شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 0002/Z

(ۋەكالەت نومۇرى 1 57)

شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1990 - يىل
ئۆكتەبر
21
يەكشەنبە

مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇپ، دىننىڭ مەكتەپلە رگە سىڭىپ كىرىشىگە تاقابىل تۇرۇپ،

قەشقەر ۋىلايىتى ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئىستىل تۈزىتىش ئۆگىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، قىياپەتنى يېڭىلىدى

ئۇز مۇخبىرىمىز شى جيەن، كۆچلەر، دىنىي كۆچلەر ھە دەپ مائارىپ ساھەسىدە ساقلانغان ئېغىر مەسىلەر ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ يۈكسەك دىققىتىنى قوزغىدى. شۇڭا يازلىق تەتىل ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ، ۋىلايەت بويىچە ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇتۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، تەربىيەلەشكە سەل قاراپ، دۇشمەنلەرگە پايدىلىنىدىغان پۈرسەت يارىتىپ بەرگەنىدى.

بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە تەكشۈرۈش ئەترىتى ئەۋەتىپ، قاغلىق ناھىيىسىدە مائارىپ بازىسىنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، قۇچقاچ ئوبېراتسىيىسى قىلىپ، ئومۇمىي ئەھۋالنى ئىگىلىدى. قاغلىق ناھىيىسىنىڭ ئۆز مۇخبىرلىرىمىز رەن دىلك، جانتۈرە بوپۇن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ۋاڭ چىكۈەن 19 - ئۆكتەبر ئاتۇشتىن خەۋەر قىلدۇ: بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى بارىن يېزىسىدا يۇز بەرگەن ئەكسىلئىنقىلابىي قوراللىق توپلاڭنى تىنچىتىشتا خىزمەت كۆرسەتكەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ سىڭتۇ، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى شارشىبەك سىدىق، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى تاھىر مەمتىلى قاتارلىق رەھبەرلەر يىغىنغا قاتناشتى.

چۈشتىن بۇرۇن سائەت يەتتىدىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە، ئىلغار كوللېكتىپلارنىڭ ۋەكىللىرى ۋە ئىلغار شەخسلەر ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ئالقىش ساداسى ئىچىدە ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ ئالدىغا تىزىلدى، مىللىيچە كىيىنگەن پۇنىرلار ئۇلارغا قىزىل گۈل تاقىدى. ئۇلار ئامما ۋە پۇنىرلار تارىسىدىن ئۆتۈپ يىغىن زالىغا كىردى.

يىغىنغا ئوبلاست باشلىقى سۇلايمان رياسەتچىلىك قىلدى.

ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى سەلەي بەختى ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئوبلاستىن بارىن يېزىسىدا يۈز بەرگەن ئەكسىلئىنقىلابىي قوراللىق توپلاڭنى تىنچىتىشقا قاتناشقان ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش توغرىسىدىكى قارارنى ئوقۇپ ئۆتتى، بارىن يېزىسىنىڭ خانتېرەك كەنتى، ئويتاغ بازىرىنىڭ خەلق ئەسكەرلىرى لەيلىرى قاتارلىق توققۇز ئىلغار كوللېكتىپ ۋە تۆرسۇن ئابدۇرېھىم، شى خۇاڭما، ماناس دۆلەت قاتارلىق 65 ئىلغار شەخس تەقدىرلەندى.

يىغىندا جاڭ سىڭتۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالەتەن، تەقدىرلەنگەن ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنىڭ ھەممىسىگە ئىسسىق تەبرىكىنى ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىرقى ۋەزىيەت ناھايىتى مۇرەككەپ، ئىچكى ۋە سىرتقى دۈشمەنلەر ئىنقىلابىمىزنى ئاغدۇرۇش ئۈچۈن ھەر خىل ئۇسۇللارنى قوللىنىۋاتىدۇ. بىزنىڭ ئالدىمىزدا ئېغىر ۋەزىپە تۇرماقتا. بىز ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنىڭ ئۈلگىسىدە ئۆگىنىپ، ئىلغارلارنى ئۆز ئىچىمىزدىن كۆپلەپ يېتىشتۈرۈپ چىقىپ، ئىنقىلابىمىزنىڭ ئالغا ئىلگىرىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ سىڭتۇ، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى شارشىبەك سىدىق، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى تاھىر مەمتىلى قاتارلىق رەھبەرلەر يىغىنغا قاتناشتى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

لى گۇاڭياۋ زۇكلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ، تونۇگۈن ئۈرۈمچىدىن يولغا چىقتى

ئۇز. خەۋىرىمىز. سىنگاپور زۇكلىسى لى گۇاڭياۋ، تۇنۇگۈن رەپىقىسى ۋە ھەمراھلىرى ئۈرۈمچى رايونىدىكى دوستانە زىيارىتىنى ھەمراھلىقىدا ئاپتونوم رايونلۇق مۇزىيى، تاشقى سودا گىلەم زاۋۇتى، شىنجاڭ «تيانشان» يۇڭ توقۇمىچىلىق يۇيۇملىرى

قىزىلسۇ ئوبلاستىدا توپلاڭنى تىنچىتىشتىكى ئىلغارلارنى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

توققۇز ئىلغار كوللېكتىپ ۋە 65 ئىلغار شەخس تەقدىرلەندى

يىغىنغا جاڭ سىڭتۇ قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى

ئۇز مۇخبىرلىرىمىز رەن دىلك، جانتۈرە بوپۇن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ۋاڭ چىكۈەن 19 - ئۆكتەبر ئاتۇشتىن خەۋەر قىلدۇ: بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى بارىن يېزىسىدا يۇز بەرگەن ئەكسىلئىنقىلابىي قوراللىق توپلاڭنى تىنچىتىشتا خىزمەت كۆرسەتكەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ سىڭتۇ، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى شارشىبەك سىدىق، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى تاھىر مەمتىلى قاتارلىق رەھبەرلەر يىغىنغا قاتناشتى.

چۈشتىن بۇرۇن سائەت يەتتىدىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە، ئىلغار كوللېكتىپلارنىڭ ۋەكىللىرى ۋە ئىلغار شەخسلەر ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ئالقىش ساداسى ئىچىدە ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ ئالدىغا تىزىلدى، مىللىيچە كىيىنگەن پۇنىرلار ئۇلارغا قىزىل گۈل تاقىدى. ئۇلار ئامما ۋە پۇنىرلار تارىسىدىن ئۆتۈپ يىغىن زالىغا كىردى.

يىغىنغا ئوبلاست باشلىقى سۇلايمان رياسەتچىلىك قىلدى.

ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى سەلەي بەختى ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئوبلاستىن بارىن يېزىسىدا يۇز بەرگەن ئەكسىلئىنقىلابىي قوراللىق توپلاڭنى تىنچىتىشتا قاتناشقان ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش توغرىسىدىكى قارارنى ئوقۇپ ئۆتتى، بارىن يېزىسىنىڭ خانتېرەك كەنتى، ئويتاغ بازىرىنىڭ خەلق ئەسكەرلىرى لەيلىرى قاتارلىق توققۇز ئىلغار كوللېكتىپ ۋە تۆرسۇن ئابدۇرېھىم، شى خۇاڭما، ماناس دۆلەت قاتارلىق 65 ئىلغار شەخس تەقدىرلەندى.

يىغىندا جاڭ سىڭتۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالەتەن، تەقدىرلەنگەن ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنىڭ ھەممىسىگە ئىسسىق تەبرىكىنى ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىرقى ۋەزىيەت ناھايىتى مۇرەككەپ، ئىچكى ۋە سىرتقى دۈشمەنلەر ئىنقىلابىمىزنى ئاغدۇرۇش ئۈچۈن ھەر خىل ئۇسۇللارنى قوللىنىۋاتىدۇ. بىزنىڭ ئالدىمىزدا ئېغىر ۋەزىپە باش سۇجىسى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزلىرىنى ئەستايىدىل يەتكۈزۈپ، ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، «سۆزەنىڭ روھىنى يېتەكچى قىلىپ، خىزمەتلەرنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلەشتىن ئىبارەت.

جاڭ سىڭتۇ مۇقىملىق خىزمىتىنى تۇتۇش توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھەر دەرىجىلىك

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

خوتەن ۋىلايىتىدە بۇ يىللىق پاختا سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسى مۇددىتىدىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى

ئۇز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۆرسۇن خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ۋىلايىتىدە 10 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە 21 مىڭ 374 تونا يېڭى پاختا سېتىۋېلىنىپ، بۇ يىللىق پاختا سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى مۇددىتىدىن ئىلگىرى ۋە 14.13% ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى، بۇ ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 14 مىڭ تونا كۆپ، سېتىۋېلىنغان پاختىنىڭ 95% تىن كۆپرەكى 1 - دەرىجىگە ئۆتتى.

بۇ يىل خوتەن ۋىلايىتىدە 400 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرگە كېۋەز تېرىلغاندى، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقى يۇقىرى بولغاچقا، پىلانىدىكىدىن 16 مىڭ مودىن كۆپرەك ئاشۇرۇپ تېرىلغاندى. بۇنىڭدىن سۇلياۋ يۇيۇق يېپىپ تېرىلغان كېۋەز كۆلىمى 95% تىن كۆپرەكىنى، ئەلا سورتلۇق ئۇرۇقلۇق تۆرسۇلدا باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. تەمىنات - سودا تارماقلىرى دېھقانلارنى مىڭ تونىدىن كۆپرەك خىمىيۋى ئوغۇت ۋە يېتەرلىك دېھقانچىلىق دورىلىرى بىلەن تەمىنلىدى. مەمۇرىي مەھكىمە پاختا ئىشلەپچىقىرىش بويىچە نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، ئىلغار تەجرىبىلەرنى كېڭەيتتى. پاختكارلار يىغىۋالغان پاختىلىرىنى ئۇدۇللۇق دۆلەتكە سېتىپ بەردى. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلار

ئايا غلاشتۇرۇپ، دۇنخۇاگنى ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەت قىلىش ئۈچۈن مۇشۇ ئاينىڭ 20 - كۈنى چوشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇمچىدىن يۇرۇپ كەتتى.

ئۇرۇمچى رايونىنى ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەت قىلغانلىرى مەزگىلدە، لى گۇاڭياۋ زۇڭكلى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى قاتارلىق سىنگاپورلۇق ئەزىز مېھمانلار ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى تۇمۇر داۋامەت ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ باشلىقى يۈسۈپ ئەيسا قاتارلىق كىشىلەرنىڭ ھەسسىدارلىق شىركىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە - كان مەھسۇلاتلىرى سازىينى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

لى گۇاڭياۋ زۇڭكلى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى قاتارلىق سىنگاپورلۇق ئەزىز مېھمانلار يولغا چىقىدىغان چاغدا رەئىس تۇمۇر داۋامەت ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، مۇئاۋىن رەئىس جىن يۈنخۇي، شەھەر باشلىقى يۈسۈپ ئەيسا قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك مەسئۇل يولداشلار ئايرودرومغا چىقىپ ئۇزىتىپ قويدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسى ئاساسىي جەھەتتىن ئايا غلاشتى

ئۇز مۇخبىرىمىز ئەن شياۋيى خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسى ئاساسىي جەھەتتىن ئايا غلاشتى. 10 - ئاينىڭ 13 - كۈنىگە قەدەر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 9 مىليون 329 مىڭ مو يەرگە كۆزگى بۇغداي تېرىلىپ، پىلانىنىڭ 84.6 پرسەنتى ئورۇندالدى.

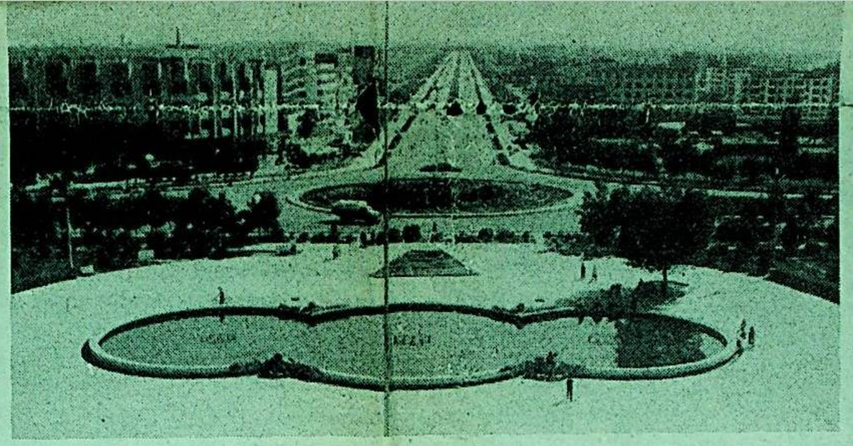
جايلار ئىنكاس قىلغان ئەھۋالدىن قارىغاندا، شىمالىي شىنجاڭنىڭ كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسىنى ئورۇنداش ئەھۋالى جەنۇبىي شىنجاڭنىكىدىن ياخشى بولغان، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى پىلانىنى 101.1% ئورۇندىغان، ئۇرۇمچى شەھىرى، تارباغاتاي ۋىلايىتى پىلانىنى ئورۇنداشقا يېقىنلاشقان. بايىنغولىن، ئاقسۇ، خوتەن، ئىلى، قەشقەر قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستا يوچۇق بار، ئۇلار تېزدىن يېتىشۇبلىشى لازىم.

تارىم ئويمانلىقى چوڭ تېپتكى نېفىت - گازلىق شەكىللىنىش شارائىتىغا ئىگە

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز زۇكۇ گاڭ، بېي دېتىڭ خەۋەر قىلدۇ: گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكى ۋە دۆلەت ماۋارپ كومىتېتىنىڭ 25 ئىشلەپچىقىرىش، پەن تەتقىقاتى، ئۇقۇتۇش ئورنىدىكى 500 نەچچە پەن - تېخنىكا خادىمى توت يىلدىن كۆپرەك تىرىشىش ئارقىلىق، تارىم ئويمانلىقىنىڭ چوڭ تېپتكى نېفىت - گازلىق شەكىللىنىش شارائىتىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى دەللەپ چىقتى.

پەن تەتقىقات خادىملىرى 1986 - يىلدىن بۇيان، دۆلەتنىڭ نۆۋەتلىك پەن - تېخنىكا تورى بولغان «تارىم ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي شىمالىدا نېفىت كونترول قىلىشنىڭ گېئولوگىيىلىك شارائىتى ۋە ئويمانلىقنىڭ كەلگۈسى ئىستىقبالى ئۈستىدىكى تەتقىقات» تېمىسىنى چۈرىدىگەن ھالدا سىستېمىلىق تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ، مۇھىم نەتىجىگە ئېرىشتى. بۇ نەتىجىدىن مەلۇم بولدىكى، تارىمنىڭ شەرقىي شىمالىي چوڭ نېفىتلىك بولۇپ، ئەترابىدا ئۆزاق زامانلارنىڭ ئۆتۈشىدە بىلەن قەدىمىي كۆتۈرۈلمە پەيدا بولغان. بۇ كۆتۈرۈلمە نېفىت - گاز يۆتكىلىش يۇنلىشىنى كونترول قىلىدۇ، نېفىت گازنىڭ توپلىنىشىغا پايدىلىق.

نېفىت، گېئولوگىيە پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ تەكلىپى بىلەن يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇرغىلانغان 14 قۇدۇقنىڭ بەشىدىن سانائەت نېفىت - گاز ئېقىمى چىقتى، تۆتىدىن خېلى ياخشى نېفىت - گاز بارلىقى ئايان بولدى.

بۇ يىل كۆيۈڭ شەھىرى قۇرۇلغىلى 15 يىل بولدى. 15 يىلدىن بۇيان، ھەر مىللەت ئوغۇل - قىزلىرىنىڭ جاپالىق ئەمگىكى نەتىجىسىدە، كۆيۈڭ شەھىرى يېڭىدىن گۈللەنگەن سانائەت شەھىرىگە ئايلاندى.

سۈرەتتە: شەھەر مەزىرىسىدىن بىر كۆرۈنۈش.

شىنجاڭ فوتو سۈرەت نەشرىياتى مۇخبىرى لى پېيفېڭ فوتوسى

گۈمۈدى بازىرى سۇ سىكمە يدىغان ئۆستەڭ ياساپ سۇ، توك تېجەشتە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئۇز مۇخبىرىمىز چېن قۇم - شېغىللىق بولۇپ، يېزا قۇرۇلۇشى ئىشخانىسى قېلىندى.

چېن خەۋەر قىلدۇ: مىچۈەن سۇدىن پايدىلىنىش نىسبىتى قۇرۇلۇپ، ئېھتىياجلىق تۆۋەن ئىدى. گۈمۈدى بازارلىق پارتكوم بىلەن بازارلىق ھۆكۈمەت بۇ يىل ئەھۋالنى ئۇزۇل - كېسىل ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، 1988 - يىلدىن باشلاپ، سۇ تېجەش تېخنىكىسى سۇ سىكمە يدىغان ئۆستەڭ قۇرۇلۇشىنى كۈندىلىك ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزدى. ئۇلار كەنت ئاھاللىرى ئازراق پۇل توپلاش، كەنتلەر ئازراق پۇل چىقىرىش، بازار ئازراق پۇل قوشۇشتىن ئىبارەت مەبلەغ توپلاش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، بازار ئۇقتىلىق قۇرۇلۇش قىلىش، ھەممە كەنتلەر قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش، ئائىلىلەرگە كۆرسەتكۈچ چۈشۈرۈش، ھەممە ئادەم مەجبۇرىيەتنى ئادا قىلىشنى ئىشقا ئاشۇردى. پىلانلىنىڭ ئىزچىل يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، بازاردا «بەشتە ياخشى ھەسسىدارلىق شىركىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە - كان مەھسۇلاتلىرى سازىينى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

لى گۇاڭياۋ زۇڭكلى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى قاتارلىق سىنگاپورلۇق ئەزىز مېھمانلار يولغا چىقىدىغان چاغدا رەئىس تۇمۇر داۋامەت ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى، مۇئاۋىن رەئىس جىن يۈنخۇي، شەھەر باشلىقى يۈسۈپ ئەيسا قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك مەسئۇل يولداشلار ئايرودرومغا چىقىپ ئۇزىتىپ قويدى.

«2 - ئىيۇل» پەۋقۇلئاددە چوڭ قاتناش ۋەقەسىنى تۇغدۇرغان جاۋابكار مۇددەتلىك قاماق جازاسىغا ھۆكۈم قىلىندى

ئۇز مۇخبىرلىرىمىز لۇ چاڭفاڭ، جۇ يۈيى خەۋەر قىلدۇ: بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ئۇرۇمچى ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى يۇز بەرگەن پەۋقۇلئاددە چوڭ قاتناش ۋەقەسى تۇغدۇرۇش ئەنزىسى ئۈستىدىن سوت ئاچتى، 1 - سوتتا قانۇن بويىچە ماچياڭگا مۇددەتلىك تۆت يىللىق قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلدى.

بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى شىنجاڭ يولۇچىلار ترانسپورت شىركىتى 7 - كالونىنىڭ شوپۇرى ماچياڭ «شەرق شامىلى» ماركىلىق چوڭ ئاپتوبۇسنى ھەيدەپ، يەنجى خۇيزۇ ئاپتونوم ناھىيىسى، كورلا شەھىرىگە يولۇچىلارنى ئېلىپ كېتىۋاتقاندا، قائىدىگە خىلاپلىق قىلىپ، ئاپتوبۇسنى تېز ھەيدىگە نلكتىن، پەۋقۇلئاددە چوڭ قاتناش ۋەقەسى كېلىپ چىققان.

سوت مەھكىمىسى بۇ ئەنزىنى قارار چىقىرىپ مۇنداق دەپ ھىسابلىدى: بۇ قېتىمقى ۋەقەنىڭ كېلىپ چىقىشىغا ئاساسەن مېخانىزم ئاملى سەۋەب بولغان. لېكىن ماچياڭ قاتناش قائىدىسىگە خىلاپلىق قىلىپ، ئاپتوبۇسنى بەك تېز ھەيدىگەن، ئۇنىڭ ئۈستىگە ۋەقە يۈز بېرىش خەۋپى سېزىلگەنده، ۋەقەنىڭ ئالدىنى ئېلىش چارىسى تۇغرا بولمىغان، نەتىجىدە ئاپتوبۇس دومىلاپ ئوت كېتىپ، شۇ مەيداندىلا 38 يولۇچى كۆيۈپ ئۆلگەن، 13 كىشى كۆيۈپ يارىلانغان، دۆلەتكە 700 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق زىيان يەتكۈزگەن. جاۋابكار ماچياڭنىڭ ۋەقە يۈز بەرگەندىن كېيىن يارىدارلارنى ئاكتىپلىق بىلەن قۇتقۇزغانلىقىنى، تەكشۈرۈش مەزگىلىدە جىنايىتىنى تونۇش پوزىتسىيىسىنىڭ ياخشى بولغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، سوت كوللېگىيىسى ئۇنىڭ ئۈستىدە يۇقىرىقى ھۆكۈمنى چىقاردى.

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا «مول هوسۇل پىلانى» نىڭ ئەمەلىيلىششى ئۆڭۈشلۈق بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز دىلشات ئىسمايىل خەۋەر قىلدۇ: بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا «مول هوسۇل پىلانى» نىڭ ئەمەلىيلىششى ئۆڭۈشلۈق بولدى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈلگەن تۈرلۈك دەرىجە (مەملىكەت، ئاپتونوم رايون ۋە ئۆلكەلەر، ئوبلاست) لىك «مول هوسۇل پىلانى» جەمئىي 27 تۈر بولۇپ، ئومۇمىي كۆلىمى 23 مىليون 332 مىڭ موغا يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە: مەملىكەتلىك «مول هوسۇل پىلانى» كۆلىمى 1 مىليون 650 مىڭ موغا يېتىپ، پىلان 100% ئورۇندالدى، ئاپتونوم رايونلۇق «مول هوسۇل پىلانى» كۆلىمى 12 مىليون 920 مىڭ موغا يېتىپ، پىلان 100.7% ئورۇندالدى، شۇنداقلا، مەملىكەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق «مول هوسۇل پىلانى» 12 تۈر بولۇپ، ئومۇمىي كۆلىمى 8 مىليون 762 مىڭ موغا يەتتى.

ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە بۇ يىللىق «مول هوسۇل پىلانى» نىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالى تۆۋەندىكىدەك بىر قانچە ئالاهىدىلىككە ئىگە.

1. رەهبەرلىك ئەھمىيەت بەردى، خىزمەتلەر پۈختا ئىشلەندى. بۇ يىل جايلارنىڭ هەممىسى «مول هوسۇل پىلانى» نى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە بولغان رەهبەرلىكنى كۈچەيتتى ۋە تەشكىللەش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى ماسلاشتۇردى. ئۆلايەت، ئوبلاستلار بۇ يىلقى «مول هوسۇل پىلانى» نى ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇردى ھەمدە دەرىجىمۇ دەرىجە توختام تۈزدى.

2. تۈرلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە يولغا قويۇشتا ئاشلىق، كېۋەز نىسبىتى گەۋدىلەندۈرۈلدى. ئاپتونوم رايون بويىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈلگەن «مول هوسۇل پىلانى» دىكى بۇغداي كۆلىمى 10 مىليون 710 مىڭ مو بولۇپ، ئومۇمىي بۇغداي كۆلىمىنىڭ 78.8 پىرسەنتنى ئىگىلدى. كۆممىقوناق كۆلىمى 4 مىليون 880 مىڭ مو بولۇپ، ئومۇمىي كۆممىقوناق كۆلىمىنىڭ 88.3 پىرسەنتنى ئىگىلدى. كېۋەز كۆلىمى 3 مىليون 633 مىڭ مو بولۇپ، ئومۇمىي كېۋەز كۆلىمىنىڭ 98 پىرسەنتنى ئىگىلدى.

3. دېھقانچىلىق تېخنىكا گۈرۈھ ھۆددە-دىگەرلىكى بىر قەدەر كەڭ يولغا قويۇلدى. ئاپتونوم رايوندىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ۋە ئۆلايەت، ئوبلاست (شەهەر) لەر ئەۋەتكەن زور بىر تورکۈم پەن - تېخنىكا خادىملىرى ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، گۈرۈھ ھۆددىگەرلىكنى قانات يايدۇرۇپ، ئومۇمىي دائىرىنى يېتەكلىدى هەم پەن - تېخنىكا جەھەتتە ئۇلگە كۆرسەتتى، تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيەلەشنى چىڭ تۇتتى.

4. كەڭ كۆلەمدە پەن - تېخنىكىغا تايىنىلدى، ئىلغار، ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان، ئونۇملۇق دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكىلىرى پۈختا كېڭەيتىلدى. بۇ يىل كۆپ ساندىكى ئۆلايەت، ئوبلاستلار يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يۈكسەلدۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى، «مول هوسۇل پىلانى»نى يېتەكچى قىلىپ، يېڭى تېخنىكىلارنى كەڭ دائىرىدە كېڭەيتتى، «مول هوسۇل پىلانى» دىكى تۈرلەرنى ئۇستىگە ئالغان ئورۇنلار ئەمەلىي ئەھۋالنى ئاساس قىلىپ، سۈلياۋ يۇپۇق يېپىپ تېرىش، تۇپراق تەركىبىنى ئېنىقلاپ نىسبەت بويىچە ئوغۇتلاش، شال مايىسسىنى پەتنۇستا يېتىشتۇرۇپ ماشىنا بىلەن تېكىش، قىزىلچا مايىسسىنى قەغەز خالتىدا يېتىشتۇرۇش قاتارلىق ئون نەچچە تۈرلۈك يېڭى تېخنىكىنى كېڭەيتىش لايىھەسى ۋە ئەمەلىي قائىدىلىرىنى ئومۇميۈزلۈك تۈزۈپ چىقتى ۋە شۇ بويىچە كېڭەيتتى.

5. جايلار گۈۋۈيۈەنلىك پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش، يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى كېڭەيتىش توغرىسىدىكى قارارىغا ئاساسەن، مەبلەغ ۋە ماددىي سىلىنمىنى ئاشۇرۇشقا تېخىمۇ ئەھمىيەت بەردى. ئاپتونوم رايونىمىزدا «مول هوسۇل پىلانى» بويىچە ئىشلىتىلگەن خىمىيىۋى ئوغۇت ئالدىنقى يىلدىكىدىن 30% كۆپ بولدى، مەھەللىۋى ئوغۇت بېرىلگەن كۆلەم مۇ 15% ئاشتى.

ئاقسۇ ئۆلايەتلىك يېمەكلىكلەر شىركىتىنىڭ سودا سارىيىنى خېرىدارلارغا ئىنچىل ياخشى مۇلازىمەت قىلغاچقا، تاممىڭ ئالقىشىغا ئېرىشمەكته.

مەقسەت پايدا ئېلىش ئۈچۈنلا ئەمەس، بەلكى ...

هاشىم ساۋۇت، گۈلنار تۇرغان

«مېنىڭ مەقسىتىم پايدا ئېلىش ئۈچۈنلا ئەمەس، بەلكى شەهەر بىلەن يېزا - قىشلاقلار ئوتتۇرىسىدىكى سودىنى جانلاندۇرۇپ، ئوبوروتنى تېزلىتىش.»

بۈ، غولجا شەهەر چولپان سودا ساربىنىڭ جېكلىسى، شەهەر بويىچە سودا ئوبوروت ساھەسىدىكى تونجى خۇسۇسىي كارخانىچى سۈلايمان ئابدۇرېشىتنىڭ بىزنىسكە زىيارىتىمىزنى قوبۇل قىلغاندا ئېيتقان سۆزى.

1987 - يىلى ئىلى ئۆلايەتلىك كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى زىيا-لىي ياشلار ماگىزىنىنىڭ 60 نەچچە مىڭ يۈەنلىك مېلى بىسلىپ قېلىپ، قەرز قايتۇرۇش، ئىش ھەققىنى تارقىتىشقا ئامالسىز قالدى. بۇنىڭدىن خەۋەر تاپقان سۈلايمان ئابدۇرېشىت ئۇزۇن يىل ئىقتىساد قىلىپ يىققان 72 مىڭ يۈەن پۇلنى دەسمايە قىلىپ سېلىپ، بۇ ماگىزىنىنى يىلىغا 18 مىڭ يۈەن پايدا تاپشۇرۇش شەرتى بىلەن ئىجارىگە ئالدى. ئۇ شۇنىڭدىن كېيىن، ئۇ سەييارە مال سېتىشنى ئاساس قىلىپ، چاپچال، موڭغۇلكۆزە، توقۇز تارا، كۆنەس، نىلقا ۋە غولجا ناھىيىلىرىنى ئارنىلاپ، يېزا تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى ۋە بىر قىسىم شەخسىي ماگىزىنلاردىن 438 ئورۇن بىلەن مال تەمىنلەش توختامى تۈزدى ھەمدە ئۆزى كۆتۈرە ئالغان ماگىزىنىنىڭ مالىلىرىنى باھاسىنى 50% چۈشۈرۈپ، ئۇلارنى مال بىلەن تەمىنلىدى. ئۇ باھانى چۈشۈرۈپ سېتىش ئارقىلىق خېلى كۆپ زىيان تارتقان بولسىمۇ، لېكىن بېسىلىپ قالغان مالىلارنى ئۆگىتىپ، ئوبوروتنى تېزلەتتى. يەنە بىر تەرەپتىن، ئۇ يېزا - قىشلاقلارغا ئېھتىياجلىق بولغان، دېھقان، چارۋىچىلار يالقۇرۇپ سېتىۋالىدىغان مالىلارنىڭ خىل، تۈرلىرىنى ئىگىلەپ، ئۇرۇمچى، قەشقەر، ئاتۇش، خوتەن قاتارلىق جايلاردىن سانائەت مەھسۇلاتلىرى، مىللىي ئالاهىدىلىككە ئىگە يەرلىك مەھسۇلاتلار ۋە كۈندىلىك تۇرمۇش بۇيۇملىرىنى يۆتكەپ كېلىپ، مال مەنبەسىنى كۆپەيتتى. بۇنىڭ بىلەن ئۇ 1987 - ۋە 1988 - يىللىرى كىنو فىلىم شىركىتى ماگىزىنىغا 38 مىڭ يۈەن پايدا تاپشۇرۇپ، زىيان تارتقان بۇ ئورۇننى پايدا ئالىدىغان ئورۇنغا ئايلاندۇردى.

1989 - يىلى سۈلايمان شەهەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە باج ئىشلىرى تارماقلىرىنىڭ ئاكتىپ قول-لىشى بىلەن كىنو فىلىم تارقىتىش-قويۇش شىركىتىدىن بۆلۈنۈپ چىقىپ، غۇلجا شەهەر چولپان سودا ساربىنى قۇرىدى هەم تونېك جېكلىلىقنى ئوستىگە ئالدى. بۇ جەريانىدا، بىر قىسىم ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىشتىن بوشىتىلىپ، ئۇلارنىڭ ئورنىغا يېڭىدىن ئىشچى ئالدى. بۇ ئىشچىلار ئىچىدە ئۇيغۇر، خەنزۇ، قازاق قاتارلىق مىللەت خادىملىرى بار بولۇپ، ئۇلار ئىچىدىكى ئەڭ ياشلىرى 20 ياشقا يېڭى توشقان بولسا، ئەڭ ياشانغانلىرى 50 ياشتىن ئاشقان ئىدى. ئۇلار ئىچىدىكى ئەڭ ئۇزۇن ۋاقىت ئىشلىگەنلىرى 20 يىلدىن ئارتۇق ۋاقىت ئىشلىگەن بولسا، ئەڭ قىسقا ۋاقىت ئىشلىگەنلىرى بىر يىلدىن ئاز ۋاقىت ئىشلىگەن ئىدى. ئۇلار ئىچىدە ئالىي مەكتەپ ۋە ئوتتۇرا مەكتەپ مائارىپىدىن ئۆتكەن ئوقۇغۇچىلار

يىلدىكىگە قاريغاندا ياخشى بولدۇ

ئالاقىدار تارماقلار تەمىنلىگەن ئۇچۇرلاردىن مەلۇم بولۇشىچە، مەملىكەت بويىچە بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى بازىرىنىڭ ژەنزىيىتى كىينىكى يېرىم يىلدا ئالدىنقى يېرىم يىلغا قارىغاندا ياخشى بولدىكەن. تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ئوتتۇرىسىدا چوڭ تەڭپۇنىش پەيدا بولۇش ئېھتىمالى ئىنتايىن ئاز ئىكەن. ئۇنىڭ سەۋەبلىرى شۇكى:

1. 1990 - يىلى مەملىكەت بويىچە ئىجتىمائىي مۇقىم مۇلۇككە سېلىنىدىغان مەبلەغ 1989 - يىلدىكى بىلەن ئاساسىي جەھەتتىن تەڭلەشتى. سانائەت ئۈمۈمي مەھسۇلات قىممىتى بىلەن مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئۈمۈمي قىممىتى 1989 - يىلدىكىگە قارىغاندا ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئالتە پرسەنت ۋە بەش پرسەنت ئاشتى، بىناكارلىق - قۇرۇلۇش مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىشى جەھەتتە تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ئوتتۇرىسىدا بىر قەدەر مۇقملاشقان ئۈمۈمي ژەنزىيەت بارلىققا كەلدى.

2. دۆلەت بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئوبوروت تارماقلىرىغا بىر قەدەر ئېتىبار سانداڭكى بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئوبوروت كارخانىلىرىنىڭ ۋەزىيىتى ياخشىلىنىشقا يۈزلەندى.

ئالىيومنىغا بولغان ئېھتىياج ئاشىدۇ

تىپەنجىن شەھەرلىك ماددىي ئەشيا ئونىۋېرسال سودا مەركىزىنىڭ تەھلىل قىلىپ مۇلچەرلىشىچە، بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا مەملىكەت ئىچىدىكى بازارلاردا ئالىيومنىغا بولغان ئېھتىياج تۆۋەنلەشتىن سۈرلىشىشتىن تۇرلەشكە قاراپ يۆزلىنىدىكەن. بۇنىڭ سەۋەبى: 1. ئالىيومىن مەنبەسىدە تەمىنلەش بىلەن تەلەپ ئوتتۇرىسىدا پەرق بار، ھازىر ئالىيومىن بازىرىنىڭ سۈرلىشىپ كېتىشى ھەرگىز بايلىق مەنبەسىنىڭ كۆپلۈكىدىن ئەمەس، بەلكى ئىشلەتكۈچىلەرنىڭ مەبلىغى كەمچىل بولۇپ، سېتىۋېلىشقا قودرىتى يەتمەگەنلىكتىن بولۇۋاتىدۇ. ئالاقدار ماتېرىياللاردىن قارىغاندا، بۇ يىل تەمىنلەشكە بولىدىغان ئالىيومنىڭ ئۈمۈمي مىقدارى تەخمىنەن 800 مىڭ تونىنا بولۇپ، ئېھتىياج 1 مىليون تونىغا يېتىدىكەن، ئىشلەپچىقىرىش تەلەپنى قانداقمۇ قامايدىكەن. 2. كېيىنكى يېرىم يىللىق ئۈمۈمي جەھەتتىن تىزگىنلەش بوشىتىلىدىكەن، مەبلەغ جىددىيلىكىنى پەسەيتىش تەدبىرلىرى پەيدىنپەي ئوتتۇرىغا قويۇلىدىكەن. 3. ئالىيومنىغا بولغان ئېھتىياج ئاشىدىكەن. دۆلەت مىستىن بىر قىسىم مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى مەنئى قىلىشى بەلگىلىدى، مىس مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئورنىغا ئىشلىتىلىدىغان ئالىيومىن مەھسۇلاتلىرى كۆپەيىدىكەن. كوندىلىك لازىمەتلىك بۇيۇملىرى ئىشلەپچىقىرىدىغان سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئالىيومنىغا بولغان ئېھتىياجى تۆسىدىكەن.

ئالتاينىڭ ساپ قوي يۇڭىدىن توقۇلغان گىلەملىرى قارشى ئېلىنماقتا

ئالتاي گىلەم زاۋۇتىدا توقۇلغان «قىزىل بايلىق» ماركىلىق يۇڭ گىلەم ئالتاينىڭ چوڭ قويىرۇقلۇق قوي يۇڭىدىن ئىشلەنگەن بولۇپ، دەرىجىگە ئايرىپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق تۈنۈك تۈگمەيدىغان، كۆيە يىمەيدىغان، ئاسان كۆيمەيدىغان، ئاسان نەم تارتمايدىغان، غەيرى پۈرىمايدىغان ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە ئىكەنلىكى ئىسپاتلاندى. بۇ مەھسۇلات ئاپتونوم رايونىنىڭ 3 - تۈۋەتلىك كەشپىيات ۋە يېڭى تېخنىكا نەتىجىلەر كۆرگەزمىسىدە كۆرۈش مېدالىغا ئېرىشتى. بازارغا سېلىنغاندىن كېيىن قىزغىن قارشى ئېلىندى.

توققۇز خىل كىرىمدىن شەخسىي كىرىمنى تەڭشەش بېجى ئېلىنمايدۇ

1. ئۆلكە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى گۇۋۇيۈەننىڭ مىنىستىرلىك، كومىتېتتىن يۇقىرى ئورۇنلىرى تارقاتقان ئېلىم - پەن، تېخنىكا، مەدەنىيەت نەتىجىلىرى قانۇنلۇقلار مۇكاپاتى. 2. خەزىنە چېكى ئۆسۈمى، دۆلەت تارقاتقان پۇل - مۇئامىلە قەرز چېكىنىڭ ئۆسۈمى. 3. دۆلەت بانكىسى، ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى، پوچتا ئىدارىسىنىڭ ئامانەت پۇلى ئۆسۈمى. 4. دۆلەت بەلگىلىمىسى بويىچە تارقىتىلغان قوشۇپ بېرىلگەن پۇل، قوشۇمچە پۇل، 5. پاراۋانلىق راسخوتى، نەپەقە پۇلى، قوتقۇزۇش پۇلى، 6. ستراخۇۋانىيە تۇلەم پۇلى. 7. ھەربىيە رىنىڭ كەسىپ ئالماشتۇرۇش ھەققى، ھەربىي سەپتىن بوشىنىش ھەققى. 8. دۆلەت بەلگىلىمىسى بويىچە كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تارقىتىپ بېرىلگەن ئائىلىنى ئورۇنلاشتۇرۇش راسخوتى، خىزمەتتىن چېكىنىش پۇلى، پېنسىيەگە چىقىش پۇلى، دەم ئېلىشقا چىقىش ئىش ھەققى، دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلارنىڭ تۇرمۇش ياردەم راسخوتى. 9. مالىيە مىنىستىرلىكى باجنى كەچۈرۈم قىلىشنى تەستىقلىغان باشقا كىرىملەر.

قىسقاچە ۋەقەلەر

* ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرسۇن مامۇت خەۋەر قىلدىكى: قەشقەر كونا شەھەر ناھىيە سايباغ يېزىسىدىكى دېھقانلار يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان بېدە تېرىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، بېدە كۆلىمىنى 14 مىڭ 500 موغا يەتكۈزۈپ، يېزىدا بېقىلۇاتقان 42 مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق چارۋامالنىڭ ئوت - چۆپ مەسىلىسىنى ھەل قىلغاندىن سىرت، بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 11 - كۈنىگىچە ئېشىنغان بېدىلىرىنى سېتىپ، 175 مىڭ يۈەن كىرىم قىلغالدى.

* ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇكېرىم ۋاھىت خەۋەر قىلدىكى: قۇمۇل كان ئىشلىرى ئىدارىسىغا قاراشلىق 1 - كانىنىڭ ئىشچىلىرى بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 7 - كۈنىگىچە 300 مىڭ 193 تونا كۆمۈر قېزىپ، يىللىق ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 85 كۈن بۇرۇن، 193 تونىنا ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

* باي ناھىيىسىنىڭ قارا باغ يېزا كۆكيار كەنت 3 - گۇرۇپپىسىدىكى ياش دېھقان ئىمىن قادىر بۇ يىل دۆلەتكە 9867 كىلوگرام ئاشلىق، 2319 كىلوگرام ياغلىق دان سېتىپ بېرىپ ۋەزىپىسىنى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 7367 كىلوگرام، 1319 كىلوگرام ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

قۇربان سايىم

پوسكام ناھىيىسى ناھىيە بازىرى بىلەن ئاختام يېزا ئارىلىقىدىكى ئون كىلومېتر تۇزۇنلۇقتىكى يولغا قارامايى يانقۇزۇش ئۆچۈن، بۇ يىل 9 - ئايدىن باشلاپ 5000 دىن ئارتۇق ئەمگەك كۈچىنى سەپەرۋەر قىلىپ، 150 مىڭ كۇب مېتر شېغىل، 6000 كۇب مېتر توپا يۆتكىدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار يولغا شېغىل تۆكمەكتە.

تۇرسۇن راخمان فوتوسى

سۈرەتتە: شىركەتنىڭ مۇئاۋىن جىڭلىسى (ئوڭدىن 2 - كىشى) پىركازچىكلار بىلەن مۇلازىمەت سۆھبىتى تونۇرلۇق سۆھبەتلەشمەكتە.

دەريا ھەسەن فوتوسى

بوغاز يېزىسى خەلقى فتور ماددىسى يۇقىرى سۇنى ئىچمەيدىغان بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز يۈنۈس سادىق خەۋەر قىلدىكى: قۇمۇل شەھىرى بوغاز يېزىسىنىڭ كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش، سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى پۈتۈپ، يېقىندا ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇپ بېرىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدىكى كېسەل رەنىڭ تارىختىن بۇيان تەرەققىيلىشىدە فتور ماددىسى يۇقىرى سۇ ئىچىپ سالامەتلىگىگە تەسىر يېتىدىغان ئەھۋالغا خاتىمە بېرىلدى.

بۇ يېزا قۇمۇل شەھىرىنىڭ 40 كىلومېتر جەنۇبىغا جايلاشقان بولۇپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ تەكشۈرۈشىدىن بۇيىرىنىڭ ئىچىدىكى سۇيى تەركىبىدە فتور ماددىسىنىڭ ئۆلچەمدىكىدىن بەش ھەسسە يۇقىرىلىقى ئېنىقلانغانىدى. ئاپتونوم رايوندىكى مۇناسىۋەتلىك رەھبەرلەر بۇ ئىشقا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈپ، بۇ يېزىنىڭ كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش، سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنى ئاپتونوم رايونىنىڭ نۆۋەتلىك قۇرۇلۇش تۈرلىرىگە كىرگۈزدى ھەمدە تۆت يىل ئىچىدە دۆلەت بۇ قۇرۇلۇشقا 1 مىليون 548 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن ئۇزۇنلىقى 18.7 كىلومېتر سۇ يەتكۈزۈش غول تۇرۇبىسى، 16.8 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا تارماق سۇ يولى تۇرۇبىسى ئورنىتىلدى، 20 ئورۇنغا سۇ تۇرۇبا يوللىرىنى تەكشۈرۈش قۇدۇقى كولاندى، 50 ئورۇنغا سۇبىلەن تەمىنلەش تۇقنىسى قۇرۇلدى، بۇندىن باشقا رېمونتخانا، لاباراتورىيە قاتارلىق مۇئەسسەسىلىرىمۇ پۈتۈپ، ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

كۈنلۈن قاشتېشى

كۈنلۈن تېغى ئېتىكده قاشتېشنىڭ نامى بىلەن تولۇغلىنىدىغان بىر ماكان — خوتەن بار. بۇ يەرنىڭ قاشتېشى سۈزۈك، پارقىراق بولۇپ، سەرخىل هېسابلىنىدۇ.

خوتەن ناهىيىسىده كۈنلۈن قاشتېشى بىلەن تەڭ تىلغا ئېلىنىدىغان بىر كىشى — يوقاتقۇن كەنتىدىكى خەلق ئەسكىرى كېرەم ئىمىن بار. پارتىيىنىڭ خەلقنى بېتىش سىياسىتىنىڭ يېتەكچىلىكىده، تۇ جاپالىق ئىشلەپ بىر نامرات ئائىلىدىن تۇمەن يۈەن پۇلى بار بايغا ئايلاندى. تۇ بېيىغاندا يۇرتداشلىرىنى تۇنۇپ قالمىدى. كىشىلەر تۇنى: قەلبى قاشتېشىدەك پاك، روهى قاشتېشىدەك قىممەتلىك، دەپ مەدهىيىلەشمەكته.

كېرەم ئىمىن تۇرۇشلۇق يوقاتقۇن كەنتى كۈنلۈن تېغى ئېتىكدىكى شامال ئېغىزى بولۇپ، يېرى ئۇنۇمسىز، شورلۇق، قۇرغاق جاي ئىدى. خەلقلىرى ئاشلىقتا دۆلەتكه، ئىشلەپچىقىرىشتا قەرز پۇلغا، خىراجەتته قۇتقۇزۇش پۇلىغا تاينىپ تۇرمۇش كەچۈرەتتى. سېرىقتال مەزگىلىده بۇ كەنت خەلقنىڭ كۈنى تېخىمۇ ئېغىر قىينىچىلىقتا ئۆتەتتى. كېرەم ئىمىن 1977 - يىلى توي قىلغاندا ئىككى ئېغىز كونا ئۆيلا بار ئىدى.

بۇ ريئاللىق قىزىل بايراق ئاستىدا ئۆسكەن بۇ يىگىتنى خاتىرجەمسىزلەندۈردى، نامراتلىق سايىغا ئوخشاش كىشىنىڭ كەينىدىن ئەگىشىپلا يۈرەرمۇ؟

1979 - يىلى باش قىش. شۇرغانلىق قار تۆچۈندەك تۇراتتى. كونا پاختىلىق چاپان كەيگەن كېرەم ئىمىن يېزىلىق قوراللىق بۆلۈم تەشكىللىگەن خەلق ئەسكەرلىرىنىڭ يىغىلىپ مەشق قىلىشىغا قاتنىشىۋاتاتتى. مەشق مەزگىلىده، قوراللىق بۆلۈمدىكى يولداشلار پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روهىنى، يەنكۈزدى. كېرەم ئىمىن تۆيگه قايتىپ كېلىپ خېلىغىچه تۇخلىيالمىدى. ئۇ دادىسى ئۆزلەپ بەرگەن مۇنداق بۇ...

ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيەتى تۇزۇمى يولغا قويۇلغاندا، ئۇنۇمسىز يەرنىڭ خوجىنى بىلگەن يۇرتداشلار جممده تۇرۇالدى. كېرەم ئىمىن ئايالى بىلەن قايتا - قايتا مەسلىهەتلەشكەندىن كېيىن، ئون مو بوز يەر هۆددىگه ئېلىش قارارىغا كەلدى. 2 - ئايدا تۆڭ ئېرىمەي تۇرۇپلا كېرەم ئىمىن ئايالى بىلەن زەيكەش كولاپ شورنى قاچۇرۇش ئىشنى باشلۇەتتى. تۇلار ئىككى ئاي جاپالىق ئىشلەپ ئون مو يەرنى تۈزلىدى. 4 - ئاينىڭ بېشىدا تۇ سىرتتىن سورتلۇق تۇرۇق ئەكىلىپ، تېخنىك چاقىرىپ، هۆددە ئالغان يېرىگه بىرىنچى قېتىم بۇغداي تېرىدى. ئۇنۇمسىز يەردىن هوسۇل ئېلىشنىڭ ئامالىنى تېپىش ئۈچۈن، دېهقانچىلىق پەن - تېخنىكىسىغا ئائىت كىتابلارنى كۆردى. شۇ يىلى تۇ ئون مو بۇغدايلىقنىڭ هەر موسىدىن 400 كىلوگرامدىن هوسۇل ئېلىدى. قوشۇمچه ئوغۇلۇم - قوشنىلىرى ئۇنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگەندى.

بىر نەچچه يىلدىن كېيىن تۇ ئاشلىق ۋه كىيىم - كېچەك مەسىلىسىنى هەل قىلدى، لېكىن بۇنىڭلا بىلەنلا قانائەتلىنىپ قالمىدى. 2 - يىلى تۇ يەنه دەريا بويىدىكى قاقاسلىقتىن نەچچه مو يەر ئۆزلەشتۇرۇپ كۆچەت تىكتى. ئىككى يىلدىن كېيىن بۇ كۆچەتلەرنى سېتىپ، 30 نەچچه مىڭ يۈەن پۇل قىلدى.

كېرەم ئىمىن بانكىدىن پۇل قەرز ئېلىپ ئاپتوموبىل، تراكتور سېتىۋالدى. ئاپتوموبىل، تراكتورنى دېهقانچىلىقنىڭ ئالدىراش مەزگىللىرىده دېهقانچىلىق ئىشلىرىغا ئىشلەتتى، ئارىسال مەزگىللەردە سىرتتا ترانسپورت بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئىشلەتتى. شۇنداق قىلىپ تۇ ئىككى يىلغا قالمايلا بارلىق قەرزلىرىنى قايتۇرۇپ بولدى. بىر نەچچه يىلدىن كېيىن شەكىللەندۈرگەن نامراتلارنى يۆلەش ئۈسۈلى ئېتىبارغا ئېلىنىپ، ئۇلار ئۈچۈن «كۆپچىلىككه ياخشى باشلامچى بولدى» دېدى؛ بەزىلەر «تۇ شۇنچه جىق پۇل تاپتى، ئەمدى دادىسىنى هەج قىلدۇرۇپ كەلسه بولىدۇ» دېدى؛ يەنه بەزىلەر «يېڭى كۆزى قىزىرىپ، ئۇنى «يېڭى چىققان باي» دېدى. كەنتتىكىلەرنىڭ نېمه دېيىشىدىن قەتئىينەزەر، ئۇنىڭ ئۆز پىلانى بار ئىدى. تۇ بارماقلىرىنى ساناپ تۇرۇپ هېساب قىلدى. كەنتته 23 نامرات ئائىله بار، قارىغۇچىسى يوق ئۈچ ياشانغان كىشى بار، 40 ياشلاردىكى ئۈچ بويتاق بار. 1983 - يىلى كېرەم ئىمىن ئەمگەكتىن قالغان، قارىغۇچىسى يوق ئۈچ بوۋاينى ئۆيگه ئەكىلىۋالدى، ئۇلارغا ئايالى ئامىنه قاردى. كېرەم ئىمىن يەنه ئايالى بىلەن مەسلىهەتلىشىپ 60 مىڭ يۈەن پۇل خەجلەپ ئۈچ بويتاققا ئۆي سېلىپ بەردى. ئۇلارنى لايىق تېپىپ ئۆيلەپ قويدى. ئۇلارنىڭ تېزراق بېيىشىغا يۆلەك بولۇپ بەش ئۈيىاق قوي ئېلىپ بېرىپ، بوردا قىلىق قىلىپ بېيىشقا يېتەكلىدى.

1985 - يىل 10 - ئايدا كەنتتىكى مۇهەممەت سېيتنىڭ ئايالى ۋاپات بولۇپ، ئۆت بالىسى دادىسىغا يېتىم قالدى. شۇ چاغدا بالىلارنىڭ چوڭى 12 ياشتا ئىدى. مۇهەممەت سېيتنىڭ هەسرىتى، بالىلىرىنىڭ يىغا - زارىسى كېرەم ئىمىننىڭ يۈرىكىنى مۇجىدى، كېرەم ئىمىن مۇهەممەت سېيتكه 100 كىلوگرام ئاق ئون، 100 يۈەن پۇل بەردى، يەنه بەش ئۈياق قوي ئېلىپ بەردى. كېرەم ئىمىننىڭ يار - يۆلەك بولۇشى بىلەن 23 نامرات ئائىلىمۇ بېيىش يولىغا ماڭدى.

بۇ بىر نەچچه يىلدا كېرەم ئىمىن نامرات ئائىلىلەرنىمۇ ئادەم كۆچى، ماددىي مۇل

قايتىپ كېلىپ خىلىغچە تۇخلىمىدى. ئۇ دادىسى سۆزلەپ بەرگەن مۇنداق رىۋايەتنى ئېسىگە ئالدى: ئەڭ ئېسىل قاشتېشى قارلىق چوققىدا بولىدۇ. خېيىم - خەتەردىن قورقمايدىغان باتۇرلا ئېسىل قاشتېشىنى ئالالايدۇ. ئۇ بۇ ئېسىل قاشتېشىنى ئېلىپ، نامرات يۇرتداشلىرىغا باشلامچى بولۇشقا بەل باغلىدى.

1980 - يىلى يوقاقۇن كەنتىدە

قايتۇرۇپ بولدى. بىر نەچچە يىلدىن كېيىن خوتەن ۋىلايىتى بويىچە داڭلىق باي ئائىلىلەردىن بولۇپ قالدى. ھازىر ئۇنىڭ ئائىلىسىنىڭ 300 نەچچە مىڭ يۈەن پۇلى، چوڭ - كىچىك توققۇز ئاپتوموبىلى، ئۈچ تراكتورى ۋە دان ئايرىش ماشىنىسى، ئوتاش ماشىنىسى، سېيالكا بولۇپ بەش ماشىنىسى بار.

كىبرەم ئىمىن بېيىدى. بەزىلەر ئۇنىڭغا

شەكلىدىكى نامراتلارنى يۆلەش ئۈسۈلى بىلەن مەسىلىنى ۋاقتىلقلا ھەل قىلغىلى بولىدىغانلىقىنى، مەسىلىنى تۈپ يىلتىزىدىن ھەل قىلىش ئۈچۈن ماتارىپ ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ لازىملىقىنى ئويلاپ يەتتى. يوقاقۇن كەنتىدە 700 نەچچە كىشى بار، ئۇلاردىن 400 نەچچىسى ساۋاتسىز، مۇشۇنچىلىك چوڭ كەنتە بىرمۇ باشلانغۇچ مەكتەپ بولمىغاچقا ئوقۇش

مېنىڭ چىقىش نۇقتام». ئۇ يەنە بىر دوختۇرخانا سېلىپ كەنتىمىكىلەرنىڭ داۋالىنىشى قېيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا تەييارلىق كۆرمەكتە.

دۇ جىنسەي، ما زۇڭيى

توصپىكارلار غامدەھىيە

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى خەلق مۇرەسسە خادىملىرى جەمئىيەتنى ئۈنۈملۈك تۈزەش، مۇقىملىقنى مۇستەھكەملەشكە تۆھپە قوشتى

كېشىلەر خەلق مۇرەسسە ئورۇنلىرىدىن كەلگەن نامسىز قەھرىمانلارنى قىزغىن ئالقىش بىلەن كۈتۈۋالدى.

ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن بۇ 183 نەپەر ئىلغار شەخس ۋە 37 ئىلغار كوللېكتىپ ئوقۇلار يامغۇردەك يېغىۋاتقان جەڭ مەيدانلىرىدا باتۇرلۇق كۆرسەتمىگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ خەلق مۇرەسسە خىزمىتىنى ئەستايىدىللىق بىلەن ياخشى ئىشلەشتەك ئالىيجاناب پەزىلىتى جەمئىيەتنە ئۈنۈملىماس تەسىر قالدۇردى.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا 1600 دىن ئارتۇق خەلق مۇرەسسە تەشكىلاتى، 70 مىڭغا يېقىن خەلق مۇرەسسە خادىمى بار. خەلق مۇرەسسە تورلىرى يېزا، چارۋىچىلىق رايونلىرى، شەھەر - بازار، مەھەللە ۋە زاۋۇت، كان، كارخانىلاردا ئومۇملاشتى. 1988 - ۋە 1989 - يىللىق مەلۇماتقا قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق مۇرەسسە تەشكىلاتلىرى خەلق

ئارىسىدىكى ھەر خىل ماجرالاردىن جەمئىي 260 مىڭدىن كۆپرەكنى مۇرەسسە قىلغان، مۇرەسسەنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇش نىسبىتى 90% تىن ئاشقان، خەلق ئارىسىدىكى ماجرالار سەۋەبلىك كېلىپ چىقىدىغان قاتىللىق، ئوزۇنى ئۆلتۈرۈۋېلىش ۋەقەلىرىدىن 1491 ى ۋاقتىدا توسۇلۇپ، 1852 كىشىنىڭ غەيرىي تورمال ئەھۋالدا ئۆلۈپ كېتىشىنىڭ ئالدى ئېلىنغان.

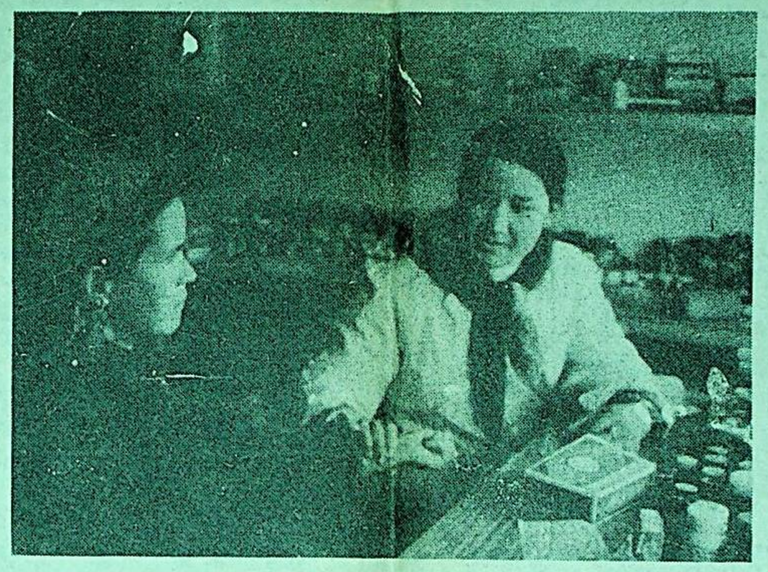
9 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ئاياغلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئارىسىدىكى ماجرالارنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش ۋە تەقدىرلەش يىغىندا ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جىن يۈنخۇي خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن، خەلق مۇرەسسە ئورۇنلىرىدا كۆرەش قىلۋاتقان نامسىز قەھرىمانلارغا يۈكسەك ئىھتىرام بىلدۈردى.

لۇي چاڭخاك

خەزىنە چېكى ياسغان جىنايەتچىلەر

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز توختى ئەمەت خەۋەر قىلىدۇ: خەزىنە چېكى ياسغان ئىككى جىنايەتچى يېقىندا پوسكام ناھىيىلىك چ خ ئىدارىسى تەرىپىدىن قولغا چۈشتى.

پوسكام ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ كادىرى مېھرىگۈل قاۋۇز 8 - ئاينىڭ 10 - كۈنى چۈشتىن كېيىن تىجارەت بۆلۈمىدە دۆلەت خەزىنە چېكىنى ئالماشتۇرۇپ بېرىۋاتقاندا، ئىككى كىشى كىرىپ كېلىدۇ. تۆلاردىن ۋاڭ دۆكمەك ئىسىملىك بىرەيلەن 1987 - يىلى تارقىتىلغان 50 يۈەنلىك خەزىنە چېكىنى ئالماشتۇرماقچى بولىدۇ. مېھرىگۈل بۇ

خوتەن شەھىرىگە قاراشلىق ناۋاغ كوچا ئاھالىلەر كومىتېتىدىكى ئىش كۈتۈپ تۇرغان خەلچەم مەتتۇرسۇن ھۇنكىدىن بەش يىل ئىلگىرى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ كېسەل كۆرسىتىش تەس بولۇش قېينچىلىقىنى يەڭگىللىتىش ئۈچۈن، دوختۇرلۇق كەسپىنى ئۆگىنىپ، گۈزاھنامە ئېلىپ تىجارەت باشلىغانىدى. شۇنىڭدىن بۇيان ئۇ كەسپىنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈپ، كېسەللەرگە ئىللىق مۇئامىلە قىلىپ كەلمەكتە. ئۇ بۇ جەريانداا ئائىلىسىدە قېينچىلىقى بار 1300 كىشىنى ھەقسىز دورا بىلەن تەمىنلىدى، 6000 كىشىگە ھەقسىز ئوكۇل سېلىپ قويدى.

سۈرەتتە: ئۇ كېسەل كۆرمەكتە. ئەركىن مەخسۇدى فوتوسى

قىسقاخەۋەر

* يېقىندا سانجى ئويلاستىدا ئېچىلغان ئاپتونوم رايون بويىچە مىللىيلارغا ئېھتىياجلىق رايون بويىچە ئىلغار كارخانا، قەشقەر بۆيۈملارنى ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانىلارنى سېلىشتۇرۇش، باھالاش يىغىندا يېكسار ناھىيىلىك 2 - يېنىك سانائەت ئىدارىسىنىڭ پېچاق زاۋۇتى ئاپتونوم شەھەرلىك مىللىيچە ئۈي جاھازىلىرى زاۋۇتىنىڭ باشلىقى مەھەممەت ئۆتۈن شىنجاڭ بويىچە مىللىيچە بۆيۈم ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانا باشلىقلىرى ئېچىدە «مۇنەۋۋەر زاۋۇت باشلىقى» بولۇپ باھالاندى.

قېيۇم زاكىر

شىنجاڭ پەن - تېخنىكا - سەھىيە نەشرىياتى، شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت فوتو سۈرەت نەشرىياتى قۇرۇلدى

دۆلەت ئاخبارات — نەشرىيات مەھكىمىسىنىڭ تەستىقى بىلەن، شىنجاڭ پەن - تېخنىكا — سەھىيە نەشرىياتى، شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت فوتو سۈرەت نەشرىياتى رەسمىي قۇرۇلدى. 10 - ئاينىڭ 13 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات نەشرىيات ئىدارىسى ئىككى نەشرىياتنىڭ قۇرۇلۇش يىغىنى ئوتكۈزدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جانابىل يىغىندا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: نەشرىياتلىرىمىز نەشر بۇيۇملىرىنىڭ تەشۋىقات، تەربىيە رولىنى چوقۇم گەۋدىلەندۈرۈشى، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيەسىنى، پارتىيىنىڭ لۈشىەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى، ۋەتەنپەرۋەرلىك، سوتسىيالىزم، كوللېكتىۋىزم، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى تەشۋىق قىلىشنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇشى كېرەك. بىز چوقۇم تەشۋىقات، تەربىيە قىممىتى بار بىر تۈركۈم ياخشى كىتابلارنى نەشر قىلىشىمىز كېرەك. بىرىنچىدىن، ئۇز رايونىمىزدىكى يازغۇچىلارنى ئىجادىيەتكە ئۈيۈشتۈرۈپ، مەزمۇنى ساغلام، پايدىلىق ئەسەرلەرنى مەيدانغا كەلتۈرۈشىمىز كېرەك؛ ئىككىنچىدىن، خەنزۇ تىلىدىكى بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى پىلانلىق ھالدا تەرجىمە قىلىپ نەشر قىلىشىمىز كېرەك. بۇ خىزمەتنىڭ ياخشى ئىشلىنىشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ۋەزىيىتىنى مۇقىملاشتۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، مىللەتلەر ئارىسىدا ئۆزئارا چۈشىنىشنى كۈچەيتىش، روھىي قىياپىتىنى ياخشىلاشقا پايدىلىق. نەشرىيات تارماقلىرى بىر تۈركۈم ياخشى ئوقۇشلۇقلارنى، بىر تۈركۈم ئامما سۈيۈپ ئوقۇيدىغان، ساغلام، پايدىلىق ئاممىۋى ئەدەبىي ئوقۇشلۇقلارنى نەشر قىلىپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى ئىگىلەپ، كىشىلەرنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەدەنىي تۇرمۇشىنى بېيىتىشى كېرەك.

ۋۇيا دۇڭ
جيا جىڭ

شىنجاڭدىكى نېفىت چارلىغۇچى ئىشچىلارنىڭ تۇرمۇشى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن فوتو سۈرەتلىك كالېندار نەشر قىلىندى

«جۇڭگو فوتو سۈرەت ژۇرنىلى» تەھرىر بۆلۈمى تەھرىرلىگەن، شياڭگاڭدا نەشر قىلىنىپ 9 - ئايدا تارقىتىلىشقا باشلىغان 1991 - يىللىق كالېندارغا 13 پارچە فوتو سۈرەت كىرگۈزۈلگەن بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدىكى يەتتە پارچە سۈرەتتە شىنجاڭ نېفىت گېئولوگىيە باشقارمىسىدىكى دالا ئەترىتى مەشغۇلاتى ئىشچىلىرى ۋە نېفىت چارلىغۇچى ئىشچىلارنىڭ تۇرمۇشى ئەكس

«جۇڭگو فوتو سۈرەت ژۇرنىلى» تەھرىر بۆلۈمى كالېندارغا تەھرىر ئىلاۋىسى يېزىپ، ئۇنىڭغا «چارلىغۇچىلار ئىزى» دەپ تېما قويىدى. كالېندارنىڭ مۇقاۋىسىغا تەڭرىتېغىنىڭ گۈزەل مەنزىرىسى چۈشۈرۈلگەن فوتو سۈرەت ئىلىندى. ئىلى ياقۇپ

لەي نىڭچە ياخشى ئۆسمۈر بولۇڭلار

— مەملىكەتلىك پىئونېرلار قۇرۇلتىيىغا قاتناشقان پىئونېرلار ۋەكىللىرىگە يېزىلغان خەت

دېڭ يىڭچاۋ

مەملىكەتلىك پىئونېرلار قۇرۇلتىيىغا قاتناشقان سۆيۈملۈك پىئونېرلار ۋەكىللىرى:

جۇڭگو پىئونېرلار ئەترىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 41 يىللىقى تەبرىكلىنىۋاتقان كۈنلەردە، سىلەر پىئونېرلار ئەترىتىنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاچتىڭلار. مەن سىلەرنى ھەم سىلەر ئارقىلىق پۈتۈن مەملىكەتتىكى 130 مىليون پىئونېرنى، 3 مىليون 700 مىڭ يېتەكچىنى قىزغىن تەبرىكلەيمەن.

پىئونېرلار ئەترىتى مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلغانلىقىنى ئەترىتىمىزنىڭ تۇرمۇشىدىكى چوڭ خۇشاللىق. تېلېۋىزوردىن ھۆسنىمىزنى، بەخت جىلۋىنىپ تۇرغان چىرايىمىزنى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىغا دوكلات قىلىش ئۈچۈن ئەلا نەتىجىلىرىمىزنى ئېلىپ ۋەتىنىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن پايتەختىمىز بېيجىڭغا كەلگەنلىكىمىزنى، ئۆز تەشكىلاتىمىزنىڭ خوجايىنى بولۇش سۈپىتىمىز بىلەن ئۆز تەشكىلاتىمىزنىڭ چوڭ ئىشلىرى ئۈستىدە بىرلىكتە كېڭەشكەنلىكىمىزنى كۆرۈپ، چىن كۆڭلۈمدىن سۆيۈندۇم.

بۈگۈندىن بىر يىل ئىلگىرى، «پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى لەي نىڭدىن ئۆگىنىشى لازىم» دېگەن ئۇمىدىمنى ئوتتۇرىغا قويغان، سىلەرنىڭ ئۇنىڭغا ئوخشاش پارتىيىنىڭ ياخشى بالىسى بولۇشىڭلارنى، ئۇنىڭغا ئوخشاش مەنىلىك ياشىشىڭلارنى، ئۇنىڭغا ئوخشاش دۆلەت ۋە خەلقنىڭ مەنپەئەتىنى ھەممىدىن ئەلا بىلىشىڭلارنى، دەۋرنىڭ تەلىپىگە ۋە ۋەتەننىڭ ئۇمىدىگە مۇناسىپ غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق يېڭى كىشىلەردىن بولۇشىڭلارنى ئۈمىد قىلغانىدىم. بىر يىلدىن بۇيان، سىلەر ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۇرۇپ، جانلىق، ئۈنۈملۈك ئۆگىنىش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، دەسلەپكى قەدەمدە نەتىجە قازاندىڭلار، لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدە ئاراڭلاردىن زور بىر توركۈم ئىلغار پىئونېرلار بارلىققا كەلدى. مەن بۈگۈندىن چىن كۆڭلۈمدىن خۇرسەنمەن.

ئۆسمۈر سەمىڭلارغا سېلىپ قويايكى، لەي نىڭدىن ئۆگىنىشتە ياخشى باشلىنىشلا بارلىققا كەلدى، ئۈزلۈكسىز تىرىشىپ، لەي نىڭدىن ئۆگىنىشنى يەنمۇ ھەقىقىي جارى قىلدۇرۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ پارتىيە سىرتىدىكى كادىرلارغا تولۇق ئىشىنىپ، تۆلارنى قىزغىن قوللاپ، سەمىمىي مۇئامىلىدە بولۇپ، يېقىندىن ھەمكارلىشىپ، ئۇلارغا ئاكتىپ كۆكۈل بۆلۈپ، تۆلارنىڭ غەم - ئەندىشىسىنى تۆگىتىشنى تەلەپ قىلىمىز.

سۆڭ پىڭ پارتىيە سىرتىدىكى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ تارىخىي مەسئۇلىيەتىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، ھەر قانداق ۋاقىت ۋە ئەھۋالدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە ۋە سوتسىيالىزم يولىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىتتىپاقلىشىپ ۋە ھەمكارلىشىپ، تۆز تارا يارەدىلىشىپ، خىزمەت ئەمەلىيىتىدە سىياسىي - ئىدىيىۋى سەۋىيىسى ۋە تەشكىللەش، رەھبەرلىك قابىلىيىتىنى ئىگىلەشتە يەنمۇ تۆستۈرۈپ، دادىل ئىشلەپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش ئۈچۈن ئورتاق كۈرەش قىلىشنى ئۈمىد قىلدى.

سۆڭ پىڭ پارتىيە سىرتىدىكى رەھبىرىي كادىرلار بىلەن سۆھبەتلەشكەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر پارتىيە سىرتىدىكى كادىرلارغا تولۇق ئىشىنىشى لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى سۆڭ پىڭ بۈگۈن پارتىيە سىرتىدىكى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ تەقدىقات كۆرسىدا ئوقۇۋاتقان يولداشلار بىلەن سۆھبەتلەشكەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار ۋە پارتىيەسىز زاتلارنىڭ ھۆكۈمەتنىڭ رەھبەرلىك خىزمىتىگە قاتنىشىشى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسىنىڭ رەھبەرلىكىدىكى كۆپ پارتىيەلىنىڭ ھەمكارلىشىشى ۋە سىياسىي جەھەتتە كېڭىشىش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۇرۇشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، شۇنداقلا سوتسىيالىستىك دېموكراتىك سىياسەتنىڭ مۇھىم تەشكىلىي قىسمى.

كۆپچىلىكنىڭ سۆزىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن سۆڭ پىڭ مۇنداق دېدى: بىرلىكسەپ جۇڭگو ئىنقىلابىنىڭ ئۇچ چوڭ ئەگۈشتەرىنىڭ بىرى، پارتىيىمىز بىرلىكسەپ خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن، بىر قاتار تەدبىرلەرنى قوللانىدى ۋە قوللىنىۋاتىدۇ. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىكىدىكى كۆپ پارتىيە ھەمكارلىشىش ۋە سىياسىي جەھەتتە كېڭىشىش تۈزۈمى يەنمۇ مۇستەھكەملىنىۋاتىدۇ ۋە راۋاجلىنىۋاتىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار ۋە پارتىيەسىز زاتلار ئېچىدە نۇرغۇن مۇنەۋۋەر ئىختىساسلىق كىشىلەر بار، ئۇلارنى ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا خىزمەتكە قويۇش، ھاكىمىيەتنى بىشىدىكى پارتىيە ئوخشاش بولمىغان پىكىرلەرنى ئاڭلاپ، كۆپچىلىكنىڭ ئەقىل - پاراسىتىنى مەركەزلەشتۇرۇپ، تەدبىر بەلگىلەشنى دېموكراتىيىلەشتۇرۇش ۋە ئىلمىيلەشتۇرۇش مۇھىم ئەھمىيەتكە مەزگىلىدە شۇنداق قىلدى، قۇرۇلۇش مەزگىلىدىمۇ شۇنداق قىلدى. يولداش جىاڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى سۆڭ پىڭ بىرلىكسەپ خىزمىتىنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، پارتىيەنىڭ بىرلىكسەپ خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى يەنمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن، بىر قاتار تەدبىرلەرنى قوللانىدى ۋە قوللىنىۋاتىدۇ. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىكىدىكى كۆپ پارتىيە ھەمكارلىشىش ۋە سىياسىي جەھەتتە كېڭىشىش تۈزۈمى يەنمۇ مۇستەھكەملىنىۋاتىدۇ ۋە راۋاجلىنىۋاتىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار ۋە پارتىيەسىز زاتلار ئېچىدە نۇرغۇن مۇنەۋۋەر ئىختىساسلىق كىشىلەر بار، ئۇلارنى ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا خىزمەتكە قويۇش، ھاكىمىيەتنى بىشىدىكى پارتىيە ئوخشاش بولمىغان پىكىرلەرنى ئاڭلاپ، كۆپچىلىكنىڭ ئەقىل - پاراسىتىنى مەركەزلەشتۇرۇپ، تەدبىر بەلگىلەشنى دېموكراتىيىلەشتۇرۇش ۋە ئىلمىيلەشتۇرۇش مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۇلارنى ۋەزىپىگە قويۇپ، ھوقۇقىنى ئىگە قىلىپ، ھۆكۈمەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش رولىنى ھەقىقىي جارى قىلدۇرۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ پارتىيە سىرتىدىكى كادىرلارغا تولۇق ئىشىنىپ، تۆلارنى قىزغىن قوللاپ، سەمىمىي مۇئامىلىدە بولۇپ، يېقىندىن ھەمكارلىشىپ، ئۇلارغا ئاكتىپ كۆكۈل بۆلۈپ، تۆلارنىڭ غەم - ئەندىشىسىنى تۆگىتىشنى تەلەپ قىلىمىز.

سۆڭ پىڭ پارتىيە سىرتىدىكى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ تارىخىي مەسئۇلىيەتىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، ھەر قانداق ۋاقىت ۋە ئەھۋالدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسىنىڭ رەھبەرلىكىدە ۋە سوتسىيالىزم يولىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىتتىپاقلىشىپ ۋە ھەمكارلىشىپ، تۆز تارا يارەدىلىشىپ، خىزمەت ئەمەلىيىتىدە سىياسىي - ئىدىيىۋى سەۋىيىسى ۋە تەشكىللەش، رەھبەرلىك قابىلىيىتىنى ئىگىلەشتە يەنمۇ تۆستۈرۈپ، دادىل ئىشلەپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش ئۈچۈن ئورتاق كۈرەش قىلىشنى ئۈمىد قىلدى.

قىزىلسۇ ئوبلاستىدا توپىلاڭنى تىنچىتىشتىكى ئىلغارلارنى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

(بېشى 1 - بەتتە)

پارتكومىلار ۋە ھۆكۈمەتلەر «مۇقىملىق ھەممىنى بېسىپ چۈشىدۇ» دېگەن فاكتىنى داۋاملىق ئىزچىللاشتۇرۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ شىنجاڭدىكى ئاساسىي خەۋپ ئىكەنلىكىنى ئېنىق تونۇپ، بايرىقى روشەن ھالدا مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى كۈرەش قىلىشى لازىم. مۇقىملىقنى تۆتۈشتا خەلقنىڭ تۈرمۇشىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاش لازىم. ئىشلەپچىقىرىشنى يىلدىن - يىلغا راۋاجلاندۇرۇش، ئىگىلىكنى يىلدىن - يىلغا گۈللەندۈرۈپ، خەلق تۇرمۇشىنى يىلدىن - يىلغا ياخشىلاش، سوتسىيالىستىك ۋەتەنىمىزنىڭ تۆيۈشقاقلىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىش لازىم.

ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ مۇئىجىسى نېۋ ئىلىرگە قارشى تۇرۇش ۋە ئۇنىڭدىن ساقلىنىش لازىم.

ئۇ ئاخىردا مۇنداق دەپ تەكتىلىدى: ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش — مۇقىملىقنىڭ ماددىي ئاساسى. قىزىلسۇنىڭ ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، پايدىلانغان ئېچىپ ۋە ئۇنىڭدىن ياخشى پايدىلىنىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقىنى زور كۈچ بىلەن

تەرتىپ، لەي نىگدىن ئۆگىنىشنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇڭلار. نېمە ئۈچۈن لەي نىگدىن چوڭقۇر ئۆگىنىشنى ئوتتۇرىغا قويىمەن؟ بىرىنچىدىن، لەي نىگىنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىدە يېڭى دەۋرنىڭ تۇسمۇر - بالىلاردىن كۈتىدىغان تەلىپى گەۋدىلەنگەن. ئۇ غايىلىك، ئىرادىلىك، تەلەپچان، مەسئۇلىيەتچان ئىدى، پىداكارلىق روھىغا ئىگە ئىدى. مەنلىك ھاياتى ئارقىلىق پارلاق كەلگۈسىنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، ئۇ كىچىكىدىنلا ھەر بىر قەدىمىدە ئۆزىنىڭ كىشىلىك تۇرمۇش يولىغا ئويدان تۈل سالغانىدى. لەي نىگدىن چوڭقۇر ئۆگەنگەنلا، 21 - ئەسىرنىڭ لايىقەتلىك يېڭى خوجايىنلىرىدىن بولۇپ چىقالايسىلەر. ئىككىنچىدىن، لەي نىڭ سوتسىيالىستىك ۋەتەننى، خەلقنى، تۇرمۇشنى قىزغىن سۆيەتتى. ئۇ مول بىلىمگە، گۈزەل ھېسسىياتقا، يۈكسەك پەزىلەتكە، قەيسەر ئىرادىگە ئىگە ئىدى. تەرتىپ يۇقىرى تۇرلەپ، ئەتراپلىق يېتىلگەنىدى. بۇ ئۆنىڭ ئاڭلىق ئۆگەنگەنلىگىنىڭ، چىنىققانلىقنىڭ نەتىجىسى. لەي نىگدىن چوڭقۇر، ئەتراپلىق ئۆگەنگەنلا، لەي نىڭ روھىنى يەرگەن. ئۇز ئەشكىلاتىگلارنى قىزغىن سۆيۈگلار، پىشۇبرلار ئەتربىتىنىڭ كوللېكتىپ ئىلگىرلەش ئېڭىنى، چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك ئەترەتلەرنىڭ كوللېكتىپ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، لەي نىڭ ئوبرازىنى كوللېكتىپنىڭ ئولگىسى قىلىپ، ياخشى كوللېكتىپ جامائەت پىكرى شەكىللەندۈرۈپ، گۈزەل ئۆگىنىش مۇھىتى يارىتىپ، ھەر بىر چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك ئەترەتنى ئىتتىپاقلىشىپ يۇقىرى تۇرلەيدىغان، شادلىققا تولغان ياخشى كوللېكتىپ قىلىپ قۇرۇپ چىقىڭلار.

پىشۇبرلار، سىلەر ۋەتەننىڭ كېلەچىكى، كومۇنىزمنىڭ راپاس قوشۇنى، پارتىيە ۋە خەلق سىلەردىن زور ئۈمىد كۈتىدۇ. ئىلگىرلەش يولۇڭلاردا سىلەرنى قوللايمەن. سىلەرنىڭ يۈمران كۆچەتكە ئوخشاش، ۋەتىنىمىزنىڭ مۇنەۋەت تۈپرىقىدا چوڭقۇر يىلتىز تارتىپ، ئىللىق قۇياش تۇرىدا بۇك - باراقسان، ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىڭلارغا تىلەكداشمەن.

1990 - يىل 10 - ئاينىڭ 13 - كۈنى
(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ،
17 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى)

(بېشى 1 - بەتتە)

ئەۋەتتى. ئىستىل تۈزىتىش ئۆگىنىشى داۋاملىندا ئۆلار تېپلار ئارقىلىق يېتەكلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئومۇمىي دائىرىنى يېتەكلىدى.

ئىستىل تۈزىتىش ئۆگىنىشىدە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، دىنىنىڭ مەكتەپلەرگە سىڭىپ كىرىشىگە تاقابىل تۇرۇش مۇھىم ئۇقتا، تەنقىد ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىد قىلىش قورال، ئاڭنى، توغۇشنى ئوستۇرۇپ، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنى پاكلاشتۇرۇش مەقسەت قىلىندى. ئىستىل تۈزىتىش ئۆگىنىشى داۋاملىدا، ئۆزىنى ئۆزى تەكشۈرۈش، ئۆز ئارا ياردەم بېرىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى، ھەر قايسى ناھىيەلەرنەمەلىي ئەھۋالغا ئاساسەن، ئۆزىنى تەكشۈرۈشكە بىر قانچە ئون سوئال چىقىرىپ بېرىپ، ئىستىل تۈزىتىش ئۆگىنىشىنىڭ نىشانچانلىقىنى ئاشۇردى. ئەستايىدىل ئۆگىنىش ئارقىلىق، ئوقۇتقۇچىلار شىنجاڭدىكى ئاساسىي خەۋپىنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ئىكەنلىكىنى، دىنىدىن پايدىلىنىپ مەكتەپلەرگە سىڭىپ كىرىش مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ئىزچىل قوللىنىپ كەلگەن نەيرەڭى ئىكەنلىكىنى تونۇدى، كۆپچىلىك مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدىن ئىبارەت ئاساسىي تېمىنى چۆرىدىگەن ھالدا يەتتە مەسىلىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋالدى، ئون سەپسەتنى تەنقىد قىلدى.

بۇ قېتىمقى ئىستىل تۈزىتىش ئۆگىنىشىگە 12 ناھىيە، شەھەرگە قاراشلىق 1763 مەكتەپ، ۋىلايەتكە بىۋاستە قاراشلىق 14 مەكتەپ، زاۋۇت باشقۇرغان تۆت مەكتەپتىن 25 مىڭدىن ئارتۇق ئوقۇتقۇچى قاتناشتى. ئىستىل تۈزىتىش ئۆگىنىشى داۋاملىدا، ھەر قايسى ئوچاستىكلار ئوقۇتقۇچىلارنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلىش مەسىلىسى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ دىنغا ئېتىقاد قىلىش مەسىلىسى، ئايرىم ئوقۇتقۇچىلارنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرىگە قاتنىشىش، ئەكسىيەتچىل، خاتا سۆزلەرنى تارقىتىش مەسىلىسىنى ئېنىقلىدى، ئوقۇتقۇچىلىقنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىغان بىر قىسىم ئوقۇتقۇچىلار ئېنىقلاندى ۋە بىر تەرەپ قىلىندى.

يېڭى ئوقۇش مەۋسۇمى باشلانغاندىن كېيىن، قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ روھىي قىياپىتى يېڭىلاندى، ماتارىپ بازىسدا چوڭقۇر ئۆزگىرىش بولدى. ھەر قايسى مەكتەپلەر ئوقۇغۇچىلار ئارىسدا ھەر خىل شەكىلدە ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيسى ئېلىپ باردى، ۋەزىيەت، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ئاتېئىزم تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇردى؛ دۆلەت بايرىقى چىقىرىش پائالىيىتىنى يولغا قويدى؛ ئەخلاق باھالاش لايىھىسىنى تۈزۈپ چىقتى، ئىدىيۋى - سىياسىي خىزمەت ئاپپاراتى، تەربىيە تورىنى قۇردى ۋە ئۆنى مۇكەممەللەشتۈردى؛ سىياسىي خىزمەتچىلەرنى تولۇقلدى، بىر قىسىم مەكتەپلەر رەھبەرلىك بەنزىسىنى تولۇقلدى ۋە تەكشىدى.

ئېلان

مارالبېشى ناھىيىلىك تەمنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپ يەرلىك مال شىركىتىنىڭ «بېيجىڭ — 212» ماركىلىق 00919— 45 - نومۇرلۇق ماشىنىسى 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئۆرۈمچى شەھەر «خوتەن» كوچىسى ئالدىدا يوقلىپ كەتتى. ئەھۋالنى بىلگۈچى ياكى كۆرگۈچىلەرنىڭ ئۆرۈمچى شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىگى ئىدارىسىنىڭ قوراللىق ساقچى ئەترىتگە خەۋەر قىلسا، خەۋەر قىلغۇچىغا رەھمەت ئېيتىمىز.

ئولاستىلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى نىۋ بىڭشىنمۇ يىغىندا سۆز قىلدى. ئويلاستىكى ھەر مىللەت، ھەر ساھە ئاممىسىدىن 1000 دىن ئارتۇق كىشى تەقدىرلەش يىغىنغا قاتناشتى.

چارۋىچىلىقنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش، ئەھۋالغا قاراپ سانائەتنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىي كۈچنى ئاشۇرۇش، نامراتلىقتىن قۇتقۇزۇپ، ھالىتىدە يوقتىش، چەت ئەللىك سىڭىپ كىرىش، ئاغدۇرۇمچىلىق ھەرىكەتلەرنى بېيىتىشنى چىڭ تۇتۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بىرلىكىنى مۇستەھكەملەش، ئىجتىمائىي ئۇستۇرۇلمىنى مۇقىملاشتۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ ئىشلەشكە قويۇپ بەردى.

«بىلىم — كۈچ» ژۇرنىلىغا مۇشتەرى بولۇڭ!

«بىلىم — كۈچ» ژۇرنىلى تەبىئىي پەنلەر بويىچە پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى كېڭەيتىش ۋە ئومۇملاشتۇرۇشنى مەقسەت قىلغان، تىلى ئاممىباپ، مەزمۇنى يېڭى ۋە قىزغىلىق ئۇنۇملۇك ژۇرنال. ئۇ نەشر قىلىنغان 10 يىلدىن بۇيان، ئۇرغۇنلىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى، يېڭىلىقلىرى، پەننىي ساۋات ۋە تۇرمۇش بىلىملىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ ئىشەنچلىك سىرداش دوستى بولۇپ قالدى. ژۇرنال 11 - يىلدىمۇ ئۆزىنىڭ خىلمۇ - خىل سەھىپىلىرى ئارقىلىق ئىلىم - پەن ھەۋەسكارلىرىغا سەممىي خىزمەت قىلىدۇ، زامانىۋى تۇرمۇشقا ماسلىشىشنىڭ ياخشى مەسلىھەتچىسى بولىدۇ، پەن - تېخنىكىغا تاينىپ نامراتلىقتىن، نادانلىقتىن قۇتۇلۇپ رونىق تاپماقچى بولغانلارغا سادىق دوست، ئىشەنچلىك قورال بولىدۇ. ژۇرنال ئۆز سەھىپىسىنى داۋاملىق يېڭىلاپ ۋە كېڭەيتىپ، مەزمۇننى بېيىتىدۇ، كىتابخانلارغا كېرەكلىك بىلىم بېرىدۇ.

ژۇرنال ھەر ئاينىڭ 1 - كۈنى نەشر قىلىدۇ. جايلاردىكى پوچتىخانىلار 11 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 15 - كۈنىگىچە كېلەر يىللىق سانلار ئۈچۈن مۇشتېرى قوبۇل قىلىدۇ. بۇ مۇددەت ئىچىدە مۇشتېرى بولالمىغانلار تەھرىر بۆلۈمىمىز بىلەن بىۋاستە ئالاقىلەشسىمۇ بولىدۇ.

جايلاردىكى كىتابخانلار، كىتاب - ژۇرنال بوتكىلىرى، يايمىكەشلىرى، يەككە تىجارەتچىلەر ھەم ھەر قانداق شەخسىي ژۇرنالنى تارقىتىش، سېتىش، ۋاكالىتەن سېتىش ۋەكالىتەن مۇشتېرى توپلاش جەھەتتە تەھرىر بۆلۈمى بىلەن ھەمكارلىشىشنى خالىسا، ئۆلارغا باھادا مۇۋاپىق ئېتىبار قىلىنىدۇ.

ژۇرنالنىڭ مەملىكەت بويىچە بىر تۆتاش نومۇرى: 1085/ — 60

باھاسى 40 پۇڭ. پوچتا ۋاكالەت نومۇرى: 15 - 58.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى تىبېي ئىنىستوت يولى 7 - قورۇ (شىنجاڭ پەن - تېخنىكا سارىيى ئىچىدە) تېلېفون: 414147. تۈرۈشلۇق ئورۇننىڭ پوچتا نومۇرى: 830000

شىنجاڭ پەننى ئومۇملاشتۇرۇش ژۇرنالىنىڭ نەشرىياتى «بىلىم - كۈچ» ژۇرنىلى تەھرىر بۆلۈمى

كىنوخانىلاردا

بىرلەشمە ساقچى

«خەلق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 10:00 دا، 12:20 دە، 2:40 تا، 5:00 تە، 7:20 دە؛

«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 11:00 دە، 1:10 دا، 3:20 دە، 5:30 دا، 7:40 تا؛

«1 - مايى» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 9:40 تا، 11:40 تا، 1:40 تا، 4:00 تە، 6:10 دا (8:30 دا مەقسەتكە يېتەلمىگەن قىرغىنچىلىق)؛

«ئۆكتەبر» كۇلۇبىدا: بۈگۈن 10:40 تا، 12:40 تا، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 10:00 دا، 12:10 دا، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:00 دە، 9:00 دا؛

3 - بىناكارلىق كۇلۇبىدا: بۈگۈن 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە.

غايىۋىي چولپان

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 11:50 تە، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:10 دا؛

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 9:30 دا، 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، 6:30 دا.

ئالتۇن تىرناق

«خەلق» كىنوخانىسىدا ئەتە 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، 6:30 دا.

چۈش

«بەخت» كىنوخانىسىدا: ئەتە 11:50 تە، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:10 دا (سىترېئو ئاۋازلىق).

غالجىرانە ئېلىشىش

«خەلق» كىنوخانىسىدا: ئەتە 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا؛

«ئۆكتەبر» كۇلۇبىدا: ئەتە 10:40 تا، 12:40 تا، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا.

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: ئەتە 10:10 دا، 12:20 دە، 2:30 دا، 4:40 تا، 6:50 تە؛

«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: ئەتە 11:00 دە، 1:10 دا، 3:20 دە، 5:30 دا، 7:40 تا؛

«1 - مايى» كىنوخانىسىدا: ئەتە 9:40 تا، 11:40 تا، 1:40 تا، 4:00 تە، 6:10 دا، 8:30 دا؛

3 - بىناكارلىق كۇلۇبىدا: ئەتە 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: ئەتە 10:00 دا، 12:10 دا، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:00 دە، 9:00 دا.

ئۈرۈمچى رايونلۇق ھاۋارايى: كۈندۈزى ھاۋا ئوچۇق بولۇپ، كېيىن بۇلۇتلىنىدۇ. كېچىسى بۇلۇتلۇق بولۇپ، ئازراق قار ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا: 4° — 7°-بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

شنجاڭ مائارىپى گېزىتى

新疆教育報

(سىناق 28 - سان)

1990 - يىل 23- نويابر

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى:G/0060 - CN65 ۋەكالەت نومۇرى: 140 - 57

شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە نەشر قىلىندى

مەملىكەتلىك 2- نۆۋەتلىك يالاقۇن پىلانى ۋە يېزا مائارىپى ئىسلاھاتى سىناق ناھىيىلەر خىزمەت يىغىنى يېپىلدى

يېزا مائارىپى ئىسلاھاتىنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئىلگىرى سۈرەيلى

مەملىكەتلىك 2- نۆۋەتلىك يالاقۇن پىلانى ۋە يېزا مائارىپى ئىسلاھاتى بويىچە سىناق ناھىيىلەر خىزمەت يىغىنى 1- نويابىر يېپىلدى. يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر نەزەرىيە، ئەمەلىيەت ۋە كونكرېت ئۇسۇللاردىن ئىلهاملىنىپ، پائال ئالغا ئىنتىلىپ، جاپاغا چىداپ تىرىشىپ ئىشلەپ، جۇڭگونىڭ يېزا مائارىپىنى ئىسلاھاتنى ئىلگىرى سۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

ۋەكىللەر ۋېنجياڭ، گۇاڭخەنلەردە مائارىپنى ئېكسكۇرسىيە قىلغانلاردىن كېيىن «سەچۈەننىڭ يېزا مائارىپىنى ئىسلاھاتلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى قارارى»نى ئوقۇپ چىققاندىن كېيىن، ھەر قايسى سىناق ناھىيىلەردىن كەلگەن «مەملىكەت بويىچە يېزا مائارىپىنى ئۇنۇملۇق ئىسلاھاتلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى قارار»نى ئوقۇپ چىققاندىن كېيىن، ھەر قايسى سىناق ناھىيىلەرنىڭ خىزمەت تەجرىبىلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرگەندىن كېيىن، ھەر قايسى سىناق ناھىيىلەر «مەملىكەت بويىچە يېزا مائارىپىنى ئۇنۇملۇق ئىسلاھاتلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى قارار»نى ئىجرا قىلىش سىناق رايونلىرى خىزمەت تەزىرىسى» (سىناق نۇسخا)نى ئەستايىدىل تەتقىق قىلىپ، «تەزىرىس»تا ئوتتۇرىغا قويۇلغان نىشانىنى ئىشلەتكىلى بولمىدىغان تەدبىرگە ئايلاندۇرۇشنى، نۇقتىلارنىڭ سەۋەبىنى ئۈستۈرۈپ، دائىرىلەرنى كېڭەيتىشنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

سىناق رايونلىرىنىڭ خىزمەتتىكە كۆڭۈل قويۇپ يېتەكچىلىك قىلىپ، ئەمەلىي ھەرىكەتتىمىز ۋە ياراتقان تۆھپىلىرىمىز بىلەن جەمئىيەتنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشىنى ۋە قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز كېرەك.

قاناداق قىلغاندا ھەر دەرىجىلىك يېزا تەلىم-تەربىيە تارماقلىرىنى بىر تۇتاش پىلانلاپ ماسلاشتۇرۇشنى كۈچەيتىش ۋەكىللەر ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلە. ۋاقىت مىقدا گرۇپپىۋەن سىياسەت تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ بۇ مەسىلىنى كېلەر يىللىق مۇھىم تەتقىقات تۈرلىرى قاتارىغا كىرگۈزگەنلىكىنى ئېيتتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئەركىن مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: 11-ئاينىڭ 9-كۈنى مائارىپ كومىتېتى يىغىن چاقىرىپ، ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە نەشر قىلىنىدىغان «شنجاڭ مائارىپى گېزىتى»خەۋىرى.دۆلەت مائارىپ كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى خې دۆڭچاڭ سەپچۈەن داشۈنىڭ ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت بىلەن ئارىلىشىش ئارقىسىلقلا ھەل بولمىدۇ. دۆلەت ئەھۋالىنى چوڭقۇر، ئەتراپلىق چۈشىنىش ئاساس ئەمەس. ئەگەر ئالىي مەكتەپ باسقۇچىدا جەمئىيەتتىن ئوگىنىشكە ئېتىبار بېرىشنى بىلمەسە، جەمئىيەتنى، دۆلەت ئەھۋالىنى چۈشىنىشنىڭ ئاساس ئەمەسلىكىنى تونۇپ يەتمەي، ئۆزىنى ناھايىتى زور دەرىجىدە ئالغا باستۇرالايدۇ. جۇڭگونى چۈشىنىش ئۈچۈن يېزىلارنى چۈشىنىش كېرەك. مانا بۇ بىزنىڭ دۆلەت ئەھۋالىنى دەپ ئۆتكەن مۇخبىرىمىز خې دۆڭچاڭ مۇنداق دېدى: ئېلىمىز سوتسىيالىستىك دۆلەت. تارىختىكى «سول»چىللىق خاتالىقلىرىمىزنى تۈزۈتمىشىمىز كېرەك. ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنىڭ ھەممىسى زۆرۈر. لېكىن مائارىپىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك خاراكتېرىنى ۋە مارکسىزمنىڭ يېتەكچى ئىشى كېرەك. ئىجتىمائىي پەننى ئوگىنىشى كېرەك. ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى زامانىۋىلاشتۇرۇشقا يۈزلىنىشى لازىم. تەبىئىي پەنمۇ چۈشەنمەسە، نېمىنىڭ تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىكەنلىكىنى چۈشەنمەيدۇ. بۇ بىر نەچچە تەرەپنى ياخشى ھەل قىلغاندا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ بىر قەدەر مۇكەممەل بىلىمگە ئىگە قىلغىلى بولىدۇ. بىز مائارىپ ئىسلاھاتىدا بۇ مەسىلىلەرگە دىققەت قىلىشىمىز كېرەك.

خې دۆڭچاڭ ئاخىردا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىجتىمائىي پەنلەر ئىسلاھاتىدا ۋەزىپە ناھايىتى ئېغىر. ئۇلار ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ماركسىزمنى ئۆگىنىشىنى چوقۇم ئەملىيەتكە بىرلەشتۈرۈشى كېرەك. ئوقۇغۇچىلار ۋە ئوقۇتقۇچىلار ماركسىزمنى ئۆگىنىشتە چوقۇم ئەملىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈشى كېرەك. ئوقۇداق قىلىشىغاندا ماركسىزمنى ھەقىقىي چۈشەنگىلى بولمايدۇ. ئالىي مەكتەپلەردىكى ئىجتىمائىي پەنلەر جۈملىدىن ئالاھىدىلىكىكە ئىگە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئۇچۇن خىزمەت قىلىدۇ. ئوقۇتقۇچىلار ھەر قايسى پەنلەر ئۆز دائىرىسىدە ماركسىزمنى ھازىرقى زامان دەۋر ئالاھىدىلىكى ۋە جۇڭگونىڭ ئىجتىمائىي ئەمەلىيىتى بىلەن قانداق بىرلەشتۈرۈشكە باغلىق.

خې دۆڭچاڭ يەنە مۇنداق دېدى: مەيلى تەبىئىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى ياكى ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى بولسۇن. ھەممىسلا نەبىئىي پەن ۋە ئىجتىمائىي پەن بىلىملىرىنى بىلىشى كېرەك. تەبىئىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى قانداق ئادەم بولۇش ۋە ئىشلارنى قانداق ئويلاشنى بىلىشى، ئىجتىمائىي پەننى ئۆگىنىشى كېرەك. ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى زامانىۋىلاشتۇرۇشقا يۈزلىنىشى كېرەك. ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى ئۆز ئالدىغا ئوقۇش ئارقىلىق ئۆزىنى ئىلىم-پەن ساھەسىدىكى ئىلغار ئۇقۇملار بىلەن قوراللاندۇرۇشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى يېڭى يىل ئالدىدىكى خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى

قىلىشتا شەخس بىلەن جەمئىيەتنىڭ مۇناسىۋىتى مەسىلىسىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك. بۇنىڭ ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت بىلەن ئارىلىشىش ئارقىسىلقلا ھەل بولمىدۇ. دۆلەت ئەھۋالىنى چوڭقۇر، ئەتراپلىق چۈشىنىش ئاساس ئەمەس. ئەگەر ئالىي مەكتەپ باسقۇچىدا جەمئىيەتتىن ئوگىنىشكە ئېتىبار بېرىشنى بىلمەسە، جەمئىيەتنى، دۆلەت ئەھۋالىنى چۈشىنىشنىڭ ئاساس ئەمەسلىكىنى تونۇپ يەتمەي، ئۆزىنى ناھايىتى زور دەرىجىدە ئالغا باستۇرالايدۇ. جۇڭگونى چۈشىنىش ئۈچۈن يېزىلارنى چۈشىنىش كېرەك. مانا بۇ بىزنىڭ دۆلەت ئەھۋالىنى دەپ ئۆتكەن مۇخبىرىمىز خې دۆڭچاڭ مۇنداق دېدى: ئېلىمىز سوتسىيالىستىك دۆلەت. تارىختىكى «سول»چىللىق خاتالىقلىرىمىزنى تۈزۈتمىشىمىز كېرەك. ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنىڭ ھەممىسى زۆرۈر. لېكىن مائارىپىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك خاراكتېرىنى ۋە مارکسىزمنىڭ يېتەكچى ئىشى كېرەك. ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى زامانىۋىلاشتۇرۇشقا يۈزلىنىشى لازىم. تەبىئىي پەنمۇ چۈشەنمەسە، نېمىنىڭ تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىكەنلىكىنى چۈشەنمەيدۇ. بۇ بىر نەچچە تەرەپنى ياخشى ھەل قىلغاندا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ بىر قەدەر مۇكەممەل بىلىمگە ئىگە قىلغىلى بولىدۇ. بىز مائارىپ ئىسلاھاتىدا بۇ مەسىلىلەرگە دىققەت قىلىشىمىز كېرەك.

خې دۆڭچاڭ ئاخىردا مۇنداق دېدى: ئىجتىمائىي پەنلەر ئىسلاھاتىدا ۋەزىپە ناھايىتى ئېغىر. ئۇلار ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ماركسىزمنى ئۆگىنىشىنى چوقۇم ئەملىيەتكە بىرلەشتۈرۈشى كېرەك. ئوقۇغۇچىلار ۋە ئوقۇتقۇچىلار ماركسىزمنى ئۆگىنىشتە چوقۇم ئەملىيەتكە بىرلەشتۈرۈشى كېرەك. ئوقۇداق قىلىشىغاندا ماركسىزمنى ھەقىقىي چۈشەنگىلى بولمايدۇ. ئالىي مەكتەپلەردىكى ئىجتىمائىي پەنلەر جۈملىدىن ئالاھىدىلىكىكە ئىگە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ. ئوقۇتقۇچىلار ھەر قايسى پەنلەر ئۆز دائىرىسىدە ماركسىزمنى ھازىرقى زامان دەۋر ئالاھىدىلىكى ۋە جۇڭگونىڭ ئىجتىمائىي ئەمەلىيىتى بىلەن قانداق بىرلەشتۈرۈشكە باغلىق.

خې دۆڭچاڭ يەنە مۇنداق دېدى: مەيلى تەبىئىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى ياكى ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى بولسۇن. ھەممىسلا نەبىئىي پەن ۋە ئىجتىمائىي پەن بىلىملىرىنى بىلىشى كېرەك. تەبىئىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى قانداق ئادەم بولۇش ۋە ئىشلارنى قانداق ئويلاشنى بىلىشى، ئىجتىمائىي پەننى ئوگىنىشى كېرەك. ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى زامانىۋىلاشتۇرۇشقا يۈزلىنىشى كېرەك. ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى ئۆز ئالدىغا ئوقۇش ئارقىلىق ئۆزىنى ئىلىم-پەن ساھەسىدىكى ئىلغار ئۇقۇملار بىلەن قوراللاندۇرۇشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى يېڭى يىل ئالدىدىكى خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئەركىن مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: 11-ئاينىڭ 9-كۈنى مائارىپ كومىتېتى يىغىن چاقىرىپ، ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە نەشر قىلىنىدىغان «شنجاڭ مائارىپى گېزىتى»خەۋىرى.دۆلەت مائارىپ كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى خې دۆڭچاڭ سەپچۈەن داشۈنىڭ ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت بىلەن ئارىلىشىش ئارقىسىلقلا ھەل بولمىدۇ. دۆلەت ئەھۋالىنى چوڭقۇر، ئەتراپلىق چۈشىنىش ئاساس ئەمەس. ئەگەر ئالىي مەكتەپ باسقۇچىدا جەمئىيەتتىن ئوگىنىشكە ئېتىبار بېرىشنى بىلمەسە، جەمئىيەتنى، دۆلەت ئەھۋالىنى چۈشىنىشنىڭ ئاساس ئەمەسلىكىنى تونۇپ يەتمەي، ئۆزىنى ناھايىتى زور دەرىجىدە ئالغا باستۇرالايدۇ. جۇڭگونى چۈشىنىش ئۈچۈن يېزىلارنى چۈشىنىش كېرەك. مانا بۇ بىزنىڭ دۆلەت ئەھۋالىنى دەپ ئۆتكەن مۇخبىرىمىز خې دۆڭچاڭ مۇنداق دېدى: ئېلىمىز سوتسىيالىستىك دۆلەت. تارىختىكى «سول»چىللىق خاتالىقلىرىمىزنى تۈزۈتمىشىمىز كېرەك. ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنىڭ ھەممىسى زۆرۈر. لېكىن مائارىپىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك خاراكتېرىنى ۋە مارکسىزمنىڭ يېتەكچى ئىشى كېرەك. ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرى زامانىۋىلاشتۇرۇشقا يۈزلىنىشى لازىم. تەبىئىي پەنمۇ چۈشەنمەسە، نېمىنىڭ تۆتنى زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىكەنلىكىنى چۈشەنمەيدۇ. بۇ بىر نەچچە تەرەپنى ياخشى ھەل قىلغاندا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ بىر قەدەر مۇكەممەل بىلىمگە ئىگە قىلغىلى بولىدۇ. بىز مائارىپ ئىسلاھاتىدا بۇ مەسىلىلەرگە دىققەت قىلىشىمىز كېرەك.

خې دۆڭچاڭ ئاخىردا مۇنداق دېدى: ئىجتىمائىي پەنلەر ئىسلاھاتىدا ۋەزىپە ناھايىتى ئېغىر. ئۇلار ئىجتىمائىي پەن ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ماركسىزمنى ئۆگىنىشىنى چوقۇم ئەملىيەتكە بىرلەشتۈرۈشى كېرەك. ئوقۇغۇچىلار ۋە ئوقۇتقۇچىلار ماركسىزمنى ئۆگىنىشتە چوقۇم ئەملىيەتكە بىرلەشتۈرۈشى كېرەك. ئوقۇداق قىلىشىغاندا ماركسىزمنى ھەقىقىي چۈشەنگىلى بولمايدۇ. ئالىي مەكتەپلەردىكى ئىجتىمائىي پەنلەر جۈملىدىن ئالاھىدىلىكىكە ئىگە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ. ئوقۇتقۇچىلار ھەر قايسى پەنلەر ئۆز دائىرىسىدە ماركسىزمنى ھازىرقى زامان دەۋر ئالاھىدىلىكى ۋە جۇڭگونىڭ ئىجتىمائىي ئەمەلىيىتى بىلەن قانداق بىرلەشتۈرۈشكە باغلىق

ئۆزلەشتۈرۈپ. ماۋارىپ تارماقلىرىدىكى ئۆزلەشتۈرۈپ ۋە ئوقۇتقۇچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىيەتتىكى بىلەن ياغلاشنىن باشقا، كەسىپ قۇرۇلمىسىمۇ تەتقىق قىلىشنى تەلەپ قىلىدۇ. ئاساسىي كۇرس قاتلىمىدا ئەزەرىيەۋىلىكى كۆچلۈكرەك بولغان كەسىپلەرگە ئوقۇغۇچىلارنى ئازراق قوبۇل قىلىش، ئەمەلىيەتچانلىقى كۆچلۈكرەك بولغان كەسىپلەرگە كۆپرەك قوبۇل قىلىش لازىم.

ھەمدە ماھىيەتتىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ ۋە ئوقۇتۇش قىلىنامە قىلىپ، خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەش كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ كومىتېتى يېقىندا ماۋارىپ كومىتېتى يىغىن چاقىرىپ، ماۋارىپ كومىتېتى ۋە بۆلۈمدىكى قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ يېڭى يىل ئالدىدىكى خىزمەتلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى:

1. يولداش جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەنلىكى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش ئەۋەتىش.

2)«6-مەسىلە. كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش تۈگمىسىدا» نى ئۆگەنگەندە، ياۋروپا-ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنىڭ تۈگىتىشتۈرۈلۈشى. شىنجاڭنىڭ تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويىدى. 1) «سۆز» گە باشتىن-ئاياغ سىڭدۈرۈل-

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

تۇرپان، قۇمۇل ئۇنلايەتلىرىدە گېزىتىمىز ئىختىيارىي مۇخبىرلىرى يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

قۇمۇل ئۇنلايىتىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيسى توختىمخان ئىسمايىل يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جومە ئابدۇغېنى خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ كومىتېتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، شىنجاڭ ماۋارىپى گېزىت-ژۇرنال نەشرىياتى 3- نويابردىن 6- نويابرغىچە تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ تۇرپان شەھىرى ۋە توقسۇن، پىچان ناھىيىلىرىدە؛ 8- نويابردىن 10- نويابرغىچە قۇمۇل ۋىلايىتىدە ئىختىيارىي مۇخبىرلار خىزمىتى يىغىنى ئۆتكۈزدى. تۆت دائىرە بويىچە ئېچىلغان يىغىنلارغا نەشرىياتىمىزنىڭ باشلىقى، مۇئاۋىن باش مۇھەررى يولداش ھامۇت ياسىن جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئۇچ ۋىلايەت، ئىككى ئوبلاست بويىچە ئۇچ دائىرىدە ئېچىلغان ئىختىيارىي مۇخبىرلار يىغىنلىرىنىڭ روھىنى، ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى يولداش نۇرتېيىپنىڭ شۇ يىغىنلاردا سۆزلىگەن سۆزىنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرىنى يەتكۈزدى. يىغىنلاردا يەنە ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ كومىتېتىنىڭ (1990-15- نويابردىن) ئۆتكۈزۈلىدىغان ئىختىيارىي مۇخبىرلار پونكىت (گۇرۇپپا)لىرىنى قۇرۇش، كەڭ دائىرىلىك ئىختىيارىي مۇخبىرلار تورىنى شەكىللەندۈرۈش مەسىلىسى مۇزاكىرە قىلىندى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مېۋشتىسرى بولۇش، خەۋەر-ماقالە يېزىش قاتارلىق تېخنىكا مۇ ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن كۈرەش قىلايلى

باش ماقالە

باش شۆجى جياڭ زېمىن شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈش مەزگىلىدە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى جەھەتتىكى خىزمەتلىرىگە نىسبەتەن تەن بىر قاتار مۇھىم يولۇيورۇقلىرىنى بەردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ماۋارىپ خىزمىتىگە قارىتا ئىستراتېگىيەلىك ئورنىنى ئەمەلىيلەشتۈرگەنلىكىنى؛ ھۆكۈمىتىمىزنىڭ بىر تۇتاش پىلانلاش ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرغانلىقىنى؛ ماۋارىپقا بولغان يېتەكچى ئىدىيىنى توغرىلاپ، مەكتەپ باشقۇرۇش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرگەنلىكىنى؛ ئەمەلىيەتنى بىلەن باغلاشنىن باشقا، كەسىپ قۇرۇلمىسىمۇ تەتقىق قىلىشنى تەلەپ قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتى كېلەر يىلى سىناق ناھىيىلىرىنى بىر قېتىم تەكشۈرىدۇ. شۇڭا، ماۋارىپ تارماقلىرى يۇيگۇنىڭ تاغنى يۆتكەش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، كېڭەيتىشنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتى كېلەر يىلى سىناق ناھىيىلىرىنى بىر قېتىم تەكشۈرىدۇ. شۇڭا، ماۋارىپ تارماقلىرى يۇيگۇنىڭ تاغنى يۆتكەش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى جەھەتتىكى خىزمەتلىرىگە نىسبەتەن تەن بىر قاتار مۇھىم يولۇيورۇقلىرىنى بەردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ماۋارىپ خىزمىتىگە قارىتا ئىستراتېگىيەلىك ئورنىنى ئەمەلىيلەشتۈرگەنلىكىنى؛ ھۆكۈمىتىمىزنىڭ بىر تۇتاش پىلانلاش ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرغانلىقىنى؛ ماۋارىپقا بولغان يېتەكچى ئىدىيىنى توغرىلاپ، مەكتەپ باشقۇرۇش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرگەنلىكىنى؛ ئەمەلىيەتنى بىلەن باغلاشنىن باشقا، كەسىپ قۇرۇلمىسىمۇ تەتقىق قىلى

ئايالارنىڭ سىياسىي، ئىدىيە، مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرەيلى

مەملىكەتلىك تۇنجى نۆۋەتلىك «روماللىقلار ساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇش مۇكاپاتى» تارقىتىلدى

«جۇڭگو ماۋارىپى گېزىتى» خەۋىرى. مەملىكەتلىك ئايالار ساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇش ۋە تۇنجى نۆۋەتلىك «روماللىقلار ساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇش مۇكاپاتى»نى تارقىتىش يىغىنى 7-نويابىر كۈنى ئېلىممىز ئايالار ھەيكىتىنىڭ پېشىۋاسى، ئىنقىلابىي قۇربان شاك جىگىيۇينىڭ يۇرتى-خوتەنىنىڭ خوتەيخۇا دېگەن يېزىدە ئۆتكۈزۈلدى. 100 ئىلغار شەخس-ۋە 30 ئىلغان ئورۇن «روماللىقلار ساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇش مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى.

بىرنەچچە يىلدىن بۇيان، مەملىكىتىمىز بويىچە ساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇش ھەيكىتىنىڭ چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلۇشىغا ئەگىشىپ، ھەر دەرىجىلىك ئايالار بىرلەشمىسى تەشكىللاتلىرى بىلەن جايلاردىكى مائارىپ تارماقلىرى يېقىندىن ماسلىشىپ، ساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇشنى ئۇزاق مۇددەتلىك سىياسىي ۋەزىپە قىلىپ ئىشلىدى، ئايالارنى تېخنىكا ئۆگىنىشكە، بېيىش تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەشكە بىرلەشتۈرۈپ، كەڭ كۆلەملىك تەشۋىقات پائالىيىتى ئېلىپ بېرىلىپ ساۋاتلىق ئايالار ساۋاتسىز ئەرگە چەمبەرچاس قاتاردىغا ھەيدەكلەندۈرۈلدى، مەدەنىيەت ئۆگىنىش، تېخنىكا ئۆگىنىش، «روماللىقلارساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇش مۇكاپاتى» تەسىس قىلىش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇپ، يۇز مىڭلىغان ئايال كادىرلار، مائارىپ-خادىملىرى، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىدىن ئىبارەت ساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇش ئارمىيىسى قۇرۇلدى. 100 نەچچە مىليون ساۋاتسىز ئايال ئۆزلىرىنى يېزىلارغا ئۇچىتىپ، يېزا ئايالىرىنى ئۆيىدىن ئۆيگە يۈرۈپ ھەر دەرىجىلىك ئايالار ساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇش يولىدا جاپالىق ئەمگەك سىڭدۈرگەنلىكىگە چىن كۆڭلىدىن مىننەتدارلىق بىلدۈردى ۋە مۇكاپاتلانغان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى قىزغىن تەبرىكلىدى. ئۇ، ئېلىممىزدە ساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇشتا ناھايىتى زور نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، بۇنىڭدىن بىلەن قىلچىمۇ بوشىشىپ قالغىلى بولمايدۇ، دېدى ۋە ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەردىن بۇ خىزمەتنى ئۇزلىرىنىڭ مۇھىم ئىشلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈپ، رەھبەرلىكىنى ھەقىقىي كۈچەيتىشنى، ساۋاتلىقلارنىڭ نامىدىن 85 پىرسەنتلىك ئاساسىي تەلەپتە توختاپ قالماسلىقنى، ساۋات چىقارغۇچىلار يېشىنىڭ يۇقىرى چېكىنى جايلارنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ مۇۋاپىق ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلدى. ئۇ يەنە ھەر دەرىجىلىك مائارىپ تارماقلىرىدىن زىچ ماسلىشىپ، قىزلارنى مەكتەپكە كىرىشكە تەشكىللەشنى ۋە ئايالار ساۋاتسىزلىقىنى يۇيۇشنى مۇھىم خىزمەتلەر قاتارىدا تۇتۇشنى، ئۇقۇغۇچىقوبۇل قىلغاندا، ئالاھىدە تەلەپ بولمىسلا، ھەمىسىگە ئوخشاش مۇئامىلە قىلىپ، ئايالارنىڭ ئوقۇش ھوقۇقىغا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئانىلار ساپاسىنىڭ يۇقىرى-تۆۋەنلىكى ۋەتەننىڭ كېلەچىكىگە مۇناسىۋەتلىك. ئايالارنىڭ سىياسىي، ئىدىيە، مەدەنىيەت، تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرۈش مىللەتنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىم ئاساسى.

بۇ يىغىن مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئېچىلدى، مەملىكەتلىك ئايالار بىرلەشمىسى بىلەن دۆلەت مائارىپ كومىتېتى مۇكاپات تارقاتتى.

*

بۇ يىلقى ئالىي سىنىپلارغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا سۆپەتتە قايتا ئۆرلەشتەك ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى

«جۇڭگو ماۋارىپى گېزىتى» خەۋىرى: بۇ يىلقى ئالىي سىنىپلارغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى بويىچە يېقىندا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ چاقىرىلغان خۇلاسە يىغىنىدا جاكارلاندى. يىغىنغا 27 ئۆلكە، شەھەر، بۇ مەملىكەت بويىچە ئالىي سىنىپلارغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى بويىچە يېقىندا ئافۇجودا چاقىرىلغان خۇلاسە يىغىنىدا جاكارلاندى. يىغىنغا 27 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسى ۋە 15 سىنىپ شۆبۈمەن ۋەكىل قاتناشتى.

ئالىي سىنىپلارغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا سۆپەتنىڭ ئالدى بىلەن ئۇنى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسى ۋە 15 سىنىپ شۆبۈمەن ۋەكىل قاتناشتى.

ئالىي سىنىپلارغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا سۆپەتنىڭ ئالدى بىلەن ئۇنى ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسى ۋە 15 سىنىپ شۆبۈمەن ۋەكىل قاتناشتى.

ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسى ۋە 15 سىنىپ شۆبۈمەن ۋەكىل قاتناشتى.

ئالىي مەكتەپ ئىمتىھان نومۇرىنى سىلىشتۇرغاندا گەرچە تۆۋەنلەش بولغان بولسىمۇ، ئەمما سىنەن مەكتەپلەرگە قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ نەتىجىسىدە تۆۋەنلەش بولمىدى.

يىغىن قاندىق قىلغاندا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش سۆپىتىنى ئۆستۈرگىلى بولمىدىغانلىقى، ھەر

*

ئاقسۇ مائارىپ شۆبىلەنى مىللەتلەرنى ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇشتا چىڭ تۇردى

دۆلەت مائارىپ كومىتېتى تەن جازاسىنى قاتتىق چەكلەشنى ئۇقتۇرۇش قىلدى

«جۇڭگو ماۋارىپى گېزىتى» خەۋىرى. يېقىندا دۆلەت مائارىپ كومىتېتى بىر قىسىم جايلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ بەدەنگە جازا بېرىش ھادىسىلىرىنى ئۈزلۈكسىز ئاڭلىغانلىقى، بۇ خىل ئىشلارنىڭ ئوقۇغۇچىلارنىڭ جىسمانىي ساغلاملىقىغا ئېغىر زىيان يەتكۈزۈپ، ئۇلارنىڭ ئۆگىنىش ھەۋىسىنى ئازايتىپ، ئۇلارنىڭ ئۆز-ئارا ئىتتىپاقلىشىشىغا تەسىر يەتكۈزۈپ، ئۇلارنىڭ ئىلىم-پەن ئۆگىنىشىگە ئېغىر تەسىر كۆرسىتىدىغانلىقىنى، ئوقۇغۇچى

ئۇيغۇرلار ئارىسىدا ئېلىپ بېرىلغان ئىلمىي تەتقىقات نەتىجىسىدە ئۇيغۇر تارىخىغا ئائىت يېڭى ئىلمىي ئەسەرلەر مەيدانغا كەلدى

مەكتەپ رەھبەرلىكى بۇ يېڭىلىنىش تۈزۈمى ئىسپاتلانغاندىن كېيىن ئۇنى ئۇيغۇرچە ۋە خەنزۇچە ئىككى خىل تىلدا ئېلان قىلىپ، ئۇنىڭغا ئەمەل قىلىشنى بارلىق ئوقۇغۇچىلارغا تەلەپ قىلغان. ئۇنىڭدىن باشقا، ئۇيغۇر ۋە خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا ئۆزئارا ئۆگىنىش ۋە ياردەم بېرىش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇش ھەققىدە ئالاھىدە قارار چىقارغان. بۇ قارارغا ئاساسەن، ئۇيغۇر ئوقۇغۇچىلار خەنزۇچىنى ئۆگىنىش ئۈچۈن ھەر كۈنى ئىككى سائەت ۋاقىت ئاجرىتىپ، خەنزۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۇيغۇرچىنى ئۆگىنىشىگە ياردەم بېرىدىغان بولغان. مەكتەپ رەھبەرلىكى بۇ يېڭىلىنىش تۈزۈمى ئىسپاتلانغاندىن كېيىن ئۇنى ئۇيغۇرچە ۋە خەنزۇچە ئىككى خىل تىلدا ئېلان قىلىپ، ئۇنىڭغا ئەمەل قىلىشنى بارلىق ئوقۇغۇچىلارغا تەلەپ قىلغان. ئۇنىڭدىن باشقا، ئۇيغۇر ۋە خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا ئۆزئارا ئۆگىنىش ۋە ياردەم بېرىش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇش ھەققىدە ئالاھىدە قارار چىقارغان. بۇ قارارغا ئاساسەن، ئۇيغۇر ئوقۇغۇچىلار خەنزۇچىنى ئۆگىنىش ئۈچۈن ھەر كۈنى ئىككى سائەت ۋاقىت ئاجرىتىپ، خەنزۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۇيغۇرچىنى ئۆگىنىشىگە ياردەم بېرىدىغان بولغان.

مۇھەممەت ھۈسەيىن: كۆڭۈل تىلەكلىرىمىز بىلەن بىللە، بارلىق ماتېرىياللىرىمىز ئۈچۈن ئالاھىدە رەھمەت ئېيتىمىز. ئۇقۇغۇچىچە ئۇقۇغۇچىلىق ھاياتىڭىز ئۈچۈن ئەڭ ياخشى ئىستىقبالنى تىلەيمىز.

ئابدۇللا ۋە ئابدۇرېھىم ئاكا-ئۇكىلار: ئەسەرلىرىڭلار ئۈچۈن رەھمەت. ئۇنىڭغا ئەمەل قىلىشقا تىرىشىمىز.

ئەخمەت ئىلى

شىنجاڭ ئەزەلدىن ۋەتىنىمىزنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى

مەنسۇر

ئۇلۇغ ۋەتىنىمىز بۇنىڭدىن 2000 يىل بۇرۇنلا بىرلىككە كەلگەن كۆپ مىللەتلىك دۆلەت بولغان. مۇشۇ ئۇزۇن تارىخىي جەريانداقاندا قېيۇدال خانلىقلار ئالماشمىسۇن، قايسى مىللەت جۇڭگوغا ھۆكۈمرانلىق قىلمىسۇن، تەرەققىيات مەزگىلىدە نۇرغۇن قېتىم بۆلۈنۈش ھالىتى پەيدا بولغان بولمىسۇن، ھامان بىرپۈتۈنلۈك ئاساسىي ئورۇندا تۇرۇپ كەلگەن.

شىنجاڭدىن ئىبارەت بۇ زېمىن مانا مۇشۇ بىرلىككە كەلگەن كۆپ مىللەتلىك دۆلەتنىڭ بىر قىسمى ھېسابلىنىدۇ.

نۇرغۇن تارىخىي يادىكارلىقلار ۋە ھۆججەتلەر- دىن مەلۇم بولۇشىچە، شىنجاڭ رايونى ئەزەلدىن ئىلىمىزنىڭ ئېچكى رايونلىرى بىلەن ئالاقىدە بولۇپ تۇتكەن. ئەمما- يېغىلىق دەۋردە يېزىلغان «كىتابلار جەۋھىرى»، «تاغۇدەريالار قامۇسى»، «مۇتىەنزى تەزكىرىسى» قاتارلىق كىتابلاردا، ئاتاقلىق شائىر چۈيۈەننىڭ بەزى شېئىرلىرىدا شىنجاڭ رايونىنىڭ جۇغراپىيەسى، مەھسۇلاتلىرى، ئۇرپ- ئادەتلىرى ھەم ئوتتۇرا تۇزلەڭلىك بىلەن بولغان بېرىش-كېلىشلىرى خاتىرىلەنگەن. بۇنىڭ ئىچىدىكى «مۇتىەنزى تەزكىرىسى» دېگەن ئەسەردە جۇمۇڭ ئىمپېراتورى مۇ- لۇك (مىلادىدىن بۇرۇنقى 928 -947- يىللار) چوڭ قوشۇن بىلەن لوياڭدىن چىقىپ خىتاۋ رايونىنى ۋە نىگىيا قاتارلىق جايلارنى بېسىپ ئۆتۈپ، شىنجاڭ رايونىغا كېلىپ بۇ جايدىكى بىر ئېپتىدائىي قەبىلىنىڭ داھىسى «شى مۇۋاڭ» بىلەن ئۇچراشقانلىقى، ئۇزۇنارا سوۋغات تەقدىم قىلىشقانلىقى ۋە بارىدى-كەلدىلىرى يېزىلغان. جۇمۇۋاڭ شى مۇۋاڭغا يېپەك بۇيۇملار، قۇرۇلۇمە قېپىددىن ياسالغان نەرسىلەرنى تەقدىم قىلغان؛ شى مۇۋاڭ بولسا جۇمۇ- ۋاڭغا ھەر خىل چارۋا مال، ئۇسۇملۇك تۇرلىرىنى سوۋغات قىلغان. بۇ بىر رەۋايەت بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭدا خاتىرىلەنگەن ئىشلار بۇنىڭدىن 3000 يىل ئىلگىرىكى دەۋرلەرنىڭ ئالدى - كەينىدە ئوتتۇرا تۇزلەڭلىكتىكى خەلق بىلەن شىنجاڭ رايونىدىكى خەلقنىڭ ئۇزاقنارا بارىدى - كەلدى قىلىشىپ، ئالاقىلىشىپ تۇرغانلىقىنى، شۇنىڭدەك، ئەينى زامانداۋ ئوتتۇرا تۇزلەڭلىكتىن شىنجاڭغا قاتناش يولىنىڭ ئېچىلغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

تارىخىي خاتىرىلەرگە ئاساسلانغاندا، بۇنىڭ- دىن 4000 يىلچە بۇرۇن (شيا سۇلالىسى دەۋرىدىن تارتىپ) ھەرقايسى سۇلالىلەر قۇرۇمتاغ قاشتېشىنى ئوتتۇرا تۇزلەڭلىك رايونىغا ئېلىپ بارغان. كۆزنى چاقنىتىدىغان ئېسىل قاشتاشلىرى ئوتتۇرا تۇزلەڭ- لىكتىكى سۇلالىلەرنىڭ ھۆكۈمرانلىق ئورنىنى مۇستەھكەملەشتە ئالاھىدە رول ئويناپ كەلگەن. ئۇ- لارنىڭ ئىچىدە ئەڭ مەشھۇرى شاڭ سۇلالىسى بولۇپ، ئۇ، مۇشۇ يەردىن قېزىۋېلىنغان بارلىق مەدەنىيەت يادىكارلىقلارنىڭ 39 پېرسەنتىنى تەشكىل قىلغان. بۇ قاشتېشى بۇيۇملىرى سان جەھەتتىن كۆپ بولۇپلا قالماي، ناھايىتى نەپىس، رەڭگى چىرايلىق ياسالغان. جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى گېئولوگىيە تەتقىقات ئورنى، بېيجىڭ ۋە ئەنياڭ ئۆلايەتلىك قاشتېشى ئەسۋابلىرى زاۋۇتى بۇ قاشتېشىنى تەتقىق قىلىش ئارقىلىق ھەممىسىنىڭ دېگۈدەك شىنجاڭ قاشتېشى ئىكەنلىكىنى دەللىلەپ چىققان.

مىلادىدىن بۇرۇنقى 2 - ئەسىردە جىياڭ چېيەن بىلەن گەنفۇ (بۈ، ئاز سانلىق مىللەت) غەربىي دەيارغا سەپەر قىلغانلىقىدىن كېيىن، «تارىخنامە»، «خەننامە» قاتارلىق تارىخىي ئەسەرلەردە شىنجاڭ- نىڭ تارىخىغا ئائىت مول مەزمۇناۋق ماتېرىياللار- نى يېزىپ قالدۇرۇپ كەتكەن. بۇ، پولاتتەك تارىخىي ماتېرىياللار شىنجاڭ ئەزەلدىن ئۇلۇغ ۋەتىنىمىزنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى ئىكەنلىكىنى تېخىمۇ ئاتلايدۇ. شىنجاڭدىكى مىللەتلەر بۇرۇنىدىن تارتىپلا بۇ گۈزەل، باي، بىپايان زېمىندا ئەمگەك، تىرىشچانلىق قىلغان، كۆپەيگەن، رونىق تاپقان، ئۇنى گۈللەندۈرگەن، قوغدىغان. ئۇزاق زامانلار مابەينىدە ئىلىمىزدىكى ئولتۇراقلىشىپ ئىقتىسادىي، سىياسىي، مەدەنىيەت جەھەتلەردە بىر - بىرىدىن ئۆگىنىپ، بىر - بىرىگە تەسىر كۆرسىتىپ، بىر - بىرىگە يار - يۆلەك بولۇپ يېقىن دوستلۇق ئورناتقان، ئىلىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى تەقدىرداش، ھەمنەپەس بولۇپ ئۆتكەن. مانا بۇ، بىر پۈتۈنلۈك، بۇ، ئاساسىي ئېقىم، تارىخىي پاكىت.

لېكىن بەزى ئادەملەر يامان غەرەز بىلەن جەمئىيەتنىڭ بارىچە شىنجاڭنىڭ تارىخىنى بۇرمىلاپ، تارىخىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى بۇرمىلاپ «شىنجاڭ مۇستەقىللىقى نەزەريىسى» دېگەن بىر نېمىنى تەرغىب قىلىپ، شىنجاڭنى ۋەتىنىمىز قويىنىدىن بۆلۈپ چىقىپ، ئاتالمىش «شەرقىي تۈركىستان ئىسلام جۇمھۇرىيىتى» قۇرماقچى بولۇشتى. ئۇلار «شىنجاڭ ئەزەلدىن مۇستەقىل بولۇپ كەلگەن، كېيىنكى كۈنلەردىلا جۇڭگوغا قوشۇۋېلىنغان، شۇڭا، مۇستەقىل شەرقىي تۈركىستان ئىسلام جۇمھۇرىيىتى قۇرۇش كېرەك» دەپ كاپشىدى. ئۇلارنىڭ بۇ خىل سەپسەتىلىرى ھەقىقىي ئەھۋالنى ئۇقمايدىغان بىر قىسىم كىشىلەرنى، بولۇپمۇ تەجرىبىسىز، تارىخ ساۋاتى كەم ياشلارنى زەھەرلىدى. بۇ، ماھىيەتتە بۆلۈنۈش بىلەن بىرلىشىشنى، ئىلگىرىلەشنى چېكىنىشتىن ئايرىۋېتىش دېگەن گەپ. ئۇنداق بولمىسا، ئۇلار نېمىشقا ئۆزلىرى «مۇستەقىل» دەپ جاكارلىغان ئۆلكىنى قۇرۇش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئىچىدىكى مىللەتلەرنى قوزغىتىپ، ئۆزئارا قىرغىنچىلىق قىلىشقا سەۋەب بولىدىغان «ئۇيغۇرستان»، «قازاقستان» دېگەندەك ئايرىم ئۆلكىلەرنى قۇرۇشنى تەشەببۇس قىلىدۇ؟ ئۇلارنىڭ مەقسىتى ئۆزلىرى ئېيتقاندەك مۇستەقىل بولۇش ئەمەس، بەلكى ئۆزلىرى ئېيتقان «مۇستەقىل» دۆلەتنى ئۆزلىرى ئىدارە قىلىش، ئۆزلىرى ھۆكۈمران بولۇش ئىكەنلىكى ئېنىق.

شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ئاساسىي خەۋپ مىللىي بۆلگۈنچىلىكتىن كېلىدۇ

لۇ يا پىڭ

1988-يىلىدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى شىنجاڭنىڭ ھازىرقى ۋەزىيىتىگە ۋە ئالاھىدە جۇغراپىيىلىك ئورنىغا ئاساسەن، شىنجاڭغا ئاساسىي خەۋپ مىللىي بۆلگۈنچىلىكتىن كېلىدىغانلىقىنى ئۆز ۋاقتىدا، قايتا-قايتا تەكىتلەپ كەلگەن ئىدى. بىز بۇنىڭغا بۇ يىل 4-ئايدا يۈز بەرگەن بارىن ئەكسىلئىنقىلابىي توپىلىڭىدىن جاۋاب تاپتۇق.

شىنجاڭ ئەزەلدىنلا ئۇلۇغ ۋەتىنىمىزنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى. مەيلى ھەربىي ئىشلار جەھەتتە، سىياسىي جەھەتتە، ئىقتىسادىي جەھەتتە بولسۇن. شىنجاڭنىڭ ستراتېگىيىلىك ئورنى ئىنتايىن مۇھىم. دەل شۇنداق بولغانلىقى ئۈچۈن. دۆلەت سەرتىددىكى تاجاۋۇزچى كۈچلەر ھامان شىنجاڭنى جۇڭگودىن بۆلۈۋېلىش كويىدا بولۇپ كەلدى. تارىخ- تا روسىيە، ئەنگلىيە، گېرمانىيە، ئامېرىكا شۇنداقلا باشقا بەزى دۆلەتلەر شىنجاڭنى جۇڭگودىن بۆلۈۋې- لىپ، ئۆزلىرىنىڭ مۇستەملىكىسىگە يېقىن تەسەر دائىرىسىگە ئايلاندۇرۇشقا ئۇرۇنۇپ كەلدى.

شىنجاڭ ئازاد بولغاندىن كېيىن، 50-يىللارنىڭ بېشىدىن 60-يىللارنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان 20 يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە، بىر ئوچۇم بۆلگۈنچى كۈچ- لەر قورال-يارالارنى ئىشقا سېلىپ ئېلىپ بارغان چوڭ-كىچىك ئەكسىلئىنقىلابىي تۈپىلاڭلار پۈتۈن شىنجاڭ دائىرىسىدىلا كۆپ قېتىم يۈز بەردى. بولۇپ- مۇ بارىن ئەكسىلئىنقىلابىي توپىلاڭ ۋەقەسىدە تەك- شۇرۇپ قولغا چۈشكەن نۇرغۇن جىنايەت دەلىل-ئىس- پاتلىرىدىن قارىغاندا، بۇ قېتىمقى ۋەقە ھەرگىز تاسادىپىي، يەككە-يېگانە بولغان ئەمەس، ئۇ مىللىي بۆلگۈنچى ئۈنسۈرلارنىڭ بۈزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىر- نىڭ ئېغىر خەۋپىنى ۋە بۆلگۈنچىلىك بىلەن بۆلگۈن- چىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ ئۆتكۈرلۈكىنى مەركەزلىك ئەكس ئەتتۈردى. نۇرغۇن پاكىتلار شۇنى تولۇق چۈشەندۈردىكى، ئاپتونوم رايونىمىزدا بۆلگۈنچىلىك بىلەن بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرەشى ئۈبىيېكتىپ مەۋجۇت بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇرەككەپ، بەزى چاغلاردا ھەتتا ناھايىتى كەسكىن. ئۇ ھەقەتەن ئاپتونوم رايو- نىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزدە- غان ئاساسىي خەۋپ.

شىنجاڭغا خەۋپ ئۆلگەن ئىچى ۋە سىرتىدىكى

شىنجاڭ قەدىمدىنلا ئۇلۇغ ۋەتىنىمىزنىڭ بىر قىسمى بولۇپ كەلگەن. شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى بۇ مۇقەددەس ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، ئېچىكى ئەكسىيەتچى ھۆكۈمران سىنىپلارنىڭ زۇلمىغا، چەتئەلنىڭ تاجاۋۇزىغا قارشى تۇرۇش، بۇ بىپايان زېمىننى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش يولىدا مۇردىنى-مۇردىكە تىرەپ تۇرۇپ كۆرەش قىلغان، قەھرىمانلاشلارچە دوستلۇق ئورناتقان. گەرچە تارىختا ھۆكۈمران سىنىپلار باشقا مىللەتلەرگە زۇلۇم سالغان، مىللەتلەر ئارىسىغا پارچىلاش ئۇرۇقىنى چېچىپ ئۇلارنى بۆلۈنۈشكە قۇتراتقان بولسىمۇ، ئەمما، بىرلىك، ئىتتىپاقلىق، ھەمكارلىق يەنىلا ئاساسىي ئېقىم ئىدى. بۇ جەھەتتىكى پاكىتلارنى، ئۇزاق تارىخىي ئىھتىمالنىڭ ئاساسىي مەزمۇنىنى ھەرگىز ئىنكار قىلغىلى بولمايدۇ. دېمەك، جۇڭگودىن ئىبارەت بۇ چوڭ ئائىلىدىكى مىللەتلەر دوست - ئىناق ئۆتكەن چاغلاردا جەمئىيەت تىنچ، خەلق خاتىرجەم، تۇرمۇش بايياشات بولغان، ئىقتىساد ۋە مەدەنىيەت تەرەققىي قىلغان؛ ئۇنىڭ ئەكسىچە بولغان چاغلاردا نىزاھ، ۋەيرانچىلىق ئەۋج ئالغان. قايسى مىللەت بولمىسۇن ئوخشاشلا زىيان تارتقان.

ئازادلىقتىن كېيىن، سوتسىيالىستىك تۈزۈمنىڭ ئورنىتىلىشىغا ئەگىشىپ جۇڭگو تارىخىدا، جۈملىدىن شىنجاڭ تارىخىدا ئۇلۇغ بۇرۇلۇش بولدى. پارتىيە مىللىي سىياسىتىنىڭ پارلاق نۇردا ۋەتەنىنىڭ بىرلىكى مۇستەھكەملەندى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى كۈچەيدى. ھەر مىللەت خەلقى كومپارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىدە، تىنچ مۇھىتتا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، خەلق ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈش جەھەتلەردە كارامەت ئىشلارنى قىلدى. بولۇپمۇ پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ كېيىن، ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش تېز تەرەققىي قىلىش بىلەن بىللە، خەلق تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىشقا يۈزلەندى. 1989 - يىلى شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئوتتۇرىچە يىللىق كىرىمى 1222.3 يۈەنگە، دېھقانلارچا تاۋار پۇلىنىڭ 546.6 يۈەنگە يېتىپ زور بۆسۈش بولدى، نامرات رايونلار ئازايدى.

ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرايلى

تۇرنىسا توختى

لېكىن، ئاشۇنداق ياخشى ۋەزىيەتتە، چەت ئەللەردە يۈرۈۋاتقان بىر قىسىم بۆلگۈنچى كۈچلەر مەملىكەت ئىچىدىكى ئىنتايىن ئاز سانلىدىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەر بىلەن تىل بىرىكتۈرۈپ، ۋەتەننى ھەرقانداق پارچىلاشتەك رەزىل ھەرىكەتلەرنى زادى تۇختاتمەيدى، بەلكى يەنىمۇ مىللارنى بېرى تېخىمۇ غالجىرلاشتى. پارتىيەنىڭ مىللىي سىياسىتىگە قارا چاپلىدى، مىللىي ئۆچمەنلىك پەيدا قىلىشقا ئۇرۇندى، ھەتتا ئىنتايىن ئاز سانلىدىكى ئازغۇنلارنى توپىلاڭ كۆتۈرۈشكە قۇتراتتى. شۇ ئارقىلىق شىنجاڭنى مۇقەددەس ۋەتىنىمىز قويىنىدىن ئايرىۋەتمەكچى بولىدى. بىز ئۇلارنىڭ بۇ سۈيىقەستلىك نىقابىنى يىرتىپ تاشلىشىمىز لازىم. بۇنىڭ ئۈچۈن تۇغرا مىللەت قارىشىنى تەكلىشىمىز كېرەك.

مىللەت قارىشى كىشىلەرنىڭ مىللىي مەسىلە ھەققىدىكى ئاساسىي كۆز قارىشى. ئوخشاشمىغان سىنىپلارنىڭ ئىقتىسادىي ئورنىنىڭ ئوخشاش بولماسلىقى، ھەر قايسىسى ئۆز سىنىپلىرىغا ۋەكىللىك قىلىدىغانلىقى ئۈچۈن، مىللەتكە ۋە مىللىي مەسىلىگە مۇئامىلە قىلىشتىكى قارىشىمۇ ئوخشاش بولمايدۇ، جۈملىدىن، مەسىلىنى ھەل قىلىش ئۇسۇلىمۇ ئوخشاشمايدۇ. ھەر قايسى سىنىپ مىللىي مەسىلىنى ئۆز ئۇقتۇمىنىمەزىرى بويىچە چۈشىنىدۇ، ئۆز سىنىپىنىڭ مەنپەئىتىگە بىنائەن مىللىي پروگرامما، سىياسەت تۈزىدۇ. مىللىي مەسىلىنى ئاشۇ بويىچە ھەل قىلىدۇ. ماركسىزملىق مىللەت قارىشى پرولېتارىيات دۇنيا قارىشىنىڭ تەركىبىي قىسمى، ئۇ، پرولېتارىيات ۋە ئۇنىڭ پارتىيەسىنىڭ مىللەت ھەم مىللىي مەسىلىنى كۆزدىتىشتىكى ئومۇمىي ئۇقتۇمىنەزىرى، شۇنىڭدەك مىللىي مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى پروگراممىسى، سىياسىتى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى مۇستەھكەملەشتىكى قۇدرەتلىك ئىددىيىۋى قورالى، يەنە شۇنداقلا ئىنتېرناتسىئونالىزم - پرولېتارىيات مىللەت قارىشىنىڭ يادروسى، پرولېتارىيات ۋە ئۇنىڭ پارتىيەسىنىڭ مىللىي مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى تۆپ پرىنسىپى. ماركسىزملىق مىللەت قارىشى مىللەتلەر ئارىسىدىكى چوڭ - كىچىكلىكى، ئىجتىمائىي تەرەققىيات دەرىجىسى قانداق بولسا بولسۇن سىياسىي، قانۇن ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەر قايسى تەرەپلىرىدە باراۋەر ئورۇنداشنى تۇرۇشى، مىللىي كەمسىتىشكە ئۇچرىماسلىقى، ھەر مىللەت خەلقى باراۋەرلىك ئاساسىتا ئىتتىپاقلىشىشى، بىر - بىرى بىلەن ھەمكارلىشىشى، مىللىي كەمسىتىش ۋە بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇشى لازىم، دەپ ھېسابلايدۇ. ماركسىزملىق مىللەت قارىشى بىرىنچى بىر توغرا قاراش، ئۇنىڭدا چىڭ تۇرغاندىلا مىللىي مۇناسىۋەتنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشتا ئورتاق تىلغا ئىگە بولغىلى، مىللىي مەسىلە تۇغرىسىدىكى تونۇشنى ماركسىزملىق ئىددىيە ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى مۇستەھكەم ئىددىيىۋى ئاساسقا ئىگە قىلغىلى بولىدۇ.

ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇشتا، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۆپ مەنپەئىتىنى بىلەن پارتىيەنىڭ تۆپ مەنپەئىتىنىڭ بىردەكلىكىدە چىڭ تۇرۇش كېرەك. بۇنىڭدىن چەتنەيدىغان ھەر قانداق خاھىشقا قارشى كۈرەش قىلىش لازىم. جۇڭگو كومپارتىيەسىنىڭ پارتىيەسىنىڭ رەھبەرلىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئازادلىقى، باراۋەرلىكى، ئىتتىپاقلىقىنىڭ تۆپ كاپالىتى. ئۇ بولمىغان بولسا، مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى ھەقىقىي باراۋەرلىك، ئىتتىپاقلىقنىڭ ئەمەلگە ئېشىشى، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشى، قۇدرەت تېپىشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى.

ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇشتا، مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى باراۋەرلىك، ئىتتىپاقلىقتا چىڭ تۇرۇش لازىم. مىللەتلەر باراۋەر بولۇش مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ ئالدىنقى شەرتى. مىللەتلەر بىر - بىرىنىڭ باراۋەرلىك ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلىشى، ئۇنى قوغدىشى كېرەككى، ھەر قانداق شەكىلدىكى مىللىي كەمسىتىش ۋە چەتكە قېقىشقا، مىللىي ئايرىمچىلىققا قەتئىي قارشى تۇرۇش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، يەنە مىللەتلەر بىر - بىرىدىن ئۆگىنىش، شۇ يول بىلەن مىللەتلەر ئارىسىدىكى ئەمەلدە مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقان پەرقنى ئازايتىش كېرەك.

ماركسىزملىق مىللەت قارىشىدا چىڭ تۇرۇشتا، بۈرژۇئا مىللەتچىلىك نۇقتىنەزىرىگە قارشى تۇرۇش لازىم. سوتسىيالىستىك دۆلەتتە مىللەتچىلىك بۈرژۇئا دۇنيا قارىشىنىڭ بىر تەركىبىي قىسمى، بۈرژۇئازىيە ۋە ئۇنىڭ پارتىيەسىنىڭ مىللەتنى، مىللىي مەسىلىنى كۆزدىتىشىدىكى ئۇلۇچىم. بۈرژۇئازىيەنىڭ مىللەت قارىشى سىنىپىي زىددىيەتنى يوققاچقىرىپ، ئەزگۈچى سىنىپلارنىڭ مەنپەئىتىنى مىللەتنىڭ مەنپەئىتىنى ئۆتەي دەپ، ئۇنى ھەر مىللەت خەلق مەنپەئىتىنىڭ پارتىيە، دۆلەت مەنپەئىتىنىڭ ئۈستىگە قويىدۇ - دە، مىللەت ئەلاچىلىقىنى تەرغىب قىلىپ، باشقا مىللەتنى كەمسىتىدۇ، چەتكە قاقىدۇ، مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىكى، ئىتتىپاقلىقىنى ئىنكار قىلىدۇ.

قىسقىسى، بىز ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسىنى، پارتىيەنىڭ مىللىي سىياسىتىنى قەتئىي تۇتۇپ، ماركسىزملىق مىللەت قارىشىنى مۇستەھكەم تۇتمىساق، شۇ ئارقىلىق تۇپتىن قارىمۇقارشى بولغان ئىككى خىل مىللەت قارىشىنىڭ چەكچەكلىشىنى، نەزەرىيە، ئىددىيىۋى تونۇشنىڭ مىللەتلەردىن ھەقىقىي ئايرىيالايدىغان بولۇشىمىز، بولۇپمۇ، ئوقۇتۇش ئەمەلىيەتتە مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەت، زىددىيەتلەرنى ئاڭلىق تۇرتۇرىسىدا ماركسىزملىق مەيدان، نۇقتىنەزىرۇ ئۇسۇل ئارقىلىق ئانالىز قىلالايدىغان، مىللىي مەسىلىدىكى خاتا خاھىشلارغا، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا زىيان يەتكۈزىدىغان سۆز - ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرالايدىغان، مىللىي مۇناسىۋەتتە زىددىيەت كۆرۈلگەندە كۆكرەك كېرىپ چىقىپ قەتئىي ھالدا پارتىيە، خەلق مەيدانىدا تۇرۇپ زىددىيەتنى ھەل قىلالايدىغان بولۇشىمىز، ئوقۇغۇچىلارنى ماركسىزملىق مىللەت قارىشى بويىچە تەربىيەلەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئۇزاق ئۆكسىز ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم.

نېمە ئۈچۈن يېزا ماۋارىپى ئۇنىۋېرسال ئىسلاھ قىلىنىدۇ

تې باۋچاۋەن

نېمە ئۈچۈن يېزا ماۋارىپى ئۇنىۋېرسال ئىسلاھ قىلىنىدۇ؟ بۇنى تۆۋەندىكى بىر نەچچە خىل سەۋەب بەلگىلىگەن:

بىرىنچىدىن، يېزا ماۋارىپىنىڭ ئورنى. ماۋارىپنىڭ ئاساسىي سالمىقى، مۇھىم ۋە قىيىن نۇقتىسى يېزىلاردا. ستاتىستىكىلىق مەلۇماتلارغاقارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدا 2008 ئوتتۇرا مەكتەپ بولۇپ، يېزا ئوتتۇرا مەكتەپلىرىدا 1627 گە يېتىدىكەن. بۇ، ئومۇمىي مەكتەپنىڭ 81.03 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ؛ ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى 893 مىڭ 198 بولۇپ، يېزا ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى 665 مىڭ 913 كە يېتىدۇ، بۇ، ئومۇمىي ئوقۇغۇچىلارنىڭ 67.73 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ؛ ئاپتونوم رايون بويىچە 7494 باشلانغۇچ مەكتەپ بولۇپ، يېزا باشلانغۇچ مەكتەپلىرى 7005 كە يېتىدۇ، بۇ، ئومۇمىي باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ 93.47 پىرسەنتىنى، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى 1 مىليون 842 مىڭ 100 بولۇپ، يېزا باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى 1 مىليون 621 مىڭ 523 كە يېتىدۇ، بۇ باشلانغۇچ مەكتەپ ئومۇمىي ئوقۇغۇچىلارنىڭ 88.03 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. بۇنىڭدىن كۆرۈشكە بولىدۇكى، يېزا ماۋارىپى ياخشى باشقۇرۇلسا، ماۋارىپتىكى نۇرغۇن مەسىلىلەر ھەل بولۇپ كېتىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاھالىلەرنىڭ ئولتۇراقلىشىشى تارقاق، قاتناش ئىشلىرى قولايسىز، ئىقتىسادى، مەدەنىيەت جەھەتتە بىر قەدەر ئارقىدا بولغانلىقتىن، ماۋارىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇشمۇ بىر قەدەر قىيىن بولىدۇ. تۇققۇز يىلىلىق مەجبۇرىي ماۋارىپنى ئومۇملاشتۇرۇشنىڭقىيىن نۇقتىسىمۇ يېزىلاردا. يېزىلاردىكى ساۋاتسىزلار شەھەرلەرنىڭكىدىن كۆپ، يېزا ئەمگەكچىلەرنىڭ سۈپىتىمۇ شەھەرلەرنىڭكىدىن تۆۋەن، شۇڭا، ماۋارىپنىڭ مۇھىم نۇقتىسىمۇ، كەسپىي - تېخنىكا ماۋارىپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئەمگەكچىلەرنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىمۇ يېزىلاردا.

ئىككىنچىدىن، يېزا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى بىلەن جەمئىيەت تەرەققىياتىنىڭ جىددىي ئېھتىياجى. يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، بىرىنچىدىن سىياسەتكە، ئىككىنچىدىن ھەبلىغ سەلمىقا، ئۈچىنچىدىن يەن - تېخنىكىغا تايىنىش لازىم. يولداش دېڭ شياۋپىڭ: ئاخىرقى ھېسابتا مەسىلىنى

يۇنۇس تاھىر

شىنجاڭنىڭ تېلېۋىزىيە مىللىي ماۋارىپىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش توغرىسىدا تۆۋەندىكى تەكلىپلەرنى بېرىدۇ:

1 . ئاپتونوم رايونلۇق تەمەللىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ تۇرۇپ تېلېۋىزىيە مىللىي ماۋارىپىنى يۇكسەلدۇرۇش بويىچە ئۇزاق مۇددەتلىك تەرەققىيات پىلانى تۈزۈش. ئاپتونوم رايونىمىزدا رادىئو - تېلېۋىزىيە مىللىي ماۋارىپى تەرەققىياتىنىڭ قانداق بولۇشى ئاپتونوم رايونلۇق تېلېۋىزىيە داشۇسىنىڭ خىزمىتىگە باغلىق. ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى تېلېۋىزىيە ماۋارىپىنىڭ مەركىزى بولۇش رولىنى جارى قىلدۇرۇشى، شۇنىڭدەك، ئۇز ئورنىنىڭ ئىشلىرىنى باشقۇرۇش بىلەنلا بولۇپ كەتمەي، يەنە ئاساسىي قاتلامنىڭ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى كېرەك. مېنىڭچە، ھازىرقى ۋاقىتتا، تېلېۋىزىيە داشۇسى ئادەملەرنى قانداق تەربىيىلەپ چىقىش مەسىلىسىدە ئىككى خىل تونۇش مەۋجۇت. ئۇنىڭ بىرى، تېلېۋىزىيە داشۇسىنى ئاساسىي پەنلەرنىلا ئوقۇتىدىغان داشۇ قىلىپ باشقۇرۇش، دېگەن قاراش. بۇ خىل قاراش سەۋەبىدىن بەزى شۇبە مەكتەپلەردە مىللىيلار ئوچۇن يەنىلا ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەردە ئېچىلمۇاتقان كەسىپلەر ئېچىلىپ، يېڭىكەسىپلەر ئاز ئېچىلمۇاتمدۇ؛ يەنە بىرى، ئاساسلىق خىزمەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قوبۇل قىلىپ، ئۇلارغا ھېم ئاساسىي نەزەرىيىنى، ھەم كەسپىي دەرسلەرنى ئۆتۈپ، ئەمەلىي ئىش قىلىش تەسىپىدىكى مەخسۇس خادىم تەربىيىلەش كېرەك، دېگەن قاراش. بىرىنچىچە يىلدىن بېرى، ئىچكى ئۇلكىلەر مۇشۇ قاراش بويىچە نۇرغۇن يېڭى كەسىپلەرنى ئېچىپ، ئەمەلىي ئىش قىلالايدىغان خادىملارنى كۆپلەپ تەربىيىلەپ چىقتى. ھالبۇكى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە مىللىي ماۋارىپىدا خىممىيە سانائىتى قۇرۇلۇشى، ئېلېكترۇن قۇرۇلۇشى قاتارلىق يېڭى كەسىپلەر تېخى تەسىس قىلىنمىدى. ئېچىلغان كەسىپلەردە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي ئىقتىدارى تۆۋەن بولدى. دېمەك، تېلېۋىزىيە داشۇسىنىڭ ۋەزىپىسى - تېخنىكا ئىگىلىگەن، ئەمەلىي ئىش قىلالايدىغان مەخسۇس كۇرس سەۋىيىسىدىكى خادىملارنى تەربىيىلەش بولۇش لازىم. تېلېۋىزىيە داشۇسىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى - ئەمەلىيەتنى، ئوقۇتۇشنى ئاساس قىلىپ، سۈپەتنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇش؛ ئوقۇتۇشتا جانلىق، باشقۇرۇشتا قاتتىقلىق بولۇش، زامانىۋى ئوقۇتۇش ۋاستىلىرى ئۇستۇنلۈك ھەمدە ۋەزىپە، يېتەكچى ئىدىيە ئايدىڭلاشقاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق تېلېۋىزىيە داشۇسىنىڭ تۆۋەندىكى تەكشۈرۈپ تەستىقلىق قىلىش ئاساسىدا قايسى ئورۇنلەر بويىچە قانداق كەسىپ ئېچىش، قانچىلىك ئادەم تەربىيىلەشنى قارار كۆرۈپ، پىلانلاش لازىم. ئەلۋەتتە بۇ پىلانلاش پىلان تارماقلىرىنىڭ ۋە باشقا تارماقلارنىڭ چۈشىنىشى ۋە قوللىشىغا ئېرىشىشى كېرەك.

2 . تېلېۋىزىيە داشۇسىنىڭ خاراكتېرى ۋە ئەۋزەللىكىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ تېلېۋىزىيە داشۇسى توغرىسىدىكى چۈشەنچىسىنى ئۆستۈرۈش، ئىجتىمائىي كۈچلەرنى يەنمۇ سەپەرۋەر قىلىپ ھەر دەرىجىلىك تېلېۋىزىيە داشۇلىرىنى ياخشى باشقۇرۇش. مەسىلىنى مۇنداق قويۇشنىڭ سەۋەبى: ئۆتكەن بىر نەچچە يىلدا بۇ جەھەتتىكى تەشۋىقات كەم يولدى. شۇڭا، كىشىلەردە، بولۇپمۇ مىللىي يولداشلاردا ھەر خىل ناتوغرا قاراشلار باش كۆتۈردى. ئۇلار تېلېۋىزىيە داشۇسىنى چۈشەنمىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە، تېلېۋىزىيە داشۇسىبەك كەڭ ئىجتىمائىيلىققا ئىگە بولۇپ كەتتى. مۇشۇنداق ئەھۋالدا ئۇرلۇك ۋاستىلەردىن پايدىلىنىپ تېلېۋىزىيە داشۇسىنى كەڭرى تەشۋىق قىلىش ناھايىتى زۆرۈر.

3 . تېلېۋىزىيە داشۇسى ئۈچۈن بەزى سىياسەت، قانۇن، پەرمانلارنى تۈزۈپ چىقىش. (1) خىراجەت مەسىلىسىدە رەسمىي ھۆججەت، يەلگىلىمە بولۇشى، تېلېۋىزىيە داشۇسىنىڭ خىراجىتى ئاپتونوم رايون ھەم ۋىلايەت (ئوبلاست) لارنىڭ مالىيەسىدە «رادىئو-تېلېۋىزىيە ماۋارىپى» دېگەن تۈر بويىچە مەخسۇس ئاجرىتىلىشى، شۇنىڭدەك خىراجەت ئۆلچىمىلىرى ئېنىق بېكىتىلىشى لازىم؛ (2) ئاساسىي قۇرۇلۇش جەھەتتە، تېلېۋىزىيە داشۇسى باشقا ئالىي مەكتەپلەر بىلەن تەڭ قاتارغا قويۇلۇپ، پۈل ئۆلچەم بويىچە ئاجرىتىپ بېرىلىشى لازىم؛ (3) دۆلەت پىلانىغا كىرگۈزۈلۈپ قوبۇل قىلىنغان تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ تەمىناتى ھەققىدە مەركەزدىكى ئۇچ مىنىستىرلىكنىڭ ھۆججىتى بار. ئۇنىڭدا تېلېۋىزىيە داشۇسىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرىغا ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى خىراجىتىنىڭ 50 پىرسەنتىنى بېرىش، سىنىقىن كەسىپلەرگە قوبۇل قىلىنغانلارغا تولۇق خىراجەت بېرىش، دەپ كۆرسىتىلگەن. ئۇ، شىنجاڭدا ئىجرا قىلىنغىنى يوق.

ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى تەجرىبىسىدە دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك بىر نەچچە مەسىلە

ئوقۇتۇش ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا، تەجرىبىنى باشلاپ ئومۇملاشتۇرۇش قائىدىسىگە كۆرە، ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى تەجرىبىسى جەريانىدىلا، بىز ئاندىن ئۆزىمىزنىڭ ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى نەزەريەسىنى تەكشۈرەلەيمىز، قانۇنىيەتنى بايقاپ، ئوقۇتۇش سوۋېتىنى كەڭ كۆلەمدە ئۆستۈرۈشنىڭ يولىنى تاپالايمىز. ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى تەجرىبىسىنى ئېلىپ بارغاندا تۆۋەندىكى مەسىلىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك: 1. ئىنتىھان نەتىجىسى ۋە يۇقىرىلاپ ئوقۇش نىسبىتىنى ئوقۇتۇش ئىسلاھاتىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغان - بولمىغانلىقىنى ئۆلچەشنىڭ ئۆلچىمى قىلىش قىلىۋالغاندا ئەھۋالغا خالاس بولۇش كېرەك. 2. تەجرىبە ئېلىپ بارغاندا ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىدىيىسى، سۆز - ھەرىكىتىنى ئوقۇتۇشقا دىققەت قىلىپ، ئوقۇتۇشنىڭ قاراتقان مەقسىتىنى كۆچەيتىش، بۇ ئارقىلىق بىلىمنىڭ ئىقتىدارىغا ئايلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ «ئېچىۋېتىش شەكلى» دىكى ئوقۇتۇش پىرىنسىپىنى يولغا قويۇپ، ئىجتىمائىي ئەمەلىي ھەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈش، دەۋر قەدىمگە ئەگىشىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ رىقابەت ئېڭىنى ئۆزلۈكسىز ئاشۇرۇش، ئوقۇتۇشنى دەۋر ئالاھىدىلىكىگە ئىگە قىلىش كېرەك. ئۇنداق بولمىغاندا ئوقۇغۇچىلارنى ئەمىلىيەتتىن ئايرىلىپ قالدى، يېڭى پۇرسەت يارىتىپ بەرگەنلىك ئەمما يېڭا مائارىپچى يېتىشلارنىڭ ئەمەلىيەتتىدىن ئايرىلىپ قالدى، يېڭىلارنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلىشالمايدۇ.

بىنائى بىرلەشتۈرۈپ، پۈتۈن كەڭ دىلىك تەجرىبە ئىسلاھاتى ئارقىلىق يەككە بويىچە ئېلىپ بېرىلىدىغان تەجرىبە ئىسلاھاتىغا يېتەكچىلىك قىلىش، يەككە تۈر بويىچە ئېلىپ بېرىلىدىغان تەجرىبە ئىسلاھاتى ئارقىلىق پۈتۈن گەۋدىلىك تەجرىبە ئىسلاھاتىنى بېجىرىشتىن ۋە چوڭقۇرلاشتۇرۇش كېرەك. 4. چەت ئەللەرنىڭ ئوقۇتۇش ئىسلاھاتىغا يېتەكچىلىك قىلىش، ئۇنى تەجرىبىسىدىكى مۇۋاپىق پېتى قوبۇل قىلىۋېلىپ، ئىجرا قىلىش ئەمەس، بەلكى ئۆزىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن ئىجادىي ئىشلەش، ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى يارىتىش كېرەك. 5. ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇرۇش، ئۇنى ئومۇملاشتۇرۇشتا ئەھۋالنى ئەستايىدىل تەتقىق قىلىپ، ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئەمەلىي ئەھۋالغا ماسلاشتۇرۇش كېرەك. 6. ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى تەجرىبىسىنى ئېلىپ بېرىشتا، ئوقۇتۇش ئىسلاھاتىنى ئىلمىي ئاساستا ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

ئوقۇتۇش ئۇسۇلى ئىسلاھاتىدىكى ئىككى پرىنسىپ

دەرسخانا ئوقۇتۇشى ئوقۇتۇشنىڭ ئاساسىي شەكلى. ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە دەرسخانا ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن تۆۋەندىكى ئىككى پرىنسىپقا ئەمەل قىلىش كېرەك:

1. نەزەريەنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپى. يېڭى ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى قوللىنىشنى ئويلاشقاندا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىدىيىسى، سۆز - ھەرىكىتىنى تۇتۇشقا دىققەت قىلىپ، ئوقۇتۇشنىڭ قاراتقان مەقسىتىنى كۆچەيتىش، بۇ ئارقىلىق بىلىمنىڭ ئىقتىدارىغا ئايلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ «ئېچىۋېتىش شەكلى» دىكى ئوقۇتۇش پرىنسىپىنى يولغا قويۇپ، ئىجتىمائىي ئەمەلىي ھەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈش، دەۋر قەدىمگە ئەگىشىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ رىقابەت ئېڭىنى ئۆزلۈكسىز ئاشۇرۇش، ئوقۇتۇشنى دەۋر ئالاھىدىلىكىگە ئىگە قىلىش كېرەك. ئۇنداق بولمىغاندا ئوقۇغۇچىلارنى ئەمىلىيەتتىن ئايرىلىپ قالدى، يېڭى پۇرسەت يارىتىپ بەرگەنلىك ئەمما يېڭا مائارىپچى يېتىشلارنىڭ ئەمەلىيەتتىدىن ئايرىلىپ قالدى، يېڭىلارنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلىشالمايدۇ.

مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچىلارنى ئىجابىي بىلىم ئېلىشقا يېتەكلەش، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىجادىي ئىقتىدارىنى يېتىلدۈرۈش ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى ئىسلاھ قىلىشنىڭ ئاساسىي نىشانى. ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە دەرسخانا ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن تۆۋەندىكى ئىككى پرىنسىپقا ئەمەل قىلىش كېرەك:

1. نەزەريەنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپى. يېڭى ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى قوللىنىشنى ئويلاشقاندا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىدىيىسى، سۆز - ھەرىكىتىنى تۇتۇشقا دىققەت قىلىپ، ئوقۇتۇشنىڭ قاراتقان مەقسىتىنى كۆچەيتىش، بۇ ئارقىلىق بىلىمنىڭ ئىقتىدارىغا ئايلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ «ئېچىۋېتىش شەكلى» دىكى ئوقۇتۇش پرىنسىپىنى يولغا قويۇپ، ئىجتىمائىي ئەمەلىي ھەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈش، دەۋر قەدىمگە ئەگىشىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ رىقابەت ئېڭىنى ئۆزلۈكسىز ئاشۇرۇش، ئوقۇتۇشنى دەۋر ئالاھىدىلىكىگە ئىگە قىلىش كېرەك. ئۇنداق بولمىغاندا ئوقۇغۇچىلارنى ئەمىلىيەتتىن ئايرىلىپ قالدى، يېڭى پۇرسەت يارىتىپ بەرگەنلىك ئەمما يېڭا مائارىپچى يېتىشلارنىڭ ئەمەلىيەتتىدىن ئايرىلىپ قالدى، يېڭىلارنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلىشالمايدۇ.

نادىرىس: ئۇرۇمچى شەھىرى غالىبىيەت يولى 169 - قورو. تېلېفون: 218789 - 387، 2g7915. پوچتا نومۇرى: 830001. كېزىت - ژۇرناللارنىڭ بېسىلىشىغا يول قويۇش كىنىشكىسى: (XJ) 0056 - نومۇرلۇق

(بېشى 1 - بەتتە)

ئىگىلىكنى يۈكسەلدۇرۇش مۇھكەم ئەھمىيەت ئىگىلىك يۈكسەلمەسە، ئىلغار ھېسابتا مۇقىملاشقىنى ساقلىغىلى بولمايدۇ، دەيدۇ. مائارىپ سېپىدىكى ۋەزىيەتنىڭ مۇقىملاقى، مائارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى پۈتكۈل ۋەزىيەتنىڭ مۇقىملاقى ۋە ئىگىلىك قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىغا زىمىدار. مۇھىم رول ئويناپىدۇ. ئۇ ۋەتەن، مۇقىملاققا تەسىر قىلمۇاتقان ئاساسىي خەۋپ — مىللىي بۆلگۈنچىلىكتىن ئىبارەت. بىز خەلقىمىزنى چوڭ ئاتموسفېرانىڭ تەسىرى ۋە مىللەتنى چەتە يەتىلا بىلگىلىك دائىرىدىكى ساقلىنىۋاتقان سىنىپىي كۈرەش يۈزلىنىشىنى سەگەكلىك بىلەن تونۇشىمىز، مارکىزملىق مىللەت قارىشى ۋە دىنىي قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قەتئىي تەرەپنەي قارشى تۇرۇپ، ۋەتەنلىك بىرلىكى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى قوغداش، ھەكتەپلەرنى مىللىي بۆلگۈنچىلىككە، بۇرژۇئاچە ئەرىكىنىشتۈرۈشكە قارشى تۇرۇشتەكى جەڭچىلەر قورغان، سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ قۇرغۇچىلىرىنى تەربىيىلەش ئۈچۈن، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ پەن - مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، شۇنىڭ بىلەن بىللە، خىزمەت جەريانىدا تېلېۋىزىيە داشۇسى قۇرۇش، ئۇنى ياخشى باشقۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، تېلېۋىزىيە داشۇسىدىن ئىبارەت بۇ يېڭى تېخنىكىلىق ئالىي مەكتەپنىڭ شۆھرىتىنى ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت بولۇشى لازىم. ئەشۇ يېتەكچى ئىدىيە يېتەرلىك تېلېۋىزىيە داشۇلىرىدىكى بىر ئاساسلىق مەسىلىگە جاۋاب بولىدۇ. ئۇنىڭدىكى يادرولۇق مەسىلە ئوقۇتۇشتا جانلىق بولۇش، باشقۇرۇشتا قاتتىق بولۇش مەسىلىسى، ئوقۇتۇشتا جانلىق بولۇش دېگىنىمىز ئەمەلىيەتتىنى ئاساس قىلىش، ئاممىۋى لۇشىيەنىدە مېڭىش، قىممىتىچىلىقلارنى يېڭىپ يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش دېگەنلىكتۇر. بۇنىڭ ئۈچۈن كەسىپ تەسىس قىلغاندا تۆۋەنىنىڭ ئەھۋالغا بېقىپ ئىش كۆرۈش؛ ئوقۇتۇش پروگراممىسى تۈزگەندە شۇبە مەكتەپلەردىن ئادەم تەكلىپ قىلىپ كېلىپ ئىلىپ بېرىلمىكتە بىكىتىش؛ ئاپتونوم رايونلۇق تېلېۋىزىيە داشۇسى ئاساسلىق دەرسلەرنى، شۇبە مەكتەپلەر قوشۇمچە دەرسلەرنى كىرگۈزۈپ ئۆتۈش؛ ھەم تېلېۋىزىيە دەرسى، ھەم يۈز تۇرانە ئۆتۈلىدىغان دەرس بولۇش؛ بەزى ھوقۇقلارنى شۇبە مەكتەپلەرگىمۇ بېرىش. بۇ جەھەتتە، گەنسۇ تېلېۋىزىيە داشۇسىنىڭ بەزى تەجرىبىلىرىدىن ئۆگىنىشكە ئەرزىيدۇ. باشقۇرۇشتا قاتتىق بولۇش دېگىنىمىز تەربىيىلەش ئۆلچەملىك چىڭ تۇرۇش، ئىنتىزام تەرجىمە، قىلىش، تۇزۇش، نەشىر قىلىش، تارقىتىش ئىشى تۇرلۇك سەۋەبلەر بىلەن توختاپ قېلىپ قالماسلىقى ئۈچۈن راۋانلاشتۇرۇشقا تۇغرا كېلىدۇ. بۇنى تېزدىن راۋانلاشتۇرۇشقا تۇغرا كېلىدۇ.

7. ھازىر ئۇيغۇرچە ئۇن - سىنتالغۇ لېنتىلىرىنى ئاپتونوم رايونلۇق تېلېۋىزىيە داشۇسى ئۆزى تەييارلاۋاتىدۇ، شۇبە مەكتەپلەر شۇنىڭدىن ئېلىۋالىدۇ. بۇنىڭ بىلەن خوتەن - يېڭىسار جايلار ئۆنى ۋاقتىدا ئالالمايدۇ. بۇنى قانداق ھەل قىلىش مەسىلىسىنى ئەستايىدىل ئويلانماي بولمايدۇ.

(بېشى 1 - بەتتە)

چېگرا رايونىدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇملۇق قىلىش، مەدەنىيەت جەھەتتە ئالغا ئىلگىرىلەشنى قالايمىقانلىقتىن ئەزەردە تۇتۇلۇپ، مىللىي مائارىپنى يۇكسەلدۇرۇشنىڭ ئالاھىدە تەدبىرلىرى تۇزۇلۇپ، ئوقۇتۇش خىراجىتى مەخسۇس ئاجرىتىلىشى كېرەك. ھەدىسلا پۇل تۆلەشكە قىستاش، پۇل يىغىش ئۇقۇغۇچى قوبۇل قىلىش مەلۇم مەنىدىن ئېيىقاندا ئوقۇغۇچىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىشىگە چەك قويغانلىق بولۇپ قالمدۇ.

4. ئەمەلىي ئىشلىتىشكە بولىدىغان، تېز ئىقتىسادىي ئۇنۇم بېرىدىغان زامانىۋى پەن - تېخنىكىغا ئائىت كەسىپلەرنى تەسىس قىلىپ، تېلېۋىزىيە داشۇسىنىڭ ئىشىكىنى زىيالىي ياشلارغىمۇ ئېچىش. چۈنكى جەمئىيەتتە ئىش كۈتۈپ تۇرغانلار بارغانسىرى كۆپەيمەكتە. ئەگەر بۇ ئوقۇغۇچىلار ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكىنى ئىگىلىۋالسا، ئۇزلىرى جەمئىيەتتە ئىش تېپىپ قىلىدۇ، دە، دۆلەتكە سېلىق بولۇپ قالمايدۇ.

5. ناھىيىلەردىكى تېلېۋىزىيە خىزمىتى پونكىتى قۇرۇش. تېلېۋىزىيە ئوقۇتۇرا تېخنىكۇمى ناھىيىلەردە ئېچىلىپ، يېزىلارغا يۇزلەنىدۇرۇلسە، دېھقانلار مەنپەئەتىلىنىدۇ. بۇ، ئومۇمىي ئىشلارغا پايدىلىق.

6. ئىلىمىز تېلېۋىزىيە مائارىپىدا ئۇيغۇرچە ئۇن دەرس ئوتۇلىدۇ، دېپ ئېنىق بەلگىلىنىپ، خىزمەتلەر شۇ بويىچە قانات يايدۇرۇلۇۋاتىدۇ. لېكىن، تېلېۋىزىيە داشۇسىنىڭ ئۇيغۇرچە دەرسلىكلەرنى تەرجىمە قىلىش، تۇزۇش، نەشىر قىلىش، تارقىتىش ئىشى تۇرلۇك سەۋەبلەر بىلەن توختاپ قېلىۋاتىدۇ. بۇنى تېزدىن راۋانلاشتۇرۇشقا تۇغرا كېلىدۇ.

7. ھازىر ئۇيغۇرچە ئۇن - سىنتالغۇ لېنتىلىرىنى ئاپتونوم رايونلۇق تېلېۋىزىيە داشۇسى ئۆزى تەييارلاۋاتىدۇ، شۇبە مەكتەپلەر شۇنىڭدىن ئېلىۋالىدۇ. بۇنىڭ بىلەن خوتەن - يېڭىسار جايلار ئۆنى ۋاقتىدا ئالالمايدۇ. بۇنى قانداق ھەل قىلىش مەسىلىسىنى ئەستايىدىل ئويلانماي بولمايدۇ.

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1990 - يىل
دېكابىر
17
دۈشەنبە

فىلىپپىنغا قىلغان رەسمىي، دوستانە زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ

لى پېڭ زۇڭلى لائوستا زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن ۋەنشياڭغا يېتىپ باردى

رەئىس كەيشەن ئايرودرومغا چىقىپ قارشى ئالدى ۋە ھەمراھ بولۇپ ھورمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋەنشياڭ، 15 - دېكابىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن سائەت تۆتتىن 20 مىنۇت ئۆتكەندە مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ۋەنشياڭغا يېتىپ كېلىپ، لائوسقا قىلدىغان ئۈچ كۈنلۈك رەسمىي، دوستانە زىيارىتىنى باشلىدى.

لى پېڭ زۇڭلى فىلىپپىنغا قىلغان زىيارىتىنى ئاخىرلاشتۇرغاندىن كېيىن، لائوس مىنىستىرلار كېڭىشىنىڭ رەئىسى كەيشەن فېڭۋىيخەننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن ئايروپىلان بىلەن بۇ يەرگە كەلدى. بۇ، جۇڭگو - لائوس مۇناسىۋىتى تارىخىدا جۇڭگو زۇڭلىسىنىڭ لائوسقا تۇنجى قېتىم زىيارەتكە كېلىشى، شۇڭا لائوس ھۆكۈمىتى ۋە بۇ يەردىكى دىپلوماتىسىيە ساھەسىدىكىلەر بۇنىڭغا ئادەتتىن تاشقىرى كۆڭۈل بۆلدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

يالقۇن ئېچىدىكى سۆمرۈغ

— شىخەنزە تېببىي شۇبۇيۈەندىكى 63 ئوقۇغۇچىنىڭ پاختا دۆۋىسىگە كەتكەن ئوتنى ئۆچۈرگەنلىكى توغرىسىدا

ئالتۇن كۈز پەسلى. كۆك ئاسماندا ئازراقمۇ بۇلۇت كۆرۈنمەيتتى، مەيىن شامال ئورۇپ تۇراتتى، كۈن نۇرىمۇ ئاجايىپ يېقىملىق ئىدى.

9 - ئاينىڭ 13 - كۈنى شىخەنزە تېببىي شۇبۇيۈەنىنىڭ كىلىنىكلىق تېببىي ئىلمى 89 - يىللىقىدا ئوقۇۋاتقان 63 ساۋاقداش 128 - تۈەن - مەيدانىنىڭ 2 - لىيەندە پاختا تېرىۋاتقىنىغا ئۈچ كۈن بولغانىدى.

كۈن ئولتۇرۇشقا باشلىدى، بىر كۈن ئىشلەپ ھېرىپ كەتكەن ساۋاقداشلارنىڭمۇ ئىشتىن چۈشىدىغان ۋاقتى بولۇپ قالدى.

كىم بىلسۇن، دەل مۇشۇنداق ۋاقىتتا قورقۇنچلۇق ئاپەت يۈز بەردى.

سائەت سەككىزدىن 40 مىنۇتلار ئۆتكەندە لىيەندۇي تەرەپتىن ئۆشتۇمتۇت ناھايىتى جەددىي ۋارقىراشقان ئاۋاز ئاڭلاندى. ئاسماندا قويۇق ئىس تۈتەك كۆتۈرۈلگەن، ئوت يالقۇنى كۆككە تاقاشقاندى...

لىيەندۇينىڭ پاختا دۆۋىسىگە ئوت كېتىپتۇ!

— تېز بېرىپ پاختىنى قۇتقۇزايلى! ساۋاقداشلارنىڭ سېقىراپ ئاغرىپ تۇرغان پۇت - قوللىرى دەرھال تەڭداشسىز كۈچكە تولدى، ئۇلار ئوت كەتكەن جايغا قاراپ ئۆچقاندەك چاپتى.

پاختا دۆۋىلەنگەن مەيدانغا بىر چوڭ، بىر كىچىك پاختا دۆۋىسىگە ئوت تۇتاشقانىدى، بۇ پاختىنىڭ ئومۇمىي ئېغىرلىقى تەخمىنەن 240 مىڭ كىلوگرام بولۇپ، بۇ، 2 - لىيەندىكى 100 نەچچە ئائىلىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشچىسىنىڭ بىر يىللىق قان تەرى ئىدى. بۇ ۋاقىتتا پاختىغا تۇتاشقان ئوت يالقۇنجاپ كۆيۈۋاتاتتى.

بىر نەچچە ساۋاقداش دەرھال يۈگۈرۈشۈپ، شۇ جايدىكى بىر نەچچە يېزا ئىگىلىك ئىشچىسىنى تاپتى:

— تېز بولۇڭلار! ئوت ئۆچۈرگۈچنى ئېلىپ كېلىڭلار!

— نېمە، يوقمۇ؟

— سۇ، سۇچۇ؟ سۇمۇ يوقمۇ!

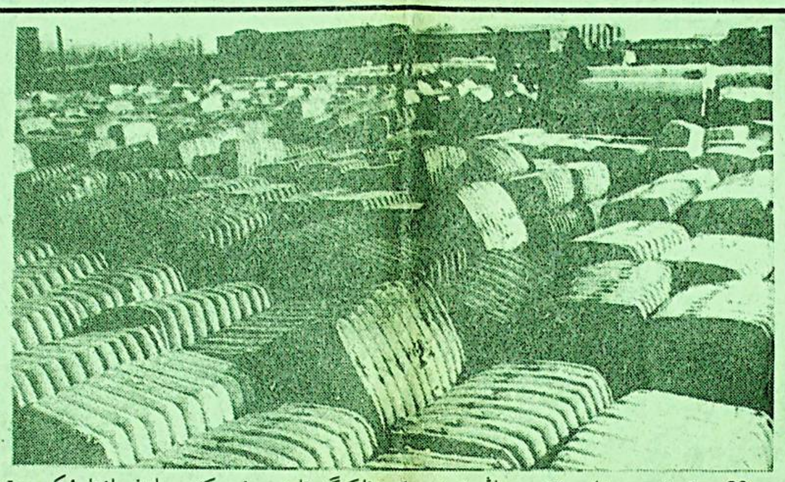
— يېقىن ئەتراپتا سۇ يوقمۇ؟

— يوق، لىيەندۇيدىكى ئائىلىلەرگە بېرىپ سۇ ئەكېلىشتىن باشقا چارە يوق!

ۋاي خۇدايىمەي! شۇنچىۋالا چوڭ پاختىزارلىقتا ئوتتىن مۇداپىئە قىلىدىغان ھېچقانداق ئۈسكۈنىنىڭ يوقلۇقىنى قاراڭلار!

ئوت يالقۇنى تېخىمۇ كۈچەپ كەتتى... ساۋاقداشلار تىت - تىت بولۇپ تېپىكەلەپ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

29 - تۈەن - مەيدانى ئوز بېرىنىڭ تەبىئي ئۈستۈنلۈكىگە تايىنىپ زور كۈچ بىلەن پاختا ئېكسپورت قىلدى. بۇ تۈەن - مەيدان 1982 - يىلدىن بۇيان 7 مىليون كىلوگرامدىن ئارتۇق ئوزۇن تالالىق پاختا ئېكسپورت قىلدى.

سۈرەتتە: پىششىقلىنىپ تايلانغان ئوزۇن تالالىق پاختىلار ئېكسپورت قىلىنىش ئالدىدا تۇرماقتا.

چاڭ بۈيلەن فوتوسى

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى پاختا سېتىۋېلىشتا يۇقىرى سەۋىيە ياراتتى

ئوز مۇخبىرىمىز جانتۈرە بوپۇن خەۋەر قىلدۇ: بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى بويىچە سېتىۋېلىنغان ساپ پاختا 3682 تونىنغا يېتىپ، پىلاندىكىدىن 182 تونا ئارتۇق سېتىۋېلىندى. بۇ، ئۆتكەن يىلى سېتىۋېلىنغان ساپ پاختىدىن 1591 تونا ئارتۇق.

بۇ يىل پاختا سېتىۋېلىش مەۋسۇمى يېتىپ كېلىش ئالدىدا ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ھەم مۇناسىۋەتلىك تارماقلار پۈختا ۋە ياخشى تەييارلىق قىلدى. بولۇپمۇ پاختا سېتىۋېلىشتا پۈل نەقلەشمەسلىك مەسىلىسىنى چېڭ تۇتۇپ، ئاق ھۆججەت يېزىپ بېرىشنىڭ ئالدىنى ئالدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، سېتىۋېلىنغان پاختىنىڭ باھاسىنى ئۈستۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى.

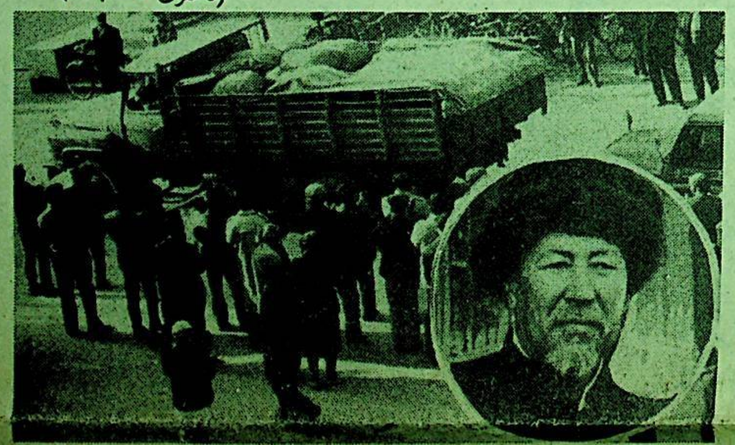
قاراقاشلىق دېھقان داۋۇت قارى ھاجى قىزىلسۇ، قەشقەرگە كېلىپ، توپىلاڭنى تىنچىتىشتا قۇربان بولغانلارنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىدىن ھال سورىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جاڭ يېڭ خەۋەر قىلدۇ: 11 - ئاينىڭ 7 - كۈنى قاراقاشلىق دېھقان داۋۇت قارى ھاجى مەيدىسىگە قىپقىزىل شەرەپ گۈلىنى تاقىغان ھالدا 2000 كىلوگرام گۈرۈچنى ئېلىپ، پۈتۈن ناھىيەدىكى 340 مىڭ ھەر مىللەت خەلقى نامىدىن قىزىلسۇ، قەشقەرگە كېلىپ بارىن يېزىسىدا يۈز بەرگەن توپىلاڭنى تىنچىتىشتا قۇربان بولغانلارنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىدىن ھال سورىدى.

بۇ يىل 53 ياشقا كىرگەن داۋۇت قارى ھاجى قاراقاش ناھىيىسىنىڭ جاھانباغ يېزىسىنىڭ داسقارا كەنتىدىن بولۇپ، تۇ كۆپ يىللاردىن بۇيان بېيغاندا دۆلەتنى ئۇنتۇماي، پائال تۇردە ۋەتەنپەرۋەرلىك ئاشكارا قىلىپ كەلگەن. بۇ يىل 7 - ئايدا بارىن يېزىسىدا يۈز بەرگەن توپىلاڭنى تىنچىتىش كۆرگەزمىسىنى كۆرگەندىن كېيىن بىكار دەپتىرىگە: «مەن ئىنقىلابىي قۇربانلارنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىدىن ھال سوراشقا باردىم»، دەپ يازدى.

11 - ئاينىڭ 8 - كۈنى داۋۇت قارى ھاجى ھاياجانلانغان ھالدا ئىنقىلابىي قۇربان شۇي شىنجىيەن، لۇ جيەنخۇي ۋە ئادىلنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن ھەمدە ئىنقىلابىي قۇربانلار ھايات ۋاقتىدا تۇرغان قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن ئۈچرىشىپ، ئۇزۇنىنىڭ سەمىمىي ھال سورايدىغانلىقىنى ھەم تۇلارغا ھورمەت بىلدۈرىدىغانلىقىنى ئېيتتى. تۇ مۇنداق دېدى: «پارتىيەنىڭ ياخشى سىياسىتى بولغانلىقى ئۈچۈنلا مەندەك ئۆتمۈشتىكى نامرات بۇگۈنكى كۈندە شال تېرىغۇچى كەسپىي ئائىلىگە ئايلاندى. مەن ئاددىي دېھقان

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش، تېرىلغۇيەرلەرنى قالايمىقان ئىگىلەۋېلىشنى توسۇش ئۈچۈن

11 - ئاينىك 7 - كونى قاراقاش ناھىيىسىنىڭ ھال سوراش ئومكى جاھانباغلىق دېھقان داۋۇت قارى ھاجى ئىشانە قىلغان ئىككى تونىنا گۈرۈچنى ھەم قاراماي يېزىسىدىكى بىر قىسىم پارتىيە ياچېيكا شۇجىلىرى تەقدىم قىلغان سەككز قوي قاتارلىق ھال سوراش بۇيۇملىرىنى ئېلىپ قىزىلسۇ ۋە قەشقەرگە كېلىپ تويلاشتى تىنچىشتا قۇربان بولغان سەككز ئىنقىلابىي قۇربانىنىڭ ئورۇق - تۇغقانلىرىنى يوقلىدى.

سۈرەتتە، ھەرمىللەتكادىرلار ۋە ئامما ھال سوراش ئۈمكىنى ئۈزىتىپ قويماقتا. ئۆگدىنكسى داۋۇت قارى ھاجى

جاڭ مىنخەي فوتوسى

مېچۇەن ناھىيىسى ئاساسىي ئېتىز - ئېرىق مۇھاپىزەت رايونلىرىنى ئايرىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز خۇ جېڭ خەۋەر قىلدۇ: مېچۇەن ناھىيىسى دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداپ، يېزىلارنىڭ تېرىلغۇ يەرلىرىنى قالايمىقان ئىگىلىۋېلىشى، قالايمىقان ئىشلىتىۋېلىشىنى توسۇش ئۈچۈن، ناھىيە بويىچە ئاساسىي ئېتىز - ئېرىق مۇھاپىزەت رايونى ئايرىپ، 12 يىلغىچە قۇرۇلۇش قىلىشقا، يەر ئىگىلەشكە رۇخسەت قىلماسلىقنى بەلگىلىدى. ئۇنىڭ يىلدىن باشلاپ ناھىيە بويىچە 84 مىڭ مو تېرىلغۇ يەر مۇھاپىزەت رايونىغا كىرگۈزۈلۈپ، مۇھاپىزەت تاختىسى ئورنىتىلدى. مۇھاپىزەت قىلىنىدىغان يەر كۆلىمى ناھىيە بويىچە تېرىلغۇ يەر ئومۇمىي كۆلىمىنىڭ 33.5 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

يېقىنقى ئىككى يىلدا مېچۇەن ناھىيىسىدە بەزى دېھقانلار سىياسەت ئۇقۇشىرىپ كېتەرمۇ دەپ ئەنسىرىگەنىدى. ئاساسىي ئېتىز - ئېرىق مۇھاپىزەت رايونى ئايرىلغاندىن كېيىن، دېھقانلار سىياسەتنىڭ ئۇزۇنغا بارمايدىغانلىقىنى بىلىپ، خاتىرجەم بولدى. بۇنىڭ بىلەن سەنئەتتە 2000 مودىن ئارتۇق يەرنىڭ 1300 موسى ئوغۇتلاپ شۇدىگەر قىلىندى. ئىلگىرىكى يىللاردا 2 - 3 يىلدا بىر قېتىم شۇدىگەر قىلىناتتى. مۇھاپىزەت رايونى تەسىس قىلىنغاندىن كېيىن، ناھىيە بويىچە ئاساسىي ئېتىز - ئېرىق مۇھاپىزەت رايونلىرىغا ئارخىپ تورغۇزۇلدى ۋە مۇھاپىزەت مەسئۇلىيىتى ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، دېھقانلار يەرنى مۇھاپىزەت قىلىشنىڭ قۇرۇلۇش قىلىش ئۈچۈن ئەمەس، ئاشلىق زىرائەت تېرىش ئۈچۈن ئىكەنلىكىنى تېخمۇ ئېنىق تونۇۋالدى. بۇ خىزمەت ئوبيېكتىپ جەھەتتە «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نى كونكرېتلاشتۇرۇش رولىنى ئويناپ، دېھقانلارنىڭ يەرنى قەدرلەش ئېڭىنى تۆستۈردى.

تۇرپان شەھىرىنىڭ ئايدىڭكۆل مەركىزى ئوتتۇرا مەكتەپ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تىرىشچانلىق، ئىقتىسادچانلىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش فاكتورلىرىنى چىڭ تۇرۇپ، تۆز كۆچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، 60 مىڭ توپ كۆچەت يېتىشتۇرۇپ، 13 مو كېۋەز تېرىپ، ئۈچ مو تەڭ تۈستۇرۇپ، يىللىق قوشۇمچە كىرىمنى 7000 يۈەنگە يەتكۈزدى.

سۈرەتتە: ئوقۇتقۇچىلار دەرسىنى سىرتقى ۋاقىتتا تەڭ تەكمەكتە.

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز ئابلىز غوجامنىياز، مەھەممەت راخمان خەۋىرى ۋە فوتوسى

ئىلى ئويمانلىقىدا نېفىتنى گىئولوگىيىلىك تەتقىق قىلىشتا نەتىجە يارىتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ياڭ شياۋچۈن گاز ئىستېقبالىنى دەسلەپكى قەدەمدە خەۋەر قىلىدۇ: گىئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكى غەربىي شىمال نېفىت گىئولوگىيە ئىدارىسى گىئولوگىيىلىك چوڭ ئەترىتىنىڭ «105» ئەترىتى ئوستىگە ئالغان دۆلەتنىڭ 7 - بەش يىللىق پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن مىنىستىرلىك باشقۇرۇدىغان تەتقىقات تۈرى «شىنجاڭ ئىلى ئويمانلىقىدا نېفت - گاز رايونىنى تاللاش، چارلاش تەدبىرىنى بەلگىلەشنىڭ مۇھىم ئاساسىي بولۇپ قالدى.

بۇ يىل فۇكاڭ ناھىيىسىدە بېقىلغان چارۋا مال 297 مىڭ تۇياقتا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 50 مىڭ تۇياق ئاشتى. يىل ئاخىرىدا قوتاندا قالغان چارۋا مال 240 مىڭ تۇياقتا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 25 مىڭ تۇياق ئاشتى.

سۈرەتتە: داچۈەن فېرمىسىنىڭ كالا پادىسى.

فەن مىڭجىڭ فوتوسى

ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى تەپتىش ئورگانلىرى ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى ھەقىقىي توزەتمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز ئەكرەم نىياز خەۋەر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىش داۋامىدا شەكىلۋازلىق قىلماي، ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، قانۇن - تۈزۈمنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

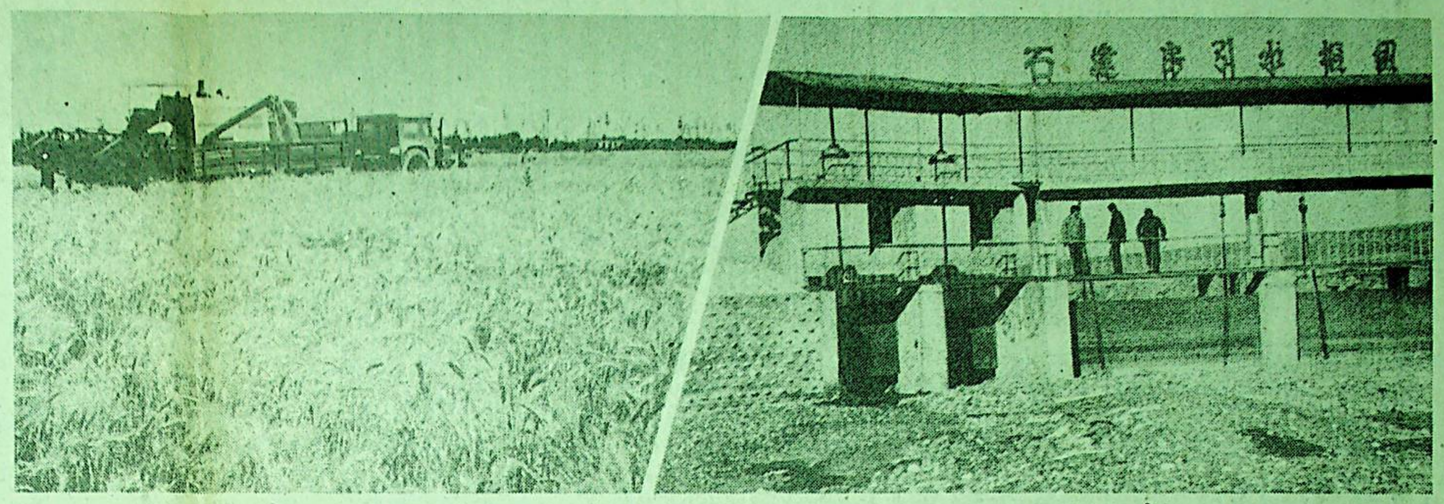
بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى تەپتىش سىستېمىسى كادىر - ساقچىلارنى مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلەرنى ئۆگىنىشكە، قانۇننى ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا تۈزۈنى ئۆزى تەكشۈرۈش، ئۆز ئارا تەكشۈرۈشكە تەشكىللىدى ۋە تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئەنزە يۈز بەرگەن ئورۇنلارنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلدى. ئولار ئادەم كۆچى تەشكىللەپ ئەنزە سادىر بولغان ئورۇنلارغا چوڭقۇر چۆكۈپ، تۇرلۇك شەكىلدىكى سۆھبەت يىغىنلىرىنى ئۆيۈشتۈرۈپ، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ پىكرىنى ئاڭلىدى، ئەنزە بەجىرگۈچىلەرنىڭ زىيانپەنكە قاتنىششى، پارا ئېلىش، شەخسىي ھېسسىياتنى قانۇن ئورنىغا دەسسىتىش قاتارلىق قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلىلىرىنى ئۆز ۋاقتىدا تەكشۈردى. تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان ئەنزىلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك قايتا تەكشۈرۈپ خاتا بولغانلىرىنى توزەتتى. كادىر - ساقچىلارنىڭ قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلىلىرىنى يوشۇرمىدى، قانات ئاستىغا ئالمىدى. بۇنداق مەسىلە سادىر قىلغانلارنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. بۇ يىل 1 - ئايدىن ھازىرغىچە ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى تەپتىش ئورگانلىرى 524 ئىقتىسادىي ئەنزىنى قوبۇل قىلىپ، 629 نى بىر تەرەپ قىلدى. دۆلەت، كوللېكتىپنىڭ 3 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئىقتىسادىي زىيىنىنى قايتۇرۇۋالدى. كادىر - ساقچىلار ئەنزە بەجىرىش داۋامىدا 1000 قېتىمدىن ئارتۇق سوۋغا سالام ۋە 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پارىنى رەت قىلدى.

فاكساۋخۇ 6 - مەيدانى قىشلىق ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇش دولقۇنىنى قوزغىغەتتى. 11 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن باشلاپ مەيدان بويىچە ھەر كۈنى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 1100 ئادەم زەربىدارلىق بىلەن جەڭگە ئاتلاندى.

سۈرەتتە: ئىشچى - خىزمەتچىلەر يول ياسماقتا.

شىن جىيمىڭ فوتوسى

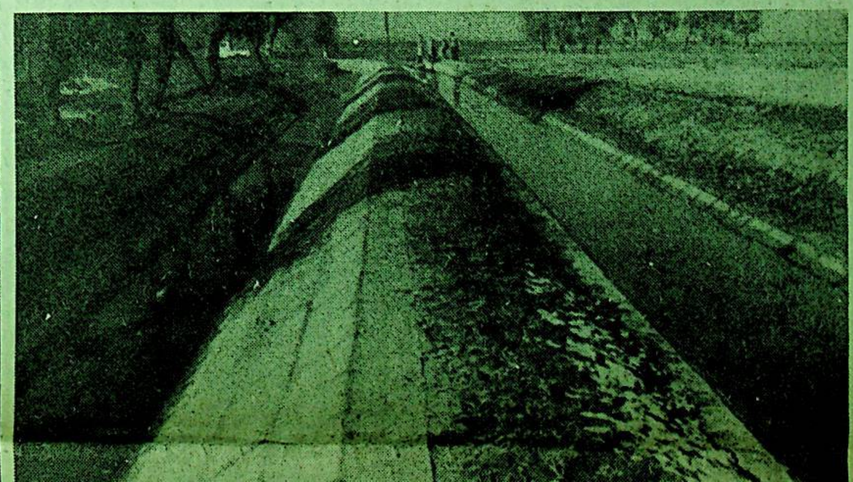
«تيانشان لوكقىسى»غا بىر يوللا ئېرىشىش

— ماناس ناھىيىسىدىكى ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىدىن كۆرۈنۈشلەر

كەچكۈز مەزگىلىنىڭ بىر كۈنى، بىز ماناس ناھىيىسىنىڭ بىر قانچە يېزا - بازىرىنى زىيارەت قىلدۇق. بۇ جەريانىدا، يول بويى گۈرۈلدەۋاتقان تراكتورلانى، كىشىلەرنىڭ شاتلىق قاينىمىغا چۆمگەنلىكىنى كۆردۇق. چۈنكى ھەممىلا يەردە كادىر ۋە دېھقانلار ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇش بىلەن شۇغۇللانماقتا ئىدى. ناھىيە بويىچە نەچچە 10 مىڭ كىشى بۇ يىل 11 - ئاينىڭ باشلىرىغىچە 182 كىلومېتر تۆزۈنلۈقتا سۇ سىغىمەس تۆستەكۈ، 1347 كىلومېتر تۆزۈنلۈقتا تارماق تۆستەكۈ چاپقان. تۈج ئورۇندا كېچىك تېپتىكى سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرغان، 270 يۇرۇشلەنگەن قۇدۇق قازغان، 224 كىلومېتر تۆزۈنلۈقتا سۇ تۇرۇبىسى ئورنىتىپ، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ سۇ ئېچىش شارائىتىنى ياخشىلىغان، 44 ئورۇندا سۇ مۇنارىسى، ئون ئورۇندا بىسسىم كۆچى ئارقىلىق سۇ چىقىرىش كۆلچىكى، يەتتە ئورۇندا سۇ چىقىرىش پونكىتى قۇرغان، بۇ يىل ئاپتونوم رايون بويىچە تۆنجى قېتىم قاناتايدۇرۇلغان ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى بويىچە «تيانشان لوكقىسى»نى تالىشىش مۇسابىقىسىدە بىر يوللا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشىپ، شىنجاڭ بويىچە مۇكاپاتلانغان 24 ئىلغار ناھىيىنىڭ ئالدىنقى رېتىدىن ئورۇن ئالغان. چۈنكى، بۇ ناھىيە ھەر يىلى ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى تەدرىجى ياخشىلغانلىقتىن، بۇ يىل ئومۇمىي ئاشلىق تۆتكەن يىلدىكى 82 مىليون 250 مىڭ كىلوگرامدىن يەنە ئېشىپ، 90 مىليون كىلوگرامدىن كۆپرەككە يېتىشى مۆلچەرلەنمەكتە.

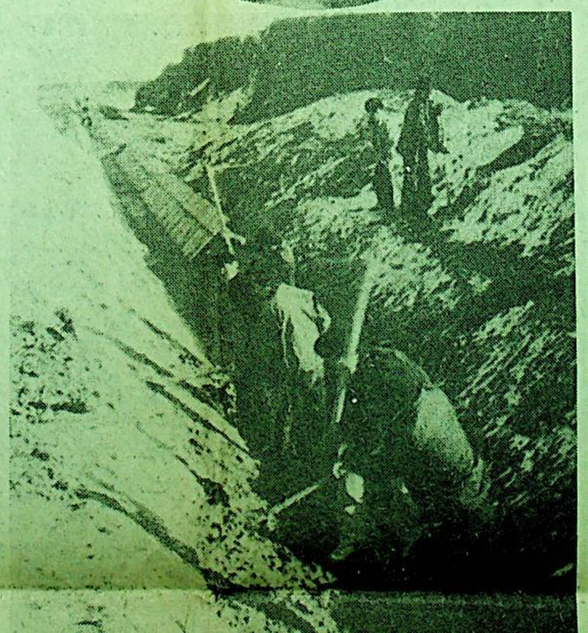
↑ سۈرەتتە: يېڭىدىن ياسالغان توما ئىشقا كىرىشتۇرۇلسە، 80 مىڭ مو تېرىلغۇ يەرنى سۇغرىشقا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

سۈرەتتە: ناھىيلىك سۇ ئىشلىرى ئىدارىسىنىڭ مەسئۇللىرى تېخنىك خادىملار بىلەن بىرلىكتە ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى لايىھىسىنى تۈزۈۋاتقىنى.

سۈرەتتە: ناھىيە بويىچە ئاشلىقنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىندى.

تۇرپان ئۆلكىسى دۆلەتكە چارۋا مال سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى

بۇ يىل تۇرپان ئۆلكىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، بۇ يىللىق دۆلەتكە چارۋا مال سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسى مۇددىتىدىن بۇرۇن ئورۇندالدى.

ئۇنىڭدىن يىلى قىش بۇ يىل ئەتىياز تۇرپان ئۆلكىسىنىڭ چارۋىچىلىق رايونلىرى مۆلدۈر، بوران، قۇرغاقچىلىق ۋە ئوت - چۆپ كەم بولۇشتەك تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچرىغانىدى. بۇ خىل ئەھۋال ئاستىدا، ئۆلكىلىك پارتكوم ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى چارۋا مالنى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار قاتارىغا كىرگۈزدى. چارۋىچىلىققا ئۆلكىلىك، ناھىيە ۋە چارۋىچىلىق ئورۇنلىرى 117 مىڭ يۆەن، دېھقان - چارۋىچىلار 3 مىليون 857 مىڭ يۆەن مەبلەغ چىقاردى. ئۆلكىلىك بويىچە 4290 ئەمگەك كۈچى، 173 نەپەر مەسئۇل كادىر، 77 تېخنىك خادىم چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئالدىنقى سېپىگە باردى. 36 مىڭ 665 تونا ئوت - چۆپ، 120 تونا بېتزىن، 40 تونا سەلياركا، 2 مىليون 700 مىڭ كىلوگرام يەم - خەشەك چارۋىچىلىق رايونلىرىغا يەتكۈزۈپ بېرىلدى. 108 مىڭ 300 مو ئوتلاق قاشالاندى. 6694 مو يەردە ئوت - چۆپ ئوستۇرۇلدى، 2 مىليون 976 مىڭ 900 تۇياق چارۋا مالغا كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋاكسىنسى سېلىنىپ، 3123 تۇياق چارۋا مالنىڭ نەسلى ياخشىلاندى. نەتىجىدە، بۇ يىل ئۆلايەت بويىچە تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى 96.9% كە يېتىپ، چارۋا مالالار كۆرۈنەرلىك كۆپەيدى. دۆلەتكە 22 مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا مال سېتىپ بېرىلىپ، چارۋا مال سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسى مۇددىتىدىن بۇرۇن ئورۇندالدى.

مۇھەممەت ھېكىم

چىرا ناھىيىسىدە پاختىدىن قىلىنغان ئومۇمىي كىرىم پاختكارلار ئائىلىسىدىكى ھەر بىر نوپۇسقا 301 يۈەندىن توغرا كەلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم ھەسەن خەۋەر قىلىدۇ: چىرا ناھىيىسى بۇ يىل پەن - تېخنىكىغا تايانغانلىقتىن، كېڭەزدىن يەنە مول ھوسۇل ئېلىنىپ، تاربختكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى، 2 مىليون 862 مىڭ كىلوگرامدىن كۆپرەك ساپ پاختا ئېلىنىپ، ئۇنىڭدىن قىلىنغان كىرىم 20 مىليون 863 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇ، پاختكارلار ئائىلىسىدىكى ھەر بىر نوپۇسقا 301 يۈەندىن توغرا كەلدى.

ناھىيلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆتكەن يىل پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى دېھقانلارنى بېيىتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ ئۆتۈپ، كىلوگرامدىن 3000 كىلوگرامغىچە ئورگانىك ئوغۇت تۆكۈپ ئاغدۇرۇپ، قىشتا توك ياقتۇزغاندىن باشقا، ھەر مو يەرگە 15 كىلوگرامدىن كۆپرەك خېمىيىۋى ئوغۇت بېرىپ، تۇپراقنى قۇۋۇتلەندۈردى، 40 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرنىڭ ھەممىسىگە سۈلياۋ يۇپۇق يېپىپ، كېڭەزنى تېخنىكا تەلەپ بويىچە تېرىدى، كېڭەز مايىسلىرىنىڭ پەرۋىشىنى ئىلمىي ئۇسۇل بىلەن ئىشلىدى. نەتىجىدە، كېڭەز مايىسلىرى ياخشى ئايىنىپ، بۇلتۇرقىدىن بىر ھەپتە بۇرۇن ئېچىلدى. پاختكارلار ئۇدۇللۇق ئېچىلغان پاختىنى ئۇدۇللۇق تېرىپ دۆلەتكە سېتىپ بەردى. 12 - ئايغىچە پاختكارلار

سۈرەتتە: ئېتىز - ئېرىق ئاساسەن ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇلۇپ، ناھىيىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق نەزەرىيە ئىلگىرى سۈرۈلدى.

سۈرەتتە: سۇ سىكىمەسى ئۆستەلگە قۇرۇلۇشىدىن كۆرۈنۈش.

نۆۋەتتە، ئىقتىسادىي ئايلىنىشتا گەۋدىلىك بولۇۋاتقان قېيىن مەسىلەر توغرىسىدا (1)

جۇڭگو سودا - سانائەت بانكىسىنىڭ تەتقىقات - ئۆچۈر بۆلۈمىدىن دىياۋ مىڭيەن

ئىقتىسادىي مۇلاھىزە

ئۆتكەن يىل 9 - ئايدىن باشلاپ تۆۋەنلەش، تەرتىپكە سېلىش چوڭقۇرلاشتۇرۇلغاندىن باشلاپ ھازىرغىچە باسقۇچ خاراكتېرلىك نىشان ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ئىگىلىك باشقۇرۇشتىكى ھەددىدىن زىيادە قىزىپ كېتىش ھالىتى تەدرىجىي پەسەيدى. مۇقىم مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 50 مىليارد يۈەن ئازايدى. بىراق ئىقتىسادىي ئايلىنىشتا بەزى يېڭى مەسىلەرمۇ كېلىپ چىقتى. بۇ ئاساسەن، مەبلەغ قىس بولۇش، بازار سۈسلىشىش ھەمدە سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى تۆۋەنلەش قاتارلىق بىر نەچچە جەھەتتە مەركەزلىك ئەكس ئەتتى. ھازىر خەلق ئەڭ كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان كارخانىلارنىڭ مەبلىغ قىس بولۇش، بازار سۈسلىشىشتىن ئىبارەت ئىككى مەسىلىدە يۈزەكى قاراشلىرىمنى ئوتتۇرىغا قويىمەن.

1. كارخانىلارنىڭ مەبلىغ قىس بولۇش مەسىلىسى

(1) كارخانىلارنىڭ مەبلىغى قىس بولۇپ كېتىشى بانكىنىڭ قەرز پۇل بېرىشى يېتەرلىك بولمىغانلىقتىن كېلىپ چىققانمۇ؟ مېنىڭچە، تۇنداق ئەمەس.

1989 - يىلى بانكىنىڭ كارخانىلارغا بەرگەن قەرز پۈلى 1988 - يىلدىكىدىن كۆپەيتىلدى. 1989 - يىلى سانائەت ئىشلەپچىقىرىش سۈرئىتى تۆۋەنلىدى، مەبلەغقە بولغان ئېھتىياج نىسپىي ھالدا ئازايغان ئەھۋال ئاستىدىمۇ، مەبلەغ بىلەن تەمىنلەش يەنىلا زور ھەجمىدە ئاشتى.

ستاتىستىكىلىق ماتېرىياللارغا ئاساسلانغاندا، مەبلەغ ئىشلىتىشنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 1978 - يىلدىن 1990 - يىلغىچە بولغان 12 يىلدا مەملىكەت بويىچە بانكا، ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلارنىڭ پۈتكۈل جەمئىيەتنى تەمىنلىگەن مەبلىغى ھەر يىلى زور ھەجمىدە ئاشقان. بۇنىڭ ئىچىدە، 1984 - يىلى ۋە 1986 - يىلى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 28.9% ۋە 28.7% ئاشقان. 1989 - يىلى 234 مىليارد 570 مىليون يۈەن ئېشىپ، 1984 - يىل ۋە 1986 - يىلدىكىدىن 108 مىليارد 970 مىليون يۈەن ۋە 35 مىليارد 710 مىليون يۈەن كۆپ ئاشقان.

كۆچمە مەبلەغ ھېسابىدىكى قەرز پۇللارنى ئالالىز قىلىشتىن قارىغاندا، بانكىنىڭ سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى ۋە تاۋار ئوبوروت كۆچمە مەبلىغى ئۆچۈن بەرگەن قەرز پۇلى يېتەرلىك بولغانلىقىنى، يېتەرلىك قەرز پۇل بېرىلمەي ئىشلەپچىقىرىشقا تەسىر يەتكۈزۈش مەسىلىسى مەۋجۇت ئەمەسلىكى ئېنىق.

(2) كارخانىلار مەبلىغنىڭ قىس بولۇش سەۋەبلىرى: كارخانىلارنىڭ مەبلىغنىڭ قىس بولۇش سەۋەبلىرى ناھايىتى مۇرەككەپ بولۇپ، مېنىڭچە، تۆۋەندىكى بىر نەچچە ئاساسلىق جەھەتلەردە كۆرۈلىدۇ.

1) كارخانىلار مەبلىغنىڭ قىس بولۇشىدىكى بىر سەۋەب پۇل پاخاللىقىنىڭ تۇغۇلمىگەنلىكىنىڭ ئىنكاسى.

ھازىر كارخانىلارنىڭ پۇل مەبلىغنىڭ قىس بولۇشى ئۆتكەنكى بىر نەچچە يىلدا ئىقتىسادتا يۈز بەرگەن سۈرئەت قوغلىشىشى، مىللىي دارامەتنى ئاشۇرۇپ تەقسىم قىلىشتىن كېلىپ چىققان پۇل مەبلىغى بىلەن تەمىنلەش تولمۇ كۆپ بولۇپ كېتىشتىن شەكىللەنگەن بولۇپ، بۇ خىل ھادىسە ھازىرغىچە تۇغۇلمىگەن. ھازىر ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ۋە تۇرمۇش ۋاستىلىرىنىڭ باھاسى ناھايىتى تۆرلەپ كەتتى، بۇ ھال خېلى زور مەبلەغنى سۈرەپ كېلىپ مال باھاسىنىڭ ئۆرلىشى بىلەن سىكىشىپ كەتتى ياكى پۇل مەبلىغى ھەر يىلى زور ھەجمىدە ئاشقان. بۇنىڭ ئىچىدە، 1984 - يىلى ۋە 1986 - يىلى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 28.9% ۋە 28.7% ئاشقان. 1989 - يىلى 234 مىليارد 570 مىليون يۈەن ئېشىپ، 1984 - يىل ۋە 1986 - يىلدىكىدىن 108 مىليارد 970 مىليون يۈەن ۋە 35 مىليارد 710 مىليون يۈەن كۆپ ئاشقان.

كۆچمە مەبلەغ ھېسابىدىكى قەرز پۇللارنى ئالالىز قىلىشتىن قارىغاندا، بانكىنىڭ سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى ۋە تاۋار ئوبوروت كۆچمە مەبلىغى ئۆچۈن قەرز پۇلى يېتەرلىك بولغانلىقىنى، يېتەرلىك قەرز پۇل بېرىلمەي ئىشلەپچىقىرىشقا تەسىر يەتكۈزۈش مەسىلىسى مەۋجۇت ئەمەسلىكى ئېنىق.

(2) كارخانىلار مەبلىغنىڭ قىس بولۇش سەۋەبلىرى: كارخانىلارنىڭ مەبلىغنىڭ قىس بولۇش سەۋەبلىرى ناھايىتى مۇرەككەپ بولۇپ، مېنىڭچە، تۆۋەندىكى بىر نەچچە ئاساسلىق جەھەتلەردە كۆرۈلىدۇ.

1) كارخانىلار مەبلىغنىڭ قىس بولۇشىدىكى بىر سەۋەب پۇل پاخاللىقىنىڭ تۇغۇلمىگەنلىكىنىڭ ئىنكاسى.

ھازىر كارخانىلارنىڭ پۇل مەبلىغنىڭ قىس بولۇشى ئۆتكەنكى بىر نەچچە يىلدا ئىقتىسادتا يۈز بەرگەن سۈرئەت قوغلىشىشى، مىللىي دارامەتنى ئاشۇرۇپ تەقسىم قىلىشتىن كېلىپ چىققان پۇل مەبلىغى بىلەن تەمىنلەش تولمۇ كۆپ بولۇپ كېتىشتىن شەكىللەنگەن بولۇپ، بۇ خىل ھادىسە ھازىرغىچە تۇغۇلمىگەن. ھازىر ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ۋە تۇرمۇش ۋاستىلىرىنىڭ باھاسى ناھايىتى تۆرلەپ كەتتى، بۇ ھال خېلى زور مەبلەغنى سۈرەپ كېلىپ مال باھاسىنىڭ ئۆرلىشى بىلەن سىكىشىپ كەتتى ياكى پۇل مەبلىغى ھەر يىلى زور ھەجمىدە ئاشقان. بۇنىڭ ئىچىدە، 1984 - يىلى ۋە 1986 - يىلى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 28.9% ۋە 28.7% ئاشقان. 1989 - يىلى 234 مىليارد 570 مىليون يۈەن ئېشىپ، 1984 - يىل ۋە 1986 - يىلدىكىدىن 108 مىليارد 970 مىليون يۈەن ۋە 35 مىليارد 710 مىليون يۈەن كۆپ ئاشقان.

كۆچمە مەبلەغ ھېسابىدىكى قەرز پۇللارنى ئالالىز قىلىشتىن قارىغاندا، بانكىنىڭ سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى ۋە تاۋار ئوبوروت كۆچمە مەبلىغى ئۆچۈن قەرز پۇلى يېتەرلىك بولغانلىقىنى، يېتەرلىك قەرز پۇل بېرىلمەي ئىشلەپچىقىرىشقا تەسىر يەتكۈزۈش مەسىلىسى مەۋجۇت ئەمەسلىكى ئېنىق.

(2) كارخانىلار مەبلىغنىڭ قىس بولۇش سەۋەبلىرى: كارخانىلارنىڭ مەبلىغنىڭ قىس بولۇش سەۋەبلىرى ناھايىتى مۇرەككەپ بولۇپ، مېنىڭچە، تۆۋەندىكى بىر نەچچە ئاساسلىق جەھەتلەردە كۆرۈلىدۇ.

1) كارخانىلار مەبلىغنىڭ قىس بولۇشىدىكى بىر سەۋەب پۇل پاخاللىقىنىڭ تۇغۇلمىگەنلىكىنىڭ ئىنكاسى.

ھازىر كارخانىلارنىڭ پۇل مەبلىغنىڭ قىس بولۇشى ئۆتكەنكى بىر نەچچە يىلدا ئىقتىسادتا يۈز بەرگەن سۈرئەت قوغلىشىشى، مىللىي دارامەتنى ئاشۇرۇپ تەقسىم قىلىشتىن كېلىپ چىققان پۇل مەبلىغى بىلەن تەمىنلەش تولمۇ كۆپ بولۇپ كېتىشتىن شەكىللەنگەن بولۇپ، بۇ خىل ھادىسە ھازىرغىچە تۇغۇلمىگەن. ھازىر ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ۋە تۇرمۇش ۋاستىلىرىنىڭ باھاسى ناھايىتى تۆرلەپ كەتتى، بۇ ھال خېلى زور مەبلەغنى سۈرەپ كېلىپ مال باھاسىنىڭ ئۆرلىشى بىلەن سىكىشىپ كەتتى ياكى پۇل

شەھەر باشلىقىدىن قوزغالغان تەسىر

— بىر قازاق پالەچ قىز ئۈچۈن

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى قادىر مامۇت

ئۈرۈمچى شەھەر باشلىقى يۈسۈپ ئەيسانىڭ نەسىھەتىدىكى بىر قازاق قىزنى ئىككى قېتىم يوقلاپ چىققانلىقى ۋە ئۇنىڭغا دورا ئەپچىقىپ بەرگەنلىكى گېزىتلەردە خەۋەر قىلىنغاندىن كېيىن، جەمئىيەتتە زور تەسىر قوزغىدى.

بۇ يىل 4 - ئاينىڭ 25 - كۈنى يايلاقتا تۇل ئېلىش ئالدىراش كېتىۋاتاتتى. خىزمەت تەكشۈرۈش ئۈچۈن چىققان شەھەر باشلىقى يۈسۈپ ئەيسا بىر ئاۋۇل كادىرىدىن گۈلباغنىڭ ئەھۋالىنى تۇققۇپ، دەررۇ ئۇنىڭ ئۈيىگە بېرىپ يوقلىدى. يۈسۈپ ئەيسا ئاغىرىق ياتقان كارىۋاتنىڭ گىرۋىكىدە تولتۇرۇپ سەمىمىيلىك بىلەن ئۇنىڭغا تەسەللىي بەرگىنىدە، بۇ قازاق قىز ئۈزۈنىنى باسالماي ئۆپكىدەپ كەتتى. بۇ تەسىرلىك ئەھۋالنى نەق مەيدانىدىكى بىر مۇخبىر سۆزەتكە ئېلىپ «خەلق گېزىتى» گە چقاردى.

بۇ سۆزەتلىك خەۋەر بېيجىڭ ھەربىي رايون باش دوختۇرخانىسىنىڭ دوختۇرى شى يۈيشەننى قاتتىق تەسىرلەندۈردى. مەخسۇس شامال دارىش كېسىلىنى داۋالايدىغان بۇ 27 ياشلىق جۇڭگو دوختۇر گۈلباغنىڭ ئادرېسىنى بىلەلمىگەنلىكى ئۈچۈن، بىر قۇتا دورا بىلەن بىر پارچە خەتنى يۈسۈپ ئەيساغا ئەۋەتتى. ئۇ خېتىدە: «سىز شەھەر باشلىقى شامال دارىش كېسىلگە گىرىپتار بولغان ئادەتتىكى بىر قىزنى يوقلاپ، ئۇنىڭغا مەنۋى ياردەم بەرگەن يەردە، شۇنداق كېسەلنى داۋالايدىغان مەن ئۇنىڭغا جەزمەن ياردەم بېرىشىم كېرەك. بۇ خەت بىلەن ئۇزۇم تەنقىد قىلىپ ياساپ چىققان «يۈيفۇكاك» دېگەن يېڭى دورىنى ئەۋەتتىم. گۈلباغنا يەتكۈزۈپ بېرىشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن»، دەپ يازغان.

22 - ئۆكتەبىر، ئۈيغۇرسۇ ياقتان قار بىلەن تەك، ھاۋا بىردىنلا سوۋۇپ كەتتى. يۈسۈپ ئەيسا قولىدىكى ئىشلارنى تاشلاپ، شى يۈيشەننىڭ دوربىسىنى ۋە ماگنىتتىن سېتىۋالغان چاي، قەن قاتارلىق نەرسىلەرنى ئېلىپ، دەرھال نەسىنگە ئاتلاندى. ئۇ جىلغىدىكى قارنى كېچىپ، گۈلباغنىڭ ئۈيىگە كىرىپ كەلدى. شەھەر باشلىقىنى كۆرۈپ خۇشاللىقىدىن ھاياجانلانغان گۈلباغى ئورنىدىن تۇرماقچى بولۇۋېدى، يۈسۈپ ئەيسا ئۇنى قوزغالماسلىققا ئۇندىدى. يۈسۈپ ئەيسا ئەھۋال سورىغاندىن كېيىن، دورا قوتىسىدىكى خەتنى تەرجىمە قىلىپ ئوقۇشقا باشلىدى: «كونده بىر قېتىم، بىر قېتىمدا ئۈچ تال، كەچكى تاماقتىن كېيىن ئىچىلىدۇ. . . ». يۈسۈپ ئەيسا يەنە: «كۆپەرەك ئاپتاپقا چىقىڭ، ئازراق ماغدۇرىڭىزغا كەلگەندە ئۆگىلەرنى ھەرىكەتلەندۈرۈڭ، كېلەر يىلى ئەتىيازدا سىزنى تورپانغا ئاپارىمىز، قۇمغا كۆمۈلۈڭ، مەن تۇرپاندىكى رەھبەرلەرگە خەت يېزىپ بېرەي» دېدى. شەھەر باشلىقى يەنە ئۇنىڭ ئائىلىسە تۇرمۇش ئەھۋالىنى سورىغاندىن كېيىن، بۇ يەرگە ئۆزى بىلەن بىللە كەلگەن ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ رەھبەرلىرىگە ئۇنىڭ قىلىق يېقىلغۇ، تۇرمۇش خراجىتى، داۋالىنىش قەرزى قاتارلىق قىيىنچىلىقلىرىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىشنى تاپىلىدى ھەمدە شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ پۈل چىقىرىپ بىر ئورۇندۇقلۇق ھارۋا ئېلىپ بېرىشنى ئېيتتى. ئاخىردا يۈسۈپ ئەيسا: «سىز چوقۇم ساقىيىپ كېتىسىز، مۇھىمى، سىزدە كېسەلنى يېڭىدىغان غەيرەت ۋە ئىرادە بولۇشى كېرەك!» دېگىنىدە، گۈلباغى زادىلا چىداپ ياتالمىدى. ئۇنىڭ كۆزلىرىدىن ئاققان ھاياجانلىق ياش مەڭزىنى بويلاپ ياستۇققا چۈشتى.

ئۇيغۇر شەھەر باشلىقى، خەنزۇ ھەربىي دوختۇرلىرىنىڭ سەككىز يىل ئورۇن تۇتۇپ ياتقان قازاق قىزغا بۇنداق غەمخورلۇق قىلغانلىقى گېزىت ۋە رادىئودا خەۋەر قىلىنغاندىن كېيىن، جەمئىيەتتە زور تەسىر قوزغىدى. يېقىندىن بۇيان، مەملىكتىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن بىر مۇنچە كىشى خەت ۋە تېلېگراممىا ئەۋەتىپ، گۈلباغنىڭ تەقدىرىگە كۆڭۈل بۆلدى.

سىچۈەن تۇلكسى دازۇ ناھىيىسىدىكى جۇڭگو دوختۇر تاڭ باگۈن شەھەر باشلىقى يۈسۈپ ئەيساغا ئەۋەتكەن خېتىدە: «مەندە ئاتا - بوۋامدىن قالغان شامال دارىش كېسىلىنى داۋالايدىغان ئالاھىدە رېتسېپ بار. مەن ھەقسىز داۋالايمەن» دەپ يازغان.

ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئولتۇرۇشلۇق يەككە جۇڭگو دوختۇرى شېن جاۋيۇي ئۆزى ماشىنا كىرا قىلىپ، گۈلباغنىڭ ئۆيىگە بېرىپ، ئۇنى تەكشۈرگەندىن كېيىن، «بۇ قىزنىڭ كېسىلىنى داۋالاپ ساقايتىشقا كۆزۈم يېتىدۇ. مەن ئۇنى ئۈيۈمگە ئەكېلىپ، ياتاق، تاماق ۋە داۋالاش ھەققىنى ئۆزۈم چىقىرىپ داۋالايمەن»، دېگەن.

گۈلباغنىڭ ئۆيىدىن ئانچە يىراق بولمىغان گەنگۇ ئاۋۇلى «شەرقشاملى» كەنتىدىكى خەنزۇ يەككە تىجارەتچى قىز ۋاڭلى بۇ ئىشنى ئاڭلىغاندىن كېيىن «پايتەختتىكى ھەربىي دوختۇر نەچچە مىڭ كىلومېتر يىراقلىقتىن قەمەتلىك دورا ئېۋەتكەن، شەھەر باشلىقى قار كېچىپ كېلىپ دورا يەتكۈزۈۋاتقان تۇرسا، مەن بىر يۈرتلۇق تۇرۇپ گۈلباغنى ئۇچۇن بىرەر ئىش قىلىپ بېرەلمەسەم قانداق بولىدۇ» دەپ ئويلاپ، يۈي پىك ئىسىملىك بىر دوستى بىلەن گۈلباغنىڭ ئۈيىگە يېتىپ كەلدى.

قۇياش نۇرى دېرىزىدىن تۆتۈپ، گۈلباغنىڭ ئۈيىنى ئىللىتىۋەتكەندى، ئۇچ قىز خۇددى ئاچا - سىڭىللاردەك خۇشال - خۇرام مۇڭدۇشۇپ كەتتى، يۈي پىك گۈلباغنى يۆلەپ ئولتۇرغۇزدى. ۋاڭ لى گۈلباغنىڭ چېچىنى قىرقىپ بولۇپ، توك شامالدۇرغۇچتا چىرايلىق ياساپ قويدى ھەمدە تۆلار گۈلباغىغا: «بۇنىڭدىن كېيىن دائىم كېلىپ سىز بىلەن مۇڭدۇشۇپ تۇرۇمىز، ئىشىكنى قىلىشپ بېرىمىز» دېيىشتى.

گۈلباغى «يۈيفۇكاك» دورىسىنى بىر ئاي ئىچكەندىن كېيىن، ئۈنۈمنى كۆردى. ھازىر گۈلباغى باشقىلارنىڭ يۆلىشى بىلەن ئولتۇرالايدىغان بولدى. بۇنىڭدىن خەۋەر تاپقان شى يۈيشەن يېقىندا شۇ دوربىدىن ئىككى قۇتا ئۈەتتى.

6 - دېكابىر، ئۈرۈمچى شەھەرلىك جۇڭگو دوختۇرخانىسى پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ شۈنجياڭ، دوختۇرخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جاڭ جېنخۇەن ۋە قازاق دوختۇر قايناربېكلار تاددىي دېاگنوز ئۇسكۇنىلىرىنى ئېلىپ، گۈلباغنىڭ ئۈيىگە كەلدى - دە، ئۇنىڭ كېسىلىنى ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئېگىلدى ۋە ئۇنى دوختۇرخانىغا ئەكېلىپ، زامانىۋى ئۇسكۇنىلەر بىلەن ئەتراپلىق تەكشۈرۈپ ئېنىقلايدىغان بولدى.

شەھەر باشلىقى يۈسۈپ ئەيساباشقىلار ئۇزىگە ھاۋالە قىلىپ ئەۋەتكەن دورا، رادىئو ۋە خەت قاتارلىقلارنى شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ خادىملىرى ئارقىلىق گۈلباغنىڭ قولىغا يەتكۈزدى.

گۈلباغنىڭ ئانىسى شەھەر باشلىقى ئەۋەتكەن كىچىك تېپتىكى رادىئونى قىزنىڭ قولىغا يېقىنلاتقاندا، گۈلباغى رادىئودا جارانگلاۋاتقان ناخشىنى ئاڭلاپ، شادلىقتىن كۆزىگە ياش ئالدى ۋە: «كىچكىمدە ناخشا — ئۇسسۇلغا ئامراق ئىدىم. ناخشا - ئۇسسۇل بىلەن پارتىيە، سوتسىيالىستىك ۋەتەننىڭ ۋە ھەر مىللەت كىشىلىرىنىڭ ماڭا قىلغان غەمخورلۇقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈرىمەن» دەپ پىچىرلىدى.

تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسىدىكى مەكتەپلەردە سىياسىي - ئىدىيىۋى خىزمەت كۈچەيتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرسۇن مۇھەممەت خەۋەر قىلدۇ: تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسى يېقىنقى ئۇچ يىلدىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك مەكتەپلەردىكى پارتىيە، ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى ۋە پىشۋالىرلار ئەترەتلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەكتەپلەرنىڭ سىياسىي - ئىدىيىۋى خىزمىتىنى كۈچەيتتى.

ناھىيە بويىچە توققۇز مەكتەپتە پارتىيە ياچېيكىسى ياكى پارتىيە گۇرۇپپىسى، 18 ئورۇندا ئىتتىپاق ياچېيكىسى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ۋە پىشۋالار تەشكىلاتلىرى رەتكە سېلىندى. ناھىيىدىن تارتىپ يېزىلارغىچە ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، سىياسىي خىزمەتنى بۇاستە تۇتتى. ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنى مەركىزىي كومىتېتنىڭ «ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ئەخلاق تەربىيىسىنى يەنمۇ ياخشىلاش توغرىسىدىكى قارارى» ۋە «ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ كۈندىلىك ھەرىكەت ئۆلچىمى»نى ئۆگىنىش، مۇزاكىرە قىلىشقا ئۇيۇشتۇردى. ئىدىيىۋى ئەخلاق دەرسىگە سىياسىي - ئىدىيىۋى تەربىيىنى سىڭدۈردى. ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا مول، مەزمۇنلۇق ئەدەبىيات - سەنئەت پائالىيىتى، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى، سۆھبەت يىغىنلىرى ئېلىپ بېرىلدى. ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا ئۆتكۈر سىياسىي كۆزقاراش ۋە ئىلغار ئىدىيە شەكىللەندۈرۈلدى. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئەتراپىدىكى ئىشلارغا توغرا مۇئامىلە قىلىشقا ئادەتلەند

سەسلىسنى ھەل قىلدۇ.

2. دەۋا سوبيېكتى. ئوخشاش بولمايدۇ. بۇاستە ئەرز قىلغان ئەنزىلەردىكى بۇاستە دەۋا قىلغۇچىلار ئۆزى دەۋا قىلغاندىن باشقا جىنايى ئىشلار دەۋالىرىنىڭ ھەممىسدە خەلق تەپتىش مەھكىمىلىرىمۇ دەۋاگەر بولىدۇ. ھەق تەلەپ دەۋالىردا دەۋالاشقۇچى ھەر ئىككى تەرەپ دەۋا قىلسا بولىدۇ. دەۋاگەر ئەرز قىلغاندىن كېيىن جاۋابكار ئۆنىكىغا قارشى ئەرز قىلسا بولىدۇ؛ مەمۇرىي داۋانى بۇلسا، مەمۇرىي ئورگانلار بولسا جاۋابكار ئورۇندا تۇرىدۇ، ئۇلارنىڭ قارشى دەۋا قىلىشقا ۋە ئەرز قىلىشقا ھوقۇقى بولمايدۇ.

3. دەۋالاشقۇچىلارنىڭ دەۋا قىلىش ئۇسۇلى ئوخشاش ئەمەس. جىنايى ئىشلار دەۋالىردا بولسا، جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى ۋە جىنايى ئىشلار قانۇنى تەتبىقلىنىشى كېرەك؛ ھەق تەلەپ دەۋالىردا بولسا، ھەق تەلەپ قانۇنى ۋە ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنى تەتبىقلىنىشى كېرەك. ھازىر دۆلىتىمىزدە بىرلىككە كەلگەن مەمۇرىي قانۇن كودېكسىسى بولمىغاچقا مەمۇرىي دەۋالارغا ماتېرىيە جەھەتتە ئالاقىدار قانۇنلار ۋە مەمۇرىي قانۇن - نىزاملار تەتبىقلىنىدۇ ۋە تەتبىقلىنىۋاتىدۇ.

ئىبراھىم تىلۋالدى

قىسقاخەۋەرلەر

* يەكەن ناھىيە بازىرىدىكى 120 نەپەر دىنىي زات پارتىيىنىڭ دىنىي سىياسىتى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ «دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى باشقۇرۇش ۋاقتىلىق بەلگىلىمىسى»نى ئەمەلىيەتكە ئەدبىقلاپ، ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى باشقۇرۇشتا ياخشى رول ئوينىدى. يېقىندا دىنىي مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان 200 دىن كوپرەك تالىپ پەننى مەكتەپكە كىردى.

تۇرمۇھەممەت ئايۇپ

* مارالبېشى ناھىيىسىدە ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ بىئولوگىيىگە ئائىت 100 تۇرلۈك پائالىيەت، كىچىك كەشپىيات پائالىيىتى يولغا قويۇلدى. 5 - ئايدىن 9 - ئايغىچە ناھىيە بازىرىدىكى تۆت باشلانغۇچ مەكتەپ، ئۇچ ئوتتۇرا مەكتەپتىن 5288 نەپەر ئوقۇغۇچى بۇ پائالىيەتكە قاتناشتى. ئۇلار 2121 دانە ئۆسۈملۈك، ھايۋانات ئەۋرىشكىسى، 1829 دانە مودېل ياسىدى ۋە 29530 پارچە ئىلمىي ماقالە يازدى.

مەھەممەت ھېكىم،
ئەنۋەر خىزمەت
ئەمەت جېلىل

* قەشقەر ۋىلايەتلىك كىنو فىلىم تارقىتىش، قويۇش شىركىتى 11 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگىچە 60 مىڭ 179 مەيدان كىنو قويۇپ، 4 مىليون 17 مىڭ 658 يۈەن كىرىم قىلىپ، يىللىق كىنو قويۇش ۋەزىپىسىنى يەتتە پىرسەنت، كىرىم قىلىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن 41% ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

رېشىت مامۇت

* كۇنەس ناھىيىسىنىڭ ئارالتۇپە يېزىسى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك، سىنىپ، ئىشخانىلىرىنى يېڭىلاش، رېمونت قىلىش ۋەزىپىسىنى بۇ يىل 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 16% ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. ئەسلى بۇ يېزىدا يېڭىلاش ۋە رېمونت قىلىشقا تېگىشلىك مەكتەپ 12 بولۇپ، يېزا، كەنت، شەخسىلەر مەبلەغ سېلىش يولى بىلەن 476 مىڭ 400 يۈەن سەرپ قىلىپ، 2382 كۆادرات مېتر مەكتەپ قۇرۇلۇشىنى يېڭىلىدى.

ئابدۇسەمەت، تۇردان

* ئۇچتۇرپان ناھىيىسىنىڭ يېڭىئاۋات يېزىسى بۇ يىل ياز كىرگەندىن بۇيان، 24 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇل سەرپ قىلىپ، بىر سۇ مۇنارىسى سېلىپ، يەتتە جايغا سۇ تۇرۇبىسى تۇتاشتۇرۇپ، بازار تەۋەسىدىكى 449 ئائىلىنى دەسلەپكى قەدەمدە پاكىزە سۇ ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. تۇنۇگۈندىن باشقا بۇ يېزىنىڭ قۇچى، غوجىرات، قارىۋاغ كەنتلىرىمۇ 38 مىڭ يۈەن پۇل سەرپ قىلىپ، 30 مېتر چوڭقۇرلۇقتا ئۇچ قۇدۇق كولىتىپ، ئوستىنى يايقۇزدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ كەنتلەردىكى ئاممىمۇ پاكىزە سۇ ئىچەلەيدىغان بولدى.

سەمەت سالى

* مارالبېشى ناھىيىسىدىكى يېڭى ئوستەڭ يېزىسى بۇ يىل 5 - ئايدىن بۇيان، 12 كەنتە رادىئو پونكىتى قۇردى. ھازىر بۇ كەنتلەردىكى ئامما مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسى، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى، قەشقەر خەلق رادىئو ئىستانسىسى تارقاتقان پروگراممىلارنى ئاڭلىيالايدىغان بولدى.

مۇھەممەت ھېكىم

* گۇما ناھىيىسىدىكى گۇما بازارلىق باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچىسى ئەركىن ئابلىمىت بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ 160 دىن ئارتۇق مەش، چەينەك، چىلەك، داس، ۋېلىسىپىت، ناسۇس قاتارلىق سايمىنى رېمونت قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ مىنnەتدارلىقىغا ئېرىشتى.

ئابلىمىت مۇھەممەت

ئوخشاش ئەمەس. جىنايى ئىشلار دەۋالىرىنىڭ ھەممىسدە خەلق تەپتىش مەھكىمىلىرىمۇ دەۋاگەر بولىدۇ. ھەق تەلەپ دەۋالىردا دەۋالاشقۇچى ھەر ئىككى تەرەپ دەۋا قىلسا بولىدۇ. دەۋاگەر ئەرز قىلغاندىن كېيىن جاۋابكار ئۆنىكىغا قارشى ئەرز قىلسا بولىدۇ؛ مەمۇرىي داۋانى بۇلسا، مەمۇرىي ئورگانلار بولسا جاۋابكار ئورۇندا تۇرىدۇ، ئۇلارنىڭ قارشى دەۋا قىلىشقا ۋە ئەرز قىلىشقا ھوقۇقى بولمايدۇ.

3. دەۋالاشقۇچىلارنىڭ دەۋا قىلىش ئۇسۇلى ئوخشاش ئەمەس. جىنايى ئىشلار دەۋالىردا بولسا، جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى ۋە جىنايى ئىشلار قانۇنى تەتبىقلىنىشى كېرەك؛ ھەق تەلەپ دەۋالىردا بولسا، ھەق تەلەپ قانۇنى ۋە ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنى تەتبىقلىنىشى كېرەك. ھازىر دۆلىتىمىزدە بىرلىككە كەلگەن مەمۇرىي قانۇن كودېكسىسى بولمىغاچقا مەمۇرىي دەۋالارغا ماتېرىيە جەھەتتە ئالاقىدار قانۇنلار ۋە مەمۇرىي قانۇن - نىزاملار تەتبىقلىنىدۇ ۋە تەتبىقلىنىۋاتىدۇ.

ئىبراھىم تىلۋالدى

ھەرىكىتىنىڭ قانۇنى جەھەتتىن توغرا بولغان - بۇلمىغانلىق

سىياسىي خىزمەتنىڭ ئۆلايەت، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ناھىيە بولۇپ تەقدىرلىنىپ كەلمەكتە.

يەكەن ناھىيىلىك يېتىم بالىلار مەكتىپى ئوقۇغۇچىلارنىڭ مەدەنىيەت دەرسى ۋە ھۈنەر - تېخنىكا ئۆگىنىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز پاتىگۈل مەمتىمىن خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىلىك يېتىم بالىلار مەكتىپى 1987 - يىلى قۇرۇلغاندىن بۇيان، ئوقۇغۇچىلارنىڭ پەن - مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ۋە ھۈنەر - تېخنىكا ئۆگىنىشىنى تەڭ يولغا قويۇپ، ئۇلارنىڭ ئىككى خىل ماتېرىپ بويىچە تەربىيىلىنىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 1981 - يىلى ناھىيىدە خەلق باشقۇرۇشىدىكى يېتىم بالىلار مەكتىپى قۇرۇشنى قارار قىلغانىدى. يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ قوللىشى، ناھىيىدىكى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ تىرىشىپ خىزمەت ئىشلىشى نەتىجىسىدە، بۇ مەكتەپ 1987 - يىلى رەسمىي قۇرۇلۇپ، ئۆلايەت ئاجرىتىپ بەرگەن 140 مىڭ يۈەن پۇل بىلەن مەكتەپنىڭ سىنىپ، ياتاق، ئىشخانا، مەجلىسخانا قاتارلىق ئورۇنلىرىنى ھەل قىلىپ، 11 ياشتىن 16 ياشقىچە بولغان يېتىم بالىلاردىن 40 نى قوبۇل قىلدى ۋە شۇ يىلى 11 - ئايدا رەسمىي ئوقۇش باشلىدى. ئوقۇغۇچىلارنى ياش قۇرامى، مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە قاراپ سىنىپلارغا ئورۇنلاشتۇرۇپ، ھەر ھەپتىنىڭ 5 -، 6 - كۈنىنى مەدەنىيەت دەرسى ئۆگىنىش، قالغان تۆت كۈننى ھۈنەر - تېخنىكا ئۆگىنىش كۈنى قىلىپ بېكىتتى. مەدەنىيەت دەرسىدە مەخسۇس ئوقۇتقۇچى بەلگىلەپ، باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ 1 - يىللىقىدىن باشلاپ ئوقۇش پۈتتۈرگىچە ئارىلىقتا ئۆتۈلۈدىغان دەرسلەرنى پروگراممىما بويىچە ئوقۇتۇشنى؛ ھۈنەر - تېخنىكا سىنىپىدا ھەپتىدە تۆت كۈن ئالتە سائەتتىن ياغاچچىلىق، تىككۈچىلىك، ئاشپەزلىك، كىگىز ئېتىش قاتارلىق ھۈنەر - تېخنىكىلارنى ئۆگىنىشنى يولغا قويدى. شۇنداق قىلىپ ئۇچ يىل ئىچىدە ئوقۇغۇچىلار باشلانغۇچ مەكتەپ مەدەنىيەت دەرسىنى ئۆگەنگەندىن باشقا، يەتتە خىل ھۈنەر - تېخنىكىنى ئۆگىنىپ، ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل ئىش قىلالايدىغان دەرىجىگە يېتىپ، ئىككى خىل ماتارىپنى تەربىيىلىنىشىنىڭ دەسلەپكى ئۇنۇمىنى كۆردى. ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، ئايالالار بىرلەشمىسى قاتارلىق ئورۇنلار بۇ مەكتەپكە بەش كىيىم تىكىش ماشىنىسى، 40 كىشىلىك تەنتەربىيە كىيىمى ۋە ھەر خىل مەدەنىيەت - تەنتەربىيە سايمانلىرىنى يارىدەم قىلدى. ناھىيىلىك مەبىيلار سانائەتلەشتۈرۈش ئىشلىرى دوختۇرى ئوقۇغۇچىلارنىڭ سالامەتلىكىنى پات - پات تەكشۈرۈپ، كېسەللەرنى ھەقسىز داۋالىدى. ناھىيىلىك ماتارىپ ئىدارىسى، خەلق ئىشلىرى ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار 3500 يۈەندىن ئارتۇق ئىئانە توپلاپ ۋە ئاشلىق، ماي قاتارلىق ماددىي نەرسىلەرنى ھەل قىلىپ، مەكتەپ شارائىتىنى ياخشىلىدى. مەكتەپ يەنە يېڭىدىن بىر كارخانا قۇرۇپ، 400 دىن ئارتۇق توخۇ بېقىپ ئوقۇغۇچىلارنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاشقا شارائىت يارىتتى. بۇ مەكتەپتە ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار ئۆگەنگەن كەسىپلىرى بويىچە ھەر قايسى يېزا، بازارلارغا تەقسىم قىلىنىپ، ئۆز رولىنى جارى قىلدۇردى.

ھازىر بۇ مەكتەپ ئوقۇتۇش سۇپىتىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، ئىقتىدارلىق ھۈنەر - تېخنىكا ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈش يولىدا تىرىشماقتا.

خوتەن ناھىيىلىك رادىئو ئىستانسىسى ئۇيغۇر پارتىيىنىڭ ئۇشبەن، فاكىجېن، سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ناھىيىنىڭ مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تۇرتكىلىك رول ئويناۋاتقانلىقتىن، يېقىندا مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ تەقدىرلىشىگە، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: بۇ رادىئو ئىستانسىسىدىكى تەھرىر، مۇخبىر، دېكتورلار رادىئو تەشۋىقات خىزمىتىنىڭ ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش توغرىسىدا مۇھاكىمە ئېلىپ بارماقتا.

ئوبۇلقاسىم مەتنىياز، تورغۇن ئابدىنقادىر فوتوسى

لى رۇيخۇەن مەدەنىيەت سىستېمىسى بويىچە مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنچىلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى:

ئاساسىي قاتلام مەدەنىيەت يۈرتى ۋە پونكىتلىرىنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىنى تەشۋىق قىلىپ، ئاممىۋى مەدەنىيەت ئىشلىرى تەرەققىياتىنى تېزلىتىش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 14 - دېكابىر تېلېگراممىسى.ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى لى رۇيخۇەن بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى مەدەنىيەت سىستېمىسى بويىچە مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنچىلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: ئاساسىي قاتلام مەدەنىيەت يۈرتى، پونكىتلىرىنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، تۇلارنىڭ ئىلغار تەجرىبىلىرىنى كېڭەيتىپ، ئاممىۋى مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

لى رۇيخۇەن مۇنداق دېدى: مەدەنىيەت يۈرتى ۋە پونكىتلىرى مەدەنىيەت سەپىدىكى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار بولۇپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئالدىنقى سېپى. پارتىيەنىڭ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ئۇلار پارتىيەنىڭ فاكىجەن، سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلىش، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، خەلقنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى بېيىتىش قاتارلىق جەھەتلەردە نۇرغۇن خىزمەت ئىشلىدى. نۆۋەتتە مەدەنىيەت يۈرتى، پونكىتلىرىدا نۇرغۇن مەسىلە ۋە قېينىچىلىق ساقلانماقتا، بىر تەرەپتىن، كۆپچىلىكنىڭ دۆلەتنىڭ قېينىچىلىقىنى چۈشىنىپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش فاكىجىندا داۋاملىق چىڭ تۇرۇشىنى ئۈمىد قىلمىز، يەنە بىر تەرەپتىن، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭمۇ كۆپچىلىكنىڭ بەزى ئەمەلىي مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشقا بارلىق كۈچى بىلەن ياردەم بېرىشى كېرەك.

ئىلىمىزدىكى ئاساسىي قاتلام مەدەنىيەت يۈرتى - لايىھەلەش خىزمىتىنى ئىسلاھ قىلىشتىن كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12 - دېكابىر تېلېگراممىسى. ئىلىمىزنىڭ تۇقلىق قۇرۇلۇش، ئاساسىي قۇرۇلۇش، شەھەر - يېزىلارنىڭ خەلققە كېرەكلىك قۇرۇلۇش مۇئەسسەسىلىرىنى لايىھەلەش خىزمىتى ئىسلاھاتىدا چوڭ ئىلگىرىلەش بولدى. لايىھەلەش ھەققى تۈزۈمى، خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بېرىش تۈزۈمى، قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىش، لايىھەلەش گۇرۇھى شىركىتى قۇرۇش قاتارلىق تۈشلاردا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلىپ، ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى.

قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى لىن خەنشۇڭ مۇنداق دېدى: پۈتۈن مەملىكەتتىكى چارلاش - لايىھەلەش ئورۇنلىرى كەسپىي خىراجەتكە تايىنىشنى ھەق ئېلىشقا تۈزگەرتىپ، 1989-يىلى 226 مىليارد 300 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان قۇرۇلۇشلارنىڭ چارلاش - لايىھەلەش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىۋاتىپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلىشتىن ئىلگىرىكى 1979 - يىلدىكىدىن ئالتە ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشۇردى. نۇرغۇن لايىھەلەش ئورۇنلىرى ئىلگىرىكى چارلاش - لايىھەلەش بىلەنلا شۇغۇللىنىشتىن يېڭى تېخنىكا قوللىنىش، قۇرۇلۇش ئىشلىرى ئۈستىدە مەسلىھەت بېرىش، قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىش قاتارلىق كۆپ خىل مۇلازىمەتنى يولغا قويۇشقا يۈزلىنىپ، چارلاش - لايىھەلەش خىزمىتىنىڭ قۇرۇلۇشتىكى يېتەكچىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى. مەملىكەت بويىچە تۇنجى تۈركۈمدە لايىھەلەشنى باشلامچى قىلىپ ھۆددىگە بېرىلگەن 131 قۇرۇلۇش تۈرىنىڭ پۈتۈش مۇددىتى، سۈپىتى ۋە مەبلەغ سېلىش ئەھۋالى شۇ مەزگىلدىكى باشقا ئوخشاش قۇرۇلۇشلارنىڭكىدىن ياخشى بولدى.

بىكىنمىچىلىك ھالىتى بۈزۈپ تاشلاڭغانلىقتىن، چارلاش - لايىھەلەش خادىملىرى چەت ئەللىك ئىلغار تېخنىكىلىرىنى قوبۇل قىلىپ، تىرىشىپ يېڭى تېخنىكا ۋە ھۆنەر - سەنئەتنى قوللاندى، يۇنىڭ بىلەن تەرەققىي قىلىۋاتقان ئەللەرنىڭ لايىھەلەش ئورۇنلىرى بىلەن ھەمكارلىق ئورنىتىپ، ئۆز ئارا ئالماشتۇرۇپ ئۆگىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولدى.

مەملىكەتلىك ئىشچىلار تۈيۈشمىسى ئايال ئىشچىلار كومىتېتى قۇرۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. جۈكخۇا مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار تۈيۈشمىسى ھەيئەت رياسىتى يېقىندا قارار ماقۇللاپ، مەملىكەتلىك توقۇمىچىلىق كارخانىلىرىدىكى ئايال ئىشچىلارنىڭ قېينىچىلىقى ۋە باشقا ئايال ئىشچىلارنىڭ جىددىي ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلىلىرى جەھەتتىمۇ كۆپ قېتىم تەكشۈرۈپ ئورگان ئەۋەتكەن. ئىككى ئورگان تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئەھۋالنى ئېنىق چۈشىنىپ، ئىشچىلار ئىچىدىكى ئايال ئىشچىلارنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش جەھەتتىكى ئالاھىدە ئېھتىياجىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئىشچىلار ئىچىدىكى ئايال ئىشچىلارنىڭ ئورنىنى تېخىمۇ ياخشىلاش ۋە ئۇلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداش ئۈچۈن، يېقىندا مەملىكەتلىك ئىشچىلار تۈيۈشمىسى ئىجرائىيە كومىتېتى ئىككىنچى قېتىملىق يىغىنىدا مەملىكەتلىك ئىشچىلار تۈيۈشمىسى ئايال ئىشچىلار كومىتېتىنى قۇرۇپ چىقىشنى قارار قىلغان.

گوۋۇيۈەن دائىمىي كېڭەش ئۆتكۈزدى

كېڭەشتە «باش بوغالتىر نىزامى (لايىھىسى)» پرىنسىپ جەھەتتىن ماقۇللاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 14 - دېكابىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن بۈگۈن مۇۋەققەت زۇڭلى ياۋ يىلىننىڭ رياسەتچىلىكىدە 74 - سانلىق دائىمىي كېڭەش ئۆتكۈزۈپ، «باش بوغالتىر نىزامى (لايىھە)»نى مۇزاكىرە قىلدى ھەم پرىنسىپ جەھەتتىن ماقۇللىدى.

«باش بوغالتىر نىزامى (لايىھىسى)» دۆلىتىمىزدىكى قىسمەن كارخانىلارنىڭ باش بوغالتىر تۈزۈمىنى يولغا قويۇش جەھەتتىكى ئەمەلىي تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش ئاساسىدا تۈزۈپ چىقىلغان. كېڭەش مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: كۆپ يىللىدىن بۇيانقى ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، باش بوغالتىر تۈزۈمى كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇشىنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى تۆستۈرۈشتە ئىجابىي رول ئويناندى. لېكىن، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي مۇھىتىدا ناھايىتى چوڭ ئۆزگىرىشلەر بولدى. ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان باش بوغالتىرلىقتا ئائىت بەلگىلىمەلەرنى ئىجرا قىلىش جەريانىدا نۇرغۇن يېڭى مەسىلە كۆرۈلدى. ئاساسلىقى، باش بوغالتىرنىڭ ئورنى، مەسئۇلىيىتى ۋە ھوقۇقى ئېنىق بەلگىلەنمىدى، باش بوغالتىرنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش شەرت - شارائىتى توغرىسىدىمۇ كونكرېت بەلگىلىمە چىقىرىلمىدى. كارخانا رەھبەرلىك تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىش ئېھتىياجىغا ئۈيغۇنلىشىپ، باش بوغالتىرنىڭ قانۇن بويىچە ئۆز ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، باش بوغالتىرنىڭ كەلگەن ئەمگەك مۇلازىمەت شىركىتى ئىشلىرىنى باشقۇرۇشتىكى رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، «باش بوغالتىر نىزامى»نى تۈزۈپ چىقىش ۋە ئىلان قىلىش زۆرۈر.

يىغىن «باش بوغالتىر نىزامى (لايىھىسى)» نى پرىنسىپ جەھەتتىن ماقۇللىدى ھەمدە زۆرۈر تۈزىتىشلەرنى كىرگۈزگەندىن كېيىن ئىلان قىلىپ يولغا قويۇشنى قارار قىلدى.

ئىلىمىزدىكى ئەمگەك مۇلازىمەت شىركەتلىرى 16 مىليوندىن ئارتۇق كىشىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش داۋامىدا بارلىققا كەلگەن ئەمگەك مۇلازىمەت شىركەتلىرى 11 يىلدا شەھەر - بازارلاردىكى ئىش كۈتۈپ تۇرغانلاردىن 16 مىليوندىن كۆپرەك كىشىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى، دۆلەتكە 15 مىليارد 800 مىليون يۈەن باج تاپشۇردى.

ئەمگەك مىنىستىرلىكىنىڭ تونۇشتۇرۇشىغا قارىغاندا، ھازىرغىچە مەملىكەت بويىچە 230 مىڭ ئەمگەك مۇلازىمەت شىركىتى قۇرۇلغان، تۇلارنىڭ يىللىق ئىشلەپچىقىرىش تىجارەت كرېدىسى 84 مىليارد يۈەنگە، پايدىسى 8 مىليارد 700 مىليون يۈەنگە يەتكەن. 11 يىلدا ئەمگەك كۆچلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مۇلازىمەت كارخانىلىرىنىڭ دۆلەتكە تاپشۇرغان باج سوممىسى دۆلەت نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئۈچۈن ئاجراتقان ئەمەلىي مەبلەغنىڭ تەخمىنەن ئون ھەسسىسىگە باراۋەر كەلگەن. تۇلارنىڭ شەھەر، بازارلاردا ئىش كۈتۈپ تۇرغانلاردىن شۇ مەزگىلدە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرغانلىرى مەملىكەت بويىچە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلغانلار سانىنىڭ بەشتىن بىر قىسمىغا توغرا كەلگەن.

مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار تۈيۈشمىسى كېلەر يىلى پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «ئىككىنى ئاشۇرۇش، ئىككىنى تېجەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 13 - دېكابىر تېلېگراممىسى. جۈكخۇا مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار تۈيۈشمىسى كېلەر يىلى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى كەڭ دائىرىدە ھەرىكەتلەندۇرۇپ، «سۈپەت، تۇر، ئۈنۈم يىلى» ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان «ئىككىنى ئاشۇرۇش، ئىككىنى تېجەش» پائالىيىتىنى 1991 - يىلى مەملىكەت مىقياسىدا «سۈپەت، تۇر، ئۈنۈم يىلى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى يولبۇرۇقىغا ئاساسەن چىقىرىلغان. ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۈيۈشمىلىرى بۇ يولبۇرۇققا ئاساسەن، ئىشچىلار ئۈيۈشمىلىرىنىڭ «سۈپەت، تۇر، ئۈنۈم يىلى»نىڭ تەلەپكە ئاساسەن، ئىشچىلار، قۇرۇلۇش تېخنىك خادىملىرى ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش خادىملىرىنى تۇرلۇك چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۈستۈرۈش، مەھسۇلاتنىڭ ئىقتىدارىنى ئىسلاھ قىلىش، يېڭى مەھسۇلاتلارنى

ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى ھەيئەت رياسىتى يېقىندا قارار ماقۇللاپ، مەملىكەتلىك ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى ئايال ئىشچىلار خىزمىتى توغرۇلۇق تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش خىزمەتلىرىنى ئىشلەپ، ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ مۇناسىپ سىياسەت ۋە تەدبىر تۈزۈپ چىقىشىغا تورتكە بولغان.

يېقىنقى يىللاردا جايلاردىكى ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى تەشكىلاتلىرى ئايال ئىشچىلار خىزمىتى ئاپپاراتلىرىنى پائال تولۇقلاش ۋە قۇرۇش ئارقىلىق ئايال ئىشچىلار ئىچىدىن كادىر سەپلەش ۋە تەربىيىلەشنى كۈچەيتكەن. بۇ ئاپپاراتلار ئايال ئىشچىلار خىزمىتىدە ئايال ئىشچىلارنىڭ ئالاھىدە مەنپەئىتىنى تىرىشىپ قوغداپ، ئايال ئىشچىلارنىڭ تۇغۇتىغا كاپالەتلىك قىلىش تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىپ، شتات سىرتىدىكى ئايال ئىشچىلار ۋە ئىشتىن توختىغان ياكى يېرىم ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى ئىشچىلارنىڭ جىددىي ھەل قىلىشىغا تېگىشلىك مەسىلىلىرى جەھەتتىمۇ نۇرغۇن تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش خىزمەتلىرىنى ئىشلەپ، ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ مۇناسىپ سىياسەت ۋە تەدبىر تۈزۈپ چىقىشىغا تورتكە بولغان.

يېڭى قۇرۇلغان مەملىكەتلىك ئىشچىلار ئۆيۈشمىسى ئايال ئىشچىلار كومىتېتى مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۆيۈشمىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئايال ئىشچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى ۋە ئالاھىدە مەنپەئىتىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان ۋە قوغدايدىغان، ئايال ئىشچىلارنىڭ دېموكراتىك، ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ئىگە ئاممىۋى تەشكىلاتى بولۇپ قالدۇ.

(بېشى 1 - بەتتە)

بولۇش سۈپىتىم بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشكە تۆھپە قوشۇش مەجبۇرىيىتىم بار.» شۇ كۈنى چۈشتىن كېيىن داۋۇت قارى ھاجى بارىن يېزىسىغا كېلىپ يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ ئوق ئىزلىرى ناھايىتى كۆپ قورۇ تېمىنى، دەرۋازىسىنى، توپىلاڭچىلار تېشىۋېتكەن مەجلىسخانا تورۇسىنى ھەم قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ ئۆت جەڭچىسى ياۋۇزلۇق بىلەن ئۆلتۈرۈۋېتىلگەن قىزىل كۆڭۈرۈكنى كۆرگەندە، توپىلاڭچىلارنىڭ جىنايى قىلمىشلىرىنى غەزەپ بىلەن ئەيىپلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «توپىلاڭچىلار جىنايى قىلمىشىنى كەچۈرگىلى بولمايدۇ. بارىن يېزىسىدىكى توپىلاڭنى تىنچىتىش كۈرىشىنىڭ غەلىبىسى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلاشقاندىلا ۋەتەننى پارچىلايدىغان ھەر قانداق ئۇرۇشنىڭ پوتونلەي خام خىيالغا ئايلىنىدىغانلىقىنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلىدى.»

(بېشى 1 - بەتتە)

كەتتى. بۇ ۋاقىتنا ئوقۇغۇچىلارنى باشلاپ بارغان مەكتەپ ئاساسىي بۆلۈم ئىتتىپاق باش ياچېيكىسىنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى، يەن يۈكشېك يۈقىرى ئاۋازدا ۋارقىرىدى:

— تېز بولۇڭلار! بىر ئىلاجى قىلىپ كۆيۈۋاتقان پاختىلارنى يوتكەۋېتەيلى!

بۇ ئامالسىزلىقتىن قىلىنغان چارە ئىدى. ئاتالمىلى! ساۋاقداشلار قىلچە ئىككىلەنمەيلا كۆيۈۋاتقان پاختىلارنى قوللىرىداكوتۇرۇپ بىر توشۇك ئاچتى، دۆۋە ئىچىدىكى تېخى ئوت ئۇتاشمىغان پاختىلارنى تەرتىپ بويىچە بىر ياقتا تارتتى...

ئولارنىڭ بارماقلىرى كۆيۈپ يارىلاندى، شىملىرى كۆيۈپ تېشىلىپ كەتتى. شۇنداق بولۇشىغا قارىماي، ئولار ئۆچقاندەك تېزلىك بىلەن ھەرىكەت قىلىۋاتاتتى.

يېرىم سائەتتىن كۆيگەندەك ھەپىلىشىش ئارقىلىق، پاختا دۆۋىسىنىڭ ئاستىنقى يېرىمىدىكى ئوت پەسەيتىلدى. لېكىن يۇقىرىقى قەۋىتىدىكى ئۇ چوققىسىدىكى ئوتنى قانداق قىلىش كېرەك؟

ئوقۇتقۇچى يەن يۈگۈشېك ئالدىراشلىق ئىچىدە ئەقىل تاپتى. ئۇ ئۆزۈن بىر بادرىنى كۆتۈرۈپ كېلىپ پاختا دۆۋىسىنىڭ بىر يېنىدا تورۇپ:

— تېز بولۇڭلار، بادرىنى ئوتوپ يامىشىپ ئوستىگە چىقىڭلار! دېدى.

بۇيرۇق بىلەن تەڭلا لى يۈگجۇن، شياۋ دۇڭ، گې پېڭجياڭ قاتارلىق ساۋاقداشلار ئۆچقاندەك تېزلىك بىلەن بەش مېتردىن كۆپرەك ئېگىزلىكتىكى پاختا دۆۋىسىنىڭ چوققىسىغا چىقتى.

ئوت كۆيگەنسېرى ئۆلغىيىپ كەتكەنسىرى. پاختا دۆۋىسىنىڭ يېنىدىكى جايلارمۇ ئادەمنى كۆيدۈرگىدەك قىزىپ كەتكەنسىرى. ساۋاقداشلار ئوت دېگىزغا كىرىپ كەتتى، ئولار ناھايىتى قىزىپ كۆيۈۋاتقان پاختىلارنىڭ ئارىسىغا قوللىرىنى تىقىپ قەدەممۇ قەدەم ئىلگىرىلىمەكتە ئىدى. ئولارنىڭ كۆزلىرىدىن ياش ئېقىۋاتاتتى، ئىس - تۈتەكتە توختىماي يۆتەلەتتى، كۆپچىلىك يېڭى بىلەن ياشلىرىنى سۈرتۈپ، يېنىپ «ساپ» ھاۋادىن نەپەس ئېلىپ، يەنە ئالغا ئىلگىرىلەۋاتاتتى.

پاختا دۆۋىسىنىڭ ئەتراپىغا يەنە بىر مۇنچە كىشى كەلدى، ئولارمۇ ئوستى تەرەپتىن بەدىنىگە، باشلىرىغا سىرىلىپ چۈشۈۋاتقان ئوت يالقۇنلىرىغا قارىماستىن، ھەدەپ كۆيۈۋاتقان پاختىلارنى بىر ياقتا يۆتكىدى.

بىر سائەتتىن كۆپرەك ھەپىلىشىش ئارقىلىق، پاختا دۆۋىسىنىڭ ئوستىدە كۆيۈۋاتقان پاختىلار پاك - پاكىز تازىلىۋېتىلدى! لېكىن پاختا دۆۋىسى ئەتراپىنىڭ يۇقىرىقى تەرىپىنىڭ گىرۋەكلىرىدە يەنە ئوت كۆيۈۋاتاتتى.

قانداق قىلىش كېرەك؟

— كۆيۈچىلىك بۇياقتا كېلىڭلار! مېنىڭ قولۇمنى تۇتۇڭلار!

— ئوقۇتقۇچى يەن يۈگشېك توۋلىدى. بىر نەچچە ساۋاقداش ئەھۋالنى چۈشىنىپ دەرھال قول تۇتۇشۇپ پاختا دۆۋىسىنىڭ چوققىسىدا مۇستەھكەم تۇردى. ئولارنىڭ بېشىدىن ئايىقىنچە بىر چىلەك سۇ سېپىلدى، ئوقۇتقۇچى يەن يۈگشېك بىر قولى بىلەن ئوستى تەرەپتىكى ساۋاقداشلارنى چىلەك تۇتۇپ پەسكە سىرىلدى، پاختا دۆۋىسىنىڭ يېرىمىغا چۈشكەندە، پاختىلارنى تارتىپ، تېپىپ، كۆيۈۋاتقان پاختىلارنى پەسكە چۈشۈردى. ساۋاقداشلارمۇ ئوقۇتقۇچىغا ئوخشاش قىلدى. لېيەندۇيدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماسلىششى ئارقىسىدا ئەتراپتىكى كۆيۈۋاتقان ئوتنمۇ تىزگىنلەندى.

نەچچە سائەتكىچە كۆيگەن ئوت ئەتىگەن سائەت بىردە ئاخىرى ئۆچۈرۈۋېلىندى. قاپ قارا كۆيۈپ كەتكەن بىر قەۋەت پاختا ئېلىۋېتىلگەندىن كېيىن، قاردەك ئاپئاق پاختا كۆرۈندى.

(شىخەنزە تەببىي شۆيۈەنى ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى مەكتەپلەر بۆلۈمى)

(بېشى 1 - بەتتە)

لى پېڭ زۇڭلىغا ھەمراھ بولۇپ زىيارەتكە كەلگەنلەردىن لى پېڭ زۇڭلىنىڭ رەپقىسى جۇ لىن، دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېن چىجىن قاتارلىق كىشىلەر مۇشۇ ئايروپىلاندا ۋەنشىياڭغا يېتىپ كەلدى.

ئايرودرومدا جۇڭگو، لائوس دۆلەت باياراقلىرى لەپىلدەپ تۇراتتى. ھەربىي ئورکېستر جۇڭگو، لائوس دۆلەت شېئىرلىرىنى ئورۇندىدى. لى پېڭ زۇڭلى رەئىس كەيشەننىڭ ھەمراھلىقىدا لائوس خەلق ئارمىيىسىنىڭ ھۆرمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ئايرودرومدا ئېلان قىلغان يازما سۆزىدە مۇنداق دېيىلدۇ: جۇڭگو بىلەن لائوس تاغ - دەريالىرى تۇتاشقان دوست، قوشنا دۆلەتلەر. ئىككى مەملىكەت خەلقلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقى تۈزاق تارىخقا ئىگە. ئىششىمەنكى، جۇڭگو، لائوس خەلقلىرى ئارىسىدىكى ئەنئەنىۋى دوستلۇق ئىناق قوشنىدارچىلىق، دوستانە مۇناسىۋەتنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىش ئىككى مەملىكەت خەلقلىرىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى ۋە تۆپ مەنپەئىتىگە ئىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماي، مۇشۇ رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغمۇ پايدىلىق.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مانىلا، 15 - دېكابىر تېلېگرامىمىسى. جۇڭگو زۇڭلىسى لى پېڭ فىلىپپىنغا قىلغان ئۈچ كۈنلۈك رەسمىي، دوستانە زىيارىتىنى تولۇق ئايالغاشتۇرۇپ، بۈگۈن چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن مانىلادىن ۋەنشىياڭغا يۇرۇپ كەتتى. فىلىپپىن زۇڭتۇڭى كوراسون ئاكىنو قاتارلىق ئارمىيە، ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى ئاكىنو خەلقئارا ئايرودرومىغا چىقىپ، لى پېڭ زۇڭلى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى قىزغىن ئۇزىتىپ قويدى.

كىنوخانىلاردا

قارا كاربىدور

«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: 11:00 دە، 1:10 دا، 3:20 دە، 5:30 دا، 7:40 تا؛

«خەلق» كىنوخانىسىدا: 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: 10:10 دا، 12:20 دە، 2:30 دا، 4:40 تا، 6:50 تە؛

«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: 9:50 تە، 11:50 تە، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:10 دا 8:30 دا؛

«تۆكتەبر» كولۇبىدا: 10:50 تە، 12:50 تە، 2:50 تە، 5:10 دا 7:30 دا؛

3 - بىناكارلىق كولۇبىدا: 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: 10:10 دا، 12:10 دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا.

پېشقەدەم چامباشچى

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، 6:30 دا.

پاناھسىزلىق

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 11:50 تە، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:10 دا.

مەقسەتكە يېتەلمىگەن

قىرغىنچىلىق

«بەخت» كىنوخانىسىدا: ئەتە 11:50 تە، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:10 دا.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى بۇلۇتلۇق، بەزىدە ئوچۇق بولىدۇ. تېمپېراتورا 4℃ — 9℃ - بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ. شەھەرنىڭ جەنۇبىدا بەش بال شەرقىي جەنۇب شامىلى چىقىدۇ.

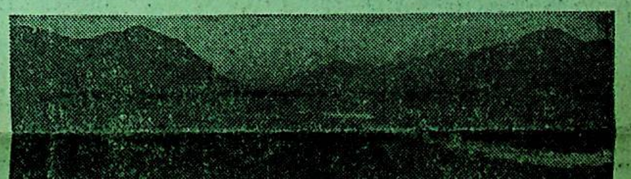
يېڭىدىن گۈللەنگەن سانائەت — ھۈجەيرە ئۆستۈرۈش قۇرۇلۇشى

ساۋخۇ

50 - يىللاردا ئامېرىكىلىق ياش نېكول ھۈجەيرە تۇغرىسىدا نۇرغۇن ئىلمىي ماقالىلەرنى ئوقۇغاندىن كېيىن: ھۈجەيرە جانلىقلارنىڭ تۈزۈلۈشى ۋە فونكسىيەسىنىڭ ئاساسىي بىرلىكى، ئۇ ئۇنداق پۈتۈن سال فونكسىيەگە ئىگە، ھۈجەيرىنى كۆچەيتىش ئارقىلىق ئىنسانلارغا زۆرۈر بولغان بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقارغىلى بولىدۇ، دېگەن ئويغا كەلدى. ئۇ ئۆسۈملۈككە ئوخشىتىياجلىق ئوزۇقلۇق ماددىلارنى كۆزدە تۇتۇپ، ھۈجەيرە ئۆستۈرۈدىغان ئوخشاش بولغان سۇيۇقلۇقلارنى تەگشەپ ئۇنىڭ ئىچىدە يېلتىز ھۈجەيرىلىرىنى ئۆستۈردى، كۆپ قېتىملىق تەجرىبە ئارقىلىق بەزى يېلتىز ھۈجەيرىلىرىنى شېشىگە بۆلۈپ كۆپەيتتى، يېلتىز ھۈجەيرىلىرىنىڭ تېمى ئەسلىدىكى يېلتىزنىڭكىگە ئوخشاش بولدى. نەتىجە ئۇزۇنىمىك ئويلىغانلىرىنى ئىلمىي ماقالە قىلىپ يېزىپ، ئۆسۈملۈك ھۈجەيرىسىنى ئۆستۈرۈش ئۇسۇلى ئارقىلىق زاۋۇتتا تەبىئىي ئۇسۇملۇك مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشقا بولىدىغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويدى. لېكىن ئەينى ۋاقىتتىكى تېخنىكا شارائىتىدا بۇنى ئىشقا ئاشۇرالمىدى.

30 نەچچە يىل ئۆتكەندىن كېيىن، بىئولوگىيە تېخنىكىسىنىڭ تېز راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، نەتىجىلىرىمىز ئارزۇ-سى ئەمەلگە ئاشتى. ھەر قايسى ئەللەردىكى مۇتەخەسسىسلەر كۆپ قېتىم تەجرىبە ئۆتكۈزۈپ: ئۆسۈملۈك ھۈجەيرىلىرى ئارقىلىق تەبىئىي مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقارغاندا، بۇنداق ئىشلەپچىقىرىش شەرت - شارائىتىنىڭ سەرىگە ئۆچرىمايدۇ، ئۇنىڭ خام ئەشياسى مول، بۇتېخنىكىنىڭ ئومۇملاشتۇرۇش قىممىتى بار، دەپ قارىدى. 1984 - يىلى ياپونىيەنىڭ سەنجىك نېفىت خىمىيە شىركىتىنىڭ ئالكالىن (سۈسۈن بويىاق دورىسى) ھۈجەيرىلىرىنى ئۆستۈرۈش قۇرۇلۇشى ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى، شۇنىڭدىن كېيىن، ياپونىيە ئېلېكتر ئەسۋابلىرى شىركىتى بىلەن بىيىلى داۋامىدا ئۆسۈملۈك ھۈجەيرىسىدىن ئېلېكترونلۇق ئەسۋابلارنى ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن ئىككى قېتىم ھۈجەيرە ئۆستۈرۈش قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بېرىلدى. ھۈجەيرىسىنى ئۆستۈرۈش ئۇسۇلىدا ئېلىنغان مەھسۇلاتنىڭ ئەتىقىمى ئادەتتىكى ئۇسۇلدا ئېلىنغان مەھسۇلاتنىڭ ئەتىقىمىدىن يۇقىرى بولۇپ، ئۇنىڭدىن باشقا، ھۈجەيرە ئۆستۈرۈش ئۇسۇلىدا ئېلىنغان مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى ئۆزگەرمەس بولۇپ، ئۇزۇن مۇددەت ساقلىغىلى بولىدۇ. ھۈجەيرە ئۆستۈرۈش ئۇسۇلىدا ئېلىنغان مەھسۇلاتنىڭ ئەتىقىمى ئادەتتىكى ئۇسۇلدا ئېلىنغان مەھسۇلاتنىڭ ئەتىقىمىدىن يۇقىرى بولۇپ، ئۇنىڭدىن باشقا، ھۈجەيرە ئۆستۈرۈش ئۇسۇلىدا ئېلىنغان مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى ئۆزگەرمەس بولۇپ، ئۇزۇن ساقلىغىلى بولىدۇ. ھۈجەيرىسىنى ئۆستۈرۈش ئۇسۇلىدا ئېلىنغان مەھسۇلاتنىڭ ئەتىقىمى ئادەتتىكى ئۇسۇلدا ئېلىنغان مەھسۇلاتنىڭ ئەتىقىمىدىن يۇقىرى بولۇپ، ئۇنىڭدىن باشقا، ھۈجەيرە ئۆستۈرۈش ئۇسۇلىدا ئېلىنغان مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى ئۆزگەرمەس بولۇپ، ئۇزۇن ساقلىغىلى بولىدۇ. ھۈجەيرىسىنى ئۆستۈرۈش ئۇسۇلىدا ئېلىنغان مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى ئۆزگەرمەس بولۇپ، ئۇزۇن ساقلىغىلى بولىدۇ.

يېڭىدىن گۈللەنگەن سانائەت — ھۈجەيرە ئۆستۈرۈش قۇرۇلۇشى

ساۋخۇ

يۇقىرىقى يىللاردىن بۇيان، يېمەكلىك ئالىملىرى تەتقىقات جەريانىدا يېمەكلىك رەڭگىنىڭ ئوزۇقلىنىش بىلەن ئىنتايىن زىچ مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى بايقىدى.

ئاق رەڭلىك يېمەكلىكلەرنىڭ تەركىبىدە ئاقسىل-ئاتارلىق ئوزۇقلۇق ماددىلار ھەزىم قىلىنغاندىن كېيىن ھايات-نى ساقلايدۇ، لېكىن بۇنىڭدا ئادەم بەدىنىگە زۆرۈر بولغان ئامىنو-كىسلاتاسى كەمچىل بولىدۇ. سېرىق رەڭلىك يېمەكلىكلەر تەركىبىدە ئاقسىل كۆپ، ماي ئاز بولۇپ، ئىمسىل يېمەكلىك-لەرنىڭ ھېسابلىنىدۇ، ئۇ قېنىدا ماي تەركىبى كۆپ بولغان ئوتتۇرا ياشلىقلار ۋە ياشانغانلارغا باب كېلىدۇ. قىزىل رەڭلىك يېمەكلىكلەردە ئىمسىل ئاقسىل ۋە نۇرغۇن ئانئورگانىك تۇزلار، مەكرو ئېلېمېنتلار بار، لېكىن ئۇلارنىڭ تەركىبىدە ئوتتامىنلار كەم بولىدۇ. يېشىل رەڭلىك يېمەكلىكلەر كىشىلەرنى كارو-تىن ۋە كۆپ خىل ئوتتامىن-لار بىلەن تەمىنلەيدۇ.

ئالىملار بامبۇك نوتىسى، يانگيۇ قاتارلىق ئاق رەڭلىك كۆكتاتلارنىڭ تەركىبىدە شەكەر، سۇ كۆپ، ئوزۇقلۇق ماددا ئاز بولىدىغانلىقىنى، كاۋا، قاتارلىق سېرىق رەڭلىك كۆكتاتلارنىڭ ئوزۇقلۇق قىممىتى ئاق رەڭلىك كۆكتاتلارنىڭكىدىن سەل يۇقىرى ئىكەنلىكىنى؛ شۇخلا، قىزىل مۇچ، سەۋزە قاتارلىق قىزىل رەڭلىك كۆكتاتلارنىڭ ئوزۇقلۇق قىممىتى سېرىق ۋە ئاق رەڭلىك كۆكتاتلارنىڭكىدىن يۇقىرى بولغان ئامىنوكىسلاتاسى كەمچىل بولىدۇ. سېرىق رەڭلىك يېمەكلىكلەر تەركىبىدە ئاقسىل كۆپ، ماي ئاز بولۇپ، ئىمسىل يېمەكلىكلەر ھېسابلىنىدۇ، ئۇ قېنىدا ماي تەركىبى كۆپ بولغان ئوتتۇرا ياشلىقلار ۋە ياشانغانلارغا باب كېلىدۇ. قىزىل رەڭلىك يېمەكلىكلەردە ئىمسىل ئاقسىل ۋە نۇرغۇن ئانئورگانىك تۇزلار، مەكرو ئېلېمېنتلار بار، لېكىن ئۇلارنىڭ تەركىبىدە ئوتتامىنلار كەم بولىدۇ. يېشىل رەڭلىك يېمەكلىكلەر كىشىلەرنى كارو-تىن ۋە كۆپ خىل ئوتتامىن-لار بىلەن تەمىنلەيدۇ.

ئالىملار بامبۇك نوتىسى، يانگيۇ قاتارلىق ئاق رەڭلىك كۆكتاتلارنىڭ تەركىبىدە شەكەر، سۇ كۆپ، ئوزۇقلۇق ماددا ئاز بولىدىغانلىقىنى، كاۋا، قاتارلىق سېرىق رەڭلىك كۆكتاتلارنىڭ ئوزۇقلۇق قىممىتى ئاق رەڭلىك كۆكتاتلارنىڭكىدىن سەل يۇقىرى ئىكەنلىكىنى؛ شۇخلا، قىزىل مۇچ، سەۋزە قاتارلىق قىزىل رەڭلىك كۆكتاتلارنىڭ ئوزۇقلۇق قىممىتى سېرىق ۋە ئاق رەڭلىك كۆكتاتلارنىڭكىدىن يۇقىرى بولغان ئامىنوكىسلاتاسى كەمچىل بولىدۇ. سېرىق

50 - يىللاردا خۇەيخي دەريياسىنى تىزگىنلەشتە دابىيشان ئاغلىق رايونىدا ياسالغان فۇزىلمەك، موزېتسەن، ھىيشەن، لۇڭ-خەيكو قاتارلىق بەش چوڭ سۇ ئامبىرى ھازىرمۇ ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرماقتا.

سۈرەتتە: ئەنخۇي ئۆلكىسى تەۋەسىدىكى شياڭشۇڭدىيەن سۇ ئامبىرىدىن بىر كۆرۈنۈش.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى)

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دەريالار

ئاپتونوم رايونىمىزدا چوڭ - كىچىك دەريالارىدىن جەنۇبىي شىنجاڭدا تارىم دەرياسى، خوتەن دەرياسى، زەرەپشان دەرياسى، ئاقسۇ دەرياسى، ئۆگەن دەرياسى، قاراشەھەر دەرياسى، شىمالىي شىنجاڭدا ئىلى دەرياسى، ئېمىل دەرياسى، ئېرتىش دەرياسى، ئولۇڭگۇر دەرياسى، بورتالا دەرياسى قاتارلىق دەريالار بار. تارىم دەرياسىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 2179 كىلومېتر بولۇپ، مەملىكىتىمىز بويىچە 4 - چوڭ دەريا ھېسابلىنىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دەريالارنىڭ يىللىق ئېقىم مىقدارى 90 مىليارد 480 مىليون كۇب مېتر بولۇپ، مەملىكىتىمىزدىكى ئومۇمىي سۇ مىقدارىنىڭ تەخمىنەن 25 تەن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ. بۇ سۇ خۇاڭخې، خۇەيخې، خەيخې دەريالىرىدىكى سۇنىڭ يىغىندىسىغا تەڭ كېلىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدا كىشى بېشىغا 6916 كۇب مېتردىن سۇ توغرا كېلىدۇ. بۇ مەملىكىتىمىزبويىچە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان 2700 كۇب مېتر لىق سانىنىڭ 2.5 ھەسسىسىگە تەڭ.

(ماتېرىيالدىن)

مېۋىلىك دەرەخلەرنىڭ يوپۇرماق سارغىيىش كېسەللىكىنى داۋالاش

ئىبراھىم يۈسۈپ

مېۋىلىك باغلاردا تۆۋراق ھەددىدىن ئارتۇق قاتتىق، ھاۋا ۋە يورۇقلۇقنى ئوتكۈزۈشچانلىقى ناچار بولسا، ئۇنىڭ ئۈستىگە ھوۇل - يېغىن مىقدارى ئاز بولۇپ، تۆۋراق ئىنىڭ ئىشقارلىق خۇسۇسىيىتى كۈچلۈك بولسا تۆۋراقتىكى تۆمۈر ئېلېمېنتى تۇراقلىشىۋالىدۇ، بۇنداق شارائىتتا ئۆسۈملۈكلەرنىڭ ئاساسىي ئوغۇتقا بولغان ئېھتىياجى تۆۋراق تۆمۈر سۇلۇشۇپ قۇرۇشقا باشلايدۇ. كۆز پەسلىدە ئوغۇتلىنىدىغان ئاساسىي ئوغۇتقا بولغان ئېھتىياجنى تۆۋراق تۆمۈر سۇلۇشۇپ ئوغۇتلاش ھېسابلىنىدۇ، يەنى بىر كىلوگرام تۆمۈر سۇلفات 10 - 20 كىلوگرام ئورگانىك ئوغۇتقا ئارىلاشتۇرۇپ بېرىلىدۇ. يېتىلگەن مېۋىلىك دەرەخلەرنىڭ ھەربىر تۈپىگە 20 - 25 كىلوگرام ئورگانىك ئوغۇت بېرىلسە ئۈنۈمى ياخشى بولىدۇ.

1. ئوردا ساقلاش ئۇسۇلى

شال ئۇرۇقىنى ئوردا ساقلاش - ئەجداد لىرىمىز ئۇزۇن زامانلاردىن بۇيان قوللىنىپ كېلىۋاتقان ئەنئەنىۋى ئۇسۇلدۇر. شال ئۇرۇقىنى ئوردا ساقلىغاندا، ئۇرۇق تاشقى مۇھىتتىن ئايرىلىپ ئوردىغان بولغاچقا تاشقى ئامىللىنىڭ تەسىرىدىكى ئىنتايىن ئاز ئۇچرايدۇ. شۇڭا بۇ ئۇسۇل بىلەن تولۇق پىشقان، ئەلىك دەرىجىسى ساقلاش ئۆلچىمىگە يەتكەن ئۇرۇقلارنى ياخشى ساقلىغىلى بولۇپلا قالماستىن، ئەلىك دەرىجىسى سەل يۇقىرىراق، ئوبدان پىشالماي قالغان ئۇرۇقلارنىمۇ ساقلىغىلى بولىدۇ، بۇ ئۇسۇلنى قوللانغاندا مۇنداق ئۇچ ئىشقا دىققەت قىلىش كېرەك: (1) ئورا كولىنىدىغان ئورۇن ئېگىزلىقراق يەر بولۇشى كېرەك، قۇرۇق، توپىسى سېغىزلىقراق يەر بولۇشى كېرەك، يەر ئاستى سۇيى قانچە تۆۋەن بولسا، شۇنچە ياخشى. يەنە ئورا كولىنىدىغان ئورۇن كۆن نۇرى بىۋاسىتە چۈشمەيدىغان بولۇشى كېرەك، ئورىنىنى كەڭلىكى مېتر، چوڭقۇرلۇقى بىر يېرىم مېتردىن ئىككى مېتر ئەتراپىدا بولسا ئەلا مۇۋاپىق. (2) ئۇرۇقنى قىرو (ئۇششۇك) چۈشۈشتىن ئېلىگىرى ئورىغا سېلىش كېرەك. ئۇرۇق سېلىشتىن بۇرۇن ئورىغا شۇ سورتتىكى قۇرۇق توپا بىلەن 30 - 32 سانتىمېتر قېلىنلىقتا كۆمۈش ھەم ئۈستىدىن دەسسەپ سىلىك كېرەك. (3) ئادەتتە شال ئۇرۇقى 3 - ئايىنىڭ ئاخىرىدىن 4 - ئايىنىڭ باشلىرىغىچە بولغان ئارىلىقتا ئوردىدىن چىقىرىلسا بولىدۇ. ئۇنىڭدىن بۇرۇن چىقىرىلسا، ئۇرۇق ئەتىيازدىكى تۆۋەن تېمپېراتۇرىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرايدۇ، كېيىن چىقىرىلسا يەر ئاستى سۇيىنىڭ ئۆرلىشى بىلەن بىخلاپ كېتىدۇ.

2. ئىسكىلاتتا ساقلاش ئۇسۇلى

ئۇرۇقنى ئىسكىلاتقا كىرگۈزۈشتىن ئىلگىرى نەملىكى، پىشىش دەرىجىسى، ساپلىق دەرىجىسى قاتارلىقلارنى تەكشۈرۈش زۆرۈر. ئۇرۇق تاغارغا قاچىلانغان بولسا تاغارنىڭ ئاستىغا تاختاي قويۇش كېرەك، ئىسكىلاتنىڭ قۇرغاقلىقى، نەملىكى، تېمپېراتۇرىسى، ھاۋا ئالمىشىشىنى كۆزىتىپ تۇرۇش كېرەك. ئىسكىلاتنىڭ ئىچىدىكى ھارارەت 30 سانتىمېتر قېلىنلىقتا يېيىلىش ياكى ئۇرنىنىڭ ئىچىنى كاكۇل لايدا سۇۋاش كېرەك. ئۇرۇقنىڭ يەردىن 30 سانتىمېتر ئەتراپىدا تۆۋەن بولۇشى، ئۇرۇقنىڭ ئوستىگىمۇ شۇ سورتنىڭ پاخلىدىن 30 سانتىمېتر يېپىپ، توپا بىلەن 30 - 32 سانتىمېتر قېلىنلىقتا كۆمۈش ھەم ئوستىدىن دەسسەپ سىلىك كېرەك. (3) ئادەتتە شال ئۇرۇقى 3 - ئايىنىڭ ئاخىرىدىن 4 - ئايىنىڭ باشلىرىغىچە بولغان ئارىلىقتا ئوردىدىن چىقىرىلسا بولىدۇ. ئۇنىڭدىن بۇرۇن چىقىرىلسا، ئۇرۇق ئەتىيازدىكى تۆۋەن تېمپېراتۇرىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرايدۇ، كېيىن چىقىرىلسا يەر ئاستى سۇيىنىڭ ئۆرلىشى بىلەن بىخلاپ كېتىدۇ.

لى رۇيخۇەن ياپونىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 21-دېكابىر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى لى رۇيخۇەن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» ساراىيدا ئاتاغلىق كوممۇنىست تۈەنيى جيۈمۇ باشچىلىقىدىكى ياپونىيە - جۇڭگو مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش جەمئىيىتى ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى، ئۇلار جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشى. تۈەنيى جيۈمۇ ياپونىيە بىلەن جۇڭگونىڭ مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا سەممىي، دوستانە سۆھبەتلەشتى.

لى رۇيخۇەن مۇنداق دېدى: ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەتتە جۇڭگو بىلەن ياپونىيە ئارىسىدىكى مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇش مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، شۇنداقلا بۇ تارىخىي تەرەققىيات ئېھتىياجىنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشى.

تۈەنيى جيۈمۇ ياپونىيە بىلەن جۇڭگونىڭ مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا سەممىي، دوستانە سۆھبەتلەشتى.

لى رۇيخۇەن مۇنداق دېدى: ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەتتە جۇڭگو بىلەن ياپونىيە ئارىسىدىكى مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇش مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، شۇنداقلا بۇ تارىخىي تەرەققىيات ئېھتىياجىنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشى.

لى رۇيخۇەن يەنە مېھمانلارغا جۇڭگونىڭ ئېسىل مىللىي مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشنى يەنىمۇ قىلىش ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇش جەھەتتە ئىلگىرىدىنى تونۇشتۇردى.

پارس قولتۇقى رايونى ۋەزىيىتى توغرىسىدا

ئامېرىكا قوشۇنلىرى ئىراقنى ھۇجۇم قىلىش تەييارلىقىنى كېيىنكى يىلى 1 - ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن بۇرۇن پۈتكۈزىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 18-دېكابىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانىاتچىسى ۋىللىيام بەش بۈگۈن ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ كېيىنكى يىلى 1 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە ئىراقنى قوللىنىش ئېھتىمالى بولغان ھەربىي ھەرىكەت ئۈچۈن تولۇق تەييارلىق كۆرۈپ بولىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ۋىللىيام بەش بۈرجەكلىك بىنادا ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق جاكارلىدى: ئامېرىكا قوشۇنلىرى شۇ كۈنى تامامەن ئورۇنلاشتۇرۇلغان پىلان بىلەن سەئۇدى ئەرەبىستانىغا كەلگەن، ئۇلار ئۇ يەردە ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ رايونلۇق قوماندانلىق بىلەن ئىككىسى كۈن ستراتېگىيىلىك مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزىدىكەن ھەم ئاشۇ جايغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئامېرىكا قوشۇنلىرىنى كۆزدىن كۆچۈرىدىكەن.

تېمرى چېنى بىلەن سەنئۇجاڭلار كېڭىشمىنىڭ رەئىسى باۋۇل ئايرو پىلان بىلەن سەئۇدى ئەرەبىستانىغا كەلگەن، ئۇلار ئۇ يەردە ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ رايونلۇق قوماندانلىق بىلەن ئىككىسى كۈن ستراتېگىيىلىك مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزىدىكەن ھەم ئاشۇ جايغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئامېرىكا قوشۇنلىرىنى كۆزدىن كۆچۈرىدىكەن.

ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى ئىراق بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزۈشنى ئەمەلدىن قالدۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بريۈسسېل 18- دېكابىر تېلېگراممىسى. ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىگە ئەزا 12 دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى بىغىنىنى بۈگۈن ئىراق دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەزىز ۋاشىنگتوندا ئېيارەتنەتبولۇش ھەم ئامېرىكا ئۆتكۈچى بۇش بىلەن كۆرۈشۈپ شۇشتىن ئىلگىرى ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىنىڭ ئىراق بىلەن سۆھبەتلەشمەسلىكىنى قارار قىلدى.

ئىراق خېلى بۇزۇنلا ئىتالىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئاندرېئوتتىنى ئەۋەتىپ ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىنىڭ ھازىرقى رەئىسى ئىدمكلىس بىلەن كۆرۈشۈپ، پارس قولتۇقى رايونى كرىزىسى مەسىلىسىنى بىرلىكتە مۇزاكىرە قىلىشنى تەلەپ قىلغانىدى. ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى ئەزدىن مۇشۇ ئايىنىڭ 17- كۈنى بۇش ژۇئېتۇك بىلەن كۆرۈشكەندىن كېيىن ئىراق بىلەن مۇشۇ ئايىنىڭ 21- كۈنى ياكى 22- كۈنى سۆھبەت ئۆتكۈزۈشكە پىرىنسىپ جەھەتتىن قوشۇلغانىدى. بىراق ئامېرىكا بىلەن ئىراق ئامېرىكا دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى بېكېر ئىراقنىڭ ۋاقتى توغرىسىدا بىردەك پىكىرگە كېلەلمىگەنلىكى ئۈچۈن، ئەزىزنىڭ ئامېرىكىدا زىيارەتتە بولۇش پىلانىمۇ ئەمەلدىن قالدى.

گوللاندىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى فاندېنبۇرك ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىنىڭ بۇ قارارىنى ئىزاھلاپ مۇنداق دېدى: دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرىنىڭ قارارى غەربىي ياۋروپا دۆلەتلىرى بىلەن ئامېرىكىنىڭ پارس قولتۇقى رايونى كرىزىسى مەسىلىسىدىكى مەيدانىدا ئىختىلاپ پوقاقىنى كۆرسىتىدۇ.

رىژكوۋ سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئىچكى ۋەزىيىتى توغرىسىدا توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 19-دېكابىر تېلېگراممىسى. سوۋېت ئىتتىپاقى مىنىستىرلار سوۋېتىنىڭ رەئىسى رىژكوۋ 4- قېتىملىق سوۋېت ئىتتىپاقى خەلق قۇرۇلتېيىدا سۆز قىلغاندا مۇنداق دېدى: «سوۋېت ئىتتىپاقى 1985- يىلى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى، ئۇنىڭ مەزمۇنى ۋە نىشانى سوتسىيالىزمنى يېڭىلاش، بۈرمىلانغان نەرسىلەرنى ئوڭشاش ئىدى. بىراق ئىسلاھات بۈزغۇنچى كۈچلەرنىڭ تەسىرىدە بۇ يازىنى چىگ ساقلىيالمىدى.. بىرمۇنچە بۈزغۇنچى كۈچلەر ئىجتىمائىي تۈزۈمنىڭ خاراكتېرىنى ئۆزگەرتىۋېتىش نى ئۆزىنىڭ نىشانى قىلدى. بۇ ھەرىكەتلەر سوتسىيالىستىك ئىدىئولوگىيىسىنىڭ ئاساسىغا زەربە بېرىپ، ئىجتىمائىي ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئېغىر كرىزىسقا يولۇقتۇردى. ئىجتىمائىي ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئېغىر كرىزىسقا يولۇقتۇرۇلغاندا، 1990 - يىلى مىللىي داراممەت تۆت پىرسەنت تۆۋەنلەپ كەتتى، ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى ئۆچ پىرسەنت تۆۋەنلەپ كەتتى. پۈتۈل تارقىتىش مىقدارى بۇ يىل پىلان ئىدكى سەۋىيىدىن بىر ھەسسە ئېشىپ كېتىپ، 22 مىليارد روبلىدىن 24 مىليارد روبلىغىچە يەتتى، ئىستېمال بازارلىرىنىڭ تەڭپۇڭلۇقى يوقالدى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ئەرىتمىكى قەرز بەرگۈچىلەر سودا ئاساسىدا بىزگە قەرز پۈتۈل بېرىشنى خالىمىدى.»، ئۇنىڭ سەۋەبى «قەرزنىڭ ئېشىپ كەتكەنلىكىدە ئەمەس، بەلكى دۆلەتنىڭ مۇقىم بولماسلىقىدا.»

رىژكوۋ ئىقتىسادىي كرىزىسنىڭ پەيدا بولۇش سەۋەبلىرى توغرىسىدا توختالىپ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: «بۇگۈنكى ئىقتىسادىي كرىزىس ئىشلەپچىقىرىش ساھەسىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى زىددىيەتلەرنىڭ ئۆتكۈرلىشىشىدىن ئەمەس، بەلكى سىياسىي ئىدىئولوگىيە بىلەن باشقۇرۇش ساھەسىدىكى روشەن كرىزىستىن كېلىپ چىققان.» ئۇ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: سوۋېت ئىتتىپاقىدا «بازار ئىگىلىكىنى يولغا قويۇش بايرىقى ئاستىدا سىياسىي ئۇرۇش قانات يېيىپ كەتتى. ۋەھالەنكى سىياسىي ئۇرۇش ئۇر نۆۋىتىدە جىددىي ئىقتىسادىي مەرھۇمدىن ئايرىلىپ قالدى.»

رىژكوۋ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: دۆلەتنىڭ ئىجرائىيە ئورگانلىرىنىڭ ئىسلاھ قىلىشتا «بەكمۇ ئېھتىياتچان بولۇش كېرەك. چۈنكى سوۋېت ئىتتىپاقىدا ھازىر ئىتتىپاق شەرىتىنامىسى يوق، دۆلەت يەنە ئاپەت خاراكتېرلىك ھالەتتە تۇرۇۋاتىدۇ».

بېنگال دۆلىتىنىڭ سابىق مۇئاۋىن زۇڭتۇنى قولغا ئېلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، داككا، 21 - دېكابىر تېلېگراممىسى. بېنگال دۆلىتى ساقچى دائىرىلىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، بېنگال دۆلىتىنىڭ سابىق مۇئاۋىن زۇڭتۇنى 20 - كۈنى داككا شەھىرلىك ساقچى دائىرىلىرى تەرىپىدىن قولغا ئېلىنغان.

ساقچى دائىرىلىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، مۇئاۋىن قولغا ئېلىنىشتىن ئىلگىرى داككا شەھىرىدىكى بىر سودىگەرنىڭ ھەشەمەتلىك ئۆيىگە يوشۇرۇنۇۋالغان. ساقچى دائىرىلىرى پەۋقۇلئاددە ھوقۇق قانۇنىدىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن، ئۇنى 120 كۈن تۇتۇپ تۇرۇشنى قارار قىلغان.

ھازىر بېنگال دۆلىتى ۋاقتىلىق ھۆكۈمىتى سابىق زۇڭتۇنۇك ئېغىر جىنايەت قىلغانلىقى ھەققىدە راسلىغان ئىشلارنى تەكشۈرۈشنى راسلىماقتا.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ئەنگلىيىنىڭ باش ۋەزىرى

ری، یاۋروپا ئورتاق گەۋدىسىنىڭ كېيىنكى ئىقتىسادىي كرىزىسى كۈچەيگەنسىرى، ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئۆزىنىڭ ھەربىي ئىتتىپاقداشلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى ياخشىلاش ئۈچۈن ئۇلارغا ئامېرىكا ئىشلەپچىقارغان ماللارنى ئالىدىغان قىلىپ ئامېرىكا ئىشلەپچىقارغان ماللارنىڭ ئېكسپورتىنى كېڭەيتى

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى Z/0002 CN 65 (ۋەكالەت نومۇرى 1 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1990 - يىل
دېكابىر
30
يەكشەنبە

پارتىيەنىڭ سادىق قوغدىغۇچىسى

— پارتكوم قارىقى ئاپتونوم ناھىيىلىك مۇستەھكەملەش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جاۋ گۈاڭيى توغرىسىدا

تۇز مۇخبىرىمىز خېي رۇيلەن

جاۋ گۈاڭيى ۋەتەنىمىزنىڭ غەربىي شىمال چېگرىسىدىكى باركۆل يايلىقىدىن پايتەختكە بېرىپ، مەملىكەتلىك ئىلغار ئىنتىزام تەكشۈرۈش تەشكىلاتلىرى ۋە مۇئەۋەر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كادىرلىرىنى تەقدىرلەش يىغىنىغا شەرەپ بىلەن قاتناشتى، ئۇ باش شۇجى جياڭ زېمىن قاتارلىق مەركەز رەھبەرلىرىنىڭ سەممىي قوبۇل قىلىشىغا ئېرىشتى، باش شۇجى «پارتىيەنىڭ سادىق قوغدىغۇچىسى» دەپ يۇقىرى باھا بەرگەن 296 كىشىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

1984 - يىلى يۇقىرى دەرىجىلىك پارتكوم ئۈنى ناھىيىلىك ئىنتىپاق كومىتېتىنىڭ شۇجىلىقىدىن ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىلىقىغا يۆتكىگەندى. ئۇ ئىچىدە تۈزىنى جەزمەن پاك - دىيانەتلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كادىرى بولىمەن، دەپ ئاگاھلاندۇرغانىدى.

جاۋ گۈاڭيى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولغاندا ئامما ئىچىدە: «ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ چىۋىنغىلا كۆچى يېتىدۇ، يولۇاسقا كۆچى يەتمەيدۇ، يۈڭاشنى بوزەك قىلىدۇ، ياماندىن قۇرقىدۇ» دېگەن گەپ - سۆزلەر تارقالغانىدى. ئۇ ئاممىنىڭ بۇ سۆزى سەل ئېغىر كەتكەن بولسىمۇ، لېكىن بۇنىڭدا مەلۇم داۋلى بارلىقىنى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتىدە ساقلانغان بەزى مەسىلەرنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بەرگەنلىكىنى هېس قىلدى. ئۇ پارتىيە، خەلق ئالدىدا يۈكسەك مەسئۇلىيەتچان بولۇپ، پارتىيە ئىچىدىكى چرىكەن ئۇنسۇرلار ۋە ھەر خىل رەزىل هادىسىلەرگە قارشى قەتئىي بوشاشمايلا كۈرەش قىلىپ، پارتىيىنىڭ پاكلىقىنى قوغداشقا بەل باغلىدى.

ئۇ خىزمەتكە كىرىشىش بىلەن تەڭ ناھايىتى قاتتىق بىر لى × × نى قانات ئاستىغا ئېلىۋېلىپ ئۇنىڭ گېپىنى قىلغانلىقى ئۈچۈن بۇ ئەنزە سۈرۈلۈپ هەل بولمىغان، جاۋ گۈاڭيى بەزىلەرنىڭ ئارىلىششىنى، توسقۇنلۇق قىلىشىغا قارىماي، تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنى باشلاپ بېرىپ، بىر ئاي ئىچىدىلا لى × × نىڭ بارلىق مەسىلىلىرىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىدى ۋە كەسكىنلىك بىلەن لى × × نى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش جازاسى بېرىش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى.

ئارقىدىنلا تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى يەنە ناھىيىلىك دوختۇرخانا پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ سابىق شۇجىسىنىڭ ئاپتوموبىلنى هايىنغا ساتقانلىق مەسىلىسىنى تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كىرىشتى، چارە كۆرىدىغان ۋاقىتتا يەنە تۇرغۇن كىشى ئۇنىڭ گېپىنى قىلدى. جاۋ گۈاڭيى ھەر خىل توسقۇنلۇقلارنى يېڭىپ، ئەزىنى ئادىل بېجىرىپ، توغرا بىر تەرەپ قىلىش پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بىر كۈنى ئۇ بىر ئىمزاسىز خەت

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونىمىز چارۋىچىلىقتىن 13 - يىلمۇ مول ھوسۇل ئالدى

ئومۇمىي چارۋا مال 35 مىليون تۇياقتىن ئېشىپ كەتتى

تۇز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئىسلاهات چوڭقۇرلاشتۇرۇلۇپ، ئاپەتتىن ئالدىنى ئېلىش، چارۋا مالىلارنى قوغداش خىزمىتى هەققىي جىسمى تۈزۈلۈپ ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، بۇ يىل يىل ئاخىرىدىكى ئومۇمىي چارۋامال 35 مىليون تۇياقتىن ئاشتى، ئاپتونوم رايونىمىز چارۋىچىلىقتىن 13 - يىلمۇ مول ھوسۇل ئالدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، تۇرلۇك تەبىئىي ئاپەتلەر يۈز بېرىپ، چارۋىچىلىق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا بەزى تەسىرلەرنى يەتكۈزدى. بولۇپمۇ شىمالىي شىنجاڭدىكى ئاساسلىق چارۋىچىلىق بازىلىرى بولغان ئىلى، ئالتاي، تاربىغاتاي قاتارلىق جايلاردا قىشتا قار قېلىن يېغىش، ياز كۈنلىرى ھۆل - يېغىن كۆپ بولۇش، جەنۇبىي شىنجاڭدا قۇرغاقچىلىق ۋە بوران كۆپ بولۇشتەك ئاپەتلەر تۈپەيلىدىن چارۋا مالىلارغا ئوت - چۆپ، سۇ، يەم - خەشەك، قورۇ - قوتان يېتىشمەسلىك ئەھۋاللىرى كۆرۈلۈپ تۇردى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، 1986 - يىلدىن باشلاپ ئاپەتتىن ئالدىنى ئېلىش، چارۋا مالىلارنى قوغداش خىزمىتىدە يېڭى ئۇسۇل ۋە تەدبىرلەرنى قوللانىدى:

— چارۋىچىلىقتا ئىلگىرىكىدەك يۇقىرىغىلا قول سۇنىدىغان، ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن ھەرىكەتكە كېلىپ، ئاپەت ئەھۋالىغا قاراپ پۇل چىقىم قىلىدىغان، ئالدىن تەييارلىق خىزمىتىنى پۈختا ئىشلىمەيدىغان هالەتنى تۈزگەرتىپ، ئاپەتتىن ئىلگىرى تەييارلىق خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى چېلىك تۇتتى.

— كونا ئىگىلىك باشقۇرۇش كۆزقارىشىنى يېڭىلاپ، چارۋا مالىنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قوتاندا قالدۇرۇلىدىغان سانىنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق ئاپپارات شتاتى خىزمىتى يىغىندا مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى:

ئاپپارات شتاتىنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىنى زور كۈچ بىلەن تىزگىنلەش لازىم

تۇز مۇخبىرىمىز شۇي يۈيدۇڭ خەۋەر قىلدۇ: يېقىندا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق ئاپپارات شتاتى خىزمىتى يىغىنىدا ئاپپارات شتاتىنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىنى قاتتىق تىزگىنلەپ، ئاپپارات شتاتىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاپپارات شتاتى خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش تەلەپ قىلىندى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاپپارات شتاتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى جىن يۈنخۇي يىغىنىڭ ئاخىرىدا سۆز قىلىپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەردىن يىغىن روھىنى ئەستايىدىل، ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاپپارات شتاتىنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىنى زور كۈچ بىلەن تىزگىنلەشنى تەلەپ قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئاپپارات شتاتىنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىنى تىزگىنلەشتە ئاۋۋال «شتات — قائىدە - نىزام» دېگەن ئىدىنى تۇرغۇزۇپ، مۇناسىپ باشقۇرۇش تۈزۈمى، چارىسىنى تۈزۈپ چىقىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. ئاپپارات شتاتى خىزمىتىدە ئادەمگە قاراپ ئىش تەسىس قىلىش، ئۇز ئالدىغا ئاپپارات تەسىس قىلىش، خادىملارنى چەكلىمىدىن ئاشۇرۇپ سەپلەش، بىر - بىرى بىلەن بەسلىشىشتەك خاتا قىلىقلارنى تۈگىتىپ، بۇ مەسىلىنى پاكلىق قۇرۇلۇشى، ئومۇمىي ۋەزىيەتنى مۇقەملاشتۇرۇش دەرىجىسىگە كۆتۈرۈپ تۇتۇش لازىم. ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئاپپارات شتاتى مەسلىسىنى بىر تەرەپ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاچقۇچ رەھبەرلىكنى، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشتە

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

ئاپپارات شتاتى خىزمىتى سىياسەت، ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت ۋە ئىجتىمائىي تۈرمۇشنىڭ ھەر قايسى تەرەپلىرىگە چېتىشلىق بولۇپ، مەمۇرىي باشقۇرۇشنى زامانىۋىلاشتۇرۇش، ئىلمىيلاشتۇرۇش ۋە قانۇنلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم يولى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاپپارات شتاتى تارماقلىرى تۈرغۇن خىزمەت ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقى ئۈچۈن تۆھپە قوشتى. لېكىن تۇرلۇك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، ئاپپارات شتاتى خىزمىتىدە يەنە بىر مۇنچە مەسىلە ساقلانماقتا، ئۇنىڭ ئىچىدە ھەممىدىن گەۋدىلىك مەسىلە ئاپپارات شتاتىنىڭ كۆپىيىش سۈرئىتى ھەددىدىن تېز بولۇش. نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت ئاپپاراتلىرى ئومۇمىيۈزلۈك دېگۈدەك مەركەز بەلگىلىگەن چەكتىن ئېشىپ كەتتى، ئاپپاراتلارنى كۆپەيتىش، ئاپپاراتلارنىڭ دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش، شتاتنى كېڭەيتىش تەلىپى يەنىلا ناھايىتى كۈچلۈك بولماقتا.

ئاپپارات شتاتى كۆپىيىپ كېتىش كەلتۈرۈپ چىقارغان ئاقىۋەت ئېغىر، ئىشتىن ئادەم كۆپ بولۇپ كەتتى، باشقۇرۇش قاتلاملىرى كۆپىيىپ كېتىپ، ئىش ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتتى، كېلەر قەدەمدىكى يەرلىك ئاپپارات ئىسلاهاتىغا برمۇنچە قىينچىلىقلارنى كەلتۈردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، مالىيە يۈكى ئېغىرلاپ، تۇزۇش، ياخشىلاش، ئىسلاهاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ئەسىر يەتكۈزدى. ئۇنىڭدىن يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەمۇرىي ئىشلار چىقىمى پۈتۈن ئاپتونوم رايونىنىڭ مالىيە ئومۇمىي

قلب، پارتيمنك پاكلىقى قوغداشقا بەك باغلىدى.

ئۇ خىزمەتكە كىرىشىش بىلەن تەڭ ناھايىتى قاتتىق بىر سۆزگەكە دۇچ كەلدى. بۇ، ناھىيىلىك رادىئو تۆزىلى پارتىيە ياچېيگىسىنىڭ سابق شۇجىسى، رادىئو تۆزىلىنىڭ باشلىقى لى × × نىڭ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش مەسىلىسى ئىدى. بۇ ئەنزىنى تەكشۈرۈش ئىلگىرى - ئاخىرى بولۇپ، ئۇچ قېتىم ئويۇشتۇرۇلغان، ۋاقىت ئۇچ يىلغا سوزۇلغان، بىر قىسىم رەھبەرلەر

125 - تۇەن ئىشچىلار ئويۇشمىسىنىڭ تەشكىللىشى بىلەن قىسقىغىنە 25 كۈن ئىچىدە 529 مىڭ يۇەن ئىشانە توپلاندى، 376 مىڭ يۇەن مەبلەغ يىغىلدى، تۇەن - مەيدان يەنە 300 مىڭ يۇەن مەبلەغ سالدى. بۇنىڭ بىلەن قۇرۇلۇش كوللىسى 3200 كۋادرات مېتر بولغان، 120 كارىۋاتلىق دوختۇرخانا — لېۋگو خەلق دوختۇرخانىسى 11 - ئاينىڭ 24 - كۈنى پۈتتى.

ياك كېچىك فوتوسى

ئاپتونوم رايۇنلۇق «ئىككىنى ھمايە قىلىش»رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى يىغىن ئېچىپ،

ئاپتونوم رايونمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى «ئىككىنى ھمايە قىلىش» خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى

ئۆز خەۋىرىمىز. 12 - ئاينىڭ 27 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق «ئىككىنى ھمايە قىلىش» خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى يىغىن ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيانقى «ئىككىنى ھمايە قىلىش» خىزمىتىدىكى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۆۋەتتىكى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى «ئىككىنى ھمايە قىلىش» خىزمىتىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلەش ۋەزىپىسىنى مۇزاكىرە قىلىپ ئورۇنلاشتۇردى.

يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «ئىككىنى ھمايە قىلىش» خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. ئىككى يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايون بويىچە 4120 نەچچە ھال سوراش ئۆمىكى تەشكىللىنىپ، قىسمىلارنىڭ گازارمىلىرى، چېگرا مۇداپىئە قاراۋۇللۇق پونكىتلىرىغا بېرىپ، ھەر خىل ھال سوراش پائالىيەتلىرى ئېلىپ بېرىلدى، قىسمىلارغا 3 مىليون 800 مىڭ يۇەن قىممىتىدە 50 نەچچە مىڭ پارچە ھال سوراش بۇيۇمى تەقدىم قىلىندى. 150 مىڭ پارچىدىن كۆپرەك ھال سوراش خېتى ئەۋەتىلدى. ئارمىيىنى ھمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتبار بېرىش بويىچە 4600 دىن ئارتۇق تەشكىلات قۇرۇلدى. شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسمىلار بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، يەرلىكتىكى 660 تورلۇك قۇرۇلۇشنىڭ قاتناشتى ۋە يارەدەم بەردى، 330 نەچچە كىلومېتر تۇستەك چاپتى، 100 نەچچە مىڭ نامرات ئائىلىنىڭ بېيىشىغا يارەدەم بەردى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا يەرلىك ۋە قىسمىلاردا«ئىككىدە نەمۇنە» ناھىيە (شەھەر) قۇرۇش پائالىيىتى كەڭ قانات يايدۇرۇلدى ھەم بۇنىڭدىن كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. بۇ يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە 24 ناھىيە (شەھەر) گە «ئىككىدە نەمۇنە» ناھىيە (شەھەر) دەپ نام بېرىلدى، بۇ ئاپتونوم رايونىدىكى ناھىيە (شەھەر) نىڭ 26 پىرسەنتنى ئىگىلەيدۇ.

يىغىنغا قاتناشقان يولداشلار مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى «ئىككىنى ھمايە قىلىش» خىزمىتىدە، ئاساسلىقى، تۆۋەندىكى ئىشلارنى تۇتۇش كېرەك: ۋەتەننى سۆيۈش، ئارمىيىنى ھمايە قىلىش تەربىيسى، دۆلەت مۇداپىئە تەربىيسىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئومۇمىي خەلقنىڭ دۆلەت مۇداپىئە قارىشىنى كۈچەيتىش كېرەك. «ئىككىنى ھمايە قىلىش» پائالىيىتىنى تېخىمۇ كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئۇنى داۋاملاشتۇرۇش، تۈزۈملەشتۈرۈش كېرەك؛ ھەربىيلەر بىلەن خەلق بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىككىدە نەمۇنە بولۇش» پائالىيىتىنىڭ راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇنىڭدىن كېيىن «ئىككىنى ھمايە قىلىش» خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئاساسىي قاتلاملارغا قارىتىش، ئەمەلىي مەسىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىشنى مۇھىم مەزمۇن قىلىش لازىم.

يىغىن ئاخىرىدا شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىياسىي كومىسسارى تاڭ گۇاڭسەي بىلەن ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جىن يۈنخۇي سۆز قىلدى.

7-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بېكىتىۋىنىڭ ئىگىلىگى ئورۇلۇكسىز راۋاج لاندى

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بېكىتىۋىنى تۆزاق مەزگىل جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش ئارقىلىق تەرەققىي قىلىپ يېزا ئىگىلىكى، سانائەت، ترانسپورت، بىناكارلىق، سودا، مۇلازىمەت قاتارلىق جەھەتلەردە ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلانغان چوڭ تېپتكى ئىقتىسادىي بىرلەشمە گەۋدىگە ئايلىنىپ، چېگرا رايونىي قوغدايدىغان، ئاچىدىغان، گۈللەندۈرىدىغان قۇدرەتلىك كۈچكە ئايلاندى.

ئىقتىسادىي كۈچنى يەنمۇ كۈچەيدى. ئۇنۇملۇك تەمىنلىشى ئۆزلۈكسىز ئاشتى. 1980 - يىلى مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى (1980 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلىغاندا) 2 مىليارد 465 مىليون يۇەنگە يېتىپ، 1985 - يىلدىكىدىن 42.6% يىلغا ئوتتۇرا ھېسابتا يىلغا 7.36% ئاشتى؛ مىللىي دارامەت 2 مىليارد 200 مىليون يۇەنگە يېتىپ، 1985 - يىلدىكىدىن 48.7% يىلغا ئوتتۇرا ھېسابتا يىلغا 7.52% ئاشتى؛ سانائەتنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 230 مىليون يۇەنگە يېتىپ، 1985 - يىلدىكىدىن 42.2%، يىلغا ئوتتۇرا ھېسابتا يىلغا 7.3% ئاشتى؛ زامانىۋىلاشقان بىرلىك يېزا ئىگىلىكى ۋەزىپىسىنىڭ ئۆزلۈكسىز شەكىللىنىشىگە، سانائەت مەھسۇلاتى لاتلىرى قۇرۇلمىسىنىڭ تەڭشىلىشىگە ھەم تونناغا يېتىپ، بىر يېرىم ھەسسە ئاشتى؛ شېكەر 56 مىڭ 500 تونناغا يېتىپ، 9.71% ئاشتى. ئىشلەپچىقىرىشنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ بىكىتىۋىنىڭ ھەر يىلى دۆلەتكە تاپشۇرۇدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ئۆزلۈكسىز كۆپەيدى. 1990 - يىلى 328 مىڭ تونا ئاشلىق، 138 مىڭ تونا پاختا، 5000 تونا گۈش تاپشۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا كۆچلۈك يارەدەم بەردى.

(ئاپتونوم رايونلۇق ستاتىستىكا ئىدارىسى)

7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەر

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يۈك ترانسپورتىدا يېڭى كىرا ھەققى يولغا قويۇلدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز فەن شىبىن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جىن مىڭ خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاپتوموبىل بىلەن توشۇلىدىغان يۈكلەرنىڭ كىرا ھەققى 12 - ئاينىڭ 31 - كۈنىدىن ئېتىبارەن 25% تەڭشىلىپ، ھەر تونا - كىلومېترنىڭ ئاساسىي كىرا ھەققى ھازىرقى 0.20 يۇەندىن 0.25 يۇەنگە ئۆستۈرۈلدى. ئۇنۇبۇرسال ئوتتۇرىچە كىرا ھەققى 26.31% تەڭشىلىپ، ھەر تونا - كىلومېترنىڭ كىرا ھەققى ھازىرقى 0.20 يۇەندىن 0.264 يۇەنگە ئۆستۈرۈلدى.

بۇ يېڭى كىرا ھەققى گۇۋۇيۇەننىڭ تەلىپىگە ۋە قاتناش مىنىستىرلىكى، دۆلەت مال باھاسى ئىدارىسىنىڭ «تاشيول يۈك ترانسپورتى كىرا ھەققىنى تەڭشەش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش»ىنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرگەن ھالدا بەلگىلىنىپ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەستىقلىغاندىن كېيىن ئېلان قىلىندى. بۇ قېتىم تەڭشەلگەن يۈك ترانسپورت كىرا ھەققىنىڭ دەرىجىسىگە، يۈكلەرنىڭ خىلىغا قارىماي ھەممە بىر تاياقتا ھەيدىلىدىغان ئەھۋال تۈگىتىلىپ، يوللارنىڭ غول لىنىيىسى، تاغلىق رايون لىنىيىسى، تارماق ۋە ئالاھىدە لىنىيە تورلىرىگە، يۈكلەرنىڭ ئادەتتىكى يۈك، ئالاھىدە يۈك تۈرلىرىگە قاراپ پەرقلەندۈرۈلدى. يېڭى كىرا ھەققى مەملىكەت بويىچە تەڭشەلگەن ئوتتۇرىچە كىرا ھەققى سەۋىيىسىدىن تۆۋەن. ئۇ دۆلەت، كوللېكتىپ، خۇسۇسىي ترانسپورت تىجارەتچىلىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاشقا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا، تاغلىق رايون ۋە چەت - ياقا رايونلارنىڭ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

غۇلجا ناھىيىسى يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشتە پەن - تېخنىكىنىڭ كۈچىنى نامايەن قىلدى

خوتەن ۋىلايىتى «بەشتە ياخشى»يېزا قۇرۇلۇشى مەركەز قىلىنغان قىشلىق ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئۇيغۇرقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ۋىلايىتى 1990 - يىلى قىش كىرگەندىن بۇيان ھەر كۈنى 200 مىڭدىن كۆپرەك ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىش ئارقىلىق «بەشتە ياخشى» يېزا قۇرۇ- لۇشى مەركەز قىلىنغان ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

بۇ ۋىلايەتتىكى ناھىيە (شەھەر)، يېزا - بازارلار كۆزلۈك يىغىم - تېرىمدىن كېيىنلا بىردەك سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، قىشلىق ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىلىپ بېرىپ، كېلەر يىلىمۇ يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىش ئاساسىنى ياراتتى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز يېرىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، ئوتلاق قۇرۇلۇشىغا ئەسىر يەتكەن ئاساسىي قۇرۇلۇشلارنى ئالدىنقى قاتارغا قويۇپ، ئېرىق - ئېتىز قۇرۇلۇشىنى ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈپ كەلدى. 1990 - يىلىقى ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكى شۇكى، قاتناشقان ئادەم كۆپ، داغدۇغىسى زور، رەھبەرلىكىنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ياخشى بولۇپ، مۇھىم تۇتقا گېڭەزدىلەنمەي قۇرۇلۇشنىڭ 10 - ئايدىن 12 - ئايغىچە ئېلىنغان بويىچە 9 مىليون 88 مىڭ 900 ئەمگەك كۈنى، 134 مىڭ 578 ئاپتوموبىل - تراكتور (قېتىم)، 3 مىليون 852 مىڭدىن كۆپرەك ئىشەك ھارۋىسى (قېتىم) سۇ قۇرۇلۇشىغا قاتناشتى. ھەر كۈنى ئەمگەككە قاتناشقان ئادەم 262 مىڭ 400 كىشى قاتناشقان بولۇپ، ئېرىق قۇرۇلۇشىدا ئومۇمى ئۇزۇنلۇقى 1312 كىلومېتر، ئېتىز قۇرۇلۇشىدا 4758 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى ئوستەك چېپىلدى، 146 كۆز قۇدۇق قېزىلىپ، 111 مىليون يۇەن داۋالاندى.

ئاقسۇ ۋىلايىتىدە ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى چىڭ تۆتۈلۈپ، سۇغىرىش شارائىتى كۆرىنەرلىك ياخشىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز غېنى داۋۇت خەۋەر قىلدۇ: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ پائال قوللىشى ۋە يېتەكچىلىك قىلىشى، دېھقانلارنىڭ زور تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكى نەتىجىسىدە، 1989 - يىل 10 - ئايدىن 1990 - يىل 11 - ئاينىڭ باشلىرىغا قەدەر بولغان بىر يىلدا ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىلدى.

بۇ ۋىلايەت 1989 - يىل 10 - ئايدىن باشلاپ دېھقانلارنى ئازسال ۋاقىتتىدىن پايدىلىنىپ، ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىشقا سەپەرۋەر قىلغانىدى. شۇنىڭدىن بۇيان، بۇ ۋىلايەتتىكى دېھقانلار يۇقىرىنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە كۆچنى بويىچە بېكىتىلگەن 1312 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق - ئوستەك چېپىلدى، 4758 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى ئوستەك رېمونت قىلىندى، 146 كۆز قۇدۇق قېزىلىپ، 111 مىليون يۇەن داۋالاندى.

ئاقسۇ ۋىلايىتىدە ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى چىڭ تۆتۈلۈپ، سۇغىرىش شارائىتى كۆرىنەرلىك ياخشىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز غېنى داۋۇت خەۋەر قىلدۇ: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ پائال قوللىشى ۋە يېتەكچىلىك قىلىشى، دېھقانلارنىڭ زور تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكى نەتىجىسىدە، 1989 - يىل 10 - ئايدىن 1990 - يىل 11 - ئاينىڭ باشلىرىغا قەدەر بولغان بىر يىلدا ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىلدى.

بۇ ۋىلايەت 1989 - يىل 10 - ئايدىن باشلاپ دېھقانلارنى ئازسال ۋاقىتتىدىن پايدىلىنىپ، ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىشقا سەپەرۋەر قىلغانىدى. شۇنىڭدىن بۇيان، بۇ ۋىلايەتتىكى دېھقانلار يۇقىرىنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە كۆچنى بويىچە بېكىتىلگەن 1312 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق - ئوستەك چېپىلدى، 4758 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى ئوستەك رېمونت قىلىندى، 146 كۆز قۇدۇق قېزىلىپ، 111 مىليون يۇەن داۋالاندى.

غەربىي شىمالدىكى ئاپتونوم رايونلاردا ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز غۇلجا ناھىيىسى يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشتە پەن - تېخنىكىنىڭ كۈچىنى نامايەن قىلدى.

بۇ ناھىيە، كۆپ خىل شەكىلدىكى پەن - تېخنىكا بويىچە ھۆددىگە ئېلىش مۇلازىمىتىنى قانات يايدۇردى. 400 دىن ئارتۇق پەن - تېخنىكا خادىملىرى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سەپىگە بېرىپ، ئەمەلىي ئىش بىلەن شۇغۇللانىدى ئۇلارنىڭ ھۆددىگە ئالغان تېرىلغۇ يېرى كۆلىمى 709 مىڭ موغا، ئورمان كۆلىمى 740 موغا، چارۋا مال 25 مىڭ تۇياقتا، ئۇي قۇشلىرى 20 مىڭغا، بېلىق بېقىش كۆلچىكى 5000 موغا يەتتى. بۇ ناھىيە يەنە «بەشتە بىر تۇتاش بولۇش»نى يولغا قويۇش بىلەن بىللە، ئۇچ دەرىجىلىك تور (يېزىدا پەن - تېخنىكا مۇئاۋۇن يېزا باشلىقى، كەنتە پەن - تېخنىكا مۇئاۋۇن كەنت باشلىقى، گۇرۇپپىلاردا پەن - تېخنىكا مۇئاۋۇن گۇرۇپپا باشلىقى) نۇقتىلىرىنى قۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن پۈختا ئاساس ياراتتى. ئۇلگە كۆرسىتىش ئارقىلىق ناھىيىدە يېڭى تېخنىكىنى پائال كېڭەيتتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز غۇجاش مەھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسى يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشتە پەن - تېخنىكىنىڭ كۈچىنى نامايەن قىلدى. بۇ يىل ئومۇمىي ئاشلىق 240 مىليون كىلوگرامغا، چارۋا مال 680 مىڭ تۇياقتا، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 600 يۈەنگە يېتىپ، ئۇنىڭدىن يىلدىكىدىن ئومۇمىيۈزلۈك ئاشتى.

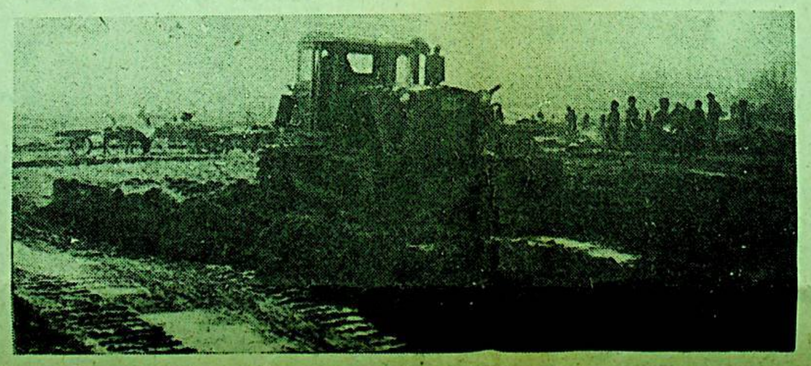
غۇلجا ناھىيىسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ زور تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە، «ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى رايونلاشتۇرۇش» ۋە «ناھىيىنىڭ خەلق ئىگىلىكىنى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك تەرەققىيات پىلانى» نىڭ دەسلەپكى باسقۇچى ئورۇندالدى. بۇ، پۈتۈن ناھىيىنىڭ ئىگىلىكى تەرەققىي قىلدۇرۇشىنى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا ئىزچىل مول ھوسۇل ئېلىشنى مۇكەممەل ئىلمىي ئاساس بىلەن تەمىن ئەتتى. ھازىر ناھىيە بويىچە پەن - تېخنىكا خادىملىرى 5260 نەپەرگە يەتتى، ھەر خىل پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى 20 دىن ئېشىپ كەتتى. بۇ ناھىيە دېھقان، چارۋىچىلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا، چارۋا مال بېقىشقا يېتەكلەش ئۈچۈن، پەن - تېخنىكا ماتېرىياللىرى، پەننى ئومۇملاشتۇرۇش ساۋادى قاتارلىقلاردىن 50 مىڭ 600 پارچە بېسىپ تارقاتتى. 16 قېتىم نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇردى. 2000 پارچىدىن كۆپرەك پەن - تېخنىكا ئۈچۈر سۈرە تلىرىنى كۆرگەزمە قىلدى.

بۇ ناھىيە، كۆپ خىل شەكىلدىكى پەن - تېخنىكا بويىچە ھۆددىگە ئېلىش مۇلازىمىتىنى قانات يايدۇردى. 400 دىن ئارتۇق پەن - تېخنىكا خادىملىرى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سەپىگە بېرىپ، ئەمەلىي ئىش بىلەن شۇغۇللانىدى ئۇلارنىڭ ھۆددىگە ئالغان تېرىلغۇ يېرى كۆلىمى 709 مىڭ موغا، ئورمان كۆلىمى 740 موغا، چارۋا مال 25 مىڭ تۇياقتا، ئۇي قۇشلىرى 20 مىڭغا، بېلىق بېقىش كۆلچىكى 5000 موغا يەتتى. بۇ ناھىيە يەنە «بەشتە بىر تۇتاش بولۇش»نى يولغا قويۇش بىلەن بىللە، ئۇچ دەرىجىلىك تور (يېزىدا پەن - تېخنىكا مۇئاۋۇن يېزا باشلىقى، كەنتە پەن - تېخنىكا مۇئاۋۇن كەنت باشلىقى، گۇرۇپپىلاردا پەن - تېخنىكا مۇئاۋۇن گۇرۇپپا باشلىقى) نۇقتىلىرىنى قۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن پۈختا ئاساس ياراتتى. ئۇلگە كۆرسىتىش ئارقىلىق ناھىيىدە يېڭى تېخنىكىنى پائال كېڭەيتتى.

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدا بۇ يىل دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىندى

ئۆز مۇخبىرىمىز جانتۇرە بوپۇن خەۋەر قىلدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدا بۇ يىل ئاشلىق، ياغلىق دان، پاختا، چارۋىچىلىقتىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىندى. ئاشلىق 109 مىليون 800 كىلوگرامغا يېتىپ، ئۇنىڭدىن يىلدىكىدىن 4 مىليون 700 مىڭ كىلوگرام، سېتىۋېلىنغان ساپ پاختا 3 مىليون 989 مىڭ 700 كىلوگرامغا يېتىپ، ئۇنىڭدىن يىلدىكىدىن 101%، ياغلىق دان 3 مىليون 429 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، ئۇنىڭدىن 7.4% چارۋا مال بېقىشقا يېتەكلەش ئۈچۈن، پەن - تېخنىكا ماتېرىياللىرى، پەننى

بۇ يىل بۇ ئوبلاست دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، بۇ ئىشقا كۆپلەپ مەبلەغ ئاجراتتى. ئالاقدار ئورۇنلار بىر تورگۇم تېخنىك خادىملارنى ئاجرىتىپ، تېخنىكا جەھەتتىن ياردەم بەردى. بۇ جەريانداً، دېھقان، چارۋىچىلارمۇ پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ مەسلىھەتى بويىچە ئىش كۆرۈپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىنىش، چارۋا مال بېقىش ئۇسۇلىنى

پوسكام يېزىسى كۆچمە قىزىلبايراق مۇسابەقىسى ئىلىپ بېرىپ، ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنىڭ سۈرئىتىنى تېزلەتتى.

غۇلجا ناھىيىسى يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشتە پەن - تېخنىكىنىڭ كۈچىنى نامايەن قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز غۇجاش مەھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسى يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشتە پەن - تېخنىكىنىڭ كۈچىنى نامايەن قىلدى. بۇ يىل ئومۇمىي ئاشلىق 240 مىليون كىلوگرامغا، چارۋا مال 680 مىڭ تۇياقتا، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 600 يۈەنگە يېتىپ، ئۇنىڭدىن يىلدىكىدىن ئومۇمىيۈزلۈك ئاشتى.

غۇلجا ناھىيىسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ زور تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە، «ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى رايونلاشتۇرۇش» ۋە «ناھىيىنىڭ خەلق ئىگىلىكىنى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك تەرەققىيات پىلانى» نىڭ دەسلەپكى باسقۇچى ئورۇندالدى. بۇ، پۈتۈن ناھىيىنىڭ ئىگىلىكى تەرەققىي قىلدۇرۇشىنى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا ئىزچىل مول ھوسۇل ئېلىشنى مۇكەممەل ئىلمىي ئاساس بىلەن تەمىن ئەتتى. ھازىر ناھىيە بويىچە پەن - تېخنىكا خادىملىرى 5260 نەپەرگە يەتتى، ھەر خىل پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى 20 دىن ئېشىپ كەتتى. بۇ ناھىيە دېھقان، چارۋىچىلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا، چارۋا مال بېقىشقا يېتەكلەش ئۈچۈن، پەن - تېخنىكا ماتېرىياللىرى، پەننى ئومۇملاشتۇرۇش ساۋادى قاتارلىقلاردىن 50 مىڭ 600 پارچە بېسىپ تارقاتتى. 16 قېتىم نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇردى. 2000 پارچىدىن كۆپرەك پەن - تېخنىكا مۇئاۋۇن يېزا باشلىقى، كەنتە پەن - تېخنىكا مۇئاۋۇن كەنت باشلىقى، گۇرۇپپىلاردا پەن - تېخنىكا مۇئاۋۇن گۇرۇپپا باشلىقى) نۇقتىلىرىنى قۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن پۈختا ئاساس ياراتتى. ئۇلگە كۆرسىتىش ئارقىلىق ناھىيىدە يېڭى تېخنىكىنى پائال كېڭەيتتى.

غەربىي شىمالدىكى ئاپتونوم رايونلاردا ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز غۇلجا ناھىيىسى يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشتە پەن - تېخنىكىنىڭ كۈچىنى نامايەن قىلدى. بۇ يىل ئومۇمىي ئاشلىق 240 مىليون كىلوگرامغا، چارۋا مال 680 مىڭ تۇياقتا، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 600 يۈەنگە يېتىپ، ئۇنىڭدىن يىلدىكىدىن ئومۇمىيۈزلۈك ئاشتى.

غۇلجا ناھىيىسىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ زور تىرىشچانلىقى نەتىجىسىدە، «ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى رايونلاشتۇرۇش» ۋە «ناھىيىنىڭ خەلق ئىگىلىكىنى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك تەرەققىيات پىلانى» نىڭ دەسلەپكى باسقۇچى ئورۇندالدى. بۇ، پۈتۈن ناھىيىنىڭ ئىگىلىكى تەرەققىي قىلدۇرۇشىنى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا ئىزچىل مول ھوسۇل ئېلىشنى مۇكەممەل ئىلمىي ئاساس بىلەن تەمىن ئەتتى. ھازىر ناھىيە بويىچە پەن - تېخنىكا خادىملىرى 5260 نەپەرگە يەتتى، ھەر خىل پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى 20 دىن ئېشىپ كەتتى. بۇ ناھىيە دېھقان، چارۋىچىلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا، چارۋا مال بېقىشقا يېتەكلەش ئۈچۈن، پەن - تېخنىكا ماتېرىياللىرى، پەننى

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدا بۇ يىل دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىندى

ئۆز مۇخبىرىمىز جانتۇرە بوپۇن خەۋەر قىلدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدا بۇ يىل ئاشلىق، ياغلىق دان، پاختا، چارۋىچىلىقتىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىندى. ئاشلىق 109 مىليون 800 كىلوگرامغا يېتىپ، ئۇنىڭدىن يىلدىكىدىن 4 مىليون 700 مىڭ كىلوگرام، سېتىۋېلىنغان ساپ پاختا 3 مىليون 989 مىڭ 700 كىلوگرامغا يېتىپ، ئۇنىڭدىن يىلدىكىدىن 101%، ياغلىق دان 3 مىليون 429 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، ئۇنىڭدىن 7.4% چارۋا مال بېقىشقا يېتەكلەش ئۈچۈن، پەن - تېخنىكا ماتېرىياللىرى، پەننى

بۇ يىل بۇ ئوبلاست دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، بۇ ئىشقا كۆپلەپ مەبلەغ ئاجراتتى. ئالاقدار ئورۇنلار بىر تورگۇم تېخنىك خادىملارنى ئاجرىتىپ، تېخنىكا جەمئىيەتلىرى ئارقىلىق ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش، چارۋىچىلىق، ياغلىق دان، پاختا ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن ئىلمىي ئاساس بىلەن تەمىن ئەتتى. ھازىر ناھىيە بويىچە پەن - تېخنىكا خادىملىرى 5260 نەپەرگە يەتتى، ھەر خىل پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى 20 دىن ئېشىپ كەتتى. بۇ ناھىيە دېھقان، چارۋىچىلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا، چارۋا مال بېقىشقا يېتەكلەش ئۈچۈن، پەن - تېخنىكا ماتېرىياللىرى، پەننى

غورووچۆل يېزىسىدا قىش پەسىللىك ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى ياخشى ئىلىپ بېرىلماقتا

ئاۋات ناھىيىسىنىڭ غورووچۆل يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل قىش پەسىللىك ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىلىپ بېرىپ، كېلەر يىلىمۇ يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىش ئاساسىنى ياراتتى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز يېرىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، ئوتلاق قۇرۇلۇشىغا ئەسىر يەتكەن ئاساسىي قۇرۇلۇشلارنى ئالدىنقى قاتارغا قويۇپ، ئېرىق - ئېتىز قۇرۇلۇشىنى ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈپ كەلدى. 1990 - يىلىقى ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكى شۇكى، قاتناشقان ئادەم كۆپ، داغدۇغىسى زور، رەھبەرلىكىنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ياخشى بولۇپ، مۇھىم تۇتقا گېڭەزدىلەنمەي قۇرۇلۇشنىڭ 10 - ئايدىن 12 - ئايغىچە ئېلىنغان بويىچە 9 مىليون 88 مىڭ 900 ئەمگەك كۈنى، 134 مىڭ 578 ئاپتوموبىل - تراكتور (قېتىم)، 3 مىليون 852 مىڭدىن كۆپرەك ئىشەك ھارۋىسى (قېتىم) سۇ قۇرۇلۇشىغا قاتناشتى. ھەر كۈنى ئەمگەككە قاتناشقان ئادەم 262 مىڭ 400 كىشى قاتناشقان بولۇپ، ئېرىق قۇرۇلۇشىدا ئومۇمى ئۇزۇنلۇقى 1312 كىلومېتر، ئېتىز قۇرۇلۇشىدا 4758 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى ئوستەك چېپىلدى، 146 كۆز قۇدۇق قېزىلىپ، 111 مىليون يۈەن داۋالاندى.

يېرلىنىك ئەپتىنى ئەۋرەلىكتىن پايدا-
لىنىپ، ئوتلاق قۇرۇلۇشىغا تەسىر يەتـ
كۈزمەسلىك شەرتى ئاساسىدا، 1990 - يىلى
11 - ئايدىن 12 - ئايغىچە 6000 ئەمگەك

ئابدىقادىر مەھەممەت

پوسكام يېزىسى كوچىمە قىرغىلىبايراق مۇسابىقىسى ئېلىپ بېرىپ، ئېنىز - ئېرىق ئاساسى قۇرۇلۇشىنىڭ سۈرئىتىنى تېزلەتتى.

سۈرەتتە: ئىش ئورنىدىن بىر كۆرۈنۈش.

تۇرسۇنجان روزى فوتوسى

6500 مېتر تۇرۇشقا رەڭمەش چېچىپ، 27
ئورۇنغا سۇڭگۈرچ، توما، 1355 مو يەرگە
كۈزلۈك كۆچەت تىكتى.

3 مىليون 429 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ،
ئۆتكەن يىلىدىكىدىن 7.4% چاررۇا
مال 1 مىليون 821 مىڭ تۇياقتا يېتىپ،
ئۆتكەن يىلىدىكىدىن ئىككى پىرسەنت

قىلىش، چارۇا مال بېقىش تۈسۈلىنى
قوللاندى. نەتىجىدە، ئوبلاست بويىچە
دېھقانچىلىق، چارۇچىلىقتىن ئومۇميۈزلۈك
مول ھوسۇل ئېلىندى.

بۇ زېمىندا بارلىق نەرسىلەر ئۆزگەرمەكتە، لېكىن ئۆلارنىڭ جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىشتەك شەرەپلىك ئەنئەنىسى ئۆزگەرگىنى يوق

ــــشىنجاڭ تاماكا زاۋۇتىنىڭ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىش روھىدىن سۆزلەيدۇ

ئالىم نىياز

كۆيتۈن شەھىرىگە جايلاشقان شىنجاڭ تاماكا زاۋۇتى 1960 - يىلى قۇرۇلۇشقا باشلاپ 1961 - يىلى رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلگەندىن تاھازىرغىچە 30 يىل بولدى. بۇ 30 يىلدا زاۋۇت ئىككى باسقۇچلۇق مۇسابىنى بىۋسپ ئوتتى. ئالدىنقى 20 يىل بوز يەر تۈزلەشتۇرۇش جەريانىدا قۇرۇق قول جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش باسقۇچى بولدى. كېيىنكى ئون يىل پارتىيە 11 - ئۆزەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تېز سۈرئەتتە راۋاجلىنىش باسقۇچى بولدى.

زاۋۇت قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدە پەقەت 23 لا ئىشچىسى بار ئىدى. ئىشلەپچىقىرىش ئەسلىھەلىرى ئاددىي بولۇپ، تۈرمۇش شارائىتى ئىتايىن جاپالىق ئىدى، ئۇلار يېغۇبلىنغان كۆك تاماكىنى قاسقاندا ھورايتتى. كۆكۈستە قاقلايتتى. تاماكىنى قولدا ئورايتتى. بوز يەر تۈزلەشتۇرۇش جەريانىدىكى ئون نەچچە ئىشچى قول ئارقىلىق مەشغۇلات ئېلىپ بېرىشتەك ھالەتتىن تەرەققىي قىلىپ، ھازىر 1000 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىسى بار ئوتتۇرا دەرىجىلىك كارخانىغا ئايلاندى. كىشىنىڭ كۆزىگە چېلىقمايدىغان بىر كىچىك زاۋۇتتىن راۋاجلىنىپ، كۆيتۈن شەھىرىنىڭ مۇھىم مالىيە تۆۋرۈكى بولۇپ قالدى.

30 يىلدىن بۇيان زاۋۇت تېخنىكا كۈچى بىر قەدەر كۈچلۈك بولغان، مەلۇم دەرىجىدە باشقۇرۇش سەۋىيىسىگە ئىگە ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشۇننى يېتىشتۇردى. بۇ زاۋۇت مەھسۇلات ئىشلەشتە يۇلنەن، گۈيجۇ، خېنەن، شەنشى قاتارلىق شامىلى بۇ زاۋۇتنىڭ ياشلىق باھارىنى ئۇرغۇتتى. پارتىيىنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش سىياسىتى زاۋۇتنىڭ تەرەققىياتىغا شارائىت يارىتىپ بەردى. بۇ زاۋۇت نەچچە قېتىم كىچىك تېپتىكى ئۆزگەرتىش ئېلىپ بېرىپ، تاماكا سانائىتىنىڭ سېلىندىغان مەبلەغ ئاز، ئونۇمى يۇقىرى بولۇشتەك ئالاھىدىلىكىنى دەسلەپكى قەدەمدە نامايان قىلدى. تاماكىنىڭ مەھسۇلات مىقدارىنى 1980 - يىلىدىكى 30 مىڭ يەشكىتىن كۆپەيتىپ، 1989 - يىلى 120 مىڭ يەشككە يەتكۈزۈپ، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 10 مىڭ يەشكىتىن ئاشۇردى. بۇ زاۋۇت 30 يىلدا جەمئىي 1 مىليون 150 مىڭ يەشىك تاماكا ئىشلەپچىقىرىپ، دۆلەتكە 650 مىليون يۈەن باج - پايدا تاپشۇردى. بۇ، دۆلەتنىڭ سالغان مەبلىغىنىڭ 16 ھەسىسىگە باراۋەر كېلىدۇ. شىنجاڭ تاماكا زاۋۇتى زاۋۇت قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىللەردىكى ئون نەچچە ئىشچى قول ئارقىلىق مەشغۇلات ئېلىپ بېرىشتەك ھالەتتىن تەرەققىي قىلىپ، ھازىر 1000 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىسى بار ئوتتۇرا دەرىجىلىك كارخانىغا ئايلاندى. كىشىنىڭ كۆزىگە چېلىقمايدىغان بىر كىچىك زاۋۇتتىن راۋاجلىنىپ، كۆيتۈن شەھىرىنىڭ مۇھىم مالىيە تۆۋرۈكى بولۇپ قالدى.

30 يىلدىن بۇيان زاۋۇت تېخنىكا كۈچى بىر قەدەر كۈچلۈك بولغان، مەلۇم دەرىجىدە باشقۇرۇش سەۋىيىسىگە ئىگە ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشۇننى يېتىشتۇردى. بۇ زاۋۇت مەھسۇلات ئىشلەشتە يۇلنەن، گۈيجۇ، خېنەن، شەنشى قاتارلىق جايلارنىڭ كۆك تاماكىلىرىنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى مۇجەسسەملەپ، ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكنى شەكىللەندۈردى، بۇ زاۋۇتنىڭ «قار لەيلىسى» ماركىلىق تاماكىسى بازارغا سېلىنغان 15 يىلدىن بۇيان «شىنجاڭ مۇددىنى» دېگەن نامغا ئېرىشىپ، 1980 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلاتى بولۇپ باھالاندى.

1986 - يىلى شىنجاڭ تاماكا زاۋۇتى شىنجاڭ تۈيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كۆك تاماكا شىركىتىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىلىپ، تېخنىكا ئۆزگەرتىش قەدىمى زور دەرىجىدە تېزلىتىلدى. بۇ زاۋۇت 1987 - يىلدىن ھازىرغىچە ئەنگلىيە، ئىتالىيىنىڭ تاماكا ئۇراش، قاچىلاش ماشىنىلىرىنى تۈز ئىچىگە ئالغان ھەر خىل ماشىنا - ئۈسكۈنىلەردىن 46 يۈرۈش كىرگۈزۈپ، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ۋە سۈپەتنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشىگە شارائىت يارىتتى. بۇ زاۋۇت بۇ يىل 120 مىڭ يەشىك تاماكا ئىشلەپچىقىرىپ، دۆلەتكە تاپشۇرىدىغان باجنى 115 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، بۇلتۇرقىدىن 15% ئاشۇردى.

ئىشلەپچىقىرىشنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ ئىقتىسادىي ئونۇمۇ يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. زاۋۇتتىكى ئىشچىلارنىڭ تۇرمۇش شارائىتى ۋە پاراۋانلىق ئىشلىرى ئۆزلۈكسىز ياخشىلاندى. 1989 - يىلى كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ماتاش كۆك تاماكا شىركىتىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىلىشتىن بۇرۇنقىغا قارىغاندا بىر ھەسسە ئاشتى. 340 ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەنۋەرجان مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىسى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان تۆز يېرىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، بېلىقچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. بۇ يىل بۇ ناھىيىنىڭ بېلىقچىلىقتىن قىلغان كىرىمى 1 مىليون 173 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

بۇ ناھىيە تۆز يېرىدە 19 چوڭ - كىچىك سۇ ئامبىرىدىن باشقا، بېلىق بېقىشقا بولىدىغان سۇ يۈزى ۋە سازلىق يەرلەرنىڭ كۆپ بولۇشىدەك ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن، بېلىقچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى؛ يېزا، كەنت ۋە ئاللىنەرنى تۆز يېرىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ بېلىق بېقىپ، ئىقتىسادىي كىرىمنى ئاشۇرۇشقا رىغبەتلەندۈردى ھەمدە سۇ يۈزىگە ئىگىدارچىلىق قىلىش گۈۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىش ئارقىلىق، ئۆلارنىڭ بېلىق بېقىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى؛ تېخنىك خادىملارنى ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ، بېلىق باققۇچى ئورۇن ۋە ئائىلىلەرنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا بېلىق بېقىشىغا يارەدەم بەردى، بېلىقچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا تەسىر يەتكۈزگەن، بېلىقچىلارنىڭ ئىقتىسادىي مەپەئىتىگە زىيان يەتكۈزگەن 16 ئەنزىنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىپ، بېلىق باققۇچى ئورۇن ۋە ئائىلىلەرنىڭ ھوقۇق مەنپەئىتىنى قوغدىدى. شۇڭا بۇ ناھىيىدە بېلىقچىلىق تېز راۋاجلاندى. بۇ يىل بۇ ناھىيىدە بېلىقچىلىقنى يولغا قويغان يېزا - بازار 25 كە، ئىدارە - جەمئىيەت بەشكە، بېلىقچىلىق كەسىپىي ئائىلىسى 220 گە، ئۆلارنىڭ بېلىق بېقىپ پايدىلانغان سۇ يۈزى 20 مىڭ 865 موغا يەتتى. ئۆلار بۇ يىل بازارنى 320 تونا بېلىق بىلەن تەمىنلىدى.

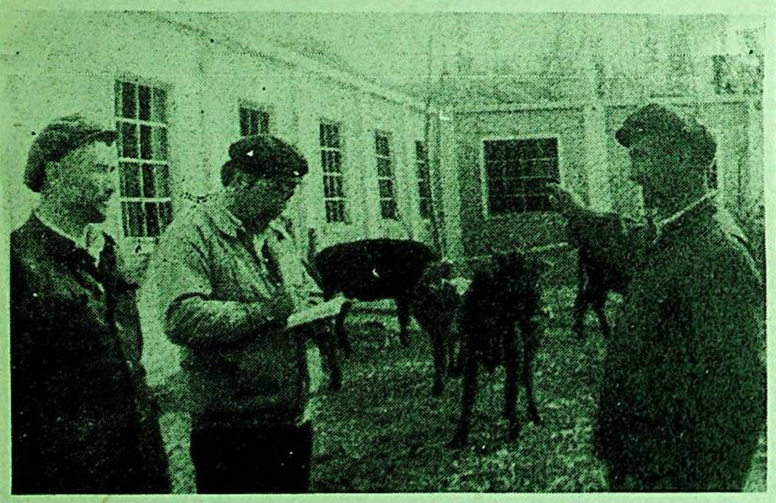
بۇ ئىقتىسادىي گەۋدە ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

سۈرەتتە: كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى بارات توختى ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى تۇرسۇن ئوسمان (سولدىن بىرىنچى) قاتارلىقلارغا فېرمىنىڭ ئەھۋالىنى تونۇشتۇرماقتا.

تۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرىشىت خەۋىرى ۋە فوتوسى

يېڭىسار ناھىيە شەھەر يېزا ھاڭئىتلىق 3 - كەنتى 1986 - يىلى ناھىيىلىك پاختا - كەندىر شىركىتى، يېزا، كەنت مەبلەغ چىقىرىش ئۇسۇلى بىلەن ئوچ تەرەپ بىرلىشىپ 85 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، چارۇا مال بورداش فېرمىسى قۇرغاندى. شۇنىڭدىن بۇيان ھازىرغىچە 45 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ساپ پايدا ئېلىپ ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ ئىقتىسادىي گەۋدىدە ئىشلەۋاتقان ئون نامرات ئائىلىنىڭ ئوتى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق ئائىلىلەرگە ئايلىنىپ قالدى.

سوتسىيالىزم توغرىسىدىكى تەربىيىنى چوڭقۇرلاشتا پارتىيە باشلامچى

ئۇلۇغچات ناھىيىسى سوتسىيالىزم توغرىسىدىكى تەربىيىنى نۇقتىدا سىناق قىلىپ، ئومۇملاشتۇرۇپ

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مارقان خەۋەر قىلىدۇ: ئۇلۇغچات ناھىيىسى ئاساسىي قاتلاملاردا ئىلىپ بېرىلىدىغان سوتسىيالىزم توغرىسىدىكى تەربىيىنى بايقۇرت يېزىسىدا سىناق قىلىپ ئىشلەپ، دەسلەپكى ئومۇملاشتۇرۇلغان.

بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «يېزىلاردا سوتسىيالىزم تەربىيىسى ئىلىپ بېرىش» توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، 1990 - يىل 9 - ئايدا ناھىيە بويىچە بايقۇرت يېزىسىنى سىناق نۇقتىسى قىلغاندى. شۇنىڭدىن كېيىن ناھىيە، يېزا، كەنتتىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك سوتسىيالىزم تەربىيىسى خىزمەت گۇرۇپپىسى يەتتە كىچىك گۇرۇپپىغا بۆلۈنۈپ، مىللىي بۆلۈگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، مۇقىملىق ۋە ئىنتىپاقلىقنى مۇستەھكەملەش، ئاساسىي قاتلام ھاكىمىيەت تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، يېزا ئىقتىسادىنى ۋە ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان تەشۋىقات تەربىيە خىزمىتىنى قانات يايدۇردى. ئۇلار ئاممىنى ئۆگىنىش، يېغىنلارغا تەشكىللەش، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن تەشۋىقات تەربىيىنى بىرلەشتۇرۇش ئۆسۈلى ئارقىلىق، بىر تەرەپتىن، ناھىيىۋى كونا تۈرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتتى. يېزا - كەنت مەدەنىيەت پونكىتى، مەدەنىيەت ئۆيلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. مەدەنىيەت ئۆيلىرىنى كىتاب، تەشۋىقات رەسىملىرى تۈرلۈك مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرى بىلەن سەرەمجانلاشتۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشنى بېيىتتى. ئىككى ئايدىن ئارتۇق داۋام قىلغان سوتسىيالىزم تەربىيىسى خىزمىتى جەريانىدا پارتىيىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ ۋە جارى قىلدۇرۇپ، پارتىيە بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇردى.

پارتىيە، ئىنتىپاق ياچېيكىلىرىمۇ تەرتىپكە سېلىنىپ، يەتتە نەپەر پارتىيە ئەزاسى «مۇنەۋۋەر» پارتىيە ئەزاسى قىلىپ سايلاندى. يېزىنىڭ 1984 - يىلدىن 1990 - يىلغىچە بولغان ئىقتسادىي ھېسابىاتى تەكشۈرۈپ چىقىلدى. توقتۇز ئاممىۋى تەشكىلات تەسىس قىلىنىپ، 19 خىل قائىدە - تۈزۈم تۈزۈپ چىقىلدى. سوتسىيالىزم تەربىيىسى تەشۋىقاتى پائالىيىتىگە قاتناشقانلار 30 مىڭ 600 ئادەم - قېتىمدىن ئاشتى. ئامما ئارىسىدا ئۆز ئارا ئىنتىپاقلىق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى تېخىمۇ قويۇقلىشىپ، ياخشى - ئادەم ياخشى ئىشلار كۆپەيدى.

بايىنغولىن ئوبلاستىدا 200 دىن ئارتۇق كادىر سوتسىيالىزم تەربىيىسى ئىلىپ بېرىش ئۈچۈن يېزا، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا يۆرۈپ كەتتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ياسىن قادىر، جۇرئەت كامىل خەۋەر قىلىدۇ: بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازدا يېزىلاردا سوتسىيالىزم تەربىيىسى ئىلىپ بېرىش ئۈچۈن، ئوبلاستقا بۆلۈنگەن 42 ئورۇندىن 200 دىن ئارتۇق كادىرنى يېزا - چارۋىچىلىق رايونلىرىغا ئەۋەتتى.

بايىنغولىن ئوبلاستى تەشكىللىگەن بۇ خىزمەت گۇرۇپپىسى سوتسىيالىزم يولىدا چىڭ تۇرۇشتىن ئىبارەت يادرولۇق مەزمۇننى زىچ چۈرىدىگەن ھالدا ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر)لىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى بىلەن ھەمكارلىشىپ، جايلارنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلغان ھالدا دېھقان، چارۋىچىلارغا ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزم ۋە سوتسىيالىزم تەربىيىسى ئىلىپ بارىدۇ. جايلارنىڭ يېزا ئاساسىي قاتلام پارتىيە قۇرۇلۇشىنى ياخشىلىشقا يارەدەم بېرىدۇ. دېھقان، چارۋىچىلارغا پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قارىتىلغان سىياسىتىنى كەڭ تۈزدە تەشۋىق قىلىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدىن كېلەر يىلمۇ ئۈمۈمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىشنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ.

ئوبلاست بۇ قېتىم تەشكىللىگەن خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ خادىملىرى ھەرقايسى سەپلەردىكى سىياسىي سەۋىيىسى يۇقىرى، قاۋۇل كادىرلار بولۇپ، ئۇلار يېزا، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا مېڭىشتىن ئىلگىرى سوتسىيالىزم تەربىيىسى ھەققىدە سىستېمىلىق ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇلدى. بۇ خىزمەت ئومكى ئون گۇرۇپپىغا بۆلۈنگەن بولۇپ، 12 - ئايىنىڭ 20 - كۈنى ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر)گە يۆرۈپ كەتتى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم تۈەنىنىڭ 6 - لەينى تۆمۈر، قازاق، موڭغۇل، خۇيزۇ قاتارلىق ئاز سانلىق مىللەتتىن تەشكىللەنگەن لەيندۇيدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر دائىم مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىغا دائىر شەكلى خىلمۇ خىل، مەزمۇننى مول كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى تۆيۈشتۇرۇپ كەلمەكتە.
سۈرەتتە: كوماندىر - جەڭچىلەر مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتىدە. خەۋەر جىڭ فوتوسى

تاشقورغان ناھىيىسىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىدا زور ئۆزگىرىش بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرىشىت خەۋەر قىلىدۇ: تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇپ، زور ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى.

يېزا - بازار چارۋىچىلىق مەيدانلىردا مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنىڭ بىر مەزگىل بوشاشتۇرۇلۇپ قويۇلۇشى نەتىجىسىدە خۇراپاتلىق باش كۆتۈرۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى - مەدەنىيەت تۇرمۇشى تولۇق كاپالەتكە ئىگە بولمىغاندى. ناھىيلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تاغلىق رايونلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈش - بۆلمەسلىك تۇرغىسىدىكى جىددىي ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىللەرنىڭ بىرى، دەپ ھېسابلاپ، دەققەت - ئېتىبارىنى يېزا - بازار، مەيدانلاردا مەدەنىيەت پونكىتى، كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرى قۇرۇشقا، جۈملىدىن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ كۈچەيتىشكە قارىتى ھەمدە بۇ توغرىلىق مەخسۇس تەدبىرلەرنى تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى.

ئۇلار ئىقتسادىي جەھەتتە قىينچىلىققا دۇچ كەلگەندە دېھقان، چارۋىچىلار ئىئانە قىلىش، كوللېكتىپ مەبلەغ سېلىش ۋە يەرلىك مالىيە يارەدەم بېرىش قاتارلىق «ئۈچ تەرەپ بىر ئازدىن چىقىرىش» ئۆسۈلى بويىچە ھەل قىلىشنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن دېھقان، چارۋىچىلار 19 مىڭ 800 يۈەن، كوللېكتىپ 59 مىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت سورۇنلىرى بارلىققا كەلدى. ھازىرغا قەدەر بەش ئورۇندا سىملىق رادىئو پونكىتى، سەككىز يېزىدا مەدەنىيەت پونكىتى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى، بىر سىملىق رادىئو ئويى، بىر كەنت مەدەنىيەت ئويى، بىر يېزا كىنو ئەترىتى قۇرۇلدى. يېڭىدىن قۇرۇلغان ۋە رېمونت قىلىنغان مەھەللە كومىتېت ئىشخانا ئويى 25 كە يەتتى.

تاغلىق رايونىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىدىكى بۇ ئۆزگىرىش تاغلىق رايونىنىڭ بۈلۈڭ - پۈشقاقلىرىغىمۇ خۇشاللىق ئېلىپ كەلدى. ئۇلار ھازىر پارتىيىنىڭ فاكتېن، سىياسەتلىرىنى رادىئو ئارقىلىق ئاڭلىيالايدىغان، ھەر خىل كىتاب - ژۇرناللارنى

ئىنژېنېر ئەركىن قاتارلىقلار RSB تېپلىق پار قازان تېمپېراتۇرىسىنى تۆلچەش ۋە تېمپېراتۇرا ئۆرلەپ كېتىشتىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش ئەسۋابىنى كەشپ قىلىپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى

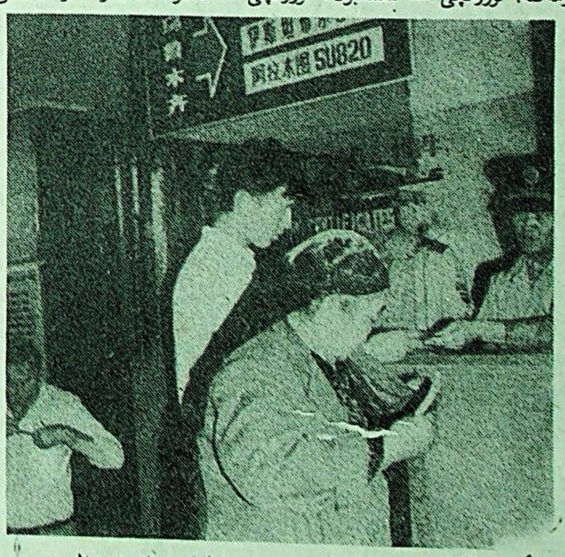
ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىبانى ياقۇپ خەۋەر قىلدۇ: جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيسى ئۇرۇمچى ئاستىرونومىيە پونكىتىنىڭ ئىنژېنېرى ئەركىن قاتارلىق كىشىلەر ئۇرۇمچى پارقازان بىسىمى ئىدىشىنى سىناق قىلىپ تەنقىق قىلىش ئورنىدىكىلەر بىلەن بىرلىكتە يېقىندا RSB تېپلىق پارقازان تېمپېراتۇرىسىنى تۆلچەش ۋە تېمپېراتۇرا ئۆرلەپ كېتىشتىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش ئەسۋابىنى كەشپ قىلىپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.

يېڭىدىن كەشپ قىلىنغان بۇ ئەسۋاب كۆپ ئىقتىدارلىق بولۇپ، ئۇنى تېرمومېتر ئورنىدا تېمپېراتۇرىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىشكە ئىشلەتكىلى، 0℃ گرادۇسىتىن 100℃ گرادۇسقىچە بولغان تېمپېراتۇرا دائىرىسى ئىچىدە ئالدىن مۆلچەرلەنگەن تېمپېراتۇرىغا ئاساسەن ئاۋاز ۋە تۈر سېگنالىنى بەرگىلى بولىدۇ. توك توختاپ قالغان ئەھۋالدا باتارىيە ئارقىلىق مەشغۇلات ئېلىپ بارغىلى بولىدۇ. بۇ ئۇسكۇنىنى يەنە باشقا تېمپېراتۇرا كونترول قىلغۇچ ئەسۋابلىرىدىمۇ تېمپېراتۇرىنى ئۆلچەش ۋە كونترول قىلىش ئورنىدا ئىشلەتكىلى بولىدۇ. بۇ ئۇسكۇنىنىڭ ھەجمى كىچىك، يەڭگىل، ئىشلىتىشكە ئەپلىك، باھاسى ئەرزان بولۇپ، مەملىكەتلىك ئىلغار سەۋىيىگە يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇ ساھەدىكى بوشلۇقنى تولدۇردى.

ئۇرۇمچى چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكىتى يولۇچىلارغا قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەرمەكتە

بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ئۇرۇمچى چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكىتى مۇلازىمەت سۇپىتىنى ياخشىلاپ چەت ئەللىك يولۇچىلارغا ئاسانلىق يارىتىپ بەرمەكتە. ئۇرۇمچى — ئىستامبول، ئۇرۇمچى — ئالمۇتا خەلقارا ھاۋا قاتنىشى باشلانغاندىن بۇيان، بۇ پونكىتنىكى كادىر-ساقچىلار پارتىيە ۋە خەلق تاپشۇرغان تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئەستايىدىل ئورۇندىتىش بىلەن بىللە، چەت ئەللىك يولۇچىلارغا دۆلەت مىزىنىڭ قانۇن - بەلگىلىمىلىرىنى تەشۋىق قىلدى، دوستانە بەلگىلىمە ئۇيغۇن بولمىغان مىللارنى دۆلىتىمىز چېگرىسىدىن چىقارمىدى.

سۈرەتتە: بۇ پونكىتنىكى تەكشۈرۈش خادىملىرى چەت ئەللىك يولۇچىلارنىڭ پاسپورتىنى تەكشۈرمەكتە. ياقۇپ كېرىم، گرۇ شۇگاڭ فوتوسى

شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى قاراماي ئېلېكتر ئىستانسىسى ئىقتىسادىي ساقچى ئەترىتىنىڭ تەشەببۇسى قۇربان ئىمىن تۆز خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەنلىكى ئۈچۈن سۈرەت دەم ئېلىش ۋاقتىلىرىدىن پايدىلىنىپ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ 861 دانە ۋېلىسىپىتىنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ بېرىپ، تۇلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.
سۈرەتتە: تۇ باشقىلارنىڭ ۋېلىسىپىتىنى رېمونت قىلىپ بەرمەكتە.
مەھەممەتقۇربان روزى فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

* قۇمۇل شەھىرى تۈتكەن يىل 9 - ئايدىن باشلاپ مەخسۇس ئادەم تەشكىللەپ، ئىداره، ماگىزىن، كوللېكتىپ ۋە شەخسىلەرنىڭ تىجارەت ئورۇنلىرىدىكى 1000دىن ئارتۇق ۋېلىسىكا، ئېلانلارنى تەكشۈرۈپ، بۇنىڭدىن تۆلچەمسىز، خاتا يېزىلىپ قالغان 400 گە يېقىن ۋېلىسكىنى توزەتتى.
يۈنۈس سادىق

* تۇقسۇ ناھىيىلىك تاشيول ئاسراش ئوچاستكىسى 1990 - يىل ئىچىدە تۆز تەۋەسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈپ، دەم ئېلىشقا چىققان كىشىلەر ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا 1860 يۈەن قۇتقۇزۇش پۇلى تارقىتىپ بەردى. تۆي قېنىچىلىقى بار ئائىلىلەرگە يېڭىدىن تۆي سېلىپ بەردى ياكى كونا ئۆيلىرىنى رېمونت قىلىپ بەردى. 320 تونا كۆمۈر ئەكىلىپ بېرىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قىشلىق تۇرمۇشىنى خاتىرجەم قىلدى.
نىياز ساتتار

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ يېزىلىرىدا بولغان كۈنلىرىمدە بەشكېرەم يېزىسى يېڭىئاۋات كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ «پارتىيە ئەزالرى ئائىلىسى» قۇرغانلىقىنى ئاڭلاپ، بۇ يەرنى زىيارەت قىلدىم.

يېڭىئاۋات كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئىشخانىسىنىڭ تېمى رەڭگا - رەڭ جەدۋەللەر بىلەن توشۇپتۇ. ئوتتۇرىدىكى قىزىل رەڭلىك «پارتىيە ياچېيكىسى ئەزالىرىنىڭ ئىسملىك جەدۋىلى» دە كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئەزالرىنىڭ يېشى، مەدەنىيەت سەۋىيىسى ۋە ئىش تەقسىماتى يېزىلغانىدى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى تۇرسۇن يۈسۈپ بىزنىڭ كەلگىنىمىزنى ئاڭلاپ ئېتىزلىقتىن كېلىپ بىزنى كۈتۈۋالدى. تۇ تامدىكى جەدۋەللەرنى بىرمۇ بىر كۆرسىتىپ چۈشەندۈردى: ماۋۇ «پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەجبۇرىيىتى ۋە ھوقۇقى»، پارتىيە ئەزالىرى مۇشۇ جەدۋەلدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلىدۇ ۋە ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدۇ، ئۆزىنى ئۆلچەپ يىدۇ ۋە ئۆزىگە ھەيدەكچىلىك قىلىدۇ؛ ئاۋۇ «پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيە بەدىلى تاپشۇرۇش جەدۋىلى»، بۇنىڭ بىلەن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئايلىق بەدەل پۇلىنى ۋاقتىدا تاپشۇرۇشىنى ھەمىشە ئويلاپ تۇرۇشقا ھەيدەكچىلىك قىلىدۇ، بۇنىڭدىن باشقا تامغا يەنە «پارتىيە ئەزالىرىنىڭ بۆرچى» مۇ چاپلىنىپتۇ.

تۇرسۇن يۈسۈپنىڭ تونۇشتۇرۇشچە، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى يەنە «پارتىيە ياچېيكىسى يىغىنىنىڭ خاتىرە دەپتىرى»، «پارتىيە ئەزالىرىنىڭ قىلغان ياخشى ئىشلىرىنى خاتىرىلەش دەپتىرى»، «پارتىيە - ئەزالىرىنىڭ مۇھاكىمە خاتىرە دەپتىرى»، «يېڭىدىن قوبۇل قىلىنغان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ خاتىرە دەپتىرى»، «پارتىيە - ئىنتىپاق ئەزالىرىنىڭ پائالىيەت خاتىرىسى دەپتىرى» قاتارلىقلارنى تەسىس قىپتۇ. تۇرسۇن يۈسۈپ «پارتىيە ياچېيكىسى يىغىنى خاتىرە دەپتىرى»نى ئېلىپ ماڭا كۆرسەتتى، ئونىڭغا ئويغۇرچە خېلى كۆپ خەتلەر يېزىلغانىدى، ئۇ ئون تەرەپتىكى 8 - ئايىنىڭ 14 - كۈنى دېگەن خەتتىن مۇشۇ كۈندە بىر قېتىم يىغىن ئېچىلغانلىقىنى بىلدىم. تەرجىمانىنىڭ ئېيتىشىغا قارىغاندا، دەپتەرگە خاتىرىلەنگىنى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ يېڭىئاۋات كەنتىدىكى خەلقەرنى 9 - كەنتىكى خەلقەرنىڭ 100 مو بوز يەر ئېچىشىغا يارەدەم بېرىشكە تەشكىللەش توغرىسىدىكى قارارى ئىكەن. تۇرسۇن يۈسۈپ تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: «ياچېيكا ھەيئەتلىرى يىغىنى ئادەتتە يىرىم

يېڭىئاۋات كەنتىدىكى «پارتىيە ئەزالىرى ئائىلىسى»

ياخشى ئىشلىرىنى خاتىرىلەش دەپتىرى»، «پارتىيە - ئەزالىرىنىڭ مۇھاكىمە خاتىرە دەپتىرى»، «يېڭىدىن قوبۇل قىلىنغان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ خاتىرە دەپتىرى»، «پارتىيە - ئىنتىپاق ئەزالىرىنىڭ پائالىيەت خاتىرىسى دەپتىرى» قاتارلىقلارنى تەسىس قىپتۇ. تۇرسۇن يۈسۈپ «پارتىيە ياچېيكىسى يىغىنى خاتىرە دەپتىرى»نى ئېلىپ ماڭا كۆرسەتتى، ئونىڭغا ئويغۇرچە خېلى كۆپ خەتلەر يېزىلغانىدى، ئۇ ئون تەرەپتىكى 8 - ئايىنىڭ 14 - كۈنى دېگەن خەتتىن مۇشۇ كۈندە بىر قېتىم يىغىن ئېچىلغانلىقىنى بىلدىم. تەرجىمانىنىڭ ئېيتىشىغا قارىغاندا، دەپتەرگە خاتىرىلەنگىنى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ يېڭىئاۋات كەنتىدىكى خەلقەرنى 9 - كەنتىكى خەلقەرنىڭ 100 مو بوز يەر ئېچىشىغا يارەدەم بېرىشكە تەشكىللەش توغرىسىدىكى قارارى ئىكەن. تۇرسۇن يۈسۈپ تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: «ياچېيكا ھەيئەتلىرى يىغىنى ئادەتتە يىرىم ئايدا بىر قېتىم، پارتىيە ئەزالىرى يىغىنى يىرىم ئايدا بىر قېتىم، پارتىيە گۇرۇپپىسى يىغىنى ھەپتىدە بىر قېتىم ئېچىلىدۇ. پارتىيە دەرسى پەسلىدە بىر قېتىم ئۆتىلىدۇ. ھازىر دېھقانچىلىقنىڭ ئالدىراش مەزگىلى، يىغىنلارنىڭ ۋاقتىنى سەل كەيىنىگە سۈرمەسلىك ۋە ئۆزگەرتمەسلىك بولمايدۇ».

«پارتىيە ئەزالىرى ئائىلىسى» پارتىيە ئەزالىرىغا تورتكە بوپتۇ. بۇ كەنتىكى 26 نەپەر پارتىيە ئەزاسى نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپتۇ. 1989-يىل 11-ئايدا 22 نەپەر پارتىيەئەزاسى 22 نامرات ئائىلىنى ھۆددىگە ئالغان ئىكەن. 1990 - يىل ئەتىيازدا پارتىيە ئەزالىرى نامرات ئائىلىلەرگە 3400 كىلوگرام ئاشلىق يارەدەم قىپتۇ، ھەم نامرات ئائىلىلەرنىڭ خىمىيۋى ئوغۇت، تۇرۇق، ھارۋا سېتىۋېلىشى ئۈچۈن ئۇلارغا 4950 يۈەن نەق پۇل قەرز بېرىپتۇ، يەنە نامرات ئائىلىلەرنىڭ 1015 مو يېرىنى تېرىشقا ھەقسىز يارەدەم بېرىپتۇ، تۇلارغا 2759 تۇپ كۆچەت يارەدەم قىپتۇ. قارىغۇچسىز يوق بىر ياشانغان كىشى ۋاپات بولغاندا، پارتىيە ئەزالىرى 500 يۈەن پۇل يىغىپ ئۇ كىشىنىڭ تۇلۇمىنى ئۇزىتىپتۇ. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دىنىي پائالىيەتلەرگە قاتنىشىشى توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقىرىپتۇ.

تۇرسۇن يۈسۈپنىڭ سۆزىنى ئاڭلاۋېتىپ، كۆز ئالدىمدا تۇلۇغۋار غايىنى قەلبىگە پۈككەن جاساره تىلىك كىشىلەرنىڭ سىماسى گەۋدىلەندى، دەل مۇشۇنداق پارتىيە ئەزالىرى بولغاچقىلا پارتىيەمىز يېزىلاردا مىكىلغان - مىليونلىغان دېھقانلارغا رەھبەرلىك قىلىپ سوتسىيالىزم يولىدا كېتىۋاتماقتا. شى جيەن

جياڭ زېمىن كۈۋەيتىنىڭ ئەمرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - دېكابىر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن جۇڭنەنخەيدە كۈۋەيتىنىڭ ئەمرى جابىر ئەھمەد ساباھ ئالىيلرى بىلەن كۆرۈشكەندە، جۇڭگو ئىراقنىڭ كۈۋەيتكە تاجاۋۇز قىلغانلىقى ۋە ئۇنى يۇقىتۇۋالغانلىقىغا باشتىن ئاخىر قارشى تۇرۇپ ۋە ئۇنى ئەيىبلەپ كەلدى، دېدى.

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىز ئەمەلدارىنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، جياڭ زېمىن ئەمىر جابىرغا مۇنداق دېگەن: «سىزنىڭ جۇڭگونىڭ ئىراق كۈۋەيتنى قوشۇنلىرىنى دەرھال شەرتسىز ئېلىپ چىقىپ كېتىشى، كۈۋەيتنىڭ مۇستەقىللىكى، ئىگىلىك ھوقۇقى، زېمىن پۈتۈنلۈكىنى ۋە ئەمىر جابىر ۋەكىللىكىدىكى قانۇنىي ھۆكۈمەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشى كېرەك، دېگەن مەيداندا باشتىن ئاخىر چىڭ تۇرىدىغانلىقىغا ئىشىنىشىگىزنى ئۈمىد قىلىمەن.»

ئۇ جۇڭگونىڭ كۈۋەيت خەلقىنىڭ زوراۋانلىقتىن قورقماي، ئىراقنىڭ تاجاۋۇزىغا بىردەك ئىنتىپاقلىشىپ قارشى تۇرغانلىقىغا ئاپىرىن ئوقۇيدىغانلىقىنى ئېيتقان.

ئۇ مۇنداق دېگەن: جۇڭگو يېقىنقى 100 يىل ئىچىدە چەتنىڭ تاجاۋۇزىغا ۋە قۇل قىلىشىغا تۈچراپ كەلدى. شۇڭا جۇڭگو خەلقى چوڭ دۆلەتلەرنىڭ خورلىشىغا تۈچرىغان كىچىك دۆلەتلەرگە، كۈچلۈك دۆلەتلەرنىڭ تاجاۋۇزىغا تۈچرىغان ئاجىز دۆلەتلەرگە چوڭقۇر ھېسداشلىق قىلىدۇ.

ئۇ ئەمىر جابىرغا: «يوللۇق ئىش قىلغانلار كۆپ يارىدە مگە ئىگە بولىدۇ، ھەققانىي كۆرىشىكىلار ئاخىرى غەلبە قىلىدۇ» دېگەن.

ئۇ كۈۋەيت ھۆكۈمىتىنىڭ يۇرتىغا بالدۇرراق قايتىشىغا تەلەكداشلىق بىلدۈرگەن.

ئەمىر جابىر جياڭ زېمىنغا ئىراق كۈۋەيتكە تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەندىن كېيىنكى يەكىنى ئەھۋاللارنى تونۇشتۇرغان. جۇڭگونىڭ پارس قولتۇقى رايونى كرىزىسىدە تۇتقان ھەققانىي پوزىتسىيىسىنى يۇكسەك مەدھىيلىگەن.

ئىككىى تەرەپ ئىككى دۆلەتنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقىنى ئەسلەپ، بۇ دوستلۇقنى ئىنتايىن قەدىرلەيدىغانلىقىنى ۋە ئۇنىڭ تۈزلۈكسىز راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

*

ئاپتونوم رايونىمىز چارۋىچىلىقتىن 13 - يىلمۇ مول ھوسۇل ئالدى

ئومۇمىي چارۋا مال 35 مىليون تۇياقتىن ئېشىپ كەتتى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئېغىل - قوتان - ئوت - چۆپ، سۇ، يەم - خەشەك ئەھۋالىغا قاراپ بەلگىلەپ، ئارتۇق چارۋا مالالارنى شۇ يىللا قوتاندىن چىقىرىپ تاۋار چارۋا مال نىسبىتىنى ئاشۇردى.

— ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىدە كادىرلار، چارۋامال دوختۇرلىرى ۋە چارۋىچىلىق كەسپىي ئاتالمىش ئالغان ئۇچ تەرەپ بىرلىكتە ھۆددىگە ئېلىش (كادىرلار رەھبەرلىك قىلىش جەھەتتە ھۆددىگە ئېلىش، دوختۇر - تېخنىكلار داۋالاش، تېخنىكا جەھەتتىن ھۆددىگە ئېلىش، چارۋىچىلار بېقىش - باشقۇرۇشنى ھۆددىگە ئېلىش) نى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويدى. دېھقان، چارۋىچىلارنى چارۋامالالارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش، چىشى مالالار نىسبىتىنى ئاشۇرۇش ۋە ئۇنى ئايرىپ بېقىش ئىشلىرىغا ئومۇميۈزلۈك ئەھمىيەت بېرىدىغان قىلدى.

— ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە چارۋىچىلىق فېرمىلىرى مالىيە كۆچىچەكلىك بولغان ئەھۋالدىمۇ يەرلىك مالىيەدىن 610 مىليون يۈەن پۇل ئاجرىتىپ ۋە 2 مىليون 300 مۇ ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ چارۋىچىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى ئېلىپ باردى. ئاپتونوم رايون بويىچە 4 مىليون 350 مۇ ئوتلاق بىنا قىلىندى. 5 مىليون 640 مۇ مودىن ئارتۇق ئوتلاق ياخشىلاندى ۋە قاشالاشتۇرۇلدى. 26 مۇ 637 قوتان - قورۇ ياسالدى ۋە رېمونت قىلىندى. 20 مۇ 800 ئائىلىلىك چارۋىچى مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. 11 مۇ 860 كىلومېتر تۆزۈنلۈقتا پادا يولى، 11 مۇ 200 كىلومېتر تۆزۈنلۈقتا ئېرىق - ئۆستەڭ ياسالدى، 1610 قۇدۇق قېزىلدى. 1996 كۆۋرۈك ياسالدى. بۇنىڭ بىلەن چارۋىچىلارنىڭ ئاكتىپلىقى قوزغىلىپ چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش پۈختا ئاساسقا ئىگە قىلىندى. بۇ يىل قاتارغا قوشۇلغان تۆلەر 13 مىليون 500 مۇ تۇياققا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 710 مۇ تۇياق ئاشتى. چارۋامال 35 مىليون 300 مۇ تۇياققا يەتتى. بۇ ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 830 مۇ تۇياق، يەنى 2.4% ئارتۇق.

ياڭ شاككون كۈۋەيتنىڭ ئەمرى بىلەن خوشلاشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - دېكابىر تېلېگراممىسى. كۈۋەيت ئەمرى جابىر ئەھمەد ساباھ ئالىيلرى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن جۇڭگودىكى زىيارىتىنى ئاخىرلاشتۇرۇپ بېيجىڭدىن يولغا چىقىشتىن ئىلگىرى جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى ياڭ شاككونغا جۇڭگودىكى زىيارىتىم تامامەن كۆزلىگەن مەقسەتكە يەتتى، دېدى.

ئۇ «خەلق» سارىيىدا ياڭ شاككون بىلەن خوشلاشقاندا جۇڭگوغا قىلغان زىيارىتىنىڭ نەتىجىلىك، ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغانلىقىنى ئېيتتى.

ئۇ مۇنداق دېدى: «قىزغىن كۈتۈۋالغانلىقىڭلارنى بىر قېتىم ئۇ يەردىكى كادىرلارنىڭ ئىنكاسىنى ئاڭلاپ ناھىيلىك سۇ ئىلېكتر ئىدارىسى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى لیۇ × × نىڭ ئىقتىسادىي مەسلىسى بارلىقىنى بايقىدى. ئۇ دەرھال تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۈپۈشتۈردى. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تازا جىددىي ئىشلەۋاتقاندا - لیۇ × × مۇ مەخسۇس ھەربىكتىنى جىددىيلەشتۈردى، دەلىل - ئىسپاتلارنى يوقاتقى، ئەھۋالنى بىلدىغان كىشىلەرگە تەھدىت سالدى، ئايرىم رەھبەرلەر ئاشكارا ھالدا لیۇ × × نىڭ گېپىنى قىلىپ ئۇنىڭغا قانات يېيىپ، تەكشۈرۈش خىزمىتىگە قاتتىق توسقۇنلۇق قىلدى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ لیۇ × × نى خىزمەتتىن توختىتىپ تەكشۈرۈشكە قويۇش توغرىسىدىكى پىكرى ماقۇللانمىدى، جاۋ گۇاڭيى بىسىم ۋە توسقۇنلۇقلارغا قارىماي، ئەھۋالنى دەرھال ئۆلايەتلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىغا مەلۇم قىلىپ يولىيۇرۇق سورىدى. ئۆلايەتلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئاربلىششى ئارقىسىدا ناھىيلىك پارتكوم بۇ ئىشنى يېڭىباشتىن مۇزاكىرە قىلىپ، لیۇ × × نى خىزمەتتىن توختىتىپ تەكشۈرۈشكە قالدۇرۇش توغرىسىدا قارار چىقاردى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، تەپتىش مەھكىمىسىدىكى يولداشلار توسقۇنلۇقلارنى يېڭىپ، چوڭقۇر تەكشۈرۈپ لیۇ × × نىڭ 4000 يۈەندىن ئارتۇق خىيانەتنى ئۇنۇتمايمەن. جۇڭگو بىز بىلەن سەمىمىي دوستلۇقنى ساقلاپ كەلدى. مەن دۆلەتلىرىمىزنىڭ دوستلۇقى ۋە ھەر قايسى جەھەتلەردىكى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنىمۇ راۋاجلىنىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.»

ياڭ شاككون مۇنداق دېدى: ئەمىر جابىر پارىس قولتۇقى رايونىنىڭ ۋەزىيىتى ئىنتايىن جىددىي بولۇۋاتقان ئەھۋالدا جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇپ، جۇڭگو رەھبەرلىرى بىلەن پىكىر ئالماشتۇردى، ئۇنىڭ زىيارىتى ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى.

خوشلىشىشتىن كېيىن ئەمىر جابىر ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئايرودرومغا بېرىپ، بېيجىڭدىن ئايروپىلان بىلەن يۇرۇپ كەتتى.

تەكشۈرۈش كومىتېتىغا باشقىچە قارايدىغان بولدى، جاۋ گۇاڭيى پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئاممىنىڭ ئىشەنچىگە ئېرىشتى.

1986 - يىلى ناھىيلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ۋە مۇئاۋىن باشلىقى دۆلەتنىڭ نوپۇس باشقۇرۇش سىياسىتىگە خىلاپلىق قىلىپ، خىزمەت ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ، 95 ئائىلىدىكى 248 يېزا نوپۇسنى ھەھەر نوپۇسىغا ئېلىشنى ئۈزۈل ئالدىغا تەستەلاپ، ئاممىنىڭ ئىچىدە ئىنتايىن يامان تەسىر پەيدا قىلغاندى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بۇ ئەنزىنى بىر تەرەپ قىلغاندى، ئىدارە باشلىقى ۋە مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقىغا پارتىيە ئىچىدە قالدۇرۇپ سىناش، مەمۇرىي ۋەزىپىسىنى ئېلىپ تاشلاش توغرىسىدا تەكلىپ بېرىش پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى، لېكىن ناھىيلىك پارتكوم مۇزاكىرە قىلغاندا، پىكىر بىرلىككە كەلمەي دەمالالىقا خۇلاسە چىقىرلمىدى. جاۋ گۇاڭيى قەتئىي ھالدا «ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى تەك دەرىجىلىك پارتكوم ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ قوش رەھبەرلىكىنى قوبۇل قىلدۇ، ھازىر پىكىر بىرەك بولمىغانىكەن، بۇ ئىككى خىل پىكرىنى تەڭ يۇقىرىغا يوللاش كېرەك» دېدى. ئۆلايەتلىك پارتكوم ۋە ئۆلايەتلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا، ئۆلارغا پارتىيە ئىچىدە قالدۇرۇپ سىناش چارىسى بېرىلدى، لېكىن مەمۇرىي ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش يەنە توسقۇنلۇققا ئۇچرىدى. بۇ ئەنزىنى ئادىل بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن، جاۋ گۇاڭيى ناھىيلىك پارتكومغا يەنە بىر قېتىم دوكلات قىلىپ، ئىنتىزامغا خىلاپ نوپۇسقا ئېلىنىشقا دائىر ئەھۋاللارنى بىر - بىرلەپ ئېنىق مەلۇم قىلدى. ئەسلىدە قارشى پىكىردە تۇرغانلارنىڭ ھەممىسى: «بۇ باشلىقنىڭ يۇرتىكى قاپىتەككەن، قوللانغان ۋاستىسى بەك قەبىھ ئىكەن، ۋەزىپىسىدىن ئېلىۋەتمەسە بولمايدىكەن»، دېيىشتى. ناھىيلىك پارتكومدىكى ئاساسىي رەھبەرلەرنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا

ژۇرنالىستلار بەتكىسى ـ ياشقۇرۇشنى ھۆددىگە ياخشىلاندى ۋە قاشالاشتۇرۇلدى. 26 مىڭ يەنى 2.4% تارتۇق.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يۇك ترانسپورتىدا يېڭى كىرا ھەققى يولغا قويۇلدۇ

(بېشى 1 ـ بەتتە)

ئىنقتسادىي قۇرۇلۇشىغا پايدىلىق. يېڭى كىرا ھەققىدە مۇنۇلار ئېنىق بەلگىلەندى: يېزا ئىگىلىكىگە يارەم بېرىلىدىغان ماددىي ئەشيالارنىڭ كىرا ھەققى ئادەتتىكى يۈك ۋە يول كىرا ھەققىدىن 10% تۆۋەن بولىدۇ؛ يۈك 1000 كىلومېتردىن ئارتۇق ئارىلىققا توشولسا، 1000 كىلومېتردىن ئارتۇق قىسمىنىڭ كىرا ھەققى ھەر خىل يۈك ۋە يول كىرا ھەققىدىن ئون پىرسەنت كېمەيتىپ ھېسابلىنىدۇ ؛ قايتىشتىمۇ يۈك بېرىلسە، ئۇنىڭ كىرا ھەققى ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە ھىسابلانغاندىن كېيىن 20% — ئون پىرسەنت ئازايتىپ ئېلىنىدۇ؛ كېرەكسىز كونا ماددىي ئەشيالارنى سېتىۋېلىش تارماقلىرى سېتىۋالغان كېرەكسىز ـ كونا ماددىي ئەشيالار (تۆمۈر ـ تەسەكلەر بۇنىڭ ئىچىگە كىرمەيدۇ) نىڭ كىرا ھەققىنى توشۇغۇچى تەرەپ بىلەن توشۇتقۇچى تەرەپ كېڭىشىپ بەلگەيدۇ، ئەمما كېمەيتىلىش دەرىجىسى ئاساسىي كىرا ھەققىنىڭ 50پىرسەنتىدىن تۆۋەن بولماسلىقى لازىم. ئالاقىدار تارماقلار مۇنۇلارنى تەلەپ قىلىدى: جايلار كىرا ھەققىنى تەڭشەشنى ترانسپورت بازىرىنى تەرتىپكە سېلىش بىلەن بىرلەشتۇرۇشى لازىم، يېڭى كىرا ھەققى دۆلەتنىڭ پلانلىق ترانسپورت كىرا ھەققى بولۇپ، ھەر قايسى تارماقلار ئۆزى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىشى لازىم. دۆلەتنىڭ پلانلىق ترانسپورت كىرا ھەققىنى ئىجرا قىلمىغان توشۇغۇچى ۋە توشۇتقۇچىلارنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، مۇساپىنى، يۈكنى ئاز ھىساپلىغان، شېرىنكانە ئالغان، كىرا ھەققىنى تۆۋەنلەتكەن، خىيانەت قىلغان، پارا ئالغانلارغا قاتتىق زەربە بېرىش لازىم.

ئاپپارات شتاتىنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىنى زور كۈچ بىلەن تىزگىنلەش لازىم

(بېشى 1 ـ بەتتە)

قىلىشتا ئىلمىي پوزىتسىيە ۋە مالىيە قارىشى بولۇش لازىم. ھەم خىزمەت ئېھتىياجىنى، ھەم مالىيە جەھەتتىن كۆتۈرۈش ئقتىدارىنى ئويلاش لازىم، جايلار، تارماقلار ئومۇملۇق قارىشىنى تەكلەپ، مەمۇرىي ئورۇنلارنى ئىخچاملاش، ھوقوقنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈش، فۇنكسىيىنى ئۆزگەرتىش، ئىشنى ئىلمىي يوسۇندا تەقسىم قىلىش، ئىستىنى ياخشىلاش، خادىملارنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، خادىملار قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش قاتارلىق تۆسۈللار ئارقىلىق يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىش لازىم، نوقۇل ھالدا ئاپپارات شتاتىنى كۆپەيتىش جەھەتتىن يول ئىزدەشكە بولمايدۇ.

يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاپپارات شتاتى خىزمىتىنىڭ ۋەزىپىلىرى ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

كىنوخانىلاردا

خوراز سوقۇشتۇرۇش

«شەرقشاملى» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 11:00 دە، 1:10 دا، 3:20 دە، 5:30 دا، 7:40 تا؛

«خەلق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 10:10 دا، 12:20 دە، 2:30 دا، 4:40 تا، 6:50 تە؛

ئامىستېردامدىكى سۇ ئالۋاستىسى

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، 6:30 دا؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: 10:10 دا، 12:10 دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا؛

3 ـ بىناكارلىق كۆلۈبىدا: 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە.

كۆنلۈك ئاستىدىكى مۇھەببەت

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 11:50 تە، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:10 دا.

جۈڭگو باتۇرلىرى

«خەلق» كىنوخانىسىدا: ئەتە 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: ئەتە 10:10 دا، 12:20 دە، 2:30 دا، 4:40 تا، 6:50 تە؛

«شەرقشاملى» كىنوخانىسىدا: ئەتە 11:00 دە، 1:10 دا، 3:20 دە، 5:30 دا، 7:40 تا.

«1 ـ ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن كەچ 10:30 دا ھولمېسنىڭ تەرجىمھالى، چوغدەك مۇھەببەت، تاغدىن پاناھ تاپقان سەرسانە، خوراز سوقۇشتۇرۇش؛

«خەلق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن كەچ 10:30 دا، ھولمېسنىڭ تەرجىمھالى، چوغدەك مۇھەببەت، ئەل غەزىنىسىنىڭ سىرى، تاغدىن پاناھ تاپقان سەرسانە، خوراز سوقۇشتۇرۇش.

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن كەچ 10:00 دا قىساس مۇشتۇمى، قانۇن تورى، نىكاھتىن ئاجرىشىش توختامى، يىلان جىلغىسىدىكى قاغاش، ئامىستېردامدىكى سۇ ئالۋاستىسى؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن كەچ 10:00 دا قىساس مۇشتۇمى، قانۇن تورى، نىكاھتىن ئاجرىشىش توختامى، يىلان جىلغىسىدىكى قاغاش، ئامىستېردامدىكى سۇ ئالۋاستىسى.

ئاھىيلىك پارتكومىدىكى ئاساسىي رەھبەرلەك قوللىشى ئارقىسىدا ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغۇچىلار تېگىشلىك جازاسىنى يېدى.

ئالتە يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، جاۋ گۇاڭيى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىدىكى بارلىق يولداشلارغا يېتەكچىلىك قىلىپ، ئىنتىزامغا خىلاپ ھەر خىل ئەنزىدىن 68 نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان 36 پارتىيە ئەزاسىغا چارە كۆرۈلدى. ئۇنىڭ ئۇنۇملۇك خىزمەتلىرى ئارقىلىق، پارتىيە ئىنتىزامى چېگىدى، پارتىيە ئىستىلى ئۆزلۈكسىز ياخشىلاندى.

يېڭى يىلدا قويۇلدىغان يېڭى كىنولار

تۈركىيە رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

قانۇن تورى

پاراسەت ۋە قەيسەرلىككە ئىگە ساقچى باشلىقى تاشىن جىنايەتچىلەرنىڭ ئەدىپىنى بېرىش يولى. تۇ تۈرغۇن جىنايەتچىلەرنى تەربىيەلەپ توغرا يولغا باشلايدۇ. يەنە بەزى تۇلگىچە تۈزگەرمەيدىغانلار ئۇنىڭغا ئۆچمەنلىك ساقلايدۇ. زەھەرلىك چېكىملىك ئەكىسچىلەر گۇرۇھىنىڭ باشلىقى تامىر تۈرغۇن پۇل بىلەن تاشىنى سېتىۋالماقچى بولغاندا بۇرنىغا يەيدۇ ـ دە، شۇنىڭ بىلەن تاشىنىڭ قىزىنى ئوتۇپ كېتىدۇ. ئاخىرى نېمە بولغانلىقىنى فىلىمدىن كۆرگەيسىز.

شاڭخەي كىنو تەرجىمە ستۇدىيىسى خەنزۇچىغا تەرجىمە قىلغان

ئامېرىكا رەڭلىك ھېكاھە فىلىمى

ھولمېسنىڭ تەرجىمھالى

دېلو پاش قىلىش رومانىنىڭ مۇئەللىپى نامسز بىر ئارتىسنى ھولمېسنىڭ رولىنى ئېلىپ ئوزى بىلەن بىرلىكتە دېلو پاش قىلىشقا ئوندەيدۇ. «ھولمس» يالغان كۆرۈنۈش ياساپ كىشىلەرنىڭ كۆزىنى بوياپ تۇرغۇن چىگىش دېلولارنى پاش قىلىدۇ. «ھولمېس» نام ـ شۆھرەتكە ئىگە بولىدۇ. ئەمما مۇئەللىپنىڭ تۇھپىسىنى ھېچكىم بىلمەيدۇ.

شاڭخەي كىنو تەرجىمە ستۇدىيىسى خەنزۇچىغا تەرجىمە قىلغان

چاڭچۇن كىنو ستۇدىيىسى ئىشلىگەن ياپما ئەنلىك رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

جۈڭگو باتۇرلىرى — بەگ قەسىرىدىكى شەمشەرۋازلار

جۇنجياڭ كىنو ستودىيىسى ئىشلىگەن ياپما ئەنلىك رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

قارا كۈچكە قارشى ھەربىكەت

ئېمىي كىنو ستۇدىيىسى ئىشلىگەن ياپما ئەنلىك رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

غەيرىي چرايدىكلەر ئەپسانىلىرى

شاڭخەي كىنو ستۇدىيىسى ئىشلىگەن ياپما ئەنلىك رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

قىزىقچىنىڭ كەچۈرمىشى

ئىچكى موڭغۇل كىنو ستۇدىيىسى ئىشلىگەن ياپما ئەنلىك رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

جەسۇرنىڭ قىممەتلىك روھى

گۇاڭشى كىنو ستودىيىسى ئىشلىگەن ياپما ئەنلىك رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

قانلىق جەڭ دومبىقى

يوگوسلاۋىيە رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

چوغدەك مۇھەببەت

سوۋېت، پولشا بىرلىشىپ ئىشلىگەن رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

يىلان جىلغىسىدىكى قاغاش

1991 ـ يىلى 1 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنىدىن باشلاپ شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا داۋاملىق قويۇلدۇ

جۈڭگو كىنو فىلىم تارقىتىش ـ قويۇش شىركىتى تارقاتتى

ياپما ئەنلىك رەڭلىك ھېكايە فىلىم

خوراز سوقۇشتۇرۇش

فىلىمدە يېزىلىق ياش تېخنىك سۈيگىنى چۈنۈشنىڭ ئاتلىسىدىكىلەرنىڭ قۇتراتقۇسى بىلەن خوراز سوقۇشتۇرۇشتىن ئىبارەت رەزىل قىمارغا بېرىلىپ كەتكەنلىكى تەسۋىرلەنگەن. خوراز پادىشاھى تېخنىك لەيخۇ نۇرغۇن پۇل ئۇتۇپ كەلگۈسى قېنىنانىسىنىڭ خۇشامىتىگە ئېرىشىدۇ. تويى كۈنى تۇ 10 مىڭ يۈەن پۇل بەدىلگە چۈنۈشىنى قىمارغا تىكمەكچى بولىدۇ. چۈنۈشى پۇشايمان قىلىپ تۇيدىن چىقىپ كېتىدۇ. تېخنىك لەيخۇ قىمارنى تۇتقان بولسىمۇ، بىراق سۈيگىنىدىن ئايرىلىپ قالىدۇ.

بېيجىڭ كىنو ستۇدىيىسى ئىشلىگەن

كەڭ ئېكرانلىق رەڭلىك ھېكايە فىلىم

تاغدىن پاناھ تاپقان سەرسانە

بۇ ۋەقە تەپۈندە يۈز بەرگەن بولۇپ، تۇنگىدا سۈيى بىلەن يەن شىشيۈگنىڭ مۇھەببەت باغلاپ تۇي قىلغانلىقى، ئىككى يىل ئۇتكەندىن كېيىن پەرزەنت كۆرمىگەنلىكتىن، ئاجرىشىپ كەتكەنلىكى، سۈيى قاتتىق ھەسرەت چېكىپ ئاغقا چىقىپ راھىبە بولۇپ، ئاخىرقى ئۇمرىنى تەنھا پاك ئۇتكۈزمەكچى بولغانلىقى، بىراق ژۇجۈدى ياشلىق ئوتىغا تولغان ژېن شياڭ بىلەن مۇھەببەت باغلاپ ھاملدار بولۇپ قېلىپ، بۇددا دىنغا خىلاپلىق قىلغانلىقى ئۈچۈن تېخىمۇ كۆپ ئازاپ ـ ئوقۇبەت تارتقانلىقى تەسۋىرلىنىدۇ.

گۇاڭشى كىنو ستۇدىيىسى ئىشلىگەن

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋا رايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئېچىق، بەزىدە بۇلۇتلاق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا: 20° — 13° ـ بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报

(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1991 - يىل
يانۋار
8
سەيشەنبە

شىنجاڭ مېتال، كان مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت-ئېكسپورت شىركىتى بازارنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ كارخانىلارنى پىرېۋوت يارىتىدىغان مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشقا يېتەكلىدى

ئۇز مۇخبىرىمىز پىك ۋېنمىڭ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كرىمىنىلىق تۇمۇر كرىمىنىلىق تۇمۇر ئېكسپورتىنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈردى. ئۇنىڭدىن يىلى 10 مىڭ تونناغا يېقىن ئېكسپورت قىلىنىدىغان بۇ خىل تۇمۇر ئاساسەن ئاپتونوم سىرتىغا ئېكسپورت قىلىنىدىغان ئاساسلىق ئېكسپورت مەھسۇلاتلىرىمىزدىن بىرى بولۇپ قالدى.

ئېختىيارىي مۇخبىرىمىز جاۋ چىنمىڭ خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ مېتال، كان مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتى بازار ئېھتىياجىغا قاراپ كارخانىلارنى مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىشقا يېتەكلەپ، مال مەنبەسى يوق ۋاقىتلاردا كارخانىلارنى مەبلەغ بىلەن تەمىنلەپ، بازاردا ئۈزۈلمەي بولغاندا خەۋەر - خەتەرنى ئۈستىگە ئېلىپ كارخانىلارنى غەم - قايغۇدىن قۇتۇلدۇرۇپ، ئۇلار ئىشلەپچىقارغان كرىمىنىلىق تۇمۇر ئېكسپورتىنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈردى.

ئۇنىڭدىن يىلى 10 مىڭ تونناغا يېقىن ئېكسپورت قىلىنىدىغان كرىمىنىلىق تۇمۇر ئېكسپورتىنى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلتۈردى. بولغانىدى، لېكىن ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىشلەپچىقىرىلغان كرىمىنىلىق تۇمۇر ئۈزلۈكسىز ئىشلىتىشكە ئارانلا يەتكەچكە ئېكسپورت قىلىشقا مال مەنبەسى يوق ئىدى. ئۇلار خەلقارا بازارنىڭ كرىمىنىلىق تۇمۇرگە بولغان ئېھتىياجىنى ۋە بايلىق مەنبەسى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئېگىلىگەندىن كېيىن، كارخانىلارنى كرىمىنىلىق تۇمۇر ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا يېتەكلىدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

پايدىلىق بېشارەت

قانىدە بويىچە ئېيتقاندا، سانائەت كارخانىلىرىنىڭ نېمىنى ئىشلەپچىقىرىشى، نېمىنى ئىشلەپچىقارماسلىقى سودا كارخانىلىرى بىلەن مۇناسىۋەتسىز، سانائەت كارخانىلىرى نېمە بىلەن تەمىنلىسە، سودا كارخانىلىرى شۇنى سېتىۋالسا، مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى بازارلارنى شۇ مال بىلەن تەمىنلەيدۇ. لېكىن شىنجاڭ مېتال، كان مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتى پاسسىپ ھالدا كۈتۈپ تۇرمايلا، خەلقارا بازار ئەھۋالى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى، ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئېگىلىگەندىن كېيىن، كارخانىلارنى بازار ئېھتىياجىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشقا پائال يېتەكلەيدۇ، ئىشلەپچىقىرىشقا مەدەت بېرىپ، خەۋەر - خەتەرنى ئۈستىگە ئېلىپ، كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىغان. بۇ پايدىلىق بېشارەت.

ئوبوروت ساھەسىدىكى سودا كارخانىلىرى بىر قولدىلا ئىشلەپچىقىرىشنى، يەنە بىر قولدىلا بازارنى تۇتىدۇ، تۇچۇر ئېگىلىشى جانلىق بولۇشتەك ئەۋزەللىككە ئېگە. ئەگەر مۇشۇ ئەۋزەللىكنى جارى قىلدۇرۇپ، بازارنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ يېتەكلەشنى يولغا قويۇپ، كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىغا مەدەت بېرىپ، كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشىشنى ئېگىرى سۈرىدىغان بولسا، كارخانىلار بازارلىق مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرالايدۇ، بازار تاپالايدۇ، رىقابەتلىشىش ئىقتىدارىنى كۈچەيتەلەيدۇ.

شىنجاڭ مېتال، كان مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتى كارخانىلارغا مەدەت

ج ك پ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈش ۋە تۈگىنىش مۇناسىۋىتى بىلەن
سىياسىي كېڭەش 7 - نۆۋەتلىك مەمىلكەتلىك كومىتېتنىڭ دائىمىي كومىتېتى 12 - سانلىق يىغىن تۈتكۈزدى

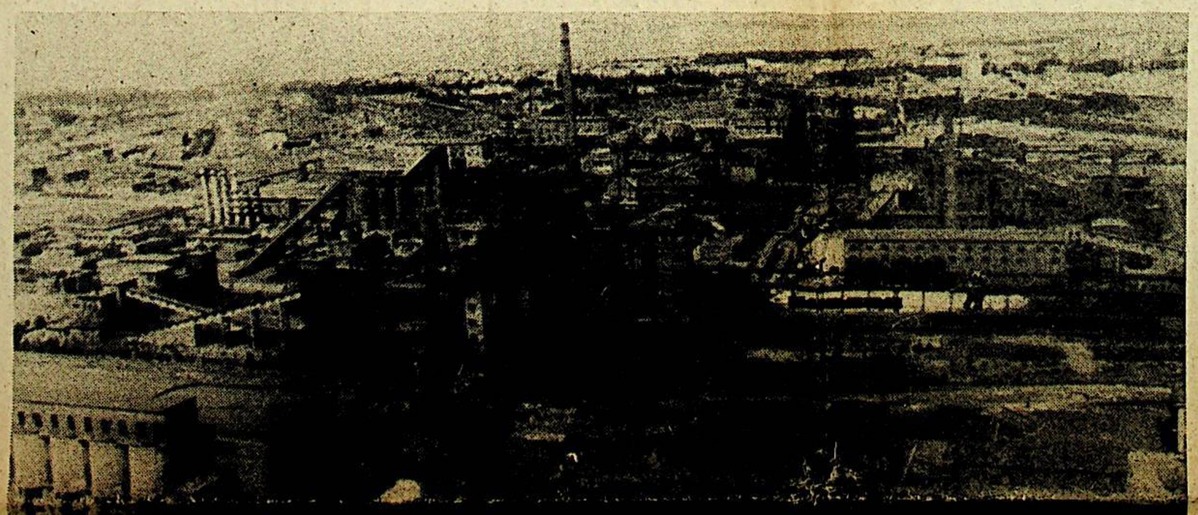
شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - يانۋار تېلېگراممىسى. سىياسىي كېڭەش 7 - نۆۋەتلىك مەمىلكەتلىك كومىتېتى دائىمىي كومىتېتى 12 - سانلىق يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن سىياسىي كېڭەش زالىدا تۈتكۈزۈلۈشكە باشلىدى. بۇ قېتىمقى دائىمىي كومىتېت يىغىنىنىڭ مەركىزىي مۇھاكىمە تېمىسى ج ك پ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈش ۋە تۈگىنىش، «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ خەلق تىگىلكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى تۈزۈش توغرىسىدىكى تەكلىپى»نى ئەستايىدىل مۇزاكىرە قىلىشتىن ئىبارەت.

مۇئاۋىن رەئىس ۋاڭ رېنجۇڭ مەمىلكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى شىيەنيەننىڭ تاپشۇرۇقىغا بىنائەن بۈگۈنكى يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېڭى يىل ھارپىسىدا جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيەسىنىڭ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 7 - ئومۇمىي يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى. يىغىن «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ خەلق تىگىلكى تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى تۈزۈش توغرىسىدىكى تەكلىپى»نى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

پەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش يېزا قۇرۇلۇشى بىر يىلدا دەسلەپكى ئونۇمگە ئېرىشتى

ئېختىيارىي مۇخبىرىمىز چىن جېنخۇا خەۋەر قىلىدۇ: بىر يىلدىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ رەھبەرلىكى ۋە ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتلىرىنىڭ ياردىمىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پەن - تېخنىكا كۆرسىتىش يېزا قۇرۇلۇشى دەسلەپكى ئونۇمگە ئېرىشتى. پەن - تېخنىكىنى باشقۇرۇش سىستېمىسى بارلىققا كەلتۈرۈلدى ۋە مۇئەممەلله شتۈرۈلدى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا 346 يېزا - بازار پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن يېزا باشلىقىنى سايلىدى، بۇ، پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئومۇمىي يېزا - بازارلارنىڭ 40.9 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ؛ 121 يېزا - بازاردا پەن - تېخنىكا كومىتېتى قۇرۇلدى، بۇ، يېزا - بازار ئومۇمىي سانىنىڭ 14.3 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ؛ 103 يېزا - بازارغا پەن - تېخنىكا كادىرلىرى سەپلەندى، بۇ، يېزا - بازار ئومۇمىي سانىنىڭ 12.2 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ئاپتونوم رايون بويىچە 88 پەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش يېزىسى سانىنىڭ 55 دەنى پەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش يېزىسى قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى. كەنت پەن - تېخنىكا رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىدىن 486 سى قۇرۇلدى، 458 پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن كەنت باشلىقى سەپلەندى، پەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش ئائىلىسى 9609 غا يېتىپ، 88 يېزىدىكى ئومۇمىي نوپۇس سانىنىڭ 5.7 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى، يېزا كەسپىي تەقسىمات جەمئىيىتى ۋە ئىلمىي جەمئىيەتتىن 234 ى قۇرۇلۇپ، ئەزاسى 6764 كىشىگە يېتىپ، پەن - تېخنىكىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئۇلگىلەرنى كېڭەيتىش ئۈچۈن تەشكىلىي ئاساس سېلىندى.

پەن - تېخنىكىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن خىزمەت قىلىشىۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىلگىرى سۈرۈلدى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، پەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش يېزىلىرىغا 552 پەن - تېخنىكا تۈرى ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 148 ملىيون 10 مىڭ يۈەنگە، پايدىسى 23 ملىيون 550 مىڭ يۈەنگە يەتكەن، ئېختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈش خىزمىتىمۇ خېلى زور دەرىجىدە ئىلگىرىلىگەن.

پەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش يېزا - بازارلىرىنى قۇرۇش جەريانىدا جايلار

ئەقتدارنى كۆچەيتەلەيدۇ.

شىنجاڭ مېتال، كان مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتى كارخانىلارغا مەدەت بېرىش، تاشقى پېرۇۋوت يارتىشتا شۇنداق قىلدى. باشقا سودا كارخانىلىرىمۇ بۇنى سىناق قىلىپ باقسا بولامدۇ - يوق؟

«1 - ئاۋغوست» پولات - تۆمۈر باش زاۋۇتى كارخانا ئىسلاھاتى داۋامىدا ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى يىلمۇ يىل ئۆستۈرۈپ، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى (1980 - يىلىدىكى تۇزگەرمەس باھا بويىچە) نى 1985 - يىلىدىكى 98 مىليون 210 مىڭ يۈەندىن 1990 - يىلى 170 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، يىلىغا 9.58% ئاشۇردى. سۈرەتتە: «1 - ئاۋغوست» پولات - تۆمۈر باش زاۋۇتىنىڭ ئومۇمىي كۆرۈنۈشى
ما يەنفېڭ فوتوسى

ئاپتونوم رايونمىزدىكى مىللىي ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە خەنزۇچىلى ئوقۇتۇشى مۇنتىزملاشتى

تۈز مۇخبىرىمىز جاڭ شياۋ يەن يېقىندا يېپىلغان ئاپتونوم رايونلۇق مىللىي ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەنزۇ تىلى ئوقۇتۇشى بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنىدىن مۇنۇلاردىن خەۋەر تاپتى: مىللىي ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە خەنزۇ تىلى ئوقۇتۇشى پەيدىنپەي مۇنتىزملىششقا باشلىغان. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە مەركىزىي باشلانغۇچ مەكتەپلەردە خەنزۇ تىلى دەرسلىكىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 100% كە يەتكەن.

1987 - يىلى 7 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ خىزمىتى يىغىنى مىللىي ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە خەنزۇ تىلى ئوقۇتۇشىنى كۈچەيتىشنى قارار قىلغاندىن بۇيان، خەنزۇ تىلى دەرسلىكىنىڭ مىللىي ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى ئاساسىي دەرسلىك ئورنى تىكلەندى. جايلار باشلانغۇچ ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەردە سىنىپ كۆچۈش ئىمتىھانىدا خەنزۇ تىلىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىمتىھان ئېلىنىدىغان پەنلەر تورىگە كىرگۈزدى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە خەنزۇ تىلى ئوقۇتقۇچىلىرى 7031 گە يېتىپ، 1987 - يىلىدىكىدىن 44% كۆپەيدى. بۇنىڭ بىلەن خەنزۇ تىلى دەرسلىكى ئوقۇتقۇچىلىرى كەمچىل بولۇش ئەھۋالى زور دەرىجىدە پەسەيدى. مىللىي ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرە ئىشلىتىلىدىغان خەنزۇ تىلى دەرسلىكى ئاساسەن يۇرۇشلەشتۇرۇلدى. خەنزۇ تىلى ئوقۇتۇشىنى تەشكىللەش - باشقۇرۇش خىزمىتى يەنمۇ كۈچەيتىلدى. ھازىر مۇتلەق كۆپ ساندىكى ئۇيغۇر، ئوبلاست، شەھەردىكى ئوقۇتۇش تارماقلىرىغا خەنزۇ تىلغا مەسئول كادىرلار سەپلەندى. ئۇيغۇر دەرىجلىك ماۋارىپ تەتقىقات ئىشخانىلىرىغا مەخسۇس خەنزۇچىلى ئوقۇتۇش تەتقىقاتچىلىرى سەپلەندى.

«8 - مارت» سودا ساربىيى قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى

ماھنۇر قاسىم، يۈسۈپ ئەيسا قاتارلىق كىشىلەر ئىش باشلاش مۇراسىمىغا قاتناشتى

تۈز مۇخبىرىمىز ئابلەت ئابلىز خەۋەر قىلدى: ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئاۋات كوچىلىرىنىڭ بىرىگە جايلاشقان «8 - مارت» سودا ساربىينىڭ قۇرۇلۇشىدا 1 - ئاينىڭ 4 - كۈنى رەسمىي ئىش باشلاندى. ئىش باشلاش مۇراسىمىغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ماھنۇر قاسىم، ئۈرۈمچى شەھىرلىك باشلىقى يۈسۈپ ئەيسا قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى.

بۇ سودا ساربىيىغا ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى يەككە تىجارەتچى، «8 - مارت قىزىل بايراقدارى» رابىيە قادىرنىڭ باشلامچىلىقىدا 100 گە يېقىن يەككە تىجارەتچى بىرلىشىپ 6 مىليون يۈەن مەبلەغ سالغان. قۇرۇلۇشنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 12 مىڭ 417 كۋادرات مېتر، سودا ساربىي يەر ئاستى قەۋىتى قوشۇلغاندا يەتتە قەۋەت بولىدۇ، ماگىزىن، كېسىم تېكىش كارخانىسى، كەشتىچىلىك كارخانىسى، ئىشخانا، يېغىن زالى، ساۋاتسىزلارنى تەربىيىلەش سىنىپلىرى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ سودا ساربىيى پۈتكەندىن كېيىن 1000 غا يېقىن ئىش كۈتۈپ تۇرغان ياشىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرغىلى بولىدۇ. سودا ساربىي پۈتۈپ رەسمىي تىجارەت باشلىغاندىن كېيىن يىللىق ساپ كىرىمنىڭ مەلۇم قىسمىنى ئاجرىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ماۋارىپ ئىشلىرىغا ياردەم قىلماقچى.

سودا ساربىينىڭ قۇرۇلۇشىنى ئاپتونوم رايونلۇق 5 - بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتى ئۈستىگە ئالدى.

ئاپتونوم رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 18 - سانلىق يىغىنى 1 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئوتكۈزۈلدى

تۈز مۇخبىرىمىز دولقۇن مۇھەممەت خەۋەر قىلدى: ئاپتونوم رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى 1 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئوتكۈزدى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 18 - سانلىق يىغىنى 1 - ئاينىڭ 9 - كۈنىدىن 12 - كۈنگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلىدىغانلىقى ئېلان قىلىندى.

بۇ قېتىمقى يىغىنىڭ كۈنتەرتىبى مۇنداق: پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىش؛ «ئاپتونوم رايونلۇق شەھەر قۇرۇلۇشى پىلانى قانۇنى (تۈزىتىلگەن لايىھە)» غا قاراپ چىقىش ۋە ماقۇللاش، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى ۋە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ھەمدە پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلاتنى ئاڭلاپ ئۆتۈش، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ 7 - نۆۋەتلىك ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى 3 - يىغىنىدىكى تەكلىپ - لايىھەلەرنى بىر تەرەپ قىلىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتنى (يازما دوكلات) ئاڭلاپ ئۆتۈش؛ كادىرلارنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىدىن قالدۇرۇش قاتارلىقلار.

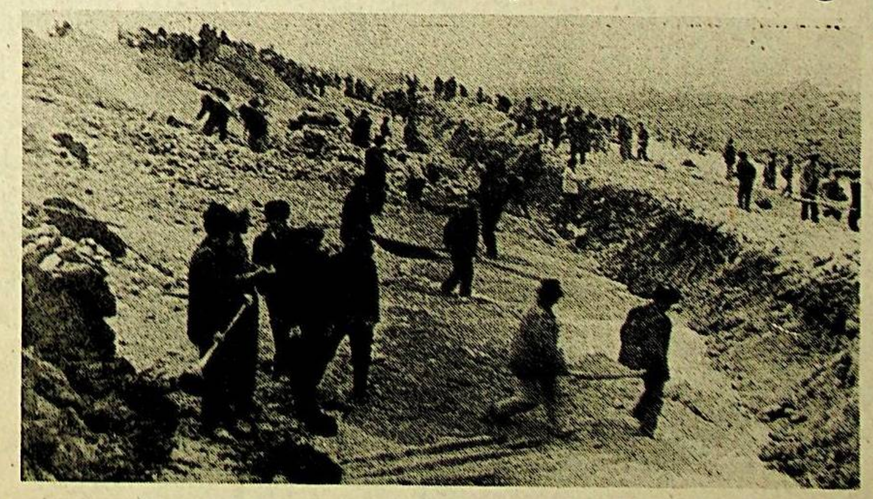
*

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يەر باشقۇرۇش سىستېمىسىدىكى ئىلغار كوللېكتىپلار تەقدىرلەندى

تۈز مۇخبىرىمىز يادىكار ئابدۇراخمان خەۋەر قىلدى: ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، باشقارمىسى باشلىقلىرى يىغىنى بەش كۈن داۋام قىلىپ، بۈگۈن 12 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئاياغلاشتى. يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ مۇھەممەدى قاتناشتى ۋە يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئېچىلغان بۇ قېتىمقى يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، باشقارمىسى باشلىقلىرى يىغىنى ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى قۇرۇلغاندىن بۇيانقى كەڭ دائىرىلىك يىغىن بولۇپ، يىغىندا تۇنجى قېتىم بۇيان قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەر يەكۈنلەندى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يەر باشقۇرۇش سىستېمىسىدىكى دۆلەتنىڭ يەر باشقۇرۇش ئىشلىرىغا دائىر قانۇن، نىزام، پارتىيىنىڭ لۇشىيەن، ئاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، خىزمەتتە ياخشى نەتىجە يارىتقان 17 ئورۇن، يەر بايلىقىنى تەپسىلىي تەكشۈرۈش، پەن - تېخنىكا خىزمىتىدە نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولۇپ مۇكاپاتقا ئېرىشكەن 14 كوللېكتىپ ئوچ دەرىجە بويىچە تەقدىرلەندى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يەر باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 10 مىليون مو يەر ئوزلەشتۈرۈش، بۇنىڭ ئىچىدە 5 مىليون مو ئۆۋەن ھوسۇللۇق يەرنى ئۆزگەرتىش، 5 مىليون مو بوزيەر ئېچىش ۋە ئوچ خىل قۇرۇلۇشقا ئېرىلغۇ يەر ئىگەلەشنى 350 مىڭ مو ئۆپچۈرىسىدە كونترول قىلىش نىشانىسى ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا يۈسۈپ مۇھەممەدى مۇنداق دېدى: «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يولغا قويۇش چارىسىنى داۋاملىق، كەڭ، چوڭقۇر، ئۇزاقىچە تەشۋىق قىلىپ ئىزچىللاشتۇرۇشىمىز، ئومۇمىي خەلقنىڭ قانۇنچىلىق كۆز قارىشى ۋە دۆلەت يەر - زېمىنى، دۆلەت ئەھۋالى، دۆلەت ئىشلىرى كۆز قارىشىنى يەنمۇ ئۆستۈرۈپ، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ تېرلغۇ يەرلەرنى، ئوتلاقلارنى قەدىرلەش ۋە مۇھاپىزەت قىلىش، يەردىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش ئېڭىنى ئۆستۈرۈشىمىز كېرەك. يەرلەرنى ئومۇمىي جەھەتتىن كونترول قىلىشنى كۈچەيتىپ، يەردىن پايدىلىنىش ئومۇمىي پلانىنى تۈزۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشىمىز، «ھەم تاماق يېيىش، ھەم قۇرۇلۇش قىلىش» ئاڭجىنىدا چىڭ تۇرۇپ، شەھەر، يېزا يەرلىرىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇشنى تېخىمۇ كۈچەيتىشىمىز كېرەك. يەر باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ۋە يەر ئىشلىتىش تۈزۈمىدىكى ئىسلاھاتنى ئاكتىپ، پۇختا يولغا قويۇپ، شەھەر، يېزا يەرلىرىنى ئىشلىتىش تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىش سىناق خىزمەتلىرىنى تىزلىتىشىمىز، شەھەر - بازارلاردىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەر بايلىقىنى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى بايلىقلارنى باشقۇرۇشنىڭ ئىزىغا سېلىشىمىز لازىم.

قىش كىرگەندىن بۇيان قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ بەشكېرەم يېزىسى ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا 120 مىڭ ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ، كۆپ يىلدىن بۇيان تاشلىنىپ قالغان لەڭگەر سۇ ئامبىرىنى سۇ سىڭىمەيدىغان قىلىپ ياساپ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇپ، مول ھوسۇل ئېلىشقا پاختىسى تەييارلىق كۆردى.
ما شېڭجۇن فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يەر باشقۇرۇش ئىشلىرى قانۇنچىلىق ئىزغا چۈشتى

ئۇز مۇخبىرىمىز يادىكار ئابدۇراخمان خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى تۆت يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يەر باشقۇرۇش خىزمىتىدە تۆت دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تورى شەكىللىنىپ، شەھەر - يېزا يەرلىرىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش ئەمەلگە ئېشىپ، يەر باشقۇرۇش ئىشلىرى پەيدىنپەي قانۇن ئىزغا چۈشتى.

ئاپتونوم رايونىمز «يەر باشقۇرۇش قانۇن»نى يولغا قويۇشنى چۈرىدىگەن ھالدا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالاھىدىلىكىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان يەرلىك خاراكتېرىدىكى يۇرۇشلەشكەن قائىدە - نىزاملاردىن 300 نەچچىنى تۈزۈپ يولغا قويدى ۋە تۈنى ئەشۇنق قىلىپ، ئىزچىلالاشتۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى. ئۆلايەت، ئوبلاستنىن يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە ھۆكۈمەتنىڭ رەھبەرلىرى رادىئو، تېلېۋىزىيە ئارقىلىق 162 ئادەم (قېتىم) سۆز قىلدى. ھەر خىل گېزىت - ژۇرناللاردا 825 پارچە ماقالە ئېلان قىلىندى. (يەر باشقۇرۇش قانۇنى» ۋە ھۆججەتلەر توپلىمى قاتارلىق 503 مىڭ 500 پارچە كىچىك كىتابچە بېسىلدى. تەشۋىقات تايانچىلىرىنى يېتىشتۇرۇش كۇرسى ئېچىلىپ، 24 مىڭ 500 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. بۇنىڭ بىلەن، ئاپتونوم رايونىمزدىكى ھەر مىللەت خەلق ئاممىسى «ئالقانچىلىك يەرنىمۇ قەدرلەش ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەقسىز يوسۇندا مۇھاپىزەت قىلىش» تىن ئىبارەت دۆلەتنىڭ تۈپ سىياسىتىگە نىسبەتەن بەلگىلىك تونۇشقا ئىگە بولدى، ئاپتونوم رايونلۇق، ئۆلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لىك ھەمدە يېزا - بازارلىق يەر باشقۇرۇش ئاپپاراتلىرى قۇرۇلۇپ، قوشۇن كېڭىيىپ، يەرلەرنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە غەيرى يېزا ئىگىلىك قۇرۇلۇشىغا يەر ئىشلىتىشنى ئېنىقلاش خىزمىتى ئاخىرلاشتى. جەمئىي 1 مىليون 905 مىڭ مو يەر ئېنىقلاندى، 241 مىڭ پارچە قانۇنغا، قائىدە - تۈزۈمگە خىلاپ يەر ئىشلىتىش ئەنزىسى ئېنىقلاپ چىقىلىپ، بۇلارغا قارىتا ئوخشىمىغان شەكىلدە بىر ئەرەپ قىلىش چارىسى قوللىنىلدى. يەر تەۋەلىكىدە باشقۇرۇش خىزمىتى تۈزۈملىشىش، قېلىپلىشىش نىشانىغا قاراپ ماڭدى. 1989 - يىلى ئاپتونوم رايونىمز بويىچە شەھەر، بازارلاردىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەرلەرنى ئىشلىتىش ھوقۇقىنى مەلۇم قىلىپ تىزىملىتىش خىزمىتى تاماملاندى. قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىشنى تەستىقلاش تۈزۈمى چىڭىتىلىپ، يەر ئىشلىتىشنى تەستىقلاش ئۆتكىلى قالتىق ئىگىلەندى. ئاپتونوم رايونىمزدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ ماسلىشىشى بىلەن بوزيەر ئېچىش ۋە تۆۋەن ھوسۇللۇق يەرلەرنى ئۆزگەرتىش چىڭ تۈتۈلۈپ، 1988 - يىلدىن 1990 - يىل 9 - ئايغىچە ئاپتونوم رايونىمزدا 2 مىليون 586 مىڭ 700 مو بوزيەر ئېچىلدى، 3 مىليون 283 مىڭ 300 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق يەر ئۆزگەرتىلدى. يېزىلاردىكى ئولتۇراق ئۆي ئورنى يېرىنى باشقۇرۇش كۆچەيتىلىپ، ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېتىزلىرىنى مۇھاپىزەت قىلىش رايونلىرىنى ئايرىپ بېكىتىشنى سىناق قىلىش خىزمىتى قانات يايدۇرۇلدى.

ستاتىستىكىلىق مەلۇماتتىن قارىغاندا 7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، ئوچ يىل قۇرۇلۇشقا ئىگىلەنگەن تېرىلغۇ يەر 581 مىڭ مو بولۇپ، 6 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكىدىن 900 مىڭ مو تېرىلغۇ يەر تېجەپ قېلىنغان.

غۇلجا شەھەر قاردۇك يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مالىنى چوڭ تەكشۈرۈش خىزمىتى يېڭى باخشى ئىشلەش ئۈچۈن، يېزا باشلىقى مەسئول بولغان ئاساستا بەش كىشىلىك تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەسىس قىلىپ، يېزا دائىرىسىدە بىر تۇتاش مالىيە، باج ۋە مال باھاسى ئەھۋالىنى تەپسىلىي تەكشۈرۈپ چىقتى.
سۈرەتتە: گۇرۇپپا ئەزالىرى ساقلانغان مەسىلەر ئۈستىدە پىكىر يۈزگۈزمەكتە.
تۇرسۇن يۈسۈپ فوتوسى

يۇپۇرغا ناھىيىسىدە تېرىلغۇ يەر سالالاشتۇرۇلۇپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ياخشىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىمىت توختى خەۋەر قىلىدۇ: يۇپۇرغا ناھىيىسى مەۋقەنى ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشنى چىڭ تۇتۇۋاتقا قارىتانلىقتىن، 54 مىڭ 508 مو يەر سالالاشتۇرۇلۇپ، مول ھوسۇل مەسئۇللىرىمۇ بۇ ئىشقا ئاكتىپ قاتنىشىپ، ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشقا كونكرېت يېتەكچىلىك قىلدى. نەتىجىدە، 1990 - يىلى 12 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە 31 مىڭ 472 تەۋەرىكە كۆچى، 18 مىڭ 270

شىنجاڭنىڭ 7 - بەش يىللىق پىلان قۇرۇلۇش تورى بويىچە مۇھىت ئاسراشتا زور نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى

ئۇز خەۋىرىمىز. 7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، ئاپتونوم رايونىمزنىڭ مۇھىت ئاسراش تارماقلىرى قۇرۇلۇش تورلىرى جەھەتتە بىر مۇنچە مۇھىتنى كۆزىتىش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئىشلەپ، ناھايىتى زور نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. يېقىندا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق 7 - بەش يىللىق پىلان قۇرۇلۇش تۈرىنىڭ مۇھىتنى باشقۇرۇش خىزمىتى يىغىندا سەككىز ئىلغار ئورۇن ۋە ئىلغار شەخىس باھالاپ چىقىلدى ۋە تەقدىرلەندى، كۆيتۈك شەھىرىگە رىغبەتلەندۇرۇش مۇكاپاتى بېرىلدى.

ئاپتونوم رايونىمزنىڭ مۇھىت تەسىرىنى باھالاش خىزمىتى 6 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە باشلىنىپ، 7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە خېلى تېز تەرەققىي قىلدى. قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ مۇھىت تەسىرىنى باھالاش تۈزۈمى ئاپتونوم رايونىمزدا ئومۇميۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، باھالاش قوشۇنى، تېخنىكا ئۇسكونىلىرى ۋە باھالاش سۈپىتى قاتارلىق جەھەتلەردە زور ئىلگىرىلەش بولدى. مۇھىت تەسىرىنى باھالاش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان تېخنىك خادىملار 500 كىشىدىن ئاشتى. 1988 - يىلى ۋە 1990 - يىلقى ئىككى قېتىملىق تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمزدىكى مۇھىت تەسىرىنى باھالاش ئورۇنلىرىنىڭ سۈپىتى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. 1982 - يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا مۇھىت تەسىرى توغرىسىدىكى دوكلاتتىن (جەمئى ئادەل) 85 نۇسخا ئورۇندىلىپ بولۇندى، 1988 - يىلى بىر يىل ئىچىدىلا 32 نۇسخا ئورۇندىلىپ بولۇندى، 7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئورۇندىلىپ بولۇنغان دوكلات نامە ئومۇمىي سانىنىڭ تەخمىنەن 80 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. چوڭ، ئوتتۇرا تۈرلەردىكى دوكلات نامىلەرنىڭ ئىجرا قىلىنىش نىسبىتى ئىزچىل تۆۋەن 100 پىرسەنتنى ئىگىلەپ كەلدى.

خوتەن ئۆلايەتلىك لاسكۇي ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 3 - نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسى مۇددەتتىن ئىلگىرى قۇراشتۇرۇلۇپ، توك تارقىتىشقا باشلىدى

ئۇز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۈرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ئۆلايىتىنىڭ ئاساسلىق ئېنېرگىيە مەنبەسى بولغان لاسكۇي ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 3 - نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسى مۇددەتتىن ئىلگىرى قۇراشتۇرۇلۇپ سىناق قىلىنغاندىن كېيىن، 1990 - يىلى 12 - ئايدىن باشلاپ توك تارقىتىشقا باشلىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ گېنېراتور سىغىمچانلىقى 15 مىڭ كىلوۋاتقا يەتتى. ھازىرغىچە 3 - نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىدىن 700 مىڭ كىلوۋات توك تارقىتىلىپ، 100 مىڭ يۈەن ئېقتسادىي ئوتنوم كۆرۈلدى.

3 - نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسى 6000 كىلوۋاتلىق ئوت كۆچى گېنېراتور گۇرۇپپىسى بولۇپ، تۇنىڭغا 14 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى. تۇنىڭ قۇرۇلۇشى 1989 - يىلى 10 - ئايدا باشلانغاندى. بۇ قۇرۇلۇشقا بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت سەرپ قىلىندى. ئۇسكۇنىلەرنى قۇراشتۇرۇش ئوت ئايدا تاماملاندى. قۇرۇلۇش تېخنىكىلىرى ۋە باشقۇرغۇچى خادىملارنىڭ زور تېرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكى نەتىجىسىدە ماتېرىيال جىددىي بولغان ئەھۋالدىمۇ، قۇرۇلۇشنىڭ سۈرئىتى تېز، سۈپىتى ياخشى بولدى. بۇنىڭ شۇ خىلدىكى 2 - نومۇرلۇق گېنېراتور گۇرۇپپىسىغا سېلىشتۇرغاندا، 3 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ تېجەپ قېلىندى.

بۇ گېنېراتور گۇرۇپپىسى توك تارقىتىشقا باشلىغاندىن بۇيان، خوتەن ئۆلايىتىنىڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتى بىلەن تەمىنلەشتىكى جىددىيلىكى پەسەيدى.

يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيسى خىزمەت گۇرۇپپىسى قورغاس ناھىيىسىدە يېزا ئىگىلىككە ياردەم بېرىشتە ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئۇز مۇخبىرىمىز نەن چى خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئوندىن ئارتۇق پەن - تېخنىكا خادىملىرىدىن تەشكىللەنگەن خىزمەت گۇرۇپپىسى ئاپرىل ئايلىرىدا قورغاس ناھىيىسىنىڭ ئىككى يېزىسىدا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى زىرائەتلىرى تەتقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى ۋەيلى سۈيخۇانىڭ باشچىلىقىدىكى يېزا

قۇدۇق گەۋدىسى سۈپىتىنىڭ لايىقەتلىك بولۇش نىسبىتى 100% كە يەتتى

چىك تۈتۈشقا قاراتاللىقتىن، 54 مىك 508 مو يەر سالالاشتۇرۇلۇپ، مول ھوسۇل ئېلىشقا پۈختا ئاساس يارىتىلدى.

ناھىيلىك پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى ئۆتكەن يىل تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق پىلانىنى بالدۇر تۈزۈپ، ئاساسىي قاتلاملارغىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. ناھىيە، يېزا، كەنتلەردە «بەشتە ياخشى» يېزا قۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىلىرى قۇرۇپ، مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتتى. يېزا - بازار

يەكەن ناھىيىسىدە قىشتىكى بىكار سۇدىن پايدىلىنىپ، 420 مىڭ مو يەرگە توڭ ياتقۇزۇلدى

يەكەن ناھىيىسى 1991 - يىلى ئەتىياز پەسلىدىكى سۇ يېتىشمەسلىك مەسىلىسىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، قىشتىكى بىكار سۇدىن پايدىلىنىپ، 420 مىڭ مو ئاق يەرگە توڭ ياتقۇزۇلدى.

ناھىيلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى كۈزگى بۇغدايلارنى كانجىلاشنى ئاخىرلاشتۇرغاندىن كېيىن، ئاساسلىق كۈچنى بىكار سۇدىن پايدىلىنىپ ئاق يەرلەرگە توڭ ياتقۇزۇشقا قاراتتى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ۋە يېزا - بازارلارنىڭ مەسئۇللىرىدىن بولۇپ 630 كىشىدىن تەركىب تاپقان سۇغىرىش ئىشلىرىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، سۇغىرىش ئىشلىرىنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بارىدى. سۇ، توك ئىدارىسى ۋە يېزا - بازار سۇ باشقۇرۇش پونكتلىرىدىكى خادىملار ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، سۇ تەخسىملەش ۋە تېخنىكا جەھەتتىكى ئىشلارغا يېتەكچىلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن 12 - ئىيۇنگىچە 420 مىڭ مو ئاق يەرگە توڭ ياتقۇزۇلغاندىن باشقا، 461 مىڭ 80 مو باغ ۋە 50 مىڭ مو بىدىگە توڭ ياتقۇزۇلدى.

ئەنۋەرجان مۇھەممەتنىياز

يىلى 12 - ئىيۇل 15 - كونىگىچە 31 مىڭ 472 تەپەر ئەمگەك كۈچى، 18 مىڭ 270 ھارۋا، 416 تراكتور ئىشقا سېلىنىپ، 367 كىلومېتر ئۈزۈنلۇقتا ئېرىق - ئوستەك چېپىلدى، 337 كىلومېتر تۈزۈنلۇقتا يول پاسالدى. 337 كىلومېتر تۈزۈنلۇقتا 163 تاناپ ئورمان بەلبېغى بەرپا قىلىنىپ، بۇ يىل ئەتىيازدا كۆچەت تىكىشكە تەقەلەپ قويۇلغاندىن باشقا، يەنە يېڭىدىن تومۇ ۋە كۆزۈرۈك ياسالدى.

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى يەككە سودا-سانائەت تېجلەر ئىككى مىليون يۈەندىن ئارتۇق پۇل ئىئانە قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئىمام ژارس خەۋەر قىلىدۇ: پارتىيىنىڭ يېزا ئىقتىسادىدىي سىياسىتىنىڭ ئىلھامى بىلەن قىزىلسۇ ئوبلاستىكى يەككە سودا - سانائەت تېجلەر يىلدىن - يىلغا كۆپەيمە، 1990 - يىلىغا كەلگەندە، 7561 كىشىگە يەتتى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىدىي كىرىمىمۇ كۆرۈنەرلىك كۆپەيدى. ئۇلار بېيىغاندا دۆلەتنى، ماتاربېنى، نامراتلارنى ئۆتۈش قالماي، ئىئانە تۇپلاشتا باشقىلارغا ئۈلگە بولدى. يېقىنقى ئون يىلدىن بۇيان، بۇ ئوبلاستتىكى يەككە سودا - سانائەت تېجلەر ماتاربە ئۈچۈن 734 مىڭ 200 يۈەن، ئانا - بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش سىستېمىسى ئۈچۈن 37 مىڭ يۈەن، ئېتىز - ئېرىق ئاسىسي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 243 مىڭ يۈەن، ئاپتونوم رايونلۇق 2 - نۆۋەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر تەنتەربىيە يىغىنى ۋە 11 - نۆۋەتلىك ئاسىيا تەنتەربىيە يىغىنى ئۈچۈن 17 مىڭ يۈەن، نامراتلار ئۈچۈن 1 مىليون 100 مىڭ يۈەن پۇل ئىئانە قىلغان. يەنە، نامراتلارغا 1500 تونا كۆمۈر، 18 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق، 1000 قۇر كېسىم - كېچەك يارەدەم قىلغان.

100% كە يەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرسۇن سەئىدى خەۋەر قىلىدۇ. شىنجاڭ ئېغىز باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ بۇرغىلاش تېخنىكا مۇلازىمەت شىركىتى بىلەن تارماق شىركەتلىرىدىكى بۇرغىلاش ئەترەتلىرىنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، 1990 - يىلى قېزىلغان قۇدۇقلارنىڭ گەۋدە سۈپىتىنىڭ لايىھەتلىك بولۇش نىسبىتى تۇنجى قېتىم 100% كە يەتتى.

1990 - يىلى كىرگەندىن بۇيان، تېخنىكا مۇلازىمەت شىركىتى قۇدۇق قېزىشتا يانتۇلۇقنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرى ۋە تېخنىكا تۈلچىمى، رايونلارنىڭ ئەمەلىي شارائىتىغا مايىل يانتۇلۇقنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلمىسىنى تاللاپ ئىشلىتىش ئۈلچىمىنى بېكىتتى. بەزى نۆۋەتلىق قۇدۇقلاردا مەسئۇل خادىملار، تېخنىكلار ئىشچىلار بىلەن بىللە ئىشلەپ، ئۆتكەلنى چىك ئىگىلىدى. يەككە نۆۋەتلىق يانتۇلۇقنى تۈلچەش ئاپپاراتىنىڭ رولىنى كېڭەيتىپ، قۇدۇقنىڭ يانتۇلۇقىنى ۋە ئورنىنمۇ تۈلچەيدىغان بولدى. شۇڭا، 1990 - يىل 12 - ئىيۇل 6 - كونىگە قەدەر شىركەت بويىچە قايتا قېزىلغان مېترلىق 1989 - يىلىنىڭ شۇ مەزگىلدىكى 17 مىڭ 870 مېتردىن 2980 مېترغا، تۇغرىلانغان يانتۇ قۇدۇق 18 دىن ئۈچكە ئازايدى.

نازارە تېجلىك ئورنىدىكى «پاۋىل»

— ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نەمۇنچىسى جىن مېي توغرىسىدا

ئاغزىنى پۇرۇشتۇرۇپ تۇرۇپ: «مەن نازارەتچى بولمەن!» دېدى.

«نېمە؟ جىن مېي نازارەتچىلىك قىلالامدىكەن، بۇ ئويناشقانلىق ئەمەسمۇ؟»

«ئادەتتە، يول ماڭغاندا، تۇ دەللەكتىپ ماڭىدىغان تۇرسا، رەخت توقۇش ماشىنىسىنى چۆگىلەپ قانداقمۇ ئەتىدىن - كەچكىچە تۇياق - بۇياققا يۈگرەپ يۈرەلەيدۇ؟» خىزمەتداشلىرىلا ئۇنىڭدىن ئەندىشە قىلىپ قالماستىن، ئاتا - ئانىسمۇ تۇنۇك نازارەتچى بولۇشىغا قوشۇلمىدى. «ئىشلىگۈسىنى كۆرمەي تۇرۇپ، مېنىڭ ياخشى ئىشلىيەلەمەيدىغانلىقىمنى قانداق بىلسىلەر؟» جىن مېي گېپىدە چىڭ تۇرۇۋېلىپ، ئىرادىسىدىن يانمىدى.

نازارەتچىلىكنى ئۆگىنىشكە باشلىغان ئەسلەپكى كۈنلەردە، جىن مېي يولۇققان بىرىنچى قىيىن ئۇنكەل يۈك يېنىك ئۈزۈلۈگەن جايلىرىنى ئۈلاش بولدى. بۇ تېخنىكا كۆزنىڭ ئۆتكۈر، قول - پۇتنىڭ چاققانلىقىنى، ئۈزۈلگەن جايىنى دەرھال ئۇلاشنى، تېخنىكىغا پىششىق بولۇشنى تەلەپ قىلاتتى. پېشقەدەم ئۇستا جاۋشىنلىق ئۇنىڭغا كۆڭۈل بۆلۈپ، دەسلەپتە ئۇنىڭغا ئىككى ماشىنىغلا قاراشنى بۇيرىغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇ يەنلا بۇ ماشىنىغا قارىسا، ئۇ ماشىنىغا يېتىشەلمىدى؛ بۇ يېپنى ئۈلسا، ئۇ يېپ ئۈزۈلۈپ كەتتى. تېخنىكلىق تەلەپ بويىچە بولغاندا، بىر مىنۇت ئىچىدە 28 ئۈزۈكنى ئۇلاپ بولۇش كېرەك ئىدى. لېكىن ئۇ ھەر قانچە تىرىشچانلىق كۆرسىتىمۇ بىر مىنۇتتا ئون ئۈزۈكنىمۇ ئۇلاپ بولالمىدى. ئۇستىسى بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئۈچۈن قايغۇردى: «جىن مېي، مېنىڭچە سەن ئەمدى نوچىلىق قىلمەن دېمە، باشقا ئىش قىلساڭمۇ ئوخشاش ئەمەسمۇ؟» بۇنى ئاڭلىغان جىن مېي ۋاللىدا كۆزىگە ياش ئالدى: «ئۇستام، گەرچە بۇنۇم ناكا بولسىمۇ، لېكىن مەن چىدىيالايمەن. ۋەزىنى ئورۇندىيالايمەن». ئۇستىسى ئۇنىڭ ئىرادىسىدىن تەسىرلىنىپ، ئۇنىڭغا تېخنىكىنى سەۋرچانلىق، ئەستايىدىللىق بىلەن ئۆگەتتى. نەتىجىدە، ئۇ يېرىم يىل ئۇتمەيلا، بىر مىنۇتتا 30 ئۈزۈكنى تولىيالايدىغان بولدى.

ئۇ ئەمدى سودىلاشقىلى باشلىدى: «ئەمدى مەن تۇت ماشىنىغا قارىسام بولار؟»، «مەن سېنىڭ تېخنىكاڭدىن غەم قىلمايمەن، لېكىن پۇتۇڭغا ئېغىر كېلىشىدىن غەم قىلىمەن». لېكىن تۇ يەنىلا تۇت ماشىنىغا قارايدى. تۇنۇك خىزمەت مىقدارى ئىككى ھەسسە ھەتتا ئۈچ ھەسسە كۆپەيدى. بىر قېتىم تۇ نازارەتچىلىك قىلىۋاتقاندا، قەدەمنى سەل چوڭراق ئېلىۋەتكەچكە، تۇيۇقسىز تېبىلىپ كېتىپ، مۇدۇرۇلۇپ ماشىنا يېنىغا يىقىلىپ چۈشۈپ ھۇشىدىن كەتتى. سېخ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى جيا جاۋدى بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ، ئۇنى بىر نەچچە كۈن دەم ئېلىشقا بۇيرۇدى. لېكىن تۇ ماشىندىن ئايرىلىشقا زادى ئۇنمىدى.

ئۇنىڭ جاپالىق ئەجرىنىڭ نەتىجىسى كۆرۈلدى. شۇ يىلى تۇ 12 مىڭ مېتردىن ئارتۇق يۈك رەخت توقۇدى، بۇرەختلەرنىڭ سۈپىتى بۇتۈنلەي ياخشى بولدى، بىر مېترمۇ بىراك رەخت چىقمىدى. جىن مېي نەتىجە ئالدىدا قانائەتلەنمەي ئالتە ماشىنىغا قاراشنى تەلەپ قىلدى. بۇ يىل تۇ يەنە 16 مىڭ مېتر سۈپەتلىك رەخت توقىدى. تۇ ھازىرغىچە بولغان سەككىز يىلدا 100 مىڭ مېتردىن ئارتۇق يۈك رەخت توقۇدى. زاۋۇتنىكى بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر: «جىن مېي ھەقىقەتەن يۈك توقۇمچىلىق سېپىدىكى پاۋىل» دەيىشتى.

ۋالىك نەجمۇ

پارتىيىگە بېغىشلانغان قەلب

— مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئىنتىزام تەكشۈرۈش كادىرى مەھەممەت سەلەي توغرىسىدا

«يېشى 50 لەرگە بارغاندا ئادەم خۇدانىڭ ئىرادىسىنى بىلدۇ».

ئىسىنق - سوغۇق، ئادەمگەرچىلىك، پايدا - زىيانىنىڭ نېمىلىكىنى 50 ياشقا كىرگەن ئادەمنىڭ ھەممىسى بىلدۇ.

1986 - يىلى مەھەممەت سەلەي 50 ياشقا كىردى.

شۇ يىلى مەھەممەت سەلەينىڭ ئىدارىسى — ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا كوپىراتىپى 2 - دەرىجىلىك ئىدارىدىن 1 - دەرىجىلىك نازارەت - ئىدارىغا كۆتۈرۈلدى. كوپىراتىپىنىڭ تۈرغۇن رەھبىرلىرى كادىرلارنىڭ ۋەزىپە دەرىجىسىمۇ شۇنىڭغا ئەگىشىپ تۆستى، لېكىن ئەينى ۋاقىتتا تەمىنات - سودا كوپىراتىپىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىنى ئۈتە ۋاقتىن مەھەممەت سەلەينىڭ مەسئۇرىي ۋەزىپە دەرىجىسى ئۆزگەرمەي، كوپىراتىپنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىلىقىغا تەينىلەندى.

كۆپ يىل تەمىنات - سودا كەسپى بىلەن شۇغۇللانغان مەھەممەت سەلەيگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، بۇ ئورۇنلاشتۇرۇش تۇنۇڭ ئويلىمىغان يېرىدىن چىققاندى. ئەمما تۇ بۇ ئورۇندىكى خىزمەتنىڭ مۇھىملىقىنى ۋە بۇ ئورۇندىكى خىزمەتنىڭ مۇشەققەتلىكلىكىنى بىلەتتى. شۇنىڭدەك بۇنىڭ كۈشىنى رەنجىتىپ قويىدىغان ئىش ئىكەنلىكىنىمۇ چۈشىنەتتى. بولۇپمۇ تەمىنات - سودا كوپىراتىپ سىستېمىسىدا تېخىمۇ شۇنداق ئىدى.

ئۇرۇق - تۇغقان، ئەل - ئاغىنىلىرى تۇنۇگۈنگا نەسىھەت قىلدى. ئەمەلىيەتتە' تۇ تۇزىمۇ بۇرۇنقى كەسپىنى قىلىۋېرىشنى خالايتتى. ئەمما تۇ تەشكىلىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى قايتا - قايتا مۇزاكىرىدىن ئۆتكەن، كوماپارتىيە ئەزاسى بولغان كىشى تەشكىلىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا بويسۇنۇشى كېرەك، دەپ ئويلىدى.

شۇنىڭ بىلەن تۇ بۇ خىزمەتنى زىممىسىگە ئالدى.

ۋەزىپىگە تەينىلەنگەن دەسلەپكى مەزگىللەردە مەھەممەت سەلەي پارتكوم ھەيئىتى بولمىغاچقا، پارتكومغا يېقىنا قاتنىشالمايتتى. بۇ ئۇنىڭ خىزمەت تەلەپلىرى قانات يايدۇرۇشىغا تەسىر كۆرسەتمەيمۇ قالمىدى. ئەمما تۇ بۇنىڭ بىلەن سوۋۇپ قالمىدى. ئەينى ۋاقىتتا ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا كوپىراتىپى قارىمىقىدىكى 2 - دەرىجىلىك 11 ئورۇنىنىڭ بىرسىدىمۇ تۇزۇكرەك ئىنتىزام تەكشۈرۈش پۈتۈن ئاپتونوم رايونىدىكى پاختا، چارۋا مەھسۇلاتلىرى، يەرلىك مەھسۇلاتلار، مېۋە - چېۋىلەرنى ئېلىپ - سېتىشنى شۇنىڭدەك خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىسى، سۈلياۋ يوپۇق قاتارلىق قىس ماددىي ئەشيالار تىجارىتىنى كونترول قىلاتتى. تۇلارنىڭ قولىدا چوڭ ھوقۇق بار دېيىشكە بولاتتى. نەچچە يىلنىڭ ئالدىدا ئىدىيۇي - سىياسىي خىزمەتنىڭ ئاجىزلىشىپ قېلىشى ۋە «ھەممىدە پۇلغا قاراش» قاتارلىق ناچار ئىجتىمائىي كەيپىياتنىڭ تەسىرىدە، تەمىنات - سودا كوپىراتىپ سىستېمىسىدا ئىقتىسادتا قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ بىر مۇنچە ئىشلار كۆرۈلدى، ۋەھالەنكى، تەمىنات - سودا كوپىراتىپىنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىدىكىلەر قىلدىغان ئىشى يوقتەك كۆنىنى بىكارچىلىق بىلەن ئۆتكۈزەتتى. بۇ ھال كىشىلەردە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى جان باقىدىغان ئوبدان يەر ئىكەن، دېگەن تۇيغۇ پەيدا قىلىپ قويدى. بۇ ئەھۋالغا قارتا، مەھەممەت سەلەي تەمىنات - سودا كوپىراتىپى قارىمىقىدىكى ئورۇنلاردا ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇش، مۇكەممەللەشتۈرۈش ئىشىغا جىددىي كىرىشىپ كەتتى.

ئارىدىن تۆت يىل ئۆتتى. تۇ تەمىنات - سودا كوپىراتىپىغا بىۋاسىتە قاراشلىق سىستېمىلاردىكى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ شۇجىلىرىنىڭ يىغىنىنى چاقىرىپ، تۇلارنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىغاندا مەمۇنلۇق ھېس قىلدى. 1989 - 1990 - يىللىرىلا، تەمىنات - سودا كوپىراتىپ ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ۋە ئۇنىڭ قارىمىقىدىكى ئىنتىزام تەكشۈرۈش تارماقلىرىدىكى يولداشلار 60 نەچچە ئەنزىنى تۇرغۇزۇپ ۋە تەكشۈرۈپ، 300 نەچچە مىليون يۈەن قىممىتىدىكى زاكۇ پۇل ۋە زاكۇ مالنى قايتۇرۇۋالدى. ئەمما بۇ جەرياندا مەھەممەت سەلەينىڭ قانۇنچىلىق دېشۇارچىلىقلارغا دۇچ كەلگەنلىكىنى كىم بىلىۋېدۇ؟

ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ئىشلەشتە، بولۇپمۇ تۈز ئىدارىسىدىكى ناتونۇش يولداشلار بىلەن كۆرەشكەن ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلار بىلەن كۆرەشكەن قىلىشتا بەزى كىشىلەرنى رەنجىتىپ قويۇشنىڭ ھېچقانداق ئامالى يوق ئىدى. ئەمما تۇ ئۆزىنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىبارەت بۇ ئىشنى ئورۇنداشتىن ھېچقاچان يانمىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ۋەزىپىسىگە ۋاپا قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئەقىل - پاراسىتى، ئەمگىكى ۋە تەرىنى ئايىماي سەرپ قىل

كوپىراتىپى قارىمقدىكى 2 - دەرىجىلىك 11 ئورۇننىڭ بىرسىدىمۇ توزۇكرەك ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئاپپاراتى يوق دېيەرلىك ئىدى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش كادىرلىرىمۇ ساناقلىقلا ئىدى. بەلكى بۇ ئورۇنلار

قىلىشىغا بەزى كىشىلەرنى رەنجىتىپ قويۇش تۈرغان گەپ. بىرسى ئۇنىڭ مۇرىسىگە ئۇرۇپ تۇرۇپ: «مەھەممەت سەلەي، بەك ئەستا-يىدىل بولۇپ كەتمە، خەقنى ئازراق رەنجىتكىن»

ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشىپ، پىكىر بىرلىكىنى قولغا كەلتۈرگەن.

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش، پاكلىق قۇرۇ-لۇشىنى تۇتۇش جەريانىدا، ئۇنىڭ رياسەتـ

زىلزىلىگە سالغىنەك زور ئىشلارنى قىلمىغان بولسىمۇ، ئەمما كومپارتىيە ئەزاسىنىڭ ساپ دىللىقى ۋە قەتئىي ئېتىقادىنى نامايان قىلدى.

ۋۇ يادۇڭ، گۈەن ۋېيجياڭ

چېگرا مۇداپىئە قىسملىرى ئائىلىمىز بولۇپ قالدى

شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ چېگرا مۇداپىئە قىسملىرىدىكى كادىرلاردا ئۇرۇم-چىگە كەلگەندە، شىنجاڭ ھەربىي رايونى سىلىكبۇسىنىڭ چېگرا مۇداپىئە باشقارمىسىغا كىرىپ ئۇ يەردىكىلەر بىلەن قىزغىن پاراڭلىشىدىغان، تەلەپلىرىگە قانائەتلىنەرلىك جاۋاب ئېلىپ قايتىدىغان بىر ئادەت بار.

ھەربىي رايون چېگرا مۇداپىئە باشقارمىسىدىكى رەھبەرمۇ: «چېگرا مۇداپىئە باشقارمىمىز ئاپتونوم رايوندىكى چېگرا مۇداپىئە قىسملىرىنىڭ «چوڭ لاگېرى»، ھەر بىر كادىر چېگرا مۇداپىئە قىسملىرىنىڭ شەپقەتچىلىرىدىن بولۇشى لازىم». دەيدۇ. تۇلار ھەقىقەتەن دېگىنىدەك بويىچە ئىشلەپ كەلمەكتە. چېگرا مۇداپىئە قىسملىرىنىڭ تېلې-ۋىزور كۆرۈشى قېتىن بولۇش مەسلىسى تۇزۇندىن بۇيان ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلارنىڭ بېشىنى قاتۇرۇۋاتقان مەسىلە ئىدى. بۇلتۇر چېگرا مۇداپىئە باشقارمىسى ئۈچ باش بۇ بىلەن دۆلەتنىڭ ئالاقىدار مىنىستىرلىك كومىتېتلىرىغا ئەھۋالنى ئىنكاس قىلدى. دۆلەت پىلان كومىتېتى، رادىئو - تېلېۋىزور — كىنو مىنىستىرلىكى ھەم لەنجۇ، شىنجاڭ ھەربىي رايونلىرى 920 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ، بۇ مەسلىنى ھەل قىلىپ بەردى. تۇلار بۇ پۇل بىلەن چېگرا مۇداپىئە سىستېمىسىدىكى لەيلۈيلەرگە ھەم

بەزى تارقاق كىنچىك ئورۇنلارغا سۇنۇپ ھەمراھ سىگنالىنى قوبۇل قىلىش پونكـ-تىدىن 50 نى، تېلېۋىزور سىگنالىرىنى چوڭايتىش كۆرسىتىش ئەسۋابىدىن يەتتىنى قۇراشتۇرۇپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن ئېگىزلىكتە ۋە تاغلىق رايوندا تۇرۇۋاتقان چېگرا مۇداپىئە لەيلۈيلىرى تېلېۋىزور كۆرەلەيدىغان بولدى.

ئىلگىرى چېگرا مۇداپىئە لەيلۈيـ-لىرى چارلاش ۋەزىپىسىنى ئۆتىگەنده قاقاسلىقتا ئوچۇقچىلىقتا تۇنەيتتى. بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، چېگرا مۇداپىئە باشقارمىسى چەكلىك كەسىپي خىراجەتتىن ئازراق پۇل ئاجرىتىپ جىلىن، شاڭخەي قاتارلىق جايلاردىن چېدىر ۋە سىرتملىق تۇخلاش كۆرپىسى ئەكىلىپ، ئۇنى چېگرا مۇداپىئە بىرىنچى سېپىدىكى لەيلۈيلەرگە تارقىتىپ بەردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاققۇنلارنىڭ چېگرا مۇداپىئە رايونلىرىدىكى پائالىيىتى كۆپەيىپ كەتكەنلىكتىن، چېگرا مۇداپىئە قىسملىرىنىڭ ۋەزىپىسى ئېغىرلىشىپ كەتتى. بۇنىڭ بىلەن ھەربىي رايون تاغلار ۋە ئورمانلاردا پەسىل خاراكتېرلىك ۋەزىپە ئىجرا قىلىش تۈزۈمىنى قوردى ھەم بۇ ۋاقىتلىق ۋەزىپە ئىجرا قىلىش نۆۋەتچىلىرىنىڭ يېمەك - ئىچمەك، ياتاق قاتارلىق ئەمەلىي قېينىچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ بېرىپ، چېگرا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشكە ياخشى ئاساس سالدى.

جاڭ نېنچۈن

قەشقەر ۋىلايىتىدە

ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك ئىلمى تېز راۋاجلىنىپ، سەھىيە ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرمەكتە

سەھىيە ئىشلاھاتىنىڭ تۈرتكىسىدە، قەشقەر ۋىلايىتىدە ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك ئىلمىي ئۇزلۇكسىز بېيىپ قەشقەر ۋىلايىتى ھەم ئاپتونوم رايونىمىز سەھىيە ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرمەكتە.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان ئون يىلدىن بۇيان، بۇ ۋىلايەتتىكى ئون ناھىيە-شەھەردە «ئۇيغۇر تىبابەت شىپاخانىسى» قۇرۇلۇپ، بۈگۈنگىچە 1000 غا يەتتى. تۇلار ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك ئىلمىنى تەتقىق قىلىش ۋە ئۇنى ھازىرقى زامان پەن - تېخنىكىسى بىلەن برلەشتۈرۈش ئارقىلىق يېڭا-قىشلاقلاردا دوختۇرلۇق مەسىلىسىنى ئوچۇق ھەل قىلىۋاتىدۇ. ئۇلار ئۇيغۇر تىبابەتـ چىلىك ئىلمىي ئاساسىدا ھەر خىل كېسەللەرنى داۋالاش ئۈچۈن 120 خىلدىن ئارتۇق دورا ئىشلەپچىقـ-رالايدىغان سەۋىيگە يېتىپ، جايلاردىكى ھەر دەرىجىلىك دوختۇرخانىـ-لارنىڭ ئۇيغۇر تىبابەت بۆلۈملىرىنى ئەلا سۈپەتلىك دورىلار بىلەن تەمىنلەمكته. پەقەت بۇ يىل ئىچىدىلا تۇلار 35 مىڭ (ئادەم) قېتىمدىن كۆپرەك جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك ئاغرىقنى داۋالاپ، جايلاردىكى دوختۇرخانىلارنىڭ يۇكسىنى يەڭگىللىتىش بىلەن بىللە، ئوبدان ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

ئىلمى»، «بالىلار كېسەللىكلىرى ئىلمى» قاتارلىق چوڭ ھەجملىك كىتابلارنى تۈزۈپ نەشر قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك مەكتەپلىرى ۋە دوختۇرخانىلىرىنى بىر يۈرۈش ئوقۇتۇش ماتېرىياللىرى بىلەن تەمىنلەگەندىن باشقا، «مۇتەخەسـ-سىسلەر تەكرىسى»، «شىپاخانا تەكرىسى» قاتارلىق قوللانمىلارنىمۇ تۈزۈپ نەشرگە تەييارلىدى. «تىبابەتـ-چىلىك ئىلمىي ۋە دورىگەرلىك ئىلمىي» بويىچە ئۈچ قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېـ-چىپ، جايلاردىكى مىللىي شىپاخانىلار-غا 60 تىن ئارتۇق تۈپ ۋە دورىگەر تەربىيەلەپ بەردى، ئالىي، ئوتتۇرا دەرىـ-جىلىك كەسىپ-تېخنىكا ئۇنۇانىغا ئىگە 14 نەپەر خادىمنى تەكلىپكە بىنائەن ئاپتونوم رايونلۇق ئۇيغۇر تىبابەت ئالىي تېخنىكۇمى، قەشقەر تىببىي تېخنىكۇمى ۋە ئاقسۇ ۋىلاـ-يەتلىك ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك كۇرسى قاتارلىق ئورۇنلارغا ئوقۇتقۇچىلىققا ئەۋەتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئۇيغۇر تىبابەت ئىز باسارلىرىنى يېتىشتۈرۈش خىزمىتىگە كۈرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى. ھەم ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ كۈچ قېتىم تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

قەشقەر ۋىلايەتلىك ئۇيغۇر تىبابەتـ-چىلىك ئىلمىي ئىسلاھات داۋامىدا ئىز-تەرەققىي قىلغاچقا ھازىر بۇ ۋىلايەتتىكى ھەر قايسى شىپاخانىلار 13 چوڭ تور بويىچە 120 خىلدىن ئارتۇق دورا ئىشلەپچىقـ-رالايدىغان سەۋىيگە يېتىپ، جايلاردىكى ھەر دەرىجىلىك دوختۇرخانـ-لارنىڭ ئۇيغۇر تىبابەت بۆلۈملىرىنى ئەلا سۈپەتلىك دورىلار بىلەن تەمىنلەمكته. پەقەت بۇ يىل ئىچىدىلا تۇلار 35 مىڭ (ئادەم) قېتىمدىن كۆپرەك جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك ئاغرىقنى داۋالاپ، جايلاردىكى دوختۇرخانىلارنىڭ يۇكسىنى يەڭگىللىتىش بىلەن بىللە، ئوبدان ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

ئوپال يېزىسىدا يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش مەكتىپى قۇرۇلدى

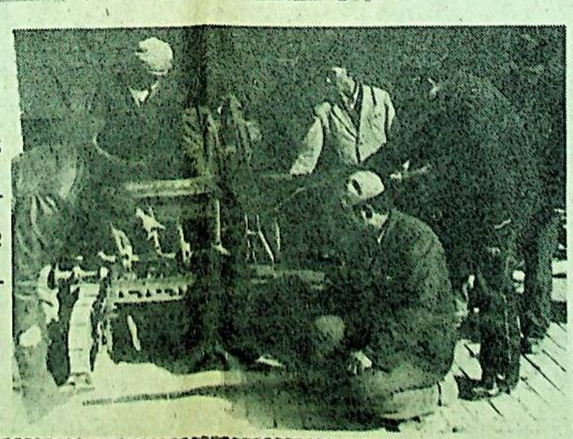
سۈرەتلىك خەۋەر

بۇ يىل 6 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق پەن-تېخنىكا كومىتېتى قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئوپال يېزىسىنى ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرسىتىش يېزىسى قىلىپ بېكىتكەنىدى. ئۈنىڭ تەرتكىسىدە، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئۆيغۇن كېلىدىغان، ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش، دېھقانلارنىڭ مەدەنىـ ئاساس سالدى.

يەتە سەۋىبىسى ۋە يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكا سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، 45 مىڭ 350 يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، كۆلىمى 227 كۋادرات مېتر كېلىدىغان ئىشخانا، سىنىپ، تەجرىبە ئۆيلىرىنى سالدى. ئۆنگىدىن كېيىن بۇ مەكتەپ 12 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگە قەدەر ئورمانچىلىق، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ماشىنىسازلىق، ئۈچمىچىلىك قاتارلىق كەسىپلەر بويىچە تۆت قارار كۇرس ئېچىپ، 167 نەپەر تايانچ خادىم تەربىيىلەپ، دېھقانلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشىغا ئاساس سالدى.

سۈرەتتە: كۇرسقا قاتناشقان ئوقۇغۇچىلار ئوقۇتقۇچىنىڭ يەتەكچىلىكىدە دېھقانچىلىق دورىلىرىنى ئىشلەتىش ئۇسۇلىنى ئۆگەنمەكته.

كۇرسانتلار 12 قۇرلۇق سىيالكىنىك قۇرۇلمىسى بىلەن تونۇشماقتا.

ئەنۋەرجان سابىر فوتوسى

قەسقاخەۋەر

* قاراقاش ناھىيىلىك ج خ قاتناش ساقچىلىرى چوڭ ئەتىرىتى بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا شوپۇرلارنىڭ سىياسىي، كەسىپي ئۆگىنىشىنى يولغا قويۇپ، تۇلارغا «قاتناش باشقۇرۇش نىزامى» نى تەشۋىق قىلىپ، قاتناش ھادىسىسى يۈز بېرىشنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇ يىل 11 - ئايغىچە قاتناش ھادىسىلىرىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى ئازلاپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 15% تۆۋەنلىدى.

پەرھات ئالىم

دۆلىتىمىز دېھقانچىلىقتا ئاتوم ئېنېرگىيىسىدىن پايدىلىنىشتا دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلىتىمىز دېھقانچىلىقتا ئاتوم ئېنېرگىيىسىدىن پايدىلىنىشتا زور نەتىجىگە ئېرىشتى. يادرو - دېھقانچىلىق ئىلمىنى قوللىنىپ، ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىشتا دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

30 يىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق دۆلىتىمىزدە ھازىر 2000 كىشىلىك تەتقىقات قوشۇنى بارلىققا كەلدى ھەم دۇنياۋى ئىلغار سەۋىيىگە ئىگە بىر توركۆم پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى يارىتىلدى. رادىئاتسىيە تېخنىكىسى ۋە باشقا تېخنىكىلارنى بىرلەشتۈرۈش ئارقىلىق 29 خىل ئۈسۈملۈكنىڭ 325 يېڭى سورتى يېتىشتۈرۈلدى. بۇ، دۇنيا بويىچە يېتىشتۈرۈلگەن ئۈسۈملۈك سورتىنىڭ 1/3 قىسمىنى ئىگىلەيدۇ، بۇ سورتلار 140 مىليون مو يەردە ئۈسۈملاشتۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن يىلىغا ئاشلىق ھوسۇلىنى 3 مىليارد 700 مىليون كىلوگرامدىن 4 مىليارد كىلوگرامغىچە، پاختىنى 150 مىليون كىلوگرامدىن 200 مىليون كىلوگرامغىچە، ياغلىق دانىنى 50 مىليون كىلوگرامدىن 75 مىليون كىلوگرامغىچە ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

شىنجاڭ تۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ
1990 - يىلى ئۈمۈميۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشتە ئېلىنغان ئاساسىي سانلىق مەلۇماتلار توغرىسىدىكى ئاخباراتى

(5 - نومۇرلۇق)

1990 - يىل 12 - ئاينىڭ 30 - كۈنى

1990 - يىلى 4 - قېتىملىق مەملىكەت بويىچە ئۈمۈميۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشتە ئېلىنغان 16 ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەردىكى دائىمىي تۇرۇشلۇق نوپۇس ئىچىدە نوپۇس تىزىملاش ئەھۋالى بويىچە گۇرۇپپىلارغا ئايرىلغان نوپۇسقا دائىر سانلىق مەلۇماتلارنى قول بىلەن جەملەپ چىقتۇق، تۆۋەندىكىچە ئېلان قىلىمىز:

جاي ئايرىمىسى	دائىملىق نوپۇسى تۇرۇشلۇق ناھىيە، شەھەردە بولغانلار	دائىملىق نوپۇسى باشقا ناھىيە، شەھەردە بولۇپ، نوپۇسى ئېلىنغان جايىدىن ئايرىلغىنىغا بىر يىلدىن ئاشقانلار	دائىملىق نوپۇسى يېكىتلىمىگەنلەر	چەت ئەلدە خىزمەت قىلۋاتقان ياكى ئوقۇۋاتقان، ۋاقتىنچە دائىملىق نوپۇسى بولمىغانلار
ئۈرۈمچى شەھىرى	1229608	139534	14105	948
قارامای شەھىرى	193632	15109	1307	61
شىخەنزە شەھىرى	507307	20728	2692	6
تۇرپان ۋىلايىتى	462813	10323	1065	3
قۇمۇل ۋىلايىتى	396306	10764	1845	11
سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى	1207821	48145	14472	24
ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى	3153106	133037	48576	58
ئىلى ۋىلايىتى	1712633	73563	33354	25
تارباغاتاي ۋىلايىتى	741058	27517	8819	20
ئالتاي ۋىلايىتى	489371	17690	4627	1
بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	299328	22318	6357	2
بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	779748	51355	8031	28
ئاقسۇ ۋىلايىتى	1657452	50655	7742	25
قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى	369744	5065	960	2
قەشقەر ۋىلايىتى	2796642	43994	12943	55
خوتەن ۋىلايىتى	1413534	10426	5972	39

3 - قېتىملىق ئۈمۈميۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشتە ئېلىنغان بولمىغانلار، 3 - قېتىملىق ئۈمۈميۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشتىكىدىن

نىكشىيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونىغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلار يېزىلارنى ھۆددىگە ئېلىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولدى

نىكشىيانىڭ شىخەيگۇ ۋىلايىتىدىكى 21 نامرات يېزا ئاپتونوم رايونىغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ بەش يىل ھۆددىگە ئېلىپ يار - يۆلەك بولۇشى ئارقىسىدا نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

1986 - يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەشكىللىشى بىلەن ئاپتونوم رايونىغا بىۋاستە قاراشلىق 75 ئورگاننىڭ كادىرلىرىدىن تەشكىللەنگەن نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى ئەتىرتى نامرات يېزىلارغا يار - يۆلەك بولۇشنى ھۆددىگە ئالغانىدى. بەش يىلدىن بۇيان 820 نەچچە كادىر نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا قاتناشتى. بۇنىڭ ئىچىدە نازارەت دەرىجىلىك كادىر 100، باشقارما دەرىجىلىك كادىر 170 دىن ئارتۇق.

1990 - يىلى 21 نامرات يېزىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئۈمۈمىي مەھسۇلات قىممىتى 84 مىليون 25 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1989 - يىلدىكىدىن 1.8 ھەسسە ئاشتى.

كۆشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىم 225 يۈەنگە يېتىپ، 1985 - يىلىدىكىدىن 1.61 ھەسسە ئاشتى. ئاشلىقنىڭ ئۈمۈمىي مىقدارى 60 مىليون كىلوگرامغا يېتىپ، 1985 - يىلىدىكىدىن 40% ئاشتى.

جىلىندا 10 مىليون تونىنا ئاشلىق سېتىۋېلىندى

جىلىن تۆلكىلىك ھۆكۈمەت ۋە ئاشلىق تارماقلىرى ئاشلىق سېتىۋېلىش - ساقلاشتىكى قىينىچىلىقلارنى تۇرلۇك يوللار بىلەن يېڭىپ، دېھقانلارنىڭ قولىدىكى ئېشىنچە ئاشلىقنى كەڭ كۆلەمدە سېتىۋالدى. ئۆتكەن يىل 12 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە توختام بويىچە ۋە كېلىشىم باھادا 10 مىليون تونىدىن ئارتۇق ئاشلىق سېتىۋېلىنىپ، ئۆلكە تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى رېكورت يارىتىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە كېلىشىم باھادا سېتىۋېلىنغىنى 5 مىليون 655 مىڭ تونا بولۇپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدە سېتىۋېلىنغان ئاشلىقنىڭ 6.4 ھەسسىگە باراۋەر كەلدى.

شە نشىدە تېخنىكا ئېكسپورتى پائال كېڭەيتىلدى

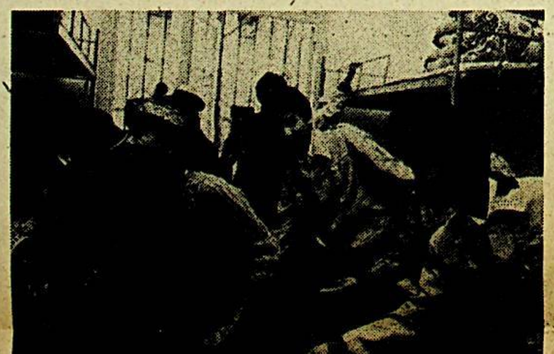
شە نشى ئۆلكىسى تېخنىكا ئېكسپورتىنى پائال كېڭەيتمەكتە. مۇلچەرلىنىشچە، بۇ يىل 30 مىليون دوللارلىقتىن ئارتۇق تېخنىكا مەھسۇلاتى خەلقارا بازاردا سېتىلىدىكەن.

تونۇشتۇرۇشتىن قارىغاندا، شە نشى ئۆلكىسىنىڭ تېخنىكا ئېكسپورت تۈرلىرىنىڭ دائىرىسى كەڭ بولۇپ، ئېلېكترونلۇق ھېسابلاش ماشىنىسىنىڭ يۇمشاق بۆلەكلىرى، توقۇمىچىلىق، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى، ئاۋتوماتسىيە ئۆلچەش - سىزىش، ماشىنىسازلىق، ئېلېكترون، دورىگەرلىك، نېفىت - خىمىيە سانائىتى، يېنىك سانائەت ۋە يىمەكلىك قاتارلىق ساھەلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن.

ئېلىمىزدە مۇكەممەل ئىستېمال بۇيۇملىرى سانائىتى سىستېمىسى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. 7 - بەش يىللىق پىلان ئىجرا قىلىنغان بەش يىلدا ئېلىمىزنىڭ يېنىك سانائىتى ئۆچقاندەك تەرەققىي قىلدى. 22 چوڭ تور، 44 كەسىپكە ئىگە مۇكەممەل ئىستېمال بۇيۇملىرى سانائىتى سىستېمىسى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى.

1986 - يىلىدىن بۇيان مەملىكەت بويىچە يېنىك سانائەتنىڭ ئۈمۈمىي مەھسۇلات قىممىتى يىلىغا تەخمىنەن 9.8% ئېشىپ باردى، مۇلچەرلىنىشچە، 1990 - يىلى ئۈمۈمىي مەھسۇلات قىممىتى 231 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1985 - يىلىدىكىدىن 59% ئاشىدۇ.

خوتەن ئۆلكىسى يۈباك شەھەرلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ شۇڭا سىنىپى بىلەن خەنزۇ سىنىپلىرىدا ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلار بىر - بىرىدىن ئۆگىنىپ ئورتاق ئالغا بېسىۋاتقىنى. بۇ مەكتەپنىڭ شۇڭا سىنىپىنى پۈتۈرگەنلەرنىڭ بىر قىسمى

بەش يىل ئىچىدە ئاساسىي يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتىنىڭ مۇھىم ئۆسۈش نىسبىتى 90% ئۆپچۆرىسىدە بولۇپ كەلدى. بەش يىلدا يېنىك سانائەت ساھەسىدە 229 مىليارد 400 مىليون يۈەن پايدا - باج تاپشۇرۇلدى.

7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى ئېكسپورت

3 - قېتىملىق ئومۇميۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشتە ئېلىنغان مەلۇماتقا سېلىشتۇرغاندا، سەككىز يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزدا تۇنجىمغا ئېلىنغان ھەر خىل نوپۇسنىڭ ئومۇمىي نوپۇس ئىچىدىكى نىسبىتىدە ئۆزگىرىش بولغان، دائىمىي تۇرۇشلۇق جايى بىلەن دائىملىق نوپۇسى ئېلىنغان جايى بىر ناھىيە، شەھەردە بولغانلار 97.26% تىن 95.46% كە چۈشكەن، دائىمىي تۇرۇشلۇق جايى بىلەن دائىملىق نوپۇسى بىردەك بولمىغانلار (دائىملىق نوپۇسى باشقا ناھىيە، شەھەردە بولغان ھەمدە نوپۇسى ئېلىنغان جايىدىن ئايرىلغىنىغا بىر يىلدىن ئاشقانلار ۋە دائىملىق نوپۇسى بېكىتىلمىگەنلەر) 2.74% تىن 4.53% كە كۆپەيگەن.

ھەر قايسى ئۆلىيەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى دائىمىي تۇرۇشلۇق جايى بىلەن دائىملىق نوپۇسى ئېلىنغان جايى بىردەك بولمىغانلار 3 - قېتىملىق ئومۇميۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشتە كۆچمەن ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە كۆپەيگەن بولۇپ، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى، ئۈرۈمچى شەھىرى، قومۇل ۋىلايىتى، ئاقسۇ ۋىلايىتى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى، خوتەن ۋىلايىتى، شىخەنزە شەھىرى، تۇرپان ۋىلايىتى قاتارلىق سەككىز ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرنىڭكى ئاپتونوم رايوننىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن يۇقىرى بولغان. بۇنىڭ ئىچىدە قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭكى 2214 كىشىدىن 6025 كىشىگە يېتىپ، 2.72 ھەسسە كۆپەيگەن؛ ئۈرۈمچىنىڭكى 56 مىڭ 979 كىشىدىن 153 مىڭ 639 كىشىگە يېتىپ، 2.70 ھەسسە كۆپەيگەن.

(بېشى 1 - بەتتە)

1987 - يىلدىن باشلاپ كارخانىلارنىڭ مادديي ئەشيا ئېھتىياجىنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بەردى. ئىككى يىل ئىچىدە سەككىز كارخانىغا 4 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئۇسۇلسىز قەرز بەردى. ئۇلار ۋاستىچى بولۇپ مەبلەغ سېلىش، پاي قوشۇش ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزدا كىرىمىنىلىق تۇمۇر ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلىپ بېرىدىغان جۇڭگو بىلەن چەت ئەل شېرىكچىلىكىدىكى كارخانىدىن ئىككىنى قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ بىرى بۈلتۈر ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلدى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا كىرىمىنىلىق تۇمۇر ئىشلەپچىقىرىدىغان زاۋۇت ئىلگىرىكى ئۇچىتىن تەرەققىي قىلىپ 17 گە، لايىھىدىكى يىللىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى 48 مىڭ تونناغا يەتتى. بۇلارنىڭ سەككىزى مېتال، كان مەھسۇلاتلىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتىنى مال بىلەن مۇقىم تەمىنلەشكە باشلىدى.

1989 - يىلى خەلقئارا بازارنىڭ كىرىمىنىلىق تۇمۇرگە بولغان ئېھتىياجى ئازىيىپ، كىرىمىنىلىق تۇمۇرنىڭ باھاسى بىردىنلا تۆۋەنلەپ كەتتى. بۇ شىركەت جىددىي تاللاشقا دۇچ كەلدى. كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋالماسا، كارخانىلار تاقىلىپ قالاتتى، ئۇنى سېتىۋالسا، ساتالماي تۇزى ناھايىتى ئېغىر يۈك ئارتىۋالاتتى. شىركەت كەلگۈسىنى نەزەردە تۇتۇپ كېيىنكى يولنى تاللىدى. مۇشۇ بىر يىلدا ئۇلار 20 مىليون يۈەندىن كۆپرەك قەرز پۇل ئېلىپ كارخانىلاردا بېسىلىپ قالغان 6000 تونىدىن كۆپرەك كىرىمىنىلىق تۇمۇرنى سېتىۋېلىپ، كارخانىلارنى غەم-ئەندىشىدىن قۇتۇلدۇردى. 1990 - يىلى خەلقئارا كىرىمىنىلىق تۇمۇر بازىرىنىڭ ئەھۋالى خېلى ياخشىلاندى. مەبلەغ قىلىش، شىركەت كارخانىلارغا ۋاقتىدا پۇل تولىيەلمەيۋاتقان ئەھۋالدا كارخانىلار يەنىلا نۇرغۇن مەھسۇلاتنى ئاۋۇال بۇ شىركەتكە سېتىپ بېرىپ، ئېكسپورت قىلىدىغان مال مەنبەسگە كاپالەتلىك قىلدى.

1990 - يىلى بۇ شىركەت بۇ ئاستە ئۇيۇشتۇرغان ۋەكالىتەن باشقۇرۇشنى ھاۋالە قىلغان ئېكسپورت مىقدارى ۋە يارانتان پېرېۋوت پۇلى 1987 - يىلدىن 1989 - يىلىغىچە بولغان ئومۇمىي ساندىن ئېشىپ كەتتى. مەھسۇلاتلىرى ياپونىيە، ئامېرىكا، كانادا قاتارلىق سەككىز دۆلەتتە سېتىلدى.

*

(بېشى 1 - بەتتە)

ماقۇللىدى. بۇ «ئەكلىپ»تە بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدىن ئون يىلغىچە بولغان كۆرەش نىشانى ۋە ئاساسىي يېتەكچى فاكتورنى ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ، ئۇلۇغۋار قۇرۇلۇش پىلانى تەسەۋۋۇر قىلىندى، ئۇ مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى داۋاملىق ئالغا ئىلگىرىلەشكە يېتەكلەيدىغان پروگرامما خاراكتېرلىك ھۆججەت. ئۇنى ئەستايىدىل ئوگىنىشىمىز ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشىمىز لازىم. ۋاك رېئىسى مۇنداق دېدى: بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىللىق قۇرۇلۇش ئىنتايىن مۇھىم، دائىمىي كومىتېت ئەزالىرىنىڭ مەركىزىي كومىتېتنىڭ تەكلىپىدىكى ئاساسلىق مەسىلىلەرنى تۇتۇپ، مۇھاكىمە قىلىپ، كەڭ كۆشادە سۆزلەپ، پىكىر بېرىشنى ئۈمىد قىلىمەن.

يىغىن بۇ قېتىمقى دائىمىي كومىتېت يىغىنىنىڭ كۈنتەرتىپىنى ماقۇللىدى، بۇ قېتىمقى دائىمىي كومىتېت يىغىنىنىڭ ئاساسىي كۈنتەرتىپى ج ك پ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈش ۋە مۇزاكىرە قىلىش، خەلقئارا ۋەزىيەت ۋە دىپلوماتىيە خىزمىتى توغرىسىدا دوكلات ئاڭلاش، سىياسىي كېڭەش 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كومىتېتنىڭ 4 - ئومۇمىي يىغىنىنى ئېچىش توغرىسىدىكى قارارنى قاراپ چىقىش، شىنخەي ئىنقىلابىنىڭ 80 يىللىقىنى داغدۇغىلىق خاتىرىلەش توغرىسىدىكى قارارنى قاراپ چىقىش، سىياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك كومىتېتنىڭ تەكلىپ لايىھە خىزمەتى نىزامىنى قاراپ چىقىش، جۇڭگو پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش تەركىبىدىكى ئورنىنى تەڭشەشنىڭ كەلتۈرۈش، ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار خىزمىتى كومىتېتىنى مەملىكەتلىك مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىگە ئۆزگەرتىش توغرىسىدىكى قارار قاتارلىقلارنى قاراپ چىقىشتىن ئىبارەت.

يىغىندا مۇئاۋىن رەئىس چېەن جېڭىيك ج ك پ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى.

---

7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى ئېكسپورت قىلىش ئارقىلىق يارىتىلغان تاشقى پېرېۋوت يىلىغا 21% ئاشتى، بەش يىلدا 39 مىليارد 200 مىليون دوللار تاشقى پېرېۋوت يارىتىلدى.

قوشۇمچە: 1990 - يىلى ئومۇميۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشتە ئېلىنغان ئاساسىي سانلىق مەلۇماتلار (5)

ھەر خىل نوپۇسنىڭ ئومۇمىي نوپۇستا ئىچىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى

جاي ئايرىمىسى	دائىملىق نوپۇسى ئېلىنغان ناھىيە، شەھەردە تۇرۇۋاتقانلار	شۇ ناھىيە، شەھەردە تۇرۇۋاتقىنىغا بىرىيل ئاشقان، ئەمما نوپۇسى باشقا ناھىيە، شەھەردە بولغانلار	شۇ ناھىيە، شەھەردە تۇرۇۋاتقىنىغا بىر يىل بولمىغان، نوپۇسى ئېلىنغان جايىدىن ئايرىلغىنىغا بىر يىلدىن ئاشقانلار	شۇ ناھىيە، شەھەردە تۇرۇۋاتقان بولسىمۇ نوپۇسى تېخى بېكىتىلمىگەنلەر	ئەسلىدىن شۇ شەھەر، ناھىيەدە تۇرۇۋاتقانلار
ئۈرۈمچى شەھىرى	88.83	9.40	0.69	1.02	0.06
قاراماي شەھىرى	92.18	6.95	0.24	0.62	0.01
شىخەنزە شەھىرى	95.59	3.74	0.17	0.51	0.01
تۇرپان ۋىلايىتى	97.60	1.96	0.22	0.22	0.01
قومۇل ۋىلايىتى	96.91	2.41	0.23	0.45	0.01
سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى	95.07	3.41	0.38 0.31	1.14	0.01
ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى	94.55	3.68	0.32	1.46	0.01
ئىلى ۋىلايىتى	94.12	3.72	0.24	1.83	0.01
تارباغاتاي ۋىلايىتى	95.32	3.30	0.28	1.13	0.01
ئالتاي ۋىلايىتى	95.64	3.18		0.90	0.01
بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	91.26	6.22	0.59 0.48	1.94	0.01
بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى	92.92	5.65	0.28	0.96	0.01
ئاقسۇ ۋىلايىتى	96.60	2.67		0.45	0.01
قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى	98.40	1.24	0.11 0.10	0.26	0.01
قەشقەر ۋىلايىتى	98.00	1.44	0.05	0.45	0.01
خوتەن ۋىلايىتى	98.85	0.68		0.42	0.01

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى، ئىلى ۋىلايىتى، تارباغاتاي ۋىلايىتى، ئالتاي ۋىلايىتى ۋە كويتۇك شەھىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، ئىلگىرى ئېلان قىلىنغان ئاخباراتلاردىن شۇنداق.

كىنوخانىلاردا

خوراز سوقۇشتۇرۇش

«شەرقشامىلى» كىنوخانىسىدا: 11:00 دە، 1:10 دا، 3:20 دە، 5:30 دا، 7:40 تا؛

«خەلق» كىنوخانىسىدا: 9:40 تا، 11:50 تە 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: 10:10 دا، 12:20 دە، 2:30 دا، 4:40 تا، 6:50 تە؛

3 - بىناكارلىق كۈلۈبىدا: 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: 10:10 دا، 12:10 دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا؛

«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: 9:50 تە، 11:50 تە، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:10 دا، 8:30 دا؛

«ئۆكتەبر» كۈلۈبىدا: 10:50 تە، 12:50 تە، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا.

بەگ قەسىرىدىكى شەھمشەرۋاز

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، 6:30 دا.

قىساس مۇشتۇمى

«بەخت» كىنوخانىسىدا: 11:50 تە، 1:40 تا، 3:30 دا، 5:20 دە، (7:10 بەگ قەسىرىدىكى شەھمشەرۋاز قوشۇپ قويىلىدۇ).

ئۈرۈمچى رايوتىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە توتۇق بولىدۇ. ئازراق قار ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا: ج 22 — ج 9 - بولىدۇ. تۆت بال شامال چىقىدۇ.

جۇڭغارخانلىقى دەۋردىكى ئۇيغۇرلارنىڭ دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك جەھەتتە ئويناغان رولى

ئابلەت ئابلىز

جۇڭغارلار تۈيراتلار (غەربىي جۇڭغارلار دەپمۇ ئاتىلىدۇ) ئىچىدىكى تۆت چوڭ قەبىلىنىڭ بىرى بولۇپ، دەسلەپتە ئېرتىش دەريالىرىنىڭ يۇقىرى ئېقىنى، قوبۇقسار دەريالىرى ۋە سالا تېغى ئەتراپلىرىدا ياشىغان، كېيىنرەك ئىلى دەريالىرى ۋادىسىنى مەركەز قىلىپ ياشىغان. تۆلار چىڭ سۇلالىسى دەۋرىدە، يەنى باتۇر قۇنتەيجى، غالدان ھۆكۈمرانلىق قىلغان دەۋردە تەدرىجىي كۈچىيىپ، ئۇيىرات قەبىلىلىرىنى ۋە باشقا موڭغۇل، تۈركىي تىلدا سۆزلىشىدىغان قەبىلىلەرنى بويسۇندۇرۇپ، تەسىر دائىرىسىنى زور دەرىجىدە كېڭەيتكەن. چىڭ سۇلالىسى دەۋرىدە ئۇيىراتلار «جۇڭغار» دەپ ئومۇمىي نام بىلەن ئاتالغان.

جۇڭغارلار ئاساسەن چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كۆچمەن خەلق بولغاچقا، ئۇلارنىڭ ئىجتىمائىي ئىگىلىكىدە چارۋىچىلىق ۋە ئوۋچىلىق ئاساسىي ئورۇننى ئىگىلىگەن. ئۆزاق مۇددەتلىك تارىخىي تەرەققىيات ئارقىلىق، ئۇلارنىڭ چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى خېلى راۋاجلانغان. جۇڭغارلارنىڭ ئەتراپىدىكى مىللەتلەرنىڭ، جۈملىدىن ئۇيغۇرلارنىڭ دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك تېخنىكىسى تۆلارغا چوڭقۇر تەسىر كۆرسەتكەن. شۇنىڭ بىلەن جۇڭغار خانلىقى باتۇر قۇنتەيجى دەۋرىگە كەلگەندە بىر قەدەر تەرەققىيقىلىرەۋرەر ئىقتىسادىي سىياسەتلەرنى قوللانغان. تەڭرىتېغىنىڭ جەنۇبىي رايونلىرىدىن كۆپلىگەن ئۇيغۇرلارنى تەڭرىتېغىنىڭ شىمالىدىكى جۇڭغارلار تەرىپىدىكى ئىلى ۋادىسىغا كۆچۈرۈپ كېلىنگەندىن كېيىن، جۇڭغارلار رايونىدا دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئويناغان، ئىلى رايونىنى گۈللەندۈرۈپ، جۇڭغارلارنىڭ چارۋىچىلىقىنى ئاساس قىلغان ئىقتىسادىي قۇرۇلمىسىنى ئۆزگەرتىشكە زور تۆھپە قوشقان.

1643 - يىلى چارروسىيىنىڭ جۇڭغار خانلىقىدا تۇرۇشلۇق ئەلچى ۋەزىرى ئىللەز «تارباغاتايدىكى قوبۇقساردا بىر مۇنچە بۇتخانىلار سالدۇرۇلۇپتۇ، كۆچۈرۈپ كېلىنگەن بىر قىسىم تۇيغۇرلار بۇتخانا ئەتراپلىرىدا دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك، ئۈي قۇشلىرى بېقىش بىلەن شۇغۇللىنىدىكەن، بۇ جايدىكى خەلقلەر مۇقىم ئولتۇراق تۇرمۇش كەچۈرىدىكەن» دەپ يازغان. بۇ دەۋردە باتۇر قۇنتەيجى يەنە شەھەر توسىنى ئالغان يېڭى ئاھالىلار مەھەللىلىرىنى بەرپا قىلدۇرغان ۋە تۇنى راۋاجلاندۇرغان. بۇ جۇڭغار خانلىقىنىڭ تەرەققىي قىلىشى جەريانىدا تۇيغۇرلارنىڭ مۇقىم ئولتۇراق تۇرمۇش كۆچۈرۈشتەك تۇرمۇش ئادىتىنىڭ تەسىرى بىلەن قوللىنىلغان سىياسەت بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

جۇڭغار خانلىقىدا دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك ئىشلىرىنىڭ تەدرىجىي تەرەققىي قىلىشى ۋە جۇڭغارلار بىلەن كىشىلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى قويۇقلىششىغا باشلىغان، نەتىجىدە بىر قىسىم جۇڭغار فېئوداللىرى ئىسلام دىنىنىڭ بەزى تەسىرلىرىنى قوبۇل قىلغان، ھەتتا ئۇلار ئىسلام دىنىدىكى كۆپلىگەن ئىسىملارنىمۇ ئۆز ئىسىملىرى ئورنىدا قوللىنىدىغان بولغان.

جۇڭغار خانلىقى سۇدىن ئارابتان ۋە غالدان سىرىن دەۋرلىرىگە كەلگەندە دېھقانچىلىق ئىشلىرىغا تېخىمۇ ئەھمىيەت بېرىپ، دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشنى تەشەببۇس قىلغان. بۇ مەزگىلدە يەنە قەشقەر، يەكەن، تۇپچۇرپان، ئاقسۇ قاتارلىق جايلاردىن ئىلى دەريالىسى ۋادىسى، چۆچەك، ئۇرۇمچى قاتارلىق جايلارغا ئۇيغۇر دېھقانلىرىنى كۆپلەپ كۆچۈرۈپ چېقىپ دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك ئىشلىرىغا سالغان ۋە تۇنىڭغا شەرت - شارائىت يارىتىپ بەرگەن. بۇ جەريانىدا جۇڭغارلار ئىچىدىكى كۆپلىگەن كىشىلەر تەدرىجىي ھالدا دېھقانچىلىق ۋە ئوت-چۆپ تېرىش بىلەن شۇغۇللىنىدىغان بولغان. جۇڭغارلارنىڭ تەخمىنەن ئۇچتىن بىر قىسىم ئاھالىسى مۇقىم ئولتۇراقلىشىپ تۇرمۇش كەچۈرۈدىغان بولغان، ئۈي ھايۋانلىرى بېقىش، تېرىقچىلىق قىلىش بىلەن شۇغۇللانغان. تۆلار ئارپا، بۇغداي، تېرىق ۋە شال قاتارلىق ئاشلىق زىرائەتلىرىنى تېرىپلا قالماستىن، بەلكى ھەر خىل مېۋە - چېۋە، قوغۇن - تاۋۇز كۆكتات قاتارلىقلارنىمۇ ئۆستۈرگەن. 1723 - يىلى ئىلى ۋادىسىغا كەلگەن چارروسىيىلىك كاپىتان ئۇلان ئونكوۋسكى: «ھازىرقى كۈندىن تەخمىنەن 30 يىل ئىلگىرى جۇڭغارلاردا دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار يوق ئىدى، ھازىرقى مەزگىلدە بولسا ئۇيغۇرلارلا دېھقانچىلىق بىلەن تۆلار تارپا، بۇغداي، تېرىق، قوغۇن، تاۋۇز، ئۈزۈم، ئۇرۇك، ئالما قاتارلىق زىرائەت ۋە مېۋە - چېۋىلەرنى ئۆستۈرۈدىغان بوپتۇ» دەپ يازغان. 1729 - يىلى چارروسىيىنىڭ جۇڭغار خانلىقىدا تۇرۇشلۇق بىر تەرجىمانى سەپەر ئۈستىدە قالدۇرغان خاتىرىسىدە: «تەلكە تېغى ئېتەكلىرىدە ئۇيغۇرلار بىلەن جۇڭغارلارنىڭ غالدان سىرىن يەرلىرىدە تېرىقچىلىق قىلىۋاتقانلىقىنى كۆردۈم» دەپ يازغان. يۇقىرىقى پاكىتلاردىن دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك ئىشلەپچىقىرىشنىڭ جۇڭغارلار ئارىسىدىمۇ كېڭىيىشكە باشلىغانلىقىنى كۆرۈپ ئالالايمىز.

ئۇيغۇرلار يەنە قۇنتەيجىگە بۇتخانا ئەتراپلىرىدا ۋە مەخسۇس جايلاردا ناھايىتى چوڭ مېۋىلىك باغلارنى بىنا قىلىپ بەرگەن. ھازىرقى غۇلجا شەھىرىدىكى گۈلشەن باغىمۇ ئەينى چاغدا ئۇيغۇرلار تەرىپىدىن بىنا قىلىنغان قۇنتەيجىنىڭ خاس باغلىرىنىڭ بىرى ئىدى.

دېمەك، جۇڭغار خانلىقىنىڭ دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى باتۇر قۇنتەيجى دەۋرىدە ئۇيغۇرلارنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان ھالدا تەرەققىي قىلىشقا باشلىغان، غالدان، سىنگى دەۋرىدە تېخىمۇ يۇكسەلگەن، سۇدىن، ئارابتان، غالدان سىرىن دەۋرلىرىدە تېخىمۇ يۇقىرى پەللىگە كۆتۈرۈلگەن. ئىلى دەريالىسى ۋادىسى، ئۇرۇمچى، تارباغاتاي، ئېرتىش دەريالىسى ۋادىلىرى قاتارلىق جايلاردا دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى ناھايىتى تەرەققىي قىلغان. دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار، ئاساسەن، ئۇيغۇرلار بولغان. كېيىنكى ۋاقىتتا جۇڭغارلار ئىچىدىمۇ دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار تەدرىجىي كۆپەيگەن، ئۇيغۇرلارنىڭ دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك جەھەتتىكى ئىلغار تېخنىكىسى جۇڭغارلارغا چوڭ تەسىر كۆرسەتكەن. بۇنداق تۆز ئارا تۇتۇنىش، تۆزاق ئىگىلىك ئېتىزلىش پائالىيىتى

«مىڭ بۇددا ئۆيى» توغرىسىدا

ئىسمايىل تۇمۇر

ھازىر خەلقئارا ئىلىم - پەن ساھەسىدە، جۈملىدىن رۇس ۋە ئىنگلىز تىلىدىكى تەتقىقات ماتېرىياللىرىدا شىنجاڭدىكى «مىڭ ئۆي» ئاتالغۇسى «مىڭ بۇددا ئۆيى» دەپ ئاتىلىدۇ.

نېمىشقا بۇنداق ئاتىلىدۇ؟ مېنىڭچە، بۇنىڭ تۆۋەندىكىدەك سەۋەبلىرى بولۇشى مۇمكىن.

«مىڭ بۇددا ئۆيى» نىڭ بارلىققا كېلىشى ھەقىقىدە بەزى تەتقىقاتچىلار قەدىمكى رىۋايەتلەرنى نەقىل كەلتۈرۈپ، ئاسىيادا قەدىمدە ئىككى چوڭ مەسلەك — ئىران ۋە تۇران دىنىي ئەقىدىلىرىنىڭ مەۋجۇت بولغانلىقىنى، بىرىنچىسى ئىسلام دىنى ئەقىدىلىرىنى كەڭ تەرغىب قىلسا، ئىككىنچىسى ئۇنىڭغا زىت ھالدا ئىرانلىقلارنىڭ «خۇدا بىر» دېگىنىگە جىددىي ئېتىراز بىلدۈرۈپ «خۇدا بىر ئەمەس، مىڭ» دېگەن دەۋا بىلەن مىڭ ئۆيلەرنى قازدۇرغانلىقى ھەمدە بۇ ھەقتە «مىڭ بۇددا» دېگەن رىۋايەتلەرنىڭ ساقلىنىپ قالغانلىقىنى يازىدۇ.

بۇددىزم نەزەرىيىسىدە بۇددالار ئۆتكەن زامان بۇددالىرى، ئەينى زامان بۇددالىرى ۋە كەلگۈسى زامان بۇددالىرى دەپ ئۈچ خىلغا ئايرىلىدۇ، ھەر بىر زامانىدا 1000 دىن جەمئىي 3000 بۇددا بار، دەپ رىۋايەت قىلىنىدۇ. ئۆتكەن زامان بۇددالىرىنىڭ ئەڭ ئۇلۇغى «دىپامكارا بۇددا» (سانسىكرىتچە يورۇقلۇق ئالمىنى يارىتقۇچى ياكى چىراغ ياققۇچى دېگەن مەنىدە)، ئەينى زامان بۇددالىرىنىڭ ئەڭ ئۇلۇغى ساكيامۇنى، كەلگۈسى زامان بۇددالىرىنىڭ ئەڭ ئۇلۇغى «مايتريا بۇددا» (سانسىكرىتچە مەنىسى رەھىمدىل، قەدىمكى ئۇيغۇرچىدا مايترى دەپ يېزىلىدۇ) دەپ ئاتىلاتتى.

شىنجاڭدىكى بىزەكلىك ئۆيلىرىدە ئەنە شۇ «مىڭ بۇددا» لارنىڭ ھەيكەللىرى ياكى رەسىملىرى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن. بۇ ئۆيلەرنى «مىڭ بۇددا ئۆيى» دەپ ئاتاشنىڭ سەۋەبلىرىدىن بىرى مانا مۇشۇ.

غارلارنىڭ ساقلىنىش ئەھۋالى مۇنداق: كۇچادا سەككىز جايدا جەمئىي 346 غار، قارا شەھەردە 20 غار، تۇرپاندا تۆت ئۇرۇندا جەمئىي 183 غار، قەشقەردە ئۈچ غار ساقلىنىپ قالغان بولۇپ، جەمئىي 549 غار ساق قالغان (بۇ بۇنىڭدىن يەتتە يىل بۇرۇنقى مەلۇمات). باشقا جايلاردا، ئاساسەن، خارابە ئىزلىرىلا قېپقالغان.

دۇنياغا مەشھۇر دۇنخۇاڭدىكى موگاۋ بېزەكلىك ئۆيلىرىمۇ ئاران 400 دىن ئاشىدۇ. شىنجاڭ رايونىدا قېزىلغان ئۈيلەر ۋە بېزەكلىك غارلار ھېچقاچان 1000 غا يەتكۈزۈلگەن ئەمەس. بۇنىڭدىن كۆرۈنۈپ تۇرۇپتۇكى، چەت ئەللىكلەر بېزەكلىك ئۆيلەرنى ئۇنىڭغا سىزىلغان 1000 بۇددانىڭ ئوبرازى ۋە ئۇلارنىڭ يارلىشى ھەققىدىكى رىۋايەتلىك رەسىملەرنىڭ مەزمۇنىغا ئاساسەن «مىڭ بۇددا ئۆيى» دەپ ئاتىغان.

شىنجاڭدىكى مىڭ ئۆيلەرنى ھەر قايسى تارىخىي دەۋرلەردە مۇشۇ زېمىندا ياشىغان بۇددا دىنىغا ئېتىقاد قىلغۇچى ئەجدادلىرىمىز تەدرىجىي قېزىپ كۆپەيتكەن. كېيىنكى ۋاقىتتا ئورخۇن ئۇيغۇرلىرىنىڭ بىر قىسمى بۇ رايونغا يۆتكىلىپ كېلىپ بۇددا مەدەنىيىتىگە ۋارىسلىق قىلغاندىن كېيىن، بېزەكلىك ئۆيلەرنىڭ دائىرىسى، سانى ئاشقان، مەزمۇنى تېخىمۇ بېيىغان.

* * *

24 بارماقلىق ئادەم

جىلۇمىي بىلگىسىلىك بولۇپ، بىر قەھەۋەخانىدا ئىشلەيدۇ. ئۇنىڭ پۇت، قولىدا ئالتىدىن 24 بارماق بولۇپ، بۇ بارماقلار ناھايىتى نورمال ۋە رەتلىك تۇرسىمۇ. باشقىلار ئادەتتە بوتۇلكا ۋە ئىستاكانلارنى قاماللاپ تۇتقاندا، ھەر قولدا تۆت بوتۇلكا ياكى ئىستاكانى تۇتالايدۇ، لېكىن جاۋىي بىر

جەنۇبىي رايونلىرىدىن كۆچۈپلىگەن ئۇيغۇرلارنى ئەڭ تۇنجى بولۇپ قوبۇل قىلغان جۇڭگارلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان بىر قىسىم رايونلارغا كۆچۈرۈپ كېلىپ، دېھقانچىلىق ۋە باغۋەنچىلىك

ئىمام تاياخۇن

فۇجى يانار تېغى: بۇ يانار تاغ ياپونىيەدىكى ئەڭ ئىگىز تاغ بولۇپ، دېڭىز يۈزىدىن 3776 مېتر ئىگىز. كونۇس شەكىللىك تاغ چوققىسىنى يىل بويى قارقاپلاپ تۇرىدۇ. تاغنىڭ ئەتراپىدا ئارشالڭ، شاقراتما، شىمال تەرىپىدە بەش كۆل بار. بۇ يانار تاغ ملادى 781 - يىلدىن بۇيان ئون نەچچە قېتىم پارتلىغان. بۇ يانار تاغدىن ھازىرمۇ گاز چىقىپ تۇرماقتا.

كراكاتائو يانار تېغى: بۇ يانار تاغ ھىندونېزىيىدە بولۇپ، بۇ تاغدا 1883 - يىلى ئەڭ شىددەتلىك پارتلاش يۈز بەرگەن، شۇ قېتىمقى پارتلاشتا ئىس - تۈتەكلەر 27 كىلومېتر ئىگىزلىككە كۆتۈرۈلگەن، يانار تاغ كۆللىرى 80 كىلومېتر ئىزلىكتىكى ئاتموسفېرا قاتلىمىغا كۆتۈرۈلگەن ۋە پۈتۈن يەر شارىغا تارقالغان. بۇ قېتىمقى پارتلاشتا جەمئىي 18 كۇب مېتر يانار تاغ كۆلى پارتلىغان، 75 كۋادرات كىلومېتر كېلىدىغان ئارالنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمى ۋەيران بولغان. مۇلچەرلىنىشچە، شۇ قېتىمقى يانار تاغ پارتلاشتىن چىققان ئېنېرگىيە خىروسىما ئارىلىغا تاشلانغان ئاتوم بومبىسى ئېنېرگىيىسىنىڭ 200 مىڭ ھەسسىسىگە باراۋەر كېلىدىكەن. بۇ يانار تاغ 1935 - يىلى يەنە پارتلىغان.

ۋىزۇۋىي يانار تېغى: بۇ يانار تاغ ئىتالىيىنىڭ جەنۇبىدا جايلاشقان بولۇپ، ھازىرقى ياۋروپا قۇرۇقلۇقىدىكى بىردىنبىر جانلىق يانار تاغدۇر. بۇ يانار تاغ ملادى 79 - يىلى قاتتىق پارتلىغاندىن كېيىن دۇنياغا تونۇلغان. شۇ قېتىمقى پارتلاشتىن ئىلگىرى كىشىلەر ئۇنى ئادەتتىكى تاغ دەپ قارىغان، شۇڭا ئۇنىڭ ئەتراپىغا گۈزەل شەھەرلەرنى بەرپا قىلغان. لېكىن بۇ تاغ ملادى 79 - يىلى 8 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئۈيۈقسىز قاتتىق پارتلىغان، قويۇق ئىس - تۈتەك كۆتۈرۈلگەن. 600 يىلدىن بۇيان رونىق تېپىپ گۈللەنگەن پومپېي، ھېر - كۇرانۇم شەھەرلىرى يانار تاغ كۆلى بىلەن كۆمۈلۈپ كەتكەن. ئاردىدىن 1600 يىلدىن كېيىنكى ۋاقىت ئۆتۈپ 1709 - يىلىغا كەلگەندە، كىشىلەر پومپېي شەھىرىنىڭ خارابىسىنى ئىزدەشكە باشلىغان ۋە خارابىنى قېزىپ چىققان. شۇنىڭ بىلەن بۇ خارابە ئىتالىيىنىڭ داڭلىق سایاھەت ئورنىغا ئايلانغان.

كېلىمانجارو يانار تېغى: تانزانىيىنىڭ شەرقىي شىمالىغا جايلاشقان بۇ يانار تاغ دېڭىز يۈزىدىن 5895 مېتر ئىگىز بولۇپ، ئافرىقىدىكى ئەڭ ئىگىز تاغ شۇنداقلا داڭلىق تۈلۈك يانار تاغ ھېسابلىنىدۇ. تاغ چوققىسىنىڭ كەينىدە دېڭىزىدىن 2400 مېتر، چوڭقۇرلۇقى 200 مېتر كېلىدىغان يانار تاغ ئېغىزى بار. تاغ چوققىسى يىل بويى قار - مۇز بىلەن قاپلىنىپ تۇرىدۇ.

نىراگونگو يانار تېغى: بۇ ئافرىقىدىكى داڭلىق يانار تاغلارنىڭ بىرى بولۇپ، زايىرنىڭ شەرقىي چېگرىسىغا جايلاشقان. تاغ چوققىسىدا تۇزۇناۋقى 300 مېتر، كەڭلىكى 100 مېتر كېلىدىغان يانار تاغ ئېغىزى، ماگما كۆلى بار. كۆلدىكى ماگما بولدۇقلاپ قاينىاپ تۇرىدۇ. تاغ

ھۇرمەتلىك ئاپتورلار:

يېڭى يىل مۇناسىۋىتى بىلەن سىلەرگە چوڭقۇر ئېھتىرام بىلدۈرىمىز ۋە قەزغىن سالام يوللايمىز. ئۆتكەن بىر يىلدا بىزنى قوللاپ، يېقىندىن ياردەم بەرگىنىڭلارغا رەھمەت ئېيتىمىز.

بېيتىمىز بۇ يىلدىن باشلاپ فوتو نابۇر بىلەن تىزىلىپ چىقىرىلىدۇ. بۇ ئىلغار زامانىۋى تېخنىكا بەتنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ، بەت سىغىمچانلىقىنى ئاشۇرىدۇ. بىز بۇ يىلدا مۇشتېرىلىرىمىزنىڭ تەلەپ ۋە ئېھتىياجلىرىنى قاندۇرۇپ، تۈلار ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلىش ئۈچۈن، بېتىمىزنىڭ سەھىپىلىرىنى يەنىمۇ جانلاندۇرۇپ ۋە بېيىتىپ، بىر قىسىم يېڭى ستونلارنى ئاچماقچىمىز. دۇنيادىكى قىزىقارلىق ئىشلار، مەشھۇر جايلار، مەدەنىيەت مىراسلىرى، ئاسار - ئەتىقەلەر، يېڭى كەشپىياتلار، كەلگۈسىگە دائىر پەرەزلەر، مەشھۇر شەخسلەرنىڭ ھاياتىغا دائىر قىسقا ھەجمىدىكى تەرجىمەلەر شۇنداقلا مەملىكىتىمىزدىكى ۋە شىنجاڭدىكى مەشھۇر جايلار، سەيلە - سایاھەت ئۆتەلىرى، مەدەنىيەت مىراسلىرى، ئاسار - ئەتىقەلەر، ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ تارىخى، مەدەنىيىتى، ئۇرپ - ئادىتى، تارىخىي شەخسلەر توغرىسىدا يېزىلغان ماقالىلارنى كۆپرەك ئېلان قىلماقچىمىز. سىلەرنىڭ بىز بىلەن يېقىندىن ماسلىشىپ، بىزنى ماقالە بىلەن قەزغىن تەمىنلەپ تۇرۇشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمىز، يېڭى يىلدا ئىجادىيىتىڭلارغا تېخىمۇ زور ئوتۇق تىلەيمىز.

— تەھرىرىدىن

ئىسكەندەر زۇلقەرنەينىڭ تاۋۇتى تېپىلدى

ئەرەب ئەزھەر ئىسلام داشۇسىنىڭ پروفېسسورى ئادىل ئابزىل ئەزىزنىڭ تەكتلىشىچە، تۈ ئىسكەندەر زۇلقەر - نەينىنىڭ كۆمۈلگەن جايىنى ئېنىقلاشقا مۇۋاپىق بولغان. بۇ بۈيۈك سەركەردە مىلادىدىن ئىلگىرىكى 323 - يىلى بابىلوندا ھاياتىدىن ئايرىلغان ۋە ئوتتۇرا دېڭىز قىرغىقىدىكى ئىسكەندىرىيىدە دەپنە قىلىنغان. بىر نەچچە ئەسىردىن بۇيان، ئىزسىز يوقالغان قەبرىلەرنى تېپىش ئارخېئولوگلار ۋە خەزىنە ئىزلىگۈچىلەرنىڭ ئارزۇسى بولۇپ كەلمەكتە. بەزى رېۋايەتلەرگە قارىغاندا، ئىسكەندەر بىلەن بىللە نۇرغۇن خەزىنە كۆمۈلگەنكەن. يەنە نەقىل كەلتۈرۈلشىچە، ئىسكەندەريە كۆتۈپخانىسىغا ئوت كەتكەندىن كېيىن، قەممەت باھا كىتابلارمۇ شۇ يەرگە يوشۇرۇنغانكەن. پروفېسسورنىڭ ھېسابلىشىغا قارىغاندا، ئىسكەندەرنىڭ قەبرىسى بۇ شەھەرنىڭ شەھەر ئەتراپىدىكى دانىئىل مەسچىتنىڭ ئاستىغا جايلاشقان.

ئەنۋەر (ت)

دۇنيادىكى ئەڭ قەدىمكى خەرىتە

IV

ئىتالىيىنىڭ تۇرىن شەھىرىدىكى مۇزېيدا قەدىمكى مىسىرنىڭ قەغەزدىن ياسالغان خەرىتىسى ھازىرغا قەدەر ساقلىنىپ كەلمەكتە.

مۇتەخەسسىسلەرنىڭ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، بۇ خەرىتە قەدىمكى مىسىرنىڭ فىرائۇنى لومىشىس IV ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەن دەۋردە سىزىلغان بولۇپ، ئۇنىڭغا نىل دەرياسىنىڭ شەرقىدىكى قاماس تاغلار باغرىدىكى قۇرۇپ كەتكەن دەريا يولىنىڭ كۆرۈنۈشى چۈشۈرۈلگەن. بۇ خەرىتە تەخمىنەن ملادىدىن بۇرۇنقى 1150 - يىلى تۈزۈلگەن.

يېقىندا ئامېرىكا جۇغراپىيە ئالىمى جامۇس خالىي بىلەن ماكىس بۇلان خەرىتە بىلەن ئەمەلىي ئورۇننى سېلىشتۇرۇپ تەكشۈرۈپ كۆرۈپ، بۇ خەرىتە ناھايىتى توغرا سىزىلغان، دەپ ھىسابلىدى. خەرىتە ھالرەڭ، قوڭۇر، قارا، ئاق رەڭلەردە نەپىس ئىشلەنگەن بولۇپ، ئۇنىڭدا كان بايلىقلىرى، بولۇپمۇ ئالتۇن، كۈمۈش كانلىرى ناھايىتى ئېنىق كۆرسىتىلگەن.

جۇرئەت ئەخمەت (ت)

365 - سان

تامغىنى پەرھات ھوشۇر ئىشلىگەن

يىزىلدۇ) دەپ ئاتىلاتتى.

شىنجاڭدىكى بىزەكلىك تۈيلەردە ئەنە شۇ «مىڭ بۇددا» لارنىڭ رەسىملىرى ئاساسىي سالماقنى ئىگىلەيدۇ. ئۇنىڭدىن قالسا، بۇددالارنىڭ يارىلىشى ھەققىدىكى رىۋايەتلەر ۋە ھەر قايسى زامانلاردىكى بۇددىستلارنىڭ ئىجتىمائىي ئەھۋاللىرىنى ئەكىس ئەتتۈرىدىغان تۇرمۇش كارتىنىلىرىمۇ بىزەكلىك تۈيلەرنىڭ تاملىرىغا سىزىلغان.

يەنە بىر مۇھىم پاكىتنى ئېيتىپ ئۆتۈش زۆرۈرکى، شىنجاڭدا بىزەكلىك غارلار، ئاساسەن، كۆچا، قارا شەھەر، تۇرپان، قەشقەر، قاغىلىق، قومۇل قاتارلىق رايونلاردا قېزىلغان. بۇ رايونلاردىكى بىزەكلىك تۈيلەرنىڭ تاملىرىغا سىزىلغان رەسىملەرنىڭ مەزمۇنى ئاساسەن بۇددا ھېكايىلىرىدىن ئېلىنغان. بۇ ھېكايىلەر ئاساسەن ئۈچ قىسىمغا بۆلۈنىدۇ: بىرىنچى قىسىم بۇددا ھېكايىلىرى، ئىككىنچى قىسىم ئەينى زامان ھېكايىلىرى، ئۈچىنچى قىسىم ئۆتمۈش ھېكايىلىرى. بۇ ھېكايىلەر ئىچىدە ئەڭ كۆپ ئۇچرايدىغىنى بۇددا ھېكايىلىرى بولۇپ، بۇ ھېكايىلەر ئىچىدە ئەڭ كۆپ ئۇچرايدىغىنى «ئەسلى ئىشلار» دۇر. بۇ ھېكايىلەر بۇددا ھاياتىنىڭ ھەر خىل دەۋرلىرىدە ئېيتقان ۋەز - نەسىھەتلىرىنى ئاساس قىلغان بولۇپ، ئۇلار ئىچىدە ئەڭ كۆپ ئۇچرايدىغىنى بۇددا ئۆزىنىڭ ئالدىنقى تۇغۇلۇشلىرىدا ئىنسان ياكى ھايۋان سۈپىتىدە ئۆتكۈزگەن ھاياتلىرىنى ئاساس قىلغان ھېكايىلەردۇر. بۇ ھېكايىلەر ئىچىدە ئەڭ كۆپ ئۇچرايدىغىنى بۇددا ئۆزىنىڭ ئالدىنقى تۇغۇلۇشلىرىدا ئىنسان ياكى ھايۋان سۈپىتىدە ئۆتكۈزگەن ھاياتلىرىنى ئاساس قىلغان ھېكايىلەردۇر. بۇ ھېكايىلەر ئىچىدە ئەڭ كۆپ ئۇچرايدىغىنى بۇددا ئۆزىنىڭ ئالدىنقى تۇغۇلۇشلىرىدا ئىنسان ياكى ھايۋان سۈپىتىدە ئۆتكۈزگەن ھاياتلىرىنى ئاساس قىلغان ھېكايىلەردۇر.

ۋەن لى تايلاند ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5 - يانۋار تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيېزەنجاڭنى ۋەن لى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا رەئىس سەيىۋىڭ گېپېڭ شاڭجياڭ باشچىلىقىدىكى تايلاند دۆلەت مەجلىسى يۇقىرى پالاتاسىنىڭ دېپلوماتىيە كومىتېتى ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى.

ۋەن لى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا ۋەكالىتەن ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو، تايلاند پارلامېنتلىرى دوستانە مۇناسىۋەتتە بولۇپ كەلمەكتە، ئۆز ئارا بېرىش - كېلىشلەرمۇ ئىتايىن كۆپ بولماقتا. رەئىس گېپېڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكى ئىككى دۆلەت پارلامېنتلىرى ئارىسىدىكى چۈشىنىش ۋە دوستلۇقنى يەنمۇ كۈچەيتىدۇ.

ئۇ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن تايلاندنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان داۋاملىق ئۆڭۈشلۇق راۋاجلىنىپ كەلدى. ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسەت، ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەردىكى ھەمكارلىقى كۈرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. جۇڭگو تەرەپ بۇنىڭدىن مەمنۇن.

ۋەن لى يەنە مېھمانلارغا جۇڭگونىڭ ئىچكى ۋە تاشقى سىياسىتىنى تونۇشتۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىندا ئېچىلغان ج ك پ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 7 - ئومۇمىي يىغىندا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچىۋېتىش سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇش، مۇستەقىل — ئۆزىگە تايىنى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق دېپلوماتىيىسى سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇش لازىملىقى تەكىتلەندى.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ سىياسىي ۋەزىيىتى مۇقىم، ئىقتىسادىمۇ پۈختا قەدەم بىلەن راۋاجلانماقتا، جۇڭگو ياخشى خەلقئارا مۇھىتنىڭ بولۇشىنى ئۈمىد قىلىدۇ، دۇنيا ئەللىرى بىلەن بولغان دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى تىنچلىقتا بىللە تۇرۇش بەش پرىنسىپى ئاساسىدا راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ.

سوۋېت ئىتتىپاقى ئىتتىپاق كومىتېتى ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيەتنى مۇقىملاشتۇرۇش كېلىشىمىگە پرىنسىپ جەھەتتىن قوشۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 3 - يانۋار تېلېگراممىسى. ت ئا س س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى ئۇتكۇزۇلگەن ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ يىغىنىغا قاتناشقان سوۋېت ئىتتىپاقى ۋە بارلىق ئىتتىپاقداش جۇمھۇرىيەتلەرنىڭ ئالىي رەھبەرلىرى 1991 - يىلى سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى مۇقىملاشتۇرۇش كېلىشىمگە پرىنسىپ جەھەتتىن قوشۇلغان.

بۇ كېلىشىمنىڭ ئاساسىي پرىنسىپى سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئىقتىسادىي ئالاقىنى ساقلاش ۋە سوۋېت ئىتتىپاقى بىلەن ئىتتىپاقداش جۇمھۇرىيەتلەر خام چوتنىڭ شەكىللىنىش لايىھىسىنى بەلگىلەشتىن ئىبارەت.

ت ئا س س مۇنداق دېدى: يەغىن قاتناشچىلىرىنىڭ مۇنداق قىلىشى دۆلەتنىڭ ئورتاق مەنپەئىتىنى ۋە خەلق ئالدىدىكى مەسئۇلىيەتچانلىقىنى ئاساس قىلغان.

مەركىزىي ھاكىمىيەت بىلەن يەرلىك ھاكىمىيەت ئارىسىدىكى زىددىيەت چوڭقۇرلىشىپ كەتكەنلىكتىن، بەزى جايلاردا بۇلغۇنچىلىك خاھىشلىرى ئوسۇپ قالدى. سوۋېت ئىتتىپاقى 1991 - يىللىق خەلق ئىگىلىكى پلانى ۋە دۆلەت خام چوتنى ھازىرغىچە تۈزۈپ بولالمىدى.

مەركىزىي ھاكىمىيەت بىلەن يەرلىك ھاكىمىيەت ئارىسىدىكى زىددىيەت چوڭقۇرلىشىپ كەتكەنلىكتىن، بەزى جايلاردا بۇلغۇنچىلىك خاھىشلىرى ئوسۇپ قالدى. سوۋېت ئىتتىپاقى 1991 - يىللىق خەلق ئىگىلىكى پلانى ۋە دۆلەت خام چوتنى ھازىرغىچە تۈزۈپ بولالمىدى.

بۇ كېلىشىمگە تۇزىتىش كىرگۈزۈلگەندىن كېيىن، گورباچېۋ زۇڭتۇڭلىق پات ئارىدا ھەر قايسى ئىتتىپاقداش جۇمھۇرىيەتلەرنىڭ ئىمزا قويۇشىغا يوللاپ بېرىدۇ.

سوۋېت ئىتتىپاقى مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ يەنە بىر خەۋىرىگە قارىغاندا، بۇ قېتىمقى يىغىندا يەنە ھازىرقى سوۋېت ئىتتىپاقى مىنىستىرلار سوۋېتىنى قاندىق قىلىپ ئىچكى كابىنېتقا ئايلاندۇرۇش مەسىلىسى مۇزاكىرە قىلىنغان.

بۇش ئامېرىكا، ئىراق دېپلوماتىيە مىنىستىرلىرىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنىدىن 9 - كۈنىگىچە شۇ پىتسارىيىدە ئۇچرىشىشى توغرىسىدا تەكلىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 3 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئامېرىكا ئاق ساراي بايانىاتچىسى فىسۇوت بۈگۈن مۇنۇلارنى جاكارلىدى: بۇش زۇڭتۇڭ ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ پارس قولتۇقى رايونى كرىزىسىنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىش يولىدا كۆرسەتكەن ئاخىرقى تىرىشچانلىق سۈپىتىدە، دۆلەت ئىشلىرى كاتىبى بېككېرنىڭ ئىراق دېپلوماتىيە مىنىستىرى ئەزىز بىلەن مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنىدىن 9 - كۈنىگىچە شۇ پىتسارىيىدە ئۇچرىشىشى توغرىسىدا يېڭى تەكلىپ بەردى.

فىسۇوت مۇنداق دېدى: بۇش زۇڭتۇڭنىڭ بۇ تەكلىپىگە ئىراق تېخى ئاۋاز قوشمىدى. يەنە بىر خەۋەردە ئېيتىلىشىچە، ئامېرىكا ھۆكۈمىتى سادام زۇڭتۇڭنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنىدىن ئىلگىرى بۇ تەكلىپكە جاۋاب بېرىشنى تەلەپ قىلغان.

ئامېرىكا ئامبرىكا، ئىراق دېپلوماتىيە مىنىستىرلىرى ئۇچرىشىشنىڭ ۋاقتى ئەڭ كېچىككەندە 1 - ئاينىڭ 3 - كۈنىدىن قالماسلىقى توغرىسىدا تەكلىپ بەرگەنىدى ۋە ئىراق ئوتتۇرىغا قويغان يېككېرنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى باغدادتا زىيارەتتە بولۇش توغرىسىدىكى تەكلىپىنى رەت قىلغانىدى.

ئىراق ئامېرىكىنىڭ يېڭى تەكلىپىنى قوبۇل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 4 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئىراق ئاخبارات ئاگېنتلىقى بۈگۈن كەچتە ئامېرىكىنىڭ يېڭى تەكلىپىنى قوبۇل قىلغانلىقىنى، دېپلوماتىيە مىنىستىرى ئەزىز مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنى جەنۇبقا بېرىپ، ئامېرىكىنىڭ دۆلەت ئىشلىرى كاتىبى بېككېر بىلەن بۇاستە سۆزلىشىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

بۇ، پارس قولتۇقى رايونى كرىزىسى

1 - ئاينىڭ 2 - كۈنى لۇبېنىڭ دېپلوماتىيە

ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىگە ئەزا دۆلەتلەردىكى دېھقانلارنىڭ كىرىمى تۆۋەنلەپ كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېر - يۇسسېل، 3 - يانۋار تېلېگراممىسى. 1990 - يىلى ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسىگە ئەزا دۆلەتلەردىكى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1989 - يىلدىكىدىن 2.8% تۆۋەنلەپ كەتتى، بۇنىڭ ئاساسىي سەۋەبى شۇكى، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى، بولۇپمۇ چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئەمەلىي باھاسى چۈشۈپ كەتتى.

ئورتاق گەۋدە ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ دەسلەپكى مۇلچېرىگە قارىغاندا، ئورتاق گەۋدىگە ئەزا 12 دۆلەت ئىچىدە ئىسپانىيە بىلەن پورتۇگالىيىدە يېزا ئىگىلىك نوپۇسى ئازايغانلىقى ئۈچۈن، دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 3.6% ۋە 10.5% ئاشقاندىن باشقا، قالغان ئون دۆلەتتىكى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە چۈشۈپ كەتكەن، ئۇنىڭ ئىچىدە بېلگىيىنىڭ ئەڭ زور دەرىجىدە چۈشۈپ كەتكەن بولۇپ، 15.2% كە يەتكەن، ئۇنىڭدىن قالسا، ئىرلاندىيىنىڭ ئون پىرسەنت، ئىتالىيەنىڭ 9.9%، گېرمانىيىنىڭ 9.8% چۈشۈپ كەتكەن، ئەڭ ئاز چۈشكىنى فرانسىيە بولۇپ، 1.9% چۈشۈپ كەتكەن.

كىرىمىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىشى ئورتاق گەۋدىگە ئەزا دۆلەتلەردىكى دېھقانلاردا مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى جەنۇبدە پەيدا قىلدى. چۈنكى ئورتاق گەۋدە ئوتتۇرىغا قويغان يېزا ئىگىلىكىگە بېرىلىدىغان قوشۇمچە يارەمنى 30% ئازايتىش لايىھىسى يولغا قويۇلغاندىمۇ، دېھقانلارنىڭ يىللىق كىرىمى 2 مىليون 100 مىڭ ياۋروپا پۇل بىرلىكى (تەخمىنەن 27 مىليارد 300 مىليون دوللارغا تەڭ) ئازىيىپ كېتىدۇ.

کرنزسنی تنچ یول بلەن ھەل قلنش ئېھتىمالغا ناھايىتى يېقن.

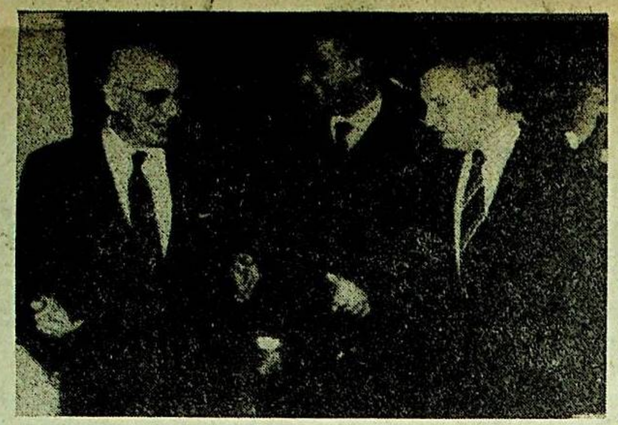
پاکستان، تۈرکىيە ۋە ئىران ئىراقنىڭ كۇۋەيتتىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشىنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئىسلامئاباد، 3 - يانۋار تېلېگراممىسى. پاكستان، تۈركىيە ۋە ئىرانىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى بۈگۈن ئىراقنىڭ كۇۋەيتتىن قوشۇنلىرىنى شەرتسىز ئېلىپ چىقىپ كېتىشىنى تەلەپ قىلدى.

پاكىستانىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ساھابۇزادە ياقۇبخان، ئىرانىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەلى ئەكبەر ۋىلايەتى ۋە تۈركىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەھمەد كورچىبى ئالپۇتمۇچىن بۈ يەردە بىر كۈن يىغىن ئاچقاندىن كېيىن، بۈگۈن كەچتە ئىسلامئاباد ئايرودرومىدا مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى تۈتكۈزدى ۋە بىرلىكتە ئاخبارات ئېلان قىلدى

ئاخباراتتا مۇنداق دېيىلدۇ: پارس قولتۇقى رايونى كرنزسنى ھەل قىلىشنىڭ بىردىنبىر يولى — ئىراق ب د ت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ئومۇميۈزلۈك ئەمەل قىلىپ، كۇۋەيتتىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىش ئارقىلىق، پارس قولتۇقى رايوندا ئاپەت خاراكتېرلىك تۇرۇشنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىش. ئاخباراتتا تۈلارنىڭ پارس قولتۇقى رايونى كرنزىسنىڭ تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىنىشىنى قوللايدىغانلىقى بىلدۈرۈلدى.

ئىراقنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ژىلالياتى ئىسلامئاباددىن ئايرىلىدىغان چاغدا مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: ئۇچ دۆلەت دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى ئىسلام يىغىنى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپىغا پارس قولتۇقى رايونى كرنزىسنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشقا تىرىشىشنى تەلەپ قىلىپ خەت يېزىشقا قوشۇلدى، بۇ تەشكىلاتنىڭ 44 ئەزا دۆلەتنىڭ ھەر قانداق دەرىجىلىك يىغىن ئېچىپ، پارس قولتۇقى رايونى كرنزىسى مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

1 - ئاينىڭ 2 - كۈنى لۇبىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى باسالى (ئوتتۇرىدا)، مىسىر- نىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ماجد ۋە سۇرىيىنىڭ دىپلوما- تىيە مىنىستىرى سالى (ئوڭدا) قاھىرە دە جەم بولۇپ، ئوتكۇزۇلۇش ئالدىدا تۇرغان ئۇچ دۆلەت باشلىقلىرى يىغىنغا تەييارلىق كۆردى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

بۇش ئىراق قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كەتسىلا، قورال ئىشلەتمەيمىز، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 4 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى بۇش بۈگۈن مۇنداق دېدى: ئىراق كۇۋەيتتىن قوشۇنلىرىنى تامامەن ئېلىپ چىقىپ كەتسىلا، ئۇ ھەربىي جەھەتتە زەربىگە ئۇچرىمايدۇ.

بۇش ئاق سارايدىن شەنبىلىك دەم ئېلىش ئۈچۈن داۋىد لاگېرىغا بېرىشتىن ئىلگىرى مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: ئىراق ئامېرىكا، ئىراق دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى سۆھبىتى توغرىسىدىكى يېڭى تەكلىپنى قوبۇل قىلىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بۇ ئۇنىڭ ۋەزىيەتنىڭ جىددىيلىكىنى بارغانسېرى چۈشەنگەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ.

بۇش ئامېرىكىنىڭ تۈنۈگۈنكى ئالدىدا تۇرغان ئامېرىكا، ئىراق دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى سۆھبىتىگە توتقان پوزىتسىيىنى تەكتلىدى، يەنى ب د ت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى ئىجرا قىلىش لازىم، مۇرەسسە قىلىشقا بولمايدۇ؛ ئىراقنىڭ كۇۋەيتتىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىش مەسىلىسىنى باشقا مەسىلەلەر بىلەن چېتىشقا قوشۇلمايدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: ببككېرنىڭ جەنۇبىي ئىراقنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى بىلەن سۆھبەتتە ئۇنىڭ «ئىراققا ۋەزىيەتنىڭ جىددىيلىكىنى ھەم خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ كۇۋەيتكە قاراتقان تاجاۋۇزى ئۈستىدىن غەلبە قىلىش ئىشەنچىنى يەتكۈزۈش» نى مەقسەت قىلغان، بۇ سۆھبەتتە بىز ئەرەب — ئىسرائىلىيە توقۇنۇشى ۋە پەلەستىن مەسىلىسى توغرىسىدا توختالماقچى ئەمەس.

ب د ت يىغىنىنىڭ رەئىسى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى بويىچە خەلقئارا يىغىن ئېچىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 4 - يانۋار تېلېگراممىسى. يېرۇسالىم خەۋىرى. مۇشۇ نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىنىڭ رەئىسى دېمارکو بۈگۈن ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى بويىچە خەلقئارا يىغىن قىلغان ئەرەب زېمىنىنى زىيارەت قىلغان ب د ت يىغىنىنىڭ تۈنجى رەئىسى.

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، بۈگۈن ئەتىگەندە ئۇ يېرۇسالېمدا ئايالار خەيرخاھلىق ئورگىنىنىڭ بەزى خىزمەتچىلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ دىققەت - ئېتىبارىنى پەلەستىن مەسىلىسىگە مەركەزلەشتۈرۈشكە تىرىشىدىغانلىقىنى ئېيتقان.

ئارگېنتىنا مالۋىناس تاقىم ھوقۇقىنى ئارياللىرىغا بولغان ئىگىلىك تەكتلىدى

ھۆكۈمىتى مالۋىناس تاقىم ئارياللىرىغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى سۆھبەت ئارقىلىق ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە بەل باغلىغانلىقىنى تەكتىلىدى ۋە ئارگېنتىنا بىلەن ئەنگلىيە ئارىسىدىكى ھازىرقى سۆزلىشىشنىڭ بۇ تالاش - تارتىشنى ئادىل ۋە ئاخىرقى ھېسابتا ھەل قىلىش نىشانىغا «سۆھبەت ئارقىلىق يېتىشكە پايدىلىق» ئىكەنلىگىگە ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئارگېنتىنا بىلەن ئەنگلىيە ئارىسىدا مالۋىناس تاقىم ئارياللىرى تالاش - تارتىشى تۇپەيلىدىن 1982 - يىلى 4 - ئايدا قورالللىق توقۇنۇش بولغانىدى.

*ياپونىيىنىڭ باش ۋەزىرى خەيۇ جۇنىشۇ بۈگۈن كەچتە بۇ يەردە بۇ يىل ئىچىدە جۇڭگودا زىيارەتتە بولىدىغانلىقىنى ئېيتتى. خەيۇ بۇ سۆزنى ياپونىيە مۇخبىرىنىڭ سوئالىغا جاۋاب بەرگەندە ئېيتتى.

*يان كىرىشتوۋ بىلايىسكى مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى پولشا جۇمھۇرىيتى پارلامېنتى تەرىپىدىن پولشا ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭلىلىقىغا رەسمىي تەينىلەندى. مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى ئۇ پارلامېنتتا ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش پروگراممىسىنى ئېلان قىلىدۇ ۋە پارلامېنتتا يېڭى ھۆكۈمەت تەركىبىدىكىلەرنىڭ ئىسمىلكىنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ.

بىلايىسكى پارلامېنتتا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: مەن ئىنتىپاق ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ ئادەمى، بازار ئىقتىسادى تۈزۈلمىسىنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، خۇسۇسىيلاشتۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشنى تەشەببۇس قىلمەن.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ئىراق ھەربىيلەرنىڭ تەمىناتىنى ئۆستۈردى

سوتسىيالىستلار پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىرى ھەم ئىچكى كابىنېت ئەزالىرىنىڭ بىرلەشمە يىغىندا چىقىرىلدى.

بۇ قېتىمقى يىغىن سادام يېڭى يىل ھارپا كېچىسى ئالدىنقى سەپ قىسملىرىنى كۆزدىن كەچۈرگەندىن كېيىن ئۆتكۈزۈلدى. ئالاقىدار تەرەپلەر بۇ قارارنىڭ تەپسىلاتىنى ئاشكارىلىمىغان بولسىمۇ، لېكىن بۇ ئىراقتىكى مىڭلىغان - ئون مىڭلىغان زاپاس ھەربىيلەر ۋە باشقا سەپەرۋەر قىلىنغان خادىملارغا ئىلھام بېرىدۇ.

گادىرىپس: ئۇيغۇرچە شەھىرى، يالغۇزجىياق كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 413701، 413712، 413722، 413723، 413734، ئىلان بۆلۈمىنىڭ تېلېفون نومۇرى: 516783، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، كېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 3 يۈەن 90 پىڭ، پارچە باھاسى: 3 ئاپپاق (كېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)

(维文)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1991 - يىل
يانۋار
9
چارشەنبە

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈش، ئۈزچىللاشتۇرۇش يۈزىسىدىن دائىمىي كومىتېت يىغىنى ئاچتى

قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كۆتۈرەيلى

ئۈز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم 1 - ئايىنىڭ 4 - كۈنىدىن 5 - كۈنىگىچە دائىمىي كومىتېت يىغىنى ئېچىپ، پارتىيە 13-تۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل يەتكۈزۈپ، ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى كۆرسەتكەن يۆنىلىشىنى بويلاپ، ئىنتېراقلىشىپ كۆرەش قىلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كۆتۈرۈشكە بەل باغلىدى.

يىغىن پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنى قاراپ چىقىپ ماقۇللىغان «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى تۈزۈش توغرىسىدىكى تەكلىپى»نى بىرەدەك ھېمايە قىلدى. يولداش جىاڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزى ۋە يولداش لى پېڭنىڭ «تەكلىپ» لايىھىسى توغرىسىدا بەرگەن ئىزاھاتىنى بىرەدەك ھېمايە قىلدى. كۆپچىلىك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: «تەكلىپ»تە ئون نەچچە يىللىق قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئىلىپ بېرىش تەجرىبىلىرى چوڭقۇر يەكۈنلەنگەن، خەلقنارا ۋەزىيەت ۋە ئىچكى ۋەزىيەت ئىلمىي تەھلىل قىلىنغان، بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىلدىكى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى ئىلىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىلىرى ۋە تۈرلۈك فاكتورلار، سىياسەتلىرى ھەققەتەن ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ھالدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان بولۇپ، تۇ بىزنىڭ 2 - قەدەمدىكى ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرىدىغان ھەرىكەت پروگراممىسى، تۇ دۆلىتىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئاپتونوم رايون بويىچە تېلېفون يىغىنى ئېچىپ، بۇ يىل ھەربىي ئەسلىھە لەرنى قوغداش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى

يىغىنغا جىن يۈنخۇي، ئۇلاتايۇ قاتناشتى ۋە يىغىندا سۆز قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جيا جىڭخەۋەر قىلدۇ: 1 - ئايىنىڭ 7 - كۈنى چوشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئاپتونوم رايون بويىچە تېلېفون يىغىنى چاقىرىپ، لەنجۇ ھەربىي ئاكادېمىيىسىنىڭ ئالاقىدار تارماقلار ۋە ئورۇنلار «ھەربىي ئەسلىھە لەرنى قوغداش قانۇنى»نى داۋاملىق، چوڭقۇر تەشۋىق قىلىپ، ھەربىي - خەلقنى ھەربىي ئەسلىھە لەرنى قوغداشنىڭ دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ خەۋپسىزلىكى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاشتىكى مۇھىم ئورنى ۋە رولىنى ئىزچىل ئىگىلەپ، ئەسلىھە لەرنى قوغداش خىزمىتىنى يەرلىك ھەمكارلىشىپ، ماسلىشىپ خىزمەتنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىشى لازىم.

يىغىندا شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كوماندىرى ئۇلاتايۇ لەنجۇ ھەربىي ئاكادېمىيىسىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كوماندىرى جىن يۈنخۇي قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى.

لى پېڭ زۇڭلى بەزى زاۋۇت باشلىقى (جىڭلى) لارنى تەكلىپ قىلىپ سۆھبەتلەشكەندە مۇنداق دەپ تەكتىلىدى:

چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى كارخانىلارنى جانلاندۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - يانۋار تېلېگراممىسى. گروۋيونەنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن بەزى كارخانىلارنىڭ زاۋۇت باشلىقى (جىڭلى) لارنى جۈڭنەنخەيگە تەكلىپ قىلىپ، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى كارخانىلارنى يەنمۇ جانلاندۇرۇش ھەققىدە سۆھبەتلەشتى. تۇ تەكتىلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ يىل «سۇپەت، مەھسۇلات تورى، ئۈنۈم يىلى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى كارخانىلارنى جانلاندۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش لازىم. چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى كارخانىلار — دۆلىتىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تۈۋرۈكى، دۆلەتنىڭ مالىيە كىرىمىنىڭ ئاساسىي مەنبەسى. چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى كارخانىلارنى جانلاندۇرۇپ، تۈلارنىڭ تايانچلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە سوتسىيالىستىك تۈزۈمىمىزنى مۇستەھكەملەشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. شۇڭا ھەر دەرىجلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى كارخانىلار بۇ خىزمەتنى تېرىشچە ياخشى ئىشلىشى لازىم.

لى پېڭ مۇنداق دەدى: قۇرۇلمىنى تەڭشەش، تېخنىكا تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، يېڭى مەھسۇلاتلارنى يارىتىش — كارخانىلارنى ياخشىلاش، بولۇپمۇ چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى كارخانىلارنىڭ ئوتۇمنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىم تەدبىرى. تېخنىكىنى تەرەققى قىلدۇرۇشتا، بىر تەرەپتىن، دۆلەت مەبلەغ جەھەتتە كۆپ خىل ۋاستە قوللىنىپ، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىشگە ئۇقتۇلۇق ھالدا تورلەر بويىچە مەدەت بېرىشى لازىم، يەنە بىر تەرەپتىن، كارخانىلارمۇ تورلۇك چارە - ئۆسۈللارنى قوللىنىپ، ئىچكى قىسمىدىكى يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىشى كېرەك. كارخانىلارنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى تەقسىمات بىلەن تېخنىكا ئۆزگەرتىشنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىش لازىم. مەلۇم مەزگىل ئىچىدە مەبلەغنى كۆپرەك مەركەزلەشتۈرۈپ، تېخنىكا ئۆزگەرتىشنى ياخشى قىلىش كېرەك. تېخنىكا ئۆزگەرتىش — كارخانىلارنى ياخشىلاشنىڭ ئاچقۇچى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: بىز پىلانلىق ئىگىلىك بىلەن بازار. ئارقىلىق تەڭشەشنى ئۈزۈتارا بىرلەشتۈرۈشنى يولغا قويىمىز. ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا، ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنىڭ ياخشىلىنىشى ۋە بازارلارنىڭ ئۈزلۈكسىز يېنىلىشىگە ئەگىشىپ بۈيرۇق خاراكتېرلىك پىلان دائىرىسىنى تەدرىجىي كىچىكلىتىشىمىز، يېتەكچى خاراكتېرىدىكى پىلان دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، بازارلارنىڭ رولىنى تېخىمۇ كۆپرەك جارى قىلدۇرۇشىمىز لازىم. كارخانىلار ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىدىيىسىنى ئۆزگەرتىشى، مەھسۇلاتلارنى بازارلارنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلاشتۇرۇشى لازىم.

لى پېڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پاراۋانلىقى مەسىلىسى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىلدا ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىدا شەھەر - يېزا خەلقىنىڭ تۇرمۇشى داۋاملىق ياخشىلىنىدۇ. بولۇپمۇ شەھەر خەلقىنىڭ تۇيۇ شارائىتى ياخشىلىنىدۇ. بۇ ئىش ئولتۇراق تۇيۇ ئۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىشقا بىرلەشتۈرۈلۈپ ئىلىپ بېرىلىدۇ، دۆلەت، كارخانا ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئازراقتىن ئۈز ئۈستىگە ئالىدۇ.

چىڭگىل ناھىيىسىنىڭ تالات كەنتىدە كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2000 يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

ئۈز مۇخبىرىمىز جاڭ جيايىن خەۋەر قىلدۇ: ئالتاي ئۇلايىتىنىڭ يېزىلىرىدىكى «ئوتراق بېيىش ئالتۇن مېدالى» غا ئېرىشكەن چىڭگىل ناھىيىسىنىڭ ئارال يېزىسى تالات كەنتىدە بۇلتۇر كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2000 يۈەندىن ئاشتى، ئائىلىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 10 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ، ئالتاي ئۇلايىتىدىكى يەتتە ناھىيە - شەھەردىكى 350 نەچچە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق كەنتنى ئىچىدە 1 - بولدى. ..

تالات كەنتىدە مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈلگەن باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشكە ئەھمىيەت بېرىلىپ، «ئائىلىلەر بويىچە باشقۇرۇشنى ئاساس قىلىش، كوللېكتىپ ئىگىلىككە تايىنىش، ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەتنى رىشتە قىلىش، بەشنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش» نى يولغا قويۇش ئارقىلىق پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ئورتاق بېيىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش يولى تېپىلدى.

1987 - يىلى كەنت بويىچە ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 435 مىڭ كىلوگرام بولۇپ، ئوتتۇرىچە بىرلىك ھوسۇلى 322 كىلوگرام، ھوسۇلى 481.5 كىلوگرامغا، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئاشلىق 1547.6 كىلوگرامغا يېتىپ، تاۋار ئاشلىق زور ھەجمىدە ئېشىپ، دۆلەتكە چوڭ تۆھپە قوشۇلدى.

«بەشنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش» مەزمۇن قىلىنغان ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەت يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ زور ھەجىمدە ئېشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈلۈپلا قالماستىن، بەلكى دېھقان ئائىلىلىرىگە ئوڭايلىق يارىتىپ، ئىسراپچىلىقنى ئازايتىپ، ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىپ، سىلىنغان مەبلەغنىڭ

شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئاپتونوم رايون بويىچە تېلېفون يىغىنى چاقىرىپ، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ ھەربىي ئەسلىھەلەرنى قوغداش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى، بۇ يىلقى خىزمەت ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جن يۈنخۇي 1990 - يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەربىي ئەسلىھەلەرنى قوغداش خىزمىتىنى خۇلاسىلىغاندىن كېيىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇ خىزمەتتىكى مۇھىم ۋەزىپىسى ھەربىي ئەسلىھەلەرنى قوغداش رايونلىرىنى بەلگىلەش ۋەزىپىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىشىتىن ئىبارەت. ئاپتونوم رايوندىكى

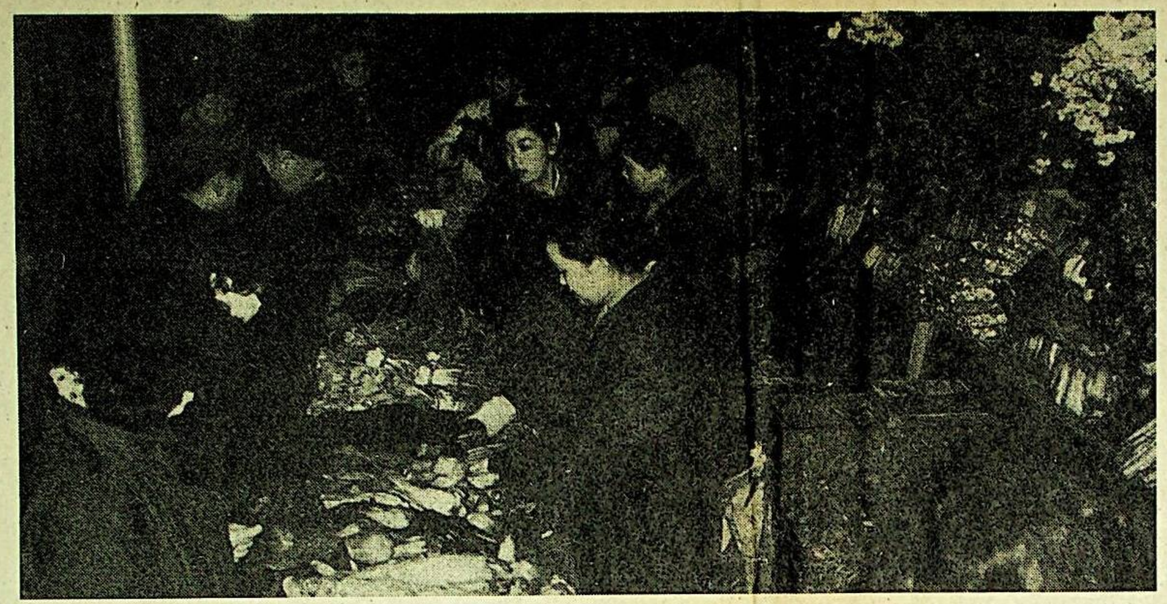
مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئۇسسۇل مۇسابىقىسىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئارتىسلىرى 18 خىل مۇكاپاتقا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇكېرىم ھېكىم خەۋەر قىلدۇ: يەتتە كۈن داۋام قىلغان مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئۇسسۇل مۇسابىقىسىنىڭ ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسى 1 - ئاينىڭ 3 - كۈنى كۈنمىڭدا ئاياغلاشتى ۋە داغدۇغلىق مۇكاپات تارقىتىش مۇراسىمى ئوتكۈزۈلدى. مۇسابىقىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇسسۇل ماھىرلىرى جەددىي ئېلىشىش ئارقىلىق 18 خىل مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

دۆلەت مىللىي ئىشلار كومىتېتى، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان بۇ قېتىمقى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئۇسسۇل مۇسابىقىسىگە 20 تۈلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونىنىڭ ۋەكىللەر ئومكى ۋە مەركەزگە بۈاسىتە قاراشلىق بەش ئەدەبىيات - سەنئەت ئومكى قاتناشتى. ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىغە قاتناشتۇرۇلغان ئۇسسۇل نومۇرى 78 بولۇپ، 32 ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۇسسۇل نومۇرلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالدۇ.

بۇ قېتىمقى مۇسابىقىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياش ئۇسسۇلچىلىرىدىن دىلنار ئابدۇللا ئورۇندىغان يالغۇز كىشىلىك ئۇسسۇل — «ھۈز تاغدىكى ئوت» 1 - دەرىجىلىك ئورۇنداش مۇكاپاتىغا، 3 - دەرىجىلىك ئىجادىيەت مۇكاپاتىغا ۋە 3 - دەرىجىلىك مۇزىكا ئىجادىيىتى مۇكاپاتىغا ئېرىشىپ، شىنجاڭ ۋەكىللەر ئومكى ئۇسسۇلچىلىرىنىڭ ئەڭ يۇقىرى ئورۇننى ئىگىلىدى.

يىغىندا شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى ئۇلاتايۇڭ لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ ھەربىي ئەسلىھەلەرنى قوغداش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى.

«ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» نى قاتتىق ئىجرا قىلايلى

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جن يۈنخۇي

7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 15 - سانلىق يىغىندا ماقۇللانغان، دۆلەت رەئىسى ياڭ شاڭكۇن 33 - نومۇرلۇق پەرمان بىلەن ئېلان قىلغان «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» 1991 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلدى.

«ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» دۆلىتىمىز تۇنجى قېتىم تۈزۈپ چىققان ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش توغرىسىدىكى مەخسۇس قانۇن، تۇ ئېلىمىزدىكى 30 مىليون ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىر، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرى ۋە چەت ئەلدىكى مۇھاجىر قېرىنداشلىرىنىڭ ئورتاق ئارزۇسىنى ئەكس ئەتتۈردى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا بولغان غەمخورلۇقى ۋە كۈيۈنۈشىنى ئىپادىلىدى، ئۇ، ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرى ۋە چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، ئۇلارنىڭ جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈش، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت تۆلۈغۇر ئىشتىكى ئاكتىپ رولىنى جارى قىلدۇرۇشتا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

پارتىيە ۋە دۆلەت مۇھاجىرلار خىزمىتىگە ئەزەلدىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش — ھۆكۈمىتىمىزنىڭ ئىزچىل سىياسىتى. «ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» دا دۆلىتىمىز ئاساسىي قانۇننىڭ 15 - ماددىسىدىكى «ۋەتەنگە قايتىپ كەلگەن مۇھاجىرلارنىڭ ۋە مۇھاجىرلارنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ قانۇنغا مۇۋاپىق ھوقۇقى ۋە مەنپەئىتىنى قوغداش» دېگەن پرىنسىپ ۋە بەلگىلىمە تېخىمۇ كونكرېتلاشتۇرۇلدى، كۆپ يىللاردىن بۇيان ئەمەلىيەت جەريانىدا توغرىلىقى ئىسپاتلانغان «ئوخشاش قاراش، كەمسىتمەسلىك، ئالاھىدىلىكىنى ئاساس قىلىش، مۇۋاپىق ئېتىبار بېرىش» فاكتورىنى ۋە كونكرېت سىياسەتلەر مۇقىملاشتۇرۇلدى، ئاساسلىنىدىغان قانۇن بولۇش، قانۇن بويىچە ئىش بېجىرىش ھەققىي ئىشقا ئاشۇرۇلدى. «ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» نى جەزمەن قاتتىق ئىجرا قىلىشىمىز لازىم، بۇنىڭ ئۈچۈن:

1) ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ھۆكۈمەت تارماقلىرى «ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» نى ئىجرا قىلىشقا ئەستايىدىل ئەھمىيەت بېرىشى لازىم. دۆلەت ئورگانلىرى ۋە ھۆكۈمەت خادىملىرى ھەم جەمئىيەتتىكى ھەر قايسى ساھەلەر قانۇننى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، چۈشىنىپ، قانۇن بويىچە ئىش بېجىرىشى لازىم. ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ «چەت ئەلدىكى مۇناسىۋىتى» گە توغرا مۇئامىلە قىلىپ، بەزى جايلاردا ھېلىمۇ ساقلىنىۋاتقان ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنى كەمسىتىشتەك خاتا ئىدىيىنى ھەقىقىي تۈزىتىش، ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز يەتكۈزىدىغان قىلمىشلارنى قاتتىق تەكشۈرۈش ۋە تۈزىتىش لازىم.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۇرۇمچى شەھىرىدە قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىنىڭ نەتىجىسى زور بولدى. ھازىر قىشلىق كۆكتات ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى 4000 تونىدىن ئېشىپ كەتتى. ھەر كۈنى بازارغا سېلىنىدىغان كۆكاتلارنىڭ تۈرى ئون نەچچە خىلغا يەتتى.

سۈرەتتە: قىزىلتاغ كۆكتات بازىرىدىن بىر كۆرۈنۈش. لى ياڭ فوتوسى

7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئۇرۇمچى شەھىرىدە قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىنىڭ نەتىجىسى زور بولدى. ھازىر قىشلىق كۆكتات ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى 4000 تونىدىن ئېشىپ كەتتى. ھەر كۈنى بازارغا سېلىنىدىغان كۆكاتلارنىڭ تۈرى ئون نەچچە خىلغا يەتتى.

سۈرەتتە: قىزىلتاغ كۆكتات بازىرىدىن بىر كۆرۈنۈش. لى ياڭ فوتوسى

تۆۋەنلىتىش، سېلىنىغان مەبلەغنىڭ ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى. 1990 - يىلى كەنت بويىچە ئاشلىقنىڭ بىرلىك ھوسۇلىدا تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى. ئوتتۇرىچە بىر مو يەرنىڭ تەننەرخى ئارقان 71 يۈەن بولۇپ، مو بېشىدىن قىلىنغان ساپ كىرىم 200 يۈەنگە يەتتى. 1987 - يىلى كەنت بويىچە كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1700 يۈەنگە، 1988 - يىلى 1990 يۈەنگە، 1990 - يىلى 2200 يۈەنگە يەتتى.

تالات كەنتىدە مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىگە ھۆددىگە بېرىش تۈزۈمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، بولۇپمۇ 1987 - يىلدىن بۇيان كوللېكتىپ بىر تۇتاش ئىشلەپ ئىگىلىك قىلىدىغان ئاساسىي ئورۇنغا ئايلانغان. 1990 - يىلى ئاخىرىغىچە كەنتىمىزدە 453 تال تىلىمۇرام بولۇپ، ئوتتۇرىچە ھېسابلىغاندا ھوسۇلى 322 كىلوگرام، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق 1035.7 كىلوگرام ئىدى، 1990 - يىلى ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 650 مىڭ كىلوگرامدىن ئېشىپ، ئوتتۇرىچە بىرلىك

ئالتاي ئۆلايىتىنىڭ يەر تەۋرەش ئاپىتىگە ئۇچرىغان رايونلىرىدىكى ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئۆيلىرى قايتىدىن سېلىندى ياكى رېمونت قىلىنىپ بولدى

ئۈرۈمچى مۇخبىرىمىز جاڭ جيايىن خەۋەر قىلىدۇ: 1990 - يىل 6 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ۋە 8 - ئاينىڭ 3 - كۈنى جۇڭگو سوۋېت چېگرىسىغا يېقىن جايدا 7.3 بال ۋە 6.6 بال قاتتىق يەر تەۋرىدى. جەمئىيەي، قاباۋۇرچىن، بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى قاتارلىق ناھىيىلەردىكى 4608 ئائىلىلىك دېھقان، چارۋىچىنىڭ ئۆيى زىيانغا ئۇچرىدى. ئۆلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئۆلايەت، ناھىيە، يېزا، كەنتتىن ئىبارەت تۆت دەرىجىلىك ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قوماندانلىق قىلىش سىستېمىسىنى قۇردى. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش بىلەن ئىشلەپچىقىرىشنى بىرلەشتۈرۈپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش جەريانىدا ئىشلەپچىقىرىشنى بوشاشتۇرۇپ قويمىدى. ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشتا، ئۆلايەت بويىچە 3 مىليون 75 مىڭ يۆەن مەبلەغ توپلىنىپ، 245 مىڭ ئىش كۈنى سەرپ قىلىنىپ، 1 مىليون 470 مىڭ يۆەن قەرز پۇل بېرىلىپ، قىش كېرىشتىن ئىلگىرى، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئائىلىنىڭ بىخەتەر، ئىسسىق ئۆيلەرگە ئورۇنلاشتۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىندى. ھەر قايسى ناھىيىلەر كەسپىي بىناكارلىق - قۇرۇلۇش ئەترەتلىرىنى يېزىلارغا بېرىشقا ۋە ياكى دېھقانچىلىق رايونلىرىدا ئېشىپ قالغان ئەمگەك كۈچلىرىنى تەشكىللەپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئۆي سېلىشىغا ياردەملەشتۈرۈپ، رېمونت قىلىش، ئۆي سېلىش سۈرئىتىنى تېزلەتتى. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئەمگەك كۈچلىرى كەمچىل، بەشتە كاپالەتلىك ئائىلە، قىينىچىلىقى بار ئائىلىلەرگە يۆكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەردى، ئۆلارنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرىنى قايتىدىن سېلىپ يېكىلاپ بەردى.

ھازىر ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا قايا ناھىيىسىنىڭ تىلەك يېزىسىدىكى يامغۇر كۆپ ياغىدىغان ئىگىزلىككە جايلاشقان 96 ئائىلە 1990 - يىل مارتىرىيال تەيارلاپ، 1991 - يىلى قۇرۇلۇش قىلىشنى تەلەپ قىلغانلىقىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، قالغان 15 يېزىدىكى 4502 ئائىلىك دېھقان، چارۋىچىنىڭ ئۆيلىرىنىڭ ھەممىسى قايتىدىن سېلىندى ياكى رېمونت قىلىنىپ بولدى.

قەشقەر ئۆلايىتىدە قىشتىكى بىكار سۇدىن پايدىلىنىپ سۇ ئامبارلىرىغا سۇ قاچىلاش، توك ياتقۇزۇش ئىشلىرى ياخشى ئىشلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز قۇربان موسا خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر ئۆلايىتىدە قىشتىكى بىكار سۇدىن پايدىلىنىپ سۇ ئامبارلىرىغا سۇ قاچىلاش، توك ياتقۇزۇش ئىشلىرى ياخشى ئىشلەندى. 1990 - يىلى 11 - ئايدىن 12 - ئاينىڭ ئوتتۇرلىرىغىچە سۇ ئامبارلىرىغا قاچىلىنىۋاتقان سۇ 674 مىليون كۇب مېتردىن ئېشىپ، 1989 - يىلىغا سېلىشتۇرغاندا، 300 مىليون كۇب مېتر ئارتۇق قاچىلاندى. 620 مىڭ مو ئاق يەر، 2 مىليون 400 مىڭ مو يەردىكى كۆزگى بۇغداي ۋە 620 مىڭ مو باغ - ئورمانلىققا توك ياتقۇزۇلدى.

قەشقەر ئۆلايەتلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 1990 - يىلى پەيتنى چىڭ تۇتۇپ مەخسۇس سۇ ئىشلىرى يېغىنى ئېچىپ، ھەر قايسى ناھىيىلەرنى قىشتىكى بىكار سۇدىن پايدىلىنىپ سۇ ئامبارلىرىغا سۇ قاچىلاش، توك ياتقۇزۇش ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلەشكە سەپەرۋەر قىلدى ھەمدە پىلان - تەدبىرلەرنى ئورۇنلاشتۇردى. يېغىندىن كېيىن ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر) لىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى، سۇ - ئېلېكتر ئىدارىسى ۋە دەريا باشقارمىسى پىلانىنى ئورۇنداش ئۈچۈن، سۇ ئامبارلىرىغا سۇ باشلاشتىن بۇرۇن ئامما‌نى يېتەكلەپ، 35 ئورۇندىكى سۇ ئامبىرىنى رېمونت قىلىپ مۇستەھكەملىدى، ئېرىق - ئوستەكلەرنىڭ لاي - لاتقىلىرىنى تازىلاپ يۇرۇشلەشتۈردى، سۇ ئامبارلىرىنىڭ قويىدى. بۇنىڭ بىلەن، بۇ ئۆلايەتتە سۇ ئامبارلىرىغا سۇ قاچىلاش، توك ياتقۇزۇش ئىشلىرى بىخەتەر، نەتىجىلىك ئورۇندىلىپ، 1991 - يىلى يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا پۇختا ئاساس يارىتىلدى.

شايار ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئوردۇن تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: شايار ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بانكا رەھبەرلىكى ئوتتەن يىلنىڭ بېشىدىن ئېتىبارەن ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتكە سەل قاراش خاھىشىنى تۈگىتىپ، بۇ خىزمەتنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان ئونۇشنى چوڭقۇرلاشتۇردى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تەشكىللەش، پىلانلىق، قەدەم - باسقۇچلۇق ھالدا سىياسىي ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۆلارنىڭ نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش، سىياسىي خىزمەت ئارقىلىق ئەمەلىي خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈش، دائىرىلىك ۋە ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىمەتنى يولغا قويىدى. ھەر قايسى مۇلازىمەت نۇقتىلىرىدا پاش قىلىش ساندۇقى ئورنىتىپ، مۇئاملىدارلارنىڭ نازارىتىنى ئاكتىق قوبۇل قىلدى. ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەت كۈچەيتىلىپ، پۇل مۇئامىلە كەسپىنىڭ توغرا لىنىيە بويىچە قانات يايدۇرۇلۇشى بۇ بانكىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈم ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى زور دەرىجىدە ئۆستۈردى. 1990 - يىل 1 - ئايدىن 11 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە توپلانغان ئامانەت پۇل 46 مىليون يۈەن بېتىپ، تارىختا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئامانىتىنى 30 مىليون 46 مىڭ يۈەن، شەخسىي ئامانەت 15 مىليون 864 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1989 - يىلىنىڭ

خوتەن ناھىيىلىك كۆچەتخانا مەملىكەتلىك دەرىجىلىك بەش ئىلغار كۆچەتخانىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى

ئۈرۈمچى مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا ئېچىلغان مەملىكەتلىك دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئورمانچىلىق مەيدانلىرى، كۆچەتخانىلار خىزمىتى يىغىنىدا، خوتەن ناھىيىلىك كۆچەتخانا مەملىكەت بويىچە بەش ئىلغار كۆچەتخانىنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى.

بۇ كۆچەتخانا 1957 - يىلى قۇرۇلغان بولۇپ، يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، كۆچەتخانىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا باشقۇرۇش، پەرۋىش قىلىشنى كۈچەيتتى، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك تىكلەش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، 1500 پارچىدىن كۆپرەك ئىگىز - پەس يەرنى تۈزلەپ، ھەر بىرى 16 - 25 مو كۆلەمدىكى 15 پارچە سالا ئېتىزغا ئۆزگەرتتى، بۇ يەرلەردە تېرەك قەلەمچىسى، ئەلا سورتلۇق چىلان كۆچىتى، ئەلا سورتلۇق ياڭاق كۆچىتى يېتىشتۇردى، 150 مو يەرنى كۆچەت يېتىشتۇرۇش رايونى قىلدى. ئۇلار كۆچەت يېتىشتۇرۇشتە قەلەمچىنى قىشتا ساقلاپ ئەتىيازدا تىكىش، ئېقىن سۇغا چىلاپ بىخلاندۇرۇش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، كۆچەتلەرنىڭ ئۇتۇش نىسبىتىنى 70% كە يەتكۈزدى؛ ھەر يىلى ئۇچ قارار كۇرس ئېچىپ، ئورمانچىلىق تېخنىكىلىرىدىن 100 ئادەم (قېتىم) تەربىيەلەپ بېرىپ، يېزا، كەنتلەردە شىنجاڭ تېرىكىنى يېتىشتۇرۇدىغان كۆچەتخانا بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى.

بۇ كۆچەتخانا ياشقۇرۇش ئۇزۇلمەسىدە، دائىم ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت ئۇزۇمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاممىنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، ئىشلەپچىقىرىشنى تېز يۇكسەلدۇردى. 1979 - يىلدىن 1989 - يىلىغىچە ئومۇمىي كىرىمى 952 مىڭ يۈەنگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە يىللىق كىرىمىنى 2050 يۈەنگە يەتكۈزدى؛ ناھىيىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىنى 5 مىليون ئۇپتىن كۆچەت بىلەن تەمىنلەپ، خوتەن ناھىيىسىنىڭ ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇشىنى ئۆلايەت بويىچە ئەڭ بالدۇر ئىشقا ئاشۇرۇشىغا تۆھپە قوشتى.

* * *

قىسقاخەۋەرلەر

* 1990 - يىل 12 - ئايدىن بۇيان يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ يوپۇرغا بازىرى 1400 ئەمگەك كۈچى، 700 ھارۋىنى سەپەرۋەر قىلىپ، 120 مو بوز يەر تۈزلەشتۈردى.

ھۈسەنجان پالتى

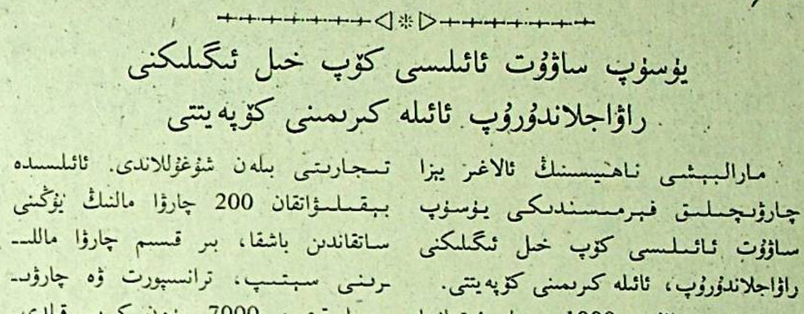
* پەيزاۋات ناھىيىلىك خەلق ئىشلىرى ئىدارىسى ناھىيە تەۋەسىدىكى بەشتە كاپالەتلىك قىلىنغان ۋە تۇرمۇشتا

قزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدا 14 تۈر بويىچە چارۋىچىلىق پەن - تېخنىكىسى كۆرگەزمىسى ئېچىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدا 1990 - يىلى 14 تۈر بويىچە چارۋىچىلىق پەن - تېخنىكىسى كۆرگەزمىسى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

مۇخبىرىمىز يېقىندا ئايالاشقان ئۇچ دەرىجىلىك پونكىت مەسئۇللىرى قاتناشقان خىزمەت يىغىندىن خەۋەر تېپىشچە، 1990 - يىل ئىچىدە ئوبلاست

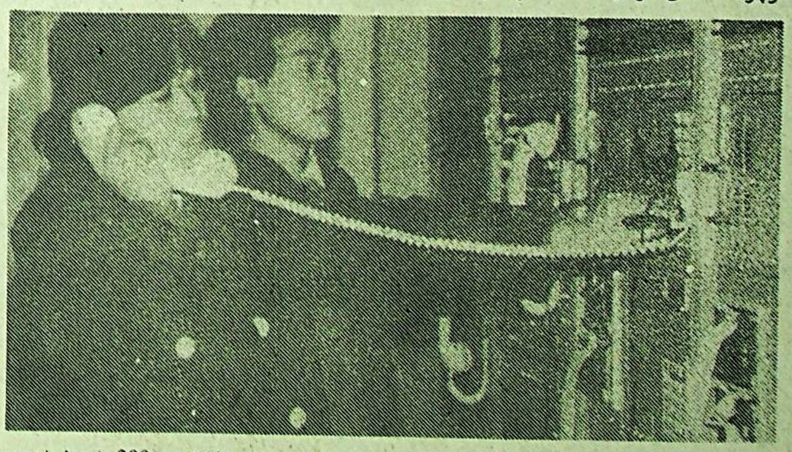

يۈسۈپ ساۋۇت ئائىلىسى كۆپ خىل ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇپ ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتتى

مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ ئالاغىر يېزا چارۋىچىلىق فېرمىسىدىكى يۈسۈپ ساۋۇت ئائىلىسى كۆپ خىل ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتتى.

يۈسۈپ ساۋۇت 1990 - يىل ئەتىيازدا تېرىغان 90 مو يەردىكى كېۋەزنى ئوبدان پەرۋىش قىلغانلىقتىن، دۆلەتكە 34 مىڭ يۈەنلىك پاختا سېتىپ بەردى. ئائىلىسىدىكى قول تراكتورى بىلەن دېھقانلار ئوچۇن ھەقلىق مۇلازىمەت قىلىپ تىرانسپورت تىجارىتى بىلەن شۇغۇللاندى. ئائىلىسىدە بىقىلىۋاتقان 200 چارۋا مالنىڭ يۈكىنى ساتقاندىن باشقا، بىر قىسىم چارۋا مالىنى سېتىپ، تىرانسپورت ۋە چارۋىچىلىقتىن 7000 يۈەن كىرىم قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئونىڭ بىر يىللىق كىرىمى 41 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئائىلىسىدىكى ھەر بىر نوپۇسقا 10 مىڭ 250 يۈەندىن توغرا كەلدى.

باتۇر ھاشىم، ئەمەت جىلىل

تۇرپان ئۇلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى يېقىندا ئاپتوماتىك تېلېفوندىن 200 نى ئورنىتىپ، ھەر مىللەت خەلق تامىمىسىنىڭ مەملىكىتە ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرى بىلەن بۇۋاستە ئالاقىلىشىشقا ئۇگايلىق پارىتىپ بەردى.

ئابلىز غوجامنىياز، غېنى نىياز فوتوسى

مۇئەللىپ نېپىت ئېلىش 1 - زاۋۇتى سۇ ئايرىش پونكىتىنىڭ بۇلغانغان سۇنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسىنى تېخنىكلىق ئۇزگەرتىپ، ھەر ئايدا 15 مىڭ كۇب مېتر سۇ تېجەپ قالدى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار پونكىتتىكى باش ئاقاقتا سۇنى كونترول قىلماقتا.

ئابدۇمامۇت ئە بە يدۇللا فوتوسى

موجى يېزىسىدا سېتىۋېلىنغان تراكتۇر 108 گە يەتتى

گۇما ناھىيىسى موجى يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېزا ئىگىلىكىنىڭ ماشىنىلىشىش قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى تراكتۇرلارنى ساقلاپ قېلىش ئاساسىدا، ئالدىن بېيىغان دېھقانلارنى تراكتور سېتىۋېلىشقا رىغبەتلەندۈردى. ھازىر يېزا بويىچە دېھقانلار سېتىۋالغان چوڭ - كىچىك تراكتور 108 گە، كوللېكتىپ ھەم شەخسىلەر سېتىۋالغان سېيالكا - ساپان قاتارلىق سايمانلار 41 گە يەتتى.

ئىدرىس توختىباقى

ئۇقادى كەنتىدە كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 155 كىلوگرامغا يەتتى

چىرا ناھىيىسىنىڭ چىرا يېزا ئۇقادى كەنت بىرىنچى مەھەللە گۇرۇپپىسىدىكى دېھقانلار تېرىقچىلىق قىلىشتا پەن - تېخنىكىغا ۋە يەرگە مەبلەغ سېلىشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، 1990 - يىل تېرىلغان 50 مو كېۋەزنىڭ ساپ پاختا بىرلىك ھوسۇلى 155 كىلوگرامغا يېتىپ، خوتەن ۋىلايىتى بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

بۇ كەنت ناھىيە بويىچە ئوقتىلىق كېۋەز سورتى يېتىشتۇرىدىغان جايلارنىڭ بىرسى بولىسۇ، ھەر خىل سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، بۇ كەنتتە كېۋەزنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتى 80 - 70 كىلوگرامدىن ئاشماي كەلگەنىدى. بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى دېھقانلارنى پەن-تېخنىكىغا ۋە يەرگە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىشقا يېتەكلەپ، كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا ئاساس يارىتتى. كېۋەز تېرىلىدىغان يەرلەرنى چوڭقۇر ئاغدۇرۇپ، ھەر مو يەرگە 3000 كىلوگرام ئورگانىك ئوغۇت توكۇپ، ئورۇقنى خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ، سۇلياۋ يۇپۇق يېپىپ تېرىدى، كېۋەز مايىسلىرى ئۈنۈپ چىققاندىن كېيىن تەلەپ بويىچە پەرۋىش قىلىپ، ۋاقتىدا سۇغاردى. نەتىجىدە كېۋەز مايىسلىرى ياخشى ئۆسۈپ، كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

ئوبۇلقاسىم ھەسەن

بويىچە يولغا قويۇلغان ئوتلاقلارنى تەسلىگە كەلتۈرۈش، تۆۋەتىلىك ئۇچەكە يېتىشتۇرۇش، ئەلا سۈپەتلىك ئوت - چۆپ تېرىش، سۇنۇشى ئوتلاق بەرپا قىلىش، ئىلمىي ئۇسۇلدا چىكەتكە يوقىتىش، ئاپەتكە قارشى تۇرۇش، چىكىنگەن ئوتلاقنى تەسلىگە كەلتۈرۈش قاتارلىق 14 تۈردىكى چارۋىچىلىق پەن - تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش جەھەتتە 12 مىڭ 846 مو سۇنۇشى ئوتلاق بەرپا قىلىنىپ، 23 مىڭ 962 مو چىكىنگەن ئوتلاق تەسلىگە كەلتۈرۈلگەن. بۇ، ئوبلاستىنىڭ چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تورتكىلىك رول ئوينىغان.

تۇرغۇن ھۇشۇر

ئەركىنجان مەھەللىسىگە باسما قۇدۇق كولاپ ئاممىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى

شەپقەتلىك قوللار

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سابىرجان سەيىت خەۋەر قىلدى: مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ يامانيار يېزا كۆكچى 11 - كەنتىدىكى ئەركىنجان تىرانسپورت كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىپ بېيىغاندىن كېيىن، يۇرتداشلىرىنى ئۇنۇچۇپ قالمىدى. ئۇ ئۆز مەھەللىسىدىكى دېھقانلارنى پاكىز سۇ ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، 1990 - يىلىنىڭ ئاخىرى مەھەللىسىگە بىر باسما قۇدۇق كولاپ، ئاممىنىڭ بۇ جەھەتتىكى قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلدى.

ئازغىنە يارىدەم، چوڭقۇر مۇھەببەت

1990 - يىلى 12 - ئاينىڭ 2 - كۈنى كېچىدە يەكەن ناھىيىلىك نەسلىچىلىك پونكىتىنى سۇ بېسىپ كەتكەنىدى. بۇ خەۋەر تارالغاندىن كېيىن، تاشقۇرغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ چارۋىچىلىق سېپىدىكى بىر قىسىم ئورۇنلار ۋە شەخسىلەر پونكىتتىكى خادىملارنىڭ ئاپەت كەلتۈرگەن زىيانىنىڭ ئورنىنى تولدۇرۇش، ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە مەدەت بېرىش ئۈچۈن 825 يۈەن نەق پۇل توپلاپ، ئۇلارغا ئەۋەتىپ بەردى.

قۇربانجان مۇھەممەد تېلى
قەھرىمان كېچىك

خوتەن ناھىيىسى يېڭىئاۋات يېزىلىق ئايالار بىرلەشمىسىنىڭ مۇدىرى، «8 - مارت قىزىلبايراقدارى»، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» تونىسا سادىر بۇ يېزىنىڭ جامباغ كەنت 2 - مەھەللىسىدىكى نامرات ئايال قۇربانىنىساخانىنى بېيىتىشنى ھۆددىگە ئېلىپ، بىر يىل ئىچىدە ئۆنى بېيىتىپ، خوتەن ۋىلايىتى بويىچە «مويلا - ئارام ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش ئىلغارى» قىلىپ يېتىشتۇردى.

سۈرەتتە: تونىسا سادىر (ئوڭدا) قۇربانىنىساخان بىلەن بۇندىن كېيىنكى ئىشلار توغرىسىدا مەسلىھەتلەشمەكتە.

تۇرغۇن ئابدۇقادىر فوتوسى

توغرا يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇپ، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتىنى گۈللەندۈرەيلى

ئىسمايىل ئەمەت

پارتىيىمىز ئوتتۇرىغا قويغان ئەدەبىيات - سەنئەتنى «خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇرۇش» — سوتسىيالىستىك ئەدەبىيات - سەنئەت ئىشلىرىنىڭ ئاساسىي، ماركسىزملىق ئەدەبىيات - سەنئەت نەزەريىسى ۋە ماۋزېدۇڭ ئەدەبىيات - سەنئەت ئىدىيىسىنىڭ كونكرېتلاشتۇرۇلۇشى، شۇنىڭدەك ئېلىمىز ئەدەبىيات - سەنئەت خىزمەتچىلىرىنىڭ تۇزاق مۇددەتلىك ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت تەجرىبىلىرىنىڭ يەكۈنى. بۇ توغرا يۆنىلىش، شۇبھىسىزكى، ئېلىمىز ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىيات - سەنئىتىنىڭ ۋە ئەدەبىي ئىجادىيىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە چوڭقۇر قىلچە ئىككىلەنمەي، قىلچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە ئېلىمىز ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىيات - سەنئىتى ۋە ئەدەبىي ئىجادىيىتىنىڭ ئالاھىدىلىكى ھەم قانۇنىيىتىنى تولۇق تونۇشى، ئۇنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئەمەلىيەتتىن ئوتكۈزۈشى كېرەك، ئۇنىڭدىكى مۇھىم بىر تەرەپ — بۇ باش يۆنىلىش شەرتى ئاستىدا ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىيات - سەنئىتى ۋە ئەدەبىي ئىجادىيىتىنىڭ ئالاھىدىلىكى ھەم قانۇنىيىتىنى تولۇق تونۇشى، ئۇنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئەمەلىيەتتىن ئوتكۈزۈشى كېرەك، ئۇنىڭدىكى مۇھىم بىر تەرەپ — بۇ باش يۆنىلىش شەرتى ئاستىدا ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىياتىنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە ئەزىيىسىگە ئاساسەن، مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىكىنى، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى مەدھىيىلەشكە كۈچ سەرپ قىلىپ، مىللەتلەرنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت. بۇ ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىي ئىجادىيىتىنىڭ ئاساسىي رېتىمى ۋە مەڭگۈلۈك ئاساسىي تېمىسى.

تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈش دېگىنىمىز ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىيات - سەنئىتى خادىملىرى، ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىي ئىجادىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئاپتورلار، يازغۇچىلار ئۈچۈن ئېيتقاندا، ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونلىرىغا چوڭقۇر چۆكۈش، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسى ئارىسىدا يىلتىز تارتىش دېمەكتۇر. بۇ، ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىيات - سەنئىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملاردىن ئاز سانلىق مىللەت خەلقلىرىنىڭ تۇرمۇشىنى چوڭقۇر تونۇشنى، بولۇپمۇ ئىدىيە - ھېسسىياتتا ئاز سانلىق مىللەت خەلقلىرى بىلەن ھەمنەپەس بولۇپ، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسى ئۈچۈن ئەدەبىيات - سەنئەت ياراتقان ئەنئەنىۋى ئەدەبىيات - سەنئەت ئەسەرلىرىنى ئۆگىنىپ، ئۆزلەشتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت ساھەسىدىكى ئىجادىي ئەمگەكلىرىنى ئۆز ۋاقتىدا تونۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتىنى ئۆز ۋاقتىدا مەدھىيىلەپ، ئۇلارنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتىدىكى ئاجىز تەرەپلىرىنى ئۆز ۋاقتىدا تەنقىد قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتىنى ئۆز ۋاقتىدا تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتىنى ئۆز ۋاقتىدا ئىلمىي جەھەتتىن تەتقىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتىنى ئۆز ۋاقتىدا تارىخىي ماتېرىيالىزم مەيدانىدا تۇرۇپ توغرا توپ، ئۇلارنى توغرا ئىپادىلەش ۋە توغرا يارىتىش كېرەك. سوتسىيالىزم دەۋرىدە، ئېلىمىزنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونلىرىدا غايەت زور ئۆزگىرىشلەر بولدى ۋە بولماقتا، ئۇلارنىڭ تەرەققىياتىدا ئۇلۇغ بۇرۇلۇش مىللەتلەر ئارا مۇناسىۋىتىدە ئۇلۇغ بۇرۇلۇش ياسىدى. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتىدە ئۆز ۋاقتىدا ئۇلۇغ بۇرۇلۇشنى ئەكس ئەتتۈرۈپ، ئۇلۇغ بۇرۇلۇشنى مەدھىيىلەپ، ئۇلۇغ بۇرۇلۇشقا ئۆز تۆھپىسىنى قوشتى. ئۇلار ئۇلۇغ بۇرۇلۇشنىڭ ئەڭ ياخشى ئەدەبىي ئەسەرلىرىنى يارىتىپ، ئۇلۇغ بۇرۇلۇشنىڭ ئەڭ ياخشى ئەدەبىي ئەسەرلىرىنى ياراتقان ئاپتورلار بىلەن بىللە

مۆتىگې يېزىسى پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك ئاساستا باھالاش پائالىيىتىنى ئەستايىدىل قانات يايدۇردى

تۆلچەم ئېنىق، تۆزۈم مۇكەممەل بولغاچقا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ قىياپىتى يېڭىلاندى

«كومپارتىيە ئەزالىرى يۇقىرى تاپشۇرغان ھەر تۈرلۈك ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىلىرىنى باشلامچىلىق بىلەن ئورۇندىلا قالماستىن، ھەر ۋاقىت، ھەممە جايدا ئەمۇنىلىك ھەرىكىتى بىلەن ئامما ئىچىدە ئۈلگىلىك رول ئوينىشى كېرەك. بۈگۈن، بۇلتۇر 10 - ئايدىكى دېموكراتىك باھالاشتىن كېيىن قوبۇقسار مۆڭگۈل ئاپتونوم ناھىيىسى مۆتىگې يېزىسىدىكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيىسىدە يۈز بەرگەن چۈڭقۇر ئۆزگىرىشتۇر.

مۆتىگې يېزىسى ناھىيلىك پارتكومنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك ئاساستا باھالايدىغان سىناق ئۇقتىسى. يېزىلىق پارتكوم پارتىيە ئەزالىرىنى ئۆگىنىشكە سەپەرۋەر قىلىش، دېموكراتىك ئاساستا باھالاش، يەكۈنلەش، يۇقىرى كۆتۈرۈشتىن ئىبارەت توت باسقۇچ بويىچە باھالاش خىزمىتىنى ئەستايىدىل، پۈختا قانات يايدۇردى. يېزىلىق پارتكوم پارتىيە ئەزالىرىنىڭ بارىن يېزىسىدا يۈز بەرگەن ئەكسىئىنقىلابىي قوراللىق توپىلاڭغا بولغان توتۇشى ۋە پوزىتسىيىسى، 6 - ئومۇمى يىغىن قارارلىرىغا بولغان توتۇشى، خەلق ئوچۇن خىزمەت قىلىش، قانۇن - ئىنتىزامغا رىئايە قىلىش، ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك بولۇش، ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رول ئوينىاش، تەشكىلىي تۈزۈمۈشقا قاتنىشىش، نامرات - ئاجىزلارغا يار - يۆلەك بولۇش، ئورتاق بېيىش قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئىپادىسى ۋە ساقلانغان مەسىلەرنى ئۇقتىسلىق تۇتۇپ، تۆلارنى تۈزىنى - ئۆزى باھالاشقا، دېموكراتىك ئاساستا باھالاشقا ۋە ئامما ئارسىدا باھالاشقا تۈيۈشتۇردى.

مۆتىگې يېزىلىق پارتكوم پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك ئاساستا باھالاشنى سىناق قىلىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئوچ جەھەتتە ئەتىجىگە ئېرىشتى: بىرىنچى، پارتىيە ئەزالىرىنى بىر قېتىملىق پارتىيە ئەزالىرى ئوچىلىمى قايتا تەربىيىسىگە ئىگە قىلىپ، ئۆلارنىڭ لايىقەتلىك پارتىيە ئەزاسى بولۇش ئالاھىلىقىنى كۆچەيتتى. پارتىيە ئەزالىرى ئىلگىرىكى «يۇقىرى تاپشۇرغان ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىسلا ياخشى پارتىيە ئەزاسى بولىدۇ» دېگەن مۆجمەل ئوتۇشنى توغرىلاپ، ھەر ۋاقىت، ھەممە يەردە ئەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئامما ئىچىدە يىغانلىقنى ۋە ئامما ئىچىدە ئۈلگىلىك ئىشلەشنى بىلدۈردى. ئىككىنچى، ئەرتىپكە سېلىش ئارقىلىق ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىق كۆچىنى كۆچەيتتى. ئۈچىنچى، پارتىيە قۇرۇلۇشىغا دائىر ھەر خىل ئوزۈملەرنى ئۈرغۇزۇپ ۋە مۆكەممەللەشتۈرۈپ، بۇ يېزىنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى توغرا ئىزغا سالدى.

جالاڭ جېپ

«ماناس» ئېپوسى بويىچە مەملىكەتلىك ئىلمىي ئەتقىقات يىغىنى ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى

ئۈز مۇخبىرىمىز پاتىگۈل مۇھەممەت خەۋەر قىلدۇ: «ماناس» ئېپوسى بويىچە مەملىكەتلىك ئىلمىي ئەتقىقات يىغىنى بۇلتۇر 12 - ئاينىڭ 26 - كۈنىدىن 28 - كۈنىگىچە ئۇرۇمچىدە ئېچىلدى. يىغىنغا بېيجىڭدىن كەلگەن «ماناس» شۇناسلار، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن كەلگەن «ماناس» ئېپوسىنى توپلاش، رەتلەش، تەرجىمە قىلىش، نەشر قىلىش ۋە تەتقىق قىلىش ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللانغۇچى كەسپى ۋە ئىشتىن سىرتقى مۇتەخەسسىسلەر، خەلق ئەدەبىياتچىلىرى بولۇپ 60 تىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

قىرغىزلارنىڭ خەلق ئېپوسى - «ماناس» مەملىكىتىمىزدىكى ئوچ چوڭ ئېپوسنىڭ بىرى بولۇپ، «دۆلەت گۆھىرى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئىگە. ئېپوستا قىرغىز خەلق قەھرىمانى ماناس ۋە ئۇنىڭ يەتتە ئەۋلادىنىڭ قەھرىمانلىق ئىش - ئىزلىرى مەدھىيىلەنگەن. «ماناس» ئېپوسىنى تەكشۈرۈش، توپلاش خىزمىتى 1961 - يىلى 3 - ئايدا باشلانغانىدى. ھازىرغا قەدەر ئېپوسنىڭ 1 - قىسمىنىڭ 1 -، 2 -، 3 -، 4 - تومлىرى نەشر قىلىندى. «سەمەتەي» قىسمىنىڭ 1 -، 2 -، 3 - توملىرىمۇ يېقىندا خەلق بىلەن يۈز كۆرۈشتى. ئېپوسنىڭ ئېچكى ماتېرىيال نوسخىسىدىن توققۇز توم بېسىلدى.

بۇ قېتىمقى يىغىندا «ماناس» ئېپوسى توغرىسىدا يېزىلغان 30 پارچە ئىلمىي ماقالە ئوقۇپ ئوتۈلدى. ئېپوسنى تەكشۈرۈش، توپلاش جەريانىدا بارلىققا كەلگەن 21 ئىلغار شەخس، ئىلغار كوللېكتىپ تەقدىرلەندى. «ماناس» ئېپوسىنى توپلاش خىزمىتىگە ئالاھىدە تۆھپە قوشقان يۈسۈپ مامايغا شەرەپ گۈۋاھنامىسى ۋە «ئالىي تەتقىقاتچى» دېگەن شەرەپلىك نام بېرىلدى. يىغىندا يەنە رەئىس تۆمۈر داۋامەتنىڭ يازما دوكلاتى ئوقۇپ ئوتۈلدى.

شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى قاراماي نېفىت ئىلىش 1 - زاۋۇتى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇش ئوچۇن يېقىندا فوتو سۈرەت ۋە ھۆججەت كۆرگەزمىسى ئاچتى.

سۈرەتتە: ئامما كۆرگەزمىگە قويۇلغان ئەسەرلەرنى كۆرمەكتە.

ئابدۇمامۇت ئەبەيدۇللا فوتوسى

خوتەن ناھىيلىك فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى
باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

خوتەن ناھىيلىك فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، 1 - قېتىملىق ھۆددىگەلىك ماسلاشتۇرۇش ئېلىپ بېرىپ، ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنى ئاشۇرۇپ ئوردۇندىدى.

ئوزلۇكسىز ئىسلاھ قىلىپ، ۋەزىپە، كۆرسەتكۈچ ۋە مەسئۇلىيەت دائىرىسىنى ئېنىق بېكىتىپ، ئۈنۈملۈك گۇرۇپپا، شەخسلەرگە ئەمەلىيلەشتۇردى. مۇكاپاتنى ۋەزىپىنىڭ ئورۇندىلىنىشى بىلەن زىچ باغلاپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك، تېخنىكا ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. تېخنىكا مەسئۇلىيىتى ۋە نازارىتىنى كۈچەيتىپ، ھادىسىنى ئازايتىپ، كىنو قويۇش سۇپىتىنى ئۆستۈردى. كۆپ خىل ئىگىلىكنى يولغا قويۇپ، كەسپىي پائالىيەتنى جانلاندۇردى. كىنو قويۇش ئۇقتىسىنى كۆپەيتىپ، ئامماننىڭ كىنو كۆرۈش قىيىن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلدى. يېزا - بازار كىنو ئەترەتلىرىنى ئېچىنكا، ئۆسكۈنە ۋە ئەرجمە فىلىملىرى بىلەن ۋاقىتىدا تەمىنلەپ، فىلىم تارقىتىش يوللىرىنى راۋاناشتۇردى. خادىملارنىڭ بەلگىلىك ۋاقىتتا ئالمىشىپ ئىشلەش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئەقسىماتتىكى تەڭسىزلىكنى توگەتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ شىركەتتە ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىپ، زىيان تارتىش ھالىتى ئۆزگەرتىلدى. شىركەت ھۆددىگە بېرىلگەن ئوچ يىلدىن بۇيان ئومۇمىي كىرىم 639 مىڭ 731 يۈەنگە، ساپ پايدا 81 مىڭ 314 يۈەنگە يېتىپ، توختامىدىكى ساپ پايدا ۋەزىپىسى 47.36% ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

سىدىق تۇرى

چىرا ناھىيىسىنىڭ چاقار يېزا ئوقۇ - شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەننىڭ ئۇرى 1 - چارۋىچىلىق مەيدانىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى ئەترايىغا جايلاشقان 4 - لىيەن بۇغالتىرى ۋۇگوچېك بولۇپ، بۇ كىشى مۇھەممەتئىمىن ئاخۇنغا: تۈزىنىڭ ئالدىنقى كۈنى بۇ كەنت ئىچىدىكى يولدا ھارۋا بىلەن كېتىۋاتىپ پۇل ۋە ھۆججەت - تالون سېلىنغان بىر سومكىنى چۈشۈرۈپ قويغانلىقىنى ئېيتىدۇ. مۇھەممەتئىمىن ئاخۇن بۇ كىشى سومكىدىكى پۇلنىڭ سانى ۋە باشقا بەلگىلەرگە دائىر ئەھۋاللارنى تولۇق ئېيتىپ بەرگەندىن كېيىن سومكىنى تاپشۇرۇپ بېرىدۇ. ۋۇگوچېك سومكىنى تاپشۇرۇپ ئالغاندىن كېيىن كۆزىگە ئىسسىق ياش ئېلىپ «سومكىدىكى پۇل كوپ بولمىسمۇ ئەمما تۇنگىدىكى لىيەننىڭ بىر يىللىق ھېسابات تالونى ئىنتايىن زۆرۈر ئىدى. رەھمەت سىلىگە ....» دەپ يېنىدىن بىر قانچە ئون يۈەن چىقىرىپ تەڭلەيدۇ. لېكىن، مۇھەممەتئىمىن ئاخۇن «بۇ مېنىڭ قىلىشقا تېگىشلىك ئىشىم» دەپ پۇلنى ئېلىشنى رەت قىلىدۇ.

مۇھەممەتجان ئىسمايىل

ياخشى پەزىلەت
1957

ئىسلاهات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان ئېلىمىزده مىللىي مائارىپ تېز راۋاجلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئېلىمىزده ئاز سانلىق مىللەت مائارىپى ئىسلاهات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان خېلى تېز تەرەققىي قىلدى. ئاده تتىكى ئالىي مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىرى 130 مىڭدىن، ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقىنى 3 مىليون 140 مىڭدىن، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقىنى 10 مىليون 520 مىڭدىن ئاشتى. ئېلىمىزدىكى 55 ئاز سانلىق مىللەتنىڭ هەممىسده ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى بار بولدى. ئىسلاهات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىدا ئېگىلىكنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، مائارىپ ئىشلىرىمۇ يېڭى تەرەققىيات دەۋرىگە قەدەم قويدى.

مىللىي ئاپتونوم رايونلار مائارىپىنى تۈز ئالدىنقا راۋاجلاندۇرۇش هوقۇقىغا ئېگە بولدى. ئۇنىڭدىن باشقا، ئاده تتىكى ئالىي مەكتەپلەردە مىللىي سىنىپ ياكى مىللىي تەييارلىق سىنىپلىرى ئېچىلىپ، ئۇنىڭغا مەخسۇس ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىرى قوبۇل قىلىندى. ئېچكى تولكىلەر مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ ياكى ئوتتۇرا مەكتەپلەردە مىللىي سىنىپ ئاچتى؛ ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكۇملار ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلغاندا قوبۇل قىلىش نومۇر چېكىنى مۇڭاپىق تۆۋەنلىتىپ ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ مەكتەپكە كىرىشىگە كۆپرەك پۇرسەت يارىتىپ بەردى؛ مىللىي مەكتەپلەر يەنە « ئىككى تىل» دا دەرس ئوتۇشنى پائال يولغا قويدى. شىنجاڭ، گۇاڭشى قاتارلىق ئون تولكە، ئاپتونوم رايوندا مىللىي يېزىقتا دەرسلىك توزۇش، تەرجىمە قىلىش ئاپپاراتلىرى قۇرۇلدى، مەملىكەت بويىچە هەر قايسى تولكە، ئاپتونوم رايونلاردا 29 مىللەت يېزىقىدا 1800 خىلدىن ئارتۇق ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ دەرسلىكى نەشر قىلىنىپ، مىللىي مائارىپنىڭ راۋاجلىنىشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈلدى، هازىر مەملىكەت بويىچە مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ 120 مىڭدىن، مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ 11 مىڭدىن ئاشتى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك سىفەن مەكتىپى 189 غا، ئالىي سىفەن مەكتىپى 35 كە، مىللەتلەر شۇيۈەنى 12 گە، ئاپتونوم رايونلاردا مىللىي ئالىي مەكتەپ 107 گە يەتتى. ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار ئىسلاهات ئېلىپ بېرىشتىن ئىلگىرىكى 1978 - يىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم هالدا 24.8%، 42.2%، 27.9% كۆپەيدى.

ئېلىمىزنىڭ نۇر سەزگۈچى ماتېرىياللار سانائىتىده زور نەتىجه قازىنىلدى

ئالەم قاتنىشى، ئاۋىئاتسىيىده ئىشلىتىلىدىغان سۈرەت لېنتىسىنىڭ سۈپىتى خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئېلىمىزده تەتقىق قىلىپ ئىشلەنگەن ئالەم قاتنىشىدا ئىشلىتىلىدىغان سۈرەت لېنتىسى بىلەن يەر شارىدىن يىراقتىكى سۈنئىي هەمراهتا تارتىلغان سۈرەتلەردىن يەر يۈزىدىكى تاغ، دەريا، شەهەر، كوچىلارنى ئېنىق كۆرگىلى بولىدۇ. مۇخبىرىمىزنىڭ خەمىيە سانائىتى مىنىستىرلىكىدىن ئۇقۇشچە، ئېلىمىز ئۆزى تەتقىق قىلىپ ئىشلىگەن رەڭلىك، رەڭسىز سۈرەت لېنتىلىرىنىڭ سۈپىتى خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن. بۈ، ئېلىمىزنىڭ نۇر سەزگۈچى ماتېرىياللار سانائىتىده قولغا كەلتۈرگەن زور مۇۋەپپەقىيتى.

يەر يۈزىدىن بىر قانچە ئون كىلومېتر ئېگىز هاۋا بوشلۇقىدىكى ۋە يەر شارىدىن بىر نەچچە يۈز كىلومېتر يىراقلىقتىكى سۈنئىي هەمراهتا سۈرەت تارتىشقا ئىشلەتىلىدىغان لېنتىغا ناهايىتى يۇقىرى تەلەپ قويۇلىدۇ هەم ئۇنى ئىشلەشمۇ ناهايىتى قىيىن. نۇر سەزگۈچى ماتېرىياللار تېخنىكىسى، بولۇپمۇ ئېمۇلىسىنى بىرىكتۈرۈش تېخنىكىسىنى دۇنيادىكى هەر قايسى شىركەتلەر قەتئىي مەخپىي تۇتىدۇ.

خەمىيە سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ 1 - سۈرەت لېنتىسى زاۋۇتى جاپالىق كۆرەش قىلىش، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش روهىغا تايىنىپ، مەملىكەت ئىچىدىكى ئالاقىدار تەتقىقات ئورۇنلىرى ۋە ئالىي مەكتەپلەر بىلەن بىرلىشىپ ئۇنى ئېگە هۆجۇم قىلىپ، 1 - 2 - تەۋلاد رەڭلىك، رەڭسىز سۈرەت لېنتىلىرىنى ئىشلەپ چىقىرىپ، ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇپ بەردى. بۇ لېنتىلار ئاساسەن ئاۋىئاتسىيىده ئىشلىتىلىدىغان ئاسترونومىيىلىك نىشانى بويىچە شېكەر سانائىتى ئۈچۈن ئېلىنغان بولۇپ، ئۇلارنىڭ سۈپىتى ئاساسەن ئالەم قاتنىشى ئېهتىياجىنى قاندۇرالايدۇ.

بۇلتۇر ئېلىمىزده شېكەر مەهسۇلاتى بويىچە ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - يانۋار تېلېگراممىسى. 1990 - يىلى ئېلىمىز بويىچە شېكەر مەهسۇلاتى 5 مىليون 250 مىڭ تونىغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 4.8% ئېشىپ، تارىخنا ئەڭ يۇقىرى سانائىتى يەنە بىر يىلنى ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار 1978 - يىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم هالدا 24.8%، 42.2%، 27.9% كۆپەيدى.

لىن لىۋن دېڭز بوغىزى ئاۋازى رادىئو ئىستانسىسى مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: تەيۋەن دائىرىلىرى دەۋر ئېقىمىغا ماسلىشىپ سودا، قاتناش، پوچتا ئالاقىسىنى تېزرەك ئەمەلگە ئاشۇرۇشى لازىم

لىن لىۋن مۇنداق دېدى: چوڭ قۇرۇقلۇقتا كەلگەنلىكى تەيۋەنلىك قېرىنداشلار مىللىتىمىزنىڭ تۇزاق تارىخى، ئەنئەنۋى پارلاق مەدەنىيىتىدىن چوڭقۇر بەهرىمەن بولۇپ، مىللىي ئېپتىخارلىق هېس قىلدى. ژاهەلەنكى، بۈگۈنكى كۈندە ئىككى قىرغاقتىكى قېرىنداشلارنىڭ ئالاقىسى يەنىلا تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ چەكلىمىسىگە ئۇچراپ كەلمەكته، چوڭ قۇرۇقلۇقتىكى 28 مىڭ تەيۋەنلىك قېرىنداشلارنىڭ مۇئەققەق كۆپ ساندىكىسى تېخى يۇرتىغا تۇغقان يوقلىغلى بېرىپ باقمىدى. لىن لىۋن مۇئاۋىنلارنى ئومىد قىلدى: تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ دەۋر ئېقىمىغا ماسلىشىپ، مىللەت مەنپەئىتىنى مۇهىم بىلىپ، بۇاستە ئىككى تەرەپلىك سودا، قاتناش، پوچتا ئالاقىسىنى ئىمكان قەدەر بالدۇرراق بۇاستە ئىشقا ئاشۇرۇشى لازىم، مۇشۇنداق بولغاندىلا، دېڭىز بوغىزىنىڭ ئىككى قىرغىقىدىكى قېرىنداشلارنىڭ بېرىش - كېلىشىنى قولايلاشتۇرۇپ، ئورتاق تونۇش هاسىل قىلىپ، ئۆز ئارا ئىشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ۋەتەننىڭ تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كېلىشىگە پايدىلىق بولىدۇ.

«غالىبىيەت» نېفتلىكى 7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىده نېفت مەهسۇلاتىنى يىلغا 1 مىليون تونىنا ئاشۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنەن، 3 - يانۋار تېلېگراممىسى. «غالىبىيەت» نېفتلىكى يول ئېچىپ ئىلگىرىلەشكە جۈرئەت قىلىپ، 7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىده نېفت مەهسۇلاتىنى يىلغا ئوتتۇرا هېساب بىلەن 1 مىليون تونا، تەبىئىي گازنى 390 مىليون كۇب مېتر ئاشۇردى؛ ئوتتۇرا يىلى نېفت 33 مىليون 508 مىڭ تونىنىغا، تەبىئىي گاز 7 مىليارد 470 مىليون كۇب مېتىرغا يەتتى؛ بەش يىلدا ئارتۇق ئىشلەپچىقىرىلغان نېفت مەملىكەت بويىچە شۇ مەزگىلده ساب ئاشقان نېفتنىڭ 49 پىرسەنتىنى ئىلگىلىدى.

7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى ئوتۇپ كەتتى، «غالىبىيەت» نېفتلىكى ئىمتىهاندىن ئەلا نەتىجە بىلەن ئوتتى. بەش يىلدا 23 مىليون 540 مىڭ تونا نېفت ئىشلەپچىقىرىپ، 6 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكىدىن 97% ئاشۇردى؛ 34 مىليون تونىدىن ئارتۇق نېفت ئېكسپورت قىلىپ، دۆلەتكە 4 مىليارد دوللاردىن ئارتۇق تاشقى پېرېۋوت يارىتىپ بەردى؛ بىر يۈرۈش ئىلغار هۇنەر - تېخنىكا سىستېمىسى ۋە بىر قەدەر مۇكەممەللەشكەن، يۈرۈشلەشكەن ئىشلەپچىقىرىش سىستېمىسى ئاساسەن شەكىللەندۈردى.

ئېلىمىزده ياسالغان «ئىككى قەۋەتلىك هاۋا تەكشىگۈچلۈك تۇنجى پويىز» دۆلەتنىڭ باهالىشىدىن ئوتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - يانۋار خەۋىرى. بىر يىلدىن كۆپرەك يولۇچىلار پويىزىغا سېلىشتۇرغاندا، سىغىمى ئاده تتىكى پويىزلارنىڭكىدىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ياساپ چىقىلغانلىقى دۆلىتىمىزنىڭ پويىز ياساش سەۋىيىسىنىڭ

4.8% ئېشىپ، تارىخىغا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى. تونۇشتۇرۇشلارغا قارىغاندا، بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىل ئىچىدە ئېلىمىزنىڭ شېكەرچىلىك سانائىتىنىڭ نىشانى بويىچە شېكەر مەھسۇلاتى 10 مىليون تونناغا يەتكۈزۈلىدۇ، شېكەر توري، سۈپىتى، ئوراش، قاچىلاش سۈپىتى زور دەرىجىدە ياخشىلىنىدۇ.

تەيۋەندە جەمئىيەت ئامانلىقى يامانلاشتى، ساقچىلار چۈشكۈنلۈشپ كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ خەۋىرى. شياڭگاڭ، تەيۋەن گېزىتلىرىنىڭ يېغىندى خەۋىرىگە قارىغاندا، تەيۋەندە جەمئىيەت ئامانلىقى كۈندىن كۈنگە يامانلىشىپ، جىنايەت ئۆتكۈزۈش نىسبىتى كۈندىن كۈنگە ئېشىپ كەتكەن. ساقچىلار كۈندىن كۈنگە چۈشكۈنلىشىپ كەتكەنلىكتىن، ئاھالىلەر دەككە - دۈككىگە چۈشۈپ قالغان.

تەيۋەن ساقچى دائىرىلىرىنىڭ مەلۇماتىدىن قارىغاندا، 1990 - يىلى 7 - ئايدا جىنايى ئىشلار ئەنزىسى 6-ئايدىكىدىن 1308 قېتىم كۆپەيگەن، 8 - ئايدا 7-ئايدىكىدىن 208 قېتىم كۆپەيگەن. بولۇپمۇ قاتىللىق، قاقتى - سوقتى قىلىش قاتارلىق زوراۋانلىق ئەنزىلىرى تېز كۆپەيگەن.

يېقىنقى يىللاردا تەيۋەن ساقچىلرى كۈندىن كۈنگە ئەسكىلىشپ كەتكەن، بەزى ساقچىلار جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتناشقان. مياۋلى ناھىيىسىدىكى بىر ساقچىنىڭ ئادەم ئۆلتۈرۈپ، جەسەتنى كويدۇرۇشكە قاتناشقانلىقى بۈگۈنكى بىر مىسالى بولالايدۇ. تەيۋەنده چىقىدىغان «ئاۋام گېزىتى» نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، بۇ يىل ساقچىلار ئارىسىدا قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلارنى قانات ئاستىغا ئېلىش، پاراخورلۇق ئەنزىلىرى بىر نەچچە ئون قېتىم يۇز بەرگەن. بۈنىڭدىن باشقا، ساقچىلاردىن زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش، باسقۇنچىلىق قىلىش، قاتىللىق قىلىش، قىمارۋازلار، پاھىشۋازلارغا شارائىت يارىتىپ بېرىش قاتارلىق ئىشلارغا چېتىلىپ قالىدىغانلار دائىم ئۇچراپ تۇرىدىكەن.

(بېشى 1 - بەتته)

2) «ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» نى يولغا قويۇشنىڭ تەپسىلىي پىرىنسىپىنى توزۇپ چىقىش لازىم. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرى 200 مىڭ كىشىگە يېتىدۇ. ئالاقدار تارماقلار چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەقسىم قىلىپ، كەڭ پىكىر ئېلىپ، قارامسلىقى بولغان ھالدا بۇ قانۇننى يولغا قويۇشنىڭ تەپسىلىي پىرىنسىپىنى توزۇپ چىقىپ، ھەر مىللەت ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنى ئاكتىپلىقىنى يەنمۇ قوزغاپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىي قىلىشىنى ئوچۇن يېڭى تۆھپە قوشۇشقا سەپەرۋەر قىلىشى لازىم.

3) شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيەتكە ئاساسەن ئۇنىڭغا لگە ھۆجۇم قىلىپ، 1 - 2 - ئۆلاد رەھىملىك، رەھىمسىز سۈرەت لېنتىلىرىنى ئىشلەپچىقىرىپ، ھەر قايسى ساھەلەرنىڭ ئېھتىياجىنى ئاساسىي جەھەتتىن قاندۇردى.

(بېشى 1 - بەتته)

«ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» نى يولغا قويۇشنىڭ تەپسىلىي پىرىنسىپىنى توزۇپ چىقىش لازىم. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرى 200 مىڭ كىشىگە يېتىدۇ. ئالاقدار تارماقلار چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەقسىم قىلىپ، كەڭ پىكىر ئېلىپ، قارامسلىقى بولغان ھالدا بۇ قانۇننى يولغا قويۇشنىڭ تەپسىلىي پىرىنسىپىنى توزۇپ چىقىپ، ھەر مىللەت ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابئاتلىرىنى ئاكتىپلىقىنى يەنمۇ قوزغاپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىي قىلىشىنى ئوچۇن يېڭى تۆھپە قوشۇشقا سەپەرۋەر قىلىشى لازىم.

3) شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيەتكە ئاساسەن ئۇنىڭغا لگە ھۆجۇم قىلىپ، 1 - 2 - ئۆلاد رەھىملىك، رەھىمسىز سۈرەت لېنتىلىرىنى ئىشلەپچىقىرىپ، ھەر قايسى ساھەلەرنىڭ ئېھتىياجىنى ئاساسىي جەھەتتىن قاندۇردى.

7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شاڭخەينىڭ ئىقتىسادىي يېڭى سەۋىيگە يەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شاڭخەي، 3 - يانۋار خەۋىرى. ئېلىمىزدىكى ئەڭ چوڭ ئىقتىسادى مەركەز — شاڭخەي شەھىرى 7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش فاكتورىنى تىرىشچان ئىزچىللاشتۇرغانلىقتىن، خەلق ئىگىلىكى مۇقىم يۇكسەلدى، ئىقتىسادىي ئەھمىيلى كۆچى يېڭى سەۋىيگە يەتتى.

شاڭخەي شەھەرلىك ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ دەسلەپكى قەدەمدە ھېسابلاپ كۆرۈشىچە، 1986 - يىلدىن 1990 - يىلغىچە شاڭخەي شەھىرىنىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 5.6% ئېشىپ بارغان. بۇنىڭ ئىچىدە بىرىنچى كەسىپنىڭ 0.5%، ئىككىنچى كەسىپنىڭ 5%، ئۈچىنچى كەسىپنىڭ 27% ئاشقان.

(بېشى 1 - بەتته)

زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كىرىدىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

يېغىن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىل دۆلىتىمىز- نىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تارىخىي جەريانىدىكى ئىنتايىن ئاچقۇچلۇق مەزگىل. بىزنىڭ 90 - يىللاردا، 80 - يىللاردا ئىبرىشكەن غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى مۇستەھكەملەش - مۇستەھكەملىيەلمەسلىكمىز ۋە راۋاجلاندۇرۇش - راۋاجلاندۇرالماسلىقىمىز، ئىقتىسادنى گۈللەندۇرۇش ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈش - سۈرەلمەسلىكمىز، ئون يىللىق پىلان ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى غەلىبىلىك ئىشقا ئاشۇرۇش - ئاشۇرالماسلىقىمىز دۆلىتىمىز سوتسىيالىستىك تۈزۈمىنىڭ گۈللىنىشى ياكى خارابلىشىشى، غەلبە قىلىشى ياكى مەغلۇپ بولۇشىغا بىۋاستە مۇناسىۋەتلىك. جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئىستىقبالى ۋە تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار يۈكسەك تارىخي مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە دەۋر تەخىرسىزلىكى ھېسسىياتى بىلەن ۋەزىيەتنى ئېنىق توتۇپ، ئۇمۇمىيۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇش ئوچۇن يېڭى توھپە قوشۇشى لازىم:

يېغىن شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيەتكە زىچ بىرلەشتۇرۇپ 7 - ئۇمۇمىي يېغىنىنىڭ روھى ۋە مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىرىنىڭ مۇھىم سۆزىنى قانداق قىلىپ ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيەلەشتۈرۈش توغرىسىدا ئەستايىدىل مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىپ بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: 7 - ئۇمۇمىي يېغىنىنىڭ روھى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۈنىڭدىن كېيىنكى مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنىڭ يۈنىلىشىنى يەنمۇ ئېنىق كۆرسىتىپ بەردى، مىسلىسىز پۈرسەت يارىتىپ بەردى. بىز 7 - ئۇمۇمىي يېغىنىنىڭ روھىنى قىبلىنامە قىلىپ، دۆلەت ئەھۋالى، ئاپتونوم رايونىمىز ئەھۋالىنى تولۇق توتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى ئەستايىدىل ياخشى توزۇپ چىقىپ، پۈرسەتنى چىڭ توتۇپ، قىينچىلىقلارنى يېڭىپ، باش چۆكۈرۈپ جاپالىق ئىشلەپ، تىرىشىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشىمىز لازىم.

ۋاڭ ئېنماۋ، سۈك خەنلياك، تۇمۇر داۋامەت قاتارلىق رەھبەرلەر يولداشلار يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى. تۆلار 7 - ئۇمۇمىي يېغىنىنىڭ روھى ۋە مەركىزنى كومىتېت رەھبەرلىرىنىڭ مۇھىم سۆزلىرىنى تۆگىنىش تەسراتىنى كەڭ كۆشادە سۆزلەپ، 7 - ئۇمۇمىي يېغىنىنىڭ چۆكتۈر ئەھمىيتىنى يۈكسەك دەرىجىدە مەدھىيىلىدى، شۇنداقلا شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۇرۇپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش توغرىسىدىكى پىكىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. تۆلار ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە ئەزالىرى، ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىسىدىن 7 - ئۇمۇمىي يېغىنىنىڭ روھى ۋە مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىرىنىڭ مۇھىم سۆزلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، چۆكۈرۈپ ئۆزلەشتۈرۈپ، ئۇمۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيەلەشتۈرۈپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ، روھنى تۇرغۇزۇپ، خىزمەتنى تىرىشىپ ئىشلەپ، بىرلىكتە شىنجاڭنىڭ گۈزەل كېلەچىكىنى يارىتىشنى تەلەپ قىلدى. فېن سۈن

ئىلان

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتىدىن سۇۋېتكە تۇغقان يوقلاشقا بېرىلگەن قاسىم خۇدا بەردى نامىدىكى 1612731 - نومۇرلۇق پاسپورت بىلەن يولۋاس قاسىم نامىدىكى 1612732 - نومۇرلۇق پاسپورتنى يوقاتتىم. ئىلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

خوراز سوقۇشتۇرۇش

«شەرقىشامىلى» كىنوخانىسىدا: 11:00 دە، 1:10 دا، 3:20 دە، 5:30 دا، 7:40 تا؛

«خەلق» كىنوخانىسىدا: 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا؛

3 - بىناكارلىق كۆلۈيىدا: 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: 10:10 دا، 12:10 دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا؛

«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: 9:50 تە، 11:50 تە، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:10 دا، 8:30 دا؛

«ۋەتەنپەرۋەر» كۆلۈيىدا: 10:50 تە، 12:50 تە، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا.

بەگ قەسىرىدىكى شەمشەرۋاز

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، 6:30 دا؛

«بەخت» كىنوخانىسىدا: ئەتە 11:50 تە، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:10 دا.

قىساس مۇشتۇمى

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 11:50 تە، 1:40 تا، 3:30 دا، 5:20 دە (7:10 دا بەگ قەسىرىدىكى شەمشەرۋاز قوشۇپ قويۇلىدۇ).

ئۇرۇمچى رايونلۇق ھاۋارايى: كۈندۈزى ھاۋا ئوتتۇلۇپ، سۇس قار ياغىدۇ، كېچىسى بۇلۇتلۇق بولۇپ، كېيىن ئېچىلىدۇ. تېمپېراتۇرا: 22℃ — 12℃ - بولىدۇ. ئوچ بال شامال چىقىدۇ.

ئاتاقلىق تىلشۇناس يۈداخىن

مامبەت تۇردى (قىرغىز)

مشهور شخصلر

1990 - يىلى ئاتاقلىق تىلشۇناس ۋە تۈركىلوگ كونستانتىن كۈزمىچ يۈداخىننىڭ تۇغۇلغانلىقىغا 100 يىل تولدى. تۈركىي خەلقلەرنىڭ تىلىنى، تارىخىنى، ئېتنوگرافىيەسىنى، فولكلورىنى تەتقىق قىلىشقا بەلگىلىك تۆھپە قوشقان يۈداخىننىڭ مېھنىتى ۋە ھاياتىنى ياد ئېتىشكە ئەرزيدۇ.

يۈداخىن 1890 - يىلى روسىيەنىڭ تۇرمىسىدە شەھىرىدە دېھقان ئائىلىسىدە تۇغۇلغان 1910 - يىلى مۇئەللىملەر كۇرسىنى تاماملاپ، ئوقۇتقۇچىلىق قىلغان. كېيىن شىنجاڭغا كېلىپ تىرىكچىلىك قىلغان. مۇشۇ جەرياندا ئەمەلىي تۇرمۇشتىن تۇيغۇر تىلىنى پىششىق ئۆزلەشتۈرگەن. 1925 - يىلى تاشكەنتتىكى «شەرق» شۇيۇەنىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، لېنىنگرادقا كېلىپ ئۇيغۇر تىلى تەتقىقاتى بىلەن مەخسۇس شۇغۇللانغان. بۇ جەريانىدا 1927 - يىلى «رۇسچە - ئىنگلىزچە لۇغەت» تۈزگەن. 1928 - يىلى «چاغاتاي تىلىنىڭ تاۋۇشلۇق تۈزۈلۈشى توغرىسىدا» دېگەن ئىلمىي ماقالىنى يازغان. تۇ تۇيغۇر، قازاق، تۈزبېك، قىرغىز تىللىرىنى پىششىق بىلگەنلىكتىن ۋە ئەركىن سۆزلىيەلىگەنلىكتىن 1929 - 1934 - يىللىرى سوۋېت ئىتتىپاقى پەنلەر ئاكادېمىيسى «شەرق» تەتقىقات شۇيۇەنى ئوتتۇرا ئاسىيا بۆلۈمىنىڭ مەسئۇلى بولۇپ ئىشلىگەن.

يۈداخىن تۈركىي خەلقلەرنىڭ تىلى، دىئالېكتىكىسى، تىللارنىڭ مۇناسىۋىتى، لېكسىكىسى، فونولوگىيىسى، ئەدەبىي تىل، تارىخ، فولكلورى، يازما يادىكارلىقلىرى بويىچە كەڭ دائىرىلىك تەتقىقات ئېلىپ بارغان. بولۇپمۇ تۇيغۇر، قازاق، تۈزبېك، قىرغىز تىللىرىدىكى ئورتاق ئىلمىي قانۇنىيەتلەرگە ۋە پەرقلەرغا توغرىلىق ئىنچىكە تەتقىقات ئېلىپ بارغان. 1935 - يىلى موسكۋادا تۇرغان مەزگىلىدە «ئۇيغۇر گېزىتىنىڭ تىلى» دېگەن ماقالىسىنى يازغان. تۇنىڭ تۈزبېك دىئالېكتولوگىيىسى، قىرغىز فولكلورى، تۇيغۇر تېرمىنولوگىيىسى جەھەتتىكى تەتقىقاتى تۈركولوگىيىدە مۇھىم ئورۇن تۇتىدۇ.

يۈداخىن 1943 - يىلى قىرغىزىستانغا كۆچۈپ بېرىپ، ئۇمرىنىڭ ئاخىرىغىچە شۇ يەردە تۇرغان. 1926 - يىلدىن باشلاپ قىرغىز تىلىنىڭ لېكسىكىسىنى يغىشقا كىرىشكەن. ئۇ لۇغەت تۈزۈشتە سۆزلۈكلەرنى يازما ئەسەرلەردىن، خەلق ئەدەبىياتىدىن، تارىخىي ماقالىلەردىن، خەلق ئاراسىدىن بىرمۇ بىر يىغقان. تۇ تۈزگەن «قىرغىزچە - رۇسچە لۇغەت» كە 40 مىڭدىن ئارتۇق سۆز كىرگۈزۈلگەن بولۇپ، قىرغىز تارىخىغا، ئېتنوگرافىيەسىگە، فولكلورىغا مۇناسىۋەتلىك تۈرگۈن ماتېريال - ماقال - تەمسىل، رىۋايەت، خەلق قوشاقلىرى توپلانغان. ئۇ قىرغىزلارنىڭ تارىخىي قەھرىمانلىق ئېپوسى «ماناس» نى رۇسچە ۋە قىرغىزچە نەشر قىلىشقا بىۋاستە قاتناشقان. ئۇ ئېپوستىكى ئارخايىزملىق سۆزلەرنىڭ مەنىسىنى يېشىپ، چۈشەندۈرۈشتە ئاساسلىق رول ئوينىغان. تۇ ھايات‌تىنىڭ ئاخىرىغىچە «قىرغىزچە - رۇسچە لۇغەت» نىڭ ماتېريالىرىنى تولۇقلاش خىزمىتى بىلەن مۇشۇغۇللانغان. 1926 - يىلىدىن 1974-يىلىغىچە بولغان 48 يىلنى تۈزنىڭ ئەڭ زور ئىجادىي مېھنىتى بولغان لۇغەت تۈزۈشكە سەرپ قىلغان.

يۈداخىن ئۆزبېكىستان پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ مۇخبىر ئەزاسى، قىرغىزىستان پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ دائىمىي ھەيئەت ئەزاسى، خەلقئارا ئالتاي تەتقىقات جەمئىيىتىنىڭ پەخرى ئەزاسى بولغان. «لېنىن ئوردېنى»، «قىزىلبايراق ئوردېنى»، «شەرەپ ئوردېنى» قاتارلىق ئوردېن ۋە مۇكاپاتلارغا ئېرىشكەن، 1975 - يىلى 85 يېشىدا ۋاپات بولغان.

شىنجاڭدا ئۆلكە تۈزۈمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىنكى ئىجتىمائىي تەرەققىيات توغرىسىدا

ئەكرەم نىياز

1884 - يىل 11 - ئايدا چىڭ سۇلالىسى ھۆكۈمىتى ئىلى جياڭجۈن مەھكىمىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، تۇنىڭ ئورنىغا ئۆلكە تۈزۈمىنى يولغا قويدى. تۇنجى ئۆلكە باشلىقى لىيۇ جىنتاڭ بولدى. شىنجاڭدا ئۆلكە تۈزۈمىنىڭ يولغا قويۇلۇشى شىنجاڭنىڭ ئىچكى ئۆلكىلەرگە ئوخشاش يېرىم مۇستەملىكە، يېرىم فېئودالئىق خاراكتېرىنى ئۆزگەرتەلمىدى. ئەمما بۇ تۈزۈم ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ راۋاجلىنىشىنى ئۇچۇن بەزى پايدىلىق شارائىت يارىتىپ بەردى.

چىڭ ھۆكۈمىتى شىنجاڭدا ئۆلكە تۈزۈمىنى يولغا قويغاندىن كېيىن، يېزا ئىگىلىكىنى ياخشىلاش ئۇچۇن بىر قاتار تەدبىرلەرنى قوللانغان، يەنە چىڭ سۇلالىسى ئارمىيىسى ئىچىدىكى بىر تۈركۈم ياشانغان، ئاجىز ئەسكەرلەرگە يەر بۆلۈپ بېرىپ، ئۇلارنى دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشقا قويغان. بۇلار تارىختا ئەسكەرلەرنىڭ بوز يەر تۈزلەشتۈرۈشى دەپ ئاتالغان. ئەينى ۋاقىتتا شىنجاڭدا ئادەم ئاز، يەر كۆپ بولغانلىقتىن ئەمگەك كۈچى ئورنىدا ئىچكى ئۆلكىلەردىكى جىنايەت ئۆتكۈزگەنلەر ئېلىپ كېلىنىپ بوز يەر ئېچىشقا سېلىنغان. بۇلار تارىختا مەھبۇسلارنىڭ بوز يەر تۈزلەشتۈرۈشى دەپ ئاتالغان. ئىچكى ئۆلكىلەردىكى يەرلىردىن ئايرىلغان دېھقانلارمۇ شىنجاڭغا كېلىپ بوز يەر ئېچىپ تېرىقچىلىق قىلغان. چىڭ سۇلالىسى ھۆكۈمىتى يەرلەرنى سۈغىرىش ئۈچۈن ئېرىق - ئۆستەڭ چاپتۇرغان. چىڭ ھۆكۈمىتى شىنجاڭنىڭ پىلانلىق ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، تۇرپان، قۇمۇل، كۇچا، ئاقسۇ، قەشقەر قاتارلىق جايلاردا پىلانلىقلىنى باشقۇرۇش ئىدارىلىرىنى قۇرغان. 1907 - يىلى چىڭ ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭغا ئەۋەتكەن ئەمەلدارى جاۋ گۇيخۇا خوتەن قاتارلىق 1200 دىن ئېشىپ كەتكەن.

چىڭ سۇلالىسى ھۆكۈمىتى يەنە پوچتا تېلېگراف ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرگەن. مەسىلەن: ئۇرۇمچىدىن يەكەنگىچە بولغان پوچتا لىنىيىسىنى قۇرغان. شىمالىي شىنجاڭدا ئىلى ۋە چۆچەكنى ئاساس قىلغان لىنىيەلەر مەيدانغا كەلگەن. پوچتا - تېلېگراف لىنىيىلىرىنىڭ ئومۇمىي تۇزۇنلۇقى 8000 چاقىرىمغا يەتكۈزۈلگەن. ئەينى ۋاقىتتا سودا ئىشلىرىمۇ راۋاجلىنىشقا باشلىغان. 1907 - يىلىغا كەلگەندە ئۇرۇمچىدە سودا ئىدارىسى قۇرۇلغان. 1908 - يىلىغا كەلگەندە بۇ ئىدارىنىڭ قارىمىقىدا مەخسۇس پۇل مۇئامىلە ئىدارىسى قۇرۇلغان. بۇ ئىدارە سودا - سېتىق ئىشلىرىنىڭ راۋاجلىنىشى ئۈچۈن 1 مىليون سەر كۈمۈش ئاجرىتىپ، سودا ئىشلىرىغا يارەم بەرگەن. بۇنىڭ بىلەن شىنجاڭنىڭ سودا - سېتىق ئىشلىرى تېز گۈللىنىپ، چەت ئەل سودىگەرلىرىنى تۈزگەن جەلپ قىلغان. مەسىلەن: 1902 - يىلىدىكى مەلۇماتقا قارىغاندا، رۇسىيە سودىگەرلىرىنىڭ شىنجاڭغا سالغان مەبلىغى 15 مىليون رۇبلىغا يەتكەن. شىنجاڭنىڭ ئەينى ۋاقىتتا رۇسىيەدىن پاختا توقۇلمىلار، قەنت - گېزەك، سەرەڭگە قاتارلىق مالالارنى ئىمپورت قىلغان. شىنجاڭدىن رۇسىيەگە تېرە، پاختا، گىلەم، يۇڭ، ھەر خىل قۇرۇتۇلغان مېۋە - چېۋە، چاي قاتارلىقلار ئېكسپورت قىلىنغان. شىنجاڭدا ئۆلكە تۈزۈمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن مائارىپ ئىشلىرىمۇ راۋاجلانغان. ئەينى ۋاقىتتا ۋەزىيەتنىڭ تەقەززاسى ۋە ھۆكۈمەتنىڭ قوللىشى، شەخسلەرنىڭ پۇل چىقىرىشى بىلەن، شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا 30 دىن ئارتۇق پەننىي مەكتەپ قۇرۇلغان. ئۇرۇمچىدە سىياسىي - قانۇن مەكتىپى، خەنزۇچە - رۇسچە تۈگىنىش مەكتىپى، ۋە بىر قىسىم خەنزۇچە مەكتەپ

خالاستان دەرياسى

نىزامىدىن ھۇسەيىن

خالاستان دەريا سىستېمىسىدىكى بېشى قارا قۇرۇم تاغ تىزمىلىرىنىڭ ئوتتۇرا بەلبېغى — سېرىق ئارت (سېرىق بەل ياكى سېرىق داۋان) ئېگىزلىكىدىكى تاشقورغان، موخەن، خالاس جىلغىلىرىنىڭ سۇ ئېغىزى — يارتوشكەن - تودىغل تاغ ئېدىرلىقىدىن باشلىنىدۇ. باراكسا، ئىشەك ئارت - (پاخپو ئېغىزى)، تۇلۇغ يايلاق، تېرەكلىك ئېغىزى، رودىكۆل (شور داۋان ئېغىزى)، بەلقۇرام، تەڭگە تار، تۈپەس، كىچىك، كۈدە، ئامانباش، كودە، موخەن، تازكوچمە، داۋا، ئاق تۆكۈي، تۇشۇك تاش، جوداق، گۈرۈنجى - كارلىق، تېزەكلىك، ... جىلغا سۇلىرىنىڭ (يۇقىرىقى جايلار قەدىمكى لاداق يولىنىڭ بىر قىسىم تۇرالغۇ ئۇتەڭلىرى ھېسابلىنىدۇ) قوشۇلمىسىدىن ئۆلغىيەپ، ئاقار ئارت ئەترابىدا دەريا گەۋدىسىنى ھاسىل قىلىدۇ. قاغلىقتىنىڭ خالىسايى، كۆك ئېغىز، داۋان تاغ ئېغىزىدىن قاغلىق تەكشىلىكىگە چۈشكەنچە ئۇزۇنلۇقى 400 كىلومېتردىن ئاشىدۇ. قاغلىق، پوسكام، يەكەن، مەكىت ناھىيىسىنىڭ ئارىلاڭقا - ئالىغاز) ئەترابىدىكى مەلۇماتلارغا قارىغاندا، رۇسىيە سودىگەرلىرىنىڭ شىنجاڭغا سالغان مەبلىغى 15 مىليون رۇبلىغا يەتكەن. شىنجاڭنىڭ ئەينى ۋاقىتتا رۇسىيەدىن پاختا توقۇلمىلار، قەنت - گېزەك، سەرەڭگە قاتارلىق مالالارنى ئىمپورت قىلغان. شىنجاڭدىن رۇسىيەگە تېرە، پاختا، گىلەم، يۇڭ، ھەر خىل قۇرۇتۇلغان مېۋە - چېۋە، چاي قاتارلىقلار ئېكسپورت قىلىنغان. شىنجاڭدا ئۆلكە تۈزۈمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن مائارىپ ئىشلىرىمۇ راۋاجلانغان. ئەينى ۋاقىتتا ۋەزىيەتنىڭ تەقەززاسى ۋە ھۆكۈمەتنىڭ قوللىشى، شەخسلەرنىڭ پۇل چىقىرىشى بىلەن، شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا 30 دىن ئارتۇق پەننىي مەكتەپ قۇرۇلغان. ئۇرۇمچىدە سىياسىي - قانۇن مەكتىپى، خەنزۇچە - رۇسچە تۈگىنىش مەكتىپى، ۋە بىر قىسىم خەنزۇچە مەكتەپ

ياپونىيىنىڭ 250 يىللىق پۇل ئامانەت قويۇش ئىشى

ياپونىيىلىكلەر ھازىر ئىقتىسادتا باي، ھەم ئۇلار يىراق كەلگۈسىنى كۆزدە تۇتىدۇ. مۇشۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، «بەخت» بانكىسى مەلۇم تارماق بانكىسىنىڭ مەسئۇلى شۇ جىڭ دۇنيا بويىچە قەرەلى ئەڭ تۆۋەن بولغان 250 يىللىق پۇل ئامانەت تورى تەكلىپىنى ئوتتۇرىغا قويغان. بۇنداق پۇل ئامانەت قويۇش ئۇسۇلىدىن ئۆلۈمىدىن كېيىنكى پەرزەنتلىرىگە بايلىق قالدۇرۇش»نى مەقسەت قىلىدىكەن. ئۇنىڭ بۇ يېڭى بايلىق قالدۇرۇشنى كۆزدە تۇتقان. بانكىنىڭ چۈشەندۈرۈشچە، ھازىر 50 مىڭ ياپونىيە پۇلى ئامانەت قويۇلسا، يىللىق ئۈسۈمنى 3.95% بويىچە ھېسابلىغاندا، مىلادى 2239 - يىلىغا بارغاندا پۇل ئامانەت قويغۇچىنىڭ كېيىنكى ئەۋلادلىرى 900 مىڭ يۈەن ياپونىيە پۇلىغا ئېرىشىدىكەن. بۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئاتا - بوۋىلىرىنىڭ شەپقىتىنى مەڭگۈ تۇنۇمايدىكەن. يەنە بەزىلەر بۇ خىل پۇل ئامانەتنىگە بايلىق قالدۇرۇشنى ئىنكار قىلىدىكەن. ئۇنىڭ بىر سەۋەبى، ئۇلار ئۆلۈمىدىن كېيىن ئۇرۇق - تۇغقانلىرىنىڭ ئۇلارنى ئۇنتۇپ قېلىشىدىن ئەنسىرەيدىكەن.

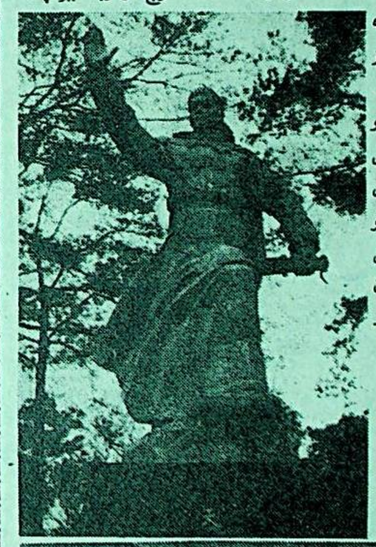
ئۈزۈمچىك، قىرغىز تىللىرىدىكى ئۈرۈگ-تاق ئىلمىي قانۇنىيىتى ۋە پەرقلەر توغرىلىق ئىنچىكە تەتقىقات ئېلىپ بارغان. 1935 - يىلى

ھۆكۈمەتنىڭ شىنجاڭغا ئەۋەتكەن ئەمەلدارى جاۋ گۈيخۇا خوتەن قاتارلىق جايلاردا پىلىچلىك كەسپىنى تەتقىق قىلىش ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇش ئىشغا يېتەكچىلىك قىلغان. تۇ ئەينى ۋاقىتتا پىلىچلىك كەسپىدە شىنجاڭنىڭ تۆتىنچى زاۋۇتىنى شەنەم، ئاق مولا ۋە باقىلارنى تەكلىپ قىلىپ، پىلىچلىك بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خادىملارنى يېتىشتۈرگەن، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ مەشۇتىنىڭ مەھسۇلات مىقدارى بۇرۇن 150 مىڭ كىلوگرام بولغان بولسا، كېيىن 350 مىڭ كىلوگرامدىن ئېشىپ كەتكەن. شۇ ۋاقىتتا خوتەن رايونىنىڭ تۈزدىلا پىلىچلىك بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلە

ئۈزۈمچىك، قىرغىز تىللىرىدىكى ئۈرۈگ-تاق ئىلمىي قانۇنىيىتى ۋە پەرقلەر توغرىلىق ئىنچىكە تەتقىقات ئېلىپ بارغان. 1935 - يىلى ۋە مۇكاپاتلارغا ئېرىشكەن، 1975 - يىلى 85 يېشىدا ۋاپات بولغان.

بۇ يىل 1 - ئاينىڭ 11 - كۈنى تەيىنگو قوزغىلىڭىنىڭ 140 يىللىق خاتىرە كۈنى بولۇپ، بۇ كۈنى گۇاڭشى، جياڭسۇ، بېيجىڭ قاتارلىق جايلاردا تۈرلۈك خاتىرىلەش پائالىيەتلىرى ئېلىپ بېرىلدى.

ئەپيۇن ئۇرۇشىدىن كېيىن، چىڭ سۇلالىسى ھۆكۈمىتى سىرت بىلەن مۇزەمسە لىشىپ خەلققە بولغان ئېزىشنى كۈچەيتكەنلىكتىن، ئىجتىمائىي زىددىيەت كەسكىنلەشتى. خوڭ شۈچۈەن 1843 - يىلى تەڭرىگە بەيئەت قىلغۇچىلار جەمئىيىتىنى قۇرۇپ، چىڭ سۇلالىسىغا قارشى ئىنقىلابىي پائالىيەتلەرنى مەخپىي ئېلىپ باردى. 1851 - يىلى 1 - ئاينىڭ 11 - كۈنى گۇاڭشىنىڭ گۈيپىڭ ناھىيىسىنىڭ جىنتيەن كەنتىدە قوزغىلاڭ كۆتۈرۈپ، تەيپىڭ تەيەنگو ھاكىمىيىتىنى قۇردى. كېيىن، تەيپىڭ ئارمىيىسى ھەر قايسى جايلاردىكى دېھقانلار قوزغىلاڭچى ئارمىيىسىنىڭ بىرلىشىشى بىلەن، گۇاڭشى، خۇنەن، خۇبېي، جياڭسۇ، ئەنخۇيلارغا يۈرۈش قىلىپ، نەنجىڭنى ئىشغال قىلىپ ۋە پايتەخت قىلىپ «تەيەنجىن» دەپ ئاتىدى. كېيىن تەيپىڭ ئارمىيىسى شىمال ۋە غەربكە قاراپ يۈرۈش قىلىپ زور غەلىبىلەرنى قولغا كەلتۈردى. 1864 - يىلى 7 - ئايدا جاھانگىرلارنىڭ ئارىلىشىشى شۈنداقلا تەيپىڭ ئارمىيىسىنىڭ ئىچكى قىسمىدا بۆلۈنۈش يۈز بېرىشى بىلەن «تەيەنجىن» قولدىن كېتىپ قوزغىلاڭ مەغلۇپ بولدى. تەيپىڭ تەيەنگو ئىنقىلابى گەرچە مەغلۇپ بولغان بولسىمۇ ئۇنىڭ تەسىرى 18 ئۆلكىگە كېڭەيگەن، ئۇلار كۈرەشنى 14 يىل داۋاملاشتۇرۇپ، چىڭ سۇلالىسى ئەكسىيەتچى ھۆكۈمرانلىقىنىڭ ئاساسىنى تەۋرىتىپ، جاھانگىرلارغا قاخشاتقۇچ زەربە بېرىپ، جۇڭگو خەلقىنىڭ جاھانگىرلىك ۋە ئۇنىڭ غالچىلىرىنىڭ بوزەك قىلىشىغا تىز پۈكمەيدىغان جاسارىتىنى ئىپادىلىدى.

← سۈرەتتىكى تەيپىڭ تەيەنگو قوزغىلىڭىنىڭ 140 يىللىقىنى خاتىرىلەش ئۈچۈن، گۇاڭشىنىڭ گۈيپىڭ ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى جىنتيەن كەنتىدىكى تەيپىڭ تەيەنگو قوزغىلاڭچى ئارمىيىسىنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى مەشق مەيدانىنىڭ خارابىسىغا يېڭىدىن ئورناتقان تەيپىڭ تەيەنگونىڭ داھىيسى خوڭ شيۇ چۈەنىنىڭ ھەيكىلى.

↓ تەيپىڭ تەيەنگونىڭ ھەربىي مەشق مەيدانىنىڭ خارابىسى ئورنىغا سېلىنغان جىنتيەن قوزغىلاڭچى ئارمىيىسىنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى مەشق مەيدانىنىڭ خارابىسىغا يېڭىدىن ئورناتقان تەيپىڭ تەيەنگونىڭ ھەربىي

لى رۇيخۇەن جۇڭگو - سوۋېت مۇناسىۋىتىنىڭ ئۇزلۇكسىز تەرەققىي قىلىشىنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 20 - يانۋار تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سياسىي بيۈروسى دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى لى رۇيخۇەن بۈگۈن بۇ يەردە مۇنۇلارنى بىلدۈردى: جۇڭگو پارتىيىسى ۋە خەلقى سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئەھۋالىغا ناھايىتى كۆڭۈل بۆلۈپ، سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ نۆۋەتتىكى قىيىنچىلىقىنى توگىتىشنى چىن كۆڭلىدىن ئۈمىد قىلىش بىلەن بىللە ، جۇڭگو بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئىناق قوشنىدارلىق، دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

لى رۇيخۇەن بۇ سۆزنى «خەلق» سارىيىدا مۇۋاپىقلەشتۈرۈلگەن پىرېسكونفېرېنسقا قاتناشقان خەلقئارا ژۇرنالىستلارغا بەرگەن سۇئالغا جاۋاب بېرىش جەريانىدا قىلدى.

*

سوۋېت ئىتتىپاقى كوممۇنىستىك پارتىيىسى سياسىي بيۈروسى لىتۋا ۋەزىيىتى توغرىسىدا بايانات ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 16 - يانۋار تېلېگراممىسى. سوۋېت ئىتتىپاقى مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ خەۋەر قىلىشچە، سوۋېت ئىتتىپاقى كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى سياسىي بيۈروسى مۇشۇ ئايىنىڭ 16 - كۈنى لىتۋا ۋەزىيىتى توغرىسىدا بايانات ئېلان قىلىپ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشقا ۋە مەركەزنىڭ قانۇن - تۈزۈم ۋە تەرتىپىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش يولىدا كۈرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى قوللاشقا چاقىردى.

باياناتتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: لىتۋا ۋەقەسى يۈز بېرىشتىن ئىلگىرى، لىتۋا ئالىي سوۋېتى ۋە دۆلەت ئاپپاراتى پۈتۈنلەي ھوقۇقى مەنپەئىتى، ئەركىنلىكىگە زىيان يەتكۈزىدىغان ئۇرغۇن قانۇن ۋە قارار ماقۇللىدى. لىتۋا رەھبەرلىرى لىتۋانىڭ سوۋېت ئىتتىپاقى بىلەن ئۇرۇش ھالىتىدە تۇرۇۋاتقانلىقىنى ئاشكارا جاكارلىدى. شۇنداقلا سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ قوراللىق كۈچلىرىنى «ئىشغالىيەتچى قوشۇن»، دەپ قارىدى.

سوۋېت ئىتتىپاقى كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى سياسىي بيۈروسى مۇشۇ ئايىنىڭ 16 - كۈنى لىتۋا ۋەزىيىتى توغرىسىدا بايانات ئېلان قىلىپ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشقا ۋە مەركەزنىڭ قانۇن - تۈزۈم ۋە تەرتىپىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش يولىدا كۈرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى قوللاشقا چاقىردى.

باياناتتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: لىتۋا ۋەقەسى يۈز بېرىشتىن ئىلگىرى، لىتۋا ئالىي سوۋېتى ۋە دۆلەت ئاپپاراتى پۈتۈنلەي ھوقۇقى مەنپەئىتى، ئەركىنلىكىگە زىيان يەتكۈزىدىغان ئۇرغۇن قانۇن ۋە قارار ماقۇللىدى. لىتۋا رەھبەرلىرى لىتۋانىڭ سوۋېت ئىتتىپاقى بىلەن ئۇرۇش ھالىتىدە تۇرۇۋاتقانلىقىنى ئاشكارا جاكارلىدى. شۇنداقلا سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ قوراللىق كۈچلىرىنى «ئىشغالىيەتچى قوشۇن»، دەپ قارىدى.

مۇراجىئەتنامىسىنى «سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئالىي دۆلەت ئاپپاراتى ۋە ئىتتىپاقنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئاشكارا كۆزگە ئىلمىغانلىق، چەت ئەلنى سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشقا ئاشكارا چاقىرغانلىق»، دەپ ئەنقىد قىلدى.

ت ا س س نىڭ يەنە بىر خەۋىرىگە قارىغاندا، لىتۋانىڭ پايتەختى ۋىلنيۇسنىڭ ۋەزىيىتى تىنچلىنىشقا باشلىغان. لىتۋا ئالىي سوۋېتىنىڭ رەئىسى لاندسبېرگىس مۇشۇ ئايىنىڭ 16 - كۈنى سوۋېت ئىتتىپاقى ئىچكى ئىشلار مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى گرومىۋقا تېلېفون بېرىپ، ئىككى تەرەپ قوللىنىدىغان تەدبىر توغرىسىدا كېڭەشكەن.

ياپونىيە سوتسىيالىستلار پارتىيىسى بايانات ئېلان قىلىپ، پارس قولتۇقى رايونى تۇرۇشىنى دەرھال توختىتىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دوڭجىڭ خەۋىرى. ياپونىيە سوتسىيالىستلار پارتىيىسى مۇشۇ ئايىنىڭ 17 - كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، ئامېرىكا قوشۇنلىرىنى ئاساس قىلغان كۆپ دۆلەت قىسىملىرى بىلەن ئىراق قوشۇنلىرىنىڭ پارس قولتۇقى رايونى ئۇرۇشىنى دەرھال توختىتىشنى تەلەپ قىلدى.

بايانىتا يەنە مۇنداق دېيىلدۇ: ئوتتۇرا شەرق پارس قولتۇقى رايونى تۇرۇشىنىڭ كېڭىيىشىگە ئېگىشىپ، نۇرغۇن كىشى ئۆلۈپ، يارىلىنىپلا قالماستىن، يەنە كىچىك نېفىت ئەسلىھەلىرىمۇ ۋەيران بولدى. بۇ خىل ۋەزىيەت ئەسلىدە ئىنسانىيەتنىڭ ئورتاق بايلىقى بولغان نېفىت ئىشلەپچىقىرىشنى ئېغىر دەرىجىدە ئېغىرلاشتۇرۇۋەتتى. ياپونىيە سوتسىيالىستلار پارتىيىسى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى بويىچە جىددىي يىغىن ئېچىپ، پارس قولتۇقى رايونىدىكى ئۇرۇشنىڭ يەنمۇ كېڭىيىپ كېتىشىنى توسۇپ، ئۇرۇشنى دەرھال توختىتىپ، پارس قولتۇقى رايونى كرىزىسىنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلدۇ.

بايانىتا مۇنداق دېيىلدۇ: سوتسىيالىستلار پارتىيىسى ياپونىيىدىكى ھەر قايسى پارتىيەلەر رەھبەرلىرىنىڭ سۆھبىتىنى دەرھال ئۇتكۈزۈشنى ۋە دۆلەت مەجلىسى يىغىنى چاقىرىشنى تەلەپ قىلىدۇ.

*

پارس قولتۇقى رايونى ۋەزىيىتى توغرىسىدا

ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئىراقنىڭ ئىسرائىلىيىگە ھۇجۇم قىلغانلىقىدىن ئەپسۇسلىنىدىغانلىقىنى ئىپادىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 18 - يانۋار تېلېگراممىسى. ب د ت نىڭ باش كاتىپى فېرېزدېكۇللار: مەن ئىراقنىڭ ئىسرائىلىيىگە ھۇجۇم قىلغانلىقىدىن «ئىنتايىن ئەپسۇسلىنىمەن». مېنىڭ ئەپسۇسلانغىنىم ئىراقنىڭ توقۇنۇشنى يەنمۇ كېڭەيتكەنلىكلا ئەمەس، بەلكى پۈقرالارنى نىشان قىلىپ ھۇجۇم قىلغانلىقىدا، دېدى.

باش كاتىپ مۇنداق دېدى: مەن ئىسرائىلىيىنىڭ ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە سەۋرچان بولۇشنى ئۈمىد قىلىمەن.

باش كاتىپ پارس قولتۇقى رايونى ئۇرۇشى توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دېدى: ئىراقنا ھۇجۇم قىلىش ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قارارىغا ئاساسەن بولدى، ب د ت ھازىر رولىنى جارى قىلدۇرالمايۋاتىدۇ.

ئۇ: «مەن بارلىق تىرىشچانلىقلارنى كۆرسەتتىم»، دېدى.

ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ رەئىسى ئىراقنىڭ باش ئەلچىسىگە پارس قولتۇقى رايونىدىكى توقۇنۇشنى ئاخىرلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى يېڭى تەكلىپنى ئۇقتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 19 - يانۋار تېلېگراممىسى. ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ مۇشۇ ئايلىق رەئىسى، زايىرنىڭ ب د ت دا دائىمي ئۆرۈشلۈق باش ئەلچىسى بابېينى ئىنزېكگىيا مۇشۇ ئايىنىڭ 19 - كۈنى ئىراقنىڭ ب د ت دا دائىمي ئۆرۈشلۈق باش ئەلچىسى ئەنبارى بىلەن كۆرۈشۈپ، ئۇنىڭغا ھىندىستان، سوۋېت ئىتتىپاقى ۋە ئالجىرىيەلەر ئوتتۇرىغا قويغان پارس قولتۇقى رايونى ئۇرۇشىنى ئاخىرلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى تەكلىپنى ئوقتۇردى ۋە ئونىڭ بىلەن مۇزاكىرىلەشتى.

ئىنزېكگىيا كۆرۈشۇشتىن كېيىن مۇنداق دېدى: ئالجىرىيە ئۆرۈش قىلمۇاتقان ئىككى تەرەپنىڭ ئۆرۈشنى تېز توختىتىشىنى تەلەپ قىلدى، سوۋېت ئىتتىپاقى بىلەن ھىندىستاننىڭ تەكلىپلىرىدە ئىراق زۇڭتۇڭكى سادامنىڭ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 12 قارارىغا تامامەن ئەمەل قىلىپ، كۇۋەيتتىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشى تەكلىپ قىلىندى.

ئەنبارى بۇ تەكلىپنى سادامغا يەتكۈزۈدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بىراق ئۇ باغداد بىلەن بولغان بارلىق ئالاقىسىنىڭ ئۈزۈلۈپ قالغانلىقىنى ئېيتتى.

ئۈچ كۈن بومبارداىمان قىلىنغاندىن كېيىنكى باغداد

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 20 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئۈچ كۈن بومبارداىمان قىلىنغاندىن كېيىن، 4 مىليون ئاھالىگە ئىگە باغدادنىڭ سۇ، توك تەمىناتى ئۈزۈلۈپ قالدى، لېكىن ياتپاراقچىلىق كۆرۈلمىدى.

1 - ئاينىڭ 17 - كۈنى سەھەردە باغداد ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى. فرانسىيەدە چىقىدىغان «يەكشەنبە» گېزىتىنىڭ ئالاھىدە مۇخبىرى مۇنداق دېدى: 18 - كۈنى سەھەردىكى ھاۋا ھۇجۇمىدىن كېيىن، ئىراق ھاۋا ئارمىيە قوماندانلىق شتابىنىڭ بىنامى باشقۇرۇلىدىغان بومبىنىڭ زەربىسىگە ئۇچرىغانلىقىنى ئېلان قىلدى.

ھازىر سۇ، بېنزىن تېپىش ناھايىتى تەس، بوتۇلكىلىق مېنرال سۇ بىباھا گۆھەرگە ئايلىنىپ قالدى، تېلېفونلار ئالاقىسى ئۈزۈلدى.

غەرب مۇخبىرلىرى مۇنداق دېدى: باغداد شەھىرىدە «ھېچقانداق ياتپاراقچىلىق يوق». ھەتتا بەزى شەھەرئاھالىسى ھاۋاھۇجۇمى ۋاقتىدا ئۆگزىگە چىقىپ، تاماشا كۆرۈپ، ئۆزۈلۈپ قالغانلىقىنى ئېيتتى.

ئىنزېكگىيا شۇ كۈنى يەنە ئىتتىپاق تۈزمەسلىك ھەرىكىتىنىڭ باياناتچىسى، ئېكۇادورنىڭ ب د ت دا دائىمي ۋەكىلى باش ئەلچىسى خوسې ئايارا راسو بىلەن كۆرۈشۈپ، ھىندىستان، سوۋېت ئىتتىپاقى ۋە ئالجىرىيەلەر ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپنى مۇزاكىرە قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: خەۋپسىزلىك كېڭىشى كېلەر ھەپتىدە ھازىرقى پارس قولتۇقى رايونى ۋەزىيىتى ۋە خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ھەرىكەت قوللىنىش - قوللانماسلىقى توغرىسىدا كېڭىشىدۇ.

ئىتتىپاقنىڭ قوراللىق كۈچلىرىنى ئىشغالىيەتچى قوشۇن»، دەپ قارىدى.

سوۋېت ئىتتىپاقى كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى باياناتىدا لاتۋىيە، لىتۋا، روسىيە ئىتتىپاقى ۋە ئېستونىيە ئالىي سوۋېتىنىڭ رەئىسلىرىنىڭ لىتۋا ۋەقەسى توغرىسىدا ب د ت نىڭ باش كاتىپىغا چىقارغان كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، نۆۋرىگۈن كىشى ئۆلۈپ، يارىلىنىپلا قالماستىن، بەلكى نېفىت ئەسلىھەلىرىمۇ بۆزغۇنچىلىققا تۇچراپ، دۇنيا ئىقتىسادىغا ئېغىر تەسىر يەتكۈزىدۇ، يەر شارى مۇھىتىنىڭ بۇلغىنىشى كۈچەيمەكتىدۇ، ئىنسانىيەت مۇلچەرلىگۈسىز زىيانغا تۇچرايدۇ.

*

بۇش ئامېرىكا ئىراقنىڭ تۈرۈش ماشىنىسىنى پاچاقلاپ تاشلاش ئۇچۇن «ھەسسىلەپ تىرىشىدۇ»، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 18 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئامېرىكا ۋۇكتۇكى بۇش بۈگۈن ئامېرىكىنىڭ ئىراق ۋۇكتۇكى سادام ھۈسەيىن ئىنىڭ تۈرۈش ماشىنىسىنى پاچاقلاپ تاشلاش ئۇچۇن «ھەسسىلەپ تىرىشچانلىق» كۆرسىتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

بۇش مۇنداق دېدى: ئىراق ھازىر خىمىيىۋى قوراللارنى يەنىلا ئىگىلەپ تۇرىۋاتىدۇ، ئامېرىكىنىڭ مۇھىم نىشانلىرىدىن بىرى ئىراقنىڭ خىمىيىۋى قورال ئامبىرىنى پاچاقلاپ تاشلاش ئىدى. لېكىن بۇ «تېخى ئىشقا ئاشمىدى». ئۇ مۇنداق دېدى: ئىراقنىڭ ھەربىي كۈچلىرىنى بەرپا قىلىش ئۇچۇن برقانچە ئون يىللىق ۋاقىت كەتتى، «بىز بىر كېچىدىلا غەلىبە قىلىشنى ئۈمىد قىلالمايمىز.»

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 18 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانىتچىسى كەيلى بۈگۈن مۇنداق دېدى: ئامېرىكا باشچىلىقىدىكى كۆپ دۆلەت قىسىملىرى ئىراقنى ھاۋادىن ھۇجۇم قىلغاندىن بۇيان ئىراقنىڭ 11 ئايروپىلانىنى بومبېدىن 196 نى قويۇپ بەردى ۋە ئىراقنىڭ قوماندانلىق قىلىش، ئالاقىلىشىش سىستېمىسىنى پاچاقلاپ تاشلاش ئۇچۇن تىرىشتى، بىراق ئىراق ۋۇكتۇكى سادام ھۈسەيىن ئۆزىنىڭ ئارمىيىسىنى يەنىلا كونترول قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ. كەيلى ئامېرىكىنىڭ پارس قولتۇقى رايوندا تۇرۇشلۇق قىسىملىرىنىڭ 450 مىك كىشىگە يەتكەنلىكىنى، ئەسلىدىكى پىلاندىن 20 مىك كىشى ئاشقانلىقىنى؛ كۆپ دۆلەت قىسىملىرى ئومۇمىي ئەسكىرىي كۈچىنىڭ 690 مىك كىشىگە يەتكەنلىكىنى جاكارلىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 18 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى بۈگۈن دۆلەت مەجلىسىگە كۆپ دۆلەت قىسىملىرىنىڭ تۇنۇگۈندىن باشلاپ ئىراقنا ھاۋادىن ھۇجۇم قىلغاندىن بۇيان ئىراقنىڭ 11 ئايروپىلانىنى پاچاقلاپ تاشلىغانلىقىنى دوكلات قىلدى.

ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى ئەمەلدارى ئىزاھلاپ مۇنداق دېدى: ئىراق ھاۋا ئارمىيىسى ئايروپىلانلىرىنى شىمالىي قىسمىغا تارقىتىۋەتتى ياكى ئايروپىلانلىرىنى سمونتتىن ياسالغان ئامبارغا يوشۇرۇپ قويدى. ئامېرىكا تەرەپ ئىراقنىڭ 700 كۈرە شىچى ئايروپىلانىنىڭ بارلىقىنى مۇلچەرلىدى. دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ دوكلاتىدا يەنە مۇنداق دېيىلدۇ: ئىككى كۈنلۈك ھاۋا ھۇجۇمىدىن كېيىن، ئىراقنىڭ ھەربىكە تجان باشقۇرۇلۇدىغان بومبا قويۇپ بېرىش جازىسىدىن تەخمىنەن 30 لا قالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى قاھىرە، 19 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ ھەربىي تەرەپ بايانىتچىسى بۈگۈن ئامېرىكا بىلەن كۈۋەيت قوشۇنلىرىنىڭ ئىراقنىڭ 12 ئەسكىرىنى ئەسىر ئالغانلىقىنى جاكارلىدى.

*

ئىئوردانىيە پادىشاھى پارس قولتۇقى ئۇرۇشىنى توختىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاممان، 19 - يانۋار تېلېگراممىسى. ئىئوردانىيە پادىشاھى ھۈسەيىن مۇئىزنىڭ 19 - كۈنى مەزكۇر رايوندا تېخىمۇ ئېغىر تۇرۇش ئاپىتىنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، پارس قولتۇقىدا تۇرۇشۇۋاتقان ھەر قايسىي تەرەپلەرنىڭ ئۇرۇشنى تېزدىن توختىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ھۈسەيىن بۇ سۆزنى خان ئوردىسىدا ئېئتقان نۇتۇقىدا ئۇنىڭ مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا قىلدى.

ئۇ ئامېرىكا بىلەن ئىراقنىڭ پارس قولتۇقى كرىزىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن دىپلوماتىيە جەھەتتە تېرىشچانلىق كۆرسەتمىنى رەت قىلغانلىقىنى ئەيىبلىدى.

ھۈسەيىن قەيت قىلىپ مۇنداق دېدى: ئىئوردانىيە ھەر قانداق تەرەپنىڭ ئېھتىمالى بولغان تاجاۋۇزىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئۇنىڭ زېمىنى ۋە ھاۋا بوشلۇقىنى قوغدايدۇ.

*

لاتىن ئامېرىكىسىدىكى دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى پارس قولتۇقى ئۇرۇشىغا كۆڭۈل بۆلمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، خەۋىرى. ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرلىرى ئومۇملاشتۇرۇپ مۇنداق دەپ خەۋەر قىلدۇ: لاتىن ئامېرىكىسىدىكى تۆرغۈن دۆلەت رەھبەرلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى پارس قولتۇقى رايونى ۋەزىيىتىگە كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈپ، ئۇرۇشنى بالدۇرراق ئاخىرلاشتۇرۇپ، تىنچلىقنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

برازىلىيە ۋۇكتۇكى كولور ب د ت نىڭ پارس قولتۇقى رايونى مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن تىنچلىق سۆھبىتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى ۋە برازىلىيىنىڭ پارس قولتۇقى رايونى ئۇرۇشىنى مۇمكىنقەدەر تېز توختىتىش ئۈچۈن ئەڭ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىدىغانلىقىنى تەكتلىدى.

برازىلىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى رېزىك برازىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئۇرۇشنىڭ برازىلىيىنىڭ ئىقتىسادىغا كۆرسىتىدىغان پايدىسىز تەسىرىنى ئازايتىش ئۈچۈن جەددىي پىلان تۈزۈشكە باشلىغانلىقىنى جاكارلىدى.

ئېكۇئادور ۋۇكتۇكى بورخا مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى كىتەچتە مەملىكەتكە تېلېۋىزىيە نۇتقى سۆزلىگەندە مۇنۇلارنى تەكتلىدى: ئېكۇئادور تالاش - تارتىشنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ، باشقا دۆلەتلەر زىممىسىنى قوراللىق ئىشغال قىلىۋېلىشقا قارشى تۇرىدۇ، ئۇرۇشنىڭ بالدۇرراق ئاخىرلىشىشىنى ۋە تىنچلىقنىڭ قايتىدىن ئورنىتىلىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

نىكاراگۇئا خەلق پارلامېنتىنىڭ باشلىقى ئالفرېدو سىسار مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى سۆز قىلىپ، ئىككى تەرەپنىڭ ئۇرۇشنى بالدۇرراق توختىتىشنى ئۈمىد قىلدى.

ئېكۇئادورنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى دىگو كودوۋېس تىنچلىقنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن، پارس قولتۇقى رايونى كرىزىسىنى ھەل قىلىشنىڭ چارىلىرىنى تېزراق تېپىشنى ئۈمىد قىلدى.

چىلى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى بايانات ئېلان قىلىپ، پارس قولتۇقى رايوندا ئۇرۇشنىڭ باشلانغانلىقىدىن ئەپسۇسلىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى، ئىراقنىڭ كۇۋەيتتىكى قانۇنسىز ئىشغالىيىتىنى دەرھال ئاخىرلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

پېرۇ دىپلوماتىيە مىنىستىرى سانچېس سوتومايور سۆزدە پارس قولتۇقى رايونى ۋەقەسىدىن ئەپسۇسلىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ ئۇرۇشنىڭ سوزۇلۇپ كېتىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئىراق كۇۋەيتتىن چىقىپ كېتىشى كېرەك، دەپ ھېسابلىدى.

پاناما ۋۇكتۇكى ئىندارا بىلەن كوستارىكانىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى ئامېرىكا باشچىلىقىدىكى كۆپ دۆلەت قىسىملىرىنىڭ ئىراقنا ھەربىي ھەرىكەت قوللانغانلىقىنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. كوستارىكا دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى يەنە پارس قولتۇقى رايونىدىكى ھەربىي توقۇنۇشنىڭ بالدۇرراق ئاخىرلىشىشىنى ئۈمىد قىلدى.

پارس قولتۇقى رايونى ئۇرۇشىنى توختىتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، تىنچلىقنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن، مېكسىكىدىكى ھەر قايسى پارتىيىلەردىن بولغان پارلامېنت ئەزالىرى مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى ھۆكۈمەتنىڭ پارس قولتۇقى رايونى ئۇرۇشىدا دىپلوماتىيە جەھەتتىكى ياراشتۇرۇشقا ئاكتىپ قاتنىشىشنى تەلەپ قىلدى.

مېكسىكىدىكى ھاكىمىيەت بېشىدىكى ئىنقىلابىي تۈرۈم پارتىيىسى مەملىكەتلىك ئىجرائىيە كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، تىنچلىقنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن قورال ئىشلىتىشكە قارشى تۇرىدۇ، ئالاقىدار تەرەپلەردىن سۆزلىشىشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى تەلەپ قىلدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھرى، يانچىڭجياڭ كوچىسى، 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 413701، 413712، 413722، 413723، 413734، ئېلان بۆلۈمىنىڭ تېلېفونى نومۇرى: 516783، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 3 يۈەن 90 پۇڭ، پارچە باھاسى: 13 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

1991 - يىل
فېۋرال
7
پەيشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 - 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

ئىسمايىل ئەمەت «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىندا سۆز قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

تارىختىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتىگە توغرا مۇئامىلە قىلىش لازىم

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز مېھرىنىسا ئابلىمىت، پېيى يېڭمىڭ خەۋەر قىلدى: 2 - ئاينىڭ 6 - كۈنى چوشتىن كېيىن مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت مىللىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمايىل ئەمەت «تۇيغۇرلار»، «ھونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى» «قەدىمكى تۇيغۇر ئەدەبىياتى» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلۇاتقان مۇھاكىمە يىغىنغا قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى.

ئىسمايىل ئەمەت ئاپتونوم رايون ئاچقان «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدىكى مۇھاكىمە يىغىنىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: مۇشۇنداق شەكىلنىش قوللىنىش بەزى مۇھىم مەسىلىلەردىكى راست - يالغانىنى پەرقلەندۇرۇش، ھەق - ناھەقنى ئايدىڭلاشتۇرۇشقا پايدىلىق. ئۇ تەنىڭ بىرلىكىنى ۋە مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشقا مۇناسىۋەتلىك مۇشۇنداق مۇھىم پرىنسىپلىق مەسىلىگە پارتىيە، دۆلەت ۋە ھەر مىللەت خەلقىگە يۈكسەك مەسئۇل بولۇش روھى بويىچە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىش لازىم. زىيالىق بولغان، بولۇپمۇ سىياسىي مەيدانغا ۋە نۇقتىنەزەرگە ياتمىدىغان خاتا ئەسەر، ماقالە، سۆزلەرگە قارىتا مۇناسىپ تەدبىر قوللىنىپ، تۆلارنىڭ خاتالىقىنى كۆرسىتىپ بېرىپ، تۆلاردىكى نۇقتىنەزەرلەرنى تەنقىد قىلىپ، تۆلارنىڭ دۇشمەن كۆچلەر، ئاز ساندىكى بۆلگۈنچىلەر مەۋجۇت بولۇپ تۇرغانلىقى ئۈچۈن، ۋەتەننىڭ بىرلىكى ۋە مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش تۈزاق مەزگىللىك ۋەزىپە ھېسابلىنىدۇ، تۇ بەزىدە تۈتكۈر، مۇرەككەپ كۆرەش سۈپىتىدە ئىپادىلىنىدۇ، بۇ كۆرەش مۇقەررەر ھالدا ئىدىيە، مەدەنىيەت سەپىدە ئەكس ئېتىدۇ. شۇڭا بىز يۇنى ئېنىق، يېتەرلىك تونۇشىمىز، خاتالىقنىڭ تەسىرىگە قارشى قەتئىي، كۆچلۈك كۆرەش قىلىشىمىز، ئىدىيىدە ھەرگىز بېسەرۋالىق قىلماسلىقىمىز، رەھىمدىللىك قىلماسلىقىمىز لازىم.

ئىسمايىل ئەمەت تارىختىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتىگە قانداق توغرا مۇئامىلە قىلىش، تارىختىن قانداق تەتقىق قىلىش توغرىسىدا توختالغاندا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: مەملىكىتىمىز تارىخىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى تەكشۈرگەندە، ئالدى بىلەن مۇنداق ئەك ئاساسلىق بەزى نۇقتىنى زەرلەرنى تۇرغۇزۇش لازىم: مەملىكىتىمىز بىرلىككە كەلگەن كۆپ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

*

سۆزىگە خەنلياڭ «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىندا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمەتكە ھەقىقىي ئەھمىيەت بېرىش ۋە بۇ خىزمەتنى كۈچەيتىش لازىم

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز پېيى يېڭمىڭ، مېھرىنىسا ئابلىمىت خەۋەر قىلدى: 2 - ئاينىڭ 6 - كۈنى چوشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى سۆزىگە خەنلياڭ «تۇيغۇرلار»، «ھونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى»، «قەدىمكى تۇيغۇر ئەدەبىياتى» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىنىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

يولداش سۆزىگە خەنلياڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش كۈرەشى ياكى ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش كۈرەشى، مىللەتلەر كىتاب»نىڭ سىياسىي مەيدانىغا سىياسىي نۇقتىنى زەر جەھەتتە ئېغىر خاتالىقى بار. «ئۇچ كىتاب» تا تەرغىب قىلىنغان خاتا قالايمىقانلاشتۇرۇۋاتقىنى، ياشلار - تۇسمۇرلەرنى زەھەرلىدى شۇنداقلا مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى بۆلگۈنچىلەرنى بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرى ئېلىپ بارىدىغان ئاساس بىلەن تەمىنلىدى. شۇڭا كۆپچىلىك «ئۇچ كىتاب» مەسىلىسىگە يېتەرلىك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى ۋە تۇنىڭغا دىققەت قىلىشى لازىم.

قۇرۇلۇشى ۋە تۇرلۇك ئىشلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا تۇھپە قوشتى. تۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىدېئولوگىيە — ئۇستقۇرۇلمىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى ھەمدە پارتىيەنىڭ پۈتكۈل ئىشلىرىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى؛ 1989-يىلدىكى سىياسىي ۋەقەدە ۋە بىزنىڭ يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى ئېلىپ بارغان كۆرەشىمىز بىزگە شۇنى ئېنىق تونۇتتىكى، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى كۆرەش گاھى كۈنۇرۇلۇپ، گاھى پەسەيىپ تۇرىدۇ، گاھى ئاشكارا بولىدۇ، گاھى يوشۇرۇن بولىدۇ، ئەمما ئۇ ھەرگىز توختىمايدۇ. ئۇ ھەرگىز يوقاپ كەتمەيدۇ. ئۇ ھەرگىز ئۆزىنى ئۆزى تۈگىتىپ قويمايدۇ. ئۇ ھەرگىز ئۆزىنى ئۆزى ئاقلاپ قويمايدۇ. ئۇ ھەرگىز ئۆزىنى ئۆزى ئاقلاپ قويمايدۇ. ئۇ ھەرگىز ئۆزىنى ئۆزى ئاقلاپ قويمايدۇ.

«سىلەر خىزمەت كۆرسەتتىڭلار، سىلەرنى تەبرىكلەيمىز!»

— ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى سەككىز نەپەر ۋەتەنپەرۋەر كىچىك قوغدىغۇچى ۋە ئىككى كىچىك ئاچا - سىڭىلىنى سەممىي قوبۇل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز خىي رويلەن

ۋاڭ ئېنماۋ، يۇڭ خەنلياڭ، بۆمۇر داۋامەت قاتارلىق رەھبەرلەر «ۋەتەنپەرۋەر كىچىك قوغدىغۇچى» لار بىلەن بىرلىكتە سۈرەتكە چوشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ژېيجۇن فوتوسى

«ۋەتەنپەرۋەر كىچىك قوغدىغۇچىلار، ياخشى تۇرۇدۇڭلارمۇ؟ سىلەرگە رەھمەت!» 2 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چوشتىن ئىلگىرى «كوئىنلۇن» مېھمانخانىسىنىڭ 2 - قەۋەتتىكى مەجلىسخانىسىدا مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق مەسئۇل تەجىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋاڭ ئېنماۋ ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن سۆزىگە خەنلياڭ، بۆمۇر داۋامەت، جانابىل ھامىدىن نىياز، جاڭ فۇسن، قېيۇم باۋۇدۇنلار بۇلتۇر 4 - ئاينىڭ باشلىرىدا ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسىدا يۇز بەرگەن ئەكسىلىنقىلابىي قوراللىق توپلاڭنى تىنچىتىش كۈرىشىدە توپلاڭنى تىنچىتقۇچى قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ قاچقان توپلاڭچىلارنى قوغلاپ تۇتۇشىغا ياردەملەشكەن كىچىك تۇھپىكارلار — يېڭسار ناھىيىسى لۇمبۇ يېزىسى ئاتۇشباغ كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىدىكى ھەسەنجان مەمتىمن قاتارلىق سەككىز پۈتۈنبەلەن سەممىي كۆرۈشۈپ تۇلاردىن ھال ئەھۋال سورىدى. (ھەسەنجان مەمتىمن قاتارلىق سەككىز بالىنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرى گېزىتىمىزنىڭ 1 - بېتىگە ئايرىم بېرىلدى).

«بۇ يەردە يەنە بىر جۈپ كىچىك ئاچا-سىڭىل، لەي نىڭچە ياخشى تۇسمۇر، خەنزۇ پۈتۈنبەر سۇن جىخۇڭ بىلەن تۇيغۇر پۈتۈنبەر ئايگۈلمۇ بار،— خىزمەتچى رەھبەرلەرگە ئۇلارنى تونۇشتۇردى. رەھبەرلىرى يولداشلار بۇ ئىككى ئاچا - سىڭىلنىڭ يۇمران قوللىرىنى سىقىپ، تۇلار بىلەن سەممىي كۆرۈشتى.

بالىلار ھاياجان ئىچىدە رەھبەرلەرگە سالام بەردى، قولىدىكى گۈل دەستىلىرىنى رەھبىرىي يولداشلارغا تۇتتى، تەبەسسۇم بىلەن تولغان ئون تۆسمۇرنىڭ چىرايلىق خۇددى قىزىل گۈلگە ئوخشايتتى.

بىللە ئولتۇرغان سۇن جىخۇڭ بىلەن ئايگۈل قۇمۇل تۇمۇرىيول 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ تولۇقسىز 2 - يىللىق 4 - سىنىپنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى. سەككىز يىلدىن بۇيان، سۇن جىخۇڭ قاتمۇقات قېينىچىلىقلارنى يېڭىپ، قار - يامغۇر، جۇدۇن - چاپقۇنلارغا

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتى جايلارغا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

قىشلىق تەتىل مەزگىلىدە ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەم ئېلىشىغا تولۇق كاپالەتلىك قىلىش، ئىجتىمائىي پائالىيەتلەرنى مۇۋاپىق قانات يايدۇرۇش كېرەك

ئۇرۇمچى خەۋىرى. 2-ئاينىڭ 1-كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق شەھەرلىك ماتارىپ تارماقلىرىدىن قىشلىق تەتىلدىن پايدىلىنىپ پىلانلىق ھالدا تەربىيسى ۋە دۆلەت ئەھۋالى تەربىيسى بېرىشنى لازىم. باشلانغۇچ مەكتەپ، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەر قىشلىق تەتىلدىن پايدىلىنىپ پىلانلىق ھالدا

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا خىزمىتى يىغىنى ئېچىلدى

بۇ يىل دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن تىرىشايلى، يېزا خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى

يىغىندا ۋاڭ ئېنماۋ، تۇمۇرداۋامەت، جانابىل، ھامىدىن نىياز، جاڭ ۋۇسۈن قاتارلىق يولداشلار قاتناشتى، يىغىندا سۈڭ خەنلياڭ، لى شۇشەن مۇھىم سۆز قىلدى

تۇز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئايىنىڭ 5 - كۈنى يېزا خىزمىتى يىغىنى ئاچتى. يىغىنغا مۇھىم ۋەزىپىسى پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ھەم پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەننىڭ 1991 - يىللىق يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىل ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى يېزا ئىسلاھاتى ۋە يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا دائىر توپ ۋەزىپىلەر، ستراتېگىيىلىك مۇھىم نۇقتىلار ۋە مۇھىم تەدبىرلەرنى تەتقىق قىلىش؛ بۇ يىل دېھقانچىلىق ۋە چارۋىچىلىقتىن داۋاملىق مول ھوسۇل ئېلىشنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ مۇھىم تەدبىرلىرىنى مۇھاكىمە قىلىپ بەلگىلەش، بۇ يىللىق يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت.

يىغىنغا ۋاڭ ئېنماۋ، تۇمۇر داۋامەت، جانابىل، ھامىدىن نىياز، جاڭ ۋۇسەن، يۈسۈپ مۇھەممىدى، گاۋ ژېنشاڭ قاتارلىق رەھبىري يولداشلار ۋە ئىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ يېزا ئىگىلىكىگە مەسئۇل ئاساسلىق رەھبەرلىرى ھەمدە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بېكىتۈەنىنىڭ ھەر قايسى شىلرىنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشتى. يىغىندا سۆڭ خەنلياڭ، لى شۇشەن يولداشلار مۇھىم سۆز قىلدى.

يولداش سۆڭ خەنلياڭنىڭ «7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، يېزىلارنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈرەيلى» دېگەن سۆزى مۇنداق ئالتە قىسىمغا بۆلۈنىدۇ: 1) ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ۋەزىيىتىنى توغرا تونۇش؛ 2) يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى تېخىمۇ كۈچەيتىش؛ 3) يېزا ئىقتىسادىنى ئومۇمىيۈزلۈك گۈللەندۈرۈش؛ 4) يېزا ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش؛ 5) يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش؛ 6) پارتىيىنىڭ يېزا خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش.

سۆڭ خەنلياڭ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يېزا خىزمىتى يىغىنىدا پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى يېتەكچى ئىدىيە قىلىنىپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە بەرگەن يولبورۇقلىرىنىڭ روھى ئاساس قىلىنىپ، ئەمەلىيەتكە ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى مۇھاكىمە قىلىپ، كۆپچىلىك تەدبىرنى كۈچلۈك ھەرىكەتلەندۈرۈشىمىز لازىم.

سۆڭ خەنلياڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: نۆۋەتتىكى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ۋەزىيىتىنى توغرا ھەلل قىلىش ۋە توغرا توتۇش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىگە دائىر فاكتورلار ئىنتايىن مۇرەككەپ بولۇپ، ئۇلارنى ئوبيېكتىپ ۋە ئىلمىي ئانالىز قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئاساسلىق زىددىيەتنى تېپىپ چىقىپ، ئاساسلىق زىددىيەتنى ھەل قىلىشقا ئالاھىدە كۈچ سەرپ قىلىشىمىز لازىم.

سۆڭ خەنلياڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: نۆۋەتتىكى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ۋەزىيىتىنى توغرا توتۇش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى مۇھاكىمە قىلىپ بەلگىلەشتىكى ئاساسىي مەسىلە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ئالدىدا تۇرغان ئاساسىي زىددىيەتنى توغرا تونۇپ يېتىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ئالدىدا تۇرغان ئاساسىي زىددىيەتنى توغرا تونۇپ يېتىش ئاساسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى مۇھاكىمە قىلىپ بەلگىلەشتىكى ئاساسىي مەسىلە

پۇل مۇئامىله خىزمىتىنى مۇقىملىق ۋە تەرەققىياتتىن ئىبارەت چوڭ ئومۇملۇقنى دەۋر قىلغان هالدا قانات يايدۇرايلى

ئاپتونوم رايونلىق مۇئاۋىن رەئىسى قىدىرباي

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىله خىزمىتىدىكى ئەڭ مۇهىم پۇل مۇئامىله — مەبلەغ ۋە ئومۇمىي جەهەتتىن تەكشەپ تۇرغۇچى تارماق بولغان پۇل مۇئامىله تارماقلىرى باش شۇجى جيانگ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كۆچۈرگەنده بەرگەن يولىيورۇقلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق هۆكۈمىتى ئوتتۇرىغا قويغان بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىللىق خىزمەت نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ئىنتايىن جاپالىق، ئەمما شەرەپلىك ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغان.

شىنجاڭنىڭ پۇل مۇئامىله ئىشلىرى پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان ناهايىتى زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى: مەركىزىي بانكا سىستېمىسى بارلىققا كەلدى، مەركىزىي بانكا يادرۇ، كەسپىي بانكىلار گەۋدە بولغان، كۆپ خىل پۇل مۇئامىله ئاپپاراتلىرى بىلله مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدىغان پۇل مۇئامىله سىستېمىسى شەكىللەندى؛ ئىلگىرىكى يۇقىرى دەرىجىده مەركەزلەشتۈرۈلگەن، كېرىم - چىقىم يۇكسەك دەرىجىده بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن كرېدىت مەبلىغى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاهـ قىلىنىپ، «ئورۇن قالدۇرۇپ تىزگىنلەش»، «ئەرز ۋە ئامانەتنى نەقلەشتۈرۈش» كە ئوخشاش كرېدىت مەبلىغنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىلىرى يولغا قويۇلدى؛ بانكىلارنىڭ بىر خىللا ئامانەت - قەرزنى تۇتۇشۇشى كۆپ خىل ئامانەت - قەرزنى تۇتۇشقا ئۆزگەرتىلىپ، پۇل مۇئامىله مۇلازىمەتىنىڭ دائىرىسى كېڭەيتىلدى، بانكىلار ئىلگىرىكى پەسل خاراكتېرلىك، ۋاقىتلىق كۆچمە مەبلەغ قەرزىنىلا باشقۇرۇشتىن تۇراقلىق مۇلۇك مەبلىغ قەرزىنمۇ باشقۇرۇشقا ئوتتى؛ پۇل مۇئامىله بازىرى ۋۇجۇدقا كەلدى ۋە ئېچىلدى، هەم كەسپىي ساهەلەرنىڭ تۈرتىنە - يېرىم قىلىشنى ئاساس قىلىدىغان قىسقا مۇددەتلىك مەبلەغ بازىرى ۋە قىممەتكە ئىگە چەكلەرنى تارقىتىشنى ئاساس قىلغان تۈزاق مۇددەتلىك پۇل مۇئامىله بازىرى ۋۇجۇدقا كەلدى، هەم خەزىنە چېكىنى ئوتتۇنۇپ بېرىش سىناق قىلىندى؛ تۆۋسۇم نىسبىتى تۈزۈلمىسى ئىسلاهـ قىلىنىپ، ئامانەت ۋە قەرزنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى، تۆۋسۇم نىسبىتىنىڭ قۇرۇلمىسى كۆپ قېتىم تەڭشىلىپ، تۆۋسۇم نىسبىتىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى تۇستۇرۇلۇپ، ئۆزئارا پىشاڭلىق رولى يەنمۇ جارى قىلدۇرۇلدى؛ تاشقى پىرېۋوت باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاهـ قىلىنىپ، ئالماشتۇرۇش مىقدارىنى تىزگىنلەش شەرتى ئاستىدا كرېدىت قۇرۇلمىسىنى يەنمۇ تەڭشەپ، مۇهىم نۇقتىلارغا مايىل كرېدىت سىياسىتىنى يولغا قويۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى خەلق ئىگىلىكى تارماقلىرىنىڭ خىزمىتىنى قوللىدى. 1990 - يىلىنىڭ ئاخىردا ئاپتونوم رايون بويىچە بانكا ئامانىتى 21 مىليارد 700 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1978 - يىلدىكىدىن 5.8 هەسسە ئاشتى؛ قەرز قالدۇقى 22 مىليارد 800 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1979 - يىلدىكىدىن سەككىز هەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى؛ 1985 - يىلدىن 1990 - يىلغا قەدەر، تاشقى پىرېۋوت كرېدىتى 825 مىليون دوللارغا يەتتى، بۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۇزەش، ياخشىلاش، ئىسلاهاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش داۋامىدا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش جەهەتتىكى گەۋدىلىك نەتىجە بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكىنىڭ يەنمۇ يۇكسىلىشىگە پۇختا ئاساس سېلىپ بەردى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىله سىستېمىسىنىڭ 90 - يىللاردىكى مۇهىم ۋەزىپىسى ۋە يېتەكچى ئىدىيىسى «تۇزەش، ياخشىلاش، ئىسلاهاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش» تىن ئىبارەت باش فاكتورنى داۋاملىق ئىزچىلاشتۇرۇپ، پۇل مۇئامىلىسىنى، پۇلنى مۇقىملاشتۇرۇش شەرتى ئاستىدا، تورلۇك يوللار بىلەن مەبلەغ جۇغلاپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى ئاساسىي كەسپىنى كۆچەيتىپ، ئۇچ بازا قۇرۇپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ داۋاملىق، مۇقىم، ماسلاشقان هالدا راۋاجلىنىشىنى ۋە ئىقتىسادىي ئونۇمىنىڭ ئۆزلۈكسىز ئۆسۈشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىگە كۆچلۈك مەدەت بېرىشتىن ئىبارەت. تۆپ خىزمەت تەسەۋۋۇرى مۇنداق:

(1) بانكىلار تورلۇك يوللار بىلەن كۆپلەپ مەبلەغ توپلىشى هەمده كرېدىت مەبلىغىدىن ياخشى، جانلىق پايدىلىنىپ، مەبلەغنىك ئەمەلي ئونۇمنى ئۆستۈرۈشى لازىم.

بانكىلار ئەنئەنىۋى ئامانەت - قەرز كەسپىنى ئەسلى ئاساس قىلغان ئاساسىدا، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئېهتىياجىغا ماسلىشىپ، ئىلغار ئۇسۇل ۋە شەكىللەرنى ئىجاد قىلىپ، ئۆز ۋاقتىدا ئىقتىسادىي ئۇچۇرلارنى توپلاپ، ئىگىلىكنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيىتىنى ئىگىلەپ، ئىگىلىكنىڭ ئومۇمىي ئۆسۈشىگە ماسلىشىپ، ئامانەت - قەرز ئۆسۈمىنى ئاقىلانە تەڭشەپ، ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ ئىگىلىكنىڭ ئومۇمىي ئۆسۈشىگە ماسلىشىپ تۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

(2) جانلىق تەدبىر قوللىنىپ، ئىچكى - تاشقى مەبلەغلەرنى جەلپ قىلىپ، سىرتتىن كىرگۈزۈش، ئىچكىرى بىلەن برلىشىش يولىغا مېڭىش لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا رايونلۇق ئەۋزەللىكى ۋە بايلىق جەهەتتىكى ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، شەرق بىلەن برلىشىپ، غەربكە چېقىرىشنى يولغا قويۇپ، تاشقى سودىنى زور كۆلەمدە راۋاجلاندۇرۇپ، سايامەت ئورۇنلىرىنى ئېچىش، سايامەت ئىشلىرىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، سودا ۋە غەيرىي سودا تاشقى پىرېۋوت ھەجمىنى ئاشۇرۇش لازىم. ئىتتىبار ئىشەنچ ئورگانلىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا مۇلازىمەت قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ،

ئۇنىڭ پىشاكلىق رولى يەنمۇ جارى قىلدۇرۇلدى؛ تاشقى پىرىۋوت باشقۇرۇش توزۇلمىسى ئىسلاھ قىلىنىپ، تېگىشىش باھاسى ۋاقتىدا تەڭشەپ تۇرۇلدى، تاشقى پىرىۋوتتىن نىسبەت قالدۇرۇش يولغا قويۇلدى، تاشقى پىرىۋوتنى تەڭشەپ تۇرۇش بازىرى ئىچىلدى، تاشقى قەرز ئىستاتىستىكىسىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش سىستېمىسى بارلىققا كەلتۈرۈلدى؛ كەسپىي بانكىلارنىڭ ئىچكى باشقۇرۇش مېخانىزمىمۇ ئىسلاھ قىلىندى، بانكىلاردا بانكا باشلىقى مەسئول بولۇش توزۇمى يولغا قويۇلغان ئاساستا ھەر خىل ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت توزۇملىرى ۋە ئىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت توزۇمى سىناق قىلىندى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بانكا، ستراخۇانىيە شىركىتى، ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى ۋە غەيرى بانكا خاراكتېرلىك پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى 4000 دىن، ئىشچى - خىزمەتچىسى 40 مىڭدىن ئاشتى. بانكىلار ئىسلاھات ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ جوغلاپ ۋە تەقسىملەپ بېرىدىغان مۇھىم يول بولۇپ قالدى. 1990 - يىلىنى 1979 - يىل بىلەن سېلىشتۇرغاندا، بانكىلارنىڭ يېڭى كۆپەيگەن ئامانەت پۇلىنىڭ مىللىي دارامەتە ئىگىلىگەن سالمىقى 2.87% تىن 35.97% كە ئۆستى؛ مالىيە ۋە بانكا ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا سالغان ئومۇمىي مەبلەغدە بانكا سالغان مەبلەغنىڭ سالمىقى 21.5% تىن 66.12% كە ئۆستى. پۇل مۇئامىلە تارماقلىرى ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى ئەڭ مۇھىم پۇل مۇئامىلە — مەبلەغ ۋە ئومۇمىي جەھەتتىن تەڭشەپ تۇرغۇچى تارماقتا ئايلىنىپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىدا كۈندىن كۈنگە مۇھىم رول ئويناماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىلە سىستېمىسى ئۆتكەن 11 يىلدا زور مىقداردا كرېدىت مەبلىغى توپلاپ ۋە ئوبوروت قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا كۈچلۈك مەدەت بەردى. پارتىيە مەركىزى كومىتېتى «توزۇش، ياخشىلاش، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش» فاكتورىنى ئوتتۇرىغا قويغاندىن كېيىن، جاپالىق تىرىشچانلىقلارنى كۆرسىتىپ، قاتمۇقات قىينچىلىقلارنى يېڭىپ، پۇل مۇئامىلە تەرتىپىنى تۈزەپ ۋە ياخشىلاپ، پۈلنىڭ پاخاللىشىپ كېتىشىنى ئۈنۈملۈك توسۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىلە ۋەزىيىتىنى پەيدىنپەي مۇقەملاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز مىللىي ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ياخشى مۇھىت تۈزۈپ بېرىۋاتىدۇ.

بانكىلار ئەنئەنىۋى ئامانەت - قەرز كەسپىنى ئەسلىتايىدىل، ياخشى ئىشلىشى لازىم. ئامانەت توپلاش جەھەتتە، شەھەر - يېزىلاردا ئامانەت توپلاش ئىشىنى بۇشاشماي ياخشى تۇتۇپ، خەلق ئامانىتى ئىشىنى تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشتۇرۇشى كېرەك. ستراخۇانىيە ئىشىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا مەبلەغ توپلىشى لازىم. قەرز جەھەتتە، كرېدىت مەبلىغىنى ھەقىقىي تۇرده ياخشى باشقۇرۇپ ۋە ياخشى ئىشلىتىپ، قەرز تارقىتىشتا كەسىپ سىياسىتىگە قاتتىق ئەمەل قىلىپ، مۇھىم تۈقىلارنىڭ ئېھتىياجىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم. كرېدىت باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، باشقۇرۇشقا تايىنىپ مەبلەغ توپلىشى، مەبلەغنى ئېنىقلاش، يوشۇرۇن كۈچنى قېزىشقا تايىنىپ مەبلەغ توپلىشى لازىم.

پۇل مۇئامىلە بازىرىنى پاكار ئېچىپ ۋە بەرپا قىلىپ، بازار مېخانىزمىدىن پايدىلىنىپ، مەبلەغ تەشكىللەپ، مەبلەغنىڭ ئېقىشىنى يېتەكلەپ، مەبلەغدە تەمىنلەش بىلەن مەبلەغقە بولغان تەلەپنى تەڭشەپ تۇرۇش لازىم. تۈۋەتتە ھەمكەسپ ساھەلەرنىڭ ئوتتۇرا - يېرىم قىلىشنى ئاساس قىلىدىغان كۆپ قاتلاملىق مەبلەغ بازىرىنى ئەسلىگە ۋە ۋۇجۇتقا كەلتۈرۈپ، كرېدىت مەبلىغىدە پايدىلىنىش ئونۇمىنى ئەڭ زور دەرىجىدە تۇستۇرۇش لازىم، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىرتىدىن مەبلەغ كىرگۈزۈش ۋە قەرز ئېلىشقىمۇ كۆڭۈل بولۇش لازىم. پاي چېكى، قەرز چېكى ۋە قىسقا مۇددەتلىك پۇل چېكى تارقىتىشنى پىلانلىق، تەشكىللىك ھالدا كېڭەيتىش، سودا تالونى توزۇمىنى يولغا قويۇش، بانكىلار مۇددىتى توشقان چەككە ئالدىن پۇل بېرىش، يەنە ئالدىن پۇل بېرىش كەسپىنى بېجىرىشى لازىم. مۇشۇ ئاساستا تەدرىجىي ھالدا چەك بازىرىنى بارلىققا كەلتۈرۈپ، پاي چېكى، قەرز چېكى، تالون ئېلىش - سېتىش، تۈتۈنۈپ بېرىش ئىشىنى بېجىرىپ، چەك مەبلىغىدىن پايدىلىنىش ئونۇمىنى تۇستۇرۇشى لازىم.

پۇل مۇئامىلە توزۇلمىسى ئىسلاھاتىنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، پىلانلىق ئىگىلىك بىلەن بازار ئارقىلىق تەڭشەشنى بىرلەشتۇرۇشكە مۇۋاپىق كېلىدىغان پۇل مۇئامىلىنى ئومۇمىي جەھەتتىن باشقۇرۇش توزۇلمىسىنى تەدرىجى ئورنىتىش لازىم. مەركىزىي بانكىنىڭ فونكسىيىسىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، پۇل مۇئامىلىنى ئومۇمىي جەھەتتىن تۇتۇشلۇق لازىم.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان ئون يىلدا تۇرپان ئۇلايىتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تېز يۇكسەلدى، خەلق تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى

تۇز مۇخبىرىمىز ساتتار رېپقىپ خەۋەر قىلدۇ: تۇرپان ئۇلايىتى ئون يىلدىن بۇيان ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1980 - يىلدىكى 167 مىليون يۈەندىن 534 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئىككى ھەسسە ئاشقان، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ئىش ھەققى 2169 يۈەنگە يېتىپ، 1985 - يىلدىكىدىن 79.9% ئاشقان، دېھقانلار چارۋىچىلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 847 يۈەنگە يېتىپ، 1980 - يىلدىكى 138 يۈەندىن 709 يۈەن ئاشقان، شۇنىڭ بىلەن بىللە، شەھەر، يېزا ئاھاللىرىنىڭ ئامانەت قويغان پۇلى ئۆزلۈكسىز كۆپەيگەن. بولتۇر بانكىغا قويغان ئامانەت پۇل قالدۇقى 336 مىليون يۈەنگە يەتكەن بولۇپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر كىشىگە 700 يۈەندىن توغرا كېلىدىكەن.

تىن كۆپرەك ئاشقان، سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1980 - يىلدىكى 167 مىليون يۈەندىن 534 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1985 - يىلدىكىدىن 79.9% ئاشقان، چارۋىچىلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 847 يۈەنگە يېتىپ، 1980 - يىلدىكى 138 يۈەندىن 709 يۈەن ئاشقان، شۇنىڭ بىلەن بىللە، شەھەر، يېزا ئاھاللىرىنىڭ ئامانەت قويغان پۇلى ئۆزلۈكسىز كۆپەيگەن. بولتۇر بانكىغا قويغان ئامانەت پۇل قالدۇقى 336 مىليون يۈەنگە يەتكەن بولۇپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر كىشىگە 700 يۈەندىن توغرا كېلىدىكەن.

ياقا يېزىلىق نېفىت ئايرىش زاۋۇتى ئىككى يىلدا دۆلەتكە 241 مىڭ يۈەن باج - پايدا تاپشۇردى

تۇز مۇخبىرىمىز غەيرەت تۈمەر خەۋەر قىلىدۇ: كۈچا ناھىيىسىدىكى ياقا يېزىسىنىڭ نېفىت ئايرىش زاۋۇتى 1989 - يىلدىن بۇيانقى ئىككى يىل ئىچىدە دۆلەتكە 241 مىڭ يۈەن باج - پايدا تاپشۇردى. بۇ زاۋۇت ئاقسۇ ئۆلايىتى بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىچىدە دۆلەتكە قوشقان تۇھپىسى ئەڭ كۆپ ئورۇن بولۇپ قالدى.

1984 - يىلىدىن بۇيان تارىم ئويمانلىقىدا بۇرغىلانغان بىر نەچچە قۇدۇقتىن نېفت چىقتى. ياقا يېزا رەھبەرلىكى تۇز ئورنىنىڭ بۇ قۇدۇقلارغا يېقىن بولۇشىدەك ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، 1986 - يىلى 8 - ئايدا دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەردىن 750 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىپ، كىچىك تېپتكى نېفت ئايرىش زاۋۇتى قۇرغاندى. شۇندىن بۇيان بۇ زاۋۇت مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ قوللىشى، يېزىلىق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ياردەمى ئارقىلىق تۇز كۆچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىش روھىنى جارى قىلدۇردى. باشقۇرۇشنى، بىخەتەرلىكنى كۈچەيتتى. نەتىجىدە، ئاران 52 نەپەر ئادەمى بار بۇ زاۋۇت 1989 - يىلدىن بۇيان 750 مىڭ يۈەن قەرزنى قايتۇردى، دۆلەتكە 241 مىڭ يۈەن باج - پايدا تاپشۇردى. ئۇنىڭدىن بىر يىل ئىلگىرى يېزىنىڭ سۇ قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 56 مىڭ يۈەن، مەكتەپلەرنىڭ قىشلىق يېقىلغۇسى ئۈچۈن 100 تونا كۆمۈرنى ھەقسىز ياردەم قىلدى.

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدا كالا نەسلىنى ياخشىلاش ئىشلىرى چەك تۇتۇلماقتا. ئۇنىڭدىن يىل ئىچىدە ئوبلاست بويىچە 25 مىڭدىن ئارتۇق كالىنىڭ نەسلى ياخشىلاندى.

سۈرەتتە: ئاتۇش شەھىرىدىكى كالا نەسلىلەندۈرۈش پونكىتىغا ئېلىپ كېلىنگەن كاللار.

جانتۈرە بوۋۇن فوتوسى

«شەرق شاملى» كۆمۈر كېنى دۆلەتكە 404 مىڭ يۈەن پايدا تاپشۇردى

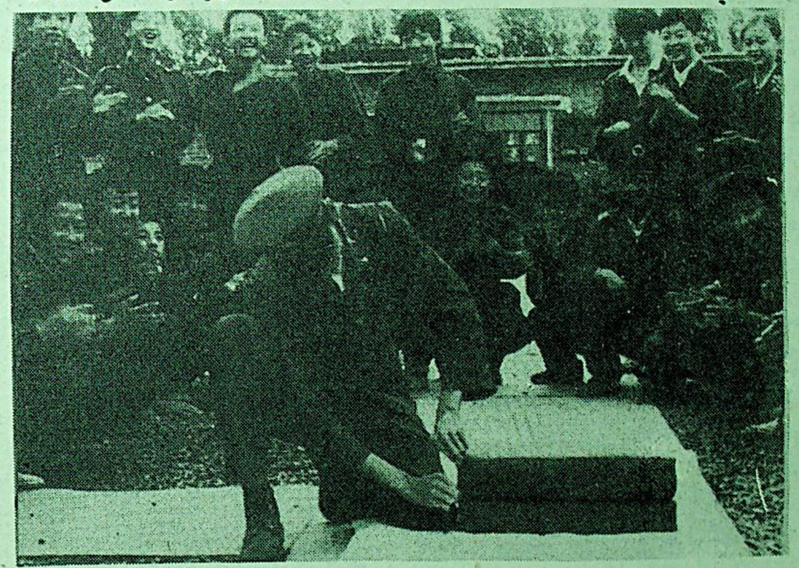
كۈچا ناھىيىلىك «شەرق شاملى» كۆمۈر كېنى ئۇتكەن يىلى قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ۋەزىپىنى ئىنىق بەلگۈلەپ، مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى ھەمدە ئىككى تۈۋەت 100 كۇن ئىچىدە تەرتىشلەش پائالىيىتىنى يولغا قويدى. نەتىجىدە، بىر يىلدا قېزىلغان كۆمۈر 80 مىڭ 745 تونىنىغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 29 مىڭ 848 تونا ئاشتى، پايدا 420 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 404 مىڭ يۈەن ئاشتى.

ئەبەيدۇللا مەھمۇت

شنجاڭ ھەربىي رايونى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمەكتە

شنجاڭ ھەربىي رايونىغا قاراشلىق ھەر دەرىجىلىك قىسىم پارتىيە تەشكىلاتلىرى يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، پارتىيەنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ سىياسىي، مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى.

شنجاڭ ھەربىي رايونىغا قاراشلىق ھەر دەرىجىلىك قىسىم پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى، لەنجۇ ھەربىي رايونى، شنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇھىم يولۇرۇقلىرىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرغاندىن باشقا، ئۆگىنىشتە پايدىلىنىدىغان مۇھىم ماتېرىياللارنى ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلدۇرۇپ. ئۇلارنى تۆۋغۇرچە ماتېرىيال بىلەن تەمىن ئەتتى. ھەربىي رايون قىسمىلاردىكى مۇنەۋۋەر ئاز سانلىق مىللەت جەڭچىلىرىنى ئۇرۇمچى تەلىم - تەربىيە چوڭ ئەترىتىدە، كادىرلىرىنى پارتىيە مەكتەپلىرىدە، ئالىي مەكتەپلەردە تەربىيىلىدى. ھازىر ئاز سانلىق مىللەت

شنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مەلۇم قۇرۇلۇش تۈرىنى يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان تاغلىق رايوندىكى يېزا - كەنتلەرنىڭ 200 گە يېقىن ھەر خىل ماشىنا، تراكتورنى رېمونت قىلىپ بەرگەندىن سىرت، بۇ رايونلاردىكى 2000 دىن ئارتۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىغا ھەربىي مەشىق ئۆگىتىپ ئۇرۇمچى شەھىرى ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە تۇدا ئۈچ يىل «ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىپ، خەلقنى سۆيۈشتىكى ئىلغار ئورۇن»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: ھەربىي مەشىق گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى ئوقۇغۇچىلارغا يوتقان يېغىش مەشقىنى ئۆگەتمەكتە.

جۇ خۇالەي فوتوسى

كادىرلىرى قوشۇنى ئىچىدە ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەنلەر 49% نى، ئوتتۇرا تېخنىكومنى پۈتتۈرگەنلەر 61% نى ئىگىلەيدۇ.

ھەربىي رايونى يەنە سىياسىي، مەدەنىيەت سەۋىيىسى يۇقىرى، قىسىم قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتقان مۇنەۋۋەر ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى دەرىجە ئاتلىتىپ ئۆستۈردى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان دەرىجە ئاتلىتىپ ئۆستۈرۈلگەن ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئۆستۈرۈشكە تېگىشلىك كادىرلار سانىنىڭ 20 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

ئەنۋەر مۇھەممەت

كۇچا ناھىيىسى 210 نەپەر ھەربىي ئائىلە تاۋابىئاتنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى

كۇچا ناھىيىسى ئارمىينى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىشتە ئەمەلىي ئىش قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىككى يىلدا 210 نەپەر- دىن كۆپرەك ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ، قىسىم قۇرۇلۇشىغا كۈچلۈك ياردەم بەردى.

كۇچا ناھىيىسىدە كارخانا، كەسىپي ئورۇنلار كۆپ بولمىغاچقا، بۇ يەردە تۇ- رۇشلۇق قىسمىلاردىكى ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قىيىن مەسىلە بولۇپ قېلىپ، قىسىم كادىرلىرىنىڭ خاتىرجەم ھەربىي خىزمەت ئۆتىشىگە تەسىر يەتكەندى. ناھىيىلىك پارتكوم، ناھىيىلىك ھۆكۈمەت ئارمىينى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش خىزمىتىدە ئەمەلىي ئىش قىلىش ئۈچۈن، «كۇچادا تۇرۇشلۇق قىسمىلاردىكى ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنى خىزمەتكە ئورۇنلاشتۇرۇش بەلگىلىمىسى» نى تۈزۈپ، ئەمگەك تارماقلىرىدا بۇ ئىشقا مەسئۇل بولىدىغان مەخسۇس خادىم قويدى. ئۇلار ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتـ لىرىنى خىزمەتكە ئورۇنلاشتۇرۇشنى قىسىم قۇرۇلۇشىنى قوللاشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە تۇتتى. ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى قاتارلىق رەھبەرلەر قىسمىلارغا بېرىپ، ئەھۋال ئىگىلەپ پىكىر سالدى، بۇلتۇر 9 - ئايدا، پارتكوم شۇجىسى ناھىيىدىكى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن بىللە نەق مەيداندا ئىش بېجىرىپ، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتىدىن 12 كىشىنى نەق مەيداندىلا ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. ھازىر بۇ ناھىيىدە تۇرۇشلۇق قىسمىلاردىكى ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتىنىڭ 95% ى ئىشقا ئورۇنلاشتى.

جاڭ ياڭشېڭ

مۇھاجىرلار ۋەتەنلەرنىڭ ئائىلە - تاۋابىئاتلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدايلى

ئاپتونوم رايونلۇق 1 - بىناكارلىق شىركىتى مۇھاجىرلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى پائال قوغدىماقتا

ئاپتونوم رايونلۇق 1 - بىناكارلىق شىركىتى پارتكومى پارتىيەنىڭ مۇھاجىرلار سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، 60 - يىللاردا «چەتكە ياغلانغان» دەپ تۆۋەنگە چۈشۈرىۋېتىلگەن مۇھاجىرلارنىڭ سىياسىتىنى پائال ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

1956 - يىلى شنجاڭغا كەلگەن مۇھاجىر شىن يۈچەن ئاپتونوم رايونلۇق 1 - بىناكارلىق شىركىتىنىڭ پەرزەنتلەر مەكتىپىگە تەقسىم قىلىنىپ ئوقۇتقۇچىلىق قىلغان. 1961 - يىلى «چەتكە ياغلانغان» دەپ قارىلىپ ئائىلىسى بويىچە ئارشاڭ ناھىيىسىگە چۈشۈرۈۋېتىلگەن. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن قالايمىقانچىلىقلار ئوڭشالدى. ئاپتونوم رايونلۇق 1 - بىناكارلىق شىركىتى پارتكومى شىن يۈچەن سەۋەپسىز تۆۋەنگە چۈشۈرۈۋېتىلگەن دەپ قاراپ، ئۇنىڭ سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى قارار قىلدى. شىركەت مۇھاجىرلار خىزمىتى كادىرى ھەر تەرەپلىمە تەرىشىپ

ئۇيغۇرچە

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى مۇھاجىرلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنىنى پائال تەشۋىق قىلماقتا

«جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى بۇ قانۇننى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، بۇ قانۇن ئائىلىلەرگىچە تەشۋىق قىلىندى.

ئۇلار بۇ قانۇننى كەڭ تەشۋىق قىلىش بىلەن بىللە، تۇنجى ئۇچىلاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. مانا

1984 - يىلى ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنى ئۇرۇمچى شەھىرىگە يۆتكەپ كەلدى. شۇنداق يۈچەن شىركەت مائارىپ بۆلۈمىگە ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ئايالى بەلگىلىمە بويىچە پېنسىيەگە چىقىرىلدى، ئىككى بالىسىمۇ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ھازىرغىچە ئۇنىڭ باشقا بالىلىرىمۇ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ھەم ئۇنىڭغا بىنائەن بىر يۈرۈش ئۈچ ئېغىزلىق ئۆي تەقسىم قىلىپ بېرىلدى. شۇنداق يۈچىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر پارتىيەنىڭ مۇھاجىرلار سىياسىتىگە ۋە شىركەت پارتكومىنىڭ غەمخورلۇقىغا سەمىمىي رەھمەت ئېيتتى. بۇ ئىش ئۇنىڭ چەت ئەلدىكى ئۇرۇق - تۇغقانلىرى ئارىسىدىمۇ ياخشى تەسىر پەيدا قىلدى. ئۇنىڭ شىياڭگاڭدىكى ئىنىسى شۇنداق يۈمەن ئەپەندى شىركەتكە ئالاھىدە خەت يېزىپ رەھمەت ئېيتتى ھەم شىركەتكە بىر پىكاپ سوۋغا قىلدى.

شۇنداق يۈچەن ھازىر ئالىي لېكتور، ئاپتونوم رايونلۇق بىناكارلىق باش شىركىتى مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ ئەزاسى، ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا داۋاملىق تۆھپە قوشىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ۋۇشيەن

مۇقە ددىمە

جۇڭغار ۋادىسىدىكى مەرىپەت يۇلتۇزى

جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە جايلاشقان گۇزەل شەھەر بورتالا شەھىرىدە بىر ئەسىرگە يېقىن ۋاقىتتىن

— بورتالا شەھەرلىك تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپى توغرىسىدا
تۈز مۇخبىرىمىز ئابدۇجبلل ئابدۇۋايىت، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرسۇن ئىمىن

ماۋارىپ ئۇچۇن ئەمەلىي ئىش قىلايلى

توكەن بۇۋاي پۇلىنىڭ كۆزىگە قار نەمدى

موڭغولكۆرە ناھىيە سىنىڭ شوتا يېزىسىدا ئۆزۈندىن بۇيان بۇ-دا بەقەپ كېلىۋاتقان توكەن ئالىم بوۋاي بۇ يىل 1 - ئاينىڭ 18 - كۈنى يېزىلاردىكى ئوتتۇرا باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئويلىرىنى رېمونت قىلىشقا ئىشلىتىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك ماۋارىپ ئىدارىسىگە 10 مىڭ يۈەن ئىنسان ئامانەتخانىسىغا ماختىشىغا سازاۋەر بولدى.

بۇلتۇر موڭغولكۆرە ناھىيىلىك پارتكوم خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ناھىيىلىك ماۋارىپ ئىدارىسى ناھىيە تەۋەسىدىكى ئوتتۇرا، كەسىپى باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئويلىرىنى تۈگىتىش، ئوقۇتۇش - ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاش يۈزىسىدىن ئامما قوللاشقا، ماۋارىپ ئۈچۈن پۇل ئىئانە قىلىشقا سەپەرۋەر قىلغانىدى.

شۇنداق كېيىن، ناھىيە تەۋەسىدىكى تۇرغۇنلىغان يەككە تىجارەتچىلەر، دېھقان، چارۋىچىلار، كەسىپى باقمىچى ئائىلىلەر جامائىنىڭ يېتىشچە ماۋارىپقا پۇل ئىئانە قىلدى. ئەمما بۇنىڭ ئىچىدە ئەڭ كۆپ پۇل ئىئانە قىلغۇچى يەنىلا 71 ياشلىق توكەن بۇۋاي بولدى.

قۇتلۇق تۇرسۇن نەزەر

بورتالا شەھەرلىك تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ تارىخى توغرىسىدا توختالغاندا گەپنى خېلى ئۇزۇندىن باشلاشقا توغرا كېلىدۇ. بورتالا شەھىرىدىكى تۇيغۇرلار ماۋارىپ ئىشلىرىغا خېلى بۇرۇنلا كۆڭۈل بۆلگەن ھەم بورتالا تارىخىدا تۇنجى بولۇپ پەنىي مەكتەپ ئاچقان. 1910 - يىلى ئاتۇش بويىمەتلىك مەرىپەتپەرۋەر موللا توختى ئىمام بۇ شەھەردىكى قورۇسدا (تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ھازىرقى ئورنى) «تەلىمىيە» دېگەن نام بىلەن بىر سېنىپلىق مەكتەپ ئېچىپ، تۇنجى تۇركۈمدە 26 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىپ ئوقۇتۇش باشلىغان. مانا بۇ ھازىرقى بورتالا شەھەرلىك تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ دەسلەپكى ھۆلى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بۇ مەكتەپ 1917 - يىلغا كەلگەندە تەرەققىي قىلىپ سىنىپ ئىككىگە، ئوقۇغۇچى 60 قا يەتكەن. 1949 - يىلغا كەلگەندە تېخىمۇ تەرەققىي قىلىپ، سىنىپ 19 غا، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچى 600 دىن كۆپرەككە يەتكەن. بۇ مەكتەپ ئازادلىققىچە بولغان 39 يىل ئىچىدە 1860 ئوقۇغۇچىنى باشلانغۇچ مەكتەپ سەۋىيىسىگە، 850 ئوقۇغۇچىنى تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ سەۋىيىسىگە يەتكۈزۈپ، مىللىي ماۋارىپ ئىشلىرىنىڭ يۈكسىلىشىگە كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقان.

ئازادلىقتىن كېيىن، بولۇپمۇ پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، بۇ تۇيغۇر ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ئوقۇتۇش - ئوقۇتۇش خىزمىتى تېز يۈكسىلىپ، سىنىپى 44 كە ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلىرى 1700 گە يەتكەن. 41 يىل ئىچىدە 10 مىڭدىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى مەكتەپ پۈتتۈرگەن، بۇلارنىڭ ئىچىدىكى 500 گە يېقىن ئوقۇغۇچى ئالىي ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە قوبۇل قىلىنغان.

ئىسلاھات قوينىدا ئىلگىرىلەش

بورتالا شەھەرلىك تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپى رەھبەرلىكى پارتىيىنىڭ ماۋارىپ فاكىجىنىنى ئەتراپلىق ئىزچىللاشتۇرۇپ، تۈزلىرى تەربىيەلەنگەن ياش ئەۋلادلارنى تۇت ئاساسىي پرىنسىپقا سادىق، پارتىيىنى، سوتسىيالىزمنى قىزغىن سۆيىدىغان، كەسىپنى پىششىق بىلىدىغان يارامالىق ئىختىساسلىق خادىملاردىن قىلىپ تەربىيەلەپ چىقىش ئۈچۈن، ئوقۇتۇش - ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى ئىلاھ قىلىشنى چىڭ تۇتۇپ، باشلانغۇچ، تولۇقسىز ئوتتۇرا ۋە تولۇق ئوتتۇرا سىنىپلىرىنى تەدرىجىي ھالدا ئىچىپ ۋە كېڭەيتىپ ئوقۇغۇچىلارنى سىستېمىلىق تەربىيەلەپ يېتىشتۇرۇشنى تۈزۈملەشتۈرگەن. ئوقۇتۇشتا، كۆپ يىللاردىن بۇيان، ئوقۇش-ئوقۇتۇش ئەمەلىيىتىدە يېزىلغان ئىجابىي ۋە سەلبىي جەھەتتىكى تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، ئوقۇش - ئوقۇتۇش ئىلاھاتىنىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىلاھاتىنىڭ تەلىپىگە ماسلاشتۇرۇشنى ۋە ماۋارىپ تۈزۈلمىسىنى، جۈملىدىن مىللىي ماۋارىپ تۈزۈلمىسىنى ئىلاھ قىلىشنى مىللىي ماۋارىپنى يۈكسەلدۇرۇشنىڭ بىردىنبىر ئاچقۇچى سۈپىتىدە چىڭ تۇتقان. مەكتەپ رەھبەرلىكى ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشتە، ئالدى بىلەن، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ كەسىپ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتقان. ئوقۇتقۇچىلارغا قارىتا 28 تۈرلۈك ئىش ئۆرنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، مەسئۇلىيەت، ھوقۇق ۋە مەنپەئەتنىن ئىبارەت ئۈچ تەرەپنى زىچ بىرلەشتۈرگەن. ئوقۇتقۇچىلارنى بىر تەرەپتىن، ئۆز كەسپىلىرى بويىچە ئوچۇق دەرس ئوتتۇشكە، ئوقۇتۇش تەتقىقاتى، ئىلمىي مۇھاكىمە ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئۈيۈشتۈرسا، يەنە بىر تەرەپتىن 57 ئوقۇتقۇچىنى ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ، بېيجىڭ، ئۈرۈمچى، ئىلى، قەشقەر، تۇرپان، قۇمۇل قاتارلىق جايلاردىكى مەكتەپلەرگە بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتىپ تەربىيلىگەن. ئوقۇغۇچىلارنى كونكرېت ئەھۋالغا ئاساسەن بەش تېپقا ئايرىپ، كەسىپلىگە قاراپ دورا بېرىش ئۇسۇلى بويىچە تەربىيەلەپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلغان.

خىراجەت قەيەردىن كېلىدۇ؟

مەكتەپنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش خىزمىتىنى يۈكسەلدۈرۈشىنى كۆچلۈك ئىقتىسادىي ئاساسقا ئىگە بولۇشتىن ئايرىپ قاراشقا بولمايدۇ. ئۈندىقتا، يېتەرلىك مەبلەغگە قانداق ئېرىشكىلى بولىدۇ؟ بۇ مەسىلىنى بورتالا شەھەرلىك تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپى تۈۋەندىكىدەك ھەل قىلغان.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ مەكتەپتە ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ يىلدىن يىلغا كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، سىنىپ ۋە ئوقۇتۇش ئەسلىھەلىرى يېتىشمەسلىك ئەھۋالى كېلىپ چىققان. مەكتەپ رەھبەرلىكى بۇنداق ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك تىكلەش ئىرادىسىگە كەلگەن. ئۆلار 1980 - يىلدىن بۇيان، نورمال ئوقۇش - ئوقۇتۇش خىزمىتىگە تەسىر يەتكۈزمىگەن ھالدا ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنى تەشكىللەپ، 100 مودىن ئارتۇق يەرگە قەلەمچە قويۇپ، ئۇچ يىلدىن كېيىن ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 7000 يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلغان. ئوقۇتۇش بىنالىرىنى رېمونت قىلىش، ياتاق، ئىسكىلات ۋە يەسلى قاتارلىق قۇرۇلۇشلارنى سېلىشتا ئۆزلىرى قول سېلىپ ئىشلەش ئارقىلىق ئون يىلدا 190 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق خىراجەتنى تېجەپ قالغان. مەكتەپ رەھبەرلىكى يەنە تولۇقسىز ۋە تولۇق ئوتتۇرا سىنىپلارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى ئۆز ئىلگىدە ئوقۇتۇپ تۇرغان ياشلىق قىلىپ، ئۇنى ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. مانا-ناھىيىسىدىكى مۇھاجىرلار خىزمىتى كادىرلىرى تاشقىرقاي سۇ ئامبىرىدىكى مۇھاجىر ئائىلە تاۋابىتاتى ياڭ گۇيىڭنىڭ بىلىق بېقىشتىن ئالىدىغان نەچچە مىڭ يۈەن پۇلىنىڭ ئەمەلىيىتىنى بايقاپ، ناھىيىلىك مۇھاجىرلار ئىشخانىسىدىكىلەر بىلەن بىللىقچىلىق مەيدانىنىڭ رەھبەرلىكىنى ئىزدەپ بۇ مەسىلىنى ھەل قىلدى. ئوبلاستلىق خەلق قۇرۇلتىسى مىللىي ئىشلار ۋە مۇھاجىرلار ئىشلىرى كومىتېتىدىكىلەر ئوبلاستلىق مۇھاجىرلار ئىشخانىسىدىكىلەر بىلەن بىللە ناھىيە، شەھەرلەرگە چۈكتۈر بۇ قانۇننى تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش ئەھۋالىنى تەكشۈردى، ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىتاتلىرى كۆپرەك يېزا، كەنتلەرنى زىيارەت قىلدى، كۆپلىگەن ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىتاتلىرىنىڭ پىكىر ۋە تەلەپلىرىنى ئاڭلىدى.

خەن شىلۇ

تۇرغان ياشلارنى ئاساس قىلىپ، 1987 - يىلى بىر گىلەم مەجلىسىنى كەسىپى سىنىپى، 1989 - يىلى يەنە بىر ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش كەسىپى سىنىپى ئاچقان. ئۆلار گىلەم مەجلىكتىنلا يىلىغا 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلغان. گىلەم مەھسۇلاتىنى ئاز-بازارلىرىغا سېلىنغان ۋە بەزىلىرى چەت ئەللەرگە ئىمپورت قىلىنغان. 1988 - يىلى بۇ مەكتەپ شەھەرگە قاراشلىق ھەر قايسى ساھەلەرنى ماۋارىپقا يارەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىپ، 300 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئىئانە توپلاپ، كۆلىمى 1500 كۋادرات مېتر كېلىدىغان تۆت قەۋەتلىك ئوقۇتۇش بىناسىدىن بىرنى سالغان.

ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيە ھالقىسى - ئوقۇتۇشتىكى بىر مۇھىم ھالقا

بۇ مەكتەپ ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا قارىتىلغان ئىدىيىۋى-سىياسىي تەربىيىنى نۆۋەتتىكى مەركىزىي ۋەزىپىلەرگە ۋە ۋەزىيەت تەربىيىسىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا بوشاشتۇرماستىن چىڭ تۇتقان. ئۆلار شۇ مەقسەتتە، قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، لېي فېڭدىن ئۆگىنىش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلانىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي ئېڭىنى، ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى ئۈستۇرۇشكە ئەھمىيەت بەرگەن. شۇ ئاساستا بۇ مەكتەپ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، ئوقۇتۇش ئىسلاھاتىنى چۈشەنقۇرلاشتۇرۇش، تەرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش، كەسىپى تېخنىكا ماۋارىپىنى يولغا قويۇش، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى جانلاندۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆپ قېتىم شەھەر، بورتالا مۇڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەنگەن. بۇ مەكتەپنىڭ ئۆسمۈرلەر پۈتبول كوماندىسى بىر قېتىم مەملىكەت بويىچە ئېلىپ بېرىلغان پۈتبول مۇسابىقىسىدە 3 - لىككە ئېرىشىپ، دۆلەتلىك ماۋارىپ كومىتېتى، مەركىزىي ئىتتىپاق كومىتېتى ۋە دۆلەتلىك تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مەركىزىي ۋەزىپىلەرگە ۋە ۋەزىيەت تەربىيىسىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا بوشاشتۇرماستىن چىڭ تۇتقان. ئۆلار

ياڭ شاڭكۇن گۇاڭدۇڭنىڭ خۇيجۇن شەھرىنى كۆزدىن كۆچۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گۇاڭجۇ، 3 - فېۋرال تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى ياڭ شاڭكۇن 1 - ئاينىڭ 31 - كۈنى گۇاڭدۇڭ تۆلكىسىنىڭ خۇيجۇ شەھىرىدىكى دايا‌ۋە ننى كۆزدىن كۆچۈردى.

رەئىس ياڭ شاڭكۇن گۇاڭدۇڭ تۆلكىسىنىڭ باشلىقى يې شۇەنپىڭنىڭ ھەمراھلىقىدا، خۇيجۇ شەھىرىدىكى «مۇشۇك ئېيىق» ئاپتوموبىل شىركىتىنىڭ قۇرۇلۇش مەيدانىغا كەلدى. ئۇ چەت ئەللىك باشقۇرۇش خادىملىرىدىن قۇرۇلۇش ئەھۋالى، قۇرۇلۇش كۆلىمى، ئىشقا كىرىشتۇرۇلىدىغان ۋاقىت قاتارلىقلارنى تەپسىلي سورىدى. رەئىس ياڭ شاڭكۇن «مۇشۇك ئېيىق» 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشنىڭ 1992 - يىلى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلىدىغانلىقىنى، يىلىغا 100 مىڭ ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىش ئقتىدارىغا ئىگە بولىدىغانلىقىنى ئاڭلاپ ئىتتايىن خۇشال بولدى. رەئىس ياڭ شاڭكۇن مۇنداق دېدى: ئۇنكەن بىر مەزگىلدە چەت ئەللەردە بەزىلەر: جۇڭگونىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش سىياسىتىدە ئۆزگىرىش بولدى، دەپ قارىغانىدى. «مۇشۇك ئېيىق» قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتى بىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش سىياسىتىمىزنىڭ ئۆزگەرمىگەنلىكىنى، ئېلىمىزنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش خىزمىتىنىڭ ئۆزلۈكسىز ئىلگىرىلەۋاتقانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

رەئىس ياڭ شاڭكۇن يەنە دايا‌ۋە ندىكى خۇيجۇ پورت قۇرۇلۇشىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنى ئوتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى: يېقىندا ئايا‌غلاشقان جۇڭگو كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىدا ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - شۆجىسى سۇڭ دېفۇ «خىزمەت تەلەپنى تېرىشىپ ئەمەلىيلەشتۈرەيلى، قۇرۇق گەپ سېتىشتىن قاتتىق ساقلىنايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلىپ، ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرىدىن كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشنى ھەم ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىندا جياڭ زېمىن، لى پېڭ قاتارلىق بولداشلارنىڭ سۆزلىرى ۋە «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پلانى ھەم 8 - بەش يىللىق پلانىنى تۈزۈش توغرىسىدىكى تەكلىبى» ئەستايىدىل ئۆگىنىلدى. يىغىنغا قاتناشقان بولداشلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك

(بېشى 1 - بەتتە)

قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلەرنىمۇ كۆرۈشىمىز، ھازىرنىمۇ كۆرۈشىمىز، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنىمۇ كۆرۈشىمىز، كەلگۈسى تەرەققىيات يۆزلىنىشى ۋە ئىستىقبالنىمۇ كۆرۈشىمىز، بۇ ئارقىلىق ئىدىيىنى، تونۇشنى، ھەرىكەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئورتاق كۆرەش نىشانىغا قاراپ ئىلگىرىلىشىمىز لازىم.

سۆڭ خەنلياڭ تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: 1) يېزا ئىگىلىكى خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى، تۇرمۇتنى يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى تېخىمۇ كۈچەيتىش كېرەك، يېزا ئىگىلىكى خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى بولۇپلا قالماي سىياسىي ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنىڭمۇ ئاساسى، ئۇ ھەم ئىقتىسادىي مەسىلە، ھەم سىياسىي مەسىلە، شۇڭا يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا بويسۇندۇرۇش ۋە خىزمەت قىلدۇرۇش لازىم. 4) ئەمەلىي خىزمەت تەلەر داۋامىدا يېزا ئىگىلىكىنى كۈچەيتىش لازىم. قىسقىسى، يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن تېرىشىپ ئەڭ ياخشى شارائىت يارىتىپ بېرىش ۋە ئۇنى ئەڭ ياخشى كاپالەتكە ئىگە قىلىش لازىم.

سۆڭ خەنلياڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ 2 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ۋە بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىللىق ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ مەركىزىي كومىتېتنىڭ 7 - ئومۇمىي يىغىنىنى ئىلمىزنىڭ كەلگۈسى ئون يىللىق سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ پارلاق ئىستىقبالىنى يارىتىش، خەلق ئىگىلىكىنىڭ 2 - باسقۇچتىكى ستراتېگىيىلىك نىشانىغا يېتىشتىكى مۇھىم يىغىن بولدى. بۇ يىغىندا ماقۇللانغان «تەكلىپ» ئىلمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى، جۈملىدىن ياشلارنى داۋاملىق ئىلگىرىلەشكە يېتەكلەيدىغان پروگراممىا خاراكتېرلىك ھۆججەت، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى تەشكىلاتلىرى چوقۇم خىزمەت ئەمەلىيىتىدە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يولىورۇقلىرىنى ئىجادىي ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بارلىق ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارنى سەپەرۋەر قىلىپ ۋە يېتەكلەپ، خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئاكتىپ ھەسسە قوشۇشى لازىم.

يىغىندا «كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلانىدىكى قۇرۇلۇش، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات پىلانى» غا تۈزىتىش كىرگۈزۈلدى ۋە ئۇ قاراپ چىقىلدى.

*

«سىلەر خىزمەت كۆرسەتكىلار، سىلەرنى تەبرىكلەيمىز!»

(بېشى 1 - بەتتە)

روشەن بولدى، كۆپچىلىكنىڭ ئۆگىنىشگە ئەرزىيدىغان، ئاپتونوم رايون، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ياشلار-ئوسمۇرلەر سىلەرنىڭ روھىكلارىدىن ئۆگىنىشكە كېرەك. مەن سىلەرنىڭ ۋەتەن ئۈچۈن، چېگرا رايون خەلقى ئۈچۈن تېخىمۇ زور نەتىجە يارىتىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.»

يولداش ژاڭ ئېنماۋنىڭ يۈزىدە سەممىي تەبەسسۇم جىلۋە قىلاتتى، ئۇ چەكسىز كۆيۈمچانلىق بىلەن بالىلارغا كۆز يۈگۈرتىپ چىقتى. ئۇ مۇنداق دېدى: «مەن ھەسەنجان مەمتىمن قاتارلىق سەككىز كىچىك دوست ۋە سۈن جىخۇڭ، ئايگۈلەم رىنىڭ ئۇرۇمچىگە كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالىمەن، سىلەرنى كۆرۈپ ناھايىتى خۇشال بولدۇم. ھەسەنجان مەمتىمن قاتارلىق سەككىز كىچىك باتۇر بۇلتۇر ئەكسىلئىنقىلابىي توپلاڭنى تىنچىتىشتا ناھايىتى يۇقىرى ئىنقىلابىي ئېڭىنى ئىپادىلىدى، سىلەر بىزنىڭ ياخشى ئەۋلادىمىز. ھەقىقەتەن ۋەتەنىمىز ئۈچۈن كىچىك قەھرىمانلار. سىلەر خىزمەت كۆرسەتكىلار، بىز سىلەرنى تەبرىكلەيمىز. بىزنىڭ سىلەردەك ياخشى ئەۋلادىمىز بولغاچقا، بىزنىڭ ئەجدادلىرىمىز ئۇلۇغ مەنىۋى كۆچكە ئىگە بولغاچقا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى تېخىمۇ ياخشى قىلىپ، تېخىمۇ زور غەلىبىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىنى ئۈمىد قىلىمەن.»

رەھبەرلىرى بولداشلارنىڭ سۆزىنى تۈگەتكەن بىلەنلا ئۇن كىچىك دوست خۇددى قارلىغاچتەك تۇچقان پېتى رەھبەرلىرى بولداشلارنىڭ يېنىغا بېرىپ، يانچۇقىدىن خاتىرە دەپتىرىنى چىقىرىپ، تۆلارنى بېغىشلىما يېزىپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدى. ژاڭ ئېنماۋ، سۆڭ خەنلياڭ بولداشلار ھەسەنجان مەمتىمنگە: «ئىنقىلابىي قەھرىمانلىق روھىنى جارى قىلدۇرۇڭلار»، «ۋەتەنىمىز رۇەر كىچىك قوغدىغۇچىلارغا ئۆگىنەيلى» دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

سۈن جىخۇڭ بىلەن ئايگۈلەمۇ خاتىرە دەپتەرلىرىنى سۆڭ خەنلياڭ شۇجىنىڭ ئالدىدا قويدى، سۆڭ خەنلياڭ شۇجى ئايگۈلگە «كىچىك دوست ئايگۈلنىڭ تېنى ئاجىز بولسىمۇ ئىرادىسىنى بوشاشتۇرماسلىق روھىدىن ئۆگىنىڭلار»، سۈن جىخۇڭغا «باشقىلارغا ياردەم قىلىشنى ياخشى كۆرىدىغان بولۇڭ» دەپ يېزىپ بەردى.

*

فاكىجىندا چىڭ تۇرۇپ، سۇ ۋە تۇپراقتىن پايدىلىنىشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، سۇ قۇرۇلۇشىنى مەركەز قىلىپ، ئىسلاھات بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇشنى بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، پەن - تېخنىكا ۋە ماتېرىيال ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ۋە تۇجۇپىلەپ باشقۇرۇش يولىدا مېڭىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنىڭ تۇنۇرسال ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۈنۈملۈك ئۆستۈرۈپ، يېزا ئىقتىسادىنى ئومۇمىيۈزلۈك گۈللەندۈرۈش لازىم. ئىشلەپچىقىرىشنىڭ يوشۇرۇن كۈچلىرىنى قېزىشقا، يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ زاپاس كۈچىنى كۈچەيتىشكە كۈچ سەرپ قىلىپ، بىرىنچىدىن، سىياسەتكە، ئىككىنچىدىن، پەن - تېخنىكىغا، ئۈچىنچىدىن، مەبلەغ سېلىشقا تايىنىشتا چىڭ تۇرۇپ، يېڭى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى بەرپا قىلىشنى مەركەز قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۈنۈمىرسال ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، يېزا ئىقتىسادىنىڭ داۋاملىق، مۇقىم، ماس قەدەم بىلەن تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

سۆڭ خەنلياڭ ئاخىردا يۈكسەك سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت يارىتىشىنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا خىزمەتنىڭ مۇھىم تۈرتىسى قىلىپ بىر تۈتاش ئورۇنلاشتۇرۇشىنى

قوشتى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كىچىك دوستلارغا ئولگە بولدى. ئىككى كىچىك ئاچا - سىڭىل كىچىكىدىن تارتىپلا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا ئەھمىيەت بېرىپ، سىنىپىي دوستلۇقنى تەكتىلىگەن. سىلەرنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىڭلار پارتىيىنىڭ ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە ئەڭ لايىق كۆڭۈل بۆلۈپ كەلگەنلىكىنى ئىسپاتلىدى، سىلەرنىڭ غەيرەت ئوستىگە غەيرەت قىلىپ، پارتىيە ۋە خەلق ئۈچۈن تېخىمۇ كۆپ ياخشى ئىشلارنى قىلىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.»

رەئىس تۇمۇر داۋامەت چوڭقۇر ھېسسىيات بىلەن باللارغا مۇنداق دېدى: «بالىلىرىم، سىلەر تېخى كىچىك، لېكىن قىلغان ئىشلىرىڭلار ناھايىتى ئۇلۇغ ئىش، سىلەر خەلقنىڭ، پارتىيىنىڭ قەلغىن سۆيدۈكلىرى، مەيدانىمىزنىڭ مۇستەھكەم، بايرىقىمىزدا

(بېشى 1 - بەتتە)

مىللىي بۆلۈنۈچىلەر كۆككە كۆتۈرگەن، تارقاتقان خىلمۇ خىل ئەكسىيەتچى سەپسەتىلەر تېخى ئۆزۈل - كېسىل تەنقىد قىلىنمىدى، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدە تارقىتىلغان مىللىي بۆلگۈنچىلىك ئىدىيىسى ئاساس، بىر خىل يوشۇرۇن تىنچسىزلىق ئامىلى ۋە خەۋپ. ئەگەر بىز بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە ۋە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى ئاخىرغىچە ئېلىپ بارمايدىغان، ئىدىيە، نەزەرىيە جەھەتتە مالىمانچىلىق پەيدا قىلدىغان مەنپەئىي يوقاتمايدىغان بولساق يېڭى مالىمانچىلىقنىڭ يۈز بېرىشى ئېھتىمالغا ناھايىتى يېقىن. ھازىر بىز ئىدېئولوگىيە ساھەسىدە جىددىي ۋەزىيەتكە دۇچ كەلدۇق، كۆرەش تۇزاق داۋام قىلىدۇ، ۋەزىپە مۇشكۈل. شۇڭا ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمەتكە ھەقىقىي ئەھمىيەت بېرىشىمىز ۋە بۇ خىزمەتنى كۆچەيتىشىمىز لازىم.

سۇئال خەنلىياڭ ئۆز سۆزىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمىتىنى قانداق قىلىپ يەنىمۇ كۆچەيتىش توغرىسىدا توختىلىپ مۇنۇلارنى كۆرسەتتى: ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمەتنىڭ ئىتتىپاق مۇھىملىقىنى سۆزلەپ كېسىمىزدىكى قارشى تۇرۇش، ئاغدۇرمىچىلىققا قارشى تۇرۇش، تىنچ ئۆزگەرتىۋېتىشكە قارشى تۇرۇش يۈكسەكلىكىدىن، پارتىيە رەھبەرلىكىدە چېڭ تۇرۇش، سوتسىيالىزم يۈنىلىشىدە چېڭ تۇرۇش، ماركسىزمدا چېڭ تۇرۇش يۈكسەكلىكىدىن تونۇش لازىم. ھەر مىللەت خادىملىرىدىن تەركىب تاپقان ماركسىزملىق نەزەرىيە قوشۇننىسى تىرىشىپ تەشكىللەش ۋە ئۇنى زورايتىش، بولۇپمۇ ئاز سانلىق مىللەت نەزەرىيە تايانچلىرىغا تولۇق ئەھمىيەت بېرىش ۋە ئۇلارنى زور كۈچ بىلەن يېتىشتۇرۇش لازىم. كادىرلار ۋە ئاممىلا ئاردىسىدا ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق، سوتسىيالىزم ۋە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى ئاخىرغىچە ئېلىپ بارمايدىغان، ئىدىيە، نەزەرىيە جەھەتتە مالىمانچىلىق پەيدا قىلدىغان مەنپەئىي يوقاتمايدىغان بولساق يېڭى مالىمانچىلىقنىڭ يۈز بېرىشى ئېھتىمالغا ناھايىتى يېقىن. ھازىر بىز ئىدېئولوگىيە ساھەسىدە جىددىي ۋەزىيەتكە دۇچ كەلدۇق، كۆرەش تۇزاق داۋام قىلىدۇ، ۋەزىپە مۇشكۈل. شۇڭا ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمەتكە ھەقىقىي ئەھمىيەت بېرىشىمىز ۋە بۇ خىزمەتنى كۆچەيتىشىمىز لازىم.

سۇئال خەنلىياڭ ئۆز سۆزىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمىتىنى قانداق قىلىپ يەنىمۇ كۆچەيتىش توغرىسىدا توختىلىپ مۇنۇلارنى كۆرسەتتى: ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمەتنىڭ ئىتتىپاق مۇھىملىقىنى سۆزلەپ كېسىمىزدىكى قارشى تۇرۇش، تىنچ ئۆزگەرتىۋېتىشكە قارشى تۇرۇش يۈكسەكلىكىدىن، پارتىيە رەھبەرلىك

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报

(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 — 0002/Z

(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1991 - يىل

فېۋرال

8

جۈمە

تۆمۈر داۋامەت «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىنىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخى تەتقىقاتىدا ماركسىزم - لېنىنىزمنى يېتەكچى قىلىش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىنىسا ئابلىمىت، كۆرسەتتى: ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخى تەتقىقاتىدا ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋ زېدۇڭ ئىدىيەسىدە چىڭ تۇرۇش لازىم. توغرا نەزەرىيىنى يېتەكچىلىكىدىن ئايرىلغاندا، مۇقەررەر ھالدا ئەگرى يولغا مېڭىش يوز بېرىدۇ. تۆ مۇنداق دېدى: ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخى تەتقىقاتىدا تۆۋەندىكىدەك بىر نەچچە پرىنسىپقا ئەمەل قىلىش كېرەك: بىرىنچى، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ كۆپ مەنبە بىر گەۋدە قىلىنغان ۋەزىيىتى تۇزاق مەزگىلدە پەيدىنپەي شەكىللەنگەن تارىخى پاكىت ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلىش، مەملىكىتىمىزدىكى ھازىرقى 56 مىللەتنىڭ ۋە تارىختا تۇنىكەن، ئەمما كېيىن باشقا مىللەتلەر بىلەن سىڭىشىپ كەتكەن مىللەتلەرنىڭ جۇڭخۇا مىللىتىدىن ئىبارەت بۇ ئۇلۇغ مىللەتنىڭ ئەمەلىي گەۋدىسىنى بارلىققا كەلتۈرۈشكە ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا تۆھپە قوشقانلىقىنى ئېتىراپ قىلىش كېرەك؛ ئىككىنچى، سىنىپىي نۇقتىنەزەردە چىڭ تۇرۇش، بۇرژۇئازىي مىللىي زۇلۇم ۋە مىللىي ئېكسپلاتاتسىيىنىڭ ھېسابىنى ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ ھۆكۈمران سىنىپلىرى ھېسابىغا ئەيىنەن يېزىش، ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ سىنىپىي دوستلۇقىنى ئەيىنەن كۆرسىتىش؛ ئۈچىنچى، ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخىنى تەتقىق قىلىشتا ماركسىزملىق سىنىپىي تەھلىل يۈرگۈزۈلمەي، مىللەتلەر مۇناسىۋىتىدىكى بەزى تارىخىي ۋەقەلەر ۋە تارىخىي شەخسلەر تامامەن بۇرژۇئا مىللەتچىلىكى مەيدانىدىن كۆزىتىلگەن ۋە تۆلارغا باھا بېرىلگەن.

تۆمۈر داۋامەت مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىنى بىر قېتىملىق ئىنتايىن مۇھىم مۇھاكىمە يىغىنى بولدى. تۆ مۇنداق دېدى: «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنى ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋ زېدۇڭ ئىدىيەسىگە خىلاپ ھالدا شىنجاڭنىڭ تارىخىي بۇرمىلانغان، ئۇنىڭ ئەجدالىك يېرى — مەملىكىتىمىزنىڭ قەدىمدىن تارتىپ كۆپ مىللەتلىك بىرلىككە كەلگەن مەملىكەت ئىكەنلىكىنى ئىنكار قىلىش، مۇستەقىللىكنى تەرغىپ قىلىش، بۆلۈنۈشكە قۇتراتىش، مىللىي بۆلگۈنچىلەر ئۈچۈن تارىخىي «ئاساس» ھازىرلاپ بېرىشتىن ئىبارەت. ئۇچ كىتابنى شىنجاڭنىڭ ۋەتىنىمىزنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى ئىكەنلىكى، ئۇيغۇر مىللىتىنىڭ ۋەتىنىمىز چوڭ ئائىلىسىنىڭ بىر ئەزاسى

تۆمۈر داۋامەت ئىلگىرىلىگەن ھالدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ ئۇتتۇرىغا چىقىشى تەسادىپىي بولغان ئەمەس، ئۇ جاھانگىرلىكنىڭ «تىنچ تۆزگەرتىش» ستراتېگىيىسىنىڭ ۋە مەملىكەت تىچىدىكى بۆرژۇئاچە تەركىنە شتۇرۇش پىكىر ئېقىمىنىڭ شىنجاڭدىكى ئىنكاسى بولۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى بىر قېتىملىق جەددىي كۆرەش. ئۇچ كىتابنىڭ ئاشكارا نەشر قىلىنىپ تارقىتىلغانلىقى بىزگە ناھايىتى چوڭقۇر ساۋاق بەردى. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تۆتۈش بىلەن بىللە، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى كۆرەشنى چوقۇم ھەقىقىي يوسۇندا ياخشى تۇتۇشى، ئۇچ كىتابنىڭ جەمئىيەتتە پەيدا قىلغان ئېغىر ئاقىۋەتتىنىڭ يامان تەسىرىنى تەلتۈكۈس تازىلىشى لازىم. ھەر مىللەت كادىرلىرى، بولۇپمۇ ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم شىنجاڭ تارىخىي ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تەرەققىيات تارىخىنى تۈگىنىشى لازىم. ئوتتۇرا مەكتەپلەر ۋە ئالىي مەكتەپلەرنىڭ تارىخ دەرسلىكىدە چوقۇم دۆلەت بىر تۇتاش تۈزۈلۈپ چىققان دەرسلىكنى،

«تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىنى مۇھاكىمە پىچەقىيەتلىك ئايالاشتى

مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى ئاخىرىغىچە ئېلىپ بارايلى

فېك داجېن خۇلاسە سۆزى سۆزلەپ، ئۇچ جەھەتتىكى خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشنى ئوتتۇرىغا قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز پېيى يىكۈمىك، مېھرىنىسا ئابلىمىت خەۋەر قىلدۇ: يەتتە كۈن داۋام قىلغان «تۇيغۇرلار»، «ھونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى»، «قەدىمكى تۇيغۇر ئەدەبىياتى» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىنى 2 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن كېيىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئايالاشتى. يەتتە كۈندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ۋە كۆڭۈل بۆلۈشى، يىغىنغا قاتناشقان مۇتەخەسسىلەر، ئالىملار ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىكى مەسئۇل يولداشلارنىڭ ئورتاق تىرىشىشى تارقىسدا، يىغىن ماركسىزمنى يېتەكچى قىلىپ، تارىخىي ماتېرىيالىزملىق نۇقتىنەزەرنى تەدبىقلاپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، دېموكراتىك مۇھاكىمە قىلىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ ئاساسىي سىياسىي خاتالىقىنى چوڭقۇر. تەھلىل قىلىپ ۋە تەنقىت قىلىپ، ھەق - ناھەقنى ئايرىدى، تونۇشنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت كۆزلىگەنگەن مەقسەتكە يەتتى.

يىغىنغا قاتناشقۇچىلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ خاتالىقى ئېغىر. ئۇ ئىلمىي ئەسەر قىياپىتىدە ئوتتۇرىغا چىقىپ، مىللىي مۇستەقىللىكنى يادرو قىلغان ھالدا ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلايدىغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۆزغۇنچىلىق قىلدىغان بىر قاتار ئىدىيىۋى نۇقتىنەزەرلەرنى ھەدەپ تەرغىب قىلدى ۋە تارقاتتى. ئۇ ناھايىتى زور ئالدامچىلىق خاراكتېرىگە ئىگە. ئۇچ كىتابنىڭ ئىدىيىۋى سىستېمىسى، نەزەرىيىۋى نۇقتىنەزەرى ۋە سىياسىي مەيدانى پانتۈركىزمچى مەتمىتنىڭ نۇقتىنەزەرى ۋە مەيدانى بىلەن تامامەن بىردەك. ئۇچ كىتابنىڭ خاتالىقى سىياسىي مەيدان، سىياسىي نۇقتىنەزەر جەھەتتىكى خاتالىق. بۇ خاتالىق تۆۋەندىكى ئۇچ جەھەتتە گەۋدىلىك ئىپادىلىنىدۇ: بىرىنچى، جۇڭگونىڭ قەدىمدىن بۇيان بىرلىككە كەلگەن كۆپ مىللەتلىك مەملىكەت ئىكەنلىكىدىن ئىبارەت پاكىت ئىنكار قىلىنىپ، تۇيغۇرلار بىلەن قەدىمكى زامانداممەملىكىتىمىزنىڭ شىمالىدىكى كۆچمەن چارۋىچى مىللەتلەر ۋە تۇلار قۇرغان يەرلىك ھاكىمىيەتلەر جۇڭگونىڭ سىرتىدىكى مىللەت، «مۇستەقىل دۆلەت» دېيىلگەن؛ ئىككىنچى، مەملىكىتىمىز تارىخىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتى تەرەققىياتىنىڭ ئاساسىي ئېقىمىغا قارالماي، تارىختىكى مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى دۈشمەنلىشىش، ئۆچمەنلىك ۋە يوتۇۋېلىشتىن ئىبارەت تارماق ئېقىم كۆچەپ مۇبالىغە قىلىپ كۆرسىتىلىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ مىللەتلەر مۇناسىۋىتى تارىخى تۇرۇش تارىخى دەپ بۇرمىلانغان؛ ئۈچىنچى، مەملىكىتىمىز تارىخىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتى مەسىلىسىگە مۇئامىلە قىلىشتا ماركسىزملىق سىنىپىي تەھلىل يۈرگۈزۈلمەي، مىللەتلەر مۇناسىۋىتىدىكى بەزى تارىخىي ۋەقەلەر ۋە تارىخىي شەخسلەر تامامەن بۇرژۇئا مىللەتچىلىكى مەيدانىدىن كۆزىتىلگەن ۋە تۆلارغا باھا بېرىلگەن.

يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر مۇھاكىمە داۋامىدا «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب نەشر قىلىنىپ تارقىتىلغاندىن كېيىن، بۇ كىتابلارنىڭ شىنجاڭ بويىچە كەلتۈرۈپ چىقارغان ئېغىر ئاقىۋىتى ۋە چوڭقۇر ساۋاقلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلىدى. يىغىنغا قاتناشقانلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب پانتۈركىزمنىڭ شىنجاڭدا بىر ئەسىرگە

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

لى شۇشەن ئاپتونوم رايونلۇق يېزا خىزمىتى يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

13 يىل مول ھوسۇل ئېلىش تەجرىبىسىنى يەكۈنلەپ، يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرايلى

ئۆز مۇخبىرىمىز يەن مىڭ خەۋەر قىلدۇ: 2 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن ئىشخېسى لى شۇشەن يېزا خىزمىتى يىغىنىدا سۆزلەپ، چارۋىچىلىقتىن تۇدا 13 يىل مول ھوسۇل ئېلىندى، 6 - بەش يىللىق ۋە 7 - بەش يىللىق پىلانلار ئومۇمىيۈزلۈك ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئىبارەت كۆچمەنلىك سەۋەبىسى تېرىشىپ توسترۇلدى. بىز تۇدا 13 يىل مول ھوسۇل ئېلىش تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، كۆزەش ئىرادىمىزنى

قىسمى ئىكەنلىكى، ئويغۇر مىللىتىنىڭ ۋەتىنىمىز چوڭ ئائىلىسىنىڭ بىر ئەزاسى ئىكەنلىكى ئاشكارا ئىنكار قىلىنغان. «ئويغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابتىكى سىياسىي مەيدان ۋە سىياسىي نۇقتىنەزەر پانتۇركىزىم ئىدىيىسىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» دېگەن كىتابتىكى سىياسىي مەيدان ۋە سىياسىي نۇقتىنەزەر بىلەن ئوپمۇ ئوخشاش بولۇپ، ئۇ مۇستەقىللىكنى تەرغىب قىلىش، بۆلۈنۈش توغرىسىدا داۋراڭ سېلىش جەھەتتە ئۇنىڭ بىلەن تامامەن بىردەك بولدى. تۈمۈر داۋامەت تەكتلەپ مۇنداق دەپ

ھېسابىغا ئەينەن يېزىش، ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ سىنپىي دوستلۇقىنى ئەينەن ئەكس ئەتتۈرۈش كېرەك؛ ئۇچىنچى، تارىخىي تەجرىبىلەرنى توغرا يەكۈنلەپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك شەرەپلىك ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ ۋەتەنگە، مەركەزگە تەلپۈنۈش كۈچى ۋە ئۆيۈشۈش كۈچىنى كۈچەيتىش كېرەك؛ ئۆتمۈشچى، ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخى ھەققىدىكى تەتقىقات نەتىجىلىرى — مەنۇي مەھسۇلات، ئۇنىڭدا خەلق ئالدىدا جاۋابكار بولۇش، بولۇپمۇ ئۆز مىللىتى ئالدىدا جاۋابكار بولۇش كېرەك.

تارىخ دەرسلىكىدە چوقۇم ئۇلار ئۆتۈتاش تۈزۈپ چىققان دەرسلىكنى، پايدىلىنىش كىتابلىرىنى ئىشلىتىش، شۇنىڭ بىلەن بىللە، شىنجاڭ تارىخىنى بىر ئۆتاش تۈزۈپ چىقىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ھەم تېزلىكتە ئۇنى دەرسلىكلەر قاتارىغا كىرگۈزۈش لازىم. ئوقۇتقۇچىلارنىڭ تارىخ ئوقۇتۇشى پروگراممىسغا خىلاپ ھالدا ئوقۇغۇچىلارغا تارقاتقان خاتا نۇقتىنەزەر، خاتا مأتېرىياللارنى سۈزلىشى مەنئىسى قالمىدۇ. ھەر خىل كىتابلارنى، بولۇپمۇ تارىخ كىتابلىرىنى نەشر قىلىشنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدا چىڭ تۇرايلى

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 7 - ئومۇمىي يىغىنىغىچە بولغان 12 يىل ئىچىدە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىغا رەھبەرلىك قىلىپ، ئەمەلىيەت داۋامىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى، تۈتۈشنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، نەزەريە جەھەتتىمۇ زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. پارتىيىنىڭ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماۋزىدۇڭ «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى تۈزۈش توغرىسىدىكى تەكلىپى» نىڭ زور تۆھپىسى شۇ يەردىكى، بۇنىڭدا بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدىن ئون يىلغىچە بولغان جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىنىڭ ئۆلۈغۋار پىلانى بەلگىلىنىپلا قالماستىن، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ ئاساسىي نەزەريىسى ۋە ئاساسىي ئەمەلىيتى ئىلمىي يەكۈنلەندى، زور يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە بولغان 12 پرىنسىپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

بۇ 12 پرىنسىپ ماركسىزمنىڭ ئومۇمىي ھەقىقىتىنى جۇڭگونىڭ قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئىلىپ بېرىشتىكى كونكرېت ئەمەلىيىتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈشنىڭ مەھسۇلى. يولداش ماۋ زېدۇڭ: «بىرەر توغرا بىلىش، كۆپىنچە، ماددىدىن روھقا، روھتىن ماددىغا ئۆتۈش، يەنى ئەمەلىيەتتىن بىلىشكە، بىلىشتىن ئەمەلىيەتكە ئۆتۈشتەك مۇشۇنداق نۇرغۇن قېتىملىق تەكرارلىنىش ئارقىلىقلا ۋۇجۇدقا كېلىدۇ» دېگەندى. جۇڭگودا سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ توغرا يولىنى تېپىشمۇ مۇقەررەر ھالدا مۇشۇنداق بىر جەريانىنى بېسىپ ئۆتىدۇ. بۇ 12 پرىنسىپ جۇڭگودا سوتسىيالىزم قۇرۇشتا باشتىن كەچۈرگەن ئەگرى - توقاي ئەمەلىيەتنىڭ جەۋھىرى، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ يېڭى تەرەققىياتى، يولداش دېڭ شياۋپىڭ ۋەكىللىكىدىكى جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ ماركسىزمغا قوشقان توھپىسى. ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەريىسى جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە يۈنىلىش كۆرسىتىپ بەردى، جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ ئەمەلىيىتى ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەريىسىنى بېيىتتى.

12 پرىنسىپ ھەممە تەرەپنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇنىڭدا سىياسىي سۈزلىنىپلا قالماستىن، ئىقتىساد، مەدەنىيەتمۇ سۈزلەنگەن؛ ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىي سۈزلىنىپلا قالماستىن، مەنئۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىمۇ سۈزلەنگەن؛ ئىچكى ئىشلار سۈزلىنىپلا قالماستىن، دىپلوماتىيە ئىشلىرىمۇ سۈزلەنگەن.

12 پرىنسىپتا يەنە مۇھىم نۇقتىلار گەۋدىلەندۈرۈلگەن. ئەڭ گەۋدىلىكى شۇكى، ئۇنىڭدا سوتسىيالىستىك تۈزۈمدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈش شەرتى ئاستىدا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش ئىدىيىسى روشەن گەۋدىلەندۈرۈلگەن. سوتسىيالىزمنىڭ ئوپ ۋەزىپىسىدىن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئوپ كاپالىتىگىچە، ئىچكى قىسمدا ئىسلاھات ئىلىپ بېرىشتىن سىرتقا ئىشىكنى ئېچىۋېتىشكىچە، مۇلۇكچىلىك قۇرۇلمىسىدىن ئەقسىمات تۈزۈمىگىچە، ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكىدىن ئىگىلكنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ تۈزۈن مۇددەتلىك فاكتورلىغىچە بولغان ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىكى چوڭ - چوڭ مەسىلەلەر توغرىسىدا ئېنىق بەلگىلىمە چىقىرىلغان.

قىسقىسى، 12 پرىنسىپ پارتىيىنىڭ سوتسىيالزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي ئۇقتا» دىن ئىبارەت ئاساسىي ئۇشىيەننى يەنمۇ كونكرېتلاشتۇردى ۋە سستېمىلاشتۇردى. ئۇ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش دېگەن نېمە، جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنى قانداق قۇرۇش كېرەك؟ دېگەن مەسىلەرگە تېخىمۇ ئېنىق، مۇكەممەل جاۋاب بەردى. بۇ 12 پرىنسىپ بىر - بىرىگە مۇناسىۋەتلىك. بىر - بىرىنى چەكلەپ تۇرىدۇ، بىر - بىرى بىلەن باغلانغان بولۇپ، مۇكەممەل، ئىلمىي بىر پۈتۈن گەۋدە. ئۇنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلۇشى نەزەريە جەھەتتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپلا قالماستىن، ئەمەلىيەت جەھەتتىنمۇ مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۇ ھەم ئۇنىڭنىكى ئەمەلىيەتنىڭ ئىلمىي يەكۈنى، ھەم كەلگۈسىدىكى ھەرىكەتنىڭ توغرا قىبلىنامىسى. «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي ئۇقتا» غا 12 پرىنسىپ قوشۇلسا، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش تېخىمۇ مول، تېخىمۇ مۇكەممەل، تېخىمۇ روشەن قىياپەتتە دۇنياغا نامايان بولىدۇ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئىدىيىسىنى، ھەرىكىتىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشكە تېخىمۇ ھەقىقىي ئاساس بولىدۇ.

12 پرىنسىپ بىر پۈتۈن گەۋدە سۈپىتىدە ھازىر ئوتتۇرىغا قويۇلغان بولسىمۇ، ئۇنىڭ ھەر بىر ماددىسىدىكى ئوپ مەزمۇنلار ھەرگىز يېڭىدىن بايقالغان ئەمەس، بۇنى پارتىيىمىز خېلى بۇرۇنلا ئوتتۇرىغا

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ۋە 7 - بەش يىللىق پىلانلار ئومۇمىيۈزلۈك ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئىبارەت 13 يىل مول ھوسۇل ئېلىش ئاپتونوم رايون خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپلا قالماي، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي مۇقىملىقى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقىمۇ كاپالەتلىك قىلدى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئىبارەت 13 يىل مول ھوسۇل ئېلىش تەجرىبىلىرىنى مۇنداق بىر نەچچە جەھەتكە يەغىنچاقلاش مۇمكىن: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى مۇقىملاشتۇرۇش يۈكسەكلىكىدە تۇرغان ھالدا، يېرىك يېزا ئىگىلىكى پۈتۈن كۈچ بىلەن ياخشى تۇتۇلدى؛ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈلچىمى قىلىنىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئىسلاھاتى پائال تۈردە پۇختا قەدەم بىلەن ئىلگىرى سۈرۈلدى؛ بايلىقنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي، ئېكىئولوگىيىلىك ئۇنۇمى جارى قىلدۇرۇلۇپ، سۇ ئىنشائاتى، مەركەز قىلىنغان ئاساسىي ئۇقۇلۇش تىرىشىپ ياخشى تۇتۇلدى؛ مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش، ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇشتا چىڭ تۇرۇلۇپ، ئاشلىق ھوسۇلى پۇختا قەدەمدە ئاشۇرۇلدى، كەسىپ قۇرۇلمىسى تەڭشەلدى؛ پەن - تېخنىكا جەھەتتىكى سەرمايە ئۈزلۈكسىز كۆپەيتىلىپ، يېرىك يېزا ئىگىلىكى ئىشلەپچىقىرىش

قەش پەسلى كىرگەندىن بۇيان، ئۈرۈمچى شەھەرلىك كوكتات شىركىتى ئىچكىرى ئولكىلەردىن 20 خىلغا يېقىن 1700 تونا يېڭى كوكاتنى يۈنكەپ كېلىپ، شەھەر ئاھالىسىنى تەمىنلەش ئۈچۈن بازارغا سالدى.

سۈرەتتە: ئۈرۈمچى «قىزىل بايراق» سودا بازىرىدا سېتىلۋاتقان يېڭى كوكاتلار.

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

ئىشلىتىش تەجرىبىلىرىنى تەستىيىدىل يەكۈنلەپ، كۆرەش ئىرادىمىزنى ئۈرغۈتۈپ، تېخىمۇ جاسارەت بىلەن يول ئېچىپ ئىلگىرىلىشىمىز لازىم.

يولداش لى شۇشەن مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىز يېرىك يېزا ئىگىلىكىنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلانى ۋە ئون يىللىق تۈزۈش ئۈستىدە قويۇشتىكى يېتەكچى ئىدىيىسى، كۆرەش نىشانىسى مۇنداق: پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئۇ يولداش جىالىك زېمىنىنىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كۆچۈرگەنىدە بەرگەن مۇھىم يولىيورۇقلىرىنىڭ روھىنى قىبلىنامە قىلىپ، «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي ئۇقتا» دىن ئىبارەت ئاساسىي ئۇشىيەندە چىڭ تۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى يەنمۇ كۈچەيتىش؛ يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇش ستراتېگىيىسىنى داۋاملىق ئىزچىللاشتۇرۇش، «دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق بىرلەشتۇرۇلگەن كۆپ خىل ئىگىلىك» نى يولغا قويۇش فاكتورلىرىنى چىڭ تۇرۇش؛ يېزا ئىقتىسادىنىڭ سوتسىيالزم يۈنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك ئىسلاھاتىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مەھسۇلاتنى بىرلەشتۇرۇپ، ئائىلىلەرگە ھۆددىگە

(ئاخىرى 4 -بەتتە)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەپچىقارغان، ساتقان جاۋابكارلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ پەرمانى

17 - نومۇرلۇق

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەپچىقارغان، ساتقان جاۋابكارلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى» 1990 - يىل 12 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى دائىمىي كېڭىشىنىڭ 107 - سانلىق يىغىندا مۇزاكىرە قىلىنىپ ماقۇللاندى، ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلسۇن.

ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى تۆمۇر داۋامەت

1991 - يىل 1 - ئاينىڭ 24 - كۈنى

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ بەلگىلىمە ئابونت ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئوبوروت قىلىشنى توسۇش، تىجارەت كارخانىلىرىنىڭ ساختا، ناچار تاۋارلارنىڭ بازارغا ئېقىپ كىرىشىنى ئاڭلىق ھالدا توسۇشقا تورتكە بولۇش ئۈچۈن، گوۋۇيۈەننىڭ «ساختا، ناچار تاۋارلارنى ساتقان جاۋابكارلارنى قاتتىق جازالاش پىكرى توغرىسىدىكى ئۆقتۇرۇش»ى ۋە گوۋۇيۈەن تارقاتقان «سانائەت مەھسۇلاتلىرى سۈپىتى مەسئۇلىيەت نىزامى»غا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كونكرېت ئەھۋالىغا بىرلەشتۇرۇپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە ئىشلەپچىقىرىلىدىغان، سېتىلىدىغان مەھسۇلات ۋە تاۋارلار مۇشۇ بەلگىلىمە بويىچە نازارەت قىلىنىدۇ ۋە تەكشۈرۈلىدۇ. بىنەكلىك، تازلىق، مۇھىت ئاسراشقا چېتىلىدىغان مەھسۇلات، تاۋار، ئالىي، چىدامليق ئىستېمال بۇيۇملىرى ۋە مۇھىم ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرى ھەم ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات نامىغا ئېرىشكەن مەھسۇلاتلار تۇغقىلىق نازارەت قىلىنىدۇ ۋە تەكشۈرۈلىدۇ.

3 - ماددا بۇ بەلگىلىمىنىڭ يولغا قويۇلۇشىنى تەشكىللەشكە ئاپتونوم رايونلۇق تۈلچەملەشتۈرۈش ئىدارىسى مەسئۇل بولىدۇ. ئالاقىدار مەھۇرىي مەسئۇل تارماقلار بۇ بەلگىلىمىنى ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت مەسئۇلىيىتىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا يولغا قويىدۇ. ئۆلچەملەشتۈرۈش ئىدارىسى بىلەن سودا - سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئىش تەقسىماتى گوۋۇيۈەننىڭ ماقۇللۇقى بىلەن ئېلان قىلىنغان دۆلەت تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسىنىڭ [1989] 211 - نومۇرلۇق ھۆججىتىنىڭ روھى بويىچە بولىدۇ.

ئىككىنچى باب سۈپەت نازارەتچىلىكى

6 - ماددا تۆۋەندە كۆرسىتىلگەن ساختا، ناچار تاۋارلارنى سېتىش قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ:

1) ۋاقتى ئۆتۈپ سۈپىتى ئۆزگەرگەنلىرى؛

2) بىخەتەرلىككە ۋە خەلقنىڭ سالامەتلىكىگە زىيان يەتكۈزىدىغانلىرى؛

3) ئەمەلىي سۈپىتى ماركىسىدىكى كۆرسەتكۈچلەرگە ياكى ئاساسلىق ئىقتىدارى جەھەتتىكى تەلەپلەرگە ماس كەلمىگەنلىرى؛

4) باشقىلارنىڭ ئەلا سۈپەت ماركىسى ئىسپات بەلگىسى ئىشلىتىلگەن ۋە يالغان ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ياساپ بەلگە قىلىنغانلىرى؛

5) يالغان نەرسىلەر ئارىلاشتۇرۇلغان، يالغىننى راست دەپ، كوننى يېڭى دەپ سېتىلىدىغانلىرى؛

6) دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك قانۇن - نىزاملىرىدا ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىش مەنئى قىلىنغانلىرى.

7 - ماددا تۆۋەندىكى ئەھۋاللاردا، مەسلىسى كۆرسىتىپ بېرىلگەن بولسىمۇ، تۈزەتمىگەن بولسا ئاۋارلار ساختا، ناچار تاۋار ھېسابلىنىپ، سېتىلىشى مەنئى قىلىنىدۇ:

1. تاۋار نامى، ئىشلەپچىقارغۇچى، ئىشلەپچىقىرىلغان ئورنى، زاۋۇت نامى، زاۋۇت ئادرېسى خەتنۇچە يېزىلمىغانلىرى؛ ئاپتونوم رايوندا ئىشلەپچىقىرىلغان مەھسۇلاتلارنىڭ ماركىسى ۋە چوشە ندۇرۇلۇشى ئاز سانلىق مىللەتلەر يېزىقىدا يېزىلمىغانلىرى؛

2. ئىشلىتىشتە ۋاقىت چەكلىمىسىگە ئۇچرايدىغان، لېكىن كۆچتىن قېلىش ۋاقتى يېزىلمىغانلىرى؛

3. ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى تۈزۈمى يولغا قويۇلغان، لېكىن ئىجازەتنامە نومۇرى ۋە كۆچكە ئىگە ۋاقتى يېزىلمىغانلىرى؛

4. مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمەلەر بويىچە، ستاندارتى، دەرىجىسى، ئاساسلىق تېخنىكا كۆرسەتكۈچى ياكى تەركىبى، مىقدارى قاتارلىقلار خەتنۇچە يېزىلىشقا تېگىشلىك بولسىمۇ لېكىن يېزىلمىغانلىرى.

5. ئالىي، چىدامليق ئىستېمال بۇيۇملىرىدىن خەتنۇچە يېزىلغان ئىشلىتىش چوشە ندۇرۇشى يوقلىرى.

6. باھاسى چۈشۈرۈلۈپ بىر تەرەپ قىلىندىغان تاۋارلار (سۈپەتسىز مەھسۇلات ۋە دەرىجىگە توشمىغان مەھسۇلاتلار بۇنىڭ ئىچىدە)نىڭ ياكى ئوراملىسىنىڭ كۆرۈنەرلىك يېرىگە «باھاسى چۈشۈرۈلۈپ بىر تەرەپ قىلىندىغان تاۋار» ئىكەنلىكى ئېنىق يېزىلمىغانلىرى؛

7. زەھەرلىك، ئاسان كۆيىدىغان ۋە ئاسان پارتلايدىغان توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى» دىكى بەلگىلىمە بويىچە تەكشۈرۈش ھەققى تاپشۇرۇشى كېرەك.

ئۈچىنچى باب جازالاش پرىنسىپى

13 - ماددا بۇ بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى قىلمىشىنىڭ ئېغىر - يېنىكلىكىگە قاراپ، ئۆلچەملەشتۈرۈشكە مەسئۇل مەھۇرىي ئورگانلار ياكى سودا - سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى تۆۋەندىكى جازا تورلىرى بويىچە جازالايدۇ:

1. ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىتلەش؛

2. سۈرۈك بەلگىلەپ تەرتىپكە سالدۇرۇش ياكى سۈرۈك بەلگىلەپ ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىتىپ تەرتىپكە سالدۇرۇش؛

3. مەھسۇلاتنىڭ دەرىجىسىنى چۈشۈرۈپ، بىر تەرەپ قىلىندىغان تاۋارلار بويىچە بىر تەرەپ قىلىش؛

4. سېتىشنى توختىتىشقا بۇيرۇش؛

5. قانۇنسىز تاپاۋەتنى ياكى مال سېتىش كىرىمىنى مۇسادىرە قىلىش؛

6. جەرىمانە قويۇش؛

7. ئىشلەپچىقىرىش (ياساش) ئىجازەتنامىسى ياكى تىجارەت كېنىشكىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش.

يۇقىرىقى جازا تۈرلىرىنى ئايرىم قوللانسىمۇ ياكى بىرلەشتۈرۈپ قوللانسىمۇ بولىدۇ.

14 - ماددا سۈپەتنى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش داۋامىدا ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە تىجارەت قىلغۇچى كارخانىلار ياكى شەخسلەرنىڭ مۇناسىۋەتلىك ماددىلارغا خىلاپلىق قىلغانلىقى سېزىلسە ئايرىم - ئايرىم ھالدا تۆۋەندىكىچە بىر تەرەپ قىلىنىدۇ:

1. بۇ بەلگىلىمىدىكى 6 - ماددىنىڭ 1 -، 2 -، 6 - تارمىقىغا خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ ساختا، ناچار تاۋارلىرى تولۇق مۇسادىرە قىلىنىپ قايتۇرۇۋېلىنىدۇ ۋە مال سېتىش كىرىمى مۇسادىرە قىلىنىدۇ ھەم تاۋار قىممىتى ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 30 — 50 پىرسەنتى بويىچە جەرىمانە قويۇلىدۇ ۋە ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىد قىلىنىدۇ، سۈرۈك بەلگىلەپ تەرتىپكە سېلىش ياكى ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىتىپ تەرتىپكە سېلىشقا بۇيرۇلىدۇ.

2. بۇ بەلگىلىمىدىكى 6 - ماددىنىڭ 3 - تارمىقىغا خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ ھەممە مەھسۇلاتى تەكشۈرۈلىدۇ. پايدىلىنىش قىممىتى بولغانلىرىنىڭ دەرىجىسى چۈشۈرۈلۈپ «بىر تەرەپ قىلىنىدىغان تاۋار» دېگەن خەت يېزىلىپ بىر تەرەپ قىلىنىدۇ. قانۇنغا خىلاپ تاپاۋەتلىرىنىڭ ھەممىسى مۇسادىرە قىلىنىدۇ ھەمدە قانۇنغا خىلاپ تاپاۋەتنىڭ 15 — 20 پىرسەنتى بويىچە جەرىمانە قويۇلىدۇ. بەلگىلىمىدىكى 6 - جەرىمانە قويۇلىدۇ. جەرىمانە پۇلى تۆلەشكە قۇربى يەتمىگەنلەر تۇنۇك ئورنىغا تەڭ قىممەتتىكى مەھسۇلات ۋە تاۋار تۆلىسە بولىدۇ، سودا - سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ئۆلارنىڭ تىجارەت كېنىشكىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرىدۇ، ئەدلىيە تارماقلىرى كىشىلەرگە جىسمانىي جەھەتتىن زىيان كەلتۈرگەن، باشقىلارنى يارىدار قىلغان ۋە مېيىپ قىلغانلارنىڭ قانۇنىي جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتە قىلىدۇ.

18 - ماددا يولسىزلىق قىلىپ سۈپەتكە نازارەتچىلىك قىلغۇچىلارنىڭ ۋە سودا - سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەشىگە توسقۇنلۇق قىلغانلارنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگانلىرى ئامانلىق باشقۇرۇش ۋە جازالاش نىزامى بويىچە جازالايدۇ. سۈپەت جەھەتتىن نازارەت قىلىشنى رەت قىلغان تىجارەت كارخانىلىرى سېتىشنى توختىتىشقا بۇيرۇلىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى لايىقەتسىز مەھسۇلات قاتاردا بىر تەرەپ قىلىنىدۇ.

19 - ماددا ئۆلچەملەشتۈرۈشكە مەسئۇل مەھۇرىي تارماقلار 6 -، 7 -، 9 - ماددىدىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلغان دۆلەت ۋە كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى كارخانىلارنىڭ مەسئۇللىرىغا ۋە ئاساسلىق جاۋابكارلىرىغا مەھۇرىي جەھەتتىن جازا بېرىشنى كارخانىغا مەسئۇل تارماقلارغا تاپشۇرىدۇ. 6 - ماددىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلاردىن شۇ ئايلىق ئۆلچەملەك ئىش ھەققىنىڭ 30 — 50 پىرسەنتى ئۆتۈپ قېلىنىدۇ، يېرىم يىلدىن بىر يىلغىچە مۇكاپات پۇلى ۋە ۋەزىپە ئىش ھەققى بېرىلمەيدۇ. 7 -، 9 - ماددىلاردىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلاردىن شۇ ئايلىق ئۆلچەملەك ئىش ھەققىنىڭ 20 — 30 پىرسەنتى ئۆتۈپ قېلىنىدۇ ھەمدە ئۆلارغا ئۈچ ئايلىق مۇكاپات پۇلى ۋە ۋەزىپە ئىش ھەققى بېرىلمەيدۇ. بىر تەرەپ قىلىنىش نەتىجىسى بىلەن ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى ئۆلچەملەشتۈرۈشكە مەسئۇل مەھۇرىي تارماقلارغا يوللانىپ ئەنگە ئېلىنىدۇ.

20 - ماددا مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتى سەۋەبىدىن ئابونت ۋە ئىستېمالچىلارغا مال مۇلۇك ۋە جسمانىي جەھەتتىن زىيان يەتكۈزگەنلىكى، ساتقۇچىلار ئالدى بىلەن مەھسۇلات سۈپىتى جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىپ ئەمەلىي ئىقتىسادىي زىيانىنى تۆلەشكە مەسئۇل بولىدۇ، ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە توشۇغۇچىلارنىڭ مەسئۇلىيىتى بولسا، ساتقۇچىنىڭ ئۈنى مەسئۇلىيىتى بار ئالاقىدار تەرەپلەرگە تولىتىدۇ.

21 - ماددا جازالانغانلار بىر تەرەپ قىلىش قارارىغا قايىل بولمىسا، جازالاش قارارنامىسىنى تاپشۇرۇپ ئالغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە قارار چىقارغان ئورۇندىن بىر دەرىجە يۇقىرى مەھۇرىي مەسئۇل تارماقتا قاپتا قاراپ چىقىش توغرىسىدا ئىلتىماس سۇنسا ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلسا بولىدۇ. ۋاقتى ئۆتۈپ كەتكەندىمۇ قارارنى ئىجرا قىلمىغان ھەم ئەرزمۇ سۇنمىغان بولسا، قارار چىقارغان ئورگان خەلق سوت مەھكىمىسىگە

ماقۇللۇقى بىلەن ئىلان قىلىنغان دۆلەت تېخنىكا نازارە تچىلىكى ئىدارىسىنىڭ [1989] 211 - نومۇرلۇق ھۆججەتنىڭ روھى بويىچە بولىدۇ.

1. ئىشلەپچىقىرىش، ئوبوروت ساھەسىدە، مەھسۇلات سۈپىتى جاۋابكارلىقىغا دائىر مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا دۆلەت تېخنىكا نازارە تچىلىكى ئىدارىسى ۋە تۆنۈگىنا قارا ئىشلىق ھەر دەرىجىلىك تېخنىكا نازارە تچىلىكى ئاپپاراتلىرى مەسئۇل بولىدۇ؛ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ھەمكارلىشىشقا توغرا كەلگەنلەرنىڭ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ماسلىشىدۇ.

2. بازار باشقۇرۇش ۋە مارکا باشقۇرۇشتا ساختىلىق ئىشلىتىلگەن ۋە يالغان تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىشتەك قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلار سېزىلسە سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىدۇ، تېخنىكا نازارە تچىلىكى تارماقلىرى ماسلىشىدۇ.

3. بازاردا سۈپىتى ناچار تاۋارلارنى ھاينىغا ساتقان، ئالداپ ساتقان قىلمىشلار سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى سەزگەنلىرىنى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىدۇ؛ تېخنىكا نازارە تچىلىكى تارماقلىرى ھەمكارلىشىشقا توغرا كەلگەنلەرنىڭ تېخنىكا نازارە تچىلىكى تارماقلىرى ھەمكارلىشىدۇ. تېخنىكا نازارە تچىلىكى تارماقلىرى سەزگەنلىرىنى تېخنىكا نازارە تچىلىكى تارماقلىرى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىدۇ؛ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ھەمكارلىشىشقا توغرا كەلگەنلەرنىڭ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ھەمكارلىشىدۇ. ئوخشاش مەسىلىلەرنى قايتىلاپ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا بولمايدۇ.

4 - ماددا تاۋار ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە ساتقۇچى ئىشلەپچىقارغان ۋە ساتقان تاۋارنىڭ سۈپىتىگە مەسئۇل بولۇشى شەرت. سۈپەت باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مەھسۇلاتلارنىڭ زاۋۇتتىن چىقىش سۈپەت ئۆتكىلى ۋە تاۋارلارنىڭ سېتىۋېلىش - سېتىش جەھەتتىكى سۈپىتىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۆتكىلىنى قاتتىق ئىگىلەش كېرەك. كارخانىلارغا مەسئۇل تارماقلار ئۈزۈىگە قاراشلىق كارخانىلارنىڭ تاۋار سۈپىتى توغرىسىدىكى قانۇن - نىزاملارغا رىئايە قىلىش ئەھۋالىنى نازارەت قىلىدۇ ھەمدە مەھسۇلاتقا ۋە تاۋارنىڭ سۈپىتىگە بىرلىكتە مەسئۇل بولىدۇ.

5 - ماددا ئىستېمالچىلار جەمئىيتى ۋە ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ ئىجتىمائىي نازارە تچىلىك ۋە جامائەت پىكرى نازارە تچىلىكىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخسلەر ئالاقىدار تارماقلارغا ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەپچىقارغان، ساتقان قىلمىشلارنى پاش قىلىشقا ھوقۇقلۇق. پاش قىلىنغا خىزمەت كۆرسەتكەنلەر تەقدىرلىنىدۇ ۋە مۇكاپاتلىنىدۇ، بۇ بەلگىلىمىگە قاتتىق رىئايە قىلغان ۋە تۆھپە قوشقان ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە تىجارەت قىلغۇچىلار شۇنىڭدەك سۈپەت نازارە تچىلىكى خىزمىتىدە كورۇنەرلىك نەتىجە ياراتقان ئورۇن ۋە شەخسلەر تەقدىرلىنىدۇ ۋە مۇكاپاتلىنىدۇ.

6 - ماددا تاۋار ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە ساتقۇچى ئىشلەپچىقارغان ۋە ساتقان تاۋارنىڭ سۈپىتىگە مەسئۇل بولۇشتىن باشقا يەنە تۆۋەندىكى مەجبۇرىيەتلەرنى ئورۇنلىشى كېرەك:

(1) ئىشلەپچىقارغان ۋە ساتقان تاۋارنىڭ سۈپىتى ئۈستىدىن تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن زۆرۈر ماتېرىيال بىلەن تەمىنلەش؛

(2) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(3) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(4) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(5) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(6) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(7) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(8) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(9) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(10) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(11) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(12) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(13) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(14) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(15) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(16) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(17) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(18) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(19) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(20) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(21) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(22) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(23) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(24) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(25) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(26) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(27) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(28) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(29) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(30) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(31) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(32) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(33) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(34) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(35) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(36) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(37) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(38) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(39) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(40) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(41) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(42) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(43) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(44) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(45) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(46) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(47) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(48) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(49) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(50) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(51) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(52) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(53) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(54) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(55) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(56) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(57) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(58) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(59) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(60) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(61) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(62) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(63) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(64) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(65) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(66) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(67) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(68) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(69) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(70) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(71) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(72) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(73) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(74) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(75) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(76) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(77) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(78) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(79) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(80) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(81) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(82) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(83) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(84) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(85) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(86) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(87) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(88) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(89) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(90) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(91) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(92) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(93) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(94) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(95) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(96) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(97) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(98) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(99) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(100) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(101) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(102) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(103) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(104) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(105) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(106) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(107) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(108) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(109) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(110) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(111) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(112) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(113) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(114) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(115) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(116) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(117) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(118) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(119) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(120) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(121) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(122) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(123) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(124) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(125) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(126) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(127) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(128) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(129) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(130) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(131) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(132) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(133) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(134) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(135) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(136) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(137) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(138) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(139) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(140) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(141) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(142) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(143) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(144) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(145) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(146) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(147) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(148) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(149) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(150) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(151) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(152) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(153) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(154) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(155) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(156) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(157) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(158) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(159) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(160) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(161) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(162) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(163) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(164) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(165) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(166) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(167) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(168) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(169) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(170) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(171) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(172) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(173) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(174) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(175) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(176) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(177) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(178) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(179) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(180) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(181) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(182) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(183) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(184) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(185) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(186) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(187) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈ

پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇرايلى

شىخو ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى

پارتىينىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشى تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئىجتىمائىي كەيپىياتنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇجىلىل ئابدۇۋايىت خەۋەر قىلىدۇ: شىخو ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى چىرىكلىككە، خىيانەتچىلىككە، پارىخورلۇققا قارشى تۇرۇش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشى ۋە ئىنتىزام تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئىجتىمائىي كەيپىياتنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

پېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ ناھىيىدىكى بەزى پارتىيە ئەزالىرىدا بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشنىڭ تەسىرى تۆۋەنلىدىن ئۆز كۆزىمچىگە چوغ تارتىدىغان، ھوقۇقىدىن قالايمىقان پايدىلىنىدىغان ناتوغرا ئىستىللار باش كۆتۈرۈپ قالغانىدى. بۇنداق ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بۇلتۇردىن بۇيان، دېموكراتىك تۈرمۇش ئۇتۇكۇزۇش، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، نەق مەيداندا ئىش بېجىرىش قاتارلىق پارتىيە ئىستىلىنى ئومۇميۈزلۈك ياخشىلاشنىڭ تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقتى. ئۇلار پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاشتا ئالدى بىلەن پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا پارتىينىڭ ئىسىل ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇش، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنى كۈچەيتتى ھەم بۇنىڭغا دائىر 30 مىڭ خەتلىك ئۇگىنىش ماتېرىيالى تۈزۈپ، ئالتە قارار كۆرس ئېچىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلدى. زاۋۇت، كان مەيدانلارغا بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرىغا 27 مەيدان سىتالىغۇ فىلىمى كۆرسەتتى. بۇنىڭغا قاتناشقانلار 5230 ئادەم (قېتىم) غا يەتتى. ئۇلار يەنە پارتىيە ئىچىدە چىرىكلىككە، خىيانەتچىلىككە، پارىخورلۇققا قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى قانات يايدۇرۇپ، بۇ يىلنىڭ بېشىغىچە پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدىكى ئىنتىزامغا خىلاپ 16 ئەنزىنى ئېنىقلاپ، بۇنىڭغا چېتىشلىق 17 پارتىيە ئەزاسىغا چارە كۆردى. ئومۇمىنىڭ 8900 يۆنىدىن ئارتۇق پۇلىنى يەپ - ئىچىپ بۇزۇپ چېچىۋېتىپ ئامما ئارىسىدا يامان تەسىر پەيدا قىلغان يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسىنىڭ تۆۋەنگە چۈشكەن خىزمەت گۇرۇپپىسىنى ناھىيە بويىچە ئومۇمىي تۈقتۇرۇش چقىرىپ تەنقىد قىلدى.

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەزمۇن قىلىنغان پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلانغانلىقتىن، پارتىينىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئابرويى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى، ئىجتىمائىي كەيپىياتمۇ ياخشىلاندى.

توقسۇن ناھىيىسىدە پارتىيە قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلىپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىقى ئاشۇرۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مەخسۇت ھۇسەن خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇن ناھىيىسىدە ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى تەرتىپكە سېلىنىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ كومۇنىزملىق ئېتىقادى كۈچەيتىلىپ، پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىقى ئاشۇرۇلدى، يادرولۇق رولى تېخىمۇ جارى قىلدۇرۇلدى.

توقسۇن ناھىيىسىدە ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيىتىنى توزۇمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنى تېخىمۇ قويۇپ قۇرۇلۇشى دېگەندەك چىڭ تۇتۇلمىغاچقا، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قىلدۇرۇلمىغانىدى. بۇلتۇردىن بۇيان، توقسۇن ناھىيىلىك پارتكوم پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى يېڭىباشتىن چوڭقۇر ھېس قىلىپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، پارتىيە دېموكراتىك ئاساستا باھالاش، پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيىلەش ۋە پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشنى چىڭ تۇتتى، جۈملىدىن 12 ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلىنى تەرتىپكە سېلىپ، پارتىيىۋىلىكى كۈچلۈك، كومۇنىزملىق ئېتىقادى مۇستەھكەم بىر تۈركۈم كىشىلەرنى پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىمگە بىلىنىڭ بېشىغىچە پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدىكى ئىنتىزامغا خىلاپ 16 ئەنزىنى ئېنىقلاپ، بۇنىڭغا چېتىشلىق 17 پارتىيە ئەزاسىغا چارە كۆردى. ئومۇمىنىڭ 8900 يۆنىدىن ئارتۇق پۇلىنى يەپ - ئىچىپ بۇزۇپ چېچىۋېتىپ ئامما ئارىسىدا يامان تەسىر پەيدا قىلغان يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسىنىڭ تۆۋەنگە چۈشكەن خىزمەت گۇرۇپپىسىنى ناھىيە بويىچە ئومۇمىي تۈقتۇرۇش چقىرىپ تەنقىد قىلدى.

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەزمۇن قىلىنغان پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلانغانلىقتىن، پارتىينىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئابرويى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى، ئىجتىمائىي كەيپىياتمۇ ياخشىلاندى.

ناخشا تەقدىم قىلىش ۋە ئوقۇغۇچىلارنىڭ پۇل ئىئانە قىلىشى توغرىسىدا

مەلۇم بىر مەكتەپنىڭ ئوقۇغۇچىسى ئاغرىپ كېسەللىخانىدا يېتىپ قالغانىدا، ئوقۇتقۇچى ئوقۇغۇچىلارنى بەس - بەستە پۇل ئىئانە قىلىشقا سەپەرۋەر قىلغان، ساۋاقداشلارنىڭ ئالدى ئون يۆنەندىن كەينى بىر يۆنەنگىچە پۇل ئىئانە قىلغان. سىنىپتىكى ئىككى ئوقۇغۇچى ئائىلىسىدە قىيىنچىلىقى بولغاچقا، پۇل ئىئانە قىلىشقا قۇربى يەتمەي تولمۇ بىئارام بولغان. ئۇلار كۆپ ئويلانغاندىن كېيىن مەسىلىھەتلىشىپ ئەڭ ئاخىرىدا رادىئو ئىستانسىسىغا بېرىپ «تەلەپ ۋە تەقدىم» پروگراممىسىدا كېسەل ساۋاقدىشى ئۈچۈن «سۆيگۈ ھەدىيىسى» دېگەن ناخشىنى ئېيتىپ ساۋاقدىشىنىڭ سالامەتلىكىنىڭ تېزرەك ئەسلىگە كېلىشىنى تىلىگەن. «سۆيگۈ ھەدىيىسى» رادىئودا ئاڭلىنىلغاندا، ئاغرىق ياتقان ساۋاقدىشى ھاياجانلىنىپ يىغلاپ كەتكەن.

بىز بۇ ھېكايىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئىختىيارسىز ھالدا خىيالغا پاتتۇق. يۇقىرىقى ھېكايىنىڭ تۈزىنى ئېلىپ ئېيتقاندا، ناخشا تەقدىم قىلىش بىلەن پۇل ئىئانە قىلىشنىڭ مەقسىتى بىر، يەنى ئاغرىق ساۋاقدىشىغا ياردەم بېرىپ، ساۋاقداشلىق مۇھەببىتىنى ئىپادىلەشتىن ئىبارەت. ئىئانە قىلىنغان پۇل كېسەل داۋالاشنىڭ ئېھتىياجى، ئەمما تەقدىم قىلىنغان ناخشىمۇ كىشىدە ئوخشاشلا ھاياجان پېشى ئاققۇزالايدۇ، چۈنكى ئۇ ئارقىلىق قەلبىنىڭ ئەڭ چوڭقۇر قاتلىمىدىكى مۇھەببەتنى «تەقدىم» قىلغىلى بولىدۇ. شۇنداق ئويلايمەنكى، ھېلىقى كېسەل ساۋاقداشنىڭ كېسىلىنى ساقايتىش ئۈچۈن پۇل لازىم، لېكىن تېخىمۇ ئېھتىياجلىقى ساۋاقداشلار ئوتتۇرىسىدىكى چىن دوستلۇق ۋە دوستانە تەسەللىيدۇر.

ھازىر ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدا پۇل ئىئانە قىلىش دولقۇنى ئەۋج ئېلىپ كەتتى. بەزى مەكتەپلەر ۋە ئوقۇتقۇچىلار پۇل ئىئانە قىلىشنى قىسىنچىلىقى بولغاچقا، پۇل ئىئانە قىلىشقا قۇربى يەتمەي تولمۇ بىئارام بولغان. ئۇلار كۆپ ئويلانغاندىن كېيىن مەسىلىھەتلىشىپ ئەڭ ئاخىرىدا رادىئو ئىستانسىسىغا بېرىپ «تەلەپ ۋە تەقدىم» پروگراممىسىدا كېسەل ساۋاقداشنىڭ سالامەتلىكىنىڭ تېزرەك ئەسلىگە كېلىشىنى تىلىگەن. «سۆيگۈ ھەدىيىسى» رادىئودا ئاڭلىنىلغاندا، ئاغرىق ياتقان ساۋاقدىشى ھاياجانلىنىپ يىغلاپ كەتكەن.

بىز بۇ ھېكايىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئىختىيارسىز ھالدا خىيالغا پاتتۇق. يۇقىرىقى ھېكايىنىڭ تۈزىنى ئېلىپ ئېيتقاندا، ناخشا تەقدىم قىلىش بىلەن پۇل ئىئانە قىلىشنىڭ مەقسىتى بىر، يەنى ئاغرىق ساۋاقدىشىغا ياردەم بېرىپ، ساۋاقداشلىق مۇھەببىتىنى ئىپادىلەشتىن ئىبارەت. ئىئانە قىلىنغان پۇل كېسەل داۋالاشنىڭ ئېھتىياجى، ئەمما تەقدىم قىلىنغان ناخشىمۇ كىشىدە ئوخشاشلا ھاياجان پېشى ئاققۇزالايدۇ، چۈنكى ئۇ ئارقىلىق قەلبىنىڭ ئەڭ چوڭقۇر قاتلىمىدىكى مۇھەببەتنى «تەقدىم» قىلغىلى بولىدۇ. شۇنداق ئويلايمەنكى، ھېلىقى كېسەل ساۋاقداشنىڭ كېسىلىنى ساقايتىش ئۈچۈن پۇل لازىم، لېكىن تېخىمۇ ئېھتىياجلىقى ساۋاقداشلار ئوتتۇرىسىدىكى چىن دوستلۇق ۋە دوستانە تەسەللىيدۇر.

ھازىر ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدا پۇل ئىئانە قىلىش دولقۇنى ئەۋج ئېلىپ كەتتى. بەزى مەكتەپلەر ۋە ئوقۇتقۇچىلار پۇل ئىئانە قىلىشنى ئىپادىلىشىدىكى ئىككى خىل ئۇسۇلنى ئىشلىتىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئاتا - ئانىسى بىلەن تازا ئەپ تۇتۇلمەيدىغان بولۇپ قالدى. ئائىلە ئەھۋالى ناچارراق ئوقۇغۇچىلار پۇل چىقىرالمىغاندا، ساۋاقداشلىرى ئالدىدا خىجىل بولدى؛ ئائىلە ئەھۋالى ياخشىراق بەزى ئوقۇغۇچىلار ياخشىچاق بولۇش ئۈچۈن كۆپ پۇل ئىئانە قىلدىغان بولدى. ھەتتا تۇرغۇن ئوقۇغۇچىلار پۇل ئىئانە قىلىش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ ئاتا - ئانىسىدىن كۆپرەك پۇل ئۇندۇرۇۋېلىشنىڭ كويىدا بولدى، يەنە بەزىلىرى ئالدامچىلىق بىلەن پۇل ئېلىپ قالايمىقان خەجلىدى.

مەكتەپتىكى ئوقۇتقۇچىلار ساۋاقداشلاردا ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق ئىدىيىسى ۋە باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىدىغان روھنى

يېتىلدۈرۈش ئۈچۈن ئوقۇغۇچىلارنى تەربىيىلەش - ئىقتىسادچىللىق ئاساسىدا سەددىچىن سەپىلىنى رېمونت قىلىش، دۆلەت گۈھەرىنى قوتقۇزۇش، ئاسىيا تەنھەرىكىتى يىغىنىنى كۈتۈۋېلىش قاتارلىق پائالىيەتلەرگە سەپەرۋەر قىلغان بولسا، بۇنى ھەممەيلەن زۆرۈر ئىش دەپ بىلگەن بولاتتى. بۇ ئوسۇلنى باشقىلارمۇ خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلغان بولاتتى. ئەمما ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا پۇل تەكتلىپ ھەممىگە قادىر «ئالتۇن ئاچقۇچ» قا ئايلاندۇرۇپ قويۇلسا، ئەسلىدىلا جەمئىيەتنىڭ تەسىرىگە ئۇچراۋاتقان ئوقۇغۇچىلاردا پۇلپەرەسلىك خاھىشىنىڭ پەيدا بولۇپ قېلىشىدىن ساقلانغىلى بولمايدۇ. بۇنىڭ ئورۇنسىز ئەندىشىسىنى قولغا كەلتۈرمەكچى بولغان. بىزگە ئوخشاش سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە ياشاۋاتقان كىشىلەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئۇلارنىڭ قانچە مەيدان ئويۇنلىرى ياخشى ئوينىغانلىقىنى ئالدىن بىلگىلى بولامتى؟

يۇڭبىلوك، گاۋ لىپىڭ

دېگه‌نده‌ك چىڭ تۈتۈلمىغاچقا، ئاساسىي قاتلام پارتىيە ته‌شكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋار قۇرغانلىق رولى تازا جارى قىلىنىۋاتقان بۇ چاغدا، ئاساسىي قاتلام پارتىيە ته‌شكىلاتلىرىنىڭ مۇستەھكەم بىر تورگىنى كۈشلەرنى پارتىيە ته‌شكىلاتلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەزىستىگە قويىدى. پارتىيە ئەزالىرى ئاساسدا پارتىيە ئاكتىپنى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى.

*

قۇمۇل ۋىلايىتى ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

تۈز مۇخبىرىمىز تۇمەر ھامۇت خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە بۇلتۇر 8 - ئايدىن باشلاپ، ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىش ئۈچۈن كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، كەسىپ ئەخلاقىغا ئاكتىق رېئالىيە قىلىش تەرىبىسى ئىلىپ بېرىپ، ئىجتىمائىي كەيپىياتنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

ئاپتونوم رايون ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىش توغرىسىدا تېلېفون يىغىنى ئاچقاندىن كېيىن ۋىلايەتلىك پارتكوم بىلەن مەمۇرىي مەھكىمە ۋىلايەت، ناھىيە (شەھەر) لەردە ۋە تارماقلاردا ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشكە رەھبەرلىك ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇپ كونكرېت تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلىرىنى تۈگىنىش، مۇزاكىرە قىلىشقا تەشكىللەپ، ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشنىڭ ئەھمىيىتىگە بولغان توتۇشنى ئۆستۈردى. ۋىلايەتلىك ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش ئىشخانىسى كۈچلۈك گېزىت چىقىرىش ئۈسۈلىدىن پايدىلىنىپ جايلار ۋە تارماقلارنىڭ ئۈز ئورنىدىكى ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى ئۈزى ئېنىقلاش، ئۈزى تەكشۈرۈش، ئۈزى تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلىشى ياخشى ئىشلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى. بۇ جەرياندا ناھىيە (شەھەر) لەر ۋە چوڭ سىستېمىلار، تارماقلار ئۈز ئورنى ۋە سىستېمىسىدىكى ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنىڭ كونكرېت ئىپادىلىرىنى مىسال قىلىپ، كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، كەسىپ ئەخلاقىغا ئاكتىق رېئالىيە قىلىش، ئىنتىزامغا رېئالىيە قىلىش، قانۇنغا بويسۇنۇش تەرىبىسى ئىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىدېئوى - سىياسىي ئېڭىنى ئۆستۈردى، كەسىپ ئەخلاقى قارىشىنى كۈچەيتتى. ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشكە دائىر قائىدە - تۈزۈملەرنى توزدى. كەسىپ ئەخلاقىغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلىپ، ئىنتىزامنى بۇزغانلارغا رېئوزىيە تارماقلىرى چارە كۆردى. ۋىلايەتلىك ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى ناھىيە (شەھەر) لەر چىقارغان ھەق ئىلىش، جەرىمانە قويۇشقا دائىر 200 پارچە ھۆججەت ۋە تۈقتۇرۇشنى تەكشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئىچىدىكى سىياسەت بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن بولمىغان 36 پارچە ھۆججەتنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، قالايمىقان ئىلىنغان پۇللارنى ئىگىلىرىگە قايتۇرۇپ بەردى.

بۇ ۋىلايەت يۇقىرىقىدەك چارە - تەدبىرلەرنى يولغا قويغانلىقتىن، ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى چەكلەش، تۈزىتىشتە ياخشى نەتىجە ھاسىل قىلىندى. ئاربلاپ تەكشۈرۈشتىن مەلۇم بولۇشىچە، تۈتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ۋىلايەت بويىچە 657 ئادەم (قېتىم) 1200 يۈەن قىممىتىدىكى پارىنى ئىلىش رەت قىلغان. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشتە ئۈز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلغانلىقتىن، كەسىپلى ئورۇنلارنىڭ خىزمەت ئىستىلى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت ئىنتىزامىغا رېئالىيە قىلىش ئەھۋالىدىمۇ تۈزگىرىش بولۇپ، خىزمەت ئۈنۈمى تۆسكەن.

* * *

مەتنىياز ئىمامنىياز ئاقسۇ شەھىرىگە قاراشلىق قاراتال يېزىلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى. تۇ دېھقان ئائىلىسىدىن تۇسۇپ يېتىلگەن، خېلى كۆپ ئىسسىق - سوغۇقلارنى باشتىن كەچۈرگەنلىكتىن، ھەر ۋاقىت خەلقنىڭ غېمىنى يېيىشنى ئۆز بۇرچى دەپ ھېسابلىدى. پارتىيە ۋە خەلق بەرگەن ھوقۇقنى ئۈزىنى سەرىتىشنىڭ ۋاستىسى قىلمۇالمىدى، «پاك - دىيانەتلىك كادىر» بولۇپ، مۇكاپاتلىنىپ پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ھۆرمىتىگە ئېرىشتى.

«ئامەت» قوشلاپ كەلگەندە...

ئۇ 1984 - يىلى يېزا باشلىقى بولغاندىن بۇيان، ئۇنىڭغا «ئامەت» قوشلاپ كېلىشكە باشلىغانىدى. بۇ يىلنىڭ بېشىدا يېزىلىق پارتكومنىڭ شۇجىلىقىغا تەينىلىگەندىن كېيىن تېخىمۇ شۇنداق بولدى.

بەزىلەر ئۇنى مېھمانغا چاقىرىپ ئادەمگەرچىلىكىنى ئىپادىلەپ نەپكە ئېرىشمەكچى بولسا، بەزىلەر ھەر خىل مادداي بۇيۇملار بىلەن ئۇنى يوقلاپ كېلىشتى. بۇلتۇر 10 - ئاينىڭ مەلۇم بىر

يېقىنقى كۈنلەردىن بۇيان، يېزا ئىگىلىك 3 - شى مىللىي ئوتتۇرا مەكتىپىدىكى بىر نەچچە يۈز ئىنتىتىپاق ئەزاسى ۋە پىشۇنبر شۇبرغان سوغۇقتا قارىماي كوچىلارغا چىقىپ ئامما ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشنىڭ ئەھمىيىتىنى چۈشەندۈردى.

سۈرەتتە: پىشۇنبرلار ئاممىغا بىلىم تۈگىتىشنىڭ مۇھىملىقىنى چۈشەندۈرمەكتە.

لى شاڭجۈڭ قۇتۇسى مەمتىمن خەۋىرى

پاك دىيانەتلىك شۇجى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئىبراھىم

كۆنى ئەتراپ تۇن قاراڭغۇلىقىغا چۆمگەنىدى. يېزا يېگىدىن قۇرماقچى بولغان «يېگىتاۋات» دېھقانچىلىق مەيدانىدىن خېلى كەچ قايتقان مەتنىياز ئىمامنىياز ئەمدى غىزالىنايى دەپ تۇرۇشىغا، مۇرىسىگە تاغار ئارتقان بىر كىشى ئۈيىگە كىرىپ كەلدى ۋە تاغارنى يەرگە قويۇپ شۇجىنىڭ بۇگۈن بەك چارچاپ كەتكەنلىكىنى، شۇڭا بۇگۈن ئاۋارە قىلماي، باشقا بىر كۈنى كېلىدىغانلىقىنى ئېيتىپ، مېڭىشقا تەمشەلدى تاغارنىڭ سىرتىنى ئالدىن پەملىگەن مەتنىياز ئىمامنىياز بۇگۈن پاراكلىششقا بولىدىغانلىقىنى ئېيتىپ، تۇ كىشى بىلەن بىللە غىزالاندى ۋە تاغاردىكى نەرسىنىڭ نېمىلىكىنى، نېمە مەقسەتتە ئېلىپ كەلگەنلىكىنى سورىدى. بۇ چاغدا ھېلىقى كىشى باشقا بىر كەنتتىن قانۇنىي گۇۋاھلىقتىن تۈتكۈزمەي ھۆددىگە ئېلىپ تېرىۋاتقان يېرىنىڭ قولدىن كېتىش ئالدىدا تۇرغانلىقىنى، شۇڭا بۇ ئىشنىڭ ئاسانراق ھەل بولۇشىنى كۆزلەپ، بىر قوينىڭ گۆشى بىلەن شۇجىنى يوقلاپ كەلگەنلىكىنى ئېيتتى.

شۇجىنىڭ خىزمىتى ئالدىراش دەپ ماڭا بەك كۆڭۈل بۆلۈۋېتىپلا، — رەھمەت سىلىگە، — دېدى مەتنىياز ئىمامنىياز تەمكىنلىك بىلەن ئۇنىڭغا، - ئەسلى بۇ قوينى قانچە پۇلغا ئالغانتىلە؟

— ئۈيدە باققان قويتى، بۇنداق بىرەر پاقلان دېگەن چاغلىق نەرسە ... - دېھقان شۇنى دەپلا گېپىنى يۇتۇۋەتتى.

— شۇنداق بولسىمۇ، - دېدى مەتنىياز ئىمامنىياز يەنە، - سىلىچە بۇ قوينى بازاردا قانچە پۇلغا ئالار؟

ئىشنىڭ ئەپلەشمەيۋاتقانلىقىنى بىلگەن ھېلىقى كىشى دودۇقلاپ تۇرۇپ:

ئاۋۋالقى كۈنى بازاردا مۇشۇنداق قوينىڭ سودىسى 140 يۈەندىن 150 يۈەنگىچە بولۇۋاتاتتى. بازاردىمۇ شۇنچىلىك ئالارمكەن دەيمەن، - دېدى.

— ماڭمۇ تۈزۈن بويتۇ بازارغا چىقىپ باقمىغىلى، ئۈيدە گۆشمۇ تۇگەپ قاپتىكەن، ئاز بولسىمۇ ماۋۇ 150 يۈەننى يانلىرىغا سېلىپ قويسىلا، لېكىن بۇنىڭدىن كېيىن ئىشلىرى بولسا بۇنداق نەرسىلەرنى كۆتۈرۈپ كەلمىسىلە، ئىش سىياسەتكە تۇيغۇن بولسا، سىياسەت بويىچە بىر تەرەپ قىلىمىز. دەپ تەربىيە بېرىپ، قولىغا پۇلنى تۇتقۇزۇپ، يولغا ئويۇنىنى ياخشى ئويىنىغانلىقىنى ئالدىن يىلگىلى بولامتى؟

يۈۋېنلوك، گاۋ لىپىك

* * *

قىسقاخەۋەرلەر

* يەكەن ناھىيىسىنىڭ ئىگەچى بازىرى تۈتكەن يىلنىڭ بېشىدا كەنتلەرنىڭ ئامانلىق ساقلاش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك ئەكشۈرۈپ تەرتىپكە سېلىپ، مۇئاۋىن كەنت باشلىقلىرىنى ئامانلىق ساقلاش ۋە مۇرەسسە خىزمىتىگە مەسئۇل قىلىپ بېكىتكەنىدى. مەسئۇلىيەت كۈچەيتىلىپ، ئاكتىپلىق ئىشقا سېلىنغانلىقتىن، ئەرز، دەۋا ئىشلىرى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىنىپ، يۇز بېرىش ئېھتىمالى بولغان ھەر خىل ماجرالارنىڭ ئالدى ئېلىندى.

ئەنۋەرجان مۇھەممەت نىياز

* * *

يېتىم - يېسىرلار ئۈنىڭ قەلبىدە

مەتنىياز ئىمامنىياز يېزا كادىرلىرىنىڭ قوشۇمچە يەر تېرىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرىتىدىغان، تۈزى نەپ ئېلىپ دۆلەت ۋە كوللېكتېنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان سالىدىغان ئىشلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، تۈزى باشلامچىلىق بىلەن يەر تېرىمايلا قالماستىن، يېزا ئورگىنىدىكى باشقا كادىرلارنىڭ يەر ئېلىپ تېرىشىنى چەكلىدى. بۇلتۇر 11- ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، مەتنىياز ئىمامنىياز يېزىلىق پاراۋانلىق ساناتورىيىسىدىكى قېرى، ئاجىز، ئىگە چاقسىز كىشىلەرنى بىلەن بىر داستىخاندا بولدى. چۈنكى مەتنىياز ئىمامنىياز بۇنداق مېھماندارچىلىقنى ئالتە يىلدىن بۇيان ئۈزىبىندىن پۇل چىقىرىپ ئۈيۈشتۈرۈپ كېلىۋاتاتتى. بۇ قېتىممۇ تۇ ئۈز يېنىدىن 100 يۈەن پۇل چىقىرىپ، ئاشخانىغا مانتا، سامسا، پولو بۇيرۇتۇپ ساناتورىيىدىكى 22 نەپەر قېرى، ئاجىزنى مېھمان قىلدى. ئۇلار مەززە قىلىپ غىزالىنىۋېتىپ: «بىزنىڭ بۇ شۇجى بەك ياخشى، بىز ھېيت - ئايەم كۈنلىرىدە ھەرگىز غېرىپسىنىپ قالمايمىز، پارتىيىگە ۋە پارتىيە تەربىيىلەپ يېتىشتۈرگەن مۇشۇنداق كادىرغا رەھمەت» — دەپ كۆز يېشى قىلىشتى...

تۇرمۇھەممەت تۇختىمەمەت تۇرياق ئاشتى.

باغچى بازىرى پەن - تېخنىكا تايانچىلىرىنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۈنۈمنى كۆردى

خوتەن ناھىيىسىنىڭ باغچى بازارلىق پارتكومى ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دېھقان، چارۋىچىلار ۋە ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى يېزا ئىگىلىك بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەپ، تېرىقچىلىقنى ئىلمىيلاشتۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىدىن 13 - يىلمۇ مول ھوسۇل ئالدى.

بۇ بازار 1989 - ۋە 1990 - يىللىرى 18 مىڭدىن ئارتۇق دېھقان، چارۋىچى، شۇنداقلا يېزا ئاساسىي قاتلام كادىرىنى 16 قارار كۇرس ئېچىپ، سەككىز تۈر بويىچە تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرغانلىقتىن، 1990 - يىلى ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 21 مىليون 554 مىڭ 844 كىلوگرامغا، پاختا 2 مىليون 261 مىڭ 139 كىلوگرامغا، ياغلىقدان 409 مىڭ 125 كىلوگرامغا، سىلە غەزىسى 90 مىڭ 100 كىلوگرامغا، چارۋا مال 81 مىڭ 600 تۇياقتا يېتىپ، 1989 - يىلىدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 833 مىڭ 212 كىلوگرام، 843 مىڭ 510 كىلوگرام، 34 مىڭ 555 كىلوگرام، 22 مىڭ 350 كىلوگرام ۋە 1281 تۇرمۇھەممەت تۇختىمەمەت تۇرياق ئاشتى.

گۆۋۈيۈەن ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىش سىياستىنى تەكشەش توغرىسىدا تۆۋەندىكى چىقارىدى

دۆلەتنىڭ ئاشلىق كىرىم - چىقىمىدىكى كاۋاكنى كىچىكلىتىپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش باھاسى بىلەن سېتىش باھاسى ئاستىن - ئۈستىن بولۇپ كېتىش مەسلىسىنى پەيدىنپەي ھەل قىلىش لازىم

شىنجاڭ ئاگېھلەندۈرۈش، بېيجىڭ، 2- فېۋرال تېلېگرامىمىسى. گۆۋۈيۈەن يېقىندا ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىش سىياسىتىنى تەكشەشكە ئالاقىدار مەسىلەر توغرىسىدا تۆۋەندىكى چىقارىدى.

ئۆۋەندىكى ئاشلىق سېتىۋېلىش باھاسى بىلەن سېتىش باھاسى ئاستىن - ئۈستىن بولۇپ كېتىش مەسلىسىنى پەيدىنپەي ھەل قىلىش لازىم

شىنجاڭ ئاگېھلەندۈرۈش، بېيجىڭ، 2- فېۋرال تېلېگرامىمىسى. گۆۋۈيۈەن يېقىندا ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىش سىياسىتىنى تەكشەشكە ئالاقىدار مەسىلەر توغرىسىدا تۆۋەندىكى چىقارىدى.

ئۆۋەندىكى

ساقلاش توڅون، 1991 - يللدن 1992 - يىلغىچه گوۋژيوەن بۆلكه، ئاپتونوم رايون، بىۋاسىته قاراشلق شەھەرلەرگە چۈشۈر- گەن ئاشلىق سېتىپ بېرىش ھۆددە- گەرلىك كۆرسەتكۈچى 1990-يللىدكى پلان ئاساسىدا سەل - پەل تەڭشىلدۇ ۋە داۋاملىق ئىككى يىل ئىجرا قىلىندۇ، بۇ مەزگىلدە مەملىكەت بويىچە سېتىۋېلىـ نىدىغان ئاشلىق مقدارى ھەر يىلى 50 مىليارد

(بېشى 1 - بەتته)

بېرىش مەسئۇلىيىتى تۆزۈمىنى مۇقىملاشتۇرۇش شەرتى ئاستىدا، قوش قاتلاملىق باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەت سىستېمىسىنى كۆچەيتىپ، كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى تەدرىجىي زورايتىش؛ سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنى مەركەز قىلىپ، ئاساس قۇرۇلۇشنى كۆچەيتىپ، يېزا ئېگىلىكىنى تۈنۈرسال ئېچىنى ياخشى تۈتۈش؛ پەن — تېخنىكىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇنۇمۋېرسال ئىشلەپچىقىرىش كۆچى سەۋىيىسىنى ئۇنۇملۇك ئۆستۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ ئالاھىدىلىككە ئىگە، ھوسۇلى يۇقىرى، مۇقىم بولغان دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق سىستېمىسىنى تەدرىجىي شەكىللەندۈرۈش؛ يېزا - بازار كارخانىلىرىنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئوبوروتىنى جانلاندۇرۇپ، يېزا ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىز دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنىڭ ھەقىقىي تۇرمە داۋاملىق، مۇقىم، ماس قەدەمدە راۋاجلىنىشىنى ساقلاپ قېلىپ،

تۈزگەرتىشى كېرەك. شەرت - شارائىتى بار جايلار شەھەر - بازار ئاھاللىرىنىڭ نورمال ئاشلىق ئۆلچىمى ۋە ئىش تۈرىگە قاراپ بىرىلىدىغان ئاشلىق ئۆلچىمىنى بەزى جايلارنىڭ ئىسلاھات تەجرىبىلىرىدىن پايدىلىنىپ مۇۋاپىق تەڭشىسە بولىدۇ. يېزىلاردا ئاشلىقنى تاختاي باھاسىدا سېتىشتا، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئاشلىقى، مۇ ئامبىرى ياسىلىدىغان جايلاردىن

(بېشى 1 - بەتته)

مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە مەلۇم كۆلەمگە ئىگە ئاشلىق، پاختا، شېكەر ماتېرىيالى ۋە چارۋىچىلىق بازىسى قۇرۇپ چىقىش. ئۇ مۇنداق دېدى: يۇقىرىقى كۆرەش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، تۆۋەندىكى خىزمەت تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى: ئومۇميلىقنى نەزەردە تۇتۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇھىم ستراتېگىيىلىك ئورنىنى يەنمۇ گەۋدىلەندۈرۈش؛ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈش؛ ئۇنۇمگە ئەھمىيەت بېرىپ، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى يەنمۇ ياخشىلاش؛ پەن - تېخنىكىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، «پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش» ۋە يېزا تېخنىكا تەربىيسى خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈش؛ ئاساس قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىپ، زاپاس كۆچنى ئاشۇرۇپ، بايلىق تەقسىماتىنى يەنمۇ ياخشىلاش؛ يېزىلاردىكى سوتسىيالىزم بازىسىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن ھەققىي كۆچەيتىش.

يولداش لى شۇشەن مۇنۇلارنى تەكتىلەپ كۆرسەتتى: بىز چوقۇم كەڭ سەپ رەڭلىكە ئىگە بولۇپ، پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئاتلىنىپ، 14 - يىلنىڭ مول ھوسۇل ئېلىشىنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە ھۆكۈمەتلەر يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ھەر قانداق ۋاقىتتا ھەممىدىن مۇھىم خىزمەت دەپ بىلىپ كۆڭۈل قويۇپ ئورۇنلاشتۇرۇپ، يېرىك يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىغا مۇناسىۋەتلىك خىزمەتلەرنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ياخشى تۈتۈشى لازىم. ھەر قايسى كەسىپ، ھەر قايسى ساھەلەردىن يېرىك يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى تېخىمۇ ئۇنۇملۇك قوللاش ۋە ئىلگىرى سۈرۈشنى تەلەپ قىلمەن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلار، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈرەن - مەيدانلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى كورسىتىپ بەرگەن نىشانىنى بويلاپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەلىپى بويىچە غەيرەت ئوستىگە غەيرەت قىلىپ، تىرىشىپ كۆرەش قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز يېرىك يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈشكە چاقىرىمەن!

كىنوخانىلاردا

ئىشقۇاز شەيخ

«شەرقىشامىلى» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 12:50 تە، 3:10 دا، 5:20 دە، 7:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا.

كۆز يېشىغا تولغان مۇھەببەت ۋە نەپرەت

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 11:00 دە، 1:30 دا (دوزاق ۋە جەنەت 4:00 تە، 6:30 دا).

نىكاھتىن ئاجرىشىش توختامى

3 - بىناكارلىق كۆلۈبىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:10 دا، 12:10 دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا؛

«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 9:50 تە، 11:50 تە، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:10 دا، 8:30 دا؛

«تۆكتەبىر» كۆلۈبىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:50 تە، 12:50 تە، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا.

ئالاھىدە فىلىم — ئاتىلىدىكى سەرگۈزەشت

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 11:20 دە، 1:20 دە، 3:20 دە، 5:20 دە، 7:10 دا.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋا رايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا: 13 ℃ — 5 ℃ - بولىدۇ، ئوچ بال شامال چىقىدۇ.

سۆزدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئوچ كىتابنىڭ ئېغىر خاتالىقى ۋە ئۇنىڭ جەمئىيەتتە پەيدا قىلغان ھەم پەيدا

(بېشى 1 - بەتته)

قويغان ھەم بىر قانچە يىل يولغا قويغان. شۇنداق ئېيتىش كېرەككى، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇشنىڭ بىر قانچە چوڭ پرىنسىپلىرى، ئاساسىي لۇشىەنى توغرىسىدا پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلار بىر قەدەر ئېنىق، ئوراتاق تونۇشقا ئىگە. ھازىر بىز ئىلگىرىكى ھەر قانداق ۋاقىتقا قارىغاندا تېخىمۇ قەتئىي، تېخىمۇ ئېنىقراق بىلەن شۇنى ئېيتالايمىزكى، سوتسىيالزم يولى دېگەن نېمە، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش يولى دېگەن نېمە؟ دېگەن مەسىلىلەرگە بىز ناھايىتى ئېنىق جاۋاب بېرەلەيمىز ھەم بۇ جەھەتتە جەزمەن غەلبە قىلىشقا ئىشەنچىمىز كامىل.

سىياسىيىنىڭ مۇقىملىقى، ئىقتىسادنىڭ مۇقىملىقى، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى پارتىيىمىز لۇشىەننىڭ مۇقىملىقى، فاكتورنىڭ مۇقىملىقى، سىياسىتىنىڭ مۇقىملىقىدىن ئايرىلالمايدۇ. پارتىيىنىڭ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان دۆلىتىمىزنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشىدىكى سەۋەب، تۈپ ئاساسىدىن ئېتىقاندا، پارتىيىمىزنىڭ لۇشىەنى، فاكتور، سىياسەتلىرى ئىزچىل ۋە مۇقىم بولدى. 12 پرىنسىپىنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلغانلىقى پارتىيىمىزنىڭ لۇشىەن، فاكتور، سىياسەتلىرىنىڭ مۇقىملىقىنى يەنە بىر قېتىم كۆرسەتتى. «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» ۋە 12 پرىنسىپنى داۋاملىق، قەتئىي، ئېغىشمايلا ئىزچىللاشتۇرۇش ئېلىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى، 2 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى.

12 پرىنسىپتا ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھاتتىكى چوڭ - چوڭ مەسىلىلەرگە توغرا جاۋاب بېرىلدى، بۇنىڭدىن كېيىنكى چوڭ تەسەۋۋۇر، چوڭ رامكىلار بېكىتىلدى. ئەمدىكى مەسىلە پۇختا ئىشلەپ، ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە قالدى. دەرۋەقە، ئەمەلىيلەشتۈرۈش داۋامىدا يەنە يېڭىلىق يارىتىشقا، بۇ پرىنسىپلارنى يەنمۇ كونكرېتلاشتۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. كىشىلەرنىڭ بىلىشى مەڭگۈ ئايلاغلاشمايدۇ، كىشىلەرنىڭ بىلىشى دەۋرىنىڭ تەرەققىياتىغا قاراپ ئىلگىرىلەيدۇ، ئەمەلىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ تەرەققىي قىلىدۇ. ھازىر سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھاتنىڭ ئۇلۇغ ئەمەلىيىتى داۋامىدا بىز يەنىلا مۇشكۈل ۋەزىپىلەرگە،

* * *

بالا ئىزدەش توغرىسىدا ئېلان

ئېلىجان ئەخمەت: 3 ياش، ئاقيۈز، سېرىق قۇلاقچا، كوك مىيە نباۋ چاپان، كوك پاختىلىق ئىشتان، ئاق ئاياغ كىيگەن بولۇپ، 1991 - يىل 2 - ئاينىڭ 5 - كۈنى يامالىق تاغ مەھەللىسىدە يوقاپ كەتتى. كۆرگۈچىلەرنىڭ ئورۇمچى شەھەرلىك تۇرۇبا سۇيى شىركىتىدىكى ئەركىن بىلەن ئالاقىلىشىشنى ئۈمىد قىلىمەن. خەۋەر قىلغۇچىغا سۈيۈنچە بېرىلىدۇ.

تېلېفون نومۇرى: 514598

چۇشىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە ماتارىپ، ئاخبارات - نەشرىيات قاتارلىق قىلىش، ئۇچىنچى، ياش ئوقۇغۇچىلارغا تارماقلىرىنىڭ مەسئۇلىرى بولۇپ، جەمئىي ۋەتەنپەرۋەرلىك، شىنجاڭ تارىخى، ئاز 200 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

*

مۇرەككەپ مەسىلىلەرگە دۇچ كەلمەكتىمىز. يەنە بىز توپ يەتمىگەن ئۇرغۇن زۇرۇرىيەت ئالىمى بار. مەسىلەن: سوتسىيالىستىك پىلانلىق تاۋار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش داۋامىدا پىلانلىق ئىگىلىكنى بازار ئارقىلىق تەڭشەش بىلەن قانداق بىرلەشتۈرۈش، ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكى ئاساسىي گەۋدە قىلىنغان شارائىتتا قىممەت قانۇنىنىڭ رولىدىن قانداق پايدىلىنىش ۋە ئۇنىڭ رولىنى قانداق جارى قىلدۇرۇش، ئومۇمىي جەھەتتىن تەڭشەپ تىزگىنلەش بىلەن كىچىك جەھەتتىن جانلاندۇرۇشنى قانداق قىلىپ مۇۋاپىق بىرلەشتۈرۈش، بۇلارنىڭ ھەممىسى ئىنتايىن مۇرەككەپ بولغان نەزەرىيە مەسىلىلىرى ئەمەلىيەت مەسىلىلىرى، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئەمەلىيەت ئاساسىدا نەزەرىيە جەھەتتىن داۋاملىق ئىزدەنگەندىلا ئاندىن ھەل قىلغىلى بولىدۇ. بىز 12 پرىنسىپنى يېتەكچى قىلىپ، بۇنى جەزمەن تېخىمۇ ياخشى ھەل قىلىپ كېتەلەيمىز. نەزەرىيە - تۈپ ئاساس، ئالغا بېسىش يۇنىلىشىنى نەزەرىيە جەھەتتىن ھەقىقىي ئايدىڭلاشتۇرۇۋالغاندا، ئەمەلىي خىزمەتلەردە قارىغۇلۇقنى ئازايتىـ قىلى بولىدۇ، تېخىمۇ پۇختا قەدەم بىلەن ئالغا باسالايمىز.

ھازىرقى دۇنيادا سىياسىي ۋەزىيەتنە جىددىي ئۆزگىرىش بولماقتا، سوتسىيالزم مىسلى كۆرۈلمىگەن جىددىي سىناقتا دۇچ كەلمەكتە. ئۇنىڭ نۇقتا»ۋە 12 پرىنسىپ بويىچە ئىش قىلىپ، 1 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى غەلبىلىك ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇشنىڭ كۆچلۈك ھاياتىي كۈچىنى دەسلەپكى قەدەمدە نامايان قىلدۇق. بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىلدا بىز تېخىمۇ ئاكتىپ، تېخىمۇ قەتئىي ھالدا «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» ۋە 12 پرىنسىپ بويىچە ئىش قىلىدىغانلا بولساق، 2 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنىمۇ جەزمەن غەلبىلىك ئەمەلگە ئاشۇرالايمىز. 20 - ئەسىر بىلەن 21 - ئەسىر ئالمىشىدىغان چاغدا بىز پۈتۈن دۇنياغا تېخىمۇ ئېتىبارلىق بىلەن شۇنداق جاكارلايمىزكى،

سوتسىيالىستىك جۇڭگو خۇددى تەيشەن تېغىدەك مەزمۇت؛

جۇڭگو جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش يولىدا چوڭ قەدەم بىلەن ئالغا باسماقتا!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ،
6 - فېۋرال تېلېگرامىمىسى)

*

(بېشى 1 - بەتته)

باشقۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش لازىم.

تۈمۈر داۋامەت ئاخىرىدا مۇنداق دېدى: پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنى دۆلىتىمىزنىڭ 2 - باسقۇچتىكى ستراتېگىيىلىك ئۇلۇغۋار تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى چوڭ تەسەۋۋۇر، چوڭ رامكىلار بېكىتىلدى. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىدۇ. ئىقتىساد — ئاساس. مۇقىملىق — ئالدىنقى شەرت. بىز چوقۇم مۇقىملىق ۋە تەرەققىياتتىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيىدە چىڭ تۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە لىقشارادىكى ئەكسىيەتچى كۈچلەرنىڭ ئاغدۇرمىچىلىقى، سىكىپ كىرىشى، بۇزغۇنچىلىقىغا قارشى تۇرۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىشىمىز لازىم.

شنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 57)
«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1991 - يىل
فېۋرال
9
شەنبە

ۋاڭ ئېنماۋ «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىندا تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش — شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىسى

ئۆز خەۋىرىمىز. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋاڭ ئېنماۋ 2 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايون «تۇيغۇرلار»، «ھونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى»، «قەدىمكى ئۇيغۇر ئەدەبىياتى» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئاڭچان مۇھاكىمە يىغىنغا قاتناشتى ھەمدە مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: تارىخىي ۋەقە رېئال پاكىتلار، خەلقئارا ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى پاكىتلار شىنجاڭغا ئاساسىي خەۋپىنىڭ ئىچكى - تاشقى مىللىي بۆلگۈنچىلەردىن كېلىدىغانلىقىنى تەكرار ئىسپاتلىدى. شۇڭا مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش — شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق، مۇھىم ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىسى.

يولداش ۋاڭ ئېنماۋ ئالدى بىلەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپتونوم رايون «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئاڭچان مۇھاكىمە يىغىنى ناھايىتى مۇھىم يىغىن. يىغىنغا قاتناشقان مۇئەخەسسىسلەر، ئالىملار «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ تارىخنى ھەدەپ بۇرمىلىغان، ئۇزگەرتكەن، توقۇغان، ئويدۇرغان، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ئىدىيىسى تارقاتقان رەزىل قىياپىتىنى ئاشكارىلاشتا، ئاپتونوم رايونلۇق پىئونېرلار خىزمىتى كومىتېتى مەملىكەت ئۆگىنىپ، «لەي نىڭدىن ئۆگىنىشتىكى پەرزەنتلىك بۇرچى خىزمىتى كومىتېتى، ئاقسۇ يايدۇرۇۋاتاتتى. ئاپتونوم رايونلۇق پىئونېرلار ئەترىتى خىزمىتى كېيىن ھەسەرلىك پىئونېرلار تالىپ ئۇمەر، ئۇلۇغ كومىتېتى، غۇلجا نېرلار ئەترىتى خىزمىتى سچە «لەي نىڭدىن ئىلغار ئورۇن»، نەپەر پىئونېر نىڭدىن لىك

ئۇزۇندىن بۇيان تارقىتىپ كېلىۋاتقان خاتا، ئەكسىيەتچىل «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» نىڭ زەھەرلىنى تازىلاشقا، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ سىياسىي ھوشيارلىقىنى ئۆستۈرۈپ، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى ۋەتەننىڭ برلىكىنى قوغداش بىلەن ۋەتەننىڭ برلىكىنى پارچىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش كۈرىشىنىڭ جىددىيلىكىنى، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ مۇھىملىقىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تونۇۋېلىشقا پايدىلىق. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدا ۋەتەننىڭ برلىكىنى قوغداپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى مۇستەھكەملەپ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ ئوڭۇشلۇق يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ۋەزىپىلىرىنى ئىشلەپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

(داۋامى 4 - بەتتە)

يولداش ۋاڭ ئېنماۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مۇنازىرە تەلەپ قىلمايدىغان ھەقىقىي ئىلمىي مەسىلىلەر ئۈچۈن، ئىلىم - پەن ساھەسىدە ئەركىن مۇنازىرە ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق ھەقىقەتنى ئىزدەش ئىنتايىن زۆرۈر. ئەمما، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ئۇرۇشى ئىنتايىن كەسكىن سىياسىي كۈرەش بولۇپ، بۇ ئۇرۇشتا ھەرگىز يۇمشاقلىق قىلىشقا بولمايدۇ. ئۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئىرادىسى ۋە ئورتاق ئارزۇسىنى ئىپادىلەيدىغان ئىنتايىن مۇھىم ۋەزىپە ئىكەنلىكىنى تەكىتلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى باھار بايرىمىنى كۈتۈۋېلىش يۇزىسىدىن چاي ئۈتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ جىشىڭ، يې شىباۋ خەۋىرى ۋە فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى 2 - يولداشلاردىن، ھەر قايسى سەپلەردىكى

تۇمۇر داۋامەت باشچىلىقىدىكى ئاپتونوم رايونلۇق ھال سوراش ئۆمىكى مەلۇم قىزىل ئارمىيە ۋەزىپىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەردىن باھار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن

ۋەتەنپەرۋەر كىچىك قوغدىغۇچىلار، سىلەرنى قارشى ئالىمىز!

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ جىشىڭ، يې شىباۋ خەۋىرى ۋە فوتوسى

← مەملىكەت بويىچە «لەي نىڭدىن ئۆگىنىش ئۆلگىسى» ھەسەنجان مەمتىمىن.

← ئابدۇللا ئابلىمىت، ئابدۇغوپۇر ئابلىكىم، ئەركىن ئوسمان، ئالماگۈل پەيزۇللا، ئاسىگۈل ئابدۇكېرىم.

...نى ئۆتۈشقا تۆھپە ...ھىيسىنىڭ لومپا يېزا ...باشلانغۇچ مەكتىپىدىكى «قىزىل گۈللۈك ئوسمۇر» ...نىڭچە پىئونېرلار بارلىققا

ناھىيىلىك ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئابلىمىت بىزگە تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى:

— بۇلتۇر 4 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسىدا ئەكسىلىنقىلابىي قوراللىق توپلاڭ يۈز بەرگەنلىكى توغرىسىدىكى خەۋەر قوشنا ئاتۇشباغ كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىگە يېتىپ كەلگەنىدە، مەكتەپتىكى ئۆقۇتۇ...

↑ ھەسەنجان مەمتىمىن ۋە ئۇنىڭ كىچىك دوستلىرى كامىل ناسىر (ئوتتۇرىدا)، ئويۇل تالىپ ئۇمەر (ئوڭدا).

← ئۇلار قەشقەر ۋىلايىتى بەرگەن «توپلاڭنى تىنچىتىشتىكى ئۆسمۇر قىزىل گۈللەر كوللېكتىپى» دەپ يېزىلغان تەقدىرنامىنى ئۇرۇمچىگە ئالغاچ كەلگەن، ئۇرۇمچىنىڭ كۆركەم مەنزىرىسى ئۇلارنى شادلىققا چۆمدۈردى.

ھەدەپ بۇرمىلىغان، ئۆزگەرتكەن، توقۇغان، ئويدۇرغان، مىللىي بۈلگۈنچىلىك ئىدىيىسى تارقاتقان رەزىل قىياپىتىنى ئۇرغۇنلىغان ئېنىق تارىخي پاكىتلار ئارقىلىق ئېچىپ تاشلىدى، شىنجاڭ تارىخىدىكى ۋەتەننىڭ بىرلىكى بىلەن ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىغىنى ئىسپاتلىدى. بۇ ئىسپاتلار ئۇيغۇرلار قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ ئەجەللىك بىرى شۈكى، ئۇلاردا تارىخ بۇرمىلىنىپ، ئۆزگەرتىلىپ، توقۇلۇپ، ئويدۇرۇلۇپ، شىنجاڭ ۋە ئۇيغۇرلار بۇيۇك ئۇرۇكسېيىنىڭ بىر قىسمى، بۇيۇك ئۇرۇكلەرنىڭ بىر قىسمى قىلىپ كۆرسىتىلگەن. ناھايىتى روشەنكى، ئۇنىڭ جىنايى مەقسىتى شىنجاڭنى مۇستەقىل قىلىش، شەرقىي تۈركىستان جۇمھۇرىيىتى

يولداش ۋاڭ ئېنىماۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مۇنازىرە تەلەپ قىلمايدىغان تارىخي پاكىتلار شۇنى چۈشەندۈرىدۇكى، شىنجاڭ ئەزەلدىن ئۇلۇغ ۋەتىنىمىزنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق ئۇلۇغ جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى. «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ ئەجەللىك بىرى شۈكى، ئۇلاردا تارىخ بۇرمىلىنىپ، ئۆزگەرتىلىپ، توقۇلۇپ، ئويدۇرۇلۇپ، شىنجاڭ ۋە ئۇيغۇرلار بۇيۇك ئۇرۇكسېيىنىڭ بىر قىسمى، بۇيۇك ئۇرۇكلەرنىڭ بىر قىسمى قىلىپ كۆرسىتىلگەن. ناھايىتى روشەنكى، ئۇنىڭ جىنايى مەقسىتى شىنجاڭنى مۇستەقىل قىلىش، شەرقىي تۈركىستان جۇمھۇرىيىتى ئۇيغۇرلار قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ ئەجەللىك بىرى شۈكى، ئۇلاردا تارىخ بۇرمىلىنىپ، ئۆزگەرتىلىپ، توقۇلۇپ، ئويدۇرۇلۇپ، شىنجاڭ ۋە ئۇيغۇرلار بۇيۇك ئۇرۇكسېيىنىڭ بىر قىسمى، بۇيۇك ئۇرۇكلەرنىڭ بىر قىسمى قىلىپ كۆرسىتىلگەن. ناھايىتى روشەنكى، ئۇنىڭ جىنايى مەقسىتى شىنجاڭنى مۇستەقىل قىلىش، شەرقىي تۈركىستان جۇمھۇرىيىتى

ئۇز مۇخبىرىمىز ۋۇيادۇك خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى 2 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن كېيىن باھار بايرىمىنى كۈتۈۋېلىش يۈزىسىدىن چاي تۈتكۈزدى، پىشقەدەم يولداشلار بىر يەرگە جەم بولۇپ چاي ئىچكەچ كەلگەن - كۆشادە سۆزلىشىپ، باھار بايرىمىنى خۇشال - خۇرام كۈتۈۋالدى.

ۋاڭ ئېنىماۋ، سۇڭ خەنلياڭ، ھامىدىن نىياز، جاڭ فۇسىن قاتارلىق رەھبەرلەر چايغا قاتناشتى.

چايدا يولداش سۇڭ خەنلياڭ بىرنېچە بولۇپ سۆز قىلدى. ئۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى نامىدىن مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىدىكى پىشقەدەم يولداشلاردىن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان بارلىق يولداشلاردىن يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقلىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ خىزمىتىنى ئىلگىرىكىدەك قوللاپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى. چايدا ھامىدىن نىياز ۋە جاڭ فۇسىنلارمۇ سۆز قىلدى.

جەڭچىلەردىن باھار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن ھال سورىدى

ئۇز مۇخبىرىمىز ۋاڭ نەنجۇ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى تۆمۈر داۋامەت باشچىلىقىدىكى ئاپتونوم رايونلۇق ھال سوراش تۈمكى مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن سوغۇقتا قارىماي، تېيانشان ئېتىكىدىكى مەلۇم قىزىل ئارمىيە تۈەنىنىڭ گازارمىسىغا بېرىپ، كوماندىر - جەڭچىلەردىن قىزغىن ھال سورىدى ۋە ئۇلارنى يوقلىدى. ھال سوراش جەريانىدا ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى تۇرسۇن ئاتاۋۇللا سۆز قىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ھەر مىللەت خەلقىگە ۋەكالىتەن، قىسمەتلىكى كوماندىر — جەڭچىلەرنى بايرام مۇناسىۋىتى بىلەن تەبرىكلىدى ۋە ئۇلاردىن سەمىمىي ھال سورىدى.

بۇ ئۈمەك ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتى، سىياسىي كېڭەش، ئىشلەپچىقىرىش — قۇرۇلۇش بىكىتىۋەنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار، ئەمگەك، جامائەت خەۋپسىزلىكى، خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئوللىرىدىن تەركىب تاپقان بولۇپ، مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنىدىن باشلاپ فۇكاكا، جىمسار، گۇچۇڭ قاتارلىق جايلارغا بېرىپ، ئاساسىي قاتلام چېگرا مۇداپىئە لىيەندۇيلىرىنىڭ ۋە قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر - جەڭچىلىرى، ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ ۋەكىللىرىدىن ھال سورىدى.

*

يۇسۇپ مۇھەممىدى ئاپتونوم رايونلۇق يېزا خىزمىتى يىغىندا مۇنداق دەپ تەكتىلىدى:

پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ، شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش لازىم

ئۇز مۇخبىرىمىز يەن مىڭ خەۋەر قىلىدۇ: مۇئاۋىن رەئىس يۇسۇپ مۇھەممىدى ئاپتونوم رايونلۇق يېزا خىزمىتى يىغىندا 2 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانى مەزگىلىدە پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش مەسىلىسى توغرىسىدا سۆزلىدى.

يۇسۇپ مۇھەممىدى مۇنداق دېدى: پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش — «پەن - تېخنىكا ئارقىلىق شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش» تىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىللىق پىلان ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشنىڭ نىشانى ۋە يېتەكچى ئىدىيىسى 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى تەرەققىياتىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىغا قوشىدىغان تۆھپىسىنى 40% كە، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 45% — 50% كە يەتكۈزۈش، پىلانلىق تاۋار ئىگىلىكى تېپىدىكى يېزا ئىگىلىكى بەرپا قىلىش نىشانىغا يۈزلىنىپ، شىنجاڭچە ئالاھىدىلىككە ئىگە ھوسۇلى يۇقىرى، سۈپىتى ياخشى، ئونومى يۇقىرى، سەرپىياتى تۆۋەن يېرىك يېزا ئىگىلىك سىستېمىسى قۇرۇپ چىقىشتىن ئىبارەت. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۈنىڭدىن كېيىنكى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى تەرەققىياتىنىڭ نىشانى شىنجاڭنىڭ بايلىق جەھەتتىكى ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇپ، مۇھىم تۈقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ئەمەلىي پەن ۋە ئېچىش تەتقىقاتىنى ئاساس قىلىش، شۇنىڭ بىلەن بىللە، زۆرۈر ئاساس نەزەريە تەتقىقاتى ۋە يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا تەتقىقاتىنى قانات يايدۇرۇپ، پەن - تېخنىكىنى يېتەكچى قىلىپ، يېزا ئىگىلىك بايلىقىنى ئۈنۈمىرسال ئېچىش، ئۈنۈمىرسال تۇزەش، ئۈنۈمدىن ئۈنۈمىرسال پايدىلىنىش ئارقىلىق ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئۇزلۇكسىز ياخشىلاپ، دەسلەپكى قەدەمدە كۆپ تارماق، كۆپ خىل پەن يۈكسەك دەرىجىدە بىرلەشكەن، ماسلاشقان ھالدا ئىلگىرىلەيدىغان يېزا ئىگلىك پەن - تېخنىكا سىستېمىسىنى شەكىللەندۈرۈشتىن ئىبارەت. يېزا ئىگىلىك پەن تەتقىقاتى ۋە تېخنىكا تەرەققىياتىنىڭ مۇھىم ئۇقتىسى شۈكى، زىرائەت، دەل - دەرەخ، چارۋامال، ئۇي قۇشلىرىنىڭ ئەلا سورتلىرى ۋە نەسىلىنى يېتىشتۇرۇش، ياخشىلاش؛ تېرىقچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقنىڭ ھوسۇلنى ئۇزلىتىش، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىقنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاش، رايون خاراكتېرلىك بايلىقلارنى ئۈنۈمىرسال ئېچىش، ئوتتۇرا، ئۈۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىش، سۈنى تېجەش ۋە سۇ ئېنېرگىيىسىنى بالداقمۇ بالداق ئېچىش؛ سۇ مەنبەسى ۋە ئۆپراقنى ئاسراش، قۇملۇشۇپ، شورلۇشۇپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، تەبىئي ئورمانلارنى يېتىشتۇرۇش، يېڭىلاش ۋە ئوزلەشتۈرۈش

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىنجاڭدا ئۇرۇشلۇق قىسملار، ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، ياردىدار، مېيىپ ھەربىيلەر، كەسىپ ئالماشتۇرغان، ھەربىي سەپتىن قايتقان ھەربىيلەرنى

ھال سوراش خېتى

جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ شىنجاڭدا ئۇرۇشلۇق قىسملىرىدىكى بارلىق كوماندىر - جەڭچىلەر، خەلق قوراللىق ساقچى قىسملىرىنىڭ شىنجاڭدا ئۇرۇشلۇق قىسملىرىدىكى بارلىق كوماندىر - جەڭچىلەر، ئىنقىلابىي قۇربانلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرى، ياردىدار، مېيىپ ئىنقىلابىي ھەربىيلەر، كەسىپ ئالماشتۇرغان، ھەربىي سەپتىن قايتقان ھەربىي يولداشلار:

بىز تولۇپ تاشقان خۇشاللىق بىلەن 1991 - يىللىق باھار بايرىمىنى كۈتۈۋالماقتىمىز، بايرام يېتىپ كېلىش ئالدىدا ئۇرغان پەيتە، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى پۈتۈن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق نامىدىن بايرام مۇناسىۋىتى بىلەن سىلەرنى تەبرىكلەيدۇ ۋە سىلەردىن سەمىمىي ھال سورايدۇ!

ئۇتتۇكە نكى بىر يىلدا پۈتۈن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ، تىرىشىپ كۈرەش قىلىپ، خەلق ئىگىلىكى ۋە ئۇرلۇك ئىشلاردا كۆرۈنەرلىك مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈردى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا 13 يىل مول ھوسۇل ئېلىندى، سانائەت تەكشەش داۋامىدا ئۆزلۈكسىز يۇكسەلدى، ئۇقتىسلىق قۇرۇلۇشلاردا چوڭ ئىلگىرىلەش بولدى. تۇزەش، ياخشىلاش، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ ئۇنۇمى كۆرۈلدى، مالىيە كىرىمى ئاشتى، تاۋارلار مول بولدى، مال باھا كۆرسەتكۈچى زور ھەجمدە چۈشتى، ئىقتىساد ياخشى يۇنلىشكە قاراپ راۋاجلانماقتا. ئاپتونوم رايونلۇق تىنچ، ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيىتى يەنىمۇ مۇستەھكەملەندى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى كۈچەيدى، چېگرا مۇداپىئەسى تېخىمۇ مۇستەھكەملەندى، بۇلۇڭ بىلەن ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇشلۇق ئۈكۈشلۈق ئىلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىندى، ئىجتىمائىي ئىشلارنىڭ تەرەققىياتى ئىلگىرى سۈرۈلدى. بۇ مۇۋەپپەقىيەتلەر بۇلۇڭدىن كېيىنكى تەرەققىيات ئۈچۈن ياخشى ئاساس يارىتىپ بەردى. بۇلۇڭدىن پۈتۈن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق چەكسىز خۇشال، ئۇلارنىڭ جان - دىل بىلەن سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا ئىلىپ بېرىش ئىشەنچى ۋە ئىرادىسى تېخىمۇ چىڭىدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى يولغا قويۇش نىزامى

خۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شىنخۇا ۋىۋە نىنىڭ پەرمانى

3 - فېۋرال تە73 - نومۇرلۇق

مەركىزىي كومىتېتى خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى يولغا قويۇش نىزامى» ھازىر ئاينىڭ 2 - كۈنى چوشتىن 19 - يېلى 2 - ئاينىڭ 1 - تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قويۇلسۇن:

بايرىمى بىرلەشمە كوممۇنىزم لى پېڭ

كېچىلىكى ئىجادىيەتچىلىك ئاينىڭ 4 - كۈنى رېژىسسورلار، ئارتىسلار ۋە خادىملارنى يوقلىدى.

لى رۇيخۇەن بۇ يىللىق باھار پرىنسىپ بىرلەشمە كوممۇنىزم ئېچىش

*** زام «جۇڭخۇا خەلق (بېشى 1 - بەتتە) مۇرۇش قانۇنى» (تۆۋەندە رەھبەرلىكىنى، خەلقىش قانۇنى» دەپ ئېلىندى) سوتسىيالىزم تۈزۈمىدىكى بىلگىلىمە بويىچە شىنجاڭدىكى ھەر جاھانگىرلار، پۈتۈن مەملىكەتتىكى يەرلەرنى ھۆكۈمرانلىقى ئاشقۇرۇش خىزمىتىگە دۆلەت يەر قازاغا تۈرلۈك ئىدارىسى مەسئۇل ئورۇنلاشتۇرۇش

زەم 2 - باب يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە يەر ئىشلىتىش ھوقۇقى

3 - ماددا تۆۋەندىكى يەرلەر ئومۇمىي خەلق ئىگىدارلىقىدا، يەنى دۆلەت ئىگىدارلىقىدا بولىدۇ:

(1) شەھەرلەردە شەھەر رايونىدىكى يەرلەر؛

(2) يېزىلاردىكى ۋە شەھەرلەرنىڭ ئەتراپ رايونىدىكى قانۇن بويىچە مۇسادىرە قىلىنغان، ئېلىپ ئىشلىتىلگەن، ئېلىنغان، سېتىۋېلىنغان، دۆلەت ئىگىدارلىقىغا ئۆتكۈزۈۋېلىنغان يەرلەر (قانۇن بويىچە كوللېكتىپ ئىگىدارلىقىغا ئايرىپ ياكى مۇقىملاشتۇرۇپ بېرىلگەنلىرى بۇنىڭ سىرتىدا)؛

(3) دۆلەت كوللېكتىپ ئىگىدارلىقىغا مۇقىملاشتۇرۇپ بەرمىگەن ئورمانلىق، ئوتلاق، تاغ، ئوز يەر، ساھىل، ساي ۋە باشقا يەرلەر.

4 - ماددا كوللېكتىپنىڭ يېرىگە ئىگىدارلىق قىلغۇچىلار، دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرنى، ئىشلىتىش ھوقۇقىغا ئېرىشكەن ئورۇنلار ۋە شەخسلەر ئۆتۈرىسىدىكى ئورۇنلار ۋە كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى يەرلەرنى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئىگىدارلىق ھوقۇقىغا دائىر تالاش - تارتىشلارنى يەر جايلاشقان جايىدىكى يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ياكى ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى بىر تەرەپ قىلىدۇ.

يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىدا تالاش - تارتىش كۆرۈلۈپ، ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە ئىشلىتىش ھوقۇقىنى قايتىدىن مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە توغرا كەلسە، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە ئىشلىتىش ھوقۇقىنى مۇئەييەنلەشتۈرىدۇ، يەر گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىدۇ.

3 - باب يەردىن پايدىلىنىش ۋە يەرنى ئاسراش

9 - ماددا دۆلەت يەرلەرنى تەكشۈرۈش تۈزۈمىنى ئورنىتىدۇ، يەرلەرنى تەكشۈرۈش مەزمۇنى يەرلەرنىڭ تەۋەلىكىنى تەكشۈرۈش، يەرلەردىن پايدىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ۋە يەرلەرنىڭ شارائىتىنى تەكشۈرۈشنى تۈز ئىچگە ئالىدۇ.

7 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 19 - ماددىسىدىكى يەر ئىشلەتكۈچى ئورۇننىڭ يەر ئىشلىتىش ھوقۇقى قايتۇرۇۋېلىنماقچى بولسا، يەر باشقۇرۇش تارمىقى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلىتىپ دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرنى ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسىنى بىكار قىلىدۇ ھەمدە يەر باشقۇرۇش تارمىقى يەرنى رويخەتتىن تۆچۈرۈش رەسمىيىتىنى ئوتە يدۇ.

8 - ماددا ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى، كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى، ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار بىلەن كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى يەرلەرنىڭ ئىگىدارلىق ھوقۇقى ۋە يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىغا دائىر تالاش - تارتىشلارنى يەر جايلاشقان جايىدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى بىر تەرەپ قىلىدۇ.

شەخسلەر ئوتتۇرىسىدىكى، شەخسلەر بىلەن ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ۋە كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىغا دائىر تالاش - تارتىشلارنى يەر جايلاشقان جايىدىكى يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ياكى ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى بىر تەرەپ قىلىدۇ.

يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىدا تالاش - تارتىش كۆرۈلۈپ، ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە ئىشلىتىش ھوقۇقىنى قايتىدىن مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە توغرا كەلسە، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە ئىشلىتىش ھوقۇقىنى مۇئەييەنلەشتۈرىدۇ، يەر گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىدۇ.

3 - باپ يەردىن پايدىلىنىش ۋە يەرنى ئاسراش

9 - ماددا دۆلەت يەرلەرنى تەكشۈرۈش تۈزۈمىنى ئورنىتىدۇ، يەرلەرنى تەكشۈرۈش مەزمۇنى يەرلەرنىڭ تەۋەلىكىنى تەكشۈرۈش، يەرلەردىن پايدىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ۋە يەرلەرنىڭ شارائىتىنى تەكشۈرۈشنى تۈز ئىچگە ئالىدۇ.

دەرىجىلىك پىلان باشقۇرۇش تارمىقى ئومۇملاشتۇرۇپ تەڭشىگەندىن كېيىن شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى قاراپ چىقىپ ماقۇللايدۇ، بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق ھكۈمىتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈپ ئىجرا قىلىندۇ.

يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەردىن پايدىلىنىش ئومۇمىي پىلانىنى يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تۈزۈپ چىقىدۇ، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈلگەندىن كېيىن ئىجرا قىلىندۇ.

يەردىن پايدىلىنىشنىڭ تەستىقتىن ئۆتكۈزۈلگەن ئومۇمىي پىلانىنى تۈزگەرتىش توغرا كەلسە، ئەسلى تەستىقلىغان ئورگانغا تەستىقلىتىش كېرەك.

13 - ماددا دۆلەت ئىگىلىكىدىكى قاقاس تاغلارنى، بوز يەرلەرنى، ساھىللارنى ئېچىشتا، ئاچقۇچى شۇ جايىدىكى يەر باشقۇرۇش تارمىقىغا ئېلىتماس قىلىدۇ، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تۆلۈك، ئاپتونوم رايون، بۆاستە قاراشلىق شەھەرلەر بەلگىلەگەن تەستىقلاش ھوقۇقى دائىرىسى بويىچە تەستىقلايدۇ. قانۇن، نىزاملاردا ئايرىم بەلگىلىمە بارلىرى ئالاقىدار قانۇن، نىزاملار بويىچە بېجرىلىدۇ. بىر قېتىمدا 10 مىڭ مودىن ئارتۇق، 20 مىڭ مودىن تۆۋەن يەرنى ئېچىشنى دۆلەت يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى تەستىقلايدۇ؛ بىر قېتىمدا 20 مىڭ مودىن ئارتۇق يەر ئېچىشنى گوۋۇيۈەن تەستىقلايدۇ.

14 - ماددا ئورۇن ۋە شەخسلەر تېرىلغۇ يەرنى غەيرى تېرىلغۇ يەرگە تۈزگەرتمەكچى بولسا، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلىتىش كېرەك.

15 - ماددا ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ باشقۇرۇشىغا ھۆددىگە بېرىلگەن يەرلەرنى ۋە قانۇن بويىچە شەخسلەرنىڭ قالدۇرۇق يەر، قالدۇرۇق تاغلار بەلگىلەنگەن مەقسەتكە ئىشلىتىلىشى لازىم، ئۆي سېلىۋېلىشقا، گەمە كولىۋېلىشقا، زاراتگاھلىق قىلىۋېلىشقا، كان ئېچىش، تاش قېزىش، قۇم، توپا ئېلىشقا بولمايدۇ.

يۇقىرىقى تارماقتا كۆرسىتىلگەن يەرلەردە كان ئېچىش، تاش قېزىش، قۇم، توپا ئېلىشقا ئوخشاش تىجارەت پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەر يەر ئىشلىتىش توغرىسىدا ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىگە ئېلىتماس قىلىدۇ، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تۆلەش، ئورۇنلاشتۇرۇش لايىھىسىنى قانۇن بويىچە كېڭىشىپ بېكىتىشكە ئۆيۈشتۈرىدۇ، لايىھىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلىتىدۇ.

(3) قۇرۇلۇش قىلىشقا يەر ئىشلىتىش ئېلتىماسىنى قانۇندا بەلگىلەنگەن تەستقلاش ھوقۇق دائىرىسى بويىچە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى تەشقىلغاندىن كېيىن، ئېلىپ ئىشلىتىلگەن يەر جايلاشقان جايىدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش تەستقنامىسى بېرىدۇ، يەر باشقۇرۇش تارمىقى قۇرۇلۇشنىڭ سۇرئىتىگە قاراپ، قۇرۇلۇشقا كېرەكلىك يەرنى بىر قېتىمدىلا ياكى مۇددەتكە بۆلۈپ ئاجرىتىپ بېرىدۇ.

(4) قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن، قۇرۇلۇشقا مەسئۇل تارماق ئالاقىدار تارماقلارنى تەكشۈرۈپ تاپشۇرۇۋېلىشقا ئۇيۇشتۇرغاندا، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى ئەمەلىي ئىشلىتىلگەن يەرنى تەكشۈرىدۇ (شەھەر پىلانى ئىچىدىكى قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن، شەھەر پىلانلاش ئىشىغا مەسئۇل تارماق يەر باشقۇرۇش تارمىقى بىلەن بىللە ئەمەلىي ئىشلىتىلگەن يەرنى تەكشۈرىدۇ)، مۇئەييەنلەشتۈرۈلگەندىن كېيىن، مۇشۇ نىزامنىڭ 2 - بابىدىكى ئالاقىدار بەلگىلىمەلەر بويىچە يەرنى تىزىملىتىش رەسمىيىتى ئۆتىلىدۇ، دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرنى ئىشلىتىش گۇۋاناممىسى بېرىلىدۇ.

قۇرۇلۇش قىلىشقا شەھەر پىلانى رايونى ئىچىدىكى يەرنى ئىشلىتىشنى ئېلتىماس قىلىشتا، قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن ياكى شەخسىي قۇرۇلۇش قىلىشقا يەر ئىشلىش پىلانى بويىچە ئىجازەتنامە ئالغاندىن كېيىن، ئالدىنقى تارماقتا بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە رەسمىيەت ئۆتۈلىدۇ.

19 - ماددا تومۇر يول، تاشيول، ماي ئاققۇرۇش، سۇ ئاققۇرۇش تۇرۇبا لىنىيىسى قاتارلىق قۇرۇلۇشلار ئۆچۈن يەر ئىشلىتىشكە توغرا كەلسە، قۇرۇلۇشنىڭ ئومۇمىي لايىھىسىگە ئاساسەن برلا قېتىمدا ئېلتىماس قىلىپ تەستقلىتىش كېرەك، ئېلىپ ئىشلىتىش، ئايرىپ بېرىش رەسمىيەتلىرى ئۆچاستىكىلار بويىچە ئۆتۈلىدۇ؛ مەزگىلگە بۆلۈپ سېلىندىغان قۇرۇلۇشقا كېرەكلىك يەرنى يەر باشقۇرۇش تارمىقا ۋاقتلىق ئىشلىتىلىدىغان يەرنى ئېلتىماس قىلىش، ئېلتىماس تەستىقلىتىش كېرەك، ئېلتىماس ئىشلىتىلىدىغان يەرنى كۆزلىگەن ئىشنىڭ مەقسىتى ۋە ئىشلىتىلىدىغان ۋاقتىنى ئېنىق كۆرسىتىش كېرەك.

يەر باشقۇرۇش تارمىقا ۋاقتلىق ئىشلىتىلىدىغان يەرنى ئېلتىماس قىلىش، ئېلتىماس شۇ يەرنى بېرىشنى ئېلتىماس قىلىش، ئېلتىماس شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستقلتىلىشى كېرەك. شەھەر پىلانى رايونى ئىچىدە ۋاقتلىق ئىشلىتىلىدىغان يەرنى كۆپەيتىش توغرا كەلسە، قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن ئاۋال شەھەر پىلانلاش ئىشىغا مەسئۇل تارماقتا ئورۇن بەلگىلەپ بېرىشنى ئېلتىماس قىلىش، ئېلتىماس تەكشۈرۈش ئارقىلىق ماقۇللاندىن كېيىن، يەر باشقۇرۇش تارمىقىغا ۋاقتلىق ئىشلىتىلىدىغان يەرنى بېرىشنى ئېلتىماس قىلىشى لازىم.

ۋاقتلىق ئىشلىتىلىدىغان يەر كوللېكتىپ ئىگىدارلىقىدا بولسا، «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 33 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ھەق بېرىلىشى كېرەك.

5 - باب يېزا (بازار)، كەنت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش

24 - ماددا يېزا (بازار)، كەنت قۇرۇلۇشلىرىنىڭ دېھقانچىلىققا كېرەكلىك يەرلەرنى ئىگىلەپ كېتىشىنى قاتتىق تىزگىنلەش لازىم، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى چۆشۈرگەن يېزا (بازار)، كەنت قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدىغان يەرلەرنى تىزگىنلەش كۆرسەتكۈچىدىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

25 - ماددا يېزىلاردىكى ئاھالىلەرنىڭ تۇرالغۇ جاي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش توغرا كەلسە، ئالدى بىلەن كەنت يېزا ئىگىلىك كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتىغا ياكى كەنت ئاھالە كومىتېتىغا يەر ئىشلىتىشنى ئېلتىماس قىلىش، كەنت ئاھالە ۋەكىللىرى يىغىنى ياكى كەنت ئاھاللىرى يىغىنى مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىغاندىن كېيىن، خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلىتىش كېرەك. ئىشلىتىلىدىغان يەر تېرىلغۇ يەر بولسا، يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرگەن، ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى تەكشۈرۈپ ماقۇل بولغاندىن كېيىن، ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستقلتىش كېرەك؛ ئىشلىتىلىدىغان يەر ئەسلى ئوي ئورنى، كەنت ئىچىدىكى بوش يەر ۋە باشقا يەر بولسا، يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستقلتىش كېرەك.

26 - ماددا يېزا - بازارلاردىكى غەيرىي يېزا ئوپۇسلۇق ئاھاللەرنىڭ تۇرالغۇ جاي سېلىش ئۈچۈن

بوز يەر، ساھىل، ساي ۋە باشقا يەرلەر.

4 - ماددا كوللېكتىپنىڭ يېرىگە ئگىدارلىق قىلغۇچىلار، دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرنى ئىشلەتكۈچىلەر ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقىنا يەرنى رويخەتكە ئېلىشنى ئىلتىماس قىلىشى لازىم.

كوللېكتىپ ئىگىدارلىقىدىكى يەرلەرنى ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى رويخەتكە ئېلىپ، «كوللېكتىپ يېرىنىڭ ئىگىدارلىق گۇۋاھنامىسى» تارقىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىگىدارلىق ھوقۇقىنى مۇئەييەنلەشتۇرىدۇ.

ئورۇنلار ۋە شەخسلەر قانۇن بويىچە ئىشلىتىۋاتقان دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرلەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھكۈمەتلىرى رويخەتكە ئېلىپ، «دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرنى ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسى» تارقىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلىتىش ھوقۇقىنى مۇئەييەنلەشتۇرىدۇ.

يەر گۇۋاھنامىسىنىڭ شەكلىنى دۆلەت يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى بىر تۇتاش بەلگىلەيدۇ.

ئورمانلىق، يايلاقلارنىڭ ئىگىدارلىق ھوقۇقىنى ياكى ئۇلارنى ئىشلىتىش ھوقۇقىنى، سۇ يۈزى ۋە ساھىللارنى باقمىچىلىقىقا ئىشلىتىش ھوقۇقىنى مۇئەييەنلەشتۇرۇش «ئورمان قانۇنى»، «ياياق قانۇنى» ۋە «بېلىقچىلىق قانۇنى» دىكى ئالاقىدار بەلگىلىمەلەر بويىچە بېجىرىلىدۇ.

5 - ماددا دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئېچىلمىغان، ئىشلىتىلمەيۋاتقان يەرلەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى رويخەتكە ئېلىپ ئاسراش ۋە باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولىدۇ.

6 - ماددا يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ياكى ئىشلىتىش ھوقۇقىنى قانۇن بويىچە تۈزگەرتىشكە توغرا كەلسە ياكى يەر ئۈستىدىكى قۇرۇلۇش، قوشۇمچە ئەسلىھەلەر قانۇن بويىچە سېتىلغانلىقى، سېتىۋېلىنغانلىقى، ئۆتۈنۈپ بېرىلگەنلىكىگە ئوخشاش سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن يەرنى ئىشلىتىش ھوقۇقىنى يۆتكەشكە توغرا كەلسە، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقىغا يەرنىڭ ئىگىدارلىق ھوقۇقى، يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ئۆزگەرتىپ تىزىملاشنى ئىلتىماس قىلىش لازىم، يەر گۇۋاھنامىسىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى يەكۈگۈشلەپ بېرىدۇ.

يەر ئۈستىدىكى قۇرۇلۇش ۋە قوشۇمچە ئەسلىھەلەر قانۇن بويىچە سېتىلغان، سېتىۋېلىنغان، ئۆتۈنۈپ بېرىلگەن بولسا، دۆلەت تىنىڭ ئالاقىدار بۆلەكلىرى بويىچە نوپۇس يۆتكەپ تىزىملاش رەسمىيىتى بېجىرىلىدۇ.

ئۇچاستىكلار بويىچە ئۆتۈنۈلىدۇ؛ مەزگىلگە بۆلۈپ سېلىندىغان قۇرۇلۇشقا كېرەكلىك يەرنى شۇ قۇرۇلۇشنىڭ لايىھە ۋەزىپە نامىسىدا بەلگىلەنگەن قۇرۇلۇش قىلىش ۋاقتى بويىچە بۆلۈككە بولۇپ ئىلتىماس قىلىپ تەستىقلىتىشقا، ئېلىپ ئىشلىتىش، ئايرىپ بېرىش رەسمىيەتلىرىنى تۈتە شكە بولىدۇ.

20 - ماددا خىيم - خەتەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئاپەتنىن قۇتقۇزۇشقا يەر ئىشلىتىش توغرا كەلسە، ئاۋال ئىشلىتىپ تۇرۇپ، كېيىن ۋاقتلىق يەر ئىشلىتىش ياكى ئېلىپ ئىشلىتىش، ئايرىپ بېرىش رەسمىيەتلىرىنى بەلگىلىمە بويىچە تولۇقلاپ بېجىرىش لازىم.

21 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 25 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقىدىكى باشقا يەرلەردىن 2000 مودىن ئارتۇق يەر ئېلىپ ئىشلىتىش دېگەن سۆز دىبر قۇرۇلۇشقا بىرلا ۋاقتتا تېرىلغۇ يەردىن 1000 مودىن تۆۋەن ۋە باشقا يەردىن 1000 مودىن ئارتۇق، ئىككىسىنى قوشقاندا 2000 مودىن ئارتۇق يەرنى ئېلىپ ئىشلىتىشنى كۆرسىتىدۇ.

«يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 25 - ماددىسىنىڭ 2 - تارمىقىدىكى باشقا يەرلەردىن ئون مودىن تۆۋەن يەر ئېلىپ ئىشلىتىش دېگەن سۆز بىر قۇرۇلۇش ئۈچۈن بىرلا ۋاقتتا تېرىلغۇ يەردىن ئۈچ مودىن تۆۋەن ۋە باشقا يەردىن ئون مودىن تۆۋەن، يەنى ئۈچ مودىن ئارتۇق، ئون مودىن تۆۋەن يەرنى ئېلىپ ئىشلىتىشنى كۆرسىتىدۇ.

22 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 19 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمەر بويىچە ئىشلىتىش ھوقۇقى قايتۇرۇۋېلىنغان دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرلەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرى يېزا ئىگىلىك كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرىنىڭ تېرىشىغا مۇقىملاپ بەرسە بولىدۇ. يېزا ئىگىلىك كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلار تېرىلغان مەزگىلدە شۇ يەرگە مەكگۈلۈك قۇرۇلۇش سالسا ياكى كۆپ يىللىق ئۆسۈملۈك تېكسە بولمايدۇ، دۆلەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئىشلىتىش توغرا كەلسە، دېگەن ۋاقتتا قايتۇرۇپ بېرىشى كېرەك. قايتۇرغان چاغدا يەردە زىرائەت كۆكى بولسا، قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن كۆك ھەققى تۆلىشى لازىم.

23 - ماددا قۇرۇلۇش قىلىش ئېھتىياجى تۈپەيلىدىن ئېلىپ ئىشلەتكەن يەر دائىرىسىنىڭ سىرتىدا ۋاقىتلىق ئىشلىتىدىغان يەرنى كۆپەيتىش توغرا كەلسە، قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن شۇ جايدىكى ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ

تىجارەت پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەر يەر ئىشلىتىش توغرىسىدا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقىغا ئىلتىماس قىلىدۇ، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرى تەستىقلايدۇ، قانۇن، نىزاملاردا ئايرىم بەلگىلىمە بارلىرى ئالاقىدار قانۇن، نىزاملار بويىچە بېجىرىلىدۇ.

16 - ماددا كان ئېچىلغان، قۇم، توپا ئېلىنغاندىن كېيىن ئەسلى ھالىتىگە كەلتۈرگىلى بولمىدىغان يەرلەرنى ئەسلى ھالىتىگە كەلتۈرۈپ بېرىشكە گۇۋاھنامە ئېلان قىلغان «يەرنى ئەسلى ھالىتىگە كەلتۈرۈش توغرىسىدا بەلگىلىمە» بويىچە يەرنى ئىشلەتكۈچى ئورۇن ۋە شەخسىي مەسئۇل بولىدۇ، ئەسلى ھالىتىگە كەلتۈرۈلگەن يەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە تەكشۈرۈپ تۇنۇكۈزۈلدۇ.

4 - باب دۆلەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش

17 - ماددا دۆلەت ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، مەدەنىيەت، دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتا ۋە ئىجتىمائىي جامائەت ئىشلىرىنى بەرپا قىلىشتا يەرلەرنى تېجەپ ئىشلىتىش، مۇۋاپىق ئىشلىتىش كېرەك. قۇرۇلۇش تۈرىنىڭ لايىھە ۋەزىپە نامىسىنى تەستىقلىتىدىغان چاغدا يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ پىكرىنى قوشۇپ يوللاش لازىم.

18 - ماددا دۆلەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەر ئېلىپ ئىشلىتىشنى تەستىقلاش تەرتىبى مۇنداق بولىدۇ:

(1) قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن تەستىقلانغان لايىھە ۋەزىپە نامىسى ياكى دەسلەپكى لايىھە، يىللىق ئاساسىي قۇرۇلۇش پىلانى قاتارلىق ئالاقىدار ھۆججەتلەرنى ئېلىپ بېرىپ، ئېلىپ ئىشلىتىدىغان يەر جايلاشقان جايدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقىغا قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىشنى ئىلتىماس قىلىدۇ.

(2) ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش ئىلتىماسنى قاراپ چىقىپ، ئىشلىتىلىدىغان يەرنىڭ دائىرىسىنى ئايرىپ بېرىدۇ ھەمدە قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن بىلەن يەرى ئېلىپ ئىشلىتىلگۈچى ئورۇن ۋە ئالاقىدار ئورۇنلارنى ئېلىپ ئىشلىتىلىدىغان يەرگە ھەق

ئېلىپ ئىشلىتىلىدىغان يەرلەرنى ئالماشتۇرۇش ئۈچۈن يەر ئىگىسىگە بېرىلىدىغان يەرنىڭ ئورنى ئىلگىرىكى يەرنىڭ ئورنىدىن ياخشى بولۇشى كېرەك.

يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدىكى تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىشى لازىم

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ، مەكتەپلىرىدە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىدىن ئىبارەت ئەمەلىيەتنى ئوتتەكەن بىر ئورتاق تەجرىبە ھاسىل قىلىندى، ئۇ بولسىمۇ يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئېلىپ بارغاندا يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىش فاكتورىنى يولغا قويۇشتىن ئىبارەت.

مەكتەپلەردە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش — ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگەنگەن كىتابىي بىلىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتىدە قوللىنىشىغا، ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش ماھارىتىنى ئۆگىنىۋىلىشىغا ھەمدە ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكى ئارقىلىق بەدەن چىنىقتۇرۇشىغا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتتىن ئومۇميۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇشىكە سۈرۈشكە پايدىلىق؛ بولۇپمۇ، ئۇزۇن مۇددەتتە دۆلەت مالىيىسىدە قىيىنچىلىق كۆرۈلگەن، ماتارىپ راسخوتى كەمچىل بولۇۋاتقان ئەھۋالدا مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئارقىلىق مەلۇم كىرىمنى قولغا كەلتۈرۈپ مەكتەپنىڭ بىر قىسىم راسخوت چىقىمىنى تولۇقلىيالايدۇ ھەم مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىيالايدۇ.

ئەمما، مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئېلىپ بارماقچى بولغاندا، ئەمەلىيەتتىنى ئاساس قىلىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش ۋاقتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلغان ئاساستا ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى تەشكىللەشتە ئىلمىي پىلان تۈزۈپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى ئىلمىي تەشكىللەپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنىڭ ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ بازارنى كېڭەيتىپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ بازىرى چىقىمغانلىقتىن تۈزۈمنى قامدىيالمىدى، يەنى مەبلەغنى ئىگىلەپ ياتتى، ھېچقانچە ئەمەلىي نەپكە ئېرىشە لمىدى.

ئەكسىچە، يېقىنقى بىر نەچچە يىل مابەينىدە، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى ئوزغۇنلىغان يېزىلار تۈز جايىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈش پرىنسىپىغا ئاساسەن ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە بىر قىسىم يەرلەرنىڭ ئاجرىتىپ بەردى، ئاشلىق تېرىش، ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىش، كۆكتات تېرىش قاتارلىقلار بىلەن شۇغۇللىنىشنى مەكتەپ ئۈستىگە ئالدى، يەنە مەكتەپلەرگە ئاجرىتىپ بېرىلگەن چارۋا - مال، باغ، ئورمان قاتارلىقلارنىمۇ مەكتەپ باشقۇردى. مەكتەپلەر ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنى قوزغىتىپ يېتىدىغان ئىشلەپچىقىرىش ئەمگەكلىرىگە قاتناشتۇرۇپ، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتى ئارقىلىق تەربىيىلەپ ۋە چىنىقتۇرۇپلا قالماستىن، بەلكى بۇ يول بىلەن مەكتەپنىڭ بىر قىسىم راسخوت چىقىمىنى تولۇقلىدى. قۇمۇل ئۆلايىتىدىكى باركۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ كۆلياقا يېزىلىق مەركىزىي ئوتتۇرا مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىنى ياخشى قانات يايدۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگەنگەن كىتابىي بىلىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتىدە قوللىنىشىغا، ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش ماھارىتىنى ئۆگىنىۋىلىشىغا ھەمدە ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكى ئارقىلىق بەدەن چىنىقتۇرۇشىغا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتتىن ئومۇميۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇشىكە سۈرۈشكە پايدىلىق؛ بولۇپمۇ، ئۇزۇن مۇددەتتە دۆلەت مالىيىسىدە قىيىنچىلىق كۆرۈلگەن، ماتارىپ راسخوتى كەمچىل بولۇۋاتقان ئەھۋالدا مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئارقىلىق مەلۇم كىرىمنى قولغا كەلتۈرۈپ مەكتەپنىڭ بىر قىسىم راسخوت چىقىمىنى تولۇقلىيالايدۇ ھەم مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىيالايدۇ.

ئەمما، مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئېلىپ بارماقچى بولغاندا، ئەمەلىيەتتىنى ئاساس قىلىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش ۋاقتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلغان ئاساستا ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى تەشكىللەپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنىڭ ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ بازىرى چىقىمغانلىقتىن تۈزۈمنى قامدىيالمىدى، يەنى مەبلەغنى ئىگىلەپ ياتتى، ھېچقانچە ئەمەلىي نەپكە ئېرىشە لمىدى.

ئەكسىچە، يېقىنقى بىر نەچچە يىل مابەينىدە، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى ئوزغۇنلىغان يېزىلار تۈز جايىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈش پرىنسىپىغا ئاساسەن ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە بىر قىسىم يەرلەرنى ئاجرىتىپ بەردى، ئاشلىق تېرىش، ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىش، كۆكتات تېرىش قاتارلىقلار بىلەن شۇغۇللىنىشنى مەكتەپ ئۈستىگە ئالدى، يەنە مەكتەپلەرگە ئاجرىتىپ بېرىلگەن چارۋا - مال، باغ، ئورمان قاتارلىقلارنىمۇ مەكتەپ باشقۇردى. مەكتەپلەر ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنى قوزغىتىپ يېتىدىغان ئىشلەپچىقىرىش ئەمگەكلىرىگە قاتناشتۇرۇپ، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتى ئارقىلىق تەربىيىلەپ ۋە چىنىقتۇرۇپلا قالماستىن، بەلكى بۇ يول بىلەن مەكتەپنىڭ بىر قىسىم راسخوت چىقىمىنى تولۇقلىدى. قۇمۇل ئۆلايىتىدىكى باركۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ كۆلياقا يېزىلىق مەركىزىي

ئاپتونوم رايونىمىزدا «لەي نىڭدىن ئۆگىنىپ، پارتىيە ۋە خەلقىنىڭ ياخشى پەرزەنتى بولۇش» مۇسابىقە پائالىيىتىدە بارلىققا كەلگەن 930 ئىلغار كوللېكتىپ، 1100 نەپەر ئىلغار شەخس مۇكاپاتلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئارزىگۈل مامۇت خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق تۆت ئورۇن بىرلىشىپ مۇشۇ ئايىنىڭ 6 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن يىغىن ئېچىپ، «لەي نىڭدىن ئۆگىنىپ، پارتىيە ۋە خەلقىنىڭ ياخشى پەرزەنتى» بولۇش ئاساسىي تېما قىلىنغان مۇسابىقە پائالىيىتىدە بارلىققا كەلگەن ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى مۇكاپاتلىدى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى قەھرىمان ئوسمۇر لەي نىڭدىن ئۆگىنىش چاقىرىقىنى چىقارغان بىر يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى ۋە ماتارىپ تەشكىلاتلىرى بۇ «چاقىرىق»قا پائال ئاۋاز قوشۇپ، ئۆزئارا ھەمكارلىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇردى ھەمدە ئۇنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈردى. ئاساسىي قاتلام ئىتتىپاق، پىشۇنبرلار ئەترىتى تەشكىلاتلىرىمۇ ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ماتارىپ كومىتېتى ۋە پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتىنىڭ «لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈشكە ۋە بۇ ئارقىلىق پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈشكە تېگىشلىك ھەسسە قوشتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ پائالىيەت جەريانىدا، سانجى ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق بىر تۈركۈم ئىلغار ئورۇنلار، بولىدۇ، مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش ئارقىلىق قولغا كەلتۈرگەن ئېشىنچە كىرىمدىن بىر قىسمىنى ھەل قىلسىمۇ بولىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغىنى قانداق ھەل قىلىشىنى مەكتەپلەر ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ كونكرېت بەلگىلىشى لازىم.

(3) ئىگىلىك باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. بۇنىڭ ئۈچۈن ئالدى بىلەن مەكتەپلەر مەكتەپ باشقۇرۇشىدىكى ئىگىلىك ۋە ئىشلەپچىقىرىش، ئىگىلىك باشقۇرۇش پائالىيىتىنى باشقۇرۇشقا مەخسۇس ئادەم بەلگىلىشى كېرەك. بۇنىڭدا، مەكتەپلەر ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇشقا مەسئۇل مەخسۇس خادىملار بىلەن توختام تۈزۈپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش نىشانى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئىگىلىك باشقۇرۇشى ياخشى، ۋەزىپە ئورۇندىشى ئالاھىدە بولغانلارغا مۇكاپات بېرىشنى يولغا قويسا بولىدۇ. ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىقتىدارى ناچار، ۋەزىپە ئورۇندىيالمىغانلارنى مۇۋاپىق جازالىسىمۇ بولىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇشقا مەسئۇل مەخسۇس خادىملارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى ئورۇنلاشتۇرۇشتا بىر تۇتاش پىلانلاش، ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇش پائالىيىتى ئۈيۇشتۇرۇش ۋە كوندىلىك باشقۇرۇش ھوقۇقى بار. يېزىلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر يەرلىرنى ئوتتونوپ بېرىشكە ياكى ئىجارىگە بېرىشكە بولمايدۇ، مەكتەپلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈرلىرىنى، ئادەتتە، مەكتەپكە مەلۇم مىقدارداپ پۇل تاپشۇرۇش چارىسى بىلەن ھەۋەسكارلەرگە (شەخسلەرگە) بېرىشكە بولمايدۇ، بەزى ئېغىر ئەمگەك، تېخنىكلىق ئەمگەكلەرنى پوتتۇرۇشتە دېھقانلارنى خالىسانە ئەمگەككە سەپەرۋەر قىلىش ياكى باشقىلارنى ۋەكالىتەن ئىشلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلىش لازىم. ئەمما ئادەتتىكى دېھقانچىلىق ئىشلىرىغا ئىمكان قەدەر ئوقۇغۇچىلارنى قاتناشتۇرۇپ، ئوقۇتۇش بىلەن ئىشلەپچىقىرىش پائالىيىتىنى ياخشى قانات يايدۇرۇشتا يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇش فاكتورىغا بولغان تونۇش تېخىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىندى.

يېزىلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىنى يەنمۇ ئومۇميۈزلۈك، يەنمۇ ياخشى قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىش فاكتورىنى چىڭ تۇرۇش ھەققەتەنمۇ زۆرۈر، ئەمما، نۆۋەتتە تۆۋەندىكى بىر نەچچە مەسىلىنى جىددىي ھەل قىلىش تېخىمۇ زۆرۈر:

(1) مەكتەپ باشقۇرۇشىدىكى ئىگىلىكنى قۇرۇش ۋە ئۇنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش لازىم. بۇنىڭدا، مۇھىمى مەكتەپلەرگە بىر قىسىم يەر ھەل قىلىپ بېرىش كېرەك. مەكتەپلەرگە تېخىچە يەر ھەل قىلىپ بېرىشى كېرەك؛ مەكتەپلەرگە بىر قىسىم يەر ھەل قىلىپ بېرىشكە تەدبىر قوللىنىپ تېگىشلىك يەر ھەل قىلىپ بېرىشى كېرەك؛ مەكتەپلەرگە بىر قىسىم يەر ھەل قىلىپ بېرىشكە تالدىرىشى كېرەك؛ مەكتەپلەرگە يەر ئاجرىتىپ بەرگەندە، بىر يەردىن مەركەزلەشتۇرۇپ بېرەلىسە بەكمۇ ياخشى بولىدۇ، مۇمكىن بولمىغاندا بىر قانچە نۇقتىغا بۆلۈپ بەرسىمۇ بولىدۇ، شارائىتى يار بەرگەن جايلار يەنە مەكتەپلەرگە باغ، ئورمانچىلىق مەيدانى ھەل قىلىپ بەرسىمۇ بولىدۇ. چارۋىلىرى كۆپرەك بولغان جايلار (بولۇپمۇ چارۋىچىلىق رايونلىرى) بىر ئامال قىلىپ مەكتەپلەرگە چارۋا مال ۋە چارۋىچىلىق مەيدانى (فېرمىسى) ھەل قىلىپ بېرىشى لازىم.

(2) ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغى ھەل قىلىپ بېرىشى لازىم. مەكتەپلەرنىڭ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق ياكى

ئۆزۈپ مۇخبىرىمىز ئارزىگۈل مامۇت خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق تۆت ئورۇن بىرلىشىپ مۇشۇ ئايىنىڭ 6 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن يىغىن ئېچىپ، «لەي نىڭدىن ئۆگىنىپ، پارتىيىنىڭ ياخشى پەرزەنتى بولۇش» تەربىيىسى ئاساس قىلىنغان مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈشكە ۋە بۇ ئارقىلىق پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈشكە تېگىشلىك ھەسسە قوشتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ پائالىيەت جەريانىدا، سانجى ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق بىر تۈركۈم ئىلغار ئورۇنلار، ۋەزىپە ئورۇندىشى ئالاھىدە بولغانلارغا مۇكاپات بېرىشنى يولغا قويسا بولىدۇ. ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىقتىدارى ناچار، ۋەزىپە ئورۇندىيالمىغانلارنى مۇۋاپىق جازالىسىمۇ بولىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇشقا مەسئۇل مەخسۇس خادىملارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى ئورۇنلاشتۇرۇشتا بىر تۇتاش پىلانلاش، ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇش پائالىيىتى ئۈيۇشتۇرۇش ۋە كوندىلىك باشقۇرۇش ھوقۇقى بار. يېزىلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر يەرلىرنى ئوتتونوپ بېرىشكە ياكى ئىجارىگە بېرىشكە بولمايدۇ، مەكتەپلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈرلىرىنى، ئادەتتە، مەكتەپكە مەلۇم مىقدارداپ پۇل تاپشۇرۇش چارىسى بىلەن ھەۋەسكارلەرگە (شەخسلەرگە) بېرىشكە بولمايدۇ، بەزى ئېغىر ئەمگەك، تېخنىكلىق ئەمگەكلەرنى پوتتۇرۇشتە دېھقانلارنى خالىسانە ئەمگەككە سەپەرۋەر قىلىش ياكى باشقىلارنى ۋەكالىتەن ئىشلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلىش لازىم. ئەمما ئادەتتىكى دېھقانچىلىق ئىشلىرىغا ئىمكان قەدەر ئوقۇغۇچىلارنى قاتناشتۇرۇپ، ئوقۇتۇش بىلەن ئىشلەپچىقىرىش

ئۆزۈپ مۇخبىرىمىز ئارزىگۈل مامۇت خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق تۆت ئورۇن بىرلىشىپ مۇشۇ ئايىنىڭ 6 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن يىغىن ئېچىپ، «لەي نىڭدىن ئۆگىنىپ، پارتىيىنىڭ ياخشى پەرزەنتى بولۇش» تېمىسى ئاساس قىلىنغان مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈشكە ۋە بۇ ئارقىلىق پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈشكە تېگىشلىك ھەسسە قوشتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ پائالىيەت جەريانىدا، سانجى ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق بىر تۈركۈم ئىلغار ئورۇنلار، ۋەزىپە ئورۇندىشى ئالاھىدە بولغانلارغا مۇكاپات بېرىشنى يولغا قويسا بولىدۇ. ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىقتىدارى ناچار، ۋەزىپە ئورۇندىيالمىغانلارنى مۇۋاپىق جازالىسىمۇ بولىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇشقا مەسئۇل مەخسۇس خادىملارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى ئورۇنلاشتۇرۇشتا بىر تۇتاش پىلانلاش، ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇش پائالىيىتى ئۈيۇشتۇرۇش ۋە كوندىلىك باشقۇرۇش ھوقۇقى بار. يېزىلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر يەرلىرنى ئوتتونوپ بېرىشكە ياكى ئىجارىگە بېرىشكە بولمايدۇ، مەكتەپلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈرلىرىنى، ئادەتتە، مەكتەپكە مەلۇم مىقدارداپ پۇل تاپشۇرۇش چارىسى بىلەن ھەۋەسكارلەرگە (شەخسلەرگە) بېرىشكە بولمايدۇ، بەزى ئېغىر ئەمگەك، تېخنىكلىق ئەمگەكلەرنى پوتتۇرۇشتە دېھقانلارنى خالىسانە ئەمگەككە سەپەرۋەر قىلىش ياكى باشقىلارنى ۋەكالىتەن ئىشلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلىش لازىم. ئەمما ئادەتتىكى دېھقانچىلىق ئىشلىرىغا ئىمكان قەدەر ئوقۇغۇچىلارنى قاتناشتۇرۇپ، ئوقۇتۇش بىلەن ئىشلەپچىقىرىش

بارماقچى بولغاندا، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، ئۆز مەكتىپىنىڭ شەرت - شارائىتى يار بەرگەن ئاساستا ئوقۇتۇش بىلەن ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى بىرلەشتۈرۈپ مەلۇم ئىقتىسادىي ئونۇم بېرەلەيدىغان ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈرلىرىنى تالليۇبلىشى لازىم. شىنجاڭدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىنىڭ ئەھۋالىدىن قارىغاندا، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش بىر قەدەر مۇۋاپىقتۇر.

ئالدىنقى يىللاردا، بەزى جايلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى

*

(بېشى 2 - بەتتە)

دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتىغا يەر ئىشلىتىشنى ئلتماس قىلدۇ، كەنت ئاھالە ۋەكىللىرى يىغىنى ياكى يېزا (بازار) دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتى مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىغان، يېزىلىق (بازارلىق) خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرۈپ قوشۇلغاندىن كېيىن، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى تۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاستە قاراشلىق شەھەر بەلگىلىگەن تەستىقلاش ھوقۇق دائىرىسى بويىچە تەستىقلايدۇ.

6 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

30 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 43 -، 44 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى قايتۇرۇش ۋە تۆلەمگە بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان پۇلنىڭ 30 پىرسەنتىدىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

33 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 50 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى يەرنى قايتۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىشلىتىلگەن يەرنىڭ ھەر كۈادرات مېتىرىغا بەش يۈەندىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

34 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 51 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە تېرىقچىلىق شارائىتى ئېغىر دەرىجىدە بۇزۇلغان بولسا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە ئۆزگىشاپ بېرىشكە بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش نىزامىدا بەلگىلەنگەن تۆلچەم بويىچە جەريمانە قويۇلىدۇ؛ يەر ئېچىش توپىلىدىن، يەر قۇملىشىپ، شورلىشىپ كەتكەن بولسا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە ئۆزگىشاپ بېرىشكە تېگىشلىك بولسا، ھەر كۈنى جەريمانە پۇلىنىڭ مىڭدىن بىر قىسمىغا باراۋەر كېچىكتۈرۈش جەريمانىسى قوشۇلىدۇ.

جەريمانە ۋە كېچىكتۈرۈش جەريمانىسى دۆلەت خەزىنىسگە تاپشۇرۇلىدۇ.

36 - ماددا تەستىقلاتماي ياكى تېرىماي ئاق تاشلاپ قويۇشقا ئوخشاش ئالدامچىلىق ۋاستىلىرى بىلەن تەستىقلىتىپ قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرگە ئوي سېلىۋېلىنغان ياكى باشقا قۇرۇلۇش قىلىنغان بولسا، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرگە يېڭىدىن سېلىنغان قۇرۇلۇش ۋە باشقا مۇئەسسەسلەر چەكلىك مۇددەت ئىچىدە چاقتۇرۇۋېتىلىدۇ ياكى مۇسادىرە قىلىنىدۇ، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرنى قايتۇرۇپ بېرىش بۇيرۇلىدۇ.

يېڭىدىن سېلىنغان قۇرۇلۇش ۋە باشقا مۇئەسسەسلەر قانۇن بويىچە چەكلىك مۇددەت ئىچىدە چېقىۋېتىش جازاسىغا تۇچرىغان ئورۇن ياكى شەخس قۇرۇلۇشنى داۋاملاشتۇرۇۋەرسە، جازا قارارىنى چىقارغان ئورگان قۇرۇلۇشنى داۋاملاشتۇرۇش ئۈسكۈنىلىرى، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنى پېچەتلىۋېتىشكە ھوقۇقلۇق.

37 - ماددا يەرگە دائىر ستاتىستىكا ماتېرىياللىرىنى ساختا مەلۇم قىلغان، بوشۇرغان، مەلۇم قىلىشنى رەت قىلغان، كۆپ قېتىم كېچىكتۈرگەن، ياكى ياللىغاندىن ياسغان، تۆزگەرتكەنلەر «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ستاتىستىكا قانۇنى» نىڭ 25-ماددىسىدىكى ۋە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ستاتىستىكا قانۇنىنى يولغا قويۇش تەپسىلىي پرىنسىپى» نىڭ 31 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە جازالىنىدۇ.

38 - ماددا يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقىغا ياكى يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلغانلار تۈستىدىن ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 53 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ۋاقتىدا توختىتىپ قويۇش، ئىگىلىۋېلىنغان يەرنى قايتۇرۇپ بېرىش بۇيرۇقى چۈشۈرۈلگەندىن كېيىن ئۈچ ئاي ئىچىدە ئىجرا قىلمىغان ياكى ئىجرا قىلىشنى رەت قىلغان، ئەگەر ئىگىلىۋېلىنغان يەر ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى بىرلەشتۈرۈپ مەلۇم ئىقتىسادىي ئونۇم بېرەلەيدىغان ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈرلىرىنى تالليۇبلىشى لازىم. شىنجاڭدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىنىڭ ئەھۋالىدىن قارىغاندا، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش بىر قەدەر مۇۋاپىقتۇر.

ئالدىنقى يىللاردا، بەزى جايلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى

*

(بېشى 2 - بەتتە)

دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتىغا يەر ئىشلىتىشنى ئلتماس قىلدۇ، كەنت ئاھالە ۋەكىللىرى يىغىنى ياكى يېزا (بازار) دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتى مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىغان، يېزىلىق (بازارلىق) خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرۈپ قوشۇلغاندىن كېيىن، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى تۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاستە قاراشلىق شەھەر بەلگىلىگەن تەستىقلاش ھوقۇق دائىرىسى بويىچە تەستىقلايدۇ.

6 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

30 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 43 -، 44 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى قايتۇرۇش ۋە تۆلەمگە بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان پۇلنىڭ 30 پىرسەنتىدىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

33 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 50 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى يەرنى قايتۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىشلىتىلگەن يەرنىڭ ھەر كۈادرات مېتىرىغا بەش يۈەندىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

34 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 51 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە تېرىقچىلىق شارائىتى ئېغىر دەرىجىدە بۇزۇلغان بولسا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە ئۆزگىشاپ بېرىشكە بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش نىزامىدا بەلگىلەنگەن تۆلچەم بويىچە جەريمانە قويۇلىدۇ؛ يەر ئېچىش توپىلىدىن، يەر قۇملىشىپ، شورلىشىپ كەتكەن بولسا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە ئۆزگىشاپ بېرىشكە تېگىشلىك بولسا، ھەر كۈنى جەريمانە پۇلىنىڭ مىڭدىن بىر قىسمىغا باراۋەر كېچىكتۈرۈش جەريمانىسى قوشۇلىدۇ.

جەريمانە ۋە كېچىكتۈرۈش جەريمانىسى دۆلەت خەزىنىسگە تاپشۇرۇلىدۇ.

36 - ماددا تەستىقلاتماي ياكى تېرىماي ئاق تاشلاپ قويۇشقا ئوخشاش ئالدامچىلىق ۋاستىلىرى بىلەن تەستىقلىتىپ قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرگە ئوي سېلىۋېلىنغان ياكى باشقا قۇرۇلۇش قىلىنغان بولسا، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرگە يېڭىدىن سېلىنغان قۇرۇلۇش ۋە باشقا مۇئەسسەسلەر چەكلىك مۇددەت ئىچىدە چاقتۇرۇۋېتىلىدۇ ياكى مۇسادىرە قىلىنىدۇ، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرنى قايتۇرۇپ بېرىش بۇيرۇلىدۇ.

يېڭىدىن سېلىنغان قۇرۇلۇش ۋە باشقا مۇئەسسەسلەر قانۇن بويىچە چەكلىك مۇددەت ئىچىدە چېقىۋېتىش جازاسىغا تۇچرىغان ئورۇن ياكى شەخس قۇرۇلۇشنى داۋاملاشتۇرۇۋەرسە، جازا قارارىنى چىقارغان ئورگان قۇرۇلۇشنى داۋاملاشتۇرۇش ئۈسكۈنىلىرى، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنى پېچەتلىۋېتىشكە ھوقۇقلۇق.

37 - ماددا يەرگە دائىر ستاتىستىكا ماتېرىياللىرىنى ساختا مەلۇم قىلغان، بوشۇرغان، مەلۇم قىلىشنى رەت قىلغان، كۆپ قېتىم كېچىكتۈرگەن، ياكى ياللىغاندىن ياسغان، تۆزگەرتكەنلەر «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ستاتىستىكا قانۇنى» نىڭ 25-ماددىسىدىكى ۋە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ستاتىستىكا قانۇنىنى يولغا قويۇش تەپسىلىي پرىنسىپى» نىڭ 31 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە جازالىنىدۇ.

38 - ماددا يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقىغا ياكى يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلغانلار تۈستىدىن ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 53 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ۋاقتىدا توختىتىپ قويۇش، ئىگىلىۋېلىنغان يەرنى قايتۇرۇپ بېرىش بۇيرۇقى چۈشۈرۈلگەندىن كېيىن ئۈچ ئاي ئىچىدە ئىجرا قىلمىغان ياكى ئىجرا قىلىشنى رەت قىلغان، ئەگەر ئىگىلىۋېلىنغان يەر ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى بىرلەشتۈرۈپ مەلۇم ئىقتىسادىي ئونۇم بېرەلەيدىغان ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈرلىرىنى تالليۇبلىشى لازىم. شىنجاڭدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىنىڭ ئەھۋالىدىن قارىغاندا، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش بىر قەدەر مۇۋاپىقتۇر.

ئالدىنقى يىللاردا، بەزى جايلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى

*

(بېشى 2 - بەتتە)

دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتىغا يەر ئىشلىتىشنى ئلتماس قىلدۇ، كەنت ئاھالە ۋەكىللىرى يىغىنى ياكى يېزا (بازار) دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتى مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىغان، يېزىلىق (بازارلىق) خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرۈپ قوشۇلغاندىن كېيىن، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى تۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاستە قاراشلىق شەھەر بەلگىلىگەن تەستىقلاش ھوقۇق دائىرىسى بويىچە تەستىقلايدۇ.

6 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

30 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 43 -، 44 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى قايتۇرۇش ۋە تۆلەمگە بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان پۇلنىڭ 30 پىرسەنتىدىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

33 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 50 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى يەرنى قايتۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىشلىتىلگەن يەرنىڭ ھەر كۈادرات مېتىرىغا بەش يۈەندىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

34 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ

پۈتۈنلەر ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پىشۇنېرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق بىر تۈركۈم ئىلغار ئورۇنلار؛ سەككىز يىل مېيىپ تۈيغۇر ساۋاقدىشىغا يارەدەم بەرگەن سۈن جىخۇك ۋە بارىن ئەترىتى ئەشكىلاتى مۇكاپاتلاندى.

مۇكاپاتلاش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن قەيۇم باۋۇدۇن، خەلچەم ئىسلام قاتارلىق يولداشلار قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىن بەش ئاممىۋى كۈتۈپخانىنى مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى تەقدىرلىدى

كۈتۈپخانا خادىملىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا تۆزىنى بېغىشلاش روھىغا ۋە خىزمەتكە ئىلھام بېرىش ھەمدە ئۇنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش يۈزىسىدىن، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى بۈلتۇر 12 - ئاينىڭ 17 - كۈنىدىن 20 - كۈنىگىچە تەيىنلىگەن مەملىكەتلىك ئاممىۋى كۈتۈپخانىلارنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتىكى نەتىجىلىرىنى تونۇشتۇرۇش يىغىنى ئاچقاندى. يىغىندا ئاپتونوم رايونىمىزدىن تارغاباتاي ۋىلايەتلىك كۈتۈپخانا، سانجى ئوبلاستلىق كۈتۈپخانا، كورلا شەھەرلىك كۈتۈپخانا، غۇلجا شەھەرلىك كۈتۈپخانا، قۇمۇل ناھىيىلىك كۈتۈپخانا قاتارلىق بەش ئاممىۋى كۈتۈپخانا تەقدىرلەندى.

زۇنۇن باقى

ياش دېھقانىنىڭ قەلبى

ئاتۇش شەھرىگە قاراشلىق ئازاق يېزىسىنىڭ تىجەن كەنتىدىكى ياش دېھقان يۈسۈپجان ئابدۇرېھىم بۈلتۇر تىجەن كەنتىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە قىينىچىلىق تارتىپ قېلىۋاتقانلىقىدىن خەۋەر تېپىپ، بۇ مەكتەپكە 7000 يۈەن ئىئانە قىلغاندى. ئۇ يېقىندا يەنە بۈلتۇر سوۋغا ئىئانە قىلغان ئۇغقان يوقلاشقا چىققاندا ئىلىپ كەرگەن «موسكوۋىچ» ماركىلىق 90 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى كىچىك ماشىننى قىزىلسۇ ئوبلاستلىق سىفەن مەكتىپىگە ئىئانە قىلىپ، بۇ مەكتەپنىڭ قاتناش قورالى يېتىشمەسلىكى جەھەتكى قىينچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى.

يۈسۈپجاننىڭ ماڭارىپنى قىزغىن سۆيۈشتەك بۇنداق ئىسىل پەزىلىتى ئاممىنى قاتتىق تەسىرلەندۈردى.

مۇھەممەت ئىمىن

7 - باب قوشۇمچە پرىنسىپ

39 - ماددا بۇ نىزامنى چۈشەندۈرۈشكە دۆلەت يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى مەسئۇل.

40 - ماددا بۇ نىزام 1991 - يىل 2 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ تېلېگراممىسى)

لى رۇيخۇەن مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مەسئۇلى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە،

باھار بايرىمىلىق تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى ياخشى تەييارلاشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - فېۋرال تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۈنىڭ شۇجىسى لى رۇيخۇەن 2 - ئاينىڭ 2 - كۈنى چۈشتىن كېيىن مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىغا كېلىپ، باھار بايرىمى بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكىگە قاتنىشۋاتقان رېژىسسورلار، ئارتىسلار ۋە خىزمەتچى خادىملارنى يوقلىدى.

لى رۇيخۇەن بۇ يىللىق باھار بايرىمى بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكىنىڭ بىر قىسىم پروگراممىلىرىنىڭ رەپتېسىنى كۆرگەندىن كېيىن، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مەسئۇلى ۋە بىر قىسىم ئىجادىيەت خادىملىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى.

لى رۇيخۇەن مۇنداق دېدى: بۇ يىل 8 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ تۇنجى يىلى، بۇ يىلقى باھار بايرىمى — پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىنكى تۇنجى باھار بايرىمى. پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى باھار بايرىمىنى شاد - خۇرام، مەدەنىيەتلىك تۇتكۇزۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش — پارتىيە، ئىنقىلابىي پارتىيىسى» قاتارلىق ئەكسىلئىنقىلابىي تەشكىلاتلارنىڭ ئەكسىيەتچىل پروگراممىلىرى، جايلاردا پەيدا بولغان ئەكسىلئىنقىلابىي شوئارلار، ئەكسىلئىنقىلابىي تەشۋىقات ۋەرەقلىرى، ھۆكۈمەتنىڭ تۇزۇمىنى ئاغدۇرۇپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى جاھانگىرلار، ئەكسىيەتچىلەرنىڭ ھۆكۈمرانلىقى ئاستىغا ئىتتىرىپ، چوڭ بالا - قازاغا تۆچرىتىپ، قېيىن كۈنگە قالدۇرۇشقا ئورۇنۇشتىن ئىبارەت. تۇنىڭ غەرىزى نەگەدەر زەھەرلىك - ھە!

يولداش ژاڭ ئېنمۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شىنجاڭنىڭ تارىخىدا ۋەتەنىمىزنىڭ بىرلىكىنى قوغداش بىلەن ۋەتەنىمىزنىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش ئوتتۇرىسىدا كۆرەش مەۋجۇت بولۇپ كەلدى. بۇ كۆرەش ئازادلىقتىن بۇيانمۇ داۋاملىشىپ كەلدى، بەزى ۋاقىتلاردا ھەتتا ناھايىتى كەسكىنلەشىپ كەتتى. جاھانگىرلار ۋە تاشقى دۈشمەن كۆچلەرسوتسىيالىزمنىڭ ئېلىمىزدە غەلبە قىلىشىنى ياقتۇرمايدۇ، تۆلار ئېلىمىزنىڭ ئارقىلىق سوتسىيالىستىك جۇڭگونى ھەرىبىي ھوجۇم بىلەن ئاغدۇرۇۋەتەكىلى بولمايدىغانلىقىنى چۈشەندى، شۇنىڭ بىلەن ئۇلار دۆلىتىمىزگە «تىنچ ئۆزگەرتىش» تاكتىكىسىنى قوللىنىپ، سىڭىپ كىرىش، ئاغدۇرمىچىلىق قىلىش ۋە بۇزغۇنچىلىق سېلىش ھۆكۈمەتنىڭ تۇزۇمىنى ئاغدۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ تارىخىدا ۋەتەنىمىزنىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش،

قوللىنىپ، سۆپەت كۆرسىتىش، ئاغدۇرمىچىلىق قىلىش ۋە بۇزغۇنچىلىق سېلىش بىلەن شۇغۇللانماقتا، جاھانگىرلار ۋە تاشقى دۈشمەن كۈچلەر ئېلىمىزگە سۆپەت كېرىش، ئاغدۇرمىچىلىق قىلىش، بۇزغۇنچىلىق سېلىش بىلەن شۇغۇللانغىنىدا شىنجاڭغا سۆپەت كىرىش، ئاغدۇرمىچىلىق قىلىش ۋە بۇزغۇنچىلىق سېلىشنى ھەرگىز بوشاشتۇرۇپ قويمىدى، ئاپتونوم رايونىمىزدا پاش بولغان «شەرقىي تۈركستان خەلق ئىنقىلابىي پارتىيىسى» قاتارلىق ئەكسىلىنقىلابىي تەشكىلاتلار شىنجاڭنى مۇستەقىل قىلىپ شەرقىي تۈركستان قۇرۇپ، شىنجاڭنى تۆلۈغ ۋەتىنىمىزدىن بۆلۈۋېلىش، خەنزۇلارغا قارشى تۇرۇش، خەنزۇلارنى چەتكە قېقىش، خەنزۇلارنى شىنجاڭدىن قوغلاپ چىقىرىشنى تەرغىب قىلغان؛ ئۇلار مىللىي بۆلگۈنچىلىك ئىدىيىسىنى تارقىتىپ، ۋەتەنىمىزنىڭ پارچىلاشقا، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى بۇزۇشقا ئۇرۇنغان، ئۇلار جاھانگىرلار ۋە تاشقى ئەكسىيەتچى كۈچلەر بىلەن تىل بىرىكتۈرۈپ، ئالاقە باغلاپ، شىنجاڭدا مىللىي بۆلگۈنچىلىك قىلىشتەك بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرى ئېلىپ بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يۈز بەرگەن ئەكسىلىنقىلابىي توپىلاڭ ۋەقەلىرى، بولۇپمۇ بۈلتۈر بارىن يېزىسىدا يۈز بەرگەن ئەكسىلىنقىلابىي قوراللىق توپىلاڭ ۋەقەسىدە «شەرقىي تۈركستان خەلق

مۇناسىۋەتلىرىنى ئورنىتىش ئاساسىي خەۋپ ئىكەنلىكىنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلىدى. مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ خەۋپىنى ھەرگىز تۆۋەن چاغلاشقا بولمايدۇ، بىزنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى كۈرىشىمىز ئىنتايىن مۇھىم، ئۇنى بوشاشتۇرۇشقا ھەرگىز بولمايدۇ.

يولداش ژاڭ ئىنماۋ تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىز «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇيۇ چوڭ زەھەرلىك چۆپنى تەكشۈرۈپ چىقىش، مۇھاكىمە قىلىش، ئېچىپ تاشلاش ۋە تەنقىد قىلىش داۋامىدا چوڭقۇر ساۋاق ئېلىشىمىز كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلىرىمىز ئىدېئولوگىيە ساھەسىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى بازىلارنى ۋەتەنپەرۋەرلىك، سوتسىيالىزم، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇشىمىز لازىم. ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پارتىيىنى، ۋەتەننى، سوتسىيالىزمنى قىزغىن سۆيۈشتەك ئىنقىلابىي روھنى جارى قىلدۇرۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قەتئىي قارشى تۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ يولداش جياڭ زېمىن يادرولىقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، جۇڭخۇا مىللەتلىرى بۈيۈك ئائىلىسىگە زىچ ئۇيۇشۇپ، توڭۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن سوتسىيالىزم يولىغا قەتئىي مېڭىپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىلىپ بېرىشىغا، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق يۈكسىلىشى، ئورتاق بېيىشى، ئورتاق گۈللىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشىمىز لازىم.

كىنوخانىلاردا

نىكاھتىن ئاجرىشىش توختامى
3 - بىناكارلىق كۇلۇبىدا: بۈگۈن 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە؛
«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 10:10 دا، 12:10 دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا؛
«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 9:50 تە، 11:50 تە، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:10 دا، 8:30 دا؛
«ئۆكتەبىر» كۇلۇبىدا: بۈگۈن 10:50 تە، 12:50 تە، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا؛
«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا.
چلبۆرە بىلەن پەرىشتە
«شەرقىشامىلى» كىنوخانىسىدا: 10:40 تا، 12:50 تە، 3:10 دا، 5:20 دە، (7:30 دا نىكاھتىن ئاجرىشىش توختامى).
ئانا، مېنى باغرىڭغا باس
«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، (6:30 دا ئېزىغا كەلمەيدىغان مۇھەببەت قوشۇپ قويىلدۇ).
ئائىلىدىكى سەرگۈزەشت
«بەخت» كىنوخانىسىدا: 11:20 دە، 1:20 دە، 3:20 دە، 5:20 دە، 7:10 دا.
بارماق گۈمپىسى
«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: ئەتە 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە؛
3 - بىناكارلىق كۇلۇبىدا: ئەتە 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە؛
1 - ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن كەچ 10:30 دا چلبۆرە بىلەن پەرىشتە، «ئېلىس» چېكىنىڭ ياۋجىن، خەلقارا قۇتقۇزۇش لاگېرى، بارماق گۈمپىسى، نىكاھتىن ئاجرىشىش توختامى.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋا رايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتورا: 10 ℃ — 4 ℃ - بولىدۇ. ئوچ بال شامال چىقىدۇ.

ئىتتىپاقلىقنىڭ نەمۇنلىرىنى يارىتىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ تىنچ - ئىتتىپاقلىقىغا، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا مۇھىم تۆھپە قوشۇپ، پۈتۈن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ چىن ھمايىسى ۋە ھۆرمىتىگە ئېرىشتى.

1991 - يىل ئىنتايىن مۇھىم بىر يىل، ئۇ ھەم ئېلىمىزنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى ئىجرا قىلىدىغان ئۇنىچى يىل، ھەم ئېلىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ 2 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ ئۇنىچى يىلى. بۇ، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى بىر ئاۋاجلىنىش باسقۇچىغا كىرگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ. يېڭىلا يېپىلغان ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 3 - ئۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 16 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىدا پارتىيىنىڭ 13 - ئۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى ئەستايىدىل يەتكۈزۈلۈپ ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيەتىگە بىرلەشتۈرۈلۈپ، شىنجاڭنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى تۈزۈپ چىقىش توغرىسىدا تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى، بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىل ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىك قىلىشىمىز لازىم.

ھازىر خەلقئارا ۋەزىيەتتە داۋالغۇش بولماقتا، پارس قولتۇقى ۋەزىيىتى يامانلاشماقتا. خاتىرجەم چاغلاردا خەۋپىنى ئويلىشىمىز لازىم. بىز شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ۋە قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنى تېخىمۇ كۈيۈنۈشىمىز ۋە مەدەت بېرىشىمىز، دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشىنى، چېگرا مۇداپىئە سىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، مۇستەھكەملەپ، ئارمىيىنى ھمايە قىلىش ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش، ھۆكۈمەتنى ھمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش خىزمىتىنى يەنىمۇ ياخشى ئىشلەپ، ھەر مىللەت نەپىقە ئوبيېكتلىرىنىڭ غەم ئەندىشە، قىينچىلىقتىن خالاس بولۇشىغا جان - دىلىمىز بىلەن ياردەم قىلىپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ قويۇقلاشتۇرۇپ، ھەربىيلەر بىلەن خەلق بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ چېگرا رايونىنى قوغداش، چېگرا رايونىنى گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت تۆلۈغ ئىشلارغا تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشىمىز لازىم.

يولداشلارنىڭ باھار بايرىمىنى خۇشال - خۇرام ئۆتكۈزۈشىگە، تېنىنىڭ سالامەت بولۇشىغا، خىزمەتلىرىنىڭ ئۈتۈقلۇق بولۇشىغا تىلەكداشمىز!

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى
1991 - يىل 2 - ئاينىڭ 6 - كۈنى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئىھاتە ئورمانلىرى سىستېمىسى بەرپا قىلىش؛ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىقنىڭ داكلىق، ئالاھىدە، ئەلا مەھسۇلاتلىرىنى ساقلاش، توشۇش، پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە ئۇلاردىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىش؛ تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق، پىششىقلاپ ئىشلەش ماشىنىلىرىنى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقىش ۋە ئىنبۇرگىيە تېجەش تېخنىكىسىنى تەتقىق قىلىش، قىسقا مۇددەت ئەسقاتىدىغان تېخنىكىلار، ئادەتتىكى تېخنىكىلار، تېز ئونۇم بېرىدىغان تېخنىكىلارنى يېزا - بازار كارخانىلىرىغا كۆچۈرۈش ۋە كېڭەيتىش؛ چارۋا مالىلارىدا بولىدىغان كېسەللىك، ئۇسۇملۇكلەرگە چوشىدىغان زىياندا ش ھاشاراتلارنى يوقتىش؛ تەبىئي ئاپەتلەردىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش ۋە ئۇلاردىن مۇداپىئە كۆرۈش، زىيىنىنى ئازايتىش تېخنىكىلىرىنى ئېچىش ۋە ئۇلاردىن پايدىلىنىش؛ ئۇچۇر تېخنىكىسى، مۇددەت ئەسقاتىدىغان تېخنىكىلار، تېز ئونۇم بېرىدىغان تېخنىكىلارنى يېزا - بازار كارخانىلىرىغا كۆچۈرۈش ۋە كېڭەيتىش؛ چارۋا مالىلارىدا بولىدىغان كېسەللىك، ئۇسۇملۇكلەرگە چوشىدىغان زىياندا ش ھاشاراتلارنى يوقتىش؛ تەبىئي ئاپەتلەردىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش ۋە ئۇلاردىن مۇداپىئە كۆرۈش، زىيىنىنى ئازايتىش تېخنىكىلىرىنى ئېچىش ۋە ئۇلاردىن پايدىلىنىش؛ ئۇچۇر تېخنىكىسى، بىئولوگىيە تېخنىكىسى قاتارلىق يۇقىرى تېخنىكىلارنى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا قوللىنىش.

يۇسۇپ مۇھەممەدى يۇقىرىقى نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «يەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش توغرىسىدىكى قارار» (مۇھاكىمە ئۈسخىسى) نى دەسلەپكى قەدەمدە ئوزۇپ چىققانلىقىنى ئېيتتى.

ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئېلانى

ھاشىگۈل مەمەت، (ئەسلى ئىسمى ئاسىيگۈل) سىز 1990 - يىل 10-ئاينىڭ 27 - كۈنى ئۈيدىدىن چىقىپ كېتىپ قايتىپ كەلمىگەنلىكىڭىز ئۈچۈن، ئېرىڭىز تۇرسۇن ئېلى سىز بىلەن نىكاھتىن ئاجرىشىشنى تەلەپ قىلىپ مەھكىمىزگە ئەرز سۇندى. مەزكۇر ئېلان چىقىپ ئۇچ ئاي ئىچىدە مەھكىمىزگە كېلىپ ئەرزگە جاۋاب بەرمىسىڭىز قانۇن بويىچە سوراقسىزدىن ھۆكۈم ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى ھەق - تەلەپ ئىشلىرى سوت كوللىگىيىسى

ئادەم ئىزدەش توغرىسىدا ئېلان

مۇمىن ئىسمىن: (30 ياش بولۇپ قارا سارىجا رەختتىن كاستۇم - بۇرۇلكا، قارا سوكوندىن تۇزۇن پەلتو، كۆك شەپكە، قارا باجىنكىر ئايىغ كېيگەن)، 1990 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئۈيدىدىن چىقىپ كېتىپ قايتىپ كەلمىدىڭىز، سىز مۇئشۇ ئېلانىنى كۆرگەندىن كېيىن تېزدىن قايتىپ كېلىڭ، ئاتا - ئانىڭىز بەكمۇ ئەنسىرەپ قالدى. كۆرگۈچىلەرنىڭ ئۈرۈمچى ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىگە خەۋەر قىلىپ قويۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

تېلېفون نومۇرى: 222182

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

1991 - يىل
فېۋرال
7
پەيشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 - 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

ئىسمايىل ئەمەت «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىندا سۆز قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

تارىختىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتىگە توغرا مۇئامىلە قىلىش لازىم

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز مېھرىنىسا ئابلىمىت، پېيى يېڭمىڭ خەۋەر قىلدى: 2 - ئاينىڭ 6 - كۈنى چوشتىن كېيىن مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت مىللىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمايىل ئەمەت «تۇيغۇرلار»، «ھونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى» «قەدىمكى تۇيغۇر ئەدەبىياتى» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلۇاتقان مۇھاكىمە يىغىنغا قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى.

ئىسمايىل ئەمەت ئاپتونوم رايون ئاچقان «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدىكى مۇھاكىمە يىغىنىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: مۇشۇنداق شەكىلنىش قوللىنىش بەزى مۇھىم مەسىلىلەردىكى راست - يالغانىنى پەرقلەندۇرۇش، ھەق - ناھەقنى ئايدىڭلاشتۇرۇشقا پايدىلىق. ئۇ تەنىڭ بىرلىكىنى ۋە مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشقا مۇناسىۋەتلىك مۇشۇنداق مۇھىم پرىنسىپلىق مەسىلىگە پارتىيە، دۆلەت ۋە ھەر مىللەت خەلقىگە يۈكسەك مەسئۇل بولۇش روھى بويىچە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىش لازىم. زىيالىق بولغان، بولۇپمۇ سىياسىي مەيدانغا ۋە نۇقتىنەزەرگە ياتمىدىغان خاتا ئەسەر، ماقالە، سۆزلەرگە قارىتا مۇناسىپ تەدبىر قوللىنىپ، تۆلارنىڭ خاتالىقىنى كۆرسىتىپ بېرىپ، تۆلاردىكى نۇقتىنەزەرلەرنى تەنقىد قىلىپ، تۆلارنىڭ دۇشمەن كۆچلەر، ئاز ساندىكى بۆلگۈنچىلەر مەۋجۇت بولۇپ تۇرغانلىقى ئۈچۈن، ۋەتەننىڭ بىرلىكى ۋە مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش تۈزاق مەزگىللىك ۋەزىپە ھېسابلىنىدۇ، تۇ بەزىدە تۈتكۈر، مۇرەككەپ كۆرەش سۈپىتىدە ئىپادىلىنىدۇ، بۇ كۆرەش مۇقەررەر ھالدا ئىدىيە، مەدەنىيەت سەپىدە ئەكس ئېتىدۇ. شۇڭا بىز يۇنى ئېنىق، يېتەرلىك تونۇشىمىز، خاتالىقنىڭ تەسىرىگە قارشى قەتئىي، كۆچلۈك كۆرەش قىلىشىمىز، ئىدىيىدە ھەرگىز بېسەرۋالىق قىلماسلىقىمىز، رەھىمدىللىك قىلماسلىقىمىز لازىم.

ئىسمايىل ئەمەت تارىختىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتىگە قانداق توغرا مۇئامىلە قىلىش، تارىختىن قانداق تەتقىق قىلىش توغرىسىدا توختالغاندا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: مەملىكىتىمىز تارىخىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى تەكشۈرگەندە، ئالدى بىلەن مۇنداق ئەك ئاساسلىق بەزى نۇقتىنى زەرلەرنى تۇرغۇزۇش لازىم: مەملىكىتىمىز بىرلىككە كەلگەن كۆپ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

*

سۆزىگە خەنلياڭ «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىندا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمەتكە ھەقىقىي ئەھمىيەت بېرىش ۋە بۇ خىزمەتنى كۈچەيتىش لازىم

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز پېيى يېڭمىڭ، مېھرىنىسا ئابلىمىت خەۋەر قىلدى: 2 - ئاينىڭ 6 - كۈنى چوشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى سۆزىگە خەنلياڭ «تۇيغۇرلار»، «ھونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى»، «قەدىمكى تۇيغۇر ئەدەبىياتى» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىنىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

يولداش سۆزىگە خەنلياڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش كۈرەشى ياكى ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش كۈرەشى، مىللەتلەر كىتاب»نىڭ سىياسىي مەيدانىغا سىياسىي نۇقتىنى زەر جەھەتتە ئېغىر خاتالىقى بار. «ئۇچ كىتاب» تا تەرغىب قىلىنغان خاتا قالايمىقانلاشتۇرۇۋاتقىنى، ياشلار - تۇسمۇرلەرنى زەھەرلىدى شۇنداقلا مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى بۆلگۈنچىلەرنى بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرى ئېلىپ بارىدىغان ئاساس بىلەن تەمىنلىدى. شۇڭا كۆپچىلىك «ئۇچ كىتاب» مەسىلىسىگە يېتەرلىك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى ۋە تۇنىڭغا دىققەت قىلىشى لازىم.

قۇرۇلۇشى ۋە تۇرلۇك ئىشلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا تۇھپە قوشتى. تۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىدېئولوگىيە — ئۇستقۇرۇلمىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى ھەمدە پارتىيەنىڭ پۈتكۈل ئىشلىرىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى؛ 1989-يىلدىكى سىياسىي ۋەقەدە ۋە بىزنىڭ يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى ئېلىپ بارغان كۆرەشىمىز بىزگە شۇنى ئېنىق تونۇتتىكى، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى كۆرەش گاھى كۈنۇرۇلۇپ، گاھى پەسەيىپ تۇرىدۇ، گاھى ئاشكارا بولىدۇ، گاھى يوشۇرۇن بولىدۇ، ئەمما ئۇ ھەرگىز توختىمايدۇ. ئۇ ھەرگىز يوقاپ كەتمەيدۇ. ئۇ ھەرگىز ئۆزىنى ئۆزى تۈگىتىپ قويمايدۇ. ئۇ ھەرگىز ئۆزىنى ئۆزى ئاقلاپ قويمايدۇ. ئۇ ھەرگىز ئۆزىنى ئۆزى ئاقلاپ قويمايدۇ. ئۇ ھەرگىز ئۆزىنى ئۆزى ئاقلاپ قويمايدۇ.

«سىلەر خىزمەت كۆرسەتتىڭلار، سىلەرنى تەبرىكلەيمىز!»

— ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى سەككىز نەپەر ۋەتەنپەرۋەر كىچىك قوغدىغۇچى ۋە ئىككى كىچىك ئاچا - سىڭىلىنى سەممىي قوبۇل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز خىي رويلەن

ۋاڭ ئېنماۋ، يۇڭ خەنلياڭ، بۆمۇر داۋامەت قاتارلىق رەھبەرلەر «ۋەتەنپەرۋەر كىچىك قوغدىغۇچى» لار بىلەن بىرلىكتە سۈرەتكە چوشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ژېيجۇن فوتوسى

«ۋەتەنپەرۋەر كىچىك قوغدىغۇچىلار، ياخشى تۇرۇدۇڭلارمۇ؟ سىلەرگە رەھمەت!» 2 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چوشتىن ئىلگىرى «كوئىنلۇن» مېھمانخانىسىنىڭ 2 - قەۋەتتىكى مەجلىسخانىسىدا مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق مەسئۇل تەجىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋاڭ ئېنماۋ ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن سۆزىگە خەنلياڭ، بۆمۇر داۋامەت، جانابىل ھامىدىن نىياز، جاڭ فۇسن، قېيۇم باۋۇدۇنلار بۇلتۇر 4 - ئاينىڭ باشلىرىدا ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسىدا يۇز بەرگەن ئەكسىلىنقىلابىي قوراللىق توپلاڭنى تىنچىتىش كۈرىشىدە توپلاڭنى تىنچىتقۇچى قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ قاچقان توپلاڭچىلارنى قوغلاپ تۇتۇشىغا ياردەملەشكەن كىچىك تۇھپىكارلار — يېڭسار ناھىيىسى لۇمبۇ يېزىسى ئاتۇشباغ كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىدىكى ھەسەنجان مەمتىمن قاتارلىق سەككىز پۈتۈنبەلەن سەممىي كۆرۈشۈپ تۇلاردىن ھال ئەھۋال سورىدى. (ھەسەنجان مەمتىمن قاتارلىق سەككىز بالىنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرى گېزىتىمىزنىڭ 1 - بېتىگە ئايرىم بېرىلدى).

«بۇ يەردە يەنە بىر جۈپ كىچىك ئاچا-سىڭىل، لەي نىڭچە ياخشى تۇسمۇر، خەنزۇ پۈتۈنبەر سۇن جىخۇڭ بىلەن تۇيغۇر پۈتۈنبەر ئايگۈلمۇ بار،— خىزمەتچى رەھبەرلەرگە ئۇلارنى تونۇشتۇردى. رەھبەرلىرى يولداشلار بۇ ئىككى ئاچا - سىڭىلنىڭ يۇمران قوللىرىنى سىقىپ، تۇلار بىلەن سەممىي كۆرۈشتى.

بالىلار ھاياجان ئىچىدە رەھبەرلەرگە سالام بەردى، قولىدىكى گۈل دەستىلىرىنى رەھبىرىي يولداشلارغا تۇتتى، تەبەسسۇم بىلەن تولغان ئون تۆسمۇرنىڭ چىرايلىق خۇددى قىزىل گۈلگە ئوخشايتتى.

بىللە ئولتۇرغان سۇن جىخۇڭ بىلەن ئايگۈل قۇمۇل تۇمۇرىيول 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ تولۇقسىز 2 - يىللىق 4 - سىنىپنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى. سەككىز يىلدىن بۇيان، سۇن جىخۇڭ قاتمۇقات قېينىچىلىقلارنى يېڭىپ، قار - يامغۇر، جۇدۇن - چاپقۇنلارغا

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتى جايلارغا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

قىشلىق تەتىل مەزگىلىدە ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەم ئېلىشىغا تولۇق كاپالەتلىك قىلىش، ئىجتىمائىي پائالىيەتلەرنى مۇۋاپىق قانات يايدۇرۇش كېرەك

ئۇرۇمچى خەۋىرى. 2-ئاينىڭ 1-كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق شەھەرلىك ماتارىپ تارماقلىرىدىن قىشلىق تەتىلدىن پايدىلىنىپ پىلانلىق ھالدا تەربىيسى ۋە دۆلەت ئەھۋالى تەربىيسى بېرىشنى لازىم. باشلانغۇچ مەكتەپ، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەر قىشلىق تەتىلدىن پايدىلىنىپ پىلانلىق ھالدا

ئاپتونوم رايونلۇق يېزا خىزمىتى يىغىنى ئېچىلدى

بۇ يىل دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن تىرىشايلى، يېزا خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتايلى

يىغىندا ۋاڭ ئېنماۋ، تۇمۇرداۋامەت، جانابىل، ھامىدىن نىياز، جاڭ ۋۇسۈن قاتارلىق يولداشلار قاتناشتى، يىغىندا سۈڭ خەنلياڭ، لى شۇشەن مۇھىم سۆز قىلدى

تۇز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئايىنىڭ 5 - كۈنى يېزا خىزمىتى يىغىنى ئاچتى. يىغىنغا مۇھىم ۋەزىپىسى پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ھەم پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەننىڭ 1991 - يىللىق يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىل ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى يېزا ئىسلاھاتى ۋە يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا دائىر توپ ۋەزىپىلەر، ستراتېگىيىلىك مۇھىم نۇقتىلار ۋە مۇھىم تەدبىرلەرنى تەتقىق قىلىش؛ بۇ يىل دېھقانچىلىق ۋە چارۋىچىلىقتىن داۋاملىق مول ھوسۇل ئېلىشنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ مۇھىم تەدبىرلىرىنى مۇھاكىمە قىلىپ بەلگىلەش، بۇ يىللىق يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت.

يىغىنغا ۋاڭ ئېنماۋ، تۇمۇر داۋامەت، جانابىل، ھامىدىن نىياز، جاڭ ۋۇسەن، يۈسۈپ مۇھەممىدى، گاۋ ژېنشاڭ قاتارلىق رەھبىري يولداشلار ۋە ئىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ يېزا ئىگىلىكىگە مەسئۇل ئاساسلىق رەھبەرلىرى ھەمدە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بېكىتۈەنىنىڭ ھەر قايسى شىلرىنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشتى. يىغىندا سۆڭ خەنلياڭ، لى شۇشەن يولداشلار مۇھىم سۆز قىلدى.

يولداش سۆڭ خەنلياڭنىڭ «7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، يېزىلارنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈرەيلى» دېگەن سۆزى مۇنداق ئالتە قىسىمغا بۆلۈنىدۇ: 1) ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ۋەزىيىتىنى توغرا تونۇش؛ 2) يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى تېخىمۇ كۈچەيتىش؛ 3) يېزا ئىقتىسادىنى ئومۇمىيۈزلۈك گۈللەندۈرۈش؛ 4) يېزا ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش؛ 5) يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش؛ 6) پارتىيىنىڭ يېزا خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش.

سۆڭ خەنلياڭ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يېزا خىزمىتى يىغىنىدا پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى يېتەكچى ئىدىيە قىلىنىپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە بەرگەن يولبورۇقلىرىنىڭ روھى ئاساس قىلىنىپ، ئەمەلىيەتكە ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى مۇھاكىمە قىلىپ، كۆپچىلىك تەدبىرنى كۈچلۈك ھەرىكەتلەندۈرۈشىمىز لازىم.

سۆڭ خەنلياڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: نۆۋەتتىكى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ۋەزىيىتىنى توغرا ھەلل قىلىش ۋە توغرا توتۇش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىگە دائىر فاكتورلار ئىنتايىن مۇرەككەپ بولۇپ، ئۇلارنى ئوبيېكتىپ ۋە ئىلمىي ئانالىز قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئاساسلىق زىددىيەتنى تېپىپ چىقىپ، ئاساسلىق زىددىيەتنى ھەل قىلىشقا ئالاھىدە كۈچ سەرپ قىلىشىمىز لازىم.

سۆڭ خەنلياڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: نۆۋەتتىكى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ۋەزىيىتىنى توغرا توتۇش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى مۇھاكىمە قىلىپ بەلگىلەشتىكى ئاساسىي مەسىلە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ئالدىدا تۇرغان ئاساسىي زىددىيەتنى توغرا تونۇپ يېتىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنىڭ ئالدىدا تۇرغان ئاساسىي زىددىيەتنى توغرا تونۇپ يېتىش ئاساسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى مۇھاكىمە قىلىپ بەلگىلەشتىكى ئاساسىي مەسىلە

پۇل مۇئامىله خىزمىتىنى مۇقىملىق ۋە تەرەققىياتتىن ئىبارەت چوڭ ئومۇملۇقنى دەۋر قىلغان هالدا قانات يايدۇرايلى

ئاپتونوم رايونلىق مۇئاۋىن رەئىسى قىدىرباي

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىله خىزمىتىدىكى ئەڭ مۇهىم پۇل مۇئامىله — مەبلەغ ۋە ئومۇمىي جەهەتتىن تەكشەپ تۇرغۇچى تارماق بولغان پۇل مۇئامىله تارماقلىرى باش شۇجى جيانگ زېمىننىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كۆچۈرگەنده بەرگەن يولىيورۇقلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق هۆكۈمىتى ئوتتۇرىغا قويغان بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىللىق خىزمەت نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ئىنتايىن جاپالىق، ئەمما شەرەپلىك ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغان.

شىنجاڭنىڭ پۇل مۇئامىله ئىشلىرى پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان ناهايىتى زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى: مەركىزىي بانكا سىستېمىسى بارلىققا كەلدى، مەركىزىي بانكا يادرۇ، كەسپىي بانكىلار گەۋدە بولغان، كۆپ خىل پۇل مۇئامىله ئاپپاراتلىرى بىلله مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدىغان پۇل مۇئامىله سىستېمىسى شەكىللەندى؛ ئىلگىرىكى يۇقىرى دەرىجىده مەركەزلەشتۈرۈلگەن، كېرىم - چىقىم يۇكسەك دەرىجىده بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن كرېدىت مەبلىغى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاهـ قىلىنىپ، «ئورۇن قالدۇرۇپ تىزگىنلەش»، «ئەرز ۋە ئامانەتنى نەقلەشتۈرۈش» كە ئوخشاش كرېدىت مەبلىغنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىلىرى يولغا قويۇلدى؛ بانكىلارنىڭ بىر خىللا ئامانەت - قەرزنى تۇتۇشۇشى كۆپ خىل ئامانەت - قەرزنى تۇتۇشقا ئۆزگەرتىلىپ، پۇل مۇئامىله مۇلازىمەتىنىڭ دائىرىسى كېڭەيتىلدى، بانكىلار ئىلگىرىكى پەسل خاراكتېرلىك، ۋاقىتلىق كۆچمە مەبلەغ قەرزىنىلا باشقۇرۇشتىن تۇراقلىق مۇلۇك مەبلىغ قەرزىنمۇ باشقۇرۇشقا ئوتتى؛ پۇل مۇئامىله بازىرى ۋۇجۇدقا كەلدى ۋە ئېچىلدى، هەم كەسپىي ساهەلەرنىڭ تۈرتىنە - يېرىم قىلىشنى ئاساس قىلىدىغان قىسقا مۇددەتلىك مەبلەغ بازىرى ۋە قىممەتكە ئىگە چەكلەرنى تارقىتىشنى ئاساس قىلغان تۈزاق مۇددەتلىك پۇل مۇئامىله بازىرى ۋۇجۇدقا كەلدى، هەم خەزىنە چېكىنى ئوتتۇنۇپ بېرىش سىناق قىلىندى؛ تۆۋسۇم نىسبىتى تۈزۈلمىسى ئىسلاهـ قىلىنىپ، ئامانەت ۋە قەرزنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى، تۆۋسۇم نىسبىتىنىڭ قۇرۇلمىسى كۆپ قېتىم تەڭشىلىپ، تۆۋسۇم نىسبىتىنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى تۇستۇرۇلۇپ، ئۆزئارا پىشاڭلىق رولى يەنمۇ جارى قىلدۇرۇلدى؛ تاشقى پىرېۋوت باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاهـ قىلىنىپ، ئالماشتۇرۇش مىقدارىنى تىزگىنلەش شەرتى ئاستىدا كرېدىت قۇرۇلمىسىنى يەنمۇ تەڭشەپ، مۇهىم نۇقتىلارغا مايىل كرېدىت سىياسىتىنى يولغا قويۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى خەلق ئىگىلىكى تارماقلىرىنىڭ خىزمىتىنى قوللىدى. 1990 - يىلىنىڭ ئاخىردا ئاپتونوم رايون بويىچە بانكا ئامانىتى 21 مىليارد 700 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1978 - يىلدىكىدىن 5.8 هەسسە ئاشتى؛ قەرز قالدۇقى 22 مىليارد 800 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1979 - يىلدىكىدىن سەككىز هەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى؛ 1985 - يىلدىن 1990 - يىلغا قەدەر، تاشقى پىرېۋوت كرېدىتى 825 مىليون دوللارغا يەتتى، بۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۇزەش، ياخشىلاش، ئىسلاهاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش داۋامىدا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش جەهەتتىكى گەۋدىلىك نەتىجە بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكىنىڭ يەنمۇ يۇكسىلىشىگە پۇختا ئاساس سېلىپ بەردى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىله سىستېمىسىنىڭ 90 - يىللاردىكى مۇهىم ۋەزىپىسى ۋە يېتەكچى ئىدىيىسى «تۇزەش، ياخشىلاش، ئىسلاهاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش» تىن ئىبارەت باش فاكتورنى داۋاملىق ئىزچىلاشتۇرۇپ، پۇل مۇئامىلىسىنى، پۇلنى مۇقىملاشتۇرۇش شەرتى ئاستىدا، تورلۇك يوللار بىلەن مەبلەغ جۇغلاپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى ئاساسىي كەسپىنى كۆچەيتىپ، ئۇچ بازا قۇرۇپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ داۋاملىق، مۇقىم، ماسلاشقان هالدا راۋاجلىنىشىنى ۋە ئىقتىسادىي ئونۇمىنىڭ ئۆزلۈكسىز ئۆسۈشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىگە كۆچلۈك مەدەت بېرىشتىن ئىبارەت. تۆپ خىزمەت تەسەۋۋۇرى مۇنداق:

(1) بانكىلار تورلۇك يوللار بىلەن كۆپلەپ مەبلەغ توپلىشى هەمده كرېدىت مەبلىغىدىن ياخشى، جانلىق پايدىلىنىپ، مەبلەغنىك ئەمەلي ئونۇمنى ئۆستۈرۈشى لازىم.

بانكىلار ئەنئەنىۋى ئامانەت - قەرز كەسپىنى ئەسلى ئاساس قىلغان ئاساسىدا، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ ئېهتىياجىغا ماسلىشىپ، ئىلغار ئۇسۇل ۋە شەكىللەرنى ئىجاد قىلىپ، ئۆز ۋاقتىدا ئىقتىسادىي ئۇچۇرلارنى توپلاپ، ئىگىلىكنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيىتىنى ئىگىلەپ، ئىگىلىكنىڭ ئومۇمىي ئۆسۈشىگە ماسلىشىپ، ئامانەت - قەرز ئۆسۈمىنى ئاقىلانە تەڭشەپ، ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ ئىگىلىكنىڭ ئومۇمىي ئۆسۈشىگە ماسلىشىپ تۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

(2) جانلىق تەدبىر قوللىنىپ، ئىچكى - تاشقى مەبلەغلەرنى جەلپ قىلىپ، سىرتتىن كىرگۈزۈش، ئىچكىرى بىلەن برلىشىش يولىغا مېڭىش لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا رايونلۇق ئەۋزەللىكى ۋە بايلىق جەهەتتىكى ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، شەرق بىلەن برلىشىپ، غەربكە چېقىرىشنى يولغا قويۇپ، تاشقى سودىنى زور كۆلەمدە راۋاجلاندۇرۇپ، سايامەت ئورۇنلىرىنى ئېچىش، سايامەت ئىشلىرىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، سودا ۋە غەيرىي سودا تاشقى پىرېۋوت ھەجمىنى ئاشۇرۇش لازىم. ئىتتىبار ئىشەنچ ئورگانلىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا مۇلازىمەت قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ،

ئۇنىڭ پىشاكلىق رولى يەنمۇ جارى قىلدۇرۇلدى؛ تاشقى پىرىۋوت باشقۇرۇش توزۇلمىسى ئىسلاھ قىلىنىپ، تېگىشىش باھاسى ۋاقتىدا تەڭشەپ تۇرۇلدى، تاشقى پىرىۋوتتىن نىسبەت قالدۇرۇش يولغا قويۇلدى، تاشقى پىرىۋوتنى تەڭشەپ تۇرۇش بازىرى ئىچىلدى، تاشقى قەرز ئىستاتىستىكىسىنى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش سىستېمىسى بارلىققا كەلتۈرۈلدى؛ كەسپىي بانكىلارنىڭ ئىچكى باشقۇرۇش مېخانىزمىمۇ ئىسلاھ قىلىندى، بانكىلاردا بانكا باشلىقى مەسئول بولۇش توزۇمى يولغا قويۇلغان ئاساستا ھەر خىل ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت توزۇملىرى ۋە ئىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت توزۇمى سىناق قىلىندى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بانكا، ستراخۇانىيە شىركىتى، ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى ۋە غەيرى بانكا خاراكتېرلىك پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرى 4000 دىن، ئىشچى - خىزمەتچىسى 40 مىڭدىن ئاشتى. بانكىلار ئىسلاھات ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ جوغلاپ ۋە تەقسىملەپ بېرىدىغان مۇھىم يول بولۇپ قالدى. 1990 - يىلىنى 1979 - يىل بىلەن سېلىشتۇرغاندا، بانكىلارنىڭ يېڭى كۆپەيگەن ئامانەت پۇلىنىڭ مىللىي دارامەتە ئىگىلىگەن سالمىقى 2.87% تىن 35.97% كە ئۆستى؛ مالىيە ۋە بانكا ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا سالغان ئومۇمىي مەبلەغدە بانكا سالغان مەبلەغنىڭ سالمىقى 21.5% تىن 66.12% كە ئۆستى. پۇل مۇئامىلە تارماقلىرى ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى ئەڭ مۇھىم پۇل مۇئامىلە — مەبلەغ ۋە ئومۇمىي جەھەتتىن تەڭشەپ تۇرغۇچى تارماقتا ئايلىنىپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىدا كۈندىن كۈنگە مۇھىم رول ئويناماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىلە سىستېمىسى ئۆتكەن 11 يىلدا زور مىقداردا كرېدىت مەبلىغى توپلاپ ۋە ئوبوروت قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا كۈچلۈك مەدەت بەردى. پارتىيە مەركىزى كومىتېتى «توزۇش، ياخشىلاش، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش» فاكتورىنى ئوتتۇرىغا قويغاندىن كېيىن، جاپالىق تىرىشچانلىقلارنى كۆرسىتىپ، قاتمۇقات قىينچىلىقلارنى يېڭىپ، پۇل مۇئامىلە تەرتىپىنى تۈزەپ ۋە ياخشىلاپ، پۈلنىڭ پاخاللىشىپ كېتىشىنى ئۈنۈملۈك توسۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پۇل مۇئامىلە ۋەزىيىتىنى پەيدىنپەي مۇقەملاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز مىللىي ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ياخشى مۇھىت تۈزۈپ بېرىۋاتىدۇ.

بانكىلار ئەنئەنىۋى ئامانەت - قەرز كەسپىنى ئەسلىتايىدىل، ياخشى ئىشلىشى لازىم. ئامانەت توپلاش جەھەتتە، شەھەر - يېزىلاردا ئامانەت توپلاش ئىشىنى بۇشاشماي ياخشى تۇتۇپ، خەلق ئامانىتى ئىشىنى تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشتۇرۇشى كېرەك. ستراخۇانىيە ئىشىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا مەبلەغ توپلىشى لازىم. قەرز جەھەتتە، كرېدىت مەبلىغىنى ھەقىقىي تۇرده ياخشى باشقۇرۇپ ۋە ياخشى ئىشلىتىپ، قەرز تارقىتىشتا كەسىپ سىياسىتىگە قاتتىق ئەمەل قىلىپ، مۇھىم تۈقىلارنىڭ ئېھتىياجىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم. كرېدىت باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، باشقۇرۇشقا تايىنىپ مەبلەغ توپلىشى، مەبلەغنى ئېنىقلاش، يوشۇرۇن كۈچنى قېزىشقا تايىنىپ مەبلەغ توپلىشى لازىم.

پۇل مۇئامىلە بازىرىنى پاكار ئېچىپ ۋە بەرپا قىلىپ، بازار مېخانىزمىدىن پايدىلىنىپ، مەبلەغ تەشكىللەپ، مەبلەغنىڭ ئېقىشىنى يېتەكلەپ، مەبلەغدە تەمىنلەش بىلەن مەبلەغقە بولغان تەلەپنى تەڭشەپ تۇرۇش لازىم. تۈۋەتتە ھەمكەسپ ساھەلەرنىڭ ئوتتۇرا - يېرىم قىلىشنى ئاساس قىلىدىغان كۆپ قاتلاملىق مەبلەغ بازىرىنى ئەسلىگە ۋە ۋۇجۇتقا كەلتۈرۈپ، كرېدىت مەبلىغىدە پايدىلىنىش ئونۇمىنى ئەڭ زور دەرىجىدە تۇستۇرۇش لازىم، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىرتىدىن مەبلەغ كىرگۈزۈش ۋە قەرز ئېلىشقىمۇ كۆڭۈل بولۇش لازىم. پاي چېكى، قەرز چېكى ۋە قىسقا مۇددەتلىك پۇل چېكى تارقىتىشنى پىلانلىق، تەشكىللىك ھالدا كېڭەيتىش، سودا تالونى توزۇمىنى يولغا قويۇش، بانكىلار مۇددىتى توشقان چەككە ئالدىن پۇل بېرىش، يەنە ئالدىن پۇل بېرىش كەسپىنى بېجىرىشى لازىم. مۇشۇ ئاساستا تەدرىجىي ھالدا چەك بازىرىنى بارلىققا كەلتۈرۈپ، پاي چېكى، قەرز چېكى، تالون ئېلىش - سېتىش، تۈتۈنۈپ بېرىش ئىشىنى بېجىرىپ، چەك مەبلىغىدىن پايدىلىنىش ئونۇمىنى تۇستۇرۇشى لازىم.

پۇل مۇئامىلە توزۇلمىسى ئىسلاھاتىنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، پىلانلىق ئىگىلىك بىلەن بازار ئارقىلىق تەڭشەشنى بىرلەشتۇرۇشكە مۇۋاپىق كېلىدىغان پۇل مۇئامىلىنى ئومۇمىي جەھەتتىن باشقۇرۇش توزۇلمىسىنى تەدرىجى ئورنىتىش لازىم. مەركىزىي بانكىنىڭ فونكسىيىسىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، پۇل مۇئامىلىنى ئومۇمىي جەھەتتىن تۇتۇشلۇق لازىم.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان ئون يىلدا تۇرپان ئۇلايىتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تېز يۇكسەلدى، خەلق تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى

تۇز مۇخبىرىمىز ساتتار رېپقىپ خەۋەر قىلدۇ: تۇرپان ئۇلايىتى ئون يىلدىن بۇيان ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1980 - يىلدىكى 167 مىليون يۈەندىن 534 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئىككى ھەسسە ئاشقان، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ئىش ھەققى 2169 يۈەنگە يېتىپ، 1985 - يىلدىكىدىن 79.9% ئاشقان، دېھقانلار چارۋىچىلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 847 يۈەنگە يېتىپ، 1980 - يىلدىكى 138 يۈەندىن 709 يۈەن ئاشقان، شۇنىڭ بىلەن بىللە، شەھەر، يېزا ئاھاللىرىنىڭ ئامانەت قويغان پۇلى ئۆزلۈكسىز كۆپەيگەن. بولتۇر بانكىغا قويغان ئامانەت پۇل قالدۇقى 336 مىليون يۈەنگە يەتكەن بولۇپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر كىشىگە 700 يۈەندىن توغرا كېلىدىكەن.

تىن كۆپرەك ئاشقان، سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1980 - يىلدىكى 167 مىليون يۈەندىن 534 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1985 - يىلدىكىدىن 79.9% ئاشقان، چارۋىچىلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 847 يۈەنگە يېتىپ، 1980 - يىلدىكى 138 يۈەندىن 709 يۈەن ئاشقان، شۇنىڭ بىلەن بىللە، شەھەر، يېزا ئاھاللىرىنىڭ ئامانەت قويغان پۇلى ئۆزلۈكسىز كۆپەيگەن. بولتۇر بانكىغا قويغان ئامانەت پۇل قالدۇقى 336 مىليون يۈەنگە يەتكەن بولۇپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر كىشىگە 700 يۈەندىن توغرا كېلىدىكەن.

ياقا يېزىلىق نېفىت ئايرىش زاۋۇتى ئىككى يىلدا دۆلەتكە 241 مىڭ يۈەن باج - پايدا تاپشۇردى

تۇز مۇخبىرىمىز غەيرەت تۈمەر خەۋەر قىلىدۇ: كۈچا ناھىيىسىدىكى ياقا يېزىسىنىڭ نېفىت ئايرىش زاۋۇتى 1989 - يىلدىن بۇيانقى ئىككى يىل ئىچىدە دۆلەتكە 241 مىڭ يۈەن باج - پايدا تاپشۇردى. بۇ زاۋۇت ئاقسۇ ئۆلايىتى بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىچىدە دۆلەتكە قوشقان تۇھپىسى ئەڭ كۆپ ئورۇن بولۇپ قالدى.

1984 - يىلىدىن بۇيان تارىم ئويمانلىقىدا بۇرغىلانغان بىر نەچچە قۇدۇقتىن نېفت چىقتى. ياقا يېزا رەھبەرلىكى تۇز ئورنىنىڭ بۇ قۇدۇقلارغا يېقىن بولۇشىدەك ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، 1986 - يىلى 8 - ئايدا دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەردىن 750 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىپ، كىچىك تېپتكى نېفت ئايرىش زاۋۇتى قۇرغاندى. شۇندىن بۇيان بۇ زاۋۇت مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ قوللىشى، يېزىلىق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ياردەمى ئارقىلىق تۇز كۆچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىش روھىنى جارى قىلدۇردى. باشقۇرۇشنى، بىخەتەرلىكنى كۈچەيتتى. نەتىجىدە، ئاران 52 نەپەر ئادەمى بار بۇ زاۋۇت 1989 - يىلدىن بۇيان 750 مىڭ يۈەن قەرزنى قايتۇردى، دۆلەتكە 241 مىڭ يۈەن باج - پايدا تاپشۇردى. ئۇنىڭدىن بىر يىل ئىلگىرى يېزىنىڭ سۇ قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 56 مىڭ يۈەن، مەكتەپلەرنىڭ قىشلىق يېقىلغۇسى ئۈچۈن 100 تونا كۆمۈرنى ھەقسىز ياردەم قىلدى.

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىدا كالا نەسلىنى ياخشىلاش ئىشلىرى چەك تۇتۇلماقتا. ئۇنىڭدىن يىل ئىچىدە ئوبلاست بويىچە 25 مىڭدىن ئارتۇق كالىنىڭ نەسلى ياخشىلاندى.

سۈرەتتە: ئاتۇش شەھىرىدىكى كالا نەسلىلەندۈرۈش پونكىتىغا ئېلىپ كېلىنگەن كاللار.

جانتۈرە بوۋۇن فوتوسى

«شەرق شاملى» كۆمۈر كېنى دۆلەتكە 404 مىڭ يۈەن پايدا تاپشۇردى

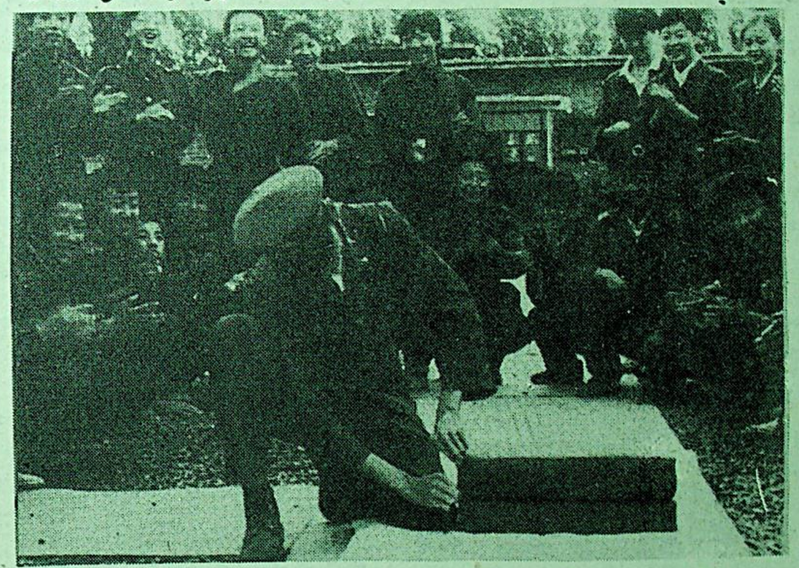
كۈچا ناھىيىلىك «شەرق شاملى» كۆمۈر كېنى ئۇتكەن يىلى قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ۋەزىپىنى ئىنىق بەلگۈلەپ، مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى ھەمدە ئىككى تۈۋەت 100 كۇن ئىچىدە تەرتىشلەش پائالىيىتىنى يولغا قويدى. نەتىجىدە، بىر يىلدا قېزىلغان كۆمۈر 80 مىڭ 745 تونىنىغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 29 مىڭ 848 تونا ئاشتى، پايدا 420 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 404 مىڭ يۈەن ئاشتى.

ئەبەيدۇللا مەھمۇت

شنجاڭ ھەربىي رايونى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمەكتە

شنجاڭ ھەربىي رايونىغا قاراشلىق ھەر دەرىجىلىك قىسىم پارتىيە تەشكىلاتلىرى يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، پارتىيەنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ سىياسىي، مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى.

شنجاڭ ھەربىي رايونىغا قاراشلىق ھەر دەرىجىلىك قىسىم پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى، لەنجۇ ھەربىي رايونى، شنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مۇھىم يولۇرۇقلىرىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرغاندىن باشقا، ئۆگىنىشتە پايدىلىنىدىغان مۇھىم ماتېرىياللارنى ئۇيغۇرچىغا تەرجىمە قىلدۇرۇپ. ئۇلارنى تۆۋغۇرچە ماتېرىيال بىلەن تەمىن ئەتتى. ھەربىي رايون قىسمىلاردىكى مۇنەۋۋەر ئاز سانلىق مىللەت جەڭچىلىرىنى ئۇرۇمچى تەلىم - تەربىيە چوڭ ئەترىتىدە، كادىرلىرىنى پارتىيە مەكتەپلىرىدە، ئالىي مەكتەپلەردە تەربىيىلىدى. ھازىر ئاز سانلىق مىللەت

شنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ مەلۇم قۇرۇلۇش تۈرىنى يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان تاغلىق رايوندىكى يېزا - كەنتلەرنىڭ 200 گە يېقىن ھەر خىل ماشىنا، تراكتورنى رېمونت قىلىپ بەرگەندىن سىرت، بۇ رايونلاردىكى 2000 دىن ئارتۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىغا ھەربىي مەشىق ئۆگىتىپ ئۇرۇمچى شەھىرى ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە تۇدا ئۈچ يىل «ھۆكۈمەتنى ھىمايە قىلىپ، خەلقنى سۆيۈشتىكى ئىلغار ئورۇن»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: ھەربىي مەشىق گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى ئوقۇغۇچىلارغا يوتقان يېغىش مەشقىنى ئۆگەتمەكتە.

جۇ خۇالەي فوتوسى

كادىرلىرى قوشۇنى ئىچىدە ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەنلەر 49% نى، ئوتتۇرا تېخنىكومنى پۈتتۈرگەنلەر 61% نى ئىگىلەيدۇ.

ھەربىي رايونى يەنە سىياسىي، مەدەنىيەت سەۋىيىسى يۇقىرى، قىسىم قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتقان مۇنەۋۋەر ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى دەرىجە ئاتلىتىپ ئۆستۈردى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان دەرىجە ئاتلىتىپ ئۆستۈرۈلگەن ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئۆستۈرۈشكە تېگىشلىك كادىرلار سانىنىڭ 20 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

ئەنۋەر مۇھەممەت

كۇچا ناھىيىسى 210 نەپەر ھەربىي ئائىلە تاۋابىئاتنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى

كۇچا ناھىيىسى ئارمىينى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىشتە ئەمەلىي ئىش قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىككى يىلدا 210 نەپەر- دىن كۆپرەك ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ، قىسىم قۇرۇلۇشىغا كۈچلۈك ياردەم بەردى.

كۇچا ناھىيىسىدە كارخانا، كەسىپي ئورۇنلار كۆپ بولمىغاچقا، بۇ يەردە تۇ- رۇشلۇق قىسمىلاردىكى ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قىيىن مەسىلە بولۇپ قېلىپ، قىسىم كادىرلىرىنىڭ خاتىرجەم ھەربىي خىزمەت ئۆتىشىگە تەسىر يەتكەندى. ناھىيىلىك پارتكوم، ناھىيىلىك ھۆكۈمەت ئارمىينى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش خىزمىتىدە ئەمەلىي ئىش قىلىش ئۈچۈن، «كۇچادا تۇرۇشلۇق قىسمىلاردىكى ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنى خىزمەتكە ئورۇنلاشتۇرۇش بەلگىلىمىسى» نى تۈزۈپ، ئەمگەك تارماقلىرىدا بۇ ئىشقا مەسئۇل بولىدىغان مەخسۇس خادىم قويدى. ئۇلار ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتـ لىرىنى خىزمەتكە ئورۇنلاشتۇرۇشنى قىسىم قۇرۇلۇشىنى قوللاشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە تۇتتى. ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى قاتارلىق رەھبەرلەر قىسمىلارغا بېرىپ، ئەھۋال ئىگىلەپ پىكىر سالدى، بۇلتۇر 9 - ئايدا، پارتكوم شۇجىسى ناھىيىدىكى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن بىللە نەق مەيداندا ئىش بېجىرىپ، ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتىدىن 12 كىشىنى نەق مەيداندىلا ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. ھازىر بۇ ناھىيىدە تۇرۇشلۇق قىسمىلاردىكى ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابىئاتىنىڭ 95% ى ئىشقا ئورۇنلاشتى.

جاڭ ياڭشېڭ

مۇھاجىرلار ۋەتەنلەرنىڭ ئائىلە - تاۋابىئاتلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدايلى

ئاپتونوم رايونلۇق 1 - بىناكارلىق شىركىتى مۇھاجىرلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى پائال قوغدىماقتا

ئاپتونوم رايونلۇق 1 - بىناكارلىق شىركىتى پارتكومى پارتىيەنىڭ مۇھاجىرلار سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، 60 - يىللاردا «چەتكە ياغلانغان» دەپ تۆۋەنگە چۈشۈرىۋېتىلگەن مۇھاجىرلارنىڭ سىياسىتىنى پائال ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

1956 - يىلى شنجاڭغا كەلگەن مۇھاجىر شىن يۈچەن ئاپتونوم رايونلۇق 1 - بىناكارلىق شىركىتىنىڭ پەرزەنتلەر مەكتىپىگە تەقسىم قىلىنىپ ئوقۇتقۇچىلىق قىلغان. 1961 - يىلى «چەتكە ياغلانغان» دەپ قارىلىپ ئائىلىسى بويىچە ئارشاڭ ناھىيىسىگە چۈشۈرۈۋېتىلگەن. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن قالايمىقانچىلىقلار ئوڭشالدى. ئاپتونوم رايونلۇق 1 - بىناكارلىق شىركىتى پارتكومى شىن يۈچەن سەۋەپسىز تۆۋەنگە چۈشۈرۈۋېتىلگەن دەپ قاراپ، ئۇنىڭ سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى قارار قىلدى. شىركەت مۇھاجىرلار خىزمىتى كادىرى ھەر تەرەپلىمە تەرىشىپ

ئۇيغۇرچە

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى مۇھاجىرلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنىنى پائال تەشۋىق قىلماقتا

«جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى بۇ قانۇننى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، بۇ قانۇن ئائىلىلەرگىچە تەشۋىق قىلىندى.

ئۇلار بۇ قانۇننى كەڭ تەشۋىق قىلىش بىلەن بىللە، تۇنجى ئۇچىلاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. مانا

1984 - يىلى ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنى ئۇرۇمچى شەھىرىگە يۆتكەپ كەلدى. شۇنداق يۈچەن شىركەت مائارىپ بۆلۈمىگە ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ئايالى بەلگىلىمە بويىچە پېنسىيەگە چىقىرىلدى، ئىككى بالىسىمۇ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. ھازىرغىچە ئۇنىڭ باشقا بالىلىرىمۇ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ھەم ئۇنىڭغا بىنائەن بىر يۈرۈش ئۈچ ئېغىزلىق ئۆي تەقسىم قىلىپ بېرىلدى. شۇنداق يۈچىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر پارتىيەنىڭ مۇھاجىرلار سىياسىتىگە ۋە شىركەت پارتكومىنىڭ غەمخورلۇقىغا سەمىمىي رەھمەت ئېيتتى. بۇ ئىش ئۇنىڭ چەت ئەلدىكى ئۇرۇق - تۇغقانلىرى ئارىسىدىمۇ ياخشى تەسىر پەيدا قىلدى. ئۇنىڭ شىياڭگاڭدىكى ئىنىسى شۇنداق يۈمەن ئەپەندى شىركەتكە ئالاھىدە خەت يېزىپ رەھمەت ئېيتتى ھەم شىركەتكە بىر پىكاپ سوۋغا قىلدى.

شۇنداق يۈچەن ھازىر ئالىي لېكتور، ئاپتونوم رايونلۇق بىناكارلىق باش شىركىتى مۇھاجىرلار بىرلەشمىسىنىڭ ئەزاسى، ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا داۋاملىق تۆھپە قوشىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ۋۇشيەن

مۇقە ددىمە

جۇڭغار ۋادىسىدىكى مەرىپەت يۇلتۇزى

جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي چېتىگە جايلاشقان گۇزەل شەھەر بورتالا شەھىرىدە بىر ئەسىرگە يېقىن ۋاقىتتىن

— بورتالا شەھەرلىك تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپى توغرىسىدا
تۈز مۇخبىرىمىز ئابدۇجبلل ئابدۇۋايىت، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرسۇن ئىمىن

ماۋارىپ ئۇچۇن ئەمەلىي ئىش قىلايلى

توكەن بۇۋاي پۇلىنىڭ كۆزىگە قار نەمدى

موڭغولكۆرە ناھىيە سىنىڭ شوتا يېزىسىدا ئۆزۈندىن بۇيان بۇ-دا بەقەپ كېلىۋاتقان توكەن ئالىم بوۋاي بۇ يىل 1 - ئاينىڭ 18 - كۈنى يېزىلاردىكى ئوتتۇرا باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئويلىرىنى رېمونت قىلىشقا ئىشلىتىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك ماۋارىپ ئىدارىسىگە 10 مىڭ يۈەن ئىنسان ئامانەتخانىسىغا ماختىشىغا سازاۋەر بولدى.

بۇلتۇر موڭغولكۆرە ناھىيىلىك پارتكوم خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ناھىيىلىك ماۋارىپ ئىدارىسى ناھىيە تەۋەسىدىكى ئوتتۇرا، كەسىپى باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئويلىرىنى تۈگىتىش، ئوقۇتۇش - ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاش يۈزىسىدىن ئامما قوللاشقا، ماۋارىپ ئۈچۈن پۇل ئىئانە قىلىشقا سەپەرۋەر قىلغانىدى.

شۇنداق كېيىن، ناھىيە تەۋەسىدىكى تۇرغۇنلىغان يەككە تىجارەتچىلەر، دېھقان، چارۋىچىلار، كەسىپى باقمىچى ئائىلىلەر جامائىنىڭ يېتىشچە ماۋارىپقا پۇل ئىئانە قىلدى. ئەمما بۇنىڭ ئىچىدە ئەڭ كۆپ پۇل ئىئانە قىلغۇچى يەنىلا 71 ياشلىق توكەن بۇۋاي بولدى.

قۇتلۇق تۇرسۇن نەزەر

بورتالا شەھەرلىك تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ تارىخى توغرىسىدا توختالغاندا گەپنى خېلى ئۇزۇندىن باشلاشقا توغرا كېلىدۇ. بورتالا شەھىرىدىكى تۇيغۇرلار ماۋارىپ ئىشلىرىغا خېلى بۇرۇنلا كۆڭۈل بۆلگەن ھەم بورتالا تارىخىدا تۇنجى بولۇپ پەنىي مەكتەپ ئاچقان. 1910 - يىلى ئاتۇش بويىمەتلىك مەرىپەتپەرۋەر موللا توختى ئىمام بۇ شەھەردىكى قورۇسدا (تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ھازىرقى ئورنى) «تەلىمىيە» دېگەن نام بىلەن بىر سېنىپلىق مەكتەپ ئېچىپ، تۇنجى تۇركۈمدە 26 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىپ ئوقۇتۇش باشلىغان. مانا بۇ ھازىرقى بورتالا شەھەرلىك تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ دەسلەپكى ھۆلى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بۇ مەكتەپ 1917 - يىلغا كەلگەندە تەرەققىي قىلىپ سىنىپ ئىككىگە، ئوقۇغۇچى 60 قا يەتكەن. 1949 - يىلغا كەلگەندە تېخىمۇ تەرەققىي قىلىپ، سىنىپ 19 غا، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچى 600 دىن كۆپرەككە يەتكەن. بۇ مەكتەپ ئازادلىققىچە بولغان 39 يىل ئىچىدە 1860 ئوقۇغۇچىنى باشلانغۇچ مەكتەپ سەۋىيىسىگە، 850 ئوقۇغۇچىنى تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ سەۋىيىسىگە يەتكۈزۈپ، مىللىي ماۋارىپ ئىشلىرىنىڭ يۈكسىلىشىگە كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقان.

ئازادلىقتىن كېيىن، بولۇپمۇ پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، بۇ تۇيغۇر ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ئوقۇتۇش - ئوقۇتۇش خىزمىتى تېز يۈكسىلىپ، سىنىپى 44 كە ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلىرى 1700 گە يەتكەن. 41 يىل ئىچىدە 10 مىڭدىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى مەكتەپ پۈتتۈرگەن، بۇلارنىڭ ئىچىدىكى 500 گە يېقىن ئوقۇغۇچى ئالىي ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە قوبۇل قىلىنغان.

ئىسلاھات قوينىدا ئىلگىرىلەش

بورتالا شەھەرلىك تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپى رەھبەرلىكى پارتىيىنىڭ ماۋارىپ فاكىجىنىنى ئەتراپلىق ئىزچىللاشتۇرۇپ، تۈزلىرى تەربىيەلەنگەن ياش ئەۋلادلارنى تۇت ئاساسىي پرىنسىپقا سادىق، پارتىيىنى، سوتسىيالىزمنى قىزغىن سۆيىدىغان، كەسىپنى پىششىق بىلىدىغان يارامالىق ئىختىساسلىق خادىملاردىن قىلىپ تەربىيەلەپ چىقىش ئۈچۈن، ئوقۇتۇش - ئوقۇتۇش ئىشلىرىنى ئىلاھ قىلىشنى چىڭ تۇتۇپ، باشلانغۇچ، تولۇقسىز ئوتتۇرا ۋە تولۇق ئوتتۇرا سىنىپلىرىنى تەدرىجىي ھالدا ئىچىپ ۋە كېڭەيتىپ ئوقۇغۇچىلارنى سىستېمىلىق تەربىيەلەپ يېتىشتۇرۇشنى تۈزۈملەشتۈرگەن. ئوقۇتۇشتا، كۆپ يىللاردىن بۇيان، ئوقۇش-ئوقۇتۇش ئەمەلىيىتىدە يېزىلغان ئىجابىي ۋە سەلبىي جەھەتتىكى تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، ئوقۇش - ئوقۇتۇش ئىلاھاتىنىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىلاھاتىنىڭ تەلىپىگە ماسلاشتۇرۇشنى ۋە ماۋارىپ تۈزۈلمىسىنى، جۈملىدىن مىللىي ماۋارىپ تۈزۈلمىسىنى ئىلاھ قىلىشنى مىللىي ماۋارىپنى يۈكسەلدۇرۇشنىڭ بىردىنبىر ئاچقۇچى سۈپىتىدە چىڭ تۇتقان. مەكتەپ رەھبەرلىكى ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشتە، ئالدى بىلەن، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ كەسىپ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتقان. ئوقۇتقۇچىلارغا قارىتا 28 تۈرلۈك ئىش ئۆرنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، مەسئۇلىيەت، ھوقۇق ۋە مەنپەئەتنىن ئىبارەت ئۈچ تەرەپنى زىچ بىرلەشتۈرگەن. ئوقۇتقۇچىلارنى بىر تەرەپتىن، ئۆز كەسپىلىرى بويىچە ئوچۇق دەرس ئوتتۇشكە، ئوقۇتۇش تەتقىقاتى، ئىلمىي مۇھاكىمە ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئۈيۈشتۈرسا، يەنە بىر تەرەپتىن 57 ئوقۇتقۇچىنى ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ، بېيجىڭ، ئۈرۈمچى، ئىلى، قەشقەر، تۇرپان، قۇمۇل قاتارلىق جايلاردىكى مەكتەپلەرگە بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتىپ تەربىيلىگەن. ئوقۇغۇچىلارنى كونكرېت ئەھۋالغا ئاساسەن بەش تېپقا ئايرىپ، كەسىپلىگە قاراپ دورا بېرىش ئۇسۇلى بويىچە تەربىيەلەپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلغان.

خىراجەت قەيەردىن كېلىدۇ؟

مەكتەپنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش خىزمىتىنى يۈكسەلدۈرۈشىنى كۆچلۈك ئىقتىسادىي ئاساسقا ئىگە بولۇشتىن ئايرىپ قاراشقا بولمايدۇ. ئۈندىقتا، يېتەرلىك مەبلەغگە قانداق ئېرىشكىلى بولىدۇ؟ بۇ مەسىلىنى بورتالا شەھەرلىك تۇيغۇر 1 - ئوتتۇرا مەكتىپى تۈۋەندىكىدەك ھەل قىلغان.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ مەكتەپتە ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ يىلدىن يىلغا كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، سىنىپ ۋە ئوقۇتۇش ئەسلىھەلىرى يېتىشمەسلىك ئەھۋالى كېلىپ چىققان. مەكتەپ رەھبەرلىكى بۇنداق ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك تىكلەش ئىرادىسىگە كەلگەن. ئۆلار 1980 - يىلدىن بۇيان، نورمال ئوقۇش - ئوقۇتۇش خىزمىتىگە تەسىر يەتكۈزمىگەن ھالدا ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنى تەشكىللەپ، 100 مودىن ئارتۇق يەرگە قەلەمچە قويۇپ، ئۇچ يىلدىن كېيىن ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 7000 يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلغان. ئوقۇتۇش بىنالىرىنى رېمونت قىلىش، ياتاق، ئىسكىلات ۋە يەسلى قاتارلىق قۇرۇلۇشلارنى سېلىشتا ئۆزلىرى قول سېلىپ ئىشلەش ئارقىلىق ئون يىلدا 190 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق خىراجەتنى تېجەپ قالغان. مەكتەپ رەھبەرلىكى يەنە تولۇقسىز ۋە تولۇق ئوتتۇرا سىنىپلارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى ئۆز ئىلگىدە ئوقۇتۇپ تۇرغان ياشلىق قىلىپ، ئۇنى ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. مانا-ناھىيىسىدىكى مۇھاجىرلار خىزمىتى كادىرلىرى تاشقىرقاي سۇ ئامبىرىدىكى مۇھاجىر ئائىلە تاۋابىتاتى ياڭ گۇيىڭنىڭ بىلىق بېقىشتىن ئالىدىغان نەچچە مىڭ يۈەن پۇلىنىڭ ئەمەلىيىتىنى بايقاپ، ناھىيىلىك مۇھاجىرلار ئىشخانىسىدىكىلەر بىلەن بىللىقچىلىق مەيدانىنىڭ رەھبەرلىكىنى ئىزدەپ بۇ مەسىلىنى ھەل قىلدى. ئوبلاستلىق خەلق قۇرۇلتىسى مىللىي ئىشلار ۋە مۇھاجىرلار ئىشلىرى كومىتېتىدىكىلەر ئوبلاستلىق مۇھاجىرلار ئىشخانىسىدىكىلەر بىلەن بىللە ناھىيە، شەھەرلەرگە چۈكتۈر بۇ قانۇننى تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش ئەھۋالىنى تەكشۈردى، ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىتاتلىرى كۆپرەك يېزا، كەنتلەرنى زىيارەت قىلدى، كۆپلىگەن ۋەتەنگە قايتقان مۇھاجىرلار، مۇھاجىرلار ئائىلە تاۋابىتاتلىرىنىڭ پىكىر ۋە تەلەپلىرىنى ئاڭلىدى.

خەن شىلۇ

تۇرغان ياشلارنى ئاساس قىلىپ، 1987 - يىلى بىر گىلەم مەجلىسىنى كەسىپى سىنىپى، 1989 - يىلى يەنە بىر ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش كەسىپى سىنىپى ئاچقان. ئۆلار گىلەم مەجلىكتىنلا يىلىغا 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلغان. گىلەم مەھسۇلاتىنى ئاز-بازارلىرىغا سېلىنغان ۋە بەزىلىرى چەت ئەللەرگە ئىمپورت قىلىنغان. 1988 - يىلى بۇ مەكتەپ شەھەرگە قاراشلىق ھەر قايسى ساھەلەرنى ماۋارىپقا يارەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىپ، 300 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئىئانە توپلاپ، كۆلىمى 1500 كۋادرات مېتر كېلىدىغان تۆت قەۋەتلىك ئوقۇتۇش بىناسىدىن بىرنى سالغان.

ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيە ھالقىسى - ئوقۇتۇشتىكى بىر مۇھىم ھالقا

بۇ مەكتەپ ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا قارىتىلغان ئىدىيىۋى-سىياسىي تەربىيىنى نۆۋەتتىكى مەركىزىي ۋەزىپىلەرگە ۋە ۋەزىيەت تەربىيىسىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا بوشاشتۇرماستىن چىڭ تۇتقان. ئۆلار شۇ مەقسەتتە، قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، لېي فېڭدىن ئۆگىنىش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلانىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي ئېڭىنى، ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى ئۈستۇرۇشكە ئەھمىيەت بەرگەن. شۇ ئاساستا بۇ مەكتەپ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش، ئوقۇتۇش ئىسلاھاتىنى چۈشەنقۇرلاشتۇرۇش، تەرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش، كەسىپى تېخنىكا ماۋارىپىنى يولغا قويۇش، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى جانلاندۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆپ قېتىم شەھەر، بورتالا مۇڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەنگەن. بۇ مەكتەپنىڭ ئۆسمۈرلەر پۈتبول كوماندىسى بىر قېتىم مەملىكەت بويىچە ئېلىپ بېرىلغان پۈتبول مۇسابىقىسىدە 3 - لىككە ئېرىشىپ، دۆلەتلىك ماۋارىپ كومىتېتى، مەركىزىي ئىتتىپاق كومىتېتى ۋە دۆلەتلىك تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مەركىزىي ۋەزىپىلەرگە ۋە ۋەزىيەت تەربىيىسىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا بوشاشتۇرماستىن چىڭ تۇتقان. ئۆلار

ياڭ شاڭكۇن گۇاڭدۇڭنىڭ خۇيجۇن شەھرىنى كۆزدىن كۆچۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گۇاڭجۇ، 3 - فېۋرال تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى ياڭ شاڭكۇن 1 - ئاينىڭ 31 - كۈنى گۇاڭدۇڭ تۆلكىسىنىڭ خۇيجۇ شەھىرىدىكى دايا‌ۋە ننى كۆزدىن كۆچۈردى.

رەئىس ياڭ شاڭكۇن گۇاڭدۇڭ تۆلكىسىنىڭ باشلىقى يې شۇەنپىڭنىڭ ھەمراھلىقىدا، خۇيجۇ شەھىرىدىكى «مۇشۇك ئېيىق» ئاپتوموبىل شىركىتىنىڭ قۇرۇلۇش مەيدانىغا كەلدى. ئۇ چەت ئەللىك باشقۇرۇش خادىملىرىدىن قۇرۇلۇش ئەھۋالى، قۇرۇلۇش كۆلىمى، ئىشقا كىرىشتۇرۇلىدىغان ۋاقىت قاتارلىقلارنى تەپسىلي سورىدى. رەئىس ياڭ شاڭكۇن «مۇشۇك ئېيىق» 1 - قارارلىق قۇرۇلۇشنىڭ 1992 - يىلى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلىدىغانلىقىنى، يىلىغا 100 مىڭ ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىش ئقتىدارىغا ئىگە بولىدىغانلىقىنى ئاڭلاپ ئىتتايىن خۇشال بولدى. رەئىس ياڭ شاڭكۇن مۇنداق دېدى: ئۇنكەن بىر مەزگىلدە چەت ئەللەردە بەزىلەر: جۇڭگونىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش سىياسىتىدە ئۆزگىرىش بولدى، دەپ قارىغانىدى. «مۇشۇك ئېيىق» قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتى بىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش سىياسىتىمىزنىڭ ئۆزگەرمىگەنلىكىنى، ئېلىمىزنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش خىزمىتىنىڭ ئۆزلۈكسىز ئىلگىرىلەۋاتقانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

رەئىس ياڭ شاڭكۇن يەنە دايا‌ۋە ندىكى خۇيجۇ پورت قۇرۇلۇشىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنى ئوتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى: يېقىندا ئايا‌غلاشقان جۇڭگو كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىدا ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - شۆجىسى سۈڭ دېفۇ «خىزمەت تەلەپنى تېرىشىپ ئەمەلىيلەشتۈرەيلى، قۇرۇق گەپ سېتىشتىن قاتتىق ساقلىنايلى» دېگەن تېمىدا سۆز قىلىپ، ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرىدىن كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشنى ھەم ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىندا جياڭ زېمىن، لى پېڭ قاتارلىق بولداشلارنىڭ سۆزلىرى ۋە «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پلانى ھەم 8 - بەش يىللىق پلانىنى تۈزۈش توغرىسىدىكى تەكلىبى» ئەستايىدىل ئۆگىنىلدى. يىغىنغا قاتناشقان بولداشلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك

(بېشى 1 - بەتتە)

قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلەرنىمۇ كۆرۈشىمىز، ھازىرنىمۇ كۆرۈشىمىز، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنىمۇ كۆرۈشىمىز، كەلگۈسى تەرەققىيات يۆزلىنىشى ۋە ئىستىقبالنىمۇ كۆرۈشىمىز، بۇ ئارقىلىق ئىدىيىنى، تونۇشنى، ھەرىكەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئورتاق كۆرەش نىشانىغا قاراپ ئىلگىرىلىشىمىز لازىم.

سۆڭ خەنلياڭ تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: 1) يېزا ئىگىلىكى خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى، تۇرمۇشنى يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى تېخىمۇ كۈچەيتىش كېرەك، يېزا ئىگىلىكى خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى بولۇپلا قالماي سىياسىي، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنىڭمۇ ئاساسى، ھەم سىياسىي مەسىلە، شۇڭا يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا بويسۇندۇرۇش ۋە خىزمەت قىلدۇرۇش لازىم. 4) ئەمەلىي خىزمەت تەلەر داۋامىدا يېزا ئىگىلىكىنى كۈچەيتىش لازىم. قىسقىسى، يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن تېرىشىپ ئەڭ ياخشى شارائىت يارىتىپ بېرىش ۋە ئۇنى ئەڭ ياخشى كاپالەتكە ئىگە قىلىش لازىم.

سۆڭ خەنلياڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ 2 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ۋە بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىللىق ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ مەركىزىي كومىتېتنىڭ 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ كەلگۈسى ئون يىللىق ستراتېگىيىلىك نىشانىغا يېتىشكە ئۆز ۋاقتىدا ئىگىلىمىزنىڭ 2) ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تەرەر يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى كۈندىلىك مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈشى، ئاساسىي زېھنىنى يېزا ئىگىلىكىگە قارىتىشى، ئۆلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ پارتكوم شۇجىلىرى، ئوبلاست باشلىقلىرى، ۋالىيلار، ھاكىملار يېزا ئىگىلىكىنى بىۋاسىتە تۇتۇشى لازىم. 3) ھەر ساھە، ھەر كەسپىتكىلەرنى يېزا ئىگىلىكىگە يار‌دەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىش كېرەك، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت تەرىنىڭ رەھبەرلىكىدە ھەر ساھە، ھەر كەسپ ۋە ھەر قايسى تارماقلاردىن كۈچ تەشكىللەپ غايەت زور بىرلەشمە كۈچ شەكىللەندۇرۇش كېرەك. ھەر ساھە، ھەر كەسپتىكىلەرنىڭ خىزمىتىنى ھەقىقىي تۈردە يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا بويسۇندۇرۇش ۋە خىزمەت قىلدۇرۇش لازىم. 4) ئەمەلىي خىزمەت تەلەر داۋامىدا يېزا ئىگىلىكىنى كۈچەيتىش لازىم. قىسقىسى، يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن تېرىشىپ ئەڭ ياخشى شارائىت يارىتىپ بېرىش ۋە ئۇنى ئەڭ ياخشى كاپالەتكە ئىگە قىلىش لازىم.

سۆڭ خەنلياڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ 2 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ۋە بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىللىق ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ مەركىزىي كومىتېتنىڭ 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ كەلگۈسى ئون يىللىق ستراتېگىيىلىك نىشانىغا يېتىشكە ئۆز ۋاقتىدا ئىگىلىمىزنىڭ كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى تەشكىلاتلىرى چوقۇم خىزمەت ئەمەلىيىتىدە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتنىڭ يولىيورۇقلىرىنى ئىجادىي ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بارلىق ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارنى سەپەرۋەر قىلىپ ۋە يېتەكلەپ، خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئاكتىپ ھەسسە قوشۇشى لازىم.

يىغىندا «كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلانىدىكى قۇرۇلۇش، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات پىلانى» غا تۈزىتىش كىرگۈزۈلدى ۋە ئۇ قاراپ چىقىلدى.

*

«سىلەر خىزمەت كۆرسەتتىكلار، سىلەرنى تەبرىكلەيمىز!»

(بېشى 1 - بەتتە)

روشەن بولدى، كۆپچىلىكنىڭ ئۆگىنىشگە ئەرزىيدىغان، ئاپتونوم رايون، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ياشلار-ئوسمۇرلەر سىلەرنىڭ روھىكلارىدىن ئۆگىنىشكە كېرەك. مەن سىلەرنىڭ ۋەتەن ئۈچۈن، چېگرا رايون خەلقى ئۈچۈن تېخىمۇ زور نەتىجە يارىتىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.»

يولداش ژاڭ ئىنماۋنىڭ يۈزىدە سەممىي تەبەسسۇم جىلۋە قىلاتتى، ئۇ چەكسىز كۆيۈمچانلىق بىلەن بالىلارغا كۆز يۈگۈرتىپ چىقتى. ئۇ مۇنداق دېدى: «مەن ھەسەنجان مەمتىمن قاتارلىق سەككىز كىچىك دوست ۋە سۈن جىخۇڭ، ئايگۈلەم رنىڭ ئۇرۇمچىگە كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالىمەن، سىلەرنى كۆرۈپ ناھايىتى خۇشال بولدۇم. ھەسەنجان مەمتىمن قاتارلىق سەككىز كىچىك باتۇر بۇلتۇر ئەكسىلىنقىلابىي توپىلاڭنى تىنچىتىشتا ناھايىتى يۇقىرى ئىنقىلابىي ئېڭىنى ئىپادىلىدى، سىلەر بىزنىڭ ياخشى ئەۋلادىمىز. ھەقەتەن ۋەتەنىمىز ئۈچۈن كىچىك قەھرىمانلار. سىلەر خىزمەت كۆرسەتتىكلار، بىز سىلەرنى تەبرىكلەيمىز. بىزنىڭ سىلەردەك ياخشى ئەۋلادىمىز بولغاچقا، بىزنىڭ ئەجدادلىرىمىز ئۇلۇغ مەنىۋى كۆچكە ئىيا‌لاندۇرۇپ ئۇلۇغ مەنىۋى بايلىققا ئىگە قىلغان. قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى تېخىمۇ ياخشى قىلىپ، تېخىمۇ زور غەلىبىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشنى ئۈمىد قىلىمەن.»

رەھبەرلىرى يولداشلارنىڭ سۆزىنى تۈگەتكەندىن كېيىن كىچىك دوست خۇددى قارلىغاچتەك تۇچقان پېتى رەھبەرلىرى يولداشلارنىڭ يېنىغا بېرىپ، يانچۇقىدىن خاتىرە دەپتىرىنى چىقىرىپ، تۆلارنى بىغەملىما يېزىپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدى. ژاڭ ئىنماۋ، سۆڭ خەنلياڭ يولداشلار ھەسەنجان مەمتىمنىڭ: «ئىنقىلابىي قەھرىمانلىق روھىنى جارى قىلدۇرۇڭلار»، «ۋەتەنىمىز ئۈچۈن كىچىك قوغدىغۇچىلاردىن ئۆگىنەيلى» دەپ بىغەملىما يېزىپ بەردى.

سۈن جىخۇڭ بىلەن ئايگۈلەمۇ خاتىرە دەپتەرلىرىنى سۆڭ خەنلياڭ شۇجىنىڭ ئالدىدا قويدى، سۆڭ خەنلياڭ شۇجى ئايگۈلگە «كىچىك دوست ئايگۈلنىڭ تېنى ئاجىز بولسىمۇ ئىرادىسىنى بوشاشتۇرماسلىق روھىدىن ئۆگىنىڭلار»، سۈن جىخۇڭغا «باشقىلارغا يار‌دەم قىلىشنى ئەۋلادىمىز بولغاچقا، بىزنىڭ ئەجدادلىرىمىز ئۈچۈن ئەجىر قىلغان. بىزنىڭ ئەۋلاد

قوشتى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كىچىك دوستلارغا ئولگە بولدى. ئىككى كىچىك ئاچا - سىڭىل كىچىكىدىن تارتىپلا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا ئەھمىيەت بېرىپ، سىنىپىي دوستلۇقنى تەكتىلىگەن. سىلەرنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىڭلار پارتىيىنىڭ ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە ئەڭ لايىق كۆڭۈل بۆلۈپ كەلگەنلىكىنى ئىسپاتلىدى، سىلەرنىڭ غەيرەت ئوستىگە غەيرەت قىلىپ، پارتىيە ۋە خەلق ئۈچۈن تېخىمۇ كۆپ ياخشى ئىشلارنى قىلىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.»

رەئىس تۇمۇر داۋامەت چوڭقۇر ھېسسىيات بىلەن باللارغا مۇنداق دېدى: «بالىلىرىم، سىلەر تېخى كىچىك، لېكىن قىلغان ئىشلىرىڭلار ناھايىتى ئۇلۇغ ئىش، سىلەر خەلقنىڭ، پارتىيىنىڭ قەلغىن سۆيدۈكلىرى، مەيدانىمىزنىڭ مۇستەھكەم، بايرىقىمىزدا

(بېشى 1 - بەتتە)

مىللىي بۆلۈنۈچىلەر كۆككە كۆتۈرگەن، تارقاتقان خىلمۇ خىل ئەكسىيەتچى سەپسەتىلەر تېخى ئۆزۈل - كېسىل تەنقىد قىلىنمىدى، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدە تارقىتىلغان مىللىي بۆلگۈنچىلىك ئىدىيىسى ئاساس، بىر خىل يوشۇرۇن تىنچسىزلىق ئامىلى ۋە خەۋپ. ئەگەر بىز بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە ۋە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى ئاخىرغىچە ئېلىپ بارمايدىغان، ئىدىيە، نەزەرىيە جەھەتتە مالىمانچىلىق پەيدا قىلدىغان مەنپەئىي يوقاتمايدىغان بولساق يېڭى مالىمانچىلىقنىڭ يۈز بېرىشى ئېھتىمالغا ناھايىتى يېقىن. ھازىر بىز ئىدېئولوگىيە ساھەسىدە جىددىي ۋەزىيەتكە دۇچ كەلدۇق، كۆرەش تۇزاق داۋام قىلىدۇ، ۋەزىپە مۇشكۈل. شۇڭا ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمەتكە ھەقىقىي ئەھمىيەت بېرىشىمىز ۋە بۇ خىزمەتنى كۆچەيتىشىمىز لازىم.

سۇئال خەنلىياڭ ئۆز سۆزىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمىتىنى قانداق قىلىپ يەنىمۇ كۆچەيتىش توغرىسىدا توختىلىپ مۇنۇلارنى كۆرسەتتى: ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمەتنىڭ ئىتتىپاق مۇھىملىقىنى سۆزلەپ كېسىمىزدىكى قارشى تۇرۇش، ئاغدۇرمىچىلىققا قارشى تۇرۇش، تىنچ ئۆزگەرتىۋېتىشكە قارشى تۇرۇش يۈكسەكلىكىدىن، پارتىيە رەھبەرلىكىدە چېڭ تۇرۇش، سوتسىيالىزم يۈنىلىشىدە چېڭ تۇرۇش، ماركسىزمدا چېڭ تۇرۇش يۈكسەكلىكىدىن تونۇش لازىم. ھەر مىللەت خادىملىرىدىن تەركىب تاپقان ماركسىزملىق نەزەرىيە قوشۇننىسى تىرىشىپ تەشكىللەش ۋە ئۇنى زورايتىش، بولۇپمۇ ئاز سانلىق مىللەت نەزەرىيە تايانچلىرىغا تولۇق ئەھمىيەت بېرىش ۋە ئۇلارنى زور كۈچ بىلەن يېتىشتۇرۇش لازىم. كادىرلار ۋە ئاممىلا ئاردىسىدا ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق، سوتسىيالىزم ۋە مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى ئاخىرغىچە ئېلىپ بارمايدىغان، ئىدىيە، نەزەرىيە جەھەتتە مالىمانچىلىق پەيدا قىلدىغان مەنپەئىي يوقاتمايدىغان بولساق يېڭى مالىمانچىلىقنىڭ يۈز بېرىشى ئېھتىمالغا ناھايىتى يېقىن. ھازىر بىز ئىدېئولوگىيە ساھەسىدە جىددىي ۋەزىيەتكە دۇچ كەلدۇق، كۆرەش تۇزاق داۋام قىلىدۇ، ۋەزىپە مۇشكۈل. شۇڭا ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمەتكە ھەقىقىي ئەھمىيەت بېرىشىمىز ۋە بۇ خىزمەتنى كۆچەيتىشىمىز لازىم.

سۇئال خەنلىياڭ ئۆز سۆزىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمىتىنى قانداق قىلىپ يەنىمۇ كۆچەيتىش توغرىسىدا توختىلىپ مۇنۇلارنى كۆرسەتتى: ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى خىزمەتنىڭ ئىتتىپاق مۇھىملىقىنى سۆزلەپ كېسىمىزدىكى قارشى تۇرۇش، تىنچ ئۆزگەرتىۋېتىشكە قارشى تۇرۇش يۈكسەكلىكىدىن، پارتىيە رەھبەرلىك

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报

(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 — 0002/Z

(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1991 - يىل

فېۋرال

8

جۈمە

تۆمۈر داۋامەت «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىنىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخى تەتقىقاتىدا ماركسىزم - لېنىنىزمنى يېتەكچى قىلىش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىنىسا ئابلىمىت، كۆرسەتتى: ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخى تەتقىقاتىدا ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋ زېدۇڭ ئىدىيەسىدە چىڭ تۇرۇش لازىم. توغرا نەزەرىيىنى يېتەكچىلىكىدىن ئايرىلغاندا، مۇقەررەر ھالدا ئەگرى يولغا مېڭىش يوز بېرىدۇ. تۆ مۇنداق دېدى: ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخى تەتقىقاتىدا تۆۋەندىكىدەك بىر نەچچە پرىنسىپقا ئەمەل قىلىش كېرەك: بىرىنچى، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ كۆپ مەنبە بىر گەۋدە قىلىنغان ۋەزىيىتى تۇزاق مەزگىلدە پەيدىنپەي شەكىللەنگەن تارىخى پاكىت ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلىش، مەملىكىتىمىزدىكى ھازىرقى 56 مىللەتنىڭ ۋە تارىختا تۇنىكەن، ئەمما كېيىن باشقا مىللەتلەر بىلەن سىڭىشىپ كەتكەن مىللەتلەرنىڭ جۇڭخۇا مىللىتىدىن ئىبارەت بۇ ئۇلۇغ مىللەتنىڭ ئەمەلىي گەۋدىسىنى بارلىققا كەلتۈرۈشكە ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا تۆھپە قوشقانلىقىنى ئېتىراپ قىلىش كېرەك؛ ئىككىنچى، سىنىپىي نۇقتىنەزەردە چىڭ تۇرۇش، بۇرژۇئازىي مىللىي زۇلۇم ۋە مىللىي ئېكسپلاتاتسىيىنىڭ ھېسابىنى ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ ھۆكۈمران سىنىپلىرى ھېسابىغا ئەيىنەن يېزىش، ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ سىنىپىي دوستلۇقىنى ئەيىنەن كۆرسىتىش؛ ئۈچىنچى، ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخىنى تەتقىق قىلىشتا ماركسىزملىق سىنىپىي تەھلىل يۈرگۈزۈلمەي، مىللەتلەر مۇناسىۋىتىدىكى بەزى تارىخىي ۋەقەلەر ۋە تارىخىي شەخسلەر تامامەن بۇرژۇئا مىللەتچىلىكى مەيدانىدىن كۆزىتىلگەن ۋە تۆلارغا باھا بېرىلگەن.

تۆمۈر داۋامەت مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىنى بىر قېتىملىق ئىنتايىن مۇھىم مۇھاكىمە يىغىنى بولدى. تۆ مۇنداق دېدى: «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنى ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋ زېدۇڭ ئىدىيەسىگە خىلاپ ھالدا شىنجاڭنىڭ تارىخىي بۇرمىلانغان، ئۇنىڭ ئەجدالىك يېرى — مەملىكىتىمىزنىڭ قەدىمدىن تارتىپ كۆپ مىللەتلىك بىرلىككە كەلگەن مەملىكەت ئىكەنلىكىنى ئىنكار قىلىش، مۇستەقىللىكنى تەرغىپ قىلىش، بۆلۈنۈشكە قۇتراتىش، مىللىي بۆلگۈنچىلەر ئۈچۈن تارىخىي «ئاساس» ھازىرلاپ بېرىشتىن ئىبارەت. ئۇچ كىتابنى شىنجاڭنىڭ ۋەتىنىمىزنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى ئىكەنلىكى، ئۇيغۇر مىللىتىنىڭ ۋەتىنىمىز چوڭ ئائىلىسىنىڭ بىر ئەزاسى

تۆمۈر داۋامەت ئىلگىرىلىگەن ھالدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ ئۇتتۇرىغا چىقىشى تەسادىپىي بولغان ئەمەس، ئۇ جاھانگىرلىكنىڭ «تىنچ تۆزگەرتىش» ستراتېگىيىسىنىڭ ۋە مەملىكەت تىچىدىكى بۆرژۇئاچە تەركىنە شتۇرۇش پىكىر ئېقىمىنىڭ شىنجاڭدىكى ئىنكاسى بولۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى بىر قېتىملىق جەددىي كۆرەش. ئۇچ كىتابنىڭ ئاشكارا نەشر قىلىنىپ تارقىتىلغانلىقى بىزگە ناھايىتى چوڭقۇر ساۋاق بەردى. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تۆتۈش بىلەن بىللە، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى كۆرەشنى چوقۇم ھەقىقىي يوسۇندا ياخشى تۇتۇشى، ئۇچ كىتابنىڭ جەمئىيەتتە پەيدا قىلغان ئېغىر ئاقىۋەتتىنىڭ يامان تەسىرىنى تەلتۈكۈس تازىلىشى لازىم. ھەر مىللەت كادىرلىرى، بولۇپمۇ ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم شىنجاڭ تارىخىي ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تەرەققىيات تارىخىنى تۈگىنىشى لازىم. ئوتتۇرا مەكتەپلەر ۋە ئالىي مەكتەپلەرنىڭ تارىخ دەرسلىكىدە چوقۇم دۆلەت بىر تۇتاش تۈزۈلۈپ چىققان دەرسلىكنى،

«تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىنى مۇھاكىمە پىچەقىيەتلىك ئايالاشتى

مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى ئاخىرىغىچە ئېلىپ بارايلى

فېك داجېن خۇلاسە سۆزى سۆزلەپ، ئۇچ جەھەتتىكى خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشنى ئوتتۇرىغا قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز پېيى يىكۈمىك، مېھرىنىسا ئابلىمىت خەۋەر قىلدۇ: يەتتە كۈن داۋام قىلغان «تۇيغۇرلار»، «ھونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى»، «قەدىمكى تۇيغۇر ئەدەبىياتى» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىنى 2 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن كېيىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئايالاشتى. يەتتە كۈندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ۋە كۆڭۈل بۆلۈشى، يىغىنغا قاتناشقان مۇتەخەسسىلەر، ئالىملار ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىكى مەسئۇل يولداشلارنىڭ ئورتاق تىرىشىشى تارقىسدا، يىغىن ماركسىزمنى يېتەكچى قىلىپ، تارىخىي ماتېرىيالىزملىق نۇقتىنەزەرنى تەدبىقلاپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، دېموكراتىك مۇھاكىمە قىلىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ ئاساسىي سىياسىي خاتالىقىنى چوڭقۇر. تەھلىل قىلىپ ۋە تەنقىت قىلىپ، ھەق - ناھەقنى ئايرىدى، تونۇشنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت كۆزلىگەنگەن مەقسەتكە يەتتى.

يىغىنغا قاتناشقۇچىلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ خاتالىقى ئېغىر. ئۇ ئىلمىي ئەسەر قىياپىتىدە ئوتتۇرىغا چىقىپ، مىللىي مۇستەقىللىكنى يادرو قىلغان ھالدا ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلايدىغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۆزغۇنچىلىق قىلدىغان بىر قاتار ئىدىيىۋى نۇقتىنەزەرلەرنى ھەدەپ تەرغىب قىلدى ۋە تارقاتتى. ئۇ ناھايىتى زور ئالدامچىلىق خاراكتېرىگە ئىگە. ئۇچ كىتابنىڭ ئىدىيىۋى سىستېمىسى، نەزەرىيىۋى نۇقتىنەزەرى ۋە سىياسىي مەيدانى پانتۈركىزمچى مەتمىتنىڭ نۇقتىنەزەرى ۋە مەيدانى بىلەن تامامەن بىردەك. ئۇچ كىتابنىڭ خاتالىقى سىياسىي مەيدان، سىياسىي نۇقتىنەزەر جەھەتتىكى خاتالىق. بۇ خاتالىق تۆۋەندىكى ئۇچ جەھەتتە گەۋدىلىك ئىپادىلىنىدۇ: بىرىنچى، جۇڭگونىڭ قەدىمدىن بۇيان بىرلىككە كەلگەن كۆپ مىللەتلىك مەملىكەت ئىكەنلىكىدىن ئىبارەت پاكىت ئىنكار قىلىنىپ، تۇيغۇرلار بىلەن قەدىمكى زامانداممەملىكىتىمىزنىڭ شىمالىدىكى كۆچمەن چارۋىچى مىللەتلەر ۋە تۇلار قۇرغان يەرلىك ھاكىمىيەتلەر جۇڭگونىڭ سىرتىدىكى مىللەت، «مۇستەقىل دۆلەت» دېيىلگەن؛ ئىككىنچى، مەملىكىتىمىز تارىخىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتى تەرەققىياتىنىڭ ئاساسىي ئېقىمىغا قارالماي، تارىختىكى مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى دۈشمەنلىشىش، ئۆچمەنلىك ۋە يوتۇۋېلىشتىن ئىبارەت تارماق ئېقىم كۆچەپ مۇبالىغە قىلىپ كۆرسىتىلىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ مىللەتلەر مۇناسىۋىتى تارىخى تۇرۇش تارىخى دەپ بۇرمىلانغان؛ ئۈچىنچى، مەملىكىتىمىز تارىخىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتى مەسىلىسىگە مۇئامىلە قىلىشتا ماركسىزملىق سىنىپىي تەھلىل يۈرگۈزۈلمەي، مىللەتلەر مۇناسىۋىتىدىكى بەزى تارىخىي ۋەقەلەر ۋە تارىخىي شەخسلەر تامامەن بۇرژۇئا مىللەتچىلىكى مەيدانىدىن كۆزىتىلگەن ۋە تۆلارغا باھا بېرىلگەن.

يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر مۇھاكىمە داۋامىدا «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب نەشر قىلىنىپ تارقىتىلغاندىن كېيىن، بۇ كىتابلارنىڭ شىنجاڭ بويىچە كەلتۈرۈپ چىقارغان ئېغىر ئاقىۋىتى ۋە چوڭقۇر ساۋاقلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلىدى. يىغىنغا قاتناشقانلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب پانتۈركىزمنىڭ شىنجاڭدا بىر ئەسىرگە

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

لى شۇشەن ئاپتونوم رايونلۇق يېزا خىزمىتى يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

13 يىل مول ھوسۇل ئېلىش تەجرىبىسىنى يەكۈنلەپ، يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرايلى

ئۆز مۇخبىرىمىز يەن مىڭ خەۋەر قىلدۇ: 2 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن ئىشخېسى لى شۇشەن يېزا خىزمىتى يىغىنىدا سۆزلەپ، چارۋىچىلىقتىن تۇدا 13 يىل مول ھوسۇل ئېلىندى، 6 - بەش يىللىق ۋە 7 - بەش يىللىق پىلانلار ئومۇمىيۈزلۈك ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئىبارەت كۆچمەنلىك سەۋەبىسى تېرىشىپ توسترۇلدى. بىز تۇدا 13 يىل مول ھوسۇل ئېلىش تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، كۆزەش ئىرادىمىزنى

قىسمى ئىكەنلىكى، ئويغۇر مىللىتىنىڭ ۋەتىنىمىز چوڭ ئائىلىسىنىڭ بىر ئەزاسى ئىكەنلىكى ئاشكارا ئىنكار قىلىنغان. «ئويغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابتىكى سىياسىي مەيدان ۋە سىياسىي نۇقتىنەزەر پانتۇركىزىم ئىدىيىسىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» دېگەن كىتابتىكى سىياسىي مەيدان ۋە سىياسىي نۇقتىنەزەر بىلەن ئوپمۇ ئوخشاش بولۇپ، ئۇ مۇستەقىللىكنى تەرغىب قىلىش، بۆلۈنۈش توغرىسىدا داۋراڭ سېلىش جەھەتتە ئۇنىڭ بىلەن تامامەن بىردەك بولدى. تۈمۈر داۋامەت تەكتلەپ مۇنداق دەپ

ھېسابىغا ئەينەن يېزىش، ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ سىنپىي دوستلۇقىنى ئەينەن ئەكس ئەتتۈرۈش كېرەك؛ ئۇچىنچى، تارىخىي تەجرىبىلەرنى توغرا يەكۈنلەپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك شەرەپلىك ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ ۋەتەنگە، مەركەزگە تەلپۈنۈش كۈچى ۋە ئۆيۈشۈش كۈچىنى كۈچەيتىش كېرەك؛ ئۆتمۈشچى، ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخى ھەققىدىكى تەتقىقات نەتىجىلىرى — مەنۇي مەھسۇلات، ئۇنىڭدا خەلق ئالدىدا جاۋابكار بولۇش، بولۇپمۇ ئۆز مىللىتى ئالدىدا جاۋابكار بولۇش كېرەك.

تارىخ دەرسلىكىدە چوقۇم ئۇلار ئۆتۈتاش تۈزۈپ چىققان دەرسلىكنى، پايدىلىنىش كىتابلىرىنى ئىشلىتىش، شۇنىڭ بىلەن بىللە، شىنجاڭ تارىخىنى بىر ئۆتاش تۈزۈپ چىقىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ھەم تېزلىكتە ئۇنى دەرسلىكلەر قاتارىغا كىرگۈزۈش لازىم. ئوقۇتقۇچىلارنىڭ تارىخ ئوقۇتۇشى پروگراممىسغا خىلاپ ھالدا ئوقۇغۇچىلارغا تارقاتقان خاتا نۇقتىنەزەر، خاتا مأتېرىياللارنى سۈزلىشى مەنئىسى قالمىدۇ. ھەر خىل كىتابلارنى، بولۇپمۇ تارىخ كىتابلىرىنى نەشر قىلىشنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدا چىڭ تۇرايلى

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 7 - ئومۇمىي يىغىنىغىچە بولغان 12 يىل ئىچىدە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىغا رەھبەرلىك قىلىپ، ئەمەلىيەت داۋامىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى، تۈتۈشنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، نەزەريە جەھەتتىمۇ زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. پارتىيىنىڭ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماۋزىدۇڭ «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى تۈزۈش توغرىسىدىكى تەكلىپى» نىڭ زور تۆھپىسى شۇ يەردىكى، بۇنىڭدا بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدىن ئون يىلغىچە بولغان جۇڭگونىڭ تەرەققىياتىنىڭ ئۆلۈغۋار پىلانى بەلگىلىنىپلا قالماستىن، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ ئاساسىي نەزەريىسى ۋە ئاساسىي ئەمەلىيتى ئىلمىي يەكۈنلەندى، زور يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە بولغان 12 پرىنسىپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

بۇ 12 پرىنسىپ ماركسىزمنىڭ ئومۇمىي ھەقىقىتىنى جۇڭگونىڭ قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئىلىپ بېرىشتىكى كونكرېت ئەمەلىيىتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈشنىڭ مەھسۇلى. يولداش ماۋ زېدۇڭ: «بىرەر توغرا بىلىش، كۆپىنچە، ماددىدىن روھقا، روھتىن ماددىغا ئۆتۈش، يەنى ئەمەلىيەتتىن بىلىشكە، بىلىشتىن ئەمەلىيەتكە ئۆتۈشتەك مۇشۇنداق نۇرغۇن قېتىملىق تەكرارلىنىش ئارقىلىقلا ۋۇجۇدقا كېلىدۇ» دېگەندى. جۇڭگودا سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ توغرا يولىنى تېپىشمۇ مۇقەررەر ھالدا مۇشۇنداق بىر جەريانىنى بېسىپ ئۆتىدۇ. بۇ 12 پرىنسىپ جۇڭگودا سوتسىيالىزم قۇرۇشتا باشتىن كەچۈرگەن ئەگرى - توقاي ئەمەلىيەتنىڭ جەۋھىرى، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ يېڭى تەرەققىياتى، يولداش دېڭ شياۋپىڭ ۋەكىللىكىدىكى جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ ماركسىزمغا قوشقان توھپىسى. ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەريىسى جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە يۈنىلىش كۆرسىتىپ بەردى، جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ ئەمەلىيىتى ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەريىسىنى بېيىتتى.

12 پرىنسىپ ھەممە تەرەپنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇنىڭدا سىياسىي سۈزلىنىپلا قالماستىن، ئىقتىساد، مەدەنىيەتمۇ سۈزلەنگەن؛ ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىي سۈزلىنىپلا قالماستىن، مەنئۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىمۇ سۈزلەنگەن؛ ئىچكى ئىشلار سۈزلىنىپلا قالماستىن، دىپلوماتىيە ئىشلىرىمۇ سۈزلەنگەن.

12 پرىنسىپتا يەنە مۇھىم نۇقتىلار گەۋدىلەندۈرۈلگەن. ئەڭ گەۋدىلىكى شۇكى، ئۇنىڭدا سوتسىيالىستىك تۈزۈمدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈش شەرتى ئاستىدا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش ئىدىيىسى روشەن گەۋدىلەندۈرۈلگەن. سوتسىيالىزمنىڭ ئوپ ۋەزىپىسىدىن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئوپ كاپالىتىگىچە، ئىچكى قىسمدا ئىسلاھات ئىلىپ بېرىشتىن سىرتقا ئىشىكنى ئېچىۋېتىشكىچە، مۇلۇكچىلىك قۇرۇلمىسىدىن ئەقسىمات تۈزۈمىگىچە، ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكىدىن ئىگىلكنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ تۈزۈن مۇددەتلىك فاكتورلىغىچە بولغان ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىكى چوڭ - چوڭ مەسىلەلەر توغرىسىدا ئېنىق بەلگىلىمە چىقىرىلغان.

قىسقىسى، 12 پرىنسىپ پارتىيىنىڭ سوتسىيالزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي ئۇقتا» دىن ئىبارەت ئاساسىي ئۇشىيەننى يەنمۇ كونكرېتلاشتۇردى ۋە سستېمىلاشتۇردى. ئۇ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش دېگەن نېمە، جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنى قانداق قۇرۇش كېرەك؟ دېگەن مەسىلەرگە تېخىمۇ ئېنىق، مۇكەممەل جاۋاب بەردى. بۇ 12 پرىنسىپ بىر - بىرىگە مۇناسىۋەتلىك. بىر - بىرىنى چەكلەپ تۇرىدۇ، بىر - بىرى بىلەن باغلانغان بولۇپ، مۇكەممەل، ئىلمىي بىر پۈتۈن گەۋدە. ئۇنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلۇشى نەزەريە جەھەتتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپلا قالماستىن، ئەمەلىيەت جەھەتتىنمۇ مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۇ ھەم ئۇنىڭنىكى ئەمەلىيەتنىڭ ئىلمىي يەكۈنى، ھەم كەلگۈسىدىكى ھەرىكەتنىڭ توغرا قىبلىنامىسى. «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي ئۇقتا» غا 12 پرىنسىپ قوشۇلسا، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش تېخىمۇ مول، تېخىمۇ مۇكەممەل، تېخىمۇ روشەن قىياپەتتە دۇنياغا نامايان بولىدۇ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئىدىيىسىنى، ھەرىكىتىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشكە تېخىمۇ ھەقىقىي ئاساس بولىدۇ.

12 پرىنسىپ بىر پۈتۈن گەۋدە سۈپىتىدە ھازىر ئوتتۇرىغا قويۇلغان بولسىمۇ، ئۇنىڭ ھەر بىر ماددىسىدىكى ئوپ مەزمۇنلار ھەرگىز يېڭىدىن بايقالغان ئەمەس، بۇنى پارتىيىمىز خېلى بۇرۇنلا ئوتتۇرىغا

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ۋە 7 - بەش يىللىق پىلانلار ئومۇمىيۈزلۈك ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئىبارەت 13 يىل مول ھوسۇل ئېلىش ئاپتونوم رايون خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپلا قالماي، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي مۇقىملىقى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقىمۇ كاپالەتلىك قىلدى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئىبارەت 13 يىل مول ھوسۇل ئېلىش تەجرىبىلىرىنى مۇنداق بىر نەچچە جەھەتكە يەغىنچاقلاش مۇمكىن: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى مۇقىملاشتۇرۇش يۈكسەكلىكىدە تۇرغان ھالدا، يېرىك يېزا ئىگىلىكى پۈتۈن كۈچ بىلەن ياخشى تۇتۇلدى؛ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈلچىمى قىلىنىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئىسلاھاتى پائال تۈردە پۇختا قەدەم بىلەن ئىلگىرى سۈرۈلدى؛ بايلىقنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي، ئېكىئولوگىيىلىك ئۇنۇمى جارى قىلدۇرۇلۇپ، سۇ ئىنشائاتى، مەركەز قىلىنغان ئاساسىي ئۇقۇلۇش تىرىشىپ ياخشى تۇتۇلدى؛ مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش، ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇشتا چىڭ تۇرۇلۇپ، ئاشلىق ھوسۇلى پۇختا قەدەمدە ئاشۇرۇلدى، كەسىپ قۇرۇلمىسى تەڭشەلدى؛ پەن - تېخنىكا جەھەتتىكى سەرمايە ئۈزلۈكسىز كۆپەيتىلىپ، يېرىك يېزا ئىگىلىكى ئىشلەپچىقىرىش

قەش پەسلى كىرگەندىن بۇيان، ئۈرۈمچى شەھەرلىك كوكتات شىركىتى ئىچكىرى ئولكىلەردىن 20 خىلغا يېقىن 1700 تونا يېڭى كوكاتنى يۈنكەپ كېلىپ، شەھەر ئاھالىسىنى تەمىنلەش ئۈچۈن بازارغا سالدى.

سۈرەتتە: ئۈرۈمچى «قىزىل بايراق» سودا بازىرىدا سېتىلۋاتقان يېڭى كوكاتلار.

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

ئىشلىتىش تەجرىبىلىرىنى تەستىيىدىل يەكۈنلەپ، كۆرەش ئىرادىمىزنى ئۈرغۈتۈپ، تېخىمۇ جاسارەت بىلەن يول ئېچىپ ئىلگىرىلىشىمىز لازىم.

يولداش لى شۇشەن مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىز يېرىك يېزا ئىگىلىكىنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلانى ۋە ئون يىللىق تۈزۈش ئۈستىدە قويۇشتىكى يېتەكچى ئىدىيىسى، كۆرەش نىشانىسى مۇنداق: پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئۇ يولداش جىالىك زېمىنىنىڭ شىنجاڭنى كۆزدىن كۆچۈرگەنىدە بەرگەن مۇھىم يولىيورۇقلىرىنىڭ روھىنى قىبلىنامە قىلىپ، «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي ئۇقتا» دىن ئىبارەت ئاساسىي ئۇشىيەندە چىڭ تۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى يەنمۇ كۈچەيتىش؛ يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇش ستراتېگىيىسىنى داۋاملىق ئىزچىللاشتۇرۇش، «دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق بىرلەشتۇرۇلگەن كۆپ خىل ئىگىلىك» نى يولغا قويۇش فاكتورلىرىنى چىڭ تۇرۇش؛ يېزا ئىقتىسادىنىڭ سوتسىيالزم يۈنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك ئىسلاھاتىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مەھسۇلاتنى بىرلەشتۇرۇپ، ئائىلىلەرگە ھۆددىگە

(ئاخىرى 4 -بەتتە)

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەپچىقارغان، ساتقان جاۋابكارلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ پەرمانى

17 - نومۇرلۇق

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەپچىقارغان، ساتقان جاۋابكارلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى» 1990 - يىل 12 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى دائىمىي كېڭىشىنىڭ 107 - سانلىق يىغىندا مۇزاكىرە قىلىنىپ ماقۇللاندى، ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلسۇن.

ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى تۆمۇر داۋامەت

1991 - يىل 1 - ئاينىڭ 24 - كۈنى

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ بەلگىلىمە ئابونت ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئوبوروت قىلىشنى توسۇش، تىجارەت كارخانىلىرىنىڭ ساختا، ناچار تاۋارلارنىڭ بازارغا ئېقىپ كىرىشىنى ئاڭلىق ھالدا توسۇشقا تورتكە بولۇش ئۈچۈن، گوۋۇيۈەننىڭ «ساختا، ناچار تاۋارلارنى ساتقان جاۋابكارلارنى قاتتىق جازالاش پىكرى توغرىسىدىكى ئۆقتۇرۇش»ى ۋە گوۋۇيۈەن تارقاتقان «سانائەت مەھسۇلاتلىرى سۈپىتى مەسئۇلىيەت نىزامى»غا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كونكرېت ئەھۋالىغا بىرلەشتۇرۇپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا ئاپتونوم رايون دائىرىسىدە ئىشلەپچىقىرىلىدىغان، سېتىلىدىغان مەھسۇلات ۋە تاۋارلار مۇشۇ بەلگىلىمە بويىچە نازارەت قىلىنىدۇ ۋە تەكشۈرۈلىدۇ. بىنەكلىك، تازلىق، مۇھىت ئاسراشقا چېتىلىدىغان مەھسۇلات، تاۋار، ئالىي، چىدامليق ئىستېمال بۇيۇملىرى ۋە مۇھىم ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرى ھەم ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات نامىغا ئېرىشكەن مەھسۇلاتلار تۇغقىلىق نازارەت قىلىنىدۇ ۋە تەكشۈرۈلىدۇ.

3 - ماددا بۇ بەلگىلىمىنىڭ يولغا قويۇلۇشىنى تەشكىللەشكە ئاپتونوم رايونلۇق تۈلچەملەشتۈرۈش ئىدارىسى مەسئۇل بولىدۇ. ئالاقىدار مەھۇرىي مەسئۇل تارماقلار بۇ بەلگىلىمىنى ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت مەسئۇلىيىتىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا يولغا قويىدۇ. ئۆلچەملەشتۈرۈش ئىدارىسى بىلەن سودا - سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئىش تەقسىماتى گوۋۇيۈەننىڭ ماقۇللۇقى بىلەن ئېلان قىلىنغان دۆلەت تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسىنىڭ [1989] 211 - نومۇرلۇق ھۆججىتىنىڭ روھى بويىچە بولىدۇ.

ئىككىنچى باب سۈپەت نازارەتچىلىكى

6 - ماددا تۆۋەندە كۆرسىتىلگەن ساختا، ناچار تاۋارلارنى سېتىش قەتئىي مەنئى قىلىنىدۇ:

1) ۋاقتى ئۆتۈپ سۈپىتى ئۆزگەرگەنلىرى؛

2) بىخەتەرلىككە ۋە خەلقنىڭ سالامەتلىكىگە زىيان يەتكۈزىدىغانلىرى؛

3) ئەمەلىي سۈپىتى ماركىسىدىكى كۆرسەتكۈچلەرگە ياكى ئاساسلىق ئىقتىدارى جەھەتتىكى تەلەپلەرگە ماس كەلمىگەنلىرى؛

4) باشقىلارنىڭ ئەلا سۈپەت ماركىسى ئىسپات بەلگىسى ئىشلىتىلگەن ۋە يالغان ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى ياساپ بەلگە قىلىنغانلىرى؛

5) يالغان نەرسىلەر ئارىلاشتۇرۇلغان، يالغىننى راست دەپ، كوننى يېڭى دەپ سېتىلىدىغانلىرى؛

6) دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك قانۇن - نىزاملىرىدا ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىش مەنئى قىلىنغانلىرى.

7 - ماددا تۆۋەندىكى ئەھۋاللاردا، مەسلىسى كۆرسىتىپ بېرىلگەن بولسىمۇ، تۈزەتمىگەن بولسا ئاۋارلار ساختا، ناچار تاۋار ھېسابلىنىپ، سېتىلىشى مەنئى قىلىنىدۇ:

1. تاۋار نامى، ئىشلەپچىقارغۇچى، ئىشلەپچىقىرىلغان ئورنى، زاۋۇت نامى، زاۋۇت ئادرېسى خەتنۇچە يېزىلمىغانلىرى؛ ئاپتونوم رايوندا ئىشلەپچىقىرىلغان مەھسۇلاتلارنىڭ ماركىسى ۋە چوشە ندۇرۇلۇشى ئاز سانلىق مىللەتلەر يېزىقىدا يېزىلمىغانلىرى؛

2. ئىشلىتىشتە ۋاقىت چەكلىمىسىگە ئۇچرايدىغان، لېكىن كۆچتىن قېلىش ۋاقتى يېزىلمىغانلىرى؛

3. ئىشلەپچىقىرىش ئىجازەتنامىسى تۈزۈمى يولغا قويۇلغان، لېكىن ئىجازەتنامە نومۇرى ۋە كۆچكە ئىگە ۋاقتى يېزىلمىغانلىرى؛

4. مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمەلەر بويىچە، ستاندارتى، دەرىجىسى، ئاساسلىق تېخنىكا كۆرسەتكۈچى ياكى تەركىبى، مىقدارى قاتارلىقلار خەتنۇچە يېزىلىشقا تېگىشلىك بولسىمۇ لېكىن يېزىلمىغانلىرى.

5. ئالىي، چىدامليق ئىستېمال بۇيۇملىرىدىن خەتنۇچە يېزىلغان ئىشلىتىش چوشە ندۇرۇشى يوقلىرى.

6. باھاسى چۈشۈرۈلۈپ بىر تەرەپ قىلىندىغان تاۋارلار (سۈپەتسىز مەھسۇلات ۋە دەرىجىگە توشمىغان مەھسۇلاتلار بۇنىڭ ئىچىدە)نىڭ ياكى ئوراملىسىنىڭ كۆرۈنەرلىك يېرىگە «باھاسى چۈشۈرۈلۈپ بىر تەرەپ قىلىندىغان تاۋار» ئىكەنلىكى ئېنىق يېزىلمىغانلىرى؛

7. زەھەرلىك، ئاسان كۆيىدىغان ۋە ئاسان پارتلايدىغان توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى» دىكى بەلگىلىمە بويىچە تەكشۈرۈش ھەققى تاپشۇرۇشى كېرەك.

ئۈچىنچى باب جازالاش پرىنسىپى

13 - ماددا بۇ بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى قىلمىشىنىڭ ئېغىر - يېنىكلىكىگە قاراپ، ئۆلچەملەشتۈرۈشكە مەسئۇل مەھۇرىي ئورگانلار ياكى سودا - سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى تۆۋەندىكى جازا تورلىرى بويىچە جازالايدۇ:

1. ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىتلەش؛

2. سۈرۈك بەلگىلەپ تەرتىپكە سالدۇرۇش ياكى سۈرۈك بەلگىلەپ ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىتىپ تەرتىپكە سالدۇرۇش؛

3. مەھسۇلاتنىڭ دەرىجىسىنى چۈشۈرۈپ، بىر تەرەپ قىلىندىغان تاۋارلار بويىچە بىر تەرەپ قىلىش؛

4. سېتىشنى توختىتىشقا بۇيرۇش؛

5. قانۇنسىز تاپاۋەتنى ياكى مال سېتىش كىرىمىنى مۇسادىرە قىلىش؛

6. جەرىمانە قويۇش؛

7. ئىشلەپچىقىرىش (ياساش) ئىجازەتنامىسى ياكى تىجارەت كېنىشكىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش.

يۇقىرىقى جازا تۈرلىرىنى ئايرىم قوللانسىمۇ ياكى بىرلەشتۈرۈپ قوللانسىمۇ بولىدۇ.

14 - ماددا سۈپەتنى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش داۋامىدا ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە تىجارەت قىلغۇچى كارخانىلار ياكى شەخسلەرنىڭ مۇناسىۋەتلىك ماددىلارغا خىلاپلىق قىلغانلىقى سېزىلسە ئايرىم - ئايرىم ھالدا تۆۋەندىكىچە بىر تەرەپ قىلىنىدۇ:

1. بۇ بەلگىلىمىدىكى 6 - ماددىنىڭ 1 -، 2 -، 6 - تارمىقىغا خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ ساختا، ناچار تاۋارلىرى تولۇق مۇسادىرە قىلىنىپ قايتۇرۇۋېلىنىدۇ ۋە مال سېتىش كىرىمى مۇسادىرە قىلىنىدۇ ھەم تاۋار قىممىتى ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 30 — 50 پىرسەنتى بويىچە جەرىمانە قويۇلىدۇ ۋە ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىد قىلىنىدۇ، سۈرۈك بەلگىلەپ تەرتىپكە سېلىش ياكى ئىشلەپچىقىرىشتىن توختىتىپ تەرتىپكە سېلىشقا بۇيرۇلىدۇ.

2. بۇ بەلگىلىمىدىكى 6 - ماددىنىڭ 3 - تارمىقىغا خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ ھەممە مەھسۇلاتى تەكشۈرۈلىدۇ. پايدىلىنىش قىممىتى بولغانلىرىنىڭ دەرىجىسى چۈشۈرۈلۈپ «بىر تەرەپ قىلىنىدىغان تاۋار» دېگەن خەت يېزىلىپ بىر تەرەپ قىلىنىدۇ. قانۇنغا خىلاپ تاپاۋەتلىرىنىڭ ھەممىسى مۇسادىرە قىلىنىدۇ ھەمدە قانۇنغا خىلاپ تاپاۋەتنىڭ 15 — 20 پىرسەنتى بويىچە جەرىمانە قويۇلىدۇ. بەلگىلىمىدىكى 6 - جەرىمانە قويۇلىدۇ. جەرىمانە پۇلى تۆلەشكە قۇربى يەتمىگەنلەر تۇنۇك ئورنىغا تەڭ قىممەتتىكى مەھسۇلات ۋە تاۋار تۆلىسە بولىدۇ، سودا - سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ئۆلارنىڭ تىجارەت كېنىشكىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرىدۇ، ئەدلىيە تارماقلىرى كىشىلەرگە جىسمانىي جەھەتتىن زىيان كەلتۈرگەن، باشقىلارنى يارىدار قىلغان ۋە مېيىپ قىلغانلارنىڭ قانۇنىي جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتە قىلىدۇ.

18 - ماددا يولسىزلىق قىلىپ سۈپەتكە نازارەتچىلىك قىلغۇچىلارنىڭ ۋە سودا - سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەشىگە توسقۇنلۇق قىلغانلارنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگانلىرى ئامانلىق باشقۇرۇش ۋە جازالاش نىزامى بويىچە جازالايدۇ. سۈپەت جەھەتتىن نازارەت قىلىشنى رەت قىلغان تىجارەت كارخانىلىرى سېتىشنى توختىتىشقا بۇيرۇلىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللانغۇچى كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى لايىقەتسىز مەھسۇلات قاتاردا بىر تەرەپ قىلىنىدۇ.

19 - ماددا ئۆلچەملەشتۈرۈشكە مەسئۇل مەھۇرىي تارماقلار 6 -، 7 -، 9 - ماددىدىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلغان دۆلەت ۋە كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى كارخانىلارنىڭ مەسئۇللىرىغا ۋە ئاساسلىق جاۋابكارلىرىغا مەھۇرىي جەھەتتىن جازا بېرىشنى كارخانىغا مەسئۇل تارماقلارغا تاپشۇرىدۇ. 6 - ماددىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلاردىن شۇ ئايلىق ئۆلچەملەك ئىش ھەققىنىڭ 30 — 50 پىرسەنتى ئۆتۈپ قېلىنىدۇ، يېرىم يىلدىن بىر يىلغىچە مۇكاپات پۇلى ۋە ۋەزىپە ئىش ھەققى بېرىلمەيدۇ. 7 -، 9 - ماددىلاردىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلاردىن شۇ ئايلىق ئۆلچەملەك ئىش ھەققىنىڭ 20 — 30 پىرسەنتى ئۆتۈپ قېلىنىدۇ ھەمدە ئۆلارغا ئۈچ ئايلىق مۇكاپات پۇلى ۋە ۋەزىپە ئىش ھەققى بېرىلمەيدۇ. بىر تەرەپ قىلىنىش نەتىجىسى بىلەن ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالى ئۆلچەملەشتۈرۈشكە مەسئۇل مەھۇرىي تارماقلارغا يوللانىپ ئەنگە ئېلىنىدۇ.

20 - ماددا مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتى سەۋەبىدىن ئابونت ۋە ئىستېمالچىلارغا مال مۇلۇك ۋە جسمانىي جەھەتتىن زىيان يەتكۈزگەنلىكى، ساتقۇچىلار ئالدى بىلەن مەھسۇلات سۈپىتى جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىپ ئەمەلىي ئىقتىسادىي زىيانىنى تۆلەشكە مەسئۇل بولىدۇ، ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە توشۇغۇچىلارنىڭ مەسئۇلىيىتى بولسا، ساتقۇچىنىڭ ئۈنى مەسئۇلىيىتى بار ئالاقىدار تەرەپلەرگە تولىتىدۇ.

21 - ماددا جازالانغانلار بىر تەرەپ قىلىش قارارىغا قايىل بولمىسا، جازالاش قارارنامىسىنى تاپشۇرۇپ ئالغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە قارار چىقارغان ئورۇندىن بىر دەرىجە يۇقىرى مەھۇرىي مەسئۇل تارماقتا قاپتا قاراپ چىقىش توغرىسىدا ئىلتىماس سۇنسا ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلسا بولىدۇ. ۋاقتى ئۆتۈپ كەتكەندىمۇ قارارنى ئىجرا قىلمىغان ھەم ئەرزمۇ سۇنمىغان بولسا، قارار چىقارغان ئورگان خەلق سوت مەھكىمىسىگە

ماقۇللۇقى بىلەن ئىلان قىلىنغان دۆلەت تېخنىكا نازارە تچىلىكى ئىدارىسىنىڭ [1989] 211 - نومۇرلۇق ھۆججەتنىڭ روھى بويىچە بولىدۇ.

1. ئىشلەپچىقىرىش، ئوبوروت ساھەسىدە، مەھسۇلات سۈپىتى جاۋابكارلىقىغا دائىر مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا دۆلەت تېخنىكا نازارە تچىلىكى ئىدارىسى ۋە تۆنۈگىنا قارا ئىشلىق ھەر دەرىجىلىك تېخنىكا نازارە تچىلىكى ئاپپاراتلىرى مەسئۇل بولىدۇ؛ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ھەمكارلىشىشقا توغرا كەلگەنلەرنىڭ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ماسلىشىدۇ.

2. بازار باشقۇرۇش ۋە مارکا باشقۇرۇشتا ساختىلىق ئىشلىتىلگەن ۋە يالغان تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىشتەك قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلار سېزىلسە سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىدۇ، تېخنىكا نازارە تچىلىكى تارماقلىرى ماسلىشىدۇ.

3. بازاردا سۈپىتى ناچار تاۋارلارنى ھاينىغا ساتقان، ئالداپ ساتقان قىلمىشلار سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى سەزگەنلىرىنى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىدۇ؛ تېخنىكا نازارە تچىلىكى تارماقلىرى ھەمكارلىشىشقا توغرا كەلگەنلەرنىڭ تېخنىكا نازارە تچىلىكى تارماقلىرى ھەمكارلىشىدۇ. تېخنىكا نازارە تچىلىكى تارماقلىرى سەزگەنلىرىنى تېخنىكا نازارە تچىلىكى تارماقلىرى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىدۇ؛ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ھەمكارلىشىشقا توغرا كەلگەنلەرنىڭ سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ھەمكارلىشىدۇ. ئوخشاش مەسىلىلەرنى قايتىلاپ تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا بولمايدۇ.

4 - ماددا تاۋار ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە ساتقۇچى ئىشلەپچىقارغان ۋە ساتقان تاۋارنىڭ سۈپىتىگە مەسئۇل بولۇشى شەرت. سۈپەت باشقۇرۇش تۈزۈملىرىنى ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مەھسۇلاتلارنىڭ زاۋۇتتىن چىقىش سۈپەت ئۆتكىلى ۋە تاۋارلارنىڭ سېتىۋېلىش - سېتىش جەھەتتىكى سۈپىتىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۆتكىلىنى قاتتىق ئىگىلەش كېرەك. كارخانىلارغا مەسئۇل تارماقلار ئۈزۈىگە قاراشلىق كارخانىلارنىڭ تاۋار سۈپىتى توغرىسىدىكى قانۇن - نىزاملارغا رىئايە قىلىش ئەھۋالىنى نازارەت قىلىدۇ ھەمدە مەھسۇلاتقا ۋە تاۋارنىڭ سۈپىتىگە بىرلىكتە مەسئۇل بولىدۇ.

5 - ماددا ئىستېمالچىلار جەمئىيتى ۋە ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ ئىجتىمائىي نازارە تچىلىك ۋە جامائەت پىكرى نازارە تچىلىكىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخسلەر ئالاقىدار تارماقلارغا ساختا، ناچار تاۋارلارنى ئىشلەپچىقارغان، ساتقان قىلمىشلارنى پاش قىلىشقا ھوقۇقلۇق. پاش قىلىنغا خىزمەت كۆرسەتكەنلەر تەقدىرلىنىدۇ ۋە مۇكاپاتلىنىدۇ، بۇ بەلگىلىمىگە قاتتىق رىئايە قىلغان ۋە تۆھپە قوشقان ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە تىجارەت قىلغۇچىلار شۇنىڭدەك سۈپەت نازارە تچىلىكى خىزمىتىدە كورۇنەرلىك نەتىجە ياراتقان ئورۇن ۋە شەخسلەر تەقدىرلىنىدۇ ۋە مۇكاپاتلىنىدۇ.

6 - ماددا تاۋار ئىشلەپچىقارغۇچى ۋە ساتقۇچى ئىشلەپچىقارغان ۋە ساتقان تاۋارنىڭ سۈپىتىگە مەسئۇل بولۇشتىن باشقا يەنە تۆۋەندىكى مەجبۇرىيەتلەرنى ئورۇنلىشى كېرەك:

(1) ئىشلەپچىقارغان ۋە ساتقان تاۋارنىڭ سۈپىتى ئۈستىدىن تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن زۆرۈر ماتېرىيال بىلەن تەمىنلەش؛

(2) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(3) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(4) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(5) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(6) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(7) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(8) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(9) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(10) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(11) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(12) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(13) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(14) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(15) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(16) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(17) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(18) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(19) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(20) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(21) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(22) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(23) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(24) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(25) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(26) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(27) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(28) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(29) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(30) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(31) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(32) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(33) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(34) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(35) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(36) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(37) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(38) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(39) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(40) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(41) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(42) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(43) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(44) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(45) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(46) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(47) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(48) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(49) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(50) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(51) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(52) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(53) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(54) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(55) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(56) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(57) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(58) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(59) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(60) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(61) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(62) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(63) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(64) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(65) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(66) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(67) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(68) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(69) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(70) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(71) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(72) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(73) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(74) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(75) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(76) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(77) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(78) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(79) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(80) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(81) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(82) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(83) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(84) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(85) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(86) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(87) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(88) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(89) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(90) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(91) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(92) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(93) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(94) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(95) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(96) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(97) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(98) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(99) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(100) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(101) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(102) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(103) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(104) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(105) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(106) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(107) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(108) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(109) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(110) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(111) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(112) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(113) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(114) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(115) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(116) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(117) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(118) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(119) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(120) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(121) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(122) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(123) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(124) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(125) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(126) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(127) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(128) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(129) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(130) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(131) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(132) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(133) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(134) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(135) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(136) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(137) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(138) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(139) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(140) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(141) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(142) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(143) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(144) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(145) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(146) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(147) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(148) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(149) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(150) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(151) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(152) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(153) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(154) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(155) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(156) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(157) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(158) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(159) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(160) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(161) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(162) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(163) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(164) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(165) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(166) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(167) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(168) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(169) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(170) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(171) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(172) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(173) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(174) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(175) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(176) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(177) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(178) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(179) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(180) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(181) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(182) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(183) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(184) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(185) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(186) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈچۈن ئىسپات ئەشيالىرىنى ۋاقتىدا تەمىنلەش؛

(187) تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ئۈ

پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇرايلى

شىخو ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى

پارتىينىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشى تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئىجتىمائىي كەيپىياتنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇجىلىل ئابدۇۋايىت خەۋەر قىلىدۇ: شىخو ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى چىرىكلىككە، خىيانەتچىلىككە، پارىخورلۇققا قارشى تۇرۇش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشى ۋە ئىنتىزام تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئىجتىمائىي كەيپىياتنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

پېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ ناھىيىدىكى بەزى پارتىيە ئەزالىرىدا بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشنىڭ تەسىرى تۆۋەنلىدىن ئۆز كۆزىمچىگە چوغ تارتىدىغان، ھوقۇقىدىن قالايمىقان پايدىلىنىدىغان ناتوغرا ئىستىللار باش كۆتۈرۈپ قالغانىدى. بۇنداق ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى بۇلتۇردىن بۇيان، دېموكراتىك تۈرمۇش ئۇتۇكۇزۇش، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، نەق مەيداندا ئىش بېجىرىش قاتارلىق پارتىيە ئىستىلىنى ئومۇميۈزلۈك ياخشىلاشنىڭ تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقتى. ئۇلار پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاشتا ئالدى بىلەن پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا پارتىينىڭ ئىسىل ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇش، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنى كۈچەيتتى ھەم بۇنىڭغا دائىر 30 مىڭ خەتلىك ئۇگىنىش ماتېرىيالى تۈزۈپ، ئالتە قارار كۆرس ئېچىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلدى. زاۋۇت، كان مەيدانلارغا بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرىغا 27 مەيدان سىتالىغۇ فىلىمى كۆرسەتتى. بۇنىڭغا قاتناشقانلار 5230 ئادەم (قېتىم) غا يەتتى. ئۇلار يەنە پارتىيە ئىچىدە چىرىكلىككە، خىيانەتچىلىككە، پارىخورلۇققا قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى قانات يايدۇرۇپ، بۇ يىلنىڭ بېشىغىچە پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدىكى ئىنتىزامغا خىلاپ 16 ئەنزىنى ئېنىقلاپ، بۇنىڭغا چېتىشلىق 17 پارتىيە ئەزاسىغا چارە كۆردى. ئومۇمىنىڭ 8900 يۆنىدىن ئارتۇق پۇلىنى يەپ - ئىچىپ بۇزۇپ چېچىۋېتىپ ئامما ئارىسىدا يامان تەسىر پەيدا قىلغان يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسىنىڭ تۆۋەنگە چۈشكەن خىزمەت گۇرۇپپىسىنى ناھىيە بويىچە ئومۇمىي تۈقتۇرۇش چقىرىپ تەنقىد قىلدى.

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەزمۇن قىلىنغان پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلانغانلىقتىن، پارتىينىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئابرويى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى، ئىجتىمائىي كەيپىياتمۇ ياخشىلاندى.

توقسۇن ناھىيىسىدە پارتىيە قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلىپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىقى ئاشۇرۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مەخسۇت ھۇسەن خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇن ناھىيىسىدە ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى تەرتىپكە سېلىنىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ كومۇنىزملىق ئېتىقادى كۈچەيتىلىپ، پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋارلىقى ئاشۇرۇلدى، يادرولۇق رولى تېخىمۇ جارى قىلدۇرۇلدى.

توقسۇن ناھىيىسىدە ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيىتىنى توزۇمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنى تېخىمۇ قويۇپ قۇرۇلۇشى دېگەندەك چىڭ تۇتۇلمىغاچقا، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قىلدۇرۇلمىغانىدى. بۇلتۇردىن بۇيان، توقسۇن ناھىيىلىك پارتكوم پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى يېڭىباشتىن چوڭقۇر ھېس قىلىپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، پارتىيە دېموكراتىك ئاساستا باھالاش، پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيىلەش ۋە پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشنى چىڭ تۇتتى، جۈملىدىن 12 ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلىنى تەرتىپكە سېلىپ، پارتىيىۋىلىكى كۈچلۈك، كومۇنىزملىق ئېتىقادى مۇستەھكەم بىر تۈركۈم كىشىلەرنى پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىمگە بىلىنىڭ بېشىغىچە پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدىكى ئىنتىزامغا خىلاپ 16 ئەنزىنى ئېنىقلاپ، بۇنىڭغا چېتىشلىق 17 پارتىيە ئەزاسىغا چارە كۆردى. ئومۇمىنىڭ 8900 يۆنىدىن ئارتۇق پۇلىنى يەپ - ئىچىپ بۇزۇپ چېچىۋېتىپ ئامما ئارىسىدا يامان تەسىر پەيدا قىلغان يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسىنىڭ تۆۋەنگە چۈشكەن خىزمەت گۇرۇپپىسىنى ناھىيە بويىچە ئومۇمىي تۈقتۇرۇش چقىرىپ تەنقىد قىلدى.

چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەزمۇن قىلىنغان پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلانغانلىقتىن، پارتىينىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئابرويى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى، ئىجتىمائىي كەيپىياتمۇ ياخشىلاندى.

ناخشا تەقدىم قىلىش ۋە ئوقۇغۇچىلارنىڭ پۇل ئىئانە قىلىشى توغرىسىدا

مەلۇم بىر مەكتەپنىڭ ئوقۇغۇچىسى ئاغرىپ كېسەللىخانىدا يېتىپ قالغانىدا، ئوقۇتقۇچى ئوقۇغۇچىلارنى بەس - بەستە پۇل ئىئانە قىلىشقا سەپەرۋەر قىلغان، ساۋاقداشلارنىڭ ئالدى ئون يۆنەندىن كەينى بىر يۆنەنگىچە پۇل ئىئانە قىلغان. سىنىپتىكى ئىككى ئوقۇغۇچى ئائىلىسىدە قىيىنچىلىقى بولغاچقا، پۇل ئىئانە قىلىشقا قۇربى يەتمەي تولمۇ بىئارام بولغان. ئۇلار كۆپ ئويلانغاندىن كېيىن مەسىلىھەتلىشىپ ئەڭ ئاخىرىدا رادىئو ئىستانسىسىغا بېرىپ «تەلەپ ۋە تەقدىم» پروگراممىسىدا كېسەل ساۋاقدىشى ئۈچۈن «سۆيگۈ ھەدىيىسى» دېگەن ناخشىنى ئېيتىپ ساۋاقدىشىنىڭ سالامەتلىكىنىڭ تېزرەك ئەسلىگە كېلىشىنى تىلىگەن. «سۆيگۈ ھەدىيىسى» رادىئودا ئاڭلىنىلغاندا، ئاغرىق ياتقان ساۋاقدىشى ھاياجانلىنىپ يىغلاپ كەتكەن.

بىز بۇ ھېكايىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئىختىيارسىز ھالدا خىيالغا پاتتۇق. يۇقىرىقى ھېكايىنىڭ تۈزىنى ئېلىپ ئېيتقاندا، ناخشا تەقدىم قىلىش بىلەن پۇل ئىئانە قىلىشنىڭ مەقسىتى بىر، يەنى ئاغرىق ساۋاقدىشىغا ياردەم بېرىپ، ساۋاقداشلىق مۇھەببىتىنى ئىپادىلەشتىن ئىبارەت. ئىئانە قىلىنغان پۇل كېسەل داۋالاشنىڭ ئېھتىياجى، ئەمما تەقدىم قىلىنغان ناخشىمۇ كىشىدە ئوخشاشلا ھاياجان پېشى ئاققۇزالايدۇ، چۈنكى ئۇ ئارقىلىق قەلبىنىڭ ئەڭ چوڭقۇر قاتلىمىدىكى مۇھەببەتنى «تەقدىم» قىلغىلى بولىدۇ. شۇنداق ئويلايمەنكى، ھېلىقى كېسەل ساۋاقداشنىڭ كېسىلىنى ساقايتىش ئۈچۈن پۇل لازىم، لېكىن تېخىمۇ ئېھتىياجلىقى ساۋاقداشلار ئوتتۇرىسىدىكى چىن دوستلۇق ۋە دوستانە تەسەللىيدۇر.

ھازىر ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدا پۇل ئىئانە قىلىش دولقۇنى ئەۋج ئېلىپ كەتتى. بەزى مەكتەپلەر ۋە ئوقۇتقۇچىلار پۇل ئىئانە قىلىشنى قىسىنچىلىقى بولغاچقا، پۇل ئىئانە قىلىشقا قۇربى يەتمەي تولمۇ بىئارام بولغان. ئۇلار كۆپ ئويلانغاندىن كېيىن مەسىلىھەتلىشىپ ئەڭ ئاخىرىدا رادىئو ئىستانسىسىغا بېرىپ «تەلەپ ۋە تەقدىم» پروگراممىسىدا كېسەل ساۋاقداشنىڭ سالامەتلىكىنىڭ تېزرەك ئەسلىگە كېلىشىنى تىلىگەن. «سۆيگۈ ھەدىيىسى» رادىئودا ئاڭلىنىلغاندا، ئاغرىق ياتقان ساۋاقدىشى ھاياجانلىنىپ يىغلاپ كەتكەن.

بىز بۇ ھېكايىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئىختىيارسىز ھالدا خىيالغا پاتتۇق. يۇقىرىقى ھېكايىنىڭ تۈزىنى ئېلىپ ئېيتقاندا، ناخشا تەقدىم قىلىش بىلەن پۇل ئىئانە قىلىشنىڭ مەقسىتى بىر، يەنى ئاغرىق ساۋاقدىشىغا ياردەم بېرىپ، ساۋاقداشلىق مۇھەببىتىنى ئىپادىلەشتىن ئىبارەت. ئىئانە قىلىنغان پۇل كېسەل داۋالاشنىڭ ئېھتىياجى، ئەمما تەقدىم قىلىنغان ناخشىمۇ كىشىدە ئوخشاشلا ھاياجان پېشى ئاققۇزالايدۇ، چۈنكى ئۇ ئارقىلىق قەلبىنىڭ ئەڭ چوڭقۇر قاتلىمىدىكى مۇھەببەتنى «تەقدىم» قىلغىلى بولىدۇ. شۇنداق ئويلايمەنكى، ھېلىقى كېسەل ساۋاقداشنىڭ كېسىلىنى ساقايتىش ئۈچۈن پۇل لازىم، لېكىن تېخىمۇ ئېھتىياجلىقى ساۋاقداشلار ئوتتۇرىسىدىكى چىن دوستلۇق ۋە دوستانە تەسەللىيدۇر.

ھازىر ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدا پۇل ئىئانە قىلىش دولقۇنى ئەۋج ئېلىپ كەتتى. بەزى مەكتەپلەر ۋە ئوقۇتقۇچىلار پۇل ئىئانە قىلىشنى ئىپادىلىشىدىكى ئىككى خىل ئۇسۇلنى ئىشلىتىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئاتا - ئانىسى بىلەن تازا ئەپ تۇتۇلمەيدىغان بولۇپ قالدى. ئائىلە ئەھۋالى ناچارراق ئوقۇغۇچىلار پۇل چىقىرالمىغاندا، ساۋاقداشلىرى ئالدىدا خىجىل بولدى؛ ئائىلە ئەھۋالى ياخشىراق بەزى ئوقۇغۇچىلار ياخشىچاق بولۇش ئۈچۈن كۆپ پۇل ئىئانە قىلدىغان بولدى. ھەتتا تۇرغۇن ئوقۇغۇچىلار پۇل ئىئانە قىلىش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ ئاتا - ئانىسىدىن كۆپرەك پۇل ئۇندۇرۇۋېلىشنىڭ كويىدا بولدى، يەنە بەزىلىرى ئالدامچىلىق بىلەن پۇل ئېلىپ قالايمىقان خەجلىدى.

مەكتەپتىكى ئوقۇتقۇچىلار ساۋاقداشلاردا ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق ئىدىيىسى ۋە باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىدىغان روھنى

يېتىلدۈرۈش ئۈچۈن ئوقۇغۇچىلارنى تەربىيىلەش - ئىقتىسادچىللىق ئاساسىدا سەددىچىن سەپىلىنى رېمونت قىلىش، دۆلەت گۈھەرىنى قوتقۇزۇش، ئاسىيا تەنھەرىكىتى يىغىنىنى كۈتۈۋېلىش قاتارلىق پائالىيەتلەرگە سەپەرۋەر قىلغان بولسا، بۇنى ھەممەيلەن زۆرۈر ئىش دەپ بىلگەن بولاتتى. بۇ ئوسۇلنى باشقىلارمۇ خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلغان بولاتتى. ئەمما ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا پۇل تەكتلىپ ھەممىگە قادىر «ئالتۇن ئاچقۇچ» قا ئايلاندۇرۇپ قويۇلسا، ئەسلىدىلا جەمئىيەتنىڭ تەسىرىگە ئۇچراۋاتقان ئوقۇغۇچىلاردا پۇلپەرەسلىك خاھىشىنىڭ پەيدا بولۇپ قېلىشىدىن ساقلانغىلى بولمايدۇ. بۇنىڭ ئورۇنسىز ئەندىشىسىنى قولغا كەلتۈرمەكچى بولغان. بىزگە ئوخشاش سوتسىيالىزم جەمئىيىتىدە ياشاۋاتقان كىشىلەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئۇلارنىڭ قانچە مەيدان ئويۇنلىرى ياخشى ئوينىغانلىقىنى ئالدىن بىلگىلى بولامتى؟

يۇڭبىلوك، گاۋ لىپىڭ

دېگه‌نده‌ك چىڭ تۈتۈلمىغاچقا، ئاساسىي قاتلام پارتىيە ته‌شكىلاتلىرىنىڭ جەڭگىۋار قۇرغانلىق رولى تازا جارى قىلىنىۋاتقان بۇ چاغدا، ئاساسىي قاتلام پارتىيە ته‌شكىلاتلىرىنىڭ مۇستەھكەم بىر تورگىنى كۈشلەرنى پارتىيە ته‌شكىلاتلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەزىستىگە قويىدى. پارتىيە ئەزالىرى ئاساسدا پارتىيە ئاكتىپنى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى.

*

قۇمۇل ۋىلايىتى ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

تۈز مۇخبىرىمىز تۇمەر ھامۇت خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە بۇلتۇر 8 - ئايدىن باشلاپ، ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىش ئۈچۈن كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، كەسىپ ئەخلاقىغا ئاكتىق رېئالىيە قىلىش تەرىبىسى ئىلىپ بېرىپ، ئىجتىمائىي كەيپىياتنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

ئاپتونوم رايون ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىش توغرىسىدا تېلېفون يىغىنى ئاچقاندىن كېيىن ۋىلايەتلىك پارتكوم بىلەن مەمۇرىي مەھكىمە ۋىلايەت، ناھىيە (شەھەر) لەردە ۋە تارماقلاردا ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشكە رەھبەرلىك ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇپ كونكرېت تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلىرىنى تۈگىنىش، مۇزاكىرە قىلىشقا تەشكىللەپ، ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشنىڭ ئەھمىيىتىگە بولغان توتۇشنى ئۆستۈردى. ۋىلايەتلىك ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش ئىشخانىسى كۈچلۈك گېزىت چىقىرىش ئۈسۈلىدىن پايدىلىنىپ جايلار ۋە تارماقلارنىڭ ئۈز ئورنىدىكى ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى ئۈزى ئېنىقلاش، ئۈزى تەكشۈرۈش، ئۈزى تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلىشى ياخشى ئىشلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى. بۇ جەرياندا ناھىيە (شەھەر) لەر ۋە چوڭ سىستېمىلار، تارماقلار ئۈز ئورنى ۋە سىستېمىسىدىكى ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنىڭ كونكرېت ئىپادىلىرىنى مىسال قىلىپ، كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، كەسىپ ئەخلاقىغا ئاكتىق رېئالىيە قىلىش، ئىنتىزامغا رېئالىيە قىلىش، قانۇنغا بويسۇنۇش تەرىبىسى ئىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىدېئوى - سىياسىي ئېڭىنى ئۆستۈردى، كەسىپ ئەخلاقى قارىشىنى كۈچەيتتى. ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشكە دائىر قائىدە - تۈزۈملەرنى توزدى. كەسىپ ئەخلاقىغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلىپ، ئىنتىزامنى بۇزغانلارغا رېئوزىيە تارماقلىرى چارە كۆردى. ۋىلايەتلىك ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى ناھىيە (شەھەر) لەر چىقارغان ھەق ئىلىش، جەرىمانە قويۇشقا دائىر 200 پارچە ھۆججەت ۋە تۈقتۇرۇشنى تەكشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئىچىدىكى سىياسەت بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن بولمىغان 36 پارچە ھۆججەتنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، قالايمىقان ئىلىنغان پۇللارنى ئىگىلىرىگە قايتۇرۇپ بەردى.

بۇ ۋىلايەت يۇقىرىقىدەك چارە - تەدبىرلەرنى يولغا قويغانلىقتىن، ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى چەكلەش، تۈزىتىشتە ياخشى نەتىجە ھاسىل قىلىندى. ئاربلاپ تەكشۈرۈشتىن مەلۇم بولۇشىچە، تۈتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ۋىلايەت بويىچە 657 ئادەم (قېتىم) 1200 يۈەن قىممىتىدىكى پارىنى ئىلىش رەت قىلغان. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنى تۈزىتىشتە ئۈز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلغانلىقتىن، كەسىپلى ئورۇنلارنىڭ خىزمەت ئىستىلى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت ئىنتىزامىغا رېئالىيە قىلىش ئەھۋالىدىمۇ تۈزگىرىش بولۇپ، خىزمەت ئۈنۈمى تۆسكەن.

* * *

مەتنىياز ئىمامنىياز ئاقسۇ شەھىرىگە قاراشلىق قاراتال يېزىلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى. تۇ دېھقان ئائىلىسىدىن تۇسۇپ يېتىلگەن، خېلى كۆپ ئىسسىق - سوغۇقلارنى باشتىن كەچۈرگەنلىكتىن، ھەر ۋاقىت خەلقنىڭ غېمىنى يېيىشنى ئۆز بۇرچى دەپ ھېسابلىدى. پارتىيە ۋە خەلق بەرگەن ھوقۇقنى ئۈزىنى سەرىتىشنىڭ ۋاستىسى قىلمۇالمىدى، «پاك - دىيانەتلىك كادىر» بولۇپ، مۇكاپاتلىنىپ پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ھۆرمىتىگە ئېرىشتى.

«ئامەت» قوشلاپ كەلگەندە...

ئۇ 1984 - يىلى يېزا باشلىقى بولغاندىن بۇيان، ئۇنىڭغا «ئامەت» قوشلاپ كېلىشكە باشلىغانىدى. بۇ يىلنىڭ بېشىدا يېزىلىق پارتكومنىڭ شۇجىلىقىغا تەينىلىگەندىن كېيىن تېخىمۇ شۇنداق بولدى.

بەزىلەر ئۇنى مېھمانغا چاقىرىپ ئادەمگەرچىلىكىنى ئىپادىلەپ نەپكە ئېرىشمەكچى بولسا، بەزىلەر ھەر خىل مادداي بۇيۇملار بىلەن ئۇنى يوقلاپ كېلىشتى. بۇلتۇر 10 - ئاينىڭ مەلۇم بىر

يېقىنقى كۈنلەردىن بۇيان، يېزا ئىگىلىك 3 - شى مىللىي ئوتتۇرا مەكتىپىدىكى بىر نەچچە يۈز ئىنتىتىپاق ئەزاسى ۋە پىشۇنبر شۇبرغان سوغۇقتا قارىماي كوچىلارغا چىقىپ ئامما ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىشنىڭ ئەھمىيىتىنى چۈشەندۈردى.

سۈرەتتە: پىشۇنبرلار ئاممىغا بىلىم تۈگىتىشنىڭ مۇھىملىقىنى چۈشەندۈرمەكتە.

لى شاڭجۈڭ قۇتۇسى مەمتىمن خەۋىرى

پاك دىيانەتلىك شۇجى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئىبراھىم

كۆنى ئەتراپ تۇن قاراڭغۇلىقىغا چۆمگەنىدى. يېزا يېگىدىن قۇرماقچى بولغان «يېگىتاۋات» دېھقانچىلىق مەيدانىدىن خېلى كەچ قايتقان مەتنىياز ئىمامنىياز ئەمدى غىزالىنايى دەپ تۇرۇشىغا، مۇرىسىگە تاغار ئارتقان بىر كىشى ئۈيىگە كىرىپ كەلدى ۋە تاغارنى يەرگە قويۇپ شۇجىنىڭ بۇگۈن بەك چارچاپ كەتكەنلىكىنى، شۇڭا بۇگۈن ئاۋارە قىلماي، باشقا بىر كۈنى كېلىدىغانلىقىنى ئېيتىپ، مېڭىشقا تەمشەلدى تاغارنىڭ سىرتىنى ئالدىن پەملىگەن مەتنىياز ئىمامنىياز بۇگۈن پاراكلىششقا بولىدىغانلىقىنى ئېيتىپ، تۇ كىشى بىلەن بىللە غىزالاندى ۋە تاغاردىكى نەرسىنىڭ نېمىلىكىنى، نېمە مەقسەتتە ئېلىپ كەلگەنلىكىنى سورىدى. بۇ چاغدا ھېلىقى كىشى باشقا بىر كەنتتىن قانۇنىي گۇۋاھلىقتىن تۈتكۈزمەي ھۆددىگە ئېلىپ تېرىۋاتقان يېرىنىڭ قولدىن كېتىش ئالدىدا تۇرغانلىقىنى، شۇڭا بۇ ئىشنىڭ ئاسانراق ھەل بولۇشىنى كۆزلەپ، بىر قوينىڭ گۆشى بىلەن شۇجىنى يوقلاپ كەلگەنلىكىنى ئېيتتى.

شۇجىنىڭ خىزمىتى ئالدىراش دەپ ماڭا بەك كۆڭۈل بۆلۈۋېتىپلا، — رەھمەت سىلىگە، — دېدى مەتنىياز ئىمامنىياز تەمكىنلىك بىلەن ئۇنىڭغا، - ئەسلى بۇ قوينى قانچە پۇلغا ئالغانتىلە؟

— ئۈيدە باققان قويتى، بۇنداق بىرەر پاقلان دېگەن چاغلىق نەرسە ... - دېھقان شۇنى دەپلا گېپىنى يۇتۇۋەتتى.

— شۇنداق بولسىمۇ، - دېدى مەتنىياز ئىمامنىياز يەنە، - سىلىچە بۇ قوينى بازاردا قانچە پۇلغا ئالار؟

ئىشنىڭ ئەپلەشمەيۋاتقانلىقىنى بىلگەن ھېلىقى كىشى دودۇقلاپ تۇرۇپ:

ئاۋۋالقى كۈنى بازاردا مۇشۇنداق قوينىڭ سودىسى 140 يۈەندىن 150 يۈەنگىچە بولۇۋاتاتتى. بازاردىمۇ شۇنچىلىك ئالارمكەن دەيمەن، - دېدى.

— ماڭمۇ تۈزۈن بويتۇ بازارغا چىقىپ باقمىغىلى، ئۈيدە گۆشمۇ تۇگەپ قاپتىكەن، ئاز بولسىمۇ ماۋۇ 150 يۈەننى يانلىرىغا سېلىپ قويسىلا، لېكىن بۇنىڭدىن كېيىن ئىشلىرى بولسا بۇنداق نەرسىلەرنى كۆتۈرۈپ كەلمىسىلە، ئىش سىياسەتكە تۇيغۇن بولسا، سىياسەت بويىچە بىر تەرەپ قىلىمىز. دەپ تەربىيە بېرىپ، قولىغا پۇلنى تۇتقۇزۇپ، يولغا ئويۇنىنى ياخشى ئويىنىغانلىقىنى ئالدىن يىلگىلى بولامتى؟

يۈۋېنلوك، گاۋ لىپىك

* * *

قىسقاخەۋەرلەر

* يەكەن ناھىيىسىنىڭ ئىگەچى بازىرى تۈتكەن يىلنىڭ بېشىدا كەنتلەرنىڭ ئامانلىق ساقلاش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك ئەكشۈرۈپ تەرتىپكە سېلىپ، مۇئاۋىن كەنت باشلىقلىرىنى ئامانلىق ساقلاش ۋە مۇرەسسە خىزمىتىگە مەسئۇل قىلىپ بېكىتكەنىدى. مەسئۇلىيەت كۈچەيتىلىپ، ئاكتىپلىق ئىشقا سېلىنغانلىقتىن، ئەرز، دەۋا ئىشلىرى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىنىپ، يۇز بېرىش ئېھتىمالى بولغان ھەر خىل ماجرالارنىڭ ئالدى ئېلىندى.

ئەنۋەرجان مۇھەممەت نىياز

* * *

يېتىم - يېسىرلار ئۈنىڭ قەلبىدە

مەتنىياز ئىمامنىياز يېزا كادىرلىرىنىڭ قوشۇمچە يەر تېرىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلاشتۇرىتىدىغان، تۈزى نەپ ئېلىپ دۆلەت ۋە كوللېكتېنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان سالىدىغان ئىشلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، تۈزى باشلامچىلىق بىلەن يەر تېرىمايلا قالماستىن، يېزا ئورگىنىدىكى باشقا كادىرلارنىڭ يەر ئېلىپ تېرىشىنى چەكلىدى. بۇلتۇر 11- ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، مەتنىياز ئىمامنىياز يېزىلىق پاراۋانلىق ساناتورىيىسىدىكى قېرى، ئاجىز، ئىگە چاقسىز كىشىلەرنى بىلەن بىر داستىخاندا بولدى. چۈنكى مەتنىياز ئىمامنىياز بۇنداق مېھماندارچىلىقنى ئالتە يىلدىن بۇيان ئۈزىبىندىن پۇل چىقىرىپ ئۈيۈشتۈرۈپ كېلىۋاتاتتى. بۇ قېتىممۇ تۇ ئۈز يېنىدىن 100 يۈەن پۇل چىقىرىپ، ئاشخانىغا مانتا، سامسا، پولو بۇيرۇتۇپ ساناتورىيىدىكى 22 نەپەر قېرى، ئاجىزنى مېھمان قىلدى. ئۇلار مەززە قىلىپ غىزالىنىۋېتىپ: «بىزنىڭ بۇ شۇجى بەك ياخشى، بىز ھېيت - ئايەم كۈنلىرىدە ھەرگىز غېرىپسىنىپ قالمايمىز، پارتىيىگە ۋە پارتىيە تەربىيىلەپ يېتىشتۈرگەن مۇشۇنداق كادىرغا رەھمەت» — دەپ كۆز يېشى قىلىشتى...

تۇرمۇھەممەت تۇختىمەمەت تۇرياق ئاشتى.

باغچى بازىرى پەن - تېخنىكا تايانچىلىرىنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۈنۈمنى كۆردى

خوتەن ناھىيىسىنىڭ باغچى بازارلىق پارتكومى ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دېھقان، چارۋىچىلار ۋە ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى يېزا ئىگىلىك بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەپ، تېرىقچىلىقنى ئىلمىيلاشتۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىدىن 13 - يىلمۇ مول ھوسۇل ئالدى.

بۇ بازار 1989 - ۋە 1990 - يىللىرى 18 مىڭدىن ئارتۇق دېھقان، چارۋىچى، شۇنداقلا يېزا ئاساسىي قاتلام كادىرىنى 16 قارار كۇرس ئېچىپ، سەككىز تۈر بويىچە تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرغانلىقتىن، 1990 - يىلى ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 21 مىليون 554 مىڭ 844 كىلوگرامغا، پاختا 2 مىليون 261 مىڭ 139 كىلوگرامغا، ياغلىقدان 409 مىڭ 125 كىلوگرامغا، سىلە غەزىسى 90 مىڭ 100 كىلوگرامغا، چارۋا مال 81 مىڭ 600 تۇياقتا يېتىپ، 1989 - يىلىدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 833 مىڭ 212 كىلوگرام، 843 مىڭ 510 كىلوگرام، 34 مىڭ 555 كىلوگرام، 22 مىڭ 350 كىلوگرام ۋە 1281 تۇرمۇھەممەت تۇختىمەمەت تۇرياق ئاشتى.

گۆۋۈيۈەن ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىش سىياستىنى تەكشەش توغرىسىدا تۆۋەندىكى چىقارىدى

دۆلەتنىڭ ئاشلىق كىرىم - چىقىمىدىكى كاۋاكنى كىچىكلىتىپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش باھاسى بىلەن سېتىش باھاسى ئاستىن - ئۈستىن بولۇپ كېتىش مەسلىسىنى پەيدىنپەي ھەل قىلىش لازىم

شىنجاڭ ئاگېھلەندۈرۈش، بېيجىڭ، 2- فېۋرال تېلېگرامىمىسى. گۆۋۈيۈەن يېقىندا ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىش سىياسىتىنى تەكشەشكە ئالاقىدار مەسىلەر توغرىسىدا تۆۋەندىكى چىقارىدى.

ئۆۋەندىكى ئاشلىق سېتىۋېلىش باھاسى بىلەن سېتىش باھاسى ئاستىن - ئۈستىن بولۇپ كېتىش مەسلىسىنى پەيدىنپەي ھەل قىلىش لازىم

شىنجاڭ ئاگېھلەندۈرۈش، بېيجىڭ، 2- فېۋرال تېلېگرامىمىسى. گۆۋۈيۈەن يېقىندا ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىش سىياسىتىنى تەكشەشكە ئالاقىدار مەسىلەر توغرىسىدا تۆۋەندىكى چىقارىدى.

ئۆۋەندىكى

ساقلاش توڅون، 1991 - يللدن 1992 - يىلغىچه گوۋژيوەن بۆلكه، ئاپتونوم رايون، بىۋاسىته قاراشلق شەھەرلەرگە چۈشۈر- گەن ئاشلىق سېتىپ بېرىش ھۆددە- گەرلىك كۆرسەتكۈچى 1990-يللىدكى پلان ئاساسىدا سەل - پەل تەڭشىلدۇ ۋە داۋاملىق ئىككى يىل ئىجرا قىلىندۇ، بۇ مەزگىلدە مەملىكەت بويىچە سېتىۋېلىـ نىدىغان ئاشلىق مقدارى ھەر يىلى 50 مىليارد

(بېشى 1 - بەتته)

بېرىش مەسئۇلىيىتى تۆزۈمىنى مۇقىملاشتۇرۇش شەرتى ئاستىدا، قوش قاتلاملىق باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەت سىستېمىسىنى كۆچەيتىپ، كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى تەدرىجىي زورايتىش؛ سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنى مەركەز قىلىپ، ئاساس قۇرۇلۇشنى كۆچەيتىپ، يېزا ئېگىلىكىنى تۈنۈرسال ئېچىنى ياخشى تۈتۈش؛ پەن — تېخنىكىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇنۇمۋېرسال ئىشلەپچىقىرىش كۆچى سەۋىيىسىنى ئۇنۇملۇك ئۆستۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ ئالاھىدىلىككە ئىگە، ھوسۇلى يۇقىرى، مۇقىم بولغان دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق سىستېمىسىنى تەدرىجىي شەكىللەندۈرۈش؛ يېزا - بازار كارخانىلىرىنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئوبوروتىنى جانلاندۇرۇپ، يېزا ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىز دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنىڭ ھەقىقىي تۇرمە داۋاملىق، مۇقىم، ماس قەدەمدە راۋاجلىنىشىنى ساقلاپ قېلىپ،

تۈزگەرتىشى كېرەك. شەرت - شارائىتى بار جايلار شەھەر - بازار ئاھاللىرىنىڭ نورمال ئاشلىق ئۆلچىمى ۋە ئىش تۈرىگە قاراپ بىرىلىدىغان ئاشلىق ئۆلچىمىنى بەزى جايلارنىڭ ئىسلاھات تەجرىبىلىرىدىن پايدىلىنىپ مۇۋاپىق تەڭشىسە بولىدۇ. يېزىلاردا ئاشلىقنى تاختاي باھاسىدا سېتىشتا، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئاشلىقى، مۇ ئامبىرى ياسىلىدىغان جايلاردىن

(بېشى 1 - بەتته)

مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە مەلۇم كۆلەمگە ئىگە ئاشلىق، پاختا، شېكەر ماتېرىيالى ۋە چارۋىچىلىق بازىسى قۇرۇپ چىقىش. ئۇ مۇنداق دېدى: يۇقىرىقى كۆرەش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، تۆۋەندىكى خىزمەت تەدبىرلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى: ئومۇميلىقنى نەزەردە تۇتۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇھىم ستراتېگىيىلىك ئورنىنى يەنمۇ گەۋدىلەندۈرۈش؛ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈش؛ ئۇنۇمگە ئەھمىيەت بېرىپ، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى يەنمۇ ياخشىلاش؛ پەن - تېخنىكىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، «پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش» ۋە يېزا تېخنىكا تەربىيسى خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈش؛ ئاساس قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىپ، زاپاس كۆچنى ئاشۇرۇپ، بايلىق تەقسىماتىنى يەنمۇ ياخشىلاش؛ يېزىلاردىكى سوتسىيالىزم بازىسىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن ھەققىي كۆچەيتىش.

يولداش لى شۇشەن مۇنۇلارنى تەكتىلەپ كۆرسەتتى: بىز چوقۇم كەڭ سەپ رەڭلىكە ئىگە بولۇپ، پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئاتلىنىپ، 14 - يىلنىڭ مول ھوسۇل ئېلىشىنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە ھۆكۈمەتلەر يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ھەر قانداق ۋاقىتتا ھەممىدىن مۇھىم خىزمەت دەپ بىلىپ كۆڭۈل قويۇپ ئورۇنلاشتۇرۇپ، يېرىك يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىغا مۇناسىۋەتلىك خىزمەتلەرنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ياخشى تۈتۈشى لازىم. ھەر قايسى كەسىپ، ھەر قايسى ساھەلەردىن يېرىك يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى تېخىمۇ ئۇنۇملۇك قوللاش ۋە ئىلگىرى سۈرۈشنى تەلەپ قىلمەن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلار، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈرەن - مەيدانلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى كورسىتىپ بەرگەن نىشانىنى بويلاپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەلىپى بويىچە غەيرەت ئوستىگە غەيرەت قىلىپ، تىرىشىپ كۆرەش قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز يېرىك يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈشكە چاقىرىمەن!

كىنوخانىلاردا

ئىشقۇاز شەيخ

«شەرقىشامىلى» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 12:50 تە، 3:10 دا، 5:20 دە، 7:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا.

كۆز يېشىغا تولغان مۇھەببەت ۋە نەپرەت

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 11:00 دە، 1:30 دا (دوزاق ۋە جەنەت 4:00 تە، 6:30 دا).

نىكاھتىن ئاجرىشىش توختامى

3 - بىناكارلىق كۆلۈبىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:10 دا، 12:10 دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا؛

«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 9:50 تە، 11:50 تە، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:10 دا، 8:30 دا؛

«تۆكتەبىر» كۆلۈبىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:50 تە، 12:50 تە، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا.

ئالاھىدە فىلىم — ئاتىلىدىكى سەرگۈزەشت

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 11:20 دە، 1:20 دە، 3:20 دە، 5:20 دە، 7:10 دا.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋا رايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا: 13 ℃ — 5 ℃ - بولىدۇ، ئوچ بال شامال چىقىدۇ.

سۆزدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئوچ كىتابنىڭ ئېغىر خاتالىقى ۋە ئۇنىڭ جەمئىيەتتە پەيدا قىلغان ھەم پەيدا

(بېشى 1 - بەتته)

قويغان ھەم بىر قانچە يىل يولغا قويغان. شۇنداق ئېيتىش كېرەككى، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇشنىڭ بىر قانچە چوڭ پرىنسىپلىرى، ئاساسىي لۇشىەنى توغرىسىدا پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلار بىر قەدەر ئېنىق، ئوراتاق تونۇشقا ئىگە. ھازىر بىز ئىلگىرىكى ھەر قانداق ۋاقىتقا قارىغاندا تېخىمۇ قەتئىي، تېخىمۇ ئېنىقراق بىلەن شۇنى ئېيتالايمىزكى، سوتسىيالزم يولى دېگەن نېمە، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش يولى دېگەن نېمە؟ دېگەن مەسىلىلەرگە بىز ناھايىتى ئېنىق جاۋاب بېرەلەيمىز ھەم بۇ جەھەتتە جەزمەن غەلبە قىلىشقا ئىشەنچىمىز كامىل.

سىياسىيىنىڭ مۇقىملىقى، ئىقتىسادنىڭ مۇقىملىقى، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى پارتىيىمىز لۇشىەننىڭ مۇقىملىقى، فاكتورنىڭ مۇقىملىقى، سىياسىتىنىڭ مۇقىملىقىدىن ئايرىلالمايدۇ. پارتىيىنىڭ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان دۆلىتىمىزنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشىدىكى سەۋەب، تۈپ ئاساسىدىن ئېتىقاندا، پارتىيىمىزنىڭ لۇشىەنى، فاكتور، سىياسەتلىرى ئىزچىل ۋە مۇقىم بولدى. 12 پرىنسىپىنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلغانلىقى پارتىيىمىزنىڭ لۇشىەن، فاكتور، سىياسەتلىرىنىڭ مۇقىملىقىنى يەنە بىر قېتىم كۆرسەتتى. «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» ۋە 12 پرىنسىپنى داۋاملىق، قەتئىي، ئېغىشمايلا ئىزچىللاشتۇرۇش ئېلىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى، 2 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى.

12 پرىنسىپتا ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھاتتىكى چوڭ - چوڭ مەسىلىلەرگە توغرا جاۋاب بېرىلدى، بۇنىڭدىن كېيىنكى چوڭ تەسەۋۋۇر، چوڭ رامكىلار بېكىتىلدى. ئەمدىكى مەسىلە پۇختا ئىشلەپ، ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە قالدى. دەرۋەقە، ئەمەلىيلەشتۈرۈش داۋامىدا يەنە يېڭىلىق يارىتىشقا، بۇ پرىنسىپلارنى يەنمۇ كونكرېتلاشتۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. كىشىلەرنىڭ بىلىشى مەڭگۈ ئايلاغلاشمايدۇ، كىشىلەرنىڭ بىلىشى دەۋرىنىڭ تەرەققىياتىغا قاراپ ئىلگىرىلەيدۇ، ئەمەلىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ تەرەققىي قىلىدۇ. ھازىر سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھاتنىڭ ئۇلۇغ ئەمەلىيىتى داۋامىدا بىز يەنىلا مۇشكۈل ۋەزىپىلەرگە،

* * *

بالا ئىزدەش توغرىسىدا ئېلان

ئېلىجان ئەخمەت: 3 ياش، ئاقيۈز، سېرىق قۇلاقچا، كوك مىيە نباۋ چاپان، كوك پاختىلىق ئىشتان، ئاق ئاياغ كىيگەن بولۇپ، 1991 - يىل 2 - ئاينىڭ 5 - كۈنى يامالىق تاغ مەھەللىسىدە يوقاپ كەتتى. كۆرگۈچىلەرنىڭ ئورۇمچى شەھەرلىك تۇرۇبا سۇيى شىركىتىدىكى ئەركىن بىلەن ئالاقىلىشىشنى ئۈمىد قىلىمەن. خەۋەر قىلغۇچىغا سۈيۈنچە بېرىلىدۇ.

تېلېفون نومۇرى: 514598

چۇشىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە ماتارىپ، ئاخبارات - نەشرىيات قاتارلىق قىلىش، ئۇچىنچى، ياش ئوقۇغۇچىلارغا تارماقلىرىنىڭ مەسئۇلىرى بولۇپ، جەمئىي ۋەتەنپەرۋەرلىك، شىنجاڭ تارىخى، ئاز 200 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

*

مۇرەككەپ مەسىلىلەرگە دۇچ كەلمەكتىمىز. يەنە بىز توپ يەتمىگەن ئۇرغۇن زۇرۇرىيەت ئالىمى بار. مەسىلەن: سوتسىيالىستىك پىلانلىق تاۋار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش داۋامىدا پىلانلىق ئىگىلىكنى بازار ئارقىلىق تەڭشەش بىلەن قانداق بىرلەشتۈرۈش، ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكى ئاساسىي گەۋدە قىلىنغان شارائىتتا قىممەت قانۇنىنىڭ رولىدىن قانداق پايدىلىنىش ۋە ئۇنىڭ رولىنى قانداق جارى قىلدۇرۇش، ئومۇمىي جەھەتتىن تەڭشەپ تىزگىنلەش بىلەن كىچىك جەھەتتىن جانلاندۇرۇشنى قانداق قىلىپ مۇۋاپىق بىرلەشتۈرۈش، بۇلارنىڭ ھەممىسى ئىنتايىن مۇرەككەپ بولغان نەزەرىيە مەسىلىلىرى ئەمەلىيەت مەسىلىلىرى، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئەمەلىيەت ئاساسىدا نەزەرىيە جەھەتتىن داۋاملىق ئىزدەنگەندىلا ئاندىن ھەل قىلغىلى بولىدۇ. بىز 12 پرىنسىپنى يېتەكچى قىلىپ، بۇنى جەزمەن تېخىمۇ ياخشى ھەل قىلىپ كېتەلەيمىز. نەزەرىيە - تۈپ ئاساس، ئالغا بېسىش يۇنىلىشىنى نەزەرىيە جەھەتتىن ھەقىقىي ئايدىڭلاشتۇرۇۋالغاندا، ئەمەلىي خىزمەتلەردە قارىغۇلۇقنى ئازايتىـ قىلى بولىدۇ، تېخىمۇ پۇختا قەدەم بىلەن ئالغا باسالايمىز.

ھازىرقى دۇنيادا سىياسىي ۋەزىيەتنە جىددىي ئۆزگىرىش بولماقتا، سوتسىيالزم مىسلى كۆرۈلمىگەن جىددىي سىناقتا دۇچ كەلمەكتە. ئۇنىڭ نۇقتا»ۋە 12 پرىنسىپ بويىچە ئىش قىلىپ، 1 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى غەلبىلىك ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇشنىڭ كۆچلۈك ھاياتىي كۈچىنى دەسلەپكى قەدەمدە نامايان قىلدۇق. بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىلدا بىز تېخىمۇ ئاكتىپ، تېخىمۇ قەتئىي ھالدا «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» ۋە 12 پرىنسىپ بويىچە ئىش قىلىدىغانلا بولساق، 2 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى جەزمەن غەلبىلىك ئەمەلگە ئاشۇرالايمىز. 20 - ئەسىر بىلەن 21 - ئەسىر ئالمىشىدىغان چاغدا بىز پۈتۈن دۇنياغا تېخىمۇ ئېتىبارلىق بىلەن شۇنداق جاكارلايمىزكى،

سوتسىيالىستىك جۇڭگو خۇددى تەيشەن تېغىدەك مەزمۇت؛

جۇڭگو جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش يولىدا چوڭ قەدەم بىلەن ئالغا باسماقتا!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ،
6 - فېۋرال تېلېگراممىسى)

*

(بېشى 1 - بەتته)

باشقۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش لازىم.

تۆمۈر داۋامەت ئاخىرىدا مۇنداق دېدى: پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنى دۆلىتىمىزنىڭ 2 - باسقۇچتىكى ستراتېگىيىلىك ئۇلۇغۋار تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى چوڭ تەسەۋۋۇر، چوڭ رامكىلار بېكىتىلدى. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىدۇ. ئىقتىساد — ئاساس. مۇقىملىق — ئالدىنقى شەرت. بىز چوقۇم مۇقىملىق ۋە تەرەققىياتتىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيىدە چىڭ تۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە خەلقئارادىكى ئەكسىيەتچى كۈچلەرنىڭ ئاغدۇرمىچىلىقى، سىكىپ كىرىشىي، بۇزغۇنچىلىقىغا قارشى تۇرۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىشىمىز لازىم.

شنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 57)
«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1991 - يىل
فېۋرال
9
شەنبە

ۋاڭ ئېنماۋ «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئېچىلغان مۇھاكىمە يىغىندا تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش — شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىسى

ئۆز خەۋىرىمىز. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋاڭ ئېنماۋ 2 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايون «تۇيغۇرلار»، «ھونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى»، «قەدىمكى ئۇيغۇر ئەدەبىياتى» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئاڭچان مۇھاكىمە يىغىنغا قاتناشتى ھەمدە مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: تارىخىي ۋەقە رېئال پاكىتلار، خەلقئارا ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى پاكىتلار شىنجاڭغا ئاساسىي خەۋپىنىڭ ئىچكى - تاشقى مىللىي بۆلگۈنچىلەردىن كېلىدىغانلىقىنى تەكرار ئىسپاتلىدى. شۇڭا مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش — شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق، مۇھىم ستراتېگىيىلىك ۋەزىپىسى.

يولداش ۋاڭ ئېنماۋ ئالدى بىلەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپتونوم رايون «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسى توغرىسىدا ئاڭچان مۇھاكىمە يىغىنى ناھايىتى مۇھىم يىغىن. يىغىنغا قاتناشقان مۇئەخەسسىسلەر، ئالىملار «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ تارىخنى ھەدەپ بۇرمىلىغان، ئۇزگەرتكەن، توقۇغان، ئويدۇرغان، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ئىدىيىسى تارقاتقان رەزىل قىياپىتىنى ئاشكارىلاشتا، ئاپتونوم رايونلۇق پىئونېرلار خىزمىتى كومىتېتى مەملىكەت ئۆگىنىپ، «لەي نىڭدىن ئۆگىنىشتىكى پەرزەنتلىك بۇرچى خىزمىتى كومىتېتى، ئاقسۇ يايدۇرۇۋاتاتتى. ئاپتونوم رايونلۇق پىئونېرلار ئەترىتى خىزمىتى كېيىن ھەسەرلىك پىئونېرلار تالىپ ئۇمەر، ئۇلۇغ كومىتېتى، غۇلجا نېرلار ئەترىتى خىزمىتى سچە «لەي نىڭدىن ئىلغار ئورۇن»، نەپەر پىئونېر نىڭدىن لىك

ئۇزۇندىن بۇيان تارقىتىپ كېلىۋاتقان خاتا، ئەكسىيەتچىل «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» نىڭ زەھەرلىنى تازىلاشقا، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ سىياسىي ھوشيارلىقىنى ئۆستۈرۈپ، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى ۋەتەننىڭ برلىكىنى قوغداش بىلەن ۋەتەننىڭ برلىكىنى پارچىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش كۈرىشىنىڭ جىددىيلىكىنى، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ مۇھىملىقىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تونۇۋېلىشقا پايدىلىق. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدا ۋەتەننىڭ برلىكىنى قوغداپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى مۇستەھكەملەپ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ ئوڭۇشلۇق يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ۋەزىپىلىرىنى ئىشلەپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

(داۋامى 4 - بەتتە)

يولداش ۋاڭ ئېنماۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مۇنازىرە تەلەپ قىلمايدىغان ھەقىقىي ئىلمىي مەسىلىلەر ئۈچۈن، ئىلىم - پەن ساھەسىدە ئەركىن مۇنازىرە ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق ھەقىقەتنى ئىزدەش ئىنتايىن زۆرۈر. ئەمما، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ئۇرۇشى ئىنتايىن كەسكىن سىياسىي كۈرەش بولۇپ، بۇ ئۇرۇشتا ھەرگىز يۇمشاقلىق قىلىشقا بولمايدۇ. ئۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئىرادىسى ۋە ئورتاق ئارزۇسىنى ئىپادىلەيدىغان ئىنتايىن مۇھىم ۋەزىپە ئىكەنلىكىنى تەكىتلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى باھار بايرىمىنى كۈتۈۋېلىش يۇزىسىدىن چاي ئۈتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ جىشىڭ، يې شىباۋ خەۋىرى ۋە فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى 2 - يولداشلاردىن، ھەر قايسى سەپلەردىكى

تۇمۇر داۋامەت باشچىلىقىدىكى ئاپتونوم رايونلۇق ھال سوراش ئۆمىكى مەلۇم قىزىل ئارمىيە ۋەزىپىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەردىن باھار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن

ۋەتەنپەرۋەر كىچىك قوغدىغۇچىلار، سىلەرنى قارشى ئالىمىز!

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ جىشىڭ، يې شىباۋ خەۋىرى ۋە فوتوسى

← مەملىكەت بويىچە «لەي نىڭدىن ئۆگىنىش ئۆلگىسى» ھەسەنجان مەمتىمىن.

← ئابدۇللا ئابلىمىت، ئابدۇغوپۇر ئابلىكىم، ئەركىن ئوسمان، ئالماگۈل پەيزۇللا، ئاسىگۈل ئابدۇكېرىم.

...نى ئۆتۈشقا تۆھپە ...ھىيسىنىڭ لومپا يېزا ...باشلانغۇچ مەكتىپىدىكى «قىزىل گۈللۈك ئوسمۇر» ...نىڭچە پىئونېرلار بارلىققا

ناھىيىلىك ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئابلىمىت بىزگە تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى:

— بۇلتۇر 4 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسىدا ئەكسىلىنقىلابىي قوراللىق توپلاڭ يۈز بەرگەنلىكى توغرىسىدىكى خەۋەر قوشنا ئاتۇشباغ كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىگە يېتىپ كەلگەنىدە، مەكتەپتىكى ئۆقۇتۇ...

↑ ھەسەنجان مەمتىمىن ۋە ئۇنىڭ كىچىك دوستلىرى كامىل ناسىر (ئوتتۇرىدا)، ئويۇل تالىپ ئۇمەر (ئوڭدا).

← ئۇلار قەشقەر ۋىلايىتى بەرگەن «توپلاڭنى تىنچىتىشتىكى ئۆسمۇر قىزىل گۈللەر كوللېكتىپى» دەپ يېزىلغان تەقدىرنامىنى ئۇرۇمچىگە ئالغاچ كەلگەن، ئۇرۇمچىنىڭ كۆركەم مەنزىرىسى ئۇلارنى شادلىققا چۆمدۈردى.

ھەدەپ بۇرمىلىغان، ئۆزگەرتكەن، توقۇغان، ئويدۇرغان، مىللىي بۈلگۈنچىلىك ئىدىيىسى تارقاتقان رەزىل قىياپىتىنى ئۇرغۇنلىغان ئېنىق تارىخي پاكىتلار ئارقىلىق ئېچىپ تاشلىدى، شىنجاڭ تارىخىدىكى ۋەتەننىڭ بىرلىكى بىلەن ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىغىنى ئىسپاتلىغان ھەقلىق پاكىتلار ئاساسىدا ئۇلۇغ ۋەتەنىمىزنىڭ شىنجاڭ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ۋە شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقلىرى ئۇلۇغ جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى بولۇپ كەلگەنلىكى شانلىق تارىخىنى كۆرسىتىپ ئۆتۈپ، ئۇيغۇرلارنىڭ

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنىنى يولغا قويۇش نىزامى

خۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شىنخۇا ۋىۋە نىنىڭ پەرمانى

3 - فېۋرال تە73 - نومۇرلۇق

مەركىزىي كومىتېتى خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى يولغا قويۇش نىزامى» ھازىر ئاينىڭ 2 - كۈنى چوشتىن 19 - يېلى 2 - ئاينىڭ 1 - تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قويۇلسۇن:

بايرىمى بىرلەشمە كوممۇنىزم لى پېڭ

كېچىلىكى ئىجادىيەتچىلىك ئاينىڭ 4 - كۈنى رېژىسسورلار، ئارتىسلار ۋە خادىملارنى يوقلىدى.

لى رۇيخۇەن بۇ يىللىق باھار پرىنسىپ بىرلەشمە كوممۇنىزم ئېچىش

*** زام «جۇڭخۇا خەلق (بېشى 1 - بەتتە) مۇرۇش قانۇنى» (تۆۋەندە رەھبەرلىكىنى، خەلقىش قانۇنى» دەپ ئېلىندى) سوتسىيالىزم تۈزۈمىدىكى بىلگىلىمە بويىچە شىنجاڭدىكى ھەر جاھانگىرلار، پۈتۈن مەملىكەتتىكى يەرلەرنى ھۆكۈمرانلىقى ئاشقۇرۇش خىزمىتىگە دۆلەت يەر قازاغا تۈرلۈك ئىدارىسى مەسئۇل ئورۇنلاشتۇرۇش

زەم 2 - باب يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە يەر ئىشلىتىش ھوقۇقى

3 - ماددا تۆۋەندىكى يەرلەر ئومۇمىي خەلق ئىگىدارلىقىدا، يەنى دۆلەت ئىگىدارلىقىدا بولىدۇ:

(1) شەھەرلەردە شەھەر رايونىدىكى يەرلەر؛

(2) يېزىلاردىكى ۋە شەھەرلەرنىڭ ئەتراپ رايونىدىكى قانۇن بويىچە مۇسادىرە قىلىنغان، ئېلىپ ئىشلىتىلگەن، ئېلىنغان، سېتىۋېلىنغان، دۆلەت ئىگىدارلىقىغا ئۆتكۈزۈۋېلىنغان يەرلەر (قانۇن بويىچە كوللېكتىپ ئىگىدارلىقىغا ئايرىپ ياكى مۇقىملاشتۇرۇپ بېرىلگەنلىرى بۇنىڭ سىرتىدا)؛

(3) دۆلەت كوللېكتىپ ئىگىدارلىقىغا مۇقىملاشتۇرۇپ بەرمىگەن ئورمانلىق، ئوتلاق، تاغ، ئوز يەر، ساھىل، ساي ۋە باشقا يەرلەر.

4 - ماددا كوللېكتىپنىڭ يېرىگە ئىگىدارلىق قىلغۇچىلار، دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرنى، ئىشلىتىش ھوقۇقىغا ئېرىشكەن ئورۇنلار ۋە شەخسلەر ئۆتۈرىسىدىكى ئورۇنلار ۋە كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى يەرلەرنى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئىگىدارلىق ھوقۇقىغا دائىر تالاش - تارتىشلارنى يەر جايلاشقان جايىدىكى يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ياكى ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى بىر تەرەپ قىلىدۇ.

يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىدا تالاش - تارتىش كۆرۈلۈپ، ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە ئىشلىتىش ھوقۇقىنى قايتىدىن مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە توغرا كەلسە، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە ئىشلىتىش ھوقۇقىنى مۇئەييەنلەشتۈرىدۇ، يەر گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىدۇ.

3 - باب يەردىن پايدىلىنىش ۋە يەرنى ئاسراش

9 - ماددا دۆلەت يەرلەرنى تەكشۈرۈش تۈزۈمىنى ئورنىتىدۇ، يەرلەرنى تەكشۈرۈش مەزمۇنى يەرلەرنىڭ تەۋەلىكىنى تەكشۈرۈش، يەرلەردىن پايدىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ۋە يەرلەرنىڭ شارائىتىنى تەكشۈرۈشنى تۈز ئىچگە ئالىدۇ.

7 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 19 - ماددىسىدىكى يەر ئىشلەتكۈچى ئورۇننىڭ يەر ئىشلىتىش ھوقۇقى قايتۇرۇۋېلىنماقچى بولسا، يەر باشقۇرۇش تارمىقى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلىتىپ دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرنى ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسىنى بىكار قىلىدۇ ھەمدە يەر باشقۇرۇش تارمىقى يەرنى رويخەتتىن تۆچۈرۈش رەسمىيىتىنى ئوتە يدۇ.

8 - ماددا ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى، كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى، ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار بىلەن كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى يەرلەرنىڭ ئىگىدارلىق ھوقۇقى ۋە يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىغا دائىر تالاش - تارتىشلارنى يەر جايلاشقان جايىدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى بىر تەرەپ قىلىدۇ.

شەخسلەر ئوتتۇرىسىدىكى، شەخسلەر بىلەن ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ۋە كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدىكى يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىغا دائىر تالاش - تارتىشلارنى يەر جايلاشقان جايىدىكى يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ياكى ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى بىر تەرەپ قىلىدۇ.

يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىدا تالاش - تارتىش كۆرۈلۈپ، ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە ئىشلىتىش ھوقۇقىنى قايتىدىن مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە توغرا كەلسە، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ۋە ئىشلىتىش ھوقۇقىنى مۇئەييەنلەشتۈرىدۇ، يەر گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىدۇ.

3 - باپ يەردىن پايدىلىنىش ۋە يەرنى ئاسراش

9 - ماددا دۆلەت يەرلەرنى تەكشۈرۈش تۈزۈمىنى ئورنىتىدۇ، يەرلەرنى تەكشۈرۈش مەزمۇنى يەرلەرنىڭ تەۋەلىكىنى تەكشۈرۈش، يەرلەردىن پايدىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش ۋە يەرلەرنىڭ شارائىتىنى تەكشۈرۈشنى تۈز ئىچگە ئالىدۇ.

دەرىجىلىك پىلان باشقۇرۇش تارمىقى ئومۇملاشتۇرۇپ تەڭشىگەندىن كېيىن شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى قاراپ چىقىپ ماقۇللايدۇ، بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق ھكۈمىتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈپ ئىجرا قىلىندۇ.

يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەردىن پايدىلىنىش ئومۇمىي پىلانىنى يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تۈزۈپ چىقىدۇ، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈلگەندىن كېيىن ئىجرا قىلىندۇ.

يەردىن پايدىلىنىشنىڭ تەستىقتىن ئۆتكۈزۈلگەن ئومۇمىي پىلانىنى تۈزگەرتىش توغرا كەلسە، ئەسلى تەستىقلىغان ئورگانغا تەستىقلىتىش كېرەك.

13 - ماددا دۆلەت ئىگىلىكىدىكى قاقاس تاغلارنى، بوز يەرلەرنى، ساھىللارنى ئېچىشتا، ئاچقۇچى شۇ جايىدىكى يەر باشقۇرۇش تارمىقىغا ئېلىتماس قىلىدۇ، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تۆلۈك، ئاپتونوم رايون، بۆاستە قاراشلىق شەھەرلەر بەلگىلەگەن تەستىقلاش ھوقۇقى دائىرىسى بويىچە تەستىقلايدۇ. قانۇن، نىزاملاردا ئايرىم بەلگىلىمە بارلىرى ئالاقىدار قانۇن، نىزاملار بويىچە بېجرىلىدۇ. بىر قېتىمدا 10 مىڭ مودىن ئارتۇق، 20 مىڭ مودىن تۆۋەن يەرنى ئېچىشنى دۆلەت يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى تەستىقلايدۇ؛ بىر قېتىمدا 20 مىڭ مودىن ئارتۇق يەر ئېچىشنى گوۋۇيۈەن تەستىقلايدۇ.

14 - ماددا ئورۇن ۋە شەخسلەر تېرىلغۇ يەرنى غەيرى تېرىلغۇ يەرگە تۈزگەرتمەكچى بولسا، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلىتىش كېرەك.

15 - ماددا ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ باشقۇرۇشىغا ھۆددىگە بېرىلگەن يەرلەرنى ۋە قانۇن بويىچە شەخسلەرنىڭ قالدۇرۇق يەر، قالدۇرۇق تاغلار بەلگىلەنگەن مەقسەتكە ئىشلىتىلىشى لازىم، ئۆي سېلىۋېلىشقا، گەمە كولىۋېلىشقا، زاراتگاھلىق قىلىۋېلىشقا، كان ئېچىش، تاش قېزىش، قۇم، توپا ئېلىشقا بولمايدۇ.

يۇقىرىقى تارماقتا كۆرسىتىلگەن يەرلەردە كان ئېچىش، تاش قېزىش، قۇم، توپا ئېلىشقا ئوخشاش تىجارەت پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەر يەر ئىشلىتىش توغرىسىدا ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىگە ئېلىتماس قىلىدۇ، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى تۆلەش، ئورۇنلاشتۇرۇش لايىھىسىنى قانۇن بويىچە كېڭىشىپ بېكىتىشكە ئۆيۈشتۈرىدۇ، لايىھىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلىتىدۇ.

(3) قۇرۇلۇش قىلىشقا يەر ئىشلىتىش ئېلتىماسىنى قانۇندا بەلگىلەنگەن تەستقلاش ھوقۇق دائىرىسى بويىچە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى تەشقىلغاندىن كېيىن، ئېلىپ ئىشلىتىلگەن يەر جايلاشقان جايىدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش تەستقنامىسى بېرىدۇ، يەر باشقۇرۇش تارمىقى قۇرۇلۇشنىڭ سۇرئىتىگە قاراپ، قۇرۇلۇشقا كېرەكلىك يەرنى بىر قېتىمدىلا ياكى مۇددەتكە بۆلۈپ ئاجرىتىپ بېرىدۇ.

(4) قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن، قۇرۇلۇشقا مەسئۇل تارماق ئالاقىدار تارماقلارنى تەكشۈرۈپ تاپشۇرۇۋېلىشقا ئۇيۇشتۇرغاندا، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى ئەمەلىي ئىشلىتىلگەن يەرنى تەكشۈرىدۇ (شەھەر پىلانى ئىچىدىكى قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن، شەھەر پىلانلاش ئىشىغا مەسئۇل تارماق يەر باشقۇرۇش تارمىقى بىلەن بىللە ئەمەلىي ئىشلىتىلگەن يەرنى تەكشۈرىدۇ)، مۇئەييەنلەشتۈرۈلگەندىن كېيىن، مۇشۇ نىزامنىڭ 2 - بابىدىكى ئالاقىدار بەلگىلىمەلەر بويىچە يەرنى تىزىملىتىش رەسمىيىتى ئۆتىلىدۇ، دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرنى ئىشلىتىش گۇۋاناممىسى بېرىلىدۇ.

قۇرۇلۇش قىلىشقا شەھەر پىلانى رايونى ئىچىدىكى يەرنى ئىشلىتىشنى ئېلتىماس قىلىشتا، قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن ياكى شەخسىي قۇرۇلۇش قىلىشقا يەر ئىشلىش پىلانى بويىچە ئىجازەتنامە ئالغاندىن كېيىن، ئالدىنقى تارماقتا بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە رەسمىيەت ئۆتۈلىدۇ.

19 - ماددا تومۇر يول، تاشيول، ماي ئاققۇرۇش، سۇ ئاققۇرۇش تۇرۇبا لىنىيىسى قاتارلىق قۇرۇلۇشلار ئۆچۈن يەر ئىشلىتىشكە توغرا كەلسە، قۇرۇلۇشنىڭ ئومۇمىي لايىھىسىگە ئاساسەن برلا قېتىمدا ئېلتىماس قىلىپ تەستقلىتىش كېرەك، ئېلىپ ئىشلىتىش، ئايرىپ بېرىش رەسمىيەتلىرى ئۆچاستىكىلار بويىچە ئۆتۈلىدۇ؛ مەزگىلگە بۆلۈپ سېلىندىغان قۇرۇلۇشقا كېرەكلىك يەرنى يەر باشقۇرۇش تارمىقا ۋاقتلىق ئىشلىتىلىدىغان يەرنى ئېلتىماس قىلىش، ئېلتىماس تەستىقلىتىش كېرەك، ئېلتىماس ئىشلىتىلىدىغان يەرنى كۆزلىگەن ئىشنىڭ مەقسىتى ۋە ئىشلىتىلىدىغان ۋاقتىنى ئېنىق كۆرسىتىش كېرەك.

يەر باشقۇرۇش تارمىقا ۋاقتلىق ئىشلىتىلىدىغان يەرنى ئېلتىماس قىلىش، ئېلتىماس شۇ يەرنى بېرىشنى ئېلتىماس قىلىش، ئېلتىماس شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستقلتىلىشى كېرەك. شەھەر پىلانى رايونى ئىچىدە ۋاقتلىق ئىشلىتىلىدىغان يەرنى كۆپەيتىش توغرا كەلسە، قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن ئاۋال شەھەر پىلانلاش ئىشىغا مەسئۇل تارماقتا ئورۇن بەلگىلەپ بېرىشنى ئېلتىماس قىلىش، ئېلتىماس تەكشۈرۈش ئارقىلىق ماقۇللاندىن كېيىن، يەر باشقۇرۇش تارمىقىغا ۋاقتلىق ئىشلىتىلىدىغان يەرنى بېرىشنى ئېلتىماس قىلىشى لازىم.

ۋاقتلىق ئىشلىتىلىدىغان يەر كوللېكتىپ ئىگىدارلىقىدا بولسا، «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 33 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ھەق بېرىلىشى كېرەك.

5 - باب يېزا (بازار)، كەنت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش

24 - ماددا يېزا (بازار)، كەنت قۇرۇلۇشلىرىنىڭ دېھقانچىلىققا كېرەكلىك يەرلەرنى ئىگىلەپ كېتىشىنى قاتتىق تىزگىنلەش لازىم، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى چۆشۈرگەن يېزا (بازار)، كەنت قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدىغان يەرلەرنى تىزگىنلەش كۆرسەتكۈچىدىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

25 - ماددا يېزىلاردىكى ئاھالىلەرنىڭ تۇرالغۇ جاي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش توغرا كەلسە، ئالدى بىلەن كەنت يېزا ئىگىلىك كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتىغا ياكى كەنت ئاھالە كومىتېتىغا يەر ئىشلىتىشنى ئېلتىماس قىلىش، كەنت ئاھالە ۋەكىللىرى يىغىنى ياكى كەنت ئاھاللىرى يىغىنى مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىغاندىن كېيىن، خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستىقلىتىش كېرەك. ئىشلىتىلىدىغان يەر تېرىلغۇ يەر بولسا، يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرگەن، ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى تەكشۈرۈپ ماقۇل بولغاندىن كېيىن، ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستقلتىش كېرەك؛ ئىشلىتىلىدىغان يەر ئەسلى ئوي ئورنى، كەنت ئىچىدىكى بوش يەر ۋە باشقا يەر بولسا، يېزا دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىگە تەستقلتىش كېرەك.

26 - ماددا يېزا - بازارلاردىكى غەيرىي يېزا ئوپۇسلۇق ئاھاللەرنىڭ تۇرالغۇ جاي سېلىش ئۈچۈن

بوز يەر، ساھىل، ساي ۋە باشقا يەرلەر.

4 - ماددا كوللېكتىپنىڭ يېرىگە ئگىدارلىق قىلغۇچىلار، دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرنى ئىشلەتكۈچىلەر ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقىنا يەرنى رويخەتكە ئېلىشنى ئىلتىماس قىلىشى لازىم.

كوللېكتىپ ئىگىدارلىقىدىكى يەرلەرنى ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى رويخەتكە ئېلىپ، «كوللېكتىپ يېرىنىڭ ئىگىدارلىق گۇۋاھنامىسى» تارقىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىگىدارلىق ھوقۇقىنى مۇئەييەنلەشتۇرىدۇ.

ئورۇنلار ۋە شەخسلەر قانۇن بويىچە ئىشلىتىۋاتقان دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرلەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھكۈمەتلىرى رويخەتكە ئېلىپ، «دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرنى ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسى» تارقىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلىتىش ھوقۇقىنى مۇئەييەنلەشتۇرىدۇ.

يەر گۇۋاھنامىسىنىڭ شەكلىنى دۆلەت يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى بىر تۇتاش بەلگىلەيدۇ.

ئورمانلىق، يايلاقلارنىڭ ئىگىدارلىق ھوقۇقىنى ياكى ئۇلارنى ئىشلىتىش ھوقۇقىنى، سۇ يۈزى ۋە ساھىللارنى باقمىچىلىقىقا ئىشلىتىش ھوقۇقىنى مۇئەييەنلەشتۇرۇش «ئورمان قانۇنى»، «ياياق قانۇنى» ۋە «بېلىقچىلىق قانۇنى» دىكى ئالاقىدار بەلگىلىمەلەر بويىچە بېجىرىلىدۇ.

5 - ماددا دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئېچىلمىغان، ئىشلىتىلمەيۋاتقان يەرلەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى رويخەتكە ئېلىپ ئاسراش ۋە باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولىدۇ.

6 - ماددا يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقى ياكى ئىشلىتىش ھوقۇقىنى قانۇن بويىچە تۈزگەرتىشكە توغرا كەلسە ياكى يەر ئۈستىدىكى قۇرۇلۇش، قوشۇمچە ئەسلىھەلەر قانۇن بويىچە سېتىلغانلىقى، سېتىۋېلىنغانلىقى، ئۆتۈنۈپ بېرىلگەنلىكىگە ئوخشاش سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن يەرنى ئىشلىتىش ھوقۇقىنى يۆتكەشكە توغرا كەلسە، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقىغا يەرنىڭ ئىگىدارلىق ھوقۇقى، يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ئۆزگەرتىپ تىزىملاشنى ئىلتىماس قىلىش لازىم، يەر گۇۋاھنامىسىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى يەكۈگۈشلەپ بېرىدۇ.

يەر ئۈستىدىكى قۇرۇلۇش ۋە قوشۇمچە ئەسلىھەلەر قانۇن بويىچە سېتىلغان، سېتىۋېلىنغان، ئۆتۈنۈپ بېرىلگەن بولسا، دۆلەت تىنىڭ ئالاقىدار بۆلەكلىرى بويىچە نوپۇس يۆتكەپ تىزىملاش رەسمىيىتى بېجىرىلىدۇ.

ئۇچاستىكلار بويىچە ئۆتۈنۈلىدۇ؛ مەزگىلگە بۆلۈپ سېلىندىغان قۇرۇلۇشقا كېرەكلىك يەرنى شۇ قۇرۇلۇشنىڭ لايىھە ۋەزىپە نامىسىدا بەلگىلەنگەن قۇرۇلۇش قىلىش ۋاقتى بويىچە بۆلۈككە بولۇپ ئىلتىماس قىلىپ تەستىقلىتىشقا، ئېلىپ ئىشلىتىش، ئايرىپ بېرىش رەسمىيەتلىرىنى تۈتە شكە بولىدۇ.

20 - ماددا خىيم - خەتەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئاپەتنىن قۇتقۇزۇشقا يەر ئىشلىتىش توغرا كەلسە، ئاۋال ئىشلىتىپ تۇرۇپ، كېيىن ۋاقتلىق يەر ئىشلىتىش ياكى ئېلىپ ئىشلىتىش، ئايرىپ بېرىش رەسمىيەتلىرىنى بەلگىلىمە بويىچە تولۇقلاپ بېجىرىش لازىم.

21 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 25 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقىدىكى باشقا يەرلەردىن 2000 مودىن ئارتۇق يەر ئېلىپ ئىشلىتىش دېگەن سۆز دىبر قۇرۇلۇشقا بىرلا ۋاقتتا تېرىلغۇ يەردىن 1000 مودىن تۆۋەن ۋە باشقا يەردىن 1000 مودىن ئارتۇق، ئىككىسىنى قوشقاندا 2000 مودىن ئارتۇق يەرنى ئېلىپ ئىشلىتىشنى كۆرسىتىدۇ.

«يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 25 - ماددىسىنىڭ 2 - تارمىقىدىكى باشقا يەرلەردىن ئون مودىن تۆۋەن يەر ئېلىپ ئىشلىتىش دېگەن سۆز بىر قۇرۇلۇش ئۈچۈن بىرلا ۋاقتتا تېرىلغۇ يەردىن ئۈچ مودىن تۆۋەن ۋە باشقا يەردىن ئون مودىن تۆۋەن، يەنى ئۈچ مودىن ئارتۇق، ئون مودىن تۆۋەن يەرنى ئېلىپ ئىشلىتىشنى كۆرسىتىدۇ.

22 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 19 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمەر بويىچە ئىشلىتىش ھوقۇقى قايتۇرۇۋېلىنغان دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى يەرلەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرى يېزا ئىگىلىك كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرىنىڭ تېرىشىغا مۇقىملاپ بەرسە بولىدۇ. يېزا ئىگىلىك كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلار تېرىلغان مەزگىلدە شۇ يەرگە مەكگۈلۈك قۇرۇلۇش سالسا ياكى كۆپ يىللىق ئۆسۈملۈك تېكسە بولمايدۇ، دۆلەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئىشلىتىش توغرا كەلسە، دېگەن ۋاقتتا قايتۇرۇپ بېرىشى كېرەك. قايتۇرغان چاغدا يەردە زىرائەت كۆكى بولسا، قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن كۆك ھەققى تۆلىشى لازىم.

23 - ماددا قۇرۇلۇش قىلىش ئېھتىياجى تۈپەيلىدىن ئېلىپ ئىشلەتكەن يەر دائىرىسىنىڭ سىرتىدا ۋاقىتلىق ئىشلىتىدىغان يەرنى كۆپەيتىش توغرا كەلسە، قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن شۇ جايدىكى ناھىيە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ

تىجارەت پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەر يەر ئىشلىتىش توغرىسىدا ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقىغا ئىلتىماس قىلىدۇ، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرى تەستىقلايدۇ، قانۇن، نىزاملاردا ئايرىم بەلگىلىمە بارلىرى ئالاقىدار قانۇن، نىزاملار بويىچە بېجىرىلىدۇ.

16 - ماددا كان ئېچىلغان، قۇم، توپا ئېلىنغاندىن كېيىن ئەسلى ھالىتىگە كەلتۈرگىلى بولمىدىغان يەرلەرنى ئەسلى ھالىتىگە كەلتۈرۈپ بېرىشكە گۇۋاھنامە ئېلان قىلغان «يەرنى ئەسلى ھالىتىگە كەلتۈرۈش توغرىسىدا بەلگىلىمە» بويىچە يەرنى ئىشلەتكۈچى ئورۇن ۋە شەخسىي مەسئۇل بولىدۇ، ئەسلى ھالىتىگە كەلتۈرۈلگەن يەرنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە تەكشۈرۈپ تۇنۇكۈزۈلدۇ.

4 - باب دۆلەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەر ئىشلىتىش

17 - ماددا دۆلەت ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، مەدەنىيەت، دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتا ۋە ئىجتىمائىي جامائەت ئىشلىرىنى بەرپا قىلىشتا يەرلەرنى تېجەپ ئىشلىتىش، مۇۋاپىق ئىشلىتىش كېرەك. قۇرۇلۇش تۈرىنىڭ لايىھە ۋەزىپە نامىسىنى تەستىقلىتىدىغان چاغدا يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ پىكرىنى قوشۇپ يوللاش لازىم.

18 - ماددا دۆلەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن يەر ئېلىپ ئىشلىتىشنى تەستىقلاش تەرتىبى مۇنداق بولىدۇ:

(1) قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن تەستىقلانغان لايىھە ۋەزىپە نامىسى ياكى دەسلەپكى لايىھە، يىللىق ئاساسىي قۇرۇلۇش پىلانى قاتارلىق ئالاقىدار ھۆججەتلەرنى ئېلىپ بېرىپ، ئېلىپ ئىشلىتىدىغان يەر جايلاشقان جايدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقىغا قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىشنى ئىلتىماس قىلىدۇ.

(2) ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش ئىلتىماسنى قاراپ چىقىپ، ئىشلىتىلىدىغان يەرنىڭ دائىرىسىنى ئايرىپ بېرىدۇ ھەمدە قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇن بىلەن يەرى ئېلىپ ئىشلىتىلگۈچى ئورۇن ۋە ئالاقىدار ئورۇنلارنى ئېلىپ ئىشلىتىلىدىغان يەرگە ھەق

ئېلىپ ئىشلىتىلىدىغان يەرلەرنى ئالماشتۇرۇش ئۈچۈن يەر ئىگىسىگە بېرىلىدىغان يەرنىڭ ئورنى ئىلگىرىكى يەرنىڭ ئورنىدىن ياخشى بولۇشى كېرەك.

يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدىكى تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىشى لازىم

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ، مەكتەپلىرىدە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىدىن ئىبارەت ئەمەلىيەتنى ئوتتەكەن بىر ئورتاق تەجرىبە ھاسىل قىلىندى، ئۇ بولسىمۇ يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئېلىپ بارغاندا يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىش فاكتورىنى يولغا قويۇشتىن ئىبارەت.

مەكتەپلەردە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش — ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگەنگەن كىتابىي بىلىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتىدە قوللىنىشىغا، ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش ماھارىتىنى ئۆگىنىۋىلىشىغا ھەمدە ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكى ئارقىلىق بەدەن چىنىقتۇرۇشىغا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتتىن ئومۇميۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇشىكە سۈرۈشكە پايدىلىق؛ بولۇپمۇ، ئۇزۇن مۇددەتتە دۆلەت مالىيىسىدە قىيىنچىلىق كۆرۈلگەن، ماتارىپ راسخوتى كەمچىل بولۇۋاتقان ئەھۋالدا مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئارقىلىق مەلۇم كىرىمنى قولغا كەلتۈرۈپ مەكتەپنىڭ بىر قىسىم راسخوت چىقىمىنى تولۇقلىيالايدۇ ھەم مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىيالايدۇ.

ئەمما، مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئېلىپ بارماقچى بولغاندا، ئەمەلىيەتتىنى ئاساس قىلىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش ۋاقتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلغان ئاساستا ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى تەشكىللەشتە ئىلمىي پىلان تۈزۈپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى ئىلمىي تەشكىللەپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنىڭ ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ بازارنى كېڭەيتىپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ بازىرى چىقىمغانلىقتىن تۈزۈمنى قامدىيالمىدى، يەنى مەبلەغنى ئىگىلەپ ياتتى، ھېچقانچە ئەمەلىي نەپكە ئېرىشە لمىدى.

ئەكسىچە، يېقىنقى بىر نەچچە يىل مابەينىدە، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى ئوزغۇنلىغان يېزىلار تۈز جايىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈش پرىنسىپىغا ئاساسەن ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە بىر قىسىم يەرلەرنىڭ ئاجرىتىپ بەردى، ئاشلىق تېرىش، ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىش، كۆكتات تېرىش قاتارلىقلار بىلەن شۇغۇللىنىشنى مەكتەپ ئۈستىگە ئالدى، يەنە مەكتەپلەرگە ئاجرىتىپ بېرىلگەن چارۋا - مال، باغ، ئورمان قاتارلىقلارنىمۇ مەكتەپ باشقۇردى. مەكتەپلەر ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنى قوزغىتىپ يېتەكلىغان ئىشلەپچىقىرىش ئەمگەكلىرىگە قاتناشتۇرۇپ، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتى ئارقىلىق تەربىيىلەپ ۋە چىنىقتۇرۇپلا قالماستىن، بەلكى بۇ يول بىلەن مەكتەپنىڭ بىر قىسىم راسخوت چىقىمىنى تولۇقلىدى. قۇمۇل ئۆلايىتىدىكى باركۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ كۆلياقا يېزىلىق مەركىزىي ئوتتۇرا مەكتىپى ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنى بازىرى چىقمىغانلىقتىن تۈزۈنى قامدىيالمىدى، يەنى مەبلەغنى ئىگىلەپ ياتتى، ھېچقانچە ئەمەلىي نەپكە ئېرىشە لمىدى.

ئەكسىچە، يېقىنقى بىر نەچچە يىل مابەينىدە، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى ئوزغۇنلىغان يېزىلار تۈز جايىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈش پرىنسىپىغا ئاساسەن ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىدىن ئىبارەت ئەمەلىيەتنى ئوتتەكەن بىر ئورتاق تەجرىبە ھاسىل قىلىندى، ئۇ بولسىمۇ يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئېلىپ بارغاندا يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىش فاكتورىنى يولغا قويۇشتىن ئىبارەت.

مەكتەپلەردە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش — ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگەنگەن كىتابىي بىلىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتىدە قوللىنىشىغا، ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش ماھارىتىنى ئۆگىنىۋىلىشىغا ھەمدە ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكى ئارقىلىق بەدەن چىنىقتۇرۇشىغا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتتىن ئومۇميۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇشىكە سۈرۈشكە پايدىلىق؛ بولۇپمۇ، ئۇزۇن مۇددەتتە دۆلەت مالىيىسىدە قىيىنچىلىق كۆرۈلگەن، ماتارىپ راسخوتى كەمچىل بولۇۋاتقان ئەھۋالدا مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئارقىلىق مەلۇم كىرىمنى قولغا كەلتۈرۈپ مەكتەپنىڭ بىر قىسىم راسخوت چىقىمىنى تولۇقلىيالايدۇ ھەم مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىيالايدۇ.

ئەمما، مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئېلىپ بارماقچى بولغاندا، ئەمەلىيەتتىنى ئاساس قىلىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش ۋاقتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلغان ئاساستا ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى تەشكىللەشتە ئىلمىي پىلان تۈزۈپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى ئىلمىي تەشكىللەپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنىڭ ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىڭ بازىرى چىقمىغانلىقتىن تۈزۈنى قامدىيالمىدى، يەنى مەبلەغنى ئىگىلەپ ياتتى، ھېچقانچە ئەمەلىي نەپكە ئېرىشە لمىدى.

ئەكسىچە، يېقىنقى بىر نەچچە يىل مابەينىدە، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىكى ئوزغۇنلىغان يېزىلار تۈز جايىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈش پرىنسىپىغا ئاساسەن ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىدىن ئىبارەت ئەمەلىيەتنى ئوتتەكەن بىر ئورتاق تەجرىبە ھاسىل قىلىندى، ئۇ بولسىمۇ يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئېلىپ بارغاندا يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىش فاكتورىنى يولغا قويۇشتىن ئىبارەت.

مەكتەپلەردە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش — ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگەنگەن كىتابىي بىلىملىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتىدە قوللىنىشىغا، ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش ماھارىتىنى ئۆگىنىۋىلىشىغا ھەمدە ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكى ئارقىلىق بەدەن چىنىقتۇرۇشىغا، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتتىن ئومۇميۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇشىكە سۈرۈشكە پايدىلىق؛ بولۇپمۇ، ئۇزۇن مۇددەتتە دۆلەت مالىيىسىدە قىيىنچىلىق كۆرۈلگەن، ماتارىپ راسخوتى كەمچىل بولۇۋاتقان ئەھۋالدا مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى ئېلىپ بارغاندا يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىش فاكتورىنى يولغا قويۇشتا يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇش فاكتورىغا بولغان تونۇش تېخىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىندى.

يېزىلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتىنى يەنىمۇ ئومۇميۈزلۈك، يەنىمۇ ياخشى قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىش فاكتورىنى چىڭ تۇرۇش ھەققەتەنمۇ زۆرۈر، ئەمما، ئۆزەتتە تۆۋەندىكى بىر نەچچە مەسىلىنى جىددىي ھەل قىلىش تېخىمۇ زۆرۈر:

(1) مەكتەپ باشقۇرۇشىدىكى ئىگىلىكىنى قۇرۇش ۋە ئۇنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇش لازىم. بۈنىڭدا، مۇھىمى مەكتەپلەرگە بىر قىسىم يەر ھەل قىلىپ بېرىش كېرەك. مەكتەپلەرگە تېخىچە يەر ھەل قىلىپ بېرەلمىگەن يېزىلار جىددىي تەدبىر قوللىنىپ تېگىشلىك يەر ھەل قىلىپ بېرىشى كېرەك؛ مەكتەپلەرگە بىر قىسىم يەر ھەل قىلىپ بېرگەن يېزىلار يەرنى بەك تاز بېرىپ قويغان بولسا يەنە بىر قىسىم يەر ئاجرىتىپ بېرىشكە تالدىرىشى كېرەك؛ مەكتەپلەرگە يەر ئاجرىتىپ بەرگەندە، بىر يەردىن مەركەزلەشتۇرۇپ بېرەلسە بەكمۇ ياخشى بولىدۇ، مۇمكىن بولمىغاندا بىر قانچە نۇقتىغا بۆلۈپ بەرسىمۇ بولىدۇ، شارائىتى يار بەرگەن جايلار يەنە مەكتەپلەرگە باغ، ئورمانچىلىق مەيدانى ھەل قىلىپ بەرسىمۇ بولىدۇ. چارۋىلىرى كۆپرەك بولغان جايلار (بولۇپمۇ چارۋىچىلىق رايونلىرى) بىر ئامال قىلىپ مەكتەپلەرگە چارۋا مال ۋە چارۋىچىلىق مەيدانى (فېرمىسى) ھەل قىلىپ بېرىشى لازىم.

(2) ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغى ھەل قىلىپ بېرىشى لازىم. مەكتەپلەرنىڭ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق ياكى بولىدۇ، مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش ئارقىلىق قولغا كەلتۈرگەن ئېشىنچە كىرىمدىن بىر قىسمىنى ھەل قىلىسمۇ بولىدۇ. ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغىنى قانداق ھەل قىلىشنى مەكتەپلەر ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ كونكرېت بەلگىلىشى لازىم.

(3) ئىگىلىك باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. بۈنىڭ ئۈچۈن ئالدى بىلەن مەكتەپلەر مەكتەپ باشقۇرۇشىدىكى ئىگىلىك ۋە ئىشلەپچىقىرىش، ئىگىلىك باشقۇرۇش پائالىيىتىنى باشقۇرۇشقا مەخسۇس ئادەم بەلگىلىشى كېرەك. بۈنىڭدا، مەكتەپلەر ئىشلەپچىقىرىش - ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈرلىرىنى، ئادەتتە، مەكتەپكە مەلۇم مىقدارداپ پۇل تاپشۇرۇش چارىسى بىلەن ھەۋەدىگە رلەرگە (شەخسلەرگە) بېرىشكە بولمايدۇ، بەزى ئېغىر ئەمگەك، تېخنىكلىق ئەمگەكلەرنى پۈتتۈرۈشتە دېھقانلارنى خالىسانە ئەمگەككە سەپەرۋەر قىلىش ياكى باشقىلارنى ۋەكالىتەن ئىشلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلىش لازىم. ئەمما ئادەتتىكى دېھقانچىلىق ئىشلىرىغا ئىمكان قەدەر ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنى قاتناشتۇرۇپ، ئوقۇتۇش بىلەن ئىشلەپچىقىرىش

ئاپتونوم رايونىمىزدا «لەي نىڭدىن ئۆگىنىپ، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ياخشى پەرزەنتى بولۇش» مۇسابىقە پائالىيىتىدە بارلىققا كەلگەن 930 ئىلغار كوللېكتىپ، 1100 نەپەر ئىلغار شەخس مۇكاپاتلاندى

ئۇز مۇخبىرىمىز ئارزىگۈل مامۇت خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق تۆت ئورۇن بىرلىشىپ مۇشۇ ئايىنىڭ 6 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن يىغىن ئېچىپ، «لەي نىڭدىن ئۆگىنىپ، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ياخشى پەرزەنتى بولۇش» تەربىيسى ئاساس قىلىنغان مۇسابىقە پائالىيىتىدە بارلىققا كەلگەن ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى مۇكاپاتلىدى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى قەھرىمان ئوسمۇر لەي نىڭدىن ئۆگىنىش چاقىرىقىنى چىقارغان بىر يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى ۋە ماتارىپ تەشكىلاتلىرى بۇ «چاقىرىق»قا پائال ئاۋاز قوشۇپ، ئۇزۇنارا ھەمكارلىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇردى ھەمدە ئۆزىنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈردى. ئاساسىي قاتلام ئىتتىپاق، پىشۇنبرلار ئەترىتى تەشكىلاتلىرىمۇ ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ماتارىپ كومىتېتى ۋە پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە «لەي نىڭدىن ئۆگىنىپ، پارتىيىنىڭ ياخشى پەرزەنتى بولۇش» تەربىيسىنى ئاساس قىلىنغان مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈشكە ۋە بۇ ئارقىلىق پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ مەنىۋى مەدەنىيىتىنى قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈشكە تېگىشلىك ھەسسە قوشتى. بۈنىڭ بىلەن بۇ پائالىيەت جەريانىدا، سانجى ئۇيغۇرلىق پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى، قۇمۇل شەھەرلىك پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق ئۈلگىلىك پىشۇنبرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى مەملىكەت بويىچە «لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدىكى ئىلغار ئورۇن»؛ سۈن جىخۈڭ قاتارلىق ئۈچ نەپەر پىشۇنبر مەملىكەت بويىچە «لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالاندى. 300 نەپەر پىشۇنبر «لەي نىڭدىن ئۆگىنىش ئىزنىكى»گە ئېرىشتى. يەنە شۇرۇلۇك قاتارلىق 100 نەپەر تەربىيىچى مەملىكەت بويىچە «لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدىكى مۇنەۋۋەر يېتەكچى» دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى.

مۇكاپاتلاش يىغىندا، ئوتكەن يىلنىڭ بېشىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە بىر يىلدىن بۇيانقى تەكشۈرۈپ باھالاش ئەھۋالىغا ئاساسەن، «لەي نىڭدىن ئۆگىنىپ، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ياخشى پەرزەنتى بولۇش» مۇسابىقە پائالىيىتىدە نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان 1000 نەپەر پىشۇنبر، 300 چوڭ ئەترەت، 600 ئوتتۇرا ئەترەت، 100 نەپەر مۇنەۋۋەر يېتەكچى ۋە ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە دەرىجىلىك 30 پىشۇنبرلار ئەترىتى تەشكىلاتى مۇكاپاتلاندى.

مۇكاپاتلاش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن ئەڭ ياخشى ئۇسۇل ۋە ئەڭ ياخشى ئىزدىنىش يولى ئىكەنلىكىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر دەرىجىلىك پارتكوملىرى ۋە ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلىرىنى مۇكاپاتلاش ھەققىدىكى ۋاقىتلىق نىزامنامىسىگە ئاساسەن، «لەي نىڭدىن ئۆگىنىپ، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ياخشى پەرزەنتى بولۇش» مۇسابىقە پائالىيىتىدە بارلىققا كەلگەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى مۇكاپاتلاشنى تەشكىللەش ھەققىدە قارار چىقىرىلغانلىقى ئېلان قىلىندى.

بارماقچى بولغاندا، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، ئۆز مەكتىپىنىڭ شەرت - شارائىتى يار بەرگەن ئاساستا ئوقۇتۇش بىلەن ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى بىرلەشتۈرۈپ مەلۇم ئىقتىسادىي ئونۇم بېرەلەيدىغان ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈرلىرىنى تالليۇبلىشى لازىم. شىنجاڭدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىنىڭ ئەھۋالىدىن قارىغاندا، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش بىر قەدەر مۇۋاپىقتۇر.

ئالدىنقى يىللاردا، بەزى جايلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى

*

(بېشى 2 - بەتتە)

دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتىغا يەر ئىشلىتىشنى ئلتماس قىلدۇ، كەنت ئاھالە ۋەكىللىرى يىغىنى ياكى يېزا (بازار) دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتى مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىغان، يېزىلىق (بازارلىق) خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرۈپ قوشۇلغاندىن كېيىن، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى تۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاستە قاراشلىق شەھەر بەلگىلىگەن تەستىقلاش ھوقۇق دائىرىسى بويىچە تەستىقلايدۇ.

6 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

30 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 43 -، 44 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى قايتۇرۇش ۋە تۆلەمگە بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان پۇلنىڭ 30 پىرسەنتىدىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

33 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 50 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى يەرنى قايتۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىشلىتىلگەن يەرنىڭ ھەر كۈادرات مېتىرىغا بەش يۈەندىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

34 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 51 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە تېرىقچىلىق شارائىتى ئېغىر دەرىجىدە بۇزۇلغان بولسا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە ئۆزگىشاپ بېرىشكە بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش نىزامىدا بەلگىلەنگەن تۆلچەم بويىچە جەريمانە قويۇلىدۇ؛ يەر ئېچىش توپىلىدىن، يەر قۇملىشىپ، شورلىشىپ كەتكەن بولسا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە ئۆزگىشاپ بېرىشكە تېگىشلىك بولسا، ھەر كۈنى جەريمانە پۇلىنىڭ مىڭدىن بىر قىسمىغا باراۋەر كېچىكتۈرۈش جەريمانىسى قوشۇلىدۇ.

جەريمانە ۋە كېچىكتۈرۈش جەريمانىسى دۆلەت خەزىنىسگە تاپشۇرۇلىدۇ.

36 - ماددا تەستىقلاتماي ياكى تېرىماي ئاق تاشلاپ قويۇشقا ئوخشاش ئالدامچىلىق ۋاستىلىرى بىلەن تەستىقلىتىپ قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرگە ئوي سېلىۋېلىنغان ياكى باشقا قۇرۇلۇش قىلىنغان بولسا، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرگە يېڭىدىن سېلىنغان قۇرۇلۇش ۋە باشقا مۇئەسسەسلەر چەكلىك مۇددەت ئىچىدە چاقتۇرۇۋېتىلىدۇ ياكى مۇسادىرە قىلىنىدۇ، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرنى قايتۇرۇپ بېرىش بۇيرۇلىدۇ.

يېڭىدىن سېلىنغان قۇرۇلۇش ۋە باشقا مۇئەسسەسلەر قانۇن بويىچە چەكلىك مۇددەت ئىچىدە چېقىۋېتىش جازاسىغا تۇچرىغان ئورۇن ياكى شەخس قۇرۇلۇشنى داۋاملاشتۇرۇۋەرسە، جازا قارارىنى چىقارغان ئورگان قۇرۇلۇشنى داۋاملاشتۇرۇش ئۈسكۈنىلىرى، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنى پېچەتلىۋېتىشكە ھوقۇقلۇق.

37 - ماددا يەرگە دائىر ستاتىستىكا ماتېرىياللىرىنى ساختا مەلۇم قىلغان، بوشۇرغان، مەلۇم قىلىشنى رەت قىلغان، كۆپ قېتىم كېچىكتۈرگەن، ياكى ياللىغاندىن ياسغان، تۆزگەرتكەنلەر «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ستاتىستىكا قانۇنى» نىڭ 25-ماددىسىدىكى ۋە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ستاتىستىكا قانۇنىنى يولغا قويۇش تەپسىلىي پرىنسىپى» نىڭ 31 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە جازالىنىدۇ.

38 - ماددا يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقىغا ياكى يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلغانلار تۈستىدىن ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 53 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ۋاقتىدا توختىتىپ قويۇش، ئىگىلىۋېلىنغان يەرنى قايتۇرۇپ بېرىش بۇيرۇقى چۈشۈرۈلگەندىن كېيىن ئۈچ ئاي ئىچىدە ئىجرا قىلمىغان ياكى ئىجرا قىلىشنى رەت قىلغان، ئەگەر ئىگىلىۋېلىنغان يەر ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى بىرلەشتۈرۈپ مەلۇم ئىقتىسادىي ئونۇم بېرەلەيدىغان ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈرلىرىنى تالليۇبلىشى لازىم. شىنجاڭدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىنىڭ ئەھۋالىدىن قارىغاندا، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش بىر قەدەر مۇۋاپىقتۇر.

ئالدىنقى يىللاردا، بەزى جايلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى

*

(بېشى 2 - بەتتە)

دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتىغا يەر ئىشلىتىشنى ئلتماس قىلدۇ، كەنت ئاھالە ۋەكىللىرى يىغىنى ياكى يېزا (بازار) دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتى مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىغان، يېزىلىق (بازارلىق) خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرۈپ قوشۇلغاندىن كېيىن، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى تۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاستە قاراشلىق شەھەر بەلگىلىگەن تەستىقلاش ھوقۇق دائىرىسى بويىچە تەستىقلايدۇ.

6 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

30 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 43 -، 44 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى قايتۇرۇش ۋە تۆلەمگە بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان پۇلنىڭ 30 پىرسەنتىدىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

33 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 50 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى يەرنى قايتۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىشلىتىلگەن يەرنىڭ ھەر كۈادرات مېتىرىغا بەش يۈەندىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

34 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 51 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە تېرىقچىلىق شارائىتى ئېغىر دەرىجىدە بۇزۇلغان بولسا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە ئۆزگىشاپ بېرىشكە بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش نىزامىدا بەلگىلەنگەن تۆلچەم بويىچە جەريمانە قويۇلىدۇ؛ يەر ئېچىش توپىلىدىن، يەر قۇملىشىپ، شورلىشىپ كەتكەن بولسا، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە ئۆزگىشاپ بېرىشكە تېگىشلىك بولسا، ھەر كۈنى جەريمانە پۇلىنىڭ مىڭدىن بىر قىسمىغا باراۋەر كېچىكتۈرۈش جەريمانىسى قوشۇلىدۇ.

جەريمانە ۋە كېچىكتۈرۈش جەريمانىسى دۆلەت خەزىنىسگە تاپشۇرۇلىدۇ.

36 - ماددا تەستىقلاتماي ياكى تېرىماي ئاق تاشلاپ قويۇشقا ئوخشاش ئالدامچىلىق ۋاستىلىرى بىلەن تەستىقلىتىپ قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرگە ئوي سېلىۋېلىنغان ياكى باشقا قۇرۇلۇش قىلىنغان بولسا، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرگە يېڭىدىن سېلىنغان قۇرۇلۇش ۋە باشقا مۇئەسسەسلەر چەكلىك مۇددەت ئىچىدە چاقتۇرۇۋېتىلىدۇ ياكى مۇسادىرە قىلىنىدۇ، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان يەرنى قايتۇرۇپ بېرىش بۇيرۇلىدۇ.

يېڭىدىن سېلىنغان قۇرۇلۇش ۋە باشقا مۇئەسسەسلەر قانۇن بويىچە چەكلىك مۇددەت ئىچىدە چېقىۋېتىش جازاسىغا تۇچرىغان ئورۇن ياكى شەخس قۇرۇلۇشنى داۋاملاشتۇرۇۋەرسە، جازا قارارىنى چىقارغان ئورگان قۇرۇلۇشنى داۋاملاشتۇرۇش ئۈسكۈنىلىرى، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنى پېچەتلىۋېتىشكە ھوقۇقلۇق.

37 - ماددا يەرگە دائىر ستاتىستىكا ماتېرىياللىرىنى ساختا مەلۇم قىلغان، بوشۇرغان، مەلۇم قىلىشنى رەت قىلغان، كۆپ قېتىم كېچىكتۈرگەن، ياكى ياللىغاندىن ياسغان، تۆزگەرتكەنلەر «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ستاتىستىكا قانۇنى» نىڭ 25-ماددىسىدىكى ۋە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ستاتىستىكا قانۇنىنى يولغا قويۇش تەپسىلىي پرىنسىپى» نىڭ 31 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە جازالىنىدۇ.

38 - ماددا يەرگە ئىگىدارلىق قىلىش ھوقۇقىغا ياكى يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلغانلار تۈستىدىن ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى يەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ يەر باشقۇرۇش تارمىقى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 53 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ۋاقتىدا توختىتىپ قويۇش، ئىگىلىۋېلىنغان يەرنى قايتۇرۇپ بېرىش بۇيرۇقى چۈشۈرۈلگەندىن كېيىن ئۈچ ئاي ئىچىدە ئىجرا قىلمىغان ياكى ئىجرا قىلىشنى رەت قىلغان، ئەگەر ئىگىلىۋېلىنغان يەر ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىنى بىرلەشتۈرۈپ مەلۇم ئىقتىسادىي ئونۇم بېرەلەيدىغان ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈرلىرىنى تالليۇبلىشى لازىم. شىنجاڭدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى يېزا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىنىڭ ئەھۋالىدىن قارىغاندا، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش بىر قەدەر مۇۋاپىقتۇر.

ئالدىنقى يىللاردا، بەزى جايلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئوقۇش پائالىيىتى

*

(بېشى 2 - بەتتە)

دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتىغا يەر ئىشلىتىشنى ئلتماس قىلدۇ، كەنت ئاھالە ۋەكىللىرى يىغىنى ياكى يېزا (بازار) دېھقانلىرىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتى مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىغان، يېزىلىق (بازارلىق) خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرۈپ قوشۇلغاندىن كېيىن، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتى تۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاستە قاراشلىق شەھەر بەلگىلىگەن تەستىقلاش ھوقۇق دائىرىسى بويىچە تەستىقلايدۇ.

6 - باب قانۇنىي جاۋابكارلىق

30 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 43 -، 44 - ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى قايتۇرۇش ۋە تۆلەمگە بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىگىلىۋېلىنغان پۇلنىڭ 30 پىرسەنتىدىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

33 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ 50 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغۇچى يەرنى قايتۇرۇشقا بۇيرۇلغاندىن تاشقىرى، قانۇنسىز ئىشلىتىلگەن يەرنىڭ ھەر كۈادرات مېتىرىغا بەش يۈەندىن تۆۋەن جەريمانە قويۇلىدۇ.

34 - ماددا «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نىڭ

پۈتۈنلەر ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى، ئاقسۇ ۋىلايەتلىك پىشۇنېرلار ئەترىتى خىزمىتى كومىتېتى قاتارلىق بىر تۈركۈم ئىلغار ئورۇنلار؛ سەككىز يىل مېيىپ تۈيغۇر ساۋاقدىشىغا ياردەم بەرگەن سۈن جىخۇك ۋە بارىن ئەترىتى ئەشكىلاتى مۇكاپاتلاندى.

مۇكاپاتلاش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن قەيۇم باۋۇدۇن، خەلچەم ئىسلام قاتارلىق يولداشلار قاتناشتى.

*

ئاپتونوم رايونىمىزدىن بەش ئاممىۋى كۈتۈپخانىنى مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى تەقدىرلىدى

كۈتۈپخانا خادىملىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا تۆزىنى بېغىشلاش روھىغا ۋە خىزمەتكە ئىلھام بېرىش ھەمدە ئۇنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش يۈزىسىدىن، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى بۈلتۇر 12 - ئاينىڭ 17 - كۈنىدىن 20 - كۈنىگىچە تەيىنلىگەن مەملىكەتلىك ئاممىۋى كۈتۈپخانىلارنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتىكى نەتىجىلىرىنى تونۇشتۇرۇش يىغىنى ئاچقاندى. يىغىندا ئاپتونوم رايونىمىزدىن تارغاياتاي ۋىلايەتلىك كۈتۈپخانا، سانجى ئوبلاستلىق كۈتۈپخانا، كورلا شەھەرلىك كۈتۈپخانا، غۇلجا شەھەرلىك كۈتۈپخانا، قۇمۇل ناھىيىلىك كۈتۈپخانا قاتارلىق بەش ئاممىۋى كۈتۈپخانا تەقدىرلەندى.

زۇنۇن باقى

ياش دېھقاننىڭ قەلبى

ئاتۇش شەھرىگە قاراشلىق ئازاق يېزىسىنىڭ تىجەن كەنتىدىكى ياش دېھقان يۈسۈپجان ئابدۇرېھىم بۈلتۈر تىجەن كەنتىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە قىينىچىلىق تارتىپ قېلىۋاتقانلىقىدىن خەۋەر تېپىپ، بۇ مەكتەپكە 7000 يۈەن ئىئانە قىلغاندى. ئۇ يېقىندا يەنە بۈلتۈر سوۋېت ئىتتىپاقىغا تۇغقان يوقلاشقا چىققاندا ئىلىپ كىرگەن «موسكوۋىچ» ماركىلىق 90 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى كىچىك ماشىننى قىزىلسۇ ئوبلاستلىق سەۋەن مەكتىپىگە ئىئانە قىلىپ، بۇ مەكتەپنىڭ قاتناش قورالى يېتىشمەسلىكى جەھەتكى قىينچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى.

يۈسۈپجاننىڭ ماڭارىپنى قىزغىن سۆيۈشتەك بۇنداق ئىسىل پەزىلىتى ئاممىنى قاتتىق تەسىرلەندۈردى.

مۇھەممەت ئىمىن

7 - باب قوشۇمچە پرىنسىپ

39 - ماددا بۇ نىزامنى چۈشەندۈرۈشكە دۆلەت يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى مەسئۇل.

40 - ماددا بۇ نىزام 1991 - يىل 2 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ تېلېگراممىسى)

لى رۇيخۇەن مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مەسئۇلى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە،

باھار بايرىمىلىق تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى ياخشى تەييارلاشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - فېۋرال تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۈنىڭ شۇجىسى لى رۇيخۇەن 2 - ئاينىڭ 2 - كۈنى چۈشتىن كېيىن مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىغا كېلىپ، باھار بايرىمى بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكىگە قاتنىشۋاتقان رېژىسسورلار، ئارتىسلار ۋە خىزمەتچى خادىملارنى يوقلىدى.

لى رۇيخۇەن بۇ يىللىق باھار بايرىمى بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكىنىڭ بىر قىسىم پروگراممىلىرىنىڭ رەپتېسىنى كۆرگەندىن كېيىن، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مەسئۇلى ۋە بىر قىسىم ئىجادىيەت خادىملىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى.

لى رۇيخۇەن مۇنداق دېدى: بۇ يىل 8 - بەش يىللىق پىلانىنىڭ تۇنجى يىلى، بۇ يىلقى باھار بايرىمى — پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىنكى تۇنجى باھار بايرىمى. پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى باھار بايرىمىنى شاد - خۇرام، مەدەنىيەتلىك تۇتكۇزۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش — پارتىيە، ئىنقىلابىي پارتىيىسى» قاتارلىق ئەكسىلئىنقىلابىي تەشكىلاتلارنىڭ ئەكسىيەتچىل پروگراممىلىرى، جايلاردا پەيدا بولغان ئەكسىلئىنقىلابىي شوئارلار، ئەكسىلئىنقىلابىي تەشۋىقات ۋەرەقلىرى، ھۆكۈمەتنىڭ تۇزۇمىنى ئاغدۇرۇپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى جاھانگىرلار، ئەكسىيەتچىلەرنىڭ ھۆكۈمرانلىقى ئاستىغا ئىتتىرىپ، چوڭ بالا - قازاغا تۆچرىتىپ، قېيىن كۈنگە قالدۇرۇشقا ئورۇنۇشتىن ئىبارەت. تۇنىڭ غەرىزى نەگەدەر زەھەرلىك - ھە!

يولداش ژاڭ ئېنمۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شىنجاڭنىڭ تارىخىدا ۋەتەنىمىزنىڭ بىرلىكىنى قوغداش بىلەن ۋەتەنىمىزنىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بىلەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش ئوتتۇرىسىدا كۆرەش مەۋجۇت بولۇپ كەلدى. بۇ كۆرەش ئازادلىقتىن بۇيانمۇ داۋاملىشىپ كەلدى، بەزى ۋاقىتلاردا ھەتتا ناھايىتى كەسكىنلەشىپ كەتتى. جاھانگىرلار ۋە تاشقى دۈشمەن كۆچلەرسوتسىيالىزمنىڭ ئېلىمىزدە غەلبە قىلىشىنى ياقتۇرمايدۇ، تۆلار ئېلىمىزنىڭ ئارقىلىق سوتسىيالىستىك جۇڭگونى ھەرىبىي ھوجۇم بىلەن ئاغدۇرۇۋەتەكىلى بولمايدىغانلىقىنى چۈشەندى، شۇنىڭ بىلەن ئۇلار دۆلىتىمىزگە «تىنچ ئۆزگەرتىش» تاكتىكىسىنى قوللىنىپ، سىڭىپ كىرىش، ئاغدۇرمىچىلىق قىلىش ۋە بۇزغۇنچىلىق سېلىش ھۆكۈمەتنىڭ تۇزۇمىنى ئاغدۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ تارىخىدا ۋەتەنىمىزنىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش،

قوللىنىپ، سۆپەت كۆرسىتىش، ئاغدۇرمىچىلىق قىلىش ۋە بۇزغۇنچىلىق سېلىش بىلەن شۇغۇللانماقتا، جاھانگىرلار ۋە تاشقى دۈشمەن كۈچلەر ئېلىمىزگە سۆپەت كېرىش، ئاغدۇرمىچىلىق قىلىش، بۇزغۇنچىلىق سېلىش بىلەن شۇغۇللانغىنىدا شىنجاڭغا سۆپەت كىرىش، ئاغدۇرمىچىلىق قىلىش ۋە بۇزغۇنچىلىق سېلىشنى ھەرگىز بوشاشتۇرۇپ قويمىدى، ئاپتونوم رايونىمىزدا پاش بولغان «شەرقىي تۈركستان خەلق ئىنقىلابىي پارتىيىسى» قاتارلىق ئەكسىلىنقىلابىي تەشكىلاتلار شىنجاڭنى مۇستەقىل قىلىپ شەرقىي تۈركستان قۇرۇپ، شىنجاڭنى تۆلۈغ ۋەتىنىمىزدىن بۆلۈۋېلىش، خەنزۇلارغا قارشى تۇرۇش، خەنزۇلارنى چەتكە قېقىش، خەنزۇلارنى شىنجاڭدىن قوغلاپ چىقىرىشنى تەرغىب قىلغان؛ ئۇلار مىللىي بۆلگۈنچىلىك ئىدىيىسىنى تارقىتىپ، ۋەتەنىمىزنىڭ پارچىلاشقا، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى بۇزۇشقا ئۇرۇنغان، ئۇلار جاھانگىرلار ۋە تاشقى ئەكسىيەتچى كۈچلەر بىلەن تىل بىرىكتۈرۈپ، ئالاقە باغلاپ، شىنجاڭدا مىللىي بۆلگۈنچىلىك قىلىشتەك بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرى ئېلىپ بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يۈز بەرگەن ئەكسىلىنقىلابىي توپىلاڭ ۋەقەلىرى، بولۇپمۇ بۈلتۈر بارىن يېزىسىدا يۈز بەرگەن ئەكسىلىنقىلابىي قوراللىق توپىلاڭ ۋەقەسىدە «شەرقىي تۈركستان خەلق

مۇناسىۋەتلىرىنى ئورنىتىش ئاساسىي خەۋپ ئىكەنلىكىنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلىدى. مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ خەۋپىنى ھەرگىز تۆۋەن چاغلاشقا بولمايدۇ، بىزنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى كۈرىشىمىز ئىنتايىن مۇھىم، ئۇنى بوشاشتۇرۇشقا ھەرگىز بولمايدۇ.

يولداش ژاڭ ئىنماۋ تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىز «تۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇيۇ چوڭ زەھەرلىك چۆپنى تەكشۈرۈپ چىقىش، مۇھاكىمە قىلىش، ئېچىپ تاشلاش ۋە تەنقىد قىلىش داۋامىدا چوڭقۇر ساۋاق ئېلىشىمىز كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلىرىمىز ئىدېئولوگىيە ساھەسىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى بازىلارنى ۋەتەنپەرۋەرلىك، سوتسىيالىزم، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇشىمىز لازىم. ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پارتىيىنى، ۋەتەننى، سوتسىيالىزمنى قىزغىن سۆيۈشتەك ئىنقىلابىي روھنى جارى قىلدۇرۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قەتئىي قارشى تۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ يولداش جياڭ زېمىن يادرولىقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، جۇڭخۇا مىللەتلىرى بۈيۈك ئائىلىسىگە زىچ ئۇيۇشۇپ، توڭۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن سوتسىيالىزم يولىغا قەتئىي مېڭىپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىلىپ بېرىشىغا، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق يۈكسىلىشى، ئورتاق بېيىشى، ئورتاق گۈللىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشىمىز لازىم.

كىنوخانىلاردا

نىكاھتىن ئاجرىشىش توختامى
3 - بىناكارلىق كۇلۇبىدا: بۈگۈن 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە؛
«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 10:10 دا، 12:10 دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا؛
«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 9:50 تە، 11:50 تە، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:10 دا، 8:30 دا؛
«ئۆكتەبىر» كۇلۇبىدا: بۈگۈن 10:50 تە، 12:50 تە، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا؛
«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا.
چلبۆرە بىلەن پەرىشتە
«شەرقىشامىلى» كىنوخانىسىدا: 10:40 تا، 12:50 تە، 3:10 دا، 5:20 دە، (7:30 دا نىكاھتىن ئاجرىشىش توختامى).
ئانا، مېنى باغرىڭغا باس
«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، (6:30 دا ئېزىغا كەلمەيدىغان مۇھەببەت قوشۇپ قويىلدۇ).
ئائىلىدىكى سەرگۈزەشت
«بەخت» كىنوخانىسىدا: 11:20 دە، 1:20 دە، 3:20 دە، 5:20 دە، 7:10 دا.
بارماق گۈمپىسى
«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: ئەتە 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە؛
3 - بىناكارلىق كۇلۇبىدا: ئەتە 1:00 دە، 3:20 دە، 5:40 تا، 7:50 تە؛
1 - ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن كەچ 10:30 دا چلبۆرە بىلەن پەرىشتە، «ئېلىس» چېكىنىڭ ياۋجىن، خەلقارا قۇتقۇزۇش لاگېرى، بارماق گۈمپىسى، نىكاھتىن ئاجرىشىش توختامى.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋا رايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتورا: 10 ℃ — 4 ℃ - بولىدۇ. ئوچ بال شامال چىقىدۇ.

ئىتتىپاقلىقنىڭ نەمۇنلىرىنى يارىتىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ تىنچ - ئىتتىپاقلىقىغا، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا مۇھىم تۆھپە قوشۇپ، پۈتۈن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ چىن ھمايىسى ۋە ھۆرمىتىگە ئېرىشتى.

1991 - يىل ئىنتايىن مۇھىم بىر يىل، ئۇ ھەم ئېلىمىزنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى ئىجرا قىلىدىغان ئۇنىچى يىل، ھەم ئېلىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ 2 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ ئۇنىچى يىلى. بۇ، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى بىر ئاۋاجلىنىش باسقۇچىغا كىرگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ. يېڭىلا يېپىلغان ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 3 - ئۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 16 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىدا پارتىيىنىڭ 13 - ئۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى ئەستايىدىل يەتكۈزۈلۈپ ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيەتىگە بىرلەشتۈرۈلۈپ، شىنجاڭنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى تۈزۈپ چىقىش توغرىسىدا تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى، بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىل ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىك قىلىشىمىز لازىم.

ھازىر خەلقئارا ۋەزىيەتتە داۋالغۇش بولماقتا، پارس قولتۇقى ۋەزىيىتى يامانلاشماقتا. خاتىرجەم چاغلاردا خەۋپىنى ئويلىشىمىز لازىم. بىز شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ۋە قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنى تېخىمۇ كۈيۈنۈشىمىز ۋە مەدەت بېرىشىمىز، دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشىنى، چېگرا مۇداپىئە سىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، مۇستەھكەملەپ، ئارمىيىنى ھمايە قىلىش ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش، ھۆكۈمەتنى ھمايە قىلىش، خەلقنى سۆيۈش خىزمىتىنى يەنىمۇ ياخشى ئىشلەپ، ھەر مىللەت نەپىقە ئوبيېكتلىرىنىڭ غەم ئەندىشە، قىينچىلىقتىن خالاس بولۇشىغا جان - دىلىمىز بىلەن ياردەم قىلىپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ قويۇقلاشتۇرۇپ، ھەربىيلەر بىلەن خەلق بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ چېگرا رايونىنى قوغداش، چېگرا رايونىنى گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت تۆلۈغ ئىشلارغا تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشىمىز لازىم.

يولداشلارنىڭ باھار بايرىمىنى خۇشال - خۇرام ئۆتكۈزۈشىگە، تېنىنىڭ سالامەت بولۇشىغا، خىزمەتلىرىنىڭ ئۈتۈقلۇق بولۇشىغا تىلەكداشمىز!

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى
1991 - يىل 2 - ئاينىڭ 6 - كۈنى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئىھاتە ئورمانلىرى سىستېمىسى بەرپا قىلىش؛ دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىقنىڭ داكلىق، ئالاھىدە، ئەلا مەھسۇلاتلىرىنى ساقلاش، توشۇش، پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە ئۇلاردىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىش؛ تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق، پىششىقلاپ ئىشلەش ماشىنىلىرىنى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقىش ۋە ئىنبۇرگىيە تېجەش تېخنىكىسىنى تەتقىق قىلىش، قىسقا مۇددەت ئەسقاتىدىغان تېخنىكىلار، ئادەتتىكى تېخنىكىلار، تېز ئونۇم بېرىدىغان تېخنىكىلارنى يېزا - بازار كارخانىلىرىغا كۆچۈرۈش ۋە كېڭەيتىش؛ چارۋا مالىلارىدا بولىدىغان كېسەللىك، ئۇسۇملۇكلەرگە چوشىدىغان زىياندا ش ھاشاراتلارنى يوقتىش؛ تەبىئي ئاپەتلەردىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش ۋە ئۇلاردىن مۇداپىئە كۆرۈش، زىيىنىنى ئازايتىش تېخنىكىلىرىنى ئېچىش ۋە ئۇلاردىن پايدىلىنىش؛ ئۇچۇر تېخنىكىسى، مۇددەت ئەسقاتىدىغان تېخنىكىلار، تېز ئونۇم بېرىدىغان تېخنىكىلارنى يېزا - بازار كارخانىلىرىغا كۆچۈرۈش ۋە كېڭەيتىش؛ چارۋا مالىلارىدا بولىدىغان كېسەللىك، ئۇسۇملۇكلەرگە چوشىدىغان زىياندا ش ھاشاراتلارنى يوقتىش؛ تەبىئي ئاپەتلەردىن ئالدىن مەلۇمات بېرىش ۋە ئۇلاردىن مۇداپىئە كۆرۈش، زىيىنىنى ئازايتىش تېخنىكىلىرىنى ئېچىش ۋە ئۇلاردىن پايدىلىنىش؛ ئۇچۇر تېخنىكىسى، بىئولوگىيە تېخنىكىسى قاتارلىق يۇقىرى تېخنىكىلارنى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا قوللىنىش.

يۇسۇپ مۇھەممەدى يۇقىرىقى نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «يەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش توغرىسىدىكى قارار» (مۇھاكىمە ئۈسخىسى) نى دەسلەپكى قەدەمدە ئوزۇپ چىققانلىقىنى ئېيتتى.

ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئېلانى

ھاشىگۈل مەمەت، (ئەسلى ئىسمى ئاسىيگۈل) سىز 1990 - يىل 10-ئاينىڭ 27 - كۈنى ئۈيدىدىن چىقىپ كېتىپ قايتىپ كەلمىگەنلىكىڭىز ئۈچۈن، ئېرىڭىز تۇرسۇن ئېلى سىز بىلەن نىكاھتىن ئاجرىشىشنى تەلەپ قىلىپ مەھكىمىزگە ئەرز سۇندى. مەزكۇر ئېلان چىقىپ ئۇچ ئاي ئىچىدە مەھكىمىزگە كېلىپ ئەرزگە جاۋاب بەرمىسىڭىز قانۇن بويىچە سوراقسىزدىن ھۆكۈم ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى ھەق - تەلەپ ئىشلىرى سوت كوللىگىيىسى

ئادەم ئىزدەش توغرىسىدا ئېلان

مۇمىن ئىسمىن: (30 ياش بولۇپ قارا سارىجا رەختتىن كاستۇم - بۇرۇلكا، قارا سوكوندىن تۇزۇن پەلتو، كۆك شەپكە، قارا باجىنكىر ئايىغ كېيگەن)، 1990 - يىل 12 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئۈيدىدىن چىقىپ كېتىپ قايتىپ كەلمىدىڭىز، سىز مۇئشۇ ئېلانىنى كۆرگەندىن كېيىن تېزدىن قايتىپ كېلىڭ، ئاتا - ئانىڭىز بەكمۇ ئەنسىرەپ قالدى. كۆرگۈچىلەرنىڭ ئۈرۈمچى ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىگە خەۋەر قىلىپ قويۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

تېلېفون نومۇرى: 222182

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报

(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى CN65 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1991 - يىل
ئاۋغۇست
9
جۈمە

ئاپتونوم رايونلۇق ئاشلىق، ياغ، يېمەكلىك، يەرلىك مەھسۇلات، تىببىي دورا، ساقلىقنى ساقلاش بۇيۇملىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتى

قۇرۇلمىنى تەڭشەپ، سۇپەتنى ئۆستۈرۈپ، ۋەكالەتچىلىك تۈزۈمىنى يولغا قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز لىيۇ شياۋفېڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز دى چى خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئاشلىق، ياغ، يېمەكلىك، يەرلىك مەھسۇلات، تىببىي دورا، ساقلىقنى ساقلاش بۇيۇملىرى ئىمپورت - ئېكسپورت شىركىتى ئىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، ئىچكى يۇشۇرۇن كۈچلەرنى ئىشقا سېلىشتىن باشلاپ، ئېكسپورت مەھسۇلاتلىرىنىڭ قۇرۇلمىسىنى پاسال تەڭشەپ، ئېكسپورت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سۇپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ۋەكالەتچىلىك تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشقى سودا ساھەسىدە پايدا - زىيانغا تۈزى مەسئۇل بولۇش تۈزۈلمە ئىسلاھاتى يولغا قويۇلغان تۇنجى يىلدا ئېكسپورت قىلىش تاشقىي پېرىۋوت يارىتىش جەھەتتە يېڭىشى ۋەزىيەت يارىتتى. بۇ شىركەت 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە يىللىق ئېكسپورت تاشقىي پېرىۋوت پىلانىنى 61.19% تۇرۇندىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 29.88% ئاشۇرۇپ، تارىختا ئەڭ ياخشى سەۋىيە يارىتتى.

بۇ شىركەتنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرى تۆۋەندىكىچە:

— ئېكسپورت قىلىنىدىغان مەھسۇلاتلارنىڭ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، مال مەنبەلىرىنى پاتال تۈيۇشتۇردى. تۆلار ئەتىياز پەسىللىك گۈاڭجۇ يەرمەنكىسىدە، خەلقارا بازارنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، قەرىلچا تېرىسى، دادۇر، سامساق، قوغۇن، نەشپۈت، شوخلا مۇرابباسى، چۆچۈك بويا تالقىنى قاتارلىق تايانچ مەھسۇلاتلارنىڭ ئېكسپورت مىقدارىنى كۆپەيتىپ، كۆپلەپ زىيان كۆرۈلىدىغان بىر قىسىم مەھسۇلاتلارنىڭ ئېكسپورت مىقدارىنى ئازايتتى.

— پۈرسەتنى قولدىن بەرمەي، يىراق ئوكيان سودىسىنى راۋاجلاندۇردى، بۇ يىل دۆلىتىمىزدە سۇۋېت ئىتتىپاقى، شەرقىي ياۋروپا بىلەن بولغان سودا نەق پۇل سودىسىغا ئۆزگەرتىلگەندىن كېيىن، بۇ شىركەت شەرقىي ياۋروپاغا ئېكسپورت قىلىنىدىغان قۇلماقنىڭ زاكاز قىلىنىش مىقدارى خېللا ئازىيىپ كېتىپ، قۇلماق ئېكسپورتى تۆۋەنلەپ كەتتى. شىركەت دەرھال غەربىي ياۋروپادا قۇرغاقچىلىق يۈز بەرگەنلىكتىن قۇلماق مەھسۇلاتى ئازىيىپ كەتكەن پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، غەربىي ياۋروپاغا ئېكسپورت قىلىنىدىغان قۇلماقنى كۆپەيتتى، بۇنىڭ بىلەن قۇلماق ئېكسپورتى داۋاملىق، مۇقىم راۋاجلاندى.

— تايانچ مەھسۇلاتلار ئېكسپورتىنى تۈتۇش بىلەن بىللە، ئېكسپورت قىلىنىدىغان مەھسۇلاتلارنىڭ سۇپىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ئېكسپورت قوغۇنىنىڭ سۇپىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، تۇرپان مۇڭە تەقسىمات مەركىزى بىلەن ھەمكارلىشىپ، تۇرپاندا بالدۇر پىشىدىغان قوغۇن سورتىنى يېتىشتۇرۇپ چىقتى، شۇنداقلا مەركەزلەشتۈرۈپ سېتىۋېلىش، تاللاش، تۇراش - قاچىلاش، نەق مەيدانda بىرلىشىپ تەكشۈرۈش چارىسىنى قوللىنىپ، يامۇنىيىلىك خېرىدارلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى. 7 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگىچە 976 تونna قوغۇن ئېكسپورت قىلدى.

— سانائەت بىلەن سودىنى بىرلەشتۈرۈپ، ۋەكالەتچىلىك تۈزۈمىنى يولغا قويدى. ئەتىياز پەسىللىك يەرمەنكە ئېچىلغىچە، ئۆلار ئۇرغۇن سانائەت يېمەكلىكلىرى، شوخلا مۇرابباسىنى سىناق ئۇقتىسى قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى بىلەن بىرلىشىپ، بىرلىكتە

مەملىكەتلىك قۇمنى تىزگىنلەش خىزمىتى
يېغىندا ئاپتونوم رايونىمىزدىن بىر قىسىم
ئورۇنلار ۋە شەخسلەر تەقدىرلەندى

لى پېڭ زۇڭلى جىلىن، خېيلۇڭجيانڭ تۈلكىلىرىنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈرگەنلىكى

مەۋقەنى تېخىمۇ زور كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىشكە قويۇپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشنى تەكتىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئاۋغۇست خەۋىرى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ تۇنۇگۈن جىلىن، خېيلۇڭجيانڭ تۈلكىلىرىنىڭ كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈرگەنلىكى ئايلاشتۇرۇپ بېيجىڭگە قايتتى.

لى پېڭ زۇڭلى 8 - ئاينىڭ 4 - كۈندىن 7 - كۈنىگىچە جىلىن، خېيلۇڭجيانڭ تۈلكىلىرىدە كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش ئەھۋالىنى تەكشۈردى. تۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ بىرىنچى سېپىدە كۆرەش قىلۋاتقان ئارمىيە - خەلقتىن سەممىي ھال سورىدى، تۈلارنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش كۆرۈشىدە ئېرىشكەن نەتىجىلىرىنى مۇئەييەنلەشتۈردى ۋە تۈلارنى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇشقا رىغبەتلەندۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە شەرقىي شىمال رايونىنىڭ كېيىنكى قەدەمدىكى كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، سۇ ئىنشائاتلىرى قۇرۇلۇشى ۋە سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئېشىلەپچىقىرىشى قاتارلىقلار جەھەتتە مۇھىم سۆز قىلدى.

8 - ئاينىڭ 4 - كۈنى چۈشتىن كېيىن لى پېڭ زۇڭلى جىلىن شەھرىگە بېرىپ، جىلىن تۆلكىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى خې جۇيكاڭ، ئۆلكە باشلىقى ۋاڭ جۈگيۇ قاتارلىقلارنىڭ ھەمراھلىقىدا 2 - سۇڭگۇاجياڭ دەرياسىغا جايلاشقان فىڭمەن سۇ ئامبىرىنى كۆزدىن كەچۈردى. لى پېڭ زۇڭلى توسمىنىڭ كەلكۈن مەزگىلىدىكى بىخەتەرلىكى، سۇ قويۇپ بېرىش مىقدارى ۋە تېلېكتر شۇنىڭ بىلەن بىللە 2 - سۇڭگۇاجياڭ دەرياسىنىڭ قېشىنى ۋە جىلىن شەھىرىنىڭ قېشىنى مۇستەھكەملەپ ۋە ئېگىزلىتىپ، شەھەرنىڭ بىخەتەرلىكىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم.

مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن لى پېڭ زۇڭلى خېيلۇڭجيانڭ تۈلكىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى سۇڭ ژىيمىڭ، تۈلكە باشلىقى شاۋچىخۇينىڭ ھەمراھلىقىدا جامۇس شەھىرىدىكى سۇڭگۇاجياڭ دەرياسىنىڭ قېشىغا بېرىپ، سۇ ئەھۋالى ۋە دەريا قېشىنىڭ ئەھۋالىنى كۆزدىن كەچۈرۈپ، دەريا قېشىنى مۇستەھكەملەۋاتقان زاۋۇت تىشچى - خىزمەتچىلىرى ۋە ئاھالىلارنى يەنمۇ غەيرەت قىلىپ زاۋۇتنى قوغداش، جامۇس شەھىرىنى قوغداشقا سەپەرۋەر قىلدى. جامۇس شەھىرىنىڭ شەرقىدىكى دەريا قېشىدا ئازادلىق ئارمىيە كوماندىر - جەڭچىلىرى قاتتىق ئىسسىقتا قارىماي قاشىنى مۇستەھكەملەۋاتاتتى. تۇرغۇنلىغان جەڭچىلەر مايكىلىرىنى سېلىۋېتىپ قىزغىن ئىشلەۋاتاتتى. لى پېڭ زۇڭلى ئازادلىق ئارمىيە كوماندىر - جەڭچىلىرىدىن ھال سورىغاندا، كۆپچىلىك بىرلىكتە: «ئارمىيە - خەلق ئىتتىپاقلىشىپ بولسا بىر كىشى، كىممۇ بولالىسۇن تۇنۇك تەڭدىشى!» دەپ شوئار توۋلاپ، كەيپىياتىنى ئىنتايىن جانلاندۇرۇۋەتتى.

لى پېڭ زۇڭلى تەكتەلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇنىڭدىن كېيىن مەۋقەنى تېخىمۇ زور كەلكۈندىن مۇداپىئەلىنىشكە قويۇپ، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم. تۇ مۇنداق دېدى: بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر جامۇس قاتارلىق دەريا بويىدىكى مۇھىم شاھەرلەر ۋە تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ بىخەتەرلىكىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم. دەريا بويىدىكى ھەر دەرىجىلىك شەھەرلىك - يېزىلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش كۆرۈشىنى ھازىرقى خىزمەتلەردە بىرىنچى ئورۇنغا قويۇشى لازىم. دەريادىكى توسالغۇلارنى ئادالاش خىزمىتىنى پەيتنى قولدىن بەرمەي چىڭ تۇتۇش لازىم.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جىلىن، خېيلۇڭجيانڭ بىر قەدەر چوڭ كەلكۈن كەلگەن ئەھۋالدا يەنىلا يېزا ئىگىلىكىدىن ياخشى مول ھوسۇل ئېلىپ، مول ھوسۇل ئارقىلىق كېمەيگەن قىسمىنى تولۇقلىشى لازىم. ئۆلكىنىڭ ئىچكى ئەھۋالىدىن قارىغاندا ياخشى ھوسۇل ئېلىش، ئارقىلىق ئاپەت كەلتۈرگەن زىيانىنىڭ ئورنىنى تولۇقلاۋالغىلى بولىدۇ؛ پۈتۈن مەملىكەتتىن قارىغاندا شەرقىي شىمال ياخشىراق ھوسۇل ئالسا مەملىكەتنىڭ باشقا جايلىرىدىكى ئېغىر ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارنىڭ زىيىنىنى تولۇقلىغىلى بولىدۇ. كەيپىنكى مەزگىللىك زىرائەت پەرۋىشىنى كۈچەيتىش لازىم.

لى پېڭ مۇنداق دەپ تەكتىلىدى: بۇ يىل كەلكۈن مەزگىلى ئۇزۇنغا سوزۇلدى، نەتىجە ۋە جەربە ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، شەرقىي شىمال رايونىنىڭ سۇ ئىنشائاتلىرى قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئاساسىي كەسىلەر بويىچە مۇھىم ئورۇنغا قويۇش لازىم. دۆلىتىمىز ھۆلچىلىك، قۇرغاقچىلىق ئاپىتى كۆپ يۈز بېرىدىغان دۆلەت، بۇ

يخشندا ئاپتونوم رايونمىزدىن بىر قسسم ئورۇنلار ۋە شەخسلەر تەقدىرلەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى خەۋىرى. لەنجۇدا تۇتقۇزۇلگەن مەملىكەتلىك قۇمنى تىزگىنلەش خىزمىتى يىغىندا جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيسى شىنجاڭ بىئولوگىيە، تۇپراق ۋە قۇملۇق تەتقىقات ئورنى ۋە شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنگە «مەملىكەت بويىچە قۇمنى تىزگىنلەشتە ئىلغار ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى. گۇما ناھىيىلىك ئورمانچىلىق پونكىتىنىڭ باشلىقى ۋۇچېكلۇن، تۇرپان شەھەرلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى چېن خۇكشۇەن، بىڭتۇەن يىزا ئىگىلىك 4 - شى 63 - تۇەننىڭ باشلىقى يۈەن تېڭفېيغا «مەملىكەت بويىچە قۇمنى تىزگىنلەش ئەمگەك نەمۇنچىسى» دەپ نام بېرىلدى.

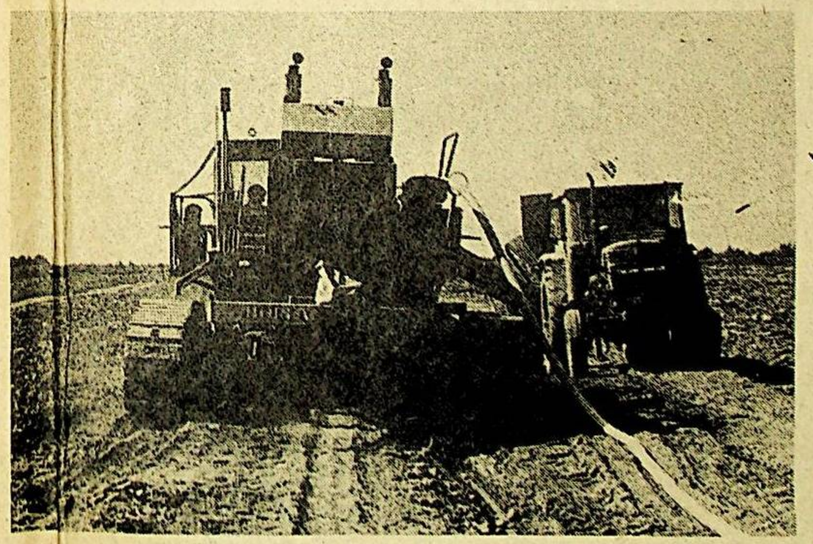
بۇ، دۆلىتىمىز قۇرۇلغان 42 يىلدىن بۇيان دۆلەت قۇمنى تىزگىنلەش بويىچە تۇنجى قېتىم تەقدىرلىگەن نەمۇنچىلار ھىسابلىنىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 34 سوت مەھكىمىسىدە ئۇسمۇرلەر سوت كوللېگىيىسى قۇرۇلدى

تۇز مۇخبىرىمىز جۇ يۈيى، ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز ۋاڭ ۋېيۋۇ، جاڭ تاۋ خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 34 خەلق سوت مەھكىمىسىدە ئۇسمۇرلەر سوت كوللېگىيىسى قۇرۇلدى. ھازىر ياش - ئۇسمۇرلەرنىڭ جىنايەت ئۇتكۇزۇش نىسبىتى بىر قەدەر يۇقىرى بولۇپ، ئۇنىڭدىن يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە جىنايەت ئۇتكۇزۇپ جازالانغان ياش - ئۇسمۇرلەر ئومۇمىي سوتلانغان جىنايەتچىلەرنىڭ 60 پىرسەنتىدىن كۆپرەكنى ئىگىلىدى.

بۇ ياش - ئۇسمۇرلەر ئىچىدە يالغۇز پەرزەنتلەر نىسبىتى يىلدىن يىلغا كۆپەيمەكتە. شۇڭا ياش - ئۇسمۇرلەرنى ياخشى تەربىيەلەپ، ئۇلارنىڭ جىنايەت ئۇتكۇزۇشىنى ئازايتىش ئىز باسارلارنى يېتىشتۇرۇپ، جەمئىيەتنى مۇقىملاشتۇرۇشقا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش بولۇپ قالدى.

ئۇرۇمچى، شىنخەنزە، قارامايدىكى خەلق سوت مەھكىمىلىرى سوتلاشقا تەربىيىنى سىگدۈرۈپ، قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى ئېلىپ بارغانلىقى ۋە جەمئىيەت ھەر تەرەپتىن يارەم بەرگەنلىكى ئۈچۈن، بۇ جايلاردىكى بىر ئۇرۇكۇم جىنايەت ئۇتكۇزگەن ئۇسمۇرلەر خاتالىقىنى تۈزىتىپ، يارامللىق كىشىلەرگە ئايلاندى. ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى جايلاردىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىدىن ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ «ياش - ئۇسمۇرلەرنىڭ جىنايەت ئەنزىلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش ئۇغرىسىدا بىر قانچە يەلگىلىمە»سىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىقى كۈچلۈك، كەسپىي ئېقتىدارى ياخشى سوتچىلارنى تاللاپ، ياش - ئۇسمۇرلەر جىنايەت ئەنزىلىرىنى سوتلاشقا قويۇپ، ئازغان ياش - ئۇسمۇرلەرنى ئۇنۇملۇك خىزمەتنىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

«29» ئۆەن - ئەيدان ئوپراتسىيىلىك شوربلىشىپ كېتىشنى تىزگىنلەشتە بىر قەدەر ئىلغار بولغان ئورۇما ئارقىلىق سۈنىي چىقىرىۋېتىش يېڭى تېخنىكىسىنى كىرگۈزۈپ، كەلگە - كۆلەمدە قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىپ 25 مىڭ مو يەردىكى مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇپ، باشقۇرۇش خىراجىتىنى ئازايتتى.

سۈرەتتە: سۇ ئورۇما ئورنىتىش ماشىنىسى مەشغۇلات ئېلىپ بارماقتا.

چاڭ يۈيلەن فوتوسى

شىنجاڭ ھەربىي رايونىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر ئاپەتتىن يۇز بەرگەن رايونلاردىكى خەلقلەرنىڭ ئاپەتتىكى ئالدىنى ئېلىش، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇشىغا ياردەم بەردى

قىسمىدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرىمىز چىيۇ مىڭچۈەن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئۇۋ شىجىن خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا بۇ يىل ئارقا - ئارقىدىن يۇز بەرگەن يەۋقۇلئاددە ئېغىر قۇرغاقچىلىق ئاپىتى ۋە كەلكۈن ئاپىتى مەزگىلدە شىنجاڭ ھەربىي رايونى ھازىرغا قەدەر 20 نەچچە مىڭ (قېتىم) ئاپتوموبىل، 20 مىڭ كوماندىر - جەڭچىنى ئاجرىتىپ، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونىدىكى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ قۇرغاقچىلىققا، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىشىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە پائال ياردەم بەردى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا 40 يىلدىن بۇيان ئاز كۆرۈلگەن يەۋقۇلئاددا ئېغىر قۇرغاقچىلىق ئاپىتى يۈز بەردى. قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتنىن قۇتقۇزۇشقا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، ھەربىي رايونىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتنىن قۇتقۇزۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ تەشكىللەپ، دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ ئېكىز تېرىلغۇسىغا، يازلىق ئاشلىق ۋە ئوت - چۆپ، يەم خەشەك يغۇبلىشىغا ياردەم بەردى. كوماندىر - جەڭچىلەر جايلارنىڭ ئېرىق - ئۆستەڭلەردە سۇ سېكىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشىغا ياردەملەشتى؛ 1.8 كىلومېتر ئېرىق چاپتى؛ 300 دىن ئارتۇق قۇدۇق قازدى؛ 20 نەچچە مىڭ قېتىم ئاپتوموبىل ئاجرىتىپ، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونىدىكى ئاممىغا خىمىيۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىلىرى، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى ۋە ئادەم - چارۋا مالىلارغا سۇ يەتكۈزۈپ بەردى.

6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن بۇيان، قۇرغاقچىلىق بولۇۋاتقان جەنۇبىي - شىمالىي شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا ئودا يامغۇر يېغىپ، كۆپلىگەن رايونلاردىكى دەريا سۇيى تېشىپ كەتتى. بۇنىڭ بىلەن كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكى ئېغىر تەھدىتكە ئۇچرىدى. ئاپەت يۈز بەرگەن رايوندا ئۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى كوماندىر - جەڭچىلەر تېزدىن ھەرىكەتكە كېلىپ، ئاممىنى قۇتقۇزۇپ، چارۋا مالىلارنى ئاسرىدى؛ تومۇر ياساپ، يا ئېلىپ كەتكەن تاشيول، ئۆمۈرىيول، كۆۋرۈكلەرنى ياسىدى؛ سۇ ئۆتكۈزىلەرنى راۋانلاشتۇردى؛ بۇغدايلارنى يىغىپ، توشۇدى. 6 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئەتىگەن سائەت بىردە شىنخەنزىدىكى زاپاس شى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش بۈيرۇقىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن دەرھال تۆت لەيلە ئەسكىرى كۈچنى ئەشكىللەپ، كېچىلەپ يول يۈرۈپ 40 كىلومېتر يىراقلىقتىكى ئاپەت يۈز بەرگەن رايونغا بېرىپ، كەلكۈن بىلەن ئېلىشىپ، مالاس دەريالىنىڭ تۇسمىسىنى مۇستەھكەملىدى. بىر كېچە - كۈندۈز جەڭ قىلىش ئارقىلىق كوماندىر - جەڭچىلەر 4000 تاغار قۇم - شېغىل تۆكۈپ، 300 مېتر تۇسمىنى مۇستەھكەملەپ، ئۇرۇمچى - ئىلى تاشيولى، شىمالىي شىنجاڭنىڭ تۆمۈرىيول كۆۋرۈكىنى ساقلاپ قېلىپ، شىنخەنزە بوز يەر تۆزلەشتۇرۇش رايونى ھەم مالاس دەريالىنىڭ تۆۋەن ئېقىندىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھاياتى ۋە مال - مۈلكىنىڭ زىيانغا ئۇچرىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلەتنىڭ ئاشلىق سېتىپ بېرىلى

يەكەن ناھىيىسى دۆلەتكە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىدى

يەكەن ناھىيىسىدە بۇ يىل 550 مىڭ مو يەردىكى كۈزگى بۇغدايدىن مول ھوسۇل ئېلىندى. مول ھوسۇل خوشاللىقىغا چۈمگەن دېھقانلار 7 - ئاينىڭ 28 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 28 مىليون 320 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ۋەزىپىنى مۇددەتتىن 15 كۈن بۇرۇن ئورۇندىدى.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يازلىق يىغىم ۋە ئېكىز تېرىلغۇسى ئاخىرلاشقاندىن كېيىنلا، ھەر قايسى يېزا - بازار باشلىقلىرى يىغىن ئېچىپ، كۆچمە رەكەزلەشتۈرۈپ، دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشىغا سەپەرۋەر قىلدى. ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئاساسىي قاتلام ئاشلىق سېتىۋېلىش پونكىتلىرىغا 42 كادىر ئەۋەتىپ، ئاشلىق سېتىۋېلىشقا ياردەملەشتۈردى. دېھقانلار كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش جېڭىگە ئاتلانغان جەددى پەيتتىمۇ، ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئالدىن تەييارلىغان ئاشلىقلىرىنى دۆلەتكە سېتىپ بەردى. ناھىيىلىك تۆت چوڭ رەھبەرلىك بەنزىسىدىكى يولداشلار ئاساسىي قاتلام ئاشلىق پونكىتلىرىغا بېرىپ، دېھقانلارنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىنى ئاڭلىدى ھەمدە نەق مەيدانda ئىش بېجىرىپ، رەسمىيەتلەرنى ئازايتتى.

ئىبراھىم ئەيسا

چومپاق يېزىسى دۆلەتكە ئاشلىق-سېتىپ بېرىشتە 14 يىل ئىلغارلىقنى قولدىن بەرمىدى

قۇرغاقچىلىق ئۈستىدىن غەلبە قىلىپ، يازلىق ئاشلىقنىڭ مول ھوسۇل ئالغان بۇگۈنكى ناھىيىسىنىڭ چومچاق يېزىسى دۆلەتكە 1 مىليون 75 مىڭ 115 كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ۋەزىپىنى 19% ئاشۇرۇپ ئورۇندىپ، دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىشتىكى ئىلغار يېزا بولۇپ تەقدىرلەندى.

بۇ يېزا ناھىيە بويىچە تۇنجا 13 يىل ئاشلىق سېتىپ بېرىشتە ئىلغار يېزا بولۇپ كېلىۋاتاتتى. بۇ يىل بۇ يېزىدا ئېغىر قۇرغاقچىلىق، مۆلدۈر ئاپەتى يۈز بەرگەن بولسىمۇ، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى پىلان - تەدبىرلەرنى بالدۇر ۋە پۈختا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، كادىرلار ۋە دېھقانلارنى ئاپەت ئۈستىدىن غەلبە قىلىشقا يېتەكلىدى. يېزا باشلىقلىرى ۋە يېزا ئورگىنىدىن ئاساسىي قاتلاملارغا بارغان كادىرلار مەھەللە ۋە كەنتلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ، دېھقانلارنىڭ يازلىق يىغىم-ئىشلىرىغا ياردەملەشتى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، دېھقانلارغا سوتسىيالىستىك ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدا كەنتلەر ئارا، مەھەللەر ئارا، ئاشلىللەر ئارا ۋە پارتىيە - ئىتتىپاق ئەزالىرى ئارا دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىشتە مۇسابىقىلىشىش پائالىيىتى قانات يېيىپ كەتتى. پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە كادىرلار دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىشتە باشلامچىلىق رول ئويندى. شۇڭا دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش خىزمىتى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ۋەزىپە ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. دېمەك كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ئابدۇرېھىم مەمەت دۆلەتكە 3340 كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ئۆز ئائىلىسىنىڭ ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى 75% ئاشۇرۇپ ھۆسەن خالەم

چاپچال ناھىيىسى دۆلەتكە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى 59% ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئۆتكەن يىلى دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىشتە مەملىكەت بويىچە ئىلغار ناھىيە بولۇپ تەقدىرلەنگەن چاپچال ناھىيىسىدىكى دېھقانلار 7 - ئاينىڭ 24 - كۈنىگىچە 4 مىليون 150 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى 59% ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆتكەن يىلقى تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش ئاساسىدا ئاشلىق سېتىپ بېرىش، ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى يىل بېشىدىلا پۈختا ئەمەلىيلەشتۈردى. ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋاقتىنى ئۇزارتىپ، دېھقانلارغا ئوڭايلىق يارىتىپ بەردى. ئۇنىڭدىن باشقا، ئاشلىق سېتىپ - بەرگەن دېھقانلارغا نەق پۇل تارقىتىپ، دېھقانلارنىڭ ئاشلىق سېتىپ بېرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى.

ئابلىكىم مۇھەممەت

غۇلجا ناھىيە دۆڭمازار بازىرىدىكى دېھقانلار بەس - بەستە دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش بىلەن بىللە، ئاشلىقنىڭ سۈپىتىگىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرمەكتە. ئۇلار دۆلەتكە ساتقىدىغان ئاشلىقلارنى تولۇق قورۇتۇپ، پاكىزلاپ ئاندىن ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بۇغداي تازىلىماقتا.

خالمۇرات ئۇيغۇر فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت بانكىسى ئاشقى پېرىۋوت كەسپىنى يولغا قويۇپ، دەسلەپكى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئىختىبارىي مۇخبىرىمىز مەمتىمىن داۋۇت خەۋەر قىلدى: ئاشقى پېرىۋوتنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قورۇلۇشىدىكى رولىنى تېخىمۇ تولۇق جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت شۇبە بانكىسى 1989 - يىلى ئاشقى پېرىۋوت كەسپىنى يولغا قويۇپ، خەلق پۇل مەبلىغىنى ئاساس قىلغان خەلقئارا كەسپ ساھەسىنى ئاچقان ئىدى، ئىككى يىل مابەينىدە، بۇ بانكا ئاشقى پېرىۋوت مۇلازىمەت ئىقتىدارىنى كۈپ خىللاشتۇرۇش، يۈرۈشلەشتۈرۈش، مۇلازىمەت ۋاستىلىرىنى زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇردى، ھازىرغىچە ئاشقى پېرىۋوت ھىسابىدىكى ئامانەت - قەرز پۇل، خەلقئارا ئاشقى پېرىۋوت، خەلقئارا راسچوت، يىراق مەزگىللىك ئاشقى پېرىۋوتنى ئېلىپ-سېتىش، دوكمنىت دەللەش ۋە مەسلىھەت بېرىش قاتارلىق كەسپلەرنى يولغا قويۇش ئارقىلىق ئاشقى پېرىۋوت جەھەتتە مەلۇم كېپىللىك ئىقتىدارىنى ھازىرلاپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئىچىدە ئاشقى پېرىۋوت قەرز ئېلىش سالاھىيىتىگە ئېرىشتى، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ھەر خىل ئاشقى پېرىۋوت ئامانىتى ئالدىنقى يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىسىدىن 673 مىڭ دوللار ئاشتى، تارقاتقان ئاشقى پېرىۋوت ھىسابىدىكى جەمئىي قەرز پۇلى 540 مىڭ دوللار بولدى، خەلق پۇلى ئارقىلىق يۈرۈشلەشكەن قەرز پۇلدىن 4 مىليون 700 مىڭ يۇەن تارقاتتى، خەلقئارا راسچوت كەسپى مقدارى مۇقىم ئاشتى، خەلقئارا ۋەكالىتەن بېجىرىدىغان بانكىلار تورى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەنىپ، سىرتقا چېتىلىدىغان كەسپنىڭ نورمال ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

ئاشقى پېرىۋوت ھىسابىدىكى قەرز پۇل جەھەتتە بۇ بانكا دۆلەتنىڭ چوڭ ئۈتۈرا كارخانىلىرىنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئېلىپ بېرىش، كارخانا مەسئۇلاتلىرىنىڭ بازار رىقابىتىنى كۈچەيتىشىگە ئۈقتۇلۇق مەدەت بەردى. شنجاڭ «1 - ئىيۇل» پاختا ئۈقتۇمچىلىق 2 - زاۋۇتى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئۈقتۇمچىلىق ساھەسىدىكى تايانچ كارخانا بولۇپ، تېخنىكا ئۆزگەرتىشتە مەبلەغقە جەددى ئېھتىياج بولغاندا، مەزكۇر بانكا ئۇزلەر ئۈستىدە قاتتىق باھالاش ئېلىپ بېرىش ئاساسىدا، ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 3 قېتىمدا جەمئىي 786 مىڭ دوللار قەرز پۇل تارقىتىپ، مەزكۇر زاۋۇتنىڭ سىرتتىن ئىلغار ئۇسكۇنە كىرگۈزۈش تارقىلىق ئالاھىدە ئىشىنچىكە يېپ ئېگىرىشىگە مەدەت بەرگەنچىكە، كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى زور ھەجىدە ئاشتى.

قىسقاخەۋەر

• بۇ يىل يېڭىسار ناھىيىسى 102 مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىدى. ناھىيە دەرىجىلىك 13 نەپەر رەھبىرىي كادىر بىردىن يېزىدا ئۈقتىدا ئۈرۈپ ئىشلەپ، ئاساسىي قاتلامغا چوڭقۇر چۈكۈپ مەسىلەرنى ۋاقتىدا بايقاپ ۋە ھەل قىلىپ كېۋەز پەرۋىشىنى تېخىمۇ كۈچەيتتى. پاختىدىن بۇ يىلمۇ مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، 13 نەپەر رەھبىرىي كادىرنىڭ ھەر بىرسى 200 مودىن، 67 ئىدارە، بۆلۈم، يېزا دەرىجىلىك كادىرلار 100 مودىن، كەنت، مەھەللە كادىرلىرى 30 مودىن 50 موغىچە پاختىنىڭ مو بېشى مەسئۇلاتىنى 90 دىن 100 كىلوگرامغا يەتكۈزۈش بويىچە كېۋەز يەرلىرىنى ھۆددىگە ئالدى.

ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ھېيت، بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرىمۇ ئىتنز بېشىدىن ئايرىلماي جان كۆيدۈرۈپ ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، كېۋەز پەرۋىشى يىلارددىكىدىن ياخشى بولدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئايدۇللا ئايدۇرىشىت

قوبۇقسار ناھىيىلىك ئۆز زاۋۇتى سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ ئۆتۈپ، ئىقتىسادىي

قوبۇقسار ناھىيىلىك ئۆز زاۋۇتى سوۋېت ئوتكىلىنى چېكىۋاتىدۇ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئاشۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز زورۇللا سوپىيوپ خەۋەر قىلىدۇ: قوبۇقسار ناھىيىلىك ئۆز زاۋۇتى سوۋېت ئوتكىلىنى چېكىۋاتىدۇ، ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئاشۇردى.

قوبۇقسار ناھىيىلىك ئۆز زاۋۇتى 1989 - يىلى 6 - ئايدا رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەن بولسىمۇ، سوۋېت ئوتكىلىنى چېكىۋاتقانلىقى، باشقۇرۇش ياخشى بولمىغانلىقى تۈپەيلىدىن ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشەلمىگەنىدى. زاۋۇت رەھبەرلىكى بۇ ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، بۇ يىلدىن باشلاپ زاۋۇت باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، ئۆز سۈزۈش ۋەزىپىسىنى زاۋۇت ھۆددىدىگەرگە كۆتۈرە بېرىش، ھۆددىگەرلەر ئىشچىلارغا كۆتۈرە بېرىش قاتارلىق تۈزۈملەرنى يولغا قويۇپ، مەسئۇلىيەتنى قاتلاممۇ قاتلام كۈچەيتتى. ئۇلچەمگە توشمىغان تۈزنى زاۋۇتتىن قەتئىي چىقارمىدى. ئاپتونوم رايونلۇق خىمىيە زاۋۇتىدىن سوۋېت بىلىملىرى توغرىسىدا دەرس ئۆتۈپ بېرىشكە ئىككى تېخنىك خادىم تەكلىپ قىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئۈۋەت بىلەن تەربىيىلىدى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن سوۋېت بىلىملىرى توغرىسىدا قەرەللىك ئىمتىھان ئېلىپ، تۈلارداً «سوۋېت بىرنىچى» قارىشىنى تۇرغۇزدى. نەتىجىدە بۇ زاۋۇتنىڭ تۈزنىڭ سۈيىتى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 1 - 2 مەملىكەت بويىچە 2 - بولۇپ باھالىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا بازار تەپپىلا قالماستىن، شەنشى، گۇاڭشى، خېنەن، دالىيەن قاتارلىق ئۇلكە، شەھەرلەردىمۇ بازار تاپتى. بۇ زاۋۇت بۇ يىل 7 - ئايىنىڭ ئوتتۇرلىرىغىچە سىرتقا 30 مىڭ تونىنا سانائەت تۈزى يۆتكەپ يىللىق ۋەزىپىنى تولۇق ئورۇندىدى؛ 7 - ئايغىچە 2000 تونىنا ئىستېمال تۈزى يۆتكەپ، يىللىق ۋەزىپىنى 200% ئورۇنداپ، ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش قىممىتىنى 5 مىليون 250 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، قوبۇقسار ناھىيىسىنىڭ مۇھىم ئىقتىسادىي تۈۋرۈكلىرىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى. بۇ زاۋۇتنىڭ بۇ يىللىق تۈز سۈزۈش ۋەزىپىسى 80 مىڭ تونىنا بولۇپ، 7 - ئايغىچە 60 مىڭ تونىنا تۈز سۈزۈش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولدى.

نىيە ناھىيىسى چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى چېكىۋاتىپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سىدىق قاۋۇز خەۋەر قىلىدۇ: نىيە ناھىيىسى چارۋا مال نەسلىنى ياخشىلاشنى ئاساسىي نىشان، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق ۋە سودىنى بىر گەۋدە قىلغان ئۈنۈمىرسال ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۆتكەن يىلدىن باشلاپ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى بوشاشتۇرماسلىق ئالدىنقى شەرتى ئاستىدا، ئاساسىي كۈچنى چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا قاراتتى. يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلاردىن ئالىي، ئوتتۇرا دەرىجىلىك تېخنىك خادىملارنى ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىشلىرىنى يۈكسەلدۈرۈشكە كۈنكرېت يېتەكچىلىك قىلىشقا تەكلىپ قىلدى. توققۇز تۈر بويىچە ئالتە قارار كۇرس ئېچىپ، 2200 نادەم (قېتىم) تەربىيىلىدى. ناھىيە بويىچە ئۆتكەن يىلى يىل ئاخىرىدا قوتاندا قالغان چارۋا مال 224 مىڭ 800 تۇياق بولۇپ، قوتانىدىن چىقىرىش نىسبىتى 26%، تاۋار نىسبىتى 35% ئاشتى. بۇ يىل قانتىق قار يېغىپ چارۋا مالىلار قىيىن ئەھۋالدا قالغان بولسىمۇ، 5 - ئايىنىڭ ئاخىرىغىچە 27 مىڭ 100 تۇياق تۆل قاتارغا قوشۇلۇپ، چارۋا مال ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 12% كۆپەيدى:

نىيە ناھىيىسى چارۋىچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا تۈۋەندىكى بىر قانچە تۈرلۈك ئىشنى چېكىۋاتتى.

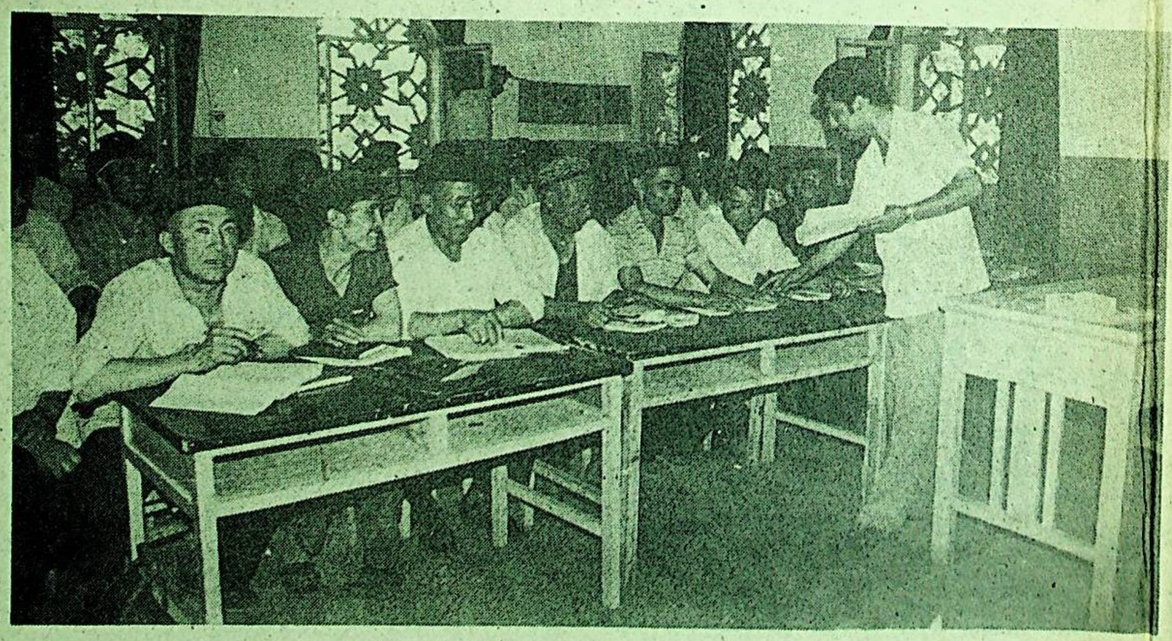
1) يىزىلاردا ماشىنىلاشقان ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك بازىسى قۇرۇپ، ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك مەنبەسىنى كۆپەيتتى. سالغۇزەك، ئايتاغ قاتارلىق جايلاردا يۇرۇشلەشتۇرۇلگەن ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك بازىلىرى قۇرۇلغاندىن باشقا، باشقا يىزىلاردىمۇ ئارقا - ئارقىدىن ئوتلاق بازىسى قۇرۇلۇپ، 16 مىڭ 200 مو بوز يەر ئېچىلدى. ئۆتكەن يىلى 9 مىليون 400 مىڭ كىلوگرام ئوت - چۆپ ئىشلەپچىقىرىلىپ، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا يۆتكەپ بېرىلدى. 2) چارۋا مال نەسلىنى ياخشىلاشنى چېكىۋاتىدۇ. بۇ ناھىيە تاغلىق رايونلاردا لىنكولن قوينى، دېھقانچىلىق رايونلىرىدا كۆپ قوزىلايدىغان كېچىك قۇيرۇقلۇق گۈش قوينى بېقىشنى ئاساس قىلىپ، يەرلىك ئۆچكىلەرنى تۈتىلىك ئۆچكىگە ئۆزگەرتىشنى چېكىۋاتىدۇ. ھازىرغىچە نەسلى ئۆزگەرتىلگەن چارۋا مال 59 مىڭ تۇياقتىن ئاشتى، قوينىڭ ئىغىرلىقى ئەسلىدىكى 28 كىلوگرامدىن 40 كىلوگرامغا، يۇڭ مىقدارى بىر كىلوگرامدىن 3.5 كىلوگرامغا، تۇنۇت 60 گرامدىن 300 گرامغا يەتتى.

3) چارۋىچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش مۇھىتى، تۈرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، تۆلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش ۋە يېرىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. چارۋىچىلىق رايونلىرىدا مۇقىم ئۈيى بولۇش، مۇقىم قاشالاشتۇرۇلغان ئوتلاق بولۇش، چارۋىچىلار، چارۋىلارنىڭ مۇقىم ئەسلىھەلىرى بولۇش، مۇقىم ئېغىل قوتان بولۇشتىن ئىبارەت «ئوت بولۇش» تەلىپى بويىچە 129 ئائىلىلىك چارۋىچىنى ئولتۇراقلاشتۇردى. چارۋىچىلىق بازىلىرىدا 3825 كۋادرات مېتر كۆلەمدە ئېغىل - قوتان ياساپ، 236 كىلومېتر توزۇنلۇقتا ئېرىق - ئۆستەك چېپىپ، چارۋا مالىلارنىڭ سۇ ئىچىش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. بىر قىسىم چارۋىچىلارنىڭ ئويلىرىگە شامال گېنېراتورى ئورنىتىپ، چەت - ياقا، تاغلىق. رايونلاردىكى چارۋىچىلارنى تېلېۋىزور كۆرەلەيدىغان، رادىئو، ئۇنئالغۇ ئاڭلىيالايدىغان ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

مەكتەپ ناھىيىسى پىلىچىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى باشلامچى كەسىپ سۈپىتىدە ئۆتۈپ، يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز تۇردى مەتنىياز خەۋەر قىلىدۇ: مەكتەپ ناھىيىسى تەجرىبە - سىناقلارنى يەكۈنلەپ، پىلىچىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى باشلامچى كەسىپلەرنىڭ بىرى سۈپىتىدە چېكىۋاتىپ، ياخشى ئۆتۈپ، ناھىيە ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش، خەلقنىڭ ئىقتىسادىي سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتە يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشتى.

1989 - يىلدىن باشلاپ ناھىيە رەھبەرلىكى سىناقلارنى قوبۇل قىلىپ، پىلىچىلىكنىڭ دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى بىلەن ۋاقىت، سۇ، يەر تالاشمايدىغان، دېھقانلارنى ئەمەلىي نەپكە ئىگە قىلىدىغان كەسىپ ئىكەنلىكىنى تېخىمۇ ئىگىلىگەن ھالدا توڭپ يېتىپ، ئۆز يېرىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، پىلىچكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىن قالسىلا باشلامچى كەسىپ قىلىشنى ئوتتۇرىغا قويدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، خوتەن ئۇلايىتىدىن تېخنىك تەكلىپ قىلىپ بىر تۈركۈم پىلە - ئۈزمىچىلىك تېخنىكىلىرىنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈردى. پىلىچىلىك ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ياخشى ئاساس سېلىش ئۈچۈن، ئۈزمە كۆچىتى يېتىشتۈرۈشنى چېكىۋاتتى. يېقىنقى ئۈچ يىل ئىچىدە ناھىيە بويىچە يېتىشتۈرۈلگەن ئۈزمە كۆچىتى ئىككى يېرىم مىليون تۇپتىن ئېشىپ، سىرتتىن ئۈزمە كۆچىتى يۆتكەپ كېلىش ھالىتىگە خاتىمە بېرىلدى. بۇ يىل ناھىيە بويىچە 300 مىڭ تۇپ ئۈزمىنى تۇلاش، 500 مو يەرگە ئۈزمە تېرىش پىلانى ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى. مۇشۇ ئاساستا، بۇ ناھىيە بۇ يىل 3200 ئائىلىگە 1800 قۇتا پىلە تۈرۈغى تارقاتقاندى. پىلە باققۇچى ئائىلىلەر تېخنىكىلىق تەلەپ بويىچە پىلە بېقىشنىڭ تۈرلۈك تەييارلىقىنى پۈختا ئىشلىدى. ناھىيە بويىچە 60 نەپەر كادىر ئاجرىتىلىپ، پىلىچىلىك ئىشلىرىغا بولغان تەكشۈرۈش، يېتەكچىلىك قىلىش كۈچەيتىلدى. نەتىجىدە پىلە مەھسۇلاتى يىللاردىكىدىن ئاشتى. 7 - ئايىنىڭ 5 - كۈنىگىچە ناھىيە بويىچە پىلكارلار دۆلەتكە جەمئىي 37 تونىنا يازلىق پىلە غوزىسى سېتىپ بەردى. بۇ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 16 تونىنا 300 كىلوگرام ئارتۇق. بۇ ناھىينىڭ قوروما يېزىسىدىكى پىلكارلار پىلە ئۇرۇقىنى توجۇپىلەپ باققانلىقتىن، بىر قۇتا پىلىدىن ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 32 كىلوگرامدىن پىلە غوزىسى ئالدى. ناھىيە بويىچە بىر قۇتا پىلىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 21 كىلوگرامغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن ئالتە كىلوگرام ئاشتى. دېھقانلار بۇ يىل يازلىق پىلىدا 500 مىڭ يۈەنگە يېقىن كىرىم قىلدى.

شىنجاڭ يېزا - بازار كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى تۇرپان شەھرىدە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تۇنجى قېتىملىق يېزا - بازار كۆمۈر كانلىرىنىڭ بەھەتەرلىكىنى نازارەت قىلغۇچى خادىملارنى تەربىيەلەش كۇرسى ئاچتى.

سۈرەتتە: كۇرسانتلار دەرس ئاڭلىماقتا.

دىلشات ھۈشۇر فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ئابدۇرۇبھەم قاسىم مۇخبىرىمىزنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى: (2)

بۇ يىل ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر ئەستايىدىل ئىجرا قىلىنىدۇ

تۈز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئابدۇللا

بۇ يىل ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا قوبۇل قىلىنىدىغان ئوقۇغۇچىلارغا سىياسىي، ئەخلاقىي، جىسمانىي جەھەتلەردە قوبۇلىدىغان تەلەپلەر قانداق بولىدۇ؟ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىنىدىغان كەسىپلەر قايسى ۋە قوبۇل قىلىش تۆسۈلى قانداق؟ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشقا دائىر يەنە قانداق كونكرېت بەلگىلىمىلەر بار؟ دېگەندەك مەسىلىلەر ئوخشاش مەسىلىلەر تۇغرىسىدىكى چۈشەنچىسىزلىك ئايدىڭلاشتۇرۇش ئۈچۈن، يېقىندا مەن ئاپتونوم رايونلۇق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ئابدۇرۇبھەم قاسىمنى زىيارەت قىلدىم. تۆ سورىغان سوئاللارغا جاۋاب بېرىپ، ئالدى بىلەن بۇ يىل ئالىي مەكتەپلەرگە قوبۇل قىلىنىدىغان ئوقۇغۇچىلارغا سىياسىي، ئەخلاقىي، جىسمانىي جەھەتلەردە قويۇلىدىغان تەلەپ ھەققىدە توختالىپ مۇنداق دېدى:

— بۇ يىل ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا قوبۇل قىلىنىدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسىدىن باشقا، ئۇلارنى سىياسىي، ئەخلاقىي ۋە جىسمانىي جەھەتلەردىن ئەتراپلىق تەكشۈرۈپ، ئەلالارنى تاللاش پرىنسىپى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىندۇ. سىياسىي ئۇلچەمدە چېڭ تۇرۇپ، قوبۇل قىلىنىدىغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ سىياسىي سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىندۇ. ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ تۆت ئاساسىي پرىنسىپنى ھەمايە قىلىشى، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ۋە ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى ھەمايە قىلىشى، ئەخلاق - پەزىلەتنە ياخشى بولۇشى، قانۇن - ئىنتىزامغا رىئايە قىلغان بولۇشى ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا ئاساسىي ئۆلچەم قىلىنىدۇ؛ (4) بىر تۇتاش ئىمتىھاندا باشقىلار ئورنىغا ئىمتىھان بەرگەن، باشقىلارغا ئىمتىھان بەرگۈزگەن ۋە كۆچۈرمەكەشلىك قىلغانلار.

ئوقۇغۇچىلارنىڭ سالامەتلىك سۈپىتىنى تەكشۈرۈشتە دۆلەت ماتارىپ كومىتېتى بەلگىلىگەن سالامەتلىكنى تەكشۈرۈش ئۇلچىمى ۋە ئېتىۋارا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ تەنتەربىيە تۈلچەمگە يېتىش نەتىجىسى ئاساس قىلىندۇ. قوبۇل قىلىش شەرتىگە توشقان مېيىپلارنى چەتكە قېقىشقا بولمايدۇ.

يولداش ئابدۇرۇبھەم قاسىم ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش پىلانىنى تەكشەشكە بولامدۇ - يوق؟ دېگەن مەسىلە ھەققىدە توختالىپ مۇنداق دېدى:

— ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش پىلانىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشىمىز كېرەك. پىلانىنى تەكشۈرۈشكە، تەكشەشكە بولمايدۇ. ھاۋالە بىلەن تەربىيەلەپ بېرىلىدىغان ئوقۇغۇچىلاردىن قوبۇل قىلىش پىلانىنى ۋە تۆز خراجىتى بىلەن ئوقۇيدىغانلارنى قوبۇل قىلىش پىلانىنى تۆز ئارا تەكشەشكە تېخمۇ بولمايدۇ. ھاۋالە بىلەن ئوقۇتۇش نامى بىلەن ئوقۇغۇچىلاردىن پۇل ئېلىپ ئوقۇتۇش ئەھۋالى قەتئىي چەكلىنىدۇ. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش پىلانىنى ئورۇندىتىشتا ھەققەتەن قىيىنچىلىقى بار مەكتەپلەر ۋە كەسىپلەر پىلانىنى ئورۇندىمىسمۇ بولىدۇ. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا زاپاس كۆرسەتكۈچ ئېلىپ كەلگەن مەكتەپلەر ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتىن ئىلگىرى، زاپاس كۆرسەتكۈچنى ئاپتونوم رايونلۇق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسىغا تاپشۇرۇپ، بىر تۇتاش بەلگىلىمىدە بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە قوبۇل قىلىنىدۇ. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، تولۇقلاپ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىنىدۇ؛ (4) بىر تۇتاش ئىمتىھاندا باشقىلار ئورنىغا قارايدىغان يېزا ئىگىلىك، ئورمانچىلىق، تىببىي، كۆمۈركان ۋە نېفىت مەكتەپلىرى بۇرۇن بەلگىلەنگەن نىشانلىق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش پىلانى بويىچە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىدۇ. مەخسۇس كۇرس مەكتەپلىرىگە ناھىيە (مەيدان) لاردىن نىشانلىق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا «ئومۇمىي پىلاننى ئاشۇرۇۋەتمەسلىك، تۆز ئارا تەڭشەش»دىن ئىبارەت ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش پرىنسىپى يولغا قويۇلىدۇ، يەنى پىلاندىن ئاشۇرۇپ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشقا بولمايدۇ. لېكىن ئوقۇغۇچى مەنبەسى تاز بولغان جايلارنىڭ ئىمتىھان نومۇرىنى مۇۋاپىق تۆۋەنلىتىپ قوبۇل قىلىشقا بولىدۇ. 40 نومۇر تۆۋەنلەتكەندىمۇ يەنىلا ئوقۇغۇچى مەنبەسى بولمىسا، بۇنداق جايلارنىڭ نىشانلىق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش پىلانىنى تەڭشەشكە بولىدۇ. باشقا مەكتەپلەرگە نىشانلىق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى دۆلەت ماتارىپ كومىتېتىنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرى بويىچە بېجىرىلىدۇ.

ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنىڭ ئاشكارىلىق دەرىجىسىنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنى توغرىسىدا سورىغىنىمدا، يولداش ئابدۇرۇبھەم قاسىم جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى:

— ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتىدە ئاپتونوم رايونلۇق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش كومىتېتى بەلگىلىگەن «ئون ئىشتا ئاشكارا بولۇش» ئىشقا ئاشۇرۇلىدۇ. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش سىياسىتى، تۈزۈمى، چارىسى، نەتىجىسى، ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىمتىھان نومۇرى ۋە قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىسملىكى جەمئىيەتكە ئېلان قىلىنىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى ئۈستىدە نازارەت قىلىشىغا

سانجى ئوبلاستى ئاساسىي قاتلاملاردىكى پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيەلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى

تۈز مۇخبىرىمىز ئىلىيار تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: سانجى ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى تۈز يېرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيەلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاساسىي قاتلاملاردىكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى يەنمۇ ئۆستۈردى.

سانجى شەھىرى دېيەنبا يېزىسىدا 1985 - يىلى ئوبلاست بويىچە تۇنجى يېزا - بازار پارتىيە مەكتىپى قۇرۇلغاندىن بۇيان، ئوبلاستىكى يېزا - بازار، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرىدا ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ يەنە 65 پارتىيە مەكتىپى قۇرۇلدى، بۇ پارتىيە مەكتەپلىرى 1990 - يىلى ئاساسىي قاتلاملاردا 843 قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، 57 مىڭ 923 ئادەم (قېتىم) پارتىيە ئەزاسى ۋە ئاممىنى تەربىيىلىدى. ھازىر ئوبلاستىكى 90% تىن ئارتۇق ھەر دەرىجىلىك پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ ھەممىسىدە ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمى، نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى يولغا قويۇلۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنى تەربىيەلەش ۋە ئىدىيە، ئورۇنلارغا باردىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى ھەمدە شۇ ئارزۇلىرى بويىچە 7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ئۇلار تەكرىتاغىنىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىدىكى ئاساسىي قاتلام ئورۇنلارغا ۋە چېگرا مۇداپىئە پونكىتلىرىغا يۇرۇپ كەتتى.

بۇ قارار ئوقۇغۇچىلار شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ ھەر قايسى قىسىم چېگرا مۇداپىئە پونكىتلىرىدىن تاللىنىپ كەلگەن بولۇپ، ھەربىي مەكتەپتە تەربىيىلىنىش داۋامىدا ئۆگىنىش پۈرسىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇزلىرىگە قاتتىق تەلەپ، يۇقىرى ئۇلچەم قويۇپ، ھەر قايسى دەرسلەرنى تىرىشىپ ئۆگىنىپ ئەلا نەتىجە بىلەن مەكتەپ پۈتتۈردى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھەسەنجان جامال خەۋەر قىلىدۇ: راھەت - پاراغەتنى قوغلىشىپ، شارائىتى ياخشى جايغا بېرىش كېرەكمۇ ياكى ئۆتەنئىك ئىھتىياجىنى كۆزدە تۇتۇپ، ئاكا جاپالىق جايغا بېرىش كېرەكمۇ؟ بۇ ئىشەن قۇرۇقلۇق ئارمىيە شۆيۈەنى ئۈرۈمچى تەلىم - تەربىيە چوڭ ئەتراپىدىكى ئوقۇش پۈتتۈرۈش ئالدىدا تۇرغان 356 نەپەر ھەر مىللەت ئوقۇغۇچىنىڭ ئالدىغا قويۇلغان جىددىي مەسىلە ئىدى. ئۇلار قىلچە ئىككىلەنمەي تەشكىلگە بەس - بەس بىلەن ئىرادە نامە سۇنۇپ، تەشكىلىنىڭ تەقسىماتىغا بويسۇنۇپ، چەت، يىراق جايلاردىكى ئاساسىي قاتلام

شىئەن قۇرۇقلۇق ئارمىيە شۆيۈەنى ئۈرۈمچى تەلىم - تەربىيە چوڭ ئەتراپىدىكى ئوقۇغۇچىلار ئوقۇش پۈتتۈرۈپ ئاساسىي قاتلاملارغا يۇرۇپ كەتتى
گاۋ خۇەنچاڭ، تاڭ گۇاڭسەيلەر ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىغا قاتناشتى

مەدەنىيەت بازلىرىنى مۇستەھكەملەش، ئاساسىي قاتلام سىياسىي - ئىدىيىۋى خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش جەھەتتىكى كونكرېت ۋەزىپىلەر ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى. ھازىر ئوبلاست بويىچە 48 ئورۇندا 92 ئېلېكترلەشكەن ئوسكۇنە بولۇپ، بۇنىڭدىن پايدىلىنىش نىسبىتى 90% كە يەتتى. 1986 - يىلدىن بۇيان ئوبلاست بويىچە 358 ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىسى، 2370 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، 33 مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمەتچىسى ئوبلاست، ناھىيە تەرىپىدىن تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى، تۆلارنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرى گېزىت - ژۇرنال، رادىئو، تېلېۋىزورلاردا تونۇشتۇرۇلۇپ، كەڭ ئاممىغا ئۇلگە قىلىندى.

ئۈرۈمچى 7 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ئۇلار تەكرىتاغىنىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىدىكى ئاساسىي قاتلام ئورۇنلارغا ۋە چېگرا مۇداپىئە پونكىتلىرىغا يۇرۇپ كەتتى.

بۇ قارار ئوقۇغۇچىلار شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ ھەر قايسى قىسىم چېگرا مۇداپىئە پونكىتلىرىدىن تاللىنىپ كەلگەن بولۇپ، ھەربىي مەكتەپتە تەربىيىلىنىش داۋامىدا ئۆگىنىش پۈرسىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇزلىرىگە قاتتىق تەلەپ، يۇقىرى ئۇلچەم قويۇپ، ھەر قايسى دەرسلەرنى تىرىشىپ ئۆگىنىپ ئەلا نەتىجە بىلەن مەكتەپ پۈتتۈردى. ئۇلاردىن 150 نەپەر ئوقۇغۇچى شەرەپ بىلەن پارتىيەگە كىردى. 211 ئادەم (قېتىم) خىزمەت كۆرسەتتى ۋە تەقدىرلەندى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىۋەنى گاۋ خۇەنچاڭ، سىياسىي كومىسسار تاڭ گۇاڭسەي، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى شې فۇپىڭ قاتارلىق رەھبەرى يولداشلار ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىغا قاتناشتى ھەمدە ئوقۇغۇچىلارنىڭ چەت - ياقا ۋە جاپالىق جايلارغا بېرىپ خىزمەت قىلىشىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن تەلەپ قىلغانلىق روھىغا يۇقىرى باھا بەردى.

قىسقاخەۋەر

تىيانشان رايونى ئارمىيىنى ھەمايە قىلىش، تۆلارنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى

* ئاپتونوم رايونلۇق ئايالالار بىرلەشمىسى

تۈز مۇخبىرىمىز ئىلھام ئىسمەن تۇغرىسىدىكى تەشۋىقات ياخشى ئېلىپ

بولۇشى، قانۇن - ئنتىزامغا رىئايە قىلغان ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، تولۇقلاپ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنى قەتئىي قىلىدۇ. تۆۋەندىكىدەك قىلمىشلارنىڭ بىرنى سادىر قىلغانلارنى قوبۇل قىلىشقا بولمايدۇ: (1) تۆت ئاساسىي پرىنسىپقا قارشى سۆز ۋە ھەرىكەت قىلغانلار، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغان ۋە دۆلەتنىڭ بىرلىكىنى پارچىلاشقا ئۇرۇنغانلار؛ (2) جەمئىيەت ئامانلىقىنى بۇزغان ياكى باشقا جىنايى ئىشلار جىنايەتلىرىنى سادىر قىلغانلار؛ (3) پەزىلىتى يامان، ئەخلاقى بۇزۇق، لۇكچەكلىك، ئوغرىلىق قىلمىشى بارلاردىن تەربىيە بەرسىمۇ ئۆزگەرمىگەنلەر (يۇقىرىقى قىلمىشلارنىڭ سادىر قىلغانلارنىڭ تۇرۇشلۇق ئورنىدىكى ج خ ئورگانلىرى بەرگەن ماتېرىيال ئاساس قىلىنىدۇ. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، تولۇقلاپ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشقا ۋە ئىسمىنى ئاتاپ قوبۇل قىلىشقا بولمايدۇ. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىدىغان مەكتەپلەر ئەسلى پلانىنى ئۆزگەرتمەكچى بولسا، ئاساسىي باشقۇرغۇچى تارماقلارنىڭ ماقۇللىقىدىن ئۆتكۈزۈشى ۋە تەكشۈرۈپ تەستىقلىغان ئالاقىسىنى كۆرسىتىشى لازىم.

نېشانلىق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىنىدىغان مەكتەپلەر ۋە ئولارغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشنىڭ ئۇسۇلى توغرىسىدا توختالغاندا، يولداش ئابدۇرېھىم قاسىم مۇنداق دېدى:

— ئومۇمەن ئېيتقاندا، ئاپتونوم رايونىمىزغا قارايدىغان ۋە دۆلەتنىڭ يېزا ئىگىلىك، ئورمانچىلىق، سەھىيە، كانچىلىق، نېفت قىلىنىدۇ. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى ئۇستىدە نازارەت قىلىشقا ئۈگەيلىق يارىتىپ بېرىلىدۇ. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتىگە قاتناشقان خادىملار «ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى خادىملىرىنىڭ پاكلىقىنى ساقلىشىغا دائىر بىر قانچە بەلگىلىمە» گە ئاڭلىق بويسۇندۇ، ئاپتونوم رايونلۇق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى ئنتىزام تەكشۈرۈش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىدۇ. ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى جەريانىدا ئىسمىنى ئاتاپ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلماقچى بولغانلار ۋە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش سىياسىتىگە خىلاپلىق قىلىپ، نەسىھەت قىلسىمۇ ئاڭلىمىغانلارنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش سالاھىيىتى ئېلىپ تاشلىنىدۇ.

*

بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى جەمئىيەت ئامانلىقىنى قانۇن بويىچە ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەپ ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى

ئۈرۈمچى يولغا قويۇلدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيىنىڭ ھاراق ئىچىپ جەدەل چىقىرىدىغانلار، خىزمەتكە تەسىر يەتكۈزىدىغانلار ئاساسىي جەھەتتىن توگىتىلدى.

بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى جەمئىيەت ئامانلىقىنى قانۇن بويىچە ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەش خىزمىتىنى ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ ئىزچىل ئىچىك تۇتقاچقا، ئىككى مەھدە نىسبەت قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. جىنايى ئىشلار ئەنزىلىرى، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ساقلاشقا دائىر ئەنزىلەر بارغانسېرى ئازلىدى. 1990 - يىلى جىنايى ئىشلار ئەنزىلىرى، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ساقلاشقا دائىر ئەنزىلەرنىڭ سادىر بولۇش نىسبىتى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 1989 - يىلدىكىدىن 34%، 8.8% تۆۋەنلىدى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 5 - ئاينغىچە جىنايى ئىشلار ئەنزىلىرى، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ساقلاشقا دائىر ئەنزىلەر بولتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 7.4%، 60.1% تۆۋەنلىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇرۇلتوقاي ناھىيىسىنىڭ خەلق ئىگىلىكىنىڭ مۇقىم، داۋاملىق، ماسلاشقان ھالدا راۋاجلىنىشىغا ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىلدى.

ئۈز مۇخبىرىمىز زورۇللا سوپۇيۇپ خەۋەر قىلىدۇ: بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە قانۇننى ئىجرا قىلىدىغان ئورۇنلار جەمئىيەت ئامانلىقىنىڭ ياخشى بۇلۇش - بولماسلىقى ئىجتىمائىي مۇقىملىققا مۇناسىۋەتلىك بولۇپلا قالماي، خەلق ئىگىلىكىنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشىغمۇ تەسىر كۆرسىتىدۇ، دەپ قاراپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى قانۇن بويىچە ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەشنى مۇھىم ئىشلار قاتارىدا چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

بۇرۇلتوقاي ناھىيىسى يول ئۈستىگە جايلاشقان بولۇپ، ئېقىپ يۇرگەنلەرنىڭ كۆپ بولۇشى، ئىلگىرى جەمئىيەت ئامانلىقىنى تۇتۇشقا دېگەندەك ئەھمىيەت بېرىلمىگەنلىكى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، بۇ ناھىيىدە توپلىشىپ سوقۇشۇش، ئوغرىلىق قىلىش ۋە باشقا جىنايى ئىشلار ئەنزىلىرى كۆپەيگەنلىكتىن يۈز بېرىپ، مۇقىملىققا تەسىر كۆرسەتكەنلىكى ئايدىڭلىق. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە قانۇن ئىجرا قىلغۇچى ئورۇنلار بۇ ئەھۋالنى ئۈزگەرتىش ئۈچۈن، بولتۇردىن باشلاپ جەمئىيەت ئامانلىقىنى قانۇن بويىچە ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى، يېزىلاردىنمۇ ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەشنى مەخسۇس تۇتقان مۇئاۋىن يېزا باشلىقى سەپلەندى، قانۇن ساھەسىدىن بەش نەپەر كادىر تاللىنىپ، يېزىلاردا ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەش ئىشنى تۇتۇشقا ئەۋەتىلدى «ئۈچنى تۇتۇش»، يەنى: ناھىيە يېزىنى تۇتۇش، يېزا كەنتنى تۇتۇش، كەنت ئائىلىلەرنى تۇتۇش؛ «تۆتنى باشقۇرۇش» يەنى: ھەر ئورۇننىڭ رەھبىرى ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى باشقۇرۇش، ئائىلە باشلىقلىرى پەرزەنتلىرىنى باشقۇرۇش، مەكتەپ ئوقۇغۇچىلارنى باشقۇرۇش؛ بىردە ئاشكارا بولۇش يەنى: مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاش ئاشكارا بولۇشتىن ئىبارەت ئامانلىقنى ساقلاش بويىچە ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيىتى تۈزۈمى ناھىيە تەۋەسىدە ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلدى. 8254 پارچە «ئامانلىقنى ساقلاش ھۆددىگەرلىك توختامى» ئىمزالاندى. 1990 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە ناھىيە بويىچە 122 بىرلەشمە قوغدىنىش ئەترىتى قۇرۇلدى. بۇ ئەترەتلەر بىر نەچچە ئاي ئىچىدە ج خ ئورۇنلىرىنى 287 پارچە يېپ ئۈچى بىلەن تەمىنلىدى، 78 پارچە ئەنزىنى پاش قىلىشقا ھەمكارلاشتى، 12 جىنايەتچىنى ئەقمەيداندا توتۇۋالدى.

ناھىيە بازىرىدا ئېقىپ يۇرگەنلەر كۆپ بولۇش، ھاراق ئىچىپ جەدەل چىقىرىدىغانلار كۆپ بولۇشتەك ئەھۋالغا ئاساسەن، ناھىيە بازىرى ئومۇملاشتۇرۇپ تۈزەشنىڭ مۇھىم ئۇقتىسى قىلىندى. ئاققۇنلارغا بېرىلىدىغان ۋاقىتلىق ئولتۇراقلىشىش، ۋاقىتلىق تۇرۇش گۇۋاھنامىسى ئەستايىدىل بېجىرىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، تولارنى «كىم قوندۇرسا، شۇ مەسئۇل بولۇش»، «كىم ئىشلەتسە، شۇ مەسئۇل بولۇش» تۈزۈمى يولغا قويۇلۇپ ئاققۇنلارنى باشقۇرۇش كۈچەيتىلدى. ھاراقنى زىيادە كۆپ ئىچىپ جەدەل چىقىرىدىغانلارنى باشقۇرۇش يۈزىسىدىن ناھىيىدە «مەسلىكنى يېشىش ئورنى» تەسىس قىلىندى. بۇ ئورنىگە قايتا - قايتا كىرگەنلەرگە جەريمانە قويۇش، پوزىتسىيىسى يامان بولغانلارنى تېلېۋىزوردا كۆرسىتىش، كەچ سائەت ئوندىن كېيىن ھاراق ساتقانلارغا جەريمانە قويۇش قاتارلىق

*

ئاۋابىلارغا ئېتىبار بېرىش خىزمىتى ياخشى تەشكىللەندى

ئۈز مۇخبىرىمىز ئىلھام ئىمىن خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرى تىيانشان رايونى يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ئولارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىشنىڭ يېڭى يولى ئوستىدە ئىزدىنىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

ئارمىينى ھىمايە قىلىش، ئولارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، تىيانشان رايونى 1987 - يىلى 8 - ئايدا ھەربىيلەر ئائىلىلىرىگە مۇلازىمەت قىلىش مەركىزىگە يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى قۇردى. 1990 - يىلى 4 - ئايدا يەنە دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشى مۇكاپات فوندى جەمئىيتى قۇرۇپ، تىيانشان رايونىدىن ھەربىيلەككە قاتناشقان كادىر، جەڭچىلەرگە مۇكاپات بېرىپ، ئولارنىڭ خاتىرجەم خىزمەت قىلىشىغا، قىسمەنى سۈيۇپ ماھارەت ئىگىلەشگە، دۆلەت مۇداپىئەسى قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ھەسسە قوشۇشقا ئىلھام بەردى. ئارمىينى ھىمايە قىلىش، ئولارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش توغرىسىدىكى تەشۋىقات ياخشى تېلېپ بېرىلىغانلىقتىن، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ئارمىيىنى سۈيۈش ئولارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنى ھىمايە قىلىش ئاڭلىقلىقى ئۆستى. 82 ياشلىق ئەن چۈيسن 40 يىلدىن بۇيان، قىسمىغا ئىزچىل تۇردە ئاياغ تىكىپ بەردى. تىجارەتچى ئابدۇرېھىم بۇ يىل باھار بايرىمى ھارپىسدا بىر كالىنىك گۆشى، 50 كىلوگرام گۈرۈچ، ئون كىلوگرام سۇ يېغى قاتارلىقلارنى ھارۋىغا بېسىپ، پۈتۈن ئائىلە كىشىلرىنى باشلاپ مەلۇم قىسمىغا بېرىپ، كوماندىر، جەڭچىلەردىن سەممىي ھال سورىدى. ئارمىينى ھىمايە قىلىشقا ئائىت مۇنداق ئىشلار بۇ رايون تەۋەسىدە ناھايىتى كۆپ. تىيانشان رايونلۇق پاتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى ئون يىلدا ھەربىي سەپتىن چېكىنگەن 119 كىشىنى، ھەربىي ئائىلە تاۋابىئاتلىرىدىن 221 كىشىنى خىزمەتكە ئورۇنلاشتۇردى، ئولارغا 1219 ئېغىز ئۈي بۇلۇپ بەردى، ئولارنىڭ 666 ئېغىز ئۈينى رېمونت قىلىپ بەردى، جەمئىي 570 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى بۇيۇملار بىلەن ھال سورىدى.

«1 - ئاۋغۇست» ئارمىيە بايرىمى ھارپىسدا ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ خېيجاشەن كوچىسىدا ئولتۇرۇشلۇق ئويغۇر ئايالالار شۇ يەردىكى گازارمىلارغا بېرىپ، ئازادلىق ئارمىيە جەڭچىلىرىدىن ھال سورىدى. ئولار جەڭچىلەرنىڭ كىيىم - كېچەكلىرىنى يۇيۇپ بېرىپ، قىزغىن قارشى ئېلىشقا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: 20 نەچچە ئايال جەڭچىلەرگە تاماق ئېتىپ بەرمەكتە. لى تەبياۋ فوتوسى

هونلارنىڭ تارىخي قىياپىتى ۋە تارىخي رولىنى توغرا شەرھلەش كېرەك

— تۈرغۇن ئالماسنىڭ «هونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى» دېگەن كىتابىغا باها

لىن گەن

تۈرغۇن ئالماسنىڭ «هونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى» (تۆۋەندە «هونلار تارىخى» دەپ ئېلىندى)نى ۋە «تۈيغۇرلار» دېگەن كىتابىنىڭ هونلارغا دائىر قىسمىنى ئوقۇپ چىققاندىن كېيىن، مەندىكى چوڭقۇر تەسىرات شۇ بولدىكى، بۇ كىتابنا خاتالىق بەك كۆپ ئىكەن.

بۇ خاتالىقلار توغرىسىدا ئايرىم توختىلىمەن، بۇ ماقالىدە تۇنجى كىتابتىكى ئاساسلىق نۇقتىنى ئەزەلدىن رەگىلا باها بېرىپ ئۆتىمەن.

1. «هونلار تارىخى» دېگەن كىتابنا تارىخي مەسىلىلەر سىنىپي نۇقتىنى ئەزەر بويىچە ئەمەس، مىللىي نۇقتىنى ئەزەر بويىچە بىر تەرەپ قىلىنغان

«هونلار تارىخى»دا ماركسىزم كلاسسىك يازغۇچىلىرىنىڭ ئەسەرلىرىدىن ئاندا - ساندا ئىككى - ئۈچ جۈملە سۆز نەقىل كەلتۈرۈلگەن بولسىمۇ، لېكىن پۈتۈن كىتابنا تارىخي مەسىلىلەر ماركسىزم - لېنىنىزملىق سىنىپي نۇقتىنى ئەزەر بويىچە ئەمەس، بەلكى مىللىي نۇقتىنى ئەزەر، مىللىي بىر تەرەپلىملىك بويىچە كۆزىتىلگەن ۋە بىر تەرەپ قىلىنغان، شۇڭا «هونلار تارىخى» دېگەن كىتاب مىللەتلەر بىلەن مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى كۆرەش بىلەن، هونلار بىلەن خەنزۇلار ئوتتۇرىسىدىكى تۈرۈش بىلەن، هونلار بىلەن خەن سۇلالىسى كىشىلىرى ئوتتۇرىسىدىكى كۆرەش بىلەن، سىياسىيلار بىلەن هونلار ئوتتۇرىسىدىكى تۈرۈش بىلەن ۋە باشقا مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى كۆرەشلەر بىلەن تولۇپ كەتكەن، مىللىي كۆرەش ۋە مىللىي تۈرۈشلار شۇنچە تۈرگۈن يېزىلغانتۇ، سىنىپىي كۆرەشلا كەم قالغان. «هونلار تارىخى» دېگەن كىتابنا مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى، بولۇپمۇ هونلار بىلەن خەنزۇلار ئوتتۇرىسىدىكى تۈرۈشنى بايان قىلىشتا، تۇنىڭ سىنىپىي مەزمۇنى چىقىرىپ تاشلانغان. چۈنكى ئاپتور سىنىپ دېگەن سۆزگە توغرا قاراشقا جۈرئەت قىلالمىغان («هونلار تارىخى» دېگەن كىتابنا «سىنىپ» دېگەن سۆز تۇچرىمايدۇ)، هونلارنىڭ خەنزۇلارغا قارىتا قىلغان تۈرۈشىنىڭ بۇلاڭچىلىق خاراكتېرى ۋە سىنىپىي ماهىيىتىگە توغرا قاراشقا جۈرئەت قىلالمىغان، شۇڭا هونلارنىڭ خەنزۇلار بىلەن قىلغان تۈرۈشىنىڭ هون پومېشچىكلار سىنىپىنىڭ كونترولۇقى ئاستىدا، قۇل ۋە بايلىق بۇلاشنى مەقسەت قىلىپ قوزغىتىلغان بۇلاڭچىلىق خاراكتېرىدىكى ئادالەتسىز تۈرۈش ئىكەنلىكىنى تىلغا ئېلىشقا جۈرئەت قىلالمىغان.

«هونلار تارىخى»دا ماركسىزم كلاسسىك يازغۇچىلىرىنىڭ ئەسەرلىرىدىن ئاندا - ساندا ئىككى - ئۈچ جۈملە سۆز نەقىل كەلتۈرۈلگەن بولسىمۇ، لېكىن پۈتۈن كىتابنا تارىخي مەسىلىلەر ماركسىزم - لېنىنىزملىق سىنىپي نۇقتىنى ئەزەر بويىچە ئەمەس، بەلكى مىللىي نۇقتىنى ئەزەر، مىللىي بىر تەرەپلىملىك بويىچە كۆزىتىلگەن ۋە بىر تەرەپ قىلىنغان، شۇڭا «هونلار تارىخى» دېگەن كىتاب مىللەتلەر بىلەن مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى كۆرەش بىلەن، هونلار بىلەن خەنزۇلار ئوتتۇرىسىدىكى تۈرۈش بىلەن، هونلار بىلەن خەن سۇلالىسى كىشىلىرى ئوتتۇرىسىدىكى كۆرەش بىلەن، سىياسىيلار بىلەن هونلار ئوتتۇرىسىدىكى تۈرۈش بىلەن ۋە باشقا مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى كۆرەشلەر بىلەن تولۇپ كەتكەن، مىللىي كۆرەش ۋە مىللىي تۈرۈشلار شۇنچە تۈرگۈن يېزىلغانتۇ، سىنىپىي كۆرەشلا كەم قالغان. «هونلار تارىخى» دېگەن كىتابنا مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى تۈرۈشنى بايان قىلىشتا، تۇنىڭ سىنىپىي مەزمۇنى چىقىرىپ تاشلانغان. چۈنكى ئاپتور سىنىپ دېگەن سۆزگە توغرا قاراشقا جۈرئەت قىلالمىغان («هونلار تارىخى» دېگەن كىتابنا «سىنىپ» دېگەن سۆز تۇچرىمايدۇ)، هونلارنىڭ خەنزۇلارغا قارىتا قىلغان تۈرۈشىنىڭ بۇلاڭچىلىق خاراكتېرى ۋە سىنىپىي ماهىيىتىگە توغرا قاراشقا جۈرئەت قىلالمىغان، شۇڭا هونلارنىڭ خەنزۇلار بىلەن قىلغان تۈرۈشىنىڭ هون پومېشچىكلار سىنىپىنىڭ كونترولۇقى ئاستىدا، قۇل ۋە بايلىق بۇلاشنى مەقسەت قىلىپ قوزغىتىلغان بۇلاڭچىلىق خاراكتېرىدىكى ئادالەتسىز تۈرۈش ئىكەنلىكىنى تىلغا ئېلىشقا جۈرئەت قىلالمىغان.

2. «هونلار تارىخى» دېگەن كىتابنا هونلارنىڭ تارىخي رولى كۆپتۈرۈلگەن

«هونلار تارىخى» نىڭ ئاپتورى هونلارنى تۈيغۇرلارنىڭ ئەجدادى، تۈركلەر بىلەن تۈيغۇرلارنى هونلارنىڭ ئەۋلادى دەپ قارىغان، شۇڭا هونلارغا بەكمۇ ئامراقلىقى تۇتۇپ كېتىپ، هونلارنىڭ تارىختىكى رولىنى قىلچە ئاساسسىز كۆپتۈرۈپ مۇبالىغە قىلغان، تۇنىڭ كونكرېت ئىپادىسى تۆۋەندىكىدەك:

بىرىنچى، هونلارنىڭ باش كۆتۈرۈپ چىققان ۋە دۆلەت هاكىمىيىتى قۇرغان ۋاقتىنى ئىمكانقەدەر ئىلگىرى سۈرگەن، «هونلار تارىخى» دا «ميلادىدىن 1500 يىل بۇرۇنلا هونلارنىڭ دۆلتى بولغان» دېيىلگەن.

«تارىخي خاتىرىلەر، هونلار تەزكىرىسى»دە خاتىرىلەنگەن هونلارنىڭ رېئاليەتتىكى بوۋىسى «چونۇيي» نى ميلادىدىن 1764 يىل ئىلگىرى ياشىغان ئادەم دەۋالغان، ئاپتور بۇ ماتېرىيالنى «مۇڭغۇل تارىخىنى تەتقىق قىلىشتا پايدىلىنىدىغان ماتېرىياللار» خەنزۇچە (1981 - يىل 7 - ئايدا نەشر قىلىنغان) 19 - توپلام 10 - بەتتىن ئالغانلىقىنى ئىزھار قىلغان. «هونلار تارىخى» دا نەقىل كەلتۈرۈلگىنى «پايدىلىنىش ماتېرىيالى» نىڭ 19 - سانىغا بېسىلغان سوۋېت ئىتتىپاقى ئالىمى ل. ن. گومىلېۋنىڭ «هونلار» دېگەن كىتابى (1960 - يىلى سوۋېت ئىتتىپاقى شەرق يازما يادىكارلىقلىرى نەشرىياتى نەشر قىلغان) نىڭ قىسقارتىلغان تەرجىمىسى. گومىلېۋ «هونلار» دېگەن كىتابنىڭ 1 - بابىدا مۇنداق دېگەن:

«شىيا سۇلالىسى ئاغدۇرۇلغاندىن كېيىن، قېچىپ كېتىۋېتىپ تۇلگەن ئاخىرقى پادىشاھ جۇۋاڭ جېيكېنىڭ ئوغلى چونۇيي پۈتۈن ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن پۇقرالىرىنى ئېلىپ شىمالدىكى كەڭ يايلاقتا قېچىپ بارغان. جۇڭگونىڭ تارىخي رېئاليەتلىرىدە چونۇيي هونلارنىڭ ئىپتىدائي بوۋىسى دېيىلىدۇ. بۇ رېئاليەت بويىچە قارىغاندا، هونلار خۇاشيا كۆچمەنلىرى بىلەن يايلاقتىكى كۆچمەن چارۋىچى قەبىلىلەرنىڭ ئارىلاشما مەھسۇلى مۇستەھكەملىنىش ۋە كۆچىيىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلغان.

تۈرۈشنىڭ ئادالەتلىكى ياكى ئادالەتسىزلىكى — چوڭ ھەق، چوڭ ناھەق مەسىلىسى، ھەق - ناھەق ئېنىق ئايرىلمىلا، تارىختكى شەخسلەردىن كىملەرنىڭ مىللىي قەھرىمان دەپ ئاتاشقا مۇناسىپ كېلىدىغانلىقى، كىملەرنىڭ مىللىي خائىن (مىللىي مۇناپىق) ئىكەنلىكى، كىملەرنىڭ مىللىي ۋىجدانىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى ئايرىشنىڭ ئۆلچىمىمۇ بارلىققا كېلىدۇ - دە، ھەركىم ئۆز پىكرىدە تۈرۈۋېلىپ، مۇنازىرلىشىۋېرىشنىڭ ھاجىتى قالمايدۇ.

2. «هونلار تارىخى» دېگەن كىتابنا هونلارنىڭ تارىخي رولى كۆپتۈرۈلگەن

«هونلار تارىخى» نىڭ ئاپتورى هونلارنى تۈيغۇرلارنىڭ ئەجدادى، تۈركلەر بىلەن تۈيغۇرلارنى هونلارنىڭ ئەۋلادى دەپ قارىغان، شۇڭا هونلارغا بەكمۇ ئامراقلىقى تۇتۇپ كېتىپ، هونلارنىڭ تارىختكى رولىنى قىلچە ئاساسسىز كۆپتۈرۈپ مۇبالىغە قىلغان، تۇنىڭ كونكرېت ئىپادىسى تۆۋەندىكىدەك:

بىرىنچى، هونلارنىڭ باش كۆتۈرۈپ چىققان ۋە دۆلەت هاكىمىيىتى قۇرغان ۋاقتىنى ئىمكانقەدەر ئىلگىرى سۈرگەن، «هونلار تارىخى» دا «ميلادىدىن 1500 يىل بۇرۇنلا هونلارنىڭ دۆلتى بولغان» دېيىلگەن.

«تارىخي خاتىرىلەر، هونلار تەزكىرىسى»دە خاتىرىلەنگەن هونلارنىڭ رېئاليەتتىكى بوۋىسى «چونۇيي» نى ميلادىدىن 1764 يىل ئىلگىرى ياشىغان ئادەم دەۋالغان، ئاپتور بۇ ماتېرىيالنى «مۇڭغۇل تارىخىنى تەتقىق قىلىشتا پايدىلىنىدىغان ماتېرىياللار» خەنزۇچە (1981 - يىل 7 - ئايدا نەشر قىلىنغان) 19 - توپلام 10 - بەتتىن ئالغانلىقىنى ئىزھار قىلغان. «هونلار تارىخى» دا نەقىل كەلتۈرۈلگىنى «پايدىلىنىش ماتېرىيالى» نىڭ 19 - سانىغا بېسىلغان سوۋېت ئىتتىپاقى ئالىمى ل. ن. گومىلېۋنىڭ «هونلار» دېگەن كىتابى (1960 - يىلى سوۋېت ئىتتىپاقى شەرق يازما يادىكارلىقلىرى نەشرىياتى نەشر قىلغان) نىڭ قىسقارتىلغان تەرجىمىسى. گومىلېۋ «هونلار» دېگەن كىتابنىڭ 1 - بابىدا مۇنداق دېگەن:

«شىيا سۇلالىسى ئاغدۇرۇلغاندىن كېيىن، قېچىپ كېتىۋېتىپ تۇلگەن ئاخىرقى پادىشاھ جۇۋاڭ جېيكېنىڭ ئوغلى چونۇيي پۈتۈن ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن پۇقرالىرىنى ئېلىپ شىمالدىكى كەڭ يايلاقتا قېچىپ بارغان. جۇڭگونىڭ تارىخي رېئاليەتلىرىدە چونۇيي هونلارنىڭ ئىپتىدائي بوۋىسى دېيىلىدۇ. بۇ رېئاليەت بويىچە قارىغاندا، هونلار خۇاشيا كۆچمەنلىرى بىلەن يايلاقتىكى كۆچمەن چارۋىچى قەبىلىلەرنىڭ ئارىلاشما مەھسۇلى

ئەۋرىدىكى تەررېتورىيىسى غەربتە سوۋېت ئىتتىپاقىدىكى ئېرتىش دەريالىسى ۋە ئېلىمىزنىڭ شىنجاڭىدىكى پامىر تېغىدىن نېرى ئۆتمىگەن، شەرق تەرەپمۇ كۆپ دېگەندە ھازىرقى ئىچكى مۆڭغۇلنىڭ شەرقىي تۆت ئايمىقىغا يېرىپ تۇرمىغان.

كۆپتۈرمىچىلىكنىڭ ئۆچىنچى ئىپادىسى — هونلارنىڭ دۆلەت هاكىمىيىتى تەشكىلىنى ئىمكانقەدەر مۆكەممەل قىلىپ تەسۋىرلىگەن، «هونلار تارىخى»دا مۇنداق دېيىلگەن:

«باتۇر تەڭرىقۇت «ئوغۇزخان» دىن باشقا يەنە 24 خىل دەرىجىگە بۆلۈنگەن ئەمەلدارلىق تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، دۆلەتنى باشقۇرۇش ئۈچۈن خانلار، بەگلەرنى تەينىلىگەن، مەسىلەن: (1) سول قول بلگە خان، (2) ئوڭ قول بلگە خان، (3) يابغو (باش ۋەزىر)، (4) سول قول قۇتىغۇ، (5) ئوڭ قول قۇتىغۇ، (6) سول قول خان، (7) ئوڭ قول خان، (8) سول قول تۇلۇغ سانغۇن، (9) ئوڭ قول تۇلۇغ سانغۇن، (10) سول قول تۇلۇغ تۇتۇق بەگ، (11) ئوڭ قول تۇلۇغ تۇتۇق بەگ، (12) سول قول تۇلۇغ خەزىنە بېگى، (13) ئوڭ قول تۇلۇغ خەزىنە بېگى، (14) باتىس خان، (15) تۆمەن بېشى، (16) مىڭ بېشى، (17) يۈز بېشى، (18) ئون بېشى... قاتارلىقلاردىن ئىبارەت.»

«تارىخي خاتىرىلەر، هونلار تەزكىرىسى» دە باتۇر تەڭرىقۇت قۇرغان هاكىمىيەت تەشكىلي توغرىسىدا مۇنداق مەلۇمات بېرىلگەن: «تەڭرىقۇت ئوڭ تۇڭ خان، سول تۇڭ خان، ئوڭ قول خان، سول قول خان، ئوڭ چوڭ سەركەردە، سول چوڭ سەركەردە، ئوڭ چوڭ تۇتۇق بەگ، سول چوڭ تۇتۇق بەگ، ئوڭ چوڭ تۇتۇن بېگى، سول چوڭ تۇتۇن بېگى، ئوڭ قۇت بېگى، سول قۇت بېگى تەسىس قىلدى. هونلار بىلىملىك دانىشمەننى (تۇڭ) دەپ ئاتىشاتتى، شۇنىڭ ئۈچۈن، ئادەتتە سول تۇڭ خانلىققا خان تېكىن بەلگىلەنتى. ئوڭ - سول تۇڭ خانلاردىن تۆۋەندە سانغۇنلارغا قەدەر چوڭلىرىدا 10 مىڭ، كىچىكلىرىدە بىر نەچچە مىڭ چەۋەندىاز بولۇپ، ئومۇمەن 24 باشلىق بولاتتى، بۇ قوشۇنلار (تومەن چەۋەنداز) دەپ ئاتىلاتتى ... خانلار ئىچىدە ئوڭ تۇڭ خان، سول تۇڭ خان، ئوڭ قول خان، سول قول خانلار ناھايىتى چوڭ بولاتتى. ئوڭ - سول قۇت بەگلىرى ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈشكە يارىدە ملېشە تەتتى. 24 باشلىقنىڭمۇ ھەر قايسىسىنىڭ ئۆز ئالدىغا تەسىس قىلغان مىڭ بېشى، يۈز بېشى، ئون بېشى، كىچىك خان، ۋەزىر، سەركەردە، تۇتۇق بەگ، تۇتۇن بېگى، قۇتقۇ بەگ قاتارلىق ئەمەلدارلىرى بولاتتى.»

بۇنىڭدىكى مەلۇماتنى سېلىشتۇرغاندا، «هونلار تارىخى»دا ساناپ كۆرسىتىلگەن هون ئەمەلدارلىرى ۋە ئۇلارنىڭ قۇنكىسىسىدىن ئايرىملىرى «هونلار تەزكىرىسى» دىكىگە ئوخشىسىمۇ ئاپتورنىڭ قالغانلىرىنىڭ كۆپىنچىسى ئاپتورنىڭ «ئۆز ئىجادىيىتى» بولسا كېرەك. هون تارىخىنى بۇنداق يېزىش قالايمىقانچىلىق كەلتۈرۈپ چىقىرىشتىن باشقا كىتابخانلارغا يەنە نېمە بېرەلەيدۇ؟ «هونلار ئۇرۇشىنى ئۆزىگە كەسىپ قىلىۋالغان» لىقى ئۈچۈن، هون ئاقسۆڭەكلىرى قۇرغان قۇدرەتلىك ھاكىمىيەت ئورگانلىرى ھاكىمىيەت چارۋىچىلىق ئاساسىدىكى ھەربىي هاكىمىيەت، بۇ هاكىمىيەت

قىلىپ قوزغىتىلغان بۇلاڭچىلىق خاراكتېرىدىكى ئادەتتىن تاشقىرى ئۆرۈش ئىكەنلىكىنى تىلغا ئېلىشقا جۈرئەت قىلالمىغان.

«ھونلار تارىخى» دېگەن كىتابتا، ھونلار جەمئىيىتى فىئودالىق جەمئىيەت دەپ يېزىلگەن، لېكىن ھېچقانداق ئاساس كۆرسىتىلمىگەن، بۇنىڭدىكى مەقسەت ھونلار جەمئىيىتىنىڭ تەرەققىيات دەرىجىسىنى تۆستۇرۇش، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ھون ھۆكۈمرانلىرىنى قۇلدارلىق ئورنىدىن فىئودالىق ئورۇنغا كۆتۈرۈش، شۇ ئارقىلىق ھونلار جەمئىيىتىدە مەۋجۇت بولغان قۇلدارلار بىلەن قۇللاردىن ئىبارەت ئىككى ئاساسلىق ۋە قارىمۇ قارشى سىنىپنى يوققا چىقىرىشتىن باشقا نەرسە ئەمەس، چىن، خەن دەۋرلىرىدىكى ھونلار جەمئىيىتىنىڭ خاراكتېرىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى، فىئودالىق تۈزۈمنىڭ شەكىللەنگەنلىكىنى ھازىرچە سۈزلىمەي تۇرايلى، لېكىن ھونلار جەمئىيىتىدە تۈركۈم - تۈركۈملەپ قۇللارنىڭ مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى يوشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس. «تارىخىي خاتىرىلەر»، ھونلار ھەققىدە قىسسە» دە، ھونلار تۈرۈش جەرياندا «قولغا كەلتۈرگەن (بۇلاپ ئالغان) مال - بىساتلار پۈتۈنلەي تۈزنىڭ بولاتتى، قولغا چۈشۈرگەن ئەسىرلەرنى قۇل - دېدەك قىلاتتى، شۇڭا تۈرۈش جەرياندا ھەر بىر جەڭچى بەس - بەس بىلەن بۇلاڭچىلىق قىلاتتى» دەپ ئېنىق خاتىرلەنگەن. مەن ئىلگىرى ستاتىستىكىلاپ باققان غەربىي خەن خاندانلىقىنىڭ خانى ۋېندىنىڭ 3 - يىلى (مىلادىدىن بۇرۇنقى 177 - يىلى) دىن جاۋدىنىڭ يۈەنفېڭ 3 - يىلى (مىلادىدىن بۇرۇنقى 78 - يىلى) غىچە بولغان 100 يىل ئىچىدە ھون قۇلدارلىرى ئۆتتۈرا تۈزلەڭ رايونلىرىدىن بۇلاپ كەلتكەن خەنزۇ ئاھالىسىنىڭ ئومۇمىي سانى 100 مىڭ كىشىدىن كەم ئەمەس، باشقا مىللەتلەر، مەسىلەن، دىڭلىڭ، شەرقىي خۇ، ياۋچى، روران، ئۇيغۇر قاتارلىقلاردىن بۇلاپ كېتىلگەن ئاھالە بۇنىڭ سرتىدا، يەنە «ئوچ بەگلىك ھەققىدە قىسسە، ۋېي بەگلىكى» 30 - جىلد «ئوغان»، سيانبى ۋە شەرقىي يىلار ھەققىدە قىسسە»دە فېي سۇڭ ئىزاھ بېرىپ نەقىل ئالغان «ۋېي سۇلالىسىنىڭ قىسقىچە تارىخى» دېگەن كىتابتا مۇنداق خاتىرىلەر بار: «شەرقىي خەن خاندانلىقىنىڭ جېنۇي يىللىرى (تەخمىنەن مىلادى 48 - يىلى) نەچچە تۈمەن ئوياۋك «زىلۇ» (ھون تىلىدا قۇل - دېدەك زىلۇ دەپ ئاتىلىدۇ) بار ئىدى. ئۇلار ھونلار جەنۇب ۋە شىمال قىسمىغا بۆلۈنۈپ تەدرىجىي ئاجىزلاپ كەتكەن پۈرسەتتىن پايدىلىنىپ، ھازىرقى گەنسۇ ئولكىسىنىڭ خېشى كارىدورى ئەتراپلىرىغا قېچىپ كېلىپ، يەنىلا «سۇ، ئوتلاق قوغلىشىپ چارۋىچىلىق قىلىدىغان» كۆچمەن چارۋىچىلىق تۈرمۇشىنى كەچۈرگەن، بۇ قۇللار قېچىپ كېتىش چاررىسى ئارقىلىق ھون قۇلدارلار سىنىپىنىڭ قۇل قىلىشىدىن قۇتۇلۇپ، ھون قۇلدارلىرىنىڭ سىنىپىي زۇلۇمى ۋە مىللىي زۇلۇمىغا قارشى كۈرەش قىلغان. قېچىپ كەتكەن بۇ قۇللارنىڭ ئىرقى ئوخشاش ئەمەس، ئۇلارنىڭ ئىچىدە غەربىي رايونلۇقلار، دىڭلىڭلار بار، چياڭلارمۇ بار، قېچىپ كەتكەن بۇ قۇللار ھەر مىللەتتىن بولۇپ، جەمئىي سانى نەچچە تۈمەن ئوياۋككە يېتىدۇ، ھەر بىر ئوياۋكنى بەش جان ھېسابلىغاندا، ئادەم سانىمۇ نەچچە يۈزمىڭغا يېتىدۇ.» بۇ زىرائەتلەرنى پايخان قىلغان، ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك رايوندىكى فىئودالىق ئىگىلىك ۋە مەدەنىيەتنى ۋەيران قىلىپ، جۇڭگو تارىخىنىڭ ئالغا راۋاجلىنىشىغا توسقۇنلۇق قىلغان، بولۇپمۇ ئۇلارنىڭ ئۇرغۇن خەنزۇ ئاھالىسىنى بۇلاپ ئېلىپ كېتىپ قۇل قىلغانلىقى تارىخىي جىنايەتتۇر. شۇڭا خەن سۇلالىسىنىڭ ئۇلارنىڭ تاجاۋۇزىغا قايتۇرما زەربە بېرىشى مەيلى «گوبىنىڭ جەنۇبىدىكى ئۇرۇش»، «خۇاڭخې دەرياسىنىڭ غەربىدىكى ئۇرۇش»، «گوبىنىڭ شىمالىدىكى ئۇرۇش» بولسۇن ياكى مىلادىدىن 71 يىل ئىلگىرى ئۇيغۇرلار بىلەن بىرلىكتە قوشۇن چىقىرىپ ھونلارغا قايتۇرما زەربە بېرىش ئۇرۇشى بولسۇن، ھەممىسى ئادالەتلىك ئۇرۇش بولۇپ، ئىجابىي تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە ئىدى. ئەمدى خەن ۋۇدىنىڭ «تۇپلار ئات» نى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن يىراقتىكى پەرغانىگە زور قوشۇن ئەۋەتىشى ئادالەتسىز ئۇرۇش بولغانلىقىدى.

مەملىكىتىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدا بولۇپ ئوتكەن ئۇرۇشلارمۇ شۇنداق، مەسىلەن: مىلادى 4 - ئەسىرنىڭ ئاخىرلىرى ئوتتۇرا تۈزلەڭلىكتە ۋېي سۇلالىسىنى قۇرغان ھەم تەدرىجىي ھالدا فېئودالاشقان سيانبىلارنىڭ ئاۋار (جۇجان) قۇلدار ئاقسۆڭەكلىرىنىڭ تاجاۋۇزىغا قايتۇرما زەربە بېرىشىمۇ ئادالەتلىك ئۇرۇش. لېكىن «بەش خۇ 16 بەگلىك» دەۋردە قۇرۇلغان «ئالدىنقى جاۋ» ھاكىمىيىتىدىكى ھون ئاقسۆڭەك لېۋياۋنىڭ ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ كۆپ قېتىم زور قوشۇن چىقىرىپ، تۈنىڭ ۋەھشىيانە ھۆكۈمرانلىقىغا قارشىلىق كۆرسەتكەن ئىچى، جېيەن، خەنزۇ قاتارلىق ھەر قايسى مىللەت خەلقلىرىنىڭ قوزغىلاڭلىرى قوراللىق باستۇرغانلىقىغا بىر خىل ئادالەتسىز ھەربىي ھەرىكەت ھېسابلىنىدۇ.

ئوچىنجى ئولچەم، ئۇرۇش ۋەتەنىنىڭ بىرلىكىنى قوغداش ئۈچۈن بولغانلىقى ياكى بۇلۇنۇپ ئۆز ئالدىغا بۇلۇنمە ھاسىل قىلىش ئۈچۈن بولغانلىقىغا قاراش كېرەك. شۇڭا بىز يۇقۇرقى سۇلالىسىنىڭ ئاساسچىسى قۇبلايىنىڭ بايان باشچىلىقىدىكى شەرقىي شىمال خانلىرىنىڭ ۋە قايدۇ باشچىلىقىدىكى غەربىي شىمال خانلىرىنىڭ توپلىڭىنى باستۇرۇش ئۈچۈن ئېلىپ بارغان ئۇرۇشلىرىنىڭ ئادالەتلىك ئۇرۇش ئىكەنلىكىنى مۇئەييەنلەشتۇرىمىز، بايان ۋە قايدۇ قاتارلىقلارنىڭ يۇقۇرقى سۇلالىسىنىڭ بىرلىكىنى بۇزۇش (جۇڭگونىڭ بىرلىكىنى بۇزۇش) مەقسىتىدە قوزغىغان ئادالەتسىز ئۇرۇشىغا قارشى تۇرىمىز، بىز (بۇگۈنكى كىشىلەر) پادىشاھ كاڭشىغا باھا بېرىشتىمۇ، ئاساسلىقى، شۇنى مۇئەييەنلەشتۇرىمىزكى، ئۇ «ئوچ تۇپلاڭچىسى» نى تىنچىتىپ، تەيۇەندىكى جېك جى ھاكىمىيىتىنى بويسۇندۇرۇپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى ئىشقا ئاشۇرغان ھەمدە تەيۇەنگە ئەمەلدار قويۇپ، قوشۇن ئەۋەتىپ، گوللاندىيە مۇستەملىكىچىلىرىنىڭ تاجاۋۇزىدىن ساقلانغان. غەربىي موڭغۇللارنىڭ جۇڭغار قەبىلە ئاتامانى غالدانىنىڭ ئىچكى موڭغۇل ۋە شىزاڭ قاتارلىق جايلارغا قىلغان تاجاۋۇزىنى چېكىنىدۇرگەن، زاڭگۇ يۇقىرى قاتلام ئونسۇلرلىرىنىڭ ۋەتەننى پارچىلاش مەقسىتىدە قىلغان توپلىڭىنى تارمار قىلغان ھەمدە چارروسسىيىنىڭ تاجاۋۇزىغا ئاقابل تۇرغان، شۇنىڭ بىلەن ئىلىمىزنىڭ بىرلىككە كەلگەن كۆپ مىللەت دۆلىتىنى

ئاقسۆڭەكلىرى قۇرغان قۇلدارلار ھاكىمىيىتى. ماھىيەتە كۆچمەن چارۋىچىلىق ئاساسىدىكى ھەربىي ھاكىمىيەت، بۇ ھاكىمىيەت ئەسلىدە قوشنا مىللەت خەلقلىرىنى ناھايىتى زور دەرىجىدە بۇلاش، ئېزىش جەريانىدا قۇرۇلغان، بۇ ھاكىمىيەتنى قۇرۇشتىكى مەقسەتنىڭ بىرىنچىسى قوشنا مىللەت خەلقلىرىگە قارىتا بۇلاش، ئېزىشنى يەنىمۇ كېڭەيتىش ئىدى. شۇڭا ئۇنىڭ ئالاھىدىلىكى بىر تەرەپتىن، ياش قۇرامغا يەتكەن يىگىتلەرنى چەۋەندازلىققا ئېلىش؛ يەنە بىر تەرەپتىن، ھەر دەرىجىلىك ئەمەلدارلار چۈشۈ - كىچىك ھەربىي باشلىق بولۇشتىن ئىبارەت ئىدى. تەكرىقۇت ھەربىي قوشۇنغا ئۆزى قوماندانلىق قىلىپ جەڭگە بۇيرۇستە قاتناشقاندىن سىرت، ئۇلۇ - سول تۇغ خانلارىدىن تارتىپ تاكى تۈتۈن بەگلىرىگىچە بولغانلار ئايرىم - ئايرىم ھالدا قوشۇنغا باش بولۇپ، جەڭگە قوماندانلىق قىلاتتى، چۆگلىرى تۈمەن چەۋەندازغا، كىچىكلىرى نەچچە مىڭ چەۋەندازغا باشچىلىق قىلاتتى. تۈمەن چەۋەندازغا باشچىلىق قىلىدىغان ھەربىي باشلىقلاردىن 24 بولۇپ، ئۇلار «تۈمەن چەۋەندازى، تۈمەن ئاتلىق ئەسكەر باشلىقى» دەپ ئاتىلاتتى. ئۇ 24 باشلىقمۇ ئۆزىنىڭ قول ئاستىدا مىڭ بېشى، يۈز بېشى، ئون بېشى، كىچىك خان، ۋەزىر، سەركەردە، ئۇتۇق بەگ، تۈتۈن بەگ، قۇتقۇ بەگ قاتارلىق مەنسەپلەرنى تەسىس قىلاتتى. بۇ تۈتۈق بەگ، تۈتۈن بەگ، قۇتقۇ بەگلەرمۇ ئوتتۇرا، ئۆۋەن دەرىجلىك ھەربىي باشلىقلار بولۇپ، ئۇلار «ھوقۇق كۆچىنىڭ كۆچلۈك - ئاجىزلىقى، تەۋەسىدىكى ئادەمنىڭ ئاز - كۆپلۈكىگە قاراپ يۇقىرى - ئۆۋەن دەرىجىگە ئايرىلاتتى.» («كېيىنكى خەننامە» 89 - جىلد «جەنۇبىي ھونلار تەزكىرىسى»)، يەنى قول ئاستىدىكى ئادەم سانىنىڭ ئاز - كۆپلۈكى ئۇلارنىڭ ھوقۇقىنىڭ چوڭ - كىچىكلىكىنى ۋە ئورنىنىڭ يۇقىرى - ئۆۋەنلىكىنى بەرقەلەندۇرىدىغان ئۇلچەم ئىدى. شۇڭلاشقا، ھونلارنىڭ ھاكىمىيەت تەشكىلىنىڭ يەنە بىر ئالاھىدىلىكى شۇكى، ئۇنىڭدا ھەربىي قوشۇن بىلەن ھۆكۈمەتنى ئايرىمىغان، مەمۇرىي ئاپپارات بىلەن ھەربىي ئاپپارات (قەلەم بىلەن ئەلەم) ئايرىلمىغان. ئەھۋال شۇنداق تۇرسا، ئۇنىڭدا «باش ۋەزىر»، «ئۇلۇغ خەنزىنە بېگى» دېگەنلەر نەدە بولسۇن؟ «ھونلار تارىخى» دا ھەتتا ئۈمەن ئاتلىق ئەسكەر باشلىقى، مىڭ ئاتلىق ئەسكەر باشلىقى، يۈز ئاتلىق ئەسكەر باشلىقى، ئون ئاتلىق ئەسكەر

(ئاخىرى 5 - بەتتە)

2 - بابدا ئۇيغۇر ئەنئەنىسى مۇنداق دېگەن:

«جۇڭگو مەنبەئەلىرىدە ھونلار مىلادىدىن بۇرۇنقى 1764 - يىلى ئۇنىجى قېتىم تىلغا ئېلىنغان.» (جۇنۇبىي مىلادىدىن 1764 يىل بۇرۇن ياشىغان، دېگەن ئەمەس).

«ھونلار تارىخى»نىڭ ئاپتورى گۈمىلېۋنىڭ بۇ ئىككى ئابزاس سۆزىنى ئۆلاپ، «جۇنۇبىي مىلادىدىن 1764 يىل بۇرۇن ياشىغان» دېگەن خۇلاسىنى چىقارغان. بۇ ئولىمۇ مەسخىرلىك مەنىگە ئىگە خۇلاسە. چۈنكى گۈمىلېۋ ھونلارنى ۋە ھونلارنىڭ ئىپتىدائىي بوۋىسى جۇنۇبىنى خۇاشيا (خەنزۇلارنىڭ ئەجدادى) كۆچمەنلىرى بىلەن يايلاق قەبىللىرىنىڭ تارىلاشما ئەۋلادى دەپ قارىغان، ئۇنداقتا «ھونلار» نىڭ ئاپتورى ئۆيغۇرلارنى «جۇنۇبىي» دىن ئىبارەت بۇ خۇاشيا مىللىتىدىن شالغۇتلاشقان تارىلاشما نەسلىنىڭ ئەۋلادى دېسە، بۇنىڭغا كىشىلەر قوشۇلامدۇ - يوق؟!

ئەمەلىيەتتە، گومىلېۋنىڭ ئۇنداق دېيىشىمۇ ئاساسسىز (ئۇ ئۆزىنىڭ كىتابىدا ھېچقانداق ئاساس كۆرسەتمىگەن)، «تارىخىي خاتىرىلەر»، ھونلار تەزكىرىسى»دە: ھونلارنىڭ ئەجدادى شياخۇشىنىڭ ئەۋلادى، ئۇ جۇنۇبىيدۇر» دېيىلگەن بولسىمۇ، لېكىن بىز خەنزۇ ئالىملار ئەزەلدىن ھونلارنى خۇاشيا مىللىتىنىڭ ئەۋلادى دەپ قارىغان ئەمەس. تارىخىي پاكىتلار شۇنى كۆرسەتكىكى، مىلادىدىن 1500 يىل بۇرۇن ئۇيغۇرىستاندا، گوبىنىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىدىكى ھەر قانداق بىر ئۇرۇق ياكى قەبىلە تەرەققىي قىلىپ دۆلەت ھاكىمىيىتى قۇرۇشنىڭ تارىخىي شارائىتىنى ھازىرلاپ «مەدەنىيەت بوسۇغىسى» غا كىرگۈزدەك دەرىجىگە يەتكەن ئەمەس.

ھونلارنىڭ دۆلەت ھاكىمىيىتىنىڭ زادى قاچان بارلىققا كەلگەنلىكىنى بىر ئىلمىي مەسىلە سۈپىتىدە مۇھاكىمە قىلىپ، ھەركىم ئۆز قارىشىنى ئوتتۇرىغا قويۇشقا بولىدۇ، لېكىن ئوتتۇرىغا قويۇلغان پىكىرنىڭ ئاساسى، قىلىنغان گەپنىڭ ئاساسى بولۇشى كېرەك، خالىغانچە كۆپتۈرۈپ، ئۆزى بىلگەنچە ئالدىغا سۈرۈشكە بولمايدۇ.

ئىككىنچى، ھونلارنىڭ تارىختىكى رولىنى كۆپتۈرۈشنىڭ يەنە بىر تېپادىسى — ھون دۆلىتىنىڭ زېمىنىنى ئىمكانقەدەر كېڭەيتىش. «ھونلار تارىخى» دا مۇنداق دېيىلگەن:

«قۇدرەتلىك ھون تەڭرىقۇتلۇقىنىڭ تېرىتورىيىسى شەرقتە ئولۇغ ئوكيان قىرغاقلىرىغچە، شىمالدا لىنا دەرياسى، بايقال كۆلى، يەنسەي دەرياسىنىڭ ئوتتۇرا قىسىملىرىغچە، جەنۇبتا سەددىچىن سېپىلىگىچە، غەربىي جەنۇبتا ھىندىستانىنىڭ شىمالىغچە، غەربتە كاسپى دېڭىزىنىڭ بويلىرىغچە سوزۇلغان.»

تارىخ - جۇغراپىيە جەھەتتە نامى جۇڭگوغا ۋە چەت ئەللەرگە مەشھۇر نوپۇزلۇق ئالىم تەن چىشياڭ ئەپەندى باشچىلىقىدا توزۇپ چىقىلغان «جۇڭگونىڭ تارىخ - جۇغراپىيە ئاتلىسى» (1982 - يىل، خەرىتە نەشرىياتى نەشرى) نىڭ 2 - قىسىم 39 - پارچىسى «ھون قاتارلىقلار» دېگەن ئاساسلارغا قارىغاندا، ھونلارنىڭ كۆچمەنلىرى بىلەن

هونلارنىڭ تارىخىي قىياپىتى ۋە تارىخىي رولىنى توغرا شەرھلەش كېرەك

(بېشى 4 - بەتتە)

باشلىقى دېگەن بىردەك تۈمەن بېشى، مىڭ بېشى، يۈز بېشى، دېگەن ناملارغا ئۆزگەرتىلگەن. بۇ تولىمۇ مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغانلىق.

كۆپتۈرمىچىلىكنىڭ تۆتىنچى ئىپادىسى — ھۇنلاردا يېزىق بولغان دەپ قارىغىنا ھۆكۈم قىلغان، ئۇنىڭ ئۈستىگە ھۇنلاردا يېزىقنىڭ بارلىققا كەلگەن ۋاقتىنى مىلادىدىن 4 - 5 مىڭ يىل ئىلگىرىگە سۈرگەن. ئەسلىدە ھۇنلاردا يېزىق بولمىغانلىقى تارىخ كىتابلىرىدا ئېنىق خاتىرىلەنگەن، يەنە كېلىپ خەن سۇلالىسىنىڭ ئەمەلدارلىرى بىلەن ھۇن ئەمەلدارلىرى ھەر يىلى تۈز ئارا بېرىش - كېلىش قىلىپ تۇراتتى. ھۇنلارنىڭ تەكرىزادىلىرى (بارىمتايلىرى) ھەتتا تەكرىقۇتلىرىمۇ خەن سۇلالىسىنىڭ پايتەختى چاڭئەندە تۇزۇن مۇددەت تۇراتتى، خەن سۇلالىسىنىڭ ئادەملىرىمۇ تۇزۇن مۇددەت ھۇنلارنىڭ ئوردىلىرىدا تۇرغانىدى (مەسىلەن، سۈمۇ ئەن شۇلارنىڭ بىرى). ھۇنلارنىڭ يېزىقى بار - يوقلۇقىنى خەن سۇلالىسىنىڭ مۇئەررىخلىرى بىلمەمدۇ! بۇ مەسىلە ئۈستىدە داۋاملىشىق ئىزدىنىشكە بولىدۇ، لېكىن يېنىكلىك بىلەن قارىسىغا ھۆكۈم قىلىشقا بولمايدۇ، ئەلۋەتتە.

3. «ھونلار تارىخى» دېگەن كىتابتا ھون ھۆكۈمرانلىرى گۈزەللەشتۈرۈلگەن

«ھونلار تارىخى» دېگەن كىتابتا ھونلارنىڭ تارىخىي رولىنى مۇبالىغە قىلىش ئۈچۈن، ھون ھۆكۈمرانلىرى گۈزەللەشتۈرۈلگەن، ھەتتا بەزى ھون ھۆكۈمرانلىرى (قۇلدار ئاقسۆڭەكلەر) غەربىي يۈرتتىكى مىللەتلەرنىڭ «ھامىيسى» قىلىپ بېزەپ كۆرسىتىلگەن. «ھونلار تارىخى»دا مۇنداق دېيىلگەن:

«مانا شۇ خەلقئارا يولنىڭ ئەڭ ئاساسىي تۈگۈنى تارىم ۋادىسى بولۇپ، تۇ قەدىمكى چاغدا ئاسىيا بىلەن ياۋروپانى بىر - بىرىگە تۇتاشتۇرۇپ تۇرىدىغان ئالتۇن كۆۋرۈك ئىدى ... ھونلار مانا شۇ خەلقئارا قاتناش يوللىرىنىڭ خوجايىنى ئىدى. تۇلار مۇشۇ يول بويلىرىغا نۇرغۇنلىسىغان لەڭگەر، سارايلارنى بىنا قىلىپ، يولۇچىلارنى سارايلىرىدا قوندۇرۇپ، يول بويى تۇلارنى قوغداپ، تاغ - داۋان، دەريا - ئېقىنلاردىن تۆتكۈزۈپ قويۇشقا كاپالەتلىك قىلاتتى. ھونلار شۇ ئىشلىرى ئۈچۈنمۇ تۇرغۇن پايدىغا (باج ۋە خىزمەت ھوقۇقىغا) ئىگە بولاتتى.»

ئالدىنقى ۋە كېيىنكى «خەتنامە» دىكى مۇناسىۋەتلىك خاتىرىلەرگە قاراپ چىقتىم، ئىككى خەن دەۋرىدە ھونلار بىلەن خەن سۇلالىسى غەربىي رايونىنى تالىشىش يۈزىسىدىن غەربىي رايوندا (تارىم ۋادىسى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى جايلاردا) دائىم ئۇرۇش بولۇپ تۇرغانىدى، ھونلار غەربىي يۈرتنى ئىگىلەپ تۇرغان مەزگىللەردە، ھون ھۆكۈمرانلىرىنى ھەقمۇقەتەن تارىم ئويمانلىقىنىڭ خوجايىنى دېيىشكە بولىدۇ. لېكىن تارىخ كىتابلىرىدا ئۇلارنىڭ شۇ جايلاردا قانداقتۇ ساراي، لەڭگەرلەرنى سالغانلىقى ۋە يولۇچىلارنى قوغدىغانلىقى ھەققىدە ھېچقانداق خاتىرە يوق. ئۇلارنىڭ بۇ جايلاردا ئۇزۇن مۇددەت تۇر

خوجايىنى دېيشكه بولىدۇ. لېكىن تارىخ كىتابلىرىدا تۇلارنىڭ شۇ جايلاردا قانداقتۇ ساراي، له‌گگه‌رله‌رنى سالغانلىقى ۋه يولۇچىلارنى قوغدىغانلىقى توغرىسىدا قالدۇرۇلغان خاتىره يوق، تۇنىڭ ئه‌كسىچه، تارىم ۋادىسىدىكى هه‌ر مىللەت خه‌لقلىرىنى قۇل قىلىپ ئىشله‌تكه‌نلىكى ۋه ئېكسپىلاتاتسىيه قىلغانلىقى توغرىسىدا خاتىرله‌ر بار.

«كېينكى خه‌نامه» 96 - جلد «غه‌ربىي رايون هه‌ققىده قىسسه» نىڭ 1 - قىسمىدا مۇنداق ده‌پ خاتىرله‌نگه‌ن:

«غه‌ربىي يۇرتنىكى ئه‌للەر ... قه‌دىمكى چاغدا هونلارنىڭ بېقىندىسى ئىدى. هونلارنىڭ غه‌رب ته‌ره‌پ باتىس خانى چاكارلار كاهىبگى ته‌سىس قىلىپ غه‌ربىي يۇرتنى باشقۇردى، دائىملىق تۇرۇش ئورنى قارا شه‌هه‌ر، كورلا، لوپنۇر ئه‌تراپلىرى بولۇپ، هه‌رقايسى ئه‌للەردىن باج - خراج ئېلىپ بايلىق توپلايتتى، چاكارلار كاهىبگى قۇللارنى باشقۇرىدىغان باش ئه‌مه‌لدار ئىدى».

يۇقىرىقى خاتىرىدىن مه‌لۇمكى، هون هۆكۈمرانلىرى غه‌ربىي رايونىنى (تارىم ۋادىسىنى) بېقىندۇرغاندىن كېيىن، هه‌ر مىللەت خه‌لقلىرىنى ئىرقىي قۇل قىلىپ، قۇللارنى باشقۇرىدىغان باش ئه‌مه‌لدار (چاكارلار كاهىبگى) ته‌سىس قىلىپ، تۇلارنىڭ ئۇستىدىن نازارە‌تچىلىك قىلغان ۋه تۇلارنى قۇل قىلىپ ئىشله‌تكه‌ن هه‌مده ئۇلاردىن باج - خراج يىغىپ (قاقتى - سوقتى قىلىپ) تۇزنى بېيىتقان، شۇڭا تۇ كاهىبگله‌ر غه‌ربىي رايوندىكى هه‌ر مىللەت خه‌لقى ئۈستىدىكى چوڭ قۇللدارغا ئايلانغان. شۇنىڭ ئۈچۈن «ئه‌لنى ئىداره قىلىش ئۇرنه‌كلىرى» (28 - جلد، خه‌ن پادىشاهى شۇه‌ندىنىڭ شىنجۇ 2 - يىلى دېگه‌ن مادده‌سى)ده خۇ سه‌نسىڭ: «هونلارغه‌ربىي رايوندىكىله‌رنى تۇزنىڭ قۇل - دده‌كلىرى ده‌پ قارايدۇ» ده‌پ ئىزاهه به‌رگه‌ن.

كېيىن خه‌ن سۇلالىسى غه‌ربىي رايونىنى تارتىۋېلىپ، هون قۇللدارلىرىنىڭ كۈچىنى قوغلاپ چىقاردى ۋه غه‌ربىي رايوندا ئه‌مه‌لدار ته‌سىس قىلدى (ده‌سله‌يكى نامى «ئه‌لچى چېرىكچى» ئىدى، كېيىن «قورۇقچىبه‌گ» ده‌پ ئۆزگه‌رتىلدى)، شۇلار ئارقىلىق مه‌مۇرىي هوقۇق يۈرگۈزدى. باتىس خانمۇ خه‌ن سۇلالىسىگه به‌يئه‌ت قىلدى. چاكارلار كاهىبگى شۇنىڭدىن ئېتىبارە‌ن بىكار قىلىندى، «هونلار ئاجزلىشىپ، غه‌ربىي يۇرتقا يېقىن كېلىشكه جۈرئه‌ت قىلالمىدى». شۇنىڭ بىلە‌ن غه‌ربىي يۇرتنىكى هه‌ر مىللەت خه‌لقى ئىرقىي قۇل بولۇشته‌ك ئېچىنىشلىق ته‌قدىردىن قۇتۇلدى. خه‌ن سۇلالىسىنىڭ غه‌ربىي يۇرتنى ئىشغال قىلىشى بىلە‌ن هونلارنىڭ غه‌ربىي يۇرتنى ئىشغال قىلىشىدىكى ئوخشاشماسلىق نه‌ده؟ ئوخشاشماسلىق شۇ يه‌ردىكى، خه‌ن سۇلالىسى غه‌ربىي رايوندىكى هه‌ر مىللەت خه‌لقىدىن ئه‌زه‌لدىنلا باج - خراج ئالمىغان، تۇلارنى قاقتى - سوقتى قىلدىغان ۋه ئېزىدىغان ئىشلارنى تېخىمۇ قىلمىغان. چۈنكى خه‌ن سۇلالىسى مۇنداق قارىغان: «غه‌ربىي يۇرتنىكى ئه‌للەرنىڭ ... خه‌ن سۇلالىسى بىلە‌ن بولغان ئالاقىسى ئۈزۈلۈپ قالغان، ئۇنىڭ ئۈستىگه يول يىراق، قولغا كه‌لتۈرسه‌ك پايدىسىمۇ يوق، تاشلۇه‌تسه‌ك زىيىنمۇ يوق، ئۈزىمىز كۈچلۈك بولساقلا، ئۇلارغا هاجتىمىز چۈشمه‌يدۇ.» (كېيىنكى خه‌نامه، غه‌ربىي يۇرت هه‌ققىده قىسسه»، «مه‌دهىيه»). غه‌ربىي يۇرتنىكى هه‌ر قايسى «دۆله‌تله‌ر» خه‌ن سۇلالىسىنىڭ مه‌ركىزىي هۆكۈمىتىنى چىن كېيىن چىياكلارنىڭ پاراكه‌ندىچىلىكى تۈپه‌يلىدىن، خه‌ن سۇلالىسىنىڭ كۈچلىرى يه‌نه غه‌ربىي يۇرتقا يېتىپ بارالمىدى. هون كۈچلىرى پۈرسه‌تتىن پايدىلىنىپ قايتا بېسىپ كىردى. بۇ قېتىم هون هۆكۈمرانلىرى غه‌ربىي رايوندىكى هه‌ر مىللەت خه‌لقىگه تېخىمۇ ئېغىر زۇلۇم سالدى. تارىخ مه‌نبه‌لىرىده مۇنداق خاتىرىله‌نگه‌ن: «شىمالىي هونلار هه‌ر قايسى ئه‌للەرنى ئه‌يىلە‌پ، تۇنىكه‌نده تۇله‌ نىسبه‌تن ئىجارىنى تولۇقلاپ ئىزله‌شكه قىستىدى، تۇنىڭ قىممىتىنى تۆستۇردى، تۇز قه‌ره‌لىده تاپشۇرۇشنى قاتتىق بۇيرىدى. پشامىشان، قوش ئه‌للەرى قاتتىق نه‌پره‌تلىنىپ، خه‌ن سۇلالىسى ۋاقتىدىكى ياخشى ئىشلارنى ئه‌سلىدى، لېكىن قانداق قىلىشنى بىلمه‌ي قالدى.» (يۇقىرىقى كىتاب — «به‌ن چاۋ ۋه تۇنىڭ ئوغلى به‌ن يۇڭنىڭ ته‌رجىمهالى»). بۇ بىر ئابزاس سۆزنىڭ مه‌نىسى شۇكى، غه‌ربىي يۇرتنىكى هه‌ر قايسى ئه‌للەر ئىلگرى خه‌ن سۇلالىسىگه بېقىنغان مه‌زگىلله‌رده، خه‌ن سۇلالىسىنىڭ «قورۇقچىبېگى»نىڭ هامىيلىقى بولغاچقا، هون هۆكۈمرانلىرىغا ئات - چارۋا، كىگىز - پالاس قاتارلىق نه‌رسىله‌رنى باج هېسابىغا تاپشۇرمايتتى (ئىلگرى غه‌ربىي يۇرتنىكى هه‌ر قايسى ئه‌للەر هه‌ر يىلى هونلارغا ئات - چارۋا، كىگىز - پالاس تاپشۇراتتى. «خه‌نامه. غه‌ربىي يۇرت هه‌ققىده قىسسه،» «مه‌دهىيه»گه قارالسۇن). ئه‌مدىلىكته (يۇقىرىدىن يىللىرىدىن كېيىن) هونلار قايتا باستۇرۇپ كېلىپ، هه‌ر قايسى «دۆله‌ت» له‌رگه ئه‌لچى ئه‌وه‌تىپ، تۇلارغا ئىلگىرىكى نه‌چچه ئون يىل تاپشۇرمىغان «قه‌رز قالغان ئىجاره»نىڭ هه‌ممىسىنى تولۇقلاپ تاپشۇرۇشقا بۇيرۇق قىلدى، تۇنىڭ ئۈستىگه باج تۆلىمىنى (قىممىتىنى) تۆستۇردى، چه‌كله‌پ به‌رگه‌ن قه‌ره‌لى به‌ك جىددىي بولدى، نه‌تىجده پشامىشان، قوش قاتارلىق «دۆله‌تله‌ر» هون هۆكۈمرانلىرىغا ئىتائىن غه‌زه‌پله‌ندى ۋه ئۇچمه‌نلىكى قوزغالدى، خه‌ن سۇلالىسىگه بېقىنىشنى به‌كمۇ ئويلىغان بولسىمۇ، لېكىن بېقىنىشنىڭ يولىنى تاپالمىدى. مانا بۇ سۆزله‌ردىن خه‌ن سۇلالىسى بىلە‌ن هونلار ئوتتۇرىسىدا يۈز به‌رگه‌ن غه‌ربىي يۇرتنى تالىشىش ئۇرۇشىدا قايسى ته‌ره‌پنىڭ ئادالە‌تلىك، قايسى ته‌ره‌پنىڭ ئادالە‌تسىز ئىكه‌نلىكىنى؛ غه‌ربىي يۇرتنى ئىگىله‌پ تۇرغان مه‌زگىلله‌رده، قايسى ته‌ره‌پنىڭ هه‌ر مىللەت خه‌لقىنىڭ مه‌نپه‌ئىتىنى قوغدىغانلىقى، قايسى ته‌ره‌پنىڭ هه‌ر مىللەت خه‌لقىنىڭ مه‌نپه‌ئىتىگه زىيان يه‌تكۈزگه‌نلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز. خه‌ن سۇلالىسى بىلە‌ن هونلارنىڭ غه‌ربىي رايون (تارىم ۋېيمانلىقى)دىكى ئه‌ۋالىدا، يۇقىرىقى سېلىشتۇرما ئارقىلىق، تۇلارنىڭ قايسىسى ياخشى، قايسىسى يامان ئىكه‌نلىكى ئوپ - ئوچۇق ئايرىلىدى. ئه‌مدى ئايرىم ۋه‌قه‌له‌رگه كه‌لسه‌ك، تۇ ئاساسىي ئېقىمغا بويسۇنۇشى كېرە‌ك، تۇ هه‌قته مۇنازىرىلىشىپ ئولتۇرۇش پايدىسىز، ئېغىز تۇپراقتۇچىلىكى يوق.

4. هونلار جۇڭگو مىللە‌تلىرىگه مه‌نسۇپمۇ دېگه‌ن مه‌سىله توغرىسىدا

«هونلار تارىخى» دېگه‌ن كىتاب «سه‌ددىچىنىڭ شىمالىي جۇڭگو ئه‌مه‌س» دېگه‌ن سه‌پسه‌تىنى كۆككه كۆتۈرگه‌ن، شۇڭا ئۇنىڭدا هونلارنى ۋه شىمالدىكى باشقا ئاز سانلىق مىللە‌تله‌رنى جۇڭگو بىلە‌ن قارىمۇ قارشى قىلىپ قويۇپ، هون هاكىمىيىتىنى جۇڭگو تېررىتورىيىسىنىڭ سرتىدىكى دۆلە‌ت دە‌پ قارىغان.

قانات زېمىنگه ته‌ۋه قىلىپ، ئوڭ تۇڭ خانىنىڭ باشقۇرۇشىدا بۇلغان، تۇ شۇ جايدا تۇرغان. خه‌ن ۋۇدىنىڭ يۇه‌ن 5 - يىلى (ميلاددىن بۇرۇنقى 124 - يىلى) باهاردا، ئوڭ تۇڭ خان خه‌ن سۇلالىسى سه‌ركه‌ردىسى ۋېيچىنىڭ ته‌رىپىدىن مه‌غلۇپ قىلىنىپ، ئېغىر تالاپه‌تكه تۇچرىغان. هون هۆكۈمرانلىرى گويىنىڭ جه‌نۇبىي خه‌ن سۇلالىسىنىڭ چېگرا قورغانلىرىغا يېقىن بولغانلىقتىن، هه‌ربىي بېسىمنىڭ چوڭلىقى، تۇ يه‌رده پۈت تىره‌پ تۇرۇشىنىڭ ته‌سلىكىنى هېس قىلىپ، يابغۇ جاۋسۇن (ئه‌سلى هونلارنىڭ كىچىك خانىي)نىڭ كۆرسه‌تكه‌ن ته‌دبىرىنى ، يه‌نى «گويىدىن ئۇنۇپ ئىمكانقه‌دە‌ر شىمالغا يۇرۇپ، خه‌ن قوشۇنلىرىنى ئالداپ چارچىتىپ، ئاندىن په‌م - پاراسه‌ت بىلە‌ن غه‌لبه قىلىش، جه‌نۇبتىكى قورغانلارغا يېقىنلاشماسلىق» دېگه‌ن ته‌دبىرىنى قوبۇل قىلغان. شۇنىڭدىن باشلاپ هونلارنىڭ سىياسىي مه‌ركىزى گويىنىڭ شىمالىغا يۆتكه‌لگه‌ن. شۇڭا تارىخ كىتابلىرىدا: «شۇنىڭدىن كېيىن هونلار يىراقتا قېچىپ كېتىپ، گويىنىڭ جه‌نۇبىدا خان ئوردىسى بولمىغان» دېيىلگه‌ن (يۇقىرىقى بايانلار توغرىسىدا «تارىخىي خاتىرىله‌ر هونلار ته‌زكىرىسى»، «ۋېي چىك ۋه قىسان چه‌ۋه‌نداز سانغۇن ته‌زكىرىسى»گه قارالسۇن). بۇنىڭدىن مه‌لۇمكى، هونلار شۇ ماكاندا ئاپىرىده بولۇپ، شۇ ماكاندا ياشىغان «يه‌رلىك» مىللە‌ت، هونلار سېپى تۈزىدىن جۇڭگولۇقلاردۇر.

گويىنىڭ شىمالىدىكى رايونلار خۇنيۇي، ، چۈيشې، دېڭلىڭ، قىرغىز، شىنلى قاتارلىق مىللە‌تله‌ر ياشىغان رايونلار ئىدى. كېيىنكى چاغلاردا باتۇر ته‌كرىقۇت تۇ مىللە‌تله‌رنى بويسۇندۇرۇپ ، ئۈزىنىڭ هۆكۈمرانلىق دائىرىسىنى گويىنىڭ جه‌نۇبىدىن شىمالىدىكى رايونلارغا كېڭەيتتى، شۇنداق بىلە‌ن باشلاپ گويىنىڭ جه‌نۇبىدىكى هونلار بارغانسېرى گويىنىڭ شىمالغا يۆتكىلىپ بېرىپ كۆچمه‌ن چارۋىچىلىق بىلە‌ن شۇغۇللاندى. كېيىن هونلارنىڭ هاكىمىيه‌ت مه‌ركىزى شىمالغا يۆتكىلىپ، گويىنىڭ شىمالىي هونلارنىڭ، بولۇپمۇ هون مىللىتىنىڭ ئاساسىي قىسمىنى ته‌شكىل قىلغان هونلانىڭ تۇرمۇش مه‌ركىزى بولۇپ قالدى («تارىخىي خاتىرىله‌ر، هونلار ته‌زكىرىسى»گه قارالسۇن).

گويىنىڭ شىمالىدىكى رايونلار غه‌ربىي خه‌ن دە‌ۋرىدىلا ئوتتۇرا تۈزله‌ڭلىكتىكى خاندانلىقنىڭ ھۆكۈمرانلىقىغا بىرله‌شكه‌ن. تارىخ كىتابلىرىدىكى خاتىرىله‌رگه ئاساسلانغاندا، ميلاددىدىن ئىلگىرىكى 1 - ئه‌سىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا هونلارنىڭ سه‌ردارى قوغۇشار ته‌كرىقۇت (خۇخه‌نيى) غه‌ربىي خه‌ن خاندانلىقىنىڭ به‌رگه‌ن ئوتۇغات - تۇنۇاننى قوبۇل قىلغان ۋه تۈزى گويىنىڭ شىمالىدىن خه‌ن خاندانلىقىنىڭ پايته‌ختى چاڭئه‌نگه بېرىپ خه‌ن پادىشاهى بىلە‌ن كۆرۈشكه‌ن، شۇ چاغدىكى خه‌ن پادىشاهى شۇه‌ندى ئۇنىڭغا ئالتۇندىن ياسالغان «هۇن ته‌كرىقۇت تامغىسى» بېرىپ، ئۇنى هونلارنىڭ ئالىي سه‌ردارى ده‌پ ئېتىراپ قىلغان ھه‌مده خه‌ن خانىنىڭ تۇز قول ئاستىدىكىله‌رگه به‌رگه‌ن ئوتۇغات - تۇنۇانىنىڭ قانۇن (يازما قانۇن ئه‌مه‌س) شه‌كلى بىلە‌ن قارامىلىق ئورنىنىڭ به‌لگىسىله‌نگه‌نلىكىنى ئىپادىلىگه‌ن، شۇنىڭ بىلە‌ن بىللە، قوغۇشار هاكىمىيىتى — هون هاكىمىيىتىنىڭ مه‌ركه‌زگه (خه‌ن سۇلالىسىگه) بولغان قارامىلىق سىياسىي ئورنىمۇ بېكىتىلگه‌ن. («خه‌نامه. هونلار ته‌زكىرىسى»گه ۋه 24 - جلد «بېمه‌ك - ئىچمه‌ك ۋه

بولغاندىن كېيىنكى تاشقى مۇڭغۇل رايونى چه‌ت دۆلە‌ت زېمىنى هېسابلىنىدۇ؛ مۇڭغۇلىيه خه‌لق جۇمهۇرىيىتى زېمىنىدا ئولتۇراقلاشقان مۇڭغۇل مىللىتى چه‌ت ئه‌للىك هېسابلىنىدۇ، تۇلارنىڭ تارىخى چه‌ت ئه‌ل تارىخى هېسابلىنىدۇ، تۇلارنىڭ جۇڭخۇا مىللە‌تلىرى بىلە‌ن بولغان مۇناسىۋىتى چه‌ت ئه‌ل مىللە‌تلىرى بىلە‌ن جۇڭگو مىللە‌تلىرى ئوتتۇرىسىدىكى مه‌سىله بويىچه بىر ته‌ره‌پ قىلىندۇ. بۇ، دۆلىتىمىز ھۆكۈمىتىنىڭ ھازىرقى دىپلوماتىيه سىياسىتىگه چېتىلىدىغان مه‌سىله، جۇڭگونىڭ شىمالىيدىكى قه‌دىمكى زامان مىللە‌تلىرىنى ته‌قىق قىلغۇچىلار بۇنى بىلمىسه بولمايدۇ.

5. قانداق قىلغاندا هونلارنىڭ ۋه شىمالدىكى باشقا مىللە‌تله‌رنىڭ تارىخىنى توغرا بايان قىلغىلى بولىدۇ؟

بىرىنچىدىن، هون تارىخىنى ته‌قىق قىلىشتىكى مه‌قسه‌تنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش كېرە‌ك.

تارىخ دېگه‌ن نېمه؟ تارىخىي ماتېرىيالىزملىق چۈشه‌نچىگه ئاساسلانغاندا، تارىخ — ئىنسانلارنىڭ ئىشله‌پچىقىرىش كۈرىشىنى ئىلىپ بېرىش ئه‌ۋالى ۋه تۇنىڭ ته‌ره‌ققىيات جه‌ريانى؛ سىنىپىي جه‌مئىيه‌تكه كىرگه‌ندىن كېيىن، تۇ يه‌نه سىنىپىي كۈرەش ئه‌ۋالى ۋه تۇنىڭ ته‌ره‌ققىيات جه‌ريانىدۇر. تارىخشۇناسلىق بولسا، مۇئه‌يىه‌ن مه‌ۋقه ۋه تۇقتىشنه‌زەر بويىچه ئىشله‌پچىقىرىش كۈرىشى ۋه سىنىپىي كۈرەش ئه‌ۋالىنى يه‌كۈنله‌پ، تۇنىڭ ته‌ره‌ققىيات قانۇنىيىتى توغرىسىدا ئىزدىنىدىغان بىر خىل نه‌زەرىيىۋى سىستېما. مۇشۇنداق توتۇش ئاساسىدا، بىزنىڭ هونلار تارىخىنى ته‌قىق قىلىشتىكى مه‌قسىتىمىز: هونلارنىڭ ئىشله‌پچىقىرىش كۈرىشى ۋه سىنىپىي كۈرىشىنىڭ ته‌ره‌ققىيات ئه‌ھۋالى ۋه ئۇنىڭ قانۇنىيىتى ئۈستىده ئىزدىنىش؛ هونلارنىڭ ئىشله‌پچىقىرىش كۈرىشى ۋه سىنىپىي كۈرەش جه‌ريانىدا قانداق قىلىپ تۈز مه‌ده‌نىيىتىنى ياراتقانلىقى ۋه تۈز مىللىتىنىڭ تارىخىنى ئالغا سۈرگه‌نلىكى توغرىسىدا ئىزدىنىش؛ هون مىللىتىنىڭ بارلىققا كېلىش، ته‌ره‌ققى قىلىش، زاۋاللىققا يۈزلىنىش ۋه يوقلىش جه‌ريانى توغرىسىدا ئىزدىنىشتىن ئىبارە‌ت.

ئىككىنچىدىن، هونلارنىڭ جۇڭگو تارىخىدىكى ئورنىغا توغرا باها بېرىش كېرە‌ك.

هونلار — ئېلىمىزنىڭ قه‌دىم زامانىدىكى كۆپ مىللە‌تلىك دۆلىتىنىڭ بىر مىللىي ئه‌زاسى، تۇنىڭ پائالىيه‌ت ئېلىپ بارغان رايونلىرى گويىنىڭ جه‌نۇبىي ۋه شىمالىي بولۇپ، يۇلار ئېلىمىزنىڭ زېمىنى، شۇڭا ئۇنىڭ تارىخىي تارىخىنىڭ بىر قىسمى. هونلار تۈزاق تارىخىي ته‌ره‌ققىيات جه‌ريانىدا ئوتتۇرا تۈزله‌ڭلىكتىكى خه‌نزۇلار بىلە‌ن قويۇق ئارىلىشىپ، خه‌نزۇلارنىڭ ئىلغار ئىقتىساد ۋه مه‌ده‌نىيىتىنىڭ چوڭقۇر ته‌سىرىگه تۇچرىغان، شۇنىڭ بىلە‌ن بىللە، تۇلارنىڭ ئىقتىساد ۋه مه‌ده‌نىيىتى خه‌نزۇلارغىمۇ ته‌سىر كۆرسه‌تكه‌ن. تۇتمۇشته ئالىملار شىمالدىكى مىللە‌تله‌ر تارىخىنى ته‌تقىق قىلىشتا، خه‌نزۇلارنىڭ شىمالدىكى ئاز سانلىق مىللە‌تله‌رگه كۆرسه‌تكه‌ن ته‌سىرىگه كۆپرەك دىققە‌ت قىلغان، شىمالدىكى ئاز سانلىق مىللە‌تله‌رنىڭ خه‌نزۇلارغا كۆرسه‌تكه‌ن ته‌سىرىگه دىققە‌ت

(ئاخىرى 6 - بە‌تته)

جياڭ زېمىن ئامېرىكىلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن دىياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئامېرىكا سانفرانسىسكو شەھىرىنىڭ سابق باشلىقى دايئان فائىنستان خانىم ۋە تونۇشلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

جياڭ زېمىن ئامېرىكىلىق مېھمانلار بىلەن دوستانە سۆزلەشتى.

بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى مۇئاۋىن زۇڭلى جۇرۇڭجى «خەلق» سارىيىدا فائىنستان خانىم ۋە تونۇش مېھمانلارنى كۆرۈشۈپ، ئۇلارغا جۇڭگونىڭ ھازىرقى ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئەھۋالىنى تونۇشتۇرغاندى.

فائىنستان خانىم ۋە تونۇش مېھمانلارى شاڭخەي شەھەرلىك تاشقى دوستلۇق جەمئىيىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، 8 - ئاينىڭ 5 - كۈنى بېيجىڭغا كەلگەندى. ئەتە شاڭخەيگە ئېكسكۇرسىيىگە ماڭىدۇ.

ئامېرىكىنىڭ سانفرانسىسكو شەھىرى بىلەن شاڭخەي شەھىرى 1980 - يىلى دوست شەھەر بولغان. فائىنستان خانىم بۇ ئىككى شەھەرنىڭ دوست شەھەر بولۇشىغا تۆھپە قوشقان. سانفرانسىسكو شەھرىنىڭ باشلىقى بولغان مەزگىلدە، تۇ ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ شاڭخەيدە زىيارەتتە بولغان.

ب د ت تۆلەم كومىتېتى تۆلەم تۆلەش تۆلۈچىمىنى ماقۇللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ب د ت تۆلەم كومىتېتى مۇدىرىيىتى مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ئىراقنىڭ كۇۋەيتكە تاجاۋۇز قىلىشى سەۋەبى بىلەن ھايات-ئۆلۈم ئېلىپ بېرىلغان، مېيىپ بولغان كىشىلەر ئاز دېگەندە 2500 دوللار تۆلەم ئالسا بولىدۇ.

مۇدىرىيەت 7 - ئاينىڭ 23 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگىچە جەنۋەدە ئۆتكۈزگەن تۆنجى يىغىنىدا پارس قولتۇقى ئۇرۇشىدا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغانلارغا تۆلەم تۆلەشكە مۇناسىۋەتلىك مەسىلىلەرنى تەتقىق قىلغان. مۇدىرىيەت ئاساسەن، ئومۇمەن 1990 - يىلى 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنىدىن 1991 - يىل 3 - ئايغىچە ئىراق كۇۋەيتكە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىپ، كۇۋەيتنى ئىشغال قىلىۋالغان مەزگىلدە تۆلۈپ كەتكەن، مېيىپ بولغان، ئۆي، مال - مۈلكى ۋەيران بولۇپ زىيانغا ئۇچرىغانلارنىڭ ھەممىسى ئىلتىماس قىلىش ئارقىلىق 2500 دوللار تۆلەم پۇلى ئالسا بولىدۇ، لېكىن تۆلەم سوممىسى 2500 دوللاردىن ئېشىپ كەتسە ھەم 100 مىڭ دوللار ئىچىدە بولسا، تۆلەم ئىلتىماسىنى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنىڭ دۆلىتى ياكى ئالاقىدار تەشكىلاتلارنىڭ ۋەكىلى ئوتتۇرىغا قويۇشى كېرەك.

مۇدىرىيەت ماقۇللىغان تۆلەم تۆلەش ئۇلۇچمىسى ھەممىدىن ئاۋال پارس قولتۇقى ئۇرۇشىدا زىيان تارتقان شەخسلەرگە تۆلەم بېرىشنى كاپالەتلەندۈرىدۇ.

تۆلەم تۆلەش ئۇلۇچمىگە ئاساسەن، ئومۇمەن 1990 - يىلى 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنىدىن 1991 - يىل 3 - ئايغىچە ئىراق كۇۋەيتكە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىپ، كۇۋەيتنى ئىشغال قىلىۋالغان مەزگىلدە تۆلۈپ كەتكەن، مېيىپ بولغان، ئۆي، مال - مۈلكى ۋەيران بولۇپ زىيانغا ئۇچرىغانلارنىڭ ھەممىسى ئىلتىماس قىلىش ئارقىلىق 2500 دوللار تۆلەم پۇلى ئالسا بولىدۇ، لېكىن تۆلەم سوممىسى 2500 دوللاردىن ئېشىپ كەتسە ھەم 100 مىڭ دوللار ئىچىدە بولسا، تۆلەم ئىلتىماسىنى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنىڭ دۆلىتى ياكى ئالاقىدار تەشكىلاتلارنىڭ ۋەكىلى ئوتتۇرىغا قويۇشى كېرەك.

جەنۇبىي چاۋشيەن ب د ت غا كىرىشنى رەسمىي ئىلتىماس قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 5 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. جەنۇبىي چاۋشيەن بۈگۈن ب د ت غا كىرىشنى تەلەپ قىلىش ئىلتىماسىنى رەسمىي تاپشۇردى.

جەنۇبىي چاۋشيەننىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق كۆزەتكۈچىسى بۈگۈن ب د ت نىڭ باش كاتىبى فېرېز دېكۇئېلارغا ئىلتىماسىنى تاپشۇرغاندىن كېيىن ئوتتۇرىلىش يىغىندا مۇنداق دېدى: مەن جەنۇبىي ۋە شىمالىي چاۋشيەنلەرنىڭ 9 - ئايدا ئېچىلىدىغان ب د ت يىغىندا بىرلا ۋاقىتتا ئەزالىققا قوبۇل قىلىنىشنى ئومىد قىلىمەن.

فىنلاندىيە زۇڭلىسى فىنلاندىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ھەمكارلىقىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش مۇمكىن، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېلسىنكى، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. فىنلاندىيىنىڭ يېڭىدىن تەينىلەنگەن زۇڭلىسى ئىسكو ئاخو مۇنداق دېدى: فىنلاندىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ھەر قايسى ساھەلەردىكى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى تېخىمۇ راۋاجلاندۇرۇش زۆرۈر بولۇپلا قالماستىن، بەلكى مۇمكىن.

ئاخو بۇ سۆزىنى مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى جۇڭگونىڭ فىنلاندىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى يۈي لىشۈەن تۇنى يوقلىغاندا قىلدى. تۇ مۇنداق دېدى: مەن شەخسەن ئۆزۈم ۋە فىنلاندىيە ھۆكۈمىتى فىنلاندىيە بىلەن جۇڭگو ئارىسىدىكى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى داۋاملىق كۈچەيتىش ۋە راۋاجلاندۇرۇش، جۇڭگو بىلەن بولغان ئىقتىساد، سودا، مەدەنىيەت ۋە ساياھەتچىلىك قاتارلىق جەھەتلەردىكى ھەمكارلىقنى يەنمۇ كېڭەيتىش يولىدا داۋاملىق تىرىشىمىز.

يۈي لىشۈەن لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ئاخو زۇڭلىغا يوللىغان سالمىنى يەتكۈزدى. ئاخومۇ يۈي لىشۈەننىڭ لى پېڭغا ئۆز سالمىنى يەتكۈزۈپ قويۇشنى ئۆتۈندى. يۈي لىشۈەن ئاخو زۇڭلىغا دۆلىتىمىزنىڭ ھازىرقى سىياسىي، ئىقتىسادىي ئەھۋالى ۋە ئىسلاھاتنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى ھەم فىنلاندىيە ھۆكۈمىتى ۋە قىزىل كرېست جەمئىيىتىنىڭ يېقىندا جۇڭگودا كەلكۈن ۋە ھۆلچىلىك ئاپىتى يۈز بەرگەندە بەرگەن ياردىمىگە رەھمەت ئېيتتى.

فرانسىيە پەلەستىنلىكلەر ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى يىغىنىغا ۋەكىل قاتناشتۇرۇشى لازىم، دەپ تەكتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 1 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. فرانسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانات-چىسى بۈگۈن بۇ يەردە ئوتتۇرىغا قويغان ئاخبارات ئىلان قىلىش يىغىندا مۇنداق دېدى: ئامېرىكا، سوۋېت رەھبەرلىرى چاقىرىشنى تەشەببۇس قىلغان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى يىغىنى ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن، ئىسرائىلىيە بىلەن ئۈنىڭ قوشنىلىرى ئارىسىدىكى سۆزلىشىشنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. فرانسىيە بۇنىڭدىن مەمنۇن.

بۇ بايانات-چى مۇنۇلارنى تەكتلىدى: پەلەستىنلىكلەر ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى يىغىنىغا ۋەكىل ئەۋەتىپ كېرەك، يېرۇسالېمنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق پەلەستىن زېمىنىدىكى ۋەكىللەر ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى يىغىنىغا قاتنىشىشى كېرەك.

سوۋېت ئىتتىپاقى يۇگوسلاۋىيە ۋەزىيىتى توغرىسىدا بايانات ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 7 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. سوۋېت ئىتتىپاقى ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، يۇگوسلاۋىيە ھۆكۈمىتى، پارلامېنتى ۋە ھەرقايسى جۇمھۇرىيەت ۋەكىللىرىنىڭ كرىزىسنىڭ تەرەققىي قىلىشىنى چەكلەپ، تۆز مەنپەئىتىنى رازىلىق بىلەن بىرلەشتۇرۇش ئاساسىدا چقىش يولى تېپىپ، ۋەتەننى قۇتقۇزۇشنى مۇراجىئەت قىلدى.

بايانات-تا يەنە يۇگوسلاۋىيىنىڭ ئەھۋالىغا ئالاقىدار دۆلەتلەرنىڭ ئېھتىياتچانلىق بىلەن ئىش كۆرۈشى، يۇگوسلاۋىيىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىقى مۇراجىئەت قىلىندى. سوۋېت ئىتتىپاقى زۇڭتۇڭىنىڭ بايانات-چىسى ئېگناتېنكو مۇنداق دېدى: «سلوۋېنىيە بىلەن كرودىيە رايونلىرىنى يۇگوسلاۋىيىدىن ئايرىۋېتىشنى كرىزىسنى ھەل قىلىشنىڭ چقىش يولى دەپ قارايدىغان ئۇسۇللار يۇگوسلاۋىيىنىڭ مەملىكەت خاراكتېرلىك تراگېدىيىسىنى ئارقىغا سوزۇپلا قالماستىن، بەلكى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇۋېتىدۇ».

ئىسلام يىغىنى تەشكىلاتى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنى ئىراقنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قارارلىرىنى ئىجرا قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئىستانبۇل، 6 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئىسلام يىغىنى تەشكىلاتىنىڭ 20 - نۆۋەتلىك دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنىنىڭ سىياسىي كومىتېتى بۈگۈن بىر قارار لايىھىسى ماقۇللاپ، ئىراقنىڭ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىنى ئىجرا قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

بۇ قارار لايىھىسىدە ئىراقنىڭ ھازىرغىچە تۇتقۇپ تۇرغان كۇۋەيتلىكلەر ۋە باشقا چەت ئەللىكلەرنى دەرھال قويۇۋېتىشى، ئۇرۇش چىقىمىنى تۆلىشى ۋە كەڭ كۆلەملىك قىرغىن قىلىش خاراكتېرلىك قوراللارنى كۆيدۈرۈۋېتىشى دەۋەت قىلىندى.

ئامېرىكا ئوتتۇرا شەرققە كۆپلەپ قورال - ياراق ساتماقچى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 29 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ 7 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئامېرىكىنىڭ سەۋدىنى ئەرەبستانغا لازىم نۇرى بىلەن باشقۇرۇلىدىغان بومبىنى تۆز ئىچىگە ئالغان ئىلغار قورالارنى سېتىپ بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىدىكىلەر مۇنداق دېدى: بۇش ھۆكۈمىتى بۇ پىلانىنى دۆلەت مەجلىسىگە تەقدىم قىلىدى، دۆلەت مەجلىسى بۇ پىلانىنى 30 كۈن ئىچىدە رەت قىلمىسا، بۇ قورال - ياراق سودىسى رەسمىيلىشىدۇ.

ئامېرىكا يېقىنقى بىر قانچە ھەپتىدە ئوتتۇرا شەرق دۆلەتلىرى ۋە ئوتتۇرا شەرق ئەتراپىدىكى دۆلەتلەرگە قورال - ياراق سېتىش پىلانىنى جاكارلىدى. بۇنىڭغا سەۋدىنى ئەرەبستانغا سېتىپ بېرىلىدىغان قورال - ياراقلارنى قوشقاندا، بۇنىڭ ئومۇمىي پۇلى 4 مىليارد 200 مىليون دوللارغا يېقىنلىشىدۇ.

رېيتېر ئاگېنتلىقى مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بۇش زۇڭتۇڭ دۇنيادىكى باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئوتتۇرا شەرق رايونىدا قورال - ياراقلارنىڭ كۆپىيىشىنى ئاستىلىتىشنى كۆچلۈك تەلەپ قىلىۋاتقان ۋاقىتتا، بۇ رايونغا ئۆزىنىڭ قورال - ياراقلىرىنى ساتماقچى بولۇۋاتىدۇ.

خىزمەتتىن ئىستىپا بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 6 - ئاۋغۇست خەۋىرى. روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى مۇشۇ ئايىنىڭ 6 - كۈنى بۇيەردە مەركىزىي كومىتېت ئومۇمىي يىغىنى ئوتكۈزۈپ، روسىيە ئىتتىپاق جۈمھۇرىيىتىنىڭ ۋەزىيىتى ھەم بۇ پارتىيىنىڭ ۋەزىپىسىنى مۇزاكىرە قىلدى.

ئومۇمىي يىغىن پولوزكوۋنىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - شۇجىسلىق ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بېرىش ئىلتىماسىغا قوشۇلدى ھەم سوۋېت ئىتتىپاقى كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شۇجىسىي ۋالېنتىن كۇپۇزوۋنى روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - شۇجىلىقىغا سايلىدى.

پولوزكوۋ ئومۇمىي يىغىندا تۇرۇن سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر نەچچە ھەپتىدە روسىيە - ئىتتىپاقنىڭ ۋەزىيىتى «خەۋىلىك تەرەپكە قاراپ جىددىي ئۆزگەردى، جەمئىيەت خالتا كوچىغا كىرىپ قالدى. چېقىش يولنىڭ نەدە ئىكەنلىكىنى كۆرگىلى بولمايۋاتىدۇ»، «يالغان دېموكراتلار بارلىق بەختسىزلىكلەرنىڭ ھەممىسىنى سوتسىيالىزمغا ۋە پېشقەدەم بىر ئەۋلاد كىشىلەرگە دۈگدەپ قويۇپ، كومپارتىيىگە قارشى خور تۈيۈشتۇرماقتا»؛ رادىكاللار گۇرۇھى «ئىجتىمائىي تۇزۇمنى تۈپتىن ئۆزگەرتىش»، «ئىجتىمائىي مېۋىلەرنى يوققا چىقىرىش»، «روسىيىنى غەربنىڭ يولىغا ئىتتىرىش» كە تۇرۇنماقتا. تۇ خۇسۇسىي مۇلۇكچىلىكنى ھۆكۈمران ئورۇنغا ئوتكۈزۈش ۋە ستىخىيلىك بازار ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىش ئۈسۈلىنى تەنقىد قىلدى. ھازىر «سىياسىي تۈرمۈشنىڭ مەركىزىي ئوقى ئىككى ئاساسىي لۇشىيەن ۋە ئىككى يۇنلىش ئوتتۇرىسىدىكى كۈرەش» بولۇپ قالدى، دەپ ھېسابلىدى.

پولوزكوۋ بۇلتۇر 5 - ئايدا يېلتسىن بىلەن روسىيە ئىتتىپاق جۈمھۇرىيىتى ئالىي سوۋېتىنىڭ رەئىسلىكىنى تالاشقاندى. شۇ يىلى 6 - ئايدا روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغاندا، روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - شۇجىلىقىغا سايلانغان. ت ا س س بۈگۈن ئۇنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بەرگەنلىكىگە باھا بېرىپ مۇنداق دېدى: «پولوزكوۋ سولدىن، ئوڭدىن كەلگەن تەنقىدكە ئۇچرىدى»، ئۇنىڭ ئىستىپا بېرىشى «سوۋېت ئىتتىپاقى كوممۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىرى بىلەن ئەڭ چوڭ تەشكىلات — روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي فاكىجىن جەھەتتە باشقا - باشقا يولدا ماكىدىغان ئەھۋالغا خاتىمە بەردى».

ت ا س س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، پولوزكوۋنىڭ ئورنىغا دەسسىگەن كۆپۈزوۋ 1989 - يىلىدىن 1990 - يىلىغىچە گورباچوۋ رەھبەرلىكىدىكى سوۋېت ئىتتىپاقى كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى روسىيە بيۇروسىنىڭ ئەزاسى بولغان، ئۇ گورباچوۋ باش شۇجىلىقىدىكى سوۋېت ئىتتىپاقى كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىك فاكىجىنى ئىجرا قىلىشى مۇمكىن.

روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئومۇمىي يىغىنى يەنە «روسىيە كوممۇنىست دېموكراتلار پارتىيىسى» نىڭ قۇرغۇچىسى رۇدسكوي بىلەن لېنىتسكىنى روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىدىن ئېلىپ تاشلىدى ھەم تۇلارنى پارتىيىدىن ھەيدەپ چىقاردى، چۈنكى تۇلار سوۋېت ئىتتىپاقى كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ پارتىيە نىزامنامىسىگە خىلاپلىق قىلغان ۋە پارتىينى پارچىلاش پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللانغاندى.

ئومۇمىي يىغىن 1991 - يىل 12 - ئايدىن 1992 - يىلى 1 - ئايغىچە بولغان ئارىلىقتا روسىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 2 - قېتىملىق پەۋقۇلئاددە قۇرۇلتىيىنى ئوتكۈزۈشنى قارار قىلدى.

****

ئېلان

ئورۇمچى شەھىرى ئىشچىلار مەدەنىيەت سارىيىي ئاشلىق دۇكىنىدىن بېرىلگەن ئەمەر قاسىم نامىدىكى 178257 — 13 — 7 - نومۇرلۇق ئاشلىق، ماي بىلەن تەمىنلەش كىنىشكىسىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئىتىبارەن ئىناۋەتسىز.

كىنوخانىلاردا

قاپقانغا چۈشكەن يىرتقۇچلار

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30؛

«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: 12:50 تە، 3:10 دا، 5:20 دە، 7:30؛

ناخشىچى قىزنىڭ رىيازىتى «ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: 10:10 دا، 12:10دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا، 9:10 دا؛

3 - بىناكارلىق كولوبىدا: بۈگۈن 3:20 دە، 7:50 تە (9:30 دا ۋەسىيەتنامە ئۈچۈن جەڭ)؛

«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: 9:50 تە، 11:50 تە، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:40 تا؛

«ئوكيان» كولوبىدا: 10:50 تە، 12:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا.

ئەل كەزگەن ھۆجۇمچى

«بەخت» كىنوخانىسىدا: 11:50 تە، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:10 دا؛

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: ئەتە 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، 6:30 دا، (8:00 دە كولدىكى ئايال باتۇر قوشۇپ قويۇلدۇ).

جەننەتتىكى مۇھەببەت ئوغرىسى

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، 6:30 دا، 8:00 دە.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يانجىيالىق كوچىسى، 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 413701، 413712، 413722، 413723، 413734، ئېلان بۆلۈمىنىڭ تېلېفون نومۇرى: 516783، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 3 يۈەن 90 پۇڭ، پارچە باھاسى: 13 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)

(بېشى 5 - بەتتە)

قىلىشى ئازارق بولغان. بۇ — بىر خىل ئېغىش، بۇنىڭدىن كېيىن تۈزىتىشكە تېگىشلىك ئىش. ئەمەلىيەتتە، ھونلارنىڭ تارىختىكى پائالىيەتلىرى ۋە مەدەنىيەت جەھەتتىكى ئىجادىيەتلىرى ۋەتەنىمىزنىڭ تارىخىغا، مەدەنىيىتىگە تۆھپە قوشقان، بولۇپمۇ گۈيېنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىنى ئېچىپ، گۈيېنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالدىكى تارقاق، قالاق ئورۇقلار ۋە قەبىلەرنى بىرلەشتۇرۇپ، كېيىنكى چاغلاردا پۈتكۈل گۈيېنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىنى ئوتتۇرا تۈزلەڭلىكىنى مەركىزىي ھۆكۈمەتلەرنىڭ بىرلىككە كەلتۈرۈشكە ئاساس سالغان، بۇ جەھەتتىكى تۆھپىسى تېخىمۇ زور. ھونلار ئېلىمىزنىڭ شىمالىدىكى كۆچمەن چارۋىچى مىللەتلەر ئىچىدە تۇنجى بولۇپ شۇھرەتلىك داڭقىغا بىلەن تارىخ سەھىپىسىگە كىرگەن بىر تۈلۈس ئىدى. ئۇنىڭ شۇنچە تۈزۈن ۋاقىت جانلىنىپ دەۋران سۈرەلىشى ۋە جۈڭگو تارىخىدا شۇنداق مۇھىم رول ئوينىيالىشى، ھەتتا دۇنيا تارىخىغا مەلۇم تەسىر كۆرسىتەلىشى ئۇنىڭ ئۈزلۈكسىز ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتى بىلەن، باش كوتۇرۇپ چىقىشتىن ئىلگىرى تۈمۈر قورال مەدەنىيىتى دەۋرىگە يېتىپ كىرگەنلىكى ھەمدە تۈزۈنۈك ئېتنىك خۇسۇسىيتى ۋە ئىجتىمائىي ئالاھىدىلىكى بىلەن مۇناسىۋەتلىك.

ئۇچىنچىدىن، ھونلارنى ۋە مەملىكىتىمىزدىكى باشقا ئاز سانلىق مىللەتلەرنى باراۋەر ئورۇندا قويۇپ، ئۇلارغا تەڭ كۆزدە قاراپ مۇئامىلە قىلىش كېرەك.

جۈڭخۇا مىللىتىنىڭ مىللەتلەر چوڭ ئائىلىسىدە خەنزۇ مىللىتى ئاساسىي گەۋدە مىللەت. خەنزۇ مىللىتى جۈڭگونىڭ تۈزۈن مۇددەتلىك تەرەققىياتى جەريانىدا، جۈڭخۇا مىللىتىنىڭ شەكىللىنىشى جەريانىدا، ئۇنىڭ ئىقتىساد - مەدەنىيىتى ھەمىشە ھەر قايسى قېرىنداش مىللەتلەرنىڭ ئالدىدا ماڭغان. لېكىن جۈڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ھەممىسى قېرىنداش مىللەتلەر بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى باراۋەر بولۇشى كېرەك. گەرچە سىنىپىي جەمئىيەتتە تارىختا ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ ئورنى باراۋەر بولمىغان بولسىمۇ، لېكىن بۈگۈنكى كۈندە بىز مىللەتلەر تارىخىنى تەتقىق قىلغىنىمىزدا، تۇلارنى باراۋەر ئورۇنغا قويۇپ تۇلارغا تەڭ كۆزدە قاراپ مۇئامىلە قىلىشىمىز كېرەك. شۇڭا، تارىختىكى مىللەتلەر جۈڭگو زېمىنىدىلا ياشىغان ئىكەن، ئۇلارنىڭ ئۆز ھاكىمىيىتى قۇرۇش ھوقۇقى بار، ئوتتۇرا تۈزلەڭلىكنى كىرىش، سىياسىي جەھەتتە ئۆزىگە ئۈزى خوجا بولۇش سالاھىيىتى بار، ئوڭدا جۈڭگونىڭ پۈتۈن قىسمىنى ياكى زور قىسىم رايونلىرىنى كونترول قىلىش ئىقتىدارىلا بولىدىكەن، ئۇ جۈڭگوغا ۋەكىللىك قىلىدىغان مەركىزىي ھاكىمىيەت بولالايدۇ، ئۇ قانۇنىي ئورتودوكسال خاندانلىق ھېسابلىنىدۇ. مەسىلەن، موڭغۇللار قۇرغان يۈەن سۇلالىسىنى ۋە مانجۇلار قۇرغان چىڭ سۇلالىسىنى رەسمىي خاندانلىق دەپ قاراش كېرەك، تۇلار ئۆز دەۋرلىرىدە جۈڭگوغا ۋەكىللىك قىلغان مەركىزىي ھاكىمىيەتنى تەرەققىي قىلدۇرغان، ئۇلار قالدۇرغان مەدەنىيەت مىراسلىرى ئۇلارنىڭ قايسى مىللەتكە مەنسۇپ بولۇشىدىن قەتئىينەزەر ھەممە مىللەتلەرنىڭ ئورتاق بايلىقى بولۇپ قالىدۇ.

* ۋۇسەنكۈي، شاڭ كېشى، گېنگ جېنجۈدىن ئىبارەت ئۈچ توپلاڭچى پەنۋاڭنى كۆرسىتىدۇ — تەھرىردىن

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN 65 — 0002/Z (ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1991 - يىل
مارت
31
يەكشەنبە

دۆربىلجىن ناھىيىسىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى باشقا ئورۇنلارنىڭ تەجرىبىلىرىنى كەمتەرلىك بىلەن تۆگىنىپ،

چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، يېزا ئىسلاھاتىغا يېتەكچىلىك قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ جيې خەۋەر قىلدۇ: 1990 - يىلى دۆربىلجىن ناھىيىسىنىڭ ئاشلىق، ياغلىق دان، قىزىلچا ھوسۇلى ۋە چارۋا مالالارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قوتاندىكى سانى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى ئومۇمىيۈزلۈك ئاشتى. مول ھوسۇل ئېلىنغان ۋەزىيىتە دۆربىلجىن ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆزىگە تەمەننا قويماي، يېزا خىزمىتىنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسىنى يېزا ئىقتىسادىنى ئىسلاھاتنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا قاراتتى.

ئەينى ۋاقىتتا كۆپلىگەن يېزا ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىدا يېزا ئىقتىسادىدىكى ئىسلاھاتنىڭ يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا نېمىنى ئىسلاھ قىلىش، قانداق ئىسلاھ قىلىش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆڭۈلدە سان يوق ئىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ باشلامچىلىقىدا يېزىلارغا بېرىپ، چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق. قىلىشقا خىزمەت گۇرۇپپىسى ئەۋەتتى. ئۇلار تەھلىل قىلىش ئارقىلىق ئۇچ جەھەتتىكى مەسىلىنى يىغىنچاقلاپ چىقتى: بىرىنچىسى، يەزى يېزا - كەنتلەردە كوللېكتىپ ئىگىلىك قۇرۇق جازىغا ئايلىنىپ قالغان، چارۋا مالالارنى باھاغا سۈندۈرغاندىكى پۇل، مال - مۈلۈك ئامورتىزاتسىيە پۇلى يىغۇلمىغان، ئاز [illegible]ىدىكى كەنتلەردە بىر پۈتمۇ جۇغلانما [illegible]مغان؛ ئىككىنچىسى، «ۋەشنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش»، خىزمىتى ئاساسىي جەھەتتىن يۈزەكى ئىشلەنگەن. نېمىنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش ۋە تۈنى قانداق يولغا قويۇش مەسىلىسىدە كوپلىگەن كەنت كادىرىنىڭ ۋە دېھقانلارنىڭ تونۇشى مۇجىمەل بولغان؛ ئۈچىنچىسى، يەزى كەنتلەردە كوللېكتىپقا تاپشۇرۇۋالىدىغان فوند يىغۇلىنمىغان.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشتا ئېنىقلانغان مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ، ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ باشلامچىلىقىدا ماناس، ساۋەن، شىخۇ ۋە ئاقسۇ، مەكىت، مارالبېشى قاتارلىق جايلارغا بېرىپ كۆزدىن كۆچۈرۈپ تەجرىبە ئۆگىنىشكە ئىككى خىزمەت گۇرۇپپىسى ئەۋەتتى.

ئىچكى ۋە تاشقى جەھەتتىكى تەكشۈرۈش ئارقىلىق ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى «يېزا ئىقتىسادىدىكى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ۋە نۆۋەتتە يېزا خىزمىتىدىكى بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدا قوشۇمچە بەلگىلىمە» چىقاردى. ھۆججەتتە قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇشنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، كوللېكتىپ ئىگىلىكنى زورايتىش مەسىلىسىنى چۈرىدىگەن ھالدا يېزىلاردا ھەمكارلىق ئىگىلىك تەشكىلاتنى قۇرۇش ھەم ئۇنىڭ خاراكتېرى، ۋەزىپىسى، يەر باشقۇرۇشنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئوڭ ئېتىز تۇزۇمىنى يولغا قويۇش، كوللېكتىپقا تاپشۇرۇلىدىغان فوند، ئەمگەك مەجبۇرىيىتى، ئىشچى ئىشلىتىش تۇزۇمى، كەنت كادىرلىرىنىڭ ئىش ھەققى، قوشۇمچە يارداەم پۇلى ھەم تەكشۈرۈش - باھالاش چارىسى قاتارلىقلار توغرىسىدا يولغا قويۇشقا بولىدىغان بەلگىلىمە چىقىرىلدى.

ھازىرغا قەدەر، ناھىيىدىكى 130 نەچچە كەنت ئىچىدىكى 100 كەنتنە كەنت دەرىجىلىك ئىقتىسادىي ھەمكارلىق كوپىراتىپى قۇرۇلدى. ناھىيە بويىچە يېزىلاردا يەرلەرنى تەڭشەش خىزمىتى تەرتىپلىك ئېلىپ بېرىلماقتا.

7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ ھەيئەت رياسىتى 2 - قېتىملىق يىغىن ئوتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30 - مارت تېلېگراممىسى. 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ ھەيئەت رياسىتى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا 2 - قېتىملىق يىغىن ئوتكۈزدى.

يىغىنغا ھەيئەت رياسىتىنىڭ دائىمىي رەئىسى ۋەن لى ژېيۈەنجاڭ رياسەتچىلىك قىلدى.

گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىنىغا گوۋۇيۈەننىڭ تەركىبىدىكى بىر قىسىم خادىملارنى ۋەزىپىگە تەينەلەش توغرىسىدا تەكلىپنامە سۇندى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تاپشۇرۇقىغا بىنائەن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى سۈڭ پېڭ بۈگۈنكى يىغىنىدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى كۆرسەتكەنگوۋۇيۈەن تەركىبىدىكى بىر قىسىم خادىملار نامزاتى توغرىسىدا ئىزاھات بەردى.

قويۇش ئارقىلىق لى پېڭ زۇڭلى سۈنغان تەكلىپنامە ۋە 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىنى ۋەزىپىگە تەينەلەشنى قارار قىلغان گوۋۇيۈەن تەركىبىدىكى بىر قىسىم خادىملارنىڭ ئىسملىك لايىھىسىنى ھەر قايسى ۋەكىللەر ئومۇمكلىرىنىڭ مۇزاكىرە قىلىشى ئۈچۈن تارقىتىپ بېرىشنى قارار قىلدى.

يىغىن ئاۋازغا قويۇش ئارقىلىق 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا تولۇقلاپ سايلىنىدىغان نامزاتلارنىڭ ئىسملىك لايىھىسىنى ھەر قايسى ۋەكىللەر ئومۇمكلىرىنىڭ مۇزاكىرە قىلىشى ئۈچۈن تارقىتىپ بېرىشنى قارار قىلدى.

بۈگۈنكى ھەيئەت رياسىتى يىغىنى يەنە 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ سايلاش ۋە ۋەزىپىگە تەينەلەشنى قارار قىلىش چارىسى لايىھىسىنى ماقۇللىدى. بۇ لايىھە بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا ئېچىلغان 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ 2 - قېتىملىق يىغىنىدا مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

ئۇلۇغۋار پىلان، شەرەپلىك ۋەزىپە

— جياڭ زېمىن شاڭخەي ۋەكىللىرى بىلەن بىرلىكتە لى پېڭنىڭ دوكلاتىنى قاراپ چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى چېن ماۋدى، سۈن بېنياۋ

بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىنىڭ پېڭدىن رېھمونت قىلىنغان شاڭخەي زالى باھار تۈسىگە كىردى.

7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىنغا قاتنىشىۋاتقان شاڭخەي ۋەكىللەر تۈمكى بۇ يەردە لى پېڭ زۇڭلىنىڭ ئون يىللىق پىلان ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان پروگراممىسى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى قاراپ چىقتى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن دوكلاتىنى شاڭخەي ۋەكىللىرى بىلەن بىرلىكتە قاراپ چىقتى. شاڭخەي خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللەر تۈمكىنىڭ باشلىقى، شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى يې گۈڭچى مۇنداق دېدى: «باش شۇجى جياڭ زېمىن ھەر يىلى شاڭخەي ۋەكىللەر تۈمكىنىڭ دوكلاتىنى قاراپ چىقىشىغا قاتنىشىدۇ، ھەر قېتىم تۇنۇگۈنلۈكتىن ئاتەتتىن تاشقىرى سەممىيلىك ھېس قىلمىز، ھازىر ۋەكىللەرنى سۆزگە تەكلىپ قىلمەن».

ماۋارىپ - ئاساس

ۋەكىل گاۋرۇنخۇا ئاۋۋال سۆز قىلدى. يې گۈڭچى توغۇشتۇرۇپ:

— تۇ گۈجى ئوتتۇرا مەكتېپىنىڭ مۇدىرى، — دېدى

— توغۇشتۇرمايلا قويۇڭ، مەن تۇنۇگۈن بىلەن ناھايىتى ئوبدان توغۇشمەن، — دېدى جياڭ زېمىن كۈلۈپ تۇرۇپ، بۇ چاغدا يەنىن كەپىياتى تېخىمۇ جانلىنىپ كەتتى.

ۋەكىل گاۋرۇنخۇا ئاساس ماۋارىپى، ئائىلە ماۋارىپى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا سۆز قىلدى:

— 2 - قەدەمدىكى ستراتېگىيىلىك نىشانغا يېتىشتە پەن - تېخنىكا — ئاچقۇچ، ماۋارىپ — تۈپ ئاساس. ماۋارىپ سۈپىتى ياخشى بولمىسا، نوپۇسنىڭ سۈپىتى ياخشىلانمايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ھەر ساھە، ھەر قايسى كەسىپلەر ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىشتە، چوقۇم ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى نەزەرگە ئېلىشى، ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىش مۇھىتىنى پاكلاشتۇرۇشى لازىم.

گاۋ رۇنخۇا، ۋۇ يىگۈڭ قاتارلىق ۋەكىللەر يەنە بالىلار باغچىسى، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىن تارتىپ ئوتتۇرا مەكتەپ، ئالىي مەكتەپلەرگە قەدەر ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش لازىملىقىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇلار مۇنداق دېدى: مائارىپنىڭ يادروسى پۈتۈن مىللەتنىڭ مەدەنىيەت سۈپىتى ۋە ئىدىيە، ئەخلاق جەھەتتىكى تەربىيىلىنىشىنى ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت.

جياڭ زېمىن بۇ ۋەكىللەرنىڭ پىكرىنى ئىنتايىن قۇۋۋەتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن ج ك پ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4 - ئومۇمىي يىغىنىدا پۈتۈن مەملىكەت خەلقى، بولۇپمۇ ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە دۆلەت ئەھمىيەتلىك تەربىيە ۋە يېقىنقى زامان تارىخى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش كېرەكلىكىنى ئوتتۇرىغا قويغانىدىم. بىز ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچىۋېتىش ئىشىنى چوقۇم سوتسىيالىزم يۈنىلىشى بويىچە ئېلىپ بېرىشىمىز لازىم. بۇ، بىر چوڭ يۈك پاراخوتى دېڭىزدا سەپەرگە قىلغاندا، نىشاننى توغرا ئېگىلىگەنگە ئوخشاش ئىش. ياش - ئۆسمۈر ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا دۆلەت ئەھمىيەتلىك تەربىيىسى ۋە يېقىنقى زامان تارىخى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپلا قالماستىن، يەنە مىللىي غورۇر ۋە مىللىي ئىپتىخارلىقتىن ئىبارەت ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش، ئۇنى تېزلىقتىن چوڭقۇرلۇقىغا قاراپ پەيدىنپەي كېڭەيتىپ، ۋەتەنپەرۋەرلىكنى ئۆسمۈرلەرنىڭ قەلبىدە چوڭقۇر يىلتىز تارتقۇزۇش لازىم. مەن ياش - ئۆسمۈر ئوقۇغۇچىلار بۇ يىل كۆزدە مەكتەپكە كىرگەندە دۆلەت ئەھمىيەتلىك تەربىيىسى توغرىسىدا بىر دەرسلىكى بولۇشىنى ئۈمىد قىلمەن.

مەنئۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىش لازىم

كۆنەس، مىچۇەن، چاغانتوقايدا كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەردى

ئىختيارىي مۇخبىرىمىز ۋاڭ جيەنكاڭنىڭ ئاپىتونوم رايونلۇق كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش باش قوماندانلىق شتابىدىن خەۋەر تېپىشىچە، 2 - ئايدىن بۇيان تېمپېراتۇرا تېز ئۆرلەپ، قار - مۇزلار تېز ئېرىپ، شىمالىي شىنجاڭنىڭ قىسمەن جايلىرىدا كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەن.

2 - ئاينىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، كۆنەس ناھىيىسى زىنكتىنىڭ غەربىي شىمالىدىكى تاغ باغرىدىكى قارلار ئېرىپ كەلكۈنگە ئايلىنىپ، شىمالىي ئۆستەڭنىڭ 225 مېتر تۆزۈنلۇقتىكى بېتون قىرغىقىنى بۆزۈۋېتىپ، شۇ كۈنى كەچتە مۇس يېزىسىنىڭ ئاھالە ئۆيلىرى، مەكتەپ، ئاشلىق پونكتى، دوختۇرخانىلارغا بېسىپ كىردى. 107 ئائىلىنىڭ ئۆيى، ئاشلىق پونكتىدىكى 11 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق، 1600 كىلوگرام ياغلىق دان سۇ ئىچىدە قالدى، كەلكۈننىڭ زىيىنى 250 مىڭ يۈەندىن ئاشتى.

3 - ئاي كىرگەندىن بۇيان مىچۇەن، چاغانتوقاي ناھىيىلىرىدىمۇ ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ، 180 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ئىقتىسادىي زىيان بولدى.

ئاپىتونوم رايونلۇق كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش باش قوماندانلىق شتابى ئاپىتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش تارماقلىرىدىن بېپەرۋالىق، تەلەي سىناش ئىدىيىسىنى تۆگىتىپ، چوڭ كەلكۈن، چوڭ خەۋپكە تاقابىل تۇرۇش ئىدىيىسىنى تېكەپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ۋەزىپىسىنى قاتلامما قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، كەلكۈن ئاپىتىنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

سياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ 4 - يىغىنى 2 - قېتىم چوڭ يىغىن ئوتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30 - مارت تېلېگراممىسى. سياسىي كېڭەش مەملىكەتلىك 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ 4 - يىغىنىدا ئەزالار بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن تۆنجى قېتىم چوڭ يىغىندا سۆز قىلدى. لۇ جاشى، يۈي جەنتىك، خۇاڭ كېلى، لىن جامىي قاتارلىق يەتتە ئەزا مۇنبەرگە چىقىپ، ئايرىم ھالدا پەن - تېخنىكا ئارقىلىق دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش، كەسىپ سىياسىتى، ئاشلىق بازىرى، پۇل مۇئامىلە بازىرى، نوپۇسنى تىزگىنلەش قاتارلىق مۇھىم مەسىلەر ئۈستىدە سۆز قىلدى.

مەملىكەتلىك سياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چىن سىيۈەن تەكلىپ لايىھە خىزمىتى توغرىسىدا دوكلات بەرگەندىن كېيىن چوڭ يىغىندا سۆزگە چىقىش باشلاندى.

دېھقان - ئىشچى دېموكراتلار پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتنىڭ رەئىسى لۇ جاشى دېھقان - ئىشچى دېموكراتلار پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىغا ۋەكالىتەن مۇنداق دەپ ئوتتۇرىغا قويدى: ھازىر ئىقتىساد بىلەن پەن - تېخنىكىنىڭ بىر - بىرىدىن ئايرىلىپ قېلىش مەسىلىسى يەنىلا خېلى گەۋدىلىك بولۇۋاتىدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى داۋاملىق

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىش لازىم

ۋەكىل ۋۇ يىگۈڭ مۇنداق دېدى: لى پېڭ زۇڭلى دوكلاتىدا بۈنىڭدىن كېيىنكى ئون يىلدا سوتسىيالىستىك مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش نىشانىنى كۆرسىتىپ بەردى، ئىدىيە جەھەتتىكى بارلىق قالايمىقانچىلىق نەزەرىيە جەھەتتىكى قالايمىقانچىلىقتىن باشلىنىدۇ، كۆز قاراش، ئىشەنچ جەھەتتىكى بارلىق تەۋرىنىش ئاۋۋال نەزەرىيە جەھەتتىكى تەۋرىنىشتىن باشلىنىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن ماركسىزملىق نەزەرىيە قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئىنتايىن زۆرۈر. ۋەكىل خاباۋشىن ئالتە زىيانداشنى يوقىتىش ۋە مەنۇي ئەخلەتلەرنى تازىلاش كۆرىشىنى داۋاملىق كۈچەيتىش لازىملىقى توغرىسىدا تەكلىپ بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۈ، ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ياشلار - تۆسمۈرلەرنىڭ ساغلام تۆسۈپ يېتىلىشى بىلەن مۇناسىۋەتلىك.

جياڭ زېمىن ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى تەپسىلىي خاتىرىلەپ:

— سىلەر ناھايىتى ياخشى پىكىر بەردىڭلار. بىر قولدا قاتتىق تۇتۇش، بىر قولدا بوش تۇتۇش ئەھۋالىنى چوقۇم ئۆزگەرتىش كېرەك، — دېدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

قەشقەر ئۇلايەتلىك پارتكوم ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ،

مۇقىملاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشتە چىڭ تۇرۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېرىشىپ ئىلگىرى سۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز فەن شىبىن

قەشقەردىن خەۋەر قىلىدۇ: 3 - ئاينىڭ 28 - كۈنى قەشقەر ئۇلايەتلىك پارتكوم بىۋاسىتە قاراشلىق ئورگانلاردىكى ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىك پارتىيىلىك كادىرلار يىغىنى ئېچىپ، ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 4 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى ۋە ئۆگەندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، قەشقەر ئۇلايىتىنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ كونكرېت تەلەپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 4 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى قەشقەر ئۇلايىتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، قانداق ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك؟ قەشقەر ئۇلايەتلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى شۈي شاۋچىڭ پارتىيىلىك كادىرلار يىغىندا سۆزلەپ، ئۇلار ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەتنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى ۋە ئۆزىمىزنىڭ ئەتراپىمىزدىكى مۇھىت ئۈستىدە توختىلىپ، ئىچكى ۋە سىرتقى ئامىللارنى ئومۇمىي نەزەردە تۇتۇپ، ئىچكى ئىشلارنى ياخشى قىلىشنىڭ مۇھىملىقىنى چۈشەندۈرۈپ، ئىچكى ئىشلارنى ياخشى قىلىشنىڭ ئاساسىي خەۋپىنى ھەر ۋاقىت تونۇماي، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش يېتەكچى ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تىكلەش كېرەك؛ ئۇچىنچى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇپ، مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بىرىنچى، مۇقىملىقنى قوغداشنى ھەممىنى بېسىپ چۈشىدىغان ۋەزىپە سۈپىتىدە قەتئىي بوشاشماي چىڭ، پۇختا، ياخشى تۇتۇش كېرەك؛ ئىككىنچى، شىنجاڭدىكى ئاساسىي خەۋپىنى ھەر ۋاقىت تونۇماي، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش يېتەكچى ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تىكلەش كېرەك؛ ئۈچىنچى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇش،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 1990 - يىللىق ياش ئىشچىلارنىڭ تېخنىكىدا ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىدە نەتىجىگە ئېرىشكەن 99 ماھىر مۇكاپاتلاندى

مۇكاپاتلاش يىغىنىغا ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن جانابىل، يۈسۈپ مۇھەممىدى قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئۇركەش جاپپار خەۋەر قىلىدۇ: 27 - مارت چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى زالىدا داغدۇغىلىق يىغىن ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 1990 - يىللىق ياش ئىشچىلارنىڭ تېخنىكىدا ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىدە نەتىجىگە ئېرىشكەن 99 ياش ماھىرغا گۈۋاھنامە ۋە مۇكاپات بۇيۇملىرى تارقىتىپ بېرىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ئەمگەك - كادىرلار نازارىتى، باش ئىشچىلار تۈيۈشمىسى قاتارلىق توققۇز ئورۇن بىرلىكتە بۆلۈنۈر يىل ئاخىردا شىنجاڭ دائىرىسىدە قىزغۇچىلىق، سىلىلارلىق، ئىنچىكە يەپ ئىگىرىش، رەخت توقۇش، تامچىلىق، سۈۋاقچىلىق، ئاشپەزلىك، ساتراشلىق قاتارلىق 24 ئىش ئورى بويىچە ياش ئىشچىلارنىڭ تېخنىكىدا ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسى ئوتكۈزگەنىدى. مۇسابىقىغە 60 مىڭدىن ئارتۇق ياش ئىشچى قاتناشتى، ئاساسىي قاتلاملارنىڭ تاللاپ كۆرسىتىپ بېرىشى بىلەن 600 دىن ئارتۇق ماھىر تاللىنىپ، ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتناشتۇرۇلدى. مۇسابىقە ئاخىرىدا 99 كىشى ئالدىنقى بەشنىچىلىكتىچە ئېرىشتى، بۇنىڭ ئوتتى مىللىي ئىشچى.

ئاپتونوم رايونلۇق ياش ئىشچىلارنىڭ تېخنىكىدا ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن نەتىجىگە ئېرىشكەن تېخنىكا ماھىرلىرىغا «تېخنىكىدا لايىقەتلىك بولۇش گۇۋاھنامىسى» ۋە «تېخنىكا ماھىرى گۇۋاھنامىسى» ھەمدە رادىئولۇق ئۇنئالغۇ، ۋېلىسىپىت ۋە كۈۋارتسلىق تام ساھتى تارقىتىپ بېرىلدى.

مۇكاپاتلاش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جانابىل، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ مۇھەممىدى قاتناشتى.

قۇتۇبى ناھىيە ئېرىشلىدىيەن يېزىسىنىڭ شىسخۇ كەنتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئېتىز ئەتراپى، ئېرىق - ئۆستەڭ، يول بويلىرىنى دەرەخزارلىقلا ئايلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، بۈگە كەنتىكە ناھىيە تەرىپىدىن «مەدەنىيەتلىك كەنت» دەپ نام بېرىلدى.

سۈرەتتە: شىسخۇ كەنتى 4 - ئاھالىلەر گۇرۇپپىسىنىڭ ئورمان بەلىقىدىن بىر كۆرۈنۈش.

ئۆز مۇخبىرىمىز فەن خاۋ فوتوسى

ئىدىئولوگىيە ساھەسىدىكى بۆلگۈنچىلىك بىلەن بۆلگۈنچىلككە قارشى تۇرۇش ئوتتۇرىسىدىكى كۈرەشكە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرەيلى

— «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابتىكى سىياسىي خاتالىقلارغا باھا

فېك داجېن

تۇرغۇن ئالماس 1986 - يىل 10 - ئايدىن 1989 - يىل 10 - ئايغىچە بولغان ئارىلىقتا «ئۇيغۇرلار»، «ھونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى»، «قەدىمكى ئۇيغۇر ئەدەبىياتى» ناملىق ئۇچ كىتابنى ئۆچۈق نەشر قىلدۇرۇپ، جەمئىيەتنە كۆچلۈك ئىنكاس قوزغىدى. ئۇ ئۇچ كىتابتا تارىخىي ماتېرىياللارنى بۇرمىلاپ، ئۆزگەرتىپ ۋە توقۇپ چىقىپ، تارىخنى ئۆيدۇرۇپ چىقىپ، ماركسىزملىق مىللەت قارىشى ۋە تارىخ قارىشىغا پۈتۈنلەي خىلاپلىق قىلدى، ئۇچ كىتابنا ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش ياكى ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۆچەيتىش ياكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىش، سوتسىيالىزمدا چىڭ تۇرۇش ياكى پانتۈركىزمنى تەرغىب قىلىش قاتارلىق چوڭ ھەق - چوڭ ناھەقلىق مەسىلىسىدە ئېغىر سىياسىي خاتالىق مەۋجۇت. ئۇچ كىتاب مەسىلىسىنى مۇھاكىمە ۋە تەنقىد قىلىش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىدىئولوگىيە ساھەسىدىكى كەسكىن، مۇرەككەپ سىنىپىي كۈرەش. ئۇچ كىتابتىكى خاتالىقلارنى چوڭقۇر تەھلىل قىلىپ، ھەقىقىي پاكىتنى ئايدىڭلاشتۇرغاندىلا، ئۇنىڭ ئىلمىي تەنقىدات ئېلىپ بېرىش دېگەن نىقابىنى يىرتىپ تاشلاپ، كادىرلارنى ۋە ئاممىنى تەربىيلىگىلى بولىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم «ئۇيغۇرلار»، «ھونلارنىڭ قىسقىچە تارىخى» ۋە «قەدىمكى ئۇيغۇر ئەدەبىياتى» ناملىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسىگە ناھايىتى ئەھمىيەت بەردى. ئۇنىڭدىن يىل 2 - ئايدىلا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى كىتابخانلارنىڭ ئىنكاسىغا ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ يولۇرۇقىغا ئاساسەن، ئاز سانلىق مىللەت مۇتەخەسسىسلىرىنى ئۇچ كىتابنى دەسلەپكى قەدەمدە تەكشۈرۈش ۋە ئوقۇپ چىقىشقا تەشكىللىدى. ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇچ كىتابنى خەنزۇچىغا تەرجىمە قىلدۇردى. ئۇنىڭدىن يىل 11 - ئايناك 15 - كۈنىدىن 30 - كۈنىگىچە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ۋە ئۇچ كىتابنىڭ ئاپتورى تۇرغۇن ئالماسنىڭ تەلەپىگە ئاساسەن، شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاساس قىلىپ، ئالاقدار ساھەلەردىكى كۆپ مىللەتتىن بولغان 30 نەپەرگە يېقىن مۇتەخەسسىس، ئالىم ۋە رەھبەرنى يەنە بىر قېتىم يىغىپ، «ئۇيغۇرلار»قاتارلىق ئۇچ كىتابنى ئوقۇپ تەكشۈردۇق. ئىچكى مۇڭخۇل داشۇسنىڭ پروفېسسورى لىن گەن قاتارلىق مەملىكەت بويىچە تارىخشۇناسلىق ۋە مىللەتشۇناسلىق ساھەسىدىكى بىر قانچە ئاتاقلىق مۇتەخەسسىسمۇ ئۇز ئورۇنلىرىدا ئوقۇپ تەكشۈرۈشكە قاتناشتى. ئوقۇپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومغا «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنى ئوقۇپ تەكشۈرۈش توغرىسىدىكى دوكلات ۋە ئوقۇپ تەكشۈرۈش توغرىسىدىكى پىكىر يوللاندى. بۇمەزگىلدە، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئوتتەكەن يىل 5 - ئايدا ۋە 12 - ئايدا ئىككى قېتىم دائىمىي كومىتېت يىغىنىنى ئېچىپ، «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسىلىسىنى ۋە مۇتەخەسسىسلەرنىڭ ئوقۇپ تەكشۈرۈش پىكىرىنى مۇزاكىرە ۋە مۇھاكىمە قىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىدىكى ئاساسلىق رەھبەرلىي يولداشلارنىڭ ھەممىسى مۇھىم يولىورۇق بەردى. مۇشۇنداق بىر قاتار تەييارلىق خىزمەتلىرى ئاساسىدا، يېقىندا «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابتىكى سىياسىي خاتالىقلارنى ئاشكارا تەنقىد قىلىش ھەققىدە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ يىغىنى چاقىرىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ئۇچ كىتابنىڭ ئاپتورلىرىنى يىغىنغا قاتناشقۇزۇپ، ئۇلارغا ئۇچ كىتابتىكى سىياسىي خاتالىقلارنى ئاشكارا تەنقىد قىلىش ھەققىدە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈپ، ئۇلارنىڭ ئۆز خاتالىقىنى ئېتىراپ قىلىشىنى تەلەپ قىلدى. ئۇچ كىتابنىڭ ئاپتورلىرى ئۆز خاتالىقىنى ئېتىراپ قىلىپ، ئۆز خاتالىقىنى ئاشكارا تەنقىد قىلىشقا ۋەدە بەردى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ يىغىنىدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئۇچ كىتابنىڭ ئاپتورلىرىنى ئۆز خاتالىقىنى ئاشكارا تەنقىد قىلىشقا ياردەملەشتى. ئۇچ كىتابنىڭ ئاپتورلىرى ئۆز خاتالىقىنى ئاشكارا تەنقىد قىلىشقا ۋەدە بەرگەندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ ئۆز خاتالىقىنى ئاشكارا تەنقىد قىلىشىغ

مؤهاكمه قلدى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومدىكى ئاساسلىق زەمبرلي يولداشلارنىڭ مەمەسى مۇھىم يوليورۇق بەردى. مۇشۇنداق بىر قاتار تەييارلىق خىزمەتلىرى ئاساسىدا، يېقىندا «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب مەسلىسىنى ھەققىدىكى مۇھاكمە يىغىنى ئېچىلدى. بۇ شۇنىڭ چوشەندۈرىدۇكى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئۇچ كتاب مەسلىسىنى بىر تەرەپ قىلىشقا ئىنتايىن جىددىي، ئىنتايىن ئېھتىياتچان پوزىتسىيە تۇتتى، بىر تەرەپ قىلىش ئۈسۈلىمۇ ئىنتايىن پۇختا بولدى، شۇڭا ھەر مىللەت مۇتەخەسسىسلىرى، ئالىملىرى، زىيالىيلىرى ۋە كادىرلار، ئاممىنىڭ كەڭ كۆلەمدە قوللاپ-قۇۋۋەتلىشىگە ئېرىشتى.

تۇۋەندە ئۇچ كتاب مەسلىسى توغرىسىدىكى بىر قانچە پىكرىمنى بايان قىلىمەن.

1. «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابتىكى ئاساسىي خاتالىقلار

ئۇچ كىتابتا خاتالىق ناھايىتى كۆپ، ئۇنىڭدا ئىلىم - پەن ئىدىيىسى جەھەتتىكى خاتالىقلارمۇ، نەزەرىيىۋى قاراش جەھەتتىكى خاتالىقلارمۇ بار، تەتقىقات ئۈسۈلى جەھەتتىكى ئىدىئالىزملىق تارىخ قارىشى خاتالىقىمۇ بار. ئەمما، سىياسىي جەھەتتىن ئويلىغاندا، ئۇچ كىتابتىكى خاتالىقلار ئاساسەن مۇنداق ئۇچ مەسىلىدە ئىپادىلىنىدۇ:

بىرىنچى، ئاپتور جۈملىسىنىڭ قەدىمدىن تارتىپ بىرلىككە كەلگەنلىكى، كۆپ مىللەتلىك دۆلەت ئىكەنلىكىدىن ئىبارەت پاكىتنى ئىنكار قىلىپ، ئۇيغۇرلارنى ۋە قەدىمكى دەۋردە مەملىكىتىمىزنىڭ شىمالىدا ياشىغان كۆچمەن چارۋىچى مىللەتلەرنى ھەم ئۇلار قۇرغان يەرلىك ھاكىمىيەتلەرنى تەپ تارتماستىن جۈملىسىنىڭ سىرتىدىكى «مۇستەقىل دۆلەت» قىلىپ كۆرسەتكەن.

ئۇيغۇر مىللىتى جۈملىسىنىڭ مىللەتلىرى چوڭ ئائىلىسىنىڭ مۇھىم بىر ئەزاسى، ئۇنىڭ تارىخىي ئۆلۈغ ۋەتىنىمىز تارىخىنىڭ بىر قىسمى. ئۇيغۇرلار ئۇزاق تارىخىي تەرەققىيات جەريانىدا ئۇنتۇرا ئوزلەشكىلىكتىكى خەنزۇلار بىلەن دائىم ئوچرىشىپ تۇرغان ھەمدە خەنزۇلارنىڭ ئىلغار فېئودالىق ئىقتىسادى ۋە مەدەنىيىتىنىڭ تەسىرىگە ئوچرىغان، ئۇيغۇرلارنىڭ ئىقتىسادى ۋە مەدەنىيىتىمۇ خەنزۇلارغا تەسىر كۆرسەتكەن. بۇلارنىڭ ھەممىسى مۇنازىرە تەلەپ قىلمايدىغان تارىخىي پاكىتلاردۇر.

لېكىن ئۇچ كىتابنىڭ ئاپتورى تارىخنىڭ زور پاكىتلارغا كۆز يۇمۇپ، ئۇيغۇرلارنىڭ تارىخىنى قارتماستىن «مۇستەقىللىق تارىخى» قىلىپ يازغان.

مەسىلەن، قەدىمكى زامانىدا مۆڭغۇل چۆللۈكىنىڭ شىمالىدا قۇرۇلغان ئورخۇن ئۇيغۇر خانلىقىنىڭ 15 خاقانىدىن 11 نەپەر تاڭ سۇلالىسى مەرتىۋە بەرگەن، بۇ ئۇيغۇر خانلىقىنىڭ مەركىزىي خاندانلىقىغا تەۋە بولغانلىقىنىڭ پولاتتەك پاكىتى. ئاپتور بۇ ھەقتە زادى توختالمىغان، بۇنىڭ ئەكسىچە، قانداقتۇر «ئىنتايىن قۇدرەتلىك، مۇستەقىل ئورخۇن خانلىقى تۈز ۋاقتىدا ئاسىيادىكى چوڭ دۆلەتلەر — تاڭ سۇلالىسى ۋە تۇبۇئلار بىلەن باپبارا‌ۋەر ئورۇنداش ئۇرانتى» دەپ ئاتاشقان، بۇ ئەسلىدە ئۇلارنىڭ تاجاۋۇزچىلىق خاراكتېرىدىكى ئادالەتسىز ئۇرۇشلار ئىدىئولوگىيىسىنىڭ خاتىرجەملىكىنى ساقلاش، دۆلەتنىڭ بىرلىكىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى مەقسەت قىلغان ئۇرۇشلار ئادالەتلىك تەرەققىيپەرۋەر ئۇرۇشلار ئىدى. قىسقىسى، تارىختىكى مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئۇرۇشلارنى مارکسىزملىق مەيدانىدا ئۇرۇپ كونكرېت تەھلىل قىلىش كېرەك. لېكىن ئۇچ كىتابنىڭ ئاپتورى ئۆزىدە قىلمىغان. ئاپتور ئېلمىز تارىخىدىكى ھون، تۈرك قاتارلىق كۆچمەن چارۋىچى مىللەتلەر بىلەن ئوتتۇرا تۇزلەكلىكى دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدا بولغان ئۇرۇشلارنى ئېلمىزنىڭ بىرلىككە كەلگەن كۆپ مىللەتلىك دۆلەت بولۇپ شەكىللىنىش جەريانى دائىرىسىدە تەھلىل قىلماي، ئوخشاش بولمىغان ھۆكۈمران سىنىپلار گۇرۇھلىرى ئوتتۇرىسىدىكى، ھۆكۈمران سىنىپلار بىلەن ھۆكۈمرانلىق قىلىنغۇچى سىنىپلار ئوتتۇرىسىدىكى ئەمەلىي پايدا-زىيان مۇناسىۋىتىنمۇ تەھلىل قىلماي، بەلكى كىشىلەرگە ئەتەي مۇئۇلارنى ئۇقتۇرماقچى بولغان: ھون، تۈرك قاتارلىق كۆچمەن چارۋىچى مىللەتلەر ئۇيغۇرلارنىڭ ئەجدادى، شۇڭا ئۇلار قىلغان ئۇرۇشلار، جۈملىدىن تالان - تاراج خاراكتېرىدىكى ئۇرۇشلار، بۈيۈك بىرلىكنى بۇزغۇچىلىق ئۇرۇشلارنىڭ ھەممىسى تەرەققىيپەرۋەر، ئادالەتلىك ئۇرۇشلار؛ ئوتتۇرا ئوزلەكلىكتىكى خاندانلىقلار خەنزۇلارنىڭ خاندانلىقى، ئۇلار قىلغان ئۇرۇشلار، جۈملىدىن تالان - تاراج قىلىشقا قارشى ئۇرغان ئۇرۇشلار، بۈيۈك بىرلىككە پايدىلىق ئۇرۇشلار، «ئادالەتسىز» ئۇرۇشلار. ئاپتور مۇشۇنداق مەيدانى ئاساسىدا، «ئۇيغۇرلار» دېگەن كىتابىدا دۆلەتنىڭ بىرلىكنى ياقلىغان ۋە باشقا مىللەتلەر بىلەن خەنزۇلارنىڭ ئىناق ئوتتۇشىنى تەشەببۇس قىلغان تارىخىي شەخسلەرنى «خائىنلار» دەپ قارىلىغان، دۆلەتنىڭ بىرلىككە قارشى ئۇرغان، ئوتتۇرا ئوزلەكلىكتىكى خاندانلىقلارغا قارشى ئۇرغان كىشىلەرنى «شىر يۈرەك قەھرىمانلار» دېگەن، يەنە كېلىپ «خەلقنىڭ ئازادلىقى ۋە مۇستەقىللىكى ئوچۇن كۆرەش قىلغان ۋە كۆرەش قىلمىغان كىشىلەر»گە «شىر يۈرەك قەھرىمانلار»غا ئوخشاش، ئاتالمىش خەلقنىڭ «ئازادلىقى ۋە مۇستەقىللىكى» ئوچۇن كۆرەش قىلىشنى تەۋسىيە قىلغان. ئاپتور بىرىنى ماختاپ، بىرىنى چۆكۈرگەن، بۇنىڭدىن ئاپتورنىڭ سىياسىي مەيدانى، سىياسىي پوزىتسىيىسىنى ئوچۇق كۆرۈۋالغىلى بولمامدۇ؟

قىسقىسى، ئۇچ كىتابتىكى خاتالىق ئىغىر. ئۇچ كىتاب ئىلمىي ئەسەر قىياپىتىدە ئوتتۇرىغا چىقىپ، مىللىي «مۇستەقىللىك»نى يادرو قىلغان، ۋەتەن بىرلىكىنى پارچىلايدىغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان بىر قاتار ئىدىيە، قاراشلارنى تەپتارتماستىن تەرغىب قىلغان ۋە تارقاتقان، ئۇ ناھايىتى زور ئالدامچىلىق خاراكتېرىدىكى ئىگە. ئۇچ كىتاب ئاپتورىنىڭ ئىدىيىۋى سىستېمىسى، نەزەرىيىۋى قارشى ۋە سىياسىي مەيدانى پائىتۇركىست مۇھەممەت ئىمىننىڭكى بىلەن تامامەن بىردەك. شۇڭا ئىپتىمزكى، ئۇچ كتاب ئاپتورىنىڭ خاتالىقى ئىلىم - پەن قارىشى جەھەتتىكى خاتالىق

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

جۇرجانلار، تۈركلەر قاتارلىق مەملىكىتىمىزنىڭ شىمالىدىكى قەدىمكى مىللەتلەرمۇ جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ تەزاسى ئەمەسمىش، ئۇلار ياشىغان ۋە پائالىيەت ئېلىپ بارغان رايونلار ھەم ئۇلار قۇرغان يەرلىك ھاكىمىيەتلەرمۇ جۇڭگوغا تەۋە بولماستىن، بەلكى جۇڭگو بىلەن پارالىل تۇرغان «مۇستەقىل» دۆلەتلەرمىش، بۇ تارىخنى ئىنتايىن زور دەرىجىدە بۇرمىلىغانلىق.

ئىككىنچى، ئاپتور ئېلمىز تارىخىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىدىكى ئاساسىي ئېقىمنى نەزەرگە ئالماي، تارىختا مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدا بولغان ئادالەتسىزلىك، قىرغىنچىلىق ۋە يوتۇقۇلۇشتىن ئىبارەت تارماق ئېقىمنى كۈچەيتىپ بارىچە مۇبالىغە قىلىپ، ئېلىمىزدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتى تارىخىنى قۇرۇق بۇرمىلىغان.

جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ شەكىللىنىش جەريانى - ئېلىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك تارىخىي دەۋر داۋامىدا ئۇز ئارا ئىناق ئوتتۇش، ئۇز ئارا ئالاقە قىلىش، بىرلىكتە تەرەققىي قىلىش جەريانى، بۇ ئېلىمىز تارىخىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنىڭ ئاساسىي ئالاھىدىلىكى. بۇ مۇناسىۋەتنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى شۇكى، ھەر قايسى مىللەتلەر بارغانسېرى ئۇز ئارا يېقىنلىشىپ بىر - بىرىنىڭ نەرسىلىرىنى قوبۇل قىلىپ، ئۇز ئارا ياردەم - يۆلەك بولۇپ، كۆپ مىللەتلىك، بىرلىككە كەلگەن ئۇلۇغ دۆلىتىمىزنى بىرلىكتە بەرپا قىلغان. ئەلۋەتتە، بۇ تارىخىي جەريانىدا مىللەتلەرنىڭ ئوتتۇرىسىدا، ئىقتىسات، مەدەنىيەت جەھەتتىكى ئالاقە ۋە ئالماشتۇرۇشتا ئىپادىلەنگەن مۇناسىۋىتى كۆپ چاغلاردا ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلغان بولماستىن، بەلكى مىللىي زىددىيەت ۋە مىللىي ئوقۇنۇشمۇ بولۇپ تۇرغان، بەزىدە ھەتتا ئۇز ئارا ئۇرۇش شەكلى بىلەن ئىپادىلەنگەن. لېكىن، مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدا ئۇرۇش بولغان ۋاقىت بىلەن مىللەتلەر ئوزئارا ئىناق ئوتكەن ۋاقىتنى سېلىشتۇرساق، ئىناق ئوتكەن ۋاقىت ئۇرۇش بولغان ۋاقىتتىن كۆپ ئۇزاق. شۇڭا، شۇنداق دېيىشكە ھەقلىمىزكى، ئېلىمىز تارىخىدا ھەر قايسى مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى بىرلىك، ئىتتىپاقلىق، ئالاقە، ئالغا ئىلگىرىلەش مىللەتلەر مۇناسىۋىتى تەرەققىياتىنىڭ ئاساسىي ئېقىمى بولۇپ كەلگەن. تارىخنى يېزىشتا ئېلىمىزنىڭ تارىخىي تەرەققىياتىنىڭ مۇشۇ ماھىيەتلىك تەرىپىنى ھەققەتەن ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ھالدا يورۇتۇپ بېرىپ، ھازىرقى سوتسىيالىستىك مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىق ئىش قىلىش كېرەك، بۇنىڭ ئەكسىچە ئىش كۆرۈشكە بولمايدۇ. بۇ تارىخچىلارنىڭ يۈكسەك مەسئۇلىيىتى.

لېكىن، ئۇچ كىتابنىڭ ئاپتورى خاتا مەيدانىدا تورۇپ، تارىختىكى ئولتۇراقلاشقان، دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان مىللەتلەر بىلەن كۆچمەن چارۋىچى مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدا بولغان ئۇرۇشنىڭ تۈرۈشلۈك ھەمدە ئاساسىي رولىنى ھەدەپ مۇبالىغە قىلغان، تارىختا ئولتۇراقلاشقان خەنزۇ خەلقى بىلەن كۆچمەن چارۋىچى مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدا تۈرغۇن ئەسىرلەر داۋامىدا ئىقتىساد، مەدەنىيەت جەھەتتە زىچ ئالاقە

ئۇچىنچى، ئاپتور ئېلمىز تارىخىدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتى مەسىلىسىگە مۇئامىلە قىلىشتا ماركسىزمچە سىنىپىي تەھلىل يۈرگۈزمىگەن، مىللەتلەر مۇناسىۋىتىدىكى بەزى تارىخىي ۋەقەلەر ۋە تارىخىي شەخسلەرنى كۆزىتىش ۋە تۈلارغا باھا بېرىشتە پۈتۈنلەي بۇرژۇئا مىللەتچىلىكى مەيدانىدا تۈرغان.

«ئۇيغۇرلار» دېگەن كىتابنىڭ «نەشرىياتتىن» دېگەن قىسمىدا ئۇچ كىتابنىڭ ئاپتورى «تارىخقا تارىخىي ماتېرىيالزملىق كۆز قاراش بويىچە ئىلىم تەرىقىسىدە مۇئامىلە قىلغان»

(بېشى 2 - بەتتە)

بولۇپلا قالماستىن، بەلكى سىياسىي مەيدان، سىياسىي تۇقتىشىنى زور جەھەتتىكى خاتالىق. بۇنىڭغا سەل قاراشقا بولمايدۇ.

بۇ يەردە يەنە بىر مەسىلىنى تەكتلەپ تۇتمەكچىمەن. بىز ئەزەلدىن شۇنداق دەپ قاراپ كەلدۇقكى، تۇيغۇرلار دۆلىتىمىزدىن ئىبارەت كۇپ مىللەتلىك ئائىلىنىڭ مۇھىم بىر ئەزاسى، تۇلار پەخىرلىنىشكە ئەرزيدىغان تۇزۇن تارىخقا ئىگە، ئۇلار جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ مەدەنىيىتىنى يارىتىش، ۋەتىنىمىزنىڭ زېمىنىنى ئېچىش، بىرلىككە كەلگەن، كۇپ مىللەتلىك دۆلىتىمىزنى بەرپا قىلىش جەريانىدا تۇلۇغ تۆھپىلەرنى قوشقان؛ تۇيغۇرلارنىڭ تارىخى جۇڭگو تارىخىنىڭ بىر قىسمى، شۇنداقلا جۇڭگو زېمىنىنىڭ بىر قىسمى بولغان شىنجاڭ تارىخىنىڭ مۇھىم تەركىبى. تۇيغۇرلارنىڭ تارىخى توغرىسىدىكى تەتقىقاتنى ياخشى ئېلىپ بېرىش شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىجتىمائىي پەن، مەدەنىيەت ساھەسىدىكىلەرنىڭ شەرەپلىك ۋەزىپىسى. ھازىر بەزىلەر تۇيغۇر كىتابلىرىنىڭ سۆزلىرى شۇنى چۇشەندۈرۈپ بەردىكى، تۇيغۇر كىتابلىرىنىڭ ئاپتورى ھەرگىزمۇ «ئەستايىدىل ۋە مەسئۇلىيەتچانلىق» بىلەن، «تارىخقا تارىخىي ماتېريالىزملىق نۇقتىنەزەر بويىچە ئىلىم تەرىقىسىدە مۇئامىلە قىلىپ»، تۇيغۇر مىللىتىنىڭ تارىخىنىڭ «ھەقىقىي قىياپىتى»نى يېزىپ چىققان بولماستىن، بەلكى تارىخنى بۇرمىلاپ ۋە ئويدۇرۇپ چىقىپ، مۇھەممەت ئىمىننىڭ «شەرقىي تۇركىستان تارىخى»نى كۇچۇرۇۋېلىپ، مەلۇم سىياسىي نۇقتىنەزەرنى مەقسەتلىك تەشۋىق قىلغان. مۇشۇنداق ئاتالمىش تارىخىي ئەسەرنى مۇئاكىمە قىلماي ۋە بايرەقمىز روشەن ھالدا تەنقىد قىلماي، تۇنىڭدىكى خاتالىقلارنىڭ تارقىلىشىغا يول قويىدىغان بولساق، تۇ ھالدا، تۇيغۇر مىللىتىنىڭ تارىخىنى تەتقىق قىلىشقا ئىنتايىن مەسئۇلىيەتسىزلىك بىلەن مۇئامىلە قىلغان بولىمىز. «تۇيغۇرلار» قاتارلىق تۇچ كىتابنى تەنقىد قىلىپ، تۇيغۇر تارىخىنىڭ ھەقىقىي قىياپىتىنى ئەسلىگە كەلتۇرۇشلا تۇيغۇر مىللىتىنىڭ تارىخىغا ھەقىقىي ھۇرمەت قىلغانلىق ۋە تۇنى مۇئەييەنلەشتۇرگەنلىك بولىدۇ.

2. «تۇچ كىتاب»تىن ئويلىغانلىرىمىز

«تۇيغۇرلار» قاتارلىق تۇچ كىتاب 1986 - يىلدىن 1989 - يىلغىچە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىككى نەشرىيات تەرىپىدىن ئىلگىرى - كېيىن نەشر قىلىپ تارقىتىلدى، تۇنىڭدىكى خاتا نۇقتىنەزەرنىڭ ھەممىلا تۇتۇن شىنجاڭنىڭ تارقىلىپ، يامان تاقىۋەت كەلتۇرۇپ چىقاردى. بۇنىڭدىكى ئاساسىي ساۋاق مۇنداق تۇچ مەسىلىدە ئىپادىلىنىدۇ:

بىرىنچى، تۇچ كىتاب يېقىنقى بىر ئەسىردىن بۇيان پانتۇركىزمنىڭ شىنجاڭدا تارقالغانلىقى ۋە شىنجاڭنىڭ پۈتۈن تارىخىنى «شەرقىي تۇركىستان تارىخى»غا ئايلاندۇرۇۋېتىش ئۈچۈن ئېلىپ بارغان ئەقىدىۋى ھۇجۇمىنى ئاشكارا ئەكس ئەتتۈرۈپ، ئۇنىڭ ئىلمىي ئاساسسىز ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىغان. بۇ ئىلمىي ئەسەرلەر ئۇيغۇر مىللىتىنىڭ ئۆز تارىخىغا بولغان ئېڭىنى ئاشۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ۋەتەن بىلەن بىرلىكتە ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ئىرادىسىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ۋەتەنگە بولغان سۆيگۈسىنى ئاشۇرغان. بۇ ئەسەرلەر ئۇيغۇر مىللىتىنىڭ ئۆز تارىخىغا بولغان ئېڭىنى ئاشۇرۇ

بىرىنچى، ئۇچ كىتاب يېقىنقى بىر ئەسىردىن بۇيان پانتۈركىزمنىڭ شىنجاڭدا تارقالغانلىقى ۋە شىنجاڭنا تەسىر كۆرسەتكەنلىكىنىڭ مەھسۇلى، بۆلگۈنچىلىكنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرىدىكى ئەسىرى بولغان «شەرقىي تۈركىستان تارىخى»نىڭ بۇگۈنكى كۈندىكى كۆچۈرۈلمىسى. ئۇنىڭ چوڭقۇر خەلقارا ۋە ئىچكى ئارقا كۆرۈنۈشى بولۇپلا قالماستىن، بەلكى چوڭقۇر تارىخىي مەنبەسى ۋە ئىدىيۋى مەنبەسى بار. شىنجاڭدىكى مىللىي بۆلگۈنچىلىك پىكىر ئېقىمى پانتۈركىزمنى كىرمىنى تۈزىنىڭ ئىدىيۋى، نەزەرىيۋى ئاساسى قىلغان. بۇنى ئېنىق تونۇغان ۋە ئۇچ كىتابنى تەنقىد قىلىشنى پانتۈركىزمنى ھەم ئۇنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرىدىكى ئەسىرى بولغان «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» نى تەنقىد قىلىش ھەم ئۇنىڭ تەسىرلىرىنى تازىلاش بىلەن بىرلەشتۈرگەندىلا، ئەجەللىك يېرىگە تەككۈزۈپ، شىنجاڭدىكى مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ ئەكسىيەتچىل ئىدىيۋى ماھىيىتىنى تونۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش توغرىسىدىكى تەربىنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرغىلى بولىدۇ.

پانتۈركىزم 19 - ئەسىرنىڭ ئاخىرلىرى ۋە 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدا تۈركىيىدە باش كۆتۈرگەن ئىجتىمائىي پىكىر ئېقىمى بولۇپ، زاۋاللىققا يۈز تۇتقان ئېتىدال پومېشچىكلار سىنىپىنىڭ مەنپەئىتىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ. ئۇنىڭ ئالاھىدىلىكى سىنىپىي زىددىيەتنى يوققا چىقىرىش، ئىسلام دىنىغا ئېتىقاد قىلىدىغان بارلىق مىللەتلەر ۋە تۈركىي تىل سىستېمىسىدىكى مىللەتلەرنى بۈيۈك تۈرك ئىمپېرىيىسى قىلىپ تەشكىللەشنى تەشەببۇس قىلىشتىن ئىبارەت. بۇ ئىجتىمائىي پىكىر ئېقىمى جاھانگىرلارنىڭ مەملىكىتىمىزگە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىشىگە ئەگىشىپ شىنجاڭغا تارقالغان. جۇڭگو يېرىم مۇستەملىكە، يېرىم فېئودالليق جەمئىيەتكە ئايلىنىپ قالغاندىن كېيىن، مۇھىم ستراتېگىيىلىك ئورۇنغا ئىگە شىنجاڭ جاھانگىرلار تالىشىدىغان مۇھىم بىر جاي بولۇپ قالغانىدى. ئۇلار شىنجاڭدىكى بۆلگۈنچى كۈچلەر بىلەن بىرلىشىپ، پانتۈركىزمنى ئەكسىيەتچىل ئىدىيۇى قورال قىلىپ، شىنجاڭنى پارچىلاش ھەرىكىتى بىلەن تەڭلا رەچە شۇغۇللانغان. مۇھەممەت ئىمىن پانتۈركىزمنى تەرغىپ قىلغان ۋە ئاكتىپ يولغا قويغان بىر كاتتىباش. ئۇ 1933 - يىلى ئەنگلىيە جاھانگىرلىكىنىڭ مەدەت بېرىشى ئارقىسىدا، قاراقاش ناھىيىسىدە توپلاڭ قوزغاپ، خوتەننى ئىگىلەپ، ئۆزىنى «خوتەن ۋاڭلىقى» دەپ ئاتىغان، كېيىن سابىت دامۇللا بىلەن بىللە، قەشقەردە «شەرقىي تۈركىستان ئىسلام جۇمھۇرىيىتى»نى قۇرۇپ، «شەرقىي تۈركىستان ئىسلام جۇمھۇرىيىتى» «مەكىگۈمۇستەقىل» دۆلەت، ئۇ «تۈرك مىللىتىدىن باشقا بارلىق مىللەتلەرگە قارشى تۇرىدۇ» دەپ جاكارلىغان. ئەمما ئۇمرى قىسقا بولغان بۇ ئەكسىيەتچىل ھاكىمىيەت پەقەت ئۇچ ئاي مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇپ، ئۆزۈل - كېسىل گۈمران بولغان، مۇھەممەت ئىمىن چەت ئەللىگە قېچىپ كەتكەن، 1940 - يىلى «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» دېگەن ئەكسىيەتچىل ئەسەرنى نەشر قىلدۇرغان.

«شەرقىي تۈركىستان تارىخى» دېگەندەك ئېنىق ئۇتۇرىغا قويۇلمىغان، ھەتتا ئۆزىنى ماركسزمنىڭ بەزى سۆز - ئىبارىلىرى بىلەن پەردەزلىگەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭ ئاساسىي سىياسىي مەيدانى، نەزەرىيىۋى نۇقتىنەزەرلىرى «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» بىلەن تومۇرداش، ئۇ «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» نىڭ يېڭى ئىچكى - تاشقى ۋەزىيەتنىكى كۆچۈرۈلمىسى، شۇڭا ئۇ ۋەتەننىڭ بىرلىكىگە ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا زىيانلىق. بۈلار شۇنى كۆرسىتىدۇكى، «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» سىياسىي، ئىدىيە جەھەتتە ئەكسىيەتچىل، ئۇ ئاز دېگەندە بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ ئىدىيىسىگە ناھايىتى چوڭقۇر تەسىر كۆرسەتكەن. بۇ كىتاب، ئەمەلىيەتتە، مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ئەكسىلىنقىلابىي ھەرىكەت ئىلىپ بېرىشتىكى قىبلىنامىسى بولۇپ قالدى. بارىن يېزىسىدىكى ئەكسىلىنقىلابىي قوراللىق توپىلاڭ ۋەقەسى بۇنى گەۋدىلىك ئىسپاتلىدى.

تارىخىي تەجرىبىلەر بىزنى تەربىيلىدى، ئەكسىيەتچىل نەرسىلەر تەنقىد، كۆزەشسىز تارىخ سەھنىسىدىن چۈشۈپ كەتمەيدۇ، ئۇ ھاۋانى زەھەرلەيدۇ، كىشىلەرنىڭ روھىي دۇنياسىنى چىرىتىدۇ. ھازىر «شەرقىي تۈركىستان تارىخى»نى ئۆزۈل - كېسىل تەنقىد قىلىپ، ئۇنىڭ زەھەرلىرىنى تازىلايدىغان پەيت كەلدى، ئۇچ كىتاب توغرىسىدىكى تەنقىدنى «شەرقىي تۈركىستان تارىخى» توغرىسىدىكى تەنقىد بىلەن بىرلەشتۈرگەندىلا، ئۇچ كىتابتىكى خاتالىقنىڭ ئېغىرلىقىنى ئېنىق كۆرۈۋالغىلى، توپ خاراكتېرلىك مەسىلەرنى ھەل قىلىپ، مىللىي بۆلگۈنچى كۈچلەرنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشتىكى مەنىۋى تۈۋرۈكىنى توپ ئاساسىدىن قومۇرۇپ تاشلاپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى تەربىيلەپ، بىرەدەك ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك يېڭى شىنجاڭنى تېخىمۇ گۈزەل قىلىپ گۈللەندۈرگىلى بولىدۇ.

ئىككىنچى، ئۇچ كىتاب مەسىلىسى شىنجاڭنىڭ ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى سىنىپىي كۈرەشىنىڭ جىددىيلىكىنىمۇ ئەكس ئەتتۈردى، ئۇ شىنجاڭدىكى بۆلگۈنچىلىك بىلەن بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى گەۋدىلىك ئىپادىسى. ئۇ بىزگە شۇنى يەنە بىر قېتىم ئۇقتۇردىكى، سوتسىيالىزم شارائىتىدا، سىنىپىي كۈرەش يەنىلا مۇئەييەن دائىرىدە ئۇزاق مۇددەت مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ، بەزىدە ھەتتا ناھايىتى كەسكىن بولىدۇ. كۈرەشتىكى مەركىزىي مەسىلە ھاكىمىيەت مەسىلىسى. ئىنقىلابىي سىنىپلارمۇ، ئەكسىلىنقىلابىي سىنىپلارمۇ ھاكىمىيەتنى تارتۇۋېلىش ئۈچۈن، ھامان ئالدى بىلەن جامائەت پىكرى تەييارلايدۇ، كۈرەش ھامان ئالدى بىلەن ئىدېئولوگىيە ساھەسىدە ئەكس ئېتىدۇ، بۇ كىشىلەرنىڭ ئىرادىسىگە باغلىق بولمىغان ئوبىيېكتىپ قانۇنىيەت. دەرۋەقە، بۇ خىل كۈرەشنى مۇبالىغە قىلىۋېتىش، سىنىپىي كۈرەشنى كېڭەيتىۋېتىش خاتا، لېكىن، بۇ خىل كۈرەشكە سەل قاراش ۋە ئۇنى كۈرمەسلىكمۇ خاتا.

شىنجاڭ ئازاد بولغاندىن بۇيانقى تارىخ بۆلگۈنچىلىك بىلەن بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ زادىلا توختاپ قالمىغانلىقىنى كۆرسەتتى. گەرچە ھەر قايسى تارىخىي ئىنىقلاش، بىر - بىرلەپ پۈختا ھەل قىلىش، شۇ ئارقىلىق ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى ھەممە بازىلارنى پارتىيىنىڭ مەھكەم ئىگىلىشىگە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

ئۈچىنچى، ئۇچ كىتاب مەسىلىسى بىزگە شۇنىمۇ ئۇقتۇردىكى، ھەر مىللەت كادىرلىرىنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىي سەزگۈرلۈكىنى ئۆستۈرۈش، سىياسىي پرىنسىپاللىقىنى ۋە سىياسىي جەھەتتىكى قەتئىيلىكىنى كۈچەيتىش ئىنتايىن مۇھىم. ئۇچ كىتابتىكى خاتالىقنى بەزى يولداشلار سەزدى، بەزى يولداشلار سېزەلمىدى، ئايرىم يولداشلار ھەتتا ئۇنى قارىغۇلارچە ماختىدى، بۇ مەسىلىنى ھەل قىلمىساق، ھازىر بۇ ئۇچ كىتاب نەشر قىلىنغان بولسا، كېيىن يەنە قانداقتۇر باشقا كىتابلار نەشر قىلىنىشى مۇمكىن. بۇ نەشرىيات تارماقلىرىنىڭلا مەسىلىسى بولماستىن، بەلكى پۈتكۈل ئىدېئولوگىيە سەپتىكىلەر ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلە. بۈندىن ئەھۋالنىڭ يۈز بېرىشىدىكى توپ سەۋەب شۇكى، بەزى يولداشلىرىمىزنىڭ ماركسزم جەھەتتىكى ئاساسىي پۈختا ئەمەس، تۈلار ماركسزملىق دۇنيا قاراش ۋە مېتودولوگىيىنى ھەقىقىي ئۇگىنىۋالمىغان، ماركسزملىق سىياسىي قاراش، مىللەت قارىشى، دىن قارىشى، مەدەنىيەت قارىشى قاتارلىق ئاساسىي نەزەرىيىلەر ھەققىدە تېخى سىستېمىلىق ۋە چوڭقۇر چۈشەنچىگە ئىگە ئەمەس. ئەتىجەدە، نەزەرىيە جەھەتتىكى مۇجىملىك سىياسىي جەھەتتىكى تەۋرىنىشنى كەلتۈرۈپ چىقاردى، بەزىلەر چوڭ ھەق - چوڭ ناھەقلىق ئالدىدا ئارىسالدى بولدى، بىر قارارغا كېلەلمىدى، شۇنىڭ بىلەن بەزى خاتالىقى بار ئەسەرلەر، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا توسقۇنلۇق قىلدىغان ئەسەرلەر ۋە باشقا ساغلام بولمىغان ئەسەرلەر توسالغۇسىز ئوتتۇرىغا چىقىپ، خەلقنى، بولۇپمۇ ياش - ئوسمۇرلەرنى زەھەرلىدى. ئەھۋال بىزگە شۇنى ئۇقتۇردىكى، چوقۇم پارتىيە، سوتسىيالىزم ئىشلىرى ۋە ھەر مىللەت خەلقى ئالدىدا يۈكسەك دەرىجىدە جاۋابكار بولىدىغان مەسئۇلىيەتچانلىق ھېسسىياتى بىلەن ماركسزم - لېنىنزم، ماۋزېدۇك ئىدىيىسىنى، دېڭ شياۋپىڭ ئەسەرلىرىنى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ بىر قاتار مۇھىم يولیورۇقلىرىنى يۈزەئەمەس، بەلكى ئەستايىدىل، پارچە - پۈرات ئەمەس، بەلكى سىستېمىلىق، دوگما ئەمەس، بەلكى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىپ، سىياسىي سەزگۈرلۈكىنى، سىياسىي پرىنسىپاللىقىنى ۋە سىياسىي جەھەتتىكى قەتئىيلىكىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈرۈشىمىز، ئىدىيۋى سەپتىكى ھەر قايسى تارماقلارنىڭ خىزمەتلىرىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلەپ، 20 - ئەسىرنىڭ ئاخىرقى ئون يىللىدا دۆلىتىمىز ئۆچۈن دەۋرگە مۇناسىپ تۆھپە قوشۇشىمىز كېرەك.

3. ئىشنى ئىجابىي تەربىيدىن باشلاپ، ئۇچ كىتابنىڭ زەھەرلىرىنى ئۆزۈل - كېسىل تازىلاش كېرەك

«ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ ئېغىر خاتالىقىنى ۋە ئۇ جەمئىيەتتە پەيدا قىلغان، پەيدا قىلىشى مۇمكىن بولغان ئېغىر زىيانىنى نەزەردە تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ جۇڭگوغۇە جۇڭخۇا مىللەتلىرى ھەققىدىكى ئۇقۇم ھەم ئۇنىڭ مەنسىي مەسلىسى، دۆلەتنىڭ بىرلىكى ۋە بۆلگۈنچىلىك ھەم مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدا بولغان ئۇرۇش مەسلىسى، تارىختىكى ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە خائىنلىق مەسلىسى، مىللەتلەر مۇناسىۋىتىدىكى ئاساسىي ئېغىم بىلەن تارماق ئېغىم مەسلىسى قاتارلىق مەسىلەرنى دۆلەتنىڭ بىرلىكىگە ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا پايدىلىق بولۇش روھى بويىچە، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈپ تېخىمۇ چوڭقۇر تەتقىق قىلىپ، ئۇچ كىتابتا قالايمىقانلاشتۇرۇۋېتىلگەن نەزەرىيە جەھەتتىكى ھەق - ناھەقنى يېڭىباشتىن توغرىلاش كېرەك؛ يەنە بىر تەرەپتىن، ئاز سانلىق مىللەتلەر يېزىقىدا شىنجاڭ تارىخىغا ئائىت ئومۇملاشتۇرۇش خاراكتېرىدىكى ۋە ئوقۇشلۇق خاراكتېرىدىكى كىتابلارنى تەرجىمە قىلىش، نەشر قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئۇتۇش، بولۇپمۇ شىنجاڭنىڭ تارىخى ھەققىدىكى مەجمۇئىنىڭ تېمىلىرىنى تاللاش ۋە ئۇنى يېزىش، نەشر قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئۇتۇش كېرەك. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان چەت ئەللەردىن ئاپتونوم رايونىمىزغا ئېقىپ كىرگەن شىنجاڭ تارىخىغا، مىللەت ۋە دىن قاتارلىق ساھەلەرگە دائىر ئەسەرلەرنى كۆچۈرۈشتۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، چەت ئەللەردىكى مىللىي بۆلگۈنچى كۈچلەرنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزغا سىڭىپ كىرىشىنى قەتئىي توسۇشى لازىم.

ئۈچىنچى، ياشلار، ئوقۇغۇچىلارغا ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيسى ۋە شىنجاڭ تارىخى، شىنجاڭدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەر تارىخى توغرىسىدىكى ئاساسىي ساۋات تەربىيسى ئېلىپ بېرىش ئىشىنى ياخشى ئۇتۇش لازىم. ئېنىقلانغان ئەھۋاللاردىن قارىغاندا، «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتاب ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر قىسىم ياشلار ۋە ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا كەڭ تارقالغان، بۇ ئىش يۈكسەك دەققەت - ئېتىبارىمىزنى قوزغىشى لازىم. تېزلىكتە كۈچ تەشكىللەپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك، ھەر خىل مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئۈچۈن شىنجاڭ تارىخىغا دائىر ئاساسىي ساۋاتقا ياتىدىغان يۇرت تارىخى دەرسلىكىنى تۈزۈپ چىقىش ۋە ئۇنى ھەقىقىي تۇرمە ئوقۇتۇش پىلانىغا كىرگۈزۈپ، پەيدىنپەي يولغا قويۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرى، كادىرلار مەكتەپلىرىمۇ بۇ تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇپ، بۇ جەھەتتىكى تەربىيە خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى لازىم.

قىسقىسى، ھەر جەھەتتىكى پىلانلىق، قەدەم - باسقۇچلۇق، پۈختا خىزمەت ئارقىلىق، ھەم «شەرقىي تۈركىستان تارىخى»نى تەنقىد قىلىپ سېستېما، ئۇنى كوچىدىن ئوتتۇرىغا ھەممە ئادەم ئوقۇر - ئۇقۇر قىلىدىغان چاشقانغا ئايلاندۇرۇشىمىز، ھەم كۆپچىلىكنى «ئۇيغۇرلار» قاتارلىق ئۇچ كىتابنىڭ خاتالىقلىرى ھەققىدە ئېنىق تونۇشقا ئىگە قىلىپ، شۇ ئارقىلىق ئوتتۇشنى ئۆستۈرۈش، ئىدېئولوگىيە ساھەسىدىكى ئاساسىي ئۇرۇشنى كەلتۈرۈش، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۈنىگىدىن كېيىنكى ئون يىللىدىكى ئىككىنچى قەدەمدىكى نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش يولىدا بىرلىكتە تىرىشىش مەقسىتىگە يېتىشىمىز لازىم.

لى پېڭ ئەنخۇي ۋەكىللەر تۈمكىنىڭ مۇزاكىرىسىگە قاتناشقاندا مۇنداق دېدى:

جايلار 8 - بەش يىللىق پىلان ۋە ئون يىللىق پىلاننى تۈزگەندە ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىشى لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - مارت تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن ئەنخۇي ۋەكىللەر تۈمكىنىڭ مۇزاكىرىسىگە قاتناشقاندا مۇنداق دېدى: تارىخىي ۋە جۇغراپىيىلىك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، ئېلىمىزدە رايونلار ئارا ئىقتىسادىي تەرەققىياتتا پەرق ساقلىنىپ كەلمەكتە. شۇڭا، ھەر قايسى رايونلار 8 - بەش يىللىق پىلان ۋە ئون يىللىق پىلاننى تۈزۈپ جايىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ تۈزۈپ چىقىشى، تۈزۈ جايىنىڭ ئىقتىسادىنى ھەر يىلى پۈختا قەدەم بىلەن ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم.

لى پېڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جايلارنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسى، تەبىئىي مۇھىتى ۋە سالغان مەبلىغى ئوخشاش بولماسلىقى تۈپەيلىدىن، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ پەرقلىق بولۇشى نورمال ئەھۋال، رايونلار ئارا ئىقتىسادىي جەھەتتىكى توغرا لېنىيىلىك سېلىشتۇرمىدىن پايدىلىنىشقىلا بولىدۇ، مۇھىمى ئۈزلىنىڭ ئىلگىرىكى تەرەققىياتى بىلەن سېلىشتۇرۇش كېرەك. ئۇنداق بولمىغاندا، پەرقنىلا كۆرۈپ، تەرەققىياتنى كۆرمەسلىك تۈپەيلىدىن ئىشەنچسىزىنى يوقىتىپ قويۇش، قىينچىلىقتىن قورقۇش كەيپىياتى تۈغۇلىدۇ. جايلار ئىقتىسادىي تەرەققىيات سۈرئىتىنى بەلگىلەشتىمۇ ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈشى، ئۈزلىنىڭ ھازىرقى شارائىتىدىن چەتنەپ كەتمەسلىكى لازىم.

بەزى رايونلاردا كۆرۈلگەن ئاشلىق سېتىۋېلىش قېيىن بولۇش مەسىلىسى توغرىسىدا لى پېڭ زۇڭلى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ تەرەققىيات داۋامىدا كۆرۈلگەن قېيىنچىلىقنىڭ خاراكتېرىنى توغرا تەھلىل قىلىش لازىم. ھازىر ئېلىمىزدە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق مىقدارى ناھايىتى ئاز، ئۇنىڭ ئۈستىگە نوپۇس ھەدەپ كۆپەيۋاتىدۇ، ئاشلىق مەسلىسى يەنىلا دۆلىتىمىزدە تۇزاق مۇددەت پاراكەندە قىلىدىغان چوڭ مەسىلە، يېقىنقى بىر قانچە يىلدا ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىندى. بۇنىڭدىكى سەۋەب ھاۋا رايىنىڭ ياخشى بولغانلىقىدىن بولدى. ھازىر دۆلەت تەدبىر قوللىنىپ 25 مىليارد كىلوگرام زاپاس ئاشلىق ساقلىدى. ئەمما دۆلەتنىڭ زاپاس ئاشلىق ساقلاش ئىقتىدارى چەكلىك، شۇڭا جايلار تەدبىر قوللىنىپ، قانداق شەكىل بىلەن «ئاشلىقنى خەلق ئىچىدە ساقلاش»نى ئويلىنىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، دۆلەت ۋە جايلار ئاشلىق ساقلاش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشنى چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتۇشى لازىم.

ۋېي جيەنشىڭ مۇنداق دېدى:

رېۋېزىيە خىزمىتى تېخىمۇ كۈچەيتىلىشى كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - مارت خەۋىرى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتېيىنىڭ ۋەكىلى، رېۋېزىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ۋېي جيەنشىڭ بۈگۈن خېيلۇڭجياڭ تۆلكىسى ۋەكىللەر تۈمكى زۇڭلىنىڭ دوكلاتىنى قاراپ چىققاندا سۆز قىلىپ، ھەر دەرىجەلىك پارتكوملاردىن، ھەر دەرىجەلىك خەلق قۇرۇلتېيى ۋە ھۆكۈمەتلەردىن رېۋېزىيە خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى تېخىمۇ كۈچەيتىشنى، رېۋېزىيە ئورگانلىرىنىڭ قانۇن بويىچە رېۋېزىيە خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇشقا ھەيدەكچىلىك قىلىش، مەدەنىيەت بېرىشىنى سەمىمىي ئۈمىد قىلدى. ۋېي جيەنشىڭ ۋەكىللەرگە ئۆتكەن يىلدىن بۇيان ھەر دەرىجەلىك رېۋېزىيە ئورگانلىرىنىڭ قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش ئەزىلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلغان ئەھۋالىنى دوكلات قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەلۇماتقا قارىغاندا، مەملىكەت بويىچە رېۋېزىيە سىستېمىسى 1990 - يىلى ئاممىدىن 816 مىڭ 884 پارچە (قېتىم) ئەرز خېتى ۋە پاش قىلىش - مەلۇم قىلىش تېلېفونى قوبۇل قىلغان. قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلە بېپ تۇچىدىن 222 مىڭ 583 نى تەكشۈرگەن. بۇلارنىڭ ئىچىدە دۆلەتلىك مەمۇرىي ئورگانلىرىدىكى خىزمەتچى خادىملارغا چېتىشلىق بولغىنى 97 مىڭ 563، كارخانا ۋە كەسىپى ئورۇنلاردىكى باشقۇرغۇچى خادىملارغا چېتىشلىق 125 مىڭ 20 ئەنزە تۈرغۈزۇلۇپ، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغىنى 51 مىڭ 425، تەكشۈرۈپ ئايلاشتۇرغىنى 42 مىڭ 632؛ مەمۇرىي جازا بېرىلگەن 46 مىڭ 985 كىشىنىڭ ئىچىدە ناھىيە ۋە باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىر 1912. دۆلەت 344 مىليون يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىيانغا سالاقلاپ قېلىندى.

ۋېي جيەنشىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: چىرىكلەشكەنلەرنى جازالاش خىزمىتى ئىنتايىن ئېغىر ۋەزىيەتكە دۇچ كەلمەكتە. قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش مەسىلىسىنى پاش قىلىش، تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈش ۋە بىر تەرەپ قىلىش قېيىن بولۇش مەسىلىسى يەنىلا ئېغىر دەرىجىدە مەۋجۇد. شۇڭا، قانۇن - ئىنتىزامغا ئېغىر ھالدا خىلاپلىق قىلغان بەزى كادىرلارنى ۋاقتىدا پاش قىلغىلى ۋە تۇلارغا تېگىشلىك جازا بەرگىلى بولمايۋاتىدۇ. بۇ ھال بىزگە چىرىكلەشكەنلەرنى جازالاش جەھەتتىكى مەسىلە ۋە قېينىچىلىقلارنى ئېغىرراق مۇلچەرلەشكە بولىدۇ، ھەرگىز سەل قاراشقا بولمايدىغانلىقىنى ئەسكەرتتى.

خەلق قۇرۇلتىسى ۋەكىللىرى لى پېڭ زۇڭلىنىڭ دوكلاتىنى داۋاملىق قاراپ چىققاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشسكىنى ئېچىۋېتىش — ستراتېگىيىلىك نىشانغا يېتىشنىڭ ئەڭ تۈپ ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - مارت تېلېگراممىسى. 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتېيىنىڭ 4 - يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان ۋەكىللەر لى پېڭ زۇڭلىنىڭ دوكلاتىنى گۇرۇپپىلار بويىچە قاراپ چىققاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشسكىنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ 2 - قەدەمدىكى ستراتېگىيىلىك نىشانغا يېتىشنىڭ ئەڭ تۈپ ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى.»

ۋەكىل، گۈاڭدۇڭ تۆلكىسىنىڭ باشلىقى يې شۇەنېڭ مۇنداق دېدى: لى پېڭ زۇڭلى دوكلاتىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە سىرتقا ئىشسكىنى ئېچىۋېتىش 80 - يىللاردا ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تۈرمۇشىمىزدا كىشىنىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان ئىش بولدى. بۇ تۈتكەن ئون يىلدىكى خىزمەتلەرنىڭ ئاچقۇچىنى تۇتقانلىق. خۇبېي تۆلكىسىدىن دېھقان ۋەكىل چېن شىجياڭ مۇنداق دېدى: 80 - يىللاردا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشسكىنى ئېچىۋېتىش جەريانىدا دېھقانلار ئالدىنقى قاتاردا تۇرغىنى ئۈچۈن ئەڭ چوڭ ئۆزگىرىش ئەڭ چوڭ بولدى. تۇلار ئەڭ كۆپ نەپ ئالدى. ۋەكىل، خەينەن تۆلكىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى باۋ كېمىڭ مۇنداق دېدى: ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشسكىنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ 2 - قەدەمدىكى ستراتېگىيىلىك نىشانغا يېتىشنىڭ ئەڭ تۈپ ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى.»

ۋەكىل، گۈاڭدۇڭ تۆلكىسىنىڭ باشلىقى يې شۇەنېڭ مۇنداق دېدى: لى پېڭ زۇڭلى دوكلاتىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە سىرتقا ئىشسكىنى ئېچىۋېتىش 80 - يىللاردا ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تۈرمۇشىمىزدا كىشىنىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان ئىش بولدى. بۇ تۈتكەن ئون يىلدىكى خىزمەتلەرنىڭ ئاچقۇچىنى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشسكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىشكە باغلىق. يېقىنقى يىللاردا ئىزدىنىش ئارقىلىق، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ۋە ئىشسكىنى ئېچىۋېتىشتە خېلى ئىلگىرىلەش بولدى، لېكىن ئىقتىسادىي تۈزۈلمە راۋان بولماسلىق، مېخانىزم جانلىق بولماسلىق، ھاياتىي كۈچ يېتەرلىك بولماسلىق مەسىلىسى بەزى ساھەلەردە يەنە خېلى گەۋدىلىك بولماقتا. بەزى جەھەتلەردىكى ئىسلاھاتتا تېخى ئىلگىرىلەش بولمىدى. ھازىرقى پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ۋە ئىشسكىنى ئېچىۋېتىشنى ئاكتىپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن چىڭ تۇتۇشىمىز لازىم.

ئېلىمىزنىڭ قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئېلىمىزنىڭ قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىلدى. ھازىر پۈتۈن مەملىكەتتىكى چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردە قوشۇمچە يېمەكلىك يېتەرلىك، باھا مۇقىم بولماقتا، مەملىكەت بويىچە كىشى بېشىغا 24.4 كىلوگرام گۆش، 6.8 كىلوگرام تۇخۇم، 4.2 كىلوگرام سوت، 10.66 كىلوگرام سۇ مەھسۇلاتى توغرا كېلىدۇ.

ستاتىستىكدىن قارىغاندا، 1990 - يىلى مەملىكەت بويىچە گۆش 27 مىليون 570 مىڭ تونا، تۇخۇم 7 مىليون 740 مىڭ تونىغا، سوت 4 مىليون 720 مىڭ تونىغا، سۇ مەھسۇلاتى 12 مىليون 180 مىڭ تونىغا يەتكەن، كۆكتاتنىڭ مىقدارى ۋە تۈرى داۋاملىق كۆپەيگەن. دۆلەت ستاتىستىكا ئىدارىسىنىڭ 36 چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەردىن ئالغان مەلۇماتىدىن قارىغاندا، 1990 - يىلى قوشۇمچە يېمەكلىكلەرنىڭ بازارغا سېلىنىشى جەھەتتە تۇخۇم 13.1%، سوت 12.8%، كۆكتات 2.2% ئاشقان.

دۆلىتىمىزدە كومپارتىيە سىرتىدىكى زاتلارنى ھۆكۈمەتتە ۋەزىپىگە قويۇشتا يېڭى

جياڭسۇ بىلەن شەنشى نۆۋەتا بەلگىلەپ كادىر ئالماشتۇردى

دۆلتىمىزدە كومپارتىيە سىرتىدىكى زاتلارنى-ھۆكۈمەتتە ۋەزىپىگە قويۇشتا يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 27 - مارت خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ مەسئۇلىغا قارىغاندا، ھازىر دۆلىتىمىزدە دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھ زاتلىرى ۋە پارتىيە - گۇرۇھسىز زاتلاردىن ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىدە ۋەزىپە ئۆتەۋاتقانلار تەخمىنەن 1200 گە يەتكەن. سىياسىي كېڭەش 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك كومىتېتىنىڭ 4 - يىغىندا گۇرۇپپىلار بويىچە مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىلغاندا، ئەزالار بۇنىڭدىن ئىتايىن خۇشال بولدى.

مەسئۇلىتىن قارىغاندا، كومپارتىيە سىرتىدىكى زاتلاردىن گۇۋۇيۈەنلىك ھەر قايسى مىنىستىرلىكلىرىدە مۇئاۋىن مىنىستىر، ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىدە مۇئاۋىن مەھكىمە باشلىقى بولۇپ ئىشلەۋاتقانلار توققۇز، مۇئاۋىن تۆلكە باشلىقى، مەركەزگە بۇيرۇتۇلغان قاراشلىق شەھەرلەرنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولۇپ ئىشلەۋاتقانلىرى توققۇز، پىلانغا ئايرىم كىرگۈزۈلگەن شەھەرلەرنىڭ مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى بولۇپ ئىشلەۋاتقىنى سەككىز؛ ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىلەردە مۇئاۋىن ۋالىي، تۆلكىگە قاراشلىق شەھەرلەرنىڭ مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى، ئاپتونوم ئوبلاستنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولۇپ ئىشلەۋاتقىنى 98؛ مۇئاۋىن ھاكىم (مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى، مۇئاۋىن رايون باشلىقى) بولۇپ ئىشلەۋاتقىنى 1042 ئىكەن. ۋاھالەنكى تۆنىكەن يىلىنىڭ بېشىدا كومپارتىيە سىرتىدىكى زاتلاردىن يۇقىرىقى ۋەزىپىلەرنى ئۆتەۋاتقانلار تەخمىنەن 800 ئىدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

تېگى - تەكتىدىن ئىبتىقاندا، ئىگىلىكنى يۆكسەلدۈرۈش كېرەك

ۋەكىل جاڭ يەن مۇنداق دېدى: دۆلىتىمىز دۇنيا تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ يەتتە پىرسەنتى ئارقىلىق دۇنيا ئاھالىسىنىڭ 22 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن ئاھالىنىڭ يېمەك - ئىچمەك مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. بۇ، كارامەت نەتىجە، لېكىن ئىلمىزنىڭ نوپۇسى كۆپ. 2000 - يىلغا بارغاندا ئاشلىق ھوسۇلى 500 مىليارد كىلوگرامغا يەتكۈزۈلسە، كىشى بېشىغا ئارىن 384 كىلوگرامدىن توغرا كېلىدۇ، شۇنىڭ ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىكىنى داۋاملىق زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش لازىم.

جىياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: مەملىكىتىمىزدىكى 1 مىليارد 100 مىليوندىن ئارتۇق ئادەمنى ياخشى بېيىش، ياخشى كېيىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ھەقىقەتەن ئاسان ئەمەس. بۇلتۇر يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىندى. كىشىلەر دائىم كالا، ئات يىلى تېرىقچىلىق ئۈچۈن بولىدىغان يىل، دېيىشىدۇ. بۇ يىل قوي يىلى، بۇ يىلمۇ مول ھوسۇل ئېلىشىمىز لازىم. بىز يېزا ئىگىلىكىنى ھەر ۋاقىت ئەستە تۇتۇشىمىز لازىم، يېزا ئىگىكنى بوشاشتۇرۇپ قويۇشقا ھەرگىز بولمايدۇ.

ۋاڭ جىگاڭ، جېڭ لىنسۈن قاتارلىق ۋەكىللەر ئۆز سۆزىدە قانداق قىلىپ ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش، چوڭ، ئوتتۇرا تېپتىكى كارخانىلارنى جانلاندۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۆز قارىشىنى ئوتتۇرىغا قويدى ۋە كەسىپ سىياسەتنىى توزۇش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى.

جياڭ زېمىن ۋەكىللەرنىڭ سۆزىنى كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلىدى، ئەستايىدىل خاتىرىلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: تېگى - تەكتىدىن ئىبتىقاندا، ئىگىلىكنى يۆكسەلدۈرۈش لازىم. ئىگىلىك يۆكسەلگەندە، ئۇرغۇن مەسىلىنى ھەل قىلىش ئاسان بولىدۇ. ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشتا چوڭ، ئوتتۇرا تېپتىكى كارخانىلارنى جانلاندۇرۇش — ئاچقۇچ. لېكىن، چوڭ، ئوتتۇرا تېپتىكى كارخانىلارنى جانلاندۇرۇشنىڭ مۇشكۈللۈكىنى تولۇق تونۇش لازىم. چوڭ، ئوتتۇرا تېپتىكى كارخانىلار ئۈچۈن ياخشى تاشقى شارائىت يارىتىپ بېرىش كېرەك، تېخنىكا مۇھىمى، چوڭ، ئوتتۇرا تېپتىكى كارخانىلارنىڭ ئىچكى جەھەتتىكى باشقۇرۇشىنى كۈچەيتىش لازىم. بۇ يىل «سۈيەت، تور، ئۇنۇم يىلى» پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدۇ - غۇ؟ مېنىڭچە، سۈيەت، تور، ئۇنۇمنى بۇ يىللا ئەمەس، پۈتكۈل ئون يىللىق پىلان ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانىنى ئىجرا قىلىش مەزگىلىدىمۇ توتۇش كېرەك.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - مارت تېلېگراممىسى).

(بېشى 1 - بەتتە)

ئىگىلىكىمىزنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىنتايىن مۇھىم

خەلقنى خاتىرجەم تېرىكچىلىك قىلىش، بايلاشتا تۇرمۇش كۆچۈرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك؛ توتنىچى، دۆنى باشقۇرۇشنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، بۈزۈقلارنىڭ دىنىنى دەستەك قىلىپ، تىنچ - ئىتتىپاق بولغان چوڭ ياخشى ۋەزىيەتكە بۈزغۇنچىلىق قىلىشىدىن قاتتىق ساقلىنىش كېرەك؛ بەشىنچى، پارتىيە رەھبەرلىكىنى ياخشى تۇتۇپ، پارتىيەنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىش كېرەك.

ھازىر قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئىقتىسادىدا ياخشى باشلىنىش بولدى، 1 - ئايدىن 2 - ئايغىچە سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 243 مىليون يۈەن، مالىيە كىرىمى 20 مىليون 462 مىڭ يۈەن ئوروندىلىپ، ئۇنىكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 18.03% ۋە 19.74% ئاشتى. يېزىلاردا ئېتىزلىق تېرىلغۇ قىزىپ كەتتى، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقى ئىنتايىن يۇقىرى بولماقتا. ۋىلايەتلىك پارتكوم ئەزالىرى ۋە يىغىنغا قاتناشقان پارتىيىلىك كادىرلار خىزمەتنى پۈختا ئىشلەپ، مۇلازىمەتنى ياخشىلاپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا پۈتۈن كۈچى بىلەن ياردەم بېرىدىغانلىقىنى، پارتىيە قۇرۇلتىيىنىڭ شەرق شامىلىدىن پايدىلىنىپ، قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلان ۋە ئون يىللىق پىلاندىكى كۆرەش نىشانىنى تېرىشىپ ئەمەلگە ئاشۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جياڭسۇ بىلەن شەنشى ئۇقتا بەلگىلەپ كادىر ئالماشتۇردى

«خەلق گېزىتى»، نەنجىڭ خەۋىرى. 23 - مارت چۈشتىن كېيىن، ج ك پ جياڭسۇ ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى شېن دارېن قاتارلىق كىشىلەر شەنشىگە بېرىپ ئىشلەشكە تاللانغان 73 كادىرنى ئۇزۇتۇپ قويدى. ئۇ شەنشىگە بېرىپ خىزمەت قىلىدىغان كادىرلاردىن: «ئۇگىنىش، ياردەم بېرىش، چېنىقىش»نى ئۈمىد قىلدى.

شەنشىدىكى كونا ئىنقىلابىي رايونلارنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلىدىغان پېشقەدەم يولداشلارنىڭ قىزغىن تەشەببۇس قىلىشى، مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن جياڭسۇ، شەنشى ئۆلكىلىرى كادىر ئالماشتۇرۇشنى قارار قىلدى. بۇ قارارغا ئاساسەن، جياڭسۇ ئۆلكىسى ئىقتىسادىي خىزمەتنى پىششىق بىلىدىغان بىر تۈركۈم رەھبىرىي كادىرنى شەنشى ئۆلكىسىنىڭ چىنبا تاغلىق رايونىنىڭ خىزمەتلىرىگە يارەدەم بېرىشكە ئەۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، شەنشى ئۆلكىسىمۇ ئىقتىسادىي خىزمەتنى باشقۇرىدىغان بىر تۈركۈم رەھبىرىي كادىرنى جياڭسۇ ئۆلكىسىنىڭ مۇناسىۋەتلىك شەھەر، ناھىيىلىرىگە بېرىپ، ۋەزىپە ئۆتەش جەريانىدا چىنىقىش ۋە ئۆگىنىشكە ئەۋەتتى.

كادىر ئالماشتۇرۇش ئاساسىدا، جياڭسۇ، شەنشى ئۆلكىلىرىنىڭ كادىر ئالماشتۇرغان رايونلىرى ئۆز ئارا يارەدەملىشىپ، ئۇقتا بەلگىلەپ، نىسبىي مۇقىم ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورناتتى.

كىنوخانىلاردا

مۇز ئوستىدىكى سۈيىگۈ

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 10:50 تە، 12:50 تە، 2:50 تە، 5:10 دا (7:10 دا ئەشۇ يىللاردىكى قىش كۆنلىرىدە).

ئالۋاستى ئۆگىسىدىن پەم ئىزدەش

«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 9:50 تە، 12:30 دا، 3:10 دا، 5:50 تە (8:30 دا قوشۇپ قويۇلىدۇ).

لى لىيە نېيلىڭ

«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: 12:50 تە، 3:10 دا، 5:20 دە، 7:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا.

پاناھسىزلىق

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، 6:30 دا.

ساقچى ئائىلىسىنىڭ ئارىسىلانلىرى

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن 10:10 دا، 12:10 دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا.

قىزىل دېڭىزدىكى ئالۋاستى كۆلەڭگۈسى

«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: ئەتە 12:50 تە، 3:10 دا، 5:20 دە، 7:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: ئەتە 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا.

«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: ئەتە 9:50 تە، 11:50 تە، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:10 دا، 8:30 دا؛

«تۆكىتەر» كۆلۈيىدا: ئەتە 10:50 تە، 12:50 تە، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: ئەتە 10:10 دا، 12:10 دا، 2:30 دا، 5:00 تە، 7:10 دا.

كىشىلەر ئارىسىدىكى رەھىمسىزلىك ۋە ھەمسىزلىك

«خەلق» تىياتىرخانىسىدا: ئەتە 11:00 دە، 1:30 دا، 4:00 تە، 6:30 دا؛

«بەخت» كىنوخانىسىدا: ئەتە 11:50 تە، 2:50 دە، 5:20 دا، 7:30 دا.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋا رايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا: ℃ 1 — ℃ 10 بولىدۇ. توت بال شامال چىقىدۇ.

ئۆلكىمىزدىكى ئىقتىسادىي خىزمەتنى باشقۇرىدىغان بىر تۈركۈم رەھبىرىي كادىرنى جياڭسۇ ئۆلكىسىنىڭ مۇناسىۋەتلىك شەھەر، ناھىيىلىرىگە بېرىپ، ۋەزىپە ئۆتەش جەريانىدا چىنىقىش ۋە ئۆگىنىشكە ئەۋەتتى.

كادىر ئالماشتۇرۇش ئاساسىدا، جياڭسۇ، شەنشى ئۆلكىلىرىنىڭ كادىر ئالماشتۇرغان رايونلىرى ئۆز ئارا يارەدەملىشىپ، ئۇقتا بەلگىلەپ، نىسبىي مۇقىم ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورناتتى.

ئىگىلىكىمىزنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىنتايىن مۇھىم

خەلقنى خاتىرجەم تېرىكچىلىك قىلىش، بايلاشتا تۇرمۇش كۆچۈرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك؛ توتنىچى، دۆنى باشقۇرۇشنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، بۈزۈقلارنىڭ دىنىنى دەستەك قىلىپ، تىنچ - ئىتتىپاق بولغان چوڭ ياخشى ۋەزىيەتكە بۈزغۇنچىلىق قىلىشىدىن قاتتىق ساقلىنىش كېرەك؛ بەشىنچى، پارتىيە رەھبەرلىكىنى ياخشى تۇتۇپ، پارتىيەنىڭ ئاساسىي قاتلام

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 - يىل
ئىيۇل
7
سەيشەنبە

ئىشكى سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، شىنجاڭنىڭ ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن

دۆلەت ئاپتونوم رايونىمىزغا سەككىز مادداىق ئىمتىيازىيرىش سىياسىتى توغرۇلۇق بەردى

ئاپتونوم رايونىمىزدىن رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، پىلان تۈزۈپ، مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى ياخشىلاش، مەنئۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، چېگرىنىڭ خەۋپسىزلىكى ۋە مۇقىملىقىغا ھەمدە خىزمەت تەلەپنىڭ ساغلام قانات يايدۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى

تۈز مۇخبىرىمىز پېكىڭ ۋېنمىڭ خەۋەر قىلدىۋ: گوۋۇيۈەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكىنى يەنىمۇ ئېچىۋېتىش توغرىسىدىكى يولبۇرۇق سوراش دوكلاتىنى مەخسۇس ئالاقە ئەۋەتىپ تەستىقلىدى ھەمدە شۇنىڭغا مۇناسىپ ھالدا ئېتىبار بېرىش سىياسىتى ۋە تەدبىرنى تۈزۈپ بەردى. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى پايدىلىق پۇرسەتتىن تولۇق پايدىلىنىپ، ئىشكىنى يەنىمۇ ئېچىۋېتىپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈپ، چېگرا رايونىنىڭ گۈللىنىشىنى ۋە مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ناھايىتى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

بۇ يىلى 4 - ئاينىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايونىمىزغا كەلگەن ھۆكۈمىتىمىز گوۋۇيۈەن نگە ئىشكىنى يەنىمۇ كەڭ ئېچىۋېتىش توغرىسىدا يولبۇرۇق سوراش دوكلاتىنى سۇنۇپ، شىنجاڭدا ئىشكىنى يەنىمۇ كەڭ ئېچىۋېتىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ۋە پايدىلىق شارائىتى، ئومۇمىي تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، دۆلەتنىڭ سىياسەت ۋە تەدبىرلەرنى كەڭرەك قويۇۋېتىشىنى ئىلتىماس قىلغاندى. 6 - ئاينىڭ 9 - كۈنى گوۋۇيۈەن بۇ يولبۇرۇق سوراش دوكلاتىنى تەستىقلاپ، شىنجاڭنىڭ ئىشكىنى يەنىمۇ كەڭ ئېچىۋېتىشى ئۈچۈن سەككىز مادداىق ئىمتىياز بېرىش سىياسىتى توزۇپ بەردى.

سەككىز مادداىق سىياسەت ۋە تەدبىرنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى مۇنداق:

— ئاپتونوم رايونىمىز چەت ئەل شەھەرلەر، ناھىيەلەر چېگرا سودا شىركىتى قۇرسا بولىدۇ. ئىمپورت قىلىشتا دۆلەت تەرىپىدىن چەكلىمە قويۇلغان، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمە گەۋدىسىدىكى دۆلەتلەردە ئىشلەپچىقىرىلغان ماشىنا - ئېلېكتر مەھسۇلاتلىرى 1995 - يىلدىن ئىلگىرى پۈتۈنلەي قويۇپ بېرىلىدۇ، تىجارەت ھوقۇقى بار كارخانىلارنىڭ ھەممىسى تىجارەت قىلسا بولىدۇ، ئىمپورت قىلىشنى تەستەقلىتىش رەسمىيەتلىرىنى بىچىرمەسمۇ، ئىمپورت قىلىش رۇخسەت گۇۋاھنامىسى ئالمەسمۇ بولىدۇ.

— تۈرۈمچى شەھىرى يەنىمۇ ئېچىۋېتىلىپ، دېڭىز بويىدىكى ئېچىۋېتىلگەن شەھەرلەردە يولغا قويۇلغان سىياسەتلەر يولغا قويۇلىدۇ.

— چېگرا بويىدىكى غۇلجا، بورتالا، چۆچەكتىن ئىبارەت ئۈچ شەھەر يەنىمۇ ئېچىۋېتىلىپ، دۆلەت خىيىقى قاتارلىق تۆت چېگرا شەھەرگە تۈزۈپ بەرگەن ھەر خىل سىياسەتلەر يولغا قويۇلىدۇ.

— جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىنىڭ چېگرا سودىسىدا، دۆلەت تەرىپىدىن بەلگىلىنىپ ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان ئىمتىياز بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويغاندىن تاشقىرى، يەنىمۇ كەڭ قويۇۋېتىشكە بولىدۇ. جەنۇبىي شىنجاڭدا ئىشلەنگەن تاۋارلارنى جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ چېگرىسىدىكى قۇرۇقلۇق ئېغىزلىرى ئارقىلىق ئېكسپورت قىلىش پۈتۈنلەي قويۇپ بېرىلىدۇ، مال ئوبلاستى ھەر يىلى بېجى كەچۈرۈم قىلىنغان، ئۈزۈنگىلا ئىشلىتىدىغان، ئاپتونوم رايون سەرتىغا سېتىلمايدىغان ئاپتوموبىللارنى مەلۇم مىقداردا ئىمپورت قىلسا بولىدۇ.

— شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنى، تۈرۈمچى شەھىرى، ئىلى ۋىلايىتى، بورتالا مۇكۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، تارباغاتاي ۋىلايىتى ۋە قەشقەر ۋىلايىتىگە چەت ئەلگە چىقىدىغانلارنى تەستىقلاش ھوقۇقىنى بېرىلىدۇ؛ تۆلار ھۆكۈمەت ئىشى بىلەن قوشنا دۆلەتلەرگە چېگرا ئىقتىساد - سودا ۋەكىلى مۇلازىمەت پائالىيىتى ئېلىپ بارىدىغان ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك (ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىكلەرنىمۇ تۈز ئىچىگە ئالىدۇ) تىن تۆۋەن خادىملارنىڭ چەت ئەلگە چىقىشىنى ئۈز ئالدىغا تەستەقلىسا بولىدۇ ھەمدە بىر قېتىمدىلا تەستىق سېلىپ پاسپورت بېرىش، بىر يىلدا كۆپ قېتىم بېرىپ - كېلىشتە ئىناۋەتلىك بولۇش چارىسىنى يولغا قويىسمۇ بولىدۇ.

— خەلق پۇلى كۆچمە مەبلەغ قەرز پۇلى كۆپەيتىلىدۇ.

گوۋۇيۈەن ئاپتونوم رايونىمىزدىن رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشنى، ئىشكىنى يەنىمۇ كەڭ ئېچىۋېتىش ئومۇمىي تەسەۋۋۇرى ۋە تۈزۈپ بەرگەن ئىمتىياز سىياسەتلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىز پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 3 - كۈنىگىچە كۆيتۈندە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئېچىۋېتىلگەن شەھەرلەر خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. يىغىندا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ئالتە شەھەرنى يەنمۇ ئېچىۋېتىش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تۈرمۇشىدىكى چوڭ ئىش. بىز ئېقىمغا ماسلىشىپ، ئالتە شەھەرنى ئېچىۋېتىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جۇغراپىيىلىك تۈستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى ئومۇمىيۈزلۈك تېزلىتىشىمىز لازىم.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنىنىڭ رەھبەرلىرىدىن سۆزلەگەن ئالتە شەھەرنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش خىزمىتىنى تېزلىتىش توغرۇلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 3 - كۈنىگىچە كۆيتۈندە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئېچىۋېتىلگەن شەھەرلەر خىزمىتى سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. يىغىنداۋ مۇنۇلار تەكىتلەندى: ئالتە شەھەرنى يەنمۇ ئېچىۋېتىش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تۈرمۇشىدىكى چوڭ ئىش. بىز ئېقىمغا ماسلىشىپ، ئالتە شەھەرنى ئېچىۋېتىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جۇغراپىيىلىك تۈستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى ئومۇمىيۈزلۈك تېزلىتىشىمىز لازىم.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئېچىۋېتىلگەن شەھەرلەر خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىدا مۇنۇلار تەكىتلەندى:

ئالتە شەھەرنى ئېچىۋېتىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنىنىڭ رەھبەرلىرىدىن سۆزلەگەن ئالتە شەھەرنىڭ خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى ئومۇمىيۈزلۈك تېزلىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشتىن ئىبارەت.

ئالتە شەھەرنى ئېچىۋېتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش تۈچۈن، ئالدى بىلەن، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش فاكتورى جەھەتتە تۇرتاق تۇتۇشقا ئىگە بولۇش كېرەك. ئىلگىرى بىز ئىشكىنى ئېچىۋېتىش، قۇرۇلۇش ئىلىپ بېرىشتا، كۆپ ھاللاردا بايلىق ئۈستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇشنى كۆپ تەكتلەپ، جۇغراپىيىلىك ئۈستۇنلۇكنى جارى قىلدۇرۇشنى ئاز تەكتلىدۇق، ئىشلەپچىقىرىشنى كۆپ تەكتلەپ، سودىنى ئاز تەكتلىدۇق، 1 -، 2 - كەسىنى كۆپ تەكتلەپ، 3 - كەسىنى ئاز تەكتلىدۇق. نەتىجىدە، مەبلەغ ئاستا جۇغلاندى، ئۇنۇمى كۆڭۈلدىكىدەك بولمىدى. ھازىر ئوتتۇرا ئاسىيا بازارلىرى خەلقئارانىڭ دىققىتىنى قوزغاۋاتقان ئەڭ زور يۇشۇرۇن كۈچكە ئىگە بازارلارنىڭ بىرىگە ئايلاندى. بىزنىڭ شىنجاڭ ئوتتۇرا ئاسىيا بازىرىغا كىرىش جەھەتتە ئەڭ كۆڭۈلدىكىدەك، تەڭداشسىز جۇغراپىيىلىك ئۈستۇنلۇككە ئىگە. ئالتە شەھەر ۋە پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىز ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىدا، شىنجاڭنىڭ جۇغراپىيىلىك ئۈستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، «جۇغراپىيىلىك ئۈستۇنلۇك ئارقىلىق بايلىق ئۈستۇنلۇكىنى يېتەكلەش، سودىدا ئالدىدا مېڭىش ئارقىلىق كەسىپلەرنىڭ يۈرۈشۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، سودىنى گۈللەندۈرۈپ، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، سىرتتىن كىرگۈزۈپ، ئىچكى جەھەتتە بىرلەشىپ، بىرلىكتە تاۋار تۇتكۇزۇش ئىغىزى قۇرۇلۇش» فاكتىدا چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنى ئىمكان قەدەر تېزرەك پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ھەرىكەتكەن تاۋار تۇتكۇزۇش ئېغىزى ۋە ئىشلەپ، مەلۇم ئاساس يارىتىپ، بولۇپمۇ ئىشىنى بالدۇر باشلىغان كۈيتۈن شەھىرى خىزمەتنى پۈختا ئىشلەپ، خېلى كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. ھازىر ئالتە شەھەردە ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېزلىتىدىغان، سىرتقا يۈزلەنگەن ئىگىلىكنى پائال راۋاجلاندۇرىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى. لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، ئالتە شەھەرنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش خىزمىتى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ چېگرا بويلىرىنى ئېچىۋېتىش ۋەزىيىتىدىن خېلىلا ئارقىدا قالدى. شۇڭا ھەرگىز قارىغۇلارچە ئۇمىدۋار بولماسلىقىمىز، بىخوتاۋق قىلىپ، بوشىشىپ كەتمەسلىكىمىز لازىم. بىز چوقۇم «پۇرسەت كەتسە يەنە كېلەمدۇ» دەيدىغان تەخىرسىزلىك ھېسسىياتى بىلەن

(ئاخىرى 4 - بەتتە).

خىزمەتنى ياخشى باشلاپ، ئەمەلىيلەشتۇرۇشنى چىڭ تۇتايلى

گېزىتىمىزنىڭ ئوبزورچىسى

ھازىرقى مۇھىم ۋەزىپە ئاساسان قولغا كەلتۈرگىلى بولىدىغان پايدىلىق پۇرسەتنى، ئېچىۋېتىلگەن ئالتە شەھەرنىڭ خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئۈمۈمىيۈزلۈك تېزلىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشتىن ئىبارەت.

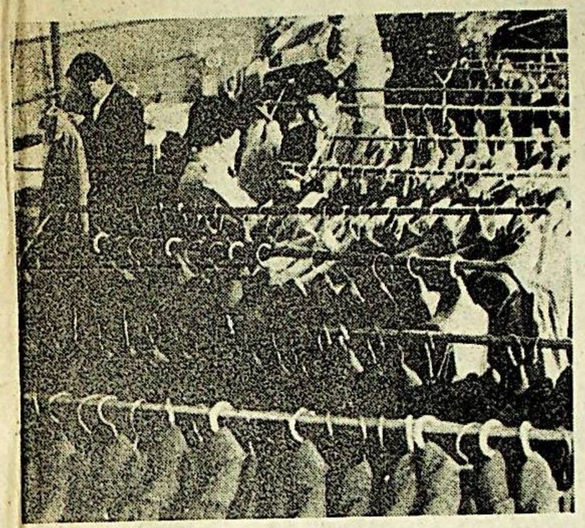
داۋامىدا تەشەببۇسكارلىقنى قولغا كەلتۈرگىلى بولىدۇ. تولۇق ئىشلىتىشنى تەكىتلەشتىكى سەۋەب شۇكى، مەركەزنىڭ سىياسەتلىرىنى ئىجرا قىلىشتا ھامان ئىككى خىل ئەھۋال بولىدۇ: بىر خىلى، «قورقۇش» نى 1 - ئورۇنغا قويۇش، سىياسەت چېگرىسىدىن بىر قەدەممۇ چېقىپ كېتىشكە جۈرئەت قىلالماسلىق، سىياسەتنى ئىجرا قىلىشتا «ئىمكانىيەت قالدۇرۇش»؛ يەنە بىر خىلى، ئەۋەككۈلچىلىك قىلىشقا جۈرئەت قىلىش، سىياسەتنى ئىبتىبار بېرىلگەن شەرت - شارائىتلارنىڭ ھەممىسىدىن پايدىلىنىش. بىز كېيىنكىسىنى تالىلىۋېلىشىمىز، مەركەزنىڭ تۈزۈپ بەرگەن سىياسەتلىرىنى تولۇق، پىتەرلىك ئىشلىتىشىمىز كېرەك.

ئېچىۋېتىلگەن شەھەرلەرنىڭ قانتىق بۆلەك ۋە يومشاق بۆلەك قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلەش ئېچىۋېتىلگەن ئالتە شەھەرنىڭ خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇشتىكى مەركىزىي ھالقا. قانتىق بۆلەك دېگىنىمىز، ئاساسلىقى، ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى، چېگرا ئىقتىسادىي ھەمكارلىق رايونى پىلانى ۋە ئاساس مۇئەسسەسلىرىنى كۆرسىتىدۇ. بۇ جەھەتتە، ئېچىۋېتىلگەن شەھەرلەر تۈزلىرىنىڭ بايلىق ئالاھىدىلىكى، كەسىپ ئاساسى، تەرەققىيات يوشۇرۇن كۈچىنى ئاساس قىلىپ، تۈزلىرىنىڭ كەسىپ تەرەققىيات يۆنىلىشى ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسىنى ياخشى تاللىشى كېرەك. ھەممىنى بىر تاياقتا ھەيدىمەي، تۈزلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى نامايان قىلىشى كېرەك، پىلانلاتقان رايونىنىڭ پىلانى بەك چوڭ بولۇپ كەتمەسلىكى، دائىرىلەر بويىچە تەرەققىي قىلدۇرۇلۇشى، بارا - بارا كېڭەيتىلىشى، بىر دائىرىدە پۈتكۈزۈلىسە. ئۈنۈمدىن ئۈنۈم ھاسىل قىلىنىشى كېرەك. يۇمشاق بۆلەك دېگىنىمىز، ئاساسلىقى، بازارنى تەكشۈرۈپ تەقىق قىلىش، ئىختىساسلىق خادىملارنى يېتىشتۇرۇش قاتارلىقلارنى كۆرسىتىدۇ. بازار ئەھۋالىغا ئىگە بولمىسا، ئىشكى ئېچىۋېتىش خادىملارغا ئىگە بولمىسا، ئىشكى ئېچىۋېتىش

— ئاپتونوم رايونىمىز چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان تۇرلەرنى تەستىقلاش ھوقۇقىنى كېڭەيتىش. سالغان مەبلەغنىڭ ئومۇمىي سوممىسى دۆلەت بەلگىلىمىسىدىكى دائىرە ئىچىدە بولغان، قۇرۇلۇش ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش شارائىتىنى دۆلەت تەڭپۇڭلاشتۇرۇش ھاجەتسىز بولغان، چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تۆز ئالدىغا تەستىقلىسا ھەمدە تەستىقلاش گۇۋاھنامىسى بېرىش، سودا - سانائەت تارماقلىرى تەزىملاش قاتارلىق ئالاقدار رەسمىيەتلەرنى بېجىرسە بولىدۇ.

— ئاپتونوم رايونىمىز قوشنا دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرلىرىنى تەستىقلاش ھوقۇقىنى كېڭەيتىش، مەبلەغ سوممىسى ۋە كىشى سانى دۆلەت بەلگىلىمىسى دائىرىسى ئىچىدە بولغان ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى تۈرلىرى ۋە ئەمگەك مۇلازىمەت ھەمكارلىق تۈرلىرىنى، بۇ تۈرلەرنىڭ تەكلىپنامىلىرى ۋە مۇمكىنچىلىك تەتقىقات دوكلاتلىرى، توختاملىرىنى ئاپتونوم رايون تۆز ئالدىغا تەستىقلىسا بولىدۇ.

— ئىمپورت-ئېكسپورت باشقۇرۇش ھوقۇقى بار كارخانىلار مال ئالماشتۇرۇش سودىسى قىلسا بولىدۇ، چېگرا بويىدىكى ئۆلىيالاستلار ۋە چېگرا ئېغىزى بار ئېغىزلىرى ئارقىلىق ئېكسپورت پۈتۈنلەي قويۇپ بېرىلىدۇ، مال ئالماشتۇرۇش تىجارەت ھوقۇقى بار كارخانىلارنىڭ ھەممىسى تىجارەت قىلىشقا بولىدۇ، تەستىقلىتىش رەسمىيەتلىرىنى قىيايتا تۆتىمسىمۇ بولىدۇ. جەنۇبىي شىنجاڭ چېگرىسىدىكى ئۆلايەت، ئاپتونوم ئوبلاست، شەھەر، ناھىيە بىردىن چېگرا سودا شىركىتى قۇرسا بولىدۇ. تىجارەت ئېقتىدارى بار باشقا كارخانىلارمۇ تىجارەت دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، مال ئالماشتۇرۇش سودىسى بىلەن شۇغۇللانسا بولىدۇ. بۇ يىلدىن باشلاپ 1995 - يىلىغىچە قەشقەر، خوتەن ئۆلايەتلىرى ۋە قىزىلسۇ

سىخە نۇمۇر 1 - ئاۋغۇست، يۈك توقۇمىچىلىق زاۋۇتى، چەت ئەللەردىن كېيىم تىكىش ماشىنىسى كىرگۈزۈۋېتىپ، ئىشلەپچىقارغان سارجا كېيىملەرنىڭ پوسۇنى ئون نەچچە خىلغا يەتتى. بۇ كېيىملەر ئېكسپورت قىلىندى.

سۈرەتتىنكى: زاۋۇت رەھبەرلىرى بىلەن سۆھبەت تەكشۈرگۈچى خادىملار كېيىم - كېچەك كەلگەنلىكى سۆيىنىۋاتقان كۆرۈنمەكتە.

تۆز مۇخبىرىمىز فەن خاۋ فوتوسى

— ئاپتونوم رايونىمىز چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان تۇرلەرنى تەستىقلاش ھوقۇقىنى كېڭەيتىش. سالغان مەبلەغنىڭ ئومۇمىي سوممىسى دۆلەت بەلگىلىمىسىدىكى دائىرە ئىچىدە بولغان، قۇرۇلۇش ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش شارائىتىنى دۆلەت تەڭپۇڭلاشتۇرۇش ھاجەتسىز بولغان، چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تۆز ئالدىغا تەستىقلاپ گۇۋاھنامىسى بېرىش، سودا - سانائەت تارماقلىرى تەزىملاش قاتارلىق ئالاقدار رەسمىيەتلەرنى بېجىرسە بولىدۇ.

— ئاپتونوم رايونىمىز قوشنا دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرلىرىنى تەستىقلاش ھوقۇقىنى كېڭەيتىش، مەبلەغ سوممىسى ۋە كىشى سانى دۆلەت بەلگىلىمىسى دائىرىسى ئىچىدە بولغان ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى تۈرلىرى ۋە ئەمگەك مۇلازىمەت ھەمكارلىق تۈرلىرىنى، بۇ تۈرلەرنىڭ تەكلىپنامىلىرى ۋە مۇمكىنچىلىك تەتقىقات دوكلاتلىرى، توختاملىرىنى ئاپتونوم رايون تۆز ئالدىغا تەستىقلىسا بولىدۇ.

— ئىمپورت-ئېكسپورت باشقۇرۇش ھوقۇقى بار كارخانىلار مال ئالماشتۇرۇش سودىسى قىلسا بولىدۇ، چېگرا بويىدىكى ئۆلايەتلەر، ئۆيغۇرلۇق ۋە چېگرا ئېغىزى بار

يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ جەسىتى كۆيدۈرۈلدى

جياڭ زېمىن، لى پېڭ، سۇڭ پېڭ قاتارلىق يولداشلار چوڭقۇر تەزىيە بىلدۈردى ھەم تۇنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىدىن سەممىي ھال سورىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى دۆلىتىمىزنىڭ مەشھۇر ئالىمى يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ جەسىتى بابا ۋاتەن ئىنقىلابىي قۇربانلار قەبرىستانلىقىدا كۆيدۈرۈلدى. يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ ۋاپات بولغانلىقىدىن كېيىن جياڭ زېمىن، لى پېڭ، سۇڭ پېڭ قاتارلىق مەركەزدىكى رەھبەرلىرى يولداشلار چوڭقۇر تەزىيە بىلدۈردى ھەم ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىدىن سەممىي ھال سورىدى.

باش شۆجى جياڭ زېمىن يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ رەپىقىسى خې زېخۇيغا تېلېفون بېرىپ مۇنداق دېدى: يولداش چېەن سەنچياڭ دۆلىتىمىزنىڭ ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئىلمىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن مۇھىم تۆھپە قوشقان ئالىم، ئۇنىڭ ۋاپاتى جۇڭگو بەن - تېخنىكا ئىشلىرى ئۈچۈن غايەت زور يوقىتىش، باش شۆجى جياڭ زېمىن يولداش خې زېخۇي ۋە چېەن سەنچياڭنىڭ باشقا ئائىلە تاۋابئاتلىرىدىن سەممىي ھال سورىدى ھەم ئۇلارنىڭ چوڭقۇر قايغۇرۇپ كەتمەي، سالامەتلىكىنى ئاسرىشىنى ئۈمىد قىلدى.

لى پېڭ زۇڭلى ئۈزۈنىڭ خىزمەتچىسىگە جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ مەسئۇلىغا تېلېفون بېرىپ، يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ ۋاپات بولغانلىقىدىن خەۋەر تېپىپ دەرھال دوختۇرخانىغا بېرىپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن، يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىنى يوقلىدى ھەم تۇلارغا سەممىي ھال سورىدى. تۇ مۇنداق دېدى: يولداش چېەن سەنچياڭ ئېلىمىزنىڭ مەشھۇر ئالىمى، تۇ دۆلىتىمىزنىڭ پەن - تېخنىكا ئىشلىرى ئۈچۈن مۇھىم تۆھپە قوشتى.

يولداش سۇڭ رېنچيۇڭ يولداش خې زېخۇيغا خەت يېزىپ، يولداش فالڭ لى ئۈزۈنىڭ خىزمەتچىسىگە تېلېفون بېرىشىنى ھاۋالە قىلىپ، يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ كېسەل ئەھۋالىنى كۆپ قېتىم سۈرۈشتە قىلدى ھەم دوختۇر - سېستىرالارغا قۇتقۇزۇش ۋە داۋالاشنى بارلىق كۈچى بىلەن ياخشى تەشكىللەشنى تاپىلىدى. يولداش ۋېن جياباۋ بېرىم كېچىدە يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ ۋاپات بولغانلىقىدىن خەۋەر تېپىپ دەرھال دوختۇرخانىغا بېرىپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋەكالىتەن، يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىنى يەتكۈزۈپ قويۇشنى ھاۋالە قىلدى.

يولداش سۇڭ پېڭ 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىگە بېرىپ تەزىيە بىلدۈردى ھەم يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىدىن ھال سورىدى.

يولداش چېەن سەنچياڭ كېسىلى ئېغىرلىشىپ دوختۇرخانىدا يېتىپ قالغاندىن كېيىن، يولداش ۋېن جياباۋ ئالاقدار تەرەپلەردىن يولداش چېەن سەنچياڭنىڭ كېسەل ئەھۋالىنى كۆپ قېتىم

ئۇرۇمچىدە «ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەققانىيەت يولدا بۇلاڭچىلار بىلەن باتۇرانە ئېلىشقانلىق» ئىش — پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بېرىلدى

پراكتىكانت مۇخبىر لياڭ ۋېنخۇڭ خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى كۈنلەردىن بۇيان ئۇقۇغۇچى دەي ۋېي، ۋۇ گاڭ قاتارلىقلار بىلەن سىنىپ مۇدىرى لى مېيسىدىن تەشكىللەنگەن «ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەققانىيەت يولدا بولاڭچىلار بىلەن باتۇرانە ئېلىشقانلىق» ئىش - پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بېرىش ئۈمىكى تەكلىپكە بىنائەن شىنجاڭ داشۇسى، «1 - ئاۋغۇست» يېزا ئىگىلىك شۇيۈەنى قاتارلىق ئالىي مەكتەپلەرگە ۋە

باي ناھىيىسىنىڭ تېرەك بازىرىدا قاتتىق يامغۇر يېغىپ، تۇلۇم - يېتىم كۆرۈلدى

تۆز مۇخبىرىمىز يېڭ جياڭخۇڭ خەۋەر قىلىدۇ: 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى سائەت 16 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە باي ناھىيىسىدىكى تېرەك كۆمۈركان رايونىدا تۈيۈقسىز قارا يامغۇر يېغىپ، كەلكۈن كېلىپ قاپسىلان دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىندىكى سۇنىڭ مىقدارى سېكۇنتىغا 800 كۇب مېتىرغا يەتتى، بۇ 100 يىل مابەينىدە ئاز كۆرۈلگەن ئەھۋال. كەلكۈن كۆرۈلۈك، تاشيوللارنى بېسىپ كەتتى، كۆمۈركان ئەسلىمەلىرى ۋە كان قۇدۇقلىرىنى ۋەيران قىلدى. دەسلەپكى مەلۇماتقا قارىغاندا، بەش كىشى، تۆلگەن، 16 كىشى ئىز - دېرەكسىز يوقاپ كەتكەن. ھازىر ئاقسۇ ۋىلايىتى ئاپەت كەلتۈرۈپ چىقارغان زىيانىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرۈش ئۈچۈن، تۈرغۇن ئادەم كۆچى، مادىدىي كۆچ، مالىيە كۆچىنى ئۇيۇشتۇرۇپ ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئاتلاندۇردى.

قۇمۇل «قىزىلىيۇلتۇز» سېمونت زاۋۇتى سۆپىتى ناچار سېمونتنى ساتقاچقا جازالاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مېي تاۋ خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا قۇمۇل «قىزىلىيۇلتۇز» سېمونت زاۋۇتىنىڭ مەھسۇلاتىغا ئاپتونوم رايون سۆپە تەلىك مەھسۇلات، دەپ نام بەرگەنىدى. ئاخىرىدىن تۇزاق تۇتىمەي بۇ زاۋۇت سۆپەتسىز مەھسۇلاتىنى ساتقانلىقتىن، ئالاقدار تارماقلار تەرىپىدىن جازالاندى.

تۆتكەن يىلى 11 - ئايدا قۇمۇل شەھرىدە سېمونت قىس بولۇپ كەتكەندە، «قىزىلىيۇلتۇز» سېمونت زاۋۇتىنىڭ باشلىقى جىڭ مىڭچاڭ مەھسۇلاتلارنى زاۋۇتتىن چىقىرىۋېتىۋاتقىنىدا، تەجرىبىخانىسىنىڭ تەكشۈرۈش دوكلات تالۇنى بولۇشىي كېرەك، دېگەن زاۋۇت بەلگىلىمىسىگە خىلاپلىق قىلىپ، تەكشۈرۈش دوكلات تالۇنى بولمىغان 425، 325 - نومۇرلۇق 514.5 تونا سېمونتنى سېتىۋەتكەن، بۇ سېمونت قۇرۇلۇشلارنىڭ سۈپىتىگە يوشۇرۇن خەۋپ يەتكۈزدى. شۇڭا قۇمۇل ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەت باشقارمىسى بۇ زاۋۇتقا 13 مىڭ يۈەندىن تارتۇق جەرىمانە قويۇپ، 87 مىڭ يۈەندىن تارتۇق قانۇنسىز تاپاۋىتىنى مۇسادىرە قىلدى.

گۈش ئالغاندا ئېھتىيات قىلىڭ

يەن شياۋ مېي

بۇ قۇشخانىنىڭ تۈزۈملىرى چىڭ بولۇپ، كىشىلەر بۇ يەردىن سېتىۋالغان گۈشلەردىن خاتىرجەم بولسا بولىدىكەن. ئۇنداق بولسا، باشقا يېزا ئىگىلىك بازارلىرىدا سېتىلىدىغان گۈشلەرمۇ ئىشە نچلىكمۇ؟

ئۈرۈمچى شەھەرنىيەت» يولى يېزا ئىگىلىك بازىرىغا بارسام، قاسساپلار يېڭى گۈشلەرنى كاناۋىغا ئېسىۋېتىپتۇ. بۇ بازارنىڭ خېرىدارلىرىمۇ ئاز ئەمەسكەن. بىر بوۋاي بىر كىلوگرامدەك گۈش كۆتۈرگەن پېتى خۇشال چىقىپ كەلدى.

— بوۋا سىز بۇ گۈشنى سېتىۋېلىپ خاتىرجەم بولدىڭىزمۇ؟ — دېدىم مەن.

— خاتىرجەم بولمامدىغان، تۆنۈگۈنا تامغا يېسىلىپتىمۇ؟ - دېدى بوۋاي خۇشال هالدا.

مەن بۇ يەردە بازارنىڭ كارانتىن خادىمى ۋاڭ چىڭچىڭ (ئايال)نى تۇچراتتىم. ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئىشلەيدىغان يەنە بىر ئايال «شەرق شاملى» يولى، «قىزىلياراق» يولى، «مەدەنىيەت» يولىدىن ئىبارەت تۆچ يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بازىرىنىڭ كارانتىن خىزمىتىگە مەسئۇل ئىكەن، تۇلار خام گۈش، پىششىق يېمەكلىكلەر، توخۇ، تۇخۇم، بېلىق قاتارلىقلارنىمۇ باشقۇرىدىكەن. بەزى تىجارەتچىلەر تەكشۈرۈشتىن قېچىپ، پۇكە يگە ئازراق «كۆڭكول»نى چىقىرىدىكەن، شۇڭا تۇلار تازىلىق سومكىسىنى ئېسىۋېلىپ تۆچ بازارنى ئارىلاپ تەكشۈرىدىكەن.

ۋاڭ چىڭچىڭنىڭ بۇ خىزمىتىنى ئىشلىگىنىگە بىر قانچە يىل بوپتۇ.

ئۈرۈمچى شەھەرىدىكى 78 يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بازىرىنىڭ ھەممىسىدە كارانتىن خادىملىرى بارىكەن. تەكشۈرۈش قاتتىق بولغاچقا، شەھەر ئاھالىلىرى بۇ بازاردىن سېتىۋالغان گۈشلەردە مەسىلە بارمىدۇ، دەپ ئەندىشە قىلمىسامۇ بولىدىكەن. بىراق، بەزى قانۇنسىز تىجارەتچىلەر بىر ئامالالار بىلەن، كىشىلەر دىققەت قىلمايدىغان تارقا كوچىلارغا ئۈرۈنلىشىۋالىدىكەن. تەكشۈرۈشتىن تۆزىنى قاچۇرۇش نسبىتىنى تۆۋەنلىتىش تۆچۈن، شەھەرلىك چارۋا - مال كارانتىن باش پونكتى ئادەم كۆچى ۋە ماشىنا ئاجرىتىپ، تۆلارنى ئىز قوغلاپ تەكشۈرۈپ تۇرىدىكەن.

گۈش يېمەكلىكلىرىنى كارانتىن قىلىش ئەسلىدىلا قېيىن خىزمەت، بەزى ئىستېمالچىلارنىڭ تۆزىنى ئاسراش ئېڭى كەمچىل ھەتتا بەزىلەرنى جېنىغا ئېچىنا ئاغرىتمايدۇ، دېسەمۇ بولىدۇ. بەزى قانۇنسىز تىجارەتچىلەر مانا مۇشۇنداق يوچۇقتىن پايدىلىنىدۇ. گۈش يېمەكلىكلىرىنى كارانتىن قىلىش كىشىلەرنىڭ سالامەتلىكىگە مۇناسىۋەتلىك خىزمەت. بۇ خىزمەت چارۋا ماللارنى كارانتىن قىلىش تارمىقىنىڭ ئىشلا بولماستىن، گۈش يېمەكلىكلىرىنى ئىشلەپچىقارغۇچىلار، ساتقۇچىلارنىڭ ماسلىششىسى، ئىستېمالچىلارنىڭ ماسلىششىنى تەلەپ قىلىدۇ.

تۈربان شەھىرىگە قاراشلىق سلىكگىم يېزىلىق پەيزىۋات مەھەللە 3 - كەنتىدىكى گۈلجەنەتخان تېخنىكا ئۇگىنىش مەكتىپىگە ئوقۇشقا كىرىپ كېيىم تىكىشنى ئۇگىنىۋاتقان قىزلار.

«نۇر» بىلەن «شامال» غا تەلپۈنۈش

— شىنجاڭ يېڭى ئېنېرگىيە تەتقىقات ئورنىنى زىيارەت

شۇيەن

يېقىندا ئېچىلغان مەملىكەتلىك ئوچقۇن پىلانى نەتىجىلىرى ۋە پائىتىخت تېخنىكىسى بويىچە ئۈرۈمچى يەرمەنكە - كېڭىشىش يىغىندا، شىنجاڭ يېڭى ئېنېرگىيە تەتقىقات ئورنى ياسىغان قۇياش ئېنېرگىيىسىدىن تول ھاسىل قىلىش ئۇسكۇنىسى ۋە قۇياش ئېنېرگىيىسى ئارقىلىق سۇ ئىسسىتىش ئۇسكۇنىسى ئېچكى ئۇلكىلەرنىڭ دىققىتىنى تارتتى. «شىنجاڭدىمۇ مۇشۇنداق يېڭى پەن - تېخنىكا مەھسۇلاتىنىڭ بارلىقى»غا ھەيران قالدى.

— شىنجاڭنىڭ يېڭى ئېنېرگىيە تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىش سەۋىيىسى ئېچكىرىنكىدىن كام ئەمەس، - دېدى شىنجاڭ يېڭى ئېنېرگىيە تەتقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى شۇگۇشى زىيارىتىمىز قوبۇل قىلىپ.

70 - يىللارنىڭ ئاخىرىدا، كۆمۈر، نېفىت قاتارلىق ئېنېرگىيىلەرنىڭ كۇندىن كۇنگە ئازىيىپ كېتىشى ھەمدە باھاسىنىڭ ئۈسۈپ كېتىشى بىلەن تۇرغۇن دۆلەت، رايونلاردىكى، ئېنېرگىيە مۇتەخەسسىسلىرىنىڭ دىققىتى قۇياش ئېنېرگىيىسى، شامال ئېنېرگىيىسى، يادرو ئېنېرگىيىسى قاتارلىق مەڭگۈ تۈگىمەيدىغان يېڭى ئېنېرگىيىگە چۇشتى. شىنجاڭدا قۇياش تۇرنىڭ چۇشۇش ۋاقتى تۆزۈن، شامال ئېغىزى كۆپ، شامال كۆچى زور بولغاچقا، قۇياش ئېنېرگىيىسى بىلەن شامال ئېنېرگىيىسى ئېچىش ئوبيېكتى بولۇپ قالدى. بىر نەچچە يىل تىرىشىش ئارقىلىق، قۇياش ئېنېرگىيىسى بىلەن شامال ئېنېرگىيىسىنى مەلۇم ئۇسكۇنىلەر ئارقىلىق ئىستىقلىق ئېنېرگىيىسى بىلەن تېلېكتر ئېنېرگىيىسىگە ئايلاندۇرىدىغان قۇياش ئېنېرگىيىسى ئۇچقىنى، قۇياش ئېنېرگىيىسى ئارقىلىق سۇ ئىسسىتىش ئۇسكۇنىسى، قۇياش ئېنېرگىيىسى تېلېۋىزور سىستېمىسى، كىچىك تېپتكى شامال كۆچى دىنامى قاتارلىق مەھسۇلاتلار ئارقا - ئارقىدىن مەيدانغا كەلدى. ئۇلار ئېكىلوگىيىلىك مۇھىتنى بۇلغىماسلىق، بىخەتەر بولۇشتەك ئالاھىدىلىككە ئىگە. تۇ قۇياش تۇرى ياكى شامال بار يەردە بىر نەچچە سائەت قوۋۇپلا ئىشلەتكىلى بولغاچقا، ئىستېمالچىلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى. قۇياش ئېنېرگىيە تېلېۋىزور سىستېمىسى 1988 - يىلى يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن يېڭى ئېنېرگىيە مەھسۇلاتلىرىنى باھالاشتا 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، باشقا مەھسۇلاتلار ئاپتونوم رايونىنىڭ تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

— بۇنداق ئىلغار تېخنىكا، ئىشە نچلىك مەھسۇلات كېڭەيتىلمىسە، قانداق بولغىنى؟ مەھسۇلاتنى كېڭەيتىش ھەققىدە گەپ بولغاندا، شۇگۇشى ۋە ئۇنىڭ خىزمەتداشلىرىنىڭ تەلەپپۇزىدىن بىر خىل ئېچىنىش ئەندىشە ئالامتى چىقىپ تۇراتتى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا رايونلىرىدا تۇك ۋە كۆمۈر كەمچىل بولۇش ئەھۋالى ناھايىتى ئېغىر، ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 90% ناھىيە، شەھەرلەردىكى مونچىلار تىجارەتنى توختىتىدى. 40%دېھقان، چارۋىچى توك بولماسلىق ياكى توك كامچىل بولۇش سەۋەبى بىلەن لامپۇچكا ئىشلىتەلمەيۋاتىدۇ، تېلېۋىزور كۆرەلمەيۋاتىدۇ. بەزى رايونلار يۇلغۇن، سوك - سوكنى يېقىلغۇ قىلىدۇ. ئەسلىدە بۇنداق رايونلاردا يېڭى ئېنېرگىيە مەھسۇلاتلىرىنى كېڭەيتىش تازا باپ كېلىدۇ. لېكى بۇ چېگرا رايونلارنىڭ تولىسى كەمبەغەل بولغاچقا، يېڭى ئېنېرگىيە مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىشقا قۇربى يەتمەيۋاتىدۇ. بىراق بۇ يەرلىك ھۆكۈمەت ۋە ئەمدىلەتىن قورسىقى توق، كېيىمى پۈتۈن بولغان دېھقان - چارۋىچىلارغا نسبەتەن بىر خىل ئۇسكۇنىسى ياكى قۇياش ئېنېرگىيىسىدىن توك ھاسىل قىلىش ئۇسكۇنىسى، كىچىك تېپتكى شامال كۆچى دىنامى قاتارلىقلار ئەمەلىيەتتە 1 مىليون كۋادرات مېترغا يەتتى، لېكىن ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاران 4000 كۋادرات مېتر. ئۇنىڭدىن يىلى ئاپتونوم رايونىمىز چەتئەلدىن شىنجاڭدىكى بەش ناھىيىنىڭ قۇياش ئېنېرگىيىسىدىن توك ھاسىل قىلىش قۇرۇلۇشىغا 100 مىڭلىق يۈەن يارەدەم قىلغان. لېكىن بەزى ناھىيەلەر يارەدەم پۇلىنى ئىشلەتمەي كېتىپ، كېڭەيتكۈچىلەر ۋە خېرىدارلارنىڭ ئاكتىپچانلىقىغا زور دەرىجىدە تەسىر يەتكۈزدى.

سۈزلەپ بۇ يەرگە كەلگەندە يېڭى ئېنېرگىيە تەتقىقات ئورنىدىكى يولداشلار ئاشۇ بىر قىسىم توك كام، كۆمۈر ئاز بولۇش تۇپەيلى ھەر ئاخشىمى جەن چىراغقا تايىنىپ تۇرمۇش كەچۈرىدىغان دېھقان - چارۋىچىلار ۋە بىر قىسىم يېزا - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئىستېمال سەۋىيىسى يۇقىرى بولمىغاچقا، مەھسۇلاتلارنى كېڭەيتىش خىزمىتى ناھايىتى ئاستا بولدى.

دېمىسىمۇ شۇنداق، قۇياش ئېنېرگىيىسى ئارقىلىق سۇ ئىسسىتىش ئۇسكۇنىسىنى ئېلىپ ئېيتساق، مەملىكەتتە 1 مىليون كۋادرات مېترغا يەتتى، لېكىن ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاران 4000 كۋادرات مېتر. ئۇنىڭدىن يىلى ئاپتونوم رايونىمىز چەتئەلدىن شىنجاڭدىكى بەش ناھىيىنىڭ قۇياش ئېنېرگىيىسىدىن توك ھاسىل قىلىش قۇرۇلۇشىغا 100 مىڭلىق يۈەن يارەدەم قىلغان. لېكىن بەزى ناھىيەلەر يارەدەم پۇلىنى ئىشلەتمەي كېتىپ، كېڭەيتكۈچىلەر ۋە خېرىدارلارنىڭ ئاكتىپچانلىقىغا زور دەرىجىدە تەسىر يەتكۈزدى.

سۈزلەپ بۇ يەرگە كەلگەندە يېڭى ئېنېرگىيە تەتقىقات ئورنىدىكى يولداشلار ئاشۇ بىر قىسىم توك كام، كۆمۈر ئاز بولۇش تۇپەيلى ھەر ئاخشىمى جەن چىراغقا تايىنىپ تۇرمۇش كەچۈرىدىغان دېھقان - چارۋىچىلار ۋە بىر قىسىم يېزا - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئىستېمال سەۋىيىسى يۇقىرى بولمىغاچقا، مەھسۇلاتلارنى كېڭەيتىش خىزمىتى ناھايىتى ئاستا بولدى.

دېمىسىمۇ شۇنداق، قۇياش ئېنېرگىيىسى ئارقىلىق سۇ ئىسسىتىش ئۇسكۇنىسىنى ئېلىپ ئېيتساق، مەملىكەتتە 1 مىليون كۋادرات مېترغا يەتتى، لېكىن ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاران 4000 كۋادرات مېتر. ئۇنىڭدىن يىلى ئاپتونوم رايونىمىز چەتئەلدىن شىنجاڭدىكى بەش ناھىيىنىڭ قۇياش ئېنېرگىيىسىدىن توك ھاسىل قىلىش قۇرۇلۇشىغا 100 مىڭلىق يۈەن يارەدەم قىلغان. لېكىن بەزى ناھىيەلەر يارەدەم پۇلىنى ئىشلەتمەي كېتىپ، كېڭەيتكۈچىلەر ۋە خېرىدارلارنىڭ ئاكتىپچانلىقىغا زور دەرىجىدە تەسىر يەتكۈزدى.

سۈزلەپ بۇ يەرگە كەلگەندە يېڭى ئېنېرگىيە تەتقىقات ئورنىدىكى يولداشلار ئاشۇ بىر قىسىم توك كام، كۆمۈر ئاز بولۇش تۇپەيلى ھەر ئاخشىمى جەن چىراغقا تايىنىپ تۇرمۇش كەچۈرىدىغان دېھقان - چارۋىچىلار ۋە بىر قىسىم يېزا - بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئىستېمال سەۋىيىسى يۇقىرى بولمىغاچقا، مەھسۇلاتلارنى كېڭەيتىش خىزمىتى ناھايىتى ئاستا بولدى.

خالتىلىق قۇرۇلۇش، سېرىق تەت گۈش قاتارلىق چارۋا ماللاردا دائىم ئۇچراپ تۇرىدىغان كېسەللىكلەر كارانتىن خادىملىرىنىڭ كۆزىدىن قېچىپ قۇتۇلالمايدىكەن.

◁✱▷

تۇپراقسىز گۈل تۈستۇرۇش ئائىلىلەردە ئومۇملاشتۇرۇلىدۇ

گۈلنى ۋاقتى - قەرەلىدە سۇغىرىپ تۇرۇش لازىم. بۇنىڭدىن قىلچە گۇمانلىنىشقا بولمايدۇ. قىش پېتىپ كېلىشى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بەزى جايلىرىدا تۆۋلەردە تۆت - بەش ئايغىچە گۈل پۈراقلىرىنى پۈرىغىلى بولمايدۇ، بۇمۇ رېئاللىق. لېكىن ئۇرۇمچى شەھەرلىك دېھقانچىلىق مەيدانلىرى ئىدارىسى تۇپراقسىز گۈل تۈستۇرۇش ساندۇقىنى بازارغا سالغان ھامان بۇنداق ئەھۋال ئۆزگىرىدۇ يەنى تۇپراقسىز گۈل ئۈستۇرۇش ۋە قىش پەسىلىدىمۇ گۈللەرنىڭ خۇشپۇراق ھىدىدىن ھوزۇرلىنىش؛ تۆت پەسىلنىڭ ھەر قانداق ۋاقتىدا كۆكتات تېرىش ئەمەلگە ئاشىدۇ. گۈل خۇمارلار ئوزۇقلۇق ماددا خوراپ مەلۇم دەرىجىگە يەتكەندە، سۇغا ئازراق ئوزۇقلۇق سۈيۇقلۇقى قۇيۇپ قويسىلا بولىدۇ.

خەلق تۇرمۇشىغا ئىتتايىن زور قولايلىق يارىتىپ بېرىدىغان مۇنداق مەھسۇلات ناھايىتى ئاددىي. ئوزۇنلۇقى 0.56 مېتر، كەڭلىكى 0.36 مېتر، ئىگىزلىكى، 0.17 مېتر كېلىدىغان بىر سۇلياۋ ساندۇق، چوڭلۇقى سوغۇق ئېچىملىك قاچىلايدىغان كىچىك قۇتىچىلىك كېلىدىغان بىر قۇتا ئوزۇقلۇق سۈيۇقلۇقى ۋە بىخلىنىش ئۇنۇمى يۇقىرىراق بولغان ئوزۇقلۇق تەييارلايمىز. ئون يۇەنلا يېتىدۇ. بۇ ساندۇقنى ئىشلىتىش ئۇسۇلىمۇ ئىتتايىن ئاددىي: ساندۇققا ئاۋۋال پاكىز سۇ، ئاندىن ئۇنۇڭغا ئوزۇقلۇق سۈيۇقلۇقى قوشىمىز. ساندۇق ئاغزىدىكى تېشىپ قويۇلغان تۆشۈكچىلەرگە ئۇرۇق سېلىپ قويىمىز. بۇنىڭ بىلەن گۈل ئۈستۈرۈپ بېرىدۇ. يانپراقلىق كۆكتاتلارنى تېرىپ يغۇالغىچە 15 - 20 - كۈنلا كېتىدۇ. ئۇيى تېمپېراتۇرىسى 15° تىن يۇقىرى بولسا، يىل بويى كەينى - كەينىدىن تېرىپ ئۈستۈرگىلى بولىدۇ. بۇ ئۇسۇلنى قوللانغاندا، تېرىش مەزگىلى ۋە تېرىيدىغان كۆكتاتلارنىڭ تۈرىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ تۇرۇش لازىم. بۇ مەھسۇلات شەھەر ئائىللىرى، چېگرا رايونلاردىكى قاراۋۇلخانىلار ۋە تاش يول، تومۇر يول بويلىرىدا ئولتۇراقلاشقانلارنىڭ ئىشلىتىشىگە مۇۋاپىق كېلىدۇ. چۈل - جەزىرە، قارلىق تاغلاردا تۇرۇۋاتقانلار چەكلىك بوشلۇقتىن پايدىلىنىپ كىچىك كۆكتاتلىق ۋە گۈللۈكلەرنى بەرپا قىلالايدۇ.

تۇپراقسىز گۈل تۈستۇرۇش يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، دۇنيادا كېڭەيتىلۋاتقان يېڭى پەن - تېخنىكا تۇرلىرىنىڭ بىرى. ئاپتونوم رايونىمىزمۇ بۇ جەھەتتە تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ بەزى نەتىجىگە ئېرىشتى. لېكىن ئاساسى ماددا بىلەن يېتىشتۇرۇش، سۇدا يېتىشتۇرۇش، سۇ پۈركۈپ يېتىشتۇرۇش قاتارلىق بىر نەچچە خىل گۈل ئۈستۈرۈش تۈسۈلى ئىچىدە سۇدا ئۈستۈرۈشتىن ئىبارەت تۇپراقسىز گۈل تۈستۇرۇش تۈسۈلىنلا ئىمما قوبۇل قىلدى. ئۇرۇمچى دېھقانچىلىق مەيدانلىرى ئىدارىسى بىكىتۈەن يېزا ئىگىلىك پەن - تەتقىقات ئورنىدىكى بۇ تەتقىقات تورى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقانلارنى تەكلىپ قىلدى. ئۇلار باشقا جايلارنىڭ ئوخشاش خىلدىكى مەھسۇلاتلىرىدىن ئۈلگە تاللاپ ئېلىپ، ئوزۇقلۇق سۈيۇقلۇقىغا دائىر بەزى ھالقىلىق مەسىلەنى بىر ئايدىلا ھەل قىلدى. بىر قانچە ئورۇن بىرلىكتە مەسلىھەتلىشىپ، ھەمكارلىشىپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتى. «1 - ماي» دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ سۇلياۋ زاۋۇتى تورلۇق زاپچاسلارنى پىششىقلاپ ئىشلىدى. كۆكتات باش پونكىتى ئوزۇقلۇق سۈيۇقلۇقى تەييارلاپ، كۆكتات بىلەن تەمىنلىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېڭى پەن - تېخنىكا نەتىجىسى ناھايىتى تېزلا مەھسۇلاتقا ئايلاندى.

5 - ئاينىڭ ئاخىرى چاقىرلىغان تۆچقۇن پىلانى نەتىجىلىرى ۋە پائىنىت تېخنىكىسى بويىچە يەرمەنكە - كېڭىشىش يېغىندا كىشىلەر ئالى تاختايلىق ساندۇق تۈستىدىكى كۆكتاتلارنى، ئىگىلىك پەن - تەتقىقات تورىدىكى بۇ تەتقىقات تورى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقانلارنى تەكلىپ قىلدى. تۇلار باشقا جايلارنىڭ ئوخشاش خىلدىكى مەھسۇلاتلىرىدىن ئۈلگە تاللاپ ئېلىپ، ئوزۇقلۇق سۈيۇقلۇقىغا دائىر بەزى ھالقىلىق مەسىلەنى بىر ئايدىلا ھەل قىلدى. بىر قانچە ئورۇن بىرلىكتە مەسلىھەتلىشىپ، ھەمكارلىشىپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتى. «1 - ماي» دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ سۇلياۋ زاۋۇتى تورلۇق زاپچاسلارنى پىششىقلاپ ئىشلىدى. كۆكتات باش پونكىتى ئوزۇقلۇق سۈيۇقلۇقى تەييارلاپ، كۆكتات بىلەن تەمىنلىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېڭى پەن - تېخنىكا نەتىجىسى ناھايىتى تېزلا مەھسۇلاتقا ئايلاندى.

5 - ئاينىڭ ئاخىرى چاقىرلىغان تۆچقۇن پىلانى نەتىجىلىرى ۋە پائىنىت تېخنىكىسى بويىچە يەرمەنكە - كېڭىشىش يېغىندا كىشىلەر ئالى تاختايلىق ساندۇق تۈستىدىكى كۆكتاتلارنى،

غۇلجا ناھىيىسى بۇ يىل تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ قىزىلچا تېرىلغۇ كۆلىمىنى 89 مىڭ 475 مىڭ موغا يەتكۈزدى. تۇلار پەرۋىشنى چىڭ تۇتۇپ قىزىلچىنى ئېككى قېتىم ئوتىغاندىن باشقا، ھەر مو قىزىلچىغا 20 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىپ، مول ھوسۇل ئېلىشقا پۇختا ئاساس ياراتتى.

سۆزە تەتە: بۇ ناھىيىنىڭ ئارا تۇتىشىدىغان كەتتەكى دېھقان ئابدۇشۇكۇر قىزىلچىغا ئوغۇمچە ئوغۇت بەرمەكتە.

مىرزە خەمەت مۇھەممەت فوتوسى

ئەرشىدىن توختى فوتوسى

گۈلجەمىنە تېخان كۆرسىتىلارغا يېتەكچىلىك قىلماقتا.

سۆزە تەتە: ◁✱▷

قىزىل گۈلنى كۆرۈپ ۋە باھاسىنى ئون يۈەن ئەتراپىدا ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى كەينى - كەينىدىن تالىشىپ سېتىۋالدى. لېكىن ئۇ چاغدا مەھسۇلات ئاز بولۇپ سېتىۋالغۇچىلارنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرالمىغاندى. ئۇلار كۆپەرەك ئىشلەپ 7 - ئايغىچە ئوتتۇرلىرىغىچە ئۇرۇمچى بازىرىغا سېلىشنى قارار قىلدى.

ئۇلار ئىلگىرىكى نەتىجىلىرى بىلەن قانائەتلىنىپ قالماي، يەنە تۇپراقسىز گۈل تۈستۇرۇش ساندۇغىنىڭ ئىككىنچى ئەۋلات شەكلىنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتى. مەسىلەن، ساندۇقنى گۈل تەشتىكى شەكلىدە ياساپ يالغۇز تۇپلىك گۈللەرنى ئۈستۈرۈشكە لايىقلاشتۇرۇش، تورلۇك ياغاچ غوللۇق گۈل گىياھلارنى تىكىپ سىناق قىلىپ، مۇۋاپىق كېلىدىغان ئوزۇقلۇق سۈيۇقلۇقىنى ئىشلەپچىقىرىشتىن ئىبارەت بىر يۈرۈش تەدبىرلەرنى توزۇپ چىقتى.

* * *

خەلقارادا داڭلىق «LOTUS» ماركىلىق ۋېلىسىپىت تۈنجى تۈركۈم ئاپتونوم رايونىمىزغا كىردى

تەنجىن ۋېلىسىپىت 2 - زاۋۇتى ئامېرىكا «LOTUS» ۋېلىسىپىت چەكلىك ھەسسىدارلىق شىركىتى بىلەن بىرلىشىپ ئىشلىگەن «LOTUS» ماركىلىق ئالىي ۋېلىسىپىت يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىز بازارلىرىغا سېلىندى. «LOTUS» ماركىلىق ۋېلىسىپىت ئامېرىكىدىكى ئۈچ چوڭ داڭلىق ۋېلىسىپىتلەرنىڭ بىرى. تەنجىن ۋېلىسىپىت 2 - زاۋۇتى ئامېرىكىنىڭ ئىلغار ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى كىرگۈزۈپ، ئامېرىكا تەرەپنىڭ ئۈلچەم تەكشۈرۈشىنى قەتئىي ئىجرا قىلىپ، ۋېلىسىپىتنىڭ ئاساسلىق زاپچاسلىرىنى ئىمپورت قىلغان. بۇ قېتىم ئاپتونوم رايونىمىز بازارلىرىغا سېلىنغىنى «زىرەك باللار»، «ئەركىنلىك ئىلاھى» قاتارلىق ئون نەچچە خىل تېپتىكى ۋېلىسىپىتلار.

سەي ماۋ

* * *

قىزىل گۈللەرنى كۆرۈپ ۋە باھاسىنىڭ ئون يۈەن ئەتراپىدا ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى كەينى - كەينىدىن تالىشىپ سېتىۋالدى. لېكىن ئۇ چاغدا مەھسۇلات ئاز بولۇپ سېتىۋالغۇچىلارنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرالمىغاندى. ئۇلار كۆپەرەك ئىشلەپ 7 - ئايغىچە ئوتتۇرلىرىغىچە ئۇرۇمچى بازىرىغا سېلىشنى قارار قىلدى.

ئۇلار ئىلگىرىكى نەتىجىلىرى بىلەن قانائەتلىنىپ قالماي، يەنە تۇپراقسىز گۈل تۈستۇرۇش ساندۇغىنىڭ ئىككىنچى ئەۋلات شەكلىنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتى. مەسىلەن، ساندۇقنى گۈل تەشتىكى شەكلىدە ياساپ يالغۇز تۇپلىك گۈللەرنى ئۈستۈرۈشكە لايىقلاشتۇرۇش، تورلۇك ياغاچ غوللۇق گۈل گىياھلارنى تىكىپ سىناق قىلىپ، مۇۋاپىق كېلىدىغان ئوزۇقلۇق سۈيۇقلۇقىنى ئىشلەپچىقىرىشتىن ئىبارەت بىر يۈرۈش تەدبىرلەرنى توزۇپ چىقتى.

* * *

ئۇتتەك قىزغىن بولۇش

جۇ بىيى

جەنۇبىي شىنجاڭدا مۇخبىرلىق قىلىپ، نۇرغۇن كىشىلەر بىلەن ئۇچراشتىم، نۇرغۇن گەپلەرنى ئاڭلىدىم. بۇنىڭ ئىچىدە ماڭا ئەڭ كۆچلۈك تەسىر قىلغىنى، جايلاردا يىزا 2 -، 3 - كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇشقا بولغان تونۇشنىڭ بىردەك ئەمەسلىكى.

ئاپتونوم رايون 2 -، 3 - كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇشنى قوللاشتا ھەققەتەن قىزغىن بولدى. بۇ يىل ئەتىيازدىن بۈيان ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى يىزا - بازارلارنى تەكشۈرۈپ، مۇنەۋۋەر يىزا - بازار كارخانىچىلىرىنى قويۇل قىلدى، تېلېفون يېغىنى ئېچىپ، جايلارنى يىزا 2 -، 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى يەنمۇ تېزلىتىشكە چاقىردى؛ ئىختىساس ئىگىلىرى يېغىنى ئېچىپ، شەھەرلەردىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى تۆۋەنگە بېرىپ يىزا - بازار كارخانىلىرىنى ھۆددە ئىلىشقا ئىلھاملاندۇردى، كېيىن يەنە «ئۇچقۇن پىلانى» نەتىجىلىرى ۋە پائىنىت تېخنىكىسى بويىچە ئۇرۇمچى يەرمەنكە كېڭىشىش يېغىنى ئاچتى....

بىراق، تۆۋەنگە بارسىڭىز، ئەھۋال باشقىچە، بەزى ئورۇنلار مەدىرلاپمۇ قويمىغان، بەزى ناھىيە، يىزىلارنىڭ رەھبەرلىرى ئۆز ناھىيىسى ۋە يېزىسىنىڭ 2 -، 3 - كەسىپكە دائىر يېقىنقى مەزگىللىك پىلانىنىمۇ، كەلگۈسى لايىھىسىنمۇ تۈزمىگەن، ئۇلارنىڭ ئاغزىدىن چۈشۈرمەيدىغىنى يەنىلا بۇغداي، ياغلىق دان، قۇدۇق قېزىش، بوز يەر ئېچىش.

يېزا ئىگىلىكىدىن ئىبارەت بۇ ئاساس ناھايىتى مۇھىم، ئەلۋەتتە. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا، يېزا ئىگىلىكى ھەقىقىي تۈرەدە بىرىنچى ئورۇنغا قويۇلۇشى لازىم؛ لېكىن يىزا 2 -، 3 - كەسىپنى كەم بولسىمۇ بولمايدۇ. يېزا ئىگىلىكى بىلەن تۇنۇش ئوتتۇرۇسىدا ھېچقانداق زىددىيەت يوق. بەزى يۇلداشلار بۇ قائىدىنى بىلمەيدىغاندەك، ھەدىسلا ئۆز رايونىنىڭ قىسىنچىلىقىنى تەكىتلەيدۇ، ھەتتا يىزا 2 -، 3 - كەسىپنىڭ پارلاق ئىستىقبالىنى كۆرمەيدۇ.

چەرچەندە خې جېيې ئىسىملىك ياش دېھقان بىلەن كۆرۈشۈپ قالدىم. ئۇ چىرىتمال كېنى ئىزدەپ كوشئولون تېغىغا ئون نەچچە قېتىم بېرىپتۇ. ماڭا ئۇ قارلىرى تېخى ئېرىپ بولمىغان بۇ تاغدا بىر كېچە تونەپ قېلىپ، قاتتىق زۇكام بولۇپ قالغانلىقى، تاغدىن ئېككى كۈنىنىڭ ئالدىدا قايتىپ كەلگەنلىكى توغرىسىدا پاراڭ قىلىپ بەردى.

يولنى ئادەملەر ئاچىدۇ. جەنۇبى شىنجاڭدا تۇرغۇن ئورۇنلار گەپ باشلىنا - باشلانمايلا ئىختىساس ئىگىلىرى دېسە، ئىختىساس ئىگىلىرىمىز يوق، مەبلەغ دېسە، مەبلىغىمىز يوق، مۇساپە تېخى يىراق، ھەتتا ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنىمۇ يۆتكىيەلمەيمىز، دەپىشىدۇ. ئۇلارچە، ھېچقانداق چارە يوقمىش. ئەمەلىيەت بولسا، ئۇنىڭ ئەكسىچە. مەن جەنۇبى شىنجاڭدا ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ئىتتايىن ياخشى بەزى يېزا - بازار كارخانىلىرىنى كۆردۈم. كورلا شەھرىنىڭ چۆچۈك بۇيا مەھلىمي زاۋۇتىغا ئوخشاش زاۋۇتلار ئىگىلىك تەكلەشىنىڭ دەسلەپىدە نۇرغۇن يېڭى مەسىلىرگە يولۇققان، يۇقۇلۇپ كېتىش خەۋپىگمۇ دۇچ كەلگەن. خې جېيىگە ئوخشاش ئادەملەر تورلۇك توسالغۇلارنى يۆسۈپ ئۆتۈپ يول ئاچقاچقا، يول ماڭغانسېرى ئاسانلاشقان، ماڭغانسېرى كېڭەيگەن.

ھازىرقى مۇھىم مەسىلە يېزا 2 -، 3 - كەسىپنى يولغا قويۇشقا بولغان قىزغىنلىقنى ئاشۇرۇش مەسىلىسى. ئوتتەك قىزغىنلىق بولسىلا، مەسىلىنى ھەل قىلىشنىڭ چارىسىنى تاپقىلى، تاغدەك قىيىنچىلىق بولسىمۇ يېڭىپ كەتكىلى بولىدۇ.

ئىقتىسادۇ ئە تۇرمۇش (2) سان

سۈيتمىز بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ بىزگە كۆپلەپ «نۇر» بىلەن «شامال» جەھەتتىن مەدەت بېرىشىنى ئۈمىد قىلمىز دېيىشتى.

تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، يەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتى ۋە قۇرۇلۇشنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتەيلى

ياسىن ناسىر

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلارنىڭ رەھبەرلىكىدە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشىيەننى قەتئىي، ئېغىشماي ئىزچىللاشتۇردى. پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 7 -، 8 - ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ، مەركىزىي كومىتېت خىزمەت يىغىنىنىڭ ۋە ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 4 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈردى، ئاپتونوم رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىنىڭ قارارلىرىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، خەلق قۇرۇلتىيى توزۇمىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيىنى راۋاجلاندۇرۇش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشنى دەۋر قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، ئىجتىمائىي جەھەتتە مۇقىم تەرەققىي قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلاردا بېرىلگەن ھوقۇقلارنى ئەستايىدىل يۈرگۈزۈپ، نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، يەرلىك قانۇن - نىزام چەقرىش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ۋەكىللەر بىلەن بولغان ئالاقىنى قويۇقلاشتۇرۇش، خەلق قۇرۇلتىيى ئۆزۈمىنى تەشۋىق قىلىش، دائىمىي كومىتېتنىڭ ئۈزۈلۈشسىز كۈچەيتىش قاتارلىق جەھەتلەردە زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، يېڭى قەدەم تاشلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، يەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتى ۋە قۇرۇلۇشنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىش ئۈچۈن، بۇلتۇر 8 - ئايدا مەخسۇس گۇرۇپپا تەشكىللەپ، تارباغاتاي، ئالتاي ۋىلايەتلىرى، قاراماي، شىخەنزە شەھەرلىرى ۋە سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى 15 ناھىيە، شەھەر ۋە بىر نەچچە يېزا - بازارلىرىنىڭ خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنى تەكشۈردى. تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، ئون يىلدىن بۇيان كۆپ ساندىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ خىزمىتى ۋە قۇرۇلۇشدا زور ئىلگىرىلەشلەر بولغان. بولۇپمۇ 1989 - يىلى 10 - ئايدا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ خىزمىتى تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىدىن كېيىن، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتى يېڭى بىر تەرەققىيات باشقۇچىغا قەدەم قويۇپ، نۆۋەتتىكى بىر قانچە جەھەتتە خۇشاللانارلىق نەتىجەلەر قولغا كەلگەن:

1) ئىختىلاق قۇرۇلتىيى تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈشكە، خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ خاراكتېرى، ئورنى ۋە رولىغا بولغان تونۇش يەنمۇ ئوسكەن. ھەر دەرىجلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىدىكى يولداشلار ئەمەلىيەت داۋامىدا خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمى مېڭە بولغان تونۇشنىڭ قانچىلىك بولۇشى خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنىڭ چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلۇشىغا بىۋاستە مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى ئومۇمىيۈزلۈك ھېس قىلىپ، خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ خاراكتېرى، ئورنى ۋە رولىغا بولغان تونۇشنى تۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى خىزمەت تەلەپ قىلىدىغان ئاساسىي ۋەزىپە قىلغان. تارباغاتاي، ئالتاي ۋىلايەتلىك شەنئەتلىك پارتكوملار ۋە ھەرقايسى ناھىيىلىك، شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتى يېڭىنى ۋە كادىرلار يېڭىنى تەپىشىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمىنىڭ مۇھىملىقى ۋە زۆرۈرلۈكىنى دائىم تەكىتلەپ، خەلق قۇرۇلتىيى ئەزالىرىنى كۆزدىن كۆچۈرۈشكە ۋاقتىدا تەشكىللەپ، ئاممىنىڭ پىكىرلىرىنى كەڭ تۈردە ئاڭلاپ، ئاممىنىڭ توغرا پىكىرلىرىنى توپلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى قاراپ چىقىشنىڭ ئاساسى قىلغان. 1991 - يىلى 3 - ئايدا دائىمىي كومىتېت يىغىندا ھۆكۈمەتنىڭ ماۋارىپ، سەھىيە خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىغان ۋە قاراپ چىققاندا، دائىمىي كومىتېت تەركىبىدىكىلەر يىغىندىن بۇرۇن نۇرغۇن تەپسىلىي ۋە ئېنىق ماتېرىيالغا ئىگە بولغانلىقىنى ئۇچۇن، قول ئۆچىدىلا تەييارلانغان بۇ دوكلاتقا قوشۇلمىغان، بۇنىڭ بىلەن يىغىندا ھۆكۈمەتنىڭ قايتا مۇھاكىمە قىلىپ، دائىمىي كومىتېتنىڭ كېيىنكى سائىلق يىغىندا باشقىدىن دوكلات بېرىشكە قايتۇرۇش قارار قىلىنغان، بۇ ھۆكۈمەت ۋە ئۇنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىدا قاتتىق ئىنكاس قوزغىغان. قاراماي، شىخەنزە شەھەرلىك ۋە بورچىن ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ئىككى يىغىننى ياخشى ئېچىش جەھەتتە بىر يۈرۈش خېلى مۇكەممەل تەجرىبىلەرنى توپلاپ، ئىككى يىغىننى ئېچىشنى تۈزۈملەشتۈرۈش ۋە قېلىپلاشتۇرۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرغان.

4) ۋەكىللەر بىلەن ئالاقىلىشىش خىزمىتىدە يېڭى ئىلگىرىلەشلەر بولغان. خەلق ۋەكىللىرى دۆلەت ھاكىمىيەت ئورگانىنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى، ئۇلار خەلقتە ۋەكالىتەن دۆلەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدىغان مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان، شۇنداقلا، ئۇلار پارتىيە ۋە دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ خەلق ئاممىسى بىلەن ئالاقە باغلىشىدىكى كۆۋرۈك ۋە ڭاستە، ھەر دەرىجلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ۋەكىللەر خىزمىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بەرگەن. چىڭگىل ناھىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنى ۋەكىللەر خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى دائىمىي كومىتېت خىزمىتىنىڭ مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، مۇدىر ۋە تۆت نەپەر مۇئاۋىن مۇدىر ئىش تەقسىماتى بويىچە ھەر بىرى بىر يېزىدىكى ۋەكىللەر مەركىزىي گۇرۇپپىسى بىلەن ئالاقە باغلاپ، دائىمىي كومىتېتنىڭ ھەرقايسى خىزمەت تارماقلىرى بىلەن بىرلىكتە ۋەكىللەر گۇرۇپپىسىنىڭ پائالىيەتلىرىگە دائىم قاتنىشىپ، ۋەكىللەر پائالىيىتىنى تەشكىللەشكە يېتەكچىلىك قىلغان. تارباغاتاي، ئالتاي ۋىلايەتلىرى ۋە سانجى ئوبلاستىدىكى ھەرقايسى ناھىيىلىك، شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىدىمۇ بىر نەپەر مۇئاۋىن مۇدىر ۋەكىللەر بىلەن ئالاقىلىشىش خىزمىتىگە مەسئۇل بولغان. ۋەكىللەرنى كۆزدىن كۆچۈرۈش پائالىيىتىگە تەشكىللەش، ئالاقىدار ھۆججەتلەرنى ئۆگىنىش، سايلىغۇچىلار بىلەن ئالاقىلىشىش، دائىمىي كومىتېت يىغىنلىرىغا سىرتتىن قاتنىشىشقا ئوخشاش تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق ۋەكىللەرنىڭ خىزمەت ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىپ، ۋەكىللەرنىڭ تۈز مەۋرىي رايونىنىڭ چوڭ - چوڭ ئىشلىرىنى قارار قىلىش ۋە ئامما بىلەن ئالاقە باغلاشتىكى رولىنى جارى قىلدۇرغان. بەزى ناھىيە، شەھەرلەر يەنە ۋەكىللەرنى ھۆكۈمەتنىڭ خىزمىتىنى باھالاشقا تەشكىللەپ، ۋەكىللەر پائالىيىتىگە يېڭى ۋە مۇھىم مەزمۇنلارنى قوشقان. بولۇپمۇ يېزىلىق، بازارلىق خەلق قۇرۇلتىيى ھەيئەت رەيىسلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك دائىمىي رەئىس قويۇلۇپ، يېزىلىق، بازارلىق خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ يىغىن ئارىلىقىدىكى پائالىيەتلىرى كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە كۈچەيتىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۆز رايونىدىكى ئاھالىلەرگە ۋەكىللىك قىلىش، ئۇلارنىڭ ئىرادىسىنى ئىپادىلەش، ئۇلارنىڭ مەنپەئەتىنى قوغداش ئىقتىدارى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈلمەكتە. ئۇتوبۇي ناھىيىسى دافېك بازارلىق خەلق قۇرۇلتىيى ھەيئەت رياسىتى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ يىغىن ئېچىش تۈسۈلىدىن پايدىلىنىپ، قاتتىق يىغىن تەرتىپى تۈزۈپ چىقىپ، يىغىندا ھۆكۈمەتنىڭ خىزمەت دوكلاتى، مالىيە نەقچوت، خام چوت دوكلاتلىرى، يېزا ئىقتىسادىي خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلات ۋە ھەيئەت رياسەتلىرىنىڭ خىزمەت دوكلاتلىرىنى ئاڭلاپ ئۇنىڭ خام چوت تەكشۈرۈش ھەيئىتى ۋە تەكلىپ تەكشۈرۈش ھەيئىتىنى تەسىس قىلغان، تۆت قارار ماقۇللىغان. بازار بويىچە ئوبلاست، ناھىيە، ۋە يېزىدىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 62 نەپەر ۋەكىللەر پائالىيىتى توقتۇز گۇرۇپپا قىلىپ ئۇيۇشتۇرۇلۇپ، ۋەكىللەر پائالىيىتى پائال قانات يايدۇرۇلغان. يېزىلىق، بازارلىق خەلق قۇرۇلتىيى ھەيئەت رياسەتلىرىنىڭ ئۆز قۇرۇلۇشىمۇ كۈچەيتىلىپ، «ئىشخانا بولۇش، ۋەزىپىسكا بولۇش، تامغا بولۇش، تۈزۈم بولۇش ۋە خىزمەت ئۈسكۈنىلىرى بولۇشتىن ئىبارەت بەش بولۇش» تەلىبى ئومۇمىيۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇلغان. ئالتاي شەھىرى، كۆكتوقاي ناھىيىسى ۋە چىڭگىل ناھىيىسىدىكى يېزىلىق، بازارلىق خەلق قۇرۇلتىيى ھەيئەت رياسەتلىرىنىڭ ھەممىسىدە مەخسۇس دائىمىي رەئىس قويۇلغان، بۇلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك يېزىلىق، بازارلىق پارتكوملارنىڭ ئەزاسى ئىكەن، كاتىپ ياكى خىزمەتچىلەرمۇ سەپلەنگەن. تۇلارنىڭ خىزمەت شارائىتى ھازىرقى خىزمەت ئېھتىياجىنى ئاساسەن قانداۋرلايدىكەن.

شىمالىي شىنجاڭدىكى قىسمەن ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە شەھەرلەرنىڭ خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەر شۇنى قايتا ئىسپاتلىدىكى، قەيەردىكى پارتكوملار تەڭ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرگەن ۋە ئۇنى قوللىغان بولسا، شۇ يەردىكى خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتى ئۈگۈشلۇق تەرەققىي قىلغان ۋە بۇ جەھەتتە يېڭى ۋەزىيەت يارتىلغان. ئۇنىڭ ئەكسىچە بولغاندا، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتى قىينچىلىققا ئۇچرىغان ۋە خىزمەتنىڭ نەتىجىسىمۇ زور بولمىغان. خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ياخشىلاش ۋە كۈچەيتىش جەھەتتە ئالتاي ۋىلايەتلىك پارتكوم بىزگە ئۈلگە بولدى. 1989 - يىلدىن ھازىرغىچە ۋىلايەتلىك پارتكوم ئۈچ قېتىم خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتى يىغىنى ئاچقان، ھەر قېتىمقى يىغىنغا ھەرقايسى ناھىيىلەرنىڭ پارتكوم شۇجىلىرىنى، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ مۇدىرلىرىنى ۋە ناھىيىلەرنىڭ ھاكىملىرىنى قاتناشتۇرۇپ، خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنى يۇقىرى پەللىگە ئۆستۈرۈش ئۈچۈن بارغان ۋە بۇ ھەقتە ئۆزىدە بىرلىكتە مۇھاكىمە ئېلىپ بارغان، ئۇنىڭدىن كېيىن، يەنىلا ئىككى يىل بىر، ئىككى يىلدىن مەسىلىنى ھەل قىلغان. بۇ يىل 7 - ئايدا ۋىلايەتلىك پارتكوم خەلق قۇرۇلتىيى خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويغان. پۈتۈن ۋىلايەتتىكى يەتتە ناھىيىلىك، بىر شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى مۇدىرلىرى تەڭ دەرىجىلىك پارتكوم دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئەزاسى ئىكەن، كۆكتوقاي ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىنى قوشۇمچە ئۈستىگە ئالغان. ۋىلايەتلىك پارتكوم خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى نامزاتلىرىنى تەكشۈرگەندە پارتكوم بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ بىرىنچى قول رەھبەرلىرىگە ئوخشاش تۇلچەم ۋە تەلەپ قويغان. خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنى بىرىنچى سەپ دەپ قاراپ كادىر سەپلىگەن. شۇنىڭ بىلەن بىرگە، خەلق قۇرۇلتىيى كادىرلىرىنى يېتىشتۇرۇش، ئۇستۇرۇشكە ئەھمىيەت بەرگەن، خادىملارنى سىرتقا ئۆزدىن كۆچۈرۈشكە ۋە ئۆگىنىشكە ئەۋەتىشتە خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئەستىن چىقارماي، خەلق

تۆپکێی بڕسی باشاڕێی تەرمیللەشکە ئەحمەبەت بیرب، ئۆڵاڕنانۆ باشاڕمچەڵتی ڕۆلنی جاڕی قەڵاڕۆماقا

بەپێکاڕنی ھۆستە ھکەملەڵی، 28 باشتی ئراەسی تبخۆ کۆچەیەی، ئۆڵاڕ «ئنکی 125 جۆگگەڕ کەموژنستەڵە پاڕێسگە، 1 ماشنی کەموژنستەڵە باشاڕ ئستباڤا ڕۆڵسی جاڕی قەڵاڕۆپ، بڕا ئگگەڵە بێگەڵەن قەرێڵ قەڵەی، ھەدەبنەت ئستباڤی ئەبڵاڕی ئەحمەبەت - ئەبڵاڕی 5 - ئابنبەی بڕێی بڕاڵە ئۆڵاڕنانۆ ئەحمەبەت ڕۆڵسی باھتنی جاڕی ئۆڵاڕنانۆ ھەبەت بڕب، ئۆڵاڕنانۆ ھەر ھەھەتگی باشاڕمچەڵتی ڕۆڵسی باھتنی جاڕی قەڵاڕۆماقا.

بۆ بڕبڕا قەڵەگەڕی ئستباڤی خڕمتی ڤە باشاڕنی ئەڕبەبەڵەشکە ئەبڵ ئاڕئەڵاڕنانۆ ئەبڵاڕبەجتی، ئستباڤی ئەبڵاڕی ڤە باشاڕنانۆ باشاڕبەجتی، ئەھۆڵڵاڵە ڕۆڵ جاڕی قەڵاڕۆماقا. بۆ ئەڵ ماڵەتی ئۆڵاڕگەڕنتی ئۆھۆن بڕۆڵی ھاڕئەۆ ئۆڵاڕنانۆ ئەبڵاڕی ئەبڵاڕبەجتی ئەبڵاڕی ڤە ئەبڵاڕنانۆ باشاڕبەجتی ئەبڵاڕی ئەبڵاڕبەجتی ئەبڵاڕی ڤە باشاڕنانۆ ئەبڵ

دېڭ شياۋپىڭنىڭ ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيە قۇرۇلۇشى ئىدىيىسى توغرىسىدا مۇھاكىمە يېغىنى چاقىرىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭگو كومپارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 71 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن بۈگۈن بېيجىڭدا دېڭ شياۋپىڭنىڭ ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيە قۇرۇلۇشى ئىدىيىسى توغرىسىدا مۇھاكىمە يېغىنى چاقىرىلدى. بۈگۈنكى ئېچىلىش مۇراسىمىغا بېيجىڭدىكى بىر قىسىم پىشقەدەم يولداشلار، نەزەرىيە خىزمەتچىلىرى، بىر قىسىم تۈلكە، شەھەرلەرنىڭ رەھبەرلىرى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام خىزمەتچىلىرىدىن بولۇپ تەخمىنەن 200 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

بەزى پىشقەدەم يولداشلار سۆزلىرىدە مۇنداق كۆرسەتتى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى ئىدىيىسى مول مەزمۇنغا ئىگە بولۇپ، سىياسىي لۇشىيەن، ئىدىيىۋى لۇشىيەن تەشكىلي لۇشىيەن ۋە خىزمەت ئۇسۇلى قاتارلىق كۆپ جەھەتلەردىكى قۇرۇلۇش ئىدىيىسى تۈز ئېچىگە ئالىدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسىغا خاس مەسئۇلىيەتچانلىقى، كۆزىتىش ئىقتىدارى ۋە ھېچنەرسىدىن قورقمايدىغان روھى بىلەن جۇڭگو ئىنقىلابى يېڭى دەۋرگە قەدەم قويغاندىن كېيىن، پۈتۈن پارتىيىنى قالايمىقانچىلىقلارنى تۈگىتىشقا يېتەكلەپ، پۈتۈن پارتىيە خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى «سىنىپىي كۆرەشنى تۈتقا قىلىش» تىن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش توغرا يولىغا سېلىپ، «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» دىن ئىبارەت ئاساس لۇشىيەنى، 80 - يىللاردىن كېيىنكى ئەسرىنىڭ ئوتتۇرلىرىغىچە زامانىۋىلاشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئۈچ قەدەمگە بۆلۈپ ئەمەلگە ئاشۇرۇش ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ جەنۇبىي كۆزدىن كۆچۈرگەندە بايان قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھى بويىچە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىي كۆزدىن كۆچۈرگەن چاغدا بايان قىلغان مۇھىم سۆھبەتنىڭ روھىنى ئومۇمىيۈزلۈك تۈزىچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنى تېزلەتكەتە پارتىيە قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، پارتىيە 14 - قۇرۇلتېيىنىڭ چاقىرىلىشىنى ئەمەلىي ھەرىكەتلەر بىلەن كۈتۈۋېلىشىمىز لازىم.

*

بۇ يىلقى دۆلەت قەرز چېكىنىڭ دېرى ۋە ئۆسۈمىنى قايتۇرۇش ھەم دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىشقا مۇناسىۋەتلىك مەسىلەر توغرىسىدا

مالىيە مىنىستىرلىكى ئالاقىدار ساھەسىنىڭ مەسئۇلى مۇخبىرلارنىڭ سۇئالىغا جاۋاب بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 25 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. بۈ يىلقى دۆلەت قەرز چېكىنىڭ دېرى ۋە ئۆسۈمىنى قايتۇرۇش ئىشى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى باشلىنىپ 10 - ئاينىڭ 31 - كۈنى ئاخىرلىشىدۇ. مالىيە مىنىستىرلىكى ئالاقىدار ساھەسىنىڭ مەسئۇلى يېقىندا بۈيىلقى دۆلەت قەرز چېكىنىڭ دېرى ۋە ئۆسۈمىنى قايتۇرۇش ھەم دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىش قاتارلىق مەسىلەر توغرىسىدا مۇخبىرلارنىڭ سۇئالىغا جاۋاب بەردى، مەزمۇنى تۆۋەندىكىچە:

سۇئال: 1992 - يىلى قەرەلى توشىدىغان دۆلەت قەرز چېكى قايسىلار؟

جاۋاب: بۇ يىل قەرەلى توشىدىغان دۆلەت قەرز چېكى مۇنداق ئۈچ خىلغا بۆلىنىدۇ: بىرىنچى خىل، 1987 - يىلى تارقىتىلغان 7 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى؛ ئىككىنچى خىل، 1989 - يىلى تارقىتىلغان 5 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى؛ ئۈچىنچى خىل، 1990 - يىلى تارقىتىلغان 3 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى. بۇ ئۈچ خىل چېكنىڭ ئومۇمىي سانى 100 يىل چەكلىمىسى ئۆتكەن دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ 10 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.

سۇئال: بۇ يىل قەرەلى توشىدىغان دۆلەت قەرز چېكى مۇنداق ئۈچ خىلغا بۆلىنىدىكەن، ئۇلارنىڭ ھەر بىرىنىڭ ئۆسۈمى قانداق بولىدۇ؟

جاۋاب: بۇ يىل قەرەلى توشىدىغان دۆلەت قەرز چېكى مۇنداق ئۈچ خىلغا بۆلىنىدۇ: بىرىنچى خىل، 1987 - يىلى تارقىتىلغان 7 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى. بۇ خىل چېكنىڭ ئۆسۈمى نىسبىتى 8%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى 1984 - يىلى 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 1992 - يىلى 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنگىچە بولىدۇ، ئۆسۈم نىسبىتى ۋە ئۆسۈمنى ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى مۇنداق بولىدۇ:

شەخسىلەر سېتىۋالغان 1983 - 1981 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ يىللىق ئۆسۈم نىسبىتى 8%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى توققۇز يىل بولىدۇ؛ 1984 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ يىللىق ئۆسۈم نىسبىتى 8%، ئۆسۈمنى ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى سەككىز يىل بولىدۇ؛ 1987 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ يىللىق ئۆسۈم نىسبىتى 10%، ئۆسۈمنى ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى بەش يىل بولىدۇ؛ 1989 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلدى، يەنى 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 5 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلدى، ئۇنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 11.14%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى بەش يىل بولىدۇ؛ 1990 - يىلى تارقىتىلغان 3 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى. بۇ خىل چېكنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 7.86%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى ئۈچ يىل بولىدۇ.

سۇئال: بۇ يىل تارقىتىلىدىغان دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ قانداق ئالاھىدىلىكى بار؟

جاۋاب: بۇ يىل دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىشتا بەزى يېڭى تەدبىرلەر قوللىنىلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە بىر قەدەر گەۋدىلىكرەكى شۇكى، بىرىنچىسى، بىر يىللىق ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ تارقىتىلدى، يەنى 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 5 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلدى، ئۇنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 11.14%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى بەش يىل بولىدۇ؛ 1990 - يىلى تارقىتىلغان 3 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى. بۇ خىل چېكنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 7.86%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى ئۈچ يىل بولىدۇ.

سۇئال: بۇ يىل تارقىتىلىدىغان دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ قانداق ئالاھىدىلىكى بار؟

جاۋاب: بۇ يىل دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىشتا بەزى يېڭى تەدبىرلەر قوللىنىلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە بىر قەدەر گەۋدىلىكرەكى شۇكى، بىرىنچىسى، بىر يىللىق ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ تارقىتىلدى، يەنى 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 5 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلدى، ئۇنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 11.14%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى بەش يىل بولىدۇ؛ 1990 - يىلى تارقىتىلغان 3 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى. بۇ خىل چېكنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 7.86%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى ئۈچ يىل بولىدۇ.

سۇئال: بۇ يىل تارقىتىلىدىغان دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ قانداق ئالاھىدىلىكى بار؟

جاۋاب: بۇ يىل دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىشتا بەزى يېڭى تەدبىرلەر قوللىنىلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە بىر قەدەر گەۋدىلىكرەكى شۇكى، بىرىنچىسى، بىر يىللىق ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ تارقىتىلدى، يەنى 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 5 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلدى، ئۇنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 11.14%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى بەش يىل بولىدۇ؛ 1990 - يىلى تارقىتىلغان 3 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى. بۇ خىل چېكنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 7.86%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى ئۈچ يىل بولىدۇ.

سۇئال: بۇ يىل تارقىتىلىدىغان دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ قانداق ئالاھىدىلىكى بار؟

جاۋاب: بۇ يىل دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىشتا بەزى يېڭى تەدبىرلەر قوللىنىلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە بىر قەدەر گەۋدىلىكرەكى شۇكى، بىرىنچىسى، بىر يىللىق ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ تارقىتىلدى، يەنى 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 5 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلدى، ئۇنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 11.14%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى بەش يىل بولىدۇ؛ 1990 - يىلى تارقىتىلغان 3 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى. بۇ خىل چېكنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 7.86%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى ئۈچ يىل بولىدۇ.

سۇئال: بۇ يىل تارقىتىلىدىغان دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ قانداق ئالاھىدىلىكى بار؟

جاۋاب: بۇ يىل دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىشتا بەزى يېڭى تەدبىرلەر قوللىنىلىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە بىر قەدەر گەۋدىلىكرەكى شۇكى، بىرىنچىسى، بىر يىللىق ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ تارقىتىلدى، يەنى 4 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 5 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلدى، ئۇنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 11.14%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى بەش يىل بولىدۇ؛ 1990 - يىلى تارقىتىلغان 3 يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى. بۇ خىل چېكنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى 7.86%، ئۆسۈم ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى ئۈچ يىل بولىدۇ.

تېخنىكا جىھەتتىكى ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىم يولى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جۇخەي، 29 - ئىيۇن خەۋىرى. مەملىكەتلىك يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى بەش كۈن داۋام قىلىپ بۈگۈن گۈلدۈك تۈلەكسىنىڭ جۇخەي شەھىرىدە ئاياغلاشتى. گۇۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى تېن جىيۇن خۇلاسە سۆزىدە مۇنداق دېدى: يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش مەملىكىتىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش تارىخىدا مەسلىي كۆرۈلۈپ باقمىغان بىر قېتىملىق زور بۇرۇلۇش، يېزا ئاۋار ئىگىلىكى زور دەرىجىدە راۋاجلىنىش دەۋرىگە قەدەم قويغاندىن كېيىنكى بىر قېتىملىق يېزا ئىگىلىك ئىنقىلابى، ئەنئەنىۋىي يېزا ئىگىلىكىنى ئۆزگەرتىش يېزا ئىگىلىكىنى زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ زۇرۇر يولى:

گۇۋۇيۈەن چاقىرغان بۇ قېتىمقى مەملىكەتلىك يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىي كۆزدىن كۆچۈرگەن چاغدا بايان قىلغان مۇھىم سۆھبىتىنى ۋە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يېتەكچى قىلىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى ۋەزىپىلىرىنى مۇزاكىرە قىلدى. ھەرقايسى ئوللكلىك، ئايتونوم رايونلۇق، بۆلۈمسە قاراشلىق شەھەرلىك، پىلانغا ئايىرىم (بېشى 1 - بەتتە)

روھلىنىپ، ھەقىقىي ئۆتۈپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، گۇۋۇيۈەننىڭ ھۆججىتى ئارقىلىق چۈشۈرۈلگەن سىياسەت تەرىنى ئىمكان قەدەر تېز ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۇ سىياسەت تەرىنى تولۇق، ياخشى، جانلىق، بالدۇر ئىشلىتىپ، چېگرا بويلىرىدىكى رايونلارغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. سىياسەت تەرىنى بىر - بىرىگە ماسلاشتۇرۇش ۋە داۋاملىق تۈزىچىللاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. ھوقۇقنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈپ، تۇرلەرنى ۋە مەبلەغنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك.

2. گۇۋۇيۈەننىڭ ھۆججىتى ئارقىلىق چۈشۈرۈلگەن سىياسەت تەرىنى ئىمكان قەدەر تېز ئەمەلىيلەشتۈرۈش، بۇ سىياسەت تەرىنى تولۇق، ياخشى، جانلىق، بالدۇر ئىشلىتىپ، چېگرا بويلىرىدىكى رايونلارغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. سىياسەت تەرىنى بىر - بىرىگە ماسلاشتۇرۇش ۋە داۋاملىق تۈزىچىللاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. ھوقۇقنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈپ، تۇرلەرنى ۋە مەبلەغنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك.

3. كەسىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش، ئوبوروتنى مۇھىم تۇتقا قىلغان مۇلازىمەت سىستېمىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش لازىم.

تېن جىيۇن مۇنداق دېدى: يېزا ئىگىلىكىنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى ئاساسلىق تۇرنى ھازىرمۇ، كەلگۈسىدىمۇ ئۆزگەرمەيدۇ. يېزا ئىگىلىكىدە، تۇتۇل ھالدا سانىنى قوغلىشىشتىن سان، سۈپەتكە ئەھمىيەت بېرىش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش يولىغا بۇرۇلۇش لازىم. يېزا ئىگىلىكىگە سەل قاراش ئەمەس، بەلكى، تېخىمۇ ياخشى ئەھمىيەت بېرىش لازىم. بۈگۈن يەنە سىنىپىي ھازىر ئوتتۇرىغا قويمىسا بولمايدىغان، دېھقانلارنىڭ ھاللىق سەۋەبىگە يېتىش، يېزا ئىقتىسادىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرىلىتىش مۇھىم ۋەزىپىسى ئەمەلگە ئاشۇرۇشى قېيىن بولىدۇ.

تېخنىكا جىھەتتىكى ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇرۇش ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىم يولى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جۇخەي، 29 - ئىيۇن خەۋىرى. مەملىكەتلىك يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش يىغىنى بەش كۈن داۋام قىلىپ بۈگۈن گۈلدۈك تۈلەكسىنىڭ جۇخەي شەھىرىدە ئاياغلاشتى. گۇۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى تېن جىيۇن خۇلاسە سۆزىدە مۇنداق دېدى: يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش مەملىكىتىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش تارىخىدا مەسلىي كۆرۈلۈپ باقمىغان بىر قېتىملىق زور بۇرۇلۇش، يېزا ئاۋار ئىگىلىكى زور دەرىجىدە راۋاجلىنىش دەۋرىگە قەدەم قويغاندىن كېيىنكى بىر قېتىملىق يېزا ئىگىلىك ئىنقىلابى، ئەنئەنىۋىي يېزا ئىگىلىكىنى ئۆزگەرتىش يېزا ئىگىلىكىنى زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ زۇرۇر يولى:

گۇۋۇيۈەن چاقىرغان بۇ قېتىمقى مەملىكەتلىك يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىي كۆزدىن كۆچۈرگەن چاغدا بايان قىلغان مۇھىم سۆھبىتىنى ۋە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يېتەكچى قىلىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى ۋەزىپىلىرىنى مۇزاكىرە قىلدى. ھەرقايسى ئوللكلىك، ئايتونوم رايونلۇق، بۆلۈمسە قاراشلىق شەھەرلىك، پىلانغا ئايىرىم (بېشى 1 - بەتتە)

روھلىنىپ، ھەقىقىي ئۆتۈپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، گۇۋۇيۈەننىڭ ھۆججىتى ئارقىلىق چۈشۈرۈلگەن سىياسەت تەرىنى ئىمكان قەدەر تېز ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۇ سىياسەت تەرىنى تولۇق، ياخشى، جانلىق، بالدۇر ئىشلىتىپ، چېگرا بويلىرىدىكى رايونلارغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. سىياسەت تەرىنى بىر - بىرىگە ماسلاشتۇرۇش ۋە داۋاملىق تۈزىچىللاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. ھوقۇقنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈپ، تۇرلەرنى ۋە مەبلەغنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك.

2. گۇۋۇيۈەننىڭ ھۆججىتى ئارقىلىق چۈشۈرۈلگەن سىياسەت تەرىنى ئىمكان قەدەر تېز ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۇ سىياسەت تەرىنى تولۇق، ياخشى، جانلىق، بالدۇر ئىشلىتىپ، چېگرا بويلىرىدىكى رايونلارغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. سىياسەت تەرىنى بىر - بىرىگە ماسلاشتۇرۇش ۋە داۋاملىق تۈزىچىللاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. ھوقۇقنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈپ، تۇرلەرنى ۋە مەبلەغنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك.

3. كەسىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش، ئوبوروتنى مۇھىم تۇتقا قىلغان مۇلازىمەت سىستېمىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش لازىم.

تېن جىيۇن مۇنداق دېدى: يېزا ئىگىلىكىنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى ئاساسلىق تۇرنى ھازىرمۇ، كەلگۈسىدىمۇ ئۆزگەرمەيدۇ. يېزا ئىگىلىكىدە، تۇتۇل ھالدا سانىنى قوغلىشىشتىن سان، سۈپەتكە ئەھمىيەت بېرىش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش يولىغا بۇرۇلۇش لازىم. يېزا ئىگىلىكىگە سەل قاراش ئەمەس، بەلكى، تېخىمۇ ياخشى ئەھمىيەت بېرىش لازىم. بۈگۈن يەنە سىنىپىي ھازىر ئوتتۇرىغا قويمىسا بولمايدىغان، دېھقانلارنىڭ ھاللىق سەۋەبىگە يېتىش، يېزا ئىقتىسادىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرىلىتىش مۇھىم ۋەزىپىسى ئەمەلگە ئاشۇرۇشى قېيىن بولىدۇ.

ئىشكنى ئېچىۋېتىش جەھەتتە يېڭى ئوبراز تىكلەش كېرەك.

5. ئېچىۋېتىلگەن ئالتە شەھەرگە ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىغا ياخشى مۇھىت يارىتىش لازىم. ئېچىۋېتىلگەن ئالتە شەھەردە كادىرلار ۋە ئاممىغا بىر قېتىم ئىشكنى ئېچىۋېتىش بويىچە قايتا تەربىيە ئېلىپ بېرىپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئېچىۋېتىش ئېڭىنى ئۆستۈرۈش لازىم. ئالاقىدار تارماقلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىغا ياخشى مۇھىم ۋەزىپىسى ئەمەلگە ئاشۇرۇشى قېيىن بولىدۇ.

جاۋاب: بۇ يىل قەرەلى توشىلىغان دۆلەت قەرز چېكى مۇنداق ئۇچ خىلغا بۆلىنىدۇ؛ بىرىنچى خىلى، شەخسىلەر سېتىۋالغان دۆلەت خەزىنە چېكى، 1983-، 1987-، 1989-يىللىرى تارقىتىلغان دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ قەرەلى توشىتى، 1984 - يىلى تارقىتىلغان دۆلەت خەزىنە چېكى نومۇرىنىڭ ئاخىرقى خانىسى «5، 6» بولغانلىرىدىن باشقىلىرىنىڭمۇ قەرەلى توشىتى. ئىككىنچى ئورۇنلار سېتىۋالغان دۆلەت خەزىنە چېكى، ئاساسەن ئورۇنلار سېتىۋالغان 1981، 1982، 1983، 1984 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چەكلىرىدىن دىرى ۋە ئۆسۈمىنى قايتۇرۇش ۋاقتى ئۇچ يىل كېچىكتۈرۈلگەندىن كېيىن 1992 - يىل قەرەلى توشقان قىسمىنىڭ دىرى ۋە ئۆسۈمى بەلگىلىمە بويىچە قايتۇرۇلىدۇ. بۆلارنىڭ ئىچىدە 1981 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكىگە مالىيە مىنىستىرلىكى 1986 - يىلى ئېلان قىلغان چەككە چىققان نومۇر تۆلچەم قىلىنىدۇ، 1982 -، 1983 - ۋە 1984 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى شۇ يىلى ئورۇنلار سېتىۋالغان غەزىنە چېكى سوممىسىنىڭ 20 پرسەنتى بويىچە قايتۇرۇلىدۇ. ئۇچىنچى خىلى، 1989 - يىلى تارقىتىلغان قىممىتى ساقلاپ قېلىنىدىغان زايومنىڭ قەرەلى پۇتۇنلەي توشتى. دىرى ۋە ئۆسۈمى 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ قايتۇرۇلىدۇ.

سۇئال: 1992 - يىلى قەرەلى توشقان دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ ئۆسۈمى قانداق ھېسابلىنىدۇ؟

جاۋاب: 1992 - يىلى قەرەلى توشقان دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ ئۆسۈمىنى ھېسابلاش ئورۇنلار سېتىۋالغان 1981 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ يىللىق ئۆسۈم نىسبىتى 4%، ئۆسۈمنى ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى 11 يىل بولىدۇ؛ 1982 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ يىللىق ئۆسۈم نىسبىتى 4%، ئۆسۈمنى ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى ئون يىل بولىدۇ، 1983 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ يىللىق ئۆسۈم نىسبىتى 4%، ئۆسۈمنى ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى توقۇز يىل بولىدۇ؛ 1984 - يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ يىللىق ئۆسۈم نىسبىتى 4%، ئۆسۈمنى ھېسابلاش يىل چەكلىمىسى سەككىز يىل بولىدۇ.

يۇقىرىدا ئېيتىلغان قەرز چەكلىرىنىڭ ئۆسۈمى يىللىق ئۆسۈم نىسبىتى بويىچە ھېسابلىنىدۇ، قايتا ئۆسۈم ھېسابلانمايدۇ، ئۆسۈمى دىرىگە قوشۇپ قايتۇرۇلىدۇ.

سۇئال: شەخسىلەر سېتىۋالغان ئىلگىرىكى يىللاردا قەرەلى توشقان بولسىمۇ قايتۇرۇلمىغان قالغان دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ دىرى ۋە ئۆسۈمنى قايتۇرۇش ئىشى بۇ يىل قانداق بېجىرىلىدۇ؟

جاۋاب: شەخسىلەر سېتىۋالغان ئىلگىرىكى يىللاردا قەرەلى توشقان بولسىمۇ، دىرى ۋە ئۆسۈمى قايتۇرۇۋېلىنمىغان دۆلەت خەزىنە چېكى ۋە دۆلەت قەرزۇلۇشى قەرز چەكلىرىنىڭ دىرى ۋە ئۆسۈمىنى قايتۇرۇش بۇ يىلمۇ بېجىرىلىدۇ، تۆنۈگۈن ئۆسۈمنى ھېسابلاش تارقىتىلدى، يەنى 4-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن 5-ئاينىڭ 31 - كۈنگىچە ئۇچ يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلدى؛ 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنگىچە بەش يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلدى. ھازىر بەش يىللىق دۆلەت خەزىنە چېكىنى تارقىتىش ۋەزىپىسى پىلاندىن تاشقۇرۇپ ئورۇندىلىنىپ بولدى. ئىككىنچىسى، مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجىنى كۆزدە تۇتۇپ بۇ يىل دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ قىممىتى ئىلگىرىكى يىللاردىكىدىن كۆپەيتىلدى، بەش يىللىقى 50 يۈەنلىك، 100 يۈەنلىك، 500 يۈەنلىك قىلىپ بېسىلدى، ئۇچ يىللىقىنا ئەسلىدىكى 50 يۈەنلىك، 100 يۈەنلىك، 500 يۈەنلىك خەزىنە چېكى ئاساسىدا يەنە 1000 يۈەنلىك خەزىنە چېكى قوشۇلدى.

* * *

ئېلان

بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ لوپنۇر ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن شۆپۈلۈك يېزىلىق تەمىنات سودا - كوپېراتىپىگە بېرىلگەن كارخانا قانۇنىي ۋەكىلى ھەسەنجان قاسىم نامىدىكى تىجارەت كىنىشكىسى، باج كىنىشكىسى، ۋەكالەتەن بېجىرىلىدىغان مال ئېلىش تالۇنىنى يوقاتتۇق. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

لوپنۇر ناھىيىسى شۆپۈك تەمىنات - سودا كوپېراتىپى

ئېلان

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ چوڭقۇر راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، دۆلىتىمىزنىڭ دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر بىلەن بولغان ئالاقىسى، شەخسىلەر ئارا ئىقتىسادىي ئالاقە بارغانسېرى كۆپەيمەكتە. بۇنداق يېڭى ۋەزىيەت ئېھتىياجىغا ئىۋېغۇلنلىشىش ئۈچۈن، گوۋۇيۈەننىڭ تەستىقلىشىچە ئارقىلىق پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكى 1992 - يىل 7 - ئايدىن ئېتىبارەن خەلقئارا پوچتا پۇل پېرېۋوت كەسپىنى رەسمىي يولغا قويىدۇ. دەسلەپكى قەدەمدە 7 - ئايدا ئامېرىكا بىلەن، 8 - ئايدا ياپونىيە بىلەن ئاددىي پۇل پېرېۋوت كەسپىي يولغا قويۇلىدۇ. ئۇنىڭدىن كېيىن تېخنىكا كۆپ تاشقى پېرېۋوت مەبلىغى جەلپ قىلىپ، دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا يارەدەم بېرىش ئۈچۈن باشقا دۆلەت ۋە رايونلارغا كېڭەيتىلىدۇ ھەم تېلېگرامما ئارقىلىق پۇل پېرېۋوت قىلىش كەسپىي كۆپەيتىلىدۇ.

پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى يولغا قويغان بۇ كەسىپ پوچتا - تېلېگراف تور - تۇتقىلىرى كۆپ بولۇش، يەتكۈزۈلۈش سۈرئىتى تېز بولۇش، ھېساب ئۈزۈش ۋاقتى قىسقا بولۇش، مەبلەغ يۆتكەش جانلىق بولۇشتەك ئارتۇقچىلىققا ئىگە. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، تۈنجى توركۆمدە ئورۇمچى، كورلا، قەشقەر، قارامای، غۇلجا قاتارلىق بەش شەھەردىكى پوچتا - تېلېگراف ئورۇنلىرىنى ئۈزۈنگە قاراشلىق ناھىيە (شەھەر) نىڭ خەلقئارا پۇل پېرېۋوت مۇلازىمىتىنى ئۈز ئۈستىگە ئالىدۇ.

خېرىدارلارنىڭ مۇشۇ كەسىپتىن پايدىلىنىشىنى قارشى ئالىمىز

پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى سىزلەر ئۈچۈن قىزغىن خىزمەت قىلىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا - تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى

ئەمە لىيلە شتۇرۇش كېرەك.

3. ئېچىۋېتىلگەن ئالتە شەھەرنىڭ ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى، چېگرا ئىقتىسادىي ھەمكارلىق رايونى پىلانى ۋە ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاش كېرەك. جايلار ئۈزلىرىنىڭ بايلىق ئالاھىدىلىكى، كەسىپ ئاساسى، تەرەققىيات يوشۇرۇن كۈچىنى ئاساس قىلىپ، ئۈزلىرىنىڭ كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇش يۆنىلىشى ۋە تەرەققىيات ئەندىزىسىنى ياخشى تاللىشى لازىم. ھەممىنى بىر تاياقتا ھەيدىمەي، ھەرقايسىسى ئۈزلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى نامايان قىلىشى كېرەك. پىلانلاش دائىرىسى بەك كەڭ بولۇپ كەتمەسلىكى كېرەك. بىر تۇتاش پىلانلاش، قەدەم - باسقۇچلار بويىچە يولغا قويۇش، پۈتكۈزۈلگەنلىرىنىڭ ئۈنۈمىنى كۆرۈش كېرەك. پىلانلانغان رايون ئېچىدىكى ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنى تېزلىك بىلەن باشلاش كېرەك، 9 - ئايدا «ئۇرۇمچى ئىقتىساد - سودا كېڭىشى يىغىنى» ئېچىلىشتىن ئىلگىرى ماھىيەتلىك ئىلگىرىلەشنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىچى - سىرتى، مەملىكىتىمىزنىڭ ئىچى - سىرتىغا ھەرىكەتلىنىشۇاتقانلىقىمىزنى، ئىش باشلاپ كەتكەنلىكىمىزنى بىلدۈرۈشىمىز كېرەك.

4. چېگرا ئېغىزلىرى قۇرۇلۇشىنى ۋە ئۇنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش كېرەك. ھازىر ئېچىۋېتىلگەن چېگرا ئېغىزلىرىدا ئاساسىي مۇئەسسەسىلەرنى يۈرۈشلەشتۈرۈش، مۇكەممەللەشتۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىش كېرەك. چېگرا ئېغىزلىرىنى باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، مەدەنىيەتلىك باشقۇرۇش، خەلقئارادا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، نىسك ئىشىكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى قوللاش، سېرتقا يۈزلەنگەن ئىگىلىكنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۈمۈمىيلىقى ئىكەنلىكىنى تولۇق تونۇشى كېرەك. ئالدىنمىزدا تۇرغان خىزمەت ناھايىتى كۆپ، لېكىن بۇنىڭ ئېچىدىكى ئەڭ ئاساسلىقى ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئۈچۈن ياخشى خىزمەت قىلىشتىن ئىبارەت. ئۈمۈمىيلق قارىشى، مۇلازىمەت قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش، ئىستىلدا ئەستايىدىل بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىش، مۇلازىمەتنى پائال ياخشى ئىشلەش لازىم. ئىشكىنى ئېچىۋېتىشكە، سېرتقا يۈزلەنگەن ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىقلا بولىدىكەن، تۆلارغا تىرىشىپ يول ئېچىپ بېرىش لازىم.

يېغىن ئېچىۋېتىلگەن ئالتە شەھەر ۋە ئالاقىدار تارماقلارنى ھازىردىن باشلاپ تېزدىن ھەرىكەتلىنىپ، ھەر جەھەتتىكى كۆچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، بارلىق ئاكتىپ ئامىللارنى ئىشقا سېلىپ، بۇ يىل بەلگىلەنگەن ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى، چېگرا ئىقتىسادىي ھەمكارلىق رايونى قۇرۇش تۇرلىرىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ياخشى ئىشلەپ، خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ، بولۇپمۇ 9 - ئايدىكى «ئۇرۇمچى ئىقتىساد» سودا كېڭىشى يىغىنى» دىن ئىلگىرىكى خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىدا تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشقا چاقىردى.

بۇ قېتىمقى سۆھبەت يىغىنغا ئالاقىدار ئۇلايەت، ئوبلاست، شەھەر ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىدىكى رەھبەرلەر دىن 100 نەچچە كىشى قاتناشتى.

شىنجاڭدىن چىقىرىلىدىغان قوغۇن - تاۋۇزلارنىڭ سۈپىتىگە نازارەتچىلىك قىلىنىدىغانلىقى توغرىسىدا ئۇمۇمىي تۇقتۇرۇش

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ داڭلىق، سۈپەتلىك، ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىناۋىتىنى قوغدىش، قوغۇن، تاۋۇز سۈپىتىنى تۆستۇرۇش ئۈچۈن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ 85 - قېتىملىق رەئىسلەر ئىشى يىغىنىنىڭ قارارىغا ئاساسەن، شىنجاڭدىن چىقىرىلىدىغان قوغۇن، تاۋۇزنىڭ سۈپىتىگە قاتتىق تەكشۈرۈلىدۇ، سۈپەت گۇۋاھنامىسى بېرىش تۈزۈمى يولغا قويۇلىدۇ، تۆلچەمگە مۇۋاپىق كەلمىگەن قوغۇن، تاۋۇزلارنى شىنجاڭدىن چىقىرىشقا يول قويۇلمايدۇ. تۈمۈرىيول ترانسپورت تارماقلىرى سۈپەت تەكشۈرۈش تارماقلىرى بەرگەن لايىقەت گۇۋاھنامىسىگە ئاساسەن، ۋاگون رەسمىيىتى بىجىرىپ بېرىدۇ. ئاشىيول ئارقىلىق توشۇلىدىغان قوغۇن، تاۋۇزلارغىمۇ مۇشۇ بەلگىلىمە ئىجرا قىلىنىدۇ. قۇمۇلنىڭ غەربىدىكى ترانسپورت تەكشۈرۈش پونكىتى شىنجاڭدىن چىقىرىلىدىغان قوغۇن، تاۋۇزلارنى سۈپەت تەكشۈرۈش تارماقلىرى بەرگەن لايىقەت گۇۋاھنامىسىگە ئاساسەن، ناچار قوغۇن، تاۋۇزلارنىڭ شىنجاڭدىن چىقىپ كېتىشىنى قەتئىي توسۇشى لازىم.

ئۇنداق قىلمىسا، جاۋابكارلار قاتتىق بىر تەرەپ قىلىنىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئۇلچەم ئىدارىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى ترانسپورت باشقۇرۇش ئىدارىسى

ئورۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بولۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتورا 18°C — 28°C بولىدۇ، ئۇچ بال شامال چىقىدۇ.

«شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش مەقسەتتە»كلىپ

تۇنجى قېتىملىق مۇئاپاقلىق ماقالە

گۈرەش نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ياش پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ تەرىبىسىنى قەدىمىنى تېزلىتەيلى

نۇردۇن قۇربان

يولداش دېڭ شياۋ-پىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: «ھازىر دۇنيادا كۈلۈۋاتقان جىددىي مەسىلە تۇتنى زامانىۋىلاشتۇرۇشتىكى لۇشيەن، فاكىجېننىڭ توغرا بولغان - بولمىغانلىقى ئەمەس، بەلكى شۇ لۇشيەن، فاكىجېننى ئەمەلگە ئاشۇرىدىغان زور بىر تۇرکۈم ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ كەم بولۇۋاتقانلىقى. بۇنىڭ داۋلىسى ناھايىتى ئاددىي، ھەر قانداق ئىشنى ئادەم ئىشلەيدۇ. كۆپلىگەن ئىختىساس ئىگىلىرى بولمىسا، ئىشمىز ۋۇجۇدقا چىقمايدۇ. شۇنىڭا، ھازىر بىزدە تۇتنى زامانىۋىلاشتۇرۇشتا لايىقەتلىك بولغان زور بىر تۇركۈم ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۇرۇش ۋە تاللاپ ئوستۇرۇش تازا زۇرۇر بولۇپ تۇرماقتا.» كىشىلەر نۆۋەتتە شۇنى چوڭقۇر تونۇماقتىكى، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، تىرىشىپ يۈكسەك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت يارىتالمىدىلا، ئىنسانىيەت نادانلىقتىن قۇتۇلۇپ، مەدەنىيەتلىك جەمئىيەتكە يېتىپ بارالايدۇ. بىلىمگە، ئىختىساس ئىگىلىرىگە تايانمىدىلا، خەلقنى بېيىتقىلى، دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزغىلى بولمىدۇ. بۇ، ئەزەلدىن ئەمەلىيەت جەھەتتە ئاللىقاچان ئىسپاتلانغان ھەقىقەت.

پەن - تېخنىكا ۋە ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتى داۋامىدا ئىختىساس ئىگىلىرى ئاڭ ئاچقۇچلۇق ئامىل. بۇنىڭدىن كېيىنكى ئىقتىساد ۋە پەن - تېخنىكا رىقابىتىدە مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى ئاچقۇچلۇق مەسىلە زور بىر تۇركۈم مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش، ۋە يېتىشتۈرۈش ئىشلىرىنى ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىكەنلىكىدە. شۇڭا، ھازىر پۈتكۈل پارتىيە ۋە خەلق ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈش ئىشىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىۋاتىدۇ. 1978 - يىلىدىكى 21 مىڭ 730 كىشىدىن 1990 - يىلى 19 مىڭ 730 كىشىگە يەتكەن. ئاپتونوم رايونىمىزدا ئالاھىدە تۆھپە ياراتقان 181 مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس ئىچىدە ئالىي سانلىق مىللەت مۇتەخەسسىسلىرى 32 كىشى بولۇپ، ئومۇمىي ساننىڭ 17.68 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن، بۇنىڭ ئىچىدە تەبىئىي پەن ساھەسى، شۇغوللىنىدىغانلار ئاران 12 كىشى بولۇپ، ئومۇمىي سانىنىڭ 6.5 پىرسەنتىنىلا ئىگىلىگەن.

شۇنى ئالاھىدە كۆرسىتىپ ئۆتۈش زۇرۇركى، ئىلگىرىكى ئېپىق ھالەتتىكى تۈزۈم ۋە تارىخىي سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، ھازىر پەن - تېخنىكا تالانچىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 50تىن ئېشىپ كەتتى. بۇ يولداشلار مول تەجرىبىگە ئىگە، بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىلدا ئۇلار پەنلا ئاساسلىق رول ئويناىدىغان بولسىمۇ، لېكىن بالدۇراق ئويغىنىپ، بىر ئەۋلاد ياش پەن - تېخنىكا يېتەكچىلىرى ۋە ئىشلىرىمىزنىڭ ئىز باسارلىرىنى يېتىشتۈرمەيدىغان بولساق، تەبىئىي قانۇنىيەت تۈپەيلىدىن ئۇلار بۇنىڭدىن كېيىنكى ئۇزۇن 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ۋە 21 - ئەسىردە پەن - تېخنىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈزىرىسىنى ئۈستىگە ئالالمايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئوتتۇرا ياش يولداشلارنىڭ مۇھىم بىر ئەسۇلىيىتى ئىلىم - پەن ساھەسىدە ئىز باسارلارنى تەربىيىلەش ئۈزىرىسىنى ئۈستىگە ئالالمىغاچقا، قۇرۇلما جەھەتتە تامۇزاپىق ئەھۋال كېلىپ چىقتى. ساسلىق كىشىلەرنى يېتىشتۈرۈش ئۇزاق مۇددەتلىك ئىش، بۇنىڭدا تېز ئۇنۇم ھاسىل قىلىش قېيىن، شۇڭا نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، رېئاللىق بىلەن غايىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش لازىم، ئۇلار بىلەن سەردىشىپ، ئۇلارنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىگە قۇلاق سېلىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت، تۇرمۇش ۋە ئۆگىنىش شارائىتلىرىنى ياخشىلاشقا ئاردەم بېرىشى لازىم.

3. ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش ۋە ئىشلىتىشنى كۈچەيتىش لازىم. جايلار ۋە تارماقلار ياش، ئوتتۇرا ياش كەسىپىي - تېخنىكا ئىختىساسلىق كىشىلەرنى تەربىيىلەشنى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىشى، ئىختىساسلىق كىشىلەرنى تەربىيىلەشنى ئۇنىڭ ئاساسلىق مەقسىتى قىلىشى، ئىختىساسلىق كىشىلەرنى ئىشلىتىشنى ئۇنىڭ ئاساسلىق مەقسىتى قىلىشى كېرەك. ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش ۋە ئىشلىتىشنى كۈچەيتىش ئۈچۈن تۆۋەندىكى ئىشلارنى قىلىش كېرەك:

1. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر كەسىپىي - تېخنىكا قوشۇننىڭ قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىشى، ئىختىساسلىق كىشىلەرنى تەربىيىلەشنى كۈچەيتىشى كېرەك. مەركەزۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، جايلار ۋە تارماقلارنىڭ ئەمەلىيەتكە بېرلەشتۈرۈپ، ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىپ، ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش ۋە كەسىپىي - تېخنىكا خادىملىرىنى تەربىيىلەش، بولۇپمۇ كەسىپىي - تېخنىكا ساھەسىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش، ئۈستۈرۇشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلىش كېرەك.

بۇنىڭدىن كېيىن ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەشنى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش مەزگىلىدىكى نىشانلىق مەسئۇلىيەت تۈزۈمىگە كىرگۈزۈش، رەھبەرلەرنى تەكشۈرۈش ۋە ئۇلارنىڭ دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مەزمۇنى قىلىش كېرەك.

2. جايلار، تارماقلار ياش، ئوتتۇرا ياش تېخنىك خادىملارغا ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ۋەسوتسىيالىزم تەربىيىسىنى كۆچەيتىپ، ئۇلارنى ئىشچى - دېھقانلار بىلەن، ئەمەلىيەت بىلەن بىرلىشىش يولىغا باشلاپ، ئۇلارنىڭ توغرا دۇنيا قاراش ۋە كەسىپىي ئىشلىك تۇرمۇش قارىشىنى تىكلىشىگە ياردەم بېرىشى، كەسىپىي ھەمدە مىللەت جەھەتتىكى مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسىنى كۈچەيتىشى، ئۇلارنى شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن خالىس تۇھپە ياراتىش روھىدا ئىگە قىلىشى لازىم. ئۇلار بىلەن سەردىشىپ، ئۇلارنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىگە قۇلاق سېلىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت، تۇرمۇش ۋە ئۆگىنىش شارائىتلىرىنى ياخشىلاشقا ئاردەم بېرىشى لازىم.

3. ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش ۋە ئىشلىتىشنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئىشلىتىشنى كۈچەيتىش لازىم. جايلار ۋە تارماقلار ياش، ئوتتۇرا ياش كەسىپىي - تېخنىكا ئىختىساس ئىگىلىرىنى تالاش - تارتىش، پىلانلىق ھالدا، ھەقىقىي تەربىيىلەپ، پىلانلىق قوللىنىپ، ئۇياس ئىشلىم - پەن خادىملىرىنى تاللاش، تەربىيىلەش خىزمىتىنى پائال ئىشلەپ، ئۇلارنىڭ تېز ئۆسۈپ يېتىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم. ئاپتونوم رايونىمىز بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىل ئىچىدە يىلىغا مەلۇم نىسبەتتە مۇنەۋۋەر ياش، ئوتتۇرا ياش ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش، بولۇپمۇ كەسىپىي - تېخنىكا ساھەسىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەشكە كۈچ چىقىرىشى، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىلمىي تەتقىقات ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈشى كېرەك. ئۇلار بىلەن سەردىشىپ، ئۇلارنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىگە قۇلاق سېلىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت، تۇرمۇش ۋە ئۆگىنىش شارائىتلىرىنى ياخشىلاشقا ئاردەم بېرىشى لازىم.

4. ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش ۋە ئىشلىتىشنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەشتە يېراقنى كۆزلەش نۇقتىئىنەزىرىنى تىكلەپ، ياش ئىختىساس ئىگىلىرىگە ئىسلاھات روھى ئاساسىدا يۇقىرى مۇھىت يارىتىپ بېرىشىمىز، 2000 - يىلىغا بارغاندا يېڭى بىر ئەۋلاد ئىختىساس ئىگىلىرىنى ئاساسىي جەھەتتىن يېڭى تۈزۈلمە مۇھىتىدا خىزمەت قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشىمىز لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندىلا، مەجبۇرىيىتىمىزنى ئادا قىلغان بولىمىز. كەلگۈسى ئون يىل ئىچىلىمىزنىڭ پەن - تېخنىكا ئىشلىرىدىكى ئاچقۇچلۇق مەزگىل. بۇ مەزگىلدىكى تارىخىي ۋەزىپىنى ئورۇنداشتا ئوتتۇرا ياشلىقلار، ئىنتايىن مۇھىم، چۈنكى ئۇلار يۇقىرى بىلەن تۆۋەننى بىر - بىرىگە باغلاش رولىنى ئوينايدۇ. نۇرغۇنلىغان خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، مۇھىمى، ئوتتۇرا ياشلىقلارغا بولغان ئىشەنچىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۇلارغا ياش ئەۋلادلارنى تەربىيىلەش ئۈزلۈكسىز تارىخىي مەجبۇرىيىتىنى ئەكەنلىكىنى تونۇتۇش لازىم. ئوتتۇرا ياشلىقلارنىڭ تايانچىلىق رولىنى، داۋاملىق جارى قىلدۇرۇش بىلەن بىللە، بەش يىلدىن ئوتتۇرا يىلغىچە تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، كېلەركى ئەسىردە خەلقئارادا بىرىنچى دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تەتقىقات نەتىجىسىگە ئىگە بولۇش، جۇڭگو زېمىنىدا دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان ئالىملارنى مەيدانغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشىمىز لازىم. شۇنىڭغا ئىشىنىمىزكى، ياش ئىختىساس ئىگىلىرى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم يولىنى بويلاپ، باي، قۇدرەتلىك، زامانىۋىلاشقان سوتسىيالىستىك دۆلەت قۇرۇش يولىدا زور تۆھپىلەرنى قوشىدۇ.

پارتىيەنىڭ پرىنسىپ ۋە تاۋار ئىگىلىكى پرىنسىپى

پارتىيەنىڭ پرىنسىپى بىلەن تاۋار ھازىرقى باشقۇچتىكى ۋەزىپىسى شەخسنىڭ بارلىق مەنپەئىتىنى ھەتتا ھاياتىنى

كېرەكلىكى، 90 - يىللاردا دۇنياغا پەن-تېخنىكا تېخىمۇ تېز تەرەققىي قىلىدۇ.

ئۇرۇش خەۋپى قىسمەن ھالدا يەنىلا مەۋجۇت بولۇپ تۇرسىمۇ، لېكىن شۇنى مۇلچەرلەشكە بولىدۇكى، دۆلىتىمىز ئون يىل ئىچىدە تىنچ مۇھىت يارىتىپ قۇرۇلۇش ئىلىپ بېرىشنى قولغا كەلتۈرەلەيدۇ. مۇشۇنداق ۋەزىيەتتە، سوتسىيالىزم بىلەن كاپىتالىزم ئارىسىدىكى رىقابەت، تۇپ ئاساسىدىن ئىپتىقاندا، ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتى ۋە ئۇنۇمىدە، پەن - تېخنىكا ۋە مائارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات سەۋىيىسى جەھەتتە ئىپادىلىنىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، پەن - تېخنىكىنىڭ ۋە ئىقتىسادنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش دۆلىتىمىزنىڭ ھايات- ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك مۇھىم مەسىلە.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىمىزدا پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى ۋە ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈش خىزمىتى ئالاھىدە چىڭ تۇتۇلدى، بولۇپمۇ ئاز سانلىق مىللەت ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىلدى. ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا، مائارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا كەسپىي پەن - تېخنىكا قوشۇنى تېز راۋاجلاندى ۋە زورايدى. ھازىر پەن تۈرلىرى خېلى مۇكەممەل، قۇرۇلمىسى بىر قەدەر مۇۋاپىق، ھەر مىللەت كەسپىي پەن - تېخنىكا خادىملىرىدىن تەركىب تاپقان 500 نەچچە مىڭ كىشىلىك قوشۇن بارلىققا كەلدى. بۇنىڭ ئىچىدە يۇقىرى، ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي ئىختىساس ئىگىلىرى 100مىڭ كىشىگە يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرىدىكى ھاياتىي كۈچكە ئىگە قوشۇنغا ئايلاندى.

قازىنىشتىكى ئاچقۇچلۇق مەسىلە زور بىر تۈرگۈم مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش ۋە يېتىشتۈرۈش، ئۇلارغا تايىنىش ۋە ئۇلاردىن پايدىلىنىشتىن ئىبارەت. سوتسىيالىزم ئىشلىرى مىليونلىغان ئىختىساس ئىگىلىرىگە مۇھتاج، لېكىن بىر مۇنچە پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىمىزدا ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ قۇرۇلمىسى تولىمۇ نامۇۋاپىق، بىزدە ھازىر ئىختىساس ئىگىلىرى ناھايىتى ئاز.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى ستاتىستىكىلىق مەلۇماتلارنى كۆرۈپ باقايلى: ئاپتونوم رايونىمىزدا 21 ئالىي مەكتەپ، 112 ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي - تېخنىكا مەكتىپى بار، بۇنىڭ ئىچىدە نۆۋەتلىق ئاسپىرانت تەربىيىلەيدىغىنى بەش بولۇپ، بىر قانچە يىلدىن بۇيان 460نەپەر ئاسپىرانت يېتىشتۈرگەن. ئازادلىقتىن بۇيان ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەنلەر 78مىڭ 800 كىشى، چوڭلار ئالىي مەكتەپلىرىنى پۈتتۈرگەنلەر 60مىڭ كىشى بولۇپ، جەمئىي 138 مىڭ 800كىشىگە يەتكەن. ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا مەكتەپلىرىنى پۈتتۈرگەنلەر 220 مىڭ كىشى، چوڭلار ئوتتۇرا تېخنىكوملىرىنى پۈتتۈرگەنلەر 80مىڭ كىشى بولۇپ، جەمئىي 300 مىڭ كىشىگە يەتكەن. ئازادلىقتىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدا يېتىشتۈرۈلگەن ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇغۇچىلىرى 440 مىڭغا يەتكەن. پەن - تېخنىكا خادىملىرى 1985 - يىلىدىكى 133 مىڭ 300 كىشىدىن 1990 - يىلى 197 مىڭ 300 كىشىگە يېتىپ، 45.3% ئاشقان. ئاز سانلىق مىللەت كەسپىي تېخنىكا خادىملىرى 100مىڭ كىشىگە، بۇنىڭ ئىچىدە پەن- تېخنىكا خادىملىرى 60مىڭ كىشىگە يەتكەن. كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە قويۇلغان زىيالىيلار 1985 - يىلىدىكى 1028 كىشىدىن 1990- يىلى 16مىڭ 500كىشىگە يېتىپ، 15مىڭ كىشى ئاشقان، بۇنىڭ ئىچىدە ئاز سانلىق مىللەتلەردىن يۇقىرى دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكا ۋەزىپىسىگە قويۇلغانلار ئەسلىدىكى 135كىشىدىن 2589كىشىگە يېتىپ،

بولمىغاچقا، قۇرۇلما جەھەتتە نامۇۋاپىق ئەھۋال كېلىپ چىقتى.

ئەگەر بۇ مەسىلىگە 8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە دىققەت قىلمايلى، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىگە بارغاندا ئويلاشساق، بەكمۇ كەچىككەن بولىمىز. ياشلارنىڭ پەن تەتقىقات خىزمىتى بىلەن پىشىشق تونۇشۇپ، يېتىلگەن ئىلىم - پەن خادىملىرىنى ئايلىنىشى ئۈچۈن ئۇزاق ھەم جاپالىق پەن تەتقىقات ئەمەلىيەت جەريانىنى باشتىن كۆچۈرۈشىگە توغرا كېلىدۇ. ئەگەر ھازىردىن تارتىپ، ياشلارغا مۇشۇنداق پۈر-سەت يارىتىپ بەرمىسەك، ئۇلارنىڭ يۈكىنى ئېغىرلاشتۇرۇپ، ئۇلارنى ئىلىم - پەننىڭ ئالدىنقى سېپىگە ئەۋەتىپ چىنىقتۇرمىساق، يېڭى بىر ئەۋلاد ئىلىم - پەن خادىملىرىنى ۋاقتىدا يېتىشتۈرۈشىمىز مۇمكىن ئەمەس.

خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئون يىللىق پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شۇنجاڭنىڭ كەسپىي تېخنىكا خادىملىرى قوشۇننى زورايتىشتىكى كۈرەش نىشانىمىزغا يېتىش ئۈچۈن، ئىختىساس ئىگىلىرىنى يەتكۈزۈپ بېرىشكە كاپالەتلىك قىلىش، مائارىپ ئىشلىرىنى داۋاملىق تەرەققىي قىلدۇرۇش، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى زور كۈچ بىلەن يۇقىرى كۆتۈرۈش ئاساسىدا، تېخىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تۇرى بىر قەدەر تولۇق، قۇرۇلمىسى بىر قەدەر مۇۋاپىق بولغان، ھازىرقى زامان پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىگىلىگەن، يېڭى پەن- تېخنىكا بىلەن قوراللانغان، ئاساسىي بىلىم، كەسپىي سەۋىيىسى، ئىجادىيەت ئىقتىدارى، پەن تەتقىقات ئەخلاقى، ئىدىيۇي خىسلەت جەھەتلەردە بىر قەدەر يۇقىرى ئۇلچەمگە يەتكەن كەسپىي - تېخنىكا ئىختىساس ئىگىلىرىنى كۆپلەپ يېتىشتۈرۈشىمىز لازىم. ئىختىساس ئىگىلىكى پەرقلىنىشچانلىق بىلەن تاۋار ئىگىلىكى پرىنسىپى ھەم پەرقلىق، ھەم ئۇزۇل ئارا مۇناسىۋەتلىك،

بىرىنچىدىن، ئۇلار ئۇز ئارا پەرقلىق بولىدۇ. بىر تەرەپتىن، ئۇلار خاراكتېرى، دائىرىسى ۋە پائالىيەت شەكلى جەھەتتە پۈتۈنلەي ئوخشىمايدىغان ئىككى كاتېگورىيە بولۇپ، ھەر قايسىسىنىڭ ئۇزۇنىڭ پائالىيەت قانۇنىيىتى بولىدۇ. پارتىيەئىلىك پرىنسىپى ئىشچىلار سىنىپى سىياسىي پارتىيىسىنىڭ ئالاھىدىلىكىنىڭ مەركەزلەشكەن ئىپادىسى، تاۋار ئىگىلىكى پرىنسىپى تاۋار ئىشلەپچىقىرىش، ئالماشتۇرۇش ھەم شۇنىڭ بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنىڭ ئوبيېكتىپ قانۇنىيىتىدىن ئىبارەت. يەنە بىر تەرەپتىن، ئۇلارنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنىمۇ پۈتۈنلەي ئوخشىمايدۇ. پارتىيەئىلىك پرىنسىپىنىڭ تۇپ مەزمۇنى پارتىيە ئەزالىرىدىن كومىمۇنىزمدىن ئىبارەت ئۇلۇغ غايە چىڭ تۇرۇشىنى تەلەپ قىلىدۇ، تاۋار ئىگىلىكىنىڭ ئاساسىي پرىنسىپى تاۋار ئىشلەپچىقارغۇچىلار بىلەن ئىگىلىك باشقۇرۇچىلاردىن پايدا قوغلىشىشنى تەلەپ قىلىدۇ، پارتىيەئىلىك پرىنسىپى پارتىيە ئەزالىرىدىن جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى مەقسەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇشنى تەلەپ قىلىدۇ، ئەمما تاۋار ئىگىلىكى پرىنسىپى ھەم مۇئاۋىنلىقتىن ئىبارەت. مۇشۇنداق پەرق بولغانلىقتىن، پارتىيەئىلىك پرىنسىپى بىلەن تاۋار ئىگىلىكى پرىنسىپى بەزى نېگىزلىك جەھەتلەردە ئۇز ئارا سىغىشالمايدۇ. پارتىيەنىڭ سىياسىي تۇرمۇشى ۋە ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش پائالىيىتىگە تاۋار ئىگىلىكىنىڭ ئەڭ قىممەتتە ئالماشتۇرۇش پرىنسىپى ۋە ئېڭىنىڭ سىڭىپ كىرىشىگە ھەرگىز يول قويۇلمايدۇ؛ تاۋار ئىگىلىكى پائالىيىتىدىمۇ يۇكسەك دەرىجىدە مەركەزلەشتۇرۇپ بىرلىككە كەلتۈرۈش چەتكە قېقىلىدۇ.

ئىككىنچىدىن، ئۇلار يەنە ئۇز ئارا باغلىنىشلىق بولىدۇ. بىر تەرەپتىن، پارتىيەنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، پارتىيەنىڭ ئاخىرقى مەقسىتى كومىمۇنىزم قۇرۇش، ئەمما ھازىرقى باسقۇچنىكى ۋەزىپىسى سوتسىيالىستىك تاۋار ئىگىلىكىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت. يەنە بىر تەرەپتىن، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ سالاھىيىتىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، قىسمەن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تاۋار ئىشلەپچىقىرىش ياكى تىجارەت بىلەن بىۋاستە شۇغۇللىنىشى پارتىيەئىلىك پرىنسىپى بىلەن تاۋار ئىگىلىكى پرىنسىپىنى زىچ بىرلەشتۈرىدى.

بىز ماركسىزمنىڭ دىئالېكتىكا ماتېرىيالىزملىق نۇقتىئىنەزىرى ۋە ئۇسۇلىدا چىڭ تۇرۇپ، دۇچ كەلگەن يېڭى مەسىلىلەرنى نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرگەن ھالدا، توغرا تونۇشىمىز ۋە ھەل قىلىشىمىز كېرەك.

1. كومىمۇنىزم غايىسىدە چىڭ، تۇرۇش پرىنسىپىبىلەن تاۋار ئىگىلىكىنىڭ ماددىي مەنپەئەت پرىنسىپىنىڭ مۇناسىۋىتىنى چوقۇم ياخشى ھەل قىلىش كېرەك. بىر تەرەپتىن، شەخسىي مەنپەئەت مەسىلىسىگە توغرا قاراش كېرەك. كومىمۇنىزم غايىسىدە چىڭ تۇرۇش پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شەخسىي مەنپەئەت ھوقۇقى ۋە خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، شەخسىي مەنپەئەت ۋە ئىمتىيازنى كۆزلەشكە بولمايدۇ؛ ئىككىنچى، ھەر قانداق ۋاقىتتا پارتىيە ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇش كېرەك؛ ئۈچىنچى، لازىم تېپىلغاندا شەخسنىڭ بارلىق مەنپەئىتىنى ھەتتا ھاياتىنى قۇربان قىلىشتىن ئايانماسلىق كېرەك. يەنە بىر تەرەپتىن، ماددىي مەنپەئەت پرىنسىپىغا ئەھمىيەت بېرىش ۋە ئۇنى توغرا ھەل قىلىش كېرەك.

2. جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش پرىنسىپى بىلەن تاۋار ئىگىلىكىنىڭ تەڭ قىممەتتە ئالماشتۇرۇش پرىنسىپىنىڭ مۇناسىۋىتىنى چوقۇم ياخشى ھەل قىلىش كېرەك. بىرىنچى، پارتىيەنىڭ ئىچكى سىياسىي تۇرمۇشىدا، دۆلەت، ھۆكۈمەت پائالىيەتلىرىدە تەڭ قىممەتتە ئالماشتۇرۇش پرىنسىپىنى قەتئىي قوللانماسلىق ھەم ئۇنىڭ سىڭىپ كىرىشىگە يول قويماسلىق كېرەك. ئىككىنچى، شەخسىي بىلەن پارتىيە، ھۆكۈمەت، دۆلەت، كوللېكتىپ، ئامما ئوتتۇرىسىدىكى قاتارلىقلارنىڭ مۇناسىۋىتىدە، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتى، قىلچىمۇ ئۇز مەنپەئىتىنى كۆزلىمەيدىغان پىداكارلىق روھىنى تەشەببۇس قىلىش كېرەك. ئۈچىنچى، ئىقتىسادىي پائالىيەتلەردە ئىقتىسادىي قانۇنىيەت بويىچە ئىش كۆرۈشنى ئۇگىنىۋېلىپ، تەڭ قىممەتتە ئالماشتۇرۇش پرىنسىپىغا رىئايە قىلىش كېرەك.

3. يۇكسەك تەشكىلىي ئىنتىزامچانلىق پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش بىلەن تاۋار ئىگىلىكىدىكى رىقابەتنى تەشەببۇس قىلىش پرىنسىپى ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى چوقۇم توغرا ھەل قىلىش كېرەك. تەشكىلىي ئىنتىزامنى بوشاشتۇرۇپ قويۇشقا بولمايدۇ. تۆت ئاساسىي پرىنسىپنا چىڭ تۇرۇش ئالدىنقى شەرتى ئاستىدا، رىقابەت ئېلىپ بېرىپ، ئاكتىپلىقنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك.

رىمزۇلا غوپۇر (ت)

رەئىس ياڭ شاڭكون ياموسوكرو غا ئىسىم بارىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ياموسوكرو، (كوتىدىۋا)، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى ياڭ شاڭكون بۈگۈن چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن كوتىدىۋانىڭ سىياسىي پائېتەختى ياموسوكروغا كېلىپ، بۇ غەربىي ئافرىقا دۆلىتىدىكى تۆت كۈنلۈك دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىدى.

رەئىس ياڭ شاڭكون ئايرودرومدا كوتىدىۋا زۇڭتۇڭى فېلىكىس ھۇفۇئېت بوۋانىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

رەئىس ياڭ شاڭكون ئايرودرومدا ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە يازما سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن كوتىدىۋا تەرەققىياتقان دۆلەت، ئۇلار ھازىر دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش ۋە دۆلەتنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت ئورتاق ۋەزىپىگە دۇچ كەلمەكتە. جۇڭگو بىلەن كوتىدىۋانۇرغۇن جەھەتە ئوز ئارا ئوگەنسە ۋە ئېنەك قىلسا بولىدۇ. مەن كوتىدىۋا خەلقىدىن ئوگىنىش، چۈشىنىش ۋە دوستلۇقنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىتتىپاقلىق ۋەھەمكارلىق روھىنى كۆچەيتىش مەقسىتىدە كوتىدىۋاغا زىيارەتكە كەلدىم.

بۇ، جۇڭگو بىلەن كوتىدىۋا 1983 - يىلى 2 - ئايدا دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسىنىڭ تۇنجى قېتىم زىيارەتكە كېلىشى.

رەئىس ياڭ شاڭكون كوتىدىۋا زۇڭتۇڭى بىلەن سوھبەت ئوتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ياموسوكرو (كوتىدىۋا)، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى ياڭ شاڭكون بۈگۈن كەچ بۇ يەردىكى زۇڭتۇڭ كابىنېتىدا كوتىدىۋا زۇڭتۇڭى فېلىكىس ھۇفۇئېت بوۋانى بىلەن رەسمىي سۆھبەت ئوتكۈزۈپ، ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتى ۋە خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىرلەشتى.

ھۇفۇئېت بوۋانى رەئىس ياڭ شاڭكونگ مۇنداق دېدى: «بۈگۈن كوچىلاردا مىڭلىغان، ئونمىڭلىغان شەھەر ئاھالىسىنىڭ ناخشا ئېيتىپ، ئوسسۇل ئويناپ سىزنى قارشى ئالغانلىقى، سىزنىڭ كوتىدىۋانى زىيارەت قىلىشىڭىزدىن ئىنتايىن خوشال بولغانلىقىمىزنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.»

ئۇ ياڭ شاڭكونگە كوتىدىۋانىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئەھۋالى، بولۇپمۇ يېزا ئىگىلىك ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

ھۇفۇئېت بوۋانى مۇنداق دېدى: ھازىر خەلقئارا بازارلاردا دەسلەپكى مەھسۇلاتلارنىڭ باھاسى توۋەنلەپ كەتتى، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ باھاسى ئۇرلەپ كەتتى، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر پىششىقلاش سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىشى لازىم. ئۇ جۇڭگونىڭ بۇ جەھەتتىكى تەجرىبىلىرىگە ئەھمىيەت بېرىۋاتقانلىقىنى ھەمدە جۇڭگو قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلەردىن خوشال ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دەپ تەكتىلىدى: تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ئوزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا نىسبەتەن ئىشەنچ باغلىشى لازىم.

رەئىس ياڭ شاڭكون ھۇفۇئېت بوۋانىدەك ئافرىقىدىكى پىشقەدەم رەھبەر بىلەن كۆرۈشۈشكە ئۈمۈتسىز بولغانلىقىدىن خوشال بولغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: مېنىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتىمنىڭ مەقسىتى ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى ئۆز ئارا ئۇچرىشىپ پىكىر ئالماشتۇرۇپ، ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتىنى يۇقىرى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن يول ئېچىپ بېرىشتىن ئىبارەت.

يەتتە غەرب دۆلىتى باشلىقلىرى يىغىنى سىياسىي خىتابنامە ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مىۋنخېن، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى.

بۈيەرده ئوتكۈزۈلۈۋاتقان يەتتە غەرب دۆلىتى باشلىقلىرى يىغىنى «يېڭى ئۈلپەتچىلىك مۇناسىۋىتى بەرپا قىلايلى»، دېگەن تېمىدا سىياسىي خىتابنامە ئېلان قىلىپ، ب د ت نىڭ رولىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ۋە شەرقىي ياۋروپا دۆلەتلىرى، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەرنىڭ «دېموكراتىيىلىشىش ۋە ئىقتىسادىي ئۆسۈش» قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلدى.

بۈيەرلىدىغانلىقى بىلدۈرۈلدى. ھەم ئۇلار بىلەن «ئورتاق مەسئۇل بولىدىغان يېڭى ئۈلپەتچىلىك مۇناسىۋىتى» ئورنىتىش ئۈمىد قىلىنىدى.

ئالتە بەت كېلىشىلگەن بۇ خىتابنامىدە ھەربىي تەييارلىقلارنى داۋاملىق ئازايتىش، يادرو قورالىلىرىنى ئوز ئىچىگە ئالغان كەڭ كۆلەمدىكى قىرغىنچىلىق قورالىلىرىنىڭ تارقىلىپ كېتىشىنىڭ، يادرو تېخنىكىسى، مەقسىتى ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى ئۆ بەردى، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇراشەرق ۋەزىيىتى، ناگورنو - قاراباخ ۋە مولداۋىيە توقۇنۇشىدىن باشقا جۇڭگونىڭ ۋەزىيىتىمۇ تىلغا ئېلىنىدى. كېنكېل جۇڭگونىڭ يېقىنقى ئىقتىسادىي ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ۋەزىيىتى «كىشىنى خوشال قىلىدۇ» دېدى.

لى پېڭ رۇمىنىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. لى پېڭ بۈگۈن رۇمىنىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشكەندە: «رۇمىنىيىدە قايدان بولۇشنىڭ يۈز بېرىشىدىن قەتئىينەزەر، جۇڭگو باشتىن - ئاخىر ئۇنىڭ بىلەن بولغان دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ» دېدى.

لى پېڭ «خەلق» سارىيىدا رۇمىنىيە ئاۋام پالاتاسىنىڭ باشلىقى د. مارتىسئان باشچىلىقىدىكى رۇمىنىيە - جۇڭگو دوستلۇق پارلامېنت ئەزالىرى ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: «جۇڭگو مۇستەقىل، ئۆزىگە ئۆزى خوجا تىنچلىق دىپلوماتىيە سىياسىتىنى يۈرگۈزۈۋاتىدۇ، دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەر بىلەن دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ. جۇڭگو شۇنداق قارايدۇكى، بىر دۆلەتنىڭ قانداق ئىجتىمائىي تۈزۈم ۋە ئىدېئولوگىيىنى تاللىشىنى شۇ دۆلەت خەلقى ئۆزى بەلگىلىشى لازىم».

مارتىسئان مۇنداق دېدى: رۇمىنىيە جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ، رۇمىنىيە، جۇڭگو دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ۋاقىتنىڭ سىنىقىدىن ئوتكەن. ئۇ جۇڭگونىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچىۋېتىشتە ئالغا ئىلگىرىلىگەنلىكىنى ماختىدى ھەمدە «جۇڭگونىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالى ئىنتايىن گۈزەل» دېدى.

لى پېڭ مۇنداق دەپ تەكتىلىدى: جۇڭگو تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىنى بويلاپ مېڭىۋېرىدۇ.

ۋەن لى رۇمىنىيە - جۇڭگو دوستلۇق پارلامېنت ئەزالىرى ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى ۋەن لى بۈگۈن كەچتە «خەلق» سارىيىدا رۇمىنىيە ئاۋام پالاتاسىنىڭ باشلىقى د. مارتىسئان باشچىلىقىدىكى رۇمىنىيە - جۇڭگو دوستلۇق پارلامېنت ئەزالىرى ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى.

ۋەن لى مۇنداق دېدى: دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان جۇڭگو بىلەن رۇمىنىيىنىڭ مۇناسىۋىتى ناھايىتى ياخشى راۋاجلاندى. ئىككى دۆلەت ۋە ئىككى دۆلەت پارلامېنتلىرى ئارىسىدىكى دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇش ئىككى مەملىكەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى.

مارتىسئان مۇنداق دېدى: رۇمىنىيە، جۇڭگو مۇناسىۋىتى ئىككى دۆلەت دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان پائال راۋاجلاندى. بىزنىڭ بۇنداق ئەتىنەۋى مۇناسىۋەتنى تېخىمۇ راۋاجلاندۇرۇشقا داۋاملىق تىرىشىشقا ناھايىتى نۇرغۇن مۇھىم ئاساسلىرىمىز بار.

كۆرۈشۈشتىن كېيىن ۋەن لى زىياپەت ئوتكۈزۈپ، رۇمىنىيە ۋەكىللەر ئۈمكىنى كۈتۈۋالدى.

بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭى لى جېيچىيۈك مارتىسئان بىلەن خىزمەت سۆھبىتى ئوتكۈزدى.

ئىتالىيە ئىتالىيە، جۇڭگو ئىقتىساد، سودا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا 300 مىليون دوللار قەرز بېرىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، رىم، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىتالىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى كرودىئو ۋىتالونى مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنى ئىتالىيە ھۆكۈمىتىنىڭ جۇڭگوغا 300 مىليون دوللار سودا قەرزى بېرىپ، ئىتالىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى سۈرىدىغانلىقىنى ئېلان قىلدى.

ۋىتالونى ئىتالىيە - ئاسىيا جەمئىيىتى ۋەكىللەر ئۆمكى جۇڭگودا ئىتالىيە، جۇڭگو ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىق مۇھاكىمە يىغىنىغاقاتنىشىشقا مېڭىش ئالدىدا ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا بۇنى ئېلان قىلدى.

ژاۋېسا شەرقىي ياۋروپانىڭ ئىقتىسادىي مەسىلىسى توغرىسىدا خەلقئارا يىغىن ئېچىشنى تەكلىپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋارشاۋا، 5 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. پولشا ژۇڭتۇڭى ژاۋېسا مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى سۆھبەت ئېلان قىلىپ، بۇ يىل كۈزدە ۋارشاۋادا خەلقئارا يىغىن ئېچىپ، شەرقىي ياۋروپا دۆلەتلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى ۋە ئىقتىسادىي ئىسلاھات جەريانى ھەم خەلقئارا ياردەم مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلىشنى تەكلىپ قىلدى.

ژۇڭتۇڭ ژاۋېسا مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى ۋارشاۋادا ئامېرىكا ژۇڭتۇڭى بۇشنىڭ پولشىنى زىيارەت قىلغانلىقىنى قارشى ئېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن ئاممەۋى يىغىلىشتا يۇقىرىدىكى تەكلىپنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ شەرقىي ياۋروپا دۆلەتلىرى بىخەتەرلىكىنىڭ كاپالەتكە ئىگە بولۇش - بولماسلىقى بۇ دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىنىڭ مۇقىم بولۇش - بولماسلىقىغا

مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەر باشلىقلىرى يىغىنى نىيىلدى

دۆلەتلىرى، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەرنىڭ «دېموكراتىيىلىشىش جەريانى»نى قوللاشنى تەكتلىدى.

خىتابنامىدە مۇنداق دېيىلدى: «بىگى خىرىس ۋە ئۈزگۈربۇاتقان دۇنيا ۋەزىيىتىنى نەزەردە تۇتقاندا، ب د ت نىڭ رولىنى كۈچەيتىش كېرەك. ئۇتكەن قېتىملىق لوندون يىغىنىدىن بۇيان، ب د ت نىڭ ۋەزىپىسى ۋە مەسئۇلىيىتى، بولۇپمۇ كرىزىسنىڭ ئالدىنى ئېلىش، توقۇنۇشنى توگىتىش ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەرنى قوغداش جەھەتتىكى ۋەزىپىسى ۋە مەسئۇلىيىتى زور دەرىجىدە كۈچەيدى.»

يەتتە دۆلەت ب د ت غا سىياسىي جەھەتتىلا مەدەت بېرىپ قالماستىن، بەلكى ب د ت نىڭ دۇنيا تىنچلىقى ۋە خەلقئارا خەۋپسىزلىكىنى قوغدىشىغىمۇ زۆرۈر مەبلەغ يەتكۈزۈپ بېرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

خىتابنامىدە شەرقىي ياۋروپا ۋە سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى رايونىدىكى دۆلەتلەرنىڭ «دېموكراتىيە، بازار ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي ئادىللىق»قا قاراپ تېز راۋاجلىنىشىغا مەدەت

مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەر باشلىقلىرى يىغىنى يېپىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى موسكۋا، 6 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. بىر كۈن داۋام قىلغان مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەر باشلىقلىرى يىغىنى ئىقتىساد مەسىلىسى، كوللېكتىپ بىخەتەرلىك قاتارلىق جەھەتلەردە بىردەك پىكىر ھاسىل قىلغاندىن كېيىن، مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى چۈشتىن كېيىن موسكۋادا يېپىلدى.

يىغىنىنىڭ رەئىسى، قىرغىزستاننىڭ زۇڭتۇڭى ئاقايېۋ ئۆچرىشىشتىن كېيىنكى بىرلەشمە مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: «مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى مەۋجۇت بولۇپلا قالماستىن، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى ئەڭ جىددىي بولۇۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا ئۈنۈملۈك رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا باشلىدى. شۇنىڭدەك، بىز يەنە يەتتە دۆلەت رەھبەرلىرىگە ۋەكالىتەن تولۇقلىما ئىزاھات بەردۇق. بۇ قېتىمقى مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەر باشلىقلىرى يىغىنىدا ئىقتىسادىي ھەمكارلىق، كوللېكتىپ بىخەتەرلىك مېخانىزمى ۋە ئىنسانپەرۋەرلىك ئاساسىدىكى ھەمكارلىق مەسىلىسىدىن ئىبارەت ئۈچ مەسىلە مۇزاكىرە قىلىندى.

ئىقتىسادىي ھەمكارلىق توغرىسىدا يىغىن مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەر ئارىسىدىكى ئىقتىسادىي ماجىرانى ھەل قىلىش ئۈچۈن، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى ئىقتىسادىي سوت كوللېگىيىسى قۇرۇشنى قارار قىلدى. يىغىن مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى ئىقتىسادىي مەسلىھەت بېرىش - ماسلاشتۇرۇش كومىتېتى قۇرۇپ، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقىنىڭ ئۇنۇملۈك ئۇسۇللىرىنى تەتقىق قىلىدىغان ئىشچى گۇرۇپپىسى قۇرۇشقا قارار قىلدى.

كوللېكتىپ بىخەتەرلىك مېخانىزمى مەسىلىسى توغرىسىدا يىغىن باشقۇرۇلىدىغان بولغاچقا ھۆجۇمدىن ئالدىن سېگنال بېرىش سىستېمىسى ۋە ئالەم بوشلۇقىنى نازارەت قىلىش سىستېمىسى قۇرۇشقا قوشۇلدى.

ئىنسانپەرۋەرلىك ئاساسىدىكى ھەمكارلىق مەسىلىسى توغرىسىدا يىغىن چېگرىدىن قوغلاپ چىقىرىۋېتىلگەن ئاھالىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئەتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش كېرەك، دەپ ھېسابلىدى.

بىرلەشمە مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن: بۇ قېتىمقى باشلىقلار يىغىنى قولغا كەلتۈرگەن مۇھىم نەتىجىلەرنىڭ بىرى 7 - ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن ئىلگىرى تىنچلىق ساقلىغۇچى كۈچ دۆلەت قىسمىلىرىنى قۇرۇشنى قارار قىلىش بولدى، دەپ تەكتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ قىسىم ھەممىدىن ئاۋۋال تىنچلىق ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىش ئۈچۈن مولداۋىيىگە ئەۋەتىلىدۇ.

يېلتسىن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا يەنە مۇنداق دېدى: مەن مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەرگە ۋەكالىتەن يەتتە غەرب دۆلىتى باشلىقلىرى بىلەن ئۈچرىشىپ، غەربنىڭ قەرزىنى تۆلەشنى بىر نەچچە يىل كېچىكتۈرۈشنى تەلەپ قىلىش ئۈچۈن مېيۇنخېنغا بارىمەن.

بۇ قېتىمقى يىغىن مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىنىڭ تېخنىچە ھەل قىلىنمىغان ستراتېگىيىلىك كۆچىنىڭ تەقدىرى مەسىلىسى توغرىسىدا روسىيە، ئۆكرائىنا، بېلوروسىيە، قازاقىستاندىن ئىبارەت تۆت يادرو دۆلىتىنىڭ داۋاملىق سۆھبەت ئۆتكۈزۈشىنى قارار قىلدى.

خەلقئارا پۇل فوندى تەشكىلاتىنىڭ زۇڭسەيى روسىيەگە يارەم بېرىش پىلانىنى جاكارلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مېيۇنخېن، 6- ئىيۇل تېلېگراممىسى. خەلقئارا پۇل فوندى تەشكىلاتىنىڭ زۇڭسەيى كاك دېسۇ بۈگۈن مېيۇنخېندا ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: روسىيە بۇ يىل 8 - ئايدا خەلقئارا پۇل فوندى تەشكىلاتىنىڭ بىرىنچى تۈركۈمدە 1 مىليارد دوللار قەرز پۇل بېرىشىدىن ئۈمىد كۈتسە بولىدۇ، ئاندىن 10 - ئايدىن ئېتىبارەن بۇ تەشكىلات يەنە يارەم بېرىدۇ.

كاك دېسۇ: مەن ئۆتكەن ھەپتىنىڭ ئاخىرى موسكۋادا روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن بىلەن روسىيىنىڭ ئۈچ باسقۇچلۇق ئىسلاھات پىلانى توغرىسىدا بىردەك پىكىرگە كەلدىم، دېدى. لېكىن ئۇ بۇ پىلانىنىڭ تەپسىلاتى توغرىسىدا توختالمىدى.

بۇ يىل 4 - ئايدا ۋاشىنگتوندا ئوتتۇرىغا قويۇلغان غەربنىڭ روسىيىگە 24 مىليارد دوللار قەرز بېرىش پىلانىغا ئاساسەن، خەلقئارا پۇل فوندى تەشكىلاتى، دۇنيا بانكىسى ۋە ياۋروپا گۇللەندۇرۇش- تەرەققىيات بانكىسى 4 مىليارد 500 مىليون دوللار قەرز پۇل بېرىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالىدۇ، ئىككى تەرەپنىڭ يارىمى 11 مىليارد دوللار بولىدۇ، 2 مىليارد 500 مىليون دوللار قەرز كېمەيتىلىدۇ؛ رۇبلىنى ۋە كېچۈرۈم قىلىنىدۇ؛ رۇبلىنى مۇقىملاشتۇرۇش فوندى 6 مىليارد دوللار بولىدۇ.

يېلتسىننىڭ قەرز قايتۇرۇشنى ئىككى يىل كېچىكتۈرۈشنى تەلەپ قىلغانلىقى توغرىسىدا، كاك دېسۇ يېلتسىن بۇ تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويۇشقا ھوقۇقلۇق، دەپلا قويدى.

گېرمانىيىدە ئاننا كقا مەدەت بېرىش كومىتېتى قۇرۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېرلىن، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئاننا كقا مەدەت بېرىش كومىتېتى يېقىندا گېرمانىيىدە قۇرۇلدى. بۇ كومىتېتنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى بىرلا ۋاقىتتا بۇنن بىلەن بېرلىندا ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە ئېلان قىلغان چاقىرىقنامىسىدە مۇنداق دېيىلدى: كومىتېت سابىق دېموكراتىك گېرمانىيىنىڭ رەھبىرى ئاننا كنى گېرمانىيىدە ياكى ئۈزى تاللىغان مەلۇم دۆلەتتە ئەركىن، ئىزچىل مەدەت بېرىش ئىمكانىيىتىگە، ئىگە قىلىش يولىدا كۈرەش قىلىش مەقسىتىدە قۇرۇلدى.

چاقىرىقنامىدە ئاننا كنىڭ تۇنجىسى كۈرسىتىلدى ھەم نۇقتىلىق ھالدا ئاننا كنىڭ ھاياتى «ئەمگەكچى خەلقنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن كۈرەش قىلغان ھايات» دەپ تەكتلەندى.

مەلۇم بولۇشچە، بۇ مەدەت بېرىش كومىتېتىدا گېرمانىيىنىڭ شەرقىي ۋە غەربىي قىسمىدىكى ھەر ساھە ئەربابلىرىدىن 800ى بار ئىكەن. روسىيە، برازىلىيە، چىلى، مېكسىكا، فرانسىيە ۋە گوللاندىيەلەردىمۇ مۇشۇنداق مەدەت بېرىش كومىتېتلىرى قۇرۇلغان.

بۇ قېتىمقى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مەدەت بېرىش كومىتېتى ئاننا كنىڭ ھاياتى «ئەمگەكچى خەلقنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن كۈرەش قىلغان ھايات» دەپ تەكتلەندى.

مەلۇم بولۇشچە، بۇ مەدەت بېرىش

نيۇ - يوركتا پاراكەندىچىلىك يۈز بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى نيۇ - يورك، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. نيۇ - يورك شەھىرىنىڭ مانخاتون رايونىدا دۈشەنبە كۈنى كېچىدە پاراكەندىچىلىك يۈز بېرىپ، بىر كىشى ئۆلدى، 15 كىشى يارىلاندى.

«نيۇ - يورك ۋاقتى» گېزىتىنىڭ بۈگۈن خەۋەر قىلىشىچە، تەخمىنەن 500 نامايىشچى مانخاتون رايونىدىكى ۋاشىنگتون ئېگىزلىكىگە يىغىلىپ، ساقچىلارنىڭ ئۆتكەن جۈمە كېچىدە 23 ياشلىق دومىنىكالىق كۆچمەننى ئېتىۋەتكەنلىكىگە نارازىلىق بىلدۈرگەن. نامايىشچىلار ئاپتوموبىل ۋە ئادەمسىز بىنالارغا ئوت قويغان ھەمدە ساقچىلار بىلەن

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى، 1 - دومزا. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 443701، 441353. ئېلان بۈلۈمىنىڭ تېلېفون نومۇرى 412940، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 3يۈەن 90پۇل، پارچە باھاسى: 13پۇل (گېزىتنىڭ ئېزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 (维文)

1992 - يىل
ئىيۇن
18
پەيشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

ئاپتونوم رايونىمىزدا مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى ئومۇمىي يىغىنى ۋە مۇھىم سۆزىنىڭ روھى ئەستايىدىل ئۆگىنىلىپ، ئومۇمىيۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تېز راۋاجلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىزنىڭ مۇلاھىزىسى.

بۇ يىلنىڭ بېشىدىن بۇيان ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى ئومۇمىي يىغىنى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىسلاھاتنى تېزلىتىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىش، زېھنىي كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىگىلىكنى يۇكسەلدۈرۈش يېڭى تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، سەككىز جەھەتكە ئالاقىدار سىياسەت، تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقتى. پۈتۈن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنى يېتەكلەپ، پايدىلىق پۇرسەتتىن تولۇق پايدىلىنىپ، ھەقىقىي غەيرەتكە كېلىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ئوتتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى كۈرۈنەرلىك تىزلەتتى. سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيەت ياخشى تەرەپكە قاراپ تۈزلۈكسىز راۋاجلانماقتا. 1 - ئايدىن 5 - ئايغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئوتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 14.2% ئاشتى، چارۋىچىلىق بۇلتۇرقىدىن ياخشى بولدى، يېزا ئىگىلىكىدە 15 - يىلمۇ ئۈدا مول ھوسۇل ئېلىشتىن ئۈمىد بار.

يىغىپ ئېيتقاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا ئاساسەن مۇنداق بەش جەھەتتە ماھىيەتلىك ئىلگىرىلەش بولدى:

1. ئاسىيا - ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنىڭ تۇتاشتۇرۇلۇشى، ئوتتۇرا ئاسىيا بازارلىرىنىڭ كېڭەيتىلىشى ۋە مەركەزنىڭ سىياسەتتە ئېتىبار بېرىشى قاتارلىق پايدىلىق شارائىتلار چىڭ تۇتۇلۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتىكى يېڭى ئەندىزىسى پىلانلاندى. «ئىككى لىنىيە» بويىچە ئېچىۋېتىش ئومۇمىي تەسەۋۋۇرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. يەنى چېگرا بويلىرىنى ئېچىۋېتىشنى ئالدىنقى لىنىيە، تۆمۈر يول بويلىرىنى ئېچىۋېتىشنى ئارقا تەرەك، «ئىككى لىنىيە» بويلىرىدىكى شەھەرلەرنى ئېچىۋېتىشنى مۇھىم ئۇقتا قىلىپ، ئۇقتا بىلەن لىنىيىنى بىرلەشتۈرۈپ، ئۇقتا ئارقىلىق دائىرىنى يېتەكلەپ، پۈتۈن شىنجاڭدا ئومۇمىيۈزلۈك ئېچىۋېتىش ۋەزىيىتى شەكىللەندۈرۈلدى.

1 - قەدەمدە چېگرا بويلىرىدىكى غۇلجا، بورتالا، چۆچەك شەھەرلىرى ۋە تۆمۈر يول لىنىيىسىدىكى ئۈرۈمچى، كۇيىتۇن، شىخەنزە شەھەرلىرىنى ئېچىۋېتىشنىڭ كونكرېت لايىھىلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى ھەم مۇناسىپ ھالدا يۇرۇشلەشتۈرۈلگەن سىياسەتلەر تۈزۈپ چىقىلدى، بىر تۈركۈم سودىگەرلەر بۇ يەرلەرگە كېلىپ يەرنى ئوتتۇرۇپ ئېرىش ۋە مەبلەغ سېلىپ زاۋۇت قۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە كېڭەشتى.

2. يەرلىك سودا، چېگرا سودىسى ۋە ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىقىدا بۆسۈش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەش بولدى. 1 - ئايدىن 5 - ئايغىچە يەرلىك سودا، چېگرا سودىسىدا ئەمەلىي ئورۇندالغان ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 115 مىليون شۋېتسارىيە فرانكىغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 2.97 ھەسسە ئاشتى؛ سودا شەكلى كۆپ يول، كۆپ قاتلام، كۆپ خىللىششقا قاراپ راۋاجلاندى. مال سېتىۋېلىش، سايا‌ھەتچىلىك پائالىيەتلىرى جۈش تۈرۈپ

پۈتۈن جەمئىيەت قوللاپ، ئومۇمىي خەلق تەنتەربىيە ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنايلى

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报

(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 - يىل
ئىيۇن
18
پەيشەنبە

لى پېڭ زۇڭلى بېيجىڭغا قايتىپ كەلدى

جياڭ زېمىن، ياۋ يىلىن قاتارلىقلار «خەلق» سارىيىدا كۈتۈۋالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ 17 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. گرۇزىيە نىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ ۋە تونۇك ھەمراھلىرى برازىلىيىنىڭ رىئودى ژانىرودا ئېچىلغان ب د ت مۇھىت ۋە تەرەققىيات يىغىنىنىڭ دۆلەت باشلىقلىرى يىغىنىغا قاتناشقان ۋە فىجى، فىنلاندىيىدە زىيارەتتە بولغاندىن كېيىن، بۈگۈن كەچتە مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن بېيجىڭغا قايتىپ كەلدى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن، گرۇزىيە نىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ياۋ يىلىن، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيجيەنجاڭدىكى پېڭ چۈك، گرۇزىيە نىڭ باش كاتىبى لوگەن ۋە ئالاقدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى «خەلق» سارىيىدا لى پېڭ زۇڭلى، رەپىقىسى جۇ لىن ۋە تونۇك ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى.

دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى سۈك جيەن قاتارلىقلارمۇ شۇ ئايروپىلاندا بېيجىڭغا قايتىپ كەلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېلسىنكى، 17 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. گرۇزىيە نىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ فىنلاندىيىدىكى دوستانە زىيارىتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاياغلاشتۇرۇپ، مۇشۇ ئايىنىڭ 17 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن خېلسىنكىدىن دۆلىتىگە قايتتى.

لى پېڭ زۇڭلى ب د ت مۇھىت ۋە تەرەققىيات يىغىنىنىڭ دۆلەت باشلىقلىرى يىغىنىغا قاتناشقاندىن كېيىن، رىئودى ژانىرودىن دۆلەتكە قايتىش يولىدا مۇشۇ ئايىنىڭ 16 - كۈنى خېلسىنكىغا چۈشۈپ، فىنلاندىيىدە دوستانە زىيارەتتە بولغاندى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسى ئومۇمىي يىغىنى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھى ئەستايىدىل ئۆگىنىلىپ، ئۇمۇمىيۈزلۈك ئەمەلىيەتتىن ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش قەدىمى تېز بولدى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تېز راۋاجلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىزدىن مۇلاھىزىسى. بۇ يىلنىڭ بېشىدىن بۇيان ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسى ئومۇمىي يىغىنى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىسلاھاتنى تېزلىتىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىش، زېھنىي كۆچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىگىلىكنى يۇكسەلدۈرۈش يېڭى تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، سەككىز جەھەتكە ئالاقدار سىياسەت، تەدبىرلەرنى، توزۇپ چىقتى. يۇقۇن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنى يېتەكلەپ، پايدىلىق پۇرسەتنىن تولۇق پايدىلىنىپ، ھەقىقىي غەيرەتكە كېلىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ئۆتۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى كۈرۈنەرلىك تېزلەتتى. سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيەت ياخشى ئەرەپكە قاراپ ئۆزلۈكسىز راۋاجلانماقتا. 1 - ئايدىن 5 - ئايغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئوتتەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 14.2% ئاشتى، چارۋىچىلىق بۆلۈتۈرقىدىن ياخشى بولدى، يېزا ئىگىلىكىدە 15 - يىلمۇ ئۈدا مول ھوسۇل ئېلىشتىن ئۈمىد بار.

يىغىپ ئېيتقاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا ئاساسەن مۇنداق بەش جەھەتتە ماھىيەتلىك ئىلگىرىلەش بولدى:

1. ئاسىيا - ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنىڭ تۇتاشتۇرۇلۇشى، ئوتتۇرا ئاسىيا بازارلىرىنىڭ كېڭەيتىلىشى ۋە مەركەزنىڭ سىياسەتتە ئېتىبار بېرىشى قاتارلىق پايدىلىق شارائىتلار چىڭ تۇتۇلۇپ، شىنجاڭنىڭ ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتىكى يېڭى ئەندىزىسى پلانلاندى. «ئىككى لىنىيە» بويىچە ئېچىۋېتىش ئومۇمىي تەسەۋۋۇرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. يەنى چېگرا بويلىرىنى ئېچىۋېتىشنى ئالدىنقى لىنىيە، تۆمۈر يول بويلىرىنى ئېچىۋېتىشنى ئارقا تېرەك، «ئىككى لىنىيە» بويلىرىدىكى شەھەرلەرنى ئېچىۋېتىشنى مۇھىم تۈرتكە قىلىپ، نۆۋەتتا بىلەن لىنىيىنى بىرلەشتۈرۈپ، نۆۋەتتا ئارقىلىق دائىرىنى يېتەكلەپ، پۈتۈن شىنجاڭدا ئومۇمىيۈزلۈك ئېچىۋېتىش شەكىللەندۈرۈلدى.

1 - قەدەمدە چېگرا بويلىرىدىكى غۇلجا، بورتالا، چۆچەك شەھەرلىرى ۋە تۆمۈر يول لىنىيىسىدىكى ئۈرۈمچى، كۇيىتۇن، شىخەنزە شەھەرلىرىنى ئېچىۋېتىشنىڭ كونكرېت لايىھىلىرى ئوتتۇرىغا قويۇلدى ھەم مۇناسىپ ھالدا يۇرۇشلەشتۈرۈلگەن سىياسەتلەر توزۇپ چىقىلدى، بىر تۈركۈم سودىگەرلەر بۇ يەرلەرگە كېلىپ يەرنى ئوتتۇنۇپ بېرىش ۋە مەبلەغ سېلىپ زاۋۇت قۇرۇش قاتارلىق مەسىلەر ئۈستىدە كېڭەشتى.

2. يەرلىك سودا، چېگرا سودىسى ۋە ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىقىدا بۈسۈش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەش بولدى. 1 - ئايدىن 5 - ئايغىچە يەرلىك سودا، چېگرا سودىسىدا ئەمەلىي ئورۇندالغان ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 115 مىليون شۇبىتسارىيە فرانكىغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 2.97 ھەسسە ئاشتى؛ سودا شەكلى كۆپ يول، كۆپ قاتلام، كۆپ خىللىششقا قاراپ راۋاجلاندى. مال سېتىۋېلىش، ساياھەتچىلىك پاتالىيەتلىرى جۈش تۇرۇپ راۋاجلاندى. 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە قوشنا دۆلەتلەردىن كەلگەن مال سېتىۋېلىش، ساياھەت تۈمەكلىرىدىن 710 نەچچىسى كۈتۈۋېلىنىپ، 14 مىليون دوللاردىن كۆپرەك تاشقى پېرېۋوت يارىتىلدى. نوۋۇل ھالدىكى «كېلىش بار، بېرىش يوق» ساياھەت ئەندىزىسى «كېلىشمۇ بولغان، بېرىشمۇ بولغان» ساياھەت ئەندىزىسىگە قاراپ ئۆزگىرىشكە باشلىدى. ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە ئەمگەك كۈچلىرىنى چىقىرىشتا نەتىجەلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. بۇ يىل قوشنا دۆلەتلەر بىلەن 18 تۈردە ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىقى ھاسىل قىلىنىپ، ئومۇمىي سوممىسى 218 مىليون يۈەنگە يەتتى، بۇ دۆلەتلەر بىلەن قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىش، ئەمگەك كۈچى چىقىرىش بويىچە يېڭىدىن 17 تۈردە تۈختام ئىمزالاندى، تۈختام ئومۇمىي سوممىسى 22 مىليون 910 مىڭ شۇبىتسارىيە فرانكىغا يەتتى. 2100 ئادەم (قېتىم) دىن ئارتۇق ئەمگەك كۈچلىرى سىرتقا چىقىرىلدى.

3. مەملىكەتلىك «ئۈچقۇن» پىلانى نەتىجىلىرى ۋە پاتېنت تېخنىكىسى بويىچە ئۈرۈمچى يەرمەنكە - كېڭىشىش يىغىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئوتكۈزۈلۈپ، مەملىكەت بويىچە بىرنەچچە قاتاردا تۈرلىدىغان «ئۈچقۇن» پىلانى تېخنىكا ھېسۋالاتلىرى كىرگۈزۈلدى. ئومۇمىي سوممىسى 2 مىليارد 100 مىليون

پۈتۈن جەمئىيەت قوللاپ، ئومۇمىي خەلق تەنتەربىيە ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنايلى

ئاپتونوم رايون يىغلىش ئوتكۈزۈپ، ماۋزېدۇنىڭ يېغىلمىسى ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ

جانابىل سۆھبەت يىغىندا مۇنداق دەپ تەكتىلىدى: ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتى ماتارىپ ئىسلاھاتىنى قوللىشى كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز ئەن خۇڭ خەۋەر قىلدۇ: 6 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئاياغلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق تۇنجى قېتىملىق ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتى سۆھبەت يىغىندا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جانابىل مۇنداق دەپ تەكتىلىدى: ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتى ماتارىپ ئىسلاھاتىنى قوللىشى، قوغدىشى، جايلار ئۆز يېرىنىڭ سوتسىيالىستىك بۇزۇلۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈشى كېرەك.

جانابىل مۇئاۋىن تەلەپ قىلدى: ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش قانۇنىيىتىنى ئىگىلىشى، ئوقۇتۇش، پەن تەتقىقات، ئېچىش خاراكتېرىدىكى ئىشلەپچىقىرىش ۋە ماتارىپ ئىسلاھاتىنى ئۇيدىن چۈشىنىپ، ماتارىپ ئىسلاھاتىغاتاھات سىر كۆرسىتىۋاتقان غەيرىي ئىقتىسادىي ئامىللارنى ھەل قىلىپ، ماتارىپ ئىسلاھاتىغا كاشىلا سالمىدىغان ۋە بۈزغۇنچىلىق قىلمىدىغان ئەنزىلەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ماتارىپ ئىسلاھاتىغا ياخشى مۇھىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك. پارتكومغا يارەملىشىپ پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى قەتئىي تەۋرەنمەي ياخشى ئىلگىرى سۈرۈپ، پارتىيىلىك رەھبىرلىك كادىرلارنىڭ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش ئەنزىلەرنى ئوقتۇلتەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، ھەقىقىي تۇردە پارتىيىنى قانتىق تۇزەش كېرەك.

ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۇرالغۇ ئوزۇمى ئىسلاھاتى توغرىسىدا مۇنداق تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويدى: سىياسەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، كۆپ خىل چارە قوللىنىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز لىيۇ شاۋفېڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ۋاڭ چىجۇڭ خەۋەر قىلدۇ: «ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۇرالغۇ ئوزۇمى ئىسلاھاتىدا بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن سىياسەت بار، لېكىن ئاپتونوم رايون بويىچە بىرلا خىل چارە قوللىنىشقا بولمايدۇ، جايلار ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن ئوخشاش بولمىغان تۇرالغۇ ئوزۇمى ئىسلاھات لايىھىسىنى ئوزۇمى ئىسلاھاتى، پۇل - مۇئامىلە، ئوي - جاي، مۇلۇك قاتارلىق ئالتە تۈرلۈك ئىسلاھات لايىھىسىنى ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىسلاھاتنىڭ ئومۇمىي ئىلگىرلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك» دەپ كۆرسەتتى.

ئوي سېلىش مەبلىغى توپلاشنى كۈچەيتىپ، تۇرالغۇ ئوي قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، قىسقا بولۇش مەسىلىسىنى تېزدىن ھەل قىلىشتا. ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ لېچۈەن يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇشنى تۇرالغۇ ئوي تۇزۇمى ئىسلاھاتى، پۇل - مۇئامىلە، ئوي - جاي، مۇلۇك قاتارلىق ئالتە تۈرلۈك ئىسلاھات لايىھىسىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغاندا مۇنداق دېدى: ئوي ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئاساسلىقى ئىقتىسادىي قانۇنىيەتكە ئەمەل قىلىش، ئىقتىسادىي ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ئىجتىمائىي ئىلگىرى سۈرۈشنى بىرلەشتۈرۈش، ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنى بىرلەشتۈرۈش، ئىسلاھاتنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپىغا ئەمەل قىلىش كېرەك. ئوي ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئوي ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئوي ئىستېمالىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئوي ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئوي ئىستېمال ئارىسىدىكى زىددىيەتنى ھەل قىلىش، ئوي ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئوي ئىستېمالنىڭ ئىزچىل ئۆسۈشىگە ماسلىشىش كېرەك.

ئاپتونوم رايون يغىلىش تۈتكۈزۈپ، ماۋزېدۇڭنىڭ بېغىشلىمىسى ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلىدى

تۈز مۇخبىرىمىز لىيۇ شۇ پىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئۈرۈمچى «نەنمن» تەنتەربىيە سارىيىدا داغدۇغىلىق يىغىلىش ئۆتكۈزۈپ، ماۋزېدۇڭنىڭ «تەنتەربىيە ھەرىكىتىنى راۋاجلاندۇرۇپ، خەلقنىڭ تەن ساغلاملىقىنى. ئاشۇرايلى» دېگەن بېغىشلىمىسى ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى قېيۇم باۋۇدۇن يىغىنغا رياسەتچىلىك قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن مۇجىسى جانابىل يىغىندا سۆز قىلدى.

جانابىل ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەنتەربىيە ئىشلىرىدا 40 يىلدىن بۇيان قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنى مۇئەييەنلەشتۈردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەنتەربىيە ئىشلىرىنى مەملىكىتىمىزدىكى قېرىنداش تۈلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ تەنتەربىيە ئىشلىرى ۋە دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ تەلىپىنى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، خېلى زور پەرق بارلىقىنى كۆرسەتىپ ئۆتتى. شۇڭا تۈ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى، تەنتەربىيە تارماقلىرى ھەمدە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىدىن تەنتەربىيە خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى يەنىمۇ ئۈستۈرۈپ، تەنتەربىيە ئېڭىنى كۈچەيتىپ، تەنتەربىيە بىر خىل «يۈمشاق ۋەزىپە» دەيدىغان قاراشنى ئۆزگەرتىپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئەمەلىيەت بېرىدىغان، پۈتۈن جەمئىيەت كۈچىنى بۇلۇدىغان، ئومۇمىي خەلق تەنتەربىيە ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشنى تەلەپ قىلدى.

تۈ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: تەنتەربىيە ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنى يەرلىك ئورۇنلارنىڭ چەلىق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا كىرگۈزۈش كېرەك. ئاپتونوم رايونىنىڭ ھەرقايسى تارماقلىرى تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، تەنتەربىيە ھەرىكىتى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ شۇغۇللىنىدىغان ۋەزىيەتنى تېزدىن ئۆزگەرتىش كېرەك.

يىغىندا مارالبېشى ناھىيىلىك تەنتەربىيە كومىتېتى، غۇلجا شەھەرلىك تەنتەربىيە كومىتېتى قاتارلىق تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى ئون ئىلغار ئورۇنلار تەقدىرلەندى ھەمدە جاۋلىكېئون قاتارلىق 71 يولداشقا «تەنتەربىيە خىزمىتىگە تۆھپە قوشقانلار مېدالى» تارقىتىپ بېرىلدى.

يەككە تىجارەتچى تۇراخۇن ئىبراھىم قوراللىق ساقچى قىسىم 3 - جىدۈيىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەردىن ھال سورىدى

6 - ئاينىڭ 9 - كۈنى يەككە تىجارەتچى تۇراخۇن ئىبراھىم ئىككى قوي، ساكىزا، سوغۇق ئىچىملىك قاتارلىق 1365 يۈەن قىممىتىدىكى نەرسىلەرنى ئېلىپ قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ زۇڭدۇيى 3 - جىدۈيىگە بېرىپ، كوماندىر - جەڭچىلەردىن قۇربان ھېيت مۇناسىۋىتى بىلەن ھال سورىدى.

تۇراخۇن ئىبراھىم ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق خەلق ئۇرۇلتېينىڭ ۋەكىلى، شەھەر ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى، مەملىكەت بويىچە ئىلغار يەككە تىجارەتچى. تۇراخۇن ئىبراھىم 1981 - يىلى يەككە تىجارەت بىلەن شۇغۇللانغاندىن بۇيان سودىدا ئادىل بولۇپ، تىجارىتىنى روناق تاپقۇزۇش بىلەن بىللە ماتارىيالنى، تەنتەربىيە ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا، جامائەت ئەسلىھەلىرىنى ياخشىلاشقا 47 مىڭ يۈەن يارىدەم قىلغاندى.

تۇراخۇن ئىبراھىم يېقىندا سايباغ رايون مەسئۇللىرىغا جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى، خەلقنىڭ ھاياتىي ۋە مال - مۈلكىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش ئۈچۈن جاپالىق ئىشلەۋاتقان قوراللىق ساقچى قىسمىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەردىن قۇربان ھېيت مۇناسىۋىتى بىلەن ھال سوراش ئارزۇسىنىڭ بارلىقىنى ئېيتتى. سايباغ رايون مەسئۇللىرى تۇنۇگۈنى بۇ ئارزۇسىنى قوللىدى. 6 - ئاينىڭ 9 - كۈنى سايباغ رايون مەسئۇللىرى تۇراخۇن ئىبراھىم بىلەن بىللە تۇ تەيارلىغان ئىككى قوي، بىر خالتا تۇندا سېلىنغان ساكىزا، سوغۇق ئىچىملىك قاتارلىق 1365 يۈەن قىممىتىدىكى نەرسىلەرنى ئېلىپ، سەككىز مىللەتتىن تەركىپ تاپقان بۇ جىدۈيگە كەلدى. جىدۈيىنىڭ يىغىن زالى ھەربىيلەر بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى كەيپىياتىغا چۆمدى. بۇ جىدۈي تۇراخۇن ئىبراھىمغا لەۋھە تەقدىم قىلدى. ئابلاجان ئەمەت

ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئىقتىسادىي تەكشۈرۈش باش ئەترىتى قاتارلىق تۇرۇنلار ساختا ھاراق، ساختا تاماكا ياساش - سېتىش تۇۋۇسىدىن بىر قانچىنى پاچاقلاپ تاشلىدى

تۇز مۇخبىرلىرىمىز ۋۇ شۇەن، خۇاڭ جەنجاڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئىقتىسادىي تەكشۈرۈش باش ئەترىتى 5 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئۈرۈمچى شەھەرلىك باغ - ئورمان باشقۇرۇش باشقارمىسىنىڭ ئالاللىكلەر قورۇسىدىكى جاۋجۇن ۋە ئۈرۈمچى ناھىيىسى چىداۋان يېزىسى قىزىلتاغ كەنتىدىكى لوشەنفۇنىڭ ئالىلىسىنى بازا قىلغان ساختا ھاراق، ساختا تاماكا ياساش - سېتىش تۇۋۇسىنى پاچاقلاپ تاشلىدى. بۇ ئىككى ئالىلدىن 4447 پوتۇلكا ساختا «ماۋتەي» ھاراقى، 364 پوتۇلكا ساختا «ۋۇليانگيې» ھاراقى، 1558 پوتۇلكا ساختا «ئىلى ئالاھىدە ھاراقى» بىلەن بىللە، ئورغۇنلىغان ساختا تاۋار ماركىلىرىنى قولغا چۈشۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، 1560 قاپ «خۇڭتاسەن»، «بۇنيەن»، «ئاشما» ماركىلىق ساختا تاماكا ھەمدە 5520 قاپ ئەتكەس قىلىنغان چەت ئەل تاماكىسىنى قولغا چۈشۈردى.

5 - ئاينىڭ 15 - كۈنى بۇ ئىقتىسادىي تەكشۈرۈش باش ئەترىتى ئاپتونوم رايونلۇق ئىستىمالچىلار جەمئىيىتى، چ خ تارمىقى بىلەن بىرلىشىپ ھەرىكەت قىلىپ، داشمەن بازىرىدا ساختا ھاراق، ساختا تاماكا سېتىش يايمىسىدىن ئوننى تەكشۈردى. بۇ ئون يايمىسىدىن 41 پوتۇلكا ساختا «ماۋتەي» ھاراقى، 459 پوتۇلكا ساختا «ۋۇليانگيې» ھاراقى، 2130 قاپ ئەتكەس قىلىنغان چەت ئەل تاماكىسىنى قولغا چۈشۈردى.

قۇمۇل ئۆلايىتى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئىگىلىك تەرەققىياتىنى تېزلەتتى

تۇز مۇخبىرىمىز سادىق ئىمىر خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ئۆلايىتى سىرتقى جايلار بىلەن بولغان ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلەتتى.

قۇمۇل ئۆلايىتى ئىلغاتنىڭ چوڭقۇرلىشىشى، ئىشكىنى سرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسىنىڭ كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، ئىچكى ئۇلكە، ئاپتونوم رايونلار بىلەن تونۇشتۇرۇش دائىرىسىدىكى ئالاقە ئورنىتىش، تۈچۈر ئالماشتۇرۇش، مەبلەغ، تېخنىكا، ئىختىساس ئىگىلىرىنى كىرگۈزۈش، بايلىق مەنبەلىرىنى ئېچىشنى تېزلىتىش ئۈچۈن قېرىنداش ئۇلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلەرگە ئېكسكۇرسىيە قىلىش، تەكشۈرۈش - ئۆگىنىشكە خادىم ئەۋەتىش ۋە بۇ جايلاردىن خادىملارنى تەكلىپ قىلىپ، قۇمۇل ئۆلايىتىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىنى تونۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ مەبلەغ، تېخنىكا، ئىختىساس ئىگىلىرىنى جەلپ قىلدى. بۇ ئۆلايەت 1984 - يىلدىن 1991 - يىلغىچە بولغان سەككىز يىلدا ئىچكى ئۇلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلەر بىلەن سودا - سانائەت، دېھقانچىلىق قاتارلىق كەسىپ - ساھەلەر بويىچە 700 نەچچە تۈرلۈك ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىقى توختامى تۈزۈپ ۋە كىبلىشىم ئىمزالاپ، بۇ تۈرلەردىن 157 سىنى ئىشقا كىرىشتۈردى. بۇ تۈرلەر يېكىدىن 73 مىليون 599 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى، 9 مىليون 450 مىڭ يۈەن پايدا - باج يارىتتى. ئۆلايەت يەنە 12 مىليون 852 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئىچكى ئۇلكە، ئاپتونوم رايونلاردا كارخانا ۋە ئىش بېجىرىش ئورنى قۇردى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئۆلايەت سىرتقى جايلار بىلەن بولغان ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى يەنىمۇ كېڭەيتتى. بەش ئايدا ئىچكى ئۇلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلەر بىلەن سودا - سانائەت، دېھقانچىلىق قاتارلىق كەسىپ - ساھەلەر بويىچە ئون نەچچە تۈرلۈك ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىقى توختامى تۈزدى ۋە كىبلىشىم ئىمزالدى، ھازىر بۇ تۈرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئىشقا كىرىشتۈرۈش ئىشلىرى جىددىي ئىشلەنمەكتە.

يېقىندا كورلا شەھىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلار ئارىسىدا «مېيپلار ئائىلىسىگە مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.
سۈرەتتە: ئىتتىپاق ئەزالىرى، ياشلار كوچىدا مېيپلار ئۈچۈن خىزمەت قىلماقتا.
تۇز مۇخبىرىمىز لى پىيفىڭ فوتوسى.

ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاش بىلەن بوز يەر ئېچىشنى بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈملۈك يۈكسەلدۈرۈش ئېچىشنى تېخىمۇ يۇقىرى پەللىگە كۆتۈرەيلى

يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزاخوجىلىقى
ئاملىق قوبۇل قىلىنغان مۇكاپاتلىق ماقالە
ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم يېزاخوجىلىقى بۆلۈمى، يېزا ئىگىلىك تارماقلىرى، ۋە گېزىتخانىمىز ئىقتىسادى بۆلۈمى

فەن شىتاڭ

يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈملۈك يېتەكلەش يېزا ئىگىلىكىنى يېتەكلەشنىڭ ستراتېگىيلىك تەدبىرى. ئۇ بايلىق مەنبەسىدىن ئۇنۇملۇق پايدىلىنىش، ئۇنۇملۇق تەرتىپكە سېلىشنى يولغا قويۇش ئارقىلىق ئىقتىسادى، ئىجتىمائىي، ئېكولوگىيدىن ئىبارەت ئۈچ تەرەپنى بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنۇمگە ئېرىشىشنى ئۈز ئىچىگە ئالىدۇ. شۇڭا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق ئېچىشتا «ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاش بىلەن بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈشنى ئۈز ئارا بىرلەشتۈرۈپ، ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاشنى ئاساس قىلىش» فاكتورىنى توغرا ئىجرا قىلىپ، «تەكرار بوز يەر ئېچىش، تۆۋەن هوسۇللۇق يەرنى ياخشىلاش» قا سەل قارىماسلىق كېرەك.

«ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاش»نى مۇهىم تۇقتا قىلىش

يولداش تېيۇن جيۇن مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈملۈك ئېچىش بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىندا مۇنداق دېدى: يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈملۈك ئېچىش دېگىنىمىز، بىرىنچىدىن، هازىرقى ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق يەرلەرنى ياخشىلاش، مەهسۇلات مىقدارىنى ئاشۇرۇش، ئىككىنچىدىن، يېڭىدىن يېزا ئىگىلىك بايلىق مەنبەلرىنى ئېچىش ۋە پايدىلىنىش دېگەنلىك. بۇ بىر ئابزاس سۆز بىزگە يېزا ئىگىلىكنى ئېچىش ۋەزىپىلىرىنى ھەم يېزا ئىگىلىكنى ئېچىشنىڭ مۇهىم تۇقتىلىرىنى كۆرسىتىپ بەردى. بىز بۇنىڭدىن كېيىن يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈملۈك ئېچىشتا بۇ پرىنسىپقا چوقۇم ئەمەل قىلىشىمىز ھەم «ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاش»نى ئارقىلىق ھالدا چىڭ تۇتۇپ بىرلىك مەهسۇلاتنى ئاشۇرۇشنى ئاساس قىلىپ، ئۇنۇملۇق ئېچىشنى ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم.

ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاشتا، سۇ، تۇپراق قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك پىلانلاپ، رەهبەرلىكى كۈچەيتىش، ۋادا، دائىرىلەر ئارا مەلۇم تور بويىچە رايونلارغا ئايرىپ، سۇنى تىزگىنلەپ، تۇپراقنى ياخشىلاشنى مەركەز قىلغان ئۇنۇملۇق تىزگىنلەشنى قانات يايدۇرۇش لازىم.

ئاساسلىق تەدبىرلەر سۇ قۇرۇلۇشى مەركەز قىلىنغان ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئېرىق - ئۆستەڭ تىزلىرىنى بۇرۇشلەشتۇرۇشنى ياخشىلاش، سۇغىرىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش، تۆۋەن هوسۇللۇق يەرلەرنى ئوغۇتلاپ ياخشىلاپ، شورنى تىزگىنلەش، ئىلغار يەن - تېخنىكا تەدبىرلىرىنى ئەستايىدىل كېڭەيتىش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

بوز يەرنى مۇۋاپىق ئېچىپ، تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىش

ئاپتونوم رايونىمىزدا يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق ئېچىشتا ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاشنى مۇهىم تۇقتا قىلىش، سۇ بايلىق مەنبەلرىنى ئېچىش، سۇ ۋە تۇپراق بايلىق مەنبەلرىنى تەڭپۇڭلۇقىدا ئىقتىسادىي ئۇنۇم، ئىجتىمائىي ئۇنۇم، ئېكولوگىيلىك ئۇنۇم پرىنسىپلىرىغا دىققەت قىلغان ئاساستا، بوز يەرنى مۇۋاپىق ئېچىپ، تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىش لازىم.

7 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا زور تەرەققىياتلار بارلىققا كېلىپ، كېيىم پۇتۇن، قورساق توق بولۇش ئىشقا ئاشتى. 1990 - يىلى ئاشلىق ئومۇمىي هوسۇلى 6 مىليارد 770 مىليون كىلوگرامغا، بىرلىك هوسۇل 247 كىلوگرامغا، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئاشلىق 458.5 كىلوگرامغا يەتتى. بۇ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن 380.46 كىلوگرام، 78.04 كىلوگرام، 399.43 كىلوگرام سەۋىيىسىدىن يۇقىرى بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشى ئۇزۇن يىللىق تەرەققىيات ئىستىقبالىغا ئىگە بولسىمۇ، بىراق، بۇنىڭدىن قانائەتلىنىپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقا سەل قارىشىپ قالماسلىق، ئۇرگانىك ئوغۇت مەنبەسى كەمچىل بولۇپ، ئوغۇت ئارقىلىق يەرنى كۈچلەندۈرۈش تەسىرگە ئۇچرايدۇ. يىرىك يېزا ئىگىلىكىنىڭ ياخشى ئايلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش قىينىغا توختايدۇ. يىراقنى كۆزدە تۇتقاندا باقمىچىلىق كەسىپنىڭ تەرەققىياتى چەكلىمىگە ئۇچرايدۇ. شۇڭا، ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاشنى ئۇزۇقسىز گەۋدىلەندۈرۈش بىلەن بىللە، سۇ ۋە تۇپراق شارائىتى مول رايونلاردا مۇۋاپىق كۆلەمدە بوز يەر ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ كۆلىمىنى بىر قەدەر كۆپ بولۇشتەك ئەۋزەللىكىنى ساقلاپ، يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ زاپاس كۈچىنى ئۇزلۇكسىز كۆچەيتىش لازىم.

هازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېھقانچىلىقتا پايدىلىنىشقا بولىدىغان يەر 73 مىليون مو بولۇپ، بوز يەر ئېچىشنى پارلاق ئىستىقبال بىلەن تەمىنلەيدۇ. تۆۋەتتىكى ئاساسلىق زىددىيەت يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى ئېچىش ئارقىلىق دەريا ئېقىنلىرى سۇ بايلىقىنى تېخىمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا ئېچىش، شۇنداقلا سۇغىرىشنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، سۇغىرىشتىكى ئىلغار تېخنىكا تەدبىرلىرى قاتارلىقلار ئارقىلىق ئېچىلغان بوز يەرنىڭ سۇ مەسىلىسىنى هەل قىلىشىمىز لازىم. سۇ بايلىق مەنبەلرىنى مۇهىم ئىشلار قاتارىدا ئويلاشۇپ، ئۇنۇملۇق پىلانلاش، ئۇنۇملۇق پايدىلىنىش، ئۇنۇملۇق تەدبىر بەلگىلەشتە ئىقتىسادىي ئۇنۇم ۋە ئېكولوگىيىلىك ئۇنۇمنى ئۇزۇنارا بىرلەشتۈرۈش فاكتورىنىڭ چىڭ تۇرۇپ، مەبلەغ، سۇ كۈچى، ماددى كۈچ يار بەرگەن شارائىتتا بوز يەر ئېچىش لازىم. ئوبيېكتىپ شارائىتقا سەل قارىماي، قارغۇلارچە بوز يەر ئاچقاندا، ئىقتىسادىي جەهەتتە زىيان بولىدۇ.

قاۋۇل شەھىرىگە قاراشلىق راھەتباغ يېزىسىنىڭ 2 - كەنتىدىكى ئەمەت تاھىر ئۆز يەرلىرىگە يېڭىدىن يۇيان، باغۋەنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ، 20 مىڭ تۇيتۇن ئارتۇق ھەر خىل مۇلىك

(ئۇيغۇرچە تەرجىمىسى)

ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاش‌نى تۇقتىلىق هالدا چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈشىمىز لازىم. بۇنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەبىئي ئېكولوگىيە ئالاھىدىلىكىنى ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئەھۋالى بەلگىلەيدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تېرىلغۇ يەر كولىمى 46 مىليون 303 مىڭ 300 مو، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىز كولىمى 37 مىليون 966 مىڭ مو بولۇپ، ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كولىمىنىڭ 82 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. (تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىز تەخمىنەن 43 پىرسەنتىنى، ئوتتۇرا هوسۇللۇق ئېتىز تەخمىنەن 39 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.) بۇ ئېتىزلار قۇرغاقچىلىق، قۇم - بوران، ئۇنۇمسىزلىشىش، شورلىشىش قاتارلىق ئامىللارنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغاچقا، يەرلەر ناچارلىشىپ كەتتى، زىرائەتلەر ياخشى ئاينىيالمايدۇ، هوسۇلى تۆۋەن بولماقتا. ئازادلىقتىن كېيىن، بولۇپمۇ پارتىيە 11 - تۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىز زور تىرىشچانلىقلارنى كۆرسىتىش ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىدىن تۇنجا 14 يىل مول هوسۇل ئېلىشنى قولغا كەلتۈردى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيىسى يەنىمۇ پايدىسىز ئامىللارغا تۇچرىغان بولسىمۇ، ئەھۋال ئانچە ئېغىر ئەمەس، رايونلار ئوتتۇرىسىدىكى پەرق بىر قەدەر چوڭ، 1990 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئاشلىقنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك هوسۇلى 247 كىلوگرام، (يەرلىكنىڭ 238 كىلوگرام، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنىنىڭ 284 كىلوگرام) بۇنىڭ ئىچىدە بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئويلاستىنىڭ ئەڭ يۇقىرى بولۇپ، 283 كىلوگرام، ئالتاي ئۆلايىتىنىڭ ئەڭ تۆۋەن بولۇپ، 152 كىلوگرام بولدى. 1990 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە كېۋەزنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك هوسۇلى 72 كىلوگرام (ساپ پاختا)، (يەرلىكنىڭ 69 كىلوگرام، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنىنىڭ 76 كىلوگرام)، بورتالا ئاپتونوم ئويلاستىنىڭ ئەڭ يۇقىرى بولۇپ 84 كىلوگرام، ئاقسۇ ئۆلايىتىنىڭ ئەڭ تۆۋەن بولۇپ 53 كىلوگرام بولدى.

يۇقىرىدىكى سانلىق مەلۇماتتىن قارىغاندا: (1) ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاشلىق هوسۇللۇق ئېتىز 28 مىليون 231 مىڭ مو، بۇ، ئەمەلىي تېرىلغۇ كولىمىنىڭ 88.1 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. بۇنى مەملىكىتىمىزنىڭ ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىز كولىمى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، 13% يۇقىرى. ئاپتونوم رايونىمىزدا ئورگانىك ئوغۇت مىقدارى ناھايىتى ئاز بولۇپ، ھەر مو يەرگە ئىشلىتىلىدىغان ئوغۇت مىقدارى مەملىكىتىمىزنىڭ ئوتتۇرىچە مىقدارىنىڭ يېرىمىغا توغرا كېلىدۇ. ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىدىن مول هوسۇل ئېلىشقا تەسىر كۆرسىتىدىغان تۇسالغۇ، شۇڭا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى يەنە بىر يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈشتە «ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاش، بىرلىك مەھسۇلاتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە بوز يەر ئېچىش، تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىشنى تۆز ئارا ماسلاشتۇرۇش» يولىدا مېڭىش لازىم. بوز يەر ئېچىشقا مەبلەغ كۆپ كېتىدۇ (ھەر موسىغا 500 يۈەن مەبلەغ كېتىدۇ)، ئۇنۇمى تېز كۆرۈلىدۇ (تېككى يىلدا ھوسۇلنى كۆرۈنەرلىك ئاشۇرغىلى بولىدۇ)، كەڭ كۆلەمدە يۇقىرى بولىدۇ. ھازىرقى باسقۇچتا، ئاپتونوم رايونىمىزدا مەبلەغ كەمچىل، ئېھتىياجنى تەمىنلەش قىيىن بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئوغۇتلاپ ياخشىلاش ئارقىلىق تەكرار ئىشلەپچىقىرىشنى كېڭەيتىش يولىدا مېڭىش لازىم. ئەسلى بار ماددىي ۋە تېخنىكا ئاساسىدا، ئاز مەبلەغ سېلىش ئارقىلىق كۆپ هوسۇل ئېلىش ئىمكانىيىتى لازىم. ئوتلاق، ئورمان يېرىنى قالايمىقان ئېچىشنى ئۇنۇملۇك تىزگىنلەپ، ئېكولوگىيىلىك بايلىق مەنبەسىنى قوغداپ، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىقنى ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. شۇڭا، 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىللىدىكى يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئاساسى ئۇسۇلى ئاساسلىقى ئېتىزلارنى ياخشىلاش، ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ياخشىلاشقا مەبلەغ ئاز كېتىدىغان (ھەر موسىغا 250 يۈەن مەبلەغ كېتىدۇ)، ئۇنۇمى تېز كۆرۈلىدىغان (تېككى يىلدا ھوسۇلنى كۆرۈنەرلىك ئاشۇرغىلى بولىدۇ)، كەڭ كۆلەمدە يۇقىرى بولىدۇ. ھازىرقى باسقۇچتا، ئاپتونوم رايونىمىزدا مەبلەغ كەمچىل، ئېھتىياجنى تەمىنلەش قىيىن بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئوغۇتلاپ ياخشىلاش ئارقىلىق تەكرار ئىشلەپچىقىرىشنى كېڭەيتىش يولىدا مېڭىش لازىم. ئەسلى بار ماددىي ۋە تېخنىكا ئاساسىدا، ئاز مەبلەغ سېلىش ئارقىلىق كۆپ هوسۇل ئېلىش ئىمكانىيىتى لازىم. ئوتلاق، ئورمان يېرىنى قالايمىقان ئېچىشنى ئۇنۇملۇك تىزگىنلەپ، ئېكولوگىيىلىك بايلىق مەنبەسىنى قوغداپ، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىقنى ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. شۇڭا، 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىللىدىكى يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇملۇق تېزلاتقاندا ھازىر بار تېرىلغۇ يەرنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتىنى ئاساس قىلىپ، سۈنئى تىزگىنلەپ، تۇپراقنى ياخشىلاپ ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئوغۇتلاپ ياخشىلاشقا ئالاھىدە كۈچ چىقىرىپ، ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىزلارنىڭ ئوتتۇرىچە هوسۇلىنى ئاشۇرۇشىمىز لازىم. بۇنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەبىئي ئېكولوگىيىلىك شارائىتى ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى بەلگىلەيدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تېرىلغۇ يەر كولىمى 46 مىليون 303 مىڭ 300 مو، بۇنىڭ ئىچىدە ئوتتۇرا، تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىز كولىمى 37 مىليون 966 مىڭ مو بولۇپ، ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كولىمىنىڭ 82 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. (تۆۋەن هوسۇللۇق ئېتىز تەخمىنەن 43 پىرسەنتىنى، ئوتتۇرا هوسۇللۇق ئېتىز تەخمىنەن 39 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.) بۇ ئېتىزلار قۇرغاقچىلىق، قۇم - بوران، ئۇنۇمسىزلىشىش، شورلىشىش قاتارلىق ئامىللارنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغاچقا، يەرلەر ناچارلىشىپ كەتتى، زىرائەتلەر ياخشى ئاينىيالمايدۇ، هوسۇلى تۆۋەن بولماقتا. ئازادلىقتىن كېيىن، بولۇپمۇ پارتىيە 11 - تۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىز زور تىرىشچانلىقلارنى كۆرسىتىش ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىدىن تۇنجا 14 يىل مول هوسۇل ئېلىشنى قولغا كەلتۈردى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيىسى يەنىمۇ پايدىسىز ئامىللارغا تۇچرىغان بولسىمۇ، ئەھۋال ئانچە ئېغىر ئەمەس، رايونلار ئوتتۇرىسىدىكى پەرق بىر قەدەر چوڭ، 1990 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئاشلىقنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك هوسۇلى 247 كىلوگرام، (يەرلىكنىڭ 238 كىلوگرام، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنىنىڭ 284 كىلوگرام) بۇنىڭ ئىچىدە بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئويلاستىنىڭ ئەڭ يۇقىرى بولۇپ، 283 كىلوگرام، ئالتاي ئۆلايىتىنىڭ ئەڭ تۆۋەن بولۇپ، 152 كىلوگرام بولدى. 1990 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە كېۋەزنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك هوسۇلى 72 كىلوگرام (ساپ پاختا)، (يەرلىكنىڭ 69 كىلوگرام، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنىنىڭ 76 كىلوگرام)، بورتالا ئاپتونوم ئويلاستىنىڭ ئەڭ يۇقىرى بولۇپ 84 كىلوگرام، ئاقسۇ ئۆلايىتىنىڭ ئەڭ تۆۋەن بولۇپ 53 كىلوگرام بولدى.

يۇقىرىدىكى سانلىق مەلۇماتتىن قارىغاندا: (1) ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاشلىق

«نېفىت، گازلىق جىنسلارنىڭ ئىلاستىكلىق خۇسۇسىيىتى تەتقىقاتى» تورى
دۆلەت دەرىجىلىك تەكشۈرۈپ باھالاشتىن ئۆتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز راخمان ئاۋۇت خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى چارلاش - ئېچىش تەتقىقاتى يۇرتى، گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش باشقارمىسى قاتارلىق ئورۇنلار ئۆستىگە ئالغان «نېفىتلىق - گازلىق جىنسلارنىڭ ئىلاستىكلىق خۇسۇسىيىتى تەتقىقاتى ۋە نېفت - گاز چارلاشنىڭ كەلگۈسى مەنزىرىسى تەتقىقاتى» يېقىندا گۇاڭجۇدا تەبىئي پەن فوندى تورى بويىچە دۆلەت دەرىجىلىك تەكشۈرۈشتىن ئۆتتى.

بۇ تەتقىقات تورىنى ئۈستىگە ئالغان ئورۇنلار ئىككى يىللىق تەقلىد قىلىپ ئىلچەش مەشغۇلاتى ئارقىلىق دولقۇن سۈرئىتى بىسمىنىڭ كۆچىيىشىگە ئەگىشىپ يۇقىرى كۆتۈرىلىدىغان نېفتلىق جىنسنىڭ ئۆتكۈزۈش سۈرئىتى نېفتسىز جىنسنىڭ ئۆتكۈزۈش سۈرئىتىدىن ئاستا بولىدىغانلىقىنى؛ گازلىق جىنسنىڭ تېخىمۇ تۆۋەن بولىدىغانلىقىنى؛ سۇ، نېفت، گازغا تويۇنغان قۇم جىنس قاتلىمى بوشلۇق نىسبىتىنىڭ ئېرىم - ئېرىم ھالدا خەلقارادىكى ئوخشاش خىلدىكى جىنسلاردا ئېگە بولۇنغان نەتىجە بىلەن ناھايىتى ماس كېلىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. بۇ نەتىجە جۇڭخار ئويمانلىقىنىڭ شەرقىي رايونىدىكى نېفتلىكنى ئىسپاتلاش ۋە ئۇنىڭغا ماس ھالدا بۇ نېفتلىكتىكى چارلاش قۇدۇقلىرىنىڭ مۇۋاپىق قىيە تالىك بولۇش نىسبىتىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئوبدان ئاساس يارىتىپ بەردى.

ئورۇمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى «مەملىكەتلىك ئۆچقۇن پىلانى نەتىجىلىرى ۋە پائېنت تېخنىكىسى بويىچە ئورۇمچى يەرمەنكە — كېڭىشىش يىغىنى» مەزگىللىدە ھەر مىللەت ۋەكىللىرى ئۈچۈن ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىپ، ياخشى نەتىجىنى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.
سۈرەتتە: پوچتا خادىملىرى ۋەكىللەر ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلماقتا. زىيبۇللا ئابلىز فوتوسى

مايتاغ رايونلۇق قۇرۇلۇش بانكىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېتىلىن قۇرۇلۇشىغا پائال مەدەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئادىل غوجالىم خەۋەر قىلدۇ: مايتاغ رايونلۇق قۇرۇلۇش بانكىسى مەبلەغ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 140 مىڭ تونناق ئېتىلىن قۇرۇلۇشىغا زور كۈچ بىلەن مەدەت بەرمەكتە.

بۇلتۇر بۇ بانكا 9 مىليون 613 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقىتىپ، ئېتىلىن قۇرۇلۇشىنىڭ ئالدىنقى مەزگىلدىكى تۇرلۇك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى قوللىغاندى، بۇ يىل قەرز پۇل باشقۇرۇش خىزمىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ئېتىلىن قۇرۇلۇشى ئېھتىياجلىق بولغان مايتاغ نېفت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ 14 ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش تورىدىكى ئاساسىي قۇرۇلۇش قەرز پولىدىن 7 مىليون 694 مىڭ يۈەن ھەل قىلغاندىن باشقا، 4 - ئايغىچە بۇ قۇرۇلۇش ئۈچۈن 280 مىليون يۈەن تەييارلاپ قويىدى.

قارا يۇلغۇن يېزىسى ئېتىز - ئېرىق ئاساسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز غوپۇر قاسىم خەۋەر قىلدۇ: كورلا شەھىرىنىڭ قارا يۇلغۇن يېزىسى 1991 - يىلى ئاممىنى تولۇق قوزغاپ، 240 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ 11.5 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭىمەس ئۇستەڭ ياساپ، «تيانشان لوكۇقسى» مۇسابىقىسى بويىچە تەكشۈرۈپ باھالاشتا، شەھەر بويىچە 2 - بولغاندى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىز - ئېرىق ئاساسى قۇرۇلۇشىدا شەھەر بويىچە ئالدىنقى ئورۇننى ئىگىلەش ئۈچۈن بۇ يىل 3 -، 5 -، 8 -، 11 - ئاينى ئېتىز - ئېرىق ئاساسى قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىش ئېيى قىلىپ بېكىتتى ھەمدە بۇ يىل 20 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭىمەس ئۇستەڭ ياساش پىلانىنى تۈزۈپ، مەبلەغ ۋە ئەمگەك كۈنىنى كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى. دائىملىق قۇرۇلۇش قىلىش ئەترىتى تەشكىللەپ، تورلۇك سۇ قۇرۇلۇشلىرىنى ياساپ يۇرۇشلە شتۇردى ھەمدە 5 - ئاينىڭ ئۈچىدىن بۇرۇن يېزىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى تاماملاپ، باغۋەنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ، 20 مىڭ ئۈچتن ئارتۇق ھەر خىل مېۋىلىك كۆچەت بېتىشتۇرۇپ، ئائىلە ئىگىلىكىنى جانلاندۇردى، 500 دىن ئارتۇق كىشنى باغۋەنچىلىك بىلىملىرى بىلەن تەربىيلىدى ھەمدە ئۇلارغا مېۋىلىك باغۋەنچىلىككە ھەۋەس قىلدىغان ئۇقۇغۇچىلارغا مېۋىلىك كۆچەتلەرنى تۈستۇرۇش، پەرۋىش قىلىش ۋە تۇلاش تۈسۈلىنى ئۆگەتتى.

سۈرەتتە: ئەمەت ئاكا ياش باغۋەنچىلىك ھەۋەسكارلىرىغا مېۋىلىك كۆچەتنى تۇلاش تۈسۈلىنى ئۆگەتمەكتە:

ئابلى سالى فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

* يەكەن ناھىيىسىنىڭ خاكدى بازىرىغا قاراشلىق تۆۋەن موغال كەنتىنىڭ 4 - مەھەللىسىدىكى 60 ئائىلىلىك دېھقان بۇ يىل 2 - ئايدا 3600 ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ، 50 مو بىنام يەر ئاچقاندى، تۇنجا ئېچىلغان بۇ يەرگە 4 - ئايدا قوغۇن - تاۋۇز تېرىدى.

ئابدۇراخمان ئۇرمەمەت

* شايار ناھىيىلىك باج ئىشلار ئىدارىسى بىرىنچى پەسىلدىلا 1 مىليون 199 مىڭ يۈەن باج يىغىپ، بۇ يىللىق پىلانىنىڭ 33.31 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى.

ئۇردۇن ئۆردى

ئىنتىپاقلىق گۈللىرى پورە كىلەپ ئىچىلغان چوڭ ئائىلە

شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇرغىلاش شىركىتىنىڭ 11 يىل مابەينىدە مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىدا قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرى توغرىسىدا

تۇز مۇخبىرىمىز زەينۇللا ھاشىم، ئېختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇرېھىم ئابدۇللا

(1)

بۇ يىل شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ «مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقى تەرىبىسى ئېيى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغىنىغا 11 يىل بولدى. بۇ 11 يىل بۇ شىركەتكە ئەھمىيەتلىك تۈزگىرىشلەرنى ئېلىپ كەلدى. بۇ يەردىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەر كونا تۈيلەردىن قۇتۇلۇپ قەۋەتلىك بىنالارغا كۆچتى، شىغىللىق يوللارغا ئاسفالت ياتقۇزۇلۇپ، يول بويلىرى گۈل - گىياھلاشتۇرۇلدى، ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتە، ئۆچ خىل بۇرغا ستانوكنى تۈز ئىچگە ئالغان 51 بۇرغىلاش ئەترىتى تەرەققىي قىلىپ، بەش خىل بۇرغا ستانوكنى تۈز ئىچگە ئالغان 59 ئەترەتكە يېتىپ، يىلىغا 340 مىڭ مېتر قېزىشتىن 1 مىليون مېتر قېزىشتەك يېڭىچە سەۋىيە يارىتىلدى. تۇرمۇش جەھەتتە، مەشغۇلات ئورۇنلىرىدا يۇرۇشلەشكەن ئاشخانىلار بارلىققا كەلدى، مەدەنىيەت جەھەتتە، تۈز رايونىنى تۈز ئىچگە ئالغان ئەسلىدىكى ئىككى مەكتەپ ھازىرقى ئالتە مەكتەپكە كۆپەيدى؛ ئىلگىرىكى كىچىككىنە بىر كىنوخانا تەرەققىي قىلىپ، كۆڭۈل ئېچىش ئەسلىمىلىرى تولۇق بولغان ئونۇپرسال مەدەنىيەت مەركىزىگە ئايلاندى. ھېسابلاش ماشىنىسى مەركىزىي يېيىق يوللۇق تېلېۋىزىيە پونكىتى، سۈنئى ئالاقىلىشىش پونكىتى قاتارلىقلار ئارقا - ئارقىدىن قۇرۇلدى. بۇلارنى بۇ شىركەتتىكى 27 مىللەتتىن تەركىپ تاپقان ھەر مىللەت بۇرغىلاش ئىشچىلىرى ۋە ئاممىسى ئىككى قولغا تايىنىپ، زىج ئىنتىپاقلىشىپ بارلىققا كەلتۈردى.

1958 - يىلى 7 - ئايدا سەككز مىللەتتىن بولغان 36 نەپەر ياش ئىشچى - خىزمەتچىدىن تەشكىللەنگەن «1219» بۇرغىلاش ياشلار ئەترىتى مۇشۇ جايدا بۇ يەرنىڭ يېڭى تارىخىي بېتىنى ئاچقان. ئۇلار خۇددى بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك ئىنتىپاقلىشىپ تۇت ئايدىن ئارتۇق جاپالىق جەڭ قىلىپ، نەچچە مىڭ يىلدارىدىن بېرى كۆرمۈلوپ مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش ۋە شىنجاڭ نېفىت سانائىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە تېگىشلىك ھەسسە قوشمىقا. 1982 - يىلى ئىدارە - شەھەرلىك پارتكوم تۆنجى قېتىم مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقى ئېيى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا قارار چىقارغاندىن كېيىن بۇرغىلاش شىركىتى پارتكومى دائىمي ھەيئەتلەر يىغىنى ئېچىپ، بۇ قارارنى جەددىي مۇھاكىمە قىلدى ھەمدە ھۆججەتنىڭ روھىغا ئاساسەن شىركەتنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ، مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقى تەرىبىسىنىڭ تۈزاق مۇددەتلىك پروگراممىسىنى تۈزۈپ چىقىقاندى، 11 يىلدىن بۇيان شىركەت بۇ ستراتېگىيىلىك پروگراممىنى باشتىن - ئاخىر چىڭ تۇتۇپ ۋە ئەمەلىيەت داۋامىدا ئىزچىللاشتۇردى. يۇنىلىش، ئىنىق، ئۇسۇل توغرا بولغانلىقتىن، قولغا كەلتۈرگەن ئۇنۇم مۇلچەردىكىدىن يۇقىرى بولدى. 11 يىل مابەينىدە بۇ شىركەتتە ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقى بويىچە 322 شىركەت دەرىجىلىك «ئىلغار كوللېكتىپ»، 3203 ئىدارە، باشقارما دەرىجىلىك «مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقى بويىچە ئىلغار شەخس» بارلىققا كەلدى. شىركەتمۇ ھەر يىلى ئىدارە بويىچە «مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىدىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالىنىپ كەلدى. 1987 - يىلى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ، گوۋۇيۈەننىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى. شىنجاڭنىڭ شىمالى، جەنۇبى، شەرقى ۋە غەربىدىكى نەچچە مىڭ كىلومېترلىق مۇساپىدە يەرلىك ئورۇنلار بىلەن ئىنتىپاقلىشىپ نېفىت تۇچۇن كۆرەش قىلغاتقان بۇ چوڭ ئائىلىدە بىرەر قېتىممۇ مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىغا پايدىسىز بولغان چوڭ ھادىسە سادىر بولمىدى، بەلكى مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىدىكى ياخشى ئىش، ياخشى ئادەملەر كۆپلەپ مەيدانغا كەلدى.

(2)

ياشلار ئۇيۇشمىلىرىنى كىچىكىدىن باشلاپلا مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىنى ئىنتىپاقلىقلىق تەربىيىسىنى مۇھىم تۇقتا قىلدى، ئۇلارنى ئەمەلىي پاكتىلار بىلەن تەربىيىلىدى.

بۇرغىلاش 2 - باشلانغۇچ مەكتىبى 4 - يىللىق 3 - سىنىپ ئوقۇغۇچىسى باتۇرنىڭ ئەسلى تۇگىنىش نەتىجىسى خېلى ياخشى ئىدى، كېيىن تۇنۇڭ نەتىجىسى بىردىنلا تۆۋەنلەپ كەتتى، ئادەتتە شوخ كۆرۈنىدىغان بۇ بالا كۇنىبويى غەمكىن يۇرىدىغان، دەرسلەرگىمۇ دائىم كېچىكىپ كېلىدىغان بولۇپ قالدى. سىنىپ مۇدىرى چېن گوخۇڭ باتۇردىكى بۇ ئۆزگىرىشلەرنىڭ ئائىلىسىدىكى ئىقتىسادىي قىينچىلىق ۋە ئاتا - ئانىسىنىڭ بالىنىستا كىرىپ قالغانلىقى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى بىلگەندىن كېيىن، سىنىپ يىغىنى ئېچىپ ئوقۇغۇچىلارنى باتۇرغا ئىقتىسادىي جەھەتتىن ياردەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ سىنىپتىكى ئۇيغۇر، قازاق، موڭغۇل، خۇيزۇ، خەنزۇ قاتارلىق مىللەتلەردىن تەركىپ تاپقان 35 ئوقۇغۇچى بەس - بەستە پۇل يىغىش قىلىپ يېمەكلىكلەرنى سېتىۋېلىپ، دوختۇرخانىدىكى باتۇرنىڭ ئاتا - ئانىسىنى يوقلىدى ھەمدە باتۇرنىڭ دەرسلەرنى تولۇقلىۋېلىشىغا ياردەم بەردى.

بۇ شىركەت يەنە 1985 - يىلدىن بۇيان ئىشچى - خىزمەتچىلەر مەكتىپىدە يىلدا بىر قارار خەنزۇ تىلى تۇگىنىش كۇرسى ئېچىپ، 200 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىنى خەنزۇ تىلى ئاساسىي بىلىملىرىنى ئىگىلەتكەن پۈرسەتكە ئىگە قىلدى؛ 1987 - يىلدىن بۇيان، مىللىي ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە تېخنىك خادىملارنى ھەر قايسى ئالىي بىلىم يۇرتلىرىغا ئەۋەتىپ تەربىيىلىدى. شىركەتنىڭ تەرجىمانىنى ئەسلىدىكى بىردىن ئالتىگە كۆپەيتتى. بۇ شىركەتنىڭ «32916» ئەترىتىدىكى مېيى شياۋلى خىزمەت جەريانىدا قازاق سەبدىشى بومبورغا بىر تەرەپتىن تەجرىبە ۋە تېخنىكا توغىسىنى، يەنە بىر تەرەپتىن خىزمەت ۋە تۇرمۇشتا يېقىنلىقىدىن ھەمكارلىشىپ، ئىنتىپاقلىقنىڭ ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئاساسىي. 11 يىلدىن بۇيان بۇ شىركەتتىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىدىيۇى خىزمەت تۇلارنى قايىل قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئاشپەزلەرنىڭ ۋە ئاشخانىنىڭ تازىلىقىنى ۋاقتى - ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ، نازارەتنى كۈچەيتتى. نۆۋەت بىلەن ئالمىشىپ دەم ئېلىش تۈزۈمى يولغا قويۇلدى.

(4)

بۇرغىلاش شىركىتىنىڭ ھەر قايسى ئورۇنلىردا مەيلى خەنزۇلار بىلەن ئاز سانلىق مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدا بولسۇن ياكى ئاز سانلىق مىللەتلەر بىلەن ئاز سانلىق مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدا بولسۇن، ھەقىقىي دوستلۇق ئورنىتىلدى.

1990 - يىلى يانۋارنىڭ جاندىن ئۆتىدىغان سوغۇق كۈنلىرىنىڭ بىرى، قاش قارايغاندا يولۇچىلار بىلەن تولغان تۈزۈن يوللۇق ئاپتوبوس جەنۇبىي ئاۋات مېھمانخانىنىڭ كىرىپ كەلدى. يولۇچىلار ئاپتوموبىلدىن چۈشۈپ ئالدىراشلىق بىلەن مېھمانخانىغا قاراپ مېڭىشتى. پەقەت يوغان سومكا كۆتۈرۈۋالغان بىر قازاق ئايالا ھەممىسىنىڭ كەينىدە قالغانىدى. بىر چەتتە قاراپ تۇرغان جۇشىگاڭ ئايالىنىڭ ئىككى قات ئىكەنلىكىنى، ئاي - كۈنىنىڭمۇ يېقىنلاپ قالغانلىقىنى پەرەز قىلىپ دەرھال تۇنىڭغا يارەملەشتى ھەم مېھمانخانا خادىملىرىنى تۇنۇڭ مالىدىن ئۆتىدان خەۋەر ئېلىشىنى تاپىلىدى. تۇ يەنىلا ئايالدىن جەنۇبىي ئاۋات مېھمانخانىسىدىكى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرمۇ دەم ئېلىش ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ، ئۆيىدىكى ھەر ئائىلىدىن بىرەر كىشىنى چاقىرىپ كېلىپ، ئۇلارنى ئۆز ئۆيىدە مېھمان قىلىپ، ئۇلار بىلەن بىرلىكتە ئۆتكۈزگەن ئاجايىپ ئىسسىق كۈنلەرنى ئەسلەپ ئۆتتى. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئۆيىد

گۇللىرىنى پورەكلەپ ئېچىلدۇردى. بۇ گۇللەر بۇندىن كېيىن تېخىمۇ جۇلالىنىپ، تېخىمۇ خۇشپۇراق چاچقۇسى!

1217 - بۇرغىلاش شىركىتىنىڭ ئىشچىسى دۇجېنىڭ تايالىنىڭ كېسىلى داۋالىنىش جەريانىدا باشقىلاردىن كۆپ پۇل قەرز ئالغانلىقى، 5 - شىركەتنىڭ مۇئاۋىن جىگلىسى ھېيت ھاجى باشچىلىقىدىكى 58 نەپەر ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچى 500 يۈەندىن ئارتۇق پۇل يىغىش قىلىپ دۇجېنىڭغا بېرىپ تۇرلىرىنىڭ مېھرى - شەپقىتىنى يەتكۈزدى.

2 - شىركەت «32842» بۇرغىلاش ئەترىتىنىڭ ئىشچىسى تۇرۇپنىڭ تايالى كېسەل بولۇپ قېلىپ قان بېرىشكە توغرا يارىدە مىلەشتى ھەم مېھمانخانا مۇلازىمەتچىلىرىگە ئونۇڭ ھالىدىن سوبدان خەۋەر ئېلىشنى تاپىلىدى. ئۇ يەنىلا تايالدىن خاتىرجەم بولالماي ئەتىسى سەھەردىلا مېھمانخانىغا كەلدى. بۇ ۋاقىتتا ھېلىقى تايال ئاپتوبوسقا چىقىش ئالدىدا تۇراتتى، بىراق بۇ ئاپتوبۇسقا پۇتىنى ئالا - ئالماي قار ئۈستىگە ئولتۇرۇپ قالدى. جۈشگاك تايالىنىڭ چىرايى تاتىرىپ، پىشانىسىدىن تەر چىقىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنى دەرھال جەرەنبۇلاق دوختۇرخانىسىغا ئېلىپ كەلدى، ئۇزۇن ئۆتمەي تايال بوشاندى.

خوتەن «يېڭى قاشتېشى» ژۇرنىلى تەھرىر بۆلۈمىدىكى تەھرىرلەر پارتىيەنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەتنى خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇرۇشتىن ئىبارەت مۇھىم فاكتىغا سادىق بولۇپ، ژۇرنالنىڭ سۇپىتىنى يىلمۇ يىل ئۆستۈرۈپ، مۇشتېرىلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى. ھازىر بۇ ژۇرنالنىڭ مۇشتېرىلىرى 7200 گە، دائىملىق ئاپتورلىرى 600 نەپەردىن كۆپرەككە يەتتى.

سۈرەتتە: ياش ئاپتور ۋە مۇشتېرىلار ژۇرنالنى قىزغىن كۆرمەكتە.

ئەسقەر مۇھەممەتئىمىن فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

* تاشقورغان تاجىك ئاپتونوم ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپنى مەكتەپنىڭ ئىقتىسادىي كۆچى ۋە ئادەم كۈچى يېتىشمىگەنلىكتىن، يېڭىدىن سېلىنغان ئوقۇتۇش، بىناسى ئالدىدىكى مەيدانىنى تۈزلىيەلمىگەنىدى. بۈگۈندىن خەۋەر تاپقان تاشقورغان تاشيول توڭاستىكسى يېقىندا ماشىنا ۋە ئادەم كۈچى چىقىرىپ ئۈچ كۈن جاپالىق ئىشلەپ، سىرتتىن 110 ماشىنا توپا يۆتكەپ كېلىپ 300 كۋادراتمېتر كەڭلىكتىكى مەيدانىنى تۈزلىدى. 125 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق چېپىپ، سۇ باشلاپ ئوقۇش - ئوقۇتۇش ئىشلىرىنىڭ نورمال ئېلىپ بېرىلىشىغا ۋە مەكتەپنى كۆكەرتىشكە پايدىلىق شارائىت يارىتىپ بەردى.

روزى گۈلباي

* جۈڭگو خەلق ستراخوۋانىيە شىركىتىنىڭ پوسكام نېفتلىك شۆبە شىركىتى 1 - پەسىلە 1 مىليون 63 مىڭ يۈەن ستراخوۋانىيە ھەققى يېغىپ، يىللىق پىلانىنىڭ 50.4 پىرسەنتىنى تۇرۇنداپ بولدى، بۇ ئۇنىكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىسىدىن يەتتە ھەسسىدىن كۆپرەك ئارتۇق.

ئىمىنجان سادىق

* پىچان ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى، تەنتەربىيە كومىتېتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ئۈيۇشتۇرۇشى بىلەن يېقىندا پىچان ناھىيىسىدە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ 2 - نۆۋەتلىك يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەت يېغىنى ئوتكۈزۈلدى. مۇسابىقىگە 106 دېھقان، چارۋىچى تەنھەرىكەتچى قاتناشتى.

نويۇم ھاسان

* پوسكام ناھىيىسىدىكى كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىلەر 5 - ئاينىڭ 13 - كۈنىگىچە ناھىيىلىك پارتىيە مەكتىپىنىڭ قۇرۇلۇشىغا 17 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل ئىئانە قىلدى.

سۈلايمان ئوممەر

توغرا يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇپ، ئەلا مۇلازىمەت قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا كىتاب تارقىتىش خىزمىتى ياخشى ئۆنۈمگە ئېرىشتى

ئۇز مۇخبىرىمىز تۇردى مەتنىياز خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك شىنخۇا كىتابخانىلىرى «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش» تېما ئىبارەت مەدەنىيەت خىزمىتىنىڭ توغرا يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا قارىتىپ، دېھقان، چارۋىچىلار ئۈچۈن قىزغىن مۇلازىمەت قىلىپ، خوشاللىنارلىق ئونۇمگە ئېرىشتى.

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ چىڭ تۇتۇلۇشىغا ئەگىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونىدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئامما‌نىڭ كىتابتىن ئىبارەت مەنىۋى ئوزۇقىغا بولغان تەشنالىقى كۈنسايىن ئاشتى. بۇنىڭ بىلەن كىتاب تارقىتىش خىزمىتىگە يېڭى تەلەپلەر قويۇلدى. ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى رەھبەرلىكى يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، كەسپىي خادىملارنى يېتەكلەپ، تىيانشانىنىڭ شىمالى ۋە جەنۇبقا بېرىپ، تەكشۈرۈپ - تەتقىق قىلىپ، كىتابخانىلارنىڭ تەلەپ - ئېھتىياجىنى ئىگىلەپ بۇ ھەقتە چارە - تەدبىر ئىزدىدى. يېزا - قىشلاقلاردا كىتاب تارقىتىش، كىتاب سېتىۋېلىش قېين بولۇش مەسىلىسى ھەل قىلىشنى مۇھىم ئىشلار كۆنتېرىگە قويۇپ چىڭ تۇتتى. بىر نەچە يىل جىگىلىنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا، بولۇپمۇ مىللىي يېزىقتىكى كىتابلارنى تارقىتىش خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى. ھەرقايسى

(2)

ياشلار، ئوسمۇرلەرنى كىچىكىدىن باشلاپلا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قەدىرلەيدىغان قىلىپ تەربىيىلەش بۇرغىلاش شىركىتى پارتكومىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى قانات يايدۇرۇش پروگراممىسىدىكى ئالدىنقى شەرتلەرنىڭ بىرى. شۇڭا بۇ شىركەت ئۆزىگە قاراشلىق ئون بالىلار باغچىسى (يەسلى) دىكى بالىلارنى، ئالتە ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپ ۋە ئولارنى ئوقۇۋاتقان 7300 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچىنى تەربىيىلەشتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئاساسىي مەزمۇن قىلىپ، ئۇسسۇلىنى ئىلمىيلەشتۈرۈپ، ئىلغار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى قانات يايدۇرۇش شىركىتى پارتكومىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى تەربىيىسى ئۆزىگە قاراشلىق ئون بالىلار باغچىسى (يەسلى) دىكى بالىلارنى، ئالتە ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپ ۋە ئولارنى ئوقۇۋاتقان 7300 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچىنى تەربىيىلەشتە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئاساسىي مەزمۇن قىلىپ، ئۇسسۇلىنى ئىلمىيلەشتۈرۈپ، ئىلغار مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى قانات يايدۇرۇش شىركىتى پارتكومىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى تەربىيىسى ئۆزىگە قاراشلىق ئون بالىلار باغچىسى (يەسلى) دىكى بالىلارنى، ئالتە ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپ ۋە ئولارنى ئوقۇۋاتقان 7300 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچىنى تەربىيىلەشتە مىللەتلەر

(3)

ئۆز ئارا ھۆرمەت قىلىش مىللەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئىتتىپاقلىقنىڭ ئاساسى. ئۇيغۇر شائىرى لۇتپۇللا مۇتەللىپ «ئۈرۈمچى» دېگەن شېئىرىدا مۇنداق يازغان: «ئۈرۈمچى، ئۈرۈمچى، سەن بىزنىڭ ئۈرۈمچى، سەن ھەممىمىزنىڭ ئۈرۈمچى، سەن ھەممە مىللەت خەلقىنىڭ ئۈرۈمچى». ئۈرۈمچىنىڭ ئىسمى ئۇيغۇرچە ئاتالغان بولسىمۇ، ئۇ ھەممە مىللەت خەلقىنىڭ ئۈرۈمچىسى. ئۇنىڭ ئىسمىنى ئۇيغۇرچە ئاتىغان بولسىمۇ، ئۇ ھەممە مىللەت خەلقىنىڭ ئۈرۈمچىسى. ئۇنىڭ ئىسمىنى ئۇيغۇرچە ئاتىغان بولسىمۇ، ئۇ ھەممە مىللەت خەلقىنىڭ ئۈرۈمچىسى. ئۇنىڭ ئىسمىنى ئۇيغۇرچە ئاتىغان بولسىمۇ، ئۇ ھەممە مىللەت خەلقىنىڭ ئۈرۈمچىسى.

ئۇلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لىك شىنخۇا كىتابخانىلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى يېزا، قىشلاقلارغا كىتاب تارقىتىش خىزمىتىگە بۇاستە مەسئۇل بولدى.

ھەر دەرىجىلىك كىتابخانىلار ئىگىلىك باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، زۇرۇر بولغان قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، كىتابخانا خادىملىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئورغۇتتى. كۆپ خىل شەكىل، كۆپ خىل يول ئارقىلىق كىتاب تارقىتىش، كىتاپ سېتىش چارىسىنى قوللىنىپ، دۆلەت، كوللېكتىپ، ئىجتىمائىي كۈچلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى تەڭ ئىشقا سالدى. چەت، يىراق يېزا، تاغلىق رايونلار داكتاپ سېتىۋېلىش قېيىن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن يەككە كىتاپ تارقاتقۇچىلارغا ئىلھام بېرىپ، كىتاپ سېتىۋېلىش باھاسىدا مۇۋاپىق ئىتبار بەردى. ئۈچۈر يەتكۈزۈش، ئالماشتۇرۇشنى تىزلىتىپ، يېڭى كىتابلارنىڭ كىتابخانلار بىلەن ۋاقتىدا يۈز كۆرىشىشىگە كاپالەتلىك قىلدى. كىتاپ سېتىش، تارقىتىش سېپىدىكى ھەر مىللەت خادىملار «خېرىدارلار بىرىنچى، ئەلا سۇپەتلىك مۇلازىمەت قىلىش بىرىنچى» دېگەن ئىدىنى تورغۇزۇپ، ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادى ئونۇمگە تەڭ ئېتىبار بەردى. رەھبەرلىك ئەھمىيەت بەرگەنلىكى، توغرا يۆنىلىشتە چىڭ تورۇلغانلىقى ئۈچۈن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا كىتاب تارقىتىش ۋەزىيىتى يىلدىن - يىلغا ياخشىلاندى. ھەر دەرىجىلىك شىنخۇا كىتابخانىلىرىدىكى خىزمەتچى خادىملار 1100 دىن كۆپرەككە، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كىتابخانىلار 101 گە، كىتاب ماگىزىنلىرى 201 گە، كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى 53 كە، كىتاب سېتىش ئۇقتىلىرى 112 گە، شەخسىي كىتاب سېتىش يايمىلىرى 181 گە يەتتى. 1991 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە كىتاب سېتىش ئومۇمىي سوممىسى 94 مىليون 110 مىڭ 356 يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىگە قارىغاندا 20%، ئەسلى پىلاندىكىدىن 21.7% ئاشتى. يارتىلغان ئومۇمىي پايدا 4 مىليون 471 مىڭ يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى، بۇ، 1990 - يىلدىكىگە سېلىشتۇرغاندا 22.3%، كۆتۈرە پىلان كورسەتكۈچتىن 45.45% كۆپ. 1991 - يىللىق كىتاب يۆتكەش خىراجىتى 1990 - يىلدىكىگە قارىغاندا 0.5% ئازايدى. تارقىتىلغان كىتاب ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئوتتۇرا ھېسابتا كىشى بېشىغا بەش پارچىدىن، سوممىسى 5.17 يۈەندىن توغرا كەلدى.

دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرى مۇھىم نوقتا قىلىنغان كىتاب تارقىتىش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن، جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى يېزا - قىشلاقلاردىكى مەدەنىيەت مەركىزى، مەدەنىيەت ئۆيلىرى ئېھتىياجلىق بولغان كىتابلارنى ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىپ، يېزا - قىشلاقلاردىكى مەدەنىي تۇرمۇشنى مول مەزمۇنغا ئىگە قىلىپلا قالماستىن، بەلكى دېھقان - چارۋىچىلارنىڭ پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن قوراللىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى. خوتەن ئۇلايەتلىك، تۇرپان ئۇلايەتلىك، مارالبېشى، كونىشەھەر، مەكىت، كۇچا ناھىيىلىك شىنخۇا كىتاب-

باش سياسىي بۇ پۈتۈن ئارمىيده يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچه جياك زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل تۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15 - ئىيۇن

تېلېگرامىمىسى. ئازادلىق ئارمىيه باش سياسىي بۆسى بۈگۈن پۈتۈن ئارمىيىگه تۆۋەتۈرۈش چىقىرىپ، ھەرقايسى قىسملاردىن باش شۇجى جياك زېمىننىڭ مەركىزىي پارتىيه سۆزلىگەن مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل تۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى.

تۆۋەتۈرۈشتا مۇنداق دېيىلدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۆنى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياك زېمىن مەركىزىي پارتىيه مەكتېپىده تۇلۇقه، منىسترلىك دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ بىلىم ئاشۇرۇش كۇرسىدا ئوقۇۋاتقان يولداشلارغا مۇھىم سۆز قىلىپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆھبىتىنىڭ روھىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈش ۋە ئومۇميۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈش، زېھنى كۆچنى توپلاپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى تېخىمۇ تېز، تېخىمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىشنى چۈرىدىگەن ھالدا توققۇز مۇھىم مەسىلىنى شەرھىلىدى. تۆ سۆزىده يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ تارىخىي تۆھپىسىگه يۇقىرى باھا بەردى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆھبىتىنىڭ مەركىزىي ئىدىيىسىنى مۇپەسسەل يېغىنچاقلىدى، مەملىكىتىمىزنىڭ ھازىرقى ۋەزىيىتىنى ئومۇميۈزلۈك تەھلىل قىلىش ئاساسىدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ھەل قىلىش زۆرۈر بولغان بىر قاتار زور مەسىلەرگه جاۋاب بەردى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سۆھبىتىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش توغرىسىدا ئېنىق تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى، بۇ سۆز پۈتۈن پارتىيه، پۈتۈن ئارمىيه ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆھبىتىنىڭ روھىنى چوڭقۇر چۈشىنىپ، ئىدىيىۋى تونۇشىنى يەنمۇ برلىككه كەلتۈرۈپ، دۆلەت ۋە ئارمىيىنىڭ ھەر خىل قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشته زور يېتەكچى ئەھمىيەتكه ئىگه. پۈتۈن ئارمىيىدىكىلەر تۇنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، ئۆزلەشتۈرۈۋېلىشى، ھەتتى ئىزچىللاشتۇرۇشى، ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم.

دۆلىتىمىزنىڭ ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگه قاتنىشىدىغان تەنتەربىيە ۋەكىللەر تۈركىمى تەشكىل قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، ئۆزاۋاچە چېلىشىش، 251 نەپەر ماھىرنىڭ ئوتتۇرىچە يېشى 23.4 بولۇپ، تۇنىڭ ئىچىده يېشى ئەڭ چوڭى ماتورلۇق قېيىق مۇسابىقىسى كوماندىسىدىكى 36 ياشلىق ئايال تەنھەرىكەتچى لى رۇڭخۇا، يېشى ئەڭ كىچىك بولغىنى ئايالار سۇغا سەكرەش كوماندىسىدىكى 15 ياشلىق قىز ئەزمەت فۇ مىڭشيا، تۇلارنىڭ ئىچىده 68 نەپەر ماھىر ئالدىنقى قېتىم خەنچىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگه قاتناشقان.

جۇڭگو تەنتەربىيە ۋەكىللەر تۈركىمى دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋۇ شياۋ زۇ تۈمەك باشلىقى بولدى، خې جىنلياك، يۈەن ژېنمىن، شۇي يىنشېك، لى قۇرۇكلار مۇئاۋىن تۈمەك باشلىقى بولدى.

دۆلىتىمىزنىڭ پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارغا ئائىت بىر يۈرۈش سىياسەت، قانۇن بەلگىلىمىلىرى شەكىللەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15 - ئىيۇن تېلېگرامىمىسى. مۇخبىرىمىزنىڭ دۆلەت تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىدىن ئۇقۇشىچە، دۆلىتىمىزنىڭ پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنى قۇرۇش ۋە سىناق قىلىشقا دائىر بىر يۈرۈش سىياسەت، قانۇن - بەلگىلىمىلەر ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللىنىپ بولغان، بۇ بىر يۈرۈش سىياسەت، قانۇن - بەلگىلىمىلەر 15 ھۆججەتتىن تەركىب تاپقان بولۇپ جەمئىيەتكە كەپىنى - كەپىندىن ئېلان قىلىنىدىكەن.

بۇ دۆلىتىمىزنىڭ پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلىرىنىڭ مۇئەنىزملىشىش يولىغا مېڭىشىغا باشلىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

تونۇشتۇرۇلۇشىچە، بۇ بىر يۈرۈش سىياسەت، قانۇن - بەلگىلىمىلەر ئۆچ قاتلامدىن تەركىب تاپقان. بىرىنچى قاتلام «پاي تۈزۈمى كارخانىلىرىنىڭ سىناق ئۇقتىسى چارىسى»، ئىككىنچى قاتلام، دۆلەت ئىسلاھاتى كومىتېتى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكته تۈزگەن «پاي ھەسسىدارلىق شىركەت تەلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا پىكىر»، «ھەسسىدارلىق شىركەت تەلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا پىكىر»؛ ئۈچىنچى قاتلام، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلار توغرىسىدىكى 12 تەرەپنى ئۆز ئىچىگه ئالغان «ۋاقىتلىق بەلگىلىمە» دىن ئىبارەت.

بۇ بىر يۈرۈش سىياسەت، قانۇن - بەلگىلىمىلەر ئۆچ چوڭ ئالاھىدىلىككه ئىگه. بىرىنچى، ئۇنىڭدىكى بىر باسقۇچلۇق پاي تۈزۈمى سىنىقى خىزمىتىنىڭ تەجرىبە - ساۋاقلىرى يەكۈنلەنگەن بولۇپ، روشەن قارا تىملىقىغا ئىگه. ئىككىنچى، خەلقئارادىكى جۇملىدىن تەيۋەن، شياڭگاڭ رايونىنىڭ ھەممە باب نىزاملىرى قوبۇل قىلىنغان بولۇپ خەلقئارالىقا ئىگه. ئۈچىنچى، دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ رېئال ئەھۋالىغا بىرلەشتۇرۇلگەن بولۇپ قوللىنىشقا ئەپلىك.

مۇخبىر بۇ بىر يۈرۈش سىياسەت، قانۇن - بەلگىلىمىلەرنىڭ تۈزۈلۈۋاتقان «شىركەت قانۇنى»، «ئاكسىيە قانۇنى»، «ئاكسىيە سودىسى قانۇنى» بىلەن قانداق ئۇيغۇنلۇقى بارلىقىنى سورىغاندا بۇ مەسئۇل كىشى مۇنداق دېدى: دۆلىتىمىزنىڭ «شىركەت قانۇنى»، «ئاكسىيە قانۇنى»، «ئاكسىيە سودىسى قانۇنى» جەمئىي تۈزۈلۈۋاتىدۇ، ئۇنىڭ ئېلان قىلىنىشى ئۈچۈن مەلۇم جەريان كېرەك. مۇنداق ئەھۋالدا، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانا قۇرۇش ۋە سىناق قىلىشقا دائىر سىياسەت، قانۇن - بەلگىلىمىلەر نىسبىي قانۇنى خاراكتېرىگه ئىگه بولۇپ، جايلارنىڭ سىناق ئۇقتىسى خىزمەتلىرىنىڭ تۈپ ئاساسىي بولۇپ قالىدۇ، شۇنداقلا بۇ قانۇنلارنىڭ تۈزۈپ چىقىلىشى، ئېلان قىلىنىشى ئۈچۈن شەرت — شارائىت ھازىرلاپ بېرىدۇ. يۇقىرىدىكى ئۈچ قانۇن تۈزۈلۈپ چىقىلغان ۋە ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، ھازىرقى بىر يۈرۈش سىياسەت، قانۇن - بەلگىلىمىلەرنىڭ بەزىلىرى ئۆزلۈكىدىن ئەمەلدىن قالىدۇ، بەزىلىرى داۋاملىق ئىجرا قىلىنىدۇ.

پاي تۈزۈمىدىكى كارخانا قۇرۇش ۋە سىناق قىلىش توغرىسىدىكى 15 ھۆججەتنى شىنخۇا ئاگېنتلىقى بۈگۈندىن ئېتىبارەن ئېلان قىلدى.

(بېشى 1 - بەتته)

بويىچه توختام ۋە كېلىشىم ئىمزالىنىپ، ئۇنىڭ بىرىنچى تۇرکۈمدىكىسى ئەمەلىيلەشكه باشلىندى. بۇ قېتىمقى يەرمەنكە - كېڭىشىش يىغىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي مەسئۇلات قىممىتى ئاران 3 مىليارد يۈەندىن ئاشىدىغان يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ قالاق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىشته ئىجابىي ئەھمىيەتكه ئىگه بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «شەرق بىلەن بىرلىشىپ، غەربىكه چىقىرىش» تىن ئىبارەت تارىخىي خاراكتېرلىك قەدەم - باسقۇچنى تېزلىتىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېزلىتىشته مۇھىم ئەھمىيەتكه ئىگه.

4-ئىختىساسلىق كىشىلەرنى جانلاندۇرۇش بولۇپمۇ ئىختىساسلىق كىشىلەرنىڭ ناھىيە، يېزا كارخانىلىرىغا يۆتكىلىشىنى تېزلىتىش ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتته مۇھىم بىر قەدەم تاشلاندى. بۇ يىل 3 - ئايدا ئاپتونوم رايون تۈزۈپ چىققان «كەسپىي تېخنىكا خادىملارنىڭ مۇڭاپىق يۆتكىلىشىنى تۈرۈشقا ئىلھام بېرىش توغرىسىدىكى بىر قانچه بەلگىلىمە»، پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزدا كۆچلۈك ئىزچىل ئىنكاس قوزغىدى، «ئاپتونوم رايونىنىڭ 92 - يىللىق ياز پەسىللىك ئىختىساس ئىگىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى» نىڭ مول نەتىجىگه ئېرىشىشىگه ئەگىشىپ، چەت - ياقا رايون، ناھىيه، يېزىلارغا بېرىپ خىزمەت قىلىشقا قوبۇل قىلىنغان بەش مىڭ ئەتراپىدا ئىختىساسلىق كىشىلەر ئۆز پۇلى بىلەن ئوقۇپ ئالىي تەربىيىلەنمىگەن پۈتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار 1200 دىن كۆپرەككه يەتتى. خاراكتېرلىك قەدەم - باسقۇچنى تېزلىتىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېزلىتىشته مۇھىم ئەھمىيەتكه ئىگه.

ئالاھىدە رەگه ھەددىدىگه بېرىلىش مەسئۇلىيەت توزۇمى ۋە ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەت سىستېمىسى يەنمۇ مۇكەممەللەشمىگەنلىكته ۋە تەرەققىي قىلماقتا.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنىڭ تۇرتكىسىده بۇ يىل 1 - ئايدىن 5 - ئايغىچه ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىدا تۇدا، مۇقىم، ئومۇميۈزلۈك، تېز تەرەققىي قىلىشتەك چوڭ ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى. يېزا ئىگىلىكىدىن 15 - يىلمۇ تۇدا مول ھوسۇل ئېلىنىشتىن ئۈمىد زور، چارۋىچىلىقتا مول ھوسۇل ئېلىندى، سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 14.2% ئاشتى، سېتىلغان مەھسۇلات قىممىتى 17.4% ئاشتى. تۇراقلىق مۇلۇككه سېلىنغان مەبلەغ ھەسسىلەپ كۆپەيگەنلىكتىن ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچه سېتىلىش ئومۇمىي سوممىسى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 11.5% ئاشتى، مالىيه كىرىمى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 17.2% ئاشتى، مالىيه چىقىمى 8.7% ئاشتى، مال باھاسى ئاساسىي جەھەتتىن مۇقىم بولدى.

1992 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قىسمەن دۆلەت ئورگانلىرىغا ئىمتىھان ئېلىپ خىزمەتچى خادىم قوبۇل قىلىنىدىغانلىقى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش

دۆلەت كادىرلار مىنىستىرلىكىنىڭ «يۇنىلىشته چىڭ تۇرۇش، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئاساسنى كۆچەيتىش»تىن ئىبارەت ئىمتىھان ئېلىپ قوبۇل قىلىش فاكتورلىرى ئاساسەن، دۆلەت خىزمەتچىسى تۈزۈمىنى يولغا قويۇشقا ئاساس يارىتىش مەقسىتىده بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قىسمەن دۆلەت ئورگانلىرىغا 116 نەپەر خىزمەتچى قوبۇل قىلىنىدۇ. تالاقدار ئىشلارنى، تۆۋەندىكىچه ئۇقتۇرۇمىز:

بىرىنچى، ئىمتىھان ئېلىپ قوبۇل قىلىش پرىنسىپلىرى

(3) ئەخلاق ۋە ئىستىلى توغرا، قانۇن - ئىنتىزامغا بويسۇنىدىغان، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى ئوتۇرغۇزغان بولۇش؛

(4) ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار خىزمەتچى خادىم تولۇقلايدىغان ئىش ئورنى تەلەپ قىلىدىغان مەدەنىيەت بىلىملىرى، كەسپىي سەۋىيە قاتارلىق تەلەپلەرنى ھازىرلىغان بولۇش؛

(5) سالامەتلىكى ياخشى، يېشى ئومۇمەن 40 ياشتىن ئۆتمەن بولۇش،

(بېشى 1 - بەتته)

خزمەتچى قوبۇل قىلىندۇ. تالاقدار ئىشلارنى تۆۋەندىكىچە تۆلەپ ئۆتۈپ ئۆمىز:

بىرىنچى، ئىمتىهان ئېلىپ قوبۇل قىلىش پرىنسىپلىرى ۋە دائىرىسى

1992 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت ئورگانلىرىغا خىزمەتچى خادىم تولۇقلاشتا ساقچىكارا رىقابەتلىشىش، ياخشىلىرىنى تاللاش، ۋە ئىمتىهان ئېلىش بىلەن تەكشۈرۈشنى تۈز - تارا بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپى داۋاملىق ئىجرا قىلىندۇ.

ئىمتىهان ئېلىپ قوبۇل قىلىش دائىرىسى: ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك دۆلەت مەمۇرىي ئورگانلىرى، خەلق قۇرۇلتىيى، سىياسىي كېڭەش، سوت، تەپتىش ئورگانلىرى ۋە ئامما ئۆتكىلاتلارغا قوبۇل قىلىندۇ.

ئىككىنچى، ئىمتىهان بېرىشكە تېزىملىتىش ئوبيېكتلىرى ۋە شەرتلەر:

(1) ئىمتىهان بېرىشكە تېزىملىتىش ئوبيېكتلىرى دۆلەت ئورگانلىرىغا تەۋە بولمىغان، نوپۇس، تاشلىق مۇناسىۋىتى ئۈرۈمچى شەھىرىدە بولغان، ئومۇمىي خەلق مولۇكچىلىكىدىكى ئورۇنلاردا ئىشلەيدىغان دۆلەت كادىرلىرى ۋە تەكلىپ بىلەن ئىشلەۋاتقىنىغا ئىككى يىلدىن ئاشقان كادىرلار، ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇش تارىخىغا ئىگە، يەتتە يىللىق خىزمەت ستاژىغا ئىگە، كەسپى ماس كېلىدىغان ئىشچىلار، ئۈرۈمچىگە يۆتكەپ ئىشلىتىش شەرتىگە ئويغۇن كېلىدىغان خىزمەتتىكى كادىرلار، تەكلىپ بىلەن ئىشلەۋاتقان كادىرلار، ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكوملارنى پۈتتۈرۈپ، دۆلەت بىر تۇتاش تەقسىم قىلغان ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكوملارنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلاردىن ئىشلەۋاتقىنىغا ئىككى يىل بولغانلار ئىمتىهان بېرىشكە تېزىملاتسا بولىدۇ.

(2) ئىمتىهان بېرىشكە تېزىملىتىش شەرتلىرى:

(1) پارتىيەنىڭ تۈت ئاساسىي پرىنسىپىدا چىڭ تۇرىدىغان، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ فاكتجىن، سىياسەتلىرىنى ھىمايە قىلىدىغان بولۇش؛

(2) مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغدايدىغان بولۇش؛

(3) سالامەتلىكى ياخشى، يېشى ئومۇمەن 40 ياشتىن تۆۋەن بولۇش، ماشىنىستلارنىڭ يېشى 25 ياشتىن تۆۋەن بولۇش تەلەپ قىلىندۇ، ئوتتۇرا دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كەسپىي - تېخنىكا ۋەزىپىسىنى ئۈتەۋاتقانلارنىڭ يېشى 45 ياشتىن تۆۋەن بولسىمۇ بولىدۇ.

ئۈچىنچى، ئىمتىهان ئېلىپ قوبۇل قىلىش تەرتىپى تۆۋەندىكىچە:

تېزىمغا ئالدۇرۇش، سالاھىيىتىنى تەكشۈرۈش، يېزىقچە ۋە ئېغىزچە ئىمتىهان ئېلىش، تەكشۈرۈش سالامەتلىك تەكشۈرۈش، تاللاپ قوبۇل قىلىش، ئىشقا چۈشۈشتىن ئىلگىرى تەربىيەلەش.

تۆتىنچى، تېزىمغا ئالدۇرۇشقا مۇناسىۋەتلىك ئىشلار

1 تېزىمغا ئالدۇرۇش ۋاقتى: 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنىدىن 6 - ئاينىڭ 18 - كۈنگىچە.

2. تېزىمغا ئېلىش ئورنى: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بەش بۈرجەكلىك بىناسى (ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى دەرۋازىسىنىڭ ئوڭ تەرىپىدىكى شەھەرلىك سودا دوختۇرخانىسىنىڭ ئۈدۈلىدا).

تېزىمغا ئالدۇرۇشتا ئۈرۈمچىدە دائىمىي تۇرۇشلۇق نوپۇسى، تاشلىق كىشىكىسى، خىزمەت كىشىكىسى، سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى، ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى، كەسپىي سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى، يېقىندا يالاڭباش چۈشكەن بىر سۈتكىلۇق ئىككى پارچە سۈرەت تاپشۇرۇلىدۇ.

بەشىنچى، قوبۇل قىلىنىدىغان ئادەم سانى

ئىش ئورنى تەلىپىنى «1992 - يىللىق ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت ئورگانلىرىغا ئىمتىهان ئېلىپ تولۇقلايدىغان خىزمەتچى خادىملار توغرىسىدا قىسقىچە نىزامنامە»دىن كۆرۈڭ.

ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتى

1992 - يىل 6 - ئاينىڭ 16 - كۈنى.

ھىندىستان كىنو ئارتىسى راجى كاپۇرنىڭ كىنوسىنى ئەسلەش كۆرگەزمىسى تۈيۇشتۇرۇلىدۇ

باشقۇرغۇچى ئورۇن:

جۇڭگو كىنو ئارخىپخانىسى، شىنجاڭ تۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى

تۈيۇشتۇرغۇچى ئورۇنلار:

ئاپتونوم رايونلۇق كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى، قەشقەر ۋىلايەتلىك كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى.

ۋاقتى: 6 - ئاينىڭ 20 - كۈنى

ئورنى: ئۈرۈمچى شەھىرى، قەشقەر شەھىرىدىكى ھەرقايسى كىنوخانىلاردا

مەن بىر قىزىقچى

بۇ فىلىمدە سېرىك ئۇسكىدىكى قىزىقچى دامسىنىڭ ھاياتى، كەچۈرمىشلىرى ۋە مۇھەببەت تۇرمۇشى تەسۋىرلىنىدۇ.

باش رولدا: راجى كاپور

قىزچاق بوبىي

بۇ فىلىمدە بايۋەتىچە راجا بىلەن تۆۋەن تەبىقىدىن كېلىپ چىققان قىز بوبىينىڭ ھەقىقىي مۇھەببەت باغلىغاندىن كېيىنكى ئوڭۇشسىز كەچۈرمىشلىرى بايان قىلىنىدۇ.

رېژىسسور: راجى كاپور

تۇن پەردىسىدە

بۇ فىلىمدە بىر يىگىتنىڭ ئۇسسۇزلۇق دەستىدىن سۇ ئىزدەۋېتىپ باشقىلار تەرىپىدىن تۇر - تۇرمۇغا قالغانلىقى ھەمدە ئۇنىڭ بۇ جەريانىدا جەمئىيەتنىڭ يۈزىرى قاتلىمىدىكى كىشىلەرنىڭ خىلمۇ خىل رەزىل قىلمىشىنى كۆرگەنلىكى تەسۋىرلىنىدۇ.

باش رولدا: راجى كاپور

قىزچاق ھاننا

بۇ فىلىمدە ئىككى دۆلەتتىكى بىر جۇپ ياشنىڭ مۇھەببەت ۋەقەلىكى بايان قىلىنىدۇ.

باش رولدا: رۇيشى كاپور

مۇھەببەت ھەققىدە ھېكايە

بۇ فىلىمدە بىر ياشنىڭ مۇشكۇل تەھۋالدا قالغان يالغۇز تول ئايالغا ياردەم بېرىش جەريانىدا تۇھمەت ۋە زەربىگە ئۇچرىغانلىقى تەسۋىرلىنىدۇ.

رېژىسسور: راجى كاپۇر

ئوغرى ئەپەندى

بۇ فىلىمدە سەمسىي، ئاق كۆڭۈل بىر ياشنىڭ جەمئىيەتنىڭ تەسىرى تۈپەيلىدىن چىرىكلىشىپ ئاخىرى قىلمىغان ئەسكىلىكى قالمىغان بىر مۇتتەھەمگە ئايلىنىپ كەتكەنلىكىدەك ۋەقەلەر بايان قىلىنىدۇ.

باش رولدا: ناجىسى، راجى كاپور

ئەسكەرتىش: راجى كاپور «سەرگەردان» فىلمىدە راجىنىڭ رولىنى، نارجىسى رېتانىڭ رولىنى ئالغان.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى بولۇنۇلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 12°C — 21°C بولىدۇ. تۈت بال شامال چىقىدۇ.

ئوقۇغۇچىلار 1200 دىن كۆپرەككە يەتتى.

يۆتكىلىش، تەكلىپ قىلىش، قوشۇمچە ۋەزىپە ئوتتەش كىبلىشىمى ئىمزالغان كەسپىي تېخنىكا خادىملار 1500 كىشىدىن ئاشتى، تەكلىپ قىلىنغان پىنسىيىگە، دەم ئېلىشقا چىققان كەسپىي تېخنىكا خادىملار 400 دىن كۆپرەككە يەتتى. «باھار سۇيى شەرقە ئاقىدۇ» دېگەندەك ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىختىساس ئىگىلىرى ئىچكىرىگە ئېقىپ كېتىش ۋەزىيىتى ئۆزگەرتىلىپ ئىختىساسلىق خادىملار تۇغۇلۇپ ئۆسكەن يۇرتىغا ياخشى ئايلىنىش شەكىللىنىشكە باشلىدى.

5. كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش مەركەز قىلىنغان تۆنۈپرسال ئىسلاھات ئاپتونوم رايونىمىزدا ھەر جەھەتتىن چوڭقۇرلاشماقتا. سودا - سانائەت كارخانىلىرىدىن «بەشتە تۆز ئالدىغا ئىش كۆرۈش»، «تۆتىنى قويۇۋېتىش» نى ئۇقتىدا سىناق قىلغانلىرى 282 گە يېتىپ، جانلاندۇرۇش، مەھسۇلاتنى، باج - پايدىنى ئاشۇرۇش جەھەتلەردە ئۈنۈمگە ئېرىشتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا 17 كارخانا گۈرۈھى تەرتىپكە سېلىندى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلدى. كۆن - خۇرۇم، شۇخۇلا كونسېرۋاسىي ئىشلەيدىغان ئىككى سانائەت گۈرۈھى يېڭىدىن قۇرۇلدى، چارۋا مەھسۇلاتلىرى، گۈشنى توپ تارقىتىش ۋە ئاشلىق سودا بازارلىرى قۇرۇلدى ۋە قۇرۇلماقتا، يېزىلاردىكى مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ

ئاشتى. مالىيە جەھەتتىن 8.7% ئاشتى. مال باھاسى ئاساسىي جەھەتتىن مۇقىم بولدى. ھازىرقى مەسىلە — كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يەنىلا يۇقىرى ئەمەس، زىيان تارتىش دائىرىسى تەخمىنەن ئوچتىن بىر قىسمىغا يېتىدۇ. يېزا - بازار كارخانىلىرى ۋە 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىياتى يەنىلا ئاستا بولۇۋاتىدۇ. مالىيىدە يەنىلا خېلى قېينچىلىق بار.

ۋەزىيەت چوڭ ياخشى، ۋەزىيەت كىشىلەرنى تەقەززا قىلماقتا. تۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ مۇھىم بىر ۋەزىپىسى شۇكى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ۋە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى يولـ يورۇقلىرىنىڭ روھىنى داۋاملىق چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ ۋە ئومۇمىيۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مەركەزنىڭ ئاپتونوم رايونىمىز ئۈچۈن تۈزۈپ بەرگەن ئىتىبار بېرىش سىياسەتلىرىدىن ياخشى ۋە تولۇق پايدىلىنىپ، ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، روھلىنىپ، ھەققىي تۆتۈپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، ئالغا بېسىش يولىدىكى تۇرلۇك مەسىلەرنى ھەقىقىي ھەل قىلىپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشنى يەنىمۇ تېزلىتىپ، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى يەنىمۇ كېڭەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىنىڭ تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ تېز يۆكسىلىشىنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم.

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
(文)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (يۇ سان 6 بەت)

1992 - يىل
ئىيۇن
20
شەنبە

شىنجاڭ 4 - ئاپتوموبىل ترانسپورت شىركىتى ئەمگەك نەمۇنچىلىرىنى ھەم نامغا، ھەم مەنپەئەتكە ئىگە قىلدى

ئۇز مۇخبىرىمىز جاڭ لىشۇ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ۋاڭ لىخۇا خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ 4 - ئاپتوموبىل ترانسپورت شىركىتى ھەر يىلى ئەمگەك نەمۇنچىسى بولۇپ باھالانغانلارنىڭ رەسمىنى شەرەپ تاختىسىغا چىقىرىپ، مەيدانىغا قىزىل گۈل تاقىغاندىن باشقا، تولارنى كۆپلىگەن جەھەتلەردە ئالاھىدە تەمىناتتىن بەھرىمان قىلدى. بۇ شىركەت ئۇدا ئۇچ يىل 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتكەن ۋە بىر يىل ئالاھىدە خىزمەت كۆرسەتكەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مۇۋاپىق جايدا ھەقسىز دەم ئالدۇرۇش، سايا‌ھەت قىلدۇرۇش؛ ئەمگەك نەمۇنچىسى بولۇپ باھالانغانلارغا بىر دەرىجە تۇراقسىز ئىش ھەققى بېرىشنى بەلگىلىدى. 1988 - يىلدىن باشلاپ، 50 نەچچە ئەمگەك نەمۇنچىسى شىركەت مەخسۇس سالغان ئەمگەك نەمۇنچىلىرى بىناسىغا كۆچۈپ كىردى. بۇ ئىش ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقى ھەم ئىجادچانلىقىنى يەنمۇ تۇرغۇنتى. يۇنىڭ بىلەن 1991 - يىلى بىر يىلدا ئالتە يېڭىلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىغان شوپۇر ئالتىگە، بىر يىلدا ئۈچ يېڭىلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىغان شوپۇر 99 غا يەتتى. بۇ يىل 1 - پەسىلدە شىركەت بويىچە 22 شوپۇر، تۆت رېمونتچى پۈتۈن يىللىق ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولدى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك رېۋىزىيە ئىدارىسى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن ئاكتىپ خىزمەت قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تەرەققىياتىنى تېزلىتىشنىڭ شې مىڭدې خەۋەر قىلدۇ: ئالتە تەدبىرى» نى تۈزۈپ ئۇرۇمچى شەھەرلىك رېۋىزىيە تارقىتىپ، كارخانىلارنى قانۇن ئىدارىسى ئىقتىسادىي بويىچە تىجارەت قىلىشقا قۇرۇلۇشقا بويسۇنۇش ھەم يېتەكلەپ، ئىسلاھاتچىلارنى ئۈنۈملۈك خىزمەت قىلىشتا چىڭ قوغدىدى. ئىزدەنگۈچىلەرگە تۈرۈپ، رېۋىزىيە خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتتى.

بۇ ئىدارە چىرىكلىكنى تۈگىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەش بىلەن بىللە، كارخانىلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ رېۋىزىيە ئورگىنىنى كارخانىلارنىڭ يۈلەنچۈكىگە ئايلاندۇردى. بۇ ئىدارە خادىملارنى كارخانىلارغا ئەۋەتىپ تەكشۈرۈپ تەقتى قىلىپ، تۈلار ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش جەريانىدا دۇچ كەلگەن قىيىنچىلىق ۋە مەسىلەرنى ئىگىلىدى ھەمدە زاۋۇت باشلىقى، جېڭىلارنى تەكلىپ قىلىپ رېۋىزىيە خىزمىتى توغرىسىدا پىكىر ئالدى. بۇ ئىدارە «كارخانىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداپ، كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي

قورغاس چېگرا سودا بازىرىدا قۇرۇلۇش باشلاندى

ئۇز مۇخبىرىمىز جۇتۇڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز خۇاڭ مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى شىبېرىكلىشىپ قۇرۇشنى قارار

يولداش سۇڭ پىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى

تۇ، نۆۋەتتە ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئالدىدا تۇرغان مۇھىم ۋەزىپە ھەر مىللەت ئاممىسىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، يېتەكلەپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى يەنمۇ ئىلگىرىلگەن ھالدا تۇتۇشتۇرۇپ، پارتىيىنىڭ «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشىيەننى ئومۇمىيۈزلۈك ئىجرا قىلىپ، پۈرسەتنى تۇتۇپ، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى يېڭى يۇكسەكلىككە كۆتۈرۈشتىن ئىبارەت، دەپ تەكتىلىدى

يولداش سۇڭ پىڭ قەشقەر كونشەھەر ناھىيىسىنىڭ پاختەكلى يېزىسىدىكى ھەر مو شالدىن 1043.5 كىلوگرام ھوسۇل ئالغان دېھقان داۋۇت ھەسەننى تېرىقچىلىق ماھىرى، دەپ ماختىدى.

ئۇز مۇخبىرىمىز يې شۇبەي فوتوسى

ئۇز مۇخبىرىمىز شاۋ چاڭ، خەلق گېزىتى مۇخبىرى زىلىك كۆن، شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى فەن يېگلى خەۋەر قىلدۇ: چ ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى يولداش سۇڭ پىڭ يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىزنى كۆزدىن كۆچۈرگەنده تەكتەلەپ مۇنداق دېدى: شىنجاڭنىڭ ئالدىدا ئىتايىن ياخشى راۋاجلىنىش پۇرسىتى تۇرماقتا. نۆۋەتتە ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئالدىدا تۇرغان مۇھىم ۋەزىپە ھەر مىللەت ئاممىسىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، ئىلغار ببرىش، ئىشكنى ئېچىۋېتىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قانۇنلىرىنى تەشكىلي قۇرۇلۇشى ۋە خەلق تۇرمۇشى قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئەھۋاللارنى تەكشۈرۈپ ئىگىلدى.

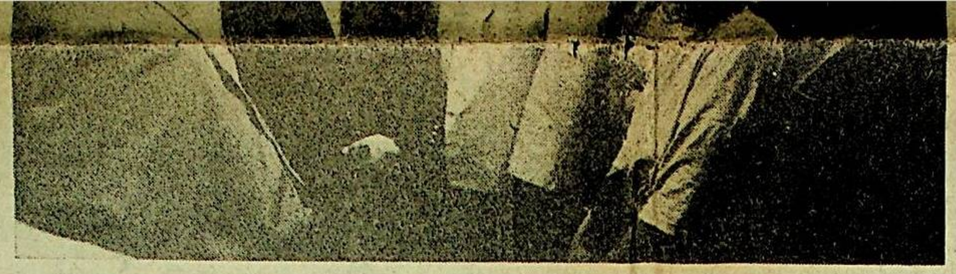
سۇڭ پىڭ تىيانشاننىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىنى كۆزدىن كۆچۈرۈش جەريانىدا 5400 كىلومېتىرلىق چېگرا لىنىيىسىگە ئىگە بولغان شىنجاڭدا يەنمۇ ئىلگىرىلگەن ھالدا سىرتقا ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنىڭ ياخشى ۋەزىيىتى بارلىققا كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ ئىنتايىن خۇشال بولدى. تو مۇنداق دېدى: نۆۋەتتە شىنجاڭنىڭ ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قانۇنلىرىنى تەشكىلي قۇرۇلۇشى ۋە خەلق تۇرمۇشى قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئەھۋاللارنى تەكشۈرۈپ ئىگىلدى.

سۇڭ پىڭ تىيانشاننىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىنى كۆزدىن كۆچۈرۈش جەريانىدا 5400 كىلومېتىرلىق چېگرا لىنىيىسىگە ئىگە بولغان شىنجاڭدا يەنمۇ ئىلگىرىلگەن ھالدا سىرتقا ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنىڭ ياخشى ۋەزىيىتى بارلىققا كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ ئىنتايىن خۇشال بولدى. تو مۇنداق دېدى: نۆۋەتتە شىنجاڭنىڭ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېزلىتىش ۋە ئىجتىمائىي تۇراقلىقنى ساقلاش جەھەتلەردە ئالدىنقى قېتىمقى سەپەرگە قارىغاندا زور دەرىجىدە يېڭىلىنىش بولدى. ئۇ شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا ئېرىشكەن يېڭى نەتىجىلەرنى راۋاجلاندۇرۇشقا، سوتسىيالىستىك دۆلەتنىڭ ئۇنۇملۇق كۆچمەس بىشكە، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۈستۈرۈشكە پايدىلىق بولغان ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى دادىللىق بىلەن يولغا قويۇش، دادىللىق بىلەن سىناپ كۆرۈش كېرەك. ماھىيەتتە سوتسىيالىزمغا تەۋە نەرسىلەرنى خاتا ھالدا كاپىتالىزمغا تەۋە دەپ قاراپ قالماسلىق، ئىنسانىيەت جەمئىيىتى ئورتاق ياراتقان مەدەنىيەت نەتىجىلىرى ۋە ھازىرقى زامانداىكى ئىجتىمائىيلاشقان ئىشلەپچىقىرىش قانۇنىيىتىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان ئىلغار تىجارەت ئۇسۇلى ۋە باشقۇرۇش ئۇسۇللىرىنى كاپىتالىزمغىلا خاس نەرسىلەر دەپ قارىماسلىق كېرەك. ئىنسانىيەت جەمئىيىتى ياراتقان بارلىق مەدەنىيەت نەتىجىلىرىنى دادىل قوبۇل قىلىش ۋە ئەينەك قىلىش، ھازىرقى دۇنياداىكى ھەرقايسى ئەللەرنىڭ جۇملىدىن تەرەققىي تاپقان كاپىتالىستىك دۆلەتلەرنىڭ ئىلغار تىجارەت ئۇسۇلى ۋە باشقۇرۇش ئۇسۇللىرىنمۇ قوبۇل قىلىش ۋە ئەينەك قىلىش كېرەك.

سۇڭ پىڭ قورغاس ئېغىزىدا تۇيان بۇيانغا ئۇتۇشۇۋاتقان ئادەم ۋە ئاپتوموبىللارنى، چېگرا سودىسىنىڭ ناھايىتى تېز تەرەققىي قىلغانلىقىنى كۆرۈپ خۇشاللىق بىلەن مۇنداق دېدى: شىنجاڭنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئېچىۋېتىش كېرەك، ئىشىكنى ھەم سىرتقا، ھەم

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئېغىزىدا مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىن كەلگەن سودىگەرلەر بىلەن سودا قىلىشنى قارشى ئالدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئۆز مۇخبىرىمىز يې شۇ يەي فوتوسى

يولداش سۈلۈك پىك قورغاس پاراگۋلىشىپ، تۆلارنىڭ جۇڭگوغا كېلىپ

پىك خەۋەر قىلدۇ: قورغاس چېگرا سودا بازىرى قۇرۇلۇشى يېقىندا باشلاندى.

بۇ يېرىم يېپىق شەكىللىك سودا بازىرىنى گۈاڭدۇڭ سەنماۋ تۆمۈر يول شىركىتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نازارىتىنىڭ ئەمگەك مۇلازىمەت شىركىتى ۋە قورغاس ناھىيىلىك سودا - سانائەت ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىۋېتىش شۇنداق ئېيتىشقا بولىدۇكى، ھەرقايسى جەھەتلەردىكى شەرت - شارائىتلار ھازىرلىنىپتۇ. پۈرسەتنى قولدىن بەرمەي، ھەقىقىي تۈتۈپ، ئەمەلىي ئىشلىگەندىلا تەرەققىياتنى تېخىمۇ تېزلىتىش تامامەن مۇمكىن.

سۆلۈك پىك مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: تەرەققىياتنى تېزلىتىشتە ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىش، كۆز قاراشنى يېڭىلاش لازىم. پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارغا تەربىيە بېرىپ، تۆلارغا سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيىتىنى تونۇتۇش كېرەك. تۆلارنىڭ «كاپىتالىزم» مۇ ياكى «سوتسىيالىزم» مۇ دېگەن مەسىلىدىكى ئەندىشىسىنى تۈگىتىش لازىم. سوتسىيالىستىك جەمئىيەتنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسى ئىشلەپچىقىرىشنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈش بولۇپ، بۇ ئىشلارنى ياخشى قىلىش ئۈچۈن ئەمگەك ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى يۇقىرى كۆتۈرۈش لازىم.

چۆچەك شەھرى يېڭى قىياپەت بىلەن ئىشكىنى ئېچىۋېتىشكە يۈزلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ جېي خەۋەر قىلدۇ: چۆچەك شەھرى 1989 - يىلى دۆلەت تەرىپىدىن ئېچىۋېتىلگەن شەھەر قىلىپ تەستىقلانغان ۋە تۇنجى بولۇپ رايون سودا ئارقىلىق چېگرىنى گۈللەندۈرۈش سىياسىتىنى چىقارغاندىن كېيىن، قەدىمكى سودا شەھرى چۆچەك جانلىنىپ كەتتى.

چۆچەك شەھەرلىك پارتكوم ۋە شەھەرلىك ھۆكۈمەت پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، يېزا ئىگىلىكىنى مۇقىملاشتۇرۇش، سانائەتنى كۈچەيتىش، يەرلىك سودا ۋە چېگرا سودىسىنى جانلاندۇرۇشتىن ئىبارەت ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش يېڭى تەسەۋۋۇرنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ يىل 1 - ئايدا چېگرا سودىسىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى. تۆلار چېگرا سودىسى ھوقۇقى بولمىغان ئەھۋالدا ئىلى ئوبلاستى چۆچەك شەھەرلىك چېگرا سودىسى شۆبە شىركىتى قۇردى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 5 - ئايغىچە، ئوچ ئىقتىساد سودا ۋەكىللەر ئۈمىكىنى قازاقىستان جۇمھۇرىيىتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىشقا ئەۋەتتى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆزلىنىڭ روھىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئۇقۇنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، پارتىيىنىڭ «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» دىن ئىبارەت ئاساسىي لۈشىيەنىنى ئومۇميۈزلۈك ئىجرا قىلىپ، پۈرسەتنى تۇتۇپ، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى يېڭى يۈكسەكلىككە كۆتۈرۈشتىن ئىبارەت.

سۆلۈك پىك ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى سۆلۈك خەنلىك، ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى تۈمۈر داۋامەت، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىلىرى جانابىل، لى شۇشەن، جاڭ فۇسىنلارنىڭ ھەمراھلىقىدا 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنىدىن 18 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچى، قەشقەر، خوتەن، ئىلى، تۇرپان قاتارلىق ئوبلاست، ئولايەت، شەھەرلەرنى ۋە ئېچىلىۋاتقان تۇرپان، قۇمۇل نېفىتلىكىنى كۆزدىن كۆچۈرۈدى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرى، زاۋۇتلار، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنى، چېگرا مۇداپىئە قىسىملىرىدىكى كادىرلار، ئاممىدا بىلەن كەڭ تۇردە تۇچرىشىپ سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى، ئىسلاھات

قەشقەر ئولايىتىدە كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى جىددىي ئىشلەنمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز خودابەردى ئابدۇللا خەۋەر قىلدۇ: قەشقەر ئولايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ۋە ھۆكۈمەتلەر تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، تەدبىرلەرنىڭ ئەمەلىيلىشىشىنى چىڭ تۇتقانلىقتىن، ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)، يېزا، مەيدانلار كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇشىغا جىددىي كىرىشىپ كەتتى.

بۇ ئولايەت ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى بالدۇر ئورۇنلاشتۇردى. 5 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) لەر مەخسۇس يىغىن ئېچىپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش قۇرۇلۇش توقتىلىرىنى بېكىتىپ، ۋەزىپە، مەسئۇلىيەتنى قاتلامغا قاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) لەر مەبلەغنى ئەۋەتتى، قازاقستانىنىڭ بەش ئىقتىساد سودا ۋەكىللەر ئۈمىكىنى كۈتۈۋېلىپ، تۆلار بىلەن مال ئالماشتۇرۇش سودىسى، ئەمگەك كۈچى چىقىرىش، شېرىكلىشىپ كارخانا قۇرۇش قاتارلىق سەككىز توختام توزىدى، 22 خىل ھەر خىل كېلىشىم ۋە مۇددىئا نامە ئىمزالىدى. مۇلچەرلىنىشىچە بۇ يىل شەھەرلىك چېگرا سودىسى شىركىتى 10 مىليون يۈەندىن كۆپرەك پايدا ئالدىكەن.

شەھەرلىك پارتكوم ۋە شەھەرلىك ھۆكۈمەت سانائەت ئاساسىي ئاجىز ۋە شەھەر قۇرۇلۇشى قالاق ئەھۋالدا، شەھەر قۇرۇلۇشىنى قايتىدىن پىلانلاشنى ئورۇنلاشتۇردى. شەھەر ئىچىدىكى ئۇچ ئاساسلىق كۆچنى ئۆزگەرتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشى 5 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئومۇميۈزلۈك باشلاندى. شەھەر يەنە 10 مىليون يۈەن تېخنىكا ئۆزگەرتىش مەبلىغى ئاجرىتىپ، يەتتە يېنىك سانائەت، توقۇمىچىلىق كارخانىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆزگەرتىپ، تۆلارنى سرتقا يۈزلەندۈردى.

يېزا ئىگىلىكنىڭ ئاساس ئىكەنلىكىنى ئەستە چىڭ تۇتايلى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - ئىيۇن تېلېگرامما. «خەلق گېزىتى» بۈگۈن 1 - بېتىنىڭ باش خەۋىرى ئورنىغا «يېزا ئىگىلىكنىڭ ئاساس ئىكەنلىكىنى ئەستە چىڭ تۇتايلى» سەرلەۋھىلىك باش ماقالە بەردى.

باش ماقالىدە مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: دۆلىتىمىز بۇ يىل يازلىق ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا ئېغىر تەبىئىي ئاپەت ئۇستىدىن غەلبە قىلدى، مول ھوسۇل ئېلىش مۇقىملاشتى، يېزا ئىگىلىكىدىن كەلگەن خۇش خەۋەر پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى خۇشاللاندۇرماقتا. بۇ پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىنىڭ غەلبىلىك ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىشقا زور سۈرئىغا بولدى. بۇ، دېھقانلارنىڭ تىرىشىپ ئىشلىگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى، پۈتۈن پارتىيىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى.

باش ماقالىدە مۇنداق دېيىلدۇ: پارتىيە 13 - تۇۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 8 - ئومۇمىي يىغىنى يېزا ئىگىلىكى — ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشى، جەمئىيەتنىڭ تىنچ بولۇشى، دۆلەتنىڭ ئىز بېسىپ تۇرۇشىنىڭ ئاساسى، ئىقتىسادى قۇرۇلۇشتا يېزا ئىگىلىكنى باشتىن - ئاخىر ھەقىقىي يوسۇندا بىرىنچى ئورۇنغا قويۇش لازىم، دەپ كۆرسەتكەنىدى. بىز شۇنى سەگەكلىك بىلەن تونۇشىمىز كېرەككى، دۆلىتىمىز يېزا ئىگىلىكنىڭ ماددىي ۋە تېخنىكا ئاساسى يەنىلا ئاجىز، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيىسى مۇقىم ئەمەس، يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالىغا بۇزاستە تەسىر كۆرسىتىدۇ، شۇڭا يېزا ئىگىلىكنىڭ ئەھۋالى ياخشىلىنىپ، ئەمدىلا بىر قانچە يىل ياخشى تۇرمۇش كۆچۈرۈش بىلەنلا، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىغا سەل قاراشقا ۋە ئۇنى ئاجىزلاشتۇرۇپ قويۇشقا بولمايدۇ.

يېزا ئىگىلىكتىن ئىبارەت بۇ ئاساسقا نېمە ئۈچۈن ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك؟ باش ماقالىدە مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: بۇنىڭ ناھايىتى مۇھىم سەۋەبى — ئاشلىق مەسىلىسى چوڭ ئومۇمىيلىق بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغانلىقتا. 1 مىليارد 100 مىليوندىن ئارتۇق ئاھالىنىڭ ئاساسىي ھەل قىلىش — ھەمىشە دېگۈدەك چوڭ ئىش. بۇ مەسىلىدە قىلچىلىك ئېغىشقا كۆرۈلسە بولمايدۇ. ئومۇمىيلىقتىن ۋە كەلگۈسى ئۇقتىشىنە زىرىدىن قارىغاندا، دۆلىتىمىزدە ئاشلىق، ياغلىق دان ۋە شېكەر بەلكى كۆپ ئەمەس، بەلكى بەلكى ئاز. خەلق ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ خەلقنىڭ ئىستېمال ئېھتىياج قۇرۇلمىسى ياخشىلاندى، بۇنىڭدىن كېيىن ئاشلىقنا بولغان تەلەپ بارغانسېرى چوڭ بولىدۇ. ھازىر بىر قىسىم رايونلاردا ئاشلىق سېتىشنىڭ قىيىن بولۇشى ھەرگىز دۆلىتىمىزدە ئاشلىق مەسىلىسىنىڭ ھەل بولۇپ بولغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بەرمەيدۇ، بەلكى ئوبوروت، پىششىقلاش، ساقلاش قاتارلىق ھالقىلاردا يەنە مەسىلە مەۋجۇتلۇقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. دېھقانلارنىڭ ئاشلىق سېتىشى قىيىن بولۇش مەسىلىسى ۋە باشقا يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى سېتىشى قىيىن بولۇش ۋە ئۆلارنىڭ بېسىلىپ قېلىش مەسىلىسىنى جايلاردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە ھۆكۈمەتلەر ئەھمىيەت بېرىپ، پائال تەدبىر قوللىنىپ ھەل قىلىش لازىم. باش ماقالىدە مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: بۇ يىلنىڭ بېشىدا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆھبىتىنىڭ روھى يەتكۈزۈلگەندىن كېيىن، پۈتۈن مەملىكەت خەلقى خۇشاللىقتا چۆمدى، قىزغىنلىقى ناھايىتى يۇقىرى بولدى، غەيرىتى ناھايىتى چوڭ بولدى. كارخانىلار ئىسلاھاتنى مەركىزىي ھالقا قىلغان پۈتكۈل ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى ئەۋج ئالدى، مۇشۇنداق ۋەزىيەتتە، يېزا ئىگىلىكىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، يېزا ئىگىلىكنى كۈچەيتىش لازىم. يېزا ئىسلاھاتى تامامىلاندى دەپ قاراپ، يېزا ئىگىلىكنىڭ مۇھىملىقىنى ئۇنتۇپ قېلىشقا تېخىمۇ بولمايدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتلەر ناھايىتى زور زېھنىي كۈچنى بىلەن شەھەر ئىسلاھاتىنى، كارخانا ئىسلاھاتىنى ئۈتۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىگە سەل قارىماسلىقى لازىم.

باش ماقالىدە مۇنداق دېيىلدۇ: 90 - يىللاردا دۆلىتىمىز يېزا ئىگىلىكىدە ناھايىتى زور ئۆزگىرىش بولىدۇ. يەنى مەھسۇلات مىقدارىدىنى ئاشۇرۇشنى ئاساس قىلىشتىن ئۈنۈمنى قوغلىشىشنى ئاساس قىلىشقا ئۆتىدۇ، يۇقىرى ھوسۇل، ئەلا سۈپەت، يۇقىرى ئۈنۈمگە تەلەپ ئېتىبار بېرىدىغان بولىدۇ. بۇ، دۆلىتىمىز يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات تارىخىدىكى مەسلىي كۆرۈلمىگەن زور بۇرۇلۇش. يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىدىكى بىر قاتار يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا بۇرۇنقى بىز پىشىشق بىلىدىغان بىر يۈرۈش چارىلەر كۆپ يېتەرسىزلىك قىلدۇ. يېزىلار — چوڭ دەرسخانا، ئۆگىنىشكە تېگىشلىك بىلىملەر ناھايىتى كۆپ، تىرىشىپ تەتقىق قىلىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ.

باش ماقالىدە مۇنداق دەپ تەكتلىنىدۇ: يېڭى ۋەزىيەتتە يېزا ئىگىلىكىدىن ئىبارەت بۇ ئاساسىنى مۇستەھكەملەش ۋە كۈچەيتىش ئۈچۈن، ئىسلاھات يولىدا داۋاملىق مېڭىشىمىز

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سانائەتتىن بۇلغىنىش ئەھۋالى ۋە تۈنۈك ئالدىنى ئېلىش چارىلىرى

قاھارجان ئىبراھىم

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان زاۋۇت - كانلارنىڭ كۆپىيىشى بىلەن سانائەتنىڭ مۇھىتنى بۇلغاش مەسلىسى بارغانسېرى ئېغىرلاشماقتا. ئامما‌ئ بۇنىڭغا بولغان ئىنكاسىمۇ بارغانسېرى كۈچەيمەكتە. 1990 - يىلى ئالاقدار تۈرلۈك تاپشۇرۇۋالغان مۇھىت مەسلىسىگە ئائىت خەت - چەك 237 پارچىغا، زىيارەت قىلغانلار 320 ئادەم (قېتىم) غا يەتكەن. ئاممىدىن كەلگەن خەت - چەك، زىيارەت ۋە ئېلان قىلغان ستاتىستىكىلىق ماتېرىياللارغا ئاساسلانغاندا ئاپتونوم رايونىمىزدا سانائەتنىڭ مۇھىتنى بۇلغاشتىكى ئاساسلىق ئىپادىلىرى مۇنۇلاردىن ئىبارەت ئىكەن:

1. ئومۇمىي خاراكتېرگە ئىگە بولغان قىش پەسىلىدىكى ئىس - تۈتەكنىڭ ئاتموسفېرانى بۇلغىشى. 1990 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 107 مىليارد 100 مىليون تۈلچەملىك كۆپ مېتر كۇبېكسز گاز ئاتموسفېراغا قويۇپ بېرىلگەن. بۇنىڭ ئىچىدە بىر تەرەپ قىلىنىپ ساپلاشتۇرۇلغىنى 76 مىليارد 400 مىليون تۈلچەملىك كۆپ مېترغا يېتىپ، قويۇۋېتىلگەن كېرەكسىز گاز ئومۇمىي مىقدارىنىڭ 71 پېرسەنتىنى ئىگىلىگەن. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بەزى ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ ئىس - تۈتەك چىقىرىش مىقدارى يەنىلا دۆلەت بەلگىلىگەن تۈلچەمدىن يۇقىرى بولماقتا.

2. سۇ ۋە تۇپراقنىڭ بۇلغىنىشى. 1990 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدا سانائەتتىن چىقىرىۋېتىلگەن پاسكىنا سۇ 155 مىليون تونىنا بولۇپ، بۇ، چىقىرىۋېتىلگەن ئومۇمىي پاسكىنا سۇنىڭ 70 پېرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. بۇ سۇلارنىڭ ئاساسلىق كېلىش مەنبەسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئېلېكتر ئىستانسىلىرى، پولات - تۆمۈر زاۋۇتلىرى، نېفىت - خىمىيە سانائىتى، دورا ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرى، بويا‌قچىلىق، توقۇمچىلىق، كۇن - خۇرۇم ۋە قەغەز ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرىدىن ئىبارەت. بۇ كېرەكسىز سۇلار دەريا سۈيى، يەر ئاستى سۈيى، ئېتىز - ئېرىق ۋە مەنزىرلىك ساياھەت رايونلىرىنى ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىماقتا.

3. سانائەتتىن چىققان تاشلاندۇق قاتتىق ماددىلاردىن بۇلغىنىش. 1990 - يىلى سانائەتتىن چىققان تاشلاندۇق قاتتىق ماددىلار 3 مىليون 890 مىڭ تونىنا بولۇپ، تۈلچەملىك كۆپ مېتر كېرەكسىز گاز ئومۇمىي مىقدارىنىڭ 71 پېرسەنتىنى ئىگىلىگەن. بۇنىڭ ئىچىدە بىر تەرەپ قىلىنىپ ساپلاشتۇرۇلغىنى 76 مىليارد 400 مىليون تۈلچەملىك كۆپ مېترغا يېتىپ، قويۇۋېتىلگەن كېرەكسىز گاز ئومۇمىي مىقدارىنىڭ 71 پېرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بەزى ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ ئىس - تۈتەك چىقىرىش مىقدارى يەنىلا دۆلەت بەلگىلىگەن تۈلچەمدىن يۇقىرى بولماقتا.

2. سۇ ۋە تۇپراقنىڭ بۇلغىنىشى. 1990 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدا سانائەتتىن چىقىرىۋېتىلگەن پاسكىنا سۇ 155 مىليون تونىنا بولۇپ، بۇ، چىقىرىۋېتىلگەن ئومۇمىي پاسكىنا سۇنىڭ 70 پېرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. بۇ سۇلارنىڭ ئاساسلىق كېلىش مەنبەسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئېلېكتر ئىستانسىلىرى، پولات - تۆمۈر زاۋۇتلىرى، نېفىت - خىمىيە سانائىتى، دورا ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرى، بويا‌قچىلىق، توقۇمچىلىق، كۇن - خۇرۇم ۋە قەغەز ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرىدىن ئىبارەت. بۇ كېرەكسىز سۇلار دەريا سۈيى، يەر ئاستى سۈيى، ئېتىز - ئېرىق ۋە مەنزىرلىك ساياھەت رايونلىرىنى ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىماقتا.

3. سانائەتتىن چىققان تاشلاندۇق قاتتىق ماددىلاردىن بۇلغىنىش. 1990 - يىلى سانائەتتىن چىققان تاشلاندۇق قاتتىق ماددىلار 3 مىليون 890 مىڭ تونىنا بولۇپ، تۈلچەملىك كۆپ مېتر كېرەكسىز گاز ئومۇمىي مىقدارىنىڭ 71 پېرسەنتىنى ئىگىلىگەن. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بەزى ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ ئىس - تۈتەك چىقىرىش مىقدارى يەنىلا دۆلەت بەلگىلىگەن تۈلچەمدىن يۇقىرى بولماقتا.

لۇگېيلىك مۇھىتنى ئاسراش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشىمىز، بۇ ئىشقا ھەرگىز سەل قارىماسلىقىمىز لازىم.

سانائەتتىن بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش تۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىشىمىز، يەنى ئېنېرگىيە ئىستېمالىدا كۆمۈرنى ئاساس قىلىش، سانائەت قۇرۇلمىسىدا كىچىك تېپتېكى كارخانىلار كۆپ بولۇش، سانائەتنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى دېگەندەك مۇۋاپىق بولماسلىق، مۇھىت ئاسراش مەبلىغى زور دەرىجىدە كەمچىل بولۇش، كىشىلەرنىڭ مۇھىت ئاسراش ئېڭى تۆۋەن بولۇش، شەھەر كۆلىمىنىڭ تېز كېڭىيىشى، نوپۇسنىڭ ئېشىشى ۋە خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ كۈندىن-كۈنگە ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، «ئۈچ كېرەكسىزلىك» نىڭ چىقىرىلىش مىقدارىنىڭ ماس ھالدا ئېشىشى قاتارلىق مەسىلىلەرنى تەڭ قىلىپ ۋە ئونى توغرا تونۇپ، ئۇنۇملۈك بولغان ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى قوللانمىسىمىز لازىم.

ئاپتونوم رايونىمىزدا سانائەتتىن بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن تۆۋەندىكى ئالتە تۈرلۈك خىزمەتنى چەك تۇتۇش لازىم.

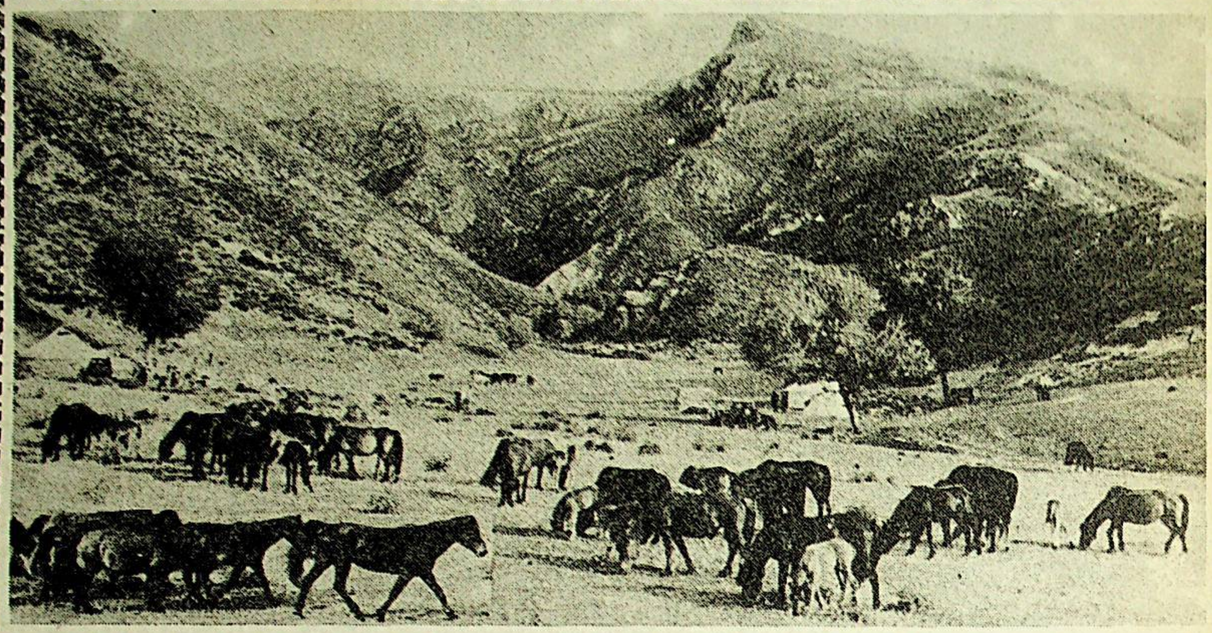
بىرىنچى، ھەر بىر كىشىگە مۇھىت ئاسراش بىلەن ئىنسانلارنىڭ ھاياتىي ۋە ئىجتىمائى ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۇتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى بىلدۇرۇش كېرەك، بولۇپمۇ كارخانىلاردىكى ھەر بىر ئىشچى - خىزمەتچىگە بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، مۇھىت ئاسراش بىلىملىرىنى ۋە ماھارەتلىرىنى ئىگىلىتىش كېرەك. ئىككىنچى، مۇھىت ئاسراشقا ئائىت قانۇن - تۈزۈملەرنى تەشۋىق قىلىپ ۋە ئۇنى ئومۇملاشتۇرۇش كېرەك. ئۈچىنچى، ماكرو جەھەتتىن تىزگىنلەشنى كۈچەيتىپ، سانائەتنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش، ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىنىش كەلتۈرۈپ چىقارغان، تىزگىنلىگەندىن كېيىن يەنىلا مۇھىت ئاسراش ئۈلچىمىگە يەتمىگەن كارخانىلارنى ئۈزگەرتىپ قۇرۇش، بىرلەشتۇرۇش، يېڭىدىن قۇرۇلغان، ئۈزگەرتىپ قۇرۇلغان تۈرلەرگە قارىتا مۇھىتقا بولغان تەسىرىنى باھالاش تۈزۈمىنى ئورنىتىش كېرەك. تۆتىنچى، كارخانىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى مۇھىت باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش كېرەك. بەشىنچى، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا تەرەققىياتىنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈپ، كارخانىلاردا تېخنىكا يېڭىلاپ يېڭى تېخنىكا، ھۈنەر - سەنئەت، يېڭى تۈسكىنە، ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىش، ماددىي بايلىق مەنبەسىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش سەۋىيىسىنى تۆستۈرۈپ، سانائەتتىن بۇلغىنىشنىڭ تۈزۈملۈك ئالدىنى ئېلىش كېرەك. ئالتىنچى، شەھەرلەرنىڭ يېشىللىق كۆلىمىنى تېرىشچان كېڭەيتىپ، يېشىللىقنىڭ بۇلغىنىشنى چەكلەش ئىقتىدارىدىن تولۇق پايدىلىنىش كېرەك.

چىرا ناھىيىسىدە كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەييارلىقى پۈختا ئىشلەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز مەمتىمىن قۇربان، جاپپار ئوسمان خەۋەر قىلدۇ: چىرا ناھىيىسى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، مەۋقەنى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا قويۇپ تۇرلۇك تەييارلىقلارنى پۈختا ئىشلىمەكتە.

بۇ ناھىيىدە بۇلتۇر 12 - ئايدىن بۇيىل 2 - ئايغىچە ئارىلاپ - ئارىلاپ قېلىن قار ياغدى. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى كەلكۈن كېلىش ئېھتىمالىنى كۆزدە تۇتۇپ، مەۋقەنى مۇداپىئە كۆرۈش، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا قاراتتى. ناھىيە ۋە يېزا - بازارلارنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل بولۇپ، مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتىپ، ئاممىنى تولۇق ھەرىكەتكە كەلتۈردى. شۇڭا بۇ يىلنىڭ بېشىدىن ھازىرغىچە چۈرۈش، قارىسۇ، دامىكۆ، پۇناق قاتارلىق سۇ ئامبارلىرىنىڭ 6596 مېتر تۈزۈنلۈقتىكى قاش ۋە توسمىلىرى قايتا ياسىلىپ ۋە رېمونت قىلىنىپ، كەلكۈنگە بەرداشلىق بېرىش كۈچى ئاشۇرۇلدى، 40 مىڭ ئەمگەكچى چىرا دەريا‌سىنىڭ 1600 مېتر ئۈزۈنلۈقتىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسىنى قايتىدىن ياساپ پۈتتۈردى.

ھازىر گۈلاخما، دامىكۆ يېزىلىرىدىن 1000 دىن كۆپرەك ئەمگەكچى «جەڭگىۋار» ئۇستىكىنىڭ بۇرانتاي تومىسىدا قۇم سۇزۇش قۇرۇلۇشى بىلەن جىددىي شۇغۇللانماقتا.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك كومىتېتىغا قاراشلىق تيانشان چارۋىچىلىق فېرمىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈشنى چاڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، كۆپ خىل ئىگىلىكنى يولغا قويۇپ قوي بورداق باھار بايرىمى، قۇربان ھېيت مەزگىللىرىدە ھەر مىللەت شەھەر ئاممىسىنى گۈش بىلەن تەمىنلەش، قىش - ياز قىمىز بىلەن تەمىنلەش، مەنزىرلىك جايلارنى سايا‌ھەت تۈقتىسى قىلىش ئارقىلىق، فېرمىنىڭ ئىقتىسادى كىرىمىنى ئاشۇردى.

سۈرەتتە: قىمىز ئېلىش ئورنىدىن كۆرۈنۈش

تۇز مۇخبىرىمىز ئەلكەي مۇسا فوتوسى

كالا تۇرە‌لمىسىنى كۆچۈرۈش يېڭى تېخنىكىسى مۇۋەپپەقىيەتلىك كېڭەيتىلمەكتە

تۇز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمايىل مۇھەممەت، مۇھەممەت نىياز، ئابلىكىم ھېلىم خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى بىلەن شىنجاڭ ئۇي ھايۋانلىرى - جانلىق ئورگانىزملار قۇرۇلۇشى تەجرىبە مەركىزىدىكى پەن - تېخنىكا خادىملىرى قۇتۇبىي نەسىلىك كالا فېرمىسىدا ئېلىپ بارغان كالا تۇرە‌لمىسىنى كۆچۈرۈش سىنىقىدا مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. بۇ يېڭى تېخنىكا ئىشلەپچىقىرىش كۆچىگە ئايلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ شىمالى ۋە جەنۇبىدا كېڭەيتىلمەكتە.

كالا تۇرە‌لمىسىنى كۆچۈرۈش سۇنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇشتىن كېيىن ئېلىپ بېرىلغان يېڭى تېخنىكا تەتقىقاتى ھېسابلىنىدۇ. تەتقىقات خادىملىرى 1986 - يىلدىن بۇيان ساپ قانلىق نەسىلىك كالىلار دېققىتىنى قوزغىدى. ئامېرىكا كانتار داشۇسىنىڭ پروفېسسورى، دۇنيا بويىچە ئاتاقلىق ئۇرۇقلاندۇرۇش مۇتەخەسسىسى روبېرتفورت بۇ تەتقىقاتقا «بىئولوگىيىلىك قۇرۇلۇش ۋە ئېرسىيەت قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت مەشھۇر تەتقىقاتچىلار ئۇي ھايۋانلىرىنى نەسىللەندۈرۈش ۋە نەسىلنى ياخشىلاشنى كۆچەيتتى» . . . دەپ يۇكسەك باھا بەردى.

1991 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا كومىتېتى، مالىيە نازارىتى، چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى بۇ تەتقىقات نەتىجىسىنى باھالاپ بېكىتكەندىن كېيىن، بۇ يېڭى تېخنىكا سانجى ئويلاستى، ئىلى ئويلايىتى، ئاقسۇ ئويلايىتى، بايىنغولىن ئويلاستى قاتارلىق

ياغلىقدان زىرائەتلىرى تەتقىقاتى بىلەن ئۆتكەن 30 يىل

مېھرىاي مەمتىلى

بىزنىڭ ھوسۇلى 225 كىلوگرامغا يېتىپ، ئويلايەت بويىچە رېكورت يارىتىلدى.

بۇ يەردە بىر «ئاپتاپپەرەس تۇستۇرۇش مۇتەخەسسىسى» بار. ئۇنىڭ ئىسمى تېخنىكا»، «قۇمۇل يەن - گېزىتى»، «قۇمۇل گېزىتى» قاتارلىق

مادداولار 3 مليون 890 مڭ تونا بولۇپ، تۇ مېتال تاۋلاشتىن چىقىقان كېرەكسىز داشقال، كۆمۈر كۈلى، قاتارلىقلارنى توز ئىچىگە ئالىدۇ. سانائەتتىن چىقىلىۋاتقان قاتتىق مادداولار 1 مليون 400 مڭ تونا بولۇپ، ئۇنىڭدىن تۇنۇبرسال پايدىلىنىش نىسبىتى 29% كە يېتىدۇ. بۇ، شاڭخەي، تيەنجىن قاتارلىق شەھەرلەرنىڭ ئۇنۇبرسال پايدىلىنىش نىسبىتىدىن خېلىلا تۆۋەن.

4. شاۋقۇنىنىڭ زىيىنى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى، سانائەت مەركەزلەشكەن شەھەر ۋە رايونلاردىكى شاۋقۇنىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى 70 دېتسىبىلدىن، كۆپلىگەن كوچا ۋە ئاۋات رايونلاردىكى شاۋقۇنىنىڭ كۆچلۈكلۈك دەرىجىسى 80 دېتسىبىلدىن ئېشىپ كەتكەن. بۇ، شۇ ئەتراپتىكى ئاھاللەرگە ۋە ئىدارە، ئورگانلارغا زور تەسىر يەتكۈزمەكتە. بىز ئاپتونوم رايونىمىزنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈش بىلەن بىللە، سانائەتتىن بولىدىغان بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاش ئۈچۈن ھەقىقىي كۈچ چىقىرىشىمىز كېرەك.

بۇ يەردە بىر «ئاپتاپيەرەس تۆستۇرۇش مۇتەخەسسىسى» بار. ئۇنىڭ ئىسمى نىزامىدىن ئىمىن. ئۇ 1960 - يىلى شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» يېزا ئىگىلىك شۇجىيۈەننىڭ دېھقانچىلىق فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرۈپ قۇمۇل ئۆلكىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ كېڭەيتىش پونكىتىغا تەقسىم قىلىنغان.

ياغلىقداق زىرائەت تېرى ئۈستىدىكى تەتقىقات قۇمۇل رايونىغا نىسبەتەن بىر بوشلۇق ئىدى. نىزامىدىن ئىمىن بۇ بوشلۇقنى تولدۇرۇش يولىدا 30 يىل ئىزدەندى. ئۇ 1980 - يىلىدىن 1986 - يىلغىچە سىرتتىن توققۇز خىل ئاپتاپيەرەس سورتىنى يۆتكەپ كېلىپ قۇمۇل رايونىدا رايونلاشتۇرۇش سىنىقى ئېشىلدى. بۇ سورتلاردىن «ئىلغار خىزمەتچى»، «لياۋنىڭ شالغۇتى — 2»، «لياۋ نىڭ شالغۇتى - 3» قۇمۇلىنىڭ كېلىمانىغا ماسلىشىپ، ئۆزاق ئۆتمەي بۇ ئۆلكىيە تەتە ئومۇملاشتۇرۇلدى.

1988 - يىلى شەھەر ئەتراپى يېزىسىدا 40 مو ئارپا ئېكىزىغا تېرىلغان ئاپتاپيەرەس سىنىق ئۇرۇقلۇقىدىن 225 كىلوگرامغا يېتىپ، ئۆلىيەت بويىچە رېكورت يارىتىلدى. 1991 - يىلى قۇمۇل ئۆلكىسى بويىچە ئاپتاپيەرەس تېرىلغان يەر كۆلىمى 15 مڭ مودىن ئېشىپ، ياغلىقداق زىرائەتلىرىنىڭ 60 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ئۇ 1987 - يىلى لياۋنىڭ ئۇلكىسىدىن ئاپتاپيەرەس سىنىڭ ئاتىلىق ۋە ئانلىقلىرىنى يۆتكەپ كېلىپ ئۆلىيەتلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتى بىلەن بىرلىكتە چاڭلاشتۇرۇش تەجرىبىسى ئىشلەپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى ھەم بۇ تەتقىقات 1989 - يىلى ئۆلىيەت تەرىپىدىن باھالاپ ئۆتكۈزۈۋېلىنىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە «ئۇچقۇن پىلانى» تورىگە كىرگۈزۈلدى. ئۇ ھازىرغا قەدەر بوش ۋاقىتلىردا شەھەر ئەتراپى يېزىسى، شەھەر ئىچى يېزىسى، پالۋانتور، راھەتباغ يېزىلىرىدا تايانچ تېخنىكىلارنى تەرىبىلەش كۆرسى ئېچىپ، ياغلىقدان زىرائەتلىرى بويىچە سىستېمىلىق دەرس ئۆتتى. ئۇنىڭ 15 پارچە ئىلمى ماقالىسى «شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك ئىلمى»، «يېزا پەن - تېخنىكىسى»، «دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكىسى»، «قۇمۇل پەن - تېخنىكا گېزىتى»، «قۇمۇل گېزىتى» قاتارلىق گېزىت - ژورناللاردا ئېلان قىلىندى. نىزامىدىن ئىمىن 1983 - يىلى مەملىكەتلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى، ئەمگەك - كادىرلار مىنىستىرلىكى، مىللىي ئىشلار كومىتېتى تەرىپىدىن «ئۆزۈن مۇددەت پەن - تېخنىكا خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ تەقدىرلەندى. 1984 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «پەن - تېخنىكا ئىشلىرىغا تۆھپە قوشۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتقان ئىلغار شەخس» بولدى، 1985 -، 1986 -، 1989 -، 1990 -، 1991 - يىللىرى قۇمۇل ئۆلىيىتى بويىچە تەقدىرلەندى.

* * * *

قىسقاخەۋەرلەر

* يەكەن ناھىيە ئىگەرچى بازارلىق بانكا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنىگىچە يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن سەككىز ئاي بۇرۇن، 300 مڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىاپ بولدى.

تۇرغۇن تۇرسۇن

* قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ خانبرىق بازىرىدىكى دېھقانلار پەن - تېخنىكا پونكىتىدىكى خادىملارنىڭ يېتەكچىلىكىدە كۆك پىت ئاپىتىگە ئۇچرىغان كېۋەز مايسىلىرىغا دورا چېچىپ، ئون كۈندە 10 مڭ مو يەردىكى مايسىنى قۇتقۇزۇۋالدى.

تۇرسۇن ئوبۇل

* يەكەن ناھىيىسىنىڭ خاڭدى باج رايونى 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 160 مڭ يۈەندىن ئارتۇقراق باج يىغىۋېلىپ، يىللىق ۋەزىپىسىنىڭ 70 پىرسەنتىنى ئورۇندىاپ بولدى.

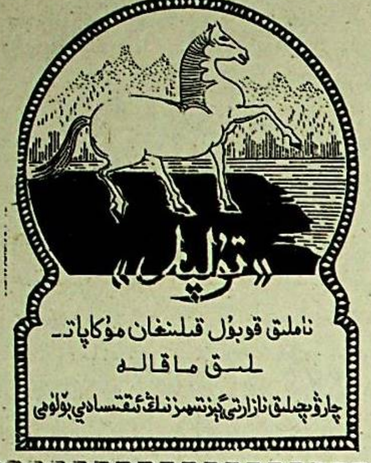
ئابدۇراخمان تۇرمۇھەممەت

* غۇلجا شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش پونكىتى يېقىندا كۆرس ئېچىپ، يېزا - مەيدانلار، شەھەر ئىچىدىكى ئىدارە - ئورگانلار باشقۇرۇۋاتقان يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ شوپۇرلىرىنى قايتا تەربىيىلدى.

ئىسھاق ئىمىن

گۈلاخۇن تېلەپ

ناملىق قوبۇل قىلىنغان مۇكاپات - لىق ماقالە

چارۋىچىلىق نازارىتى گېزىتخانىسى ئىقتىسادىي بۆلۈمى

بايىنغولۇق ئويلاستى قاتارلىق ئويلايەت، ئويلاستاردا كېڭەيتىلدى ۋە كېڭەيتىلىش نىسبىتى 46% گە، كالا تۇرە لىنىسى كۆچۈرۈلگەن يەرلىك كالا 700 تۇياقتا يەتتى.

ساپ قانلىق نەسىللىك گاللار ئىلمىي ئۇسۇلدا كۆپەيتىلگەن ئانىلىق كېلىتكىلارنى بارلىققا كەلتۈرۈپ ۋە نەسىللىك كاللارنىڭ توڭلىتىلغان ئۇرۇقى بىلەن سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇلغان تۇرە لىمىلەرنى ئاناتېندىن ئايرىۋېلىپ ئۇنى يەرلىك كاللارغا كۆچۈرۈپ، بىر يىلدا نەسىللىك كالا يېتىشتۈرۈشتەك خۇشاللىنارلىق نەتىجىگە ئېرىشتى. بۇنىڭ بىلەن ئىلگىرىكى 15 - 20 يىلدا بىر خىل نەسىل يېتىشتۈرۈلىدىغان ھالەت تۈپتىن ئۆزگەرتىلدى. بۇ نەتىجە جۇڭگو ۋە چەت ئەللەردىكى مۇناسىۋەتلىك ئالىم، مۇتەخەسىسلەرنىڭ زور

قويۇق قىزىل ئۆرۈك شىرنىسى

ئۆرۈك مېۋىسىنىڭ ئۆزىگە خاس خۇشپۇراق پۇرىقى ۋە ئېسىل تەمى بار. ئۇ ئاشقازان ۋە ئۆپكىنى كۈچەيتىدۇ، ئىچ سۈرۈشنى توختىتىدۇ، ئىچ پۇشۇقنى ساقايتىدۇ، قان ئايلىنىشنى ياخشىلايدۇ، ئۆسمىنى ئازايتىدۇ، ئىچ قاتتىقلىقنى يۇمشىتىدۇ، ئىچ ئاغرىقىنى توختىتىدۇ، ئاشقازان ۋە ئۆپكە ئاغرىقىغا داۋا بولىدۇ. ئۆرۈك شىرنىسى ئىچىلىدىغان ئىچىملىكلەرنىڭ ئىچىدە ئەڭ ياخشىسى ھېسابلىنىدۇ. ئۇ ئىسسىق ياز كۈنلىرى ئىچىلىدىغان ئىچىملىكلەرنىڭ ئىچىدە ئەڭ ياخشىسى ھېسابلىنىدۇ. ئۇ ئىسسىق ياز كۈنلىرى ئىچىلىدىغان ئىچىملىكلەرنىڭ ئىچىدە ئەڭ ياخشىسى ھېسابلىنىدۇ. ئۇ ئىسسىق ياز كۈنلىرى ئىچىلىدىغان ئىچىملىكلەرنىڭ ئىچىدە ئەڭ ياخشىسى ھېسابلىنىدۇ.

نېمە ئۈچۈن پەن - تېخنىكنى بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى دەيمىز؟

نېمە ئۈچۈن پەن - تېخنىكنى بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى دەيمىز؟ بۇ شۇنىڭ ئۈچۈنكى، بىرىنچى، پەن - تېخنىكا ھازىرقى زامان ئىشلەپچىقىرىشىدا ئەڭ جانلىق ھەل قىلغۇچ ئامىل ۋە ئەڭ مۇھىم ئالغا سۈرگۈچى كۈچ بولۇپ قالدى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: «ھازىرقى زامان تەبىئىي پېنى مىسلىسىز مىقياس ۋە سۈرئەت بىلەن ئىشلەپچىقىرىشتا قوللىنىلغانلىقى ئۈچۈن ئىجتىمائى مادددى ئىشلەپچىقىرىش ھەر قايسى ساھەلەرنىڭ قىياپىتىنى يېڭى بىر تۈسكە كىرگۈزدى.... ئوخشاش ساندىكى ئەمگەك كۈچى، ئوخشاش ۋاقىت ئىچىدە ئۆتكەن چاغلارغا سېلىشتۇرغاندا بىرقانچە ئون ھەتتا بىر قانچە يۈز ھەسسە مەھسۇلات ئىشلەپچىقارماقتا.»

ئىككىنچى، پەن - تېخنىكا بايلىق يارىتىشنىڭ ئاساسى گەۋدىسى بولۇپ قالدى. ستاتىستىكىلىق مەلۇماتلار قارىغاندا، پۈتۈن سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا ئەمگەك ئۈنۈمىنىڭ تەخمىنەن 5% — 20% بولغىنى بولسا، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئوتتۇرلىرىغا كەلگەندە 40% ئەتراپىغا كۆتۈرۈلگەن، 70 يىللارغا كەلگەندە 60% تىن يۇقىرى بولغان. ھازىر بەزى تەرەققىي قىلغان ئەللەردە 70% — 80% كە يەتكەن.

ئۆچىنچى، پەن - تېخنىكا يالغۇزلا ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ سان جەھەتتىكى زور ئۆزگىرىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ قالماستىن، يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ سۈپەت جەھەتتىكى ئۆزگىرىشىنمۇ كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى بۈگۈنكى كۈنگە قەدەر تۆت دەۋرنى باشتىن ئۆتكۈزدى. بىرىنچى دەۋر، ئېتىدائى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى؛ ئىككىنچى دەۋر، قول ھۈنەرۋەنچىلىك ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى؛ ئۈچىنچى دەۋر، ماشىنا ئارقىلىق ئېلىپ بېرىلىدىغان ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى؛ ئۆتىنچى دەۋر، ئۆچۈر ئارقىلىق ئېلىپ بېرىلىدىغان ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى. پەن - تېخنىكىنىڭ تەرەققىياتى بىرىنچى، ئىككىنچى، ئۈچىنچى، ئۆتىنچى سانائەتنىڭ ئۆزگىرىشى ۋە تەرەققىياتىنى، ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكى جەريانىدىكى جىسمانى ئەمگەكچىلەر بىلەن ئەقلىي ئەمگەكچىلەر سالمىقىنىڭ ئۆزگىرىشىنى، ئورتاق ئەمگەك جەريانىدا جىسمانى ئەمگەك بىلەن ئەقلى ئەمگەكنىڭ ئۆزگىرىشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

ئۆتىنچى، دۇنيا مىقياسىدىن قارىغاندا، ھەر قايسى دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى رىقابەت، تېگى - تەكتىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، ئۇنۇبرسال دۆلەت كۈچىنىڭ ئېشىشىدىن ئىبارەت بولۇپ، ئۇنۇبرسال دۆلەت كۈچلىرىنىڭ رىقابىتى زور دەرىجىدە پەن - تېخنىكىنىڭ تەرەققىياتىغا باغلىق بولدۇ. خەلقئارالىق رىقابەتنىڭ پەن - تېخنىكا ئۈستۈنلۈكىگە ئاساس ئىگىلىرىنىڭ رىقابىتى ئىكەنلىكى بارغانسېرى روشەنلەشمەكتە.

بەشىنچى، پەن - تېخنىكا - ئىنسانىيەتنىڭ ھاياتلىقى ۋە تەرەققىيات مەسلىسىنى ھەل قىلىدىغان توپ ۋاستە. ئۇ ئۆتە، ئىنسانىيەت جەمئىيىتى ئۈزلۈكسىز ھاياتلىقى ۋە تەرەققىياتىدا نوپۇس، بايلىق مەنبەسى ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قاتارلىق قېين مەسىلىلەرگە دۇچ كەلمەكتە. بۇ مەسىلەرنى ئەڭ ئاخىرىدا پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ ھەل قىلغىلى بولىدۇ.

ئابلىز ئىبراھىم (ت)

شويكېپەن بازارلىق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى يولغا قويغان «ئۇچنى بېكىتتىش»، «بىرگە كاپالەتلىك قىلىش»، «تۆتنى قويۇۋېتىش» تۈزۈمىنىڭ ئۈنۈمى كۆرۈلدى

ئۈز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت

مۇھەممەتېرىھىم خەۋەر قىلدۇ: بورتالا شەھىرىگە قاراشلىق شويكېپەن بازارلىق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى «ئۇچنى بېكىتتىش»، «بىرگە كاپالەتلىك قىلىش»، «تۆتنى قويۇۋېتىش» تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ تىجارەتنى جانلاندۇردى. 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە كوپېراتىپنىڭ بۇ يىللىق سېتىش ۋەزىپىسىنىڭ 96 پىرسەنتى ئورۇندىلىپ بولدى.

بۇ كوپېراتىپ بۇيىلنىڭ بېشىدا يەتتە ماگىزىننى «ئۇچنى بېكىتتىش، بىرگە كاپالەتلىك قىلىش» (تىجارەت قىلىدىغان مەسئۇلات خىللىرىنى بېكىتتىش، دېھقان، چارۋىچىلارغا كېرەكلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش بۇيۇمىنى بېكىتتىش، سېتىش سومما-سىنى بېكىتتىش، ھۆددىگە ئالغان پۈلنى ئايمۇ ئاي ئۈز ئەينى بويىچە يۇقىرىغا تاپشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش) شەرتى بويىچە شەخسكە ھۆددىگە بېرىپ، ھۆددە كۆز-سەتكۈچىدىن ئاشقان قىسمىنىڭ 60 پىر-سەنتىنى كوپېراتىپ، 40 پىرسەنتىنى ھۆد-دىگە ئالغان شەخسكە بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، بۇنىڭدىن ئۈنۈم ھاسىل قىلغانىدى. بۇ تەجرىبىگە ئاساسەن، بۇ كوپېراتىپ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش تەلىپىگە ماسلىشىپ، بۇ يىل 4 - ئايدىن باشلاپ، «تۆتنى قويۇۋېتىش» (تىجارەتنى، باھانى، تەقسىماتنى، ئىشچى ئىشلىتىشنى قويۇۋېتىش) تۈزۈمىنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇپ، كوپېراتىپقا قاراشلىق 21 ماگىزىننى شەخسكە ھۆددىگە بەردى ھەمدە كوپېراتىپ جىڭلىسىدىن تارتىپ مەمۇرىي خىزمەت ئىشلەيدىغان كادىرلارغىچە سېتىش - سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى بېرىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ 20% ئىش ھەققىنى تۆتۈپ قالدى. بازار تۈچۈرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، بازىرى ئىنتىك مالالارنى ئەكىلدى ھەمدە ئامبارغا يېسىلىپ قالغان مالالارنى باھاسىنى چۈشۈرۈپ ساتتى. بۇنىڭ بىلەن تىجارەت جانلاندى، ئوبوروت سۈرئىتى تېزلەشتى. شۇڭا، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يەش ئېيىدىلا بۇ كوپېراتىپنىڭ بۇ يىللىق 2 مىليون 530 مڭ يۈەنلىك سېتىش ۋەزىپىسىنىڭ 2 مىليون 450 مڭ يۈەنى ئورۇندىلىپ بولدى.

جەمئىيەتتىكى ھەر قايسى ساھەلەرنىڭ قوللىشى ۋە غەمخورلۇقى ئاستىدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مېيىپلار ئىشلىرى كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مېيىپلارنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى»نى ئاساسىي قاتلاملاشتۇرۇپ، مېيىپلارنىڭ سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، تەربىيەلەش ۋە ئۇلارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئىشلىرىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مېيىپلار ئىشلىرى كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان جايلار مېيىپلارنى ھەر جەھەتتىن كاپالەتلەندۈرۈشكە ئىزچىل ئەھمىيەت بەردى. نەتىجىدە، ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا 290 پارۋانلىق كارخانىسى قۇرۇلۇپ، ئۇنىڭدا ئىشلەۋاتقان مېيىپ 4146 غا يەتتى. مېيىپلارنى تەربىيەلەش مەكتىپىدىن تۇققۇزى قۇرۇلۇپ، مېيىپلار ئالاھىدە تەربىيلىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىندى.

مېيىپلارنىڭ ئۇيۇشما تەشكىلاتى مېيىپلار سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىمۇ ياخشى ئىشلەندى. بۇلتۇر يىل ئاخىرىغىچە كاتا راكتا (كۆز گۆھىرىگە ئاق چۈشۈش كېسىلى)لىكىنى ساقايتىش ئوپېراتسىيىسىدىن 7635 قېتىم، پارالىچ كېسىللىكىنى ساقايتىش ئوپېراتسىيىسىدىن 172 قېتىم ئېلىپ بېرىلدى، گاس - گاڭگرېنا تىل بەلەن تەربىيەلەش ئىزچىل چىڭ تۇتۇلدى، بۇنىڭ بىلەن يۇقىرىقى ئۈچ تۈردە بەش يىللىق ئومۇمىي ۋەزىپە ئايرىم - ئايرىم ھالدا 113.6%، 109% ۋە 42.6% ئورۇندالدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مېيىپلارنىڭ تەنھەرىكەت پائالىيىتىگە ئەھمىيەت بېرىلگەنچىكە، مەملىكەتلىك 3 - نۆۋەتلىك مېيىپلار تەنھەرىكەت يىغىندا گاس - گاڭگرېنا تەنھەرىكەتچى ئوبۇلقاسىم 800، 1500 مېترلىق ئۈزۈنگا يۈگرۈشتە ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئالتۇن مېدالغا، 5000 مېترغا يۈگرۈشتە مىس مېدالغا ئېرىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزغا شان-شەرەپ كەلتۈردى. يەنە بىر گاس فوتو سۈرەت ھەۋەسكارلىك 3 - نۆۋەتلىك خەلقارا فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسگە قاتناشتۇرۇلغان ئەسىرى 2 - لىككە ئېرىشتى.

مېھرىگۈل تۇرسۇن

قەشقەر شەھىرىدە مېيىپلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرغۇنجان مۇسا، ئاۋۇت داۋۇت خەۋەر قىلدۇ: قەشقەر شەھىرى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مېيىپلارنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى»نى ئاساسىي قاتلاملاشقۇچە كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، مېيىپلارنى ماددىي، مەنىۋى جەھەتتىن كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

قەشقەر شەھىرىدە مېيىپلار بىرلەشمىسى قۇرۇلغان ئەكىي يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، رەھبەرلىك كۈچەيتىلىپ، كەسىپىي خىزمەتلەر پۈختا قانات يايدۇرۇلدى، ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكىلەر مېيىپلار ئۈچۈن ئەملىي ئىش قىلىشقا، ئۇلارغا ياردەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىندى. مېيىپلار ئېنىقلىنىپ، ئارخىپى تۇرغۇزۇلدى. ئۇلارنىڭ دېھقانچىلىق، يەككە تىجارەت، ھۈنەرۋەنچىلىك ئەھمىيەت بېرىدى. شەھەر دائىرىسىدىكى ھۈنەرۋەن مېيىپلارنى بىر قانچە قېتىم كۆچلارغا چەپ خەلق ئۈچۈن ياخشى ئىش قىلىپ بېرىشكە ئۇيۇشتۇردى. ئەكىي قېتىم مېيىپ ياشلارنى بىلىرت ئويناش مۇسابىقىسىگە تەشكىللەپ، نەتىجىسى ئالاھىدە بولغان 15 كىشىنى تەقدىرلىدى، مۇسابىقىگە قاتناشقان مېيىپ ياشلارغا خاتىرە بۈيۈمى تارقىتىپ بېرىپ، ئۇلارغا ئىلھام بەردى. 1990 - ۋە 1991 - يىللىرى قەشقەر شەھەرلىك ئىجتىمائىي پاراۋانلىق زاۋۇتىدىن مېيىپ ياش ئويۇنچىلىرى، ئادەتتىن سىرتقى ۋەزىپىنى ئورۇنلىغانلىقى ئۈچۈن مەخسۇس تەقدىرلەنگەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسى ۋە كەسىپ تېخنىكا ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىدى. بۇ ئىدارە 1982 - يىلدىن بۇيان ھاۋاغا قىلىش، ئوكالەتەن تەربىيەلەش، ئۇزلۇكسىز ئۇيۇشما تەشكىللەپ، مېيىپلارنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىدى. بۇ ئىدارە 1982 - يىلدىن بۇيان ھاۋاغا قىلىش، ئوكالەتەن تەربىيەلەش، ئۇزلۇكسىز ئۇيۇشما تەشكىللەپ، مېيىپلارنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسى ۋە كەسىپ تېخنىكا ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىدى. بۇ ئىدارە 1982 - يىلدىن بۇيان ھاۋاغا قىلىش، ئوكالەتەن تەربىيەلەش، ئۇزلۇكسىز

قاراماي شەھەرلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئۇز مۇخبىرىمىز زەينۇللا ھاشىم خەۋەر قىلدۇ: قاراماي شەھەرلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسى ۋە كەسىپ تېخنىكا ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىدى. بۇ ئىدارە 1982 - يىلدىن بۇيان ھاۋاغا قىلىش، ئوكالەتەن تەربىيەلەش، ئۇزلۇكسىز ئۇيۇشما تەشكىللەپ، ئاز سانلىق مىللەتتىن بولغان 36 نەپەر كىشىنى تولۇق ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇماتىغا، توت نەپەر كىشىنى ئالىي مەكتەپ ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوم مەلۇماتىغا ئىگە قىلدى. 86 نەپەر كىشىنى ئىچكىرى ئۆلكە ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مەكتەپلەرگە، ئالتە نەپەر كىشىنى مەخسۇس ئاشلىق تىجارىتى كەسپىي كۇرسىغا، 50 نادەم قېتىم ئاپتونوم رايونلۇق ۋە قاراماي شەھەرلىك ئىدارە پارتىيە مەكتىپىنىڭ سىياسىي نەزەريە كۇرسىغا ئەۋەتىپ تەربىيىلدى. ھازىر بۇلارنىڭ 11 نەپىرى مەخسۇس كەسپىي ئۆنۈۋان، ئالتە نەپىرى ئالىي دەرىجىلىك ئاشلىق تىجارەتچى گۇۋاھنامىسى ئالدى.

پوسكام ناھىيىلىك باج ئىدارىسى كەسپىي خادىملارنى ئىش ئورنىدا نۆۋەت بىلەن ئالماشتۇرۇپ ئىشلىتىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى

پوسكام ناھىيىلىك باج ئىدارىسى كەسپىي خادىملارنى كەسپىي تۈرلەر بويىچە «ئىش ئورنىدا نۆۋەتلەر ئىشلىتىش»، «دائىرىدىن چەتنەتىش» تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى.

ئىلگىرى بۇ ئىدارىدىكى كەسپىي خادىملار ئۈزۈن مۇددەت بىر ئورۇندا ئىشلىگەنلىكتىن، باج يىغىش جەريانىدا ئاز سانلىقى كەسپىي خادىملار «ئادەمگەرچىلىك تورى» ۋە «مۇناسىۋەت تورى» غا ئىلىنىپ قېلىپ، «ئادەمگەرچىلىك بېجى»، «مۇناسىۋەت بېجى يىغىش» ئەھۋاللىرى كۆرۈلگەنىدى. ئىدارە رەھبەرلىكى بۇ خىل ئەھۋاللارنى تۈگىتىپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، يېقىنقى بىرنەچچە يىلدىن بۇيان كەسپىي خادىملارنى «ئىش ئورنىدا نۆۋەت بىلەن ئالماشتۇرۇپ ئىشلىتىش»، «دائىرىدىن چەتنەتىش» تۈزۈمىنى يولغا قويدى. بىر ئورۇندا خىزمەت قىلغان ۋاقتى ئۈچ يىلدىن ئاشقان كەسپىي خادىملارنى ئەسلىدىكى ئىش ئورنىدىن باشقا ئىش ئورنىغا نۆۋەت بىلەن ئالماشتۇردى.

ئاساسىي قاتلام باج پونكىتلىرىدىكى مەخسۇس باج يىغقۇچى خادىملارنى يىلدا بىر قېتىم نۆۋەت بىلەن ئالماشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن «ئادەمگەرچىلىك تورى»، «مۇناسىۋەت تورى» قاتارلىقلار بۇزۇپ تاشلىنىپ، «ئادەمگەرچىلىك بېجى يىغىش»، «مۇناسىۋەت بېجى يىغىش» ئەھۋاللىرى تۈگىتىلىپ، پاكلىق قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

توختى قۇربان

ئۇرۇمچى شەھەرلىك تەجرىبە ئوتتۇرا مەكتەپ يېقىندا يۈگۈنۈش، ئېگىزگە، يىراقتاسەكرەش، چۈرۈن توپ، گىرانات، نەيزە ئېتىش قاتارلىق 18 تۈرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان يېنىك ئاتلېتىكا تەنھەرىكەت يىغىنى ئوتكۇزدى. مۇسابىقە ئاخىرىدا ھەرقايسى تۈرلەردىن نەتىجىگە ئېرىشكەن 100 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: يۈگۈرۈش مۇسابىقىسىدىن بىر كۆرۈنۈش.

غوپۇر كېرىم، شەن شاۋگۇاڭ فوتوسى

يەكەن ناھىيىسى ئاساسىي قاتلام ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىدىكى نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئىبراھىم ئەيسا چېچىلاڭغۇ، رەھبەرلىك ئاپپاراتى ئاجىز 317 ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن - تېخنىكا

خۇشئوت ناهيلىك خەلق دوختۇرخانىسى يېقىندا بر مەسىم دوختۇرلارنى ئاجرىتىپ مەرقايىسى يېزا - مەيدان قېرىلار ساناتوريىسىدىكىلەرنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈردى. تاغارچى يېزىسى قېرىلار ساناتوريىسىدىكى 14 بوۋاي - مومايغا 50 يۈەن قىممەتلىكى دورىنى مەقسىز تارقىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: تۇلار بوۋايلارنىڭ كېسىلىنى تەكشۈرمەكتە.

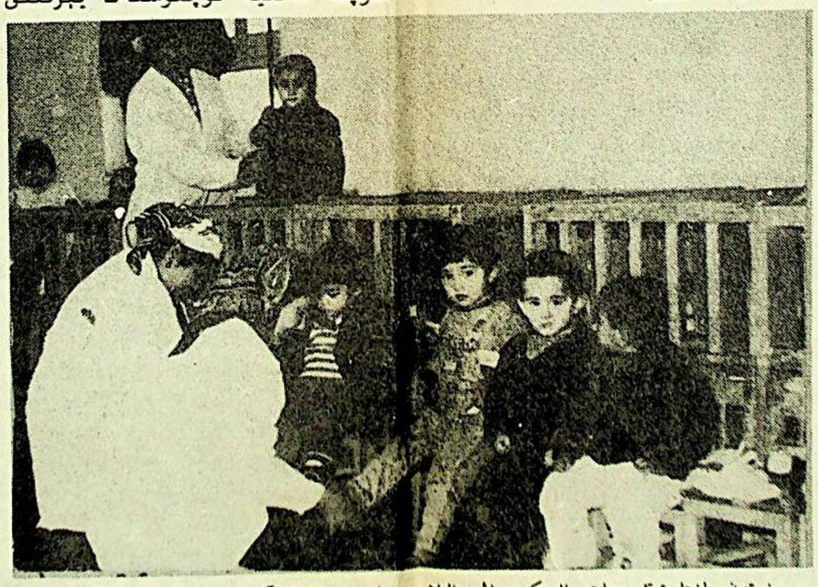
ئىلى مەخسۇم فوتوسى

جىڭ ناهيىلىك خەلق دوختۇرخانىسى داۋالاش، مۇلازىمەت سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئاممىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەد ئىسرائىل، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز غەيرەت ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلىدۇ: جىڭ ناهيىلىك خەلق دوختۇرخانىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، داۋالاش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ئاغرىقلارغا قىزغىن مۇلازىمەت قىلىپ ئاممىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

بۇ دوختۇرخانا داۋالاش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، تىبىي خادىملارنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. ھەر پەيشەنبە كۈنى چۈشتىن كېيىن كەسپىي ئۆگىنىشنى ئېزچىل داۋاملاشتۇردى. ئۆز ئورنىدا تەربىيەلەش بىلەن قىسقا مۇددەتلىك كۇرسلاردا تەربىيەلەش ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارغا ئەۋەتىپ تەربىيەلەشنى زىچ بىرلەشتۈردى. يېقىنقى ئۈچ يىل ئىچىدە 30 كىشىنى يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارغا ئەۋەتىپ تەربىيىلىدى، ئاساسىي قاتلامغا 60 كىشى تەربىيەلەپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا تىببىي خادىملارغا بولغان كەسپىي ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، «12 ماددىلىق ئامبۇلاتورىيىدە كېسەل كۈرسىتىدىغانلاردىن پىكىر ئېلىش جەدۋىلى»، «18 ماددىلىق بالنىستا ياتقانلاردىن پىكىر ئېلىش جەدۋىلى» تۈزۈپ تارقىتىپ، مۇلازىمەت سۈپىتىنى ئۆستۈردى. نەتىجىدە سېستىرالار كېسەللەرگە ئۆز قېرىندىشىدەك كۆيۈنۈپ، قايناقسۇ، تاماقنى ئۆزلىرى ئەكىرىپ بېرىدىغان، قارىغۇچىسى يوق كېسەللەرنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئالىدىغان، دوختۇرلار يېزا - قىشلاقلارغا بېرىپ سەيياره داۋالايدىغان ياخشى كەيپىيات ئەۋج ئالدى. بۇ دوختۇرخانىدا داۋالىنىدىغانلار، رەھمەت خېتى ئەۋەتىدىغانلار يىلمۇ يىل كۆپەيدى.

شۇڭا دوختۇرخانا 1989 - يىلدىن بۇيان، ئۆدا ئۈچ يىل ئوبلاست بويىچە «سەھىيە سىستېمىسىدىكى ئىلغار ئورۇن»، «مەدەنىيەتلىك دوختۇرخانا» «تازىلىقتا ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

خوتەن پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسىنىڭ بالىلار بەسلىسىدە 200 گە يېقىن ھەر مىللەت ئوسمور - بالىلىرى بولۇپ، يەسلىدىكى تەربىيىچىلەر بالىلارنى ئۆز پەرزەنتىدەك كۆيۈنۈپ باققانلىقتىن، بالىلار ساغلام ئوسمەكتە.

سۈرەتتە: تەربىيىچىلەر بالىلارنىڭ كېيىم - كېچەكلىرىنى كىيدۈرمەكتە.

تورغۇن ئابدۇقادىر فوتوسى

«1 - ئاۋغۇست» يېزا ئىگىلىك شۆيۈەننىڭ سەنئەتچى دېھقانچىلىق مەيدانى ئوقۇتۇش بىلەن تەتقىقاتنى بىرلەشتۈرۈپ ئونۇمگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئىسلام، پراكتىكانت مۇخبىرىمىز ئابلەت ئەخمەت خەۋەر قىلىدۇ. شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» يېزا ئىگىلىك شۆيۈەننىڭ سەنئەتچى دېھقانچىلىق مەيدانى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئوقۇتۇش بىلەن تەتقىقاتنى بىرلەشتۈرۈپ، ئونۇمگە ئېرىشتى.

مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش پراكتىكىسى ۋەزىپىسىنى ئوستىگە ئالغان بۇ مەيدانىنىڭ يەر تۈزۈلۈشى تەكشى، سۇ قۇرۇلۇشى يۇرۇشلەشكەن بولۇپ، يېڭى سورتلارنى تەتقىق قىلىش، يېتىشتۈرۈشتە ئەۋزەل شارائىتقا ئىگە. مەيدان رەھبەرلىكى بۇ ئەۋزەل شارائىتتىن پايدىلىنىپ، سىرتتىن تەتقىقاتچى خادىملارنى تەكلىپ قىلىپ، ئوقۇتۇش بىلەن تەتقىقاتنى بىرلەشتۈردى. نەتىجىدە، ئوقۇغۇچىلار پراكتىكىدىن ئەمەلىي نەپ ئېلىپلا قالماي، بۇ مەيداندا تەتقىق قىلىپ يېتىشتۈرۈلگەن «1403» تېپلىق بۇغداي سورتى سوغۇققا چىداملىق، دانلىق، ھوسۇلى يۇقىرى بولۇش قاتارلىق ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە بولغاچقا، بۇلتۇر جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ كېڭەيتىلگەنلىدىن كېيىن، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئونۇم يارىتتى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئىبراھىم ئەيسا خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان يەكەن ناهيىسى ئاساسىي قاتلام ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى مۇستەھكەملەش، ئىتتىپاق ئەزالىرىغا بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىش ئارقىلىق ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرماقتا.

ئۇنتەكەن ئىككى يىلدا ناهيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى باشلار ئىتتىپاقى خىزمىتىگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلدى. بولۇپمۇ بۇلتۇر 11 - ئايدىن بۇ يىل ئەتيازغىچە ناهايىتى ئىلىپ بېرىلغان سوتسىيالىستىك ئىدىيىۋى - تەربىيە خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، تەشكىلىي قۇرۇلۇشى چېچىلاڭغۇ، رەھبەرلىك ئىپادىتى ئاجىز 317 ئاساسىي قاتلام ئىتتىپاق ياچېيكىسىنى قايتا تەرتىپكە سالدى. ئىتتىپاق ياچېيكىلىرىنىڭ 143 نەپەر ھەيئىتىنى تەكشەپ تولۇقلىدى. 4041 نەپەر ئىتتىپاق ئەزاسىنى دېموكراتىك ئاساستا باھالاپ چىقتى. ئۆز رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرالمايۋاتقان ئىتتىپاق ئەزالىرىغا «كومۇنىستىك ئەخلاق تەربىيىسى»، «ئىتتىپاق نىزامنامىسى»، «ئىتتىپاق ئاساسىي بىلىملىرى» تەربىيىسى بېرىپ ئۆلارنىڭ ئىدىيىۋى تونۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇردى. لاياقەتلىك ئىتتىپاق كومىتېتى، لاياقەتلىك ئىتتىپاق ياچېيكىسى، لاياقەتلىك ئىتتىپاق ئەزاسى بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ ئىتتىپاق تەشكىلىنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇردى. تۇرلۇك كۇرسلارنى ئېچىپ ئىتتىپاق ئەزالىرىنى يېزا ئىگىلىكىدە ئەملىي نەمۇنىلىك رول ئويناشقا ئۈندىدى. 1989 - يىلدىن بۇيان ناهيىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت باشلىقى ئىككى ئورۇن ئورۇنباسارلىرىنى ئىتتىپاق ئەزالىرى ئارىسىدىن تاللاپ ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنى ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلار ئارىسىدا «ئىز ئۈچۈن خىزمەت قىلىمىز» پائالىيىتىنى ئېزچىل قانات يايدۇردى. نەتىجىدە 145 نەپەر ئىتتىپاق ئەزاسى ناهيە دەرىجىلىك يەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش، 277 نەپەر ئىتتىپاق ئەزاسى يېزا دەرىجىلىك يەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش ئالىملىسى بولۇپ نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى.

بۇ يىل 12 مىڭدىن ئارتۇق ئىتتىپاق ئەزاسى ۋە ياش كوچىلارغا چىقىپ، ئاممىنىڭ 2643 دانە ئېلىسپىتىنى ۋە ئالىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىپ، 1273 نەپەر كىشىنىڭ چېچىنى ئېلىپ قويۇپ ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

جەمئىيەت ئامانلىقنى قوغداش يولىدىكى تۆھپىكار

بۇ يىلنىڭ بېشىدا كۆچا ناهيىسى بويىچە چاقىرىلغان سىياسىي - قانۇن سېپىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى مۇكاپاتلاش يىغىندا پاكار، سىمىزغىنە كەلگەن بىر ساقچى سەھنىگە چىقىپ مۇكاپات بۇيۇمىنى تاپشۇرۇپ ئالغاندا زالدا قىزغىن ئالقىش ياڭرىدى. ئالقىشقا ئېرىشكەن بۇ كىشى كۆچا ناهيە ئۈچئۇستەكى يېزىلىق پەيچۇسونىڭ مەسئۇلى، كومپارتىيە ئەزاسى توختى تۇردۇن ئىدى.

توختى تۇردۇن جامائەت خەۋپسىزلىكى سېپىدا ئىشلەۋاتقان كۈپ يىللاردىن بۇيان، ئۆز كەسپىنى قىزغىن سۆيۈپ تىرىشىپ خىزمەت قىلدى. جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداش، يېزىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن قانۇننى ئۆگىنىشنى چىڭ تۇتۇپ، قانۇننى ئىجرا قىلىشتا باشلامچى بولدى. پەيچۇسودا ھەر ھەپتىدە بىر كۈن مەخسۇس قانۇن ئۆگىنىشنى يولغا قويۇپ، كادىر - ساقچىلارنىڭ قانۇن - تۈزۈم قارىشىنى چوڭقۇرلاشتۇردى. خىزمەتتە ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويدى، ئەنزە يۈز بەرگەندە مەيلى قەھرىتان سوغۇق ياكى تومۇز ئىسسىقتا بولسۇن دەرھال نەق مەيدانغا بېرىپ ئەتراپلىق تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئۆنى پاش قىلدى. بۇلتۇر 2 - ئايدا قارا سۇ كەنت 3 - مەھەللىدە ئولتۇرۇشلۇق ئەمەت سابىرنىڭ 15 تۇياق قوي، بىر كالىسىنى ئوغرى ئېلىپ كەتكەنلىكىنى ئاڭلىغان توختى نۇردۇن يېرىم كېچىدە ئون كىلومېتر يىراقلىقتىكى بۇ يېزىغا بېرىپ، ئىنچكە تەكشۈرۈپ، 13 سائەت ئىچىدە بۇ ئەنزىنى پاش قىلدى، 3 - ئايدا يېزا بازىرىدا بىر سودىگەرنىڭ 4000 يۈەن نەپ پۇلىنى ئوغرى ئېلىپ كەتكەندە ئۇ بىر كېچە ئۇخلىماي چارلاپ ئەنزىنى پاش قىلىپ پۇلىنى ئىگىسىگە قايتۇرۇپ بەردى. بۇ چاغدا پۇلنىڭ ئىگىسى ئۇنىڭغا 100 يۈەن ئۆزاتقاندا، ئۇ: «بۇ ئەمەلىي قانۇنلىنىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى ۋە ئىتتىپاق ئەزالىرى، ياشلار ئارىسىدا «ئىز ئۈچۈن خىزمەت قىلىمىز» پائالىيىتىنى ئېزچىل قانات يايدۇردى. نەتىجىدە 145 نەپەر ئىتتىپاق ئەزاسى ناهيە دەرىجىلىك يەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش، 277 نەپەر ئىتتىپاق ئەزاسى يېزا دەرىجىلىك يەن - تېخنىكىدا ئۇلگە كۆرسىتىش ئالىملىسى بولۇپ نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى.

بۇ يىل 12 مىڭدىن ئارتۇق ئىتتىپاق ئەزاسى ۋە ياش كوچىلارغا چىقىپ، ئاممىنىڭ 2643 دانە ئېلىسپىتىنى ۋە ئالىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى رېمونت قىلىپ، 1273 نەپەر كىشىنىڭ چېچىنى ئېلىپ قويۇپ ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

بىزنىڭ قىلىشقا تېگىشلىك ۋەزىپىمىز» دەپ پۇلنى ئېلىشنى رەت قىلدى.

توختى تۇردۇن پاك - دىيانەتلىك بولۇشقا ئىزچىل ئەھمىيەت بەردى. بۇلتۇر 12 - ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى كېچە سائەت 12 ئەتراپىدا قۇمتۇر كەنت 3 - مەھەللىدىن بىر ئايال ئوغرىلىق قىلغان ئوغلىنى قۇتۇلدۇرۇۋېلىش مەقسىتىدە ئۇنىڭ تۆيىگە 150 يۈەن نەق پۇل، بەش بولاق قەنت ئېلىپ كەلگەنده، تۇ، بۇ ئايالغا سەۋرچانلىق بىلەن قانۇننى چۈشەندۈرۈپ ئۇنى قايىل قىلىپ قايتۇردى. تۇ يەنە بىر قېتىم كىشىلەرنىڭ مەخسەتلىك ئېلىپ كەلگەن 200 يۈەن نەق پۇل، گۈرۈچ، قوناق ۋە يەل - يېمىشلەرنى ئېلىشنى رەت قىلىپ، ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى.

تۇ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش جەريانىدا يېزىدا 17 كىشىلىك كەنت، مەھەللە، ئىدارە - جەمئىيەت، مەكتەپ ۋە مەسچىتلەردە يەتتە كىشىلىك گۇرۇپپا تەشكىللەپ، قاتتىق زەربە بېرىش توري شەكىللەندۈرۈپ، جىنايەت يۈز بېرىشنىڭ ئالدىنى ئالدى. تۇ شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، قانۇن - تۈزۈم تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، ئاممىنىڭ قانۇنچىلىق ئېڭىنى ئۆستۈردى. ئازغان ياشلارنى تەربىيىلەشكەمۇ ئەھمىيەت بېرىپ، ئۆلاردىن 12 ياشىنى توغرا يولغا مېڭىشقا يېتەكلىدى. شۇڭا، تۇ يېزا، ناھىيە بويىچە كۈپ قېتىم «ئىلغار خىزمەتچى» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى.

ئەبەيدۇللا مەھمۇت

گوۋۇيۈەننىڭ بەش تارمىقى «پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ سىناق نۇقتىسى چارىسى»نى ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15 - ئىيۇن خەۋىرى. دۆلەت تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتى، دۆلەت پىلان كومىتېتى، مالىيە مىنىستىرلىكى، جۇڭگو خەلق بانكىسى، گوۋۇيۈەننىڭ سابىق ئىشلەپچىقىرىش ئىشخانىسى بىرلەشتۈرۈلۈپ قۇرۇلغان «پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ سىناق نۇقتىسى چارىسى»نى ئېلان قىلدى.

بۇ چارە توققۇز قىسىمغا بۆلۈنىدۇ: پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلار سىناق نۇقتىلىرىنىڭ مەقسىتى، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلار سىناق نۇقتىلىرىنىڭ پرىنسىپلىرى، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ تەشكىلي شەكلى، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلاردا پاي ھوقۇقىنىڭ تەسىس قىلىنىشى، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پاي قوشۇشى، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ سىناق نۇقتىلىرىنىڭ دائىرىسى، پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنىڭ قۇرۇلۇشى؛ پاي تۈزۈمى سىناق قىلىندىغان كارخانىلارنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش تەرتىپى؛ ھۆكۈمەتنىڭ پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىلارنى باشقۇرۇشىدىن ئىبارەت؛

«چارە» دە مۇنۇلار بەلگىلەندى: پاي تۈزۈمىدىكى كارخانا سىنىقىنىڭ پرىنسىپلىرى مۇنداق: ئومۇمىي مۇلۈكچىلىكنى ئاساس قىلىشتا چەت تۇرۇپ، ئومۇمنىڭ مال - مۈلكىنىڭ زىيانغا ئۇچرىماسلىقىغا ھەقىقي كاپالەتلىك قىلىش؛ دۆلەتنىڭ كەسىپ سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، كەسىپ قۇرۇلمىسى، كارخانىلارنىڭ تەشكىلي قۇرۇلمىسى ۋە مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنىڭ تەڭشىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ پاي ھوقۇقى باراۋەرلىكىدە چەت تۇرۇپ، ئوخشاش پايغا ئوخشاش پايدا ببرىش، مەنپەئەتتىن تۇرناق بەھرىمەن بولۇش، خېسىم - خەتەرنى تەڭ ئۈستىگە ئېلىش، دۆلەت ئىگىدارچىلىقىدىكى مال - مۈلۈكنى پاي شەكلى بىلەن كوللېكتىپقا، شەخسلەرگە بۆلۈپ ببرىشكە يول قويماسلىق، كوللېكتىپقا تەۋە بولغان مال - مۈلۈكنى پاي شەكلى بىلەن شەخسلەرگە بۆلۈپ ببرىشكە يول قويماسلىق؛ «رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش، دادىل سىناق قىلىش، سالماق ئىلگىرىلەش، ئۈلچەملەرنى چىڭىتىش» روھىغا ئاساسەن، ئەملىي ئەھۋالنى ئاساس قىلىپ، پەرقلىق مۇئامىلە قىلىش، تۈرلەرگە بۆلۈپ يېتەكچىلىك قىلىش؛ «پاي ھەسسىدارلىق شىركەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا بىكىر»، «چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا بىكىر» بويىچە قېلىپلاشتۇرۇش. بۇنىڭدىن كېيىن پاي تۈزۈمى سىناق قىلىنىدىغان كارخانىلار بىردەك مۇشۇ «چارە»نى ئىجرا قىلىدۇ.

* * *

ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەخسۇس كومىتېتى قۇرۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۈنمىڭ خەۋىرى. جۇڭگو پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەخسۇس كومىتېتى قۇرۇلدى. كومىتېتنىڭ ۋەزىپىسى ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ، گوۋۇيۈەننىڭ ئالاقىدار بۆلۈم، كومىتېتلىرى، مەمۇرىي خاراكتېرلىك

ئىلمىمزدە يازلىق ئاشلىق زىرائەتلىرىدىن مول ھوسۇل ئېلىندى

ئومۇمىي مەھسۇلات تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىگە يېقىنلاشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 16 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. يازلىق ئاشلىق زىرائەتلىرى تېرىلىدىغان رايونلاردىن خۇش خەۋەرلەر كېلىشكە باشلىدى. يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ مەلۇماتىدىن قارىغاندا، بۇ يىل يازلىق ئاشلىقلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىنغانلىقى جەزملەشتى قالغان. ئومۇمىي مەھسۇلات تۇنجى بولدىكىدىن خېلى ئېشىپ، تارىختا ئەڭ يۇقىرى ھوسۇل ئېلىنغان 1990 - يىلدىكى 100 مىليارد 850 مىليون كىلوگرامغا يېقىنلاشقان.

يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىدىكى ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەر تەھلىل قىلىپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۇ يىل يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش ھەققەتەن ئاسانغا چۈشمىدى. يازلىق ئاشلىق زىرائەتلىرى تېرىلىدىغان كۆپلىگەن ئۇلكىلەردە ئۇدا قۇرغاقچىلىق بولدى. بەزى ئۇلكىلەردە كۆزگى بۇغداي تېرىش ناھايىتى قېيىن بولدى. ئۇنىڭدەك يىلنىڭ ئاخىرىدىكى تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، مەملىكەت بويىچە قۇرغاقچىلىق تۈپەيلىدىن بۇغداي 4 مىليون مودىن كۆپرەك ئاز تېرىلغان، 30 مىليون مودىن ئارتۇق يەرگە تېرىلغان بۇغداي ئۇششۇپ كەتكەن. ئەتىياز كىرگەندىن كېيىن، شىمالدا قۇرغاقچىلىق، جەنۇبتا ھۆلچىلىك بولدى، تېمپېراتۇرا تۆۋەن، ھاۋا تۇتۇق بولدى. بەزى ئۇلكىلەرنىڭ بىر قىسىم رايونلىرىدا كەينى كەينىدىن قاتتىق يامغۇر ۋە مۆلدۈر ياغدى، بوران چىقتى، زىيانداش ھاشارات ئاپىتى زور كۆلەمدە يۈز بەردى.

ئېغىر ئاپەت ئالدىدا يازلىق ئاشلىق زىرائەتلىرى تېرىلىدىغان ئۇلكىلەرنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى ئاممىنى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇشقا يېتەكلىدى. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە يېزا ئىگىلىك تارماقلىرى تۇرغۇن كادىر ۋە پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ دائىرە بويىچە ھۆددىگە ئېلىپ، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش ۋە پەن - تېخنىكا دېھقانچىلىقىنى گۈللەندۈرۈشكە ئەۋەتتى. كۆرسىتىپ ئۆتۈشكە تېگىشلىكى شۇكى، بۇغداي غول تارتىدىغان ۋە دان ئالىدىغان ئاچقۇچلۇق پەيتتە، ئىككى قېتىم قاتتىق يامغۇر ياغقانلىقتىن قۇرغاقچىلىق خېلى پەسەيدى. تۇنۇگۈنگىچە بۇغدايىنىڭ كېسىكى ئۈستىگە بۇغدايىنىڭ ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەخسۇس كومىتېتى قۇرۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۈنمىڭ خەۋىرى. جۇڭگو پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش مەخسۇس كومىتېتى قۇرۇلدى. كومىتېتنىڭ ۋەزىپىسى ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ، گوۋۇيۈەننىڭ ئالاقىدار بۆلۈم، كومىتېتلىرى، مەمۇرىي خاراكتېرلىك

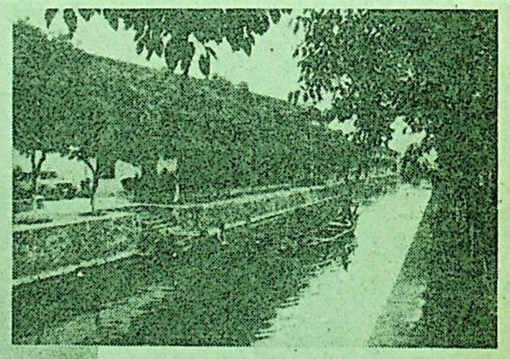
مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، كادىرلار مىنىستىرلىكى ئوقتۇرۇش چىقىرىپ كادىرلارنى پېنسىيىگە چىقىرىش تۈزۈمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. كادىرلارنى پېنسىيىگە چىقىرىش تۈزۈمىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، كادىرلار تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن، مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، كادىرلار مىنىستىرلىكى بېقىندا كادىرلارنى پېنسىيىگە چىقىرىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدا ئوقتۇرۇش چقاردى. ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ھەر دەرىجىلىك تەشكىلات، كادىرلار تارماقلىرى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ پىشقەدەم كادىرلارنى پېنسىيىگە چىقىرىش تۈزۈمى ئورنىتىش توغرىسىدىكى قارارنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلارنى پېنسىيىگە چىقىرىش تۈزۈمىنى قاتتىق ۋاقتىدا پېنسىيىگە چىقىرىش لازىم.

ئوقتۇرۇشمىزچە، ھازىر مەملىكەت بويىچە پېنسىيىگە چىقىدىغان كادىر 4 مىليون 600 مىڭدىن ئاشىدىكەن، مۆلچەرلىنىشىچە، بۇنىڭدىن كېيىن ھەر يىلى پېنسىيىگە چىقىدىغان كادىر 300 - 400 مىڭدىن كۆپمەپ بارىدىكەن.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلىدۇ: پېنسىيىگە چىقىقان كادىرلار ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلابىي كۆرەشتە ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشتا پارتىيە ۋە خەلق ئۈچۈن مۇھىم تۆھپە قوشقان، تۇلار پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ قىممەتلىك بايلىقى. جايلار ۋە تارماقلار پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ كادىرلارنى پېنسىيىگە چىقىرىش خىزمىتى توغرىسىدىكى فاكتجېن، سىياسەتلرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشى، ئۇنىڭغا بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقي تۇرده كۈچەيتىشى، كادىرلارنى پېنسىيىگە چىقىرىش خىزمىتىنى كۈندىلىك ئىشلار تەرتىپىگە كىرگۈزۈشى، مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلەرنى ۋاقتىدا مۇزاكىرە قىلىپ ھەل قىلىشى كېرەك. كادىرلارنى پېنسىيىگە چىقىرىش خىزمىتى توزارتقان ياكى داۋاملىق ۋەزىپە ئۈتەشنى بەلگىلىگەنلەردىن باشقىلارنى ئۇز ۋاقتىدا پېنسىيىگە چىقىرىش لازىم.

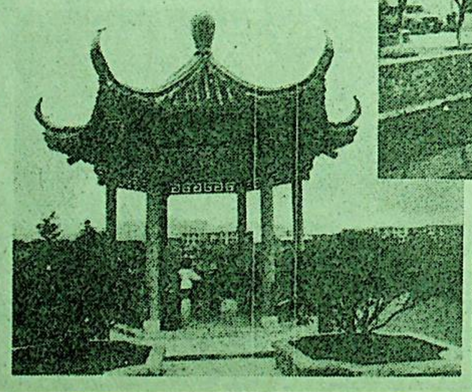
ئوقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: پېنسىيىگە چىقىقان كادىرلارغا قىلىندىغان سىياسىي مۇئامىلە ۋە تۇلارنىڭ تۆرمۇش تەمىناتىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. پېنسىيىگە چىقىقان كادىرلارنىڭ كەسىپى ئارتۇقچىلىقىغا، ھەۋەسكە، قىزىقىشىغا، تەن ساالمەتلىكىگە قاراپ، شۇ جايىنىڭ ئالاھىدىلىكى بويىچە ئىش كۆرۈپ، ئۇلارنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا يەنە تۆھپە قوشۇشنى ئاكتىپ قوللاش كېرەك. ھەق ئالماسلىقتەك پىداكارلىق روھىنى تەشەببۇس قىلىش، سىياسەتتە بەلگىلەنگەن دائىرىدە مۇۋاپىق ھەق ئېلىشقا رۇخسەت قىلىش لازىم.

شاگېلجيا كەنتى «يەر شارىدىكى ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ياخشى 500 ئورۇن» قاتارىغا كىردى

ب د ت مۇھىت پىلانلاش مەھكىمىسى تۆيۈشتۇرغان «يەر شارى بويىچە ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ياخشى 500 ئورۇن» نى باھالاش خىزمىتى ئاياغلاشتى، ئېلىمىزنىڭ جەجىياڭ ئۆلكىسى يىنشيەن ناھىيىسىدىكى شاگېلجيا كەنتى ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ياخشى 500 ئورۇن قاتارىغا كىردى.

يېقىنقى يىللاردا بۇ كەنت سانائەتنىڭ زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ۋە تۇرمۇش مۇھىتىنى پاتال ياخشىلاپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىچكى قىسمىدا ياخشى ئايلىنىشنى ئىشقا ئاشۇردى. (شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ئېلىمىز يولۇچىلار پويىزىنىڭ ۋاگونىنى يېڭىلاشتا يېڭى باسقۇچقا قەدەم قويدى

مودن كۆپرەك ئاز تېرلغان، 30 مليون مودىن ئارتۇق يەرگە تېرلغان بۇغداي ئۈنمىگەن، 50 مليون مودىن ئارتۇق يەردىكى بۇغداي تولۇق ئۈنمىگەن. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۆتكەن يىل قىشتا يەنە قاتتىق سۇغۇق ھاۋا ئېقىمىنىڭ تەسىرىگە ئۇچراش تۈپەيلىدىن، جياڭخۇەي ۋە جياڭنەن رايونلىرىدا يازلىق ئاشلىق زىرائەتلىرى ئېغىر دەرىجىدە

سىدىكى ئالاقىدار ئەربابلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئۆتكەن يىلى ئايەت تۈپەيلىدىن مەھسۇلات كېمىيەكەتكەنىدى. بۇ يىل يازلىق ئاشلىقنىڭ ئېشىشى ئەسلىگە كەلدى. شۇڭا يەنمۇ غەيرەتكە كېلىپ، كۆزلۈك ئاشلىق پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ، پۈتۈن بىر يىلدا دېھقانچىلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن تىرىشىش لازىم.

(بېشى 1 - بەتتە)

لازىم. پەقەت ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرغاندىلا ئاندىن يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزىلارنىڭ چەشلى بولىدۇ. پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 8 - ئومۇمىي يىغىنى ماقۇللىغان «قارار» دا يېزا ئىسلاھاتنىڭ مۇھىم ئۇقتىسى ۋە يۆنىلىشى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى. ئۇنى پائال يولغا قويۇش لازىم. نۆۋەتتە يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىجتىمائىي-ئىقتىسادىي مۇلازىمەت سىستېمىسىنى قۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، دېھقانلارنى ئىشلەپچىقىرىش ئوبوروتىنىڭ پۈتۈن جەريانىدا مۇلازىمەت بىلەن تەمىنلەش، ئوبوروت ساھەسىدىكى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تاۋار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش؛ قەتئىي كۆچلۈك بولغان تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، پەن - تېخنىكا، مائارىپ ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيەسىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش؛ ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى پىلانلىق تۈردە ئۆزگەرتىپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ئومۇمىي مىقدارىنىڭ مۇقىم ئېشىشىنى ساقلاش ئاساسىدا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسىنى پەيدىنپەي تەڭشەش، يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش، يېزىلاردا 2 - 3 - كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇشنى تېزلىتىش لازىم. پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلار، بولۇپمۇ دېھقانلار ۋە يېزا كادىرلىرى ئەينى يىللاردا يېزا ئىسلاھاتى ئېلىپ بارغان ئىنقىلابىي روھنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىدىيىنى داۋاملىق ئازاد قىلىپ، ئۇقتىشنەزەرنى ئۆزگەرتىپ، باتۇرلۇق بىلەن ئىزدىنىپ، يېزا ئىسلاھاتنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم.

باش ماقالىدە مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: يېزا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا خىزمەتلەرنى پۈختا ئىشلەش، ھەرگىز «ھەممىنى بىر تاياقتا ھەيدىمەسلىك» لازىم. دۆلىتىمىز — زېمىنى بىسپايان چوڭ دۆلەت، جايلارنىڭ تەبىئىي شارائىتى ئوخشاش بولمايلا قالماستىن، بەلكى ئىقتىسادىي تەرەققىيات سەۋىيەسىدىمۇ پەرق مەۋجۇت، جايلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋە يېزا ئىقتىسادىي ئەھمىيىتى ئوخشىمىغان بولغاچقا، ئىشلەپچىقىرىشنى ئۆز ئالدىغا ئىلگىرى سۈرۈشتە ئوخشاشلىق بولمىغان مەسىلىلەر مەۋجۇت، شۇڭا نۇرغۇنلىغان ئىشلارنى تونۇش تامامەن بىرلىككە كەلگەندىن كېيىن ئاندىن ئىشلەيمىز، دەپ كۈتۈپ تۇرۇشقا بولمايدۇ. ھەم مەركەزنىڭ «رەسمىي ھۆججىتى» چوشكە ئاندىن كېيىن ئاندىن ئىشلەيمىز، دەپ كۈتۈپ تۇرۇشقا بولمايدۇ، بەلكى جايلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، يول ئېچىپ ئالغا ئىلگىرىلەشكە لازىم. مەركەزىي يوليورۇقلىرىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش داۋامىدا، بارا - بارا تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش لازىم. ئۆتكەندىكى يېزا ئىسلاھاتىنىڭ غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى ئىشلەش ئارقىلىق قولغا كەلتۈرگەن. بۈنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىياتنىمۇ يەنىلا ئەمەلىي ئىشلەشكە تايىنىشىمىز لازىم.

ئىستىلى جەھەتلەردە ئومۇمىيۈزلۈك كۆچەيتىشتە مۇھىم ھەم چوڭقۇر يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە. پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆزلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنى ياخشى تەربىيەلەش، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاش، بولۇپمۇ رەھبەرلىك بەنزىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش كېرەك. كادىرلار قوشۇننى «تۆتەلە شتۇرۇش» فاكتورىنى ۋە ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك بولۇش پرىنسىپىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى پائال تاللاپ تۆستۇرۇش، مەمۇرىي كادىرلارنى يېتىشتۇرۇش ۋە ئىشلىتىشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. ئىختىساسلىق خادىملارنى تاللاشتا سالاھىيىتىگە قاراش، تەكپۈكلاۋقتا ئېتىبار بېرىش، ھەممىدە مۇكەممەل بولۇشنى كۆزلەشتەك قاراشلارنىڭ ئاسارىتىدىن قۇتۇلۇپ، بىر خىل شەكىل بىلەن چەكلىنىپ قالماسلىق كېرەك. پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى ئىجرا قىلىش داۋامىدا بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش داۋامىدا نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان، ئامما ئېتىراپ قىلغان كادىرلارنى دادىل ئوستۇرۇپ ئىشلىتىش كېرەك. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شىنجاڭنىڭ يېزىلىرىدا سوتسىيالىستىك ئىدىيىۋى تەربىيە كەڭ تۈردە قانات يايدۇرۇلۇپ، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتى قۇيۇقلىشىپتۇ. ئاساسىي قاتلامنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشى ۋە يېزا خىزمىتى كۈچەيتىلىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىلگىرى سۈرۈلۈپتۇ. بۇ ئىشنى داۋاملىق ياخشى توتۇش كېرەك.

(بېشى 1 - بەتتە)

ئىچكىرىگە ئېچىۋېتىش كېرەك. تاۋار قارشى ۋە بازار ئېكىنى كۆچەيتىش، بازارلارنى ياخشى تەكشۈرۈپ ئىچكى ۋە تاشقى بازارلارنىڭ ئېھتىياجىنى ئىگىلەپ، ئىچكى ۋە تاشقى سودا يوللىرىنى پائال ئېچىش، تاۋار بازىسى ۋە چېگرا ئېغىزلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش كېرەك.

كۆزدىن كۆچۈرۈش مەزگىلى دەل قۇربان ھېيتىغا توغرا كەلدى. سۈك پىلاك ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئاپتونوم رايونىنىڭ ھېيتلىق بىرلە شىمە كۆكۈل ئېچىش يىغىنىغا قاتناشتى، ئويغۇر دېھقانلار ۋە قازاق چارۋىچىلار- نىڭ ئويلىرىنى ھېيتلىدى. ئۇ بۇ جەريانىدا شىنجاڭدىكى مىللەتلەر- نىڭ ئىتتىپاق ھەم ئىناق بولغان چوڭقۇر دوستلۇقىنى تولۇق ھېس قىلدى. ئۇ يول بويى مۇنەۋۋەلارنى قايتا-قايتا تەكتىلدى: شىنجاڭ — چېگرادىكى مىللىي ئاپتونوم رايون، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئۇزلۇكسىز كۈچەيتكەندىلا ئاندىن ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاپ قالغىلى، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. بىز ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنى ماركسىزملىق مىللەت قارىشى بىلەن تەربىيلىشىمىز، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى خوددى كۆز قارچۇقىمىزنى ئاسرىغاندەك ئاسرىشىمىز لازىم. سۈك پىلاك يەنە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر قىسىم دىنىي زاتلار بىلەن سۆھبەتلىشىپ، ئۇلارنىڭ پارتىيىنىڭ مىللەتلەر خىزمىتى، دىنىي خىزمىتىگە بولغان پىكرلىرىنى ئاڭلىدى.

سۈك پىلاك مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆزى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى سىياسىي، ئىدىيە، تەشكىلى،

يېڭى باشقۇچقا قەدەم قويۇش

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5 - ئىيۇن خەۋىرى. قىزىل، ئاق رەڭ ئۈزۈلمەي كېرىشتۇرۇلگەن 21/22 قېتىملىق يېڭى تېپتكى پوتونەلەي ئاپتوماتلاشقان ھاۋا تەكشىگۈچلۈك پويىز يېقىندا تۇنجى قېتىم رەسمىي قاتنىدى. بۇ ئىلمىزنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يولۇچىلار پويىزىنىڭ ۋاگونىنى يېڭىلاشتا يېڭى بىر باسقۇچقا قەدەم قويغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

ھازىر ئىلمىزدە ئىشلىتىلۋاتقان يولۇچىلار پويىزىنىڭ ۋاگونلىرى 23.6 مېتر ئۇزۇنلۇقتىكى يېشىل ئادەتتىكى ۋاگون بولۇپ، قاتتىق ئۈرۈندۇقلۇق ۋاگون 118 كىشىلىك، يۇمشاق ۋە قاتتىق كارىۋاتلىق ۋاگون ئايرىم - ئايرىم ھالدا 32 كىشىلىك ۋە 60 كىشىلىك ئىدى. يېقىندا تۈمۈر يول مىنىستىرلىكى چاڭچۇن يولۇچىلار پويىزى 2 - زاۋۇتى قوجىن ۋاگون زاۋۇتى، تاڭشەن ۋاگون زاۋۇتى ئىشلىگەن «256 تېپلىق» يېڭى ھاۋا تەكشىگۈچلۈك يولۇچىلار پويىز ۋاگونىنى بېيجىڭ پويىز توچاستكىسىغا ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت.

قىسقاچە ۋەقەلەر

5 - ئايدا مەملىكەت بويىچە تاشيولدا 18 مىڭ 258 قېتىم قاتناش ھادىسى يۈز بېرىپ، 4529 ئادەم ئۆلگەن، 12 مىڭ 427 ئادەم يارىلانغان. 48 مليون 960 مىڭ يۈەن بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان بولغان. بۇنىڭ ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلدىكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا قاتناش ھادىسىسى 16.8%، يارىلانغان ئادەم سانى 11.12%، ئازايغان. ئۆلگەن ئادەم سانى 5.7%، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 36.9% ئېشىپ كەتكەن.

* ئەنخۇي ئۆلكىسىدە چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ مەبلەغ سېلىشىدا مىللىيلەر دولقۇن كۆتۈرۈلگەن. ئۆلكىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش.

* * * *

ئېلان

شىنجاڭ مالىيە ئىقتىساد شۇبۇيە نىدىن بېرىلگەن 96240-، 96239-، 93156-، 94017-، 94034-، 920206-، 93077 - نومۇرلۇق ئوقۇغۇچىلىق كىنىشكىسىنى يوقاتتۇق. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئوبۇلقاسىم

ئاپشۇردى ھەمدە ئۈنى 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يولۇچىلار پويىزىنىڭ يېڭىلاشتا ئىشلىتىدىغان مەھسۇلات قىلىپ بېكىتىلگەن ۋە كۆپلەپ ئىشلەپچىقىرىشنى قارار قىلدى.

«256 تېپلىق» ھاۋا تەكشىگۈچلۈك يولۇچىلار پويىز ۋاگونىنىڭ ئۈزۈنلۈقى 26.6 مېتر بولۇپ، سائەتلىك سۈرئىتى 140 كىلومېتر، قاتتىق ئۈرۈندۇقلۇق ۋاگون 118 كىشىلىك، يۇمشاق ۋە قاتتىق كارىۋاتلىق ۋاگون 36 ۋە 66 كىشىلىك قىلىندى. ئىلگىرىكى ئوچۇق ھالەتتىكى قاتتىق كارىۋاتلىق ۋاگون يېرىم ئېتىكلىك قىلىندى. ۋاگوننىڭ كىرگەن ھامان يۇمشاق كارىۋاتلىق ۋاگونغا ئوخشاش قاتتىق كارىۋاتلىق ئۈيۈ كۈرۈندۇ. ئىلگىرىكى قالايمىقان يوك - تاق جازىسىمۇ ئۈيۈ ئىچىگە ئۈرۈنلاشتۇرۇلدى. قاتتىق ئۈرۈندۇقلۇق ۋاگونىنىڭ گەۋدىسى ئۇزۇرلۇغاچقا ئۈرۈندۇقلارنىڭ ئارىلىغىمۇ كېڭەيگەن. ئولتۇرغاندا كىشىگە ناھايىتى راھەت تۇيۇلدۇ.

ئىدارىسىنىڭ مەلۇماتىغا قارىغاندا، 5 - ئايدىلا ئەنخۇي ئولكىسى بويىچە چەت ئەللىك سودىگەرلەر مەبلەغ سالغان 36 كارخانا تىزىمغا ئېلىنغان. سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغ 49 مليون 630 مىڭ دوللار، چەت ئەل سودىگەرلىرى تاپشۇرغان پۇل 17 مليون 140 مىڭ دوللارغا يەتكەن. ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن ئالتە ھەسسىدىن كۆپرەك ئېشىپ، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى تۆت ئېيىدىكىنىڭ ئومۇمىي يىغىندىسىدىن ئېشىپ كەتكەن.

ئاياللار كېسىلگە شىپالىق دەملەپ ئېچىلدىغان دورا

ئۆنى ئېچىسىگىز سالامەتلىكىگىز ناھايىتى تېز

ئەسلىگە كېلىدۇ

دورا بۆرەككە پايدىلىق، قانىنى تەگشەيدۇ، ئاغرىقنى توختىتىدۇ، ئاياللاردا بولۇدىغان داس بوشلۇقى يالۇغلىق، قوشۇمچە ئەزا يالۇغلىق، بالياقۇ يالۇغلىق قاتارلىق كېسەللەر كەلتۈرۈپ چىقارغان ھېيز ئاغرىتىپ كېلىش، بەل ئاغرىش، ئاق خۇن كۆپ كېلىش، تۇغماسلىق كېسىلى ۋە ھامىلىنى ئۆسۈلدا ئالدۇرۇۋەتكەندىن كېيىن قان توختىماسلىق قاتارلىق كېسەللەرگە ناھايىتى ياخشى مەنپەئەت قىلىدۇ. ئومۇمىي ئۈنۈم بېرىش نىسبىتى 95.5% كە يېتىدۇ.

بۇ دورا جېجىياڭ ئولكىسى بويىچە پەن تەتقىقات تەرەققىيات مۇكاپاتى، يېڭى، سۈپەتلىك، داڭلىق، ئالاھىدە مەھسۇلاتلار بويىچە «ئالتۇن بۈركۈت» مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن. سېتىۋالغاندا خەتنۇچە «تۈمۈر پاراخۇد ماركىلىق (牌船铁)» دېگەن ماركىسىغا دىققەت قىلىڭ، ئۇ جېجىياڭ ئولكىسى شياۋشىڭ شەھەرلىك جۇڭكى دورا زاۋۇتىدا ئىشلەنگەن، ساختا مەھسۇلاتنى سېتىۋېلىشتىن پەخەس بولۇڭ.

شىنجاڭدىكى ساتقۇچى ئورۇنلار:

ئۈرۈمچى دورا ماتېرىياللىرى پونكىتى، تۇرپان دورا پونكىتى پۈتۈن شىنجاڭدىكى دورا تىجارەت ئورۇنلىرىدا سېتىلىدۇ

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 - يىل
ئاۋغۇست
13
پەيشەنبە

گوۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسى

«جۇڭگونىڭ جىنايە ئېچىلەرنى ئۆزگەرتىش ئەھۋالى» توغرىسىدا ئاق تاشلىق كىتاب ئېلان قىلدى

دۇنيادىكى باشقا دۆلەتلەرنىڭكىگە سېلىشتۇرغاندا، جۇڭگونىڭ جىنايە ئېچىلەرنى ئۆزگەرتىشى بىر قەدەر مۇۋاپىق قىيەتلىك بولدى. لېكىن يېقىنقى بىر قانچە يىلدا خەلقئارادا بەزى كۆچلەر جىنايە ئېچىلەرنى قاماش ۋە ئۆزگەرتىش مەسىلىسىدە جۇڭگونى «كىشىلىك ھوقۇقىغا تاجاۋۇز قىلدى» دەپ تەنقىد قىلىپ كەلدى. پاكىتنى ئايدىڭلاشتۇرۇش ئۈچۈن، جۇڭگونىڭ جىنايە ئېچىلەرنى قانداق ئۆزگەرتىۋاتقانلىقىغا دائىر ئەينەن ئەھۋالنى خەلقئارا جاكارلاش زۆرۈر بولۇپ قالدى. بۈ، دۇنيا جامائە ئېچىلكىنىڭ جۇڭگونىڭ سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ئوبدان چۈشىنىۋېلىشىغىمۇ پايدىلىق.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسى بۈگۈن بېيجىڭدا «جۇڭگونىڭ جىنايە ئېچىلەرنى ئۆزگەرتىش ئەھۋالى» توغرىسىدا ئاق تاشلىق كىتاب ئېلان قىلدى. بۈ، گوۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسىنىڭ «جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالى» نى ئېلان قىلغاندىن كېيىن، جۇڭگونىڭ ئەھۋالىنى يەنە بىر قېتىم ئاق تاشلىق كىتاب شەكلى بىلەن دۇنيا جامائە ئېچىلكىگە تونۇشتۇرۇشى.

گوۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسىنىڭ مەسئۇلى مۇنداق دېدى: دۇنيادىكى باشقا دۆلەتلەرنىڭكىگە سېلىشتۇرغاندا، جۇڭگونىڭ جىنايە ئېچىلەرنى ئۆزگەرتىشى بىر قەدەر مۇۋاپىق قىيەتلىك بولدى. لېكىن يېقىنقى بىر قانچە يىلدا خەلقئارادا بەزى كۆچلەر جىنايە ئېچىلەرنى قاماش ۋە ئۆزگەرتىش مەسىلىسىدە جۇڭگونى «كىشىلىك ھوقۇقىغا تاجاۋۇز قىلدى» دەپ تەنقىد قىلىپ كەلدى. پاكىتنى ئايدىڭلاشتۇرۇش ئۈچۈن، جۇڭگونىڭ جىنايە ئېچىلەرنى قانداق ئۆزگەرتىۋاتقانلىقىغا دائىر ئەينەن ئەھۋالنى خەلقئارا جاكارلاش زۆرۈر بولۇپ قالدى. بۈ، دۇنيا جامائە ئېچىلكىنىڭ جۇڭگونىڭ سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ئوبدان چۈشىنىۋېلىشىغىمۇ پايدىلىق. «جۇڭگونىڭ جىنايە ئېچىلەرنى ئۆزگەرتىش ئەھۋالى» جەمئىي 16 مىڭ خەتتىن كۆپرەك بولۇپ، كىرىش سۆز ۋە سەككىز قىسمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئۇنىڭدا ئورغۇن پاكىت ئارقىلىق جۇڭگونىڭ جىنايە ئېچىلەرنىڭ قامالغاندىن تارتىپ قويۇپ بېرىلگەنگە قەدەر بولغان پۈتۈن جەريانىدىكى بەھرىمەن بولۇشقا تېگىشلىك ھوقۇق قوغدالدى. ئاق تاشلىق كىتابتا جىنايە ئېچىلەرنىڭ جازا مۇددىتى ئۆتەش مەسلىسىدىكى قانۇندا بەلگىلەنگەن ھوقۇقلىرى تەپسىلىي بايان قىلىندى. بۇ ھوقۇقلار خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ھۆكۈمى توغرىسىدا ئەرز قىلىش ھوقۇقى، ئىززەت-ھۆرمىتى دەپسەندە قىلىنماسلىق ھوقۇقى، جىسمانىي بىخەتەرلىكى دەخلى - تەرۇزگە تۇچرىماسلىق ھوقۇقى، سىياسىي ھوقۇقىدىن مەھرۇم قىلىنمىغان جىنايە ئېچىلەرنىڭ قانۇن بويىچە سايلاش ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈش ھوقۇقى، تۇرمە، ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش ئورۇنلىرىنىڭ باشقۇرۇش، تەربىيەلەش، ئەمگەك - ئىشلەپچىقىرىش، مەدەنىيەت - كۆڭۈل ئېچىش، تۇرمۇش، سەھىيە قاتارلىق خىزمەتلىرى توغرىسىدا مۇۋاپىق تەكلىپ بېرىش ھوقۇقى، نورمال تەقەززالىنىش

پرىنسىپلار ئىزچىللاشتۇرۇلغانلىقتىن. جۇڭگو جىنايە ئېچىلەرنى ئۆزگەرتىش جەھەتتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى: جۇڭگو ئۇرۇش جىنايە ئېچىلىرىنى مۇۋاپىق قىيەتلىك ئۆزگەرتتى؛ جۇڭگو دۇنيا بويىچە قاتتا جىنايەت ئوتكۈزۈش نىسبىتى ئەڭ تۆۋەن دۆلەتلەردىن بىرى بولغان شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى تېز، رەتلىك ئىشلەشتەك خىزمەت ئىستىلى بىلەن تۇرلۇك تەربىيەلىش خىزمەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىشلىمەكتە. ئۇرۇمچى كېڭىشى يېغىنى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى، ئىشخانىسى ۋە تۈنۈگ قول ئاستىدىكى كۆرگەزمىنى ئورۇنلاشتۇرۇش گۇرۇپپىسى، تەشۋىقات - خەۋەر قىلىش گۇرۇپپىسى، كەسپىي كېڭىشىش گۇرۇپپىسى، ئالاقىلىشىش - كۆزىتىۋېلىش گۇرۇپپىسى تەربىيەلىش ئىشلىرىنى پۈختا ئىشلىمەكتە، ھەرقايسى شى (ئىدارە) لەرمۇ باشلامچى مەسئۇلات ۋە كېڭىشىش تۈرلىرىنى جەددىي تەربىيلىماقتا.

ھازىر بىڭتۇەنەن 34 كېڭىشىش يايمىسى ئورنى، 22 سېنتىش يايمىسى ئورنى ۋە 240 كۈادرات مېتر ئومۇمى ئوچۇق سېنتىش ئورنىنى ئېچىرىگە ئالدى. كېڭىشىش يېغىنى مەزگىلىدە ئېھتىياجلىق بولغان بىر قىسىم تەرجىمانلارنى تەكلىپ قىلىپ 200 دىن ئارتۇق تەكلىپنامە تارقاتتى. ھەرقايسى شى (ئىدارە) لەر كۆرگەزمىگە قاتناشتۇرۇلىدىغان تاۋارلارنىڭ مۇندەرىجىسى، سىن ئالغۇ فىلىمى، سۈرەت، تەشۋىقات ماتېرىياللىرى، ئېلان قاتارلىقلارنى تەيارلاپ قويدى؛ دەسلەپكى قەدەمدە بېكىتىلگەن

قېتىم 10 مىليون يوەندىن ئاشۇردى.
ئۆز مۇخبىرىمىز
فەن خاۋ فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق چېگرا مۇداپىئە سىنى تەكشۈرۈش، چېگرا ياشقۇرۇش خىزمىتى سۆھبەت يېغىندا مۇنۇلار تەكتلەندى:

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشى ئۈچۈن يول ئېچىش لازىم

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز ۋاڭ چاۋجيې، دېڭ جاۋجۇڭ خەۋەر قىلدى: قوراللىق ساقچى چېگرا مۇداپىئە قىسىملىرى چېگرا مۇداپىئە باشقۇرۇش خىزمىتىنى قانداق قىلىپ تېخىمۇ ياخشى ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشى ئۈچۈن ھەقمۇ يول ئېچىپ بېرىلىشى كېرەك؟ بۈ، يېقىندا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق چېگرا مۇداپىئە سىنى تەكشۈرۈش، چېگرا باشقۇرۇش خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىنىڭ مەركىزىي مۇھاكىمە تېمىسى.

بۈ يىل كىرگەندىن بۇيان، چېگرا مۇداپىئە سىنى تەكشۈرۈش، چېگرا باشقۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئوستىگە ئالغان قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە زۇڭدوپىنىڭ كوماندىر-جەڭچىلىرى چېگرا ئېغىزىدىن ئۈتىدىغانلار تېز كۆپەيىپ كېتىش، ساقچى يېتىشمەسلىك، قېينچىلىقلار بىر قەدەر كۆپ بولۇش ئەھۋالدا ھېيت - بايرام كۈنلىرى دەم ئالماي، خىزمەت ۋاقتىنى ئۇزارتىپ، ئېغىزنىڭ ئوتكۈزۈش ئىقتىدارىنى ئاشۇردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئېغىز تەكشۈرۈش پونكىتلىرى تەكشۈرگەن چېگرىدىن ئوتكەن ئادەم سانى جەمئىي 210 مىڭ ئادەم (قېتىم)دىن ئاشتى، بۇ 1991 - يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىسىدىن 1.18 ھەسسە ئارتۇق؛ تەكشۈرگەن ئاپتوموبىل 53 مىڭ دانە (قېتىم) گە، پويىز 642 قېتىمغا، ئايروپىلان 215 قېتىمغا يەتتى. 210 قېتىملىق سۆھبەت، ئىقتىساد - سودا ئالاقىسى ئۈچۈن بۇاستە مۇلازىمەت قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، تۈلار چېگرا رايونىنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاشنى كۆچەيتكەنلىكتىن، جىنايى ئىشلار ئەنزىلىرى ۋە جەمئىيەت ئامانلىقى ئەنزىلىرى ئايرىم - ئايرىم ھالدا بۇلتۇرقىي شۇ مەزگىلىدىكىدىن 13% ۋە 16% تۆۋەن نلدى.

يېغىن مەزگىلىدە، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى سۈڭ خەنلياڭ جامائەت خەۋپسىزلىكى نازارىتى، چېگرا مۇداپىئە ئىدارىسىنىڭ مەسئۇللىرىنى يېغىپ، قانداق قىلىپ ئىدىيىۋى قاراشنى ئۆزگەرتىپ، يېڭى ۋەزىيەتتە چېگرا مۇداپىئە سىنى تەكشۈرۈش، چېگرا باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، مېھمانلارنى تەبىبە سىۋىم بىلەن كۈتۈۋېلىش، مەدەنىيەتلىك ۋەزىپە ئۈچۈن ئەسلىھە تلەرنى توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سودا ئارقىلىق چېگرىنى گۈللەندۈرۈشنىڭ مەركىزى — سودا، سودىنى ئالدى بىلەن راۋاجلاندۇرۇش لازىم. سودا كۆلىمىنىڭ چوڭ - كىچىك بولۇشىدىكى ئاچقۇچ قويۇۋېتىشتە، ئىشكىنى ئىچى - سىرتنا ئېچىۋېتىشنى قويۇۋېتىش - قويۇۋېتىۋېلىشقا باغلىق. مۇلازىمەت 1 - دەرىجىلىك بولسا، خەلق ئاندىن كېلىدۇ. چېگرا باشقۇرۇش تارماقلىرى سىياسەت، كونكرېت مەشغۇلات جەھەتتىن مۇلازىمەت قىلىشى لازىم.

*

يەرمەنكە تاۋارلىرىنىڭ سۈپىتىگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك

ۋاڭ جۈگۈي

خەلقئارا سودىدا تاۋارلارنىڭ سۈپىتى توختام تۈزۈشتىكى مۇھىم شەرتلەرنىڭ بىرى. ئۇ باھا بەلگىلەشتىكى مۇھىم ئامىل بولۇپلا قالماستىن، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇ يەنە ساتقۇچى ئورۇننىڭ ئىناۋىتىگە، ھەتتا ئېكسپورت قىلغۇچى دۆلەتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيەسىگىمۇ ۋەكىللىك قىلىدۇ. مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، «ئورۇمچى كېڭىشىش يىغنى» يەرمەنكە تاۋارلارنىڭ سۈپىتىمۇ دۆلەتمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئورازىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ، شۇڭا «ئورۇمچى كېڭىشىش يىغنى» مەزگىلىدە يەرمەنكە تاۋارلارنىڭ سۈپىتىنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇشقا ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك.

ھازىر دۆلىتىمىز كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، ساختا، يالغان تاۋارلارنى ئىشلەپچىقىرىشقا قاتنىشىش زەربە بەرمەكتە، دۆلىتىمىزنىڭ ئىناۋىتىگە تەسىر يەتكۈزىدىغان ئىشلارنىڭ يۈز بېرىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، قاتنىشىش تەكشۈرۈش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، يالغان، ساختا، ناچار تاۋارلارنىڭ كۆرگەزمە زالىغا كىرىپ قېلىشىغا ھەرگىز يول قويماسلىقىمىز لازىم. شىنجاڭ ئىمپورت - ئېكسپورت تاۋارلىرىنى تەكشۈرۈش ئىدارىسى سۈپەت ئۆتكىلى جەھەتتە «ئورۇمچى كېڭىشىش يىغنى» ئۈچۈن ھەقسىز مۇلازىمەت قىلىدىغان بولدى. ئۇلارنىڭ تەكلىپى: 1) كۆرگەزمە ئېچىلىشتىن بۇرۇن تەخنىكىلارنى ئۈيۈشتۇرۇپ، تاۋارلارنى بىر قېتىم ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ چىقىش، بايقالغان يالغان، ساختا، ناچار تاۋارلارنى كېڭىشىش يىغنى تەشكىلى ھەيئىتى ئەمەلدىن قالدۇرۇش؛ 2) مەسئۇلات سۈپىتى ۋە سۈپەت تۈرلىرى توغرىسىدىكى قانۇن مادداتلىرى مەسلىھەت مۇلازىمىتى بىلەن تەمىنلەش. يىغىن مەزگىلىدە سۈپەت مەسلىھەت بېرىش ئورنى تەسىس قىلىپ، مەملىكەت ئىچى-سىرتىدىن كەلگەن سودىگەر لەرنىڭ مەسلىھەت سورىشىنى قارشى ئالىمىز.

ئاپتونوم رايونىمىزدىن بىر تۈركۈم كادىر ۋەزىپە بىلەن ئىمچىكى ئۆلكىلەرگە ئۆگىنىشكە ماڭدى

جاڭ ۋۇسىن، جۇ گوفۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن ئۇلارنى ئۇزىتىپ قويدى

ئۇزىتىپ قويدى

ئۇز مۇخبىرىمىز خېۋ رۇيلەن خەۋەر قىلدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋۇسىن، پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى جۇگوفۇ مۇشۇ ئايىنىڭ 11 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن، ئاپتونوم رايونىمىزدىن ۋەزىپە بىلەن بېيجىڭ، جياڭسۇ، شەنخەيگا ئۆگىنىشكە بارىدىغان 73 كادىرنى ئۇزىتىپ قويدى.

بۇ قېتىم ۋەزىپە بىلەن تېجەش ئۆلكىلەرگە ئۆگىنىشكە ماڭىدىغان كادىرلارنىڭ قاتلاملىرى يۇقىرى، سانى كۆپ، بۇنىڭ ئىچىدە ناھايەت، ئىدارە دەرىجىلىك كادىر 19، مىللىي كادىر 23. ۋەزىپە ئۆتەش ۋاقتى ئۇچ ئاي، يېرىم يىل ۋە بىر يىل، ئۇلار دېگىز يانىدىكى رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تارماقلىرىدا ۋەزىپە بىلەن ئۆگىنىدۇ.

جاڭ ۋۇسىن مۇنداق دېدى: ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېزلىتىش ھازىرقى دەرىجىلىك دەرىجىلىك رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدىكى ئاساسلىق مەسىلە بولۇپ قالماقتا. ھەر دەرىجىلىك رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ئالدىدا ئۆزىگە خاس ئالاھىدىلىكلەر بار. ئۇلار ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسلىنىپ، ئىلغار ئۇسۇلنى ئۆگىنىپ، ئۆزىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن ئىلغار ئۇسۇلنى ئىجادىي ھالدا قوللىنىپ، ئۆزىگە خاس ئىقتىسادىي تەرەققىيات يولىنى ئىزدىنىپ چىقىشى كېرەك.

ئۇز مۇخبىرىمىز خېۋ رۇيلەن خەۋەر قىلدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋۇسىن، پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى جۇگوفۇ مۇشۇ ئايىنىڭ 11 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن، ئاپتونوم رايونىمىزدىن ۋەزىپە بىلەن بېيجىڭ، جياڭسۇ، شەنخەيگا ئۆگىنىشكە بارىدىغان 73 كادىرنى ئۇزىتىپ قويدى.

بۇ قېتىم ۋەزىپە بىلەن تېجەش ئۆلكىلەرگە ئۆگىنىشكە ماڭىدىغان كادىرلارنىڭ قاتلاملىرى يۇقىرى، سانى كۆپ، بۇنىڭ ئىچىدە ناھايەت، ئىدارە دەرىجىلىك كادىر 19، مىللىي كادىر 23. ۋەزىپە ئۆتەش ۋاقتى ئۇچ ئاي، يېرىم يىل ۋە بىر يىل، ئۇلار دېگىز يانىدىكى رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تارماقلىرىدا ۋەزىپە بىلەن ئۆگىنىدۇ.

جاڭ ۋۇسىن مۇنداق دېدى: ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېزلىتىش ھازىرقى دەرىجىلىك دەرىجىلىك رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدىكى ئاساسلىق مەسىلە بولۇپ قالماقتا. ھەر دەرىجىلىك رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ئالدىدا ئۆزىگە خاس ئالاھىدىلىكلەر بار. ئۇلار ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسلىنىپ، ئىلغار ئۇسۇلنى ئۆگىنىپ، ئۆزىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن ئىلغار ئۇسۇلنى ئىجادىي ھالدا قوللىنىپ، ئۆزىگە خاس ئىقتىسادىي تەرەققىيات يولىنى ئىزدىنىپ چىقىشى كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

شاڭخو يېزىسى قانداق قىلىپ بۇغداينىڭ برلىك هوسۇلىنى يۇقىرى كۆتۈرەلىدى؟

غوپۇر قاسىم

كورلا شەھىرىنىڭ شاڭخو يېزىسى 1985-يىلىدىن بۇيان، يازغى بۇغداينىڭ برلىك هوسۇلىنى ئۈدا ئاشۇرۇشتكى ئاساسي تەجرىبىسى تۈۋەندىكىچە:

1. دېھقانلارنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقا بولغان تونۇشنى ئايدىڭلاشتۇردى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق هۆكۈمىتى بىر قىسىم دېھقانلاردىكى ئىقتىسادىي زىرائەتلەرگە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقا سەل قارىشىتەك ئەھۋاللارغا ئاساسەن، دېھقانلارغا ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتكى مۇھىم رولىنى ئېنىق چۈشەندۈرۈپ، تولارنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. 1985 - يىلى بۇغداي كولىمىنى 6200 مو قىلىپ مۇقىملاشتۇرۇپ، ئاساسي مەۋقەنى برلىك هوسۇلنى ئاشۇرۇشقا قارىتىپ، ئۇمۇمي هوسۇلغا كاپالەتلىك قىلدى.

2. تېرىلغۇ ۋاقتىنى، سۈپىتىنى چىڭ تۇتتى. بۇ يېزا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، سۇ قىس، هاۋا كېلىماتىنىڭ تۈزگىرىشچان بولۇش ئەھۋالىغا ئاساسەن، «ياز غى بۇغداي تېرىلىدىغان يەرنى كۆزدە ئوسا قىلىپ، ھەيدەپ، ئوغۇتلاپ قويۇپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ۋاقتىدا تېخىنكىلىق تەلەپ بويىچە سۈپەتلىك تېرىشقا كاپالەتلىك قىلدى. يېزىلىق خەلق هۆكۈمىتى بۇ يىل 2 - ئاينىڭ 18 - كۈنى شاڭخو كەنتى 1 - دۇيىدە مەخسۇس بۇغداي تېرىش بويىچە نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، تېرىلغۇ كۆلىمىگە كاپالەتلىك قىلىشنى، سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلىشنى، تۇلچەم بويىچە ھەر مو يەرگە 20 - 21 كىلوگرامغىچە تۇرۇق سېلىشنى، بىر مو يەرگە تۇچ كۆپ مېتردىن ئورگانىك ئوغۇت، 20 كىلوگرام فوسفورلۇق ئوغۇت بېرىشنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، دېھقانلارنى 2 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە پۈتۈن بۇغدايىنى تېرىپ بولۇشقا سەپەرۋەر قىلدى.

3. «مول هوسۇل پلانى»نى بۇغداي برلىك هوسۇلنى ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، سۈغىرىش، قوشۇمچە ئوغۇت بېرىش، خىمىيلىك ئۇسۇلدا ئوت - چۆپ يوقتىش قاتارلىق تېخنىكىلىق مەشغۇلاتلارنى، ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىشنى ئالاھىدە كۈچەيتتى. هالقىلىق پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، مايىسىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن ئۇچ قېتىمدىن بەش قېتىمغىچە سۈغرىپ، ھەر بىر مو بۇغدايغا 15 - 20 كىلوگرامدىن قوشۇمچە خىمىيلىك ئوغۇت بەردى. خىمىيلىك دورا ئارقىلىق 5800 مو بۇغدايلىقتىكى ئوت - چۆپنى يوقاتتى. بۇ يىل ئەتىيازدا خېجىلچىلىق تۇرۇق يۇتكەپ كېلىپ دېھقانلارنى تەمىنلىدى.

4. مول هوسۇلنى مول پېتى يىغىۋېلىشقا ئەھمىيەت بەردى. بۇ يىل يېزا بويىچە سەككىز كومپايىنىنى بۇغداي تۇرمىسىغا ئىشلىتىپ تۇرمىنى تۇت كۈن ئېچىدىلا توگەتتى.

دول يېزىسىدا بۇ يىل بۇغداينىڭ برلىك هوسۇلى بۇلتۇرقىدىن 22 كىلوگرام ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرمۇھەممەت مەخسۇت خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناهىيىسىنىڭ دول يېزىسى ئىلمىي تۈسۈلدا تېرىقچىلىق قىلىشنى چىڭ تۇتقانلىقتىن، بۇ يىل بۇغداينىڭ برلىك هوسۇلى بۇلتۇرقىدىن 22 كىلوگرام ئاشتى.

بۇ يېزىدا بۇ يىل ئەتىياز ھەر خىل تەبىئىي ئاپەتلەر يىللاردىكىدىن ئېغىر راق بولدى، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق هۆكۈمىتى جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، پارلىق كادىرلارنى، تېخنىكلارنى هەر قايسى كەنت ۋە مەھەللە - گۇرۇپپىلارغا ئەۋەتىپ، دېھقانلارغا تەبىئىي ئاپەت بولغان شارائىتنىمۇ مەھسۇلاتنى كەملەتمەسلىك توغرىسىدا تەشۋىقىي تەربىيە خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئاممىنىڭ مەھسۇلات ئاشۇرۇش ئىشەنچىسىنى كۈچەيتتى. ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ئاردىسدا «مول هوسۇل ئېتىزى»، «تۇنىلىق ئاشلىق ئېتىزى» باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، يېزىلىق پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش جەمئىيىتى تېخنىك خادىملار بىلەن تېخنىكا جەھەتتىن ھۆددىگەرلىك توختىمى تۈزۈپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا يېتەكچىلىك قىلىپ، بۇغداي تېرىغان ئائىلىلەرنىڭ مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشىغا يېقىندىن يار - يۆلەك بولدى. سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، سۈغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، بۇغدايلارنى ئومۇمىيۈزلۈك تۇچ قېتىم، بەزلىرىنى تۆت - بەش قېتىمدىن سۈغاردى. ئەتىيازدا ھەر مو يەردىكى بۇغداي مايىسلىرىنى 20 تاغاردىن 30 تاغارغىچە ئورگانىك ئوغۇت بىلەن قوشۇمچە ئوغۇتلىغاندىن باشقا، ئىككى قېتىمدىن ئۇچ قېتىمغىچە خىمىيىۋى ئوغۇت بەردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدا بۇغداينىڭ برلىك مەھسۇلاتى 251 كىلوگرامغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 9.6% ئاشتى.

ئاسىيا بازىرىنى تەرشىپ ئېچىپ، يەرلىك سودا ۋە چېگرا سودىسىنى گۈللەندۈرەيلى

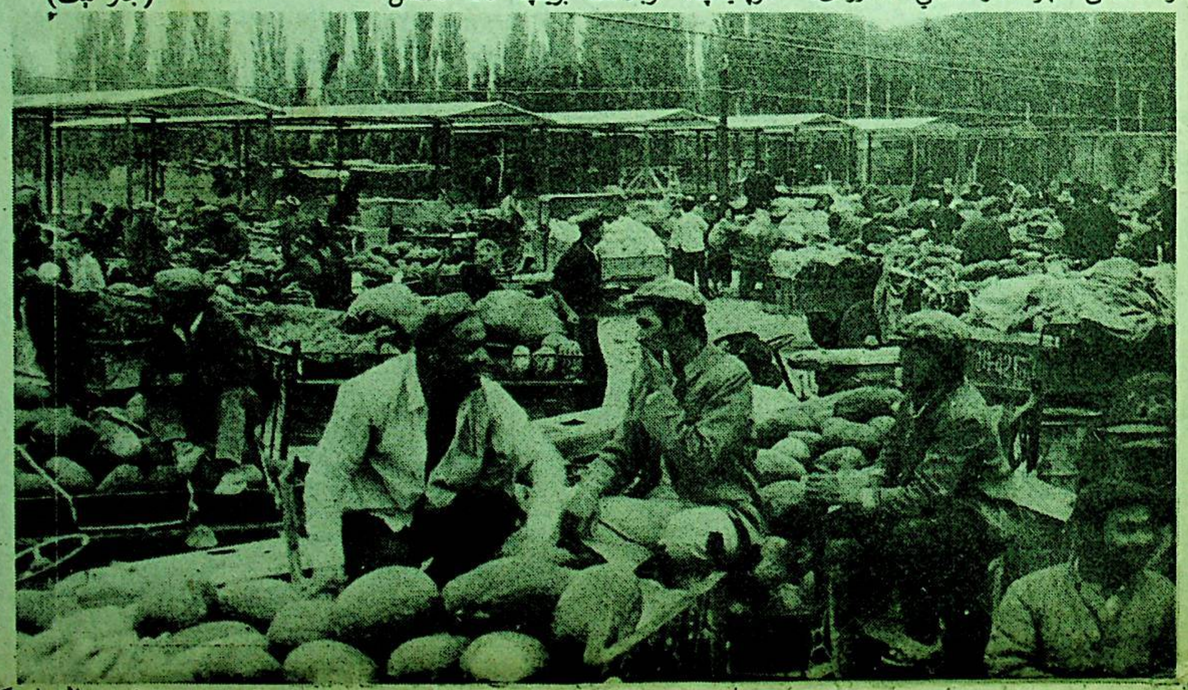
بورتالا ئوبلاستى سىرتقا يۈزلەنگەن يېزا ئىگىلىكىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرماقتا

كۆپ يىللاردىن بۇيان، قوناق تېرىشقا قىزغىنلىق كەلگەن بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى دېھقانلار تولۇپ - تاشقان قىزغىنلىق بىلەن قوناق تېرىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىماقتا، ئىنچىكىلىك بىلەن پەرۋىش قىلىپ، قوناق مايىسىسىنىڭ ئۈسۈشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئومۇمىي مەھسۇلات مقدارىنى ئۆتكەن يىلدىكىدىن زور مقدارغا ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلدى. بۇ، بۇ ئوبلاستنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىنى بايلىق ئەۋزەللىكىگە ئايلاندۇرۇپ، ھەم چېگرا سودىسىنى گۈللەندۈرۈش، ھەم ئىشلەپچىقىرىشنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت قوش ئۇنۇمگە ئېرىشىش تەدبىرى.

بورتالا ناهىيىسى قوناق تېرىشتا ئەۋزەل شارائىتلارغا ئىگە، برلىك هوسۇلى يۇقىرى، ئىلگىرى قوناقنى سېتىش، ساقلاش، يۆتكەش قىين بولغانلىقتىن، بۇ يەردىكى دېھقانلار قوناق تېرىشنى خالىماي كەلگەنىدى. ئالاتاۋ ئېغىزىنىڭ چېگرا سودىسىنى تېز تەرەققىي قىلدۇردى. بۇ ئوبلاستتىكى تاشقى سودا تارماقلىرى مۇستەقىل دۆلەتلەر برلەشمە گەۋدىسىدىكى بەزى دۆلەتلەر بىلەن تۈزۈلگەن سودا ئالاقىسى ئورنىتىپ، تۆتكەن يىلى دەسلەپكى قەدەمدە قوناق ئېكسپورت قىلىپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ئوتتۇرا ئاسىيا بازىرىنىڭ ئۈزگىرىشى ۋە سودا - سېتىق ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئوبلاستلىق پارتكوم ۋە خەلق هۆكۈمىتى تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى ئەگىشىپ، قوناق تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، قوناقنىڭ ئېكسپورت مقدارىنى ئاشۇرۇپ، ئوبلاستنىڭ بايلىق ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشنى قارار قىلدى. قەمەت قانۇنىيىتى ۋە سودا - سېتىق «رولى» دېھقانلارنىڭ قوناقنى كۆپ تېرىش، ياخشى تېرىش ئاكتىپچانلىقىنى قوزغىدى. بۇ يىل ئوبلاست بويىچە 105 مىڭ مو قوناق تېرىلىپ، پىلانىدىكىدىن 5.6%، تۆتكەن يىلدىكىدىن 17.3% ئاشۇرۇلدى. قوناقنى ياخشى تېرىش ئۈچۈن، ھەر مىللەت دېھقانلىرى قىزغىنلىق بىلەن مەبلەغنى كۆپەيتىپ، ئوبلاست بويىچە 26 مىڭدىن كۆپرەك كىشى قىش ۋە ئەتىيازلىق تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسىغا قاتناشتى. خىمىيۋى ئوغۇت، مەھەللىۋى ئوغۇت، سۈلياۋ يوپۇق، سورتلۇق ئۇرۇقلۇق قاتارلىقلارغا سېلىنغان مەبلەغ ئۆتكەن يىلدىكىگە قارىغاندا كۆرۈنەرلىك كۆپەيدى، بۇ يىل قوناقتىن مول هوسۇل ئېلىپ، ئېكسپورت يولىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن شارائىت ھازىرلاندى.

بۇ ئوبلاست تۆتكەن يىلى مۇستەقىل دۆلەتلەر برلەشمە گەۋدىسىدىكى دۆلەتلەرگە 7000 تۇياقتىن كۆپرەك چارۋا مال ئېكسپورت قىلغانىدى. بۇ يىل ئۇلار سودىنى گۈللەندۈرۈش دولقۇنى جەريانىدا، ئوتتۇرا ئاسىيا بازىرىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى ھەمدە بۇ مەھسۇلاتلارنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائەتلىرىنى يېگىدىن تەرتىپكە سېلىپ، سودا - سانائەت، يېزا ئىگىلىكى ئۈزۈلمەي برلەشتۇرۇلگەن سىرتقا يۈزلەنگەن يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى.

(جاۋ تېڭ)

قەشقەر كونىشەھەر ناهىيىسىنىڭ پاختە كلى

قۇمۇل ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى كرېدىت مەبلىغىنىڭ پىشاڭلىق رولىنى ئۈنۈملۈك جارى قىلدۇرماقتا

ئۇز مۇخبىرىمىز سادىق ئىمىر خەۋەر چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇشى جەھەتتە رده ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى

ئۆز مۇخبىرىمىز سادىق ئىمىر خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ئۆلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى خىزمەت ئىستىلىنى ياخشىلاپ، مەبلەغنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا يېزا ئىگىلىكىگە قارىتىپ، كىرىدىت مەبلىغىدىن ئىبارەت پىشاڭ ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا كۆچلۈك مەدەت بەرمەكتە.

بۇ يىل قۇمۇل ئۆلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى يېزا ئىگىلىكىگە مۇلازىمەت قىلىش ئېكىنى ئوستۇرۇپ، مەبلەغ سېلىش قۇرۇلمىسىنى تەكشەپ، مەبلەغنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىغا قارىتى. بۇلتۇر قىش ۋە بۇ يىل ئەتىيازدا ئۆلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئاساسلىق رەھبەرلەرنىڭ يېتەكچىلىكىدە، تۆت خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، يېزا - قىشلاقلارغا ئەۋەتىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ مەبلەغقە بولغان ئېھتىياجىنى ئىگىلەپ، بۇ يىلقى خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسى ۋە يۆنىلىشىنى بېكىتتى. بۇ يىل 1 - ئاينىڭ ئوتتۇرلىرى بارىكۆل، ئار تورۇك ناھىيىلىرىگە بارغان خىزمەت گۇرۇپپىسى بارىكۆل ناھىيىسىنىڭ چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى ۋە ئۇلارنىڭ تۇرمۇشى جەھەتلەردە مەبلەغقە جىددىي ئېھتىياج بولۇۋاتقانلىقىنى بىلىپ، بۇ ناھىيىگە شۇ يەردىلا 300 مىڭ يۈەن قەرز پۇل ھەل قىلىپ بەردى، يەنە ئارا تورۇك ناھىيىسى نوم يېزىسىنىڭ كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىشتە سىالكا سېتىۋېلىشقا مەبلەغى يېتىشمەيۋاتقانلىقىنى تۇڭۇپ، ناھىيىنىڭ رەھبەرلىكى بىلەن مەسلىھەتلىشىپ، ئۇلارنىڭ قىسىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئۆلايەتتىكى يېزا ئىگىلىك بانكىسى ۋە ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى توپلىغان ئامانەت پۇل 225 مىليون 519 مىڭ يۈەن بولۇپ، يىل بېشىدىكىدىن 24 مىليون 694 مىڭ يۈەن، بۇلتۇرنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 9 مىليون 228 مىڭ يۈەن كېمەيىپ كەتكەن ئەھۋالدىمۇ، يېزا ئىگىلىك بانكىسى ۋە ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى يېزا ئىگىلىكىگە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى ئۆزلۈكسىز كۆپەيتتى. ئالدىنقى يېرىم يىلدا يېزا ئىگىلىكىگە جەمئىي 18 مىليون 703 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى. بۇ، بۇلتۇرنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 2 مىليون 278 مىڭ يۈەن كۆپ بولۇپ، بۇ يىل يېڭى كۆپەيگەن ئومۇمىي قەرز پۇلنىڭ 91.7 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ.

پوسكام ناھىيىسى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۆرسىتىشىدە مەيدانغا كەلگەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى مۇكاپاتلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز توختى قۇربان خەۋەر قىلىدۇ: 6 - ئاينىڭ 17 - كۈنى كەچتە پوسكام ناھىيىسىنىڭ كۆيباغ، توغىچى يېزىلىرى ۋە دۆلەت ئىگىلىكىدىكى پوسكام دېھقانچىلىق مەيدانىدا ئېغىر مۆلدۈر ئاپىتى يۈز بېرىپ، دېھقانلارنىڭ مال - مۈلكى ۋە 33 مىڭ موغا يېقىن زىرائەت زىيانغا ئۇچرىدى. ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن بۇ ناھىيىدىكى ھەر مىللەت ئاممىسى، ھەربىي قىسىمدىكى كوماندىر - جەڭچىلەر ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۆرىشىنىڭ ئالدىنقى سېپىگە ئاتلىنىپ دېھقانلارغا ياردەملەشىپ، تۆكۈلۈپ كەتكەن بۇغداي باشاقلىرىنى سۈپۈرۈپ خامانغا يۇتكىدى. ئاپەت نابوت قىلغان كېۋەز، قوغۇن - تاۋۇز، كۆكاتلىق ۋە باشقا زىرائەت ئېتىزلىرىنى بىرلىكتە ئاغدۇرۇپ، پۈرچاق، قوناق قاتارلىق زىرائەتلەرنى تېرىدى.

ھەرىكەتكە كېلىش تېز، تەدبىر كۆچلۈك بولغانلىقتىن، ئاپەتنىڭ زىيىنى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرۈلدى. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنى يىغىن ئېچىپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش كۆرىشىدە مەيدانغا كەلگەن 21 ئىلغار كوللېكتىپ ۋە 32 ئىلغار شەخسنى تەقدىرلىدى ھەمدە تۇلارغا شەرەپ گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى.

قىسقاخەۋەر

يەكەن ناھىيىسى قوشېئرىق يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتىنى 1986 - يىلدىن باشلاپ كالىلارنى توڭلىتىلغان سېپرما بىلەن ئورۇقلاندۇرۇپ، كالا ئەسلىنى ياخشىلىدى. تۇلار ئۈچ ئورۇندا ئورۇقلاندۇرۇش پونكىتى قۇرۇپ، جەمئىي 2620 تۇياق كالىنى ئەسىلە ئندۇردى. ئابدىقادىر سەمەت

ئۆلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى يەنە يېزا 2 -، 3 - كەسىپلەرنىڭ تەرەققىياتىنى قوللاپ، «ئۈچقۇن پىلانى» نەتىجىلىرى تۇرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ۋە ئۆلايەتلىك كۆكتاتچىلىق قۇرۇلۇشى ئىلىپ بېرىشىغا مەبلەغ جەھەتتىن مەدەت بەرمەكتە. ھازىرغىچە، مەملىكەتلىك «ئۈچقۇن پىلانى» نەتىجىلىرى ۋە پاتىنتلىق تېخنىكا ئۇرۇمچى يەرمەنكە - كېڭىشىش يىغىنىدىن كېرگۈزۈلگەن 27 تۇرنىڭ ئالتە تۇرىگە 19 مىليون 500 مىڭ يۈەن، ئۆلايەتتە ياسالدىغان كۆلىمى يىرىم قەدەر چوڭ بولغان قۇياش تۈرى پارنىكى قۇرۇلۇشىغا 600 مىڭ يۈەن قەرز پۇل بەردى.

يوپۇرغا ناھىيىسىدە ئوغۇت توپلاش مەركەز قىلىنغان كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسى تەييارلىقى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىمت توختى خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسىدە ئوغۇت توپلاش مەركەز قىلىنغان كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسى تەييارلىقى ياخشى ئىشلەنمەكتە.

بۇ يىل بۇ ناھىيىدە 100 مىڭ مو يەردىكى قوناق ۋە كېۋەز ئورنىغا كۆزگى بۇغداي تېرىلىش پىلانلاندى. يېزا - كەنتلەر يەرگە ئاساسىي ئوغۇتنى يېتەرلىك بېرىش ئۈچۈن، ئوغۇت توپلاش مەركەز قىلىنغان كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسى تەييارلىقىغا ئالدۇر كىرىشتى ناھىيە بويىچە 17 مىڭ 661 نەپەر ئەمگەك كۆچى ئوغۇت توپلاشقا ئاتلىنىپ، 7 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن 30 - كۈنىگىچە يېراق - يېقىندىكى چاڭگاللاردىن 149 مىڭ 106 ھارۋا ئوت - چۆپ ئەكىلىپ، ئېغىل - قوتانلارغا سالدى. 2 مىليون 260 مىڭ تاغار مەھەللىۋى ئوغۇت توپلىدى. ھازىر بۇ ناھىيىدە ئوغۇت توپلاش پائالىيىتى قىزغىن داۋام قىلماقتا.

ئاقسۇ شەھىرىدىكى قاراتال يېزىسى بۇ يىل تورلۇك تەبىئىي ئاپەتتىنك زىيىنىغا ئۇچرىغان ئەھۋالدىمۇ، كۆزلۈك زىرائەتلەردىن مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنىگە قەدەر 127 مىڭ 930 مو يەردىكى چىگىە قوناق، ئېگىز قونقى، شال ۋەكىۋەزنىڭ پەرۋىشىنى ياخشى ئىشلىدى.

سۈرەتتە: يېزا مەسئۇللىرى كېۋەزنىڭ غوزىلاش ئەھۋالىنى تەكشۈرمەكتە.

تورغۇن ئىبراھىم فوتوسى

جىمنەي چېگرا ئېغىزىدا سودا كۆۋرۈكى قۇرۇلۇشى باشلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇختەر ھىمىت خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا ئالتاي ئۆلايەتىنىڭ جىمنەي چېگرا ئېغىزىدا «سودا كۆۋرۈكى» قۇرۇلۇشى باشلاندى. بۇ كۆۋرۈكنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 42.55 مېتر، كەڭلىكى 13 مېتر، بولۇپ بىتوندىن ياسىلىدىكەن. خىراجىتى 700 مىڭ ئامېرىكا دوللىرى بولۇپ جۇڭگو، قازاقستان ئىككى دۆلەت ئوستىگە ئالغان. خىراجەتنىڭ يېرىمى ھېسابىغا جۇڭگو تەرەپ قازاقستانغا مال بېرىدىكەن، قازاقستان تەرەپ كۆۋرۈكنىڭ قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي ئىشىنى ئوستىگە ئالغان بولۇپ، بۇ كۆۋرۈك بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇلىدىكەن.

بۇ قۇرۇلۇش پۈتسە جۇڭگو بىلەن قازاقستان ئوتتۇرۇسىدىكى مال ئالماشتۇرۇش سودىسى تېخىمۇ جانلىنىدىكەن.

ئونيار يۇزى يېزىسىدا سورتلۇق بۇغداي تۇرۇقلۇقى تاللاش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇۋەلى ئەخمەدى خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئونيار يۇزى يېزىسى ئۆز يېرىنىڭ ئۆپراق شارائىتىغا ماس كېلىدىغان يۇقىرى ھوسۇللۇق سورتلۇق بۇغداي تۇرۇقلۇقى تاللاش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، بۇ يىل تېرىلىدىغان 29 مىڭ مو كۆزگى بۇغداي ئۈچۈن يېتەرلىك مىقداردا تۇرۇقلۇق تەييارلىدى.

ئونيار يۇزى يېزىسىدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، «يايون كوپ باشاق» ۋە «7105» نومۇرلۇق بۇغداي ئۇرۇقلۇقىنى يېتىشتۇرۇش ۋە ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلغان بولسىمۇ، لېكىن بىر قىسىم كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ بۇ ئىشقا كۆڭۈل بولۇشى تازا يېتەرلىك بولمىغانلىقتىن، كۆزگى بۇغداينىڭ سورتلىرى ئارىلىشىپ كېتىپ، بىر - لىك ھوسۇلى ئۈۋەن بولۇپ كەلگەنلىدى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇغداي سورتلىرىنى ساپلاشتۇرۇش ئۈچۈن يازلىق يىغىم باشلىنىشتىن ئىلگىرى سورتلۇق تۇرۇقلۇق تاللاشنىڭ پىلان - تەدبىرلىرىنى كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن يازلىق يىغىم باشلىنىشىغىلا يېزىلىق دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكىتى ھەر قايسى كەنتلەردىكى پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل تېخنىك خادىملاردىن ئىبارەت تەشكىللەپ، سورتلۇق تۇرۇقلۇق تاللاش خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى. تېخنىك خادىملارنىڭ ياردىمى بىرىشى ۋە يېتەكلىشى ئارقىسىدا، دېھقانلار باشاقتىن تاللاش، ئايرىم ئورۇش، ئايرىم يىغىش، ئايرىم توشۇش، ئايرىم تېپىش، ئايرىم ساقلاش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، سورتلۇق تۇرۇقلۇق بۇغدايىنىڭ ساپلىقىغا ھەقىقىي ئۇردە كاپالەتلىك قىلدى. نەتىجىدە 8 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگە قەدەر «يايون كوپ باشاقلىق»، «7105» ۋە «24 - 85» نومۇرلۇق كۆزگى بۇغداي سورتلۇق ئۇرۇقلۇقىدىن 560 مىڭ كىلوگرام تەييارلىنىپ، كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسىنىڭ بالدۇر ۋە سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلىشىغا پۇختا ئاساس يارىتىلدى.

چوڭ تېپىتكى ئۈن، ياغ زاۋۇتى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتى

قاراقاش ناھىيىسىنىڭ ئاقسارای يېزىسى باشقۇمباغ كەنتى يېزا مەركىزىدىن سەككىز كىلومېتر يىراقلىقتا جايلاشقان، ئاھالىنىڭ تارقاق كەنتلەرنىڭ بىرى. بۇ كەنتتىكى دېھقانلار ئۆزۈندىن بۇيان ئۈن، ياغ تارتىش، شال ئاقلىتىش قاتارلىق ئىشلارغا ئۆزۈن يول يۈرۈش، جاپا تارتىشتىن ئۆتۈلالمىغانىدى. كەنت رەھبەرلىكى دېھقانلارنىڭ قىسىنچىلىقىنى ھەل قىلىش، ئۇلارغا ۋاقىت تېجەپ بېرىش ئۈچۈن، بۇ يىلنىڭ بېشىدا دۆلەت، كوللېكتىپ مەبلەغىدىن 56 مىڭ يۈەن توپلاپ، كۆلىمى بىر قەدەر چوڭ ئۈن، ياغ تارتىش، شال ئاقلاش، ئۇگرە چىقىرىش زاۋۇتىنى قۇرۇشقا كىرىشكەنىدى. زاۋۇت 5 - ئايدا رەسمىي ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ، سۈپەتلىك مۇلازىمەت بىلەن دېھقان، چارۋىچىلارنى رازى قىلىشقا باشلىدى. ئابدۇۋاسىت ئۆزنۇر

سۈرەتتە: بازاردىن كۆرۈنۈش، ماشىگۈچۈن فوتوسى

خوتەن شەھىرىدە ھەر خىل يۇقۇملۇق كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە پاكىزە شەھەر بەرپا قىلىش مەركەز قىلىنغان ياز پەسىللىك ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق پائالىيىتى كەڭ قانات يايدۇرۇلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن شەھىرى بۇ يىل ئەتىياز كىرگەندىن بۇيان تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، ياز پەسلىدە يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان ھەر خىل يۇقۇملۇق كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە پاكىزە شەھەر بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ ياخشى ئەتىجىگە ئېرىشتى.

شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پاكىزە شەھەر بەرپا قىلىش توغرىسىدىكى چاقىرىقىغا ئاكتىپ ئاۋاز قوشۇپ، خوتەن شەھىرىنى «پاكىزە شەھەر» ئۇلۇچمىگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن رەھبەرلىكىنى قاتلامۇ قاتلام كۈچەيتىپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. بىر نەپەر مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى بۇ خىزمەتنى بىۋاستە ئۈتتى. شەھەردىكى ئۈچ رەھبەرلىك بەنزىسى شەھەرگە قاراشلىق ئۈچ ئىدارە، ئورگانلاردىن 60 نەپەر كادىر ئاجرىتىپ ھەر قايسى كوچا باشقارمىسىنىڭ ۋە ئاھالە كومىتېتلىرىنىڭ پاكىزە شەھەر قۇرۇش خىزمىتىگە يارەملىشىشكە ئاتلاندۇردى. ئەتىياز كىرگەندىن بۇيان ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى كومىتېتى ۋە شەھەرلىك كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكتى بىر قىسىم ئادەم ئاجرىتىپ ئۈچ كوچا باشقارمىسىغا ئەۋەتىپ، مۇھىت تازىلىقى، يېمەك - ئىچمەك تازىلىقى، تەن - ساغلاملىق تەرىبىسى ئوغرىسىدا تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، ئامما ئارىسىدا تازىلىققا رېئايە قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى. يېمەك - ئىچمەك مۇلازىمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 3000 دىن كۆپرەك تىجارەتچىنىڭ سالامەتلىكى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈلۈپ، 2900 كىشىگە لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىلدى. يېمەك - ئىچمەك تازىلىقى بويىچە تەرىبىلەش كۈرسى ئېچىپ 670 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. ئاشخانىلارغا ئومۇمىيۈزلۈك خىزمەت كېسىمى ۋە بىر قېتىمدىلا تاماق يەيدىغان چوكا تارقىتىپ بېرىلدى.

مۇھىت تازىلىقى ۋە ئاممىۋى ھاجەتخانىلارنىڭ باشقۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى. شەھەردىكى ئىچىدىغان سۇنىڭ سۇپىتى ياخشىلاش ئۈچۈن 21 كۆز قۇدۇق رېمونت قىلىنىپ ئىشقا سېلىندى.

تازىلىق تەكشۈرۈش تۈزۈمى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇلۇپ ياخشى تازىلىق ئادىتى ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ئىلغارلار ئارقىلىق ئارقىدا قالغانلار يېتەكلەندى. نەتىجىدە 228 ئورۇننىڭ تازىلىقى تەكشۈرۈلۈپ ساقلانغان مەسىلەر ھەل قىلىندى. ئىككى ئورۇندىكى 232 تونىنا ئەخلەت يۆتكەپتىلدى. بۇ ئارقىلىق 79 ئورۇن نەمۇنىلىك ئورۇن بولۇپ تەقدىرلەندى، تازىلىقى ناچار ئورۇنغا ئومۇمىي ئوقتۇرۇش ئارقىلىق تەنقىد بېرىلدى ۋە ئىقتىسادىي جەھەتتىن جېرىمانە قويۇلدى.

ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق خىزمىتىدە ئىلغار بولغان 62 كوللېكتىپ 35 ئىلغار شەخسنى تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى. ھازىر خوتەن شەھىرىدە ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق پائالىيىتى داۋاملىق چىڭ تۇتۇلماقتا.

غۇلجا ناھىيە دۆڭمازار بازىرى ئازگال مەھەللە كەنتىدىكى ...، كومپارتىيە ئەزاسى ئالتۇنخان ھەر مىللەت ئاياللىرىغا قانۇن - تۈزۈم، نىكاھ پىلانلىق تۇغۇت توغرىسىدا تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، ھەر مىللەت ئاياللىرىنىڭ قانۇنغا رېئايە قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈشتە تىگىشلىك ھەسسە قوشتى. ئالتۇنخان بازار بويىچە «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» ناھىيە بويىچە «ئىلغار پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقاتچىسى» بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: ئالتۇنخان (ئوتتۇردا) پىلانلىق تۇغۇتنى تەشۋىق قىلماقتا خالمۇرات قېيۇم فوتوسى

«ستراخۇانىيىگە قاتنىششى ھەققەتەن پايدىلىققەن»

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھەسەن ئابدۇۋۇلى خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىسىنىڭ ياتور يېزىسىدىكى دېھقانلار يېقىندا ستراخۇانىيە شىركىتى بەرگەن تۇلەم پۇلىنى تاپشۇرۇۋالغاندا «بىز ستراخۇانىيىگە قاتنىششىنىڭ پايدىسىنى كۆردۇق» دېيىشكەن ۋە پارتىيىنىڭ ئۆزلىرىگە قىلغان غەمخورلۇقىغا چوڭقۇر مىننەتدارلىق بىلدۈرگەن.

بۇ يىل 6 - ئاينىڭ باشلىرىدا باي ناھىيىسىدە مۆلدۈر ئاپىتى يۈز بېرىپ، بىر قىسىم يېزىلاردا زىرائەتلەر ئوخشىمىغان دەرىجىدە زىيانغا ئۇچرىغاندى، ناھىيىلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى بىلەن ستراخۇانىيە شىركىتى ئاپەت ئە ھۋالىنى تەكشۈرۈپ، مۆلدۈر ئاپىتىنىڭ زىيىنى ئىغىرراق بولغان ياتۇر يېزىسىدىكى 900 دىن ئارتۇق دېھقانىنىڭ بوغداي، قىچا زىرائەتلىرىنىڭ زىيانغا ئۇچراش ئەھۋالىنى ئىگىلىدى. زىرائەتلەرنىڭ ئاپەتكە ئۇچراش ئەھۋالىغا ئاساسەن، 62 مىڭ يۈەن تۇلەم پۇلى چېقىم قىلىپ بەردى. بەزى دېھقانلار تۇلەم ھەققى ئۈچۈن 1800 يۈەن نەق پۇل ئالغاندا: «ستراخۇانىيىگە قاتنىششى ھەقىقەتەن پايدىلىققەن» دېيىشتى.

* * *

* باغراش ناھىيىسىدە بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا كەلكۈن سۈيىدىن پايدىلىنىپ 15 مىڭ مودىن كۆپرەك ئوتلاق سۈغۇرۇلىدى.

ئەمەتجان سىيىت

يەكەن ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسى كەسىپ تۇرلىرىنى كۆپەيتىپ، ئاممىنىڭ داۋالىنىشىغا ئاسانلىق يارىتىپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز گۈلنىسا 1991 - يىلىدىن باشلاپ ئېچىكى كېسەللىكلەر بۆلۈمىدىكى تېبىي خادىملار جاپاغا چىداپ ئىشلەش ئارقىلىق، يۈرەك كېسەللىكىنى ئوپېراتسىيە قىلىپ ساقايتىپ يېگى نەتىجىگە ئېرىشتى. تاشقى كېسەللىكلەر بۆلۈمى سۈگەك، مېڭە - نېرۋا كېسەللىكلىرىنى ئوپېراتسىيە قىلىپ ساقايتىپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.

بۇ دوختۇرخانا يەنە تېبىي خادىملارنى ئۆز ئورنىدا تەربىيىلەش، ئىشتىن ئايرىپ مەخسۇس تەربىيىلەش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان، 80 دىن كۆپرەك كىشىنى بىلىم ئاشۇرۇش پۇرسىتىگە ئىگە قىلدى. تېببىي خادىملار خىزمەت پوزىتسىيىسىنى ياخشىلاپ، داۋالاش، كۆتۈش جەھەتتە ئەترابلىق خىزمەت قىلغانلىقتىن، بۇ دوختۇرخانىغا كېلىپ كەسەل كۆرسە تەكچىلەر كۈنىگە 300 دىن 500 ئادەم - قېتىمغا يەتتى. بالىستا يېتىپ داۋالانغۇچىلار ئىبىغا تەخمىنەن 900 گە يەتتى. دوختۇرخانا ناھىيە تەۋەسىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ كېسىلىنى داۋالىغاندىن باشقا، قاغلىق، پوسكام، مەكىت قاتارلىق قوشنا ناھىيىلەردىن كەلگەن ئىغىر ئاغرىقلارنى قويۇل قىلىپ، كۆڭۈل قويۇپ داۋالاپ ساقايتى، ئۈز مۇھىتىدىن ئايرىلىپ كېتىشنى خالىمىغان 20 نەچچە خىل داۋالاش بۆلۈمىنى كېڭەيتتى ۋە يېڭىدىن قۇردى. بۇنىڭ بىلەن داۋالاش ئەسلىھەلىرى كۆپ تەرەپلىمە مەبلەغ سېلىش ئۈسۈلى ئارقىلىق داۋالاش ئەسلىھەلىرى كەمچىل بولۇش، ئىختىساسلىق خادىملار يېتىشمەسلىك مەسىلىسىنى ئۈنۈملۈك ھەل قىلدى. ھازىر دوختۇرخانىدا ئىشچى - خىزمەتچى 400 دىن كۆپرەككە، كېسەل كارىۋىتى 450 كە يەتتى.

ئايالار بۆلۈمى كېسەللەر قاچان كەلسە شۇ ھامان قويۇل قىلىپ داۋالاپ، ئېغىر ھادىسىلارنىڭ ئالدىنى ئالدى. دوختۇر، سېستىرالار داۋالاش تېخنىكىسىنى ياخشىلاپ، تۇخۇمدان ئۈسمىسى، بالىياتقۇنى ئېلىۋېتىش ئوپېراتسىيىسى، تۇغۇت چەكلەش ئوپېراتسىيىسى قاتارلىق ئوپېراتسىيە رەتلى تېخنىكا تەلەپ بويىچە ئىشلەپ، ساقىيىش نىسبىتى 98% كە يەتكۈزدى. دوختۇرخانا خىزمەت سۈپىتىنى ئۈستۈرۈپ، بۇ يىل 5 - ئايدىلا 1074 كىشىنى داۋالاپ ساقايتىپ، دوختۇرخانا تارىخىدا يېگى سەۋىيە يارىتتى.

يېقىندا بۇ دوختۇرخانا يەنە ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، شۇيە دوختۇرخانا ئاچتى. بۇ دوختۇرخانىدا 80 كاروۋاتلىق ياتاق، داۋالاش ئەسلىھەلىرى تولۇق بولۇپ، ئاممىنىڭ داۋالىنىشىغا تېخىمۇ ياخشى شارائىت يارىتىلدى.

* * *

قاراقاش ناھىيىسىنىڭ كۆيا يېزىسى شارائىتى يار بەرگەن كەنتلەرگە ۋاسكېتبول مەيدانلىرىنى ياساپ بېرىپ، يېزا ياشلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئازىرسال ۋاقىتلىرىدا تەتىرىبىيە ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا قولاي شارائىت يارىتىپ بەردى. ھەر قايسى كەنتلەردە ۋاسكېتبول مەيدانلىرىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 85% كە يەتتى.

سۈرەتتە: يېزا ياشلىرى ۋاسكېتبول ئويناماقتا.

ئەسقەر مۇھەممەد تىشمن فوتوسى

تۇغۇت بۆلۈمىدىكى ئىشلار

تۇسمانجان نىيازى

شىنجاڭ خەلقىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىش يولىدا

شىنجاڭ ئۇن - سن نەشرىياتى قۇرۇلغان سەككىز يىلغا يېقىن ۋاقتىتىن بۇيان، يوقلۇقتىن بارلىققا كېلىپ، كىچىكلىكتىن چوڭىيىپ، سترولۇق قاپلىق ئوتتالغۇ لېنتىلىرىنى كۆپلەپ ئىشلەپچىقىرىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇ جەھەتتىكى بوشلۇقىنى تولدۇردى.

بۇ نەشرىيات قۇرۇلغان دەسلەپكى يىللاردا كەسپىي خادىملار كەمچىل، ئۇسكۇنىلەر قالاق بولغانلىقتىن، قاپلىق ئوتتالغۇ لېنتىلىرىنى كۆپەيتىپ تارقىتىشتا ئىنچىكىرى ئۇلۇكسەردىكى ئون - سن نەشرىياتلىرىنىڭ ياردىمىگە تايانغانىدى. 1989 - يىلى بۇ نەشرىيات چەت ئەلدىن بىر يۈرۈش زامانىۋى ئون - سن ئىشلەش ئۇسكۇنىسى كىرگۈزۈپ، لېنتىغا ئېلىشتىن تارتىپ رەتلەش ۋە كۆپەيتىپ تارقىتىشقىچە بولغان ئىش ھالقىلىرىنى مۇستەقىل، تېخنىكا تەلىپىگە لايىق ئىشلەش سەۋىيىسىگە يەتتى. بۇ نەشرىيات ئۇيغۇر خەلق ناخشا - مۇزىكا سەنئىتىنى ئاساس قىلغان ھالدا «يەنجىگاھ»، «راك»، «ئايدىن سورايمەن»، «زەڭگەر كۆنلۈك ئاستىدا»، «سىم، سىم يامغۇر» قاتارلىق سترولۇق قاپلىق ئوتتالغۇ لېنتىلىرىدىن 100 دىن ئارتۇقىنى نەشر قىلىپ ۋە كۆپەيتىپ تارقاتتى. بۇ نەشرىيات يەنە ئۇرۇمچى، ئىلى، قەشقەر ۋە خوتەن قاتارلىق جايلاردا توپ ۋە پارچە سېتىش نۇقتىلىرىنى قۇرۇپ، سېتىش يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ، نەشر قىلىنغان لېنتىلارنىڭ بېسىلىپ قالماسلىقى ۋە ئامما بىلەن ۋاقتىدا يۈز كۆرۈشۈشىگە كاپالەتلىك قىلدى. تۇۋەتتە بۇ نەشرىيات «12 مۇقام» نىڭ تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن سترولۇق قاپلىق ئوتتالغۇ لېنتىسىنى ئۇرۇمچى چېگرا سودىسى ۋە يەرلىك سودا كېڭىشىش يىغىنىغا ئولگۈرتۈپ نەشر قىلىش ئۈچۈن جەددىي ئىشلىمەكتە.

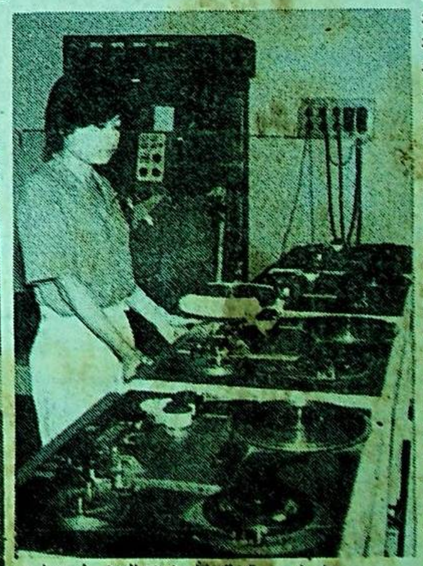
تېخنىكلار مۇزىكىنى تەھرىرلەپ كۆرىشتۇرمەكتە.

ھىسامىدىن ھاجى خەۋىرى، فوتوسى

تېخنىكلار ئاۋاز ئالماقتا.

نەشر قىلغان ئوتتالغۇ لېنتىلىرى كۆپەيتىلمەكتە.

ئوراش - قاچىلاش بۆلۈمىدىكى خادىملار كۆپەيتىلگەن ئوتتالغۇ لېنتىلىرىنى قاپقا سالماقتا.

ئوسمانجان نىيازى

گاھ قىزىرىپ، گاھ سارغايغان يۈز قۇرىغان لەۋ، چۈڭۈلغان چاچ، يۇمۇلغان بارماق، يۇرەكنى ئەزگۈدەك ناله - پەريادلار... شۇتاپتا بولغۇسى ئانا ئاچچىق تولغاق ئازابىدا ئېڭىرماقتا. بۇ بىر جەڭ، يەنى ھايات - ماماتلىق جېڭى. بۇ جەڭدە قايسىبىر ئانا ئاق خالاتلىق پەرىشتىلەرنىڭ شەپقىتىگە نائىل بولمىغان دەيسىز؟ مەن بۇ يىل 5 - ئايدىن 11 - كۈنى قىزىلسۇ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ ئايالالار كېسەللىكلىرى بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ھۆرىيەت ھەددىنى ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدىم. ئۇ مېنىڭ مەقسىتىمنى چۈشەنگەندىن كېيىن ئايالالار كېسەللىكلىرى بۆلۈمىدىكى ئەھۋاللارنى سۆزلەپ بەردى. مەن ئۇنىڭ ئېيتقانلىرىدىن تۆۋەندىكىلەرنى خاتىرىلەۋالدىم.

قۇرسىقىدىن تۆخۈم چىققان ئايال

ئاتۇش شەھرىدە قاراشلىق كاتتايلاق يېزا كاچىلىق كەنت 4 - كوپېراتىپتىكى 55 ياشلىق تۇخان ھەدە ئايالالار كېسەللىكلىرى بۆلۈمىگە قوبۇل قىلىنىپ، بالا يانقۇدا ئۇسىمە بولغانلىقى ئۈچۈن ئوپېراتسىيە قىلىنغانىدى. ئوپېراتسىيە جەريانىدا ئويلىمىغان يەردىن غەيرىي ئەھۋال بايقالدى. ھۆرىيەت ھەدە باشچىلىقىدىكى دوختۇرلار قورساقنى ئوپېراتسىيە قىلۇبتىپ داس بوشلۇقىنىڭ سول تەرىپىدە قول سالغىنىدا قولىغا ھېچقانداق جايغا تۇتاشمىغان، ئەركىن ھالەتتىكى بىر ئۇسمە تۇرۇندى، تۇنۇلۇپ شەكلى تۆخۈمسىمان، رەڭگى ئاق ۋە سۈزۈك بولۇپ، ئۇردەك توخۇمغىلا ئوخشايتتى. كېيىن ئۇلار بۇ ئۇسمىنى يېرىپ كۆرۈۋىدى، ئىچىدىن خۇددى تۆخۈمغا ئوخشاش سېرىق بارلىقى مەلۇم بولدى. ئايالالار كېسەللىكلىرى بۆلۈمىدىكى خادىملار يەنمۇ ئىچكىرىلەپ، ئىلمىي ئاساستا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق ئېغىرلىقى 92 گرام كېلىدىغان بۇ ئۇسمىنى ھەققىي ئادەم تۆخۈمى (تۇرۇقى) دەپ مۇقىملاشتۇردى. ھازىر ئۇلار بۇ ئۇسمىنىڭ پەيدا بولۇش سەۋەبلىرىنى ئىچكىرىلەپ تەتقىق قىلماقتا.

ھەم تەشۋىقاتچى ھەم شەپقەت ھەمشىرىلىرى

بۇ ئايالالار كېسەللىكلىرى بۆلۈمى ھەر خىل ئايالالار كېسەللىكلىرىنى ئۇنۇملۇك داۋالاش بىلەن بىللە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى جەھەتتە نۇرغۇن ئەمەلىي خىزمەتلەرنى ئىشلىدى. بۇ بۆلۈمدىكى ھەر بىر دوختۇر ۋە سىستىرا بىر تەرەپتىن تەشۋىقاتچى، بىر تەرەپتىن شەپقەتلىك ھەمشىرە بولدى. ئىلگىرى بۇ بۆلۈمگە تۇغۇتنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن كەلگەن ئايالالارنىڭ كۆپ قىسمى خۇراپىلىق، ئەرلىرى ياكى ئاتا - ئانىسىنىڭ بېسىمى تۇپەيلىدىن تۇغۇتنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشقا جۈرئەت قىلالماي قايتىپ كېتەتتى. بۇ مەسىلىگە جىددىي قارىغان بۆلۈم مەسئۇللىرى ھەر بىر دوختۇر - سىستىراغا ئۆز كەسپىگە بىرلەشتۇرۇپ، پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقاتىنى ياخشى ئىشلەشنى ئۇرۇنلاشتۇردى. شۇنىڭ بىلەن تۇلار ئاغرىقلارغا ۋە تۇلارنىڭ ئائىلە - تاۋا - بىشاتلىرىغا كۆپ تۇغۇشنىڭ زىيىنى ئىلمىي ئاساستا چۈشەندۈرۈپ، تۇلارنىڭ داۋالاشقا يېقىندىن ماسلىشىشنى قولغا كەلتۈردى. بۇ بۆلۈم بۆلتۇر 4 - ئايدىن بۇ يىل 4 - ئايغىچە 4276 ئايالغا تۇغۇتنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى قوللاندى.

ئايىقى ئۆزۈلمەس تەشەككۈرلەر

بۇ ئايالالار كېسەللىكلىرى بۆلۈمىدىكى بارلىق دوختۇر - سىستىرالار ھۆرىيەت ھەددىنىڭ يېتەكلىشى بىلەن ئىزچىل تۇرده ئاغرىقلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىمەت قىلىپ كەلدى. ئاغرىق قوبۇل قىلىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، پۈتكۈل ئوبلاستنىڭ ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر)، يېزا، قىشلاقلىرىدىكى ئايالالار كېسەللىكلىرىنى بۇ بۆلۈمگە مەركەزلەشتۈردى. قوشنا ۋىلايەت، شەھەرلەردىنمۇ تۇرغۇن ئاغرىقلارنى قوبۇل قىلىپ، داۋالاش ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى. ئۇنىڭ بىلەن يىلى پەيزاۋات ناھىيىسىدىن كۆپ تۇغقانلىقتىن بالياتقۇ يېرىلىپ قۇرسىقا قان چۈشۈپ كەتكەن بىر ئايال ئېلىپ كېلىندى. ئۇنىڭ قان بېسىمى ئۆزەنلەپ كەتكەن بولۇپ ھوشسىز ھالەتتە ئىدى. دوختۇرلارنىڭ جىددىي قوتقۇزۇشى ئارقىسىدا ئۇنىڭ ھاياتى قۇتقۇزۇلۇپ قېلىندى. بۇ يەردە بۇنداق مىسالالار دائىم دېگەندەك ئۇچراپ تۇرىدۇ. شۇڭا بۇ بۆلۈمدە داۋالانغانلاردىن كېسەلدىغان تەشەككۇر خەتلىرى ناھايىتى كۆپ، 1980 - يىلدىن ھازىرغىچە بۇ بۆلۈم 200 پارچىدىن ئارتۇق رەھمەت خېتى، 50 پارچە لەۋھە تاپشۇرۇۋالدى. مەن ھۆرىيەت ھەددىنىڭ ئىشخانىسىدا تېخى تامغا ئېسىشقا ئولگۈرمىگەن بىر نەچچە لەۋھەنى كۆردۈم ۋە خاتىرلىگەنلىرىمنى يەنە بىر تەشەككۇرنامە سۇپىتىدە كەڭ مۇشتېرىلارغا تەقدىم قىلىشنى ئويلىدىم.

قۇمۇل ئۇلايىتىدىكى ھەر ساھە، ھەر كەسپىتكىلەر «قۇمۇل 12 مۇقامى» نى قېزىش، رەتلەش ۋە تەتقىق قىلىش خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلمەكتە. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، «قۇمۇل 12 مۇقامى» ئىلگىرى كېيىن بولۇپ تۆت قېتىم لېنتىغا ئېلىنىپ رەتلەندى. بۇ يىل 7 - ئايدا قۇمۇل ئۇلايىتىلىك مەدەنىيەت باشقارمىسى قۇمۇلدىكى مەشھۇر مۇقامچىلارنى تەكلىپ قىلىپ، «قۇمۇل 12 مۇقامى» نىڭ تەركىبى قىسمى بولغان «تۇلۇغدۇر مۇقامى» ۋە «دۇئا مۇقامى» نىڭ بىر قىسىم ناخشىلىرىنى تولۇقلاپ لېنتىغا ئالدى.

سۈرەتتە: مۇقامچىلار لېنتىغا ئاۋاز بەرمەكتە.

ھېمىت ئەزىزى فوتوسى

لى رۇيخۇەن ئەدەبىيات - سەنئەتنى گۈللەندۈرۈشتە ئىدىيىنى ئازاد قىلىش لازىم، دەپ كۆرسەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۆكخوت، 10 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى لى رۇيخۇەن بۈگۈن كۆكخوتتا ئۆتكۈزۈلگەن ئىچكى موڭغۇل ئۇلانئۈچىر سەنئەت بايرىمىنىڭ يېپىلىش مۇراسىمىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئەدەبىيات - سەنئەتنى گۈللەندۈرۈشتە ئىدىيىنى ئازاد قىلىش لازىم، خەلق ئاممىسىنىڭ كۆنسېرى ئېشىۋاتقان مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى قانداقراق ئۆتچۈن، ساغلام، پايدىلىق، ئاممانى ياقتۇرىدىغان ئەسەرلەرنى كۆپلەپ ئىجاد قىلىشىنى تەشەببۇس قىلىش بىلەن بىللە، سىياسىي ئىدىيە جەھەتتە زىيىنى يوق، بەدىئىيلىكى بىر قەدەر ياخشى، ئاممانى ياقتۇرىدىغان ئەسەرلەرگىمۇ قارشى تۇرمايمىز.

لى رۇيخۇەن مۇنۇلارنى تەكتىلدى: يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزىنىڭ روھىنى يېتەكچىلىكىدە، دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات ئىلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە باشقا ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ناھايىتى تېز بولدى. ئەدەبىيات ساھەسىدىكىلەر چوڭ ياخشى ۋەزىيەتكە ئەگىشىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركىزگە ھەقىقىي خىزمەت قىلىش ئۈچۈن، خەلق ئاممىسىغا تېخىمۇ كۆپ ۋە تېخىمۇ ياخشى ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىپ بېرىشى لازىم.

لى رۇيخۇەن ئەدەبىيات - سەنئەتنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن ئىدىيىنى ئازاد قىلىش كېرەكلىكى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: سوتسىيالىستىك تەسىرى تۇيۇپ يېلىدىن، ئۇزاقتىن بۇيان بەزى يولداشلىرىمىز ئەدەبىيات - سەنئەتنىڭ رولى، نىشانى ۋە ئۇلۇغمىگە قارىتا بىر تەرەپلىمە چۈشەنچىدە بولۇپ كەلدى. ئەدەبىيات - سەنئەت كۆڭۈل ئېچىش، گۈزەللىك، تونۇش ۋە تەربىيەلەش قاتارلىق كۆپ جەھەتلەردە رول ئويناپدۇ، بىز ئەدەبىيات - سەنئەتنىڭ ئىدىيىۋى، سىياسىي، تەربىيىۋى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشنى ئومۇد قىلمىز ۋە شۇنىڭ ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىمىز، بىراق، ھەممىلا ئەسەرنىڭ بۇنداق رولغا ئىگە بولۇۋېرىدىغانلىقىنى ئېتىراپ قىلىشىمىز لازىم. ئەدەبىيات - سەنئەتنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى خەلق ئاممىسنىڭ كۈنسېرى ئېشىۋاتقان مەدەنىيەت تۇرمۇشىنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشتىن ئىبارەت. شۇڭا، بىز مەزمۇنى ساغلام، پايدىلىق ۋە ئامما ياقتۇرىدىغان ئەسەرلەرنى كۆپ ئىجاد قىلىشنى تەشەببۇس قىلىش بىلەن بىللە، سىياسىي ئىدىيە جەھەتتە زىيىنى يوق، بەدىئىيلىكى بىر قەدەر ياخشى، ئاممانى ياقتۇرىدىغان ئەسەرلەرگىمۇ قارشى تۇرمايمىز، دۆلەتنىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە قانۇنلىرىغا خىلاپ بولمىسلا، تۇلارغا ھەدەپ ئارىلىشۋالماسلىق لازىم. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، ئەدەبىي ئەسەرلەردە ئاددىي، بىر تەرەپلىمە ھالدا سوتسىيالىزم ياكى كاپىتالىزم دېگەنلەرنى ھەددىدىن زىيادە تەكىتلىگەن، ئىدىيىۋى، سىياسىي تەربىيىنىڭ رولىنى تەكىتلىگەن بىلەن «ئىككىگە خىزمەت قىلىش» ۋە «ئېچىلىش، سايراش» قاتارلىقلارنى چىڭ تۇرغىلى، قەدەمكىنى بۇگۈنكى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرغىلى ۋە چەت ئەللىكىنى جۈڭگو ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرغىلى بولمايدۇ. جانلىق، تىنىك، ھەممە گۈللەر تەكشى ئېچىلىشتەك ياخشى ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈشكە پايدىلىق بولمايدۇ.

*

تايلاند «جېڭدا گۈرۇھى» جۈڭگو بىلەن بىرلىكتە مەبلەغ سېلىپ قۇرغان كارخانىلىرىدىن مەنپەئەت كۆرمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېفېي، 7 - ئاۋغۇست خەۋىرى. تايلاند جېڭدا گۇرۇھىنىڭ مۇئاۋىن رۇئىسى يى چېن لىچاڭ ئەپەندى يېقىندا مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: «مەن ئىنتايىن رازى». «جېڭدا گۇرۇھى 14 دۆلەتتە قۇرغان شۇنچە كۆپ كارخانا ئىچىدە جۈڭگودىكى 100 نەچچە كارخانىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئەھۋالى ئەڭ ياخشى. بولۇپمۇ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق كارخانىلىرىنىڭ ئۇنۇمى ئۈز دۆلىتىمىزدىكى ۋە ئامېرىكىدىكى كارخانىلارنىڭ ئۇنۇمىدىن ياخشى بولماقتا.»

جېڭدا گۇرۇھى — جۈڭگودا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن كېيىن جۈڭگوغا ئەڭ بالدۇر ۋە ئەڭ كۆپ مەبلەغ سالغان چوڭ چەت ئەل كارخانىلىرىنىڭ بىرى. ئۇ 1979 - يىلىدىن ھازىرغىچە ئىنىڭ 25 تۈلكە، شەھەر، ئاپتوموبىل قاتارلىق كارخانىلارنى قۇرغان. شېرىك ۋە مۇستەقىل كارخانا قۇردى، ئۇنىڭ شىركەت، كارخانىلىرى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئۇي - جاي، مۇلۇك، نېفىت - خىمىيە سانائىتى، موتسىكلىت زاپچاسلىرى، ئاپتوموبىل تەكشۈرۈچلىرى، پۈا ئىشلەش قاتارلىق ساھەلەرگە تارقالغان. تەكشۈرۈش ۋە تەھلىلگە قارىغاندا، بۇ كارخانىلارنىڭ 95% تىن كۆپرەكىنىڭ تىجارىتى ياخشى بولۇپ، تېز زوربېش نىشانىغا چۈشكەن.

بىرلىشىپ مەبلەغ سېلىشنىڭ ئۇنۇمى بارغانسېرى ياخشى بولغاچقا، چىن لىچاڭ ئەپەندى: جېڭدا گۇرۇھىنىڭ جۈڭگودا مەبلەغ سېلىشنى كېڭەيتىش، ھەمكارلىشىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش نىشانىچى تېخىمۇ ئاشتى، دېدى.

*

جۈڭگو مېيىپلار تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۈمىكى تەشكىللەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. 9 - نۆۋەتلىك مېيىپلار ئولىمپىك تەنھەرىكىتى يېغىنىغا قاتنىشىدىغان جۈڭگو مېيىپلار تەنتەربىيە ۋەكىللەر ئۈمىكى بۈگۈن بېيجىڭدا تەشكىللەندى.

بۇ نۆۋەتلىك مېيىپلار ئولىمپىك ئويۇنلىرىغا قاتنىشىدىغان جۈڭگو ۋەكىللەر ئۈمىكى 24 ئەزادىن تەركىب تاپقان بولۇپ، 15 مۇسابىقە تۈرىدىكى يېنىك ئاتلېتىكا، سۇ ئۆزۈش، تېكتاك توپ، قارىغا ئېتىش، ئۈستەل تېنىس، ئېغىر ئەسلىمە كۆتۈرۈش، ئۈزۈش، ئۇچۇش

ئاق ئالتاق كىتابا مۇناۋە دەپ كۆرسىتىلدى: جۇڭگو ۋىگۇرلىرى ئەدەبىياتىدىكى ھېكايىلەر تەتقىقاتىدا يېڭى ئۇتۇقلارغا ئېرىشىلمەكتە

ئاق ئالتاق كىتابا مۇناۋە دەپ كۆرسىتىلدى: ئۇيغۇر ئالىملىرى ئەجدادلىرىمىز قالدۇرغان ئەدەبىي مىراسلارنى ئىزچىل تەتقىق قىلماقتا

ئاق ئالتاق كىتابا مۇناۋە دەپ كۆرسىتىلدى: ئۇيغۇر ئالىملىرى ئەجدادلىرىمىز قالدۇرغان ئەدەبىي مىراسلارنى ئىزچىل تەتقىق قىلماقتا

ئاق ئالتاق كىتابا مۇناۋە دەپ كۆرسىتىلدى: جۇڭگو ۋىگۇرلىرى ئەدەبىياتىدىكى ھېكايىلەر تەتقىقاتىدا يېڭى ئۇتۇقلارغا ئېرىشىلمەكتە

ئاق ئالتاق كىتابا مۇناۋە دەپ كۆرسىتىلدى: جۇڭگو ۋىگۇرلىرى ئەدەبىياتىدىكى ھېكايىلەر تەتقىقاتىدا يېڭى ئۇتۇقلارغا ئېرىشىلمەكتە

(دەۋامى - 1 - بەت)

ئاق ئالتاق كىتابا مۇناۋە دەپ كۆرسىتىلدى: مۇنۇر قاغۇنى مەجمۇئەلىرى ئاپالەتلەندۈرۈش گۇرۇپپىسى، جۇڭگولۇق قاغۇن جەمئىيىتى ۋە مەركىزىمىز ئىشلىگەن مۇزاكىرىسىدە قاغۇن - تېكىستىل ساھەسىدىكى ئالىي ئوقۇش ئورۇنلىرىنىڭ ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلىرى، ئۆلكىمىز ۋە شەھىرىمىزدىكى قاغۇنچىلىق كارخانىلىرىنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى. ئەگەر جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئۇيغۇر، قازاق، خەنزۇ قاتارلىق مىللەت خەلقلىرىنىڭ ئەسىرلەردىن بۇيان داۋاملىشىپ كېلىۋاتقان قاغۇنچىلىق ئەنئەنىسىنى ئاساس قىلىپ، زامانىۋى ئىلغار تېخنىكا بىلەن قوراللاندۇرۇلسا، ئۇنداقتا ئۇ ئۆزىنىڭ ئەسلى ئالاھىدىلىكىنى ساقلاپ قالغان ھالدا، يەنە كېلىپ ئۆزىگە خاس بولغان ئىستېمال ئېھتىياجىنى قاندۇرالايدۇ، دېگەن پىكىر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

ئاق ئالتاق كىتابا مۇناۋە دەپ كۆرسىتىلدى: شۇنداق بولدى، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئۇيغۇر قاغۇنچىلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئەسلى ئالاھىدىلىكىنى ساقلاپ قېلىش ئاساسىدا، ئىلغار تېخنىكا ۋە ئىلغار باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئۆگىنىپ، ئۆزلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنى ئۆستۈرۈش ئۈستىدە ئىزدىنىۋاتىدۇ. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئەسلى ئالاھىدىلىكىنى ساقلاپ قېلىش ئاساسىدا، ئىلغار تېخنىكا ۋە ئىلغار باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئۆگىنىپ، ئۆزلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنى ئۆستۈرۈش ئۈستىدە ئىزدىنىۋاتىدۇ. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئەسلى ئالاھىدىلىكىنى ساقلاپ قېلىش ئاساسىدا، ئىلغار تېخنىكا ۋە ئىلغار باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئۆگىنىپ، ئۆزلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنى ئۆستۈرۈش ئۈستىدە ئىزدىنىۋاتىدۇ.

ئاق ئالتاق كىتابا مۇناۋە دەپ كۆرسىتىلدى: جۇڭگو ۋىگۇرلىرى ئەدەبىياتىدىكى ھېكايىلەر تەتقىقاتىدا يېڭى ئۇتۇقلارغا ئېرىشىلمەكتە

ئاق ئالتاق كىتابا مۇناۋە دەپ كۆرسىتىلدى: جۇڭگو ۋىگۇرلىرى ئەدەبىياتىدىكى ھېكايىلەر تەتقىقاتىدا يېڭى ئۇتۇقلارغا ئېرىشىلمەكتە

قۇرۇلما رايونلىق ئالى رايى: كۆرۈلگەن مال، ئوبۇدان ھۆكۈم، كۆچمە ھۆكۈمەت ھۆكۈم، قۇتقۇزغۇچى باشقۇرۇش تېخنىكىسى

تاز سانلىق مىللەت رەھبىرىي كادىرلارنىڭ تارىخىي ۋەزىپىسى

ياسىن ناسىر

يولداش جياڭ زېمىن بۇ يىل 1 - ئايدا ئېچىلغان مەركىزىي كومىتېت مىللەتلەر خىزمىتى يىغىنىدا قىلغان سۆزىدە «مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ ، مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنى»نى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى - تاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈش، مىللىي رايونلاردىكى كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشتىن ئىبارەت» دەپ كۆرسەتتى. بۇ ھۆكۈم سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىدە، تاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يېتىشتۈرۈشنى كۈچەيتىشنىڭ مىللەتلەر خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، «مىللىي تېررىتورىيىنىڭ ئاپتونومىيە قانۇنى»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللەپ ياشنىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى مۇھىم رولىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تولۇق نامايان قىلىپ بەردى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى تاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشىغا ئەزەلدىن ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى ۋە بۇ جەھەتتە غايەت زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. نۆۋەتتە، ئېلىمىز تاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 1950 - يىلىدىكى 10 مىڭدىن كۆپىيىپ 2 مىليون 60 مىڭغا يېتىپ، ھەر قايسى جەھەتتىكى ئىختىساسلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان زور قوشۇن بولۇپ شەكىللەندى. تاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى تۇرلۇك خىزمەتلەردە بارغانسېرى مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىپ، ھەر قايسى ساھەلەردە بارغانسېرى مۇھىم رول ئويناماقتا. مەن پارتىيىمىز تەربىيىلەپ يېتىشتۈرگەن بىرنېچى تۈركۈمدىكى ئۇيغۇر رەھبىرىي كادىر بولۇش سۈپىتىم بىلەن، پارتىيىنىڭ تاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىغا بولغان غەمخورلۇقى ۋە تەربىيىسىنى 40 نەچچە يىلدىن بۇيان بىۋاسىتە ھېس قىلىپ كەلدىم. تاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى بولۇپمۇ پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار پارتىيە ۋە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئۇمىدىنى يەردە قويماي، ھەرمىللەت خەلقىنىڭ تۆپ مەنپەئىتىنى قوغداش،ھەر مىللەت خەلقىنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ جۈگىچوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ تايانچلىرىدىن بولۇش ئۈچۈن، تۆۋەندىكى نۇقتىلارنى ھەقىقىي ئىگىلىشى كېرەك:

1 . ماركسزم - لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئىخلاس بىلەن ئۆگىنىپ، كومموئىنستىك دۇنيا قاراشىنى تۇرغۇزۇش ــ تاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ تۆپ ۋەزىپىسى.

بىرىنچىدىن، ماركسزم - لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئەتراپلىق، سىستېمىلىق ئۆگىنىپ تۆپ مەيدان، نۇقتىئىنەزەر ۋە ئۇسۇلىنى تىرىشىپ ئىگىلەش كېرەك. ماركسزم - لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى مۇكەممەل بىر نەزەرىيىۋى سىستېما، ئۇنى جەزمەن ئومۇمىيۈزلۈك، سىستېمىلىق ئۆگىنىشىمىز كېرەك، پارچە - پۇرات ئۆگىنىپ قويۇشقا بولمايدۇ، دوگماتىزملىق ۋە مىتافىزىكىلىق پوزىتسىيە تۇتۇپ، ماركسزمنى ئۆلۈك سۆز ئۈزۈندىسى قىلىپ قويۇشقا ياكى ماركسزمنىڭ ئۇ يەر- بۇ يېرىنى تۇتۇۋېلىپ، ئۇنى ئۆزى ئۈچۈن ئىشلىتىشكە تېخمۇ بولمايدۇ. ئەڭ ئاخىرىدا، ئۆگىنىشتە مۇئەييەن مۇھىم نۇقتىنى بولۇشىغا لازىم. بىز ئۆگىنىۋاتقان ماركسزم - لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ئۇنىڭ ئىلمىي ئالاھىدىلىكى بىلەن بىرگە، يەنە ئۇنىڭ ئىنقىلابىي ئالاھىدىلىكى بار. ئۇ ھەرگىز ئۆزگىرىشچان، تەرەققىي قىلىۋاتقان ئىلىم. ئۇ ئۆزىدىن ئىلگىرى مەۋجۇت بولغان ئىلىمىي نەتىجىلەرنى ئىنكار قىلمايدۇ، بەلكى ئۇلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، ئۇلارنى ئۆزىنىڭ ئىلمىي مەزمۇنىغا ئايلاندۇرىدۇ

ئەلۇەتتە، ئۆگىنىشتە مۇئەييەن مۇھىم نۇقتىمۇ بولۇشى لازىم. بىز ماركسىزم - لېنىنىزمنىڭ ئاساسىي قائىدىلىرىنى ئۆگىنىشنى گەۋدىلەندۈرىشىمىز، دىئالېكتىك ماتېرىيالىزم بىلەن تارىخىي ماتېرىيالىزملىق ئۇلۇمي دۇنيا قاراش ۋە متودولوگىيىنى ياخشى چۈشىنىپ ۋە ئىگىلەپ، شۇ ئارقىلىق خىزمىتىمىزدىكى پرىنسىپاللىقنى، سىستېمىلىقنى، ئالدىن كۆرەرلىكنى ۋە ئىجادىيلىقنى كۆچەيتىشىمىز كېرەك. ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش - ماركسىزملىق ئىدىيىۋى لۇشىيەن، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ جېنى. ئۆگىنىش ۋە ئەمەلىيەت جەريانىدا، ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، ھەممىدە ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش، ئەمەلىيەت ھەققەتنى-سىنايدىغان بىردىنبىر ئۆلچەم دېگەن نۇقتىنىزەرنى تۇرغۇزۇپ، خىزمەتتىكى مەسىلىلەرنى ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش روھى بويىچە ھەل قىلىشقا ماھىر بولۇشىمىز كېرەك.

ئىككىنچىدىن، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئۆگىنىشنى پارتىيىنىڭ لۇشىيەن، فاڭجېن ۋە سىياسەتلىرىنى ئۆگىنىش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈش لازىم. پارتىيىنىڭ لۇشىيەن، فاڭجېن ۋە سىياسەتلىرى پارتىيىمىزنىڭ سوتسىيالستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپىگە ماسلىشىپ، ماركسىزمنىڭ تۈپ قائىدىسىنى يېڭى تارىخىي شارائىتتىكى كونكرېت ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرگەنلىكنىڭ مەھسۇلى، تەرەققىي قىلدۇاتقان ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئەسىرى - يېڭى ۋەزىيەت ئاستىدا ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىگە قىلىنغان ۋارىسلىق ۋە ئۇنىڭ تەرەققىياتى، ئۇنىڭدىكى جۈگگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش توغرىسىدىكى ئىلمىي نەزەريە پارتىيىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشىغا ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش تەجرىبىلىرىنىڭ يەكۈنى ۋە كوللېكتىپ ئەقىل - پاراسىتىنىڭ جەۋھىرى، پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى لۇشىيەن، فاڭجېن، سىياسەتلەرنى تۇرۇشنىڭ نەزەريىسىنى ئاساسى. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئەسىرىنى ۋە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ بىر قاتار فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندىكى مۇھىم سۆزىنى ۋە مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ياخشى ئۆزلەشتۈرۈپ، «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشىيەندە يۇز يىلغىچە تەۋرىنمەي چىڭ تۇرۇشنىڭ دۆلىتىمىزنىڭ بوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشى - قازىنالماسلىقىغا نىسبەتەن تولىمۇ مۇھىم ئىكەنلىكىنى چۈشىنىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىنى ۋە پارتىيىنىڭ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىش ئاڭلىقلىقىمىزنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ تۈپ قائىدىلىرىنى تەدبىقلاپ، يېڭى ۋەزىيەتتە ئوتتۇرىغا چىققان يېڭى مەسىلىلەرنى تەھلىل قىلىش، ھەل قىلىش ئۇقتىدارىمىزنى ئۆستۈرۈشىمىز كېرەك..

شەرھلەنگەن. تارىخىي تەجرىبىلەر شۇنى ئىسپاتلىدىكى، ئىنتىپاقلاشقاندىلا ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرگىلى بولىدۇ، جەمئىيەت تىنچ بولىدۇ، مىللەت گۈللىنىدۇ، خەلق ئارامخۇدا ياشىيالايدۇ. ئەكسىچە بولغاندا، ئىچكى قىسمدا مالمانچىلىق يۈز بېرىدۇ، تاشقى قىسمدا باشقىلارنىڭ تاجاۋۇزىغا دۇچ كېلىدۇ، ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ تۆپ مەنپەئىتى زىيانغا ئۇچرايدۇ. مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش جۈگىخۇا مىللىتىنىڭ ئالىي مەنپەئىتى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى شۇنداقلا مۇقەددەس بۇرچى. بېگى جۈگگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، پارتىيىمىز ۋە دۆلىتىمىز ماركسىزم-لېنىنىزمنىڭ مىللىي مەسىلە توغرىسىدىكى نەزەريىسىنى جۈگگونىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، مىللىي مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى جۈگگوچە ئالاھىدىلىككە ئىگە توغرا يولنى تاپتى. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان يولداش دېڭ شياۋپىڭ ۋە يولداش جياڭ زېمىن باشچىلىقىدىكى پارتىيىنىڭ 2 - ، 3 - ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپى ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ مىللىي مەسىلە توغرىسىدىكى نەزەريىسىنى يەنمۇ بېيىتىپ، باراۋەرلىك ئاساسىدا ئۆزئارا ياردەم بېرىش، ئىتتىپاقلىشىپ ھەمكارلىشىش، ئورتاق گۈللىنىشتەك سوتسىيالىستىك مىللىي مۇناسىۋەتنى ئورنىتىشنى ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى جۈگگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ مۇھىم بىر پرىنسىپى قىلىپ، بىر قاتار توغرا فاڭجېن، سىياسەتلەرنى يولغا قويغانلىقتىن، مەملىكىتىمىزدىكى ھەر قايسى مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى تېخىمۇ مۇستەھكەملەندى، مىللىي رايونلارنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ئۈچقاندەك تەرەققىي قىلدى، دۆلىتىمىزنىڭ مىللەتلەر خىزمىتى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى مىسلىي كۆرۈلمىگەن تەرەققىيات باسقۇچىغا قەدەم قويدى.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ماركسىزملىق مىللەت قارىشىنى پۈختا تىكلەپ، «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرۇپ، مەركەز ئاچقان مىللەتلەر خىزمىتى يېغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش كېرەك. ماركسىزملىق مىللەت قارىشى-پرولېتارىيات دۇنيا قارىشىنىڭ مۇھىم بىر تەركىبىي قىسمى، شۇنداقلا پارتىيىمىزنىڭ مىللىي مەسىلىنى كۆزىتىش ۋە بىر تەرەپ قىلىشتىكى بېتەكچى ئىدىيىسى ۋە مىللىي سىياسىتى تۈزۈشنىڭ نەزەريىۋى ئاساسى. بېقىندا مەركەز ئاچقان مىللىي خىزمەت يېغىنى مەملىكىتىمىزنىڭ مىللەتلەر خىزمىتىنىڭ نەتىجىلىرى ۋە تەجرىبىلىرىنى ئېتراپلىق، ئىلمىي يوسۇندا يەكۈنلەپ، نۆۋەتتىكى مىللىي خىزمەت ۋەزىيىتىنى مۇھاكىمە ۋە تەنقىد قىلىپ، 90 - يىللاردىكى مىللىي خىزمەت ۋەزىپىلىرىنى ۋە فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، مەملىكىتىمىزنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنىڭ يۆنىلىشىنى روشەن كۆرسىتىپ بەردى. ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ئۇنى چوڭقۇر ئۆگىنىشى، ئىدىيىسىنى يېغىنىڭ روھى بۇلۇپمۇ يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈشى ھەمدە ئۆز جايى، ئۆز تارمىقىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا ھەقىقىي تۈردە ئىزچىل يولغا قويۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى

تۇرلۇك ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت» دەپ كۆرسەتتى. شۇڭا، كۆز ئالدىمىزدا شۇنداقلا بۇنىڭدىن كېيىنكى خېلى ئۇزاق تارىخىي دەۋر ئىچىدە، مىللىي رايونلاردا مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشنىڭ مەركىزى پارتىيىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشىيەننى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېزلىتىش، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى يۇكسەلدۇرۇش بولىدۇ.

يېڭى جۈگگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن كېيىن، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىساددا ۋە ئىجتىمائىي قىياپىتىدە غايەت زور ئۆزگىرىشلەر بولدى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئېلىپ ئېيتساق، 40 نەچچە يىللىق تەرەققىيات ئارقىلىق تۇرلۇك ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات كۆرسەتكۈچلىرى ئازادلىقتىن ئىلگىرىكىگە قارىغاندا ئون نەچچە ھەسسە، ھەتتا نەچچە ئون ھەسسە ئاشتى. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، جۈگگو كومۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەگىشىپ جۈگگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدا قەتئىي تەۋرىنمەي مېڭىش مىللەتلەرنى گۈللەپ ياشنىتىدىغان بىردىنبىر توغرا يول. لېكىن، تارىخىي سەۋەبلەر ۋە ئوبيېكتىپ، سۇبيېكتىپ شارائىتلارنىڭ چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن، شىنجاڭنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت تەرەققىياتى ئىچكى ئۆلكىلەرنىڭكىدىن ئارقىدا قالدى. بولۇپمۇ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پەرق بارغانسېرى چوڭىيىۋاتىدۇ. بۇنى ھەرقايسى جەھەتلەردىكى.ئاممىلار كەلتۈرۈپ چىقارغان. مۇنداق بىر چوڭ دۆلەتتە بۇنداق ئەھۋالدىن ساقلىنىشمۇ تەس. بىراق، بۇنداق ئەھۋال داۋاملىشۇەرسە مىللىي رايونلارنىڭ تەرەققىياتى ۋە مىللەتلەرنىڭ گۈللىنىشىگە ئىنتايىن پايدىسىز. بۇ پەرقنى تەدرىجىي كىچىكلىتىش ۋە ئاخىرى يۇقىتىشتەك ئېغىر ۋەزىپىنى ئورۇندىداش ئۈچۈن، ئۇزاققىچە تىرىشچانلىق كۆرسىتىشكە توغرا كېلىدۇ. ئىلگىرىكى تەجرىبىلەردىن قارىغاندا، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا، بىرىنچىدىن، دۆلەتنىڭ يۆلىشىگە تايىنىش، ئىككىنچىدىن، تەرەققىي تاپقان رايونلارنىڭ سىستېمىلار بويىچە يارىدەم بېرىشىگە تايىنىش، ئۈچىنچىدىن، ئۆزىمىزنىڭ جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىشىمىزغا تايىنىش لازىم. بۇ ئۈچى ئىچىدە، ئالدىنقى ئىككىسى تاشقى ئامىل، ئاخىرقىسى ئىچكى ئامىل، يەنە كېلىپ تۇپ، ھەل قىلغۇچ ئامىلدۇر.

يېقىنقى بىر مەزگىلدىن بۇيان، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى چوڭقۇر ئۆگىنىش ئارقىلىق، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىسلاھاتنى ئويلاش، تەرەققىياتقا تەشنا بولۇش، گۈللىنىشكە ئىنتىلىش تۇيغۇسى ئىنتايىن كۈچلۈك ۋە يۇقىرى بولماقتا. يېقىندا، مەركىزلىي كومىتېت ۋە گوۋۈيۈەن شىنجاڭنى سىرتقا يەنمۇ ئېچىۋېتىش ئۈچۈن سەككىز تۈرلۈك ئىتتىبار بېرىش سىياستىنى يولغا قويۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مەركىزى ئورۇمچى شەھىرىنى دېڭىز بويىدىكى سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن شەھەرلەرگە بېرىلگەن سىياسەتلەردىن بەھرىمەن قىلىش، غولجا، بورتالا، چۆچەك شەھەرلىرىدە دۆلەت خېيىخې چېگرا شەھىرىگە بەرگەن تۈرلۈك سىياسەتلەرنى يولغا قويۇش، چەت ئەل سۆدىگەرلىرى مەبلەغ سالىدىغان تۈرلەر، ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرلىرى ھەمدە ئەمگەك مۇلازىمىتى بويىچە ھەمكارلىشىش تۈرلىرى،

جۇڭگو خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللەر ئۆمىكى ئۆكرائىنىغا زىيارەتكە باردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كىيېۋ، 18 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭى سەيپىدىن ئەزىزى باشچىلىقىدىكى جۇڭگو خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللەر ئۆمىكى مۇشۇ ئاينىڭ 18- كۈنى چۈشتىن كېيىن ئۆكرائىنا ئالىي سوۋېتى دېپلوماتىيە كومىتېتى ۋە دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن ئايرىم - ئايرىم هالدا سۆھبەت ئۆتكۈزدى، ئىككى تەرەپ ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا ۋە مەدەنىيەت هەمكارلىقىنى تېخىمۇ كەڭ قانات يايدۇرۇش كېرەك، دەپ هېسابلىدى.

ئۆكرائىنا ئالىي سوۋېتى دېپلوماتىيە كومىتېتىنىڭ رەئىسى پاۋلېچكو سۆھبەتتە مۇنداق دېدى: «ئۆكرائىنادىكى بەزى كىشىلەر تەيۋەن بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشنى تەشەببۇس قىلمۇاتقان بولسىمۇ، بىز بۇنداق قىلىشقا قارشى تۇرىمىز. بىزنىڭ قارىشىمىز چە، ئۆكرائىنا جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى زىيانغا ئۇچراتماسلىقى كېرەك، تەيۋەن جۇڭگونىڭ بىر قىسمى، بىز ئۆكرائىنا بىلەن جۇڭگونىڭ دېپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىش توغرىسىدىكى ئاخبارىتىنىڭ روهىغا سادىق بولىمىز.»

سەيپىدىن ئەزىزى بۇ سۆزنى ئالاهىدە ماختىدى هەم جۇڭگو خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ هەرقايسى كومىتېتلىرى بىلەن ئۆكرائىنا پارلامېنتىنىڭ هەرقايسى كومىتېتلىرى ئوتتۇرىسىدا قويۇق ئالاقە ئورنىتىشنى ئۈمىد قىلدى.

ئۆكرائىنانىڭ بىرىنچى مۇئاۋىن دېپلوماتىيە مىنىستىرى ماكالۇچ جۇڭگولۇق مېھمانلارغا ئۆكرائىنانىڭ دېپلوماتىيە سىياسىتى ۋە ئىچكى ۋەزىيىتىنى تەپسىلىي تونۇشتۇردى.

سەيپىدىن ئەزىزى ساھىبخانلىق جۇڭگونىڭ ئىسلاهات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش، تىنچ - ئىتتىپاق بولغان چوڭ ياخشى ۋەزىيىتىنى تونۇشتۇردى، ئۇ بۇ، جۇڭگونىڭ ئىسلاهاتتا زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرگەنلىكىنىڭ تۈپ سەۋەبلىرىدىن بىرى، دېدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مىنسكى، 18 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭى سەيپىدىن ئەزىزى باشچىلىقىدىكى جۇڭگو خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللەر ئۆمىكى مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى بېلورۇسسىيەدىكى ئالتە كۈنلۈك رەسمىي دوستانە زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ، مىنسكىدىن ئۆكرائىنانىڭ يۇرۇپ كەتكەنىدى.

برازىلىيە زۇڭتۇڭى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، برازىلىيە، 18 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. برازىلىيە زۇڭتۇڭى كولور مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى زۇڭتۇڭ مەھكىمىسى ئىشخانىسىدا مەركىزىي كومىتېت ئەزاسى، خۇيىي ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى گۇەن گۇاڭفۇ ئۆمەك باشلىقى، سىچۇەن ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى لى بويۇك مۇئاۋىن ئۆمەك باشلىقى بولغان ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى. ئىككى تەرەپ برازىلىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش هەققىدە دوستانە سۆزلەشتى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ۋەكىللەر ئۆمىكى برازىلىيە دېموكراتىك ئىشچىلار پارتىيەسىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى برازىلىيەگە كەلگەن. ۋەكىللەر ئۆمىكى بۇگۈن كەچتە برازىلىيەنىڭ باشقا جايلىرىغا باردى، مۇشۇ ئاينىڭ 28 - كۈنى برازىلىيەدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرىدۇ.

جۇڭگو - روسىيە هەمكارلىق كومىتېتى 1- سانلىق يىغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 18 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۋيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى تيەن جيىۋن مۇشۇ ئاينىڭ 18- كۈنى بۇ يەردە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن روسىيە فىدېراتسىيىسىنىڭ ئىقتىساد- سودا، پەن- تېخنىكا هەمدە خەلق ئىگىلىكىنىڭ هەر قايسى ساهەلىرىدىكى هەمكارلىقىنى ئۈزلۈكسىز مۇستەهكەملەش، كېڭەيتىش ئىككى دۆلەت ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا، ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ بىر - بىرىنى چۈشىنىشى ۋە دوستلۇقىنى كېڭەيتىشكە پايدىلىق. ئىككى تەرەپنىڭ بىرلىكتە تىرىشىپ، بارلىق ئىشلەتكىلى بولىدىغان ئىمكانىيەتلەرنى يەتكۈزۈش ئاساسىدا ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى كۆپ تەرەپلىمىلىك هەمكارلىقنىڭ تېخىمۇ تېز

جۇڭگو ۋەكىلى سابىق يۇگوسلاۋىيەدىكى هەر قايسى تەرەپلەرنىڭ ئۇرۇشنى تېز توختىتىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 18 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇئاۋىن ۋەكىلى جىن يۇڭجيەن مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى ب د ت نىڭ ئىقتىساد، ئىجتىمائىي مۇدىرىيىتى يىغىندا سابىق يۇگوسلاۋىيەدىكى هەر قايسى تەرەپلەرنىڭ ئۇرۇشنى تېز توختىتىپ، تالاش - تارتىشنى سۆزلىشىش ۋە سۆھبەتلىشىش ئارقىلىق هەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ب د ت نىڭ ئىقتىساد، ئىجتىمائىي مۇدىرىيىتى بۈگۈن كىشىلىك هوقۇق كومىتېتىنىڭ سابىق يۇگوسلاۋىيەدىكى كىشىلىك هوقۇق مەسلىسى توغرىسىدىكى قارارىنى بىرەك تەستىقلىدى. قارارىدا مۇشۇ رايوندا كۆرۈلگەن «ئىرق نەسلىنى قۇرۇتۇش»، مۇساپىرلارنىڭ كىشىلىك هوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىشتەك هەرىكەتلەر قاتتىق ئەيىبلەندى هەمدە ئالاقىدار تەرەپلەردىن بۇ قىلمىشنى دەرهال توختىتىش تەلەپ قىلىندى. قارارىدا يەنە كىشىلىك هوقۇق كومىتېتىنىڭ ئالاهىدە دوكلاتچىسىدىن مۇشۇ ئىش ئۈستىدە دوكلات ئوتتۇرىغا قويۇش، دوكلاتنى ب د ت باش كاتىپى خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە تاپشۇرۇش تەلەپ قىلىندى.

جىن يۇڭجيەن مۇشۇ ئىش ئۈستىدە ئىزاهلاش خاراكتېرلىك سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ بۇ قارارغا قوشۇلۇشى سابىق يۇگوسلاۋىيەدىكى بولۇپمۇ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى قوراللىق توقۇنۇش تۇپەيلىدىن نۇرغۇن مۇساپىر پەيدا بولغانلىقىنى، سەرگەردان بولغانلار، يوقاپ كەتكەنلەر ۋە ياردىدار بولغانلار، ئۆلگەنلەر مەسىلىسىگە جىددىي كۆڭۈل بۆلۈشنى ئاساس قىلىدۇ، «جەنۋە ئەھدىنامىسى»گە خىلاپ كېلىدىغان پۈقرالارنى خورلاش هەرىكىتىگە قارشى تۇرۇش مەيدانىنى ئاساس قىلىدۇ. بىراق جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى قارارىدا باش كاتىپنىڭ ئالاقىدار دوكلاتنى خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە تاپشۇرۇش تەلەپ قىلىنغانلىقىغا نىسبەتەن ئۆز پىكرىدە قېلىش پوزىتسىيەسىنى تۇتتىدۇ، چۈنكى ب د ت نىڭ نىزامنامىسىدىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسلانغاندا، كىشىلىك هوقۇق مەسىلىسى خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە هوقۇق دائىرىسىگە كىرمەيدۇ، كىشىلىك هوقۇق مەسىلىسىنى خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە بۇنۇش ب د ت نىڭ هەرقايسى ئورگانلىرىنىڭ هوقۇقىنى ئارىلاشتۇرۇۋېتىدۇ.

جۇڭگو ۋەكىلى ب د ت نىڭ تىنچلىق ساقلاش هەرىكىتى دۆلەتلەرنىڭ ئىگىلىك هوقۇقىغا هۇرمەت قىلىشى كېرەك، دەپ هېسابلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 18 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋەكىلى خې يافېي مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى ب د ت تىنچلىق ساقلاش ئالاهىدە كومىتېتى ئاچقان يىغىندا سۆز قىلغاندا ب د ت خەلقئارا تىنچلىق ۋە خاتىرجەملىكنى ساقلىغاندا دۆلەتلەرنىڭ ئىگىلىك هوقۇقىغا هۇرمەت قىلىش ۋە باشقا ئەللەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق پرىنسىپىغا ئەمەل قىلىشى كېرەك، دەپ كۆرسەتتى.

خې يافېي مۇنداق دېدى: ب د ت نىڭ خەلقئارا تىنچلىق ۋە خاتىرجەملىكنى ساقلاش يولىدىكى تىرىشچانلىقى ئالدى بىلەن سۆھبەتلىشىش، تەكشۈرۈش، يارىشتۇرۇش، ئارىغا چۈشۈش قاتارلىق تىنچلىق شەكلى بىلەن تالاش - تارتىشنى هەل قىلىشنى كۆزلىشى كېرەك. ئومۇمىيەتتە ب د ت نىڭ هەرقايسى ئەزالىرى ئۆزئارا ھۆرمەت، ئۆزئارا ئىشەنچ، ئۆزئارا مەنپەئەتلىك ھەمكارلىق ۋە ئىنساپلىق ئاساسىدا ئىختىلاپلارنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشى كېرەك، دەپ كۆرسەتتى.

خې يافېي ئۆزىنىڭ ئىراق - كۇۋەيت ئىختىلاپى ئۈستىدىكى ئۇقتۇرۇشىنى تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئىراق - كۇۋەيت ئىختىلاپى ئاساسىي جەھەتتىن ئىراق بىلەن كۇۋەيت ئوتتۇرىسىدىكى چېگرا مەسىلىسى بولۇپ، ئۇ ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا ئۇزۇن يىللىق تارىخىي مەسىلە قالدۇرغان. ئىراق ۋە كۇۋەيت ئىختىلاپىنى ھەل قىلىشتا ئالدى بىلەن ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلاپنى ئەسلىدىكى ھالىتىگە قايتۇرۇش، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلاپنى ئەسلىدىكى ھالىتىگە قايتۇرۇش، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلاپنى ئەسلىدىكى ھالىتىگە قايتۇرۇش، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلاپنى ئەسلىدىكى ھالىتىگە قايتۇرۇش

«ئاسيا - تىنچ ئوكيان رايونىدا ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش ۋە بىخەتەرلىك مەسلىسى توغرىسىدىكى شاڭخەي مۇھاكىمە يىغىنى» يېپىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شاڭخەي، 19 - ئاۋغۇست ئاسيا-تىنچ ئوكيان رايونى بولۇپمۇ شەرقىي شىمالىي ئاسيا ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا رايونىنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش مەسلىسىنى قىزغىن مۇزاكىرە قىلدى، ھەر قايسىسى كۆزقاراشلىرىنى ئىزھار قىلدى، ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش ۋە بىخەتەرلىكىنى ئىلگىرى سۈرۈش، بۇ رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش توغرىسىدا كۆز قاراشلىرىنى بايان قىلدى ۋە تەكلىپلەرنى بەردى.

يىغىن مەزگىلىدە ھەر قايسى قوشۇنداىكى بىرقىسىم كىشىلەر كۆكسىگە سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ۋەتەن ئۇرۇشى ھەربىي ئوردىنىنى تاقىۋالغانىدى.

بۇ قېتىمقى يىغىلىشقا قاتناشقانلار ئىچىدە 40 ياشتىن 60 ياشقىچە بولغانلار تەخمىنەن 80 پىرسەنتنى، ياشلار 20 پىرسەنتنى ئىگىلەيدۇ. كىشىلەر توپىدىن نېرى تۇرغان ئاز ساندىكى خەلق ساقچىلىرى ئامما‌نىڭ لېنىن ماۋزۇلىنى قوغداشىنى تەلەپ قىلىدىغان بۇ ھەرىكىتىگە ھەم ئارىلاشمىدى، ھەم قاتناشمىدى.

ئامما‌ۋى يىغىلىش ئۆتكۈزۈلۈۋاتقان ۋاقىتتا «ئەمگەكچى رۇسلار» ھەرىكىتىنىڭ رەھبىرى ئانىپلوۋ قىزىل مەيدانداىكى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بىر قىسىم كىشىلەر بولتۇر دېرۇزىنىسكى ۋە كالىنىنىڭ ھەيكەللىرىگە مۇئامىلە قىلغانغا ئوخشاش لېنىنىڭ جەسىتىنى قىزىل مەيدانىدىن يۆتكىۋېتىشكە ئۇرۇنماقتا، بىز بۇنداق ئىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشىمىز كېرەك. ئۇنىڭ ئۈستىگە، بۇ ئىشنىڭ ئاخىرى قانداق بولىدىغانلىقىنى ھېچكىم ئالدىن كۆرەلمەيدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 17 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى كەچتە 1000 دىن ئارتۇق كىشى قىزىل مەيدانىدىكى لېنىن ماۋزۇلى ئالدىدا يىغىلىش ئۆتكۈزدى. كىشىلەر قىزىل بايراق، لېنىننىڭ سۈرىتى ۋە لوزۇنكىلارنى كۆتۈرۈشكەندى، لوزۇنكىلارغا «لېنىن مەڭگۈ خەلق بىلەن بىللە!»، «لېنىننا‌ڭ تېگىشكە رۇخسەت يوق!»، «لېنىننىڭ ئىدىيىسى يېڭىلمەستۇر!»، «پۈرسەتپەرەستلەر ۋە بايلارلا لېنىنغا ئۆچ» دېگەن شوئارلار يېزىلغانىدى.

«19 - ئاۋغۇست» ۋەقەسىگە بىر يىل بولغانىدا، موسكۋادا لېنىننىڭ جەسىتى قىزىل مەيدانىدىن يۆتكۆۋېتىلىدىكەن، دېگەن گەپ تارقالغانىدى. يىغىلىشنىڭ ئۆتكۈزۈلۈشىگە مۇشۇ گەپ سەۋەب بولدى.

لېنىن ماۋزۇلىنىڭ ئالدىدىكى رىشاتكىغا يېقىن تۇرغان 200 كىشىلىك قوشۇن مەيدانىدىكى ئامما‌غا قاراپ تۇراتتى، قوشۇندىكىلەر كۆتۈرۈۋالغان چوڭ‌پلاكاتتا «ئۇلۇغ ۋەتەن ئۈرۈشى جەڭچىلىرى» دەپ يېزىلغانىدى.

موسكۋادا 1000 دىن ئارتۇق كىشى قىزىل مەيدانغا يىغىلىپ، لېنىن ماۋزۇلىنى قوغدىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى، 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپارانى: 443701، 441353. ئىلان بۆلۈمى: 412940، تارقىتىش بۆلۈمى: 443470، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 3 يۈەن 90 پۇلۇق، پارچە باھاسى: 13 پۇلۇق (گېزىتنىڭ تېزسىلاش نومۇرى:102)

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانا‌تچىسى مۇخبىرلارنىڭ سۇئاللىرىغا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى:

مۇزامبېكتىكى ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ قوشما بايانات ئىمزالىغانلىقىنى تەبرىكلەيمىز

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېيجىڭ، 15 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانا‌تچىسى بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: جۇڭگو مۇزامبېك زۇڭتۇڭى بىلەن مۇزامبېك قارشىلىق كۈرسىتىش ھەرىكىتى رەھبىرىنىڭ رەمىدا ئۇچراشقانلىقىنى ھەمدە قوشما بايانات ئىمزالىغانلىقىنى تەبرىكلەيدۇ.

بىر مۇخبىر يېقىندا مۇزامبېك زۇڭتۇڭى ھېسانۇ بىلەن قارشىلىق كۈرسىتىش ھەرىكىتىنىڭ رەھبىرى دىراكاما رەمىدا ئۇچراشتى ھەمدە قوشما بايانات ئىمزالىدى. جۇڭگو بۇنىڭغا قانداق قارايدۇ، دەپ سورىدى.

بايانا‌تچى جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: موزامبېك زۇڭتۇڭى ھېسانۇ بىلەن قارشىلىق كۈرسىتىش ھەرىكىتىنىڭ رەھبىرى دىراكامانىڭ ئۇچراشقانلىقى ھەمدە قوشما بايانات ئىمزالىغانلىقى مۇزامبېكنىڭ تىنچلىق تەرەققىياتىنىڭ ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقى ئارقىسىدا بۇ‌سۇش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەشكە ئېرىشكەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ. بۇ مۇزامبېك خەلقىنىڭ تىنچلىققا بولغان قىزغىن ئارزۇسى ۋە توپ مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن، جەنۇبىي قىسىم ئافرىقا رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق. بىز بۇنى تەبرىكلەيمىز ھەمدە ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ داۋاملىق تىرىشىپ، قوشما بايانا‌تنىڭ مەزمۇنىنى ھەقىقىي تۇرمە ئىزچىللاشتۇرۇپ، مۇزامبېكتا ھەقىقىي، ئادىل، مۇستەھكەم تىنچلىقنى بالدۇراق ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى ئۈمىد قىلىمىز.

جۇڭگو بىلەن چاۋشيەن پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى توختامنامىسى ئىمزالىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېكىڭ، 18 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. جۇڭگو - چاۋشيەن ھۆكۈمەتلىرى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن پېكىڭدا پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى توختامنامىسى ئىمزالىدى.

بۇ توختامنامە جۇڭگو - چاۋشيەن ھۆكۈمەتلىرىنىڭ 32 - نۆۋەتلىك پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى يىغىندا ئىمزالاندى. جۇڭگو دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لى شاۋشى بىلەن چاۋشيەن پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جىن يىنخاۋ ئۆز دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى نامىدىن توختامنامىگە ئىمزا قويدى.

***

شىنجاڭ گېزىتى

新疆报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN 65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئېدىتورىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 - يىل
ئاۋغۇست
28
جۈمە

سۇڭ خەنلياڭ غەربىي شىمالدىكى تۈلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلەرنىڭ ۋە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرىنىڭ رەھبەرلىرى بىلەن

سۆھبەتلەشكەنده مۇنداق دېدى:

غەربىي شىمال قولنى قولغا تۇتۇشۇپ غەربكە ئىشكىنى ئېچىۋېتىش يولىنى ئاچىدۇ، شىنجاڭ ئېتىبار بېرىش سىياسىتى قوللىنىدۇ، ياخشى مۇلازىمەت قىلىدۇ

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ژاڭ دۆڭشىڭ خەۋەر قىلدۇ: 8 - ئايىڭ 26 - كۈنى كەچتە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى سۇڭ خەنلياڭ غەربىي شىمال ئىقتىسادىي پىلان سۆھبىتى يىغىنىغا قاتنىششقا كەلگەن شەنشى، گەنسۇ، چىڭخەي، نىڭشيا ۋە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرىنىڭ ھەم شتەن شەھەرلىرىگە ساھىبخانا سالاھىيتى بىلەن شىنجاڭنىڭ ئىشلەتچىلىرى بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋەزىيىتى ئۈستىقبالىنى تونۇشتۇردى. غەربىي شىمالدىكى بەش تۈلكە، ئاپتونوم رايونىمىز شىنجاڭدىن ئىبارەت بۇ غەربكە ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنىڭ يولىنى بىرلىكتە ئېچىشنى، شىنجاڭدىن ئىبارەت بۇ ئوتتۇرا ئاسىيا، ياۋروپاغا يۈزلەنگەن بازارنى ياخشى باشقۇرۇپ، بىرلىكتە دۇنياغا يۈزلىنىشنى قىزغىن تەمەت قىلدى.

سۆھبەت يىغىنى «يەر شارى» مەيخانىسىدا 2 - قەۋەتتىكى چايخانىسىدا ئوتكۈزۈلدى. سۆھبەت يىغىنىغا شەنشى تۈلكىسىنىڭ باشلىقى بەي چىڭسەي، مۇئاۋىن تۈلكە باشلىقى لیۇ چۈنماۋ، گەنسۇ تۈلكىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى لى پىڭ، چىڭخەي تۈلكىسىنىڭ باشلىقى جىن جىفىڭ، نىڭشيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى رېن چىشىڭ، ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مەركىزىي كومىتېتنىڭ گوۋۇيۈەن شىنجاڭنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى يەنمۇ كېڭەيتىشنى تەستىقلىدى. بۇ شىنجاڭ ئىگىلىكىنىڭ ئۇچقاندەك راۋاجلىنىشى ئۈچۈن بىر پۈرسەت بولۇپلا قالماستىن، پۈتكۈل غەربىي شىمال ھەم پۈتۈن مەملىكەت ئۈچۈنمۇ بىر پۈرسەت. شىنجاڭنىڭ 5400 كىلومېتىرلىق چېگرا لىنىيىسى بار، تۈرلىتىكى ئون دۆلەت بىلەن چېگرىلىنىدۇ، ھازىر سەككىز ئېغىز ۋە بىر ئايروپورت ئېچىۋېتىلدى، شىنجاڭ كۆرۈنەرلىك جۇغراپىيىلىك ئەۋزەلگە ئىگە. ئۇ ئوتتۇرا ئاسىيا ئەللىرىنىڭ ئىقتىساد - سودا ئەھمىيىتى تەھلىل قىلغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا ئاسىيا يوشۇرۇن كۆچى ناھايىتى زور بازار، مول ئېنېرگىيە، قۇدرەتلىك خام ئەشيا سانائىتىگە ئىگە. ئۇ بىزنى سودا - سانائەتكە قاتنىششقا جەلپ قىلىدىغان كەڭ زېمىن. بۇ غەربىي شىمالنىڭ ئىلگىرىكى پىيىق ئىقتىسادىنىڭ جانلىنىشىنى، خەلقارادىكى ئالماشتۇرۇش ۋە رىقابەتكە قاتنىششىمىزنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

سۇڭ خەنلياڭ شىنجاڭنىڭ چېگرا لىنىيىسى ۋە تۈمۈرىول لىنىيىسىنى ئېچىۋېتىشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشى توغىسىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: «چېگرا بويىنى ئېچىۋېتىش» مەركىزىي كومىتېتنىڭ بىز مالىنى مالغا ئالماشتۇرساقمۇ بولىدۇ، مالىنى ئوسكۇنگە، مالىنى تېخنىكىغا، مالىنى مۇقىم مۇلۇككە ئالماشتۇرساقمۇ بولىدۇ. شىنجاڭ غەربىي شىمالدىكى تۈلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ غەربتە سىرتقا چىقىش ئىشكى بولۇپ، ئېتىبار بېرىش سىياسىتى ۋە ياخشى مۇلازىمەت، مۇكەممەل مۇئەسسەسەلەر بىلەن تەمىن ئېتىدۇ.

سۇڭ خەنلياڭ مۇنداق دېدى: ھازىرقى نىشانىمىز، شىنجاڭنى گۈللەنگەن، ئاۋات سودا بازىسى قىلىپ، تاۋارلار مول بولغان بازارنى شەكىللەندۇرۇپ، ئۇنى پەيدىنپەي ئوتتۇرا ئاسىيادىكى مال سېتىۋېلىش مەركىزىگە ئايلاندۇرۇپ، ياۋروپاغا لوندۇتۇشتىن ئىبارەت. بۇ بازار غەربىي شىمالدىكى تۈلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقى ئارقىسىدا ياخشى باشقۇرۇلسا، ئۇ ھەممە تەرەپكە پايدا يەتكۈزىدۇ، ئۇنىڭ غەربىي شىمالنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا ئويناىدىغان رولى مۇلچەرلىگۈسىز يولىدۇ.

سۇڭ خەنلياڭ تۈلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئورۇمچىگە كېلىپ كۆزنەك ئېچىپ ئاپپارات تەسىس قىلىشىنى، ئۇلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئۆزىگە خاس «بىردىن كوچا» قۇرۇلۇشىنى ئۈمىد قىلدى. ئۇنىڭ تەكلىبى شەنشى، گەنسۇ، نىڭشيا، چىڭخەي رەھبەرلىرىنىڭ قوشۇلۇشىغا ئېرىشتى.

سۆھبەت يىغىنىغا ژاڭ يۈسەن، لى

ئاپتونوم رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 28 - سانلىق يىغىنى يېپىلدى

ھامىدىن نىياز مۇھىم سۆز قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز دولقۇن مۇھەممەت خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 28 - سانلىق يىغىنى 8 - ئايىڭ 27 - كۈنى يېپىلدى.

مۇدىر ھامىدىن نىياز يىغىنغا رياسەتچىلىك قىلدى.

يىغىندا «ئاپتونوم رايونىنىڭ 1991 - يىللىق مالىيە نەق چوتىنى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارار»، «ئاپتونوم رايونىنىڭ 1992 - يىللىق مالىيە خام چوتىنى قىسمەن ئۆزگەرتىش توغرىسىدىكى قارار» قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى. «ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانى، مالىيە خام چوتى ھەم پىلانى، خام چوتىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش - نازارەت قىلىش بەلگىلىمىسى)نى تەستىقلاش توغرىسىدىكى قارار»، «ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ سايلام ئىشخانىسىنى قۇرۇش توغرىسىدىكى قارار» ۋە زىيادىن قالدۇرۇش قاتارلىق ئىشلار قاراپ چىقىپ ماقۇللاندى.

يىغىن ئاخىردا ھامىدىن نىياز ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشكە دائىر بەزى مەسىلەر توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بولۇپمۇ يولداش دېڭ شىياۋپىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرۈپ سۆز قىلغان ۋە ج ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ يىغىنى ئۆتكۈزۈلگەندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىشكىنى سىرتقا تېخىمۇ كەڭ ئېچىۋېتىش توغرىسىدا بىر قاتار سىياسەتلەرنى ئارقا - ئارقىدىن ئېلان قىلىپ چوڭ - چوڭ تەدبىر - لەرنى قوللىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا يەنە جان كىرگۈزدى.

ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: بىزنىڭ ئېچىكىرىدىكى تورغۇن قىرىنداش تۇلكە، ئاپتونوم رايونلار بىلەن تۇزۇلمە ئىسلاھاتى، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات جەھەتلەردە پەرقلىنىش بارغانسېرى چوڭايماقتا. بىز بۇ پەرقلەر ئۈستىدە قايتا ئويلىنىشىمىز، تەخىرسىزلىك ۋە مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسىزنى كۈچەيتىشىمىز لازىم. تۇ بۈنىڭدىن كېيىنكى ئىسلاھات ۋەزىپىلىرى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق تەكتلەپ كۆرسەتتى: بىز ئىدىيىمىزنى ئازاد قىلىپ، كۆز قاراشىنى يېڭىلاپ، «كاپىتالىزمنىڭ ياكى «سوتسىيالىزمنىڭ دېگەن تېگىرقاشتىن ئازاد بولۇپ، يولداش دېڭ شىياۋپىڭ ئوتتۇرىغا قويغان «ئۈچ پايدىلىق بولۇش»نى ھەق - ناھەقتە ھۆكۈم قىلىشتىكى تۆلچەم قىلىشىمىز، ئەنئەنىۋى پىلان ئىگىلىكى كۆز قارىشىنى بۇزۇپ تاشلاپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى كۆز قارىشىنى تىكلىشىمىز؛ «بايلىقنىڭ سىرتقا ئېقىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش» قارىشىنى تۈگىتىپ، جاھاندىكى خېرىدارلارنى كەڭ كۆلەمدە جەلپ قىلىش قارىشىنى تىكلىشىمىز، مۇقىم بولۇشنى ئويلاپ قالايمىقانچىلىق چىقىشتىن قورقىدىغان ئەھۋالنى تۈگىتىشىمىز لازىم. ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرغاندىلا، مۇستەھكەم ئىجتىمائىي ۋە سىياسىي مۇقىملىق بولىدۇ، دېگەن كۆز قاراشنى تىكلەش لازىم. ئىختىساسلىق خادىملارغا قارىتا كونا كۆز قاراشنى تۈگىتىپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشقا جۇرئەت قىلالايدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى قوللىتىمىز ۋە ئىشلىتىشىمىز، كۈتۈپ تۇرۇش، تاياندۇبلىش، قول سوزۇش ئىدىيىسىنى تۈگىتىپ مىللىي تەبرىتورىيىلىك ئاپتونومىيە ئېڭىمىزنى كۈچەيتىشىمىز لازىم.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىسى دائىمىي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىرىدىن زاھىر ساۋدانوپ، جاڭ سىشۇ، ماھىنۇر قاسىم، شى گېڭ، شارشىبېك سىدىق، جاڭ شاۋپىڭ، مامىگلياڭ، قورمانتەلى، ئابدۇرېھىم لېتىپ، شۇي پىڭ، ئابلايوپ قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى قىدىربای، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى گاۋشەنياڭ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى مىجىت قۇربان، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىسى دائىمىي كومىتېتى ھەرقايسى كومىتېتلىرىنىڭ مەسئۇللىرى، ئوبلاستلىق ۋە شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىسى دائىمىي كومىتېتلىرى، ئۈلايەتلىك خەلق قۇرۇلتىسى خىزمىتى كومىتېتلىرىنىڭ مەسئۇللىرى ھەم مۇئاسىۋەتلىك نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ مەسئۇللىرى يىغىنغا سىرتتىن قاتناشتى.

*

ئۇرۇمچى شەھىرىدە 18 چوڭ قۇرۇلۇش تۈرى ئىشلىتىلىشكە باشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز يەن جىڭ خەۋەر قىلدۇ: 3000 دىن ئارتۇق قۇرۇلۇش ئىشچىسىنىڭ كېچە - كۈندۈز جاپالىق ئىشلىشى نەتىجىسىدە، ئۇرۇمچى شەھىرىدە 18 چوڭ قۇرۇلۇش تۈرى پۈتۈپ ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇلدى.

ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنى كۈتۈۋېلىش ئوچۇن، ئۇرۇمچى شەھىرى بۇ يىل 140 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ قۇرۇلۇش تېلىپ بېرىپ، ئۇرۇمچى ئۆزگىرىشلەرنى بارلىققا كەلتۈردى. بىر نەچچە ئاي تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق ئەسلىدە ئانچە توز بولمىغان شەرقىي «شىخۇڭ» يولى، «ئىتتىپاق» يولى، «مەرھابا» يولى قاتارلىق 11 ئاساسلىق قاتناش ۋە پىيادىلەر يولى تەكشىلەندى؛ ساي يولىنى (شىخۇڭ يولى ئېغىزىدىن شەرقىي قارامای يولىغىچە) كېڭەيتىپ ياساش قۇرۇلۇشى ئاياغلىشىپ، «دوستلۇق» يولىدا قاتناش راۋان بولماسلىق ئەھۋالى ئوقشالدى. ئۇرۇمچى قىلىشىغا ئوڭايلىق يارىتىپ بېرىش ئوچۇن، قىزىلتاغ باغچىسىغا تۇتىشىدىغان يېڭى يول ياسالدى. يېڭىدىن ياسالىپ ياكى ئۆزگەرتىپ ياسالغان يوللاردىن يەنە ئۇزۇنلۇقى 1.4 كىلومېتر كېلىدىغان «شەرقىي خېنەن» يولى، غەربىي باجا خۇ يولىمۇ بار. «ئۇرلۇق» يولىدىكى يەر ئاستى ئوتۇشمە يولى پۈتۈپ ئىشلىتىلىشكە تاپشۇرۇلدى. «شىخۇڭ» يولى ئېغىزىدىكى پىيادىلەر ئوتۇشمە يولى ئۇرۇمچى ئايلانمىسى دەپ قالدى.

مىنىستىرى ۋاك ۋېندۇك، دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لیۇ جياڭ، جۇڭگو تاموۋزا ئىدارىسىنىڭ باشلىقى لیۇ ۋېنجې، شتەن شەھرىنىڭ باشلىقى سۇي لىتاۋ، مۇئاۋىن باشلىقى ۋۇ خەنشىڭ قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى.

سۆڭ خەنلياڭ مۇنداق دېدى: پارتىيە

دۆگخۇي قاتارلىق ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىمۇ قاتناشتى.

شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى يېڭىدىن ئۇرۇمچى - تاشكەنت خەلقئارا ھاۋا قاتناش لىنىيىسى ئاچتى. تونجى تۇرکوم بولۇچلار چوشكەن ئايروپلان 8 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئۇرۇمچىدىن تاشكەنتكە قاراپ يولغا چىقتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۇرۇمچى - تاشكەنت ھاۋا قاتنىشى 26 - ئاۋغۇست باشلاندى

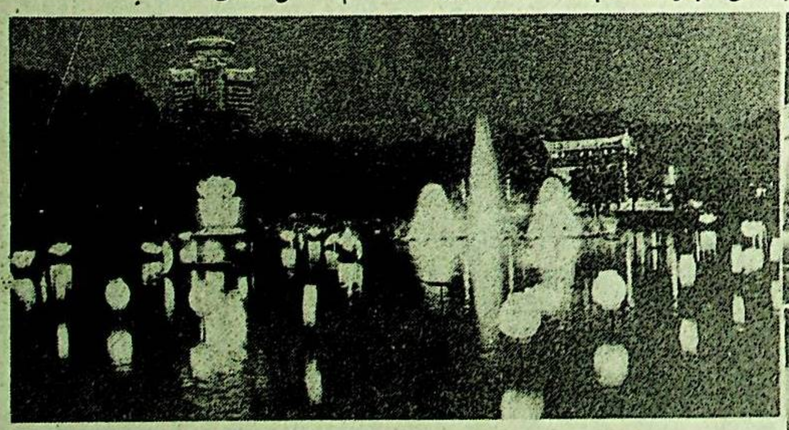

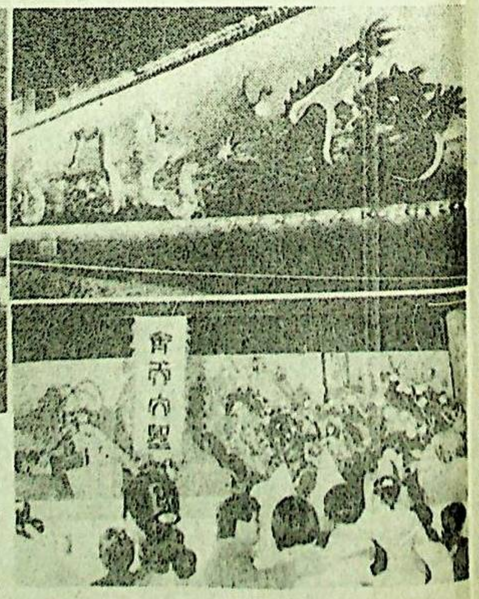
ئاپتونوم رايونىمىز بىلەن شېنياڭ ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى كۈچەيتتى

تۇز مۇخبىرلىرىمىز ياڭ فەن خەۋەر قىلدۇ: 8 - ئاينىڭ 21 - كۈنى كەچتە، ئاپتونوم رايونىمىز بىلەن شېنياڭ شەھرىنىڭ ئىقتىساد - سودا ۋەكىللەر تۈمكى شىنجاڭنىڭ «خەلق» سارىيىدا ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى خاتىرىسىگە ئىمزا قويدى. بۇ ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىنىڭ يېڭى باسقۇچقا كىرگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

شېنياڭ شەھەرلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى دېڭ شىفا باشچىلىقىدىكى شېنياڭ شەھەرلىك ئىقتىساد - سودا ۋەكىللەر تۈمكى شىنجاڭغا كەلگەندىن كېيىن 17 كۈن تەكشۈرۈش ۋە كېڭىشىش ئېلىپ باردى. «ئىنتىپاقلىشىش، ھەمكارلىشىش، بىر بىرىنىڭ ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىش، تۈرئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، ئورتاق رونىق تېپىش» پرىنسىپىغا ئاساسەن، قۇرۇلۇشى ئېغىر كەلگەن شەھىرىمىز مېھمانلارنىڭ قىزىلتاغقا چىقىپ تاماشا قىلىشىغا ياردەملەشتى.

ئاپتونوم رايونىمىز بىلەن شېنياڭ ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئىككى تەرەپ ئىقتىساد - سودا، پەن - تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت، ساغلاملىق، تۇرمۇش، ئۇچۇر ئالماشتۇرۇش قاتارلىق ساھەلەردىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلدى.

«ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى» نى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى كەچتە، تونجى نۆۋەتلىك «تاغ لەيلىسى» پائۇس كۆرگەزمىسى «خەلق» باغچىسىدا سايامە تىكىلەرگە تېجىۋېتىلدى. 33 كۆرگەزمە مەيدانىدىكى «نىلۇپەر ئەۋلىياسى»، «توققۇز ئەجدىھا تېمى»، «پەلەكشاھ»، «ئەۋلىيالار تەزكىرىسى» قاتارلىق چوڭ تېمىدىكى پائوسلار رەڭگارەڭ، چىرايلىق بولۇپ، ئېلېكترونلۇق مىكرو ئارقىلىق كونترول قىلىنىدۇ. تۇز مۇخبىرىمىز تېەن چې فوتوسى

قۇرۇلۇشى ئايغىلىشاي دەپ قالدى.

شەھەردىكى ئاساسلىق كوچىلارنى يورۇتۇش قۇرۇلۇشى تۇز ۋاقتىدا ئورۇندالدى. «دوستلۇق» يولى، «بېيجىڭ» يولى، «مەرھابا» يولى قاتارلىق يوللارغا ئېگىز ستولبىلىق چىراق ئورنىتىلدى، 250 پول چىرىقى ئورنىتىلدى.

ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى باغۋەنچىلىك سىستېمىسى قىزىلتاغ چوققىسىدا چېكى سولالىسى ئۇسلۇبىدىكى ئۇچ قەۋەتلىك قەدىمكى ئىمارەت «يىراقتا نەزەر راۋۇقى» نى ياسىدى؛ 2.2 گېكتار يەرنى ئېگىلىگەن قىزىلتاغ باغچىسىنى ئىچىدىكى چېكى سۇلالىسى ئۇسلۇبىدا قەدىمكى ئابىدىلەر ۋە باغچا ئىچىدىكى يول، ئۇسۇملۇكلەردىن مەنزىرە ياساش قاتارلىقلارمۇ ئاساسەن پۈتەي دەپ قالدى.

13 مىليون 250 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، كۆلىمى مەملىكەت بويىچە 1 - ئورۇندا تۇرىدىغان ئۇرۇمچى دىيوپو ئاپتوموبىل يۈيۈش مەيدانىمۇ ھازىر، ئاساسەن پۈتەي دەپ قالدى، يەر ئاستى كوچىسىنىڭ 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشى، خەلق كىنوخانىسى، ئىسلام مېھمانخانىسىنىڭ رېستۇران بۆلۈمىنىڭ قۇرۇلۇشىمۇ ئاساسەن پۈتتى. ئۇلار ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى مەزگىلىدە كىشىلەر بارىدىغان ياخشى جايلار بولۇپ قالدۇ.

بىرلىشىپ زاۋۇت قۇرۇش، تېخنىكا چىقىرىش، ماددىي ئەشيا جەھەتتە ھەمكارلىشىش، چېگرا سودىسى، يەرلەرنى ئېچىش قاتارلىق جەھەتلەردە ئاپتونوم رايونىمىز بىلەن 116 تۇرلۇك مۇددىئانامە ۋە كېلىشىم ھاسىل قىلدى.

ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى شىنجاڭنىڭ باشقا جايلاردىن ئۆگىنىشى ئۈچۈن ياخشى پۇرسەت

8 - ئاينىڭ 13 - كۈنى چوشتىن كېيىن مۇخبىرىمىز رېن چېڭ ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى «جۇڭخار» سودا سارىيىنىڭ يېنىدا مال سېتىۋالغۇچى خېي شىندوڭنى زىيارەت قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن گېبرىت، رادىئو، تېلېۋىزىيەدىن ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى ئوغرىسىدا ئازدۇر - كۆپدۇر چۈشەنچىگە ئىگە بولدۇم. يېقىنقى بىر مەزگىلدىن بۇيان ئۇرۇمچى باشقا بىر قىسىپەتكە كىرىپ قالدى.

بەزىلەر ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى شىنجاڭنىڭ يېڭى ئوبرازىنى تورغۇزۇشتىكى ياخشى پۇرسەت، دەپ قارىماقتا. مېنىڭچىمۇ شۇنداق. شىنجاڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە ئارقىدا قالدى، ئۇرغۇن كىشىلەرنىڭ ئىدىيىسى، كۆزقارىشى مۇتەئەسسىپ ۋە كونا ھالەتتە تۇرماقتا، ئوخشاش بىر ئىشنى ئىچكى ئۆلكىدىكىلەر قىلسا، ئۇنۇمى ناھايىتى ياخشى بولۇۋاتىدۇ، بىز قىلساقلا باشقىچە بولۇۋاتىدۇ. بىز ئىلغار ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىن ئۆگىنىشىمىز كېرەك. ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئەھمىيتى ناھايىتى زور، ئىلغار ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىن ئۆگىنىشىمىز ئۈچۈن ياخشى پۇرسەت.

شەھەر ئاھاللىرىنىڭ ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى توغرىسىدىكى قاراشلىرى

پات ئارىدا ئېچىلىدىغان ئۇرۇمچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتىساد - سودا كېڭىشىش يىغىنى شىنجاڭنىڭ ساھىبخانلىقىدا غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون بىرلىكتە ئۆتكۈزىدىغان خەلقارالىق كاتتا يىغىن، ئۇ شىنجاڭنىڭ ئىشىكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش، دۇنياغا يۈزلىنىشىدىكى چوڭ بىر ئىش، بۇ يىل 4 - ئايدىن بۇيان جايلار، تارماقلار، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى ئۈچۈن تۆھپە قوشماقتا. ئۇنداقتا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەركىزىي بولغان ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ئاھالىلەر بۇ ئىشنى بىلەمدۇ - يوق؟ ئۇلار قانداق قاراشتا بولۇۋاتىدۇ؟ يېقىندا مۇخبىرىمىز بىر قانچە شەھەر ئاھالىسىنى زىيارەت قىلدى. بۇ شەھەر ئاھاللىرى ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى توغرىسىدا ئۆزلىرىنىڭ كۆزقارىشىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ كۆز قاراشلار كۆپلىگەن شەھەر ئاھاللىرىنىڭ قارىشىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ.

3 - ئۆۋە تلىك تۇرپان ئۇزۇم بايرىمىنىڭ برىنچى باسقۇچىدا يەرلىك مەھسۇلاتلارنى زاكاز قىلىش، توختاملىششىش سوممىسى 118 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە يەتتى

ئۇزۇم بايرىمىنىڭ ئىقتىساد - سودا كېڭىشىش يىغىنىدا بارلىققا كەلگەن مۇئىداق قىزغىنلىق تۇرپاندىكى كارخانىچىلارنىڭ كۆزىنى ئاچتى، روھىنى ئۇرغۇتتى. بەزى زاۋۇت، كارخانىلار بارلىق چارە - ئامالالارنى ئىزدەپ، ئىشلەپچىقىرىشنى كېڭەيتىپ، خېرىدارلارنىڭ ئېھتىياجىنى قانداقلا قىلىشماقتا. ھازىر 2 - باسقۇچلۇق پائالىيەتلەر كۈنتەرتىپ بويىچە قىزغىن داۋام قىلماقتا. بۇ باسقۇچتا سودا توختام سوممىسى 150 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈش نىشانى ئەمەلگە ئاشۇرۇلماقچى.

تۇز مۇخبىرلىرىمىز ئىمىنجان ئۆمەر، ساتتار رېقىپ خەۋەر قىلدۇ: 3 - ئۆۋەتلىك تۇرپان ئۇزۇم بايرىمىنىڭ 1 - باسقۇچىدا، يەرلىك مەھسۇلاتلارنى زاكاز قىلىش، توختام تۈزۈش بويىچە ئىقتىساد - سودا كېڭىشىش پائالىيىتى تولىمۇ جانلىنىپ كەتتى. يەرلىك مەھسۇلاتلارنى سېتىش بويىچە مۆلچەرلەنگەن 50 مىليون يۈەنلىك سودا توختام سوممىسى 8 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە بولغان ئالتە كۈن ئىچىدە 118 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، مۆلچەردىكىدىن زور دەرىجىدە ئېشىپ كەتتى.

ئاسىيا بازىرىنى تولۇشتۇرۇپ، يەرلىك سودا ۋە چېگرا سودىسىنى گۈللەندۈرەيلى

تورغات چېگرا ئېغىزى قايتا ئېچىۋېتىلگەندىن كېيىن

— تورغات چېگرا ئېغىزىغا زىيارەت

تۇز مۇخبىرلىرىمىز غەيرەت ئابدۇللا، ھەسەن ئېلى، جانتۇرە پوپۇن

بىز ئۈيغۇل ئاپتونوم رايونىدىكى يەر - جاھان يېلىنجاپ تۇرغان تومۇز ئىسسىق كۈنلەرنىڭ بىرىدە، ئاتوش شەھىرىدىن ئايرىلىپ، ئالتە سائەت يول يۈرگەندىن كېيىن، دۆلىتىمىزنىڭ غەربىي شىمالىدىكى مۇھىم دەرۋازىلارنىڭ بىرى تورغات (بېغىرەك داۋان) چېگرا ئېغىزىغا يېتىپ كەلدۇق.

دۆلىتىمىزنى قىرغىزىستان جۇمھۇرىيىتى بىلەن تۇتاشتۇرۇپ تۇرىدىغان بۇ چېگرا ئېغىزى پامىر ئىگىزلىكىنىڭ قاتمۇ قات تورغات تاغ تىزمىلىرى ئارىسىغا ئورۇنلاشقان بولۇپ، چېگرا ئېغىزىنى باشقۇرۇش كومىتېتى، چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكتى، تامۇزنا قاتارلىق 20 گە يېقىن چېگرا ئېغىزى خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان مۇناسىۋەتلىك ئورگانلار دۆلەت دەرۋازىسى قەدىمكى تۇرغان ئېگىز داۋان ئاستىدىكى بىر يېشىل جىلغا ئىچىگە جايلاشقانىكەن. بۇ يەر تەدرىجىي تەرەققىي قىلىپ ھازىر بىر كىچىك بازارغا ئايلىنىپتۇ. 500 مېتىرچە تۇزۇنلۇقتىكى كەڭ يولنىڭ سول تەرىپىدە رەتلىك ۋە چرايلىق سېلىنغان چېگرا ئېغىزى خىزمىتىگە مۇناسىۋەتلىك ئورگانلارنىڭ ئىمارەتلىرى ۋە سودا دۇكانلىرى، مېھمانخانا، ئاشخانا قاتارلىق مۇلازىمەت ئورۇنلىرى، يولنىڭ ئوڭ تەرىپىدە ئومۇمىي كۆلىمى 0.75 كۇادرات كىلومېتر كېلىدىغان، يۈك سىغىمچانلىقى 15 مىڭ تونىنىدىن ئارتۇق بولغان يۈك چۈشۈرۈش مەيدانى ۋە ماددىي ئەشيا ئامبارلىرى بار ئىكەن. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كۆپلىگەن ئۈلگە تۇبلاستلارنىڭ زور مىقداردىكى تاۋارلىرى مۇشۇ ئېغىز ئارقىلىق ئېكسپورت قىلىنىپلا قالماستىن، ئىچكىرىدىكى بەزى ئۆلكىلەر ۋە دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك تارماقلىرىمۇ بىر قىسىم تاۋارلىرى مۇشۇ چېگرا ئېغىزى ئارقىلىق ئېكسپورت قىلىنىدىكەن ۋە ئۆلار مۇشۇ ئېغىز ئارقىلىق مال ئىمپورت قىلىدىكەن.

گەرچە بۇ چېگرا ئېغىزى ھازىر خادىملىرى، يېمەكلىكلەر، ھايۋانات، ئۈسۈملۈكلەرنى كارانتىن قىلىش بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان تېببىي خادىملار، جىددىي يۈك چۈشۈرۈش ۋە قاچىلاش بىلەن مەشغۇل بولۇۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچىلەر. . . بىلەن پاراڭلاشقاچ ئەترابىنى ئايلىنىپ بولغىنىمىزدىن كېيىن، چېگرا سىزىغى جايلاشقان ئېگىز داۋان ئۈستىگە چىقىپ ئېگىزلىكى 15 مېتىر، كەڭلىكى 7.5 مېتىر، قېلىنلىقى تۆت مېتىر كېلىدىغان ھەيۋەتلىك دۆلەت دەرۋازىسىنى زىيارەت قىلدۇق ۋە داۋاندىن قايتىپ چۈشۈپ چېگرا ئېغىزىنى باشقۇرۇش كومىتېتىنىڭ چىرايلىق بەزەلگەن ئازادە زالى ئىچىدىكى يۇمىلاق جوزا ئەترايىغا چۆرىدەپ ئولتۇرۇپ، باشقۇرۇش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى تۇرسۇنبېك موقاشىنىڭ ئەھۋال تونۇشتۇرۇشىنى ئاڭلىدۇق.

ئۇ مۇنداق دېدى: تورغات چېگرا ئېغىزى ئاتوش شەھىرىدىن 170 كىلومېتر، قەشقەر شەھىرىدىن 165 كىلومېتر، ئۆلۈغچات ناھىيىسىدىن 140 كىلومېتر يىراق بولغان تاغلىق رايوندا بولۇپ، دېڭىز يۈزىدىن 3795مېتر ئېگىزلىككە جايلاشقان. بۇ يەرنىڭ ھاۋاسى سوغۇق بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرىسى نۆلدىن تۆۋەن 3.7° قا، يىللىق قىرووسز مەزگىلى ئاران 13 كۈنگە يېتىدۇ. يىل بويى 160 كۈن ئەترايدا سەككىز بالدىن ئارتۇق بوران چىقىپ تۇرىدۇ. ھاۋاسى شالاڭ بولۇپ، ھاۋادىكى ئوكسىگېنىڭ قويۇقلۇق نىسبىتى 69% كېلىدۇ. قىسقىسى، بۇ چېگرا ئېغىزىنىڭ ھاۋا رايى مۇرەككەپ، ئۆزگىرىشچان بولۇپ، دۆلەت ھاۋا رايى ئىدارىسى ئاللا بۇرۇنلا بۇ جايىنى ھاۋارايى بويىچە مەلكىتىمىزدىكى ئالاھىدە جايلاشقان رايون، دەپ بېكىتكەن.

تۇرسۇنبېك موقاشىنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، يېپەك يولىدىكى مۇھىم بىر تارماق يول تۇگۈنى بولغان، ئەجدادلىرىمىزنىڭ زامان - زاماندىن ئوتتۇرا ئاسىيا بىلەن دۆلەت سودىسى، يەرلىك سودا ۋە چېگرا سودىسىنى گۈللەندۈرگەن مۇھىم يول بولغانلىقى ئۈچۈن، بۇ يەردە تۇرۇۋاتقان خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ۋە قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى، شۇنداقلا ج خ ئورگانلىرىنىڭ خادىملىرى بولسۇن بىر خىل يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسى بىلەن ياشايدۇ. گەرچە بىزنىڭ چەككەن جاپا - مۇشەققىتىمىز كۆپرەك بولسىمۇ، مۇشۇ چېگرا ئېغىزىدا خىزمەت قىلىپ دۆلىتىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قەدىمىنى تېزلتىشكە، ئىسلاھات ۋە سرتقا ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ تېخىمۇ ئوتۇقلۇق قانات يېيىشىغا مۇناسىپ تۆھپە قوشۇۋاتقانلىقىمىز بىلەن پەخىرلىنىمىز.

سۆھبىتىمىزنىڭ ئاخىردا يولداش ھامۇت ياقۇپ سۆز قىلىپ كۆڭلىمىزدىكى گەپنى ئېيتتى، ئۇ مۇنداق دېدى: ئۇنىڭەن يىلى مەملىكەتلىك 7 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 يىغىنىدا مەملىكەتلىك 7 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ باشلىقى سولايمان ھەققۇلى تورغات چېگرا ئېغىزىدىكى ئىش بىجىرىش ئورگانلىرىنىڭ ھەممىسىنى تولۇغچات ناھىيىسى بىلەن ئاتوش شەھىرى ئوتتۇرىسىدىكى ھاۋارايى شارائىتى نورمال، ھەر جەھەتتىن قولايلىق بولغان بىر جايغا كۆچۈرۈش توغرىسىدا تەكلىپ بەردى. دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇناسىۋەتلىك تارماقلىرى بۇ تەكلىپكە پرىنسىپ جەھەتتىن قوشۇلدى. ھازىر بىز بۇ ئىشنىڭ جىددىي تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئىشلەۋاتىمىز. ئۇنىڭ ئۈستىگە ھازىر تورغات چېگرا ئېغىزىغا بارىدىغان تاشيولغا قاراماي ياتقۇزۇش قۇرۇلۇشى ئومۇمىيۈزلۈك باشلاندى. پات كەلگۈسىدە بۇ يول پۈتۈپ ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇپ بېرىلىدۇ ۋە قاتناش ئىشلىرى تېخىمۇ راۋانلىشىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئوبلاستىمىز تورغات چېگرا ئېغىزى ئارقىلىق بولىدىغان دۆلەت سودىسى، يەرلىك سودا ۋە چېگرا سودىسى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان تۇرلۇك مۇلازىمەت ئورۇنلىرى ۋە ھەر خىل مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئەستايىدىل ئويلىشىۋاتىدۇ ۋە ئۇنى ئەترايلىق ئورۇنلاشتۇرۇۋاتىدۇ. تورغات چېگرا ئېغىزىنىڭ پارلاق ئىستىقبالى تېخى ئالدىمىزدا. بۇ چېگرا ئېغىزى تېخىمۇ جۇشقۇن ھاياتىي كۈچكە ئىگە بولۇپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھاتىنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېخىمۇ تېزلىتىش ئۈچۈن تۆھپە قوشىدۇ.

تورپان پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتى قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلاندى

تۇز مۇخبىرىمىز ئىمىنجان تۆمەر خەۋەر قىلىدۇ: ئۇچ يىل پۈختا تەييارلىق قىلىنغاندىن كېيىن 8 - ئاينىڭ 8 - كۈنى تۇرپان پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتىنىڭ قۇرۇلۇشىغا ھۇل قويۇلدى. بۇ تورپان ۋىلايىتىنىڭ سانائەت سىستېمىسىدىكى ئەڭ چوڭ قۇرۇلۇش تۈرى بولۇپ، ئومۇمىي كۆلىمى 70 مىڭ كۇادرات مېتر، سېلىنىدىغان ئومۇمىي مەبلەغ 86 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يېتىدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق 3 - بىناكارلىق قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ 4 - قۇرۇلۇش ئەترىتى 1994 - يىلى پۈتكۈزۈش توختامى بىلەن قۇرۇلۇشنىڭ ئۈستىگە ئالدى.

زاۋۇت شارائىتى ياخشىلاندى

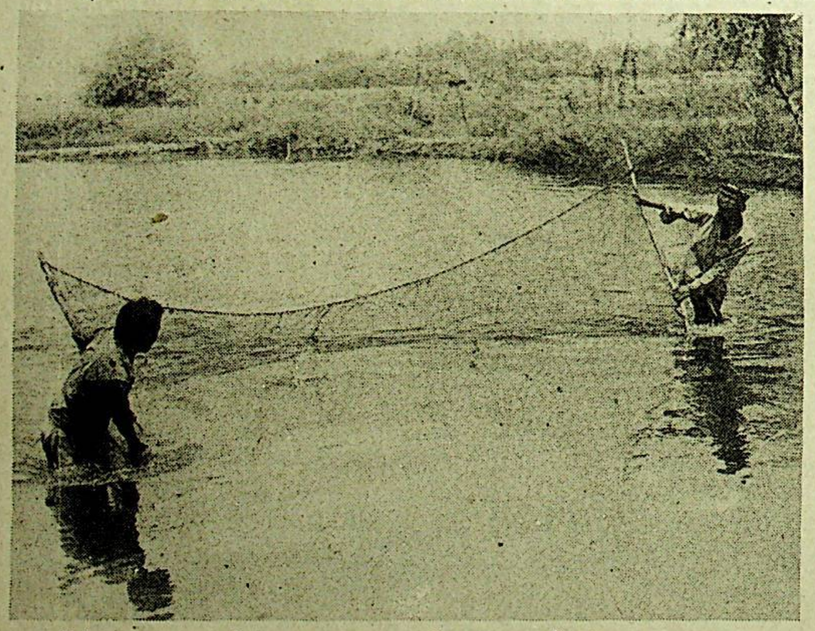
يوپۇرغا ناھىيە بازارلىق پاختا زاۋۇتى 1 مىليون 30 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، زاۋۇتنىڭ ئەسلىدىكى 26 مىڭ 640 كۇادرات مېتر دائىرىسىنى 66 مىڭ 600 كۇادرات مېترغا كېڭەيتتى. پىرىيوم مەيدانى، تۇسخا ئېلىش ئورنى، پىرىيومخانا ياسىدى، ئاشخانا سالدى، ئات - تۇلاغ قويۇش ئورنى قوردى، پاختىكار ئايالىلار ئۈچۈن ۋاقتلىق بالىلار يېسلىسىمۇ سالدى. ھەر بىرىنىڭ كۆلىمى 12 كۇادرات مېتر كېلىدىغان پاختا ساقلاش سۇپىسىدىن 40 نى ياسىدى.

ئابلىمت توختى

ئائىلە تېلېفونى كۆپەيدى

ئۈچۈر دەۋرىدە تېلېفون بىلەن ئالاقىلىشىش قەشقەر شەھەر ئاھالىسىنىڭ تۇرمۇشىدا كەم بولسا بولمايدىغان بىر ۋاستىگە ئايلاندى. 1989 - يىلدىن بۇ يىل 8 - ئايغىچە 217 ئائىلە شەخسىي تېلېفون ئورنىتىپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئىچى - سىرتى بىلەن بولغان ئالاقىنى راۋاجلاشتۇردى.

ئوبۇلقاسىم ئەخمەت

خوتەن ناھىيىسىنىڭ يېڭىشەرق يېزىسىدىكى دېھقانلار تۇز يېرىنىڭ تەبىئي ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن بېلىق بېقىپ كەسىپى بىلەن شۇغۇللىنىپ ئائىلە كىرىمىنى ئاشۇردى. ھازىر بۇ يېزىدا بېلىقچىلىق كەسىپى ئائىلىسى 23 كە يەتتى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بېلىق تۇتماقتا.

تورغۇن ئابدىقادىر فوتوسى

تۇپمۇ دەل - دەرەخ يوق بولسمۇ ۋە سۇنئي ئۇسۇلدا گۈل - گيا ئوستۇرۇش مۇمكن بولمىسمۇ، لېكن بۇ يەردىكى هايات قاياق ۋە جۇشقۇن ئىكەن. بىز بۇ يەرگە بىزنى باشلاپ چىققان قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى هامۇت ياقۇپىنىڭ هەمراهلىقىدا مۇسته‌قىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىنىڭ هەرقايسى جۇمهۇرىيەتلىرىدىن كېلىپ، چېگرا ئېغىزىدىن ئارقا - ئارقىدىن ئوتتۇاتقان هەر مىللەت سودا - سايامەتچىلىرىنى تەكشۈرۈپ، ئالدىراش ئىشلەۋاتقان چېگرا مۇداپىئە كوماندىرى - جەڭچىلىرى ۋە تامۇژنا

سۈرەتتە: قىرغىزستاننىڭ سودا - سايامەتچىلىرى تورغات چېگرا ئېغىزى ئارقىلىق دۆلتىمىزگە كىرمەكته.

توز مۇخبىرىمىز جانتۇرە فوتوسى

يېزا ئىگىلىك 3 - شىسىنىڭ پەيزاۋات باش مەيدانى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى هەل قىلدى

يېزا ئىگىلىك 3 - شىسىنىڭ پەيزاۋات باش مەيدانى بۇ يىل 4 - ئايدىن بۇيان، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ ئىقتىسادىي جەهەتتىكى ياردىمى ۋە توز كۈچىگە تايىنىپ مەبلەغ سېلىش ئارقىلىق 1 مىليون 140 مىڭ يۇەن مەبلەغ توپلاپ، بەش ئورۇندا ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىپ، مەيدان مەركىزىدىن يىراق 20 نەچچە ئىشلەپچىقىرىش لەيلىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى هەل قىلدى.

ئىلگىرى بۇ مەيدانلىق مەركىزى ۋە شۇنىڭ مەيدانلاردا ئىشلەيدىغان قۇدۇق بولۇپ، يىراق - يېقىن لەيلىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ئاساسەن شۇ قۇدۇقلاردىن ئېلىپ كېلىشكە توغرا كېلەتتى. ئەمما ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنىڭ كېڭىيىشى بىلەن بۇ قۇدۇقلار ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىچىدىغان سۇيىنى ئاساسىي مەنبە قىلىش تەلىپىگە ئەمدى ماسلاشمايدىغان بولدى. شۇڭا ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئۆتكەن يىلى 9 - ئايدا يېزا ئىگىلىك 3 - شىسىنىڭ پارتكومى ۋە باشقۇرۇش ئورگانى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئالاھىدە ئورۇنلاشتۇرۇش يىغىنى چاقىرىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئالاھىدە ئورۇنلاشتۇرۇش قىلغان ئىدى. يېزا ئىگىلىك 3 - شىسىنىڭ پارتكومى ۋە باشقۇرۇش ئورگانى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئالاھىدە ئورۇنلاشتۇرۇش يىغىنىدا يەنە بۇ ئىشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن ئالاھىدە ئورۇنلاشتۇرۇش قىلغان ئىدى. يېزا ئىگىلىك 3 - شىسىنىڭ پارتكومى ۋە باشقۇرۇش ئورگانى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئالاھىدە ئورۇنلاشتۇرۇش يىغىنىدا يەنە بۇ ئىشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن ئالاھىدە ئورۇنلاشتۇرۇش قىلغان ئىدى. يېزا ئىگىلىك 3 - شىسىنىڭ پارتكومى ۋە باشقۇرۇش ئورگانى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئالاھىدە ئورۇنلاشتۇرۇش يىغىنىدا يەنە بۇ ئىشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن ئالاھىدە ئورۇنلاشتۇرۇش قىلغان ئىدى.

تۇرسۇنجان زۇنۇن

قوشئېرىق يېزىسىدىكى دېھقانلار ئىچىدىغان سۇدىن غەم قىلمايدىغان بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئىبراهىم ئەيسا خەۋەر قىلدۇ: يەكەن ناهىيىسىنىڭ قوشئېرىق يېزىسى ئوپا چوڭ ئوستەڭنىڭ ئاياغ ئېقىنىغا جايلاشقان بولۇپ، دېھقانلار ئىچىدىغان سۇيىدىنمۇ غەم قىلاتتى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئىبراهىم ئەيسا خەۋەر قىلدۇ: يەكەن ناهىيىسىنىڭ قوشئېرىق يېزىسى ئوپا چوڭ ئوستەڭنىڭ ئاياغ ئېقىنىغا جايلاشقان بولۇپ، دېھقانلار ئىچىدىغان سۇيىدىنمۇ غەم قىلاتتى.

كەچ كىردى. سۇھبەتتىمىز ۋە زىيارەتچىلىرىمىز ئاخىرلاشتى، كەچكى شەپەقنىڭ هالرەڭ شولىلىرىغا كۆمۈلۈپ ئېخىمۇ جۇلالانىپ، يەنىمۇ كۆركەم تۇسكە كىرىپ كېتىۋاتقان بۇ چېگرا ئېغىزىغا ۋە بۇنىڭدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئېخىمۇ زور ئوتۇق تىلەپ بۇ جايدىن خوشلاشتۇق.

بايىنغولىن ئوبلاستىدىكى هەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى ئىدىيۇى - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى ئۆستۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز غوپۇر قاسىم خەۋەر قىلدۇ: بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى هەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە بولغان ئىدىيۇى - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىش ئارقىلىق، مۇلازىمەت سۇپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

بۇ ئوبلاستىدىكى هەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى بۇ يىلنىڭ بېشىدا بازار سۇسلىشىش، مالالار بىسلىپ قېلىشتەك ئەهۋال ئاستىدا، قانداق قىلىپ سودىنى جانلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ؟ دېگەن تېمىدا مەخسۇس مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تەخىرسىزلىك تۇيغۇسىنى ئاشۇردى. هەپتىدە بېرىم كۈندىن سىياسىي ئۆگىنىش قىلىشنى تۇزۇملەشتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ تونۇشنى چوڭقۇرلاشتۇردى. ئەنئەنە، غايە تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلەش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى. پىركازچىكلارنى سودا كەسپى ئەخلاقىغا قاتتىق رىئايە قىلىپ، مەدەنىيەتلىك تىجارەت قىلىشقا يېتەكلىدى. ئىستېمالچىلارنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىنى ئاڭلاپ، يېتەرسىزلىكلەرنى تۈزەتتى. خېرىدارلارنىڭ ئېهتىياجىغا ئاساسەن مال كەلتۈرۈپ، تاۋارلارنىڭ ئامباردا بېسىلىپ قېلىشنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇنىڭ بىلەن سودا جانلىنىپ، ئىقتىسادىي ئۇنۇم كۆرۈنەرلىك ئۆستى. بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئوبلاستىدىكى ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرى 36 مىليون 540 مىڭ يۇەنلىك مال سېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىگە قارىغاندا 12.57% ئاشۇردى. ئوبلاست بويىچە پاختا - كەندىر كارخانىلىرىنىڭ پاختا بىسلىپ قېلىپ زىيان تارتىش ئامىلىنى چىقىرىۋەتكەنده، جارىتىلغان ساپ پايدا 6 مىليون 920 مىڭ يۇەنگە يەتتى.

نېفىت قۇدۇقلىرىنى ئائىلىلەرگە هۆددىگە بېرىش نەتىجىلىك بولدى

تۇز مۇخبىرىمىز زەينۇللا هاشىم خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسىنىڭ نېفىت ئىلىش 2 - زاۋۇتى نېفىت قۇدۇقلىرىنى ئائىلىلەرگە هۆددىگە بېرىپ ياخشى ئونۇم هاسىل قىلدى.

زاۋۇت رەهبەرلىكى ئادەم كۆچىنى، مەبلەغنى تېجەش ئىشچىلارنىڭ ئائىلە ئىقتىسادىنى هەقىقىي ياخشىلاش مەقسىتىدە، نېفىت مىقدارىنى، ئوسكۇنىلەرنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش توختامى تۈزۈپ، 1986 - يىلدىن بۇيان نېفىت قۇدۇقلىرىنى ئائىلىلەرگە هۆددىگە بەرگەنىدى. شۇنىڭدىن بۇيانقى مەزگىلده زاۋۇت رەهبەرلىكى نازارە تچىلىكىنى كۈچەيتتى، تېخنىكلارنى هەر قايسى ئائىلە نېفىت قۇدۇقلىرىغا پات - پات ئەۋەتىپ، تېخنىكا جەهەتتىن يېتەكلەش، قۇدۇقلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ۋاقتىدا ئىگىلەپ تۇرۇش تۈزۈمىنى ئورناتتى. ئائىلىلەر هۆددىگە ئالغان قۇدۇقلارنىڭ مەهسۇلات سۇپىتىنى تەكشۈرۈش ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتتى. نەتىجىده، 70 ئائىلە هۆددىگە ئالغان 650 نېفىت قۇدۇقىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئەهۋالى باشتىن - ئاخىر ياخشى بولدى، 70 ئادەمنىڭ خىزمەت مەسلىسى ھەل بولدى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، دېھقانلارنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ھەر بەش ئائىلىگە بىردىن قۇدۇق كولىلىكتىپ بەرگەن بولسىمۇ، بۇ قۇدۇقلارنىڭ سۇپىتى ئۆلچەمگە يەتمەگەنلىكتىن، دېھقانلارنىڭ ئىچىدىغان سۇيى يەنىلا ھەل بولمىدى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانلارنىڭ ئىچىدىغان سۇ قېيىنچىلىقىنى تولۇق ھەل قىلىش ئۈچۈن، يۇقىرى دەرىجىلىك مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا ئەهۋالنى ئىنكاس قىلىپ، ئۆلار بەرگەن 440 مىڭ يۇەن مەبلەغقە يېزىدىن ئاجرىتىلغان، دېھقانلاردىن توپلانغان 110 مىڭ يۇەنلىك قوشۇپ، جەمئىي 550 مىڭ يۇەن مەبلەغ بىلەن بۇ يىل 5 - ئايدىن 7 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر يېزا بويىچە 45 ئورۇندا باسما قۇدۇق كولىلىكتىپ، 2860 ئائىلە، 12 مىڭ كىشىنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ھەل قىلىپ، دېھقانلارنى ئۆزۈل - كېسەل خاترجەم قىلدى.

* * * *

باغچى دېھقانلىرى بۇ يىل باھار پىلىسىدىن 868 مىڭ يۇەندىن كۆپرەك كىرىم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز نۇر مۇھەممەت توختىمەممەت خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ناهىيىسىنىڭ باغچى بازىرىدىكى دېھقانلار بۇ يىل پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا پىلە بېقىشنى ئومۇملاشتۇرۇپ، باھار پىلىسىدىن مول ھوسۇل ئالدى ۋە پىلە غوزىسى سېتىپ 868 مىڭ 600 يۇەن كىرىم قىلدى.

باغچى بازىرى بۇ يىل 2800 تۇتا باھار پىلە قۇرتىنى باققاندى. بېقىش، باشقۇرۇش تېخنىكىلىق تەلەپكە ئىۋىغۇن بولغانلىقتىن، پىلە قۇرتلىرى ۋاقتىدا تورغا كىردى ۋە بىرلىك ھوسۇلى 37.7 كىلوگرامغا، ئومۇمىي ھوسۇلى 101 تونناغا يەتتى. پىلىدىن قىلىنغان كىرىم 868 مىڭ 600 يۇەنگە يېتىپ، پىلە باققان دېھقان ئائىلىسىگە 170 يۇەن 30 پۈكىدىن توغرا كەلدى. بۇ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 15 يۇەندىن كۆپرەك ئارتۇق.

تۇرپان ئولايىتى ئوتتۇرا ياش، ياش كادىرلارنى تەربىيەلەش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرمەكتە

تۇز مۇخبىرىمىز ساتتار رېھىم خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ئولايىتى كادىرلارنى ۋەزىپە بىلەن تۇتۇش لاگېرىدا ياش، ياش كادىرلارنى تەربىيەلەش، باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئارقىلىق تولارنى ئەمەلىيەت داۋامىدا چىنىقتۇرۇپ، ئوتتۇرا ياش، ياش كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۈستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرمەكتە.

بۇ ئولايەت يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئوتتۇرا ياش، ياش كادىرلارنى تەربىيەلەش خىزمىتىنى تۇقتىلىق چىڭ تۇتتى. ھەرىلى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىدىن بىر تۈركۈم كادىرنى يېزىلارغا، زاۋۇت - كانلارغا چۈشۈردى. بەزىلەرنى ۋەزىپە بىلەن ئەۋەتتى. تۇۋەنگە ئەۋەتىلگەن كادىرلارنىڭ ھەم مېھمان بولۇۋاتقان ئەمەلىيەت بىلەن كۆپرەك تۇچرىشىپ چىنىقىشى ھەمدە تۇز ئالاھىدىلىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋەتەشكىلات، كادىرلار تارماقلىرى تۇۋەنگە ئەۋەتىلگەن كادىرلارنى تاللاشقا ئەھمىيەت بەردى. ئەۋەتىلگەن ئورۇن بىلەن قوبۇل قىلىنغان ئورۇن بىرلىكتە باشقۇرۇش، بەلگىلىك مۇددەتتە ئۇلارنىڭ خىزمەتلىرىدىن دوكلات ئېلىش، خۇلاسىلەش ئۇسۇلىنى قوللاندى. تۇۋەنگە ئەۋەتىلگەن كادىرلارنى باشقۇرۇشنى ھەقلىق تۇردە كۈچەيتىش ئۈچۈن، ئولايەتلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى تۇۋەنگە ئەۋەتىلگەن كادىرلارنىڭ خىزمەتىنى ئەھۋالىنى يېرىم يىلدا بىر قېتىم خۇلاسىلەش، تۇۋەننىڭ پىكرىنى ئاڭلاش، سۆھبەتلىشىش قاتارلىق تۇسۇللارنى قوللىنىپ، كادىرلارنىڭ ئىدىيە - خىزمەت، ئۇگىنىش ئەھۋالىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىگىلەپ تۇردى. ھەمدە بۇنى كادىرلارنى تاللاپ ئىشلىتىش، تۇستۇرۇشنىڭ مۇھىم شەرتى قىلدى.

تۇۋەنگە ئەۋەتىلگەن ۋە ۋەزىپە بىلەن چۈشۈرۈلگەن ئوتتۇرا ياش، ياش كادىرلار يېزا - كەنت ۋە زاۋۇت، كانلارغا بارغاندىن كېيىن، تىرىشىپ تۇگىنىپ، ئەمەلىيەت بىلەن كۆپرەك تۇچرىشىپ، چىنىقىشقا، تەربىيلىنىشكە ئەھمىيەت بەردى. ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ تۇرلۇك خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تۇز ئارتۇقچىلىقلىرىنى جارى قىلدۇردى. دادىللىق بىلەن ئىشلەپ يېڭىلىق يارىتتى. نەتىجىدە كادىرلار قوشۇننىڭ ساپاسى تۇستۇرۇلدى.

100 يىللىق يالماۋۇز ئوت ئۆچۈرۈۋېلىنىپ، ئەۋلادلارغا بەخت يارىتىلدى

گۇچۇڭدىكى شىمالىي تاغ كۆمۈرلۈكىنىڭ ئوت كەتكەن رايوندىكى ئوتنى ئۆچۈرۈش قۇرۇلۇشى دۆلەت دەرىجىلىك تەكشۈرۈشتىن ئۆتۈپ، دۆلىتىمىز ئىچىدە ئالدىنقى سەۋىيگە يەتتى

تۇز مۇخبىرىمىز ياڭ شىگاۋلۇق خەۋەر قىلىدۇ: 100 يىلدىن بۇيان كۆيۈۋاتقان گۇچۇڭدىكى شىمالىي تاغ كۆمۈرلۈكىنىڭ ئوت كەتكەن رايونىنىڭ ئوتنى ئۆچۈرۈۋېلىنغاندىن كېيىنكى ئۇنۇمى قانداق بولدى؟ 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى مەملىكىتىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن كەلگەن 40 تىن ئارتۇق مۇتەخەسسىس، ئالىم تەكشۈرۈپ كۆرگەندىن كېيىن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۇ ئەلا سۈپەتلىك قۇرۇلۇش بولۇپ، دۆلىتىمىزدە ئالدىنقى سەۋىيگە يېتىپتۇ.

يېقىندا قۇمۇل شەھىرى شەھەر ئىچى يېزىلىق ئىتتىپاق كومىتېتى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ قوللىشى بىلەن 5000 يۈەن پۇل يىغىپ، چالغۇ ئەسۋابلىرى سېتىۋېلىپ، يېزىدىكى ئىش كۈتۈپ تۇرغان بىر قىسىم ياشلارنى تەشكىللەپ، دېھقانلار ئىشتىن سىرتقى سەئەت ئەترىتى قۇردى. ھازىر بۇ ئەترەت دېھقانلارنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەنىۋى مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش جەھەتتە ياخشى رول ئويناماقتا.

سۈرەتتە: تۇلار نومۇر ئورۇندىماقتا.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئىلى سالى فوتوسى.

دۇنيادا بىردىنبىر كۆمۈرلۈكەلەرنى سۇنۇشنى ھەمراھ ئارقىلىق بىراقتىن بايقاپ ئۇلۇچەيدىغان ئورگان — جۇڭگو كۆمۈرلۈكەلەرنى ھاۋادىن تولچەش، بىراقتىن بايقاش ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، دۆلەت دەرىجىلىك مۇتەخەسسىس گۇەن خەيبەن مۇنداق دېدى: ئامېرىكىلىقلارنىڭ سۇنۇشنى ھەمراھ ئارقىلىق تولچەمدىن بۇرۇن ئىشلىتىشى ئۈنۈملۈك بولمىغان ئىدى. ئۇلار ئۇچۇرنى ئاساسەن ئاۋازنى ئاڭلاش ئارقىلىق ئالىدۇ. بىز ئىشلەپچىقارغان ئۈسكۈنىلەر ئاۋازنى ئاڭلاشتىن باشقا، يەنە ئۇچۇرنى كۆرۈش ئارقىلىق ئالىدۇ. بۇ ئۇسكۈنىلەر ئاۋازنى ئاڭلاش ئارقىلىق ئالىدىغان ئۈسكۈنىلەرگە قارىغاندا، ئۇچۇرنى ئېنىق ۋە ئىشەنچلىك ئالىدۇ. ئۇچۇرنى ئېنىق ئالغاندىن كېيىن، ئۇنى ئىشلىتىش ئاسان بولىدۇ.

شىمالىي تاغ كۆمۈرلۈكىنىڭ ئوت كەتكەن رايونىنى ئۆچۈرۈۋېلىش قۇرۇلۇشى 1988 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ئوت ئۆچۈرۈش قۇرۇلۇش باشقارمىسى بۈيرۇقىغا بىنائەن شىمالىي تاغ كۆمۈرلۈكىدىكى ئوت كەتكەن رايونغا بېرىپ، 40 ئاي كۆرەش قىلىش ئارقىلىق، 100 يىلدىن بۇيان كۆيۈۋاتقان يالماۋۇز ئوتنى بويسۇندۇردى.

8 - ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن 19 - كۈنىگىچە دۆلەت پىلان كومىتېتى، ئېنېرگىيە مىنىستىرلىكى، جۇڭگو كۆمۈرى بىر تۇتاش تەقسىم قىلىنىدىغان كۆمۈركان باش شىركىتى دۆلىتىمىزدىكى داڭلىق مۇتەخەسسىس ۋە ئالىملارنى تەشكىللەپ، شىمالىي تاغ كۆمۈرلۈكىنىڭ ئوتنى ئۆچۈرۈش قۇرۇلۇشى ئۈستىدىن دۆلەت دەرىجىلىك ئۇمۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى.

قارىغاندا، شىمالىي تاغ ئوت رايونى ئۆچۈرۈلۈشتىن ئىلگىرى بىر پارچە ئوت دېڭىزى بولۇپ، بەزىلىرى ئوت ئەجدىھاسىغا ئوخشايتى؛ ئوت ئۆچۈرۈلگەندىن كېيىن ئىس تۈتەكلەر تۇگەپ، ئوت ئەجدىھاسىنىڭ ئىزىمۇ قالمىدى.

گۇچۇڭدىكى شىمالىي تاغ كۆمۈرلۈكىدە كۆمۈر زاپىسى مول بولسىمۇ، لېكىن ئوت ئاپىتىنىڭ زىيىنى ناھايىتى ئېغىر بولدى. چىڭ سۇلالىسىنىڭ ئاخىرقى مەزگىللىرىدىن تارتىپ، ھازىرغىچە ئۇچۇرۇۋېلىنغانغا قەدەر 100 يىلدا كۆيۈپ كەتكەن كۆمۈر بايلىقى 60 مىليون تونناغا يەتكەن بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى يىللىق كۆمۈر مەھسۇلات مىقدارىغا باراۋەر كېلىدۇ. 1988 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ئوت ئۆچۈرۈش قۇرۇلۇش باشقارمىسى بۈيرۇقىغا بىنائەن شىمالىي تاغ كۆمۈرلۈكىدىكى ئوت كەتكەن رايونغا بېرىپ، 40 ئاي كۆرەش قىلىش ئارقىلىق، 100 يىلدىن بۇيان كۆيۈۋاتقان يالماۋۇز ئوتنى بويسۇندۇردى.

8 - ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن 19 - كۈنىگىچە دۆلەت پىلان كومىتېتى، ئېنېرگىيە مىنىستىرلىكى، جۇڭگو كۆمۈرى بىر تۇتاش تەقسىم قىلىنىدىغان كۆمۈركان باش شىركىتى دۆلىتىمىزدىكى داڭلىق مۇتەخەسسىس ۋە ئالىملارنى تەشكىللەپ، شىمالىي تاغ كۆمۈرلۈكىنىڭ ئوتنى ئۆچۈرۈش قۇرۇلۇشى ئۈستىدىن دۆلەت دەرىجىلىك ئۇمۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى.

گۈزەل مۇھىت يارىتىش يولىدا...

تۇز مۇخبىرىمىز زەينۇللا ھاشىم

— ھەدە، قۇربان ھېيتىنى بۇ قېتىم ئاپام بىلەن ئوتتۇزۇپ كېلەي، مېنى يولغا سېلىپ قويۇڭ، مۇختار ئاكامنۇ ھېيتتا تۇيدە بولغاندىن كېيىن ماھىنۇرغا قاراپ تۇرار، ھەدە، ماقۇل دەڭا...

بالا باقىقۇچى قىز نادىرە روزىگۈلگە توختىماي يالۇرماقتا ئىدى. روزىگۈل تۇنۇگۈنا قاراپ ئويلىنىپ قالدى، «ئانىسىنى سېغىنىپتۇ بىچارە قىز، تۇنۇگۈنۇ ئانىسى تۇيغا - قېرىنداشلىرى بىلەن ھېيت ئوتكۈزگىسى كېلىدۇ - دە...»

— بوپتۇ، بېرىپ كېلىڭ سىڭلىم، - دېدى ئۇ نادىرەنىڭ يىلىنىش بىلەن تىكلىگەن كۆزلىرىگە قاراپ.

— مۇختار ئاكىڭزمۇ بۈگۈنكى كۈندە قايتىپ كەلمەكچى ئىدى، ماشىنىسىدىن چاپاق چىقمىسا، كەچكىچە كېلىپ قالار، ماۋۇ پۇلنى ھېيتا خەجلەرسىز.

ئۇ خوشاللىقىدىن سەكرەپ كەتكەن نادىرەنىڭ قولىغا 50 يۈەنلىك ئوتتۇزدى ۋە قىزىنى كۆتۈزگىنىچە ئۇنى ئاپتوبۇس بېكىتىگە ئەكېلىپ يولغا سېلىپ قويدى. ئەدى ھېيتنىڭ تەييارلىقىنى قىلىش كېرەك ئىدى، روزىگۈل ئالدىراپ پەرەنىك، باقالى قاتارلىق نەرسىلەرنى پىشۇرۇشقا تۇتۇندى، ئۇ بىر دەم قىزنى پەپلەپ سائەتنىڭ سترېلكىسى 12 نى كۆرسەتتى. ئەتىگەن سائەت ئىككىدە ئورنىدىن تۇرۇپ خىزمەت ۋە ئائىلە ئىشلىرى بىلەن مەشغۇل بولغان روزىگۈل قاتتىق چارچىغاندى، ئۇنى ئۇيقۇ باستى يەنە ئىككى يېرىم سائەتتىن كېيىن جاڭ مىڭچاڭ ئەخلەت توشۇش ئاپتوموبىلىنى ھەيدەپ كېلىپ روزىگۈلنى ئەخلەت ئۇسۇش ئورنىدا كۈتەتتى. ئۇنىڭغىچىلىك روزىگۈلنىڭ ئۇز دائىرىسىدىكى كوچىلارنى پاكىز تازىلاپ ئەخلەتلەرنى بر جايغا دۆۋىلىشى، تاڭ ئاتقىچە ھەممە ئىشنى تۈگىتىپ، كىشىلەرنى پاكىز، تازادە كوچىلاردا يۈرۈپ ھېيتلاش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشى كېرەك ئىدى. ئۇ سائەت قوڭغىرىقىنى ئىككىگە تۇغرىلاپ قويۇپ ئۇيقۇغا كەتتى. سائەتنىڭ قاتتىق جرىڭلىشى روزىگۈلنىڭ شىرىن ئۇيقۇسىنى بۇزدى. ئۇ چاچراپ ئورنىدىن تۇردى، ئىشقا ماڭىدىغان ۋاقىت بولغاندى، ئەمما يېنىدا تاتلىق ئوخلاۋاتقان كىچىككىنە قىزى ئۇنىڭ بېشىنى قاتۇردى. قانداق قىلىش كېرەك؟ بالىنى قوشنىلارنىڭ ئۈيىگە ئەپچىقىپ قويايمۇ، ئۇلار ئوخلاۋاتقان تۇرسا قانداق ئۇيغىتىمەن... ئۈيگە سولاپ قويسامچۇ، يىغلاپ كەتسە ياكى كارىۋاتتىن دوملاپ چۈشسە قانداق قارامايى شەھەرلىك مۇھىت تازىلىقى باشقارمىسى قاچىلاش 2 - گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى روزىگۈل سىيىت خىزمەتكە قاتناشقان ئۇچ يىلدىن بۇيان، ئۇز كەسپىنى قىزغىن سۈيۈپ ئەنە شۇنداق جاپالىق ئىشلىدى. ئۇ ھەممە ۋاقىت ئۇزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، مەسئۇلىيىتىنى باشلامچىلىق بىلەن ئادا قىلدى. نۇرغۇنلىغان دەم ئېلىش كۈنلىرىنى گۈزەل، پاكىز مۇھىت يارىتىش يولىدا قۇربان قىلدى. بەزى كۈنلىرى ئۇزىنىڭ ئىشىنى ئۇگىتىپ بولۇپ گۇرۇپپىسىدىكى لېيۇشۇلەن قاتارلىق ئاغرىقچان، قېينىچلىقى بار يولداشلارنىڭ ئىشىنىمۇ قوشۇپ ئىشلىدى؛ يەنە بەزى كۈنلىرى باشقىلارنىڭ ئورنىغا خالىسانە ئىشلەپ قويدى. بۇنىڭ ئۈچۈن ئۇ تەشكىللەن ھېچنەرسە تەلەپ قىلمىدى. بۇ جەرياندا ئۇ خېلى كۆپ كۆڭۈل ئاغرىقىغىمۇ دۇچ كەلدى. بىر قىسىم دوستلىرى «ئەخلەتچى» دەپ كەمسىتىپ ئۇنىڭغا ئايلاشمىدى، بىر قىسىم كىشىلەر ئۇ تازىلاۋاتقان جايلارغا قەستەن تۇكۇرۇپ ئۇنى مەسخىرە قىلدى. بۇ ھال دەسلەپتە ئۇنىڭ كۆڭلىنى خېلىلا غەش قىلدى. ئەمما كېيىن، ماڭا ئوخشاش «ئەخلەتچى» بولىسا، كىشىلەر قانداق

تۇرپان ئولايىتى ئىختىساس ئىگىلىرىنى كۆپلەپ جەلپ قىلىپ، ئىگىلىكنى گۈللەندۇرۇش قەدىمىنى تېزلەتتى

تۇز مۇخبىرىمىز ساتتار رېھىم خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ئولايىتى ئىشىكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىنى يەنمۇ تېزلىتىش ئۈچۈن، ئالاھىدە ئىتتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ ۋە كونكرېت خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، ئىختىساس ئىگىلىرىنى كۆپلەپ كىرگۈزۈش ئارقىلىق ئىگىلىكنى گۈللەندۇرۇشكە پۈختا ئاساس سالدى.

بۇ ئولايەت سىرتتىن تېخنىكا، يېڭىلىق قاتنىشىپ، كارخانىلار ئېھتىياجلىق بولغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە كارخانىلارنىڭ بۇ ئىشقا يېتەرلىك ئەھمىيەت بېرىشى نەتىجىسىدە، قىسقىلا ۋاقىت ئىچىدە سىرتتىن 300 دىن ئارتۇق ئىختىساس ئىگىسى كىرگۈزۈلدى. تۇلارغا ھەر جەھەتتىن ئىتتىبار بېرىلگەنلىكتىن ئىختىساس ئىگىلىرى سانائەت، يېزا ئىگىلىكى، خىمىيە سانائىتى، يېمەك - ئىچمەك، سودا - مۇلازىمەت، بىناكارلىق ۋە يەرلىك مەھسۇلاتلارنى پىششىقلاش قاتارلىق جەھەتلەردە تۇز كارامىتىنى كۆرسىتىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تەرەققىياتىغا تەگىشلىك تۆھپە قوشماقتا.

ئارا تۇرۇك ناھىيىسىدە يۇقۇملۇق كېسەللىكەرنىڭ

تۇتۇندى، ئۇ بىر دەم قىزنى پەپلەپ تۇخلاشقا دەۋەت قىلسا، بىردەم دوخوپكىنتك يېنغا يۈگۈرەيتتى. شۇنداق قىلىپ كەچمۇ كىردى. تۇ يۈيۈپ قويغان ئىشلىك - دېرىزىلەرنىڭ پەردىلىرى ۋە ياستۇق قاپلىرىنى دەزمالىلاپ، ئۇيىنى يىغىشتۇرۇشقا كىرىشتى. كەچلىك تېلېۋىزورمۇ تۇگىدى، قىزى خېلى بۇرۇنلا تۇخلاپ قالغاندى، ئەمما مۇختار تېخىچە كەلمىدى. ئۇستەل ئۇستىدىكى «ئەخلەتچى» بولمىسا، كىشىلەر قانداق قىلىپ پاكىزە مۇھىتنى بەھرىمان بولالايدۇ، دەپ ئويلاپ تۇلارغا پىسەنت قىلمىدى، بەلكى غەيرىتىنى تېخىمۇ تۇرغۇتۇپ، تۇز ئىشىنى يەنمۇ بىجاندىل ئىشلىدى. شۇڭا ئۇ تەشكىل ۋە خىزمەتداشلىرىنىڭ ئىشەنچىسىگە ۋە ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولۇپ، 1991 - يىلى شەھەر، ئىدارە دەرىجىلىك «ئىككىدە مەدەنىيەتلىك شەخس» بولۇپ مۇكاپاتلاندى.

ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئارا تۇرۇك ناھىيىسىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ۋە ئاممىنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى نەتىجىسىدە بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئاراتۇرۇك ناھىيىسىنىڭ يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر ئالدىنى ئېلىش، ئانا - بالىلار ساقلىقىنى ساقلاش، يەرلىك كېسەللىكلەرنى تۇگىتىش ۋە ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇش قاتارلىق خىزمەتلىرىدە ياخشى نەتىجىلەر بارلىققا كەلدى.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ سەھىيە خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار قاتارىدا تىزىملىتىپ، بۇ خىزمەتكە بولغان يېتەكچىلىكىنى كۈچەيتكەنلىكتىن، مەبلەغ ۋە ئىختىساس ئىگىلىرىنى كىرگۈزۈش ئارقىلىق ئىگىلىكنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ئىزچىل ئەھمىيەت بەردى. ھەر خىل يوللار ئارقىلىق ئىختىساس ئىگىلىرىنى جەلپ قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا بولۇر يىل ئاخىرىدا ۋىلايەت ئىختىساس ئىگىلىرىنى كىرگۈزۈش جەھەتتە ئون تۇرلۇك ئالاھىدە ئىتبار بىرىش سىياسىتىنى يولغا قويدى. ھەر قايسى ناھىيە (شەھەر) لەرمۇ ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۇزۇپ. ئەمەلدە كۆرسەتتى. مەخسۇس ئىختىساس ئىگىلىرىنى كىرگۈزۈپ، باشقۇرۇش ئاپاراتلىرىنى قۇردى. ۋىلايەت، ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى ياشلارمچى بولۇپ، مەملىكەتلىك تۇچقۇن پىلانى نەتىجىلىرى ۋە پائىتىت تېخنىكسى بويىچە كېڭىشىش يىغىنى ئاپتونوم رايونلۇق ئىختىساسلىق خادىملارنى ئالماشتۇرۇش

سۈرەتلىك خەۋەر

ئۇرۇمچى «خەلق» باغچىسىدا «قار لەيلىسى»

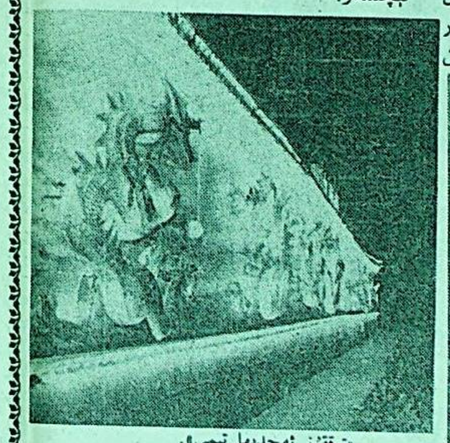
چىراغ سەيلىسى ئۆتكۈزۈلدى

«1992 - يىللىق ئۇرۇمچى چېگرا سودىسى. يەرلىك ئىقتىساد - سودا كېڭىشىش يىغىنى»نىڭ ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن سۈجۇ ئەنەنىۋى ھۇنەر - سەنئەت باش زاۋۇتى برلىشىپ ئۇرۇمچى «خەلق» باغچىسىدا «قار لەيلىسى» چىراغ سەيلىسى ئۆتكۈزۈدى. 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى كەچتە چىراغ سەيلىسگە لېيتا كېسىلدى.

شۇنجاڭدا تۇنجى قېتىم ئۇيۇشتۇرۇۋاتقان بۇ قېتىمقى چىراغ سەيلىسىگە 3 مىليون يۇەن مەبلەغ سېلىندى. 33 گۇرۇپپىغا بۆلۈنگەن سەيلە تۇقتىسىدا ھەر خىل رەڭلىك چىراغلار بىلەن ياسالغان «نەسىردىن ئەپەندى»، «ئەۋلىيالار تەزكىرىسى»، «تاشقى پىلانېتىن كەلگەن مېھمان»، «نىلۇپەر»دىكى «پەرىزات» قاتارلىق مودىللار قويۇلدى. چىراغ سەيلىسى ئېچىۋېتىلگەن تۇنجى ئاخشىملا 10 مىڭدىن ئارتۇق بىلەت سېتىلدى. بۇ قېتىمقى چىراغ سەيلىسى 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگە قەدەر ئېچىلىدۇ.

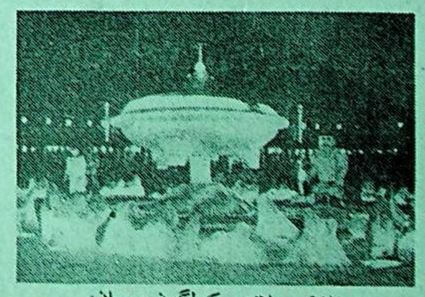
رەڭدار چىراغلار بىلەن بېزەلگەن سۇنئىي كۆل.

«توققۇز ئەجدىها تېمى».

سەيلىچىلەرنى جەلپ قىلىۋاتقان «نەسىردىن ئەپەندى».

تاشقى پىلانېتتىن كەلگەن «مېھمان»

تۇركەش جاپپار خەۋىرى، فوتوسى

پاك دىيارىمىزنى قوغداش ھەممىمىزنىڭ مۇقەددەس بۇرچى

قادىر ئابدۇللا

لوپ ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى ئىجرائىيە كوللېگىيىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى مەتئورسۇن ھاشىم سوت خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 10 نەچچە يىللىق ئۇزۇن بۇيان ئۇزۇدە قانۇن كادىرلىرىدا بولۇشقا تېگىشلىك خىسلەت ۋە كەسپىي ئەخلاقنى يېتىلدۇرۇپ، قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلىپ، خىزمەتتە پاك - دىيارىمىزنى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشىپ كەلمەكتە.

يولداش مەتئورسۇن ھاشىم خىزمەت ئېھتىياجىغا ئاساسەن، 1987 - يىلى ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىگە يۆتكىلىپ كەلگەندىن كېيىن ئۇز كەسپىگە قىزغىن ئىشتىياق باغلاپ، كەسپى بىلىملەرنى تىرىشىپ ئۆگىنىپ، خىزمەت ئىقتىدارىنى ئۇزلۇكسىز يۇقىرى كۆتۈردى، تەشكىل تاپشۇرغان ۋەزىپىلەرنى بىجاندىل ئورۇندىدى. ئادىل ئىش بىجىرىپ، نوچىلارغا تېگىشكە جۇرئەت قىلىپ، قانۇننىڭ ئىززەت - ئابرويىنى قوغدىدى.

يولداش مەتئورسۇن ھاشىم ئىجرائىيە خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان بەش يىلدىن بۇيان، 100 پارچە ئەنزە قويۇل قىلىپ، 52 پارچە ئەنزىدىكى 341 مىڭ 324 يۇەن پۇلنى توغرا، ئادىل بىر تەرەپ قىلىپ، ئەنزىنى ھەر قايسى تەرەپلەرگە تەربىيە بېرىپ خىزمەت ئىشلەش، مۇھلەت بەلگىلەپ توختام تۇزۇش ئارقىلىق ئاخىرلاشتۇرۇپ، ئەنزە ئاخىرلاشتۇرۇش نىسبىتىنى 100% كە يەتكۈزدى. مەتئورسۇن ھاشىم ئۇزلۇكسىز ئۆز تەرەپ قىلىش داۋامىدا بەزى كىشىلەر پارا بېرىپ ئەپ ئىلىش كويىدا بولدى، بۇنداق چاغلاردا مەتئورسۇن ھاشىم ئۇزنىڭ بىر كومپارتىيە ئەزاسى، دۆلەتنىڭ قانۇن كادىرى ئىكەنلىكىنى ئۇنتۇپ قالمىدى، ئۇز ئەپىسىگە چوڭ تارتمىدى. كۆپ قېتىم باشقىلار ئېلىپ كەلگەن سوۋغا - سالاملارنى رەت قىلىپ، قانۇننى ئادىل، توغرا ئىجرا قىلىپ، دەۋالاشقۇچىلارنىڭ دەردىگە دەرمان بولدى.

1991 - يىلى لوپ بازىرىدىكى مەلۇم بىر ئايال يولدىشى بىلەن نىكاھدىن ئاجرىشىش ئۈچۈن كېلىپ چىققان مال - مۈلۈك دەۋا ئىشلىرىنى تېزراق ھەل قىلىش ئۈچۈن مەتئورسۇن ھاشىمنىڭ ئۆيىگە ئىككى دانە كۆچلۈك، بىر كىلوگرام تاماكا قاتارلىق نەرسىلەرنى ئەكىرىدۇ. مەتئورسۇن ھاشىم ئۇنىڭغا سىزنىڭ دەۋا ئىشلىرىڭىز جەزمەن قانۇن بويىچە بېجىرىلىدۇ، سوۋغا - سالام ئېلىپ كېلىشىڭىز توغرا ئەمەس، سىز قانۇننىڭ ئادىللىقىغا ئىشىنىڭ دەپ ئۇنىڭ سوۋغا - سالىمىنى قوبۇل قىلماي، ئۇنى چىرايلىق نەسىھەت قىلىپ قايتۇرۇۋېتىدۇ. مەتئورسۇن ھاشىم 1989 - يىلى خوتەن شەھىرىدىن كەلگەن لى × × بىلەن لوپ ناھىيە بىلىقچىلىق مەيدانىنىڭ خىزمەتچىسى لېۋ × × ئوتتۇرىسىدىكى 5000 يۇەنلىك ئىقتىسادىي ئەنزىنى بىر تەرەپ قىلىش داۋامىدا، لى × × نەپ ئېلىش كويىدا مەتئورسۇن ھاشىمغا 500 يۇەن پارا بەرگەنده، ئۇ لى × × نى قاتتىق تەنقىد قىلىپ، پۈتۈنى قايتۇرۇۋېتىدۇ.

يولداش مەتئورسۇن ھاشىم 1987 - يىلىدىن بۇيان دەۋاگەرلەر ئېلىپ كەلگەن 4039 يۇەن قىممىتىدىكى ھەر خىل كىيىم - كېچەك، نەقپۇل قاتارلىق سوۋغا - سالاملارنى رەت قىلىپ، قايتۇرغاندىن سىرت، 76 نەپەر كىشىنىڭ 100 قېتىمدىن ئارتۇق «مەقسەتلىك» چاقىرغان مېھماندارچىلىقىغا بېرىشنى چىرايلىقچە رەت قىلدى.

يولداش مەتئورسۇن ھاشىم بىر نەچچە يىلدىن بۇيان خىزمەتتە پاك - دىيارىمىزنى بولۇپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا، قانۇن كادىرلىرىنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولدى، بەش قېتىم ئىدارە دەرىجىلىك خىزمەت ئىلغارى بولۇپ مۇكاپاتلاندى. 1991 - يىلى ناھىيە بويىچە خىزمەت ئىلغارى بولۇپ باھالىنىپ، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن مۇكاپاتلاندى ۋە ئىجرائىيە كوللېگىيىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلدى. بۇ يىل ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ناھىيە بويىچە كومپارتىيە ئەزالىرىنى مەتئورسۇن ھاشىمدىن ئۆگىنىش توغرىسىدا ئومۇمىي تۇقتۇرۇش چىقاردى.

تەن جىۋەن خېلۇڭجياڭ تۆلكىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:
چېگرا سودىسىنى راۋاجلاندۇرۇشتا هازىرنى كۆزدە تۇتۇپ، كەلگۈسىگە نەزەر سېلىش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاربىن، 24 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەنىڭ مۇئاۋىن ژۇڭلىسى تەن جىۋەن خېلۇڭجياڭ تۆلكىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگونىڭ روسىيە قاتارلىق مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان چېگرا سودىسى ۋە ئىقتسادىي - تېخنىكا مەكارلىقىدا يوشۇرۇن كۈچ زور، ئىستىقبال پارلاق. پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇش پۈتۈن مەملىكەتكە، بولۇپمۇ خېلۇڭجياڭغا نسبەتەن ئېيتقاندا ئىتايىن مۇھىم.

مۇئاۋىن ژۇڭلى تەن جىۋەن موسكۋادا جۇڭگو روسىيە ئىقتساد - سودا ۋە پەن - تېخنىكا مەكارلىق كومىتېتىنىڭ تۇنجى قېتىملىق يىغىنغا قاتناشقاندىن كېيىن، 8 - ئاينىڭ 22 - كۈنى خېيجي شەھرى ئارقىلىق ۋەتەنگە قايتىش سەپىرىدە خېلۇڭجياڭ تۆلكىسىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

مۇئاۋىن ژۇڭلى تەن جىۋەن خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەن ۋە خېلۇڭجياڭ ئۆلكىسى، خېيجي رايونى رەھبەرلىرىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، پۈتۈن ئۆلكە ۋە خېيجي رايونىنىڭ بىر نەچچە يىلدىن بۇيانقى ئىسلاهات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشتە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. تۇ مۇنداق دېدى: خېيجي چېگرا سودىسى بازىرىنى كۆرۈپ ناھايىتى ئىلھاملاندىم، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ سودىسى بىر - بىرىنى تولۇقلاش خاراكتېرىگە ئىگە، بۇ ئوبيېكتىپ ئېهتىياج. شۇڭا، ئىككى دۆلەتنىڭ هەمكارلىق ساهەسىنى كېڭەيتىش ئىستىقبالغا ئىگە.

مۇئاۋىن ژۇڭلى تەن جىۋەن تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇنىڭدىن كېيىنكى چېگرا سودىسى ۋە ئىقتساد - تېخنىكا هەمكارلىقىدا هازىرنى كۆزدە تۇتۇش بىلەن بىللە، كەلگۈسىگە نەزەر سېلىش لازىم. مۇھىمى، ئېكسپورت تاۋارلىرىمىزنىڭ دەرىجىسى ۋە سۇپىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، تۇرىنى ئۈزلۈكسىز كۆيە يېتىپ، مىقدارىدا ئۇستۇن تۇرۇشتىن سۇيە تەتە ئۇستۇن تۇرۇشقا، تۇۋەن دەرىجىدىن يۇقىرى دەرىجىگە قارىتىپ راۋاجلىنىش لازىم. بۇنداق قىلمىساق، بازاردىن مەھرۇم قالىمىز.

مۇئاۋىن ژۇڭلى تەن جىۋەن يەنە مۇنداق دېدى: ئىقتىسادىي تەرەققىيات تاسقى سودىدىن ئايرىلالمايدۇ. تۇ خېلۇڭجياڭ ئۆلكىسىنىڭ هەر دەرىجىلىك رەھبىرلىرى كادىرلىرىدىن يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەن چاغدا قىلغان سۆزلىرىنىڭ روهىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، جۇغراپىيىلىك ۋە بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئەمەلىي خىزمەت داۋامىدا ئىدىيىنى دادىل ئازاد قىلىپ، يېڭىلىق يارىتىپ ئالغا بېسىپ، خېلۇڭجياڭ ئۆلكىسىنىڭ ئىسلاهات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىدا تىزلىك بىلەن چېگرا بويلىرىنى ئېچىۋېتىش ئالاهىدىلىكىگە ئىگە يول تېپىپ چىقىشنى تەلەپ قىلدى.

لى تېپېڭ جىلىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دەپ تەكتلىدى:
ئالىي مەكتەپلەر ماتارىپ ئىسلاهاتى ۋە تەرەققىياتىنى يەنمۇ تىزلىتىشى كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چاڭچۈن، 25 - ئاۋغۇست خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت ماتارىپ كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى تېپېڭ «92 - يىللىق جۇڭگو چاڭچۈن كىنو بايرىمى»غا قاتناشقان مەزگىلدە جلىن ئۆلكىسىنىڭ خىزمىتىنى كۆزدىن كۆچۈرۈپ ئالىي مەكتەپلەر يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇهىم سۆزىنى يەنمۇ ياخشى ئۆگىنىپ، ماتارىپ ئىسلاهاتى ۋە تەرەققىياتىنى تىزلىتىشى كېرەك، دەپ تەكتلىدى.

8 - ئاينىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى لى تېپېڭ جلىن داشۇسى، شەرقىي شىمال ھادىسىسى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ دېققەتچىنى قوزغىدى» دېگەن خەۋىرى قاتارلىق 17 پارچە ئەسەر 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 51 پارچە ئەسەر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 83 پارچە ئەسەر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قاتارلىق ئورۇنلار لېنتىغا ئالغان 56 مىللەتنىڭ سۆھبەت ئوتكۈزدى.

لى تېپېڭ مۇنداق دېدى: ماتارىپ ئىسلاهاتى ۋە تەرەققىياتىنى تىزلىتىش ئالىي مەكتەپلەرنىڭ نۆۋەتتىكى جىددىي خىزمىتى. ئالىي مەكتەپلەر ماتارىپ ئىسلاهاتىنى، بولۇپمۇ، هازىر بەزى مەكتەپلەردە ئېلىپ بېرىلۋاتقان كادىرلار تۈزۈمى، تەقسىمات تۈزۈمى ئىسلاهاتى ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان ئىچكى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاهاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا مېخانىزمنى تۈزگەرتىپ، ئوقۇتقۇچى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، مەكتەپ باشقۇرۇش جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچلەرنى ئىشقا سېلىپ، باشقۇرۇش ئونۇمنى ئۆستۈرۈشى كېرەك.

لى تېپېڭ مۇنداق دەپ تەكتلىدى: چەت ئەللەرگە چىقىپ ئوقۇش — ئۆزگىنىلىدى» دېگەن خەۋىرى، شىنخۇا ئاگېنتلىقىنىڭ «شەرقىي شىمال ھادىسىسى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ دېققەتچىنى قوزغىدى» دېگەن خەۋىرى قاتارلىق 17 پارچە ئەسەر 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 51 پارچە ئەسەر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 83 پارچە ئەسەر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قاتارلىق ئورۇنلار لېنتىغا ئالغان 56 مىللەتنىڭ سۆھبەت ئوتكۈزدى.

لى تېپېڭ مۇنداق دېدى: ماتارىپ ئىسلاهاتى ۋە تەرەققىياتىنى تىزلىتىش ئالىي مەكتەپلەرنىڭ نۆۋەتتىكى جىددىي خىزمىتى. ئالىي مەكتەپلەر ماتارىپ ئىسلاهاتىنى، بولۇپمۇ، هازىر بەزى مەكتەپلەردە ئېلىپ بېرىلۋاتقان كادىرلار تۈزۈمى، تەقسىمات تۈزۈمى ئىسلاهاتى ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان ئىچكى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاهاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا مېخانىزمنى تۈزگەرتىپ، ئوقۇتقۇچى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، مەكتەپ باشقۇرۇش جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچلەرنى ئىشقا سېلىپ، باشقۇرۇش ئونۇمنى ئۆستۈرۈشى كېرەك.

لى تېپېڭ مۇنداق دەپ تەكتلىدى: چەت ئەللەرگە چىقىپ ئوقۇش — ئۆزگىنىلىدى» دېگەن خەۋىرى، شىنخۇا ئاگېنتلىقىنىڭ «شەرقىي شىمال ھادىسىسى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ دېققەتچىنى قوزغىدى» دېگەن خەۋىرى قاتارلىق 17 پارچە ئەسەر 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 51 پارچە ئەسەر 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، 83 پارچە ئەسەر 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قاتارلىق ئورۇنلار لېنتىغا ئالغان 56 مىللەتنىڭ سۆھبەت ئوتكۈزدى.

2 - نۆۋەتلىك جۇڭگو ئاخبارات مۇكاپاتىنى باھالاش خىزمىتى ئاياغلاشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 23 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك 1991 - يىللىق ئاخبارات خىزمىتىدىكى نەتىجىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ قىلىنغان 2 - نۆۋەتلىك جۇڭگو ئاخبارات مۇكاپاتىنى باھالاش خىزمىتى يېقىندا ئاياغلاشتى، 152 پارچە نادىر ئاخبارات ئەسىرى مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

خۇيېھي گېزىتىنىڭ «ۋۇخەندىكى يۇز چاقىرىملىق توسما دەريا سۈيىنى ئەھمىيەتلىك ئىلمىي ئىزدىنىش» ناملىق ئىلمىي ماقالىسى ئاپتورلۇقىدىكى 496 پارچە ئەسەر ئېلىنمىزنىڭ 1991 - يىللىدىكى سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت ۋە ئىجتىمائىي تۈرمۇشنى، شۇنداقلا خەلقئارادىكى تۈزگەرىشلەرنى ئوخشىمىغان تەرەپتىن ۋە نۇقتىدىن چوڭقۇر ئەكس ئەتتۈرگەن.

ئېلىنمىزنىڭ ئىشكنى سرتقا ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىشى، بۇندىن كېيىن بۇنى تۈزاق مۇددەت داۋاملاشتۇرۇپلا قالماستىن، بەلكى ئۇنى داۋاملىق كېڭەيتىش كېرەك. بىزنىڭ چەت ئەللەرگە چىقىپ ئوقۇش تۇغرىسىدىكى ئومۇمىي پرىنسىپىمىز: «چەت ئەلگە چىقىپ ئوقۇشنى قوللاش، تۆلارنىڭ قايتىپ كېلىشىگە ئىلھام بېرىش، بېرىش - كېلىشىتە ئەركىن بولۇش»تىن ئىبارەت. پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت چەت ئەللەردە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلارغا قىزغىن كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى، ئۇلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ ۋە ئۇلارغا تەربىيە بېرىپ كەلدى. ۋەتىنىمىز ئۇلارنىڭ بالدۇرراق بىلىم ئىگىلەپ، ۋەتەنگە قايتىپ كېلىپ، تۆھپە قوشۇپ، ئىگىلىك يارىتىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

لاسادا تۇنجى پەننىي باشلانغۇچ مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقى تەبرىكلەندى

شىزاڭ تىنچلىق بىلەن ئازاد بولغاندىن كېيىن، 1 - تۈركۈم پىتونېرلار ئەترىتىنىڭ باشلىقى بولغان سۇاڭ جۇنمېي ھازىر داكلىق شىزاڭ داشۇسىنىڭ مۇدىرى بولۇپ قالدى. تۇ مەملىكەت بويىچە ئەڭ ياش ئالىي مەكتەپ مۇدىرى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى، سۇاڭ جۇنمېي ئىتتىپاق ھاياجانلىق ھېسسىياتى بىلەن لاسا شەھەرلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتناشتى. تۇ مۇنداق دېدى: ئومۇمەن، لاسا 1 - باشلانغۇچ مەكتىپىنى ئۇنۇملۇق ئىشلىگەن ئۆتكەن 40 يىل ئىچىدە، ئۇ ئۆز ئالدىغا ئىزچىل ئىلگىرىلەپ، ئۆلكىمىزنىڭ ئىلىم - مائارىپ ساهەسىدە ئۆچمەس تۆھپىلەرنى قوشتى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئىچىدە ئەڭ كۆپ ساندىكى تىبەت خەلق ئوقۇغۇچىلىرىنى تەربىيەلەپ چىقاردى. ئۇلار ھازىر ئۆلكىمىزنىڭ ھەر ساهەلىرىدە ئىشلەۋاتىدۇ.

ئۇ مەكتەپنىڭ مۇدىرى جياڭ شۇيۈن ئەسلىدە بېيجىڭ تەبىشي پەن ۋە سانائەت پەنلىرى داشۇسىنىڭ دوتسېنتى ئىدى. ئۇ بېيجىڭ تەبىشي پەن ۋە سانائەت پەنلىرى داشۇسىنىڭ قوللىشى تارقىسىدا، بىر قانچە مەسلەكدىشى بىلەن بىللە ھەم پەن - تېخنىكىدىن خەۋىرى بار ھەم ئىگىلىك باشقۇرۇشنى بىلىدىغان، ھەم نەزەرىيە بىلىمى بار ھەم ئىقتىدارلىق ئۇنۇپرسال ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەپ چىقىشنى مەقسەت قىلغان — جۇڭگو پەن - تېخنىكا ئىگىلىك باشقۇرۇش داشۇسىنى قۇردى. كېڭەيتىلگەن ئۇنىۋېرسال ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيەلەش ئۈچۈن ئۇ ئۆزىنىڭ ئۆيىنى ساتقان ۋە ئۇنىڭ بىلەن 10 نەچچە مىڭ يۈەن قوشۇپ، ئۆزىنىڭ ئىسمى بىلەن ئاتالغان فوندنى قۇرغان.

ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنى ئەسلىگەندە، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئىسمىنى ئېنىق تىلغا ئالدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھازىرقى ئورنى ۋە ئىشلىرىنى ئۈزۈلدۈرمەي چۈشىنىپ تۇرىدىكەن. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆيىنى بىلىدىكەن. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆيىنى بىلىدىكەن. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆيىنى بىلىدىكەن.

ئېلىنمىزنىڭ غەربىي قىسمى ئىشكنى ئېچىۋېتىشنىڭ ئالدىنقى سېپى بولۇپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چېگدۇ، لىنىيىسىدىكى رويلى، ۋەندىك، خېكو، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىشى، بۇندىن كېيىن بۇنى تۈزاق مۇددەت داۋاملاشتۇرۇپلا قالماستىن، بەلكى ئۇنى داۋاملىق كېڭەيتىش كېرەك. بىزنىڭ چەت ئەللەرگە چىقىپ ئوقۇش تۇغرىسىدىكى ئومۇمىي پرىنسىپىمىز: «چەت ئەلگە چىقىپ ئوقۇشنى قوللاش، تۆلارنىڭ قايتىپ كېلىشىگە ئىلھام بېرىش، بېرىش - كېلىشىتە ئەركىن بولۇش»تىن ئىبارەت. پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت چەت ئەللەردە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلارغا قىزغىن كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى، ئۇلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ ۋە ئۇلارغا تەربىيە بېرىپ كەلدى. ۋەتىنىمىز ئۇلارنىڭ بالدۇرراق بىلىم ئىگىلەپ، ۋەتەنگە قايتىپ كېلىپ، تۆھپە قوشۇپ، ئىگىلىك يارىتىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

جياڭشىدا خۇسۇسىيلار باشقۇرغان ئەمگەك كۆچلىرىنى سىرتقا چىقىرىش شىركىتى قۇرۇلدى

جياڭشى ئۆلكىسى يېڭى رايونلۇق ئەمگەك - ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى لوتكىما ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بېرىپ، ماتاشىنى توختىتىپ، ۋەزىپىسىنى ساقلاپ قىلىش ئۈچۈن ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئىشخانىسىغا قايتىپ كەلدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئىشخانىسىغا قايتىپ كەلدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئىشخانىسىغا قايتىپ كەلدى.

جۇڭگو پەن - تېخنىكا ئىگىلىك باشقۇرۇش داشۇسى جەمئىيەتكە باب كېلىدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۇرۇپ چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 23 - ئاۋغۇست خەۋىرى. جۇڭگو پەن - تېخنىكا ئىگىلىك باشقۇرۇش داشۇسىنى پۈتتۈرگەن بىر قىسىم ئوقۇغۇچى يېقىندا «ئوچ خىل مەبلەغ» بىلەن قۇرۇلغان كارخانىغا بېرىپ، تەكلىپ قىلىنىش ئىمتىهانىغا قاتاشتى. ئۇنىڭ ئېلېكترونلۇق مېڭە قاتارلىق زامانىۋى ئىش بېجىرىش ئۈسكۈنىلىرىنى پۇختا باشقۇرۇشى ۋە چەت ئەل تىلىنى راۋان سۆزلىيەلىشى تەكلىپ قىلغۇچىلارنى ھەيران قالدۇردى. نەتىجىدە بېيجىڭ داشۇسى، چىڭخۇا داشۇسىنى پۈتتۈرگەن تۇرغۇن رىقابەتچىلەرنى يېڭىپ ئالدى بىلەن قوبۇل قىلىندى. تۇ جۇڭگو پەن - تېخنىكا ئىگىلىك باشقۇرۇش داشۇسىنىڭ تاشقى روس تىلى كەسپىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچى خي جىن ئىدى.

بۇ داشۇ قۇرۇلغان سەككىز يىلدىن بۇيان، ئۆز ئالاهىدىلىكىگە ئىگە خي جىنغا ئوخشاش زور بىر تۈركۈم ھەم كىتابى بىلىمگە، ھەم ئەمەلىي ماھارەتكە ئىگە يارامليق ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۇرۇپ بەردى. لېي جيېچيۇڭ بۇ مەكتەپنى «ماتارىپ تۈزۈلمىسى ئىسلاهاتىنىڭ نەمۇنىسى» دەپ مەدھىيىلىدى.

بۇ مەكتەپنىڭ مۇدىرى جياڭ شۇيۈن ئەسلىدە بېيجىڭ تەبىشي پەن ۋە سانائەت پەنلىرى داشۇسىنىڭ دوتسېنتى ئىدى. ئۇ بېيجىڭ تەبىشي پەن ۋە سانائەت پەنلىرى داشۇسىنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا، بىر قانچە مەسلەكدىشى بىلەن بىللە ھەم پەن - تېخنىكىدىن خەۋىرى بار ھەم ئىگىلىك باشقۇرۇشنى بىلىدىغان، ھەم نەزەرىيە بىلىمى بار ھەم ئىقتىدارلىق ئۇنۇپرسال ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيەلەپ چىقىشنى مەقسەت قىلغان — جۇڭگو پەن - تېخنىكا ئىگىلىك باشقۇرۇش داشۇسىنى قۇردى. كېڭەيتىلگەن ئۇنىۋېرسال ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيەلەش ئۈچۈن ئۇ ئۆزىنىڭ ئۆيىنى ساتقان ۋە ئۇنىڭ بىلەن 10 نەچچە مىڭ يۈەن قوشۇپ، ئۆزىنىڭ ئىسمى بىلەن ئاتالغان فوندنى قۇرغان.

ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنى ئەسلىگەندە، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئىسمىنى ئېنىق تىلغا ئالدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھازىرقى ئورنى ۋە ئىشلىرىنى ئۈزۈلدۈرمەي چۈشىنىپ تۇرىدىكەن. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆيىنى بىلىدىكەن. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆيىنى بىلىدىكەن. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆيىنى بىلىدىكەن.

ئىچكى موڭغۇل ئىكسپورت تاۋارلىرىنىڭ تەكشۈرۈشتە لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى 100% كە يەتتى

ئىچكى موڭغۇل ئىمپورت - ئىكسپورت تاۋارلىرىنى تەكشۈرۈش ئىدارىسى قاتۇن بويىچە تەكشۈرۈش ئىلىپ بېرىپ، ئوتتەلنى چىڭ ئوتۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاشقى ئىقتىساد - سودىسىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى. 1990 - يىلدىن بۇيان، ئۇلار قىممىتى 840 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان ئىكسپورت تاۋارلىرىنى تەكشۈردى، تەكشۈرۈلگەن تاۋارلارنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى 100% كە يەتتى. تاۋارلار 100 نەچچە دۆلەت ۋە رايونغا ئىكسپورت قىلىنغاندىن كېيىن، برمۇ تۇلىتىۋېلىش ئەھۋالى ۋە غەيرىي ئىنكاسلار كۆرۈلمىدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىچكى موڭغۇل تاۋار تەكشۈرۈش تارماقلىرى يەنە 3100 تۇركۈمدە 51 مىليون 960 مىڭ دوللار قىممىتىدىكى تاۋارلارنى تەكشۈرۈشتە ئۇلۇچەمگە توشمىغان ئىمپورت تاۋارلىرىنى ئېنىقلاپ، 4 مىليون 109 مىڭ دوللارلىق زىيانىنىڭ ئورنىنى تولدۇرۇۋالدى.

چىگخەي - شىزاڭ ئېگىزلىكىدە سايا- ھەتچىلىك ئىشلىرى جانلانماقتا

سايا ھەتچىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، چىگخەي - شىزاڭ ئېگىزلىكىنىڭ سىرلىق چۆمپەردىسى تاستا - تاستا ئېچىۋېتىلىپ، تۇزگىچە مەنزىرىسى، يادىكارلىقلىرى، مىللىي ئۆزىگە خاس ئىستېما بېرىپ، ماڭاشنى توختىتىپ، ئۆزىنىڭ ساقلاپ قېلىش رەسىمىيەتلىرىنى بېجىرىپ بولغاندىن كېيىن، ئەمگەك كۈچلىرىنى سىرتقا چىقىرىشنى تونۇشتۇرغۇچىلىق بىلەن بىللە، ئىچكى موڭغۇل تاۋار تەكشۈرۈش تارماقلىرى يەنە 3100 تۇركۈمدە 51 مىليون 960 مىڭ دوللار قىممىتىدىكى تاۋارلارنى تەكشۈرۈشتە ئۇلۇچەمگە توشمىغان ئىمپورت تاۋارلىرىنى ئېنىقلاپ، 4 مىليون 109 مىڭ دوللارلىق زىيانىنىڭ ئورنىنى تولدۇرۇۋالدى.

شىزاڭنىڭ ئىجتىمائىي ستراخوانىيە ئىشلىرى تېز راۋاجلاندى

شىزاڭ ئاپتونوم رايونى ئىسلاھات داۋامىدا ئىجتىمائىي ستراخوانىيە تۈزۈمىنى پەيدىنپەي ئورناتتى. شىزاڭ 1987 - يىلىدىن باشلاپ ئاپتونوم رايون ۋە ئۆلايەتلەر، شەھەرلەردىن ئىبارەت ئىككى دەرىجىلىك ئىجتىمائىي ستراخوانىيە ئاپپاراتىنى قۇردى، يەنە ياشانغانلار ستراخوانىيە فوندى كومىتېتى قۇرۇپ، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پېنسىيە راسخوتىنى بىر تۇتاش پىلانلىدى. ئۇتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پېنسىيە راسخوتىنى بىر تۇتاش پىلانلاشقا قاتناشقان دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانىلار 420 گە يېتىپ، كارخانىلار ئومۇمىي سانىنىڭ 83% تىنى ئىگىلىدى. بىر تۇتاش پىلانلاشقا قاتناشقان ئىشچى - خىزمەتچى 44 مىڭغا يەتتى. يېقىنقى بەش يىلدىن بۇيان ئىلىنغان پېنسىيە ستراخوانىيە فوندى 96 مىليون 160 مىڭ يۈەنگە، بىرىلگەن دەم ئىلىش ۋە پېنسىيە خىراجىتى 150 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يېتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پېنسىيىگە چىقىقاندىن كېيىنكى ئاساسىي تۇرمۇشىغا ئونوملۇك كاپالەتلىك قىلىندى.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتورا 15℃ — 27℃ بولىدۇ، تۇت بال شامال چىقىدۇ.

ئىشخۇا ئاگېنتلىقى، چېگدۇ، 19 - ئاۋغۇست تىبلىگرامىمىسى. ئىلىمىزنىڭ غەربىي قىسمىدىكى ئىغىزلارنىڭ كەينى - كەينىدىن سىرتقا ئېچىۋېتىلىشىگە ئەگىشىپ، ئىلىمىزنىڭ غەربىي قىسمى ئىلىمىزنىڭ ئىسلاھات ئىلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشتىكى ئالدىنقى سېپى بولۇپ قالدى.

ئىلىمىزنىڭ غەربىي قىسمى چەت - يېراق «چوڭ ئارقا سەپ» دەپ قارىلىپ كەلگەن بولۇپ، ئىقتىسادى بىر قەدەر ئارقىدا ئىدى. ئىسلاھات ئىلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنىڭ چوڭقۇرلىشىشى ئۇنى «ئارقا سەپ» تىن «ئالدىنقى سەپ» كە ئايلاندۇردى. بۈگۈنكى كۈندە ئۇ دۇنياغا بۈاستە يۈزلەندى، ئالاتاۋ ئىغىزى شىنجاڭنى شەرق، غەرب ۋە ئوتتۇرا ئاسىيا بىلەن تۇتاشتۇردى، تۇزۇنغا سوزۇلغان غەربىي جەنۇبتكى 8000 كىلومېتردىن ئاشىدىغان چېگرا لىنىيىسىدىكى رۇيلى، ۋەندىك، خېكو، جاڭمۇ، پگشياك قاتارلىق ئېچىكى قورۇقلۇق ئىغىزلىرى، بېيجەي ۋە خاڭچېك قاتارلىق دېڭىز پورتلىرى سىرتقا ئېچىۋېتىلدى. غەربىي قىسمىدا چېگرا، دەريا ۋە دېڭىز ياقىلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئېچىۋېتىشتە ھالەت شەكىللەندى، تاشقى سودا، چېگرا سودىسى ۋە ئالماشتۇرۇش كۈنسېرى جانلاندى، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىلەن بولغان سودا ئالاقىسى بارغانسېرى كېڭەيدى؛ گۇاڭشىنىڭ 1000 كىلومېتردىن ئاشىدىغان چېگرا لىنىيىسىدە سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن چېگرا سودىسى بەلۋېغى پەيدىنپەي شەكىللەنمەكتە. بۇ يىل 7 - ئاينا، شىزاڭ پۈتەنلەي ئىچكى ئېغىزلىرىدا ھىندىستان بىلەن ئۇزۇلۇپ قالغىلى 30 يىل بولغان چېگرا سودىسى يەنە قايتا ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.

قەسقاخەۋەرلەر

* ھەممىنىڭ دىققىتىنى تارتقان يېڭى ئاسىيا - ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىدە بۈاستە قاتنايدىغان خەلقارا يولۇچى ساندۇقى پويىزى پات ئارىدا مۇشۇ كۆۋرۈكنىڭ شەرقىي بېشىدىكى لەنيۈن-گاڭ شەھىرىدىن قازاقستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ پايتەختى ئالمۇتاغا قاراپ يولغا چىقىدۇ. بۇ پويىز، ئاساسەن، تىنچ ئوكيان دېڭىز يولى ئارقىلىق كەلگەن چەت ئەل مالىرىنى توشۇيدۇ.

* جىياڭشى ئۇلكىلىك ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئىشخانىسىدىن ئىلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، «ئۇلىمالار يۇرتى» دەپ تەرىپلىنىدىغان جياڭشى ئۇلكىسى كوبۇ شەھەرلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ 92 - يىللىق ئالاھىدە سىنىپىدا ئوقۇۋاتقان 15 ياشقا توشمىغان ئون ئوقۇغۇچى جۈڭگو پەن - تېخنىكا داشۇسى، شاڭخەي قاتناش داشۇسى قاتارلىق بەش ئالىي مەكتەپكە قوبۇل قىلىنغانلىقى توغرىسىدىكى توقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغان.

* * * * * * * *

ئادەم ئىزدەش ئىلانى

ئايتۇرسۇن مۇسايىپ: سىز 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئويدىن چىقىپ كېتىپ قايتىپ كەلمىدىڭىز، سىزنى كۈپ ئىزدەپ پاراكەندە بولۇپ كەتتۇق. بۇ ئىلاننى كۆرگەندىن كېيىن دەرھال ئۆيگە قايتىپ كېلىشىڭىزنى ياكى كۆچا ناھىيە ئۇچتۇستەك يېزا لەنگەر كەنتىدىكى ئاتىڭىز مۇسايىپ قادىرنىڭ ئۆيىگە بېرىشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمىز.

ئۇرۇمچى ساياياغ رايون خوتەنگەي 1 - كوچا 5 - قورودىكى تۇرسۇنجان تۇراپ

ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغىچە دۆلىتىمىزنىڭ ئاشقى قەرز قالدۇقى 60 مىليارد دوللاردىن ئاشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 21 - ئاۋغۇست خەۋىرى. «ئاشقى قەرزنى ستاتىستىكا قىلىش تەكشۈرۈش ۋاقتىلق بەلگىلىمىسى»دە ئېنىق بېكىتىلگەن ئاشقى قەرز دائىرىسىگە ئاساسەن، دۆلەت ئاشقى پېرىۋوت باشقۇرۇش ئىدارىسى بۈگۈن مۇنۇلارنى ئېلان قىلدى: 1991 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر، دۆلىتىمىزنىڭ ئاشقى قەرز قالدۇقى 60 مىليارد 560 مىليون دوللارغا يېتىپ، 1990 - يىلدىكىدىن 8 مىليارد 10 مىليون دوللار ئاشتى، يەنى 15.2% ئاشتى.

1991 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىكى 60 مىليارد 560 مىليون دوللار ئاشقى قەرز قالدۇقى ئىچىدە، ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ قەرز قالدۇقى 24 پىرسەنتنى، پۈل مۇئامىلە ئورگانلىرىنىڭ قەرز قالدۇقى 52 پىرسەنتنى، دۆلەت ئىچىدىكى كارخانىلارنىڭ قەرز قالدۇقى 15 پىرسەنتنى، چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان كارخانىلارنىڭ قەرز قالدۇقى 9 پىرسەنتنى ئىگىلەيدۇ.

خەلقارا تۇلىچەم بويىچە ھېسابلىغاندا، دۆلىتىمىزنىڭ 1991 - يىللىق ئاشقى قەرزىنى قايتۇرۇش نىسبىتى سەككىز پىرسەنت قەرزدار بولۇش نىسبىتى 87% بولۇپ، بۇ ئىككى خىل قەرز كۆرسەتكۈچنىڭ ھەممىسى خەلقارادا ئومۇم ئېتىراپ قىلىۋاتقان قەرز قايتۇرۇش نىسبىتى 25% بولۇش ۋە قەرزدار بولۇش نىسبىتى 100% بولۇشتەك يىڭىچە تەرەققىياتقا سىزىقىدىن تۆۋەن.

ئىلان

سىتىنياز مويدىن: سوت مەھكىمىسى خەيرىنىگول يۈسۈپ بىلەن بولغان نىكاھ مۇناسىۋىتىنى سىرتتىن ھۆكۈم قىلىش ئارقىلىق ئاجراشتۇردى. سىز ئىلان قىلىنغان كۈندىن ئىبتىبارەن ئىككى ئاي ئىچىدە مەھكىمىگە كېلىپ ھۆكۈمنامىنى ئېلىپ، بەلگىلەنگەن ۋاقىت ئىچىدە ئالمىسىڭىز ھۆكۈمنامە يەتكۈزۈلگەن ھېسابلىنىدۇ. ئەگەر ھۆكۈمنامىگە رازى بولمىسىڭىز ھۆكۈم چىقىرىلغان كۈندىن ئىبتىبارەن 15 كۈن ئىچىدە ئارازلىق ئەرزىنى ئوخشاش ئوچ ئوسقا يېزىپ، مەھكىمىمىز ئارقىلىق ئورۇمان ۋىلايەتلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىگە سۇنىسىڭىز بولىدۇ. سۈرۈك ۋاقتى ئىچىدە ئارازلىق بىلدۈرمىسىڭىز ھۆكۈم قانۇنىي كۈچكە ئىگە بولىدۇ.

پىچان ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى
1992 - يىلى 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنى

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1— 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 - يىل

سېنتەبر

1

سەيشەنبە

ئۇيغۇرچى كېڭىشى يىغىنىنىڭ ئاخباراتى ئېلان قىلىش ھەققىدا

ئۇيغۇرچى كېڭىشى يىغىنىنىڭ 9 - ئاينىڭ 2 - كۈنى رەسمىي ئېچىلىدىغانلىقى جاكارلاندى

ئۇيغۇر مۇخبىرلىرىمىز ئۆركەش جاپپار، يادىكار ئابدۇراخمان خەۋەر قىلدىۋ: 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئۇيغۇرچى كېڭىشى يىغىنى رەھبەرلىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جىن يۈنخۇي ئۇيغۇرچى كېڭىشى يىغىنىنىڭ ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا 1992 - يىللىق ئۇيغۇرچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتىساد - سودا كېڭىشى يىغىنىنىڭ 9 - ئاينىڭ 2- كۈنى رەسمىي ئېچىلىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئېچىلغان ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىغا گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ۋاڭ جىنتاڭ رياسەتچىلىك قىلدى.

جىن يۈنخۇي يىغىنغا قاتناشقان 250 تىن كۆپرەك جۇڭگو، چەت ئەل مۇخبىرىغا ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئۇيغۇرچى كېڭىشى يىغىنىنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرى ئىشلىنىپ بولدى. بۇ قېتىمقى كېڭىشى يىغىنىغا تەكلىپ بىلەن قاتناشىدىغان جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك10 مىڭ مېھمان كېلىپ بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەر، شەرقىي يۆرۇپا دۆلەتلىرى، موڭغۇلىيە، پاكىستان، ھىندىستان، ئافغانىستان، ئىران ۋە شياڭگاڭ، ئاۋىھن قاتارلىق 41 دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەنلەر 800 دىن ئارتۇق. دۆلەت ئىچىدىكى ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايوندىن ۋە پىلان ئايرىم چوڭقۇرلاشتۇرۇلىدىغان شەھەرلەردىن كەلگەنلەر 5000، يىغىنغا تەكلىپ بىلەن قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەن ھەر قايسى ئەل ھۆكۈمەت ۋەكىللىرى ۋە چەت ئەللىك مۇخبىرلار 100، دۆلىتىمىزنىڭ 32 مىنىستىرلىك، كومىتېت، ئىشخانا ۋە 44 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەر، پىلان ئايرىم چوڭقۇرلىدىغان شەھەر، سودا جەمئىيىتى، باش شىركەتلەرنىڭ 300 رەھبىرى ۋە مەركەزدىكى 11 ئاخبارات ئورنىنىڭ مۇخبىرلىرىمۇ يېتىپ كەلدى.

بۇ قېتىمقى كېڭىشى يىغىنىغا قاتنىشىدىغان شىركەت، كارخانا، زاۋۇتلار 668، كېڭىشى يىغىنى تەسىس قىلغان يايما 1049، بۇنىڭ زال ئىچىگە ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 819 ، زال سىرتىغا ئورۇنلاشتۇرۇلغىنى 230، تالادىكى يەرمەنكە ئورنى 1306 كۇۋادرات مېتر كېلىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا موڭغۇلىيە، قازاقستان، ئىران، پاكستان، روسىيە قاتارلىق دۆلەتلەرمۇ يايما تەسىس قىلدى . كېڭىشى يىغىنىغا قاتناشقۇچى ئورۇنلار ئەنئەنىۋى تاۋارلىرىنى ۋە داڭلىق، ئالاھىدە، سۈپەتلىك مەھسۇلاتلىرىنى كۆرگەزمە قىلدىۋ. بۇنىڭ ئىچىدىكى بىر مۇنچە مەھسۇلاتلار دۆلىتىمىزنىڭ داڭلىق ۋە يۇقىرى تېخنىكىلىق يېڭى مەھسۇلاتلىرىدۇر.

بۇ قېتىمقى كېڭىشى يىغىنىنىڭ ئۇيغۇشتۇرغۇچىسى بولغان غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شۆبە شەھىرى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى قاتارلىق ئورۇنلار ماشىنازلىق، ئېلېكترون، توقۇمىچىلىق، يېنىك سانائەت، نېفت - خىمىيە سانائىتى، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى، دورا، پېمەكلىك، مېتاللورگىيە، ئېنېرگىيە، قاتناش، پوچتا - تېلېگراف قاتارلىق كەسىپلەر ۋە يەر ئاستىدىن ئۆز ئىچىگە ئالغان 1000 خلغا يېقىن ئىقتىساد - سودا كېڭىشى تەرىپىدىن چاقىرىلغان ۋەكىللەر قاتناشتى.

جىن يۈنخۇي ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا غەربىي شىمال رايونىنىڭ يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيانقى ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىنى تونۇشتۇردى. غەربىي شىمال رايونى دۇنيادىكى 100 نەچچە دۆلەت ۋە رايون بىلەن دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورناتتى. 1991- يىلى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايوننىڭ تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 1 مىليارد 650 مىليون دوللارغا، ئىشلىتىلگەن چەت ئەل مەبلىغى 1 مىليارد 180 مىليون دوللارغا يەتتى. تەستىقلانغان ئۇچ خىل كارخانا 411 بولۇپ، بۇنىڭ 211 ى تىجارەت قىلىشقا باشلىدى.

بۇ قېتىمقى كېڭىشى يىغىندا يەرلىك چېگرا مال ئالماشتۇرۇش سودىسى ئاساس، نەق پۇل سودىسى، بالانس سودىسى قاتارلىق شەكىللەر قوشۇمچە قىلىنىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىق كەسىپ پائالىيەتلىرى يايدۇرۇلۇپ، غەربىي شىمالدىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەرلەرنىڭ مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى، شەرقى ياۋروپا ۋە ئىتراپتىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىقتىساد، سودا ئالاقىسى راۋاجلاندۇرۇلدۇ.

ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىغا قاتناشقان رەھبىرىي يولداشلار يەنە جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك مۇخبىرلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

ئىقتىساد- سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى گويۈجياڭ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۆخوي، نېگىشيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چېك فاگۋاڭ، چىڭخەي ئۆلكىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى سەي جۇلىن، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلۇش بىڭتۇەنىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى نىي خاۋمې، ئۇيغۇرچى شەھرىنىڭ باشلىقى يۈسۇپ ئەيسا، شىنجاڭ شەھرىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ما جېنخوا، شەنشى ئۆلكىلىك ئىقتىساد - سودا كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى چۇن يېگلىن قاتارلىق كىشىلەر ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى.

لى پېڭ زۇڭلى ئۇيغۇرچى كېڭىشى يىغىنىغا بېغىشلىما بېزنېپ بەردى

تەبرىك جىيۇن، سەپىدىن ئەزىزى، ۋاڭ ئېنماۋ، ئىسمايىل ئەھمەد قاتارلىق كىشىلەرمۇ يىغىنىغا بېغىشلىما بېزنېپ بەردى

ئۆز خەۋىرىمىز. يېقىندا لى پېڭ زۇڭلى ۋە گوۋۇيۈەن، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش، ئىقتىساد- سودا مىنىستىرلىكى ۋە غەربىي شىمالدىكى بەش ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەھبەرلىرى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 1992-يىللىق ئۇيغۇرچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتىساد- سودا كېڭىشى يىغىنىغا بېغىشلىما بېزنېپ بەردى، ئۇلار تۆۋەندىكىچە:

لى پېڭ زۇڭلىنىڭ بېغىشلىمىسى: ئۆزئارا مەنپەئەت يەكتۇزۇپ، سودىنى راۋاجلاندۇرۇپ، دوستلۇقنى كۈچەيتەيلى.

گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى تېمە جىيۇننىڭ بېغىشلىمىسى: ئۇيغۇرچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتىساد- سودا كېڭىشى يىغىنىنى پائال ياخشى ئېچىپ، غەربىي شىمال رايونىنىڭ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشىنى يۈكسەلدۇرەيلى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ژېيۈەنجاڭى سەيىدىن ئەزىزنىڭ بېغىشلىمىسى: چېگرا سودىسىنىڭ مۇھىم رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتەيلى.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ ئېنماۋنىڭ بېغىشلىمىسى: ئىشكىنى تۆۋەنلىتىش، ئىچكى ئىقتىسادىي كۈچنى ئىشقا سېلىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ئۇيغۇرچى چېگرا سودىسىنى ئىلگىرى سۈرەيلى.

تۆمۈر داۋامەتنىڭ بېغىشلىمىسى: ئۇيغۇرچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتىساد- سودا كېڭىشى يىغىنىنى تېخمۇ ياخشى ئېچىپ، غەربىي شىمال رايونىنىڭ ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشكە تۆھپە قوشايلى.

چىڭخەي ئۆلكىسىنىڭ باشلىقى جىن جىفېڭنىڭ بېغىشلىمىسى: غەربىي قىسمنىڭ چېگرا سودىسىنى راۋاجلاندۇرۇپ، غەربىي قىسىم ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرەيلى.

نېگىشيا خۇيزۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى بەي لىچىننىڭ بېغىشلىمىسى: بىرلىشىش ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىقتىساد -سودا تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرەيلى.

شەنشى ئۆلكىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جېك سىلىننىڭ بېغىشلىمىسى: ئىقتىساد- سودىنى راۋاجلاندۇرۇپ، دوستلۇقنى كۈچەيتىپ، ئىلھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتەيلى.

گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى لى پېڭنىڭ بېغىشلىمىسى: چېگرا سودىسى كېڭىشى يىغىنىنى تىرىشىپ ياخشى ئېچىپ، غەربىي شىمال رايونىنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرەيلى.

* * * * *

ئۆزئارا مەنپەئەت يەكتۇزۇپ، سودىنى راۋاجلاندۇرۇپ، دوستلۇقنى كۈچەيتەيلى

لى پېڭ

1992 - يىل 8 - ئىيۇل

互利互惠，增

为乌鲁木齐

شىنجاڭ يەر شارى مەيخانىسى سناق تەرىقىسىدە تىجارەت باشلىدى

ۋاڭ ئېنماۋ قاتارلىق كىشىلەر تىجارەت باشلانغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن لېنتا كەستى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جۇ شىلىك، پېڭ ۋېنمىڭ خەۋەر قىلدىۋ: تۆت يۈلتۇزلۇق مېھمانخانا ئۆلچىمى بۇيىچە قۇرۇلغان جۇڭگو - شياڭگاڭ شېرىكچىلىكىدىكى باشلاش مۇراسىمىدا سۆز قىلدى.

يەر شارى مەيخانىسى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تۇنجى چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ قۇرۇلغىدە كۆتەرىلدۇ. ئىچىدە كافېخانا، مەيخانا، دىسكو ئۇسسۇلخانىسى، كۆپ ئىقتىدارلىق زالدار، سودا مەركىزى، چېمپىئون ئۆيى، دۇنيا - ئۇ ئۇرۇش كۆلچىكى قاتارلىق ئىشلار بار.

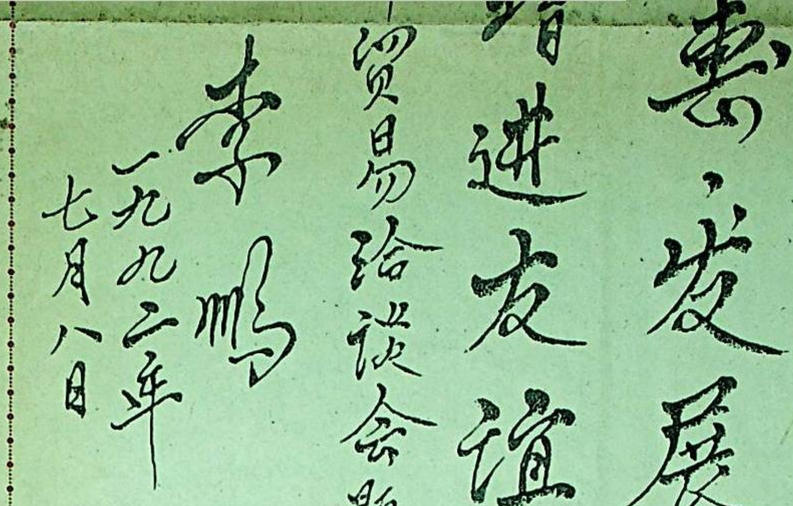
رەئىسى ۋاك ئىناۋەتنىڭ بېغىشلىمىسى: ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىپ، غەربىي شىمال ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرمەيلى.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت مىللىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمايىل ئەھمەدنىڭ بېغىشلىمىسى: ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، تەرەققىياتنى تېزلەتمەي، چېگرا رايونىنى گۈللەندۈرۈپ، خەلقنى بېيىتايلى.

ئىقتىساد- سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى لى لەنچىڭنىڭ بېغىشلىمىسى: غەربىي شىمال رايونىنىڭ جۇغراپىيىلىك ئۇستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇپ، غەربكە ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، تاشقى ئىقتىساد- سودىنى راۋاجلاندۇرايلى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى قۇرۇلغان جۇڭگو - شياڭگاڭ شېرىكچىلىكىدىكى كارخانا- شىنجاڭ يەر شارى مەيخانىسى 8 - ئاينىڭ 28 - كۈنى سىناق تەرىقىسىدە تىجارەت باشلىدى.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، شاڭخەي شەھەرلىك جەنجياڭ (گۇرۇھى)نىڭ مۇئاۋىن ژۇڭسەيى جاۋ خېگشەن، شياڭگاڭ خۇيخېك بانكىسىدىن لۇسۇ ئەپەندى ۋە چى گولار تىجارەت باشلانغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن لېنتا كەستى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جىن يۇنخۇي تىجارەت

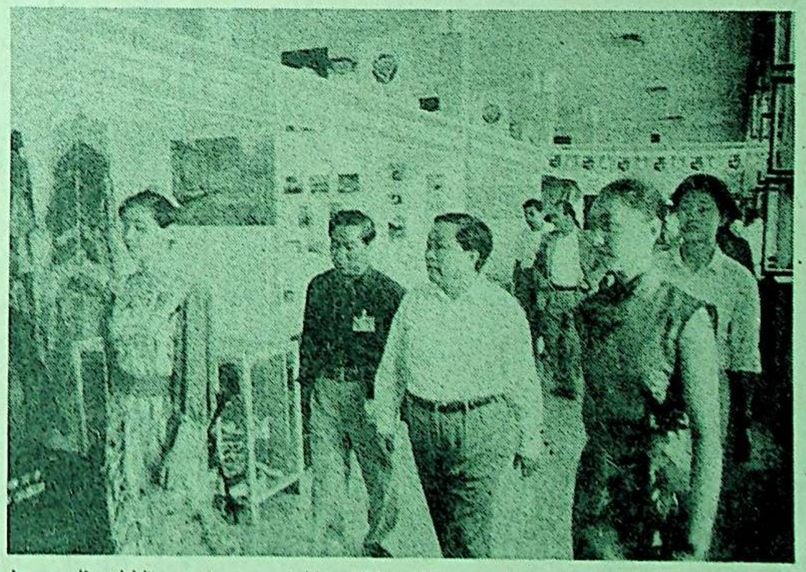
سۇك خەنلياڭ كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئاساسىي كۆرگەزمە زالىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دېدى:

ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ مەركىزى تېمىسى كېڭىشىشتىن ئىبارەت

ئۆز مۇخبىرىمىز ئۆركەش جاپىار خەۋەر قىلدۇ: 8 - ئاينىڭ 30 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سۇڭ خەنلياڭ، جانابىل، جىن يۇنخۇي قاتارلىق ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ۋە ئىقتىساد - سودا تارماقلىرىنىڭ بىر قىسىم مەسئۇللىرى ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئىككى ئاساسىي كۆرگەزمە زالى - «خەلق» سارىيى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق كۆرگەزمىخانا ئېچىدىكى پوكېيلەڭنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشىنى كۆزدىن كۆچۈرۈپ، ئۆزگەرتىش پىكىرلىرىنى بەردى.

سۇڭ خەنلياڭ مۇنداق دېدى: ھەرقايسى ئۆلكە ھەرقايسى تارماقلارنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى بىلەن مەسلىسى، كېڭىشىش مەيدانلىرىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى ۋە كۆرگەزمىخانىنىڭ تازىلىق، ئامانلىق ساقلاش ئەھۋاللىرى ھەققىدە تۇرتىش پىكىرلىرىنى بەردى.

ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىغا رەھبەرلىك قىلىش كومىتېتى دەرھال ھەربىرىكە كېلىپ، كۆرگەزمىخانا ئىشخانىسى، يىغىننى باشقۇرۇش ئىشخانىسى ۋە كەسپىي ئىشخانىلارنى تەشكىللەپ ئۆزگەرتىش تەدبىرلىرىنى مۇزاكىرە قىلدى ھەمدە كۆرگەزمە ئېچىلىشتىن ئىلگىرىكى خىزمەتلەرنى تېخمۇ ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن كىرىشىپ كەتتى.

8 - ئاينىڭ 30 - كۈنى چۈشتىن كېيىن، سۇڭ خەنلياڭ، جانابىل، جىن يۇنخۇي قاتارلىق ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ۋە ئىقتىساد، سودا تارماقلىرىنىڭ بىر قىسىم مەسئۇللىرى ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ كۆرگەزمە زالىغا بېرىپ، كۆرگەزمىنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىنى كۆزدىن كۆچۈردى. ئۆركەش جاپىار فوتوسى

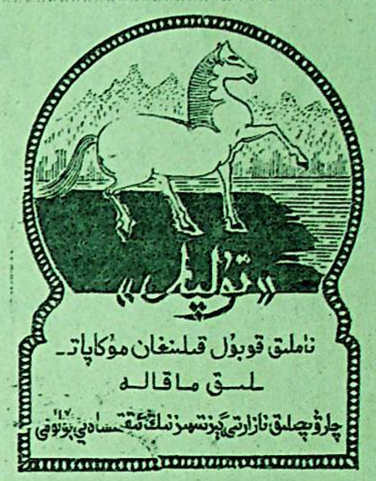
ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ رەھبەرلىك كومىتېتى ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز پىكۇ ۋېنمىڭ خەۋەر قىلدۇ: تۇنۇگۈن چۈشتىن ئىلگىرى ئۇرۇمچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتىساد- سودا كېڭىشىش يىغىنىنىڭ رەھبەرلىك كومىتېتى ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىغا ئالاقىدار مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى.

بۇ يىل 5-ئايدا ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ رەھبەرلىك كومىتېتى بۇ يەردە تۇنجى قېتىملىق تەييارلىق يىغىنى ئۆتكۈزگەندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىمىز مەركەز ۋە شەنشى، گەنسۇ، نىڭشيا، چىڭخەي، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش -قۇرۇلۇش بىكىتۈمنى ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر قايسى جايلارنىڭ قوللىشى ۋە ياردىمى ئارقىسىدا، نۇرغۇن تەشكىللەش ۋە تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئىشلىدى، ھازىر تەييارلىق خىزمەتلىرى پۈتۈنلەي ئىشلىنىپ بولدى، مەملىكەت ئىچى- سىرتىدىن كېڭىشىش خادىملىرىنىڭ كۆرگەزمىخانىلارغا كىرىش ئۇرۇمچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتىساد- سودا كېڭىشىش يىغىنىنىڭ رەھبەرلىك كومىتېتى ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىغا ئالاقىدار مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. يىغىن كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئىشلىرىنى ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىغا ئالاقىدار مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. يىغىن ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ كۆرگەزمە زالىنى ئىشلىتىش ئەھۋالىنى ئومۇمىي چۈشەندۈر

ئۇنىڭغا ھاجەتمەنلەر ئاز ئەمەس

بەختيار ئابلىز، قادىر ئىسلام

جەمئىيىتىمىزدە ئۆزىنىڭ ئاددىي خىزمىتى بىلەن كىشىلەرنىڭ ھاجىتىنى راۋا قىلىپ، ئۇلارنىڭ چوڭقۇر ھۆرمىتىگە ئېرىشكەن ياشلار ئاز ئەمەس. پەيزاۋات ناھىيىلىك چارۋا مال دوختۇرلۇق پونكىتىدىكى ھەمىنجان ئوسمان ئەنە شۇنداق ياشلارنىڭ بىرى. ئۇ ئۆز كەسپىگە قىزغىن ئىشتىياق باغلاپ، كەسپىي - تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، چەكلىك بىلىمىنى باشقىلار ئۈچۈن ئايمىاي ئىشلىتىپ، تەشكىل ۋە ئاممىنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولدى. ئۆۋەندە بىز ئۇنىڭ بىر نەچچە ئىشىنلا تونۇشتۇرۇپ ئۆتىمىز.

«مەن ئاددىي چارۋا مال دوختۇرى»

1992-يىل 3 - ئاينىڭ مەلۇم بىر شەنبە كۈنى ئىدى. ھەمىنجان ئوسمان قىزىلبۇيى يېزىسىدىكى چوڭ ئانىسىنى يوقلاپ كېلىش ئۈچۈن ۋېلىسپىت بىلەن يولغا چىقىپ، پەيزاۋات - قەشقەر تاشيولىدا قىزىلبۇيى يېزىسىغا ماڭىدىغان چوڭ يولغا بۇرۇلدى. يولدا 45 ياشلار چامىسىدىكى ساقاللىق بىر كىشى ياغاچ بېسىلغان كالا ھارۋىسىنى ھەيدەپ كېتىۋاتاتتى. كالا بىر دەم يولنىڭ ئۇ قېتىغا، بىر دەم بۇ قېتىغا ئۆتۈپ، ئېگىز - پەس يەرلەردە پات - پات مۈدۈرۈپ كېتەتتى. ھەمىنجان ئوسمان كالىنىڭ بۇ ھالىتىگە دىققەت قىلدى- دە، ھارۋىنىڭ ئالدىغا ئۆتۈپ، ۋېلىسپىتىنى چۈشۈپ سوردى:

- ئاكا، كالىلىرىنىڭ كۆزى كۆرمەمدۇ نېمە؟

خىيال بىلەن كېتىپ بارغان ساقاللىق كىشى ئۇنىڭغا قارىدى- دە:

- شۇنداق ئۆكام، بىر ئايچە بولدى، كالىنىڭ كۆزى تازا كۆرمەس بولۇپ قالدى، - دېدى.

- كالىنى ھارۋىدىن چىقارسىلا، ئاددىيغىنە بىر ئۇسۇل دوختۇرلۇق پونكىتىمىزدە ئۆزىنىڭ ئاددىي خىزمىتى بىلەن كىشىلەرنىڭ ھاجىتىنى راۋا قىلىپ، ئۇلارنىڭ چوقۇر ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولدى. ئۆ ئۆز كەسپىگە قىزغىن ئىشتىياق باغلاپ، كەسپىي - تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، چەكلىك بىلىمىنى باشقىلار ئۈچۈن ئايمىاي ئىشلىتىپ، تەشكىل ۋە ئاممىنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولدى. ئۆۋەندە بىز ئۇنىڭ بىر نەچچە ئىشىنلا تونۇشتۇرۇپ ئۆتىمىز.

«مەن ئاددىي چارۋا مال دوختۇرى»

1992-يىل 3 - ئاينىڭ مەلۇم بىر شەنبە كۈنى ئىدى. ھەمىنجان ئوسمان قىزىلبۇيى يېزىسىدىكى چوڭ ئانىسىنى يوقلاپ كېلىش ئۈچۈن ۋېلىسپىت بىلەن يولغا چىقىپ، پەيزاۋات - قەشقەر تاشيولىدا قىزىلبۇيى يېزىسىغا ماڭىدىغان چوڭ يولغا بۇرۇلدى. يولدا 45 ياشلار چامىسىدىكى ساقاللىق بىر كىشى ياغاچ بېسىلغان كالا ھارۋىسىنى ھەيدەپ كېتىۋاتاتتى. كالا بىر دەم يولنىڭ ئۇ قېتىغا، بىر دەم بۇ قېتىغا ئۆتۈپ، ئېگىز - پەس يەرلەردە پات - پات مۈدۈرۈپ كېتەتتى. ھەمىنجان ئوسمان كالىنىڭ بۇ ھالىتىگە دىققەت قىلدى- دە، ھارۋىنىڭ ئالدىغا ئۆتۈپ، ۋېلىسپىتىنى چۈشۈپ سوردى:

- ئاكا، كالىلىرىنىڭ كۆزى كۆرمەمدۇ نېمە؟

خىيال بىلەن كېتىپ بارغان ساقاللىق كىشى ئۇنىڭغا قارىدى- دە:

- شۇنداق ئۆكام، بىر ئايچە بولدى، كالىنىڭ كۆزى تازا كۆرمەس بولۇپ قالدى، - دېدى.

- كالىنى ھارۋىدىن چىقارسىلا، ئاددىيغىنە بىر ئۇسۇل بار. ئۇنداق بولمىسا، ئۇ كالا ئۆمرىنىڭ ئاخىرىغىچە كۆرمەس بولۇپ قالىدۇ، - دېدى ھەمىنجان.

ساقاللىق كىشى ئۇنىڭ سۆزىگە ئىشەنمىگەندەك ئۇنىڭغا قارىۋالدى. ھەمىنجان ئۇنىڭ ئىشەنمىگەنلىكىنى سېزىپ، ئۇنىڭغا ئۆزىنىڭ ئىسمى، ئادرېسى قاتارلىقلارنى ئېيتىپ بەردى. ئاندىن ئۇ كالىنى ھارۋىدىن چۈشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئاغزىنى ئېچىپ، ئىچىگە قارىدى. ئاندىن ئۇ كالىنىڭ ئاغزىدىن ئىككى پارچە ئۇزۇن ياغاچنى ئېلىپ، ئۇنى ئىككى تەرەپكە ئايرىۋەتتى. ئاندىن ئۇ كالىنىڭ ئاغزىغا قولىنى سېلىپ، ئۇنىڭ تىلىنى تارتىپ چىقاردى. ئاندىن ئۇ كالىنىڭ تىلىنى ئوڭ ۋە سول تەرەپكە قايرىپ، ئۇنىڭ تىلىنىڭ ئاستىدىكى ئىككى تال تومۇرنى كۆرسەتتى. ئاندىن ئۇ ساقاللىق كىشىگە قاراپ:

- ئاكا، كالىنىڭ كۆزى ئاساسەن ئاشۇ ئىككى تال تومۇرنىڭ قان قېتىپ قېلىشىدىن بولغان، - دېدى.

ساقاللىق كىشى ھەمىنجانن

ـ ئاشنى ھارۇندىن چۈرسىلا، ئاددىيغىنا بىر تۇسۇل بار، مەن داۋالاپ قويايلى. ساقاللىق كىشى ھەسەنجانىنىڭ گېپىگە بىر ئىشىنىپ، بىر ئىشەنمەيمۇ تېڭىرقاپ قالدى.

ـ ئۆزلىرى...؟ ـ ساقاللىق كىشى دوداقلىغان ھالدا گۇمانسىراپ سورىدى.

ـ مەن چارۋا مال دوختۇرى، ماڭا ئىشەنسىلە.

ساقاللىق كىشى ھەسەنجاننىڭ كۆزىدىن ئۇنىڭ گېپىنىڭ راستلىقىغا ئىشەندى. دە، كالىنى ھارۇدىن چۈرىدى. ئىككىلەن خېلى ھېپلىشىپ، كالىنىڭ پۇتىنى ماتاپ، كالىنى يەرگە باسقاندىن كېيىن، يولدىن ئوتوپ كېتىۋاتقان بىر ئات ھارۇسىنى توسۇپ، ئاتنىڭ قۇيرۇقىدىن ئۆزۈۋېلىپ كېلىپ، كالىنىڭ تامغىقىدىن ئوتكۇزۈپ، مەنۇنىيەت بىلەن:

ـ بولدى، ئەمدى ئىش تۈگىدى، كالىنى تۇرغۇزايلى، كالا بەش-تۆت كۈندىن كېيىنلا ساقىيىپ كېتىدۇ ـ دېدى ـدە، ۋېلىسىپىتكە مىنىپ يولغا راۋان بولدى.

1990-يىلى 7-ئايدا ناھىيە بازىرىدىن 138 كىلومېتر يىراقلىقتىكى غولتوغراق يېزىسىدىكى بىر قىسىم ئات- ئېشەكلەردە «كىم قانلىق» يۇقۇملۇق كېسەللىكىنىڭ كۆزۈلگەنلىكىدىن خەۋەر تاپقان ھەسەنجان ئوسمان ناھايىتى بىئارام بولدى. چۈنكى، بۇ خىل كېسەلنىڭ تارقىلىشى تېز ھەم زىيىنى ئېغىر بولۇپ، ئۆز ۋاقتىدا مۇداپىئە تەدبىرلىرى كۆرۈلمىسە، ئېغىر ئاقىۋەت كېلىپ چىقاتتى. بۇ چاغدا ھەسەنجان ئوسمان تەشەببۇسكارلىق بىلەن پونكت باشلىقلىرىغا ئۆزىنى غولتوغراق يېزىسىغا ئەۋەتىشنى تەلەپ قىلدى ھەم بۇ يېزىغا ئۆزىنىڭ شەخسىي موتسىكلىتى بىلەن بېرىپ، يېزىلىق چارۋا مال دوختۇرلۇق پونكتىدىكى خادىملار بىلەن بىرلىكتە كۈنىگە ئون نەچچە سائەتلەپ ئىشلەپ، تۆت كۈن ئىچىدىلا 1800 تۇياق ئات، ئېشەكنىڭ قېنىنى ئېلىپ ھەم ئۆز ۋاقتىدا ۋىلايەتلىك چارۋا مال دوختۇرلۇق پونكتىدىكى ئوخشاش ئېغىر ئاقىۋەت كېلىدىغان يۇقۇملۇق كېسەللەرگە قارشى ئەمگەكنى ئۆز ئۈستىگە ئالغان ئىدى.

ئۇ چاغدا ئۇنىڭ ئىسمى ۋىلايەت، ناھىيە گېزىت-ژۇرناللىرىدا ئېلان قىلىنغان ئىدى. ئۇنىڭ ئىسمى ئاڭلىغان ئادەملەر ئۇنىڭ ئىسمىنى ئېغىزىدىن چۈشۈرمەيتتى. ئۇ ھەقىقەتەن ئۆز ئىشىنى سۆيىدىغان، ئۆز خىزمىتىگە ساداقەتمەن بولغان ياخشى ئادەم ئىدى.

ئۇ ئۆز خىزمىتىگە ساداقەتمەن بولغاچقا، ئۇنىڭ ئىسمى ئاڭلىغان ئادەملەر ئۇنىڭ ئىسمىنى ئېغىزىدىن چۈشۈرمەيتتى. ھەر قايسى يېزا- بازارلار ھەر يىلى ئىككى -ئۈچ كۈنلۈك كۆرسەتمە ئېلىپ بېرىپ، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى تراكتور كارخانىلىرىنىڭ تۆۋرۈكلۈك رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئارقىلىق كوللېكتىپ، يەككە تراكتور تجارىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنىڭ تراكتور ئېگىسى ئۆستۇرۇپ، ياخشى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە يەككە ئىگىلىكتىكى قاتناش ۋاستىلىرىنىڭ بارغانسېرى كۆپەيىشى ۋە يولۇچى توشۇش جىددىيلىكى تراكتور باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ خىزمىتىگە نۇرغۇن قېينىچلىق پەيدا قىلدى. ئوبلاستلىق تراكتور باشقۇرۇش باش بېكىتى يېگى ۋەزىيەتتىكى يېگى ئېھتىياج، يېگى زىددىيەت ۋە قېينىچىلىقلارغا ئاساسەن، ئىشنى ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە ئىدىيىشى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىشتىن باشلاپ، ئۇلارنىڭ تراكتور باشقۇرۇش، ئەلا مۇلازىمەت قىلىش ئېڭىنى ئۆستۈردى. باشقۇرۇش، مۇلازىمەت جەھەتتە تۇرلۇك مەسئۇلىيەت تۇرۇملىرىنى ئورنىتىپ، ئىجراسىنى ۋاقتى- ۋاقتىدا سۈرۈشتۈردى. شوپۇرلارنى قاقتى- سوقتى قىلىدىغان ناتوغرا ئىستىللارغا ۋاقتىدا زەربە بەردى. بۇ باش بېكەت 1991- يىلى جەمئىي 60 مىڭ 203 ئايتوموبىل (قېتىم) تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، 4336 قېتىملىق قائىدىگە خىلاپ ئىشنى تۇزەتتى. شوپۇرلار خىيانەت قىلغان 2813 يۇەنلىك كىرا بېلىتىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىدى. شەخسلەر يىغىۋالغان 3949 يۇەنلىك كىرا ھەققىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. 69 مىڭ 322 يۇەنلىك ترانسپورت باشقۇرۇش ھەققىنى تولۇقلاپ يىغىۋالدى. قائىدىگە خىلاپلىق قىلغانلارغا جەمئىي 184 مىڭ 887 يۇەن جەرىمانە ئالدى؛ تراكتور كارخانىلىرىنىڭ 40 مىڭ يۇەنلىك زىيىنىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ بەردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 396 مىڭ يۇەن تراكتور باشقۇرۇش ھەققى، 158 مىڭ يۇەنلىك يولۇچى توشۇش قوشۇمچە ھەققى، 4226 يۇەن رېمونت ھەققى يىغىۋالدى. مۇشۇ ئۈچ تۈردە يىغىۋېلىنغان ئومۇمىي سومما ئۆتكەن بىر يىللىق يىغىۋېلىنغان ئومۇمىي سوممىغا يېقىنلاشتى.

قىسقا خەۋەر

△ ئىلى ۋىلايىتىدىكى ئىستېمالچىلار جەمئىيىتىلىرى ئالدىنقى يېرىم يىلدا ئىستېمالچىلار سۇنغان 342 پارچە ئەرزنىڭ 334 پارچىسىنى بىر تەرەپ قىلىپ ئىستېمالچىلارنى 74 مىڭ يۇەن قىممىتىدىكى زىياندىن ساقلاپ قالدى.

ئەخمەتجان نۇراخۇن

△ ئاراتۈرۈك ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك تاماقلار ئىككى يىلدا دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە يەككە ئىگىلىكتىكى قاتناش ۋاستىلىرىنىڭ بارغانسېرى كۆپىيىشى ۋە يولۇچى توشۇش جىددىيلىكى تراكتور باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ خىزمىتىگە نۇرغۇن قېينىچلىق پەيدا قىلدى. ئوبلاستلىق تراكتور باشقۇرۇش باش بېكىتى يېگى ۋەزىيەتتىكى يېگى ئېھتىياج، يېگى زىددىيەت ۋە قېينىچىلىقلارغا ئاساسەن، ئىشنى ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە ئىدىيىشى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىشتىن باشلاپ، ئۇلارنىڭ تراكتور باشقۇرۇش، ئەلا مۇلازىمەت قىلىش ئېڭىنى ئۆستۈردى. باشقۇرۇش، مۇلازىمەت جەھەتتە تۇرلۇك مەسئۇلىيەت تۇرۇملىرىنى ئورنىتىپ، ئىجراسىنى ۋاقتى- ۋاقتىدا سۈرۈشتۈردى. شوپۇرلارنى قاقتى- سوقتى قىلىدىغان ناتوغرا ئىستىللارغا ۋاقتىدا زەربە بەردى. بۇ باش بېكەت 1991- يىلى جەمئىي 60 مىڭ 203 ئايتوموبىل (قېتىم) تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، 4336 قېتىملىق قائىدىگە خىلاپ ئىشنى تۇزەتتى. شوپۇرلار خىيانەت قىلغان 2813 يۇەنلىك كىرا بېلىتىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىدى. شەخسلەر يىغىۋالغان 3949 يۇەنلىك كىرا ھەققىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. 69 مىڭ 322 يۇەنلىك ترانسپورت باشقۇرۇش ھەققىنى تولۇقلاپ يىغىۋالدى. قائىدىگە خىلاپلىق قىلغانلارغا جەمئىي 184 مىڭ 887 يۇەن جەرىمانە ئالدى؛ تراكتور كارخانىلىرىنىڭ 40 مىڭ يۇەنلىك زىيىنىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ بەردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا 396 مىڭ يۇەن تراكتور باشقۇرۇش ھەققى، 158 مىڭ يۇەنلىك يولۇچى توشۇش قوشۇمچە ھەققى، 4226 يۇەن رېمونت ھەققى يىغىۋالدى. مۇشۇ ئۈچ تۈردە يىغىۋېلىنغان ئومۇمىي سوممىغا ئۆتكەن بىر يىللىق يىغىۋېلىنغان ئومۇمىي سوممىغا يېقىنلاشتى.

△ بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا كونىنى رېمونت قىلىپ، تەكرار پايدىلىنىش ئارقىلىق 134 مىڭ 289 يۇەن تېجەپ قالدى.

سادىر قادىر

△ يېقىندا ئاياغلاشقان سېلىش-تۇرۇپ باھالاشتا چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ جاغستاي يېزىلىق ئاشلىق ئىدارىسى «تۆتتىن خالى ئامبار» قۇرغان ئورون بولۇپ باھالاندى.

ئادىلە ئابدۇۋۇھلى

△ غۇلجا ناھىيىسىنىڭ بايتوقاي يېزا رەھبەرلىكى كۆزلۈك زىرائەت تېرىلغۇ پىلانىنى ئورۇنداش، ئېتىز- ئېرىق، سۇ ئەسلىھەلىرىنى ئاسراش بويىچە مۇكاپاتلاش- جازالاش، نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى.

مەھەممەتجان ئەمەت

قاغىلىق ناھىيىلىك گىلەمچىلىك كارخانىسى تەدبىر قوللىنىپ، كارخانىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇردى

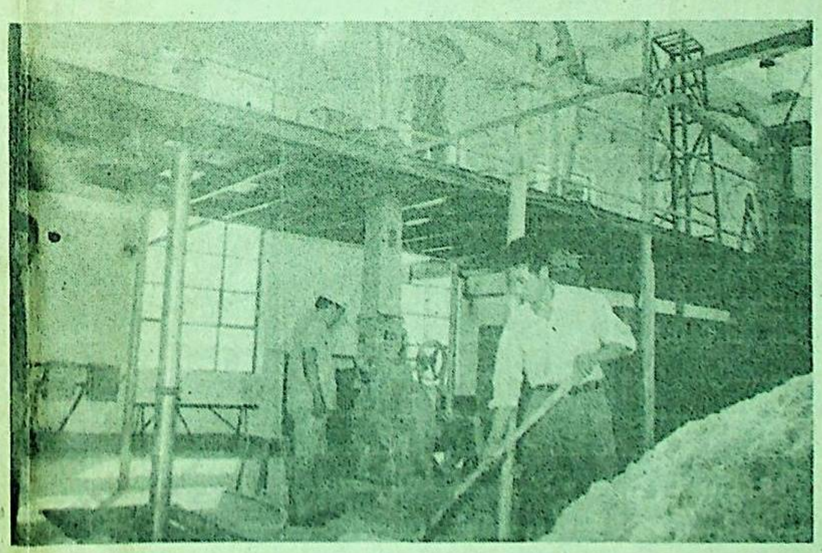
ئۇختيارىي مۇخبىرلىرىمىز بارات ئەھمەت، سىدىق تۇردى خەۋەر قىلدۇ: قاغىلىق ناھىيىلىك 2- يېنىك سانائەت ئىدارىسىگە قاراشلىق گىلەمچىلىك كارخانىسى تەدبىر قوللىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ ۋە ئېكسپورت گىلىمىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، كارخانىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇردى.

ئۇلگىرى بۇ كارخانىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇشى قالايمىقان، ئىشچىلارنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسى تۆۋەن، تۇقۇلغان گىلەملەرنىڭ سۈپىتى ناچاربولغاچقا، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەن بولۇپ كەلگەن، ئۆزىنى ئۆزى ئاراڭلا قامدايدىغان ھالغا چۈشۈپ قالغانىدى. بۇ خىل ھالەتنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، كارخانا، ئالدى بىلەن، رەھبەرلىك بەنزىسىنى تەرتىپكە سېلىپ، باشقۇرۇش ئىقتىدارى كۈچلۈك، تېخنىكا سەۋىيىسى يۇقىرى ئۇچ نەپەر خادىمنى ھەر قايسى سېخ- گۇرۇپپىلارغا مەسئۇل قىلدى. مەمۇرىي خادىملارنى ئىخچاملاپ، ئىشلەپچىقىرىش ھالقىلىرىنى كۈچەيتتى ھەمدە ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاشنى ئىيمۇ - ئاي ئەمەلدە كۆرسىتىپ، ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. ئۇندىن باشقا، بۇ كارخانا يەنە بازار رىقابىتىدە ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلەش ئۈچۈن، ئىشچىلارنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى چىك تۇتۇش بىلەن بىللە، مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى ۋە تۈرىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. مەخسۇس سۈپەت تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئۆلچەمگە توشمايدىغان گىلەملەرنى ئامبارغا كىرگۈزمىدى. بۇنىڭ بىلەن ئېكسپورت گىلىمىنىڭ سۈپىتى 1990-يىلدىكى 96 تىن 98 كە ئۆستى، گىلەم نۇسخىسى ئالتە خىلدىن ئون خىلغا يەتتى. نەتىجىدە، بۇ كارخانا بۇ يىلنىڭ بېشىدىن 7-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 98 كۋادرات مېتر ئېكسپورت گىلىمى، 50 كۋادرات مېتر يەرلىك گىلەم توقۇپ، 148 مىڭ 673 يۇەن كىرىم قىلدى. بۇ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن خېلى كۆپ.

تۇرپان بىلەن داخىيەن ئارىلىقىدا شەھەر تېلېفونىنى بىۋاستە بۇراپ ئېلىش بىرلەشمە تورى رەسمىي ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى

ئۇختيارىي مۇخبىرىمىز زىيىۋۇللا ئابلىز خەۋەر قىلدۇ: تۇرپان بىلەن داخىيەن ئارىلىقىدا شەھەر تېلېفونىنى بىۋاستە بۇراپ ئېلىش بىرلەشمە تورى يېقىندا رەسمىي ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

تۇرپان يىلەن داخىيەن ئارىلىقى 38 كىلومېتر بولۇپ، بۇ ئىككى ئورۇن ئارىلىقىدا شەھەر تېلېفونىنى بىۋاستە بۇراپ ئېلىش تورىنىڭ بارلىققا كېلىشى ئۇنجى ئىش بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش بۇ يىل 5 -ئايدا باشلىنىپ پۈتكۈچە ئۈچ ئايلا ۋاقىت سەرپ قىلىندى. قۇرۇلۇش ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى، تۇرپان شەھىرى، داخىيەن قاتارلىق ئورۇنلاردىكى رەھبەرلەرنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ۋە ياردىمىگە ئېرىشتى. مەمۇرىي ئورۇنلار قۇرۇلۇش ئۈچۈن 350 مىڭ يۇەن ئۆسۈمسىز قەرز پۇل تەستىقلاپ بەردى. داخىيەن بازىرى 500 مىڭ يۇەندىن كۆپرەك مەبلەغ سالدى. ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا- تېلېگراف ماتېرىيال بۆيۈملىرى شىركىتى بىلەن پوچتا- تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ سانائەت باش شىركىتى ھەمكارلىشىپ قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئالدى. شاڭخەي، بېيجىڭ، شىئەن قاتارلىق ئورۇنلار كېرەكلىك ئۈسكۈنىلەرنى ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بەردى. پوچتا-تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ سانائەت باش شىركىتى، شاڭخەي 519-، 520- زاۋۇتى، شىئەن مىكرو دولقۇن زاۋۇتى ۋە تۇرپان پوچتا- تېلېگراف

51-تۇمەن - مەيدان يېقىندا 1 مىليون يۇەن سەرپ قىلىپ، بىر يۇرۇش يېگى تېپتىكى ئاپتوماتىك پاختا چېقىرىش ماشىنىسى، ياغ تارتىش ماشىنىسى سېتىۋېلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ پاختا چېقىرىش، ياغ تارتىش ئىشلىرىغا ئۇگايلىق يارىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: پاختا چېقىرىش ماشىنىسى.

راخمان رىشىت، لوك گۈيلەن فوتوسى

شنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002/Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1— 57)

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 ـ يىل

سېنتەبر

9

چارشەنبە

ئاپتونوم رايون لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇشقا ياردەم بېرىش بويىچە سەپەرۋەنلىك يىغىنى ئاچتى

پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئاتلىنىپ لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلىق قىلىپ ياساپ چىقايلى

تۆمۈر داۋامەت شنجاڭ خەلقىنى سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، پۈتۈن كۈچ بىلەن لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشكە چاقىردى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھەيلى يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، ياكى خام ئەشيا، ماتېرىيال بىلەن تەمىنلەش، ئىشلەپچىقىرىش، ئۇرۇمۇشقا كېرەكلىك سۇ بىلەن تەمىنلەش جەھەتلەردە بولسۇن، پۈتۈنلەي قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ چوڭ تۆمۈمىيلىقنى كۆزدە تۇتۇش لازىم. ئاپتونوم رايون لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا دائىر ئېتىبار بېرىش چارىسىنى تۈزۈپ چىقتى. ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك، شەھەرلىك، بېزىلىق ھۆكۈمەتلەر ۋە ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىكىتۈننىڭ شى، تۇمەن ـ مەيدانلىرى كادىرلار ۋە ئامما ئارىسىدا تەشۋىقات، تەربىيە ئېلىپ بېرىپ، ھەر مىللەت خەلقىنى تۆمۈر يول قۇرۇلۇشىغا پائال ياردەم بېرىپ، تۆمۈر يول قۇرۇلۇشىدىكى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ھەمكارلىشىشقا سەپەرۋەر قىلىشى لازىم.

ئۇلۇ مۇخبىرىمىز ۋەن شىبىن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جاڭ جياچى خەۋەر قىلدۇ: پۈتۈن مەملىكەت خەلقى كۆكۈل بۆلۈۋاتقان لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى باشلىنىش ئالدىدا تۇرغاندا، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 9 ـ ئاينىڭ 7 ـ كۈنى سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئېچىپ، شنجاڭ خەلقىنى سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا پۈتۈن كۈچى بىلەن ياردەم بېرىپ، بۇ گۈزەل پىلاننى ئۈز قولىمىز ئارقىلىق رېئاللىققا ئايلاندۇرۇپ، شنجاڭنىڭ ئۇقتسادىي قۇرۇلۇشىنى يېڭى بالداقتا كۆتۈرۈش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشقا چاقىردى.

يىغىندا رەئىس تۆمۈر داۋامەت سەپەرۋەرلىك دوكلاتىنى بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: تۆمۈر يول قۇرۇلۇشىنى راۋاجلاندۇرۇش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، تۆتتى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىشتە مۇناسىۋەتلىك، گۇۋۇيۇەننىڭ لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تەستەلغانلىقى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۇرۇشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەمەلىي ھەرىكىتىمىز بىلەن ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ كونكرېت ئىپادىسى، ئۇ غەربىي شىمالنى گۈللەندۈرۈش، غەربىي شىمالنى ئېچىشتىكى يەنە بىر زور تارىخىي ۋەقە بولۇپ قالدۇ ھەم شنجاڭنىڭ ئۇقتسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى سەۋىيىگە يېتىشى ئۈچۈن پۇختا ماددىي ئاساس سالىدۇ. تۆمۈر داۋامەت مۇنداق دېدى: لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى باشلىنىش ئالدىدا تۇرىدۇ، ئۇچ يىل ئىچىدە 1622 كىلومېتر غول تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇپ بولۇش ئىلمىزنىڭ تۆمۈر يول قۇرۇلۇشى تارىخىدا كۆرۈلۈپ باقمىغان،بىز ئۇنى سۈرئەت، سۈپەت، ئۇنۇم جەھەتتىن چوقۇم 1ـ دەرىجىلىك قۇرۇلۇش قىلىپ ياساپ، لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى "قۇرۇلۇشىنى ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، تۆتتى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىشتە مۇناسىۋەتلىك، گۇۋۇيۇەننىڭ لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تەستەلغانلىقى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۇرۇشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەمەلىي ھەرىكىتىمىز بىلەن ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ كونكرېت ئىپادىسى، ئۇ غەربىي شىمالنى گۈللەندۈرۈش، غەربىي شىمالنى ئېچىشتىكى يەنە بىر زور تارىخىي ۋەقە بولۇپ قالدۇ ھەم شنجاڭنىڭ ئۇقتسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى سەۋىيىگە يېتىشى ئۈچۈن پۇختا ماددىي ئاساس سالىدۇ. تۆمۈر داۋامەت مۇنداق دېدى: لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى باشلىنىش ئالدىدا تۇرىدۇ، ئۇچ يىل ئىچىدە 1622 كىلومېتر غول تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇپ بولۇش ئىلمىزنىڭ تۆمۈر يول قۇرۇلۇشى تارىخىدا كۆرۈلۈپ باقمىغان،بىز ئۇنى سۈرئەت، سۈپەت، ئۇنۇم جەھەتتىن چوقۇم 1ـ دەرىجىلىك قۇرۇلۇش قىلىپ ياساپ، لەنجۇ ـ شنجاڭ تۆمۈر يولىنى قوش رېلسلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى "قۇرۇلۇشىنى ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، تۆتتى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى ئۆتكۈزىدۇ

ئاپتونوم رايون سايلام خىزمىتى يىغىنى ئاچتى، يىغىنغا ھاممىدىن نىياز رېياسەتچىلىك قىلدى ۋە سۆز قىلدى

ئۇلۇ مۇخبىرىمىز يەن فېڭلى، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جاڭ ۋېيفېك يېقىندا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق سايلام خىزمىتى يىغىنىدىن مۇنۇلارنى ئۇقتى: ئاپتونوم رايونىمىزدا بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن باشلاپ مەملىكەتلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، ئاپتونوم ئوبلاستلىق (شەھەرلىك)، ناھىيىلىك، يېزىلىق (بازارلىق) خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنىڭ نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى ئېلىپ بېرىلىدۇ.

بۇ قېتىمقى نۆۋەت ئالمىشىش سايلىمى بىۋاستە ھەم ۋاستىلىق ئېلىپ بېرىلىدۇ؛ ھەم بەش دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى سايلاپ چىقىلىدۇ ھەم ئاپتونوم رايونلۇق ھەر دەرىجىلىك يېڭى بىر نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ 1 ـ يىغىنى ياخشى ئېچىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق، ئاپتونوم ئوبلاستلىق (شەھەرلىك)، ناھىيىلىك، يېزىلىق دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ رەھبىرىي خادىملىرى سايلاپ چىقىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ناھىيىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك يەرلىك ھەر دەرىجىلىك يېڭى بىر نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ 1 ـ يىغىنى قانۇن بويىچە شۇ دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ تەركىبىدىكى خادىملارنى تەيىنلەپ چىقىدۇ.

تۇرلىرى ناھايىتى زور سالماقنى ئىگىلىدى. پۈتۈشۈلكەن 196 ئۇقتساد ـ تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرىنىڭ سوممىسى 356 مىليون دوللار بولۇپ، ئومۇمىي پۈتۈشۈش سوممىسىنىڭ پېرسەنتىغا يېقىنلاشتى. بۇ تۈرلەر ئىچىدە 10 مىليون دوللاردىن ئاشىدىغان تۈر سەككىز بولۇپ، ئەڭ چوڭىنىڭ پۈتۈشۈش سوممىسى 29 مىليون دوللارغا يەتتى. بۇ ئالاھىدىلىك دۆلىتىمىزنىڭ سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى ۋە شەرقىي ياۋروپا دۆلەتلىرى بىلەن بولغان ئۇقتساد ـ سودا مۇناسىۋىتىنىڭ ئۆيغۇن كېلىدۇ.

تۆتىنچى ئالاھىدىلىك شۇكى، سودىلىشىش ئۇسۇلى جانلىق، ئىمپورت ـ ئېكسپورت تەڭپۇڭ بولدى. كېڭىشىش داۋامىدا مال ئالماشتۇرۇش سوممىسى 401 مىليون دوللارغا، ئەڭ پېرېۋوت سودىسى 29 مىليون دوللارغا يەتتى، بىر قىسىم كەلگەن ماتېرىياللارنى پىششىقلاپ ئىشلەش، تولۇقلىما سودا ئۇسۇلىنى كېڭىشىلە ۋاتىدۇ. مال ئالماشتۇرۇش سودىسىدا يېرىقا چىقىرىلىدىغان مال سودىسى

خىزمەتلىرى تولۇق ئىشلەندى، شۇڭا يېڭىن ئېچىلىپ ئىككى كۆندىلا پۈتۈشۈش سوممىسى 510 مىليون 560 مىڭ دوللارغا يەتتى. ئۇرۇمچى كېڭىشىش يېغىنى باشلىنىشتىن ئىلگىرى 800دىن ئارتۇق چەت ئەللىك سودىگەر تىزىملاتقاندى. 9ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى يېغىن كەسپىي ئىشخانىسىغا تىزىملاتقان چەت ئەللىك سودىگەر 1463 كە يەتتى.

ئىككىنچى ئالاھىدىلىك شۇكى، تاۋار قۇرۇلمىسى ناھايىتى كۆچلۈك دەرىجىدە بىر ـ بىرىنى تولۇقلاش خاراكتېرىگە ئىگە بولدى. پۈتۈشۈش سوممىسى 1 مىليون دوللاردىن ئاشقان تاۋارلار ئىچىدە ئېكسپورت قىلىنىدىغان شىكەر، كۆمىسقوناق، گازىر يېغى، شاۋرون، كىيىم ـ كېچەك، كۆيدۈرۈلگەن شۇلتا قاتارلىق قارشى تەرەپ جەددىي ئېھتىياجلىق بولغان تاۋارلار ھەم ماددىي ئەشيالار بار. ئىمپورت قىلىنىدىغان پولات ماتېرىياللىرى، ئېلېكترولىزلاشتۇرۇلغان مىس، ئالیۇمىن ۋە ئالیۇمىن ماتېرىياللىرى، كىم ئۇچرايدىغان ماتېرىياللار، خىمىيۋى

كىشىلەر تەقەززالىق بىلەن كۈتكەن ئۇرۇمچى كېڭىشىش يېغىنى 9 ـ ئاينىڭ 2 ـ كۈنى داغدۇغىلىق ئېچىلغانلىقىنى بۇيان، كىشىلەرنىڭ دىققىتى كېڭىشىش نەتىجىلىرىگە مەركەزلەشتى. 9 ـ ئاينىڭ 7 ـ كۈنىگە قەدەر ئۇرۇمچى كېڭىشىش يېغىنىنىڭ ئېچىلغىنىغا ئالتە كۈن بولدى، يەنى يېغىن ۋاقتىنىڭ ئۇچتىن ئىككى قىسمى ئۆتتۈپ كەتتى. يېغىن كەسپىي ئىشخانىسىنىڭ 9 ـ ئاينىڭ 7 ـ كۈنى چۈشتە كۆرگەزمە تاقالغانغا قەدەر ئالغان مەلۇماتىغا قارىغاندا، پۈتۈشۈش سوممىسى 789 مىليون دوللارغا يەتكەن. ئالاقەدار ئەربابلار بۇ ئاخىرقى سان بولمىسۇ، خۇشاللىنارلىق نەتىجە، دېدى.

سانلىق مەلۇماتلاردىن قارىغاندا، 789 مىليون دوللار پۈتۈشۈش سوممىسى ئىچىدە ئىمپورت ـ ئېكسپورت سودا سوممىسى 433 مىليون دوللارغا، ئۇقتساد ـ تېخنىكا ھەمكارلىق سوممىسى 356 مىليون دوللارغا يەتكەن.

پۈتۈشكەن دۆلەت ۋە رايونلار ئالتە سودا باش ئۆمسكى ۋە 14 سودا ئۆمسكى چەت ئەللەر بىلەن پۈتۈشكەن. غەربىي شىمال سودا باش ئۆمكىننىڭ پۈتۈشۈش سوممىسى ئەڭ كۆپ بولۇپ، 531 مىليون 210 مىڭ دوللارغا يەتكەن. بۇ مەلۇماتلار ۋە كېڭىشىش، سودىلىشىش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ئالدىنقى ئالتە كۈنلۈك ئەھۋال مۇنداق ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە:

خېرىدارلار، سودىگەرلەر كۆپ، مەسئۇلات خىللىرى تولۇق، تەمىيارلىق تولۇق بولۇش. كېڭىشىش يېغىنىنىڭ مول نەتىجىلەرگە ئېرىشىشتىكى سەۋەبلىرىدىن بىرى، يېغىن ئېچىلغاندا، مەملىكەت بويىچە 38 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، شەھەر ۋە 29 تاشقى سودا، سانائەت ـ سودا باش شىركىتىدىن جەمئىي 660 نەچچە كارخانا يېغىنغا قاتناشقان، 1049 يايما ئورنى تەسىس قىلىنغان. روسىيىلىك، ھوڭغۇلىيىلىك سودىگەرلەرمۇ بىردىن يايما ئورنى ئالغانىدى. مەملىكەت ئىچىدىكى كارخانىلار نەچچە مىڭ خىل ئەۋرىشكە

ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىدا ھازىرغىچە پۈتۈشۈلگەن سوممىسى 800 مىليون دوللارغا يېقىنلاشتى

ـ ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئالتە كۈنلۈك پۈتۈشۈش ئەھۋالى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز پېلىك ۋېنمىڭ، جۇشىلىڭ

پۈتۈشكەن دۆلەت ۋە رايونلار قازاقستان، روسىيە، قىرغىزستان، ئۆزبېكستان، پولشا، موڭغۇلىيە، پاكستان ۋە شياڭگاڭ قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇلارنىڭ ئىچىدە پۈتۈشۈش سوممىسى ئەڭ كۆپ بولغىنىنىڭ 331 مىليون 220 مىڭ دوللارغا، ئەڭ ئاز بولغىنىنىڭمۇ 530 مىڭ دوللارغا يەتكەن. مەملىكەت ئىچىدىكى قاتناشقان ئورۇنلار ئىچىدە كارخانىلار نەچچە مىڭ خىل تەۋرىشكە ئېلىپ كەلدى، بۇنىڭ تۈرى، رەڭگىي، پوسۇنى بىر قەدەر تولۇق، مۇكەممەل، سورتلىرى، سۈپىتى خېلىلا يۇقىرى بولۇپ، كېڭىشتە بازار تاپتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە يىغىندىن ئىلگىرىكى كەسپىي تەييارلىق ئىشلىرى ياخشى ئېلىپ بېرىلغانلىقتىن، ئىشلەپچىقىرىلغان مال سوممىسى 197 مىليون دوللارغا، كىرگۈزۈلگەن مال سوممىسى 204 مىليون دوللارغا يەتتى، نەق پېرىۋوت سوممىسىدا چىقىرىلغان مال سوممىسى 14 مىليون دوللارغا، كىرگۈزۈلگەن مال سوممىسى 15 مىليون دوللارغا يەتتى. ئىمپورت - ئېكسپورت مقدارى خېلىلا يېقىنلاشتى.

92 - يىللىق قەشقەر سايahەت - سودا يىغىنى داغدۇغىلىق باشلاندى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جۇ يۈجىن، خەن ئەيمەن خەۋەر قىلىدۇ: «قەشقەرنى تەشۋىق قىلىش، كەڭ دائىرىدە دوست تۇتۇش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىش، تاشقى ئىقتىساد - سودىنى راۋاجلاندۇرۇش»نى مەقسەت قىلغان 92 - يىللىق قەشقەر سايahىتى - سودا يىغىنى بۈگۈن قەشقەردە داغدۇغىلۇق باشلاندى.

باشلىنىش مۇراسىمىغا سودا مىنىستىرى خۇپىڭ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى جاڭ سىڭۋ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ يۈسەن، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈمنى فۇچۇمنيۇ، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈمنى ۋاڭ كې، جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈنى ۋاڭ لىجۇڭ قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋېي ئەنداي، ئىچكى سودا مىنىستىرلىقىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لى يۈشۇ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇرېھىم ئابدۇرەھمان، ئاپتونوم رايونلۇق ھۆكۈمەت مۇئاۋىن رەئىسى ئابدۇرېھىم ھاجى ئابدۇللا قاتارلىقلار باشلىنىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ياۋشىنشېڭ فوتوسى

9 - ئايىنىڭ 7 - كۈنى ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنىغا قاتناشقان بىكتۆمۈر ئۇيغۇرچاپۇي بوزبېر ئۆزلەشتۈرۈش چېگرا سودا شىركىتىنىڭ خىزمەتچى ۋە تەرجىمان خادىملىرى ئۆزلىرى تەكلىپ قىلغان چەت ئەل سودىگەرلىرى بىلەن باشقا ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ سودا ئۆمەكلىرىنىڭ ئالاقىلىشىشدا كۆڭۈرۈكلۈك رولىنى پائال جارى قىلدۇردى.

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جۇ يۈجىن، خەن ئەيمەن خەۋەر قىلىدۇ: «قەشقەرنى تەشۋىق قىلىش، كەڭ دائىرىدە دوست تۇتۇش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىش، تاشقى ئىقتىساد - سودىنى راۋاجلاندۇرۇش»نى مەقسەت قىلغان 92 - يىللىق قەشقەر سايahىتى - سودا يىغىنى بۈگۈن قەشقەردە داغدۇغىلۇق باشلاندى.

باشلىنىش مۇراسىمىغا سودا مىنىستىرى خۇپىڭ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى جاڭ سىڭۋ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ يۈسەن، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈمنى فۇچۇمنيۇ، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈمنى ۋاڭ كې، جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈنى ۋاڭ لىجۇڭ قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋېي ئەنداي، ئىچكى سودا مىنىستىرلىقىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لى يۈشۇ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ئابدۇرېھىم ھاجى ئابدۇللا قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋېي ئەنداي، ئىچكى سودا مىنىستىرلىقىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لى يۈشۇ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ئابدۇرېھىم ھاجى ئابدۇللا قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى.

باشلىنىش مۇراسىمىدا سۆز قىلغان ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى جاڭ سىڭۋ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ يۈسەن، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈمنى فۇچۇمنيۇ، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈمنى ۋاڭ كې، جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈنى ۋاڭ لىجۇڭ قاتارلىق كىشىلەر قاتناشقان ئولتۇرۇشلۇق يىغىندا سۆز قىلىپ، خەن ئەيمەن خەۋەر قىلىدۇ: «قەشقەرنى تەشۋىق قىلىش، كەڭ دائىرىدە دوست تۇتۇش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى كېڭەيتىش، تاشقى ئىقتىساد - سودىنى راۋاجلاندۇرۇش»نى مەقسەت قىلغان 92 - يىللىق قەشقەر سايahىتى - سودا يىغىنى بۈگۈن قەشقەردە داغدۇغىلۇق باشلاندى.

باشلىنىش مۇراسىمىغا سودا مىنىستىرى خۇپىڭ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى جاڭ سىڭۋ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ يۈسەن، لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈمنى فۇچۇمنيۇ، شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈمنى ۋاڭ كې، جەنۇبىي شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلكىيۈنى ۋاڭ لىجۇڭ قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋېي ئەنداي، ئىچكى سودا مىنىستىرلىقىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لى يۈشۇ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ئابدۇرېھىم ھاجى ئابدۇللا قاتارلىق كىشىلەر قاتناشتى.

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ياۋشىنشېڭ فوتوسى

9 - ئايىنىڭ 7 - كۈنى ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنىغا قاتناشقان بىكتۆمۈر ئۇيغۇرچاپۇي بوزبېر ئۆزلەشتۈرۈش چېگرا سودا شىركىتىنىڭ خىزمەتچى ۋە تەرجىمان خادىملىرى ئۆزلىرى تەكلىپ قىلغان چەت ئەل سودىگەرلىرى بىلەن باشقا ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ سودا ئۆمەكلىرىنىڭ ئالاقىلىشىشدا كۆڭۈرۈكلۈك رولىنى پائال جارى قىلدۇردى.

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ياۋشىنشېڭ فوتوسى

ئۇ قىرغىزستان، پاكستانلاردىن ھەمدە جياڭسۇ، جىلىن، گۇاڭدۇڭ، شەندۇڭ شېنجەن، شىئەن قاتارلىق ئۆلكە، شەھەرلەردىن كەلگەن 200 دىن ئارتۇق سودىگەر قاتناشتى. باشلىنىش مۇراسىمىدىن كېيىن، ئىچكى - تاشقى سودىگەرلەر يەرمەنكىگە قويۇلغان تاۋارلارنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى ھەمدە سودا بويىچە كېڭىشىشكە باشلىدى. ئىقتىساد - سودا كېڭىشىش كەيپىياتى قىزغىن بولدى، سودا ئورۇنلىرىدىكى تىجارەتمۇ ناھايىتى قىزىپ كەتتى.

كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمائىل ئەھمەد سايahەت - سودا يىغىنغا بېغىشلىما يىزىپ بەردى.

قەشقەر ئۇلايەتلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى شۇ شاۋچېڭ باشلىنىش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: قەشقەر ھەر ساھە ئەربابلار بىلەن قولنى قولغا تۇتۇشۇپ ھازىرقى زامان يېپەك يولىنى بىرلىكتە ئېچىپ ۋە گۈللەندۈرۈپ، قەشقەرنى ئىمپورت - ئېكسپورت تاۋارلىرى ئىشلەپچىقىرىلىدىغان، ئوبوروت قىلىنىدىغان بازار قىلىپ قۇرۇپ چىقىدۇ.

باشلىنىش مۇراسىمىدا چىرايلىق كىيىنگەن 10 مىڭغا يېقىن ئۇقۇغۇچى ۋە ئەدەبىيات - سانئەت خادىمى ساماغا چۈشۈپ، قەشقەر ئۇلايىتىنىڭ مىللىي سەنئىتىنى، مۇقاملىقىنى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىۋاتقانلىقىنى ۋە بۈيۈك ئۆتىپاقلىقنى نامايان قىلدى.

باشلىنىش مۇراسىمىغا شياڭگاڭ، ئاۋمېن رايونىدىن

شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سېستىرالارنى تەربىيىلەش كاپىدىراسى يەرلىكتە 200 دىن ئارتۇق قېلدىشېر ۋە ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي داۋالاش خادىملىرىنى يېنىشتۇرۇپ بەردى.

ۋاڭ ۋېيدۇڭ فوتوسى

روگاشوۋنىڭ شىنجاڭ توغرىسىدا ئېيتقانلىرى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇشىلىڭ

روسىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى روگاشوۋنىڭ ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنىغا كېلىدىغانلىقىنى، شۇنىڭدەك ئۇنىڭ شىنجاڭدا تۇغۇلۇپ، شىنجاڭدا تۇنجى يىل تۇرغانلىقىنى، ئۇنىڭ ئاناقىلىق خەنزۇ شۇناس، جۇڭگو شۇناس ئىكەنلىكىنى خېلى بۇرۇنلا ئاڭلىغانىدىم. ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنى مەزگىلىدە مەن ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇشتۇم، ھر ۋەقە ئاڭلىغانلىرىم يالغان ئەمەسكەن.

يېشى 50 دىن ئاشقا روگاشوۋ كەمتەر، ئېغىر بېسىق، پىكرى ئۇنۇقۇر، سالاپەتلىك دىپلومات ئىكەن.

ئۇ ماڭا ئۆزىنىڭ ئۆسمۈرلۈك دەۋرىنى دادىسى بىلەن بىللە شىنجاڭ، خاربىن قاتارلىق جايلاردا ئۆتكۈزگەنلىكى، 50 - يىللاردا موسكۋا شەرق داشۆسىنىڭ خەنزۇ تىلى كەسپىنى پۈتتۈرگەنلىكى؛ 1956 - يىلى سوۋېت ئىتتىپاقى مۇتەخەسسىس سۈپىتىدە جۇڭگوغا يەنە بىر قېتىم كېلىپ، جۇڭگونىڭ نۇرغۇن جايلىرىغا بارغانلىقى، 1961 - يىلى جۇڭگودىن كەتكەنلىكى، ئۇنىڭدىن كېيىن سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ مۇئاۋىن دىپلوماتىيە مىنىستىرى بولغان مەزكىلدە جۇبۇيلەي زوڭلى، دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېن يىلار بىلەن ئالاقە قىلىپ ئۇرغانلىقى ھەققىدە خەنزۇچە راۋان سۆزلەپ بەردى.

ئۇ شىنجاڭغا قايتا كەلگەنلىكى ئۈستىدە توختىلىپ ناھايىتى ھاياجانلىنىپ كەتتى: «شىنجاڭنىڭ كونا قىياپىتى ھەققەتەن يېڭىلىنىپ كېتىپتۇ، ئۇرۇمچىدە ئېگىز بىنالار قەد كۆتۈرۈپتۇ، ھەمىسلا يەر ئاۋاتلاشتۇرۇپتۇ، تاۋارلار كۆزنى قامايدىغۇدەكمەن، مەن تونىيالمىغىدەك دەرىجىدە ئۆزگىرىپ كېتىپتۇ». ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىم ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنىدا نۇرغۇن دۆلەت سودىگەرلىرىنىڭ ئۈرۈمچىگە كەلگەنلىكىنى كۆردۈم. بۇ، شىنجاڭنىڭ ئىشكىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئېچىۋېتىۋاتقانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. ئۇ ئۈرۈمچى كوچىلىرىغا ئېسىلغان لوزۇڭنىڭ: «دۇنيا شىنجاڭنى چۈشەنسۇن، شىنجاڭ دۇنيانى چۈشەنسۇن» دېگەن سۆزلەرنى بەك ياقتۇرۇپ قالتۇ. ئۇ ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنى دەل ئىككى ئەرمېنىڭ ئۆز ئارا بىر - بىرىنى چۈشىنىشىنى ئۆچۈن ياخشى پۇرسەت بولدى، دېدى.

روگاشوۋ خاربىن يەرمەنكىسىگە قاتناشقان، شۇڭا مەن ئۇنىڭدىن ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنى بىلەن خاربىن يەرمەنكىسىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى سۆزلەپ بېرىشنى ئەلەپ قىلدىم. ئۇ مۇنداق دېدى: ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنى بىلەن خاربىن يەرمەنكىسىنىڭ ئورتاقلىقى شۇكى، ئادەم كۆپ، سودا نەتىجىسى كۆزگەنەرلىك بولدى. 9 - ئايىنىڭ 6 - كۈنى مەن سان - پىتىربورگتىن كەلگەن 200 نەچچە قېرىندىشىم بىلەن ئۈچرىشىپ قالدىم، ئۇلارنىڭ كەيپىياتى ناھايىتى ياخشى ئىكەن. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى شىنجاڭ بىلەن ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق ئىشلىرى ئۈستىدە كېڭىشىپ نەتىجە قازىنىپتۇ. ھازىر نوختام ئىمزالاشقا تەييارلىنىۋىتىپتۇ، بۇ، روسىيە بىلەن شىنجاڭنىڭ دوستانە ھەمكارلىقىنىڭ باشلىنىشى. لېكىن ئوتتۇرا ئاسىيادىكى بەش دۆلەتكە سېلىشتۇرغاندا، شىنجاڭ بىلەن بولغان ئالاقىدە روسىيە كەينىدە قالدى. بۇ قېتىم بېيجىڭغاقايتقاندىن كېيىن، روسىيىگە تېزدىن بىر ئۈركۈم مۇئەخەسسىلەر ۋە كارخانىچىلارنى شىنجاڭنى كۆزدىن كۆچۈرۈشكە ئەۋەتىپ، ئىككى تەرەپنىڭ چۈشىنىشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا تەكلىپ بېرىمەن. روگاشوۋ مۇنداق دېدى: روسىيىنىڭ ئېغىر سانائىتى، ئېلېكتر ئېنېرگىيە سانائىتى قاتارلىقلار ناھايىتى تەرەققىي قىلغان، شىنجاڭنىڭ كۈندىلىك ئۈرۈمۇش بۇيۇملىرى، يېمەكلىكلىرى، يەل - پېيىشلىرى ناھايىتى مول، ئىككى تەرەپ بازىرىنىڭ ناھايىتى زور دەرىجىدە بىر - بىرىنى تولۇقلاش ئىمكانىيىتى بار، ھەمكارلىشىپ يۇقۇرۇن كۈچىي ناھايىتى زور. ئۇ مۇنداق دېدى: روسىيىنىڭمۇ، شىنجاڭنىڭمۇ دۇنياغا مەشھۇر نۇرغۇن ئالىم - ئەقىللىرى بار، ئەگەر موسكۋا بىلەن ئۈرۈمچى ئوتتۇرىسىدا ھاۋا قاتىنىش لىنىيىسى ئېچىلسا، ھەربىي ياۋرويالىقلار ئۈرۈمچىگە سايahەتكە كېلەلەيدىغان، شىنجاڭلىقلارمۇ روسىيىگە بارالايدىغان بولىدۇ، مۇشۇنداق بولغاندا، ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشى ناھايىتى تېز ئىسلىگە كېلىدۇ ۋە راۋاجلىنىدۇ.

ئۇ قىسقا بىر ئايلىق زىيارەتتە ئۈرۈمچى، شىخەنزە، تۇرپان قاتارلىق جايلارنى زىيارەت قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئۆسكەن يۇرتىنى قايتا كۆرۈپ، ئۆزىنىڭ ئۆسكەن يۇرتىنىڭ ئۆزگىرىشىدىن ئىنتايىن ھاياجانلانغانلىقىنى ئىپادىلىدى.

ئۇ ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنى - شىنجاڭ بىلەن روسىيە ئارىسىدىكى كۆۋرۈك، ھەم پۈتكۈل جۇڭگو بىلەن مۇستەقبل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى ئارىسىدىكى كۆۋرۈك، بىز ئورتاق تىرىشىش ئارقىلىق ئىككى دۆلەتنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى تېزدىن ئۆستۈرۈشىمىز لازىم. كېڭىشىش يىغىنىنى تەشكىللىگۈچىلەرنىڭ ئىككى مەملىكەت خەلقىنىڭ قوشنىدار چىلىق، دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ۋە كەسپ جەھەتتىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشتە يېڭى نەتىجىلەرگە ئېرىشىشگە تىلەكداشىمەن.

روگاشوۋ

1992 - يىل 9 - ئايىنىڭ 5 - كۈنى

Ярмарка в Урумчи - мост между Синцзяном и Россией, между всем Китаем и Содружеством Независимых Государств. Совместными усилиями мы должны резко поднять уровень благосостояния наших стран. Желаю укрепления ярмарки новых успехов в укреплении дружбы и делового сотрудничества между нашими народами.

罗高寿

1992.9.5

كۆپلەپ دوست تۇتۇپ، ئۇرۇنلارا مەنپەئەت يەتكۈزۈپ، سودىنى راۋاجلاندۇرايلى، ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرەيلى

خەنجۇڭ پېداگوگىكا ئىنستىتۇتىنىڭ ئاشلانغان ئەھۋالى

- ئۇرۇمچى كېڭىشى يىغىنىنىڭ شىنجاڭ كۆرگەزمە بولۇمى توغرىسىدا ئۇز مۇخبىرىمىز جۇرئەت كامىل

ئۇرۇمچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتىساد- سودا كېڭىشى يىغىنىنىڭ باشلانغانلىقىغا ھەش -پەش دېگۈچە بىر نەچچە كۈن بولۇپ قالدى. ئۇنتۇرا ئاسىيا، شەرقىي ياۋروپا ۋە مەملىكىتىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن 10 مىڭغا يېقىن مېھمان ۋە سودىگەر ئاسىيا ياۋروپا 2- چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنىڭ ئەڭ ياخشى بۆلۈكىدە ئۆتكۈزۈلگەن بۇ كاتتا سودا قىلىش سورۇنىدىن ياخشى پايدىلىنىش ئۈچۈن، بەس-بەس بىلەن قىزغىن سودىغا چۈشۈپ كەتتى. لېكىن، ساھىبخان شىنجاڭ خەلقى ئۆزلىرىنىڭ سودا ۋە كېڭىشىش ئەھۋالىنى قانداق بولۇۋاتقانلىقىغا ئالاھىدە دىققەت قىلىپ تەقەززالىق بىلەن ئۇچۇر تىكىشىۋاتقان ئالدىراشماقتا.

ئۇنداقتا شىنجاڭ سودا ئۆمىكىنىڭ ئەھۋالى قانداق؟ مەن تەقەززالىق ئىلكىدە تۇرغان كىشىلەرگە ئاز- تولا ئۇچۇر يەتكۈزۈش ئۈچۈن يىغىن باشلانغاندىن كېيىن، بىرنەچچە كۈن ۋاقىت سەرپ قىلىپ، شىنجاڭ سودا ئۆمىكى ئورۇنلاشقان كۆرگەزمە زالىنى ئارىلىدىم. شىنجاڭ سودا ئۆمىكى، شىنجاڭدىكى ھەرقايسى تاشقى سودا كارخانىلىرى، ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر)، شۇنداقلا ئالاقدار تارماق ۋە شىركەت بولۇپ 68 ئورۇندىكى 580 كىشىدىن تەركىب تاپقان ئەڭ چوڭ سودا ئۆمىكى بولۇپ، بۇ ئۆمەك كېڭىشىش يىغىنىغا شىنجاڭنىڭ يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرى، ماشىنا سازلىق، ئېلېكترون، توقۇمىچىلىق، يېنىك سانائەت مەھسۇلاتلىرى قاتارلىق 1000 خىلدىن ئارتۇق مەھسۇلات قاتناشتۇردى. بۇ شىنجاڭنىڭ 40 يىلدىن بۇيان تۇنجى قېتىم كۆلىمى زور سودا كېڭىشىش يىغىنىغا كۆپ ئەمگەك ۋە كۆپ تاۋار قاتناشتۇرۇشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. دەرۋەقە، شىنجاڭ ئىلگىرى بىر نەچچە قېتىم گۇاڭجۇ سودا يىغىنىغا قاتناشقان بولسىمۇ، لېكىن ئادەم دېگىزىغا ئايلاندى. ھەر خىل ئىرقتىكى، ھەر خىل مىللەتتىن بولغان بىر نەچچە مىڭ مېھمان ئايىغى ئۆزۈلمەي ساراي ئىچىدە مال كۆرۈش، سۆھبەتلىشىشكە ئوخشاش ئىشلار بىلەن ئالدىراش ئىدى. ئىچكىرى ئۆلكىدىن كەلگەن بىر نەچچە سودىگەر: «بۇ يەرگە قۇيۇلغان ماللار ناھايىتى سەرخىل ئىكەن» دېيىشپ، شىنجاڭلىقلار بىلەن سودىلىشىشنى كۆڭلىگە پۈكتى. تۇنجى كۈندىكى بۇ مەنزىرىلەر شىنجاڭلىقلارغا ناھايىتى زور ئىلھام ۋە مەدەت بولدى. مەن شىنجاڭ سودا ئۆمىكىنى كۆزىتىپ، پوكەيلەرنى ئارىلاش جەريانىدا خېرىدارلانىڭ مال ئەۋرىشكىسىنى كۆرۈۋاتقان، توختام تۈزۈشۈۋاتقانلىقىدەك قىزغىن مەنزىرىلەرنى كۆردۈم. ئىلى ئوبلاستىنىڭ سودا پوكەيلىرى كۆرگەزمە بۆلۈمىنىڭ كۆرۈنەرلىك يېرىگە ئورۇنلاشتۇرۇلغان بولۇپ، ھەر بىر كىچىك پوكەي ئىچىگە 22 دېيوملۇق رەڭلىك تېلېۋىزورلار قويۇلغان ئىكەن. تېلېۋىزوردا «گۈزەل، باي ئىلى ئوبلاستى»، «ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن كېيىنكى ئىلى ئوبلاستى» قاتارلىق ئالتە مەخسۇس فىلىم بىرىنىڭ كەينىدىن بىرى ئۈزلۈكسىز قويۇلۇۋاتاتتى، سودىگەرلەر ئىلى ئوبلاستىنىڭ كۆزنى قاماشتۇرغىدەك مەھسۇلاتلىرىدىن ھوزۇر ئالغاچ ئىلىنىڭ ئەھمىيلىكى ئەھۋالى بىلەن تونۇشۇپ، ئۆزئارا ھەمكارلىشىش توغرىسىدا ئىزدەنمەكتە.

قەشقەر ۋىلايىتى بۇ قېتىمقى كېڭىشىش يىغىنىدىن پايدىلىنىپ، ئۈچ لىنىيە بويىچە سودا يولى ئىزدىدى. 500 خىلدىن ئارتۇق ئالاھىدە مەھسۇلاتى ئارقىلىق كېڭىشىش يىغىنىدا ئۆچۈر ۋە بازار ئىگىلەش؛ ۋەكىللەر ئۆمىكى تەشكىللەپ قىرغىزستان، ئۆزبېكستان، پاكىستان قاتارلىق دۆلەتلەرگە چىقىپ سودا يولى ئىزدەش؛ 5- سېنتەبىردىن 7- سېنتەبىرگە قەدەر بۇ ۋىلايەت 100 نەچچە تۈر بويىچە مۇددەتنامە ئىمزالدى.

يۇقىرىقىلاردىن باشقا قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، ئاقسۇ ۋىلايىتى، قۇمۇل ۋىلايىتى، شىنجاڭ خەلقئارا ئىقتسادىي ھەمكارلىق شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلارمۇ ئارقا-ئارقىدىن توختامنامە ۋە كېلىشىم تۈزۈپ، خەلقئارادا بازار تېپىشقا يۈزلەندى.

مانا بۇلار شىنجاڭ سودا ئۆمكىنىڭ باسقان تۇنجى قەدىمى. ئۇلار ئۆزلىرى ئونتۇرىغا قويغان «كۆرگەزمىنى ياخشى ئېچىش، ياخشى كېڭىشىش، ياخشى تەشۋىق قىلىش، ياخشى ئوگىنىش، ياخشى كۆتۈۋېلىش» تىن ئىبارەت بەش ياخشىغا ئەمەل قىلسا كېيىنكى، قەدەمنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بېسىلىشى مۇقەررەر.

بۇ قېتىمقى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ مەقسىتى- كېڭىشىش بولۇپلا قالماي، بەلكى يەنە رىقابەتلىشىش. رىقابەت بولمىسا، تەرەققىيات بولمايدۇ. بۇقېتىمقى كېڭىشىش يىغىنىدا دائىرىسى كەڭ سودا پائالىيىتىگە تۇنجى قېتىم قاتناشقان شىنجاڭ قاتارلىقلار 66 سودا ئۆمكى بىلەن مۇنداق دېدى: جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك سودىگەرلەر بىزنىڭ ئەتلەس ۋە قاشتېشى مەھسۇلاتلىرىمىزغا ناھايىتى قىزىقتى، ئىككى كۈن ئىچىدە دۆلەت ئىچى ۋە سىرتى بىلەن ئون پارچە 16 تۈرده مۇددىئانامە ئىمزالدۇق.

چەت ئەل بىلەن ئىقتسادىي ھەمكارلىقنى بىر قەدەر بالدۇر باشلىغان ئىلى ۋىلايىتى بۇ قېتىمقى كېڭىشىش يىغىنىغا 278 كىشىدىن تەركىب تاپقان ئۆمەك تەشكىللەپ، 1000 خىلدىن ئارتۇق مەھسۇلاتنى قاتناشتۇرغانىدى. ئۇلارغا بۆلۈپ بېرىلگەن ئون پوكەيگە مەھسۇلاتلار پېتىشماي قالدى. بىر نەچچە كۈندىن بۇيان بۇ ۋىلايەت ئونتۇرا ئاسىياىلقلارنى ئۆزىگە تولمۇ جەلپ قىلدى. ھەر كۈنى دېگۈدەك سودىگەرلەرنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمەي، ئىلى ۋىلايىتى بىلەن كېڭىشىشنى تەلەپ قىلدى. 3- سېنتەبىرگە قەدەر بۇ ۋىلايەت 100 نەچچە تۈر بويىچە مۇددىئانامە ئىمزالدى.

ئۇرۇمچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتسادـ سودا كېڭىشىش يىغىنى ئۈيغۇر، خەنزۇ، قازاق، موڭغۇل، ئۇيغۇر ئاپتونوم ئوبلاستى، ئاقسۇ ۋىلايىتى، قۇمۇل ۋىلايىتى، شىنجاڭ خەلقئارا ئىقتسادىي ھەمكارلىق شىركىتى قاتارلىق ئۇرۇنلارمۇ ئارقا-ئارقىدىن توختامنامە ۋە كېلىشىم تۈزۈپ، خەلقئارادا بازار تېپىشقا يۈزلەندى.

مانا بۇلار شىنجاڭ سودا ئۆمكىنىڭ باسقان تۇنجى قەدىمى. ئۇلار ئۆزلىرى ئونتۇرىغا قويغان «كۆرگەزمىنى ياخشى ئېچىش، ياخشى كېڭىشىش، ياخشى تەشۋىق قىلىش، ياخشى ئوگىنىش، ياخشى كۆتۈۋېلىش» تىن ئىبارەت بەش ياخشىغا ئەمەل قىلسا كېيىنكى، قەدەمنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بېسىلىشى مۇقەررەر.

بۇ قېتىمقى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ مەقسىتى- كېڭىشىش بولۇپلا قالماي، بەلكى يەنە رىقابەتلىشىش. رىقابەت بولمىسا، تەرەققىيات بولمايدۇ. بۇقېتىمقى كېڭىشىش يىغىنىدا دائىرىسى كەڭ سودا پائالىيىتىگە تۇنجى قېتىم قاتناشقان شىنجاڭ قاتارلىق 66 سودا ئۆمكى بىلەن مۇنداق دېدى: جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك سودىگەرلەر بىزنىڭ ئەتلەس ۋە قاشتېشى مەھسۇلاتلىرىمىزغا ناھايىتى قىزىقتى، ئىككى كۈن ئىچىدە دۆلەت ئىچى ۋە سىرتى بىلەن ئون پارچە 16 تۈرده مۇددىئانامە ئىمزالدۇق.

چەت ئەل بىلەن ئىقتسادىي ھەمكارلىقنى بىر قەدەر بالدۇر باشلىغان ئىلى ۋىلايىتى بۇ قېتىمقى كېڭىشىش يىغىنىغا 278 كىشىدىن تەركىب تاپقان ئۆمەك تەشكىللەپ، 1000 خىلدىن ئارتۇق مەھسۇلاتنى قاتناشتۇرغانىدى. ئۇلارغا بۆلۈپ بېرىلگەن ئون پوكەيگە مەھسۇلاتلار پېتىشماي قالدى. بىر نەچچە كۈندىن بۇيان بۇ ۋىلايەت ئونتۇرا ئاسىياىلقلارنى ئۆزىگە تولمۇ جەلپ قىلدى. ھەر كۈنى دېگۈدەك سودىگەرلەرنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمەي، ئىلى ۋىلايىتى بىلەن كېڭىشىشنى تەلەپ قىلدى. 3- سېنتەبىرگە قەدەر بۇ ۋىلايەت 100 نەچچە تۈر بويىچە مۇددىئانامە ئىمزالدى.

يۇقىرىقىلاردىن باشقا قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى، ئاقسۇ ۋىلايىتى، قۇمۇل ۋىلايىتى، شىنجاڭ خەلقئارا ئىقتسادىي ھەمكارلىق شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلارمۇ ئارقا-ئارقىدىن توختامنامە ۋە كېلىشىم تۈزۈپ، خەلقئارادا بازار تېپىشقا يۈزلەندى.

كۈنۈ ئاراشىنى يېڭىلاپ، دادىل ئۆزىمىپ ئىشتىرى ھاۋىرۇقى ۋاسان يېمەك بولىدىكى مۇھىم ئۇقۇشقا ئايلاندۇرۇمىز

- قەشقەر مەمۇرىي مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىسى ئەھتجان ئالىمنى زىيارەت

ئۇز مۇخبىرىمىز تۇردى مەتنىياز

ئۇرۇمچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتسادـ سودا كېڭىشىش يىغىنى قەشقەرگە چىلاپ ئاپىرىپ زىيارەت قىلدۇرۇپ، ئۇلارغا قەشقەرگە مەخسۇس ئۇچاق ئىشلەپچىقىرىش ئاسلا، قەشقەرگە كېلىپ سودا بىلەن شۇغۇللانسا بولىدىغانلىقىنى ھېس قىلدۇرماقچىمىز.

- قەشقەرنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋەزىيىتى ۋە بۇ جەھەتتە ئىشلەنگەن خىزمەتلەردە قانداقراق ئۇنۇم قولغا كەلتۈرۈلگەنلىكى ئۈستىدە سورىغاندا ئەمەتجان ئاكا تەمكىنلىك بىلەن مۇنداق دېدى: قەشقەر ئۇيغۇرلارنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان، كۆپ مىللەت ئارىلاش ئولتۇراق لاشقان ۋىلايەت، پەن - مەدەنىيەت، ئىقتساد جەھەتتە ئارقىدا قالغان نامرات رايون. 1980- يىلدىن ئىلگىرى ۋىلايىتىمىزنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 72 يۈەن ئىدى. پارتىيىنىڭ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىنكى بىر قاتار لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلەرنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى نەتىجىسىدە ۋىلايىتىمىز ئىگىلىكى خېلى تېز راۋاجلاندى. بولتۇر كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 680 يۈەنگە، ئىككى ناھىيىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 1000 يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى. شەھەر - يېزىلارنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇلۇپ، زور ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى.قونجىراپ، تورغات ئېغىزىنىڭ ئېچىۋېتىلگەنلىكى ۋىلايىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، سىرتقا ئىشكىنى كەڭ ئېچىۋېتىش قەدىمىنى چوڭقۇراق تاشلىشىغا تۇرتكە بولدى. بولۇپمۇ يولداش جىياڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كەچۈرۈشىدىن كېيىن، ئىچكى ۋە سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىدىيىسى تېخىمۇ كەڭ ئېچىۋېتىلىپ، ئىشكىنى ئاچقاندا ھەممىدىن بۇرۇن ئۆزىمىز ئۈچۈن ياخشى بولۇشنى ئاساس قىلىش ئىدىيىسى ئومۇملاشتى. ئۇنداقتا ئۆزىمىز ئۈچۈن ياخشى بولۇش دېگەن نېمە؟ ئۇ ئەلۋەتتە ئىقتسادىي ئۈنۈمنى ئاساس قىلىش، ئىقتسادىي ئۈنۈمنى ئاساس قىلى

دەرۋەقە، شىنجاڭ تېلېگرىي بىر نەچچە قېتىم گۇاڭجۇ سودا يېغىنغا قاتناشقان بولسىمۇ، لېكىن قاتناشتۇرغان مەسئۇلاتلىرى چەكلىك بولغانلىقى ئۈچۈن ئانچە كۆپ پايدىغا ئېرىشەلمىگەنىدى. ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىدىن ئىبارەت بۇنداق ياخشى پۇرسەت شىنجاڭلىقلارغا ئۆز جايىنىڭ جۇغراپىيىلىك ئالاھىدىلىكىدىن پايدىلىنىپ مەسئۇلاتلىرىنى ئوتتۇرا ئاسىيا، جۇملىدىن پۈتۈن دۇنياغا يۈزلەندۈرۈشكە ياخشى شارائىت ھازىرلاپ بەردى. پۇرسەتنى قولدىن بەرمەسلىككە تىرىشقان شىنجاڭ سودا ئۆمىكى ئەڭ ياخشى مۇلازىمەت بىلەن ئەڭ ياخشى تاۋارلىرىنى كۆرگەزمە قىلدى.

گەرچە شىنجاڭ سودا ئۆمىكىنىڭ كۆرگەزمە ئورنى ئانچە چوڭ بولمىسمۇ، شارائىتى باشقا ئولكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭكىدىن ناچار بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار رىقابەتلىشىش ئېڭى ئۈستۈن قابىل كىشىلەرنى تاللاپ مۇلازىمەت ئەسلىھەلىرىنى ياخشىلىدى. ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ بىرىنچى قول مەسئۇللىرى ئۆزلىرى بىۋاسىتە رياسەتچىلىك قىلىپ، كۆرگەزمە ئورنىنىڭ قويۇق يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە، مول ۋە رەڭدار بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئاخبارات، تەشۇقات ۋاستىلىرىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىپ سرتقا قارىتا جەلپ قىلىشنى كۆچەيتتى.

2- سېنتەبىر. ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمى ئاخىرلىشىپ، يېرىم سائەتكە يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە شىنجاڭ سودا ئۆمىكى ھاكىملىرىنى نەزەردائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشكە بولغان تونۇشىنى ئۆستۇرۇش ئۈچۈن بۇ يىغىنغا قاتناشتۇردۇق. ئۇ ئاخىردا ھاياجان بىلەن چىقىپ سودا يولى ئىزدەش: 5- سېنتەبىردىن 14- سېنتەبرگىچە «قەشقەر سايا‌ھەت سودا يىغىنى» ئۆتكۈزۈپ، چەت ئەلگە قەشقەرنى تونۇشتۇرۇشتەك بىر قاتار تەدبىرلەر قەشقەر خەلقىنىڭ ئارزۇسىنى ئەكس ئەتتۈرگەن. نامراتلىقتىنىڭ دەردىنى يەتكىچە تارتقان قەشقەر خەلقى بۇ قېتىمقى كېڭىشىش يىغىنىغا چوڭ ئۈمىد باغلىدى. قىسقىغىنە بىر نەچچە كۈن ئىچىدە 6 مىليون 500 مىڭ شۆتىسارىيە فرانكى قىممىتىدە سودا توختىمى ئىمزالدى. بۇ دەسلەپكى غەلبىدىن قەشقەرلىكلەر ئانچە مەغرۇرلىنىپ كەتمىدى. ئۇلار يەنە كۆپرەك سودىلىشىش يولىنى ئىزدىمەكتە.

كوئېنلۇن تېغى باغرىغا جايلاشقان خوتەن خەلقى بۇ قېتىمقى كېڭىشىش يىغىنىدا تولىمۇ ئالدىراش بولدى. ۋىلايەتلىك پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى خوتەن سودا ئۆمىكى ھەققىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: خوتەن ۋىلايىتى ئىقتىسادىي ئاجىز شارائىتىنىمۇ بۇ يىغىنغا ناھايىتى ئەھمىيەت بىلەن قارىدى. رەھبەرلىكتىن تارتىپ ئادەتتىكى كادىرلارغىچە يۇقىرى مەسئۇلىيەتچانلىق تۇيغۇسى بىلەن خوتەننى تەشۇىق قىلىشنىڭ ياخشى پۇرسىتىنى قولدىن بەرمەسلىككە تىرىشتى. بىز ھەرقايسى ناھىيىلەرنىڭ شۇجى، ھاكىملىرىنى نەزەردائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشكە بولغان تونۇشىنى ئۆستۇرۇش ئۈچۈن بۇ يىغىنغا قاتناشتۇردۇق. ئۇ ئاخىردا ھاياجان بىلەن

قارىتا جەلپ قىلىشنى كۆچەيتتى.

2- سېنتەبىر. ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمى ئاخىرلىشىپ، يېرىم سائەتكە يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە شىنجاڭ سودا ئۆمىكى ئالاھىدىلىككە ئىگە مەسئۇلاتلىرىنى پايدىلىنىپ مەسئۇلاتلىرىنى ئوتتۇرا ئاسىيا، جۇملىدىن پۈتۈن دۇنياغا يۈزلەندۈرۈشكە ياخشى شارائىت ھازىرلاپ بەردى. پۇرسەتنى قولدىن بەرمەسلىككە تىرىشقان شىنجاڭ سودا ئۆمىكى ئەڭ ياخشى مۇلازىمەت بىلەن ئەڭ ياخشى تاۋارلىرىنى كۆرگەزمە قىلدى.

گەرچە شىنجاڭ سودا ئۆمىكىنىڭ كۆرگەزمە ئورنى ئانچە چوڭ بولمىسمۇ، شارائىتى باشقا ئولكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭكىدىن ناچار بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار رىقابەتلىشىش ئېڭى ئۈستۈن قابىل كىشىلەرنى تاللاپ مۇلازىمەت ئەسلىھەلىرىنى ياخشىلىدى. ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ بىرىنچى قول مەسئۇللىرى ئۆزلىرى بىۋاسىتە رياسەتچىلىك قىلىپ، كۆرگەزمە ئورنىنىڭ قويۇق يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە، مول ۋە رەڭدار بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئاخبارات، تەشۇقات ۋاستىلىرىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىپ سرتقا قارىتا جەلپ قىلىشنى كۆچەيتتى.

2- سېنتەبىر. ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمى ئاخىرلىشىپ، يېرىم سائەتكە يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە شىنجاڭ سودا ئۆمىكى ئالاھىدىلىككە ئىگە مەسئۇلاتلىرىنى پايدىلىنىپ مەسئۇلاتلىرىنى ئوتتۇرا ئاسىيا، جۇملىدىن پۈتۈن دۇنياغا يۈزلەندۈرۈشكە ياخشى شارائىت ھازىرلاپ بەردى. پۇرسەتنى قولدىن بەرمەسلىككە تىرىشقان شىنجاڭ سودا ئۆمىكى ئەڭ ياخشى مۇلازىمەت بىلەن ئەڭ ياخشى تاۋارلىرىنى كۆرگەزمە قىلدى.

گەرچە شىنجاڭ سودا ئۆمىكىنىڭ كۆرگەزمە ئورنى ئانچە چوڭ بولمىسمۇ، شارائىتى باشقا ئولكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭكىدىن ناچار بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار رىقابەتلىشىش ئېڭى ئۈستۈن قابىل كىشىلەرنى تاللاپ مۇلازىمەت ئەسلىھەلىرىنى ياخشىلىدى. ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ بىرىنچى قول مەسئۇللىرى ئۆزلىرى بىۋاسىتە رياسەتچىلىك قىلىپ، كۆرگەزمە ئورنىنىڭ قويۇق يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە، مول ۋە رەڭدار بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئاخبارات، تەشۇقات ۋاستىلىرىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىپ سرتقا قارىتا جەلپ قىلىشنى كۆچەيتتى.

2- سېنتەبىر. ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمى ئاخىرلىشىپ، يېرىم سائەتكە يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە شىنجاڭ سودا ئۆمىكى ھاكىملىرىنى نەزەردائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشكە بولغان تونۇشىنى ئۆستۇرۇش ئۈچۈن بۇ يىغىنغا قاتناشتۇردۇق. ئۇ ئاخىردا ھاياجان بىلەن

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان ئون نەچچە يىلدا ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ شەھەر قىياپىتىدە تۈپتىن ئۆزگىرىش بولدى: قەۋەت -قەۋەت ئىمارەتلەر سېلىنىپ، يوللار كېڭەيتىلدى. ئون نەچچە جايدا باغچىلار ۋە ئىستىراھەت نۇقتىلىرى. ياسالدى، يول بويلىرى ۋە كېسىشمە يول ئېغىزلىرىدا دەل، دەرەخ، گۈل-گىياھلار ئۆستۈرۈلۈپ، شەھەر مۇھىتى گۈزەللەشتۈرۈلدى.

سۈرەتتە: ئۇرۇمچى قىزىلتاغ باغچىسىنىڭ تاغ چوققىسىدىن يىراققا نەزەر.

ئۆركەش جاپپار فوتوسى

قەلبلەر ريشتىنى تۇتاشتۇرغۇچى

تەلئەت ئەخمەت، ئارزۇگۈل سېيىت

زاۋۇتتا ئۈنىڭ قەدىمى يەتمىگەن، ئەجرى سىڭمىگەن بىرمۇر ئورۇن يا‌كى ئىشنى تېپىش تەس. زاۋۇتنى چوڭ رېمونت قىلغاندا، ئىشچىلارنىڭ برقانچە كۈنگىچە قانتىنى ئىشلەپ ھارغىنلىقتىن بېلىنى رۇسلىيالمىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئىشچىلارغا بولغان ھېسداشلىقى تېخىمۇ كۆچەيدى. ئىككىنچى كۈنى، ئۇ ھەرقايسى ئىشخانا- بۆلۈمدىكىلەرنى باشلاپ، ئەپكەش، چوڭ سېۋەتلەرنى كۆتۈرۈپ ئىش ئورنىغا‌بارىدى ۋە ئىشچىلار بىلەن بىللە كېرەكسىز نەرسىلەرنى كۆتۈرۈپ، ئۆلار بىلەن مۇسابىقىگە چۈشتى. تاش پارچىلىرى ئۈنىڭ قوللىرىنى تىلىۋەتتى، مۇرىلىرى قىزىرىپ ئىششىپ كەتتى، لېكىن ئۇ بۇلارغا پىسەنت قىلماي ئىشنى داۋاملاشتۇرۇۋەردى. ئىشچىلار كۆز ئالدىدىكى بۇ ئەسىرلىك ھەنزىرىنى كۆرۈپ، ئۆزلىرىنىڭ بەلىسىنى ۋە ئىچىۋاتقان چايلىرىنى ئۈنگىنا سۇندى...

شۇخو ناھىيىلىك سېمونت زاۋۇتىنى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى يۇسۇپجان ياسىن ئەنە شۇنداق جايادا ھەر دائىم ئالدىدا مېڭىپ زاۋۇتنىكى 250 كە يېقىن ئىشچى- خىزمەتچىنىڭ ھۆرمىتىگە ئېرىشتى.

ناھىيە بازىرىدىن 34 كىلومېتر يىراقلىقتىكى قاتاسلىققا جايلاشقان بۇ زاۋۇت يىلىغا 20 مىڭ تونىنا سېمونت ئىشلەپچىقىرىدىغان كارخانا بولۇپ، شارائىتى ئىنتايىن ناچار ئىدى. شۇڭا كىشىلەر بۇ جايىنى «ئىنشى- جىن» بارمايدىغان جاي دېيىشەتتى. لېكىن ئەمدىلا 30 ياشقا كىرگەن پارتىيە ئەزاسى يۇسۇپجان ناھىيە بازىرىدىكى كۆڭۈللۈك خىزمەت ئورنىدىن ۋاز كېچىپ، بۇ ئورۇندا چوققۇر يىلتىز تارتتى.

1989 - يىلى تەشكىل ئۇنى ناھىيىلىك سېمونت زاۋۇتى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىلىقىغا تەينىلىگەندە ئۇ قىلچە ئىككىلىنمەي سېمونت زاۋۇتىغا باردى. ئۇ چاغلاردا ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت، تۇرمۇش شارائىتى ھەققەتەن نەمۇ ناچار ئىدى. ئىشچىلار ئايلاپ بىيىگى كۆكتات يېيەلمەيتتى، مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىدىن سۆز ئاچقىلى تېخىمۇ بولمايتتى، سېخلارنى چاڭ - توزان بېسىپ كەتكەنىدى. ئىشچىلارنىڭ ئەنە شۇنداق جاپالىق مۇھىت ئىچىدە ئۇن - تىنسىز ئىشلەۋاتقانلىقىنى كۆرگەن يۇسۇپجان بۇ يەردە تەۋرەنمەي ئىشلەش قارارىغا كەلدى.

يۇسۇپجان خىزمەتكە چۈشۈپ ئۈزاق ئۆتمەيلا زاۋۇت پارتىيە ياچېيكىسى ۋە ئامىۋى تەشكىلاتلار خىزمىتىنىڭ پىرىسىم پالەچ ھالەتكە چۈشۈپ قالغانلىقىنى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ، بولۇپمۇ ياش ئىشچىلارنىڭ زاۋۇنتىن ئۈمىدسىزلىنىۋاتقانلىقىنى بايقىدى. ئۇ بۇ خىل ھالەتنى تېزدىن ئۆزگەرتمىسە، ئىشلەپچىقىرىشنى يۈكسەلدۈرگىلى بولمايدىغانلىقىنى تونۇپ يېتىپ، سېخ ۋە ئىشچىلار ئارىسىغا بېرىپ ئەھۋال ئىگىلىدى، ئىشچىلار بىلەن سىرداشتى، پىشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى ۋە ياچېيكا ھەيئەتلىرى بىلەن مەسلىھەتلەشتى، ئۇ يېرىم يىل ئىچىدە ئىشچى- خىزمەتچىلەر بىلەن 200 نەچچە ئادەم (قېتىم) سۆھبەتلىشىپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيىسىدە بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىپ، ئاكتىپلىقىنى قوزغاشقا تۇرتكە بولدى. سېمونت سېخىدا بىرئىشچى ئۈچ يىل ئىلگىرى پارتىيىگە كىرىشنى تەلەپ قىلىپ ئىلتىماس يازغان ھەم نۇقتىلىق تەربىيىلەش ئوبيېكتى قىلىنغانىدى. بىراق، ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئىلتىماسنى قايتۇرۇۋالغانىدى. يۇسۇپجان بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، بۇ ئىشچى بىلەن سىرداشماقچى بولدى، بىراق بۇ ئىشچى يۇسۇپجانغا سوغۇق مۇئامىلىدە‌بولۇپ، ئۇنى ئۆيىگىمۇ كىرگۈزمىدى. يۇسۇپجان بۇنىڭدىن بىلەن يالتىيىپ قالماي ئۇنىڭ ئۆيىگە بىر نەچچە قېتىم بارغاندىن كېيىن، بۇ ئاخىرى كۆڭلىدىكى سۆزىنى ئېيتتى.

يۇسۇپجان ئۇنىڭ پارتىيىگە كىرسىمۇ - كىرمەسمۇ ئوخشاش ئىكەن، دېگەن سۆزىنى ئالاھىدە قاتتىق ئازابلاندى. ئۇ بۇ ئىشچى بىلەن ئارقا - ئارقىدىن يەتتە قېتىم سۆھبەتلىشىپ، بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىپ، پارتىيىگە قايتىدىن ئىلتىماس سۇندى. يۇسۇپجاننىڭ كۈچ چىقىرىشى بىلەن زاۋۇت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ تەشكىلىي تۈرمۇشى تېز ئەسلىگە كەلدى. ئۇ مەسئۇل كادىرلارنى ئارقىدا قالغان ياشلارنى دوست تۇتۇپ ئۇلارنى ئالغا بېسىشغا يېتەكلەشكە تەشكىللەپ، 100 دىن كۆپرەك ياشتا روشەن ئىلگىرىلەش ھاسىل قىلدى. بۇ ياشلاردىن بىر كىشى ئىتتىپاق ياچېيكىسىنىڭ شۇجىلىقىغا سايلاندى، 12 كىشى ئىلغار ئىشلەپچىقارغۇچى بولۇپ باھالاندى. ئون كىشى پارتىيىگە كىرىشنى تەلەپ قىلىپ ئىلتىماس يازدى.

يۇسۇپجان زاۋۇتتا مىللەتلەر كۆپ بولۇش ئەھۋالىغا ئاساسەن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى ئىشلەپچىقىرىشنى تۇنۇغانغا ئوخشاش تۇنۇتتى، كۈچ تەشكىلەپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش، بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش تەربىيىسى ئېلىپ بارىدى. يۇسۇپجاننىڭ باشلاپ مچىلىقىدا كەلگە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئەمۇنىلىك، ئاۋانگارتلىق رول ئويۇنىشى بىلەن زاۋۇتتا ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئىتتىپاقلىشىپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، ئورتاق نىشان ئۈچۈن تەڭ كۈچ چىقىرىدىغان يېپ- پىشىق بىرلىكە كەلدى. بىر قېتىم باشقا ئورۇندىكى بىر مىللىي يولداشنىڭ ئۆيىدە مۇسىبەت بولۇپ، ماشىنىغا جىددىي ئېھتىياجلىق بولدۇ. ئۇنىڭ ئۇستىگە قارا ئاغۇ چوشەي دەپ قالغاچقا، نەدىن ماشىنا تېپىشنى بىلەلمەي قالدۇ. ئاخىرى سېمونت زاۋۇتىدىن يارىدەم تەلەپ قىلدۇ. زاۋۇت ماشىنىلىرىنىڭ بىرخەۋىشۇپۇرىخەۋىنى ئۇلاپ گەپ - سۆز قىلماي ماشىنىسىنى ھەيدەپ، مېيىتنى ئۇزۇتۇپ ئاق سۇزۇلگەندە قايتىپ كېلىدۇ.

يۇسۇپجان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمىتىنى قوللاش، ئۇنىڭغا يار-دەم بېرىش باش تارتىپ بولمايدىغان مەسئۇلىيىتىم، دەپ قاراپ، زاۋۇت باشلىقىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەتنى تۇتۇشىغا يېقىندىن ماسلاشتى. 1990- يىلى يىل بېشىدا، زاۋۇت باشلىقىغا ماسلىشىپ، سېخلارنىڭ ھەددىدىگە لىك تۇزۇمىگە تۇزىتىش كىرگۈزۈپ، ئۇنى مۇكەممەللەشتۈردى؛ مەھسۇلىيەتكە ماسلىشىپ، بۆلۈملەردە‌ئاقلانغان مەسئۇلىيەتنى ئېنىقلاپ تەرتىپكە سالدى، قىسمەن بۆلۈملەردىكى خادىملارنى تەڭشىدى، بۇنىڭ بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقى ئېشىپ، ھەرقايسى سېخلارنىڭ سۈپەت تۆلەمىدە يۈكسىلىش بولدى. مەھسۇلاتنىڭ سۈپەتلىك بولۇش نىسبىتى 100% كە يېتىپ، خېرىدارلارنىڭ كۆپەيدى، زاۋۇتنىڭ ھاياتىي كۈچى ئاشتى.

قىزىلئوي سېمونت زاۋۇتىنىڭ ئالدىنقى بېرىم يىللىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى قانداق قىلىپ ئۆتۈزگەندىن ئىككى ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى؟

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئابدۇللا خەۋەر قىلدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستلىق قىزىلئوي سېمونت زاۋۇتى دادىل ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، دادىل تېخنىكا يېڭىلاپ، ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلمىي ئۇسۇلدا باشقۇرۇپ، كارخانىدىكى ماشنا - ئۇسكۇنىلەرنىڭ ئاپتوماتلىشىش دەرىجىسى، ئۆلچەملەشتۈرۈلۈشى ۋە تەجرىبىخانىسىنىڭ ئىلمىي ئانالىز قىلىش ئىقتىدارىنى جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە ئالدىنقى قاتارغا يەتكۈزۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، بۇ يىل ئالدىنقى بېرىم يىللىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى ئۆتۈكەن يىلدىكىگە قارىغاندا ئىككى ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشۇردى. بۇ زاۋۇت ئۆتۈكەن يىلى 17 مىڭ توننادىن كۆپرەك سېمونتنى ئىشلەپچىقارغان، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 2 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يەتكۈزگەن بولسا، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى بېرىم يىلىدا 36 مىڭ تونىنا سېمونت ئىشلەپچىقىرىپ، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 4 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يەتكۈزدى ۋە ئوبلاست بويىچە تايانچ كارخانىلارنىڭ بىرىگە ئايلاندى.

بۇ سېمونت زاۋۇتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 7 - بەش يىللىق پىلانىدىكى نۆۋەتلىق قۇرۇلۇش ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئامرات رايونلارغا يار - يۆلەك بولۇشى بويىچە نۆۋەتلىق قۇرۇلۇش سۈپىتىدە قۇرۇلۇپ، ئۆتكەن يىلى ئېشقا كىرىشتۈرۈلگەنىدى. زاۋۇت ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەندىن بۇيان، بولۇپمۇ بۇ يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ، زاۋۇت رەھبەرلىكى دادىل ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، ئىسلاھاتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى زاۋۇتنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش ۋە ياخشىلاشقا قارىتىپ، زاۋۇتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى زور دەرىجىدە ئاشۇردى. ئۇلار بۇنىڭ ئۈچۈن تۆۋەندىكىدەك خىزمەتلەرنى ئىشلىدى:

زاۋۇت ئالدى بىلەن نەزىرىنى ئىچكى قىسىمغا قارىتىپ، ئىلغار ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى يولغا قويدى. زاۋۇت سېخلار بىلەن، سېخلار بەن - گۇرۇپپىلار بىلەن، بەن - گۇرۇپپىلار ھەر بىر ئىشچى - خىزمەتچى بىلەن مەھسۇلات مىقدارى، مەھسۇلات سۈپىتى، بىخەتەر ئىشلەش، ئەسۋاب - ئۈسكۈنىلەرنى ئاسراش قاتارلىق ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنى ئىزچىل ئورۇنلىغۇچىلار بىلەن ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيىتى ئېلىش سىستېمىسىنى يولغا قويۇپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ھەر بىر ھالقىسىدا ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتى جەريانىدا تەربىيلىدى. تەربىيلىنىپ چىققان تېخنىك ۋە ئىشچىلار ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ھەرقايسى ھالقىلىرىدا مەھسۇلات سۈپىتىنى تېخنىكىلىق ئۆلچەملىرىنى ئىگىلەپ مېڭىش ۋە ئۇنىڭغا كاپالەتلىك قىلىشقا مەسئۇل قىلىندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، بۇ زاۋۇت زاۋۇت تەجرىبىخانىسىنى پايدىلىنىپ قايتا - قايتا تەجرىبىدىن ئۆتكۈزۈش ئارقىلىق تېخنىكا يېڭىلاپ، ئۆتكەن يىلدىكى پەقەت «325» سېمونتنىلا ئىشلەپچىقىرىدىغان ھالەتتىن قۇتۇلۇپ، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان «425» «525» سېمونت، ھەتتا نېفىت بۇرغىلاشتا ئىشلىتىلىدىغان سېمونتنىمۇ ئىشلەپچىقىرالايدىغان ئىقتىدارغا ئىگە بولدى. شۇنىڭ بىلەن جەنۇبىي شىنجاڭغا ئەلا سۈپەتلىك سېمونتلارنى ئۇرۇمچىدىن يۆتكەپ كېلىدىغان ئەھۋالغا خاتىمە بېرىلدى ۋە بۇ زاۋۇت ئىشلەپچىقارغان سېمونت جەنۇبىي شىنجاڭ بازىرىدا ئەڭ ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەپلا قالماي، پاكىستانغا ئېكسپورت قىلىنىشقا باشلىدى ھەمدە بۇ زاۋۇت جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە چەت ئەلگە سېمونت ئېكسپورت قىلىدىغان بىردىنبىر زاۋۇت بولۇپ قالدى.

- زاۋۇت كارخانىنىڭ تاشقى مۇھىتىنى داۋاملىق ياخشىلاپ تۇرۇشنى يەنە بىر مۇھىم مەسىلە سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. زاۋۇت خام ئەشيالىرىنىڭ زاۋۇتقا يېقىن بولۇشتەك ئەۋزەللىكىدىن يەنمۇ تولۇق پايدىلىنىش ئۈچۈن، خام ئەشيا ۋە ھەر خىل رودىلارنى قېزىش، توشۇش جەريانلىرىنى جىددىي تۈتۈش قىلىپ زامانىۋىلاشتۇردى ۋە ئاپتوماتلاشتۇردى. ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قوللىشى بىلەن مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتۇرۇلغان ھالدا زاۋۇتنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى ماسلاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك، قاتناش، سودا قاتارلىق ساھەرلەر بىلەن چېتىشلىق بولغان ھەر خىل مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ ماڭدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەخسۇس بازار ۋە خېرىدارلارنىڭ رايىنى تەكشۈرۈش - تەتقىق قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، خېرىدارلارنىڭ ۋە سانائەت، ئاساسىي قۇرۇلۇش، يېزا ئىگىلىك، سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى، دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشى ئورۇنلىرىنىڭ پىكىر - تەلەپلىرىنى ۋاقتىدا ئاڭلاپ، ۋاقتىدا ئەمەلىيەشتۈرۈپ مېڭىشقا ئەھمىيەت بەردى. بۇمۇ زاۋۇتنىڭ ھايات - كۈچىنى ئاشۇرۇشتا ئوڑتكىلىك رول ئوينىدى.

مېۋە - نەچچە يۈز مىليون يۈەن قىممەتلىك مەھسۇلاتنىڭ بېسىلىپ قېلىشى.

ھەي، بازارنىڭ بىر مەزگىل ئاۋات بولۇشى، بىر مەزگىل چۆلدەرەپ قېلىشى بۇ قانداق ئەھۋال؟

1

بازار شىنجاڭلىقلارغا ئاچچىق - چۈچۈكنىڭ تەمىنى تېتىتتى. شىنجاڭلىقلار ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ كۈچلۈك شامىلى يۈزلىرىدىكى چوڭمەلەنى قايرىۋەتكەندە، ۋەتەندىن ئاشلارنىڭ ئۆزلىرىنى بۇ زور بايلىقنىڭ خوجايىنلىرى ھېسابلايدىغان پالۋانلارغا «ئاشىق» بولغانلىقىنى ھېلىمۇ ئىسپاتلىدى. بىر مەزگىل جىمجىتلىق ھۆكۈم سۈرگەن بازار ئەنە شۇنداق ئاۋاز - ھاياتىي كۈچىنى قايتا تىكلىدى.

2

قورغاس بېگى بازىرىدا بىر كۈن

ئابدۇللا غەيرەت

8 - ئاينىك 21 - كۈنى، قورغاس ئېغىزى بېگى سودا بازىرىنىڭ ئېچىلىشىغا ئۇلگۈرۈپ بۇ يەرگە كەلدىم. سودا - سانائەتكە كەلگەن چەت ئەللىكلەر، غوللۇجا، سۈيدۈك ۋە باشقا جايلاردىن كېلىشۋاتقان ماشنا، ھارۋىلار، ئادەملەر... قورغاس دەريالىسىدىن ئۆتۈپ بېگى سودا بازىرىغا ئاقماقتا. مەنمۇ ئىلگىرى «چېگرا» سۈپىتى بىلەن ئادەمگە سۇرلۈك كۆرۈنىدىغان قارشى تەرەپكە بىخارامان كەلدىم، ئىككى دۆلەت چېگرىسىنىڭ پاسلىغا يېقىندىن سىلىنغان ئالتەمو كۆلەمدىكى ئۇستى يېپىق بازارغا ئىككى يۈەنگە بىلەت ئېلىپ كىردىم. كۆپ ئۆتمەي مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىن كەلگەن سودا - سانائەتچىلەر بەش ئاپتوبۇستا بازارغا كەلدى. بۇنىڭ بىلەن بازار تېخىمۇ ئاۋاتلىشىپ كەتتى. سومكىلار يېشىلىپ، مالالار قولدىن- قولغا ئۆتۈشكە، پېچەت - پېچەت پۇللار سانىلىشقا باشلىدى، بەزىلەر ئامېرىكا دوللىرىنى خەلق پۇلىغا تېگىشىش ئۈچۈن خەلق بانكىسىغا ماڭدى. شۇ ئاردا مەن 64 - تۈمەن - مەيدانىمىزنىڭ 12 - لىيەندىكى ئازاد قىزنى ئۇچرىتىپ قالدىم، ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈپ سورىدىم:

- سىزنى باي بولۇپ كەتتى دېيىشۋاتاتتى، راست ئوخشىمامدۇ؟

ئۇ قىزىرىپ كەتتى ھەمدە چۈشەندۈرۈشكە باشلىدى:

- سىز بىلمىسىز، يولدۇشۇم دۆلەت كادىرى، يېزا ئىگىلىك ئاگرانۇمى، بىز تىرىشىپ ئىشلەپ يېرىمىزدىن ھەر يىلى ياخشى ھوسۇل ئالدۇق، قول تراكتورى سېتىۋالدۇق، كۈنىمىزمۇ ياخشى ئۆتۈۋاتىدۇ. ئەمما زاپاس پۇلىمىز ئانچە ئاۋۇمىدى. مەن ئۇيغۇر ئويلاپ، بۇيان ئويلاپ، ئاخىرى 4 - ئايدىن باشلاپ، قورغاس ئېغىزى بازىرىدىن مال ئېلىپ ئۆز لىيەنىمىزگە ئاپىرىپ سېتىپ باقتىم. ئەتىگەن كېلىپ، كەچ قايتىپ تارتقان جاپاغا چۈشلۈق كۈنىگە ئوتتۇرىھىساب بىلەن 30 يۈەن پايدا ئالدىم، شۇڭا، مەبلەغنى جىقراق سېلىپ، چەت ئەللىكلەرنىڭ مالىلىرىنى توپ ئېلىپ، ئۆزىمىزنىڭكىلەرگە توپ ئۆتكۈزدۇم. بۇ يېگى سودا بازىرى ئېچىلىپ مېنىڭ تېخىمۇ جۇرئەتلىك بىلەن بازارغا كىرىشىمگە ياخشى شارائىت يارىتىلدى...شۇ ئاردا بىر رۇس ئايال كېلىپ، ئۇنىڭغا رۇسچە بىر نېمىلەرنى دېدى، ئازادقىزمۇ ئانچە راۋان بولمىغان رۇس تىلىدا ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىپ كەتتى. مەن ئۇلارنى سۆرەتكە تارتۋالدىم. مەن بۇ يەردە تۇنىمىزدىن كەلگەن خېلى نۇرغۇن ئېلىپ - ساتارلار بىلەن ئۇچرىشىپ قالدىم، ئۇلار سودىسىنىڭ ئوڭۇشلۇق بولۇۋاتقانلىقىنى قىزغىن سۆزلەپ بەردى.

مەن بازاردىن چىققاندىن كېيىن يولبۇيى ئويلىنىپ ماڭدىم. تۇنىمىز ئىلگىرى نامراتلىقتا داڭقى بار ئوروڭ ئىدى. مانا ئەمدى نوقۇل تېرىقچىلىققىلا تايانماي، بازار ئىگىلىكىگە يۈرۈش قىلىدىغان شارائىت بار بولدى. تۇنىمىزدىكى رەھبىرىي كادىرلار، دېھقان، چارۋىچىلار بۇ پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، تۇنىمىزنىڭ چىگىسىخ - ئوزا بازىرى بىلەن ئېچىۋېتىلگەن قورغاس ئېغىزىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئىكەنلىكىدەك ئەۋزەل شارائىتتىن پايدىلىنىپ، ئەزەلدىن قىلىپ كۆرمىگەن سودا كەسپىنى راۋاجلاندۇرسا نامراتلىقتىن تېز قۇتۇلۇپ كېتىشكە ئىشەنچىم تېخىمۇ ئاشتى.

* * * * * * * * *

ئاشۇرماقچى بولدى.

بۇ، شىنجاڭلىقلارنىڭ چوڭ بازار قۇرۇشىدىكى رەڭدار بىر كۆرۈنۈش بولۇپ قالدۇ. «ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى» نىڭ تەسرىنى مەڭگۈ ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن، شىنجاڭدىكى ھەرقايسى ساھە، تارماقلار ھەربىرىنى كېسىلىپ بولدى، مالىيە تارماقلىرىمۇ سېخلىق بىلەن پۇل ئاجراتتى، ھەممەيلەن بىردەك مەقسەتكە يەتمىگۈچە توختىمايدىغانلىقلىرىنى بىلدۈرۈشتى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك تاشقى سودا شىركىتى بۇ يىل تۇرپان شەھىرىگە 1200 تونىنا ئېكسپورت قوغۇنى سېتىپ بېرىشنى ۋەزىپە قىلغانىدى. 8 - ئاينىك ئاخىرىغا قەدەر تۇرپان شەھىرى بويىچە بۇ ۋەزىپە ئورۇندىلىپ بولدى.

سۈرەتتە: قوغۇنلارنى يەشكىلەرگە قاچىلانماقتا. ئەرشىدىن توختى فوتوسى

شىنجاڭلىقلار چوڭ بازار قۇردى

بولغانلىقىنى ئىپادىسى.

بىر ئايدىن كېيىن مەملىكەتلىك «ئۇچقۇن» پىلانى نەتىجىلىرى ۋە پاتېنت تېخنىكىسى بويىچە ئۇرۇمچى يەرمەنكە - كېڭىشىش يىغىنى ئېچىلىپ، شىنجاڭدا چوڭ بازار قۇرۇشنىڭ ئۈلۈغۋار مارشى ياڭراپ، تۇمەنلىگەن تىنچلىق شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۇنتۇرا ئاسىيالىقلارنىڭ مال سېتىۋېلىش ئارزۇسىنى شىنجاڭنىڭ مەركىزىي رايونلىرىنىچە ئېلىپ كەلدى.

شىنجاڭلىقلار چوڭ بازار قۇرۇشتا ئاسىيا - تاۋروپا 2 - چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىگە تايىنىپ،

مەسئولىيەت تۇيغۇسى بىلەن ئورنىتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يەنە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆرلىتىش بىلەن بىر قاتاردا، مەسئۇلىيەتسىزلىك، ئىشخورلۇق، ئىسراپچىلىق، ئەيىبلەش، تەنقىد ۋە ئۆزىنى تەنقىد قاتارلىق ئىشلارنى ئەمەلىيەتتە ئىزچىل ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىقتىسادىي ئىشلارنى ياخشى قىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماددىي ۋە مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاپ بېرىشقا كاپالەتلىك قىلىدۇ.

ئىشچى - خىزمەتچى بىلەن مەسئۇلات سۆيۈشتىنى داۋاملىق ياخشىلاپ تۇرۇشنى ۋاقىتلىق ھايات - ماماتى مەسىلىسى قىلىپ قارىماي، ئۇنى ئۇزاق مۇددەتلىك ئىستراتېگىيەلىك ئورۇنغا قويۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىقتىسادىي ھاياتتىكى ئاساسىي ھوقۇق - مەنپەئەتلىرىنى ئىشەنچلىك قوغداپ، ئۇلارنىڭ ئىجادىي تەشەببۇسكارلىقىنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىقتىسادىي ھاياتنىڭ ھەر قايسى ساھەلىرىدە تولۇق نامايان قىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىقتىسادىي ھاياتتىكى ئاساسىي ھوقۇق - مەنپەئەتلىرىنى ئىشەنچلىك قوغدا

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىي ئاغمي كومىتېتىنىڭ باج ئوغرىلىغان، باج تاپشۇرۇشتا ئارشى چىققان جىنايەتچىلەرنى جازالاش ئوغرىسىدىكى قوشۇمچە بەلگىلىمىسى

1992-يىلى 9-ئاينىڭ 4-كۈنى 7-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ 27-سانلىق يىغىندا ماقۇللاندى

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى رەئىسىنىڭ بۇيرۇقى
61-نومۇرلۇق

«جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ باج ئوغرىلىغان، باج تاپشۇرۇشقا قارشى چىققان جىنايەتچىلەرنى جازالاش توغرىسىدىكى قوشۇمچە بەلگىلىمسى» جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى 7-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ 27-سانلىق يىغىندا 1992-يىلى 9-ئاينىڭ 4-كۈنى ماقۇللىنىپ ئېلان قىلىندى، 1993-يىلى 1-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن ئېتىبارەن يولغا قويۇلسۇن.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى

ياڭ شاڭكۇن

1992 - يىلى 9 - ئاينىڭ 4 - كۈنى

باج ئوغرىلىغان، باج تاپشۇرۇشقا قارشى چىققان جىنايەتچىلەرنى جازالاش ئۈچۈن جىنايى ئىشلار قانۇنىغا تۆۋەندىكىچە قوشۇمچە بەلگىلىمە كىرگۈزۈلدى:

1. باج تاپشۇرغۇچىلار ھېساب دەپتەر، ھېسابقا چۈشۈرۈش ئىسپاتلىرىنى ئۆيدۈرۈپ چىقىش، ئۆزگەرتىش، يوشۇرۇش، ئۆز مەيلىچە كۆيدۈرۈۋېتىش، ھېساب دەپتىرىگە چىقىمنى كۆپ خاتىرلەش ياكى كىرىمنى خاتىرلىمەسلىك، ئاز خاتىرلەش ياكى باج تاپشۇرۇش ئىلتىماسىنى ساختا مەلۇم قىلىش ۋاستىسى ئارقىلىق تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باجنى تاپشۇرمسا ياكى ئاز تاپشۇرسا، باج ئوغرىلىغانلىق بولىدۇ. ئوغرىلىغان باج سوممىسى تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باجنىڭ ئون پىرسەنتىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلىسە، شۇنداقلا ئوغرىلىغان باج سوممىسى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشسا ياكى باج ئوغرىلاش سەۋەبىدىن باج ئورگانلىرى ئىككى قېتىم مەمۇرىي جازا بەرگەندىن كېيىنمۇ باج ئوغرىلىغان بولسا، ئۈچ يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى ياكى تۈتۈپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى بېرىلىدۇ ھەمدە ئوغرىلىغان باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ؛ ئوغرىلىغان باج سوممىسى تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج سوممىسىنىڭ 30 پىرسەنتىدىن ئاشسا، يەنى ئوغرىلىغان باج سوممىسى 100 مىڭ يۈەندىن ئاشسا، ئۈچ يىلدىن يۇقىرى، يەتتە يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى بېرىلىدۇ ھەمدە ئوغرىلىغان سادىر قىلغان بولسا، 2-مادداىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن جەرىمانە قويۇلىدۇ ھەمدە بۇئاستە جاۋابكارلىقى بار مەسئۇل كىشىگە ۋە باشقا بۇئاستە جاۋابكارلارغا ئۈچ يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى ياكى تۈتۈپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى بېرىلىدۇ.

4. باج تاپشۇرغۇچى باج خادىملىرىغا پارا بېرىپ، تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باجنى تاپشۇرمسا ياكى ئاز تاپشۇرسا، ئۇلارنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى پاراخورلۇق جنايىتى قاتاردا سۇرۇشتۇرۇلىدۇ ھەمدە تاپشۇرمغان ياكى ئاز تاپشۇرغان باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ.

5. كارخانا كەسىپى ئورۇنلار ئۆزلىرى ئىشلەپچىقارغان ياكى باشقۇرغان تاۋارلار توغرىسىدا يالغان ئېكسپورت مەلۇماتى بېرىش قاتارلىق ئالدامچىلىق ۋاستىلىرىنى قوللىنىپ، دۆلەت قايتۇرۇپ بەرگەن ئېكسپورت بېجىنى ئالدامچىلىق بىلەن ئېلىۋالغان بولسا، سوممىسى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشقانلارغا ئالداپ ئېلىۋالغان باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ ھەمدە بۇئاستە جاۋابكارلىقى بار مەسئۇل كىشىلەرگە ۋە باشقا بۇئاستە جاۋابكارلارغا ئۈچ يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى ياكى تۈتۈپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى بېرىلىدۇ.

ئالدىنقى تارماقتا بەلگىلەنگەندىن باشقا ئورۇنلار ياكى شەخسلەر دۆلەت قايتۇرۇپ بېرىدىغان ئېكسپورت بېجىنى ئالدامچىلىق بىلەن ئېلىۋالغان بولسا، ئۇلارنىڭ جنايى جاۋابكارلىقى ئالدامچىلىق جنايىتى بويىچە سۇرۇشتۇرۇلىدۇ ھەمدە ئالدامچىلىق بىلەن ئېلىۋالغان باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ؛ ئورۇنلار مۇشۇ تارماقتىكى جنايەتنى ئۆتكۈزسە جەرىمانە قويۇلغاندىن باشقا، بۇئاستە جاۋابكارلىقى بار مەسئۇل كىشىلەر ۋە باشقا بۇئاستە جاۋابكارلارنىڭ جنايى جاۋابكارلىقى ئالدامچىلىق جنايىتى بويىچە سۇرۇشتۇرۇلىدۇ.

6. زوراۋانلىق ۋە تەھدىت سېلىش ئۇسۇلى ئارقىلىق باج تاپشۇرۇشنى رەت قىلسا، باج تاپشۇرۇشقا قارشى چىققانلىق ھېسابلىنىپ، ئۈچ يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى ياكى تۈتۈپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى بېرىلىدۇ ھەمدە تاپشۇرمغان باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىر بولغانلارغا ئۈچ يىلدىن

بېيجىڭ 1 - تەجرىبە باشلانغۇچ مەكتىپى يىغىلىش ئۆتكۈزۈپ، مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 80 يىللىقىنى تەبرىكلىدى

لى پېڭ زۇڭلى مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەپ: «ئەجىر قىلغاچ باغۋەنلەر، مېۋە بەردى كۆچەتلەر» دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋە چەت ئەللەرگە مەشھۇر بېيجىڭ 1 - تەجرىبە باشلانغۇچ مەكتىپى بۈگۈن يېغىلىش ئۆتكۈزۈپ، مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 80 يىللىقىنى تەبرىكلىدى.

گۇۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 80 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن: «ئەجىر قىلغاچ باغۋەنلەر، مېۋە بەردى كۆچەتلەر» دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى لى شېمىڭ، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىيۈەنجاڭى لېي جيېچيۇڭ قاتارلىقلار مۇ ئايرىم-ئايرىم ھالدا بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

1920 - يىلدىن 1921 - يىلغىچە بۇ مەكتەپتە ئوقۇتقۇچىلىق قىلغان يولداش دېڭ يىڭچاۋ ھايات ۋاقتىدا بۇ مەكتەپنىڭ تۇنجى ئايال ئوقۇتقۇچىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن تەبرىك خېتى يېزىپ بەرگەن. خەتتە: «بېيجىڭ 1 - تەجرىبە باشلانغۇچ مەكتىپى باشلانغۇچ مەكتەپ بولسىمۇ، كىچىك دېگىلى بولمايدۇ. ئۇ بۇنىڭدىن 60 يىل ئىلگىرى مەملىكەت بويىچە بىر قەدەر داڭلىق ياخشى مەكتەپ ئىدى. مەكتەپتە ياخشى مەكتەپ ئىستىلى ۋە ئوقۇتۇش ئىستىلى ھەمدە مەكتەپ باشقۇرۇش ئەنئەنىسى بار ئىدى. مەكتەپنىڭ ياخشى باشقۇرۇلغانلىقىدىكى ئاچقۇچ رەھبەرلەرنىڭ تەدبىرلىك بولغانلىقى، مەكتەپتە باشتىن - ئاخىر سۈپىتى ياخشى، كەسپىي سەۋىيىسى يۇقىرى ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ بولغانلىقىدا.» دەپ يېزىلغان.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىيۈەنجاڭى لياۋ خەنشىڭ ئالغاندىن كېيىن كۆزىگە ياش ئېلىپ، ئىنتايىن تەسىرلەندى.

جەن شيۇكۇن قاتارلىق تۆت ئوقۇغۇچىنىڭ ئۆچى بۇ يىل ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىدىن ئۆتەلمەن، بىرى تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپكە كۆچكەن بولسىمۇ، ئائىلە قىينچىلىقى بولغاچقا، ئوقۇشتىن قېپقېلىش خەۋپىگە دۇچ كەلگەندى. يېقىندا سىياسىي كومىسسار شېڭ جيەنچاڭ قاتارلىق يولداشلار بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، دەرھال پۇتۇن ئىدارىدىكى كومانداىر - جەڭچىلەر ئىچىدە «بىر قاپ تاماكىنى ئاز چېكىپ، مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش» ھەرىكىتى ۋاقتىدا بۇ مەكتەپنىڭ ئ

سومبسی 100 مك يۈەندىن ئاشسا، ئۈچ يىلدىن يۇقىرى، يەتتە يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى بېرىلىدۇ ھەمدە ئوغرىلىغان باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ.

باج يغىۋېلىش مەجبۇرىيىتىنى ئۆتىگۈچىلەرنىڭ ئېتىلغان ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، تۆتۈپ قېلىنغان، يغىۋېلىنغان باج سوممىسىنى تاپشۇرمىسا ياكى ئاز تاپشۇرسا، سوممىسى تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك ئون پىرسەنتىدىن ئاشسا ھەمدە 10 مك يۈەندىن ئاشسا، يۇقىرىقى تارماقتىكى بەلگىلىمە بويىچە جازالىنىدۇ.

يۇقىرىقى ئىككى تارماقتا ئېيتىلغان قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەتلەرنى كۆپ قېتىم سادىر قىلغانلار جازالانمىغان بولسا، ئۇلارنىڭ ئوغرىلىغان بېجى جەملەپ ھېسابلىنىدۇ.

2. باج تاپشۇرغۇچى تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج سوممىسىغا قەرزدار بولۇپ قالغاندا، مال-مۈلكىنى يۆتكۈۋېتىش ياكى يوشۇرۇش ۋاستىلىرى ئارقىلىق باج تارماقلىرىنى قەرزدار بولۇپ قالغان باجنى يغىۋېلىشقا ئامالسىز ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويسا، سوممىسى 10 مك يۈەندىن يۇقىرى، 100 مك يۈەندىن تۆۋەن بولغانلارغا ئۈچ يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى ياكى تۆتۈپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى بېرىلىدۇ ھەمدە قەرزدار بولۇپ قالغان باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ؛ سوممىسى 100 مك يۈەندىن ئاشسا، ئۈچ يىلدىن يۇقىرى، يەتتە يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى بېرىلىدۇ ھەمدە قەرزدار بولۇپ قالغان باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ.

3. كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلار 1-، 2-ماددىدىكى جىنايەتلەرنى جەرىمانە قويۇلىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىر بولغانلارغا ئۈچ يىلدىن يۇقىرى، يەتتە يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى بېرىلىدۇ ھەمدە تاپشۇرمىغان باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويۇلىدۇ.

زوراۋانلىق ئۇسۇلى ئارقىلىق باج تاپشۇرۇشقا قارشى چىقىپ، كىشىلەرنىڭ ئېغىر زەخمىلىنىش ياكى ئۆلۈشىگە سەۋەبچى بولغانلار زەخمىلەندۇرۇش جىنايىتى، قاتتىللىق جىنايىتى بويىچە ئېغىرلىتىپ جازالىنىدۇ ھەمدە ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمە بويىچە جەرىمانە قويۇلىدۇ.

7. باج ئورگانلىرى مۇشۇ بەلگىلىمىدىكى جىنايەتنى ئۆتكۈزگەنلەرنىڭ تاپشۇرمىغان، ئاز تاپشۇرغان، قەرزدار بولۇپ قالغان، تاپشۇرۇشنى رەت قىلغان ياكى ئالدامچىلىق بىلەن ئېلىۋالغان باج سوممىسىنى سۈرۈشتە قىلىپ يغىۋالىدۇ. باج ئورگانلىرى قانۇن بويىچە جىنايى جازادىن كەچۈرۈم قىلىنغانلارنىڭ تاپشۇرمىغان، ئاز تاپشۇرغان، قەرزدار بولۇپ قالغان، تاپشۇرۇشنى رەت قىلغان ياكى ئالدامچىلىق بىلەن ئېلىۋالغان باج سوممىسىنى سۈرۈشتە قىلىپ يغىۋالغاندىن باشقا، تاپشۇرمىغان، ئاز تاپشۇرغان، قەرزدار بولۇپ قالغان، تاپشۇرۇشنى رەت قىلغان ياكى ئالدامچىلىق بىلەن ئېلىۋالغان باج سوممىسىنىڭ بەش ھەسسىسىدىن تۆۋەن جەرىمانە قويىدۇ.

8. بۇ بەلگىلىمە 1993-يىلى 1-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن ئېتىبارەن يولغا قويۇلىدۇ.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5-سېنتەبر تېلېگرامىسى)

جەمئىيەتتىكى كۆچلەردىن پايدىلىنىپ مەكتەپ ئېچىش ئىشى ساغلام راۋاجلانماقتا.

ھازىر بۇ شەھەردە ئۆلكىنىڭ ئىچى - سىرتىدىن كەلگەن 36 مىڭدىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى جەمئىيەتتىكى كۆچلەر ئاچقان 234 مەكتەپتە بېڭىچە تەربىيىلەنمەكتە.

جېڭجۇ شەھىرى جەمئىيەتتىكى كۆچلەرگە تايىنىپ مەكتەپ ئېچىشنى 80 - يىللارنىڭ باشلىرىدا باشلىغان. مەكتەپ ئاچقانلار، ئاساسەن، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار، كارخانا-كەسىپىي ئورۇنلار ۋە شەخسلەردىن ئىبارەت. بۇ مەكتەپلەر ھەر خىل شەكىلدە بولۇپ، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى تولۇقلاش كۇرسى، تەكرارلاش كۇرسى، يەنە ئەملىي تېخنىكا، كەسىپىي تېخنىكا كۇرسى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ كۇرسلاردا ئوقۇغانلار ھەم كۆپ پەن بويىچە بىلىم ئالىدۇ، ھەم يەككە پەننى تاللاپ ئۆگىنىدۇ. يېقىنقى ئون يىلدىن بۇيان، جەمئىيەتتىكى كۆچلەر ئاچقان بۇ مەكتەپلەر دۆلەتتىن پۇل ياكى شتات تەلەپ قىلماي، جەمئىيەتكە جىددىي ئېھتىياجلىق ئىختىساس ئىگىلىرىدىن 287 مىڭدىن ئارتۇق كىشىنى تەربىيىلەپ بەردى.

چېڭخەي بازار دىستېمىسىغا تايىنىپ بېكىنمە ھالەتتىن قۇتۇلدى

سودا بازىرى دىستېمىسىنىڭ بەرپا قىلىنىشىغا ئەگىشىپ، ئىچكى قوروقلۇقتا جايلاشقان چېڭخەي ئۆلكىسى بېكىنمە ھالەتتىن قۇتۇلۇپ، تاۋار ئىگىلىكى ۋە تارقىتىش تىقتىدارى زور دەرىجىدە كۈچەيتىلىپ قالماي، ھەر قايسى جەھەتلەردىكى مال - ئەشيالارمۇ جەلپ قىلىندى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا، چېڭخەي ئۆلكىسىنىڭ شەھەر- يېزىلارنىڭ تاۋار ئوبوروت دائىرىسى كېڭەيتىلدى، ئۇچۇر توپلاش قەدىمى تېزلىتىلدى، شۇنداقلا باراۋەرلىك ئاساسىدا رىقابەتلىشىدىغان ياخشى ئىچكى - تاشقى تۇنىيايدىغان ئوبوروت يولىغا قەدەم قويىدى.

چېڭخەي ئۆلكىسىنىڭ سودا بازىرى مېخانىزمىنىڭ مۇكەممەللىشىشى ۋە راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، ئۆلكە بويىچە شەھەر- يېزىلارنىڭ تاۋار ئوبوروت دائىرىسى كېڭەيتىلدى، ئۇچۇر توپلاش قەدىمى تېزلىتىلدى، شۇنداقلا باراۋەرلىك ئاساسىدا رىقابەتلىشىدىغان ياخشى ئىچكى - تاشقى

ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش توغرىسىدا ئېلان

ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا تەرجىمە - تەھرىر كومىتېتى سىرتتىن ئوقۇش مەركىزى ئاپتونوم رايونلۇق ماارىپ كومىتېتى چوڭلار ئالىي ماارىپ باشقارمىسىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن تۆۋەندىكى كەسىپلەرگە پوتۇن كۇنلۇك كونسۇلتاتسىيە سىنىپىي ئاچىدۇ.

1. قوبۇل قىلىنىدىغان كەسىپلەر:

(1) خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە تەرجىمانلىق كەسپى.

(2) بوغالتىرلىق كەسپى.

2. ئوقۇش مۇددىتى ۋە راسخوتلىرى:

ئوقۇش مۇددىتى ئىككى يىل، بىر يىللىق ئوقۇش راسخوتى 700 يۈەن، ياتاق راسخوتى 300 يۈەن، ماتېرىيال راسخوتى 60 يۈەن، ئوقۇغۇچىلار ئىككى يىللىق راسخوتنى بىرلا ۋاقىتتا تاپشۇرۇشى ھەمدە ياتاق راسخوتى، ئاشلىق بېلەت ۋە يوتقان - كۆرپىنى ئۆزلىرى ئېلىپ كېلىشى كېرەك.

3. قوبۇل قىلىش ئوبيېكتى:

1. 92- يىلى ئالىي مەكتەپلەرگە ئىمتىھان بېرىپ ئۆتەلمىگەن، 220 دىن يۇقىرى نومۇر ئالغانلاردىن تاللاپ قوبۇل قىلىنىدۇ.

ئوقۇغۇچىلار ئۆزلۈكىدىن ئوگىنىپ ئىمتىھان بەرگەنلەردىن ئېلىنىدىغان بىرئوتاش ئىمتىھانغا قاتناشتۇرۇلىدۇ. لاياقەتلىك بولغانلارغا ئاپتونوم رايونلۇق ئۆزلۈكىدىن ئوگەنگەنلەردىن ئىمتىھان ئېلىشقا بېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى تەرىپىدىن ئوقۇش پوتتۇرۇش گۇۋاھنامىسى بېرىلىدۇ.

ئوقۇش 9- ئاينىڭ 21- كۈنى باشلىنىدۇ. ئالاقىلەشكۈچى: ۋەلى رېشىت.

ئادرېسى: ئۇرۇمچى شەھەرلىك «ئىتتىپاق» يولى 50- نومۇر، تېلېفون نومۇرى: 262216.

قەبرە كۆچۈرۈش توغرىسىدا ئېلان

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق دوختۇرخانىسى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك شەھەر لايىھىلەشنى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق، رادىئو-تېلېۋىزىيە نازارىتىنىڭ شەرقىي جەنۇبىدىكى يەر قۇرۇلۇش قىلىش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ. ئومۇمەن مۇشۇ دائىرىدىكى قەبرىلەرنى گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئۇرۇمچى شەھەرلىك مۇسۇلمانلار دەپنە ئىدارىسى بىلەن ئالاقىلىشىپ، بىر ئاي ئىچىدە يېگى قەبرىستانلىققا يۆتكىشىنى سورايمىز. ۋاقتى ئۆتۈپ كەتسە، ئىگە-چاقسىز قەبرە دەپ قارالىپ مۇسۇلمانلار ئىدارىسى ۋەكالىتەن كۆچۈرۈۋېتىدۇ.

ئالاھىدە ئۇقتۇرۇش قىلىندى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك مۇسۇلمانلار دەپنە ئىدارىسى. ئورنى: شەرقىي «خوتەن» يولى 5-نومۇر. تېلېفون نومۇرى: 516700، ئالاقىلەشكۈچى: قادىر.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولۇپ، كېيىن ئازراق يامغۇر ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا: ℃ 10— ℃ 28 بولىدۇ، بەش بال شامال چىقىدۇ.

يۇننەن گۇل چېچى - شىزاڭ مېھرىگىياسى جەۋھىرى

خۇڭدا — سىزنىڭ ھەقىقىي ئېھتىياجىڭىز

ئىقتىدارى

• قان بېسىمىنى تەڭشەيدۇ، قاندىكى ماي تەركىبىنى تۆۋەنلىتىدۇ، قاندا مايسىمان تەركىب بەك كۆپەيىپ كېتىش كېسەللىكى قاتارلىق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ ۋە ئۇنىڭغا شىپا بولىدۇ.

• تاجىسىمان قىزىل قان تومۇرىدىكى قان مىقدارىنى كۆپەيتىدۇ، قىزىل قان تومۇرى قېتىشىش كېسەللىكى ۋە يۈرەككە قان يېتىشمەسلىك كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ ۋە ئۇنىڭغا شىپا بولىدۇ.

• مەزى بېزى يالۇغى ۋە ياشانغانلارنىڭ مەزى بېزى چوگىيىپ كېتىش كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ ۋە ئۇنىڭغا شىپا بولىدۇ.

• يىلىكنىڭ قان ھاسىل قىلىش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىدۇ، خىمىيىلىك داۋالاش ۋە رادىئاكتىپ نۇردىن پەيدا بولغان ئاق قان ھۈجەيرىسى ئازىيىپ كېتىش كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ ۋە ئۇنىڭغا شىپا بولىدۇ.

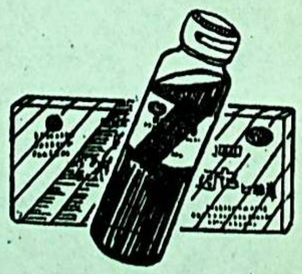
• بەدەننىڭ ئېمۇنىتېت كۈچىنى ئاشۇرىدۇ، ئۈيقۇنى ياخشىلايدۇ، چارچاشنى تۈگىتىدۇ.

تېلېفون نومۇرى: 81380، 81565 تېلېگرامما نومۇرى: 4093، پوچتا نومۇرى: 650118

ئادرېسى: يۇننەن ئۆلكىسى كۇنمىڭ شەھىرى يولى 63- نومۇر.

ساتقۇچى ئورۇن: ئۇرۇمچى بېڭى، ئالاھىدە دورىلار سودا دۈكىنى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك دورا ماتېرىياللىرى شىركىتى، ئۇرۇمچى تىببىي دورا شىركىتى، تىببىي دورا پونكىتى، دورا ماتېرىياللىرى پونكىتى، شىنجاڭدىكى ھەرقايسى تىببىي دورا، دورا ماتېرىياللىرى شىركىتى، تىببىي دورىلارنى پارچە سېتىش دۈكانلىرىدا سېتىلىدۇ.

زاۋۇتنىڭ ئۇرۇمچى شەھىرىدە دائىمىي تۇرۇشلۇق ئىش بېجىرىش ئورنى: قوراللىق ساقچى قىسىملىرى زۇڭدۇيى بېيندىكى «ئاققۇ كۆلى» مېھمانخانىسىنىڭ 809-نومۇرلۇق ئۆيىدە. ئالاقىلەشكۈچى: جى يۈك، ۋاڭ يۈكچۈن

جۇڭگو يۇننەن كۇنمىڭ «خۇڭدا» دورا زاۋۇتى

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65 — 0002/Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1— 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 ـ يىل

سېنتەبر

25

جۈمە

لى پېڭ ناھىيە دەرىجىلىك ئاپپاراتلارنى ئىسلاھ قىلىش سىناق نۇقتىلىرى خىزمىتى سۆھبەت يىغىندا مۇنداق دېدى:

ئاپپاراتلارنى ئىسلاھ قىلىش پۇرستى پىشىپ يېتىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 23 ـ سېنتەبر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن مەملىكەتلىك ناھىيە دەرىجىلىك ئاپپاراتلارنى ئىسلاھ قىلىش سىناق نۇقتىلىرى خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىغا قاتناشقان يولداشلار بىلەن سۆھبەتلەشكەندە، ئاپپاراتلارنى ئىسلاھ قىلىش پۇرستى پەيدىنپەي پىشىپ يېتىلدى، دېدى.

لى پېڭ سۆھبەت يىغىنىدا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئاپپاراتلارنى ئىسلاھ قىلىشنىڭ مەقسىتى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى ئورنىتىش ئۈچۈن قىلىنغان مۇھىم ئىسلاھات ئىدى. ئىسلاھات ئىلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئۇقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت.

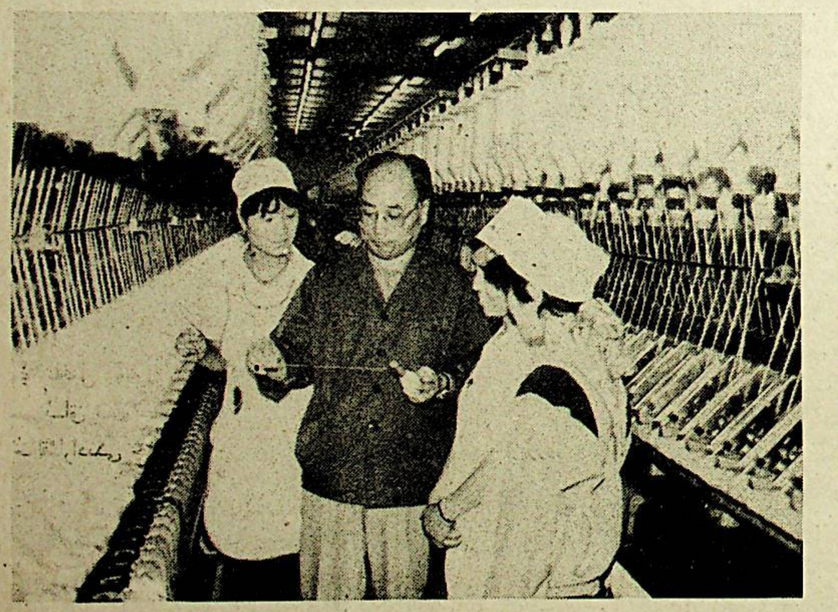
ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىر ناھىيە دەرىجىلىك ئاپپاراتلارنى ئىسلاھ قىلىش سىناق خىزمىتى خېلى ياخشى باشلاندى، ۋەزىيەت ناھايىتى ياخشى، مەملىكەت بويىچە سىناق قىلىنغان ناھىيىلەر 350 تىن ئاشتى ھەم نۇرغۇن ياخشى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. بىز مۇشۇ ئاساستا رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، سىناق نۇقتىلىرىنى كېڭەيتىپ، يۇرۇشلەشتۈرۈپ ئىلىپ بېرىپ، ھەر دەرىجىلىك ئاپپاراتلار ئىسلاھاتىنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇنى ئۇقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا خىزمەت قىلدۇرۇشىمىز لازىم. بۇمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىي كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزى ۋە مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسى ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ كونكرېت ئىپادىسى.

لى پېڭ ئاپپاراتلارنى ئىسلاھاتىدا يۇقىرى-تۆۋەننى يۇرۇشلەشتۈرۈش مەسىلىسى ئۈستىدە توختىلىپ: يۇقىرى دەرىجىلىك كەسىپىي مەسئۇل تارماقلار ھوقۇقنى تۆۋەنگە بېرىشى، تۆۋەننىڭ ئىسلاھاتىنى قوللىشى، تۆۋەننىڭ ئىسلاھاتىغا ئارىلىشىۋالماسلىقى كېرەك، دېدى.

لى پېڭ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئاپپاراتلارنى ئىسلاھاتىدا جەزمەن ھۆكۈمەت بىلەن كارخانىنى ئايرىۋېتىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش كېرەك، ھۆكۈمەت تارماقلىرى ئەمدى كارخانىلارنى بۇۋاستە باشقۇرماسلىقى كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئومۇمىي جەھەتتىن باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، فۇنكسىيەدە بۇرۇلۇش قىلىپ، ئاپپاراتلارنى ئىخچاملاپ، «ئاپپارات كىچىك، مۇلازىمەت چوڭ بولۇش» نى يولغا قويۇپ، خىزمەت ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش لازىم.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئاپپارات ئىسلاھاتىدا دۆلەت ئورگانلىرى ھۆكۈمەت خىزمەتچىسى تۈزۈمىنى پەيدىنپەي يولغا قويىدۇ. ھازىر ھۆكۈمەت خىزمەتچىسى تۈزۈمىگە ئالاقىدار نىزام تۈزۈلۈپ بولدى، تەستىقلانغاندىن كېيىن باسقۇچلۇق ھالدا يولغا قويۇلىدۇ.

لى پېڭ ئاخىردا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپپارات ئىسلاھاتى چوڭ ئىش، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەر ئاپپارات ئىسلاھاتى خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، بۇ خىزمەتنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، رەھبەرلىكنى ھەقىقىي تۇرده كۈچەيتىشى كېرەك.

مەملىكەتلىك «1 ـ ماي» ئەمگەك مېدالغا ئېرىشكەن شىنجاڭ 1 ـ ئىپۇل توقۇمچىلىق باش زاۋۇتى 2-پاختا توقۇمچىلىق زاۋۇتىنىڭ باشلىقى لۇ يۈەنيۈەن (ئوتتۇرىدا) ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىدىن ئېلىنغان ئۇچۇرلارغا ئاساسەن، مەملىكەت ئىچى ۋە خەلقارا بازارلارغا كىرگۈزىدىغان يۇقىرى سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۆلچەملىك مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى پائال تەشكىللىدى.

سۈرەتتە: ئۇ مەھسۇلاتلارنى تەكشۈرمەكتە. ئۆز مۇخبىرىمىز جى جۈنچاڭ فوتوسى

يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىي كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزىنىڭ روھى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈلۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈلگەنلىكتىن،

ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئېچىۋېتىلگەن ئىقتىسادىي ۋەزىيەت شەكىللەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز يەن جىڭ خەۋىرلىدۇ: يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىي كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزىنىڭ روھى ئىزچىللاشتۇرۇلغان قىسقىغىنا پىرىم يىلدىن بۇيان، چوڭ بىرلەشكەن، ئىشىك كەڭ ئېچىۋېتىلگەن، بازارلار كېڭەيگەن، ئىبوروت جانلانغان ۋەزىيەت ئۈرۈمچى شەھىرىدە پەيدىنپەي شەكىللەندى.

يىلنىڭ بېشىدا ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكوم ۋە شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىي كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش ئارقىلىق، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئەمەلىيىتىنى چىقىش قىلىپ، ئىشكىنى غەربكە ئېچىۋېتىشنى مەركەز، ئىنتۇرا ئاسىيا بازارلىرىنى ئېچىشنى، بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، «سودىنى ئالدىن راۋاجلاندۇرۇش، كەسىپلەرنى بىرلەشتۈرۈش، سودا ئارقىلىق پۈتكۈل ئۇقتىسادقا يېتەكچىلىك قىلىش» فاكتىچىننى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، تىرىشىپ ئۈرۈمچى شەھىرىنى سودىسى گۈللەنگەن، تاۋار ئالماشتۇرۇشى تەرەققىي قىلغان، سانائىتى ئىلغار، پەن ـ مائارىپىتا ئالدىنقا ماڭغان، مۇھىتى گۈزەل بولغان، ئاپتونوم رايونىنى يېتەكلىيەلەيدىغان، پۈتۈن مەملىكەت ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان، ياۋروپا ـ ئاسىياغا تەسىر كۆرسىتەلەيدىغان، سىرتقا يۈزلەندۈرۈلگەن ئىگىلىكنى ئاساس قىلغان خەلقارا سودا مەركىزى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى بەلگىلەگەنىدى.

ئىشكىنى ئېچىۋېتىش تارقىلىق تەرەققىيات سۈرئىتىنى تېزلىتىش ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئۈرۈمچى شەھىرى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئورناتتى، پايدىلانغان چەت ئەل مەبلىغى 60 مىليون دوللاردىن ئاشتى؛ دۆلەت ھالقىغان «شىنجاڭ چايدان گۈرۇھى شىركىتى»، «تاغ لەيلىسى ئېلېكترون گۈرۇھى» قۇرۇلدى، بىر تۈركۈم كارخانىلار ئوتتۇرا ئاسىيادىكى نۇرغۇن دۆلەتلەرگە بېرىپ، شېرىكلىشىپ زاۋۇت، ماگىزىن قۇردى، كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللاندى، كەلگەن ماتېرىياللارنى پىششىقلاپ ئىشلىدى، ئەمگەك كۈچلىرىنى چەتكە چىقاردى، خەلقارا بازارلارنى تىرىشىپ ئېچىش بىلەن بىللە، ئۆز رايونىدىكى بازارلارنى ئېچىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئىختىساس ئىگىلىرى، ئەمگەك كۈچلىرى، تېخنىكا، ئۇچۇ ـ يەر ـ مۇلۇك، پولات ماتېرىيالى، ئاشلىق، ياغلىق توپ تارقىتىش قاتارلىق بازارلارنى قۇردى. بۇ يىل شەھەر بويىچە يېگىدىن 300 دىن ئارتۇق ماگىزىن، مېھمانخانا ۋە سودا بازىرى ئېچىلدى، 5000 دىن ئارتۇق تىجارەت يايمىسى ۋە سودا بازىرى، پەن ـ تېخنىكا بازىرى كۆپەيتىلدى، نۇرغۇن جايلاردا تاۋارلارنى كۆرگەزمە قىلىپ سېتىش زاللىرى، مال زاكاز قىلىش سودا زاللىرى كەينىدىن ئېچىلىپ، سودا كېڭىشى كەپىياتنى جانلاندۇردى.

مەركەز ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئېچىۋېتىش دەرىجىسىنى يەنمۇ كېڭەيتىپ، ئۈرۈمچى شەھىرىدە دېگىز بويىدىكى ئېچىۋېتىلگەن شەھەرلەرنىڭ ھەر خىل سىياسەتلىرىنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا يول قويۇشنى قەرار قىلغاندىن كېيىن، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئىلاھات سودا سارىيى قۇردى. ئۈرۈمچى ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونى كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى سودىگەرلەرنى مەبلەغ سېلىشقا جەلپ قىلدى، ھازىر 40 شىركەت مەبلەغ سېلىشقا تىزىملاتتى. ئۇلارنىڭ سالغان ئومۇمىي مەبلىغى 460 مىليون يۈەن، ئۇنىڭدىن بېرىلگەن يەر 97 مىڭ كۋادرات مېتر بولدى. خۇسۇسىيلار ئىگىلىكىدىكى «خۇداي» شىركىتى 10 مىليون يۈەنگە 50 مىڭ كۋادرات مېتر يەرنىڭ ئىشلىتىش ھوقۇقىنى سېتىۋالدى، «ۋۇگۇاڭچېڭ»، «شىنجىيې» بازىرىدىكى تاۋار بىناسىدىن 50 يۈرۈشتىن ئارتۇقى سېتىلىپ بولدى؛ ھازىر پەن ـ تېخنىكا بازىرىغا كىرگەن كارخانىلار 35 بولۇپ، بۇنىڭدا 60 تىن ئارتۇق تۇر بار. مەملىكەتلىك ئۇچقۇن پىلانى نەتىجىلىرى ۋە پاتىنىت تېخنىكىسى بويىچە ئۈرۈمچى يەرمەنكە ـ كېڭىشىش يىغىنى، ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ سودا پائالىيىتىنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈردى. مەملىكەتلىك ئۇچقۇن پىلانى نەتىجىلىرى ۋە پاتىنىت تېخنىكىسى بويىچە ئۈرۈمچى يەرمەنكە ـ كېڭىشىش يىغىنىدىكى 38 تۇر ئەملىيلىشىپ بولدى. ئۇنىڭغا 66 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى، ئۈرۈمچى كېڭىشىش يىغىنىدا پۈتۈشۈش سومىسى 130 مىليون دوللارغا يەتتى.

ئىشكىنىڭ ئېچىۋېتىلىشى، سودىنىڭ گۈللىنىشى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈدى. 1 ـ ئايدىن 8 ـ ئايغىچە شەھەرگە

گوۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسى ئاق تاشلىق كىتاب ئېلان قىلدى

تىزگىنلىك ئىگىلىك ھوقۇق تەۋەلىكى ۋە كىشىلىك ھوقۇق گەۋھالى توغرىسىدىكى ھەر

قوۋۋيۇەن تاجىراتى تىنجانسىي ئاق تاشلىق كىتاب بايلان قىلدى

شىزاڭنىڭ ئىگىلىك ھوقۇق تەۋەلىكى ۋە كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالى توغرىسىدىكى ھەر خىل پىتنە پاسات، بۇرمىلاشلارنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئەربابلارنىڭ ئاتالمىش «شىزاڭ مەسلىسى»گە دائىر ھەقلىق ئەھۋالنى چۈشىنۈپلىشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، ئاق تاشلىق كىتابتا ھەقلىق ئەھۋال نۇرغۇن تەپسىلىي ۋە ئېنىق مەلۇماتلار ئارقىلىق ئوبيېكتىپ، ئەينەن ئوتتۇرىغا قويۇلغان

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 22 - سېنتەبىر خەۋىرى. گوۋۋيۇەن ئاخبارات ئىشخانىسى بۈگۈن بېيجىڭدا «شىزاڭنىڭ ئىگىلىك ھوقۇق تەۋەلىكى ۋە كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالى» توغرىسىدا ئاق تاشلىق كىتاب نەشر قىلدى.

ئۇزۇندىن بۇيان، دالاي گۇرۇھى خەلقئارادىكى جۇڭگوغا قارشى كۈچلەر بىلەن ھەمنەپەس بولۇپ، جۇڭگو شىزاڭ رايونىنىڭ تارىخىي ۋە ھازىرقى ئەھۋالى توغرىسىدا خىلمۇ خىل ئىغۋالارنى توقۇپ چىقىپ، جۇڭگونىڭ شىزاڭ رايونىغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئىنكار قىلىپ، شىزاڭنى جۇڭگودىن ئايرىپ چىقىپ كېتىشكە ئورۇنۇپ شىزاڭنىڭ كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىنى خالىغانچە بۇرمىلاپ كەلدى. ھەر خىل پىتنە پاسات، بۇرمىلاشلارنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئەربابلارنىڭ ئاتالمىش «شىزاڭ مەسلىسى» گە دائىر ھەقلىق ئەھۋالنى چۈشىنۈپلىشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، ئاق تاشلىق كىتابتا ھەقلىق ئەھۋال نۇرغۇن تەپسىلىي ۋە ئېنىق مەلۇماتلار ئارقىلىق ئوبيېكتىپ، ئەينەن ئوتتۇرىغا قويۇلغان.

ئاق تاشلىق كىتاب تەخمىنەن 37 مىڭ خەتلىك بولۇپ، سۆز بېشى ۋە ئىككى قىسمدىن، يەنى 12 پاراگرافتىن تەركىب تاپقان. 1- قىسمى «شىزاڭنىڭ ئىگىلىك ھوقۇق تەۋەلىكى»، «ئاتالمىش شىزاڭ مۇستەقىللىكىنىڭ كېلىپ چىقىشى»، «دالاي گۇرۇھىنىڭ بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرى ۋە مەركىزي ھۆكۈمەتنىڭ سىياسىتى» قاتارلىق ئۈچ پاراگرافقا بۆلۈنگەن، 2 - قىسمى «كونا شىزاڭدىكى فېئودال يانچىلىق تۈزۈمى»، «خەلق جىسمانىي ئەركىنلىككە ئېرىشتى»، «خەلق بەھرىمەن بولىدىغان سىياسىي ھوقۇقلار»، «ئىقتىسادىنىڭ راۋاجلىنىشى ۋە خەلق تۇرمۇشىنىڭ ياخشىلىنىشى»، «دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى»، «مائارىپ ۋە مەدەنىيەت تەرەققىياتى»، «خەلقنىڭ ساغلاملىقى ۋە نوپۇسنىڭ كۆپىيىش ئەھۋالى»، «ياشاش مۇھىتىنىڭ قوغدىلىشى»، «دۆلەت شىزاڭنىڭ تەرەققىياتىنى ئالاھىدە قوللىدى» قاتارلىق توققۇز پاراگرافقا بۆلۈنگەن.

ئاق تاشلىق كىتابتا شىزاڭ رايونىنىڭ بىرلىككە كەلگەن جۇڭگونىڭ بىر قىسمى بولۇپ قالغانلىقىغا دائىر ئۇزاق تارىخ نۇرغۇن تارىخىي ماتېرىياللار ئارقىلىق ئىسپاتلاپ بېرىلگەن. جۇڭگودىكى زاڭلىق، خەلقئارانىڭ مۇناسىۋىتى مىلادىدىن ئىلگىرىلا باشلانغان بولۇپ، تاڭ سۇلالىسى دەۋرىدە (مىلادى 618 ــ 907 - يىلىغچە)، زاڭلىق بىلەن خەنزۇلارنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە مەدەنىيەت جەھەتتىكى مۇناسىۋىتى ئىنتايىن قويۇق بولغان، ئاخىرىدا بىرلىككە كەلگەن دۆلەت قۇرۇش ئۈچۈن چوڭقۇر ئاساس سېلىپ بەرگەن. 13 - ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا، شىزاڭ جۇڭگو خەرىتىسىگە رەسمىي كىرگۈزۈلۈپ، جۇڭگو يۈەن سۇلالىسى (مىلادى 1271 ــ 1368 - يىلىغچە) مەركىزىي ھۆكۈمىتى بىۋاسىتە ئىدارە قىلىدىغان مەمۇرىي رايون بولۇپ قالغان. شۇنىڭدىن كېيىن، جۇڭگودا بىر قانچە سۇلالە ئالماشقان، مەركىزىي ھاكىمىيەت كۈچ قېتىم يەڭگۈشلەنگەن بولسىمۇ، شىزاڭ ئىزچىل تۇردە مەركىزىي ھاكىمىيەتنىڭ باشقۇرۇشىدا بولۇپ كەلگەن.

1368 - يىلى يۈەن سۇلالىسىنىڭ ئورنىنى مىڭ سۇلالىسى ئالغان ۋە شىزاڭنى ئىدارە قىلىش ھوقۇقىغا ۋارىسلىق قىلغان. مەركەز شىزاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا مەمۇرىي، ھەربىي ئاپپاراتلارنى تەسىس قىلغان، مەسئۇل ئەمەلدارلارنى تەينىلىگەن. 1644 - يىلى مىڭ سۇلالىسىنىڭ ئورنىنى چىڭ سۇلالىسى ئالغان ۋە شىزاڭنى ئىدارە قىلىشنى يەنىمۇ كۈچەيتكەن. چىڭ سۇلالىسى پادىشاھى زاڭزۇ بۇددا دىنىي گېلو مەزھىبىدىكى دالاي لاما بىلەن بەنچەن لاماغا ئەمەل بېرىپ، ئۇلارنىڭ مەرتىۋىسى، شىزاڭدىكى سىياسىي ۋە دىنىي ئورنىنى رەسمىي بېكىتكەن؛ شىزاڭدا مەركەزگە ۋەكالىتەن شىزاڭنىڭ يەرلىك مەمۇرىي ئىشلىرىغا

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

بېكتۇەن پەن - تېخنىكا ئىشلىرىدا غايەت زور نەتىجىگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز رېن چېڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جۇ شۇيدۇڭ خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بېكتۇەنى پەن- تېخنىكا تۈرلىمە ئىسلاھاتىغا ئەھمىيەت بېرىپ، پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ئەقىل - پاراسىتىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى پائال ئومۇملاشتۇرۇپ، ئون يىلدا پەن - تېخنىكا ئىشلىرىدا غايەت زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. 1982- يىلدىن 1991 - يىلغىچە 1000 خىلدىن ئارتۇق پەن - تېخنىكا نەتىجىسىگە ئېرىشتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئالتە تۈر دۆلەت مۇكاپاتىغا، 23 تۈر بېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى مۇكاپاتىغا، 135 تۈر ئاپتونوم رايون مۇكاپاتىغا ھەم ئىشلەپچىقىرىشتا قوللىنىلدى. 50 تۈرلۈك مۇھىم پەن تەتقىقات نەتىجىسى ئومۇملاشتۇرۇلۇپ، 2 مىليارد 850 مىليون يۈەن ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىلدى.

«پەن - تېخنىكا ئارقىلىق بېكتۇەننى گۈللەندۈرۈش» بېكتۇەن پارتكومىنىڭ ستراتېگىيىلىك تەدبىرى. ئۇلار بېكتۇەننىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى قوماندانلىق قىلىدىغان، ھەر قايسى تارماقلار قاتناشقان «پەن - تېخنىكا ئارقىلىق بېكتۇەننى گۈللەندۈرۈش» رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بېكتۇەننىڭ پەن - تېخنىكا خىزمىتىدە بىر تۈتاش رەھبەرلىك قىلىش، بىر تۈتاش پىلانلاش، بىر تۈتاش ماسلاشتۇرۇشنى يولغا قويۇپ، چوڭ- چوڭ مەسىلىلەردە دېموكراتىك ئاساستا مۇزاكىرە قىلىش، تولۇق دەلىللەش ھەم ئىلمىي تەدبىر بەلگىلەشنى يولغا قويدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، پەن- تېخنىكا خادىملىرى ئون نەچچەيىلدىن بۇيان تىرىشىپ ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدە كۆرەش قىلىپ، پىداكارلىق، يېڭىلىق يارىتىش، ئىزدىنىش، ھەمكارلىشىشتىن ئىبارەت ئىلمىي روھ ۋە كەسىپىي ئەخلاقنى جارى قىلدۇرۇپ، بېكتۇەننىڭ پەن- تېخنىكا ئىشلىرىغا كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى.

ئون يىلدىن بۇيان، بېكتۇەن پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشنى قوللىنىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. 1990- يىلدىن بۇيان ھەر يىلى 300 مىڭ يۈەن ئومۇملاشتۇرۇش راسخوتى ئاجرىتىپ، پەن- تېخنىكا خادىملىرىنى تەشكىللەپ ئاشلىق، كېۋەز، قىزىلچا، قوغۇن- تاۋۇز ھەم چارۋا، ئۆيۈ قۇشلىرى، ئورمان، ئوت- چۆپنىڭ ئېسىل سورت، نەسىللىرىنى ھەم ئىلغار ئۆسۈتۇرۇش بېقىش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، كۆپلىگەن پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ۋە يېڭى تېخنىكىنى ئىشلەپچىقىرىش كۆچلىرىگە ئايلاندۇرۇپ، ئىنتايىن ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

جۇڭگو مېرىنوس قويى (شىنجاڭ بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش تىپى)نى يېتىشتۇرۇش، كۆپەيتىش سىستېمىسىنىڭ بەرپا قىلىنىشى، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ زىرائەت ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى، «شىنلۇ» چىلكە 1- نومۇرلۇق، «جۇنمەيەن» 1 - نومۇرلۇق كېۋەز سورتى، «جۇنخەي» 1 - نومۇرلۇق، 724— SC نامىلىق شالغۇت كۆممىقوناق قاتارلىق زىرائەت سورتلىرىنىڭ ئومۇملاشتۇرۇلۇشى بېكتۇەننىڭ ئىقتىسادىنى گۈلەندۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق ناھىيىلىك، شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى خىزمىتى مۇھاكىمە يىغىنى ئاياغلاشتى

ئاپتونوم رايونلۇق ناھىيىلىك، شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى خىزمىتى مۇھاكىمە يىغىنىنىڭ 3 - قېتىملىق يىغىنى 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى كورلا شەھىرىدە ئاياغلاشتى

يىغىندا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزىنى يېتەكچى قىلىپ، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە، قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئىلگىرى سۈرۈش مەسىلىسى مەركەزلىك مۇھاكىمە قىلىندى.

يەن شۇ

ئاسىيا - ياۋروپا ئاپتوموبىل سودا مەركىزى سودا - سانائەت ھەسسىدارلىق شىركىتى قۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىزكالك پېلك خەۋەر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى«ئاسىيا - ياۋروپا ئاپتوموبىل سودا مەركىزى سودا - سانائەت ھەسسىدارلىق شىركىتى» 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن كېيىن توختاملا ئىمزا قويۇش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. بۇ ئۇرۇمچى ئىقتىساد - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى قۇرۇلغاندىن بۇيان تىزىمغا ئېلىنغان 58 - شىركەت. بۇ شىركەت دۆلەتنىڭ تەرەققىيات رايونىغا تۆزۈپ بەرگەن ئېتىبار بېرىش سىياسىتىدىن پايدىلىنىپ، ئاپتوموبىل سودا بازىرى قۇرۇپ، ئاساسەن يېڭى - كونا ئاپتوموبىل قۇرۇلۇشى، ئاپتوموبىل سودىسى، زاپچاسلارنى سېتىش، ئاپتوموبىل ۋە ئاپتوموبىل زاپچاسلىرىنىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسى قاتارلىق كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىدۇ ھەم بىر تۇتاش مۇلازىمەت بىلەن تەمىنلەيدۇ.

كورلا شەھەرلىك«ئىتتىپاق»سودا ساربىي ئاپتونوم رايونلۇق تۇرلۇك مالىلار شىركىتىگە قوشۇۋېتىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ خۇڭۋې، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز يۈەن چىنشىك خەۋەر قىلىدۇ: 9- ئاينىڭ 14 - كۈنى كورلا شەھەرلىك «ئىتتىپاق» سودا ساربىي ئاپتونوم رايونلۇق تۇرلۇك مالىلار شىركىتىگە قوشۇۋېتىلدى. باشقا جايدىكى بىر سودا كارخانىسىنىڭ كورلا شەھىرىدىكى كارخانىسى «بېرۈېتىشى» ئىلگىرى كۆرۈلۈپ باقمىغان.

كورلا شەھەرلىك «ئىتتىپاق» سودا ساربىي ئون نەچچە يىللىق تارىخقا ئىگە سودا كارخانىسى. كۆپ يىللاردىن بۇيان باشقۇرۇش ياخشى بولماسلىق قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، كارخانا ئېغىر زىيان تارتىپ، قانمۇقات قەرزگە بوغۇلۇپ، داۋاملىق تىجارەت قىلىش ئىقتىدارىدىن قالغانىدى. كورلا شەھەرلىك پارتكوم، ھۆكۈمەت كونىلىققا ئېسىلىۋالمىدىغان كۆز قاراشنى چۆرۈپ تاشلاپ، «باشقىلارنىڭ ئۆز رىسقىغا شېرىك بولۇشىدىن قورقماي»، ئىشكىنى كەڭ ئېچىۋېتىپ، قوشۇۋېلىشنى تەلەپ قىلىپ كەلگەن كارخانىلار ئىچىدىن ئەمەلىي كۈچى كۈچلۈك بولغان ئاپتونوم رايونلۇق تۇرلۇك مالىلار شىركىتىنى تاللىۋالدى ۋە ئىككى تەرەپ قوشۇۋېلىش، قوشۇلۇپ كېتىش كېلىشىمى ئىمزالىدى.

ئىگىلىشىمچە، ئاپتونوم رايونلۇق تۇرلۇك مالىلار شىركىتى كورلا شەھەرلىك «ئىتتىپاق» سودا ساربىينى قوشۇۋالغاندىن كېيىن، 5 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق تۇرلۇك مالىلار شىركىتىنىڭ جەنۇبىي شىنجاڭ شۆبىسىنى قۇرۇپ، تۇرلۇك مالىلار توپ سېتىش تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىكەن.

يېزا ئىقتىسادىي مۇناسىۋەتلىرىنى ئىگىلىك باشقۇرۇش يونىلىشى بويىچە يەر تەرەپ قىلىش كېرەك

يۈەن دېجىن، لىن جىگيۇ

يېزائىگىلىكى ۋە يېزاخوجىلىقى

ناملىق قوبۇل قىلىنغان مۇكاپاتلىق ماقالە

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم يېزاخوجىلىق بۆلۈمى، يېزائىگىلىك تارماقلىرى ۋەگېزىتخەنىرئىقتىسادى بۆلۈمى

قەشقەر ۋىلايىتى يېزا ئىگىلىكىدىن ئۈدا 13 يىل مول هوسۇل ئالدى، يېزا-بازارلارنىڭ ئىقتىسادىي قىياپىتىدە بىر قەدەر زور ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. لېكىن، بۇ بىر نەچچە يىللىق يېزا كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى تەكشۈرۈشتە ئىگە بولغان ستاتىستىكىلىق مەلۇماتنىمزدىن قارىغاندا، بىر قەدەر ئومۇملىشىپ قالغان بىر قانچە مەسىلە بار، بۇ، هەر دەرىجىلىك رەھبەرلىكىنىڭ دىققەت-ئېتىبارىنى قوزغىشى كېرەك.

1. بېيىغانلاردىن ئېلىپ نامراتلارنى يۆلەش مەسىلىسى بىر قەدەر ئېغىر بولماقتا. بەزى يېزىلار بولۇپمۇ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي كۈچى ئاجىز يېزىلار ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، مەمۇرىي ۋاستىلەرنى قوللىنىپ كەنت-گۇرۇپپىلارنىڭ كوللېكتىپ جۇغلانمىسىنى زورلۇق بىلەن ئېلىۋالغان. بولۇپمۇ كوللېكتىپ جۇغلانمىسى بىر قەدەر كۆپ، باي كەنت-گۇرۇپپىلارنىڭ مەبلىغىنى هەقسىز (بەزىلىرىنىڭ رەسمىيەتلىرى تولۇق ئەمەس) هالدا يېزىغا مەركەزلەشتۈرۈپ بىر تۇتاش پايدىلانغان. مەسىلەن، قەشقەر كونىشەھەر ناهىيىسىنىڭ مەلۇم بىر يېزىسى 1986-يىلدىن 1991-يىلغىچە يېزىدىكى ئالتە كەنتنىڭ 867 مىڭ 400 يۈەن كوللېكتىپ مەبلىغىنىڭ هەممىسىنى يېزىغا مەركەزلەشتۈرۈپ ئىشلەتكەن. بۇنىڭ ئىچىدە كۆپ تاپشۇرغان كەنتلەرنىڭ 318 مىڭ 400 يۈەنگە، ئاز تاپشۇرغان كەنتلەرنىڭ 34 مىڭ 200 يۈەنگە يېتىدۇ. بۇ ناهىيىنىڭ مەلۇم بىر يېزىسى يېڭىدىن قۇرغان يېزىلىق تراكتور پونكىتىغا تۆت تراكتور سېتىۋېلىش ئۈچۈن هەر قايسى كەنتلەرگە 200 مىڭ يۈەندىن سېلىق سالغان. بۇ خىل مەسىلىلەر كۆپ خىل بولۇپ، قارىماققا يېزىنىڭ جامائەت ئىشلىرى تەرەققىي قىلىۋاتقاندەك كۆرۈنگىنى بىلەن، ئەمەلىيەتتە، كەنت-گۇرۇپپىنىڭ كوللېكتىپ ئىقتىسادىي كۈچى ئاجىزلاشتى، شۇنداقلا مەبلەغ سەل قارايدىغان بىر قانچە مەسىلە بار، بۇ، هەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك

دېھقانلارنىڭ كوللېكتىپ مەبلەغ توپلاش ئاكتىپلىقىغا بەرھەم بېرىلىپ، كەنت ـ گۈرۇپپا كوللېكتىپ ئىقتىسادىنىڭ ئۈيۇشۇش كۈچىگە تەسىر يەتتى.

2. يېزا ئىگىلىكىگە مەبلەغ سېلىشتا مەسئۇلاتقا ئېتىبار بېرىلىپ، ئۇنۇمگە سەل قارىلىۋاتىدۇ. يېزا ئىگىلىك مەسئۇلات مىقدارىنىڭ ئېشىشى ۋە كېمىيىشى پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ ئاساسلىق سىياسىي نەتىجىسىنى ئۆلچەيدىغان ئۆلچەم قىلىنغاچقا، كىشىلەردە مەسئۇلات قىلىدى: مۇسابىقە ئايلىغاندا ھەرقايسى ماددىي ۋە مەنىۋى جەھەتتىن مۇكاپاتلاندى.

سنگاپورغا نەشپۈت ئېكسپورت قىلندى

2 ـ شى 23 ـ تۆۋەن ـ مەيدانى سىنگاپور سودىگەرلىرى بىلەن يازلىق نەشپۈت سېتىش ـ سېتىۋېلىش توختامى تۈزۈشكەنىدى. توختامغا ئاساسەن، 8 ـ ئاينىڭ 20 ـ كۈنىدىن بۇرۇن 80 تونىنا سۈپەتلىك نەشپۈت ياخشى قاچىلىنىپ سىنگاپورغا ماڭغۇزۇلدى. بۇ نەشپۈت تاۋۇز چاغلىرىدا سىنگاپور بازىرىغا سېلىنماقچى.

ئابلىكىم ئەمەت

ياۋا يېزىسدا باغۋەنچىلىك تېز راۋاجلانماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم مەتنىيا ز خەۋىر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسىنىڭ ياۋا يېزىسدا يېزا پەن ـ تېخنىكىسىنىڭ رولى تولۇق جارى قىلدۇرۇلغاچقا، باغۋەنچىلىك تېز راۋاجلانماقتا.

بۇ يېزىدا 46 مىڭ 980 مو تېرىلغۇ يەر بولۇپ، كۆپىنچە يەرنىڭ تۆپرىقى قۇمسامىغۇ بولغاچقا، باغۋەنچىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشقا باب كېلەتتى. يېزا ئۆز يېرىنىڭ بۇ تەبئىي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، كادىر ۋە دېھقانلارنى باغۋەنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلىدى. ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك پەن ـ تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكتى بىلەن ئالاقىلىشىپ، دېھقانلارغا باغۋەنچىلىك تېخنىكىسىنى ئۆگەتتى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار پەن ـ تېخنىكىغا تايىنىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا باغۋەنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشقا كىرىشتى. 1986 ـ يىلى يېزا بويىچە ئومۇمىي باغ كۆلىمى ئارانلا 351 مو بولسا، بۇ يىل 9 ـ ئايغىچە يېزا بويىچە ئومۇمىي باغ كۆلىمى 5052 موغا يەتتى، باغ كۆلىمى ئېشىدە ئۈزۈم تېلى 60 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ئۆتكەن يىل يېزا بويىچە باغۋەنچىلىكتىن قىلىنغان كىرىم 654 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. باغۋەنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش ئارقىلىق 668 ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ يېزىدىكى دېھقانلار باغۋەنچىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، يېگىندىن 1050 مو مېۋىلىك باغ بىنا قىلدى.

تېكەس ناھىيە بازارلىق باج پونكتى ۋەزىپىنى دائىرە بويىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى

تېكەس ناھىيە بازارلىق باج پونكتى باج يىغۇبلىش ۋەزىپىسىنى دائىرىلەر بويىچە باج خادىملىرىغا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى.

بۇ باج پونكتى باج ئېلىش پىلان ـ كۆرسەتكۈچىنى يىلمۇيىل ئاشۇرۇپ، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشىپ كېلىۋاتقان بولسىمۇ، يەنە بەزى باج خادىملىرىدا دۆلەت ۋە كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى كارخانىلارنىڭ بېجىنى توغرا ھېسابلىماسلىق، سەۋەبسىز باج كەچۈرۈم قىلىش، پرىنسىپتا چىڭ تۇرماي باج چۈشۈرۈش ئەھۋاللىرى ساقلىنىپ كەلگەنىدى. بۇ يىلنىڭ بېشىدا بازارلىق باج پونكتى بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن، باج تاپشۇرۇش ئۇيېكتىلىرىغا بولغان باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، يىللىق باج يىغۇبلىش ۋەزىپىسىنى دائىرە بويىچە باج خادىملىرىغا ئەمەلىيلەشتۈرۈش بىلەن بىللە، باج خادىملىرىغا بولغان ئىدىيۋى ـ سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈردى. نەتىجىدە، بۇ پونكىت بۇ يىل 1 ـ ئايدىن 9 ـ ئايغىچە يۇقىرىدىن بېرىلگەن 480 مىڭ يۈەن باج ۋەزىپىسىنىڭ 82 پىرسەنتىنى ئورۇندىدى. بۇ، بۇلتۇرنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 28% كۆپ.

ئىمىن ھاشىم

* * * * * * * *

يەكەن ناھىيىسىدە پاختا سېتىۋېلىش تەييارلىقى ياخشى ئىشلەندى

دېھقانلار بىلەن 1 مىليون 75 مىڭ دەن پاختا سېتىۋېلىش ۋە سېتىپ بېرىش توختىمى تۈزگەن يەكەن ناھىيىلىك پاختا ـ كەندىر شىركىتى بۇ يىلقى پاختا سېتىۋېلىش تەييارلىقىنى ياخشى ئىشلىدى.

بۇ يىل بۇ ناھىيىدىكى ئالاقىدار ئورۇنلار مەخسۇس ئىككى قېتىم سېتىۋېلىش تەييارلىق خىزمىتى بويىچە سېلىشتۇرۇپ باھالاش ئېلىپ بېرىپ، ئىلغار ئورۇنلارنىڭ تەجرىبىسىنى كېڭەيتىپ، ئارقىدا قالغان ئورۇنلارغا بولغان ھەيدەكچىلىكنى كۈچەيتتى. سەككىز قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، 286 نەپەر ئاساسىي قاتلام سېتىۋېلىش خادىمىنى تەربىيىلىدى. ھەر قايسى قاتلام زاۋۇت، پونكىتلارمۇ مەخسۇس كۈچ تەشكىللەپ، پاختا سېتىۋېلىش تەييارلىقىنى تېخنىكا تەلەپ بويىچە ياخشى ئىشلىدى. نەتىجىدە، 8 ـ ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ناھىيە بويىچە 95 مىڭ 85 پاختكار دېھقان ئائىلىسىگە پاختا سېتىش كىنىشكىسى تارقىتىپ بەردى. يېگىدىن ئىككى پاختا زاۋۇتى قوزغىلدى. ئىككى ئورۇندىكى پاختا زاۋۇتىنى ئۆزگەرتىپ ياسىدى. يېگىدىن 1687 كۋادرات مېتر لەمپە، 23 مىڭ 449 كۋادرات مېتر پاختا دۆۋىلەش مەيدانى، 334 ئېغىز پاختا پىرىئوم قىلىش ئۈيى ياسىدى

نىياز قادىر

ئىلى ۋىلايىتى شىنجاڭ قوغۇر كالىسىنىڭ نەسلىنى ياخشىلاشتا ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەنۋەر تۇرسۇن خەۋىر قىلىدۇ: يېقىندا ئېلىپ بېرىلغان ئاپتونوم رايون بويىچە شىنجاڭ قوغۇر كالىسىنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ باھالاشتا ئىلى ۋىلايىتى ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتۈپ، 10 مىڭ يۇەن پۇل بىلەن مۇكاپاتلاندى.

بۇ ۋىلايەتتە كالا نەسلىنى ياخشىلاش ئىشى بىر قەدەر كېيىن باشلانغان بولسىمۇ، لېكىن ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە پەن ـ تېخنىكا خادىملىرىنىڭ كۈچ چىقىرىپ، ئەتراپلىق ئىزدىنىشى ئارقىلىق كالا نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىدە زور ئىلگىرىلەش بولدى. 1978 ـ يىلدىن بۇيان ۋىلايەت تەۋەسىدە ئورۇقلاندۇرۇش پونكتى، ئازوت سۈيۇقلۇقى ئىشلەپچىقىرىش سېخى، نەسىللىك كالا بېقىش مەيدانى شۇنىڭدەك سېپىرما توقلىتىش ئورنى قاتارلۇق، ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغىچە سۈنئىي ئۇسۇلدا 420 مىڭ تۇياقتىن كۆپرەك كالا ئورۇقلاندۇرۇلدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ۋىلايەت بويىچەيەنە تۆرەلمىنى كۆچۈرۈش قاتارلىق ئىلغار تېخنىكا كېڭەيتىلىپ، كالا نەسلىنى ياخشىلاشتا ئومۇمىي ياخشىلىنىش قولغا كەلتۈرۈلدى. ھازىرغا قەدەر ۋىلايەت بويىچە نەسلى ياخشىلانغان كالا 370 مىڭ تۇياقتىن كۆپرەككە يېتىپ، ئومۇمىي كالا سانىنىڭ 55.8% پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. بۇ يىل يەنە بۇ ۋىلايەت كالا نەسلىنى ياخشىلاشتا زور قەدەم تاشلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق چارۋا مال كېسەللىكلىرى مۇداپىئە كۆرۈش باش پونكتى چارۋا ماللاردا بولىدىغان كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەركىن توختى خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق چارۋا مال كېسەللىكلىرى مۇداپىئە كۆرۈش باش پونكتى ئالدىنى ئېلىشنى ئاساس قىلىش، ئالدىنى ئېلىش بىلەن يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنى تەكشۈرۈشنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈش فاكتورىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، چارۋا ماللاردا بولىدىغان ھەر خىل كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ پونكت ئاساسى قاتلاملاردىكى تېخنىك خادىملارغا يېتەكچىلىك قىلىپ، چارۋا ماللاردا بولىدىغان تۇرلۇك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى بوۋقىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. بولۇپمۇ 1984 ـ يىلدىن باشلاپ، ئۇلار قېرىنداش ئۆلكە، شەھەر ۋە چەت ئەللەرنىڭ ئىلغار تەجرىبىلىرىنى كىرگۈزۈپ، كۆپ قېتىم سىناق ئېلىپ بېرىپ، ئۇنۇمى يۇقىرى بولغانلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا تىرىشتى. ئىلگىرى قويلاردا قوتۇر كېسىلىنىڭ تارقىلىشى ئېغىر بولۇپ، چارۋىچىلىققا ئېغىر تەھدىت سېلىپ كەلگەنىدى. ئۇلار شۇ ھېتسارىيىدىن نىئوسدول (مەنجىك) دورىسىنى كىرگۈزۈپ، ئۇنىڭ بىلەن قويلاردا بولىدىغان قوتۇر كېسىلىنى ئاساسىي جەھەتتىن تىزگىنلىدى. تۇبېركۇلىيوز كېسىلىگە قارشى مۇداپىئەنى كۈچەيتىپ، مۇداپىئە كۆرۈشتە مۇقىم تىزگىنلەش كۆرسەتكۈچىگە يەتتى. تۆللەردە بولىدىغان كېسەللىكلەر ئاساسىي جەھەتتىن يوقىتىلىپ، تۆللەرنىڭ ئېي بولۇش، قاتارغا قوشۇلۇش نىسبىتى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ئۇنىڭدىن باشقا، كۆيدۈرگە، قارا ساق، چېچەك، غالجىر قاتارلىق خەۋپى ئېغىر، ئۆتكۈر يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ تارقىلىش دائىرىسىمۇ ئۇنۇملۇك تىزگىنلەندى.

ئىلى ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئورۇنلىرىغا ئىلغار ئورۇنلار ئاجرىتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەنۋەر تۇرسۇن خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئورۇنلىرىغا ئىلغار ئورۇنلار ئاجرىتىش ئىشى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئورۇنلىرىنىڭ ئىلغار ئورۇنلارنى ئاجرىتىش ئۇسۇلىغا ئاساسەن، ئىلى ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئورۇنلىرىغا ئىلغار ئورۇنلار ئاجرىتىش ئىشىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئىلى ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئورۇنلىرىغا ئىلغار ئورۇنلار ئاجرىتىش ئىشىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئىلى ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئورۇنلىرىغا ئىلغار ئورۇنلار ئاجرىتىش ئىشىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئىلى ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئورۇنلىرىغا ئىلغار ئورۇنلار ئاجرىتىش ئىشىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئىلى ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئورۇنلىرىغا ئىلغار ئورۇنلار ئاجرىتىش ئىشىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئىلى ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئورۇنلىرىغا ئىلغار ئورۇنلار ئاجرىتىش ئىشىنى ئۇيۇشتۇرۇپ،

قۇمۇل ۋىلايىتى ئەرزىيەت خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئۇز مۇخبىرىمىز **سادىق ئىمىر** خەۋىر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە 1988- يىلدىن بۇيان، ئەرزىيەت تارماقلىرىدا نىشانلىق باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، ۋىلايەتنىڭ ئەرزىيەت خىزمىتىنى تۆزۈملىشىش قېلىپلىشىش، ئىلمىيلىشىش يولغا سالدى. ئاممىنىڭ ئەرزلىرىنى ئالاقىدار تارماقلارغا يوللاپ ۋە ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئەرزلەرنىڭ ۋاقتىدا بىرتەرەپ قىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

ۋىلايەت رەھبەرلىرى ئەرزىيەت خىزمىتى ئەھۋالىنى قەرەللىك سۈرۈشتۈرۈپ ھەم ئاممىنى كۆتۈۋېلىپ، كونا، مۇرەككەپ ئەرزلەرنى بىرتەرەپ قىلىشقا بۇاستە قاتناشتى.

مەلۇم بىر ئورۇننىڭ ۋاقتلىق ئىشچىسى نى باشقارمىسىدىكى خادىملار ئۇزاقتىن بۇيان يۇقىرىغا ئەرز قىلىپ كەلگەن تۆت ئائىلىگە بىرىپ ئۇلارنىڭ ئىنكاسلىرىنى ئاڭلىدى ھەمدە ھەل قىلىشقا تېگىشلىك بولغان مەسىلىلەرگە جاۋاب بەردى، ھەل قىلىشقا بولمايدىغان مەسىلىلەرنى قائىدە سۆزلەپ چۈشەندۈردى .

ئەرز قىلغۇچىلار «ئىلگىرى بىز ھۆكۈمەتنى ئىزدەپ كېلىپ ھالىمىزنى ئېيتاتتۇق، ئەمدى ھۆكۈمەت بىزنى ئىزدەپ كېلىپ دەردىمىزگە يېتىدىغان بولدى» دېيىشتى .

××ئەر - ئايال نوپۇسىنى پېزا نوپۇسىدىن شەھەر نوپۇسىغا ئۆزگەرتىش مەسىلىسى بىلەن ئۇزاقتىن بۇيان يۇقىرىغا ئەرز قىلىپ كەلگەندى، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ئۇلارنىڭ مەسىلىسىنى كۆپ قېتىم مۇزاكىرە قىلىپ، ئۇلارغا تېگىشلىك جاۋاب بەرگەن بولسىمۇ، ئۇلار قايىل بولمىغانىدى. بۇ يىل 5- ئاينىڭ مەلۇم بىركۈنى نى ××نىڭ ئايالى ئېرىنىڭ گەپ قىلالمايدىغانلىقىنى باھانەقىلىپ ۋىلايەتلىك پارتكوم ئورگىنىغا كىرىپ غەۋغا كۆتۈردى. ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ئۇ ئايالىنى كۆتۈۋېلىپ، ئۇنىڭغا سىياسەت ۋە بەلگىلىمىلەرنى ئەستايىدىل سۆزلەپ، ئۇنى قايىل قىلدى. يېقىندا ۋىلايەتلىك ئەرزىيەت

ئۇيغۇرلارنىڭ خەنزۇچە ئوگىنىش بويىچە «خەنزۇتلى تېلېۋىزىيە دەرسى» جۇڭگو مائارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى تەرىپىدىن سۇنۇلىدىغان ھەمرا ھ ئارقىلىق تارقىتىلىدۇ

ئۇز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت كامىل** خەۋەر قىلىدۇ: 9-ئاينىڭ 19-كۈنى ئاپتونوم رايون ۋە جۇڭگو مائارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئورۇمچىدە مۇراسىم ئوتكۈزۈپ، ئۇيغۇرلارنىڭ خەنزۇچەئوگىنىشى بويىچە «خەنزۇتلى تېلېۋىزىيە دەرسى»نىڭ جۇڭگو مائارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى تەرىپىدىن سۇنۇلىدىغان ھەمراھ ئارقىلىق تارقىتىلىدىغانلىقىنى ۋە شىنجاڭ مائارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ رەسمىي قوزغىلىدىغانلىقىنى تەبرىكلىدى.

ئۇيغۇرلارنىڭ خەنزۇچە ئوگىنىش بويىچە «خەنزۇتلى تېلېۋىزىيە دەرسى»نى سۇنۇشي ھەمراھ ئارقىلىق تارقىتىش خىزمىتىنى دۆلەت مائارىپ كومىتېتى، دۆلەت مىللىي ئىشلار كومىتېتى ۋە جۇڭگو مائارىپ تېلېۋىزىيەئىستانسىسى زوركۈچ بىلەن قوللىدى، تېمىتاللاش، لايىھە تۈزۈشتىن تارتىپ پروگراممىنى ئىشلەش ۋە تارقىتىش ۋاقتىنى ئورۇنلاشتۇرۇشقىچە كونكرېت رەھبەرلىك قىلدى. بۇ دەرسلىكنىڭ تارقىتىلىشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەنزۇ تىلى ئوقۇتۇش دائىرىسىنى زور دەرىجىدە كېڭەيتىدۇ.

تۇنجى قېتىملىق دەرس جۇڭگو مائارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى تەرىپىدىن 10- ئاينىڭ 5 - كۈنى ئورۇمچى ۋاقتى 19:30 دا باشلىنىدۇ. شىنجاڭ مائارىپ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىمۇ شۇ كۈنى كەچتە 10- قانالدا ئولاپ كۆرسىتىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق مۇپەتتىشلىك ئىدارىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا سودىسى ئۇستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بارىدى

ئاپتونوم رايونلۇق مۇپەتتىشلىك ئىدارىسى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قەدىمىگە زىچ ماشلىشىش ئۇچۇن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا سودىسى ئۇستىدە ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى.

بۇ ئىدارە بۇ يىل كىرگەندىن باشلاپ ھەر دەرىجىلىك مۇپەتتىشلىك ئورگانلىرىغا ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەلىكىدىكى ئېچىۋېتىلگەن چېگرا بويلىرىدىكى ناھىيە ۋە شەھەرلەرنىڭ چېگرا سودىسى ئۇستىدە مەخسۇس تەمىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىشنى ئورۇنلاشتۇردى ھەمدە مەخسۇس خىزمەت گۇرۇپپىسى ئۇيۇشتۇرۇپ، قورغاس ناھىيىسىدە سىناق تەرىقىسىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، شۇ تەجرىبە ساۋاقتا ئاساسەن، ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلىق مۇپەتتىشلىك ئورگانلىرىغا توققۇز مەزمۇندا تەكشۈرۈش تىزىمى تارقىتىپ ۋە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا بىرقاتار ئەملىي تەكلىپلەرنى بېرىپ، بۇ خىزمەتنىڭ ئوڭۇشلۇق قانات يېيىشىغا ئاساس سالدى.

بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئېچىۋېتىلگەن ناھىيە ۋە شەھەرلەرنىڭ يەرلىك چېگرا سودىسىدا خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەر قولغا كەلگەن، بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش يولىدىكى قوللانغان تەدبىرلىرى ناھايىتى ئۇنۇملۇك بولغان، لېكىن ساقلانغان مەسىلىلەرمۇ ئاز ئەمەس. شۇڭا ئالاقىدا ئورۇنلار مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا سودا ئىشلىرىنىڭ ساغلام قانات يېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشى لازىم.

مۇھەممەت شېرىپ

ئورۇمچى شەھەرلىك 5-باشلانغۇچ مەكتەپ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، مەكتەپ مۇدىرى قادىر مېھمان ئوزىنىڭ 32 يىللىق ھاياتىنى ئىزچىل تۇرمە كەلگۈسى ئەۋلادلارنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈرۈشكە سەرپ قىلىپ كەلدى. ئۇ ئوقۇتقۇچىلىق قىلغان ياكى رەھبەرلىك خىزمىتىنى ئىشلىگەن مەزگىللەردە بولسۇن ئوز خىزمىتىگە ئەستايىدىل مەسئۇل بولۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. ئۇ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئورۇمچى شەھىرى ۋە «نىيانشان» رايونى تەرىپىدىن كوپ قېتىم «مۇنەۋۋەر مائارىپ خىزمەتچىسى» ، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس» ، «ئىشلەپچىقىرىش ئىلغارى» ، «ئىشچىلارئۇيۇشمىسى ئىلغارى » بولۇپ مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: قادىر مېھمان خىزمەت ئۇستىدە. مامۇت تاھىر فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ قاراماي نېفىت ئىدارىسى ئىشچى-خىزمەتچىلەر باش دوختۇرخانىسىدا ئوتكەن يىلنىڭ ئاخىرىدىن بۇ يىل 8- ئايغىچە بولغان ئون ئاي ئىچىدە 524 ئىشچى - خىزمەتچى مال- مۈلۈك ۋە جىسمانى خەۋپسىزلەندۇرۇش ستراخۇانىسىغا قاتناشتى.

رەناگۈل

△ خوتەن شەھىرى 8 - قېتىملىق ئوقۇتقۇچىلار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن تۆھپىسى كۆرۈنەرلىك 93 ئوقۇتقۇچى ۋە ماۋارىپ خىزمەتچىسى، 16 كوللېكتىپ ئورۇننى مۇكاپاتلىدى.

ئابلىھەت مۇھەممەت

يەكەن ناھىيىلىك ستراخۇانىيە شىركىتى ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلارغا تۆلەم پۇلى تارقىتىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز داۋۇت ئاۋۇت خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىلىك ستراخۇانىيە شىركىتى كاچۇك يېزىسىنىڭ قوشباغ، قارايانتاق ۋە مازار قاتارلىق دېھقانلارغا ستراخۇانىيە تۆلەم پۇلى تارقىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىنى تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈۋېلىشىگە مەدەت بەردى .

كاچۇك يېزىسىنىڭ بۇ كەنتلىرىدىكى دېھقانلار ئۆتكەن يىلى 11- ئايدا ئائىلە مۇلكى ۋە كېۋەز، بۇغداي قاتارلىق زىرائەتلىرىنى ستراخۇانىيىگە قاتناشتۇرغاندى. بۇ يىل 6- ئاينىڭ ئاخىرلىرى بۇ كەنتلەردە ئارقا-ئارقىدىن قاتتىق يامغۇر ياغقانلىقتىن، كەلكۈن كېلىپ، 63 ئائىلىنىڭ ئۆيلىرىنى ئۆرۈۋەتتى، بىرقىسىم دېھقانلارنىڭ بۇغداي، كېۋەزلىرىنى ئېغىر دەرىجىدە زىيانغا ئۇچراتتى.

ناھىيىلىك ستراخۇانىيە شىركىتى ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، نەق مەيدانغا ئادەم ئەۋەتىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، 9-ئاينىڭ 8- كۈنىگىچە ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلارغا 54 مىڭ 38 يۈەن تۆلەم پۇلى تارقىتىپ بەردى.

گۈزاھلىق مۇھاپىزەت كۈنلۈكى

بۇ ۋاينىڭ كۆڭلى قانتتى سوۋۇپ كەتكەن، ئۇنىڭ ئىككى قىزى دائىم دېگۈدەك يېمەكلىك، تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرىنى ئۇنىڭغا يەتكۈزۈپ تۇرغان.بۇنىڭ بىلەن بۇ ۋاي ۋەسىيەتنامە قالدۇرۇپ، تۆت ئېغىز ئۆينى ئىككى قىزىغا بېرىش نىيىتىگە كەلگەن. ئىككى يىلنىڭئالدىدا بۇ ۋاي ۋاپات بولغان، گۈزاھلىق بېرىلگەن ۋەسىيەتنامە ئاشكارىلانغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئوغلى ۋەسىيەتنامىگە ئىشەنمەي، سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلغان، سوت مەھكىمىسى گۈزاھلىق بېرىلگەن ۋەسىيەتنامىنى داۋاملىق قوغدىغان. ئۇنىڭ ئوغلى بۇنىڭغىمۇ قايىل بولماي، يەنە ئوتتۇرا خەلق شۇ ساتسۇن» دېگەن، نەتىجىدە بىرقانچە يۈز مىڭ يۈەن قىممەتلىدىكى پورچاق يۇتكەپ كېتىلگەن. ئەمما ئاخىرلىقتا بىرئاي ئۆتكەندىن كېيىنمۇ پۇلنىڭ دېرىكى بولمىغان، يەنە يىرىم يىلمۇ ئوتۇپ كەتكەن، كېلىدىغان پۇلنىڭ ھېچقانداق دېرىكى بولمىغان، بۇ چاغدا مەيدان رەھبەرلىكى ئالدانغانلىقىنى بىلىپ پۇلنى تېپىپ كېلىشكە دەرھال ئادەم ئەۋەتكەن. يېقىندا بۇ مەيداننىڭ بىر سودا بۆلۈمىنىڭ باشلىقى گۈزاھلىق بېرىش ئورنىغا كېلىپ، ئېچكىرىدىكى بىرشىركەت بىلەن تۇزگەن مال بىلەن تەمىنلەش توختامىغا گۈزاھلىق بېرىش رەسمىيىتىنى بېجىرىپ بېرىشنى بولغان.

شۇنىڭ ئۈچۈن بەزى كارخانىچىلار ھەسرەتلەنگەن ھالدا«ھازىرقى جەمئىيەتتە كىم گۈزاھلىق بېرىشنى بىلمەسە، شۇ چوڭ زىيان تارتىدۇ» دېيىشمەكتە.

(3)

ئاپتونوم رايونىمىز 70- يىللارنىڭ ئاخىرى، 80- يىللارنىڭ باشلىرىدا گۈزاھلىق بېرىش تۈزۈمىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەندىن بۇيان، نوقۇل ھالدا چەت ئەلگە ئالاقىدار ئىشلارغا گۈزاھلىق بېرىشتىن تەدرىجى ھالدا چەت ئەلگە ئالاقىدار ئىشلارغا ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى ئىشلارغا گۈزاھلىق بېرىشنى ئەڭ بېجىرىشكە تۇنتى، شۇنداقلا يەنە ئەسلىدىكى

قالدى. لېكىن سىز مەن چەتكە چىقمايمەن، شۇڭا گۇۋاھلىق بېرىش ئىشى مەن بىلەن مۇناسىۋەتسىز، دەپ قارىسىڭىز، ئۇ چاغدا خاتالاشقان بولىسىز. قانۇن ئارقىلىق ئىدارە قىلىش يولىغا قويۇلغان جەمئىيەتتە كىشىلەرنىڭ ھەرقانداق ھەرىكىتى قانۇن - تۈزۈم ئىزىغا سېلىنىدۇ. شۇڭا كۆپلەرنىڭ بېرىدە گۇۋاھلىق بېرىشتىن ئىبارەت بۇ مۇھاپىزەت كۆنلۈكىگە ئېھتىياجىڭىز چوشۇپ قېلىشى مۇمكىن.

گۇۋاھلىق بېرىش دېگەنلىك دۆلەتنىڭ گۇۋاھلىق بەرگۈچى ئورگىنىدىكى گۇۋاھلىق بەرگۈچىلەرنىڭ دۆلەت بەرگەن ھوقۇق بويىچە دەۋاگەرنىڭ ئىلتماسىغا ئاساسەن، ئورگان، تەشكىلات، كارخانا، كەسىپنى ئورۇنلارنىڭ ۋە پۇقرالارنىڭ ھەر خىل قانۇنىي ھەرىكەتلىرى ھەمدە قانۇنىي ئەھمىيەتكە ئىگە بولغان خەت - ئالاقىلەر ۋە پاكىتلارغا قارىتا، قانۇندا بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە ئۇلارنىڭ چىنلىقى ۋە قانۇنىيلىقىنى ئېتىراپ قىلىدىغان بىرخىل ھەرىكەتنى كۆرسىتىدۇ.

ئەگەر سىزگە بۇ ئۇقۇم ئابستراكتىلىشىپ كەتكەندەك تۇيۇلسا، ئۇنداقتا بىز تۆرمۇشتىكى گۇۋاھلىق بېرىش ئىشلىرى ئۈستىدە توختالايلى.

(1)

يېشى 50 تىن ئاشقان ئىككى كىشى ئورۇمچى شەھەرلىك 1- گۇۋاھلىق بېرىش ئورنىدىكى گۇۋاھلىق بەرگۈچىنىڭ ئالدىدا ئولتۇراتتى. ئۇلار قايتا توي قىلىشنى تەلەپ قىلغان بىرجۇپ ئەر - خوتۇن ئىدى. ھەرىبىرىنىڭ بىر قانچىدىن پەرزەنتى بولۇپ، ئۆلارنىڭ كۆپىنچىسى ئۆي - ئوچاقلىق بولغانىدى. ئايال تەرەپ يەككە تىجارەتچى بولۇپ، بىر قانچە ئون مىڭ يۈەنلىك مال مۈلكى بار، ئەر تەرەپنىڭ بولسا تۆزۈك پۇلى يوق ئىدى. ئەر تەرەپنىڭ باللىرى دادىسىزلىنىڭ نۇرغۇن مال - مۈلكى بار، ئۇ ئۆيلىنىشتىن بۇرۇن بۇ مال - مۈلۈكنى بىزگە بۆلۈپ بېرىشى كېرەك، ئۇنداق قىلمىسا، ئۆگەي ئانىنىڭ ئىلكىگە ئۆتۈپ كېتىدۇ، دەپ گەپ تارقاتقانىدى، ئايال تەرەپنىڭ باللىرىمۇ مال - مۈلۈك مەسىلىسى تۈپەيلىدىن ئانىسىنىڭ قايتا توي قىلىشىغا قوشۇلماي تۇرۇۋالغانىدى. ھېلىقى ئايال كېيىنكى كۆنلەردە ئەر تەرەپنىڭ پەرزەنتلىرىنىڭ جىدەل تېرىشىدىن، شۇنداقلا ئۆز پەرزەنتلىرىنىڭ زىيان تارتىپ قېلىشىدىن ئەنسىرەپ، گۇۋاھلىق بەرگۈچىدىن ئۆزلىرىگە گۇۋاھلىق بېرىشكە بولىدىغانلىقىنى سوراپ كەلگەنىدى. گۇۋاھلىق بەرگۈچى ئۇلارنىڭ توي قىلىشتىن ئىلگىرىكى مال - مۈلۈكلىرىگە گۇۋاھلىق بەردى. بۇنىڭ بىلەن ھېلىقى ئايالنىڭ توي قىلىشتىن ئىلگىرىكى مال - مۈلكى شۇ ئايالنىڭ ئىگىدارچىلىقىدا بولىدىغان، پەقەت ئۆزىنىڭ پەرزەنتلىرى ۋارىسلىق قىلىدىغان بولدى. شۇنىڭدىن كېيىن بۇ ئىككىيلەن خاتىرجەم بولۇپ، توي خېتى ئېلىشقا كەتتى.

بىرقانچە يىل ئىلگىرى بىر بوۋاي گۇۋاھلىق بېرىش ئورنىغا كېلىپ، ۋەسىيەتنامىسىگە گۇۋاھلىق بېرىشنى تەلەپ قىلغان. بوۋاي ئىككى قېتىم ئۆيلەنگەن بولۇپ، ئالدىنقى ئايالىدىن ئىككى قىز پەرزەنت كۆرگەن، كېيىنكى ئايالىدىن بىر ئوغۇل پەرزەنت كۆرگەن، كېيىنكى ئايالى ۋاپات بولغاندىن كېيىن ئۇنىڭ ئوغلى ئۆيلەنگەن، ئەمما كېلىن قېينىئاتىسىنىڭ ھالىدىن ياخشى خەۋەر ئالمىغان، ئۇنىڭغا تاماق ئېتىپ بەرمىگەن، ئۇنىڭ ئۈستىگە قېينىئاتىسى ئولتۇرغان ئۆي بىلەن ئۆزلىرى ئولتۇرغان ئۆي ئوتتۇرىسىغا پاسىل تام تۇرغۇزۇۋالغان. بۇنىڭدىن سوت مەھكىمىسى گۇۋاھلىق بېرىلگەن ۋەسىيەتنامىنى داۋاملىق قوغدىغان. ئۇنىڭ ئوغلى بۇنىڭغىمۇ قايىل بولماي، يەنە ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەرز سۇنغان. ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىمۇ گۇۋاھلىق بېرىلگەن ۋەسىيەتنامىنى كۆچەك ئىگە، دەپ قارىغان، ئۇلار يەنە گۇۋاھلىق بەرگۈچى ئورۇنغا كېلىپ جىدەل چىقىرىپمۇ باققان. ئەمما ئاخىر ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ بىر يىلدىن ئارتۇق ۋاقىت ئەرز قىلىپ، يېڭىپ چىقالمىغانلىقىغا گۇۋاھلىق بېرىلگەن ئەشۇ ۋەسىيەتنامىنىڭ سەۋەبىچى بولغانلىقىنى ئېتىراپ قىغان.

بىر جۈپ ياش ئەر - خوتۇننىڭ ئارىسىغا سوغۇقچىلىق چۈشۈپ، ئىككىلىسى نىكاھتىن ئاجرىشىش، ئۈچ ياشلىق ئوغلى ئانىسى بىلەن بىللە تۇرۇش توغرىسىدا كېلىشكەن. ئۇلارنىڭ بانكىدا ئامانەت قويغان پۇلى بولغاچقا، ئىككىلىسى بۇ پۇللارنى ئوغلى 18 ياشقا توشقاندا ئۇنىڭغا بېرىشكە قوشۇلغان. ئەمما بۇ پۇلنى كىم ساقلىشى كېرەك؟ دېگەن مەسىلە ئۈستىدە ئىختىلاب تۇغۇلغان. شۇنىڭ بىلەن بۇ ئىككىيلەن گۇۋاھلىق بېرىش ئورنىغا كەلگەن، گۇۋاھلىق بەرگۈچى ئۇلارنىڭ ئامانەت چېكىنى ۋاكالەتەن ساقلاپ بېرىش توغرىسىدا گۇۋاھلىق بېرىپ، ئامانەت چېكىنى گۇۋاھلىق بېرىش ئورنىدا قالدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئوغلى 18 ياشقا توشقاندا، ئاندىن بۇ پۇلنى ئۇنىڭغا بېرىدىغان بولغان. شۇندىن كېيىن ئىككىيلەن: بىزنەمدى خاتىرجەم بولدۇق دېيىشكەن.

• شياۋ يەن ئىسمىلىك بىر قىزچاق يېغلىغان ھالدا گۇۋاھلىق بېرىش ئورنىغا بېرىپ، بۇندىن كېيىن ئانىسىنىڭ يېنىدا تۇرالمايدىغانلىقىنى ئېيتىپ يارىدەم تىلىگەن. گۇۋاھلىق بەرگۈچىلەر تەكشۈرۈش ئارقىلىق بۇ ئىشنىڭ سەۋەبىنى بىلگەن. ئەسلىدە شياۋ يەن نىكاھسىز تۇغۇلغان بالا ئىكەن، ئۇ تۇغۇلۇپ ئۈزۈن ئۆتمەي ئانىسى ئۇنى تاشلۇەتكەنىكەن. ئاسرىۋالغۇچى ئانا ئۇنى ئون نەچچە ياشقا كىرگىچە باققان، بىر قانچە يىلدىنكى ئالدىدا، بېقىۋالغۇچى ئانا كېسەل بولۇپ قېلىپ ئۇنى بېقىشقا ئامالسز قالغان. تەشكىل شياۋ يەنگە يارەملىشىپ، ئۇنىڭ ئۈزئانىسىنى تېپىشىپ بەرگەن، ئەمما ئۇنىڭ ئۆگەي ئانىسى ئۇنى ئۆيگە پاتۇرمىغان، ھەدىسلا ئۇنى ئۇرغان، شياۋ يەن بېقىۋالغان ئانىسىنىڭ يېنىغا قايتىشنى ئويلىغان بولسىمۇ، ئەمما بېقىۋالغۇچى ئانىسى ئۇنى بېقىۋالغاندا ھېچقانداق قانۇنىي رەسمىيەت ئۆتمىگەنكەن، شۇڭا شياۋ يەن بىلەن بېقىۋالغۇچى ئانىسىنىڭ مۇناسىۋىتى قانۇنغا ئۆيغۇن كەلمەيدىكەن. گۇۋاھلىق بەرگۈچىلەر بېقىۋالغۇچى ئانىغا شياۋ يەننى رەسمىي بېقىۋېلىش توغرىسىدا گۇۋاھلىق بەرگەن. بۇنىڭ بىلەن شياۋ يەن يەنە بېقىۋالغۇچى ئانىسىنىڭ يېنىغا قايتىپ بارغان ھەم بېقىۋالغۇچى ئانىسىنىڭ ئورنىدا خىزمەتكە كىرگەن.

تۇرمۇشتا قانۇن بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىشلارنىڭ ھايىتى نۇرغۇن، سىز قانۇنغا خىلاپلىق قىلسىڭىز قانۇن سىزنى رەھىمسىزلىك بىلەن جازالايدۇ. قانۇن بويىچە ئىش قىلسىڭىز ئۇ چاغدا قانۇنىنىڭ شۇقەدەر «رەھىمدىل» ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىسىز.

(2)

ھەق تەلەپ پائالىيەتلىرى گۇۋاھلىق بېرىشتىن ئايرىلالمايدۇ؛ شۇنداقلا ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرمۇ گۇۋاھلىق بېرىشتىن ئايرىلالمايدۇ.

ئورۇمچى شەھىرىنىڭ ئەتراپىدا بىر دېھقانچىلىق مەيدانى بار. ئالدىنقى يىلى بۇ مەيدان سېرىق پۇرچاقتىن مول ھوسۇل ئالغان، ئەمما ئۇنى ئالدىغان خېرىدار چىقمىغانلىقتىن سېرىق پۇرچاق ئامبارىدا ھېسلىپ قالغان، بۇنى كۆرگەن مەيدان باشلىقى «سېرىق پۇرچاقنى كىم ساتالىسا ئورنىغا كېلىپ، ئىچكىرىدىكى بىرشىركەت بىلەن تۈزگەن مال بىلەن تەمىنلەش توختامىغا گۇۋاھلىق بېرىش رەسمىيىتىنى بېجىرىپ بېرىشنى تەلەپ قىلغان. گۇۋاھلىق بەرگۈچى تەكشۈرۈش جەريانىدا ئىچكى ئۆلكىدىن كەلگەن سودىگەرنىڭ تونۇشتۇرۇش خېتىدىن باشقا، ۋەكالەتچىلىك سالاھىيەت كىنىشكىسى ۋە تىجارەت كىنىشكىسىغا ئوخشاش ھېچقانداق گۇۋاھنامىسى يوقلىقىنى بايقاپ، گۇۋاھلىق بېرىشنى رەت قىلغان.

سودا بۆلۈمىنىڭ باشلىقى گۇۋاھلىق بەرگۈچىگە مەيدان باشلىقى گۇۋاھلىق بەرگۈزۈۋەتكىن، دەپ تاپىلىمغان بولسا، گۇۋاھلىق بەرگۈچى ئورۇن ئۆتكەلىنى چىڭ تۇتمىغان بولسا، بىز يەنە بىر قېتىم ئالدىناتۇقكەن، دېگەن.

مەلۇم سودا ماگىزىنى خۇرۇم ئاياغ زاۋۇتىدىن بىر تۇركۈم ئۆتۈك زاكاس قىلىپ سېتىۋالغان، جەمئى - ماجرانىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ئىككى تەرەپ توختامغا گۇۋاھلىق بېرىشنى ئىلتىماس قىلغان ھەمدە بىرجۇپ ئۆتۈكنى ئەۋرىشكە ئورنىدا گۇۋاھلىق بەرگۈچى ئورۇنغا ساقلىتىپ قويغان، كېيىن بۇ سودا ماگىزىنىنىڭ مېلى سېتىلماي قالغان، ئۇلار ئۆتۈكنىڭ سۈپىتىدە مەسىلە بار، دەپ قاراپ مالنى قايتۇرۇۋېتىشنى تەلەپ قىلغان ، زاۋۇت ئۆتۈكنىڭ سۈپىتىدە مەسىلە يوق، دەپ تۇرۇۋالغان، بۇنىڭ بىلەن، ئىككى تەرەپ گۇۋاھلىق بېرىش ئورنىغا كەلگەن ۋە تېخنىكا خادىمىنى تەكلىپ قىلىپ ھېلىقى ئەۋرىشكە قىلىنغان ئۆتۈكنى نەق مەيدانda پېچىتنى بۇزۇپ سېلىشتۇرۇپ كۆرگەن، نەتىجىدە زاۋۇتنىڭ سودا ماگىزىنىغا يەتكۈزۈپ بېرىلگەن ئۆتۈكلەرنىڭ سۈپىتى ھېلىقى ئەۋرىشكە قىلىپ ساقلانغان ئۆتۈكنىڭ سۈپىتىدىن ئوخشاش بولۇپ چىقىپ، ئۆتۈكنىڭ سۈپىتىدە ھېچقانداق مەسىلە يوقلۇقى ئېنىقلانغان، پاكىت ئالدىدا سودا ماگىزىنىدىكىلەرنىڭ ئاغزى تۇۋاقلانغان. زاۋۇت باشلىقى ھايا جانلانغان ھالدا: «بەختىمىزگە بىز توختامغا ئىمزا قويغاندا ئۇنى گۇۋاھلىق بېرىشتىن ئۆتكۈزۈپتۇق، گۇۋاھلىق بېرىشتىن ئۆتكۈزمىگەن بولساق، دەۋادا ئوتتۇرۇپ قوياتتۇقكەن» دېگەن.

مەلۇم شىركەت شياڭگاڭدىن بىرتۇركۈم ئالاھىدە ئەينەك كىرگۈزگەن. ئۇلار ئەينەكنىڭ ئايروپىلان بىلەن توشۇلۇش جەريانىدا چېقىلىپ كېتىلىشىدىن ئەنسىرەپ، ئۇنى شياڭگاڭدىكى ستراخۇانىيە شىركىتىگە سۇغۇرتغا بەرگەن. ئەينەك ئايرودرومدىكى ئامبارغا يەتكۈزۈلگەندە، شىركەت ئۇنى ئېپكىلىشكە ئادەم ئەۋەتكەن، ئۇلار ئەينەك قاچىلانغان ساندۇققا تېگە - تەگمەيلا جاراڭ - جۇرۇڭ قىلغان ئاۋازنى ئاڭلاپ دەرھال گۇۋاھلىق بەرگۈچىنى ئەكەلگەن، گۇۋاھلىق بەرگۈچى پېچىتى بۇزۇلمىغان ساندۇقنى ۋە ساندۇق ئېچىلغاندىن كېيىن چېقىلىپ كەتكەن ئەينەكنى سۈرەتكە تارتقان ھەمدە ئامباردىكى ئىككى نەپەر ساقلىغۇچىدىن ئەھۋالنى سوراپ بىلگەندىن كېيىن، شىركەتكە گۇۋاھلىق خېتى كېسىپ بەرگەن. گۇۋاھلىق بېرىش ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىلغانلىقتىن، شىركەت ئەنە شۇگۇۋاھلىق خېتىگە ئاساسەن، شياڭگاڭدىكى ستراخۇانىيە شىركىتىدىن تۆلەم پۇلى ئالغان.

بۇنىڭ ئەكسىچە، يۇننەندىكى بىركارخانا چەت ئەلدىن بىر قىسمەت ھالقالىق ئۈسكۈنە سېتىۋالغان، بۇ كارخانا بىر ئايدىن ئارتۇق ۋاقىت ئۆتكەندىن كېيىن، بۇ ئۈسكۈنىدە چاتاق بارلىقىنى بايقىغان، ئەمما ۋاقىت ئۇزۇراپ كەتكەچكە، ئۈسكۈنىنىڭ بۇزۇلۇشتىكى سەۋەبىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاشقا ئامالسز قېلىپ دەردىنى ئىچىگە يۇتۇشقا مەجبۇر

ئورنىغا كېلىپ، ئىچكىرىدىكى بىرشىركەت بىلەن تۈزگەن مال بىلەن تەمىنلەش توختامىغا گۇۋاھلىق بېرىش رەسمىيىتىنى بېجىرىپ بېرىشنى تەلەپ قىلغان. گۇۋاھلىق بەرگۈچى تەكشۈرۈش جەريانىدا ئىچكى ئۆلكىدىن كەلگەن سودىگەرنىڭ تونۇشتۇرۇش خېتىدىن باشقا، ۋەكالەتچىلىك سالاھىيەت كىنىشكىسى ۋە تىجارەت كىنىشكىسىغا ئوخشاش ھېچقانداق گۇۋاھنامىسى يوقلىقىنى بايقاپ، گۇۋاھلىق بېرىشنى رەت قىلغان.

سودا بۆلۈمىنىڭ باشلىقى گۇۋاھلىق بەرگۈچىگە مەيدان باشلىقى گۇۋاھلىق بەرگۈزۈۋەتكىن، دەپ تاپىلىمغان بولسا، گۇۋاھلىق بەرگۈچى ئورۇن ئۆتكەلىنى چىڭ تۇتمىغان بولسا، بىز يەنە بىر قېتىم ئالدىناتۇقكەن، دېگەن.

مەلۇم سودا ماگىزىنى خۇرۇم ئاياغ زاۋۇتىدىن بىر تۇركۈم ئۆتۈك زاكاس قىلىپ سېتىۋالغان، جەمئى - ماجرانىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، ئىككى تەرەپ توختامغا گۇۋاھلىق بېرىشنى ئىلتىماس قىلغان ھەمدە بىرجۇپ ئۆتۈكنى ئەۋرىشكە ئورنىدا گۇۋاھلىق بەرگۈچى ئورۇنغا ساقلىتىپ قويغان، كېيىن بۇ سودا ماگىزىنىنىڭ مېلى سېتىلماي قالغان، ئۇلار ئۆتۈكنىڭ سۈپىتىدە مەسىلە بار، دەپ قاراپ مالنى قايتۇرۇۋېتىشنى تەلەپ قىلغان ، زاۋۇت ئۆتۈكنىڭ سۈپىتىدە مەسىلە يوق، دەپ تۇرۇۋالغان، بۇنىڭ بىلەن، ئىككى تەرەپ گۇۋاھلىق بېرىش ئورنىغا كەلگەن ۋە تېخنىكا خادىمىنى تەكلىپ قىلىپ ھېلىقى ئەۋرىشكە قىلىنغان ئۆتۈكنى نەق مەيدانda پېچىتنى بۇزۇپ سېلىشتۇرۇپ كۆرگەن، نەتىجىدە زاۋۇتنىڭ سودا ماگىزىنىغا يەتكۈزۈپ بېرىلگەن ئۆتۈكلەرنىڭ سۈپىتى ھېلىقى ئەۋرىشكە قىلىپ ساقلانغان ئۆتۈكنىڭ سۈپىتىدىن ئوخشاش بولۇپ چىقىپ، ئۆتۈكنىڭ سۈپىتىدە ھېچقانداق مەسىلە يوقلۇقى ئېنىقلانغان، پاكىت ئالدىدا سودا ماگىزىنىدىكىلەرنىڭ ئاغزى تۇۋاقلانغان. زاۋۇت باشلىقى ھايا جانلانغان ھالدا: «بەختىمىزگە بىز توختامغا ئىمزا قويغاندا ئۇنى گۇۋاھلىق بېرىشتىن ئۆتكۈزۈپتۇق، گۇۋاھلىق بېرىشتىن ئۆتكۈزمىگەن بولساق، دەۋادا ئوتتۇرۇپ قوياتتۇقكەن» دېگەن.

مەلۇم شىركەت شياڭگاڭدىن بىرتۇركۈم ئالاھىدە ئەينەك كىرگۈزگەن. ئۇلار ئەينەكنىڭ ئايروپىلان بىلەن توشۇلۇش جەريانىدا چېقىلىپ كېتىلىشىدىن ئەنسىرەپ، ئۇنى شياڭگاڭدىكى ستراخۇانىيە شىركىتىگە سۇغۇرتغا بەرگەن. ئەينەك ئايرودرومدىكى ئامبارغا يەتكۈزۈلگەندە، شىركەت ئۇنى ئېپكىلىشكە ئادەم ئەۋەتكەن، ئۇلار ئەينەك قاچىلانغان ساندۇققا تېگە - تەگمەيلا جاراڭ - جۇرۇڭ قىلغان ئاۋازنى ئاڭلاپ دەرھال گۇۋاھلىق بەرگۈچىنى ئەكەلگەن، گۇۋاھلىق بەرگۈچى پېچىتى بۇزۇلمىغان ساندۇقنى ۋە ساندۇق ئېچىلغاندىن كېيىن چېقىلىپ كەتكەن ئەينەكنى سۈرەتكە تارتقان ھەمدە ئامباردىكى ئىككى نەپەر ساقلىغۇچىدىن ئەھۋالنى سوراپ بىلگەندىن كېيىن، شىركەتكە گۇۋاھلىق خېتى كېسىپ بەرگەن. گۇۋاھلىق بېرىش ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىلغانلىقتىن، شىركەت ئەنە شۇگۇۋاھلىق خېتىگە ئاساسەن، شياڭگاڭدىكى ستراخۇانىيە شىركىتىدىن تۆلەم پۇلى ئالغان.

بۇنىڭ ئەكسىچە، يۇننەندىكى بىركارخانا چەت ئەلدىن بىر قىسمەت ھالقالىق ئۈسكۈنە سېتىۋالغان، بۇ كارخانا بىر ئايدىن ئارتۇق ۋاقىت ئۆتكەندىن كېيىن، بۇ ئۈسكۈنىدە چاتاق بارلىقىنى بايقىغان، ئەمما ۋاقىت ئۇزۇراپ كەتكەچكە، ئۈسكۈنىنىڭ بۇزۇلۇشتىكى سەۋەبىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاشقا ئامالسز قېلىپ دەردىنى ئىچىگە يۇتۇشقا مەجبۇر

ھالدا چەت ئەلگە ئالاقىدار ئىشلارغا ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى ئىشلارغا گۇۋاھلىق بېرىشنى تەڭ بېجىرىشكە ئۆتتى، شۇنداقلا يەنە ئەسلىدىكى بىرقانچە تۈرلەرگىلا گۇۋاھلىق بېرىشتىن تەرەققىي قىلىپ، ھەق تەلەپ ئىشلىرى، پۇل مۇئامىلە» ئۆي مۈلۈك، كارخانا ھۆددىگەرلىكى ۋە كارخانىنى ئىجارىگە بېرىش، تۈرلۈك ئىگىلىك مەسئۇلىيىتە تۈزۈلمىرى، يېزا ئىگىلىك ھۆددىگەرلىكى قاتارلىق ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرگە گۇۋاھلىق بېرىدىغان بولدى، گۇۋاھلىق بېرىش تۈرى 50 نەچچىگە يەتتى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 113 گۇۋاھلىق بېرىش ئورنى، 300 دىن ئارتۇق گۇۋاھلىق بەرگۈچى بار. ئاپتونوم رايونىمىزدا 1980- يىلدىن 1991- يىلنىڭ ئاخىرغىچە 240 مىڭ قېتىم گۇۋاھلىق بېرىلدى.

تەرەققىيات سۈرئىتىدە غەربىي شىمالدىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ كەلگەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ گۇۋاھلىق بېرىش ئىشلىرىدا ييقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان پەرق كۆرۈلۈشكە باشلىدى. تاشقى ئىقتىسادقا ئالاقىدار گۇۋاھلىق بېرىش تۈرلىرى تۈزۈك تەرەققىي قىلالمىدى، مەملىكەت ئىچىدە ئىقتىسادىي توختامغا گۇۋاھلىق بېرىش ئىشلىرى نىسبەتەن بىر قەدەر ئاز بولدى.

پەرقنىڭ پەيدا بولۇشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئارقىدا قالغانلىقى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. ھازىر شىنجاڭنىڭ ئىشكى كەڭ ئېچىۋېتىلدى، ئىقتىسادىي ساھەدىكى پائالىيەتلەر كۆندىن كۈنگە كۆپىيىۋاتىدۇ. شۇنىڭغا ئىشەنچىمىز كاملىكى، بۇنىڭدىن كېيىن گۇۋاھلىق بېرىش ئىقتىسادىي تۈرمۇشتا بارغانسېرى چوڭ رول ئوينايدۇ.

پەرقنىڭ پەيدا بولۇشى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى گۇۋاھلىق بېرىش قوشۇنىنىڭ ئۆزى بىلەنمۇ مۇناسىۋەتلىك، ئەدلىيە نازارىتى گۇۋاھلىق بېرىش باشقارمىسىنىڭ مەسئۇلىنىڭ تونۇشتۇرۇشىغا قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى گۇۋاھلىق بەرگۈچىلەرنىڭ سۈپىتى دېگەندەك يۇقىرى ئەمەس ئىكەن، قوشۇنىنىڭ تەرەققىياتى ئېھتىياجغا يېتىشەلمىگەن، گۇۋاھلىق بەرگۈچىلەرنىڭ نوپۇزى نىسبەتەن تۆۋەن ئىكەن.

پەرقنىڭ پەيدا بولۇشتىكى ئەڭ مۇھىم سەۋەب شۇكى، كىشىلەرنىڭ گۇۋاھلىق بېرىشكە بولغان تونۇشى تېخى يېتەرلىك ئەمەس. بىر قانچە يىلنىڭ ئالدىدا، ئاپتونوم رايونلۇق كۆرگەزمىخانىدا يەرمەنكە ئۆتكۈزۈلگەندە، بىر قانچە گۇۋاھلىق بەرگۈچى يەرمەنكە مەيدانىغا كېلىپ، تەمىنلەش - سېتىش توختامىغا گۇۋاھلىق بېرىشنى ئىلتىماس قىلىدىغانلارنىڭ بار - يوقلۇقىنى ئېنىقلاب كۆرگەن، يەرمەنكىنى ئۇيۇشتۇرغان بىرئەرباب سىلەر بۇيەرگە سودا قىلغىلى كەلدىڭلارمۇ؟ دەپ ئۇلارنى مەسخىرە قىلغان. نۇرغۇن ئادۇوكاتلار بەزى ھەق تەلەپ ماجرالرى ۋە ئىقتىسادقا دائىر ماجرالارنى بىرتەرەپ قىلغاندا، ئەگەر ئۇلاردا گۇۋاھلىق بېرىش ئىشلىرى ئالدىنئالا ئېلىپ بېرىلغان بولسا، ئۇ چاغدا بۇ ماجرالارنى ئاسانلا بىر تەرەپ قىلغىلى بولىدىغانلىقىنى بايقىغان.

نۇرغۇن ئىدارە، شەخسلەر ماجرا تۇغۇلغاندىن كېيىن، گۇۋاھلىق بېرىشنى تەلەپ قىلىپ كېلىدۇ. لېكىن بۇ چاغدا ئۇلار كېچىككەن بولىدۇ. گۇۋاھلىق بېرىشتىن ئىبارەت بۇ مۇھاپىزەت كۆنلۈكىنىڭ قانۇن ئېڭى ئاجىز بولغانلىقىدىن بولايدۇ.

(ئەركىن ت)

گوۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسى ئاق تاشلىق كىتاب ئېلان قىلدى

(بېشى 1 - بەتتە)

نازارەتچىلىك قىلىدىغان داچېن قويغان. 1793 - يىلى چىڭ سۇلالىسى «شىزاڭنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدا پادىشاھ ھوزۇرىدا تۈزۈلگەن نىزامنامە»نى ئېلان قىلغان. بۇ نىزامنامە 29 ماددىلىق بولۇپ، ئۇنىڭدا شىزاڭنىڭ سىياسىي، ھەربىي، ئىقتىسادىي، تاشقى ئىشلىرى، دىنىي، ئەدلىيە ئىشلىرىنى قانداق باشقۇرۇش توغرىسىدا تەپسىلىي بەلگىلىمىلەر چىقىرىلغان.

1911 - يىلى جۇڭخۇا مىنگو قۇرۇلدى. مىنگونىڭ ئاساسىي قانۇنىدا ۋە شىزاڭ ۋەكىللىرى قاتناشقان مىللىي كېڭەشتە شىزاڭ جۇڭخۇا مىنگونىڭ زېمىنى، دەپ بەلگىلەنگەن. مىنگو دەۋرىدە، مەركىزىي ھۆكۈمەت شىزاڭنى يۇمەن، مىڭ، چىڭ سۇلالىلىرىغا ئوخشاشلا ئىدارە قىلغان. چېگخەي ئۆلكىسىدە تۇغۇلغان ھازىرقى 14 - دالاي لاما مىنگو مەركىزىي ھۆكۈمىتىنىڭ رەسمىي بۇيرۇق چىقىرىپ تەستىقلىشى بىلەن ۋارىس بولغان.

1949 - يىلى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلدى. 1951 - يىلى 5 - ئاينىڭ 23 - كۈنى مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن شىزاڭ يەرلىك ھۆكۈمىتىنىڭ ۋەكىلى «مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن شىزاڭ يەرلىك ھۆكۈمىتىنىڭ شىزاڭنى تىنچلىق بىلەن ئازاد قىلىش چارىسى توغرىسىدىكى كېلىشىمى»گە ئىمزا قويدى، شىزاڭ تىنچلىق بىلەن ئازاد بولدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: 700 نەچچە يىلدىن بۇيان، جۇڭگونىڭ مەركىزىي ھۆكۈمەتلىرى شىزاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئىزچىل يۈرگۈزۈپ كەلدى. 700 نەچچە يىللىق تارىخقا ئائىت پاكىتلار خاتىرىلەنگەن بىر نەچچە پارچە خەنزۇچە، زاڭزۇچە ئارخىپ ماتېرىياللىرى ھېلىمۇ بېيجىك، نەنجىك ۋە لاسادىكى ئارخىپخانىلاردا ساقلىنىپ كەلمەكتە. شىزاڭ ئەزەلدىن مۇستەقىل دۆلەت بولغان ئەمەس. دۇنيادا ھە رقانداق بىر دۆلەت ھۆكۈمىتى شىزاڭنى مۇستەقىل دۆلەت دەپ ئېتىراپ قىلغانمۇ ئەمەس.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدۇ: دالاي گۇرۇھى بىلەن خەلقئارادىكى جۇڭگوغا قارشى كۈچلەر ھەدەپ كۆككە كۆتۈرۈۋاتقان ئاتالمىش «شىزاڭ مۇستەقىللىكى» يېقىنقى زامان تارىخىدا جاھانگىرلىكنىڭ جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلغانلىقىنىڭ مەھسۇلى. ئاق تاشلىق كىتابتا جاھانگىرلىكنىڭ ھەربىي تاجاۋۇزچىلىق ئارقىلىق شىزاڭنى تىزگىنلەش مەقسىتىگە تامامەن يېتەلمىگەندىن كېيىن، شىزاڭنى جۇڭگودىن ئايرىپ چىقىپ كېتىشكە ئورۇنغانلىقىنىڭ تارىخىي جەريانى بايان قىلىنغان. ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: 100 نەچچە يىللىق تارىخىي پاكىتلار ئاتالمىش «شىزاڭ مۇستەقىللىكى»نىڭ تامامەن يېڭى - كونا جاھانگىرلارنىڭ شىزاڭنى چاڭگىلىغا ئېلىۋېلىش قارا نىيىتى بىلەن قىلغان قۇتراتقۇلۇقى ئىكەنلىكىنى ئىنىق چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.

ئاق تاشلىق كىتابتا شىزاڭنىڭ يۇقىرى قاتلام ھۆكۈمران گۇرۇھىدىكى بەزى كىشىلەرنىڭ كونا شىزاڭنىڭ فېئودال يانچىلىق تۈزۈمىنى مەڭگۈ ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن، چەت ئەللەردىكى جۇڭگوغا قارشى كۈچلەرنىڭ فېئودال يانچىلىق تۈزۈمىنىڭ جاھالەتلىكلىكى، رەھىمسىزلىكى پاش قىلىنغان ۋە كونا شىزاڭنىڭ دۇنيا بويىچە كىشىلىك ھوقۇقىغا دەخلى تەرۇز قىلىش ئەڭ ئېغىر رايونلارنىڭ بىرى بولغانلىقى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. كونا شىزاڭ ئۇزاق ۋاقىت ھۆكۈمەت بىلەن دىن بىرلەشتۇرۇلگەن، راھىپلار بىلەن ئاق سۇڭەكلەر دېكتاتورا يۈرگۈزىدىغان فېئودال يانچىلىق تۈزۈمىدىكى جەمئىيەتتە تۇرۇپ كەلگەنلىكى ئۈچۈن، ئۇنىڭ زۇلمەتلىكى، رەھىمسىزلىكى ئوتتۇرا ئەسىردىكى ياۋروپا يانچىلىق تۈزۈمىدىن ئېشىپ چۈشىسە چۈشەتتىكى، ئۇنىڭدىن قېلىشمايتتى. 95 % تىن كۆپرەكنى تەشكىل قىلىدىغان يانچىلار بىلەن قۇللارنىڭ پېرى، ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى، جىسمانى ئەركىنلىكى يوق ئىدى. يانچى ئىگىلىرى يانچىلارغا جىسمانىي جەھەتتىن ئىگىدارچىلىق قىلاتتى، يانچىلارنى ئۆزىنىڭ شەخسى مال - مۈلكى قاتارىدا كۆرۈپ، ئېلىپ ساتاتتى، ئۆتۈنۈپ بېرەتتى، ھەدىيە قىلاتتى، قەرزگە ھېسابلاپ بېرەتتى ۋە ئالماشتۇراتتى. يانچى ئىگىلىرى ئالۋاڭ - ياساق ۋە جازانىخورلۇق ئارقىلىق يانچىلارنى رەھىمسىز ئېكسپلاتاتسىيە قىلاتتى،يانچىلار يىل بويى جاپالىق ئىشلىسىمۇ تاماق، كىيىم - كېچەك جەھەتتىن كاپالەتكە ئېرىشەلمەيتتى.

كونا شىزاڭنىڭ يەرلىك ھۆكۈمرانلىرى بىر قاتار قانۇن تۈزۈپ چىقىش ئارقىلىق يانچى ئىگىلىرىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىغان. كونا شىزاڭدا بىر نەچچە 100 يىل يولغا قويۇلغان «13 قانۇن» ۋە «16 قانۇن»لاردا ئادەملەر ئوچ تەبقە، توققۇز دەرىجىگە ئايرىلغان، «تۆۋەن تەبقە، تۆۋەن دەرىجىدىكىلەر، مەسىلەن: ئايالالار، قاسساپلار، ئوۋچىلار، ھۈنەرۋەنلەرنىڭ باھاسى بىر تال كۆلگا باراۋەر» بولىدۇ، دەپ ئېنىق بەلگىلەنگەن. يانچى ئىگىلىرى تۇرمە ۋە خۇسۇسىي قاماقخانىلارنى قۇرۇپ، يانچىلارنى كۆزىنى ئويۇش، قۇلىقىنى كېسىش، قولىنى سۇندۇرۇۋېتىش، پۇتىنى كېسىۋېتىش، پېيىنى سۇغرىۋېلىش، سۇغا تاشلىۋېتىش قاتارلىق ۋەھشيانە ئۇسۇللار بىلەن جازالايتتى.

ئاق تاشلىق كىتابتا 1959 - يىلدىكى توپلاڭ تىنچىتىلغاندىن كېيىن، مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىزاڭ خەلقىنىڭ ئارزۇسى بويىچە دېموكراتىك ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، شىزاڭنىڭ كىشىلىك ھوقۇقى ئەھۋالىدا تارىخىي خاراكتېرلىك ئۆزگىرىشلەرنى بارلىققا كەلتۈرگەنلىكى، مىليونلىغان يانچىلار ۋە قۇللارنىڭ قەد كۆتۈرۈپ ئازادلىققا ئېرىشكەنلىكى، ئەڭ تۇپ كىشىلىك ھوقۇققا ئىگە بولغانلىقى شەرھلەندى.

دېموكراتىك ئىسلاھاتتا ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىگە بولغان يانچى ئىگىلىرى مۈلۈكچىلىكى تۈزۈمى بىكار قىلىندى، شىزاڭدىكى ئەمگەكچى خەلق يانچى ئىگىلىرىنىڭ ئېغىر ئالۋاڭ سېلىش ۋە جازانىخورلۇق قىلىپ ئېكسپلاتاتسىيە قىلىشىغا ئۆچرىمايدىغان بولدى، ئەمگەك ھېۋىسى پۈتۈنلەي ئۆزىگە تەئەللۇق بولۇپ، كېيىم - كېچىكى پۈتۈن، قورسىقى توق ھالەتتە ياشاش ھوقۇقىغا ئېرىشىشكە باشلىدى.

كونا شىزاڭنىڭ قانۇنلىرى بىكار قىلىنغاندىن كېيىن، ئادەملەر قايتا ئوچ تەبقە، توققۇز دەرىجىگە ئايرىلمايدىغان بولدى، ھەر خىل ۋەھشيانە جازالاش ئۇسۇللىرى مەنئىي قىلىندى، شەخسى تۇرمىلەر يۇتۇنلەي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىشىنى ئېغىر دەرىجىدە بوغۇپ قويغانلىقتىن، شىزاڭنىڭ ئىقتىسادىي ئۇزاق ۋاقىت ئىنتايىن قالاق ھالەتتە تۇرۇپ كەلگەنىدى. 40 نەچچە يىلدىن بۇيان، بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن ئون نەچچە يىلدىن بۇيان، شىزاڭ خەلقى مەركىزىي ھۆكۈمەت ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە يەر-جاھاننى زىلزىلىگە كەلتۈردىغان ئۆزگىرىشلەرنى بارلىققا كەلتۈردى. شىزاڭنىڭ ئىقتىسادىي تۈرمۇشىدا ئەڭ مۇھىم ئورۇندا تۇرىدىغان دېھقانچىلىقىۋە چارۋىچىلىق ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندى، زامانىۋى سانائەت، قاتناش - ترانسپورت، پەن - تېخنىكا ئىشلىرى يوقلۇقتىن بارلىققا كەلدى، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ئومۇمىيۈزلۈك كۆرۈنەرلىك ئۆستى. مۇتلەق كۆپ قىسىم دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تاماق، كىيىم-كېچەك مەسىلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل بولدى، بىر قىسىم دېھقان، چارۋىچىلار بېيىدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدۇ: شىزاڭ خەلقى دۆلەت ئاساسىي قانۇنى ۋە قانۇنلىرىنىڭ قوغدىشى ئاستىدا، نورمال دىنىي پائالىيەتلەرنى قانات يايدۇرۇش ئەركىنلىكىدىن تولۇق بەھرىمەن بولماقتا. ھۆكۈمەت ھەر قايسى دىن مەزھەپلىرىنىڭ ئەنئەنىۋي دىنىي پائالىيەتلىرى ۋە ئۆرپ-ئادەتلىرىگە ھۆرمەت قىلىدۇ ۋە ئۇنى قوغدايدۇ. ھازىر ئاپتونوم رايون بويىچە 34 مىڭدىن ئارتۇق راھىپ بار. دىنىي تەشكىلاتلار ھەر خىل دىنىي پائالىيەتلەرنى ئۆز ئالدىغا تەشكىللەيدۇ. ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دېيىلدۇ: دۆلەتنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا ئېنىق قىلىپ مۇنداق بەلگىلەنگەن: ھەر قانداق كىشىنىڭ دىندىن پايدىلىنىپ جەمئىيەت تەرتىپىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىشىغا، پۇقرالارنىڭ تەن سالامەتلىكىگە زىيان يەتكۈزۈشىگە، دۆلەتنىڭ مائارىپ تۈزۈمىگە توسقۇنلۇق قىلىدىغان ھەرىكەتلەرنى ئېلىپ بېرىشىغا يول قويۇلمايدۇ. دىندىن پايدىلىنىپ قانۇنغا خىلاپ جىنايى ھەرىكەتلەرنى سادىر قىلغانلار قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىنىدۇ. يېقىنقى يىللاردا شىزاڭدا بەزى راھىپ ۋە راھىبەلەر جىنايى ئىشلار قانۇنىغا خىلاپلىق قىلغانلىقى، مەسىلەن: پاراكەندىچىلىك سېلىش، ئۇرۇش، چېقىش، بۇلاش، ئوت قويۇش، ئادەم ئۆلتۈرۈش قاتارلىق جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتناشقانلىقى ئۈچۈن، قانۇن بويىچە جازالاندى. بىرەر كىشىمۇ دىنغا ئېتىقاد قىلغانلىقى ئۈچۈن قولغا ئېلىنغىنى، جازالانغىنى يوق.

شىزاڭنىڭ مائارىپ ۋە مەدەنىيەت تەرەققىياتى توغرىسىدا ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: كونا شىزاڭنىڭ مائارىپى ئىنتايىن قالاق بولۇپ، يېڭى زامانغا لايىق بىرمۇ مەكتەپ يوق ئىدى. شىزاڭ تىنچلىق بىلەن ئازاد بولغان 40 نەچچە يىلدىن بۇيان، دۆلەت شىزاڭنىڭ مائارىپ ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن كۆپلەپ مەبلەغ سالدى ھەمدە بىر قاتار ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويدى. شىزاڭدا باللار مائارىپى، باشلانغۇچ مەكتەپ مائارىپى، ئوتتۇرا مەكتەپ مائارىپى، ئۇنتۇرا دەرىجىلىك كەسپىي تېخنىكۇم مائارىپى، ئالىي مائارىپ ۋە چوڭلار مائارىپى، تېلېۋىزىيە مائارىپى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان يەرلىك ۋە مىللىي ئالاھىدىلىككە ئىگە مائارىپ سىستېمىسى راۋانلىق قالدى، دېگەن ئىغۇاغا رەددىيە بېرىلدى. ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: شىزاڭنىڭ تەبىئي شارائىتى ئىنتايىن ناچار، ئوكسىگىن يېتىشمەيدۇ، ھاۋاسى سوغۇق، كۆپ قىسمى تاغلىق، چۆللۈك ۋە قار، مۇز قاپلاپ كەتكەن بەلباغ بولۇپ، ئىچكى جايلاردىن كەلگەنلەرنىڭ بۇ يەرگە كۆنەلىشى بەك تەس. شىزاڭ كۆپلەپ ئاھالە كۆچۈرۈپ كېلىپ ئېچىشقا بولىدىغان ئامېرىكىنىڭ ئىلگىرىكى غەربىي قىسمى ئەمەس. 1990 - يىلى مەملىكەت بويىچە ئومۇمىيۈزلۈك نوپۇس تەكشۈرۈشتە ئېلىنغان مەلۇماتتىن قارىغاندا، شىزاڭدىكى 2 مىليون 196 مىڭ نوپۇس ئىچىدە زاڭزۇلار نوپۇسى 2 مىليون 96 مىڭ بولۇپ، ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 95.46 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن، شىزاڭدىكى خەنزۇلار ۋە باشقا مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 4.5 پىرسەنتىنىلا ئىگىلىگەن. بۇ، دالاي گۇرۇھىنىڭ ئېغىۋالىرىنى تەلتۈكۈس ئېچىپ تاشلىدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدۇ: شىزاڭنىڭ قالاق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، مەركىزىي ھۆكۈمەت ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقى شىزاڭنىڭ تەرەققىياتىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ، مالىيە كۈچى، تېخنىكا ۋە سىياسەت قاتارلىق جەھەتلەردىن زور كۈچ بىلەن يار - يۆلەكتە بولدى ۋە ئالاھىدە ئېتىبار بەردى، جۈملىدىن 20 مىليارد يۈەنگە يېقىن قوشۇمچە ياردەم ۋە مەبلەغ بەردى، ھەر يىلى شىزاڭغا نوپۇس ماددىي ئەشىيا يۆتكەپ تۇردى، ھەر خىل ئاساس مۇئەسسەسىلەرنى ياسىدى، تېخنىكا خادىملىرىنى شىزاڭنىڭ قۇرۇلۇشىغا قاتنىشىشقا سەپەرۋەر قىلدى، شىزاڭ ئۇچۇن تېخنىكا، سەھىيە خادىملىرى، ئوقۇتقۇچى ۋە باشقۇرۇش خادىملىرىنى تەربىيىلەپ بەردى، شىزاڭنىڭ ئىقتىسادىي ھاياتى كۈچىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئېتىبار بېرىلىدىغان ئىقتىسادى سىياسەت ۋە جانلىق تەدبىرلەرنى قوللاندى. ھازىر شىزاڭدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلىپ، ئىشىك ئېچىۋېتىلىپ، يەرلىك ئىقتىساد تېز راۋاجلاندۇرۇلۇپ، جۇڭگونىڭ باشقا رايونلىرى بىلەن بولغان ئىقتىسادىي تەرەققىيات پەرقى تېزدىن ئازايتىلىۋاتىدۇ. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن دۆلەت شىزاڭدا مەبلەغ سېلىپ بىر قانچە چوڭ قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى يولغا قويىدۇ.

ئاق تاشلىق كىتابتا يەنە پاكىتلار ئارقىلىق مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: شىزاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش بىلەن بىللە، خەلق ھۆكۈمىتى شىزاڭنىڭ مۇھتىنى ئاسراشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. شىزاڭ ئاپتونوم رايونى ئېلىپ بارغان ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشىدا ناھايىتى زور نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

ئاق تاشلىق كىتابتا تەكتلەپ مۇنداق دېيىلدۇ: شىزاڭنىڭ رېئال ئەھۋالى شۇنى تولۇق چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇكى، شىزاڭ خەلقى فېئودال يانچىلىق تۈزۈمىدىن قۇتۇلغاندىن كېيىن، مىسلى كۆرۈلمىگەن كەڭ دائىرىدىكى كىشىلىك ھوقۇققا ئېرىشتى. دەرۋەقە، شىزاڭنىڭ ئىقتىسادىي، مەدەنىيىتى يەنىلا بىر قەدەر ئارقىدا. ناچار تەبىئي مۇھىت چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن، شىزاڭ خەلقىنىڭ كىشىلىك ھوقۇقىنى بەھرىمەن بولۇشى تېخى تولۇق بولمايۋاتىدۇ، ئۇزۇلۇكسىز يۇسۇندا مۇشەققەتلىك تىرىشىش ئارقىلىق كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىنى ياخشىلىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ. بۇ دەل جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى پۈتۈن كۈچى بىلەن ئىشلەيدىغان ئىشى، لېكىن كىشىلىك ھوقۇق ئەھۋالىغا قارا

ساقلاپ قېلىش تۈچۈن، چەت ئەللەردىكى جۇڭگوغا قارشى كۈچلەرنىڭ قوللىشى بىلەن 1959 - يىلى قوراللىق توپىلاڭ قوزغىغانلىقى ھەم دالاي لامانى چەت ئەلگە قاچۇرۇپ ئېلىپ كەتكەنلىكىنىڭ تەپسىلىي جەريانى ئاشكارىلانغان.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلىدۇ: دالاي لاما چەت ئەلگە قېچىپ كەتكەندىن كېيىن، مەركىزىي ھۆكۈمەت ۋەتەننىڭ بىرلىكى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشتىن ئىبارەت ئومۇملۇقنى كۆزدە تۇتۇپ ئۇنىڭغا سەۋرچانلىق بىلەن كۈتۈپ تۇرۇش پوزىتسىيىسىنى قوللاندى. ئۇنىڭ مەملىكەتلىك چەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيېۋەنجائىلىق ۋەزىپىسىنى تاكى 1964 - يىلغىچە ساقلاپ قالدى. لېكىن دالاي لاما چەت ئەلدە جۇڭگوغا قارشى كۈچلەر ۋە شىزاڭلىق بۆلگۈنچىلەرنىڭ مۇھاسىرىسى ئاستىدا، ۋەتەنپەرۋەرلىك مەيدانىدىن تامامەن ۋاز كېچىپ، «شىزاڭ مۇستەقىل دۆلەت» دېگەننى ئاشكارا تەرغىپ قىلىپ، قانۇنسىز ھالدا «سەرگەردان ھۆكۈمەت» قۇرۇپ، يېگىباشتىن توپىلاڭچى قوراللىق كۈچ تەشكىللەپ، پىتنە - ئېغۇا توقۇپ، تۆھمەت قىلىپ، پاراكەندىچىلىك سېلىپ، ۋەتەننى پارچىلايدىغان ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللاندى. دالاينىڭ سۆز - ھەرىكىتى ئۇنىڭ ئاللىقاچان ئۆزى ئېيتقاندەك دىنىي داھى ئەمەس، بەلكى چەت ئەللەردە ئۇزاق مەزگىل ۋەتەننى پارچىلاش ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان سىياسىي كاتتىباشقا ئايلىنىپ قالغانلىقىنى كۆرسەتتى.

ئاق تاشلىق كىتابتا تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسىتىلىدۇ: «شىزاڭ مۇستەقىللىقى» مۇزاكىرە قىلىدىغان مەسىلە ئەمەس.تارىخ ئالدىدا، جۇڭخۇا مىللەتلىرى ئالدىدا، شىزاڭ خەلقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 1 مىليارد 100 مىليون جۇڭگو خەلقى ئالدىدا جاۋابكار بولۇش ئۇچۇن، مەركىزىي ھۆكۈمەت ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشتىن ئىبارەت بۇ تۈپ مەسىلىدە ھەرگىز قىلچىمۇ يول قويمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەركىزىي ھۆكۈمەتنىڭ دالاي لاما بىلەن ئۇچرىشىپ سۆھبەت ئۆتكۈزۈشىنى خالاش دەرۋازىسى باشتىن ئاخىر ئوچۇق. دالاي لاما بۆلگۈنچىلىك تەشەببۇسىدىن ۋاز كېچىپ، شىزاڭنىڭ جۇڭگونىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلسا، مەركىزىي ھۆكۈمەت دالاي لاما بىلەن ھەر ۋاقىت سۆھبەت ئۆتكۈزۈشنى خالايدۇ ھەمدە ئۇنىڭ بالدۇرراق ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى قارشى ئالىدۇ.

ئاق تاشلىق كىتابتا نۇرغۇنلىغان پاكىتلار ئارقىلىق، كونا شىزاڭنىڭ جازالاش ئۆسۇللىرى مەنتىي قىلىنىدى، شەخسىي ئورمىلەر پۈتۈنلەي چىقۇبتىلدى. يېڭى جۇڭگونىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە قانۇنلىرى شىزاڭ خەلقىنىڭ ھاياتى ۋە جىسمانى بىخەتەرلىك ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىنى كاپالەتلەندۇردى.

دېموكراتىك ئىسلاھات ئارقىلىق كونا شىزاڭنىڭ «ھاكىمىيەت بىلەن دىن بىرلەشتۇرۇلگەن» سىياسىي تۈزۈمىگە خاتىمە بېرىلدى، خەلق دېموكراتىيىسى ئاساسىدىكى سىياسىي تۈزۈم يولغا قويۇلدى. شىزاڭ خەلقى پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ئوخشاش دۆلەتنىڭ غوجىسىغا ئايلاندى، قانۇندا بەلگىلەنگەن بارلىق سىياسىي ھوقۇقلاردىن بەھرىمەن بولدى. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى ئارقىلىق شىزاڭ خەلقى دۆلەتنى باشقۇرۇش ۋە يەرلىك ئىشلارنى باشقۇرۇش ھوقۇقىنى يۈرگۈزدى. شىزاڭ سىياسىي كېڭىشى زاڭگۇ مىللىتى ۋە باشقا مىللەتلەرنىڭ ھەر ساھە ئەربابلىرىنى كەڭ دائىرىدە قوبۇل قىلدى. سابىق شىزاڭ يەرلىك ھۆكۈمىتىدىكى ۋەتەنپەرۋەر راھىب ئەمەلدارلار ۋە دىنىي ساھەدىكى يۇقىرى قاتلام ئەربابلار ئىجتىمائىي سىياسىي تۈرمۇش جەريانىدا ئۆزىنىڭ پىكرىنى تولۇق بىلدۇرىدىغان ۋە ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرىدىغان بولدى.

جۇڭگونىڭ ئاساسىي قانۇنىغا ئاساسەن، شىزاڭدا مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە يولغا قويۇلدى. شىزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنىدا بېرىلگەن ھوقۇققا ئاساسەن، 1965 - يىلى ئاپتونوم رايون قۇرۇلۇپ تاكى ھازىرغىچە يەرلىك خاراكتېردىكى 60 نەچچە قائىدە - نىزام، نىزام، بەلگىلىمە ۋە قارار چىقاردى. ئۇنىڭ مەزمۇنى سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، مائارىپ قاتارلىق جەھەتلەرگە چېتىلىدۇ. ئۇ شىزاڭ خەلقىنىڭ تۇرلۇك دېموكراتىيە ھوقۇقلىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ۋە يەرلىك ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنى مۇھىم قانۇنىي كاپالەت بىلەن تەمىنلىدى. ھۆكۈمەت زاڭگۇ كادىرلىرىنى تەربىيەلەشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. ھازىر شىزاڭ ئاپتونوم رايونىدا 37 مىڭ زاڭگۇ كادىر بولۇپ، كادىرلار ئومۇمىي سانىنىڭ ئۇچتىن ئىككى قىسمىنى ئىگىلەيدۇ. شىزاڭدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى، ھۆكۈمەتلىرى، سىياسىي كېڭەشلىرىنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى زاڭگۇ كادىرلار ئۈتەۋاتىدۇ.

كونا شىزاڭنىڭ مەھبىە شارائىتى ئىنتايىن قالاق بولۇپ، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى ئۇزاق مۇددەت توختاپ قېلىش ھالىتىدە تۇرۇپ كەلگەنىدى. دېموكراتىك ئىسلاھاتتىن كېيىن، شىزاڭ ئاپتونوم رايونى شەھەر - يېزىلاردا داۋالاش، سەھىيە تۇرلىرىنى ئومۇميۈزلۈك قۇردى. ھەر خىل يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر، يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى زور دەرىجىدە تۆۋەنلىدى. خەلقنىڭ سالامەتلىكىگە ئېغىر تەھدىت سالىدىغان قىسمەن كېسەللىكلەر يوقىتىلدى ياكى ئاساسىي جەھەتتىن تىزگىنلەندى. شىزاڭنىڭ ئەنئەنىۋى تېبابەتچىلىكى، دورىگەرلىكىگە ئارىسىلىق قىلىندى ۋە راۋاجلاندۇرۇلدى. ھۆكۈمەت زاڭگۇ سەھىيە ئىختىساس ئىگىلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەربىيەلەپ يېتىشتۇردى، زاڭگۇ خەلقى ئارىسدا ھەقسىز داۋالاشنى يولغا قويدى. ئاھالىنىڭ ئوتتۇرىچە ئۆمرى ئازادلىقتىن ئىلگىرىكى 36 ياشتىن ھازىرقى 65 ياشقا يەتتى.

40 يىلدا شىزاڭنىڭ نوپۇسى تېز كۆپەيدى. 1950 - يىلدىن 1990- يىلغىچە شىزاڭدىكى زاڭگۇلارنىڭ نوپۇسى 1 مىليوندىن 2 مىليون 96 مىڭغا يېتىپ، بىر ھەسسىدىن كۆپرەك كۆپەيدى. پاكىتلار دالاي گۇرۇھىنىڭ شىزاڭ تىنچلىق بىلەن ئازاد بولغاندىن كېيىن 1 مىليون 200 مىڭ كىشى ئۆلتۈرۈلدى، دېگەن كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئىغۋاسىغا رەددىيە بەردى.

ئاق تاشلىق كىتابتا يەنە دالاي گۇرۇھى تارقاتقان خەنزۇلار كۆپلەپ كۆچۈپ كەلگەنلىكتىن، شىزاڭدا زاڭگۇلار ئاز سانلىق مىللەت بولۇپ قالدى، دېگەن ئىغۋاغا رەددىيە بەردى.

ئاق تاشلىق كىتابتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلىدۇ: «شىزاڭ مۇستەقىللىقى» مۇزاكىرە قىلىدىغان مەسىلە ئەمەس.تارىخ ئالدىدا، جۇڭخۇا مىللەتلىرى ئالدىدا، شىزاڭ خەلقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 1 مىليارد 100 مىليون جۇڭگو خەلقى ئالدىدا جاۋابكار بولۇش ئۇچۇن، مەركىزىي ھۆكۈمەت ۋەتەننىڭ بىرلىكى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداشتىن ئىبارەت بۇ تۈپ مەسىلىدە ھەرگىز قىلچىمۇ يول قويمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەركىزىي ھۆكۈمەتنىڭ دالاي لاما بىلەن ئۇچرىشىپ سۆھبەت ئۆتكۈزۈشىنى خالاش دەرۋازىسى باشتىن ئاخىر ئوچۇق. دالاي لاما بۆلگۈنچىلىك تەشەببۇسىدىن ۋاز كېچىپ، شىزاڭنىڭ جۇڭگونىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلسلا، مەركىزىي ھۆكۈمەت دالاي لاما بىلەن ھەر ۋاقىت سۆھبەت ئۆتكۈزۈشنى خالايدۇ ھەمدە ئۇنىڭ بالدۇرراق ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى قارشى ئالىدۇ.

ئاق تاشلىق كىتابتا نۇرغۇنلىغان پاكىتلار ئارقىلىق، كونا شىزاڭنىڭ

ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ئېلانى

«ئۇرۇمچى مەدەنىيەت - مائارىپ تەربىيەلەش مەركىزى» ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتىنىڭ تەستىقى بىلەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدىن 92 - يىلى ئالىي مەكتەپلەرگە ئىمتىھان بېرىپ، 200دىن يۇقىرى نومۇر ئالغان مىللىي ئوقۇغۇچىلاردىن تاللاپ پۈتۈن كۇنلۇك خەنزۇ تىلى تەرجىمانلىق كەسپىي ئالىي تېخنىكومغا ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىدۇ. ئوقۇش مۇددىتى ئىككى يىل. ئوقۇغۇچىلار ئوقۇش جەريانىدا ئاپتونوم رايونلۇق ئالىي مائارىپ بويىچە ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىپ ئىمتىھانغا قاتنىشىدۇ. لايىقەتلىك بولغانلارغا دۆلەت بىردەك ئېتىراپ قىلىدىغان ئالىي تېخنىكومنى پۈتتۈرگەنلىك دىپلومى تارقىتىپ بېرىلىدۇ.

ئوقۇشنى تەلەپ قىلغۇچىلار مەكتىپىنىڭ تونۇشتۇرۇشى، تولۇق ئوتتۇرىنى پۈتتۈرۈش دىپلومى، ئالىي مەكتەپكە كىرىش ئىمتىھان نەتىجىسى قاتارلىقلارنى ئېلىپ كېلىپ تىزىملاتسا بولىدۇ. 10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئوقۇش باشلىنىدۇ.

تىزىمغا ئېلىش ئورنى: ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق مەكتىپىدە.

ئالاقىلەشكۈچى: غېنى سابىت، دىلبەر قادىر، ئىسكەندەر

گۈرۈمچى مەدەنىيەت - مائارىپ تەربىيەلەش مەركىزى.

شىپې جىن ربژدىسسورلۇق قىلغان، ئەقلى ئاجىز بالىلار باش رول ئالغان يېڭى فىلىم

چولپانلار مۇڭدەشمىسى

ئىشچى شىپې جاڭگېك ئون ياشلىق ئەقلى ئاجىز ئوغلى بىلەن بىللە تۇرمۇش كەچۈردۇ. ئۇ ساقايمىس كېسەلگە گىرىپتار بولغانلىقىنى، ھاياتىنىڭ ئۇزۇنغا بارمايدىغانلىقىنى بىلىپ، ئوغلىنىڭ كېيىنكى تۇرمۇشىدىن ئەندىشە قىلىدۇ. بۇ ئائىلە ۋەيران بولۇش ئالدىدا تۇرغاندا، جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەدىكىلەر ئۇلارغا ياردەم قولىنى سۇنىدۇ، شىپې جاڭگېك ئوغلىنىڭ سوتسىيالىستىك چوڭ ئائىلىدە ساغلام ئۆسۈپ يېتىلگەنلىكىنى كۆرگىنىدە، چەكسىز خاتىرجەملىك ھىس قىلىدۇ.

تەيەججن كىنو ستۇدىيىسى بىلەن بېيجىڭ كىنو شۆيۈەنى ياشلار كىنو ستۇدىيىسى بىرلىشىپ ئىشلىگەن.

جۇڭگو كىنو فىلىم تارقاتقۇچى - قويۇش شىركىتى تارقاتتى.

10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ شىنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا قويىلىدۇ

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (汉文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1990 - يىل
سېنتەبر
2
يەكشەنبە

بارىن يېزىسىدا دىنىي پائالىيەتلەر قانۇن - تۈزۈم ئىزىغا سېلىندى

خۇسۇسىي دىنىي مەكتەپلەر تاقالدى، مەسچىتلەرنىڭ قانۇنسىز هالدا ئاشلىق، پۇل سېلىق سېلىش هەرىكىتى توسۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ۋاڭ گۈڭ ئاقتۇدىن خەۋەر قىلدۇ: ئاقتۇناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسىدا دىن باشقۇرۇش كۆچەيتىلىپ، دىنىي پائالىيەتلەر قانۇن - تۈزۈم ئىزىغا سېلىندى. 8 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگىچە قەدەر بۇ يېزىدىكى 108 دىنىي زات تەكشۈرۈلۈپ، بىر قىسىم ئاخۇنلارغا كەسپىي دىندار كىشىكسى تارقىتىپ بېرىلدى.

يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇش تىزگىنسىز قالغانلىقتىن، بىر قىسىم مىللىي بۆلگۈنچىلەر دىننى نىقاپ قىلىپ، پارتىيىگە، سوتسىيالىزمغا قارشى تۇرۇش ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلاشتەك ئەكسىلىنقىلابىي هەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللاندى. بارىن يېزىسىدا يۇز بەرگەن ئەكسىلىنقىلابىي قوراللىق توپىلاڭنىڭ گەۋدىلىك ئالاھىدىلىكى شۇكى، بىر ئوچۇم ئەكسىلىنقىلابىي بۆلگۈنچىلەر دىننى پائالىيەتلەرنى كۆتۈرۈۋېلىپ، هەقسىز ئەھۋالنى ئۇقمايدىغان بىر قىسىم نامىنى ئالداپ، جىنايى هەرىكەتلەرگە بىلەن شۇغۇللاندى.

كەڭ ئاممىغا پارتىيىنىڭ دىنىي سىياسىتىنى ئومۇميۈزلۈك چۈشەندۈرۈش ئۈچۈن، بارىن يېزىسىدا تۈرۈشلۇق خىزمەت ئومىكى تەكشۈرۈپ ئەھۋال ئىگىلەش ئاساسىدا، دىننى باشقۇرۇش خىزمىتىنى تۈۋەتتىكى يېزا خىزمىتىدىكى بىر چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتتى. ئالدى بىلەن كەسپىي دىندارلارنى مۇددەت ۋە تۈركۈملەرگە بۆلۈپ تەربىيەلەپ، تۈلارغا پارتىيىنىڭ دىنىي سىياسىتىنى قايتا - قايتا تەشۋىق قىلدى، تۈلارنى «ئاپتونوم رايونىنىڭ دىنىي سورۇنلارنى باشقۇرۇشقا دائىر بەلگىلىمىسى»نى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى. ئۆگىنىش ئارقىلىق دىنىي زاتلار ئىدىيىۋى تونۇشىنى تۈزىتىپ، بۆلگۈنچىلىك نىكاھ ۋە ھۆكۈمەت ئىشلىرىغا ئارىلاشمايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى. تۈندىن كېيىن ئەمەلىيەتكە بېرىلەشتۈرۈپ، «بارىن يېزىسىدىكى دىنىي پائالىيەتلەرنى باشقۇرۇش تۈسۈلى» نى تۈزۈپ چىقىپ، دىنىي پائالىيەتلەرنى قانۇن - تۈزۈم ئىزىغا سالدى.

ئۆنگىدىن باشقا، تۈلار يەنە دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرى ۋە دىنىي پائالىيەتنى باشقۇرۇشنى هەققىي كۈچەيتتى. 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنىگە قەدەر يېزا بويىچە خۇسۇسىي دىنىي مەكتەپلەر ۋە دىن ئۆگىنىش ئۇقتىلىرى پۈتۈنلەي تاقىۋېتىلدى، ياسلىۋاتقان مەسچىتلەرنىڭ هەممىسى توختىتىپ قويۇلدى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ 90 پىرسەنتتى دىنغا ئېتىقاد قىلىشتىن يانغانلىقىنى بىلدۈردى، مەسچىتلەرنىڭ ئاممىغا قانۇنسىز هالدا ئاشلىق، پۇل سېلىق سېلىش هادىسىلىرىمۇ توسۇلدى.

چوڭباش كەنتىدىكى-دىنىي زاتلارنىڭ ئۆز ئالدىغا مەسچىت سېلىش تەشەببۇسى ئاممىنىڭ رەت قىلىشىغا ئۇچرىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ۋاڭ گۈڭ ئاقتۇدىن خەۋەر قىلدۇ: يېقىندا ئاقتۇ ناھىيىسى پىلال يېزىسىنىڭ چوڭباش كەنتىدىكى ئايرىم دىنىي زاتلار ئاممىنىڭ ئارزۇسىغا خىلاپلىق قىلىپ، خەلقنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان سېلىش، ئۆز ئالدىغا مەسچىت سېلىش تەشەببۇسى ئۆتكۈزمەيلا، كوللېكتىپنىڭ تېرەكلىرىنى كەسكىن ئۇرغىلى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، جامائە تەكە ياغاچ، كېسەك سېلىق سالغان.

ئىش يۈز بەرگەندىن كېيىن، كەنتتىكى پۈقرالار بۇنىڭدىن بەكمۇ تاراڭى بولۇپ، ئۇتكۈزمەيلا، كوللېكتىپنىڭ تېرەكلىرىنى كەسكىن ئۇرغىلى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، جامائە تەكە ياغاچ، كېسەك سېلىق سالغان.

ئىش يۈز بەرگەندىن كېيىن، كەنتتىكى پۈقرالار بۇنىڭدىن بەكمۇ تاراڭى بولۇپ، ئىنىسىدا دىنىي سىياسىتىنى تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارغا ئۆزىنىڭ خاتالىقىنى تونۇتتى، ئۇلار بۇنىڭدىن كېيىن چوقۇم قانۇن - ئىنتىزامغا بويسۇنىدىغانلىقىنى، بۇنداق خاتالىقنى قايتا سادىر قىلمايدىغانلىقىنى ئىپادىلەپ، ئاخىرىدا ئۆز ئىختىيارى بىلەن ئۆيىنى بۇزۇپ تاشلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار تۈيۈشمىسى ئاخبارات ئىلان قىلىش يىغىندا مۇئۇلارنى جاكارلىدى

9 - ئاينىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نەمۇنچىلىرىنى تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىلىدۇ

تۈز مۇخبىرىمىز يەن جىڭ خەۋەر قىلىدۇ: تۈت ئايدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىچىدە تۈۋەندىن يۇقىرىغىچە قاتلاممۇ قاتلام باھالاش ھەم رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈپ ماقۇللىشى ئارقىلىق، ئاپتونوم رايون بويىچە 400 نەپەرئەمگەك نەمۇنچىسى، خىزمەت ئىلغارى ۋە 100 ئىلغار كوللېكتىپ، ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنىدىغان 30 ۋەكىل باھالاپ چىقىلدى، 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نەمۇنچىلىرى، خىزمەت ئىلغارلىرى ۋە ئىلغار كوللېكتىپلارنى تەقدىرلەش يىغىنى. بۇ قېتىم باھالاپ چىقىلغان ئەمگەك نەمۇنچىلىرى، خىزمەت ئىلغارلىرى ۋە ئىلغار كوللېكتىپلارنىڭ ھەممىسى پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى ئىسلاھات ۋە ئۆرۈلۈش داۋامىدا يېتىشىپ چىققان قەھرىمانلار. ئۇلار ئاپتونوم رايونىنىڭ ئاساسىي پىرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئىسلاھات ئىلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش سىياسىتىنى ھىمايە قىلىپ، ئۆزلىرىنىڭ نامايەندىلىك خىزمىتى ئورنىدا پەۋقۇلاددە نەتىجىلەرنى يارىتتى. ئۇلار ئېچىدە ئەمگەك نەمۇنچىلىرى 79% نى، خىزمەت ئىلغارلىرى 21% نى، كومپارتىيە ئەزالىرى 72% نى، ئايالىلار 26.3% نى، 30 ياشتىن تۆۋەن ياشلار 11.6% نى، دېھقانلار 25% نى، ئاز سانلىق مىللەتلەر 47.7% نى تەشكىل قىلىدۇ، يەن تەتقىقات، مەدەنىيەت - ماارىپ، مالىيە - سودا، سىياسىي قانۇن قاتارلىق ساھەلەردىكى ئەمگەك نەمۇنچىلىرىمۇ مەلۇم نىسبەتنى ئىگىلەيدۇ.

شىنجاڭنىڭ تاشيول مۇساپىسى 40 يىلدا يەتتە ھەسسە ئۇزارىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سۇ نىڭ خەۋەر قىلىدۇ: 40 يىلدىن بۇيان، شىنجاڭنىڭ تاشيول ئىشلىرىدا جۇش تۇرۇپ ئىلگىرىلەشتەك ئۇزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. ئازادلىقتىن ئىلگىرى، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئاپتوموبىل قاتنايدىغان مۇساپە 3361 كىلومېتر توغرا كېلەتتى، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر 500 كۋادرات كىلومېتر دائىرىگە بىر كىلومېتر تاشيول مۇساپىسى كېلەتتى، لېكىن مۇتلەق كۆپ ساندىكى يول شېغىل يول ئىدى. ئەينى ۋاقىتتا ئاپتوموبىل ئۇرۇمچىدىن قەشقەرگە بىر ئايدا يېتىپ بارغانكەن. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئاپتوموبىل قاتنايدىغان مۇساپە 25 مىڭ 406 كىلومېترغا يەتتى، ئاسفالتلىق تاشيول 11 مىڭ 927 كىلومېترغا يەتتى، ئۇرۇمچىدىن قەشقەرگە بىرىش ئوچۇن ئوچ كۈنلا ۋاقىت كېتىدۇ.

ئازادلىقتىن كېيىن، پارتىيە ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تاشيول قاتناش ئىشلىرىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى، 1989 - يىلغىچە تاشيول قاتناش قۇرۇلۇشىغا دۆلەت تىنىڭ سالغان مەبلىغى ۋە ئورۇنلار ئۆزى توپلىغان مەبلەغ تەخمىنەن 1 مىليارد 400 بويىچە 86 ناھىيە (شەھەر) تاشيول بىلەن تۇتاشتۇرۇلدى، 70 ناھىيە (شەھەر) گە ئاسفالتلىق تاشيول ياسالدى؛ 838 يېزا - بازارنىڭ 810 دا تاشيول ياسالدى. 1989 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئاپتوموبىل قاتنايدىغان مۇساپە 86 مىڭ 400 كىلومېتر بولۇپ، 1950 - يىلدىكىدىن 6.9 ھەسسە (ھازىرغا قەدەر يەتتە ھەپسە) ئۇزارىدى. ئاسفالتلىق تاشيولنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى جەھەتتە شىنجاڭ پۈتۈن مەملىكەتتىكى 30 تۈلكە (ئاپتونوم رايون) بويىچە 4 - ئورۇندا تۇرىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدا بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ماارىپچى ئائىلىلەر تەقدىرلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ يۈ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز شۇڭ جاۋلياڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا تۇرغۇنلىغان ئىككى ئەۋلاد، ھەتتا ئۈچ - تۆت ئەۋلادقىچە ماارىپقا تۆزىنى تەقدىم قىلغان ئائىلىلەر، بىر ئائىلىدە بەش جان، ئالتە جان، ھەتتا يەتتە - سەككىز جان «باغۋەن» بولغانلار بار. 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق «مۇنەۋۋەر ماارىپچى ئائىلىلەر» نى تەقدىرلەش يىغىنىدا مۇشۇنداق ھەر مىللەت ئائىلىلىرىنىڭ ۋەكىللىرىدىن 20 نى شەرەپ كۆۋاھنامىسى ۋە شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. تەقدىرلەش يىغىنىدا ئاپتونوم رايونىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ماۋ دېخۇا ھەر مىللەت ماارىپچى ئائىلىلىرىنىڭ ماارىپ سېپىدە ئۇزۇن يىل ئىشلەپ، پىداكارلىق كۆرسەتكەن روھىغا يۇقىرى باھا بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: ماارىپچىلار ئائىلىسى جەمئىيەتنىڭ ۋە خەلقنىڭ ھەقىقىي ھۆرمەتكە ئېرىشىشى لازىم. ماارىپچىلار ئائىلىلىرىنى باھالاش پائالىيىتى ئارقىلىق كىشىلەرنى پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ماارىپ ئىشلىرىغا تۆزلىرىنى بېغىشلاشقا ۋە يۇنى ئەۋلادمۇ - ئەۋلاد داۋاملاشتۇرۇشقا

كەنتىدىكى ئايرىم دىنىي زاتلار ئاممىنىڭ تارزۇسىغا خىلاپلىق قىلىپ، خەلقنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان سېلىپ، تۈز ئالدىغا مەسچىت سالماقچى بولغاندا، ئاممىنىڭ قەتئىي چەكلىشىگە تۇچرىدى.

بۇ كەنتە 361 ئائىلە بولۇپ، ھازىرقى بار مەسچىت دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئاممىنىڭ ئېھتىياجىنى قانداۋرالايتتى. لېكىن ئايرىم دىنىي زاتلار تۈز مەنپەئىتىنى كۆزلەپ، يېڭى مەسچىت سالماقچى بولغان، تۈلار بىر نەچچە نادان ياشنى قۇتراتىپ، تەستىقتىن ئىش يۈزبەرگەندىن كېيىن، كەنتتىكى پۈقرالار بۇنىڭدىن بەكمۇ نارازى بولۇپ، مەسئۇل تارماقلارغا ئەھۋالنى ئىنكاس قىلىپ، بۇ ئىشقا ئالاقدار كىشىلەرنى بىر تەرەپ قىلىشنى تەلەپ قىلدى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى بۇ ئىشقا قاتناشقانلارنى دەرھال تېپىپ، تۈلارنى قاتتىق تەنقىد قىلدى. يېزىلىق پارتكوم، يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ رەھبەرلىرىمۇ دەرھال كەنتكە بېرىپ ئەھۋال تۈگۈشۈپ، بۇ ئىشقا ئالاقدار دىنىي زاتلارغا پارتىيە قانۇن - ئىنتىزامىغا بويسۇندۇرۇلىدىغانلىقىنى، بۇنداق خاتالاشقىنى قايتا سادىر قىلمايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

ھازىر ئالاقدار كىشىلەر جەريانە قويۇلغان پۈلنى يۈقىرىغا تاپشۇرۇپ بولدى، سېلىق سېلىپ يىغىلغان ياغاچلار ئىگىسىگە قايتۇرۇلدى، كەنت پۈقرالىرىنىڭ ئارزۇسى بويىچە، كېسەكلەر يېزا مەدەنىيەت ئۆيى سېلىشقا ئىشلىتىلدى، ئامما بۇنىڭدىن بەك خۇشال بولدى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك 4 - تۈۋەتلىك مەدەنىيەت - ماتارىپ كىتاب بازىرى 8 - ئاينىڭ 26 - كۈنى شىنجاڭ خەلق نەشرىياتىنىڭ ھويلىسىدا كۆرگەزمە قىلىپ سېتىشقا باشلىدى. بۇ كۆرگەزمىدە سېتىلغان ھەر خىل كىتابلار ياش - ئۆسمۈرلەر ۋە ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەققىتىنى تۈزىگە جەلپ قىلدى.

ژاڭ ژېيدۇڭ فوتوسى.

بورتالا شەھىرى دۆلەتكە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

ئۈز مۇخبىرىمىز دولقۇن مۇھەممەت خەۋەر قىلدۇ: بورتالا شەھىرى 8 - ئاينىڭ 11 - كۈنىگىچە 12 مىليون 989 مىڭ 900 كىلوگرام تاۋار ئاشلىق سېتىۋالدى، بۇ ئۈتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 2 مىليون 994 مىڭ 900 كىلوگرام ئارتۇق.

بورتالا شەھىرىدە بۇ يىل يازلىق ئاشلىق ئومۇمىيۈزلۈك ئوخشىدى. مول ھوسۇل ئالغان دېھقانلار بەس - بەسته دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بەردى. شەھەر بويىچە ئاشلىق تاپشۇرىدىغان 102 كەنتنىڭ 99 ى ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، ئاللىلەر ئىچىدە 50 ئائىلىنىڭ ھەربىرى توختامدىكى ۋەزىپىدىن 10 مىڭ كىلوگرام ئارتۇق، بەش ئائىلىنىڭ ھەربىرى توختامدىكى ۋەزىپىدىن 25 مىڭ كىلوگرام ئارتۇق ئاشلىق سېتىپ بەردى. شويىكۆەن بازىرى تولى بۇلاق ئوتتۇرا كەنتىدىكى دېھقان ئۇ چۈنجى دۆلەتكە 51 مىڭ 974 كىلوگرام بۇغداي سېتىپ بېرىپ، شەھەر بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

بورتالا شەھىرىنىڭ كۆزلۈك ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئۆچقۇچى ياسىن خىزمەت كۆرسىتىپ مۇكاپاتلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سۈيى چىبنشى، چىن يۇشىڭ خەۋەر قىلدۇ: قۇرۇقلۇق ئارمىيە ھاۋا ئارمىيىسىنىڭ مەلۇم قىسمىدىكى ئۆچقۇچى ياسىن شاۋشياۋ 1600 سائەت بىخەتەر ئۇچۇپ، 2 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى. يېقىندا ئۇ باش سەنەمۇبۇ سىستېمىسىنىڭ ئاساسىي قاتلامدىكى مۇنەۋۋەر كوماندىر - جەڭچىلەر ۋەكىلى سۈپىتىدە ئارمىيە بويىچە مۇنەۋۋەر كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ ۋەكىللىرى سۆھبەت يىغىنىغا قاتنىشىپ، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ۋە باش سەنەمۇبۇ باشلىقلىرىنىڭ قويۇل قىلىشىغا ئېرىشتى. باش سەنەمۇجاڭ ئۈنى ئۈيغۇر خەلقىنىڭ غورۇرى، دەپ ماختاپ، ئۈنى قىسىمنىڭ قۇرۇلۇشىدا داۋاملىق يېڭى خىزمەت كۆرسىتىشكە رىغبەتلەندۈردى.

يېقىندا ياسىن ئۇرۇشلۇق قىسىم ياسىنىڭ ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان ۋەكىل سۈپىتىدە بېيجىڭغا بېرىپ، دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتنىشىشى توغرىسىدا ئۈقتۇرۇش تاپشۇرۇۋالدى.

شىنجاڭ قىيغانباستاۋ ناھىيىلىك قوي فېرمىسىنىڭ باشلىقى، ئالىي چارۋىچىلىق تېخنىكى دېلىك شۇەنشىبك (مولدا) يېقىندا ئاۋسترالىيىگە بېرىپ، ئاۋسترالىيە، جۇڭگو ۋە شياڭگاڭ بىرلىشىپ مەبلەغ سالغان چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ باشلىقى بولدى. ئۇ، «جۇڭگو مېرىنوس قويىنىڭ شىنجاڭ ھەربىي بوز يەر ئۇزلەشتۈرۈش تىپلىق ناھىيىلىنى يېتىشتۈرۈش ۋە كېڭەيتىشكە تۆھپە قوشقان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قەتئىي، بوشاشماي قارشى تۇرايلى

پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدا (2)

پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 4 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتنىڭ كۆچلۈك رەھبەرلىكىدە، كەسكىن، مۇرەككەپ كۈرەشلەر ئارقىلىق، بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈش پىكىر ئېقىمنىڭ يامراپ كېتىش ۋەزىيىتى مەلۇم دەرىجىدە ئۆزگەرتىلدى. لېكىن شۇنىمۇ كۆرۈشمەز كېرەككى، بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈش پىكىر ئېقىمنىڭ خەلقارا ئارقا كۆرۈنۈشى، ئىجتىمائىي ئاساسى بار، تۇ پەيدا بولۇش، يامراشتا زېمىن ۋە شارائىتقا ئىگە. بىز تۈزاق مۇددەت كۆرەش قىلىش كۆز قارىشىنى تەكلىشىمىز، ھەر قانداق بوشىشىپ قېلىش ئىدىيىسىدە بولماسلىقىمىز لازىم.

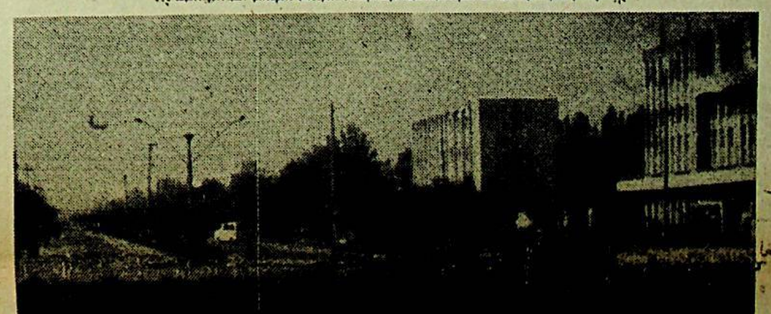
بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشى دۆلەتنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتىنىڭ مۇقىم بولۇشىغا بۇاستە مۇناسىۋەتلىك. ئالدىنقى بىر نەچچە يىلدىكى «بىرنى قاتتىق، بىرنى بوش تۇتۇش» ساۋېتى، بولۇپمۇ، مالىمانچىلىق ۋە بېيجىڭدا يۈز بەرگەن ئەكسىلىنقىلابىي توپىلاڭ پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىگە بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشنىڭ مۇقىملىقنىڭ چوڭ دۈشمنى، تۈتنى زامانۇيلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ چوڭ دۈشمنى ئىكەنلىكىنى سەگەكلىك بىلەن تونۇتتى. مۇقىملىقنىڭ ئەكسى تەرىپى مالىمانچىلىق، بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشنىڭ يامراپ كېتىشى مالىمانچىلىقنىڭ مەنبەسى. مالىمانچىلىق توختىمىسا، كۆچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشىمىز مۇمكىن ئەمەس.

بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قارشى تۇرۇش پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ توپ مەنپەئىتىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ. بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قەتئىي، بوشاشماي قارشى تۇرۇش ئۈزۈل - كېسىل ئىدىيە جەھەتتە قەتئىي بولۇشىمىز كېرەك. تارىخىي ساۋاقلار ئەھمىيەت بېرىشكە ئەرزىيدۇ. 1983 - يىلدىكى مەنىۋى بۇلغىنىشنى تۈگىتىش ئىشى بىلەن 1987 - يىلدىكى بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قارشى تۇرۇش ئىشى بىرىم بولدا تاشلاپ قويۇلغانلىقى ئۈچۈن، يوشۇرۇن ئاپەت قېپ قېلىپ، مالىمانچىلىقنىڭ ئۇرۇقى چېچىلغانىدى. بۇ قېتىم ھەرگىز بىرىم بولدا تاشلاپ قويۇشقا بولمايدۇ. ئۈتكەن يىلقى بوران - چاپقۇنلۇق، قانلىق ۋە يالقۇنلۇق ساۋاق ھازىرغىچە ئېسىمىزدە، پارتىيە ۋە خەلق ئۈنى مەڭگۈ ئۇنتۇمايدۇ. بىز بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشنىڭ ئېغىر زىيىنىنى بەك تارتتۇق! «بىرنى بوش تۇتۇش»نىڭ ساۋاقلىرى بەك چوڭقۇر. يولداش جىياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى ئاخىرغىچە ئېلىپ بېرىشقا بەل باغلىدى. (ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئىلى ۋىلايىتىدە دېھقانچىلىقنىڭ يېڭى تېخنىكىسى پائال كېڭەيتىلمەكتە

ئۇز مۇخبىرىمىز ئۇركەش جاپپار خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايىتىدە ئوتكەن يىلدىن بۇيان، ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش تەدبىرلىرى تۈزۈلۈپ، دېھقانچىلىق يېڭى تېخنىكىسى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىلدى.

بۇ ۋىلايەتتە بۇلتۇردىن باشلاپ، مول ھوسۇل پىلانى تەشكىللىك، پىلانلىق، نىشانلىق ھالدا كەڭ دائىرىدە يولغا قويۇلدى ھەمدە بۇ پىلاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، دېھقانچىلىقتىن 13 - يىلمۇ مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، دېھقانچىلىق يېڭى تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش مۇھىم تەدبىر سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇلدى. ھەر قايسى ناھىيىلەر دېھقانچىلىق تېخنىكىلىرىغا قارىتا مۇكاپاتلاش - جازالاش تەدبىرلىرىنى بەلگىلەپ، يەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى يەنمۇ قوزغىدى، يېزا - مەيدانلارغا يەن - تېخنىكا خادىملىرىنى ئەۋەتىپ، تېخنىكىلىق مۇلازىمەتنى قانات يايدۇردى ۋە تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيەلەش كۈرسلىرىنى ئاچتى. دېھقانلارغا پەنىي ئومۇملاشتۇرۇش سىتالغۇ لېنتىلىرىنى قويۇپ بەردى. ئۇلگە كۈرسىتىشنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇلگە ئارقىلىق دېھقانلارنى تەربىيىلىدى. بۇ ۋىلايەتتە بۇلتۇردىن باشلاپ دېھقانلارنى تەربىيەلەش كۈرسىدىن 866 قارار ئېچىلىپ، 98 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەربىيەلەندى، دېھقانلارغا يەن - تېخنىكا ماتېرىياللىرىدىن 370 مىڭ پارچە، قېلىپلاشتۇرۇپ تېرىش خەرىتىسىدىن 242 مىڭ پارچە تارقىتىپ بېرىلدى. بەش نەپەر يەن - تېخنىكا خادىمىنى تاللاپ، يېزىلارغا يەن - تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن يېزا باشلىقى قىلىپ ئەۋەتتى. بۇ ۋىلايەت دېھقانچىلىق يېڭى تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىش ئارقىلىق ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى. شال مايىسىنى پەتـ ئۇستا ئۇستۇرۇپ، ماشىندا تېكىش يېڭى تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش ئارقىلىق مو بېشى ساپ كىرىمىنى 300 — 350 يۈەنگە يەتكۈزدى؛ بۇغداي يىلتىزىدا ئازوتنى تۇراقلاشتۇرغۇچى باكتېرىيىنى ئىشلىتىش يېڭى تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، بىرلىك مەھسۇلاتىنى 16 — 24 كىلوگرامغىچە ئاشۇردى؛ بۇ يىل كۈنەس، نىلقا، تېكەس، توققۇز تارا، مۇڭغۇلكۈرە ناھىيىلىرى 136 مىڭ مو يەردىكى يازغى بۇغدايغا بۇغداي يىلتىزىدا ئازوتنى تۇراقلاشتۇرغۇچى باكتېرىيە ئىشلەتتى. كۆممىقوناق تۇرۇقنى سۈلياۋ يوپۇقتا بىخلاندۇرۇش يېڭى تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، كۆممىقوناقنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتىنى 200 — 250 كىلوگرامغىچە، كۆممىقوناققا ئوخشاش ئۇسۇل بىلەن ئۇستۇرۇلگەن قىزىلچىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتىنى 635 كىلوگرام ئاشۇردى؛ ئۇرۇقلىق دورا ئارىلاشتۇرۇپ تېرىش يېڭى تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ، كۆممىقوناقنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتىنى 50 كىلوگرام، قىزىلچىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتىنى 250 كىلوگرام، بۇغداينىڭ بىرلىك مەھسۇلاتىنى 30 كىلوگرام ئاشۇردى. قىزىلچا مايىسىنى قەغەز قۇتىدا ئۇستۇرۇپ كۆچۈرۈش يېڭى تېخنىكىسىنى قوللىنىپ، مو بېشى كىرىمىنى بىۋاستە تېرىغانغا قارىغاندا، ئونتۇرا ھېساب بىلەن 127.5 يۈەن ئاشۇردى. بۇ ۋىلايەت يەنە، قېلىپلاشتۇرۇپ تېرىش تېخنىكىسى ۋە مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش ماددىسىنى ئىشلىتىش ئۇسۇللىرىنى كېڭەيتىپ، مەلۇم دە رىجدە ئۈنۈمنى كۆردى.

19 يل زىيان تارتقان زاۋۇت مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، بىر يىلدىلا پايدا ئېلىشقا ئۇزگەردى

ئۇز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايەتلىك تاشقى سودا شىركىتىنىڭ يەرلىك مەھسۇلات - دورا ماتېرىياللىرىنى ئونبۇيرسال پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى جىڭلى مەسئۇل بولۇش توزۇمىنى يولغا قويغاندىن كېيىن، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، 636 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىپ، ئالدىنقى يىلدىكى زىيانىنى تولدۇرۇپ، 1988 - يىلدىكىدىن 133 مىڭ 600 يۈەن، پىلانداىكىدىن ئوچ ھەسسە ئاشۇردى. دۆلەتكە 56 مىڭ 300 يۈەن باج - پايدا تاپشۇرۇپ، 19 يىللىق زىيان تارتىش ھالىتىنى بىر يىلدىلا پايدىغا ئۆزگەرتتى.

بۇ زاۋۇت 1961 - يىلى قۇرۇلغان كىچىك تېپتىكى كارخانا بولۇپ، ھازىر 70 تىن كۆپرەك ئىشچى - خىزمەتچىسى بار. ئۇلار كۆپ يىللاردىن بېرى خوتەننىڭ بەزى يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش بىلەن شۇغۇللانغان بولسىمۇ، رونىق تاپالمىغان ئىدى. كېيىن تاشقى سودىنىڭ ئېھتىياجىنى كۆزدە تۇتۇپ، خوتەننىڭ ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، گۈلە قۇرۇتۇش، چۆچۈكبويا پاراشوكى ئىشلەش، پىششىقلاپ ياڭاق قاتارلىق مەھسۇلاتلارنى ئىشلەش، يۆتكەش بىلەن شۇغۇللانغان. لېكىن باشقۇرۇش قالايمىقان بولۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقى تولۇق قوزغىتىلمىغانلىقى، مەھسۇلات خللىرى ۋە سۈپىتى تەلەپكە يەتمىگەنلىكى، تىجارەت يوللىرىنىڭ راۋان بولماسلىقى تۈپەيلىدىن، تۇدا 19 يىل زىيان تارتقان ئىدى. زىيان سوممىسى ئونتۇرا ھېساب بىلەن يىلغا 80 — 90 مىڭ يۈەندىن توغرا كېلەتتى.

زاۋۇت رەھبەرلىكى دادىل ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، ھۆددىگەرلىكنى سېخ، شەخسىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، سوتسىيالىستىك تەقسىمات پرىنسىپىنى ھەقسىز ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاممىنىڭ ئاكتىپلىقىنى ھەسسىلەپ ئۆستۈردى. ئىشلەپچىقىرىش تۈرىنى مۇقىملاپ، ئېكسپورتنى ئاساس قىلىش، ئىچكى سودىنى قوشۇمچە قىلىش يۆنىلىشى بويىچە ئىش كۆرۈپ، كۆچمە، مەبلەغنى مەركەزلىك ھالدا ئېكسپورت تاۋارلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشقا قارىتىدى. ئىچكى ئۇلكىلەردىن ئىلغار تېخنىكا ۋە ئۇسكۇنە كىرگۈزدى. 100 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ئەككى يۈرۈش زامانىۋى ئۇسكۇنە سېتىۋېلىپ، چۆچۈكبويا پاراشوكى ئىشلەش مەشغۇلاتىنى پۈتۈنلەي ئاپتوماتلاشتۇردى. جەمئىيەتتە ئىش كۈتۈپ تۇرغان يالاڭاياقلاردىن 30 نەچچىنى يېگىدىن توختاملىق ئىشچىلىققا قوبۇل قىلدى، چۆچۈكبويا پاراشوكى ئىشلەيدىغان بىر ئىسمىنى ئۈچكە كۆپەيتتى. بۇنىڭ بىلەن 200 تونىغا كېرەكسىز چۆچۈكبويا كېپەكنى قايتا پىششىقلاپ، بىرىنچى خىل مەھسۇلاتقا ئايلاندۇرۇپ، 100 مىڭ يۈەن پايدا يارىتىدى. ئۇلار پىششىقلاپ ئىشلىگەن ياڭاق، چۆچۈكبويا پاراشوكى قاتارلىق يەرلىك مەھسۇلاتلار شىياڭگاڭ، سوۋېت ئىتتىپاقىغا ئېكسپورت قىلىنىپ، بۇلتۇر 30 مىڭ دوللارلىق تاشقى پېرېۋوت يارىتىلدى. بۇ زاۋۇت خوتەننىڭ ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، گۈلقەنت، زىرە قاتارلىق يېگى مەھسۇلاتلارنى سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. گۈلقەنت ئۆتكەن يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئۈتكۈزۈلگەن يەرمەنكىدە ياخشى مەھسۇلات بولۇپ باھالاندى.

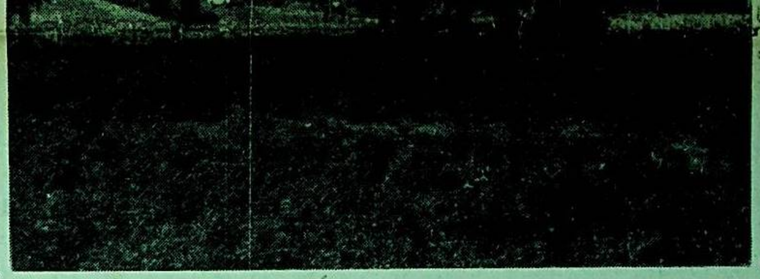
قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى كۆچەتلەرنىڭ تۆتۈش نىسبىتىنى ھۆددىگە بېرىش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، كۆچەتلەرنىڭ تۆتۈش نىسبىتىنى ئۆستۈردى

ئۇز مۇخبىرىمىز جانتۆرە بوپۇن خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ ئوبلاستىدا ئورنىتىلغان ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لەر، يېزا، كەنت ۋە ھەر قايسى ئىدارە - ئورگانلارغىچە كۆچەت تېكىش، پەرۋىش قىلىش، باشقۇرۇش بويىچە ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنىڭ ئۈنۈمى كۆرۈلدى. بۇ يىل تېكلىگەن كۆچەتلەرنىڭ تۆتۈش نىسبىتى ئىلگىرىكى ھەر قانداق يىلالاردىكىدىن يۇقىرى بولدى.

بۇ ئوبلاستتا بۇ يىل ئەتىيازدا 9340 مو يەرگە كۆچەت تېكىلدى، 2 مىليون 699 مىڭ تۈپ تارماق كۆچەت تېكىلدى. ئىلگىرى، بۇ ئوبلاست كۆچەت تېكىشكىلا ئەھمىيەت بېرىپ، قالغان ئىشلارغا ئانچە ئەھمىيەت بەرمىگەنلىكتىن، تېكىلگەن كۆچەتلەرنىڭ خېلى بىر قىسمى قۇرۇپ كېتىتتى، قىلغان ئەجرى بىكارغا كېتەتتى. بۇ ساۋاقتا ئاساسەن، بۇ يىللىق كۆچەت تېكىش مەزگىلى يېتىپ كېلىشتىن بىر ئاي بۇرۇن، ئوبلاست، ناھىيە، يېزا، كەنت ۋە ئىشلەپچىقىرىش بىرىگادىلىرىدىن تەركىب تاپقان كۆچەت تېكىش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى. ئۇلار كۆچەت تېكىش ئىشلىرىنى باشقۇرۇش، تەكشۈرۈش ۋە باھالاش ئارقىلىق، ھەر بىر كۆچەت تېكىش بىرىگادىسىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش مەسئۇلىيىتىنى ئېنىقلاپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئاشۇردى. بۇ گۇرۇپپا يەنە، كۆچەت تېكىش ئىشلىرىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، ئىشلەپچىقىرىش بىرىگادىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئاساس قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلىرىنى باھالاپ، ئۇلارغا ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ مۇكاپات بېرىشنى تەشكىللىدى. بۇ يىل ئوبلاستىمىزدا تېكىلگەن كۆچەتلەرنىڭ تۆتۈش نىسبىتى ئىلگىرىكىدىن 10% ئاشتى. بۇ يىل تېكىلگەن كۆچەتلەرنىڭ تۆتۈش نىسبىتى ئىلگىرىكىدىن 90% تىن يۇقىرى بولۇپ، ئىلگىرىكى ھەر قانداق يىلالاردىكىدىن ئېشىپ كەتكەن.

شايار، ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك چاي - چارۋا مەھسۇلاتلىرى شىركەتلىرى يىللىق پايدا پىلانىنى مۇددەتتىن بەش ئاي بۇرۇن ئورۇندىدى

ئېختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇردۇن تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: شايار ناھىيىلىك چاي - چارۋا مەھسۇلاتلىرى شىركىتى يىللىق سېتىۋېلىش، پايدا پىلانىنى مۇددەتتىن بەش ئاي بۇرۇن ئورۇندىدى. 1990 - يىلى 1 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگىچە، شىركەت يىللىق سېتىۋېلىش نۇقتىسىغا ئەۋەتىپ، 500 چارۋىچى ئائىلىسى بىلەن ئالاقە باغلىدى. ئۇلارغا 145 مىڭ يۈەن پۇل، 53 تونىغا يەم - خەشەك بەلگىلەپ بەردى. ئەتىيازلىق سېتىۋېلىش ئىشلىرى باشلانغاندىن كېيىن، شىركەت ئىشلەپچىقىرىش ئۇقتىسىغا ئەۋەتىلگەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئاساس قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلىرىنى باھالاپ، ئۇلارغا ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ مۇكاپات بېرىشنى تەشكىللىدى. بۇ يىل ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش ماددىسىنى ئىشلىتىش ئۇسۇللىرىنى كېڭەيتىپ، مەھسۇلات

خوتەن شەھری یەقىنقى يىللاردىن بۇيان، شەھەر مۇھتىنى كۆكەرتىشكە ئەھمىيەت بەردى.

سۈرەتتە: شەھەر كوچىسىدىن بىر كۆرۈنۈش.

ئابدۇقادىر ئابدۇخالىق فوتوسى

كەلپىن ناھىيسىدە كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇ تەيارلىقى

ياخشى ئىشلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئىبراھىم مەمەت خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئالغان كەلپىن ناھىيىسىدىكى دېھقانلار كېلەر يىلى ئاشلىقتىن يەنە مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن، كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇ تەيارلىقىنى پۈختا ئىشلدى.

بۇ ناھىيىدە يازلىق يىغىم، تېرىمدىن كېيىن، بۇ يىل كۆزگى بۇغداي تېرىلدىغان 22 مىڭ 700 مو يەر ئاشلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۇرۇلدى. دېھقانلار كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسىدىن ئىلگىرىكى بوش ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇ تەيارلىقىنى پۈختا ئىشلدى. 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغچە 50 تراكتور، 50 سىيالكا، 3000 غا يېقىن سۈرەم، كۆلا قاتارلىق دېھقانچىلىق سايمانلىرى سېتىۋېلىپ ۋە رېمونت قىلىپ تەيارلاپ قويدى. 68 مىڭ 100 تاغار ئوغۇتنى ئېتىزغا يۆتكەپ بولغاندىن سىرت، 150 تونا خىمىيىۋى ئوغۇت، 210 مىڭ 250 كىلوگرام ئۇرۇقلۇقنى تەيارلاپ تەق قىلىپ قويدى.

قاراقاش بازىردا شال پەرۋىشى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز غوجابدۇللا مەمتىمىن خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسىنىڭ قاراقاش بازىرى كۆزلۈك زىرائەتلەر مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، دېھقانلارنى سەپەرۋەر قىلىپ، شال پەرۋىشىنى ياخشى ئىشلىمەكتە.

قاراقاش بازىردا 4916 مو يەرنىڭ 90% تىن كۆپرەكىگە «1 — 78» نومۇرلۇق ئەلا سورتلۇق شال ئۇرۇقى تېرىلغانىدى. تېرىش تېخنىكىلىق تەلەپ بويىچە ئېلىپ بېرىلغانلىقتىن، مايسا ئومۇمىيۈزلۈك تولۇق ئونۇپ چىقتى. بازارلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۈتكەن يىللىق شال مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇش تەجرىبىسىگە ئاساسەن، شال پەرۋىشىنى مايسا مەزگىلىدىن باشلاپ چىڭ تۇتتى. بازارلىق سۇ باشقۇرۇش پونكىتىدىن ئىككى كادىرنى شال سۇيىنى باشقۇرۇشقا ئاجرىتىپ، شال سۇيىنىڭ ھەر دائىم نورمال بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى. شال مايىسىنى پەرۋىش قىلىش جەھەتتە ئىككى قېتىم نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، 1400 دېھقانىنى تەربىيىلدى. بىر نەپەر مۇئاۋىن بازار باشلىقى، ئىككى دۆلەت كادىرىنى مەخسۇس شالچىلىق خىزمىتىگە ئاجراتتى ھەمدە دېھقانلارنى شال پەرۋىشىنى ياخشى ئىشلەشكە سەپەرۋەر قىلدى. ھەر قايسى مەھەللە كومىتېتلاردىن بىر مۇئاۋىن مۇدىر مەخسۇس شالچىلىققا مەسئۇل قىلىندى. بۇنىڭ بىلەن 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغچە 3171 مو شاللىققا تېرىق يوقتىش دورىسى چېچىلدى. 4821 مو شاللىق ئىككى قېتىم، 3959 مو شاللىق ئۈچ قېتىم ئوتلىپ، ئوت - چۆپتىن خالىي قىلىندى. 4886 مو شاللىق ئىككى قېتىم، 3388 مو شاللىق ئۈچ قېتىم خىمىيۋى ئوغۇت بىلەن قوشۇمچە ئوغۇتلاندى. 1018 مو شاللىققا مەھسۇلات ئاشۇرۇش دورىسى چېچىلدى.

قىسقا خەۋەر

* ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز خېلىل تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: كۆچا ناھىيىسى بويىچە تۇدا بىر قانچە يىل ئىلغارلىقنى قولدىن بەرمىگەن ئالقاغو بانكا تىجارەت پونكتى بۇ يىللىق 900 مىڭ يۈەن ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى ئالدىنقى يېرىم يىلدا 805 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن 89 پىرسەنت ئورۇنداپ بولدى.

* ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھاشىم ساۋۇت خەۋەر قىلىدۇ: تۇدا ئۈچ يىل زىيان تارتىپ كېلىۋاتقان مۇڭغۇلكۆرە ناھىيىسىنىڭ ئاقسۇ يېزىلىق تەمىنات - كوپىراتىپى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، ھەر خىل ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈملىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يىللىق پايدا پىلانىنى ئالدىنقى يېرىم يىلدا ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئاقسۇ يېزىلىق تەمىنات - سودا كوپىراتىپى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئىشقا كېلىش، ئىشتىن چۈشۈش، ئۆگىنىش، مال باھاسى، تازىلىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈش بىلەن بىللە، ئاساسىي كۈچنى يېزا ئىگىلىكىگە، دېھقان، چارۋىچىلارغا مۇلازىمەت قىلىشقا قاراتتى، ھالقىلىق پەيتلەردە مۇلازىمەت دائىرىسىنى كېڭەيتتى، ئىدارىنىڭ كەسپىي خىراجىتىنى مۇمكىنقەدەر تېجەپ ئىشلەتتى. ئاشخانا، مېھمانخانا ئېچىپ، كىرمەنى كۈچەيتتى. خېرىدارلىق مالالارنى ئاكتىپ كىرگۈزۈپ، ئوبوروتنى جانلاندۇردى. بۇنىڭ بىلەن چىقىم پىلانىدىكى 8.5% تىن 4.7%كە تۆۋەنلەپ، ئوبوروت قېتىم سانى 2.5 تىن 2.6 گە كۆچەيدى. بۇنىڭ بىلەن ئالدىنقى يېرىم يىلدا 500 مىڭ يۈەنلىك مال كىرگۈزۈش - سېتىۋېلىش يىللىق پىلانى 590 مىڭ يۈەنگە، 580 مىڭ يۈەنلىك سېتىش يىللىق پىلانى 649 مىڭ يۈەنگە، 1000 يۈەنلىك پايدا پىلانى 6800 يۈەنگە يېتىپ، يېرىم يىلدا يىللىق پىلان زور ھەجىمدە ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

ئاقسۇ يېزىلىق تەمىنات - سودا كوپىراتىپى يىللىق پايدا پىلانىنى يېرىم يىلدا ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئوپال يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 8 - ئايدىن بۇيان 1400 مودىن ئارتۇق يەرنى سالالاشتۇردى.

سۈرەتتە: دېھقانلار ئىش ئۈستىدە.

ئەمەتجان مەمتىمىن فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدا ياشانغانلار ئىشىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرەيلى

— تۆمۈر داۋامەتنىڭ رەئىسلەر ئىش بېجىرىش يىغىنىدا قىلغان سۆزى

1990 - يىل 7 - ئاينىڭ 9 - كۈنى

يولداشلار:

بۈگۈن چاقىرىلغان رەئىسلەر ئىش بېجىرىش يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى جىڭشۇەننىڭ ياشانغانلار خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلاتى ئاڭلاپ تۆتۈلدى. كۆپچىلىك بىردەك مۇنداق قارىدى: ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار كومىتېتى 1985 - يىلى قۇرۇلغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ غەمخورلۇق قىلىشى ئاستىدا، «ياشانغانلارنى بېقىش، ياشانغانلارنى داۋالىتىش، ياشانغانلارنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇش، ياشانغانلار تۈگىنىدىغان نەرسە بولۇش، ياشانغانلار كۆڭۈل ئاچىدىغان سورۇن بولۇش» نى چۆرىدىگەن ھالدا تۇرغۇن خىزمەت تەرىنى ئىشلىدى، بولۇپمۇ ئاپپارات قۇرۇش، ياشانغانلار تەشۋىقاتى، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، ياشانغانلار تەربىيسى، ياشانغانلار پائالىيىتىنى تەشكىللەش، ياشانغانلارغا ياخشى ئىش ۋە ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش جەھەتتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى. ياشانغانلار خىزمىتىنىڭ قانات يايدۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككىنچى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداپ، تىنچ - ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيەتنى مۇستەھكەملەشتۈرۈشكە پائال تۆھپە قوشتى. مەن مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ياشانغانلار خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان يولداشلارغا چىن كۆڭلىمدىن رەھمەت ئېيتىمەن ۋە تۆلارغا ئېھتىرام بىلدۈرىمەن. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياشانغانلار خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، يەنى ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار كومىتېتىنىڭ «ئاپتونوم رايونىمىزدا ياشانغانلار ئىشىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدا دوكلات» نى تەستىقلاپ تارقىتىشقا بىردەك قوشۇلدى.

يىغىنىمىزنىڭ نىشانى، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش ۋە ئىسلاھات ئېچىۋېتىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت. ياشانغانلار خىزمىتى يەنىنى چاقىردى. جىياڭ زېمىن، چىياۋ شى، سۈڭ پىڭ، سۈڭ رېنچىۋۇڭ، ۋاڭ رېنجۇڭ قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى يەنىنغا قاتناشقان بارلىق ۋەكىللەرنى قوبۇل قىلدى ھەم يەنىنىڭ ئېچىلىشى مۇراسىمىغا قاتناشتى. يولداش جىياڭ زېمىن، يولداش سۈڭ پىڭ ئايرىم - ئايرىم مۇھىم سۆز قىلدى. بۈلار پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ ياشانغانلار خىزمىتىگە غەمخورلۇق قىلىدىغانلىقى ۋە كۆڭۈل بۆلۈدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ. بۇ، دۆلىتىمىزنىڭ ياشانغانلار خىزمىتىنىڭ يېڭى بىر تەرەققىيات باسقۇچىغا كىرگەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ. بۇ ياشانغانلارنى ئىلھاملاندۇرۇپلا قالماي، بىزنىڭ ياشانغانلار خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلىشىمىزگە يۈنىلىش كۆرسىتىپ بەردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىمۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياشانغانلار خىزمىتىگە ئىنتايىن غەمخورلۇق قىلدى ۋە كۆڭۈل بۆلدى. ياشانغانلار خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلاتلارنى نەچچە قېتىم مەخسۇس ئاڭلىدى ھەم ياشانغانلار خىزمىتىنى ئومۇمىي ۋەزىيەت چۆشۈرۈپ، مۇناسىۋەتنى راۋانلاشتۇرۇپ، ياشانغانلار خىزمىتىدە ساقلانغان بەزى كونكرېت مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. بۈ يىل 4 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار كومىتېتى ئاپتونوم رايونلۇق 3 - قېتىملىق ياشانغانلار خىزمىتى يەنىنى چاقىردى، مەن لى پېڭ زۇڭلى بىلەن بىللە سۆزبەت ئىتتىپاقىغا زىيارەتكە مېڭىپ قېلىپ يىغىنغا قاتنىشالمىدىم. يىغىندا مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋاڭ ئىنماۋ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى سۈڭ خەنلياڭ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى خۇاڭ باۋجاڭلار سۆز قىلدى. تۆلار جايلار، تارماقلاردىن بۇ قېتىمقى يىغىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل، پۈختا ئىزچىللاشتۇ-

يولداشلار خىزمەتنىڭ 1 - سېپىدىن ئارقا - ئارقىدىن چېكىنىدى لېكىن تۆلار خىزمەت ئورنىدىن ئايرىلغان بولسىمۇ، قەلبى ئىشتىن ئايرىلمىدى. تۆلار جاپا - مۇشەققەتتىن باش تارتماي، «تۆتىنى زامانىۋىلاشتۇرۇش» قۇرۇلۇشىغا داۋاملىق كۆچىنى تەقدىم قىلماقتا. بولۇپمۇ بۇلتۇرقى سىياسىي بوران - چاپقۇنىدا، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ھايات - ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك جەددىي پەيتە پىشقەدەم يولداشلار بايرىقى رۇشەن ، مەيدانى مۇستەھكەم بولۇپ، باشتىن - ئاخىر ناھايىتى يۇقىرى سىياسىي ئېڭى ۋە پارتىيەۋىلەكىنى ئىپادىلەپ، ھەر مىللەت ئامما-سىغا ئۇلگە تىكلەپ بەردى. پىشقەدەم يولداشلارنىڭ ئالىيجاناپ پەزىلىتى ۋە بارلىقىنى ئىنقلابقا بېغىشلايدىغان روھى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىنتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ ئاپتونوم رايونىمىزنى گۈللەندۈرۈشتىكى غايەت زور مەنىۋى كۈچىگە ئايلاندى. پىشقەدەم يولداشلار پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ قىممەتلىك بايلىقى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، ئاپتونوم رايونىمىزنى مۇقىملاشتۇرۇشتىكى ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى مۇھىم كۈچ. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر پىشقەدەم يولداشلارغا غەمخورلۇق قىلىشى، ياردەم بېرىشى، تۆلارنى ئاسرىشى، تۆلارنىڭ قېينىچىلىقىنى ئامالىنىڭ بېرىچە ھەل قىلىپ بېرىشى، تۆلارنىڭ ئاخىرقى تۆمۈرنى ساغلام، بەختلىك ئۆتكۈزۈشىگە ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، تۆلارنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، قالغان تۆمۈرىدە بارلىقىنى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە بېغىشلاپ، تۆلۇغۋار ئىشلار ئۈچۈن ئاخىرغىچە كۈرەش قىلىشقا ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

ياشانغانلار ئىشى ئىلىمىزدە سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ تەركىبىي قىسمى، شۇنداقلا ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ مۇھىم بىر خىزمىتى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ياشانغانلار كومىتېتىنى ھۆكۈمەتنىڭ باشقۇرۇشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىشنى قارار قىلدى، ھۆكۈمەت ياشانغانلار خىزمىتىنى كۈچەيتىشى، ياشانغانلار خىزمىتىنى يەنىنى چاقىردى. جىياڭ زېمىن، چىياۋ شى، سۈڭ پىڭ، سۈڭ رېنچىۋۇڭ، ۋاڭ رېنجۇڭ قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى يەنىنغا قاتناشقان بارلىق ۋەكىللەرنى قوبۇل قىلدى ھەم يەنىنىڭ ئېچىلىشى مۇراسىمىغا قاتناشتى. يولداش جىياڭ زېمىن، يولداش سۈڭ پىڭ ئايرىم - ئايرىم مۇھىم سۆز قىلدى. بۈلار پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ ياشانغانلار خىزمىتىگە غەمخورلۇق قىلىدىغانلىقى ۋە كۆڭۈل بۆلۈدىغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ. بۇ، دۆلىتىمىزنىڭ ياشانغانلار خىزمىتىنىڭ يېڭى بىر تەرەققىيات باسقۇچىغا كىرگەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ. بۇ ياشانغانلارنى ئىلھاملاندۇرۇپلا قالماي، بىزنىڭ ياشانغانلار خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلىشىمىزگە يۈنىلىش كۆرسىتىپ بەردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىمۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياشانغانلار خىزمىتىگە ئىنتايىن غەمخورلۇق قىلدى ۋە كۆڭۈل بۆلدى. ياشانغانلار خىزمىتى توغرىسىدىكى دوكلاتلارنى نەچچە قېتىم مەخسۇس ئاڭلىدى ھەم ياشانغانلار خىزمىتىنى ئومۇمىي ۋەزىيەت چۆشۈرۈپ، مۇناسىۋەتنى راۋانلاشتۇرۇپ، ياشانغانلار خىزمىتىدە ساقلانغان بەزى كونكرېت مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. بۈ يىل 4 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار كومىتېتى ئاپتونوم رايونلۇق 3 - قېتىملىق ياشانغانلار خىزمىتى يەنىنى چاقىردى، مەن لى پېڭ زۇڭلى بىلەن بىللە سۆزبەت ئىتتىپاقىغا زىيارەتكە مېڭىپ قېلىپ يىغىنغا قاتنىشالمىدىم. يىغىندا مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋاڭ ئىنماۋ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى سۈڭ خەنلياڭ، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى خۇاڭ باۋجاڭلار سۆز قىلدى. تۆلار جايلار، تارماقلاردىن بۇ قېتىمقى يىغىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل، پۈختا ئىزچىللاشتۇ-

كۆپ ئىكەن؛ مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا ئىلىمىز ئاھالىسى 1 مىليارد 200 مىليوندىن ئېشىپ كېتىدۇ، ياشانغانلار 130 مىليونغا يېتىدۇ، بۇ چاغدا ئىلىمىز ياشانغانلار دۆلىتى قاتارىغا كىرىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدا ھازىر 60 ياشتىن ئاشقانلار تەخمىنەن 1 مىليون 200 مىڭ بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئومۇمىي ئاھالىسىنىڭ 8.7 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ. بۇنىڭدىن كېيىن ئاھالىنىڭ قېرىپ كېتىش سۈرئىتى يەنە تېزلىشىدۇ، بىز چوقۇم ئاھالىنىڭ ياش قۇرۇلمىسىدىكى جەددىي ئۆزگىرىشىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا كۆرسىتىدىغان تەسىرىگە دىققەت قىلىشىمىز كېرەك، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر سىياسىنى، ئىگىلىكىنى، جەمئىيەتنى مۇقىملاشتۇرۇش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ، ياشانغانلار خىزمىتىنىڭ زور رېئال ئەھمىيىتى ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيىتىنى تونۇپ، تەخرسىزلىك تۇيغۇسىنى كۈچەيتىپ، ياشانغانلار خىزمىتىنى كۈندىلىك ئىشلار تەرتىپىگە كىرگۈزۈشى، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا خىزمەتنىڭ بولغان تەشكىلى رەھبەرلىكىنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى، ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، ياشانغانلار خىزمىتىدىكى ھەل قىلىشقا تېگىشلىك ئەمەلىي مەسىلەرنى تېزلىكتە ھەل قىلىشى كېرەك. تولۇق ۋە مۇستەھكەم بولمىغان تەشكىلىي ئاپپاراتلارنى تېزلىكتە تولۇقلاش ۋە مۇستەھكەملەش؛ ياشانغانلار خىزمىتى كادىرى سەپلەنمىگەنلەرنىڭ تېزلىكتە كادىر سەپلەش؛ راسخوتى ئەمەلىيلەشتۈرۈلمىگەنلەرنى تېزلىكتە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. پۈتكۈل جەمئىيەتنى ياشانغانلارغا غەمخورلۇق قىلىشقا، ياشانغانلار خىزمىتىنى قوللاشقا سەپەرۋەر قىلىش كېرەك، مۇشۇنداق قىلغاندىلا،

رەئىس تۆمۈر داۋامەت رىياسەتچىلىكىدە ئېچىلغان رەئىسلەر ئىش بېجىرىش يىغىنىدا مۇنۇلار تەكتلەندى: ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ياشانغانلار خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك

تۇز خەۋىرىمىز: 7 - ئاينىڭ 9 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن رەئىس تۆمۈر داۋامەتنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ 45 - سانلىق رەئىسلەر ئىش بېجىرىش يىغىنىدا، ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار كومىتېتىنىڭ مەسئۇلىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياشانغانلار خىزمىتى توغرىسىدا بەرگەن دوكلاتى ئاڭلاپ تۆتۈلدى ھەمدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياشانغانلار ئىشىنى تېخىمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇش مۇزاكىرە قىلىندى.

رەئىسلەر يىغىنىدا مۇنداق دەپ قارالدى: ئاھالىنىڭ قېرىپ كېتىشى جەمئىيەتنى تەرەققىياتىنىڭ مۇقەررەر يۈزلىنىشى. ئاھالىنىڭ قېرىپ كېتىش مەسىلىسى ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي جەھەتتىكى ستراتېگىيىلىك مەسىلە ھېسابلىنىدۇ. ياشانغانلار ئىشلىرى پارتىيە ئىشلىرىنىڭ بىر تەركىبىي قىسمى شۇنداقلا ھۆكۈمەتنىڭ مۇھىم خىزمىتى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرگەن ھالدا ياشانغانلار خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىشى، ياشانغانلار خىزمىتىنى ھۆكۈمەتنىڭ كۈندىلىك ئىش تەرتىپىگە كىرگۈزۈشى، ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات پىلانىغا كىرگۈزۈشى، ياشانغانلار خىزمىتىنىڭ ئەھمىيىتى قەرەللىك ھالدا ئىگىلەپ تۇرۇشى، ياشانغانلار خىزمىتىدە ساقلانغان مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك. ھەر قايسى تەرەپلەر تۇز ئارا ھەمكارلىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياشانغانلار ئىشلىرىنى يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كۆتۈرۈشى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تۆچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشى لازىم. يەنە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونىنىڭ كۈندىلىك ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن رەئىسى خۇاڭ باۋجاڭنى ياشانغانلار خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار كومىتېتىنىڭ «ئاپتونوم رايونىمىزدا ياشانغانلار ئىشىنى تېخىمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇش توغرىسىدا دوكلات» نى تەستىقلاپ تارقىتىشنى قارار قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار كومىتېتىنىڭ شتات، ئىقتىساد، قاتناش قوراللىرى، ئىشخانا قاتارلىق جەھەتلەردىكى بەزى كونكرېت مەسىلىلىرى ۋە قېينىچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ بەردى.

ئۆچۈن يېزىسى پېنسىيە پۇلى تۆزۈمىنى يولغا قويۇپ، ياشانغانلارنىڭ غەم - ئەندىشىسىنى تۆگەتتى

تۇز خەۋىرىمىز: ئاپتونوم رايونىمىزدا ئەڭ بالدۇر يېزا دەرىجىلىك ياشانغانلارنى باشقۇرۇش كومىتېتى قۇرغان غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۆچۈن خۇيزۇ يېزىسى يېقىندا يەنە 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يېزىدىكى پىشقەدەم پارتىيە ئەزاسى، پىشقەدەم كادىر، پىشقەدەم نەمۇنچى، پىشقەدەم ھەربىي، پىشقەدەم يېزا ئىگىلىك مۇتەخەسسىسلىرىگە پېنسىيە پۇلى بېرىش تۆزۈمىنى يولغا قويۇشنى قارار قىلدى.

ياشانغانلارنىڭ غەم - ئەندىشىسىنى يەڭگىللىتىش، ياشانغانلارنىڭ ھاياتىنى بېيىتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار كومىتېتى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتنىڭ قوللىشى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزدا ئالدى بىلەن ئۆچۈن يېزىسىدا پېنسىيە پۇلى تۆزۈمىنى يولغا قويۇپ، ياشانغانلارنىڭ غەم - ئەندىشىسىنى تۆگەتتى

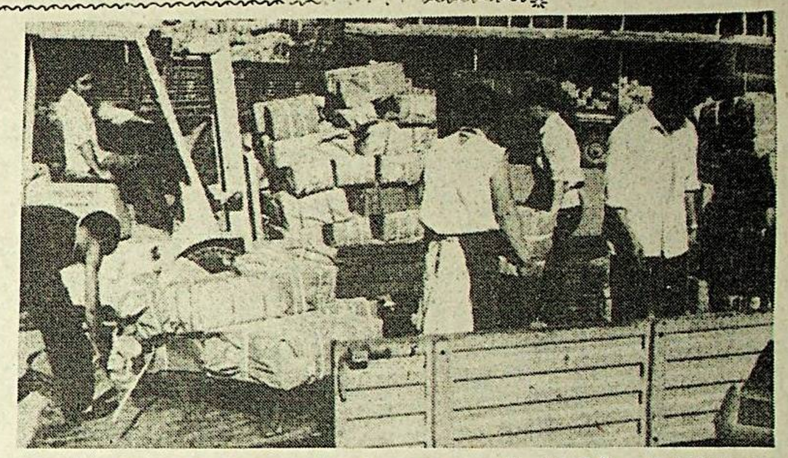
يەنە پېنسىيە پۇلى بېرىشنى، ئاشقان يىللىق ئىستاژىغا ئايدا بىر يېرىم يەنە ئەندىن كۆپەيتىپ بېرىشنى؛ گۈرۈپپا دەرىجىلىك پىشقەدەم كادىرلارغا كەنت جامائەت فوندىدىن ئىقتىسادىي ياردەم بېرىشنى؛ گەۋدىلىك تۆھپىسى بار پىشقەدەم كادىر، پىشقەدەم پارتىيە ئەزاسى، پىشقەدەم نەمۇنچى، پىشقەدەم مۇتەخەسسىسلەرگە پېنسىيە پۇلى بېرىشنى يولغا قويۇشنى قارار قىلدى.

ياشانغانلارنىڭ غەم - ئەندىشىسىنى يەڭگىللىتىش، ياشانغانلارنىڭ ھاياتىنى بېيىتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار كومىتېتى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتنىڭ قوللىشى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزدا ئالدى بىلەن ئۆچۈن يېزىسىدا پېنسىيە پۇلى تۆزۈمىنى يولغا قويۇپ، ياشانغانلارنىڭ غەم - ئەندىشىسىنى تۆگەتتى

تۇغرىسىدا دوكلات» نى ئەستىقلاپ تارقىتىشقا بىرەدىكى قۇشۇلدى. ئىشىنمەنكى، بۇ ھۆججەتنىڭ ئىزچىللاششى، ئەمەلىيلىشىشگە ئەگىشىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياشانغانلار ئىشى مۇقەررەر ھالدا يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈلىدۇ.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ياشانغانلار خىزمىتگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، بۆلتۈر 10 - ئايدا بېيجىڭدا مەملىكەتلىك «ياشانغان تۆھپىكارلار مەنىۋى مۇكاپاتى»، «ياشانغانلارنى ھۆرمەتلىگەن ياخشى پەرزەنتلەر شەرەپ تاختىسى مۇكاپاتى» بويىچە تەقدىرلەش يىغىنى ۋە 2 - قېتىملىق مەملىكەتلىك ياشانغانلار خىزمىتىدە ئالاھىدە تۆھپە قوشقان ئەمگەكچىلەرنى مۇكاپاتلاش يىغىنى ئېچىلىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياشانغانلار ئىشى مۇقەررەر ھالدا يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈلىدۇ.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ياشانغانلار خىزمىتگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، بۆلتۈر 10 - ئايدا بېيجىڭدا مەملىكەتلىك «ياشانغان تۆھپىكارلار مەنىۋى مۇكاپاتى»، «ياشانغانلارنى ھۆرمەتلىگەن ياخشى پەرزەنتلەر شەرەپ تاختىسى مۇكاپاتى» بويىچە تەقدىرلەش يىغىنى ۋە 2 - قېتىملىق مەملىكەتلىك

شىنخۇا كىتابخانىسىنىڭ كورلا ساقلاش - توشۇش پونكتى توت يىلدىن بۇيان ئادەم كۆچى ئاز، ۋەزىپە ئېغىر بولۇۋاتقان قېيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، جەنوبىي شىنجاڭغا يۆتكىلىدىغان تۆيغۇرچە دەرسلىك كىتابلارنى ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىشكە كاپالەتلىك قىلىپ كەلمەكتە. بۇ پونكىت بۇ يىل 5 - ئايدىن 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە بولغان ئارىلىقتا 2 مىليون 730 مىڭ پارچە رەسىملىك كىتابنى يۆتكەپ، ۋەزىپىنى بۆلۈۋرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن ئون كۈن بۇرۇن ئورۇنداپ بولدى.

سۈرەتتە: ئىشچى - خىزمەتچىلەر جەنوبىي شىنجاڭغا توشۇلىدىغان دەرسلىك كىتابلارنى ماشىنىغا باسماقتا. پەرھات مۇھەممەت ھوشۇرى فوتوسى

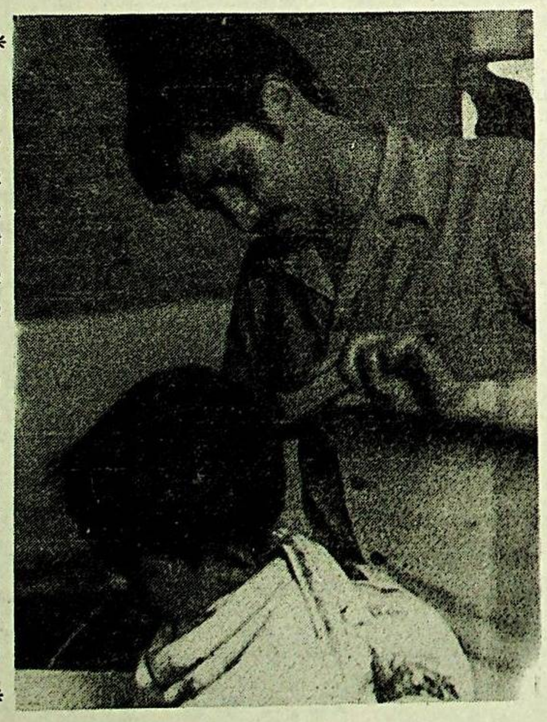
ئۇرۇمچىدە تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىم سىياسىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھەسەنجان جامال خەۋەر قىلدى: ئۇرۇمچىدە تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىم سىياسىي خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، تۇرلۇك ئامىلنى پائالىيەتلەرنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى.

بۇ قىسىم 1985 - يىلدىن بۇيان ئۇرۇمچى تۆمۈر يول ئىدارىسى، ئەرگۈك يېزىسى قاتارلىق ئون ئورۇن بىلەن ھەربىي بىلەن خەلق بىرلىكتە قوش مەدەنىيەت بەرپا قىلىش تۇقتىسى قۇرغاندى. تۇلار قوش مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتى داۋامىدا ئىدىيۇى - سىياسىي خىزمەتنى خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشتىكى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، ئوقتەبر، ئەسكەرلەرگە ئارمىيىمىزنىڭ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتىن ئىبارەت مەقسىتنى، ئارمىيىمىزنىڭ يېڭى دەۋردىكى ئورنى، رولىنى ئېنىق چۈشەندۈرىدى، ھېيت - بايرام ۋە يەكشەنبە كۈنلىرى يەرلىك ئورۇنلاردىكى مۇنەۋۋەر پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرىنى ئۆز خىزمىتى، جەمئىيەت تەرەققىياتى ئەھۋالىدىن دوكلات بېرىشكە تەكلىپ قىلدى. بۇ قىسىمنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى تېن شېۋسى تەكلىپكە بىنائەن قوش مەدەنىيەت ئۇقتىلىرىغا بېرىپ، «ۋەتەننىڭ بارچە ئىشى چىڭ تۇتاشتۇر قەلبىمگە، شەخسىيەتسىز بولمەن، تۆھپە قوشاي خەلقىمگە» دېگەن تېمىدا نوتۇق سۆزلەپ، ئارمىيىمىزنىڭ مۇنتىزملىشىش، ئىنتىزاملىقىش، زامانىۋىلىشىش قۇرۇلۇشى، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى. بۇ پائالىيەتلەر ئوقتەبر، ئەسكەرلەرنىڭ سوتسىيالىزمغا بولغان ئېتىقادىنى تېخىمۇ قەتئىيلەشتۈردى، خىزمەتتىكى ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى، تۇرلۇك ۋەزىپىلەرنى ئورۇنداش ئىشەنچىسىنى ئاشۇردى.

قىسىم يەرلىك ئورۇنلار قېينچىلىقلارنى ئۆچۈرىغاندا يېقىندىن يارەدەم بەردى. 1988 - يىلى قىش پەسلىنىڭ مەلۇم بىر كۈنى ئۇرۇمچى تۆمۈر يول ئىدارىسىنىڭ ۋۇگزالدىن قوزغاشقا ئامال بولماي قالغاندا، قىسىمدىكى كوماندىر، جەڭچىلەر قەھرىتان سوغۇققا قارىماي مۇز چېقىپ، رېلىسلارنى تازىلاپ، پويىزنىڭ تۆز ۋاقتىدا يولغا چىقىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

بۇ قىسىم بىر قانچە يىلدىن بۇيان يەرلىك ئورۇنلارغا 190 قېتىم ئاپتوموبىل ئاجرىتىپ بېرىپ، 546 تونىا ماددىي ئەشيانى ھەقسىز توشۇپ بېرىپ، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق كۈچەيتتى.

كۆچا ناھىيىسىنىڭ بازىرىدىكى ئابدۇخېلىلئۇر ساتراشچىلىق قىلغان ئون يىلدىن بۇيان، چاچنى ئەرزان باھادا، سۈپەتلىك ياساپ ئامما ئىنسانىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشىپ كەلمەكتە. بۇ يىل ئۇ ناھىيە بازىرىدىكى لىن جىلۇ مەكتىپىدىكى 1100 نەپەر ھەر مىللەت ئوسمۇر - بالىلارنىڭ چېچىنى ھەقسىز ياساپ قويۇپ، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئۇ ئوسمۇر بالىلارنىڭ چېچىنى ياساپ قويماقتا.
ئەبەيدۇللا ماخمۇت فوتوسى

قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى بىخەتەرلىكنى كۈچەيتىپ، چەكلەنگەن بۇيۇملارنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىدى

شىنجاڭ «قانۇنچىلىق گۈزىتى» خەۋىرى. قوراللىق ساقچى قىسمىنىڭ شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتىدىكى ئوقتەبر - جەڭچىلەر 1983 - يىلى 7 - ئايدىن باشلاپ ۋەزىپە تاپشۇرۇۋالغان يەتتە يىلدىن بۇيان، ئايرودرومىلاردا چەكلەنگەن بۇيۇملارنى تەكشۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، ئايروپلاندا ۋەقە يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

بۇ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيىگە قاراشلىق ئون ئايرودرومنىڭ 41 ھاۋا يولىدىكى تۇۋەتچى ئايروپلانىنىڭ بىخەتەرلىكىنى تەكشۈرۈش خىزمىتىنى زىممىسىگە ئالغان. يەتتە يىلدىن بۇيان، ئۇلار 1 مىليون 700 مىڭدىن ئارتۇق يولۇچىنى، 3 مىليون 330 مىڭدىن ئارتۇق يۈك - تاقىنى تەكشۈرۈپ، مەنئىي قىلىنغان بۇيۇملاردىن 60 مىڭدىن كۆپرەكنى ئېنىقلاپ چىقتى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئۇلار چېگرىدىن قانۇنسىز كىرىش ۋە چېگرىدىن ئوغرىلىقچە ئۇتتۇش ئەنزىسىدىن ئىككىنى ئېنىقلاپ چىقتى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان ئەزالار گۇرۇپپىلارغا بۆلۈنۈپ، ئاپتورلۇق ھوقۇقى قانۇنى لايىھىسى ۋە تۈمۈرىيول قانۇنى لايىھىسىنى قاراپ چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ 31 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 15 - سانلىق يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان ئەزالار بۈگۈن گۇرۇپپىلارغا بۆلۈنۈپ، ئاپتورلۇق ھوقۇقى قانۇنى لايىھىسى ۋە تۈمۈرىيول قانۇنى لايىھىسىنى قاراپ چىقتى.

ئاپتورلۇق ھوقۇقى قانۇنى لايىھىسىنى قاراپ چىققاندا، بەزى ئەزالار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: تۈزۈتلىگەن لايىھىدە ھەم خەلقئارا ئادەتلەردىن پايدىلىنىلغان، ھەم دۆلىتىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىلگەن؛ ھەم ئاپتورلۇق ھوقۇقىغا ئىگە كىشىلەرنىڭ ھەققانىي ھوقۇق - مەنپەئىتى قوغدالغان، ھەم ئېلىمىزنىڭ ئىسل مەدەنىيەت ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇش، ئېلىمىزنىڭ مەدەنىيەت، سەنئەت ئىشلىرىنىڭ «خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش» يۆنىلىشى ۋە «بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس - بەسته سايراش» پىرىنسىپىغا ئاساسەن مۇئەللىپنىڭ ئەمەلىيەتتىن ئايرىلىپ قالغانلىقى، ئەسەرنىڭ ئىجتىمائىي تەسىر كۈچىنى تۆۋەنلەتكەنلىكى قاتارلىق مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئۇنى ئۆزگەرتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش توغرىسىدا پىكىر بايان قىلدى.

فاكۇلتېت بويىچە ساغلام راۋاجلىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈش روھى گەۋدىلەندۈرۈلگەن. بۇ ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، شۇنداقلا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشكە پايدىلىق.

تۈمۈرىيول قانۇنى لايىھىسىنى قاراپ چىققاندا، ئەزالار مۇنداق دەپ قارىدى: نۆۋەتتە تۈمۈرىيول ساھەسىدە مەسىلە بىر قەدەر كۆپ، تۈمۈرىيول تىرانسپورتى ۋە قۇرۇلۇشىنىڭ ئۆزئارا ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، تۈمۈرىيول قانۇنىنى تۈزۈپ چىقىش ناھايىتى زۆرۈر. ئالاقىدار تارماقلار سۇ تىرانسپورتى، تاشيول ۋە باشقا قاتناش - تىرانسپورت ئىشلىرىغا دائىر قانۇنلارنى تەييارلاۋاتىدۇ. تۈمۈرىيول قانۇنىنى ئاۋۋال تۈزۈپ، تەجرىبە ھاسىل قىلىپ بولىدۇ. تۈزۈتلىگەن لايىھە ئاساسەن بويىتۇ. ئەزالار يەنە بۇ لايىھىگە تۈزۈتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدا تۆرغۈن پىكىرلەرنى بەردى.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ تەكلىپ لايىھە كومىتېتى ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇغۇت خىراجىتىنى جەمئىيەت بېرىش مەسلىسى توغرىسىدا سۆھبەت تۈتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ تەكلىپ لايىھە كومىتېتى يېقىندا مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ بىر قىسىم ئەزالىرى ۋە مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى، گوۋۇيۈەن ھەمدە بىر قىسىم خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ مەسئۇللىرىنى تەكلىپ قىلىپ، «ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇغۇش - بېقىش فوندىنى بىر تۇتاش توپلاش چارىسىنى يولغا قويۇش» توغرىسىدىكى تەكلىپ لايىھىسىنى بىر تەرەپ قىلىش مەسلىسى توغرىسىدا سۆھبەت يېغىنغا قاتناشقان يولداشلار مۇنداق دەپ قارىدى: بۇ بىر خىل يېڭى ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈمى، ھۆكۈمەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ئۇنى تۈز خىزمىتى قاتارىغا كىرگۈزۈشى، ئۇنى كۆچلۈك قوللىشى لازىم. شەرت - شارائىت پىشىپ يېتىلگەندە رەسمىي نىزام يا كى بەلگىلىمە تۈزۈپ چىقىش كېرەك.

يېغىنغا قاتناشقان يولداشلار مۇنداق دەپ قارىدى: ھازىر مەملىكەت بويىچە 30 شەھەر، ناھىيەدە يولغا قويۇلغان ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇغۇت خىراجىتى جەمئىيەت بېرىش چارىسى، يەنى ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇغقان، داۋالانغان، بالا ئەمىتكەنده ئىشتىن قالغان مەزگىلدىكى راسخوتنى ئۆزى تۇرۇشلۇق كارخانا تۈلەشنى جەمئىيەتتىن بىر تۇتاش جۇغلاشقا قاتناشقان ئورۇنلار تەڭ ئوستىگە ئېلىشقا تۇزگەرتىش چارىسى نۆۋەتتىكى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش تۈزلۈكسىز چوڭقۇرلىشىۋاتقان ۋەزىيەتكە تۈرىغۇن، بۇ كىشىلەرنىڭ ئايالالارنىڭ تۇغۇش، بېقىش ئىشىغا بولغان قارىشىنى تۈزگەرتىشگە تۈرتكە بولىدۇ.

ئاز سانلىق مىللەتلەر يەككە ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش بويىچە مەملىكەتلىك سۆھبەت يىغىنى ئاياغلاشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈرۈمچى، 31 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. تۈت كۈن داۋاملاشقان ئاز سانلىق مىللەتلەر يەككە ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش بويىچە مەملىكەتلىك سۆھبەت يىغىنى 30 - ئاۋغۇست ئاياغلاشتى.

يىغىنغا قاتناشقان ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، تۈز جايىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، تۇرلەرگە بۆلۈپ يېتەكچىلىك قىلىش پرىنسىپىغا ئاساسەن مۇقىملاشتۇرۇش، كەڭرەك بولۇش، يار - يۆلەك بولۇش رايونلىرىدا يەككە ئىگىلىكىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى تۈزلۈكسىز ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك.

بۇ قېتىمقى سۆھبەت يىغىنىنى دۆلەت سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش

مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جاۋزۇڭنەي زىيالىيلار خىزمىتىنى كادىرلار خىزمىتى بىلەن ئورگانىك بىرلەشتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى يېقىندا خاربىن ۋە لوياڭدا مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىسلەر ۋە كۆزگە كۆرۈنگەن ئىختىساسلىق خادىملارنى تاللاش، باشقۇرۇش خىزمىتى بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئاچتى. مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جاۋزۇڭنەي يىغىنىدا مۇئەللىپنىڭ تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوملارنىڭ تەشكىلات بۆلۈمىدىكى زىيالىيلار خىزمىتىنى كادىرلار خىزمىتى بىلەن ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، زىيالىيلارنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ۋە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش داۋامىدىكى ئاكتىپلىقى، ئىجادچانلىقىنى تولۇق قوزغاش ۋە جارى قىلدۇرۇشنى رەھبەرلىك بەنزىلىرى ۋە رەھبىرلىرى كادىرلارنى سىناشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىشى لازىم.

جاۋ زۇڭنەي تۈز سۆزىدە ھەر دەرىجىلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ زىيالىيلار خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشتىكى ئاساسىي ۋەزىپىلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى:

— ھەر دەرىجىلىك پارتكوملارنىڭ رەھبەرلىكىدە، زىيالىيلار خىزمىتىگە بولغان ئومۇمىي يېتەكچىلىكنى كۈچەيتىپ، يېتەكچىلىك قىلىش، تەكشۈرۈش، ئومۇملاشتۇرۇش، ماسلاشتۇرۇش مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىپ، ماسلاشتۇرۇش رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن بىرلىكتە زىيالىيلار خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك.

— زىيالىيلارنىڭ خىزمەت ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى تېرىشىپ ياخشىلاش كېرەك.

— زىيالىيلارغا بولغان ئىدىيۋى - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىش، زىيالىيلارغا سىياسىي جەھەتتە تولۇق ئىشىنىش، خىزمەتتە دادىل ئىشلىتىش، تۇرمۇشتا كۆڭۈل بۆلۈش، تۆلارنى پائال يېتەكلەش، قاتتىق تەلەپ قويۇش كېرەك.

— پارتىيە نىزامنامىسىدا بەلگىلەنگەن شەرتلەر بويىچە، ئىلغار زىيالىيلارنى پارتىيەگە قوبۇل قىلىش ئىشىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلەش ۋە «تۈتلەشتۇرۇش» فاكتورىنى بويىچە، ئەخلاقسىز، ئەقلىي جەھەتتە تەڭ يېتىلگەن ئىلغار زىيالىيلارنى تاللاپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك خىزمەتلىرىگە قويۇش كېرەك.

— بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىسلەر ۋە كۆزگە كۆرۈنگەن ئىختىساسلىق خادىملارنى بىۋاستە باشقۇرۇش، زىيالىيلارنى يېتەكلەپ ۋە ئۇلارغا يول كۆرسىتىپ، پارتىيەنىڭ زىيالىيلار ئارىسىدىكى جەلپ قىلىش كۈچىنى كۈچەيتىش كېرەك.

يېغىندا 21 تۆلكە، رايون، شەھەر ۋە 15 ئۇلايەت، ناھىيىنىڭ خىزمەت تەجرىبىلىرى ئالماشتۇرۇلدى. يېغىنغا 30 تۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاسته قاراشلىق شەھەرلەردىكى پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈملىرىنىڭ زىيالىيلار خىزمىتىگە مەسئۇل خادىملىرى قاتناشتى.

تېخنىكا جىھەتتىكى ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇرۇش ئاپتىتدىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گوۋۇيۈەنلىك مۇئاۋىن زۇڭلىسى، دۆلەت ئورمانلاردا ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئە كۆرۈش باش قوماندانلىق شتابىنىڭ باش قوماندانى تېخنىكا جىھەتتىكى ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇرۇپ، ئورمانلاردا ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئە كۆرۈش باش قوماندانلىق شتابىنىڭ 7 - نۆۋەتلىك ئومۇمىي يىغىنىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ مەسئۇللىرى ئورمانلاردا ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى لازىم، بېھرۇالىق قىلىش، بوشاشماسلىق كېتىش كەپىياتىدا بولماسلىقى، دائىم ھۇشيار بولۇشى كېرەك.

تېخنىكا جىھەتتىكى ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئومۇملاشتۇرۇش ئورمانلاردا ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىگە يېڭى زور كۈچ بېلەن قوللىشى لازىم. ئورمانلاردا ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئە كۆرۈشتە ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنى يېڭىلاپ، ئالدىنى ئېلىش ۋە ئوت ئاپىتىنى تىزگىنلەش ئىقتىدارىنى تېرىشىپ تۆستۇرۇش كېرەك. ئورمانلاردا ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا قوماندانلىق قىلىش سىستېمىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش كېرەك. مۇئاۋىن زۇڭلى تېخنىكا جىھەتتىكى ئىلغار تەجرىبىلەرنى تەكىتلىدى: ئورمانلاردا ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتى جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا، ئومۇمىي ۋەزىيەتكە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش. بۇ يىل كۆزدە ئورمانلاردا ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلەش، تۈرتكىلىق خەتەرلىك رايونلار ھەم ئاجىز رايونلاردا مۇداپىئە كۆرۈش تەدبىرلىرىنى چىڭ تۇتۇپ ئەمەلىيلەشتۈرۈش تۆۋەتتىكى جەددىي ۋەزىپە.

ئېلىمىزنىڭ ئالاھىدە ئىقتىسادىي رايونلىرىدا چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلەغ سالغان سودا - سانائەت كارخانىسى 5000 غا يەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. قىسمەن يۇزلەنگەن ئىگىلىكنى سىرتقا قىلىشۋاتىدۇ.

كون ئۆتكۈزۈلگەن ئاز سانلىق مىللەتلەر يەككە ئىگىلىكنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش بويىچە مەملىكەتلىك سۆھبەت يىغىنى تۆت كون داۋام قىلىپ ئۈرۈمچىدە ئاياغلاشتى.

يىغىندا مۇنۇلار كۆرسىتىلدى: ئاز سانلىق مىللەتلەر يەككە ئىگىلىكى سوتسىيالىستىك ئومۇمىي مۇلۈكچىلىك ئىگىلىكىنىڭ زۆرۈر، پايدىلىق تولۇقلىمىسى بولۇپ، ھەرگىزمۇ ۋاقتلىق تەدبىر ئەمەس. جايلار ئاز سانلىق مىللەتلەر

جۇڭگو ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنى ئۆتكۈزۈشنى ئىلتىماس قىلىشنى ئويلىشۋاتىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. 11 - نۆۋەتلىك ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنى تەشكىللەش ھەيئىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، خەلقارا ئولىمپىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى خې جېنلياڭ يېقىندا مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنىنى ياخشى ئۆتكۈزۈش ئاساسىدا 2000 - يىلى ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىنى ئۆتكۈزۈشنى ئىلتىماس قىلىشنى پائال ئويلىشۋاتىدۇ.

خې جېنلياڭ بۇ سۆزنى چىيا ئاپتوموبىل شىركىتىنىڭ ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنىغا ئاپتوموبىل تەقدىم قىلىش يۈزىسىدىن ئۆتكۈزۈلگەن مۇراسىمدا دېدى.

كىشىلەر خې جېنلياڭ يەنە جۇڭگو ئولىمپىك تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ رەئىسى ئۇنىڭ يۇقىرىقى سۆزى جۇڭگو تەنتەربىيە ساھەسىدىكىلەرنىڭ ئارزۇيىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ، دەپ قارىدى.

جىاڭسۇدا يېڭىدىن چەت ئەل مەبلىغى بىلەن 100 نەچچە كارخانا قۇرۇش تەستىقلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نەنجىڭ خەۋىرى. شاڭخەينىڭ قۇرۇلۇڭ رايونىنىڭ كەڭ كۆلەمدە ئېچىلىشىغا ئەگىشىپ، جىاڭسۇنىڭ چاڭجىياڭ دەرياسى بويىدا ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دولقۇنى قوزغالدى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا ئۇلكە بويىچە يېڭىدىن چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ مەبلەغ سېلىشى بىلەن قۇرۇش تەستىقلانغان 127 كارخانىنىڭ 106 سى چاڭجىياڭ دېلتىسىدىكى سۇجۇ، ۋۇشى، چاڭجۇ، نەنتۇڭلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

جىاڭسۇ ئولكىلىك ھۆكۈمەت مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: تېخىمۇ كۆپ چەت ئەل سودىگەرلىرىنى مەبلەغ سېلىشقا جەلپ قىلىش ئۈچۈن، مۇھىمى ھازىر بار چەت ئەل مەبلىغى بىلەن قۇرۇلغان كارخانىلارنى ياخشى باشقۇرۇش كېرەك. بىر كارخانا مۇۋەپپەقىيەتلىك باشقۇرۇلسا، چەت ئەل سودىگەرلىرىنى مەبلەغ سېلىشقا جەلپ قىلىدىغان كۈچ بىر ئۈلۈش ئاشىدۇ. شۇڭا يېقىندا ئولكىلىك ھۆكۈمەت ئەۋەتكەن تەكشۈرۈش، مۇلازىمەت گۇرۇپپىلىرى جايلارغا بېرىپ نەق مەيداندا ئىش بېجىرىپ ئۈچ خىل مەبلەغ بىلەن قۇرۇلغان كارخانىلارنىڭ قېيىنچىلىقىنى ئۈگىتىشىگە ياردەم بەردى.

ئىلان

ئۈرۈمچى شەھەر شىنسېچاڭ ئاشلىق دۇكىنىدىن بېرىلگەن 12 — 2 - نومۇرلۇق ئاشلىق كىنىشكىسىنى يوقاتتىم. گېزىتتە ئىلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

تورسۇن داۋۇت

سالغان سودا - سانائەت كارخانىسى 5000 غا يەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئىلىمىزنىڭ شىنجىياڭ، جۇڭخەي، شەنتۇ، شيامېن، خەينەن قاتارلىق بەش ئالاھىدە ئىقتىسادىي رايوندا ھازىرغا قەدەر چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ مەبلەغ سېلىشى بىلەن قۇرۇلغان سودا - سانائەت كارخانىسى 4700 دىن ئېشىپ، تۇرلىرى بىر قەدەر تولۇق بولغان ئىلېكترون، ماشىنىسازلىق، يېنىك سانائەت، توقۇمىچىلىق، نېفت خىمىيە سانائىتى، يىمەكلىك قاتارلىق سانائەت سىستېمىسى شەكىللەندى.

ئالاھىدە ئىقتىسادىي رايونلار ئىچكى قىسىمغا يۈزلەنگەن ئىگىلىكنى سىرتقا يۈزلەنگەن ئىگىلىككە راۋاجلاندۇردى. بەش ئالاھىدە ئىقتىسادىي رايوندا ھازىر سانائەت بۇيۇملىرىنىڭ ئېكسپورت قىلىنىش نىسبىتى 50% تىن ئاشتى. ئېكسپورت قىلىنغان مەھسۇلاتلار ئىلېكترون، تۇلچەش ئەسۋاپلىرى، توقۇلما بۇيۇملار، بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، دورا، ئويۇنچۇق، يىمەكلىك قاتارلىق 600 نەچچە خىلغا يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدە ئىلېكترونلۇق ئۇچۇرلىشىش، تېلېفون، ھېسابلاش ماشىنىسى، تاختا ئەينەك قاتارلىقلار كۆپلەپ ئېكسپورت قىلىنماقتا.

مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنىڭ ئۆزلۈكسىز ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ، ئالاھىدە ئىقتىسادىي رايونلار چەت ئەل سودىگەرلىرى جۇڭگوغا كېلىپ مەبلەغ سالىدىغان مۇھىم جاي بولۇپ قالدى. چەت ئەللەرنىڭ ئىقتىساد ساھەسىدىكى بەزى ئەربابلار ئىلىمىزنىڭ ئالاھىدە ئىقتىسادىي رايونلىرىنىڭ مۇھىتى، شارائىتى «خەلقئارادىكى بەزى ئېكسپورت مەھسۇلاتلىرى ئىشلىنىدىغان رايونلارنىڭ كىگە يېقىنلىشىپ قالدى» دەپ قارىدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

بىز بۇ كۆرەشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىكلىكى ۋە مۇرەككەپلىكىگە نىسبەتەن تولۇق تەييارلىق كۆرۈشىمىز، ھەر قايسى جەھەتلەردىكى خىزمەتلەرنى يېتىشتۇرۇپ مېڭىشىمىز لازىم.

سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۈچۈن، ئىتتىپاقلىشىشقا بولىدىغانلىكى كىشىلەر بىلەن ئىتتىپاقلىشىشىمىز، سەپەرۋەر قىلغىلى بولىدىغانلىكى ئاكتىپ ئامىللارنى سەپەرۋەر قىلىشىمىز، پاسسىپ ئامىلنى ئاكتىپ ئاملىغا ئايلاندۇرۇشىمىز لازىم. ئىتتىپاقلاشقان كىشىلەر قانچە كۆپ بولسا، ئۇنچە ياخشى. كەڭچىلىك قىلىش ۋە ئىتتىپاقلىشىش سىياسىي ۋەزىيەتنىڭ مۇقىم ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ؛ لېكىن كەڭچىلىك قىلىشنىڭ شەرتى بولىدۇ، بۇ شەرت جنايىتى بارلار جنايىتىنى تونۇش، خاتالىقى بارلار خاتالىقىنى تونۇشتىن ئىبارەت؛ ئىتتىپاقلىشىشتا پرىنسىپ تەكىتلىنىدۇ، بۇ پرىنسىپ تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇشتىن ئىبارەت. ھازىرغا قەدەر بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۇرۇش مەيدانىدا جاھىللىق بىلەن چىڭ تۇرۇۋاتقان كىشىلەر بىلەن، ھازىرغا قەدەر پارتىيىگە، سوتسىيالزمغا قارشى تۇرۇش نىيىتىدىن يانمىغان دۈشمەن ئونسۇرلار بىلەن پرىنسىپسىز ئىتتىپاقلىشىشنى تەشەببۇس قىلمايمىز، بىز ھەرگىز «دۆڭگو ئەپەندى» بولمايمىز.

بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۇرۇشكە قارشى تۇرۇش ھەرگىزمۇ ئىدىيە - نەزەرىيە، ئەدەبىيات- سەنئەت قاتارلىق ئىدېئولوگىيە ساھەسىدە نەزەرىيىۋى مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىش، ئىلىم - پەن ساھەسىدە بەس - مۇنازىرە قىلىشقا قارشى تۇرمايدۇ، شۇنداقلا غەرب ئەللىرىنىڭ ئېسىل مەدەنىيىتى، ئىلغار پەن - تېخنىكىسى ۋە زامانىۋىلاشقان باشقۇرۇشنى چەتكە قاقمايدۇ. «بارچە گۈللەر- تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش» فاڭجىنىنى داۋاملىق ئىزچىللاشتۇرۇش كېرەك. مەۋقەنى بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۇرۇشنىڭ تەسىرىگە ئۇچراپ، بەزى خاتا سۆزلەرنى قىلغان، بەزى خاتا ماقالىلەرنى يازغان، بەزى خاتا ئىشلارنى قىلغان يولداشلارنى تەربىيەلەش ئۈستىگە قويۇش لازىم. بىر مەھەل ئىدېئېسىدىن ئۆتكۈزەلمىگەنلەرگە ئەستايىدىل تەربىيە بېرىپ، سەۋرىچانلىق بىلەن كۈتۈپ، ئولارنىڭ ئېڭىنىڭ ئۈستۈرۈشىگە ياردەم بېرىش كېرەك. بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۇرۇشكە قارشى تۇرۇش خاتالىق سادىر قىلغان كىشىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان كەڭ ئاممىنى ئۆچۈن ئىيتقاندا، تەربىيەلەش مەسىلىسىدىن ئىبارەت. خەلق ئاممىسى ئارىسىدا بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۇرۇشكە قارشى تۇرۇش تەربىيىسىنى كەڭ، چوڭقۇر ئېلىپ بېرىشىمىز لازىم. بۇ سوتسىيالىستىك تەربىيە ئېلىپ بېرىش بىلەن بىر ئىش، بىر شەيئىنىڭ ئىككى تەرىپى.

كىنوخانىلاردا

خوجايىنلىق تالاشقان يىلان - چايانلار

«خەلق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:10 دا، 12:20 دە، 2:30 دا، 4:40 تا، 6:50 تە، 9:00 دا؛

«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 11:00 دە، 1:10 دا، 3:20 دە، 5:30 دا، 7:40 تا؛

«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 9:50 تە، 11:50 تە، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:20 دە، (8:40 تا ساقچى ئەمەلدارنىڭ شكايىتى)؛

«ئۆكە بر» كۇلۇبىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:50 تە، 12:50 تە، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا؛

3 - بىناكارلىق كۇلۇبىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 1:00 دە، 3:20 دە، 7:50 تە؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:00 دا، 12:10 دا، 2:20 دە، 4:50 تە، 7:00 دە، 9:00 دا.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا: 16°C — 28°C بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

«ئۇچقۇن» پىلانىمىزنىڭ كۈچ - قۇدرىتى خەلقئارانىڭ دىققىتىنى قوزغىدى

«ئۇچقۇن» پىلانى 800 مىليون دېھقانىمىڭ يېزا ئىقتىسادىنى پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈش مەقسىتىدە 1985 - يىلى دۆلەت پەن-تېخنىكا كومىتېتى تەرىپىدىن ئوتتۇرىغا قويۇلغان ۋە 1986 - يىلنىڭ بېشىدا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ تەستىقى ئارقىلىق ئىجرا قىلىنغانلىقىدى. ئۇ 1990 - يىلى 500 «ئۇچقۇن» پىلانى بويىچە ئۇلكە كۆرسىتىش كارخانىسى قۇرۇش، يېزا - كەنت، يېزا - بازار كارخانىلىرىغا باب كېلىدىغان 100 خىل يۇرۇشلۇشكەن تېخنىكا ئوسكۇنىلىرىنى ئىشلەش، يېزىدا 100 مىڭ زىيالىي ياشنى تەربىيىلەپ چىقىشتىن ئىبارەت ئىدى. بۇ نىشان بۈنىڭدىن ئىككى يىل ئىلگىرى تولۇق ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ھازىر پەن - تېخنىكا ئۇچقۇنى 2000 دىن ئارتۇق ناھىيە، شەھەرگە تۇتاشتى، «ئۇچقۇن» پىلانى تۈرى 15 مىڭدىن كۆپرەككە يەتتى، ئۇلارنىڭ بەزىلىرىدە يانغىن ھالىتى شەكىللەندى.

بۈلتۇر بازارلار كاساتلاشقان ئەھۋالدىمۇ «ئۇچقۇن» پىلانى بويىچە ئۇلكە كۆرسىتىش كارخانىلىرى سىناقتا بەرداشلىق بەردى. گۇاڭدۇڭ، جېجياڭ ئۇلكىلىرىدە ئېلىپ بېرىلغان تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، «ئۇچقۇن» پىلانى بويىچە ئۇلكە كۆرسەتكۈچى كارخانىلاردا تەرەققىيات سۈرئىتى تېز، ئىقتىسادىي ئۈنۈم ياخشى بولغان.

ئىلىمىزنىڭ «ئۇچقۇن» پىلانى خەلقئارادىمۇ كۈچلۈك ئىنكاس قوزغىدى. ب د ت دىكى ئالاقىدار ئەربابلار ئىلىمىزنىڭ مۇۋەپپەقىيىتىنى تەرەققىي قىلمۇاتقان دۆلەتلەرنىڭ يېزا - ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئۇلكە تىكلەپ بەردى دەپ ھېسابلىدى. تەرەققىي قىلمۇاتقان دۆلەتلەرگە كۆرسىتىش ئۈچۈن، ئۇلار يېقىندا مەبلەغ چىقىرىپ «ئۇچقۇن» پىلانى توغرىسىدا ئىشلەنگەن مەخسۇس فىلىملىنى سېتىۋالدى.

(«نۇر گېزىتى»دىن)

ماۋزېدۇڭنىڭ خەت-چەكلىرى قانداق قىلىپ تولۇق ساقلانغان؟

ماۋزېدۇڭنىڭ خەت - چەكلىرى كاتتىبات ئىشخانىسى تەرىپىگە ئالغاندىن كېيىن تارقىتىلاتتى. ماۋزېدۇڭنىڭ قول يازمىلىرىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن، ئۇنىڭ كاتتىپى تېيەنجيايىڭ ماۋزېدۇڭنىڭ خەت-چەكلىرىنى باشقۇرىدىغان يولداشنىڭ ئۇنىڭ خەت-چەكلىرىنى بىر نۇسخا كۆچۈرۈۋالغاندىن كېيىن تارقىتىشىنى بەلگىلىگەن. ماۋزېدۇڭنىڭ خەت-چەكلىرىنى باشقۇرىدىغان يولداش يېڭى قېتىم ماۋزېدۇڭنىڭ خەت-چەكلىرىنى كۆنۈپىرەتتىن تېلېگراممىغا كۆچۈرگەن. ماۋ-

ئىشخانىمىزدىكىلەر شۇ ھامان تەكشۈرۈش دوكلاتى يازغان ۋە قول يازمىنى بىر نۇسخا كۆچۈرۈۋېلىپ تارخېپ سۈپىتىدە ساقلاش‌ھەققىدە-كى ئاساسنى شەرھىلىگەن. ماۋزېدۇڭ تەكشۈرۈش دوكلاتىنى كۆرگەندىن كېيىن، «مۇشۇنداق قىلىش كېرەك» دەپ تەستىقىي يوليورۇق بەرگەن ۋە ئۇزىنىڭ خەت-چەكلىرىنى ئالاھىدە ئەھۋالنى ھېسابقا ئالمىغاندا، سۆزەتكە تارتىۋالغاندىن كېيىن تارقىتىشنى تاپشۇرغان. شۇڭا نۇرغۇن قىممەتلىك ھۆججەت-لەر ساقلىنىپ قالدى. ھازىر ئۇلار ئىنقىلاب مۇزېيىدا ساقلىنىۋاتىدۇ.

(«نۇر گېزىتى»دىن)

بۈنىڭدىن كېيىن ئېلىپ بېرىلىدىغان ئىسلاھاتنىڭ سىناق نۇقتىلىرى

(1) پىلانغا ئايرىم كىرگۈزۈلگەن شەھەرلەر ۋە باشقا شەھەرلەرنىڭ ئۇنىۋېرسال ئىسلاھات سىناقلىرى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇلىدۇ. (2) گۇاڭدۇڭ، فۇجيەن، خەينەن ئۇلكىلىرىدىكى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش سىناقى داۋاملىق ئېلىپ بېرىلىدۇ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلىدۇ. (3) ناھىيە دەرىجىلىك ئۇنىۋېرسال ئىسلاھاتنىڭ سىناقلىرى داۋاملىق قانات يايدۇرۇلىدۇ. (4) كارخانىلارنىڭ «باج بىلەن پايدىنى ئايرىش، باج تاپشۇرغاندىن كېيىن قەرز پۇلنى قايتۇرۇش، باج تاپشۇرغاندىن كېيىن ھۆددىگە بېرىش» سىناقى پائال ۋە پۈختا ئېلىپ بېرىلىدۇ. (5) ئاز سانداقى كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك ئاساسىدىكى پاي تۈزۈمىنى يولغا قويۇش سىناقى پۈختا ئېلىپ بېرىلىدۇ. (6) ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ۋە ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈمى ئىسلاھاتى پائال ۋە پۈختا ئېلىپ بېرىلىدۇ.

(«يېڭى ئايلىق سۆھبەت»تىن)

مەملىكىتىمىز بىر قىسىم ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشتا دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى

مەملىكىتىمىزنىڭ ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى سانائىتىدە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش تۈرتكىسىدە بۈنىڭدىن ئون يىل ئىلگىرىكى مەھسۇلاتنىڭ خىل - تۈرلىرى بىرخىل بولۇشتەك قالاق قىياپەت ئۆزگەرتىلدى. بۈلتۇر كىرىيۇيۇش ماشىنىسى، توك شامالدۇرغۇچ، توك قازىنى، توك دەزمىلىنىڭ مىقدارى دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى، توكلاتقۇ مىقدارى تۆۋەنلىگەن بولسىمۇ، لېكىن يەنىلا دۇنيا بويىچە 2 - ئورۇندا تۇرماقتا.

جۇڭگو ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى جەمئىيىتىنىڭ تونۇشتۇرۇشىغا قارىغاندا، مەملىكىتىمىزنىڭ تەرەققىي قىلمۇاتقان ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى سانائىتىنى تېخنىكا ئۆزلەشتۈرۈش، قوبۇل قىلىش، كىرگۈزۈش بىلەن ئۆزىدىن كونىدىن يېڭىنى يارىتىش بىلەن چېگا ئۆتۈشكە باشلىغان. مەسىلەن: توكلاتقۇ ئىشلەپچىقىرىشنى ئالساق، مەملىكىتىمىز ئىلگىرىكى كومپېرېسسورلا ئىشلەپچىقىرىشتىن

شەكلىدىكى، يېرىم ئۆتكۈزگۈچ شەكلىدىكى توكلاتقۇلارنىمۇ ئىشلەپچىقىرالايدىغان بولغان ۋە بۇ جەھەتتە 30 نەچچە ئۇلچەملىك سىستېما ئىشلەپچىقىرىدىغان بولدى. بىرىكمە شەكىللىك، تارتما شەكىللىك، تېمپېراتۇرىنى ئاپتوماتىك كۆرسىتىپ بېرىدىغان، قوش ئىشكىلىك تۆت تېمپېراتۇرلىق ئالاھىدە توكلاتقۇلارنىمۇ ئىشلەپچىقارغان.

مەملىكىتىمىزدە ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى كەسىپنىڭ تېز راۋاجلانغانلىقىنىڭ يەنە بىر بەلگىسى شۇكى، توكلاتقۇلارنىڭ سۈپىتى كۆرۈنەرلىك ئۆسكەن. مەملىكىتىمىزدە ئىشلەپچىقىرىلغان ئادەتتىكى كىر يۇيۇش ماشىنىسى، توك شامالدۇرغۇچ، توك قازىنى، توك دەزمالار كۆرۈنۈش ۋە ئىقتىدار جەھەتتە خەلقئارادىكى شۇ خىلدىكى تاۋارلارنىڭ سەۋىيىسىگە يېتىپ، كۆپلەپ ئېكسپورت قىلىنىشقا باشلىغان، ستاتىستىكىغا قارىغاندا، بۇلتۇر ئېكسپورتتىن يارىتىلغان تاشقى پېرېۋوت 197 مىليون دوللارغا يېتىپ، 1988 - يىلدىكىدىن

شەخسىي كىرىمنى تەڭشەش بېجى ئېلىنمايدىغان تۆۋەنۋز خىل كىرىم

بۇ تۆۋەنۋز خىل كىرىم:

1) ئۇلكە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى، گوۋۇيۈەنگە قاراشلىق مىنىستىرلىك، كومىتېت دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئورۇنلار ئىسلام - پەن، تېخنىكا، مەدەنىيەت نەشىرىيات قاتارلىقلارغا بېرىلگەن ھۆكۈمەت سوممىلىرى؛

2) دۆلەت خەزىنە چېكى ئۆسۈمى، دۆلەت تارقاتقان پۇل مۇئامىلە قەرز چېكى ئۆسۈمى؛

3) دۆلەت بانكىسى، ئىناۋەتلىك ھەمكارلىق كوپېراتسىپى، پوچتا پۇل ئامانەتكە قويۇلغان پۇللارنىڭ ئۆسۈمى؛

4) دۆلەتنىڭ بىر تۇتاش بەلگىلىمىسى بويىچە تارقىتىلغان قۇتقۇزۇش ۋە قوشۇمچە ياردەم پۇلى؛

5) پاراۋانلىق پۇلى، نەپىقە پۇلى، قۇتقۇزۇش پۇلى؛

6) ستراخوۋانىيە تۆلەم پۇلى؛

7) قىسىملاردىكى كادىر ۋە جەڭچىلەرنىڭ كەسىپ ئالماشتۇرۇش پۇلى، ھەربىي سەپتىن قايتىش پۇلى؛

8) دۆلەتنىڭ بىر تۇتاش بەلگىلىمىسى بويىچە كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تارقىتىپ بېرىلگەن ماكانلىشىش پۇلى، خىزمەتتىن چېكىنىش پۇلى، پېنسىيە پۇلى، خىزمەتتىن ئايرىلىپ دەم ئېلىشقا چىققان ئىش ھەققى، خىزمەتتىن ئايرىلىپ دەم ئېلىشقا چىققان كادىرلارنىڭ تۇرمۇش قۇتقۇزۇش پۇلى؛

9) مالىيە مىنىستىرلىكى باج ئالماسلىقنى تەستىقلىغان باشقا كىرىملەر.

(«قانۇنچىلىق گېزىتى»دىن)

ياڭيۇنى قىممەتلىك دورىغا ئايلاندۇرغىلى بولمىدۇ

ياڭيۇنى كۆكتات ئورنىدا يېگىلى بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئۇنى قىممەتلىك دورىغا ئايلاندۇرغىلى بولمىدۇ.

ئەنگلىيە ئالىملىرى ياڭيۇنىڭ تەركىبىدىكى ئاقسىلنىڭ مىقدارىنى كۆپەيتىدىغان، سۈپىتىنى ئۆستۈرىدىغان، ياڭيۇنى ھەر خىل ئاقسىل مادداسىغا بىر خىل گېنىنى بايقىغان. ئادەتتە ياڭيۇنىڭ تەركىبىدىكى ئاقسىلنىڭ ئۈچ پىرسەنت ئەتراپىدا بولىدۇ. ئەگەر ياڭيۇ بۇنداق گېنغا بىلەن ئۆستۈرۈلسە، ياڭيۇنىڭ تەركىبىدىكى ئاقسىلنى زور دەرىجىدە ئاشۇرغىلى، ھەتتا ياڭيۇدىن كەلگە دائىرىدە پايدىلىنىش قىممىتى تېگە ئېگە دورا ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلەتكىلىدىغان ئاقسىللارنى، مەسىلەن: قان قېتىشمىسىنى ئېرىتىش مادداسى، توسالغۇ مادداسىنى بوقىتىش دورىسىنى ئىشلەپچىقارغىلى بولىدىكەن.

(«بېيجىڭ ياشلىرى گېزىتى»دىن)

كەپتەر نېمە ئۈچۈن تىنچلىقنىڭ سىمۋولى بولۇپ قالغان؟

گىتلېر فاشىستلىرى پارىژنى ئىشغال قىلمۇالغاندىن كېيىن مەلۇم بىر كۈنى مەشھۇر رەسسام پىكاسوغا رەسىم سىزدىش ئۈيىدە غەمكىن ئولتۇرغاندا، قوشنىسى مىش بوۋاي بىر ئۇلۇك كەپتەرنى كۆتۈ-

بېرىۋاتاتتى. فاشىستلار نەۋرىسىنى ۋە كەپتەرلىرىنى ئۆلتۈرۈۋەتتى، پىكاسو ئەپەندىم، نەۋرەمنى يوقلاپ تۇرۇشۇم ئۈچۈن، ئۇنىمىڭ كەپتەرنىڭ رەسىمىنى سىزىپ بېرىڭ، دەيدۇ.

پىكاسو بۇۋايغا تەسەللىي

غان يولداش بىر قېتىم ماۋزېدۇك نىمك خەۋىچەكلىرىنى كونۇپۇرىتىن ئېچىپ كۆچۈرگەن. ماۋزېدۇك يازغان خېتىنى تۆۋەندىكچە بولغاندا بۇ ئەھۋالنى سۆزلەپ قالغان. ماۋزېدۇك بۇنىڭدىن قاتتىق خاپا بولۇپ، ھېلىمقى كىشىگە چارە كۆرۈشنى ئېيتقان. كاتتىبات

(«خۇنەن ئارخىپ گېزىتى»دىن)

دۆلىتىمىزنىڭ ئىچكى قەرزىگە قانداق قاراش كېرەك؟

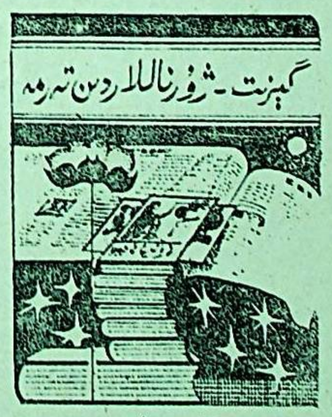
1989 - يىلنىڭ ئاخىرىدا قەدەر دۆلىتىمىزنىڭ ئىچكى قەرزى 80مىلياردۇن يۇەنگە يەتتى. بۇنداق ئەھۋالدا ئىچكى قەرزگە، دۆلەتنىڭ كۆتۈرۈش ئىقتىدارىغا قانداق قاراش كېرەك؟

1) قەرز تاۋار جەمئىيىتىدىكى ئوبېيېكتىپ ھادىسە، ئۇ مەبلەغنى جانلاندۇرۇش، قەرزنى تۆلەش تەجاۋىزىنى تەكشەش، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش رولىنى ئويناپىدۇ. «قەرز ئېلىش، ئىشلىتىش، قايتۇرۇش» تىن ئىبارەت ئۇچ ھالقا ئوبدان تۇتۇلسا، مەبلەغ ئوبوروتىدا ياخشى دەۋر قىلىش شەكىللىنىدۇ، بۇ، ئىجتىمائىي ئىگىلىكنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق.

2) ئىچكى قەرز خەلقئارادىمۇ ئومۇملاشقان ھادىسە، ئىچكى قەرز ئادەتتە دۆلەتنىڭ قۇرۇلۇشقا سالىدىغان مەبلىغىنىڭ كېلىش مەنبەلىرىنىڭ بىرى ھېسابلىنىدۇ. ھازىر سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئىچكى قەرز ئومۇمىي سوممىسى 400 مىليارد روبلى (خەلق پۇلىغا سۇندۇرغاندا 3 تىرىليون يۇەن)غا يەتتى، بۇ، جۇڭگونىڭ ئىچكى قەرز سوممىسىنىڭ (80 مىليارد يۇەن)نىڭ 37.5 ھەسسىسىگە توغرا كېلىدۇ؛ ئامېرىكىنىڭ ھازىر مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 5 تىرىليون 952 مىليارد 300 مىليون دوللار (خەلق پۇلىغا سۇندۇرغاندا 27 تىرىليون 675 مىليارد 900 مىليون يۇەن) بولۇپ، جۇڭگونىڭ 1 تىرىليون 590 مىليارد 700 مىليون يۇەنلىك مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 17.5 ھەسسىسىگە باراۋەر كېلىدۇ. ھالبۇكى، ئامېرىكىنىڭ ئىچكى قەرز ئېشىش سوممىسى جۇڭگونىڭ ئىچكى قەرز ئېشىش سوممىسىنىڭ 176 ھەسسىسىگە باراۋەر كېلىدۇ. ئىلىمىزنىڭ ئىچكى قەرزى كەشىي بېشىغا 73 يۇەندىن توغرا كېلىدۇ، بۇ، ئامېرىكا بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ كەشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئىچكى قەرزى بىلەن سېلىشتۇرغاندا ھېچقانچە گەپ ئەمەس.

3) قەرزنىڭ مۇڭا پىقلىق كۆلۈمىنى ئىگىلىك تەرەققىياتىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئۆلچەش كېرەك. 1989-يىلى دۆلىتىمىزدە مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 1تىرىليون 590 مىليارد 700 مىليون يۇەن بولدى. ئىچكى قەرز 80 مىليارد يۇەن بولۇپ، بۇ ئۇنىڭ بەش پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، خەلقئارا ئەھۋالدىن ئېيتقاندا، ئىچكى قەرز ئېشىش سوممىسى مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ ئون پىرسەنتىنى ئىچمەيدە تەزگىنىلىمەيدۇ، 15% تىن ئاشمىغان بولسا، مۇۋاپىق بولغان بولىدۇ.

4) ئىچكى قەرزنىڭ ئىستىقبالىنى

32 - سان

يېقىندا دۆلەت مەخسۇس كۆك تاماكا سېتىش ئىدارىسى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، مۇنۇلارنى بەلگىلىدى: يولۇچىلار باشقا جايلاردىن ئېلىپ كېلىدىغان دۆلەتلىمىزدە ئىشلەنگەن تاماكا ئون پاچكا (2000 تال)، چەت ئەل تاماكىسى بەش پاچكا (1000 تال) بىلەن چەكلىنىدۇ. بۇ ئىككىسىنى قوشقاندا يەنىلا ئون پاچكىدىن ئېشىپ كەتسە بولمايدۇ. ئالاھىدە ئېھتىياج تۇپەيلىدىن چەكلىمىدىن ئارتۇق تاماكا ئېلىپ كىرىش مۇئامىلىسى قىلىنىدۇ. ئوبوروت پولىنى راۋانلاشتۇرۇش كېرەك. ئوبوروت پولىنى راۋانلاشتۇرۇلسا، ئىچكى قەرزنىڭ ئىستىقبالى كەڭ بولىدۇ.

(«تەرجىمەر گېزىتى» دىن)

پويىزدا خەت - چەك ئەۋەتمەكتە قانداق قىلىش كېرەك؟

سىز پويىز بىلەن كېتىۋاتقاندا، ئۇرۇق - تۇغقان، دوست - يارەنلىرىڭىز ياكى خىزمەت ئورنىڭىزدىكى كىشىلەر بىلەن ئالاقىلىشىش كېرەك بولسىڭىز پويىزدىلا ئالاقىلىشىڭىز بولىدۇ.

ھازىر مەملىكىتىمىزدە ھەر قايسى تۆمۈر يول لىنىيىلىرىدە قاتناۋاتقان يولۇچىلار پويىزلىرىدا پوچتا ۋاگونلىرى، ھەر بىر پوچتا ۋاگونىدا پوچتا يوللانمىلىرىنى ئېلىپ ماڭغۇچىلار بار. ئۇلار پوچتا يوللانمىلىرىنى يول بويىلىرىدىكى مۇناسىۋەتلىك جايلارغا يەتكۈزۈپ بېرىشكە مەسئۇل بولۇپلا قالماستىن، ئادەتتىكى خەت، زاكاز خەت ۋە ئايروپىلانغا قىلىنغان ئالاقە تىزىملىكىنى تاپشۇرۇۋېلىپ ئەۋەتىش ئىشلىرىنىمۇ بېجىرىدۇ. پوچتا ۋاگونىدىكى خادىملار پوچتا يوللانمىلىرىنى ئېلىپ ماڭغۇچىلار بىلەن ئالاقىلىشىپ رەسمىيەت بېجىرىپ بولىدۇ. شۇنداق قىلغاندا، خەت-چەكلەر پوچتەخانىدىن ئەۋەتىلگەن خەت- چەكلەردىن تېز تېگىدۇ.

(«ئازادلىق ئارمىيە گېزىتى»دىن)

تاماكا ئېلىپ كېلىشنى توغرىسىدا چىقىرىلدى

يېڭى تۈپەيلىدىن چەكلىمىدىن ئارتۇق تاماكا ئېلىپ ئۆرگۈچىلەر ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى مەخسۇس كۆك تاماكا سېتىش ئىدارىسىدىن ئىسپات قەغىزى ئېلىشى كېرەك. يۇقىرىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغۇچىلار مەخسۇس كۆك تاماكا سېتىشقا ئائىت سىياسەتتىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە بىر تەرەپ قىلىنىدۇ.

(«ئۇچۇر گېزىتى» دىن)

تېيەنجەن شەھىرىدە ئوتتۇرا مەكتەپ دەرسلىكىگە كىرگۈزمەكتە

تېيەنجەن شەھىرىدە ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنى تەخىنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش ئىشى بۇنىدىن بىر نەچچە يىل ئىلگىرى باشلانغان، شەھەر بويىچە ئەمگەك تېخنىكىسى دەرسىنى تەسىس قىلغان ئوتتۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 263 بولۇپ، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 89.8 پىرسەنتىنى ئىگىلەپ، ئەمگەك تېخنىكىسى دەرسى تەسىس قىلغان تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ 14 بولۇپ، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ 80 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى؛ شەھەر بويىچە ئەمگەك تېخنىكىسى ئارقىلىق تەربىيىلەنگەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئومۇمى ئوقۇغۇچىلارنىڭ 80 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ھەر قايسى ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئېلىپ بېرىلغان ئەمگەك تېخنىكىسى تەربىيىسىنىڭ مەزمۇنى كۈندىلىك ئەمگەك بىلىملىرى، ئەمگەك تېخنىكىسى ئاساسلىرى، ئادەتتىكى ئەمگەك ئىشلىرىدىن ئىبارەت. ئوقۇغۇچىلار ئۆتكەن ئىككى يىل ئىچىدە ئاساسلىقى ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرىغا بېرىپ ئەمگەك تېخنىكىسى ئۆگىنىش ھەرىكىتىگە قاتناشتى.

تېيەنجەن شەھىرىدە ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنى تەخىنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش ئىشى بۇنىدىن بىر نەچچە يىل ئىلگىرى باشلانغان، شەھەر بويىچە ئەمگەك تېخنىكىسى دەرسى تەسىس قىلغان ئوتتۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 263 بولۇپ، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ 89.8 پىرسەنتىنى ئىگىلەپ، ئەمگەك تېخنىكىسى دەرسى تەسىس قىلغان تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ 14 بولۇپ، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ 80 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى؛ شەھەر بويىچە ئەمگەك تېخنىكىسى ئارقىلىق تەربىيىلەنگەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئومۇمى ئوقۇغۇچىلارنىڭ 80 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ھەر قايسى ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئېلىپ بېرىلغان ئەمگەك تېخنىكىسى تەربىيىسىنىڭ مەزمۇنى كۈندىلىك ئەمگەك بىلىملىرى، ئەمگەك تېخنىكىسى ئاساسلىرى، ئادەتتىكى ئەمگەك ئىشلىرىدىن ئىبارەت. ئوقۇغۇچىلار ئۆتكەن ئىككى يىل ئىچىدە ئاساسلىقى ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرىغا بېرىپ ئەمگەك تېخنىكىسى ئۆگىنىش ھەرىكىتىگە قاتناشتى.

ئىلىمىزنىڭ ھەممىلا يېرىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپلەر ئەمگەك تېخنىكىسى دەرسىنى ئېچىپ بېرەلمىگەچكە، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەمگەك تېخنىكىسى ئۆگىنىش ئېھتىياجىنى قاندۇرالمىدى. شۇڭا، ئەمگەك تېخنىكىسى دەرسىنى ئېچىش ئىشى ئىلىمىزنىڭ ھەممىلا يېرىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپلەرگە كېڭەيتىلىشى كېرەك.

(«خەلق گېزىتى» دىن)

پىكاسۇ بىۋاياقا تەسەللىي بېرىش ئۈچۈن، قەھرى- غەزەپ بىلەن قولىغا قەلەم ئېلىپ، بىر كەپتەرنىڭ رەسىمىنى سىزىپ چىقىدۇ. 1949- يىلى پىكاسۇ بۇ رەسىمنى پارىژدا ئېچىلغان دۇنيا تىنچلىق كېڭىشىگە ھەدىيە قىلىدۇ، شۇنىڭدىن ئېتىبارەن كەپتەر تىنچلىقنىڭ سىمۋولى بولۇپ قالغان.

(«خەلق گېزىتى» دىن)

تېيەنجەن شەھىرى ئەمگەك تېخنىكىسى تەربىيىسىنى ئوتتۇرا مەكتەپ دەرسلىكىگە كىرگۈزمەكتە

تېيەنجەن شەھىرىدە ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنى تەخىنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش ئىشى بۇنىدىن بىر نەچچە يىل ئىلگىرى باشلانغان، شەھەر بويىچە ئەمگەك تېخنىكىسى دەرسى تەسىس قىلغان ئوتتۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ 263 بولۇپ، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ 89.8 پىرسەنتىنى ئىگىلەپ، ئەمگەك تېخنىكىسى دەرسى تەسىس قىلغان تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ 14 بولۇپ، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ 80 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى؛ شەھەر بويىچە ئەمگەك تېخنىكىسى ئارقىلىق تەربىيىلەنگەن ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئومۇمى ئوقۇغۇچىلارنىڭ 80 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ھەر قايسى ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئېلىپ بېرىلغان ئەمگەك تېخنىكىسى تەربىيىسىنىڭ مەزمۇنى كۈندىلىك ئەمگەك بىلىملىرى، ئەمگەك تېخنىكىسى ئاساسلىرى، ئادەتتىكى ئەمگەك ئىشلىرىدىن ئىبارەت. ئوقۇغۇچىلار ئۆتكەن ئىككى يىل ئىچىدە ئاساسلىقى ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرىغا بېرىپ ئەمگەك تېخنىكىسى ئۆگىنىش ھەرىكىتىگە قاتناشتى.

ئىلىمىزنىڭ ھەممىلا يېرىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپلەر ئەمگەك تېخنىكىسى دەرسىنى ئېچىپ بېرەلمىگەچكە، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەمگەك تېخنىكىسى ئۆگىنىش ئېھتىياجىنى قاندۇرالمىدى. شۇڭا، ئەمگەك تېخنىكىسى دەرسىنى ئېچىش ئىشى ئىلىمىزنىڭ ھەممىلا يېرىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپلەرگە كېڭەيتىلىشى كېرەك.

(«خەلق گېزىتى» دىن)

لى پېڭ ھىندونېزىيىنىڭ بالىي ئۆلكىسىنىڭ باشلىقى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. كۈۋۈيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى جۇلىن بۇگۈن كەچتەدياۋ يۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا ھىندونېزىيەنىڭ بالىي ئۆلكىسىنىڭ باشلىقى ئۇنىڭ رەپىقىسى ھەمدە مالايسىيا گو جەمەتىدىن بولغان ئاكا - ئۇكىلار كۆرۈھىنىڭ باش مۇدىرى گوخېنيەن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى بىلەن كۆرۈشتى.

كۆرۈشۈش خۇشال كەيپىياتتا ئۆتتى. لى پېڭ ئۇۋاكا غا مۇنداق دېدى: «سىز جۇڭگو بىلەن ھىندونېزىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن كېيىن بىرىنچى بولۇپ زىيارەتكە كەلگەن ھىندونېزىيە يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارى. بۇ نۇقتىدىن كېيىمىن ھىندونېزىيىنىڭ تېخىمۇ كۆپلىگەن ھەر ساھە ئەربابلىرىنىڭ جۇڭگوغا كېلىپ زىيارەتتە بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.»

ئۇۋاكا ئىككى دۆلەت دىپلوماتىك مۇناسىۋىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەندىن كېيىمىن، بۇ مۇناسىۋەتنىڭ تېخىمۇ راۋاجلىنىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

لى پېڭ زۇڭلى مۇشۇ ئايىنىڭ باشلىرىدا ھىندونېزىيەدە زىيارەتتە بولغاندا ئۆلكە باشلىقى ئۇۋاكا ئۇنى قىزغىن كۈتۈۋالغانىدى.

ئۇۋاكا لى پېڭغا: بېيجىڭدا زىيارەتتە بولۇش پۇرسىتىگە ئىگە بولغانلىقىم ئۈچۈن خۇشال‌مەن، دېدى. ئۇ دۆلىتىگە قايتىپ بارغاندىن كېيىن تېخىمۇ كۆپ كىشىلەرگە جۇڭگونىڭ ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇدىغانلىقىنى ئېيتتى.

كۆرۈشۈشكە گۇۋاھلىق قىلىش ئۈچۈن بىلەن ئىقتىساد، سودا مىنىستىرلىكىمىزنىڭ مىنىستىرى جېڭ كۈمۇ ھەمراھلىق قىلدى.

كۇۋەيتتىن ئاخىرقى قېتىم قايتىقان جۇڭگولۇق خادىملار بېيجىڭغا كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. كۇۋەيتتىن ئېلىمىزگە قايتۇرۇپ كېلىنگەن ئاخىرقى 187 خادىممىز ئايروپىلان بىلەن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن بېيجىڭغا كەلدى.

ئۇقۇشىمىزچە، مۇشۇ ئاينىڭ 24-كۈنىدىن ھازىرغىچە كۇۋەيتتە قۇرۇلۇش قىلمۇاتقان جۇڭگونىڭ ئەمگەك مۇلازىمەت خادىملىرى ۋە باشقا خادىملاردىن 4737 كىشى جۇڭگونىڭ خەلق ئاۋىئاتسىيە ئىدارىسى كۆتۈرە ئالغان ۋە نۆۋەتچى ئايروپىلانلىرىدىن 24 ئايروپىلان (قېتىم)غا ئولتۇرۇپ ئىمۇردانىيەنىڭ پايتەختى ئاممان بىلەن ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىگىنىڭ ساجا دېگەن يېرى ئارقىلىق بېيجىڭغا قايتىپ كەلگەن.

ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە 137 تەيۋەنلىك قېرىندىشىمىز ۋە بەش شىياگاگلىق قېرىندىشىمىز تېخىمۇ كۆپ كىشىلەرگە جۇڭگونىڭ ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇدىغانلىقىنى ئېيتتى.

پرىس زۇڭتۇڭ جۇڭگونىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچىۋېتىشىنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كاراكاس، 29 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ۋېنېسۇئېلا زۇڭتۇڭى پرىس مۇشۇ ئاينىڭ 29 - كۈنى مۇنداق دېدى: مەن جۇڭگونىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكىنى ئېچىۋېتىشىنى قوللايمەن. جۇڭگو مۇھاجىرلىرى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لياڭ لىگۇاڭ باشچىلىقىدىكى خەلق قۇرۇلتىيى جۇڭگو مۇھاجىرلىرى كومىتېتى تەكشۈرۈش ئۆمىكىنىڭ بارلىق ئەزالىرى بىلەن كۆرۈشكەندە قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: مەن دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىيەن چىچىنىنىڭ ۋەنگە شىياگاگا قايتىپ‌كەتتى.

ئېيتىشلارغا قارىغاندا، كۇۋەيتتىن ئېلىمىزگە قايتىپ كەلگەن جۇڭگولۇق خادىملار ئاساسىي جەھەتتىن ئۆز جايىغا ۋە خىزمەت ئورنىغا قايتىپ بارغان. جۇملىدىن، ئەسلى خىزمەت ئورنى جىياگۇ، جېجىياڭ ۋە شاڭخەي قاتارلىق جايلاردا بولغان 2607 كىشى پايتەختىن ئايرودرومىدا ئايروپىلان ئالمىشىپ شاڭخەيگە كەتتى.

شۇي دۇنشىن كامبودژىدىكى توقۇنۇشۇاتقان تەرەپلەرنىڭ بەش چوڭ دۆلەتنىڭ ھۆججەتنى قوبۇل قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 28-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا بەش دۆلەتنىڭ كامبودژا مەسىلىسى توغرىسىدىكى 6- قېتىملىق كېڭىشىگە قاتناشقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، دىپلوماتىيە مىنىستىرىنىڭ ياردەمچىسى شۇي دۇنشىن تاجاۋزچىلىقنىڭ دەردىنى، ئۇرۇشنىڭ ئازابىنى ئوقۇبەتلىرىنى يەتكىچە تارتقان كامبودژا خەلقىنىڭ تىنچلىق، بىرلىك ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى بالدۇراق ئىشقا ئاشۇرۇشى ئۈچۈن، بۈگۈن بۇ يەردە كامبودژىدىكى توقۇنۇشۇاتقان تەرەپلەر ئىچىدە بەش دائىمىي ئەزا دۆلەت بېكىتكەن كامبودژا مەسىلىسىنى ئومۇميۈزلۈك سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىشقا مۇناسىۋەتلىك بالدۇراق قوبۇل قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

شۇي دۇنشىن ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىمىزنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: ئۇنىڭ ئايدا بەش دۆلەت پارىژدا كېڭىشىم، كامبودژىدىكى ئۇنىڭ مەزگىلدىكى ھەربىي ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە ۋاقىتلىق ھاكىمىيەت ئورگىنى قۇرۇش توغرىسىدىكى ئىككى ھۆججەت ھەققىدە كېلىشىم ھاسىل قىلغانلىقىدىن كېيىن، بۇ قېتىم يەنە ب د ت نىڭ رېياسەتچىلىكىدە سايلام ئۇتكۈزۈش، كىشىلىك ھوقۇقىنى قوغداش ۋە خەلىقئارانىڭ كاپالىتى قاتارلىق ئۈچ ھۆججەت توغرىسىدا بىردەك پىكىر گە كەلدى. بىز كېڭەشنىڭ نەتىجىسىدىن خۇشال‌مىز. بەش دۆلەت ئەستايىدىل مۇزاكىرە قىلىش، ئۈزۈلۈ ئارا مۇرەسسە قىلىش ئارقىلىق بىر لىككە كەلگەن بۇ بەش ھۆججەتتە كامبودژىنىڭ رېئال ئەھۋالى ھەم سابقا ئېلىنىدى ھەمدە ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ مەنپەئىتىگە ئېتىبار بېرىلدى. ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ ئەڭ تۆۋەن تەلىپى ئاساسەن قانىدۇرۇلدى، شۇڭا ئۇ ئادىل، مۇۋاپىق، بىزنىڭچە، بەش ئىش بىر - بىرىدىن ئاجرىلمايدىغان بىر گەۋدە بولۇپ، كامبودژا مەسىلىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىشنىڭ ئاساسىي رامكىسىنى شەكىللەندۈردى، بىز شاھزادە سىخانوك بىلەن كامبودژا قارشىلىق كۈچلىرىدىكى ئۇچ تەرەپنىڭ بەش دۆلەت بېكىتكەن كۆچلۈك ھۆججەت ئاساسىدا كامبودژا مەسىلىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىشقا ئاكتىپ ئاۋاز قوشۇپ، يېقىنقى مەزگىلدە جاكارتىدا ئۇتكۈزۈلمەكچى كامبودژا مەسىلىسى توغرىسىدىكى پارىژ خەلقئارا يىغىنىغا بىر كىشىلىك ئىككى رەئىسلىك رېياسەتچىلىكىدىكى كامبودژا تەرەپ ئۇچرىشىشىغا قاتنىشىپ، يوقىرىدىكى بەش ھۆججەت ئاساسىدا كامبودژا مەسىلىسىنى ئالىي كومىتېتنىڭ بالدۇراق قۇرۇپ، مىللىي يارىشىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، پارىژ خەلقئارا يىغىنىغا يېڭىباشتىن ئېچىلىشى ئۈچۈن شەرت - شارائىت ھازىرلىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

سادام چەت ئەل ئايالىرىنىڭ ۋە بالىلارنىڭ چېگرىدىن چىقىپ كېتىشىگە رۇخسەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 28-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئىراق ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، سادام زۇڭتۇڭ بۇگۈن ئىراقتىكى بارلىق چەت ئەللىك ئايالىلار ۋە بالىلارنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 29- كۈنىدىن باشلاپ ئىراقتا ۋاقىتلىق تۇرۇۋېرىشىنى ياكى ئىراقتىن كېتىشنى ئۆز ئەركىن بەلگىسىگە بولدىغانلىقىنى ئېلان قىلغان.

بۇ بۇيرۇقتا ئۇنىڭ كۇۋەيتتە قېپىقالغان چەت ئەللىك ئايالىلار، بالىلارغا مۇۋاپىق كېلىدىغانلىقىنى ئەيدىغانلىقى چۈشەندۈرۈلمىگەن بولسىمۇ، لېكىن ئىراق بۇگۈن كۆۋەيتنى ئۆزىنىڭ 19- ئۆلكىسى قىلىۋالغانلىقىنى رەسمىي جاكارلىدى.

مۇشۇ ئاينىڭ 2- كۈنى ئىراق كۇۋەيتكە تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەندىن بۇيان تەخمىنەن 20 مىڭ غەربلىك ئىراق بىلەن كۇۋەيتتە قالمىلىپقالدى.

ئامېرىكىنىڭ پاناما ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالىشى ۋە پاناماغا تاجاۋۇز قىلىشى

ئامېرىكەنىڭ پاناما ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالىشى ۋە پاناماغا تاجاۋۇز قىلىشى

پاناما 4 مىليارد دوللار زىيانغا ئۇچراتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پاناما شەھىرى، 28 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ پاناما ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالىشى ۋە ئۇنىڭدىن كېلىدىغان زىيانلىق تەسىرلەر توغرىسىدا توختالغاندا ئاشكارىلاپ قويىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا پاناماغا سانكسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالىغان مەزگىلىدە پاناما 2 مىليارد دوللار زىيان تارتتى. ئامېرىكا ئۇنىڭدىن يىلىنىڭ ئاخىرىدا پاناما ئۈستىدىن قورال-ياراغ ئەكىرىشنى توختاتقان بولسا، يەنە 2 مىليارد دوللارلىق زىيانغا ئۇچراتتى.

بۇ پروفېسسور مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: پاناما 2 مىليون 200 مىڭ ئاھالىسىگە ئىگە دۆلەت، مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى ئەڭ يۇقىرى بولغان يىلدا 5 مىليارد دوللار ئەتراپىدا بولىدۇ.

ئامېرىكا قوشۇنلىرىنى پارس قولتۇقى رايونىدا ئورۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن كۆپلەپ پۇل خەجلىمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 28 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى بۈگۈن ئامېرىكىنىڭ 9-ئايىنىڭ 30 - كۈنىگىچە پارس قولتۇقى رايونىدا «قۇملۇق قالقىنى» پىلانىنى يولغا قويۇش ئۈچۈن 2 مىليارد 500 مىليون دوللار سەرپ قىلىپ، ئەسلى مۆلچەردىكى 1 مىليارد 300 مىليون دوللاردىن بىر ھەسسىگە يېقىن كۆپەيتكەنلىكىنى ئاشكارىلاپ قويىدى.

دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانىاتچىسى ۋېلىياممس بۈگۈن مۇنداق دېدى: ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدىكى ھەربىي كۈچىنى كۈچەيتىش، تېمپلىق ترانسپورت ئايروپىلانى ۋە ئۇ جايغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئاۋىئاتكىنىڭ كۆپەيگەنلىكىنمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئامېرىكا سەئۇدى ئەرەبىستانغا ئىلغار قورالларنى سېتىپ بېرەكچى

شىنجۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 29-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. بۈش ھۆكۈمىتى بۈگۈن سەئۇدى ئەرەبىستانغا 3 مىليارد دوللارغا يېقىن قىممەتكە ئىگە ئىلغار قورالارنى سېتىپ بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

ئاق سارايىنىڭ مۇئاۋىن پايانات-چىسى ۋوپادويمك مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: بۇش ھۆكۈمىتى بۇ قېتىم سەئۇدى ئەرەبىستانغا سېتىدىغان F-15 «24 بەلگىلىك كۈرەشچى تايىروپىلان، 150 «M-60» بەلگىلىك تانكا، 50 «زەھەرلىمەك تېمىكەن» نامىلىق يەردىن ھاۋاغا قويۇپ بېرىلىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبا ۋە ئۇنى قويۇپ بېرىش جازىسى ھەم 150 شۇ تېپىتىكى زاپاس ئىشلىتىلىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبا سېتىپ بېرەكچى بولغانلىقىنى ئوقتۇردى.

ئۇنىڭدىن ھەپتىدە سەئۇدى ئەرەبىستانغا زىيارەتتە بولغان ئامېرىكىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى چېنى مۇنداق دېدى: ئامېرىكا سەئۇدى ئەرەبىستانغا ئىلغار قورالنى سېتىش ئۈچۈن ئۇزۇن ۋاقىت ئىلگىرى ئىلتىماس قىلغان ئىدى. ئۇ ئۆتكەن يىلى ئاخىرىدا ئاساسەن يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرىنىڭ ئىلتىماسىغا قوشۇلغان ئىدى.

ئىراق زۇڭتۇڭى پەلەستىن ۋە سۇدان رەھبەرلىرى بىلەن ئۇچراشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 27-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. ئىراق زۇڭتۇڭى سادام بۈگۈن پەلەستىن دۆلىتىنىڭ زۇڭتۇڭى ئەراپات ۋە سۇدانىنىڭ رەھبىرى بەشىر بىلەن ئۇچراشتى.

ئىراق ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، سادام بىلەن ئەراپات سۆھبەتتە ئامېرىكا بىلەن باشقا دۆلەتلەرنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدا ھەربىي كۈچ-لەرنى توپلىغانلىقىغا، ئىسرائىلىيەنىڭ ئەرەب زېمىنلىرىنى ئىشغال قىلىۋاتقانلىقىغا بىردەك قارشى تۇرغان.

مۇشۇ ئاينىڭ 27-كۈنى ئەراپات تېلېفونچىلىق تەكلىپىنى يەنى كۈ-ۋەيتتىكى ئىراق قوشۇنلىرىنىڭ ئورنىغا ئەرەبلەرنىڭ تېلېفونچىلىق ساقلاش قىسىملىرىنى قويۇشنى، ئالتە ئاي ئىچىدە كۈۋەيتتە سايلام ئۆتكۈزۈشنى ئوتتۇرىغا قويىدى. خەۋەرگە قارىغاندا، ئەراپات بۇ تەكلىپنى ئىمزالىغان ھۆسەيىن بىلەن بىرلىكتە ئوتتۇرىغا قويغان.

شۇ كۈنى زۇڭتۇڭ سادام يەنە سۇدان رەھبىرى بەشىر بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزدى. ئىككى تەرەپ پارس قولتۇقى رايونىنى كىرىزىسى ۋە ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتى مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى.

غەربىي ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ھەربىي باشقىلىرى پارس قولتۇقى رايونىدىكى ھەربىي ھەرىكەتلىرىنى مۇسابىقىلاشتۇرماقتا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 27-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. غەربىي ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتنىڭ مۇداپىئە مىنىستىرلىرى بۈگۈن پارىژدا بىر كۈن مەخپىي يىغىن ئېچىپ، بۇ ئىتتىپاقنىڭ كېڭىشىمىنىڭ ئىراقنى بوي ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتنىڭ ھەربىي كۈچلىرىنى پارس قولتۇقى رايونىدا ئورۇنلاشتۇرۇش قارارىنى يولغا قويۇش پىلانى توغرىسىدا كېڭەشتى.

ھەربىي دائىرىلەرنىڭ بىر ئەرىكەت قىلىشىنى، ئارقا سەپ تەمىناتى ھەمدە ئوزۇقلارا ئاخبارات ئالماشتۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىشتىن ئىبارەت.

ئېيتىلىشىچە، فرانسىيە پارس قولتۇقى رايونىغا توققۇز پاراخوت، جۈملىدىن بىر ئاۋئاماتكا ئەۋەتمەكچى قوشۇلغان؛ ئەنگلىيە كېمچىرەك پاراخوتىنى ئونىنى، ئىتالىيە بەشنى، گوللاندىيە ئىككىنى؛ بەلگىيە ئۇچنى ئەۋەتمەكچى قوشۇلغان؛ بۇ پاراخوتلارنىڭ كۆپچىلىكى قوغلىغۇچى پاراخوتلار، مۇھاپىزەتچى پاراخوتلار، مىنا تازىلىغۇچى پاراخوتلار ۋە تېممىنات پاراخوتلىرىدىن ئىبارەت.

يىغىنغا فرانسىيە ۋە بەلگىيە لەرنىڭ قورالنى قىسىملىرىنىڭ باش سەنەمۇجاگىلىرى، ئەنگلىيە، ئىتالىيە، لىيۇكسېمبۇرگ، گوللاندىيە، پورتۇگالىيە، ئىسپانىيە ۋە غەربىي گېرمانىيىلەرنىڭ دېگىز ئارمىيىلىرىنىڭ باشقىلىرى يىغىنغا قاتناشتى.

ئامېرىكا ئەسكەرلىرى پاناما ھۆكۈمىتىنى ئاغدۇرۇۋەتكەندىن كېيىن ئۇنىڭ ئورنىغا ئەندازە قويدى

ئۇ مۇنداق دېدى: مەن دىپلوماتىيە مەنمەنسىرى چىيەن چىچىنىڭ زىيارەتكە كېلىشىنى كۈتمەكتىمەن، شۇ چاغدا ئىككى تەرەپ ئىككى دۆلەت ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇرىدۇ.

خەلق قۇرۇلتىيى جۇڭگو مۇھاجىرلىرى كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن تۇنۇگۈن ۋېنېسۇئېلاغا كەلگەنىدى.

رۇمىنىيە ھۆكۈمەت دائىرىلىرى پايتەخت مەركىزىدە يېغىلىش ئۇتكۈزۈشنى چەكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇخارېست، 28 - ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. بۇخارېست شەھەرلىك ھۆكۈمەت شەھەر مەركىزىدىكى ئالىي مەكتەپ-لەرنىڭ مەيدانلىرى، غالىبىيەت مەيدانى قاتارلىق جايلاردا يىغىلىش، نامايىش ئۆتكۈزۈش ۋە كوچا كۆرسەتمەشنى چەكلەشنى قارار قىلدى.

بۇخارېست شەھەرلىك باشلىقى چولېر مۇشۇ ئايىنىڭ 28 - كۈنى بۇ قارارنى جاكارلىغاندا مۇنداق دېدى: پايتەختنىڭ نورمال تۇرمۇش ۋە ئەمگەك تەرتىپىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، شەھەرلىك ھۆكۈمەت مەركىزىي ھۆكۈمەت تىنىڭ بۇ يەل ئېلان قىلغان 39 - نومۇرلۇق پەرمانىغا ئاساسەن يۇقىرىدىكى قارارنى چىقاردى.

ئامېرىكا سەئۇدى ئەرەبىستانغا ئىلغار قورالارنى سېتىپ بېرەكچى

شىنجۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 29-ئاۋغۇست تېلېگراممىسى. بۈش ھۆكۈمىتى بۈگۈن سەئۇدى ئەرەبىستانغا 3 مىليارد دوللارغا يېقىن قىممەتكە ئىگە ئىلغار قورالارنى سېتىپ بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

ئاق سارايىنىڭ مۇئاۋىن پايانات-چىسى ۋوپادويمك مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: بۇش ھۆكۈمىتى بۇ قېتىم سەئۇدى ئەرەبىستانغا سېتىدىغان «F-15» 24 بەلگىلىك كۈرەشچى تايىروپىلان، 150 «M-60» بەلگىلىك تانكا، 50 «زەھەرلىمەك تېمىكەن» نامىلىق يەردىن ھاۋاغا قويۇپ بېرىلىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبا ۋە ئۇنى قويۇپ بېرىش جازىسى ھەم 150 شۇ تېپىتىكى زاپاس ئىشلىتىلىدىغان باشقۇرۇلىدىغان بومبا سېتىپ بېرەكچى بولغانلىقىنى ئوقتۇردى.

ئۇنىڭدىن ھەپتىدە سەئۇدى ئەرەبىستانغا زىيارەتتە بولغان ئامېرىكىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى چېنى مۇنداق دېدى: ئامېرىكا سەئۇدى ئەرەبىستانغا ئىلغار قورالنى سېتىش ئۈچۈن ئۇزۇن ۋاقىت ئىلگىرى ئىلتىماس قىلغان ئىدى. ئۇ ئۆتكەن يىلى ئاخىرىدا ئاساسەن يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرىنىڭ ئىلتىماسىغا قوشۇلغان ئىدى.

ئاددىيلاشتۇرۇلغان خەنزۇچە شەھەرى، ياڭىبېياك كوچىسى، 1-نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 43701، 43712، 43722، 43723، 43733، 43734، ئېلان بۆلۈمىنىڭ تېلېفون نومۇرى: 56783، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گەزىتنىڭ ئايلىق پاسسى: 3 يۈەن 90 پۇل، پارچە پاسسى: 3 پۇل (گەزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1990 - يىل
سېنتەبىر
5
چارشەنبە

ئۇز كۇچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈشنى ئاساس قىلىپ، ئاممىنىڭ ئەمگەك جۇغلانمىسىغا تايىنىلغانلىقتىن، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىيىتى ياخشى بولدى

ئۇز مۇخبىرىمىز يەن مىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا جايلار دېھقانلارنى ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىشقا پائال يېتەكلەپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. ئوتتەكەن يىل 10 - ئايدىن بۇ يىل 7 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى ئوچۇن 194 مىليون يۇەن مەبلەغ توپلاندى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاممىا توپلىغان مەبلەغ 55 مىليون 851 مىڭ يۇەنگە يەتتى، 51 مىليون 997 مىڭ 500 ئىش كۈنى سەرپ قىلىنىپ، 140 مىليون كۇب مېتر تاش - توپا ۋەزىپىسى، 555 مىڭ 200 كۇب مېتر سۇغىرىش ئوستەڭنى سېمونتلاش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى، 5 مىليون 525 مىڭ 800 مو يەر توزلەندى، 2364 كىلومېتر ھەر خىل دەرىجىدىكى سۇ سىڭمەيدىغان ئوستەڭ ياسالدى، يۇرۇشلەشتۇرۇلگەن «بەشتە ياخشى» سۇغىرىش رايونىنىڭ كۆلىمى 1 مىليون 224 مىڭ 600 موغا يەتكۈزۈلدى، يېڭىدىن 27 مىڭ 600 يۇرۇشلەشتۇرۇلگەن قۇرۇلۇش سېلىندى، 67 مىڭ 200 كىلومېتر ئېرىق - ئوستەڭ رېمونت قىلىندى. يېڭىدىن 1111 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 1218 قۇدۇق يۇرۇشلەشتۇرۇلدى، سۇغىرىش كۆلىمى 768 مىڭ 200 مو كېڭەيتىلدى، 2 مىليون 599 مىڭ 400 مو يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى.

ئاپتونوم رايونىمىز ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بېرىشتا كەڭ ئاممىنىڭ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، ئۇز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش روھىنى جارى قىلدۇرۇشقا تايىنىپ، كۆپ قاتلام، كۆپ خىل يوللار بىلەن مەبلەغ توپلىدى. بۇ يىل ئاپتونوم رايون كېچىك تېپىتىكى ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى ئوچۇن 10 مىليون يۇەن مەبلەغ كۆپەيتتى، پۈتۈن يىللىق مەبلەغ 85 مىليون يۇەنگە يېتىشى مۇمكىن. جايلار ئوخشاش بولمىغان ئەھۋالغا ئاساسەن، سۇ قۇرۇلۇشى مەبلىغىنى يەرنىڭ مو سانى بويىچە يېغىدى. سانجى، بايىنغولىن ئوبلاستلىرى ھەر مو يەر ئوچۇن سۇ قۇرۇلۇشىغا ئۇچ يۇەندىن بەش يۇەنگىچە يېغىدى، تارباغاتاي ۋىلايىتى ئىككى يۇەندىن ئوت يۇەنگىچە يىغىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يىغىلغان مەبلەغ ئالدىنقى يىلدىكىدىن 26 مىليون 880 مىڭ يۇەن كۆپ بولدى.

شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، جايلار ئاممىنىڭ ئەمگەك جۇغلانمىسىغا تايىنىپ، سۇ قۇرۇلۇشىنى زور كۆچ بىلەن ئېلىپ باردى. بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ھەر بىر ئەمگەك كوچىنىڭ يىلىغا 50 كۈن، ئايالارنىڭ 30 كۈن خالىسانە ئەمگەك قىلىشىنى بەلگىلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىي ئەمگەك كۈنى 37 مىليون 561 مىڭ ئەمگەك كۈنىگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 18 مىليون 251 مىڭ ئەمگەك كۈنى كۆپ بولدى.

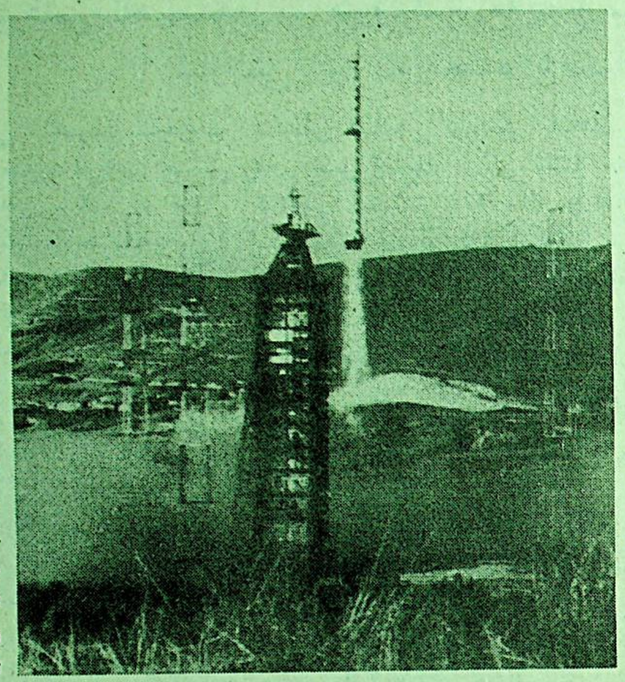
مەلۇم قىسىم خېي چاكۆغا «خەلقنى سۆيۈش نەمۇنىچىسى» دەپ نام بېرىلگەنلىكىنىڭ ئون يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىندا

«فېڭيۈن - 1» ناملىق 2 - ھاۋارايى سۇنئىي ھەمراھى مۇۋاپىق قىيە تلىك قويۇپ بېرىلدى، ئۇرۇمچى ھاۋا رايى سۇنئىي ھەمراھ يەر ئوستى پونكتى ئونجى بولۇت سۇرىتىنى تاپشۇرۇۋالدى

ئۇز مۇخبىرىمىز زېلىك نەنجى خەۋەر قىلىدۇ: 9 - ئاينىڭ 3 - كۈنى بېيجىڭ يازلىق ۋاقتى سائەت توققۇزدىن 53 مىنۇت ئوتكەندە «فېڭيۈن - 1» ناملىق 2 - ھاۋا رايى سۇنئىي ھەمراھى تەييۋەندىكى سۇنئىي ھەمراھى قويۇپ بېرىش مەركىزىدىن ئوكۇشلۇق كۆتۈرۈلۈپ، قۇياش بىلەن ماس قەدەملىك ئورىنىتىغا كىردى. سائەت 13 دىن 14 مىنۇت ئوتكەندە ئۇرۇمچى سۇنئىي ھەمراھ يەر ئوستى پونكتى سۇنئىي ھەمراھ يوللىغان ئېنىقلىمىقى يۇقىرى ئونجى بۇلۇت سۇرىتىنى تاپشۇرۇۋالدى، سۇرەتتە بۇلۇت ۋە يەر يۈزىنىڭ كۆرۈنۈشى ئېنىق، بۇلۇت قاتلاملىرى كۆپ.

بۇ سۇنئىي ھەمراھ 900 كىلومېتر ئېگىزلىكتە بولۇپ، كۈنىگە يەر شارىنى 14 قېتىم ئايلىنىدۇ. ئۇرۇمچى يەر ئوستى سۇنئىي ھەمراھ پونكتى ھەر كۈنى 4 — 6 ئوربىتىدىن يوللىغان ماتېرىياللارنى تاپشۇرۇۋالالايدۇ.

«فېڭيۈن - 1» ناملىق 2 - سۇنئىي ھەمراھ ئاپتونوم رايونىمىزدا ھاۋا رايىدىن بېرىلدىغان مەلۇماتلارنىڭ توغرىلىق بولۇش نىسبىتىنى ئوستۇرۇپلا قالماستىن، زىرائەت ۋە ئوت - چۆپلەرنى كۆزىتىش، مۇز - قارلار ۋە سۇ مەنبەسىنى تەكشۈرۈش، مۇز - قارلارنىڭ ئېرىشىنى، كەلكۈننى كۆزىتىش، ئورمان ۋە ئوتلاق ئوت ئاپەتلىرىنى كۆزىتىش قاتارلىق جەھەتلەردە غەيرىي ھاۋا رايى ساھەلىرىنى مۇھىم ماتېرىياللار بىلەن تەمىنلەيدۇ.

«فېڭيۈن - 1» ناملىق 2 - ھاۋا رايى سۇنئىي ھەمراھى 9 - ئاينىڭ 3 - كۈنى مۇۋاپىق قىيە تلىك قويۇپ بېرىلدى.

سۇرەتتە: «فېڭيۈن -1» ناملىق ھاۋا رايى سۇنئىي ھەمراھىنى ئېلىپ چىققۇچى «ئۇزۇن سەپەر - 4» ناملىق توشۇغۇچى راكېتا تەييۋەن سۇنئىي ھەمراھ قويۇپ بېرىش مەركىزىدىن ئوچۇرۇلماقتا.
(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

رەئىس ئۇمۇر داۋامەت سوۋېت ئىتتىپاقى ۋەكىللەر ئۇمىكى بىلەن كۆرۈشتى

سوۋېت ئىتتىپاقى ۋەكىللەر ئۇمىكى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنى يوقلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز قۇ داشېڭ خەۋەر قىلىدۇ: 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى كەچتە، ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى ئۇمۇر داۋامەت شىنجاڭ چەت ئەل مېھمانخانىسىدا ئاپتونوم رايونىمىزدا ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەت قىلىۋاتقان سوۋېت ئىتتىپاقى ئالىي سوۋېتى ھەيئەت رىياسىتىنىڭ ئەزاسى، مىللەتلەر سوۋېتىگە قاراشلىق ئىتتىپاقداش جۇمھۇرىيەت ۋە ئاپتونوم جۇمھۇرىيەتلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىيات مەسىلىسى كومىتېتىنىڭ رەئىسى شارىپوۋ يۇرىي كامالوۋىچ باشچىلىقىدىكى مىللەتلەر سوۋېتى ۋەكىللەر ئۇمىكى بىلەن سۆھبەتلەشتى.

ئۇز مۇخبىرىمىز خېي رۇيلەن خەۋەر قىلىدۇ: سوۋېت ئىتتىپاقى ئالىي سوۋېتى مىللەتلەر سوۋېتى ۋەكىللەر ئۇمىكى 9 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنى يوقلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز ۋەكىللەر ئۇمىكىگە شىنجاڭنىڭ قىسقىچە ئەھۋالىنى، مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە ئەھۋالى ۋە مىللىي

مەلۇم قسىم خېي چاكپۇغا «خەلقنى سۆيۈش نەمۇنچىسى» دەپ نام بېرىلگەنلىكىنك ئون يىللىقىنى خاتىرلەش يىغىندا مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى:

خېي چاكپۇنىك روھىنى ئۆگىنىپ، خەلقنى سۆيۈش نەمۇنچىلىرىدىن بولايلى

ئۆز مۇخبىرىمىز جا جاۋشىن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تالك چىكخۇا خەۋەر قىلدۇ: 8 - ئاينىك 24 - كۈنى خېي چاكپۇ ھايات ۋاقتىدا تۇرغان قىسىم خېي چاكپۇغا «خەلقنى سۆيۈش نەمۇنچىسى» دەپ نام بېرىلگەنلىكىنك ئون يىللىقىنى خاتىرلەش يىغىنى ئاچتى.

1980 - يىل 3 - ئاينىك 5 - كۈنى مەلۇم قىسىمنىك مۇئاۋۇن بەنجاكى خېي چاكپۇ بىر قازاق بالىنى قۇتقۇلدۇرۇش يولىدا ياش ھايات‌ىنى تەقدىم قىلغانىدى. شۇ يىل 8 - ئاينىك 20 - كۈنى مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى يولداش خېي چاكپۇغا «خەلقنى سۆيۈش نەمۇنچىسى» دەپ شەرەپلىك نام بەرگەنىدى. ئون يىللىدن بۇيان، بۇ قىسىم «خەلقنى سۆيۈش نەمۇنچىسى» خېي چاكپۇنى ئۆلگە قىلىپ، جان - دىل بىلەن چېگرا رايونىدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئوچۇن خىزمەت قىلدى. تۆلار ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ شىمالىي شىنجاڭ تۆمۈرىولى، قاراماي كان رايونى، شازىگەي تۆز مەيدانى تاشيول قۇرۇلۇشىغا قاتنىشىپ، چېگرا رايون ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشكە تۆھپە قوشتى.

ئەينى ۋاقىتتا قۇتقۇزۇۋېلىنغان قازاق بالا ئىنتىماق ھازىر 18 ياشلىق يىگىت بولۇپ قالدى، تۆ يىغىندا مۇنداق دېدى: مەن ھەر يىلى «ئوچىتە ياخشى» ئوقۇغۇچى بولۇپ باھالانىدىم ھەمدە شەرەپ بىلەن جۇڭگو كومموئىستىك ياشلار ئىتتىپاقىغا كىردىم. مەن ئاكام خېي چاكپۇنى ئۆلگە قىلىپ، تۆ ماڭغان يولغا مېڭىپ، ئۆنىڭغا ئوخشاش ئىشلەيمەن ھەم شۇنداق ئادەم بولىمەن، ھەر-بىر بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا نەمۇنىچى بولىمەن.

يېزا ئىگىلىك 4 - شى خۇا چېك سودا ساربىسى 8 - ئاينىك 1 - كۈنىدىن باشلاپ، «ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنى كۆتۈرۈلىشى، ئەلا سۈپەت تىلىك مۇلازىمەت قىلىش» بويىچە 100 كۈنلۈك مۇنەۋۋەر ۋە ئەلا دەرىجىدىكى تىجارەتچىلەرنى باھالاش مۇسابىقىسى ئېلىپ بارىدى. بۇ سودا ساربىدا 53 گۇرۇپپا بولۇپ، ھەر كۈنى بىر گۇرۇپپىدىن بىر تىجارەتچى چەن قاداپ مۇسابىقىگە قاتنىشىدۇ.

سۈرەتتە: مۇسابىقە باشلىنىش بىلەن تىجارەتچىلەر ئۆز خىزمەت ئورنىغا رەتلىك كىرمەكتە.

دا يەن فوتوسى

ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىك ئەمگەك يۈكىنى ۋە ئىقتىسادىي سېلىقنى يەڭگىللىتىش ئوچۇن، 123 - تۈەن - مەيدانىنك 10 - لەيلىدىكى دەم ئېلىشقا، پىنسىيگە چىققان 128 ئىشچى يەرنى ھۆددىگە ئېلىپ، پىنسىيە پۇلىنك 20 پىرسەنتىنى ئۆزى ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلدى. لېكىن ئۆلارنىك ھەر بىرىگە ئىككى مو كېۋەزلىك ئاجرىتىپ بېرىپ، ماشىنا كۆچى ۋە سۇغۇرش قاتارلىق جەھەتلەردە ئۆلارغا ئېتىبار بەردى.

يۈي جيەنجۇن فوتوسى

ئۇرۇمچى شەھەرلىدىكى ئىككى دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى بىر تۇركۈم چوڭ ئىقتىسادىي جىنايەت ئەنزىلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇجېلىل ئابدۇۋايىتىنىك 8 - ئاينىك 29 - كۈنى ئۇرۇمچى شەھەرلىك تەپتىش مەھكىمىسى ئاچقان ئاخبارات ئىلان قىلىش يىغىنىدىن ئۇقۇشىچە، ئۇرۇمچى شەھەرلىدىكى ئىككى دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى قانۇن نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىپ، چوڭ، مۇھىم ئەنزىلەرنى تەكشۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، بىر تۇركۈم ئىقتىسادىي جىنايەتچىلەرگە قاتتىق زەربە بەرگەن. 7 - ئاينىك ئوتتۇرىلىرىغىچە قويۇل قىلغان ئىقتىسادىي ئەنز 345 پارچە بولۇپ، ئۇنىڭدىن دېلو تۇرغۇزۇپ تەكشۈرۈلگىنى 238 پارچىگە يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 1.72 ھەسسە ئاشقان، 58 پارچە چوڭ، مۇھىم ئىقتىسادىي ئەنزىنى تەكشۈرۈپ ئايالغاشتۇرۇپ ئەيبلەشكە سۈنغان.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك تىيانشان يېمەكلىكلەر شىركىتى مېۋە - چېۋە شۆبە زاۋۇتىنىك بېلەت ساتقۇچىسى لۇفىن 1987 - يىلدىن 1990 - يىل 3 - ئايغىچە بولغان ئارىلىقتا خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، ئىمزانى ئۆزگەرتىش، تامغىنى ئوغرىلاپ ئىشلىتىش، ساختا ھۆججەت ياساش قاتارلىق ۋاستىلەر ئارقىلىق ئىلگىرى پايدىلىنىپ، ئوت قېتىمدا 13 كىشىنىك 17 مىڭ 710 يۈەن پارىسىنى قوبۇل قىلغان. بۇ جاۋابكارلار يېقىندا قانۇن بويىچە ئەيبلەشكە يوللانغان.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك چارۋىچىلىق باشقۇرۇش باش مەيدانى بىلەن «تىنچلىق» چارۋىچىلىق مەيدانىنك بوغالتىرى ما يۈلىن 1987 - يىلدىن 1988 - يىلغىچە پۈلنى كىرىم قىلماسلىق، ساختا ھۆججەت ئىشلىتىش قاتارلىق ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، ئومۇمىنىك 177 مىڭ 927 يۈەن پۇلنىڭ خىيانەت قىلغان. ئاپتونوم رايونلۇق تۆز شىركىتى تاشقى تىرانسپورت بۆلۈمىنىك باشلىقى لى جىمىڭ بىلەن مۇئاۋۇن باشلىقى خوشاگىيىك 1988 - يىلدىن 1989 - يىلغىچە بولغان بىر يىل ئىچىدە تۆز يۆتكەش ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ، 42 مىڭ 600 يۈەن پارا ئالغان ئۇرۇمچى شەھەرى سايباغ رايونلۇق خەلق قوراللىق بۆلۈمى ھەربىي ئىشلار بۆلۈمىنىك باشلىقى يۇ يىڭجەن ئەسكەر قوبۇل قىلىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، تۆت قېتىمدا 927 مىڭ 927 يۈەن قوبۇل قىلىپ، ئومۇمىنىك 66 مىڭ 927 يۈەندىن ئارتۇق پۇلىغا خىيانەت قىلغان. ئۇرۇمچى شەھەرلىك چارۋىچىلىق باشقۇرۇش خىزمىتى ئۇنۇملۇك قانات تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە ئەھۋالى ۋە مىللي ماتاريال، مىللىي تىل، پارتىيىنىك مىللىي، دىنىي سىياسىتى قاتارلىق ئەھۋاللارنى تونۇشتۇردى. ئون يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىشىش، جەمئىيەت مۇقىم بولۇش، چېگرا مۇداپىئە سىنى مۇستەھكەملەش، ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش، مەدەنىيەتنى گۈللەندۈرۈش، خەلق تۇرمۇشىنى ياخشىلاش قاتارلىق ئەھۋاللارنى تونۇشتۇردى.

ۋەكىللەر تۆمكى ئاپتونوم رايونىمىزدا قانات يايدۇرۇلغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى ئېيى پائالىيىتىگە ناھايىتى قىزىقتى. تۆمەك باشلىقى شاربېۋۇ يۇرىي كامالوۋىچ تونۇشتۇرۇشنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: «شىنجاڭ — مىللەتلەر خىزمىتىنى ئىشلەشنىك ئۈلگىسى. شىنجاڭ كۆپ مىللەتلىك رايون، ئەسلىدە ئىقتىسادي ئارقىدا قالغانىدى، بۇ قېتىم شىنجاڭغا كېلىپ، شىنجاڭنىك ھەر جەھەتە تۆچقاندەك تەرەققىي قىلغانلىقىنى كۆردۈق، تۇرغۇن تەجرىبىلەرنى ئېگىلدۇق، بولۇپمۇ مىللي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە، مىللەتلەر خىزمىتى جەھەتتىكى تەجرىبىلەر بىلەن تونۇشتۇق.» ئۇ ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكى يولداشلار نامىدىن مۇدىر ھامىدىن نىيازنىك ئەھۋالنى تەپسىلىي تونۇشتۇرغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتى، شىنجاڭغا كەلگەندىن بۇيان دوستانە قىزغىن كۆتۈۋېلىنغانلىقىغا چىن كۆڭلىدىن رەھمەت ئېيتتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك باج تارماقلىرى

ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، باج يىغىشنى ئۈنۈملۈك ئىشلىماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇرئەت كامىل خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك باج تارماقلىرى مۇناسىۋەتلىك بۆلۈم، ئىدارىلەر بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، باج يىغىشنى ئۈنۈملۈك باشقۇرۇشنى ياخشىلماقتا.

مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ئۆزئارا ھەمكارلىشىپ، باج يىغىشنى ئۈنۈملۈك باشقۇرۇش خىزمىتى ئۈنۈملۈك قانات يايدۇرۇلغان بىر يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىك يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرى بازارلىرىدا بىرلەشمە ئىشلەپچىقىرىش ئورنىدىن 22 سى، بىرلەشمە تەكشۈرۈش ئورنىدىن 39 ى، تۇمۇرىيول، ئاۋىئاتسىيە ئورۇنلىرىدا باج تەكشۈرۈش ئورنىدىن سەككىزى قۇرۇلدى. ئېنىقلانغان باج پۇل 1 مىليون 188 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئۈنىڭدىن باشقا، 34 ئورۇندا باج ئىشلىرى نازارەت ئورنى تەسىس قىلىنىپ، ئۆلارنىك بىر يىل ئىچىدە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلغان ئەنزىسى 92 گە، تولۇقلاپ قايتۇرۇۋالغان باج سوممىسى 1 مىليون 260 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئۆلار 28 ئەنزىنى بىر تەرەپ قىلىپ، 510 مىڭ يۈەن باجنى تولۇقلاپ قايتۇرۇۋالدى.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 — 0002/Z
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1990 - يىل
سېنتەبر
5
چارشەنبە

تۆز كۆچگە تايىنىپ ئىش كۆرۈشنى ئاساس قىلىپ، ئاممىنىڭ ئەمگەك جۇغلانمىسىغا تايىنلىغانلىقتىن،

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىيىتى ياخشى بولدى

تۆز مۇخبىرىمىز يەن مىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا جايلار دېھقانلارنى ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىشقا پائال يېتەكلەپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. تۆتكەن يىل 10 - ئايدىن بۇ يىل 7 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى تۆچۈن 194 مىليون يۆەن مەبلەغ توپلاندى. بۇنىڭ ئىچىدە ئامما توپلىغان مەبلەغ 55 مىليون 851 مىڭ يۆەنگە يەتتى، 51 مىليون 997 مىڭ 500 ئىش كۈنى سەرپ قىلىنىپ، 140 مىليون كۇب مېتر تاش - توپا ۋەزىپىسى، 555 مىڭ 200 كۇب مېتر سۇغىرىش ئۆستىكىنى سېمونتلاش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى، 5 مىليون 525 مىڭ 800 مو يەر توزلاندى، 2364 كىلومېتر ھەر خىل دەرىجىدىكى سۇ ساقلىيدىغان ئۆستەڭ ياسالدى، يۇرۇشلاشتۇرۇلگەن «بەشتە ياخشى» سۇغىرىش رايونىنىڭ كۆلىمى 1 مىليون 224 مىڭ 600 موغا يەتكۈزۈلدى، يېڭىدىن 27 مىڭ 600 يۇرۇشلاشتۇرۇلگەن قۇرۇلۇش سېلىندى، 67 مىڭ 200 كىلومېتر ئېرىق - ئۆستەڭ رېمونت قىلىندى. يېڭىدىن 1111 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلدى، 1218 قۇدۇق يۇرۇشلاشتۇرۇلدى، سۇغىرىش كۆلىمى 768 مىڭ 200 مو كېڭەيتىلدى، 2 مىليون 599 مىڭ 400 مو يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى.

ئاپتونوم رايونىمىز ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بېرىشتا كەڭ ئاممىنىڭ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، تۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش روھىنى جارى قىلدۇرۇشقا تايىنىپ، كۆپ قاتلام، كۆپ يوللار بىلەن مەبلەغ توپلىدى. بۇ يىل ئاپتونوم رايون كېچىك تېپتىكى ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى تۆچۈن 10 مىليون يۆەن مەبلەغ كۆپەيتتى، پۈتۈن يىللىق مەبلەغ 85 مىليون يۆەنگە يېتىشى مۆمكىن. جايلار ئوخشاش بولمىغان ئەھۋالغا ئاساسەن، سۇ قۇرۇلۇشى مەبلىغىنى يەرنىڭ مو سانى بويىچە يىغدى. سانجى، بايىنغولىن ئوبلاستلىرى ھەر مو يەر تۆچۈن سۇ قۇرۇلۇشىغا ئۆچ يۆەندىن بەش يۆەنگىچە يىغدى، تارىياغاتاي ئوبلايتى ئىككى يۆەندىن تۆت يۆەنگىچە يىغدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يىغىلغان مەبلەغ ئالدىنقى يىلدىكىدىن 26 مىليون 880 مىڭ يۆەن كۆپ بولدى.

شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، جايلار ئاممىنىڭ ئەمگەك جۇغلانمىسىغا تايىنىپ، سۇ قۇرۇلۇشىنى زور كۆچ بىلەن ئېلىپ باردى. بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى ھەر بىر ئەمگەك كۆچىنىڭ يىلىغا 50 كۈن، ئاياللارنىڭ 30 كۈن خالىسانە ئەمگەك قىلىشىنى بەلگىلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە جەمئىي ئەمگەك كۈنى 37 مىليون 561 مىڭ ئەمگەك كۈنىگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 18 مىليون 251 مىڭ ئەمگەك كۈنى كۆپ بولدى.

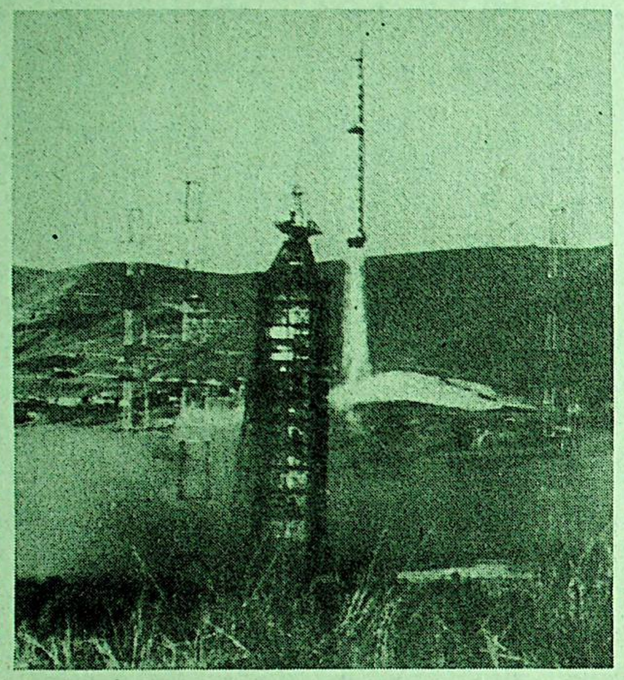
مەلۇم قسىم خېي چاڭپۇغا «خەلقنى سۆيۈش نەمۇنىچىسى» دەپ نام بېرىلگەنلىكىنىڭ تۆن يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىندا

«فېڭيۈن - 1» ناملىق 2 - ھاۋارايى سۈنئىي ھەمراھى مۇۋەپپەقىيەتلىك قويۇپ بېرىلدى، ئۇرۇمچى ھاۋا رايى سۈنئىي ھەمراھ يەر ئۈستى پونكتى تۆنجى بۇلۇت سۈرىتىنى تاپشۇرۇۋالدى

تۆز مۇخبىرىمىز زېلىڭ نەنجى خەۋەر قىلىدۇ: 9 - ئاينىڭ 3 - كۈنى بېيجىڭ يازلىق ۋاقتى سائەت توققۇزدىن 53 مىنۇت تۆتكەندە «فېڭيۈن - 1» ناملىق 2 - ھاۋا رايى سۈنئىي ھەمراھى تەييۇنداندىكى سۈنئىي ھەمراھى قويۇپ بېرىش مەركىزىدىن ئۆكۈشلۇق كۆتۈرۈلۈپ، قۇياش بىلەن ماس قەدەمدە ئۇرىنىغا كىردى. سائەت 13 دىن 14 مىنۇت تۆتكەندە ئۇرۇمچى سۈنئىي ھەمراھ يەر ئۈستى پونكتى سۈنئىي ھەمراھ يوللىغان ئېنىقلىقى يۇقىرى تۆنجى بۇلۇت سۈرىتىنى تاپشۇرۇۋالدى، سۈرەتتە بۇلۇت ۋە يەر يۈزىنىڭ كۆرۈنۈشى ئېنىق، بۇلۇت قاتلاملىرى كۆپ.

بۇ سۈنئىي ھەمراھ 900 كىلومېتر ئېگىزلىكتە بولۇپ، كۈنىگە يەر شارىنى 14 قېتىم ئايلىنىدۇ. ئۇرۇمچى يەر ئۈستى سۈنئىي ھەمراھ پونكتى ھەر كۈنى 4 — 6 ئۇرىنىتىدىن يوللىغان ماتېرىياللارنى تاپشۇرۇۋالالايدۇ.

«فېڭيۈن - 1» ناملىق 2 - سۈنئىي ھەمراھ ئاپتونوم رايونىمىزدا ھاۋا رايىدىن بېرىلىدىغان مەلۇماتلارنىڭ توغرىلىق بولۇش نىسبىتىنى ئۈستۈرۈپلا قالماستىن، زىرائەت ۋە ئوت - چۆپلەرنى كۆزىتىش، مۇز - قارلار ۋە سۇ ئوتلاق ئوت ئاپەتلىرىنى كۆزىتىش قاتارلىق مەنبەسىنى تەنقىق قىلىش، مۇز - قارلارنىڭ جەھەتلەردە غەيرىي ھاۋا رايى ساھەلىرىنى ئېرىشىنى، كەلكۈننى كۆزىتىش، ئورمان ۋە مۇھىم ماتېرىياللار بىلەن تەمىنلەيدۇ.

«فېڭيۈن - 1» ناملىق 2 - ھاۋا رايى سۈنئىي ھەمراھى 9 - ئاينىڭ 3 - كۈنى مۇۋەپپەقىيەتلىك قويۇپ بېرىلدى.

سۈرەتنى: «فېڭيۈن -1» ناملىق ھاۋا رايى سۈنئىي ھەمراھىنى ئېلىپ چىققۇچى «ئۇزۇن سەپەر - 4» ناملىق توشۇغۇچى راكېتا تەييۇەن سۈنئىي ھەمراھ قويۇپ بېرىش مەركىزىدىن تۆچۈرۈلماقتا.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

رەئىس تۇمۇر داۋامەت سوۋېت ئىتتىپاقى ۋەكىللەر تۈمىكى بىلەن كۆرۈشتى

سوۋېت ئىتتىپاقى ۋەكىللەر تۈمىكى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنى يوقلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز قۇ داشېڭ قىلىدۇ: 8 - ئاينىڭ 31-كۈنى كەچتە، ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى تۇمۇر داۋامەت شىنجاڭ چەت ئەل مېھمانخانىسىدا ئاپتونوم رايونىمىزدا ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولۇۋاتقان سوۋېت ئىتتىپاقى ئالىي سوۋېتى ھەيئەت رىياسىتىنىڭ ئەزاسى، مىللەتلەر سوۋېتىگە قاراشلىق ئىتتىپاقداش جۇمھۇرىيەت ۋە ئاپتونوم جۇمھۇرىيەتلەرنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىيات مەسىلىسى كومىتېتىنىڭ رەئىسى شارېپوۋ يۇرىي كامالوۋىچ باشچىلىقىدىكى مىللەتلەر سوۋېتى ۋەكىللەر تۈمىكى بىلەن كۆرۈشتى.

سۆھبەتلەشتى.

تۆز مۇخبىرىمىز خېي رۇيلەن خەۋەر قىلىدۇ: سوۋېت ئىتتىپاقى ئالىي سوۋېتى مىللەتلەر سوۋېتى ۋەكىللەر تۈمىكى 9 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنى يوقلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز ۋەكىللەر تۈمىكىگە شىنجاڭنىڭ قىسقىچە ئەھۋالىنى، مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە ئەھۋالى ۋە مىللىي ماۋارىپ، مىللىي تىل، پارتىيىنىڭ

خې چاڭپۇنىڭ روھىنى ئۆگىنىپ، خەلقنى سۆيۈش نەمۇنچىلىرىدىن بولايلى

ئۆز مۇخبىرىمىز جا جاۋشىن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تاڭ چىكخۇا خەۋەر قىلدۇ: 8 - ئاينىڭ 24 - كۈنى خې چاڭپۇ ھايات ۋاقتىدا تۇرغان قىسىم خې چاڭپىڭ «خەلقنى سۆيۈش نەمۇنچىسى» دەپ نام بېرىلگەنلىكىنىڭ ئون يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنى ئاچتى.

1980 - يىل 3 - ئاينىڭ 5 - كۈنى مەلۇم قىسىمنىڭ مۇئاۋىن بەنجاڭى خې چاڭپۇ بىر قازاق بالىنى قۇتقۇلدۇرۇش يولىدا ياش ھاياتىنى تەقدىم قىلغاندى. شۇ يىل 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنى مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى يولداش خې چاڭپۇغا «خەلقنى سۆيۈش نەمۇنچىسى» دەپ شەرەپلىك نام بەرگەندى. ئون يىلدىن بۇيان، بۇ قىسىم «خەلقنى سۆيۈش نەمۇنچىسى» خې چاڭپۇنى ئۆلگە قىلىپ، جان - دىل بىلەن چىگرا رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن خىزمەت قىلدى. تۆلار ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ شىمالىي شىنجاڭ تۇمۇرىولى، قاراماي كان رايونى، شىنجىڭ تۆز مەيدانى تاشيول قۇرۇلۇشىغا قاتنىشىپ، چېگرا رايون ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشكە تۆھپە قوشتى.

ئەينى ۋاقىتتا قۇتقۇزۇۋېلىنغان قازاق بالا ئىستىماق ھازىر 18 ياشلىق يىگىت بولۇپ قالدى، ئۇ يىغىندا مۇنداق دېدى: مەن ھەر يىلى «ئۈچتە ياخشى» ئوقۇغۇچى بولۇپ باھالاندىم ھەمدە شەرەپ بىلەن جۇڭگو كومموۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىغا كىردىم. مەن ئاكام خې چاڭپۇنى ئۆلگە قىلىپ، ئۇ ماڭغان يولغا مېڭىپ، ئۇنىڭغا ئوخشاش ئىشلەيمەن ھەم شۇنداق ئادەم بولىمەن، ھەر-بىرىمىز بىلەن خەلق ئىتتىپاقلىقى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا نەمۇنچى بولىمەن.

يېزا ئىگىلىك 4 - شى خۇا چېك سودا ساربىي 8 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ، «ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنى كۆتۈۋېلىش، ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىش» بويىچە 100 كۆنلۈك مۇنەۋۋەر ۋە ئەلا دەرىجىلىك تىجارەتچىلەرنى باھالاش مۇسابىقىسى ئېلىپ باردى. بۇ سودا ساربىدا 53 گۇرۇپپا بولۇپ، ھەر كۈنى بىر گۇرۇپپىدىن بر تىجارەتچى چەن قاداپ مۇسابىقىگە قاتنىشىدۇ.

سۈرەتتە: مۇسابىقە باشلىنىش بىلەن تىجارەتچىلەر تۆز خىزمەت ئورنىغا رەتلىك كىرمەكتە.

دا يەن فوتوسى

قار لەيلىسى چوققىسىغا ئىنسانلار تۇنجى قېتىم ئاياغ باستى

ئۆز مۇخبىرىمىز لىۋ شۇيتاڭ خەۋەر قىلدۇ: 8 - ئاينىڭ 19 - كۈنى بېيجاڭ يازلىق ۋاقتى سائەت 12 دىن 30 مىنۇت ئوتكەندە جۇڭگو - ياپونىيە دوستلۇق تاغقا چىقىش ئەترىتى تىيانشان تاغ تىزمىسىدىكى قار لەيلىسى چوققىسىغا مۇۋەپپەقىيەتلىك چىقتى.

ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك يۈكىنى ۋە ئىقتىسادىي سېلىقنى يەڭگىللىتىش ئۈچۈن، 123 - تۇەن - مەيدانىنىڭ 10 - لەيلىدىكى دەم ئېلىشقا، پېنسىيگە چىققان 128 ئىشچى يەرنى ھۆددىگە ئېلىپ، پىنسىيە پۇلىنىڭ 20 پىرسەنتنى تۆزى ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلدى. لېكىن تۇلارنىڭ ھەر بىرىگە ئىككى مو كېۋەزلىك ئاجرىتىپ بېرىپ، ماشىنا كۆچى ۋە سۇغىرىش قاتارلىق جەھەتلەردە تۇلارغا ئېتىبار بەردى.

يۈي جيەنجۇن فوتوسى

ئۇرۇمچى شەھەرلىدىكى ئىككى دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى بىر تۇركۈم چوڭ ئىقتىسادىي جىنايەت ئەنزىلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇجېلىل ئابدۇۋايىتىنىڭ 8 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئۇرۇمچى شەھەرلىك تەپتىش مەھكىمىسى ئاچقان ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدىن ئۇقۇشىچە، ئۇرۇمچى شەھەرلىدىكى ئىككى دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى قانۇن نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىپ، چوڭ، مۇھىم ئەنزىلەرنى تەكشۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، بىر تۇركۈم ئىقتىسادىي جىنايەتچىلەرگە قاتتىق زەربە بەرگەن. 7 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە قوبۇل قىلغان ئىقتىسادىي ئەنزىلەرنىڭ 345 پارچە بولۇپ، ئۇنىڭدىن دېلو تۇرغۇزۇپ تەكشۈرۈلگىنى 238 پارچىگە يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 1.72 ھەسسە ئاشقان، 58 پارچە چوڭ، مۇھىم ئىقتىسادىي ئەنزىنى تەكشۈرۈپ ئايالاشتۇرۇپ ئەيىبلەشكە سۈنغان.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك تىيانشان يېمەكلىكلەر شىركىتى مېۋە - چېۋە شۆبە زاۋۇتىنىڭ بېلەت ساتقۇچىسى لۇفىن 1987 - يىلدىن 1990 - يىل 3 - ئايغىچە بولغان ئارىلىقتا خىزمەتتىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، ئىمزانى ئۆزگەرتىش، تامغىنى ئوغرىلاپ ئىشلىتىش، ساختا ھۆججەت ياساش قاتارلىق ۋاستىلەر ئارقىلىق ئىلگىرى - ئاخىر 69 قېتىم ئەنزە سادىر قىلىپ، ئومۇمىنىڭ 66 مىڭ 927 يۈەندىن ئارتۇق پۇلىغا خىيانەت قىلغان. ئۇرۇمچى شەھەرلىك چارۋىچىلىقنى باشقۇرۇش باش مەيدانى بىلەن «تىنچلىق» چارۋىچىلىق مەيدانىنىڭ بوغالتىرى ما يۈلىن 1987 - يىلدىن 1988 - يىلغىچە پۇلنى كىرىم قىلماسلىق، ساختا ھۆججەت ئىشلىتىش قاتارلىق ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، ئومۇمىنىڭ 177 مىڭ 927 يۈەن پۇلىغا خىيانەت قىلغان. ئاپتونوم رايونلۇق تۆز شىركىتى تاشقى تىرانسپورت بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لى جىمىڭ بىلەن مۇئاۋىن باشلىقى خوشاڭىيىڭ 1988 - يىلدىن 1989 - يىلغىچە بولغان بىر يىل ئىچىدە تۆز يۆتكەش ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ، 42 مىڭ 600 يۈەن پارا ئالغان ئۇرۇمچى شەھەرى سايباغ رايونلۇق خەلق قوراللىق بۆلۈمى ھەربىي ئىشلار بۆلۈمىنىڭ باشلىقى يۇ يىڭجەن ئەسكەر قوبۇل قىلىش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، تۆت قېتىمدا 13 كىشىنىڭ 17 مىڭ 710 يۈەن پارىسىنى قوبۇل قىلغان. بۇ جاۋابكارلار يېقىندا قانۇن بويىچە ئەيىبلەشكە يوللانغان.

ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، باج يەڭشىنى ئۈنۈملۈك باشقۇرۇشنى ياخشىلىماقتا

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك باج تارماقلىرى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇرئەت كامىل خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك باج تارماقلىرى مۇناسىۋەتلىك بۆلۈم، ئىدارىلەر بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، باج يەڭشىنى ئۈنۈملۈك باشقۇرۇشنى ياخشىلىماقتا.

مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ئۆزئارا ھەمكارلىشىپ، باج يەڭشىنى ئۈنۈملۈك باشقۇرۇش خىزمىتى ئۈنۈملۈك قانات يايدۇرۇلغان بىر يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرى بازارلىرىدا برلەشمە ئىش بېجىرىش ئورنىدىن 22 سى، برلەشمە تەكشۈرۈش ئورنىدىن 39 ى، تۇمۇرىيول، ئاۋتوماتسىيە ئورۇنلىرىدا باج تەكشۈرۈش ئورنىدىن سەككىزى قۇرۇلدى. ئېنىقلانغان باج پۇل 1 مىليون 188 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ئۇنىڭدىن باشقا، 34 ئورۇندا باج ئىشلىرى نازارەت ئورنى تەسىس قىلىنىپ، ئۇلارنىڭ بىر يىل ئىچىدە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلغان ئەنزىسى 92 گە، تولۇقلاپ قايتۇرۇۋالغان باج سوممىسى 1 مىليون 260 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا تۆلار 28 ئەنزىنى بىر تەرەپ قىلىپ، 510 مىڭ يۈەن باجنى تولۇقلاپ قايتۇرۇۋالدى.

سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنى ئاممىنىڭ ھەمكارلىقىغا تايىنىپ ئېلىپ بارايلى

قورغاس ناھىيىسىدە سۇ قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىنىپ، سۇغىرىش شارائىتى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز شۆھرەت ھۇشۇر خەۋەر قىلىدۇ: قورغاس ناھىيىسى يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان، سۇ قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان مەبلەغ مەسلىسىنى ئوبدان ھەل قىلغانلىقتىن، بۇ ناھىيىنىڭ سۇ قۇرۇلۇشى ئاساس قىلىنغان «بەشتە ياخشى» يېزا قۇرۇلۇشىدا زور يۇكسىلىش بولدى.

بۇناھىيىدە يېقىنقى ئۈچ يىل ئىچىدە، سۇ قۇرۇلۇشىغا دۆلەتنىڭ ياردىمىنى قوشۇمچە قىلىش، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنىڭ مەبلەغ سېلىشىنى ئاساس قىلىش پرىنسىپى بويىچە 11 مىليون 368 مىڭ 200 يۈەن مەبلەغ سېلىندى، بۇنىڭ ئىچىدە، دۆلەت سالغان مەبلەغ 4 مىليون 300 مىڭ يۈەن. بۇ ناھىيىدە بۇ مەبلەغ ئارقىلىق ئۈچ يىل ئىچىدە 357 كىلومېتر تۆزۈنلۈقتا ئېرىق - ئوستەكنى چېپىلدى، 82 كىلومېتر تۆزۈنلۈقتا سۇ سىڭىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈستىگى ياسالدى، ھەر خىل كىچىك تېپىنكى 1505 سۇ قۇرۇلۇشى ياسالدى، 128 مىڭ مو ئېتىز يەر ئېچىلدى، يېڭىدىن 8500 مو يەر ئېچىلدى، 95 كىلومېتىرلىق يۇقىرى ۋە تۆۋەن بېسىملىق توك سىمى تارتىلدى، چەتئاقسۇ سۇ باشلاش ئېغىزى ۋە سار بۇلاق تۆۋەنكى ئېقىن سۇ باشلاش ئېغىزى يېڭىدىن ياسالدى، «ئىتتىپاق» توسمىسى، سوزۇك سۇ بازىرىنىڭ ئېرداۋۇخى سۇ ئامبىرى، سەنگۈلۈك يېزىسىنىڭ داۋشۇگۇا توسمىسى قاتارلىق قۇرۇلۇشلار ياسالدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ناھىيىنىڭ سۇغىرىش شارائىتى زور دەرىجىدە ياخشىلىنىپلا قالماستىن، يېزىلار «بەشتە ياخشى» يېزا تۇسىنى ئالدى.

شاپتۇل يېزىسىدا دېھقانلار سۇ قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 50 مىڭ يۈەنگە يېقىن مەبلەغ توپلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىمىت روزى خەۋەر قىلىدۇ: پەيزاۋات ناھىيىسى شاپتۇل يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتى دۆلەتنىڭ ياردىمىنى قوشۇمچە قىلىش، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنىڭ مەبلەغ سېلىشىنى ئاساس قىلىش ئارقىلىق سۇ قۇرۇلۇشىدا زور يۇكسىلىش ياراتتى. 1987 - يىلدىن باشلاپ، دۆلەتنىڭ ياردىمى ۋە كوللېكتىپ، شەخسلەر بولۇپ 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن قىممىتىدە مەبلەغ توپلاپ، 60 كىلومېتر تۆزۈنلۈقتا سۇ سىڭىمەس تۆستەكنى ياسىغان ۋە سۇغىرىش ئىشلىرىنى دەسلەپكى قەدەمدە يۈرۈشلەشتۈرگەنىدى. بۇنىڭ ئۈنۈمىنى كۆرگەن دېھقانلار بۇ يىلمۇ كېيىنكى سۇ قۇرۇلۇشى ئۈچۈن 49 مىڭ 48 يۈەن مەبلەغ توپلىدى.

گۈما ناھىيىسىدە 12 مىڭدىن ئارتۇق دېھقان سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىغا ئاتلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىمىت مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: گۈما ناھىيىسىدە 12 مىڭدىن ئارتۇق دېھقان ئېغىر - تۈستەكلەرنى چېپىش، قۇمنى تىزگىنلەش، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئىشىغا ئاتلاندى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئىلگىرىكى تەجرىبە - ساۋاقلارغا ئاساسەن، كېلەر يىلى يۇز بېرىش ئېھتىمالى بولغان قۇرغاقچىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرى بىر قىسىم كۈچنى سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىغا ئۆيۈشتۈردى، ھازىر بۇ ناھىيىدىكى 12 چېپىش، رېمونت قىلىش قۇرۇلۇشى، بەلەن شۇغۇللانماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرى شىركەتلىرى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئۈچۈن ياخشى خىزمەت قىلماقتا

ئۈز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرى شىركەتلىرى ئەتراپلىق، ياخشى مۇلازىمەت قىلىش ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقىدىن 13 - يىلمۇ مول ھوسۇل ئېلىشىغا ئاكتىپ تۆھپە قوشماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى شىركەتلىرى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىغا بولغان ئېھتىياجىنى تولۇق قاندۇرۇش ئۈچۈن، مال مەنبەلىرىنى ئەستايىدىل تەشكىللەپ، ئالگىرى - ئاخىر بولۇپ 43 مىليون 450 مىڭ يۈەن قىممىتىدە تۈرلۈك يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرىنى تەييارلىدى ۋە ئۇنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا يەتكۈزۈپ بەردى. بۇنىڭ ئىچىدە ئالاھىدە ئېھتىياجلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرى بۇ يىل دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا يەتكۈزۈپ بېرىلگەن ماشىنا سايمانلارنىڭ 97 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ئۇلار بۇ يىل يەنە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا يۆتكەپ بەرگەن تۈرلۈك زاپچاسلارنىڭ تۇرى ئىنتايىن كۆپ بولۇپ، 300 نەچچە خىلدىن ئاشىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، بۇ يىل 7 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر «ئۈچىنى» ھۆددىگە ئالغان مۇلازىمەت ئەترىتى تەسىس قىلىندى ۋە بۇ ئەترەت 292 كۈن يېزىلاردا تۇردى. 5000 كىلومېتردىن ئارتۇق يول يۈرۈپ، ھەر خىل يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىپ، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى ئىشلىتىش ۋە رېمونت قىلىش تېخنىكىلىرىنى تەربىيىلىدى. بۇ ئىش دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستىدا گۆش بازىرى تېخىمۇ ئاۋاتلاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھەمىت سۈپى خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئىلى ئوبلاستىدا چارۋىچىلىقتىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىندى. ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ياخشى ۋەزىيەتتىن پايدىلىنىپ، تۈرلۈك تەدبىرلەر ئارقىلىق گۆش بازىرىنى تېخىمۇ ئاۋاتلاشتۇردى.

گۆش بازىرى قويۇۋېتىلىپ، كۆپ يوللۇق تىجارەتكە يول قويۇلدى، مۇھىم يول ئېغىزلىرىدا قالايمىقان توساق قويۇش، قالايمىقان ھەق ئېلىش چەكلەندى. دۆلەت ئىگىلىكىدىكى سودا ئورۇنلىرىنىڭ كەلتۈرۈلدى ۋە گوشنىڭ ئىسكىلاتا بېسىلىپ قېلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىندى. ئوبلاستتىكى ھەر قايسى جايلار بازارنى تەمىنلەشنى ئەستايىدىل ياخشىلاپ، گۆش سېتىش نۇقتىلىرىنى كۆپەيتتى، تىجارەت ۋاقتىنى تۈزارتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بۇ ئوبلاست يەنە شەھەر، يېزىلارنىڭ ئوبوروتىنى جانلاندۇرۇشقا، دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنىڭ چارۋىچىلىق رايونلىرىغا بىۋاستە بېرىپ، گۆش ۋە تىرىك چارۋا مال سېتىۋېلىشىغا يول قويدى. چارۋىچىلارنىڭمۇ شەھەر بازارلىرىغا

قاراقاش ناھىيىسىدە بۇ يىل بۇغداي 3 مىليون كىلوگرامدىن كۆپرەك ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز تۇرسۇنجان غوجەخمەت، ئەسقەر ئابدۇرىشىت، غوجابدۇللا ماخمۇت خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل قاراقاش ناھىيىسىدە 252 مىڭ 441 مو يەردىكى بۇغدايدىن 58 مىليون 100 مىڭ 124 كىلوگرام ھوسۇل ئېلىنىپ، بۇلتۇرقىدىن 3 مىليون 246 مىڭ 718 كىلوگرام ئاشتى.

بۇ ناھىيىدە بۇغداي ھوسۇلىنىڭ ئېشىشىدىكى مۇھىم سەۋەبلەرنىڭ بىرى ئاساسىي ۋە قوشۇمچە ئوغۇت كۆپ بېرىلدى. ھەر مو يەرگە بېرىلگەن ئورگانىك ئوغۇت ئوتتەكەن يىلدىكىدىن 16%، خىمىيىۋى ئوغۇت 15% كۆپ بولدى. شۇڭا بۇغداي مايسىلىرى ياخشى ئوستى ۋە توق دان تۇتتى.

ئۈچتۇرپاندا بۇغداي 2 بۇلتۇرقىدىن 2 مىليون كىلوگرامدىن كۆپرەك ئاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سەمەت سالى خەۋەر قىلىدۇ: ئۈچتۇرپان ناھىيىسىدە بۇيىل ھەر خىل تەبىئىي ئاپەتلەر يۈز بەرگەن ئەھۋال ئاستىدىمۇ، يازلىق ئاشلىقتىن يەنە مول ھوسۇل ئېلىندى. 205 مىڭ 844 مو يەردىكى كۈزگى بۇغدايدىن 48 مىليون 954 مىڭ 433 كىلوگرام ھوسۇل ئېلىنىپ، بۇلتۇرقىدىن 2 مىليون 169 مىڭ 909 كىلوگرام ئاشتى.

بۇ ناھىيە ئىلمىي ئۇسۇلدا تەبرىقچىلىق قىلىنشقا ئەھمىيەت

پىچان ناھىيىسىدىكى دالان كارىز بيزىسنىڭ يانبۇلاق 1 - كەنتىدىكى غوپۇر يۈسۈپ يېزىنىڭ سۇ قۇرۇلۇشى ئوچۇن 1984 - يىلدىن بۇيان 1500 دىن ئارتۇق سۇ ئورۇنلىرىنى قۇيۇپ يېزا ئاھالىلىرىنى تەمىنلىدى.

سۈرەتتە: غوپۇر يۈسۈپ سۇ ئورۇنلىرىنى يۇتكىمەكتە.

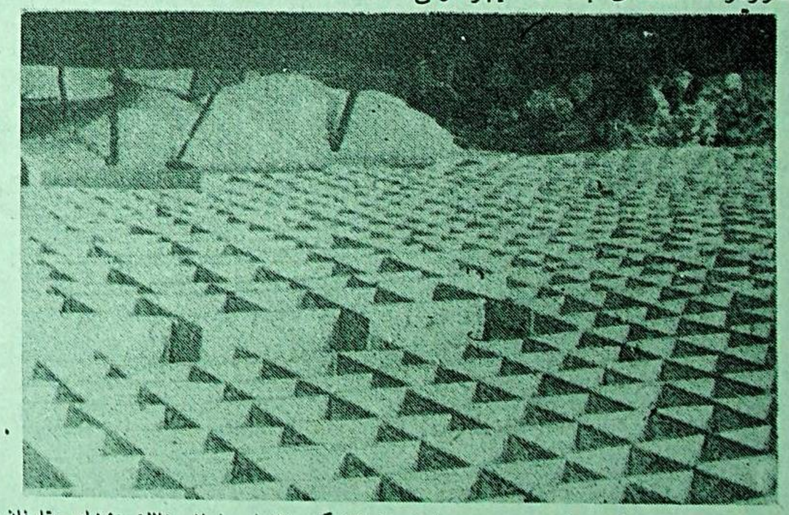
سېيتنياز سايىم، ئۆمەر نياز فوتوسى

ئوچۇن، 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرى بىر قىسىم كوچىنى سۇ ئىنشائاتىنى قۇرۇلۇشىغا ئۈيۈشتۇردى، ھازىر بۇ ناھىيىدىكى 12 مىڭدىن ئارتۇق دېھقان سانجو سۇ ئامبىرى، جاڭگال سۇ ئامبىرى، جاڭگال سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى، چودا قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش قۇرۇلۇشى، پىيالما چوڭ ئوستىكى، كۆكتېرەك كەلكوندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئوستىكى ۋە گۈما بازىرىدىكى ئوستەكلەرنى

بۈگۈر ناھىيىسى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى سودىنىڭ ئاساسىي يوللۇق زولنى جارى قىلدۇرۇپ، ئوبوروتنى تېزلەتتى، پايدىنى كۆپەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھۆسەن خالەم خەۋەر قىلدۇ: بۈگۈر ناھىيىسى دۆلەت سودىسىنىڭ ئاساسىي يوللۇق رولنى جارى قىلدۇرۇش ئارقىلىق سودىنى جانلاندۇرۇپ ئوبوروتنى تېزلەتتى، پايدىنى كۆپەيتتى. 8 - ئاينىڭ ئالدىنقى ئون كۈندىن بۇرۇن ناھىيە بويىچە 4 مىليون 350 مىڭ يۈەنلىك مال سېتۇۋېلىندى، 4 مىليون 940 مىڭ يۈەنلىك مال سېتىلدى، 148 مىڭ يۈەن پايدا يارىتىلدى. بۇ، ئالدىنقى بىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم 43%، 52% ۋە 38% كۆپ.

بۇ ناھىيىدىكى سودا تارماقلىرى سانائەت بۇيۇملىرىنى يېزىلارغا يۆزلەندۈرۈشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. شەھەرمۇ، يېزىلارمۇ ئوخشاش ئېھتىياجلىق تاۋارلاردا، ئالدى بىلەن، يېزىلارنى تەمىنلىدى. مال پۇلنى ھېسابلىشىتا، ئاساسىي قائىلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپىغا ئالدى بىلەن مال بېرىش، كېيىن پۇل ئېلىش چارىسىنى قوللىنىپ، ئوبوروتنىمۇ تېزلەتتى، دېھقان، چارۋىچىلارنىمۇ رازى قىلدى. بازارنى كۆندىلىك تۇرمۇش بۇيۇملىرى بىلەن تەمىنلەشنى ئۆكسىتىپ ناھىيىلىك يېمەكلىكلەر شىركىتى توك گۆشىنىڭ باھاسىنى تەڭشىدى. ھەر بىر كىلوگرام توك گۆشنىڭ باھاسىنى ئەسلىدىكى 6.50 يۈەندىن 4.50 يۈەنگە چۈشۈردى. ناھىيىلىك سودا شىركىتى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا زىيان تارتىش ئەھۋالىنى دەسلەپكى قەدەمدە ئۆزگەرتىپ، ئۇنۇملۇق قېتىم 13 مىڭ يۈەن پايدا ئالدى.

خوتەن شەھرىنىڭ توراغ ئېشى بېجىرىش ئورنى قۇرغان گەچ تاختاي ياساش زاۋۇتىنى ئىشلەپچىقارغان مەسئۇلانلار دۆلەت تۆلۈچىمىگە يەتتى.

سۈرەتتە: زاۋۇتتا ئىشلەپچىقىرىلغان مەھسۇلاتلار.

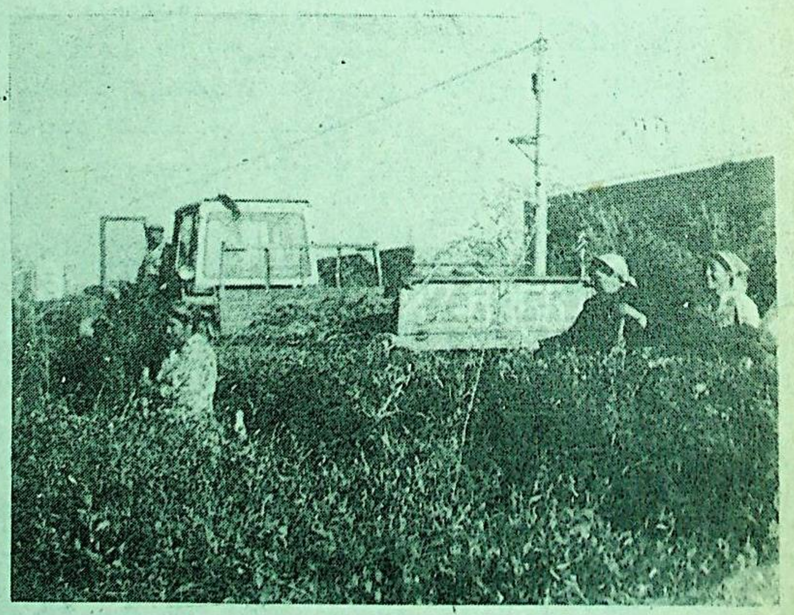
ئابدۇقادىر ئابدۇخالىق فوتوسى

«100 كۈن بىخەتەر ئىشلەش» پائالىيىتى «شەرق شاملى» كۆمۈر كېنىنىڭ كۆمۈر قېزىش ئەھۋالىنى ياخشىلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابەيدۇللا مەھمۇت خەۋەر قىلدۇ: «100 كۈن بىخەتەر ئىشلەش» پائالىيىتى كۆچا ناھىيىسىنىڭ «شەرق شاملى» كۆمۈر كېنىنىڭ كۆمۈر قېزىشتىكى پەسىيىشنى تۈزگەرتتى. 8 - ئاينىڭ 20 - كۈنگىچە 48 مىڭ 872 تونا كۆمۈر قېزىلىپ، تۈتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 24 مىڭ تونا ئېشىپ كەتتى.

بۇ كۆمۈر كاندا سۇ بېسىپ كەتكەن قۇدۇقلارنى، خەتەرلىك ئورۇنلارنى ئۆگىشىش قاتارلىق ئىشلار كۆپەيىپ كەتكەنلىكتىن، 1 - پەسلىدە ۋە 2 - پەسلىنىڭ دەسلەپكى ئىيىدا كۆمۈر قېزىش ئۇنۇمى ئانچە ياخشى بولمىغانىدى. كېيىن

رەھبەرلىكى 2 - ۋە 3 - پەسلىدە «100 كۈن بىخەتەر ئىشلەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. كېيىن باشلىقلىرى نۆۋەت بىلەن كۆمۈر قېزىلىۋاتقان ئالدىنقى سەپكە بېرىپ، قوماندانلىق قىلدى. ھەر بىر بەنگە ئىشتىن ئايرىلمايدىغان بىر نەپەر بىخەتەرلىك خادىمى سەپلىدى. ھەر 15 كۈندە كېن بويىچە بىخەتەرلىكنى چوڭ تەكشۈرۈش، ھەپتىدە كىچىك تەكشۈرۈش تۈزۈمىنى ئورناتتى. نەتىجىدە، ئۇچ قۇدۇقتىن كۆمۈر ئېلىش سۈرئىتى ئالاھىدە تېزلەشتى. سەككىز ئايدا قېزىلغان كۆمۈر بۇلتۇر بىر يىلدا قېزىلغان كۆمۈرگە تەڭلەشتى.

پوسكام نېفىت - گاز تۈزلەشتۇرۇش شىركىتىنىڭ تەبىئىي ئورمان ئاسراش ئەترىتىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان كۆپلەپ كۆچەت تىكىپ، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈردى.

سۈرەتتە: ئورمان ئاسراش ئەترىتىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىش ئۈستىدە.

ئىمىنجان سادىق فوتوسى

ئوسۇق قويۇش، قالايمىقان ھەق ئېلىش چەكلەندى. دۆلەت ئىگىلىكىدىكى سودا ئورۇنلىرىنىڭ ئاساسىي يوللۇق رولى جارى قىلدۇرۇلۇپ، كۆپ سېتىش، كۆپ سېتىۋېلىش قولغا بۇۋاستە ببرىپ، گۈشى ۋە تېرىك چارۋا مال سېتىۋېلىشقا يول قويدى. چارۋىچىلارنىڭمۇ شەھەر بازارلىرىغا كىرىپ چارۋا مال ۋە گۈش سېتىشقا ئوڭايلىق يارىتىپ بەردى.

يەكەن ناھىيىلىك ياغاچ ماتېرىياللار پونكتى ياغاچ باشقۇرۇشنى كۈچەيتمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز بۈنىياز قادىر خەۋەر قىلدۇ: يەكەن ناھىيىلىك ياغاچ ماتېرىياللار پونكتى بۇ يىل بازار ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى.

بۇ يىل بۇ ناھىيىنىڭ ياغاچ ماتېرىياللار بازىرى سۈسلىشىپ قالدى. بۇ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كەيپىياتىغا مەلۇم دەرىجىدە تەسىر يەتكۈزدى. پونكت رەھبەرلىكى بۇنىڭغا ئاساسەن، ئاۋۋال ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتتى. ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈردى، ئۈچۈرغا ئەھمىيەت بېرىپ، مۇلازىمەت سۈپىتىنى ئۆستۈردى. سېتىۋېلىش بىلەن سېتىشنى ئوخشاش تېزلىتىپ، سەرمايىنىڭ ئايلىنىشىنى تېزلەتتى. كۈچ ئۈيۈشتۇرۇپ، ياغاچ ماتېرىياللارنى يېزىدىن سېتىۋېلىش بىلەن ناھىيە بازىرىدىن سېتىۋېلىشنى بىرلەشتۈرۈپ، ياغاچ ماتېرىياللارنىڭ سىرتقا ئېقىشىنى ئونۇملۇك توسۇش، ياغاچ سېتىۋېلىش - سېتىشتا مال باھا سىياسىتىگە، ئۇلچەم قانۇنىغا قاتتىق ئەمەل قىلىپ، خېرىدارلارنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈردى، شۇنداق قىلىپ، 7 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە دۆلەتكە 57 مىڭ 416 يۈەن باج تاپشۇردى، ساپ پايدىنى 96 مىڭ 940 يۈەنگە يەتكۈزدى. بۇ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 76 مىڭ 642 يۈەن ئارتۇق.

ھەر مو يەردىن 625 كىلوگرام بۇغداي

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇھەممەت ھېكىم خەۋەر قىلدۇ: مارالبېشى ناھىيىسى ئالاغىر يېزىسى 4 - كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى روزى تۇردى ئالتە مو يەردىكى بۇغدايىنىڭ بىرلىك مەھسۇلاتىنى 625 كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، ناھىيە بويىچە بۇغدايىنىڭ ھەر موسىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئالغان كىشى بولۇپ قالدى.

روزى تۇردى يازدا كۆزگى بۇغداي تېرىلىدىغان ئالتە مو يەرنى شۇدىگەر قىلغان، تېرىشتىن بۇرۇن يەرنى تەكشى تۈزلەپ، ھەر مو يەرگە 20 ھارۋىدىن ئاساسىي ئوغۇت تۆككەن. ئۇرۇقلىقا 25 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت ئارىلاشتۇرۇپ، سىيالكا بىلەن تېرىغان، كۆزدە ھەر مو يەرگە 8 — 10 ھارۋىدىن قىغ قويۇپ كانچىلىغان، قىشتا يەرگە قۇم قويۇپ مايسلارنى كۆمۈپ، ئۇششۇكتىن ساقلىغان. مايسلار قايتا كۆكەرگەندە ئىككى قېتىم ھەر مو بۇغدايىنى 15 — 20 كىلوگرامغىچە خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن قوشۇمچە ئوغۇتلىغان، ئۇچ قېتىم سۇغارغان، شۇڭا بۇغداي ئوبدان ئوخشىغان.

مول ھوسۇل خەۋەرلىرى

ئۇنىڭ قەدىمى شۇنداق باشلانغان

ئابدۇۋەلى ھوسەين

بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئەمگەك - ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخسلەرنىڭ ئىش - ئىزلىرىنى دوكلات قىلىش ئۈچۈن بورتالا مېھمانخانىسىدا ئۇتكۈزگەن دوكلات بېرىش يىغىنىغا قاتناشقاندا، بۇ ئوبلاستنىڭ ئاشقى سودا شىركىتىگە قاراشلىق گېلەم زاۋۇتىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تېخنىكا ئىشلىرىغا مەسئۇل مۇئاۋىن باشلىقى باھارگۈلنىڭ ئىش - ئىزلىرىدىن خەۋەر تاپتىم.

* * *

1984 - يىل 6 - ئاينىڭ 22 - كۈنى، بېيجىڭنىڭ خەلقئارا ئايرودرومىدىن كۆتۈرۈلگەن چوڭ تىپتىكى يولۇچىلار ئايروپلانى پايتەخت ئاسمىنىدا بىر ئايلانغاندىن كېيىن، ئاستا - ئاستا بۇلۇتلار قوينىغا كىرىپ كەتتى. 100 گە يېقىن يولۇچى چۈشكەن بۇ ئايروپلاندا بۇغداي تۇرۇپ، غۇنچە بوي، 22 ياشلاردىكى بىر تۇيغۇر قىزى ئولتۇراتتى. بۇ قىز — بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلق ئاشقى سودا شىركىتى گېلەم زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى باھارگۈل ئابدۇخالىق ئىدى. ئۇ شۇ تاپتا جۇڭگو سودا ۋەكىللەر ئۆمىكى تەركىبىدە فرانسىيە ئېچىلىدىغان سودا كۆرگەزمىسىدە قول بىلەن پالاز توقۇش ھۈنىرىنى كۆرسىتىش ئۈچۈن كېتىۋاتاتتى. ئۇ شۇنچە خۇشال ئىدىكى يۈرىكى بىر خىل تاتلىق ھاياجان ئىلكىدە تىنمىسىز سوقاتتى...

باھارگۈل خەنزۇ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ، 1981 - يىلى مۇشۇ گېلەم - پالاز توقۇش زاۋۇتىغا ئىشچى بولۇپ كىردى. غۇلجىدىن تېخنىكا ئۆگىنىپ قايتىپ كەلگەندىن كېيىن تېخنىكا جەھەتتە تېزلا كۆزگە كۆرۈنۈپ، ياش ئىشلەپچىقىرىش باشلىقى باھارگۈلنىڭ ئىش - ئىزلىرىدىن خەۋەر تاپتىم.

* * *

— مەن فرانسىيىگە چىقىپ ھۈنەر كۆرسىتىمەدىمەن؟ — باھارگۈل ئىشەنمىگەندەك ھاڭ - تاڭ قېلىپ سورىدى.

— شۇنداق، — دېدى باشلىق، — ئەتە، ئۆگۈن ئىككى كۈن تەييارلىق قىلىڭ، 2 - ئىيون ئۇرۇمچىگە قاراپ يولغا چىقىسىز. قالغان ئىشلارنى ئاپتونوم رايونلۇق تاشقى سودا نازارىتى ئورۇنلاشتۇرىدۇ...

مانا ئۇ فرانسىيىگە كېتىۋاتىدۇ. ئايروپلان پارىژ ئاسمىنىغا كىرگەندە، باھارگۈل ئۇزۇنىنى باسالماي: «ۋەتەن، خەلقىم شان - شەرەپ كەلتۈرىدىغان پەيت ئەمدى كەلدى» دەپ ئويلىدى.

فرانسىيىنىڭ غەربىي گېرمانىيىگە چېگىرداش شەھىرى — نانسىدە ئۆتكۈزۈلگەن خەلقئارا سودا كۆرگەزمىسىگە چەت ئەل سودا گۇرۇھى، سودا ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكى ۋە خەلقئارادىكى داڭلىق سودىگەرلەردىن بولۇپ 4000 دىن كۆپرەك ئادەم يىغىلغانىدى.

25 - ئىيۇن، باھارگۈل سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدىن بارغان بىر خۇيزۇ قىز بىلەن بىرلىكتە دەستگاھ، يېپلارنى تەييارلاپ ئىش باشلۇەتتى. بېشىغا چىمەن دوپپا، ئۇچىسىغا خوتەن ئەتلىسىدىن كۆڭلەك كىيىگەن باھارگۈلنىڭ ئالدىراش كۈنلىرى باشلاندى. ئۇ ھەر كۈنى دوستلۇقى ياشىسۇن!» دېگەن خەت كەشتىلەنگەن ئۈزگىچە تۇسلۇبقا ئىگە ئىككى پارچە پالاز كۆرگەزمە زالىدا پەيدا بولغاندا، چەت ئەللىكلەر بۇ ئىككى قىزنى ئاغزى - ئاغزىغا تەگمەي ماختاپ كەتتى ۋە بۇ ئىككى پالازنى ئۈزلىرىگە سېتىپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى....

* * *

باھارگۈل فرانسىيىدىن قايتىپ كېلىپ تۆت ئايدىن كېيىن، زاۋۇتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تېخنىكا ئىشلىرىغا مەسئۇل مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا كۆرسىتىلدى. بۇ چاغدا باھارگۈل:

— مەن بۇ ۋەزىپىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالماسمەن دەپ، — دېدى شىركەت جىگىلىسى بىلەن زاۋۇت باشلىقى ئالدىدا، — بېرىنچىدىن، مەن تېخى ياش، خىزمەت تەجرىبەم كەمچىل...

ئۇنىڭ ئەندىشە قىلىشى بىكار ئەمەس ئىدى. بەش مىللەتتىن ركىب تاپقان، 100 گە يېقىن ئىشچىسى بار بۇ زاۋۇتنا ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىدىن تارتىپ تاكى ئىشچىلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيى، ئىش ھەققى، تۇرمۇش تەمىناتى ۋە مەسئۇلىيەتلىك سۆھبەتلىرىگىچە ئۇرغۇن مەسىلىلەر بار ئىدى. بۇنىڭدىن باشقا ئوبلاستلىق ئەمگەك - مۇلازىمەت شىركىتىدىن ئالغان 40 مىڭ يۈەن كونا قەرزنى قايتۇرۇشمۇ ئادەمنىڭ بېشىنى قاتۇرىدىغان ئىش ئىدى.

شىركەت جىگىلىسى بىلەن زاۋۇت باشلىقى باھارگۈلگە قايتا - قايتا تەربىيە بېرىپ ئۇنى قايىل قىلدى. باھارگۈل ئاخىرى بۇ ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالدى.

شۇنىڭدىن باشلاپ باھارگۈلنىڭ ئالدىراش كۈنلىرى باشلاندى. ئۇ ھەر كۈنى بولاتتى. كەچ قېلىپ ئويىغا كېتەلمەي قالغاندا، ئاكا - ئىنىلىرىنىڭ قانچە قېتىم ئالغىسلى كەلگەنلىكىنى ئېيتىپ بېرەلمەيتتى. ئۇنىڭ ئەجرى دەسلەپكى يىللىرىلا ئۈنۈم بېرىشكە باشلىدى. شۇ يىلى يۇقىرىدىن زاۋۇتقا چۈشۈرۈلگەن 5000 كۋادرات مېتر گېلەم، پالاز توقۇش ۋەزىپىسى 100% ئورۇندىلىپلا قالماي، مەھسۇلات سۈپىتىنىڭ ئۈلچەمگە توشۇش نىسبىتى 90% كە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن ئون پرسەنت ئېشىپ كەتتى. 1987 - يىلى بۇ زاۋۇت 40 مىڭ يۈەن كونا قەرزنى قايتۇرۇپ بولغاندىن سىرت 20 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ، 13 ئېغىز ياتاق، ئاشخانا سېلىپ، ئىشچىلارنىڭ تۇرمۇش شارائىتىنى دەسلەپكى قەدەمدە ياخشىلىدى. شۇ يىلدىن باشلاپ ستاژى تۆت يىلدىن ئاشقان ئىشچىلارغا كۆمۈر پۇلى، داۋالىنىش پۇلى، ۋېلىسىپىت رېمونت ھەققى بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. 1985 - يىلدىن باشلاپ بۇ زاۋۇتنىڭ مەھسۇلاتلىرى ياپونىيە، فرانسىيە، شىياڭگاڭ قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلارغا ئېكسپورت قىلىنىپ، دۆلەتكە ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 30 مىڭ دوللار ئەتراپىدا تاشقى پىرېۋوت يارىتىپ بەردى. زاۋۇت ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىغا ئەگىشىپ، ئىشچىلار تاز بولغاندا 70 — 80 يۈەن، كۆپ بولغاندا 200 — 250 يۈەن مۇئاش ئالالايدىغان بولدى....

باھارگۈل بۇلتۇر بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى بويىچە ھەمدە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە «ئەمگەك، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ مۇكاپاتلانغانىدى. بۇ يىل ئىيۇل ئېيىنىڭ باشلىرىدا دوكلات بېرىش ئۈمىكى تەركىبىدە تېيانشاننىڭ جەنۇبىي، شىمالىغا بېرىپ، 12 شەھەر، ناھىيدە دوكلات بەردى.

جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسى، جۇڭگو ياشلار - ئوسمۇرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيتى ۋە پايتەختتىكى ئون چوڭ ئاخبارات ئورنى بىرلىكتە 8 - ئاينىڭ 9 - كۈنى نېي ۋېيپىڭ، ۋېي شۇشېڭ، ۋاڭ جېنگۇ، گۇ يەنلىڭ، ياڭ جىكۈي، خۇاڭ جىخۇڭ، لى دېخەي، لى رۇنخۇ، سەي ۋېيسۇ، جاڭ سىرۇكنى «جۇڭگودىكى ئون مەشھۇر ياش» دەپ باھالاپ چىقتى. بىز گېزىتىمىزنىڭ مۇشۇ سانىدىن باشلاپ بۇ ئون ياشنى قىسقىچە تونۇشتۇرىمىز.

تەھرىردىن

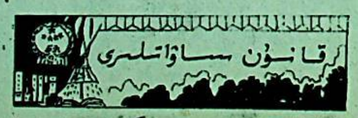
تىرىشچان باغۋەن — ۋېي شۇشېڭ

لياۋنىڭ ئۆلكىسىدىكى پەنجىن تەجرىبە ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ مۇدىرى ۋېي شۇشېڭ 1978 - يىلى ئوقۇتقۇچى بولۇغاندىن كېيىن ئۆزىنى ئۆتۈغان ھالدا ئىشلەپ، ئەنئەنىۋى ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى ئىسلاھ قىلىپ، ئوقۇغۇچىلارنى ئۆزىنى ئۆزى باشقۇرۇشقا ۋە تەربىيىلەشكە يېتەكلەپ، ئۆلارنى ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتلەردىن ئومۇميۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇردى. 1985 - يىلى مەكتەپ مۇدىرى بولغاندىن كېيىن، ئوقۇتۇش نەزەريىسى ئوستىدە دادىل ئىزدىنىپ، 55 پارچە ئەسەر ۋە ئىلمىي ماقالە ئېلان قىلدى. 1988 - يىلى گوۋۇيۈەن ئۇنىڭغا مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنىچىسى دەپ نام بەردى.

تاپاۋەت بېجى دېگەن نېمە؟ قانداق كىشىلەر تاپاۋەت بېجى تاپشۇرىدۇ؟

ب. سابىر

تاپاۋەت بېجى دېگىنىمىز شەھەر - يېزىلاردىكى يەككە تىجارەتچىلەر قاتارىدىكى تاپاۋەت بېجى تاپشۇرۇش

كەلگەندىن كېيىن تېخنىكا جەھەتتە تېزلا كۆزگە كۆرۈنۈپ، ياش ئىشچىلارنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى ۋە تېخنىكا جەھەتتىكى يېتەكچىسىگە ئايلىنىپ قالدى. 1984 - يىلغا قەدەر ئۇدا ئۈچ قېتىم زاۋۇت بويىچە «ئىلغار ئىشلەپچىقارغۇچى» باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى...

سۈجۇ يىپەك توقۇمچىلىق سانائىتى شۆيۈەنى
خوتەن ۋىلايىتىگە بىر تۈركۈم يىپەك توقۇمچىلىق تېخنىكى يېتىشتۈرۈپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلدى: سۈجۇ يىپەك توقۇمچىلىق سانائىتى شۆيۈەنى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان خوتەن يىپەك توقۇمچىلىق زاۋۇتىغا ئوتتۇرا تېخنىكۇم سەۋىيىسىگە ئىگە بىر تۈركۈم مىللىي يىپەك توقۇمچىلىق تېخنىكى يېتىشتۈرۈپ بەردى.

بۇ شۆيۈەن 1985 - يىلدىن 1987 - يىلىغىچە خوتەن يىپەك توقۇمچىلىق زاۋۇتىغا مىللىي ھەم خەنزۇلاردىن بولۇپ 35 نەپەر يىپەكچىلىك تېخنىكى تەربىيىلەپ بەرگەنىدى. 1987 - يىلدىن 1990 - يىلىغىچە يەنە مەخسۇس مىللىي سنىپ ئېچىپ، ئوتتۇرا تېخنىكۇم سەۋىيىسىگە ئىگە 38 نەپەر مىللىي يىپەك توقۇمچىلىق تېخنىكى يېتىشتۈرۈپ بەردى.

بۇ مەكتەپ مىللىي ئوقۇغۇچىلارنى تەربىيىلەش جەريانىدا ئۇلارنىڭ ئوقۇش، تۇرمۇش ئىشلىرىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، مەخسۇس مەسئۇل ئوقۇتقۇچى ئاجراتتى. مۇسۇلمان ئاشخانىسى سېلىپ، ئۇيغۇر ئاشپەز تۇرغۇزدى. ئوقۇغۇچىلارغا ئوقۇش راسخوتى، تۇرمۇش يارداەم پۇلى، داۋالىنىش راسخوتى قاتارلىقلارنى ۋاقتىدا يەكۈزۈپ بەردى. ئوقۇغۇچىلارمۇ تەشكىل ۋە ئۇستازلىرىنىڭ ئومىدىنى يەردە قويماي تىرىشىپ ئۆگەنىدى. ئوقۇش جەريانىدا ئۇلار بىر يىل مەخسۇس خەنزۇ تىلى ئۆگەنىدى، قالغان ئىككى يىلدا كەسپىكە دائىر خىمىيە، فىزىكا، ماتېماتىكا، توقۇمچىلىق خام ئەشيا بىلىمى، نەقاشلىق بىلىمى، تالالىق فىزىكا ئىلمى، يىپەك توقۇمچىلىقى بىلىمى، ئېلېكترونلۇق ھېسابلاش، ھاۋا تەڭشەش بىلىمى قاتارلىق 18 خىل دەرس ئوقۇدى ھەمدە سۈجۇ يىپەك توقۇمچىلىق زاۋۇتىدا ماشىنا قۇراشتۇرۇش، توقۇش ماشىنىسىنى باشقۇرۇش بويىچە پراكتىكا ئېلىپ باردى. ئۇلار ئوقۇشنى پۈتتۈرۈپ زاۋۇتقا قايتقاندىن كېيىن، ھەر قايسى ئىش ھالقىلىردا تايانچلىق رول ئوينىماقتا.

بۇ يىل 8 - ئاينىڭ بېشىدا بۇ شۆيۈەن يارداەمچى مۇدىر باشچىلىقىدا ئۈچ كىشىلىك تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنى خوتەنگە ئەۋەتتى، تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكىلەر بۇ مەكتەپتە تەربىيىلەنگەنلەرنىڭ ئەملىي خىزمەت ئىقتىدارىنى تەكشۈردى، ئالىلارنىڭ بېرىپ ھال سورىدى. خوتەن ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە سۈھبەت يېغىنى ئۆيۈشتۈرۈپ، بۇ شۆيۈەننىڭ خوتەن ۋىلايىتىگە يىپەك توقۇمچىلىق تېخنىكى يېتىشتۈرۈپ بەرگەنلىكىگە تەشەككۈر ئېيتتى.

كورلا شەھرى لەڭگەر يېزا غۇڭرات باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ پىشقەدەم ئوقۇتقۇچىسى، كومپارتىيە ئەزاسى تۇراخان قادىر 25 يىلدىن بۇيان بۇرەك قېنىنى ياش ئەۋلادلارنى تەربىيىلەشكە سەرپ قىلىپ، تۇرغۇن قېتىم يېزا، شەھەر بويىچە ئىلغار ئوقۇتقۇچى بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: تۇ دەرس تەييارلىماقتا.

پەرھات مۇھەممەت ھوشۇر فوتوسى

ئۆچتۇرپان ناھىيىسىدە خەلق ئېغىز ئەدەبىياتىنى توپلاش، رەتلەش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سەمەت سالى خەۋەر قىلدى: ئۆچتۇرپان ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك خادىملاردىن تەشكىللەنگەن بىر گۇرۇپپا بۇ يىل 5 - ئايدىن 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە بولغان ئارىلىقتا ئۇيغۇر، قىرغىز خەلقلىرى ئارىسىدىن 35 مىڭ 967 كۇپلېت قوشاق، 236 پارچە چۈچەك، 458 ماقال - تەمسىل، 18 داستان توپلىدى. ھازىر 19 كىشىلىك تەھرىر گۇرۇپپىسى بۇلارنى نەشرگە تەييارلىماقتا.

قىسقاخەۋەرلەر

* گۇما ناھىيىسىدىكى 2000 دىن ئارتۇق يەككە تىجارەتچى بۇ يىل 8 - ئايغىچە ئاسىيا تەنھەرىكەت يغىنىغا 8658 يۈەن ئىئانە قىلدى.

ئابلىمىت مۇھەممەت

* شايار ناھىيىسىدىكى دىنىي زاتلار بۇ يىل 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە مائارىپقا 43 مىڭ 614 يۈەن نەق پۇل، 50 تۇياق قوي، ئۇچكە يارداەم بېرىپ، ئوتتۇرا باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا تۇھپە قوشتى.

تۇردۇن تۇردى

* يەكەن ناھىيىسىنىڭ يەتتە رايون، بىر بازىرى سەنئەت ھەۋەسكارلىرىنى تەشكىللەپ 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن 17 - كۈنىگىچە يەكەندە ئۆتكۈزۈلگەن «مۇقام دىيارى» سەنئەت كۆرىكىگە قاتناشتۇردى.

قۇربان توختى

تاپاۋەت بېجى دېگىنىمىز شەھەر - يېزىلاردىكى يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىش ئارقىلىق ئېرىشكەن پايدىسىدىن ئېلىنىدىغان باجدىن ئىبارەت. يەككە تىجارەتچىلەردىن تاپاۋەت. بېجى ئېلىش ئۇلارنىڭ كىرىمىنى تەڭشەش، باج - سېلىقىنى تەڭپۈڭلاشتۇرۇش ۋە يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق سانائەت، سودا، مۇلازىمەت، بىناكارلىق، قاتناش - ترانسپورت كەسپى ۋە باشقا كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللانغان شەھەر، يېزا - بازارلاردىكى يەككە تىجارەتچىلەر تاپاۋەت بېجى تاپشۇرۇش مەجبۇرىيىتىنى ئوتتەيدىغان يەككە تىجارەتچىلەر ھېسابلىنىدۇ. بۇنداق يەككە تىجارەتچىلەر تاپاۋەت بېجىگە دائىر «ۋاقىتلىق نىزام» دىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە تاپاۋەت بېجى تاپشۇرۇشى لازىم. شېرىكلىشىپ تىجارەت قىلغان شەخسىلەر، برلەشمە كارخانىلار، برلىشىپ ھۆددىگە ئېلىنغان كارخانىلار، كوللېكتىپ كارخانىلار شەرتكە ئۇيغۇن كەلمىسە، شۇنىڭدەك خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ تىجارەت كىنىشكىسىنى قاتارىدا تاپاۋەت بېجى تاپشۇرۇش مەجبۇرىيىتىنى ئوتىگۈچىلەر ھېسابلىنىدۇ.

تاپاۋەت بېجىنىڭ نىسبىتى قانچە پىرسەنت بولىدۇ؟

يەككە تىجارەتچىلەردىن تاپاۋەت بېجى ئېلىشتا، ئاشقان سوممىسىغا قاراپ ئېلىشىپ بارىدىغان ئون دەرىجىلىك باج نىسبىتى قوللىنىلىدۇ. ئەڭ تۆۋەن دەرىجە بويىچە ھېسابلىغاندا، يىللىق تاپاۋەت سوممىسى 1000 يۈەندىن تۆۋەن بولغانلارنىڭ باج نىسبىتى يەتتە پىرسەنت بولىدۇ، ئەڭ يۇقىرى دەرىجە بويىچە ھېسابلىغاندا، يىللىق تاپاۋەت سوممىسى 30 مىڭ يۈەندىن ئاشقان قىسمىنىڭ باج نىسبىتى 60% بولىدۇ. تاپاۋەت بېجى قانۇنىدا: «يەككە تىجارەتچىلەردىن يىللىق تاپاۋەت سوممىسى 50 مىڭ يۈەندىن ئاشقانلارنىڭ شۇ 50 مىڭ يۈەندىن ئاشقان قىسمىدىن باج تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك سوممىسى بويىچە ئون پىرسەنتتىن 40% كەچە قوشۇپ تاپاۋەت بېجى ئېلىنىدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن. بۇ بەلگىلىمىگە ئاساسلانغاندا، ھەم كىچىك تىجارەتچىلەرنىڭ باج سېلىقىغا مۇۋاپىق ئېتىبار بەرگىلى، ھەم چوڭ تىجارەتچىلەرنىڭ كىرىمىنى مۇۋاپىق تەڭشىگىلى بولىدۇ.

گۇما ناھىيىسىدە تۆرۈشلۈق مەلۇم قىسىم دوختۇرخانىسى يېزا - كەنتلەرگە دوختۇر تەربىيىلەپ بەردى

ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ گۇما ناھىيىسىدە تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىم دوختۇرخانىسى بۇ ناھىيىنىڭ يېزا - كەنتلىرىدىكى دوختۇر تەربىيىلەپ بېرىپ، ئامما ئىنىڭ داۋالىنىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ۋە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

گۇما ناھىيىسىدىكى يېزا - كەنتلەرنىڭ جايلىشىشى تارقاق، قاتنىشى قولايسىز، دوختۇرلىرى كەمچىل بولۇپ، دېھقان، چارۋىچىلار ئادەتتىكى كېسەللەرنى كۆرۈستىش ئۈچۈنمۇ بىر نەچچە كىلومېتر يول ماڭاتتى. جەددىي كېسەل كۆرۈستىشتە ئاۋارىچىلىق تارتاتتى. ئازادلىق ئارمىيىنىڭ بۇ ناھىيىدە تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىم دوختۇرخانىسى بۇ ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ئىقتىدارلىق دوختۇرلارنى تاللاپ، يېزا - كەنتلەرنى دوختۇرلىرىنى تەربىيىلەپ شەكىللەندۈرۈشتۈردى. بۇلار بۇلتۇردىن ھازىرغىچە كۆكتېرەك يېزىسى، گۇما بازىرى قاتارلىق يېزا، بازارلارغا 38 نەپەر يېزا - كەنت دوختۇرى تەربىيىلەپ بەردى. ھازىر بۇ دوختۇرلار ئۆز ئالدىغا كېسەل كۆرەلەيدىغان بولدى.

ئابلىمىت مۇھەممەت

باش شۇجى جياڭ زېمىن تېيانشاننىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىنى كۆزدىن كۆچۈردى

↑ باش شۇجى جياڭ زېمىن قەشقەر كونشەھەر ناھىيىسى پاختەكلى يېزىسىنىڭ شاللىقىدا شال تۇرۇقلۇقىنىڭ سورتىنى ياخشىلاش ھەم ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالىنى ئىگىلىدى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن ۋە مەركىزىي كومىتېت شۇجىجۇمسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ باش كاتىپى ياڭ بەيبىڭ قاتارلىق كىشىلەر 8 - ئاينىڭ 22 - كۈنىدىن 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ ئېنماۋ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى سۈڭ خەنياڭ، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى تۇمۇر داۋامەتلەرنىڭ ھەمراھلىقىدا، تېيانشاننىڭ جەنۇبى ۋە شىمالغا بېرىپ، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنى، بېكىتۈەننى ۋە ھەربىي قىسىملارنى كۆزدىن كەچۈردى. كۆزدىن كەچۈرۈش مەزگىلىدە، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى جەھەتتە قولغا كەلتۈرۈلگەن غايەت زور نەتىجىلەرنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى ۋە شىنجاڭنىڭ يۇنگدىن كېيىنكى خىزمەتلىرى توغرىسىدا مۇھىم يولپۇرۇق بەردى.

يولداش جياڭ زېمىن ئۈرۈمچىنى كۆزدىن كەچۈرگەندە، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى، جۇڭگو - چەت ئەل شېرىكچىلىكىدىكى كارخانىلارنى، شىنجاڭ ھەربىي رايونى، قوراللىق ساقچى قىسىملىرىنى كۆزدىن كەچۈردى، ئىنقىلابىي قۇربانلار قەبرىستانلىقىغا بېرىپ، ئىنقىلابىي قۇربانلار قەبرىسىگە گۈلچەمبىرەك قويدى. «ياۋروپا ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇقى كۆۋرۈكى» نىڭ ئۈرۈمچىدىن ئالاتاۋ ئېغىزىغىچە بولغان قىسمىدا پويىز قاتنىغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن لېنتا كەستى.

ئۆز مۇخبىرىمىز لې شۇبەي فوتوسى ۋە خەۋىرى

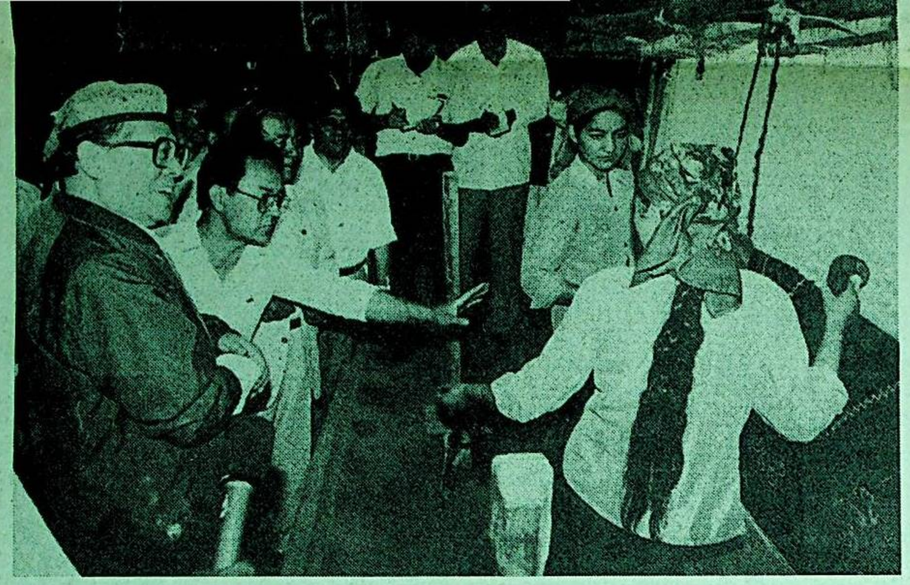
↑ باش شۇجى جياڭ زېمىن ۋە مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ باش كاتىپى ياڭ بەيبىڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى.

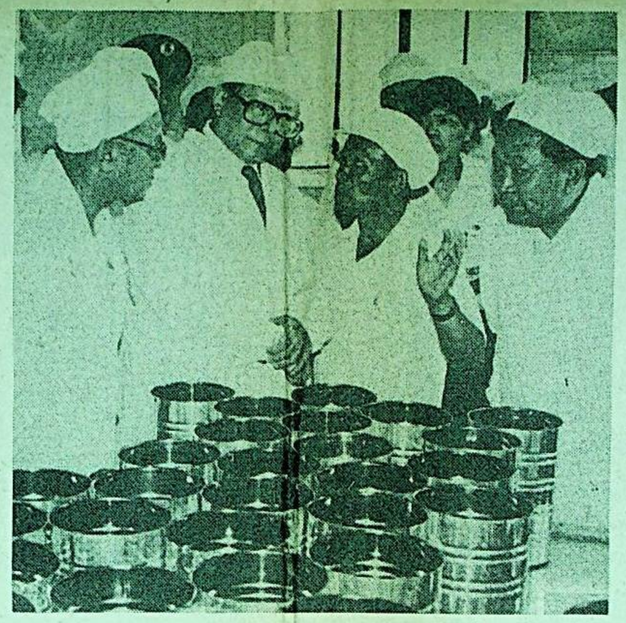
← باش شۇجى جياڭ زېمىن ئىلى دەرياسىدا سۇ بايلىقلىرىنى كۆزدىن كەچۈردى.

→ خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىسىدىكى دېھقان باش شۇجى جياڭ زېمىنغا ئۈزۈم ئۈجمە ياغچىدىن ياسىغان قوشۇقنى ھەدىيە قىلدى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن گلەم توقۇۋاتقان ئايال خالۋاپلاردىن چىرتيوژغا قارىماي گىلەمنى قانداق توقۇيسىلەر؟ دەپ سورىغاندا، ئايال خالۋاپ: «كۆڭلىمىزدە بىلىمىز» دەپ جاۋاب بەردى. باش شۇجى بىر ئائىلىگە كىرگەندە، گلەم توقۇۋاتقان قىزنى كۆرۈپ: «مىسلەرمۇ كۆڭلۈكلاردا بىلەمسىلەر؟» دەپ سورىغاندا، ھەممەيلەن كۈلۈشۈپ كەتتى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن شىخەنزىدە شائىخەي، خېنەن قاتارلىق تۆلكە، شەھەرلەردىن چېگرا رايونغا يارەدەم بېرىشكە كەلگەن ياشلارنىڭ ۋەكىللىرىنى قوبۇل قىلدى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن كورلا شوخۇلا مەھسۇلاتلىرى زاۋۇتىدا شوخۇلا كونىپىرۋاسى ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئۇنىڭ سىرتقا سېتىلىش ئەھۋالىنى ئىگىلدى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن ئۇرۇمچى ناھىيىسىنىڭ نەنسەن چارۋىچىلىق فېرمىسىدا ئات بەيگىسى، ئوغلاق تارتىشىش قاتارلىق ئۇيۇنلارنى كۆردى، ھەر مىللەت ياشلىرى بىلەن توسىۇل ئويندى، ئاندىن قولىغا مىكرافون ئېلىپ، «ماھىرا» دېگەن خەلق ناخشىسىنى ئېيتتى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن قورغاس چېگرا ئېغىزىدا چېگرا مۇداپىئە لەندۋېنىڭ ئاشخانا، ياتاقلىرىغا كىرىپ، كومانىدىر - جەڭچىلەردىن ھال سورىدى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن شىمالىي تارىم نېفتلىكىدە ئالىي مەكتەپ پۈتتۈرۈپ قۇدۇق بۇرغىلاش ئەترىتىگە يېڭىدىن تەقسىم قىلىنغان قىز ئوقۇغۇچىنى شىنجاڭنىڭ نېفتىنى ئېچىش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشقا ئىلھاملاندۇردى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن قازاق باللىرى بىلەن بىللە.

باش شۇجى جياڭ زېمىن يېڭىدىن ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشكەن ھەمكارلىق كارخانىسى — شىنجاڭ «بوستان» تۈزۈن تالالىق پاختا توقۇمچىلىق ھەسسىدارلىق شىركىتىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش سېخىغا كېلىپ، ئايال ئىشچىلاردىن ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالىنى ئىگىلدى.

كاربۇنىڭ راۋاجلىنىشى ۋەخارابلىشىشى

8- ئاينىڭ 5- كۈنىدىن 10- كۈنىمىچە ئۈرۈمچى، ۋە تۇرپان شەھەرلىرىدە تۇنجى نۆۋەتلىك كاردىز بىلەن سۇغىرىش بويىچە خەلقئارا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى. يىغىنغا ياپونىيە، ئامېرىكا، فرانسىيە، ئەنگلىيە، سوۋېت ئىتتىپاقى، ئىران، مىسىر ۋە مەملىكىتىمىزدىن بولۇپ 70 نەچچە ئالىم، مۇتەخەسسىس قاتناشتى.

كاردىز قۇرغاقچىلىق رايونلىرىنىڭ قەدىمىي سۇغىرىش ئىنشائاتى بولۇپ، ئىنسانلارنىڭ ماددىي مەدەنىيەت يارىتىش يولىدىكى ئۇزاق تەرەققىيات جەريانىدا زور رول ئويناغان. ھازىرئوتتۇرا ئاسىيا، غەربىي ئاسىيا، شىمالىي ئافرىقا، جەنۇبىي ئامېرىكىدىكى قۇرغاقچىلىق كۆپ بولىدىغان 20 نەچچە دۆلەت ۋە رايوندا تەخمىنەن 50 مىڭدىن كۆپرەك كاردىز بار. جۇملىدىن ئىراندا 15 مىڭدىن كۆپرەك، ئافغانىستاندا 6000 دىن كۆپرەك كاردىز بار. ئۇلارغا سېلىشتۇرغاندا، تۇرپاندا كاردىز خېلىلا ئاز بولۇپ، 730 نەچچىلا بار.

يىغىندا تۇرپاندىكى كاردىزلارنىڭ كېلىپ چىقىشى توغرىسىدا كۆپ تالاش-تارتىش بولدى. ئالىم، مۇتەخەسسىسلەر ئۆز پىكىرلىرىدە چىڭ تۇرغانلىقتىن، بۇ مەسىلە بىرلىككە كەلمىگەن مۇھاكىمە تېمىسى بولۇپ قالدى. بۇ ھەقتە تەخمىنەن ئوچ خىل قاراش بار: بىرىنچى خىل قاراشتىكىلەرنىڭ كۆپىنچىسى چەت ئەللىك ئالىملار بولۇپ، ئۇلار تۇرپانىدىكى كاردىز تېخنىكىسى قەدىمكى زامانىدىكى پارس (ھازىرقى ئىران) تىن كەلگەن، ئىرانىنىڭ كاردىزى 2000 يىلدىن كۆپرەك تارىخقا ئىگە، دەپ قارايدۇ؛ ئىككىنچى خىل قاراشتىكىلەر مەملىكىتىمىز ئالىملىرى بولۇپ، ئۇلار تۇرپان كاردىزى تەخمىنەن مىلادىدىن ئىلگىرىكى 100 - يىلدىن بۇرۇن جۇڭگو-نىڭ خەن سۇلالىسى دەۋرىدىكى لوخې دەريا-سى (ھازىرقى شەنشى ئۇلۇكمەسە) نىڭ «قۇدۇق ئۆستەڭ» دىنى ئۇلكە قىلىپ چېپىلغان، دەپ قارايدۇ. ئۇچىنچى خىل قاراشتىكىلەر تۇرپاندىكى ھەر مىللەت خەلقى كاردىزنى ئىجاد قىلغان دەپ قارايدۇ. يېقىندا توقسۇندىن بۇنىڭدىن 2300 يىل ئىلگىرىكى تاشقا ئويۇلغان «سۇ سىستېمىسى خەرىتىسى» تېپىلدى، بۇ قاراشتىكىلەر رەسمىدىكى كاردىزغا ئوخشاپ كېتىدىغان كۆرۈنۈشنى ئاساس قىلىپ، بۇ رەسىم ئەجدادلارنىڭ بۇلاق قېزىش، ئۇنى ئۇزارتىش ئارقىلىق كاردىزنى ئىجاد قىلغان تارىخىي پاكىتىنى كۆرسەتمەپ بەردى، دەپ ھېسابلىدى. يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر بۇ قاراشنى دەلىللەش ئۈچۈن، سىلىسىيە 43 گرادۇس لوق ئىسسىقتا قارىماي، ئاپتوموبىلدا 100 كىلومېتىردىن كۆپرەك يول بېسىپ، بۇ قىياتاش رەسىملىرىنى كۆردى. نۇرغۇن ئالىملار ئارخېئولوگىيىلىك تەتقىقات ئارقىلىق قىياتاش رەسىملىرىدە ئىپادىلەنگەن كۆرۈنۈشنىڭ ھەقىقەتەن كاردىز ئىكەنلىكى راست بولسا، تۇرپان كاردىزىنىڭ بارلىققا كېلىشى ھازىر تارىخى ئەڭ ئۇزۇن دەپ ھېسابلانغان ئىران كاردىزىنىڭكىدىن بالدۇر بولىدۇ، شۇنداقلا تۇرپانىنىڭ «كاردىزمەدەنىيىتى» نىڭ باشلىنىش ۋاقتى 1900 نەچچە يىل ئىلگىرى سۈرۈلىدۇ، دەپ ھېسابلىدى.

كاردىزنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ئۇنىڭ شانلىق تارىخىغا قارىغاندا، تازا دېگەندەك ئەمەس. فرانسىيە، ياپونىيە، ئىران ۋە مەملىكىتىمىز ئالىملىرىنىڭ بايانلىرىدىن تۇرلۈك ھازىرقى زامان سۇ ئىنشائاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى ۋە راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، كاردىزنىڭ ئىستىقبالى ۋە تەقدىرىنىڭ ئېغىر تەھدىتىگە دۇچ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرگىلى بولىدۇ. كۆپ خىل سۇ ئىنشائاتلىرى تەڭ مەۋجۇت بولۇۋاتقان شارائىتتا، قايسىسىنى تاللاش كېرەك؟ بەزىلەر كاردىز قەدىمكى زامانداا بارلىققا كەلگەن، قالاق، سۇ مىقدارى ئاز، كاردىز قېزىش ۋە تازىلاشتا ئەمگەك سەجمىللىقى زور، ئۇنىڭ ئورنىغا زامانىۋى ئۆستەڭ، سۇ ئامبىرى، ماشىنىلاشقان قۇدۇق قاتارلىق ھازىرقى زامان سۇ ئىنشائاتلىرىنى دەسسىتىش كېرەك، ئۇنى ئالاھىدەن قوغداش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ھاجىتى يوق، دەپ قارىدى. يەنە بەزىلەر كاردىز ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ تەلەپ قىلمايدۇ، بۇلغانمايدۇ، ھورلانمايدۇ، تېجەشلىك، ئاددىي سۇغىرىش شەكلى بولۇپ، قۇرغاق رايونلارنىڭ جۇغراپىيەۋى ئالاھىدىلىكلىرىدىكى باب، شۇڭا ئۇنى قوغداش ۋە راۋاجلاندۇرۇش لازىم، دەپ قارىدى. بۇ ئىككى خىل قاراش ئوتتۇرىسىدا تالاش-تارتىش بولسىمۇ، كۆپ ساندىكى ئالىملار كېيىنكى قاراشقا مايىلراق.

ھەر قايسى ئەل ئالىملىرى تۇرپان كاردىزلىرىنىڭ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ياخشىلىنىۋاتقانلىقى، يېڭىلىنىۋاتقانلىقىدىن مەمنۇن بولدى. تۇرپان ۋىلايەتلىك سۇ ئىشلىرى باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى خۇاڭ جىشەن - نىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، تۇرپاندىكى ھەر مىللەت خەلقى ئاتا - بوۋىلىرىنىڭ تەرىشچانلىقى ۋە ئەقىل - پاراسىتىگە ۋارىسلىق قىلىپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت رەھبەرلىكىدە، كاردىزنى ياخشىلاش ۋە يېڭىلاش توغرىسىدا نۇرغۇن ياخشى پىكىر - تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويغان. ئالايلۇق، ئۇلار «يۇقىرى ئېقىندا دەريا سۈيى بىلەن سۇغىرىش، ئوتتۇرا ئېقىندا كاردىز بىلەن سۇغىرىش، تۆۋەن ئېقىندا ماشىنىلاشقان قۇدۇق بىلەن سۇغىرىش» چارىسىنى قوللانغان، بۇنداق ئىلمىي تەڭشەش ۋە مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش ئارقىلىق كاردىزنىڭ سۈيى ئازلاپ كەتمەيدىغان بولغان. ھازىر تۇرپاندىكى كاردىزلارنىڭ سانى ئازدىيمىپ كەتكەن بولسىمۇ، يەنە يىلىغا ساقلىنىدىغان سۇ مىقدارى 300 مىليون كۇب مېتر بولۇپ، بۇ سۇ بىلەن 200 مىڭ مودىن كۆپرەك

ۋېنگرىيەدىكى شەرقشۇناسلىق - ئۇيغۇرشۇناسلىق تەتقىقاتىنىڭ قىسقىچە ئەھۋالى

ھەبىبۇللا خوجا

ۋېنگرىيە شەرقشۇناسلىق-ئۇيغۇرشۇناسلىق تەتقىقاتىدا شەرقىي ياۋروپا بويىچە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ.

ۋېنگرىيە ئوتتۇرا ئاسىيا تارىخى، شىنجاڭ تارىخى ھەمدە ئۇ رايونلاردا ياشىغان تۈركىي تىلدا سۆزلەشكۈچى مىللەتلەرنىڭ تىلى ۋە تارىخى ئۈستىدىكى تەتقىقاتنى ۋېنگرىيە تارىخى، ۋېنگر مىللىتى، ۋېنگر تىلى مەنبەلىرىگە باغلاپ تەتقىق قىلدى. ۋېنگرىيەدىكى تەتقىقاتچى ئالىملار ۋە باشقا ئەللەردىكى ئالىملار بۇنىڭدىن خېلى بۇرۇنلا ۋېنگر تىلى بىلەن ئالتاي تىلى سىستېمىسىدىكى ھەرقايسى تىل ئوتتۇرىسىدا نۇرغۇن ئوخشاشلىق ۋە ئورتاقلىقلارنىڭ بارلىقىنى بايقىغان. ئالىملارنى قىزىقتۇرغىنى شەرقىي ياۋروپادىكى ۋېنگرلارنىڭ تىلى قانداق قىلىپ ئالتاي تىل سىستېمىسىدىكى ھەر قايسى تىللار بىلەن ئورتاقلىققا ئىگە بولۇپ قالغان؟ دېگەن مەسىلە بولدى. دەرۋەقە بۇ تۇنگۇنلۈك ئاچقۇچى ۋېنگر مىللىتىنىڭ مىلادىدىن ئىلگىرى ۋە ئوتتۇرا ئاسىيادا ياشىغان تۈركىي خەلقلەرنىڭ تىلى، تارىخى، تۇرمۇش مەدەنىيىتى، ھۇنەر-سەنئىتى ئۇستىدىكى تەتقىقاتنىڭ چوڭقۇرلىشىشى، بولۇپمۇ ھونلار ۋە ھۇنلارنىڭ قېرىندىشى بولغان ئۇيغۇرلار ئۇستىدىكى تەتقىقاتنىڭ كېڭ دائىرىلىك قانات يېيىشى بىلەن باغلىنىشلىق، ئەلۋەتتە.

ھونلار ياۋروپادا مىلادىيە 374-(1784 - 1842) ئەينى ۋاقىتتا شىزاڭدا ئېھرىشكەن نۇرغۇن قول يازما ۋە كىتابلار؛ داڭلىق تۈركولوگ ۋامبېرى (1832 - 1913) ساقلىغان تۈركى، ئەرەب، پارس تىلىدىكى قول يازمىلار؛ تارىخچى ئولوگ سىتېيىن (1862-1943) مۇشۇ كۈتۈپخانىغا تەقدىم قىلغان ئۇتتۇرا ئاسىيا ۋە شىنجاڭ تارىخىغا دائىر تۈرلۈك مەزمۇندىكى قول يازما. كىتابلار، ھۆججەت - ۋەسىقىلەر؛ شەرقشۇناس كېگېسېر (1862 - 1920) مۇشۇ كۈتۈپخانىغا تەقدىم قىلغان 100 مىڭ پارچىدىن تارتۇق قول يازما؛ داڭلىق ئىسلامشۇناس گۆلدزىھەر (1850 - 1921) قالدۇرۇپ كەتكەن 150 مىڭ پارچىغا يېقىن ھۆججەت، ماتېرىيال ۋە يازما يادىكارلىقلار بار. بۇ ماتېرىياللار شەرقشۇناسلىق - ئۇيغۇرشۇناسلىق تەتقىقاتىنى چوڭقۇر ئېلىپ بېرىشتا بىردىنچى قول مەنبە ھېسابلىنىدۇ.

يەنىمۇ بىر قىسىم مەدەنىيەت يادىكارلىقلار قېزىۋېلىندى.

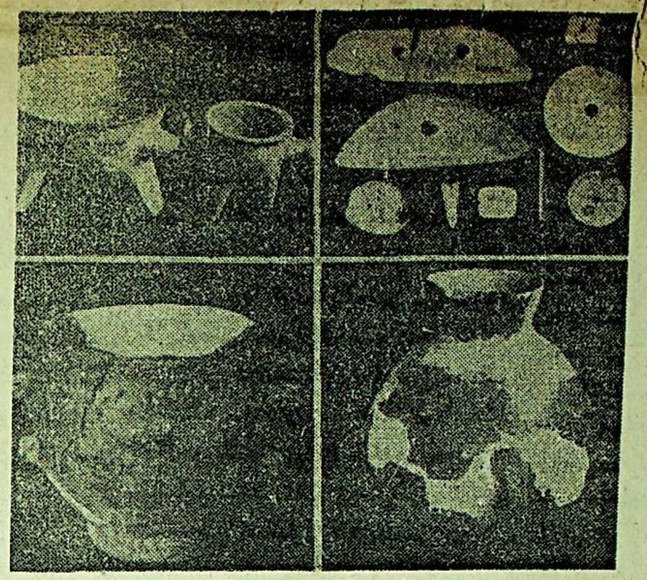
سولدىن يۇقىرىقىسى: ساپالىدىن ياسالغان ئىككى دانە داڭقان.

سولدىن ئاستىنقىسى ساپالدىن ياسالغان كوزا.

ئوڭدىن يۇقىرىقىسى: تاش پىچاق، تاش ئىككە، تاش يا ئوق، يىپ ئىگىرىش چاقى قاتارلىقلار.

ئوڭدىن ئاستىنقىسى تۆت قۇلاقلىق ساپال كوزا.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى)

مەنگۇ شەھىرىنىڭ غەربىدىن 31 كىلومېتر يىراقلىقتىكى جايدا تايلاند ئادەم ھەيكەلى مۇزېيى بار. بۇ مۇزېي ئىختايىن داڭلىق بولۇپ، ئېكسكۇرسىيە قىلغۇچىلار ناھايىتى كۆپ، 90- يىللارنىڭ تۇنجى باھار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن بىز بۇ مۇزېيغا كۆڭۈلدىكىدەك ئېكسكۇرسىيە قىلغان تاماشىبىنلاردىن بولۇپ قالدۇق.

مۇزېيغا 38 ئادەم ھەيكىلى قويۇلغان، ئولارنىڭ چوڭلۇقى ئادەمنىڭ بەستى بىلەن تەڭ بولۇپ، ئۇنىڭ ئېچىدە تايلاندنىڭ 1 پادىشاھىدىن تارتىپ 111 پادىشاھلارنىڭ ئوردا يىغىلىشىدىكى ھەيكەللىرى ۋە تايلاند بويىچە داڭلىق راھىبلار، نېمە ئىبادەت قىلىپ ئولتۇرغانلىقدىكى ھەيكەللىرى، پۇقرالار، نېمانكۇندىلىك تۇرمۇش كارتىنىلىرى ئەسۇرلەنگەن ھەيكەللەر بار. بۇ ھەيكەللەر چىراغ نۇرىدا تىرىك ئادەمدەك كۆرۈنىدۇ. پۇقرالار ھەيكەللىرىنىڭ بەزىلىرىگە ئەتەي رەشاتكا ۋە سۇپا ياسالمىغان، بۇنداق بولغاندا، تاماشىبىنلار ھەيكەل بىلەن ئادەمنى پەرق ئېتەلمەي قالمدۇ، بەزى تاماشىبىنلار ئېكسكۇرسىيە خەت يېزىدۇاتقان ئايالنىڭ ھەيكىلىنى «ئايال كاتىپ» دەپ قېلىپ، ئۇنىڭدىن گەپ سورىغان، ھەيكەل جاۋاب بەرمىگەندىن كېيىمىن، «كېچىنى ئىلىك ئالمىدى» دەپ ئۇنىڭدىن ئاغرىنغان. بەزى شاھمات مەستاتىلىرى شاھمات ئويناۋاتقان كۆرۈنۈشتىكى ئىككى ھەيكەلنىڭ راست ئادەملەر دەپ قېلىپ، بۇ «شاھماتچى» لارنىڭ نېمىسىنى ئۇچۇن «ئۇرۇقنى تېزرەك ساڭمايدۇ» غا ئىلمقىدىن تىت - تىت بولغان. يەنە بىر قىسىم تاماشىبىن ئىككى «تاماشىبىن» نىڭ كارىدۇردىكى ئۇزۇن ئورۇندۇقتا بىخارامان ئۇخلاۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ھەيران قالغان. سەپ سېلىپ قاراپ، «ئۇخلاۋاتقانلارنىڭ» ھەيكەل ئىكەنلىكىنى بىلگەندىن كېيىن كۇلۇشۇپ كەتكەن. بۇ ئىككى ساقچىنىڭ ھەيدىگەن ماشىنىسى ئۇچراشقان ئادەملەرنى ئۇچۇرغان يېشىل ئىشلىتىلگەن ماشىنا ئىكەن.

كۆڭۈلنىڭ ھەيكىلى بىر ياشچى قەۋەتتىكى چوڭ زالغا قويۇلغان. كۆڭۈلنىڭ كۆرۈنۈشى ئاق چاچ، ئۇزۇن ساقال، بەستىلىك بولۇپ، ئۆزى تېتىك، روھلۇق كۆرۈنىدۇ. بۇكۇگزى ھەيكىلىگە ئالتۇندىن پەۋاز تۇتۇلغان يېشىل يەكتەك، پۇتىغا سۇ ئۇنرەك ئۆتۈك كىيگۈزۈلگەن، ئۆتكۈر كۆزلىرى، كەك پىشا نىسىدىن ئۇنىڭ بىلىنىلىك، ئەقىل - ئىدرەكلىك كىشى ئىكەنلىكى ناماينەن قىلىنغان. بۇ مۇزېينىڭ پەخرىي مەسلىھەتچىسى لېنىنىڭ ئەپەندى مۇنداق دېدى: كۆڭۈزنىڭ ھەيكىلىنىڭ بەدەن قۇرۇلۇشى ۋە كىيىم - كېچەكى جۇڭگو يازغۇچىلار جەمئىيىتى تەمىنلىگەن نۇرغۇن تارىخىي ماتېرىياللار، رەسىم ۋە كىتابلارغا ئاساسەن ئىنچىكىلىك بىلەن سىدىكىلەر ئون يىل ئىشلىگەن.

كۆڭزنىڭ ھەيكىلى بىر ياشچى قەۋەتتىكى چوڭ زالغا قويۇلغان. كۆڭۈلنىڭ كۆرۈنۈشى ئاق چاچ، ئۇزۇن ساقال، بەستىلىك بولۇپ، ئۆزى تېتىك، روھلۇق كۆرۈنىدۇ. بۇكۇگزى ھەيكىلىگە ئالتۇندىن پەۋاز تۇتۇلغان يېشىل يەكتەك، پۇتىغا سۇ ئۇنرەك ئۆتۈك كىيگۈزۈلگەن، ئۆتكۈر كۆزلىرى، كەك پىشا نىسىدىن ئۇنىڭ بىلىنىلىك، ئەقىل - ئىدرەكلىك كىشى ئىكەنلىكى ناماينەن قىلىنغان. بۇ مۇزېينىڭ پەخرىي مەسلىھەتچىسى لېنىنىڭ ئەپەندى مۇنداق دېدى: كۆڭزنىڭ ھەيكىلىنىڭ بەدەن قۇرۇلۇشى ۋە كىيىم - كېچەكى جۇڭگو يازغۇچىلار جەمئىيىتى تەمىنلىگەن نۇرغۇن تارىخىي ماتېرىياللار، رەسىم ۋە كىتابلارغا ئاساسەن ئىنچىكىلىك بىلەن سىدىكىلەر ئون يىل ئىشلىگەن.

تايلاند ئادەم ھەيكىلى مۇزېيى

يەنىمۇ بىر قىسىم مەدەنىيەت يادىكارلىقلار قېزىۋېلىندى.

سولدىن يۇقىرىقىسى: ساپالىدىن ياسالغان ئىككى دانە داڭقان.

سولدىن ئاستىنقىسى ساپالدىن ياسالغان كوزا.

ئوڭدىن يۇقىرىقىسى: تاش پىچاق، تاش ئىككە، تاش يا ئوق، يىپ ئىگىرىش چاقى قاتارلىقلار.

ئوڭدىن ئاستىنقىسى تۆت قۇلاقلىق ساپال كوزا.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى فوتوسى)

* * *

ھېسابلانغان ۋە لايىھىلەنگەن، مۇزېينىڭ باشلىقى پىتوك مەيدىيگوگشىمن مۇنداق دېدى: مۇزېينىڭ ئىچىلغانلىقىغا بىر يىل بولمىغان بولسىمۇ، بۇنىڭغا سەنئەتكارلارنىڭ ئون يىللىق قان - تەرى سىڭگەن. بۇ مۇزېينى قۇرۇشتا تېمىنى مەقسەت تايلاندنىڭ سەنئىتى، مەدەنىيىتى ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ ۋە ساقلاپ، ئۇسۇلۇرلەرنى تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت. بۇ مۇزېي تايلاندلىق ئادەملەرنىڭ ھەيكىلىنى ياساپلا قالماي، بەلكى يەنە دۇنيادىكى مەشھۇر زاتلارنىڭ ھەيكەللىرىنىمۇ ياسايدۇ، كۆڭزنىڭ ھەيكىلى تايلاندتا تۇنجى قېتىم ياسالغان دۇنيادىكى مەشھۇر زاتلارنىڭ ھەيكىلى.

ئىلھام ئىمام (ت)

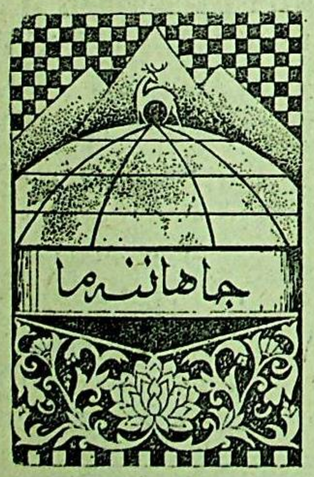
مەشھۇر موزېيلار

لاي ھەيكەل

1960 - يىلى تۇرپان ناھىيىسىدىكى 336 - نومۇرلۇق قەبرىدىن بىر گۇرۇپپا ئۇسۇلچى، سېپىرىدكچى لاي ھەيكەللەر تېپىلغان. ئولارنىڭ ئىچىدە بىشىدىن ئېگىز كۆتۈرگەن، سول قولىنى ئېگىپ بەل قىسمىغا تەككۈزۈپ، ئىككى قولى بىلەن بىر تال كالىتەكنى يانتۇ تۇتقىنىچە ئالدىغا تىكلىگەن. ئوڭ پۇتىنى تۆز سوزۇپ، سول پۇتىنى سەل ئېگىۋالغان، بەدىنىنىڭ ئوچۇق قىسمىغا قارا رەڭ بېرىلگەن، چاچلىرى قاپقارا بۇدۇر، يۈزى يۇمىلاق، كالپۇكى قېلىن بولۇپ، ئافرىقىلىق ئېگىز تىپىك ئوبرازى يارىتىلغان.

تاڭ سۇلالىسى - مەملىكىتىمىز تارىخىدىكى ئەڭ كۆچلۈك فېئودالىلىق خانىلىق بولۇپ، ئىقتىسادى مىسلىسىز گۈللەنگەن. چەت ئەللەر بىلەن بولغان بارىدى - كېلىدىسى راۋاج تاپقان. ئافرىقىدىكى نۇرغۇن دۆلەت ۋە رايونلار بىلەن ئالاقە قىلغان. ئاستا-ئاستا نىمدىن قېيىزدۇبلىنغانلىقى بۇ ئېنگىلىك لاي ھەيكىلنى نەپىس ئىشلەنگەن ھەيكەلتاراشلىق سەنئىتىنىڭ بۈيۈمى بولۇپلا قالماستىن، بەلكى قەدىمكى جۇڭگو خەلقىنىڭ ئافرىقا خەلقى بىلەن بولغان دوستانە بېرىش-كېلىش قىلغانلىقىنىڭ تارىخىي شاھىدىدۇر.

ئارمان (ت)

پوچتا - تېلېگراف مۇنەسىتىرلىكى 9 - ئاينىك 8 - كۈنى - خەلقئارا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش كۈنى بىلەن يۇرۇش «خەلقارا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش يىلى» خاتىرە ماركىسى تارقاتتى. ماركىنىڭ ئۈستىدىكى ب د ت نىڭ خەلقئارا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش يىلىنىڭ بەلگىسى چۈشۈرۈلۈش بىلەن بىللە، ماركىدا ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش مەزمۇنىنى گەۋدىلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ب د ت دا قوللانىلىدىغان ئالتە خىل يېزىق چۈشۈرۈلگەن.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى تارقاتقان)

جياڭ زېمىن، ياڭ شاڭكۇن، لى پېڭلار كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركەزلىك كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتە جۇڭنەنخەيدە جۇڭگو خەلقىنىڭ قەدىناس دوستى، ئامېرىكىنىڭ سابىق دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى دوكتور ھېنرى كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو جۇڭگونىڭ ئامېرىكا بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى ئىنتايىن قەدىرلەيدۇ. «بىز جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئارىسىدىكى نورمال مۇناسىۋەتنىڭ مۇمكىنقەدەر تېز ئەسلىگە كېلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز. بۇ، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ تۆپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن.»

كېسىنگېر جۇڭگولۇق ساھىبخانىلارنىڭ ئۆزىنى قەزمەن كۈتۈۋالغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ مۇناسىۋىتىنى مۇمكىنقەدەر تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئىككى دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن، بۇ، كىمنىڭ كىمگە ياخشىلىق قىلىش مەسىلىسى ئەمەس.

ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىرقى يېڭى خەلقئارا ۋەزىيەتتە، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى ناھايىتى مۇھىم بولماقتا. «بۇ قېتىم جۇڭگوغا كېلىشىم جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىنى ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشنى ئىلگىرى مەقسەت قىلىدۇ.»

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ئىزچىل تەرەققىي قىلىشى جۇڭگو خەلقىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك باش مەقسىتىگە ماس كېلىدۇ. جۇڭگو ئامېرىكا بىلەن ئىقتىسادىي ساھەدە ئۆزئارا مەنپەئەتلىك ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشنى ئىلگىرى مەقسەت قىلىدۇ.»

كېسىنگېر: جۇڭگولۇق دوستلار بىلەن ھەر قېتىم كۆرۈشكەندە ئىنتايىن خۇشال بولىمەن، دېدى.

كۆرۈشۈشكە قاتناشقان دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەمەلدارى مۇنداق دېدى: مېھمانلار بىلەن ساھىبخانا ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان بىر مۇنچە زور مەسىلىلەر توغرىسىدا دوستانە، سەمىمىي كەيپىياتتا پىكىر ئالماشتۇردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى ياڭشاڭكۇن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا ئامېرىكا سابىق دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى دوكتور ھېنرى كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشتى. ياڭشاڭكۇن كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: «بۇ سەپىرىڭىز جۇڭگودا 18-قېتىم زىيارەتتە بولۇشىڭىز، بىز سىزنى ئىنتايىن قارشى ئالىمىز.»

كېسىنگېر: جۇڭگولۇق قەدىناس دوستلار بىلەن ھەر قېتىم كۆرۈشكەندە ئىنتايىن خۇشال بولىمەن، دېدى.

كۆرۈشۈشكە قاتناشقان دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەمەلدارى مۇنداق دېدى: مېھمانلار بىلەن سابىق ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان بىر مۇنچە زور مەسىلىلەر توغرىسىدا دوستانە، سەمىمىي كەيپىياتتا پىكىر ئالماشتۇردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى ياڭشاڭكۇن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا ئامېرىكا سابىق دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى دوكتور ھېنرى كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشتى. ياڭشاڭكۇن كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: «بۇ سەپىرىڭىز جۇڭگودا 18-قېتىم زىيارەتتە بولۇشىڭىز، بىز سىزنى ئىنتايىن قارشى ئالىمىز.»

كېسىنگېر: جۇڭگولۇق قەدىناس دوستلار بىلەن ھەر قېتىم كۆرۈشكەندە ئىنتايىن خۇشال بولىمەن، دېدى.

كۆرۈشۈشكە قاتناشقان دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەمەلدارى مۇنداق دېدى: مېھمانلار بىلەن ساھىبخانا ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان بىر مۇنچە زور مەسىلىلەر توغرىسىدا دوستانە، سەمىمىي كەيپىياتتا پىكىر ئالماشتۇردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى ياڭشاڭكۇن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا ئامېرىكا سابىق دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى دوكتور ھېنرى كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشتى. ياڭشاڭكۇن كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: «بۇ سەپىرىڭىز جۇڭگودا 18-قېتىم زىيارەتتە بولۇشىڭىز، بىز سىزنى ئىنتايىن قارشى ئالىمىز.»

كېسىنگېر: جۇڭگولۇق قەدىناس دوستلار بىلەن ھەر قېتىم كۆرۈشكەندە ئىنتايىن خۇشال بولىمەن، دېدى.

كۆرۈشۈشكە قاتناشقان دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەمەلدارى مۇنداق دېدى: مېھمانلار بىلەن ساھىبخانا ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان بىر مۇنچە زور مەسىلىلەر توغرىسىدا دوستانە، سەمىمىي كەيپىياتتا پىكىر ئالماشتۇردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى ياڭشاڭكۇن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا ئامېرىكا سابىق دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى دوكتور ھېنرى كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشتى. ياڭشاڭكۇن كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: «بۇ سەپىرىڭىز جۇڭگودا 18-قېتىم زىيارەتتە بولۇشىڭىز، بىز سىزنى ئىنتايىن قارشى ئالىمىز.»

كېسىنگېر: جۇڭگولۇق قەدىناس دوستلار بىلەن ھەر قېتىم كۆرۈشكەندە ئىنتايىن خۇشال بولىمەن، دېدى.

كۆرۈشۈشكە قاتناشقان دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەمەلدارى مۇنداق دېدى: مېھمانلار بىلەن ساھىبخانا ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان بىر مۇنچە زور مەسىلىلەر توغرىسىدا دوستانە، سەمىمىي كەيپىياتتا پىكىر ئالماشتۇردى.

ژۇشۇچيەن كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشكەندە، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى تېز لېتمىشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەنىنىڭ مۇئاۋىن ژۇڭلىسى ژۇشۇچيەن بۈگۈن دىياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا سابىق دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى دوكتور ھېنرى كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشتى. ئۇ كېسىنگېرنىڭ جۇڭگو ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ھەققىدىكى پىكىرلىرىنى ئاڭلىدى.

ژۇشۇچيەن كېسىنگېرغا مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ كەلگەنلىكىنى ئىنتايىن قىممەتلىك دەپ قارايدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ ئەسلىگە كېلىشى ۋە ياخشىلىنىشى ئۈچۈن ناھايىتى زور تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. «بىز ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق تىرىشىشىنى، ئامېرىكا تەرەپنىڭ قەدەمنى تېخىمۇ چوڭراق، تېخىمۇ تېزرەك تاشلاپ، ھەقمقىي ئەدبىر قوللىنىپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.»

ژۇشۇچيەن: دوكتور كېسىنگېر بۇ قېتىمقى زىيارىتى ئارقىلىق جۇڭگونىڭ ئىچكى سىياسىيىسە ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنىڭ مۇقىملىقىنى كۆرىدۇ، دېدى. ئۇ يەنە جۇڭگو خەلقىنىڭ ئۆزى تاللىغان ئالماشتۇرۇشۇمغا پۈرسەت يارىتىپ بەرگەنلىكىنى ئالقىشلايمەن، دېدى. بۇ روھقا ئاساسەن، كېسىنگېر ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ قېيىنچىلىق مەزگىللەرنى باشتىن كۆچۈرگەنلىكىگە، يېقىندىن بۇيان ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ ئاكتىپ تەدبىرقوللانغانلىقىغا دىققەت قىلدى. ئۇ ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ تېخىمۇ ياخشى داۋاملىشىشىنى ئۈمىد قىلدى. ئۇ يەنە ھەرقايسى تەرەپ ئۆزلىرىنىڭ سىياسىي ۋە ئىجتىمائىي ئۆزۈمىگە چوڭقۇر ئېتىقاد قىلىدۇ، دېدى.

يەن خېگمو بىلەن لۇتەييۇي سۆھبەت ئۆتكۈزدى

لۇتەييۇي مۇنداق دېدى: جەنۇبىي چاۋشيەن شىمالىي چاۋشيەنگە ھەرگىز قورال ئىشلەتمەيدۇ، جەنۇبىي چاۋشيەنىنىڭ «شىمالغا قاراتقان سىياسىتى» ھەرگىز شىمال تەرەپنى يېتىم قالدۇرۇشنى مەقسەت قىلمايدۇ. ئۇ يەنە شىمال تەرەپنىڭ ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشىغا ھەمكارلىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

لۇتەييۇي مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشىنى توختاتقان، شەرقىي گېرمانىيە بىرلىكتە كېلىش ئالدىدا تۇرغان ئەھۋالدا، جەنۇبىي چاۋشيەن بىلەن شىمالىي چاۋشيەنىنىڭ قارشىلىشىشىغا ئاساس يوق. جەنۇب بىلەن شىمالنىڭ كۆز قارىشى ئوخشاش بولمىسىمۇ، لېكىن بارلىق مەسىلەلەر سۆزلىشىش ئارقىلىق ھەل بولۇپ كېتىدۇ.

يەن خېگمو بىلەن لۇتەييۇي سۆھبەت ئۆتكۈزدى. يەن خېگمو ئۆتكەن يەكشەنبە كۈنى ئاخشىمى ئاخىرلاشقان سۆھبەتتە ئىككى تەرەپ ئورتاق مەنپەئەتكە مۇناسىۋەتلىك مەسىلىلەر ھەققىدە پىكىر ئالماشتۇرغان. ئۇلار يەنە ئىككى تەرەپ ئارىسىدىكى مۇناسىۋەتنى ئىلگىرى سۈرۈش ھەققىدە ئورتاق قارىشىغا كەلگەن.

ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى پارس قولتۇقى رايونىدىكى مۇساپىرلارغا جىددىي ياردەم بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بريۇسسېل، 5 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى كومىتېتى پارس قولتۇقى رايونىدىكى مۇساپىرلارغا 36 مىليون دوللارلىق جىددىي ياردەم يېقىنقى مەزگىلدە پارس قولتۇقى رايونىدىكى مۇساپىرلارغا جىددىي ياردەم يەتكۈزۈش ئۈچۈن ئاجرىتىلغان پۇل مىقدارى بولۇپ، ئۇنىڭ ئىچىدە ئىنسانىيەت ياردەم پۇلى 20 مىليون دوللار، قالغان 16 مىليون دوللار ئىقتىسادىي ياردەم پۇلى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئىراق قوشۇنلىرى كۇۋەيت ئۈستىدىن ھۇجۇم قوزغىغاندىن كېيىن، ئىراق ئارمىيىسى كۇۋەيتتىن چېكىنىپ چىقىپ كېتىشتىن بۇرۇن كۇۋەيتنىڭ نەپت بايلىقىغا ۋەھشىيلەرچە بۇلاڭ - تالاڭ قىلغان. بۇ ھال پارس قولتۇقى رايونىدىكى ئېكولوگىيىلىك مۇھىتقا ئېغىر دەرىجىدە زىيان سالغان. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئىراق ئارمىيىسى كۇۋەيتتىن چېكىنىپ چىقىپ كېتىشتىن بۇرۇن كۇۋەيتنىڭ نەپت بايلىقىغا ۋەھشىيلەرچە بۇلاڭ - تالاڭ قىلغان. بۇ ھال پارس قولتۇقى رايونىدىكى ئېكولوگىيىلىك مۇھىتقا ئېغىر دەرىجىدە زىيان سالغان. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئىراق ئارمىيىسى كۇۋەيتتىن چېكىنىپ چىقىپ كېتىشتىن بۇرۇن كۇۋەيتنىڭ نەپت بايلىقىغا ۋەھشىيلەرچە بۇلاڭ - تالاڭ قىلغان. بۇ ھال پارس قولتۇقى رايونىدىكى ئېكولوگىيىلىك مۇھىتقا ئېغىر دەرىجىدە زىيان سالغان. ئۇنىڭ ئۈستىگە

جەمئىي 106 دۆلەت ئىراقنىڭ سودا ئېمبارگوسىنى يوقىتىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەنىنىڭ مۇئاۋىن ژۇڭلىسى ژۇشۇچيەن بۈگۈن دىياۋيۈيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا سابىق دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى دوكتور ھېنرى كېسىنگېر بىلەن كۆرۈشتى. ئۇ كېسىنگېرنىڭ بۇ قېتىم خەنچېڭدا زىيارەتتە بولۇشى ھەم شىمالىي چاۋشيەن بىلەن جەنۇبىي چاۋشيەن ھاسىل قىلغان كېلىشىمنىڭ نەتىجىسى، ھەم رەئىس كىم ئىرسېننىڭ قەتئىي نىيەتكە كەلگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى.

يەن خېگمو يەنە شىمالنىڭ تەرەپنىڭ ب د ت غا كىرىشى، جەنۇبىي چاۋشيەن بىلەن ئامېرىكىنىڭ «ھەمكارلىق روھى» يىللىق بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىر ئۆتكۈزۈشىنى توختىتىشنى تەلەپ قىلىش قاتارلىق شىمالىي چاۋشيەنىنىڭ زىيارەتتە بولۇپ كېتىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېرىۇسىپل، 5 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ياۋروپا ئورتاق گەۋدىسى كومىتېتى پارس قولتۇقى رايونىدىكى كرىزىس تۇرۇپ پەيلىدىن ئىشوردانىيىدە تۇرۇپ قالغان مۇساپىرلار ئۈچۈن بۇگۈن 18 مىليون دوللار ئاجرىتىشنى قارار قىلدى.

بۇ كومىتېتنىڭ باياناتچىسى بۇ خەۋەرنى جاكارلىغاندا مۇنۇلارنى ئاشكارىلىدى: كومىتېت يەنە بۇگۈنكى مۇنازىرىدە «بىرلىككە كەلتۈرۈش شەرتنامىسى»گە يېشىل پارتىيە قارشى تۇرغاندىن باشقا، ئۆكتىچىلەر پارتىيىسى، سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان پارتىيىلەرنىڭ مۇتلەق كۆپ سانلىدىكى پارلامېنت ئەزالىرى قوشۇلدى.

«بىرلىككە كەلتۈرۈش شەرتنامىسى»نى ئىككى گېرمانىيە ھۆكۈمىتى ئىمزالىغان، بۇ شەرتنامە دېموكراتىك گېرمانىيىنىڭ 10- ئاينىڭ 3- كۈنى غەربىي گېرمانىيىگە قوشۇلۇشىنىڭ قانۇنىي ئاساسى بولىدۇ. «بىرلىككە كەلتۈرۈش شەرتنامىسى» غەربىي گېرمانىيىنىڭ «نېگىزلىك قانۇنى» (ئاساسىي قانۇن)نىڭ بەزى مادىدىلىرىدا تۈزىتىش كىرگۈزۈشكە چېتىلىدىغانلىقتىن، پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىنىڭ كۆپچىلىكى قوشۇلغاندىلا ماقۇللىنىشى كېرەك.

«بىرلىككە كەلتۈرۈش شەرتنامىسى» 9- ئاينىڭ 20- كۈنى ئاخىرقى قېتىم ئاۋازغا قويۇلۇپ ماقۇللىنىدۇ.

ئىككى گېرمانىيەنى بىرلىككە كەلتۈرۈش شەرتنامىسى غەربىي گېرمانىيە پارلامېنتىدا بىر ئوقۇپ ئۆتۈش بىلەن ماقۇللاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بون، 5- سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ئىككى گېرمانىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش توغرىسىدىكى دۆلەت شەرتنامىسىنىڭ ئىككىنچىسى - «بىرلىككە كەلتۈرۈش شەرتنامىسى» بۇگۈن غەربىي گېرمانىيە ئۇتتېپاق پارلامېنتىدا بىر قېتىم ئوقۇپ ئۆتۈلۈپ مۇنازىرىگە قويۇلغاندا مۇتلەق كۆپ ئاۋاز بىلەن ماقۇللاندى.

ئىران چەت ئەل قوشۇنلىرىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدىن چىقىپ كېتىشىنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران، 7- سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ئىران زۇڭتۇڭى رافسانجانى بۈگۈن مەركىزىي ئۆلكىنىڭ مەركىزى ئاراختا شۇ جايدىكى مۇخبىرلارغا سۆھبەت بېرىپ قىلىپ، ئامېرىكىنى پارس قولتۇقى رايونىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشكە دەۋەت قىلدى.

رافسانجانى ئىران چەت ئەل قوشۇنلىرىنىڭ ئىسلامنىڭ مۇقەددەس جايىنىڭ يېنىدا تۇرۇشىغا چىدىماپ تۇرالمايدۇ، دېدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ سەئۇدى ئەرەبىستانىدا ھەربىي كۈچلەرنى توپلىشى سەئۇدى ئەرەبىستانىدىكى ئىسلامنىڭ مۇقەددەس جايىغا قىلىنغان تەھدىت.

رافسانجانى ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا قوشۇنلىرى ئىسلامنىڭ مۇقەددەس جايىدىن چىقىپ كەتمەيدىغان بولسا، ئىسلام ئەللىرى بىرلىشىپ ئۇنى قوغلاپ چىقىرىدۇ.

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، ئامېرىكا پارس قولتۇقى رايونىغا تەخمىنەن 100 مىڭ كىشىلىك قوشۇن ئورۇنلاشتۇرغان.

ئوچېربات موڭغۇلىيىنىڭ زۇڭتۇڭلۇقىغا سايلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۇلانباتۇر، خەۋىرى. مۇشۇ ئايىنىڭ 3 - كۈنى ئېچىلغان موڭغۇلىيە خەلق ئىنقىلابىي پارتىيىسىنىڭ 12 - نۆۋەتلىك چوڭ خەلق خۇرالىنىڭ 1 - سانلىق يىغىنىدا پىكىسالما ئوچېربات موڭغۇلىيىنىڭ تۇنجى زۇڭتۇڭلۇقىغا سايلاندى.

پ. ئوچېربات 9 - ئايدا 4 - كۈنى قەسەم بېرىپ ۋەزىپە تاپشۇرۇۋالدى.

گېئولوگىيە مىنىستىرى، دۆلەت تاشقى ئىقتىسادىي ئالاقە ۋە تەمىنات مىنىستىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەردە بولغان، 1990 - يىل 3 - ئايدىن باشلاپ موڭغۇلىيە چوڭ خەلق خورالىنىڭ رەئىسى بولغان.

پ. ئوچېربات 9 - ئايدا 4 - كۈنى قەسەم بېرىپ ۋەزىپە تاپشۇرۇۋالدى.

جەمئىي 106 دۆلەت ئىراققا سودا ئېمبارگوسى يۈرگۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 7 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ب د ت نىڭ باش كاتىپى فېرېزدېكۇللار بۈگۈن مۇنداق دېدى: ب د ت غا ئەزا 106 دۆلەت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ماقۇللىغان ئىراققا سودا ئېمبارگوسى يۈرگۈزۈش قارارىنى ئىجرا قىلىشقا باشلىدى.

باش كاتىپنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە سۇنغان بىر دوكلاتىدا مۇنداق دېيىلىدۇ: بۇ 106 دۆلەت ب د ت غا ئۇزلىرىنىڭ 661 - نومۇرلۇق قارارىنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى دوكلات قىلدى.

بۇ دۆلەتلەر ئىچىدە ھىندىستان، ئىئوردانىيە، لىۋان، فىلىپپىن، رۇمىنىيە، سىرىلانكا، تۇنىس ۋە يۇگوسلاۋىيە قاتارلىق توققۇز دۆلەت خەۋپسىزلىك كېڭىشىدىن ئۇزلىرىنىڭ ئېمبارگو يۈرگۈزۈش تەدبىرلىرىنى ئىجرا قىلغاندىن كېيىن كېلىپ چىققان ئىقتىسادىي مەسىلىلەرنى ئويلىشىپ كۆرۈشنى تەلەپ قىلدى.

ئېيتىشلارغا قارىغاندا، خەۋپسىزلىك كېڭىشى جازالاش كومىتېتىدىن يۇقىرىدىكى دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي قىيىنچىلىقلىرىنى قانداق ھەل قىلىش توغرىسىدا دوكلات سۇنۇشنى تەلەپ قىلغان.

سادام يەنە «غازات چېكى» قىلدىغانلىقىنى ئېيتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 5-سېنتەبر تېلېگراممىسى. ئىراق زۇڭتۇڭى سادام ھۈسەيىن بۈگۈن ئىراقلىقلار، ئەرەبلەر ۋە پۈتۈن دۇنيا مۇسۇلمانلىرىغا يوللىغان خېتىدە يەنە چەت ئەل ھەربىي كۈچلىرىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدىكى مەۋجۇددىيىتىگە قارشى «غازات جېكى» قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

سادام ئىراقنىڭ جازالاشتىن قورقمايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى. بىراق ئۇ مۇنداق دېدى: ب د ت قوللانغان ئىراققا ئېمبارگو يۈرگۈزۈش ھەرىكىتى تۈپەيلىدىن، ئىراق تىكى بالىلار ئازاب - ئوقۇبەت ئىچىدە تۇرۇۋاتىدۇ.

سادام مۇنداق دېدى: ئىراق «ياۋۇزلۇقنىڭ مەنبەسى»گە قارشى تۇرۇش ئۇرۇشىدا غەلبە قىلىدۇ، ئىراق خەلقى «قۇربان بېرىشكە تەييار». ئۇ مۇنداق دېدى: ئىراق ئۇزاق سىناقلاردىن ئۆتكەن 1 مىليون كىشىلىك مۇنتىزىم قوشۇنىغا ئىگە بولغاندىن باشقا، يەنە 5 مىليون زاپاس ھەربىينى سەپەرۋەر قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: «بىز بارلىق ئەرەب ئەللىرىنىڭ ئامېرىكىسلىق كاپىرلارغا قارشى كۈرەش قىلىشىنى، بۇ چەت ئەللىكلەرگە يېقىنلىشىدىن ئەگەشكەن ئەرەب گۇماشتىلىرىغا قارشى كۈرەش قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلىمىز.»

ئىراق 8 - ئايىنىڭ 2 - كۈنى كۈۋەيتكە تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەندىن كېيىن، ھازىرغىچە مىسىر، ماراكەش ۋە سۇرىيە قاتارلىق ئەرەب ئەللىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 22 دۆلەت پارس قولتۇقى رايونىغا قۇرۇقلۇق قىسىملىرىنى جەڭ ئايروپىلانلىرى ۋە پاراخوت ئەۋەتتى ياكى ئەۋەتمەكچە قوشۇلدى. بۇ رايونغا توپلانغان ھەر قايسى دۆلەت قىسىملىرىنىڭ ئومۇمىي ئەسكىرىي كۈچى 65 مىڭ كىشىگە، پاراخوتى 70 نەچچىگە يەتتى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭىيولچاق كوچىسى 1-نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 43701، 43712، 43722، 43723، 43733، 43734، ئىلان بۆلۈمىنىڭ تېلېفون نومۇرى: 56783، تېلېگراف نومۇرى: 5023، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق پاسسى: 3 يۈەن 90 پۇل، پارچە پاسسى: 13 پۇل، گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102

شنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 — 0002/Z

(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)

شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1990 - يىل

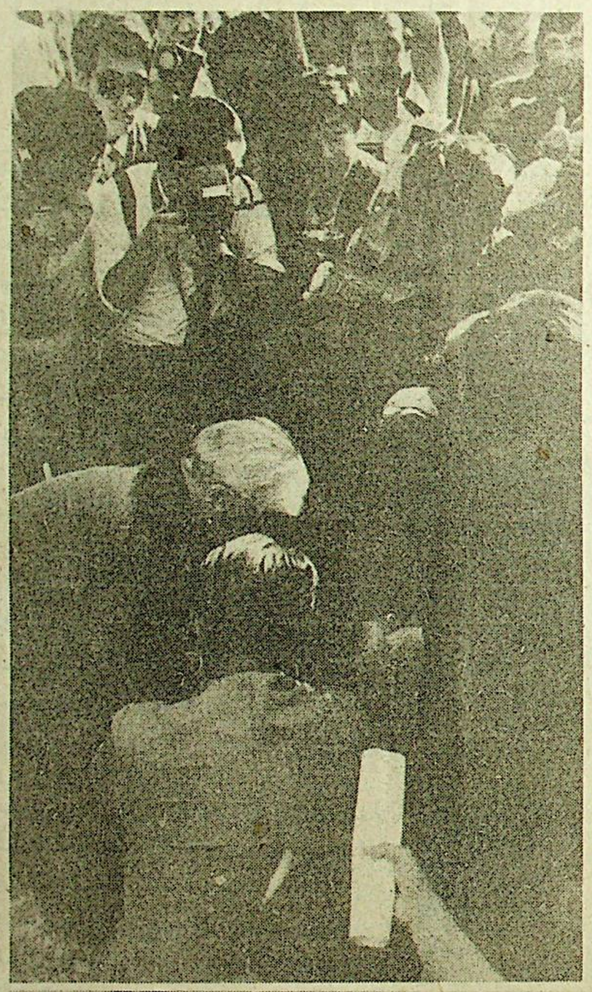
سېنتەبر

15

شەنبە

«خەلق گېزىتى» دىن ئېلىندى

تارىخىي دەقىقە

— «ئاسىيا-ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇقى 2-كۆۋرۈكى» پۈتۈن لىنىيە بويىچە تۇتاشتۇرۇلدى

↑ جۇڭگو تەرەپ بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى تەرەپنىڭ رېلىس ياتقۇزۇش ماشىنىلىرى جۇڭگو لەنجۇ - شىنجاڭ تۆمۈر يولى بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى تۈركىستان - سىبىرىيە تۆمۈر يولىنىڭ رېلىسىنى تۇتاشتۇرۇش نەق مەيدانىدا رېلىسنى بىرلا ۋاقىتتا تۇتاشتۇرۇشقا تەييار تۇرماقتا.

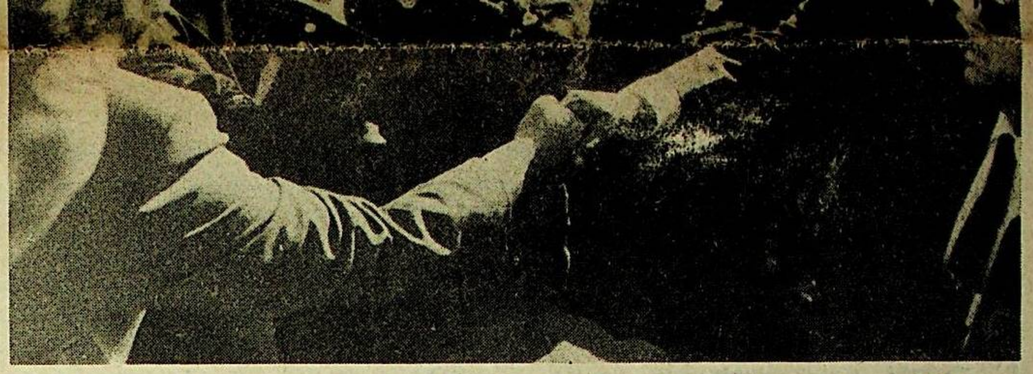
جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 41 يىللىقى
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 35 يىللىقى تەبرىكلەيمىز

← جۇڭگو تۆمۈر يول مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سۈن يۈڭفۇ بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى نېكىكىن ئاخىرقى تۈككى ئۇلىنىشى چېكىتماقتا.

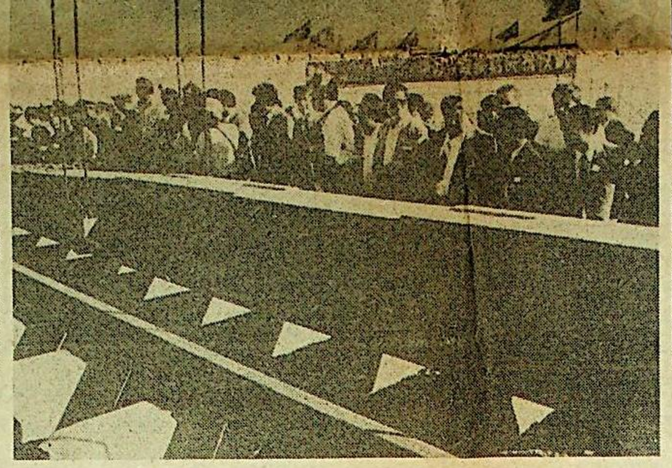

↓ جۇڭگولۇق رېلىس ياتقۇزۇش ماشىنىسى ئاخىرقى بىر بۆلەك رېلىسنى ئاستا - ئاستا ياتقۇزدى.

بۇ بەتتىكى سۈرەتلەرنى ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۈن تارتقان

↑ جۇڭگو شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى تۇمۇر داۋامەت بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى قازاقستان جۇمھۇرىيتى مىنىستىرلار سوۋېتلىك رەئىسى تۇزاقباي كارامانوۋ جۇڭگو لەنجۇ - شنجاڭ تۇمۇرىولى بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى تۇركستان - سىبىرىيە تۇمۇرىولى رېلىسلىك مۇڭە پىيە قىيەتلىك تۇتاشتۇرۇلغانلىقىنى تۇز تارا تەبرىكلەشمەكتە.

↑ جۇڭگو مەخسۇس يولۇچىلار پويىزلىك باشلىقى لۇ شۇلەن (سولدىن 2 - كىشى) بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقىلىك مەخسۇس يولۇچىلار پويىزى باشلىقى راقات بايقاشوۋ (ئوڭدىن 2 - كىشى) سەممىي سۆزلەشمەكتە.

خەلقلەرمىز ئالاقە قىلىشقا ئىنتىزار

ـــ جۇڭگو-سوۋېت تۇمۇرىولىنىڭ رېلىس تۇتاشتۇرۇش نەق مەيدانىدىن خاتىرىلەر

تۇرمۇخبىرىمىز فەن شىيىن

ئالاتاۋ ئېغىزى 12 - سېنتەبىر كۈنى تارىختىن بۇيان تۇنجى قېتىم بايرام كۈنلىرىدەك قىزىپ كەتتى.

جۇڭگو ئالاتاۋ ئېغىزى ئىستانسىسى ھەم سوۋېت ئىتتىپاقى دوستلۇق ئىستانسىسىغا يىغىلغان جۇڭگولۇق ۋە سوۋېت ئىتتىپاقلىق مېھمانلار تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە ۋاقىتنىڭ يېتىپ كېلىشىنى ئوخشاش ھاياجان بىلەن كۈتۈشتى.

بېيجىڭ يازلىق ۋاقتى سائەت 11 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە، ئىككى دۆلەتتىن كەلگەن مېھمانلار تەڭلا دېگۈدەك جۇڭگو - سوۋېت تۇمۇرىولىنىڭ رېلىس تۇتاشتۇرۇش مەيدانىغا كىرىپ كېلىشتى. ئۇلار تەبرىكلەش مۇراسىمى رىياسەتچىسىنىڭ ئېلان قىلىشىنى كۈتۈپ تۇرماستىنلا، قول سىقىشىپ كۈرۈشتى. جۇڭگو تۇمۇرىول مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى كولوچىنى ئېلىپ، ئۇلچەملىك رېلىس ۋە كەڭ رېلىسنىڭ ئۇبىتىلىرىنى چېكىتىپ بولغاندىن كېيىن، ئىشلەتكەن كولوچنى شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى تۇمۇر داۋامەت ۋە سوۋېت ئىتتىپاقى قازاقستان جۇمھۇرىيىتى مىنىستىرلار سوۋېتلىك رەئىسى تۇزاقباي كارامانوۋقا بەردى. تۇمۇر داۋامەت كولوتروپ ئاممىغا ئونلۇك ھالدا: «جۇڭگو - سوۋېت ئىتتىپاقى تۇمۇرىولىنىڭ غەلىبىلىك تۇتاشتۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەيلى!» دېگەنىدە. پۈتۈن مەيدانىدا قىزغىن ئالقىش سادالىرى ياڭرىدى.

ئوركستىر ئەتىرىتى شادلىق مۇزىكىلىرىنى ئورۇندىدى. جۇڭگو - سوۋېت ئىتتىپاقى رېلىس ياتقۇزۇش ماشىنىلىرى گۈدۈك چېلىپ، ئۇز تۇمۇرىولىنىڭ تۇتاشتۇرۇلغان نۇقتىسىدىن 100 مېتر ئالدىغا ئۆتۈشتى. مەيدانىدىكى كىشىلەر بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ، ئاسىيا - ياۋروپا چوڭ قورۇقلۇقى كۆۋرۈكى تۇتاشتۇرۇلغان بۇ كۈننىڭ ھەقىقەتەن يېتىپ كەلگەنلىكىگە ھەقىقىي ئىشەندى.

مەن سوۋېت ئىتتىپاقى قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى نېككىتىي جۇڭگو - سوۋېت تۇمۇرىولىنىڭ رېلىس تۇتاشتۇرۇش مۇراسىمىغا قاتنىشىش جەھەتتىكى تەسراتىنى سۆزلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدىم. بۇ مۇئاۋىن مىنىستىر قىزىقچىلىق بىلەن كولوپ تۇرۇپ: «بۈگۈن مېنىڭ يېڭى كېسىم كېسىۋالغانلىقىمغا قارىماستىن!» دېدى. تو ھەقىقەتەن كۆك يۈڭ رەختتىن تىكىلگەن تۇمۇرىيول خادىملىرى كېسىمى كېسىۋالغاندى.

سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ نورۇستوۋ ئىسملىك بىر ئىشچىسى جۇڭگو تۇمۇرىيول مىنىستىرلىكىنىڭ باش مەسئۇل ئىقتىسادچىسى جاڭ يۈمېنىڭ ئالدىغا كېلىپ. ئونىڭدىن: «بىز جۇڭگو لەنجۇ - شنجاڭ تۇمۇرىيولى غەربىي ئۇچاستكا قۇرۇلۇشىنىڭ رەسىملىك قوللانىسىنى كۆردۇق. نۇرغۇن ئىستانسىلار ناھايىتى چىرايلىق سېلىنىپتۇ. سىلەر سوۋېت ئىتتىپاقىغىمۇ چىرايلىق ئىستانسىلارنى سېلىپ بېرىشنى خالامسىلەر؟» دەپ سورىغاندا، باش مەسئول ئىقتىسادچى جاڭ يۈمېن: «ئەلۋەتتە خالايمىز» دەپ جاۋاب بەردى. نورۇستوۋ دەرھال ئونىڭ قولىنى تۇتۇۋېلىپ. ئارقا - ئارقىدىن: «خوروشۇۋ» دېدى.

رەئىس سەھنىسىنىڭ ئوڭ يېنىدا ئۇرۇمچى تۇمۇرىيول ئىدارىسى ترانسپورت باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى لۇ شۇيىڭ بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى ئالمۇتا تۇمۇرىيول ئىدارىسى يولۇچچى توشۇش باشقارمىسىنىڭ ئايال باشلىقى خاشىنوۋا تەرجىمان لاۋ ژۇ ئارقىلىق قىزغىن پاراڭلاشتى. خاشىنوۋا مۇنداق دېدى: سوۋېت - جۇڭگو تۇمۇرىولىنىڭ تۇتاشتۇرۇلغانلىقىدىن ئىككى مەملىكەت خەلقلىرى ئىنتايىن خۇشال. 1992 - يىلى خەلقارا بىرلەشمە ترانسپورتنى يولغا قويۇش ئۇچۇن، سوۋېت ئىتتىپاقى تۇمۇرىيول تارماقلىرى پويىز خادىملىرىنى مۇلازىمەت، تىل قاتارلىق جەھەتلەردە تەربىيەلەۋاتىدۇ. ھازىر جۇڭگوغا تۇغقان يوقلاشقا، سایاھەت قىلىشقا كەلمەكچى بولۇۋاتقان بىر مۇنچە يولۇچىلار ئۇلاردىن پويىز بېلىتى قاچاندىن باشلاپ زاكاز قىلىنىدىغانلىقىنى تۇقۇشۇۋاتىدۇ. لۇ شۇيىڭ ئونىڭغا جۇڭگو تەرەپمۇ بىرلەشمە ترانسپورتنى باشلاشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىنى پائال ئىشلەۋاتقانلىقىنى ئېيتتى.

تەبرىكلەش پائالىيىتى ئاياغلىشاي دەپ قالدى، لېكىن ئىككى دۆلەتتىن كەلگەن يېڭى ۋە قەدىناس دوستلار ئايرىلىشقا قىيماي، بەزىلىرى خاتىرە ئۈچۈن بىرلىكتە سۈرەتكە چۈشسە، بەزىلىرى تۇز ئارا خاتىرە بۆيۇم تەقدىم قىلىشتى...

ئىككى تەرەپنىڭ يولۇچىلار پويىزى جۇڭگو - سوۋېت تۇمۇرىيولى تۇتاشتۇرۇلغان نەق مەيدانىدىن ئاستا - ئاستا ئايرىلدى، ئىككى تەرەپنىڭ كىشىلىرى ۋاگوننىڭ دېرىزىلىرىدىن بېشىنى سىرتقا چىقىرىپ، قول ئىشارىتى بىلەن تۇز ئارا ھۇرمەت بىلدۇرۇشتى.

رەئىس تۇمۇر داۋامەت پويىزدا تۇزاققىچە ھاياجىنىنى باسالماي قالدى، ئۇ: «بۈگۈنكى كەيپىيات كىشىنى ئىنتايىن تەسىرلەندۈرىدۇ، جۇڭگو - سوۋېت ئىتتىپاقى خەلقلىرى ئالاقلىشىشقا ئىنتىزار» دېدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تۇنجى نۆۋەتلىك ماتورلۇق قىسىم مۇنتىزىم بەنلىرىنىڭ ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسى باشلاندى

ۋاڭ ئېنماۋ، بادەي، جىن يۈنخۇي قاتارلىق كىشىلەر باشلىنىش مۇراسىمىغا قاتناشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز دۇڭ فېڭ خەۋەر قىلدۇ: 9 - ئاينىڭ 11 - كۈنى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تۇنجى نۆۋەتلىك ماتورلۇق قىسىم مۇنتىزىم بەنلىرىنىڭ ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسى باشلاندى. ۋاڭ ئېنماۋ، بادەي، جىن يۈنخۇي قاتارلىق كىشىلەر باشلىنىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

باشلىنىش مۇراسىمىدا ماھارەت كۆرسىتىشكە قاتناشقان كوماندىر - جەڭچىلەر تاماشىبىنلارغا چامباشچىلىق، دۆم چۆشۈش گۈمپىسى، ئادەم تۇتۇش - ئېلىشىش گۈمپىسى، قالقان - كالتەك گىمناستىكىسى، موتسكلىتتا ئالاھىدە ماھارەت كۆرسىتىش، يەل گۈمپىسى، يامىشىش قاتارلىق سەككىز مۇسابىقە تۈرى بويىچە ماھارەت كۆرسەتتى. بادەي ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە (ئاخىرى 4 - بەتتە)

سوۋېت ئىتتىپاقى ۋەكىللەر تۈركىيىدىن مەملىكىتىگە قايتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز دۇەن كەيىۋەن خەۋەر قىلدۇ: سوۋېت ئىتتىپاقى قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتى پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى قويچىيۇپ تۇرال باشچىلىقىدىكى سوۋېت ئىتتىپاقى قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ سوۋېت - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتى ۋەكىللەر تۈركىيىدىكى دوستانە زىيارىتىنى مۇۋاپىق قىيەتلىك ئاياغلاشتۇرۇپ، 9 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇمچىدىن مەملىكىتىگە قايتتى.

بۇ ۋەكىللەر تۈركى 9 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ئۇرۇمچىگە كەلگەنىدى. ئۇلار ئۇرۇمچى، قەشقەر، ئاتۇش قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەت قىلدى. ئۇندىن كېيىن، ئىككى تەرەپ ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەدەنىيەت، سەنئەت ئالماشتۇرۇش قاتارلىق مەسىلەر توغرىسىدا كەلگۈ دائىرىدە كېڭەشتى.

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 — 0002/Z (维文)
(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)
شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1990 - يىل
سېنتەبىر
15
شەنبە

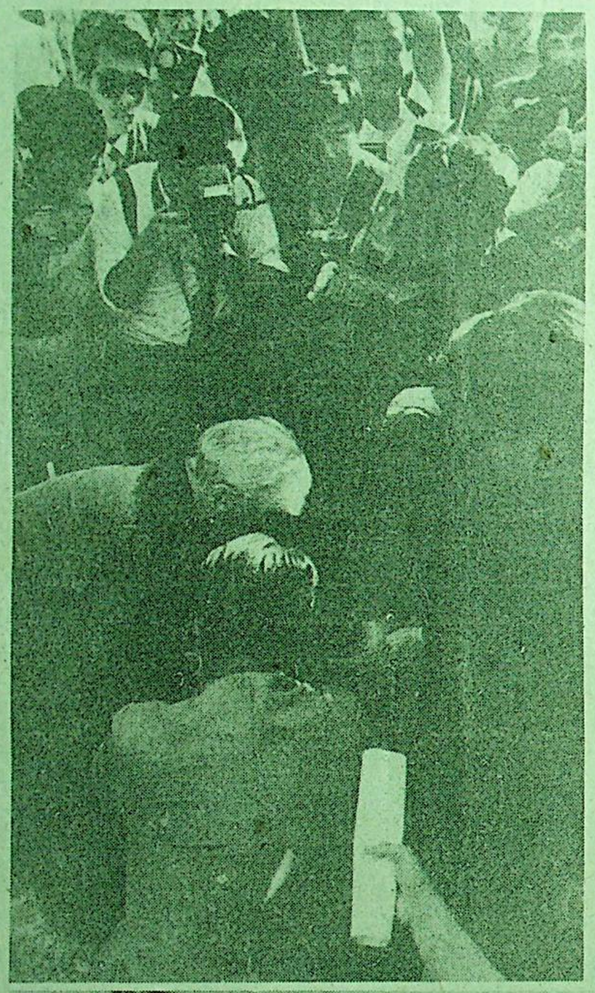

«خەلق گېزىتى» دىن ئېلىندى

تارىخىي دەقىقە

— «ئاسىيا-ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇقى 2-كۆۋرۈكى» پۈتۈن لىنىيە بويىچە تۇتاشتۇرۇلدى

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 41 يىللىقى
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 35 يىللىقى تەبرىكلەيمىز

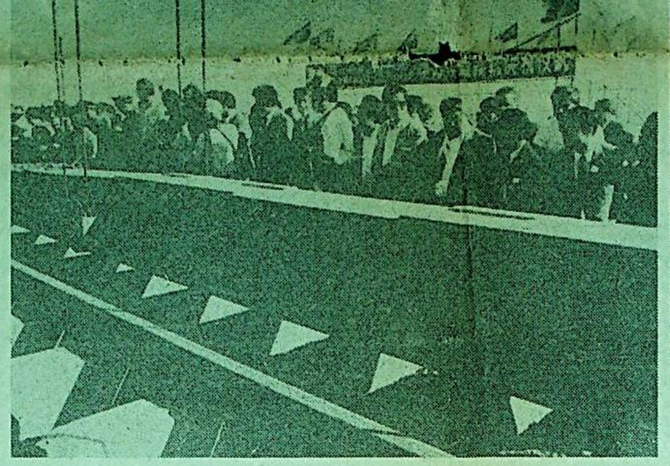
← جۇڭگو تۈمۈربول مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سۈن يۈڭفۇ بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى نېككىن ئاخرقى ئىككى ۋېنتنى چىكتىماقتا.

↓ جۇڭگونىڭ رېلىس ياتقۇزۇش ماشىنىسى ئاخرقى بىر بۆلەك رېلىسنى ئاستا - ئاستا ياتقۇزدى.

بۇ بەتتىكى سۈرەتلەرنى تۇز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۇن تارتقان

↑ جۇڭگو تەرەپ بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى تەرەپنىڭ رېلىس ياتقۇزۇش ماشىنىلىرى جۇڭگو لەنجۇ - شىنجاڭ تۈمۈريولى بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى تۇركستان - سىبىرىيە تۈمۈر يولىنىڭ تۇتاشتۇرۇش نەق مەيدانىدا رېلىسنى برلا ۋاقىتتا تۇتاشتۇرۇشقا تەييار تۇرماقتا.

↑ جۇڭگو مەخسۇس يولۇچىلار پويىزىنىڭ باشلىقى ليۇ شۇلەن (سولدىن 2 - كىشى) بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ مەخسۇس يولۇچىلار پويىزى باشلىقى راقات بايقاشوۋ (ئوڭدىن 2 - كىشى) سەممىي سۆزلەشمەكتە.

↑ جۇڭگو شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى تۇمۇر داۋامەت بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى قازاقستان جۇمھۇرىيىتى مىنىستىرلار سوۋېتىنىڭ رەئىسى تۇزاقباي كارامانوۋ جۇڭگو لەنجۇ - شىنجاڭ تۇمۇر يولى بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى تۇركستان - سىبىرىيە تۇمۇر يولى رېلىسىنىڭ مۇۋاپىق قىسىم تىلىك تۇتاشتۇرۇلغانلىقىنى تۇز ئارا تەبرىكلەشمەكتە.

خەلقلەرىمىز ئالاقە قىلىشقا ئىنتىزار

— جۇڭگو - سوۋېت تۇمۇر يولىنىڭ رېلىس تۇتاشتۇرۇشىنى قايتا مەيداندىن خاتىرىلەر

تۇزمۇخبىرىمىز فەن شىيىن

ئالاتاۋ ئېغىزى 12 - سېنتەبىر كۈنى تارىخىتىن بۇيان تۇنجى قېتىم بايرام كۈنلىرىدەك قىزىپ كەتتى.

جۇڭگو ئالاتاۋ ئېغىزى ئىستانسىسى ھەم سوۋېت ئىتتىپاقى دوستلۇق ئىستانسىسىغا يىغىلغان جۇڭگولۇق ۋە سوۋېت ئىتتىپاقلىق مېھمانلار تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە ۋاقتىنىڭ يېتىپ كېلىشىنى ئوخشاش ھاياجان بىلەن كۈتۈشتى.

بېيجىڭ يازلىق ۋاقتى سائەت 11 دىن 30 مىنۇت ئۇتكەندە، ئىككى دۆلەتتىن كەلگەن مېھمانلار تەڭلا دېگۈدەك جۇڭگو - سوۋېت تۇمۇر يولىنىڭ رېلىس تۇتاشتۇرۇش مەيدانىغا كىرىپ كېلىشتى. ئۇلار تەبرىكلەش مۇراسىمى رىياسەتچىسىنىڭ ئېلان قىلىشىنى كۈتۈپ تۇرماستىلا، قول سىقىشىپ كۈرۈشتى. جۇڭگو تۇمۇر يول مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى كولۇچىنى ئېلىپ، ئۆلچەملىك رېلىس ۋە كەڭ رېلىسنىڭ ۋېنتىلىرىنى چىڭىتىپ بولغاندىن كېيىن، ئىشلەتكەن كولۇچنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى تۇمۇر داۋامەت ۋە سوۋېت ئىتتىپاقى قازاقستان جۇمھۇرىيىتى مىنىستىرلار سوۋېتىنىڭ رەئىسى تۇزاقباي كارامانوۋقا بەردى. تۇمۇر داۋامەت كولۇچنى ئېگىز كۆتۈرۈپ ئامما ئالدىغا ھالدا: «جۇڭگو - سوۋېت ئىتتىپاقى تۇمۇر يولىنىڭ غەلىبىلىك تۇتاشتۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەيلى!» دېگەنىدە. پۈتۈن مەيدانىدا قىزغىن ئالقىش سادالىرى ياڭرىدى.

ئوركستىر ئەتىرىتى شادلىق مۇزىكىلىرىنى ئورۇندىدى. جۇڭگو - سوۋېت ئىتتىپاقى رېلىس ياتقۇزۇش ماشىنىلىرى گۈدۈك چېلىپ، ئۈز تۇمۇر يولىنىڭ تۇتاشتۇرۇلغان نۇقتىسىدىن 100 مېتر ئالدىغا ئۆتۈشتى. مەيداندىكى كىشىلەر بۇ ئەھۋالنى كۆرۈپ، ئاسىيا - ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇقى كۆرۈكى تۇتاشتۇرۇلغان بۇ كۈننىڭ ھەقىقەتەن يېتىپ كەلگەنلىكىگە ھەقىقىي ئىشەنىدى.

مەن سوۋېت ئىتتىپاقى قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى نېكىكىتىي جۇڭگو - سوۋېت تۇمۇر يولىنىڭ رېلىس تۇتاشتۇرۇش مۇراسىمىغا قاتنىشىش جەھەتتىكى تەسراتىنى سۆزلەپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدىم. بۇ مۇئاۋىن مىنىستىر قىزىقچىلىق بىلەن كولۇپ تۇرۇپ: «بۈگۈن مېنىڭ يېڭى كېيىم كىيىۋالغانلىقىمغا قارىمامسىز!» دېدى. ئۇ ھەقىقەتەن كۆك يۈڭ رەختتىن تىكىلگەن تۇمۇر يول خادىملىرى كىيىمى كىيۋالغانىدى.

سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ نورۇستوۋ ئىسملىك بىر ئۇنۋېرى جۇڭگو تۇمۇر يول مىنىستىرلىكىنىڭ باش مەسئۇل ئىقتىسادچىسى جاڭ يۈمېنىڭ ئالدىغا كېلىپ. ئۇنىڭدىن: «بىز جۇڭگو لەنجۇ - شىنجاڭ تۇمۇر يولى غەربىي تۇچاستكا قۇرۇلۇشىنىڭ رەسمىلىك قوللانمىسىنى كۆردۈڭ. نۇرغۇن ئىستانسىلار ناھايىتى چىرايلىق سېلىنىپتۇ. سىلەر سوۋېت ئىتتىپاقىغىمۇ چىرايلىق ئىستانسىلارنى سېلىپ بېرىشنى خالامسىلەر؟» دەپ سورىغاندا، باش مەسئول ئىقتىسادچى جاڭ يۈمېن: «ئەلۋەتتە خالايمىز» دەپ جاۋاب بەردى. نورۇستوۋ دەرھال ئونلۇق قولىنى تۇتۇۋېلىپ. ئارقا - ئارقىدىن: «خوروشۇۋ» دېدى.

رەئىس سەھنىسىنىڭ ئوڭ يېنىدا ئۇرۇمچى تۇمۇر يول ئىدارىسى تىرانسپورت باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ليۇ شۇيلىك بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى ئالمۇتا تۇمۇر يول ئىدارىسى يولۇچى توشۇش باشقارمىسىنىڭ ئايال باشلىقى خاشىنوۋا تەرجىمان لاۋ ژۇ ئارقىلىق قىزغىن پاراڭلاشتى. خاشىنوۋا مۇنداق دېدى: سوۋېت - جۇڭگو تۇمۇر يولىنىڭ تۇتاشتۇرۇلغانلىقىدىن ئىككى مەملىكەت خەلقلىرى ئىتتايىن خۇشال. 1992 - يىلى خەلقئارا بىرلەشمە تىرانسپورتنى يولغا قويۇش ئۇيۇشما، سوۋېت ئىتتىپاقى تۇمۇر يول تارماقلىرى پويىز خادىملىرىنى مۇلازىمەت، تىل قاتارلىق جەھەتلەردە تەربىيەلەۋاتىدۇ. ھازىر جۇڭگوغا تۇغقان يوقلاشقا، سايا ھەت قىلىشقا كەلمەكچى بولۇۋاتقان بىر مۇنچە يولۇچىلار ئۇلاردىن پويىز بىلىتى قاچاندىن باشلاپ زاكاز قىلىنىدىغانلىقىنى ئۇقۇشۇۋاتىدۇ. لىۇ شۇيلىك ئۇنىڭغا جۇڭگو تەرەپمۇ بىرلەشمە تىرانسپورتنى باشلاشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىنى پائال ئىشلەۋاتقانلىقىنى ئېيتتى.

تەبرىكلەش پائالىيىتى ئاياغلىشاي دەپ قالدى، لېكىن ئىككى دۆلەتتىن كەلگەن يېڭى ۋە قەدىناس دوستلار ئايرىلىشقا قىيمايى، بەزىلىرى خاتىرە ئۈچۈن بىرلىكتە سۈرەتكە چۈشسە، بەزىلىرى ئۆز ئارا خاتىرە بۈيۇم تەقدىم قىلىشتى...

ئىككى تەرەپنىڭ يولۇچىلار پويىزى جۇڭگو - سوۋېت تۇمۇر يولى تۇتاشتۇرۇلغان نەق مەيداندىن ئاستا - ئاستا ئايرىلدى، ئىككى تەرەپنىڭ كىشىلىرى ۋاگوننىڭ دېرىزىلىرىدىن بېشىنى سىرتقا چىقىرىپ، قول ئىشارىتى بىلەن ئۆز ئارا ھورمەت بىلدۈرۈشتى.

رەئىس تۇمۇر داۋامەت پويىزدا تۇزاققىچە ھاياجىنىنى باسالماي قالدى، ئۇ: «بۈگۈنكى كەيپىيات كىشىنى ئىنتايىن تەسىرلەندۈرىدۇ، جۇڭگو - سوۋېت ئىتتىپاقى خەلقلىرى ئالاقىلىشىشقا ئىنتىزار» دېدى.

قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك ماتورلۇق قىسىم مۇنتىزىم بەنلىرىنىڭ ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسى باشلاندى

ۋاڭ ئېنماۋ، بادەي، جىن يۈنخۇي قاتارلىق كىشىلەر باشلىنىش مۇراسىمىغا قاتناشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز دۇڭ فېڭ خەۋەر قىلدى: 9 - ئاينىڭ 11 - كۈنى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تۇنجى نۆۋەتلىك ماتورلۇق قىسىم مۇنتىزىم بەنلىرىنىڭ ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسى باشلاندى. ۋاڭ ئېنماۋ، بادەي، جىن يۈنخۇي قاتارلىق كىشىلەر باشلىنىش مۇراسىمىدا ماھارەت كۆرسىتىشكە قاتناشقان كوماندىر - جەڭچىلەر تاماشىبىنلارغا چامباشچىلىق، دۇم چۈشۈش گۇمپىسى، ئادەم تۇتۇش - ئېلىشىش گۇمپىسى، قالقان - كالتەك گىمناستىكىسى، موتسكلىتتا ئالاھىدە ماھارەت كۆرسىتىش، يەل گۇمپىسى، يامىشىش قاتارلىق سەككىز مۇسابىقە تۈرى بويىچە ماھارەت كۆرسەتتى. بادەي ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

سوۋېت ئىتتىپاقى ۋەكىللەر ئۆمىكى ئۇرۇمچىدىن مەملىكىتىگە قايتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز دۇەن كەييۇەن خەۋەر قىلدى: سوۋېت ئىتتىپاقى قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتى پەنلەر ئاكادېمىيەسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى قويچىيۇپ تۇرال باشچىلىقىدىكى سوۋېت ئىتتىپاقى قىرغىزستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ سوۋېت - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتى ۋەكىللەر ئۆمىكى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دوستانە زىيارىتىنى مۇۋاپىق قىيەتلىك ئاياغلاشتۇرۇپ، 9 - ئاينىڭ 11 - كۈنى ئايرۇپلان بىلەن ئۇرۇمچىدىن مەملىكىتىگە قايتتى.

بۇ ۋەكىللەر ئۆمىكى 9 - ئاينىڭ 4 - كۈنى ئۇرۇمچىگە كەلگەنىدى. ئۇلار ئۇرۇمچى، قەشقەر، ئاتۇش قاتارلىق جايلارنى ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەت قىلدى. ئۇندىن كېيىن، ئىككى تەرەپ ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەدەنىيەت، سەنئەت ئالماشتۇرۇش قاتارلىق مەسىلەر توغرىسىدا كەڭ دائىرىدە كېڭەشتى.

ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلەتكە كۈپلەپ ئاشلىق سېتىپ بېرەيلى

ئىلى ۋىلايىتىدە يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش سۈرئىتى تېز بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇرات ئىبراھىم خەۋەر قىلدۇ: ئىلى ۋىلايىتىدە 8 - ئاينىڭ 25 - كۈنگىچە سېتىۋېلىنغان بۇغداي 218 مىليون 163 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، تۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 111 مىليون 370 مىڭ كىلوگرام ئېشىپ كەتتى.

بۇ ۋىلايەتتىكى ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرى بۇ يىل دېھقانلارنىڭ ئاشلىق سېتىش بېرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاش ئۈچۈن، كۆپ خىل شەكىلدىكى مۇلازىمەتنى يولغا قويۇپ، دېھقانلارنىڭ ئاشلىق سېتىپ بېرىشىگە ئوڭايلىق يارىتىپ بەردى. كادىرلارنى ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ، جايلارنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. دېھقانلارغا مول ھوسۇل ئالغاندا دۆلەتنى ئۇنتۇماسلىق ھەققىدە تەربىيە بېرىپ، ئۇلارنى ئاشلىق سېتىپ بېرىشكە رىغبەتلەندۈردى. شۇڭا بۇ ۋىلايەتتە ئاشلىق سېتىۋېلىش سۈرئىتى تېز بولدى. غۇلجا شەھىرى بۇ يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى 3 مىليون 580 مىڭ كىلوگرام ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. ھازىر بۇ ۋىلايەتتە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ئىشى قىزغىن داۋام قىلماقتا.

توققۇزتارا ناھىيىسى تاشتۆپە يېزا «ئىتتىپاق» كەنتىدىكى كومپارتىيە ئەزاسى ئورمۇھەممەت بۇ يىل دۆلەتكە 20 تونىدىن ئارتۇق بۇغداي سېتىپ بەرگەندىن باشقا، دېھقانلارنى 11 تونا سورتلۇق ئۇرۇقلۇق بىلەن تەمىنلىدى.

سۈرەتتە: ئورمۇھەممەت بۇغداي قاچىلماقتا.

ئەسمىتۇل نەسرۇللا، روزىمەھەممەت ئابلىكىم فوتوسى

قاغىلىق ناھىيىسىدىكى دېھقانلار ئېشىنچە ئاشلىقلارنى بەس - بەس بىلەن دۆلەتكە سېتىپ بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئادالەت ھەمدۇللا خەۋەر قىلدۇ: جىمسار ناھىيىسىدىكى دېھقانلار مول ھوسۇل ئالغاندا دۆلەتنى، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى ئويلاپ، بۇ يىل 8 - ئاينىڭ 24 - كۈنگىچە دۆلەتكە 1 مىليون 780 مىڭ كىلوگرامدىن كۆپرەك يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەردى. بۇ، ۋەزىپىنىڭ 70 پرسەنتنى ئىگىلەيدۇ.

بۇ يىل بۇ ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار ۋە ۋە ئاشلىق تارماقلىرى توختىم بويىچە يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇندىشىغا ھەقلىق كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى مەركىزى خىزمەت سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇلدى. توشۇش، تېپىش، ئامبارغا كىرگۈزۈش ۋە سېتىۋېلىش سۈرئىتىنى تېزلەتتى. دېھقانلارغا مول ھوسۇل ئالغاندا دۆلەتنى ئۇنتۇماسلىق، بېيىغاندا پارتىيىنىڭ مېھرى - شەپقىتىنى ئۇنتۇماسلىق توغرىسىدا تەربىيە بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى. ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلىنىشتىن ئىلگىرى، ناھىيە، يېزا - بازارلىق خەلق ھۆكۈمىتى كادىر ئاجرىتىپ، دېھقانلارنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالى، ئۆي - ئىشىك شارائىتى، ئىشلەپچىقىرىش ئەسۋابلىرى قاتارلىقلارنى ئىگىلەپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىنى ئالدىن پىلانلىق تەڭشەپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىنى كۆپەيتىپ، دېھقانلارغا ھەر جەھەتتىن قولايلىق يارىتىپ بەردى. نەتىجىدە، دېھقانلارنىڭ ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقى ئېشىپ، سېتىۋېلىش سۈرئىتى تېزلەشتى. ھازىر بۇ ناھىيىدە ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىن داۋام قىلماقتا.

ئۈرۈمچى — تۇرپان خەۋەرلىشىش تۇركابل قۇرۇلۇشى رەسمىي تاپشۇرۇۋېلىشتىن ئۆتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز خالىق ئوسمان خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلىق 7 - بەشىنچى يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى ئۇقىتىلىق قۇرۇلۇشلىرىنىڭ بىرى، شۇنداقلا، شىنجاڭدىكى تۇنجى تۇر تالالىق خەۋەرلىشىش لىنىيىسى بولغان ئۈرۈمچى — تۇرپان خەۋەرلىشىش تۇركابل قۇرۇلۇشى بۇ يىل تۆت ئاي ساناق قىلىپ ئىشلىتىلگەندىن كېيىن، 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى رەسمىي تاپشۇرۇۋېلىندى.

جەمئىي 10 مىليون 340 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان بۇ قۇرۇلۇشنىڭ ئومۇمىي تۇزۇنلۇقى 183.6 كىلومېتر بولۇپ، تۇركابلى ئىچىگە سەككىز تال نۇرتالاسى ئورنىتىلغان، لايىھەدىكى سىغىمچانلىقى 5 / 140MB بولۇپ، 1920 تال تېلېفون لىنىيىسىگە باراۋەر كېلىدۇ، كېڭەيتىپ ئىشلىتىلگەندىكى ئەڭ چوڭ سىغىمچانلىقى 5880 لىنىيە بولىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش 1989 - يىلى 5 - ئايدا ئىشلىنىشكە باشلىغان بولۇپ، قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇنلارنىڭ ئۆز ئارا زىچ ھەمكارلىشىشى، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك تىكلەش روھىنى جارى قىلدۇرۇشى نەتىجىسىدە، پەقەت بىر يىل ئىچىدىلا ئومۇمىيۈزلۈك پۈتۈپ، سىناق قىلىشقا تاپشۇرۇپ بېرىلگەنىدى. تېخنىك خادىملارنىڭ تەكشۈرۈپ سىناق قىلىشى ئارقىلىق لىنىيە ۋە ئۆسكۈنىلەرنىڭ تولۇق كۆرسەتكۈچلىرى پۈتۈنلەي تولۇقمۇ يەتكەنلىكى ئىسپاتلاندى.

بۇ قۇرۇلۇش رەسمىي ئىشلىتىشكە كىرىشكەندىن كېيىن، ھازىر جەنۇبىي شىنجاڭدا قۇرۇلۇۋاتقان «شىمىر مكرو دولقۇنلۇق» خەۋەرلىشىش قۇرۇلۇشى بىلەن شىمالىي شىنجاڭنىڭ «شىمىر مكرو دولقۇنلۇق» خەۋەرلىشىش قۇرۇلۇشىنى تۇتاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەۋەرلىشىش ئىشلىرىنى يېڭى بىر باسقۇچقا كۆتۈرىدۇ ھەمدە دۆلىتىمىزنىڭ 8 - بەشىنچى پىلانىغا كىرگۈزۈلگەن لەنجۇ - ئۈرۈمچى تۇركابل قۇرۇلۇشىغا تۇتاشتۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز بىلەن قېرىنداش ئۆلكە، شەھەرلەر ئوتتۇرىسىدىكى خەۋەرلىشىش ئىشلىرىدا مۇھىم رول ئوينايدۇ.

پىچان ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنلىرى مەكتىپى 13 يىلدىن بۇيان 40 نەچچە قارار كۆرس ئېچىپ، 3500 دىن ئارتۇق تراكتور شوپۇرلىرىنى تەربىيىلىدى.

سۈرەتتە: كۆرسانتلار دەرس پراكتىكىسىنى ئىشلىمەكتە. سېتىنىياز سايىم، سىدىق جامال فوتوسى

يەكەن بازارلىق ئاپتوموبىل رېمونت زاۋۇتى ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى مۇقىم يۇكسەلدۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز پاتىگۈل مەمتىمىن خەۋەر قىلدۇ: يەكەن بازارلىق ئاپتوموبىل رېمونت زاۋۇتىدا بۇلتۇر ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليون 159 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1980 - يىلدىكىدىن 13 ھەسسە ئاشتى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە ئىش ھەققى 1560 يۈەنگە يېتىپ، ئىككى ھەسسىيە كۆپەيدى. زاۋۇت 400 مىڭ يۈەن قەرزنى قايتۇردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق پايدا سىياسىي ئۇيغۇنلىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇردى، ياشلارغا پارتىيىنىڭ فاكىجېن - سىياسەتلىرىنى چۈشەندۈرۈش ئاساسىدا، تۆلارغا بولغان قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى، ۋەزىيەت مۇقىملىق تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن، زاۋۇتنىڭ ئىجتىمائىي كەيپىياتى ياخشىلىنىپ، ئىشلەپچىقىرىشى مۇقىم راۋاجلىنىش ئىزىغا چۈشتى.

— ئىگىلىك باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، زاۋۇت رەھبەرلىك بەزىسى بۇ ئىشنى ئىگىلەپ، ئىقتىسادىي ئۇسۇلنى ئىزچىل مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتتى. 1985 - يىلى زاۋۇتتىكى تېخنىك ئىشچىلار ماتورنى تەكشۈرۈپ سىناق قىلىش ئۆسكۈنىسىنى مۇۋاپىق قىيمەتلىك ياساپ، ئەمگەك سىجىللىقىنى يېنىكلەتتى. ئىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى. مۇلازىمەت نۇقتىسىنى 17 گە، ئىش تورىنى توققۇزغا يەتكۈزدى. زاۋۇت يەنە ھەر يىلى قىش پەسلىدىكى ئۆچ ئاي پەيتىنى ئۆتۈپ، كۈنىگە ئىككى سائەت كەسىپ بولغان ئىمكانىيەتتىن تولۇق پايدىلىنىش، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ تېخنىكا يېڭىلاشقا يېتەكلىدى. 1985 - يىلى زاۋۇتتىكى تېخنىك ئىشچىلار ماتورنى تەكشۈرۈپ سىناق قىلىش ئۆسكۈنىسىنى مۇۋاپىقلاشتۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىشنى مۇقىم يۇكسەلدۈردى.

قاغلىق ناھىيىسىدىكى دېھقانلار ئېشىنچە ئاشلىقلىرىنى بەس - بەس بىلەن دۆلەتكە سېتىپ بېرىۋاتىدۇ

ئىختىيارىي مۇئىيەنلەشتۈرۈش بارات ئەھمەت خەۋەر قىلدۇ: بۇ يىل 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 15 مىليون 761 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى 161 مىڭ كىلوگرام ئاشۇرۇپ ئورۇندىغان قاغلىق ناھىيىسىدىكى دېھقانلار يەنە 439 مىڭ 438 كىلوگرام ئېشىنچى ئاشلىقىنى دۆلەتكە سېتىپ بەردى.

ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى گۈزۈيۇەننىڭ ئېشىنچا ئاشلىق سېتىپ بەرگۈچىلەرنىڭ ئاشلىقنىڭ باھاسىنى ئون پىرسەنت ئۈستۈرۈپ سېتىۋېلىش توغرىسىدىكى، بەلگىلىمىسىنى رادىئو، ئېلېۋىزوردا تەشۋىق قىلىپ، ئېشىنچى ئاشلىق سېتىپ بەرگۈچىلەرنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى ھەمدە ناھىيە بويىچە 18 ئورۇندا ئاشلىق سېتىۋېلىش پونكتى قۇردى. ئۇلار ئېشىنچى ئاشلىق سېتىپ بەرگۈچىلەرگە قىزغىن مۇئامىلە قىلدى ۋە باھادا ئادىل بولدى. ھازىر بۇ ناھىيىدە ئېشىنچى ئاشلىق سېتىپ بەرگۈچى ئائىلىلەر كۈندىن - كۈنگە كۆپىيىپ، ئاشلىق سېتىپ بېرىش ئىشى قىزغىن داۋام قىلماقتا.

بۇ يىل قوغۇن قىس بولماقتا

ئاپتونوم رايونىمىزدا بۇلتۇر قوغۇنغا بولغان ئېھتىياجدىن تەمىنلەش ئېشىپ كەتكەنلىكى، بۇ يىل قوغۇن بىلەن تەمىنلەشتە جىددىيلىك بولدى. قوغۇنغا بولغان ئېھتىياج ئېشىپ كەتكەنلىكى ئۈچۈن، قۇمۇل ۋىلايىتى بىلەن تۇرپان ۋىلايىتىدە قوغۇننىڭ باھاسى داۋاملىق تۆۋەنلەپ، ھەر بىر كىلوگرامى 0.40 يۈەنگە چۈشتى.

تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، بۇ يىل قوغۇن بىلەن تەمىنلەشتە جىددىيلىك پەيدا بولۇشىنىڭ سەۋەبلىرى مۇنداق ئىكەن:

بىرىنچى، تەبىئىي كۈلپەت كۈلپىسى ئازىيىپ كەتكەن.

ئىككىنچى، شەرقىي شىنجاڭنىڭ نېفىتلىكىگە تۆتۈش قىلىنغانلىقى ئۈچۈن، بازار ئېھتىياجى ئېشىپ كېتىپ، بۇنىڭغا مۇناسىپ ھالدا قوغۇننىڭ باھاسى تۆۋەنلەپ كەتكەن.

قوغۇننىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىپ، شىنجاڭ قوغۇننىڭ مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى بازارلاردىكى ئىناۋىتىنى قوغداش ئۈچۈن، قۇمۇل ۋىلايىتى بىلەن تۇرپان ۋىلايىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىرتىغا چىقىرىلىدىغان قوغۇننى تەكشۈرۈش مىزانىنى تۆۋەنلەتتى.

(جۇ مىي)

ئوتتۇرا دەرىجىلىك تاۋارلارنىڭ زاپچاسلىرى بىلەنمۇ تەمىنلەش كېرەك

شاۋ لىيۇ

مەن بىر نەچچە يىلنىڭ ئالدىدا ماگىزىنلاردىن بىر چاقچۇق قازان سېتىۋالغانىدىم، ئېھتىياتسىزلىقتىن، قازاننىڭ تۆۋىقى چېقىلىپ كېتىپ، نۇرغۇن ماگىزىنلاردىن ئىزدەپ باققان بولسامۇ، ھېچ قايسىسىدىن تاپالمىغانىدىم. يېقىندا ئۈرۈمچى «قىزىل تاغ» سودا ساراىيىدا مۇشۇنداق قازان تۆۋىقى سېتىلغان ئىكەن. لېكىن قازىنمغا توغرا كەلمىدى.

ھازىر بازارلاردا ئالىي دەرىجىلىك، چىداملىق ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ زاپچاسلىرى بار، لېكىن، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك چىداملىق ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ زاپچاسلىرى ناھايىتى ئاز. بەزى ئالىي دەرىجىلىك بىر يۈرۈش چەينەك، ئىستاكانلاردىن بىرسىنىڭ ئېغىزى چېقىلىپ كەتسىلا، بۇ بىر يۈرۈش سايمان تۈز رولىنى يوقىتىپ قويىدۇ؛ بەزى ساياھەت چامادانلىرى بىر ئىككى چاقى يۇتۇپ كەتسىلا، ئارتۇقچىلىقىنى يوقىتىدۇ...

بۇ ئىشلەپچىقارغۇچى، تىجارەت قىلغۇچى ئورۇنلارنىڭ خېرىدارلار ئۈچۈن ئەترابلىق مۇلازىمەت قىلىش ئىدىيىسىنىڭ كەمچىل ئىكەنلىكىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ. ئەگەر ئىشلەپچىقارغۇچى زاۋۇت ۋە سودا تارماقلىرى ئىستېمالچىلارنىڭ ئاسان كېرەكتىن چىقىدىغان زاپچاسلارغا بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇرۇدىغان بولسا، ئىستېمالچىلارغا ئىنتايىن زور قولايلىق يارىتىپ بەرگەن بولاتتى.

ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئالتۇن زىننەت بۇيۇملىرى يەنە بازار تاپتى

ئۇنىڭدىن يىل بىر مەزگىل سۈسلىشىپ قالغان ئالتۇن زىننەت بۇيۇملىرى بازىرى بۇ يىل يازدىن بۇيان ئۈرۈمچىدە يەنە جانلىنىپ كەتتى. ئالتۇن زىننەت بۇيۇملىرى بازىرىنىڭ يەنە جانلىنىپ كېتىشىدىكى ئاساسىي سەۋەب: بىرىنچىدىن، دۆلەتنىڭ قىممەتلى ساقلاپ قېلىندىغان ئامانەت پۇللىنىڭ قوشۇمچە قىممەتنى تۈۋەنلەتكەنلىكى ۋە بانكىغا ئامانەت قويۇلغان پۇل ئۈسۈمىنىڭ تۆۋەنلىتىلگەنلىكى كىشىلەرنىڭ پۇللىنى ئامانەت قويۇش ئارقىلىق ئۇنىڭ قىممىتىنى ساقلاپ قېلىشىغا ئىنتىلىشىنى ئالتۇن ئارقىلىق قىممەتنى ساقلاپ قېلىشقا ئۈزگەرتىشكە سەۋەبچى بولۇپ، ئالتۇن زىننەت بۇيۇملىرى بازىرىنىڭ جانلىنىپ كېتىشىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى؛ ئىككىنچىدىن، ئالتۇن زىننەت بۇيۇملىرىنىڭ شەكلى يېڭىلىنىپ، يېڭى پاسوندىكى بىر مۇنچە ئالتۇن زىننەت بۇيۇملىرى، مەسىلەن، يېڭى پاسوندىكى ھەر خىل مىدالىيون، مىللىي پاسوندىكى ھەر خىل ھالقا قاتارلىقلار بۇ يىل يېڭىدىن بازارغا سېلىندى؛ ئۈچىنچىدىن، تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ كۆتۈرۈلۈشىگە ئەگىشىپ، كىشىلەرنىڭ ئىستېمال سەۋىيىسىنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىدىكى زۆرۈر بۇيۇم بولۇپ قالدى.

(چىن لۈكحۇا)

«شىنخۇا» دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ ئەتىرگۈل يېغى سېتىلماي قالدى

«شىنخۇا» دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ باغۋەنچىلىك مەيدانى بۇ يىل 300 مودىن كۆپرەك يەرگە ئەتىرگۈل تېرىپ، 23 كىلوگرام ياغ ئالغان ئىدى، ئۇنىڭغا ئىلگىرىكى يىللاردا سېتىلىپ بولماي ئېشىپ قالغان 30 كىلوگرام ئەتىرگۈل يېغىنى قوشقاندا، ھازىر 53 كىلوگرام ئەتىرگۈل يېغىغا خېرىدار يوق.

ئەتىرگۈل يېغى ئالىي دەرىجىلىك خۇشپۇراق قىلىش ماتېرىيالى، ئۇتۇكۇر ئىلىم - پەن ئەسۋابلىرىنى سېلىقلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ. ئۇچ تونىنىدىن ئارتۇق ئەتىرگۈل چىچىكىدىن ئاران بىر كىلوگرام ئەتىرگۈل يېغى ئالغىلى بولىدۇ.

(شاۋ يۇ)

مۇنەۋۋەرمائارپچى ئائىلىسى

تۇز مۇخبىرىمىز جاڭ يۈ

باغۋەن شەجەرىسى

بۇ ئاددىي ۋە تۇزگىچە ئالاھىدىلىككە ئىگە ئائىلە. ئالاھىدىلىككە ئىگە دېگىنىمىزدە، بۇ ئائىلىدىكى ئون نەچچە كىشىدىن ئىككى ئەۋلاد يەتتە كىشىنىڭ ئۆزلىرىنى مائارىپقا ئىبەغىشلىغانلىقى ۋە ئايرىم - ئايرىم ھالدا مەملىكەت، ئاپتونوم رايون ۋە ناھىيە بويىچە مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى، مۇنەۋ-ۋەر سىنىپ مۇدىرى دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشكەنلىكى كۆزدە تۇتۇلغان.

1990 يىل 8 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ خىزمىتى كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ فوندى جەمئىيىتى «مۇنەۋۋەر ماۋارىپچىلار ئائىلىسى» دېگەن خەت يېزىلغان لەۋھەنى بۇ باغۋەنلەر ئائىلىسىگە تەقدىم قىلدى.

ئەيسا ئىمىن بۇ ئائىلىدىكى تۇنجى باغۋەن. ئۇ 35 يىلدىن بۇيان ئوقۇتقۇچى، سىنىپ مۇدىرى، يېتەكچى مۇدىر، مەكتەپ مۇدىرى بولۇپ ئىشلەپ كەلدى، ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ ئۈچ مەكتەپ ئېچىپ، ئالتە مەكتەپ ئارىلىقىدا قاتناپ ئىشلىدى.

1955 - يىلى كورلا سىفەن مەكتېپىنى پۈتتۈرگەن 19 ياشلىق ئەيسا ئىمىن يۇرتى — چەرچەن ناھىيىسىنىڭ توغراقلىق يېزىسىغا كېلىپ ئوقۇتقۇچىلىق ھاياتىنى باشلىغان ئىدى.

ئۇ چاغدا چەت - ياقا، يېزا - كەنتلەردە ئوقۇتۇش ماتېرىياللىرى قىس ئىدى، شۇڭا ئەيسا ئىمىن يېزىلاردىن ئوقۇتۇش ماتېرىيالى توپلىدى، پارتا - ئورۇندۇق يېتىشمىگەنده، ئۆزى كېسەك قويۇپ كېسەكتىن ئورۇندۇق ياسىدى، دېھقانچىلىقنىڭ قاتلاڭ مەزگىلىدە ئوقۇغۇچىلار مەكتەپكە كېلەلمىگەندە، ئۇ چەقۇرۇنلىرى دەرس ئوتتى، ئۇ يەرلىك دېھقانلارنىڭ بالىلىرىنى مەكتەپكە ئەۋەتمىگەنلىكىنى كۆرۈپ، يېزلىق ھۆكۈمەت بىلەن ئالاقىلەشتى ۋە ئۇيمۇ - ئۇي يۇرۇپ، ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنى مەكتەپكە كىرىشكە سەپەرۋەر قىلدى.

تامەت ئىسمىلىك بىر ئوقۇغۇچى بىر نەچچە كۈن مەكتەپكە بېرىپ قويۇپلا ئوقۇماس بولۇپ قالدى، كەچتە ئەيسا ئىمىن ئۇنىڭ ئۆيىگە بېرىپ، نامەتنىڭ يالغۇز بۇغداي ئورۇۋاتقانلىقىنى كۆردى ھەمدە ئەھۋاللىشىپ، ئۇنىڭ ئائىلىسىنىڭ نامرات ئىكەنلىكىنى بىلدى.

بالىلار مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئۆگەنمىسە، تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرگىلى بولامدۇ؟ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئوقۇغۇچىلارنى دەرستىن سىرتقى ۋاقىتتا نامەتنىڭ ئائىلىسىنىڭ ئوغۇت توشۇش، ئوت ئوتاش، بۇغداي ئورۇش، كېۋەز تۇچىنى ئۈزۈش قاتارلىق ئىشلىرىغا يارەملىشىشكە سەپەرۋەر قىلدى. بۇنداق خالىس ياردەم نامەتنىڭ دادىسىنىڭ قەلبىنى ئىللىتتى، شۇنىڭ بىلەن نامەتنىڭ دادىسى ئوغلىنىڭ كۈندۈزى ئوقۇپ كەچته ئەمگەك قىلىشىغا ماقۇل بولدى. بىر نەچچە يىلدىن كېيىن، نامەت چەرچەن ناھىيىلىك 1 - مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ «ئۈچتە ياخشى» ئوقۇغۇچىسى بولۇپ قالدى، ھازىر 45 ياشقا كىرگەن نامەت مامۇت چەرچەن ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ باشلىقى. ھەر قېتىم ھېيت - بايرام بولغاندا، ئۇ مېۋە - چېۋە ئېلىپ، ئۆزىنىڭ سۈيۈملۈك ئوستازىنى يوقلاپ تۇرىدۇ.

ئەيسا ئىمىن ئوقۇتقۇچى بولغان 35 يىلنىڭ 26 يىلىدا مەكتەپنىڭ مۇدىرى بولۇپ ئىشلىدى. بۇ جەرياندا ئۇ قاتمۇ قات قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، تۇرغۇن ئوقۇغۇچى تەربىيىلىدى. 1989 - يىلى مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى بولۇپ باھالاندى.

بۇ يىل 54 ياشقا كىرگەن ئەيسا ئىمىن ئوقۇتقۇچىلىقتا قىزغىن ئىشتىياق باغلىغان. ئۇنىڭ ئايالى مەخسۇمخان قۇربان 1960 - يىلى چەرچەن سىفەن مەكتېپىنى پۈتتۈرگەن. ئەر - ئايال ئىككىيلەن پەرزەنتلىرىنى سىفەن مەكتەپلىرىگە بەردى. ھازىر ئۇلارنىڭ چوڭ ئوغلى، چوڭ كېلىنى، ئۇچىنچى ئوغلى ۋە كېلىنى، ئۈچ نەۋرە - نەۋرىسى بىلەن بىرگە ئۈچ ئەۋلاد بولۇپ ياشايدۇ.

«ھەجەپمۇ شەربەتلىك ئىكەن»

— 11 - تۆۋە تلىك ئاسىيا تەنھەربكەت يىغىنى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۇتكۈزۈلگەن يەرمەنكىنى زىيارەت

سۇ تيەنخۇ

11 - تۆۋە تلىك ئاسىيا تەنھەربكەت يىغىنى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۇتكۈزۈلگەن مال يەرمەنكىسى 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت سەككىزده بېيجىڭ يېزا ئىگىلىك كۆرگەزمىخانىسىدا داغدۇغلىق ئېچىلدى.

بارماق قوللىرىنى كۆرسىتىپ: «تاتلىقكەن، ھەققەتەن شەربەتلىك ئىكەن» دېيىشسە، ئۆزۈم يەۋاتقان بەزى كىشىلەر: «بۇنداق شەربەتلىك ئۆزۈمنى ئۆنجى قېتىم يېيىشىمىز» دېيىشتى.

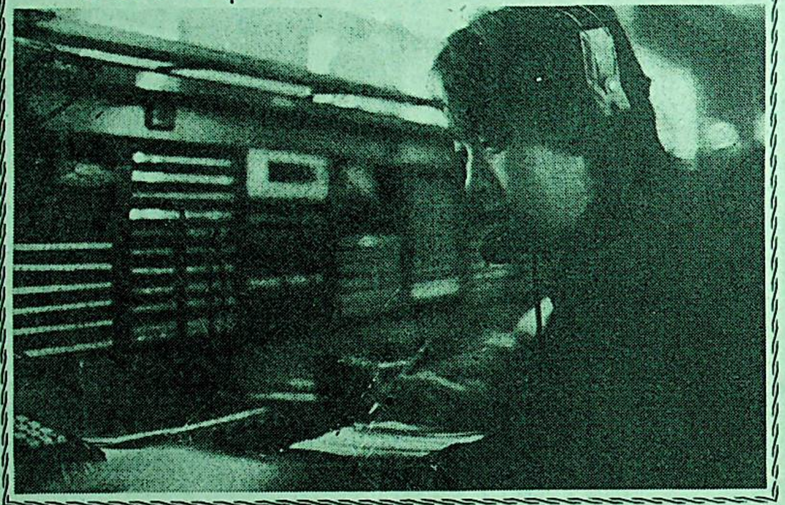
9 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ بىر كىلوگرام ئۆزۈمنىڭ باھاسى سەككىز

جۇڭگودىكى ئون مەشھۇر ياشىنىڭ بىرى

«ئادەتتىن تاشقىرى ئۆتۈۋېلىش قابىلىيىتىگە ئىگە كىشى» — گو يەنلىڭ

خېبېيلۈگجياڭ ئۇلۇكسى خاربىن شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ تېلېفونىستى گو يەنلىڭ 1986 - يىلى مەملىكەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىپ، بېيجىڭ، تەيئەنجىن، شاڭخەي، گۇاڭجۇ قاتارلىق شەھەرلەرنىڭ 15 مىڭ تېلېفون نومۇرىنى ئېسىدە ئۆتۈۋېلىپ بىرىنچىلىككە ئېرىشتى، ئۇنىڭ بۇ نەتىجىسى 1989- يىلى «جىنس دۇنيا رېكورتى قامۇسى» غا كىرگۈزۈلدى. گو يەنلىڭنىڭ جۇڭگو ۋە چەت ئەللەرنى زىلزىلىگە كەلتۈرگەن ئادەتتىن تاشقىرى ئۆتۈۋېلىش قابىلىيىتى تېرىشىشتىن كەلگەن، ئۇ خىزمەتكە قاتناشقاندىن كېيىن ھەر كۈنى ئۇچ تېلېفون نومۇرىنى يادلاشنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئاخىرى ئەلا نەتىجىنى قولغا كەلتۈرگەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى خې زۇگيۈ فوتوسى

شياۋ يېڭپەن بازىرى قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتمەكته

ئۇز مۇخبىرىمىز دولقۇن مۇھەممەت خەۋەر قىلدۇ: بورتالا شەھىرىنىڭ شياۋيېڭپەن بازارلىق قانۇن مۇلازىمەت ئورنى بازارلىق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قانۇن مەسلىھەتچىلىكىنى ئۈستىگە ئېلىپ، ئاساسىي قانۇننى ۋە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ۋە تۈزەش، ياخشىلاش خىزمىتىنى كۈچەيتىشته پائال رول ئوينىماقتا.

بۇ قانۇن مۇلازىمەت ئورنى بۇلتۇردىن ئوقۇتقۇچىلاردىمۇ ئۆزگىرىش بولدى.

چوڭ ئوغلى ئالىم 1983 - يىلى كورلا سىفەن مەكتېپىنى پۈتتۈرۈپ ئائىلىدىن 200 كىلومېتر يىراقلىقتىكى ئاغلىق چارۋىچىلىق رايونىدىكى ئاچاك ئوتتۇرا مەكتېپىگە ئوقۇتقۇچىلىققا تەقسىم قىلىندى. ئۇ ئوقۇتۇشنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن باشقىلاردىن: «ئوننى ئۆزلىرىنىڭ تارتىدىغانلىقىنى، بىر قاپ سەرەڭگە ئېلىش ئۈچۈنمۇ ناھىيىگە بارىدىغان» لىقىنى ئاڭلاپ ئۇ يەرگە بارغىسى كەلمىدى. بۇ چاغدا ئەيسا ئىمىن ئوغلىدىن: «پارتىيە سېنى 12 يىل تەربىيىلەپ بىلىملىك قىلىپ قويدى. ئاغلىق رايون نامرات ۋە قالاق، ئۇ جايغا ئوقۇتقۇچى ۋە قابىلىيەتلىك ئادەملەر ئۆرۈر ئەمەسمۇ؟» دەپ سوردى ۋە سەۋرچانلىق بىلەن خىزمەت ئىشلىدى. ئۈچ كۈندىن كېيىن ئوغلى تەقسىم قىلىنغان ئورنىغا باردى؛ ئۇ قىشلىق تەتىلده قايتىپ كەلگەندە يەنە: «ئۇ جايغا بارمايمەنكى، ئۆيده قېلىپ كەتمەن چېپىشقا رازىمەن» دېدى. ئەيسا ئىمىن ئوغلىغا: «چارۋىچىلارنىڭ بالىلىرىنى تارقىتىۋەتسەك، ئۇلارنى كىم ئوقۇتىدۇ؟ سەن جاپا تارتمساڭ باشقىلار جاپا چېكىشكە تۇغرا كېلىدۇ...» دەپ نەسىھەت قىلدى. ئاخىر ئوغلىنى كۈندۈردى.

ئالىم 1983 - يىلدىن 1986 - يىلغىچە بۇ يالالارنى 1 - يىللىقتىن 3- يىللىققىچە ئوقۇتتى، بۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش نەتىجىسى ناھىيە بويىچە باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ نەتىجىسىنى تەكشۈرۈپ سىلىشتۇرۇشتا 3 - لىككە ئېرىشتى. بۇ ئىش ئالىمغا ئىلھام بولدى، شۇنىڭدىن ئېتىبارەن تاغلىق رايوندىكى چارۋىچىلىق مەيدانىدا ھەم ھېسابلىيالايدىغان ھەم كىتاب - گېزىت ئوقۇيالايدىغان باشلانغۇچ مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار ئۇزۇلمەي تەربىيىلىنىشكە باشلىدى.

بۇ يىل يازلىق تەتىلده ئۇنىڭ 1986 - يىلى ناھىيە بويىچە مۇنەۋۋەر سىنىپ مۇدىرى دەپ نام ئالغان ئايالى ئەيسا ئىمىندىن:

قانۇن مۇلازىمەت ئورنى يەنە بازارلىق ھۆكۈمەتنىڭ مەمۇرىي بۆلۈۋۈق ئارقىلىق باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىشگە ياردەم بېرىپ، يەرلەرنى كۆتۈرە بېرىش تىجارەت توختامنامىسى بويىچە باشقۇرۇشنى يولغا قويدى، بۇنىڭ بىلەن 2772 ئائىلىلىك دېھقان كەنت ئاھالىلار كومىتېتى بىلەن توختام تۈزدى. ئىدىيىۋى تەربىيە ۋە قانۇن ۋاستىلىرى ئارقىلىق بازارلىق

ئىگىلىسىك كۆرگەزمىخانىسىدا داغدۇغلىق ئېچىلدى.

يەرمەنكە ئېچىلىش بىلەن، بىر مۇنچە كىشىلەر شىنجاڭنىڭ ساريىسىنىڭ پوكىيىگە كېلىپ، شىنجاڭنىڭ ئۈزۈم ۋە قوغۇنىنى بەس - بەستە سېتىۋالدى. پوكەينىڭ يۇقىرى تەرىپىگە «بۈگۈن ئايروپىلاندا توشۇپ كېلىنگەن شىنجاڭ ئۈزۈمى ۋە قوغۇنى» دەپ يېزىلغان لوزۇنكا تۇغرىسىغا ئېسىلغانىدى. بەزى خېرىدارلار پىركارتچىكلارغا مۇنداق دېدى: «بىز بېشكىلاردىكى دوپپا ۋە ئۈچاڭكلاردىكى گۈللۈك يوپكىغا قارىغاندا سىلەرنىڭ شىنجاڭلىق ئىكەنلىكىڭلەرنى تونۇۋالدۇق، سىلەر ساقان مېۋىلەر جەزمەن شىنجاڭنىڭ بولىدۇ، شۇڭا بىز بۇ يەردە ئۇچرەتتە تۇرۇۋاتىمىز». سائەت ئون يېرىمدا ساراي تاقالغىچە ئىككى سائەت ئىچىدە پوكەيدىكى ئۈزۈم، قوغۇنىنىڭ تەڭدىن تولىسى سېتىپ بولۇندى. ئۈزۈمنىڭ كىلوگرامى ئالتە يۈەن، قوغۇنىنىڭ كىلوگرامى تۆت يۈەندىن سېتىلدى. بىر مۇنچە كىشىلەر ياكى بىر ئائىلە كىشىلىرى - يېرىمدىن قوغۇن سېتىۋېلىپ، پوكەينىڭ يېنىدا بىر تەلمىدىن يېگەچ

9 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ بىر كىلوگرام ئۈزۈمنىڭ باھاسى سەككىز يۈەنگە چۈشتى، لېكىن ئۈزۈم ۋە قوغۇن يەنىلا ئېھتىياجنى قاندۇرالمايۋاتىدۇ. ھەر كۈنى يەرمەنكە تارقىلىشتىن ئىككى سائەت بۇرۇن سېتىلىپ تۈگەيدۇ، مېۋە پوكىينىڭ كۈندىلىك سودىسى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشتى. ئۈزۈم ۋە قوغۇنىدىن باشقا خېرىدارلار قۇرۇق ئۈزۈم، ئۈرۈك قېقى، زىرە، خۇرۇم چايان، خۇرۇم پەلەي، يۇڭ پوپايكا، يېڭسار پېچەتى قاتارلىق تاۋارلارنىمۇ سېتىۋالدى. بۇ تاۋارلاردا ھەر كۈنى 20 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق سودا بولىدى. يەرمەنكە 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 10 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە ئۈتكۈزۈلىدۇ، بىز شىنجاڭنى بېيجىڭغا، پۈتۈن مەملىكەتكە ۋە پۈتۈن دۇنياغا تونۇتۇش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەھسۇلاتلىرىنى پۈتۈن مەملىكەتكە ۋە دۇنياغا يۈزلەندۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ داڭقىنى جۇڭگوغا ۋە چەت ئەللەرگە چىقىرىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەڭ ياخشى، داڭلىق، ئەلا سۈپەتلىك، يەرلىك يېڭى مەھسۇلاتلىرىنى راۋاجلاندۇرۇۋ- شىمىز لازىم.

11 - نۆۋەتلىك ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنىنى كۈتۈۋېلىش يۈزىسىدىن يېقىنقى كۈنلەردىن بۇيان كورلا شەھىرىدە تۇرلۇك شەكىلدىكى تەشۋىقات، مۇلازىمەت پائالىيەتلىرى ئەۋج ئالدى.

سۈرەتتە: ئوبلاستلىق خەلق دوختۇرخانىسىدىكىلەر كوچىلارغا چىقىپ، ئاممىنىڭ كېسىلىنى خالىسانە كۆرمەكتە.

ئۇز مۇخبىرىمىز ياسىن قادىر فوتوسى

كورلا شەھەرلىك 6 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مۇدىرى كېرەم ربهم 30 نەچچە يىللىق ھاياتىنى دوسكا ئالدىدا ئۆتكۈزۈپ، مىللىي مائارىپىنى راۋاجلاندۇرۇشقا تېگىشلىك تۆھپە قوشتى. ئۇ ئوقۇتۇش سۇپىتىنى ئۆستۈرۈشكە دائىر ئون نەچچە پارچە ئىلمىي ماقالە يېزىپ، گېزىت - ژۇرناللاردا ئېلان قىلدى. دەرس ئوتۇش بىلەنلا قالماستىن، مەكتەپنىڭ سىياسىي - ئىدىيىۋى خىزمىتىنمۇ كۆچەيتتى.

سۈرەتتە: ئۇ ياش ئوقۇتقۇچىلارغا ئوقۇتۇش سۇپىتىنى ئۆستۈرۈش تەجرىبىسىنى تونۇشتۇرماقتا.

پەرھات مۇھەممەت خەۋىرى، فوتوسى

شوتا چارۋىچىلىق فېرمىسى نىكاھلىنىشنى تىزىملاشتا «ئۈچ ئۆتكەل» نى چېكىڭ ئىگىلىمەكتە

مۇڭغۇلكۈرە ناھىيىسىدىكى شوتا چارۋىچىلىق فېرمىسى نىكاھلىنىشنى تىزىملاشتا قانۇن بويىچە ئىش قىلىپ، «ئۈچ ئۆتكەل» نى چېكىڭ ئىگىلىمەكتە. بۇ يىل 1 - ئايدىن 5 - ئايغىچە فېرما بويىچە نىكاھلىنىشنى تىزىملاشقا ئالتىماس قىلغان 32 جۈپ يىگىت - قىز قانۇنىدا بەلگىلەنگەن ياش ۋە قانۇنى تەرتىپكە ئاساسەن نىكاھلىنىش گۇۋاھنامىسى ئالدى.

بۇ فېرما نىكاھلىنىشنى تىزىملاشتا قانۇننى ئىجرا قىلىشتا چېكىڭ تۇردى، تۇلار بىرىنچىدىن، نىكاھقا چاقىرىۋېلىش، نىكاھنى سېتىشنىڭ ئالدىنى ئالدى، ئىككىنچىدىن، نىكاھقا ئارلىشىشنىڭ ئالدىنى ئالدى، ئۈچىنچىدىن، يېزا - خاتىرە ئۆتكىلىنى چېكىڭ ئىگىلىدى. فېرمىنىڭ بىر كادىرىنىڭ ئوغلىنىڭ پۈتى ناكا بولۇپ، نىكاھلىنىشنى تىزىملىتىشتىن ئىلگىرى قىز تەرەپنىڭ ئاتا - ئانىسى ئوغۇل تەرەپنىڭ 4000 يۈەن پۇلىنى ئالغان، قىز مەيلى بولمىسمۇ، لېكىن ئائىلىنىڭ ئوغۇل تەرەپنىڭ پۇلىنى قايتۇرۇشقا قۇربى يەتمىگەچكە ئىرادىسىگە خىلاپ ھالدا توي قىلىشقا ماقۇل بولغان. نىكاھلىنىشنى تىزىملاشقا مەسئۇل كادىر ئەھۋالنى ئۇققاندىن كېيىن، فېرما پارتكومىدىكىلەر بىلەن بىرلىكتە ئىككى تەرەپكە خىزمەت ئىشلەپ، توي ئىشىنى ئوڭۇشلۇق ھەل قىلدى. فېرما پەرزەنتلەر مەكتىپىنىڭ بىر ئوقۇتقۇچىسى يېزا نوپۇسىدىكى بىر ساۋاقدىشى بىلەن مۇھەببەتلەشكەن، لېكىن ئوغۇل تەرەپنىڭ ئاتا - ئانىسى قىزنىڭ يېزا نوپۇسىدا ئېكەنلىكىنى باھانە قىلىپ، تۇلار توختام تۈزۈدى. ئىدىيىۋى تەربىيە ۋە قانۇن ۋاستىلىرى ئارقىلىق بازارلىق ھۆكۈمەتكە ھەمكارلىشىپ كوللېكتىپنىڭ بىر قىسىم كادىرلار ۋە دېھقانلاردىكى ئۈزۈمدىن بۇيان 400 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇلىنى قايتۇرۇۋالدى. كەنتلەرگە بېرىپ، پارتىيىنىڭ سىياسىتى ۋە مۇناسىۋەتلىك قانۇن - تۈزۈملەرنى تەشۋىق قىلىپ، دېھقانلارنىڭ يەرلەرنى كۆتۈرە بېرىش سىياستىنىڭ ئۈزۈگىرىپ كېتىشىدىن ئەنسىرەش ھالىتىنى تۈگەتتى. بۇلتۇر قانۇن مۇلازىمەت ئورنى يېغىن، كىنوخانا قاتارلىق ئاممىۋى سورۇنلاردا ئاساسىي قانۇن، جىنايى ئىشلار قانۇنىدىن سەككىز قېتىم لېكسىيە سۆزلىدى. كەنت ئائىلىلەر كومىتېتىغا ھەمكارلىشىپ قانۇن بويىچە ياشقۇرۇش، «بەشتە ياخشى ئائىلە» قۇرۇش پىلانىنى يولغا قويدى. كەنتنىڭ مەدەنىيەت ئويى قۇرۇشىغا يارەدەم بېرىپ، ئاممىنىڭ قانۇن كۆز قارىشىنى ئۆستۈرۈپ، كەنت ئائىلىلەر كومىتېتىنىڭ رولىنى كۈچەيتتى. ئۆزۈە تەكەنتنىڭ جەمئىيەت تەرتىپى ياخشىلىنىپلا قالماستىن، بەلكى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلىرىمۇ زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلدى. بۇ كەنت بۇلتۇر ئۈنجى قېتىم يەر يېجى، دېھقانچىلىق بېجى تاپشۇردى. دېھقانچىلىق ھۆددىگەرلىك توختىمىنىڭ نەقلىشىش نىسبىتى 90% كە يەتتى.

نىڭ توي قىلىشىغا قوشۇلمىغان. فېرما رەھبەرلىكىنىڭ خىزمەت ئىشلىشى نەتىجىسىدە بۇ بىرجۈپ ياش مۇرادىغا يەتتى. بۇ يىل 2 - ئايدا فېرمىدىكى بىر يىگىت بىر قىزنى ئېلىپ نىكاھلىنىشنى تىزىملىتىشقا كەلگەن، خىزمەتچى خادىم نوپۇس دەپتىرىدىن بۇ قىزنىڭ 18 ياش ئىكەنلىكىنى بىلگەن، ئەسلىدە يىگىتنىڭ دادىسى ئاغرىق بولۇپ ئوغلىنى بالدۇرراق تۇيلۇۋەتمەكچى بولغان ئىكەن، فېرما رەھبەرلىكى يىگىتنىڭ دادىسىنى يوقلاپ، ئۇنىڭغا خىزمەت ئىشلەپ، بىر قېتىملىق قانۇنغا خىلاپ تويلىشىشنىڭ زىيانلىرىنى چۈشەندۈرگەندىن كېيىن، ئۇ ئۆز ئىختىيارى بىلەن ئوغلىنىڭ توي مۇراسىمىنى توختاتقان.

جوڭ يەن

پېشقەدەم ھەدىمز سەي چاڭنى ياد ئېتىپ، جۇڭگونىڭ ئىشلىرىنى گۈللەندۇرۇش ئۈچۈن كۈچ چىقىرىمىز

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 13 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ قەدىرلىشىگە ۋە ھۆرمىتىگە ئېرىشكەن بولداش سەي چاڭ 90 يىللىق شانلىق ھايات مۇساپىسىنى بېسىپ ئالەمدىن ئوتتى. تەزىيە بىلدۈرۈش يىغىنى ئاچماقلار، ۋىدالىشىش مۇراسىمى ئوتكۈزمەكچىلەر، — بۈ 70 نەچچە يىل ئىنقىلاب قىلغان پېشقەدەم كومپارتىيە ئەزاسىنىڭ ئاخىرقى ئارزۇسى، شۇنداقلا ئوتنىڭ بىزگە قالدۇرغان قىممەتلىك مەنىۋى مىراسى.

بولداش سەي چاڭ ئىنقىلابقا ئەڭ بالدۇر قاتناشقان ئايال ئىنقىلابچىلارنىڭ بىرى، ئۇ پارتىيە ئىچى - سىرتىدا ناھايىتى يۇقىرى ئابرويغا ئىگە ئىدى، كىشىلەر ئۇنى سەممىي ھالدا «سەي ھەدە» دەپ ئاتىشاتتى. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا يېشىنڭ چوڭىيىشىغا ئەگىشىپ، ئۇ كېسەلچان بولۇپ قالدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئوتنىڭ ئۆزۈن مۇددەتلىك كۈرەشىگە ئوخشاش ئۇنى داۋالاش خىزمىتىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى. جياڭ زېمىن، دېڭ شياۋپىڭ، ياڭ شاڭكۇن، لى پېڭ، چېن يۈن، ۋەن لى، لى شيەنيەن، پېڭ چېن، دېڭ يىڭچاۋ، شۇي شياڭچيەن، نېي رۇڭجېن، چياۋ شى، ياۋ يىلىن، سۇڭ پىڭ، لى رويخۇەن، ۋاڭ جېن، بويبو، سۇڭ رېنجۇڭ، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسى شۇجىچۇ، مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەھبەرلىرى ۋە بولداش سەي چاڭ بىلەن بىللە كۆرەش قىلغان، جاپا - مۇشەققەتتە بىللە بولۇپ نەچچە ئون يىلنى بىللە ئوتكۈزگەن پېشقەدەم يولداشلار كۇپ قېتىم دوختۇرخانىغا بېرىپ ئۇنى يوقلىدى.

بولداش سەي چاڭ كېسەل سەۋەبى بىلەن ۋاپات بولغاندىن كېيىن، مەركەز رەھبەرلىرى ۋە ئورغۇن پېشقەدەم بولداشلار ئوتنىڭ ۋاپاتىغا چەكسىز قايغۇ ئىچىدە تەزىيە بىلدۈردى. بولداش سەي چاڭ ۋاپات بولغان ئاخشىمى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ رەپىقىسى جولىن يولداش سەي چاڭنىڭ ئۇرۇق - تۇغقانلىرىغا تېلېفون بېرىپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سۆزىنى يەتكۈزدى: مەن سەي ھەدەم بىلەن ياش ۋاقتىمىدىلا تونۇشقاندىم، بىز بىر نەچچە يىل بىللە ئوتكەن كونا سەبداش ئىدۇق. مەن ھەدىمزنى ناھايىتى ھۆرمەتلەيتتىم. بۇ قايغۇلۇق خەۋەرنى ئاڭلاپ ناھايىتى ئازابلاندىم.

بولداش سەي چاڭ ئابرويلۇق پېشقەدەم پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئۆزۈندىن بۇيان مەملىكەتلىك ئايالالار بىرلەشمىسىنىڭ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئوتەپ كەلگەن، ئايالالار ئىچىدە ناھايىتى يۇقىرى ئابرويغا ئىگە ئىدى، ئوتنىڭ ۋاپاتى ئورغۇن ئايال خىزمەتچىلەرنى ئېچىندۇردى ۋە ئولارنى قاتتىق سېغىندۇردى. ئولار بولداش سەي چاڭنىڭ مەيلى مەملىكەت ئىچىدىكى ئايالالار خىزمىتىدە بولسۇن ياكى خەلقئارا ئايالالار پائالىيىتى سەھنىلىرىدە بولسۇن، ئۆزىنىڭ كارامەت تالانتى، بۈكسەك خىسلىتى، كەمتەر، مۇلايىم پەزىلىتى بىلەن جۈڭگو ۋە چەت ئەللەردىكى ئايالالارنىڭ ھىمايىسىگە ئېرىشكەنلىكىنى چوڭقۇر ھېسسىيات بىلەن ئەسلەپ ئوتتى.

بولداش سەي چاڭ پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرىدىن بىرى بولسىمۇ، ئەزەلدىنلا خىزمەت كۆرسەتتىم دەپ ئۆزىگە تەمەننا قويمايتتى. ئۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ كادىرلارنىڭ رەھبەرلىك ۋەزىپىسى ئوتەشتىكى باقۇۋەندىلىك ئۇزۇمىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش توغرىسىدىكى چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، مۇددىرىلىق، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيبۇەنجاڭلىقى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسىلىق ۋەزىپىلىرىدىن ئىستىپا بەرگەن. بولداش سەي چاڭنىڭ بۇنداق ئالىيجاناب پەزىلىتى ۋە كەڭ قورساقلىقى پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنىڭ ھۆرمىتىگە ئېرىشكەنلىكى ئۈچۈن ئۇنى چوڭقۇر سېغىنىمىز.

مەركىزىي كومىتېت ئەشۇقات بۆلۈمى، دۆلەت ماتارىپ كومىتېتى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى بىرلىكتە ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ،

ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ تەتىل مەزگىلىدىكى ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت پائالىيىتىنى ياخشى يەكۈنلەشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەركىزىي كومىتېت ماتارىپ بۆلۈمى، دۆلەت كومىتېتى ئۆي ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ بىرلەشمە يىغىنىنى چاقىرىپ، ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ تەتىل مەزگىلىدىكى ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت پائالىيىتىنى يەكۈنلەشنى ياخشى تەشكىللەشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دەپ تەكىتلەندى: جايلار ئالىي مەكتەپلەر ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت پائالىيىتىنىڭ نەتىجىسىنى يەكۈنلەشنى ئوقۇش باشلانغاندىن كېيىنكى ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنىڭ مۇھىم بىر مەزمۇنى سۈپىتىدە ھەقىقىي تۇرمە چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇشى لازىم. يەكۈنلەش ئارقىلىق ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنى سوتسىيالىزم يولىدا چىڭ تۇرۇش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى تېكىلەش، ئىشچى - دېھقانلار بىلەن ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشىش يولىغا مېڭىشنىڭ مۇھىملىقىنى بولغان تونۇشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا، نەتىجىلەرنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۇرۇپ، پەرقىنى تېپىپ چىقىشقا يېتەكلەش لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق تەلەپ قىلىندى: ئوقۇش باشلانغاندا، ئالىي مەكتەپلەر ئاقت ئاجرىتىپ، ئوقۇغۇچىلارنى ئىجتىمائىي ئەمەلىيەت پائالىيىتىنى يەكۈنلەشكە تەشكىللىشى لازىم. ئوقۇغۇچىلارنىڭ تۇزنى تۇزى تەربىيەلەش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ھەر خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، ئوقۇغۇچىلارنى يەكۈنلەشكە پائال قاتنىشىپ، تەسىراتلىرىنى ئالماشتۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىشى لازىم.

نېي رۇڭجېن يۈەنشۇەي ۋەتەنپەرۋەر گېنرال لى مويەن بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. خۇاڭكېۋ ساۋاقداشلار جەمئىيىتىنىڭ مەسلىھەتچىسى، 91 ياشلىق نېي رۇڭجېن يۈەنشۇەي بۈگۈن چوشتىن كېيىن تۈز تۇيىدە ئامېرىكىدىن كەلگەن ئاتاقلىق ۋەتەنپەرۋەر گېنرال لى مويەن بىلەن كۆرۈشكەندە، خۇاڭكېۋ ئوفېتسېرلار مەكتېپىنىڭ ھازىر تەربىيەلەنمەكتە بولغان تۆرۈۋاتقان ئوقۇتقۇچى ۋە ئوقۇغۇچىلىرىدىن جۈڭگو گومىنداڭنىڭ جۈڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى بىلەن باراۋەرلىك ئاساسىدا سۆھبەت ئوتكۈزۈپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش مەسلىسى ئوستىدە كېڭىشكەن ھەيدەكچىلىك قىلىشنى ئۈمىد قىلدى.

بۇ يىل 86 ياشقا كىرگەن لى مويەن خۇاڭكېۋ ئوفېتسېرلار مەكتېپىنىڭ 1 - قارارىدا ئوقۇغان بولۇپ، نېي رۇڭجېن ئەينى يىللاردا ئوتنىڭ ئوقۇتقۇچىسى ئىدى. بۇ ئىككى ئاقساقال دىدار كۆرۈشكەنلىكىدىن ناھايىتى خۇشال بولدى. نېي رۇڭجېن يۈەنشۇەي مۇنداق دېدى: خۇاڭكېۋ ئوفېتسېرلار مەكتېپىنىڭ تەربىيەلەنگۈچىلىرىنىڭ ئىككىسى تەرىپىدە تۇرۇۋاتقان ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلىرى ئىنقىلابنى قەلبىگە پۈكۈپ، ئىتتىپاقلىشىپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش، جۈڭخۇانى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشى كېرەك.

لى مويەن مۇنداق دېدى: نېي رۇڭجېن يۈەنشۇەي خۇاڭكېۋ ئوفېتسېرلار مەكتېپىنىڭ بىرىنچى قارارىدا ئوقۇتقۇچىلىق قىلغانلار ئىچىدە ھايات قالغان بىردىنبىر ئوقۇتقۇچى. نېي رۇڭجېن يۈەنشۇەي سەممي ھەم چوڭقۇر مەنىلىك سۆزلەرنى قىلىپ، خۇاڭكېۋ ئوفېتسېرلار مەكتېپىنىڭ ئوقۇتقۇچى ۋە ئوقۇغۇچىلىرىغا زور ئۈمىد كۈتتى. ئۇ شۇي شياڭچيەن، نېي رۇڭجېن يۈەنشۇەيلەرنىڭ بۇ يىل باھار بايرىمىدا ئىككى قېرىغانتىكى خۇاڭكېۋ ئوفېتسېرلار مەكتېپىنىڭ ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلىرىغا قىلغان مۇھىم سۆزىنى تامامەن قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

جېڭ توبىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنىڭ 1 - سېپىدە تۇرۇۋاتقان تاشقى سودا ساھەسىدە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئالاھىدە ئەھمىيەتكە ئىگە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، خەۋىرى: تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىنىڭ منىستىرى جېڭ توبىن بۈگۈن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: تاشقى ئىقتىساد - سودا تارماقلىرى سىرتقا ئىشىكىنى ئېچىۋېتىشنىڭ 1 - سېپىدە تۇرىدۇ. پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ناتوغرا ئىستىللارنى قەتئىي تۈزىتىش خەلق ئىگىلىكىگە تەرەققىياتىغىلا مۇناسىۋەتلىك بولۇپ قالماستىن، ئېلىمىزنىڭ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشىنىڭ خەلقئارا ئوبرازى ۋە ئابرويىغىمۇ مۇناسىۋەتلىك بولۇپ، ئالاھىدە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئىگىلىشىمىزچە، تاشقى ئىقتىساد - سودا ساھەسى مەملىكەت بويىچە ئەڭ بۇرۇن رېۋىزىيە ئورگىنى تەسىس قىلغان تارماقلارنىڭ بىرى ئىكەن. 1989 - يىلى مۇۋەققەتتىللىك تارماقلىرى تاشقى ئىقتىساد - سودا سىستېمىسىدىكى 1000 دىن ئارتۇق ئورۇندا مۇۋەققەتتىللىك قىلىپ، 650 مىليون يۈەن ئىنتىزامغا خىلاپ پۇلنى ئېنىقلاپ چىققان. تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىگە بېڭاسىتە قارا ئاستىدىكى ئورۇنلاردىكى رېۋىزىيە ئاپپاراتلىرى 1987 - يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن بۇيان ئاممىدىن 1000 پارچە (قېتىم) دىن ئارتۇق پاش قىلىش - مەلۇم قىلىش خېتى تاپشۇرۇۋالغان. ھازىرغا قەدەر بۇ خەتلەرنىڭ ئاساسىي جەھەتتىن بىر تەرەپ قىلىنىپ بولغان، ئالاقىدار خادىملار ئەدلىيە ئورگانلىرى مەمۇرىي جەھەتتىن بىر تەرەپ قىلغان، 240 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق زاڭ پۇل قايتۇرۇۋېلىنغان، 52 مىليون دوللار قىممىتىدىكى ئىقتىسادىي زىيانىنىڭ ئالدى ئېلىنغان

ئېلىمىزنىڭ ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى

نه تیجه قولغا که لتۈرۈلدی

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. جۇڭگونىڭ ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، لېكىن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ياش ۋە ئوتتۇرا ياشلىقلار ئارىسىدا ساۋاتسىزلىقنى ئاساسىي جەھەتتىن تۈگىتىش ۋەزىپىسى يەنىلا ناھايىتى مۇشكۈل. بۇ سۆزنى جەنۇبىدە چاقىرىلغان 42 - تۈۋە تلىك خەلقارا ماۋارىپ يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئومىكىنىڭ باشلىقى، دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ۋاڭ مىندا ئېيتتى.

ۋاڭ مندا مۇنداق دېدى: يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن تارتىپ ھازىرغا قەدەر ئىلىمزىدە جەمئىي 170 مىليون كىشى ساۋاتسىزلىقتىن قۇتۇلدى، يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 4 مىليوندىن ئارتۇق كىشى ساۋات چىقاردى، ساۋاتسىزلارنىڭ مەملىكەت بويىچە ئومۇمىي نوپۇس ئىچىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى دۆلتىمىز قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدىكى 80% تىن 20% كە چۈشتى. بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 97.44% كە يەتتى، ھازىر مەملىكەت بويىچە 70% ناھىيىنىڭ باشلانغۇچ ماۋارىپى ئومۇملاشتى. شەھەرلەردە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ماۋارىپى ئاساسەن ئومۇملاشتى. ئاھالىلەرنىڭ سۈپىتىمۇ كۆرۈنەرلىك ئۆستى.

ۋاڭ مىندا مۇنداق دېدى: مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ياش ۋە ئوتتۇرا ياشلىقلار ئارىسىدا ساۋاتسىزلىقنى ئاساسەن تۈگىتىشتىن ئىبارەت نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرماقچىمىز. بۇ ۋەزىپە يەنىلا ناھايىتى جاپالىق، ئېلىمىزدىكى ساۋاتسىزلارنىڭ مۇتلەق كۆپىي ئىقتىساد، ماۋارىپ، مەدەنىيەتنى بىر قەدەر قالاق بولغان تاغلىق رايون، چەت - ياقا رايون ۋە نامرات رايونلارغا مەركەزلەشكەن بولۇپ، تۆلارنىڭ ئىچىدە ئاياللار 70% نى، 40 ياشتىن يۇقىرىلار كۆپ سانىنى ئىگىلەيدۇ.

ئېلان

ئۈرۈمچى شەھەر «ياڭزىجياڭ» يولى پەيجۇسودىن بېرىلگەن 650102560318451 - نومۇرلۇق سالاھىيەت كېنىشكىسىنى يوقاتتىم. گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئابدۇكېرەم ياسىن

ئۈرۈمچى شەھەر ساياباغ رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن بېرىلگەن 0235 - نومۇرلۇق (رەسمىي) تىجارەت كېنىشكىسىنى يوقاتتىم. گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

تورسۇنجان

ئېلىمىزدە ئىشلەنگەن خىمىيۋى ئوغۇتنىڭ بازىرى كاساتلا بولماقتا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. «ئىقتىسادىي پايدىلىنىش خەۋپىرلىرى» گېزىتىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، دۆلىتىمىزدە ئىشلەنگەن خىمىيۋى ئوغۇتنىڭ بازىرى كاساتلا بولۇۋاتىدۇ. 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر مەملىكەت بويىچە سودا تارماقلىرىنىڭ ئامبىرىدا بېسىلىپ قالغان خىمىيۋى ئوغۇت 21 مىليون 560 مىڭ تونىنا بولۇپ، ئۇنىڭ يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 8.8% كۆپ بولغان. خىمىيۋى ئوغۇت كارخانىلىرىدا بېسىلىپ قالغان فوسفور ئوغۇت 4 مىليون 810 مىڭ تونىنغا يېتىپ، ئۇنىڭ يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 3.7 ھەسسە كۆپ بولغان. ھازىر سودا تارماقلىرىدا ۋە خىمىيۋى ئوغۇت كارخانىلىرىدا بېسىلىپ قالغان خىمىيۋى ئوغۇت پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئىككى ئايلىق خىمىيۋى ئوغۇت مەھسۇلاتىغا باراۋەر كېلىدۇ.

نۆۋەتتە خىمىيۋى ئوغۇتنىڭ بېسىلىپ قالماستىن، ئېلىمىزنىڭ ئىشكىنى سىرتقا چىقىرىش تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىگە بۇيرۇستە قاراشلىق يۇەن ئىنتىزامغا خىلاپ پۇلنى ئېنىقلاپ چىققان. تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىگە بۇيرۇستە قاراشلىق ئېيتۇرۇۋېلىنغان، 52 مىليون دوللار قىممىتىدىكى ئىقتىسادىي زىيانىڭ ئالدى ئېلىنغان.

دۆلىتىمىز تۇزەش، ياخشىلاشتا كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى

بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا قانۇنغا خىلاپ 179 مىڭ پارچە ئىقتىسادىي ئەنزە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ «خەلق گېزىتى» خەۋىرى. دۆلىتىمىز تۇزەش، ياخشىلاشتا كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى، بۇ ھەر خىل ئىقتىسادىي ئەنزىلەرنىڭ كۆرۈنەرلىك ئازايغانلىقىدا ئىپادىلىنىدۇ. ئالدىنقى يېرىم يىلدا سودا - سانائەت باشقۇرۇش تارماقلىرى 179 مىڭ پارچە ئەنزىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، ھەر خىل ئەنزە ئۇتۇقەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 53% ئازايدى، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭ ئەنزە 16.9% ئازايدى.

بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا، ھەر دەرىجىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورگانلىرى تارىلاپ تەكشۈرگەن 146 چوڭ ئەنزە ئىچىدە بۇ يىل سادىر بولغىنى 3% نى ئىگىلىگەن، ھالبۇكى، ئۇتۇقەن يىلى شۇ مەزگىلدە بىر تەرەپ قىلىنغان چوڭ ئەنزە ئىچىدە شۇ يىلى سادىر بولغىنى 11 پىرسەنتتىن كۆپرەك بولغانىدى. ئۇنىڭدىن باشقا، خەلق ئىگىلىگەن زور تەسىر كۆرسەتكەنلىكى ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى كارخانىلاردا يۈز بەرگەن ئەنزە ئۇتۇقەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 36.5% ئازايدى. پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا يۈز بەرگەن ئەنزە ئۇتۇقەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 37.6% ئازايدى. يېقىنقى يىللاردا يۇقىرى نىسبەتنى ئىگىلەپ كەلگەن مۇھىم ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى ھاينىغا سېتىش ئەنزىلىرىمۇ بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا ئۇتۇقەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 26.2% ئازايدى. دىققەت قىلىشقا ئەرزىيدىغىنى شۇكى، قانۇنغا خىلاپ ئەتكەسچىلىك ھەرىكەتلىرى يەنىلا كۆپلەپ سادىر بولماقتا. دۆلەت ئىكسپورت قىلىشىنى مەنئىي قىلغان مەھسۇلات يادىكارلىقلىرى قاتارلىق نەرسىلەر ئەتكەسچىلىك يولى بىلەن سرتقا چىقىرىلۇاتىدۇ. ئەتكەسچىلىك يولى بىلەن ئىمپورت قىلىنغان نەرسىلەر ئىچىدە تاماكا ۋە ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى كۆپ سانىنى ئىگىلەيدۇ.

مەملىكەت بويىچە ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ئۆزى تۈزگەن ئون مىڭدىن ئارتۇق قائىدە - بەلگىلىمنى ئېنىقلاپ چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېنچۈەن خەۋىرى. گۈۋۈيۈەن قانۇنچىلىق ئىدارىسى يېقىندا يېنچۈەندە ئۇتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر رايونلىرى ھۆكۈمەتلىرىنىڭ قانۇنچىلىق خىزمىتى يىغىندا مۇنۇلارنى ئاشكارىلىدى: ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەت ئورگانلىرى تۈزگەن قائىدە - بەلگىلىمەرنىڭ قانۇن - نىزامىلارغا زىت كېلىپ قالماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، گۈۋۈيۈەننىڭ ھەر قايسى تارماقلىرى ۋە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى جىياڭ زېمىننىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇرئېپتونوم رايونىدىكى ۋەكالىتەن، قوراللىق ساقچى قىسىم كوماندىر - جەڭچىلەرنى يوقلىغاندا بەرگەن مۇھىم يولبۇرۇقىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ئىزچىللاشتۇرۇپ، سىياسىي قۇرۇلۇشنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىشنى، ھەربىي مەشقىنى كۈچەيتىپ، قىسىملارنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، چېگرا رايونىنى قوغداش ۋە گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن ئاكتىپ تۆھپە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

كىنو خانىلاردا

كىنو ھەۋەسكارلىرىنىڭ مۇھەببىتى

«خەلق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا؛

«ئىنجىلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:10 دا، 12:20 دە، 2:30 دا، 4:40 تا، 6:50 تە، 9:00 دا؛

«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 11:00 دە، 1:10 دا، 3:20 دە، 5:30 دا، 7:40 تا؛

«1 - مايى» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 9:20 دە، 11:30 دا، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:30 دا، 8:50 تا؛

«ئۆكتەبىر» كۇلۇبىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:20 دە، 12:30 دا، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا؛

«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 11:20 دە، 2:00 دە، 4:30 دا، 7:00 دە، 9:30 دا.

ھەل بولمىغان توقۇزۇنچى نومۇرلۇق دېلو

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 11:50 تە، 4:50 تە، (2:20 دە چۈش، 7:20 دە ھەل بولمىغان توقۇزۇنچى نومۇرلۇق دېلو، كېچىك بالىلار كۆرۈشكە بولمايدۇ).

ئۈرۈمچى رايونلۇق ھاۋا رايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بولۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 17°C - 30°C بولىدۇ. تۆت بال شامال چىقىدۇ.

ئۇيغۇر خەلقىنىڭ ئىپتىخارى، شەرق سەنئىتىدىكى بىباھا گۆھەر

ئابدۇشۈكۈر مۇھەممەتئىمىن

بۇ يىل 7 - سېنتەبىر كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى تۆمۈر داۋامەت «ئۇيغۇر كىلاسسىك مۇزىكىسى 12 مۇقام»نىڭ تولۇق يۇرۇشى بىلەن رەتلىنىپ تامامالانغانلىقىنى جاكارلىدى. بۇ ئۇيغۇر خەلقىنىڭ كىلاسسىك مىللىي سەنئىتى ساھەسىدىكى غايەت زور زەپەر تەنتەنىسى!

«12 مۇقام» - ئۇيغۇر خەلقىنىڭ ئۇزاق تارىخىي قاتلامغا ئىگە قىممەتلىك مەدەنىيەت مىراسى، ئۇيغۇر خەلقى ۋە ئۇنىڭ ئەجدادلىرىنىڭ چەچ مىڭ يىللىق رېئالىق تۇرمۇش ئەمەلىيىتىدىن كەچۈرۈپ، ھەرقايسى تارىخىي دەۋرى ۋە سەئىدىيە سۈلتانلىقلىرى قاتارلىق تارىخ قاتلامىدىكى ئىجتىمائىي ھاياتىمىزدىلا ئۆزىنىڭ تۇنجى مىلوديىسىنى تۇزۇكەن ۋە قىياتاش رەسىملىرىگە ھەيۋەتلىك سىماسىنى چەككەندى. مىلادىدىن ئىلگىرىلا ئېلىمىزنىڭ يازما مەنبەلىرىدە چاقنىغان بۇ ھادىسە شەرقىي - جەنۇبىي سۇلالىلار، سۇي، تاڭ زامانلىرى، ئىدىقۇت، خاقانىيە خانلىقى، چاغاتاي مەدەنىيىتى دەۋرى ۋە سەئىدىيە سۇلتانلىقلىرى قاتارلىق تارىخ قاتلامىدىن كەچۈرۈپ، ھەرقايسى تارىخىي

بىي ئىجادىيەتتە ئارقاداش-
قىدىن مەغلۇپ بولغان ئاپ-
تورغا: «سىزدە بەدىئىي دېت
كەمچىل بولسا كىبرىك» دەپ
قويمىدۇ.

ئەگەر تۇرمۇش جۇغلان-
مىسى، بىلىم جۇغلانمىسى،
ھېسسىيات جۇغلانمىسى بىر
يازغۇچىنىڭ ئىجادىيەتى بىلەن
شۇغۇللىنىشمىدا كەم بولسا
بولمايدىغان تەييارلىق ئاسا-
سى، ئۇ «بەدىئىي دېت» كە
ئىگە بولۇشنىڭ ئاساسىي
شەرتى دېيىلمىدىغان بولسا،
«بەدىئىي دېت»نىڭ بارلىققا
ئۇقمىنى پەرق ئېتىش، ئالدى
بىلەن، ئۇنىڭ يېڭى ۋە ياخ-
شى تېمىلارنى بايقىيالايدى-
غانلىقى- بايقىيالمايدىغان-
لىقىغا باغلىق بولىدۇ. نۇر-
غۇن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئەسەر-
لەرنى يازغان يازغۇچىلارنىڭ
تەجرىبىسى «تېما تاللاش»
ئەدەبىي ئىجادىيەتنىڭ ئال-
دىنقى شەرتى ئىكەنلىكىنى
ئىسپاتلىدى.

ياش يازغۇچىلار تەھرىر-
لەردىن: «سىزنىڭچە مەن
نېمىلەرنى يازسام بولار؟»
دېگەن كۆرمىك قېتىم تەكرار-
كېيىنكى نۇسخىدا داۋام

ئىجادىيەت ئاخبارات خەۋىرى ئەمەس، ئۇنىڭدا خەۋەر قىلىش يۇنىلىشى بولمايدۇ، ئۇزۇنىگىز-گە ئەك تونۇشلۇق نەرسىلەر-نى يېزىك» دېگەندەك كۆرمىك قېتىم تەكرارلىنىپ كەتكەن، ھەممە بىلىدىغان سۆز بىلەن جاۋاب بېرىشمىدۇ.

بۇ، ئەمەلىيەتتە، ياش يازغۇچىلار ئەدەبىي ئىجادىيەتتە «تېما تاللاش» مەسىلىسى ئىكەنلىكىنى كۆرسەتمەپ بېرىدۇ.

يۇقىرىقى ئاددىي جاۋاب ھەممىگە باب كېلىدىغان ھەقىقەتتەك تۇيۇلسىمۇ، ئەمەلىيەتتە، ئۇ نەزەرىيە جەھەتتىكى خاتالىق ئەمەس. ئۇزۇنگە تونۇشلۇق تۇرمۇشنىمۇ داۋاملىق چوڭقۇر قېزىشقا، تونۇشلۇق بولغان تۇرمۇشنى يېڭىچە ئۇسۇلدا ئىپادىلەشكە ئوخشاش ئەمەس. ئۇنداق تېمىلارنى كۆپىنچە قەلەمى پىشقان يازغۇچىلار بىر قەدەر مۇۋەپپەقىيەتلىك يازالايدۇ.

ياش يازغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىغاندا، مەن ئۇلارنىڭ بەك ئاددىي تېمىلارنى تاللىماسلىقىنى تەۋسىيە قىلىمەن. ئۇلار پەۋقۇلئاددە ئادەملەر ۋە ئىشلارنى كۆپرەك يازسا، «ئاددىي ئادەملەرنىڭ ئاجايىپ ئىشلىرى»نى يازمىسمۇ بولىدۇ.

ياش يازغۇچىلارنىڭ جانلىق ئىجادىيەت ئېھتىياجى، مۇقەررەرلىكى، يېڭى تېمىلارغا نىسبەتەن كېڭەيتكەندىلا، ئاندىن داۋاملىق يېڭى مەنبەلەرنى تاپقىلى بولىدۇ.

بەزى ئوبزورچىلار ۋە تەھرىرلەر: «ئاددىدى كىشىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى يېزىك» دەپ، «سەن، مەن، ئۇ»دىن ئىبارەت ئاددىي كىشىلەرنىڭ«ئۇششاق، چۈششەك ئىشلىرى»نى يېزىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ. بۇ، «ئۇزۇنگە تونۇشلۇق بولغان تۇرمۇشنى يېزىش»قا قارىغاندا تېخىمۇ كەڭ دائىرىدىكى ئۇز ئىچىگە ئالىدىغاندەك تۇيۇلىدۇ. بۇ تەشەببۇسنى بەكمۇ ئەيىبلەپ كەتكىلى بولمايدۇ، مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، ئۇنى مەدھىيىلەشكە ئەرزىيدۇ. لېكىن، ئاددىي كىشىلەرنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىنى يېزىش ئېغىزدا ئېيتقاندەك ئاسان ئىش ئەمەس، ئۇنداق تېمىلارنى كۆپىنچە قەلەمى پىشقان يازغۇچىلار بىر قەدەر مۇۋەپپەقىيەتلىك يازالايدۇ. يېڭى يازغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىغاندا، مەن ئۇلارنىڭ بەك ئاددىي تېمىلارنى تاللىماسلىقىنى تەۋسىيە قىلىمەن. ئۇلار پەۋقۇلئاددە ئادەملەر ۋە ئىشلارنى كۆپرەك يازسا، «ئاددىي ئادەملەرنىڭ ئاجايىپ ئىشلىرى»نى يازمىسمۇ بولىدۇ.

ياش يازغۇچىلارنىڭ جانلىق ئىجادىيەت ئېھتىياجى، مۇقەررەرلىكى، يېڭى تېمىلارغا نىسبەتەن ئەسەرنىڭ مۇۋاپىق پېيقەمبىرى تېپىلماسلىقى، چىقىملاشقىدا تېما تاللاش مۇھىم شەرتلەرنىڭ بىرى، بولۇپمۇ ياش يازغۇچىلار «ئۇزۇلىرىگە تونۇشلۇق بولغان تۇرمۇشنى يېزىك» دەپ، «سەن، مەن، ئۇ»دىن ئىبارەت ئاددىي كىشىلەرنىڭ«ئۇششاق، چۈششەك ئىشلىرى»نى يېزىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ. بۇ، «ئۇزۇنگە تونۇشلۇق بولغان تۇرمۇشنى يېزىش»قا قارىغاندا تېخىمۇ كەڭ دائىرىدىكى ئۇز ئىچىگە ئالىدىغاندەك تۇيۇلىدۇ. بۇ تەشەببۇسنى بەكمۇ ئەيىبلەپ كەتكىلى بولمايدۇ، مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، ئۇنى مەدھىيىلەشكە ئەرزىيدۇ. لېكىن، ئاددىي كىشىلەرنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىنى يېزىش ئېغىزدا ئېيتقاندەك ئاسان ئىش ئەمەس، ئۇنداق تېمىلارنى كۆپىنچە قەلەمى پىشقان يازغۇچىلار بىر قەدەر مۇۋەپپەقىيەتلىك يازالايدۇ. يېڭى يازغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىغاندا، مەن ئۇلارنىڭ بەك ئاددىي تېمىلارنى تاللىماسلىقىنى تەۋسىيە قىلىمەن. ئۇلار پەۋقۇلئاددە ئادەملەر ۋە ئىشلارنى كۆپرەك يازسا، «ئاددىي ئادەملەرنىڭ ئاجايىپ ئىشلىرى»نى يازمىسمۇ بولىدۇ.

ياش يازغۇچىلارنىڭ جانلىق ئىجادىيەت ئېھتىياجى، مۇقەررەرلىكى، يېڭى تېمىلارغا نىسبەتەن ئەسەرنىڭ مۇۋاپىق پېيقەمبىرى تېپىلماسلىقى، چىقىملاشقىدا تېما تاللاش مۇھىم شەرتلەرنىڭ بىرى، بولۇپمۇ ياش يازغۇچىلار «ئۇزۇلىرىگە تونۇشلۇق بولغان تۇرمۇشنى يېزىك» دەپ، «سەن، مەن، ئۇ»دىن ئىبارەت ئاددىي كىشىلەرنىڭ«ئۇششاق، چۈششەك ئىشلىرى»نى يېزىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ. بۇ، «ئۇزۇلىرىگە تونۇشلۇق بولغان تۇرمۇشنى يېزىش»قا قارىغاندا تېخىمۇ كەڭ دائىرىدىكى ئۇز ئىچىگە ئالىدىغاندەك تۇيۇلىدۇ. بۇ تەشەببۇسنى بەكمۇ ئەيىبلەپ كەتكىلى بولمايدۇ، مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، ئۇنى مەدھىيىلەشكە ئەرزىيدۇ. لېكىن، ئاددىي كىشىلەرنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىنى يېزىش ئېغىزدا ئېيتقاندەك ئاسان ئىش ئەمەس، ئۇنداق تېمىلارنى كۆپىنچە قەلەمى پىشقان يازغۇچىلار بىر قەدەر مۇۋەپپەقىيەتلىك يازالايدۇ. يېڭى يازغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىغاندا، مەن ئۇلارنىڭ بەك ئاددىي تېمىلارنى تاللىماسلىقىنى تەۋسىيە قىلىمەن. ئۇلار پەۋقۇلئاددە ئادەملەر ۋە ئىشلارنى كۆپرەك يازسا، «ئاددىي ئادەملەرنىڭ ئاجايىپ ئىشلىرى»نى يازمىسمۇ بولىدۇ.

ياش يازغۇچىلارنىڭ جانلىق ئىجادىيەت ئېھتىياجى، مۇقەررەرلىكى، يېڭى تېمىلارغا نىسبەتەن

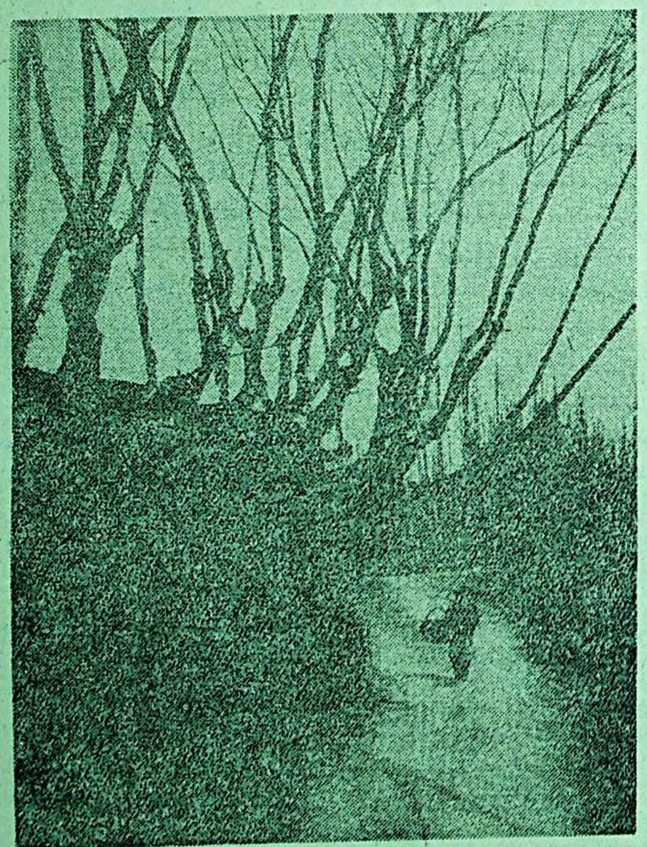
ئەسەرنىڭ مۇۋاپىق پېيقەمبىرى تېپىلماسلىقى، چىقىملاشقىدا تېما تاللاش مۇھىم شەرتلەرنىڭ بىرى، بولۇپمۇ ياش يازغۇچىلار «ئۇزۇلىرىگە تونۇشلۇق بولغان تۇرمۇشنى يېزىك» دەپ، «سەن، مەن، ئۇ»دىن ئىبارەت ئاددىي كىشىلەرنىڭ«ئۇششاق، چۈششەك ئىشلىرى»نى يېزىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ. بۇ، «ئۇزۇلىرىگە تونۇشلۇق بولغان تۇرمۇشنى يېزىش»قا قارىغاندا تېخىمۇ كەڭ دائىرىدىكى ئۇز ئىچىگە ئالىدىغاندەك تۇيۇلىدۇ. بۇ تەشەببۇسنى بەكمۇ ئەيىبلەپ كەتكىلى بولمايدۇ، مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، ئۇنى مەدھىيىلەشكە ئەرزىيدۇ. لېكىن، ئاددىي كىشىلەرنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىنى يېزىش ئېغىزدا ئېيتقاندەك ئاسان ئىش ئەمەس، ئۇنداق تېمىلارنى كۆپىنچە قەلەمى پىشقان يازغۇچىلار بىر قەدەر مۇۋەپپەقىيەتلىك يازالايدۇ. يېڭى يازغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساس قىلىغاندا، مەن ئۇلارنىڭ بەك ئاددىي تېمىلارنى تاللىماسلىقىنى تەۋسىيە قىلىمەن. ئۇلار پەۋقۇلئاددە ئادەملەر ۋە ئىشلارنى كۆپرەك يازسا، «ئاددىي ئادەملەرنىڭ ئاجايىپ ئىشلىرى»نى يازمىسمۇ بولىدۇ.

ياش يازغۇچىلارنىڭ جانلىق ئىجادىيەت ئېھتىياجى، مۇقەررەرلىكى، يېڭى تېمىلارغا نىسبەتەن

ئاندىن كۆز ئالدىدىكى كەپ-
يىمگىتكە باقتى، شۇ ئەسنادا
ئۇنىڭ ئېسىگە ئون نەچچە
يىل ئىلگىرى ھېلىقى ئوقۇغۇ-
چىسى دەرسخانىدا ئويۇنمغان
كەچمىكمىنە بىر كىنوسىدىيە
كەلدى.

ئۇ چاغدا ئۇ مەسئۇل بول-
غان سىنىپتا بىر نەچچە كەپ-
سىز بولمىدىغان، ھېلىقى يىگ-
گىت شۇلارنىڭ بىرى ئىدى.

بىر كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئۇ
دەرسنى ئەمدى باشلاي دەپ
تۇرۇشىغا ئوستەلىنىڭ يېنىدا
ئۆرە تۇرغان بىر ئوقۇغۇچىنى
كۆرۈپ قالدى. ئۇ چېچىسى
پاخپىيىپ تۇرىدىغان، ئېگىز
كەلگەن ئورۇق ئوغۇل بالا ئىدى،
شۇ تۇرقىدا خۇددى قېقىپ
قويغان قوزۇقتەك كۆرۈنەتتى.

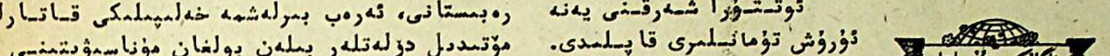

يېزا يولى

ئابلىز خوجامنىياز فوتوسى

ئىمىن ھەسەن تەرجىمىسى

سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ پارس قولتۇقى توقۇنۇشىغا بولغان ئىنكاسى ۋە قوللانغان تەدبىرى

ئوتتۇرا شەرقنى يەنە ئۇرۇش تۇمانلىرى قاپلىدى. ئىسرائىل كۈۋەيتكە تاجاۋۇز قىلغان ۋە ئۇنى يۇتۇۋالغاندىن كېيىن، دۇنيادىكى ھەربىي ۋە سىياسىي چوڭ دۆلەتلىرنىڭ بىرى بولغان سوۋېت ئىتتىپاقى قانداق پوزىتسىيە تۇتتى؟

سوۋېت ئىتتىپاقى ھۆكۈمىتى دائىرىلىرىنىڭ مەيدانى ناھايىتى ئېنىق بولدى، يەنى تاجاۋۇزچىلىقىنى ئەيىبلىدى، قوزغال كۈچى بىلەن بىر تەرەپ قىلمىشقا قارشى چىقتى، سىياسىي يول بىلەن يارىشىشنى تەشەببۇس قىلدى.

ئېكسكن سوۋېت ئىتتىپاقى مەتبۇئاتىنىڭ پارس قولتۇقى ۋەزىيىتى توغرىسىدىكى پوزىتسىيىسى ھۆكۈمەت دائىرىلىرىنىڭكىدەك ئېھتىياتچان بولمىدى، بەزى سۆز-ئىبارىلەرنى قوللانمىشتىمۇ ئانچە ئېغىر-بېسىق بولمىدى. «خەۋەرلەر گېزىتى» ئىراقنىڭ كۈۋەيتكە تاجاۋۇز قىلىشى ئونىڭ تۇنجى قەدىمى، دەپ قارىدى؛ «ئەمگەك گېزىتى» ئىراقنى «كاندىدات دەرىجىدىن تاشقىرى چوڭ دولەت» بولماقچى، دەپ مەسخىرە قىلدى.

سوۋېت ئىتتىپاقىدا چىقىدىغان «ېچكى دەۋر» ھەپتىلىك ژۇرنىلىنىڭ كۆزەتكۈچىسى مۇنداق دەپ قارىدى: بۇنىڭدىن بەش يىل ئىلگىرى بولغان بولسا، مۇسكۋانىڭ ئىنكاسى جەزمەن ھازىرقىدەك بولمايتتى، ئېھتىمال «ئىنتېرناتسىئونالىزم روھىغا ئىگە ئىراق ھەربىيلىرىنىڭ قېرىنداش كۈۋەيت خەلقىنىڭ ئەكسىيەتچىل ھاكىمىيىتىنى ئاغدۇرۇپ تاشلىشىغا ياردەم بەرگەنلىكىنى تەبرىكلىگەن بولاتتى، ياكى ئويزور ئېلان قىلىشتىن باش تارتقان بولاتتى». بۇ ھەپتىلىك ژۇرنالدا مۇنداق دېيىلدى: ئۇرۇشتىن كېيىنكى 45يىلدىن بۇيان، سوۋېت ئىتتىپاقى ئىلگىرى ئۆزى مەنمۇي ۋە ھەربىي جەھەتتە زور كۈچ بىلەن قوللاپ كەلگەن بىر تەرەپ دۆلىتىنى تۇنجى قېتىم تاجاۋۇزچى، دەپ ئاتىمدى، بۇ سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئوتتۇرا شەرق سىياسىتىدە ئۆزگىرىش بولغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بەرىدۇ.

سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭمۇ ئوتتۇرا شەرقتە ئۆزىگە [illegible]

رەھبىستانى، ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى قاتارلىق مۇتەددىل دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىدۇ، دەپ قارىماقتا.

سوۋېت ئىتتىپاقى ئوتتۇرا شەرقتە ئۇرۇش ئوتتۇرىسىدا پەيسىمىنى ئۇمىد قىلغاندا ئىقتىسادىنى تېخىمۇ كۆزدە تۇتىدۇ، ئەلۋەتتە. بەزىلەر پارس قولتۇقى توقۇنۇشى ئىراق بىلەن كۈۋەيتنىڭ نېفت ئېكسپورت قىلىشىغا تەسىر يەتكۈزدى، بۇ سوۋېت ئىتتىپاقىدەك نېفت ئېكسپورت قىلىدىغان دۆلەتكە پايدىلىق، دەپ قارىغانىدى. پارس قولتۇقىدا توقۇنۇش يۈز بەرگەنلىكتىن، ھەر بىر تۇنۇك نېفتنىڭ باھاسى 4 - ، 5 - ئايلاردىكى 14 - 16 دوللاردىن 26 - 28 دوللارغا ئۆرلەپ كەتتى. ھەربىر تۇنۇك خام نېفتنىڭ باھاسى ئون دوللار ئاشقانلىقتىن، سوۋېت ئىتتىپاقى نېفت كىرىمىنى ھەر يىلى 5 مىليارد دوللار ئاشۇرالايدۇ. پارس قولتۇقى ۋەقەسى تۈپەيلىدىن يېقىندا بىر ئۇنسىيە ئالاھىدە تۇنۇنىڭ باھاسى 30 دوللار ئۆرلەپ كەتتى. سوۋېت ئىتتىپاقى كۈۋەيتكە تاجاۋۇز قىلغانلىقى تۈپەيلىدىن قولدىن كەتكەن كۈۋەيتتىن ئالمىدىغان نۇرغۇن قەرز پۇلىنىڭ ۋە سوۋېت ئىتتىپاقى ئىراققا ياردەم قىلىش ۋاقتىدا قۇرۇلۇش تۈرلىرى توختاپ قېلىشتىن كېيىنكى چىققان زىيانىنىڭ ئورنىنى تولدۇرالمايدۇ.

سوۋېت ئىتتىپاقى پارس قولتۇقى مەسىلىسىدە ئامېرىكىدەك داۋراڭ سېلىپ كەتمەي، بىر نەچچە بايانات ئېلان قىلىپ قويدى، چوڭ دۆلەت ۋە ئالاقىدار دۆلەتلەر بىلەن كېڭەشتى، سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ سودا پاراخوتلىرىنى قوغداش ئۈچۈن، سۇ ئاستى پاراخوتىغا قارشى ئىككى پاراخوتنى پارس قولتۇقىغا ئەۋەتتى، ئىراقنى قورال - ياراقلار بىلەن تەمىنلەشنى توختاتتى. سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئىراقتا ئوقۇتقۇچىلارنى ۋە ھەربىي ئەسلىھەلەرنى رېمونت قىلغۇچى خادىملارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر نەچچە يۈز ھەربىي مۇتەخەسسىس بار. ئېھتىمالغا قارىغاندا، ئۇلار ھەربىي ھەرىكەتلەرنى پىلانلاشقا ۋە ئۇنىڭغا قوماندانلىق قىلىشقا قاتناشمايدىكەن.

ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئەسكەر چىقىرىپ قوراللىق ئارىلىشىش

ياخشى باشلىنىش

شىمالىي چاۋشىيەن بىلەن جەنۇبىي چاۋشىيەنىنىڭ زۇڭلىلىرى 9 - ئاينىڭ 5 - ۋە 6 - كۈنلىرى خەنچېڭدا ئىككى قېتىم ئالىي دەرىجىلىك سۆھبەت ئۆتكۈزدى. چاۋشىيەن يېرىم ئارىلىنىڭ بۆلۈنمەس ھالەتتە ئۇيۇشۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ھەققىدە بىرلىككە كېلىش قاتارلىق 45يىل بولغاندا ئۆتكۈزۈلگەن تۇنجى قېتىملىق بۇ سۆھبەت خەلقئارا ئىنكاسقا سەۋەب بولدى.

شىمالىي چاۋشىيەن بىلەن جەنۇبىي چاۋشىيەن زۇڭلىلىرى سۆھبەتلىشىپ بىرلىككە كېلىش ئېلان قىلغان ئورتاق ئۇقتۇرۇشتا ئىككى چاۋشىيەنىنىڭ ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل ھالدا ئىش كۆرۈش پرىنسىپىنى ئاساس قىلىپ، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش، ئىشەنچ ھاسىل قىلىش، ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش، مەدەنىيەت ساھەسىدە ئالماشتۇرۇش ئېلىپ بېرىش، ئىنسانىيەت ئائىلىسىگە قايتىش قاتارلىق بىر قاتار مۇھىم ئورتاق قارارلارغا كەلگەن. بۇ ئورتاق قارارلار ئىككى چاۋشىيەن خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، ئورتاق ئىرادىسى بولۇپ، ئۇلار ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل ھالدا ئىش كۆرۈش پرىنسىپىنى ئاساس قىلىپ، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش، ئىشەنچ ھاسىل قىلىش، ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش، مەدەنىيەت ساھەسىدە ئالماشتۇرۇش ئېلىپ بېرىش، ئىنسانىيەت ئائىلىسىگە قايتىش قاتارلىق بىر قاتار مۇھىم ئورتاق قارارلارغا كەلگەن. بۇ ئورتاق قارارلار ئىككى چاۋشىيەن خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، ئورتاق ئىرادىسى بولۇپ، ئۇلار ئۆز تەقدىرىنى ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل ھالدا ھەل قىلىشقا ئاساسدا بىرلىككە كەلتۈرۈش تەلىپىنىڭ پۈتكۈل چاۋشىيەن خەلقىنىڭ ئورتاق ئىلگىرى سۈرگەن ئورتاق ئارزۇسى، تۇنجى قېتىملىق ئۇرۇشقاندىن كېيىنكى ئىككى چاۋشىيەن ئارىسىدا بىرلىككە كېلىش قەدىمىنى تېزلەتمىشكە پايدىلىق.

(«خەلق گېزىتى»دىن)

سىناق سوئاللىرى

1. بۇ يىل ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى كامبودژا مەسىلىسى توغرىسىدا ـــ پارچە ھۆججەت ماقۇللىدى. بۇ ھۆججەتلەر كامبودژا مەسىلىسىنى سىياسىي يول بىلەن ئومۇمىيۈزلۈك ھەل قىلىشقا يول ئاچتى.

2. ھازىر دۇنيادىكى ئەڭ تەرەققىي تاپمىغان دۆلەت بۇنىڭدىن ئون يىل ئىلگىرىكى ـــ دىن 41 گە يەتتى، ئۇلارنىڭ دۇپۇسى ـــــ مىليون.

3. ھازىر دۇنيا بويىچە چوڭلار ئاردىسىدا ـــ مىليارد ساۋاتسىز بار. ئۇلار دۇنيا ئومۇمىي نوپۇسىنىڭ تەخمىنەن تۆتتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ.

لىۋاندا تۇتقۇنلار كرىزىسى بوشاپ قالدى

پارس قولتۇقى رايونى ۋەزىيىتى يامانلىشىپ كەتكەنلىكتىن، لىۋاينىڭ تۇتقۇنلار كرىزىسىدە يەنە بىر قېتىم بوشاش ۋەزىيىتى كۆرۈلمەكتە ئىدى. ئامېرىكا ئەسلىدىن تەرىقەتچىلىرى تەشكىلاتى - ئاللا پارتىيىسىدىكى لەرنىڭ قولىدا ئىكەن.

1987- يىلى ئىران بىلەن تۇتقۇنلارنى ئالماشتۇرۇشتا مەغلۇپ بولغانلىقتىن كېيىن، مۇرەسسە قىلمايدىغان

سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئوتتۇرا شەرقتە ئۆزىگە جەلىپ قىلىش ئۈچۈن ئېلىپ بارغان سىياسىي ھەرىكىتى غەلىبىلىك داۋام قىلىۋاتىدۇ. ھازىر سوۋېت ئىتتىپاقى ئۆزىنىڭ مۇشۇ رايونداكى مۇتلەق كۆپ سانداكى دۆلەتلەرنىڭ ھەقىقىي ئىتتىپاقداش ئىكەنلىكىگە قارىمۇ قارشى قىلىپ قويماسلىققا تىرىشىۋاتىدۇ.

سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئوتتۇرا شەرق سىياسىتى يەنە مەلۇمكى ئىچىدە مۇسۇلمانلار كۆپ بولۇشىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرايدۇ، رادىكالراق ئىسلام دۆلەتلىرىنى قوللىسا سوۋېت ئىتتىپاقىدىكى مۇسۇلمانلار رايونلىرىنى مۇقىملاشتۇرۇشقا پايدىسىز بولىدۇ. سوۋېت ئىتتىپاقىدىكى ئوبزورچىلار بۇنىڭدىن كېيىن سوۋېت ئىتتىپاقى ئەرەب دۇنياسىنىڭ شەرقىي قىسمى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى، بولۇپمۇ مىسىر، سەئۇدى ئەرەبىستان قاتارلىق ئىسلام دۆلەتلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى ئالاھىدە ئېتىبار بىلەن كۈزىتىدۇ.

ئوتتۇرا شەرق كرىزىسى ئەرەب دۇنياسىنى زىلزىلىگە سالدى

مۇلاھىزە

ئىراقنىڭ ئاجىز، كىچىك قوشنىسى كۇۋەيتكە تاجاۋۇز قىلغانلىقى ۋە ئامېرىكىنىڭ پارس قولتۇقىدىكى ئۆز مەنپەئەتىنى قوغداش ئۈچۈن كېمىرگۇزگەنلىكى ئەرەب دۇنياسىنى زىلزىلىگە سالدى. ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ بۇ ۋەقەگە تۇتقان مەيدانى ئوخشاش بولمىدى. ئۇلار ئاساسەن پارس قولتۇقى كرىزىسىنى قورال كۈچى بىلەن ئەمەس، سۆھبەت ئارقىلىق سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىش كېرەك. ئەرەب دۆلەتلىرى ئارىسىدىكى تالاش-تارتىشنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ئەرەب بىلەرنىڭ ئىچكى قىسمىدا ھەل قىلىش يولىدا ئىزدىنىش لازىم، دەپ قاراۋاتىدۇ. لېكىن ئەرەب دۆلەتلىرى ئارىسىدىمۇ ئىختىلاپ ئېغىر بولماقتا. ئىختىلاپ ئىراق قوشۇنلىرىنى كۇۋەيتتىن شەرتسىز چېكىنىدۇرۇشنى ھەم كۇۋەيتكە كە كەلتۈركەن ئىقتىسادىي زىيانىنى تۆلەپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

لۇدىيە بىلەن پەلەستىن ئازاد لىق تەشكىلاتى بولسا، ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ سەئۇدى ئەرەبىستانىغا كىرىپ، ئەرەب بىلەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشقانلىقىغا چىداپ تۇرالماي، ئىراقنى ھېسداشلىق قىلدى. ئۇلار ئامېرىكا قاتارلىق غەرب دۆلەتلىرى قىسىملىرىنىڭمۇ بىرلا ۋاقىتتا چېكىنىشىنى، ئاندىن ئىراق بىلەن كۇۋەيت مەسىلىسىنى ئەرەب بىلەر دائىرىسىدە بىر تەرەپ قىلىشنى تەشەببۇس قىلدى. ئىئوردانىيە پادىشاھى ھۇسەيىن تەكلىكتە قېلىپ، ئىشنى بىسىقتۇرۇش پوزىتسىيەسىنى تۇتتى. ئۇ ۋەزىيەتنى پەسەيتىش ئۈچۈن، تەرەپ - تەرەپكە چاپتى. سۇدان، يەمەن ۋە شىمالىي ئافرىقىدىكى ئالجىرىيە، تۇنىس، ماۋرىتانىيە قاتارلىق دۆلەتلەرمۇ چەت ئەل قوشۇنلىرىنىڭ ئارىلىشىشىغا قارشى چىقتى ھەم ئىراققا ئازدۇر - كۆپ پېتۇر ھېسداشلىق قىلدى ياكى ئۇنى قوللىدى.

ھازىر ئەرەب دۆلەتلىرى ئارىسىدىكى ئىختىلاپ 1945 - يىللىدىن بۇيانقى ئەڭ ئېغىر دەرىجىگە يەتتى. ئەرەزاتلار مۇنداق ۋەزىيەت داۋاملىشىۋەرسە، ئەرەب ئىتتىپاقى تەشكىلىي جەھەتتە پارچىلىنىپ كېتىشى مۇمكىن، دەپ ئەنسىرىمەكتە.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ئىستاق سوئاللىرىنىڭ جاۋابى

1. جەنۇبىي قىسىم ئافرىقا تەرەققىيات - ماسلاشتۇرۇش كېڭىشىنىڭ قۇرۇلغانلىقىغا (ئون) يىل بولدى.

2. پۈتۈن دۇنيادا تەخمىنەن (12 مىليون) كىشى ناسىراتلىقتا ياشىماقتا، نامرات ئاھالىلەرنىڭ كۆپىنچىسى (جەنۇبىي ئاسىيا) بىلەن ئافرىقىنىڭ سەھرايى كەبىر قۇملۇقىدىكى (جەنۇبىي قىسىم) رايونىغا مەركەزلەشكەن.

3. (ئىۋاشكو) سوۋېت ئىتتىپاقى كومپارتىيەسىنىڭ 28 - قۇرۇلتىيىدا سوۋېت ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش شۇجىلىقىغا سايلاندى.

(3 - سوئالغا مۇھەممەت گايىت، ئابدۇقادىر سىددىق، روزى قادىرلار جاۋاب بەرگەن).

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياخشىجىلىق كوچىسى 1 - نومۇر تېلېفون باش ئاپپاراتى: 43701، 43712، 43722، 43723، 43733، 43734، 56783، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 3 يۈەن 90 پۇلۇق، پارچە باھاسى: 3 ئېلۇق، گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报

(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى CN65 — 0002/Z

(ۋەكالەت نومۇرى 1 — 57)

شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1990 - يىل

سېنتەبر

16

يەكشەنبە

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مەمۇرىي دەۋا قانۇنىنى يولغا قويۇش توغرىسىدا تېلېفون يىغىنى ئېچىپ،

قانۇننى يولغا قويۇشتىن ئىلگىرىكى تەييارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز زېكى گۈلئېۋ خەۋەر قىلىدۇ: دۆلىتىمىزنىڭ پۈقرالار، ۋەكالەتچىلىرىنىڭ ئەرز ئىشلىرىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان يەنە بىر قانۇنى پات ئارىدا رەسمىي يولغا قويۇلىدۇ. مۇشۇ ئاينىڭ 14 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مەمۇرىي دەۋا قانۇنىنى يولغا قويۇش توغرىسىدا تېلېفون يىغىنى ئېچىپ، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ بۇ مۇھىم قانۇننى يولغا قويۇشتىن ئىلگىرىكى تەييارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىشىنى تەلەپ قىلدى.

تېلېفون يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لى جيا يۈي ۋە ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى، تەپتىش مەھكىمىسى، نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ مەسئوللىرى قاتناشتى. يىغىندا ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جىن يۈنخۇي سۆز قىلدى. ئۇ ئالدىنقى باسقۇچلۇق تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئەسلەپ ئۆتكەندىن كېيىن يولداشلار جياڭ زېمىن 1990 - يىل 8 - ئاينىڭ 9 - كۈنى شىنجاڭنى كۆزدىن كەچۈرگەندە بېغىشلىما يېزىپ بەردى:

خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇڭلار.

شىنجاڭ گېزىتى ئىدارىسىدىكى يولداشلارغا تەقدىم

جياڭ زېمىن

1990 - يىل 8 - ئاينىڭ 30 - كۈنى، ئۈرۈمچى.

مۇنداق دەپ تەكتىلدى: مەمۇرىي دەۋا قانۇنى خەلق ئاممىسىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى بۇاستە قوغدايدىغان مۇھىم قانۇن، ئۇنىڭ توزۇپ چىقىلىشى، يولغا قويۇلۇشى مەمۇرىي ئورگانلارنىڭ خىزمىتىنى ياخشىلاش، ھۆكۈمەت بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇرۇش، مەمۇرىي ئىشلاردا قانۇننى ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش، ھۆكۈمەتنىڭ ئىناۋىتىنى ئۆستۈرۈشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر مەمۇرىي دەۋا قانۇنىنى يولغا قويغاندىن كېيىن چىقىدىغان يېڭى ئەھۋاللارنى، يېڭى مەسىلەرنى چوقۇم تولۇق تونۇشى ۋە ياخشى بىر تەرەپ قىلىشى لازىم.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مەمۇرىي دەۋا قانۇنىدا خەلق سوت مەھكىمىلىرى مەمۇرىي ئەنزىلەرنى سوتلىغاندا مەمۇرىي قائىدە - نىزاملاردىن پايدىلىنىشى لازىم، دەپ بەلگىلەندى. دېمەك، ھۆكۈمەتنىڭ مەمۇرىي قائىدە - نىزاملارنى تۈزۈپ چىقىشىغا تېخىمۇ يۇقىرى تەلەپ قويۇلدى. ئاپتونوم رايونىمىزدا ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان قائىدە - نىزاملاردا مەمۇرىي دەۋا قانۇنى تۈزۈمى ئورنىتىشقا مۇۋاپىق كەلمەيدىغان بىر مۇنچە جايلار بار، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ھۆكۈمەت تارماقلىرى يولغا قويۇۋاتقان قائىدە - نىزاملارنى تېزدىن بىر قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك ئېنىقلاپ چىقىشى لازىم. مەزمۇنى قانۇن، نىزاملارغا زىت كېلىدىغانلىرىنى ئېنىق بۇيرۇق چۈشۈرۈپ ئەمەلدىن قالدۇرۇشى لازىم.

ئۇ مۇنداق دەپ تەكتىلدى: ھۆكۈمەتنىڭ يۇرۇشلۇشكەن قانۇن چىقىرىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ۋە ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ قانۇننى ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش لازىم. شۇ رايون، شۇ تارماقنىڭ مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، تېزدىن

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

قەشقەر شەھىرىنىڭ دۆلەتباغ يېزىسى پارتىيە ئەزالىرىغا تايىنىپ ئاممىنى قوزغاپ،

مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ئېڭىنى كۈچەيتىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى كۈرەش ئېلىپ باردى

ئۆز مۇخبىرىمىز شى جېەن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جا چىڭشۇەن خەۋەر قىلىدۇ: يېزىلاردا مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى كۈرەشنى قانداق قانات يايدۇرۇش كېرەك؟ قەشقەر شەھىرى دۆلەتباغ يېزىسىنىڭ تەجرىبىسى پارتىيە ئەزالىرىغا تايىنىپ، ئاممىنى قوزغاپ، ماركسىزملىق مىللەت قارىشى، دىن قارىشى ۋە پولاتتەك پاكىتلار ئارقىلىق نىقابىنى يىرتىپ تاشلاپ، سۆيىقەستنى ئاشكارىلاپ، دېھقانلارنى تەربىيەلەپ، يېزىدا مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى پولات ئىستىھكام قۇرۇشتىن ئىبارەت.

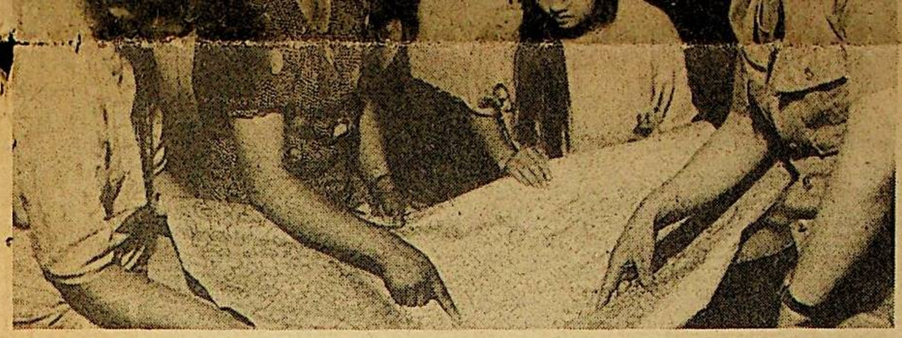
دۆلەتباغ يېزىسىدا بۇرۇن بەزى مىللىي بۆلگۈنچىلەر مىللىي بۆلگۈنچىلىك خاراكتېرىدىكى سۆزلەرنى تارقىتىپ، بىر قىسىم ئاممىغا تەسىر كۆرسەتكەنىدى. بارىن يېزىسىدا ئەكسىلىنقىلابىي قوراللىق توپىلاڭ يۈز بەرگەندىن كېيىن، يېزىلىق پارتكوم بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە تەشەببۇسكارلىق بىلەن ھۆجۇم قوزغاپ، ناھايىتى ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ يېزا ئالدى بىلەن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆگىنىش كۈرسىنى ئېچىپ، ماركسىزملىق مىللەت قارىشى، دىن قارىشى ئارقىلىق بارلىق پارتىيە ئەزالىرىنى قوراللاندۇردى. ئۇلار نەزەرىيە خادىملىرىنى پارتىيە ئەزالىرىغا «ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسى»، «شەرقىي تۈركستان ۋە بۆلگۈنچىلىك»، «غازات قىلىشنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتى»، «ئاتېشزم ۋە دىنىي باشقۇرۇش» قاتارلىق يەتتە مەخسۇس تېمىدا دوكلات بېرىشكە تەكلىپ قىلدى. ھەم قەشقەر ۋىلايىتى ۋە ئۆز يېزىسىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى.

مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى كۈرەشنى قانات يايدۇرۇش داۋامىدا، بۇ يېزا تارىخىي ماتېرىياللار، يېزا، كەنت ۋە دېھقانلار ئائىلىلىرىدىكى ئۆزگىرىش پاكىتلىرى ۋە دېھقانلارنىڭ بۇاستە تەسىراتلىرىدىن پايدىلىنىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ نىقابىنى تەلتۈكۈس يىرتىپ تاشلاپ، ئۇلارنىڭ سۆيىقەستى، ھىلە - مىكرلىرىنى ئاشكارىلىدى، مىللىي بۆلگۈنچىلەر تارقاتقان ئەكسىيەتچىل قاراشلارنى بىر - بىرلەپ رەت قىلىپ، بۇ ئەكسىيەتچىل قاراشلارغا ئاممىنى ئىچدە ئوڭۇن قويمىدى. ئۆگىنىشكە قاتناشقان پارتىيە ئەزالىرىنى ئاھالە گۇرۇپپىلىرىغا تەقسىملەپ، ئاممىنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلەر تارقاتقان ئەكسىيەتچىل قاراشلارنى تەنقىد قىلىشىغا يېتەكچىلىك قىلدۇردى، بۇ ئارقىلىق ئاممانى بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، ئاممىنى تەربىيەلەپ، بۇ ئۇچۇم مىللىي بۆلگۈنچىلەرنى يېتىم قالدۇردى ۋە ئۇلارغا زەربە بەردى.

بۇ يېزا مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى توزاق مەزگىل ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، يېزىدا ئىدىيە - مەدەنىيەت بازىسى قۇرۇلۇشىنى تۇقتلىق كۆچەيتتى. يېزا بويىچە 13 كەنتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن مۇلازىمەت قىلىش سىستېمىسى قۇرۇپ ۋە ئونى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يېزىدا قىرائەتخانا، تېلېۋىزور كۆرۈش ئۆيى، مەدەنىيەت مەشغۇلات ئۆيى بولۇشنى، ھەممە كەنتتە رادىئو بولۇش، ھەممە ئائىلىدە رادىئو كانىيى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. ئۇلار دىنىي پائالىيەتلەرنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتكەنلىكتىن، يېزا بويىچە بىرمۇ دىنىي زات دىنىي مەكتەپ ئاچمىدى.

كۆچا ناھىيىلىك گىلەم زاۋۇتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى گۈلنىساخان (سولدىن 2 - كىشى) شۇ يەردە تۇرۇشلۇق قىسىم كادىرلىرى ئائىلە ئاۋابىتالىرىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشى قېنى بولۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، بۇ قىسمىنىڭ ئائىلە ئاۋابىتالىرىغا گىلەم كارخانىسى قۇرۇپ بەرىدىغانلىقى توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇرماقتا.

سلقنى كۆرۈپ، بۇ قىسمنىڭ ئالدىلا تاۋابىتاشلىرىغا گىدەم كارخانىسى قۇرۇپ بەردى ھەم توزى تېخىنكا يېتەكچىسى بولدى.

سىۋرەتتە: تو يېڭى ئىشچىلارغا نۇسخا چىقىرىش تېخنىكىسىنى ئۆگەتمەكتە.

خەۋەر يۆنىلىشى فوتوسى

يولداش سەيي چاڭنىڭ جەسىتى بېيجىڭ باباۋشەن تېغىدا كۆيدۈرۈلدى

لى پېڭ، سۇڭ پېڭ قاتارلىق رەھبەرلەر قەدىرلىك پېشقەدەم ھەدە بىلەن ۋىدالاشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 15 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. تۇزاق سىناقلاردىن ئۆتكەن سابىق كومۇنىزم جەڭچىسى، ئاتاقلىق پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسى يولداش سەيي چاڭنىڭ جەسىتى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن بېيجىڭ باباۋشەن تېغىدا كۆيدۈرۈلدى.

يولداش سەيي چاڭنىڭ مېيىتى سېلىنغان ئاپتوموبىل چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچتە بېيجىڭ دوختۇرخانىسىدىن باباۋشەن تېغىدىكى ئىنقىلابىي قۇربانلار قەبرىستانلىقىغا يولغا چىقتى. مېيىت ئاپتوموبىلىنى لى پېڭ، سۇڭ پېڭ، ۋېن جياباۋ، چېن مۇخۇا قاتارلىق رەھبىرىي يولداشلار ۋە يولداش سەيي چاڭنىڭ ئائىلە تاۋابىتاتلىرى ھەم خىزمەتچى خادىملىرى تۇزىتىپ چىقتى.

مېيىت ئاپتوموبىلى باباۋشەن تېغىغا يېتىپ بارغاندا، سەيي ھەدىنىڭ جەسىتى ئالدى بىلەن ئىنقىلابىي قۇربانلار قەبرىستانلىقى زالىغا قويۇلدى. زال ناھايىتى سۈرلۈك ئورۇنلاشتۇرۇلغان بولۇپ، سەھنىنىڭ ئوتتۇرىسىغا سەيي ھەدىنىڭ سۈرىتى ئېسىلغاندى. سەيي ھەدىنىڭ جەسىتى گۈللەر ئوتتۇرىسىغا قويۇلۇپ، ئۈستىگە جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ بايرىقى يېپىلغان، ئەتراپىغا قارىغاي، ئارچىلار قويۇلغاندى. لى پېڭ، سۇڭ پېڭ، ۋېن جياباۋ، چېن مۇخۇا قاتارلىق يولداشلار يولداش سەيي چاڭنىڭ جەسىتى ئالدىدا ئۈچ قېتىم تازىم قىلىپ، قەدىرلىك پېشقەدەم ھەدە بىلەن ۋىدالاشتى. بۇ رەھبىرىي يولداشلار سەيي ھەدىنىڭ ئۇرۇغ - تۇغقانلىرىدىن سەممەي ھال سورىدى.

يولداش سەيي چاڭ ھايات ۋاقتىدا ئاخىرەتلىك ئىشمىنى ئاددىي ئۆتكۈزۈڭلار، ۋىدالىشىش مۇراسىمى ئۆتكۈزمەڭلار، تەزىيە بىلدۈرۈش يېغىنى ئاچماڭلار، دەپ ۋەسىيەت قالغاندى. ئۇنىڭ بۇ ۋەسىيىتى پېشقەدەم كومپارتىيە ئەزاسىنىڭ ئالىجانابلىق خىسلىتىنى ۋە كەڭ كۆكسى-قارنىنى نامايەن قىلىپ، پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلار ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ چوڭقۇر ھۆرمەتلىشىگە ۋە مەدھىيىلىشىگە ئېرىشتى.

يولداش سەيي چاڭ پۈتۈن ھاياتى ۋە كۈچىنى كومۇنىزم ئىشلىرىغا تەقدىم قىلدى. تو ئارىمىزدىن كەتكەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭ شانلىق تۇھپىسى ۋە ئالىيجانابلىق پەزىلىتى كىشىلەر قەلبىدە مەڭگۈ ساقلىنىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق توقۇمىچىلىق سانائىتى ئىدارىسى پاختا توقۇمىچىلىق مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇپ، كەملەپ كەتكەن يۈڭ توقۇمىچىلىق مەھسۇلاتىنىڭ ئورنىنى تولدۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى

ئۇز مۇخبىرىمىز جياڭ لىرۈڭ خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق توقۇمىچىلىق سانائىتى ئىدارىسى ھازىرقى توقۇمىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدىكى قېينچىلىقنى تېز تۈگىتىش ئۈچۈن، يېقىندا پاختا توقۇمىچىلىق مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇپ، كەملەپ كەتكەن يۈڭ توقۇمىچىلىق مەھسۇلاتىنىڭ ئورنىنى تولدۇرۇپ، يىللىق ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى قارار قىلدى.

بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ توقۇمىچىلىق سانائىتى ئىشلەپچىقىرىشى ناھايىتى قېين ئەھۋالدا مەلۇم دەرىجىدە يۇقىسەلدى، لېكىن، يۈڭ توقۇمىچىلىق ساھەسىنىڭ پايدا - بېجى 60.53% تۇرغانلەپ كەتتى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، توقۇمىچىلىق سانائىتى ئىدارىسى جايلاردىكى ئالاقىدار تارماقلار ۋە كارخانىلاردىكى يولداشلار بىلەن بىرلىكتە مۇزاكىرە قىلىپ، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى مۇنداق تەڭشەشنى بەلگىلىدى: پاختا توقۇمىچىلىقى، خىمىيىۋى تالا توقۇمىچىلىق، يەنە بىر توقۇمىچىلىق كارخانىلىرى ئىشلەپچىقىرىشنى پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاشۇرۇپ، يۈڭ توقۇمىچىلىقى ساھەسىدە كېلىپ چىققان زىيانىنى ئورنىنى ئىمكان قەدەر تولدۇرۇشى لازىم؛ يۈڭ توقۇمىچىلىق كارخانىلىرى قوي يۇڭىنى پاكىز تازىلاپ پىششىقلاپ ئىشلەپ، تۈج قىلىپ، پايدا - باج ۋە مەھسۇلات قىممىتىنى ئاشۇرۇش بىلەن بىللە، مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى داۋاملىق تەڭشەپ، ھەر خىل تەبىئىي تالا ۋە خىمىيىۋى تالا ئارىلاش مەھسۇلاتلارنى مۇۋاپىق ئاشۇرۇشى، خىمىيىۋى تالا ئىشلىتىش نىسبىتىنى پەيدىنپەي كۆپەيتىشى لازىم.

دېڭ پۇفاڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا مېيىپلار خىزمىتىنى تەكشۈردى

ئۇز مۇخبىرىمىز شۇ يۈيدۇڭ خەۋىر قىلىدۇ: جۇڭگو مېيىپلار بىرلەشمىسى ھەيئەت رىياسىتىنىڭ رەئىسى، ئىجرائىيە مۇدىرىيىتىنىڭ باش مۇدىرى دېڭ پۇفاڭ شىنجاڭدا مېيىپلار خىزمىتىنى تەكشۈرگەندە تەكتلەپ مۇنداق دېدى: مېيىپلار ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنى دۆلەتنى راۋاجلاندۇرۇش ھەم جەمئىيەتنى ئىلگىرىلىتىش بىلەن تەڭ ئېلىپ بېرىپ، ئۇزاق مۇددەت جاپالىق كۈرەش قىلىش ئىدىيىسىنى تىكلەپ، جۇڭگوچە ئالاھىدىلىككە ئىگە مېيىپلار ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش يولىدا مېڭىش لازىم.

دېڭ پۇفاڭ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، 8-ئاينىڭ 30 - كۈنى شىنجاڭغا كېلىپ، 9 - ئاينىڭ 8 - كۈنىگىچە قەدەر ئۇرۇمچى، تۇرپان، ئۈجياچۈي، قەشقەر، سانجى، ئىلى قاتارلىق جايلاردا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مېيىپلار خىزمىتىنى تەكشۈردى ھەم ئۇنىڭغا يېتەكچىلىك قىلدى. دېڭ پۇفاڭ بارغانلىكىدا يەرلىك خەلق ئىشلىرى، مېيىپلار بىرلەشمىسى كادىرلىرى ۋە مېيىپلار بىلەن سۆھبەت ئۇتكۈزۈپ ئەھۋال ئىگىلدى ۋە پىكىر ئالدى. دوختۇرخانا، پاراۋانلىق كارخانىلىرى، مېيىپلار ئائىلىلىرىگە بېرىپ مېيىپلارنى يوقلاپ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ چوڭقۇر مېھىر - مۇھەببىتىنى يەتكۈزدى. تو مۇنداق دېدى: مېيىپلار خەلق ئىجتىمائىي جەھەتتىن قوتقۇزۇش بولۇپ قالماستىن، بەلكى سوتسىيالىزمنىڭ ئەۋزەللىكىنى كۆرسىتىدىغان گەۋدىلىنىشى.

دېڭ پۇفاڭ شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت مېيىپلارنىڭ ھەرقايسىغا ۋە ئولارنىڭ بەختلىك بولۇشىغا، شىنجاڭدا مېيىپلار ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، مېيىپلارغا ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىشنى مۇراجىئەت قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇ مېيىپلاردىن ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزىملىق روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، دۆلەتنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشنى ھەمدە دۆلەتنىڭ ھازىرقى قېينچىلىقىنى ئەزەردە تۇتۇپ، قېينچىلىقنى تۈگىتىش ئۈچۈن ئورتاق تىرىشىشنى تەلەپ قىلدى.

كۈنەس ناھىيىسى بەشتۆبە يېزىسى 7 - كەنتىدىكى دېھقان مەمەت ئاخۇن 35 مو يەرنى ھۆددىگە ئالغان بولۇپ، بۇ يەرنىڭ تۈپراق تەركىبى بەك ناچار ئىدى. تو ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشنى تىرىشىپ ئۆگىنىپ، تۈپراقنى ياخشىلاپ، پەرۋىشنى كۈچەيتىپ، بۇ يىل يۇغدايدىن مول ھوسۇل ئالدى.

شىيې خەۋىرۋاي فوتوسى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

* * *

«راهب» بىلەن «ئۇماچ» ئوستىدىكى مۇھاكىمە

— «شنجاڭدا نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى بىلەن ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىنى ماسلاشتۇرۇش» تەتقىقاتىنىڭ نەتىجىسىنى تونۇشتۇرۇش

ئەي من

«بىر بالىنىڭ تۇغۇلۇشى ئىش ھەققىنىڭ بەش دەرىجە تۆۋەنلەپ كېتىشى بىلەن باراۋەر. ھېلىغۇ سىياسەت بويىچە بالىنىڭ زىيادە تۇغۇلۇشىغا يول قويۇلمايدۇ، يول قويۇلغان تەقدىردىمۇ زىيادە بولۇشنى ئارزۇ قىلمايمىز.» ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خېلى بىر قىسمى يېقىنقى يىللاردىن بېرى پات - پاتلا مۇشۇ گەپنى قىلىدىغان بولدى. بۇ سۆز كىشىلەرنىڭ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى ۋە قىممەت قارىشىدا ئۆزگىرىش بولغانلىقىنى، جان سانى بىلەن ئىقتىسادنىڭ مۇناسىۋىتىگە بولغان تونۇشنىڭ ئۆزگەرگەنلىكىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ. ھەر بىر ئائىلە ئۆزىنىڭ جان سانى بىلەن ئىقتىسادىنى ماسلاشتۇرۇشقا ئەڭ شۇنداق باش قاتۇرۇۋاتىدۇ. ھەر بىر يېزا، ھەر بىر ناھىيىنىڭ ھەتتا ئاپتونوم رايونلۇق تېرىتورىيىنىڭ ئومۇمىي نوپۇسىنى كونترول قىلىش مەسىلىسى ئەڭ چوڭ ئائىلىنىڭ نوپۇسى بىلەن ئىقتىسادىنى ماسلاشتۇرۇشقا باش قاتۇرۇش، تېخىمۇ زورۇر، ئەلۋەتتە.

شنجاڭدا نوپۇسنىڭ كۆپىيىش سۈرئىتى ۋە سەۋىيىسى قانداق بولسا ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىغا ماسلىشالايدۇ؟ ئاپتونوم رايونلۇق دۆلەت زېمىنى ئىدارىسىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە ئېلىپ بېرىلغان «شنجاڭدا نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى بىلەن ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىنى ماسلاشتۇرۇش» دېگەن تېما ئوستىدىكى تەتقىقات مۇشۇنى مەقسەت قىلغان ھالدا ئېلىپ بېرىلدى! تەتقىقات گۇرۇپپىسىدىكى يولداشلار بۇ تەتقىقاتنى قىزغارلىق قىلىپ «راھىب» بىلەن «ئۇماچ»نى ماسلاشتۇرۇش ئوستىدىكى مۇھاكىمە دەپ ئاتاشتى.

بۇ تەتقىقاتقا دۆلەت زېمىنى ئىدارىسىنىڭ رىياسەتچىلىك قىلىشىدا سەۋەب بار. نوپۇس ئۆزلۈكسىز ئېشىۋاتىدۇ، ئەمما دۆلەت زېمىنى چەكلىك. نوپۇسنىڭ كۆپىيىش سۈرئىتىنى دۆلەت زېمىنى بايلىقىنى ئېچىپ پايدىلىنىش ئەھۋالى ۋە سەۋىيىسى نۇقتىسىدىن تەتقىق قىلىش يۇقىرى ئىلمىيلىققا ئىگە. دۆلەت زېمىنى ئىدارىسى شنجاڭ داشۇ ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ستاتىستىكا ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە ئىككى يىل تەتقىق قىلىپ، مەملىكەت بويىچە ئىلغار سەۋىيىلىك تەتقىقات نەتىجىسىنى ئونتۇرىغا قويدى.

تەتقىقات نەتىجىسىدىن مەلۇمكى، يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن شنجاڭ نوپۇسى مەملىكەتنىكى باشقا ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭكىگە قارىغاندا ھەممىدىن تېز كۆپەيگەن. 1987 - يىلى شنجاڭنىڭ ئومۇمىي نوپۇسى 14 مىليون 63 مىڭ 300 گە يېتىپ، 1949 - يىلدىكىدىن 3.2 ھەسسە ئاشقان، يىلغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 3.15% تىن كۆپىيىپ تۇرغان، بۇ سەۋىيە مەملىكەت بويىچە 1.9 پىرسەنتلىك ئوتتۇرىچە كۆپىيىش سۈرئىتىدىن يۇقىرى بولدى. شنجاڭدىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ نوپۇسى 1949 - يىلى 4 مىليون 42 مىڭ ئىدى، 1987 - يىلى 8 مىليون 634 مىڭغا يېتىپ، 38 يىلدا 1.14 ھەسسە كۆپەيگەن. ئاھالىنىڭ ياش قۇرۇلمىسىدىن ئالغاندا، شنجاڭنىڭ نوپۇسى كۆپىيىش تېپىغا كىرىدۇ، كىلگۈسىدە نوپۇسنىڭ تەبىئىي كۆپىيىش يۇزلىنىشى ناھايىتى زور بولىدۇ، ئۇنىڭ ئوستىگە ئۆزاق داۋاملىشىدۇ.

شنجاڭنىڭ نوپۇسنىڭ كۆپىيىش ئەھۋالى ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا قانداق تەسىر كۆرسىتىدۇ؟ 1949 - يىلدىن 1987 - يىلغىچە بولغان 38 يىلدا شنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى، سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 29 ھەسسە ئاشتى، لېكىن نوپۇسنىڭ، بولۇپمۇ يېزا - قىشلاق نوپۇسىنىڭ تەبىئىي كۆپىيىشى بەك تېز بولغانلىقتىن، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىغا خېلىلا ئېغىرچىلىق كەلتۈردى. 1962 - يىلدىن ئىلگىرى، شنجاڭغا مۇڭاپىق ساندا ئاھالە كۆچۈرۈلدى، بۇ ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى، شۇ مەزگىلدە سانائەت، يېزا ئىگىلىكىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن مەھسۇلات قىممىتىنىڭ ئېشىش سۈرئىتى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن كۆپ يۇقىرى بولدى. 1962 - يىلدىن 1987 - يىلغىچە بولغان 26 يىلدا شنجاڭنىڭ ئومۇمىي نوپۇسى 6 مىليون 962 مىڭ كىشى كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى 83.4 پىرسەنتنى تەشكىل قىلدى، سانائەت ۋە يېزا ئىگىلىكىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن مەھسۇلات قىممىتىنىڭ مەملىكەت بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن قىممەت بىلەن بولغان پەرقى تەدرىجىي كىچىكەيدى. 1962 - يىلى سانائەت ۋە يېزا ئىگىلىكىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن مەھسۇلات قىممىتى پۈتۈن مەملىكەتنىكىدىن 114 يۈەن يۇقىرى ئىدى، 1980 - يىلى 151 يۈەن، 1987 - يىلى 298 يۈەن تۇرغۇزۇلدى. مۇنداق پەرقنىڭ كېلىپ چىقىشىدا باشقا سەۋەبلەرمۇبار، ئەلۋەتتە. لېكىن نوپۇسنىڭ تەبىئىي كۆپىيىش سۈرئىتىنىڭ بەك تېز بولغانلىقى مۇھىم سەۋەب. نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى بەك تېز بولغانلىقتىن ئوزۇقلۇق، كىيىم - كېچەك، ئولتۇراق جايلار قاتارلىق ماددىي بايلىقلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىشى نوپۇسنىڭ ئېھتىياجىنى قامدىيالمىدى، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتتى. مۇنداق ئەھۋال ئۇزاققىچە داۋاملاشقانلىقتىن، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنىڭ تۆۋەنلىشى ئىقتىسادىي ئۆسۈشنىڭ تېزلىكىگە ئېغىر تەسىر كۆرسەتتى. 1962 - يىلدىن 1987 - يىلغىچە بولغان 26 يىلدا شنجاڭنىڭ ئومۇمىي ئىجتىمائىي مەھسۇلاتى 6 مىليارد 200 مىليون يۈەندىن 87 مىليارد 600 مىليون يۈەنگە ئاشتى، 14 ھەسسە ئاشقان بولۇپ، ئومۇمىي ئىقتىسادىي كۆلەمنىڭ چوڭىيىشى ئاساسىي جەھەتتە نوپۇسنىڭ كۆپىيىشىنى قامدىيالمىدى. 1962 - يىلدىن 1987 - يىلغىچە بولغان 26 يىلدا شنجاڭنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئومۇمىي ئىجتىمائىي مەھسۇلاتى 1.5 ھەسسە كۆپەيگەن بولسىمۇ، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئاشلىق ئارىن ئىككى پىرسەنتلىك سۈرئەت بىلەن ئېشىپ باردى. كالا، قوي، چوشقا گۆشلىرى يىلىغا 3.9% تىن ئېشىپ بارغان بولسىمۇ، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن گۆش ئارىن 0.07% لىك سۈرئەت بىلەن ئېشىپ باردى، بۇ ئەھۋال نەچچە ئون يىل، ئومۇمەن، ئۇزۇنغىچە رەمىدى. ماتارىپ، پەن - تېخنىكا، ساقلىق ساقلاش، قاتناش، شەھەر قۇرۇلۇشى، مۇھىت ئاسراش قاتارلىق ئىشلارنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتىمۇ نوپۇس بەك تېز كۆپىيىپ كەتكەنلىكى ئۈچۈن، كۆپ تۆۋەنلەپ كەتتى.

شنجاڭنىڭ نوپۇسى ھازىرقى ئومۇمىي ئۇغۇلۇش نىسبىتى 3.5 سەۋىيە بىلەن داۋاملىق كۆپىيۋېرىدىغان بولسا، 2000 - يىلى 18 مىليون 730 مىڭغا يېتىپ، بايلىق مەنبەسى، مۇھىت، ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا ئېغىر بېسىم كەلتۈرىدۇ. ئاپتونوم رايونىنىڭ ھازىرقى پىلانلىق ئۇغۇت سىياسىتى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىنسا، ئومۇمىي ئۇغۇت نىسبىتى 1987 - يىلدىكى 3.5 تىن 2000 - يىلى ئۈچ چامىسىغا چۈشۈپ، نوپۇسنى 18 مىليون 70 مىڭ ئەتراپىدا تىزگىنلىگىلى بولىدۇ - دە، ئەھۋال خېلىلا ياخشىلىنىدۇ. مۇشۇ قەدەمگە يېتىش ئۈچۈن، ئۇغۇت يېشىدىكى ئاز سانلىق مىللەت ئايالىرىنىڭ ئومۇمىي ئۇغۇش نىسبىتىنى 1987 - يىلدىكى 4.5 تىن 3.4 ئەتراپىغا، يەنى ئاز سانلىق مىللەتلەرگە قارىتىلغان ئۇغۇت سىياسىتىنى يولغا قويۇلدىغان ئۈچىنچى 2، 3، 4 دائىرىسىگە چۈشۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. ئۇغۇت يېشىدىكى خەنزۇ ئايالىرىنىڭ ئومۇمىي ئۇغۇش نىسبىتىنمۇ داۋاملىق چۈشۈرۈشكە، يەنى 1987 - يىلدىكى 1.16 نى 1.5 ئەتراپىغا چۈشۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ.

بۇ لايىھە ئىشقا ئاشىدىغان بولسا، شنجاڭنىڭ ئاھالە سىغدۇرۇش مىقدارى سىستېمىسىدىكى ئۆزگىرىش ياخشى تەرەپكە قاراپ راۋاجلىنىدۇ. ئۇ چاغدا مۇنەبەسىدىن پايدىلىنىش «ئىنتايىن چەكلىك» مەزگىلگە يۈزلەنمەيدۇ، بار سۇ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشنىڭ ئېھتىياجىنى قامدىيالايدۇ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ئاسراشقا كېرەكلىك 15 مىليارد كۇب مېتر سۇغىنمۇ كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. تېرىلغۇ يەرنى كېڭەيتىشنىڭ ھاجىتى قالمايدۇ، تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتىنى 15% كە، تەبىئىي ئوت - چۆپلۈك ئىستېمال قىلىنىش نىسبىتىنى 65% كە يەتكۈزگىلى بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىمۇ تەدرىجىي ئۆسۈپ، 2000 - يىلى قورساق توق، كىيىم پۈتۈن بولۇش تېپىدىن كەڭ كۆشادە بولۇش تېپىغا، 2050 - يىلى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ ئىلمىي ئۇزۇقلىنىش تېپىغا يېتىدۇ.

بۇ تەتقىقات نەتىجىسى شۇنى تولۇق چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇكى، شنجاڭنىڭ پىلانلىق ئۇغۇت سىياسىتى، جۈملىدىن ئاز سانلىق مىللەتلەرگە قارىتىلغان پىلانلىق ئۇغۇت سىياسىتىنى داۋاملىق، قەتئىي ۋە قاتتىق ئىجرا قىلىش زۆرۈر، چۈنكى بۇ «راھىب» بىلەن «ئۇماچ» نىڭ مۇناسىۋىتىنى تەڭشەشنىڭ بىردىنبىر ئۇنۇملۇك ئۇسۇلى.

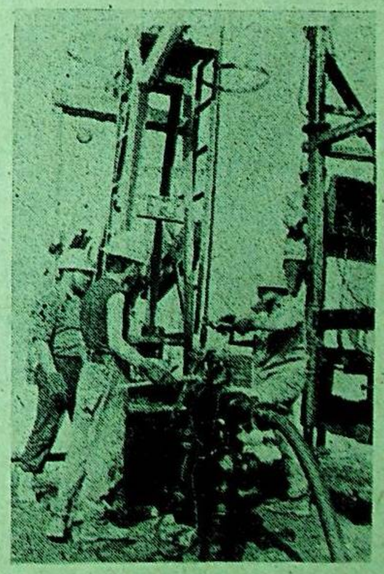
تېكەس ناھىيىسى ئورمانلارنى مۇھاپىزەت قىلىش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈشتە مەملىكەت بويىچە ئىلغار ناھىيە بولۇپ تەقدىرلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھۈسەن تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: تېكەس ناھىيىسى ئورمانلارنى باشقۇرۇش، مۇھاپىزەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، ئون يىللىرىن بۇيان ئوت، ئاپەتى ئاپەتلىرىنى ئۈنۈملۈك ئالدىنى ئېلىپ، ئورمان يۇقىرى دەرىجىلىك ئاپەتلەرنىڭ يۈز بېرىشىنى ئاساسەن توسۇۋالغانلىقى ئۈچۈن، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئىككى قېتىم ئاپتونوم رايونلۇق ھۆكۈمەت تەرىپىدىن «ئورمان ئوتىدىن مۇداپىئە قىلىش ئىلغار ناھىيىسى» دەپ باھالانغان بولۇپ، 1987 - يىلى

كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقانلىقى ئۈچۈن، مەملىكەت بويىچە ئىلغار ناھىيە بولۇپ تەقدىرلەندى.

بۇ ناھىيە 1980 - يىلدىن بۇيان، تاغ ۋە دەريا بويىدىكى تەبىئي ئورمانلارنى مۇھاپىزەت قىلىش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈشنى مۇھىم خىزمەت تېما قاتاردا چېكىتى. ئورمان مۇھاپىزەت قىلىش ۋە ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش قوماندانلىق شتابى قۇردى، يېزا - مەيدانلاردا ئورمان قاراۋۇللىرىنى بېكىتتى. دائىرىلەر بويىچە كۆتۈرە بېرىش ۋە مۇكاپاتلاش - جازالاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتتى. قوماندانلىق شتابى ئالدى بىلەن كوچىنى توپلاپ، دائىرىسى كەڭ، ئوت ئاپىتى يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان ئورمانلاردا مۇھاپىزەت قىلىش بىلەن ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈشنى پۈختا ئىشلىدى. ئاممىغا دۆلەتنىڭ ئورمانلارنى مۇھاپىزەت قىلىشقا دائىر سىياسەتلىرىنى، ئورمان قانۇنىنى ۋە ئورمانلاردا ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش نىزامىنى سىملىق رادىئودا ھەم تېلېۋىزور، كىنو قويۇش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ كەڭ تەشۋىق قىلدى، ئورماننى مۇھاپىزەت قىلىش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش بىلىملىرىدىن 11 مىڭ 800 نۇسخا بېسىپ تارقاتتى، ئورمان

* * *

قارامايدىغان ئىشلار ئاۋۇتىنىڭ قۇدۇق رېمونت قىلىش دادۋىيى قۇدۇق رېمونت ئىشچىلىرىنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسىنى تۆستۈرۈش ئۈچۈن، يېقىندا ئەترەتلەر ئارا تېخنىكا ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار شتانگا چىقىرىش ماھارىتىنى كۆرسەتمەكتە.

ئابدۇمامۇت ئەبەيدۇللا فوتوسى

ئورمان رايونىدىكى ئامما بىلەن 72 قېتىم مۇھەببەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، 25 مىڭ ئادەم (قېتىم) تەشۋىق قىلدى، ئورمان قانۇنى ۋە ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش نىزامنامىسىدىن 2000 نۇسخا باستۇرۇپ، 500 پارچە تەشۋىقات سۈرىتى بىلەن ئورمان قاراۋۇللىرىغا ۋە چارۋىچىلارغا تارقىتىپ بەردى. ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىمۇ ئورمانىنى مۇھاپىزەت قىلىش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈشكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، تۈرلۈك ھۆججەت ۋە بەلگىلىمىلەر تۈزۈپ، 2500 نۇسخا بېسىپ تارقاتتى. ئورمانچىلىق، ئەدلىيە تارماقلىرى ۋە يېزا، فېرمىلاردىكى ئورمان قاراۋۇللىرىدىن تەشكىللەنگەن ئورمان چارلاش ئەترىتى ناھىيىلىك ئورمانىنى مۇھاپىزەت قىلىش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش قوماندانلىق شتابىنىڭ بىر تۈتاش رەھبەرلىكىدە، 25 قېتىملىق ئورمان چارلاشقا 156 گۇرۇپپا، 1080 ئادەم (قېتىم) قاتناشىپ، 250 قېتىملىق ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئالدى، ئورمان رايونىغا قانۇنسىز كىرىپ دورا تۈسۈملۈكلىرىنى كولىغان، ئوۋ ئوۋلىغان، ئوغرىلىقچە ياغاچ كەسكەنلەرنى توسۇپ ئورمان بايلىقىنى قوغدىدى. ئون يىلدىن بۇيان ئورمان پەيچۇسوسى ۋە ئورمانىنى مۇھاپىزەت قىلىش، ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش ئىشخانىسى زىچ ماسلىشىپ، 500 دىن ئارتۇق ئوغرىلىقچە ياغاچ كېسىش ئەنزىسىنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىدى، قانۇنسىز كېسىلگەن 300 كۇب مېتردىن ئارتۇق ياغاچنى مۇسادىرە قىلدى. 150 مىڭ يۈەن جەرىمانە تولەتكۈزدى. ناھىيىلىك ئورمانىنى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز سىدىق تۇردى خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ بويىچە مەشھۇر «ياڭاق ماكانى» دەپ ئاتالغان كەلگەن قاغىلىق ناھىيىسى يېقىندا ئاپتونوم رايون بويىچە ياڭاقچىلىق بازىسى قىلىپ تاللاندى.

ئىلگىرىدىنلا ياڭاقچىلىقىغا ئەھمىيەت بېرىلىپ كەلگەن بۇ ناھىيىدە، يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان تەبىئي ئەۋزەللىكتىن پايدىلىنىپ، ياڭاقلىق باغ كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىلدى. پەقەت ناھىيىلىك ئورمانچىلىق مەيدانىدىلا يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان تەكىلگەن ياڭاق كۆچەتلىرىنىڭ كۆلىمى 300 مودىن ئېشىپ كەتتى. ھازىر بۇ ناھىيىدە 80 مىڭ ئوتتىن ئارتۇق ياڭاق دەرىخى بار. بۇنىڭغا ئاساسەن، يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق ئورمانچىلىق نازارىتى بۇ ناھىيىنى ئاپتونوم رايون بويىچە ياڭاقچىلىق بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى بېكىتتى. قەشقەر ۋىلايەتلىك ئورمانچىلىق باشقارمىسى، ئورمانچىلىق پەن تەتقىقات ئورنى، مايسا يېتىشتۇرۇش پونكتى قاتارلىق ئورۇنلار دەرھال بۇ ناھىيىدە ياڭاقچىلىق بويىچە مەخسۇس مۇھاكىمە يىغىنى چاقىردى. يىغىندا يەرلىك ياڭاقلارنىڭ ئەلا سورتلىرىنى تاللاش، ئەلا سۈپەتلىك نوتا

*

قاغىلىق ناھىيىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ياڭاقچىلىق بازىسى قىلىپ تاللاندى

يېتىشتۇرۇش، كەم ھوسۇللۇق كۆچەتلەرنىڭ سورتىنى يېڭىلاش ۋە قاغىلىق ناھىيىسىنى ياڭاقچىلىق بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشقا دائىر مەسىلەر مۇزاكىرە قىلىندى.

ھازىر بۇ ناھىيىدىكى ئالاقىدار تارماقلار ياڭاقچىلىقنى ئىقتىسادنى گۈللەندۈرۈپ، خەلق تۇرمۇشىنى ياخشىلاشتىكى مۇھىم تەدبىر قاتاردا تۇتۇپ، بۇ يىلدىن باشلاپ ياڭاقچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ بەش يىللىق لايىھىسىنى تۈزۈش ۋە باشقا تەييارلىق خىزمەتلىرىگە جىددىي كىرىشىپ كەتتى.

*

بەشكەن بازارلىق ئامانەت - قەرز كوپراتىپى يېزا ئىگىلىكىگە پائال مەدەت بەرمەكتە

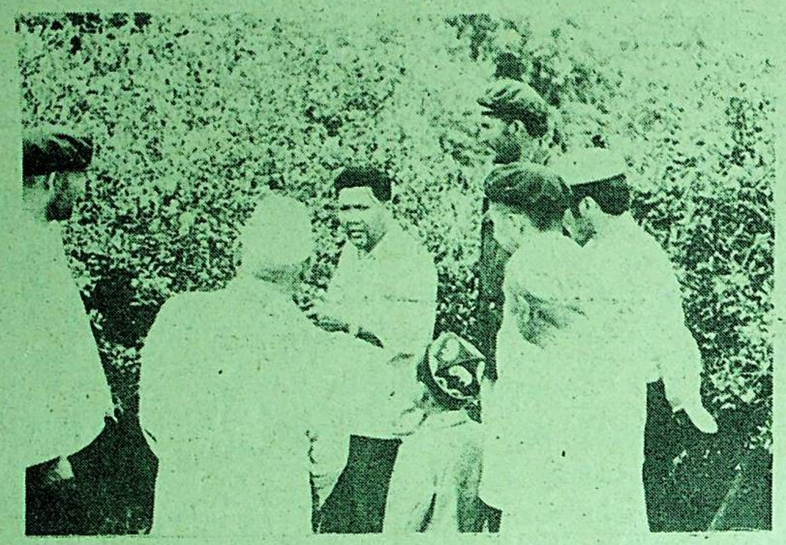
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئۇمەرجان ھېيت خەۋەر قىلدۇ: يەكەن ناھىيىسىنىڭ بەشكەن بازارلىق ئامانەت - قەرز كوپراتىپى ئۈزىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىگە پائال مەدەت بەردى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بۇ كوپراتىپ يۇقىرىنىڭ «يېزا ئامانەت - قەرز كوپراتىپلىرى مەبلەغىنىڭ ئاساسىي كۆچىنى يېزا ئىگىلىكىگە قارىتىش كېرەك» دېگەن يولىبۇرۇقىغا ئاساسەن، ئاساسىي كۆچىنى يېزا ئىگىلىكىگە يارەدەم بېرىشكە قارىتتى. ئالاقىدار كەسىپ مۇلازىمەت ئورۇنلىرى بىلەن بىرلىشىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، دېھقانلارنىڭ ئەمەلىي مەبلەغ ئېھتىياجىنى ئېنىقلاپ چىقتى ھەمدە بۇنىڭغا ئاساسەن، 2 مىليون 466 مىڭ 374 يۈەن قەرز پۇل تارقىتىپ، دېھقانلارنىڭ ئۆز ۋاقتىدا ھەر خىل دېھقانچىلىق ماشىنا - ئوسكۇنلىرى ۋە سورتلۇق تۇرۇقلۇق، خىمىيۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق، دېھقانچىلىق دورىلىرى سېتىۋېلىشىغا مەدەت بەردى. بۇنىڭدىن باشقا، بۇ كوپراتىپ يەنە يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇقىم، ماس قەدەمدە راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، مەبلەغ بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئارقىلىق، يىللاردىن بۇيان تۇرۇپ قالغان، ۋاقتى توشقان ۋە ۋاقتى ئۈتۈپ كەتكەن قەرز پۇلدىن 286 مىڭ 741 يۈەننى يىغىۋېلىپ، ئۈلۈك مەبلەغنى جانلىق مەبلەغقە ئايلاندۇرۇپ، تەكرار ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغى قىس بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى.

قاراش تىكلىپ، ھەممە ئادەم قاتناش بىخەتەرلىكىگە ئەھمىيەت بېرىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى. ئەتىجىدە، بۇ يىل شىركەت بويىچە قاتناش ھادىسىسىنىڭ كۆرۈلۈشى ئۈتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىللىدىكىدىن ئىككى پىرسەنت تۆۋەنلىدى، شوپۇرلارنىڭ يولغا چىقىشى كەپىياتى ياخشىلاندى.

خىزمەتچىلەرنىڭ خاتىرجەملىكىگە تەسىر يېتىپ كەلگەندى، رەھبەرلىك بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، بۇ يىل كىرگەندىن باشلاپ، ھەر مىللەت شوپۇرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە بولغان تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈردى. بۇنىڭ بىلەن ھەر مىللەت شوپۇرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەر قاتناش - تىرانسپورت 1 - شىركىتى ھەر مىللەت شوپۇرلىرىغا ھەم ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە بولغان بىخەتەرلىك تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، كۆرۈلۈش ئېھتىمالى بولغان تۇرلۇك قاتناش ھادىسىلىرىنىڭ ئالدىنى ئالدى.

ئىلگىرى بۇ شىركەتتە ئىقتىسادىي ئۇنۇم تەكىتلىنىپ، قاتناش بىخەتەرلىكىگە سەل قارالغاچقا، چوڭ -

گۇما ناھىيىسىنىڭ ئۆتكىلىق ئارچىلىق بازىسى پىيالما يېزىسىدا ھازىرغا قەدەر ئانارلىق باغ كۆلىمى 1100 موغا، سېلىنغان ئانار كۆچىتى 48 مىڭ ئوتتىن كۆپرەككە يەتتى.

سۈرەتتە: گۇما ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى ھەمدۇللا ماموت (سولدىن 3 - كىشى) كادىرلار ۋە دېھقانلار بىلەن بىرلىكتە ئانارلىق باغنى كېڭەيتىش ئۈستىدە پىكرلەشمەكتە.

ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن فوتوسى

ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداپ، ئۇلارنىڭ تەن ساغلاملىقىغا كۆڭۈل بۆلەيلى

ئۈرۈمچىدە مەملىكەت بويىچە ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى خىزمىتى يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز تۇردى مەلتىياز خەۋەر قىلىدۇ: ئۆچ كۈن داۋام قىلغان مەملىكەت بويىچە ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئەمگەك مۇھاپىزىتى خىزمىتى يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئۈرۈمچىدە ئاياغلاشتى. يىغىندا ئەمگەك مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لى بەيۈەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى خۇاڭ باۋجاڭ سۆز قىلدى.

بۇ قېتىمقى يىغىنى دۆلەت ئەمگەك مىنىستىرلىكى چاقىرغان، يىغىنغا 37 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايون، بۆاسىتە قاراشلىق شەھەر، دۆلەتتىنىڭ 12 مىنىستىرلىك، كومىتېتى ۋە مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرىدىكى مەسئۇل يولداشلار قاتناشتى. يىغىن مەزگىلىدە توقۇمچىلىق سانائىتى مىنىستىرلىكى، ئەنسەن كان ئىشلار شىركىتى، شاڭخەي شەھەرلىك توقۇمچىلىق سانائىتى ئىدارىسى، شىجاجۇاڭ شەھەرلىك ئەمگەك ئىدارىسى، بېيجىڭ جەنگو مېھمانخانىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ۋەكىللىرى ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ بىخەتەرلىكى، سالامەتلىكىگە كۆڭۈل بۆلۈش ھەمدە شېرىك كارخانىلاردىكى ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى ئىشلىرى قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئالغار تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇردى ۋە تالماشتۇردى.

مۇئاۋىن مىنىستر لى بەيۈەن يىغىندا قىلغان يازما سۆزىدە مۇنداق دېدى: پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، ئۇلارنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە سالامەتلىكىنى ئاسراشنى ئىزچىل تۇردە ئۆزىنىڭ كۆرەش نىشانىسى ۋە دۆلەتنى تۇزەشنىڭ مۇھىم پرىنسىپى قىلىپ كەلدى. ھازىر دۆلىتىمىزدىكى رەسمىي ئايال ئىشچى - خىزمەتچى 40 مىليوندىن ئاشىدۇ. ئۇرغۇن كەسىپلەردە ئۇلار تۇۋرۈكلۈك، ئاساسىي قوشۇنلۇق رول ئويناپ، دۆلەت ئۆچۈن ئۇرغۇن بايلىق يارىتىدۇ. پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر قايسى كەسىپ، ساھەلەر «ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى توغرىسىدىكى بەلگىلىمە»نى ئىزچىل ئىجرا قىلىشى، ھەممەيلەن ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىگە كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە ئۇنى ئاسرىشى، ئىقتىسادنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشى ئۆچۈن پايدىلىق ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىپ بېرىشى لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى خۇاڭ باۋجاڭ سۆزىدە مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشى ۋە ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلەپچىقىرىشى ئۈچۈن، ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى ئىشلىرىنى بەلگىلەش ۋە ئىجرا قىلىشتا ئىجتىمائىي ئىلغار تەجرىبىلەرنى ئاستايىدىل ئۆگىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى يەنىمۇ ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىنغا قاتناشقان ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە ئەمگەك مۇھاپىزىتى خىزمىتىنى ئىشلەۋاتقان خادىملار ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئورۇنلاشتۇرغان ئۈرۈمچى ئەتراپىدىكى بىر قىسىم كارخانا، ئورۇن ۋە ئىدارىلەرگە بېرىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى.

ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى خىزمىتىنى ھەقىقىي چىڭ ئۆتايلى

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىدىكى بىخەتەرلىكى ۋە ساغلاملىقىنى قوغداش — پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مۇھىم سىياسەتلىرىنىڭ بىرى. گۈزۈيۈەن ئىسلاھاتنىڭ ئېھتىياجى ۋە ئېلىمىزنىڭ دۆلەت ئەھۋالىغا ئاساسەن، 1988 - يىل 7-ئاينىڭ 21 - كۈنى «ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى توغرىسىدا بەلگىلىمە»نى ئېلان قىلغان، بۇ پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ھەر مىللەت ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلىرىگە بولغان غەمخورلىقى ۋە ئاسرىشىنى نامايان قىلغانىدى: ئەمگەك مىنىستىرلىكى يېقىندا يەنە ئاپتونوم رايونىمىزدا مەملىكەتلىك ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى خىزمىتى يىغىنىنى ئاچتى، بۇ ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك ئەھمىيەتىگە بەرمەي يۆتىدۇ.

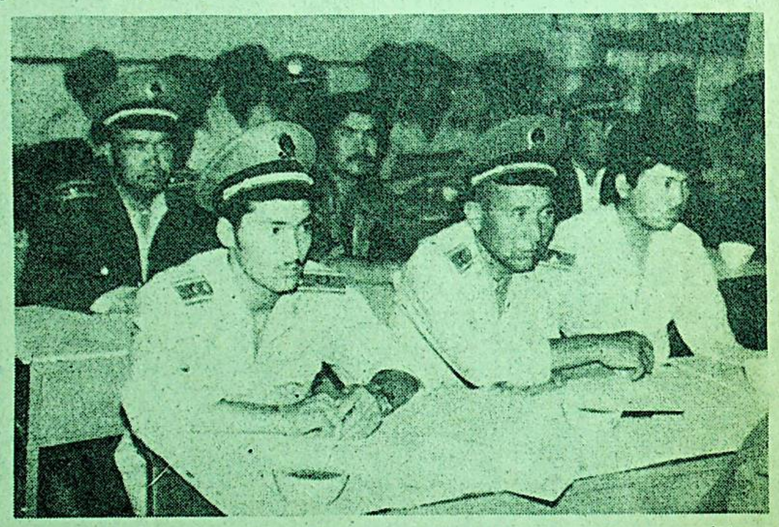
دۆلىتىمىز سوتسىيالىستىك دۆلەت، ئېلغار سوتسىيالىزم تۈزۈمىگە ئىگە، ئايالالارنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدىكى ئورنىنى كاپىتالىستىك دۆلەتلەردىكىگە سېلىشتۇرغىلى بولمايدۇ. ئايالالار ھەر قايسى سەپلەردە ئەر ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئوخشاش زور مىقداردا ماددىي بايلىق يارىتىپ ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، جەمئىيەتنىڭ تەرەققىي، قىلىشى، دۆلەتنىڭ قۇرۇلۇشى ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن ئايرىلمايدۇ، ئۇلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، ئۇلارنىڭ ئەمگەك جەريانىدىكى بىخەتەرلىكى ۋە سالامەتلىكىنى قوغداش جەمئىيەت، دۆلەت، كارخانا، ۋەھەلەرنىڭ مەجبۇرىيىتى.

باربكۆل ناھىيىسى چېگرا مۇداپىئە قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، چېگرىنى مۇقىم، خەلقنى خاتىرجەم قىلماقتا

ئاپتونوم رايونلۇق «دۆلەت چېگرىسى ۋە چېگرا جايلارنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى ۋاقىتلىق بەلگىلىمىسى» ۋە «چېگرا رايونلارنىڭ جەمئىيەت تەرتىپىنى قوغداش، كىنىشكىسىز خادىملارنىڭ چېگرا رايونلارغا كىرىشىنى مەنئىي قىلىش توغرىسىدىكى ئومۇمىي توقتۇرۇشى» ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، باربكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىلىك پارتكوم، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بۇ بەلگىلىمە، ئۇقتۇرۇشنامىلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ ئەھمىيەت بەردى.

بۆلتۇر ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى مالىيىدە پۈل قىس بولۇۋاتقان ئەھۋالدا 5000 يۈەن پۈل ئاجرىتىپ ناھىيىلىك قورالليق ساقچى قىسىملىرى چېگرا مۇداپىئە چوڭ ئەترىتىنىڭ قاتناش، ئالاقىلىشىش قىينچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى. چېگرا مۇداپىئە چوڭ ئەترىتىنىڭ باقمىچىلىق قىلىدىغانغا ئوتلىقى بولسىغاندا، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئولاغا ئوتلاق يېرى ئايرىپ بەردى.

خوڭلىڭشيا چېگرا مۇداپىئە پەيچۇسوسى چەت جايغا جايلاشقان بولغاچقا پەيچۇسودىكىلەر ھەر يىلى ھەربىي ئالاغا ئوت - چۆپ توشۇش ئۈچۈن بىر مۇنچە ئاۋارىچىلىق تارتاتتى. خوڭلىڭشيا يېزىلىق چارۋىچىلىق فېرمىسى ئولاغا 20 مو ئوتلاق يېرى ئايرىپ بەردى. چاخاچۆەن چېگرا مۇداپىئە پەيچۇسوسى بۇ يىل 1 - ئايدا سۇنۇشي

مارالبېشى ناھىيىلىك سودا - سانائەتنى مەسئۇلى باشقۇرۇش ئىدارىسى يېقىندا مەسئۇرىي ئىشلار دەۋا قانۇنىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، ئىدارىگە قاراشلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇن كۆز قارىشىنى كۈچەيتتى.

سۈرەتتە: كۇرسانتلار دەرس ئاڭلىماقتا. ئېلى مامۇت فوتوسى

ھەمراھىنى تارقىتىلغان نومۇرلارنى قويۇللىغۇچ ئورنىتاتقاندى. لېكىن تارقىتىشنى نازارەت قىلغۇچى ئەسۋابى يوق ئىدى، سەنتاڭخۇ يېزىلىق ھۆكۈمەت 2000 يۈەن پۇل ئاجرىتىپ، ئۇلارغا نازارەت قىلغۇچى ئەسۋاب ئېلىپ بەردى. بۈرچۈنچى بازىرىنى ساقلاۋاتقان خۇڭكۈشەن چېگرا مۇداپىئە پەيچۇسوسىنىڭ شارائىتى بىر قەدەر ناچار ئىدى. يۇقىرى ئاجرىتىپ بەرگەن پۇل يېتىشمىگەچكە، ناھىيىلىك كۆمۈر كان 3000 يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ پەيچۇسوغا سۇ تۇرۇبىسى ئورنىتىپ بەردى. ھەم خالىس ئىككى ماشىنا كۆمۈر چۈشۈرۈپ بەردى.

ھەر يىلى «1 - ئاۋغۇست» ئارمىيە بايرىمى ۋە باھار بايرىمىدا، ناھىيىلىك پارتكوم، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ناھىيىلىك خەلق ئىشلىرى بۆلۈمى ھال سوراش تۈمكى تەشكىللەپ، شۇ جايدا تۇرۇشلۇق قىسمىدىكى ۋە چېگرا مۇداپىئە پەيچۇسولىرىدىكى كومانىدىر - جەڭچىلەردىن ھال سوراپ تۇردى. ئۇلارغا ئېلېكترونلۇق رويال، توپ قاتارلىق مەدەنىيەت بۇيۇملىرى تەقدىم قىلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ قوللىشى ۋە غەمخورلىقى چېگرا مۇداپىئە كادىر - ساقچىلىرىنى زور دەرىجىدە ئىلھاملاندۇردى، ئۇلار ھەر مىللەت ئاممىسى بىلەن بىر نىيەتتە ئىتتىپاقلىشىپ، تىرىشىپ ئىشلەپ، باربكۆلنىڭ تىنچلىقى ۋە رەھبەرلىك قىشىغا تۆھپە قوشۇپ، رەھبەرلىك ۋە ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

شۇلۇك

كۆچا پىچقى ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىندا كۆرگەزمە قىلىپ سېتىشقا ئېلىپ كېتىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز راخمان ئەپەي خەۋەر قىلىدۇ: نەپىس ياسالغان كۆچا پىچاقلىرى ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىندا كۆرگەزمە قىلىپ سېتىلىدىغان تاۋارلار قاتاردا بېيجىڭغا ئېلىپ كېتىلدى.

توغرىسىدا ئەۋەتىلگەن تېلېگراممىلار تەكرى تېغىنىڭ ئېتەكىگە ئارقا - ئارقىدىن يېتىپ كەلدى. ئۈرۈمچى «دوستلۇق» سودا ساربىي 7 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە 1700 كۆچا پىچقىنى

ئاسىيا تەنھەرىكەت يىغىنى ئۆچۈن بىر تۈركۈم ئالاھىدە ئۈزۈن پىچاقلارنى زاكاز قىلدى. بۇنداق پىچاقنىڭ ئۇزۇنلۇقى 65 سانتىمېتر بولۇپ، بىر قاراشتىلا شەمشەرگە، بىز قاراشقا پىچاققا ئوخشايدۇ. بۇ پىچاقلار مۇ 8 -

قىلغانلىدى. ئەمگەك مىنىستىرلىكى يېقىندا يەنە ئاپتونوم رايونىمىزدا مەملىكەتلىك ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى خىزمىتى يىغىنى ئاچتى. بۇ ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتىگە ئالاقىدار يەللىمىلەرنىڭ يەنمۇ ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشىگە پائال تۈرتكىلىك رول ئويناپدۇ.

«يەللىمە» ئېلان قىلىنغان ئىككى يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى خىزمىتى جەھەتتە مەلۇم نەتىجىگە ئېرىشتى. لېكىن ئايرىم رايونلار، بەزى كارخانىلاردا ئايال ئىشچىلارنى قوغدۇق ئاستىغا چۈشۈرۈش ۋە باشقا مەنئىي قىلىنغان ئىشلارنى ئىشلىتىش ئەھۋالى ھازىرمۇ ساقلانماقتا. بەزى كارخانىلار ئايال ئىشچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىگە بەھ ەل قاراپ، ياخشىلارنى گۈرۈپىلاشتۇرغاندا ئايالالارنى شتاتقا كىرگۈزمەي يۆتكەپ، بەزى كارخانىلار ئايال ئىشچىلارنىڭ جىسمانىي ۋە مەنئىۋي ئەھۋالىغا قارىماي ئارتۇق ئىشلەشنى خالىغانچە يولغا قويۇپ، ئىش ۋاقتىنى تۇزارتماقتا، يەنە بەزى كارخانا رەھبەرلىكى ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەنپەئىتى بىلەن كارخانىنىڭ مەنپەئىتىنى قارشى قىلىپ قويۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈملۈكۈزلەپ، ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىگە ئەمگەك مىنىستىرلىكى يېقىندا يەنە ئاپتونوم رايونىمىزدا مەملىكەتلىك ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى خىزمىتى يىغىنى ئاچتى. بۇ ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئەمگەك مۇھاپىزىتى خىزمىتى جەھەتتە مەلۇم نەتىجىگە ئېرىشتى. لېكىن ئايرىم رايونلار، بەزى كارخانىلاردا ئايال ئىشچىلارنى قوغدۇق ئاستىغا چۈشۈرۈش ۋە باشقا مەنئىي قىلىنغان ئىشلارنى ئىشلىتىش ئەھۋالى ھازىرمۇ ساقلانماقتا. بەزى كارخانىلار ئايال ئىشچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىگە بەھ ەل قاراپ، ياخشىلارنى گۈرۈپىلاشتۇرغاندا ئايالالارنى شتاتقا كىرگۈزمەي يۆتكەپ، بەزى كارخانىلار ئايال ئىشچىلارنىڭ جىسمانىي ۋە مەنئىۋي ئەھۋالىغا قارىماي ئارتۇق ئىشلەشنى خالىغانچە يولغا قويۇپ، ئىش ۋاقتىنى تۇزارتماقتا، يەنە بەزى كارخانا رەھبەرلىكى ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەنپەئىتى بىلەن كارخانىنىڭ مەنپەئىتىنى قارشى قىلىپ قويۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈملۈكۈزلەپ، ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىگە

ھۇرمەتكە سازاۋەر مەكتەپ مۇدىرى

ئىدرىس قادىر

باغۋەن شەجەرسى

بىرەر مەكتەپ خىزمەتچىنىڭ قانداق بولۇشى مەكتەپ مۇدىرىغا باغلىق. مەكتەپ مۇدىرلىقى مەكتەپ مۇدىرىدىن جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان، ھېرىپ - چارچاشتىن قورقمايدىغان، مەكتەپنى تەرتىپلىك، ئىلمىي باشقۇرالايدىغان رەھبەرلىك سەنئىتى بولۇشنى تەلەپ قىلىدۇ. قاغلىق ناھىيلىك 1 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ مۇدىرى بۇخەلىچە قاسىم ئەنە شۇنداق مەكتەپ مۇدىرلىرىنىڭ بىرى.

بۇخەلىچە قاسىمنىڭ 38 يىللىق خىزمەت ھاياتى ئۆگىنىش، ئۆگىتىش، باشقۇرۇش بىلەن ئوتتى. بولۇپمۇ مەكتەپ مۇدىرلىقىنى ئۈستىگە ئالغان 30 يىلدىن بۇيان ئوقۇتقۇچىلار خىزمىتىگە يېقىندىن ئەھمىيەت بەردى. ئوقۇتقۇچىلارغا قارىتىلغان سىياسىي - ئىدىيۋى تەربىيە، قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى، كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، ۋەزىيەت تەربىيىسىنى ئىزچىل چىڭ تۇتتى. ئوقۇتقۇچىلار بىلەن دائىم سىردىشىپ، ئۇلارنى يېنەكلىدى ھەم ئۇلارنىڭ قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى. ئوقۇتقۇچى ھاۋاگۈل بۇلتۇر كېسەل بولۇپ قالغاندا، بۇخەلىچە ئالدىراش بولسمۇ ۋاقىت چىقىرىپ، ئوڭى - پات يوقلاپ توردى ھەم ئەمەلىي قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ بېرىپ، ئۇنىڭ خاتىرجەم داۋالىنىشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى. ياش ئوقۇتقۇچى مۇزەپپەر ئوسمان ئىلگىرى خىزمەت ئىشلىگەن ئورۇندىن «خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىدى» دەپ بۇ مەكتەپكە يۆتكەپ بېرىلگەنىدى. بۇخەلىچە قاسىم مۇزەپپەر بىلەن كۆپ قېتىم سىردىشىپ، ئۇنىڭ تەنتەربىيە، سەنئەتكە قىزىقىدىغان ئالاھىدىلىكىنى ھېس قىلىپ، ئوڭىڭغا تەنتەربىيە دەرسى بېرىشنى، مەكتەپنىڭ سەنئەت ئىشنى توتوشنى ئورۇنلاشتۇردى. مۇزەپپەر ئۆزى سۆيگەن كەسىپنى قىزغىنلىق بىلەن ئىشلەپ، ناھىيە بويىچە ئوتكۈزۈلگەن مۇسابىقىلاردا مەكتەپكە شان - شەرەپ كەلتۈردى شۇنداقلا خىزمەتتىن تالىشىپ ئىشلەپ، مۇزىكا ئوقۇتقۇچىسى بولمىغاندا، مۇزىكا دەرسى، خەنزۇ تىلى ئوقۇتقۇچىسى يېتىشمىگەندە، خەنزۇ تىلى دەرسى توتتى. شۇنداق قىلىپ تۆت يىل ئالغا بېسىپ، مەكتەپنىڭ ئىلغار ئوقۇتقۇچىلىرىدىن بولۇپ قالدى. مۇزەپپەردىن باشقا بۇ مەكتەپتىكى ئالتە نەپەر ئوقۇتقۇچى ئۇلارنىڭ ئەڭ يېقىن ھەمكارى بولۇپ قالغاندا، بۇخەلىچە ئالدىراش بولسمۇ ۋاقىت چىقىرىپ، ئوڭى - پات يوقلاپ توردى ھەم ئەمەلىي ياردەم بېرىپ، ئۇنىڭ خاتىرجەم داۋالىنىشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى. ياش ئوقۇتقۇچى مۇزەپپەر ئوسمان ئىلگىرى خىزمەت ئىشلىگەن ئورۇندىن «خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىدى» دەپ بۇ مەكتەپكە يۆتكەپ بېرىلگەنىدى. بۇخەلىچە قاسىم مۇزەپپەر بىلەن كۆپ قېتىم سىردىشىپ

رېۋزىيە مىنىستىرلىكى ھەر دەرىجىلىك رېۋزىيە ئورگانلىرىدىن ساھە لەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشتە تۆت ئىشنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. رېۋزىيە مىنىستىرلىكى يېقىندا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر دەرىجىلىك رېۋزىيە ئورگانلىرىدىن فونكسىيلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ھەر قايسى تارماقلارنىڭ، ھەر قايسى كەسىپتىكىلەرنىڭ مەمۇرىي رەھبەرلىكىگە ئاكتىپ ماسلىشىپ، گۇۋاھنامە ئېلىش پاكىتى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ساھە لەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش توغرىسىدىكى مۇھىم ئورۇنلاشتۇرۇشنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

تۇقتۇرۇشتا مۇئۇلار تەلەپ قىلىندىكى ھەر دەرىجىلىك رېۋزىيە ئورگانلىرى گۇۋاھنامە ساھە لەردىكى ناتوغرا ئىستىلارنى تۈزىتىش توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، تۈز جايدىكى پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ ۋە تۈزى تۇرۇشلۇق تارماقنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكى، ئورۇنلاشتۇرۇشى ئاساسىدا، تۆۋەندىكى تۆت ئىشنى ياخشى ئىشلىشى لازىم:

— ساھە لەردىكى ناتوغرا ئىستىلارنى تۈزىتىش مەسىلىسىنى چۈرىدىگەن ھالدا، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، تۈز رايونى، تۈز ئورنىنىڭ ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئەھۋالى ۋە ساقلانغان ئاساسىي مەسىلەرنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىشى ھەمدە ساھە لەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش توغرىسىدا ھۆكۈمەت ۋە تارماقلارغا پىكىر ۋە تەكلىپ بېرىشى لازىم.

— ئالاقىدار كەسپىي تارماقلارنىڭ ساھە لەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشكە دائىر تۈزۈم ۋە بەلگىلىمە تۈزۈپ چىقىشىغا پائال يارەملىشىش، ھەر قايسى تارماق، ساھە لەرگە ماسلىشىپ، ئىشنى ئىدىيۇي - سىياسىي خىزمەتنى ۋە قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتىن باشقا، باشقۇرۇش، چەكلەش مېخانىزمىنى ئورنىتىپ ۋە كۈچەيتىپ، ئاساس كەسىپ قۇرۇلۇشىنى چىڭىتىپ، تاشقى نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىشنى ئېچكى مېخانىزمنى كۈچەيتىش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈش لازىم.

— ئۇز رايونى، ئۇز تارمىقىنىڭ گۇۋاھنامە ساھە لەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئىزچىللاشتۇرۇشىغا ۋە شۇ جايدىكى ھۆكۈمەت ۋە تارماقلار تۈزگەن ئالاقىدار بەلگىلىمە، تەدبىرلەرنىڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشىگە نازارەت تېخىمۇ كۈچەيتىپ، ساھە لەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش توغرىسىدا ھۆكۈمەت ۋە تارماقلارغا پىكىر ۋە تەكلىپ بېرىشى لازىم.

— ئالاقىدار كەسپىي تارماقلارنىڭ ساھە لەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشكە دائىر تۈزۈم ۋە بەلگىلىمە تۈزۈپ چىقىشىغا پائال يارەملىشىش، ھەر قايسى تارماق، ساھە لەرگە ماسلىشىپ، ئىشنى ئىدىيۇي - سىياسىي خىزمەتنى ۋە قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتىن باشقا، باشقۇرۇش، چەكلەش مېخانىزمنى ئورنىتىپ ۋە كۈچەيتىپ، ئاساس كەسىپ قۇرۇلۇشىنى چىڭىتىپ، تاشقى نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىشنى ئېچكى مېخانىزمنى كۈچەيتىش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈش لازىم.

لى پېڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى جەۋھەرلىرى كۆرگەزمىسىنى كۆردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى بېيجىڭدىكى گوگۇڭنىڭ سارىيىدا «جۇڭگو مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى جەۋھەرلىرى كۆرگەزمىسى»نى كۆرگەندە مۇنداق دېدى: «جۇڭخۇا مىللىتى تۇزاق تارىخقا ۋە مەدەنىيەتكە ئېگە مىللەت. ئېلىمىز ئەگەر كېچىكتى، ئالىملار، ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر ياراتقان پارلاق مەدەنىيەتكە ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، ۋەتەنىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇشىمىز لازىم.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىغا 41 يىل بولغان ۋە 11 - نۆۋەتلىك ئاسىيا تەنھەرىكەت يېغىنى بېيجىڭدا ئوتكۈزۈلۈش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان پەيتە، مەملىكەت بويىچە ھەر قايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاسىتە قاراشلىق شەھەرلەر-نىڭ مەدەنىي يادىكارلىقلىرىنى باشقۇرغۇچى ئورۇنلار ئۆز ئارا ھەمكارلىشىپ، ھەر خىل مەدەنىي يادىكارلىقلار جەۋھەرلىرىدىن 200 نەچچىنى تاللاپ، گوگۇڭ سارىيىدا كۆرگەزمە قىلدى.

لى پېڭ زۇڭلى كۆرگەزمىنى قىزىقىپ كۆرگەچ چوشقا ندۇرۇشلەرنى قولاق سېلىپ ئاڭلىدى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ كۆرگەزمە جەمئىيەت تەرەققىياتىنى ئەكس ئەتتۈرۈپلا قالماي، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنىمۇ ئەكس ئەتتۈردى، مىللىتىمىزنىڭ ئېسىل مەدەنىيەت ۋە سەنئىتىنى خېلى ياخشى نامايەن قىلىپ بەردى.

*

گوۋۇيۈەننىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى توغرىسىدىكى ئومۇمىي تەلىپىگە ئاساسەن،

ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتىدە كەسىپلەر بويىچە باشقۇرۇش يولغا قويۇلدى

«خەلق گېزىتى»، بېيجىڭ خەۋىرى. مۇخبىرىمىزنىڭ ئالاقىدار تەرەپلەردىن ئۇقۇشچە، گوۋۇيۈەننىڭ قوشۇلۇشى بىلەن دۆلەت پىلان كومىتېتى ۋە ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى مىنىستىرلىكى بىرلىكتە ھۆججەت چىقىرىپ، مۇنۇلارنى ئېنىق بەلگىلىگەن: گوۋۇيۈەننىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى توغرىسىدىكى تەلەپىگە ئاساسەن، ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ باشلامچىلىقى ۋە مەسئۇللۇقىدا، مەملىكەتنىڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتىدە ۋە كەسىپلەر بويىچە بىر تۇتاش پىلانلاش، كەسىپلەر بويىچە باشقۇرۇش قۇنكسىيىسىنى يولغا قويۇش قارار قىلىندى.

ئىگىلىشىمىزچە، ھازىر ئېلېمىزنىڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون ساھەسىدە 120 مىڭ كارخانا، 20 مىليوندىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچى بولۇپ، يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 380 مىليارد يۈەندىن ئاشىدىكەن. ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتىدىكى ئاساسلىق كۆلىمى بۇنداق چوڭ ئورۇن جۇغلىغۇ سانائىتىدىلا ئەمەس، دۇنيادىمۇ كەم تۇچرايدۇ. بۇ ساھەنىڭ باشقۇرۇلۇشى بىر قەدەر قالايمىقان بولۇپ كەلدى. كۆپ يىللاردىن بۇيان، تۆزۈن مۇددەت تارماقلار، قاتلاملار بويىچە باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى يولغا قويۇلۇپ كەلگەنلىكى ۋە باشقا سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، ئېلىمىزنىڭ سانائەت تەرەققىياتىدا ھەددىدىن زىيادە تارقاق، كېلەڭسىز بولۇشتەك نامۇۋاپىق ئەھۋال كېلىپ چىقتى، تەكرار كىرگۈزۈش، تەكرار ئىشلەپچىقىرىشتەك مەسىلەمۇ ناھايىتى ئېغىر بولدى. بۇ دۆلەتكە ئىقتىسادىي جەھەتتە غايەت زور ئىسراپچىلىق ۋە زىيان كەلتۈرۈپلا قالماي، سانائەتنىڭ ئېچكى تەڭپۇڭلۇقىنمۇ بۇزدى، سانائەتنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىياتىغمۇ تەسىر يەتكۈزەدى. بۇ خىل ئەھۋال ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتىدە تولىمۇ گەۋدىلىك بولماقتا. رەڭلىك تېلېۋىزور ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسىنى مىسالغا ئالساق، ھازىرغىچە بۇنداق لىنىيىدىن 113 ى كىرگۈزۈلۈپ، ئەمەلىيەتتە دۆلىتىمىزنىڭ ئېھتىياجىدىن ئېشىپ كەتتى.

يېقىندا مەملىكەتلىك ماشىنىسازلىق - ئېلېكترون سانائىتى كەسىپ بويىچە بىر تۇتاش پىلانلاشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى 29 كەسىپ بويىچە پىلانلاش گۇرۇپپىسىنىڭ ۋە بانكا، باج، سودا - سانائەت قاتارلىق تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشقان پىلانلاش مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى.

دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى زۇجياخۇا يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كەسىپلەر بويىچە باشقۇرۇشنى يولغا قويۇش مەركەزلىك تۈزاقتىن بۇيان ئويلىشىپ كەلگەن مەسىلە. بىز تەكرار بولۇش، تارقاق بولۇشتەك ئىقتىسادىي ھالەتنى تۈزگەرتىپ، بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىدىغان، بىر تۇتاش پىلانلايدىغان، ھەر قايسى كەسىپلەر ماس راۋاجلىنىدىغان ئىقتىسادىي ھالەتنى بەرپا قىلىشىمىز لازىم. ھەر سىاھە، ھەر كەسىپتىكىلەرمۇ ئومۇمىيلىق كۆز قارىشىنى پۇختا تىكلەپ، دۆلەتنىڭ بىر پۈتۈن مەنپەئىتىنى ئاساس قىلىپ، تۈزاق مۇددەتلىك پىلان تۈزۈپ چىقىشى لازىم.

*

دۆلىتىمىزنىڭ ماددىي ئەشيا ئوبوروتى قۇرۇلمىسىدا زور ئۆزگىرىش بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت مائارىپ كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى تېيېيىڭ يېقىندا مائارىپ خىزمىتىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى. ئۇ يېقىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر يېزا مائارىپىدا بېتەكچى ئىدىيىنى داۋاملىق تۈزگەرتىپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش لازىم.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئىلگىرى يېزا مائارىپىدا ئاساسەن يۇقىرى مەكتەپكە كۆچۈش ئاساس قىلىنغان مائارىپ تۈزۈلمىسى يولغا قويۇلۇپ كەلگەچكە، يېزىلاردىكى سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ تەمەلىي ۋەزىپىسىنى ئورۇنداش ئۈچۈن ئوقۇغۇچىلارنى ئەمەلىي ھاياتتىن ئايرىۋەتكەن. بۇ خىل ئەھۋال ئۇزاق مەزگىل داۋام قىلىپ، يېزا مائارىپىنىڭ ئىسراپچىلىق ۋە ئۈنۈمسىزلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. ئوقۇغۇچىلارنىڭ كۆپ قىسمى ئوقۇشنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن يېزا - قىشلاقلارغا قايتىپ كېلىپ دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا قاتنىشالمايدۇ. ئۇلارنىڭ ئوقۇغان بىلىملىرى ئەمەلىي ئىشلەپچىقىرىشتا ئىشلىتىلمەيدۇ. ئۇلار ئۆزىنى ئىشلەپچىقىرىش ئەمگىكىدىن ئايرىۋالغان ئىنتېلېكتۇئال دەپ قارايدۇ. ئۇلار ئۆزىنى يېزا - قىشلاقلارغا ئەمەس، بەلكى شەھەرلەرگە تەۋە

يولغا قويۇلۇپ كەلگەچكە، يېزىلاردىكى سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ ئەمەلىي ئىھتىياجىدىن ۋە دېھقانلارنىڭ ئەمگەك ئارقىلىق بېيىش ئەمەلىي ئىھتىياجىدىن ئايرىلىپ قالدۇق. بىز يېزا ماۋارىپىنى ئاساسەن شۇ جايىنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ھەم يۇقىرى مەكتەپكە كۆچۈشكە ئەھمىيەت بېرىش ئىزىغا چۈشۈرۈشنى تەشەببۇس قىلمىز. بۇ يېزىلاردا ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى

لى تېبىيىك مۇنداق دېدى: يېزىلاردىكى ماۋارىت ئىسلاھاتىنىڭ تۈپ نىشانى ماۋارىپ بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، ئىجتىمائىي تەرەققىيات ماسلىشالماسلىقتەك ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ، ماۋارىپ بىلەن شۇ جايىنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشى تەڭ راۋاجلىنىدىغان، ئۆزئارا تۇرتكە بولىدىغان مېخانىزمنى پەيدىنپەي بەرپا قىلىپ، يېزىلاردا ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ سىياسىي ماۋارىپىنى كۈچەيتىپ يېزىلاردىكى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. يېزا مەكتەپلىرى يېزا ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئىدىيە ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن، تۇلارغا يېزىنى ۋە يۇرتىنى قىزغىن سۆيۈپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىپ، سوتسىيالىستىك يېڭى يېزا قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن كۈچ قوشۇش توغرىسىدا تەربىيە بېرىشى لازىم.

مەملىكەتلىك سوت مەھكىمىلىرى مەمۇرىي سوت خىزمىتى يېغىنى مەمۇرىي سوت خىزمىتىنى دادىللىق بىلەن پائال قانات يايدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جېڭجۇ خەۋىرى. ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى رېن جېنشىن يېقىندا بۇ يەردە مۇنداق دېدى: مەمۇرىي دەۋا قانۇنىنى ئىجرا قىلىشتا، چوقۇم مەمۇرىي دەۋا قانۇنىنىڭ روھىي ماھىيىتىنى ئەترايلىق چۈشىنىپ، پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەرنىڭ ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش بىلەن مەمۇرىي ئورگانلارنىڭ قانۇن بويىچە مەمۇرىي ھوقۇقىنى يۈزگۈزۈشىنى قوغداش ۋە ئۇنىڭغا نازارەتچىلىك قىلىشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

رېن جېنشىن يېقىندا ئۇنتكۇزۇلگەن مەملىكەتلىك سوت مەھكىمىلىرى مەمۇرىي سوت خىزمىتى يېغىندا ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىگە مۇشۇ تەلەپنى قويدى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەمۇرىي دەۋا قانۇنى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، سوت مەھكىمىلىرىگە سۈنىلىدىغان مەمۇرىي ئەنزىلەر بارغانسېرى كۆپەيدۇ، چېتىشلىق دائىرىسى بارغانسېرى كېڭىيىپ بارىدۇ، تەلەپنامۇ بارغانسېرى ئاشىدۇ. خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىرى ۋە مەمۇرىي سوت خادىملىرى پايدىلىق شارائىتنى تولۇق تونۇپ، ئىشەنچىنى كۆچەيتىپ، ئىدىيىسىنى ئازاد قىلىپ، روھىنى ئۇرغۇتۇپ، مەمۇرىي سوت خىزمىتىنى دادىللىق بىلەن پائال قانات يايدۇرۇشى كېرەك.

بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن ئېتىبارەن يولغا قويۇلىدىغان مەمۇرىي دەۋا قانۇنىدا پۇقرالار قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلار مەمۇرىي ئورگانلار ۋە مەمۇرىي ئورگانلاردىكى خىزمەتچى خادىملارنىڭ قانۇنىي مەمۇرىي قىلمىشلىرى ئۈزىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز قىلدى، دەپ قارىسا، قانۇن بويىچە خەلق سوت مەھكىمىلىرىگە دەۋا قىلىشقا ھوقۇقلۇق، دەپ بەلگىلەنگەن.

(بېشى 1 - بەتتە)

مۇناسىۋەتلىك نىزام ۋە بەلگىلىمىلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، قانۇننى ئىجرا قىلىش پائالىيىتىنى باشقۇرۇش ۋە نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىش، قانۇننى ئىجرا قىلىش ھوقۇقى بولمىغان ئورگانلار، ئورۇنلارنىڭ كەلمەس جازالىشى ۋە ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ جازالىشىنى قەتئىي توسۇش لازىم. ئاپتونوم رايونلۇق ھۆكۈمەت رەئىسلىرىنىڭ ئىش بېجىرىش يېغىنى ئېچىلىپ، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئۇلارنىڭ مەمۇرىي مەھكىمىلەرنىڭ مەخسۇس ھۆكۈمەتنىڭ قانۇن - تۈزۈم ئاپپاراتى ياكى ئەرزنى قايتا قاراپ چىقىش ئاپپاراتى قۇرۇشىنى قارار قىلدى. قانۇننى ئىجرا قىلىش ۋەزىپىسى ئېغىر بولغان جامائەت خەۋپسىزلىكى، ئەدلىيە، سودا - سانائەت، باج، قاتناش، ئۇلىچەم، ئۇلچەملەشتۇرۇش، مۇپەتتىش، سەھىيە، ئەمگەك - كادىرلار ئىشلىرى، رېئوزىيە، يەر باشقۇرۇش، تامۇزنا قاتارلىق تارماقلار مەمۇرىي دەۋا قانۇنىنى يولغا قويۇشتىن ئىلگىرى ئەرزنى قايتا قاراپ چىقىش ئاپپاراتى ياكى قانۇن - تۈزۈم ئاپپاراتى قۇرۇپ چىقىشى لازىم.

ئېلان

ئۇرۇمچى شەھەر غەربىي شىمال يولى پەيچۇسوسىدىن نېفىت دوختۇرخانىسى 19 - بىنا 16 - ئۆيدە ئولتۇرۇشلۇق ئامانتايغا بېرىلگەن ئۇچ كىشىلىك نوپۇس دەپتىرىنى يوقاتتىم. گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئۇرۇمچى شەھەر غەربىي شىمال يولى پەيچۇسوسىدىن نېفىت دوختۇرخانىسى 1632 - نومۇرلۇق ئاشلىق كىنىشكىسىنى يوقاتتىم. گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

قۇربان ئەھمىنزات

دۆلىتىمىزنىڭ مادديي ئەشيا ئوبوروتى قۇرۇلمىسىدا زور ئۆزگىرىش بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئۇن يىل قەدەمىدە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق، دۆلىتىمىزنىڭ مادديي ئەشيا ئوبوروتى قۇرۇلمىسىدا زور ئۆزگىرىش بولدى: ئۆزۈندىن بۇيان يولغا قويۇلۇپ كەلگەن بۇيرۇق خاراكتېرىدىكى پىلانلىق تەقسىم قىلىش ئاساس قىلىنغان قاتمال مادديي ئەشيا ئوبوروتى قۇرۇلمىسى ھازىر بۇيرۇق خاراكتېرلىك پىلان، بازار ئارقىلىق تەڭشەش، يېتەكچى خاراكتېردىكى پىلاندىن ئىبارەت ئۈچ تەرەپ تەڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدىغان، ئۈچى ئۈز ئارا بىرلەشتۇرۇلگەن يېڭىچە ئوبوروت مېخانىزمغا ئۆزگەردى. قىسمەن مۇھىم ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ئوبوروتىنىڭ بازارلىشىشىغا ئەگىشىپ، دۆلەت پىلان ئارقىلىق يېتەكچىلىك قىلىدىغان ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرى پەيدىنپەي شەكىللەندى ۋە ئۆزلۈكسىز مۇكەممەللەشتى.

يېقىنقى ئون يىلدا دۆلەت ئاساسىي ئىشلەپچىقىش ۋاستىلىرىنگە بولغان بۇيرۇق خاراكتېرلىك تەقسىمات پىلانىنى ئازايتىپ، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتىنى ئۆزى سېتىش ھوقۇقىنى كېڭەيتتى. ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئېشىشى ۋە تاشقى سودىنىڭ كېڭىشىگە ئەگىشىپ، يېڭىدىن كۆپەيگەن مادديي ئەشيالارنىڭ كۆپى بازارغا سېلىندى. ئومۇمىي مادديي ئەشيا ئىجده بۇيرۇق خاراكتېرلىك پىلانغا كىرمەيدىغان مادديي ئەشيا نىسبىتى ئۆزلۈكسىز ئاشتى. ئۇنىڭدىن يېلىنىڭ ئاخىرىدىكى مەلۇماتتىن قارىغاندا، دۆلەت پىلان بويىچە بىر تۇتاش تەقسىملىدىغان ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ئومۇمىي مادديي ئەشيانىڭ ئىچكى ئومۇمىي مادديي ئەشيا ئىچىدىكى نىسبىتى 50% كېمىيەي تەمىنلەن، پولات ماتېرىيال، رەڭلىك مېتال، كۆمۈر، ياغاچ قاتارلىق مۇھىم ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ بۇيرۇق خاراكتېرلىك پىلانغا كىرگۈزۈلگىنى ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش مىقدارىنىڭ ئايرىم - ئايرىم ھالدا 20 - 40 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن.

يېڭى مېخانىزم پەيدىنپەي شەكىللەنگەنلىكتىن، ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ساھەسىدە ئىلگىرى ئۆزاقتىن بۇيان مەۋجۇت بولۇپ كەلگەن، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى مادديي ئەشيا تارماقلىرىلا تىجارەت قىلىدىغان، باشقا ساھەلەر ئارىلاشمايدىغان ھالەت بۇزۇلۇپ تاشلاندى، كۆپ يوللۇق مادديي ئەشيا ئوبوروت سىستېمىسى ئىلىمىز ئىگىلىكىگە زور ھاياتىي كۈچ بېغىشلىدى.

دۆلىتىمىز دۇنيا بويىچە ئادەمگىياھنى كۆپ ئىشلەپچىقىرىدىغان ۋە ساتىدىغان دۆلەت بولۇپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چاڭچۇن خەۋىرى. يېقىنقى يىللاردا ئېلىمىزدە ئادەمگىياھنى ئىشلەپچىقىرىش تېز راۋاجلاندى، ھازىر مەملىكەت بويىچە ئون نەچچە تۈلكە، شەھەر ۋە ئاپتونوم رايوندا ئادەمگىياھ ئۈستۈرۈلۈۋاتىدۇ. ئادەمگىياھنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارى دۇنيا ئادەم گىياھ ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارىنىڭ 75% تىن كۆپرەكنى، ئېكسپورت مىقدارى خەلقئارا بازاردىكى ئومۇمىي سېتىلىش مىقدارىنىڭ 60 پىرسەنتىن كۆپرەكنى ئىگىلەپ، دۇنيا بويىچە ئادەم گىياھ كۆپ ئىشلەپچىقىرىلىدىغان ۋە سېتىلىدىغان دۆلەت بولۇپ قالدى.

تۇزىتىش

گېزىتىمىزنىڭ 15 - سېنتەبىر سانىنىڭ 1 - بەت سول تەرەپ ئۈستىدىكى تۇمۇر يول خەۋىتىسىدىكى «بۇخارېست» دېگەننى «بۇداپېشت» دەپ تۇزىتىپ ئوقۇرمەنلەردىن سورايمىز.

تەھرىرىدىن

كىنوخانىلاردا

كىنو ھەۋەسكارلىرىنىڭ مۇھەببىتى

«خەلق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 9:40 تا، 11:50 تە، 2:00 دە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:30 دا؛

«تىنچلىق» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:10 دا، 12:20 دە، 2:30 دا، 4:40 تا، 6:50 تە، 9:00 دا؛

«شەرق شامىلى» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 11:00 دە، 1:10 دا، 3:20 دە، 5:30 دا، 7:40 تا؛

«1 - ماي» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 9:20 دە، 11:30 دا، 1:50 تە، 4:10 دا، 6:20 دە، 8:50 تە؛

«ئۆكتەبىر» كولۇبىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 10:20 دە، 12:30 دا، 2:50 تە، 5:10 دا، 7:30 دا؛

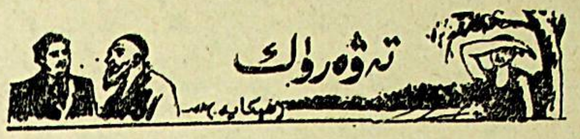
«ئىتتىپاق» تىياتىرخانىسىدا: بۈگۈن ۋە ئەتە 11:20 دە، 2:00 دە، 4:30 دا، 7:00 دە، 9:30 دا.

ئامېرىكا ستىرىئو ئاۋازلىق رەڭلىك ھېكايە فىلىمى

چۆش

«بەخت» كىنوخانىسىدا: بۈگۈن 11:20 دە، 1:20 دە، 3:20 دە، (5:20 دە، 7:20 دە دولقۇندىكى مۇھەببەت).

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 14°C — 30°C بولىدۇ. تۆت بال شامال چىقىدۇ.

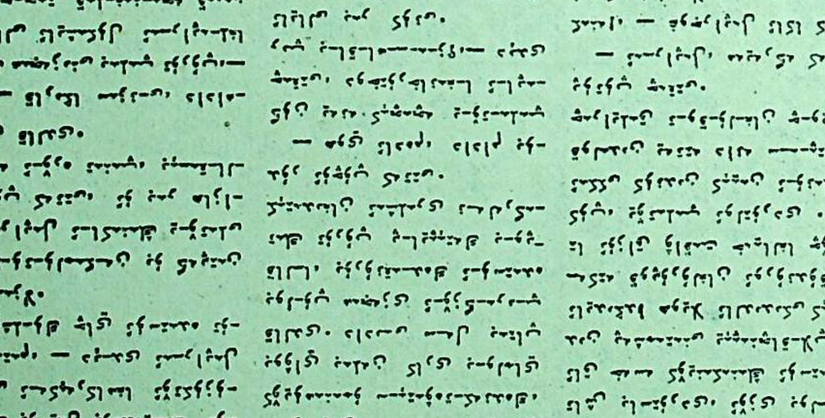

تەۋرۈك

ماخمۇت مۇھەممەت

ئىسرا پىل ئۇچ كۈندىن بۇيان ئۆيدىكىلىرىۋە مەھەللىمىدىكىلەرنىڭ ھەيران قالىدۇرۇپ قاتتىق ئەسلىمەكتە. ئىككى يىلدىن بېرى مەھەللە دۇكانچىلىرىدىكى ئوكۇر يايمىكەشىنىڭ يېنىدا تام يۆلەپ ئولتۇرۇپ كۈن ئۆتكۈزگەن مەشھۇر يالقاۋ ئوچۇن ئېيتقاندا، بۇ ئاجايىپ زور ئۆزگىرىش، پەۋقۇلئاددە ئېيتىلغۇدەك ئىدى. ئۇنىڭ كىبىلچان دادىسى — بىر چاغلاردىكى كۆچىتۇكۇر، ئاجايىپ ئىشچان دېھقان خوجىراپىل ئاكا، تام قوشنىسى — پېنسىيەدىكى چىمىقان مۇئەللىم رىشات ئەپەندى ۋە باشقىلار بۇ يېقىلمىقتا خىلمۇخىل كەيپىياتى، ئەھۋالدا بىر-لەن ئەۋەر سېلىشتى— ئەڭ-چۈرۈشكە ئېلىپ بارغان ئىدى.

ئىسرا پىلنىڭ بەستى - قامىتى ئاياغ كەتتەك كەم تېپىلمايدىغان قامەتلەردىن ئىدى. ئۇ 25 ياش ۋاقتىلىرىدا ئۇنىڭ ھەر كۈنى سەھەردە يېنەكتەك پىيادىلىك تاغدەكلا ئىككى ماڭ-ئەتلىك يول بولغان ئامانچە بۇلاقتا كۈن ئۆتكۈزگەن ئوكۇرۇپ چىقىپ، ئالتە - يەتتەسىنى ھايۋىنتىزلىنىپ يۇرۇپ يۇلۇپ-تۇرۇپ، باغلاپ، ئاساسىنى خۇپتەكە قىلماي مەھەللىمىزگە ھېتىپ كېلىدىغان ئالمىنى ھەھەللىمىزدىكى مەھەللىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى بىلەتتى. بۇ ئىسرا پىلنىڭ ئۆزىنچى پەرزەنتى مايىمكۇلكە ئاساسا يولاي دەپ قالغان چاغلىرى. يولۇپ، ئايالى ئايشەكۇللا ئەمەس، تال چۈيلىنى پىسەم قاراپ ئولتۇرۇپ ھەمدەك چىرايلىق تۇققۇيدىغان، ئۇنىڭ ئۇچۇرمۇ دېگەن راپىل چۈيلەپ» دەپ ئاتىلىپ، يېمراق - يېمراق يېرىلارغىچە مەشھۇر بولۇپ يۇرگەن ئاساسىمۇ ئوغلىنىڭ تۇنجىسى بەستىمۇ، قالماسلىقىدىن زوقلىنىپ، خىرىسلداپ كۈلۈپ كېتىدىغان... كۆچىتۇكۇرلۇك، قالماسلىققا تىل تەگمىدىغان ئاساسلىقتا ئۇ ئۆزىنى ئۇنداق ئاتىۋالمىغان بولسىمۇ، ئەمما

تاجملو ڤوجا مەشهۆر ڤۆرتسى

كارڤان

ئۆتكەن ئىككى يىلدىن بېرى ئۇ بۆلمىلىرىنىڭ كۆكىسىگە قونۇپ ئاغرىتىۋاتقان دەردىمىنى بېرىلىپ ئاڭلىغاندا، ئۇنىڭ ئۆزىمۇ ئۇنىڭ ئالدىدا ئۆزىنى ئاجىز ھېس قىلاتتى. دادىسى ئىسمائىل بېگىنىڭ بۆرىلىرى مېھرىبان ئىدى. ئۇلار ئۇنى ئۆز بالىسىدەك ياخشى كۆرەتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئۇلارغا بولغان مۇھەببىتىنى ئۇلارنىڭ ئۇنىڭغا بولغان مۇھەببىتىدىن ئايرىپ چۈشەنمەيتتى. ئۇ ئۆزىنى ئۇلارنىڭ بىر ئەزاسى دەپ قارايتتى. ئۇلارنىڭ ئۇنىڭغا بولغان مۇھەببىتى ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ ئۇلارغا بولغان مۇھەببىتىدىن ئاز ئەمەس ئىد

جۇڭگو پېرۇغا قەرز پۇل بېرىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لىما، 12- سېنتەبر تېلېگراممىسى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى پېرۇ ھۆكۈمىتىگە 30 مىليون يۈەن ئۆسۈمسىز قەرز پۇل بېرىشنى ۋە 3 مىليون يۈەن خەلق پۇلى تەقدىم قىلىشنى قارار قىلدى.

بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو دېپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېن بىلەن پېرۇ دېپلوماتىيە مىنىستىرى تامىدىن قەرز پۇل، پۇل تەقدىم قىلىش كېلىشىمىگە ئىمزا قويدى.

تەمىە مىنىستىرى لوئىس ماچاندى بۇگۈن ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى

پورتۇگالىيە كوممۇنىستلىك پارتىيىسى كوممۇنىزم غايىسىدە چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاتالايا (پورتۇگالىيە)، 10-سېنتەبر تېلېگراممىسى. پورتۇگالىيە كوممۇنىستلىك پارتىيىسىنىڭ باش شۆجىسى ئالۋارو كونىيال مۇشۇ ئايىنىڭ 9- كۈنى 100 مىڭ كىشى قاتناشقان ئاممىۋى يىغىندا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: «پورتۇگالىيە كوممۇنىستلىك پارتىيىسى كوممۇنىزم غايىسىدە، ئۇزۇنلۇق نىشانى ۋە قىممەت قارىشىدا چىڭ تۇرىدۇ ھەمدە خەلقنىڭ ئازادلىقى ئۈچۈن كۈرەش قىلىشقا بەل باغلايدۇ.» ئۇ كوممۇنىزم غايىسى ئۇتوپىيە ئەمەس، دەپ ھېسابلىدى.

ئالۋارو كونىيال پورتۇگالىيە كوممۇنىستلىك پارتىيىسىنىڭ ئورگان گېزىتى «ئالغا گېزىتى» نىڭ لىسابونغا يېقىن جايدىكى ئاتالايادا ئۆتكۈزگەن 14- نۆۋەتلىك پارتىيە گېزىتى بايرىمىنىڭ يېپىلمىش يىغىنىدا يۇقىرىدىكى سۆزنى قىلدى.

ئالۋارو كونىيال تەكىتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كاپىتالىزم ئۆزىنىڭ ئېكسپىلاتاتسىيە قىلىش ۋە تاجاۋۇزچىلىق ماھىيىتىنى ئۆزگەرتمىدى، سوتسىيالىزم بىلەن كوممۇنىزمنىمۇ يوقالمايدۇ، ئۇ يەنىلا ئەمگەكچىلەرنىڭ ئازادلىقىنى قولغا كەلتۈرۈشتىكى بىردىنبىر چىقىش يولى بولىدۇ.

پاكىستاننىڭ زۇڭتۇڭى، ژانۇ ئاتۇنۇڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرى جۇڭگودا زىيارەتتە بولىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 13 سېنتەبر تېلېگراممىسى. دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانىاتچىسى بۈگۈن رەئىس ياڭشاڭكۇننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، پاكىستان زۇڭتۇڭى غۇلام ئىسھاقخاننىڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 20 - كۈنىدىن 23 - كۈنىگىچە جۇڭگودا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

بۇ بايانىاتچى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا يەنە دېپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، ژانۇئاتۇ جۇمھۇرىيىتىنىڭ دېپلوماتىيە ۋە ئەدلىيە مىنىستىرى دونالر كالپوكاسنىڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 17 - كۈنىدىن 23 - كۈنىگىچە جۇڭگودا رەسمىي دوستانە زىيارەتتە بولىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

رېزكوۋ بازار ئەقتىسادىغا ئۆتۈش توغرىسىدا توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 11- سېنتەبر تېلېگراممىسى. سوۋېت ئىتتىپاقى رېزكوۋ ئىتتىپاقى زۇڭلىسى رېزكوۋنىڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 11 - كۈنى سوۋېت ئىتتىپاقى ئالىي سوۋېتىنىڭ 4- سانلىق يىغىنىغا دوكلات بەرگەندە مۇنداق دېدى: بازار ئىقتىسادىغا ئۆتۈشنىڭ تۈپ پرىنسىپى ئىتتىپاقداش جۇمھۇرىيەتلەرنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئېتىراپ قىلىش، سوۋېت ئىتتىپاقى بويىچە بازارلارنى بىرلىككە كەلتۈرۈش ۋە ھەر خىل مۇلۇكچىلىكنى ھەقىقىي تۈردە باراۋەر قىلىش.

ئۇ مۇشۇ ئايىنىڭ 10- كۈنى ئېچىلغان بۇ قېتىمقى يىغىندا «خەلق ئىگىلىكىنى مۇقىملاشتۇرۇش ھەمدە تەڭشەشكە بولىدىغان بازار ئىقتىسادىغا ئۆتۈشنىڭ جىددىيلىكىدە» دېگەن تېمىدا دوكلات بەردى. سوۋېت ھۆكۈمىتى ئالدىنقى يىلى ئاخىرىدا ئىقتىسادىي ئىسلاھات ئېلىپ بارغاندىن كېيىن، ئىقتىسادىي ئەھۋال ئېغىر دەرىجىدە ئاجىزلاپ كەتكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلغان ئىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىرغىچە سوۋېت ئىتتىپاقى بازار ئىقتىسادىغا ئۆتۈش پىلانىنى بىرلىككە كەلتۈرمىدى، تۈزۈلۈش ئالدىدا تۇرغان بۇ پىلان ھۆكۈمەت پىلانىنىڭ، زۇڭتۇڭ كومىتېتىنىڭ ئەزاسى شاتالىن باشچىلىقىدىكى ئىختىسادشۇناسلار گۇرۇپپىسى تۈزگەن پىلانىنىڭ مۇھىم ئامىللىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

رېزكوۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شاتالىن كېلەر يىلى 1- ئاينىڭ 1- كۈنىدىن باشلاپ باھانى قويۇۋېتىشنى تەشەببۇس قىلدى، بۇ باھانىڭ ئۆچقاندەك ئۆرلەپ كېتىشى، ئىقتىسادنىڭ مۇھىم بولمىغان قىسمى ۋە كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى كېڭەيتىش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

سوۋېت ئىتتىپاقى زۇڭلىسى جەمئىيەتتىكى ھۆكۈمەت ئۇستىدىكى تەنقىد توغرىسىدا توختالغاندا مۇنداق دېدى: «ياكى ھۆكۈمەتنى ئالماشتۇرۇش، ياكى ھۆكۈمەتنى خىزمەت قىلدۇرۇش ۋە ئۇنى زور كۈچ بىلەن قوللاش كېرەك.»

ئىككى گېرمانىيەنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىرى ئىككى گېرمانىيە بىرلىككە كەلگەندىن كېيىنكى ئارمىيە مەسىلىسى توغرىسىدا سۆھبەت ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېرلىن، 11- سېنتەبر تېلېگراممىسى. ئىككى گېرمانىيەنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىرى بىردەك مۇنۇلارنى بىلدۈردى: 10 - ئايىنىڭ 3 - كۈنى ئىككى گېرمانىيە بىرلىككە كەلگەندىن كېيىن، سابىق دېموكراتىك گېرمانىيەنىڭ دۆلەت خەلق ئارمىيىسىدىكى كۆپ سانلىدىكى ئەسكەرلەر يەنىلا داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتەيدۇ.

گېرمانىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، دېموكراتىك گېرمانىيەنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىقى بىلەن گېرمانىيە فېدېراتسىيەسىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى سىتۆلتېنبېرگ مۇشۇ ئايىنىڭ 11 - كۈنى بېرلىنىدىكى سۆھبىتى ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا يۇقىرىدىكى ئىپادىنى بىلدۈرگەن.

ئېيىپمرمان مۇنداق دېدى: بۇ نۆۋەتكى كېيىنكى يىغىلىشىمىزنىڭ چەمبىرىكىدە دۆلەت خەلق ئارمىيىسىنىڭ ئەسكەرلىرىنىڭ بولۇشى يەنىلا زور ئەھمىيەتكە ئىگە. ھازىر ئۇلارنى دەھال تارقىتىۋېتىشنىڭ ھاجىتى يوق. ئۇلار ئىتتىپاقنىڭ ئاساسىي قانۇنىغا ئاساسەن، كېلىشىمنىڭ بىرلەشمە ئارمىيىسى جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى بولۇپ،

لەن بولغان مۇناسىۋەتنىمك مۇم-
كىنقەدەر تېز نورماللىشىشىنى ئۈ-
مىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئەزىز ئىران دىپلوماتىيە مىنىس-
تىرى ۋىلايەتى بىلەن ئىككىسى يېرىم
سائەت ئۈچرىشىش داۋامىدا ئىراق-
نىڭ ئىران بىلەن مەخسۇس تىنچلىق
ۋە قوشنىدارچىلىق مۇناسىۋەتىنى
ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى خالايدىغانلى-
قى توغرىسىدا ۋەدە بەردى.

ئەزىز ئىراننىڭ تېھرانىدىكى زىيارىتى
ئىراق 8-ئاينىڭ 15 - كۈنى ئىران
ئوتتۇرىغا قويغان تىنچلىق شەرتى-
نى قوبۇل قىلىدىغانلىقىنى جا-
كارلاپ، ئىككى دۆلەت يارىشقاندىن
كېيىن ئېلىپ بېرىلدى.

ئىران ئىسلام جۇمھۇرىيىتى ئاخ-
بارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىنگە قا-
رىغاندا، ۋىلايات ئىرانىنىڭ پارس
قولتۇقى رايونى كىرىزىسىگە تۈتقان
مەيدانىنى تەكتىلىگەن بولسىمۇ،
ئىراقتىن كۆۋۈيتتىن قوشۇنلىرىنى
دەرھال ۋە شەرتسىز ئېلىپ چىقىپ
كېتىشنى قايتا تەلەپ قىلمىغان.

ئۆقۇشمىچە، ئەزىزنىڭ بۇ قېتىم
تېھرانغا زىيارەتتە بولۇۋاتقان
ئىراننىڭ يارىدەمچىسى كۆزلەشتىن

كۆۋەيتنىڭ بىر مىنىستىرى ئىراق تاجاۋۇزچىلىق قەدىمىنى توختاتمايدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەددىس-
ئەبەبە، 10-سېنتەبىر تېلېگراممىسى.
ئېغىزىپىمىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان
كۆۋەيتنىڭ قاتناش ۋەزىرى ھايات
بۈگۈن ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دې-
دى: ئىراق كۆۋەيتنى ئىشغال قىلى-
ۋالغاندىن كېيىن ئۆزىنىڭ پارس
قولتۇقى رايونىدىكى باشقا دۆلەت-
لەرگە قاراتقان تاجاۋۇزچىلىق قە-
دىمىنى توختاتمايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئىراقنىڭ زور
قوشۇنى كۆۋەيتنى يۇتۇۋېلىش بىلەنلا
قانائەتلىنمەي قالمايدۇ. ئۇ پا-
رس قولتۇقى رايونىدىكى باشقا
دۆلەتلەرگە داۋاملىق تاجاۋۇز قىلىدۇ،

ئۇ بۇ سۆزنى ئېغىزىپىمىنىڭ
زۇكۇتۇكى مېنگىستاۋغا كۆۋەيتنىڭ
ئەمرى جابىرنىڭ خىتمىنى تاپشۇر-
غاندىن كېيىن قىلدى.

جابىر خىتمىدە ئېغىزىپىمىنىڭ
ب د ت نىڭ ئىراقنى ئىزالاش توغ-
رىسىدىكى قارارىنى ئىجرا قىلمىغىتا
قوللانغان قەتئىي مەيدانغا منە-
نەتدارلىق بىلدۈرگەن.

زۇكۇتۇك مېنگىستۇ كۆۋەيتنىڭ پەۋ-
قۇلئاددە ئەلچىسىگە ئېغىزىپىمىنىڭ
بۇ مەيدانىدا تاكى ئىراق كۆۋەيتتىن
شەرتسىز چېقىپ كەتكەنگە قەدەر
داۋاملىق چىڭ تۇرىدىغانلىقى ئوغ-
رىسىدا ۋەدە بەردى.

كۆۋەيت ئەمىرى ئامېرىكا بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدىكى كرىزىسكە خاتىمە بېرىشىنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 9-
سېنتەبىر تېلېگراممىسى. كۆۋەيت
رادىئوسىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە
قارىغاندا، كۆۋەيت ئەمىرى جابىر
ئامېرىكا، سوۋېت رەھبەرلىرىدىن
كەسكىن تەدبىر قوللىنىپ، ئىراق-
نىڭ كۆۋەيتتىكى ئىشغالىيىتىگە
خاتىمە بېرىشنى تەلەپ قىلغان.

ئىراق 8- ئاينىڭ 2- كۈنى
كۆۋەيتكە تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەن-
دىن بۇيان جابىر سەئۇدى ئەرە-
بىستانىدا تۇرۇپ كەلدى. ئۇ كۆ-
ۋەيت بىلەن سەئۇدى ئەرەبىستانى
چېگرىسىغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان
كۆۋەيت رادىئو ئىستانسىسىدا سۆز
قىلدى.

كۆۋەيت ئەمىرى ئامېرىكا زۇكۇ-
تۇكى بۇش بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقى
زۇكۇتۇكى گورباچېۋ خېلىسىنكىدا
ئۆچرىشىپ، پارس قولتۇقى رايونى-
دىكى كرىزىسنى مۇزاكىرە قىلغان-

ئۇچۇن، قىلچە كېچىكتۇرمەستىن
كەسكىن تەدبىر قوللىنىش كېرەك.
ئۇ ب د ت نىزامنامىسىنىڭ تاجا-
ۋۇزچىلىققا ئۇچرىغان كىچىك
دۆلەتلەرنىڭ خەۋىپسىزلىكىگە كاپا-
لەتلىك قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

سوۋېت ئىتتىپاقى، ئامېرىكا دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى موسكۋادا ئۇچراشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا،
11- سېنتەبىر تېلېگراممىسى. سوۋېت
ئىتتىپاقى، ئامېرىكا دىپلوماتىيە
مىنىستىرلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 11-
كۈنى موسكۋادا ياۋروپانىڭ خەۋىپ-
سىزلىكى ۋە رايون خاراكتېرلىك
توقۇنۇش مەسىلىسى توغرىسىدا كەڭ
دائىرىدە پىكىر ئالماشتۇردى.

شېۋارد نادزې بىلەن بېككېر
مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۇ يىل
ئۆتكۈزۈلمەدىغان ياۋروپا خەۋىپسىز-
لىك كېڭىشىگە ئەزا دۆلەتلەرنىڭ
پارىژ يىغىنىدا مۇھىم كېلىشىم
ھاسىل قىلىشقا ياخشى ئىمكانىيەت

دا يۇقىرىدىكى مۇراجىئەتنى چە-
قاردى.

جابىر مۇنداق دېدى: ئىراقنى
ب د ت خەۋىپسىزلىك كېڭىشى
ماقۇللىغان قارارلارنى ئومۇمىيۈز-
لۈك ئىجرا قىلمىشقا مەجبۇر قىلىش

سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ پادىشاھى چەت ئەللەرنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدا تۇرۇۋاتقان قوشۇنلىرى توغرىسىدا توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 11-
سېنتەبىر تېلېگراممىسى. رىياد
خەۋىرى. سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ
پادىشاھى فاھىد مۇشۇ ئاينىڭ
10-كۈنى مۇنداق دېدى: ئىراقنىڭ
سەئۇدى ئەرەبىستانىغا قاراتقان
تەھدىتى تۈگىگەنىدىن كېيىن،
سەئۇدى ئەرەبىستانى چەت ئەل
قوشۇنلىرىنىڭ ئۆز زېمىنىدىن
چېقىپ كېتىشىنى دەرھال تەلەپ
قىلىدۇ.

ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:
ئىراقنى كۆۋەيتتىن قوشۇنلىرىنى
شەرتسىز ئېلىپ چېقىپ كېتىشىگە
ۋە كۆۋەيتنىڭ قانۇنىي ھاكىمىيىتى-
نى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە تىرىشىپ
دەۋەت قىلىش كېرەك. ئۇ مۇنداق
دەپ كۆرسەتتى: بۇ، ھازىرقى پارس
قولتۇقى رايونىدىكى كرىزىسكە
خاتىمە بېرىشنىڭ بىردىنبىر چارىسى.

فاھىد بۇ سۆزنى مەككىدە ئېچە-
لمۇاتقان ئىسلام ئىسمىغا ئەۋەتە-
كەن تېلېگراممىسىدا ئېيتتى.

بۇش سوۋېت ئىتتىپاقى بىلەن بولغان ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېلسىنكى،
9 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. ئامېرى-
كا زۇكۇتۇكى بۇش بۈگۈن ئامېرىكا-
نىڭ ئىقتىسادىي ساھەدە سوۋېت
ئىتتىپاقى بىلەن «ئىمكانىيەتنىڭ
بارىچە زىچ ھەمكارلىشىدىغان» لى-
قىنى بىلدۈردى، لېكىن سوۋېت ئىت-
تىپاقىغا ئىقتىسادىي جەھەتتە يار-
دەم بېرىش مەسىلىسى توغرىسىدا
ھېچقانداق ۋەدە بەرمىدى.

بۇش سوۋېت ئىتتىپاقى زۇكۇتۇ-
كى گورباچېۋ بىلەن ئۈچراشقاندىن
كېيىن مۇخبىرغا مۇنداق دېدى:
ئامېرىكا ھەر خىل يوللار ئارقىلىق
سوۋېت ئىتتىپاقى بىلەن بولغان
ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى ئىلگىرى
سۈرمەكچى بولۇۋاتىدۇ. ئۇ ئاشكا-
رىلاپ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بۇ
مەسىلىنى مۇزاكىرە قىلىش ئۈچۈن،
پات ئارىدا سوۋېت ئىتتىپاقىغا

يۇقىرى دەرىجىلىك سودا ۋەكىللە-
ر ئۆمىكى ئەۋەتىدۇ.

بۇش ئامېرىكىنىڭ سوۋېت ئىت-
تىپاقىغا ئىقتىسادىي ياردەم بېرە-
دىغانلىقى ئۈستىدە توختالغانىدا
بۇ جەھەتتە «بەزى ئىختىلاپ» لار-
نىڭ يەنىلا مەۋجۇتلۇقىنى ئېيتتى.
ئۇ: ئامېرىكا «ئىچكى جەھەتتە غا-
يەت كۈچ مالىيە قىزىدل رەقىمىگە
دۇچ كەلگەن پەيتتە (سوۋېت ئىتتى-
پاقىغا) مۇنچىۋالا كۈچ پۇل چىقى-
بېرەلمەيمىز» دېدى.

بۇ يىل 7 - ئايدا ئۆتكۈزۈلگەن
يەتتە غەرب دۆلىتى باشلىقلىرى
يىغىنىدا ئامېرىكا غەربىي گېرمانى-
يە بىلەن فرانسىيە بىرلىكتە ئوت-
تۇرىغا قويغان سوۋېت ئىتتىپاقىغا
ئىقتىسادىي جەھەتتە جىددىي يار-
دەم بېرىش توغرىسىدىكى تەكلىپكە
قارشى چىققانىدى.

بۇ يىل 100 مىك يەھۇدىي ئىسرائىلىيىگە كۆچۈپ باردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 11 -
سېنتەبىر تېلېگراممىسى. يېرۇسالىم
خەۋىرى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان،
ئىسرائىلىيىگە كۆچۈپ كەلگەن يە-
ھۇدىيلار 100 مىڭ كىشىگە يەتتى.

بۇ يەھۇدىي كۆچمەنلەر ئىچىدە
سوۋېت ئىتتىپاقىدىن 88 مىڭ يەھۇ-
دىيدىن باشقا، ياۋروپا بىلەن ئامې-
رىكا قاتنىشىدىغان دۆلەتلەردىن كەل-
گەن يەنە بىر قىسىم يەھۇدىيلار بار.

ئىسرائىلىيىنىڭ نوپۇسى 4 مىليون
500 مىڭ. ھازىر ئىسرائىلىيە سوۋېت
ئىتتىپاقىدىن 150 مىڭ يەھۇدىينى

ماكانلاشتۇرۇش مەسىلىسىنى ھەل
قىلىشقا كىرىشتى. بۇ يىلنىڭ ئاخى-
رىغىچە سوۋېت ئىتتىپاقىدىن 150
مىڭ يەھۇدىي ئىسرائىلىيىگە بارى-
دۇ، بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىل
ئىچىدە 1 مىليون يەھۇدىي ئىسرائى-
لىيىگە كۆچۈپ بارىدۇ.

سوۋېت ئىتتىپاقىدىن يەھۇدىيلار-
نىڭ ئىسرائىلىيىگە ئۇزلۇكسىز كىرىشى
ئەرەپ ئەللىرىنىڭ ئىنتايىن دىققە-
تىنى قوزغىماقتا. ئۇلار بۇ مۇشۇ
رايونىنىڭ خەۋىپسىزلىكىگە جىددىي
تەھدىت پەيدا قىلىدۇ، دەپ ھېسابە-
لىماقتا.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يا ئەنجياق كوچىسى، 1-نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 43701، 43712، 43722، 43723، 43733، 43734، ئىلان بۆلۈمىنىڭ تېلېفون نومۇرى: 56783، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 3 يۈەن 90 پۇلۇق، پارچە باھاسى: 13 پۇلۇق، گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش نومۇرى: CN 65 — 0002/Z
(ژۇرنال نومۇرى: 1— 57)

1992 - يىل
ئۆكتەبر
20
سەيشەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

دېڭ شياۋپىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يېڭى رەھبەرلىرى بىلەن بىرلىكتە 14 - قۇرۇلتاي ۋەكىللىرى بىلەن سەممىي كۆرۈشتى

ئۇ 14 - قۇرۇلتايغا باشتىن ئاياغ كۆڭۈل بۆلدى، يولداش جياڭ زېمىنغا: «بۇ قېتىمقى قۇرۇلتاي ناھايىتى ياخشى ئېچىلدى، كۆپچىلىكنىڭ داۋاملىق تىرىشىشنى ئۈمىد قىلىمەن» دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ پېڭدىن سايلانغان پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىدىكى رەھبىرىي يولداشلار بىلەن بىرلىكتە بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا، پارتىيىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيىغا قاتناشقان بارلىق ۋەكىللەر بىلەن سەممىي كۆرۈشتى ھەم سۆرەتكە چۈشتى. چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچتە

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - ئومۇمىي يىغىندا رەھبەرلىك ئاپپاراتى سايلاپ چىقىلدى

جياڭ زېمىن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىلىقىغا، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسلىكىگە تەيىنلەندى
جياڭ زېمىن، لى پېڭ، چياۋ شى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، لىيۇ خۇاچىڭ، خۇجىنتاۋلار مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا تەيىنلەندى، ۋۇبي جيەنشىڭ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىلىقىغا تەيىنلەندى
يولداش جياڭ زېمىن يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى ھەم يىغىندا سۆز قىلدى

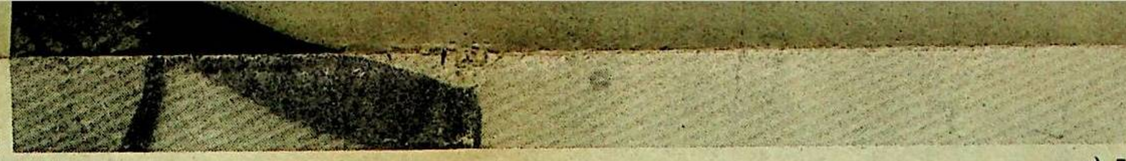
شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19- ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 1- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى

(1992- يىل 10- ئاينىڭ 19- كۈنى)

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1- ئومۇمىي يىغىنى 1992- يىل 10- ئاينىڭ 19- كۈنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

يىغىنغا مەركىزىي كومىتېت ئەزالىرىدىن 188 كىشى، مەركىزىي كومىتېتنىڭ كاندىدات ئەزالىرىدىن 129 كىشى قاتناشتى. يىغىنغا يولداش جياڭ زېمىن رىياسەتچىلىك قىلدى ھەم سۆز قىلدى. ئومۇمىي يىغىندا مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزالىرى، كاندىدات ئەزالىرى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى، مەركىزىي كومىتېتنىڭ باش شۇجىسى سايلاپ چىقىلدى، مەركىزىي كومىتېت

يولداش دېڭ شياۋپىڭ ۋەكىللەرگە ھۆرمەت بىلدۈرمەكتە. (شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

يولداش جيالڭ زېمىن پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1- ئومۇمىي يىغىنىغا رياسەتچىلىك قىلماقتا. (شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى يولداش دېڭ شياۋپىڭ يېڭىدىن سايلانغان پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى رەھبەرلىرى بىلەن بىرلىكتە «خەلق» سارىيىدا 14 - قۇرۇلتايغا قاتناشقان بارلىق ۋەكىللەر بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ۋەكىللەر بىلەن بىللە سۈرەتكە چۈشتى. (شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 1 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى) (1992- يىل 10 - ئاينىڭ 19- كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 1 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللاندى)

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 14- قۇرۇلتىيىدا سايلاپ چىقىلغان مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 1992 - يىل 10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى بېيجىڭدا

1- ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى.

بۇ قېتىمقى ئومۇمىي يىغىنغا مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن 107 كىشى قاتناشتى. يىغىنغا يولداش ۋېي جيەنشىڭ رياسەتچىلىك قىلدى. ئومۇمىي يىغىنىدا مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، مائاۋنى شۇجىلىرى ۋە دائىمىي كومىتېتنىڭ ئەزالىرى سايلاپ چىقىلىپ، مەركىزىي كومىتېتنىڭ تەستىقلىشىغا يوللاندى.

كومىتېتنىڭ ئەزالىرى، مەركىزىي كومىتېتنىڭ باش شۇجىسى سايلاپ چىقىلدى، مەركىزىي كومىتېت سياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتى كۆرسەتكەن ئىسملىككە ئاساسەن، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ ئەزالىرى ماقۇللاندى؛ مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ تەركىبىدىكى خادىملار بەلگىلەندى؛ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 1- ئومۇمىي يىغىنىدا سايلام بىلەن بارلىققا كەلتۈرۈلگەن شۇجى، مۇئاۋىن شۇجىلار ۋە دائىمىي كومىتېت ئەزالىرىنىڭ نامزاتلىرى تەستىقلاندى. ئىسملىكى تۆۋەندىكىچە:

1- مەركىزىي كومىتېت سياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزالىرى، كاندىدات ئەزالىرى

مەركىزىي كومىتېت سياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزالىرى (خەنزۇچە فامىلە خەت سىزىقىنىڭ ئاز- كۆپلۈكى بويىچە بېرىلدى)

دېڭ گۈەنگېن، تېەن جيۇن، جۇرۇڭجى، چيائوشى، ليۇ خۇاچىڭ، جيالڭ زېمىن، لى پېڭ، لى لەنچىڭ، لى تيېيىڭ، لى رۇيخۇەن، ياڭ بەيىڭ، ۋۇ باڭگو، زوجياخۇا، چېن شتۇڭ، خۇجىنتاۋ، جالڭ چۇنيۇن، چيەن چېچېن، ۋېي جيەنشىڭ، شيې فېي، تەن شاۋۋېن

مەركىزىي كومىتېت سياسىي بيۈروسىنىڭ كاندىدات ئەزالىرى (ئىگە بولغان ئاۋازىنىڭ ئاز- كۆپلۈكى بويىچە بېرىلدى)

ۋېن جياباۋ، ۋالڭ خەنبىن

2-مەركىزىي كومىتېت سياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى

جيالڭ زېمىن، لى پېڭ، چيائوشى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، ليۇ خۇاچىڭ، خۇجىنتاۋ

3- مەركىزىي كومىتېتنىڭ باش شۇجىسى

جيالڭ زېمىن

4. مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىلىرى

خۇ جىنتاۋ، دېڭ گۈەنگېن، ۋېي جيەنشىڭ، ۋېن جياباۋ، رېن جيەنشىن

5- مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى، مۇئاۋىن رەئىسلىرى، ئەزالىرى

رەئىسى

جيالڭ زېمىن

مۇئاۋىن رەئىسلىرى

ليۇخۇاچىڭ، جالڭ جېن

ئەزالىرى

چى خاۋتيەن، جالڭ ۋەننيەن، يۈي يۇڭبۇ، فۇچۇەنيۇ

6-مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن شۇجىلىرى، دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى

شۇجىسى

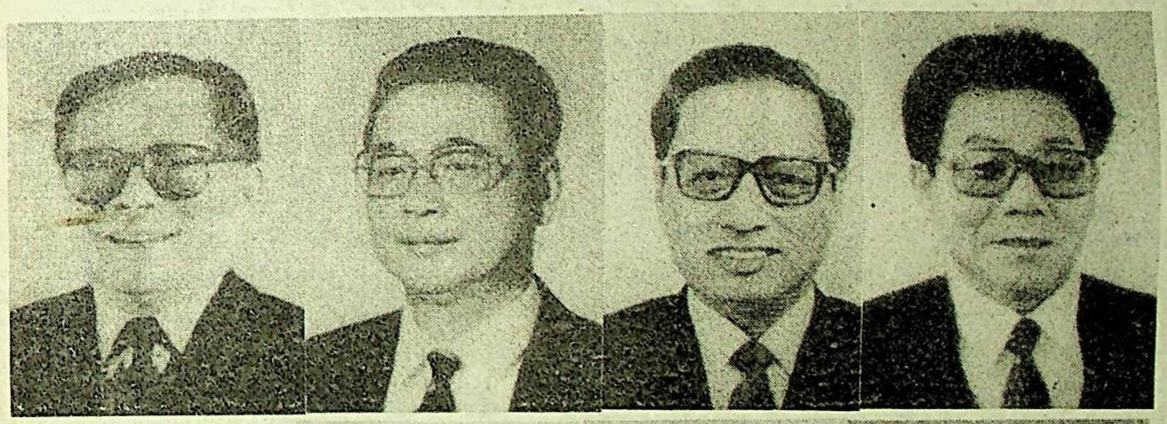
ۋېي جيەنشىڭ

مۇئاۋىن شۇجىلىرى

خۇ زۇڭبىڭ، چېن زۇلىن، ساۋ چىگزى، ۋالڭ دېيىڭ، شۈي چىڭ

دائىمىي كومىتېت ئەزالىرى (خەنزۇچە فامىلە خەت سىزىقىنىڭ ئاز - كۆپلۈكى بويىچە بېرىلدى)

ۋالڭ گۇالڭ، ۋالڭ دېيىڭ، لىيۇ لىيىڭ، ئەن چيۈەن، لى جىلۇن، خې يۈڭ، چېن زۇلىن، خۇزۇڭبىڭ، شۈي چىڭ، ساۋچىگزى، ۋېي جيەنشىڭ، پېڭ گالڭ، فۇ جيې

پېڭدىن سايلانغان ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى

يۇقىرىقى رەتتە، سولدىن ئوڭغا: جيالڭ زېمىن، لى پېڭ، چيائو شى، لى رۇيخۇەن؛ تۆۋەنكى رەتتە، سولدىن ئوڭغا: جۇ رۇڭجى، لىيۇخۇاچىڭ، خۇ جىنتاۋ (شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ج ك پ مەركىزىي رەھبەرلىك ئاپپاراتى ئەزالىرىنىڭ قسقىچە تەرجىمھالى

يولداش جياڭ زېمىننىڭ قسقىچەتەرجىمھالى

جياڭ زېمىن 1926 - يىل 8 - ئاينىڭ 17 - كۈنى جياڭسۇ تۆلكسىنىڭ ياڭجۇ شەھىردە توغۇلغان، 1943 - يىلدىن باشلاپ يەر ئاستى پارتىيە تەشكىلاتى رەھبەرلىكىدىكى ئوقۇغۇچىلار ھەرىكىتىگە قاتناشقان، 1946 - يىل 4 - ئايدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە كىرگەن، 1947 - يىل شاڭخەي قاتناش داشۇسى ئېلېكتر - ماشىنسازلىق فاكولتېتىنى پۈتتۈرگەن، شاڭخەي ئازاد بولغاندىن كېيىن شاڭخەي يىمىن يىمەكلىكلەر 1 - زاۋۇتىدا مۇئاۋىن ئىنژېنېر، سانائەت بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، قوشۇمچە ئېنېرگىيە سىستېمىسى مۇدىرى، زاۋۇت پارتىيە ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى، 1 - مۇئاۋىن زاۋۇت باشلىقى، شاڭخەي سوپۇن زاۋۇتىنىڭ 1 - مۇئاۋىن باشلىقى، 1 - ماشىنسازلىق منىسترلىكى شاڭخەي 2 - لايىھەلەش شۆبە ئىدارىسى ئېلېكتر سايمانلىرى كەسپىي بۆلۈمىنىڭ باشلىقى بولغان، 1955 - يىلى سوۋېت ئىتتىپاقىغا بېرىپ موسكۋادىكى ستالىن ئاپتوموبىل زاۋۇتىدا پراكتىكا قىلغان،، 1956 - يىلى مەملىكەتكە قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، چاڭچۇن 1 - ئاپتوموبىل زاۋۇتى ئېنېرگىيە باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، كاناددات باش ئېنېرگىيە ئىنژېنېرى، ئېنېرگىيە شۆبە زاۋۇتىنىڭ باشلىقى بولغان، 1962- يىلى 1 - ماشىنسازلىق منىسترلىكى شاڭخەي ئېلېكتر سايمانلىرى ئىلمىي تەتقىقات ئورنىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، 1 - ماشىنسازلىق منىسترلىكى ۋۇخەن ماشىنسازلىق تەتقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى، پارتكومنىڭ مۇۋەققەت شۇجىسى، 1 - ماشىنسازلىق منىسترلىكى تاشقى ئىشلار ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى بولغان، 1980 - يىلدىن كېيىن دۆلەت ئىمپورت - ئېكسپورت ئىشلىرىنى باشقۇرۇش كومىتېتى، دۆلەت چەت ئەل مەبلىغىنى باشقۇرۇش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، قوشۇمچە باش كاتىپى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، بولغان، 1982- يىلدىن كېيىن ئېلېكترون سانائىتى منىسترلىكىنىڭ 1 - مۇئاۋىن منىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، منىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى بولغان، 1985 - يىلدىن كېيىن شاڭخەي شەھرىنىڭ باشلىقى، ج ك پ شاڭخەي شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شۇجىسى بولغان، 1982 - يىل 9 - ئايدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 12 - قۇرۇلتېيدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان، 1987 - يىل 11 - ئايدا ج ك پ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - ئومۇمىي يىغىنىدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بىيۇروسىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان، 1989 - يىل 6 - ئايدا ج ك پ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4 - ئومۇمىي يىغىنىدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بىيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۆجىلىقىغا سايلانغان، 1989 - يىل 11 - ئايدا ج ك پ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 5 - ئومۇمىي يىغىنىدا، ج ك پ مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسلىكىگە سايلانغان، 1990 - يىل 3- ئايدا 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتېيىنىڭ 3 - يىغىنىدا جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسلىكىگە سايلانغان.

يولداش لى پېڭنىڭ قسقىچە تەرجىمھالى

لى پېڭ 1928 - يىل 10 - ئايدا توغۇلغان، سىچۈەننىڭ چېڭدۇ شەھىردىن، 1945 - يىلى 11 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1941 - يىل 3 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ موسكۋا ئېنېرگىيە شۆيۈەننىي پۈتتۈرگەن، ئالىي ئىنژېنېر، 1941 - يىلدىن 1946- يىلغىچە يەنئەن تەبىئىي پەن شۆيۈەنى، يەنئەن ئونتۇرا مەكتىپى، جاڭجياكۇ سانائەت مەكتىپىدە ئوقۇغان، 1946 - يىلدىن 1948 - يىلغىچە سەنشى - چاخار - خېبېي ئېلېكتر شىركىتىنىڭ تېخنىكى، خارېن ماي شىركىتىنىڭ ياردەمچى جىڭلىسى، پارتىيە ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى بولغان، 1948 - يىلدىن 1955 - يىلغىچە سوۋېت ئىتتىپاقىغا بېرىپ موسكۋا ئېنېرگىيە شۆيۈەنى سۇ- ئېلېكتر فاكولتېتىدا ئوقۇغان ھەم جۇڭگونىڭ سوۋېت ئىتتىپاقىدا ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار باش ئىنسپېكتورى، 1955 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە فۇجيەن ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ، باش ئىنژېنېرى، شەرقىي شىمال ئېلېكتر ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باش ئىنژېنېرى، دىسپېتچېر بولغان، 1966 - يىلىدىن باشلاپ ئىچكى مۇڭغۇلىيە ئاپتونوم رايونى پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، رايون ھۆكۈمىتىنىڭ مۇدىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، رايون ھۆكۈمىتىنىڭ باشلىقى، رايون خەلق قۇرۇلتېيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، رايون خەلق قۇرۇلتېيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، 1982 - يىلدىن 1983 - يىلغىچە ئېلېكتر سانائىتى منىسترلىكىنىڭ مۇئاۋىن منىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، بولغان، 1983 - يىلدىن 1987 - يىلغىچە ئېلېكتر سانائىتى منىسترلىكىنىڭ مۇئاۋىن منىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، قوشۇمچە شىمالىي جۇڭگو توك باشقۇرۇش ئىدارىسى پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، ئېلېكتر سانائىتى منىسترلىكىنىڭ منىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، سۇ - ئېلېكتر منىسترلىكىنىڭ 1 - مۇئاۋىن منىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان، 1983 - يىلدىن 1987 - يىلغىچە گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زوڭلىسى، قوشۇمچە دۆلەت ماتارىپ كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى بولغان، 1987 - يىلدىن باشلاپ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇۋەققەت زوڭلىسى، زوڭلىسى بولغان، 1988- يىلدىن 1990 - يىلغىچە قوشۇمچە دۆلەت

يولداش جۇرۇڭجىنىڭ قسقىچە تەرجىمھالى

جۇرۇڭجى 1928- يىل 10- ئايدا تۇغۇلغان، خۇنەننىڭ چاڭشا شەھىردىن، 1949-يىل 10- ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1948- يىل 12- ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، چىڭخۇا داشۆسى ئېلېكتر ماشىنلىرى فاكولتېتىنىڭ ئېلېكتر ماشىنلىرى كەسپىنى پۈتتۈرگەن، ئالىي ئىنژېنېر، 1947- يىلدىن 1951- يىلغىچە چىڭخۇا داشۆسى ئېلېكتر ماشىنلىرى فاكولتېتىنىڭ ئېلېكتر ماشىنلىرى كەسپىدە ئوقۇغان ھەمدە«يېڭى دېموكراتىك ياشلار ئىتتىپاقى» غا كىرگەن، 1951- يىلدىن 1952- يىلغىچە شەرقىي شىمال سانائەت منىسترلىكى پلان باشقارمىسى ئىشلەپچىقىرىش پلان بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان، 1952- يىلدىن 1958- يىلغىچە دۆلەت پلان كومىتېتى يېقىلغۇ - ئېنېرگىيە ئىدارىسى، ئومۇمىي ئىشلار ئىدارىسىدا گۇرۇپپا باشلىقى، دۆلەت پلان كومىتېتى مۇدىر ئىشخانىسىدا مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى، دۆلەت پلان كومىتېتى ماشىنسازلىق ئىدارىسى ئومۇمىي ئىشلار باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، 1958- يىلدىن 1969- يىلغىچە دۆلەت پلان كومىتېتى كادىرلار ئىشتىن سرىتقى مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى، خەلق ئىگىلىكى ئومۇمىي ئىشلار ئىدارىسىنىڭ ئىنژېنېرى بولغان، 1970- يىلدىن 1975- يىلغىچە دۆلەت پلان كومىتېتى «7- ماي » كادىرلار مەكتىپىگە ئەمگەككە چۈشۈرۈلگەن، 1975- يىلدىن 1979- يىلغىچە نېفت سانائىتى منىسترلىكى تۇرۇبا ئىدارىسى ئېلېكتر ج ك پ تېخنىكا كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تېخنىكا كومىتېتى شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى بولغان، 1982 - يىلدىن 1984 - يىلغىچە ج ك پ تېخنىكا كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، تېخنىكا كومىتېتى شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ مۇۋەققەت باشلىقى، باشلىقى بولغان، 1984 - يىلدىن 1987- يىلغىچە ج ك پ تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شەھەر باشلىقى بولغان، 1987 - يىلدىن 1989- يىلغىچە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، تېخنىكا كومىتېتى شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى، شەھەر باشلىقى بولغان، 1989 - يىلدىن باشلاپ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، دائىمىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى بولغان.

يولداش لىۋ خۇاچىڭنىڭ قسقىچە تەرجىمھالى

لىۋ خۇاچىڭ 1916- يىل 10- ئايدا تۇغۇلغان، خۇبېي تۆلكسىنىڭ داۋۇ دېگەن يېردىن، 1929- يىل 10- ئايدا ئىتتىپاقتا كىرگەن، 1935- يىل 10- ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1929- يىل 10- ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1930- يىل 12- ئايدا قىسمىغا قاتناشقان، سوۋېت ئىتتىپاقى دېڭىز ئارمىيىسى قوماندانلىق شۆيۈەننىدە دېڭىز ئارمىيىسى قۇماندانلىق كەسپىنى پۈتتۈرگەن، ھەربىي ئۇنۋانى شاڭجياڭ، 1929- يىلدىن 1934 - يىلغىچە خۇبېي تۆلكسى ۋەيئەن ناھىيىسى ئەرچىك رايونى لىۋجىيايۇەنزى كەنتى كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى، ياش كوممۇنىزمچىلار خەلقارا شىسى ئەرچىك سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى بولغان، 1949 - يىلدىن 1951 - يىلغىچە 2 - دالا ئارمىيىسى ھەربىي سىياسىي داشۆسى سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مەكتەپ پارتكومنىڭ شۇجىسى، غەربىي جەنۇپ ھەربىي رايونى ھەربىي سىياسىي داشۆسى سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، غەربىي جەنۇب ھەربىي رايونى 2 - يۇقىرى دەرىجىلىك پىيادە قىسىملار مەكتىپى سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى بولغان، 1951 - يىلدىن 1954- يىلغىچە 2 - دالا ئارمىيىسى 10 - جۇنىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى، 1 - دېڭىز ئارمىيىسى مەكتىپىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، قوشۇمچە مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى بولغان، 1954 - يىلدىن ئالاقە قۇرۇلۇش شىركىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، كاناددات باش ئىنژېنېر، جۇڭگو ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسى سانائەت ئىقتىسادىي تەتقىقات ئورنىدا بۆلۈم مۇدىرى بولغان، 1979- يىلدىن 1982- يىلغىچە دۆلەت ئىقتىسادىي كومىتېتى يېقىلغۇ ئېنېرگىيە ئىدارىسىدا باشقارما باشلىقى، ئومۇمىي ئىشلار ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، 1982- يىلدىن 1983- يىلغىچە دۆلەت ئىقتىسادىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1983- يىلدىن 1985- يىلغىچە دۆلەت ئىقتىسادىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1985- يىلدىن 1987- يىلغىچە دۆلەت ئىقتىسادىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان، 1987- يىلدىن 1991- يىلغىچە ج ك پ شاڭخەي شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شاڭخەي شەھىرىنىڭ باشلىقى، شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى بولغان، 1991- يىلدىن باشلاپ گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زوڭلىسى، قوشۇمچە گوۋۇيۈەن ئىشلەپچىقىرىش ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، قوشۇمچە گوۋۇيۈەن ئىقتىساد- سودا ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى بولغان.

نۆ 13- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ كاناددات ئەزاسى.

فېڭمەن ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ، باش ئىنژېنېرى، شەرقىي شىمال ئېلېكتر ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باش ئىنژېنېرى، دىسپېتچېر ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، فۇشۇن ئېلېكتر ئىستانسىسى پارتكۇرۇپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئىستانسا باشلىقى بولغان، 1966 - يىلدىن 1979- يىلغىچە بېيجىڭ توك بىلەن تەمىنلەش ئىدارىسى پارتكومىنىڭ مۇۋەققەت شۇجىسى، ئىنقلابىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، بېيجىڭ توك باشقۇرۇش ئىدارىسى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى، ئىدارە باشلىقى، پارتكۇرۇپىسىنىڭ شۇجىسى

يولداش چياۋ شىنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

چياۋ شى 1924 - يىل 12 - ئايدا جېجيائىنىڭ دنگخەي دېگەن يېرىدە تۇغۇلغان، 1940 - يىل 8 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن ھەم خىزمەتكە قاتناشقان، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، 1940 - يىلدىن 1945 - يىلغىچە شاڭخەي نەنفاڭ ئوتتۇرا مەكتىپى، گۇاڭخۇا شۆبە ئوتتۇرا مەكتىپىدە يەر ئاستى پارتىيە ياچېيكسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىسى، شاڭخەي يەرئاستى پارتىيە تەشكىلاتى ئوتتۇرا مەكتەپ رايونلۇق پارتكومىنىڭ گەنشىسى بولغان، شەرقىي جۇڭگو بىرلەشمە داشۆسىنىڭ ئەدەبىيات فاكولتېتىدا، خۇمەينەن ئوتتۇرا جۇڭگو بيۇروسى شەھەر سانائەت بۆلۈمىنىڭ تەربىيىلەش كۇرسىدا ئوقۇغان، 1945 - يىلدىن 1949 - يىلغىچە شاڭخەي يەر ئاستى پارتىيە تەشكىلاتى ئوقۇغۇچىلار كومىتېتى ئوتتۇرا مەكتەپ رايونلۇق كومىتېتىنىڭ تەشكىلات ھەيئىتى، ئوتتۇرا مەكتەپ شۆبە كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، قوشۇمچە تەشكىلات ھەيئىتى، شاڭخەي توڭجى داشۆ يەر ئاستى پارتىيە تەشكىلاتى باش ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى، شاڭخەي يەرئاستى پارتىيە تەشكىلاتى ئوقۇغۇچىلار كومىتېتىنىڭ باش ئالاقىچىسى، شاڭخەي يەرئاستى پارتىيە تەشكىلاتى يېڭىشەھەر رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شاڭخەي شەھەرلىك شىمالىي 1 - رايون ئوقۇغۇچىلار كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولغان، 1949 - يىلدىن 54 - يىلغىچە جېجياڭ ئۆلكىسى خاڭجۇ شەھەرلىك پارتكوم ياشلار كومىتېتىنىڭ تەشۋىقات بۆلۈم باشلىقى، تەشكىلات بۆلۈم باشلىقى، شەھەرلىك پارتكوم ياشلار كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، شەرقىي جۇڭگو بيۇروسى ياشلار كومىتېتى بىرلىكسەپ بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، 1954 - يىلدىن 1962- يىلغىچە ئەنشەن پولات تۆمۈر قۇرۇلۇش شىركىتى قۇرۇلۇش تېخنىكا باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، جيۇچۇەن پولات - تۆمۈر شىركىتى لايىھىلەش يۇرتىنىڭ باشلىقى، قۇشۇمچە پولات - تۆمۈر تەقسىمات يۇرتىنىڭ باشلىقى، جيۇچۇەن پولات - تۆمۈر شىركىتى شەنشى قۇرۇلۇش باشقارمىسى پارتكومىنىڭ شۇجىسى بولغان، 1962- يىلدىن 1963 - يىلغىچە مەركىزىي يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە مەكتىپىنىڭ نەزەرىيە كۇرسىدا ئوقۇغان، 1963 - يىلدىن 1982 - يىلغىچە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تاشقى ئالاقە بۆلۈمىدە تەقسىماتچى، مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى، ئىدارە باشلىقى، تاشقى ئالاقە بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، 1982 - يىلدىن 1987 - يىلغىچە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تاشقى ئالاقە بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ كاندىدات شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، مەركىزىي سىياسىي قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي مەخپىيەتلىكنى ساقلاش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، گووۋيۇەننىڭ مۇئاۋىن ژۇڭلىسى بولغان، 1987 - يىلدىن باشلاپ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، دائىمي كومىتېتنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت ئومۇمىي ئىشلار بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، مەركىزىي ھەربىي كومىسسىيە ئومۇمىي ئىشلار بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، مەركىزىي ھەربىي كومىسسىيە ئورۇنباسارى، 1 - دېڭىز ئارمىيىسى مەكتىپىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، قوشۇمچە مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى بولغان، 1954 - يىلدىن 1958 - يىلغىچە سوۋېت ئىتتىپاقىغا بېرىپ دېڭىز ئارمىيىسى قوماندانلىق شۆبۈەنى دېڭىز ئارمىيىسى قوماندانلىق كەسپىدە ئوقۇغان. 1958- يىلدىن 1965 - يىلغىچە دېڭىز ئارمىيىسى لۈيشۈن بازىسىنىڭ 1- مۇئاۋىن قوماندانى، قوشۇمچە سەنمۇجاڭى، دېڭىز ئارمىيىسى شىمالىي دېڭىز پىلوتىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى، قوشۇمچە لۈيشۈن بازىسىنىڭ قوماندانى، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى 7 - تەتقىقات يۇرتىنىڭ باشلىقى بولغان، 1965 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە 6 - ماشىنىسازلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى، مىنىستىرلىك پارتكومى دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، قوشۇمچە 7 - تەتقىقات يۇرتىنىڭ باشلىقى بولغان، 1966- يىلدىن 1975 - يىلغىچە دۆلەت مۇداپىئە پەن تەتقىقاتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ مۇئاۋىن سەنمۇجاڭى بولغان، 1975- يىلدىن 1979- يىلغىچە جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى پارتىيە يادرو رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت مۇداپىئە پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان، 1979 - يىلدىن 1982 - يىلغىچە ئازادلىق ئارمىيە باش سەنمۇجاڭىنىڭ ياردەمچىسى، مۇئاۋىن باش سەنمۇجاڭ بولغان، 1982 - يىلدىن 1987 - يىلغىچە دېڭىز ئارمىيىسى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1987 يىلدىن باشلاپ مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن باش كاتىپى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان.

ئو 12 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزاسى، 1985 - يىلى مەملىكەتلىك پارتىيە ۋەكىللىرى يىغىنىدا مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان، 13 - قۇرۇلتايدا مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان، 13- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 5 - ئومۇمىي يىغىنىدا مەركىزىي سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزالىقىغا، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىلىقىغا كۆپەيتىپ سايلانغان. ئو 13- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، دائىمي كومىتېتنىڭ ئەزاسى .

يولداش چياۋ شىنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

چياۋ شى 1924 - يىل 12 - ئايدا جېجيائىنىڭ دنگخەي دېگەن يېرىدە تۇغۇلغان، 1940 - يىل 8 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن ھەم خىزمەتكە قاتناشقان، ئالىي مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە، 1940 - يىلدىن 1945 - يىلغىچە شاڭخەي نەنفاڭ ئوتتۇرا مەكتىپى، گۇاڭخۇا شۆبە ئوتتۇرا مەكتىپىدە يەر ئاستى پارتىيە ياچېيكسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىسى، شاڭخەي يەرئاستى پارتىيە تەشكىلاتى ئوتتۇرا مەكتەپ رايونلۇق كومىتېتىنىڭ گەنشىسى بولغان، شەرقىي جۇڭگو بىرلەشمە داشۆسىنىڭ ئەدەبىيات فاكولتېتىدا، خۇمەينەن ئوتتۇرا جۇڭگو بيۇروسى شەھەر سانائەت بۆلۈمىنىڭ تەربىيىلەش كۇرسىدا ئوقۇغان، 1945 - يىلدىن 1949 - يىلغىچە شاڭخەي يەر ئاستى پارتىيە تەشكىلاتى ئوقۇغۇچىلار كومىتېتى ئوتتۇرا مەكتەپ رايونلۇق كومىتېتىنىڭ تەشكىلات ھەيئىتى، ئوتتۇرا مەكتەپ شۆبە كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، قوشۇمچە تەشكىلات ھەيئىتى، شاڭخەي توڭجى داشۆ يەر ئاستى پارتىيە تەشكىلاتى باش ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى، شاڭخەي يەرئاستى پارتىيە تەشكىلاتى ئوقۇغۇچىلار كومىتېتىنىڭ باش ئالاقىچىسى، شاڭخەي يەرئاستى پارتىيە تەشكىلاتى يېڭىشەھەر رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شاڭخەي شەھەرلىك شىمالىي 1 - رايون ئوقۇغۇچىلار كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولغان، 1949 - يىلدىن 54 - يىلغىچە جېجياڭ ئۆلكىسى خاڭجۇ شەھەرلىك پارتكوم ياشلار كومىتېتىنىڭ تەشۋىقات بۆلۈم باشلىقى، تەشكىلات بۆلۈم باشلىقى، شەھەرلىك پارتكوم ياشلار كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، شەرقىي جۇڭگو بيۇروسى ياشلار كومىتېتى بىرلىكسەپ بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، 1954 - يىلدىن 1962- يىلغىچە ئەنشەن پولات تۆمۈر قۇرۇلۇش شىركىتى قۇرۇلۇش تېخنىكا باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، جيۇچۇەن پولات - تۆمۈر شىركىتى لايىھىلەش يۇرتىنىڭ باشلىقى، قۇشۇمچە پولات - تۆمۈر تەقسىمات يۇرتىنىڭ باشلىقى، جيۇچۇەن پولات - تۆمۈر شىركىتى شەنشى قۇرۇلۇش باشقارمىسى پارتكومىنىڭ شۇجىسى بولغان، 1962- يىلدىن 1963 - يىلغىچە مەركىزىي يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە مەكتىپىنىڭ نەزەرىيە كۇرسىدا ئوقۇغان، 1963 - يىلدىن 1982 - يىلغىچە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تاشقى ئالاقە بۆلۈمىدە تەقسىماتچى، مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى، ئىدارە باشلىقى، تاشقى ئالاقە بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، 1982 - يىلدىن 1987 - يىلغىچە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تاشقى ئالاقە بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ كاندىدات شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، مەركىزىي سىياسىي قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي مەخپىيەتلىكنى ساقلاش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، گووۋيۇەننىڭ مۇئاۋىن ژۇڭلىسى بولغان، 1987 - يىلدىن باشلاپ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، دائىمي كومىتېتنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت ئومۇمىي ئىشلار بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، مەركىزىي ھەربىي كومىسسىيە ئومۇمىي ئىشلار بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، مەركىزىي ھەربىي كومىسسىيە ئورۇنباسارى، 1 - دېڭىز ئارمىيىسى مەكتىپىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، قوشۇمچە مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى بولغان، 1954 - يىلدىن 1958 - يىلغىچە سوۋېت ئىتتىپاقىغا بېرىپ دېڭىز ئارمىيىسى قوماندانلىق شۆبۈەنى دېڭىز ئارمىيىسى قوماندانلىق كەسپىدە ئوقۇغان. 1958- يىلدىن 1965 - يىلغىچە دېڭىز ئارمىيىسى لۈيشۈن بازىسىنىڭ 1- مۇئاۋىن قوماندانى، قوشۇمچە سەنمۇجاڭى، دېڭىز ئارمىيىسى شىمالىي دېڭىز پىلوتىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى، قوشۇمچە لۈيشۈن بازىسىنىڭ قوماندانى، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى 7 - تەتقىقات يۇرتىنىڭ باشلىقى بولغان، 1965 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە 6 - ماشىنىسازلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى، مىنىستىرلىك پارتكومى دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، قوشۇمچە 7 - تەتقىقات يۇرتىنىڭ باشلىقى بولغان، 1966- يىلدىن 1975 - يىلغىچە دۆلەت مۇداپىئە پەن تەتقىقاتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ مۇئاۋىن سەنمۇجاڭى بولغان، 1975- يىلدىن 1979- يىلغىچە جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى پارتىيە يادرو رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت مۇداپىئە پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان، 1979 - يىلدىن 1982 - يىلغىچە ئازادلىق ئارمىيە باش سەنمۇجاڭىنىڭ ياردەمچىسى، مۇئاۋىن باش سەنمۇجاڭ بولغان، 1982 - يىلدىن 1987 - يىلغىچە دېڭىز ئارمىيىسى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1987 يىلدىن باشلاپ مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن باش كاتىپى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان.

ئو 12 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزاسى، 1985 - يىلى مەملىكەتلىك پارتىيە ۋەكىللىرى يىغىنىدا مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان، 13 - قۇرۇلتايدا مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان، 13- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 5 - ئومۇمىي يىغىنىدا مەركىزىي سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزالىقىغا، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىلىقىغا كۆپەيتىپ سايلانغان. ئو 13- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، دائىمي كومىتېتنىڭ ئەزاسى .

يولداش لى رۇيخۇەننىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

لى رۇيخۇەن 1934 - يىل 9 - ئايدا تيەنجىننىڭ باۋدى دېگەن يېرىدە تۇغۇلغان، 1959 - يىل 9 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1951- يىل 7 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، بېيجىڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇش سانائىتى ئىشتىن سىرتقى شۆبۈەننى پۈتتۈرگەن، 1951 - يىلدىن 1965 - يىلغىچە بېيجىڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ باۋدى دېگەن يېرىدە تۇغۇلغان، 1940 - يىل 9 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1951- يىل 7 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، بېيجىڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇش سانائىتى ئىشتىن سىرتقى شۆبۈەننى پۈتتۈرگەن، 1951 - يىلدىن 1965 - يىلغىچە بېيجىڭ بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ

يولداش خوجنتاۋنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

خۇجنتاۋ 1942 - يىل 12 - ئايدا تۇغۇلغان، ئەنخۇيىنىڭ جىشى دېگەن يېرىدىن، 1964 - يىل 4 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1965- يىل 7 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، چىڭخۇا داشۆسى سۇچىلىق - قۇرۇلۇش پاكۇلتېتى دەريا تۇغۇنى ئېلېكتر ئىستانسىسى كەسپىنى پۈتتۈرگەن، ئىنژېنېر، 1959 - يىلدىن 1964 - يىلغىچە چىڭخۇا داشۆسى سۇچىلىق قۇرۇلۇش فاكۇلتېتىدا ئوقۇغان، 1964 - يىلدىن 1965- يىلغىچە چىڭخۇا داشۆسى سۇچىلىق قۇرۇلۇش فاكۇلتېتىدا ئۇقۇغان ھەمدە سىياسىي يېتەكچى بولغان، 1965 - يىلدىن 1968 - يىلغىچە چىڭخۇا داشۆسى سۇچىلىق قۇرۇلۇش پاكۇلتېتىدا پەن - تەتقىقات خىزمىتىگە قاتناشقان ھەمدە سىياسى يېتەكچى بولغان («مەدەنىيەت زور ئىنقلابى» باشلانغاندىن كېيىن توختاپ قالغان)، 1968 - يىلدىن 1969- يىلغىچە سۇ - ئېلېكتر مىنىسترلىكى لیۇجياشا قۇرۇلۇش ئىدارىسىنىڭ ئۈي قۇرۇلۇشى ئەترىتىدە ئەمگەك قىلغان، 1969 - يىلدىن 1974 - يىلغىچە سۇ - ئېلېكتر مىنىسترلىكى 4 - قۇرۇلۇش ئىدارىسى «1 - ئاۋغۇست» 3 - شۆبە ئىدارىسىنىڭ تېخنىكى، كاتىپى، ئورگان پارتىيە باش ياچېيكسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان، 1974 - يىلدىن 1975 - يىلغىچە گەنسۇ ئۆلكىلىك قۇرۇلۇش كومىتېتىنىڭ كاتىپى بولغان، 1975- يىلدىن 1980 - يىلغىچە گەنسۇ ئۆلكىلىك قۇرۇلۇش كومىتېتى لايىھىلەش باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان، 1980 - يىلدىن 1982 - يىلغىچە گەنسۇ ئۆلكىلىك قۇرۇلۇش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، كومموئىنستىك ياشلار ئىتتىپاقى گەنسۇ ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى بولغان، 1982 - يىلدىن 1985 - يىلغىچە كومموئىنستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى، كومموئىنستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 1 - شۇجىسى، 6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمى كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1985 - يىلدىن 1988 - يىلغىچە ج ك پ گۇيجۇ ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، 6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمى كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1988 - يىلدىن باشلاپ شزاڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى بولغان.

خۇجنتاۋ 12 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ كاندىدات ئەزاسى، 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزاسى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ 19 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى)

ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى قەشقەر ۋە خوتەن ۋىلايەتلىرىدە مىللىي كەسپىي- تېخنىكا مائارىپى بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئۆتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **خۇدابەردى ئابدۇللا** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مىللىي كەسپىي- تېخنىكا مائارىپىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇۋاتقان بولۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى 9 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن 29 - كۈنىگىچە قەشقەر، خوتەن ۋىلايەتلىرىدە مىللىي كەسپىي - تېخنىكا مائارىپى بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

بۇ قېتىمقى تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنىغا دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، جۇڭخۇا كەسپىي مائارىپ جەمئىيىتى، ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتىنىڭ مەسئۇللىرى ۋە ھەر قايسى ۋىلايەت، (ئوبلاست)لارنىڭ مائارىپقا مەسئۇل مۇئاۋىن ۋاللىرى، ناھىيە (شەھەر)لەرنىڭ مائارىپقا مەسئۇل شۇجى، ھاكىملىرى، نۇقتىلىق ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ مۇدىرلىرىدىن بولۇپ 100 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

يىغىنغا قاتناشقان بولداشلار ئاپتونوم رايون بويىچە مىللىي كەسپىي- تېخنىكا مائارىپىدا نەتىجە يارىتىۋاتقان پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتىپى بىلەن شاپتۇل يېزىلىق كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتىپى، قاراقاش ناھىيىلىك كەسپىي تولۇق ئوتتۇرا مەكتىپى، لوپ ناھىيىلىك كەسپىي - تېخنىكا تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. يىغىندا قەشقەر، خوتەن ۋىلايەتلىرىنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ مىللىي كەسپىي - تېخنىكا مائارىپىنى راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتىكى تەجرىبىلىرىنى ئاپتونوم رايون بويىچە

پىچان ناھىيىلىك كىنو - فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى يىللىق پىلانىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى

1980 - يىلدىن بۇيان ناھىيە، ۋىلايەت، ئاپتونوم رايون ۋە مەملىكەت بويىچە «ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالىنىپ كېلىۋاتقان پىچان ناھىيىلىك كىنو- فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى بۇ يىللىق پىلان كۆرسەتكۈچىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئۇلار بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ كەسپىي ساپاسىنى ئۆزلۇكسىز ئۆستۈرۈپ، كىنو قويۇش سۈپىتىنى ياخشىلىدى. ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە قارىتىلغان ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيىنى كۈچەيتىپ، قائىدە- تۈزۈملەرنى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاشنى ھەققىي تۇرمۇشقا تەدبىقلاپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى يۇقىرى كۆتۈردى. ئاممىنىڭ قىزىقىشىنى ئاساس قىلىپ، ئۇلار ياقتۇرۇپ كۆرىدىغان كىنو فىلىملەرنى كۆپلەپ كەلتۈرۈپ، ھەر كۈنى قويۇلىدىغان كىنو فىلىم قېتىم سانىنى ئىلگىرىكى بىر مەيدانىدىن ئۈچ مەيدانغا كۆپەيتتى. نەتىجىدە 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە يىللىق پىلان كۆرسەتكۈچىنى 530 مىڭ 800 يۆەن ئورۇنداپ، ۋەزىپىنى 76.9 % ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

كېرەم روزى

شنجاڭ كىنو ئىشچى - خىزمەتچىلىرى تېخنىكومىنىڭ 40 يىللىقىنى تەبرىكلەيمىز

سۆرەتلىك خەۋەر

شنجاڭ كىنو ئىشچى - خىزمەتچىلىرى تېخنىكومىنىڭ ئاساسى شنجاڭ كىنو قويغۇچى كادىرلىرىنى يېتىشتۇرۇش كۇرسى بولۇپ، ئۇ 1952 - يىلى 10- ئايدا قۇرۇلغان. 40 يىلدىن بۇيان بۇ مەكتەپ پارتىيىنىڭ توغرا فائچىنىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 20 نەچچە قاتار كىنو تېخنىك خادىملىرىنى يېتىشتۇرۇش كۇرسى ئېچىپ، 2000 دىن ئارتۇق ھەر مىللەت كىنو تېخنىك خادىملىرىنى تەربىيىلىدى. ئۇلار ھازىر رايونىمىزنىڭ كىنو فىلىم تارقىتىش، قويۇش سېپىدىكى تايانچىلاردىن بولۇپ قالدى.

1984 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ

ئەدىبلىرىمىز چەت ئەلدە

شنجاڭ يازغۇچىلار ۋەكىللەر ئۆمىكى قازاقستانغا يۇرۇپ كەتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز قەدىردان قەيۇم خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ھەيئەت ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى، ئاتاقلىق يازغۇچى قەيۇم تۇردى بېتەكچىلىكىدىكى شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى يازغۇچىلار ۋەكىللەر ئۆمىكى قازاقستان جۇمھۇرىيىتى يازغۇچىلار ئىتتىپاقىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن ئېكسكۇرسىيە ۋە دوستلۇق زىيارىتىدە بولۇش ئۈچۈن 10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئۇرۇمچىدىن يۇرۇپ كەتتى.

ئالتە كىشىدىن تەركىب تاپقان بۇ ۋەكىللەر ئۆمىكى تەركىبىدە ئاپتونوم رايونلۇق ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چېن بەيجۇڭ، شەكەن ئوڭالبايېپ ۋە شائىر مۇھەممەتجان سادىق، يازغۇچى ئورازقان ئەخمەت، ئابلا ئەخمىدى قاتارلىقلار بار.

پوسكام ناھىيىسىدە سەھىيە - ساقلىقنى ساقلاش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولماقتا

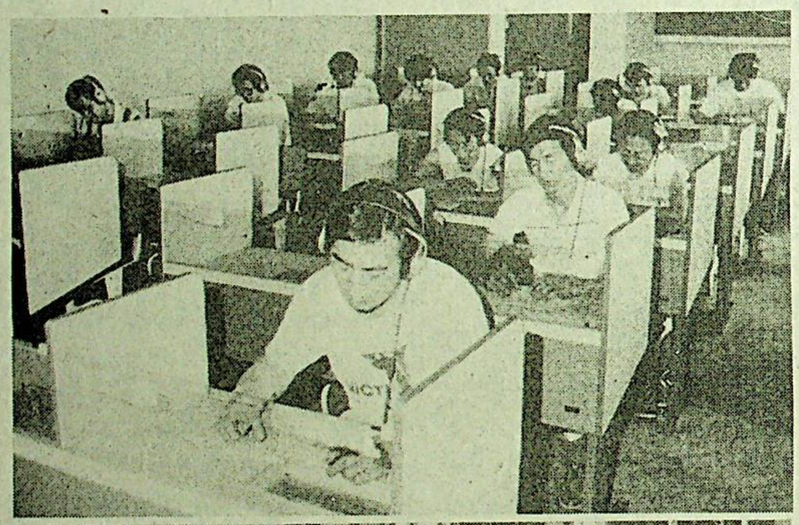
پوسكام ناھىيىسى يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان سەھىيە - ساقلىقنى ساقلاش ئىشلىرىغا بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتكەنلىكىن، ناھىيىدە سەھىيە - ساقلىقنى ساقلاش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولدى.

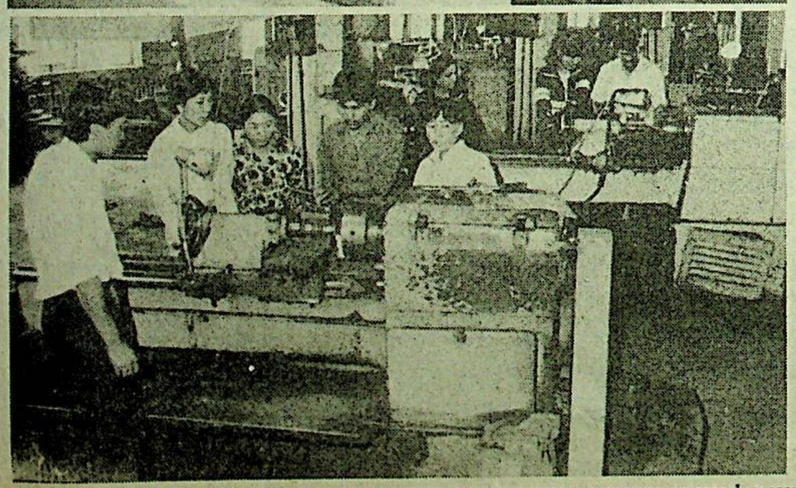
ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئامما ئىچىدە تازىلىققا رىئايە قىلىش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكتىنىڭ قارىمىقىدا مەخسۇس يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش گۇرۇپپىسى قۇردى. بۇ گۇرۇپپىدىكىلەر يېزا- كەنت ۋە دېھقانلارنىڭ ئىللىلىرىگىچە بېرىپ، 1298 كىشىنى نۇقتىلىق ھالدا تەكشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئىچىدە كېسىلى بارلىقى ئېنىقلانغان 317 نەپەر كىشىنى ھەقسىز كە، كەنت دەرىجىلىك داۋالاش نۇقتىسى 139 غا، كېسەل كارىۋاتلىرى 383 كە يەتتى. كەسپىي داۋالاش خادىملىرى 377 گە، ئۇلار ئىچىدىكى ھەر خىل كەسپىي تېخنىكا ئۇنۋانىغا ئېرىشكەنلەر 239 غا يەتتى.

بۇ ناھىيە يەنە ئۆتكەن يىلدىن باشلاپ ناھىيىلىك كېسەللىكلەرنىك ئالدىنى ئېلىش پونكتىنىڭ قارىمىقىدا مەخسۇس يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاش گۇرۇپپىسى قۇردى. بۇ گۇرۇپپىدىكىلەر يېزا- كەنت ۋە دېھقانلارنىڭ ئىللىلىرىگىچە بېرىپ، 1298 كىشىنى نۇقتىلىق ھالدا تەكشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئىچىدە كېسىلى بارلىقى ئېنىقلانغان 317 نەپەر كىشىنى ھەقسىز داۋالىدى. 5368 ئائىلىگە ئەرزان باھادا يوتلۇق تۇز تارقىتىپ بەردى.

پوسكام ناھىيىسى يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنمۇ چىڭ تۇتتى. نەتىجىدە بۇ ناھىيىدە ھەر خىل يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر يىلدىن - يىلغا ئازايدى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 9 - ئايغىچە ناھىيە بويىچە يۇقۇملۇق جىگەر كېسەللىكىنىڭ پەيدا بولۇش نىسبىتى نۆۋەتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 79 ئازايدى. خولىرا كېسەللىكىنىڭ تىزگىنلىنىش نىسبىتى % 100 كە يەتتى.

سۇلايمان ئۆمەر

شنجاڭ «1- ئاۋغۇست» يېزا ئىگىلىك شۆيۈەنى قۇرۇلغان 40 يىلدىن بۇيان، بولۇپمۇ يېقىنقى ئون نەچچە يىلدىن بۇيان پارتىيىنىڭ مائارىپ فائچىنىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۇرۇش ئاساسىدا ئوقۇتۇش بىلەن ئىشلەپچىقىرىشنى بىرلەشتۇرگەنلىكتىن، بۇ شۆيۈەندە يېزا ئىگىلىك ئىلمىنى كۆكۈل قويۇپ ئۆگىنىپ، ئۆگەنگەن بىلىمنى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرىدىغان، يېزا ئىگىلىكنى سۆيىدىغان يۇقىرى سەۋىيىگە ئىگە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا خادىملىرىدىن 22 مىڭ 455 نەپەر يېتىشىپ چىقتى.

نۆۋەتتە، بۇ پەن تەتقىقاتچىلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك مائارىپى، يېزا ئىگىلىك ئىلمىي تەتقىقاتى، يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك تۆھپىلەرنى قوشماقتا.

سۆرەتتە:

◇ يېزا ئىگىلىكنى ماشىنىلاشتۇرۇش فاكۇلتېتىدىكى ئوقۇغۇچىلار ئەمەلىي تەجرىبە ئىشلىمەكتە.

◇ ئوقۇغۇچىلار ئوقۇتقۇچىنىڭ يېتەكچىلىكىدە مەشغۇلات ئېلىپ بارماقتا.

ئابدۇرېھىم توختى خەۋىرى ۋە فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

◇ يېقىندا يەكەن ناھىيىسىنىڭ جاپاغ يېزىسىدا ئۆتكۈزۈلگەن ئۈزۈم ھوسۇلى يىغىن- مۇنبىرىدە ئۈزۈم ھوسۇلى ئاز بولۇپ قالغان 1000 دىن ئارتۇق ئائىلىگە ئۈزۈم ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئۈزۈم كۆچىتى ۋە ئۈزۈم ئۆستۈرۈش ماتېرىيالى تارقىتىپ بېرىلدى.

قۇمۇل شۆبە ھەربىي رايونى پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش نىسبىتىنى ئۇدا توقۇز يىل % 100 كە يەتكۈزدى

قۇمۇل شۆبە ھەربىي رايونى پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش نىسبىتىنى ئۇدا توقۇز يىل % 100 كە يەتكۈزدى

2000 دىن تارتۇق ھەر مىللەت كىنو ئېكىسكۇرسىيە ئەۋەتىلىدى. تۇرپان رايونىمىزنىڭ كىنو فىلىم تارقىتىش، قويۇش سېپىدىكى تايانچلاردىن بولۇپ قالدى.

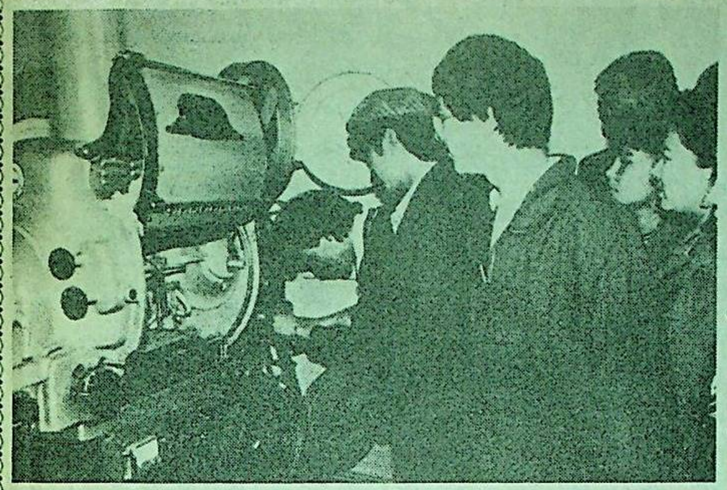
1984 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقىغا بىنائەن شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كىنو ئىشچى - خىزمەتچىلىرى تېخنىكومى رەسمىي قۇرۇلۇپ، ئۇچ يىللىق تېخنىكوم سىنىپلىرى ۋە بىر يىللىق كەسپىي سىنىپلارنى ئاچتى. مەخسۇس قىسقا مۇددەتلىك كۇرسلارنى ئاچتى.

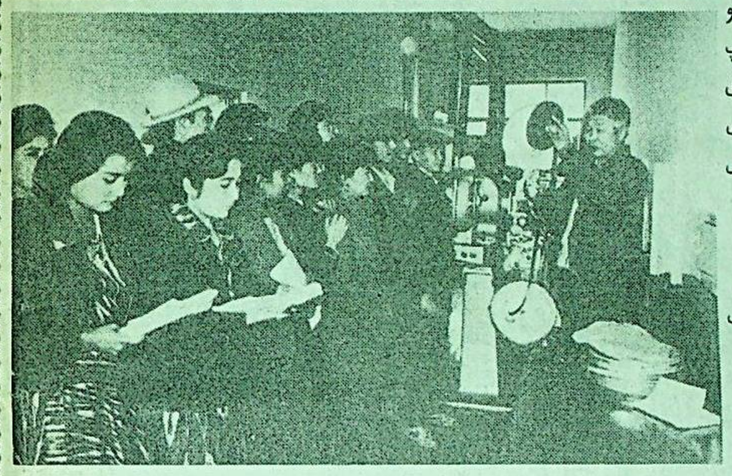
بۇ مەكتەپ 50 - يىللارنىڭ باشلىرىدىن ئېتىبارەن ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە ئىككى خىل تىلدا ئوقۇش - ئوقۇتۇشنى يولغا قويۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۆز كۆچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ «كىنو سەنئىتى ئومۇمىي نەزەرىيىسى»، «كىنو تېخنىكى يېتەكچى نەزەرىيىسى»، «كىنو قويۇش ئېقىم رەتلەش ئۇسكۇنىسى»، «كىنو قويۇش توك ئاساسىي»، «ئېلېكترون لامپىلىق ئوسلىنىل»، «كىنو قويۇش مەيدانى»، « كىنو قويۇش تېخنىكىسى»، «كىنو ئېلېكترون تېخنىكىسى» قاتارلىق دەرسلىكلەرنى تەرجىمە قىلىپ چىقتى. رەھبەرلىكىنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىلىق مەكتەپنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش شارائىتى ياخشىلىنىپ ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ساپاسى ئۆستۈرۈلدى. ئوقۇتۇش ئىسلاھەلىرى تولۇقلاندى.

سۇرەتلەردە:

- ئوقۇغۇچىلار ئەمەلىي تەجرىبە ئىشلىمەكتە.
- ئوقۇغۇچىلار ئۆزلىرى كىنو قويۇش ئاپپاراتى بىلەن تونۇشماقتا.
- ئوقۇغۇچىلار دەرس ئاڭلماقتا.

ھىسامىدىن ھاجى خەۋىرى ۋە فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېقىندا يەكەن ناھىيىسىنىڭ چارباغ يېزىسىدا دېھقانچىلىق، بوغالتىرلىق ۋە دوختۇرلۇق كەسپىلىرى بويىچە پۈتۈن كۇنلۇك پەن - تېخنىكا ئوتتۇرا مەكتىپى قۇرۇلۇپ، ئوقۇش باشلىدى.

مۇھەممەت سىيت

△ قورغاس ناھىيىسى تەشكىللىگەن تۆنجى تۇركۈمدىكى 34 كىشىلىك سايامەت - تىجارەت ئۆمىكى 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنى قازاقستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ يار كەنت ناھىيىسىگە يۇرۇپ كەتتى. بۇ، قورغاس ناھىيىسى بىلەن قازاقستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ ياركەنت ناھىيىسى ئوتتۇرىسىدىكى سايامەت - تىجارەت مۇناسىۋىتىنىڭ رەسمىي باشلانغانلىقى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. **شۆھرەت ھوشۇر**

△ دۆلىتىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 43 يىللىقىنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن باي ناھىيىلىك باش ئىشچىلار ئويۇشمىسى، تەنتەربىيە كومىتېتى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن 10 - ئاينىڭ 2 - كۈنگىچە تۆنجى قېتىملىق كۆمۈركان ئىشچىلىرى تەنتەربىيە مۇسابىقە پائالىيىتى ئۆتكۈزدى.

ھەسەن ئابدۇۋۇلى

△ يېقىندا پوسكام ناھىيىلىك تەنتەربىيە كومىتېتى ۋە باش ئىشچىلار ئويۇشمىسى ناھىيىگە قاراشلىق ئىدارە، جەمئىيەتلەردىكى ھەر مىللەت كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ «92 - يىللىق دوستلۇق لوكقىسى»نى تالىش بويىچە ۋاسكىتبول مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

تۇرسۇنئاي ئېلى

* * * * * * * *

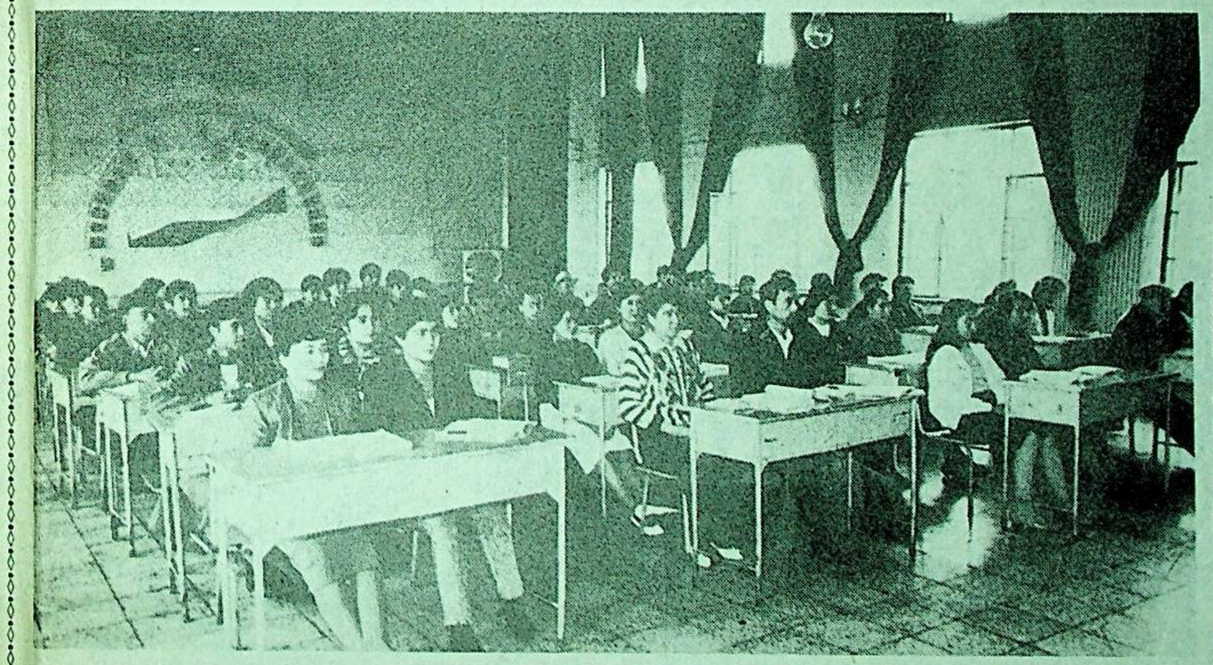
(بېشى 1 - بەتتە)

يولداش دېڭ شياۋپىڭ جياڭ زېمىن، ياڭ شاڭكۇن، لى پېڭ، ۋەن لى، چياۋشى، ياۋيلىن، سۇڭ پىڭ، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، لىيۇخۇاچىڭ، خۇجىنتاۋ، بو يىبو، سۇڭ رىنچيۇڭ قاتارلىق يولداشلار بىلەن بىرلىكتە «خەلق» سارىينىڭ زىياپەت زالىغا كىرگەندە، پۈتۈن زالدا ئۇزاققىچە قىزغىن ئالقىش ساداسى ياڭرىدى.

ئېقىش كۈلرەڭ جۇڭسەنفۇ كىيگەن يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ چىرايىدىن نۇر يېغىپ تۇراتتى. ئۇ قىزىل پايانداردا مەزمۇت قەدەم تاشلاپ ۋەكىللەرنىڭ ئالدىغا باردى. ئۇ كېتىۋېتىپ ۋەكىللەرگە قول ئىشارىتى بىلەن ھورمەت بىلدۈردى ھەم ئارىلاپ توختاپ ۋەكىللەر بىلەن سەمىمىي قول ئېلىشىپ كۆرۈشتى. ۋەكىللەر ئارقا - ئارقىدىن ئالقىش ياڭرىتىپ تۇردى.

- يولداش دېڭ شياۋپىڭ، ياخشىمۇ سىز!
- يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئۇزۇن ئۆمۈر تىلەيمىز.

چىن يۈرەكتىن ئۇرغۇپ چىققان بۇ سۆزلەر بارلىق

قۇمۇل شۆبە ھەربىي رايونى پىلانلىق يەرزەنت كۆرۈش نىسبىتىنى ئۇدا توققۇز پىل % 100 كە يەتكۈزدى

قۇمۇل شۆبە ھەربىي رايونى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، ئۇدا توققۇز پىل كېچىكىپ توي قىلىش، كېچىكىپ پەرزەنت كۆرۈش، پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش نىسبەتلىرى ئايرىم-ئايرىم ھالدا 99 % كە ۋە 100 % كە يەتتى.

قۇمۇل شۆبە ھەربىي رايونىغا قاراشلىق قىسىملارنىڭ جايلىشىشى تارقاق بولغانلىقتىن، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشتە توسالغۇلار كۆپ ئىدى. ھەربىي رايون پارتكومى بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى قاتلاممۇقاتلام كۈچەيتتى. پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى بويىچە مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئورنىتىپ، ئۇنى ئىزچىل مۇكەممەللەشتۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەخسۇس كۇرس ئېچىپ پىلانلىق تۇغۇتقا مەسئۇل خادىملارنى تەربىيىلىدى. ھەر يىلى پىلانلىق تۇغۇت كەسپىي راسخوتى ئاجرىتىپ پىلانلىق تۇغۇت دورا - سايمانلىرىنى تولۇقلىدى. تۇغۇلغان - ئۆلگەنلەر خاتىرىسى، يالغۇز پەرزەنت كۆرگەنلەر خاتىرىسى ۋە يېغىن خاتىرىسى قاتارلىق 20 خىلدىن ئارتۇق خاتىرە تۇرغۇزۇپ، ۋاقتىدا ستاتىستىكا قىلىپ تۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇردى.

بۇ شۆبە ھەربىي رايونى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى ئېنىقلاش، چوڭ تەكشۈرۈش خىزمىتىنى دائىملاشتۇرۇپ، كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ ئائىلىلىرىگە بېرىپ ئەھۋال ئىگىلەشنى يولغا قويدى. يېزا نوپۇسىدىكى ھەربىي ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا بولغان پىلانلىق تۇغۇت تەربىيىسىنى ئىزچىل چىڭ تۇتتى. شۇڭا بۇ شۆبە ھەربىي رايونى ئۇدا توققۇز يىل شىنجاڭ ھەربىي رايونى، قۇمۇل شەھىرى بويىچە «پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ تەقدىرلەندى.

ئابلىز تۇرسۇن

يولداش دېڭ شياۋپىڭ جياڭ زېمىن قاتارلىق يولداشلارنىڭ ھەمراھلىقىدا كەڭ، ئازادە زىياپەت زالىنى ئىنتايىن روھلۇق ھالدا بىر ئايلىنىپ چىقتى. بۇنىڭغا 20 مىنۇت كەتتى.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ كېتىدىغان ۋاقتىدا جياڭ زېمىنغا: «بۇ قېتىمقى قۇرۇلتاي ناھايىتى ياخشى ئېچىلدى، كۆپچىلىكنىڭ داۋاملىق تىرىشىشنى ئۈمىد قىلىمەن» دېدى.

يولداش جياڭ زېمىن يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ قولىنى تۇتۇپ تۇرۇپ: «سىز بۇگۈن كۆپچىلىك بىلەن يۈز كۆرۈشتىڭىز. بۇنىڭدىن ۋەكىللەر ئىنتايىن خۇشال بولدى، كۆپچىلىكنىڭ روھى كەيپىياتى پەلەككە يەتتى» دېدى. ئۇ ئېگىدىن سايلانغان مەركىزىي رەھبەرلىك كوللېكتىپىنامىدىن: ھازىر چوڭ - چوڭ سىياسىي فاكتورلار بەلگىلىنىپ بولدى، بىز ھەققىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈمىز، دېدى.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ رازىمەنلىك بىلەن بېشىنى لىڭشىتىپ، كۆپچىلىككە قول ئىشارىسى قىلىپ خوشلاشتى.

«مۇمكىنچىلىك تەتقىقات» ننىڭ مۇمكىنچىلىكى

جۇبىي

ئاساسىي قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ ئىلمىيلىقى، دېموكراتىكلىقىنى كۈچەيتىش، قارار چىقارغۇچى تارماقلارنىڭ قارار چىقىرىشىغا ئىشەنچلىك ئاساس يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن، 70 - يىللاردىن بۇيان جايلارنىڭ مەلۇم كۆلەمگە ئىگە بېيجىڭ قۇرۇلۇش ۋە تېخنىكا ئۇزگەرتىش قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ مۇمكىنچىلىكى تەتقىق قىلىنىپ، نەزەريە جەھەتتىن دەللىلىنىپ كېلىۋاتىدۇ، دەللىلەشكە ئالاقىدار تارماقلاردىن كەلگەن ئىنژېنېر، مۇتەخەسسىلەر، يېغىپ ئېيتقاندا، تېخنىكا نوپۇزلۇقلىرى قاتنىشىۋاتىدۇ. مۇمكىنچىلىك تەتقىق قىلىنغان تۈرلەرنىڭ ئىشەنچلىك كونۇپفىتسىيىتى ئومۇمەن خېلىلا يۇقىرى بولۇپ، مەبلەغ سېلىشتا قارغۇلۇقتىن ساقلاش رولىنى ئويناپ كېلىۋاتىدۇ، لېكىن بۇنىڭ ئىستىسنالىرىمۇ يوق ئەمەس، مۇشۇ «ئىستىسنالىق» ئىنچىكە تەتقىق قىلىپ كۆرۈشىمىزگە تولىمۇ ئەرزىيدۇ.

ئۇرۇمچىدە خېلى قاتتىق تالاش - تارتىش بولۇپ كەلگەن بىر تۈرنىڭ قۇرۇلۇشى يېقىندا باشلاندى. بىر قىسىم مۇتەخەسسىلەر بۇ تۈردە قوللىنىلىدىغان ئۇسكۇنىلەرنىڭ ئىمپورت قىلىنغان كونا ئۇسكۇنىلەر بولىدىغانلىقى، ئۇسكۇنىلەرنىڭ ئىلغارلىق سەۋىيىسى، مەھسۇلاتنىڭ ئىقتىدارى، ئىشلەپچىقىرىشنى قانداق ئۆلچەم بىلەن ئۇيۇشتۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەرگە دائىر تەپسىلىي ماتېرىيالنىڭ يوقلۇقىغا ئوخشاش بىر تالاي مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، مۇمكىنچىلىكنى ئاساس قىلىپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ھالدا بۇ قۇرۇلۇشنى قىلىشقا بولمايدىغانلىقىنى كۆرسەتكەن بولسىمۇ، بۇ قۇرۇلۇش ئاخىرى يەنىلا باشلىنىپ كەتتى.

بۇنداق تەتقىقاتنى مۇمكىنچىلىك تەتقىقاتى ئىلىپ بېرىش شەرتى ھازىرلانمىغان تەتقىقات دېيىشكە بىر بۆلۈك ھۇنەر - تېخنىكا قىسمىنى قىسقارتىۋېتىشكە توغرا كەلدى، نەتىجىدە قۇرۇلۇش مۇكەممەل بولماي، خېلى جىق نۇقسان ساقلىنىپ قالدى.

مۇنداق تەتقىقاتنى مۇمكىنچىلىكى ئۇستىدە ئىلىپ بېرىلغان زورمۇ زور تەتقىقات دېيىشكە بولىدۇ.

مۇمكىنچىلىك تەتقىقاتلىرى ئىچىدە رەسمىيەت ئۇچۇنلا ئىلىپ بېرىلغان لىرىمۇ بار. ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش بانكىسىدىكى بىر يولداش ماڭا ماتېرىيالنى بۇگۈن تاپشۇرۇۋېلىپ، ئەتىسلا بەزى تەتقىقاتلارغا قاتنىششقا مەجبۇر بولغانلىقىنى، ماتېرىيالنى بىر قېتىم كۆرۈپ چىقىشقىمۇ ئۈلگۈرمەگەنلىكىنى ئېيتتى ۋە بانكا تەتقىق قىلىنغۇچى تۇرگە ئۆز مۆلچەرىنى، ئۆز باھاسىنى قويۇشى كېرەك - تە، دېدى.

ئاپتونوم رايونلۇق يېنىك سانائەت لايىھىلەش يۇرتى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى مۇنداق دېدى: «تۇز مەيدانى قۇرۇلۇشىنى ئالساق، بۇ قۇرۇلۇش پۈتەي دەپ قالغاندا، بىرگە كېلىپ مۇمكىنچىلىك ئۇستىدە تەتقىقات ئىلىپ بېرىشىمىزنى تەلەپ قىلدى. بەزى تۇز مەيدانلىرىنىڭ ئىشقا كىرىشكىنىگە نەچچە يىل بولغان بولسىمۇ، ئۇنىڭ مۇمكىنچىلىكى ئۇستىدىكى تەتقىقات بۇ يىل پۈتتۈرۈپ بېرىلدى.»

بۇنداق تەتقىقات خۇددى كونا توي مۇراسىملىرىدىكى يۇز ئاچقۇغا ئوخشايدۇ، ئۇنىڭ سەۋۇل خاراكتېرلىك ئەھمىيىتى ئەمەلىي ئەھمىيىتىدىن چوڭ.

مۇمكىنچىلىك ئۇستىدىكى تەتقىقاتتا مۇنداق غەيرى نورمال ئەھۋاللارنىڭ ساقلىنىۋاتقانلىقىنىڭ سەۋەبى نېمە؟ بۇ خىل تەتقىقاتنىڭ ئىكەن دېگەن گەپ - سۆزلەر تارقىلىپ يۈرىدۇ، لېكىن مۇتەخەسسىلەرنى چاقىرىپ كېلىپ، شۇ تۇرنىڭ مۇمكىنچىلىكى ئۇستىدىكى تەتقىقاتنى ئۇيۇشتۇرغۇچى يەنىلا پىلان كومىتېتىغا ئوخشاش مەسئۇل تارماقلار بولۇۋاتىدۇ. بۇ تارماقلارنىڭ ھۆكۈمەتنىڭ قارارىنى قوللىماسلىقى مۇمكىنمۇ؟

ئۇنىڭ ئۇستىگە ئىقتىسادىي خىزمەتتە مەسىلەرنى ئىقتىساد نۇقتىسىدىنلا ئويلىنىشقا بولمايدۇ، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى بەزى نامرات رايونلارنىڭ قۇرۇلۇش قىلىش قىزغىنلىقى ناھايىتى يۇقىرى بولدى، ئۇلار ئۇرۇمچىگە كەلدى، ھەتتا بېيجىڭغىمۇ باردى، ئۇلار تەلەپ قىلغان قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ بىرمۇنچىسى دۆلەتنىڭ كەسىپ سىياستى، بازار قانۇنىيىتى، ئىختىسادىي ئۇنۇمى جەھەتلەردىن ئالغاندا قۇرۇلۇشقا تېگىشلىك ئەمەس ئىدى. بۇ تۇرلەر نامراتلارنى يۆلەش ۋە مۇقىملىق كۆزدە تۇتۇلغان ھالدا يەنىلا تەستىقلاندى. نەتىجىدە قۇرۇلۇش پۈتكىچە بازاردا ئۆزگىرىش بولدى، ئۇنىڭ ئۇستىگە كارخانا باشقۇرۇش، تېخنىكا يېتىشىپ ماڭالماي غۇلاپ كەتتى، نەچچە مىليون يۈەنلەپ مەبلەغنى ئۇندۇرۇۋالغىلى بولمىدى، بۇ تۇرلەر شۇ جايلارنىڭ ئىقتىسادىنى يوكسەلدۈرۈش ئۈياقتا تۇرسۇن، ئەكسىچە ئۇلارنىڭ پۈت - قولىنى چۆشەپ قويدى.

بۇنداق ئەھۋالغا دائىر مسياللار شىنجاڭدىن ناھايىتى كۆپ تېپىلىدۇ.

لايىھىلەشكە تايىنىپ ياشاپ كېلىۋاتقان بەزى لايىھىلەش تارماقلىرىمۇ سېلىندىغان مەبلەغنىڭ ئېشىپ كېتىدىغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇپ، تەخمىن چوتنى قىسقارتىش يولى بىلەن ئا تەرەپنىڭ تەلىپىنى قاندۇرۇشقا مەجبۇر بولۇپ كېلىۋاتقانلىقىنى ئېتىراپ قىلدى. بۇندىن باشقا تۇرلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمىنى مۆلچەرلەش ئىختىسادشۇناسلارنىڭ ئىشى بولسىمۇ، ئەمەلىيەتتە كۆپىنچە ئىنژېنېرلار قىلىۋاتىدۇ.

مۇمكىنچىلىك تەتقىقاتىدىكى ئىلىم - پەن ئامىلى ئاساسلىقى بولۇشى كېرەك. ئەمما ئەمەلىيەتتە ئۇنداق بولمىدى. ئىلىم - پەن ئامىلى ئاساسلىق ئورۇندا تۇرمىدى. ئىلىم - پەن ئامىلى ئاساسلىق ئورۇندا تۇرمىغاندا، ئىلىم - پەن ئامىلىنى ئاساسلىق ئورۇنغا قويۇش ئۈچۈن ئىلىم - پەن ئامىلىنى ئاساسلىق ئورۇنغا قويۇشقا

هازىرلانمىغان تەنتىقات دېيىشكە بولىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق توقۇمچىلىق سانائىتى لايىھىلەش يۈرتىدىكى يولداشلار مۇنداق دېيىشتى: ئا تەرەپ بەزى تۈرلەرنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن سېلىندىغان مەبلەغنى مۇمكىن قەدەر ئاز مەلۇم قىلغان. لايىھىلەش يۈرتىمىز بۇ تەنتىقات ۋەزىپىسىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن قارىساق، مەسئۇل تارماقلار «XXXX مىك يۆنىدىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ» دەپ تەستىق ساپتۇ. بۇ سان، ئەمەلىيەتتە، تۈراقلىق مۇلۇككىلا سېلىنىدىغان مەبلەغ بولۇپ، قەرز پۇلىنىڭ ئۆسۈمى، مەبلەغ سېلىش يۈنىلىشىنى تەگشەش بېجى بۇ سانغا قېتىلمىغان. ئوبيېكتىپ جەھەتتىن ئالغاندا، بۇنىڭ بىلەن قۇرۇلۇشنى قىلغىلى بولمايتتى. لايىھىلەش يۈرتىمىز تەستىقتا كۆرسىتىلگەن سان بويىچە تەنتىقات ئېلىپ بېرىشقا مەجبۇر بولۇپ، پۈتۈنى يۇنۇپ، كەشكە لايىقلاشتۇرۇشقا، ياكى قۇرۇلۇشنىڭ قوشۇمچە مۇئەسسەسلىرىنى قالدۇرۇشقا ۋە ياكى قۇرۇلۇشنىڭ مۇمكىنچىلىكى تەتقىقاتىدىكى ئەستايىدىللىقنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىغا بىرمۇنچە ئاقىۋەتلەرنى كەلتۈردى.

شىنجاڭدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يۇقىرى تېخنىكىلىق ماھارەتلىك خادىملارنى يېتىشتۈرۈش ئىشىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىلىپ، ئىلغار تېخنىكا ۋە ئىلغار باشقۇرۇش تەجرىبىلىرى ئۈزلۈكسىز كىرگۈزۈلۈپ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلۈكلا ئىلگىرىلىدى. ئەمما، ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن زۆرۈر بولغان ماھارەتلىك خادىملار ئىلگىرىلەش سۈرئىتىنىڭ تېزلىكىگە ئەگىشەلمەي

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 (维文)

1992 - يىل
ئۆكتەبر
21
چارشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1— 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمتى كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ،

ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىدا ئىمزالانغان توختاملارنى ئەمەلىيلەشتۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى

. ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ جىشېڭ خەۋىر قىلىدۇ: قانداق قىلغاندا ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىدا ئىمزالانغان توختاملارنى ئەمەلىيلەشتۇرگىلى ۋە ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنىنىڭ نەتىجىلىرىنى كېڭەيتكىلى بولىدۇ؟ 9 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى رەھبەرلىرى بۇ مەسىلىنى مۇزاكىرە قىلغاندا، توختامنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش مەسئۇلىيىتە تۈزۈمى ئورنىتىش، مۇھىم تۈرلەرنى نۆقتىلىق تۇتۇش، جىددىي بېجىرىشكە تېگىشلىك تۈرلەرنى بىرلىشىپ بېجىرىش ۋە ئېغىز قۇرۇلۇشنى تېزلىتىش قاتارلىق كۆچلۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ئۇرۇمچى چېگرا سودىسى، يەرلىك ئىقتىساد - سودا كېڭىشىش يىغىنىدا ئىمزالانغان توختام ۋە كېلىشىملەردىكى پۇتۇشۇش سوممىسى 1 مىليارد 860 مىليون دوللار بولۇپ، ئۇنىڭ كۆپ قىسمىنى ئاپتونوم رايونىمىز ئىگىلەيدۇ. بۇ توختام ۋە كېلىشىملەردىكى نەتىجىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش - ئاپتونوم رايونىنىڭ بۇ يىل قىش ۋە كېلەر يىل ئەتىيازدىكى مۇھىم خىزمىتى.

ئاپتونوم رايون ئوتتۇرىغا قويغان بىرىنچى تەدبىر، توختامنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش مەسئۇلىيىتە تۈزۈمى ئورنىتىشتىن ئىبارەت. ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار توختامنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە رەھبەرلىك قىلىش بەنزىسى قۇرۇپ، ئەسئۇلىيەتنى تارماق ۋە ئادەملەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى لازىم. ھازىر بىكتۆەن ۋە بەزى ۋىلايەتلەر، شەھەرلەردە مۇشۇنداق رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرى قۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونىنىڭ رەھبەرلىرى يەنە توختامنى ئەمەلىيلەشتۈرگەن ئورۇنلارغا مەلۇم نىسبەتتە مۇكاپات پۇلى تارقىتىپ بېرىشنى قارار قىلدى. ئىككىنچى تەدبىر، مۇھىم تۈرلەرنى نۆقتىلىق تۇتۇش. مەسىلەن، شياڭگاڭ يىجۇ گۇرۇھىدىكى جۇاڭ يۈڭجىك ئەپەندى قۇرماقچى بولغان چېگرا سودىسى شەھىرى تۇرى چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن، خېلى تېز ئىگىرىلەش بولدى، بۇنىڭدىن كېيىن ماسلاشتۇرۇش، يولغا قويۇش ئىشىنى تېخىمۇ چىڭ تۇتۇش لازىم؛ يولداش لى خاۋ ئاپتونوم رايونىمىزنى كۆزدىن كۆچۈرۈشكە كەلگەندە، شىنجاڭ بىلەن شېنجېننىڭ ھەمكارلىشىپ، شىمالىي شىنجاڭ تۆمۇر يولى شىركىتى قاتارلىق چوڭ كارخانىلارنى پاي تۇرۇمىدىكى شىركەتلەرگە ئايلاندۇرۇپ، شېنجېن ئاكسىيە شىركىتىگە قاتنىشىپ، پاي چېكى سودا بازىرىغا كىرىش تۇغرىسىدا كېلىشكەنىدۇق. بۇمۇ نۆقتىلىق چىڭ، تۇشقا تېگىشلىك تۇر. كۆپچىلىك نۆۋەتتە جىددىي بېجىرىشكە ۋە جايلار بىرلىكتە بېجىرىشكە تېگىشلىك ئىشلارنى، مەسىلەن، بىر نەچچە يۈز مىڭ تونىنا گۇرۇچ، كۆممىقۇناق، بۇغداي، 180 مىليون دوللارلىق شېكەر ئېكسپورت قىلىش، مال مەنبەسى، يۆتكەش ۋە چېگرىدىن ئۆتكۈزۈش ئىشلىرىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەشنى مۇزاكىرە قىلدى.

ئېغىزدىن مال ئۆتكۈزۈشنى تېزلىتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەھبەرلىرى قورغاس ئېغىزىدىكى ئامبارلارنى بېسىلىپ قالغان خىمىيۋى ئوغۇت مەسلىسىنى بىر تەرەپ قىلىش تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈردى، يەنە بەدەل تاغ ئېغىزى قاتارلىق ئېغىزلارنىڭ قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش مەسلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى.

قىدىرباي ھىندونېزىيە ئىسلام ئۆلىمالىرى كېڭىشى ۋەكىللەر

ۋۇرىيە ئېغىر، پول يېراق، ئىشىپالىشىپ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەيلى

«خەلق گېزىتى» باش ماقالىسى

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 14- نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتىنىڭ 1- ئومۇمي يىغىنىدا پارتىيىنىڭ مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى، مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمي كومىتېتى ۋە مەركىزي كومىتېتنىڭ باش شۇجىسى سايلاپ چىقىلىدى، مەركىزي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ ئەزالىرى ماقۇللاندى، مەركىزي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى تەركىبىدىكى خادىملار بەلگىلەندى، مەركىزي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 1- ئومۇمىي يىغىنىدا سايلاپ چىقىلغان رەھبەرلىك ئايپاراتى تەستىقلاندى. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەرمىللەت خەلقى يېڭى پارتىيە مەركىزي كومىتېتى رەھبەرلىك ئورگىنىنىڭ دۇنياغا كەلگەنلىكىنى قىزغىن تەبرىكلەيدۇ.

پارتىيىنىڭ 14- قۇرۇلتىيىدا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى بىزنىڭ غەلبىسىرى ئالغا ئىلگىرىلىشىمىزگە پىتەكچىلىك قىلىدىغان بايرىقىمىز ئىكەنلىكى بەلگىلەندى. پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەرمىللەت خەلقىنى باشلاپ ئۇلۇغ بايراقنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئۇلۇغ ۋەزىپىلەرنى ئورۇندايدىغان ئالىي قوماندانلىق شتابى سايلاپ چىقىلدى. بۇ- بىزنىڭ 90-يىللاردا ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش جەھەتتىكى ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشىمىزنىڭ ئەڭ ئىشەنچلىك كاپالىتى. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار شۇنى تولۇق تونۇشى كېرەككى، بىزنىڭكىدەك مۇشۇنداق ئىقتىسادى، مەدەنىيىتى بىر قەدەر ئارقىدا قالغان چوڭ دۆلەتنى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش - ئىلگىرىكىلەر قىلىپ باقمىغان يېڭى ئىش، ھاياتىي كۈچەك، ئۈمىدكە تولغان، شۇنداقلا قاتمۇقات قىينىچلىققا دۇچ كېلىدىغان ئىش، ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق. بۇ قېتىمقى يىغىندىن كېيىن ھەردەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئالدى بىلەن 14- قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ياخشى رەھبەرلىك قىلىشى ۋە ئۇنى چىڭ تۇتۇشى ھەمدە ئۇنى كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئاڭلىق ئەملي ھەرىكىتىگە، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان قۇدرەتلىك ھەرىكەتلەندۇرۇگۈچ كۈچكە ئايلاندۇرۇشى كېرەك. 14-قۇرۇلتايىنىڭ دوكلاتىنى ئۆگىنىشنى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئەسەرلىرىنى، جۈملىدىن دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەن چاغدا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ئارقىلىق پۈتۈن پارتىيىنى يەنمۇ قورالاندۇرۇش لازىم. پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىەندە قىلىچە تەۋرەنمەستىن چىڭ تۇرۇشىمىز، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى باشتىن- ئاخىر چىڭ تۇتۇشىمىز، مەيلى قانداق ئەھۋالغا دۇچ كەلگەن، قانداق مەسىلىنى ھەل قىلغاندا بولسۇن، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزگە تەسىر يەتكۈزمەسلىكىمىز، كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن تېخىمۇ پايدىلىق شارائىت يارىتىشىمىز لازىم. 14- قۇرۇلتايىنىڭ روھىغا ئۇيغۇن كېلىدىغانلىكى ئىشنى بىمالال، دادىل ئىشلىشىمىز كېرەك. تۆت ئاساسىي پرىنسىپنا چىڭ تۇرۇش بىلەن ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇشنىڭ مۇناسىۋىتىنى، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىشىمىز، ئىككى قولدا تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇشىمىز، ھەر ئىككى قولدا چىڭ تۇتۇشىمىز لازىم. 14- قۇرۇلتايىنىڭ روھى بويىچە ھەقىقىي ئىشلەيدىغانلا بولساق، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا جەزمەن تېخىمۇ جۇش ئۇرۇپ راۋاجلانغان يېڭى ۋەزىيەت يارىتالايمىز.

13- نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتنىڭ رەھبەرلىك ئايپاراتى بىلەن سىلىشتۇرغاندا، يېڭىدىن سايلاپ چىقىلغان مەركىزي كومىتېت رەھبەرلىك ئايپاراتى ياشلىشىش يۆنىلىشىگە قاراپ يېڭى قەدەم تاشلىدى. ماركسىزمغا سادىق ھەم ئەخلاقلىق ھەم قابىلىيەتلىك، ياش، قاۋۇل، سىياسىي نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك، ئامما ئىشىنىدىغان بىر تۈركۈم يولداش پارتىيىنىڭ ئالىي رەھبەرلىك قاتلىمىغا كىرىپ، يېڭىلار بىلەن كونىلارنىڭ ئۇرۇن ئالمىشىشى ۋە ھەمكارلىقى يەنمۇ ئىشقا ئاشۇرۇلدى. بۇ- جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ روناق تېپىپ راۋاجلانغانلىقىنىڭ، ئىز باسارلارغا ئىگە ئىكەنلىكىنىڭ جانلىق

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

منسىستر ۋۇبي جيەنشىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ رېۋېزىيە خىزمىتى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى:

بىر قولدا نازارەتچىلىك قىلىش ۋە تەكشۈرۈشنى، بىر قولدا چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى تۇتۇش لازىم

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز جيەن جىڭ خەۋىر شەھەرلەردىكى رېۋېزىيە ئورگانلىرىغا بېرىپ تەكشۈرۈش كۆرىشىنى تۇتۇپ، قانۇن - ئىنتىزامغا

ئۆمكى بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز كېرەم ئەزىز خەۋەر قىلدۇ: 10 - ئاينىڭ 18 - كۈنى كەچتە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى قىدىرباي «خەلق» سارىبىنىڭ قەشقەر زالىدا ھىندونېزىيە ئىسلام ئۆلىمالىرى كېڭىشى ۋەكىللەر ئۆمكى بىلەن كۆرۈشتى.

ھىندونېزىيە ئىسلام ئۆلىمالىرى كېڭىشىنىڭ رەئىسى، ئۆمەك باشلىقى شەيخ ھەسەن بەسرى يېتەكچىلىكىدىكى ھىندونېزىيە ئىسلام ئۆلىمالىرى كېڭىشى ۋەكىللەر ئۆمكىدىكى 19 كىشى تەكلىپكە بىنائەن ئېكسكورسىيە ۋە زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن 16 - ئۆكتەبر ئاپتونوم رايونىمىزغا كەلگەنىدى. قىدىرباي ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. قىدىرباي مۇنداق دېدى: ھەر مىللەت شىنجاڭ موسۇلمانلىرى ئۈچۈن ھەقىقەتەن بەختلىك ۋە خۇشال - خۇرام تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتقانلىقىنى ئېيتىپ، ئۇلار جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ تۈزۈپ چىققان مىللىي سىياسىتىنىڭ دانالىقىنى ئىسپاتلايدۇ. شەيخ ھەسەن بەسرى باشچىلىقىدىكى ھىندونېزىيە ئىسلام ئۆلىمالىرى كېڭىشى ۋەكىللەر ئۆمكى ئۆرۈمچى، سانجى قاتارلىق جايلاردا ئاپتونوم رايونلۇق ئىسلام جەمئىيىتى، ئىسلام شۆيۈەنى، خانتەڭرى جامەسى، سەنشى خۇيزۇلار مەسچىتى قاتارلىق ئورۇنلارنى زىيارەت قىلدى.

قىدىرباي كۆرۈشۈش مەزگىلىدە شەيخ ھەسەن بەسرى يېتەكچىلىكىدىكى ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ ئەزالىرىغا دوپپا تەقدىم قىلدى ھەمدە ئۇلارغا كەچلىك زىياپەت بەردى.

كېلەر يىللىق «شىنجاڭ گېزىتى» ھەققىدە ئىككى ئېغىز سۆز

قەدىرلىك مۇشتېرىلار، كېلەر يىللىق گېزىت-ژۇرنالالارغا مۇشتېرى بولۇۋاتقىنىڭلاردا، سىلەرگە كېلەر يىللىق «شىنجاڭ گېزىتى» نى تونۇشتۇرۇپ ئۆتىمىز.

كېلەر يىلى «شىنجاڭ گېزىتى» ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشىنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىگە ماسلىشىپ، دەۋر ئېقىمىغا يېتىشىپ ھېڭىپ، تەشۋىق - خەۋەرلەردە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ۋە پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى يەنمۇ ئىلگىرىلەپ ئىزچىللاشتۇرىدۇ.

پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەننىڭ ئىزچىللاشتۇرۇش داۋامىدا كېلىپ چىققان يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەرنى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشى ۋە ئۆزگىرىشى جەريانىدا ئىپادىلەنگەن ئالاھىدىلىكلەرنى چىڭ تۇتۇپ، خەۋەر قىلىشتا يېڭى ساھەلەرنى ئاچىمىز، مۆلچەرلەش، تەھلىل قىلىش خاراكتېرىدىكى خەۋەرلەر، نەق مەيدانىدىن يېزىلغان خەۋەرلەر، سىستېمىلىق چوڭقۇر يېزىلغان خەۋەرلەرنى، رېداكسىيون ماقالىلەرنى كوپەيتىمىز، گېزىتىمىزنىڭ نەزەريىۋى تۈسىنى كۈچەيتىمىز. ئادەتتىكى يېغىن خەۋەرلىرى ۋە رەھبەرلەرنىڭ ئادەتتىكى پائالىيەتلىرى توغرىسىدىكى خەۋەرلەرنى ئازايتىپ، خەۋەرلەرنىڭ قىسقا بولۇشىنى تەشەببۇس قىلىپ، خەۋەرلەرنىڭ قايىل قىلىش كۈچىگە ئىگە بولۇشىغا ۋە قىزغىنلىق بولۇشىغا ئەھمىيەت بېرىمىز.

كېلەر يىلى «شىنجاڭ گېزىتى» نىڭ ئۇيغۇرچە نۇسخىسى مۇشتېرىلارنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، يېڭى ئىستونلارنى ئېچىپ، خەۋەر قىلىش دائىرىسىنى تېخىمۇ كېڭەيتىپ، ئۇچۇر مىقدارىنى تېخىمۇ كۆپەيتىپ، بەت ئورۇنلاشتۇرۇش تېخنىكىسىنى تېخىمۇ ياخشىلاپ، گېزىتنىڭ بېسىلىش سۈپىتىنى تېخىمۇ ئۆستۈرۈپ، تېخىمۇ مول مەزمۇنلۇق، رەڭدار ۋە قىزغىنلىق قىلىپ چىقىرىلىدۇ.

تەشۋىق - خەۋەر قىلىدۇ، بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېزلىتىشكە دائىر يېڭى تەسەۋۋۇر، يېڭى تەدبىر، يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەرنى گەۋدىلىك خەۋەر قىلىدۇ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى «شىنجاڭ گېزىتى» نىڭ تەشۋىق - خەۋەرلىرىدە باشتىن - ئاخىر ئاساسىي رېتىم قىلىدۇ.

گېزىتىمىز ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئونئوپرسال گېزىت-سۈپەتلىك، خەۋەر قىلىدىغان ئۇچۇر مىقدارىنى كۆپەيتىشكە، بولۇپمۇ مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى مۇھىم ئىقتىسادىي ئۇچۇرلار، پەن-تېخنىكا ئۇچۇرلىرىنى كۆپەيتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئامما، تۇرمۇشقا يېقىن بولغان قىزىق نۇقتىلار توغرىسىدىكى خەۋەرلەرنى، مۇخبىرلار ئۆز ئالدىغا يازغان خەۋەر ۋە تېيانشاننىڭ جەنۇبىي، شىمالىدىن كەلگەن شۇ كۈنلۈك خەۋەرلەرنى كۆپەيتىپ، «شىنجاڭ گېزىتى» نى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇچۇر ئامبىرىغا ئايلاندۇرىدۇ.

يېڭى ۋەزىيەتكە ماسلىشىش، دەۋر ئېقىمىغا يېتىشىپ ھېڭىش ئۈچۈن، كېلەر يىلى «شىنجاڭ گېزىتى» نى تېخىمۇ يېڭى، چوڭقۇر مەزمۇنلار بىلەن ھېيىتىپ، تېخىمۇ ئۆزگىچە قىلىپ چىقىرىمىز.

ئاپتونوم رايونلۇق پەلسەپە - ئىجتىمائىي پەنلەرئىلمىي جەمئىيەتلىرى بىرلەشمىسى نەزەريە مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈپ

دۆلەت ئىگىلىكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ يولى ئۈستىدە ئىزدەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ماخمۇت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پەلسەپە - ئىجتىمائىي پەنلەر ئىلمىي جەمئىيەتلىرى بىرلەشمىسىنىڭ 10- ئاينىڭ 8 - كۈنىدىن 10 - كۈنگىچە مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ يېڭى يولى ئۈستىدە ئىزدەندى ۋە بەزى مۇھىم مەسىلىلەرنى ئايدىڭلاشتۇردى.

يىغىنغا قاتناشقانلار ئۆزلىرى تەكشۈرۈپ ئىگىلىگەن سانلىق مەلۇماتلارغا ئاساسەن تەھلىل يۈرگۈزۈپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئېچىكى ئۆلكە، بولۇپمۇ دېگىزبويىدىكى ئۆلكە، شەھەرلەردىن ئارقىدا قېلىشىدىكى مۇھىم سەۋەب كارخانىلاردا ئۆز ئالدىغا ئىش كۆرۈش ئېڭىنىڭ كەمچىل، مەسئۇلاتلىرىنىڭ سۇپىتى ناچار، خىلىنىڭ ئاز بولۇشىدا.

يىغىنغا قاتناشقۇچىلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، ئۇنى خىزمەت تەكشۈردى. يولداش ۋېي جيەنشىك مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: رېۋېزىيە خىزمىتىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا خىزمەت قىلدۇرۇشنى نۆۋەتتە، مۇھىمى، رېۋېزىيە فۇنكسىيەسىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق گەۋدىلەندۇرۇش كېرەك. قانچىكى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەنسېرى نازارەتچىلىكنى، تەكشۈرۈشنى شۇنچە كۈچەيتىش كېرەك. رېۋېزىيە خىزمىتىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇشنى ئىككى قولدا تۇتۇش كېرەك. بىر قولدا نازارەتچىلىك قىلىش، تەكشۈرۈشنى تۇتۇپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارتىپ بېرىش؛ يەنە بىر قولدا چېرىكلىشىشكە قارشى خىزمەت تەكشۈرۈپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېزلىتىش ئۈچۈن ئىشەنچلىك كاپالەت يارىتىش كېرەك.

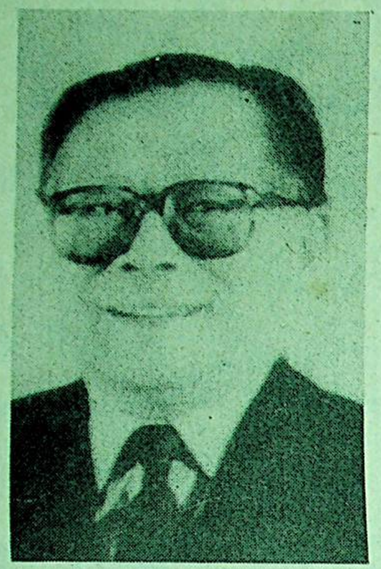
يولداش ۋېي جيەنشىك مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: چېرىكلىشىش يەنىلا سىياسىي مۇقىملىق ۋە تىنچ - ئىتتىپاقلىقنى تەسىر كۆرسىتىۋاتقان ئېغىر مەسىلە. چېرىكلىككە قارشى تۇرۇش پۈتۈن پارتىيىنىڭ ۋەزىپىسى، رېۋېزىيە تارماقلىرى ئۆز ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى كېرەك. مەمۇرىي رېۋېزىيە ئورگانلىرى چېرىكلىكنى تۈگىتىشنى چېرىكلىككە قارشى تۇرۇشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى ۋە ئاساسىي ھۆجۇم نىشانىسى قىلىشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، چېرىكلەشكەنلەرنى جازالاشنىمۇ بوشاشتۇرۇپ قويماسلىقى كېرەك.

يولداش ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جىن يۈنخوي، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى قېدىرباي، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، پەلسەپە - ئىجتىمائىي پەنلەر ئىلمىي جەمئىيەتلىرى بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى فېڭ داجېن قاتناشتى ھەم سۆز قىلدى. يىغىنغا 70 نەچچە مۇتەخەسسىس، ئالىم، ئەمەلىي خىزمەت ئىشلىگۈچى ۋە مۇناسىۋەتلىك نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ مەسئۇللىرىمۇ قاتناشتى.

يىغىن 60 نەچچە پارچە ئىلمىي ماقالە قوبۇل قىلدى. ئۇنىڭ 20 نەچچە پارچىسى ئوقۇپ ئۆتۈلدى. يىغىن ئاخىردا كۆزقاراش بىرلىككە كەلمىگەن مەسىلەر ئۈستىدە قىزغىن مۇنازىرە يۈرگۈزۈلدى.

تەكتلىدى: ئاپتونوم رايونىمىز دۆلەت ئىگىلىكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ چوڭ بازارلار ئاساسىغا ئىگە قىلىشىمىزلازىم، شۇ چاغدىلا ھەقىقىي بۆسۈش ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ. شۇڭا ئىدىيىنى تېخىمۇ ئازاد قىلىپ، كۆز قاراشنى چوقۇم يېڭىلاش لازىم. ئىشلەپچىقىرىشقىلا ئەھمىيەت بېرىپ، ئوبوروتقا سەل قارايدىغان كونا تونۇشنى تۈگىتىپ، بازارنى يېتەكچى قىلىش ئارقىلىق كارخانىلارنىڭ مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش ۋە سەر خىلالاشتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇشىمىز كېرەك. ئوبوروتنى نۇقتا قىلىپ، سودا، سانائەت بىرگەۋدىلەشتۈرۈلگەن سېتىش، تەمىنلەش، ئىشلەپچىقىرىش زىنجىرىغا كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى بەرپا قىلىپ، سودىنى ئاۋۋال يولغا قويۇپ، سېتىش ئارقىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت بازار ئىگىلىكى پرىنسىپىغا ئاساسەن ئىش كۆرۈشتە چىڭ تۇرۇشىمىزلازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەۋقەنى بايلىق ئۈستۈنلۈكىمىزگە قارىتىشىمىز، شۇنىڭدەك كارخانىلارنىڭ سۈپەتلىك، كۆپ خىل مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشىنى نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرۇشىمىز لازىم.

يىغىنغا قاتناشقانلار مۇنۇلارنى

جياڭ زېمىن

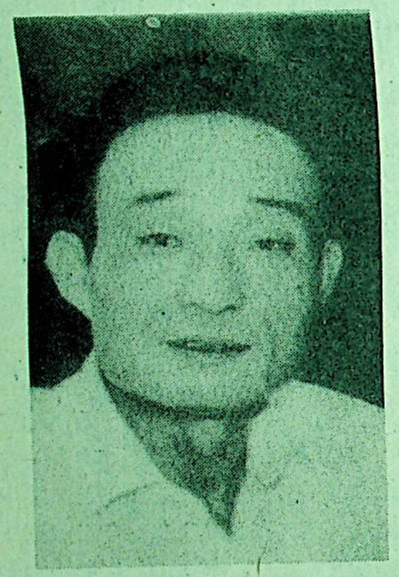

لىۋخۇاچىڭ

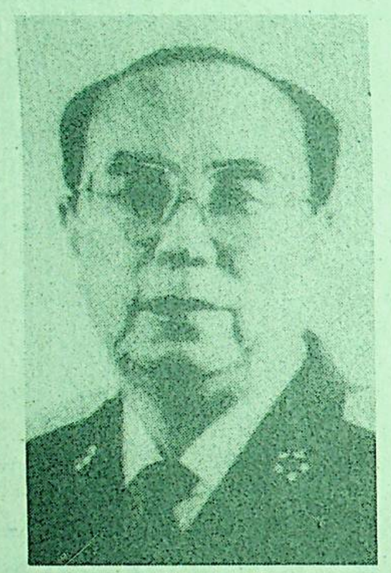

چياۋشى

جۇرۇڭجى

تيەن جيۇن

دىڭ گۇەنگېن

ۋۇباڭگو

ياڭ بەيبىڭ

لى رۇيخۇەن

لى تيېيىڭ

لى لەنچىڭ

لى پېڭ

ۋېي جيەنشىڭ

چيەن چىچېن

جاڭ چۇنيۇن

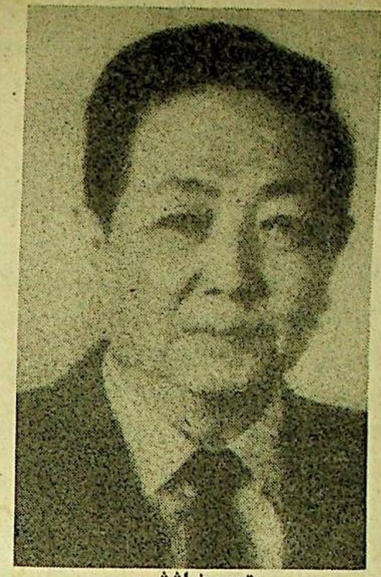

خۇجسنتاۋ

چېن شتۇڭ

زۇجياخۇا

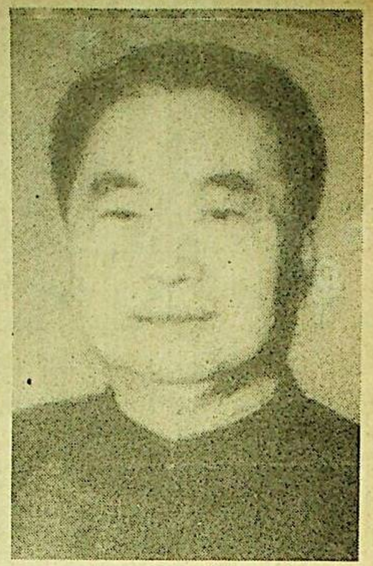
شيې فېي

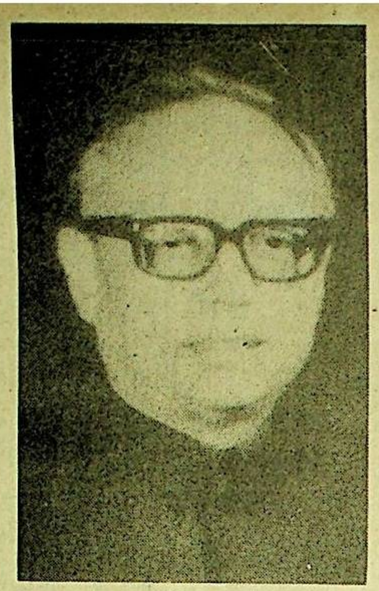
تەن شاۋۆېن

ۋېن جيابياۋ

ۋاڭ خەنبىن

رېن جيېنشىن

جاڭ جېن

ج ك پ مەركىزي رەھبەرلىك ئاپپاراتى ئەزالىرىنىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

(بېشى تۇنۇگۈنكى سانىدا)

يولداش دېڭ گۇەنگېبنىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

دېڭ گۇەنگبن، 1929 - يىلى 9 -ئايدا تۇغۇلغان، جياڭسۇنىڭ ۋۇشى شەھىرىدىن. 1956 - يىلى 7 -ئايدا پارتىيەگە كىرگەن. 1951- يىلى 8 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان. شاڭخەي قاتناش داشۆسى ترانسپورت باشقۇرۇش فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرگەن. ئالىي ئىنژېنىر. 1946- يىلىدىن 1951 - يىلىغا قەدەر شاڭخەي قاتناش داشۆسى ترانسپورت باشقۇرۇش فاكۇلتېتىدا ئوقۇغان. 1951 - يىلىدىن 1958 - يىلىغا قەدەر قاتناش مىنىستىرلىكى دېڭىز ترانسپورت ئىدارىسىدا پراكتىكانت، تۆمۈرىول مىنىستىرلىكى ترانسپورت ئىدارىسى يۈك ترانسپورت ئىدارىسىنىڭ تېخنىكلىك ئۆلچەم خادىمى، ئىنژېنېرى بولغان. 1958 - يىلىدىن 1960 - يىلىغا قەدەر تۆمۈرىول مىنىستىرلىكى ترانسپورت باش ئىدارىسىنىڭ ئىنژېنېرى بولغان. 1960 - يىلىدىن 1969 - يىلىغا قەدەر تۆمۈرىول مىنىستىرلىكى مىنىستر ئىشخانىسىنىڭ كاتىپى بولغان. 1969- يىلىدىن 1972 - يىلىغا قەدەر تۆمۈرىول مىنىستىرلىكى «7- مەي» كادىرلار مەكتېپىگە ئەمگەك قىلىشقا چۈشۈرۈلگەن. 1972 - يىلىدىن 1975 - يىلىغا قەدەر شىمالىي قاتناش داشۆسى چەت ئەلگە چىقىپ ئوقۇيدىغان ئوقۇغۇچىلار ئىشخانىسىدا ئىشلىگەن. 1975 - يىلىدىن 1981 - يىلىغا قەدەر تۆمۈرىول مىنىستىرلىكى تاشقى ئىشلار ئىدارىسىدە ئىنژېنېر، مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى بولۇپ ئىشلىگەن. 1981- يىلىدىن 1983 - يىلىغا قەدەر تۆمۈرىول مىنىستىرلىكى پلان ئىدارىسى باشلىقىنىڭ يارەمچىسى، مائارىپ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى بولغان. 1983- يىلىدىن 1985 - يىلىغا قەدەر 6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتېيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، پارتكۇرۇپېسسىنىڭ ئەزاسى بولغان. 1985 - يىلىدىن ھازىرغا قەدەر تۆمۈرىول مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى، پارتكۇرۇپېسسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۈروسىنىڭ كاندىدات ئەزاسى، دۆلەت پلان كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، گووۋۇيۈەن تەۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، مەركىزي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، قوشۇمچە مەركىزي كومىتېت بىرلىكىپ مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى بولۇپ ئىشلىمەكتە.

يولداش تېەن جيۈننىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

تېەن جيۈن، 1929-يىلى 6-ئايدا تۇغۇلغان. سەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ ۋېي چېڭ دېگەن بېرىدىن. 1945- يىلى 5- ئايدا پارتىيەگە كىرگەن، 1945-يىلى 1-ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، ئوتتۇرا مەكتەپ مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە. 1945-يىلىدىن 1949-يىلىغا قەدەر سەندۇڭ غەربىي جەنۇب ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى 3-ئوتتۇرا مەكتەپىدە ئۇرۇش ئارقا سەپ تەمىنات خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان. خېبېي، سەندۇڭ، خېنەن چاۋچېڭ ناھىيىسى 1-رايونى يەر ئىسلاھاتى خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى، خېبېي، سەندۇڭ، خېنەن ئۇرۇش ئارقا سەپ تەمىنات قوماندانلىق باش شتابىنىڭ بوغالتىرى، جياڭشى ئۆلكىسى شەرقىي شىمال مەمۇرىي مەھكىمىسى مالىيە باشقارمىسىنىڭ بوغالتىرى بولغان. 1949- يىلدىن 1953- يىلىغا قەدەر گۇيجۇ ئۆلكىسى گۇيياڭ شەھىرى ھەربىي باشقۇرۇش كومىتېتى مالىيىنى ئۆتكۈزۈۋېلىش بۆلۈمىنىڭ مەسئۇلى، گۇيياڭ خەلق ئىنقىلابىي داشۆسىدە سىنىپ مۇدىرى، گۇيجۇ ئۆلكىلىك مالىيە كادىرلىرى كۇرسىدا سىنىپ مۇدىرى بولغان. 1953- يىلىدىن 1969- يىلىغا قەدەر، گۇيجۇ ئۆلكىلىك مالىيە نازارىتى كاتىبات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، ئۆلكىلىك مالىيە نازارىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇدىرى، ئۆلكىلىك مالىيە نازارىتى پلان بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، خام چوت باشقارمىسىنىڭ باشلىقى، ئۆلكىلىك مالىيە نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى، غەربىي جەنۇب ئىدارىسى مالىيە ئىشخانىسى مالىيە باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان. 1969- يىلدىن 1981- يىلىغا قەدەر سىچۈەن ئۆلكىلىك ئىنقىلابىي كومىتېتى مالىيە -سودا ئىگىلىك باشقۇرۇش گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئۆلكىلىك مالىيە ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، مۇئاۋىن باشلىقى، ئۆلكىلىك مالىيە نازارىتىنىڭ نازىرى بولغان. 1981- يىلدىن 1983- يىلىغا قەدەر گووۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، گووۋۇيۈەن ئورگان پارتكومىتىنىڭ ئەزاسى بولغان. 1983- يىلدىن 1987- يىلىغا قەدەر، گووۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە گووۋۇيۈەننىڭ باش كاتىپى، گووۋۇيۈەن ئورگان پارتكومىتېتىنىڭ شۇجىسى، مەركىزي مالىيە-ئىقتىساد رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن باشلىقى، مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، مەركىزي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى بولغان.

1987- يىلدىن باشلاپ، مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گووۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى بولغان.

12- نۆۋەتلىك، 13- نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتنىڭ ئەزاسى بولغان. 12- نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېت 5-ئومۇمىي يىغىنىدا مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزالقىغا، مەركىزي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجلىقىغا، 13-نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزالقىغا كۆپەيتىپ سايلانغان.

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

1985 - يىلى مەملىكەتلىك پارتىيە ۋەكىللىرى يىغىنىدا 12- نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتنىڭ ئەزالقىغا كۆپەيتىپ سايلانغان. 13 - نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتنىڭ ئەزاسى، 13 - نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۈروسىنىڭ كاندىدات ئەزاسى بولغان. 13 - نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېت 4 - ئومۇمىي يىغىنىدا مەركىزي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجلىقىغا كۆپەيتىپ سايلانغان.

(بېشى 2 - بەتتە)

يولداش لى لەنچىڭنىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

لى لەنچاڭ، 1932 - يىلى 5 - ئايدا تۇغۇلغان. جياڭسۇنىڭ جېنجاڭ دېگەن يېرىدىن، 1952 - يىلى 9 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن. ھەمدە خىزمەتكە قاتناشقان. فۇدەن داشۇ ئىگىلىك باشقۇرۇش فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرگەن. 1949- يىلدىن 1952 - يىلغا قەدەر فۇدەن داشۇسىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش فاكۇلتېتىدا ئوقۇغان ھەمدە مەكتەپ ئوقۇغۇچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. 1952 - يىلدىن 1956 - يىلغا قەدەر چاڭچۈن 1 - ئاپتوموبىل زاۋۇتى پىلان بۆلۈمىنىڭ پىلان خادىمى، مۇئاۋىن بۆلۈم باشلىقى بولغان. 1956 - يىلدىن 1957- يىلغا قەدەر سوۋېت ئىتتىپاقى موسكۋا لىخاچېۋ ئاپتوموبىل زاۋۇتى، گوركى ئاپتوموبىل زاۋۇتىغا بېرىپ پراكتىكا قىلغان ھەمدە قوشۇمچە پراكتىكا ئەترىتى پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، پراكتىكا ئەترىتىنىڭ باشلىقى بولغان. 1957 - يىلدىن 1959 - يىلغىچە چاڭچۈن 1- ئاپتوموبىل زاۋۇتى پىلان باشقارمىسىنىڭ بۆلۈم باشلىقى، قوشۇمچە شەرقىي شىمال خەلق داشۇسى ئىقتىسادىي تەتقىقات ئورنىنىڭ ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان تەتقىقاتچىسى بولغان. 1959 - يىلدىن 1961 - يىلغا قەدەر 1 - ماشىنسازلىق مىنىستىرلىكىنىڭ كاتىپى بولغان. 1961- يىلدىن 1969 - يىلغا قەدەر دۆلەت ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ كاتىپى، كارخانا باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ بۆلۈم باشلىقى بولغان. 1969- يىلدىن 1972 - يىلغا قەدەر دۆلەت ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ «7 - ماي» كادىرلار مەكتىپىگە تۆۋەنگە چۈشۈپ ئەمگەككە قاتناشقان. 1972 - يىلدىن 1978 - يىلغا قەدەر 2 - ئاپتوموبىل زاۋۇتى پىلان باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ماتور زاۋۇتى پارتكومىنىڭ 1 - شۇجىسى بولغان. 1978 - يىلدىن 1981 - يىلغا قەدەر 3 - ئاپتوموبىل زاۋۇتى قۇرۇلۇش قوماندانلىق شتابىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى، ئېغىر تېخنىكا ئاپتوموبىل زاۋۇتى قۇرۇشقا تەييارلىق كۆرۈش باشقارمىسىنىڭ مەسئۇلى بولغان. 1981 - يىلدىن 1982 - يىلغا قەدەر دۆلەت ئىمپورت - ئېكسپورت باشقۇرۇش كومىتېتى ھۆكۈمەت قەرز پۇلى ئىشخانىسىنىڭ مەسئۇلى بولغان. 1982 - يىلدىن 1983 - يىلغا قەدەر، تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكى تاشقى مەبلەغ باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى بولغان. 1983 - يىلدىن 1986- يىلغا قەدەر تەيەنجىن شەھىرىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، قوشۇمچە شەھەرلىك تاشقى ئىقتىساد - سودا كومىتېتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى بولغان. 1986 - يىلدىن 1990- يىلغا قەدەر تاشقى ئىقتىساد- سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. 1990 - يىلدىن باشلاپ، تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، گوۋۇيۈەن ئىقتىساد - سودا ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان.

ج ك پ 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ كاندىدات ئەزاسى بولغان.

يولداش لى تېيېنگنىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

لى تېيېنگ، 1936 - يىلى 9 -ئايدا تۇغۇلغان، خۇنەن ئۆلكىسىنىڭ چاڭشا شەھىرىدىن، 1955 - يىلى 4 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1961- يىلى 9 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، چېخوسلوۋاكىيە كالېش داشۇسىنىڭ فىزىكا فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرگەن، ئالىي ئىنژېنىر. 1950 - يىلدىن 1955- يىلىغىچە بېيجىڭ سفەن داشۇسىنىڭ 2 - شۆبە ئوتتۇرا مەكتەپىدە ئوقۇۋاتقىنىدا پارتىيىگە كىرگەن، كېيىن بېيجىڭ رۇس تىلى تېخنىكۇمىدا تەربىيەلەنگەن. 1955 - يىلدىن 1961 - يىلىغىچە چېخوسلوۋاكىيە كالېش داشۇسىنىڭ فىزىكا فاكۇلتېتىدا ئوقۇغان. 1961 - يىلدىن 1966 - يىلىغىچە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى 10 - تەتقىقات يۇرتى 13 - تەتقىقات ئورنى 4 - ئىشخانىسىنىڭ تېخنىكى، مەسئۇلى، مۇئاۋىن مۇدىرى، 5 - ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى (1964 - يىلدىن 1965- يىلىغىچە شاڭخەيدىكى چەت ئەل تىلى شۆيۈەنىدە ياپون تىلىدىن بىلىم ئاشۇرغان) بولغان. 1966 - يىلدىن 1970 - يىلىغىچە 4- ماشىنسازلىق مىنىستىرلىكى «1413» تەتقىقات ئورنى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان، «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» باشلانغاندىن كېيىن ئۇچۇقلىنىپ ۋە تەنقىدلىنىپ، ئۆز ئورنىدا ئەمگەككە سېلىنغان. 1970 - يىلدىن 1978 - يىلىغىچە 4 - ماشىنسازلىق مىنىستىرلىكىنىڭ «1424» تەتقىقات ئورنىدا ئىشلىگەن. 1972 - يىلى خىزمىتى ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەندىن كېيىن بۇ تەتقىقات ئورنى 1 - ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى بولغان. 1978- يىلدىن 1981 - يىلىغىچە 4 - ماشىنسازلىق مىنىستىرلىكى «1447» تەتقىقات ئورنىنىڭ مۇدىرى، پارتكوم سېكرېتارى بولغان. 1981- يىلدىن 1982 - يىلىغىچە ماشىنسازلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. 1982 - يىلدىن 1985 - يىلىغىچە دۆلەت مۇداپىئە سانائىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شۇجىسى بولغان. 1948 - يىلدىن 1955 - يىلىغىچە خارىبن سانائەت داشۇسىدە رۇسچە ئوقۇغاندىن كېيىن، سوۋېت ئىتتىپاقى موسكۋا باۋمەن ئالىي سانائەت شۆيۈەننىڭ ماشىنسازلىق فاكۇلتېتىغا كىرىپ ئوقۇغان. 1955 - يىلدىن 1964- يىلىغىچە شېنياڭ 2 - ستانوك زاۋۇتى (جۇڭگو - چېخوسلوۋاكىيە خەلق دوستلۇق زاۋۇتى) ھۈنەر - سەنئەت بۆلۈمىنىڭ تېخنولوگى، مۇئاۋىن مۇدىر ئىنژېنېرى، زاۋۇتنىڭ مۇئاۋىن باش ئىنژېنېرى، مۇئاۋىن زاۋۇت باشلىقى، قوشۇمچە باش ئىنژېنېرى، مۇۋەققەت زاۋۇت باشلىقى، زاۋۇت باشلىقى بولغان. 1964 - يىلدىن 1966 - يىلىغىچە 1 - ماشىنسازلىق مىنىستىرلىكى ستانوك تەتقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى، قوشۇمچە پارتكومنىڭ شۇجىسى بولغان. 1966 - يىلدىن 1972 - يىلىغىچە «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»دا ئوچۇقلانغان، كېيىن تۆۋەنگە چۈشۈرۈلۈپ ئەمگەككە سېلىنغان. 1972 - يىلدىن 1973 - يىلىغىچە 1 - ماشىنسازلىق مىنىستىرلىكى ماشىنسازلىق تەتقىقات ئورنى پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئىنقىلابي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان. 1973 - يىلدىن 1982- يىلىغىچە گوۋۇيۈەن دۆلەت مۇداپىئە سانائىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. 1982 - يىلدىن 1985 - يىلىغىچە دۆلەت مۇداپىئە پەن - تېخنىكسى سانائىتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. 1985- يىلدىن 1986 - يىلىغىچە ھەربىي قورال - ياراق سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى بولغان. 1986 - يىلدىن 1988 - يىلىغىچە دۆلەت ماشىنسازلىق سانائىتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى بولغان. 1988 - يىلدىن 1989 - يىلىغىچە دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە ماشىنسازلىق ئىلېكترون سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى بولغان. 1989 - يىلدىن 1991 - يىلىغىچە دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى بولغان. 1991 - يىلدىن ئىنتىبارەن گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى بولغان.

11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ كاندىدات ئەزاسى، 12- نۆۋەتلىك 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزاسى بولغان.

يولداش چېن شىتۇڭنىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

چېن شىتۇڭ، 1930 - يىلى 6 - ئايدا تۇغۇلغان، سىچۈەن ئۆلكىسىنىڭ ئەنيۇ دېگەن يېرىدىن. 1949 - يىلى 12 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1948 - يىلى 10- ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، بېيجىڭ داشۇسىنىڭ جۇڭگو ئەدەبىياتى فاكۇلتېتىدا ئوقۇغان. 1948 - يىلدىن 1949 - يىلىغىچە بېيجىڭ داشۇسىنىڭ جۇڭگو ئەدەبىياتى فاكۇلتېتىدا ئوقۇغان ۋە «جۇڭگو دىموكراتىك ياشلار ئىتتىپاقى» غا قاتناشقان. 1949 - يىلدىن 1953 - يىلىغىچە بېيجىڭ شەھىرى شىدەن رايونى مەھەللە خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىك ئىدارىسى ئىچكى 2 - شۆبە ئىدارىسى 12 - پەيچۇسوسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئىچكى 2 - شۆبە ئىدارىسى كادىرلار بۆلۈمچىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، كاتىبات بۆلۈمچىسىنىڭ باشلىقى، كاتىپى بولغان. 1953 - يىلدىن 1963 - يىلىغىچە ج ك پ بېيجىڭ شەھەرلىك كومىتېتى ئىشخانىسىدا ئىشلىگەن، يولداش لیۇ رېنخا كاتىپ بولغان، بېيجىڭ 1- ستانوك زاۋۇتى سېخ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. 1963 - يىلدىن 1966 - يىلىغىچە بېيجىڭ شەھىرى چاڭپىك ناھىيىلىك پارتكومى يېزا ئىگىلىك سانائىت بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. 1966 - يىلدىن 1971 - يىلىغىچە «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» دا ئوچۇقلانغان، تۆۋەنگە چۈشۈرۈلگەن ۋە «7 - ماي» كادىرلار مەكتىپىگە ئەمگەككە سېلىنغان. 1971 - يىلدىن 1973- يىلىغىچە بېيجىڭ شەھىرى چاڭپىك ناھىيىلىك شىمەلىك گۈڭشىسى (دېھقانچىلىق مەيدانى) ئىنقىلابي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ماچىكۇ گۈڭشىسى پارتكومنىڭ شۇجىسى بولغان. 1973 - يىلدىن 1979- يىلىغىچە بېيجىڭ شەھىرى چاڭپىك ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ناھىيىلىك ئىنقىلابي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى، ناھىيىلىك ئىنقىلابي كومىتېتنىڭ مۇدىرى بولغان. 1979 - يىلدىن 1981- يىلىغىچە بېيجىڭ شەھىرىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان. 1981 - يىلدىن 1983- يىلىغىچە ج ك پ بېيجىڭ شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ دائىمي ئىشلارغا مەسئۇل شۇجىسى، مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى بولغان. 1983- يىلدىن 1988 - يىلىغىچە بېيجىڭ شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى، شەھەرلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شەھەر باشلىقى بولغان. 1988 - يىلدىن ئىنتىبارەن، بېيجىڭ شەھەرلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شەھەر باشلىقى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى بولغان.

12 - نۆۋەتلىك، 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزاسى بولغان.

يولداش جياڭ چۈنيۈننىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

جياڭ چۈنيۈن، 1934 - يىلى 4 - ئايدا تۇغۇلغان، شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ لەيشى دېگەن يېرىدىن. 1947 - يىلى 2 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1946 - يىلى 7- ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، جۇڭگو تىل- ئەدەبىيات ئۆزلۇكىدىن ئوقۇش داشۇسى (سىرتتىن ئوقۇش) نى تاماملىغان، ئالىي ئېتىكۇم مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە. 1946 - يىلدىن 1949 - يىلىغىچە شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ لەيشى ناھىيىسىدە ئوقۇنۇچى تەربىيەلەش كۇرسىدا ئوقۇغان، ناھىيىلىك يەر ئىسلاھاتى خىزمىتى ئەترىتىنىڭ ئەزاسى، لەيشى ناھىيىسى مارېن رايونى جياڭجابو باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئوقۇنۇچىسى، رايونلۇق پارتكومنىڭ كاتىپى، لەيشى ناھىيىلىك پارتكومنىڭ كاتىپى بولغان. 1949 - يىلدىن 1957- يىلىغىچە شەندۇڭ ئۆلكىسى لەيشى ناھىيىلىك پارتكومنىڭ كاتىپى، ناھىيىلىك پارتكومنىڭ ئەزاسى، قوشۇمچە ئىشخانا مۇدىرى، جەيجاڭ ئىلاھەتلىك پارتكومى ئىشلەپچىقىرىش ھەمكارلىق بۆلۈمىنىڭ مەسئۇلى بولغان. 1957 - يىلدىن 1960 - يىلىغىچە جۇڭگو يەرلىك مەسئۇلاتلار زور ئىنقىلابى» دا ئوچۇقلانغان، كېيىن يېزىغا چۈشۈرۈلگەن ۋە «7 - ماي» كادىرلار مەكتىپىگە ئەمگەككە سېلىنغان. 1970 - يىلدىن 1977 - يىلىغىچە شەندۇڭ ئۆلكىلىك ئىنقىلابي كومىتېتى ئىشخانىسى كاتىبات گۇرۇپپىسىنىڭ مەسئۇلى، ئۆلكىلىك ئىنقىلابى كومىتېت ئىشخانىسى پارتىيە يادرو گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، قوشۇمچە كاتىبات گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى، ئۆلكىلىك ئىنقىلابي كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، قوشۇمچە كاتىبات گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى بولغان. 1977- يىلدىن 1983 - يىلىغىچە شەندۇڭ ئۆلكىلىك پارتكوم ئىشخانىسى رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، باش كاتىپى بولغان. 1983 - يىلدىن 1984- يىلىغىچە ج ك پ شەندۇڭ ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، قوشۇمچە باش كاتىپى بولغان. 1984 - يىلدىن 1987 - يىلىغىچە شەندۇڭ ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، قوشۇمچە جىنەن شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى بولغان (بۇ يەردە زگلدە: 1985 - يىلدىن 1987 - يىلىغىچە جۇڭگو تىل - ئەدەبىيات ئۆزلۇكىدىن ئوقۇنۇش داشۇسىدە

يولداش ياڭ بەيبىڭنىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

يىلدىن 1981 - يىلىنچە 4 - ماشىنسازلىق مىنىستىرلىكى «1447»
سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى بولغان.

يولداش ياڭ بەيبىڭنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

ياڭ بەيبىڭ، 1920 - يىلى 9- ئايدا تۇغۇلغان، سىچۈەن تۆلكىسىنىڭ تۇڭنەندىن، 1938 - يىلى 3 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1938 - يىلى 1 - ئايدا ھەربىي سەپكە كىرگەن، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە، ھەربىي ئۇنۋانى شاگىرتى، 1938 - يىلدىن 1939- يىلىنچە يەنئەن شىمالىي شەنشى ھۆكۈمەت مەكتىپى، يەنئەن ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى داشۆدە ئوقۇغان. 1939 - يىلدىن 1943 - يىلىنچە 8 - ئارمىيە 129 - شى سىياسىي بۆلۈمى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ ئىش بېجىرگۈچىسى، دېھقانلار ھەربكىتى خىزمەت ئەترىتىنىڭ باشلىقى بولغان. 1943 - يىلدىن 1944 - يىلىنچە يەنئەن مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىدە ئوقۇغان. 1944 - يىلدىن 1945 - يىلىنچە 8 - ئارمىيە 129 - شى يەنئەن ئارقا سەپ باشقارمىسىنىڭ سىياسىي يارەمچىسى بولغان. 1945 - يىلدىن 1948 - يىلىنچە سەنشى، خېبەي، شەندۇڭ، خېنەن ھەربىي رايونى سىياسىي بۆلۈمى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، دابېيشەن 2 - شۆبە ھەربىي رايونى جىڭغۇ ناھىيىلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، جىڭدۇڭ ناھىيىلىك خىزمەت كومىتېتىنىڭ شۆجىسى، قوشۇمچە ناھىيىلىك چوڭ ئەترەتنىڭ سىياسىي كومىسسارى بولغان. 1948 - يىلدىن 1950 - يىلىنچە جۇڭيۈەن ھەربىي رايونى سىياسىي بۆ تەشكىلات بۆسى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، 2 - دالا ئارمىيىسى ئارقا سەپ بۆسى سىياسىي بۆ تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان. 1950 - يىلدىن 1960 - يىلىنچە، شىنەن ھەربىي رايونى ئارقا سەپ تەمىنات بۆسى سىياسىي بۆ تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ قوشۇمچە باشلىقى، ئازادلىق ئارمىيە 2 - سىياسىي كادىرلار مەكتىپى سىياسىي بۆ تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، قوشۇمچە كادىرلار بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، مەكتەپ سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، شىنەن ھەربىي رايونى سىياسىي بۆ ياشلار بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، چېڭدۇ ھەربىي رايونى سىياسىي بۆسى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى بولغان. (بۇ ئارىلىقتا: 1958 - يىلدىن 1959 - يىلىنچە ئازادلىق ئارمىيە سىياسىي شۆيۈەننىڭ پەلسەپە سىنىپىدا ئوقۇغان). 1960 - يىلدىن 1966 - يىلىنچە چېڭدۇ ھەربىي رايونى سىياسىي بۆسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان. 1966 - يىلدىن 1978 - يىلىنچە «مەدەنىيەت زور ئىنقلابى»دا زىيانكەشلىككە ئۇچراپ قاماپ قويۇلغان. 1978 - يىلدىن 1982 - يىلىنچە بېيجىڭ ھەربىي رايونى سىياسىي بۆسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان. 1982 - يىلدىن 1985 - يىلىنچە بېيجىڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىياسىي كومىسسارى بولغان. 1985 - يىلدىن 1987 - يىلىنچە بېيجىڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىياسىي كومىسسارى بولغان. 1987 - يىلدىن ئېتىبارەن ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆسىنىڭ مۇدىرى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ باش كاتىپى، مەركىزىي كومىتېت شۆجىچۈسىنىڭ شۆجىسى بولغان.

13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزاسى بولغان، 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 - ئومۇمىي يىغىنىدا مەركىزىي كومىتېت شۆجىچۈسىنىڭ شۆجىلىقىغا كۆپەيتىپ سايلانغان.

يولداش ژۇباڭگونىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

ژۇباڭگو، 1941 - يىلى 7 - ئايدا تۇغۇلغان، ئەنخۇي تۆلكىسىنىڭ فېيدۇڭدىن، 1964 - يىلى 4 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1967 - يىلى 9 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، چېڭخۇا داشۆ رادىئو ئېلېكترون ئىلمى فاكۇلتېتىنىڭ ئېلېكترون ۋاكۇئوم ئەسۋابلار كەسپىنى پۈتتۈرگەن، ئىنژېنېر. 1960 - يىلدىن 1967 - يىلىنچە چېڭخۇا داشۆ رادىئو ئېلېكترون ئىلمى فاكۇلتېتى ئېلېكترون ۋاكۇئوم ئەسۋابلار كەسپىدە ئوقۇغان. 1967 - يىلدىن 1976 - يىلىنچە شاگىرتى ئېلېكترون لامپا 3 - زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى، تېخنىكى، تېخنىكا بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى بولغان. 1976 - يىلدىن 1978 - يىلىنچە شاگىرتى ئېلېكترون لامپا 3 - زاۋۇتى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى، ئىنقلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇئاۋىن زاۋۇت باشلىقى، زاۋۇت باشلىقى بولغان. 1978 - يىلدىن 1979 - يىلىنچە شاگىرتى ئارمىيە ئىنژېنېرلىق ئىنستىتۇتى پارتكومىنىڭ سېكرېتارى، ئىنستىتۇت پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن سېكرېتارى، ئىنستىتۇت پارتكومىنىڭ مۇدىرى، مۇئاۋىن پارتكوم سېكرېتارى، ئارمىيە ئىنژېنېرلىق ئىنستىتۇتىنىڭ مۇدىرى، پارتكوم سېكرېتارى، ئارمىيە ئىنژېنېرلىق ئىنستىتۇتى ئىنقلابىي كومىتېتىنىڭ باشلىقى، ئارمىيە ئىنژېنېرلىق ئىنستىتۇتى پارتكومىنىڭ سېكرېتارى، ئارمىيە ئىنژېنېرلىق ئىنستىتۇتى ئىنقلابىي كومىتېتىنىڭ باشلىقى، ئارمىيە ئىنژېنېرلىق ئىنستىتۇتى پارتكومىنىڭ مۇدىرى، پارتكوم

(بېشى 3 - بەتتە)

يولداش شيې فېينىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

شيې فېي 1932 - يىل 11 - ئايدا تۇغۇلغان، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭ لۇفېڭ دېگەن يېرىدىن ، 1949 - يىلى 7 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1947 - يىل 11 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ سەۋىيىسىگە ئىگە. 1947 - يىلدىن 1955 - يىلغىچە گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭ لۇفېڭ ناھىيە خېتىەن بازىرى دېھقانلار ھەرىكىتى گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى، بازارلىق ھۆكۈمەتنىڭ جىداۋىيۈەنى، رايونلۇق پارتكومىنىڭ ئەزاسى، يەر ئىسلاھاتى خىزمەت ئەترىتىنىڭ باشلىقى، رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى، ناھىيىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىق بولغان. 1955 - يىلدىن 1960- يىلغىچە گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسى لۇفېڭ ناھىيىلىك پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، قوشۇمچە تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، مۇئاۋىن ھاكىمى، ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى بولغان (بۇ مەزگىلدە 1959- يىلدىن 1960 - يىلغىچە گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك پارتكوم پارتىيە مەكتىپىنىڭ ئوتتۇرا دەرىجىلىك سىنىپىدا ئوقۇغان) . 1960 - يىلدىن 1973 - يىلغىچە گۇاڭدۇڭ «شاگىۋ» ژۇرنىلىنىڭ تەھرىرى، ئوتتۇرا جەنۇب بيۇروسى سىياسەت تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ تەتقىقاتچىسى، گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك ئىنقىلابىي كومىتېت سىياسىي خىزمەت گۇرۇپپىسى سىياسىي خىزمەت ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان. 1973 - يىلدىن 1979 - يىلغىچە گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك پەن - ماارىپ سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئۆلكىلىك مەدەنىيەت - ماارىپ ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، «قىزىل بايراق» ژۇرنىلى ئىدارىسى ئوچ كىشىلىك رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى بولغان. 1979 - يىلدىن 1983 - يىلغىچە گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، قوشۇمچە ئىشخانا مۇدىرى بولغان. 1983 - يىلدىن 1986 - يىلغىچە ج ك پ گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ باش كاتىپى، ئۆلكىلىك پارتكوم پارتىيە مەكتىپىنىڭ مۇدىرى بولغان (بۇ مەزگىلدە 1983 - يىلدىن 1984- يىلغىچە مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى بىلىم ئاشۇرۇش بۆلۈمىدە سىياسىي ئىقتىساد كەسپىدە ئوقۇغان). 1986- يىلدىن 1988 - يىلغىچە گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، قوشۇمچە گۇاڭجۇ شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى بولغان. 1988 - يىلدىن 1991 - يىلغىچە گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. 1991 - يىلدىن ئېتىبارەن گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى بولغان.

ئۇ، پارتىيە 12 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ كاندىدات ئەزاسى، پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزاسى بولغان.

يولداش تەن شاۋۈبىنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

تەن شاۋۈبىن 1929 - يىل 7 - ئايدا تۇغۇلغان، سىچۈەن ئۆلكىسىنىڭ شىنجىن دېگەن يېرىدىن، 1955 - يىل 5 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1952 - يىل 9 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان. غەربىي شىمال سانائەت شۆيۈەنىنىڭ توقۇمچىلىق قۇرۇلۇش فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرگەن. 1948- يىلدىن 1952 - يىلغىچە چېڭدۇ مېشىيەن شۆيۈەنىنىڭ توقۇمچىلىق قۇرۇلۇش فاكولتېتى، غەربىي شىمال سانائەت شۆيۈەنىنىڭ توقۇمچىلىق قۇرۇلۇش فاكولتېتىدا ئوقۇغان. 1952 - يىلدىن 1958 - يىلغىچە تەنجىن دۆلەت ئىگىلىكىدىكى پاختا توقۇمچىلىق 3 - زاۋۇتىدا تېخنىك، تەنجىن توقۇمچىلىق سانائەت مەكتىپى ماشىنا توقۇمچىلىقى بۆلۈمىدە ئوقۇتقۇچى، مۇئاۋىن مۇدىر بولغان. 1958 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە خېبېي توقۇمچىلىق سانائەت شۆيۈەنى ئىلمىي باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان. 1966 - يىلدىن 1978 - يىلغىچە تەنجىن توقۇمچىلىق سانائەت شۆيۈەنى ئىلمىي باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، باشلىقى، شۆيۈەن پارتكومى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان. 1978 - يىلدىن 1981 - يىلغىچە تەنجىن توقۇمچىلىق سانائەت شۆيۈەنىنىڭ پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇدىرى بولغان (بۇ مەزگىلدە 1980 - يىلدىن 1981 - يىلغىچە مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ بىرىنچى بۆلۈمىدە ئوقۇغان). 1981 - يىلدىن 1982 - يىلغىچە تەنجىن شەھەرلىك مەدەنىيەت - ماارىپ كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇدىرى بولغان. 1982 - يىلدىن 1983 - يىلغىچە ج ك پ تەنجىن شەھەرلىك كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، قوشۇمچە باش كاتىپى بولغان. 1983 - يىلدىن 1988 - يىلغىچە تەنجىن شەھەرلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. 1988 - يىلدىن 1989 - يىلغىچە تەنجىن شەھەرلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، شەھەرلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى بولغان. 1989 - يىلدىن 1990 - يىلغىچە تەنجىن شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى، شەھەرلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى بولغان. 1990 - يىلدىن ئېتىبارەن تەنجىن شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى بولغان.

يولداش ۋېن جيا باۋنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

ۋېن جياباۋ 1942 - يىل 9 - ئايدا تۇغۇلغان، تەنجىن شەھرىنىڭ شىمالىي شەھەر ئەتراپى رايونىدىن، 1965 - يىل 4 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن، 1968 - يىل 2 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، بېيجىڭ گېئولوگىيە شۆيۈەنى گېئولوگىيىلىك قۇرۇلما كەسپى بويىچە ئىزدىنىش بۆلۈمىدە ئىشلىگەن. 1982- يىلدىن 1983 - يىلغىچە گەنسۇ ئۆلكىلىك گېئولوگىيە ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان. 1982 -يىلدىن 1983 - يىلغىچە گېئولوگىيە قېزىلما بايلىقلار مىنىسترلىكى سىياسەت، قائىدە- نىزام تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، پارتكومۇپپىسىنىڭ ئەزاسى بولغان. 1983- يىلدىن 1985 - يىلغىچە گېئولوگىيە مىنىسترلىكى كادىرلار مەكتىپىنىڭ مۇدىرى، پارتكوم ئەزاسى بولغان. 1985 - يىلدىن 1989 - يىلغىچە گېئولوگىيە مىنىسترلىكى پارتكوم ئورۇنباسارى، پارتكوم ئەزاسى بولغان. 1989 - يىلدىن 1990 - يىلغىچە گېئولوگىيە مىنىسترلىكى پارتكوم سېكرېتارى، پارتكوم ئەزاسى بولغان. 1990 - يىلدىن 1992 - يىلغىچە گېئولوگىيە مىنىسترلىكى پارتكوم سېكرېتارى، پارتكوم ئەزاسى، گېئولوگىيە مىنىسترلىكى ئىنقىلابىي كومىتېت رەئىسى بولغان.

يولداش رېن جيەنشىننىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

رېن جيەنشىن 1925 - يىل 8 - ئايدا تۇغۇلغان، سەنشىنىڭ شياڭفىن دېگەن يېرىدىن، 1948 - يىلى 6 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن ھەم خىزمەتكە قاتناشقان، بېيجىڭ داشۆسى سانائەت شۆيۈەنىنىڭ خىمىيە - قۇرۇلۇش فاكۇلتېتىدا ئوقۇغان، ئادۇۇكات، 1946 - يىلدىن 1948 - يىلغىچە بېيجىڭ داشۆسى سانائەت شۆيۈەنىنىڭ خىمىيە قۇرۇلۇش فاكولتېتىدا ئوقۇغان، 1948 - يىلدىن 1949 - يىلغىچە شىمالىي جۇڭگو خەلق ھۆكۈمىتى كاتىبات ئىشخانىسىنىڭ كاتىپى بولغان، 1949 - يىلدىن 1954 - يىلغىچە مەركىزىي سىياسىي قانۇن كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ كاتىپى، مەركىزىي قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ كاتىپى بولغان، 1954 - يىلدىن 1959 يىلغىچە گوۋۇيۈەن قانۇنچىلىق ئىدارىسىنىڭ كاتىپى بولغان. 1959 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە جۇڭگو خەلقئارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش كومىتېتىدا بۆلۈم باشلىقى، باشقارما باشلىقى بولغان، 1966 - يىلدىن 1971 - يىلغىچە «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» دا بىر چەتكە قايرىپ قويۇلغان، كېيىن «7 - ماي» كادىرلار مەكتىپىگە ئەمگەككە چۈشۈرۈلگەن. 1971- يىلدىن 1981 - يىلغىچە جۇڭگو خەلقئارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش كومىتېتىنىڭ قانۇن بۆلۈمىدە باشقارما باشلىقى، قانۇن بۆلۈمىنىڭ باشلىقى بولغان، 1981 - يىلدىن 1983 - يىلغىچە جۇڭگو خەلقئارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان. 1983- يىلدىن 1988 - يىلغىچە ئالي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى بولغان، 1988 - يىلدىن بۇيان ئالي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي سىياسىي قانۇن خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، قوشۇمچە باش كاتىپى، مەركىزىي سىياسىي قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، قوشۇمچە باش كاتىپى، مەركىزىي جەمئىيەت ئىشانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزىش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولۇپ ئىشلىگەن.

يولداش جاڭ جېننىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

جاڭ جېن 1914 - يىل 10 - ئايدا تۇغۇلغان، خۇنەن ئۆلكىسىنىڭ پېڭجياڭ دېگەن يېرىدىن، 1930 - يىل 4 - ئايدا ئىنتىپاقتا كىرگەن ۋە شۇ يىلى 7 - ئايدا پارتىيە ئەزالىقىغا ئۆزگەرتىلگەن، 1930- يىل 4 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، 1930 - يىلى 5 - ئايدا ھەربىي سەپكە قاتناشقان، ئازادلىق ئارمىيە نەنجىڭ ھەربىي شۆيۈەنىنىڭ ئورۇش فاكولتېتىنى پۈتتۈرگەن، ئالي تېخنىكۇم مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە، ھەربىي ئونۇڭان شاڭجياڭ، 1930 - يىلدىن 1934 - يىلغىچە قىزىل 5 - ئارمىيە 2 - زۇڭدۇيىنىڭ تەشۋىقاتچىسى، تۆمۇر تەشۋىقات دۇيىنىڭ باشلىقى، لىيەن سىياسىي كومىسسارى، شى سىلكىۋوسىنىڭ كاتىپى بولغان، 1934 - يىلدىن 1937 - يىلغىچە قىزىل 3 - جۇنتۇەن 4- شى 10 - تۇەنىدە خەۋەرلىشىش مۇدىرى، 3 - بېڭنىڭ بېڭجاڭى، 12 - تۇەننىڭ سەنمۇجاڭى، قىزىل 1 - جۇنتۇەن 4 - شىسىنىڭ سەنمۇسى بولغان، 1937 - يىلدىن 1945 - يىلغىچە تەيۈەننىڭ پېڭشۆبېك دېگەن يېرىدە پارتىيىنىڭ بىرلىك سەپ خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان، 8 - ئارمىيىنىڭ سەنشىدىكى ئىش بېجىرىش باشقارمىسىدا سەنمۇ، بۆلۈم باشلىقى، پېڭى 4 - ئارمىيە پارتىزانلار جىدۇيىنىڭ سەنمۇجاڭى، پېڭى 4 - ئارمىيە 6 - جىدۇيىنىڭ سەنمۇجاڭى، خېنەن ئۆلكىلىك پارتكوم ھەربىي ئىشلار بۆلۈمىنىڭ سەنمۇجاڭى، خېنەن- ئەنخۇي - جياڭسۇ چېگرا رايونلۇق ئامانلىق ساقلاش سلىكىۋوسىنىڭ سلىكىيۈەنى، 18 - جىتۇەنجۇن 4 - زۇڭدۇيىنىڭ سەنمۇجاڭى، پېڭى 4 - ئارمىيە 4- شىسىنىڭ سەنمۇجاڭى، قوشۇمچە 11 - لۇينىڭ لۇيجاڭى، 11 - لۇينىڭ لۇيجاڭى، قوشۇمچە خۇمەيبي لېنىيىسى غەربىي شۆبە رايونىنىڭ سلىكىيۈەنى بولغان، 1945 - يىلدىن 1948 - يىلغىچە ئوتتۇرا جۇڭگو دالا ئارمىيىسى 9 - زۇڭدۇيىنىڭ سلىكى، قوشۇمچە سىياسىي كومىسسارى، شەرقىي جۇڭگو دالا ئارمىيىسى 2 - زۇڭدۇيىنىڭ مۇئاۋىن سلىكى، غەربىي بېكتۇەننىڭ سەنمۇجاڭى، 3 - دالا ئارمىيىسىنىڭ مۇئاۋىن سەنمۇجاڭى، سەنمۇجاڭى بولغان، 1948 - يىلدىن 1952 - يىلغىچە شەرقىي جۇڭگو ھەربىي رايونىنىڭ سەنمۇجاڭى، قوشۇمچە 3 - دالا ئارمىيىسىنىڭ سەنمۇجاڭى بولغان، 1952 - يىلدىن 1957- يىلغىچە ئازادلىق ئارمىيە باش سەنمۇبۇسى ئۇرۇش قىلىش بۆسىنىڭ بۆجاڭى، پىدائىيلار ئارمىيىسى 24 - جۇننىڭ مۇۋەققەت جۇنجاڭى، قوشۇمچە سىياسىي كومىسسارى بولغان (بۇ مەزگىلدە 1954 - يىلدىن 1957- يىلغىچە ئازادلىق ئارمىيە نەنجىڭ ھەربىي شۆيۈەنىنىڭ ئۇرۇش فاكولتېتىدا ئوقۇغان)، 1957 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە ئازادلىق ئارمىيە نەنجىڭ ھەربىي شۆيۈەنىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇدىرى بولغان، 1966 - يىلدىن 1970 - يىلغىچە «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» دا ئوچۇقلانغان، كېيىن ۋۇخەن پولات - تۆمۈر شىركىتىگە ئەمگەككە چۈشۈرۈلگەن، 1970 - يىلدىن 1975 - يىلغىچە ۋۇخەن ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سلىكىيۈەنى گېجۇبا سۇ قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابىنىڭ سىياسىي كومىسسارى بولغان، 1975 - يىلدىن 1980 - يىلغىچە ئازادلىق ئارمىيە باش ئارقا سەپ تەمىنات بۆسىنىڭ مۇئاۋىن بۆجاڭى، بۆجاڭى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1980 - يىلدىن 1985 - يىلغىچە ئازادلىق ئارمىيىنىڭ مۇئاۋىن باش سەنمۇجاڭى بولغان، 1985 - يىلدىن 1990 - يىلغىچە دۆلەت مۇداپىئە داشۆسىنىڭ مۇدىرى بولغان، 1990 - يىلدىن باشلاپ دۆلەت مۇداپىئە داشۆسىنىڭ مۇدىرى، قوشۇمچە سىياسىي كومىسسارى، دۆلەت مۇداپىئە داشۆسىنىڭ پارتكوم شۇجىسى بولغان.

ئۇ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ كاندىدات ئەزاسى، 12- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت ئەزاسى بولغان، 1985 - يىلى پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك ۋەكىللەر يىغىنىدا مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا كۆپەيتىپ سايلانغان، 13 - قۇرۇلتايدا مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان.

كىرگەن، 1968 - يىل 2 - ئايدا خىزمەتكە قاتناشقان، بېيجىك گېئولوگىيە شۆبۈمنى گېئولوگىيىلىك قۇرۇلما كەسپى بويىچە ئاسپىرانتلىقنى پۈتتۈرگەن. ئىزدىنىر. 1960 - يىلدىن 1965 - يىلغىچە بېيجىك گېئولوگىيە شۆبۈمنى گېئولوگىيە كان مەھسۇلاتلىرى 1 - فاكۇلتېتنىڭ گېئولوگىيىلىك بۆلۈمىدە ۋە كان ئىزدەش كەسپىدە ئوقۇغان. 1965 - يىلدىن 1968 - يىلغىچە بېيجىك گېئولوگىيە شۆبۈمنى گېئولوگىيىلىك قۇرۇلما كەسپىدە ئاسپىرانتلىقتا ئوقۇغان. 1968 - يىلدىن 1978 - يىلغىچە گەنسۇ ئۆلكىلىك گېئولوگىيە ئىدارىسى گېئولوگىيە مېخانىكا ئەترىتىنىڭ تېخنىكى، سىياسىي خىزمەتچى، ئەترەت سىياسىي باشقارمىسىنىڭ مەسئۇلى بولغان. 1978 - يىلدىن 1979 - يىلغىچە گەنسۇ ئۆلكىلىك گېئولوگىيە ئىدارىسى گېئولوگىيە مېخانىكى ئەترىتى پارتكومى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مۇئاۋىن ئەترەت باشلىقى بولغان. 1979 - يىلدىن 1981 - يىلغىچە گەنسۇ ئۆلكىلىك گېئولوگىيە ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى بولغان. 1981-

يولداش ۋاڭ خەنبىننىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى

ۋاڭ خەنبىن 1925 - يىل 8 - ئايدا تۇغۇلغان، فۇجيەن ئۆلكىسىنىڭ خۇيئەن دېگەن يېرىدىن ، 1941 - يىل 2 - ئايدا پارتىيىگە كىرگەن ۋە خىزمەتكە قاتناشقان، غەربىي جەنۇب بىرلەشمە داشۆسىنىڭ تارىخ فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرگەن، ئالىي مەكتەپ مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە، 1941 - يىلدىن 1942 - يىلغىچە بىرمىنىڭ ياڭگۇاڭ جۇڭگو مۇھاجىرلىرى ئوتتۇرا مەكتىپىدە ئوقۇۋاتقاندا پارتىيىگە كىرگەن، ج ك پ ياڭگۇاڭ رايونلۇق كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، بېرما جۇڭگو مۇھاجىرلىرى ئۇرۇش مەزگىلىدىكى خىزمەت ئەترىتىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1942 - يىلدىن 1946 - يىلغىچە غەربىي جەنۇب بىرلەشمە داشۆسىنىڭ تارىخ فاكۇلتېتىدا ئوقۇغان.. «دېموكراتىك ياشلار» بىرىنچى ياچېيكسىنىڭ ئەزاسى، پارتىيىنىڭ يەر ئاستى بىرىنچى ياچېيكسىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1946- يىلدىن 1947 - يىلغىچە بېيپىڭ «پىڭمىڭ گېزىتى» ئىدارىسىدە تەھرىر بولغان، چىڭخۇا داشۆسى ، بېيپىڭ سفەن داشۆسى قاتارلىق مەكتەپلەردىكى پارتىيىنىڭ يەر ئاستى خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىشقا مەسئۇل بولغان، 1948 - يىلدىن 1949 - يىلغىچە پارتىيىنىڭ يەر ئاستى ئوقۇغۇچىلار كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئالىي مەكتەپلەر كومىتېتىنىڭ شۆجىسى بولغان، 1949 - يىلدىن 1958 - يىلغىچە كومىۋنستىك ياشلار ئىتتىپاقى بېيجىڭ شەھەرلىك كومىتېتى ئالىي مەكتەپلەر بۆلۈمىنىڭ باشلىقى، ج ك پ بېيجىڭ شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ سىياسىي كاتىپى، شەھەرلىك پارتكوم سىياسەت تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ گۇرۇپپا باشلىقى، باش كاتىپى، مۇئاۋىن مۇدىرى، شەھەرلىك پارتكوم 2 - ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، شەھەرلىك پارتكومنىڭ كاندىدات ئەزاسى بولغان، 1958 - يىلدىن 1966- يىلغىچە بېيجىڭ شەھەرلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى بولغان، 1966 - يىلدىن 1975 - يىلغىچە «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»دا زەربىگە ئۇچرىغان، كېيىن تۆۋەنگە ئەمگەككە چۈشۈرۈلگەن، 1975 - يىلدىن 1977 - يىلغىچە بېيجىڭ ھېتاللۇرگىيە ماشىنىسازلىق زاۋۇتى ئىنقىلابىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان، 1977 - يىلدىن 1979- يىلغىچە جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى سىياسەت تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ مەسئۇلى بولغان، 1979 - يىلدىن 1980 - يىلغىچە 5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، قوشۇمچە يىلغىچە 5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، قوشۇمچە باش كاتىپى، ئورگان پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، ئاساسىي قانۇنغا تۇزىتىش كىرگۈزۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، 5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى بولغان، 1983 - يىلدىن 1988 - يىلغىچە 6- نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ باش كاتىپى، ئورگان پارتكۇرۇپپىسىنىڭ شۆجىسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇنچىلىق خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، شياڭگاڭ پەۋقۇلئادده مەمۇرىي رايونى نېگىزلىك قانۇننى تۈزۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان، 1988 - يىلدىن ئېتىبارەن 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇنچىلىق خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، قوشۇمچە باش كاتىپى، ئورگان پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى، ئاساسىي قانۇنغا تۇزىتىش كىرگۈزۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى، 5 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى بولغان، 1988 - يىلدىن ئېتىبارەن 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇنچىلىق خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇنچىلىق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان. 1983- يىلدىن 1985- يىلغىچە گېئولوگىيە قېزىلما بايلىقلار مىنىسترلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى، پارتكۇرۇپپىسىنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى، قوشۇمچە سىياسىي بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى بولغان. 1985- يىلدىن 1986- يىلغىچە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى بولغان. 1986 - يىلدىن 1987- يىلغىچە مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى بولغان. 1987- يىلدىن ئېتىبارەن مەركىزىي كومىتېت شۆجىچۈسىنىڭ كاندىدات شۆجىسى، قۇشۇمچە مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى، مەركەزگە بۇاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمىتى كومىتېتىنىڭ شۆجىسى بولغان.

ئۇ، پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي كومىتېت شۆجىچۈسىنىڭ كاندىدات شۆجىسى بولغان.

(بېشى 1 - بەتتە)

گەۋدىلىنىشى، يېڭىلىق يارىتىدىغان ئىشلار يېڭىلىق ياراتقۇچىلارغا موھتاج، يېڭىلىق يارىتىدىغان ئىشلار يېڭىلىق ياراتقۇچىلارنى بارلىققا كەلتۈرىدۇ. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دولقۇنىدا ئىختىساسلىق كىشىلەر كۆپلەپ يېتىشىپ چىقىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىەندە چىك تۇرىدىغان، باتۇرلۇق بىلەن يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ يېڭىلىق يارىتىدىغان، شۇنداقلا ھەقىقىي تۆتۈپ ئەمەلىي ئىشلەيدىغان مۇنەۋۋەر ئوتتۇرا ياش، ياش كادىرلار ئۆزلۇكسىز تۇركۈم - تۇركۈملەپ مەيدانغا كەلدى. ئوتتۇرا ياش، ياش كادىرلارنى پائال يېتىشتۇرۇپ ۋە ئۆستۇرۇپ، كادىرلار قوشۇننىڭ ئىنقىلابىلاشتۇرۇش، ياشلاشتۇرۇش، بىلىم ئەھلىگە ۋە كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش پەيدىنپەي تۈزۈملىشىش ئىزىغا چۈشتى. يېڭى تارىخىي دەۋردە پارتىيەمىزدە بىر قەدەر پىشقان ماركسىزملىق سىياسىي لۇشىەن شەكىللەندى، شۇنداقلا بىر قەدەر مۇكەممەل ماركسىزملىق تەشكىلىي لۇشىەن شەكىللەندى، پارتىيە قۇرۇلۇشى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ياش كادىرلارنى تاللاش ۋە يېتىشتۇرۇش، سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ ئىز باسارلىرىنى يېتىشتۇرۇشنى جەزمەن مۇھىم ۋە تەخىرسىز ۋەزىپە قىلىپ ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇشى لازىم. زور بىر تۈركۈم ھەم ئەخلاقلىق ھەم قابىلىيەتلىك يېڭى كىشىلەر ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا چىقسا، پارتىيىمىز تېخىمۇ كۈچەيىپ، ئىشلىرىمىز تېخىمۇ گۈللەپ ياشنايدۇ.

پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقى - پارتىيىنىڭ ھاياتى. يېڭى تارىخىي ۋەزىپىنى ئىشقا ئاشۇرۇش يولىدىكى كۈرەش جەريانىدا پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلار پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ھەسسىلەپ قەدىرلىشى، پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىشى لازىم. دۆلىتىمىزنى باي، قۇدرەتلىك دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش - ئىتتىپاقلىق ئىشتىكى نىشانىمىز؛ مارکسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىەنى - بىزنىڭ ئىتتىپاقلىقىمىزنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي ئاساسىي؛ پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدا تۆزىتىش كىرگۈزۈلگەن ۋە ماقۇللانغان پارتىيە يېڭى نىزامنامىسى - ئىتتىپاقلىقىمىز- نىڭ مىزانى؛ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت ۋە ئۇنىڭ مەركىزىي رەھبەرلىك ئاپپاراتى - پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن-مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى يادروسى. دېموكراتىيە مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمى - پارتىيەمىزنىڭ تۈپ تەشكىلىي پرىنسىپى، پارتىيە ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ۋە كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. بىز 14 - قۇرۇلتايىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن دېموكراتىيە مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇشىمىز ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۇرۇشىمىز، پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە بىرلىكىنى قوغدىشىمىز لازىم. مەركەزلەشتۇرۇشمۇ، دېموكراتىيەمۇ، ئىنتىزاممۇ، ئەركىنلىكمۇ بولغان ھەم ئىرادە بىرلىكمۇ بولغان ھەم شەخسىلەرنىڭ كۆڭۈل ئازادىلىكمۇ بولغان جانلىق، تېتىك سىياسىي ۋەزىيىتىنى تىرىشىپ بارلىققا كەلتۈرۈشىمىز لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشتە ھەل قىلغۇچ ئەھمىيەتكە ئىگە. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار، بولۇپمۇ ئاساسىي رەھبىرىي كادىرلار ئىتتىپاقلىق ئۈچۈن، ئىتتىپاقلىق كۆز قارىشىنى پوختا تىكلىشى، باشلامچىلىق بىلەن پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇشى، ئىنتىزامغا قاتتىق رىئايە قىلىشى، ئومۇميلىقنى قوغداشى، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىشنىڭ نەمۇنىچىلىرىدىن بولۇشى لازىم.

پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرى بىردەك ئىتتىپاق لاشسا، پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى مۇستەھكەملىگىلى ۋە كۈچەيتكىلى بولىدۇ؛ پۈتۈن پارتىيە بىردەك ئىتتىپاقلاشسا، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى مۇستەھكەملىگىلى ۋە كۈچەيتكىلى بولىدۇ؛ پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى بىردەك ئىتتىپاقلاشسا، ئىشلىرىمىز غەلىبىسىزى ئىلگىرىلەيدۇ.

پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلار ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۈيۈشۈپ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش رۇش قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىپ، 14 - قۇرۇلتايىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان ئۇلۇغ ۋە شەرەپلىك ۋەزىپىلەرنى ئورۇندىشى يولىدا تىرىشىپ كۈرەش قىلايلى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - ئۆكتەبىر خەۋىرى)

ئېلان

ئۇرۇمچى شەھەر ياڭزىجياڭ يولى پەيچۇسوسدىن خەلق باغچا شىمالىي كوچا 12-نومۇر 7-بىنا 2-زال 3-ئۆيدە ئولتۇرۇشلۇق ئازاد غوپۇرغا بېرىلگەن يەتتە كىشىلىك نوپۇس دەپتەرنى يوقاتتىم، ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 2- - ℃ 9 بولىدۇ. شەھەرنىڭ جەنۇبىدا بەش بال شەرقىي جەنۇب شامىلى چىقىدۇ.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆报（维文）

1992 ـ يىل

ئۆكتەبر

22

پەيشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002/Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1— 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ تېخىمۇ زور غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرەيلى

ـ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 14ـقۇرۇلتىيىدا بېرىلگەن دوكلات

جياڭ زېمىن

(1992 ـ يىل 10 ـ ئاينىڭ 12 ـ كۈنى)

يولداشلار:

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 14ـقۇرۇلتىيى ئېلىمىزدە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى تېز ئېلىپ بېرىلۋاتقان بىگى ۋەزىيەتتە چاقىرىلدى! مەن ھازىر 13ـنۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتقا ۋەكالىتەن، قۇرۇلتايغا دوكلات بېرىمەن.

بۇ قېتىمقى قۇرۇلتاي زور تارىخىي ۋەزىپىنى زىممىسىگە ئالغان قۇرۇلتاي. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى بىزنىڭ بۇ قۇرۇلتىيىمىزغا ئۈمىد باغلىماقتا، دۇنيادىكى جۇڭگوغا كۆڭۈل بۆلىدىغان دوستلار بىزنىڭ بۇ قۇرۇلتىيىمىزغا نەزەر سالماقتا. ئىشىنىمىزكى، بارلىق ۋەكىللەرنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىسىدا، بۇ قېتىمقى قۇرۇلتاي چوقۇم ئىنتىپاقلىق قۇرۇلتىيى، غالىبىيەت قۇرۇلتىيى بولىدۇ.

11ـنۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3ـئۈمۈمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيىمىز ۋە خەلقىمىزنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، جاسارەت بىلەن ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، تىرىشىپ كۆرەش قىلىشى ئارقىسىدا، پۈتكۈل مەملىكەتنىڭ جۇشقۇن ھاياتىي كۈچى ئۇرغۇپ تاشتى، بىپايان جۇڭخۇا زېمىنىدا ئۇلۇغ تارىخىي ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى يەنمۇ ئازادلىققا ئېرىشتى. تىنچ- ئىنتىپاقلىق سىياسىي ۋەزىيىتى ئۇزلۇكسىز مۇستەھكەملەندى. 1 مىليارد 100 مىليون خەلقنىڭ قورساق توينۇزۇش ـ پۈتۈن كىيىنىش مەسىلىسى ئاساسەن ھەل بولدى، ئەمدى ھاللىق سەۋىيىگە قاراپ قەدەم تاشلىماقتا. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىمز يۇقىرى بىر پەللىگە كۆتۈرۈلدى، خەلق تۇرمۇشى يۇقىرى بىر پەللىگە كۆتۈرۈلدى، دۆلەتنىڭ ئومۇمىي كۈچى يۇقىرى بىر پەللىگە كۆتۈرۈلدى. جۇڭگونىڭ سوتسىيالىزم تۈزۈمى دۇنيا ۋەزىيىتىدە جىددىي ئۆزگىرىش بولغان ئەھۋالدا، قاتتىق سىناقتا بەرداشلىق بېرىپ، *قۇدرەتلىك ھاياتىي كۈچىنى نامايان قىلدى.*

يولداشلار، پارتىيىمىز رەھبەرلىكىدە قەدەم-باسقۇچ بويىچە، تەرتىپلىك ئېلىپ بېرىلدى. ئۇ سوتسىيالىستىك تۈزۈممىزنىڭ خاراكتېرىنى ئۆزگەرتىش ئەمەس، بەلكى سوتسىيالىستىك تۈزۈمنىڭ قويدى.

پارتىيىمىز چوڭ ـ چوڭ تارىخىي ھەق ـ ناھەقلىكلەرنى ئەستايىدىل ئېنىقلاپ چىقتى. بىر قاتار تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ناھەق، يالغان، خاتا ئەنزىلەرنى ئاقلاپ، پارتىيىنىڭ ئىنتىپاقلىقىنى كۈچەيتىشكە ۋە بارلىق ئىجابىي ئامىللارنى قوزغاشقا پايدىلىق تۇرلۇك سىياسەتلەرنى ئەمەلىيلەشتۈردى. 11 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6 ـ ئۈمۈمىي يىغىنى دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيانقى پارتىيە تارىخىغا دائىر بەزى مەسىلىلەر توغرىسىدا مەخسۇس قارار چىقىرىپ، «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»نى ۋە «پرولېتارىيات دىكتاتۇرىسى شارائىتىدا داۋاملىق ئىنقىلاب قىلىش» نەزەرىيىسىنى تۈپتىن ئىنكار قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، يولداش ماۋزېدۇڭنى ۋە ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئىنكار قىلمىدىغان خاتا پىكىر ئېقىمىغا قەتئىي تاقابىل تۇرۇپ، يولداش ماۋزېدۇڭنىڭ تارىخىي ئورنىنى قوغدىدى، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ يېتەكچى رولىنى مۇئەييەنلەشتۈردى. ئىچكى ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ۋە خەلقنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشنىڭ توغرا يولىنى ئېنىق بەلگىلىدى. پارتىيىنىڭ مۇشۇ مۇھىم قارارنى چىقىرىشتىكى جاسارىتى ۋە دانالىقى بارغانسېرى ئېنىق نامايان بولدى.

قالايمىقانچىلىقنى ئوڭشاش ئىشىنىڭ ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندىلىشى ئاساسىدا، 1982ـيىلى پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 12 ـ قۇرۇلتىيى چاقىرىلدى. شۇ قېتىمقى قۇرۇلتاي «ماركسىزمنىڭ ئومۇمىي ھەقىقىتىنى دۆلىتىمىزنىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئۆزىمىزنىڭ يولىدا مېڭىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش» ئىدىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى، ئىككى قەدەم بويىچە مېڭىپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا مىللىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئومۇمىي قىممىتىنى ئىككى قاتلاشنى ئىشقا ئاشۇرۇش نىشانىنى بەلگىلىدى. ئۇنىڭدىن كېيىن يەنە 3 ـ قەدەمدە كېلەر ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىغا بارغاندا سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت ستراتېگىيە ئوتتۇرىغا قويۇلدى. شۇنداق قىلىپ پارتىيىمىز پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى 21 ـ ئەسىرگە قەدەم تاشلاشقا يېتەكلەيدىغان بىر ئۇلۇغ تۇغنى كۆتۈرۈپ ماڭدى.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ـ بىگى دەۋرنىڭ ئەڭ روشەن

دۇنيا ۋەزىيىتىدە جىددىي ئۆزگىرىش بولغان ئەھۋالدا، قاتتىق سىناقتا بەرداشلىق بېرىپ، قۇدرەتلىك هاياتىي كۈچىنى نامايان قىلدى.

يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بۇ يىلنىڭ بېشىدا جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان مۇهىم سۆزى پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلارغا ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى هەر مىللەت خەلقىگە ئىنتايىن زور ئىلهام بەردى. كادىرلار ۋە ئامما ئىدىيىدە تېخىمۇ ئازاد بولۇپ، روهىنى تېخىمۇ ئۇرغۇتۇپ، يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە هەممەيلەن بىردەك ئىنتىپاقلىشىپ، هەممىلا يەرنى قايناتقان-تاشقىنلىقتا چوڭمۇرۇپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئۇلۇغۋار غايىنى ئىشقا ئاشۇرىدىغان سەلتەنەتلىك ئىستىقبالىنى يەنىمۇ ناماياں قىلدى.

13-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت نۆۋەتتىكى ۋەزىيەتنى ئەتراپلىق تەھلىل قىلىپ، بىردەك شۇنداق هېسابلىدىكى، هازىر ئىچكى شارائىتىمىز تەل، خەلقئارا مۇهىت بىزگە پايدىلىق، بىز مۇساپىقىنمۇ دۇچ كەلمەكتىمىز، ياخشى ئىمكانىيەتكىمۇ بەكرەك ئىگە بولىماقتىمىز، دېمەك بۇ تەرەققىياتنى تېزلىتىشىمىز ئۈچۈن ئوبدان پەيتتۇر. بۇ قېتىمقى قۇرۇلتايىنىڭ ۋەزىپىسى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3-ئۇمۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى 14 يىلدا هاسىل قىلىنغان ئەمەلىي تەجرىبىلەرنى ئىستايىدىل يەكۈنلەپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشنى بەلگىلەپ، پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلارنى ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى هەر مىللەت خەلقىنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئىدىيىدە يەنىمۇ ئازاد بولۇپ، پايدىلىق پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىسلاهات، ئېچىۋېتىشنىڭ ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ قەدەمنى تېزلىتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالزم ئىشلىرىنىڭ تېخىمۇ زور غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت.

1. 14 يىللىق ئۇلۇغ ئەھمىيەتتىن ئاساسىي خۇلاسە

14 يىلدىن بۇيان، بىزنىڭ شۇغوللانغان ئىشىمىز پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، ئىسلاهات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇشتىن ئىبارەت بولدى. بۇ ئۆزىنىڭ تۇرتكىسى بىلەن بولغان ئىجتىمائىي ئۆزگىرىشنىڭ كەڭلىكى ۋە چوڭقۇرلۇقى جەھەتتىن ئالغاندا، بىر يېڭى ئىنقىلابنىڭ باشلانغانلىقى بولۇپ هېسابلىنىدۇ. ئۇنىڭ ماهىيىتى ۋە نىشانى ئېلىمىزدىكى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى بوغۇپ قويۇۋاتقان ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى تۆپتىن ئۆزگەرتىپ، جۇشقۇنلۇق ۋە هاياتىي كۈچكە تولغان سوتسىيالىستىك يېڭى ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى بەرپا قىلىپ، شۇنىڭ بىلەن تەڭ سىياسىي تۈزۈلمىنى ۋە باشقا ساهەلەرنىڭ تۈزۈلمىلىرىنى شۇنىڭغا يارىشا ئىسلاھ قىلىپ، جۇڭگودا سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت.

پارتىيىمىز تارىخىدا، مەركىزىي كومىتېتنىڭ يولداش ماۋزېدۇڭ يادرولۇقىدىكى بىرىنچى ئەۋلاد رەهبەرلىك كوللېكتىپى پۈتۈن پارتىيىگە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى هەر مىللەت خەلقىگە رەهبەرلىك قىلىپ، ئۇزاق مۇددەتلىك كۈرەش ئارقىلىق، يېڭى دېموكراتىك ئىنقىلابنىڭ غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈپ، يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ تۆپ سوتسىيالزم تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، يۇز نەچچە يىلدىن بۇيان چەت ئەللەرنىڭ تاجاۋۇزى ۋە خارلىشىغا ئۇچراپ كەلگەن پىرىم مۇستەملىكە، پىرىم فېئودالىلىق كونا جۇڭگونى خەلق ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجا بولىدىغان، مۇستەقىل سوتسىيالىستىك يېڭى جۇڭگوغا ئايلاندۇردى. جۇڭگو تارىخىدىن بۇيانقى ئەڭ ئۇلۇغۋار بۇ ئىنقىلاب جۇڭگو تارىخىنىڭ يېڭى دەۋرىنى ياراتتى. مەركىزىي كومىتېتنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭ يادرولۇقىدىكى ئىككىنچى ئەۋلاد رەهبەرلىك كوللېكتىپى پۈتۈن پارتىيىگە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى هەر مىللەت خەلقىگە رەهبەرلىك قىلىپ باشلىغان يەنە بىر قېتىملىق ئۇلۇغ ئىنقىلاب ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، ئۇزاق مۇددەتلىك كۈرەش ئارقىلىق، جۇڭگونى تەرەققىي تاپمىغان سوتسىيالىستىك دۆلەتتىن زامانىۋىلاشقان باي- قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك سوتسىيالىستىك دۆلەتكە ئايلاندۇرۇپ، سوتسىيالزمنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى جۇڭگودا تولۇق نامايان قىلىدىغان ئىنقىلاب بولدى.بۇ يېڭى ئىنقىلاب ئىلگىرىكى ئىنقىلابتا قولغا كەلتۈرۈلگەن مۇۋەپپەقىيەت ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشتا قولغا كەلتۈرۈلگەن غايەت زور نەتىجىلەر ئاساسىدا ئېلىپ بېرىلدى. پارتىيىمىز سوتسىيالىستىك خاراكتېرىنى ئۆزگەرتىش ئەمەس، بەلكى سوتسىيالىستىك تۈزۈمىنىڭ تۈزۈلمىنى ئۆزى مۇكەممەللەشتۈرۈشى ۋە راۋاج تاپقۇزۇشىدىن ئىبارەت. ئۇ ئەسلىدىكى ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى ئۇ يەر - بۇ يەردىن تۈزەشتۈرۈپ ئويۇشمۇ ئەمەس، بەلكى ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى تۆپتىن ئۆزگەرتىشتىن ئىبارەت. ئۆزىگە خاس تارىخىي مەنبەسى بولغان ئەسلىدىكى ئىقتىسادىي تۈزۈلمە مۇهىم ۋە ئېجابىي رول ئوينىغانىدى، لېكىن ئۇ شارائىتنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپىگە بارغانسېرى ئۇيغۇن كەلمەيدىغان بولۇپ قالدى، 14 يىلدىن بۇيانقى ئىسلاهات ئېلىپ كەلگەن ئەڭ چوڭقۇر ئۆزگىرىش شۇ بولدىكى، ئىدىيە جەهەتتىكى ۋە تۈزۈلمە جەهەتتىكى نۇرغۇن بويۇنتۇرۇقلار چۆرۈپ تاشلاندى، خەلق ئىممىسىنىڭ ئاكتىپلىقى قوزغىتىلدى، 1 مىليارد 100 مىليون ئاهالىگە ئىگە جۇڭگو هاياتىي كۈچكە تولغان سوتسىيالزمنى بەرپا قىلماقتا.

پارتىيىنىڭ بۇ قېتىمقى مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيىدا، پارتىيىنىڭ 14 يىلدىن بۇيانقى خەلقە رەهبەرلىك قىلىپ ئېلىپ بارغان ئۇلۇغ ئەمەلىيىتىنى تارىخىي يوسۇندا ئەسلەپ ئۆتۈش، پارتىيىنىڭ ئەمەلىيەت جەريانىدا ۋۇجۇدقا كەلتۈرگەن ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشىيەنى ۋە بىر قاتار ستراتېگىيىلىك تەدبىرلىرىنى ئىستايىدىل خۇلاسلاش ئىنتايىن زۆرۈر. بۇ پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئىدىيىسىنى يەنىمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى ۋە ئاساسىي لۇشىيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالزمدىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى داۋاملىق ئالغا سلجىتىشتا مۇهىم رېئال ئەهمىيەتكە ئىگە. ئۇزاق كەلگۈسى ئەهمىيەتكە ئىگە.

هەممىزنىڭ ئېسىدىكى، «تۆت كىشىلىك گۇرۇھ»نى تارمار قىلىشنىڭ غەلىبىسى پارتىيە ۋە دۆلەتنى خەۋپتىن قۇتقۇزۇپ قالدى، بىراق «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى»نىڭ سىياسىي، ئىدىيە، تەشكىلىي ۋە ئىقتىسادىي جەهەتتە قالدۇرغان مالىمانچىلىقى ئىنتايىن ئېغىر بولدى. ئۇ چاغدا قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇپ، ۋەزىيەت يارىتىش بەكمۇ ئەس ئىدى. 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 1978-يىلى چاقىرىلغان 3-ئۇمۇمىي يىغىنى ۋە مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئۇمۇمىي يىغىن ۋۇجۇدقا كەلتۈرگەن يولداش دېڭ شياۋپىڭ يادرولۇقىدىكى رەهبەرلىك كوللېكتىپى زىممىسگە ئېلىپ، ئۇلۇغ تارىخىي بۇرۇلۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئىلمىز سوتسىيالزم ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىدا يېڭى دەۋر يارىتتى.

پارتىيىمىز 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3-ئۇمۇمىي يىغىنىدا، سوتسىيالىستىك جەمئىيەتكە باب كەلمەيدىغان «سىنىپىي كۈرەشنى تۇتقا قىلىش»تىن ئىبارەت «سول»چىل خاتا قاراشنى قەتئىي چۆرۈپ تاشلاپ، پارتىيە ۋە دۆلەت خىزمىتىنىڭ مەركىزىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۆتكىدى. مانا بۇ قالايمىقانچىلىقنى سىياسىي لۇشىيەن جەهەتتىن ئوڭشاش بولدى. خىزمەتنىڭ مەركىزىنى يۆتكەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىسلاهات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ تەدبىر ئوتتۇرىغا قويۇلدى ھەمدە قالايمىقانچىلىقنى ئوڭشاش جەريانىدا ئوتتۇرىغا چىققان خاتا پىكىر ئېقىمى كۆزدە تۇتۇلۇپ، سوتسىيالزم يولدا چىڭ تۇرۇش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتىن ئىبارەت دېكتاتۇرىسىدا چىڭ تۇرۇش، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەهبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرۇش كەبى، دەپ روشەن بايراق بىلەن تەكتىلەندى. «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» ئىدىيىسى شەكىللىنىشكە باشلاپ، پارتىيىنىڭ يېڭى دەۋردىكى ئاساسىي لۇشىيەنى ئۈچۈن ئاساس سېلىندى.

پارتىيىمىز توغرا ئىدىيىۋى لۇشىيەن بىلەن توغرا سىياسىي لۇشىيەننىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا توغرا تەشكىلىي لۇشىيەن بىلەن كاپالەتلىك قىلىش كېرەك، دەپ تەكتىلەپ كەلدى. تارىخىي بۇرۇلۇشنىڭ يېڭى تەلىپىگە ئاساسەن، پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى، هەر دەرىجىلىك رەهبەرلىك بەنزىللىرىنى پەيدىنپەي تەڭشىدى ۋە تولۇقلىدى، كادىرلار قوشۇننىي ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، ياشارتىش، بىلىم ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش، كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش فاڭجېننى ئوتتۇرىغا قويدى، كادىرلارنىڭ رەهبەرلىك ۋەزىپىسى جەهەتتە ئەمەلىيەتتە ساقلىنىۋاتقان باقۇۋەندىلىكنى بىكار قىلىپ، پىشقەدەم كادىرلار بىلەن يېڭى كادىرلارنىڭ هەمكارلىشىشى ۋە ئورۇن ئالمىشىشىنى يولغا

ئىسلاهات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش - يېڭى دەۋرنىڭ ئەڭ روشەن ئالاهىدىلىكى. ئىسلاهات، ئېچىۋېتىش ئىشى 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئۇمۇمىي يىغىنىدىن باشلىنىپ،12 - قۇرۇلتايىدىن كېيىن ئۇمۇمىيۈزلۈك قانات يېيىپ كەتتى. ئۇ يېزا ئىسلاهاتىدىن شەهەر ئىسلاهاتىغچە، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاهاتىدىن هەر قايسى ساهەلەرنىڭ تۈزۈلمە ئىسلاهاتىغچە، ئىچكى جەهەتتە ئىگىلىكنى جانلاندۇرۇشتىن ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشقىچە بولغان غايەت هەيۋەتلىك تارىخىي جەريانىنى بېسىپ ئۆتتى.

ئىسلاهاتنى يېزىدىن باشلاش - جۇڭگونىڭ ئەھۋالىغا ئۇيغۇن ستراتېگىيىلىك تەدبىر. ئائىلىلەر بويىچە مەھسۇلاتقا باغلاپ هۆددىگە ئېلىش - جۇڭگو دېهقانلىرى يارالقان ئۇلۇغ ئىجادىيەت. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئاممىنىڭ ئارزۇسىغا هۆرمەت قىلىپ، بۇ ئىش ئۈستىدە ئېلىپ بېرىلغان سىناقنى پائال قوللاپ، ئۇنى بىر قانچە يىل ئىچىدە پۈتۈن مەملىكەت بويىچە ئومۇملاشتۇردى. خەلق گۇڭشېسىنى بىكار قىلىپ، يەرگە بولغان خۇسۇسىي مۇلۇكچىلىك يولىنمۇ ماڭماي، بەلكى ئائىلىلەر بويىچە مەھسۇلاتقا باغلاپ هۆددىگە ئېلىش ئاساس قىلىنغان، بىر تۇتاش باشقۇرۇش بىلەن تارقاق باشقۇرۇش بىرلەشتۈرۈلگەن قوش قاتلاملىق ئىگىلىكنى يولغا قويۇپ، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك يېزا تۈزۈلمىسىدىكى مۇهىم مەسىلىنى ھەل قىلدى. 800 مىليون دېهقانىنى يەر باشقۇرۇش جەهەتتە ئۆز ئالدىغا ئىش كۆرۈش هوقۇقىغا ئىگە قىلدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى بىر تۇتاش سېتىۋېلىش - ۋەزىپە بەلگىلەپ سېتىۋېلىش چارىسىنى ئاساسەن ئەمەلدىن قالدۇردى، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ تولىسىنىڭ باھاسىنى قويۇۋەتتى، بۇنىڭ بىلەن يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئۆزاقتىن بۇيان بىر ئىزدا توختاپ قالغان قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇشى ئۈچۈن ئىمكانىيەت يارىتىلدى، يېزا ئىقتىسادى مەخسۇسلىشىش، تاۋارلىشىش ۋە ئىجتىمائىيلىشىشقا قاراپ تېز راۋاجلاندى. شەهەر - يېزىلاردىكى خەلق كۆرۈنەرلىك ئەمەلىي نەپكە ئىگە بولدى، بۇ هال پۈتكۈل ئىسلاهات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا تۈرتكە بولدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ بىردىنلا مەيدانغا كېلىشى جۇڭگو دېهقانلىرى يارالقان يەنە بىر ئۇلۇغ ئىجادىيەت بولدى. بۇ ئىجادىيەت يېزىلاردىكى ئارتۇق ئەمگەك كۈچلىرىنى يەردىن يۆتكەش، يېزىلارنى بېيىتىش ۋە پەيدىنپەي زامانىۋىلاشتۇرۇش، سانائەتنىڭ ئۇلۇغ ئىگىلىكىنىڭ ئىسلاهاتى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن يېڭى يول ئېچىپ بەردى.

ئىسلاهات يېزىدىن شەهەرگە قاراپ تەرەققىي قىلغان يېڭى ۋەزىيەتكە يارىشا، 12 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئۇمۇمىي يىغىنى تۈزۈلمە ئىسلاهاتى توغرىسىدا قارار ماقۇللىدى. بۇ قارارداً، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك ئىگىلىكى ئۇمۇمىي مۇلۇكچىلىك ئاساسىدىكى پىلانلىق تاۋار ئىگىلىكىدۇر، دەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى، پىلانلىق ئىگىلىك بىلەن تاۋار ئىگىلىكىنى قارىمۇ قارشى قىلىپ قويىدىغان ئەنئەنىۋى كۆز قاراش بۇزۇلۇپ تاشلاندى، ماركسىزملىق سىياسىي ئىقتىسادىنىڭ يېڭى تەرەققىياتى بولغان بۇ قارار ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاهاتىنى ئۇمۇمىيۈزلۈك ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن يېڭى يېتەكچى نەزەرىيە يارىتىپ بەردى. شۇنىڭدىن كېيىن، پارتىيە پەن - تېخنىكا تۈزۈلمىسى ۋە مائارىپ تۈزۈلمىسى ئۈستىدە ئىسلاهات ئېلىپ بېرىشنى ئارقا-ئارقىدىن قارار قىلدى ھەمدە سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاهاتىنىڭ نىشانى ۋە ۋەزىپىلىرىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ ئوتتۇرىغا قويدى.

شېنجېن، جۇخەي، شەنتۇ، شيامېندىن ئىبارەت تۆت ئالاهىدە ئىقتىسادىي رايون قۇرۇشى- ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتىكى مۇهىم تەدبىر بولدى، چەت ئەللەرنىڭ مەبلىغى، تېخنىكىسى، باشقۇرۇش تەجرىبىسىدىن پايدىلىنىپ سوتسىيالىستىك ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش يولىدىكى بۈيۈمېگى سىناق ناهايىتى زور مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى. ئەمەلىيەت ئالاهىدە ئىقتىسادىي رايونىنىڭ كاپىتالىزم ئەمەس سوتسىيالزم ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. ئالاهىدە ئىقتىسادىي رايونلار قۇرۇلغاندىن كېيىن، يەنە دېڭىز بويىدىكى ئون نەچچە شەهەرنى ئارقا - ئارقىدىن سىرتقا ئېچىۋېتىلدى، چاڭجىياڭ دېلتىسى، جۇجياڭ دېلتىسى، شەرقىي جەنۇب فۇجيەن رايونى، بوخەي ئەتراپى رايونىدا ئوچۇق ئىقتىسادىي رايونلارنى بەرپا قىلدۇق، خەينەن ئۆلكىسىنى قۇرۇشنى ۋە ئۇنىڭ ئالاهىدە ئىقتىسادىي رايون قىلىشنى تەستىقلىدۇق.ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسىنىڭ ئۇزۇلۇكسىز كېڭىيىشى، 200 مىليون ئاهالىگە ئىگە دېڭىز بويى ئوبنىسىنىڭ تېز ئىقتىسادىي قىلىشى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشىغا ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا تۈرتكە بولدى.

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

(بېشى 1 - بەتتە)

ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشى كۆچلۈك ئىدىيىۋى ۋە سىياسىي كاپالەتنىڭ بولۇشىغا موھتاج. پارتىيە «ئىككى قول بىلەن تۇتۇش»قا دائىر بىر قاتار ستراتېگىيىلىك فاكتورلارنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، بىر قولدا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشىنى، بىر قولدا جىنايەتچىلەرگە زەربە بېرىشنى تۇتۇشنى؛ بىر قولدا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى، بىر قولدا دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىقنى تۇتۇشنى؛ بىر قولدا ماددىي مەدەنىيەتنى، بىر قولدا مەنىۋى مەدەنىيەتنى تۇتۇشنى تەكىتلىدى. 12 -نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى مەخسۇس قارار چىقىرىپ، بىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىمىز سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئالغا سۈرىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئومۇمىيۈزلۈك ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشنى، ۋە ئىشكىنى سەرتقا ئېچىۋېتىشنى ئىلگىرى سۈرىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇش بولۇشى كېرەك، دەپ ئوتتۇرىغا قويىدى. پارتىيە يەنە پۈتكۈل سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەريانىدا بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قارشى تۇرۇش بويىچە تەربىيە ۋە كۈرەش ئېلىپ بېرىش كېرەك، دەپ تەكىتلىدى.

1987 - يىلى پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 13 - قۇرۇلتىيى چاقىرىلدى. بۇ قۇرۇلتاينىڭ ئاساسىي تارىخىي تۆھپىسى شۇ بولدىكى، قۇرۇلتاي ئېلىمىز سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچى توغرىسىدىكى نەزەرىيىنى بىر قەدەر سىستېمىلىق بايان قىلدى، پارتىيىنىڭ «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دىن ئىبارەت ئاساسىي لۇشيەننىي ئېنىق يېغىنچاقلىدى ۋە ئەتراپلىق شەرھىلىدى. قۇرۇلتاي 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇشى يولىنى تېپىشقا باشلىغانلىقىمىزنىڭ ئۇلۇغ ئەھمىيىتىگە يۈكسەك باھا بەردى، بۇ مارکسىزمنى جۇڭگونىڭ ئەمەلىيتى بىلەن بىرلەشتۈرۈش جەريانىدا، جۇڭگو يېڭى دېموكراتىك ئىنقىلابىنىڭ يولى تېپىلىپ، بىرنەچچە قېتىملىق تارىخىي سەكرەش ئىشقا ئاشۇرۇلغاندىن كېيىن بارلىققا كەلتۈرۈلگەن ئىككىنچى قېتىملىق تارىخىي سەكرەشتۇر، دەپ تەكىتلەپ كۆرسەتتى.

13 - قۇرۇلتايدىن بۇيانقى بەش يىل بىز جۇڭگوچە سوتسىيالىزم يولىنى بويلاپ داۋاملىق ئىلگىرىلىگەن بەش يىل بولدى. پارتىيىمىز خەلقنىڭ ۋە ئېچىكى جەھەتتىكى مۇرەككەپ ۋە قىيىن ئەھۋال ئاستىدا، مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە پېتەكلەپ، تۈرلۈك قېينىچىلىقلارنى يېڭىپ، جەمئىيەت مۇقىم، سىياسەت مۇقىم بولغان ۋە ئىقتىساد راۋاجلانغان ۋەزىيەتنى بارلىققا كەلتۈردى. ئىگىلىكىمىز 1984 - يىلدىن 1988 - يىلغىچە تېز ئەرەقتە مىسلى سەكرەش دەۋرىنى بېسىپ ئۆتتى، بىزنىڭ ئىگىلىكى بىلەن سانائىتى، يېزا بىلەن شەھەر، ئىسلاھات بىلەن ئەرەقتىيات بىر - بىرىگە تۈرتكە بولىدىغان جانلىق ۋەزىيەت ناياپان بولۇپ، پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكى بىر يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئالغا ئىلگىرىلەش داۋامىدا بەزى مەسىلىلەرمۇ كۆرۈلدى، ئاساسلىقى، مال باھاسىدا داۋالغۇش چوڭراق بولدى، تەكرار قۇرۇلۇش قىلىش ئەھۋالى ئېغىرراق بولدى. پارتىيە ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنى تېخىمۇ ئوبدان يۈكسەلدۈرۈشكە پايدىلىق ئىمكانىيەت يارىتىش ئۈچۈن، بىر مەزگىل ۋاقىت چىقىرىپ، ئىقتىسادىي مۇھىتنى تۈزەش، ئىقتىسادىي تەرتىپنى ياخشىلاشنى قارار قىلدى. 1989 - يىلى ئەتىياز بىلەن ياز ئارىلىقىدا، بىر سىياسىي ۋەقە يۈز بەردى، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت خەلقە تايىنىپ، مالىمانچىلىقلىق روشەن بايراق بىلەن قارشى تۇرۇپ، بېيجىڭدا يۈز بەرگەن ئەكسىلئىنقىلابىي توپىلاڭنى تىنچىتىپ، سوتسىيالىستىك دۆلەت ھاكىمىيىتىنى، خەلقنىڭ تۈپ مەنپەئىتىنى قوغداپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشىنىڭ ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ داۋاملىق ئالغا ئىلگىرىلىشىگە كاپالەتلىك قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەركىزىي كومىتېت پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە 13 - قۇرۇلتاينىڭ قارارى توغرا، مۇشۇ سىياسىي ۋەقەنىڭ يۈز بەرگەنلىكى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۇلارغا تەۋرىنىشكە ھەرگىز بولمايدۇ، دەپ ئېنىق جاكارلىدى. 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 4 - ئومۇمىي يىغىنى مەركىزىي كومىتېتنىڭ يېڭى رەھبەرلىك كوللېكتىپىنى سايلاپ چىقتى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە ئومۇمىيۈزلۈك ئېچىۋېتىش قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى داۋاملىق ئۆز ۋە باشقا بەزى دۆلەتلەر ئىنقىلابنىڭ غەلبە قىلغانلىقى پرولېتارىياتنىڭ خەلقە رەھبەرلىك قىلىپ ھاكىمىيەتنى تارتىۋېلىش ئىشىنى ۋۇجۇدقا چىقىرالايدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. سوتسىيالزمنى قانداق قۇرۇشقا كەلسەك، بۇ جەھەتتىمۇ غايەت زور مۇۋەپپەقىيەت ۋە قىممەتلىك تەجرىبە يارىتىلدى، لېكىن يەنىمۇ ئېنىقلاندا، بۇ جەھەتتە يەنە ئوبدان ئىزدىنىشكە توغرا كېلىدۇ. يېقىنقى نەچچە يىل مابەينىدە خەلقئارادا يۈز بەرگەن جىددىي ئۆزگىرىشلەر كىشىلەرنى بۇ مەسىلە ئۈستىدە تېخىمۇ چوڭقۇر ئويغا سالدى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى مۇستەقىل، ئۆزىگە خاس تەپەككۇر بىلەن ئىزدىنىپ كەلدى، ئەمەلىيەتتىن چەتلەپ كېتىشكە، باسقۇچتىن ھالقىپ ئۆتۈشكە بولمايدۇ، دەپ تەكىتلەندى.

سوتسىيالزمنىڭ تۈپ ۋەزىپىسى مەسلىسىدە، سوتسىيالزمنىڭ ماھىيىتى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش، ئېكسپلاتاتسىيىنى يوقىتىش، ئىككى قۇتۇپقا بۆلۈنۈشنى تۈگىتىش، ئاخىردا ئورتاق بېيىشقا يېتىشتىن ئىبارەت، دەپ كۆرسىتىلدى. ھازىرقى باسقۇچتا جەمئىيىتىمىزدىكى ئاساسىي زىددىيەت - خەلقنىڭ كۈندىن - كۈنگە ئېشىپ بېرىۋاتقان ماددىي - مەدەنىۋى ئېھتىياجى بىلەن قالاق ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ، جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئەرەقىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك، دەپ تەكىتلەندى. ھەر قايسى تەرەپلەردىكى خىزمەتلەردىكى ھەق-ناھەقتە ۋە پايدا-زىيانغا ھۆكۈم قىلىشتا، ئىككى-تەكىتدىن ئالغاندا، ئۇنىڭ سوتسىيالىستىك جەمئىيەتتىكى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىق ياكى پايدىسىز ئىكەنلىكىنى، سوتسىيالىستىك دۆلەتنىڭ ئومۇمىي كۈچىنى ئاشۇرۇشقا پايدىلىق ياكى پايدىسىز ئىكەنلىكىنى، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق ياكى پايدىسىز ئىكەنلىكىنى ئۆلچەم قىلىش كېرەك. پەن-تېخنىكا - بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا پەن-تېخنىكا تەرەققىياتىغا ۋە ئەمگەكچىلەرنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە تايىنىش كېرەك.

سوتسىيالزم تەرەققىياتىنىڭ ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى مەسلىسىدە، ئىسلاھاتمۇ بىر ئىنقىلاب، ئىسلاھاتمۇ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىدۇ، ئىسلاھات - جۇڭگونى زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ مۇقەررەر يولى، قاتمالىق ۋە تۈرغۇنلۇقنىڭ ئىستىقبالى يوق، دەپ تەكىتلەندى. ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ نىشانى ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكنى ۋەھكەككە قارىتا تەقسىم قىلىشنى ئاساسىي كەۋدە

تەيۋەنلەردە ئەسلىدىكى كاپىتالىستىك تۈزۈم ئۆزگەرتىلمەي ساقلاپ قېلىنىدۇ، مۇشۇ پرىنسىپ بويىچە، ۋەتەننى تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى ئالغا سۈرۈلدى.

جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يەنە باشقىمۇ نۇرغۇن مەزمۇنلىرى بار، ئۇلارنى يېڭى ئەھۋالنى تەتقىق قىلىش، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش جەريانىدا، ئەمەلىيەتنىڭ سىنىقى داۋامىدا داۋاملىق بېيىتىشقا، مۇكەممەللەشتۈرۈشكە ۋە تاكامۇللاشتۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ.

پارتىيىمىز جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، سوتسىيالزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى ئاساسىي لۇشيەننى ۋۇجۇدقا كەلتۈردى، ئۇ مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يېتەكلەپ ۋە ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇپ، ئۆز كۈچىمىزگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، جاپالىق ئىشلەپ، ئىگىلىك يارىتىپ، مەملىكىتىمىزنى زامانىۋىلاشقان باي-قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك سوتسىيالىستىك مەملىكەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن كۆرەش قىلىشتىن ئىبارەت. «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا» مۇشۇ لۇشيەننىڭ قىسقىچە ئومۇملاشتۇرۇلۇشىدۇر. پارتىيىمىز مۇشۇ لۇشيەنگە يارىشا، يەنە ئىقتىسادىي ساھە، سىياسىي ساھە، پەن-تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت ساھەسى، ھەربىي ئىشلار، دىپلوماتىيە ساھەلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەر قايسى ساھەلەرنىڭ بىر يۈرۈش فاكتجىن، سىياسەتلىرىنى ۋۇجۇدقا كەلتۈردى. بۇ لۇشيەن ۋە مۇشۇ فاكتجىن - سىياسەتلەرنىمۇ ئەمەلىيەت داۋامىدا داۋاملىق بېيىتىشقا، مۇكەممەللەشتۈرۈشكە ۋە تاكامۇللاشتۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ.

جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەرىيىسى تىنچلىق بىلەن تەرەققىيات دەۋرىمىزدىكى ئاساسىي تېما بولۇپ قالغان تارىخىي شارائىتتا، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىيىتى جەريانىدا، ئېلىمىز سوتسىيالزمنىڭ غەلبىسى ۋە ئۇڭۇشسىزلىقىغا دائىر تارىخىي تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش ھەمدە باشقا دۆلەتلەردىكى سوتسىيالزمنىڭ گۈللىنىشى ۋە خاراپلىشىپ كېتىشىگە، ۋۇجۇدقا چىقىشى ۋە مەغلۇب بولۇشىغا دائىر تارىخىي تەجرىبىلەرنى ئەينەك قىلىش ئاساسىدا پەيدىنپەي ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى ۋە راۋاجلاندۇرۇلدى. ئۇ ماركسىزم- لېنىنىزم ئاساسىي قائىدىلىرىنىڭ زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ئەمەلىيىتى ۋە دەۋرىمىزگە خاس ئالاھىدىلىكى بىلەن بىرلەشتۈرۈلگەنلىكىنىڭ مەھسۇلى، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ داۋامى ۋە راۋاجى، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ كوللېكتىپ ئەقىل-پاراسىتىنىڭ جەۋھىرى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ ئەڭ قىممەتلىك مەنىۋى بايلىقى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ سوتسىيالىستىك ئىسلاھات ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىمىزنىڭ باش لايىھىلىگۈچىسى. ئۇ ئەمەلىيەتكە، ئامەلگە ھۆرمەت قىلىپ، كەڭ خەلقنىڭ مەنپەئىتى ۋە ئارزۇسىغا ھەر ۋاقىت ئېتىبار بېرىپ، ئاممىنىڭ تەجرىبىلىرى ۋە ئىجادىيەتلىرىنى ماھىرلىق بىلەن ئومۇملاشتۇرۇپ، دەۋر تەرەققىياتىنىڭ تومۇرىنى ۋە ئاچقۇچىنى چۆرگىلەپ بىلەن ئىگىلەپ، ئالدىنقىلارنىڭ ئىشلىرىغىمۇ ۋارىسلىق قىلىپ، كونا قائىدىلەرنىمۇ بۇزۇپ تاشلاپ، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ يېڭى يولىنى يارىتىدىغان غايەت زور سىياسىي جاسارىتىنى ۋە ماركسىزمنىڭ يېڭى مەزمۇنىنى ئاچىدىغان غايەت زور نەزەرىيىۋى شىجائىتىنى ئىپادىلەپ، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى بەرپا قىلىش يولىدا مۇھىم تارىخىي تۆھپە قوشتى.

14 يىللىق ئۇلۇغ ئەمەلىيەتنىڭ تەجرىبىلىرىنى بىر نۇقتىغا يىغىنچاقلىغاندا، ئۇ پارتىيىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلغان ئاساسىي لۇشيەندە قىلچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشتىن ئىبارەت. بۇ ئىشلىرىمىزدا خىيىم-خەتەرلەرنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىپ، نىشانغا ئوڭۇشلۇق يېتىشىمىزنىڭ ئەڭ ئىشەنچلىك كاپالىتى.

پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەندە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى - ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش. سوتسىيالىستىك تۈپ تۈزۈم ئورنىتىلغاندىن كېيىن، ئۇچۇق ئىسلاھ ۋاقىتلىق ئىدىكى تەسىر تۈپەيلىدىن سىنىپىي كۈرەش يەنىلا مەلۇم

يېڭى رەھبەرلىك كوللېكتىپىنى سايلاپ چىقتى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە ئومۇمىيۈزلۈك چىڭ تۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى داۋاملىق چىڭ تۇتتى، «بىر قول چىڭراق، بىر قول بوشراق» بولۇپ قالغان ئەھۋالنى تىرىشىپ تۈزىتىپ، ئىدېئوي - سىياسىي خىزمەتنى ۋە پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى كۈچەيتتى. پارتىيە خەلقئارا ۋەزىيەتتە جىددىي تۈزگىرىش بولۇۋاتقان ئەھۋالدا، سوغۇققانلىق بىلەن كۆزىتىش، تەمكىنلىك بىلەن تاقابىل تۇرۇش قاتارلىق بويىچە، دىققەت - ئېتىبارنى ئۆزىمىزنىڭ ئىشنى ئوبدان ئىشلەشكە قارىتىشقا چىڭ تۇرۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى قارارنى، تۈزەش - ياخشىلاش ئىشىنى يەنمۇ ئىلگىرىلەپ ئېلىپ بېرىش، ئىسلاھاتنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى قارارنى، پارتىيىنىڭ خەلق ئامىسى بىلەن بولغان ئالاقىسىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى قارارنى، شاڭخەينىڭ پۇدۇڭ رايونىنى ئېچىش ۋە سىرتقا ئېچىۋېتىش توغرىسىدىكى تەدبىرنى، خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئون يىللىق ئومۇمىي پىلانى ۋە 8 - بەش يىللىق پىلانى توغرىسىدىكى تەكلىپنى، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى چوڭ ۋە ئوتتۇرا كارخانىلارنى ياخشى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى قارارنى، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنى تېخمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدىكى قارارنى ئارقىمۇ ئارقا چىقاردى. پارتىيىنىڭ ئاچقۇچلۇق تارىخىي پەيتته چىقارغان بۇ مۇھىم قارارلىرى تامامەن توغرا بولدى.

بۇ يىلنىڭ بېشىدا، يولداش دېڭ شياۋپىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كەچۈرۈپ، مۇھىم سۆز قىلىپ، نۆۋەتتىكى خەلقئارا ۋەزىيەت ۋە ئىچكى ۋەزىيەتنى مۇپەسسەل تەھلىل قىلدى، پارتىيىنىڭ 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى ئاساسىي ئەمەلىيەتنى ۋە ئاساسىي تەجرىبىلىرىنى ئىلمىي يوسۇندا يەكۈنلىدى، مۇشۇ بىر قانچە يىللار مابەينىدە ئىدېيىمىزنى ھەمىشە قوچۇپ ۋە چىرماپ كېلىۋاتقان نۇرغۇن چوڭ - چوڭ تونۇش مەسىلىلەرنىگە ئېنىق جاۋاب بەردى. يولداش دېڭ شياۋپىڭ سۆزىدە ئاساسىي لۇشيەننى يۈز يىلغىچە داۋاملاشتۇرۇش لازىم، ئۇنىڭدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ، دەپ تەكتلەپ، بىزدىن ئىدېيىدە تېخمۇ ئازاد بولۇش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتە تېخمۇ دادىلراق بولۇش، قۇرۇلۇشنىڭ قەدىمىنى تېخمۇ تېزرەك بېسىش، پۈرسەتنى ھەرگىز قولدىن بېرىپ قويماسلىقنى تەلەپ قىلدى. بۇ يىل 3- ئايدا مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسى ئومۇمىي يىغىن چاقىرىپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇھىم سۆزىنى تامامەن قۇۋۋەتلىدى ۋە بۇ سۆز نۆۋەتتىكى ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئۈچۈن، پارتىيىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيىنى ئوبدان ئېچىش ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم يېتەكچىلىك رولىغا ئىگە بولۇپلا قالماستىن، پۈتكۈل سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرى ئۈچۈنمۇ مۇھىم ۋە چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ ھېسابلىدى. ئۇنىڭ ئارقىدىنلا، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن گووۋۇيۈەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىش توغرىسىدا بىر قاتار قارارلارنى چىقاردى. ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش يولىدىكى قۇرۇلۇش ئىشلىرى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سۆزىنى ۋە مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۈروسىنىڭ بۇ يىل 3 - ئايدا ئۆتكۈزگەن ئومۇمىي يىغىنىنى نامايەندە قىلغان ھالدا بىر يېڭى باسقۇچقا قەدەم قويدى.

بىز 14 يىلدا بېسىپ ئۆتكەن يولىمىزغا نەزەر سالساق، خىزمەتلىرىمىزدە سەۋەنلىك ۋە ئېغىشلارمۇ سادىر بولدى، ئالدىمىزدا ھېلىھەم ناھايىتى نۇرغۇن قىيىنچىلىق ۋە مەسىللەر تۇرماقتا، خەلق ئامىمىدا يەنە ئاز بولمىغان پىكىر ۋە بەزى نارازىلىقلارنى تۇغدۇرۇۋاتقان تەرەپلەر بار. لېكىن يېغىپ ئېيتقاندا، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقى مۇنۇ پاكىتنى بىردەك ئېتىراپ قىلدۇكى، مۇشۇ 14 يىل كۆچنى توپلاپ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بارغان 14يىل بولدى، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ئەڭ تېز ئۆسكەن 14 يىل بولدى، پارتىيە بۇ 14 يىلدا يېڭى تارىخىي ۋەزىيەت يارىتىپ، پۈتۈن دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ، خەلق ئامىمىسىنىڭ ھىمايىسىگە ئېرىشتى.

پارتىيىمىزنىڭ مۇشۇنداق غەلبىگە ئېرىشكەنلىكىدىكى تۈپ سەۋەب شۇكى، پارتىيىمىز 14 يىللىق ئۇلۇغ ئەمەلىيەت داۋامىدا، ماركسزىمنىڭ ئاساسىي قائىدىلىرىنى جۈملىگونىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، جۈملىگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى پەيدىنپەي ۋۇجۇدقا كەلتۈردى ۋە راۋاجلاندۇردى. «كومموۇنىستىك پارتىيە خىتابنامىسى» ئېلان قىلىنغاندىن بۇيانقى 100 نەچچە يىل ئىچىدە، روسىيە ئۆكتەبىر ئىنقىلابى، جۈملىگو ئىنقىلابى مۇقەررەر يولى، قاتاللىق ۋە تۈرغۇنلۇقنىڭ ئىستىقبالى يوق، دەپ تەكتلەندى. ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتنىڭ نىشانى ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكنى ۋە «ھەممىدە قاراپ تەقسىم قىلىشنى ئاساسىي قىلىش، باشقا ئىقتىسادىي تەركىبلەر بىلەن تەقسىمات ئۇسۇللىرىنى قوشۇمچە قىلىشتا چىڭ تۇرۇش ئاساسىدا، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشتىن ئىبارەت. سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ نىشانى خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمىنى، كومپارتىيە رەھبەرلىكىدە كۆپ پارتىيە ھەمكارلىشىش ۋە سىياسىي مەسلىھەت ئېلىپ بېرىش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلىپ، سوتسىيالىستىك دېموكراتىك سىياسەتنى راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت. ئىقتىسادىي، سىياسىي ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتقا يارىشا، «غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق بولۇش»نى نىشان قىلىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش كېرەك.

سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ تاشقى شارائىتى مەسلىسىدە، تىنچلىق ۋە تەرەققىيات ــ ھازىرقى دۇنيادىكى ئىككى چوڭ تېما. مۇستەقىل، ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق دىپلوماتىيە سىياستىدە چىڭ تۇرۇپ، ئېلىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن پايدىلىق خەلقئارا مۇھىتنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك، دەپ كۆرسىتىلدى. ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئۈچۈن كەم بولسا بولمايدۇ، سوتسىيالىزمنى دۇنيا ئەللىرى جۈملىدىن تەرەققىي تاپقان كاپىتالىستىك دۆلەتلەر يارانقان بارلىق ئىلغار مەدەنىيەت مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى قوبۇل قىلىش ۋە ئۇلاردىن پايدىلىنىش ئارقىلىق راۋاجلاندۇرۇش كېرەك، بېكىنمىچىلىك قىلىش قالاقلىققا ئېلىپ بېرىشتىن باشقا نەتىجە بەرمەيدۇ، دەپ تەكتلەندى.

سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ سىياسىي كاپالىتى مەسلىسىدە، سوتسىيالىزم يولىدا چىڭ تۇرۇش، خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىسىدا چىڭ تۇرۇش، جۈملىگو كومموۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش، ماركسزىم-لېنىنزىم، ماۋزېدۇڭ ئىدېيىسىدە چىڭ تۇرۇش تەكتلەندى. بۇ تۆت ئاساسىي پرىنسىپ ــ دۆلەت قۇرۇلۇشنىڭ ئاساسى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇشنىڭ كاپالىتى. ئۇ ئۆز نۆۋىتىدە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى دەۋرگە خاس يېڭى مەزمۇنغا ئىگە قىلدى.

سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشنىڭ ستراتېگىيىلىك قەدەم- باسقۇچى مەسلىسىدە، زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا، ئۈچ قەدەم بويىچە مېڭىش ئوتتۇرىغا قويۇلدى. زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئۆزاق جەريانىدا پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، تەرەققىيات سۈرئىتى تېزرەك، ئۈنۈمىمۇ ياخشىراق بولغان بىر قانچە باسقۇچنى مەيدانغا كەلتۈرۈپ، ھەر بىر قانچە يىلدا بىر بالداقتىن ئۆرلەپ تۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىش كېرەك. نامراتلىق سوتسىيالىزم ئەمەس، ئەڭ قەدەمدە بېيىشمۇ مۇمكىن ئەمەس، بىر قىسىم رايون ۋە بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ ئاۋۋال بېيىشىغا يول قويۇش ۋە ئىلھام بېرىش، شۇنىڭ بىلەن بارغانسېرى كۆپلىگەن رايون ۋە كىشىلەرگە تۈرتكە بولۇپ، ئورتاق بېيىشنى پەيدىنپەي ئەمەلگە ئاشۇرۇش كېرەك.

سوتسىيالىزمنىڭ رەھبىرى كۈچى ۋە تايىنىدىغان كۈچى مەسلىسىدە، ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاۋانگارت ئەترىتى بولغان كوممۇنىستىك پارتىيە ــ سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ رەھبەرلىك يادروسى، پارتىيە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشىنىڭ ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا يارىشا، ھەر قايسى ساھەلەرنىڭ خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىشى ۋە كۈچەيتىشى، ئۆز قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىشى ۋە كۈچەيتىشى كېرەك، دەپ تەكتلەندى. ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ ئىستىلى، پارتىيىنىڭ خەلق ئامىمىسى بىلەن بولغان ئالاقىسى ــ پارتىيىنىڭ ھايات-ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك مەسىلە. ئىشچىلار، دېھقانلار، زىيالىيلارغا تايىنىش كېرەك، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقىغا تايىنىش كېرەك، بارلىق سوتسىيالىستىك ئەمگەكچىلەر، سوتسىيالىزمنى ھىمايە قىلىدىغان ۋەتەنپەرۋەرلەر ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى ھىمايە قىلىدىغان ۋەتەنپەرۋەرلەرنىڭ ئەڭ كەڭ بىرلىك سېپىگە تايىنىش كېرەك. پارتىيە رەھبەرلىكىدىكى خەلق ئامىمىسى ــ سوتسىيالىستىك ۋەتەنىمىزنى قوغدىغۇچى، سوتسىيالىزم قۇرۇلۇشتىكى مۇھىم كۈچ.

ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش مەسلىسىدە، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش»تىن ئىبارەت ئىجادىي تەسەۋۋۇر ئوتتۇرىغا قويۇلدى. جۈملىگو بىر دېگەن ئالدىنقى شەرت ئاستىدا، دۆلەتنىڭ ئاساسىي گەۋدىسىدە سوتسىيالىستىك تۈزۈم قەتئىي داۋاملاشتۇرۇلىدۇ، شياڭگاڭ، ئاۋمېن، قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش. سوتسىيالىستىك تۈپ تۈزۈم ئۇرنىتىلغاندىن كېيىن، ئىچكى ئامىللار ۋە خەلقئارادىكى تەسىر تۈپەيلىدىن سىنىپىي كۈرەش يەنىلا مەلۇم دائىرىدە ئۈزاققىچە مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ، مەلۇم شارائىتتا كەسكىنلىشىپ كېتىشمۇ مۇمكىن، بىز بۇ جەھەتتىكى مەسىلىنى سەگەكلىك بىلەن تونۇشىمىز ۋە توغرا بىر تەرەپ قىلىشىمىز كېرەك. لېكىن سىنىپىي كۈرەش جەمئىيىتىمىزدە ئاساسىي زىددىيەت بولۇشتىن قالدى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش بىزنىڭ مەركىزىي ۋەزىپىمىز بولۇپ قالدى. تاشقى دۇشمەن كەڭ كۆلەمدە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىدىغان ئەھۋال يۈز بەرمىسلا، ھەر قانداق ئەھۋالدا بۇ مەركەزدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ. تارىختا، خەلقئارادا ۋە مەملىكەت ئىچىدە يۈز بەرگەن بەزى ۋەقەلەرگە سەگەكلىك بىلەن مۇئامىلە قىلالمىغانلىقتىمىز ئۈچۈن، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزدىن چەتنەپ كېتىپ ئاچچىق ساۋاقتا ئىگە بولغاندۇق. مۇشۇ 14 يىلدا، خەلقئارادا ۋە دۆلىتىمىزدە بۇنداق ياكى ئۇنداق چوڭ-چوڭ ۋەقەلەرنىڭ يۈز بەرگەنلىكىگە قارىماي، بۇ مەركەزدىن تەۋرەنمىدۇق، بۇنىڭدىن كېيىنمۇ قەتئىي تەۋرەنمەسلىكىمىز كېرەك.

پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش بىلەن تۆت ئاساسىي پرىنسىپنى بىرلەشتۈرۈش كېرەك. جۈملىگوچە سوتسىيالىزم ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلدىغان سوتسىيالىزم بولغانلىقى ئۈچۈن جۈشقۇن ھاياتىي كۈچكە ئىگە. بىز يولغا قويغان ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش سوتسىيالىزمنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىق ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش بولغانلىقى ئۈچۈن ساغلام راۋاجلىنالايدۇ. تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇشتىمۇ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇشتىمۇ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى تېخمۇ ئوبدان ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇش مەقسەت قىلىنىدۇ. «بىر مەركەز، ئىككى ئاساسىي نۇقتا»نى ئىگىلەش مەسلىسىدە، پارتىيە ئىچىدە، بولۇپمۇ رەھبىرى كادىرلار ئىچىدە ئوگچىللىقتىن ھوشيار بولۇش، لېكىن ئاساسلىقى «سول»چىللىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك. ئوگچىللىقنىڭ ئىپادىسى، ئاساسەن، تۆت ئاساسىي پرىنسىپىنى ئىنكار قىلىش، بۇرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈش بىلەن شۇغۇللىنىش، ھەتتا سىياسىي مالىمانچىلىق پەيدا قىلىشتىن ئىبارەت. «سول»چىللىقنىڭ ئىپادىسى، ئاساسەن، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى ئىنكار قىلىش، تىنچ ئۆزگەرتىۋېتىشتە ئاساسىي خەۋپ ئىقتىسادىي ساھەدىن كېلىدۇ دەپ قاراش، ھەتتا «سىنىپىي كۈرەشنى تۇتقا قىلىش» ئىدېيىسى ئارقىلىق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزگە تەسىر يەتكۈزۈش ۋە سوققا بېرىشتىن ئىبارەت. ئوگچىللىق سوتسىيالىزمنى نابۇت قىلىۋېتەلەيدۇ، «سول» چىللىقمۇ سوتسىيالىزمنى نابۇت قىلىۋېتەلەيدۇ. پارتىيىمىزنىڭ تارىخىدا، «سول»چىللىق ئىدېيىسىنىڭ يىلتىزى چوڭقۇر. «سول»چىللىق ئىنقىلابى تۈس ئالغان بولىدۇ، ئۇ چوڭ قالپاق بىلەن كىشىلەرنى قورقىتىدۇ، گويا قانچە «سول »چىل بولسا شۇنچە ئىنقىلابچى بولىدىغاندەك ئوقۇمىغا كەلتۈرىدۇ. سوتسىيالىزم قۇرۇش مۇساپىسىدە، 1957- يىلدىن باشلاپ 20 يىل ئىچىدە يۈز بەرگەن خاتالىق ئاساسەن «سول»چىللىق بولدى. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە يېڭى يول تېپىشقا ۋە ئېچىشقا، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى بوغۇپ قويىۋاتقان تۈزۈلمە ۋە كۆز قاراشلارنى بۆزۈپ تاشلاشقا توغرا كېلىدۇ. بۇنىڭدا تۇسالغۇ ئاساسەن «سول»چىللىقتىن كېلىدۇ. ھازىر ئوگچىللىقتىن ھوشار بولۇش، لېكىن ئاساسلىقى «سول» چىللىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش لازىملىقىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشتىن مەقسەت پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلارنى، بولۇپمۇ رەھبىرى كادىرلارنى تارىخىي ساۋاقلارنى تولۇق قوبۇل قىلىپ، نۆۋەتتىكى ئەمەلىيەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئۆزىنىڭ ۋەزىپىدىيە ۋە خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىشتىكى ئاڭلىقلىقىنى ۋە قەتئىيلىكىنى ئۆستۈرۈش، ئىدېيىدە ئازاد بولۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ۋە تۈرلۈك ئىشلارنى بىر نىيەت بىر مەقسەتتە يۈكسەلدۈرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشتىن ئىبارەت. ئىدېيىۋى تونۇش مەسىللىرىنى ۋە خىزمەت ئەمەلىيىتىدىكى ئوخشاش بولمىغان پىكىرلەرنى ھەتتا ئېغىشلارنى ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ھالدا كونكرېت تەھلىل قىلىش، ئۇنى ھە دېگەندە سىياسىي مايىللىق جەھەتتىكى «سول» چىللىق ياكى ئوگچىللىق دەۋالماسلىق كېرەك.

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

(بېشى 2 - بەتتە)

پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، ئىنتىپاقلىق - مۇقىملىق سىياسىي ۋەزىيىتىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش لازىم. سىياسىي مۇقىملىق بولمىسا، جەمئىيەتتە داۋالغۇش بولسا، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش دېگەنلەرنىڭ ھەچقايسىسىنى ۋۇجۇدقا چىقارغىلى بولمايدۇ. تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، جۇڭگودا پاراكەندىچىلىك، ھەتتا مالىمانچىلىق تۇغدۇرىدىغان بارلىق ئامىللارنى قەتئىي توڭگىتىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئېغىشماستىن مەركەز قىلىنمىسا، ئىسلاھات- ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلمىسا، ئىقتىساد تەرەققىي قىلدۇرۇلمىسا، مۇستەھكەم ئىنتىپاقلىق ۋە مۇقىملىقنىڭ بولۇشىمۇ مۇمكىن ئەمەس. ئاساسىي لۇشيەن ئۆزگەرمىسە، ئىجتىمائىي - سىياسىي مۇقىملىق بولسا، دېمەك مۇشۇ ئىككى شەرت بولسلا، ئۆزلۈكسىز تۇرده غەلبىلىك ئىلگىرىلىيەلەيمىز.

2. 90 - يىللاردىكى ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىلىرى

بىز 90 - يىللاردا جۇڭگوچە سوتسىيالىزمدىن ئىبارەت ئۈلۈغۋار ئىشنى ئالغا سۈرۈش ئۈچۈن، ئەڭ ئاساسلىقى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشىنى تېزلىتىپ، كۆچنى توپلاپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى يۈكسەلدۇرۇشىمىز كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى دەۋرى قىلىپ، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىپ، جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم.

ئېلىمىزنىڭ يېقىنقى زامان تارىخىدىكى دۇنيادىكى رېئاللىقمۇ شۇنى ئېنىق كۆرسەتتىكى، ئىقتىسادتا ئارقىداقالساق، ئىنتايىن پاسسىپ ئورۇنغا، مەھرۇم ئورۇنغا چۈشۈپ قالىمىز. ھازىرقى خەلقئارالىق رىقابەت ماھىيەتتە دۆلەتنىڭ ئىقتىساد ۋە پەن - تېخنىكا جەھەتتىكى ئەمەلىي كۆچىنى ئاساس قىلغان ئومۇمىي كۆچى جەھەتتىكى سىنىشىشتىن ئىبارەت. دۇنيادىكى نۇرغۇن دۆلەتلەر، بولۇپمۇ ئەتراپىمىزدىكى بەزى دۆلەتلەر ۋە رايونلارنىڭ ھەممىسى تېز تەرەققىي قىلىۋاتىدۇ. ئەگەر دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئاستا بولۇپ قالسا، سوتسىيالىستىك تۈزۈمىنى مۇستەھكەملەش ۋە دۆلەتنىڭ ئەبەدىي ئامانلىقىنى ساقلاشتا ناھايىتى ئېغىر قىيىنچىلىقلا يولۇقىمىز. شۇڭا، ئىقتىسادىمىزنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇش - قىلدۇرالماسلىق مۇھىم ئىقتىسادىي مەسىلە بولۇپلا قالماستىن، بەلكى مۇھىم سىياسىي مەسىلە بولۇپمۇ ھېسابلىنىدۇ.

90 - يىللاردىكى ئىقتىسادىمىزنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتى جەھەتتە، ئەسلىدە مىللىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئومۇمىي قىممىتىنى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن يىلىغا ئالتە پىرسەنت ئاشۇرۇش بەلگىلەنگەن ئىدى، خەلقئارا ۋەنىچكى ۋەزىيەتنىڭ ھازىرقى تەرەققىيات ئەھۋالىدىن قارىغاندا، سۈرئىتنى ئۇنىڭدىنمۇ تېزرەك قىلىشقا بولىدۇ. دەسلەپكى مۇلچەردىن قارىغاندا، سەككىز پىرسەنتتىن توققۇز پىرسەنتكىچە ئاشۇرۇش مۇمكىن، بىز مۇشۇ نىشانغا قاراپ ئىلگىرىلىشىمىز كېرەك. سۈيەتنى ئۆستۈرۈش، قۇرۇلۇمنى سەرخىللاشتۇرۇش، ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش ئاساسىدا، مۇشۇنداق تەرەققىيات سۈرئىتىنى تېرىشىپ ئىشقا ئاشۇرساق، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا خەلق ئىگىلىكىمىزنىڭ ئومۇمىي ساپاسى ۋە دۆلىتىمىزنىڭ ئومۇمىي كۈچى يېڭى بىر پەللىگە كۆتۈرۈلىدۇ. مىللىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئومۇمىي قىممىتى 1980 - يىلدىكىدىن ئىككى قاتلاش دەپ ھېكىتىلگەن تەلەپنىن ئېشىپ كېتىدۇ. ئاساسىي سانائەت، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ مىقدارى كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە ئاشىدۇ، كەسىپلەر قۇرۇلمىسى ۋە رايونلار ئىقتىسادىنىڭ جايلىشىشى بىر قەدەر مۇۋاپىقلىشىدۇ. پەن - تېخنىكا ۋە باشقۇرۇش سەۋىيىسىدە بىر قەدەر زور يۈكسىلىش بارلىققا كېلىدۇ، بىر تۈركۈم تايانچ كارخانىلار خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يېقىنلىشىدۇ ياكى يېتىدۇ. خەلقنىڭ تۇرمۇشى كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق ھاللىتىن ھاللىق سەۋىيىگە قەدەم قويىدۇ. گوۋۈيۈەننىڭ 8 - بەشيىللىق پىلانىنى تېگىشلىك دەرىجىدە تەڭشەپ چىقىشنى ۋە 9 - بەشيىللىق پىلانىنى مۇھاكىمە قىلىپ تۈزۈشكە كىرىشىشنى تەۋسىيە قىلىمىز.

نۆۋەتتە، پايدىلىق پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىش، سۈرئىتنى تېزرەك قىلىشقا شارائىتى يار بېرىدىغانلار تېزرەك قىلىش لازىم، سۈيىتى يۇقىرى، ئۇنۇمى ياخشى، ئىچكى- تاشقى بازار ئېھتىياجىغا ماسلاشتۇرۇش ئىقتىدارى كۈچلۈك مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى كېڭەيتىش لازىم. ئىلغار ئىلمىي-تېخنىكىلىق نەتىجىلەرنى ئومۇملاشتۇرۇش، ئىلغار ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى قوللىنىش، ئىلغار باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇش، ئىلغار ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى ۋە باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئىلگىرى سۈرۈ

ئوۋەلنە، پايدىلىق پەيىنى چىقىپ ئوتۇپ، ئەرەقەتيانتى تېزلىتىش، سوتسىيالىستىك شارائىتى يار بېرىدىغانلار تېزرەك قىلىش لازىم، سۈيىتى يۇقىرى، ئۇنۇمى ياخشى، ئىچكى-تاشقى بازار ئېھتىياجىنىڭ تۆرگىرىشكە لايىقلىشالايدىغان ئوبيېكتلا بولدىكەن، ئۇنىڭ ئەرەقەتيانتىغا ئىلھام بېرىش كېرەك. ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، مادارغا بېقىپ ئىش كۆرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ھەر ئەرەپلىمە تەڭپۇڭلاشتۇرۇش ئىشىنى ئوبدان ئىشلەش كېرەككى، ئەرەقەتيانتى تېزلىتىش تىلغا ئېلىنغان ھامان، ھە - ھۆ بىلەن تۇتۇش قىلىپ، ئىلگىرىكىدەك ئۇنۇمگە سەل قارايدىغان، مەھسۇلات قىممىتىنى بىر ئەرەپلىمە قوغلىشىدىغان، ئۆز ئارا بەسلىشىدىغان، يېڭى ئوبيېكتلارغا قارىغۇلارچە تۇتۇش قىلىدىغان، ھەدىگەندە ئاساسىي قۇرۇلۇش كۆلىمىنى كېڭەيتىۋېتىدىغان كونا يولغا كېتىپ قالماسلىق كېرەك. ئىشنى ھەققىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، خىزمەتنى دادىل ھەم ئىنچىكە ئىشلەپ، بىر نەچچە چوڭ ئىشنى بىر نىيەتتە تەڭ كۈچ چىقىرىپ ئوبدان قىلىپ، خەلق ئىگىلىكى ئەرەقەتيانتىنىڭ ھەم سۈرئىتى يۇقىرىراق، ھەم ئۇنۇمى ياخشىراق بولغان يولىنى تېپىش كېرەك.

ئىلمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئەرەقەتيانتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، ئىدىيىمىزنى ۋە پۈت - قولىمىزنى بۇ «سوتسىيالىزم»، ئۇ «كاپىتالىزم» دەيدىغان بەزى ئابستراكت تالاش - تارتىشلار بىلەن بوغۇپ قويماي، ئىدىيىدە يەنىمۇ ئازاد بولۇپ، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېزلىتىشىمىز كېرەك. سوتسىيالىزمنى كاپىتالىزمغا سېلىشتۇرغىدەك ئەۋزەللىككە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، دۇنيا ئەللىرىنىڭ، جۈملىدىن ئەرەقەتي تاپقان كاپىتالىستىك دۆلەتلەرنىڭ ئىجتىمائىيلاشقان زامانىۋى ئىشلەپچىقىرىش بىلەن تاۋار ئىگىلىكىنىڭ ئومۇمىي قانۇنىيىتىنى ئەكس ئەتتۇرىدىغان بارلىق ئىلغار تەجرىبە ئۈسۈلىنى ۋە باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى دادىل قوبۇل قىلىش ۋە ئەينەك قىلىش كېرەك. چەت ئەللەرنىڭ مەبلىغى، بايلىقى، تېخنىكىسى، ئىختىساسلىق كىشىلىرىدىن، شۇنىڭدەك پايدىلىق تولۇقلىما بولغان خۇسۇسىي ئىگىلىكتىن سوتسىيالىزم ئۈچۈن پايدىلىنىش كېرەك، بەلكى پايدىلانغىلى بولىدۇ. ھاكىمىيەت خەلقنىڭ قولىدا، ئۇنىڭ ئۈستىگە بىزدە قۇدرەتلىك ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك ئىگىلىكى بار، شۇنداق ئىكەن، بۇنداق قىلىش سوتسىيالىزمنىڭ ئەرەقەتيانتىغا پايدىلا يەتكۈزىدۇكى، زىيان يەتكۈزمەيدۇ.

ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىمىزنىڭ نىشانى ئۈچۈن قانداق قىلىپ بەلگىلەش - پۈتكۈل سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيىتىگە ئالاقىدار مۇھىم مەسىلە. پىلان بىلەن بازارنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇش ۋە توغرا بىر ئەرەپ قىلىش - بۇ مەسىلىنىڭ يادروسى. ئەنئەنىۋى كۆز قاراش بويىچە، بازار ئىگىلىكى كاپىتالىزمغا خاس نەرسە، پىلانلىق ئىگىلىكلا سوتسىيالىستىك ئىقتىسادنىڭ ئاساسىي خۇسۇسىيىتى دەپ ھېسابلانغانىدى. 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ئىسلاھاتنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، بىز بۇنداق كۆز قاراشتىن پەيدىنپەي قۇتۇلۇپ، يېڭى تونۇش ھاسىل قىلدۇق، بۇ ئىسلاھاتنى ۋە ئەرەقەتيانتى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئويناندى. 12 - قۇرۇلتايىدا، پىلانلىق ئىگىلىكنى ئاساس قىلىش، بازار ئارقىلىق تەڭشەشنى قوشۇمچە قىلىش ئوتتۇرىغا قويۇلدى: 12 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدا، تاۋار ئىگىلىكى- ئىجتىمائىي ئىقتىسادىي ئەرەقەتيانتىنىڭ ھالقىپ ئوتۇشكە بولمايدىغان باسقۇچى، ئىلمىزنىڭ سوتسىيالىستىك ئىگىلىكى ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك ئاساسىدىكى پىلانلىق تاۋار ئىگىلىكىدۇر، دەپ كۆرسىتىلدى: 13 - قۇرۇلتايىدا، سوتسىيالىستىك پىلانلىق تاۋار ئىگىلىكىنىڭ تۈزۈلمىسى پىلان بىلەن بازار ئىچكى جەھەتتە بىرلىككە كەلگەن تۈزۈلمە بولۇشى كېرەك، دەپ ئوتتۇرىغا قويۇلدى: 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 4 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، پىلانلىق تاۋار ئىگىلىكىنىڭ ئەرەقەتيانتىغا ئۈيغۇن بولغان، پىلانلىق ئىگىلىك بىلەن بازار ئارقىلىق تەڭشەش بىرلەشتۈرۈلگەن ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى ۋە ھەرىكەت مېخانىزمىنى بەرپا قىلىش ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بولۇپمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭ بۇ يىلنىڭ بېشىدا قىلغان مۇھىم سۆزىدە، پىلانلىق ئىگىلىك سوتسىيالىزمغا باراۋەر ئەمەس، كاپىتالىزمدىمۇ پىلان بولىدۇ؛ بازار ئىگىلىكى كاپىتالىزمغا باراۋەر ئەمەس. سوتسىيالىزمدىمۇ بازار بولىدۇ. پىلانمۇ، بازارمۇ ئىقتىسادىي ۋاسىتە. پىلاننىڭ كۆپرەك بولۇشى ياكى بازارنىڭ كۆپرەك بولۇشى سوتسىيالىزم بىلەن كاپىتالىزمنىڭ ماھىيەتلىك پەرقى ئەمەس، دەپ يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ كۆرسەتتى. بۇ مۇپەسسەل ھۆكۈم پىلانلىق ئىگىلىك تەڭشەش - تىزگىنلەشنىڭ مۇھىم ۋاستىلەرنىڭ بىرى. پىلان كۆز قارىشىنى پېكىلاش، پىلان تۈزۈلىنى ياخشىلاش لازىم، بۇنىڭدا مۇھىم نۇقتا، خەلق ئىگىلىكى ئەرەقەتيانتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ستراتېگىيىلىك نىشانىنى مۇۋاپىق بەلگىلەپ، ئىقتىسادىي ئەرەقەتيانتنى ئالدىن مۆلچەرلەش، ئومۇمىي مىقدارنى تەڭشەش - تىزگىنلەش، چوڭ - چوڭ قۇرۇلمىلار بىلەن ئىشلەپچىقىرىش كۆچلىرىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشىنى پىلانلاش ئىشىنى ئوبدان ئىشلەپ، زۆرۈر مالىيە كۈچى ۋە ماددىي كۈچنى توپلاپ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارنى ئېلىپ بېرىپ، ئىقتىسادىي پىشاڭلارنى ھەر ئەرەپلىمە تەتبىق قىلىپ، ئىقتىسادنىڭ يەنىمۇ ياخشى، يەنىمۇ تېز راۋاجلىنىشىغا ئورتاكە بولۇش كېرەك.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش - ئۇزاق ئەرەقەتيات جەريانى، مۇشكۈل ۋە مۇرەككەپ ئىجتىمائىي سىستېما قۇرۇلۇشى. بۇنىڭ ئۈچۈن ھەم ئۇزاققىچە تىرىشچانلىق كۆرسىتىش، ھەم تەخىرسىزلىك تۈيغۇسىغا كېلىش لازىم: ھەم نىشاندىن تەۋرەنمەسلىك، ھەم ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، ئۈخشاشمىغان ئەھۋاللارنى پەرقلەندۈرۈپ، پائال ئىلگىرىلەش كېرەك. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى بەرپا قىلىش جەريانىدا، پىلان بىلەن بازاردىن ئىبارەت ئىككى ۋاستىنى بىرلەشتۈرۈشنىڭ دائىرىسى، دەرىجىسى ۋە شەكلى ئوخشاشمىغان مەزگىل، ئوخشاشمىغان ساھە ۋە رايونلاردا پەرقلىق بولسا بولىدۇ. دادىل ئىزدىنىپ، سىناق قىلىشقا جۈرئەت قىلىپ، تەجرىبىلەرنى ۋاقتىدا يەكۈنلەپ، تۈزۈلمىنى يەڭگۈشلەش، ئىشىنىڭ ساغلام ئېلىپ بېرىلىشىغا تۈرتكە بولۇش لازىم. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي بازىسىغا ۋە ئۇستۇقۇرۇلمىنىڭ بىر مۇنچە ساھەلىرىگە تاقىلىدۇ، شۇنىڭغا يارىشا بىر قاتار تۈزۈلمىلەرنى ئىسلاھ قىلىشقا ۋە سىياسەتلەرنى تەڭشەشكە توغرا كېلىدۇ، بۇنىڭ ئۈچۈن، چىڭ تۇتۇپ ئومۇمىي پىلان تۈزۈپ چىقىپ، ئۇنى پىلانلىق ۋە قەدەممۇ قەدەم يولغا قويۇش كېرەك. شۇنىڭغا ئىشىنىمىزكى، سوتسىيالىزم شارائىتىدىكى بازار ئىگىلىكىنىڭ ھەرىكىتى كاپىتالىزم شارائىتىدىكى بازار ئىگىلىكىنىڭكىدىن ئېخىمۇ ئوبدان بولۇشقا تامامەن ئىمكانىيەت بار.

ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشىنى تېزلىتىش، ئىقتىسادىي ئەرەقەتيانتنى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك يۈكسىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئومۇمىي ۋەزىيەتكە ئالاقىدار ئون جەھەتتىكى ئاساسىي ۋەزىپىنى تېرىشىپ ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك.

بىرىنچى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئىشىنى دەۋر قىلىپ، ئىقتىسادىي ئىسلاھاتنىڭ قەدەمىنى تېزلىتىش

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشتا، ئۆز ئارا باغلىنىشلىق بولغان بىر قانچە مۇھىم ھالقىنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئوبدان تۇتۇش كېرەك.

بىرىنچى، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ، بولۇپمۇ چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى يەڭگۈشلەپ، كارخانىلارنى بازارغا ئىنتىرىپ، ئۇلارنىڭ ھاياتي كۈچىنى ئاشۇرۇش، ساپاسىنى ئۆستۈرۈش. بۇ - سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشنىڭ مەركىزىي ھالقىسى، سوتسىيالىستىك تۈزۈمنى مۇستەھكەملەش، سوتسىيالىزمنىڭ ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇشنىڭ تۈگۈنى. مۇلۇك ھوقۇقى مۇناسىۋىتىنى راۋانلاشتۇرۇش، مەمۇرىيەت بىلەن كارخانىنى ئايرىش، كارخانىلارنىڭ ئۆز ئالدىغا ئىش كۆرۈش ھوقۇقىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئارقىلىق، كارخانىلارنى ھەقىقىي تۇردە ئۆز ئالدىغا ئىگىلىك باشقۇرىدىغان، پايدا - زىيانغا ئۆزى ئىگە بولىدىغان، ئۆزىنى ئۆزى تەرەققىي تاپقۇزىدىغان، ئۆزىنى ئۆزى چەكلەپ تۇرىدىغان قانۇنىي ئىگىلىك ئەمەلىي گەۋدىگە ۋە بازار رىقابىتىدىكى ئاساسىي گەۋدىگە ئايلاندۇرۇش ھەمدە دۆلەت مال - مۇلكىنىڭ قىممىتىنى ساقلاش ۋە ئاشۇرۇش مەجبۇرىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش لازىم. ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان ھۆددىدىگە ئېلىپ باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يەنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك. ھەسسىدارلىق مەمۇرىيەت بىلەن كارخانىنى ئايرىش، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى يەڭگۈشلەش ۋە جامائەت مەبلىغىنى توپلاش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق، ئۇنى پائال سىناق قىلىپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، ئالاقىدار قانۇن - نىزاملارنى چىڭ تۇتۇپ تۈزۈپ چىقىپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تەرتىپ بىلەن ساغلام راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. شارائىتى يار بېرىدىغان ئىگىلىك ئىگىلىكىنىڭ ئوبدان باشقۇرۇش لازىم. چېكرا بويىدىكى رايونلارنىڭ ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، ئىچكى قۇرۇقلۇقتىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم. شاڭخەينىڭ پۇدۇڭ رايونىنى تەرەققي قىلدۇرۇش - ئېچىۋېتىش ئىشىنى باشلامچى قىلىپ، چاڭجىياڭ دەرياسى بويىدىكى شەھەرلەرنى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ ئېچىۋېتىش، شاڭخەي شەھرىنى خەلقئارا ئىقتىساد، پۇل مۇئامىلە، سودا مەركىزىدىن بىرى قىلىپ تېزرەك قۇرۇپ چىقىپ، چاڭجىياڭ دېلتىسى ۋە پۈتكۈل چاڭجىياڭ ۋادىسىدىكى رايونلار ئىقتىساددا يېڭى سەكرەشنىڭ ۋۇجۇدقا كېلىشىگە تۈرتكە بولۇش لازىم. گۇاڭدۇڭ، فۇجيەن، خەينەن ۋە بوخەي قولتۇقى ئەتراپى رايونلىرىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئەرەققي قىلدۇرۇش ئىشىنى تېزلىتىش كېرەك. 20 يىل كۆچ چىقىرىش ئارقىلىق، گۇاڭدۇڭنى ۋە شارائىتى بار باشقا جايلارنى دۆلىتىمىز بويىچە ئاساسەن زامانىۋىلاشقان رايونلارغا ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىش لازىم.

تاشقى مەبلەغدىن پايدىلىنىش ساھەلىرىنى كېڭەيتىش كېرەك. تېخىمۇ جانلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى داۋاملىق مۇكەممەللەشتۈرۈپ، چەت ئەل سودىگەرلىرىنىڭ مەبلەغ سېلىپ تىجارەت قىلىشى ئۈچۈن تېخىمۇ قولايلىق شارائىت يارىتىپ بېرىش ۋە ئۇلارنى تېخىمۇ تولۇق قانۇنىي كاپالەت بىلەن تەمىن ئېتىش لازىم. كەسىپ سىياسىتىگە ئاساسەن، چەتئەل سودىگەرلىرىنى مەبلەغ سېلىشقا پائال جەلپ قىلىش، تاشقى مەبلەغنى ئاساسەن ئاساسىي مۇئەسسەسە، ئاساسىي كەسىپلەرگە ۋە كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئىشىغا، مەبلەغ ۋە تېخنىكىنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان كەسىپلەرگە سېلىشقا، مۇۋاپىق دەرىجىدە پۇل مۇئامىلە، سودا، سایاھەت، ئۆي-زېمىن قاتارلىق ساھەلەرگە سېلىشقا يول كۆرسىتىش كېرەك. ئىقتىساد-تېخنىكا ئەرەققيات رايونلىرى ۋە يۇقىرى -يېڭى تېخنىكا كەسپىي ئەرەققيات رايونلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئەقلىگە مۇۋاپىق جايلاشتۇرۇش، ئۇلارنى ئەستايىدىل، ئوبدان باشقۇرۇش كېرەك.

خەلقئارا بازارلارنى پائال ئېچىپ، تاشقى سودىنى كۆپ خىللاشتۇرۇش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، سىرتقا يۈزلەنگەن ئىقتىسادنى ئەرەققي قىلدۇرۇش كېرەك. ئېكسپورت سودىسىنى كېڭەيتىش، ئېكسپورت تاۋارلىرىنىڭ قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش، ئېكسپورت تاۋارلىرىنىڭ سۈيىتى ۋە دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئىمپورتنى مۇۋاپىق دەرىجىدە كۆپەيتىپ، چەت ئەللەرنىڭ بايلىقىدىن ئېخىمۇ كۆپ پايدىلىنىش ۋە ئىلغار ئېخنىكىسىنى ئېخىمۇ كۆپ قوبۇل قىلىش لازىم. تاشقى سودا ئۇسۇلىسى ئىسلاھاتنىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تاشقى سودىنىڭ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرەققياتىغا لايىق ۋە خەلقئارا سودا قائىدىسىگە ئۇيغۇن يېڭى ئۇسۇلىسىنى تېزرەك بەرپا قىلىش كېرەك. شارائىتى بار كارخانىلار ۋە يەن-تېخنىكا ئۇرۇنلىرىغا تاشقى سودا تىجارىتىنى ئۆز ئالدىغا باشقۇرۇش ھوقۇقىنى بېرىش لازىم. ئىلمىز كارخانىلىرىنىڭ سىرتقا مەبلەغ سېلىش دائىرىسىنى ۋە دۆلەت ھالقىپ قىلىدىغان تىجارەتنى پائال كېڭەيتىش لازىم.

ئۇچىنچى، كەسىپ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ۋە سەرخىللاشتۇرۇش، يېزا ئىگىلىكىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئېتىبار بېرىش، ئاساسىي سانائەت، ئاساسىي مۇئەسسەسە ۋە 3- كەسىپنى تېز راۋاجلاندۇرۇش

ئىقتىسادىمىزنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجى يۈزلىنىشىگە ئاساسەن، 1-كەسىپنىڭ يەنى يېزا ئىگىلىكىنىڭ سۈپىتىنى ئالاھىدە ئۆستۈرۈش، مەھسۇلات مىقدارىنى پۈختا قەدەم بىلەن ئاشۇرۇش كېرەك؛ 2-كەسىپنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇش، سانائەت قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەش لازىم؛ 3-كەسىپنىڭ گۈللىنىشىنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

يېزا ئىگىلىكى - خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى، يېزا ئىگىلىكىنى كۈچەيتىشنى ئېغىشماستىن بىرىنچى ئورۇنغا قويۇپ، يېزا ئىقتىسادىنى ئومۇمىيۈزلۈك گۈللەندۈرۈش كېرەك. يېرىك يېزا ئىگىلىكى كۆز قارىشىنى تىكلەپ، ئاشلىق، پاختا مەھسۇلاتىنى مۇقىم ئاشۇرۇپ بېرىش، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىنى داۋاملىق تەڭشەش، دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، قوشۇمچە كەسىپ ۋە بېلىقچىلىقنى پائال راۋاجلاندۇرۇش، يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى تېرىشىپ بەرپا قىلىش لازىم. يېزا ئىگىلىكىنى يەن-تېخنىكا ۋە مائارىپقا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىگە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپ خىل شەكىل ۋە كۆپ خىل يوللار بىلەن كۆپەيتىپ، ئېتىز- ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

(بېشى 3 - بەتتە)

بوشاشماسلىق قانات ياىدۇرۇپ، يېزاگىلىكى بويىچە تۇجۇپلەپ باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆ تۆۋەنرسال ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۆزلۇكسىز ئۆستۇرۇش لازىم. يېزا - بازار كارخانىلىرىنى داۋاملىق زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش، بولۇپمۇ ئوتتۇرا، غەربىي رايونلار ۋە ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى يۆلەش ۋە تېزلىتىش لازىم. 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 8 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، يېزىلارنىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش كېرەك. ئائىلىلەر بويىچە مەسئۇلىتقا باغلاپ ھۆددىگە ئېلىش ئاساس قىلىنغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ۋە بىر تۇتاش باشقۇرۇش بىلەن تارقاق باشقۇرۇش بىرلەشتۇرۇلگەن قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئاساسىي تۈزۈم سۈپىتىدە ئۇزاققىچە مۇقىملاشتۇرۇش ھەمدە ئۇنى ئۆزلۇكسىز تولۇقلاش ۋە مۇكەممەللەشتۇرۇش لازىم. يېزا ئىگىلىكىنىڭ خىلمۇ خىل شەكىلدىكى ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەتچىلىك سىستېمىسىنى پائال راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. جايلارنىڭ ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي كۈچىنى پەيدىنپەي زورايتىش كېرەك. يېزا ئىگىلىك مەسئۇلالىيىتىنىڭ باھاسى ۋە يېزا ئوبوروت تۈزۈلمىسى جەھەتتىكى ئىسلاھاتنى چىڭ تۇتۇپ ئېلىپ بېرىش، بازارنىڭ يېزا ئىقتىساددىدىكى تەڭشىگۈچلۈك رولىنى داۋاملىق كۈچەيتىش لازىم.

قاتناش، ئالاقە، ئېنېرگىيە، مۇھىم خام ئەشيا - ماتېرىيال ۋە سۇ قۇرۇلۇشى قاتارلىق ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر ۋە ئاساسىي سانائەتنىڭ تەرەققىياتى ۋە قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش لازىم. بۇ - ئۆۋەتتە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىشنىڭ جىددىي ئېھتىياجى، شۇنداقلا ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ جانلىنىش ئىمكانىيىتىنى ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم شەرتى. زۆرۈر كۈچلەرنى مەركەزلەشتۈرۈپ، بىر تۈركۈم نۇقتىلىق تايانچ قۇرۇلۇشلارنى يۇقىرى سۈپەت، يۇقىرى ئۈنۈم بىلەن قۇرۇپ چىقىش، چاڭجىياڭدىكى ئۇچ بوغۇز مەركىزىي سۇ قۇرۇلۇشى، جەنۇبنىڭ سۇيىنى شىمالغا باشلاش قۇرۇلۇشى، غەربنىڭ كۆمۈرى شەرقە توشۇلىدىغان يېڭى تۆمۈر يول قۇرۇلۇشى، 10 مىليون تونناىلىق پولات - تۆمۈر بازىسى قۇرۇلۇشى قاتارلىق ئەسىر ھالقىيدىغان پەۋقۇلئاددەچوڭ قۇرۇلۇشلارنى چىڭ تۇتۇپ ئېلىپ بېرىش لازىم. گېئولوگىيىلىك چارلاشنى كۈچەيتىش لازىم. ماشىنسازلىق - ئېلېكترون، نېفىت - خىمىيە سانائىتى، ئاپتوموبىل سانائىتى ۋە بىناكارلىق كەسىپلىرىنى گۈللەندۇرۇپ، ئۇلارنى خەلق ئىگىلىكىنىڭ باشقۇرۇش مېخانىزمى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش كېرەك. ئائىلىلەر بويىچە مەسئۇلاتقا باغلاپ ھۆددىگە ئېلىش ئاساس قىلىنغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ۋە بىر تۇتاش باشقۇرۇش بىلەن تارقاق باشقۇرۇش بىرلەشتۈرۈلگەن قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئاساسىي تۈزۈم سۈپىتىدە ئۇزاققىچە مۇقىملاشتۇرۇش ھەمدە ئۇنى ئۆزلۇكسىز تولۇقلاش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. يېزا ئىگىلىكىنىڭ خىلمۇ خىل شەكىلدىكى ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەتچىلىك سىستېمىسىنى پائال راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. جايلارنىڭ ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي كۈچىنى پەيدىنپەي زورايتىش كېرەك. يېزا ئىگىلىك مەسئۇلالىرىنىڭ باھاسى ۋە يېزا ئوبوروت تۈزۈلمىسى جەھەتتىكى ئىسلاھاتنى چىڭ تۇتۇپ ئېلىپ بېرىش، بازارنىڭ يېزا ئىقتىساددىدىكى تەڭشىگۈچلۈك رولىنى داۋاملىق كۈچەيتىش لازىم.

قاتناش، ئالاقە، ئېنېرگىيە، مۇھىم خام ئەشيا - ماتېرىيال ۋە سۇ قۇرۇلۇشى قاتارلىق ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر ۋە ئاساسىي سانائەتنىڭ تەرەققىياتى ۋە قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش لازىم. بۇ - ئۆۋەتتە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىشنىڭ جىددىي ئېھتىياجى، شۇنداقلا ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ جانلىنىش ئىمكانىيىتىنى يۆلەش ۋە تاز سانلىق مىللەت رايونلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى يۆلەش ۋە تېزلىتىش لازىم. 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 8 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، يېزىلارنىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش كېرەك. ئائىلىلەر بويىچە مەسئۇلاتقا باغلاپ ھۆددىگە ئېلىش ئاساس قىلىنغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ۋە بىر تۇتاش باشقۇرۇش بىلەن تارقاق باشقۇرۇش بىرلەشتۈرۈلگەن قوش قاتلاملىق ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئاساسىي تۈزۈم سۈپىتىدە ئۇزاققىچە مۇقىملاشتۇرۇش ھەمدە ئۇنى ئۆزلۇكسىز تولۇقلاش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. يېزا ئىگىلىكىنىڭ خىلمۇ خىل شەكىلدىكى ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىمەتچىلىك سىستېمىسىنى پائال راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. جايلارنىڭ ئەھۋالىنى ئاساس قىلىپ، كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي كۈچىنى پەيدىنپەي زورايتىش كېرەك. يېزا ئىگىلىك مەسئۇلالىرىنىڭ باھاسى ۋە يېزا ئوبوروت تۈزۈلمىسى جەھەتتىكى ئىسلاھاتنى چىڭ تۇتۇپ ئېلىپ بېرىش، بازارنىڭ يېزا ئىقتىساددىدىكى تەڭشىگۈچلۈك رولىنى داۋاملىق كۈچەيتىش لازىم.

3- كەسىپنىڭ گۈللىنىپ راۋاج تېپىشى — زامانۋىلاشقان ئىگىلىكنىڭ مۇھىم ئالامىتى. ھازىر ئېلىمىزدە 3 - كەسىپنىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئومۇمىي قىممىتىدە ئىگىلەيدىغان نىسبىتى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭكىدىن ۋە نۇرغۇن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭكىدىن كۆپ تۆۋەن تۇرىدۇ. ئېلىمىزدە سودا، پۇل مۇئامىلە، سۇغۇرتا، سایاھەت، ئۇچۇر مەسلىھەتچىلىكى، قانۇن ۋە بوغالتىرلىق - مۇپەتتىشلىك مەسلىھەتچىلىكى، ئاھالە مۇلازىمەتچىلىكى قاتارلىق 3- كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇش بازارنىڭ يېتىلىشىنى ئىگىلىرى سۈرۈشكە، مۇلازىمەتچىلىكنىڭ ئىجتىمائىيلىشىش، كەسىپلىشىش سەۋىيىسىنى ئۆستۇرۇشكە، ئىقتىسادىي تاپاۋەت ۋە ئۈنۈمنى ئۆستۇرۇشكە، خەلقنىڭ تۇرمۇشىغا قولايلىق تۇغدۇرۇش ۋە ئۈنى بېيىتىشقا پايدىلىق، يەنە كېلىپ بۇنىڭ بىلەن ئىشقا ئورۇنلىشىشقا كەڭ يول ئاچقىلى، ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى تەڭشەش، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى يەڭگۈشلەش ۋە ھۆكۈمەت ئاپپاراتلىرىنى پەن - تېخنىكا بىلەن زىچ بىرلىشىشنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

زىيالىيلار — ئىشچىلار سىنىپىنىڭ پەن - مەدەنىيەت بىلىملىرىنى كۆپرەك ئىگىلىگەن قىسمى، ئىلغار ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى بويىچە يول ئاچقۇچىلار، ئۇلار ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشىدا ۋە زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئالاھىدە مۇھىم رول ئوينايدۇ. مىللىتىمىزنىڭ روناق تېپىشى ياكى خارابلىشىپ كېتىشى، زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىي قىلىشى، تولىراق، كەڭ زىيالىيلارنىڭ ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش - قىلدۇرالماسلىققا باغلىق. زىيالىيلارنىڭ ئەقىل- پاراسىتىنى ئىشقا سېلىشقا تېخىمۇ پايدىلىق بولغان ئوبدان شارائىتنى تىرىشىپ يارىتىش، جەمئىيەت بويىچە بىلىمگە ھۆرمەت قىلىدىغان، ئىختىساسلىق كىشىلەرگە ھۆرمەت قىلىدىغان ئوبدان كەيپىياتنى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈش لازىم. قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، چوڭ - چوڭ سىياسەت ۋە تەدبىرلەرنى يولغا قويۇش ئارقىلىق، زىيالىيلارنىڭ خىزمەت، ئۆگىنىش ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى پائال ياخشىلاش، كۆرۈنەرلىك تۆھپە يارىتقان زىيالىيلارنى ئالاھىدە مۇكاپاتلاش ھەمدە قىلىپلاشقان مۇكاپاتلاش تۈزۈمىنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈش لازىم. بىز چەت ئەللەردىكى ئۆگىنىۋاتقان خادىملارنىڭ ۋەتىنىمىزنىڭ زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا تۆرلۈك يوللار بىلەن كۆڭۈل بۆلۈشىنى، مەدەت بېرىشىنى ۋە قاتنىشىشنى قىزغىن قارشى ئالىمىز. ئۇلارنىڭ ئىلگىرى قانداق سىياسىي پوزىتسىيىدە بولغانلىقىغا قارىماي، قايتىپ كېلىپ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشقا قاتنىشىشنى قارشى ئالىمىز، ئۇلارنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرىمىز ھەمدە ئۇلارغا قارىتا، چېكىرىدىن كىرىش - چىقىشتا ئىختىيارىغا بېقىش، كېلىش - كېتىشكە ئاسانلىق تۇغدۇرۇپ بېرىش سىياسىتىنى يولغا قويىمىز. كەڭ زىيالىيلار سوتسىيالىستىك زامانۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىدا غايەت زور تۆھپە يارىتتى، بۈنىڭدىن كېيىن چوقۇم دۆلەت ۋە خەلقنىڭ زور ئۈمىدى ۋە ئېغىر تاپشۇرۇقىنى يەردە قويماي، تېخىمۇ روھلىنىپ، يېڭى تۆھپىلەرنى يارىتىدۇ.

بەشىنچى، جايلارنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، مەملىكەت بويىچە ئىقتىسادنىڭ ئەقىلغە مۇۋاپىق جايلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش

دۆلىتىمىزنىڭ زېمىنى كەڭ، جايلارنىڭ شارائىت جەھەتتىكى پەرقى ناھايىتى چوڭ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتى تەكشى ئەمەس. دۆلەتنىڭ بىر تۇتاش پىلانىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، شارائىتقا يارىشا ئىش كۆرۈش، مۇۋاپىق ئىش تەقسىم قىلىش، ھەرکىم ئۆز ئارتۇقچىلىقىنى جارى قىلدۇرۇش، بىر - بىرىنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى ئۆگىنىش، ئورتاق راۋاج تېپىش پرىنسىپى بويىچە، رايونلار ئىقتىسادىنىڭ ئەقىلغە مۇۋاپىق جايلىشىشىنى ۋە ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. شەرقتىكى دېڭىز بويىغا جايلاشقان رايونلار سىرتقا يۆزلەنگەن ئىقتىسادنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشى، قوشۇلما قىممىتى يۇقىرى، تاپىدىغان تاشقى پىرېۋوتى كۆپ، تېخنىكىلىق تەركىبى يۇقىرى، ئېنېرگىيە ۋە خام ئەشيا - ماتېرىيال سەرپىياتى تۆۋەن كەسىپ ۋە مەھسۇلاتلارنى نۇقتىلىق تەرەققىي قىلدۇرۇشى، چەت ئەللەرنىڭ مەبلىغى ۋە بايلىقىدىن كۆپرەك پايدىلىنىپ، ئىقتىسادىنىڭ تېخىمۇ يۇقىرى سۈرئەت ۋە تېخىمۇ ياخشى ئۈنۈم بىلەن تەرەققىي قىلىشىنى قولغا كەلتۈرۈشى كېرەك. ئوتتۇرا رايونلار بىلەن غەربىي رايونلارنىڭ بايلىقى مول، چېگرا بويىدىكى رايونلار ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش جەھەتتە يەنە جۇغراپىيىلىك ئارتۇقچىلىققا ئىگە، ئۇلارنىڭ تەرەققىيات جەھەتتىكى يوشۇرۇن ئىمكانىيىتى ناھايىتى زور، دۆلەت ئۇلارغا بىر تۇتاش پىلانلاش ئاساسىدا مەدەت بېرىشى لازىم. مۇشۇ جايلار بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ئىشكىنى ئېچىكىرىگىمۇ، سىرتقىمۇ ئېچىۋېتىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىپ، بايلىقنى ئېچىش ۋە ئۈنۈمدىن پايدىلىنىش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇستۇنلۇكتە تۇرىدىغان كەسىپ ۋە مەھسۇلاتلارنى تىرىشىپ راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك. شارائىتى بار جايلار سىرتقا يۆزلەنگەن ئىقتىسادنىمۇ پائال راۋاجلاندۇرۇشى، شۇ ئارقىلىق پۈتكۈل ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا تۇرتكە بولۇشى لازىم. جايلار دۆلەتنىڭ ئومۇمىي مەنپەئىتىنى ئاساس قىلىپ، ئومۇملۇق كۆز قارىشىنى تۇرغۇزۇشى، ئۆز ئالدىغا سىستېما بولۇۋېلىشنى قوغلاشماسلىقى، نامۇۋاپىق تەكرار قۇرۇلۇشلارنى قىلىشتىن ۋە ئوبېيكتلارنى تەكرار كىرگۈزۈشتىن كۆچىنىڭ بارىچە ساقلىنىشى كېرەك. ئەقىلغە مۇۋاپىق ئالماشتۇرۇش ۋە بىرلىشىش - ھەمكارلىشىش ئىشىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، رايونلار ئارا بىر - بىرىگە ئېتىبار بېرىدىغان ۋە مەنپەئەت يەكئوزدىغان

دىنىي سىياستى ۋە مۇھاجىرلار ئىشلىرى سىياستىنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئۇنى سوتسىيالىستىك زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش كېرەك.

تەدبىر كۆرۈشنى ئىلمىيلاستۇرۇش ۋە دېموكراتىيلەشتۈرۈش - دېموكراتىيە مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنىڭ مۇھىم ھالقىسى، سوتسىيالىستىك دېموكراتىك سىياسەت قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى. رەھبىرى ئورگانلار ۋە رەھبىرى كادىرلار ئاممىنىڭ پىكىرىگە ئىخلاس بىلەن قۇلاق سېلىشى، تۆرلۈك مۇتەخەسسىسلەرنىڭ تەنقىقات- مەسلىھەتچىلىك ئاپپاراتلىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، بىر يۈرۈش دېموكراتىك، ئىلمىي تەدبىر كۆرۈش تۈزۈمىنى تېز بەرپا قىلىشى لازىم. ئاساسىي قائىدە دېموكراتىيە قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىپ، ئىشچى -خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيى، ئاھالە كومىتېتى ۋە كەنت ئاھالە كومىتېتىنىڭ رولىنى ھەقىقىي جارى قىلدۇرۇش لازىم. قانۇنىي نازارەتچىلىك ئورگانلىرى ۋە مەمۇرىي تەپتىشلىك ئورگانلىرىنىڭ فۇنكسىيىسىنى كۈچەيتىپ، تارقىتىش ۋاستىلىرىنىڭ جامائەت پىكرى نازارەتچىلىكىگە ئەھمىيەت بېرىپ، نازارەتچىلىك مېخانىزمىنى پەيدىنپەي مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ھەر دەرىجىلىك دۆلەت ئورگانلىرىنى ۋە ئۇلارنىڭ خادىملىرىنى ئۇنۇملۇك نازارەت ئاستىغا قويۇش لازىم.

قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. قانۇن چىقىرىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، بولۇپمۇ ئىسلاھات- ئېچىۋېتىش ئىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىدىغان، ئومۇمىي ئىگىلىك ئۇسۇلىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىدىغان، قىسمەن ئىگىلىككە دائىر ھەرىكەتلەرنى قېلىپلاشتۇرىدىغان قانۇنلار ۋە نىزاملارنى چىڭ تۇتۇپ تۈزۈش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك. بۇ - سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشنىڭ جىددىي تەلىپى. ئاساسىي قانۇننى ۋە قانۇنلارنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، قانۇننى ئىجرا قىلىش ئۇستىدىكى نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، گەپنى قانۇننىڭ ئورنىغا قويۇش، جىنايى جازاغا تارتىش ئىشلىرىدا قانۇننى ۋە پائالىيەت ئورنىدىكى ھۆججەتلەرنى ئاساس قىلىش، قانۇننى ئىجرا قىلىپ ئىجرا قىلىش، ئىجرا قىلىشنى قانۇن بويىچە ئۆز ئالدىغا ئىجرا قىلىدىغان ئىدىيە ۋە ئىشلەش ئۇسۇلىنى بەرپا قىلىش لازىم. سىياسىي - قانۇن تارماقلىرىنىڭ ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، خادىملارنىڭ سۈپىتىنى ۋە قانۇننى ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۇرۇش كېرەك. دېموكراتىيە- قانۇنچىلىق ئەمەلىيىتى بىلەن دېموكراتىيە- قانۇنچىلىق تەرىبىسىنى بىرلەشتۈرۈپ، كەڭ كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ دېموكراتىيە ئېڭىنى ۋە قانۇنچىلىق كۆز قارىشىنى ئۆزلۇكسىز كۈچەيتىش لازىم.

جەمئىيەت ئاممانلىقىنى ياخشىلاش — كەڭ ئاممىنىڭ جانجان مەنپەئىتى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا كاپالەتلىك قىلىدىغان چوڭ ئىش. كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، بەزى جايلاردا جەمئىيەت ئامانلىقى ياخشى بولمايۋاتقان ئەھۋالنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئۆزگەرتىش كېرەك. خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىسىنىڭ فۇنكسىيىسىنى كۈچەيتىپ، مەخسۇس ئورگانغا تايىنىش بىلەن كەڭ ئاممىغا تايىنىشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ھەر تەرەپلىمە ئوڭشاش ئىشنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇپ، دۈشمەن كۈچلەرگە ۋە تۆرلۈك جىنايى ئىشلار جىنايى ھەرىكەتلىرىگە قەتئىي زەربە بېرىپ، ھەققانىيەتنى يۆلەش، خەلقنى قوغداش كېرەك.

يەتتىنچى، مەمۇرىي باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى ۋە ئاپپاراتلار ئىسلاھاتىنى قەتئىي نىيەت بىلەن ئېلىپ بېرىپ، فۇنكسىيىنى ئۆزگەرتىش، مۇناسىۋەتنى راۋانلاشتۇرۇش، قوشۇنلارنى خىل، مەمۇرىي ئورگانلارنى ئىخچام قىلىش، ئۇنۇمنى ئۆستۇرۇش تەلىپىنى ھەققىي ئىشقا ئاشۇرۇش

ئاپپاراتنى ئىسلاھ قىلىش، قوشۇنلارنى خىل، مەمۇرىي ئورگانلارنى ئىخچام قىلىش — سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدىكى جىددىي ۋەزىپە، شۇنداقلا ئۇ ئىقتىسادىي ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە زامانۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى

كېلىپ بۇنىڭ بىلەن ئىشقا ئورۇنلىشىشقا كەلگۈل يول ئاچقىلى، ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى تەڭشەش، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى يەڭگۈشلەش ۋە ھۆكۈمەت ئاپپاراتلىرىنى ئىسلاھ قىلىش ئۈچۈن مۇھىم شارائىت ياراتقىلى بولىدۇ. دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسنىڭ مەنپەئەتىنى جارى قىلدۇرۇپ، 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، ئۇنىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئومۇمىي قىممىتىنى ئىگىلەيدىغان سالمىقىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈش لازىم.

تۆتىنچى، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى تېزلىتىش، ماۋارىپنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش، زىيالىيلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش

پەن - تېخنىكا - بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى. ئىقتىسادنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن ئالدى بىلەن پەن - تېخنىكىنى گۈللەندۈرۈش كېرەك. پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى تەۋرەنمەي ئىلگىرى سۈرگەندىلا، ئاندىن جىددىي رىقابەت ئىچىدە تەشەببۇسكارلىقنى قولغا كەلتۈرگىلى بولىدۇ. تۆۋەندە، ئىقتىسادىمىزنىڭ ئالدىدا تەرەققىياتنى تېزلىتىش، قۇرۇلمىنى تەڭشەش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت غايەت زور ۋەزىپە تۇرماقتا، بۇنىڭ ئۈچۈن جەمئىيەت بويىچە پەن-تېخنىكا ئېڭىنى ئۆستۈرۈپ، پەن - تېخنىكا سېلىنمىسىنى تەرەپ - تەرەپتىن كۈچەيتىپ، ھەقىقىي تۇرۇندە پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىش زۆرۈر. پەن - تېخنىكا خىزمىتىدە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئاساسىي فرونتىغا يۆزلىنىش، تەرەققىيات تەنقىقاتى، يۇقىرى - يېڭى تېخنىكا ۋە يۇقىرى - يېڭى تېخنىكىلىق كەسىپلەر، ئاساسىي تەنقىقاتتىن ئىبارەت ئۈچ جەھەتتە كۈچنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ھەرقايىسىسىنىڭ يۇقىرى پەللىگە يېتىشتىكى نىشانىنى بەلگىلەش لازىم. جۈملىدىن مىللەتلەرى دۇنياۋى يۇقىرى پەن - تېخنىكا ساھەسىدە تېگىشلىك ئورۇنغا ئىگە بولۇشى كېرەك. ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئارقىلىق، پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىساد ئۇنۇملۇك بىرلەشتۈرۈلگەن مېخانىزمنى بەرپا قىلىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، پەن - تېخنىكا مۇۋاپىقلاشتۇرۇپ، ئاساسىي تەتقىقاتتىن ئىبارەت ئۈچ جەھەتتە كۈچنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئەقلىي مىنۇتىنى ئۈنۈملۈك ئىشلىتىش لازىم. سىرتتىن كىرگۈزۈلگەن ئىلغار تېخنىكىلارنى ئۆزلەشتۈرۈش، قوبۇل قىلىش ۋە يېڭىلاش ئىشىنى ئەستايىدىل ئوبدان تۇتۇش كېرەك. پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنىڭ ئىقتىسادنىڭ يۆكسىلىشىدە ئىگىلەيدىغان سالمىقىنى تېرىشچە ئۆستۈرۈپ، پۈتكۈل ئىگىلىكنىڭ يېرىك باشقۇرۇشتىن تۇجۇپلەپ باشقۇرۇشقا قاراپ بۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

پەن - تېخنىكىنىڭ تەرەققىي قىلىشى، ئىقتىسادنىڭ گۈللىنىشى ۋە جەمئىيەتنىڭ راۋاج تېپىشى، ئېگىزدىن ئالغاندا، ئەمگەكچىلەرنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ۋە زور بىر تۈركۈم ئىختىساسلىق خادىملارنى يېتىشتۈرۈشكە باغلىق. بىز ماۋارىپنى ئالدى بىلەن ژاراجلاندۇرىدىغان ستراتېگىيىلىك ئورۇنغا قويۇپ، پۈتۈن مىللەتنىڭ ئىدىيۇي - ئەخلاقىي سەۋىيىسىنى ۋە پەن-مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى تېرىشچە ئۆستۈرۈشىمىز لازىم. بۇ - ئېلىمىزدە زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتىكى تۈپ چوڭ تەدبىر. ماۋارىپ قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇش، ئاساسىي ماۋارىپنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىش، كەسىپىي ماۋارىپ، چوڭلار ماۋارىپى ۋە ئالىي ماۋارىپنى پائال راۋاجلاندۇرۇش، كىشىلەرنى ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىپ ئىختىساسلىشىشقا رىغبەتلەندۈرۈش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ماۋارىپ سېلىنمىسىنى كۈچەيتىشى لازىم. كۆپ يول ۋە كۆپ شەكىل بىلەن جەمئىيەتتىن مەبلەغ توپلاپ مەكتەپ ئېچىشنى ۋە خەلقنىڭ مەكتەپ ئېچىشىنى رىغبەتلەندۈرۈش، ماۋارىپنى باشقۇرۇشنى پۈتۈنلەي دۆلەت ئۈستىگە ئېلىپ كەلگەن ئۈسۈلنى ئۆزگەرتىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ۋە ھەر خىل مەكتەپلەر پارتىيىنىڭ ماۋارىپ فاكۇلتېتىنى ئەتراپلىق ئىزچىللاشتۇرۇشى، تەلىم - تەربىيە سۈپىتىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈشى لازىم. مۇشۇ ئىسسرنىڭ ئاخىرىغا بارغىچە، ياشلار ۋە ئوتتۇرا ياشلىقلار ئارىسىدا ساۋاتسىزلىقنى ئاساسەن تۈگىتىش، توققۇز يىللىق مەجبۇرىي ماۋارىپنى ئاساسەن ئەمەلگە ئاشۇرۇش لازىم. ماۋارىپ تۈزۈلمىسىنى، ئوقۇتۇش مەزمۇنى ۋە ئوقۇتۇش ئۇسۇلىنى يەنمۇ ئىلگىرىلەپ ئىسلاھ قىلىش، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇننىنى يېتىشتۇرۇش ۋە ئۇنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىش، مەكتەپلەرنىڭ مەكتەپ باشقۇرۇشتىكى ئۆز ئالدىغا ئىش كۆرۈش ھوقۇقىنى كېڭەيتىش، ماۋارىپنىڭ ئىقتىساد،

كۆچمەنلەر بارچە ساقلىنىشى كېرەك. ئەقلىغە مۇۋاپىق ئالماشتۇرۇش ۋە بىرلىشىش - ھەمكارلىشىش ئىشىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، رايونلار ئارا بىر - بىرىگە ئېتىبار بېرىدىغان ۋە مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان يېڭى ئىقتىسادىي ئايلانما قېلىپىنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈش كېرەك. تەبىئىي جۇغراپىيىلىك ئالاھىدىلىككە ۋە ئىچكى ئىقتىسادىي باغلىنىشقا ئاساسەن، مەركىزىي شەھەرلەرنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، ئۆزىگە خاس ئالاھىدىلىككە ئىگە رايون ئىگىلىكىنى تېرىشچە راۋاجلاندۇرۇش كېرەك.

ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش - مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، چېگرا مۇداپىئەسىنى مۇستەھكەملەش ۋە پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. نامرات رايونلارنى نامراتلىقتىن تېزرەك قۇتۇلدۇرۇپ بېيىتىش - ئىككىنچى باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. دۆلەت ئۇنۇملۇك سىياسەت قوللىنىپ، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنى شۇنىڭدەك كونا ئىنقىلابىي تايانچ بازىلار، چېگرا رايونلار ۋە نامرات رايونلارنى يۆلىشى كېرەك. ئىقتىسادتا بىر قەدەر تەرەققىي تاپقان رايونلار ئۆلارنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشگە تۈرلۈك يوللار بىلەن ياردەم بېرىشى كېرەك.

ئالتىنچى، سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنى چوڭقۇر ئېلىپ بېرىش تەرەققىياتىغا ئېرىشتۈرۈش

ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىغا ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا يارىشا، دېموكراتىيىلەشتۈرۈش بىلەن قانۇن - تۈزۈملەشتۈرۈشنى زىچ بىرلەشتۈرۈش تەلىپى بويىچە، سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى پائال ئالغا سۈرۈش لازىم. بىزنىڭ سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىمىزنىڭ نىشانى ھەرگىز غەربنىڭ كۆپ پارتىيە تۈزۈمى ۋە پارلامېنت تۈزۈمىنى يولغا قويۇش ئەمەس، بەلكى جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك دېموكراتىك سىياسەتنى بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت. دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت ئاپپاراتلىرى دېموكراتىيە مەركەزلەشتۈرۈش پرىنسىپىنى يولغا قويىدۇ، دەپ بەلگىلەنگەن. بۇ — بىزنىڭ بىر تۈپ تۈزۈمىمىز. خەلق دېموكراتىيىسى سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيەتلىك تەلىپى ۋە ئىچكى خۇسۇسىيىتى. دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىق بولمىسا، سوتسىيالىزم سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش بولمايدۇ. بىز سوتسىيالىستىك دېموكراتىيىنى بولمايدۇ، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقنى ساغلاملاشتۇرۇش جەھەتتە كۈرۈنەرلىك نەتىجە ھاسىل قىلىپ، بۇنىڭ بىلەن مۇقىم ئىجتىمائىي - سىياسىي مۇھىتنى مۇستەھكەملەپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشىمىز كېرەك.

خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش، خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتىنىڭ قانۇن چىقىرىش ۋە نازارەتچىلىك قىلىشقا ئوخشاش فۇنكسىيىلىرىنى كۈچەيتىش، خەلق ۋەكىللىرىنىڭ رولىنى تېخىمۇ ئوبدان جارى قىلدۇرۇش كېرەك. كومپارتىيە رەھبەرلىكىدە كۆپ پارتىيە ھەمكارلىشىش ۋە سىياسىي مەسلىھەت ئېلىپ بېرىش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، يېڭى دەۋردىكى ۋەتەنپەرۋەرلىك بىرلىك سەپنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش، خەلق سىياسىي مەسلىھەت كېڭىشىنىڭ سىياسىي مەسلىھەت ئېلىپ بېرىش، ۋە دېموكراتىك يول بىلەن نازارەتچىلىك قىلىش جەھەتتىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. «ئۇزاق مۇددەت بىللە تۇرۇش، ئۆز ئارا نازارەت قىلىش، بىر - بىرىدىن سىر ساقلىماسلىق، باشقا كەلگەننى تەڭ كۆرۈش» فاكتېرىنىڭ چىڭ تۇرۇپ، دېموكراتىك پارتىيە گۇرۇھلار بىلەن كېڭىشىش - مۇھاكىمە قىلىش ئىشىنى كۈچەيتىش، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلاردىكى زاتلار ۋە پارتىيە گۇرۇھسىز زاتلارنىڭ دۆلەت ئورگانلىرىدا رەھبەرلىك ۋەزىپە ئۆتىشىنى قوللاپ، پارتىيەمىزنىڭ پارتىيە سىرتىدىكى زاتلار بىلەن بولغان ئىتتىپاقىنى يەنمۇ مۇستەھكەملەش كېرەك. دۆلىتىمىز - كۆپ مىللەتلىك بىر پۈتۈن دۆلەت، مىللەتلەرنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقى - ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. پارتىيەنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، باراۋەر بولۇش، ياردەملىشىش، ئىتتىپاقلىشىش ۋە ھەمكارلىشىشتا چىڭ تۇرۇش، شۇ ئارقىلىق مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. پارتىيەنىڭ

سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدىكى جىددىي ۋەزىپە، شۇنداقلا ئۇ ئىقتىسادىي ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىشتىكى مۇھىم شەرتى. نۆۋەتتە، پارتىيە- ھۆكۈمەت ئاپپاراتلىرى كېلەڭسىز، قاتلام كۆپ، نۇرغۇن ئورۇنلاردا ئىشتىن ئادەم كۆپ، ئىش ئۇنۇمى تۆۋەن، ئۇلار ئامماىدىن ئايرىلىپ قالدى، بۇ ھال كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى يەڭگۈشلەشكە توسالغۇ بولۇۋاتىدۇ، ئەمدى ئۆزگەرتمىسە بولمايدىغان دەرىجىگە يېرىپ قالدى. ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلار ۋە ھۆكۈمەتلەر تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەمۇرىيەت بىلەن كارخانىنى ئايرىش ۋە ئىخچام قىلىش، بىرلىككە كەلتۈرۈش، ئۇنۇملۇك بولۇش پرىنسىپى بويىچە، ھازىرقى مەمۇرىي باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ۋە پارتىيە- ھۆكۈمەت ئاپپاراتلىرىنى قەتئىي نىيەت بىلەن ئىسلاھ قىلىشى لازىم. ئۇنۇنۇرسال ئىقتىسادىي تارماقلاردا خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئومۇمىي جەھەتتىن تەڭشەش- تىزگىنلەشنى كۈچەيتىشكە قارىتىش كېرەك. بەزى كەسىپىي ئىقتىسادىي تارماقلارنى ۋە فۇنكسىيىسىنى كىرىشپ كەتكەن، تەكرار بولۇپ قالغان ياكى كەسىپىي جەھەتتە يېقىن كېلىدىغان ئاپپاراتلارنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش ياكى قوشۇۋېتىش، دائىملىق ئاپپاراتتىن باشقا ئاپپاراتلارنى زور دەرىجىدە قىسقارتىش كېرەك. ئورگان خادىملىرىنى قىسقارتىش، شتات ۋە خادىملارنى قاتتىق تەلەپ بىلەن بېكىتىش كېرەك. ئاپپاراتنى ئىسلاھ قىلىش، قوشۇنلارنى خىل، مەمۇرىي ئورگانلارنى ئىخچام قىلىش - مۇشكۇل ۋەزىپە، بۇ ئىشنى بىر تۇتاش پىلانلاپ، پۈختا ئۈيۇشتۇرۇپ، يۇقىرى بىلەن تۆۋەننى بىرلەشتۈرۈپ، قەدەممۇقەدەم يولغا قويۇپ، ئۇچ يىل ئىچىدە ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندىاپ بولۇش كېرەك. خادىملارنى قىسقارتىشنى خىزمەت ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش ۋە ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ھەم ئورگان خادىملىرى قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاپ، خادىملارنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، ھەم كۆپلىگەن ئىختىساسلىق كىشىلەرنى 3-كەسىپكە ۋە كۆچەيتىشكە تېگىشلىك خىزمەت ئورۇنلىرىغا يۆتكەپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېڭى كۈچىگە ئايلاندۇرۇش لازىم.

كادىرلار - ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى تېزلىتىپ ئىدارە، كارخانا ۋە كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ ئوخشاشمىغان ئالاھىدىلىككە ئۈيغۇن بولغان تۈر بويىچە ئىلمىي باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ۋە ئۇنۇملۇك رىغبەتلەندۈرۈش مېخانىزمىنى پەيدىنپەي بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك. بۇ جەھەتتىكى ئىسلاھاتنى ئاپپارات ئىسلاھاتى ۋە ئىش ھەققى تۈزۈمى ئىسلاھاتى بىلەن بىرلەشتۈرۈش كېرەك. دۆلەت خىزمەتچىلىرى تۈزۈمىنى ئىمكان قەدەر تېز يولغا قويۇش لازىم.

سەككىزىنچى، ئىككى قول بىلەن تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش، سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەر تەرەپلىمە كۈچەيتىش

ئىسلاھات- ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى خەلقىمىزنىڭ ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، ئەزەر دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، دۇنياغا يۈزلىنىپ، كېلەچەكنى كۆزلەپ، توختىماي ئالغا ئىلگىرىلەش ۋە جاسارەت بىلەن ئىشلەش روھىنى ئۇرغۇتۇشىغا كۈچلۈك تۈرتكە بولماقتا، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغىمۇ تېخىمۇ يۇقىرى تەلەپ قويىدى. ماددىي مەدەنىيەتنىمۇ، مەنىۋى مەدەنىيەتنىمۇ ئوبدان بەرپا قىلغاندا، ئاندىن ئۇ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم بولىدۇ. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى چىڭ دەۋرىي قىلىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ۋە ئىسلاھات- ئېچىۋېتىش ئىشىنىڭ تۈرتكىسى ۋە ئەقلىي مەدەتكە ئىگە قىلىشى كېرەك.

(ئاخىرى 5 - بەتتە)

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋا رايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 2 ℃ — 8 ℃ بولىدۇ. شەھەرنىڭ جەنۇبىدا بەش بال شەرقى جەنۇپ شامىلى چىقىدۇ.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنىڭ قەدەمنى تېزلىتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ تېخىمۇ زور غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرەيلى

(بېشى 4- بەتتە)

مەنىۋى مەدەنىيەتتە قۇرۇلۇشنى ئەلا بىلىش كېرەك. نەزەرىيە قۇرۇلۇشغا يۆكسەك دەرىجىدە ئېتىبار بېرىش، ئىلىم ئەركىنلىكىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش، تەتقىقات ئىشىنى ئىجادچانلىق بىلەن ئېلىپ بېرىش، پەلسەپە- ئىجتىمائىي پەنلەرنى گۈللەندۈرۈش، ماركسىزمنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش ۋە راۋاجلاندۇرۇش لازىم. نەزەرىيە قوشۇننىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ياش ، ئوتتۇرا ياشلىق نەزەرىيە خادىملىرىنى يېتىشتۇرۇش ۋە ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش» يۆنىلىشىدە ۋە «ھەممە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش» فائىجىندا چىڭ تۇرۇش لازىم. مەدەنىيەت تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى پائال ئالغا سلجىتىپ، مەدەنىيەت ئىشلىرىغا دائىر ئىقتىسادىي سىياسەتلەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، سوتسىيالىستىك مەدەنىيەتنى گۈللەندۈرۈش كېرەك. ئىجتىمائىي ئۇنۇمگە ئېتىبار بېرىپ، مەزمۇن جەھەتتە ساغلام ۋە ئالىيجاناب بولغان، بولۇپمۇ ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى مەدھىيىلەيدىغان، بەدىئىي جەلپ قىلىش كۈچىگە ئىگە مەنىۋى مەھسۇلاتلارنى ئىجاد قىلىشقا ئىلھام بېرىش كېرەك. ئاخبارات-چىلىق، نەشرىياتچىلىق، رادىئو، تېلېۋىزىيە ۋە ئەدەبىيات - سەنئەت قاتارلىق ساھەلەرنىڭ خىزمىتىنى كۈچەيتىش لازىم. ئىدىيۋى - سىياسىي خىزمەت جەھەتتىكى ئارتۇقچىلىقنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىنىڭ جىسمانىي - روھىي ساغلاملىقىنى زەھەرلەۋاتىدۇ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا ۋە ئىسلاھات- ئېچىۋېتىش ئىشىغا توسالغۇ بولۇۋاتىدۇ، سوتسىيالىزمنىڭ ئوبرازىغا زىيان يەتكۈزۈۋاتىدۇ، شۇڭا خەلق بۇنىڭغا قاتتىق نەپرەت بلدۇرۇۋاتىدۇ. تۈرلۈك رەزىللىكلەرنى ھەرگىز يۇمشاق قوللۇق قىلماي سۈپۈرۈپ تاشلاش، بۇ ئىشنى ئۈزاقتىچە ئىشلەپ، ئۇنۇم ھاسىل قىلىش لازىم.

ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيانقى پېئىلى تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىشى ۋە ياخشىلىشى كېرەك. بىز جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئىدىيە ۋە مەدەنىيەت جەھەتتىكى ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىنسانىيەت مەدەنىيەت

ئىدىيىسى بويىچە، قوشۇنلارنى خىل قىلىشنىڭ جۇڭگوچە يولىدا مېڭىپ، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنى زامانىۋىلاشقان، مۇنتىزملاشقان قۇدرەتلىك ئىنقىلابىي قوشۇن قىلىپ قۇرۇپ چىقىپ، دۆلەت مۇداپىئە كۈچىمىزنى ئۇزلۇكسىز ئاشۇرۇپ، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشىنى ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مۇستەھكەم ھەم كۈچلۈك بىخەتەرلىك كاپالىتى بىلەن تەمىن ئېتىشمىز كېرەك. دۆلىتىمىزدە 1 مىليون ئەسكەر قىسقارتىلدى، ئارمىيە بۇنىڭدىن كېيىن زامانىۋى ئۇرۇشنىڭ ئېھتىياجىغا تېرىشىپ لايىقلىشىپ، سۈپەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، جەڭگىۋارلىقىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئاشۇرۇپ، دۆلەتنىڭ زېمىن، ھاۋا تەۋەلىكى ۋە دېڭىز تەۋەلىكى ئىگىلىك ھوقۇقىنى، دېڭىز - ئوكيان جەھەتتىكى ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، ۋەتەننىڭ بىرلىكى ۋە ئامانلىقىنى قوغداشتىن ئىبارەت مۇقەددەس ۋەزىپىنىڭ ھۆددىسىدىن تېخىمۇ ئوبدان چىقىشى لازىم؛ شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئومۇملۇققا ئاڭلىق بويسۇنۇپ، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشىغا ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا پائال مەدەت بېرىپ ۋە قاتنىشىپ، دۆلەتنىڭ تەرەققىي تېپىشى ۋە گۈللىنىشى ئۈچۈن توھپە قوشۇشى كېرەك. ئارمىيە تۈرلۈك قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئىشلىرىنى تېرىشىپ ئوبدان ئېلىپ بېرىپ، تەلىم - تەربىيە ۋە مەشقنى ھەقىقىي تۇرمۇ ستراتېگىيىلىك ئورۇنغا قويۇپ، ئوفىتسېر ۋە ئەسكەرلەرنىڭ سۈپىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ھەممە قوشۇنلارنى سىياسىي جەھەتتە لاياقەتلىك بولۇش، ھەربىي جەھەتتە قاتتىق تەلەپنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىش، ئىستىل جەھەتتە ئەلا بولۇش، ئىنتىزامدا قاتتىق بولۇش، كاپالەت جەھەتتە كۈچلۈك بولۇش تەلىپىنى ئورۇندىيالايدىغان قىلىشى كېرەك. دۆلەت مۇداپىئەسىگە دائىر پەن - تېخنىكا تەتقىقاتىغا ۋە دۆلەت مۇداپىئە سانائىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، قورال - ياراقلارنى تەدرىجىي ياخشىلاش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، ھۆكۈمەتلەر ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقى دۆلەت مۇداپىئەسى قۇرۇلۇشىغا بۇرۇنقىدەكلا كۆڭۈل بۆلۈشى، ئارمىيىنىڭ تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئورۇندىشىغا مەدەت بېرىشى كېرەك. ئومۇمىي خەلق دۆلەت مۇداپىئە تەربىيىسىنى ئوبدان تۇتۇپ، ھۆكۈمەتنى ھمايە قىلىش - خەلقنى سۆيۈش، ئارمىينى ھمايە قىلىش ۋە ھەربىيلەر ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش پائالىيىتىنى كەڭ، چوڭقۇر، ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەت، ھەربىيلەر بىلەن خەلق ئىتتىپاق ئۆتتىدىغان ۋە بىر- بىرىنى قوللايدىغان چوڭ ياخشى ۋەزىيەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇش لازىم. خەلق ئەسكەرلىرى ۋە تەييارلىقتىكى ھەربىيلەر خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، دۆلەت مۇداپىئەسىنىڭ زاپاس كۈچى قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىش كېرەك. جۇڭگو خەلق قوراللىق ساقچى قىسملىرى - سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى قوغدايدىغان مۇھىم كۈچ. خەلق قوراللىق ساقچى قىسملىرىنىڭ ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى، خەۋپسىزلىك تارماقلىرىغا ئوخشاش تارماقلارنىڭ قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، دۆلەتنىڭ ئامانلىقىنى ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى تېخىمۇ كۈچلۈك قوغداش لازىم.

يولداشلار! ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى - خەلق ئاممىسىنىڭ ئۇلۇغ ئىشى. بىز 90 - يىللاردىكى ئېغىر ۋەزىپىلەرنى غەلبىلىك ئورۇندىتىش ئۈچۈن، ئىشچىلار سىنىپىغا ۋە ئەمگەكچى ئاممىغا جان - دىلىمىز بىلەن تايىنىپ، پۈتۈن خەلقنىڭ ئاكتىپلىقىنى ۋە ئىجادچانلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى زىچ ئىتتىپاقلىشىپ، جاسارەت بىلەن تېرىشىپ ئىشلەيدىغانلا بولسا، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىمىز جەزمەن غەلبە قىلىدۇ.

3. خەلقنىڭ ۋەزىيەت ۋە بىزنىڭ تاشقى سىياستىمىز

ئۆزگىرىپ تۇرۇۋاتقان مۇرەككەپ خەلقئارا ۋەزىيەتتە، تاشقى خىزمىتىمىزدە زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈردۇق. بىزنىڭ ئەتراپىمىزدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىناق قوشنىدارچىلىق - دوستلۇق مۇناسىۋىتىمىز دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيانقى ئەڭ ياخشى مەزگىلدە تۇرۇۋاتىدۇ، كەڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىتتىپاقلىق - ھەمكارلىق تېخىمۇ مۇستەھكەملەندى ۋە كۈچەيدى، دۇنيا ئەللىرى، جۈملىدىن غەربتىكى تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىمىز تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پرىنسىپى ئاساسىدا باشقىلارنى

بولغان خەلقئارا ئېڭى تەرتىپ ئورنىتىشنى تەشەببۇس قىلىمىز. بۇ ئېڭى تەرتىپ باراۋەر بولۇش- ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدىكى خەلقئارا ئېڭى ئىقتىسادىي تەرتىپ ئورنىتىشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. دۇنيادا ئەھۋال خىلمۇ خىل، ھەرقايسى ئەللەر ئوتتۇرىسىدا تۈرلۈك پەرقلەر مەۋجۇت. ھەرقايسى ئەل خەلقى ئۆز دۆلىتىنىڭ كونكرېت ئەھۋالىغا ئاساسەن، ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان ئىجتىمائىي تۈزۈم ۋە تەرەققىيات يولىنى تاللىۋېلىشقا ھوقۇقلۇق. ھەممە دۆلەت ئۆزىنىڭ چوڭ - كىچىك، كۈچلۈك - ئاجىز، باي - نامرات بولۇشىغا قارىماي، خەلقئارا ئىشلارغا خەلقئارا جامائەتچىلىكنىڭ باپباراۋەر ئەزاسى سۈپىتىدە قاتنىشىشى كېرەك. دۆلەتلەر بىر - بىرىنى ھۆرمەت قىلىشى، ئوخشاشلىقلاردا بىرلىككە كېلىپ، پەرقلەرنى ساقلاپ قېلىشى، ئۆزئارا باراۋەر مۇئامىلىدە بولۇشى، بىر - بىرى بىلەن دوستانە ئۆتۈشى كېرەك. دۆلەت بىلەن دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلاپ ۋە تالاش - تارتىشلارنى بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ نىزامنامىسى ۋە خەلقئارا قانۇن - مىزان بويىچە كېڭىشىش ئارقىلىق تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىش كېرەككى، قورال كۈچىگە مۇراجىئەت قىلىشقا ۋە قورال كۈچى بىلەن تەھدىت سېلىشقا بولمايدۇ. زومىگەرلىك ۋە زوراۋانلىق سىياستى، ئاز ساندىكى بىرقانچە دۆلەتنىڭ خەلقئارا ئىشلارنى مونوپول قىلىۋېلىشى ۋە كونترول قىلىۋېلىشى ئاقمايدۇ. خەلقئارا ئىشلارنى ئىدىئولوگىيىسىز قىلىۋېلىشى ۋە ئىدىئولوگىيىسىنى جۇڭگوغا تېڭىشىغىمۇ ھەرگىز يول قويمايمىز. بىزنىڭ بۇ پرىنسىپال مەيدانىمىز ھەرگىز ئۆزگەرمەيدۇ.

بىز ئىشكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشىنى تەۋرەنمەي يولغا قويىمىز، باراۋەر بولۇش - ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا دۇنيا ئەللىرى بىلەن ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا جەھەتتىكى ھەمكارلىقنى ئۇزلۇكسىز كۈچەيتىش ۋە كېڭەيتىشنى، مەدەنىيەت، مائارىپ، سەھىيە، تەنتەربىيە قاتارلىق ساھەلەردىكى ئالاقىنى كۈچەيتىشنى خالايمىز.

جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى ھەرقايسى ئەللەردىكى پارتىيىلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتكە ئەھمىيەت بېرىدۇ. ھازىر، جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى يۈزدىن ئارتۇق دۆلەتتىكى نۇرغۇن پارتىيە ۋە سىياسىي تەشكىلاتلار بىلەن ئوخشىمىغان شەكىلدە ئالاقە ئورناتتى. بىز مۇستەقىل، ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش، باپباراۋەر بولۇش، بىر - بىرىنى ھۆرمەت قىلىش، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق پرىنسىپى بويىچە ھەرقايسى ئەللەردىكى پارتىيىلەر بىلەن

ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئاممىي ساقچى ئىدارىسى ئىلان قىلىدۇ

تەسەللىي تاپالمايدۇ. بىز جۇڭگولۇقلار ھەممىمىز ئىنتايىن ياخشى بىلىمىزكى، ئەگەر بىز ئۆزىمىزنىڭ ئىشلىرىنى ياخشى قىلساق، ئۆزىمىزنىڭ ئىشلىرىنى ياخشى قىلساق، ئۆزىمىزنىڭ ئىشلىرىنى ياخشى قىلساق، ئۇنداقتا بىز ئالدىمىزدىكى ھەر قانداق خەتەرگە تاقابىل تۇرالايمىز، ھەر قانداق قارشىلىقنى يېڭەلەيمىز، ھەر قانداق دۈشمەننى مەغلۇپ قىلالايمىز.

توققۇزىنچى، خەلق تۈرمۇشىنى ئۆزلۈكسىز ياخشىلاش، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشىنى قاتتىق تىزگىنلەش، مۇھىت مۇھاپىزىتىنى كۈچەيتىش

ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشىنى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلەتكەندە، خەلقنىڭ كۇنسايىن ئېشىپ بېرىۋاتقان ماددىي - مەدەنىي ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش مەقسەت قىلىنىدۇ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تەرەققي قىلىشىغا ۋە ئىجتىمائىي بايلىقنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، شەھەر-يېزا ئاھالىسىنىڭ ئەمەلىي دارامتى، ئىستېمال سەۋىيىسى ۋە تۇرمۇش سۈپىتىنى كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە ئۆستۈرۈش كېرەك. كېيىم - كېچەك، ئوزۇق - تولۇك، تۇرارجاي ۋە يۇرۇش - تۇرۇش شارائىتىنى، بولۇپمۇ تۇرار جاي شارائىتىنى كۆپرەك ياخشىلاش كېرەك. مەدەنىي تۇرمۇشنى تېخىمۇ بېيىتىش، تەتىلەربىيە، سەھىيە ئىشلىرىنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇپ، خەلقنىڭ سالامەتلىك سەۋىيىسىنى داۋاملىق ئۆستۈرۈش لازىم. ئاھالىسى دۇنيا ئاھالىسىنىڭ بەشتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدىغان بىزنىڭ بۇ دۆلىتىمىزدە، خەلقنى ھاللىق تۇرمۇش كەچۈرىدىغان ھالغا يەتكۈزۈش - قالتىس چوڭ ئىش. شۇنىڭ بىلەن بىللە شۇنىمۇ كۆزىستىش كېرەككى، دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسى ئاجىز، ھازىر زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش بويىچە ئىگىلىك تىكلەش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتىمىز، مۇشۇنداق ئەھۋالدا قۇرۇلۇشقا تېخىمۇ كۆپ مەبلەغ ئىشلىتىشكە توغرا كېلىدۇ، شۇڭا چاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، دۆلەتنى تىرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىق بىلەن گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت ئېسىل ئەنئەننى چوقۇم داۋاملىق جارى قىلدۇرۇش، ئىقتىسادچىللىقنى ئەلا بىلىدىغان ئىجتىمائىي كەيپىياتنى تەشەببۇس لازىم.

دۆلەتنىڭ نوپۇسنىڭ كۆپىيىشىنى تىزگىنلەش ۋە مۇھىت مۇھاپىزىتىنى كۈچەيتىشتىن ئىبارەت توپ سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىش كېرەك. پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى بوشاشتۇرۇپ قويۇشقا ھەرگىز بولمايدۇ، نوپۇسنى تىزگىنلەش چەھەتتە بەلگىلەنگەن نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا ھەقىقي كاپالەتلىك قىلىش، ساغلام تۇغۇپ، ئوبدان تەربىيەلەش تەلىپىدە چىڭ تۇرۇپ، ئاھالىنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. ئاھالىنىڭ قېرىپ كېتىش مەسىلىسىنى تەتقىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ئوبدان ئىشلەش لازىم. پۈتۈن مىللەتنىڭ مۇھىت ئېڭىنى ئۆستۈرۈپ، يەر، قېزىلما بايلىق، ئورمان ۋە سۇ قاتارلىق تەبىئىي بايلىقلارنى ئاسراش ۋە ئۇلاردىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى تىرىشىپ ياخشىلاش كېرەك.

ئونىنچى، ئارمىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، دۆلەت مۇداپىئە كۈچىنى ئاشۇرۇپ، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشىنىڭ ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش

جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى - خەلق دېموكراتىيە دىكتاتۇرىسىنىڭ قۇدرەتلىك تۈۋرۈكى، سوتسىيالىستىك ۋەتىنىمىزنى قوغدايدىغان پولات قورغان، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىكى مۇھىم كۈچ. نۆۋەتتە ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى خېلى ئۇزاق مەزگىلگىچە، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىمىز يەنىلا ئۇزۇندىن بۇيان مۇرەككەپ خەلقارا مۇھىتتا ئېلىپ بېرىلىدۇ. پارتىيىنىڭ ئارمىيىگە بولغان مۇتلەق رەھبەرلىكىنى باشتىن - ئاياغ ئېغىشماي چىڭ تۇرۇش كېرەك، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئېڭى دەۋرىدىكى قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى

تۇنجىكە تۇزى خوجا بولۇش، بىر - بىرىنى ھۆرمەت قىلىش، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق پرىنسىپى مۇيىچە ھەرقايسى ئەللەردىكى پارتىيىلەر بىلەن داۋاملىق دوستانە مۇناسىۋەت ئورنىتىمىز ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرىمىز. ئوخشاشلىقلاردا بىرلىككە كېلىپ، پەرقلەرنى ساقلاپ قېلىش روھى بويىچە، ئۆزئارا چۈشىنىشنى ۋە ھەمكارلىقنى ئالغا سۈرىمىز.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قۇرۇلۇشى بىلەن، جۇڭگودىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۆزاق مۇددەت تاجاۋۇزغا، زۇلۇمغا، ئاھانەتكە ئۇچراپ كەلگەن پاجىئەلىك تارىخقا خاتىمە بېرىلدى، كىشىلىك ھوقۇقى ئەمۋالى تۆپتىن ياخشىلاندى. خەلق دۆلەتنىڭ خوجايىنى بولۇپ، ئۆزى ئۈچۈن ئۆزلۈكسىز ئېڭى ھايات يارىتاماقتا. دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي قانۇنى خەلقنىڭ تۇرلۇك ھوقۇقلىرىنى توپ جەھەتلەردىن كاپالەتكە ئىگە قىلدى. جۇڭگو كىشىلىك ھوقۇقىغا دائىر بىر قاتار خەلقارا ئەھدىنامىلەرگە قاتناشتى، خەلقارا دا كىشىلىك ھوقۇقى مەسىلىسى ئۇستىدە باراۋەرلىك ئاساسىدا سۆزلىشىشنى قوۋۇۋەتلىدى. كىشىلىك ھوقۇقى مەسىلىسى تېگى - تەكتىدىن ئالغاندا، بىر دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى دائىرىسىدىكى ئىش، بىز كىشىلىك ھوقۇقى مەسىلىسىدىن پايدىلىنىپ باشقا دۆلەتنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشقا قەتئىي قارشى تۇرىمىز.

تارىخىي تەجرىبىلەر بىزگە شۇنى ئۇقتۇرىدۇكى، قانداق بايراقنى كۆتۈرۈۋېلىشتىن قەتئىينەزەر، باشقا دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكى ۋە ئىگىلىك ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىش، باشقا دۆلەتنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىش، ئۆزىنى چوڭ چاغلاپ كىچىكىنى بوزەك قىلىش، ئۆزىنى كۆچلۈك چاغلاپ ئاجىزنى خارلاش، ئۆزىنى باي چاغلاپ نامراتنى ئېزىش قىلمىشلىرىدا بولغانلار كىشىلەرنىڭ نەزەرىدىن چۈشۈپ كېتىدۇ. كىم بەك ھەددىدىن ئېشىپ كەتسە، كىم باشقىلارنى بوزەك قىلسا، شۇ دۇنيا خەلقىنىڭ ئەيىبلىشىگە ۋە قارشىلىقىغا ئۇچرايدۇ. يوللۇقلار نۇسرەت تاپىدۇ، يولسىزلار لەنەتكە قالىدۇ، ھەققانىي كۈچلەر ھامان ېڭىلمەستۇر.

4. پارتىيە قۇرۇلۇشنى كۈچەيتەيلى ۋە پارتىيە رەھبەرلىكىنى ياخشىلايلى

پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە ئۇزاققىچە قىلچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشىنىڭ، سوتسىيالىستىك ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشىنى ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ياخشى ۋە تېخىمۇ تېز ئېلىپ بېرىشنىڭ، دۆلەتنى ئەبەدىي ئامان قىلىش، گۈللەندۈرۈش ۋە قۇدرەت تاپقۇزۇشنىڭ ئاچقۇچى پارتىيىمىزدە، پۈتۈن پارتىيىنى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى بىلەن چىڭ تۇرۇپ قوراللاندۇرۇشتا.

70 نەچچە يىلدىن بۇيان، جۇڭگو كومپارتىيىسى پۈتۈن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ، خىلمۇخىل مۇشكۈلات ۋە خېيىم - خەتەرلەرنى يېڭىپ، جۇڭگو خەلقىنىڭ ئۇرنىنى، جۇڭگو تارىخىنىڭ يۆنىلىشىنى ۋە جۇڭگو جەمئىيىتىنىڭ قىياپىتىنى تۆپتىن ئۆزگەرتتى. 11 - نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيىمىز خەلقە رەھبەرلىك قىلىپ، ئىسلاھات-ئېچىۋېتىش ئىشىدا ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئومۇمىيۈزلۈك يېڭى ۋەزىيەت يارىتتى. ئۇلۇغ، شەرەپلىك، توغرا جۇڭگو كومپارتىيىسى ئىنقىلابقا رەھبەرلىك قىلىپ غەلىبىنى قولغا كەلتۈرۈشكە قادىر بولۇپلا قالماي، ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشقا رەھبەرلىك قىلىپ، غەلىبىنى قولغا كەلتۈرۈشكىمۇ قادىر. پارتىيىمىزنىڭ ھاكىمىيەت بېشىدىكى ئورنىغا ۋە رەھبەرلىك رولىغا شەك كەلتۈرىدىغان، ئۇنى ئاجىزلاشتۇرىدىغان ۋە ئىنكار قىلىدىغان كۆزقاراش ۋە قىلىقلارنىڭ ھەرقانداقى تۆپتىن خاتا ھەم ئىنتايىن زىيانلىق. ېڭى تارىخىي دەۋردە، پارتىيە تۈرۈۋاتقان مۇھىم ۋە ئۇستىگە ئالغان ۋەزىپىدە چوڭ ئۆزگىرىش بولدى، پارتىيىنىڭ ئىدىيۇى قۇرۇلۇشمۇ، سىياسىي قۇرۇلۇشمۇ، تەشكىلىي قۇرۇلۇشمۇ ۋە ئىستىل قۇرۇلۇشمۇ بىر مۇنچە يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەرگە دۇچ كەلدى. بىز چوقۇم يېڭى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىگە بىنائەن، پارتىيە پارتىيىنى باشقۇرۇشتا ۋە پارتىيىنى قاتتىق باشقۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ ۋە ياخشىلاپ، پارتىيىنىڭ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش سەۋىيىسىنى ۋە رەھبەرلىك سەۋىيىسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، ئۇزاق سىناقلاردىن ئوتكەن بۇ ماركسزملىق پارتىيىمىزنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىش داۋامىدا رەھبەرلىك يادروسلىق رولىنى تېخىمۇ ئوبدان جارى قىلدۇرىدىغان قىلىشىمىز لازىم.

(ئاخىرى 6 - بەتتە)

(باشى 5 - بەتتە)

بىرىنچى، جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىشتىكى ئاڭلىقلىقنى ۋە قەتئىيلىكنى كۈچەيتىش كېرەك

بىزنىڭ پارتىيىمىز- ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى يېتەكچى ئىدىيە قىلغان ئاۋانگارت ئەترىتى. ماركسىزم - ئەمەلىيەتتە چوڭقۇر يىلتىز تارتقان ھەم ئەمەلىيەت جەريانىدا ئۈزلۈكسىز تەرەققىي قىلىدىغان پەن. جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى - ماكسىزمنى جۇڭگونىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈشنىڭ ئەڭ يېڭى مۇۋەپپەقىيىتى، زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ماركسىزمى. ئۇ بىزنى يېڭى تارىخىي ۋەزىپىنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا يېتەكلەيدىغان قۇدرەتلىك ئىدىيىۋى قورال. ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئۆگىنىشتە، جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى ئۆگىنىشنى نۇقتىلىق مەزمۇن قىلىش كېرەك. پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار، ھەممىدىن ئاۋۋال يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلار ئۇنى باشلامچىلىق بىلەن ئوبدان ئۆگىنىشى ۋە ئوبدان تەتبىق قىلىشى لازىم، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ستراتېگىيىلىك ئىدىيىسىنى ۋە نەزەريىۋى نۇقتىسىنەزەرلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، ئۇنىڭ ماكسىزملىق مەيدان، نۇقتىسىنەزەر، ئۇسۇلىنى تەتبىق قىلىپ، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىدىغان، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىدىغان ئىلمىي پوزىتسىيىسىنى ۋە ئىجادكارلىق روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى كېرەك. ئۆگەنگەندە ئەمەلىيەتكە باغلاش، پۇختا ئۆگىنىش، ئۆگەنگەننى ئىشلىتىش لازىم. ئۆگىنىش ئارقىلىق پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ سوتسيالىزم ۋە كوممۇنىزمغا بولغان ئېتىقادىنى چىڭىتىش، سىياسىي سۈپىتىنى ۋە ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش، مەنىۋى كۈچنى ئىسلاھات- ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىشىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىدىغان غايەت زور ماددىي كۈچكە ئايلاندۇرۇش كېرەك.

ئىدىيىدە ئازاد بولۇش، ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش — جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنىڭ جەۋھىرى، پارتىيىمىزنىڭ جۇشقۇن ھاياتىي كۈچىنى مەڭگۈ ساقلاشقا كاپالەتلىك قىلىدىغان گۆھەر. ئىدىيىدە ئازاد بولۇش، ھەققەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئۆز ئارا بىرلىككە كەلگەن بولىدۇ، ئۇ بىزدىن ئىدىيىۋى تونۇشنى ئوبيېكتىپ ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇنلاشتۇرۇپ، ماركسىزمنىڭ يېتەكچىلىكىدە، قالاق ئەنئەنىۋى كۆز قاراشلارنىڭ ۋە سۇبيېكتىپ بىر تەرەپلىمە قاراشلارنىڭ ئاسارىتىدىن قۇتۇلۇپ، كونا پەدىكە يېپىشۋالمىدىغان، يېڭى شەيئىلەرنى قوبۇل قىلمايدىغان روھىي ھالەتلەرنى ئۆزگەرتىشنى تەلەپ قىلىدۇ. بىز ھەرگىز ماركسىزمنىڭ بەزى پرىنسىپلىرى ۋە بەزىكىتابلىرى ئۈستىدىكى دوگمىلارچە چۈشەنچىلەردە ياكى سوتسيالىزم ئۈستىدىكى بەزى ئىلمىي بولمىغان ھەتتا بۇرمىلانغان تونۇشلاردا ۋە ياكى سوتسيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىن ھالقىپ كېتىدىغان ناتوغرا ئىدىيىدە توختاپ قالماي، مەسىلىلەرنى دىئالېكتىك ماتېرىيالىزملىق ۋە تارىخىي ماتېرىيالىزملىق دۇنيا قاراش، مېتودولوگىيە بىلەن تەھلىل قىلىپ ۋە ھەل قىلىپ، ئىدىيىمىزنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ تۇرۇۋاتقان يېڭى ۋەزىيەتكە لايىقلاشتۇرۇشىمىز كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي ئورگانلار ۋە رەھبىرىي كادىرلار ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتى داۋامىدا، پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئۆز رايونى ۋە ئۆز تارمىقىنىڭ كونكرېت ئەھۋالى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، باتۇرلۇق بىلەن ئىزدىنىپ، دادىللىق بىلەن سىناق ئېلىپ بېرىپ، تەجرىبىلەرنى ۋاقتىدا يەكۈنلەپ، خىزمەتلەرنى ئىجادچانلىق بىلەن قانات يايدۇرۇشى لازىم.

شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈش كېرەككى، زامانىۋى پەن - تېخنىكا ئۈچقاندەك يۇكسىلىۋاتىدۇ، سوتسيالىستىك بازار ئىگىلىكى ئۈزلۈكسىز تەرەققىي قىلىۋاتىدۇ، بىز ئۇقمايدىغان ۋە پىششىق بىلمەيدىغان نەرسىلەر ناھايىتى چوڭ. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار بىر تەرەپتىن ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزۈپ، بىر تەرەپتىن ئۆگىنىشى، ئۆگىنىشنى داۋاملاشتۇرۇشنى جەددىي ۋە ئۈزلۈك مۇددەتلىك مۇھىم ۋەزىپە قىلىشى لازىم، سىياسىتنى چىڭ تۇتۇپ ئۆگىنىپلا قالماي، ئىقتىسادنىمۇ چىڭ تۇتۇپ ئۆگىنىپ، ئىلغار ئىگىلىك باشقۇرۇشنى ئۆگىنىپ، زامانىۋى پەن- مەدەنىيەتنى ئۆگىنىپ، كەسىپكە ئىخلاس بىلەن بېرىلىپ، ئۆز خىزمىتىنىڭ ئەھلى ۋە ماھىرى بولۇشقا تىرىشىشى كېرەك.

قويۇقلاشتۇرۇش، پاسسىپلىق ۋە چىرىكلىكنى قەتئىي تۈگىتىش كېرەك

خەلق ئاممىسى - كۇچ - قۇدرىتىمىزنىڭ مەنبەسى ۋە غەلبىمىزنىڭ ئاساسى. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە فاڭجېن، سىياسەتلىرى خەلق مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولدى، تۈپ ئاساسىدىن ئېيتقاندا، پارتىيىنىڭ ئامما بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى ياخشى بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، نۆۋەتتە رەھبەرلىك خىزمىتىدە ساقلىنىۋاتقان بىيۇروكراتلىق، شەكىلۋازلىققا ئوخشاش ناچار ئىستىللار ۋە ئاز ساندىكى پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىشقا ئوخشاش قىلمىشلىرى پارتىيىنىڭ ئابرويىغا ئېغىر داغ تەككۈزۈپ، پارتىيىنىڭ ئامما بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىگە زىيان يەتكۈزمەكتە. ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى شۇنى ئېسىدە چىڭ تۇتۇشى كېرەككى، ھەرقانداق ۋاقىتتا، ھەرقانداق ئەھۋال ئاستىدا، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى، نەزەريىنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈش، ئامما بىلەن زىچ ئالاقە باغلاش ۋە ئۆز ئۆزىنى تەنقىد قىلىشتىن ئىبارەت ئېسىل ئىستىلنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي ئورگانلار ۋە رەھبىرىي كادىرلار ئاساسىي قاتلامغا چوڭقۇر چۆكۈپ، تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىپ، ئاممىنىڭ ئارزۇسىنى ئۇقۇپ، ئاممىنىڭ دەردىگە دەرمان بولۇپ، ئاممىنىڭ تەنقىدىگە قۇلاق سېلىپ، يېغىن ۋە ھوججەتلەرنى قىسقارتىپ، ئەمەلىي ئىش قىلىپ، ھەقىقىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي مەقسىتى، ئېسىل ئىستىلى ۋە ئاممىۋى لۇشيەننى ئەمەلىي ھەرىكەتتىدە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك. پارتىيىنىڭ ئىشچىلار ئۈيۇشمىسى، كومموئىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئايالار بىرلەشمىسى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلارغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ ۋە ياخشىلاپ، ئۇلارنىڭ پارتىيىنىڭ ئامما بىلەن ئالاقە باغلاشتىكى كۆۋرۈكلۈك ۋە ۋاستىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك.

چىرىكلىككە قارشى كۈرەشنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش - پارتىيىنىڭ خەلق ئاممىسى بىلەن بولغان ئالاقىسىنى قويۇقلاشتۇرىدىغان مۇھىم مەسىلە. بۇ كۈرەشنىڭ جىددىيلىكىنى، ئۇزاق مۇددەتلىكلىكىنى ۋە مۇشكۈللۈكىنى تولۇق تونۇش كېرەك. ئىسلاھات - ئېچىۋېتىشنىڭ پۈتكۈل جەريانىدا، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پارتىيە ئىستىلىنى توغرىلاش ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى چوڭ ئىش قاتارىدا قەتئىي نىيەت بىلەن تۇتۇپ، ئۇنۇم ھاسىل قىلىپ، خەلقنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك. پاك - دىيانەتلىك بولۇش، ھۆكۈمەت ئىشىدا خەلقنى كۆزلەش جەھەتتە، ئىشنى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي ئورگانلار ۋە رەھبىرىي كادىرلاردىن باشلاش كېرەك. پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار، ئالدى بىلەن يۇقىرى دەرىجىلىك ۋە ئوتتۇرا دەرىجىلىك كادىرلار ئۆزىنگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ئۆز ئەمەلىيىتىدە ئۈلگە كۆرسىتىشى، پەرزەنتلىرىنى ياخشى تەربىيىلىشى ھەمدە چىرىكلىككە قارشى باشلامچىلىق بىلەن كۈرەش قىلىشى لازىم. پاكلىق قۇرۇلۇشىدا تەربىيگە تايىنىش، قانۇنچىلىققا تېخمۇ تايىنىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنىڭ پارتىيىلىك كادىرلارغا بولغان نازارەتچىلىكىنى ھەقىقىي تۇرمۇشقا كۈچەيتىش، خەلق ئاممىسىنىڭ، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ ۋە پارتىيە - گۇرۇھسىز زاتلارنىڭ پارتىيەمزگە بولغان نازارەتچىلىكىنى كۈچەيتىش، پارتىيە ئىچىدىكى نازارەتچىلىك بىلەن پارتىيە سىرتىدىكى نازارەتچىلىك، يۇقىرىدىن تۆۋەنگە قارىتىلغان نازارەتچىلىك بىلەن تۆۋەندىن يۇقىرىغا قارىتىلغان نازارەتچىلىك بىرلەشتۈرۈلگەن نازارەتچىلىك تۈزۈمىنى ئورنىتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك. بولۇپمۇ قانۇن ئىجرا قىلغۇچى تارماقلاردا ۋە ئادەم، مالىيە، ماددىي ئەشيالارنى بىۋاسىتە باشقۇرىدىغان ئورۇنلاردا، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىشنىڭ ۋە ناتوغرا كەسىپ ئىستىلىنىڭ ئۇنۇملۇك ئالدىنى ئالىدىغان چەكلەش مېخانىزمىنى بەرپا قىلىش كېرەك. پارتىيە ۋە خەلقتە زىيان يەتكۈزگەن چىرىك ئۇنسۇرلارنى، قانداق كىشى بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، پارتىيە ئىنتىزامى ۋە دۆلەتنىڭ قانۇنى بويىچە قەتئىي جازالاش كېرەك.

تۆتىنچى، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق - نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك

پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى - پارتىيىنىڭ پۈتكۈل خىزمىتىنىڭ ۋە جەڭگىۋار لىقىنىڭ پارتىيە ئەزالىرى ئىشلەپچىقىرىش، ئىلمىي تەتقىقات، ئىجتىمائىي خىزمەت، ئىجتىمائىي تۇرمۇش قاتارلىق ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىدا ئىشلەيدۇ. ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئاساسىي قاتلامدىكى ئىشلارنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلار كوللېكتىپ رەھبەرلىك تۈزۈمىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇشى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشى كېرەك. شەخس باشقىچە پىكرى بولسا، ئۆنى ساقلاپ قالسا بولىدۇ، لېكىن كوللېكتىپنىڭ قارارىغا بويسۇنۇشى ۋە ئۇنى ئىجرا قىلىشى كېرەك. پارتىيە ئەزاسى پارتىيە تەشكىلاتىغا بويسۇنۇش، ئازچىلىق كۆپچىلىككە بويسۇنۇش، تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلات يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتقا بويسۇنۇش، پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى ۋە پۈتۈن پارتىيە ئەزالىرى پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيىغا ۋە مەركىزىي كومىتېتىغا بويسۇنۇشتىن ئىبارەت تەشكىلىسىزلىك - ئىنتىزامسىزلىق قىلىدىغان، قىل دېگەننى قىلماي، قىلما دېگەننى قىلىدىغان ۋە ئۆزى بىلگىنچە ئىش قىلىدىغان قىلىقلارغا قارشى تۇرۇش كېرەك. پارتىيىنىڭ ئىنتىزامىنى ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىش كېرەك. پارتىيە ئەزالىرى پارتىيە ئىنتىزامى ئالدىدا باپاراۋەر، پارتىيىنىڭ ئىنتىزامىغا خىلاپلىق قىلغان ھەرقانداق كىشىنى تېگىشلىك بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. بىزنىڭ نىشانىمىز يەنىلا مەركەزلەشتۈرۈشمۇ، دېموكراتىيىمۇ بولغان، ئىنتىزاممۇ، ئەركىنلىكمۇ بولغان، ئىرادە بىرلىكمۇ، شەخسلەرنىڭ كۆڭۈل ئازادىلىكمۇ بولغان مۇشۇنداق جانلىق - تېتىك سىياسىي ۋەزىيەتنى تىرىشىپ بارلىققا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت.

پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقى - پارتىيىنىڭ جېنى. ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى تېزلىتىلۇاتقان ئاڭچۇقۇچلۇق پەيتتە، پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلارنىڭ ئاساسىي لۇشيەن ئاساسىدىكى ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش ئالاھىدە زۆرۈر. ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى، خۇسۇسەن، رەھبىرىي كادىرلار پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقنى ۋە مەركىزىي كومىتېتنىڭ نوپۇزىنى ئاڭلىق قوغدىشى، ئىدىيە، سىياسىي جەھەتتە مەركىزىي كومىتېت بىلەن بىردەك بولۇشى كېرەك. پارتىيىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ۋە پارتىيىنى پارچىلايدىغان ھەرقانداق قىلمىشلارنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشىغا قەتئىي يول قويۇلمايدۇ. مەركىزىي كومىتېتنى تارتىپ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك پارتكوملارغىچە ھەممە ئورۇن پارتىيىنىڭ تۇرمۇش يېغىنى ئەستايىدىل يولغا قويۇشى لازىم. رەھبەرلىك بەنزىسى ئىچىدە، بىر - بىرىگە ئىشىنىش، بىر - بىرىنى قوللاش ۋە بىر-بىرىنى چۈشىنىش ھەم تەنقىد ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىد قىلىشتىن ئىبارەت ياخشى كەيپىياتىنى تۇرغۇزۇپ، خىزمەتلەرنى بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ ئوبدان ئىشلەش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار باشلامچىلىق بىلەن پرىنسىپتا چىڭ تۇرىدىغان، ئىنتىزامغا قاتتىق رىئايە قىلىدىغان، ئومۇملۇقنى قوغدايدىغان، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىدىغان نەمۇنىچىلاردىن بولۇشى لازىم. پۈتۈن پارتىيە جۇشقۇن - كۆتۈرەڭگۇ روھلۇق بولسا، ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلسا، ئىشلىرىمىزنىڭ غەلبىسى كاپالەتكە ئىگە بولىدۇ.

پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە پارتىيە رەھبەرلىكىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ نىزامنامىسى (تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن لايىھە)»نى ئوتتۇرىغا قويدى، قۇرۇلتايىنىڭ قاراپ چىقىشىنى سورايمەن. تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن لايىھىدە، جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىگە دائىر مەزمۇنلار پارتىيە نىزامنامىسىگە كىرگۈزۈلدى، بۇ پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئىدىيىسىنى ۋە ھەرىكىتىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، ئېغىشماستىن جۇڭگوچە سوتسيالىزم يولىنى بويلاپ ئالغا ئىلگىرىلەشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى قۇرۇلغان ئون يىلدىن بۇيان، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىغا ياردەملىشىپ، پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش، ئىسلاھات - ئېچىۋېتىش ئىشىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئالغا سۈرۈش يولىدا نۇرغۇن ناھايىتى ئۇنۇملۇك خىزمەتلەرنى ئىشلەپ، پارتىيە، دۆلەت ۋە خەلق ئۈچۈن يېڭى تارىخىي تۆھپە ياراتتى. مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى بۇ قېتىمقى قۇرۇلتايغا ئەمدى 14 - قۇرۇلتايدىن باشلاپ مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى تەسىس قىلىنمىسا، دەپ تەكلىپ بەردى.

يولداشلار! ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشنى ئورۇنداش - جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئىتى. پۈتۈن جۇڭگو خەلقىنىڭ، جۈملىدىن تەيۋەنلىك قېرىنداشلار، شياڭگاڭلىق، ئاۋمېنلىق قېرىنداشلار ۋە چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلارنىڭ ئورتاق ئارزۇسى. بىز «ۋەتەننى تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈش، بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» فاڭجېنغا قەتئىي تەۋرەنمەي ئەمەل قىلىپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئىشىنى پائال ئىلگىرى سۈرىمىز. ھۆكۈمىتىمىز ئېنگلىيە ۋە پورتۇگالىيە ھۆكۈمەتلىرى بىلەن ئاممىۋى ھوقۇق تاپشۇرۇش ئىشىنى ئەستايىدىل ئىشلەپ، ئاممىۋى ھوقۇقنى ئۇنۇملۇك ئىشلىتىپ، ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىشى كېرەك.

مەدەنىيەتنى ئۆگىنىپ، كەسىپكە ئىخلاس بىلەن بېرىلىپ، ئۆز خىزمىتىنىڭ ئەھلى ۋە ماھىرى بولۇشقا تىرىشىشى كېرەك.

ئىككىنچى، رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، سوتسيالىزم ئىشلىرىنىڭ ئىز باسارلىرىنى يېتىشتۈرۈش كېرەك

كادىرلار قوشۇننىڭ ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، ياشلاشتۇرۇش، بىلىم ئەھلىگە ۋە كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇش فاڭجېنىغا ۋە ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك بولۇش پرىنسىپىغا ئاساسەن، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى ماركسىزمغا سادىق، جۇڭگوچە سوتسيالىزم يولىدا ئىغىشماي ماڭىدىغان كۈچلۈك رەھبەرلىك كوللېكتىپى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ــ پارتىيە لۇشيەننىڭ ئىزچىللىقىغا ۋە دۆلەتنىڭ ئەبەدىي ئامانلىقىغا كاپالەتلىك قىلىدىغان تۈپ چوڭ تەدبىر. كادىرلارنىڭ ئەخلاقى ۋە قابىلىيىتىنى ئۆلچەشتە، ئاساسلىقى، ئۇلارنىڭ پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى ئىجرا قىلىشى داۋامىدىكى ئىپادىسىگە قاراش لازىم. پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى ئىجرا قىلىدىغان، يۇكسەك ئىنقىلابىي كەسىپچانلىققا ۋە خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان كۈچلۈك مەسئۇلىيەتچانلىققا ئىگە، ئىلغار ـ ئېچۈۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى داۋامىدا سىياسىي نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان، ئامما ئىشەنچ قىلىدىغان كادىرلارنى مۇھىم ۋەزىپىگە قويۇش كېرەك. مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلىدىغان، خىزمىتىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمايدىغان، ھەتتا ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىدىغان كادىرلارنى كەسكىنلىك بىلەن تەگشۈېتىش كېرەك. شەخسىيەتچىلىكى ئېغىر بولغان، يۇقىرىدىن ئەمەل تەلەپ قىلغانلارنى ئۆستۇرۇپ ئەتىۋارلاپ ئىشلىتىشكە ھەرگىز بولمايدۇ. كادىر ئۆستۇرۇش ۋە ئىشلىتىشتە دېموكراتىيىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىۋى لۇشيەندە ھېڭىپ، قەتئىي تۇردە بەلگىلەنگەن رەسمىيەت بويىچە ئىش كۆرۈپ، كادىر ئىشلىتىش مەسلىسىدىكى ناتوغرا كەيپىياتلارنىڭ قەتئىي ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تۈزىتىش لازىم. زور بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى تاللاپ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرىگە كىرگۈزۈش ــ نۆۋەتتىكى جىددىي ھەم مۇھىم ۋەزىپە. ستاژ-دېمەت سۇرۇشتۇرۇش ۋە توققۇزى تەل بولۇشنى تەلەپ قىلىشقا ئوخشاش كونا كۆز قاراشلارنى بۇزۇپ تاشلاپ، نەزەر دائىرىنى كېڭەيتىپ، يولنى كەڭ ئېچىش لازىم. ياش كادىرلارنى قىزغىن ئاسراش ۋە ئۇلارغا قاتتىق تەلەپ قويۇش، ئايال كادىرلارنى ۋە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يېتىشتۈرۈش ۋە تاللاپ ئۆستۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. كادىرلارنى ئالماشتۇرۇپ تۇرۇش ئىشىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش لازىم. كادىرلار ئىچىدىكى ئېلىش ۋە پېنسىيەگە چىققان كادىرلارنىڭ ئىلمىشىشىنى ۋە ھەمكارلىقىنى داۋاملىق تۇرغا ئالغا سۈرۈش لازىم. دەم ئېلىشقا ۋە پېنسىيەگە چىققان كادىرلارغا سىياسىي جەھەتتە ۋە تۇرمۇش جەھەتتە ھەقلىق كۆڭۈل بۆلۈپ، ئۇلارنى ياشانغاندىمۇ بىرەر ئىش بىلەن مەشغۇل بولۇش، ئاخىرقى ئۆمرىنى خاتىرجەم ئۆتكۈزۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك.

سوتسيالىزمنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، ئەۋلادمۇ ئەۋلاد بوشاشماستىن تىرىشچ كۆرمەس قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. ئىشلىرىمىزدا ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق، ئۇمىد ياشلاردا، ياشلارنى قولغا كەلتۈرگەندە، ئاندىن كېلەچەكنى قولغا كەلتۈرگىلى بولىدۇ. كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى ــ پارتىيەنىڭ يار-دەمچىسى ۋە زاپاس قوشۇنى. ئۇنىڭ ياشلارنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇش ۋە تەربىيەلەش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتكۈل جەمئىيەت ياشلار ۋە ئۆسمۈرلەرنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە كۆڭۈل بۆلۈشى، ئىلغار ۋە قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتىدە سوتسيالىزم ئىشلىرىنىڭ مىليونلىغان ئىز باسارلىرىنى تىرىشچ يېتىشتۈرۈشى لازىم.

سوتسيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى داۋامىدا، تىنىچ ئۆزگەرتىۋېتىش بىلەن تىنىچ ئۆزگەرتىۋېتىشكەقارشى تۇرۇش ئىتتىپاقلىشىدىكى كۆرەش كۆپ قېتىملىق مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ، شۇڭا ھوشيارلىقنى ھەرگىز بوشاشتۇرۇپ قويماسلىق كېرەك. بولۇپمۇ پارتىيەنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلىرى مېڭىسىنى سەگەك تۇتۇشى كېرەك.

ئۇچىنچى، پارتىيەنىڭ ئاساسى بىلەن بولغان ئالاقىسىنى

پارتىيەنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى ـ پارتىيەنىڭ پۈتكۈل خىزمىتىنىڭ ۋە جەڭگىۋار لېنىنىك ئاساسى. ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلار كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى ئاممىنى ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش يولىدا ئىنتىپاقلاشتۇرىدىغان ۋە يېتەكلەيدىغان جەڭگىۋار قورغان قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن تىرىشىشى كېرەك. يېزىلاردا پارتىيە ياچېيكىسىنى يادرو قىلغان كەنت دەرىجىلىك تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ ئوبدان يولغا قويۇش لازىم. ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىكىدىكى كارخانىلار پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ سىياسىي يادرولۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى، زاۋۇت باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇشى ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشى، جان ـ دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىشى كېرەك. باشقا تۈرلۈك ئىقتىسادىي تەشكىلاتلاردىمۇ ئەھمىيەتنى ئاساس قىلىپ، پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۈزۈمى ۋە خىزمەت تۈزۈمىنى چىڭ تۇتۇپ ئورنىتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. ئىدارە، مەكتەپ، پەن تەتقىقات ئاكادېمىيىلىرى ـ ئورۇنلىرى، مەھەللە قاتارلىق ئاساسىي قاتلاملاردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئۆز ئالاھىدىلىكلىرىگە ئاساسەن ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى ۋە ياخشىلىشى كېرەك. ئىشلەپچىقىرىشنىڭ بىرىنچى سېپىدە ئىشلەۋاتقان ئىشچىلار، دېھقانلار، زىيالىيلار ئارىسىدىكى مۇنەۋۋەر كىشىلەرنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. ھازىر بىر قىسىم ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئاجىز ۋە بوشاق، يۇقىرى دەرىجىلىك پارتكوملار مەخسۇس ئادەم ئەۋەتىپ تەرتىپكە سېلىشقا ياردەملىشىشى كېرەك.

يېڭى تارىخىي دەۋردە، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك رولىغا يېڭى تەلەپ قويۇلۇشى لازىم. پارتىيە ئەزالىرىغا بولغان تەربىيىنى ۋە باشقۇرۇشنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ ۋە ياخشىلاپ، ئۇلارنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، پارتىيىئىلكىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى قەتئىي قىزىچىل ئىجرا قىلدۇرغان، ئىلغار ـ ئېچۈۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىغا ئۆزىنى بېغىشلايدىغان، سەممىي ساداقەت بىلەن خەلق مەنپەئىتىنى كۆزلەيدىغان، ئاممىنى يېتەكلەپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات يولىدا ئەمەلىي نەتىجە يارىتىدىغان ئىلغارلارغا ئايلاندۇرۇش كېرەك. پۈتۈن پارتىيىدە ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، ئىلغار ئېلىپ بېرىش ـ يېڭىلىق يارىتىش روھىنى، ئىلىم ـ پەنگە ھۆرمەت قىلىش، ئىشنى ھەقىقىي تۈتۈپ، ئەمەلىي ئىشلەش روھىنى، ئومۇملۇقنى نەزەردە تۇتۇش، ئىنتىپاقلىشىش ـ ھەمكارلىشىش روھىنى، كەمتەر ـ ئېھتىياتچان بولۇش، ئىلغارلارنى ھۆرمەتلەش روھىنى، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش، خالىس تۆھپە يارىتىش روھىنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىپ، كوممۇنىستلارنىڭ ئىلغارلىقىنى سوتسيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى داۋامىدا تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك.

بەشىنچى، دېموكراتىيە ـ مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، پارتىيىنىڭ ئىنتىپاقلىقى ۋە بىرلىكنى قوغداش كېرەك

زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ۋە ئىسلاھات ـ ئېچۈۋېتىش ـ ئىنتايىن ئۇلۇغ ھەم مۇشكۈل ئىش. دېموكراتىيە ئاساسىدىكى مەركەزلەشتۈرۈش بىلەن مەركەزلەشتۈرۈش يېتەكچىلىكىدىكى دېموكراتىيىنى بىرلەشتۈرۈش يولىنى تۇتقاندىلا، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى ۋە ئىجادچانلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئەقىل ـ پاراسىتىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ تەدبىرلىرىنىڭ توغرىلىقىغا ۋە ئۇنۇملۇك يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئىنتىزامى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى كۈچەيتىپ، ئىشلىرىمىزنى ئوڭۇشلۇق ئالغا سىلجىتالايمىز. پارتىيە ئىچىدىكى دېموكراتىيىنى يەنمۇ جارى قىلدۇرۇپ، تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دېموكراتىيەھوقۇقىغا ھەققىي تۇرمە قىلىش قىلىش كېرەك. پارتىيە ئىچىدىكى دېموكراتىيە يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ ۋە كېڭەيتىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى ئۆزىنىڭ پىكىر، تەكلىپ ۋە تەنقىدىنى ۋاقتىدا ۋە توغرا ئىنكاس قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك. پارتىيە تۇرمۇشىدا يالغان گەپ قىلماي راست گەپ قىلىش، سۆز بىلەن ھەرىكەت بىردەك بولۇشتەك ئىسىل ئىستىلنى جارى قىلدۇرۇش، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيە نىزامنامىسىدە بەلگىلەنگەن ھوقۇق بويىچە پىكىر بېرىشىنى قوللاش ۋە قوغداش كېرەك. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ دېموكراتىيە ھوقۇقىغا دەخلى ـ تەرۇز قىلغان،

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يائۈنجياڭ كوچىسى، 1 ـ نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 443701، 441353. ئىلان بۆلۈمى: 412940، تارقىتىش بۆلۈمى: 443470، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 3 يۈەن 90 پۇڭ، پارچە باھاسى: 13 پۇڭ (گېزىتنىڭ تېزىملاش نومۇرى:102)

فاڭجېنىغا قەتئىي تەۋرەنمەي ئەمەل قىلىپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئىشىنى پائال ئىلگىرى سۈرىمىز. ھۆكۈمىتىمىز ئىنگلىزيە ۋە پورتوگالىيە ھۆكۈمەتلىرى بىلەن بولغان ھەمكارلىقىنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، شياڭگاڭ بىلەن ئاۋمېنىنىڭ سىلىق يول بىلەن ئۆتۈشىگە، مۇقىملىق ۋە ئاۋاتلىقىنى ئۈزلۈكسىز ساقلاپ قېلىشىغا ئىمكانىيەت يارىتىدۇ. تەيۋەن ـ جۇڭگونىڭ مۇقەددەس زېمىنىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى. بىز ھەر قانداق شەكىلدىكى «ئىككى جۇڭگو»، «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن» بولۇشقا ياكى «بىر دۆلەتتە ئىككى ھۆكۈمەت بولۇش»قا قەتئىي قارشى تۇرىمىز. تەيۋەن مۇستەقىللىكىنى پەيدا قىلىشنى مەقسەت قىلغان ھەرقانداق ئۇرۇنۇش ۋە ھەرىكەتلەرگە قەتئىي قارشى تۇرىمىز. بىز تەيۋەن بوغۇزىنىڭ ئىككى تەرىپىدىكىلەر ئوتتۇرىسىدىكى بۇاستە پوچتا ئالاقىسىنى، قاتناش ئالاقىسىنى ۋە سودا ئالاقىسىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىككى تەرەپتىكى خەلقلەرنىڭ باردى ـ كەلدىسىنى ۋە ھەر ساھەدىكى ئالاقە-ھەمكارلىقىنى ئالغا سلجىتىپ، بولۇپمۇ ئىككى تەرەپتىكىلەرنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، مىللىي ئىگىلىكىنى ئورتاق گۈللەندۈرىمىز. بىز شۇنى يەنە بىر قېتىم تەكىتلەيمىزكى، جۇڭگو كومپارتىيىسى ئىككى تەرەپتىكىلەرنىڭ دۆشمەنلىشىش ھالىتىگە رەسمىي خاتىمە بېرىش، ۋەتەننى تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈشنى پەيدىنپەي ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈستىدە سۆھبەت ئۆتكۈزۈشكە شارائىت ھازىرلاش ئۈچۈن، جۇڭگو گومىنداڭى بىلەن مۇمكىنقەدەر بالدۇراق ئۆچۈرىشىنى خالايدۇ. مەسلىھەتكە ئىككى تەرەپتىكى باشقا پارتىيە ۋە تەشكىلاتلاردىن ۋە ھەر قايسى ساھەلەردىن ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ئىگە زاتلارنى قاتناشتۇرۇشقا بولىدۇ. جۇڭگو بىر دېگەن ئالدىنقى شەرت ئاستىدا، ھەرقانداق مەسىلە ئۈستىدە سۆزلىشىشكە بولىدۇ، جۈملىدىن ھەر ئىككى تەرەپ مۇۋاپىق كۆرىدىغان چارىنى تېپىش ئۈچۈن، ئىككى تەرەپتىكىلەر ئوتتۇرىسىدا ئۆتكۈزۈلۈدىغان رەسمىي سۆھبەتنىڭ ئۈسۈلى مەسلىسى ئۈستىدە تەيۋەن تەرەپ بىلەن مۇزاكىرە ئېلىپ بېرىشقا بولىدۇ. تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ خەلقنىڭ رايىغا بېقىپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشكە توسقۇنلۇق قىلىدىغان سۆزلىرى توسالغۇلارنى ئۆگىتىپ، ئىككى تەرەپتىكىلەرنىڭ مۇناسىۋەتنى يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشتۈرۈش ئۈچۈن ئىمكانىيەت يارىتىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

يولداشلار! سوتسيالىزم ـ ئىنسانىيەت تارىخىدىكى يېڭىچە ئىجتىمائىي تۈزۈم، ئۇ مۇقەررەر ھالدا كاپىتالىزمنىڭ ئورنىنى ئالىدۇ، بۇ ـ جەمئىيەت تارىخىي تەرەققىياتىنىڭ ئومۇمىي يۇنىلىنىشى. ھەرقانداق يېڭى ئىجتىمائىي تۈزۈمنىڭ ۋۇجۇدقا كېلىشى، مۇستەھكەملىنىشى ۋە راۋاجلانىشى مۇقەررەر ھالدا پىداكارانە كۈرەش بىلەن تولغان، مۇۋەپپەقىيەت بىلەن مەغلۇبىيەت گىرەلىشىپ كەتكەن ئەگرى ـ توقاي جەريان بولىدۇ. كوممۇنىستلار ۋە خەلق ئامىمىسى جەزمەن مۇشۇ جەريانداىا تاۋلىنىپ، تەجرىبە ـ ساۋاقلارنى قوبۇل قىلىپ، سوتسيالىزمنىڭ تېخىمۇ ساغلام نىشانغا قاراپ راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. مەملىكىتىمىزدە، پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنىڭ ۋە پۈتۈن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشى ئارقىسىدا، سوتسيالىزم ئىشلىرى گۈللەپ ياشنىماقتا. جۇڭگو ـ 1 مىليارد 100 مىليون ئاھالىگە ئىگە چوڭ دۆلەت، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ـ 50 مىليون ئەزاغا ئىگە چوڭ پارتىيە. جۇڭگوچە سوتسيالىزم ئىشلىرىنىڭ جۈش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشى دۇنياۋى سوتسيالىزم ئىشلىرىغا ۋە ئىنسانىيەتنىڭ تەرەققىيات ئىشلىرىغا جەزمەن زور تۆھپە قوشقۇسى.

ھازىردىن باشلاپ كېلەر ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىسىغىچە بولغان دەۋر ۋەتەنىمىزنىڭ گۈللەپ ياشنىشى ۋە سوتسيالىزم ئىشلىرىنىڭ روناق تېپىشى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم ۋە ئىنتايىن قىممەتلىك دەۋر بولىدۇ. بىزنىڭ يۈكسەز ئېغىر، مەسئۇلىيىتىمىز چوڭ. 90 ـ يىللاردا، بىز يېڭى ئەقتىسادىي تۈزۈلمىنى دەسلەپكى قەدەمدە بەرپا قىلىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش كۆزلەنگەن ئىككىنچى باسقۇچلۇق تەرەققىيات نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرىمىز، يەنە 20 يىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق، پارتىيىمىز قۇرۇلغانلىقىغا 100 يىل بولغان چاغدا، ھەرقايسى ساھەلەردە تىخىمۇ پىشىپ يېتىشكەن ۋە تىخىمۇ قىلىپلاشقان بىر يۇرۇش تۈزۈملەرنى بارلىققا كەلتۈرىمىز. مۇشۇ ئاساستا، كېلەر ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىغا بارغاندا يەنى دۆلتىمىز قۇرۇلغانلىقىغا 100 يىل بولغان چاغدا، ئۇچىنچى باسقۇچلۇق تەرەققىيات نىشانىغا يېتىپ،، سوتسيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئەملگە ئاشۇرىمىز. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار ۋە پۈتۈن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، تىخىمۇ زىچ ئىتتىپاقلىشىپ، ھەمنەپەس، تەقدىرداش، قەلبداش بولۇپ، جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇلۇش ئۇلۇغ تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئۇلۇغۋار نىشانغا قاراپ باتۇرانە ئالغا چامدايلى!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 20 ـ ئۆكتەبر تېلېگراممىسى)

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z (ۋەكالەت نومۇرى: 1— 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 ـ يىل

ئۆكتەبر

23

جۈمە

ئاپتونوم رايونىمىزدىن پارتىيىنىڭ 14ـ قۇرۇلتىيىغا قاتناشقان ۋەكىللەر تۇنۇگۈن ئۇرۇمچىگە قايتىپ كەلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونىمىزدىن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 14ـ قۇرۇلتىيىغا قاتناشقان ھەر مىللەت ۋەكىللەر مۇشۇ ئاينىڭ 22ـ كۈنى چۈشتىن كېيىن ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇمچىگە قايتىپ كەلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئىشخانىسى، خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسىدىكى رەھبىرلىرى يولداشلارمۇ ئايرودرومغا چىقىپ كۈتۈۋالدى.

چېن شىغۇ، ئابدۇرېھىم ھامۇت، ساۋدانۇپ زايىر، قىدىربای، ۋاڭ يۈسەن، لى دۆڭخۇي، فۇۋېن، لیۇ شۇاڭچۈەن، يۈسۈپ ئەيسا قاتارلىق رەھبىرلىرى يولداشلار ئۇلار بىلەن سەمىمىي قول ئېلىشىپ كۆرۈشتى ھەم ھال ـ ئەھۋال سوراشتى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ نىزامنامىسى

(جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 14 ـ قۇرۇلتىيىدا قىسمەن تۈزىتىش كىرگۈزۈلۈپ، 1992 ـ يىل 10 ـ ئاينىڭ 18 ـ كۈنى ماقۇللاندى)

ئومۇمىي پروگراممـا

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى — جۇڭگو ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاۋانگارت ئەترىتى، جۇڭگودىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەنپەئىتىنىڭ سادىق ۋەكىلى، جۇڭگونىڭ سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ رەھبەرلىك يادروسى. پارتىيىنىڭ ئاخىرقى نىشانى — كوممۇنىستىك ئىجتىمائىي تۈزۈمىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ماركسىزم ـ لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ئۆز ھەرىكىتىنىڭ قىلمىنامىسى قىلىدۇ.

ـ ماركسىزم ـ لېنىنىزم ئىنسانلار جەمئىيىتىنىڭ تارىخىي تەرەققىياتىنىڭ ئومۇمىي قانۇنىيىتىنى ئېچىپ بەردى، كاپىتالىستىك تۈزۈم ئۆزى يېتىپ كېتەلمەيدىغان ئۆزىگە خاس زىددىيەتلەرنى تەھلىل قىلىپ، سوتسىيالىستىك جەمئىيەت چوقۇم كاپىتالىستىك جەمئىيەتنىڭ ئورنىنى ئالىدۇ، ئاخىر چوقۇم تەرەققىي قىلىپ كوممۇنىستىك جەمئىيەتكە ئايلىنىدۇ دەپ كۆرسەتتى. «كوممۇنىستىك پارتىيە خىتابنامىسى» ئېلان قىلىنغان 100 يىلدىن ئارتۇق ۋاقىت مابەينىدىكى تارىخ ئىلمىي سوتسىيالىزم نەزەريىسىنىڭ توغرىلىقىنى، سوتسىيالىزمنىڭ قۇدرەتلىك ھاياتىي كۈچىكە ئىگە ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيىتى ـ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش، ئېكسپلاتاتسىينى يوقىتىش، ئىككى قۇتۇپقا بۆلۈنۈش ئەھۋالىنى تۈگىتىش، ئاخىر ھېرىپ ئورتاق بېيىش نىشانىغا يېتىش. سوتسىيالىستىك تۈزۈمىنىڭ تەرەققىي قىلىشى ۋە مۇكەممەللىشىشى ئۇزۇن ئۇزاق بىر تارىخىي جەريان كېرەك. سوتسىيالىزمنىڭ تەرەققىياتى جەريانىدا ئەگرى ـ توقايلىق ۋە تەكرارلىنىش بولىدۇ، لېكىن سوتسىيالىزمنىڭ چوقۇم كاپىتالىزمنىڭ ئورنىنى ئېلىشى ـ جەمئىيەت تارىخىي تەرەققىياتىنىڭ كەينىگە ياندۇرغىلى بولمايدىغان ئومۇمىي يۆزلىنىشى. سوتسىيالىزم جەرىمەن ھەرقايسى ئەللەر خەلقى ئۆز ئىختىيارى بىلەن تاللىغان، ئۆز ئېلىنىڭ خۇسۇسىيەتلىرىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان يول بىلەن پەيدىنپەي ھەلبە قىلىدۇ.

زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشنى پەيدىنپەي ئەملگە ئاشۇرۇش ھەمدە شۇ يولدا ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۈستقۇرۇلمىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ راۋاجلاندۇرۇشقا ئۇيغۇن كەلمەيدىغان تەرەپلىرى ۋە ھالقىلىرىنى ئىسلاھ قىلىشتىن ئىبارەت. ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىگە بولغان ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك ئاساسىي گەۋدە قىلىنىدىغان، كۆپ خىل ئىگىلىك تەركىبلىرى تەڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدىغان مۇلۇكچىلىك قۇرۇلمىسىدا چەك تۇرۇپ، ئەمگىكىگە قاراپ تەقسىم قىلىش ئاساس، باشقا تەقسىمات ئۇسۇللىرى قوشۇمچە قىلىنغان تەقسىمات تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، بىر قىسىم رايونلار ۋە بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ ئاۋۋال بېيىشىغا ئىلھام بېرىپ، نامراتلىقنى پەيدىنپەي تۈگىتىپ، ئورتاق بېيىش نىشانىغا يېتىپ، ئىشلەپچىقىرىش راۋاجلىنىش ۋە ئىجتىمائىي بايلىق كۆپىيىش ئاساسىدا خەلقنىڭ كۈندىن ـ كۈنگە ئېشىپ بېرىۋاتقان ماددىي ۋە مەدەنىي ئېھتىياجىنى ئۈزلۈكسىز قاندۇرۇش لازىم. تۈرلۈك خىزمەتلەردە سوتسىيالىستىك جەمئىيەتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا، سوتسىيالىستىك دۆلەتنىڭ ئومۇمىي كۈچىنى ئاشۇرۇشقا، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق بولۇشنى ئومۇمىي چىقىش نۇقتىسى ۋە سىناش تۆلچىمى قىلىش كېرەك. دۆلىتىمىزنىڭ ئۇقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى ستراتېگىيىلىك نىشانى ـ مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا مىللىي ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئومۇمىي قىممىتىنى 1980 ـ يىلدىكىدىن ئىككى قاتلاش، كېيىنكى ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىقدارىنى ئوتتۇرىھال تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەرنىڭ سەۋىيىسىگە يەتكۈزۈش.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى ئاساسىي لۇشىيەنى: پۈتۈن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يېتەكلەپ ۋە ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چەك تۇرۇپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە چەك تۇرۇپ، ئۆز كۈچىمىزگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، جاپالىق ئىشلەپ ئىگىلىك يارىتىپ، مەملىكىتىمىزنى

ئىسسل ئەنئەنىۋى مەدەنىيىتىنى جارى قىلدۇرۇش، سوتسىيالىستىك مەدەنىيەتنى گۈللەندۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش لازىم. پارتىيە ئەزالىرىنى ۋە خەلق ئاممىسىنى پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنى ۋە ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىپچىلىق، سوتسىيالىستىك ئىدىيە بىلەن تەربىيىلەپ، مىللىي غورۇر، ئىشەنچ ۋە جاسارەت روھىنى كۈچەيتىش، كومپارتىيە ئەزالىرىنى يەنە كوممۇنىستىك ئۈلۈغۋار غايە تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش، كاپىتالىزم ۋە فېئودالىزمنىڭ چىرىك ئىدىيىلىرىنىڭ چېرىتىشىنى چەكلەش ۋە ئۇنىڭدىن مۇداپىئە كۆرۈش، خىلمۇ خىل ئىجتىمائىي رەزىللىكنى تازىلاش، خەلقىمىزنى غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك ۋە ئىنتىزاملىق خەلقگە ئايلاندۇرۇشقا تىرىشىش كېرەك.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى خەلقگە رەھبەرلىك قىلىپ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيىنى راۋاجلاندۇرىدۇ، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقنى مۇكەممەللەشتۈرىدۇ، خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىسىنى مۇستەھكەملەيدۇ. خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمىدە چەك تۇرىدۇ، كومپارتىيە رەھبەرلىكىدە، كۆپ پارتىيە ھەمكارلىشىش ۋە سىياسىي مەسلىھەت ئېلىپ بېرىش تۈزۈمىدە چەك تۇرىدۇ. خەلقنىڭ ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجا بولۇشىنى پائال قوللاپ، خەلقنىڭ دۆلەت ئىشلىرىنى ۋە ئىجتىمائىي ئىشلارنى، ئىقتىسادىي ئىشلارنى، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇش ھوقۇقىنى ھەقىقىي تۇرمۇشقا كاپالەتلەندۈرىدۇ. پىكىرگە كەڭ يول ئېچىپ، دېموكراتىك يول بىلەن تەدبىر كۆرۈش، دېموكراتىك يول بىلەن نازارەتچىلىك قىلىش تۈزۈمى ۋە تەرتىپىنى ئورنىتىدۇ ۋە مۇكەممەللەشتۈرىدۇ. قانۇن چىقىرىش ۋە قانۇننى ئەمەلگە قويۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، دۆلەتنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلىرىنى پەيدىنپەي قانۇنچىلىق يولغا سالىدۇ. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش ئىشىنى كۈچەيتىپ، جەمئىيەتنىڭ ئۆزاق مۇددەتلىك مۇقىملىقىنى ساقلايدۇ. دۆلەتنىڭ بىخەتەرلىكىگە ۋە مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزۈدىغان، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا زىيان يەتكۈزىدىغان تۇرلۇك جىنايى ھەرىكەتلەرگە ۋە جىنايەتچى ئۇيۇشمىلارغا قەتئىي زەربە بېرىدۇ. ئۇسۇمۇن بىلەن ئۆز ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت بىلەن خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتنى ئىبارەت خاراكتېرى

ئارىلاشماسلىق پرىنسىپى بويىچە پارتىيىمىزنىڭ ھەر قايسى ئەللەردىكى كوممۇنىستىك پارتىيىلەر ۋە باشقا پارتىيىلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرىدۇ.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى پۈتۈن مەملىكىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى داۋامىدا قولغا كەلتۈرگەن سىياسىي نەتىجىسى ئالاھىدە بولغان ۋە ئامما ئىشىنىدىغان كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈپ ۋە ئىشلىتىپ، سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ مۇئەللىغان ـ ئونمۇئەللىغان ئىز باسارلىرىنى تەربىيىلەپ ۋە يېتىشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لوشىيەننىڭ ئىزچىل ئەملىيلىشىشىگە تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

بىرىنچى، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىدە چىڭ تۇرۇش.

پۈتۈن پارتىيە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنى بىلەن ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشى، ھەرىكەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈشى ھەمدە بۇنىڭدا قىلچە بۇغىشماي ئۆزاققىچە چىڭ تۇرۇشى كېرەك. ئىسلاھات ۋە ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى تۆت ئاساسىي پرىنسىپ بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەننى ئومۇمىيۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈش، بارلىق «سول» چىل ۋە ئوڭچىل خاتا خاھىشلارغا قارشى تۇرۇش، ئوڭچىللىقتىن ھوشيار بولۇش، لېكىن ئاساسلىقى «سول» چىللىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەزىلىرى قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋەسوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى داۋامىدا قولغا كەلتۈرگەن سىياسىي نەتىجىسى ئالاھىدە بولغان ۋە ئامما ئىشىنىدىغان كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈپ ۋە ئىشلىتىپ، سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ مۇئەللىغان ـ ئونمۇئەللىغان ئىز باسارلىرىنى تەربىيىلەپ ۋە يېتىشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لوشىيەننىڭ ئىزچىل ئەملىيلىشىشىگە تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ئىككىنچى، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى

بىلەن تاللۇالغان، ئۆز ئېلىنىڭ خۇسۇسىيەتلىرىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان يول بىلەن پەيدىنپەي غەلبە قىلىدۇ.

يولداش ماۋزېدۇڭنىڭ ئاساسىي ۋەكىل قىلغان جۇڭگو كوممۇنىستلىرى ماركسزم - لېنىنزمنىڭ ئاساسىي قائىدىلىرىنى جۇڭگو ئىنقىلابىنىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى بەرپا قىلدى. ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى - ماركسزم - لېنىنزمنىڭ جۇڭگودىكى تەتبىق قىلىنىشى ۋە راۋاجى، جۇڭگونىڭ ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئەمەلىيەتتە ئىسپاتلانغان توغرا نەزەرىيىسى ۋە پرىنسىپى ۋە تەجرىبىلىرىنىڭ يەكۈنى، جۇڭگو پارتىيەسىنىڭ كوللېكتىپ ئەقىل - پاراسىتىنىڭ جەۋھىرى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسى پۈتۈن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ، جاھانگىرلىككە، فېئوداللىزمغا ۋە بيۈروكرات كاپىتالىزمغا قارشى ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلابىي كۈرەشلەرنى ئېلىپ بېرىپ، يېڭى دېموكراتىك ئىنقىلابنىڭ غەلبىسىنى قولغا كەلتۈردى، خەلق دېموكراتىيەسىدىكتاتۇرلىقىدىكى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنى قۇردى: دۆلىتىمىز قۇرغۇلىغاندىن كېيىن، سوتسىيالىستىك ئۆزگەرتىشنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىپ، يېڭى دېموكراتىزمدىن سوتسىيالىزمغا ئۆتۈشنى ئورۇنداپ، سوتسىيالىستىك تۈزۈمنى ئورناتتى، سوتسىيالىستىك ئىقتىساد، سوتسىيالىستىك سىياسەت ۋە سوتسىيالىستىك مەدەنىيەتنى راۋاجلاندۇردى: 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، پارتىيە ئىجابىي ۋە سەلبىي جەھەتلەردىكى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، پۈتۈن پارتىيە خىزمىتىنىڭ مەركىزىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۆتكەشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشنى يولغا قويۇپ، ماركسزمنىڭ تۆپ قائىدىلىرىنى ھازىرقى زاماندىكى جۇڭگونىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ نەزەرىيە ۋە لۇشيەن، فالىجىن، سىياسەتلىرىنى پەيدىنپەي شەكىللەندۇرۇپ، سوتسىيالىزم ئىشلىرى تەرەققىياتىنىڭ يېڭى دەۋرىنى ياراتتى. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش تۇغرىسىدىكى نەزەرىيە جۇڭگودا سوتسىيالىزمنى قۇرۇش، مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتىكى تۆپ مەسىلىلەرنى شەرھلەپ، ماركسزمغا ۋارىسلىق قىلدى ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇردى، ئۇ سوتسىيالىستىك ئىشلىرىمىزنى ئۆزلۇكسىز ئىلگىرىلەشكە يېتەكلەيدىغان قىلىنامە.

دۆلىتىمىز ھازىر سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدا تۇرماقتا. بۇ - ئىقتىساد ۋە مەدەنىيەتتە ئارقىدا قالغان جۇڭگونىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقىرىشتا ھالقىپ ئۆتۈشكە بولمايدىغان تارىخىي باسقۇچ، ئۇنىڭغا 100 يىلچە ۋاقىت كېرەك. دۆلىتىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشىدا دۆلىتىمىزنىڭ، ئەھۋالىنى ئاساس قىلىش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم يولىغا مېڭىش لازىم. ھازىرقى باسقۇچتا، جەمئىيىتىمىزدىكى ئاساسىي زىددىيەت خەلقنىڭ كۈندىن-كۈنگە ئېشىپ بېرىۋاتقان ماددىي ۋە مەنىۋى ئېھتىياجى بىلەن قالاق ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەتتىن ئىبارەت. ئېچىكى ئامىللار ۋە خەلقارا تەسىر تۆپەيلىدىن سىنىپىي كۈرەش يەنىلا مەلۇم دائىرىدە ئۇزاقچە مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ، مەلۇم شارائىتتا كەسكىنلىشىپ كېتىشمۇ مۇمكىن. لېكىن ئۇ ئاساسىي زىددىيەت بولۇشتىن قالدى. سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشىمىزنىڭ تۆپ ۋەزىپىسى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، سوتسىيالىستىك

قىلىپ، ئۇ ئاساسىي پرىنسىپتا چېكىنىپ تۇرۇپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە چېكىنىپ تۇرۇپ، ئۆز كۈچىمىزگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، جاپالىق ئىشلەپ ئىگىلىك يارىتىپ، مەملىكىتىمىزنى زامانىۋىلاشقان باي - قۇدرەتلىك، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك سوتسىيالىستىك دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن كۈرەش قىلىش.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى سوتسىيالىزم ئىشلىرىغا رەھبەرلىك قىلىش داۋامىدا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چېكىنىپ تۇرۇشى، باشقا تۈرلۈك خىزمەتلەرنى مۇشۇ مەركەزگە بويسۇندۇرۇشى ۋە خىزمەت قىلدۇرۇشى كېرەك. پۈرسەتنى چېكىنىپ تۇتۇپ، تەرەققىياتنى تېزلىتىپ، پەن - تېخنىكىنىڭ بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى بولۇش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا، ئەمگەكچىلەر سۈپىتىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشىگە تايىنىپ، ئۇنۇم ياخشى، سۈپەت يۇقىرى، سۈرئىتى تېز بولۇش تەلىپىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تىرىشىپ يۇكسەلدۇرۇشى لازىم.

سوتسىيالىزم يولىدا چېكىنىپ تۇرۇش، خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىسىدا چېكىنىپ تۇرۇش، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە چېكىنىپ تۇرۇش، ماركسزم - لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىدە چېكىنىپ تۇرۇشتىن ئىبارەت تۆت ئاساسىي پرىنسىپ - دۆلەت قۇرۇشمىزنىڭ ئاساسى. سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنىڭ تۆت ئاساسىي پرىنسىپىدا چېكىنىپ تۇرۇپ، بۇررۇتاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قارشى تۇرۇش كېرەك.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش - ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇقەررەر يولى. ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى بوغۇپ قويىدىغان ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى تۆپتىن ئىسلاھ قىلىپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش لازىم: شۇنىڭغا يارىشا سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى ۋە باشقا ساھەلەردىكى ئىسلاھاتنى ئېلىپ بېرىش كېرەك. ئېچىۋېتىش ئىشكىنى سىرتقىمۇ، ئىچكىرىگىمۇ ئومۇمىيۈزلۈك ئېچىۋېتىشنى تۈز ئىچىگە ئالىدۇ. تاشقى ئىقتىسادىي - تېخنىكىۋى ئالاقە ۋە ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇپ، سىرتنىڭ مەبلەغ، بايلىق ۋە تېخنىكىسىدىن تېخىمۇ كۆپ، تېخىمۇ ئوبدان پايدىلىنىش، ئىنسانلار جەمئىيىتى يارانقان بارلىق مەدەنىيەت مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى، جۈملىدىن تەرەققىي تاپقان غەرب دۆلەتلىرىنىڭ زامانىمىزدىكى ئىجتىمائىيىلاشقان ئىشلەپچىقىرىش قانۇنىيىتىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان بارلىق ئىلغار تىجارەت ئۇسۇلى ۋە ئىلغار باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى قوبۇل قىلىش ۋە ئەينەك قىلىش لازىم. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە دادىل ئىزدىنىش، باتۇرلۇق بىلەن يول تېپىش، ئەمەلىيەت داۋامىدا يېڭى يول ئېچىش كېرەك.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى خەلققە رەھبەرلىك قىلىپ، ماددىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، تىرىشىپ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلدۇ. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى قۇدرەتلىك مەنىۋى تۈرتكىگە ۋە ئەقلىي مەدەتكە ئىگە قىلىپ، ئوبدان ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىدۇ. مائارىپ، ئىلىم - پەن، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش، بىلىمگە، ئىختىساسلىق خادىملارغا ھۆرمەت قىلىش، پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئىدىيىۋى - ئەخلاقىي سۈپىتىنى ۋە پەن - مەدەنىيەت سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، مىللىتىمىزنىڭ زىيان يەتكۈزىدىغان تۈرلۈك جىنايى، مەركىتلەرگە ۋە جىنايەتچى ئەسىرلەرگە قەتئىي رەھىم بېرىدۇ. ئوسمان بىلەن تۇر ئوتۇرمىسىدىكى زىددىيەت بىلەن خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتتىن ئىبارەت خاراكتېرى ئوخشاش بولمىغان ئىككى خىل زىددىيەتنى قاتتىق پەرقلەندۇرىدۇ ۋە توغرا ھەل قىلىدۇ.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىگە ۋە باشقا خەلق قوراللىق كۈچلىرىگە بولغان رەھبەرلىكتە چېكىنىپ تۇرۇپ، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ دۆلەت مۇداپىئەسىنى مۇستەھكەملەش، ۋەتەننى قوغداش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا قاتنىشىش داۋامىدىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرىدۇ.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەملىكىتىمىزدىكى مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىك، ئىتتىپاقلىق ۋە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى قوغدايدۇ ۋە راۋاجلاندۇرىدۇ. مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىنى يولغا قويۇشتا چېكىنىپ تۇرىدۇ ۋە ئۇنى ئۆزلۇكسىز مۇكەممەللەشتۈرىدۇ ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى ئاكتىپلىق بىلەن يېتىشتۇرىدۇ ۋە تالالاپ ئۆستۈرىدۇ، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىساد ۋە مەدەنىيەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشغا يارىدەم بېرىپ، مىللەتلەرنىڭ ئورتاق گۈللىنىشى ۋە ئومۇمىيۈزلۈك راۋاج تېپىشىنى ئىشقا ئاشۇرىدۇ.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى پۈتۈن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت ئىشچىلىرى، دېھقانلىرى ۋە زىيالىيلىرى بىلەن دېموكراتىك پارتىيە گۇرۇھلار، پارتىيە - گۇرۇھسىز دېموكراتىك زاتلار، ھەر مىللەت ۋەتەنپەرۋەر كۈچلەر بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، بارلىق سوتسىيالىستىك ئەمگەكچىلەردىن، سوتسىيالىزمنى ھىمايە قىلىدىغان ۋەتەنپەرۋەرلەردىن، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى ھىمايە قىلىدىغان ۋەتەنپەرۋەرلەردىن تەركىب تاپقان ئەڭ كەڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك بىرلىك سېپىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرىدۇ ۋە زورايتىدۇ. تەيۋەنلىك قېرىنداشلارنى، شياڭگاڭ - ئاۋمېنلىق قېرىنداشلارنى ۋە چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ئۆزلۇكسىز كۈچەيتىدۇ. «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» فاكتىنىغا ئاساسەن، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشنى ئورۇندايدۇ.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى تاشقى ئالاقىنى پائال راۋاجلاندۇرۇشنى تەشەببۇس قىلىدۇ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرى ئۈچۈن پايدىلىق خەلقئارا مۇھىت يارىتىش يولىدا تىرىشىدۇ. خەلقئارا ئىشلارغا، مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق، دېپلوماتىيە سىياسىتىدە چېكىنىپ تۇرىدۇ، دۆلىتىمىزنىڭ مۇستەقىللىكى ۋە ئىگىلىك ھوقۇقىنى قوغدايدۇ، زومىگەرلىككە ۋە زوراۋانلىق سىياسىتىگە قارشى تۇرىدۇ، دۇنيا تىنچلىقىنى قوغدايدۇ، ئىنسانىيەتنىڭ تەرەققىياتىنى ئالغا سۈرىدۇ. بىر - بىرىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىگە ھۆرمەت قىلىش، بىر - بىرىگە تاجاۋۇز قىلماسلىق، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق، باراۋەرلىك - ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشتىن ئىبارەت بەش پرىنسىپ ئاساسىدا، دۆلىتىمىزنىڭ دۇنيادىكى ھەر قايسى ئەللەر بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرىدۇ، دۆلىتىمىزنىڭ ئەتراپتىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىناق، قوشنىدارچىلىق - دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ئۆزلۇكسىز راۋاجلاندۇرىدۇ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىتتىپاقلىق ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىدۇ. مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش، پۈتۈنلەي باراۋەر بولۇش، بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا

ئىككىنچى، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇش

پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى لۇشيەنى ھەممە ئىشتا ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش، نەزەرىيىنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەت داۋامىدا سىناش ۋە راۋاجلاندۇرۇش. پۈتۈن پارتىيە مۇشۇ ئىدىيىۋى لۇشيەننى ئاساس قىلىپ پائال ئىزدىنىش، دادىللىق بىلەن سىناق ئېلىپ بېرىش، خىزمەتلەرنى ئىجادىي رەۋىشتە قانات يايدۇرۇش، يېڭى ئەھۋاللارنى ئۆزلۇكسىز تەتقىق قىلىش، يېڭى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلىش، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش، ئەمەلىيەت داۋامىدا ماركسزمنى بېيىتىش ۋە راۋاجلاندۇرۇشى لازىم.

ئۇچىنچى، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇش

پارتىيىنىڭ ئىشچىلار سىنىپى ۋە ئەڭ كەڭ خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئىتىدىن باشقا، ئۆزىنىڭ ئالاھىدە مەنپەئىتى يوق. پارتىيە ھەر قانداق ۋاقىتتا ئاممىنىڭ مەنپەئىتىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇشى، ئاممىدىن جاپادەمۇ، ھالاۋەتتەمۇ بىللە بولۇپ، ئەڭ يېقىن مۇناسىۋەت باغلىشى، ھەر قانداق پارتىيە ئەزاسىنىڭ ئاممىدىن ئايرىلىپ قېلىشىغا، ئۆزىنى ئاممىدىن ئۈستۈن قويۇشىغا يول قويماسلىقى كېرەك. پارتىيە ئۆز خىزمىتىدە ئاممىۋى لۇشيەننى يولغا قويۇشى، ھەممە ئىشتا ئاممىنى كۆزدە تۇتۇپ، ھەممە ئىشتا ئاممىغا تايىنىپ، ئاممىدىن ئېلىپ ئاممىغا بېرىشى، پارتىيىنىڭ توغرا تەشەببۇسلىرىنى ئاممىنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇشى لازىم. پارتىيە ئىستىلى مەسىلىسى پارتىيىنىڭ خەلق ئاممىسى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى مەسىلىسى، پارتىيىنىڭ ھايات-ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك مەسىلە، پارتىيە چىرىكلىككە قەتئىي ئېغىشماي قارشى تۇرۇشى، پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى كېرەك.

تۆتىنچى، دېموكراتىيە مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش

دېموكراتىيە مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى دېموكراتىيە ئاساسىدىكى مەركەزلەشتۈرۈش بىلەن مەركەزلەشتۈرۈش بىتەكچىلىكىدىكى دېموكراتىيىنىڭ بىرلەشتۈرۈلۈشىدىن ئىبارەت. ئۇ ھەم پارتىيىنىڭ تۆپ تەشكىلىي پرىنسىپى، شۇنداقلا ئاممىۋى لۇشيەننىڭ پارتىيە تۇرمۇشىدىكى تەتبىقلىنىشىدۇر. پارتىيە ئىچىدە دېموكراتىيىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە كەڭ پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى، ئىجادچانلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم. جەزمەن توغرا مەركەزلەشتۈرۈشنى يولغا قويۇش، پۈتۈن پارتىيىنىڭ ھەرىكىتە بىرلىكىگە، پارتىيە قارارلىرىنىڭ تېز ۋە ئۈنۈملۈك ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. تەشكىلچانلىقنى ۋە ئىنتىزامچانلىقنى كۈچەيتىش لازىم، پارتىيە ئىنتىزامى ئالدىدا ھەممە ئادەم باراۋەر. پارتىيە ئۆزىنىڭ سىياسىي تۇرمۇشىدا تەنقىد ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىدنى توغرا قانات يايدۇرۇشى، پرىنسىپال مەسىلىلەردە ئىدىيىۋى كۈرەش ئېلىپ بېرىشى، ھەقىقەتتە چىڭ تۇرۇپ، خاتالىقنى تۈزىتىشى كېرەك. مەركەزلەشتۈرۈشمۇ بولغان، دېموكراتىيەمۇ بولغان، ئىنتىزاممۇ بولغان. ئەركىنلىكمۇ بولغان، ئىرادە بىرلىكمۇ بولغان، شەخسلەرنىڭ كۆڭۈل ئازادلىكىمۇ بولغان جانلىق ۋەتەنىڭ سىياسىي ۋەزىيەتنى تىرىشىپ يارىتىشى لازىم.

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ نىزامنامىسى

(بېشى 1- بەتتە)

پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكى ئاساسەن سىياسىي، ئىدىيىۋى ۋە تەشكىلىي رەھبەرلىك. پارتىيە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپىگە ماسلىشىش، پارتىيە رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىشى ۋە ياخشىلىشى كېرەك. پارتىيە جەمئىي كۈچىنى توپلاپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا رەھبەرلىك قىلىشى، ھەر ساھەدىكى كۈچلەرنى ئۈيۈشتۇرۇپ ۋە ماسلاشتۇرۇپ، بىر نىيەتتە تەڭ كۈچ چىقىرىپ، خىزمەتلەرنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى دەۋر قىلىپ قانات يايدۇرۇشى لازىم. پارتىيە دېموكراتىك ۋە ئىلمىي ئاساستا تەدبىر كۆرۈش ئىشىنى يولغا قويۇشى، توغرا لۇشيەن، فاڭجېن - سىياسەتلەرنى تۈزۈشى ۋە ئىجرا قىلىشى، ئۆزىنىڭ تەشكىلىي خىزمىتى ۋە تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلىشى، پۈتۈن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق ۋە نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى لازىم. پارتىيە ئۆز پائالىيىتىنى ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلار دائىرىسىدە ئېلىپ بېرىشى كېرەك. پارتىيە دۆلەتنىڭ قانۇن چىقىرىش ئورگانلىرى، ئەدلىيە ئورگانلىرى ۋە مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ، ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرى، مەدەنىيەت تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋە خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۆز خىزمىتىنى ئاكتىپلىق - تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۆز ۋالدىغا مەسئۇل بولۇپ، بىردەك ماسلىشىپ ئىشلىشىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم. پارتىيە ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئايالالار بىرلەشمىسى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلارغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى لازىم. پارتىيە ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ۋە ئەھۋالنىڭ ئۆزگىرىشىگە يارىشا رەھبەرلىك شەكلى ۋە ئۇسۇلىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىشى، رەھبەرلىك سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. كومپارتىيە ئەزالىرى پارتىيە سىرتىدىكى ئامما بىلەن بىقىنىدىن ھەمكارلىشىپ، ئۇلار بىلەن بىرلىكتە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشى لازىم.

بىرىنچى باب پارتىيە ئەزالىرى

1 - ماددا جۇڭگونىڭ يېشى 18گە تولغان ئىشچىلىرى، دېھقانلىرى، ھەربىيلىرى، زىيالىيلىرى ۋە باشقا ئىنقلابىي كىشىلىردىن پارتىيىنىڭ پروگرامىسى ۋە نىزامنامىسىنى ئېتىراپ قىلىدىغان، پارتىيىنىڭ بىرەر تەشكىلاتىغا قاتنىششى ھەمدە ئۇنىڭدا ئاكتىپ ئىشلەشنى، پارتىيىنىڭ قارارلىرىنى ئىجرا قىلىشنى ۋە ۋاقتى - قەرەلدە ئەزالىق بەدىلى تاپشۇرۇشنى خالايدىغانلار جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

2 - ماددا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزالىرى جۇڭگو ئىشچىلار سىنىپىنىڭ كوممۇنىستىك ئاڭغا ئىگە ئاۋانگارت جەڭچىسىدۇر.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزالىرى جان - دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى، ئۆزىنىڭ ھېچنېمىسىنى ئايمايدىغان كوممۇنىزمنى ئىشقا ئاشۇرۇش بولىدا ئۈمۈرۋايەت كۈرەش قىلىشى كومپارتىيىنىڭ ئەزالىرى مەڭگۈ ئەمگەكچى خەلق ئاممىسىدىن ئايرىلمايدۇ، ئۇلار ھەر قانداق ۋاقىتتا خەلق مەنپەئىتىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇپ، شەخسىي مەنپەئەتنى ئاخىرىغا قويىدۇ، خەلق ئالدىدا ئۈلگە بولىدۇ، خەلق ئىچىدە يۇقىرى ئابرۇي قازىنىدۇ.

كومپارتىيە ئەزالىرى ئىدىيىسىدە ماركسىزم - لېنىنىزم - ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى قوراللىنىدۇ، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنى چىڭ تۇتىدۇ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا رەھبەرلىك قىلىشى، ھەر ساھەدىكى كۈچلەرنى ئۈيۈشتۇرۇپ ۋە ماسلاشتۇرۇپ، بىر نىيەتتە تەڭ كۈچ چىقىرىپ، خىزمەتلەرنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى دەۋر قىلىپ قانات يايدۇرۇشى لازىم. پارتىيە دېموكراتىك ۋە ئىلمىي ئاساستا تەدبىر كۆرۈش ئىشىنى يولغا قويۇشى، توغرا لۇشيەن، فاڭجېن - سىياسەتلەرنى تۈزۈشى ۋە ئىجرا قىلىشى، ئۆزىنىڭ تەشكىلىي خىزمىتى ۋە تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلىشى، پۈتۈن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق ۋە نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى لازىم. پارتىيە ئۆز پائالىيىتىنى ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلار دائىرىسىدە ئېلىپ بېرىشى كېرەك. پارتىيە دۆلەتنىڭ قانۇن چىقىرىش ئورگانلىرى، ئەدلىيە ئورگانلىرى ۋە مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ، ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرى، مەدەنىيەت تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋە خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۆز خىزمىتىنى ئاكتىپلىق - تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۆز ۋالدىغا مەسئۇل بولۇپ، بىردەك ماسلىشىپ ئىشلىشىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم. پارتىيە ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئايالالار بىرلەشمىسى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلارغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى لازىم. پارتىيە ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ۋە ئەھۋالنىڭ ئۆزگىرىشىگە يارىشا رەھبەرلىك شەكلى ۋە ئۇسۇلىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىشى، رەھبەرلىك سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. كومپارتىيە ئەزالىرى پارتىيە سىرتىدىكى ئامما بىلەن بىقىنىدىن ھەمكارلىشىپ، ئۇلار بىلەن بىرلىكتە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشى لازىم.

بىرىنچى باب پارتىيە ئەزالىرى

1 - ماددا جۇڭگونىڭ يېشى 18گە تولغان ئىشچىلىرى، دېھقانلىرى، ھەربىيلىرى، زىيالىيلىرى ۋە باشقا ئىنقلابىي كىشىلىردىن پارتىيىنىڭ پروگرامىسى ۋە نىزامنامىسىنى ئېتىراپ قىلىدىغان، پارتىيىنىڭ بىرەر تەشكىلاتىغا قاتنىششى ھەمدە ئۇنىڭدا ئاكتىپ ئىشلەشنى، پارتىيىنىڭ قارارلىرىنى ئىجرا قىلىشنى ۋە ۋاقتى - قەرەلدە ئەزالىق بەدىلى تاپشۇرۇشنى خالايدىغانلار جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

2 - ماددا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزالىرى جۇڭگو ئىشچىلار سىنىپىنىڭ كوممۇنىستىك ئاڭغا ئىگە ئاۋانگارت جەڭچىسىدۇر.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزالىرى جان - دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى، ئۆزىنىڭ ھېچنېمىسىنى ئايمايدىغان كوممۇنىزمنى ئىشقا ئاشۇرۇش بولىدا ئۈمۈرۋايەت كۈرەش قىلىشى

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزالىرى مەڭگۈ ئەمگەكچى خەلق ئاممىسىدىن ئايرىلمايدۇ، ئۇلار ھەر قانداق ۋاقىتتا خەلق مەنپەئىتىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇپ، شەخسىي مەنپەئەتنى ئاخىرىغا قويىدۇ، خەلق ئالدىدا ئۈلگە بولىدۇ، خەلق ئىچىدە يۇقىرى ئابرۇي قازىنىدۇ.

كومپارتىيە ئەزالىرى ئىدىيىسىدە ماركسىزم - لېنىنىزم - ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى قوراللىنىدۇ، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنى چىڭ تۇتىدۇ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا رەھبەرلىك قىلىشى، ھەر ساھەدىكى كۈچلەرنى ئۈيۈشتۇرۇپ ۋە ماسلاشتۇرۇپ، بىر نىيەتتە تەڭ كۈچ چىقىرىپ، خىزمەتلەرنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى دەۋر قىلىپ قانات يايدۇرۇشى لازىم. پارتىيە دېموكراتىك ۋە ئىلمىي ئاساستا تەدبىر كۆرۈش ئىشىنى يولغا قويۇشى، توغرا لۇشيەن، فاڭجېن - سىياسەتلەرنى تۈزۈشى ۋە ئىجرا قىلىشى، ئۆزىنىڭ تەشكىلىي خىزمىتى ۋە تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلىشى، پۈتۈن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق ۋە نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى لازىم. پارتىيە ئۆز پائالىيىتىنى ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلار دائىرىسىدە ئېلىپ بېرىشى كېرەك. پارتىيە دۆلەتنىڭ قانۇن چىقىرىش ئورگانلىرى، ئەدلىيە ئورگانلىرى ۋە مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ، ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرى، مەدەنىيەت تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋە خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۆز خىزمىتىنى ئاكتىپلىق - تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۆز ۋالدىغا مەسئۇل بولۇپ، بىردەك ماسلىشىپ ئىشلىشىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم. پارتىيە ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئايالالار بىرلەشمىسى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلارغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى لازىم. پارتىيە ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ۋە ئەھۋالنىڭ ئۆزگىرىشىگە يارىشا رەھبەرلىك شەكلى ۋە ئۇسۇلىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىشى، رەھبەرلىك سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. كومپارتىيە ئەزالىرى پارتىيە سىرتىدىكى ئاممىۋى تەشكىلاتلارنىڭ ئىشلىرىنى ئەستايىدىل ئادا قىلغان، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شەرتلىرىنى ھازىرلىغانلار ئۆز ۋاقتىدا رەسمىي پارتىيە ئەزالىقىغا ئۆتكۈزۈلۈشى كېرەك؛ داۋاملىق كۆزىتىش ۋە تەربىيىلەش لازىم بولغانلارنىڭ كاندىداتلىق مۇددىتىنى ئۇزارتىشقا بولىدۇ، لېكىن ئۇزارتىلغان ۋاقتى بىر يىلدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەجبۇرىيەتلىرىنى ئادا قىلمىغان، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شەرتلىرىنى ھازىرلىمىغانلارنىڭ كاندىدات پارتىيە ئەزاسى بولۇش لاياقىتىنى ئېلىپ تاشلاش كېرەك. كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنىڭ رەسمىي پارتىيە ئەزالىقىغا ئۆتكۈزۈلۈشى ياكى كاندىداتلىق مۇددىتىنىڭ ئۇزارتىلىشى ۋە ياكى كاندىدات پارتىيە ئەزاسى بولۇش لاياقىتىنىڭ ئېلىپ تاشلىنىشى ياپىيكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىشىدىن ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈلۈشى كېرەك.

كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنىڭ كاندىداتلىق مۇددىتى ياپىيكا يىغىنى ئۇنىڭ كاندىدات پارتىيە ئەزالىقىغا ماقۇللىغان كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ. پارتىيە ئەزاسىنىڭ پارتىيە ستاژى كاندىداتلىق مۇددىتى توشۇپ رەسمىي پارتىيە ئەزالىقىغا ئۆتكەن كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ.

8 - ماددا ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى خىزمەت ۋەزىپىسىنىڭ يۇقىرى- تۆۋەن بولۇشىدىن قەتئىينەزەر پارتىيىنىڭ بىرەر ياچىيكىسى، بىرەر گۇرۇپپىسىدا ياكى باشقا مۇئەييەن تەشكىلاتىدا پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۈرمۇشىغا قاتنىششى، پارتىيە ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئاممىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك. پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار پارتكوم، پارتكۇرۇپپىلىرىنىڭ دېموكراتىك تۇرمۇشىغا قاتناشمايدىغان، پارتىيە ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئاممىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلمايدىغان ھەر قانداق ئالاھىدە پارتىيە ئەزاسىنىڭ بولۇشىغا يول قويۇلمايدۇ.

9 - ماددا پارتىيە ئەزاسى پارتىيىدىن چىقىپ كېتىش ئەركىنلىكىگە ئىگە. پارتىيە ئەزاسى پارتىيىدىن چىقىپ كېتىشنى تەلەپ قىلسا، ياچىيكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرىسىدىن ئۆتكەندىن كېيىن رويخەتتىن ئۆچۈرۈلگەنلىكى جاكارلىنىشى ھەم يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىغا ئەنگە ئالدۇرۇلۇشى لازىم.

ئىنقلابىي ئىرادىسى ئاجىزلىشىپ كەتكەن، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلمىغان، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شەرتىگە لايىق بولمىغان پارتىيە ئەزاسىغا پارتىيە ياچىيكىسى تەربىيە بېرىپ، ئۇنىڭدىن بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە ئۇنى تۈزىتىشنى تەلەپ قىلىشى لازىم؛ تەربىيە بېرىلسىمۇ تۈزەلمىگەن پارتىيە ئەزاسىنى نەسىھەت بىلەن پارتىيىدىن چىكىندۈرۈش كېرەك. پارتىيە ئەزاسىنى نەسىھەت بىلەن پارتىيىدىن چىكىندۈرۈشنى ياچىيكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرىسى بىلەن قارار قىلىشى ھەمدە يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىغا تەستىقلىتىشى كېرەك. نەسىھەت بىلەن پارتىيىدىن چىكىندۈرۈلدىغان پارتىيە ئەزاسى چىكىنىشكە ئۇنىماي تۇرۇۋالسا، ياچىيكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرىسىگە قويۇپ، ئۇنىڭ رويخەتتىن ئۆچۈرۈلگەنلىكىنى قارار قىلىش ھەمدە يۇقىرى

كومپارتىيە ئەزالىرى تەشەببۇس قىلىش، دۆلەتنىڭ ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن، ھەممە قېيىن ۋە خەتەرلىك پەيتلەردە كۆكرەك كېرىپ ئوتتۇرىغا چىقىپ، باتۇرلۇق بىلەن كۆرەش قىلىش، قۇربان بېرىشتىن قورقماسلىق.

4 - ماددا پارتىيە ئەزالىرى تۆۋەندىكى ھوقۇقلاردىن بەھرىمەند بولىدۇ:

1) پارتىيىنىڭ مۇناسىۋەتلىك يىغىنلىرىغا قاتنىشىدۇ، پارتىيىنىڭ مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلىرىنى كۆرىدۇ، پارتىيىنىڭ تەربىيىسىنى ۋە تەلىمىنى ئالىدۇ.

2) پارتىيىنىڭ سىياسەتلىرىگە دائىر مەسىلىلەر ئۈستىدە پارتىيىنىڭ يىغىنلىرىدا ۋە پارتىيە گېزىتە - ژۇرناللىرىدا ئېلىپ بېرىلغان مۇھاكىمىگە قاتنىشىدۇ.

3) پارتىيە خىزمىتى توغرىسىدا تەكلىپ ۋە تەشەببۇسلارنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ.

4) پارتىيە يىغىنلىرىدا پارتىيىنىڭ ھەر قانداق تەشكىلاتىنى ۋە ھەر قانداق ئەزاسىنى پاكىت ئاساسىدا تەنقىد قىلىدۇ، پارتىيە ئالدىدا پارتىيىنىڭ ھەر قانداق تەشكىلاتى ۋە ھەر قانداق ئەزاسىنىڭ قانۇن- ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىرىنى جاۋابكارلىق بىلەن پاش قىلىدۇ، ئاشكارىلايدۇ، قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان پارتىيە ئەزالىرىنى جازالاشنى تەلەپ قىلىدۇ، خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىغان كادىرلارنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش ياكى يەڭگۈشلەشنى تەلەپ قىلىدۇ.

5) ئاۋاز بېرىش ۋە سايلاش ھوقۇقىنى يۈزگۈزىدۇ، سايلىنىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

6) پارتىيە ئەزالىرى پارتىيە تەشكىلاتى ئۆزىگە بېرىلىدىغان پارتىيە ئىنتىزام جازاسىنى مۇزاكىرە قىلىدىغان ۋە قارار قىلىدىغان ياكى ئۆزىنى باھالايدىغان چاغدا، ئۆزى تۆپىدە تۇرۇش ۋە ئۆزىنى ئاقلاش ھوقۇقىغا ئىگە، پارتىيىنىڭ باشقا ئەزالىرى ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بەرسە ۋە ئۇنى ئاقلىسا بولىدۇ.

7) پارتىيىنىڭ قارارى ۋە سىياسىتىگە باشقىچە پىكرى بولسا قارار ۋە سىياسەتنى قەتئىي ئىجرا قىلىش شەرتى ئاستىدا، ئۆز پىكرىدە قالدىغانلىقىنى بىلدۈرسە ھەمدە ئۆز پىكرىنى پارتىيىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتىغا، ھەتتا مەركىزىي كومىتېتقىچە سۇنسا بولىدۇ.

8) پارتىيىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتىغا، ھەتتا مەركىزىي كومىتېتقىچە ئىلتىماس، شىكايەت ۋە ئەرز سۇنالايدۇ ھەمدە مۇناسىۋەتلىك تەشكىلاتنىڭ مەسئۇللۇق بىلەن جاۋاب بېرىشىنى تەلەپ قىلالايدۇ.

پارتىيىنىڭ ھەر قانداق تەشكىلاتىنىڭ، ھەتتا مەركىزىي كومىتېتنىڭ پارتىيە ئەزالىرىنى يۇقىرىدىكى ھوقۇقلاردىن مەھرۇم قىلىشقا ھەققى يوق.

5 - ماددا پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشى ئىشىنى پارتىيە ياچىيكىسى ئارقىلىق ئېلىپ بېرىش، ئايىرىم - ئايىرىم قوبۇل قىلىش كومپارتىيىنىڭ ئەخلاقنى تەشەببۇس قىلىش، دۆلەتنىڭ ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن، ھەممە قېيىن ۋە خەتەرلىك پەيتلەردە كۆكرەك كېرىپ ئوتتۇرىغا چىقىپ، باتۇرلۇق بىلەن كۆرەش قىلىش، قۇربان بېرىشتىن قورقماسلىق.

4 - ماددا پارتىيە ئەزالىرى تۆۋەندىكى ھوقۇقلاردىن بەھرىمەند بولىدۇ:

1) پارتىيىنىڭ مۇناسىۋەتلىك يىغىنلىرىغا قاتنىشىدۇ، پارتىيىنىڭ مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلىرىنى كۆرىدۇ، پارتىيىنىڭ تەربىيىسىنى ۋە تەلىمىنى ئالىدۇ.

2) پارتىيىنىڭ سىياسەتلىرىگە دائىر مەسىلىلەر ئۈستىدە پارتىيىنىڭ يىغىنلىرىدا ۋە پارتىيە گېزىتە - ژۇرناللىرىدا ئېلىپ بېرىلغان مۇھاكىمىگە قاتنىشىدۇ.

3) پارتىيە خىزمىتى توغرىسىدا تەكلىپ ۋە تەشەببۇسلارنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ.

4) پارتىيە يىغىنلىرىدا پارتىيىنىڭ ھەر قانداق تەشكىلاتىنى ۋە ھەر قانداق ئەزاسىنى پاكىت ئاساسىدا تەنقىد قىلىدۇ، پارتىيە ئالدىدا پارتىيىنىڭ ھەر قانداق تەشكىلاتى ۋە ھەر قانداق ئەزاسىنىڭ قانۇن- ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلىرىنى جاۋابكارلىق بىلەن پاش قىلىدۇ، ئاشكارىلايدۇ، قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان پارتىيە ئەزالىرىنى جازالاشنى تەلەپ قىلىدۇ، خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىغان كادىرلارنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش ياكى يەڭگۈشلەشنى تەلەپ قىلىدۇ.

5) ئاۋاز بېرىش ۋە سايلاش ھوقۇقىنى يۈزگۈزىدۇ، سايلىنىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ.

6) پارتىيە ئەزالىرى پارتىيە تەشكىلاتى ئۆزىگە بېرىلىدىغان پارتىيە ئىنتىزام جازاسىنى مۇزاكىرە قىلىدىغان ۋە قارار قىلىدىغان ياكى ئۆزىنى باھالايدىغان چاغدا، ئۆزى تۆپىدە تۇرۇش ۋە ئۆزىنى ئاقلاش ھوقۇقىغا ئىگە، پارتىيىنىڭ باشقا ئەزالىرى ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بەرسە ۋە ئۇنى ئاقلىسا بولىدۇ.

7) پارتىيىنىڭ قارارى ۋە سىياسىتىگە باشقىچە پىكرى بولسا قارار ۋە سىياسەتنى قەتئىي ئىجرا قىلىش شەرتى ئاستىدا، ئۆز پىكرىدە قالدىغانلىقىنى بىلدۈرسە ھەمدە ئۆز پىكرىنى پارتىيىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتىغا، ھەتتا مەركىزىي كومىتېتقىچە سۇنسا بولىدۇ.

8) پارتىيىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتىغا، ھەتتا مەركىزىي كومىتېتقىچە ئىلتىماس، شىكايەت ۋە ئەرز سۇنالايدۇ ھەمدە مۇناسىۋەتلىك تەشكىلاتنىڭ مەسئۇللۇق بىلەن جاۋاب بېرىشىنى تەلەپ قىلالايدۇ.

پارتىيىنىڭ ھەر قانداق تەشكىلاتىنىڭ، ھەتتا مەركىزىي كومىتېتنىڭ پارتىيە ئەزالىرىنى يۇقىرىدىكى ھوقۇقلاردىن مەھرۇم قىلىشقا ھەققى يوق.

5 - ماددا پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشى ئىشىنى پارتىيە ياچىيكىسى ئارقىلىق ئېلىپ بېرىش، ئايىرىم - ئايىرىم قوبۇل قىلىش كومپارتىيىنىڭ ئەزالىرى ئىدىيىسىدە ماركسىزم - لېنىنىزم - ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى قوراللىنىدۇ، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنى چىڭ تۇتىدۇ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا رەھبەرلىك قىلىشى، ھەر ساھەدىكى كۈچلەرنى ئۈيۈشتۇرۇپ ۋە ماسلاشتۇرۇپ، بىر نىيەتتە تەڭ كۈچ چىقىرىپ، خىزمەتلەرنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى دەۋر قىلىپ قانات يايدۇرۇشى لازىم. پارتىيە دېموكراتىك ۋە ئىلمىي ئاساستا تەدبىر كۆرۈش ئىشىنى يولغا قويۇشى، توغرا لۇشيەن، فاڭجېن - سىياسەتلەرنى تۈزۈشى ۋە ئىجرا قىلىشى، ئۆزىنىڭ تەشكىلىي خىزمىتى ۋە تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلىشى، پۈتۈن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق ۋە نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى لازىم. پارتىيە ئۆز پائالىيىتىنى ئاساسىي قانۇن ۋە قانۇنلار دائىرىسىدە ئېلىپ بېرىشى كېرەك. پارتىيە دۆلەتنىڭ قانۇن چىقىرىش ئورگانلىرى، ئەدلىيە ئورگانلىرى ۋە مەمۇرىي ئورگانلىرىنىڭ، ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرى، مەدەنىيەت تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋە خەلق تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۆز خىزمىتىنى ئاكتىپلىق - تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۆز ۋالدىغا مەسئۇل بولۇپ، بىردەك ماسلىشىپ ئىشلىشىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم. پارتىيە ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئايالالار بىرلەشمىسى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلارغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى لازىم. پارتىيە ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ۋە ئەھۋالنىڭ ئۆزگىرىشىگە يارىشا رەھبەرلىك شەكلى ۋە ئۇسۇلىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىشى، رەھبەرلىك سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. كومپارتىيە ئەزالىرى پارتىيە سىرتىدىكى ئاممىۋى تەشكىلاتلارنىڭ ئىشلىرىنى ئەستايىدىل ئادا قىلغان، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شەرتلىرىنى ھازىرلىغانلار ئۆز ۋاقتىدا رەسمىي پارتىيە ئەزالىقىغا ئۆتكۈزۈلۈشى كېرەك؛ داۋاملىق كۆزىتىش ۋە تەربىيىلەش لازىم بولغانلارنىڭ كاندىداتلىق مۇددىتىنى ئۇزارتىشقا بولىدۇ، لېكىن ئۇزارتىلغان ۋاقتى بىر يىلدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەجبۇرىيەتلىرىنى ئادا قىلمىغان، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شەرتلىرىنى ھازىرلىمىغانلارنىڭ كاندىدات پارتىيە ئەزاسى بولۇش لاياقىتىنى ئېلىپ تاشلاش كېرەك. كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنىڭ رەسمىي پارتىيە ئەزالىقىغا ئۆتكۈزۈلۈشى ياكى كاندىداتلىق مۇددىتىنىڭ ئۇزارتىلىشى ۋە ياكى كاندىدات پارتىيە ئەزاسى بولۇش لاياقىتىنىڭ ئېلىپ تاشلىنىشى ياپىيكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرە قىلىپ ماقۇللىشىدىن ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈلۈشى كېرەك.

كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنىڭ كاندىداتلىق مۇددىتى ياپىيكا يىغىنى ئۇنىڭ كاندىدات پارتىيە ئەزالىقىغا ماقۇللىغان كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ. پارتىيە ئەزاسىنىڭ پارتىيە ستاژى كاندىداتلىق مۇددىتى توشۇپ رەسمىي پارتىيە ئەزالىقىغا ئۆتكەن كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ.

8 - ماددا ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى خىزمەت ۋەزىپىسىنىڭ يۇقىرى- تۆۋەن بولۇشىدىن قەتئىينەزەر پارتىيىنىڭ بىرەر ياچىيكىسى، بىرەر گۇرۇپپىسىدا ياكى باشقا مۇئەييەن تەشكىلاتىدا پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۈرمۇشىغا قاتنىششى، پارتىيە ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئاممىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك. پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار پارتكوم، پارتكۇرۇپپىلىرىنىڭ دېموكراتىك تۈرمۇشىغا قاتناشمايدىغان، پارتىيە ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئاممىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلمايدىغان ھەر قانداق ئالاھىدە پارتىيە ئەزاسىنىڭ بولۇشىغا يول قويۇلمايدۇ.

9 - ماددا پارتىيە ئەزاسى پارتىيىدىن چىقىپ كېتىش ئەركىنلىكىگە ئىگە. پارتىيە ئەزاسى پارتىيىدىن چىقىپ كېتىشنى تەلەپ قىلسا، ياچىيكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرىسىدىن ئۆتكەندىن كېيىن رويخەتتىن ئۆچۈرۈلگەنلىكى جاكارلىنىشى ھەم يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىغا ئەنگە ئالدۇرۇلۇشى لازىم.

ئىنقلابىي ئىرادىسى ئاجىزلىشىپ كەتكەن، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلمىغان، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شەرتىگە لايىق بولمىغان پارتىيە ئەزاسىغا پارتىيە ياچىيكىسى تەربىيە بېرىپ، ئۇنىڭدىن بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە ئۇنى تۈزىتىشنى تەلەپ قىلىشى لازىم؛ تەربىيە بېرىلسىمۇ تۈزەلمىگەن پارتىيە ئەزاسىنى نەسىھەت بىلەن پارتىيىدىن چىكىندۈرۈش كېرەك. پارتىيە ئەزاسىنى نەسىھەت بىلەن پارتىيىدىن چىكىندۈرۈشنى ياچىيكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرىسى بىلەن قارار قىلىشى ھەمدە يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىغا تەستىقلىتىشى كېرەك. نەسىھەت بىلەن پارتىيىدىن چىكىندۈرۈلدىغان پارتىيە ئەزاسى چىكىنىشكە ئۇنىماي تۇرۇۋالسا، ياچىيكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرىسىگە قويۇپ، ئۇنىڭ رويخەتتىن ئۆچۈرۈلگەنلىكىنى قارار قىلىش ھەمدە يۇقىرى

كومپارتىيە ئەزالىرى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مۇجبۇرىيەتلىرىنى ئادا قىلغان، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شەرتلىرىنى ھازىرلىغانلار ئۆز ۋاقتىدا رەسمىي پارتىيە ئەزالىقىغا ئۆتكۈزۈلۈشى كېرەك؛ داۋاملىق كۆزىتىش ۋە تەربىيىلەش لازىم بولغانلارنىڭ كاندىداتلىق مۇددىتىنى ئۇزارتىشقا بولىدۇ، لېكىن ئۇزارتىلغان ۋاقتى بىر يىلد

شەرت.

جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ ئەزالىرى مەڭگۈ ئەمگەكچى خەلقنىڭ ئاددىي بىر ئەزاسىدۇر. كومپارتىيىنىڭ بارلىق ئەزالىرى قانۇن ۋە سىياسەتتە بەلگىلەنگەن دائىرىدىكى شەخسىي مەنپەئەت ۋە خىزمەت ھوقۇقىدىن باشقا، ھەر قانداق خۇسۇسىي مەنپەئەت ۋە ئىمتىيازنى كۆزلىمەسلىكى كېرەك.

3 - ماددا پارتىيە ئەزالىرى تۆۋەندىكى مەجبۇرىيەتلەرنى ئادا قىلىشى شەرت:

1) ماركسىزم - لېنىنىزم ۋە ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش توغرىسىدىكى نەزەريىنى ۋە پارتىيىنىڭ لۇشەن، فاڭجېن، سىياسەت قارارلىرىنى، پارتىيىگە دائىر ئاساسىي بىلىملەرنى ئۆگىنىش، ئىلىم - پەننى، مەدەنىيەتنى ۋە كەسپىي بىلىملەرنى ئىخلاس بىلەن ئۆگىنىش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئېقتىدارىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش.

2) پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىەنى ۋە تۈزلۈك فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىش، ئىلھاملار، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا باشلامچىلىق بىلەن قاتنىشىپ، ئاممىنىڭ ئىگىلىك تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئۈچۈن جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىشىغا تۈرتكە بولۇپ، ئىشلەپچىقىرىش، خىزمەت، ئۆگىنىش ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتا ئاۋانگاردلىق، نەمۇنىلىك رول ئوينىاش.

3) قەتئىي ئېغىشمايى پارتىيە ۋە خەلق مەنپەئىتىنى ھەممىدىن ئۈستۈن قويۇش، شەخسىي مەنپەئەتنى پارتىيە ۋە خەلق مەنپەئىتىگە بويسۇندۇرۇش، جاپا چېكىشتە ئالدىدا، ھالاۋەت كۆرۈشتە ئارقىدا تۇرۇش، ئۆز نەپسىدىن كېچىپ ئومۇم ئۈچۈن ئىشلەش، كۆپەرەك تۆھپە قوشۇش.

4) پارتىيە ئىنتىزامى ۋە دۆلەت قانۇنىغا ئاڭلىق رىئايە قىلىش، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مەخپىيەتنى قاتتىق ساقلاش، پارتىيىنىڭ قارارلىرىنى ئىجرا قىلىش، تەشكىلنىڭ تەقسىماتىغا بويسۇنۇش، پارتىيىنىڭ ۋەزىپىلىرىنى ئاكتىپ ئورۇندىتىش.

5) پارتىيىنىڭ ئىنتىپاقلىقنى ۋە بىرلىكنى قوغداش، پارتىيىگە سادىق بولۇش، سۆزى بىلەن ھەرىكىتى بىردەك بولۇش، بارلىق مەزھەپچىلىك تەشكىلاتلىرىغا ۋە گۇرۇھۋازلىق ھەرىكەتلىرىگە، كۆرۈنۈشتە ئەمەل قىلغان بولۇپ، ئاستىرتتىن خىلاپلىق قىلدىغان ئىككى يۈزلىمىلىككە ۋە بارلىق سۇيىقەست ھەم ھىيلە - مىكىرلەرگە قەتئىي قارشى تۇرۇش.

6) تەنقىد ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىدنى ھەققىي قانات يايدۇرۇش، خىزمەتتىكى كەمچىلىك ۋە خاتالىقلارنى دادىل ئېچىپ تاشلاش ھەم تۇزىتىش، پاسسىپلىق، چىرىكلىكلەرگە قارشى قەتئىي كۆرەش قىلىش.

7) ئاممىا بىلەن يېقىن مۇناسىۋەت باغلاش، پارتىيىنىڭ تەشەببۇسلىرىنى ئاممىغا تەشۋىق قىلىش، ئامما بىلەن با مەسلىھەت ئىش قىلىش، ئاممىنىڭ پىكىر ۋە تەلەپلىرىنى پارتىيىگە ۋاقتىدا ئىنكاس قىلىش، ئاممىنىڭ ھەققانىي مەنپەئىتىنى قوغداش.

8) سوتسىيالىستىك يېڭى كەيپىياتنى جارى قىلدۇرۇش، چىكىنىشكە ئۇنىماي تۇرۇۋالسا، ياخشىكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرىسىگە قويۇپ، ئۇنىڭ رويخەتتىن ئۆچۈرۈلگەنلىكىنى قارار قىلىش ھەمدە يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىغا تەستەلتىش لازىم.

پارتىيە ئەزاسى ئورۇنسىز سەۋەبلەر بىلەن ئۇدا ئالتە ئايغىچە پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۇرمۇشىغا قاتناشمىسا ياكى ئەزالىق بەدىلى تاپشۇرمىسا ۋە ياكى پارتىيە تەقسىم قىلغان خىزمەتنى ئىشلىمىسە، پارتىيىدىن ئۆزلۈكىدىن ئايرىلغان بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ياخشىكا يىغىنى بۇنداق پارتىيە ئەزاسىنى رويخەتتىن ئۆچۈرۈشنى قارار قىلىشى ھەم يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىغا تەستەلتىشى لازىم.

ئىككىنچى باب پارتىيىنىڭ تەشكىلىي تۈزۈمى

10 - ماددا پارتىيە ئۆزىنىڭ پروگراممىسى ۋە نىزامنامىسىگە ئاساسەن، دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى بويىچە تەشكىل قىلىنغان بىر پۈتۈن گەۋدە. پارتىيىنىڭ دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىنىڭ ئاساسىي پرىنسىپلىرى مۇنۇلار:

1) پارتىيە ئەزاسى پارتىيە تەشكىلاتىغا بويسۇنىدۇ، ئازچىلىق كۆپچىلىككە بويسۇنىدۇ، تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلات يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتقا بويسۇنىدۇ، پارتىيىنىڭ ھەممە تەشكىلاتلىرى ۋە بارلىق ئەزالىرى پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيىغا ۋە مەركىزىي كومىتېتىغا بويسۇنىدۇ.

2) پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى ئورگانلىرىنىڭ ئۆزلىرى تەسىس قىلغان ۋەكالەت ئورگانلىرى ۋە پارتىيىسىز تەشكىلاتلاردىكى پارتكۇرۇپپىلاردىن باشقىلىرى سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كېلىدۇ.

3) پارتىيىنىڭ ئالىي رەھبىرى ئورگىنى — پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيى ۋە ئۇ ۋۇجۇدقا كەلتۈرگەن مەركىزىي كومىتېت. پارتىيىنىڭ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى ئورگانلىرى — پارتىيىنىڭ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك قۇرۇلتايلىرى ۋە ئۇلار ۋۇجۇدقا كەلتۈرگەن كومىتېتلار. پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرى شۇ دەرىجىلىك قۇرۇلتايلار ئالدىدا جاۋابكار بولىدۇ ۋە ئۆز خىزمىتىدىن دوكلات بېرىدۇ.

4) پارتىيىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنىڭ ۋە پارتىيە ئەزالىرى ئاممىسىنىڭ پىكرىنى دائىم ئاڭلاپ تۇرۇشى، ئۇلار ئوتتۇرىغا قويغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىشى لازىم. پارتىيىنىڭ تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى ھەم ئۆز خىزمىتى ئۈستىدە يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلاردىن يولۇرۇق سورىشى ۋە ئۇلارغا ئۆز خىزمىتىدىن دوكلات بېرىشى ھەم ئۆزنىڭ مەسئۇلىيەت دائىرىسىدىكى مەسىلىلەرنى ئۆز ئالدىغا مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن ھەل قىلىشى لازىم. يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلار بىلەن تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلار بىر - بىرى بىلەن خەۋەرلىشىپ تۇرۇشى، بىر - بىرىنى قوللىشى ۋە بىر - بىرىنى نازارەت قىلىشى لازىم. پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى پارتىيە ئەزالىرىنى پارتىيىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىدىن تېخمۇ كۆپرەك ۋاقىپلاندۇرۇشى ۋە ئۇنىڭغا قاتناشتۇرۇشى كېرەك.

5) پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرىدا كوللېكتىپ رەھبەرلىك قىلىش بىلەن شەخسلەر ئىش تەقسىم قىلىۋېلىپ مەسئۇل بولۇشنى بىرلەشتۈرۈش تۈزۈمى يولغا قويۇلىدۇ. چوڭ - چوڭ مەسىلىلەرنى پارتىيە كومىتېتى كوللېكتىپ مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق قارار قىلىدۇ؛

5 - ماددا پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش ئىشىنى پارتىيە يېتىپكىسى ئارقىلىق ئېلىپ بېرىش، ئايرىم - ئايرىم قوبۇل قىلىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش كېرەك.

پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغۇچى پارتىيىگە كىرىش تەلەپنامىسىنى تولدۇرىدۇ، ئىككى نەپەر رەسمىي پارتىيە ئەزاسى تەرىپىدىن تونۇشتۇرۇلىدۇ، ياخشىكا يىغىنىنىڭ ماقۇللىشى ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ تەستىقى بىلەن شۇنىڭدەك كاندىداتلىق مۇددىتىدە سىنالغاندىن كېيىن، ئاندىن رەسمىي پارتىيە ئەزاسى بولىدۇ.

تونۇشتۇرغۇچىلار ئىلتىماس قىلغۇچىنىڭ ئىدىيىسى، پەزىلىتى، تارىخىنى ۋە خىزمەتتىكى ئىپادىسىنى ئەستايىدىل ئىگىلىشى، ئۇنىڭغا پارتىيە پروگراممىسى ۋە نىزامنامىسىنى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شەرتى، مەجبۇرىيىتى ۋە ھوقۇقىنى چۈشەندۈرۈشى ھەمدە بۇ ھەقتە پارتىيە تەشكىلاتىغا مەسئۇللۇق بىلەن دوكلات قىلىشى كېرەك.

پارتىيىنىڭ ياخشىكا كومىتېتى پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغۇچى ئۈستىدە پارتىيە ئىچى ۋە سىرتىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئاممىدىن پىكىر ئىلىشقا ئەھمىيەت بېرىشى، قاتتىق تەكشۈرۈش ئارقىلىق لايىق تېپىلغاندا ئاندىن ياخشىكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرىسىگە قويۇشى كېرەك. پارتىيىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتى ئىلتىماس قىلغۇچىنىڭ پارتىيىگە كىرىشنى تەستەلاشتىن ئاۋۋال، ئۇنىڭ بىلەن سۆھبەتلىشىشكە ئادەم ئەۋەتىپ، ئۇنى يەنمۇ ئىلگىرىلەپ چۈشىنىشى ھەمدە ئۇنىڭ پارتىيىگە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرۈشىگە ياردەم بېرىشى لازىم.

ئالاھىدە ئەھۋاللاردا، پارتىيىنىڭ مەركىزىي كومىتېتى ۋە ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بۆلۈستە قارا شلىق شەھەرلىك كومىتېتلىرى پارتىيىگە بۆلۈستە ئەزا قوبۇل قىلسا بولىدۇ.

6 - ماددا كاندىدات پارتىيە ئەزاسى پارتىيە بايرىقى ئالدىدا تۇرۇپ پارتىيىگە قەسەم بېرىشى كېرەك. قەسەمنامە مۇندا ق: مەن جۇڭگو كومموئۇنىستىك پارتىيىسىگە ئۆز ئىختىيارىم بىلەن كىردىم، پارتىيە پروگراممىسىنى ھمايە قىلىمەن، پارتىيە نىزامنامىسىگە ئەمەل قىلىمەن، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەجبۇرىيەتلىرىنى ئادا قىلىمەن، پارتىيىنىڭ قارارلىرىنى ئىجرا قىلىمەن، پارتىيە ئىنتىزامىغا قاتتىق رىئايە قىلىمەن، پارتىيە مەخپىيىتىنى ساقلايمەن، پارتىيىگە سادىق بولىمەن، ئاكتىپ ئىشلەيمەن، كوممۇئۇنىزم ئۈچۈن ئۆمۈرۋايەت كۆرەش قىلىمەن، پارتىيە ۋە خەلق ئۈچۈن بارلىقىمنى قۇربان قىلىشقا ھەر ۋاقىت تەييار تۇرىمەن، پارتىيىگە مەڭگۈ ئاسىيلىق قىلمايمەن.

7 - ماددا كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنىڭ كاندىداتلىق مۇددىتى بىر يىل بولىدۇ. پارتىيە تەشكىلاتى كاندىدات پارتىيە ئەزالىرىنى ئىخلاس بىلەن تەربىيىلىشى ۋە كۆزىتىشى لازىم.

كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنىڭ مەجبۇرىيەتلىرى رەسمىي پارتىيە ئەزالىرىنىڭكىگە ئوخشاش بولىدۇ. كاندىدات پارتىيە ئەزاسى ئاۋاز بېرىش، سايلاش ۋە سايلىنىش ھوقۇقى يوقلۇقىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، رەسمىي پارتىيە ئەزالىرى بىلەن ئوخشاش ھوقۇققا ئىگە.

كاندىدات پارتىيە ئەزاسىنىڭ كاندىداتلىق مۇددىتى توشقاندا، پارتىيە ياچېيكىسى ئۇنىڭ رەسمىي پارتىيە ئەزالىقىغا ئۆتەلىشى ياكى ئۆتەلمەسلىكىنى ئۆز ۋاقتىدا مۇزاكىرە قىلىشى لازىم. كاندىدات پارتىيە

14-ماددا پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى ئورگانلىرى ئۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلارغا دائىر مۇھىم مەسىلىلەر ئۈستىدە قارار چىقىرىدىغان چاغدا، ئادەتتىكى ئەھۋال ئاستىدا، تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنىڭ پىكرىنى ئىلىشى، تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنىڭ ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت ھوقۇقىنى نورمال يۈرگۈزۈشىگە كاپالەتلىك قىلىشى لازىم. تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلار بىر تەرەپ قىلىشقا تېگىشلىك بولغانلىكى مەسىلىلەرگە، ئالاھىدە ئەھۋال بولمىسا يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبىرى ئورگانلار ئارىلىشىۋاتماسلىقى كېرەك.

15-ماددا مەملىكەت خاراكتېرلىك مۇھىم سىياسەت مەسىلىلىرى ئۈستىدە قارار چىقىرىشقا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىلا ھوقۇقلۇق، ھەر قايسى تارماقلار ۋە جايلاردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى بۇ ھەقتە مەركىزىي كومىتېتقا تەكلىپ بەرسە بولىدۇ، لېكىن ئۆز ئالدىغا قارار چىقارماسلىقى ۋە ئۆز تەشەببۇسىنى سىرتقا ئېلان قىلماسلىقى شەرت.

پارتىيىنىڭ تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرىنىڭ قارارىنى قەتئىي ئىجرا قىلىشى كېرەك. ئەگەر تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلار يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنىڭ قارارىنى ئۆز رايونى ۋە تارمىقىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئۇيغۇن كەلمەيدۇ دەپ ھېسابلىسا، ئۆز گەرتىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ؛ ئەگەر يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلار ئەسلىدىكى قارارىدا چىڭ تۇرسا، تۆۋەن دەرىجىلىك تەشكىلاتلار ئۇنى ئىجرا قىلىشى ھەمدە ئۆزنىڭ باشقىچە پىكرىنى ئاشكارا ئېلان قىلماسلىقى شەرت، لېكىن بۇ پىكرىنى يەنە بىر دەرىجە يۇقىرى پارتىيە تەشكىلاتىغا مەلۇم قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرىنىڭ گېزىت- ژۇرناللىرى ۋە باشقا تەشۋىقات قوراللىرى پارتىيىنىڭ لۇشەن، فاڭجېن، سىياسەت ۋە قارارلىرىنى تەشۋىق قىلىشى شەرت.

16- ماددا پارتىيە تەشكىلاتى مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە ئارقىلىق قارار قىلىشى، ئازچىلىق كۆپچىلىككە بويسۇنۇش پرىنسىپىنى ئىجرا قىلىشى شەرت. مۇھىم مەسىلىلەرنى قارار قىلىشتا ئۇنى ئاۋازغا قويۇشى كېرەك. ئازسانلىق كىشىلەر ئىنكاس باشقىچە پىكىرلىرى ئۈستىدە ئەستايىدىل ئويلىنىشى كېرەك. ئەگەر مۇھىم مەسىلىلەردە تالاش-تارتىش بولۇپ قېلىپ، ئىككى تەرەپنىڭ ئادەم سانىدا كۆپ پەرق بولمىسا، جەددىي ئەھۋال ئاستىدا كۆپ سانلىق كىشىنىڭ پىكرى بويىچە ئىجرا قىلىشى شەرت، جەددىي ئەھۋال بولمىسا، ئالدىراپ قارار قىلۇەتمەي يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، پىكىر ئالماشتۇرغاندىن كېيىن، كېلەر قېتىمدا قايتا ئاۋازغا قويۇشى كېرەك؛ ئالاھىدە ئەھۋال ئاستىدا، تالاش-تارتىش ئەھۋالىنى يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتقا مەلۇم قىلىپ، كېيىن چىقىرىپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلسىمۇ بولىدۇ.

پارتىيە ئەزاسى پارتىيە تەشكىلاتىغا ۋەكالىتەن ئېلان قىلماقچى بولغان مۇھىم تەشەببۇسنىڭ پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ مەۋجۇت قارارى دائىرىسىدىن ھالقىپ كېتىدىغان يېرى بولسا، ئۇنى ئۆزى ئۆزى تۇرۇشلۇق پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ مۇزاكىرە قىلىپ بېكىتىشىگە سۇنۇشى ياكى يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىدىن يولۇرۇق سورىشى شەرت. ھەر قانداق پارتىيە ئەزاسى، ۋەزىپىسىنىڭ يۇقىرى-تۆۋەن بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، مۇھىم مەسىلىلەرنى ئۆز ئالدىغا قارار قىلسا بولمايدۇ؛ جەددىي ئەھۋالغا دۇچ كېلىپ قېلىپ، ئۆز ئالدىغا قارار قىلىشقا توغرا كەلسە، قارار قىلغاندىن كېيىن تېزلىكتە پارتىيە تەشكىلاتىغا مەلۇم قىلىشى كېرەك. ھەر قانداق رەھبەرلىك ئۆز بېشىمچىلىق قىلىشىغا ۋە ئۆزىنى تەشكىلدىن ئۈستۈن قويۇشىغا رۇخسەت قىلىنمايدۇ.

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

(بېشى 2 - بەتتە)

17-ماددا پارتىيەنىڭ مەركىزىي كومىتېتى، يەرلىك ۋە ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى پارتىيە قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىشى، پارتىيەنىڭ تەشۋىقات خىزمىتىنى، تەلىم-تەربىيە خىزمىتىنى، تەشكىلات خىزمىتىنى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش خىزمىتىنى، ئاممىۋى خىزمىتىنى، بىرلىك سەپ خىزمىتىنى ۋە باشقا خىزمەتلىرىنى دائىم مۇھاكىمە قىلىپ ۋە تەكشۈرۈپ تۇرۇشى، پارتىيە ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئىدىيەۋى-سىياسىي ئەھۋاللارنى تەنقىد قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك.

ئۈچىنچى باب پارتىيەنىڭ مەركىزىي تەشكىلاتلىرى

18-ماددا پارتىيەنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتېيى بەش يىلدا بىر قېتىم ئوتكۈزۈلىدۇ، ئۇنى مەركىزىي كومىتېت چاقىرىدۇ. مەركىزىي كومىتېت زۆرۈر تاپسا ياكى پارتىيەنىڭ ئۆلكە دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۈچتىن بىرىدىن كۆپرەكى تەلەپ قىلسا، مەملىكەتلىك قۇرۇلتىينى مۇددەتتىن ئىلگىرى ئوتكۈزۈشكە بولىدۇ؛ پەۋقۇلئاددە ئەھۋال بولمىسا، كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ.

مەملىكەتلىك قۇرۇلتاي ۋەكىللىرىنىڭ سانىنى ۋە سايلام چارىسىنى مەركىزىي كومىتېت بەلگىلەيدۇ.

19-ماددا پارتىيەنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتېيىنىڭ خىزمەت ھوقۇقى مۇنۇلار:

1) مەركىزىي كومىتېتنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلايدۇ ۋە تەكشۈرىدۇ.

2) مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلايدۇ ۋە تەكشۈرىدۇ.

3) پارتىيەدىكى مۇھىم مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىدۇ ۋە بېكىتىدۇ.

4) پارتىيە نىزامنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزىدۇ.

5) مەركىزىي كومىتېتنى سايلايدۇ.

6) مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنى سايلايدۇ.

20 - ماددا پارتىيەنىڭ مەملىكەتلىك ۋەكىللەر يىغىنىنىڭ خىزمەت ھوقۇقى مۇنۇلار: مۇھىم مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىدۇ ۋە قارار قىلىدۇ؛ مەركىزىي كومىتېتنىڭ، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ قىسمەن ئەزالىرىنى تەڭشەيدۇ ۋە كۆپەيتىپ سايلايدۇ. مەركىزىي كومىتېتنىڭ تەڭشىلىدىغان ۋە كۆپەيتىپ سايلىنىدىغان ئەزالىرىنىڭ ۋە كاندىدات ئەزالىرىنىڭ سانى پارتىيەنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتېيىدا سايلانغان ئەزالىرىنىڭمۇ ۋە كاندىدات ئەزالىرىنىڭمۇ ئومۇمىي سانىنىڭ بەشتىن بىر قىسمىدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك.

21 - ماددا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ھەر نۆۋەتلىك ۋەكالەت مۇددىتى بەش يىل بولىدۇ. مەملىكەتلىك قۇرۇلتاي مۇددەتتىن ئىلگىرى ئوتكۈزۈلسە ياكى كېچىكتۈرۈلسە، ئۇنىڭ ۋەكالەت مۇددىتى شۇنىڭغا مۇناسىپ ئۆزگەرتىلىدۇ. مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئەزالىرى ۋە كاندىدات ئەزالىرى بەش يىلدىن ئارتۇق پارتىيە ستاژىغا ئىگە بولغان بولۇشى شەرت. مەركىزىي كومىتېت ئەزالىرى ۋە كاندىدات ئەزالىرىنىڭ سانىنى مەملىكەتلىك قۇرۇلتاي بەلگىلەيدۇ. مەركىزىي كومىتېت كاندىدات ئەزالىرىنىڭ بىر قىسمىنى كومىتېت يىغىنىدا ئاۋاز بېرىش ھوقۇقىغا ئىگە قىلىپ تەيىنلەشكە بولىدۇ.

پارتىيەنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتايىدا ۋەكىللەر سانىنىڭ ئۈچتىن بىرىدىن كۆپرەكى ئىشچى-دېھقان ۋەكىللىرى بولۇشى كېرەك.

22 - ماددا پارتىيەنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتېيى مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئىشىنى دوكلات قىلىدۇ، مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئىشىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئومۇملاشتۇر

سانىنى مەملىكەتلىك قۇرۇلتاي بەلگىلەيدۇ. مەركىزىي كومىتېت ئەزالىرىنىڭ ئورنى بوش قالغاندا، مەركىزىي كومىتېتنىڭ كاندىدات ئەزالىرى ئىچىدىن سايلامدا ئىگە بولغان ئاۋاز سانىغا قاراپ تەرتىپ بويىچە تولدۇرۇلىدۇ.

مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئومۇمىي يىغىنى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى تەرىپىدىن چاقىرىلىدۇ، يىلىغا كەم دېگەندە بىر قېتىم ئۆتكۈزۈلىدۇ.

مەملىكەتلىك قۇرۇلتايلار ئارىلىقىدا، مەركىزىي كومىتېت مەملىكەتلىك قۇرۇلتايىنىڭ قارارلىرىنى ئىجرا قىلىدۇ، پارتىيىنىڭ پۈتكۈل خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىدۇ، تاشقى مۇناسىۋەتتە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ.

22 - ماددا پارتىيىنىڭ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنى، مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ دائىمىي كومىتېتىنى ۋە مەركىزىي كومىتېتنىڭ باش شۇجىسىنى مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئومۇمىي يىغىنى سايلايدۇ. مەركىزىي كومىتېتنىڭ باش شۇجىسى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىدىن بولۇشى شەرت.

مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتى مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئومۇمىي يىغىنلىرى ئارىلىقىدا مەركىزىي كومىتېتنىڭ خىزمىتە ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدۇ.

مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئىش بېجىرىش ئاپپاراتى؛ ئۇنىڭ تەركىبىدىكىلەرنى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ دائىمىي كومىتېتى كۆرسىتىدۇ، مەركىزىي كومىتېتنىڭ ئومۇمىي يىغىنى ماقۇللايدۇ.

مەركىزىي كومىتېتنىڭ باش شۇجىسى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسىنىڭ يىغىنىنى ۋە مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ يىغىنىنى چاقىرىشقا مەسئول بولىدۇ ھەمدە مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ خىزمىتىگە رياسەتچىلىك قىلىدۇ.

پارتىيە مەركىزىي ھەربىي كومىتېتىنىڭ تەركىبىدىكى خادىملارنى مەركىزىي كومىتېت بەلگىلەيدۇ.

ھەر نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتتا ۋۇجۇدقا كەلگەن مەركىزىي رەھبەرلىك ئاپپاراتلىرى ۋە مەركەز رەھبەرلىرى، كېلەر نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك قۇرۇلتاي ئېچىلىپ، كېلەر نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتتا يېڭى مەركىزىي رەھبەرلىك ئاپپاراتلىرى ۋە مەركەز رەھبەرلىرى ۋۇجۇدقا كەلگىچە، پارتىيىنىڭ دائىملىق خىزمىتىنى داۋاملىق باشقۇرىدۇ.

23 - ماددا جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىدىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى مەركىزىي كومىتېتنىڭ يولۇرۇقى بويىچە ئىشلەيدۇ. مەركىزىي ھەربىي كومىتېتنىڭ سىياسىي خىزمىتە ئورگىنى - جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ باش سىياسىي بۆلۈمى، باش سىياسىي بۆلۈم ئارمىيىدىكى پارتىيە خىزمىتىنى ۋە سىياسىي خىزمەتنى باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولىدۇ. پارتىيىنىڭ ئارمىيىدىكى تەشكىلي تۈزۈلۈشى ۋە ئاپپاراتىنى مەركىزىي ھەربىي كومىتېت بەلگىلەيدۇ.

تۆتىنچى باب پارتىيىنىڭ يەرلىك تەشكىلاتلىرى

24 - ماددا ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆاستە قاراشلىق شەھەر، تەۋسىدە رايون بولغان شەھەر ۋە ئاپتونوم ئوبلاستلارنىڭ پارتىكومى، يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ يولۇرۇقلىرىنى ۋە ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە قوزغۇلتىيىنىڭ قارارلىرىنى ئىجرا قىلىدۇ، ئۆز يېرىنىڭ خىزمەتلىرىگە رەھبەرلىك قىلىدۇ، پارتىيىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك كومىتېتلىرىغا ئۆز خىزمىتىدىن قەرەللىك دوكلات بېرىپ تۇرىدۇ.

27 - ماددا پارتىيىنىڭ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرىنىڭ ئومۇمىي يىغىنى دائىمىي كومىتېتنى ۋە شۇجى، مۇئاۋىن شۇجىلارنى سايلايدۇ ھەمدە ئۇنى يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتىغا تەستىقلىتىدۇ. پارتىيىنىڭ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرىنىڭ دائىمىي كومىتېتلىرى كومىتېتنىڭ ئومۇمىي يىغىنلىرى ئارىلىقىدا كومىتېتنىڭ خىزمىتە ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدۇ؛ كېلەر نۆۋەتلىك قۇرۇلتاي ئېچىلىپ يېڭى دائىمىي كومىتېت ۋۇجۇدقا كەلگىچە، دائىملىق خىزمەتلەرنى داۋاملىق باشقۇرىدۇ.

28 - ماددا پارتىيىنىڭ ئىلايەتلىك كومىتېتلىرى ۋە ئىلايەتلىك كومىتېتقا تەڭ تەشكىلاتلىرى - پارتىيىنىڭ ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتلىرىنىڭ بىر نەچچە ناھىيە، ئاپتونوم ناھىيە، شەھەر دائىرىسىدە تەسىس قىلغان ۋەكالەت ئورگانلىرى. ئۇلار ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتلار بەرگەن ھوقۇقنى بىنائەن، شۇ رايوندىكى خىزمەتلەرگە رەھبەرلىك قىلىدۇ.

بەشىنچى باب پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى

29 - ماددا كارخانا، يېزا، ئىدارە، مەكتەپ، ئىلمىي تەتقىقات يۇرتى ۋە ئورنى، مەھەللە، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ لەيدۋىلىرى ۋە باشقا ئاساسىي قاتلام ئورۇنلاردا ئۇچتىن ئارتۇق رەسمىي پارتىيە ئەزاسى بولسىلا، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتى قۇرۇلۇشى كېرەك.

پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى خىزمەت ئېھتىياجىغا ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ سانىغا قاراپ، يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ تەستىقى بىلەن، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام كومىتېتىنى، باش ياچەيكا كومىتېتىنى، ياچەيكا كومىتېتىنى ئايرىم - ئايرىم تەسىس قىلىدۇ. ئاساسىي قاتلام كومىتېتىنى پارتىيە ئەزالىرى يىغىنى ياكى قۇرۇلتىيى سايلايدۇ، باش ياچەيكا كومىتېتى ۋە ياچەيكا كومىتېتىنى پارتىيە ئەزالىرى يىغىنى سايلايدۇ.

30 - ماددا پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام كومىتېتلىرىنىڭ ھەر نۆۋەتلىك ۋەكالەت مۇددىتى ئۈچ يىل ياكى تۆت يىل بولىدۇ، باش ياچەيكا كومىتېتى، ياچەيكا كومىتېتىنىڭ ھەر نۆۋەتلىك ۋەكالەت مۇددىتى ئىككى يىل ياكى ئۈچ يىل بولىدۇ. ئاساسىي قاتلام كومىتېتلىرى، باش ياچەيكا كومىتېتلىرى، ياچەيكا كومىتېتلىرى سايلاپ چىققان شۇجى، مۇئاۋىن شۇجىلار يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىغا تەستىقلىتىلىشى كېرەك.

31 - ماددا پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتى پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام ئىجتىمائىي تەشكىلاتلارىدىكى جەڭگىۋار قورغىنى، پارتىيىنىڭ پۈتكۈل خىزمىتى ۋە جەڭگىۋارلىقىنىڭ ئاساسى. ئۇنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى مۇنۇلار:

1) پارتىيىنىڭ لۇشەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلىدۇ ۋە ئىجرا قىلىدۇ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ، يۇقىرى دەرىجىلىك

ئورگانلار تەيىنلىگەنلىرىنىڭمۇ ۋەزىپىسى ئۆزىگە باغلىنىدىغان ئەمەس، ئولارنىڭ ۋەزىپىسىنى ئۆزگەرتىشكە ياكى ئولارنى ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇشقا بولىدۇ.

يۇقىرى ۋە سالامەتلىكى داۋاملىق خىزمەت ئىشلەشكە يار بەرمىگەن كادىرلار، دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە، پېنسىيگە چىقىشى، خىزمەتتىن ئايرىلىپ دەم ئېلىشى كېرەك.

يەتتىنچى باب پارتىيە ئەنتىزامى

37 - ماددا پارتىيە ئىنتىزامى پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى ۋە بارلىق پارتىيە ئەزالىرىنىڭ رىئايە قىلىشقا تېگىشلىك ھەرىكەت قائىدىسى، پارتىيىنىڭ ئىنتىپاقلىقى ۋە بىرلىكىنى قوغداش، پارتىيىنىڭ ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنداشنىڭ كاپالىتىدۇر. پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيە ئىنتىزامىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى ۋە قوغدىشى، كومپارتىيە ئەزالىرى ئۆزىنى ئاڭلىق ھالدا پارتىيە ئىنتىزامى بىلەن تىزگىنلەپ تۇرۇشى شەرت.

38 - ماددا پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيە ئىنتىزامىغا خىلاپلىق قىلغان پارتىيە ئەزالىرىغا ئۆتەۋشتكىدىن ساۋاق ئېلىپ، كېيىنكىگە ئىبرەت قىلىش، كېسەلنى داۋالاپ، ئادەمنى قۇتقۇزۇش روھى بويىچە، خاتالىقنىڭ خاراكتېرىگە ۋە قىلمىشنىڭ ئېغىر-يېنىكلىكىگە قاراپ، تەنقىد-تەربىيە بېرىشى ھەتتا ئىنتىزام جازاسى بېرىشى كېرەك.

جىنايى ئىشلار قانۇنىغا ئېغىر خىلاپلىق قىلغان پارتىيە ئەزالىرى پارتىيىدىن چىقىرىلىشى شەرت.

پارتىيە ئېچىدە پارتىيە ئەزالىرىغا پارتىيە نىزامنامىسى ۋە دۆلەت قانۇنلىرىغا خىلاپ ۋاستىلەر بىلەن مۇئامىلە قىلىش، زەربە بېرىپ ئۆچ ئېلىش ۋە قارا چاپلاپ زىيانكەشلىك قىلىش قاتتىق مەنئى قىلىنىدۇ. مۇشۇ بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلغان تەشكىلاتلار ياكى شەخسلەر پارتىيە ئىنتىزامى ۋە دۆلەت قانۇنى بويىچە سۈرۈشتۈرۈلۈشى كېرەك.

39 - ماددا پارتىيىنىڭ ئىنتىزام جازاسى بەش خىل بولىدۇ: ئاگاھلاندۇرۇش، قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش، پارتىيە ئېچىدىكى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش، پارتىيىدە قالدۇرۇپ سىناش ۋە پارتىيىدىن چىقىرىش.

پارتىيىدە قالدۇرۇپ سىناش ۋاقتى ئەڭ ئۇزۇن بولغاندا ئىككى يىلدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك. پارتىيە ئەزاسىنىڭ پارتىيىدە قالدۇرۇپ سىناش مەزگىلىدە ئاۋۇ بېرىش ھوقۇقى، سايلاش ۋە سايلىنىش ھوقۇقى بولمايدۇ. پارتىيە ئەزاسى پارتىيىدە قالدۇرۇپ سىناش داۋامىدا خاتالىقىنى ھەقىقەتەن تۈزەتكەن بولسا، ئۇنىڭ پارتىيە ئەزالىق ھوقۇقى ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈشى كېرەك؛ تۈزەتمەي خاتالىقىدا چىڭ تۇرۇۋالسا، پارتىيىدىن چىقىرىلىشى كېرەك.

پارتىيىدىن چىقىرىش - پارتىيە ئېچىدىكى ئەڭ ئالىي جازا. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيە ئەزاسىنى پارتىيىدىن چىقىرىشنى قارار قىلىدىغان ياكى تەستىقلايدىغان چاغدا، ئالاقىدار ماتېرىيال ۋە پىكىرلەر ئۇستىدە تولۇق مۇھاكىمە يۈرگۈزۈشى، ئىنتايىن ئېھتىياتچان پوزىتسىيىدە بولۇشى كېرەك.

40 - ماددا پارتىيە ئەزاسىغا بېرىلىدىغان ئىنتىزام جازاسى ياچەيكا يىغىنىنىڭ مۇزاكىرىسى ئارقىلىق قارار قىلىنىشى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام كومىتېتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈلۈشى شەرت؛ ئەگەر

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئالتىنچى باب پارتىيە كادىرلىرى

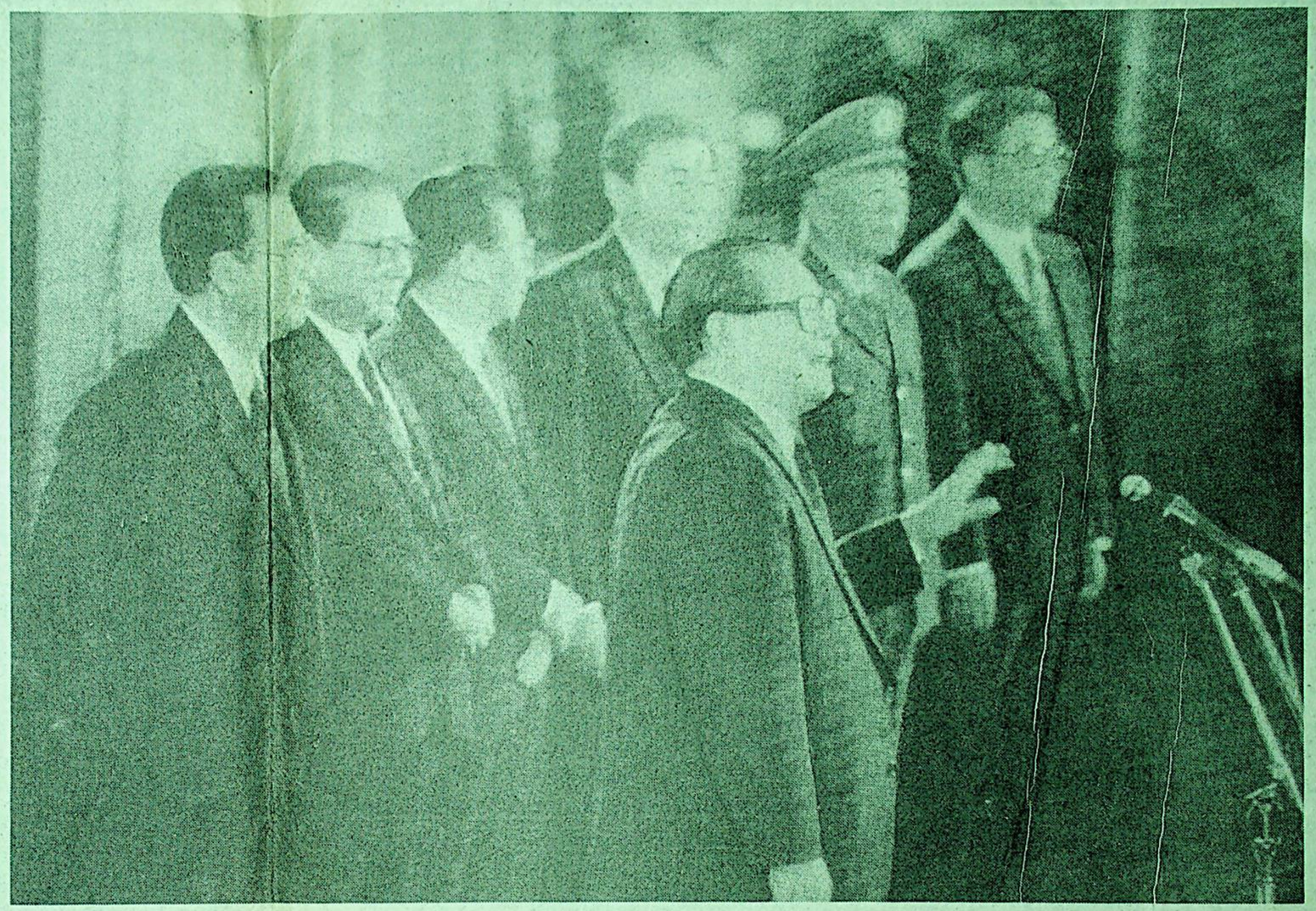
33 - ماددا پارتىيە كادىرلىرى پارتىيە ئىشلىرىنىڭ تايانچ كۈچى، خەلقنىڭ خىزمەتكارىدۇر. پارتىيە كادىرلارنى ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك بولۇش پرىنسىپىغا ئاساسەن تاللايدۇ، ياخشىلارنىلا ئىشقا قويۇشتا چىڭ تۇرىدۇ، ئۆز يېقىنلىرىنىلا ئىشقا قويۇشقا قارشى تۇرىدۇ، كادىرلار قوشۇنىنى ئىنقىلابىيلاشتۇرۇش، ياشارتىش، بىلىم ئەھلىگە ۋە كەسىپ ئەھلىگە ئايلاندۇرۇشنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇرىدۇ.

پارتىيە كادىرلارنى تەربىيىلەشكە، يېتىشتۇرۇشكە، تاللاپ ئۆستۇرۇشكە ۋە سىناشقا بولۇپمۇ، مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى يېتىشتۇرۇش ۋە تاللاپ ئۆستۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىدۇ. كادىرلار تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرىدۇ.

پارتىيە ئايال كادىرلارنى ۋە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى يېتىشتۇرۇشكە ۋە تاللاپ ئۆستۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىدۇ.

34 - ماددا پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرلىك كادىرلىرى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مۇشۇ نىزامنامىنىڭ 3 - ماددىسىدا بەلگىلەنگەن ھەجبۇرىيەتلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا ئادا قىلىشى ھەمدە تۆۋەندىكى ئاساسىي شەرتلەرنى ھازىرلىشى كېرەك:

1) مارکسىزم - لېنىنىزم ۋە ماۋ زېدۇڭ ئىدىيىسى بويىچە ئۆز بۇرچىنى

يېڭىدىن سايلانغان ج ك پ مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۈروسى دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى جۈملىدىن ئەللىك مۇخبىرلار بىلەن يۇزكۆرۈشتى

10- ئاينىڭ 19- كۈنى جۈملىدىن نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتى 1- ئومۇمي يىغىنىدىن كېيىن، يېڭىدىن سايلانغان ج ك پ مەركىزي كومىتېت سىياسىي بيۈروسى دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى جۈملىدىن كومۇنىستىك پارتىيىسى 14- قۇرۇلتىيىنى زىيارەت قىلغان جۈملىدىن نۆۋەتلىك ئەللىك مۇخبىرلار بىلەن يۇزكۆرۈشتى. ج ك پ مەركىزي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، مەركىزي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن مۇخبىرلاردىن ھال سوردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى (فوتوتېلېگراف)

(بېشى 3 - بەتتە)

چېتىلىدىغان مەسىلىلەر بىر قەدەر مۇھىم ياكى مۇرەككەپ بولسا ۋەياكى پارتىيە ئەزاسىغا پارتىيىدىن چىقىرىش جازاسى بېرىشكە توغرا كەلسە، ئوخشاش بولمىغان ئەھۋالغا قاراپ، پارتىيىنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك ياكى ناھىيىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىغا تەستىقلىتىش كېرەك. ئالاھىدە ئەھۋال ئاستىدا، پارتىيىنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك ۋە ناھىيىدىن يۇقىرى ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرى ھەم ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى پارتىيە ئەزاسىغا ئىنتىزام جازاسى بېرىشنى بۇاستە قارار قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

پارتىيىنىڭ مەركىزي كومىتېتىنىڭ ۋە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرىنىڭ ئەزالىرىغا، كاندىدات ئەزالىرىغا پارتىيە ئىچىدىكى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ قوش رەھبەرلىكىدە ئىشلەيدۇ.

پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ ھەر نۆۋەتلىك ۋەكالەت مۇددىتى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرىنىڭكى بىلەن ئوخشاش بولىدۇ.

پارتىيىنىڭ مەركىزي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئومۇمي يىغىنى دائىمي كومىتېتنى ۋە شۇجى، مۇئاۋىن شۇجىلارنى سايلايدۇ ھەمدە ئۇلارنى پارتىيە مەركىزي كومىتېتىغا تەستىقلىتىدۇ. پارتىيىنىڭ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ ئومۇمي يىغىنى دائىمي كومىتېتنى ۋە شۇجى، مۇئاۋىن شۇجىلارنى سايلايدۇ ھەمدە ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتىنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتكۈزۈپ، يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتىغا تەستىقلىتىدۇ.

ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئورۇنلىرى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئومۇمي يىغىنى ياكى ئومۇمي يىغىنىنىڭ ۋەكىللىرى ئارقىلىق سايلىنىدۇ. ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئورۇنلىرى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئومۇمي يىغىنى ياكى ئومۇمي يىغىنىنىڭ ۋەكىللىرى ئارقىلىق سايلىنىدۇ. ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئورۇنلىرى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئومۇمي يىغىنى ياكى ئومۇمي يىغىنىنىڭ ۋەكىللىرى ئارقىلىق سايلىنىدۇ. ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئورۇنلىرى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئومۇمي يىغىنى ياكى ئومۇمي يىغىنىنىڭ ۋەكىللىرى ئارقىلىق سايلىنىدۇ.

كومىتېتى تۆۋەن دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ خىزمىتىنى تەكشۈرۈش ھەمدە تۆۋەن دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئەنزە توغرىسىدا چىقارغان قارارىنى تەستىقلاش ۋە ئوزگەرتىش ھوقۇقىغا ئىگە. يۇقىرى دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ئۆزگەرتمەكچى بولغان شۇ تۆۋەن دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ قارارى ئۈنىڭ ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈلگەن بولسا، بۇنداق ئۆزگەرتىشنى ئۈنىڭدىن بىر دەرىجە يۇقىرى پارتىيە كومىتېتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈش شەرت.

پارتىيىنىڭ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى ۋە ئاساسىي قاتلام ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرىنىڭ ئەنزىنى بىر تەرەپ قىلىش قارارىغا باشقىچە پىكرى بولسا، ئۆزىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ قايتا تەكشۈرۈشىگە ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ؛ ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتىنىڭ ياكى ئۈنىڭ ئەزالىرىنىڭ پارتىيە ئىنتىزامىغا خىلاپلىق قىلىش ئەھۋالىنى سەزگىنىدە، ئۈنى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتى ھەل قىلمىسا ياكى توغرا ھەل قىلمىسا، يۇقىرى دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىغا ئەرز بېرىپ، بىر تەرەپ قىلىش ھەققىدە ياردەم سوراشقا ھوقۇقلۇق.

توققۇزىنچى باب پارتىگۇرۇپپىلار

46 - ماددا مەركەز ۋە جايلاردىكى دۆلەت ئورگانلىرى، خەلق تەشكىلاتلىرى، ئىقتىسادىي تەشكىلاتلار، مەدەنىيەت تەشكىلاتلىرى ۋە باشقا پارتىيىسىز تەشكىلاتلارنىڭ رەھبىرلىرى ئورگانلىرىدا پارتىگۇرۇپپا قۇرۇلسا بولىدۇ. پارتىگۇرۇپپىنىڭ ۋەزىپىسى، ئاساسەن، پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا، ئۆز تارماقلىرىنىڭ چوڭ چوڭ مەسىلىلىرىنى مۇھاكىمە ۋە قارار قىلىشقا، پارتىيىسىز كادىرلار ۋە ئامما بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، پارتىيە ۋە دۆلەت تاپشۇرغان ۋەزىپىلەرنى ئادا قىلىشقا، ئىدارە ۋە ئۆزىگە بۇاستە قاراشلىق ئورۇنلاردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىشقا مەسئۇل بولۇشتىن ئىبارەت.

47 - ماددا پارتىگۇرۇپپىنىڭ ئەزالىرىنى شۇ پارتىگۇرۇپپىنىڭ قۇرۇلۇشىنى تەستىقلىغان پارتىيە كومىتېتى تەينىلەيدۇ. پارتىگۇرۇپپىغا شۇجى، مۇئاۋىن شۇجىلار قويۇلىدۇ.

پارتىگۇرۇپپىلار ئۆزىنىڭ قۇرۇلۇشىنى تەستىقلىغان پارتىيە كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىگە بويسۇنۇشى شەرت.

48 - ماددا دۆلەتنىڭ ئۆز تەۋەسىدىكى ئورۇنلىرىغا مەركەزلەشتۈرۈلگەن بىر تۇتاش رەھبەرلىكنى يولغا قويىدىغان خىزمەت تارماقلىرىدا پارتكوم قۇرۇلسا بولىدۇ، پارتكوملارنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈش ئۇسۇلى، ئۇنىڭ خىزمەت ھوقۇقى ۋە خىزمەت ۋەزىپىسىنى مەركىزي كومىتېت ئايرىم بەلگىلەيدۇ.

ئونىنچى باب پارتىيىنىڭ كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى

49 - ماددا جۈملىدىن كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى - جۈملىدىن كوممۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىكىدىكى ئىلغار ياشلارنىڭ ئاممىۋى تەشكىلاتى، ياشلارنىڭ كوممۇنىزمنى ئەمەلىيەت داۋامىدا ئۆگىنىش مەكتىپى، پارتىيىنىڭ ياردەمچىسى ۋە زاپاس ئارمىيىسى. كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزي كومىتېتى پارتىيە مەركىزي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە بولىدۇ. كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرىنىڭ، شۇنداقلا يۇقىرى دەرىجىلىك كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى تەشكىلاتلىرىنىڭ رەھبەرلىكىدە بولىدۇ.

50 - ماددا پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرى كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ئىتتىپاق كادىرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش ۋە تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. پارتىيە كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ ئۆز خىزمىتىنى ياشلارنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ۋە ئېھتىياجىغا ئاساسەن، جانلىق، روھلۇق ۋە تازا ئىجادىي ئىشلەپ، ئىتتىپاقنىڭ زەربىدار ئەترەتلىك رولىنى ۋە ياشلار بىلەن ئالاقە باغلاشتىكى كۆۋرۈكلۈك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشنى قەتئىي قوللىشى كېرەك.

ئىتتىپاقنىڭ ناھىيە ۋە ناھىيىدىن تۆۋەن ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرىنىڭ شۇجىلىرى، كارخانا ۋە كەسىپىي ئورۇنلاردىكى ئىتتىپاق كومىتېتلىرىنىڭ شۇجىلىرى پارتىيە ئەزاسى بولسا، پارتىيىنىڭ شۇ دەرىجىلىك كومىتېتىنىڭ ۋە دائىمي كومىتېتىنىڭ يىغىنلىرىغا سىرتتىن قاتناشسا بولىدۇ.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ 21 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى)

پارتیینك مەركزي كومىتېتىنك ۋە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرىنىڭ ئەزالىرىغا، كاندىدات ئەزالىرىغا پارتىيە ئىچىدىكى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش، پارتىيىدە قالدۇرۇپ سىناش ياكى پارتىيىدىن چىقىرىش جازاسى بېرىشنى شۇ كىشى ئەزا بولغان كومىتېتنىڭ ئومۇمىي يىغىنى ئوچتىن ئىككى قىسمىدىن كوپ ئاۋاز بىلەن قارار قىلىشى شەرت. ئالاھىدە ئەھۋالدا، ئاۋۋال مەركىزي كومىتېتنىڭ سىياسىي بيۇروسى ۋە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلارنىڭ دائىمىي كومىتېتلىرى بىر تەرەپ قىلىش قارارىنى چىقارسا، ئۇنى كومىتېتنىڭ ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغاندا ئېتىراپ قىلسا بولىدۇ. يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلارنىڭ ئەزالىرى ۋە كاندىدات ئەزالىرىغا بېرىلىدىغان يۇقىرىقى جازالار ئۆزىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى پارتىيە كومىتېتنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈلۈشى شەرت.

مەركىزي كومىتېتنىڭ جىنايى ئىشلار قانۇنىغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغان ئەزالىرى ۋە كاندىدات ئەزالىرىنى پارتىيىدىن چىقىرىشنى مەركىزي كومىتېتنىڭ سىياسىي بيۇروسى قارار قىلىدۇ؛ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلارنىڭ جىنايى ئىشلار قانۇنىغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغان ئەزالىرى ۋە كاندىدات ئەزالىرىنى پارتىيىدىن چىقىرىشنى شۇ دەرىجىلىك كومىتېتلارنىڭ دائىمىي كومىتېتى قارار قىلىدۇ.

41- ماددا پارتىيە تەشكىلاتى پارتىيە ئەزاسىغا جازا بېرىشنى قارار قىلىشتا، پاكىتلارنى ھەققانىي ئەھۋالىيەتتىن ئىزدەش ئاساسىدا تەكشۈرۈپ ئېنىقلىشى كېرەك. جازا قارارىدا ئاساس قىلىنغان پاكىتماتېرىياللارنى ۋە جازا قارارىنى جازالانغۇچىغا كۆرسىتىپ، ئۆزىنىڭ ئەھۋال توغرىسىدىكى ئىزاھلىرىنى ۋە ئۆزىنى ئاقلاش پىكرىنى ئاڭلىشى كېرەك. جازالانغۇچىنى جازا قارارىغا قايىل بولمىسا، ئەرز قىلسا بولىدۇ، مۇناسىۋەتلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئەرزىنى مەسئۇلىيەتلىك بىلەن بىر تەرەپ قىلىشى ياكى باستۇرۇپ قويماي تېزدىن يۇقىرىغا يەتكۈزۈپ بېرىشى شەرت. خاتا پىكرىدە ۋە يولسىز تەلىپىدە چىڭ تۇرۇۋالغانلىقى ئېنىق كۆرۈنۈپ تۇرغان كىشىلەرگە تەنقىد-تەربىيە بېرىشى كېرەك.

42-ماددا پارتىيە تەشكىلاتى پارتىيە ئىنتىزامىنى قوغداش جەھەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلسا، سۈرۈشتە قىلىنىشى شەرت.

پارتىيە ئىنتىزامىغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغان ھەم ئۆزى تۆزىتەلمەيدىغان پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى ئۆزىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى پارتىيە كومىتېتى تەكشۈرۈپ ئېنىقلىغاندىن كېيىن، ئەھۋالنىڭ ئېغىرلىق دەرىجىسىگە قاراپ، شۇ تەشكىلاتنى ئۆزگەرتىپ تەشكىللەش ياكى تارقىتىۋېتىش توغرىسىدا قارار چىقىرىشى ھەمدە ئۆزىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى پارتىيە كومىتېتىغا تەكشۈرۈپ تەستىقلاتقاندىن كېيىن، رەسمىي ئېلان قىلىپ ئىجرا قىلىشى كېرەك.

سەككىزىنچى باب پارتىيىنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرى

43-ماددا پارتىيىنىڭ مەركىزي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى پارتىيە مەركىزي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئىشلەيدۇ. پارتىيىنىڭ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى ۋە ئاساسىي قاتلام ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى پارتىيە كومىتېتلىرى بىلەن يۇقىرى دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنىڭ ئىككىلەنمە رەھبەرلىكىدە ئىشلەيدۇ.

پارتىيىنىڭ مەركىزي كومىتېتىنىڭ ۋە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلىرىنىڭ ئەزالىرىغا، كاندىدات ئەزالىرىغا پارتىيە ئىچىدىكى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش، پارتىيىدە قالدۇرۇپ سىناش ياكى پارتىيىدىن چىقىرىش جازاسى بېرىشنى شۇ كىشى ئەزا بولغان كومىتېتنىڭ ئومۇمىي يىغىنى ئوچتىن ئىككى قىسمىدىن كوپ ئاۋاز بىلەن قارار قىلىشى شەرت. ئالاھىدە ئەھۋالدا، ئاۋۋال مەركىزي كومىتېتنىڭ سىياسىي بيۇروسى ۋە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلارنىڭ دائىمىي كومىتېتلىرى بىر تەرەپ قىلىش قارارىنى چىقارسا، ئۇنى كومىتېتنىڭ ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلغاندا ئېتىراپ قىلسا بولىدۇ. يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلارنىڭ ئەزالىرى ۋە كاندىدات ئەزالىرىغا بېرىلىدىغان يۇقىرىقى جازالار ئۆزىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى پارتىيە كومىتېتنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈلۈشى شەرت.

مەركىزي كومىتېتنىڭ جىنايى ئىشلار قانۇنىغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغان ئەزالىرى ۋە كاندىدات ئەزالىرىنى پارتىيىدىن چىقىرىشنى مەركىزي كومىتېتنىڭ سىياسىي بيۇروسى قارار قىلىدۇ؛ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك كومىتېتلارنىڭ جىنايى ئىشلار قانۇنىغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغان ئەزالىرى ۋە كاندىدات ئەزالىرىنى پارتىيىدىن چىقىرىشنى شۇ دەرىجىلىك كومىتېتلارنىڭ دائىمىي كومىتېتى قارار قىلىدۇ.

44-ماددا پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى: پارتىيە نىزامنامىسىنى ۋە پارتىيە ئىچىگە قارىتىلغان باشقا قائىدە-نىزاملارنى قوغداش، پارتىيە كومىتېتىنىڭ پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشگە ياردەملىشىش، پارتىيىنىڭ لۇشەن، فاڭجېن، سىياسەت ۋە قارارلىرىنىڭ ئىجرا قىلىنىشىنى تەكشۈرۈش.

ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى پارتىيە ئەزالىرىغا دائىم ئىنتىزامغا رىئايە قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىدۇ، پارتىيە ئىنتىزامىنى قوغداشقا دائىر بەلگىلىمىلەرنى چىقىرىدۇ؛ پارتىيە تەشكىلاتى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيە نىزامنامىسىگە ۋە پارتىيە ئىچىگە قارىتىلغان باشقا قائىدە-نىزاملارغا خىلاپلىق قىلغانلىقىغا دائىر بىر قەدەر مۇھىم يېڭى مۇرەككەپ ئەنزىلەرنى تەكشۈرىدۇ ۋە بىر تەرەپ قىلىدۇ، شۇ ئەنزىلەردىكى پارتىيە ئەزالىرىغا بېرىلىدىغان جازانى قارار قىلىدۇ ياكى بېرىلگەن جازانى بىكار قىلىدۇ. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ شىكايىتىنى ۋە ئەرزىنى بىر تەرەپ قىلىدۇ.

ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى ئالاھىدە مۇھىم ياكى مۇرەككەپ ئەنزىلەرنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئۈچرىغان مەسىلىلەرنى ۋە ئۇلارنى بىر تەرەپ قىلىش نەتىجىسىنى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرىغا مەلۇم قىلىشى كېرەك. پارتىيىنىڭ يەرلىك ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى ۋە ئاساسىي قاتلام ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى بۇنداق مەلۇماتنى بىرلا ۋاقىتتا يۇقىرى دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىغمۇ يوللىشى كېرەك.

ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرىنىڭ ئەزالىرىدا پارتىيە ئىنتىزامىغا خىلاپ ھەرىكەتنىڭ بارلىقىنى سەزسە، ئاۋۋال دەسلەپكى ئېنىقلاش ئىشلىرىنى ئېلىپ بارسا بولىدۇ، ئەنزە تۇرغۇزۇپ، تەكشۈرۈشكە توغرا كەلگەنلىرىنى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتىغا تەستىقلىتىشى، دائىمىي كومىتېت ئەزالىرىنىڭ پارتىيە ئىچىتلغانلىرىنى ئۆزى بىلەن تەڭ دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتىغا يوللىغاندىن كېيىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىغا تەستىقلىتىشى كېرەك.

45 - ماددا يۇقىرى دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش

14-قۇرۇلتاي پايتەختتىكى ئالىي مەكتەپلەردە كۆچلۈك ئىنكاس قوزغىدى

ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ھەقلىي بىلىمى ۋە ماھارىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. پارتىيىنىڭ 14-قۇرۇلتىيى پايتەختتىكى ئالىي مەكتەپلەردە كۆچلۈك ئىنكاس قوزغىدى. بېيجىڭ داشۆسى، چىڭخۇا داشۆسى، «خەلق» داشۆسى، بېيجىڭ سىفەن داشۆسى قاتارلىق 19 ئالىي مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچىلار ئۈيۈشمىلىرى رەئىسلىرىنىڭ ئىنكاس قىلىشچە، ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئومۇمىيۈزلۈك خۇشال بولۇپ، 14-قۇرۇلتاي ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش يولىدا ماھارەت كۆرسىتىش ئۈچۈن ياخشى پۈرسەت يارىتىپ بەردى، دەپ قارىغان، شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئوگىنىش قىزغىنلىقى ئاشقان.

14-قۇرۇلتاي ئوتتۇرىغا قويغان سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا بۇنىڭدىن كېيىن جەمئىيەتنىڭ دۇنيانىڭ ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلىۋاتقان ئىلغار سەۋىيىسىگە يېتىشىۋالىدىغان ۋە ئۇنىڭدىن ئېشىپ كېتىدىغان جەمئىيەت بولىدىغانلىقىنى، ئەمەلىي كۆچكە تايىنىپ رىقابەتلىشىدىغان جەمئىيەت بولىدىغانلىقىنى، بۇنىڭ زىيالىيلارنىڭ ئەقىل-پاراسىتىنى نامايان قىلىشىغا پايدىلىق ئىكەنلىكىنى، ئۆزلىرىنىڭ ھازىردىن باشلاپ بىلىمىنى ئاشۇرۇپ، كۆپ خىل ئىقتىدارنى يېتىشتۇرۇپ، ئىسلاھاتقا ئاتلىنىپ، جەمئىيەتنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلىشىش لازىملىقىنى تونۇتتى.

بېيجىڭ داشۆسى ئوقۇغۇچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ رەئىسى يىڭ يۈڭ مۇنداق دېدى: بۇ يىلنىڭ بېشىدا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزى ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن ساۋاقداشلار ئىدىيە جەھەتتە ناھايىتى جانلاندى؛ يازلىق تەتىل مەزگىلىدە جايلارغا بېرىپ ئىقتىسادى تەرەققىي تاپقان رايونلارنى كۆزدىن كۆچۈرۈپ ناھايىتى تەسىرلەندى. 14-قۇرۇلتاي دوكلاتىدا 14 يىللىق ئۇلۇغ ئەمەلىيەتتىن چىقىرىلغان يەكۈن ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن بولۇپ، ئۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتە داۋاملىق چىڭ تۇرۇش ۋە ئىقتىسادنى تېز راۋاجلاندۇرۇشتا ئىدىيەۋى، نەزەرىيەۋى ئاساس ھازىرلاپ، مەملىكەت بويىچە يۇقىرى-تۆۋەننىڭ ئىدىيىسىنى بىرلىككە كەلتۈردى، كىشىلەرگە ئىلھام بەردى، جۇڭگوغا زور ئۈمىد بەخش ئەتتى.

چىڭخۇا داشۆسى، بېيجىڭ تەبىئىي پەن، سانائەت پەنلىرى داشۆسى ۋە بېيجىڭ ئىقتىساد شۆيۈەنى ئوقۇغۇچىلار ئۈيۈشمىسىنىڭ رەئىسلىرى مۇنداق دەپ ئوتتۇرىغا قويدى: يولداش جياڭ زېمىن دوكلاتىدا بىلىمگە ھۆرمەت قىلىش، ئىختىساس ئىگىلىرىگە ھۆرمەت قىلىش، تۆھپىسى كۆرۈنەرلىك بولغان زىيالىيلارغا كۆپلەپ مۇكاپات بېرىشنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ بىز ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا بېرىلگەن ناھايىتى چوڭ ئىلھام. بىيجىڭ بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ھەققانىي بىلىملىك ئىختىساس ئىگىلىرىگە تېخمۇ ئەھمىيەت بېرىلىدۇ. بۇ بىز ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا شۇبھىسىزكى، ياخشى پۈرسەت يارىتىپ بېرىدۇ. بۇنىڭدىن كېيىنكى ئاچقۇچ - ئۆزىمىزنىڭ تىرىشىپ ئوگىنىپ، قابىلىيىتىمىزنى ئۆستۈرۈشىمىزدە.

ئۇقۇشىمىزچە، بېيجىڭ شەھەرلىك ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى يېقىندا شەھەردىكى 160 مىڭ ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىغا: «ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، تىرىشىپ ئوگىنىپ، ئەمەلىيەتكە ئاتلىنىپ، ئىسلاھاتقا قاتنىشىپ، سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ قۇرۇغۇچىلىرى ۋە ئىز باسارلىرىدىن بولۇشنى قولغا كەلتۈرەيلى» دېگەن تەشەببۇسنى چىقارغان.

«شىنجاڭ گېزىتى»گە مۇشتەرى بولۇشنىڭ قارشى ئالمىز

سۆيۈملۈك مۇشتەرىلار، 1993-يىللىق گېزىتكە مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتى باشلاندى. ئاپتونوم رايونىمىز ۋە مەملىكەت ئىچىدىكى ئوڭلۇق، ئاپتونوم رايونلارىدىكى ھەر ساھە دوستلارنىڭ ۋاقتىدا ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جايىدىكى پوچتىخانىلارغا بېرىپ «شىنجاڭ گېزىتى»گە مۇشتەرى بولۇش رەسمىيىتىنى بېجىرىشىنى قىزغىن قارشى ئالمىز.

«شىنجاڭ گېزىتى» شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورگان گېزىتى. ئۇ ئۇيغۇر، خەنزۇ، قازاق، موڭغۇل يېزىقلىرىدا چىقىدىغان چوڭ تىپتكى ئۈنۈمبرسال كۈندىلىك گېزىت. خەنزۇچە «شىنجاڭ گېزىتى»دە 93 - يىلدىن ئېتىبارەن شەنبىلىك سان نەشر قىلىنىپ، شۇ كۈنى سەككىز بەت چىقىدۇ، مۇشتەرىلار شەنبىلىك سانغا ئايرىم مۇشتەرى بولسىمۇ بولىدۇ. پوچتا ۋەكالەت نومۇرى ئۇيغۇرچىنىڭ 1 - 57، خەنزۇچىنىڭ 2 - 57، قازاقچىنىڭ 13 - 57، موڭغۇلچىنىڭ 3 - 57.

كۇتۇپخانا، ماتېرىيال بۆلۈم، مەكتەپ، ئىدارە ۋە شەخسلەرنىڭ ماتېرىيال ساقلاش ۋە ئوقۇشغا ئاسانلىق يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن «شىنجاڭ گېزىتى»نىڭ تۆت خىل يېزىقتىكى نۇسخىسى ئايمۇئاي توپلام قىلىپ تەييارلىنىدۇ، ھەر بىر توپلامنىڭ باھاسى 6.50 يۈەن، بىر يىلدا جەمئىي 12 توپلام چىقىرىلىدۇ. 93-يىلدىن باشلاپ پوچتىخانىلار تەرىپىدىن تارقىتىلىدۇ. جايلاردىكى پوچتىخانىلارغا بېرىپ مۇشتەرى بولۇشۇڭلارنى قارشى ئالمىز. توپلامنىڭ پوچتا ۋەكالەت نومۇرى خەنزۇچىنىڭ 54 - 58، ئۇيغۇرچىنىڭ 72 - 58، قازاقچىنىڭ 73 - 58، موڭغۇلچىنىڭ 55 - 58.

شىنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报
(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1— 57)

1992 ـ يىل
نويابر
4
چارشەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

ۋاڭ لېچۈەن يېزا ئىگىلىك سىستېمىسىنىڭ خىزمەتىدىن دوكلات بېرىش يىغىنىدا بەش تۈرلۈك تەدبىرنى ئوتتۇرىغا قويدى

يېزىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىكىدە بۆسۈش ھاسىل قىلىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز يەن مىڭ خەۋىر قىلدۇ: 10 ـ ئاينىڭ 7 ـ كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى چاقىرغان يېزا ئىگىلىك سىستېمىسىنىڭ خىزمەتىدىن دوكلات بېرىش يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: يېزا ئىگىلىكىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، يېزا خىزمىتىدە كونا قېلىپ بويىچىلا ئىش بېجىرمەسلىك، يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلىش كېرەك.

يولداش ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىرنېچىدىن ، چوڭ يۆنىلىشتىن ئېلىپ ئېيتقاندا، پۈتكۈل يېزا ئىگىلىكى قۇرۇلمىسىنى تەگشەشنىڭ پۈختا پلانى بولۇشى كېرەك. يېزىلار ھاللىق سەۋىيىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا، تېرىقچىلىق ۋە باقمىچىلىقىلا تايانغان بىلەن بولمايدۇ. ئىككىنچى، ئۇچىنچى كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇشقا تايىنىشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىز يېزىلىرىدا ئىككىنچى، ئۈچىنچى كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇشتا، «ئومۇمىيۈزلۈك ھەرىكەتكە كەلتۈرۈش، نۇقتىلىق بۆسۈش»، ئالدى بىلەن شەھەر ئەتراپىدىكى رايونلاردا ئېلىپ بېرىش، چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك شەھەرلەرنىڭ ئەتراپىدىكى رايونلارنى نۇقتىلىق ھالدا چىڭ تۇتۇش كېرەك.

ئىككىنچى، تېرىقچىلىق ۋە باقمىچىلىقنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسىدا تەڭشەش مەسلىسى مەۋجۇت. ئاشلىق زىرائەتلىرىدە، ئاساسلىقى بىرلىك مەسئۇلانتا ھۆجۇم قىلىپ، ئومۇمىي مەھسۇلاتنىڭ ئېزىچىل ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنىمۇ چىڭ تۇتۇش، نەمدىن پۇل تاپقىلى بولسا شۇنى تېرىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تېرىقچىلىق كەسىپىدە ئەلا سۈپەتلىك، كۆپ ھوسۇللۇق، يۇقىرى ئۈنۈملۈك بولۇشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. باغۋەنچىلىكتە يوشۇرۇن كۈچ ناھايىتى زور. مېۋە مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش مەزگىلى ئۇزاق. شۇڭا بەلنى چىڭ باغلاپ، بالدۇر تۇتۇش قىلىش كېرەك. «داڭلىق، ئەلا سۈپەتلىك، ئالاھىدە» مەھسۇلاتلار كۆلەم ۋە مىقدار شەكىللەندۈرگەندىلا، بازارلارنى ئىگىلىيەلەيدۇ. مېۋە ـ چېۋە، كۆكتاتچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشتا، بازار ئېھتىياجىغا ماسلىشىش، ساپ ۋە يېڭى ساقلاشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

چارۋىچىلىق قۇرۇلمىسىنمۇ تەڭشەش كېرەك. تېز ئۈنۈم بېرىدىغانلارنى تۇتۇش، كالا، قوي، توخۇ، ئۆردەك، بېلىق قاتارلىقلارنىلا بېقىشقا ئەھمىيەت بېرىپ قالماي، بەلكى بازارلار ئېھتىياجلىقلا بولسا، بەلنى چىڭ باغلاپ، زور كۈچ بىلەن كۆپەيتىش كېرەك.

ئۇچىنچى، كۆپ خىل ئىگىلىك ئۇسۇلنى ياخشى ئىزدىنىش كېرەك، دېھقانلارنى ئوبوروت سەرمايىسىگە كىرىپ ، ئۇلارنى يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش، ساقلاش، توشۇش، يېڭى ساقلاش بىلەن شۇغۇللىنىشقا رىغبەتلەندۈرۈش كېرەك. بازارلارنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە ئېچىش جەھەتتىكى تەتقىقاتنى كۈچەيتىش كېرەك.

تۆتىنچى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا، سۇغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. سۇ ئىنشائاتىغا مەبلەغ سېلىشتا دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە ئامما سۇ بىرى كەم بولسا بولمايدۇ. سۇ ئىنشائاتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئاساسلىق كەسىپ قاتاردا مۇئامىلە قىلىش، مەبلەغ سېلىشنىلا چىڭ تۇتۇپ قالماستىن، باشقۇرۇشنىمۇ چىڭ تۇتۇش كېرەك.

بەشىنچى، بىرىك يېزا ئىگىلىكىگە مەبلەغ سېلىشتا دۆلەتكىلا تايىنىۋېلىشقا بولمايدۇ. كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق مەبلەغ توپلاش كېرەك. دۇنيا بانكىسى بەرگەن قەرز پۇلنىڭ ۋاقتى ئۇزاق، ئۆسۈمى تۆۋەن، شۇڭا ئۇنى كۆپرەك قولغا كەلتۈرۈش كېرەك. ئامماننىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا مەبلەغ سېلىشىنى ئالۋاڭ دەپ قاراشقا بولمايدۇ. ئىنتىز ـ ئىنتىق، سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى ئۈچۈن چىقىرىشقا تېگىشلىك ئەمگەك كۈچىنىمۇ سېلىقىنى كۆپەيتۈەتكەنلىك، دەپ قاراشقا بولمايدۇ.

14 ـ قۇرۇلتايىنىڭ دوكلاتىنى ئۆگىنىپ، 14 ـ قۇرۇلتاي روھىنى ئىزچىللاشتۇرايلى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى تەشۋىقات سىستېمىسى بويىچە 14 ـ قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئاچتى

ھەققىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش لازىم

10 ـ ئاينىڭ 24 ـ كۈنىدىن 28 ـ كۈنگىچە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى تەشۋىقات سىستېمىسىدىكى نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى قاتناشقان كۇرس ئاچتى. كۇرسانتلار تەشۋىقات سىستېمىسىنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۇرۇپ، 14 ـ قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى. 14 ـ قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش تەدبىرلىرىنى مۇھاكىمە قىلدى، ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىپ، ھەققىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تەشۋىقات، ئىدىيە خىزمىتىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈشكە بەل باغلىدى.

كۇرسقا قاتناشقان يولداشلار يولداش جياڭ زېمىننىڭ دوكلاتىنى، پارتىيە نىزامنامىسى ۋە تۆت قارارنى ئەستايىدىل ئۆگەندى، ئۇلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پارتىيىنىڭ 14 ـ قۇرۇلتىيى ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ تېخىمۇ زور ئەلبىسنى قولغا كەلتۈرۈشكە قەسەمىيات قىلدى قۇرۇلتايى سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش نەزەرىسىنى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەشۋىقات، ئىدىيە خىزمىتىگە يۆكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى تولۇق گەۋدىلەندۈردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە بىزمۇ زىممىمىزگە ئالغان ۋەزىپىنىڭ ئېغىر ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدۇق. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى قانداق قىلىپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنىڭ قۇدرەتلىك مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچىگە ۋە ئەقلىي مەدەت بېرىش كۈچىگە ئايلاندۇرۇش (ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

كۇرسقا قاتناشقان يولداشلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: يولداش جياڭ زېمىن دوكلاتىدا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى 90ـ يىللاردىكى ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى سۈپىتىدە ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ ئۆز مۇخبىرىمىز جۇرئەت كامىل خەۋىر قىلدۇ: 10 ـ ئاينىڭ 31 ـ كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىكسەپ بۆلۈمى مىللىي، دىنىي ئىشلار ساھەسىدىكى بىر قىسىم قۇقۇمۇشلۇق زاتلارنى تەكلىپ قىلىپ، 14 ـ قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى ۋە مىللىي، دىنىي ئىشلار سىستېمىسىدا قاندىق قىلىپ، 14 ـ قۇرۇلتاي روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرغىلى بولىدىغانلىقى توغرىسىدا يۆنىلىش ئۆتكۈزدى.

ھامىدىن نىياز ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىكسەپ بۆلۈمى ئۆتكۈزگەن مىللىي، دىنىي ئىشلار ساھەسىدىكىلەرنىڭ سۆھبەتىيغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

14ـ قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگەنگەندە، ئالدى بىلەن مۇھىم نۇقتىنى ئۆگىنىشكە دىققەت قىلىش كېرەك

ھامىدىن نىياز ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىكسەپ بۆلۈمى ئۆتكۈزگەن مىللىي، دىنىي ئىشلار ساھەسىدىكىلەرنىڭ سۆھبەتىيغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

14ـ قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگەنگەندە، ئالدى بىلەن مۇھىم نۇقتىنى ئۆگىنىشكە دىققەت قىلىش كېرەك

ھامىدىن نىياز ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىكسەپ بۆلۈمى ئۆتكۈزگەن مىللىي، دىنىي ئىشلار ساھەسىدىكىلەرنىڭ سۆھبەتىيغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

14ـ قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگەنگەندە، ئالدى بىلەن مۇھىم نۇقتىنى ئۆگىنىشكە دىققەت قىلىش كېرەك

قۇرۇلتاي سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەريەسىنى يېڭىچاقلاپ، سوتسيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويىدى. بۇ، پارتىيەمىزنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەريەسى جەھەتتىكى يەر ئۈلۈغ ئىجادىيىتى. كۆپچىلىك ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، قەتئىي ئىجرا قىلىدىغانلىقىنى بىردەك بىلدۈردى.

سۆھبەت يېغىنىغا قاتناشقان دىنىي زاتلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پارتىيەمىزنىڭ مەملىكەتلىك 14 - قۇرۇلتىيى ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە سوتسيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭىچاقلاندۇرۇلىدى، بېيىتىلدى ۋە راۋاجلاندۇرۇلدى. سوتسيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتنىڭ نىشانىسى ئوتتۇرىغا قويۇلدى، بۇ پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئوخشاش، بىرلىكسەپ ۋە مىللىي، دىنىي ئىشلار ساھەسىدىكىلەرنى ئىدېئىنى يەكدىل ئازات قىلىپ، ئىسلاھات بويىدىغانلىقىنى توغرىسىدا سۆھبەت ئۆتكۈزدى.

قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى.

ئۇ مۇنداق: دېدى 14 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشتە ئالدى بىلەن مۇھىم نۇقتىنى تۇتۇش كېرەك. بىز ئۆگىنىش داۋامىدا ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى قەدىمىنى تېزلىتىپ، جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ تېخىمۇ زور غەلبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئاساسىي تېمىنى چۆرىدىگەن ھالدا 14 يىللىق ئۇلۇغ ئەمەلىيەتنىڭ ئاساسىي تەجرىبىلىرىنى ئۆزلەشتۈرۈۋېلىشىمىز، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەريەسىنى يارىتىشتا قوشقان تارىخىي

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

نېمىدىن پۇل تاپقىلى بولسا شۇنى تېرىڭلار!

شىخەنزە باش مەيدانى 1 - شۆبە مەيدانىنىڭ 3 - لەيلى 500 مو يەرنى ئىختىيارىي تېرىشقا بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز خۇجىگۇالى خەۋەر قىلىدۇ: «قاچاندىمۇ نېمىنى تېرىغىمىز كەلسە شۇنى تېرىيدىغان، نېمىدىن پۇل تاپقىلى بولسا شۇنى تېرىدىغان كۈنلەر كېلەر!». بۈگۈنكى كۈندە بۇ ئارزۇ شىخەنزە باش مەيدانى 1 - شۆبەمەيدانىنىڭ 3 - لەيلىدە ئەمەلگە ئاشتى. ھەممە يەرنى باھار قاپلىغان كۈنلەردە 3- لەيلىنىڭ 1 - بەندىكىلەرنىڭ كۆڭلى يورۇپ كەتتى. ئۇلار يېقىندا 500 مو يەرنى ئاۋۇال پۇل تاپشۇرۇپ، ئاندىن ئىختىيارىي تېرىشقا يول قويۇش چارىسى بىلەن ئىجارىگە بېرىشنى قارار قىلدى. بۇ قارارغا ئاساسەن، ھەر مو يەرگە 140 يۈەندىن 160 يۈەنگىچە ئىجارە ھەققى ئېلىنىدۇ، قانچىلىك يەرنى ئىجارىگە ئېلىشقا چەك قويۇلمايدۇ. ئىجارە ھەققى يەرنى تېرىشتىن ئىلگىرى بىر قېتىمدىلا تاپشۇرۇلدۇ، ئىجارە مۇددىتى ئۈچ يىل بولىدۇ.

بۇ قارار لەيلىدىكى كۆچلۈك تەسىر قوزغىدى. بىزا ئىگىلىك ئىشچىلىرى پائال پۇل توپلاپ، قىزغىن ھالدا تەلىيىنى سىناپ كۆرمەكچى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئۇنۇۋان ئىسلاھاتى ئىشخانىسى ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، كارخانىلارنىڭ ئۇنۇۋان ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

ئۈرۈمچى 3 - ئاينىڭ 20 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق ئۇنۇۋان ئىسلاھاتى ئىشخانىسى ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، كارخانىلارنىڭ ئۇنۇۋان ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئۈرۈمچى مۇخبىرىمىز خې رۇيلەن خەۋەر قىلدۇ: كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئۇيغۇنلاشتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق ئۇنۇۋان ئىسلاھاتى ئىشخانىسى يېقىندا كارخانىلارنىڭ ئۇنۇۋان ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى. ئۇنۇۋان ئىسلاھاتى ئىشخانىسىنىڭ بەلگىلىمىسىدە ئۇنۇۋانلىنىڭ باھالاش، تەكلىپ قىلىش خىزمىتىدە ئومۇمىي جەھەتتىن تىزگىنلەش چارىسى يولغا ويۇلدۇ. (تۇنجى قېتىملىق كېمىنى ولۇقلاشنى ئۆز ئىچىگە ئالدۇ)، باھالاش كلىپ قىلىشتىن كېيىن شەكىللەنگەن قۇرۇلما سبىتى ئاساسىدا، كارخانىلار ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارەت، پەن تەتقىقات ۋە لايىھەلەش، ئىخنىكا ئۆزگەرتىش ۋە تېخنىكا تەرەققىياتى ئانارلىق كەسپىي خىزمەت ۋە تېخنىكا ىزمەتچىلىرىنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ئەسىپ - تېخنىكا ئىش ئورنىنىڭ خىزمەت اراكتېرى، باھالاش خىزمىتىنىڭ مەزمۇنىنىڭ ۇرەككەپلىكى، ئىددىيىلىقى، قىيىنلىقى، ئالىلىقى، مەسئۇلىيەتنىڭ ئېغىر - يېنىكلىكىنى ئېرىپ، كەسپىي- تېخنىكا ئەزىپە ئىش ئورنىنى ۆۋزۇپىق تەسىس قىلىشى ۋە تەڭشىشى كېرەك.

«بەلگىلىمە» دە مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: كارخانىلار كەسپىي -تېخنىكا ئەزىپىسىنى باھالىغاندا ۋە ئەزىپىگە قويغاندا سىياسىي- ئىدىيىۋى ئۆلچەمنى قاتتىق ئىگىلىشى، كەسپىي- تېخنىكا خادىملارنىڭ ئىش ئورنى مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت، پەن تەتقىقات، لايىھەلەش، ھۇنەر - سەنئەت، تېخنىكىنى راۋاجلاندۇرۇش قاتارلىق ئەملىي مەسىلىلەرنى بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارى ۋە ياراتقان ئۇنۇمىنى ھەم قوشقان تۆھپىسىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈشى، ئىلمىي ماقالە، ئەسەر بولۇشىنى ۋە چەت ئەل تىلىنى بىلىشنى زىيادە تەكتىلىمەسلىكى لازىم.

«بەلگىلىمە» دە مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: جايلار ۋە تارماقلار كارخانىلارنىڭ تۇنجى قېتىملىق كەسپىي - تېخنىكا ۋەزىپىسىنى باھالاش خىزمىتىنىلا ئەملىي ئەھۋالغا ئاساسەن، ھەر دەرىجىلىك كەسپىي - تېخنىكا ۋەزىپىسىنى باھالاش ھوقۇقىنى شارائىتى بار بولغان چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارغا ئېھتىياتچان، پىلانلىق يوسۇندا پەيدىنپەي چۈشۈرۈپ بېرىشى لازىم.

فۇكائدا چارۋامال بازىرى قۇرۇلدى

فۇكائ ناھىيىلىك چوڭ چارۋامال بازىرى 10- ئاينىڭ 21 - كۈنى پۈتتى ۋە ئىشلىتىلىشكە باشلىدى. 52 مو يەرنى ئىگىلىگەن بۇ بازاردا 76 قوتان بولۇپ، 2000 دىن ئارتۇق چارۋامال سىغىدۇ. بۇ بازار ئاپتونوم رايونىمىزغا، پۈتۈن مەملىكەتكە ئېچىۋېتىلىدۇ. مال ساتقۇچى ۋە سېتىۋالغۇچى بازارغا بۇاستە كىرىپ سودا قىلىدۇ. يېرىم يىل ئىچىدە بارلىق باج ۋە سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ھەققى ئېلىنمايدۇ، بازار تىجارەتچىلەرگە ياتاق ۋە باشقا جەھەتلەردە مۇلازىمەت قىلىدۇ. بۇ بازار ئېچىۋېتىلگەن تۇنجى كۈنى 270 تۇياق مال سېتىلدى، سودىلىشىش سوممىسى 46 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

لۇ يۈەن

نېفىت باكىغائىشلىتىلىدىغان ھاۋا ئۆتۈشۈش كىلاپانى دۆلەت پاتېنتىغا ئېرىشتى

شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئارقا سەپ تەمىنات بۆسى ماي باشقۇرۇش باشقارمىسىدىن شياۋىنگيۈەن، لىيۇخۇيجۇن تەتقىق قىلىپ ياساپ چىققان نېفىت باكىغا ئىشلىتىلىدىغان ھاۋا ئۆتۈشۈش كىلاپانى يېقىندا دۆلەت پاتېنتىغا ئېرىشتى.

ھازىر ئىشلىتىلۋاتقان سۇيۇقلۇق بېسىملىق مېخانىكىلىق ھاۋا ئۆتۈشۈش كىلاپانىغا سېلىشتۇرغاندا، بۇ خىل ھاۋا ئۆتۈشۈش كىلاپانى تاشقى مۇھىتنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىماسلىق، باك ئىچىدىكى بىخەتەرلىك بېسىمنى ئۇنۇملۇك ھالدا كاپالەتلەندۈرۈش، شۇنداقلا تاشقى مۇھىتتىكى ئوت مەنبەسىنى توسۇشتەك ئارتۇقچىلىقلارغا ئىگە.

ياك جۇشياك

«ئېرلىشىش» ئۇستىدە ئۇيغۇر ناخشا ئانۇرالىق

دۇك فاجىيە

پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيى ئىسلاھاتنىڭ سالمىقىنى زورايتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ سۈرئىتىنى تېزلىتىشنى ئېنىق قىلىپ پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئالدىغا قويىدى.

لېكىن سۆرئەتنى تېزلىتىشتىن سۆز ئېچىلسىلا، بەزىلەر ئىختىيارسىز ھالدا ھەر خىل ئەندىشىلەردە بولىدۇ؛ 50 - يىللاردىكى «چوڭ سەكرەپ ئىلگىرىلەش» دۆلتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى، 70 - يىللاردىكى «ئەجنەبىچە سەكرەپ ئىلگىرىلەش» دۆلتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى يەنە بىر قېتىم ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچراتتى. جۇڭخۇا مىللەتلىرى ھالدا دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش ئۈيىدا بولۇپ، دۇنيا مىللەتلىرى قاتاردىدىن ئورۇن ئېلىش ئارزۇسىدا بولۇپ كەلگەن بولسىمۇ سۈرئەت مەسىلىسى يەنىلا ھالقىپ ئۆتكىلى بولمايدىغان قىيىن توساق بولۇپ قالدى، تېزلىتىش ئارزۇسىدا بولسىمۇ، ئۇنىڭدىن قورقتى.

دۇنيادا ھەرقانداق بىر ئىشنىڭ باشلامچىسى بولىدۇ، ھەممىدىن بۇرۇن ئىسلاھات ئېلىپ بارغان گۈاڭدۇڭ ئۆلكىسى مۇشۇنداق رول ئويناندى. 1978 - يىلدىن ئىلگىرى گۈاڭدۇڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات سۈرئىتى ئومۇمىي گەۋدىدىن قارىغاندا، پۈتۈن مەملىكەتنىڭكىدىن ئاستا ئىدى. 1978 - يىلدىن 1988 - يىلغىچە گۈاڭدۇڭ تەرەققىيات سۈرئىتىنى تېزلەتتى. 1987 - يىلدىن بۇيان تەرەققىيات سۈرئىتى تېخىمۇ تېزلەشتى، سانائەتنىڭ ئېشىش نىسبىتى 33 % كە يېتىپ، باشقا ئۆلكىلەرنىڭكىدىن كۆپ ئېشىپ كەتتى.

گۈاڭدۇڭ ئىقتىسادىنىڭ ئۈچقاندەك تەرەققىي قىلىشى ھەرگىزمۇ ئىقتىسادىي نىسبەتنىڭ تەڭپۇڭسىزلىقىنى كەلتۈرۈپ چىقارمىدى، يۇقىرى سۈرئەت ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن پەسلەپمۇ كەتمىدى. ئۇ رەددىيە بەرگىلى بولمايدىغان ئەمەلىيەت ئارقىلىق ئۇنۇمگە ئەمەسىيەت بەرگەندىلا، تېزلىتىشنىڭ ئارقىسىدا توختاپ قېلىش بولمايدىغانلىقىنى، گۈللىنىشنىڭ ئارقىسىدا خاراپلىشىش بولمايدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

بۇ يىل ئەتىيازدا يولداش دېڭ شياۋپىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە، ئېنىق قىلىپ مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويىدى: «دۆلتىمىزنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتا، بىر قانچە يىلدا بىر-ئىكى پەللىگە چىقىشقا تىرىشىش كېرەك».

ئەنە‌يازدىن كۆزگىچە بولغان قىسقىغىنە يېرىم يىل ئىچىدە، دۆلىتىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى تېز ۋە يۇقىرى ئۇنۇم بىلەن راۋاجلىنىدىغان يېڭى پەللىگە قەدەم قويىدى.

1 - ئايدىن 8 - ئايغىچە شاڭخەينىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى، سانائەت ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى ئايرىم- ئايرىم ھالدا ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىگە قارىغاندا، بىر مەسسىدىن كۆپرەك ۋە 20 % تىن كۆپرەك ئاشتى. بۇ، ئىلگىرى كۆرۈلۈپ باقمىغان يۇقىرى سۈرئەت. جياڭسۇنىڭ مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان كارخانىلىرىنىڭ بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق‌مەھسۇلات قىممىتى، سېتىش كىرىمى، ئىشقا ئاشۇرغان پايدا- بېجى ئايرىم - ئايرىم ھالدا ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 20.7 % 26.5 % 25.5 % ئاشتى، گۈاڭدۇڭ ۋە شەنزۇگىنىڭ سۈرئىتىمۇ ناھايىتى تېز بولدى....

بۇلارنىڭ ھەممىسى «تېزلىتىش» نىڭ كۈچى ۋە ئۇنۇمىنى نامايەن قىلىپ بېرىدۇ.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنىڭ بىرىنچى باسقۇچىدا شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتىمۇ ئاستا بولمىدى، لېكىن دېگىز ياقىسىدىكى ئېچىۋېتىلگەن ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارغا قارىغاندا يەنىلا كەينىدە قالدى، يەرق چوڭىيىپ كەتتى. شىنجاڭلىقلار بۇ مەسىلىنىڭ ئېغىرلىقىنى تونۇپ يېتىپ، باشقىلارغا يېتىشۋېلىش سۈرئىتىنى تېزلەتتى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان تەرەققىيات ۋەزىيىتى ناھايىتى تېز بولماقتا، بولۇپمۇ «شەرق بىلەن بىرلىشىش، غەربكە چىقىرىش، ئاشقى ئىقتىساد - سودىنى باشلامچى قىلىش» تا ناھايىتى كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە‌ئېرىشتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىداچىگرا سودا سوممىسى ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 4.3 ھەسسە ئاشتى، ھەممىنىڭ دىققىتىنى تارتقان ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى شىنجاڭنىڭ دۇنياغا يۈزلىنىش قەدىمىنى تېزلەتتى. شىنجاڭنى باش كۆتەرگۈزۈش ئۆچۈن، سۈپەتكە، يۇقىرى ئۇنۇمگە، سەرپىياتنىڭ تۆۋەن بولۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپلا قالماستىن، سۈرئەت جەھەتتە يېڭىچە سەكرەش ھاسىل قىلىش كېرەك.

بىر تۇمەن يىل بەك ئۇزاقتۇر، بەك ئۇزاق، تۇنقۇلۇق ھەر بىر مىنۇتنى چىڭ تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىز تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئىشىنى ياخشى قىلىش لازىم.

«گۈھەر ياشىدۇ سايىدا، تۈتۈمسىڭ ئېمە پايدا»

ئۆز مۇخبىرىمىز سالتار رېقىپ، ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئىبراھىم، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز كېرىم نىياز

«تۇرپان شەھەرلىك مېۋە ـ چېۋە كونسېرۋا زاۋۇتى تەيۋەن ئۆلكىسى «تەيپەي شەھەرلىك ئاۋات چەكلىك ھەسسىدارلىق شىركىتى» بىلەن بىر قېتىمدىلا 1 مىليون 80 مىڭ يۈەنلىك قارا قۇرۇق ئۈزۈم سېتىۋېلىش توختامى تۈزدى» دېگەن خەۋەر ئۇزاق ئۆتمۈش سەرگۈزەشتىلىرىگە باي، بالدۇرلا باھار تۈسىنى ئالدىغان شاۋقۇنلۇق چوڭ شەھەر ـ چىڭدۇدىن ناھايىتى تېزلا تۇرپانغا يېتىپ كەلدى.

بۇ 1991ـ يىل 3ـ ئايدىكى ئىش بولۇپ، بۇ كۈنلەردە چىڭدۇ شەھىرىدە يېنىك سانائەت مىنىستىرلىكى يىلدا ئىككى قېتىم ئۇيۇشتۇرىدىغان مەملىكەتلىك بىيمەك ـ ئېچىمەك تاۋار چەكلىك ھەسسىدارلىق شىركىتى» بىلەن بىر قېتىمدىلا 1 مىليون 80 مىڭ يۈەنلىك قارا قۇرۇق ئۈزۈم سېتىۋېلىش ھەققىدە رەسمىي توختامغا ئىمزا قويىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئويلاپمۇ ئۇلۇغ‌كۆلى بولمايدىغان بۇ ئاجايىپ «ئامەت» 1988ـ يىلى ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن سۇڭ خەنلياڭ، تۆمۈر داۋامەتلەرنىڭ كۆزدىن كەچۈرۈشىگە مۇيەسسەر بولۇپ، ئۇلارنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشىپ، تۇرپان شەھەرلىك مېۋە ـ چېۋە كونسېرۋا زاۋۇتىنىڭ باشلىقى ماتنىياز ھاجىنىڭ تەۋسىيىسى بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان 72 تونا قۇرۇق ئۈزۈمنى ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن ئۈچ كۈن ئىلگىرى ئۈرۈمچىگە يېتىپ كەلدى.

1991ـ يىل 10ـ ئاينىڭ 17ـ كۈنى زاۋۇت باشلىقى ماتنىياز 72 تونا مالنى ئېلىپ شاڭخەي پورتىغا يېتىپ باردى. تەيۋەنلىك خېرىدار بۇ كىچىككىنە زاۋۇتنىڭ مالنى ئېھتىيات ئۈچۈن قالدۇرغان ۋاقتىنىمۇ تېز ئېلىپ كەلگەنلىكىنى، تاۋار سۈپىتى، ئۇراش ـ قاچىلاشنىڭ تەلەپكە لايىق بولغانلىقىنى ئاغزى ـ ئاغزىغا تەگمەي ماختىدى، زاۋۇتنىمۇ مۇشۇ سودىدىلا 120 مىڭ يۈەن ساپ پايدىغا ئېرىشتى.

ـ «ئالتۇننىڭ قەدىرىنى زەرگەر بىلەر» دېگەندەك، بۇلتۇرقى شۇ سودىدىن كېيىنلا، ئۈزۈمنىڭ نەرسىسى ۋە قەدىرلىمەسلىكى، ئۈزۈمنى قەدىرلىمەسلىك تەسىرىدە قالغان ئۇيغۇر دېھقانلىرى چېغىدا ئانچە كۆزگە ئىلىپ كەتمەيدىغان، تۇرگە ئايرىغاندىمۇ نەچچىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان بۇ «ئاددىي مەھسۇلات»نىڭ مەملىكەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن بۇ چوڭ يەرمەنكىدە خېرىدارلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىيالمىسىنى ئويلاپمۇ باقمىغانىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە 1985ـ يىلى 250 مىڭ يۈەن مەبلەغ بىلەن تۇرپان شەھىرىگە قاراشلىق يارپىزلىق تراكتور رېمونت قىلىش پونكىتىنىڭ ئاددىي ئۇچ ئېغىزلىق ئۆيىدە قۇرۇلغان بۇ ئاددىي پېزا كارخانىسىنىڭ مەھسۇلاتىنىڭ تېزلا بازار تېپىپ كېتىشىچۇ تېخى.

8ـ ئاي تۇرپاندا سايا‌ھەتمۇ، ھاۋامۇ تاز قىزىيدىغان پەيت، ئەنە شۇنداق سەيلى ـ سايا‌ھەت ئىشلىرى تازا ئەۋجىگە چىققان كۈنلەرنىڭ بىرىدە، تەيۋەنلىك ھېلىقى خېرىدار يېتىپ كەلدى. ئۇ تۇرپاندا بىر ھەپتە تۇرۇش جەريانىدا «تۇرپاننىڭ ھەممىلا ئۆسۈملۈكلىرىدە قەنت مادداسى بار ئىكەن، ھەتتا تۇپرىقىدىنمۇ كەمپىت ھىدى كېلىپ تۇرىدىكەن» ـ دېدى. ئۇ كېتىش ئالدىدا بۇ زاۋۇت بىلەن بىر قېتىمدىلا 1 مىليون 80 مىڭ يۈەنلىك قارا قۇرۇق ئۈزۈم سېتىۋېلىش ھەققىدە توختام ئۈزدى. قۇرۇق ئۈزۈم توختام بويىچە 10ـ ئاينىڭ 17ـ كۈنى شاڭخەي پورتىغا يەتكۈزۈپ بېرىلىدىغان بولدى.

ئەمدىكى گەپ توختامغا ئەمەل قىلىشتا قالغانىدى. ئەمما بۇ ئانچە ئاسانغا چوشىدىغان ئىش ئەمەس ئىدى. ئۈزۈم ھوسۇلىنىڭ ئاز ـ كۆپلۈكى ھاۋا شارائىتىغا باغلىق بولغاچقا، ئۇ ھەر يىلى ئوخشاش بولمايدۇ. ئۈزۈم ھوسۇلىنىڭ ئاز بولۇشى ئۈزۈم باھاسىنىڭ ئۆرلىشىگە سەۋەب بولىدۇ. ئۈزۈم باھاسى ئۆرلىسە، ئۈزۈم ئىشلەپچىقارغۇچىلارنىڭ پايدىسى ئاشىدۇ. ئۇلار ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىشنى كېڭەيتىشكە ئىنتىلىدۇ. ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىش كېڭەيسە، ئۈزۈم ھوسۇلى ئاشىدۇ. ئۈزۈم ھوسۇلى ئاشسا، ئۈزۈم باھاسى چۈشۈپ كېتىدۇ. ئۈزۈم باھاسى چۈشۈپ كەتسە، ئۈزۈم ئىشلەپچىقارغۇچىلارنىڭ پايدىسى ئازىيىدۇ. ئۈزۈم ئىشلەپچىقارغۇچىلار ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىشنى چەكلەيدۇ. ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىش چەكلەنسە، ئۈزۈم ھوسۇلى ئازىيىدۇ. ئۈزۈم ھوسۇلى ئازسا، ئۈزۈم باھاسى ئۆرلەيدۇ. ئۈزۈم باھاسى ئۆرلىسە، ئۈزۈم ئىشلەپچىقارغۇچىلار ئۈزۈم ئىشلەپچىقىرىشنى كېڭەيت

تۈرىيان مەھسۇلاتلىرىغا قىزىقىش خېرىدارلارنى تەكلىپ قىلىپ كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇش بىلەن بىللە، ئۇلارنى تۈرپاندا سەيلى - ساياھەت، زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى. تەيۈەنلىك سودىگەر جېيەن

ئەمدىكى گەپ توختايغا ئەمەل قىلىشتا قالغاندى. ئەمما بۇ ئانچە ئاسانغا چوشۇدىغان ئىش ئەمەس ئىدى. چۈنكى، بىرى تەيۈەن تەرەپنىڭ مال سۇپىتىگە قويغان تەلىپى ئىنتايىن يۇقىرى ئىدى، يەنە بىرى، بۇ ئىككى تەرەپ

پايدىسىغا بىرىم ئاپتوماتلاشقان توسكۇنە كىرگۈزۈپ، زاۋۇتنى كېڭەيتىپ قۇرۇپتۇ.

مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشى - تۇرالماسلىقىدىكى بىردىنبىر شەرت ئىكەنلىگى دېدى

چۈنكى ھازىر سىياسەت ئەمەس، بۇ يول ئەڭ دېگەن گەپ، - دېدى.

ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىپ، كارخانىلارنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرايلى

ئىشچى ئىشلىتىش تۈزۈمى ئىسلاھ قىلىنغانلىقتىن، سېخنىك ئىشلەپچىقىرىشى كۆرۈنەرلىك يۇكسەلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى يۇلۇك توقۇمىچىلىق زاۋۇتىنىڭ يۇلۇك دەرىجىلىك سېخى ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى دادىل ئۆزگەرتىپ، ئەمگەك ۋە ئىش ھەققى تەقسىماتى ئاساس قىلىنغان ئىشچى ئىشلىتىش تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلغانلىقتىن، سېخنىك ئىشلەپچىقىرىشى كۆرۈنەرلىك يۇكسەلدى.

بۇ سېخ بۇ يىل 9- ئايدىن باشلاپ زاۋۇت بويىچە تۇنجى قېتىم دائىملىق ئىشچىلار بىلەن ۋاقتىلىق ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك ۋە ئىش ھەققى تەقسىماتىدىكى پەرقنى بىكار قىلىپ، دائىملىق ئىشچىلارنىڭ تۇراقلىق ماڤاشىنى ئەڭ تۆۋەن چەكلىك قىلغان ئاساستا، ئىش ئورنى ماھارىتى ماۋاش تۈزۈمىنى يولغا قويىدى، خىزمەت شارائىتى جاپالىق، مۇھىتى ناچارراق، خەتەرلىك جايلاردا ئىشلىگەن ئىشچىلارغا ماۋاشتا ئېتىبار بەردى. غەيرىي ئىشلەپچىقىرىش خادىملىرى بىلەن 1- سەپتىكى ئىشچىلار، دائىملىق ئىشچىلار بىلەن ۋاقىتلىق ئىشچىلارنىڭ ئىش ھەققى تەقسىماتىدىكى تەڭسىزلىك ئۆزگەرتىلىپ، ئاز ئىشلىگەنلەر ئاز ئېلىش، كۆپ ئىشلىگەنلەر كۆپ ئېلىش پرىنسىپىغا ھەقىقىي ئەمەل قىلىنغانلىقتىن، 9-ئايدا سېخ بويىچە 544 تونىنا يۇلۇك دەرىجىگە ئايرىلىپ، پىلانداكىدىن 74 تونىنا، بۇلتۇرقىدىن 44 تونىنا ئاشتى. دەرىجىگە ئايرىلغان يۇقىنىڭ سۈپىتى 97 % كە يەتتى. 9-ئايدا سېختىكى برقىسىم ئىشچىلارنىڭ ئىش ھەققى 500 يۈەنگە يېتىپ، ئىلگىرىكىدىن 20 % تىن كۆپرەك ئاشتى.

يەكەن ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاممىغا ھەر جەھەتتىن قولايلىق يارىتىپ بەردى

يەكەن ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بازار تەرتىپىنى ياخشىلاپ، تىجارەتچىلەرگە ھەر جەھەتتىن قولايلىق يارىتىپ بەردى.

بۇ نۆۋەتلىك كۆپ ناھىيە بازىرىدىكى تىجارەتچىلەر مۇقىم كۆكتات، مېۋە - چېۋە بازىرى بولماسلىق سەۋەبىدىن يولدا تىجارەت قىلىپ قاتناش بىخەتەرلىكىگە تەسىر يەتكۈزگەنىدى. بۇ ئەھۋاللارنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك سودا سانائەت مەھۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئومۇمىي كۆلىمى 1800 كۋادرات مېتر كېلىدىغان 56 ئېغىزلىق ئىككى قەۋەتلىك دۇكان، كۆلىمى 2960 كۋادرات مېتر كېلىدىغان سودا سۈپىسى سالدى ۋە يېرىمىنى لاپاس بىلەن يېپىپ، كۆكتات، يەل - يېمىش تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 300 تىجارەتچىنى بۇ بازارغا ئورۇنلاشتۇردى، يەنە كۆلىمى 1200 كۋادرات مېتر كېلىدىغان سۈلياۋ لاپاسلىق بازار ياساپ كۈندىلىك تاۋار تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 200 تىجارەتچىنى ئورۇنلاشتۇردى.

مۇھەممەت مۇسا

چارۇچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلرىنى زوركۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرايلى

مۇسا ھوشۇر

مەركەز بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا نۇرغۇن ئېتىبار بېرىش سىياستىنى يولغا قويىدى. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات داۋامىدا يەنمۇ ئىلگىرىلىشىگە، ئىقتىسادىنىڭ راۋاجلىنىشىغا زور تۈرتكە بولدى. چارۇچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا- بازار كارخانىلىرى يوقلۇقتىن بارلىققا كېلىپ، تېز راۋاجلاندى. ئاپتونوم رايونىمىز سەككىز دۆلەت، رايون بىلەن چېگرالىنىدۇ، ھازىر 14 چېگرا ئېغىزى سىرتقا ئېچىۋېتىلدى، بۇ، چارۇچىلىق رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى يۇكسەلدۈرۈشته ئىنتايىن پايدىلىق، سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن ئېغىزلارنىڭ كۆپىنچىسى دېگۈدەك چارۇچىلىق رايونلىرىدا بولغاچقا، چارۇچىلىق رايونلىرىنىڭ توختامدا ئىمزالانغان مەھسۇلاتلىرىنى ۋاقتىدا ئېكسپورت قىلىش، مەبلەغنى تېجەش، قاتناشنى راۋانلاشتۇرۇش، ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئىشلىرىغا قولايلىق شارائىت يارىتىلدى. ئىسلاھاتنىڭ چوڭقۇرلىشىشى ۋە ئىشكىنىڭ سىرتقا يەنمۇ كەڭ ئېچىۋېتىلىشى، چېگرا ئېغىزى جايلاشقان رايونلارنىڭ مەبئىي ئەۋزەللىكى ھەم مەركەز، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئېتىبار بېرىش سىياستىنىڭ قاتلامىغا قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشى ئارقىسىدا، چارۇچىلار مۇقىم ئولتۇراقلاشقان رايونلاردا يېزا - بازار كارخانىلرى كۆپلەپ قۇرۇلدى. بىراق دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭكى بىلەن سېلىشتۇرغاندا يەرق ناھايىتى چوڭ. ستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، 1991- يىلى يىل ئاخىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يېزا - بازار كاخانىلرى 145 مىڭ 763 كە يەتكەن بولۇپ، چارۇچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلرى ئومۇمىي كارخانىنىڭ ئوچتىن بىرىنى ئىگىلەيدىكەن. بۇ كارخانىلارغا ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئورۇنلىشىش نسبىتى يەتتە پىرسەنت ئەتراپىدىلا بولغان.ئۇنىڭ ئىدىن باشقا، چارۇچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا- بازار كارخانىلرىنىڭ مەھسۇلات قۇرۇلمىسى يەككە بولۇپ، مەھسۇلاتلىرى ئوخشىشىپ كېتىدۇ. بۇنداق ئەھۋال كەسكىن بازار رىقابىتىگە ماسلىشالمايۋاتىدۇ. چارۇچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلرى تاۋار ئىشلەپچىقىرىش ۋە بازار رىقابىتىگە قاتنىشىش ئۈچۈن قۇرۇلماي، بەلكى ئۇلكە كۆرسىتىش، سىناق قىلىش مەقسىتىدە قۇرۇلغان، مانا بۇ بازارغا ۋە مەھسۇلاتلارنىڭ خىلمۇ خىل بولۇشىغا توسالغۇ بولماقتا.

تەبىئىي شەرت - شارائىتى ياخشى، مەملىكىتىمىزدىكى بەش چوڭ چارۇچىلىق بازلىرىنىڭ بىرى بولغان شىنجاڭ ئۇچۇن ئېيتىقاندا، چارۇچىلىق رايونلىرىدىكى قاتتامال ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، چارۇچىلار مۇقىم، يېرىم مۇقىم ئولتۇراقلاشقان رايونلاردا چارۇچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەشنى ئاساس قىلغان يېزا - بازار كارخانىلرىنى قۇرۇش ئارقىلىق چارۇچىلىق رايونلىرىنىڭ راۋاجلىنىشىغا يەرق ناھايىتى چوڭ.

1991- يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يېزا - بازار كاخانىلرى 763 مىڭ 145 كە يەتكەن بولۇپ، چارۇچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلرى ئومۇمىي كارخانىنىڭ ئوچتىن بىرىنى ئىگىلەيدىكەن. بۇ كارخانىلارغا ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئورۇنلىشىش نسبىتى يەتتە پىرسەنت ئەتراپىدىلا بولغان.ئۇنىڭ

خوتەن ۋىلايىتىلىك تەنتەربىيە كومىتېتى كېرىيە ناھىيىسىنىڭ شۇرۇل سۇ ئامبىرىدا بىلىق تۇتۇش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈپ، بىرتۇركۈم بىلىق تۇتۇش ماھىرلىرىنى موكاپاتلىدى.

سۈرەتتە: بىلىق تۇتۇش مەيدانىدىن بىركۆرۈنۈش

دولقۇن ھوشۇر فوتوسى

رايونلىرىنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، چارۇچىلارنىڭ ئىقتىساد كۆز قارىشى، تاۋار كۆزقارىشى، بازار رىقابىتى كۆز قارىشىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنى ئەنئەنىۋى كۆزقاراشلانى بۇزۇپ تاشلاپ، ئۆزجايىنىڭ ئەھۋالىيىتىگە باب كېلىدىغان يېزا - بازار كارخانىلرىنى قۇرۇشقا، يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىپ چىقىشقا يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ مەھسۇلاتلىرىنى دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى بازارلارغا كىرگۈزۈش كېرەك. قىسقىسى، چارۇچىلىق رايونلىرىدا يېزا - بازار كارخانىلرىنىڭ مەيدانغا كېلىشى ئىسلاھاتنىن كېيىنكى بىر خىل يېڭىلىق بولۇپ، ئۇنىڭ ئىستقبالى زور. شۇڭا، چارۇچىلىق رايونلىرى پۈرسەتنى قولدىن بەرمەي ھازىرقى ۋەزىيەتكە ماسلىشىپ، يېزا - بازار كارخانىلرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك. شۇنداق قىلغاندا، ئۆز رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات سۈرئىتىنى تېزلىتەلەيدۇ.

لوپ ناھىيىسى چارۋا ماللاردىكى يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلىمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز تۇرغۇن تاشتۆمۈر خەۋەر قىلىدۇ: رەھبەرلىك كۈچەيتىلىپ تېخنىكا، مەبلەغ ئوبدان ئەھمىيەتلىشتۇرۇلۇپ، دېھقان-چارۋىچىلارغا ئەتراپلىق مۇلازىمەت قىلىنغانلىقتىن، لوپ ناھىيىسىدە چارۋا ماللاردىكى يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر ئۈنۈملۈك تىزگىنلىنىپ، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىغا پۇختا ئاساس سېلىندى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى چارۋىچىلىققا بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي تۇرده كۈچەيتىپ، چارۋا ماللاردىكى ھەر خىل يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش خىزمىتىنى يېزا، كەنتلەرگىچە پۇختا ئورۇنلاشتۇردى ھەمدە 90 نەپەردىن ئارتۇق تېخنىك، مال دوختۇرلىرىنى ئاساسىي قاتلامغا ئەۋەتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا ئەتراپلىق مۇلازىمەت قىلدى. ئۇلار چارۋا ماللارنى كۆكلەمگە كۆچۈرۈشتىن ئىلگىرى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆتكۈزۈپ، ئۇلارنى كۆكلەمگە كۆچۈرۈدى. بۇ يىل 10-ئاينىك 20-كۈنگىچە ناھىيە بويىچە 41 مىڭ 700 تۈياق چارۋا مالغا كۆيدۇرگۈ،347 مىڭ 960 تۈياق چارۋا مالغا توبىركۈلىوز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ۋاكسىناسىي ئۇرۇپ، چارۋا ماللارنىڭ يۇقۇملۇق كېسەللىكلەر بىلەن يۇقۇملىنىپ، ئۆلۈپ كېتىش نىسبىتىنى كۆرۈنەرلىك تىزگىنلەپ، چارۋىچىلىق، تەرەققىياتىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا پۇختا ئاساس سالدى.

شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى نېمىشكە ئاستا؟

— ئايەنئالاشتۇرۇلۇشقا تېگىشلىك بىر قانچە پىتەكچى ئىدىيە مەسىلىسى توغرىسىدا

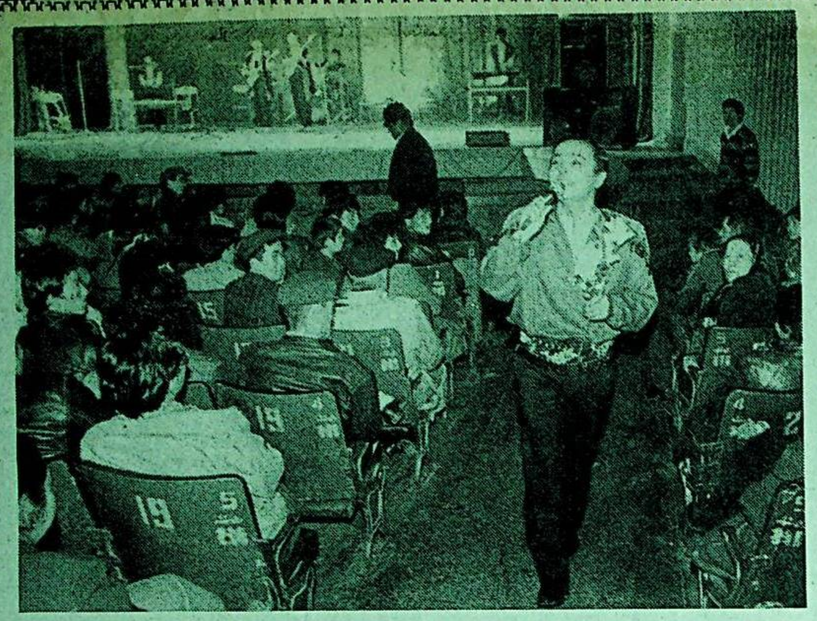
خاۋجىنيۇ

شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادى يېقىنقى بىر قانچە يىلدا خېلى تەرەققىي قىلدى، ئەمما ئېچىكى ئۆلكىلەر، بولۇپمۇ دېڭىز ياقىسىدىكى رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا سېلىشتۇرغاندا يەنىلا ئاستا. بۈنىڭدا گەرچە ئوبيېكتىپ سەۋەب بولسىمۇ، ئەمما، مېنىڭچە، بەزى تارماقلىرىمىزنىڭ ئىقتىسادىي بىتەكچى ئىدىيىسىنىڭ تازا دۇرۇس بولماسلىقىغىمۇ مۇناسىۋەتلىك.

1. مەسىلىگە قاراش نۇقتىسى توغرىسىدا. بىزنىڭ بەزى تارماقلىرىمىزنىڭ رەھبەرلىرى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى ئىككى قوللاپ قۇۋۋەتلەيدۇ، ئۇلارنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ زۆرۈرلىكى، مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشى چوڭقۇر،ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئاستا بولۇۋاتقانلىقىغا ئېچ ئاغرىتىدۇ. ئەمما ھەر قېتىم ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ يېڭى دولقۇنى، تەرەققىياتنىڭ يېڭى پۇرسىتىگە دۇچ كەلگەندە ئۆزىنىڭ كونكرېت خىزمىتىدىكى يېتەكچى ئىدىيىدە بەك چوڭ ئويلاپ كېتىپ، شىنجاڭدا بۇنى ئىسلاھ قىلىشقا بولامدۇ - بولمامدۇ؟ ئۇنى ئىسلاھ قىلىشقا بولامدۇ - بولمامدۇ؟ پۈتۈن مەملىكەتتە شۇنداق بولسىغۇ چانىيدۇ، ئۇنداق بولمىغاندا، بىزدىن چاتاق چىقسا يىغىشتۇرماق تەس بولىدۇ، دەپ ئىككىلىنىپ قالىدۇ. مەسىلىنى چوڭ ئويلاشقۇ ياخشى، دۆلەتنىك مەلۇم مەزگىلدە مەملىكەتنىك ئومۇمىي ئەھۋالىغا ئاساسەن تۈزگەن مەلۇم سىياستىمۇ توغرا. گەپ قانداق قىلىپ دۆلەتنىك چوڭ سىياستىنى شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، شىنجاڭچە ئالاھىدىلىككە ئىگە تەرەققىياتنى تېزلىتىش بولىدا مېڭىشتا. بۇنىڭ ئۈچۈن ھازىردىن باشلاپ ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا پايدىلىق ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا چىقىرىشقا توغرا كېلىدۇ.

2. شەرت - شارائىت چۈشۈپ يېتىلدىمۇ-يوق؟ دېگەن مەسىلە توغرىسىدا. ھەر قانداق بىر ئىشنى ئىشلەش ئۈچۈن مەلۇم شەرت - شارائىت ھازىرلىنىشى زۆرۈر. بۇنىڭغا مۇنازىرە قىلىشنىڭ ھاجىتى يوق. لېكىن بىز ئىشلەۋاتقان ئىشنىڭ شەرت - شارائىتى ھەقىقەتەن ھازىرمۇ؟ ياكى ئۇنى ئىشلىگىلى بولامدۇ؟ دېگەن مەسىلىدە ئوخشىمىغان كۆز قاراشلار بولىدۇ. بەزى كىشىلەر «ئىشلىگىلى بولمايدۇ» دەپ قارايدۇ. ئۇلار ئادەتتە ئۆزىنىڭ ئەتراپىدىكى ئوبيېكتىپ شارائىتنى ئاساس قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئەمەلىي ئىقتىدارىنى ئۇنتۇپ قالىدۇ. ئۇلار ئۆزىنىڭ ئەتراپىدىكى ئوبيېكتىپ شارائىتنى ئۆزگەرتىشكە ئۇرۇنمايدۇ. ئۇلار ئۆزىنىڭ ئەتراپىدىكى ئوبيېكتىپ شارائىتنى ئۆزگەرتىشكە ئۇرۇنمىغاچقا، ئۇلارنىڭ ئەتراپىدىكى ئوبيېكتىپ شارائىت ھەقىقەتەن ئۆزگەرمەي

قازاقستان دۆلەتلىك ئۇيغۇر تىياتىر ئۇمىكى شنجاڭنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا ئويۇن قويۇپ ئالقىشقا ئېرىشتى

قازاقستانلىق جۇمھۇرىيەتلىك دۆلەتلىك ئۇيغۇر تىياتىر ئۇمىكى ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، بۇ يىل كۈزدە شنجاڭغا كېلىپ، جەنۇبىي شنجاڭدىكى ھەر قايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلا داۋە ئورۇمچى رايونىدا 100 مەيدانغا يېقىن ھەر خىل كومىدىيە، كونسېرت-نومۇرلىرىنى كۆرسىتىپ، ئالقىشقا ئېرىشتى.

قازاقستان دۆلەتلىك ئۇيغۇر تىياتىر ئۇمىكى تەركىبىدە قازاقستاندا خىزمەت كۆرسەتكەن ئارتىس مۇرات ئەخمەدى ۋە قازاقستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ خەلق ئارتىسى، 70 ياشلىق ناخشىچى روشەنگۈل ئىلاخۇنوۋا قاتارلىق سەنئەتكارلار بار.

سۆزەتتە، ئۇيغۇر تىياتىر ئۇمىكى ئورۇمچى «ئىنتىپاق» تىياتىر خانىسىدا كۆرسەتكەن «تەبەسسۇم» ۋە «ياشلىق» سەنئەت كېچىلىكىدىن كۆرۈنۈشلەر.

سۆزەتلەرنى **گۈركەش جاپپار** تارتقان

قويۇۋېتىشىمىز، پۈرسەتنى بالدۇراق تۇتتىشىمىز، ئىقتىسادىنى تېخىمۇ جانلاندۇرۇشىمىز، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى تېخىمۇ ئازاد قىلىپ، ئىگىلىكنى تېخىمۇ گۈللەندۈرۈشىمىز كېرەك.

4. ھوجەتتە بەلگىلەنگەن ۋە بەلگىلەنمىگەن مەسىلەر توغرىسىدا. ئاپتونوم رايونىمىزدا ھەمشە بەزى كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ باشقۇرۇش

سايرام يېزىسى «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نى ئەستايىدىل ئۆگىنىش ئارقىلىق ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈۋاتىدۇ

باي ناھىيىسىنىڭ سايرام يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نى ئەستايىدىل ئىگىلەش، ئىزچىللاشتۇرۇش ئارقىلىق كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈرۈپ، قالايمىقان يەر ئىشلىتىش شاملىنى توسۇپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

ئىلگىرى سايرام يېزىسىدا يەر باشقۇرۇش تۈزۈملىرى مۇكەممەل بولمىغانلىقتىن، تېرىلغۇ يەرلەرنى قالايمىقان ئىشلىتىش، قانۇنسىز يەر ئىگىلەش ئەھۋالى ئېغىر ئىدى. بۇ ئەھۋالنى تۈپتىن ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى پۈختا قانات يايدۇرۇپ، يېزا، كەنت، مەھەللىلەردىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش سىستېمىسىنى شەكىللەندۈردى. كەنت مەھەللە، ئىداره مەكتەپ ئورۇنلىرىدىن بولۇپ، 106 كىشىنى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل قىلىپ، يەر باشقۇرۇشقا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. يەر باشقۇرۇش تايانچلىرىنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، يەتتە قارار تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ، 307 ئادەم (قېتىم) تەربىيىلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىرۋاقتتا. «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» نى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈردى. ھەر بىر ئائىلىنىڭ يەر ئىشلىتىش ئەھۋالى ئۇستىدە ئارخىپ تۇرغۇزۇپ، قالايمىقان يەر ئىشلىتىش شاملىنى توستى. غەيرىي يېزا ئىگىلىك قۇرۇلۇشىغا يەر ئىشلىتىشنى قاتتىق تىزگىنلىدى. سەككىز ئائىلىنىڭ ئارتۇق ئىگىلىۋېلىنغان سەككىز مودىن ئارتۇقراق يېرىنى قايتۇرۇۋالدى. يېزا ئاھالىلىرى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە قارىتا تۇرالغۇ جاي، ھۆددە يېرىنى قانۇنلۇق ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسىنى تارقىتىپ بېرىپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئاشۇردى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يوپۇرغا ناھىيە يەكشەنبە بازار يېزىلىق پوچتا - تېلېگراف پونكتى ئادەم ئاز، ۋەزىپە ئېغىر ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىپ، ئىدارە مەكتەپ، كەنت مەھەللە ھەتتا ئائىلىلەرگىچە بېرىپ، 1993 - يىللىق گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتېرى قوبۇل قىلدى.

ئوبۇلقاسىم ئەخەت

△ كەلپىن ناھىيىسى يېقىندا چوڭ يېغىن ئېچىپ گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتېرى قوبۇل قىلىش، تارقىتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخسلەرنى مۇكاپاتلىدى. 1993- يىللىق گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتېرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى.

ئابدۇغېنى قەييۇم

△ پوسكام ناھىيىسى جايلارنىڭ 1993- يىللىق گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتېرى قوبۇل قىلىش ئاكتىپلىقىنى ئاشۇرۇش يۈزىسىدىن، يېقىندا 1992 - يىللىق گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتېرى قوبۇل قىلىش، تارقىتىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتقان پوسكام، گۇلباغ، ئايكۆل يېزىلىرىنى مۇكاپاتلىدى. **ھېبىبۇللا ئابدۇللا**

شنجاڭ بولۇڭچى توشۇش شىركىتى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە «ئىككى ئاساس» تەربىيىسى ئېلىپ بارىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئامانگۈل ھوشۇر** خەۋەر قىلىدۇ: شنجاڭ يولۇڭچى توشۇش شىركىتى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «دۆلەتنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى ۋە ئاساسىي لۇشيەنى» تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈردى.

بۇ شىركەت بىر يىلدىن ئارتۇق ۋاقتىتىن بۇيان، «ئىككى ئاساس تەربىيىسى» بويىچە 33 قېتىم كۇرس ئېچىپ، 1358 ئىشچى-خىزمەتچىنى تەربىيىلىدى. كۇرسانتلار سىستېمىلىق كىتاب ئوقۇش ۋە دەرس ئاڭلاش ئارقىلىق، پارتىيېنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە دۆلىتىمىزنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى، سوتسىيالىزم يولىدىن كاپىتالىزم ئوتتۇرىسىدىكى پەرق توغرىسىدىكى تونۇشنى چوڭقۇرلاشتۇردى. ئىلاھات ئېلىپ بېرىلغاندىن بۇيانقى دۆلىتىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشىدا قولغا كەلگەن ئۇلۇغ نەتىجىلەر ئۈستىدە كەڭ كۆشادە سۆزلىشىپ، جۈڭگوچە سوتسىيالىزم يولىدا داۋاملىق مېڭىش ئىشەنچىسىنى مۇستەھكەملىدى. كۇرسانتلار دەرسنى ئەستايىدىل ئاڭلاپ، ئۆزئارا ئۆگىنىپ، مۇنازىرىلىشىپ، ئۆزلىرىنىڭ ھېس قىلغانلىرىنى شىركەتنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ، 400 دىن كۆپرەك ئىلمىي ماقالە يېزىپ چىقتى. ھەر بىر كۇرس ئاخىردا ئىمتىھان ئېلىندى. ئۇلارنىڭ ئىمتىھاندىن ئۆتۈش نىسبىتى 99 % كە يەتتى.

جى پېڭخېي مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

پىلان دېڭگاۋىنىڭ «ئاساسىي تۈزۈم ئىسلاھات لايىھىسى» جۇڭگو-ئەنگلىيە قوشما بايانات ۋە نېگىزلىك قانۇنغا خىلاپ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 2-نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيەنىڭ شياڭگاڭ مەسىلىسى توغرىسىدىكى يەتتە ھۆججىتى ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، مۇخبىر نېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ سابىق مۇدىرى جى پېڭفېينى زىيارەت قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ ھۆججەتلەر شياڭگاڭ ۋالىيسى پىلان دېڭگاۋىنىڭ سىياسىي ئىشلارنى يولغا قويۇش دوكلاتىدىكى «ئاساسىي تۈزۈم ئىسلاھات لايىھىسى» جۇڭگو- ئەنگلىيە قوشما بايانات ۋە نېگىزلىك قانۇنغا خىلاپ بولۇپلا قالماستىن، جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيە ئىككى تەرەپ ئىلگىرى ھاسىل قىلغان كېلىشىم ۋە ئورتاق تونۇشقىمۇ خىلاپ.

جى پېڭفېي نېگىزلىك قانۇننى بۇرمىلاش يولىدىكى ھەر قانداق ئۇرۇنۇش بىھۇدە ئاۋارىچىلىق، دېدى. ئۇ ئاگاھلاندۇرۇپ ئۆز بېشىمچىلىق قىلغانلار تۆيۇق يولغا كىرىپ قالىدۇ، دېدى.

جى پېڭفېي مۇنداق دېدى: نېگىزلىك قانۇن - «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم»نى يولغا قويۇش شياڭگاڭنىڭ ئاۋاتلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداشنىڭ ئىشەنچلىك قانۇنىي كاپالىتى. بۇ قېتىم شياڭگاڭغا بارغىنىمدا «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم ئىقتىسادىي تەتقىقات مەركىزى» ئۆتكۈزگەن مۇھاكىمە يىغىنىدا، مۇشۇ تېما ئۈستىدە شياڭگاڭلىق كونا ۋە يېڭى دوستلار بىلەن مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىشنى ئويلىغانىدىم. بىراق شياڭگاڭ ئەنگلىيە دائىرىلىرى جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيە ئوتتۇرىسىدا ئوچۇق-ئاشكارا تالاش-تارتىش پەيدا قىلغانلىقتىن، مۇھاكىمە يىغىنىغا رىياسەتچىلىك قىلغۇچى ئەرباب پەيت مۇۋاپىق بولمىدى، دەپ قاراپ، يىغىننى كېچىكتۈرۈشنى قارار قىلدى.

شياڭگاڭنىڭ ئىشلىرىنى پىششىق بىلىدىغان شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ بۇ سابىق مۇدىرى ئەنگلىيە دائىرلىرىدىن ئومۇملۇقنى مۇھىم بىلىپ، جۇڭگو بىلەن ھەمكارلىشىش يولىغا قايتىپ كېلىپ، جۇڭگو- ئەنگلىيە قوشما بايانىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ھەر قايسى جەھەتلەرنى نېگىزلىك قانۇن بىلەن ماسلاشتۇرۇشنى ئۈمىد قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئەگەر ھەمكارلاشماسلىق پوزىتسىيەسىدە بولۇنسا، ھەتتا قارشىلىق كۆرسىتىلسە، ئۇ شياڭگاڭنىڭ مۇقىم ۋە سىياسىي جەھەتتە ئوگۇشلۇق ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىغا پايدىسىز، ئۇنىڭ ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىگىمۇ ھېچقانداق پايدىسى يوق.

بۇگۈنكى داچېۋجۇاڭ كەنتى «سەھرادىكى شەھەر»گە ئايلاندى. ھازىر بۇ كەنتتە ھەر خىل ئۇسلۇبتىكى گۈزەل ئۆي 100 نەچچىسى قەد كۆتۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىككى مىنىستىرلىك، بىر ئىدارە تېلېفون يېغىنى ئېچىپ، جايلاردىن بۇ يىللىق ئاشلىق، ماي سېتىۋېلىش خىزمىتىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 2-نويابر تېلېگراممىسى. سودا مىنىستىرلىكى، خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، دۆلەت ئاشلىق زاپىسى ئىدارىسى بۈگۈن كەچتە بىرلىكتە مەملىكەتلىك كۆزلۈك ئاشلىق سېتىۋېلىش، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلاردىكىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدا تېلېفون يىغىنى ئۆتكۈزدى.

سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى، دۆلەت ئاشلىق زاپىسى ئىدارىسىنىڭ باشلىقى بەي مېيچىڭ تېلېفون يىغىنىدا مۇنداق دېدى: بۇ يىل ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشى ئوتتۇراھال بولغان بىر يىل بولدى، ئومۇمىي مەھسۇلات ئۆتكەن يىلدىكىدىن سەل كەملدى، ئۇنىڭ ئىچىدە يازلىق ئاشلىق بىلەن چىلگە شال مەھسۇلاتى ئېشىپ، كۆزلۈك ئاشلىقنىڭ مەھسۇلاتى كېمەيىپ كەتتى. ياغلىق زىرائەتلەرمۇ ئاپەتكە ئۇچرىغانلىقتىن، مەھسۇلاتى ئۆتكەن يىلدىكىدىن ئازەيىپ كەتتى. ئالدىنقى باسقۇچتىكى سېتىۋېلىش خىزمىتىدە ساقلانغان ئاساسىي مەسىلە مەبلەغ كەم، ئامبار يېتىشمىدى. ئاساسلىق ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىدىغان بەزى رايونلاردا ئاشلىق سېتىش تەس بولۇش مەسىلىسى ساقلانغانلىقتىن، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىغا تەسىر يەتتى.

بەي مېيچىڭ مۇنداق دېدى: گوۋۇيۈەندىكى رەھبىرىي يولداشلار يېقىندا پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتلىنىپ، بۇ يىللىق كۆزلۈك ئاشلىق، ياغلىق دان سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا يولىيورۇق بەردى. مەبلەغ مەسىلىسىنى چوقۇم ياخشى ھەل قىلىش كېرەك، باشقا تارماقلار ئاشلىق، ياغلىق دان سېتىۋېلىش مەبلىغى جەھەتتە يول قويۇشى كېرەك. ئاشلىق تارماقلىرى خىزمەتلەرنى پائال ياخشى ئىشلەپ، دېھقانلارنىڭ ساتىدىغان ئاشلىقىنى سېتىۋېلىشى لازىم، سېتىۋالماسلىققا ھەرگىز يول قويۇلمايدۇ. سېتىۋېلىشقا مەبلەغ بولمىسا، يەرلىك ھۆكۈمەت بىلەن بانكا مەسئۇل بولىدۇ؛ مەبلەغ بار تۇرۇقلۇق سېتىۋالمىسا ئاشلىق تارماقلىرى سۈرۈشتە قىلىندۇ. بەي مېيچىڭ مۇنداق دېدى: جايلار گوۋۇيۈەندىكى رەھبىرىي يولداشلارنىڭ يولىورۇقىنىڭ روھىغا ئاساسەن، ھەر جەھەتتىكى كۈچلەرنى سەپەرۋەرلىككە كەلتۈرۈپ، سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ئورۇندىتاپ، دېھقانلارنىڭ غەم-ئەندىشىسىنى تۈگىتىشى لازىم.

بەي مېيچىڭ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ئاشلىق، ياغلىق دانىنى بىخەتەر ساقلاش خىزمىتىنى داۋاملىق كۈچەيتىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئاشلىق تارماقلىرىنىڭ مەسئۇل رەھبەرلىرى كونكرېت مەسئۇل بولۇپ، ئاشلىقنى بىخەتەر ساقلاش مەسئۇلىيىتى تۈزۈمىنى چىڭ ئورنىتىپ، ئاشلىق كۆپلەپ سېتىپ كېتىدىغان ھادىسىنىڭ يۈز بېرىشىگە ھەرگىز يول قويماسلىقى كېرەك.

خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى دوجسەيراق مۇنداق دېدى: بۇ يىل بىر قىسىم جايلاردا ئېغىر تەبىئىي ئاپەت يۈز بەردى، بولوپمۇ قۇرغاقچىلىق ئاپىتىگە ئۇچرىغان كۆلەم چوڭ، قۇرغاقچىلىقنىڭ داۋاملىشىش ۋاقتى ئۇزۇن بولدى. ئۇ، جايلاردىكى خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىدىن ئاشلىق، دېھقانچىلىق ستاتىستىكا قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىشىپ، ئاپەت ئەھۋالىنى ئەستايىدىل ئېنىقلاپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا ئاجرىتىلغان پۇل ۋە ئاشلىقنى ھەقىقىي ياخشى ئىشلىتىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغانلارنىڭ تاماق مەسلىسىنى ياخشى ھەل قىلىشنى، ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان رايون ۋە ئائىلىلەرنى نۇقتىلىق قوتقۇزۇشنى، تەقسىماتچىلىق قىلماسلىقنى تەلەپ قىلدى.

ئېلىمىزدىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 2 مىليوندىن ئېشىپ كەتتى

ۋەتىنىمىزنىڭ چېگرا رايونلىرىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت، مائارىپ، سەھىيە قاتارلىق ھەر قايسى ساھەلەردە ھازىر 2 مىليون 190 مىڭ نەپەر ئاز سانلىق مىللەت كادىر ئىشلىمەكتە. ئۇلارنىڭ ئىچىدە 40 ياشتىن تۆۋەنلىرى 40 پىرسەنتنى ئىگىلەيدۇ. ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ پۈتۈن مەملىكەتتىكى كادىرلار ئىچىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى 1978 - يىلدىكى 4.8% تىن 6.2% كە يەتتى. ھازىر مەملىكەت بويىچە مۇئاۋىن ھاكىم ۋە باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 45 مىڭغا، مۇئاۋىن نازارەت (ئىدارە) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 3000 دىن كۆپرەككە يەتتى. پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورنىغا ئۆستۈرۈلگەن يۇ ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى مىللىي رايونلارنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جايلار ئاز سانلىق مىللەت كەسىپىي تېخنىكا ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ قوشۇن قۇرۇلمىسىدا خۇشاللىنارلىق ئۆزگىرىش بولماقتا. 1990-يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ھەر خىل كەسىپىي - تېخنىك خادىملىرى 1 مىليون 400 مىڭغا يېتىپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى ئومۇمىي سانىنىڭ 64% پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ كەسىپىي - تېخنىك خادىملىرى پۈتۈن مەملىكەتتىكى كەسىپىي-تېخنىك خادىملىرىنىڭ 5.7 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ كەسىپىي - تېخنىكا كادىرلىرى چېگرا رايونىنى گۈللەندۈرۈشتىكى تايانچى كۈچلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

كونا شىزاڭنىڭ يۇقىرى قاتلامدىكى ئەمەلدارى بۇگۈنكى شىزاڭنى مەدھىيىلىدى

ئىلگىرى كونا شىزاڭ يەرلىك ھۆكۈمىتىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارى بولغان، ھازىرقى ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لالۇ-سەيۈاڭدوجى جۇڭگونىڭ «شىزاڭنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنىڭ تەۋەلىكى ۋە ئىشلىنىڭ ھوقۇقى ئەھۋالى» توغرىسىدىكى ئاشلىق كىتابى ئېلان قىلىنغان مەزگىلدە چىن كۆڭلىدىن ئۇرغۇپ چىققان مۇنۇ سۆزلەرنى قىلدى: «ئەگەر ئوخشىتىشقا بولىدىغان بولسا، يېڭى شىزاڭ جەمئىيىتى بىلەن كونا شىزاڭ جەمئىيىتىنىڭ، بىرى چەنئەت، بىرى تەرەققىياتنىڭ ئاستا ئىكەنلىكىنى، خەلق تۇرمۇشىنىڭ نامرات، داۋالاش شارائىتىنىڭ ناھايىتى ناچارلىقىنى، يوقۇلۇق كېسىلىنىڭ كۆپ تارقىلىدىغانلىقىنى، نوپۇسنىڭ يىلدىن يىلغا ئازېيىپ كەتكەنلىكىنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆرگەن ئىدىم.»

ماتېرىياللاردىن ئاشكارىلىنىشىچە، چىڭ سۇلالىسىنىڭ دەسلەپكى يىللىرىدىن شىزاڭ تىبەت يول ئارقىلىق ئازاد بولۇش ھارپىسىغچە بولغان 300 يىلدا زاگزۇلارنىڭ ئۆچكى ئۆلكىلەرگە بىلىم ئاشۇرۇشقا

جى پېڭفېي مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

پىلان دېڭگاۋىنىڭ «ئاساسىي تۈزۈم ئىسلاھات لايىھىسى» جۇڭگو-ئەنگلىيە قوشما بايانات ۋە نېگىزلىك قانۇنغا خىلاپ

دۇراق.»

لالۇ سەيۋاگدۇجىنى شىزاگدىكى ئاجايىپ - غارايىپ ئادەم دەپ ئېيتىشقا بولىدۇ. بۇنىڭدىن 40 يىل ئىلگىرى ئۇ ياش ۋاقتىدىلا گېشا (ئىلگىرىكى شىزاگنىڭ يەرلىك ھۆكۈمىتىدىكى) ئۆچ چوڭ گېلۇڭ (ۋەزىر)نىڭ بىرى ئىدى. جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ شىزاگغا كىرىشتىكى «چاگدۇ ئورۇشى»نى توساشتىن ئىلگىرى، ئۇ ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ باش مەسئۇلى، شىزاگ ئارمىيەسىدىكى «قاتتىق قوللۇق» شەخسىلەرنىڭ بىرى ئىدى. 1959 - يىلى شىزاگدىكى بىر ئوچۇم يۇقىرى قاتلام بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلار قوراللىق توپلاڭ قوزغىغاندا، ئۇ قوزغىلاڭچىلار قوشۇننىڭ سىلىگى بولغان ئىدى. نەچچە ئون يىلدىن كېيىن بۇگۈنكى كۈندە لالۇ پۈتۈنلەي ئۆزگەردى. ئۇ ھازىر مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسى، شىزاگ ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولۇپ، يېگى جۇڭگو ۋە شىزاگنىڭ قۇرۇلۇشى، تەرەققىياتى ئۈچۈن جان كۆيدۈرۈپ ئىشلىمەكتە.

لالو ئىككى 40 يىلنى بېشىدىن كەچۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: «مەن تىنچ يول ئارقىلىق ئازاد بولۇشتىن ئىلگىرىكى شىزاگنىڭ ئىنتايىن نامرات، قالاق ئىكەنلىكىنى، تۇرلۇك ئىشلارنىڭ

گۈڭيۈەن يېڭكودا ئىقتىسادىي- تېخنىكا تەرەققىيات رايونى تەسىس قىلىشنى تەستىقلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شېنياڭ، 29 - ئۆكتەبر خەۋىرى. گوڭيۈەن يېقىندا يېڭكودا ئىقتىسادىي - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى تەسىس قىلىشنى تەستىقلىدى.

يېڭكو ئىقتىسادىي - تېخنىكا تەرەققىيات رايونى لياۇنىڭنىڭ يېڭكو بۆيۈچۈەن دېگەن جايىغا جايلاشقان بولۇپ، يېڭكو شەھرىگە 45 كىلومېتر كېلىدۇ، شىمالىي تەرىپى يېڭكونىڭ يېگى دېڭىز پورتىغا تۇتىشىدۇ، شەرقىي تەرىپى شىگيانىڭنىڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيولى بىلەن تۇتىشىدۇ. كۆلىمى 56 مىڭ كۋادرات كىلومېتر.

قىسقا خەۋەرلەر

△ جۇڭگو بېزا ئىگىلىك بانكىسى خەلقئارا پۇل مۇئامىلىسى كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، كەسپىي ئىختىساس ئىگىلىرىنى پائال يېتىشتۇردى، بۇ يىلدىن بۇيان، بۇ بانكا ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ، كۆپ خىل شەكىل ئارقىلىق 20 نەچچە كەسىپ بويىچە 130 دىن ئارتۇق ئىختىساس ئىگىسىنى يېتىشتۇردى.

△ مەملىكىتىمىز بويىچە قۇرۇلۇش كۆلىمى ھەممىدىن چوڭ ھېسابلىنىدىغان زامانىۋى ئالتون كېنى - سەندۇڭ سەنشەنداۋ ئالتۇن كېنى يېقىندا دۆلەتنىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

△ گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ جىگيۈەن ناھىيىسى ئۈرۈك مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە سېتىش مىقدارى ھەممىدە مەھسۇلات تۇرى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتتى. ھازىر بۇ ناھىيىنىڭ 20 دىن ئارتۇق سىستېمىلاشتۇرۇلغان ئەلا سۈپەتلىك ئۈرۈك مەھسۇلاتى 26 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايوندا سېتىلماقتا. ھازىر جىگيۈەن ناھىيىسى ئېلىمىز بويىچە ئۈرۈك ئۆستۈرىدىغان مەشھۇر رايونلارنىڭ بىرى بولۇپ قالدى. (شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

بېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى جايلارنىڭ بېگى پەن-تېخنىكا نەتىجىسى - فىگشۇسۇنى ئىشلىتىشنى تەشەببۇس قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 2-نويابر تېلېگراممىسى. بېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى مەملىكەتلىك دېھقانچىلىق تېخنىكىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش باش پونكتى يېقىندا بېيجىڭدا ئۇلۇغ كۆرسىتىپ ئومۇملاشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، جايلاردىكى دېھقانلارنىڭ «فىگشۇسۇ» نامايلىق يېگى تېپتىكى ئۆسۈملۈكلەرنىڭ ئۆسۈشىنى تەگشەش دورىسىنى ئىشلىتىشنى تەشەببۇس قىلدى. جايلارنىڭ سىناق قىلىش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بۇ خىل دورا زىرائەتلەرنىڭ بىرلىك مەھسۇلات مىقدارىنى زور دەرىجىدە ئۆستۈرىدىكەن، ئۆسۈملۈكنىڭ سۇيىتىنى ياخشىلايدىكەن. ئۇنىڭغا سېلىنغان مەبلەغ بىلەن ئۇنىڭدىن ئېلىنغان ھوسۇلنىڭ نىسبىتى 1:10- 50 كە يېتىدىكەن.

مەملىكەتلىك دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش باش پونكتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ھەمكارلىشىشى ئارقىسىدا خۇنەن، سىچۈەن، ھېيجىڭ، سەندۇڭ، جياڭسۇ قاتارلىق 25 ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايوندا فىگشۇسۇنى تەجرىبە قىلىش سىناق ئۇقتىسىدىن 1000 دىن كۆپرەكى قۇرۇلدى، 20 نەچچە خىل زىرائەتنىكە بۇ خىل دورىنى سىناق قىلىش ئارقىلىق، ئۇنىڭ مەھسۇلاتىنى ئاشۇرۇش ئۇنۇمىنىڭ گەۋدىلىك ئىكەنلىكى ئىسپاتلاندى. فىگشۇسۇئىشلىتىلگەندىن كېيىن، ئادەتتىكى شال، بۇغداي قاتارلىق ئاشلىق زىرائەتلەرنىڭ مەھسۇلاتى بەش پەرسەنتتىن 15 پەرسەنتكىچە ئاشىدىكەن؛ پاختا، سوقا پۇرچاق، قىزىلچا، قىچا قاتارلىق ئۇقتىسادىي زىرائەتلەرنىڭ مەھسۇلاتى ئون پەرسەنتتىن 15 پەرسەنتكىچە ئاشىدىكەن؛ مېۋە- چېۋە، كۆكتات مەھسۇلاتى ئون پەرسەنتتىن 20 پەرسەنتكىچە ئاشىدىكەن.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى تەشۋىقات سىستېمىسى بويىچە 14 - قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئاچتى

(بېشى 1 - بەتتە)

تەشۋىقات، ئۇدىيە سېپىدىكىلەر ياخشى ئىشلەشكە تېگىشلىك چوڭ ئىش. نەزەرىيە، گېزىت، رادىئو، تېلېۋىزىيە، مەدەنىيەت، نەشرىيات قاتارلىق تارماقلاردىكى مەسئۇل يولداشلار 14 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى تەشۋىق قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، جامائەت پىكرىنى توغرا يېتەكلەپ، 14 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ھەممە ئائىلىلەرگە يەتكۈزۈپ، كىشىلەر قەلبىگە چوڭقۇر سىڭدۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش تەلىپىگە ئاساسەن، ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەمەلىيەتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئۇقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەز ئۆچۈن قانداق خىزمەت قىلىش، تەشۋىقات، ئۇدىيە سېپىدىكى ئىشلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش قاتارلىق جەھەتلەردە دەسلەپكى تەسەۋۋۇرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

مۇھىم تۆھپىسىنى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ ئاساسىي مەزمۇنىنى، شۇنداقلا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت مۇھىم نۇقتىنى پوختا ئىگىلىشىمىز كېرەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئۇگىنىش ئارقىلىق ئىدىيىمىزنى يەنمۇ ئازاد قىلىپ، تونۇشىمىزنى يېڭىلاپ، ۋاقتى ئۆتكەن ۋە ئەمەلىيەتكە سىغمايدىغان قاراشنى چۆرۈپ تاشلاپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، ئۆز جايىمىزنىڭ ئەھۋالىغا يارىشا ئىش قىلىپ، ھەممىدە ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىشىمىز كېرەك. پەقەت شۇنداق قىلغاندىلا سوتسىيالىزمنىڭ ئەۋزەللىكىنى دادىل تەشۋىق قىلالايمىز. 14 - قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتا ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت بولۇش كېرەك. ئەگەر تىنچ، ئىتتىپاق بولغان ياخشى مۇھىت بولمىسا، ئىلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قۇرۇق گەپ بولۇپ قالىدۇ. بىز نۆۋەتتىكى تىنچ، ئىتتىپاق بولغان ياخشى ۋەزىيەتنى داۋاملىق قەدىرلەپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ئاكتىپ خىزمەت ئىشلىشىمىز كېرەك.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولۇپ، كېيىن ئازراق قار يېغىدۇ، كېچىدە ئوتتۇرا ھال قار يېغىدۇ، تېمپېراتۇرا 6 ℃ - 3 ℃ بولىدۇ. بەش بال ئەتراپىدا غەربىي شىمال شامىلى چىقىدۇ.

شنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 (维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65 — 0002/Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1— 57)

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان 6 بەت)

1992 - يىل

نويابر

7

شەنبە

بۇرۇشلەشكەن ئىسلاھاتنى مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم

- «نىزام» نى ئۆگىنىپ ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدا (6)

«نىزام» نى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش، كارخانىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش دۆلىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئىسلاھاتنى ھەر تەرەپلىمە چوڭقۇر راۋاجلاندۇرىدىغان ئۇلۇغ سىستېما قۇرۇلۇشى. ئۇنىڭ چېتىلىش دائىرىسى ناھايىتى كەڭ، ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلىلىرى ناھايىتى كۆپ بولغانلىقتىن، قىيىن ئۆتكەللەرگە دۇچ كېلىشتىن ساقلىنىش تەس. بۇ قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، مىسلىسىز دەرىجىدە ئىسلاھات ئېلىپ بارىدىغان ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ ھەمكارلىشىشى، ماسلىشىشنى توغرا كېلىدۇ.

يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھاتنى مۇكەممەللەشتۈرۈش كارخانىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش بىلەن زىچ باغلانغان ھالقا.

«نىزام» ئېلان قىلىنىشتىن ئىلگىرى بەزى كارخانىلار ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش ئىسلاھاتىنى باشلاپ كەتكەن. مەسىلەن: ئالدىنقى بىر مەزگىلدە كارخانىلارنىڭ «تومۇر تاۋاق، تۆمۈر ئورۇندۇق، تۆمۈر ئىش ھەققى» نى بۇزۇپ تاشلىغانلىقى باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشنىڭ مۇھىم قەدەم - باسقۇچى. بۇ نەتىجىگە سەل قاراشقا بولمايدۇ. بىراق دۇچ كەلگەن قىيىنچىلىق ۋە قارشىلىق كۆچى ئاز بولمىدى. پاكىتلار ئۈچ خىل تۈزۈم ئىسلاھاتىنى كارخانىلارلا ئۇستىگە ئېلىپ كېتەلمەيدىغانلىقىنى، يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ مۇكەممەلرەك ئىجتىمائىي كاپالەت سىستېمىسى قۇرۇپ چىقىش لازىملىقىنى، ناھايىتى كۆپ جەھەتلەردە جەمئىيەتتىكى ھەر قايسى تەرەپلەر زور كۈچ بىلەن ياردەم بەرگەندىلا مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشكىلى بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

«نىزام» نى ئىزچىللاشتۇرۇش، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش كارخانىلارنىڭلا ئىشىدەك، باشقا ساھەلەر بىلەن ئالاقىسى يوقتەك كۆرۈندۇ. بۇنداق چۈشەنچە خاتا، ئەمگەك، كادىرلار تارماقلىرى زور كۈچ بىلەن ھەمكارلاشمىسا، كارخانىلارنىڭ ئۈچ خىل تۈزۈم ئىسلاھاتىنى ئېلىپ بېرىشى قىيىن بولىدۇ؛ مالىيە، باج، پۇل مۇئامىلە، باھا، ماددىي ئەشيا، سودا، تاشقى سودا، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قاتارلىق تارماقلار زور كۈچ بىلەن ھەمكارلاشمىسا كارخانىلارنىڭ 14 تۈرلۈك ھوقۇقنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشى قىيىن بولىدۇ؛ ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرى، ئەمگەك مۇلازىمەت بازىرى پۇل مۇئامىلە بازىرى، تېخنىكا بازىرى، ئۇچۇر بازىرى، بولمىسا ۋە كارخانىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ھوقۇقىنى ئۆتۈنۈش بازىرى يېتىلدۇرۇلمىسە ھەم مۇكەممەللەشتۈرۈلمىسە كارخانىلار بازارغا يۈزلىنىشكە ئامالسىز قالىدۇ؛ ھۆكۈمەت زور كۈچ بىلەن قوللىمسا «نىزام»نى ئىزچىللاشتۇرۇش قۇرۇق گەپ بولۇپ قالىدۇ.

ئونىۋېرسال يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھاتنى ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش ئىسلاھاتى بىلەن تەڭ قەدەمدە ئېلىپ بېرىش لازىم. بۇ، «نىزام» نى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە كەم بولسا بولمايدىغان شەرت.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

* * *

شنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى يىللىق ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇندىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لوخەنۈۋ خەۋەر قىلدۇ. شنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ترانسپورت خىزمىتىنى تېرىشچان ياخشى ئىشلەپ، ترانسپورت ئۈنۈمىنى ئىنتايىن مىقدارى، بولۇچىلار ترانسپورت

مۇددەتتىن بۇرۇن پەسىل ئىلگىرى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى، 1 - ئايدىن 9 - ئايغىچە ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىسى بىلەن سېلىشتۇرغاندا ئايرىم - ئايرىم ھالدا 54.22 %، 49.54 % 49.5 % ئاشۇردى،

شنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، 600 مىليون يۈەن پايدا يارىتتى

شنجاڭ دېھقانچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى ئۈرۈمچى، ئۇيلاپەت، ئۇيلاستىكى 21 ناھىيە، شەھەرگە ھەر خىل پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىنى

ياڭ شاڭكۇن، لى پېڭ مولداۋىيە زۇڭتۇڭى بىلەن كۆرۈشتى ھەم سۆھبەت ئۆتكۈزدى

رەئىس ياڭ شاڭكۇن مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ سېنىگور زۇڭتۇڭنى قارشى ئالدى.
شنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى لى شىڭنەن فوتوسى
(فوتو تېلېگراف)

شنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6- نويابر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى ياڭ شاڭكۇن بۈگۈن بۇ يەردە مولداۋىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى مىلچا سېنىگور ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو مولداۋىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىگە ئەھمىيەت بېرىدۇ، جۇڭگو ھۆكۈمىتى مولداۋىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئۆز دۆلىتىنىڭ مۇستەقىللىكىنى قوغداش ۋە ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىغا باشتىن - ئاياغقىچە كۆڭۈل بۆلۈپ ھەم قوللاپ كەلدى.

ياڭ شاڭكۇن مۇنداق دېدى: «بىز تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پرىنسىپى ئاساسىدا مولداۋىيە جۇمھۇرىيىتى بىلەن ھەرقايسى ساھەلەردىكى دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇشنى خالايمىز.»

سېنىگور زۇڭتۇڭ رەئىس ياڭ شاڭكۇننىڭ تەكلىپىگە بىنائەن تۆنۈگۈن كەچتە بېيجىڭغا كېلىپ، جۇڭگودىكى رەسمىي زىيارىتىنى باشلىغانىدى. بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى ياڭ شاڭكۇن «خەلق» سارىيىنىڭ مەركىزىي زالىدا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، سېنىگور ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى قىزغىن قارشى ئالدى.

ياڭ شاڭكۇن مۇنداق دېدى: سېنىگور زۇڭتۇڭ دۆلەت باشلىقى سۈپىتىدە تۇنجى قېتىم ئاسىياغا ھەم ئالدى بىلەن جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلدى. بۇ مولداۋىيە ھۆكۈمىتىنىڭ جۇڭگو - مولداۋىيە مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىۋاتقانلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ. ئىشىنىمەنكى، زۇڭتۇڭنىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتى ئارقىلىق ئىككى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتىدە جەزمەن يېڭى - يېڭى ۋەزىيەت بارلىققا كېلىدۇ.

ياڭ شاڭكۇن جۇڭگونىڭ ئىچكى ئەھۋالى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسىنىڭ مەملىكەتلىك 14- قۇرۇلتىيى يېڭىلا ئېچىلدى، بىز 14- قۇرۇلتايدا بەلگىلەنگەن نىشان ۋە پروگراممىغا ئاساسەن داۋاملىق جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇۋاتىمىز ھەم دۇنيا ئېللىرى بىلەن بولغان ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان دوستلۇق - ھەمكارلىقنى چوڭقۇرلاشتۇرۇۋاتىمىز ۋە ناھايىتى ياخشى نەتىجىگە ئېرىشىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مولداۋىيە جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىگە ئەھمىيەت بېرىدۇ. جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي ئىسلاھاتىغا ناھايىتى قىزىقىدۇ ھەم ئۇنىڭدىن مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى قوبۇل قىلىشنى ئۈمىد قىلىدۇ، دېدى.

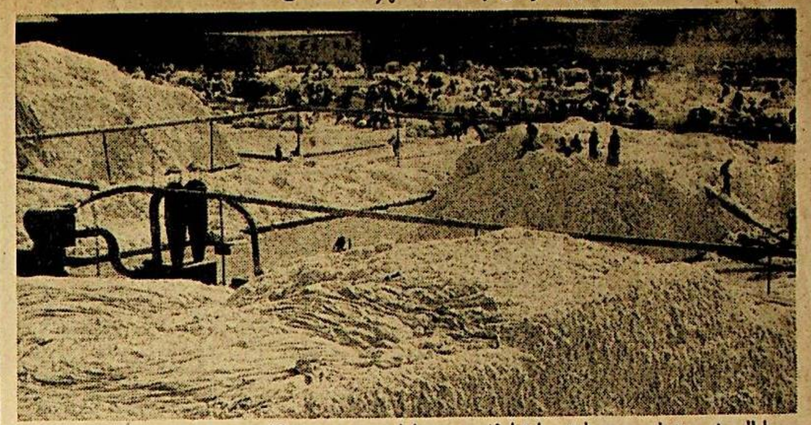
كەچتە ياڭ شاڭكۇن دىياۋيۈتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا سېنىگور زۇڭتۇڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى شەرىپىگە قارشى ئېلىش زىياپىتى ئۇيۇشتۇردى.

شنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6- نويابر

ئاپتونوم رايونلۇق ئاشقى ئىقتىساد - سودا كومىتېتى 14 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆرچىللاشتۇرۇش ئۈچۈن ئالدى چوڭ ئىشنى ياخشى ئىشلەشنى ئوتتۇرىغا قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاڭ جيايىن** خەۋەر قىلىدۇ؛ ئاپتونوم رايونلۇق ئاشقى ئىقتىساد - سودا كومىتېتى پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئوگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش داۋامىدا «ئۇچكەزىچ بىرلەشتۈرۈش»، يەنى ئىدىيىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، كۆز قاراشنى ئۆزگەرتىش، ئىدىيىنى يېڭىلاش جەھەتتە كۈچ چىقىرىش:ئىلھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئەمەلىيەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، فۇنكسىيىنى ئۆزگەرتىش، مۇلازىمەتنى كۈچەيتىش ئۈستىدە باش قاتۇرۇش، خىزمەت ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاشقى ئىقتىساد - سودا خىزمىتىنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە يېڭى پەللىگە يەتكۈزۈشتە چىڭ تۇردى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاشقى سودا كارخانىلىرىدا ئىلھات ئېلىپ بېرىش كېيىنرەك، رىقابەت كۈچلۈك بولغاچقا، نۇرغۇن كارخانا زىيان تارتقاندى. ئاشقى ئىقتىساد-سودا كومىتېتى پارتكۇرۇپپىسى 14 - قۇرۇلتايىنىڭ ئاشقى سودا ئىزۇلىيە ئىلھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى بىر قاتار بايانلىرىنى ئەمەلىيەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈپ ئۇۋگىنىپ، بازار ئېگىلىكى تۈزۈلمىسى، خەلقئارا سودا ئۆلچىمىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان يېڭىچە ئاشقى سودا تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش مەسلىسىنى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلدى. ئۇلار ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى ئۆزگەرتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن چوڭ ئىش، ئەمەلىي ئىش قىلىشقا بەل باغلىدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاشقى ئىقتىساد - سودا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لىدۈخوي مۇنداق ئالتە چوڭ ئىشنى تەكتلەپ مۇنداق دېدى: بىرىنچىدىن، ئاشقى سودا بازارىنى پائال يېتىشتۇرۇپ ۋە ئېچىپ، خەلقئارا چوڭ يولنى ئۇزارتىپ، قەدىمكى يىپەك يولىنىڭ ھەيۋەتلىك قىياپىتىنى تىكلەش كېرەك؛ ئىككىنچىدىن، «ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى» دا كېلىشكەن تۈرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، توختاملىق ئىجرا قىلىنىش نىسبىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى بىلەن ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك؛ ئۈچىنچىدىن، كېلەر يىلى ئۆتكۈزۈلىدىغان «ئۇرۇمچى كېڭىشىش يىغىنى» نىڭ تەييارلىقىنى ئالدىنئالا ياخشى ئىشلەش كېرەك؛ تۆتىنچىدىن، تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش، ياخشى تەييارلىق قىلىش ئاساسىدا ئېچىۋېتىلگەن رايونلارنىڭ دائىرىسىنى يەنمۇ كېڭەيتىشنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك؛ بەشىنچىدىن، تاشقى سودا تۈزۈلمىسى ۋە تاشقى سودا كارخانا ئىلھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش كېرەك؛ ئالتىنچىدىن، ھۆكۈمەت فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىپ، تاشقى سودا كارخانىلىرى ئۈچۈن ياخشى مەسلىھەتچى بولۇپ، ئۇلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، تېخمۇ كۆپ كارخانىنىڭ بازارغا يۈزلىنىشىگە ياردەم بېرىپ، سودىنى كۆپ مەنبەئەلەشتۈرۈش، كۆپ قاتلاملىق، كۆپ يوللۇق، كۆپ شەكىللىك تاشقى سودىنى قانات يايدۇرۇپ، تاشقى ئىقتىساد - سودىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئۈچقانىدەك راۋاجلىنىشىغا تۈرتكە بولىدىغان تايانچ كەسىپكە ئايلاندۇرۇش كېرەك.

مارالبېشى ناھىيىسى پاختىچىلىقتا ئۈچ دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش تۈرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يېڭى تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، ئىلمىي باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، دېھقانچىلىقتا سېلىندىغان مەبلەغنى كۆپەيتىپ، مەھسۇلەت بويىچە «سۈپەتلىك پاختا ئىشلەپچىقىرىدىغان ئىلغار ناھىيە» دېگەن شەرەپلىك نامنى باشتىن ئاخىر ساقلاپ كەلمەكتە. ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت مەھتىمىن فوتوسى

ئۈرۈمچى شەھىرى ئىچكى قىسىم ئايلانما يولىنىڭ ئىشلىتىلىشى ئاساسىي جەھەتتە ئەمەلگە ئاشتى

(ئۈرۈمچى شەھىرى ئىچكى قىسىم ئايلانما يولىنىڭ ئىشلىتىلىشى ئاساسىي جەھەتتە ئەمەلگە ئاشتى)

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئارزۇگۈل ماموت** خەۋەر قىلىدۇ؛ «ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ شەھەر - يېزىلىرىدا، بولۇپمۇ يېزا، قىشلاقلاردا نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيىسىنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، ئىككى - ئۈچ يىلغىچە نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ بولۇشنى تىرىشچ قولغا كەلتۈرەيلى!» بۇ چاقىرىقنى ئاپتونوم رايۇنلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ماۋدېخۇا 11 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تۇنجى قېتىملىق«نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيىسى نەق مەيدان يىغىنى» دا ئوتتۇرىغا قويدى.

ئۇ مۇنداق دېدى؛ نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشتىن مەقسەت: تۇغۇت پېشدىكى ئاممىنى تەربىيىلەشنى ئوبيېكتى قىلىپ، ئوخشىمايدىغان ياش قورام ۋە ئوخشىمايدىغان نىكاھ، تۇغۇت ئەھۋالىدىكىلەرنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، كۆپ قاتلام، كۆپ خىل يول، كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق پىلانلىق ھالدا نوپۇس ئەزەرىيسى بىلىملىرى، پىلانلىق تۇغۇت سىياسەتلىرى ۋە پىلانلىق تۇغۇت پەننىي بىلىملىرى تەربىيسى ئېلىپ بېرىپ، ئاممىنىڭ نىكاھ، تۇغۇت قارىشىنى تۈزگەرتىپ، پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويۇش ئاڭلىقلىقى ئۆستى. كېچىكىپ نىكاھلىنىش، كېچىكىپ پەرزەنتلىك بولۇش، ئاز تۇغۇش، سۈپەتلىك تۇغۇش ئاممىنىڭ ئاڭلىق تەلىپىگە ئايلاندى.

بۇ نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىملىرى تەربىيسى ئېلىپ بېرىشنىڭ ھەقىقەتەن ئۈتۈملۈك چارە ئىكەنلىكىنى، ئۇنى پۈتۈن ئاپتونوم رايونغا كېڭەيتىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ئىسپاتلىدى.

ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى؛ نوپۇس ۋە پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقات خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ مۇھىم تەرىپى، شۇنداقلا پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدىكى زور بىر ئىسلاھات.

ئۇ يەنە مۇنداق دېدى؛ پىلانلىق تۇغۇت ئاساسىي بىلىم تەربىيسى ئاپتونوم رايونىمىزدا كېچىكىپ باشلانغان بولسىمۇ، بۇ تەربىيىنى قانات يايدۇرغان جايلاردا كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. يەنى ئاممىنىڭ نىكاھ، تۇغۇت قارىشى ئۆزگىرىپ، ئۇلارنىڭ

چۈڭگو پەلەن ئەنگلىيەنىڭ شىيانگگاڭ مەسىلىسىگە ئالاقىدار يەتتە ھۆججەتنى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28- ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. شىيانگگاڭ ۋالىسى پېك دىنگكاڭ 10- ئاينىك 7- كۈنى ئېلان قىلغان ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش دوكلاتىنىڭ «ئاساسىي قانۇننى تۈزۈش لايىھىسى» قىسمىدا شىيانگگاڭنىڭ ھازىرقى سىياسىي تۈزۈلمىسىگە ئۆز ئالدىنغا چوڭ ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈپ، جۈڭگو - ئەنگلىيە قوشما ئاخبارات يىغىنى روھىغا خلاپلىق قىلدى. بۇ، شىيانگگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى نىگىزلىك قانۇندىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئۇيغۇن ئەمەس، شۇنداقلا جۈڭگو پەلەن ئەنگلىيىنىڭ دىپلوماتىك يوللار ئارقىلىق كېڭىشىپ ھاسىل قىلغان چۈشىنىشىدىنمۇ چەتلەپ كەتتى. جامائەتچىلىكنىڭ جۈڭگو پەلەن ئەنگلىيىنىڭ شىيانگگاڭنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىسىنىڭ تەرەققىياتى پەلەن شىيانگگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ نىگىزلىك قانۇنىنى ماسلاشتۇرۇش توغرىسىدا چۈشىنىش ھاسىل قىلغانلىقىغا دائىر ئەھۋاللارنى ۋە ھەققانىي ئەھۋالنى چۈشەندۈرۈش ئۈچۈن ئالاقىدار تارماقلىرىمىز بۈگۈن جۈڭگو پەلەن ئەنگلىيىنىڭ بۇ مەسىلە ئۈستىدە كېڭەشكەنلىكىگە دائىر يەتتە ھۆججەتنى ئېلان قىلدى.

ھۆججەت (1): ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى دوۋگلاس خۇردنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چېن چىچىنگە يازغان خېتى

شىيانگگاڭ ۋالىسى ئۆزىنىڭ ئۆتكەن ھەپتىدە بېيجىڭدا زىيارەتتە بولغان ئەھۋاللارنى دوكلات قىلدى. ھېنىكېچە، بۇ زىيارەت ئىنتايىن مۇھىم، چۈنكى ئۇ ئىككى تەرەپنىڭ بىر بىرىنىڭ كۆز قارىشىنى، بولۇپمۇ سىياسىي تەرەققىياتقا ئالاقىدار مەسىلىلەردىكى چۈشىنىشىنى كۈچەيتتى. شۇنىڭدىن كېيىن جۈڭگو دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى ئەنگلىيە ئەلچىخانىسىغا يەنمۇ ئىلگىرلەپ تەكلىپ سۇندى. ئېلون تانناد تۆرە كەسپداشلىرىغا ھېنىك بۇ تەكلىپلەردىكى ئىجابىي روھنى قۇۋۋەتلەيدىغانلىقىنى ئېيتىپتۇ. ھېنىكېچە، بۇ تەكلىپلەر جۈڭگو تەرەپ ئىلگىرى ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپلەرگە قارىغاندا، يەنە بىر قەدەم ئالغاباسقان. ئېلون تۆرە يەنە سىزگە مۇمكىن بولسا ھېنىك 1997- يىلىدىن ئىلگىرىكى ۋە كېيىنكى سىياسىي تۈزۈلمىنىڭ تەرەققىيات مەسىلىسى ئۈستىدە چۈشىنىش ھاسىل قىلىشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى ئېيتىپتۇ. مەن بۇ نۆۋەتنىي سىزگە ئېنىق سۆزلەپ ئوتۇشنى خالايمەن.

مەن سىزنىك 1991- يىلى بۈاسته سايلايدىغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ سانىنى 15 تە چەكلىسەك، ئالماشتۇرۇش شەرتى سۈپىتىدە 1997- يىلى 60 كىشىلىك قانۇن چىقىرىش ئىپپاراتىدىكى 20 (ئوچتىن بىر قىسمى) ئورۇنىنى بۈاسته سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈشكە يول قويساڭلار، بۇنىڭدىن كېيىن 1999- يىلى بۈاسته سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ 40% كە كۆپەيتىلىشى، 2003- يىلى بۈاسته سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ 70% كە كۆپەيتىلىشى، 2007- يىلى بۈاسته سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كېلىشى ئۈچۈن ئالاقىدار تەرەپلەر بىلەن ئاكتىپ ئالاقە ئورنىتىشقا تەييار ئىكەنلىكىمىزنى بىلدۈرگەن ئىدىم. ئەمما سىز بۇ تەكلىپلەرنى رەت قىلدىڭىز. ئۇنداقتا بىزمۇ ئىككى تەرەپنىڭ كېڭىشىش ئارقىلىق 1995- يىلى قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ باشقا ئەزالىرىمۇ 1- نۆۋەتلىك ئالاھىدە مەمۇرىي رايون قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ ئەزاسى بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە مەن يەنە شۇنداق ھېسابلايمەنكى، ئەگەر نىگىزلىك قانۇندىكى سىياسىي تۈزۈلمىگە ئالاقىدار ماددىلارنى شىيانگگاڭدا قوللاشقا ئېرىشتۇرمەكچى بولساق، ئادەتكە ئايلانغان ئۇسۇل بويىچە سايلام ئېلىپ بېرىش كېرەك، بۇ نۆۋەتقى ئىنتايىن مۇھىم، بىرگە زۆرۈر بولغىنى قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ ئومۇمىي گەۋدىسىنىڭ ئىزچىللىقىغا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت.

مەن بىزنىڭ مۇشۇ مۇھىم مەسىلىدە كېلىشىم ھاسىل قىلىشىمىزنى بەك ئۈمىد قىلىمەن. بۇنداق قىلىش شىيانگگاڭنىڭ سىياسىي مۇقىملىقىغا ھەققانىي كاپالەتلىك قىلىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، مۇنداق قىلىش بىزنىڭ سىلەر بىلەن بىرلىكتە ھەمكارلىشىپ ماسلاشتۇرۇش ۋە ئوگۇشلۇق ئۇتۇشكە ھەققانىي كاپالەتلىك قىلىدىغان سىياسىي تۈزۈلمىنى ئورنىتىشىمىزغا ئىمكانىيەت بېرىدۇ. ئەگەر بىز مۇشۇ مەسىلىدە كېلىشىم ھاسىل قىلالىساق بۇ ھېنىك بېيجىڭدا زىيارەتتە بولۇپ، ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەر ئۈستىدە سىلەر بىلەن مۇزاكىرلىشىشىمگە ھەمدە ئەنگلىيە باش ۋەزىرىنىڭ باش شۇجى جياڭ زېمىنغا ئەۋەتكەن خېتىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان جۈڭگو - ئەنگلىيە مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش توغرىسىدىكى تەسەۋۋۇرىنى ئويلىشىپ كۆرۈشۈمگە ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىدۇ.

ھۆججەت (2): دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چېن چىچىنىڭ شىيانگگاڭ قانۇن چىقىرىش ئىپپاراتىنى بۈاسته سايلاش مەسىلىسى توغرىسىدا ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرىگە يازغان خېتى

1990- يىل 1- ئاينىك 31- كۈنى چۈشتىن كېيىن ئەنگلىيىنىڭ باش ئەلچىسى تانناد دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ شىيانگگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چېن زىيىڭ بىلەن كۆرۈشۈپ، ئۇنىڭدىن ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى خوردنىڭ تۆۋەندىكى خېتىنى دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چېن چىچىنگە يەتكۈزۈپ قويۇشنى ئۆتۈندى. سىزنىڭ 1- ئاينىك 20- كۈنىدىكى خېتىڭىزگە رەھمەت، مەن ئۇنى تەپسىلىي تەتقىق قىلدىم. مەن سىزنىڭ قارىشىڭىزغا يەنى ئىككى تەرەپ شىيانگگاڭنىڭ گۈللىنىشى ۋە مۇقىملىقىنى ئەلا بىلىدىغان ھەمدە ئۆزئارا چۈشىنىش ۋە ئۆزئارا يول قويۇش رۇھى بويىچە ئىش قىلىدىغانلا بولسا، ئىختىلاپلارنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ، دېگەن قارىشىڭىزغا تامامەن قوشۇلىمەن.

مەن 1997- يىلىدىن ئىلگىرىكى ۋە ئۇنىڭدىن كېيىنكى شىيانگگاڭغا ئەڭ مۇۋاپىق كېلىدىغان سىياسىي قۇرۇلما ئۈستىدە سىز بىلەن بالدۇراق چۈشىنىش ھاسىل قىلىشنى سەممىي ئۈمىد قىلىمەن. سىزنىڭ بىز كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەرگە جاۋاب بېرىش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسەتكىنىڭىز ئۈچۈن رەھمەت ئېيتىمەن.

جاۋابىڭىزنى تاپشۇرۇپ ئالغاندىن كېيىن مەن چۈققۇر ئويلاندىم. مەن تاپشۇرۇپ ئالغان شىيانگگاڭنىڭ گواڭجۇدا چاقىرىلغان نىگىزلىك قانۇن تەييارلاش كومىتېتى سىياسىي تۈزۈلمە مەخسۇس گۇرۇپپىسىنىڭ تەكلىپ لايىھىسى توغرىسىدىكى ئۇنكاس ھەققىدىكى دوكلاتنىمۇ تەپسىلىي تەتقىق قىلدىم.

ھېنىكېچە ماڭا ئايان بولغىنىدەك نىگىزلىك قانۇن تەييارلاش كومىتېتى مەخسۇس تېما گۇرۇپپا يېغىنى ئەتىجىسىنىڭ شىيانگگاڭدا ھەققانىي ئۇمىدسىزلىك پەيدا قىلغانلىقى جۈڭگو تەرەپكىمۇ ئايان، ئەقىلغە مۇۋاپىق، ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىش يولىدا تىرىشچ كېلىۋاتقان شىيانگگاڭدىكى مۇتىددىل زاتلار ئۇنتايىن كۆچلۈك ئۇنكاس قايتۇرۇۋاتىدۇ. شۇڭا بىز مۇشۇنداق ئەھۋالدا ناھايىتى چوڭ ئۆزگەرتىش كىرگۈزمەك «نېگىزلىك قانۇن» دىكى سىياسىي تۈزۈلمىگە ئالاقىدار ماددىلار شىيانگگاڭدىكى مەسئۇلىيەتچان جامائەتچىلىكنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشەلمەيدىغانلىقىنى تونۇردۇق. بۇنداق ھەلەت ھۆكۈمەتلىرىمىز ئۈچۈن ئۈمىتسىزلىك قالدۇرۇپ، سىياسىي مەسىلە بولۇپ قالىدۇ. «نىگىزلىك قانۇن» شىيانگگاڭلىقلارنىڭ ئۆزلىرىنىڭ كەلگۈسىنى قانداق تونۇشىغا چوڭ تەسىر كۆرسىتىدۇ. مۇشۇ نۇقتىدىن ئېيتقاندا، سىياسىي تۈزۈلمەتوغرىسىدىكى ماددىلار ئىنتايىن مۇھىم. ئەگەر بۇ ماددىلار كەڭ دائىرىدە تەنقىدكە ئۇچرىسا، ئۇ ھالدا مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ ئىشەنچىسىگە پەيدا قىلىدىغان ئاقىۋەت ئېغىر بولىدۇ.

مەن 1- ئاينىك 18- كۈنىدىكى خېتىمدە ئارىمىزدىكى ئاساسىي چەقىرىش ئىدارىسى توغرىسىدىكى ئاقىلانە كۆز قاراشىنى قوبۇل قىلىش ئىقتىدارى مەن ئوتتۇرىغا قويغان ئاۋاز بېرىشنىڭ ۋە باشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنىڭ ئېغىر تەسىرىگە ئۇچرايدۇ. شۇڭا مەن سىزنىڭ بۇ نوقتىغا ئىستايىدىل كۆڭۈل بۆلۈشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن. مەن سىزگە يەنە بىر قېتىم ۋەدە بېرىشنى خالايمەنكى، ئامال قىلىپ توشما ئاخبارات بويىچە 1997- يىلى ئۆگۈشلۇق ئوتۇشكە ھەققانىي كاپالەتلىك قىلىش ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئارزۇسى. بىز «نىگىزلىك قانۇن» ئېلان قىلىنغاندا ئۇنى ئوچۇق قوللىماقچى ھەم شىيانگگاڭلىقلارنى ئۇنى قوللاش ۋە ئۇنىڭغا ئىشىنىشكە قايىل قىلماقچى بولۇۋاتىمىز. لېكىن شۇنى ئېيتماي بولمايدۇكى، ئەگەر سىياسىي تۈزۈلمىگە ئالاقىدار ماددىلار تۈزگەرتىلمىسە ئۇ ھالدا مەمۇرىي، قانۇن چىقىرىش ئىدارىلىرى ئىستېپا بېرىدۇ. ئۇلار دەل بىز شىيانگگاڭنىڭ ئىناۋەتلىك ھۆكۈمىتىنى ساقلاپ قېلىشتا تايىنىدىغان كىشىلەر، 1991- يىللىق سايلام توغرىسىدا زۆرۈر قانۇن چىقىرىش مەسلىسىنى مۇزاكىرە قىلىش ۋە ماقۇللاشتا بىز قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىنىڭ ھەمكارلىقىغا ئېرىشەلمەي قېلىشىمىز مۇمكىن. بۇنداق ئەھۋالدا شىيانگگاڭ ئەنگلىيىنىڭ مەمۇرىي باشقۇرۇشىدا بولىدىغان كەلگۈسىدىكى بىر نەچچە يىلدا ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ شىيانگگاڭنىڭ گۈللىنىشى ۋە مۇقىملىقىنى ساقلاش ئىقتىدارى ئېغىر بوزغۇنچىلىققا ئۇچرايدۇ.

بىز بۇ قېتىمقى چىلقلارنى ھەل قىلىشتا ئۆزئارا ھەمكارلىشىشىمىز كېرەك. بۇ ئىنتايىن مۇھىم. نىگىزلىك قانۇن تەييارلاش كومىتېتى 2- ئاينىك 12- كۈنى ئومۇمىي يىغىن ئاچقىچە بىزگە كۆپ ۋاقىت قالمىغانلىقى ماڭا ناھايىتى ئايان. شۇڭا مەن بۇ مەسىلىلەرنى تەپسىلىي مۇزاكىرە قىلىش ئۈچۈن ئۆزئارا مەسلىھەتلىشىش ئۈچۈن ئەلچىمىز مەيروبىن ئەپەندىنى بېيجىڭغا ئەۋەتىشنى خالايمەن. 2 - ئاينىك 5- كۈنىدىن كېيىنكى ھەپتىدە، ئۇنىڭدىنمۇ بالدۇراق بولسۇن دەپ قارىساڭلا، ئۇ بېيجىڭغايىغىنغا بېرىشقا ھەر ۋاقىت تەييار.

ھۆججەت (4): دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چېن چىچىنىڭ شىيانگگاڭنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىسى توغرىسىدا ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرىگە يازغان جاۋاب خېتى

2- ئاينىك 3- كۈنى كەچتە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى شىيانگگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چېن زىيىڭ ئەنگلىيىنىڭ جۈڭگوداتۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى تانناد بىلەن جىددىي كۆرۈشۈپ، تانناداتنى دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چېن چىچىنىڭ ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى دوۋگلاس خوردقا يازغان خېتىنى يەتكۈزۈپ قويۇشنى ئۆتۈندى، خەتتە خوردنىڭ 1- ئاينىك 31- كۈنى ئوتتۇرىغا قويغان مەسىلىلەرگە جاۋاب بېرىلگەن.

دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چېن چىچىنىڭ يازغان خېتىنىڭ تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

«سىزنىڭ 1- ئاينىك 31- كۈنى باش ئەلچى تانناد ئارقىلىق ئەۋەتكەن خېتىڭىزغا رەھمەت. سىزنىڭ شىيانگگاڭنىڭ سىياسىي تۈزۈلمىسىنىڭ تەرەققىياتى توغرىسىدا مەن بىلەن بالدۇراق چۈشىنىش ھاسىل قىلىشنى ئۈمىد قىلغانلىقىڭىزنى قوللايمەن.

ئەپسۇسكى، ئەنگلىيە تەرەپ ئالاقىدار كونكرېت تەكلىپىدە ھېچ قانداق يول قويمايتۇ، بۇنىڭدىن بەكمۇ ئۈمىد سىزلەندىم: جۈڭگو تەرەپ بۇ مەسىلىدە ئەنگلىيە تەرەپ بىلەن ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىش ئۈچۈن ئىزچىل، سەممىي ئىزدىنىپ كەلدى. جۈڭگو رەھبەرلىرىنىڭ باش ۋەزىر ساچېرغا يازغان خېتىدە ياكى پەۋقۇلئاددە ئىلگىرىلەش ئۈچۈن ئىزچىل تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكى ئېنىق ئىپادىلەنگەن. ئەمما سىز ئەنگلىيە تەرەپ ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپلەرنى رەت قىلدىڭىز. ئۇنداقتا بىزمۇ ئىككى تەرەپنىڭ كېڭىشىش ئارقىلىق 1995- يىلى قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ باشقا ئەزالىرىمۇ 1- نۆۋەتلىك ئالاھىدە مەمۇرىي رايونلۇق قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ ئەزاسى بولۇپ قېلىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

نىگىزلىك قانۇننىڭ 2- لايىھىسىدىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن 1995- يىلى قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ باشقا ئەزالىرىمۇ 1- نۆۋەتلىك ئالاھىدە مەمۇرىي رايون قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ ئەزاسى بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە مەن يەنە شۇنداق ھېسابلايمەنكى، ئەگەر نىگىزلىك قانۇندىكى سىياسىي تۈزۈلمىگە ئالاقىدار ماددىلارنى شىيانگگاڭدا قوللاشقا ئېرىشتۇرمەكچى بولساق، ئادەتكە ئايلانغان ئۇسۇل بويىچە سايلام ئېلىپ بېرىش كېرەك، بۇ نۆۋەتقى ئىنتايىن مۇھىم، بىرگە زۆرۈر بولغىنى قانۇن چىقىرىش ئورگىنىنىڭ ئومۇمىي گەۋدىسىنىڭ ئىزچىللىقىغا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت.

مەن بىزنىڭ مۇشۇ مۇھىم مەسىلىدە كېلىشىم ھاسىل قىلىشىمىزنى بەك ئۈمىد قىلىمەن. بۇنداق قىلىش شىيانگگاڭنىڭ سىياسىي مۇقىملىقىغا ھەققانىي كاپالەتلىك قىلىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، مۇنداق قىلىش بىزنىڭ سىلەر بىلەن بىرلىكتە ھەمكارلىشىپ ماسلاشتۇرۇش ۋە ئوگۇشلۇق ئۇتۇشكە ھەققانىي كاپالەتلىك قىلىدىغان سىياسىي تۈزۈلمىنى ئورنىتىشىمىزغا ئىمكانىيەت بېرىدۇ. ئەگەر بىز مۇشۇ مەسىلىدە كېلىشىم ھاسىل قىلالىساق بۇ ھېنىك بېيجىڭدا زىيارەتتە بولۇپ، ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەر ئۈستىدە سىلەر بىلەن مۇزاكىرلىشىشىمگە ھەمدە ئەنگلىيە باش ۋەزىرىنىڭ باش شۇجى جياڭ زېمىنغا ئەۋەتكەن خېتىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان جۈڭگو - ئەنگلىيە مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش توغرىسىدىكى تەسەۋۋۇرىنى ئويلىشىپ كۆرۈشۈمگە ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىدۇ.

يول قويساڭلاڭ، بۇنگدىن كېيىن 1999- يىلى بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئورۇن نىسبىتىنى % 40 كە كۆپەيتسەك، 203 - يىلدا % 50 كە يەتكۈزسەك دېگەن تەكلىپنىڭ تەپسىلي ئويلىنىپ كۆردۇم.

بۇ قېتىمقى شياڭگاڭغا قىلغان سەپىرىمدە، شياڭگاڭدىكى كۆپ سانلىق جامائەت تارماقلىرىنىڭ ھۆكۈمدىن ناھايىتى كۆپلىگەن سودا- سانائەت تارماقلىرىنىڭ 1991- يىلى 20 پارلامېنت ئورۇنىنى بۇ‌ئاستە سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇتقا چىقىرىشنى قاتتىق تەلەپ قىلىۋاتقانلىقىنى ئىنتايىن ئېنىق ھېس قىلدىم. مېنىڭ تەسىراتىم شۇكى، ئەگەر بۇ نۇقتىنى ئىشقا ئاشۇرالمىساق، 1997- يىلدىن ئىلگىرىكى بۇ مەزگىل ئىچىدە ئەنگلىيەنىڭ شياڭگاڭدىكى نوپۇزى ئېغىر زىيانغا ئۇچراش خەۋپى توغۇلىدۇ.

ئەگەر شياڭگاڭ جەمئىيىتىدىكى كۆپ ساندىكى زاتلارنىڭ ئېنىق ئىپادىلىگەن ئارزۇسى بىلەن كارىمىز بولمايدۇ، 1991- يىلى تۇڭدە بۇ‌ئاستە سايلام نىسبىتىنى قوللىنىمىز دېسەك، مېنىڭچە، بىردىنبىر ئاقىدىغان چارە شۇكى 1997- يىلى بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئورنىغا يېتەرلىك بولۇشى، بەلكى ئۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىيات شياڭگاڭدا كەڭ دائىرىدە قوللاشقا ئېرىشىشى كېرەك. مۇشۇنداق بولغاندا بىز كىشىلەرنىڭ 1991- يىلى بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئورنىنىڭ 20 بولماي قېلىشىدىن كېلىپ چىققان ئۇمىدسىزلىنىشنى تۇگىتەلىشىمىز مۇمكىن.

جۇڭگو تەرەپ 203- يىلى بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان ئورۇننى % 50 كە يەتكۈزۈشنى تەۋسىيەقىپتۇ. مېنىڭچە، ئەگەر بۇ پىرسەنت بالدۇرراق‌باشلانغان پۇختا قەدەم بىلەن كۆپەيتىلىدىغان نىسبەتنىڭ بىر قىسمى بولىدىغان بولسا، ئۇنداقتا بۇ تەكلىپنى شياڭگاڭ جامائەتچىلىكى قوبۇل قىلالايدۇ. لېكىن مەن جۇڭگو تەرەپنىڭ 1997- يىلى بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان ئورۇنىنىڭ 20 بولۇش توغرىسىدىكى تەكلىپىنىڭ قوللاشقا ئېرىشىدىغانلىقىدىن ئەنسىرەيمەن. شۇنداقتىمۇ جۇڭگو تەرەپ 1997- يىلى بۇ‌ئاستە سايلايدىغان ئورۇننى 24 كە (% 40گە) يەتكۈزمەكچى بولسا، مېنىڭچە نىگىزلىك قانۇندىكى سىياسي تەرەققىيات توغرىسىدىكى بەكلىلىمە شياڭگاڭدا قوللاشقا ئېرىشىشى مۇمكىن. بىز ئەشۇ ۋاقىتتا بۇ بەكلىلىمىلەرنى ئاكتىپ قوللايمىز. بولۇپمۇ بىز يىلماز قاراشتا بولۇۋاتقان زاتلار جۈملىدىن سۈدا - سانائەت ساھەسىدىكى زاتلارنىڭ شياڭگاڭنىڭ سىياسي ھايات‌دا ئىجابىي رول ئوينىشىغا پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئىلھام بېرىمىز.

مۇنداق ئەھۋال ئاستىدا ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى 1991- يىلى بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان ئورۇننى 18 دە چەكلىسە، 1995- يىلى بۇ‌ئاستەسايلىنىدىغان ئەزانى 24 قىلىپ بېكىتسە، ئەنگلىيە پارلامېنتىدا جەزمەن ئۇمىدسىزلىك كەيپىياتى پەيدا بولىدۇ، شاڭگاڭدىمۇ كۆچلۈك دۈشمەنلىشىش كەيپىياتى ئوتتۇرىغا چىقىشى مۇمكىن، لېكىن مەن قىسقىچە بايان قىلغان ئۇسۇل بويىچە تەدرىجى، مۇھىم بولغان ئىلگىرلەشنى قولغا كەلتۈرۈش مېنىڭ مۇشۇ قارارنى كۆچلۈك ئاقلىشىمغا ئىمكانىيەت بېرىدۇ.

بۇ تەكلىپنىڭ دۆلىتئارانىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى 1-

شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنى بۇ‌ئاستە سايلاش مەسىلىسى توغرىسىدا ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرىگە يازغان جاۋاب خېتى

1990- يىل 1- ئاينىڭ 20- كۈنى ئەتىگەندە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چىن زىيىڭ ئەنگلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى تانناد بىلەن جىددىي كۆرۈشۈپ، تانناداقا دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چېن چىچىننىڭ ئەنگلىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى خۇردقا يازغان خېتىنى يەتكۈزۈپ قويۇشنى ئۆتۈندى، بۇ خەتتە خۇردىنىڭ 1- ئاينىڭ 18- كۈنى دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چېن چىچىنغا يازغان خېتىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان شياڭگاڭنىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ بۇ‌ئاستە سايلاش نىسبىتىگە ئالاقىدار قارشى تەكلىپىگە جاۋاب بېرىلگەن. تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

«دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چېن چىچىن دىپلوماتىيە ۋەزىرى خۇرد ئەپەندى يەتكۈزگەن خەتنى مىنەتدارلىق بىلدۈردۇق. ئۇ دىپلوماتىيە ۋەزىرلىكى شياڭگاڭ سىياسي تۈزۈلمىسىنىڭ تەرەققىيات مەسىلىسىگە كۆڭۈل بولگەنلىكىگە دىققەت قىلدى. دىپلوماتىيە مىنىستىرىمىز شۇنىڭغا ئىشىنىدۇكى، شياڭگاڭنىڭ گۇللىنىشى، مۇقىملىقىنى ئەلا بىلگەن ھەمدە بىز دۆلەتلىرىمىز ئىمزالىغان «جۇڭگو - ئەنگلىيە قوشما بايانات»دىكى ئۆزگۈرمەس چوڭقۇر روھى بويىچە ئىش قىلىدىغانلا بولساق، ئارىمىزدا ھەل قىلغىلى بولمايدىغان مەسىلە بولمايدۇ. دەل مۇشۇ روھقا ئاساسەن، جۇڭگو تەرەپ 1- ئاينىڭ 15- كۈنى شياڭگاڭنىڭ سىياسي تۈزۈلمىسىنىڭ تەرەققىياتى توغرىسىدا بىر يېڭى تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويدى؛ بۇ بىزنىڭ مۇشۇ مەسلىدە كۆرسەتكەن ئىجابىي تىرىشچانلىقىمىز ۋە چوڭ بىر قويغانلىقىمىزدۇر. ھەرخىل ئامىللارنى نەزەردە تۇتقاندا، جۇڭگو تەرەپ دىپلوماتىيە ۋەزىرى جانابلېرنىڭ 1997- يىلى شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونلۇق 1- نۆۋەتلىك قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتى بۇ‌ئاستە سايلىمىنىڭ نىسبىتىنى % 40 قىلىپ بېكىتىش توغرىسىدىكى تەكلىپىكە قوشۇلالمايدۇ. لېكىن ئەگەر ئەنگلىيە تەرەپ جۇڭگو تەرەپنىڭ 15- كۈنىدىكى تەكلىپىتە ئوتتۇرىغا قويغان 1997- يىلى ۋە ئۇنىڭدىن كېيىنكى ھەر نۆۋەتلىك قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان قىسمى توغرىسىدىكى نىسبەت (يەنى: ئومۇمىي سانى 60 نەپەر، 1997- يىلى % 33.3 نى ئىگىلەش،1999 % 40نى ئىگىلەش، 203- يىلى% 50نى ئىگىلەش) كە قوشۇلسا 1997- يىلىنىڭ ئالدى - كەينىدىكى سىياسي تۈزۈلمە جەھەتتىكى ماسلاشتۇرۇش ۋە ھاكىمىيەتنىڭ سىلىق ئۆتكۈزۈۋېلىنىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن جۇڭگو تەرەپ ئەنگلىيە تەرەپنىڭ 1991- يىلى قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىگە بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزاسىنى 15تىن 18 گە كۆپەيتىش توغرىسىدىكى ئويىنى ئويلىشىپ كۆرۈشنى خالايدۇ، ئەگەر جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيە بۇ مەسلىدە ئورتاق قاراش ھاسىل قىلالسا بۇ شياڭگاڭنىڭ گۇللىنىشىگە، مۇقىملىقىغا پايدىلىق بولىدۇ. شۇنىڭدەك دۆلەتلىرىمىزنىڭ ئۆزئارا مۇناسىۋىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش يولىدا مۇھىم قەدەم تاشلىشىغا ئىمكانىيەت بېرىدۇ.»

ئىشەنچسىگە پەيدا قىلىدىغان تاقىۋەت تېخىر بولىدۇ.

مەن 1- ئاينىڭ 18- كۈنىدىكى خېتىمدە ئارىمىزدىكى ئاساسىي ئىختىلاپ مۇنداق ئىكىكى ساھەدە، يەنى بۇ‌ئاستە سايلايدىغان پارلامېنت ئەزالىرى سانى بىلەن 1997- يىلىنىڭ ئالدى - كەينىدىكى سىياسي تۈزۈلمىنى ماسلاشتۇرۇشتا ئىكەنلىكىنى ئېيتقانىدىم.

بىزنىڭ بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان ئورۇن توغرىسىدىكى ئىختىلابىمىز ئانچە چوڭ ئەمەس، ھەقىقىي مەسىلە جۇڭگو تەرەپ ئويلانغان ئورۇن سانىدا. مەن بىزنىڭ 1991- يىلى بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان ئورۇننى 20 گە يەركۈزۈشتىن ئىبارەت بىسمىغا دۇچ كېلىۋاتقانلىقىمىزنى چۈشەندۈرۈپ ئۆتكەنىدىم. 1- ئاينىڭ 18- كۈنىدىكى خېتىمدە ئەگەر جۇڭگو تەرەپ 1997- يىلى بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان 24 ئورۇن (% 40) بېرىشكە قوشۇلسا، بىزنىڭ 1991- يىلى بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان ئورۇننى 18 (% 30) چەكلەشكە قوشۇلىدىغانلىقىمىزنى ئېيتقانىدىم. ئەگەر سىلەر 1997- يىلدىكى بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان ئورۇننى 20 دىن ئاشۇرۇشقا قوشۇلمىساڭلار بۇ نۇقتىنى ئورۇندىشىمىز ناھايىتى تەس بولىدۇ. ماسلاشتۇرۇشقا كەلسەك، مېنىڭ ئۈچ ئەندىشەم بار. بىرىنچىسى، ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلى. شياڭگاڭلىقلار ھازىرقى قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى قوللىنىۋاتقان توغرىدىن توغرا ئىش قىلىش ئۇسۇلىغا ئەھمىيەت بېرىدۇ. يېڭىچە پەرقلىق سان بويىچە ئاۋاز بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇش تەۋرىنىسىدىكى خەۋەرلەر شياڭگاڭدا، بولۇپمۇ مۇتەخەللەر ۋە ئاقىلانە جامائەتچىلىكنىڭ دىققەت بۆلىنىرىنى قوزغىدى. چۈنكى كىشىلەر يېڭىچە ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلى بىلەن تونۇشمايدۇ، شۇنىڭدەك بۇ ئۇسۇلنىڭ قانۇن چىقىرىش تەرتىپىگە پۈتىلكاشاڭ بولۇپ، ھېچقانداق مۇناسىپ پايدا كۆرسىتەلمەسلىكىدىن ئەندىشە قىلىدۇ. ئىككىنچىسى، قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى ئەزالىرىنى سايلاشقا كاپالەتلىك قىلىدىغان ھەر قانداق چوڭ سايلام ئۆمىكى ياكى سايلام كومىتېتى تولۇق ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە ھەم ئاشكارا ئۇسۇلدا تەشكىل قىلىنغان ئاپپارات بولۇشى كېرەك. مەن 1- ئاينىڭ 18- كۈنىدىكى ئۇچۇرۇمدا بىزنىڭ بۇ مەسلىگە كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقىمىزنى تەكىتلەپ ئۆتكەنىدىم. مەن سىزنىڭ جۇڭگو تەرەپىمۇ مۇشۇنداق ئويلايدۇ دېگەن ۋەدىڭىزنى كۈتىمەن. مۇشۇنىڭغا ئوخشاشلا مۇھىمى شۇكى، شياڭگاڭلىقلارنى كەلگۈسىدىكى سىياسي تۈزۈلمىنىڭ خاراكتېرىدىن خاتىرجەم قىلىش ئۈچۈن شياڭگاڭ خەلقىگە چوڭ سايلام ئۆمىكىنىڭ تەشكىل قىلىنىشى ۋە نىزامنامىنىڭ تەپسىلاتلىرىنى ئېنىق بىلدۈرۈش لازىم. شۇنىڭدىن كېيىن بىز 1995- يىلى مۇشۇنىڭغا ئوخشاش ئورۇنلاشتۇرۇش ئارقىلىق ئىزچىللىقنى كاپالەتلەندۈرۈش ئۇستىدە ئويلىشىپ كۆرسەك بولىدۇ. بۇ، كېيىن تېخىمۇ ئېنىق كېڭىشىدىغان مەسىلە.

ئاخىرقى بىر نۇقتا شۇكى، مەن دوكلاتتا نىگىزلىك قانۇندا يېڭى بىر ماددا بولۇشى، يەنى قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى ئەزالىرى تەركىبىدىكى چەت ئەللىك زاتلار سانىنى ئومۇمىي سانىنىڭ % 15ى دائىرىسىدە چەكلەش لازىم دېيىلگەنلىكىنى كۆردۇم. بۇ شياڭگاڭلىقلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى. ئۇ ئىزچىللىققا ئېغىر توسالغۇ پەيدا قىلىدۇ ھەم ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرماقمۇ ناھايىتى قىيىن.

شۇنىسى ئىنتايىن ئېنىقكى، شياڭگاڭنىڭ چەكلىك، بۇ‌ئاستە سايلىنىدىغان ئورۇن نىسبىتى ئۆزلۈكسىز كۆپەيتىلىدىغان قانۇن

ھۆججەت (5): باش ئەلچى تانناد شياڭگاڭنىڭ سىياسي تۈزۈلمىسى مەسىلىسىدە ئەنگلىيە ئەرەپنىڭ يېڭى خېتىنى يەتكۈزدى

1990- يىلى 2- ئاينىڭ 6- كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چىن زىيىڭ تەكلىپكە بىنائەن ئەنگلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى تانناد بىلەن جىددىي كۆرۈشتى، تانناد ئۇ يېڭىلا تاپشۇرۇۋېلىنغان ئالغان لوندوندىن كەلگەن جىددىي خەتنى چىن زىيىڭنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېيەن چىچىنغا دوكلات قىلىشىنى ھەم بۇنىڭغا قوشۇپ ئەۋەتىلگەن ئۇچ يازما ماتېرىيالنى جۇڭگو تەرەپنىڭ نىگىزلىك قانۇن مۇتەخەسسىسلىرىگە يەتكۈزۈپ بېرىشنى ئۆتۈندى.

1- ئەنگلىيە تەرەپنىڭ خېتىنىڭ تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

(1) دىپلوماتىيە ۋەزىرى دىپلوماتىيە مىنىستىرى چېيەن چىچىننىڭ يېقىندىكى خېتىدە ئوتتۇرىغا قويغان نۇقتىلارغا دىققەت قىلدى ھەم بۇلار ئۇستىدە جىددىي ئويلانماقتا.

(2) دىپلوماتىيە ۋەزىرى 1-ئاينىڭ 18- كۈنى (23-كۈنى بولۇشى كېرەك - ئىزاھات) ۋە 1- ئاينىڭ 31-كۈنىدىكى خېتىدە ئۇچ مەسىلىنى ئوتتۇرىغا قويدى، جۇڭگو تەرەپنىڭ بۇ مەسىلە توغرىسىدىكى مەيدانىنى جىددىي ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشىغا بەرسە مىننەتدار بولىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. بۇ مەسىلىلەر «چوڭ سايلام ئۆمىكى» ئاۋاز بېرىش تەرتىبى، قانۇن چىقىرىش ئورگىنى ئەزالىرىنىڭ دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

(بېشى 2 - بەتتە)

مەسلىسىدىن ئىبارەت». دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىئن چىچىننىك دىپلوماتىيە ۋەزىرىگە بەرگەن جاۋابىدا ۋە مۇدىر چىن زىيېڭنىك ئاغزاكى ئىزاھاتىدا بۇ مەسىلىلەر تىلغا ئېلىنمىدى. 1991- يىلدىكى بىۋاستە سايلىنىدىغانلار سانى ۋە كېيىنكى ماسلاشتۇرۇش ئىمكانىيىتى توغرىسىدا قارار چىقارغاندا، ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ھازىرقى، 1997- يىلىدىن كېيىنكى سىياسىي تۈزۈلمە توغرىسىدىكى تەسەۋۋۇرلىرىنى دەرھال بىلىشكە مۇھتاج.

(3) ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى بۇ ئۇچ تەرەپكە كۆڭۈل بولىدىغانلىقىنى ۋە بۇ ھەقتىكى تەكلىپىنى ئۇچ پارچە يازما ماتېرىيالدا ئايرىم - ئايرىم ئوتتۇرىغا قويىدى.

2 - ئەنگلىيە تەرەپنىڭ ئۇچ ھۆججىتىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى

(1) قانۇن چىقىرىش كومىتېتى ئەزالىرىنىڭ جۇڭگو دۆلەت تەۋەلىكى توغرىسىدىكى تەلىپى

ئەنگلىيە تەرەپ مۇنۇلارنى ئايدىڭلاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلىدۇ: ئەگەر قانۇن چىقىرىش كومىتېتىدا چەت ئەل تەۋەلىكىدىكى نامزاتلار 15% تىن ئېشىپ كەتسە، ئۇنى قانداق قوبۇل قىلىش كېرەك؛ شىياڭگاڭدا تۇرۇش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇۋاتقان جۇڭگولۇق بولمىغان كىشىلەرنىڭ مەڭگۈلۈك ئاھالە بولۇشى بۇ چەكلىمىگەنۇچرامدۇ-يوق، ئەنگلىيە تەرەپ بۇنىڭغا ئوخشاش كىشىلەر شياڭگاڭلىق دەپ قارىلىشى كېرەك، دەپ ھېسابلايدۇ.

(2) قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئاۋاز بېرىش تەرتىبى

ئەنگلىيە تەرەپ ئەنگلىيە ھۆكۈمىتىنىك 1995-يىلى شياڭگاڭلىقلار قاتتىق قارشى تۇرىدىغان گۇرۇپپىلار بويىچە ئاۋاز بېرىش تەرتىپىنى قوبۇل قىلالمايدىغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويىدى.

ئەنگلىيە تەرەپ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىك بۇلتۇر 2-ئايدا ئېلان قىلغان ئىگىزلىك قانۇن لايىھىسىنىك 74-ماددا ئىككىنچى تارمىقىنى (يەنى ئالاھىدە رايونىنىك قانۇن چىقىرىش كومىتېتى قانۇن لايىھە ۋە تەكلىپ لايىھىسىنى ئاۋازغا قويغاندا، يىغىنغا قاتناشقانلارنىڭ پىرسەنتىدىن ئاشقان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ماقۇللىشىدىن ئۆتكۈزۈلۈشى كېرەك، دېگەن تارماقنى) ساقلاپ قېلىشىنى تەلەپ قىلىدۇ.

(3) چوڭ سايلام ئۇمىكى ياكى سايلام كومىتېتى

ئەنگلىيە تەرەپ مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويىدى: 1997-يىلى ئۇڭۇشلۇق ئۆتكۈزۈپ بېرىشكە ھەقلىق كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئۈسۈلى 1995-يىلى سايلانغان بارلىق پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ خىزمىتىنى 1999- يىلغىچە داۋاملاشتۇرىدىغانلىقىنى بەلگىلەشتىن ئىبارەت، مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئەنگلىيە تەرەپ سايلام كومىتېتى ئۈسۈلىنى پرىنسىپ جەھەتتىن قوبۇل قىلىدۇ ھەم ئۇنى 1995 - يىلدىكى قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىغا تونۇشتۇرىدۇ.

ئەنگلىيە تەرەپ سايلام كومىتېتى تۆت قىسىمدىن تەشكىل قىلىنىشى كېرەك، ھەرقايسىسى تۆتتىن بىرىنى ئىگىلىشى كېرەك دەپ ئوتتۇرىغا قويىدى يەنە:

1- سودا - سانائەت، پۇل مۇئامىلە، كەسىپ، ئەمگەك، ئىجتىمائىي مۇلازىمەت ۋە دىن قاتارلىق ئىقتىدارلىق ئامما ئۈستى تەشكىلاتلار؛

2-يۇقىرى دەرىجىلىك سىياسىي ئەربابلار (مەمۇرىي، قانۇن چىقىرىش ئىدارىلىرىنىڭ سابىق پارلامېنت ئەزالىرى)؛

3-شەھەر مەمۇرىيەت ئىدارىسى ۋە رايون پارلامېنتىنىڭ ئەزالىرى؛

قاتناشقۇچىلار ۋە مەسئۇلىيەت بېرىش كومىتېتلىرىنىڭ ۋەكىللىرىدىن.

(1) ئايرىم - ئايرىم ھالدا بېلەت ھېسابلاش قانۇنىنىڭ ماقۇللىنىشىنى

بولۇۋاتقانلاردىن غەلىبە قىلغان نامزاتلارنىڭ ئومۇمىي سانى ئوتتۇرىغا قويۇلغان يۇقىرى چەكتىن ئېشىپ كەتسە، 15% لىك بەلگىلىمىگە ئۇيغۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن كىمنىڭ چېكىنىپ چىقىشىنى بەلگىلەش قىيىنغا چوشىدۇ. شۇنداقلا بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان ھوشلۇقنى قانداق تولدۇرۇشنى بەلگىلەش قىيىنغا چوشىدۇ.

4-ئەگەر جۇڭگو تەرەپ 15% نىك يالغۇز شياڭگاڭدا ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇۋاتقان، جۇڭگولۇق بولمىغان مەڭگۈلۈك ئاھالىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىغان - ئالمايدىغانلىقى مەسىلىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ بېرەلسە، ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى ئالاھىدە مىنناتدار بولغان بولاتتى. بىز بۇنىڭ جۇڭگو تەرەپنىڭ غەرىزى بولماسلىقىنى ئۇمىد قىلمىز، چۈنكى، «شياڭگاڭنى شياڭگاڭلىقلار ئىدارە قىلىش» پرىنسىپىدىن ئېيتقاندا، بۇنداق كىشىلەر شياڭگاڭلىق دەپ قارىلىدۇ.

(2) شياڭگاڭنىڭ ئاساسىي قانۇن تۈزۈمىنىڭ تەرەققىياتى: ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئاۋاز بېرىش تەرتىبى

1- 1990 يىلى 1-ئاينىك 11-كۈنى لى خۇ ئەپەندى بىلەن لۇپىنىڭ ئەپەندى بېيجىڭدا شياڭگاڭ ۋالىيسى بىلەن كۆرۈشكەندە جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايون قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئاۋاز بېرىش تەرتىپى توغرىسىدىكى پىكىرىنى ئىزاھلىدى.

2- ئاخبارات خەۋەرلىرىگە قارىغاندا، ئېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ سىياسىي تۈزۈم مەخسۇس گۇرۇپپىسى بۇ يىل 1- ئايدىكى يىغىندا ئېگىزلىك قانۇن لايىھىسىگە ئايرىم - ئايرىم ھېسابلاشقا دائىر بىر پىچى ماددىنى قوشۇشقا قوشۇلغان، بۇ تۆۋەندىكىچە:

«مۇشۇ قانۇندا باشقا بەلگىلىمە بارلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش كومىتېتىغا سونۇلىدىغان بارلىق قانۇن لايىھىلىرى ۋە تەكلىپ لايىھىلىرى ئۇقتىدارلىق گۇرۇپپا بويىچە سايلانغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ئاددىي كۆپ سانىدىكىلىرىنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتسە ھەمدە بۇاستە سايلانغان پارلامېنت ئەزالىرى ۋە يىغىنغا قاتناشقان سايلام كومىتېتىنىڭ ئاددىي كۆپ سانىدىكى ئەزالىرىنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتسە ماقۇللانغان ھېسابلىنىدۇ. ئەگەر ھۆكۈمەت ئوتتۇرىغا قويغان بىر قانۇن لايىھىسى يۇقىرىدا ئېيتىلغان ئىككى خىل كىشىلەر ۋە يىغىنغا قاتناشقان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ئاۋاز بېرىشىدە ئادەتتىكىچە كۆپ سانغا ئىگە بولالمىسا، ھۆكۈمەت بۇ قانۇن لايىھىسىنى تۈزىتىشى ھەم قانۇن چىقىرىش كومىتېتىغا قايتىدىن يوللىشى، ئاۋازغا قويۇشى كېرەك، بۇ قانۇن لايىھىسى يىغىنغا قاتناشقان بارلىق پارلامېنت ئەزالىرى ئىچىدە ئاددىي كۆپ سانىدىكىلەرنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتسە ئاندىن ماقۇللانغان ھېسابلىنىدۇ.

3- بۇ ئاخبارات خەۋەرلىرى شياڭگاڭدا ناھايىتى نۇرغۇن ئاممىنىڭ تەنقىدىگە ئۇچرىدى. مۇاھاكىمە قىلىنىۋاتقان بۇنداق ئاۋاز بېرىش تۈزۈمى توغرىسىدىكى تەنقىد ئۇنىڭ پارچىلىنىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغانلىقىغا ۋە ئۇنۇمىنىڭ تۆۋەن بولۇشىغا مەركەزلەشتى. ئومۇمىيۈزلۈك دېققەت قوزغايدىغىنى شۇكى، سىياسىي تۈزۈم مەخسۇس گۇرۇپپىسى شۇ جايدىكى كىشىلەرنىڭ قاتتىق قارشىلىقىغا قارىماي بۇ تەكلىپكە قوشۇلدى.

4- ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى بۇ تەكلىپكە قارىتا تۆۋەندىكى پىكىرىنى بەردى:

خىزمەت ئىشلىشى كېرەكلىكىنى بەلگىلەشتىن ئىبارەت. بۇنىڭ ئۈچۈن ئەگەر ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى مۇشۇ سايلامنى قانائەتلەنگۈدەك ئورۇنلاشتۇرۇشتا چۈشىنىش ھاسىل قىلالسا، بىز پرىنسىپ جەھەتتە جۇڭگو ھۆكۈمىتى بىلەن ھەمكارلىششىنى ھەم سايلام كومىتېتىنىڭ سايلاش ئۇسۇلىنى 1995- يىلدىكى قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىغا تونۇشتۇرۇشىنى خالايمىز.

3-بىزنىڭ قارىشىمىزچە، كېلىشىم ھاسىل قىلىش زۆرۈر بولغان بەزى مۇھىم تەرەپلەر مۇنداق :

(1) سايلام كومىتېتىنىڭ كۆلىمى ۋە تەشكىل قىلىنىشى، ھەرخىل ئەزالارنىڭ بۆلۈنۈشى ۋە ھەرخىل ئەزالارنىڭ سايلىنىشى.

(2) قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتى نامزاتلىرى ئىسمىنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلۇشى ۋە سايلام تەرتىپى.

4 - ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ مۇشۇ بىرنەچچە نۇقتىدا تەپسىلىي قاراشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشىنى قارشى ئالىدۇ. بىز ئۈچۈن ئېيتقاندا، بىز تۆۋەندىكى پرىنسىپلارنىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتى سايلام كومىتېتىنىڭ جازىسىنى ئەڭ ياخشى شەكىللەندۈرۈپ بېرەلەيدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

(1) سايلام كومىتېتىنىڭ نىشانى قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ بىرقىسىم ئەزالىرىنى سايلاپ چىقىشتىن ئىبارەت بولغاچقا، سايلام كومىتېتى ھۆكۈمەت ئاپپاراتى قىلىنماسلىقى كېرەك، قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىنىڭ ئەزالىرىنى سايلاشتىن ئىبارەت مۇھىم ۋەزىپىسى تاماملانغاندىن كېيىن پائالىيىتىنى توختىتىشى كېرەك. ھەرقېتىملىق يېڭى سايلامدا يېڭى سايلام كومىتېتى ئەزالىرىنىڭ ئىسملىكى تۈزۈپ چىقىلىدۇ.

(2) سايلام كومىتېتى تەركىبىدىكىلەرنىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتى ئەزالىرىنىڭ باشقا گۇرۇپپىلاردا سايلانغان ئەزالار بىلەن بىۋاستە تەكرارلىنىپ قېلىشىدىن ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ساقلىنىشى كېرەك.

(3) سايلام كومىتېتى ئىمكان قەدەر ۋەكىللىكخاراكتېرىگە ئىگە بولۇشى كېرەك.

(4) سايلام كومىتېتىنىڭ قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتىغا نامزات كۆرسىتىش تەرتىبى ئاددىي، ئوچۇق بولۇشى ھەم سايلام قانۇنىدا بۇ ھەقتە بەلگىلىمە چىقىرىلىشى كېرەك.

(5) سايلام يۇشۇرۇن ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلى بويىچە ئېلىپ بېرىلىشى كېرەك.

5- ھازىرقى ئېگىزلىك قانۇن لايىھىسىدە بەلگىلەنگەن باشقا سايلام كومىتېتىنىڭ تەشكىل قىلىنىشىنى نەزەردە تۇتۇپ، ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى سايلام كومىتېتىنىڭ تەشكىل قىلىنىشىنى يەنمۇ تەپسىلىي مۇزاكىرە قىلىش ئۈچۈن تۆۋەندىكى برنەچچە تەكلىپنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ:

(1) سانائەت، سودا ۋە پۇل مۇئامىلە تارماقلىرى، كەسىپ، ئەمگەك، ئىجتىمائىي مۇلازىمەت ۋە دىنىي تارماقلار 25%.

(2) نوپۇزلۇق سىياسىي ئەربابلار: سابىق مەمۇرىي ئىدارىنىڭ پارلامېنت ئەزالىرى، سابىق قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىنىڭ ئەزالىرىنىڭ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ - 25%.

(3) شەھەرلىك مەمۇرىي ئىدارە ۋە رايون پارلامېنتلىرىنىڭ ئەزالىرى - 25%.

(4) «شياڭگاڭ ھۆكۈمەت خادىملىرى ئىسملىكى» دىكى قانۇندا بەلگىلەنگەن ھەرخىل كومىتېتلار مەسلىھەت بېرىش ئىدارىسى ھەم كومىتېتلارنىڭ ۋەكىللىرى (پەقەت ھۆكۈمەت خادىمى خاراكتېرىگە ئىگە كىشىلەر ئۈچۈن ئالاھىدە تەلەپ قويۇلىدۇ) قاتارلىقلار.

تەرەپ ئېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتى سىياسىي تۈزۈم مەخسۇس گۇرۇپپىسى ماقۇللىغان 18 ئورۇن لايىھىسىنى بېكىتىۋېرىدۇ.

2- سايلام كومىتېتى مەسلىسى توغرىسىدا، جۇڭگو تەرەپ ئەنگلىيە تەرەپنىڭ ھۆججەتتە ئوتتۇرىغا قويغان سايلام كومىتېتى توغرىسىدىكى بەش نۇقتىلىق پرىنسىپىغا قوشۇلدۇ. لېكىن سايلام كومىتېتىنىڭ تەشكىل قىلىنىش نسبىتىدە جۇڭگو تەرەپ پەقەت ئېگىزلىك قانۇن (لايىھەسى)نىك قوشۇمچە ھۆججىتىنىڭ بىرىنچىسىنىڭ ئىككىنچى تۇرىدە بەلگىلەنگەن تەركىب ۋە نسبەت بويىچە بولۇش كېرەك، دەپ قارايدۇ، چۈنكى قوشۇمچە ھۆججەتنىڭ بىرىنچىسى ئېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ 8- قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنىدا ئومۇمىي ئەزالارنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتكەن. جۇڭگو تەرەپ يۇقىرىدا ئېيتىلغان تەركىب ۋە نسبەت توغرىسىدىكى بەلگىلىمە چىقىرىلىدۇ: بىر خىلى، چەت ئەللىكلەر، يەنى جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىك مەڭگۈلۈك ئاھالىسى، يەنە بىر خىل، چەت ئەلدە ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىغا ئىگە بولغان شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىك مەڭگۈلۈك ئاھالىسى ئىچىدىكى جۇڭگو پۇقرالىرى، كېيىنكى بىرخىل كىشىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھالدا تەدبىر قوللىنىشىنى پۈتۈنلەي ئەنگلىيە تەرەپنىڭ 50 مىك ئائىلىگە «پۈتۈنلەي ئەنگلىيە پۇقراسى ئورنى» بېرىشنى ئۆز ئالدىغا ئېلان قىلغانلىقى كەلتۈرۈپ چىقارغان، ئەنگلىيە تەرەپنىڭ شياڭگاڭقانۇن چىقىرىش ئىدارىسىدا دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى يوق دېگەن سۆزلىرى شياڭگاڭنىڭ تارىخىي پاكىتىغا ئۇيغۇن ئەمەس، سانىنى چەكلەش دەرىجىسى توغرىسىدا ئېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ 9- قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنى مۇزاكىرە قىلىپ قارار قىلىدۇ. جۇڭگو تەرەپ شۇنداق ھېسابلايدۇكى، ئەگەر ئەنگلىيە تەرەپ 1995- يىلدىكى شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى سايلام بېلىتىنى ئايرىم ھېسابلاش ئۇسۇلىنى قوللانمايمىز دىسە، جۇڭگو تەرەپنىك بۇ نۇقتىدا چىك تۇرۇۋېلىش نىيىتى يوق، 1997- يىلى ئالاھىدە رايونىنىك 1-نۆۋەتلىك قانۇن چىقىرىش كومىتېتى بۇنداق ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلىنى قوللانسا، سىياسىي تۈزۈلمىنىك ئەڭ ئاقىلانە ساقلاشقا ھېچقانداق تەسىرى يوق.

4-جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان ۋە چەت ئەلدە ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىغا ئىگە بولغان شياڭگاڭنىك مەڭگۈلۈك ئاھاللىرىنىك ئالاھىدە رايون قانۇن چىقىرىش كومىتېتىدىكى ئورۇن چەكلىمىسى مەسلىسىدە جۇڭگو تەرەپنىك مەيدانىخىلى بۇرۇندىن تارتىپلا ئېنىق، ئېگىزلىك قانۇندا تۆۋەندىكى ئىككى خىل كىشىلەرنىك ئالاھىدە رايون قانۇن چىقىرىش كومىتېتىدىكى ئورۇن سانىنى چەكلەش توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقىرىدۇ: بىر خىلى، چەت ئەللىكلەر، يەنى جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىك مەڭگۈلۈك ئاھالىسى، يەنە بىر خىل، چەت ئەلدە ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىغا ئىگە بولغان شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىك مەڭگۈلۈك ئاھالىسى ئىچىدىكى جۇڭگو پۇقرالىرى، كېيىنكى بىرخىل كىشىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھالدا تەدبىر قوللىنىشىنى پۈتۈنلەي ئەنگلىيە تەرەپنىڭ 50 مىك ئائىلىگە «پۈتۈنلەي ئەنگلىيە پۇقراسى ئورنى» بېرىشنى ئۆز ئالدىغا ئېلان قىلغانلىقى كەلتۈرۈپ چىقارغان، ئەنگلىيە تەرەپنىڭ شياڭگاڭقانۇن چىقىرىش ئىدارىسىدا دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى يوق دېگەن سۆزلىرى شياڭگاڭنىڭ تارىخىي پاكىتىغا ئۇيغۇن ئەمەس، سانىنى چەكلەش دەرىجىسى توغرىسىدا ئېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ 9- قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنى مۇزاكىرە قىلىپ قارار قىلىدۇ. جۇڭگو تەرەپ شۇنداق ھېسابلايدۇكى، ئەگەر ئەنگلىيە تەرەپ 1995- يىلدىكى شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى سايلام بېلىتىنى ئايرىم ھېسابلاش ئۇسۇلىنى قوللانمايمىز دىسە، جۇڭگو تەرەپنىك بۇ نۇقتىدا چىك تۇرۇۋېلىش نىيىتى يوق، 1997- يىلى ئالاھىدە رايونىنىك 1-نۆۋەتلىك قانۇن چىقىرىش كومىتېتى بۇنداق ئاۋاز بېرىش ئۇسۇلىنى قوللانسا، سىياسىي تۈزۈلمىنىك ئەڭ ئاقىلانە ساقلاشقا ھېچقانداق تەسىرى يوق.

4-جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان ۋە چەت ئەلدە ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىغا ئىگە بولغان شياڭگاڭنىك مەڭگۈلۈك ئاھاللىرىنىك ئالاھىدە رايون قانۇن چىقىرىش كومىتېتىدىكى ئورۇن چەكلىمىسى مەسلىسىدە جۇڭگو تەرەپنىڭ ھۆججەتتە ئوتتۇرىغا قويغان سايلام كومىتېتى توغرىسىدىكى بەش نۇقتىلىق پرىنسىپىغا قوشۇلدۇ. لېكىن سايلام كومىتېتىنىڭ تەشكىل قىلىنىش نسبىتىدە جۇڭگو تەرەپ پەقەت ئېگىزلىك قانۇن (لايىھەسى)نىك قوشۇمچە ھۆججىتىنىڭ بىرىنچىسىنىڭ ئىككىنچى تۇرىدە بەلگىلەنگەن تەركىب ۋە نسبەت بويىچە بولۇش كېرەك، دەپ قارايدۇ، چۈنكى قوشۇمچە ھۆججەتنىك بىرىنچىسى ئېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ 8- قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنىدا ئومۇمىي ئەزالارنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىنىڭ ماقۇللۇقىدىن ئۆتكەن. جۇڭگو تەرەپ يۇقىرىدا ئېيتىلغان تەركىب ۋە نسبەت توغرىسىدىكى بەلگىلىمە چىقىرىلىدۇ: بىر خىلى، چەت ئەللىكلەر، يەنى جۇڭگو تەۋەلىكىدە بولمىغان شياڭگاڭ

3-شەھەر مەمۇرىيەت ئىدارىسى ۋە رايون پارلامېنتىنىڭ تەڭلىرى؛

4 - قانۇنىي كومىتېتلار ۋە مەسلىھەت بېرىش كومىتېتلىرىنىڭ ۋەكىللىرى.

3 - ئۇچ يازما ماتېرىيالنىڭ تولۇق تىكستى

(1) شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى قانۇنچىقىرىش كومىتېتى ئەزالىرىنىڭ جۈملىسىگە تەۋەلىكى توغرىسىدىكى تەلىپى

1- 1990- يىلى 1-ئاينىڭ 11- كۈنى لى خۇ ۋە لۇ پىك ئەپەندىلەر بېيجىڭدا شياڭگاڭ ۋالىيسى بىلەن كۆرۈشكەندە، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايون قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئى ئەزالىرىغا قويۇلدىغان دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى مەسلىسىنى ئويلىشىۋاتقانلىقىنى ئېيتقانىدى.

2-ئاخبارات خەۋەرلىرىگە قارىغاندا، نېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتى سىياسىي تۈزۈم مەخسۇس گۇرۇپپىسى نېگىزلىك قانۇنغا بىرمادىدا قوشۇپ، شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىنىڭ ئەزالىرىنىڭ تۈزاقتىچە شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىدا ئولتۇراقلاشقان، چەت ئەلدە تۇرۇش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولمىغان جۈگگو پۇقرالىرىدىن بولۇش، تۈزاقتىچە شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىدا تۇرۇۋاتقان جۈگگولۇق بولمىغان پۇقرالار ياكى چەت ئەلدە تۇرۇش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇۋاتقان ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەگگۇلۇك ئاھاللىرىمۇ قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىنىڭ ئەزالقىغا سايلىنىشقا بولىدىغانلىقى، لېكىن قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىدىكى ئومۇمىي كىشىلەر سانىنىڭ 15% دىن ئېشىپ كەتمەسلىكىنى بەلگىلەش توغرىسىدا تەكلىپ بەرگەن.

3- شياڭگاڭدىكى كىشىلەر بۇ تەكلىپلەرنىڭ ئاقىدىغان ياكى ئاقمايدىغانلىقىدىن بەكمۇ گۇمانلىنىدۇ.

ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى تۆۋەندىكى پىكىرلەرنىڭ جۈگگو ھۆكۈمىتىنىڭ يۇقىرىدىكى تەكلىپ توغرىسىدا ئاخىرقى پىكىر ھاسىل قىلىشىغا ياردەم بېرىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

(1) بىرقىسىم قانۇن چىقىرىش ئىپارات لىرىدا دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى ھەققەتەن يولغا قويۇلغان بولسىمۇ شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئىدارىسى، شەھەر مەمۇرىيەت ئىدارىسى ياكى رايونلۇق پارلامېنت ئەزالىرىدىن بۇنداق چەكلىمىنى قويۇپ باقمىغان؛ شۇڭا ئەگەر 1997- يىلدىن كېيىن شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىنىڭ ئەزالىرىغا دۆلەت تەۋەلىكى چەكلىمىسى قويۇلسا ھازىرقى شياڭگاڭدا كۆپچىلىك ئاللىقاچان قوبۇل قىلغان ئۇسۇلغا زىت كېلىدۇ.

(2) بۇ بەلگىلىمە قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىنىڭ ئىختىساس ئىگىلىرىنى قوبۇل قىلىش دائىرىسىنى چەكلەپ قويىدۇ.

(3) بۇ بەلگىلىمە 1995- يىلدىن 1997- يىلغىچە بولغان ئارىلىقتا قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىنىڭ تولۇق ئىزچىللىقى جەھەتتە ئېغىر مەسىلە پەيدا قىلىشى مۇمكىن.

(4) مۇھاكىمە قىلىنىۋاتقان 15% لىك بەلگىلىمىنى قانداق ئىجرا قىلىش تېخى ئېنىق ئەمەس. ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ سايلام قانۇنىي ئۇنىڭ تەرتىپى توغرىسىدا تەپسىلىي بەلگىلىمە چىقىرىشى كېرەك. ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى بۇنداق قانۇن - بەلگىلىمە مۇرەككەپ بولىدۇ، شۇنداقلا جانلىق بولمايدۇ دەپ قارايدۇ، مەسىلەن: ئەگەر چەت ئەل تەۋەلىكى ياكى چەت ئەلدە ئولتۇراقلىشىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بەلگىلەنگەن ھەرخىل كومىتېتلار مەسلىھەت بېرىش ئىدارىسى ھەم كومىتېتلارنىڭ ۋەكىللىرى (پەقەت ھۆكۈمەت خادىمى خاراكتېرىگە ئىگە بولمىغان ئەزالارنىلا ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) 25% ، سايلام كومىتېتى كەڭ ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ئىگە بولۇپ، تەجرىبىسى مول، ئابرويى يۇقىرى بولغان زاتلاردىن تەشكىل قىلىنىدۇ. بۇ، قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىنىڭ كەڭ ۋەكىللىك خاراكتېرىگە ئىگە زاتلارنىڭ ئىقتىدارى ۋە تەجرىبىسىدىن داۋاملىق پايدىلىنىشقا ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىدۇ.

6-شياڭگاڭنىڭ ھازىرقى ھۆكۈمەت تۈزۈمىدە سايلام كومىتېتى تۈزۈمى ئارقىلىق قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىنى سايلايدىغان ئىش بولۇپ باقمىغان، شۇڭا سايلام كومىتېتىنىڭ رولى، تەشكىل قىلىنىشى ۋە خىزمەت تەرتىپىنى ئالدىن بەلگىلەش، نېگىزلىك قانۇندا ئىزاھلاش ھەم شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ سايلام قانۇندا ۋاقتىدا تەپسىلىي بەلگىلىمە چىقىرىش كېرەك. بۇ ئىنتايىن مۇھىم. ئەگەر جۈگگو ھۆكۈمىتى مۇھاكىمە قىلىنىۋاتقان تۈزۈم توغرىسىدىكى پرىنسىپلاردا شياڭگاڭ خەلقىغە كاپالەت بېرەلمىسە (نېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتى ئومۇمىي يىغىن ئاچسا ياكى نېگىزلىك قانۇننى ئېلان قىلغاندا مۇشۇنداق قىلىش مۇمكىن) بۇ كىشىلەرنىڭ بۇ تۈزۈمنى قوبۇل قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ئىنتايىن پايدىلىق بولىدۇ.

ھۆججەت (6): چىن زىيىك باش ئەلچى تانناداقا ئەنگلىيە تەرەپنىڭ 2-ئاينىڭ 6-كۈنىدىكى خېتىگە جۈگگو تەرەپنىڭ جاۋابىنى يەتكۈزدى

1990-يىلى 2 - ئاينىڭ 8 - كۈنى كەچتە دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكى شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چىن زىيىك ئەنگلىيىنىڭ جۈگگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى تانناد بىلەن جىددىي كۆرۈشۈپ، تانناداتىن ئەنگلىيە تەرەپكە ئەنگلىيە تەرەپنىڭ 2- ئاينىڭ 6-كۈنىدىكى خېتىگە جۈگگو تەرەپنىڭ بەرگەن جاۋابىنى يەتكۈزۈشنى ئۆتۈندى. جۈگگو تەرەپنىڭ جاۋابى تۆۋەندىكىچە

«باش ئەلچى ئەپەندى، 2- ئاينىڭ 6 - كۈنى ئەنگلىيە تەرەپكە ۋەكالىتەن جۈگگو تەرەپكە ئەۋەتكەن خېتىگىزنى دېپلوماتىيە مىنىستىرى چىەن چىچىنغا دوكلات قىلدىم ھەم قوشۇمچە ئەۋەتكەن ئۇچ يازما ماتېرىيالنى بىزنىڭ نېگىزلىك قانۇن مۇتەخەسسىسلىرىگە تاپشۇرۇپ بەردىم. ھازىر مەن بۇيرۇقتا بىنائەن تۆۋەندىكى جاۋابنى بېرىمەن:

1- بۇ ئاستە سايلامنىڭ نسبەت مەسىلىسى توغرىسىدا. جۈگگو تەرەپ خېلى بۇرۇنلا ئېنىق ئىپادە بىلدۈرگەن، ئەگەر ئەنگلىيە تەرەپ 1991- يىلى شياڭگاڭ قانۇن چىقىرىش ئىدارىسىنىڭ رايونلۇق بۇ ئاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ئورنىنى 18 دىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىككە ۋەدە قىلالسا، جۈگگو تەرەپ ئالاھىدە رايونىنىڭ 1- نۆۋەتلىك قانۇن چىقىرىش كومىتېتىنىڭ بۇ ئاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرى ئورنىنى 20 گە كۆپەيتىشنى ئويلىنىپ كۆرىدۇ. بۇنى جۈگگو تەرەپ ئەنگلىيە تەرەپنىڭ نېگىزلىك قانۇن تۈزۈش كومىتېتىنىڭ 9 - قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنى ئېچىلىشتىن ئىلگىرى يازما شەكلىدە بەلگىلىشنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئۇنداق قىلمىغاندا، جۈگگو

ھۆججەت (7): ئەنگلىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرلىقىنىڭ خۇرۇنلۇك دېپلوماتىيە مىنىستىرىمىز چىەن چىچىنگە ئەۋەتكەن خېتى

1990- يىلى 2-ئاينىڭ 12- كۈنى ئەنگلىيىنىڭ جۈگگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى تانناد بۇ ھۆججەتنى دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكى شياڭگاڭ - ئاۋمېن ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى چىن زىيىگگە تاپشۇردى.

مەن ھازىرسىزنىڭ 2-ئاينىڭ 3-كۈندىكى خېتىگىزنى ۋە 2-ئاينىڭ 8-كۈنى چىن زىيىك ئەپەندى سىزنىڭ يولىيۇرۇقنامىز بويىچە ئېلون تانناد تۆرەگە ئىپادىلىگەن بىرنەچچە پىكىرنى تولۇق ئويلىنىشقا ۋاقىت چىقاردىم.

خۇددى سىزگە ئايان بولغىنىدەك، مەن ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ شياڭگاڭنىڭ كەلگۈسىدىكى سىياسىي تۈزۈمى توغرىسىدا چوشىنىش ھاسىل قىلىپ، ئۆزئارا ئىشىنىش كەيپىياتىنى يېتىلدۈرۈشتە ئورنىتىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ كەلدىم. ئۆتكەندە مۇشۇنداق كەيپىيات ئىچىدە بىزئىككى دۆلەتنىڭ ھۆكۈمەتلىرى شياڭگاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسەتكەن. مەن جۈگگو ھۆكۈمىتىنىڭمۇ ئوخشاش روھ بىلەن بۇ مەسىلىنى بىر تەرەپ قىلىش ھەم ئىككى تەرەپ قانائەتلەنگىدەك ئالغا ئېسىش يولىنى تېپىش يولىدا ئاكتىپ تىرىشچانلىقىنى تونۇدۇم.

مۇشۇنداق ئارقا كۆرۈنۈشتە مەن خېتىم ئارقىلىق جۈگگو ھۆكۈمىتىنىڭ بىرتۈرلۈك چۈشەنچىسىنى قەيت قىلماقچىمەن. ئەگەر «نېگىزلىك قانۇن» نىڭ ئەڭ ئاخىرقى نۇسخىسىدا شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىدىكى بۇئاستە سايلىنىدىغان ئورۇن 1997- يىلى 1999.20 - يىلى 24، 2003-يىلى 30 دەپ بەلگىلەنسە، ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى 1991-يىلى بۇئاستە سايلام يولىغا قويۇلغاندا بۇئاستە سايلىنىدىغانلار ئورۇن سانىنى 18 دە چەكلىمەكچى.

لېكىن مىنىڭ ئالدىنقى نەچچە قېتىملىق سىزگە يازغان خېتىمدىن كۆرۈپ ئالغانسىز، بۇئاستە سايلىنىدىغان ئورۇننىڭ كۆپىيىش سۈرئىتى نۇرغۇن شياڭگاڭلىقلار ۋە ئۆزىمىز ئىنتىزارلىق بىلەن كۈتۈۋاتقانغا قارىغاندا ئاستا، شۇڭا مەن سىزنىڭ 1991- يىلى قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىنى ئىشقا چۈشكەندىن كېيىن بىزنىڭ نوقتىنەزەرىمىزگە پەيدىنپەي قوشۇلۇشىڭىزنى ئىنتايىن ئۈمىد قىلىمەن يەنى: بۇئاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرى نىسبىتىنىڭ كۆپىيىشىنى تېزلىتىش مۇۋاپىق ھەم كۆڭۈلدىكىدەك ئىش، سىز بىلەن بىردەك پىكىر ھاسىل قىلغاندىن كېيىن، 1997- يىلدىن كېيىن داۋاملىق كۆپىيىشى ئۈچۈن 1995- يىلى بۇئاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ نىسبىتىنى مۇۋاپىق كۆپەيتىپ، بۇئاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرى نىسبىتىنى تېز ئاشۇرۇش كېرەك. مۇشۇ ئاساستا، مەن ھازىرقى باسقۇچتا پەقەت 1995- يىلدىكى قانۇن چىقىرىش ئىپارات ئىدا بۇئاستە سايلىنىدىغان پارلامېنت ئەزالىرى ئورنى 20 دىن كەم بولمىسىكەن، دېگەن سۆزنى قىلالايمەن، لېكىن مەن سىزگە شۇنداق ۋەدە قىلالايمەنكى، ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى 1997-يىلدىن ئىلگىرى ۋە 1997- يىلدىن كېيىن ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئىزچىللىقنى ساقلاپ قېلىشنىڭ پايدىلىق ئىكەنلىكىنى داۋاملىق تونۇيدۇ.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

چوڭ غەربىي جەنۇب ئىشكىنى ھەر تەرەپلىمە ئېچىۋېتىش مۇسابىقىسىگە قاتناشتى

ئۇن نەچچە يىللىق تەقەززالىقتىن كېيىن جۇڭگونىڭ غەربىي جەنۇبىدىكى رايونلار ئىشكىنى ھەر تەرەپلىمە ئېچىۋېتىش يېڭى دەۋرىگە قەدەم قويدى.

بۈ - 200 مليون ئاھالىگە ئىگە ئىقتىسادىي قالاق رايونلارنىڭ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتە «ئارقىدا» قالغان ھالەتتىن قۇتۇلۇپ، ئالدىنقى سەپكە ئۆتكەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

ھازىر سىچۈەن، يۈننەن، گۇيجۇ، گۇاڭشى قاتارلىق ئۆلكە - رايونلاردىكى دېھقانلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 600 يۈەندىن ئېشىپ، جۇڭگودا ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن چاغدىكى گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭكىدىن بىر ھەسسە ئاشتى.

مۇخبىر ئۇچ ئايغا يېقىن ۋاقىت ئىچىدە تۆت ئۆلكىنىڭ ھەر قايسى جايلىرىنى زىيارەت قىلىپ، ئۇلارنىڭ بىرلىشىپ چەت ئەللەرگە، بولۇپمۇ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا ۋە جەنۇبىي ئاسىياغا ئىشكىنى ئېچىۋېتىشكە تولۇق تەييارلىق كۆرۈۋاتقانلىقىنى بايقىدى.

غەربىي جەنۇبلىقلار ئۆزلىرىنىڭ ئۆز ئالدىغا ئىش كۆرگەندە ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى ياخشى ئېلىپ بارالمايدىغانلىقىنى چۈشەندى. سىچۈەن، گۇيجۇنىڭ پەن-تېخنىكا كۈچى كۆچلۈك، سانائەت ئاساسى بىر قەدەر ياخشى، لېكىن ئۇلار چېگرىغا ۋە دېڭىز بويىغا يېقىن ئەمەس؛ يۈننەن، گۇاڭشى چېگرا بويىدا،گۇاڭشى يەنە دېڭىزغا يېقىن. بىراق تەرەققىيات دەرىجىسى تۆۋەن. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئەۋزەللىكلىرىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن 1984-يىلدىن باشلاپ كەڭ دائىرىدە ئىقتىساد-تېخنىكا ھەمكارلىقىنى يولغا قويدى. ھازىر ھەر قايسى تەرەپلەر ئوتتۇرىسىدا يولغا قويۇلغان ھەمكارلىق تۈرى 5400 دىن ئاشتى.بۇ تۈرلەردىن ھاسىل قىلىنغان مەسۇلات قىممىتى 4 مىليارد 594 مليون يۈەنگە يەتتى.

دۆلەت تەرەققىياتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى شەرقىي قىسىمدىكى رايونلارغا قارىتىۋاتقان ۋاقىتتا، ئۇلار پۈتكۈل رايوندا دۆلەت زېمىنى بايلىقىنى ئۇمۇملاشتۇرۇپ تەكشۈردى ھەم ئىقتىسادىي تەرەققىيات ستراتېگىيىسى تەتقىقاتىنى ئېلىپ باردى. ئۆلكە، رايونلار ئارىسىدىكى بارلىق تاشيوللارنى بىر-بىرىگە تۇتاشتۇردى. سىچۈەندىن كىرگۈزۈلگەن يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسى بىلەن شالغۇتلاشتۇرۇلغان سۈپەتلىك ئۇرۇقنىڭ يارىدەمىدە يۈننەن، گۇيجۇ، گۇاڭشىلار ئاشلىقتا ئۆزىنى ئۆزى تەمىنلەيدىغان بولدى. بۇ خىزمەتلەر ھازىرقى ئېچىۋېتىش بىلەن قويۇپ بەرمەكچى بولغان ئىشلارنىڭ ئاساسى بولدى.

تۆت ئۆلكىنىڭ رەھبەرلىرى پەن - تېخنىكا ۋە ساھەلەر ھەمكارلىقىنىڭ زامانىۋى ئىگىلىكتىكى رولىنى چوڭقۇر چۈشەندى. ئۆتكەن سەككىز يىلدا ئۇلار يولغا قويغان پەن-تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرى 1000 دىن ئاشتى. ساھەلەر بويىچە قۇرغان تەشكىلاتلىرى 100 گە يەتتى، ئۇلار يەنە 60 كە يېقىن كارخانا گۇرۇھى قۇردى. شەرقىي - جەنۇبىي ئاسىيا بازارلىرىدا جۇڭگودا ئىشلەنگەن بىر ئاپتوموبىل بار، ئۇنىڭ ماتورى سىچۈەننىڭ، كوزوپىي يۈننەننىڭ، بالونى گۇيجۇنىڭ، بۇنداق ئەھۋاللار دائىم ئۇچراپ تۇرىدۇ.

يۈننەننىڭ كۇنمىڭ شەھىرىدىكى ئىقتىساد مۇتەخەسسىسلىرى باھا بېرىپ مۇنداق دەيدۇ: سەككىز يىلدىن كۆپرەك يولغا قويۇلغان رايون خاراكتېرلىك ئىقتىسادىي ھەمكارلىق غەربىي جەنۇبلۇقلارغا بازار ئىگىلىكىنىڭ قانۇنىيىتىنى قوبۇل قىلدۇردى. مەسىلەن، يۈننەن جۇغراپىيىلىك ئورنىدىن ئېيتقاندا، جۇڭگونىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، مەدەنىيەت مەركىزىدىن يىراق، بۇ يەردە مۇتەئەسسىپلىك، بېكىنمىچىلىك ئېغىر ئىدى. بۈگۈنكى كۈندە مالىيە كىرىمى 7 مىليارد يۈەندىن ئاشىدىغان بۇ ئۆلكە 600 مليون يۈەن ئاجرىتىپ، دۆلەتتىن كۇنمىڭ بىلەن گۇاڭشىنىڭ نەنىنىڭ ئارىلىقىدا تۇمۇرىيول قۇرۇشقا شارائىت ھازىرلاپ بېرىشنى ئۆتۈندى. بۇ تۇمۇرىيول بولغاندا، سىچۈەن، يۈننەن، گۇيجۇلاردىكى ماللارنى گۇاڭشىنىڭ بەيۇۋەن قولتۇقىدىن چەتكە چىقارغىلى بولىدۇ.

ھازىر، غەربىي جەنۇب رايونىدا نەچچە ئون مىليارد يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئۇچ تۇمۇرىيول غول لىنىيىسى قۇرۇلماقتا. ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 1 مليون 200 مىڭ كىلوۋات سائىتتىن يۇقىرى تۆت سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى ھەمدە بىر تۇركۈم خام ئەشيا ماتېرىياللىرى، پىششىقلاپ ئىشلەش كارخانىسى ۋە ئايرودروم، پرىستانلار سېلىنماقتا. يۈننەن بىلەن گۇاڭشىنىڭ تەكلىپىگە ئاساسەن سىچۈەن بىلەن گۇيجۇنىڭ كارخانىلىرى ئۇلارنىڭ دېڭىز بويلىرىدا ۋە چېگرا ئېغىزلىرىدا بىر قانچە يۈز تارماق ئورگان قۇرۇپ، ئونى ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنىڭ «كۆزنىكى» قىلدى. كىشىلەر غەربىي جەنۇب رايونىدا 60 -يىللاردىكى «ئۈچ لىنىيە» قۇرۇلۇشىدىن كېيىن 2-قېتىملىق تەرەققىيات دولقۇنى قوزغالدى، دېيىشمەكتە.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

* * * *

جۇڭگو چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار مۇلازىمەت مەركىزىنىڭ خىزمەت ئۆمىكى 11-ئاينىڭ 2-كۈنى ۋاشىنگتوندا جۇڭگو نىڭ چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلىرى بىلەن سۆھبەت يېغىنى ئوتكۇزدى.

يېغىندا چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار ۋەتىنىمىزنىڭ جۇشقۇن تەرەققىياتىدىن ئىلھاملىنىپ،ئوقۇغانلىقىنى، دۆلەتنىڭ چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقانلارغا قارىتىلغان سىياسەتلىرىدىن مەمنۇن ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى.

سۈرەتتە: چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار دۆلىتىمىزنىڭ ئەھۋالى تونۇشتۇرۇلغان ماتېرىياللارنى كۆرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مەملىكىتىمىزنىڭ كۈندىلىك سانائەت بۇيۇملىرىنى توپ سېتىش ئىسلاھاتىدا بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شاڭخەي، 4- نويابىر تېلېگراممىسى. مۇخبىرىنىڭ بۈگۈن بۇ يەردە پېيىلغان مەملىكەتلىك سودا نازارىتى- ئىدارە باشلىقلىرى سۆھبەت يىغىنىدىن ئۇقۇشچە، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەن چاغدىكى مۇھىم سۆزى ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن مەملىكىتىمىزنىڭ كۈندىلىك سانائەت بۇيۇملىرىنى توپ سېتىش ئىسلاھاتىدا كۆرۈنەرلىك بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىنغان. ئىسلاھات قەدىمى زور دەرىجىدە تېزلىتىلگەن. سودا مىنىستىرى خۇپېك جايلاردىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى توپ سېتىش سودا ئورۇنلىرىدىن ئىسلاھاتنى تېزلىتىپ، تەرەققىيات ستراتېگىيىسىدە چوڭ ئۆزگىرىش ھاسىل قىلىپ بېكىنمىچىلىك، مونوپول قىلىۋېلىش خاراكتېرىدىكى كونا توپ سېتىش تۈزۈلمىسىنى ئۆزۈل-كېسىل بۇزۇپ تاشلاپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، سانائەت بۇيۇملىرىنى توپ سېتىش يېڭى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئۈستىدە ئىزدىنىشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىن تەمىنلىگەن ماتېرىياللاردىن قارىغاندا، ھازىر كۈندىلىك سانائەت بۇيۇملىرى ئوبوروتى ساھەسىدە بازار ئاساسىي جەھەتتىن ئېچىۋېتىلگەن، پىلانلىق تاۋار ئىگىلىكىگە خاتىمە بېرىلگەن، باھا قويۇۋېتىلگەن (دۆلەت تەرىپىدىن باھاسى بېكىتىلىدىغان سورتلار قالمىغان). كارخانىلار قويۇۋېتىلگەن (تىجارەت، باھا، ئىشچى ئىشلىتىش، تەقسىماتتىن ئىبارەت تۆت ئىش قويۇۋېتىلگەن). ھەر قايسى جايلاردا كارخانىلارنىڭ ئېچكى مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش ۋە تاۋار بازارلىرىنى يېتىشتۇرۇش ۋە راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتە جۇرئەتلىك، تەۋەككۇل قىلىشتا، سىناق قىلىشتا، چوڭ ئوپېراتسىيە قىلىشتا ۋە يېڭى قەدەم تاشلاشتا دادىل، ئىلغار تىپلارمەيدانغا كەلگەن. بىراق قىسمەن يېڭى مەسىلىلەرمۇ ئوتتۇرىغا چىققان، بۇنىڭ ئاساسلىقى ئىقتىسادىي ئۇنۇم داۋاملىق تۆۋەنلەپ كەتكەن. سودا مىنىستىرلىكىنىڭ سانلىق مەلۇماتىدىن قارىغاندا، بۇ يىل 1-ئايدىن 9-ئايغىچە مەملىكەت بويىچە سانائەت بۇيۇملىرىنى توپ سېتىش كارخانىلىرىنىڭ زىيىنى ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن% 20 تىن ئارتۇق ئاشقان. بۇلارنىڭ ئىچىدە مەملىكەت بويىچە 776 توقۇمىچىلىق بۇيۇملىرىنى توپ سېتىش كارخانىسىنىڭ زىيىنى% 68 كە يەتكەن.

خۇپېك مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلەت ئىگىلىكىدىكى توپ سېتىش سودا ئورۇنلىرىنى قاتمالليقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ستراتېگىيىلىك چوڭ بۇرۇلۇش قىلىش ئۈچۈن، چوقۇم ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىش، توپ سېتىش چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاش، دادىل، كۆپ ساھەگە يۈزلىنىش؛ رايونلار چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاپ، جايلارنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، سرتقا يۈزلەنگەن ئىگىلىكنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، خەلقئارا رىقابەتكە قاتنىشىش؛ كەسىپىي تارماقلار چېگرىسىنى بۇزۇپ تاشلاپ، نەزەرنى كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇش، ئىمپورت- ئېكسپورت، پۇل مۇئامىلىسى، ستراخوزانىيە، ئۇيغۇر-زېمىن قاتارلىق ساھەلەرگە قارىتىپ، تېخمۇ كەڭ دائىرىدە تەرەققىياتنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك.

لياۇنىڭ ئۆلكىسى يېزىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى بويىچە ئالتە ئۆلچەم تۈزۈپ چىقتى

لياۇنىڭ ئۆلكىسى يېقىندا پۈتۈن ئۆلكىدىكى يېزىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى بويىچە مۇنۇ ئالتە ئۆلچەمنى تۈزۈپ چىقتى: (1) ماددىي تۇرمۇش بىر قەدەر كەڭتاشا بولۇش. كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنى 3000 يۈەندىن ئاشۇرۇش، دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىمىنى 1500 يۈەندىن ئاشۇرۇش.(2) مەنىۋى تۇرمۇش بىر قەدەم يېتىلدىك بولۇش. ھەر 100 ئائىلىدە تېلېۋىزورنىڭ سانى 90 دىن ئارتۇق بولۇش، توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپنى ئومۇملاشتۇرۇش، ھەر 10 مىڭ يېزا نوپۇسى ئىچىدىكى يېزا ئىگىلىك تېخنىكا خادىملىرىنى 15 دىن ئاشۇرۇش. (3) ئولتۇراق ئۆي شارائىتىنى ياخشىلاش. خىش ئۆي، سېمونت ئۆيلەرنى% 95 تىن ئاشۇرۇش، بىخەتەر ۋە پاكىزە سۇ ئىچىشنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتىنى% 90 تىن ئاشۇرۇش، ئورمان بىلەنقاپلىنىش نىسبىتىنى% 30 تىن ئاشۇرۇش. (4) كىشىلەرنىڭ ساغلاملىق سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش. ھەممە ئادەمنى دەسلەپكى ساقلىقنى ساقلاش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش، يېزىلىقلارنىڭ ئوتتۇرىچە يېشىنى 73 ياشتىن ئاشۇرۇش. (5) جامائەت پاراۋانلىقى ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش. كۆپ سانداكى يېزا-بازارلاردا كىنوخانا، تەنتەربىيە مەيدانى، مەدەنىيەت ئۆيى بولۇش، ھەممە كەنتتە توك بولۇش. (6) جامائەت ئامانلىقى تەرتىپى ياخشى بولۇش. ھەر 10 مىڭ يېزا نوپۇسى ئىچىدە ئوتۇرۇقلىغان جنايى ئىشلار ئەنزىسىنىڭ نىسبىتى 15 ئادەمدىن ئۆزۈن بولۇش.

چىڭخەي- شىزاڭ تۆمۈريولى چىڭخەي-شىزاڭ ئېگىزلىكى ئىقتىسادىي

(بېشى 1 - بەتتە)

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەمەلدارلىرىنىڭ ھەمكارلىق ھۆججەتلىرى بىككى دۆلەتنىڭ ئىمزالايدىغان قوشما ئاخبارات ۋە بىر قاتار ئاساسىدا بارلىق دۆلەتلەر بىلەن دوستلۇق- ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشنى

چىڭخەي- شىراك تومۇرىولى چىڭخەي-شىراك تېكىرلىكى تېخنىسادىي تەرەققىياتىدا «تېزلەتكۈچ» بولۇپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لەنجۇ، 3-نويابر تېلېگراممىسى. چىڭخەي - شىراك ئېگىزلىكىدىكى تۇنجى تۆمۇرىيول چىڭخەي - شىراك تۆمۇرىيولىنىڭ ھازىرقى يىللىق ترانسپورت مىقدارى 1984 - يىلى قاتناش باشلانغان ۋاقتىتكى 500 ــ 400 مىڭ تونىنىدىن كۆپەيىپ، 2 مىليون تونىنىدىن ئېشىپ كەتتى، يىلىغا 600 مىڭ ئادەم (قېتىم) يولۇچى توشۇلدى، بۇ چىڭخەينىڭ غەربىي قىسمى بىلەن شىزاڭدىن ھەر يىلى چىقىرىلىۋاتقان - كىرگۈزۈلۈۋاتقان ماددىي ئەشيالار بىلەن يولۇچىلار ئومۇمىي مىقدارىنىڭ تەخمىنەن 90 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. بۇ تۆمۇرىيول ھازىر چىڭخەي- شىراك ئېگىزلىكىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا «تېزلەتكۈچ» بولۇپ قالدى.

چىڭخەي - شىراك تۆمۇرىيولى ھازىر مەملىكىتىمىزدىكى ئەڭ ئېگىز بولغان ئېگىزلىك تۆمۇرىيولى بولۇپ، يول لىنىيىسى دېگىز يۈزىدىن ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 2800 مېتر ئېگىز. بۇ شىنگىدىن باشلىنىپ، چىليەنشەن تېغىنىڭ جەنۇبىي ئېتىكىنى بويلاپ، چىڭخەي كۆلىنى ئايلىنىپ ئۆتۈپ، شىزاڭدىكى مۇھىم جاي گەرمۇ شەھرىگە بارىدۇ. ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 830 كىلومېتر.

چىڭخەي- شىراك تۆمۇرىولى لىنىيىسى مەملىكىتىمىزنىڭ غەربىي قىسمىدىكى بايلىق ئامبىرى. بۇ جايدا تۆز، قوغۇشۇن ۋە سىنىك بايلىقى ناھايىتى مول. چىڭخەي- شىراك تۆمۇرىولىدا قاتناش باشلانغاندىن كېيىن چىڭخەينىڭ غەربىي قىسمىنىڭ ئىقتىسادى تېز تەرەققىي قىلدى. بۇ جايدىكى تۆزچىلىق مەيدانىنىڭ يىللىق مەھسۇلات مىقدارى ئىككىدىن كۆپ قاتلىنىپ، 1 مىليون تونىنغا يەتتى. سەيدام ئويمانلىقىنىڭ نېفىت مەھسۇلات مىقدارى ئۇزاق يىلدىن بۇيانقى بىر ئىزدا توختاپ قېلىش ھالىتىگە خاتىمە بېرىلىپ، 1 مىليون تونىنىدىن ئېشىپ، بۇ جاي ئېلىمىزنىڭ غەربىي قىسمىدىكى يەنە بىر مۇھىم نېفىت ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بولۇپ قالدى. 7- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە دۆلىتىمىزنىڭ نۆۋەتلىق قۇرۇلۇش تۇرى بولغان چىڭخەي كالي ئوغۇتى زاۋۇتى پۈتكەندىن كېيىن يىلىغا 200 مىڭ تونىنا كالي ئىشلەپچىقىرىش ئقتىدارىغا ئىگە بولدى، ئۇنىڭ كالىي ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى مەملىكىتىمىز بويىچە ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارىنىڭ 97 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. خۇاتۇ جىلغىسىدىن گېرمۇغچە بولغان نېفىت تۇرۇبىسى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۇرۇلدى. يىلىغا 1 مىليون تونىنا نېفىت چېكىلەيدىغان گېرمو نېفىت ئايرىش زاۋۇتى 1993-يىلى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلدۇ. گېرمو 1980-يىلى شەھەر قىلىنغاندا سانائەت- ېيزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئاران 5 مىليون يۈەن ئىدى. ئون يىل ئىچىدە 20 ھەسسە كۆپەيىپ، 1991- يىلى سانائەت- ېيزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى ئازغىنە كەم 100 مىليون يۈەنگە يېتىپ، چىڭخەي ئۆلكىسىدە شىنىڭ شەھىردىن قالسىلا 2- چوڭ شەھەر بولۇپ قالدى. گېرمو جايلاشقان خەيشى زاكزۇئاپتونوم ئوبلاستى مەملىكەت بويىچە 30 نەچچە مىللىي ئاپتونوم ئوبلاست ئىچىدە مالىيەگە پۇل تاپشۇرىدىغان بىردىنبىر ئوبلاست بولۇپ قالدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھاتنى مۇكەممەللەشتۈرۈشنى تېزلىتىشتە قاتتىق بۆلەكلەرلا كاپالەتكە ئىگە بولۇپ قالماستىن، يۈمشاق بۆلەكلەرمۇ يېتىشتۇرۇلۇشى لازىم. يۇرۇشلەشكەن ئىسلاھاتنىڭ ئارقىدا قېلىشنى كۆپ ھاللاردا كىشىلەرنىڭ قاراش جەھەتتە ئارقىدا قالغانلىقى، كونسلىققا ئېسىلۋالغانلىقى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. بەزى كىشىلەرنىڭ ئۇزاق مەزگىل پىلانلىق ئىگىلىك ئارقىلىق باشقۇرۇش ئەندىزىسىگە ئادەتلەنگەن، ھۆكۈمەتنىڭ كارخانا باشقۇرۇشىغا، كارخانىنىڭ جەمئىيەتنى باشقۇرۇشىغا ئادەتلەنگەن. ھازىر سوتسىيالستىك بازار ئىگىلىكىنى يولغا قويۇش ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ، ھۆكۈمەت جەمئىيەتنى، كارخانا ئىگىلىكنى باشقۇرىدىغالقى، ھۆكۈمەتنىڭ كارخانىلارنىڭ ئادەم، مالىيە، ماددىي ئىشياسغا نسبەتەن باشقۇرۇش ھوقۇقى بولمايدىغانلىقى تىلغا ئېلىنغاندا، ئۇلارنىڭ كاللىسىدىن ئۆتمەيۋاتىدۇ. كاللىسىدىن ئۆتمىسە، ھەرىكىتى مۇقەررەر توسقۇنلۇققا ئۇچرايدۇ، بۇ، «نىزام» نى ئەملىيلەشتۈرۈشكە توسقۇن بولىدىغان قاتلامدىكى توسالغۇ. شۇڭا، قاراشنى يېڭىلاش ۋە ئىدىيىنى ئازاد قىلىشنىمۇ ئوخشاشلا كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ.

(بېشى 2 - بەتتە)

دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ ئەمەلدارلىرىنىڭ تونۇشتۇرۇشچە، لى پېڭ مۇنداق دېگەن: سېنىگور زۇڭتۇڭ مولداۋىيە مۇستەقىل بولغاندىن كېيىنكى تۇنجى دۆلەت باشلىقى بولۇش سۈپىتى بىلەن جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلدى، بۇ جۇڭگو - مولداۋىيە دۆلەتلىرىنىڭ مۇناسىۋىتىنى تارىخىدىكى مۇھىم ئىش، ئۇ جەزمەن ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ راۋاجلىنىشىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېگەن: جۇڭگو مولداۋىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ. ئىككى تەرەپ پات ئارىدا تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پرىنسىپى تاساسىدا بارلىق دۆلەتلەر بىلەن دوستلۇق- ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايمىز.

لى پېڭ مېھمانلارنىڭ تەلىپىگە بىنائەن جۇڭگونىڭ ھازىرقى شەھەر ۋە يېزىلاردا قوللانغان ئىسلاھات تەدبىرلىرى ۋە بۇ يىلقى خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالىنى تونۇشتۇرغان.

سېنىگور زۇڭتۇڭ مۇنداق دېگەن: مولداۋىيە مۇستەقىللىك جاكارلىغاندىن كېيىن، جۇڭگو ناھايىتى تېز ئېتىراپ قىلدى ھەم ھۆكۈمەت سودا ۋەكىللەر ئۆسكىنى ئەۋەتىپ، مولداۋىيىنىڭ ئىگىلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە ۋە راۋاجلاندۇرۇشىغا ئاكتىپ ياردەم بەردى. مولداۋىيە ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى بۇنىڭغا ئالاھىدە رەھمەت ئېيتىدۇ.

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى»گە ھۇشتىرى بولۇشقا ئالدىراڭ

ھۇرمەتلىك مۇشتېرىلار، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورگان گېزىتى- «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» (ئۇيغۇرچىسى) 1993- يىلى 1-ئاينىڭ 1-كۈندىن ئېتىبارەن رەسمىي نەشرقىلىنىپ، ھەپتىدە ئىككى سان چىقىرىلىدۇ، «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي خىزمەتلىرىگە يېتەكچىلىك قىلىدىغان ئۇنىۋېرسال گېزىت بولۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشقا تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلىش، ئىقتىسادىي ئۇچۇرلارنى كۆپلەپ يەتكۈزۈش، ئىقتىسادىي تۈرمۇشقا خىزمەت قىلىشنى ئۆزىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى قىلىدۇ. پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تۇرلۇك تەدبىرلىرىنى ۋاقتىدا تەشۋىق قىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە جامائەت پىكرىنىڭ يېتەكچىلىك قىلىش، ئۇچۇر تارقىتىش ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرىدۇ. سوتسىيالستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتىن ئىبارەت بۇ زور تېمىنى يېقىندىن چۆرىدەگەن ھالدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەملىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، 14-قۇرۇلتاي روھىنى قىزغىن تەشۋىق قىلىدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىكى ئوتۇقلۇق تەجرىبىلەرنى تارقىتىدۇ ۋە ئالماشتۇرىدۇ. ئەملىيەتكە، تۇرمۇشقا يېقىنلىشىپ، كارخانا ۋە ئامما بىلەن ھەمنەپەس بولۇپ، ئىقتىسادىي تۇرمۇشتىكى قىزتما مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ئىنكاس قىلىدۇ. سىياسەتلەرنى قاراتلىمىقى بولغان ھالدا تەشۋىق قىلىپ ۋە چۈشەندۈرۈپ، ھەرقايسى ساھەلەر كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرگە توغرا، ئەملىي جاۋاب بېرىشكە تىرىشىدۇ. ھۆكۈمەت خىزمىتى، سانائەت، سودا، ېيزا ئىگىلىكى، ېيزا- بازار كارخانىلىرى ۋە باشقا ئىقتىسادىي ساھەلەرنىڭ ھەر خىل ئىقتىسادىي ئۇچۇرلىرى ۋە خەۋەرلىرىنى يەتكۈزىدۇ.

گېزىتىمىز ئىقتىسادىي ئۇچۇر تارقىتىشقا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلىدۇ. بازار ئۇچۇرلىرى جۈملىدىن پۇل مۇئامىلىسى، مال باھاسى (ئاكسىيە پاي چېكى بازىرى) ئۇچۇرلىرى، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىساد - سودا ئۇچۇرلىرىنى يەتكۈزىدۇ. يەنە خەلقئارا ئىقتىساد، ئىچكى رايونلار ئىقتىسادى، يەككە ئىگىلىك، ئىقتىساد نەزەرىيىسى، ئىقتىسادىي قانۇن - تۈزۈم مەزمۇنلىرىنى ئاساس قىلغان ھالدا مەخسۇس سەھىپىلەرنى ئاچىدۇ.

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» تۆت بەتلىك چوڭ گېزىت بولۇپ، مەملىكەت ئىچىدە ئاشكارا تارقىتىلىدۇ. جايلاردىكى پوشتىخانىلاردا مۇشتېرى قوبۇل قىلىدۇ.

پارچە باھاسى: 0.13 يۈەن

ۋەكالەت نومۇر: 150-57، پوچتا نومۇرى: 830002

«شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى

پارلامېنت ئەزالىرىنىڭ ئىزچىللىقىغا قىينىچىلىق پەيدا قىلىدۇ، ئۇنىڭ ئۇستىگە بۇ ئورۇن چەكلىمىسى ھازىرقى «نېگىزلىك قانۇن» لايىھىسىدىكى مۇھىم بىر بەلگىلىمە، ئەگەر سىز بىر قىسىم چەكلىمىنىڭ بولۇشى ئىنتايىن مۇھىم دەپ قارىسىڭىز، مەن سىزنىڭ سانىنى كۆپەيتىپ، بۇ خىل خەۋپىنى ئازايتىش ئۈستىدە ئويلىنىپ كۆرۈشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن .

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، 28- ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى)

* * * * * * * *

ئېلان

شىنجاڭ «1 - ئاۋغۇست» ېيزا ئىگىلىك شۆيۈەندىن تۆگۈك پەيچۇسوسىغا يۆتكەپ بېرىلگەن نۇرگۈل نامىدىكى 0062906 نومۇرلۇق نوپۇس رەسمىيەت قەغەزىنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.